

52000/B/1

Q. 338

25

Thompson
Milan 05

di Nicola
Antonio Lazzarini

DISPENSATORIVM PHARMACEVTICVM

V N I V E R S A L E

S I V E

T H E S A V R V S

M E D I C A M E N T O R V M

T A M S I M P L I C I V M Q V A M C O M P O S I T O R V M
L O C V P L E T I S S I M V S

E X

O M N I B V S D I S P E N S A T O R I I S ,

Q V O T Q V O T H A B E R I P O T V E R V N T

P E R M V L T I S Q V E A L I I S L I B R I S D E M A T E R I A M E D I C A
A C R E M E D I O R V M F O R M V L I S

E T

C E L E B E R R I M O R V M D E N I Q V E M E D I C O R V M

T V M V E T E R V M T V M R E C E N T I O R V M

O P E R I B V S

C O N G E S T V S , D I G E S T V S , E T V A R I I S

O B S E R V A T I O N I B V S P R A C T I C I S

S E L E C T I O R I B V S

I N S T R V C T V S

C V R A N T E

D A N I E L E W I L H E L M O T R I L L E R O ,

P H I L . E T M E D . D . C O N S I L . A V L . R E G . P O L . E T E L E C T . S A X O N . M E D .

P R O F . P R I M A R . W I T T E B E R G . E T I L L . A C A D . S C I E N T I A R . B O N O N . S O D A L I .

T O M V S P R I M V S

M A T E R I A M M E D I C A M S E V S I M P L I C I A

E X H I B E N S .

FRANCOFVRTI AD MOENVM,

APVD FRANCISCVM VARRENTRAPP.

M DCC LXIV.

DANIELIS WILHELMI TRILLERI
PROLEGOMENA,
AD
LECTORES BENEVOLOS.

I.

Quamvis hodie incrementi, immo & ornamenti, *Res ceperit pharmaceutica*, ex tot tantisque Dispensatoriis sic dictis pharmaceuticis, in publica commoda, huc usque evulgatis, luculenter admodum patet. Nulla enim fere alicuius nominis ac dignitatis Urbs, hac nostra quidem aetate, invenitur, quae non singulare suum habeat dispensatorium, publicis usibus concessum: adeo, ut in hac certe eruditionis parte, scriptorum copia potius abundemus, quam eorundem inopia laboremus.

H.

Praesertim, si istis quidem adhuc adiiciantur varii forma, lingua, usuque Libri ac Libelli, de Materia Medica, Conscribendis Remediorum formulis, plantis officinalibus, chemiaticis, & id genus aliis argumentis, huc potissimum spectantibus, hucusque divulgati; quorum profecto tantus est numerus, ut ad hunc novum, ut ita dicam, morbum

animorum, circa unum idemque Mat. Med. argumentum, acerrima contentione occupatorum, curandum, aut temperandum, nova quasi Materia Medica opus esse videatur.

III.

Quibus ex causis, quivis, qui nos nostraque varia studia aliquanto propius novit, facile nunc, spero, conicere atque colligere poterit, nos non eodem quoque saeculi more, morboque correptos, ingenti scriptorum istorum catervae, sponte quidem nostra, accessisse; sed alieno potius consilio, quam nostro, invitos profecto, & diu reluctantes, tandem inductos fuisse, ut elaborandum susciperemus *opus hoc pharmaceuticum universale*, plus sane laboris, taedii ac molestiae; quam quidem privati lucri, quod nempe a moribus nostris semper alienissimum, aut publicae gloriae, habiturum; licet illud sua singulari utilitate haud plane cariturum, probe perspiceremus. Vere enim & candide hic cum SCRIBONIO LARGO, pronunciare possumus: *Non mediis fidius! tam ducti pecuniae, aut gloriae cupiditate, quam ipsius Artis scientia, & ex ea, speranda aliquando in humanum genus, utilitate, hoc opus quaecunque adgressi sumus.* Sed iuvabit forsan, rem omnem atque ipsam huius operis ardui occasionem paucis nunc exponere.

IV.

Nimirum, quum ejusmodi scripta pharmaceutica indies immensum fere multiplicarentur, & ex omnibus paene Mundi plagis angulisque cattervatim quasi evolarent, ut iam dictum, hincque ad cuncta ista Volumina, plerumque spatiosa, comparanda, & multum utique aeris requireretur, & ad eadem perlegenda, & inter sese componenda, plurimum temporis: Inde multi Rei pharmaceuticae studiosi cultores, a longo jam tempore, serio optarant, ut ad taedia levanda, sumtus minuendos, & temporis denique iacturam vitandam, omnia ista membra quasi, ac corpuscula, hinc inde late dispersa, in unum veluti corpus maius, cum delectu ac iudicio, redigerentur, atque sic, ex tot singularibus dispensatoriis, *dispensatorium* quoddam *universale*, seu *Thesaurus pharmaceuticus Generalis*, conficeretur, quo uno veluti conspectu, omnes formulae ac compositiones medicamentariae, scitu potissimum dignae & jucundae, usque ipso tempestivo profuturae, iusto ordine, simul exhiberentur. *Oportet enim*, optime sic monente SCRIBONIO LARGO, *quemvis Medicorum peritiorum copiam Medicamentorum selectam habere*: Unde, eodem refe-

rente, contendebat olim ipse Asclepiades, ultimae sortis esse Medicum, qui non ad singula quaeque vitia, binas ternasve compositiones, & expertas protinus paratas habeat.

V.

Licet enim iam olim, simile quid, ad externam quidem speciem, tentatum esset a WECKERO, QUERCETANO, CORDO, WEICKARDO, SCWENCK-FELTIO, BRASAVOLO, DORNCREILIO, potissimum autem ab HORSTIO, in *Dispensatorio Medico-chymico universalis*, seu *Pharmacopoeia Galeo-chymica Catholica*, Francofurti ad Moen. 1651. & deinde maiore apparatu, a JUNGKENIO, in *corpore pharmaceutico-chymico universalis*, ibidem 1734. novissime vero ab Editoribus Norimbergensibus *Pharmacopoeiae universalis Schroederianae*, 1746. post duplicem COSCHWIZII Editionem, 1709. & 1718. denuo per quam multis accessionibus, ex variis Dispensatoriis praestantioribus, & aliis celebriorum Medicorum scriptis, auctae plurimum ac locupletatae: attamen vetera illa Dispensatoria, propter nimium immutatam hodie rei medicae faciem, & emendatam plurimum auctamque ipsam rem pharmaceuticam, dignitatem suam pristinam, magna ex parte, dudum amiserunt, & fere extra usum posita sunt: Haec vero bina recentiora, licet promerita sua laude haud quaquam defraudanda sint; tamen nimia sua mole, ut alios ipsorum naevos jam studio taceam, ne alienas merces maligne deprimere, nostras autem tanto ambiciosius extollere videar, lectores potius territare, quam irritare, ad legendum videntur, ut sic cum SENECA loqui liceat. Accedit, Thesaurum illum Schroederianum pharmaceuticum universalem lingua tantum vernacula esse conscriptum, atque sic Pharmacopoeorum potius usibus inservire, quam quidem eruditorum Medicorum commodis.

VI.

Illorum ergo rei pharmaceuticae studiosorum iustas querelas honestaque desideria quum intelligeret nob. Bibliopola, iisdem promte satisfactorius, protinus consilium cepit, eiusmodi opus diu anxie desideratum, in publicos usus, suis quidem sumptibus, excudendi. Circumspiciens autem, cuinam potissimum committeret provinciam illam arduam, onerosam, & fastidiosa rerum variarum & prope infinitarum, copia, plenissimam, me tandem adiit veteri familiaritate iam dudum sibi iunctum atque cognitum, enixeque rogavit nihil tale prorsus cogitantem aut expe-

stantem, ut tam salutare Medicis iuxta ac Pharmacopoeis, aegrisque demum ipsis, opus universale moliri haud detrectarem.

VII.

Ego vero primum multum tergiversari, varias moras necere, nihil promittere, nihil negare, ingravescentis iam aetatis incommoda, dubiam valetudinis ambiguae fidem obtentui sumere, alias necessarias occupationes, ab officio mihi iniunctas, publicas denique funesti belli, interea eheu! exorti, calamitates, allegare, & varias praeterea excusationes alias satis speciosas afferre, quo sic quantum pote, subterfugerem laborem illum longe molestissimum, ingratiissimumque, & infirmis unius hominis solius viribus paene insuperabilem.

VIII.

Sed ille contra, acrius instare, vehementius flagitare, amicitiam privatam, utilitatem publicam, iuxta Medicorum desideria, & nescio quas persuasiones alias blande subinde insinuare. Quid plura? iteratis toties precibus effusissimis tandem fractus atque victus, dextram fidemque dedi, me istud quidem gravissimum elaborandi eiusdem operis pharmaceutici universalis onus suscepturum, potissimum ideo, ne isto denegato, immemor esse viderer bonorum officiorum, tam mihi, quam beatae meae coniugi, apud ipsum denatae & elatae, nunc eheu! desideratissimae, quondam ab ipso amice candideque praestitorum.

IX.

Sed adinota vix ipsi operi manu, mox me promissi mei poenitere fere coepit: statim enim intellexi, me temere tenuem meam fragilemque quasi ratem immenso pelago commisisse, ex quo optatum portum, ad quem tandem secure placideque appellerem, prospicere vix valerem: Tot enim tantosque difficultatum dubiorumque scopulos ubique deprehendebam mihi obiectos, ut, quo me tandem verterem, quodque litus proximum peterem, saepius plane ignorarem.

X.

Verum vicit tandem durissimum hoc iter laboremque gravissimum inconcussa erectae mentis constantia, iuxta fidei datae inviolabilis aestimatio, sperata futurae utilitatis publicae voluptas, & benigna denique gratiae forsan posteritatis, de hoc nostro labore, memoria. Intrepido igitur alacrique animo opus istud adgressus sum, ingenti sua mole perquam ter-

ribile & immensa fere rerum innumerabilium varietate in explicabile, atque ex tot tantisque Dispensatoriis, incredibili paene labore inter sese collatis, milleque aliis Libris Medicinalibus, & auctoribus medicis praestantioribus, singulari cum cura, & patientia paene ferrea, perlectis & exploratis, tandem divina favente gratia, *corpus hoc pharmaceuticum universale* concinnavi ac composui. Ab aliis ergo tradita operose congesti, congesta, diligenter digessi, digesta sollicitè examinavi, examinata vel candide probavi, vel ingenue improbavi, probata commendavi, ut in usum adhiberentur, improbata vero damnavi, ut ab usu prohiberentur. Nec dubitamus tamen, quin etiam ingenue confitemur, multa adhuc esse, quae nos hic praeterierint; homines enim sumus, & quidem senilis iam aetatis, & *occupati officiis, subcisisque temporibus, ista tantum curavimus*, & raptim coagmentavimus, ut sic nos cum PLINIO, excusare, nobis hic iustus liceat.

XI.

Ligna igitur, ut sic dicam, tigna, lapides, caementa, verbo, omnem aedificandi materiam, aliis debemus, quod candide, more nostro, hic profitemur, nihilque nobis aliud vindicamus, quam ipsam tantum aedificii structuram admodum mediocrem, & exiguam praeterea diligentiae, patientiae, constantiae, candoris, bonae mentis, forte & iudicii, ac, si forsitan non de praesenti (quis enim tetram livoris mordacis malignitatem nescit?) de futuro tamen saeculo, bene merendi voluntatis laudem, vel certe veniam, aut excusationem. *Quando ita decretum est, ut cum PLINIO loquamur, minorem gratiae, quam utilitatum vitae, respectum habere.*

XII.

Quum vero inter omnia sic dicta Dispensatoria Pharmaceutica, omnium & Medicorum & Pharmacopoeorum unanimi consensu, ob concinnum ordinem & singularem compositionum praestantissimarum delictum, suo utique merito, potissimum emineant *Viennense, Brandenburgicum, Argentoratense*, & praecipue *Wirtenbergicum*, cui profecto in hisce palma prima, & veluti lemniscata, debetur; opera praesertim in hoc maiore opere nostro, data fuit, ne quid facile ex iisdem, inprimis autem posteriore, praetermitteretur, quod alicuius momenti commodique effectus, & in aliis desideraretur,

*Floriferis ut apes in saltibus omnia libant;
Omnia nos itidem depascimur optima dicta.*

XIII.

Hinc haud facile inducor, ut credam, quenquam aequitatis praefer-
tim & utilitatis publicae amantiorem, aegre laturum, aut acrius reprehen-
surum hanc ipsam nostram novam veterum novorumque Dispensatoriorum
Syllogen: quoniam ista omnia publici quasi sunt fontes, in communem
omnium usum & salutem libere manantes, quibus nemo prohibendus,
publica ista munera petiturus. Inde ergo tanto confidentius speramus;
nos gratiam potius, aut certe veniam, & indulgentiam, merituros a mul-
tis, si non ab omnibus; quod hos ipsos salutare fontes longe lateque di-
spersos, & saepe etiam rarius inveniendos, in hoc ipsum opus, veluti in
unum alveum capacem, ingenti molimine, conduximus, & tot dissociata
corpora pharmaceutica nunc in unum corpus grandius confociavimus;
idque ad luculentum scilicet exemplum Pharmacopoeiae illius Schroede-
rianæ universalis Norimbergensium, 1746. de qua supra iam dictum,
quæ pariter optimas quasque compositiones ex melioribus & recentiori-
bus Dispensatoriis, nimirum *Augustano, Brandenburgico, Norimbergensi,*
Pragensi, Ratisbonensi, Argentoratensi, Viennensi, Wirtenbergico & Ba-
teano, aliisque, excerptas & congestas coniunctim exhibet, adiectis quo-
que passim egregiis & probatis Medicamentis, e celeberrimorum Medi-
corum operibus diligenter collectis.

XIV.

Quare clarissimi experientissimique Editores Dispensatorii *Ratisbo-*
nensis, qui pari modo ex multis aliis Dispensatoriis, v. g. *Brandenburgico,*
Augustano, Argentoratensi, Londinensi, Hamburgico, Jungkenii corpore
Pharmaceutico, aliisque, opus suum utilissimum concinnarunt, sic optime
prudenterque pronunciasse mihi videntur: *At, at nihil ex nobis pro-*
fectum, omnia ex aliis compilata, & ex novem Pharmaciis decimam confe-
ctam esse, quiritaris Censor! sed, bona verba, quaesumus, & ne negligen-
tiae, vel desidiaè prorsus, tribuas, quæ praemeditato consilio facta sunt, serio
te monemus. Non enim in laudis aucupium, & doctrinae ostentationem,
apparata sunt, quæ vides; sed in salutem publicam unice destinata; quæ
rectius conservari non poterat, nisi ea retinerentur, quæ exercitatissimorum
in Arte nostra Virorum auctoritas subministravit, experientia confirmavit,
usus nobilitavit.

XV.

Praeter modo laudata autem Dispensatoria ista potiora, in consilium etiam usumque vocata fuerunt Dispensatoria alia maiora, scilicet *Augustanum*, cum *Animadversionibus* ZWELFERI, *Pragensis*, *Ratisbonensis*, *Norimbergensis*, *Florentinum*, *Messanum*, *Venetum*, *Hamburgicum*, *Parisiense*, una cum *Pharmacopoea Regia CHARAS*, & tribus illis Dispensatoriis universalibus, HORSTII, atque SCHROEDERI *Norimbergens.* superioris iam allegatis, nec non paullo minora, *Amstelodamensis*, *Londinensis*, *Persicum*, *Ceylonicum*, *Cracoviense*, *Romanum*, *Coloniense*, *Mantuanum*, *Gandavense*, *Lillense*, *Tholosanum*, *Leidense*, *Lugdunense*, *Edinburgense*, *Ultraiectinum*, *Leodiense*, *Groeningense*, *Hagiense*, *Roterodamense*, *Holmense*, *Hafniense*, *Antverpiense*, *Bruxellense*, *Bonomiense*, *Renodacenum*, *Bauderonianum*, cum *observat. du Boys*, *Schroederianum*, *Weickhardianum*, *Cordianum*, *Bateanum*, & nonnulla alia, verbo, quotquot haberi & reperiri potuerunt: ex quibus nempe omnibus, ea diligentissime collecta & adnotata fuerunt, quae ibi singularia essent, atque in aliis passim deficerent: adscriptis quoque a nobis, ingenti sane & molesto labore, ubique singulorum Dispensatoriorum paginis, quae tamen postea, nescio, cuius culpa, aut praecoci sapientia, in ipso opere excudendo, contra votum ac voluntatem meam, dum scilicet longissime ab ipso prelo remotus essem, praetermissae plane fuerunt.

XVI.

Praeterea quoque selectiores & concinniores *Remediorum Formulae*, usu diuturno comprobatae, ex Medicis praestantissimis, tam superiorum saeculorum, quam nostri praesentis, RIVERIO, SENNERTO, FERNELIO, FORESTO, HILDANO, PROSPERO ALPINO, MYNSICHTO, ROLFINCIO, REINESIO, MEIBOMIIS, WECKERO, CRATONE, BALLONIO, HOLLERIO, MICHAELE, LANGIIS, DOLAE, SYLVIO, WILLISIO, MORTONO, SYDENHAMO, VERZASCHA, BARTHOLINIS, HOFFMANNIS, WEDELIO, LENTILIO, BARBETTE, PLATERO, BENEDICTO, ZWINGERO, MERCKLINO, BONETO, BRUNNERO, POTERIO, KAEMPFERO, FULLERO, TIMAEO, STAHLIO, JUNKERO, BIERLINGIO, ETTMÜLLERO, JUNGKENIO, FREINDIO, MEADO, BOERHAAVIO, SWIETENIO, GAUBIO, GORTERO, SCHULZIO, RIEDLINO, aliisque multis, & paene innumeris, impro-

bo labore collectae, in hoc quidem *universale Dispensatorium* sedulo translatae, suisque locis commodis, ubique apte insertæ fuerunt, adeo, ut nunc, uno veluti conspectu, in hoc opere, omne fere simul exhibeatur, quicquid in quamplurimis Medicorum celebriorum operibus, interdum sat spatiosis & diffusis, hinc inde dispersum ac disiectum, sicque paucis admodum cognitum, huc usque latuerat. *Oportebat enim, bene monente hic CELSO, neque recentiores viros, in his fraudare, quae vel reppererunt, vel recte secuti sunt; & tamen ea, quae apud antiquiores aliquos posita sunt, Auctoribus suis reddere.* Hinc ubique Auctorum nomina praetexui, ex quibus petitæ essent compositiones, quoniam iuste sic iudicante PLINIO, *obnoxii profecto est animi, & infelicitis ingenii, deprehendi in furto malle, quam mutuum reddere, quum praesertim fors fiat ex usura.*

XVII.

Quibus omnibus quasdam quoque compositiones a nobis olim inventas, passim interseruimus, paucas quidem illas; sed fidas profecto, tutas, & longo salutari praxeos annosae usu, centies, immo pluries, comprobatas. Hic vero haud credat, quæso, Lector æquus & humanus, hoc vanæ praesertim ostentationis causa, a me ipso factum esse, ut scilicet, *veluti passerulis & columbulis nostris, inter tot altivolas aquilas, pennas quoque darem, sicut facete iocatur PLINIUS junior, sive, sicuti gravius pronunciat CICERO, ut me in tam splendidam societatem, tanquam in equum Trojanum, cum principibus, audacter nimis includerem:* quin potius certiora edoctus, sciat idem, imperiosas quasi amicorum, & ipsius Bibliopolæ preces me eo tandem adegisse, ut publico, hac quidem occasione commoda, candide impertirem, quae sibimet ipsis quondam, in variis morbis egregie profuissent, Medicamenta, alias forsan post obitum meum, inter disiectas neglectasque Schedas, non sine aliquo damno, etsi exiguo, mea certe opinione, aliquando peritura. Non operosae autem, pretiosae, aut in vanam tantum ostentationem paratae sunt istae nostrae compositiones; sed plerumque simplices, mites, naturales & securae, indeque plus opere ipso praestant, quam prima quidem fronte promittunt. *Si quis igitur in sene, & quantulaecunque scientiae Medico, hanc simplicem curationis viam, illaboratamque miratur; noverit, me in utroque genere, facere, quam dicere, potius elegisse, ut sic cum THEODORO PRISCIANO loqui liceat.*

XVIII.

XVIII.

Singulis vero Formulis ac Compositionibus plerumque subiuncta fuit iusta candidaque Epicrisis nostra, partim iocosa & faceta; Ridentem enim dicere verum, quid vetat? ad exemplum nempe AMMANNI, RIVINI, LENTILII, HARVEJI, ROLFINCII, FREYTAGII, COHAUSENII, & aliorum clarissimorum Medicorum; partim quoque, ubi opus, seria ac severa, interdum vero etiam in utrumque modum; quae & usum cuiusvis Remedii opportunum fideliter docet, & necessarias simul cautiones adiicit, quando nempe, & ubi, cum fructu, illud sit adhibendum, & quando rursus iusto periculi imminet metu, merito omittendum: praeiungentibus mihi in hoc laudatissimoque instituto, ZWELFERO, LUDOVICI, RIVINO, BOERHAAVIO, GORTERO, GAUBIO, GEOFFROY, HOFFMANNO, BÜCHNERO, SCHULZIO, CARTHEUSERO, & aliis clarissimis Viris, qui nobis praeclaris suis exemplis, monitisque saluberrimis, passim in hoc opere, egregie profuerunt, quod grate fateri par est. *Est enim benignum, ut merito arbitror cum PLINIO, & plenum ingenui pudoris, fateri aperte, per quos profeceris.*

XIX.

In plerisque enim Dispensatoriis illud observo, quod tamen haud satis placet, potius scilicet Pharmacopoeorum rationem habitam fuisse; quam quidem ipsorum Medicorum: dum nempe illorum causa, Medicamentorum praeparatio operose & accurate docetur; horum vero in in gratiam, eorundem cautus & opportunus usus iusto parcus, & tantum veluti in transitu, indicatur, immo saepius plane reticetur. Quum tamen, me quidem iudice, eiusmodi Dispensatoria Pharmaceutica duplicem praefertim in finem, publicantur, scilicet, ut Pharmacopoei exinde Medicamenta bene praeparare discant; Medici vero, praecipue juniores, istis sic bene praeparatis, bene quoque ac tempestive uti intelligant. Quare ut huic communi defectui, quantum quidem possem, mederer; ubique sedulo operam dedi, ut nullum fere Remedium sine merita laude, aut iusta censura, prout res ferebat, facile dimitterem, eiusque usum, aut abusum, pro candore nostro, & modica experientia Medica, fideliter non indicarem.

XX.

Quamobrem, nemo velim existimet, me omnes Medicamentorum Formulas in hoc quidem opere nostro obvias, generatim approbasse;

quin potius certissime sibi persuadeat, nos multas ex illis, ideo data opera admisisse, ut sic commodam nancisceremur occasionem, illarum tantum vanitatem, superstitionem, dubiam fidem, inefficacem medelam, quin & damna & pericula, liquido ostendendi, Medicosque inde candide admonendi, ut ab ambiguo ac nocivo earum usu caute prudenterque abstinerent, nec se splendidis magnorum saepe auctorum nominibus, quibus ista medicamenta superbiunt, in fraudem fallaciamque induci paterentur, ut ipsi periculum facerent Remediorum, cum ipso humanae vitae periculo saepius coniunctorum. Quorsum inprimis spectant Remedia valentiora, immo violentiora, ex HARTMANNO, HELMONTIO, FABRO, TACHENIO, CROLLIO, BEGUINO, RENEALMO, WIMPENAEIO, DAVISONIO, RULANDO, POTERIO, TENZELIO, FREYTAGIO, BATEI *pharmacopoea*, aliisque id genus Chemicis philoparabolis & humanae vitae nimium prodigis, producta: in quibus nempe maximam sane partem, ostentatio artis, & portentosa scientiae venditatio manifesta est. Contra quorum tamen sublestam fidem, suspectam opem, & atrocem plerumque effectum, jam dudum gravissime solidissimeque disputarunt Viri ob ingentia in rem Medicam & Chemicam, merita, singulari semper cura & religione dicendi, BOHNIIUS inquam, praeceptor olim noster, in cineribus adhuc nobis merito venerandus, in doctissima differt. *de praepollentia dubia Medicamentorum Chemicorum*, item *de experientia fallaci*, & in utilissimo Libro, *de Officio Medici*, atque BOERHAAVIUS, tam in oratione lectu dignissima, *de Chemia suos errores expurgante*, quam potissimum in *Elementis Chemiae*, opere aeternum perennaturo.

XXI.

Sed & alia praeterea, fuerunt Medicamenta, quibus libenter locum in hoc nostro opere denegassemus; nisi eundem iam pridem, in plerisque, saepius quoque in omnibus, Dispensatoriis, fatali quadam indulgentia & socordia, obtinuissent, ita ut sedem suam semel occupatam longa quadam annorum quasi praescriptione, tuerentur. Quorum tamen possessionem justo diutius quietam, tandem turbare, dominiique illius usurpationem impugnare, nobili, opinor, fiducia & generoso impetu, passim ausi sumus, ut ex illis manifestius apparebit, quae vere ac severe animoseque pronuntiavimus contra *Aurum Fulminans*, *Antikecticum* POTERII, *Antimonium Diaphoreticum*, *Confectionem Alkermes*, *Electuarium de Ovo*,

Pulverem CORNACHINI, Saccharum Saturni, Tincturam Antiphthysicam GRAMANNI, Mercurium Vitae, dulcem, sublimatum, aviculas & pilulas Aethiopicas, Panaceam HARTMANNI, pilulas castitatis, WILDEGANSII anodynas, pulverem Antatrophicum, Antepilepticum CASP. BARTHOLINI, & Arcanum antepilepticum filii ipsius THOMAE, Essentiam Aegagropilarum Cephalicam, Castitatis, Cephalicam balsamicam, Catholicam purgantem, Liquorem Cardiacum RIVERII, Corvum epilepticum Bateanum, Theriacam Metallorum POTERII, Pulverem Saxonicum, Pilulas, sine quibus esse nolo, Emplastrum domus misericordiae, aliaque plura ejusmodi Medicamenta, praesertim Chemica vehementiora fortioraque, quae, ceu minus tuta, fida atque salutaria, sed humano generi exitium potius allatura, quam auxilium; palam, cum ratione, improbavimus, & ex selecto salubrium utiliumque Remediorum Catologo iure meritoque expunximus. Ceu vero remedia desint, ut scelera quoque contrectent Medici illi audaciores: sed ista praetexunt noxio instrumento, tantumque impudentiae est, ut venenum quoque artis esse persuadeant, sic PLINIO severe increpante.

XXII.

Neque tamen Medicamenta recens inventa, & nostra quidem aetate officinis inuenta, ob blandam vero subitae novitatis gratiam, avide arrepta, & immensis paene laudibus praeter meritum, cumulata, hic intacta plane, aut inobservata, praetermissimus, ut ex istis clarius patebit, quae ad *Aethiopem Mineralem, Magnesiam albam, Essentiam dulcem, Pulverem Antispasmodicum rubrum, Pilulas Saturninas & stypticas FULLERI, Essentiam Pareirae Bravae, Emplastrum de herba Thea, Vitrum Antimonii ceratum*, cerea nempe probitatis & innocentiae larva fallax, & famosum illud fumosumque *Picis liquidæ Infusum*, ut alia nonnulla iam taceam, vere quidem ac libere, modeste tamen simul ac circumspecte, passim a me monita fuerunt.

XXIII.

Utinam vero faustissimus ille atque dudum desideratissimus dies candido lumine, in publica commoda, tandem aliquando affulgeret, quo, gravissima summarum potestatum auctoritate & unanimi consensu, per universam Europam, aut certe nostram Germaniam, omnes officinae medicamentariae, solenni quasi quadam lustratione, cum judicio & delectu, sollicitè repurgarentur, atque ab onerosa illa & odiosa tot futilium

& inutilium simplicium ac compositorum sarcina liberarentur: quae frustra quidem praeparantur, incassumque asservantur, & dum ipsa inemta usibusque humanis exempta, dolentibus Venditoribus relinquitur, cano interea situ obducta, & foedo squalore corrupta, reliquorum vendibilium & frequentiore in commercio a Medicis in usum praescribentibus, positorum pretium tanto magis augment, quoniam nempe sumtus in ista quidem fatua, obsoleta & aeternis veluti tenebris damnata, frustra impensi, aliter refarciri haud possunt, nisi duplicato quasi aut triplicato pretio, ipsis vendibilibus & usitatoribus imposito, unde vero haud mediocre incommodum atque damnum ad ipsos emtores redundat.

XXIV.

Quorsum enim obsecro, tot *Aquae destillatae, Axungiae, Pinguedines*, etiam *humanae*, una cum *Cranio*, usnea sic dicta, atque ipso *Cerebro*, item *secundae* potissimum primiparae, ne quid nempe nauseae, abominationi immo & sceleri desit, *Confectiones, Electuaria, Extracta, Elixiria, Essentiae, Tincturae, Olea cocta, Balsama, Massae Pilularum, Emplastras, Syrupi, Conservae, Trochisci, Rotulae, Tabellae, Trageae, Pulveres, Magisteria, Unguenta, Species, Animalium* corda, hepata, fella, *pulmones, ventriculi, ungulae, ossa, tali, cornua, lapides, sanguis, dentes, pili, plumae*, immo, pudet sane pigetque effari, *testiculi, priapi* & ipsa *stercora*, aliaque id genus plura foeda potius purgamenta, quam fida veraque medicamenta, ne exceptis quidem ipso auro & pretiosis gemmis, de quibus attonitae quorundam sunt persuasiones, qui prodesse, nisi pretiosa, non putant; quae sane maximam quidem partem, ingenuo elegantique Medico prorsus indigna sunt; solis vero ventosis circulatoribus, vanis sortilegis, & aniculis denique fatidicis convenientiora? Quorsum, inquam, cuncta ista fordida, abiecta, frivola, inutilia, turpia & abominanda? nisi ut simul correpta, & in unam struem congesta, una cum toto paene isto Regno animali, modo per partes enumerato, paucissimis tantum exceptis, vel flammae, vel undae abolenda tradantur, aut alio quocunque modo, in aeternum exilium eiiciantur, nunquam in emendatiores officinas in posterum inauspicato reditura. Qua in re lucidissimam nobis facem iam dudum praetulerunt Medici celeberrimi, ZWELFERUS, LUDOVICI, STAHLIUS, ETTMÜLLERUS, LENTILIUS, BOHNIUS, NENTERUS, HOFFMANNUS uterque, item HELMONTIUS, LEONHARD FUCH-

SIUS, & praesertim elegantissimus RIVINUS, in egregia Dissertatione de *Censura Medicamentorum Officinalium*, quo insigni sane Viro, nostro olim in tenera iuventute, praeceptore candidissimo doctissimoque, nunc quoque, post longum quinquaginta annorum decursum, in ipso effoeto senio, adhuc iuveniliter & quasi exultantius gloriamur, & impense laetamur.

XXV.

Non igitur erat, quod SENECA olim, nimium sui temporis luxum pharmaceuticum, ut sic dicam, ita graviter perstringeret, loco quidem notissimo, *Epist. XCV. Medicina quondam paucarum fuit scientia herbarum, quibus sisteretur fluens sanguis, vulnera coirent paulatim: deinde in hanc pervenit multiplicem varietatem. Olim nihil opus erat tam magna Medicorum suppellectile, nec tot ferramentis, atque pyxidibus. Simplex erat ex simplici causa, valetudo: multos morbos multa fercula fecerunt; & quae ibi in hunc sensum plura sequuntur, lectu profecto dignissima & iucundissima. Et PLINIUM forsitan hinc puderet, eandem, post SENECAM, querelam ingeminasse, Lib. XXIV, cap. 1. Haec sola Naturae placuerat esse remedia, parata vulgo, inventu facilia, ac sine impendio, ex quibus vivimus. Postea fraudes hominum & ingeniorum capturae Officinas invenere istas, in quibus sua cuique homini venalis promittitur vita: statim Compositiones & misturae inexplicabiles decantantur. Arabia atque India in medio aestimantur, ulcerique parvo medicina a rubro mari imputatur; quum remedia vera quotidie pauperrimus quisque coenat. Qui & iam in antecedentibus, Lib. XXII, cap. 24. indignabundus, sic exclamaverat: Ista Medicamenta mista, ingeniis constant: non fecit cerata, malagmata, emplastra, collyria, antidota, parens illa ac divina rerum Artifex: Officinarum haec, immo verius, avaritiae commenta sunt. Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires; non coniecturae humanae opus; sed impudentiae est. Haec ille, non minus profecto vere, quam ornate ac significanter.*

XXVI.

Quodsi enim summi illi philosophi benigna factorum indulgentia, forsitan in nostrum hoc aevum rursus delati, intrarent, in amplioribus praesertim & ornatioribus urbibus, spatiosas illas ac magnificas officinas medicamentarias, variis floridis coloribus, intermicante saepius ipso quoque auro, pictas & splendide ubique illustratas, viderentque superne, de la-

quearibus fulgentibus suspensa varia monstra peregrina, ex alio orbe allata, veluti Serpentes Libycos, Crocodilos & Ichneumonas Nilaticos, ingentes balaenarum costas, feles piscesque alatos, aves paradisiacas, testudines scutatas, Gammaros denticulatis forcipibus minaces, Cercopithecos barbatos, torta Ammonis cornua, Xiphiarum rostra mucronata, stupidorum Struthionum pulcre caelata ova, Monocerotum Groenlandicorum acuta cornua, tot praeterea Concharum genera, in quibus magna ludentis Naturae varietas, tot colorum differentiae, totque figurae, & id genus alia plura ostenta: Circa ipsos autem pictos parietes, tactico paene instructae phalangis ordine, scite disposita in numera fere vasa variae formae ac materiae, nempe ventrosa, oblonga, acuminata & angularia; item vitrea, terrea, stannea, plumbea, immo & saepius argentea atque murrhina, tot quoque urceolos, pelves, sartagine, patellas, mensuras, mortaria & porphyritas, pyxides denique, cistellas, scatulas capsulasque, ex vario ligno affabre tornatas, variisque picturis ac figuris belle ornatas, quibus omnibus continerentur ex utroque orbe, mari, aëre, terra, imis telluris perfossae visceribus petita innumerabilia paene remedia, simplicia ac composita, in salutem, aut perniciem generis humani, illuc operose congesta: quid inquam, tum dicturi illi essent, ubi diffusum hunc, immo forte rectius, confusum tot medicamentorum cognitorum, incognitorum, utilium, inutilium, deleteriorum & alexeteriorum, apparatus, quem ortus & occasus, septentrio mittit & auster, illa morbi & salutis promptuaria, ista vitae necisque armamentaria quasi, cum stupore, immo & cum indignatione, aut, ut mitissime dicam, cum fanna certe ac risu, paullo attentius contemplerentur?

XXVII.

Sicut ergo sapienter acuteque a quopiam olim dictum: Mundum hunc universum exigua quidem sapientia regi: ita & ipsam humanam valetudinem exiguo admodum Medicamentorum simplicium apparatu, sed prudenter & opportune adhibito, regi ac restitui posse, nullum plane est dubium; adeo, ut hinc vere sciteque, hac certe in parte, mihi pronunciasse videatur HELMONTIUS: *Pauca sunt, quae Medicum nobilitant si nempe paucis illis recte uti sciat.* Id quod dudum post ERASISTRATUM, apud PLUTARCHUM, Lib. IV. Sympos. Quaest. I. PLINIUM, THEODORUM PRISCIANUM, iam supra laudatos, item LANGIUM,

Epist. med. 76. Lib. I. HOFFMANNUM, BOHNIUM, SYDENHAMUM aliosque Medicos praestantissimos, pulcherrime inprimis luculentissimeque ostendit ille redivivus quasi Hippocrates Batavus, HERMANNUS inquam BOERHAAVE, in elegantissima illa doctissimaque Oratione, *de Commendando studio Hippocratico*, nec non in alia Exercitatione, *de Simplicitate & certa ratione Medicinae*, item in divinis illis *Aphorismis* gravitate rerum & granditate verborum, paene Hippocraticis, passim.

XXVIII.

Inde, quoties ipsum HIPPOCRATEM nostrum evoluo, evolvo autem saepissime, ceu notum esse arbitror; toties profecto tacite mecum vehementer admiror, illum primum praecipuumque Medicinae conditorem paucissimis tantum remediis, iisque simplicibus, facile parabilibus, & plerumque ante pedes natis, quae admodum diligenter ex ipsius operibus collegit eximius DAN. CLERICUS, ut & gravissimus BOHNIIUS, omnes morbos sanabiles, etiam si difficillimos, felicissime expugnare potuisse. Quum nos contra, in tanta simplicium & compositorum Medicamentorum, tam peregrinorum, quam domesticorum, copia, saepius, ne levibus quidem & quotidie obviis morbis, cito, tuto ac jucunde mederi possumus. Scilicet nimia copia nos inopes fecit, & sitientis quasi Tantali ad instar, vel in mediis uberrimis positi undis, aquarum tamen saluberrimarum haustu adhuc misere caremus. Hinc recte vereque iam olim pronuntiavit CORNELIUS CELSUS, Lib. V, cap. 26. *Licet sine peregrinis, & conquisitis & compositis Medicamentis, vulnus curare*; & disertius adhuc atque ornatius THEODORUS PRISCIANUS, in prooemio operis: *Neque, quum aegrotus adscitur, adeundus est mox Pontus, aut interiora Arabiae sollicitanda sunt, ob storacem, vel Castoreum, vel reliquas fruges, quas Orbis longinquus peculiares habet. Ideo Medicinam etiam in vilibus herbis parens Natura disposuit, ut nullo vel loco, vel tempore, medendi desit officium, quum tutum possit esse remedium: Abundamus euphoristis, succo tritici, farina hordei, herbis variis, vel metallis, & similibus ceteris, in quibus manifesta remedia Natura signavit.* Omitto iam lubens prudensque, similes PLINII locos egregios, partim iam supra laudatos, item PLINIUM sic dictum VALERIANUM, aliosque plures, immo ipsum nostrum HIPPOCRATEM, Lib. de Victu in Morbis acutis, & aliis locis paene innumeris. Forte tamen hic haud iniucundum erit, audire adhuc,

in eundem sensum, magnum quondam THOM. BARTHOLINUM, Hist. anat. rar. 95. Cent. VI. *Nunquam tam iniqua fuit Natura, ut cuique regioni sua Remedia denegarentur, quibus morbos in colarum profligarent. Domestica certe nobis sunt Medicamenta, quae sola sine externorum commercio, morbis nostris inquilinis medeantur. Sed semper maiore fuco sese exornant, & nota patriae bona inferiora iudicantur.* Quod perquam nobile & scitu dignum argumentum pertractavit uberius idem Vir laudatissimus, iusto opere eximio plane, de *Medicina Danorum domestica*, Ducem praeceuntem impigre sequutus, JOANN. BEVEROVICIUM, Medicum eleganter doctum, in *Introductione ad Medicinam Batavorum indigenam*, libro lectu digno & iucundo, ut iam de aliis eiusdem argumenti operibus ac dissertationibus, passim obviis, studio fileamus.

Sed haec omnia ut hic data quidem occasione commoda, interponere mus, solus effecit ardens purae sanctaeque Veritatis amor, & iusta ipsius nostrae professionis reputatio, cuius nempe ministerio, omne illud candide aperiendum esset, quod utilitatis publicae causa, posteris traderetur. Jam igitur ex hoc diverticulo, rursus in viam, & ad ipsum nostrum Institutum, revertamur.

XXIX.

Ipsa nempe *Dispensatoriorum & Auctorum diversorum verba* plerumque in hoc opere, retinuiamus, nisi summa urgeret necessitas, ut quidquam hinc inde mutaretur, quod tamen rarius a nobis factum: unde quaedam ipsius stili diversitas & inaequalitas passim forte observabitur a nonnullis talium minutiarum curiosis nimium sectatoribus. Sed istam scilicet ardui laboris molestiam cum ipso fructu, ex illa forsan nascituro, iuste comparantes, protinus intelleximus, hunc certe tanto minorem fore; quanto maior illa e contrario esset futura: quare merito ab ista quidem opera ingrata atque inutili manum retraximus, probe perpendentes, nos Thesaurum potius Pharmaceuticum, quam Latinae Linguae, aut Forum Romanum, publicare hic voluisse, neque Institutionem traditam a nobis fuisse, eleganter probatae Latinitatis Formulas, nobis quidem alias haud fastiditas, scite conscribendi; sed potius probatae virtutis Remediorum Formulas perite praescribendi: unde scilicet arma quasi peterent Medentes, quibus fortiter, quantum certe possent, oblucentur irruentibus morbis & festinantibus fatis; quam ut inde teretes humanitatis studiosorum aures festive oblectarentur. Apparatum enim Medicamentorum scripsi-

scripsimus, non eloquentiae, aut elegantiae; *neque in hoc Volumine studium tenemus gloriae, quoniam non eloquentiae hic opus est, sed laboris, ut cum THEODORO PRISCIANO loquamur, ipsique morbi, bene monente CELSO, non eloquentia; sed remediis, curantur.* Ornari res ipsa negat, contenta doceri. Eiusmodi enim Libri pharmaceutici severiores ac steriliores sua quidem indole, *nec ingenii sunt capaces, nec admittunt excessus, aut orationes, sermonesve, aut casus mirabiles, vel eventus varios, non alia incunda dictu, aut legentibus blanda, ut maioris PLINII verba sic nostra facere nobis liceat.* Quare merito cum eodem gravissimo Auctore, *utilitatem iuvandi praetulimus gratiae placendi, & maluimus pompam ac fucum materiae deesse; quam ipsi operi fidem & utilitatem.*

XXX.

Illud quoque adhuc paucis hic monendum: *Doses, mensuras, ponderaque Medicamentorum* maioris securitatis, perspicuitatis & utilitatis gratia, *non consuetis alias signis, numeris, characteribusque; sed literis potius, & ipsis vocibus, expressa fuisse ubique: quem laudabilem oppido morem servant quoque Dispensatoria Leidense, Viennense, Argentoratense, Ratisbonense, Brandenburgicum, Parisinum, Amstelodamense, Leodiense, Wirtenbergicum, & nonnulla alia, praesertim recentiora, & nostro praecipue tempore, publicata.*

XXXI.

Ordinem porro *alphabeticum* per totum hoc opus, accurate servavimus, sequuti rursus *Dispensatoria, Hamburgense, Ratisbonense, Brandenburgicum, Pragense, & inprimis Wirtenbergicum, quod nempe ubique, ceu ducem & antesignanum, studiose elegimus, ut supra iam opportune monitum.* Licet enim operosior illa in *certas Classes, divisio, quam praeferunt potissimum Argentinense, Parisinum, Amstelodamense, Leodiense, Leidenense, Norimbergense, Lugdunense, aliaque Dispensatoria complura, accuratiori quidem Methodo magis respondeat, quod ultro certe largimur: Ordo tamen iste alphabeticus faciliior haud dubie & expeditior est inquiringentibus, morae praesertim impatientioribus, & res cito properanterque sciendi & legendi cupidis.*

XXXII.

Sic igitur post tot labores longos, difficiles, immensos, & paene inenarrabiles, auspice divina gratia, finis tandem exoptatus impositus fuit

Parti huius Dispensatorii Universalis, Secundae, quae Medicamenta composita complectitur, mihi praeferim propter difficultatem, amplitudinem, copiam & utilitatem potiore, prius omnino diligentissime elaboranda videbatur. Transiture autem mihi deinde, ad ipsam *Partem Primam*, seu *Materiam Medicam*, ad quam ingentem observationum variarum apparatus dudum collectum habebam, derepente, maximo meo moerore & incommodo, oculi mei longo nimis labore senioque fessi & hebetati, officium eheu! amplius recusarunt, adeo, ut invitus sane coactus fuerim, manus oculosque, promptas quidem illas, hos vero obstinate reluctantes, lugens dolensque, ab isto quidem opere abstinere. Misi ergo omnes meas observationes & additiones ad Bibliopolam, ipsiusque arbitrio omnia reliqui: qui etiam necessitate impulsus, alii docto Viro illud quidem negotium committendum censuit; ita tamen, ut omnia mea observata & additamenta ubique diligenter infererentur. Quam bene igitur iste Sparta illa ipsi demandata perfunctus sit, judicabunt ipsi Lectores. Quantum ego quidem perspicio, omnia, aut pleraque saltem, ex HERMANNO, BOECLERO, VALENTINI, PISONE, POMETO, HOFMANNO, GEOFFROY, BÜCHNERO, CARTHEUSERO, & *Dispensatorio Wirtenbergico*, aliisque id genus Libris Pharmaceuticis, concinnata esse videntur: Quum scilicet, de his Naturae operibus productis, sive simplicibus, ut vulgo quidem dicuntur, nihil fere amplius dici possit, quod non dictum sit prius, nec quidquam observare liceat, quod non observatum iam sit ab aliis sedulis Naturae indagatoribus, praesertim in hac splendida omnis eruditionis luce, & rerum naturalium uberiori cognitione.

XXXIII.

Tandem universo huic operi *adiecti sunt Indices*, ab alio Viro docto confecti, *Morborum* scilicet, ac *Remediorum* contra eosdem, tam *simplicium*, quam *compositorum*: magno profecto Eruditorum Medicorum commodo & emolumento. Quare nescio sane, qui factum sit, ut, sola fere illa Schroederi Pharmacopoeia excepta, in omnibus in universum Dispensatoriis, desideretur prior ille, nempe *Morborum*, Index, qui tamen tam necessarius, immo profecto magis adhuc, quam alter ille *Remediorum*, quo nullum tamen Dispensatorium vulgo caret. Igitur & hanc praesertim ob curam ac diligentiam, Viro illi docto gratias meritas debent Lectores & Medici praecipue, qui ob hanc singularem commodita-

tem, maiore nunc cum fructu, hoc ipso opere pharmaceutico uti fruique poterunt.

XXXIV.

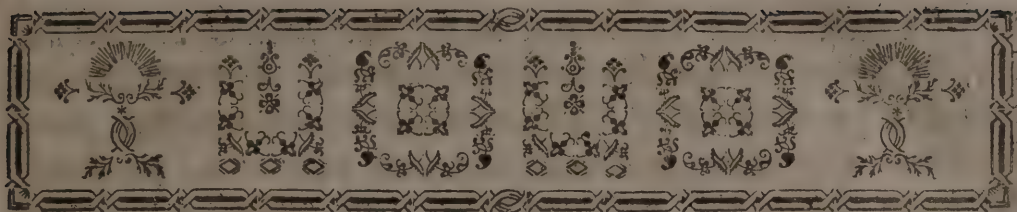
Nunc vero nihil amplius superest, nisi id unum, ut humanissime meos rogem Lectores, ne veniam denegent & meis erroribus, hinc inde forsan commissis, & gravioribus praesertim mendis supinae Typographi & Correctoris inprimis, negligentiae merito imputandis, quae nempe, memetipso per spatiosa intervalla, ab ipso impressionis loco longius remoto, passim largiore quidem, ac vellem, segete, irreperunt, adeo, ut mihi nunc, post centum fere annos, idem sinistrum fatum obtigerit, quod pariter expertus olim est summo suo taedio & indignatione, Vir eiusdem mecum praenominis, Jo. DANIEL HORSTIUS, simili suo nobiscum, Instituto, & quidem in eadem urbe, dum nempe, ut supra iam monitum, 1651. Francofurti ad Moen. *Dispensatorium Medico-Chymicum universale*, ederet, sed simili plane modo, permultis quoque mendis typographicis ubique turpiter inquinatum. Sed meas tamen aberrationes facile, spero, coram aequo iudice, excusabunt ingravescentes heu! nimis aetas, acies oculorum longis per vitam, laboribus, heberata, mentis corporisque aegritudo, variae aliae occupationes subinde intercurrentes, rerum tractatarum incredibilis multitudo ac varietas, taedium scribendi & legendi, impetus festinandi, desiderium finiendi, & plures aliae humanae fragilitatis causae, aut patrocinia ac velamenta. Ut enim ingenue fatear, inter calamitates publicas ac privatas, belli fremitus, moerores, metus, pericula, fugas, ruinas, incendia, circumstrepentes hospitum armatorum vociferationes, & tumultuosos per aedes, discursus, horrida machinarum igni vomarum tonitrua, milleque alia impedimenta ac taedia, laboriosum hoc & ingratum opus raptim potius hinc inde properatum, aut temere effusum ac veluti illa protogenis tabula, sub gladio quondam picta; sic quoque sub gladio fere conscriptum fuit; quam securo quidem in otio, animo sereno, cum cura solerti scite elaboratum, ut scilicet ita quaedam dolorum ac querimoniarum haberem avocamenta, quibus animus depressus & arctatus aliquantisper diffunderetur, & aliorum abductus ac distractus, laxamenti quid acciperet. Quapropter liceat hic mihi, pace quidem Lectorum, iustam illam magni quondam CASAUBONI querelam ad me ipsum aptare, ex *dedicatione* scilicet STRABONI suo praemissa, mihi haec ipsa scribenti, singulari quodam fato, oblatam ocu-

lisque meis, paene invitis, subito ingestam: Quod nisi multa nobis post susceptum hoc negotium, contigissent, quae alacritatem & impetum nostrum paene frangerent; magna in spe eramus, posse nos studio & diligentia nostra non prorsus male de publico mereri. Nunc vero coacti sumus, opus hoc affectum potius, quam effectum, in vulgus emittere. Et tamen ne sic quidem plane diffidimus, doctos viros conatus nostros aequi bonique esse consulturos: praesertim, si haec a nobis eo tempore scripta meminerint, quo praeter publicam calamitatem, in hoc concussi Orbis motu, omnibus bonis communem, multa nobis privatim contingere, quae animum a studiis persaepe avocarent. Haec quidem ille, & nos cum illo.

XXXV.

Sicque per Dei gratiam, finem tandem laeti vidimus laboriosissimi & ambitiosissimi huius operis: ipsum tamen funesti belli finem eheu! contra spem votumque nostrum, interea, nondum videre licuit; quo de luctuoso fato, vel in ipso hoc opere, passim gemitus, querelae, vota ac lamenta, in perpetuam diri nostri durique temporis memoriam, interiecta leguntur. Deum ergo supplices hic sub finem, imploramus, velit patriae nostrae, diuurni huius belli morbo quasi chronico, ceu lenta tabe, usque ad nervos ossaque, paene consumtae, tandem aliquando clementissime largiri unicum illud praesentissimumque pacis salutiferae Medicamentum. *Tale enim est Bonum Pacis, vere pulcreque censente AUGUSTINO, ut in rebus creatis, nihil gratiosius soleat audiri, vel delectabilius concupisci, & nihil utilius possideri.* Scribebam Wittebergae, d. X. Februar. ipso Die meo natali sexagesimo septimo, ingressus per Dei gratiam, nunc annum sexagesimum octavum, Anno recuperatae salutis, clc. lccc. LXII.

BIBLIOPOLA AD LECTOREM.

Post varios casus per tot discrimina rerum, post tot aerumnas mihi obvias, post longas moras mihi oblatas & mille impedimenta opposita, quo & bellum, cujus recordatione perhorresco, nunc pace mutatum, referendum est, tandem opus hoc laude nostra majus & in suo genere hucusque unicum, cujus egregia commoda per se patent, publici juris facere mihi contigit.

Ad hoc rite exsequendum de diligentia, pro more, nihil remisi, sumtui non parsi, sed triplum consueto impendi, auctusque, huius loci, viris litteratis curam correctionis commisi, cujus alter rudem litterarum impressarum correctionem, alter vero limam litteris correctis adhibere debuit. Nilominus omnia votis haud responderunt, sed multa in elegantissimum hoc opus irrepsertunt errata, id quod me maxime sollicitum habet, & non injustæ sunt illustrissimi Autoris de hoc fato acerbiores querelæ.

Ignoscet vero & cum illo benevolus Lector verrucis nostris, vel si mavult, delicti gratiam faciet, expensis ad libram veritatis momentis, quæ ultra culpæ excusationem dant: Typotheta Terminorum technicorum ignarus, litteras accepit non satis distincte scriptas, errata sunt pleraque orthographica & ejus naturæ, ut Lectori nisi inexpertissimo, magis tædio quam detrimento fuerint, & maxima eorum pars in extremo libri notata sunt, unde facili labore in textu emendari possunt.

BENEVOLUS LECTOR eo facilius erratis veniam dabit, si Dispensatorium hoc Indice morborum & remediorum locupletatum inveniet & fructum perspiciet amplissimum, quem præcipue Tyronibus systemate rationali instructis, præstabit hic Index, cujus ope, magnum apparatus autoritate & longo usu comprobatorum remediorum, morbis præpositis opponendorum & numerum Pharmacorum minus tutorum uno quasi intuitu videre possunt. Ejusmodi vero Repertorium compendiosum ex tam ingenti copia rerum, acri judicio enucleandi non cujusvis facultatis est.

Nervos hinc & industriam attuli, quo invenirem virum huic negotio parem. Tandem D. KÆMPF M. D. Archiater & Consiliarius Hassio-Homburgensis utilitate publica indutus non recusavit, quo minus laborem hunc satis molestum susciperet. Multa quidem dubia movit de eo, quod in Parte prima virtutes simplicium, docte quidem & fusius & melius quam in reliquis Dispensatoriis, sed generaliter nimis expositæ, vel quod vires sic dictæ specificæ, ex votis majoribus optimorum autorum definiendæ, non ubique descriptæ, sed quandoque, horum loco, scripta autorum citata sint, quorum elogia collata, quodlibet fere remedium simplex ceu panchestum extollunt, & quod inde D. D. KÆMPF sententiam præclarissimi nostri Autoris stricte sequuturus & nihil sine eo determinaturus coactus fuerit Indicem simplicium compendiariorum nimis componere & non optato elaborare.

Ne volumen Partis secundæ per se majus mole nimis increseat, indicem Morborum & Remediorum tam simplicium quam compositorum, minus separandum Parti primæ apponere curavi. Vale. Francofurti A. M. Mense Octobr. MDCCLXIII.

ISAGOGÆ.

Divinam medendi artem, ditissimam rerum, eius præcipue partem pharmaceuticam, præ cunctis aliis scientiis, decet gaudere Notis, & terminis, quibus quantitates & qualitates, generaliter & specialiter, distincte ac certissime exprimantur, quique ab omnibus artem exercentibus, communi & indubio agnoscantur consensu. De his, quantum Pharmacopoeam spectant, quædam hic erunt præmittenda.

Quoad PONDERA & MENSURAS;

Mensura, quæ nunquam non civilis, ut plurimum Libras æquat IV. civiles.

Libra civilis autem, uncias XVI.

Libra medica seu in formulis usitata est unciarum XII.

Uncia — est drachmarum VIII.

Drachma — Scrupulorum III.

Scrupulus — Granorum XX.

Granum est circiter ponderis seminis hordei, & raro ulterius nisi in duas æquales partes dividitur.

Gutta Grano inter pondera substituitur, quamvis pro varia liquoris natura, multum differat pondere & volumine.

Manipulus, cuius moles est, quam tota manu complecti possumus, dicitur constare pugillis III.

Pugillus capit, quantum pollice, duobusque digitis primoribus unius manus adductis tolli potest.

Cochleare pro Semuncia habetur.

Omnia pondera & mensuræ, gutta excepta, bisecari solent; eorumque dimidia pars, vocabulo *Semis* vel *Semissis* sive Characterē β designari.

SIMPLICIA & COMPOSITA, quorum plura uno comprehenduntur titulo, e sequentibus intelligenda.

RADICES *quinque aperientes*
maiores.

Apii

Asparagi

Fœniculi

Petroselini &

Rufci.

RADICES *quinque aperientes*
minores.

Capparis

Eryngii

Graminis

Ononidis

Rubiæ tinctorum.

HERBÆ *quinque emollientes,*

Althææ vel Malvæ

Malvæ vel Brancæ urfinæ

Mercurialis vel Betæ

Parietariæ vel Parietariæ

Violaris vel Mercurialis.

HERBÆ *quinque capillares,*

Adianti aurei

Capilli Veneris

Ceterach

Rutæ murariæ

Scolopendrii.

FLORES *quatuor cordiales.*

Borraginis:

Buglossæ

Rosarum

Violarum.

SEMINA *quatuor calida maiora.*

Anisi

Carvi

Cumini

Fœniculi.

SEMINA *quatuor calida minora.*

Ammeos

Amomi

Apii

Dauci.

SEMINA *quatuor frigida maiora,*

Citrulli

Cucumeris

Cucurbitæ

Melonum.

SEMINA

SEMINA quatuor frigida-minora.

Cichorii
 Endiviæ five Scariolæ
 Lactucæ
 Portulacæ.

GENERA quinque Myrobalanorum.

Belliricæ
 Chebulæ
 Citrinæ
 Emblicæ
 Indæ.

LAPIDUM Fragmenta quinque pretiosorum.

Granati
 Hyacinthi
 Sapphiri
 Sardæ five Carneoli
 Smaragdi.

AQUÆ quatuor cordiales.

Buglossæ
 Borriginis
 Rosarum
 Violarum.

AQUÆ quatuor pleuriticæ.

Cardui benedicti
 Cardui Mariæ
 Scabiosæ
 Taraxaci.

AQUÆ quatuor catarrhales.

Farfaræ
 Scabiosæ
 Taraxaci
 Veronicæ.

UNGUENTA quatuor calida.

Agrippæ
 Althææ
 Martiatum
 Nervinum.

UNGUENTA quatuor frigida.

Album camphoratum
 Infrigidans Galeni
 Populeum
 Rosatum Mesues.

OLEA tria Stomachica

Absinthii
 Cydoniorum
 Mastiches.

Præparationibus chemicis pharmaceuticis generatim exponendis, hic tandem locum debemus.

Aquæ destillatæ, sunt vapores aquosi aut semivinosi, imbuti partibus volatilibus, medicaminis vel simplicis vel compositi e quo vi ignis in vase destillatorio elewantur; & opere refrigerii in guttas collecti, ad vas recipiens descendere coguntur. Inserviunt Potionibus, Julapiis, Emulsionibus, Elixiriis &c.

Spiritus, vapores sunt maxime volatiles & ut plurimum levissimi, plus minus particulis sulphureis, phlogisticis, nec non salinis gravidis, eodem modo quo Aquæ destillatæ expulsi & collecti. Dantur Spiritus vel simplices vel compositi, alcalini, acidi, toti volatiles, graviores &c. E vegetabilibus præprimis, nonnisi prægressa fermentatione eliciuntur. Repetita destillatio qua subtilisantur & purificantur Aquæ & Spiritus præcipue, *Cobobatio* seu *Rectificatio* audit; Spiritus vero bis vel pluries destillati, *Rectificati* vel *Rectificatissimi* appellantur.

Olea destillata sive *Essentialia* liquida sunt pingua, inflammabilia, sapore & penetrante odore simplicis ex quo parata sunt prædita; in spiritu solubilia, aquæ non miscibilia: seu partes vegetabilium maxime æthereæ, volatiles, ex iisdem ope destillationis, vel cum aqua, vel adjectis spiritibus, aut salinis menstruis erutæ, hinc cum aquis destillatis sponte in vas recipiens transcendent. Ex nostratibus evocata hæc olea, aquæ supernatant; plurima contra exoticorum, ut ligni Rhodii, Cinnamoni &c. fundum petunt.

Olea Empyrematica, fœtida, subnigra, amaricantia inflammabilia, ducuntur e vegetabilibus, mineralibus, & quibusvis animalibus substantiis, vi siccæ destillationis & vehementioris ignis.

Olea expressa unguinosa, per se blanda subdulcia fere inodora, alcahole neutiquam solubilia, prelo e nucleis vel feminibus extorquentur. Hæc olea, quibusvis substantiis medicamentosis, ut earum virtutibus imbuantur, infusa, aut cum iisdem cocta, *Olea infusa* aut *cocta* audiunt.

Resinæ sunt succi condensati, inflammabiles spiritu vini toti quanti -- Aqua vero plane non solubiles. E plantis vel sponte urgente calore solis effluunt, ut Terebinthina; vel Alcohole ex iisdem extrahuntur.

Gummata sunt alii vegetabiles succi, viscosi, mucilaginosi, quos aqua perfecte dissolvit, minime vero spirituosum menstruum. E plantis pariter vel sponte exstillantes, vel aqua eloti colliguntur.

Gummi-Resina, est substantia, ex resina & Gummate varia proportionem intime commixta.

Mucilago est materia vegetabilis, fluida viscosa, gummatosa, aqua solubilis; e Gummatibus & seminibus coctione vel infusione aquosa obtinenda.

Sapo, substantia est lubrica, aqua æque ac spiritu solubilis, agitata cum ipsis spumescens, sordes oleosas & mucidas solvens, e sale quocunque alcalino & quovis oleo intime mixtis conflata.

Salia, sunt corpora solida, pellucida, ex toto sapida & aqua solubilia.

Cineres, pulveres sunt grysei terreo alcalini, in quos rediguntur igne, quævis combustibilia præprimis ex vegetabili genere.

Calces chemicæ, densiores, albidi, alcalini, Calci vivæ similes pulveres, e corporibus naturalibus vel fortiori quam cineres ignis actualis gradu, vel menstruis corrosivis parandi.

Croci, sunt Calces metallorum rubri aut ferruginei coloris.

Flores chemici, partes sunt magis volatiles quæ ex corporibus quibusdam siccis igne elewantur, & summis vasis adglutinantur. Ea operatio dicitur *Sublimatio*; *Supplimata* vero flores audiunt si quæ rariorem & pulverulentam quasi texturam habent.

Lixivium, aqua est, infusione in cineres, eorum sale alcalino imprægnata; quod sal ab aqua denuo liberatum & artis lege calcinatum *Cinis clavellatus* vocatur.

Liquores, salia sunt præ primis alcalina, humido, quod ex aere attraxerunt soluta.

Vitra, sunt substantiæ, intus & extus splendentes, fragiles, plus minus pellucidæ, in quas quodlibet corpus, sat forti fusione, prægressa plerumque calcinatione, mutatur; ita ut eandem qualitatem igni ulterius expositum constanter retineat.

Regulus, pars est metallica corporum mineralium, ex iis fusione elicitæ, in fundo coni fusorii pondere suo collecta.

Magisteria, pulveres sunt subtilissimi, qui obtinentur solutione per idonea menstrua, dein separatione pulveris a menstruo vel per affusionem alius materiæ præcipitantis, vel per vario modo instituendam liquidi a pulvere abstractionem. His accensendæ *Fæculæ* quæ ex radicibus recentibus contusis aqua eluuntur, sponte postea fundum petentes, siccantur.

Tincturæ, sunt menstrua aquosa vel spiritiosa, quæ ex quodam medicamine una cum viribus, pellucidum & gratum colorem susceperunt.

Essentiae, differunt a *Tincturis* nonnisi minus diluto & perspicuo colore.

Elixiria, saturatiora quam *Essentiae* & *Tincturae*, hinc minime pellucida; opaca quævis & crassiora vel extrahendo vel solvendo in sinum recipiunt.

Mixturae contractæ, seu concentratæ, sive *Guttæ* conflatæ sunt ex mere spirituosiss, ejusmodi præcipue, quorum virtus exiguo continetur volumine; doses per guttas plerumque determinandæ.

Mixturae seu *Potiones*, admittunt vehicula præprimis aquosa, cæterum pulverulenta, spiritus, syrupos, sicca & liquida grata & injucunda quælibet, doses vero majores.

Extracta, sunt vel decocta vel *Essentiae*, *Tincturae*, vel succi expressi vegetabilium, coctione aut Evaporatione ad spissam, fere solidam consistentiam redacti.

Rob, *Roob*, seu *Robob*, est succus plantarum, plerumque absque addito saccharo, ad mellis consistentiam inspissatus.

Omphacium seu *Agresta*, succus est ex uvis immaturis pressus, cum saccharo in syrupum vertendus.

Defrutum, Mustum est ad dimidias *Sapa* vero idem ad tertias partes seu mellis consistentiam coctum. Eadem consistentia *Mulsa* i. e. fructuum arboreorum succus, alique vegetabiles succi solent conservari.

Gelatinae, dicuntur mucidi animalium vel & improprie vegetabilium succi, coctione ex vino aut aqua elicti & ad consistentiam inspissati, ut refrigerati in transparentem solidam tremulam massam coeant.

Conditum est Medicamentum vel simplex vel compositum, syrupo sive saccharo in electuarii ut & sicciorem formam redactum. Fere idem est:

Confectio humida. Parum differt *Electuarium*, & *Opiatum*. *Solida vel Arida Confectio* sub se comprehendit *Tabellas*, *Trochiscos* &c. de quibus infra.

Conserva, est vegetabile quodlibet, recens minutim concisum aut contusum, saccharo per se mixtum.

Syrupus, est medicamentum compositum vel ex succis vel decoctis vel infusionibus cum addito saccharo aut melle, ad debitam viscosam consistentiam coctis.

Looch sive *Eclegma*, *Linctus*, mediæ inter syrupum & electuarium consistentiæ, eadem vero ratione componendæ. *Miva Gelatina* potius quam *Looch* est, e pulpa aut succo quovis cum saccharo.

Trochiscus, *Pastillus* masticatorius, *Orbiculus*, *Rotula*, *Manus Christi*, composita sunt sicca e pulveribus, qui saccharo, syrupis vel gummatibus conglutinantur, & variæ figuræ inde formatis massulis exsiccantur. His quoque accensendæ, *Candelæ resinosæ*, *Pastæ* seu *Pastilli* odorati nec non *Bacilli ad fornacem*: *Aviculæ Cypriæ* vel *Candelæ*, *Tadæ Aromaticæ* &c.

Morsuli seu *Tabellæ*, sunt massulæ siccæ fragiles e pulverulentis, qui saccharo coctione excepti, super tabulam effunduntur ut in tabellas scissæ consolidentur.

Trageæ. Pulveres sunt grossi saccharo pulveris, sato largiori copia addito concinnati.

Tragemata vocantur si aromata saccharo habent commixta.

Apozema, decoctum nominatur saturatum,

Nodulus, Sacculus est Linteus congruis repletus, vino, cerevisiæ aut fervidæ, ad extractionem per infusionem, fermentationem vel coctionem immergendus.

Fulapium, *Fulebus*, sunt vel Aquæ destillatæ vel decocta medicamentosa, syrupis gustui acceptis edulcorata additis frequenter spiritibus acidulis.

Emulsio, est lac factitium ex seminibus aut nucleis oleosis cum aqua simplici aut destillata contundendis, cujus colaturæ, saccharum vel syrupi pallidi coloris, aliave quævis lactis naturæ non adversæ adjiciuntur.

Gargarisma, est decoctum, syrupis, melle ut & salinis conditum, faucibus colluendis & sine deglutitione gargarizandis dicatum.

Injectiones, sunt liquida medicamentosa, in ulcera, vulnera, vel naturales cavitates, ope Siphonis infundenda.

Clyster, *Enema*, est Brodium oleosum vel aquosum idoneis virtutibus imprægnatum, Syringa aut alio commodo instrumento per anum intestinis injiciendum.

Epithema, generaliter significat medicamentum externo corpori in qualibet parte imponendum. Sunt autem Epithemata vel Liquida vel Sicca. Liquidis adnu-

merantur, *Fomenta Cataplasmata* & similia; siccis *Cucuphæ*, *Scuta sicca*, *Sacculi* &c.

Fomentationes seu *Fotus*, Decocta sunt quæ spongiis vel linteis excepta, calido vapore alluunt externas quibus apponuntur partes.

Cataplasmata, Fomenta sunt pultis consistentia coctione aut sine ea parata quæ vel per se, vel & Linteis indita admoventur.

Cucuphæ, sacculi sunt capiti adaptati, panno serico ut plurimum obducti, pulveribus cephalicis odoratis repleti.

Suffitus vel *Suffimigia*, pulveres sunt crassiusculi qui carbonibus inspersi jucundum vel salutiferum fumum emittunt.

Collyria, remedia sunt vel sicca vel liquida oculis destinata & illis idoneo modo applicanda.

Suppositorium, vel *Glans*, item *Globulus moschatus*, est massula plus minus sicca ex congruis cohærentibus conflata, figuræ rotundæ, oblongæ; vario scopo, præprimis laxante ano inferenda.

Pessi seu *Pessaria*, sunt annuli e ligno aut subere confecti, variæ pro re nata figuræ & magnitudinis, cera vel aliis medicatis obducti, vulvæ intrudendi vario scopo præprimis ad uteri ut & vaginæ prolapsus.

Bolus, medicamentum est internum melle spissius, cohærens, mole non majus, quam quæ bucca commode excipi

cipi potest, quidquid consistentiæ & interno usui aptum est admittens.

Pilulæ seu Catapotia, sunt medicamenta interna sicca, e massa cohærente pressu sequaci, idonea varia recipiente, in globulos coacta; quæ vel auri vel argenti foliis obducuntur vel pulveribus cosparguntur.

Balsama, Unguentis plerumque spissiora, composita sunt ex oleis destillatis resinosis pinguibus &c. variis; odorifera, inunctioni servientia. Oleum nucistæ expressum ut plurimum Basin seu Corpus balsamis suppeditat.

Unguenta, Medicamenta externæ inunctioni dicata mellis fere spissitatis, e pinguibus, adjectis nonnunquam siccis pulverulentis &c. componuntur.

Linimentum, unguentum est fluidius, olei fere consistentia.

Emplastrum, est medicamentum topicum, tenax, glutinosum in frigore solidum, e pinguibus maxime constans, super linteo vel pelle extensum externis partibus imponendum.

Ceratum, emplastrum est mollius, inter unguentum & emplastrum fere medium.

Dropax, seu Picatio. Picem pro basi recipiens emplastrum, ideo tenacissime adhærens.

Scutum, est emplastrum vel ceratum, balsamis, oleis, Essentialibus &c. &c. imbutum, Alutæ orbiculari seu scuti formi inductum. *Scutum Siccum*, Epithema seu Sacculus appellatur scutiformis, aromaticis odoriferis factus.

Vesicatoria, emplastra sunt, cantharitis condita, cuticulam in vesicas elevantia.

Quæ enucleandæ superessent pharmaceuticæ denominationes ut Pulvis, Decoctum, Infusum, Succus expressus, Species varii generis. Aceta composita, Vina medicata, Cerevisiæ medicatæ, Sacchara varia &c. partim per se communi Vocabulorum significatione patent, partim ex formulis infra patebunt.

INDEX MORBORVM ET

REMEDIORVM SELECTORVM TAM SIMPLICIVM QVAM COMPOSITORVM.

A BORTUM <i>præcavens.</i> <i>Pars II.</i> Emplastrum . . . 210 Julapium . . . 361 Pulvis . . . 503 544 Rotula . . . 589 Saccharum . . . 596 Syrupus . . . 729	pag. 	<i>Pars II.</i> Pulvis ACRIMONIA acida <i>Pars II.</i> Liquor . . . 379 Mixtura . . . 408 Morfuli . . . 414 Salia . . . 597 Sapo . . . 617 Tinctura . . . 787 Trochisci . . . 792 <i>vid. Absorbentia</i> <i>Cathartica</i>	pag.
ABSCESSUS vide <i>Maturantia & Vulneraria</i>			
ABSORBENTIA <i>Pars I.</i> Terræ Sigillatæ . . . 5 & 6 Testæ Ovorum . . . 292 Mater Perlærum . . . 40 <i>Pars II.</i> Conchæ. præparatæ . . . 126 Corallia ppt. . . 140 Cornu Cervi ppt. . . 140 Cryſtallus mont. ppt. . . 149 Mangneſia alb. ppt. . . 391 Margaritæ ppt. . . 393 Oculi Caneri ppt. . . 422 Pulvis . . . 503 508 509 512 519 549 559	 	ACRIMONIA alkalina <i>Pars II.</i> Emulſio . . . 263 ADSTRINGENTIA, Styptica <i>Pars I.</i> Terræ ſigillata rubra . . . 6 Hamatites . . . 16 Rad. Biſſortæ . . . 51 . . . Conſolidæ major . . . 56 . . . Tormentillæ . . . 87 Hrb. Alchymillæ . . . 93 Burſæ Paſtoris . . . 101 Plantaginis . . . 130 Flor. Balauſtriorum . . . 148 Sem. Sumach . . . 183 Cortex Fraxini . . . 219 Sandalum rubrum . . . 229 Sanguis Draconis . . . 247 Succus Acaciæ . . . 256	

INDEX MORBORUM

	pag.		pag.
<i>Pars I.</i> Terra Japonica	266	<i>Pars II.</i> Aqua	77
<i>Pars II.</i> Aqua	77	Balsamum	97
Cornu Cervi	141		101
Electuarium	160	Electuar.	160
	163		182
Vitriolum	853	Emulsio	263
vid. Chalybeata		Essentia	270
Vulneraria & Opiata			302
ALEXIPHARMACA, Sudorifera Diapho-			305
retica Bezoardica			307
<i>Pars I.</i> Rad. Acori Veri	43	Extractum	319
Allii	44		320
Angelica	45		321
Aquilegiae	46	Liquor	373
Ari	46		377
Cardopatii	52	Mixtura	407
Cepae	53		413
Contrayervae	56	Oleum	429
Cyperii	58	Pulvis	504
Distamni	59		505
Enulae	62		506
Hirundinariae	66		507
Levistici	69		513
Ostruthii	75		514
Petasitidis	77		515
Valerianae Hortenf.	78		527
Pallustris	83		533
Pimpinellae alb.	79	Roob	584
Serpent. Virginianae	86		585
<i>Hrb.</i> Cardui Benedicti	102	Sal	614
Centaur. Min.	103	Species	621
Distamni Cretici	108		622
Rutae	134	Spiritus	677
Scordii	137		686
Flor. Sambuci	156		706
Sem. Amee.	160	Syrupus	722
Aquilegiae	162		748
Bardanae	164		749
Cardui Benedicti	165	Tinctura	770
Baccae Sambuci	200		771
Zedoaria	212	ALVI OBSTRUCTIO	
Camphora	234	<i>Pars II.</i> Electuarium	167
Opium	261	Globuli	350
Moschus	290	Mel	396
<i>Pars II.</i> Acetum	1	Suppositorium	712
	2		713
Aqua	19	Unguentum	813
	20		842
	21	vid. Carbarrica Emollientia	

ET REMEDIORUM.

	pag.
ALVI PROFLUVIA	
<i>Pars I.</i> Bolus Armena	3
Rad. Hypecacuanhae	66
Rhabarbari	80
Hrb. Plantaginis	130
Nux Moschata	210
Balsam. de Copaiba	250
Indicum	251
Terra Japonica	266
Rad. Codaga-Pala	309
Cortex Simarubæ	316
<i>Pars II.</i> Aqua	84
Crytallus	149
Electuarium	160
Elixir	191
Emplastrum	259
Essentia	260
Oleum	310
Opiata	448
Reob	451
Species	463
Syrupus	584
	612
	729
	742
	743
	751

vide *Adstringentia Anodyna*

AMAUROSIS vid. *Oculorum morbi*

AMBUSTA

<i>Pars II.</i> Aqua	31
Emplastrum	84
Unguentum	241
	805
	806
	807

ANALEPTICA vide *Nervina*

ANGINA

<i>Pars II.</i> Lapis	368
Mel	397
	399
Nitrum	421
Species	634
	635
	658
Syrupus	741

vid. *Cathartica Febres*

ANIMI DELIQUIUM

<i>Pars II.</i> Acetum	3
------------------------	---

<i>Pars II.</i> Acetum	pag. 5
Aqua	54
	70
	71
Pilulæ	499
Pulvis	503
	518
vide <i>Cardiaca</i>	
ANODYNA, ANTISPASMODICA	
<i>Pars I.</i> Rad. Cynoglossæ	58
Pœonia	76
Valerianæ Hortens.	78
Valerianæ Palust.	88
Hrb. Hyosciami	115
Meliloti	123
Verbasci	145
Flor. Meliloti	154
Chamomillæ	150
Liliorum Alb.	153
Papaveris Errat.	154
Sambuci	156
Tiliæ	157
Verbasci	158
Sem. Anethi	161
Fœnugræci	172
Papav. Albi	178
Capita Papaveris	187
Crocus	208
Camphora	234
Opium	261
Castoreum	279
Zibethum	301
<i>Pars II.</i> Aqua	23
Balsamum	99
	111
Emplastrum	211
	238
Emulsio	264
Essentia	273
	274
	291
Extractum	318
	324
	334
Laudanum	370
	372
Liquor	373
	374
Lumbrici	388

INDEX MORBORUM

<i>Part II.</i> Oleum		pag.	<i>Part II.</i> Passulæ	pag.
" " " " " "	" " " " " "	426	Pilulæ	471
" " " " " "	" " " " " "	444	Pulvis	501
" " " " " "	" " " " " "	447	" " " " " "	575
" " " " " "	" " " " " "	453	" " " " " "	576
" " " " " "	" " " " " "	457	Rotulæ	591
Pilulæ		482	" " " " " "	592
Pulvis		507	Saccharum	596
" " " " " "	" " " " " "	508	Decoctum	637
" " " " " "	" " " " " "	512	Syrupus	713
" " " " " "	" " " " " "	518	" " " " " "	753
Sal		607	Tinctura	782
Species		622	Trochisci	792
" " " " " "	" " " " " "	639	Unguentum	805
Spiritus		706	" " " " " "	809
Syrupus		728	ANTISCORBUTICA	
" " " " " "	" " " " " "	730	<i>Part I.</i> Rad. Graminis	65
" " " " " "	" " " " " "	744	Lapathi Acuti	69
Tinctura		774	Raphani Rusticani	80
Unguentum		807	Hrb. Acetosæ	91
" " " " " "	" " " " " "	808	Acetosellæ	91
" " " " " "	" " " " " "	819	Beccabungæ	97
" " " " " "	" " " " " "	834	Cochleariæ	106
" " " " " "	" " " " " "	839	Nasturtii Aquatici	125
ANTHELMINTICA			Scrophulariæ Min.	137
<i>Part I.</i> Argentum Vivum	24		Sedi	137
Muscus Corallinus	36		Trifolii Fibrin	144
Rad. Allii	44		Mala Aurantiorum	214
Cepæ	53		Citri	217
Dictamnii	59		Cort. Winterani	222
Filicis	64		<i>Part II.</i> Apozema	17
Gentiani Maj.	65		Aqua	26
Petasitidis	77		" " " " " "	27
Hrb. Abrotani	90		" " " " " "	63
Abſinthii	90		Electuarium	157
Cardui Benedicti	102		Elixir	188
Centaur. Min.	103		" " " " " "	200
Rutæ	134		Essentia	276
Scordii	137		" " " " " "	277
Tanacetii	141		" " " " " "	290
Flor. Perficariæ	155		" " " " " "	303
Sem. Cinæ	167		Extractum	317
Tanacetii	183		Infusum	357
<i>Part II.</i> Aqua	80		Mixtura	411
Electuarium	175		Oleum	428
Essentia	267		" " " " " "	444
" " " " " "	268		" " " " " "	455
" " " " " "	271		Species	631
" " " " " "	305		" " " " " "	632
" " " " " "	306		" " " " " "	643
Morſuli	418			

ET REMEDIORVM

<i>Pars II.</i> Spiritus	pag.
	669
	670
	671
	672
	681
Syrupus	716
Vinum	852

ANTISPASMODICA vid. ANODYNA.

ANTIMONIALIA

<i>Pars I.</i> Antimonium Crudum	24
<i>Pars II.</i> Antimonium Diaphor.	14
Morsuli	414
Regulus	580
	581
Sulphur	711
Tinctura	743
	744

APERIENTIA, ATTENUANTIA.

<i>Pars I.</i> Borax	7
Rad. Acori Veri	43
Apii Hortensis	45
Aquilegia	46
Ari	46
Asparagi	49
Brufci	51
Bryonia	51
Capparis	52
Cichorii	55
Curcumæ	57
Enulæ	62
Fœniculi	64
Gentian. Maj.	65
Graminis	65
Hirundinaria	66
Iridis Florentina	68
Ononidis	75
Petroselini	78
Pimpinellæ Alb.	79
Polypodii	79
Rubiæ Tinctorum	82
Saponariæ	83
Taraxaci	87
Urticæ	89
<i>Hrb.</i> Arnicæ	95
Beccabungæ	97
Betonicæ	98
Ceterach	104
Cochleariæ	106
Cuscuthæ	108

<i>Pars I.</i> Hrb. Fumariz	pag.
	112
Hyssopi	116
Marubii Albi	122
Nasturtii Aquatici	125
Saponariæ	135
Trifolii Fibriz	144
<i>Flor.</i> Arnicæ	148
Cheiri	151
Sambuci	156
Baccæ Juniperi	196
Gummi Ammoniacum	231
Hedera	240
Myrrhæ	243
Sagapenum	246
Mel	260
Tartarus	265
Aselli	273
<i>Pars II.</i> Aqua	69
Arcanum	90
	91
	92
Conserva	137
	139
Cremor	143
Elixirium	190
	191
	202
Emplastrum	223
	238
	256
	258
Essentia	277
	295
Extract.	326
	328
Infusum	354
Liquor	380
	381
Lumbrici	388
Mixtura	411
Pilulæ	475
	477
	483
	487
	492
	494
	499
	501
Pulvis	548

INDEX MORBORUM

Pars II.		pag.	Pars II.		pag.
	Pulvis	579		Mixtura	409
	Salia	597		Oleum	427
	.	600		Trochisci	793
	.	605		vid. <i>Capitis Morbi Seroſi</i>	
	.	606	ARTICULORUM MORBI		
	.	610	Pars I.	Succinum	41
	.	611		Rad. Aristollogiae	46
	Sapo	617		Bardanae	50
	Spiritus	672		Chinae	54
	.	705		Gentianae Maj.	65
	Syrupus	715		Graminis	65
	.	746		Valerianae	78
	.	749		Polypodii	79
	Tartarus	757		Saffaparillae	83
	.	758	Hrb.	Beccabungae	97
	Tinctura	753		Chamaedryos	104
	.	787		Chamaepityos	104
	Unguentum	840		Trifolii Fibrin	144
	vid. <i>Diuretica</i>	841		Fructus Alkekengi	184
	& <i>Mercurialia</i>			Cortex Peruvianus	215
APHTHAE				Lign. Saffafras	229
Pars II.	Species	658	Pars II.	Apozema	17
	Syrupus	720		Aqua	63
	.	741		Emplaſtrum	69
	.	754		.	214
	Trochisci	798		.	239
	vid. <i>Febres</i>			.	256
APHRODISIACA				Effentia	274
Pars I.	Rad. Eringii	62		.	279
	Satyril	84		.	280
	Hrb. Saturejae	135		Lumbrici Terreſtres	388
	Sem. Abelmofchi	159		Pulvis	508
	Nigellae	178		.	550
	Cubeba	208		Species	632
	Cantharides	278		Spiritus	674
	Scinci marini	296		.	675
Pars II.	Aqua	65		.	685
	Electuarium	160		.	691
	Morſuli	417		Unguentum	836
	Oleum	459		Vinum	844
	Rotulae	590		vid. <i>Sanguinem purificansia</i>	
	Unguentum	846	ASTMA		
	vid. <i>Nervina</i>		Pars I.	Rad. Cepae	53
APOPLEXIA.				Pimpinellae Alb.	79
Pars II.	Aqua	27		Scillae	84
	.	28		Hrb. Marrubii	122
	.	74		Guai. Ammoniacum	231
	Balfamum	100		Balfam. Orientale Ver.	252
				Afelli	273
				Pars II.	

ET REMEDIORVM.

<i>Pars II.</i>	Acetum	pag. 6
	Aqua	29
	Conserva	69
	Elixir	137
	Emulſio	196
	Effentia	266
	Infuſum	280
	Kermes	354
	Lac	363
	Loochi	364
		383
		384
	Mel	399
	Mixtura	408
	Oxymel	467
	Pilulae	475
		498
	Pulvis	563
	Species	623
	Spiritus	676
	Sulphur	711
	Syrupus	715
		719
		749

vid. *Pectoralia & Veficantia.*

ATONIA VISCERUM ET INDE ORIUN-
DI MORBI vide *Roborantia & Nervina.*

ATROPHIA

Pars I. Hrb. *Hederae arbor.* 114

Pars II. Pulvis 509

vid. *Stomachica*

Aperientia & Roborantia.

ATROPHIA MEMBRORUM

Pars II. Unguentum 821

822

825

826

843

vid. *Nervina*

AUDITUS LAESUS

Pars II. Aqua 19

Effentia 268

Oleum 423

424

452

498

vid. *Capitis Morbi Seroſi*

BEZOARDICA vid. *Alexipharmaca.*

CACHEXIA, CHLOROSIS,	pag.
<i>Pars I.</i> Rad. <i>Gentian. Maj.</i>	65
Saponariae	83
Hrb. <i>Marrubii Alb.</i>	122
Trifolii <i>Fibrin.</i>	144
Rorismarin.	133
Zingiber	213

<i>Pars II.</i> Elixir	200
Effentia	271

Opiata 462

Pilulae 475

476

Pulvis 516

Syrupus 717

723

vid. *Sanguinem Purificantia &*

Roborantia.

CALCULUS vid. *Nephritica*

CANCER

Pars II. Aqua 29

Emplaſtrum 229

Opiata 461

vid. *Notam ad Venenata*

CAPITIS MORBI SEROSI, vel PITUITOSI, vid. *Cathartica Veficantia, Cephalica, Alexipharmaca & Errhina.*

CARDIACA, vid. *Nervina.*

CARDIALGIA, vid. *Acrimonia & Colica.*

CARMINATIVA, STOMACHICA

Pars I. Rad. *Acori Veri* 43

Angelicae 45

Cyperi 58

Enulae 62

Gentian. Maj. 65

Oſtrutii 75

Hrb. Abrotani 90

Absinthii 90

Cardui *Benedicti* 102

Centaur. Minor. 103

Meliſſae 124

Menthac 124

Scm. Anethi 161

Aniſi 161

Carvi 166

Coriandri 168

Dauci 170

Peniculi 172

Nigellae 178

*F

INDEX MORBORVM

	pag.		pag.
Pars I.		Pars II.	
Sem. Tanaceti	183	Oleum	431
Baccae Juniperi	196	• • • • •	433
Cardamomum	205	• • • • •	434
Caryophylli	205	• • • • •	445
Cinnamomum	207	• • • • •	448
Galanga	209	• • • • •	457
Macis	210	Panis	470
Nuces Moschatae	210	Pilulae	475
Zedoaria	212	• • • • •	492
Zingiber	213	• • • • •	496
Cortex Aurantiorum	214	• • • • •	497
Citri	217	Pulyis	519
Winterani	222	• • • • •	520
Pars II.		• • • • •	542
Aqua	18	• • • • •	542
• • • • •	34	• • • • •	570
• • • • •	35	Rotulae	591
• • • • •	36	Sal	614
• • • • •	46	Species	622
• • • • •	67	• • • • •	625
• • • • •	69	• • • • •	626
• • • • •	76	• • • • •	657
• • • • •	84	Vinum	661
Balsamum	111	Spiritus	668
• • • • •	113	• • • • •	678
Electuarium	153	• • • • •	683
• • • • •	169	• • • • •	688
• • • • •	177	• • • • •	690
• • • • •	182	• • • • •	699
Elixir	191	Syrupus	722
• • • • •	200	• • • • •	726
• • • • •	206	• • • • •	727
• • • • •	207	• • • • •	740
• • • • •	210	• • • • •	755
Emplastrum	223	Tinctura	784
• • • • •	224	• • • • •	785
• • • • •	255	• • • • •	786
• • • • •	259	Tragea	788
• • • • •	260	Unguentum	812
Essentia	267	• • • • •	842
• • • • •	268	Vinum	849
• • • • •	271	• • • • •	850
• • • • •	283	vid. Nervina.	
• • • • •	284	CATARRHUS	
• • • • •	290	Pars II.	
• • • • •	291	Aqua	36
• • • • •	295	• • • • •	37
Extract	317	Bacilli	97
Morsuli	416	Emplastrum	220
• • • • •	417	• • • • •	241
		Essentia	296

ET REMEDIORVM

<i>Pars II.</i> Essentia	pag. 310
Infusum	311
Julapium	315
Pilulae	318
Pulvis	498
Trochisci	543
	545
vid. <i>Pectoralia Vescantia</i>	794
<i>Cathartica & Alexipharma</i>	795

CATHARRHUS SUFFOCATIVUS.

<i>Pars II.</i> Mel	399
Pilulae	498
Pulvis	563
Sulphur	711
vid. <i>Astma</i>	

CATHARTICA, LAXANTIA,

<i>Pars I.</i> Sal Anglicanum: Lax.	9
Sedlizenſe	10
Egranum	10
Rad. Hermodactyli	65
Ellebori nigri	61
Jalappae	68
Iridis Florentinae	68
Iridis Noſtratis	69
Rhabarbari Veri	80
Monachor.	80
Rhapontici	81
Fol. Sennae	138
Flor. Acaciae	147
Perſicariae	155
Sem. Carthami	165
Paffulae	199
Tamarindi	202
Aloë Succotrina	257
Manna Calabrina	258
Agaricum Album.	267
<i>Pars II.</i> Confectio	131
	132
Cremor	143
Electuarium	158
	168
	177
Elixir	197
	204
Essentia	306
Extract	337
Infusum	357

<i>Pars II.</i> Kermes	pag. 363
Mercurius	400
Morſuli	416
	417
Paffulae	471
Pilulae	477
	492
	493
	499
Pulpa	502
	503
Pulvis	529
	550
Refina	581
	582
Roob	583
	585
	586
Sal	605
	606
Species	647
	651
	662
Specificum	667
Syrupus	713
	724
	725
	739
	745
	746
	747
	749
	754
Tartarus	757
Unguentum	805

CEPHALALGIA,

<i>Pars II.</i> Aqua	38
Ceratum	119
Emplaſtrum	216
	241
Unguentum	317
vid. <i>Capitis Morbi Seroſi & Sto-</i>	
<i>machica.</i>	

CEPHALICA, vid. Nervina,

CHALYBEATA.

<i>Pars I.</i> Limatura Chalybis	28
<i>Pars II.</i> Acetum	3
Antimonium Martiale	14
Chalybs	121

INDEX MORBORVM

<i>Pars II.</i>	Chalybs	pag.	<i>Pars II.</i>	Spiritus	pag.
	Crocus	122		Syrupus	693
	" " " " " "	143		Unguentum	724
	" " " " " "	144			814
	" " " " " "	145		vid. <i>Carminativa & Cathartica</i>	821
	" " " " " "	146		<i>Lenia.</i>	
	" " " " " "	147		COLICA EX ACRIMONIA BILIOSA	
	Electuarium	159		<i>Acida.</i>	
	Essentia	315	<i>Pars II.</i>	Pulvis	509
	Extractum	330		vid. <i>Acrimonia & Cathartica Lenia.</i>	572
	Magisterium	390		COLICA SPASMODICA.	
	Saccharum	593	<i>Pars II.</i>	Oleum	425
	Pulvis	525		vid. <i>Anodyna.</i>	
	" " " " " "	526		CONTUSIONES	
	" " " " " "	550	<i>Pars II.</i>	Aqua	60
	Sal	598		" " " " " "	84
	Tartarus	756		Balsamum	105
	Tinctura	777		Emplastrum	223
	" " " " " "	778		Oleum	431
	" " " " " "	779		" " " " " "	440
	" " " " " "	780		" " " " " "	455
	Vinum	849		" " " " " "	460
	" " " " " "	850		CONVULSIONES vid. <i>Epilepsia</i>	
	" " " " " "	852		CORDIS PALPITATIO.	
	Vitriolum	853	<i>Pars II.</i>	Aqua	54
				vid. <i>Anodyna, Nervina, & Refrigerantia.</i>	
CHLOROSIS vid. <i>CACHEXIA</i>				COSMETICA	
CHOREA ST. VITI vid. <i>Cephalica Epilepsia.</i>			<i>Pars II.</i>	Aqua	76
COLICA FLATULENTA.				Balsamum	102
<i>Pars I.</i>	Rad. Ostrutii	75		Essentia	281
	Hrb. Cerefolii	104		Pulvis	530
	Flor. Chamomillæ	150		" " " " " "	531
	Sem. Carvi	166		Sapo	617
	Nigellæ	178		Unguentum	832
	Crocus	208			833
	Balsam. Montis Bennæ	250		CUTANEI AFFECTUS vid. <i>Scabies</i>	
	Oleum Cajeput.	307		D EBILITAS CAPITIS MEMORIAE	
<i>Pars II.</i>	Balsamum	111	<i>Pars II.</i>	Pulvis	548
	Essentia	271		vid. <i>Capitis Morbi Serosi</i>	
	Mixtura	410		DEMULCENTIA vid. <i>Emolliensia.</i>	
	Oleum	428		DENTIUM, GINGIVARUM MORBI	
	" " " " " "	434	<i>Pars II.</i>	Balsamum	103
	" " " " " "	445		Electuarium	159
	" " " " " "	478		" " " " " "	165
	Pulvis	526		Pulvis	531
	" " " " " "	527		" " " " " "	532
	Species	622			
	Spiritus	669			
	" " " " " "	681			
	" " " " " "	682			
	" " " " " "	692			

ET REMEDIORVM.

<i>Pars II.</i>	Spiritus	pag. 693
	Tinctura	774
		776

DIABETES

<i>Pars I.</i>	Rad. Rhabarbari	80
<i>Pars II.</i>	Unguentum	813
	vid. <i>Emerica, Cathartica Lenia,</i> <i>& Roborantia.</i>	

DIAPHORETICA, vid. *Alexipharmaca.*

DIARRHOEA, vid. *Alvi Profluvia.*

DIGESTIO LAESA, vid. *Cathartica & Stomachica.*

DIGESTIVA

<i>Pars II.</i>	Morsuli	418
	Pulvis	513
		548
	Tartarus	758

DISCUTIENTIA.

<i>Pars I.</i>	Rad. Enulae	82
	Hirundinariae	66
	Flor. Arnicae	148
	Sambuci	156
<i>Pars II.</i>	Emplastrum	218
		223
		228
		230
		235
		238
		243
		244
	Oleum	430
		455
	Spiritus	703
		708
	Unguentum	808
		811
		816
		821

DIURETICA.

<i>Pars I.</i>	Nitrum	8
	Succinum	41
	Rad. Allii	44
	Aquilegiae	46
	Ari	46
	Asparagi	49
	Brusci	51
	Cepae	53
	Eringii	62
	Graminis	65

<i>Pars I.</i>	Rad. Hirundinariae	pag. 66
	Iridis Florentinae	68
	Levistici	69
	Ononidis	75
	Ostruthii	75
	Paraire Bravae	76
	Petrofelini	78
	Phu Pontici	78
	Pimpinellae alb.	79
	Scillae	84
	Taraxaci	87
	Valerianae Palustr.	88
	Urticae	89
Hrb.	Adianti Albi & Nigri	92
	Cerefolii	104
	Cochleariae	106
	Veronicae	146
Sem.	Bardanae	164
	Erucae	171
	Petrofelini Vulg.	179
	Sinapi	182
	Cynosbati	192
	Baccae Juniperi	196
	Baccae Sambuci	200
	Afelli	213
	Terebinthina Veneta	253
<i>Pars II.</i>	Aqua	63
		74
	Essentia	192
		296
	Julapium	359
	Liquor	377
	Lumbrici Terrestr.	388
	Mixtura	411
	Oleum	458
	Pilulae	500
	Rotulae	588
	Salia	597
		600
		605
		606
		610
	Spiritus	686
		705
	Tinctura	737
	Vinum	850
	vid. <i>Antimonialia.</i>	

DOLOR, vid. *Anodyna*

DOLOR A PARTU

INDEX MORBORUM

		Pag.			Pag.
<i>Pars II.</i>	Mixtura	407	<i>Pars II.</i>	Julapium	358
	Oleum	415		Pulvis	533
	Rotulæ	588			534
	Species	612			562
DRASTICA					571
<i>Pars I.</i>	Rad. Afari	48		Tragea	789
	Bryon	51		vid. <i>Alvi Profluvia.</i>	
	Cucumeris sylvestr.	57	DYSURIA	vid. <i>Urina Difficultas.</i>	
	Cyclaminis	58	EMETICA		
	Ebuli	60	<i>Pars I.</i>	Rad. Hypecacuanhæ	66
	Ellebori Albi	60		Scillæ	84
	Esulæ	63	<i>Pars II.</i>	Syrupus	732
	Turbith	88		Tartarus	756
Herb.	Digitalis Purp.	108	EMMENAGOGA.		
	Eupatorii	110	<i>Pars I.</i>	Borax	7
	Gratiolæ	113		Rad. Aristologiæ	47
	Soldanellæ	141		Brusci	51
Sem.	Atriplicis	163		Ellebori Nigri	61
	Cataputiæ	166		Hrb. Origani	128
	Cocognidii	168		Sabinæ	134
	Staphidis Agriæ	182		Flor. Chamomillæ	150
	Colocynthis	190		Sem. Nigellæ	178
	Grana Tiglia	194		Baccæ Lauri	196
	Cortex Cocognidii	218		Galanga	209
	Euphorbium	237		Zedoaria	212
	Gummi Gutta	239		Gum. Sagapenum	246
	Scammonium	264		Aloë Succotrina	257
<i>Pars II.</i>	Antimonium Diaphoreticum			Crocus	208
	Vetus	14	<i>Pars II.</i>	Aqua	30
	Pulvis Cornachin. diutius Ser-				69
	vatus	529		Essentia	300
	Sapa	616		Extractum	327
	Tartarus	758		Oleum	455
	Trochisci	791			458
	Turpethum	803		Pilulæ	475
	Vitrum	845			476
	Mel	396		Species	649
	Mercurius	405			654
	Aurum fulminans	93		Spiritus	684
	Crocus	147		Syrupus	717
	Diagrydium	150		Tinctura	774
	Elaterium	151			786
DYSENTERIA				Tragea	788
<i>Pars I.</i>	Rad. Contrayervæ	56		Trochisci	797
	Hypecacuanhæ	66			798
	Rhabarbari	80		vid. <i>Uterina, Aperientia, Mar-</i>	
	Cortex Simarubæ	316		italia.	
<i>Pars II.</i>	Aqua	49	EMOLLIENTIA, DEMULCENTIA		
	Cera	119			

ET REMEDIORVM.

<i>Pars I.</i>	Rad. Altheæ	pag. 44
	Liquiritiæ	70
Hrb.	Altheæ	94
	Brançæ Ursinæ	100
	Malvæ	122
	Meliloti	123
	Mercurialis	124
	Parietariæ	128
	Verbasci	145
Flor.	Liliorum alb.	153
	Malvæ	154
	Meliloti	154
	Sambuci	156
	Verbasci	158
Sem.	Fœnugræci	172
	Hordei	173
	Lini	176
	Psyllii	180
	Amygdalæ	185
	Caricæ	187
	Dactyli	192
	Jujubæ	195
	Sebestenæ	200
	Siliquæ dulcis	201
	Gum. Arabicum	232
	Cerafforum	236
	Galbanum	238
	Senegal	248
	Tragacantha	249
	Sperma Ceti	281
	Axungiæ	302
	.	303
	.	304
Sagu		314
<i>Pars II.</i>	Looch	385
	Mucilago	419
	Oleum	425
	.	438
	.	446
	Pasta	472
	Pulvis	548
	Saccharum	593
	Species	655
	Syrupus	730
	.	744
	Unguentum	806
	.	819

EPILEPSIA

Pars I. Ambra 35

<i>Pars I.</i>	Rad. Filipendulæ	pag. 64
	Pœoniæ	76
	Valerianæ Hortens.	78
	Valerian. Palustris	88
Hrb.	Anagallidis	94
	Botryos	99
	Galegæ	112
	Rutæ	134
Flor.	Tiliæ	157
	Camphora	234
	Moschus	290
	Viscus Quernus	230
<i>Pars II.</i>	Aqua	53
	.	54
	.	74
	Balsamum	100
	Emplastrum	222
	Essentia	314
	Jusculum	362
	Mixtura	411
	.	412
	Oleum	425
	.	436
	Pulvis	535
	.	536
	.	537
	.	538
	.	539
	.	540
	.	541
	Sal	608
	Spiritus	679
	.	685
	Syrupus	715
	.	744
	Vinum	850
	vid. Capitis Morbi Serosi & Anodyna.	

ERRHINA

<i>Pars I.</i>	Rad. Betæ Rubræ	50
	Ellebori Albi	60
Hrb.	Majoranæ	121
	Nicotianæ	126
	Parmicæ Vulgaris	132
	Hippocastanum	195
	Sem. Nigellæ	178
<i>Pars II.</i>	Pulvis	564
	.	565

INDEX MORBORVM

<i>Pars II.</i>	Pulvis	pag. 567	<i>Pars I.</i>	Rad. Gentianæ Maj.	pag. 65
		568		Imperatoriz	75
		569		Gentianæ Indicæ	310
ERYSIPELAS				Hrb. Cardui Benedicti	102
<i>Pars II.</i>	Pulvis	542		Centaurei Minoris	103
EXPECTORANTIA, vid. <i>Pectoralia.</i>				Flor. Chamomillæ	150
FEBRIS CONTINUA, MALIGNA,				Cortex Cascarillæ	214
PESTILENTIALIS				China	215
<i>Pars I.</i>	Nitrum	3	<i>Pars II.</i>	Aqua	19
	Rad. Acetosæ	43		Electuarium	154
	Contrayervæ	56			155
	Mungos	72			156
	Serpentariæ Virg.	86		Elixirium	186
	Hrb. Acetosæ	91			187
	Scordii	137		Essentia	279
	Flor. Sambuci	156			288
	Sem. Aquilegiæ	162			290
	Mala Citri	217			295
	Cort. Peruvianus	215		Extractum	317
	Camphora	234			328
<i>Pars II.</i>	Acetum	1		Julapium	358
		2		Kermes	363
	Clyffus	13		Mixtura	413
	Antimonium Diaphor.	14		Oleum	425
	Electuarium	156			434
	Emplastrum	260		Opiata	462
	Emulſio	263			463
		264		Pilulæ	484
	Infusum	354			498
	Julapium	360		Pulvis	510
	Mixtura	407			511
	Oxymel	467		Sal	603
	Pulpa	503			604
	Pulvis	511		Species	633
	Solutio	620		Syrupus	722
		621			724
	Species	630			738
	Syrupus	714		Tinctura	786
		716		vid. <i>Digestiva, Emetica & Ca-</i>	
		719		<i>thartica.</i>	
		723	FLATUS vid. <i>Carminativa.</i>		
		725	FLUOR ALBUS		
		726	<i>Pars I.</i>	Rad. Filipendulæ	64
		748		Hrb. Rorismarini	133
	vid. <i>Refrigerantia, Alexiphar-</i>			Urticæ mortuæ cum Flo-	
	<i>maca, Vesicantia, Emeti-</i>			ribus	147
	<i>ca, & Cathartica.</i>			Sem. Ameos	160
FEBRIS INTERMITTENS				Lignum Sassafras	229
<i>Pars I.</i>	Sal Ammoniacum	9	<i>Pars II.</i>	Aqua	58
				Essen-	

ET REMEDIORVM.

Par. II.	Essentia	pag. 271
	Infusum	300
	Pilulae	355
	Pulvis	400
	Syrupus	542
	Vinum	713
	vid. Sanguinem Purificans Lues Venerea & Roboransia.	852

GANGRAENA, vid. Spbaculum

GONORRHAEA

Par. I.	Hrb. Hepaticae nobilis	pag. 115
	Sem. Ruta	180
	Bals. de Copaiba	250
	Indicum Alb. & Nigr.	251
	Terebinthina Veneta	253
Par. II.	Aqua	29
	Mixtura	58
	Oleum	410
	Pilulae	459
	Pulvis	485
	Spiritus	486
	Syrupus	500
	vid. Sanguinem Purificans, Lues Venerea & Roboransia.	543
		676
		706
		734

GUTTA SERENA, vid. Oculorum Morbi.

HAEMOPTOE

Par. I.	Rad. Urticae	pag. 89
	Hrb. Hederæ terrestris	114
	Hepaticae nobilis	115
	Pulmonariae	133
Par. II.	Mixtura	406
	Pulvis	545
	Retulae	589
	Decoctum	637
	Syrupus	720
	Trochisci	801

HAEMORRHAGIAE

Par. I.	Bolus Armena	pag. 3
	Hrb. Bursa Pastoris	101
	Millefolii	124
	Urticae Urentis	147
	Terra Japonica	266

Par. I.	Bovista	pag. 268
Par. II.	Aqua	86
	Essentia	87
	Mixtura	310
	Pulvis	413
	Syrupus	563
	Trochisci	751
	vid. Anodyna, Refrigerantia & Adstringentia.	794
		795

HAEMORRHOIDALIA

Par. I.	Rad. Chelidonii Min.	pag. 54
	Millefolii	124
	Hirudines	286
Par. II.	Essentia	299
	Oleum	438
		449
		452
		459
	Unguentum	818
		819
		834
		844

HEPATIS OBSTRUCTIO

Par. I.	Rad. Rhabarbari	pag. 80
	Rhapontici	81
	Hrb. Agrimoniae	92
	Centauri Minoris	103
	Chelidonii	105
	Taraxaci	141
Par. II.	Apozema	17
	Aqua	52
	Essentia	271
	Pilulae	483
	Species	636
	Syrupus	746
	Unguentum	749
		814
		840
	vid. Aperientia, Roborantia, & Lenis Obstructio.	841

HERNIA

Par. I.	Hrb. Crassulae	pag. 107
	Cruciatae	107
	Herniariae	115
Par. II.	Apozema	17
	Emplastrum	237

INDEX MORBORVM

<i>Pars II.</i>	Unguentum	pag. 813	<i>Pars II.</i>	Pilulæ	pag. 475
	vid. <i>Adstringentia</i> .				487
HYPNOTICA	vid. <i>Anodyna</i> .				492
HYDROPS					501
<i>Pars I.</i>	Rad. Chelidonii Maj.	53		Pulvis	503
	Curcumæ	57		Tinctura	782
	Hirundinariæ	66		vid. <i>Emetica, Carbarica, Car-</i>	
	Iridis Nostriatis	69		minativa, Anodyna, Ro-	
	Scillæ	84		borantia, Aperientia Lie-	
	Hrb. Ebali	109		nis & Hepatis Obstructio.	
	Cortex Sambuci	121	HYSTERICUS MORBUS		
<i>Pars II.</i>	Aqua	69	<i>Pars I.</i>	Rad. Cardopatii	52
		74		Phu Pontici	78
	Cremor	143		Spicæ Celticæ	86
	Electuarium	167		Indicæ	87
	Emplastrum	237		Valerianæ Palustr.	88
	Essentia	275		Hrb. Botryos	99
	Infusum	356		Calaminthæ	101
	Mixtura	412		Camphorata	102
	Pulvis	563		Flor. Chamomillæ	150
	Roob	584		Sem. Levistici	176
		585		Afa Foetida	233
	Vinum	851		Castoreum	279
	vid. <i>Carbarica Diuretica Ape-</i>		<i>Pars II.</i>	Acetum	3
	rientia & Roborantia.			Aqua	30
HYDROPHOBIA.					5
<i>Pars I.</i>	Rad. Mungos	72			5
	Hrb. Anagallidis	94			5
	Lichenis terrestris	119			5
	Moschus	290			5
<i>Pars II.</i>	Balsamum	97		Balsamum	104
	Infusum	355			110
	Pulvis	550		Emplastrum	213
				Essentia	276
HYPOCHONDRIACUS MORBUS					285
<i>Pars I.</i>	Rad. Rhabarbari	80		Jalapium	360
	Rhapontici	81		Lac	364
	Hrb. Millefolii	124		Laudanum	369
	Trifolii Fibrin	144		Oleum	439
<i>Pars II.</i>	Apozema	17			455
	Aqua	69		Pilulæ	479
		80			488
	Arcanum	90			501
		91		Pulvis	503
		92			546
	Elixirium	200			552
		201			574
		202		Species	622
	Essentia	307			636
	Liquor	381		Spiritus	679

ET REMEDIORUM.

	Pars II. Spiritus	pag.
	vid. Uterina & Anodyna,	700. 702

ICTERUS

Pars I.	Rad. Ari	46
	Chelidonii Major	53
	Curcumæ	57
	Graminis	65
	Pareiræ Bravæ	66
	Rhabarbari	80
	Rubiæ Tinctor	82
Hrb.	Cardui Benedicti	102
	Centauri Mia.	103
	Ceterach	104
	Chelidonii	105
	Pulmonariæ Arbor.	132
	Flor. Cheiri	151
	Cort. Tamarisci	221
	Aselli	273
Pars II.	Aqua	69
	Conserva	137
	Pilulæ	494
	Pulvis	547
	Species	636
	Tinctura	782
		786
	vid. Hepatis Obstructio.	

INCIDENTIA vid. Aperiencia.

INFANTUM MORBI.

Pars II.	Aqua	54. 78
	Balsamum	103
		108
	Emplastrum	223
	Julapium	360
	Liquor	377
	Mixtura	408
	Pulvis	549
		560
		572
		573
	Species	641
	Syrupus	724
		725
		739
		745
		747
		754
	Unguentum	834

Pars II.	vid. Acrimonia Acida, Atrophia,	pag.
	Epilepsia, Vermes & Rhabarbari,	

INFLAMMATIONES LEVES, EXTERNÆ.

Pars II.	Acetum	5
	Aqua	31
		84
	Emplastrum	211
		224
		225
		242
		244
	Unguentum	805
		820

ISCHIADICUS MORBUS vid. Articuli Morbi

ISCHURIA vid. Urinæ Difficultas

LACTIS DEFECTUS.

Pars II.	Pulvis	543
		544

LAXANTIA, vid. Cathartica.

LEPRA, vid. Scabies.

LIENIS OBSTRUCTIO.

Pars II.	Apozema	17
	Pilulæ	483
	Syrupus	746
		749
	Unguentum	804
		814
		840
		841
	vid. Hepatis Obstructio.	

LIPOTHYMIA, vid. Animi Deliquium.

LITHONTRIPTICA, vide Nephritica.

LUES VENEREA,

Pars I.	Rad. Chinæ	54
	Sassaaparillæ	83
	Cortex Guajaci	220
	Sassafras	221
	Lig. Guajaci	225
	Juniperi	226
	Sanctum	228
	Sassafras	229

Pars II.	Electuarium	175
	Emplastrum	216
		244
		254
	Essentia	297

Journal of Management Education 30(6)

* G 3

INDEX MORBORVM

<i>Pars II.</i>	Rotulæ	pag. 588	<i>Pars II.</i>	Collyrium	pag. 125
	Saccharum	592			126
	Sal	608		Emplastrum	241
		610		Flores	348
		614		Pilulæ	498
	Species	624		Pulvis	542
		626			553
		627		Sief	620
		628		Spiritus	685
		629		Syrupus	743
		630		Tragea	789
		638		Unguentum	827
		655			828
		656		vid. <i>Capitis Morbi Serosi.</i>	
		657		ODONTALGIA	
	Spiritus	668	<i>Pars I.</i>	Rad. Pyrethri	80
		673		Hrb. Anserinæ	94
		680		Alkekengi	184
		690	<i>Pars II.</i>	Balsamum	108
		692		Emplastrum	230
		700			241
	Syrupus	716		Oleum	430
		725			436
		736		Spiritus	694
		748		Tinctura	781
		753		vid. <i>Capitis Morbi Serosi.</i>	
	Unguentum	814		OPIATA vid. <i>Anodyna.</i>	
		825		OPHTHALMIA vid. <i>Oculorum Morbi.</i>	
		826		ORIS FOETOR	
	Vinum	851	<i>Pars II.</i>	Electuarium	159
				Trochisci	796
					800
O	BSTRUCTION GLANDULARUM,			OTALGIA	
	vid. <i>Aperiensia, Discussientia, &</i>		<i>Pars II.</i>	Balsamum	108
	<i>Mercurialia.</i>			Oleum	452
O	CULORUM MORBI			Spiritus	694
	<i>Pars I.</i>			OZOENA	
	Rad. Valerian. Hortenf.	78	<i>Pars II.</i>	Species	639
	Palustris	88		vid. <i>Lues Venerea.</i>	
	Hrb. Dipfaci	108		P	
	Euphrasie	110		ARALYSIS	
	Flor. Calcatrippæ	149	<i>Pars II.</i>	Aqua	25
	Calendulæ	150			74
	Cyani	151		Balsamum	100
	Rosarum	155			108
	Sambuci	156		Liquor	375
	Sem. Foeniculi	172		Oleum	432
	Fungus Sambuci	268			437
	Afelli	273			450
<i>Pars II.</i>	Aqua	71			
		72			
		73			

ET REMEDIORVM.

<i>Pars II.</i>	Oleum	pag. 458
	Spiritus	675
		683
		684
		685. 686
		695
		705
	Unguentum	821
		822
		825
		826
		837

vid. Capitis Morbi Serosi.

PARTUM PROMOVENTIA

<i>Pars I.</i>	Borax	7
	Rad. Ostrutii	75
	Hrb. Dictamni Cret. Ver.	108
	Sem. Lavendulæ	175
<i>Pars II.</i>	Aqua	76
	Pilulæ	492
		493
	Pulvis	534
		554
		555

PECTORALIA

<i>Pars I.</i>	Rad. Altheæ	44
	Enulæ	62
	Liquiritiæ	70
	Polypodii	79
	Herb. Adianti Albi	
	Nigri	92
	Bellidis Minor.	98
	Botryos	99
	Farfaræ	111
	Hederæ Terrestr.	114
	Malvæ	112
	Scabiosæ	136
	Scordii	137
	Taraxaci	141
	Verbasci	145
	Veronica	146
	Flor. Bellidis	149
	Farfaræ	152
	Papaveris Erratici	154
	Sambuci	156
	Verbasci	158
	Sem. Lini	176
	Nigellæ	178
	Caricæ	187

<i>Pars I.</i>	Jujubæ	pag. 195
	Balsamum Indicum	251
	Suc. Liquiritiæ	258
	Mel	260
	Sperma Ceti	281

<i>Pars II.</i>	Aqua	65
		69
		80
	Balsamum	109
	Elixir	194
		195
		196
	Emplastrum	251
	Extractum	335
	Flores	347
	Looch	383
		385
	Mel	397
		398
		399
	Oleum	425
		438
		446
	Oxymel	467
	Pulvis	562
	Rotulæ	588
	Species	623
		633
		640
		664
	Syrupus	721
		732
		733
		735
		736
		737
		754
	Unguentum	828
		829

PHTHISIS.

<i>Pars I.</i>	Rad. Cichorii	55
	Graminis	65
	Hrb. Bellidis Min.	98
	Brassicæ	100
	Farfaræ	111
	Marrubii Alb.	122
	Millefolii	124
	Pulmonariæ	133
	Scabiosæ	136

INDEX MORBORVM

<i>Pars I.</i>	Flor. Bellidis Min.	pag. 149	<i>Pars I.</i>	Rad. Enulæ	pag. 62
	Cort. Peruvianus	215		Rhabarbari	80
	Sagu	314		Hrb. Betonicæ	98
<i>Pars II.</i>	Aqua	29		Cardui Benedict.	102
		69		Centaur. Minor.	103
		82		Hederæ Terrestris	114
	Balsamum	109		Veronicæ	146
		111		Flor. Chamomillæ	150
	Confectio	137		Cortex Chinæ	215
	Electuarium	174		Balsamum Orientale	
		176		Verum	252
	Extractum	330	PRIMARUM VIARUM SORDES, vid.		
	Infusum	357	<i>Caibarrica.</i>		
	Liquor	378	PROLAPSUS		
	Looch	384	<i>Pars II.</i>	Emplastrum	244
	Pilulæ	478	PURGANTIA vid. <i>Caibarrica.</i>		
	Rotulæ	591	RABIES CANINA, vid. <i>Hydrophobia.</i>		
	Species	623	RACHITIS		
	Syrupus	736	<i>Pars I.</i>	Rad. Rhabarbari	80
		751		Rubiæ Tinctur.	82
	vid. <i>Pectoralia.</i>			Sassaparillæ	83
PLEURITIS. PERIPNEUMONIA				Hrb. Adianti Albi	92
<i>Pars I.</i>	Hrb. Verbasci	145	<i>Pars II.</i>	Species	642
	Flor. Sambuci	156			643
	Sem. Cardui Benedicti			vid. <i>Atropbia.</i>	
	Mariæ	165	RANULA LINGUAE		
	Lini	176	<i>Pars II.</i>	Unguentum	834
	Rad. Seneca	313	RAUCEDO		
<i>Pars II.</i>	Emulsio	264	<i>Pars II.</i>	Infusum	334
		265		Syrupus	732
	Mixtura	408			747
		409		Trochisci	795
	Oleum	425	REFRIGERANTIA		
		438	<i>Pars I.</i>	Nitrum	8
		446		Rad. Acetosa	43
	Oxymel	467		Hrb. Acetosa & Acetofella	91
	Pulvis	557		Bellidis Min.	98
	Species	613		Borraginis	99
		640		Endiviæ	109
		641		Flor. Bellidis Min.	149
	Syrupus	744		Sem. Avenæ	163
	Unguentum	806		Citrulli	167
		829		Cucumeris	169
		830		Cucurbitæ	169
		831		Cydoniorum	169
	vid. <i>Febres</i>			Hordei	173
PLICA POLONICA.				Lactucæ	175
<i>Pars I.</i>	Muscus Terrestr.	270		Melonum	177
POLYCHRESTA.				Portulacæ	180

Pars I.

ET REMEDIORVM.

<i>Pars I.</i>	Amygdalæ	pag. 185
	Berberes Exsiccate	186
	Cerafa Acida	189
	Cydonia	191
	Baccæ Grossulariæ	195
	Passulæ Minores	199
	Tamarindi	202
<i>Pars II.</i>	Clyffus	13
	Cremor	143
	Emulſio	264
		267
	Julapium	357
	Nitrum	420
		421
	Pulvis	512
		546
		558
		571. 572
	Roob	583
	Sal	607
	Spiritus	704
		719
	Syrupus	716
		747
	Tinctura	768
	Trochisci	796
RHEUMATISMUS, vid. <i>Articulorum Morbi.</i>		
ROBORANTIA.		
<i>Pars I.</i>	Rad. Gentian. Maj.	65
	Rhabarbari Veri & Monachorum	80
	Rhapontici	81
	Rubiæ Tinctor	82
	Hrb. Millefolii	124
	Veronicæ	146
	Cydonia	191
	Grana Kermes	193
	Nuces Moschatæ	210
	Cortex Aurantiorum	214
	Caſcarillæ	214
	China	215
	Gum. Maſtichis	242
	Olibanum	243
<i>Pars II.</i>	Balsamum	113
	Conditum	128
	Emplaſtrum	255
	Effentia	282
		290
		291

<i>Pars II.</i>	Effentia	pag. 295
		298
	Extractum	327
	Mixtura	414
	Oleum	449
		451
	Pulvis	515
		525
		526
	Syrupus	729
		736
		740
	Unguentum	813
	vid. <i>Nervina & Chalybeata.</i>	

SANGUINEM PURIFICANTIA.

<i>Pars I.</i>	Succinum	41
	Rad. Bardanæ	50
	China	54
	Liquiritiæ	70
	Saponariæ	83
	Sassaſparillæ	83
	Urticæ	89
	Hrb. Fumariæ	112
	Juniperi	117
	Nasturtii Aquatici	125
	Cort. Guajaci	220
	Sassafras	221
	Lign. Guajaci	225
	Juniperi	226
	Sanctum	228
	Sassafras	229
<i>Pars II.</i>	Effentia	296
		297
		302
	Extractum	329
	Kermes	363
	Pulvis	361
	Sulphur	711
	Tinctura	786
	vid. <i>Antiscorbutica Aneimonia- lia & Mercurialia.</i>	

SCABIES LEPRÆ

<i>Pars I.</i>	Antimonium Crudum	24
	Rad. Lapathi Acuti	69
	Hrb. Centaur. Min.	103
	Fumariæ	112
	Lign. Sassafras	219
	Terebinthina	254

INDEX MORBORUM

<i>Pars II.</i>	Aqua	pag. 59	<i>Pars II.</i>	Rotulæ	pag. 791
	Essentia	296		Trochisci	796
		297			799
	Flores	347	<i>SODA</i>		
	Pulvis	561	<i>Pars II.</i>	Morfuli	415
	Sapo	619		Trochisci	792
	Species	637		vid. <i>Acrimonia.</i>	
	Sulphur	711	<i>SOPOROSI AFFECTUS</i>		
	Syrupus	734	<i>Pars II.</i>	Aqua	74
	Unguentum	808		Suppositorium	712
		809		vid. <i>Apoplexia.</i>	
		811	<i>SPHACELUS</i>		
		816	<i>Pars I.</i>	Sal Ammoniacum	9
		826		Rad. Serpentaria Virg.	86
		830		Hrb. Alliariz	97
		832		Scordii	137
		833		Flor. Chamomillæ	150
		838		Cort. Chinæ	215
				Gum. Myrrhæ	243
	vid. <i>Sanguinem Purificantia.</i>		<i>Pars II.</i>	Aqua	84
<i>SCOREUTUS</i> , vid. <i>Antiscorbutica.</i>					87
<i>SERI, LYMPHÆ VITIA</i> , vide <i>Sanguinem Purificantia.</i>				Liquor	377
<i>SICCANTIA</i>					378
<i>Pars I.</i>	Cerussa	27 & 28		Sal	597
	Nihilum Album	31		Species	634
<i>Pars II.</i>	Emplastrum	211			638
		227		Unguentum	804
		229		vid. <i>Febris Maligna.</i>	
		237	<i>STANGNATIO SANGUINIS EX LAPSU</i>		
	Tutia	804	<i>Pars I.</i>	Rad. Arnicæ	47
	Unguentum	804		Filipendulæ	64
		805		Hrb. Arnicæ	95
		815		Flor. Arnicæ	148
		823	<i>Pars II.</i>	Pulvis	521
		833		Syrupus	719
				Unguentum	836
<i>SINGULTUS</i>					845
<i>Pars I.</i>	Sem. Rutæ	180	<i>STOMACACE</i> , vid. <i>Antiscorbutica Dentium,</i>		
<i>Pars II.</i>	Aqua	66		<i>Gingivarum Vitia.</i>	
		68	<i>STOMACHICA</i> , vid. <i>Carminativa.</i>		
	Balsamum	111	<i>STRANGURIA</i> , vid. <i>Urinæ Difficultas.</i>		
	Essentia	283	<i>STRUMÆ</i>		
	vid. <i>Carminativa, Anodyna, & Vesicantia.</i>		<i>Pars I.</i>	Spongium Lapis	19
<i>SITIS FEBRILIS</i>				Spongia Marina	38
<i>Pars II.</i>	Julapium	357		Hrb. Urticæ Urentis	147
		360	<i>Pars II.</i>	Aqua	29
	Morfuli	415			69
	Rotulæ	587		Emplastrum	229
				Pulvis	570

ET REMEDIORVM

<i>Pars II.</i> Sal	pag. 608	<i>Pars II.</i> Unguentum	pag. 839
Unguentum	827	vid. <i>Pectoralia, Demulcentia.</i>	
SUDORIFERA, vid. <i>Alexipharma.</i>		TUSSIS FERINA, CONVULSIVA,	
SYNCOPE, vid. <i>Animi Deliquium.</i>		CLANGOSA.	
TENESMUS.		<i>Pars I.</i> Mucus Arboreus	269
<i>Pars II.</i> Unguentum	844	Pyxidatus	270
TINEA, vid. <i>Scabies.</i>		<i>Pars II.</i> Aqua	65
TRAUMATICA, vid. <i>Vulneraria.</i>		Conserva	137
TUMORES, vid. <i>Discurientia, Emollientia</i>		Essentia	298
& <i>Maturantia</i>		Liquor	378
TUSSIS HUMIDA		Species	623
<i>Pars II.</i> Acetum	6	Syrupus	741
Aqua	29		
Species	625	VARIOLAE, vid. <i>Febris.</i>	
Syrupus	715	VENENATA	
vid. <i>Pectoralia, Incidentia.</i>	743	<i>Pars I.</i> Arsenicum	25
TUSSIS ACRIS SICCA		Auripigmentum	26
<i>Pars II.</i> Electuarium	176	Cadmia Nativa	27
Pilulae	482	<i>Pars I.</i> Rad. Colchici Venenat.	55
	498	Mandragorae	70
Pulvis	573	Fos. Lauro Cerasi	118
Roob	584	Sem. Datarae	170
Rotulae	590	Hyoscyami	173
Species	653	Faba S. Ignatii	192
Syrupus	715	Nuces Vomicae	198
	719	Baccae Paridis	199
	730	Hrb. Belladonnae	97
	744	Solani	140
Trochisci	793	Hyoscyami	115
	794	(*) Cicutae	510
		VERMES, vid. <i>Antihelminthica.</i>	

(*) *Recensita in numerum Venenorum, referenda esse, in substantia saltem & largiori manu propinata, vim veneni exserere permulti testes non leues testantur. Quorundam vero succi inspissati potius ad pocula salutis quam ad pocula mortis nostro aro adhibentur. immo inter saluberrima eaque efficacissima remedia militant, quae innumeris aegrotis, desperatissimis inueteratis, & ad quaevis rebellibus morbis: can. ro, ulceribus, scirrhis, tumoribus fere lapideis, amaurosi, cataracta, obstructione viscerum, epilepsia, mania, arthritide &c. miserrime decumbentibus, & cruciati dolorum confectis solatio fuerunt, eosque ex orci faucibus eripuerunt. Evolvant increduli Celeberr. & Excell. D. Archiatri Stærck, Libellos de Cicutae, de Hyosciamo, de Stramonio & de Aconito, ejus vestigia premant & mecum laesae convicii Heroi nostro, tanta inventionione non satis laudando, grato animo, aras consecrabunt.*

Miror equidem quod illi, qui Mercurium sublimatum, seu acerrimum toxicorum, audacter in auxilium vocant, ab innocenti & mihi Cicutae Extracto abhorreant idque nigro carbone novent. KAEMPE.

INDEX MORBORVM

	pag.		pag.
VERTIGO		Pars II. Trochisci	797
Pars I. Hrb. Chamæpytios	104	Unguentum	804
Flor. Tiliæ	157		809
Cubebæ	208		812
Galanga	209		823
Pars II. Aqua	80		824
Balsamum	113		833
Ceratum	119		844
Pulvis	577	vid. Sang. Purificantis Siccantis	
vid. Capitis Morbi Serosi		& Vulneraria.	
VESICANTIA, RUBEFACIENTIA		VOMITORIA, vid. Emerica	
Pars II. Emplastrum	233	VOMITUS, NAUSEA,	
	241	Pars I. Hrb. Menthae Crisp.	124
	253	Cort. Winteran,	222
	260	Pars II. Aqua	18
	263		68
VISCERUM OPILATIO, vide Aperientia.			77
ULCERA		Balsamum	111
Pars I. Rad. Perafridis	77	Conditum	128
Hrb. Cardui Benedicti	102	Electuarium	169
Centaur. Minor.	103	Emplastrum	259
Boni Henrici	99		260
Sabinæ	134	Essentia	274
Bals. de Copaiba	250		283
Indicum Album		Jalapium	358
Nigrum	251	Mel	396
Terebinthina Veneta	253	Oleum	448
Mel	260		451
Pars II. Acetum	5	Syrupus	729
Aqua	31		740
	75		743
	81	Trochisci	799
Balsamum	98	Unguentum	814
	111		842
Emplastrum	237		847
	248	vid. Emerica, Anodyna & Stomachica.	
	257	URINAE DIFFICULTAS, DISURIA,	
	258	ISCHURIA, STRANGURIA.	
Essentia	295	Pars I. Borax	7
	300	Rad. Altheæ	44
Lapis	367	Pareiræ Bravæ	76
Mel	398	Hrb. Brassicæ	100
Oleum	444	Malvæ	122
	449	Caricæ	187
Pulvis	525	Pars II. Aqua	65
	561		74
	573	Emulsio	267
Sparadrapum	621	Infusum	354
Syrupus	718		

ET REMEDIORVM.

<i>Pars II.</i>	Laudanum	pag. 369
	Pilulæ	482
	Pulvis	534
	Syrupus	734

vid. *Diuretica, Demulcentia
& Nephritica.*

UTERINA.

<i>Pars I.</i>	Succinum	40
	Rad. Angelicæ	45
	Aristologiae	46 & 47
	Caryophyllatæ	53
	Levistici	69
	Phu Pontici	78
	Pimpinellæ Alb.	79
	Valerianæ Pallustr.	88
<i>Hrb.</i>	Artemisiæ	95
	Basilici	96
	Botryos	99
	Dictamni Cretici	108
	Majoranæ	111
	Marrubii Alb.	122
	Matricariæ	123
	Melissæ	124
	Menthae Crispæ	124
	Rorismarini	133
	Rutæ	134
	Salviæ	135
	Serpilli	139
<i>Flor.</i>	Calendulæ	150
	Chamomillæ	150
	Cheiri	151
<i>Sem.</i>	Ameos	160
<i>Gum.</i>	Galbanum	238
	Myrrhæ	243
	Castoreum	279

<i>Pars II.</i>	Aqua	18
	" " " " " "	39
	" " " " " "	68
	" " " " " "	82
	" " " " " "	83
	Balsamum	98
	" " " " " "	102
	Elixirium	193
	" " " " " "	208
	Emplastrum	242
	Essentia	307
	" " " " " "	309
	" " " " " "	314

<i>Pars II.</i>	Extractum	pag. 324
	" " " " " "	328
	Oleum	445
	" " " " " "	459
	Pilulæ	488
	Pulvis	552
	Sal	613
	Spiritus	707
	" " " " " "	708

VULNERARIA, TRAUMATICA.

<i>Pars I.</i>	Rad. Consolidæ Majoris	56
	Filipendulæ	64
	Rubiæ Tinctorum	82
	Tormentillæ	87
<i>Hrb.</i>	Agrimoniæ	92
	Anserinæ	94
	Bellidis Minoris	98
	Boni Henrici	99
	Consolidæ	106
	Hyperici	116
	Geranii Robertian.	113
	Millefolii	124
	Elatine	109
	Nummulariæ	127
	Plantaginis	130
	Saniculæ	135
	Scabiosæ	136
	Verbenæ	145
	Veronicæ	146
	Bals. de Copaiba	250

	Indicum Alb.	
	Nigrum	258
<i>Pars II.</i>	Apozema	18
	Aqua	84
	" " " " " "	85
	" " " " " "	86
	" " " " " "	87
	Balsamum	98
	" " " " " "	100
	" " " " " "	105
	" " " " " "	107
	" " " " " "	110
	" " " " " "	114
	Emplastrum	258
	Essentia	300
	" " " " " "	310
	" " " " " "	311
	" " " " " "	312
	" " " " " "	313

INDEX MORBORVM ET REMEDIORVM.

<i>Pars II.</i>	Globuli	pag.	<i>Pars II.</i>	Syrupus	pag.
	Liquor	351			719
	Oleum	382			736
		431		Unguentum	810
		444			820
		458			847
		461			848
	Pulvis	579		UVULAE LAXITAS	
	Species	643		<i>Pars I.</i> Hrb. Uvulariae	147
		644		Flor. Balauftiorum	148
	Syrupus	718		<i>Pars II.</i> Pulvis	174

DISPEN.

DISPENSATORII
PHARMACEVTICI UNIVERSALIS

P A R T I S P R I O R I S

CLASSIS PRIMA.

REGNUM MINERALE.

THE LIBRARY

OF THE

UNIVERSITY OF

CHICAGO

RECEIVED

APR 11 1901

REGNI MINERALIS

CAPUT I.

DE TERRIS.

BOLUS alba, *Bol blanc, weisser Bolus*. Terræ argillosa faciem representat. Vim adstringentem secum fert, atque siccantem. Sape uti chirurgis præsertim notissimum est, exterius in usum adhibetur, sed interius nunquam.

BOLUS Armena, Armeniaca, *Bol d'Armenie*. Armenischer Bolus. Quæ promptius linguæ adhæret, optima ducitur. Colore pallide rubro adparet, nequiquam arenosa est, sed lubrica, atque impalpabilis. Ex orientalibus plagis ad nos olim adportata fuit, sed hodie etiam Galliar & Germaniar regiones nonnullæ eam nobis suppeditant. Bezoardicam, atque ut & vulgo notum est, adstringentem exhibet virtutem. Vid. inf. Part. II. sub Boli Armeni præparatione. Præterea autem hæc Bolus Armena vera egregium quoque usum præstat, quod sæpius ipsi experti fuimus, in Lienteria, Diarrhœa acri & biliosa, præsertim vero ipsa diuturna Dysenteria, si nempe opportuno tempore, iusta & modica dosi, cum jusculo pingui, aut lacte, ægrotis, per intervalla temporis, iteratis vicibus, data fuerit. Conf ZWELFERI Appendix ad Animadvers. suas in Pharmacop. August. p. 5. imprimis autem Caspar. HOEMANN. Paralip.

Officin. Sect. I. cap. 46. p. 530. ubi ad ipsam suam Experientiam provocat in atrocissima dysenteria epidemica Ann. 1607. cum hac Bolo Armena salutari effectu frequentissime institutam. In Hæmoptysi quoque, item Hæmorrhagiis uterinis, aliisque, & Hæmorrhoidibus denique nimium & diutius fluentibus, haud spernendum præbet usum, si nempe sub iisdem cautionibus & conditionibus, & præmissis præmittendis, cum aliis convenientibus remediis adposite permixta, parce & modice, sensim adhibita fuerit. *Conf. Jo. RENODÆI Dispensar. Med. Lib. II. Part. I. cap. 2. pag. 515. & BOERHAAVE, de Mat. Med. pag. 142. item Cel. BUCHNERI Fund. Mat. Med. p. 60. Sed rarius ad nos ex Armenia Bolus ista vera adfertur, observantibus LANGIO Epist. Med. 18. Lib. I. pag. 78. LUDOVICO, Pharmac. Diss. I. pag. 254. & RIVINO Diss. de Censura Medicament. Officinal. cap. IV. pag. 89. ac GEOFFROY. Tom. I. de Mat. Med. pag. 73. item SALMASIUS de Homonym. Hyl. Jatric. cap. 119. pag. 219.*

BOLUS rubra vulgaris, *Bol rouge vulgaire, gemeiner rother Bolus.* Ex Boemia, Archi-Episcopatu Salisburgenfi, aliisque pariter locis quibusdam advehitur. Medici in salutaribus suis præscriptionibus rarius iis utuntur. *Maximum usum veterinariis, & destillationi Spirituum Nitri & Salis præstat.* Vid. GEOFFROY. loc. cit. p. 73.

CRETA alba, *Craye blanche, weisse Kreide.* Est terra vel potius marga. Coloniensis, quæ non arenosa sit, & levitate se commendat, celebratur. *Absorbet acrimoniam, & requiritur ad diacreta species.* Vid. GEOFFROY loc. cit. p. 75. Nimium vero usum cretæ lethalem pylori constrictionem induxisse præpingui Mulieri, macrescere cupienti, adnotavit BALLONIUS. *Paradigmat. 16. p. 302.*

LAC Lunæ, Marga saxatilis, Agaricus mineralis, *Lait de lune, ou Agaric mineral, Mond-Milch.* Est terra, vel marga levis, subtilissima & friabilissima, quam pluvialis aqua, porositate Saxorum penetrans, dissolvit, & in montium fissuras atque spelæa deponit. In cavernis montium Helveticorum, præsertim pileati vel fracti & cui nomen est *Wallenstock*, magna copia delitescit. Celeberrima illa Wirtembergensis Ducatus spelunca, cui nomen *Nebelloch*, impositum est, quoque materiæ hujus gravem fert pondere ventrem. *Vis ei tribuitur absorbens, & ad lac augendum, nutritibus vulgo præscribi solet, sed sine sperato effectu.* Ova enim, pultes, pingua juscula, oriza lacti incocta, & generatim victus lautus & alibilis, in lacte augendo & generando plus certe præstant, ac aridum hoc & leve lac Lunæ, una cum ipso Galactite, frustra quoque in hunc usum galactophorum, laudato ac commendato. *Conf. huc Dan. LUDOVICI Pharmac. hodierno saculo applicanda. Diss. I. p. 255. & BUCHNERI Fund. Mat. Med. p. 66. item CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. cap. 8. pag. 152. & STAHL. Mat. Med. Part. I. Nota ceterum est Jo. Dan. MAJORIS Dissert. de Lacte Luna, solis forte Lunæ incolis, si qui sint, utili & salutari, ut id per jocum adicere hic liceat.*

LITHOMARGA, Medulla Saxorum, *Moëlle de pierre; Stein-Marck.* Est solida substantia, pinguedine quadam atque lubricitate donata. Colore plerumque griseo se prodit. *Et saporem & vim adstringentem absolvit.*

OCHRA, Ochre, Ocre, Ockergelb. Est terra martialis sub flavo colore. *Arti Pictoria inseruit*. Vid. *PLIN. Lib. XXXV. cap. 6.*

RUBRICA fabrilis, Sinopsis veterum, vid. *Plin. Lib. XXXV. cap. 6. Craye rouge, Röthelstein*. Est species margæ martialis, durior Bolo, & valde adstringens. Quæ cum carbonibus colliquata, ex parte, naturam ac formam ferri completi indat, observante *Cl. CARTHEUSERO*; in *Rudim. Mat. Med. Rat. Sect. XVI. cap. 3. pag. 486. & Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XVI. cap. 6. p. 603.* In regione Archi-Episcopatus Salisburgensis copiosissime gignitur. *In usus medicos varius aqcedit; mixtam cum melle rosato, ad Aphras nonnulli commendant.*

TERRA Ceylonica. Hanc omnibus Terris sigillatis longissime præfert. *Herm. Nic. GRIMM, in Laboratorio Ceylonico, p. 137. sqq.* Eamque hinc in pulveribus, & positionibus Bezoardicis ibidem passim præscribit. Vid. *p. 32. 38. 39. 83. & alibi sæpe.*

TERRA Japonica. Vide *Succi Condensati*.

TERRA Lemnia, *Terre Lemnienne, Lemmische Erde, Erde aus der Insel Lemnus*. Colore differt, quædam pallida, quædam flavo fusca, quædam rufescens oculis adparet. Turcia eam nobis subministrat. Vid. huc *Casp. Hofmanni Paralip. Offic. Sect. I. cap. 44. p. 528. sqq.* & inprimis *FRANCKENAU, Sat. Med. XIV. p. 235. seqq.* Deligatur, quæ sinegmatis instar, pinguedinem aliquam prodat, parce adstringat, nec colore suo digitos contrectando conspurcet. *Virtutem Bezoardicam & adstringentem exerit.*

De hac terra; & sequentibus post terris, aliisque pluribus conf. *Cl. LUDWIGII magnum & splendidum Opus de Terris Musei Regii Dresdensis. Lips. 1749. ubi vid. inprimis cap. VI. de terris medice consideratis, p. 293. seqq.* Add. ipsius *Diss. de Terris medicis*. Confer. & *TRALLES virium terreis remediis hactenus adscriptarum Examen rigorosum*, & ante ipsum *WEDELII Dissert. de Terreorum Natura, usu & abusu*. Post ipsum vero *Car. Aug. a BERGEN. Dissert. de Abusu & Inefficacia Terreorum*. Item *RIVINI Dissertat. de Terris medicinalibus*, præsertim autem magni quondam *CONRINGII Dissert. de Terris, earumque vario usu*, item *Cl. HEBENSTREITII Dissert. de Terris*, & *SCHENCKII Diss. de Terra sigillata*, conf. *Cl. BUCHNERI Fund. Mat. Med. pag. 61. seqq.* & *GEOFFROY Mat. Med. Tom. I. cap. 1. Art. I. II. III. pag. 66. seqq.* item *CARTHEUSERI Rud. Mat. Med. pag. 486. seqq.* præsertim autem ejusdem *Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. cap. 1. seqq. pag. 105. sqq. & cap. 8. pag. 153. item Part. II. Sect. XVI. cap. 6. p. 603. seqq.* & *STAHL. Mat. Med. Part. I. pag. 243.* De Terra autem Lemnia, speciatim, vide *VESLINGII Epist. 24. p. 113.*

TERRA sigillata alba Turcia, *Terre sigillée blanche, weisse türkische Siegel- Erde*. Ejusdem fere usus.

TERRA sigillata alba Goldbergensis, *Terre sigillée de Silesie blanche, weisse Schlesiſche Siegel-Erde*. Inveteratum ventriculi dolorem hac ipsa Terra Sileſ. tandem feliciter fuiſſe ſopitum ac ſublaturum, retulit **RIEDLINUS**, *Curat. Med.* 868. Cent. IX pag. 603.

TERRA sigillata Melitenſis, ſive de Malta, *Terre sigillée de Malthe, Maltheſiſche Siegel-Erde*. Alba eſt, & frequentius ſimulacro St. Pauli notata. Reliquarum terrarum sigillatarum inſtar, pinguis eſto atque inpalpabilis. *Omniſis terris sigillatis albis eadem atque communis vis tribuitur. Nam abſorbentis, Bezoardica, & ſudoriſera virtutis exiſtimantur, nec in eum modum, ut rubra, adſtringunt.*

Huic Terræ ſigillatæ, & reliquis id genus terris peregrinis, hic commemoratis, etiamſi Divorum imagine, veluti palladia quadam ægide munitis ac ſignatis, ob juſtam ſæpius impoſituræ ſuſpicionem, parum fidei virtutiſque medicæ haud ſine omni ratione, tribuit: *Dan. LUDOVICI, in Pharmacia hodierno ſaculo applicanda, Diſſert. I. pag. 254. ſqq. Conf. RIVINI Cenſura Medicamentorum officinalium, cap. IV. p. 98. &c. item BUCHNER. l. c. p. 62. & GEOFFROY, loc. cit. p. 67.*

TERRA sigillata rubra Turcica, *Terre sigillée rouge, rothe türkiſche Siegel-Erde*. Hæc, & ceteræ rubri coloris, cum Bolo Armena coincidunt, & *vi adſtringente poſſimum pollent, non vero alexipharmaca, momente Stahl.*

TERRA sigillata Sileſiaca grifea, vel lutea Strigonienſis, *Terre sigillée de Sileſie grife, graue Schleiſiſche geſiegelte Erde*. Hæc nonnunquam Axungia ſolis nuncupatur. Nec friabilis ſit, nec ſabuloſa, ſed pinguedine inſignis, quam eligas. *Eandem, cum Terra Lemnia, virtutem obtinet.*

TERRA Tripolitana, Tripolis offic. *Tripoli, Trippel-Erde*. Eſt ſpecies mar-gæ, conſtata ex portiunculis pulvereis. Quæ levis eſt, ac inpalpabilis, eligatur. *Siccatur, & idcirco ad intertrigines exſiccandas adhiberi ſolet. Artiſtus mechanicis, plus utilitatis confert, quam Medicis. Conf. BUCHNER. loc. cit. p. 67.*

TERRA Viridis, Viride montanum, Chryſocolla veterum, de qua, vid. **SALMASII Exercitat. Plinian.** p. 244. & p. 811. *Terre verte, Verd de montagne, grüne Erde, Berggrün*. Eſt ochra venerea. Ex Armenia olſim advehebatur, vid. **DIOSCORID. PLIN. & SALMAS. loc. cit.** Hodie ex Hungaria adfertur. Quæ expleta viriditate claret, eligenda eſt. *Arti Pictoria maxime conducit. Chirurgis quoque optime infer-vire poſſet, ſi eam expurgandis & exſiccandis vulneribus malignis riſe adhiberent.*

C A P U T I I.

DE SALIBUS NATIVIS ET ARTE
FACTIS.

ALUMEN crudum vulgare, album, glaciale, *Alun blanc, gemeiner, weißer Alaun*. Est sal minerale plurimum adstringens. Hoc in Angliæ, Sueciæ, Germaniæque regionibus ex propria & nativa sua minera elicitur. Acidum Aluminis propemodum par est Acido Vitrioli; & terra, quâ extrahitur, indolem terræ calcareæ & Vitrioli ferme exprimit. Confer. huc KHUON & FÜRSTENAU Dissert. de Alumine: add. CL. BUCHNERI Fund. Mat. Med. pag. 100. seqq. item CL. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VI. cap. 7. pag. 374. seqq. præcipue GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. cap. 4. p. 133. seqq. Intus quoque sumtum Forminæ phthisicæ non nocuisse, observavit RIEDLINUS, Curat. Med. 932. Cent. X. p. 654. Quin & anonnullis pro potentissimo remedio febrifugo haberi, idem ibi monet, & aliunde notum est, præsertim ex dicta FÜRSTENAU. Dissert. quod tamen recte negat LOESEKE, Mat. Med. p. 480. conf. infra dicta ad Lac Aluminis. Nolim tamen illius facere periculum. Sicut nec in Hæmorrhagiis cohibendis, usum ejus tutum esse censeo, licet nonnulli medicorum, justo forsan audaciorum, illum haud reformident, de quo vid. GEOFFROY, loc. cit. p. 140. præsertim POTER. Pharm. Spag. Lib. II. cap. 9. pag. 373. ibique HOFFMANN. p. 374. quibus magnis viris prorsus non displicet internus aluminis usus, tam in febribus, quam in sanguinis profluviiis sistendis, licet circumspeditione tum opus esse, prudenter simul moneant, De usu autem ejusdem externo, Chirurgis potissimum familiari, contrarium potius statuendum esse, frequentior experientia successu haud destituta, dudum edocuit, & quotidie docet.

ALUMEN Romanum, rupeum, rubrum, *Alun Romain, Alun de roche, rother römischer Alaun*. In Italia prope Tulfam scita atque studiosa dexteritate ex saxis calcinatis educitur. CrySTALLINUM sit, & colore pallide roseo oculos subeat. Eandem vim, cum precedente, exequitur. De hoc Alumine rupeo, vid. LABAT. Itiner. Hispan. & Ital. Part. V. cap. 1. Conf. MYLI Delic. Phys. Vol. II. Part. 20. p. 699. seqq. & GEOFFROY, loc. cit. pag. 136.

ALUMEN saccharinum, *Alun de sucre*, ad præparata pertinet, & in parte posteriore quærendum est.

BORAX, Borax Veneta, Chrysocolia, *Borax de Venise, Borras*. Male vero Boracem vocari Chrysocoliam, ex male intellecta voce Arabica *Baurac*, ostendit SAA-

MASIUS, in *Homonym. Hyl. Jatric.* cap. 121. pag. 220. sqq. Conf. GEOFFROY, *l. c.* p. 151. sq. Est sal, ex peculiare minera extractum. Hanc mineram India orientalis suppeditat, & Veneti cum Belgis præparant. Eligatur quæ alba sit, quæ crystallina, quæ levis, quæ in igne facile colliquescat, & vitrescere non recuset. *Incidentem, attenuantem, abstergentem & stimulantem vim exerit. Partum promoves; menstrua producit; urinas propellit. Idcirco medicaminibus calidis, sanguinem incitantibus longe preferenda. De quo vid. inprimis Cl. CARTHEUSERI Rudim. Mat. Med. Rational. Sect. VI. cap. 2. p. 219. & Fundam. Mat. Med. Part. I. Sect. V. cap. 8. p. 333. seqq. Dosis sit: Scrupulus unus, vel drachma semis. Aurifices hac Borace asperitatem auri mitigant, & quod fragile est, ductile atque tractabile reddunt. Vid. huc inprimis MELZERI Dissertatio singularis de Borace, quales & scripserunt Alberti atque Model. conf. BÜCHNER. loc. cit. p. 103. & GEOFFROY, Tom. I. Mat. Med. p. 153. sqq. præsertim vero POTT, atque NEUMANN. Exercit. de Borace, laudat. hic a Cl. LOESEKE, Mat. Med. p. 98.*

CINERES clavellati, Sal alkali vulgare, *Potasse, Vedassè, Cendre gravelée, Potasche.* Sal vixum lixiviosum constituunt; ex cineribus lignorum duriorum, quæni scilicet & fagini extractum & calcinatum. Ex Moscovia, Curlandia, & Hassia copiose advehitur. Sal alkali purum non absolvunt, sed neutrum vel medium aliquod, cum Tartaro Vitriolato congruum in se continent, ast solutione & crystallisatione modico negotio separari potest. *Cineres clavellati varios usus præstant; sed arti vitriaria & tinctoriis maximos. Si a terra & sale neutro rite & probe depurentur, Medicis vicem salis tartari gerere possunt. De quo vid. BOERHAAVEN, Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Process. XIV. pag. 58.*

NITRUM, Sal petræ, *Nitre ou Salpêtre, Saliter, Salpeter.* Originem sumit ex regno animali; vegetabili, & minerali. Effoditur apud nostrates in hypocaustis & stabulis; & opitulante aquâ, ex terra, quæ per longiusculum temporis spacium urinâ humana, aliisque jumentorum excretionibus perfusa, & sic nitrositate donata & imprægnata fuit, educitur. Conf. TOURNEFORT. *Itinerar.* Tom. III. Epist. 19. p. 248. Prima solutio & extractio, ob pinguedinem nunquam concrescit in crystallos, hinc per lixivium ex cineribus vegetabilium, & calce viva paratum, purificatur, & satice abundante evaporato, reponitur ad crystallisandum. Eligatur album, purum, & quod longiores crystallos sexangulares prismaticos emittat, aquæ immissum facile dissolvatur, & prunis cudentibus adpersum sine strepitu, velociter deflagret. *Est medicamentum polychrestum, refrigerans, acrimoniam bilis modificans, diureticum, item & lithontripticum, si fides Wilh. ten. RHYNE, Medit. in Hypocrat. pag. 221. quod confirmat ipse HOFFMANNUS noster, Med. Rat. Syst. Tom. IV. Parte II. Sect. II. cap. 6. p. 369. & alibi, item Cl. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. loc. cit. pag. 300. seqq. Datur à granis quinque ad scrupulum unum & alterum. De Nitri natura & usibus medicis variis, vid. Clarke, Penotus, Mayow, Schelhammer, Camerarius, Hermann, Cartheuser, Bæcler, Boerhaaven, Hoffmann, Waller, Zwinger, Brandmüller, Rettel, Fischerus, Klettenberg, Pietsch, Stahl, Neumann & alii plures, ut notum: Conf. Cl. BÜCHNERI Fundam. Mat. Med. p. 108. sqq.*

sq. & *Vit.* RIEDLINI *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. Octob. Observ. 22. pag. 345. imprimis autem GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. p. 112. seqq. copiose & exacte, cui novissime accedit *Joh. Gottschalck* WALLERI *Dissert. de Origine & usu Nitri*, Upsal. 1749. item & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. V. cap. 3. pag. 286. seqq. præsertim WAHLIUS omnem pæne salutem in Nitro posuit, ceu notum, adeo ut scribere nihil veritus sit, *Mat. Med.* Part. I. pag. 176. Quantæ virtutes insint Nitro, Camphoræ & Hirudinibus, sera tandem posteritas grata agnoscat, & maximopere admirabitur. Quod nec falsum omni ex parte, nec verum; judicium ergo hic adhibendum, non præjudicium admittendum. De Nitro vero veterum & recentiorum, ejusque differentia, multa docte differit SALMASIUS de *Homonym. Hyl. Jatric.* cap. 121. pag. 220. seqq.

SAL Anglicanum laxativum, Ebshamenſe, *Sel d'Epson*, ou *Sel purgatif amer*, *Englisches Laxier-Salz*. Olim distillat ex fonte medicato Ebshamiensi in Anglia, evaporando latices, parabatur; sed hodie ex lixivio communis salis, acido Vitrioli adhibito, scita manu ac methodo conficitur, monstratore imprimis *Hanckewizio*, Medico Anglo, sed natione Germano. Ex Anglia ad nos transportatur, ubi juxta urbem *Lemmington*, quæ comitatui Saut-hamton vel Hant-shier subest, magna copia ex residuo lixivio depurationis marini salis elaboratur. Eligendum est album, purum, & quod aqua superfusa facile dissolvatur. *Est medela incomparabilis ad alvum sollicitandam. Etiam febricitantibus ab uncia ad unam semis in aqua solutum secure propinari potest.*

De sale hoc cathartico, nemini non notissimo, dissertationes scripsere *Wedelius junior*, *Fuchius* & alii, imprimis vero *Nehem. GREW*, *Tract. de Salis cathartici amari*, in aquis Ebshamiensibus, & hujusmodi aliis, contenti, *Natura & usu*, Lond. 1695. vid. & *HOFFMANNI obs. phys. chym* 6. Lib. II. pag. 137. sqq. & *BÜCHNERI Fund. Mat. Med.* p. 53. item *CARTHEUSERI Rudim. Mat. Med.* pag. 202. seqq. & *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. V. cap. 5. pag. 321. sqq. Ceterum præter alias multas virtutes, partim veras, partim autem adhuc dubias, & nondum satis probatas, adscribitur quoque huic salis virtus præsertim antipodagrica, in *Satyris Med. Siles.* Specim. V. obs. 9. pag. 51. sqq. Sed vereor utique, si dicere libere liceat, ne ibi fallacia non causæ ut causæ, uti vulgo dicitur, commissæ & admissæ fuerit, prout ex integra medendi methodo ibi proposita cuivis lectori, illico, credo, patebit.

SAL armonicum, ammoniacum, *Sel ammoniac*, *Salmiac*. Est sal, ex urina fuligine, & sale communi, arte elaboratum, & in placentas sublimatum. Aliud tamen apud veteres fuisse, probare contendit SALMASIUS, de *Homonym. Hyles Jatr.* Cap. CXI. p. 190. seqq. Advehitur ex Ægypto, ubi in pagis *Damire*, provinciæ Delta, prope urbem *Mensoura*, magna ubertate paratur, de quo novissime accurate egit *Frid. Hasselquist*, *Sucus, ἀντόπτης*, vid. *MYLI Delic. Phys.* Vol. II. Part. XII. pag. 101. sqq. conf. huc maxime *CL. CARTHEUSERI Rudim. Mat. Med.* pag. 197. seqq. & *Fundam. Mat. Med.* Part. I. Sect. V. cap. 9. p. 338. sqq. item *LOESEKE, Mat. Med.* p. 93. sqq. Eligatur candidum, purum, & quod admixto sale alcalino, volatilis salis odorem conse-

stim dispergit. Datur & nativum, sed illud inter rariora numerandum est, de quo nuperrime exactissime egit *Jo. Georg. MODEL* Imperat. Russ. Protopharmacopæus, peculiari *Schediasmate*, lectu dignissimo, Lips. 1758. *Usus salis armoniaci medicus & mechanicus est; illud nonnulli pro specifico antifebrili proferuntur, & a scrupulo uno ad duos porrigere solent; imprimis externe adhibitum plurimum valet contra Gangranam.* Vid. *BOERHAAVE*, in *Element. Chem.* Tom. II. Part. II. proc. 102. seqq. ut & in *Praxi Med.* Part. II. pag. 166. sqq. item *Mat. Med.* pag. 81. & *Ill. van SWIETEN*, *Comment. in Boerhaave*, Tom. I. p. 781. & p. 550. conf. *LOESEKE Mat. Med.* p. 95. Ceterum de *Sale Armoniaco* scripserunt olim *Penotus*, *Rolfincius*, *Wedelius*, & alii plures, ut notum. Quo & pertinet recentior *SALCHLINI* Dissert. de *Sale Ammoniaco*, & *LOESCHERI* quondam nostratis, ut & *JUCHII*, de eodem argumento, Disputatio singularis, potissimum vero *LEGELL Historia Salis Ammoniaci*, de qua vid. copiose *MYLI Deliciar. Phys.* Vol. II. Part. XVII. p. 493. sqq. item *Melter* atque *Muys*, de *Salis Ammoniaci usu* præclaro contra febres præsertim intermittentes, conf. *BÜCHNER. Fund. Mat. Med.* pag. 121. & *RIEDLINI Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Jul. Obs. 16. pag. 208. præcipue *HOFFMANN. Obs. Chym.* 191. L. II. p. 202. & Obs. 26. p. 235. item *BOERHAAVE, Elem. Chem.* Tom. II. Part. II. Procel. 107. p. 293. & *LOESEKE*, loc. cit. p. 95. ubi ad ipsam suam experientiam provocat. Sed primas tamen hic semper tenebit cortex ipse *Peruv.* si experientiæ quidem experientiam opponere liceat, ut speramus.

SAL Egranum, Sel purgatif d'Eger, Eger, Sauerbronnen, Salz. Ex acidulis evaporatis acquiritur. Quod album atque crystallinum est, seligito. *Album benignius movet, & nulla concitat tormina.* *Aguas minerales* bibentibus præscribitur. Datur a drachmis duabus ad sex. Vid. *GERHARDI Tract. de Salibus Catharticis fontium medicatorum.*

SAL gemmae, Sel gemme, Stein, Salz. Est sal nativus seu fossilis, & ex *Ponia* advehitur. Pellucidum & album eligito. *Coquis & Medicis in usum cedit.* Vid. *GEOFFROY, Mat. Med.* Tom. I. Sect. IV. cap. I. Art. I. p. 99. seq. item *Bern. GOMEZII Mild. Halographia*, *UNZERI Physiologia Salis*, & *GLAUBERI de Natura Salium*, item *SNELLEN de Sale communi.*

SAL marinus, Sel marin, Meer, Salz. Elige purum, crystallisatum, cubicamque figuram exprimentem. *Sal culinaris, gemma, & marinus ejusdem sunt natura, & sola puritate differunt; hinc alter alteri substitui potest.* *Sal est universale condimentum ciborum, & habet vim incidentem, discurrentem, diureticam, & antisepticam; hinc in arcenda gangrena eximii est usus.* Testibus *BOERHAAVIO*, *SWIETENIO* & aliis, Chirurgis præsertim *Gallis & Anglis.* Vid. copiose *BOERHAAVE*, in laudatis *Element. Chem.* de hoc sale, item *POTT & NEUMANN de sale communi.*

SAL Sedlizenfe, Sel purgatif de Sedlitz, Sedlizer Salz. Ex aquis mineralibus amaris *Sedlizenfibus* in *Bohæmia* producitur. Elige album & crystallisatum. *Par est virtute sali anglicano, sed dosi minore exhiberi solet.*

De hujus Salis præparatione & usu, vid. HOFFMANNI singularis Dissert. cujus Inscriptio est: *Examen Chymico-Medicum fontis Sedlizenfis in Bohæmia*, qui & alibi sæpius in suis scriptis, de Termis ac Fontibus medicatis, de hujus salis cathartici blandis virtutibus, egregie tractavit, ceu doctis Medicis non ignotum. Conf. Cel. BÜCHNERI *Fundam. Mat. Med.* pag. 54. & Cel. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. V. Cap. 7. pag. 329. sqq. item LOESEKE *Mat. Med.* p. 89.

SODA Hispanica, Soude, Soude en pierre, Spanisches Aschen-Salz. Ex planta *Kali geniculato*, vel *Salicornia* per incinerationem & calcinationem præparatur. Plantæ hujus probe exsiccata fasciculi in ferrea crate super foveam posita, cremantur, cineres in fovea collecti conteguntur, donec temporis successu in massam coalescant, & lapidem simulent. Hæc massa, maturitate accepta, diffringitur, & in glebis diversæ magnitudinis ex Hispania ubicunque locorum transvehitur. Ex origine colorem cinereum retinet. Soda optima habetur, quæ *Sode d'Alicante* nuncupatur, & ex portu Valentia Alicanta adportatur. Cœruleo cinerea, pariter spongiæ instar tota, extrinsecus & intrinsecus, porosa comparet. Sicca est atque tinniens, nec madefacta odorem paludosum prodit. *Arti Vitriaria, & tintoribus multum utilitatis confert; sed Medicis nil quidquam prodesse potest, nisi ad sal Seignette; de quo infra, Part. II. suo loco.*

VITRIOLUM album, *Vitriol blanc*, weisser Vitriol, Galizen-Stein, Nussenstein. Hoc Goslarienses ex minera blumbi argentiferæ montis Rammelsberg extrahere solent. Modum conficiendi, SCHLÜTERUS in elegantissimo opere de arte furoria *Schmelz- und Süttemwerck* dilucide descripsit. Sacchari instar album ac duriusculum est. Collyriis admiscetur; mundificat, siccatur, adstringit. Propter particulas cupreas, vomitum excitat, si interne sumatur; idcirco prudenter & circumspecte isthoc utendum, atque agendum est. De Vitrioli elogiis, & medicamentis ex Vitriolo parandis scripsere Stahl, Hartmannus, & Eyselius, item olim Mindererus & Horlacher, præsertim sola in Anatomia Vitrioli, Trumphius, Kernerus, Müllerus, & alii plures, laudati MERKLINO & aliis. Omnium optime autem BOERHAAVE, in *Elem. Chem.* & HOFFMANNUS *Obs. Phys. Chym.* 7. Lib. III. item GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. I. Part. I. cap. 3. p. 123. sqq. & in *Observat. Chym.* de Vitriolo, & ferro, ibidem operi præmissis, pag. 61. sqq. Conf. BÜCHNERI *Fund. Mat. Med.* p. 112. sqq. & Cl. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VI. cap. 6. p. 386. sqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 482. sqq.

VITRIOLUM coeruleum, de Cypro dictum, *Vitriol de Chypre*, blauer Vitriol, blauer Galizen-Stein. Hoc vitriolum artificiale, venereæ seu cupreæ indolis esse deprehenditur. Elige crystallifatum, & Sapphiri instar coeruleum. *Septicam & adstringentem vim exercet. Rarissime in usus medicos admittitur, nisi externe, & ad pulverem sympatheticum*, de quo multa quidem mira, pæne dixissem, mora, & fidem omnem excellentia, tradiderunt olim Kenelm, Digbaeus, Mohy, Straussius, Papinius & alii, magna copia allegati a KUNDMANNO, in *Rarior. Natura & Artis*, Sect. II. Artic. XXI. p. 945. in Not. quos tamen data opera, acerrime & validissime confutavit Anton. DEUSINGIUS,

in *Examine Pulveris sympathetici*; & præter alios plures, lepidè & evidenti experimento, ipse noster HOFFMANNUS, in *opusculis Med. Pract.* Dec. I. Diss. V. p. 137. sqq. conf. BUCHNERI *Fund. Mat. Med.* p. 118. seq. Sed singularia tamen aliquot exempla de miro ac præsentis pulveris hujus sympathetici effectû, in sistendis præsertim hæmorrhagiis pertinacioribus & omni remedio superioribus, a semet ipso visa, retulit BURGHART, in *Satyris Medic. Siles.* Spec. II. Obs. 8. p. 43. seqq. ubi & ad Ettmüllerum, Stahlum ipsum, & alios provocat, & multus præterea est in laudato hoc pulvere sympathetico, adeo ut hinc pæne adhuc sub judice lis sit. conf. BEVEROVICII *Epist. Quæstion.* p. 240. sqq. & MONCONYS, *Itinerar.* p. 45. 103. & p. 107. item RIEDLINI *Obs. med.* 39. p. 87. de Ann. 1682. & Eur. med. 20. Cent. I. ut & MÜLLER. de *Effractura cranii*, Membr. III. pag. 114. in Not. ubi plures alios auctores simul hanc in rem diligenter laudavit. Vid. & ipsum STAHLIUM, ad suam experientiam confidenter provocantem, *Mat. Med.* Part. II. p. 33. præsertim Benjam. EWALDT. *Diatrib. de pulvere sympathetico, ejusque prudenti usu*, de qua vid. *commenc. litt. med. Nor.* Anno 1737. pag. 292.

VITRIOLUM viride, Romanum, Hungaricum, Anglicum, *Vitriol verd, Romain, d'Hongrie, d'Angleterre, Ungarischer grüner Vitriol*. Ferreæ indolis est. Crystallifaturn, & herbaceo colore se manifestet. Ex Anglia, Hungaria & Archi-Episcopatu Salisburgensi advehitur, ubi partim ex minera propria, partim ex pyritis calcinatis elaboratur. Vid. de his & aliis Vitrioli speciebus, copiose VALENTINI *Hist. simplic. Ref.* Lib. I. cap. 7. p. 16. sqq. ut & GEOFFROY, Tom. I. *Mat. Med.* pag. 124. seqq. Datur quoque nativum, quod passim in naturæ curiosorum metalothecis sollicite custoditur. *Mechanicum & medicum usum præstat. Hoc Vitriolum consiciendo Tartaro Vitriolato Tacheniano aptissimum est.* De quo vid. infra Part. II. suo loco.

VITRIOLUM vulgare, *Vitriol d'Allemagne, gemeiner Vitriol, Rupsferwasfer*. Simul ferri & veneris indolem prodit, & a Goslariensibus copiose paratur. Dilute virescens, siccum, & crystallifaturn compareat, necesse est. *Tinctoriis plurimum prod-est. Gallis [contusis] admixtum, & aqua superfusum, atramentum scriptorium constituit. Etiam ad decoctum nigrum accedit.* Vid. VALENTINI loc. cit.

C A P U T I I I.

DE LAPIDIBUS VULGARIBUS ET MINUS
PRAETIOSIS.

AETITES, Aquilæ lapis, *Pierre d'Aigle*, *Adlerstein*. Lapis quasi alio imprægnatus, crepitaculi instar, in meditullio sonat strepitque, si moveatur. Discrepat à Geode, qui neutiquam crepat, sed intus marga repletus est. Vid. GEOFFROY, loc. cit. & VALENTINI, loc. cit. p. 48. & BOECLER. d. l. pag. 873. Præferri aliis solet Orientalis, qui frequentius gallinacei ovi formam & magnitudinem imitatur. *Partum promovere creditur. Qualitatem adstringentem cuicunque patefacit, cum martialis sit.* Ideo hanc de feliciter educendo partu virtutem, isti Aquilæ lapidi vulgo tributam, pro anili fabella merito habet RIVINUS, in *Censura Medic. Officinal.* Cap. V. p. 109. & dudum ante ipsum Dan. LUDOVICI in *Pharmacia hodie.* Dissert. I. p. 634. conf. & BÜCHNERI *Fund. Mat. Med.* p. 70. & GEOFFROY, Tom. I. *Mat. Med.* Part. I. Cap. 3. p. 80. sq. item *Amman. Vater. Bajer. Gesner.* & *Primeros.* Scripsit nihilominus integrum tractatum de *Lapide Aëtite, ejusque virtutibus*, Jo. LAUR. BAUSCHIUS, & ante ipsum, justum etiam librum, de eodem, Guil. LAUREMBERGIUS, vide & RIEDLINI *Lin. Med.* Ann. 1698. Mens. Mart. Obl. 28. p. 246. seqq. ubi presse nimis & secure ipsum sequitur *Bauschium.* add. ROLFING. *Ord. & Meth. Med. Spec.* Lib. IX. Sect. 6. cap. 14. p. 849. sq. VALLERIOLA quoque, scriptor alias egregius & eleganter doctus, *Obs. Med.* X. Lib. I. p. 113. potentissimas tamen huic lapidi coxæ saltim puerperæ applicato, tribuit virtutes, in educendo partu difficillimo, imo, quod fidem omnem superat, & usum ipsi pæne Heraclito movet, se se ait, vidisse, lapidem istum cruri parientis alligatum, & edito jam partu, per muliercularum incuriam, ibi relictum, tanto quidem cum impetu & violentia, uterum commovisse & exagitasse, ut paulo post misellæ puerperæ excideret, & cum illo ipsa vita. Credat qui volet. Vid. contra has nanias differrentes, VALENTINUM *Histor. Simpl. ref.* Lib. I. cap. 23. p. 48. DALE in *Pharmac.* Lib. I. p. 89. seqq. GEOFFROY, loc. cit. pag. 81. BOECLER. *Cynof. Mat. Med. Herm. Continuat. I.* p. 873. sqq. & ipsum BAUSCHIUM, in Lib. cit. inprimis KUNDMANN. *Rar. Nat. & Art.* Sect. I. Art. 12. p. 127.

ALABASTRUM, Alabastrites, *Albâtre*, *Alabaster*. Est species mollioris marmoris; frequentissime albo colore adparet. *Ei tribuitur vis refrigerans*, quod tamen à nonnullis negatur. Interim ad unguendum alabastrinum adhibetur. De quo infra Part. II. suo loco.

ALUMEN plumosum, plumeum, Schistus, seu Trichites, *Alun de Plume*, *Seder. Weiß.* Vid. SALMAS. *Exer. Plin.* p. 330. & p. 82. Asbesti species creditur, & ex insulis Rhodo, Milo & Creta ad nos advehitur. Id vero negat TOURNEFOR-

TIUS *Itiner.* Tom. I. Epist. 4. p. 197. qui ipse nascentis Aluminis plumosi incunabula jucundissimo vidit spectaculo, indeque liquidissime ostendit, illud merum verumque esse salem potius, quam Amiantum, aut Asbestum, ut vulgo quidem perperam traditur. conf. GEOFFROY, Tom. I. *Mat. Med.* p. 134. *Acutos atque lancinantes fibras habet, & adfrictione cutem rubentem efficit, hinc nonnulli hoc immiscunt unguentis ad partes corporis humani tabescentes.*

ALUMEN scissile, lapis specularis, *Pierre speculaire, Miroir d'Ane, Srauen Glas, Srauen Eis.* Optimum & pellucidissimum Moscovia suppeditat, & à patria quasi Moscovitisches Srauen Glas nuncupatur. *Maximus usus mechanicus est. Quoque adhibetur ad pulverem Viennensem, quem infra suo loco exhibebimus.* Vid. TOURNEFORT. *ibid.* p. 196. & p. 186.

AMANTUS, *vide* Glacies Mariae vulgaris.

ARMENIUS lapis, *Pierre Armenienne, Armenierstein, Bergblau.* Est minera veneris, hinc & vim purgantem exercet. Opacus, cœruleus, maculisque interdum argenteis, viridantibus & nigris notatus adparet. Vid. imprimis SALMASIUS de *Homonym.* *Hyles. Jarr.* Cap. 119. p. 217. seqq. Explete cœruleus exoptandus est. *Interim majore affinitate pictoribus adjungitur, quam medicis, bene monente ERTMÜLLERO, comment. in Schröder. pag. 797. conf. Val. VALENTINI, Hist. Simpl. Ref. Lib. I. cap. 21. p. 42. Magnam tamen & singularem virtutem in curanda inprimis Melancholia, huic lapidi tribuit Alexander TRALLIANUS, ipsa frequenti fidaque experientia inductus. Lib. I. cap. 16. p. 112. sqq. conf. Jo. FREIND, Hist. Med. pag. 404. qui ipse ibi Tralliani sententiam experientia suffultam, non prorsus improbat. Sed me quidem judice, in re dubia præstat, in hunc lapidem non impingere; quum tot hodie prostant remedia securiora & mitiora, ut isto quidem lapide haud indigeamus.*

ASBESTUS, *Amiante, Stein-Slachs.* Est lapis filatim scissilis, qui quemque Vulcani furorem deludens, ignibus & flammis resistit. Vereres probe perdocti erant, fila, textilia, pannos, indusia, & multifaria vestimentorum genera ex hoc lapide conficere, quæ, si squalore tumescerent, non mediante lixivio, sed per ignem purgabantur. De quo vid. STRABO, Lib. X. DIOSCORID. Lib. V. cap. 156. PLUTARCH. de *Oracul. defectu*, Steph. BYZANT. & ibi BERKEL. pag. 454. & Luc. HOLSTEN. pag. 163. PLIN. Lib. XIX. cap. 1. SOLIN. cap. 17. & ibi SALMAS. in *Exercit.* p. 125. APOLLON. *Hist. Comment.* cap. 36. & ibi copiose MEURS. in *Comment.* p. 135. sqq. ut alios plures jam taceam. Res enim antiquariis jam dudum satis nota. Fibræ ejus remissiores & tractabiliores sunt, quam Aluminis plumosi. Optimam nobis China & Japonia suppeditant. Vid. plura de hoc mirabili lapide, apud VALENT. *Hist. Simp. Ref. Lib. I. cap. 18. pag. 37.*

BEZOARDICUS fossilis, *Joannis de Laet*; Lapis Belzoar mineralis fossilis, *Bonconis*; Bezoard minerale, BESLERI, quod & *Geodes*, ALDROVANDI. Est lapis squam-

mosus, plenus, colore albó, vel cinereo, crassitie diversa, figura irregulari subrotunda. Bezoar dicitur, tum ab ejus convenientia cum Bezoar animali, tum etiam á virtute alexeteria. *Bezabar* enim vox est Arabica, ut notum, qua Medicamentum alexeterium quodcumque venenorum expugnandorum virtute præditum, denotant. Multis in locis reperitur; in Gallia, prope Monspelium; in Sicilia, circa montem Madonium; in Italia, in agro tiburtino; in nova Hispania, in fluvio Detzhuathlan, unde maximi adferuntur. Apud Italos & Siculos, hujus lapidis virtutes, contra venena, febres putridas, variolas, morbillos, ad acidam humorum diathesin immutandam, ad sanguinis effervescentiam compescendam, multum prædicantur. *Sudores & diaphoresin promovet. Exhibetur ejus pulvis, a granis duodecim, ad drachmam unam, in vehiculo convenienti.* Hactenus GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. p. 81. seq.

BUFONITES, Bufonius lapis, Batrachites, Brontias, Chelonites, *Crapaudine*, *Reutenstein*. Formam lentis vitreae simulans, alteram partem concavam, alteram convexam ostendit, reperiuntur versicolores, interdum fusco pallentes, interdum fusci, nonnunquam virides & nigri. Sunt qui Bufoniten á Bufone originem trahere autument; & Batrachiten in numerum mineralium atque fossilium reponant. Sed multum dubitatur, utrum Bufonites, qua talis, existat, vel unquam extiterit. Batrachites vero, qui vulgo pro Bufonita venditur, experientia teste, accedit quam proxime ad petrefacta, & lapides, quos figuratos adpellant, & habetur pro dente molarí petrefacto Lupi marini. Vid. MERRET. in *Transact. Anglic.* Vol. I. p. 301. & ex eo, SAM. DALE, in *Zoologia*, p. 513. item VALENTINI *Hist. Simplic. Ref. Lib. I.* cap. 23. p. 48. & BOECLERI *Cynosur. Mat. Med.* Continuat. I. Part. III. p. 868. seqq. In regno Daniæ sæpius occurrit, illique adscribitur *vis & potentia Lithonriptica; Antepileptica; Alexipharmaca.* Vid. PAULLIN. de *Bufone*, & alios. Sed plures tamen sunt, qui ne unicam quidem harum virtutum huic lapidi inesse credunt. Vid. RIVIN. & LUDOVICI, p. 243. seqq.

CALAMINARIS lapis, *Pierre Calaminaire*, *Gallmey*. Vocatur quoque *Cadmia fossilis*. Vid. de hac *Cadmia* inprimis copiosissime tractantem SALMASIUM, de *Homonym. Hyles Jatraca*, cap. 122. p. 223. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 205. sqq. Colore subflavo rufescente, interdum quoque griseo, visui comparet. Ex propriis & metallicis fodinis, præsertim iis, quæ propius Aquisgranum attingunt, magna copia effoditur. *Hac Cadmia fossilis metallicam vim & indolem habet. Si cupro proportionate admisceatur, & fundendo in unam corpus cum eo coalescat, non modo rufum cupri colorem in aureum transformat, sed etiam illud ponderosius efficit. Medicis quoque ad Collyria, cataplasmata, & unguenta exsiccantia suam opem officiosa præstat.*

CALX, lapis Calcarius, *Pierre a chaux*, *Kalchstein*. Si hic lapis calcarius calcinatus fuerit, calx viva dicitur, & est species marmoris; ex quovis enim marmore igne fortiore calcinato calx viva protrahitur. Multiplicem medicis usum porrigit. Admixta cineribus clavellatis, vel etiam communibus, mediante aqua superfusa, lixivium fortius, ad lapidem causticum, vel cauterium potentiale acquirendum, exhibet; insuper smegmati consiciendo, & aqua calcis vivæ præparanda conducit. Aqua pura aliquoties probe diluta & edulcorata pa-

riter emplastro defensorio adjungitur. Vid. FICKII Dissertat. de Calce viva, ejusque usibus, item JUNCKERI Diss. de Calce viva, ut & CARTHEUSERI Diss. de usu aquæ calcis viva interno, quem & imprimis vid. in Fundam. Mat. Med. Part. I. Sect. II. cap. 9. ubi perquam accurate tractat & de ipsa calce viva, & de ejus infuso salutari. & Jo. Gotzsch. TRAUHAUS, de Calce viva, conf. & de usu ejus medico, BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. II. Procef. 97. pag. 275. Sed vid. quæ contra monet & BÜCHNERUS Fund. Mat. Med. pag. 74. verum plura de hac controversia, infra, Part. II. ad Aquam Calcis viva.

CRYSTALLUS montana, *Cristal, Crystall, Berg, Crystall*. Vitri instar pellucida, dura atque sexangularis esto, nam hoc à fluoribus, qui sæpe in metalli fondinis apparent, discriminatur. In variis locis, Sueciæ, Norwagiæ, Islandiæ, Germaniæ, Bohæmiæ & Hungariæ reperitur, præsertim ex Helvetia nobis advehitur. *Absorbet. Sed vim specificam ad Diarrhœas biliosas infantum, quæ à lacte coagulato oritur, nonnulli in dubium vocant.* A STAHLIO vero affirmatur, Mat. Med. Part. I. p. 240. ubi ex plura de hujus Crystalli laudibus, præsertim in Acido temperando & absorbendo; quas tamen negat LOESEKE, Mat. Med. pag. 527. Sed validus affirmat & multorum auctorum fide confirmat FRANCKENAU, Sat. Med. III. p. 71. sqq. Conf. BÜCHNER. l. cit. p. 75. & RIEDLINI Cur. med. 115. Cent. II. p. 67. & imprimis CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Parte I. Sect. II. cap. 8. pag. 150.

GLACIES Mariæ vulgaris, Amianti species, *Amiante, Srauen: Eio, gemein Seder, weiß*. Glacies Mariæ, Lapis specularis, Amiantus & Selenites sic inter se conveniunt, ut vix discrimen aliquod adpareat. Hunc lapidem nonnulli *Alumen plumosum* nominant. Fibras plumorum instar, sed tamen molliores habet, quam verum Alumen plumosum, nec sapore adstringit & afficit linguam. *Veterinarii hanc calcinatam pecoribus exhibent, ad temperandam ardorem febrilem.* Sed & ipsis hominibus, præsertim in famoso illo pulvere virgineo albo Viennensi, cujus descriptionem infra Part. II. suo loco dabimus. *Epithema vero ex Aceto & Glacie Mariæ compositum, vehementissimos capitis dolores, in fœmina quadam nobili, illito mitigasse,* observavit RIEDLINUS, Curat. med. 791. Cent. VIII. pag. 491. Sed forte hic Acetum plus præstitit ipsa illa fatua glacie Mariæ. Judicent artis periti, qui idem forte mecum sentient. *Argentifces ea quoque utuntur ad vasa argentea polienda.* Conf. BÜCHNER. p. 85.

HAEMATITES *Hematite, Blutstein*. Est minera Martis, & ferrum quasi incompletum, recte sic censente Cl. CARTHEUSERO, in Rudiment. Mat. Med. pag. 486. & Fund. Mat. Med. Part. II. p. 602. Colore obscure rubunte adparet, & adstringentem saporem prodit. Effoditur frequentius in Hispania, Suecia, Norwegia, Bohæmia, Hassia & alibi. Suis inventoribus triformis aparuit. Prima species *fibris longioribus* in usus medicos adhiberi solet; secunda species *fibris brevioribus*, in formam cranii humani convexa est, & à metallariis germanis *Glaß, Kopsf* nuncupatur; & tertia species *Schistus* est, & loco fibrarum, instar Alumini scissilis, lamellas ostendit. *Quavis harum virtutem adstringentem & martialem patefacit.* Vid. BAUSCHII Tract. de Hematite, & in pri-

inprimis RIEDLINI *Lin. Med.* 1696. Mens. Decemb. Obs. 22. p. 626. & WEDEL. *Amen. Mat. Med. Lib. II. cap. 19. p. 502.*

JUDAICUS lapis, *Pierre judaïque, Judenstein*. Nomen citra dubium sortitus est in Judæa, ubi forsitan primum repertus fuit; hodie etiam in aliis provinciis occurrit. Formam variat, sed plerumque olivarum figuram, mox cum pediculo, mox sine pediculo adoptat, colore cinereo gaudet, & duritie silicem ferme adæquat. Petrefactis adnumeratur, & ex sententia hodiernorum, pro rodio Echini marini petrefacto habetur. *Huic eadem vis, quæ ceteris petrefactis, adscribitur, diuretica scilicet & absorbens.* Sed jure hoc negat DAN. LUDOVICI, in *Pharmacia hodierno sæculo applic.* Diss. I. p. 356. item RIVIN. Ceterum vid. singularis COSCHWITZII *Dissertatio de Lapidibus Judaicis.*

LAZULI lapis, *Pierre d'Azur, Lasurstein*. Sapphiri & Cyani florum instar cæruleus est, punctulisque & strigis auratis distinctus. Lapidem armenium duritie superat, sed cum illo eandem, ex minera cuprea, prosapiam agnoscit, quod pluribus doctæ ostendit PECHLINUS, *Lib. de Purg.* pag. 286. sq. Orientalis, & qui in igne colorem non mutat, optimus habetur, & in usus medicas trahi solet, vid. TOURNEFORT. *Tom. III. Itinerar. Epist. 18. p. 131.* & SALMAS. *de Homonym. Hyles Jatric. cap. 119. pag. 217. seqq.* In vitrum nigerrimum transcendit, si cum duplo vel triplo salis alcali confociatus, ad colliquesendum, vi fortioris ignis cogatur. Hinc late patet, quod hic lapis lazuli majorem quantitatem ferri, quam cupri in se contineat. Vagabundi metallarii non nunquam circumferunt lapides colore complete violaceo claros, auratisque lineolis notatos, quos pro vero & genuino lapide lazuli vendere non verentur. Sed cum isti arsenicalem & martialem vim atque indolem exerceant, habent utique Pharmacopolæ cur caveant, ne hos vero lapidi lazuli substituant. Interim negandum non est, quod myropolia nostra & genuino lapide lazuli commode carere possint. Confer. SCHULZ. *Praelect. in Dispens. Brand.* p. 181. *Confectioni Alkermes intermiscetur; exhaustis humoribus melancholicis quoque conducibilis commendatur, præsertim à WEDELIO, de Med. Facult. Lib. II. p. 142. & Amænir. Mat. Med. Lib. II. p. 242.* ubi ad suam experientiam ipse provocat. *Colorem amænissime cæruleum Pictoribus præbet, qui Ultramarinum dicitur.*

Insignes plane virtutes huic Lapidi adpectu quidem jucundissimo, tribuerunt Zacut. Lusitanus, *Jul. Cas.* SCALIGER, Jo. LANGIUS, & inprimis SEBIZIUS, singulari *Diss.* item Schræderus, & ad eum Hoffmannus, Dolaus, Mayerne, alique, præsertim vero ipse Wedelius, quod mirum, item quod magis mirum, Hoffmannus quoque laudati illius filius, in *Not. ad Poter. Pharmac. Spag. Lib. II. cap. 26.* (qui tamen postea senior jam factus, sententiam illam melius mutavit) & Poterius ipse, ut & RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann. 1698. Mens. April. Obs. 13. p. 294. sqq.* quos cupidissime sequitur, ut solet, ille venenorum defensor FRICCIUS, *Tract. de Virtute Venenorum medica, Cap. XII.* Creditur enim hic lapis pulcherrimus, cæruleo-aureus, Animum hilarem facere, Tristitiam abigere, corpus floridum conservare, & Thoracem cum pulmonibus denique à crassis humoribus repurgare. Sed Ohe! jam satis est, immo nimium. Nam

ne unum quidem ex his verum esse, ostendunt rectius, *Matthiolus, Ludovici, Do'oneus, Pechlinus, GEOFFROY, Tom. I. Mat. Med. Part. I. cap. 7. Art. I. pag. 88. Rivinus, Meade, Büchnerus* aliique clarissimi Medici, qui potius e contrario statuunt, suspectum omnino atque noxium esse hujus lapidis Lazuli usum internum, propter cupreas nempe Mas, quibus abundat, particulas, sanitati, immo ipsi vitæ, ut notum quidem, inimicas. Quare pictoribus potius relinquendus hic lapis, quam pectoribus humanis ingerendus. Licet enim externam speciem, amœnissimum cœlum Sapphirinum referat, aureis stellulis jucundissime distinctum & ornatum; placido tamen illi ac sereno cœlo haud temere fidendum; fulgura enim fulmina quasi minatur, & sub illis ipsis aureis stellis, diri veluti cometæ latere videntur. Quare quum longe securiora remedia, in magna quidem copia, adsint, experientia ipse edoctus, hujus quidem Lapidis usum internum penitus dissuadeo. Conf. infra dicta ad *Confect. Alkerm.*

LYNCIS lapis, Belemnites, Ceraunius, Dactylus Idæus, *Pierre de Linc, ou Belemnite, Katzenstein, Luchstein, Donnerstein, Druytenfinger.* Hic lapis diversa figura & magnitudine occurrit. Evidentiâ, & colore flavescente electrum ferme simulat. Figurâ teres est, & corporibus duris attritus urinam redolet. Qui conicam vel pyramidalem figuram rectius exprimit, coloreque griseo-nigricante adparet, stricte Belemnites dicitur. Uterque conchiarum & petrefactorum familiæ adnumerari solet. Ceterum de hoc lapide integram doctam *Epistolam* scripsit *Balthas. LYDIUS*, ad Beverovicium, in hujus *Epistol. Quæst. p. 161. 199. Parem, cum lapide judaico, virtutem exerit. Stulta plebecula eum quoque ad Ephialten vel Incubum profigandum, & contra febres intermittentes multis nominibus commendat.* Vid. *GEOFFROY, Tom. I. Mat. Med. Cap. V. pag. 83.* Qualem virtutem, abigendi nempe formidabilem Incubanem, Jaspidi quoque tribuit *PSELLIUS, de Lapidum virtutibus, p. 16. Edit. Cel. Bernardi,* amici nostri conjunctissimi, ubi & p. 18. deploratum hætenus. Aureliani locum haud infeliciter, ipso fatente Bernardo, restituimus. Sed hæc obiter.

MAGNES lapis, *Pierre d'Aymant, Magnetstein.* Hic lapis colore ferreo exsurgit. Virtutibus suis polos mundi fortiter inhiat, ferrumque & limaturam ferri attrahit, & quo fortius id agat, eo melior censetur. *Usus in medicina paucus est; ad emplastra exsiccantia nonnunquam adhiberi solet.* De hoc mirabili Lapide scripsere *Kircherus, Balilius, Wenck, Cabeus, Sweigkardus, Theophrastus Paracelsus, & alii, ex antiquioribus; recentiore vero ævo Dissertationes de eodem, ediderunt SCHEIDIUS, SPENZERUS, & QUELLMALTZIUS.*

NEPHRITICUS lapis, *Pierre Nephritique, Griesstein.* Obscure viridis, variisque aliis coloribus interpersus, Jaspidis speciem designat, semperque oleo quasi oblitus nitefcit. Ex Hispania & Bohæmia ad nos transfertur, *Ipsum nomen, indolem atque virtutem patefacit. Interne à drachma dimidia ad integram præscribi solet; externe palma vel renum regioni firmo nexu adstringi cupiunt.* De hoc Lapide Nephritico, ejus multis, nisi forsan nimis virtutibus, singularibus libris, accurate egerunt *Casp. BARTHOLINUS, & ante ipsum, Augerius CLUTIUS.*

OSTEOCOLLA, Osteocollum, Lapis ossifragus, Marochius, Osteites, Afus Dioscoridis, &c. *Osteocole*, *Steinbruch*, *Beuchstein*. Sic dicitur ob similitudinem, & formam fistulosam, quam cum ossibus communem habet. Albicante colore corallia instar, retegitur, & in terra arenosa se ipsam patefacit. Copiose reperitur in Palatinatu, Polonia, Pomerania, Hæssa, Franconia, Marchia Brandenburgica, & Silesia, &c. Coalitum ossium fractorum promovere & maturare creditur, & quidem potentissime, ut monet *Sennertus* noster, & ex eo, *Wilhelm TEN RHYNE*, *Medit. ad Hippocr.* p. 147. negantibus licet recentioribus, & inprimis *Cl. CARTHEUSERO*, in *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. cap. 8. p. 158. ubi & in antecedentibus plura de mira natura, & origine Osteocollæ. Sed vid. inprimis *ZORNII Botanolog.* p. 488. & quos ibi laudat auctores plures. *Emp'astris catagmaticis atque siccantibus immiscetur.*

PUMEX, *Pierre ponce*, *Bimsenstein*. Eligatur levis, albicans & facilis tritu. Ex montibus, qui ignes evomant, *Ætna* scilicet & *Vesuvio* projicitur. Circa *Thermas Emsenses* quoque reperitur. *Vim siccantem, adstringentem, & mundificantem exercet. Ad nitelam vel dentifricium adhibetur.* Vid. infra, Part. II. varias pulverum dentifriciorum formulas, quas pumex præcipue ingreditur.

SELENITES, nonnullis etiam *Glacies Mariae*, *Pierre speculaire*, *Strauen-Eis*, *Strauen-Glaß*. Est lapis pellucidus & scissilis, vario colore sed plerumque albicante apparens, figuramque ferme rhomboidalem exprimens. Gignitur in territorio *Wirtembergico*; & compluribus aliis regionibus. Clarior & pellucidior præferendus est. *Virtutem cum Glacie Mariae & Amianto communem habet.*

SILEX, *Caillou*, *Rieselstein*. Omnibus notus atque perspectus est, sed fluviatilis optimus censetur, & ad liquorem silicum adhibetur.

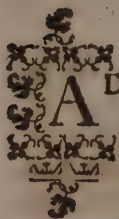
SMIRIS, *Smyris*, *Emery*, *Schmirgel*. Est lapis ponderosus, ferrugineo & nigricante colore se patefaciens. In *Hispania*, *Anglia* atque *Suecia* ex ferrifodinis eruitur, & huc aliorumque transfertur. *Mechanici* neutiquam eo carere possunt; sed medicis varius vel nunquam juvamen suppeditare potest, nisi nonnunquam ad dentifricia. Vid. *VALENTINI Hist. Simpl. ref. Lib. I. cap. 17. p. 36.* Sed dentes nimis erodit, ac sensim deterit, monente *GEOFFROY*, *Mat. Med. Tom. I. p. 202.*

SPONGIARUM lapis, *Pierre d'Eponge*, *Schwammenstein*. In spongiis marinis nascitur vel saltim reperitur, & est concretio tophina salsa atque friabilis, cui color griseo-alba inheret. Pollet virtute diuretica & absorbente; strumisque arctandis ac propellendis vim suam infert.

TALCUM, *Sella terræ*, *Talc*, *Talch*, *Talck*. Haud multum dissimile est lapidi speculari, nisi quod ex puriore & pinguiore materia conflatum sit. Verum de differentia inter *Talcum* veterum & recentiorum, vid. accurate tractantem *SALMASIUM*

in Exercit. de Homonym. Hyles Jatr. cap. 120 pag 219. sqq. Illud, quod Veneti nobis suppeditant, ob pinguedinem & viridescentem colorem adoptandum est. *Usui cosmetici dicatur.* Inde famosum illud *Oleum Talci*, summum, ut creditur cosmeticum, a multis quidem quæsitum; sed a paucis, aut forte rectius, a nullis hucusque repertum; licet facilem simplicemque illius præparandi modum proposuerit MONCONYUS, in *Appendice ad Itinerar.* p. 977. ne de aliis vanis chemicorum promissionibus & præparationibus, jam multa commemorem. Res enim nota satis vid. interea *Commerc. Litt. Med. Nor.* Ann. 1731. p. 21. 84. sqq. & p. 273. sqq. item Ann. 1732. p. 370. seqq. Nuperime quoque novum oleum Talci præparandi Methodum publice proposuit Cl. JUSTI, in *Observ. Götting.* conf. LEONARD. FIORAVANTI, *dei Secreti rationali*, Lib. IV. cap. 48. p. 142. POMET, *Hist. des Drog.* Lib. IV. cap. 13. pag. 105. & OLAV. RUDBECK, *fil. Ichthol. Bibl.* Part. II. de Borith Fullon. p. 38. seqq. & quos ibi laudat auctores. *Non patitur teri in pulverem, nisi priusquam mortarium, in quo conteratur, probe calefactum sit.* Conf. BÜCHNER. loc. cit. p. 87. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. Part. I. cap. 2. p. 79. seq.

CAPUT IV.

DE LAPIDIBUS
PRETIOSIS.

ADAMAS, hunc gemmarum principem omnibus notum, vel sola sub lingua aliquantisper detentum, quasvis hæmorrhagias feliciter sistere, observavit RIEDLINUS, *Curr. Med.* 686. Cent. VII. p. 425. De interno vero ipsius usu, acrior est controversia inter Medicos. Sunt enim, imprimis ex veteribus, qui pro atrocissimo veneno habent ipsius pulverem; sunt vero etiam, præsertim ex recentioribus, qui non solum eundem, ceu plane innoxium, sed & insuper, ut præstantissimum remedium, præcipue Antidysentericum commendant. Qua de re plura vid. in BOETII Lib. II. de gemmis. cap. 4. p. 124. OLAV. WORMII *Mus.* p. 103. MICH. ETTMÜLLERI *Colleg. Pharmac. in Schræd.* p. 11. Tom II. opp. MICH. BERNH. VALENTINI *Mus. Muscor.* Lib. I. cap. 15. p. 32. HIER. CARDANI *Contror. Med.* 10. Lib. II. Tr. S. CAMERAR. *Hor. Subcis.* Cent. I. cap. 7. pag. 62. SALLAST. MALASPINAE Lib. I. *Rerum Sicul.* apud Cargium, in *Glossar. Med. & inf. Latinit.* Tomo II. p. 1704. Præsertim autem legi hic meretur, elegantissima & adamantis splendidissimi prætio & præmio quasi digna Dissertatio B. amici, celeberrimi SCHULZII, de *Adamante*, Halæ 1737. ubi exemplis novissimis luculenter docet, innoxium plane esse Adamantis pulverem, etiam magna copia assumptum. Sed de hoc ipso argumento, nos proxime, alio loco plura. Ceterum alias virtutes minus quidem credibiles, Adamanti tribuit PLINIUS, Lib. 37. cap. 4. & ex eo SOLINUS, cap. 65. uti plura vid.

in *Exercit. Plinian.* SALMAS. pag. 763. seqq. Add. PSELL. *de Lapid.* pag. 6. ibi CL. BERNARD.

AMETHYSTUS, *Amethyste, Amethyst.* Est gemma pellucida, violaceo colore conspicua. Dispersitur in Orientalem & Occidentalem; *utrique una eademque vis tribuitur. Secum gestanti ebrietatem impedire ac propellere censetur; sed ex impositi potius nomine, quam re ipsa.* Vid. PLIN. Lib. 37. cap. 9. & PSELL. *de Lapidum virt.* p. 6. ibique Clariss. BERNARD.

CARNEOLUS, *Sarda, Sardius lapis, Sardoine, Carneol.* Est gemma semipellucida, & a colore carni sanguinolentae simili, nomen adeptus est. In Bohæmia, Silesia, aliisque compluribus locis reperitur; sed optimus est, quem insula Sardinia nobiscum communicat. *Creditur, quod interne sumtus, vel externe gestatus, omnia sanguinis profluvia, vel plane impediat, vel saltem sistat.* Credat, qui volet. vid. Rivin.

CHRYSOLITHUS, *Topasius, Chrysopasius, Topaze, Chrysolith.* Est Gemma pellucida, luteo-viridescente colore illustris. Si rite lavigatus fuerit, fulgore vere aureo resplendescit. Etiam in Bohæmia reperitur; sed qui ex India adportatur, speciosissimus adparet. *Epilepsia & Phrenitidi opponitur, heu frustra.* Iterum Rivin.

GRANATUS, *Grenat, Granat.* Est Gemma pellucida, colore puniceo celebris. Reperitur in Hispania, Bohæmia, Silesia, aliisque locis; sed qui ex oriente advehitur, pulcherrimus est. *Hamopyxi, cordis palpitacioni, & Melancholia objicitur, sed inutiliter.* Conf. rursus Rivin.

HYACINTHUS, *Hyacinthe, Hyacinth.* Est gemma pellucida colore croceorubente perspicua. Datur orientalis occidentalis, sed præferri me- etur orientalis. Facile ex inertia & pondere intelligitur, si vitro Saturni adulterata sit. *Vires roborantes & antispasmodicæ illi adscribuntur, sed non probantur.*

RUBINUS, *Carbunculus, Rubis, Rubin.* Est gemma pellucida, mirum in modum dura, amœnissimæque rubedine superbiens. Optimus est, quem insula Ceylon porrigit. *Interne haustus, & externe gestatus, Toxicæ curvis & Pestilentia obstare adferitur, sed non ostenditur.*

SAPPHIRUS, *Saphir, Sapphyr.* Est gemma pellucida, duritie & colore cœruleo nota, atque notata. *Alexipharmaca, Ophthalmica & Cordialis predicatur, at non conceditur.* Conf. BÜCHNER. loc. cit. pag. 95.

SMARAGDUS, *Emeraude, Smaragd.* Pertinet ad pellucidæ gemmas, & colore viridi memorabilis est, sed gemmarum omnium fragilissima existit. Datur Orientalis, & Occidentalis; Occidentalis ex Peru advehitur. *Sanguinis & alvi profluvium siste-*

re; pestilentialibusque febribus obesse creditur. Sed nullo exemplo confirmatur. BÜCHNER. loc. cit. p. 97. & LUDOVICI, *Pharm. Diff.* I. p. 259. item RIVIN. in *censura Med. officin.* pag. 104. & dudum ante hos omnes, FRACASTORIUS, de *Morb. Contag.* p. 140. Conf. DIETERICI *Jatream Hippocr.* p. 949. sqq. Licet ipsi potentissimam virtutem epilepticam cum aliis multis, tribuat, JACUT. Lusitan. *Med. Princ. Hist.* L. I. pag. 147. sqq.

Medicorum hodiernorum plurimi optimique hanc sententiam foveant, quod gemmæ corporibus humanis vix alium & meliorem usum atque effectum præstent, ac præstare valeant, quam silices. Ruminare rem, quisquis es, & proscriptis præjudiciis, ægre invenies, quod te offendat, & in contrarium rapiat. Nam si horum nobilium lapillorum materiem spectes, vitrea est, & indissolubilis, quæ vix & ne vix stygiis undis & flammis obtemperet; unde & hospes in Medicina facile & modico labore cognoscere, intelligere, & colligere potest, quod officinæ nostræ pharmaceuticæ, sine ullo ægrotantium dispendio carere possint. Interim cum nostra Respublica Medica jam jam ab omni vetustate quasi, gemmulas adoptare, suo albo inscribere & civitate donare dignas reputaverit, oculis clausis agere videremur, si nunc demum, illis, modo tumultuario, dicam & emigrationem imponeremus. Utantur idcirco jure antiquitus sibi concessio, & placide sua obtineant subsellia, ibique protectoribus suis blande arrideant, à quibus totis viribus tutantur, & immensis laudibus extolluntur, ut fecerunt cum aliis *Wedelius, Schræderus*, & quod mireris, ipse STAHLIUS *Mat. Med.* Part. II. pag. 9. Verum enim vero Pharmacopœi amantissimis verbis rogati atque moniti sunt, ut sibi caute propiciant, ne a falsariis ludantur, & pro genuinarum gemmarum fragmentis, vitra, fluores, & gemmas factitias saturno conflatas, coëmant. Operam dent, ut genuinas suâ duritie probe discernant à spuriis, quæ longe molliores existunt. Capiant insuper sibi hoc: ut gemmularum fragmenta non in æneo, sed ferreo mortario, in subtilissimum pollinem conterant, priusquam in porphyrite lævigentur; & si gemmæ leviter calcinentur, & ignitæ in frigidam aquam injiciantur, melius est, quam si crudæ, sine hac calcinatione, terantur. Ad hanc verissimam Epicrisin de usu gemmarum interno, imaginario potius, quam vero, aut experientia comprobato, conf. RIVINI *Diff. de Medicamentor. Officinal. Censura.* Cap. V. p. 104. seqq. & LUDOVICI, *Pharmac. Diff.* I. p. 29. & p. 257. seqq. item BÜCHNER. loc. cit. p. 90. & LOESECKE, *Mat. Med.* pag. 528. & dudum GESSNER. *Epistol. Med.* Lib. I. pag. 11.

C A P U T V.

DE METALLIS, MINERALIBUS
ET PIGMENTIS.

ANTIMONII minera, *Mine d'Antimoine*, Spießglas, Erz. Ponderosa, striata, & quæ obscure ceruleum & plumbeum colorem prodit, eligenda est. Reperitur in Gallia & Germania; sed quæ ex Hungaria adfertur, præferenda est. Ad Antimonii diaphoretici præparationem adhibetur, ut niveore colore adpareat, sed prius ab adhærente silice vel spato purganda est.

Ex Mineralium penu ac promptuario, inquit HOFFMANNUS, *Obs. Chym.* 6. Lib. III. ubi plura de Antimonio, nullum datur, quod tam magnificis laudibus in Medicina extollitur, quod chymicorum laboribus ita exercetur, & ex quo tanta Remediorum copia educitur, quam Antimoniam. Inde non mirum, tantam hucusque auctorum chemicorum fuisse turbam, qui singulares variasque Antimonii vires solícite explorarent, & exploratas describerent, descriptasque demum enixe commendarent, ut eorum numerus vix iniri possit; Interea tamen jam sufficiat nominasse ceu præstantiores, *Salam, Fabrum, Penotum, Codronchium, Suchlenium, Kernerum, Rolsincium, Hartmannum, Poppium, Poterum* imprimis autem notissimum illum *Basil. Valentinum*, qui Antimonium splendido quasi curru triumphali, per orbem circumduxit, ne jam alios veteres laudem. E recentioribus autem commendari eum in finem, potissimum merentur, præter summos istos *Boerhaavium, Hoffmannum, Stahlum, Lemery, Charas, & Neumannum, Alex. Camerarius, Eyselius, Helwigius, Lamy, Ingwersen, Meunderus, Steinerus, Kapfer, Hilscherus, Teichmeyerus*, præsertim GEOFFROY, loc. cit. & novissime HUPHENS in *Transact. Angl.* Vol. 48. & alii plures, qui singulares cum his, Dissertationes, de Antimonii Natura & usu, diversis locis ediderunt, e quibus tamen laudatus modo STAHLIUS parcius est in laudando Antimonio, *Mat. Med.* Part. I. Sect. 8. p. 99. sqq. conf. *Commerc. Nor.* l. c. p. 180. Ceterum, ut id obiter, data occasione, hic adjiciam, quam calida, sed inanis rixa, superiori sæculo inter Medicos præsertim Gallos, atque Chemicos inprimis Batavos, circa ambiguum Antimonii virtutem medicam exarscrit, affatim adhuc patet ex multis scriptis, eo quidem tempore, in utramque partem, publicatis, hodie vix sine fastidio atque stomacho, legendis, quorsum inprimis pertinet lepidissimum istud poema gallicum, rarissime obvium, *Stimmimachia* inscriptum, adeo ut ipsa fere Ecclesia per hæreticos illos; *Nomomachos* vulgo dictos, vix vehementius turbata fuerit, quam quidem Medicorum scholæ eo infelici tempore, per istos *Antimoniomachos*, ut ita dicam, concussæ fuerunt. Sed

Bella geri placuit, nullos habitura triumphos.

Conf. *Casp. HOFFMAN. Paralip. Officin. Sect. VI. cap. 90. p. 550.*

ANTIMONIUM Crudum, Stibium, *Antimoine*, *Spießglass*. Ex Hungaria adfertur, & quod longioribus micantibus strüs præditum est, præfertur. *Antiquitus pro veneno habitum fuit, sed KUNCKELIUS illud ab hac suspitione liberavit, & usui medico dicavit. in Laboratorio Chym. Cap. XXXII. p. 432. sqq. conf. infra Part. II. dicta ad Morsulos Antimoniales restaurantes KUNCKELII, Commendatur ad morsulos, ad scabiem & pertinaces rheumaticos dolores. Veterinarii in morbis pecudum, frequentissime eo utuntur. Variisque laboribus chemicis quoque inservit. Huc spectant inprimis Dissertationes de Antimonii Crudi usu, quas post Kunckelium ediderunt, REISEISSEN, FÜRSTENAU, atque JUNCKERUS, quo & pertinet Ivon. JOAN. STAHLII Dissert. de Salutari & noxio Antimonii crudi usu. Commendat quoque usum crudi Antimonii internum, magnus noster HOFFMANNUS, in Obser. Chym. 3. Libr. III. p. 274. ubi & plura de Antimonio lectu digna & Obs. 6. p. 288. item Schulzius, Wedelius, & alii plures. conf. BÜCHNERI Fund. Mat. Med. p. 153. & GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. I. pag. 220. sqq. inprimis Cl. CARTHEUSERI Rudim. Mat. Med. Rat. Sect. XVI. cap. 2. p. 483. & Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XVI. cap. 5. p. 599. sqq. item Dispensat. Brand. p. 106. ibique Not. & rursus HOFFMANN. Not. ad Poteri Pharmac. Spag. Lib. II. cap. 12. p. 387. & alii, in commerc. litt. med. Norimb. 1732. pag. 179. seq. add. LOESECKE, Mat. Med. pag. 230. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. pag. 220.*

ARGENTUM foliatum, *Argent fin en fevilles*, *geschlagen Silber*, *Silberblättlein*. Argentum sæpius calefaciendo, singulari methodo, inter membranas interiores intestini recti bubuli, mediante malleo in lamellas subtilissimas extenditur. Ad pilulas obducendas, adhibetur; pulveribusque medicatis splendoris causa immiscetur, non vero sanitatis, roboris aut virtutis. Aurum enim & Argentum, item Gemmæ & Margaritæ, corpus quidem ornant externum; non curant vero internum; aliquam Vitæ præstant commoditatem, non autem sanitatem, ut modo monitum. Conf. RIVIN. loc. cit. Cap. V. pag. 103. & inprimis aureum de auro judicium ill. HOFFMANNI, Obs. Phys. Chym. 21. Lib. III. p. 370. sqq. & STAHLII Mat. Med. Pr. I. cap. 3. pag. 29. seqq. In Sancto quid facit aurum? quærit Satyricus Persius, Sat. II. At in corpore quid facit aurum? Ego merito quæro cum omnibus rectioris & sanioris judicii Medicis. Sed hæc obiter. Vid. infra à nobis dicenda, ad Aurum diaphoreticum. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 316. & Casp. HOFFMANN. Paralip. Off. Sect. V. p. 545.

ARGENTUM vivum, Mercurius vivus, *Argent vis. ou Mercure*, *Quecksilber*. Est liquida substantia metallica, & basis quasi ac fulcimentum omnium metallorum. Datur nativum & dicitur Mercurius virgineus; datur & artificiale, quod ex sua minera destillando elicitur. Et Mercurius virgineus, & minera mercurialis, in Istria, largissima ubertate effoditur. Reperitur quoque in Hungaria, Transylvania, & Germania. Qui virgineus dicitur, nec plumbo, nec alio quovis metallo inquinatus est, optimus censetur. Defraudatio Mercurii facillimo modo atque labore detegitur; nam si drachmæ nonnullæ prunis candentibus in ferreo cochleari super inponantur, Mercurius statim avolat, & metallum, quo inquinatus fuerat, relinquit. Mechanicis, Chymicis pariter ac Medicis, officia sua præstat. Ipsum tamen Argentum vivum cum Cortice Peruviano

viano permixtum, ceu efficacissimum contra omnis generis febres intermittentes, & malignas quoque Remedium, mire nostra quidem ætate, commendarunt *Bertini & Vellambrini*, novissime vero *Josephus BENEVENUTO* in Dissert. Epistolari de Febribus epidemicis *Luccensibus*, ad Jac. Barth. Beccarium, Luccæ 1753. In ipsa quoque dira pestilentia debellanda idem plurimum valere, observavit *Schreiberus*. Conf. Cl. *HEBENSTREITII* Dissert. de *Hydrargyri usu interno ad mentem recentiorum*. Lips. An. 1735. Cui quæso, hic non dictus Hylas? immo vero Mercurius? Ab omni sane ævo, ex quo chemia floruit, Mercurius semper fuit chemicorum amor, studium, labor, cura ac desiderium; unde innumeri fere prodierunt Auctores, qui de Mercurio, ejusque usu & abusu, item Medicamentis variis, ex eo productis, & producendis, tam integros libros, quam schediasmata & dissertationes conscripserunt; ex quorum ingenti caterva jam allegasse sufficiat, *Unzerum, Salam, Billichium, Weckerum, Giselim, Capum, Dapperum, Majorem, Stahlum, Chr. Vaterum, Vesti, Henningerum, Bajerum, Rauchium, Schulzium, Scheffelim, Hebenstreitium, Ludolphum, Thomsonium, Camerarium, Wedelium, Neumannum*, & ut tandem finiam, nam longe plures adhuc supersunt, magnum *BOERHAAVIUM*, tam in *Elem. Chem.* quam *singulari Tractatu*, & ipsi comparem *HOFFMANNUM* nostrum, *Med. Rat. Syst.* Tom. II. Part. II. cap. 6. & alibi. Conf. Cl. *BÜCHNER*. *Mat. Med.* p. 168. & quos ibi laudat auctores nonnullos, item *LOESECKE*, *Mat. Med.* p. 293. seqq. Novissime quoque Viennæ Tentamen Physico-Medicum de *Hydrargyro* edidit: *Christ. Xaver. WABST*, Med. Cæsar. Castrens. de quo vid. diaria litt. Götting. Ceterum vero ipsum Mercurium vivum singularem ac præcipuam vim exserere, in necandis & expellendis vermibus, multorum clariss. Medicorum fide & auctoritate, ostenditur, in *Th. BARTHOLINI Cist. Med. Hafn.* Loc. LII. p. 549. seqq. Conf. infra Part. II, dicenda ad Aquam contra vermes, & Electuarium purificans. Negante licet C. *CARTHEUSERO*, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XVI. cap. 3. p. 585. rectius tamen affirmante *LOESECKE*, *Mat. Med.* p. 308.

ARSENICUM album, *Arsenic blanc, weisser Arsenic, Mautz oder Rattengift*. Est minerale concretum, quod constat ex terra metallica & sale. Partim ex minera arsenicali, (*Gistkiese* dictam); partim ex minera stanni & Cobalto subcæruleo elicatur. Hæ mineræ, si ustulentur, fumum album, allium redolentem, emittunt, & si hic fumus camino peculiari, quem *Gistfang* nominant, excipiatur, substantiam pulverulentam, albi & cinerei coloris, lateribus camini adhærentem relinquit, quam metallarii *Süßtenrauch*, & *Gistmehl* nuncupare solent; porro si collecta hæc pulverulenta materies, cum portione salis alkali proportionata, sublimetur, surgit exinde Arsenicum, ceu *præsentissimum venereum*, cum quo caute agendum est. Prunis candentibus inspersum, allii odorem ex se diffundit. Vid. *WEDEL*. Dissert. de *Arsenico*, & alii plures scriptores, de venenis, mox laudandi.

Nihilominus tamen nonnulli, etiam ex Medicis ipsis, & quidem, quod tanto magis mirum, haud obscuri nominis, aut infimæ dignitatis, ut latius patet ex ipso *Friccio*, mox citando, eo nefandæ temeritatis impune processerunt, ut contra febres præsertim

intermittentes, tertianas nempe atque quartanas, aliosque morbos chronicos, & desperatos, veluti luem veneream, lepram, maniam, epilepsiam, aliosque inaudita fere audacia, ceu ultimum Medicorum & ægrotorum refugium (nisi rectius effugium ex hac vita, verum enim hic illud est tritum vulgo proverbium: ubi virus, ibi virtus, scil. ad mortem,) commendarent hunc truculentissimum vitæ ac salutis humanæ insidiatorem, nimirum id ipsum Arsenicum album, vid. inter alios FRICCI Tract. de virtute venenorum medica, Cap. II. p. 32. seqq. per totum hoc caput perquam longum ac diffusum. Quo & pertinet post KOENIGIUM, Regn. Vegetab. p. 83. SLEVOGTIUS, quod mirum, qui *modestam*, ut vocat quidem, *Arsenici excusationem* scripsit, quam tamen ob immodicas immeritasque plane laudes, veneno illi truculentissimo tributas, pace ipsius, rectius immodestam dicere decet. Sed vid. contra Frid. HOFFMANN. Pharmac. Schröder. Lib. III. cap. 27. Jo. Jac. WEPFER. de Cicut. aquat. Cap. XXI. hist. 13. in Schol. 3. HELMONT. Pharmac. & Dispensat. hodierno. Tract. 52. p. 375. & inprimis WEDEL. Dissert. singulari, de Arsenico, jam laudato, item SPERLING. in simili Diss. nec non Brandan. MEIBOMII Diss. de Arsenico. Conf. BÜCHNER. Mat. Med. p. 165. sqq. & RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1699. Mens. Nov. Obs. 4. p. 1174. sqq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 195. item STAHLIUM Mat. Med. Part. II. p. 20. & alibi, ut taceam Hoffmannum fil. Boerhaavium, Sydenhamium, Cratoxem, Verzascham, Diemerbroeckium & alios, quos laudat magnus Richard MEAD, in eximio plane libro, of Poisons, seu de venenis. Essay IV. of Poisonous minerals, p. 220. 221. ubi iustissime ipse damnat, post Ant. DEUSINGIUM, Tractat. de Peste. Part. IV. Sect. III. cap. 3. vid. nos infra ad Emplastrum magneticum, vel externum Arsenici in Amuletis & Emplastris usum, frustra & male commendatum ab HARTMANNO, in Prax. Chym. p. 130. & Medicis Hafniensibus, apud Thom. BARTHOLIN. in Cist. Med. Hafn. p. 232. ne quid de perniciosissimo usu interno, seu rectius abusu jam dicam. Conf. RIVINI Diss. de Med. officin. Censura, p. 76. Sed de his nunc satis.

ARSENICUM citrinum, sive flavum, *Arsenic jaune*, gelber Arsenic. Est concretum artificiale, quod oritur, si Arsenicum album cum decima parte sulphuris permixtum, sublimetur. *Venenum causticum est, sed ob sulphur admixtum, paululum mitius, quam album existimatur.*

ARSENICUM rubrum, *Arsenic rouge*, rother Arsenic, Rauschgelb. Quoque ex Arsenico albo, cum pyrite sulphureo permixto & sublimato adsurgit. *Dicatum esto pictoribus, haud pectoribus, ut ille scelestus Pharmacopæus creditur, qui Arsenico hoc rubro Confectione Alkermes condito, maligne peremit, apud AMMANN. Med. Crit. p. 483. sqq.*

AURIPIGMENTUM, Sandaracha Græcorum, de qua vid. SALMAS. Exercit. Plin. p. 811. sqq. Orpin, ou Orpiment, Operment, Auripigment, Goldgelb. Est minerale nativum & fossile. Quod ex Turcia venit, punctulisque quasi aureis notatum est, ac colore citrino comparet, optimum habetur. *Venenum est, nam ex arsenicalibus*

particulis, cum sulphureis intermixtis constare vulgo traditur. Arti Picatoria, & iis, qui cuticulam depilandam curant, suam opem conferre. Cum calce viva intermixtum, constituit illum liquorem, quo vinum Lithargyrio infectum probatur. Requiriturque ad astramentum sympatheticum. Vid. ALBERTI Diss. de Auripigmento, & HOFFMANNI Obs. Chym. I. Lib. III. ubi per se venenatum esse auripigmentum inficiatur, quod & alibi fecit, Med. Consult. Tom. I. Dec. V. Cas. 6. & Diss. de Venenis & Phlebotomis, p. 28. Conf. Cl. BÜCHNER. Mar. Med. p. 146. Interim tamen nolim illud temere commendare in Phthisi, aut Empyemate, cum Dioscoride, Avicenna, & quod mirum, WILLISIO, Pharm. Rat. Part. II. Sect. I. cap. 6. p. 70. & aliis, aut in dira lue venerea, cum Fallopio, observante HOFFMANNO, loco Obs. Chym. cit. p. 266. Neque inde approbaverim illud sic dictum Petum phthiticum, descriptum & commendatum à FULLERO, Pharm. Extemp. p. 275. quod unciam nempe dimidiam Auripigmenti continet. Vehementer enim vereor, ne ipsius fumus intra pulmones haustus, Phthisin potius excitet, quam extinguat. Conf. infra Part. II. dicta Extractum Peticum; & præsertim GEOFROY Mar. Med. Tom. I. pag. 186.

AURUM foliatum, *Or fin en feuille, geschlagen Gold, Goldblättlein*. Eadem methodo, quâ argentum foliatum, paratur, usibusque iisdem dicatur. Vid. MARCHII, MICHAELIS, MORHOFFI, TEICHMEYERI, WALDSCHMIDII, & aliorum Dissert. de Auro. Sed merito damnat hunc auri foliati abusum STAHLIUS Mar. Med. Part. I. pag. 43.

CADMIA nativa, fossilis, metallica, Cobaltum, *Cadmie, Calamine, Cobalt, Kobalt, Mücken, oder Sliegengift*. Est minera arsenicalis, quam metallarii Giste Fiese nominant. Eruitur copiose in Misnia; sed differt a Cobalto illo, ex quo, admixtis sillicibus & sale alkali, Smaltum elaboratur, & cui hinc nomen impositum est: *Sarben Kobalt*. Hoc quoque in argentifodinâ Wirtembergicis reperitur. Utrumque in venenorum censum venit. Cobaltum vim septicam exsequitur. Aqua superfusum muscis enecandis praponi solet. Vid. GESNERI Historia Cadmia fossilis metallica. Conf. Satyr. Med. Siles. Mantiss. ad Spec. V. N. II. p. 98. lqq. & novissime Franc. Rudolph. à SCHWATHHEIM, Diss. de Cobalto. Hal. 1757.

CERUSSA alba Norica, *Cerusse blanche, weiß Bleyweiß*. Est factitium quid, & per calcinationem vaporosam, ex plumbo, scita manu ac methodo elaboratur. Alba, ponderosa, & quæ nec creta, nec bolo albo, adulterata sit, eligatur. Siccantem, adstringentem & refrigerantem vim exerit. Emplastris atque unguentis intermiscetur; pictoribus quoque suum officium prolixè confert. Vid. huc SLEVOGTII Dissert. de Cerussa.

CERUSSA citrina, *Ceruse jaune, Bleygelb*. Oritur si calx plumbi in flavedinem calcinetur. Colore citrino adpareat, quam eligas. Pictoribus subsidio venit.

CERUSSA Veneta, *Ceruse de Venisse*, *Venedisches Bleyweiß*. Sic dicitur, quia olim Venetiis parata fuit. In minutulis conulis divenditur. Alba, & quæ gustu dulcis sit, feligatur. *Pictoribus arridet, quia colorem album constantiorem præstat, quam illa Norica vulgaris. Sed omnibus cerussa speciebus, longe præfertur, illa, quæ ex lamellis plumbeis, juvante sale communi & aceto, elicitur.* Hanc nonnulli *Schifferweiß*, nominare solent. *Adstringentem, reprimentem & siccantem vim habet, ut reliqua producta ex plumbo. Emplastris, unguentis & Collyriis intermiscetur.*

CHALYBIS limatura, *Limoille de Mars, ou de fer, Stahlfeil, gefeilter Stahl*. Eligatur limatura ferri puri, quod cupro non inquinatum sit. Si limaturam cupri puri, cum limatura ferri puri commisceas, tamen ope magnetis, plane & explicate limaturam ferri à limaturâ cupri iterum separari potest. Sed oleum & operam perdis, si in limatura ferri cupro inquinati, ope magnetis venerem à marte segregare desideres; nam particula, quæ à ferro venere inquinato, limâ abraduntur, ex altero latere ferreæ, ex altero vero cupreæ existunt, quas magnes eâ parte arripit, quâ ferreæ sunt, licet ex adverso cumprum adhæreat. Observantè *Henkelio* & duplum Veneris cum ferro fustum, magnetem sequitur. *Variis usibus & Chymicis, & Medicis accommodatur.* De quibus vid. infr. Part. II. suo loco, de *varia Chalybis præparatione*, & diversis salutaribus Medicamentis, ex eo paratis. De multis magnisque chalybis usibus medicis multi ut notum egerunt, inprimis autem accurate *Clandinus*, *Monardes*, *Penotus*, & nuperrime *R. BEARD*. singulari Diss. de *usu & operatione Chalybis*, item *HARTMANNUS*, *HOMBERGK*, *VATERUS*, *DEHN*, *BÜCHNERUS*, *WALTHERUS*, *ZANICHELLI*, *NEUMANNUS*, *ALBERTI*, in Dissert. de *Ferro*, & dudum ante ipsos *MICHAELIS*. Lips. in simili Diss. de *Ferro*. Rud. Wilh. *KRAUSSIUS* Dissert. vulgavit sub splendido, & nimis forte magnifico hoc Titulo: *Mars salutarifer omnigenum morborum debellator*. De Remediorum autem Martialium præparatione & usu medico interno, multi scripserunt, ut *Henningerus*, *Vesti*, *Jo. Maus*, *Hoffmannus*, *Weberus*, *Janus*, *Nebelius*, *Teutsch*, & modo laudatus *Homborgk*, alique qui singulares de Martialibus Remediis ediderunt Dissertationes. Conf. *BÜCHNERI*, *Mat. Med.* p. 184. sqq. *GEOFFROY*. *Mat. Med.* Tom. I. p. 286. seqq. item in observat. de *Marte & Vitriolo*, præmissis isti Tomo I. p. 61. seqq. ut & *RIEDLINI* *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. August. Obs. 27. p. 262. & Ann. 1696. Mens. Mart. Obs. 21. p. 135. sqq. item Ann. 1697. Mens. Jun. Obs. 22. p. 402. seqq. & *Cur. Med.* 12. Cent. I. & *Cur.* 160. Cent. II. p. 93. & *Cur.* 248. Cent. III. p. 145. & *Cur.* 698. Cent. VII. p. 433. it. *Curat.* 966. Cent. X. p. 681. sqq. Novissime autem de *Ferri Historia naturali, præparatis & usu medico*, singulari docta Dissertatione egit *Edward WRIGHT*. Edinburg. 1753.

CHRYSOCOLLA, Viride montanum, *Berggrün*. Vide *TERRA viridis*.

CHRYSOCOLLA crystallisata, factitia est *Borraz*. Vide *SALIA nativa*.

CINNABARIS factitia, *Cinnabre artificiel, Zinnober*. Componitur ex *Mercurio* & *Sulphure*. Videatur *Pars posterior*, ubi & *Cinnabaris Antimonii* mentio fit.

CINNABARIS nativa, *Cinnabre mineral*, *Berg Zinnober*. Est minera Mercurii, interdum particeps auri, de cinnabari veterum longe diversa, Vid. SALM. *Hylyatr.* cap. 105. p. 175. seqq. Optima adportatur ex Transylvania, Hungaria, & Japonia, de qua posteriore vid. *Kampfer & Halde*. Pura esto ab adhærentibus lapillis, & liberata de sabulo & spato, nec inquinata sit Risigallo. *Ufui medico frequentius admittitur. Sed antequam interne exhibeatur, prius sublimanda est.* Vid. *Hoffmann*. FULLER. *Med. Extemp* p. 69. SCHULZ. *Praelest. ad Dispensator Brandenb.* p. 62. *Hartman. Febure*, & alios.

Ufus quidem Cinnabaris in Medicina satis est frequens, sed non satis certus, & exploratus, quin potius vanus sæpe & inanis, prout id liquido solideque nuper ostendit Cl. CARTHEUSERUS in Dissertatione singulari de *Cinnabaris inertia medica*, item postea in *Pharmacologia Theoretico-Practica*, Sect. VII. pag. 457. & in *Rudim. Mat. Med.* Sect. XVI. cap. 2. p. 480 sqq. item *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XVI. cap. 4. p. 591. sqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 309. sqq. & GMELIN in Dissert. de *Botanica & Chemica ad praxin med. applicata*, & novissime post ipsum Cl. HUNDERTMARK in erudita Dissert. de *Mercurii vivi cum salibus mixti summa in corpus humanum vi, ejusque cum sulphure laxius, vel arctius conjuncti virtute in idem nulla*. Lipsi. 1754. p. 83. conf. post magnum BOERHAVIUM *Elem. Chem.* Tom. II. Part. III. Proc. CCII. pag. 432. ipse Cl. BUCHNERUS in *Fundam. Mat. Med.* p. 163. seq. & nos infra Part. II. ad *Aurum Horizontale*. Licet Cel. SCHULZIUS Cinnabari plurimum, imo forte rectius nimium virtutis tribuerit, in morbis præsertim infantum curandis, in *Praelest. ad Dispensat. Brand.* pag. 61. vid. & RIEDLINI *Lin. Med. An.* 1695. Mens. Decemb. Obs. X. p. 428. seqq. & Mens. Sept. Obs. 6. pag. 277. Ceterum de Cinnabaris *Natura & usu*, vid. *Gothofred. SCHULZII*, ut & *Matth. TILINGII Scrutinium Cinnabarinum*, item CLAUDERI, & HAFSTETERI *Diss. de Cinnabaris Natura*, ut & FULLERI *Med. Extemp.* pag. 69. & SAM. DELE *Pharmacolog.* p. 69. sqq. item STAHL *Mat. Med.* Part. I. p. 147. sqq. & 157

COBALTUM, vid. *Cadmia fossilis metallica*.

FELL VITRI, Recrementum vitri, Sal vitri, Anatron, *Sel de verre*, *Glaß Gall*. Est spumofum ejectionamentum, quod in officinis vitreariis, materię illi calliquata, ex qua vasa vitrea funduntur, supernatat. Alkalicę indolis est, & in eandem cum salibus neutris lancem imponitur. Album, leve & spongiosum adparet; diureticam vim exerit, & dentifriciis immiscetur.

INDIGO, Indicus color, *Inde*, *Indig*. Singulari opera & artificio ex planta *Anil* in utrâque India & Orientali & Occidentali elaboratur. De variis *Indici* speciebus, optimisque earum & pessimis, ipsiusque præparatione copiose tractat VALENTINI, in *Hist. Simp. Reformata*, Lib. I. cap. 3. p. 8. sqq. præsertim in *Ind. Literat.* p. 481. sqq. ut & Phil. BALDAEUS, in *descript. Malabar & Coromandel*, cap. 24. p. 163. sqq. item BOECLERUS in *Mat. Med. Hermann.* continuat. II. Part. I. cap. 8. pag. 502. seqq. & WEDEL. *Exercit. Med. phil.* 9. Dec. IV. p. 42. sqq. ut plures alios jam taceamus. Qui undis intrusus non submergitur, sed quasi solertia natandi præditus, iterum iterumque

emergit, & coeruleum colorem modice dilutum præ se fert, optima habetur, & obscuriori præferri solet. *Pictoribus atque tinctoriis mancipatus esto; nam illo medici varius utuntur, monente inprimis Langio. Vehementer adstringit, & nimios alvi & lochiorum fluxus sistere dicitur. Docente inprimis MURALTO, in Ephemerid. Nat. Curios. Martinum tamen Listerum, memorante Rajo, in Icterici affectibus, pilulas ex Indigo, ad drachmam, quotidie sumendas, aliquoties præscripsisse, tam salutari cum effectu, ut ægri copiosius urinam redderent, retulit BOECLERUS, loc. cit. pag. 504. qui ipse ab hac sententia haud alienus esse videtur. Sed quum securiora & exploratiora medicamenta uragoga præstent, ut notum, nemini proinde auctor suasorque fuero, ut periculum illius faciat, forsan cum periculo.*

FERRI flores, *Fleurs de Mars, Eisen-Blüthe.* Ad Stalactitas pertinent, & ex concretionibus alba, striata, corolliorumque instar ramosa constant, quæ cuniculorum & fodinarum martialium parietes exsudare solent. Adferuntur ex Styria; interdum etiam reperiuntur in ferrifodina illa Wirtembergica, quæ civitati Aalen proxima est. *Adstringunt; sed paulum martialis virtutis possident.*

LACCA florentina, *Lacque fine de Florence, Florentiner Lacc.* Est pigmentum purpureo-rubrum, & extrahitur ex Coccinilla; Quam sæpissime etiam ex Brasiliensi ligno, lixivio cocto, & Alumine præcipitato elicitur. Vid. CARTHEUSER. *Elem. Chym.* pag. 152. seqq. Quæ venusta rubedine & levitate se commendat, eligatur. *Adstringit, & tingendis trochiscis Alkermes, pulveribusque dentifriciis, nec non electuariis gingivalibus suum fucum communicat. Sed præsertim utili sua atque amana benevolentia pictores sibi obstrictos reddit. Vid. infra Parte II. suo loco.*

LACCA in globulis, *Lacque Columbine, Zügel-Lacc.* Ex ligno Brasiliensi, lixivio, alumine & creta acquiritur, & dilute purpurea adparet. *Adstringit; pictoribus servit; & dentifricia tingit, de quibus infra Part. II. suo loco, de dentifriciis pulveribus.*

LACCA coerulea, *Turnesol en pâte, Orseille, Lacc-Mus.* Paratur ex succo Heliotropii Tricocci, sive Ricinoidis *Tournisfortii*, calce, urina, & subcinerea terra *perelle* vocata, quod hic addit *Valentini*. In glebis siccis figuræ cubicæ adfertur ex Gallia & Batavia, quæ tamen illi præfertur. Maximam laudem meretur, quæ speciose coerulea est, & levitate se commendat. *Tinctoriis, & illis, qui tragemata perficiunt, officia grata confert. Hæc BOECLERUS, in Cynosur. Mat. Med. Hermann Contin. II. Part. I. cap. 8. pag. 504. sqq. add. VALENTINI Histor. Simpl. Reform. Lib. II. Sect. III. cap. 9. pag. 152. sq. POMET Histoire de Drogues. pag. 157. & alios ab ipso Valentino atque Boeclero laudatos.*

LITHARGYRUM auri, Lithargyrus, *Litharge d'or, Goldglette.* Ex plumbo producitur, & in purgatione argenti per plumbum exsurgit. Rubicundiore colore adparet, quam Litargyrum argenti; nam quia magis coquitur & calcinatur, hinc color eva lit saturatior.

LITARGYRUM argenti, *Litargyrus, Litharge d'Argent, Silberglette*. Hoc cum præcedente paris passibus ambulat, sed colore pallidius est. Plumbum ex ambobus modico labore potest restitui. In cappellatione, im *Abtreiben*, plumbum absorbet cuprum, quo argentum inquinatum est, & simul cum illo in semivitream materiem transcendit. Hinc Saccharum Saturni ex lithargyro, particulis venereis infecto, non probatur ad usus medicos internos. Quod ex puro plumbo in separatione argenti acquiritur, optimum est. Solutio lithargyri venere infecti viridescit; sed hoc non evenit si lithargyrum ex puro plumbo consistat. *Utrumque horum siccatur, refrigeratur, & emplastris ac unguentis intermiscetur.* Vide infra Part. II. de unguentis.

MARCASITA, Bismuthum, *Bismut, Etain de glace, Wismuth*. Est metallica substantia, quæ ex propria sua minera expromitur. Inprimis in Misnia, sed etiam in Ducatu Wirtembergico circa venas argenti reperitur. Quæ alba est, & colorem argenteum evidentius exprimit, exoptanda est. *Maximus usus est Cosmeticus & Mechanicus.* Internus usus valde suspectus, nam Bismuthum arsenicalem indolem patefacit, & plerumque cum cobalto pro-coeruleo commistum adparet.

De Bismuthi noxis & diris effectibus in corpore humano, vid. *Wepfer. Fernelius, Harstius, Palmarius*, & qui hos laudat, *Melch. FRICCIUS*, Tract. de *Virtute Venenorum medica*. Cap. XIV. pag. 266. sqq. Add. *FRIEDLIG, RIBENTROST, & KEILINGII Collectanea de Bismutho*, & *JACOBI, Diss. de eodem*, item *ill. Rich. MEAD. Account of poisons*, Essay IV. of poisonous Minerals pag. 215. sqq. & *STAHL. Mat. Med. Part. I. Sect. 8. pag. 97.* ut & *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I p. 240.* Internum ipsius usum emeticum merito damnat & rejicit *B. SCHULZIUS Praelect. ad Dispensat. Brand. p. 182.*

MINERA Martis solaris, *Mine Martial d'Hesse, Sessischer Eisen, Vitriol Rieß*. Est minera martialis, ab omni inquinamento venereo immunis, & classi pyritarum, quas metallarii *Wasser-Riese* nominant, adnumeratur. Obscure glauca est, & Antimonii minerae instar frustulis nitentibus, resplendescit; vitriolaceum saporem habet. Fragmina ejusdem figuram ovalem exprimentia, plerumque in argillaceo solo delitescunt. In compluribus Hassiæ locis, præprimis circa pagum *Almerod* reperitur. Vid. *HENKELII Pyrotolog. & STAHL. Obs. Chym. & Phys. 64. pag. 84.* *Vitriolum Martis* verum exinde potest educi. Ubi alia martialia adhiberi solent, substituendo quoque in substantia datur à granis decem ad viginti.

MINIUM rubrum, *Minium, Mennig, Rother Meng, Mini*. Est calx plumbi, reverberata ad hunc rubentem colorem. Vid. de hac Minii præparatione præter alios, *STAHL. Obs. Chym. & Phys. 102. p. 149. sqq.* Minium autem veteres cum cinabari propter cinabarinum fere colorem, confudisse, atque etiam cinabarium vocasse, multis ostendit *SALMASIUS Exercit. Plin. p. 140. & p. 814. sqq. conf. si tanti, Eminent. Hesych. Specimen nostrum, pag. 27.* Turcicum præstantius est, Norico, quo nostrates utuntur. *Pictoribus prodest; siccatur, refrigeratur, & emplastris ac unguentis additur.*

NIHILUM album Pampholyx, Calamine blanche, weisses Nichts. Ceu flos

plumbi inter fusionem minerarum & reductionem Lithargyri & cineritiorum ad latera camini adpellitur vel sublimatur. Album, leve & impalpabile sit, nec acrimoniam quampiam sapiat. *Refrigerantem & siccantem virtutem tenet.* Vid. LOWSON Dissert. de *Nihil albo*, & LOESECKE *Mat. Med.* pag. 486. sqq. *Emplastris, unguentis & collyriis additur.* Vid. infra Part. II. suo loco.

OLEUM Petræ album, Petroleum album, Petrole blanche, weiß Stein, Del.

De his *Petroleis* scripsit olim *Libavius*, melius autem nostra ætate WEDELIUS singulari Diss. de *Petroleo*, & post ipsum, novissime, Argent. 1734. pariter de hoc *Petroleo*, disseruit HAESSELIUS. Conf. BÜCHNERI *Mat. Med.* pag. 135. & imprimis *Francis. ARIOSTI* Tract. de oleo Montis Zibini, seu *Petrolei* agri Mutinensis, quem primus ex Mnct. edidit *Oliger Jacobaus*, Hafniæ 1690. Accurate quoque de his *Petroleis* tractat GEOFFROY. Tom. I. de *Mat. Med.* pag. 156. sqq. Ceterum Petroleum naturale, non artificiale, externe supra renes unctum, ceu optimum Remedium ad comminuumdum, frangendum & pellendum calculus, summopere laudat & Medicis eximie commendat Domin. *Panarolus*, *Obs. Med. II.* Pentecost. II. pag. 63.

OLEUM Petræ nigrum, Petroleum nigrum, Huile de Gabian, Petrole noire, schwarz Stein, Del.

OLEUM Petræ rubrum, Petroleum rubrum, Petrole rouge roth Stein, Del.
Hæc olea ad regnum minerale referuntur. Petroleum enim est Naphta sive Bitumen liquidum, quod ex terræ & rupium fissuris exstillat, & in fontibus colligitur, ubi undis innatat.

- I. Album, ex Sumatra insula, Persia, & Ducatu Italiz Modenensi, venit. De Naphta alba Persica, vid. KAEMFER. *Amoenit. Exat. Fascic. II. Relat. II.* pag. 274. sqq.
- II. Nigrum ex Languedocia advehitur, ubi prope pagum Gabian se patefacit. Vid. KAEMPFER. loc. cit. pag. 277. sqq.
- III. Rubrum, quod ex Italia & Sicilia adportatur optimum & utilissimum est. Ex carbonibus fossilibus quoque oleum aliquod destillando elicitur, quod petroleo simillimum est. Primum album adparet, postea rubrum, & ultimo gradu ignis cogente, nigrum empyreumaticum fetidum evadit. Hæc olea vix & ne vix â nativo Petroleo discerni possiant, viresque cum illo communes absolvunt. Eligatur liquidum, spirituosum, & quod moleste non odoret. Petroleum album, cum rubro, calefacit, digerit, resolvit, & nervos consolidat. Interne nunquam vel rarius adhibeatur, quia sanguinem nimium perturbat. Petroleum nigrum nativum, â nonnullis tanquam probatissimum & presentissimum anthelminticum celebratur, & interne ad guttas tres vel sex sumendum præscribitur. Cum Petroleo congruit.

OLEUM Terræ, *Huile de terre*, ante paucos annos ex India Orientali, sed non sine magno labore, imo & periculo sæpius, cœpit advehi. Colore pellucide rubro adparet, & eundem cum petroleo odorem dispergit. Datur & nigrum, quod *Pisselceon*, vocatur, & ex India Occidentali transmittitur. In affectibus nervorum externe adhiberi mos est. Vid. de hoc Terræ oleo pretiosissimo, BONTII Not. ad Garciam ab Orta, p. 22. & ex eo HOFFMANN. Not. ad Schroeder. p. 388. DALE Mineralog. p. 55. & qui hos laudat, VALENTINI *Histor. Simplic. Reform. Lib. I. Cap. XI. p. 25.*

ORLEANA, Orlean, *Achiotte, Rocou, Roucou, Orlean*. Ex granis Bixæ, sive Mitellæ Americanæ maximæ tinctoriæ TOURNEFORTII in massam coagmentatur, & ex America adfertur. Refrigerantem & adstringentem virtutem possidet. Rarius tamen apud nos, frequentius autem apud Americanos, teste HERNANDEZIO, Lib. III. *Rer. med. Nov. Hispan. p. 74. sqq. in usus medicos adhibetur. Maximam utilitatem tinctoribus, ad textilia colore aurantio inficienda, confert.* Neque nimium madida, neque nimium & tota exsiccata sit, sed tamen levis, quam exoptes. Ceterum plura vid. apud VALENTINI, *Hist. Simplic. Reform. Lib. I. pag. 7. sqq.* & BOECLER. *Cynosur. Mat. Med. Hermann. Contin. II. Parte I. cap. 5. pag. 129. sqq.*

SANDARACHA Græcorum, *Risigallum, Rauschgelb*. Vide Arsenicum rubrum.

SULPHUR Caballinum, *Soufre grossier, Roß, Schwefel*. Constat ex fecibus, quæ remanent, in sulphuris citrini rectificatione & purificatione. Pulveri immiscetur, quem veterinarii morbidis equis ingerunt.

SULPHUR Citrinum, *Soufre jaune, gelber Schwefel*. Ex pyritis, vi ignis fortioris depellitur. In Suecia, & Germaniæ nonnullis provinciis copiose datur, nec Ducatus Wirtembergicus eo caret. Purum & citrinum eligito. *Mechanici & Medici varie & prolixè eo utuntur. Adscribitur illi interne sumto, vis aperiens balsamica, & alexipharmaca; externe adhibito, siccans atque repellens.*

De sulphuris usu & præstantia, multi multa, & olim, & hodie: Sic superiore ætate, de eo Penotus, Sala, Billichius, Rolincius, & alii plures apud Mercklin. Nostri autem memoria, præter Chemicos summos, Stahlum (in Anatomia Sulphuris communis.) Boerhaven. Hoffmannum, & alios, præsertim Neumannum, singulares Dissertationes de eodem ediderunt, Slevogtius, Hambergerus & Wedelius, aliique. De medicamentis vero ex sulphure paratis Dissert. scripsit FÜRSTENAU, aliam autem de Sulphure, ceu præstantissimo Bezoardico, DETHARDINGIUS. Conf. Cl. BÜCHNERI *Mat. Med. p. 148.* & Cl. CARTHEUSERI *Rudiment. Mat. Med. p. 476. seq. & Fundam. Mat. Med. Parte II. Sect. XVI. cap. 1. pag. 571. sqq. item LOESEKE Mat. Med. p. 233. sqq.*

SULPHUR vivum griseum, veteribus, *ἀπυρον, Soufre vis, lebendiger grauer Schwefel*. In Islandia, & Italia, inter Neapolim & Puteolos deprehenditur. Elige, quod purum, & sabulo non permixtum & contaminatum sit. *Antecedenti viribus par est.*

TUTIA, Thutia, Nihil griseum, Cadmia, Botrytis, Tutia Alexandrina, *Tutie, Tutian*. Est productum metallicæ propaginis, & assequitur in fornacibus, ubi æs caldarium funditur. Vid. VALENTINI *Hist. Simpl. Reform.* Lib. I. cap. 27. p. 55. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 210. Quæ fracte cinerea est, quæ densa & modice gravis, eligatur. *Cuprum colore aureo obvelat. Siccantem & detergentem vim exerit; Collyriis ungentis ophthalmicis, & emplastris siccantibus admiscetur.* De quibus infra Part. II. suo loco.

TORNA Solis rubra, Bezetta, *Tornesol en drapeau*, *Sarb*, oder *Schminck, Slectlein*, *Spanischer Flor*. Sunt linteola cochinillæ fuco imbuta. Quæ amoene rubra, & saturate tincta sunt, seligito. Turcia, optima nobiscum communicat. *Coquis atque coquabus, iisque, qui tragemata tractant, ad galatinas tingendas, liquoresque speciosa rubedine inficiendos serviunt.* Hisce quoque coloratis panniculis abuti potius, quam uti solent, *vetularum puellarum nonnullæ, & quibus difficilis formam natura negavit.* Vid. SCHROEDER *Thesaur. Pharmaceut.* Lib. III. cap. 18. pag. 447. & cap. 8. pag. 351. item MARPERGER *Promtuar. Mercat.* pag. 291. & pag. 154. ubi de utroque illo fuco, quo abutuntur fœminæ cultus sui iusto studiosiores, tractatum fuit, ut & RIVINI *Dissert. de Censura Medicament. Officinal.* cap. I. pag. 77. & VALENTINI, *Hist. Simpl. Reform.* Lib. III. cap. 44. pag. 366. item Lib. II. cap. 9. p. 153. & Simon PAULLI, *Quadrupart. Bot.* pag. 329. Add. si tanti, *Poemat. nostror.* Tom. IV. pag. 638. in *Notis*.

TORNA Solis coerulea, Bezetta coerulea, *Tornesol bleu*, blaue *Sarb*, *Slectlein*. Sunt panniculi linteï, materiâ illâ, ex qua Lacca coerulea elaboratur, tincti. *Conditoribus, coquis atque coquabus utilitatem suam dant, dicant, consecrant.* Vid. supra: *Lacca coerulea*.

VIRIDE æris, *Ærugo*, *Æs viride*, *Verd de gris*, *Grünspan*, *Spangrün*. Est factitium quit. Oritur ex cupro vinaceis corroso. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 303. Paratur in Gallia & Hispania. Eligatur, quod cretâ non adulteratum sit, & colorem coeruleum simulet. *Pictoribus & mechanicis servit. Septicam vim exerit, & ad unguentum ægyptiacum, & alia, adhibetur.* Vid. BOERHAAVE *Elem. Chem.* Tom. II. Part. III. Proc. 188. pag. 415. Intus, vel perquam exigua dosi sumtum, vehementissimum & atrocissimum est Emeticum, cum vitæ sæpe periculo conjunctum; ideo ceu venenum vitandum. Conf. STAHL *Mat. Med.* Part. I. pag. 167. GEOFFROY, loc. cit. pag. 304. *Wedel. Zwelfer. Charas.* & alii plures res enim nota.

Veneris tamen, sive cupri limaturam, ceu novum arcanum, contra diram Hydrophobiam, communicavit cum Cl. LOESEKE, Excell. *Cothenius*, Archiater Regius, ut ille commemorat in *Mat. Med.* pag. 389. Utinam vero, longior dies hanc ipsam experientiam, in commune humani generis commodum ac solatium aliquando uberius confirmaret & certius stabiliret.

VITRUM Venetum, *Verre de Venise*, *Venedisches Glas*. Est artificiale

quid. Ex filicibus vel arenâ & sale quodam alkalino regni vegetabilis elaboratur, & omnibus ferme notum est. Cum melle mixtum & umbilico superimpositum, virtutem anthelminticam abolvere creditur. Sed vix speratum effectum præstat. Quod si tamen fors nonnunquam contingat, virtus anthelmintica Melli tum potius adscribenda videtur, quam fragili illi & inerti Vitro.

C A P U T V I.

D E M A R I N I S.

AMBRA grisea, Ambrum, *Ambre gris*, Umbra, Amber, grane Amber. Est species bituminis, quæ ex alveis & venis terræ in mare deponitur. Ut censet quidam cum nonnullis auctoribus, HOFFMANNUS *Obs. Phys. Med.* 18. Lib. I. pag. 68. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 162. cum aliis mox laudandis, inprimis KAEMPFER, *Amœnit. Exod.* Fasc. III. *Obs.* 14. pag. 632. seqq. Sed vid. in contrarium, BORCHEVIZII *Itiner. Orient.* pag. 496. & MONCONY, *Itiner.* pag. 547. Frustra interdum prodigiosâ & incredibili ferme magnitudine in Indiis comprehenduntur. KAEMPFERUS, loc. cit. pag. 634. ut & in *descript. Japon.* Part. I. cap. 8. pag. 125. meminit Ambra massæ, in litore Japonico repertæ, quæ centum & triginta libras Belgicas adæquabat. Vid. VALENTINI *Mus. Museor.* Lib. III. cap. 28. & 29. p. 338. TAVERNER. *Itinerar. Oriental.* Part. III. Lib. I. cap. 15. p. 123. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. Part. I. pag. 162. & inprimis BARCHEVIZ. *Itiner. Orient.* Lib. II. cap. 30. pag. 496. Edit. III. item NEUMANN. *Lect. de Ambra*, & CARTHEUSER. *Fundam. Mat. Med.* Part. II. cap. 50. pag. 388. ut & BALDAEI *Descript. Zeylon.* pag. 427. Veteribus plane incognita fuit, & a Sabæis demum relecta, in usum vocata & celebrata est. Eligatur, levis, & parum fragrans, sed quæ bene cohæreat, facile colliquecat, laminæque candenti imposita gratum dispergat odorem, & vel nihil vel modicum relinquat. Adulterari solet glumis orizæ, in pulverem subtilissimum confectis, mastiche & ladano; sed masticatione, solutione, & combustionem super candente lamella fraus modico labore detegi potest. Illi adscribitur vis calefaciens, resolvens, cordialis, cephalica, atque analeptica. Variisque compositis medicaminibus associari solet.

De Ambra multi multa scripserunt, ut Libavius, Fallopius, & inprimis KLOBBIUS in *Historia Ambra*. Legi tamen præsertim hic meretur WEDELLII Dissert. de *Ambra*, item alia BOSWELLII, nec non CLODII, de eadem; denique NEUMANNI Disquisitio de *Ambra grisea*. quæ inprimis, ob singularia & curiosa experimenta, cum Ambra hac grisea instituta, ob explorandam penitus ipsius intimam naturam & indolem, paucissimis hucusque cognitam ac perspectam, lectu digna est & jucunda. Quo & potissimum pertinet Georg. Balt. MEZGERI *Ambrologia*, ab ipsius genero *Rosin*.

LENTILIO, edita, item VALENTINI *Histor. Simpl. Ref. Lib. III. cap. 29. pag. 336. sqq.* Ceterum quod notari utique meretur, Ambram Epilepticis, & quibusdam etiam foeminis hystericis, nonnunquam conducere observavit post alios HOECHSTETTERUS, *Obs. Med. 2. Decad. IV. pag. 368. & pag. 353. Conf. Cl. BÜCHNER. Fund. Mat. Med. pag. 131. SALMAS. de Homonym. Hyl. Jatr. cap. 101. pag. 162. & RIEDLIN. Lin. Med. An. 1700. Mens. Nov. Obs. 23. pag. 1324. seqq. item CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 50. pag. 386. sqq.*

AMBERA liquida, ad Balsama nativa pertinet.

ASPHALTUM, Bitumen Judaicum, *Bitume de Judée, Juden, Besch.* Est bitumen solidum, furvum, fragile & resplendescens, si accendatur ingratissimum emittit odorem. In mari mortuo copiosissime reperitur, vid. nos si placet ad Hugo Grotii *Christ. Pat. pag. 271. sqq.* Ex hoc oritur Pisaspphaltus, si cum pice misceatur. Utera fæda mundificat; Emplastris & unguentis digestivis, nec non Theriaca intermiscetur; ad Balsama zingenda quoque adhibetur. Veteres ad cadavera condienda eo utebantur.

CONCHAE marinae & fluviatiles. Vid. infra in Regno Animal.

CORALLINA, Muscus Corallinus, Marinus, *Coralline, ou Mouffe marine, Corallen, Moos, Meer, Moos.* Est planta, quæ ex rupibus marinis, conchis, interdumque ex coralliis nascitur. Colore mox albicante, mox viridescente, mox griseo adparet; subsalse sapit, & odorem pisculentum utique ingratum effundit. Ex mare mediterraneo colligitur; & quæ integra sit, nec variis conchis, sabuloque commixta, seligatur. *Vis anthelmintica illi adscribitur. Conf. infra pulveres contra vermes. Et à dimidia ad integram drachmam præscribitur.* Laudante imprimis GESNERO, *Epist. med. Lib. III. pag. 90. vid. GEOFFROY. Mat. Med. Tom. II. Part. I. cap. IV. Art. II. p. 258. sq. ubi & sequentem Anthelminticum pulverem concinnæ compositionis, præscribit: Rec. Corallinae, Corticis Mori, ana drachmam unam, Rhe. pulv. Rad. Filius foemin. summitat. Tanacet. ana drach. semis, Aethiopis mineral. drachmas duas. Misceat. fiat pulvis, cujus dosis à drachma dimidia. ad drachm. duas, vel tres. Sed mallem niger hic ac teter Aethiops mineralis abesset, ex rationibus infra Part. II. prolatis. Interim tamen pro solo scopo vermes necandi & expellendi, sat commode adhiberi nonnunquam potest, modo id fiat debita cum circumspèctione, ne præsertim infantibus mammae adhuc admotis afferatur. Ceterum Anton. Musa BRASSAVALUS in *Exam. Simpl.* recenset, senem annorum octoginta duorum, in extremis, quæ lumbricos comitari solent, symptomatibus constitutum, quingentos tandem vermes excrevisse, Medicamento assumpto, & Scordio & Corallina. Vid. ROLFING. *Tract. de Vegetab. Lib. I. cap. I. pag. 13. ubi & ex MATTHIOLO, addit, pueros ex Corallinae hujus usu, centum lumbricos ejecisse. Qualia exempla plura passim alibi leguntur, ceu notum.**

CORALLIUM album, Corallum album, *Corail blanc, weisse Corallen.* Est

planta marina. Quoad virtutes cum rubro Corallio, penitus & in univcrsum congruit; est colore & raritate ab illo differt. *Corallium album officinale*, J. B. quod plerumque pro vero venditur, est species *Madrepore* vel *Coralliodis*, quæ in mari mediterraneo effuse reperitur, & eandem vim, cum vero Corallio albo, possidet. Vid. GEOFFROY. *Mat. Med.* Tom. II. pag. 257. seqq. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. cap. 7. pag. 141. 199. Sæpius in usum medicum vocari solet, si antea præparatum sit, crudum nunquam admittitur.

CORALLIUM rubrum, Corallum rubrum, *Corail rouge*, rothe Corallen, Corallen Zincken. Est planta marina, rupibus marinis, & interdum conchis adhærens reperitur. Vid. curiosam TOURNEFORTII observationem. Tom. I. *Itiner.* pag. 17. & *Memor. Reg. Scient. Acad.* de Ann. 1700. pag. 27. plura vero apud GEOFFROY. loc. cit. p. 249. 199. & inprimis *Marsiglium*, & ex his CARTHEUSER. in *Fund. Mat. Med.* Part. I. cap. 7. pag. 135. 199. In compluribus locis nascitur, inprimis vero in littoribus maris mediterranei, & oris Siciliae & Cataloniae; At non ex fundo maris, nec, ut alia plantarum genera, sursum, sed ex rupium cavernis ac rimis deorsum excrescit. Amœne rubens, & a quovis squalore solutum, eligito. *Virtutes & usus inter præparata patebunt.*

Vid. huc inprimis Jo. Lud. GANSH *Coralliorum Historia*, in qua de eorum mirabili ortu, variis generibus, præparationibus chemicis multis, viribusque demum eximiis, accurate, docte, & diffuse tractatur. Egerunt quoque de iisdem, observante Mercklino, Penotus, Strabelberg, Imperatus & alii, item Vit. RIEDLINUS *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. Novembr. Obs. 24. pag. 398. seqq. & novissime MELZERUS, in singulari Dissert. de Coralliis, ut & Christ. VATERUS noster in Diss. de Corollariorum Natura, præparatis, & usibus. Item KIRCHMAYERUS, & TEYCHMEYERUS, nec non ETTMÜLLERUS, FRISIUS, HARTMANNUS, & BORRICHIVS, de Coralliis & Coralliorum Tincturis. Omnes vero incredibili diligentia, & indagandi studio, longissime vicit, Illust. Comes MARSIGLIUS in absolutissima *Corallii Historia*, impense merito laudata sæpius à GEOFFROY, Tom. II. *Mat. Med.* pag. 250. 199. Liquidissime enim in eo ostendit alter ille Plinius, imo plus quam Plinius, Corallia re vera esse plantas marinas, quæ habeant ad instar plantarum terrestrium, succum suum nutritium lactescentem, flores, semina, radices, & ceteras fere omnes perfectarum plantarum proprietates; quod & dudum observaverat Peirescius, ut ostendit GASENDUS, in ipsius *Vita*. Lib. IV. pag. 214. conf. MONCONYS *Itiner.* pag. 115. & novissime Comes Joh. Ginannus RAVENNENS. in Oper. posthum. de plantis Maris Adriatici. Præcipue vero huc facit: magnum & præclarum Opus Jo. ELLIS, Londinensis, de Coralliis, in quo multa nova detecta inveniuntur; in quo etiam de Corallinis simul exacte tractatur.

CORALLIUM nigrum, *Corail noir*, schwarze Corallen. Est rarissimum quid, & ex India ad nos transmigrat; reperitur in Oceano Orientali, circa Bantam. *Arti salutari nullum usum confert.* Vid. GEOFFROY. loc. cit. pag. 256. ubi tamen cum plerisque dubitat, an re vera habeatur *Corallium nigrum*, esse enim potius *Lythophyton ni-*

gvum, quod quidem sub corallii nigri nomine venditetur, ibidem censet cum TOURNEFORTIO, & aliis. Sed quid quid horum verum aut non verum sit; interim tamen crediderim, licet in alia opinione versari videam Cl. GARTHEUSERUM, loc. cit. p. 141. quod pace ipsius dictum sit, & Corallium album & nigrum, iisdem virtutibus esse dotatum, ac quidem rubrum præditum creditur, nempe *absorbendi, temperandi, roborandi & adstringendi*. Virtus enim non pendet à diverso colore, sed ab ipsa substantia terrea ac lapidea, ut infra monui.

PILA marina, Sphæra marina, Sphæra Thalassia Galeni, Halcyonium rotundum, *Pelote de mer*, Meer-Ballen. Satis nondum exploratum est, unde originem trahat. Verosimile videtur, quod sit concretio, ex spuma marina, pilis marinarum animalium, conchulis, juncis, & id genus, mediante fluxu perpetuo undarum ita compacta. Figura inter se differunt, aliæ plane rotundæ aparent, aliæ vero depressæ & oblongæ. Vid. de his *Pilis Marinis*, FABRI, Medici Wirtembergici Tractat. de *Pila Marina Anatomie*, annexum quoque in *Appendice Miscellan. Nat. Curios.* Dec. II. Ann. X. pag. 197. quem & ex merito laudat VALENTINI, *Histor. Simpl. Resor.* Lib. I. cap. 37. pag. 74. ubi & plura de his ipsis *Pilis Marinis*. Eligendæ sunt, leves, siccæ, recentes, quæ adhuc marinum odorem spirent. *Exsiccantem, & calefacientem virtutem possidere, creduntur*. Cujus descriptio infra extat. Part. II. suo loco.

SPONGIA marina, *Eponge*, *Fragments d'Eponge*, *Bad-Schwamm*. Quoque *fungus marinus* nominatur. Est genus molle plantæ marinæ, totum porosum atque elasticum. Nascitur ex saxis marinis, conchiis, & aliis condensatis corporibus. Eligenda est alba, levis, & quæ maxime porosa sit, nec foraminibus adeo patulis dehiscat. Si destillando maceretur amplam quantitatem spiritus urinosi & salis volatilis emittit; hinc nonnulli argumentantur, quod spongiæ marinæ, nihil aliud sint, quam Zoophita. Mare mediterraneum illas copiosissime profert. *Oeconomicum & chirurgicum usum præstant. Medicis quoque inserviunt nam testa, adhibentur ad pulverem contra strumas, quem infra Part. II. suo loco descriptum invenies. Ad arcendam vero diram Luem veneream, mirum & securum præsidium præstare spongiam mundam, locis immundis muliebribus, post sædæ libidinem, peractumque coitum, inditam, nimio sane candore, scriptum reliquit Domin. PANAROLUS, Obs. Med. I. Pentecost. III. pag. 118. sq.*

Nonnulli quoque adnumerare solent marinis, quæ re vera tamen ad regnum animale pertinet, exemp. caus.

BLATTA Byzantina, languis odoratus, *Blatte Bizantine*, *Indianische wohlriechende Muschel*, *Schaalen*. Est operculum muricis ramosi. *Ad suffimenta, præsertim hystericis conducibilia, adhibetur; interne sumta, alvum movet, vitiaque lienis pellere, creditur.*

DENTALIA, Syringites, *Zahn*, *Purpur*, *Schnecken*. Sunt canaliculi striati, modice incurvi, & utrobique retus; longitudinem duplicati vel triplicati pollicis adæ-

quant, & colore pallide griseo se patefaciunt. Antiquitus pro dentibus piscium habiti fuerunt, & hinc dentaliorum nomen illis impositum est. Hodierni vero, inter conchyliā rectius illos numerant. Vid. KEYSLERI *Itinerar.* Part. II. Epist. 65. pag. 540. seq. A RUMPHIO *Solenes univalves*, & ab aliis *Buccina* nuncupantur.

ENTALIA, *Entalies*, Præcedentibus, minutiora & acuminatiora esse, & sola ab illis magnitudine differre, nonnulli adseverant. ALDROVANTUS commemorat, quod sint fragmina concharum marinarum, quæ *Tellina* cum *Entalibus* nominantur. Alii substituant conchas Veneris parvas, quæ Porcellanæ appellantur. *Entalia* cum *Dentaliis* non nisi ad unguentum *Basilicum*, sive *cirrinum*, adhibentur. Sed hoc unguentum jam pridem obsoletum est. Plura de his *Dentaliis* & *Entaliis*, sic dictis, vid. in *Act. Anglic.* No. 197. laudante VALENTINO, in *Hist. Simpl. Reform.* Lib. III. cap. 37. p. 354. conf. & HERMANNI *Cynosur. Mat. Med.* Part. II. pag. 37. seqq. & KEYSLER. loco modo laudato. Ceterum *Entalia* ista contra *Anginam* inprimis commendari, observat STAHLIUS, *Mat. Med.* Part. II. pag. 61.

MARGARITAE, Uniones, Perlæ officinis, *Perles*, *Perlen*. Sunt lapilli globosi in conchis, quas Rumphius *Ostra* vocat. Ex eadem materia cum testis suis producuntur, & interdum quoque in illis ipsis animalculis, quæ chonchas incolunt, reperiuntur. Rumphius modo laudatus recenset varias ostrearum species, in quibus margaritæ quandoque deprehenduntur: *Ostreum eratum*, *ostreum saxatile*, *ostreum placentiforme*, sive *Ephippium*. Margaritæ ex Oriente partim; partim ex Occidentalibus plagis ad nos transferuntur. Orientales splendidiore aparent, & idcirco cæteris omnibus præferuntur. Maximæ sunt, & optimæ habentur, quæ circa insulam Ceylon nascuntur, & ex Sinu Persico piscando quasi extrahuntur. Vid. KAEMFERI *Amœnit. Exot. Fasc.* IV. p. 764. TAVERNER. *Itiner.* Lib. II. Part. II. cap. 20. pag. 132. seqq. THEVENOT. *Itiner.* Part. II. Lib. III. cap. XI. pag. 235. sqq. Occidentales, quæ ex America adportantur, minus splendent, & lacteo propemodum colore oculis se sistunt. In multis Europæ regionibus & locis, Scotia scilicet, Silesia, Bohæmia, & Saxonia, tales quoque interdum generantur, & patefunt. Sapissime ad usus medicos accersuntur; & ferme ad omnes pulveres pretiosiores adhiberi solent. Virtutesque cordiales, acida absorbentes, & præcipitantes possidere censentur quidem, sed re ipsa eximias illas virtutes haud possident, quæ de ipsis frustra prædicantur; majore enim efficacia & medendi virtute haud gaudent, quam, quâ Mater perlarum, Corallia, Conchæ, ostrea, & id genus alia pollent. Vid. RIVINI *Diff. de Medicamentor. Officinal. Censura.* pag. 104. sqq. & inprimis DAN. LUDOVICI *Pharmacia hodierno saculo applic.* *Diff.* pag. 580. sq. item BÜCHNERUS, *Mat. Med.* pag. 722. & JUNGKEN, *Chym. Exper.* Part. I. p. 241. item CARTHEUSER *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. cap. 6. pag. 133. seqq. Imo si verum est, quod haud ita pridem a nonnullis sagacibus Naturæ rerum indagatoribus; inprimis PHIL. BONANNO, conf. *Hist. Acad. Reg. Scient. Paris.* Ann. 1717. pag. 22. & KUNDMANN. *Rar. Nat. & Art.* Sect. II. Art. 6. pag. 430. tradi & affirmari cœpit, illas ipsas nempe tantopere laudatas Margari-

tas, natura sua, nihil esse aliud, quam morbos, aut morbosa exanthemata, ad instar Verrucarum, Variolarum, Morbillorum lapidum, & id genus aliorum purgamentorum vitiosorum; tum sane merito quæritur, qui morbus, aut morbosa materia aliis morbis in corpore humano abortis, mederi commode & efficaciter possit? Sed hanc quidem novam opinionem in medio jam relinquimus, quoniam nec locus, nec tempus hic est, eam accuratius & solertius explorandi. Ceterum de Margaritarum Natura, pretio & virtute illa medica, vulgo quidem credita, nota sunt ex L I N D E N-
M E R C K L I N O, & aliunde, singularia scripta *Rolfincii, Silvatici, Penoti, Septalii* & aliorum, quibus add. SALZMANNI, WAGNERI & JACOBI Dissert. de *Margaritis*.

MATER perlarum, Nacra perlarum, sive Margaritarum, *Nacre de Perle, Perlen, Mutter*. Est concha ostrei placentiformis sive Ephippii, quæ in mari mediterraneo & alicubi reperitur. *Pars posterior hujus Pharmac. univers. suo loco, & virtutem, & preparationem Nacre perlarum indicabit.* Ceterum idem in medendo præstat Mater ac filia, nempe margarita. Vid. C A R T H E U S E R. loc. cit. pag. 134.

OSSA Sepiæ. Vid. infra in Regno Animali.

SUCCINUM, Electrum, Carabe, Ambarum, Glessum, *Ambre jaune, Succin, Agtstein, Bernstein*. De Succino Veterum ac Recentiorum, vide docte & late disputantem SALMASIUM de *Homonym. Hyles Jatraca*, cap. 101. pag. 160. seqq. Conf. BOCHART. *Hieroz.* Part. II. Libr. VI. cap. 15. pag. 868. seqq. ubi potissimum de voce Arabica aut Persica *Carabe*, à paleis nempe attrahendis, dicta, late doctèque differit. Succinum hoc, quod omnibus notum est, quandoque, aut parciore quantitate, quoque in Anglia, Hungaria, Polonia, Moravia, Silesia, Bohæmia, Saxonia, Marchia Brandenburgica, Italia, Dania; Suecia, Livonia alibique reperitur; sed nusquam gentium majore exuberantia gignitur, quam in Regno Borussia. Namque ibidem non solum in litore maris Baltici copiose colligitur, & arte ac methodo piscatoria ex ipso fundo ejusdem maris, extrahitur, quod *hauffile* nominant, sed etiam fodiendo, ex intimis terræ, montium atque cavernarum visceribus, litori isti conterminis, eruitur, & *fossile* audit. Originem & naturam hujus succini nondum quidem plane pleneque exploratam habemus, atque perspectam; interim tamen, cum in meditullio illius varia sæpissime animalcula, muscæ scilicet, araneæ, cicadæ, formicæ, culices, & id genus plura, involuta & suffocata delitescant, & reperiantur, facile & satis clare ex inde colligi potest, quod succinum in prima sua genesi liquidum existat. Hinc tota re & janua quasi aberrare non videntur, qui existimant, quod

quod succinum, ex concursu olei cujusdam bituminosi, Petroleo haudquaquam dissimilis staminis ac fundamenti instar, cum sale vitriolacio, sive sulphureo, terrâ subtilissimâ, & denique debita laticis portione, primam suam compagem nanciscatur, & deinde pro ratione commixtorum, & moderamine subterranei coloris paulatim in solidum multiforme abeat, quod modo pellucidum; modo magis & minus opacum; nunc rubrum; nunc citrinum; mox nigrum; mox album, & cæteris omnibus præferendum, adpareat. De quibus vid. *Nathanael. SENDELI* splendidum & vere regium opus, de *Historia Succinorum corpora aliena involventium, ex regis Augustorum Cimetii. Dresda conditis ari insculptorum*, Lipsiæ 1742. in quo plura ejusmodi pretiosa, & plus quam regia conditoria succinea variorum insectorum, & bestiolarum, nitidissimis iconibus, perquam jucundo spectaculo, exhibentur. Conf. & *KUNDMANNI Rariora Nat. & Art. Sect. I. Artic. XXVII. pag. 223. seqq.*

Optimum est, & idcirco eligendum, quod prunis candentibus vel igni impostum, fumer, diffuat, ardeat, & verum genuinumque succineum odorem dispergat, nec aquâ sola, nec Alkohole solo, nec denique ab alio quovis menstruo prorsum & omni ex parte dissolvi queat, & Electricitate ac vi attractiva præcellat. His notis diagnosticis facile ab illo falsitio & spurio Americano, quod, in destillatione nihil salis volatilis reddit, & vulgo Gummi Loock vocatur, discriminari potest. Pro medicamine balsamico, nervino, roborante, resolvente & diuretico va'de celebratur, eamque ob causam ad multivarios, & internos & externos usus medicos accersitur, interne in lymphæ vitiis, catarrhis, rheumaticis, fluxionibus, pectoris atque capitis morbis, affectibus soporosis, convulsivis, nephriticis, urinariis & uterinis; externe in violationibus præsertim capitis, & nervosarum atque tendinearum partium, denique in suffitibus ad serosas congestiones dissolvendas, innumerisque compositionibus adhibetur & immiscetur.

Succinum perquam multos sui præcones ex merito quidem, invenit, qui ejus Naturam & usum diligenter descripserunt; quo pertinent *Wigandus, Pauli, Eurelius, Thilones, Schenckius, Kemperus, Vesti, Henr. von Sanden, Alberti, Neumannus, Hoffmannus*, & præsertim *Phil. Jac. Hartmannus*, ut & *Olaus BORRICHIVS*, in elegantissima Dissertatione de *Succino*, quæ inter ipsius Dissertationes septima est. Tomi primi, pag. 352. seqq. item *Vit. RIEDLINUS, Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Jul. Obs. 22. pag. 215. seq.* quos tamen omnes industria, judicio, & experientia, novissime vicit supra laudatus modo *Nathanael SENDELIUS*, sua, quam partitis vicibus edidit, *Electrologia*, lectu sane digna, atque jucunda. Conf. *BUCHNERI Mat. Med. pag. 137. seqq.* & præsertim *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. pag. 165. seqq.* item *KUNDMANN. loc. cit. pag. 219. seqq.* & imprimis *CARTWEUSER. Fundam. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. I. pag. 381. seqq.* præsertim vero in *Specimine Naturæ & Artis, Sect. II. pag. 51. seqq.* item *LOESEKE, Mat. Med. pag. 562. seqq.*

UMBILICUS marinus, Belliculus marinus, Faba marina, *Nombril marin*, *Meerbone*, *Flabelstein*. Est operculum cochleæ lunaris Rumphii. Occurrit in litoribus Adriatici maris. Dantur majores minoresque, rubri & oculum cati representantes. Umbilico impositi dolores colicos placare existimantur. Rarum est, si interius adhibeantur; interim vim adstringentem, & absorbentem exercent. Datur à scrupulo uno, ad drachmam semis.

C L A S S I S S E C U N D A .

REGNI VEGETABILIS.

C A P U T I .

D E - R A D I C I B U S .

 AD. ACETOSAE, Oxalidis, Rumicis, Acetosæ pratensis, *Racine d'Oxeit-le*, Caspar. Bauhini, *Sauerampfer-Wurzel*. Crescunt in pratis, & colliguntur tempore veris. *Gratum acorem lingue imprimunt, & si adhibeantur ad decocta, aquam colore rubro tingunt, & astui febrili temperando conducunt.* Vid. ZORNII *Botanol.* pag. 16. seq.

ACORI veri, Calami aromatici officinarum, *Racine de Calamus aromaticus, Calmus, rechter Ackermann*. Sunt indigenæ. Plerumque in aquis stagnantibus nascuntur. Colligantur aut novo vere, aut adulto autumno. Etiam *Radix nautica* nuncupari solet, ob usum eximium, quem navigantibus præbet, præsertim contra fœdum scorbutum, nautis perquam familiarem morbum, ut notum. Eo utuntur, ut sibi vel nauseam depellant, vel prævertant, ne putrefactæ aquæ sint exitio. *Clusius* refert: quod Tartari, qui extremam Lithuanix partem incolunt, Calami, sive Acori veri radices soleant secum ferre, nec aquam ex paludibus bibant, nisi prius hâc radice alterata fuerit. Hinc *Simon PAULI* homines castra sequentes hortatur, ut Tartaros imitentur, *Quadripart. Bot.* p. 188. *Virtutes alexipharacas, stomachicas, carminativas, balsamicas, attenuantes, & resolventes exerunt.* Vid. imprimis *Joh. Adolph. WEDELII* singularis *Dissertatio, de Calamo aromatico.* De Calamo aromatico Italarum scripsit quoque olim *Cechin. Martinellus*. Sed de Calamo aromatico vero accuratissime tractavit *GEOFFROY*. Tom. II. *Mat. Med.* Sect. I. Cap. 5. p. 259. sqq. ut & *CARTHEUSERUS*, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 6. p. 49. sqq. & alii, laudati ZORNIO, in *Botanol.* p. 19. sqq. Item *SALMASIUS*, de *Homonym. Hiles Jatric.* Cap. 32. p. 35. sqq. ubi multa de Acoro Veterum & Recentiorum; de ipso *Calamo aromatico* autem, Cap. 87. p. 125. quem & vid. *Exercit. Plin.* p. 738. sqq.

ACORI vulgaris, Psevdacori, Psevdoireos, Ireos palustris luteæ, *Gladioli lutei, Racine de faux Acorus, Ackermann, gelbe Schwertelwurz*. Pertinent ad plantas aquaticas. *Adstringunt, & in decoctis pro collutione oris, scorbuticis præscribuntur.* Ad *Electuarium diacori* Recentes expetuntur. Vid. plura apud ZORN. p. 21. seq.

ALCEAE vulgaris, majoris, Malvæ silvestris folio canabino, *Racine d'Alcée, ou de Mauve sauvage, Sellistwurzel, Sigmarstraut, Sigmundswurzel.* Coincidunt cum radicibus Malvæ; ad morbos oculorum & commendantur, veterinariisque inferviunt. Conf. ZORN. p. 33.

RAD. ALLII sativi, vulgaris, *L'Ail, Knoblauch.* Coluntur in hortis, & vires alexipharmacas, antihæcicas, diureticas & anthelminticas possident. Vid. WEDELII Dissere Alho, & BÜCHNERI Mat. Med. p. 205. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 62. sq. & RIEDLINI Lin. Med. de Ann. 1695. Mens. Novembr. Obs. XI. pag. 378. sqq. Copiosissime autem ZORN. p. 37. sqq. Conf. & imprimis Ill. HALLERI Libellus de Allii genere naturali, pag. 332. seqq. Opusculor. Botanicor. junctim editorum, item LOESEKE, Mat. Med. p. 383. sqq. & STAHL Mat. Med. Tom. II. 135. p. 106. Duos deploratos jam Hydropicos solius allii frequenti usu, perfecte sanatos vidit & descripsit FORESTUS, Obs. 27. Libr. XIX. p. 141. sqq.

ALTHAEAE, Bismalvæ, Ibis, *Racine de Guimauve, Zibischwurzel, Althea wurzel.* Hæc planta etiam in hortis colitur, & floret Mense Julio. Radices colliguntur tempore autumnali. Magnam vero differentiam esse inter Altheam veterum & recentiorum, multis ostendit SALMASIUS de Homonym. Hyles Jatr. Cap. 42 p. 45. Interne & externe usurpantur. Vires anodynas & emollientes exercent; & præsertim interne, ad pectoris & viarum urinariorum adfectus, in usum vocantur. Externe, Cataplasmatibus emollientibus & maturantibus admisceantur. Vid. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. P. II. S. XV. Cap. 2. p. 554. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 72. sqq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 5. sqq. & præsertim ZORN.

AMARAE dulcis, Dulc-amaræ, Solani glycy picri, Vitis Silvestris, Solani scandentis, *Raci e de dulc amara, Sinschstraut Wurzel, Je länger je lieber.* Tussientibus, asthmaticis, ictericis, ab alto lapsis, item scorbuticis, & hydropicis, in decocto commendantur. Vid. ZORN. p. 270. & imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 413. sqq. item BOECLER. Contin. Mat. Med. p. 492. TOURNEFORT. Libr. cir. p. 42. & præcipue BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 506. qui multas magnasque virtutes, in variis gravibus morbis, Solano huic scandenti tribuit.

ANCHUSE, Alkannæ rubræ, Anchusæ floribus puniceis, Buglossi arvensi annui, *Racine d'Alkanna, ou Orcanette, rothe Ochsenzungen Wurzel.* Tum ex Oriente; tum ex Galliæ, Italiæque regionibus; etiamque ex Silesiâ adferuntur. Eligantur, quæ parvæ atque fibrosæ sunt, & per totam ferme substantiam colore purpureo nitent. Majores intrinsecus albescent. Radix hæc, est valde aperiens, paulo tamen adstringens. Externe adhibetur in ulceribus inveteratis exsiccandis; uti interne, in decoctis, contra diarrheam, observante BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 273. Ad unguentum parabile rubrum, & alia colore rubro tingenda requiruntur. Spiritui Salis armoniaci, colorem amethystinum conciliant. Vid. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. cap. 3. pag. 406. sqq. & ZORN. p. 66.

RAD. ANGELICAE sativæ, *Racine d'Angelique de Boheme, Angelick Wurzel, Zeilig Geist Wurzel, Engel Wurzel, Brust Wurzel.* Coluntur in hortis. Eligito recentes, & quæ non sint cariosæ; in loco tamen sicco ipsas adservato. *Virtute alexipharmaca, stomachica, carminativa, & uterina quod polleant, nemo non novit;* de quibus virtutibus egregiis, præsertim vero in ipsa dira pestilentia compescenda, multus est & diffusus *Jul. PALMARIUS, de Febri pestilenti. Lib. II. cap. 18. pag. 451. sqq. Conf. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 8. qui tamen hic, in laudanda Angelica, præter morem suum consuetum, justo parcior est; sed eo exactius de ipsius variis eximiiis virtutibus agit Cl. CARTHEUSER Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 8. pag. 66. & ante ipsum ZORNIUS, in Botanol. p. 68. ubi ad varios Auctores medicos provocat, qui virtutem potissimum antilœmicam huic Radici vere Angelicæ, adtribuerunt.*

ANGELICAE silvestris, Racine d'Angelique sauvage, wilde Angelick. Rarius in usum vocantur. *His quidem eadem adscribuntur virtutes, ac precedentibus. Vid. CARTHEUSER. loc. cit. p. 64. & imprimis TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 388.*

ANTHORAE, sive Antithoræ flore luteo, *Aconiti salutiferi, Racine d'Anthere, Gistheil Wurzel, Serz Wurzel.* Ex bulbis magnitudinem olivæ adæquantibus constant. Externe fuscæ, interne albicantes adparent. Gustui amaritudinem, & quempiam acorem produunt. Recentes sint, & neutiquam cariosæ, quas eligas. Nascuntur in Alpibus, aliisque Tirolis & Helvetiæ montibus. *Non solum contra Napelli, sed etiam cetera quacunqve venena celebrantur. Ob vim alexipharmacam Contrayervæ germanicæ nomine salutantur à quibusdam, & in morbis malignis exanthematicis, ad vermes & dolores colicos valde commendantur. Vid. ZORN. p. 73. & GESNER. Epist. Med. Lib. III. pag. 84. imprimis in tract. de Aconito primo Dioscorid. fol. 4. seqq. ut & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 11. ubi se ipsum ista radice sine omni periculo, in febribus malignis, sæpius usum fuisse, testatur. Male audiunt e contrario apud nonnullos, ob vim venenosam; imprimis Hoffmannum, & HALLERUM Orat. de Botan. utilit. p. 160. Opusc. Bot. Hinc rarissime, vel saltim caute, in usus medicos vocandas esse censemus, præsertim, cum securiora ad manum habeamus remedia. Vid. BOECLERI Contin. Cynos. Mat. Med. Herman. pag. 55. Inde potius ab hujus violenta & virulenta Radicis usu suspecto & damnofo, plane abstinendum.*

RAD. APII sativi, *Racine de Celeri, Garten, Eppich, Seleri.* Quem imprimis feros Cancris edacis dolores sedare, exemplo ostendit *RIDLINUS, Lin. Med. Ann. 1699. Mens. Jun. Obs. 14. p. 594. sqq. & ante ipsum alii, apud ZORN. Botanol. p. 76.*

APII palustris, Paludapii, Hydroselini, Eleoselini, Racine d'Ache, gemeiner Eppich, Wasser Eppich. *Inter quinque radices aperientes majores referuntur. Alia etiam Apii palustris species, sed quæ venenata est, & non nisi foliis angustioribus ab officinali differt, reperitur. Hæc a Dodoneo Sium alterum; a Gesnero vero Cicuta aquatica vocatur. Securius igitur Apii hortenſis radices, quæ eadem vi gaudent, in illius locum*

sufficiunt. Vid. huc CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. 13. cap. 8. p. 429.* GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 103. sqq. & ZORN. pag. 76. & quos ibi laudat Auctores. Item Sim. PAULI Quadrip. Bot. pag. 416. seqq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 391. sqq.*

AQUILEGIAE, *Racine d'Ancolie, Ugeley, Wurzel.* Coluntur in hortis. Ef-fodiendæ sunt tempore verno. *Virtutem diureticam, alexipharmacam, & aperitivam pos-sident.* Vid. CAMERAR. in *Hort. p. 19.* GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. pag. 110. seqq. & ZORN. Botanol. pag. 78. item in Colica, optimum præbere remedium, observat BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 384.*

ARI, *Barbæ Aronis, Serpentariæ minoris, Dracontia minoris, Luphæ, Ra-cine de pied de veau, Aron, Aron, Wurzel, Pfaffen-Pint, Teutscher Ingber, Zehre Wur;* Diversæ species Ari promiscue in usus medicos trahuntur, cum unam eandem-que habeant virtutem: Sunt vero *Arum vulgare non maculatum; Maculatum maculis al-bis; Maculatum nigrum.* Hæc radix tempore verno colligatur. Valde acris est; aceto hanc ob causam, vel vino macerata, atque rursus exsiccata, prostat in officinis, & tum *Arum præparatum* vocatur, & pulverem stomachicum BIRCKMANNI ingreditur, & ad alias compositiones plures, laudatas a GEOFFROY, *Tom. III. p. 127.* *Vires Ari sunt aperientes, incidentes, resolventes, attenuantes, abstergentes, diaphoretica, alexipharmaca, diu-retica, & alvum laxantes,* quas data opera, uberius laudat WEDELIUS in *Dissert. sing. de Aro. Conf. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VII. cap. 4. p. 404. præ-fertim ZORN. Botanol. p. 87. & quos ibi laudat Auctores plures, quibus add. imprimis STAHL. Mat. Med. Part. II. 294. pag. 166. ubi ipsius usum tam internum, quam exter-num in variis morbis, præcipue, chronicis, impense laudat; ut & GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 126. seqq. præcipue vero TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. pag. 316. sqq. & novissime NAVIERIUS, in Obs. Hist. & præct. de Mollitie of-fium, circa finem.**

RAD. ARISTOLOCHIAE *Clematitidis rectæ C. B. Saracenica, Racine d'Aristolochie des vignes, ou la Saracene, Fleine Osterlmey, Wurzel.* Est radix tenuis, multis fibris dotata. Odorem non ingratum spargit; saporem vero amarum, acrem & subadstringentem prodit. Ex Hispania & Italia advehitur; nascitur quoque in vineis Allatiæ, & nonnunquam Wirtembergiæ. *Præfertur a nonnullis, reliquis Aristolochia spe-ciebus; & essentia inde parata, remedium creditur esse antipodagricum.* Diuturnum vero ejus usum, tunicam villosam ventriculi destruere, atque nocere, languore appetitus, & totius corporis illato, B. BOERHAAVE, monente Ill. Hallero, observavit, *Hist. Plant. Tom. I. p. 358. Plures autem hujus radice virtutes recenset TOURNEFORT. Hist. Plant. Pa-ris. p. 176. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 17.*

ARISTOLOCHIAE fabacæ, *Fumariæ radice bulbosa, rotunda, non cava, C. B. Pseudofumariæ, Racine d'Aristolochie petite ronde, Fleine runde Zoblwurzel, Osterluzey, Wurz.* Remissior paululum & debilior est cava, majore tamen vi exsiccante &

absorbente pollet; a chirurgis ossibus denudatis inspergitur; interne vinis medicatis additur; cachecticis, hydropicis & ictericis conducit. Conf. huc potissimum Guil. Eman. FORSTERI singular. Dissert. de *Aristolochia* ubi de his diversis *Aristolochiæ* speciebus atque virtutibus medicis, docte & accurate. Sed vid. inprimis multa, apud laudatum ZORN. p. 81. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 11. sqq. Ceterum vix est dubium, quin vernaculum illud nomen *Osterlucy*, rudi potius, quam rotundo, vilgi ore & errore, prave formatum ac detortum sit ex ipso græco nomine *Aristolochia*, sic ut pari linguæ præcipitis & ancipitis plebejorum vitio ac lapsu, ex *Auferstehung*, male natum est *Ostern*; ex *Pentecoste*, *Pfingsten*; ex *Episcopo*, *Bischof*; ex *Tacamahaca*, *Sackman* hæc; ex *Consolida media*, *Gulden Günsel*, & ex *Pyethro*, *Bertram*. Sic rudi plebis ore, *Emplastrum defensivum* ridicule dicitur *Drep Seepen Pflaster*; *Diachylon simplex*, *Driackel sempel*, *Gummi Caranna*, *Krum Kram*, *Gummi Anime*, *Kum Amika*, *Emplastr. Oxycroceum*, *Ochsen Crudi*, item *Ochsen Credit*, *Staphis agria*, *Stipstap*. *Philonium Romanum*, *Violen*, *Rumor*, & *unguentum Nutritum*, *umgewendten Trittau*, ut plura alia ejusmodi nomina ac vocabula, monstrosa, luxata ac truncata, tanquam ab hoc quidem loco aliena, jam taceam. Vid. interim AMMANNI *Charact. Plant. Natural.* pag. 29. sqq. & inprimis *Synonyma Dispensat. Hamburg.* adjecta, ex quibus hæc ridicula petita.

RAD. ARISTOLOCHIAE longæ veræ C. B. *Racine d'Aristolochie longue veritable*, lange *Osterlucy*, *Wurz*, lange *Solz*, *Wurz*. Radices crassiores, ponderosiores, & quæ non sint cariosæ, eligit. Ex Hispania, ubi in vinetis & dumetis sponte nascuntur, ad nos transvehuntur. *Odore, sapore amaro, virtuteque cum reliquis Aristolochia radicibus conveniunt*. Podagricorum quidem mitigasse, vitam vero simul breviorē sapissime fecisse *Aristolochiam longam*, observat BOERHAAVE, *Consult. Med.* p. 379.

ARISTOLOCHIAE rotundæ veræ, *Aristolochiæ* foeminæ Lugd. *Racine d'Aristolochie ronde, veritable, rechte runde Osterlucy*, *Wurzel*. Radices quæ ponderosæ, non cariosæ sunt, laudantur. Ex Hispania & Gallia ad nos transmittuntur. *Viribus ac Aristolochia longa gaudent iisdem, & ob virtutem alexipharmacam gravarunt Theriacam*. Celebrantur etiam *uterina & vulneraria*, imo & *antharthritica*, teste STRUVE, singulari Observatione *Ephemerid. Acad. Nat. Curios.* inserta, de *Aristolochia rotunda vi antarthritica*. Conf. GOEZ. de script. STAHL. p. 178.

ARISTOLOCHIAE rotundæ vulgaris, *Fumariæ* bulbosæ, radice cava majore, *Racine d'Aristolochie ronde commune*, *Sohlwurzel*, *gemeine runde Sohlwurzel*, *Serz*, *Wurzel*. Est planta indigena, & copiose apud nos progerminat. *Virtutes cum precedentibus Aristolochiæ speciebus, communes habet, atque in mensibus ciendis, lochiis, & foetu mortuo pellendo, commendatur*. Vid. ZORN. p. 80.

ARNICAE, *Ptarmicæ* montanæ, *Calthæ* vel *Calendulæ* alpinæ, *Nardi celticæ* alterius, *Doronici Plantaginis folio*, *Racine de Betoine de montagne*, *Arnick*, *Mutter*, *Wurz*, *Wohlverley*, *Lucians*, *Braut*, *Engels*, *Tranch*, *Wurzel*, *Sall*.

Erant, Wurzel. In pratis & humidioribus locis alpinis ac montanis nascitur, & Men-
se Julio & Augusto potissimum floret. Crescit in Ducatu Wirtembergico, non procul
ab urbe Calwa, & aliis locis, etiam in Helvetia, Bohæmia, tractu Misnia montano, ac
metallifero, in territorio Variscorum Plauenfi & alibi; observante *Cartheusero*. Conf.
III. HALLERI *Observat. Botan.* ex Itin. in Silv. Hercyn. suscepto, p. 103. sqq. *Opuscul.*
Botan. & Orat. de Botan. utilitate, p. 160. ibid. Ob vim & efficaciam sanguinem grumo-
sum resolvendi, merito panacea lapsorum nuncupatur. Non solum radix, sed plerumque tota
planta in decocto exhiberi solet. Quod decoctum in largiore dosi propinatum nonnunquam an-
xietates & vomitus excitasse, observatum fuit. Hinc delicatioribus non, nisi caute, præ-
scribatur. Vid. huc egregias *Joh. Mich. FEHRII observationes, de Arnica, lapsorum Pa-
nacea, in Ephemerid. Acad. Nat. Curios. Ann. IX. & X. N. 2. item Act. Medicor. Berol.*
Vol. IV. Dec. II. p. 92. sqq. & DELII Amœnitat. Med. Decad. I. Cas. I. p. 20. seqq. ut
& Cl. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VII. cap. 8. pag. 421. seqq. add.
GOEZ de Script. Stabl. p. 120. & Commenc. litt. Med. Nor. Ann. 1735. p. 431. Conf.
ALBERTI Dissertatio singularis, de Arnica vera usu, item BÜCHNERI Dissert. de eadem
planta, ac Radice, quem & vid. in Elem. Mat. Med. p. 408. nec non MEISNERI Di-
sput. de eodem argumento.

Confectum quoque integrum, de *Arnica*, ejusque miris virtutibus, Tracta-
tum, variis curiosis observationibus practicis instructum, secum habuit *Joh. FRAN-*
CUS, qui vero, quantum equidem sciam, in publica commoda, nondum editus est, quod
merito dolendum.

**RAD. ARTEMISIAE, Parthenii, Racine d'Armoise, Beyfuß, St. Johannes-
Gürtel, Wurz.** Radix in usus medicos rarius trahitur. Carbonibus vero *Artemisia*, qui
nihil aliud sunt, quam radices annosæ & demortuæ, a multis etiam celeberrimis practicis,
ut *FERNELIO, ETTMÜLLERO, HELWIGIO, MIZALDO, JOELE, WELSCHIO,*
MAYERNE & aliis, quos laudat *ZORN. Botanol. p. 85. qui & inde Tragum, Jo. Bau-*
binum & alios reprehendit, qui hos ipsos carbones stultorum lapides vocaverunt. Conf.
GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 123. adscribuntur vires antepileptica. Hos carbo-
nes circa festum Johannis Baptiste colligendos esse, nonnulli perhibent. Vid. Joh. BOD. A
STAPEL ad Theophrasti Hist. Plant. Lib. IX. p. 1152. & Simon PAULI Quadripart. Bo-
tan. p. 208. ubi & plura de artemisia.

**ASARI, Nardi rusticæ sive silvestris, Vulgaginis, Racine de cabaret, ou oreil-
le d'homme, Saselwurz, wilder Nardus.** Est planta indigena, in silvis, & dumetis
nascitur; plerumque sub corylis reperitur, unde nomen germanicum fortita est. Cory-
lus enim *Saselstaude* audit. Vomitus excitare solent, si in substantia exhibeantur; sed
eandem vim rarius exercent, si in infuso propinentur. Symptomata causantur; menses pro-
trudunt; fortiter purgant; urinam propellunt; suspectis igitur inconsulto non sunt exhiben-
da. Nonnulli ad quartanam sanandam conducere autumant, si ante paroxysmum porrigantur.
Si fortiter decoquantur, vim emeticam atque purgantem plane deponunt, sed diureticam ac
uterinam

uterinam adipiscuntur. Hydropicis & phlegmaticis potissimum conducunt; Melancholicis vero, pessima symptomata excitasse, HERMANNUS tradit in *Cynosur. Mat. Med. Part. I. cap. 1. p. 109.* Conf. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. II. pag. 559.* item GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 131. sqq. ubi plura.* & TOURNEFORT, *Hist. Plant. circa Paris. nascens. p. 318. seq.* & SCHEFFLERI, item SCHULZII *Dissert. de Asaro, & alios plures, laudatos ZORNIO, in Botanolog. p. 96. sq. add. infra Part. II. dicta, ad Extractum Nicotiana compositum; & hac ipsa Part. I. ad Asari Herb. seu folia, monita.*

RAD. ASPARAGI sativi, hortensis, Asparagi altilis, *Racine d'Asperge, Spargel, Wurzel.* Coluntur in hortis, & adnumerantur radicibus quinque aperientibus majoribus. Vere primo colligantur, & quæ carnosæ sunt, eligantur. Vid. huc imprimis ANTON a CLERICIS *Dissertatio singularis, de Asparago.* Sed plura apud citatum ZORN. p. 98. Ceterum Asparagus, lautiorum mensarum suavissimum delictum, *potentissimum est diureticum & ammagogum item lithagogum remedium* ut notum, licet id unus forte, negare ausus fuerit HELMONTIUS, homo semper aliis omnibus contrarius, sibi que soli sapiens, conf. HEUCHERI *Dissert. de Calculo. pag. 270. Tom. I. Oper. & potissimum GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 138. sqq.* Habet tamen simul acre quid; rodens & quasi malignum, in se reconditum, quod potissimum officinis mistualibus, Renibus inquam, ac vesicæ, est inimicum & infestum, quod non solum ex detestabili illo fœtore urinæ eorum, qui asparago vescuntur, clarissime patet; sed & insuper, liquidissime colligitur, ex acrimoniæ ardore & vehementi renum ac partium genitalium dolore, qui sæpillime sequitur post nimium ac continuatum per aliquod tempus Asparagi esum & usum; post quem etiam adeo ipsam urinam cruentam, imo purulentam redditam fuisse aliquoties, cum admiratione, observavimus, unde simul intelleximus, vera omnino esse; quæ scripserat olim PLINIUS, *Libr. XX. cap. 10. Asparagi urinam cient utilissime; præterquam, quod vesicam exulcerant.* Diabetem quoque ex justo frequentiore Asparagorum usu abortam fuisse, ex SCHMIDIO, observavit PAULINI, *Cent. III. Obs. Med. Phys. 58. p. 351.* & ex eo SCHULZIUS, in *Diff. de inexpectato Medicamentorum effectu, p. 29.* item *feminarum sterilitatem, apud eundem Paulin. vid. & Commerc. litt. Med. Nor. Ann. 1736. pag. 394. ex Fasciculo V. op. Botan. Weinmanniani.* Sed de his quidem hætenus, data nempe occasione;

ASPHODELI, *Haftulæ regis, Racine d'Asphodele, Gold-Wurzel, Asfodilla Wurz.* Asphodelus nascitur in silvis montosis, & est planta indigena. Radices Asphodeli, quæ in officinis asservantur, non sunt veri Asphodeli, sed bulbi sive radices Liliæ floribus reflexis, aliis Martagon dicti. *Urinam & menstrua propellant, & interne sumantur; externe maturant, atque emolliunt.* Vid. BOERHAAVE *Hist. Plant. Tom. II. pag. 584.* BOECLER, *Mat. Med. Contin. p. 46. sqq. & maxime ZORN. p. 99.*

RAD. BARBÆ caprinæ, Barbulæ caprinæ, Ulmaræ, Reginæ pratorum, *Racine de barbe des chèvres, ou de Reine des Prés, Größbait-Wurz. Adstringunt, &*

ad emplastrum contra rupturas adhibentur; Illis quoque vis alexipharmaca, antidynterica, antemetica, & vulneraria tribuitur; ipsarum decoctum ulceribus fistulosis injiciendum, commendatur. Vid. Pater. Würz. Sim. Pauli. & alios laudatos ZORNIO, pag. 112. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 374. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 312. ubi in febribus maligis ipsi Scofzonera multum præfert.

BARDANAE, Lappæ majoris, Personatæ, Racine de Bardane, ou de Glouteron, grosse Klettenwurzel, Buzen-Klettenwurzel. Ubique locorum nascuntur. Radices, quæ juniores sunt, & non lignosæ, eligito. Virtus alexipharmaca & sudorifera illis adscribitur; atque in affectibus serosis commendari solent. Inde varias compositiones ingrediuntur, descriptas à GEOFFROY, p. 59. S. Pauli, decoctum radiciis Bardanae, decocto lignorum præfert, præsertim in emaciatis, & rara textura agris. Vid. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 5. p. 413. sqq. & plura apud ZORN. loc. cit. p. 114. sqq. & GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. III. p. 156. sqq. imprimis TOURNEFORT, Hist. Plant. Paris. p. 207. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 205. seqq.

BEEN albi, sive Behen, Racine de Been blanc, weisser Behen, Widerstoss, Glidweich, Wurz. Secundum Rajum, radices sunt Faceæ orientalis carthami facie, flore luteo magno. De hac controversia nondum plane decisa vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 19. sq. & dudum ante ipsum, SALMAS. de Homonym. Hyl. Jatriæ. cap. 116. p. 209. sqq. admodum copiose. Optimæ censentur radices, quæ majores, nec cariosæ sunt, & amarorem quempiam haud ingratum linguæ imprimunt. His adscribitur virtus cordialis, & alexipharmaca. Sed videatur justa RIVINI censura de hac utraque Radice exotica rariore, in laudata sæpius Dissert. de Medicamentor. officinal. Censura, Cap. IV. p. 95. Vid. & alios laudatos a ZORNIO, loc. cit. p. 121.

BEEN rubri, Racine de Beenrouge, rothe Behen, Wurzel. Sunt Limonii maritimi majoris C. B. Hæ exotica radices, optimæ censentur, si sint recentes, & colore saturato rubro adpareant, nec non linguæ saporem adstringentem & subaromaticum imprimant. Easdem cum præcedentibus vires exerunt.

BETAE rubræ, Rapi rubri, Racine de Betterave, rothe Rüben. Coluntur in hortis, & siccatae rarius in usum accersuntur; etiam recentium usus magis est culinaris, quam medicus. Succus errhinum præbet egregium; mucum prolicet absque sternutatione: hinc illis, qui obstructione narium vel coryza sicca laborant, etiam ubi merus est Ozana, est proficiuus. Radix in suppositorium confecta & ano immissa, alvum stimulat.

RAD. BETONICAE, hujus laudatissimæ herbæ radicem rarissime in usum venire, quod multum ori stomachoque ingrata, nausæam, ructus, vomitumque provocet, commemorat quidem GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 187. post Sim. PAULLI, & alios nonnullos. At Jul. PALMARIUS, de Febre Pest. cap. 18. pag. 453. contra observat, illam ipsam radicem, præstantissimas vires sortitam fuisse, adversus venena, nec ulla qualitate

noxiam esse, etiam si majore dosi sumatur, adeo, ut inde commode misceatur sic dictis *Antidotis*. Dijudicent experti.

BISMALVAE, vide **ALTHEAE**.

BISTORTAE, *Serpentariae vulgaris rubrae, Colubrinae, Racine de Bistorte, Schlangen oder Nattes Wurz, Wurm-Wurzel*. Sunt indigenae, & nascuntur in locis humidis. Manifeste adstringunt; alexipharmacis & vulnerariis adnumerantur, item antifebrilibus, vid. **CARTHEUSER**, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. 6. cap. 3. pag. 361. An vero parem cum ipso divino cortice *Peruviano*, virtutem habeat, ad penitus supprimendas febres intermittentes, ut quidam tradunt, de eo quidem merito dubitatur; imprimis quum illam, spem nimis benignam de ipsa conceptam, saepius delusisse, nobis ipsis aliquot exemplis, compertum sit. Nihil quoque ipsam profuisse in levi *Gonorrhoea* sensum sistenda, ingenue confitetur **Clar. LOESEKE**, *Mat. Med.* pag. 455. Alias tamen virtutes ipsi tribuit **BOERHAAVE**, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 542. & **ZORN**. p. 130. item **GEOFFROY**, *Mat. Med.* Tom. III. p. 195. sqq.

BORAGINIS, *Buglossi latifolii, Buglossi veri, Buglossi urbani, Racine de Bourrache, Borragen, Borretsch-Wurzel*. Coluntur in hortis, sed raro in usum vocantur; tamen vis antimelancholica illis tribuitur. Vid. **GEOFFROY**, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 204.

BRUSCI, *Rusci myrtifolii aculeati, Myrtacanthae, Racine de petit Houx, de Rusc, ou Frélon, Beuschwurz, Mansdorn-Wurzel*. Sunt albicantes; saporem ab initio subdulcem, postea amarum produnt; copiose in Italia nascuntur. Olim vero in *Methone*, inde *Seneca Troad.* frequens rusci levibus *Methone*, ubi vid. *Interp. & Opiarium*. Diuretica, hydragoga, emmenagoga & antisterica sunt, & radicibus quinque aperientibus majoribus adnumerantur. Veteres dixerunt, esse Medicamentum aperientissimum, inquit **BOERHAAVE**, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 500. ut quoque expertus sum, habet omnes virtutes, quae praedicantur de *Lapide Colubrino* vel *Pedro del Porco*. Conf. **ZORN**. *Botanol.* pag. 587. & quos ibi laudat Auctores plures, item **TOURNEFORT**. *Hist. Plant. Paris.* p. 529.

BRYONIAE, *Vitis albae, vitis silvestris, Uvae anginae, Racine de Bryone, de Couleuvrée, ou de vigne blanche, Zaun-Rüben, Zaunreben-Wurzel, Stief-Wurz, Sündstürbsen-Wurzel*. A nonnullis quoque vocatur: *weisser Enzian*. Radix praegrandis, rapae instar, omnibus ferme nota. Saporem acrem, amarum atque nauseosum prodit. Interne si sumatur, valide purgat, & serum educit. Anthelminticis & emmenagogis adnumeratur. Datur in infuso ad scrupulos quatuor, vel drachmas duas; in substantia ad scrupulum unum. Externe discutit & resolvit. Hinc Arcanum antarthriticum & **WALDSCHMIDIO**, *Epist. Amab. ad Doleum*, p. 98. item dudum ante ipsum, *Zacuto Lusitano*, *Tachenio* & aliis, a quibus & pro praestantissimo Remedio & hydragogico & anhydro-

pico habetur. Vid. GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. III. pag. 223. sqq. Sed non sine ratione, dissentiente Cl. CARTHEUSERO, in *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. cap. 6. p. 136. a cujus partibus & nos stamus, quoad usum nempe Bryoniæ, violentissimi scilicet remedii Cathartici & Emerici, internum. Summa ergo cautione heic opus est, & natura ægrotorum prius quam diligentissime exploranda. De *Radicis Bryaniæ* autem singulari virtute, tumores inveteratos, & pertinaces glandularum scirrhus discutiendi vid. PLATERI *Observat. Med.* Libr. III. p. 655. sqq. Sed plura de utraque virtute, collecta lege apud ZORN. *Botanol.* p. 144. sqq. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* pag. 250. & præsertim BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 497. ubi totus quasi in laudes Bryaniæ effunditur, atque ita copia virtutum ipsius veluti obrutus, præfatur: *Vires Rad. Bryaniæ quod attinet, non possum omnes explicare; nam quidem quatuor prælectionibus opus haberem &c.* ubi vid. in sequentibus plura; add. SIMON PAULI *Quadrup. Botan.* pag. 33. hanc in hysterica passione Malda. pag. 1284, in mania Sydenham commendaverunt, vid. VOGEL. *Hist. Mat. Med.*

RAD BUGLOSSI, Linguz bovis, Buglossi angustifolii, *Racine de Buglosse*, *Ochsenzungen-Wurzel*. Cum radicibus Boraginis coincidunt, ideoque raro etiam in usum vocantur. In decoctis ramen pectoralibus, cum fructu adhiberi observavit BOERHAAVE *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 272.

CALAMI aromatici, *Calmus*, vid. ACORUS.

CAPPARIS, vel Capparidis spinæ fructu rotundo minori, *Racine de Caprier*, *Cappern-Wurzel*. Copiose nascuntur in Apulia. Albæ sint, & non cariosæ, quas eligas. In officinis ad cortices referuntur, & inter radices quinque aperientes minores numerantur. Spleneticis, hypochondriacis & arthriticis commendantur. Usus est in infusis. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 513. & imprimis ZORN. p. 162. ibique laudatos Auctores, item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 252.

CARDOPATII, Cardopatix, Carlinæ humilis. Chamæleonis albi, Karlinæ, Cardui panis & pacis, Cardui Angelici, *Racine de Carline, ou Chardonnette*, *Eberwurzel*. Carlina, quasi Carolina, dicitur a *Carolo Magno*, cui per quietem, alexipharmaci & antidoti loco, monstrata divinitus traditur, quum ejus exercitus, eo quidem tempore, dira pestilentia affligeretur, observante, post alios, BOERHAAVIO, *loc. cit.* & HERMANNO, *Cynof. Mat. Med.* pag. 54. ubi & plura de hac laudatissima Rad. Conf. VALENTINI, *Hist. Simp. Ref. Lib. II. cap. 15. p. 113.* LANGII *Epist. Med.* 21. Libr. II. pag. 587. In locis montosis & apricis nascuntur, & in Ducatu Wirtembergico copiose occurrunt. Tractus Bohemiæ, Helvetiæ, Moraviæ, Thuringiæ & Hercyniæ his quoque abundant. Saporem & odorem aromaticum linguæ & naribus imprimunt haud ingratum. Virtutes alexipharmacas, anthistericas, hidroticas, carminativas, & stomachicas possident. Vid. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 9. pag. 70. seqq. præcipue BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 154. & laudat. ZORN. p. 169.

RAD. CARDUI benedictæ, Cardui sancti, *Racine de Chardon benit*, *Char-*
dobenedicten, *Wurzel*, *Spinnen*, *Distel*, *Wurz*. Est planta hortensis. *Radices ra-*
rius in usum vocantur; sed herba frequentissime.

CARYOPHYLLATAE vulgaris, Sanamundæ, Lagophthalmi, *Racine de Be-*
noite, *Benedicten*, *Wurzel*, *Wein Wurzel*, *Nägelein*, *Benedict*, *Wurz*. Nascun-
tur in locis incultis, ad sēpes & dumeta. Odorem & saporem caryophyllaceum referunt. Co-
lorem interius carmesinum sectio ostendit; cerevisiam ab acore præservant; ceterum vim robo-
rantem, Aphrodisiacam, vulnerariam, præsertim anthypochondriacam, pectoralem & uterinam
exercere dicuntur. Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII cap 4.
p. 410. sqq. & ZORN. *Botanol.* p. 172. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 264.
& præsertim BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 64. sqq. ubi plura de virtute hu-
jus benedictæ radice, ut & apud TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 254.

CAVAE, vide Aristolochiæ retundæ cavæ.

CEPAE, *Oignon*, *Zwiebel*. Diversæ sunt ceparum species, ratione coloris, ma-
gnitudinis, formæ & usus, qui & culinaris est, pro sanis, & medicus pro ægrotis, tam
internus quam externus; tam varius & multiplex utrinque, ut una cum *Allio*, pro Ru-
sticorum Theriaca non immerito habeatur cepa. Virtutibus enim raris pollere tradi-
tur, nimirum diuretica, diaphoretica, alexipharmaca, asthmatica, nephritica, anhydrotica,
anthelmintica, emmenagoga, & prophylactica, item & anodyna in hemorrhoidibus cæcis do-
lentibus, antitoxica contra morsus canis rabidi, & aliarum bestiarum venenatarum; immo in
pestilentia ipsa, ut alia plura magna præsidia ab olidarum ceparum usu utroque expectan-
da, jam præteream, de quibus vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 281. seqq.
BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 617. sq. Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 250.
seqq. BOECLER. *Cynof. Mat. Med. Contin.* p. 16. seqq. & potissimum ZORN. *Botanol.*
p. 183. sqq. quosque ibi laudat Auctores plures, istorum Deorum Ægyptiorum in hortis
nascentium laudatores. Ex cepis quoque paratur *Mercurius Veneris vegetabilis*, sed im-
proprie sic dictus, cujus infra Part. II. descriptionem dabimus ex *Collectaneis Leydensibus*.

CHELIDONII vulgaris majoris, *Chelidoniæ majoris*, *Racine de grande Che-*
lidoine, *groß Schellkraut*, *Wurzel*. Tota planta succo acri & luteo turget. Chelido-
nia dicitur, quia nonnullis persuasum est, quod hirundines hâc oculis medeantur. *Iæ-*
ericis & *hydropicis* commendantur. Vid. ETTMÜLLERI *Med. Hipp. Chym.* p. 108. KOENIG.
Reg. Veger. pag. 44. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 311. sqq. qui tamen mox
p. 312. ex eodem Kanigio observat, majorem Rad. Chelidoniæ dosin horrenda inducere
symptomata, hinc & *Rajum* atque *Lobeliū* liberaliorem ipsius usum merito interdixis-
se. Contrarium tamen senserunt Keglerus, Hoffmann. *Palmarius*, & alii, vid. ZORN.
Botanol. p. 196. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 15. sqq.

RAD. CHELIDONII, sive Chelidonie minoris, Ficarie minoris, Scrophularie minoris, Chelidonii rotundi folii, Ranunculi præcoci rotundi folii, *Racine de petite Chelidoine, Seigwarzen, Wurzel, Klein Schellkraut, Wurzel, Scharbockkraut, Wurzel.* Vere novo colligantur. *Splenetica & antiscorbutica vis illis tribuitur. Recentes contrusa, & croco pulpâque pomorum intermixta, ad tumores & dolores hæmorrhoidum sedandos, commendantur.* Vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p.33. sq.

CHINAE, Chinnæ, Cinæ, Sin. *Fou ling, Racine desquine, China, Wurzel, Pocken, Wurzel.* Hæc planta, quæ demum circa annum 1535. nostro orbi innotuit, a plerisque pro *Smilacis* specie habetur. KAEMPFERUS sub nomine *Smilacis minus spinosa, bacca sive fructu rubicundo*, Japonensibus *Sankira*, officinis China dictæ, describit, atque in incultis locis, inter filices & vepres, luxuriari perhibet, in *Amanit. Exot. Fascic. V. Class. I. p. 781. sqq.* ad VALENTINI *Hist. Simpl. Refor. Lib. II. Sect. II. cap. 13. p. 112.* & præsertim *Ind. litt. Epist. III. pag. 393. seqq.* BOERHAAVIUS *Hist. Plant. Tom. I. pag. 174.* Dillenius, & van Rogen, *Rajum* secuti, pro radice *Senecionis Asiatici, scapo nudo, Rapi folio, floribus maximis*, quæ Malabaribus *Paringchecka* nominatur, eam habent. His quoque *Commelinus & Swalbe* accedunt. *Nierembergius* vero, etiam *China Mexicana* mentionem habet, atque plantam repentem describit. Cum vero Characteres *Smilacis & Senecionis* multum inter se differant, opinamur, radices, quæ nobis pro *Chinâ* venduntur, e duabus plantis esse depromptas, a *China* proprie sic dicta diversis; aliæ enim lignosæ, minores, rubicundiores, & ponderosiores sunt; aliæ majores, farinaceæ, & leviores deprehenduntur, & has *Senecionis*, priores vero *Smilacis* radices esse putamus, de qua controversia vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. Sect. I. p. 31. sqq.* item BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I. p. 174. & Ind. Hort. Leid. Tom. I. p. 117.* In utraque India progerminant. Orientalis in Malabara, Cuncan, China, aliisque regionibus; Occidentalis in nova Hispania, & Peru nascitur. Coloris sunt externè fusci, interne ex albo rubescentis. Elige recentes, non cariosas, ponderosas, aiunt præjudiciis occæcati, quid enim refert utrum his dotibus gaudeant mæx? Vermes nil nisi perenchyme farinaceum consumunt; manet resina, pars præcipua, quoad pondus, minor quantitas chinæ compactioris quam levioris modò adhibenda, ea punctum idem dicimus de jalappâ. Radices china in morbis serosis, lue venerea, podagra, & ceteris, præscribi solent. Usus est in decoctis. Vid. huc imprimis magni VESALII Epistola lectu dignissima, de Radice China, Tom. II. opp. per H. BOERHAAVE editorum. Item Auger. FERRERII, & BRASSAVOLI, de eadem Radice, ejusque usu, Libri singulares. Vid. & maxime GEOFFROY, loc. cit. pag. 33. seqq. ubi plura de miris variisque China virtutibus, ut & apud VALENTIN. in Epist. III. *Ind. litt. p. 394. sqq.* item apud NEUHOF. in Descriptione Regn. Sin. cap. XV. pag. 343. sqq. & Baptist. du HALDE, in præstantissimo & amplissimo opere novissimo, de magni illius Regni Sin. descriptione. Part. I. cap. 1. pag. 31. Ad innumeros quoque morbos curandos, Radice Chinæ uti Ægyptios, adnotavit Prosper ALPINUS, de Med. Ægypt. Lib. IV. cap. 1. p. 253. Vid. plura apud ZORN. p. 199. seqq. Sed hujus salutaris Rad. laudes limitare voluit singulari Diff. JUCHIUS; item Cl. CARTHEUSERUS, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. 13. cap. 7. p. 425.

RAD. CICHORII hortensis, sativi, Seris sativæ, *Racine de Chicorée, Wegwarten, Garten, Wegwarten, Zindläufte-Wurzel*. Educantur in hortis, & efodiuntur vel novo vere, vel autumnio adulto. Carnosæ sunt eligendæ; rejiciantur lignosæ. *Ad vitia hepatis & bilis solent præscribi; Etiamque rei culinariae inserviunt.* Insignes præsertim virtutes antimelancholicas jussulis Cichoraceis tribuit, & singulari exemplo probat, *Joh. RHODIUS*, Cent. I. *Obs. Med.* 44. referente ex eodem, *VERZASCHA, Obs. Med.* 69. pag. 147. *De usu vero Decocti Radicis Cichorii in phthisi, polychresto, post Cratonem, singularis Joh. Georg. FUCHSII extat observatio, in Ephemerid. Acad. Nat. Curios.* Cent. VI. 81. p. 338. sqq. Conf. *GOEZ. de Script. Stahl.* pag. 146. & imprimis *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 322.* Item *BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 138.* & *TOURNEFORT, Hist. Plant. Paris. p. 327. seqq.* nec non *Commerc. litt. Med. Norimb.* Anno 1733. p. 207. Vid. plura apud *ZORN. Botanol. p. 204. sqq.*

CICHORII, Cichoriæ agrestis sive silvestris, Intybi erratici, Intybi rustici, Ambubejæ, Rostri porcini &c. *Racine de Chicorée sauvage, wilde Wegwarten, Wegweiß, Zindläuf-Wurzel*. Sponte nascuntur in locis incultis circa calles. Si vario ignis gradu decoquantur, laticem vel flavum, vel smaragdinum tingunt, & ipsi quem possident, saporem amarum communicant, viribus pares sunt, præcedentibus. Plurimas tamen virtutes eximias, præsertim in variis morbis chronicis, & affectibus rheumaticis & scorbuticis ipsi tribuit *Cl. CARTHEUSERUS, Fund. Mat. Med. Part. Sect. IX. cap. 3. pag. 484.* de quibus plura vid. apud *ZORN. pag. 205. seq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 321. sqq.*

COLCHICI albi, non venenati. Vide *Hermodactyli*.

De ipso vero Colchico altero venenato, floribus dilutius cœruleis, aut nonnihil interdum purpurascens, *Celeb. quondam WEDELIUS*, longa experientia inductus, & tandem convictus, magna fiducia tradidit, præsentissimum & præstantissimum, esse Amuletum prophylacticum contra quosvis morbos contagiosos, & ipsam quoque pestilentiam truculentissimam, edita in vulgus singulari *Dissert.* sub titulo: Experimentum curiosum de Colchico veneno, & alexipharmaco simplici & composito, *Jenæ 1718.* quam impense laudat, adductis diligenter ex ea, rationibus & exemplis *Wedelianis*, *GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. III. p. 351. seqq.* ubi plura de hoc ipso Colchico. Quam tamen virtutem alexeteriam venenatissimæ huic plantæ vulgo tributam, jam olim in dubium vocavit *Monagetta*, & post ipsum *B. RIVINUS, Dissert. de Peste Lipsiensis, p. 63.* ne de aliis dicam, perquam exiguam, aut pæne nullam id genus Amuletis fidem habentibus. Interea plura de hac controversia, ex diversa Colchici hujus efficacia vid. apud *ZORN. Botanol. p. 220. add. BOECLER. Cynosur. Mat. Med. Cent. pag. 71. & Bod. a STAPEL ad Theophrasti Hist. Plant. Lib. IX. p. 1143. seqq.* Sic ergo Colchicum intus assumptum, deleterium est certissimum; extra vero appensum, alexeterium, sed forte adhuc incertum, nisi forsitan incertissimum. Jure enim vereor, ne in ejusmodi experimentis, ab Amuletis & prophylacteriis desumptis, fallacia non causæ, ut causæ, quam sæpissime committatur. Interea tamen reverentia ductus, nolim temerario ausu, peccare in ipsos cineres *Wedelia-*

nos, quos singulari quidem studio ac pietate, adhuc veneror. Sed satis jam de his, data hic commoda occasione.

RAD. COLUBRINAE. Vide Bistortæ.

CONSOLIDAE majoris, Symphyti majoris, *Racine de grande Consaude*, *Oreille d'Ane*, *Wahlwurzel*, *Schwarzwurzel*, *Schmeerwurzel*. De singulari symphyto Constantinopolitano, Boraginis folio & facie, flore albo, vid. iconem & descriptionem, apud TOURNEFORT. *Itiner. Epist. XII. Tom. II. p. 243. seqq.* In locis humidis sponte nascuntur; etiamque coluntur in hortis. *Mucilagine abundant, & multum adstringunt*; Inde rustico cuidam per hanc radicem, ex joco, vino Malvatico infusam, fauces ita constrictas fuisse, ut pene strangularetur, & fœminam, jam matrem, ex eadem radice, petulantis & lascivæ ancillæ dolo, balneo injecta, angustiores intactæ virginis naturam pæne recepisse, jucunde narrat *Hæchstetterus, Observat. Med. 5. Decad. III. p. 234. seqq.* & ex eo B. HEUCHER. *de Plant. Hort. Med. Wittemb. p. 997. sq. Tom. II.* Opp. Eadem quoque virtus amillæ virginittatis damna irreparabilia alias, utcumque reparandi, ab *Hoffmanno* & aliis, tribuitur *Alchimilla* majori, ut infra, ad ipsam *Alchimillam* ex GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 54.* notebimus. *Decoctis vulnerariis, & emplastris catagmaticis immiscetur. Cataplasma ex radicibus scilicet consolidate majoris, ad contusiones & suffusiones multum celebratur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 316* ubi plura de insigni hujus radicis usu tam interno, quam externo, late commemorantur. Ulum tamen internum vix admittit CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XV. cap. 3. pag. 557.* licet plures eum commendaverant, quos vid. apud ZORN. *pag. 654. seqq.*

CONTRAYERVAE, *Drackenz*, *Cyper*i odori *Peruviani*, *Radicis Bezoardicæ*, & alexipharmacæ, *Racine de Contrayerve*, *peruvianische Gist Wurzel*. *Nodosæ sunt atque fibrosæ; colore rufæ exterius, sed pallido interius adparent.* Multum diuque inter auctores vitiligatum fuit, quænam planta ex his radicibus proprie progerminaret? *Hermannus* eam nominat: *Clematitidem passionalem Peruvianam, folio bifido, Muntingius*, ob similitudinem foliorum; *Ferrum equinum volubile* vocat. PLUMIER in opere, *de novis plantarum Americanarum generibus*, plantam istam appellat: *Dorsteniam, Sphondilii folio, radice dentata.* Vid. Cl. LUDWIG. *Definit. Gener. Plant. 940.* *Linnaeus* & alios rei herbariæ Scriptores, item GEOFFROY, *loc. cit.* Ex provincia Peruviana, quæ *Charcas* audit, ad nos transmittuntur. *Drackenzæ* appellantur a Clusio, in honorem *F. Drake*, qui primus has radices in Europam transportasse creditur, observantibus, *Geoffroy*, *Boerhavio* & aliis. Optimæ censentur radices recentes, ponderosæ, & quæ subadstringentem & aromaticum saporem linguae imprimunt. Extracta tam pluviali aqua, quam spiritu vini, colorem rubrum exhibent. *Contrayerva* est vocabulum Hispanicum, quod significat: *contra venena.* Sunt alexipharmacæ, roborantes, sudorem moventes; & specificæ ad dysenteriam malignam commendantur. Plura de his eximiiis virtutibus præstantissimæ hujus in medendo Radicis, vid. in singulari WEDELII *Dissertat. de Contrayer-*

Contrayerva, nec non in GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Art. X. p. 36. seqq. & CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 4. p. 408. seqq. præsertim ZORN. *Botanol.* p. 225. & CHARAS, *Pharm. Reg.* Tom. I. p. 231.

RAD. COSTI amari, officinalis, Comageni, iridem redolentis, *Racine de Costus amer*, *bittere Costus Wurz*. *Costus Indicus*, *Viola martia* odore. *Mus. Zeil. Tsjana-Kua.* H. M. Part. II. Tab. 8. *Chianfou*, *Sinenfium*. Radices sunt solidæ, crassæ, oblongæ, interdum per medium dissectæ; exterius cinereum vel pallidum colorem, interius albicantem ostendunt; saporem aromaticum & subamarum linguæ imprimunt, & iridem Florentinam redolent. *Costus*, olim ex Arabia & Syria advectus est, & idcirco Arabicus & Syriacus nuncupabatur. In nemoribus verò Malabaræ, Brasiliæ & Surinamæ etiam crescit. Vid. SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jatr.* cap. 88. pag. 128. seqq. Planta est graminifolia, quæ florem in caulis foliosi vertice, profert. Terminatur vero hic caulis capitulo piriformi imbricato, squamis ovatis, obtusis, concavis, è quibus protuberant flores candidi, singuli. Perianthium parvum tridentatum germini insidet. Petala sunt tria lanceolata, concava, erecta, æqualia. Nectarium monophyllum, magnum, oblongum, tubuloso inflatum, ore ringens, bifidum in duo labia, e medio reflexum. Antheræ duæ parallelæ. Capsula seminalis subrotunda, trilocularis; semina plane triangularia. De his diversis Costis, eorumque virtutibus medicis bechicis cephalicis, hystericis, diaphoreticis, diureticis, & antitoxicis, vid. late tractantem GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. cap. I. Artic. XI. p. 40. sqq. ZORN. *loc. cit.* p. 243. DALE *Pharmacol.* p. 329. sqq. & CHARAS, *Pharm. Reg.* Tom. I. p. 232.

COSTI dulcis, *Racine de Costus doux*, *süsse Costus Wurzel*. *Bontius*, *Acosta*, *Garcias* ab Horto, *Clusius* & alii plures perhibent, quod ex hac radice illa planta progerminet, cujus descriptionem ex *Horto Cliffortiano* LINNAEI. p. 2. modo dedimus. Hæ Costi dulcis radices, a radicibus costi amari, non, nisi loco natali & vetustate radicum differunt. Vetustate enim colorem obscuriorem induunt, & amaritudinem quampiam contrahunt. Hinc veteres radices, sub nomine Costi amari veniunt; Radices vero recentes & albicantes Costum dulcem constituunt. *Utriusque vires sunt stomachica, uterina, carminativa, & alexipharmaca. Ad compositionem Theriaca adhibentur. Urinam odore violaceo imbuunt.*

RAD. CUCUMERIS silvestris, *Cucumeris asinini*, *Elaterii*, *Racine de Concombresauvage*, *Pfeilsürbis Wurzel*, *Springfürbis Wurzel*. Sunt radices majores, rapi instar. Est planta annua, & educatur in hortis. Ex fructu *Elaterium* paratur. Alvum violenter movent; raro ad usum internum præscribuntur, nisi hydropicis. Recentes ad unguentum de *Arthanita* adhibentur. Conf. huc *Jo. Wilhelm. EBERHARDI* *Disfert. singularis*, de *Elaterio*, & plura apud ZORN. p. 243. sqq.

CURCUMAE, *Racine de Curcuma*, *Safran des Indes*, *Gilbwurz*, *Gelbsücht Wurz*, *gelber Ingwer*. *Mangella-Kua.* H. M. Arabibus *Curcum*, aliis *Terra merisa*.

Radix, Zingiberi similis est, & intrinsecus saturâ flavedine conspicua. *Celeb. BOERHAAVIO sunt Cannacori radice crocea. Hist. Plant. Tom. II. p. 597. & Indic. Plant. Hort. Leid. Part. II. Ex India Orientali advehuntur. Recentes, ponderosæ, quæ cariei sunt expertes, gustuique saporem aromaticum imprimunt, eligantur. Incidentem & solventem vim exerunt; Hydropicis atque ictericis commendantur; & præter usum, quem arti salutarî præstant, tinctoribus quoque inserviunt. Indis, ad cibos tingendos, vicem croci gerunt. Vid. Cl. BÜCHNERI Dissert. singularis de Curcuma officinar. ejusque genuinis virtutibus, item ejusdem Fund. Mat. Med. p. 234. conf. & Cl. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 3. p. 33. sqq. item ZORN. p. 249.*

CYCLAMINIS, Arthanitæ, Cyclaminis orbiculato folio interne purpurascens, *Racine de pain de pourceau, Schweinsbrod, Erd: Aepfel, Wald: Rüben, Erdscheib: Wurz.* Radices autumnæ colligendæ sunt. Gustui primum mucilaginosum, & brevi post acrem ac fervidum saporem patefaciunt. Vehementer resolvunt, ideoque eb vim, quâ menses & fortum pellunt, caute, prudenter & religiose in usum vocandæ sunt. Recentes ad unguentum de Arthanitâ adhibentur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 391. seqq. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. pag. 621. & maxime ZORN. pag. 251. sqq.

CYNOGLOSSAE majoris vulgaris, Cynoglossi sive Linguae caninae, *Racine de cynoglosse, de langue de chien, Hundezungen: Wurz.* Sponte ubivis nascuntur, præsertim verò in locis aridis & circa sæpes. Refrigerantem & adstringentem vim possident; vulnerariis adnumerantur; & pilulas de Cynoglossò, in officinis ingrediuntur. De quibus infra, suo loco. Præterea anodina sunt; humorum acrimoniam obviunt, & ad fluxum alvi, hæmoptysin & alia commendantur. Vid. huc SCHRECKII Dissert. recentissima, de Cynoglossò. Altorffii 1753. Sed plura apud ZORN. p. 256. Add. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 275. & LOESEKE, Mat. Med. p. 570. seq. imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 394. seqq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascunt. p. 74.

RAD. CYPERI longi odorati, Cyperi odorati, Panicula sparsa speciosa. *Racine de fouchet long, lange Cyper: Wurz.* Vires, cum sequentibus, easdem, possident. Judice BOERHAAVIO, loco mox laudando, Cyperus longus præstantior est, rotundo, licet Simon PAULLI in contraria opinione versetur, loco statim citando.

CYPERI rotundi, Orientalis majoris, C. B. Cyperi Syriaci & Cretici, *Racine de fouchet rond, runde Cyper: Wurz.* Cyperus longus in Gallia, præsertim in Provincia & Italia occurrit; rotundus vero ex Ægypto & Orientalibus plagis adfertur. Ab Ægyptiis Hodweg, vocatur, & in lacubus aliisque locis paludosis nascitur. Alpin. Radices odoræ, ponderosæ, & cariei expertes, eligendæ sunt. Ad odoramenta Cyperi Rad. ut plurimum adhibentur; vim stomachicam, discutientem, & urinam moventem, exercent, si interne sumantur; imprimis autem alexipharmacam & antilæmicam, adeo, ut illa radix pulve-

rata, ad Drachmam unam, cum vino albo, aut aqua cardiaca, assumta, multos peste corruptos strenue vindicaverit, observante PALMARIO, de Febre Pest. cap. 18. p. 458. ubi & addit idem, solam externam illius fragrantiam, pestilentis, aut aliter corrupti, aëris inquinamenta discussisse. De aliis vero ipsius virtutibus, vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 50. & Sim. PAULLI, Quadripart. Bot. pag. 283. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. pag. 631. & CARTHEUSER, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 4. pag. 36. seqq. Paucissima vero, quod mirum, præter morem suum, habet ZORN. p. 259.

DENTARIAE majoris, Squamatae, Squamariae, Anblati, Heptaphylli, Coralloidis, *Racine de grande Dentaire, Schuppen, Wurzel, Streubelwurzel, Creuz, Wurzel.* Nascuntur in locis opacis; & vere primo sunt colligendæ. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 438. *Rarius in medicos usus vocantur; Aqua, ex illis destillata, antepileptica creditur, quam Noribergensibus potissimum frequentiore in usu esse, observat Sim. PAULLI, Quadrip. Bot. p. 59. qui tamen ipse alia remedia experientia magis probata ipsi potius præfert.*

DENTARIAE minoris, Dentariae pentaphyllae, Violae dentariae, Saniculae albae, Symphyti dentarii, *Racine de petite Dentaire, Zahn, Wurzel, weisse Steinbrechwurzel.* Ex Helvetiâ adferuntur. *Adstringunt, & siccant; Herniosis & vulneratis conducunt.*

DENTIS Leonis, vide Taraxaci.

DICTAMNI albi, Diptamni offinalis, Fraxinellæ, Fraxini pumilæ, *Racine de Fraxinelle, de dictame blanc, weisser Diptam, gemeiner Diptam, Asch, Wurzel.* In montosis locis Gallia, Italia, Germaniæque nascuntur. Cariei expertes & parte lignosa interiore privata, albicante colore se commendunt, quas eligas, radices. *Vis alexipharmaca potissimum, & anthelmintica illis adseritur; ad Epilepsiam profligandam, menstrua & lochia propellenda quoque commendantur.* Vid. huc Cel. BÜCHNERI Dissert. de Fraxinella, & Fund. Mat. Med. p. 239. add. imprimis ZORN. Botanol. p. 265. ubi plura, & LOESEKE, Mat. Med. p. 174.

RAD. DORONICI, Doronigi latifolii, Scorpil radice, Romani, *Racine de Doronic, Gensfen, Wurzel, Schwindelwurzel.* Vid. huc præcipue SALMAS. Exercit. de Homonym. Hyl. Jatric. caput 54. pag. 64. & WELSCH Dissert. de Ægagropilis, p. 20. sqq. ubi & paucis interjectis, p. 24. seqq. operose & copiose contra Matthiolam, Hofmannum, & alios, ostendere voluit, Doronicum haud esse venenatum, nixus potissimum dubia Gesneri auctoritate, de qua mox plura. Crescunt in montibus Helvetiæ, Tirolis, Stiria, & Austria. Elige, quæ non cariosæ sunt, sed albicantes adparent, & gustui sub dulcem, aromaticum, acrem saporem imprimunt. Conf. RENOD. Mat. Med. Lib. I. cap. 62. p. 397. & imprimis TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 433. sqq. ubi exa-

Atissima descriptio. *Doronicum* pro specifico contra vertiginem habetur, & ad nonnullas compositiones pharmaceuticas adhibetur, ut ad species *Diambra*, species *Cordiales*, species *Diamargarita calidas*, & *Electuarium de Gemmis*, ut & species letificantes *Rhosis*. Vid. imprimis *Vit. RIEDELINI Lin. Mat. Med. A. 1696. Mens Jan. Obs. IX. p. 13. sqq.* ubi de mira *Doronici* virtute contra vertiginem uberius tractatur, allatis quoque exemplis & historis, ab ipso Auctore observatis, vid. & ibidem, *Mens Febr. Obs. 16. pag. 78. conf. ZORN. Botanol. p. 267. sq. & LOESEKE, Mar. Med. p. 175. seq. item III. HALLERI Orat. de Botan. utilit. pag. 160. Opusc. Botan. ubi Gesnerum suum potissimum laudat, quod cum ipso suae vitae periculo, primus, hujus ambiguae radice periculum fecerit, ausu ingenti, & successu felici, vid. *Epist. 20. Lib. II. p. 74. item pag. 78. & tractatum de Aconito Dioscor. Epist. adjectum. p. 12. sqq.* quod tamen negat, post *Costaum*, & *HOFMANNUM, Lib. II. de Med. Off. p. 89. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 66. & p. 151. qui hanc ipsam Rad. Gesnero mortiferam fuisse potius asserit, sed reclamantibus aliis, praesertim Welschjo, qui eum pestilentia potius extinctum fuisse, tradunt. Ipse interea Boerhaave Doronicum merito inter plantas venenatas refert, cum aliis multis, laudatis & ZORN. loc. cit. p. 267. & Sim. PAULLI, pag. 14. & 16. licet non desint, qui contrarium tueantur, ut ibidem videre est. Sed praestat, tutiora & mitiora sequi.**

EBULI, *Sambuci humilis, Sambuci agrestis, Chameaetes, Racine d'ieble, Aetich, Acker, Solanderwurz.* Cortices radice solum modo in usus medicos vocantur, parte lignosa penitus abjecta. Vehementer purgant, & inter *hydragoga* numerantur. Vid. *Diff. Cl. JUCHII de Ebulo, ejusque usu medico*, qui tamen perquam caute & circumspice instituendus, imo plane omittendus, ob vim nempe ipsius *Ebuli*, catharticam & emeticam atrocissimam & violentissimam, ut sapienter post alios multos, monet *Cl. GEOFFROY, Tom. III. Mat. Med. p. 417. sqq. Conf. ZORN. pag. 272. ubi plura, & GESNER. in Epist. item BOERHAAVE, Hist. Plant.*

RAD. ELLEBORI albi, *Veratri flore sub viridi, Racine d'Ellebore blanc, weisse Nieswurz, Schampanierwurz.* Crescunt in locis asperis & montosis *Helvetiae, Silesiae, Austriae*, aliisque *Germaniae* provinciis. *Tournefortius* distinguit, inter *Elleborum & Veratrum*. Album potius *Veratrum* nuncupari debere censet, quod & *Rajus* monet, item *BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 375. cum SALMASIO, Hyl. Jatr. p. 57. seqq.* Differt enim ab *Helleboro*, quod corniculis careat, & marginatum semen ferat; hinc & diversis etiam nominibus haec duo genera esse distinguenda, perhibent. Et si in minutiore dosi exhibeantur, acriter tamen per superiora, & inferiora purgant, & nonnunquam convulsiones excitare solent. Hinc in substantia nemini dari fas est, nisi sit robustissimus, maniacus vel melancholicus. Sufficiat grana sex, ut plurimum octo, pro una dosi praescripisse. Securius est, si prius vino macerentur, & sic ferocitate sua, aliqua ex parte, priventur, ubi ad scrupulum unum dari possunt. Frequentissimus usus *Ellebori* in eo consistit, ut pulveribus sternutatoriis intermiscetur. Caute tamen adhibendus, & in exigua dosi. Vid. *CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. 7. cap. 6. p. 414. & BOERHAAVE, loc. cit. p. 375. Etiam egregium medicamen est porcis. Succus Ellebori albi, vulneribus inditus, lethalis est. Tela & alia armorum genera huic succo intincta, si non lethalia,*

insanabilia saltem vulnera efficiunt. Hippocratem quidem ipsum, ceterosque ipsum sequutos Medicos veteres omnes Helleboro albo, maxima tamen cum circumspectione, frequentius olim usos fuisse, id profecto mirum non est, in tanta nempe, eo tempore Remediorum tutiorum & mitiorum penuria; id vero contra magis mirum, imo severa potius castigatione dignum est, vel nostro ævo, repertos esse tam protervæ audaciæ Medicos nonnullos, qui in tanta meliorum & benigniorum catharticonum abundantia, nihilominus tamen in usum internum ancipitem, imo præcipitem rectius revocarent & impense commendarent terribile illud Medicamentum, ut *Plinius* recte vocat, Elleborum nempe album, quorum quidem, quod jure quis miretur, ingentem catervam producit, cui se ipse, more solito, lubentissime immiscet, *FRICCIUS* ille, toties jam notatus, de *virtute Venenorum Med.* cap.XI. quibus add. *Paracelsus, Castellus, Bauschius, Rulandus, Hermannus*, imo quod merito mireris, ipse *GESNERUS*, Lib.I. *Epist. Med.* p. 12. b. & p. 13. b. & passim in sqq. aliique, præsertim vero *Pet. Salius*, diversus, merito hinc reprehensus a *Simon PAULLI*, in *Quadripart. Bot. Class. I.* pag. 6. quem ut proinde, in damnando penitus interno Ellebori albi usu, aut abusu, omnes hodie merito sequuntur sanioris judicii & sanctioris conscientiæ Medici, ut post *Ludovicum, Ettmüllerum, Lentilius, Wedelius, Muraltus, Rivinus, Hoffmannus, Boerhaavius, Pechlinus, Heucherus, Büchnerus*, *BENIVEN. Obs. Med.* § 2. p. 210. seq. *GEOFFROY, Mat. Med.* Tom. II. p. 76. *ZORN.* p. 272. & innumeri alii. Caput ergo, sit venia dictæ & justæ indignationi, Caput inquam, habet haud dubie, nec duobus Elleboris, imo ne tribus quidem Anticyris sanabile, quisquis post tot gravissima præstantissimorum Medicorum testimonia, post tot insuper luctuosissima exempla, nihilo minus tamen adhuc in usum internum advocare proterve ausus fuerit teterrimum illud & abominandum Remedium, Elleborum nempe album, ob horribiles effectus, non albo, sed nigro, imo nigerrimo potius lapillo semper notandum. Est enim Elleborus albus planta, *Equis magis, quam Hominibus idonea*, recte sic judicante Summo *BOERHAAVIO*, Tom. I. *Hist. Plant.* p. 376. Reddenda igitur *Equis*, quæ Equorum sunt, & Hominibus, quæ Hominum. Quæ enim Remedia solum juvant jumenta, ea esse profecto non possunt humanæ salutis adjumenta, sed potius nocumenta. Pertinet igitur Elleborus albus magis ad Hippiatros, quam ad Andriatros, ut sic loqui liceat.

RAD. ELLEBORI nigri, Hellebori nigri angustioribus foliis, flore Roseo, Melampodii, Veratri, *Racine d'Ellebore noir, schwarze Nießwurz, Criswurz.* Conf. huc *Dissert. nostra de Moly Homericæ*, Lips. 1716. Elleborus niger optimus in *Stiria* nascitur. Radices nigre, longæ, fibrosæ, atque carnosæ eligendæ sunt. Pharmacopœis, ne helleboratrum, qui hellebori albi species est, pro vero nigro emant, summa cautela & attentione opus est. Folia Hellebori nigri veri, sunt glabra, atque servata, & si separatim spectes, lauri foliis non multum dissimilia. Flos roseus, *Bauhini.* Rarissime solus, nisi sine febre delirantibus, in substantia præscribi, & propinari solet. Plerumque in infusis, & vinis medicatis, ad humores melancholicos educendos commendatur. Robustissimis hominibus à granis quindecim, ad drachmam dimidiam, in substantia porrigitur; in in-

fufis vero ad drachmam integram, imo unam semis. Conf. SCHULZII Dissert. de Helleborismis veterum, & BACHOVII Dissert. de Helleboro nigro, item MEZGERI, & BÜCHNERI de eadem Radice cathartica, Dissertationes. Olim quoque Agathinum integrum de Helleboro, conscripisse Librum, meminit Cal. AURELIAN. Libr. III. Acut. Morb. cap. 16. Interim licet aliquanto mitior sit Elleborus hic niger, illo altero albo; tamen & æque circumspicte est adhibendus, & non promiscue cuivis ægroto præscribendus; conf. BORRICHII Dissert. de Venenis, p. 218. Dissert. Acad. Tom. I. & VERZASCHA. Obs. Med. 73. p. 157. imprimis TOURNEFORT. Itinerar. Tom. III. Epist. 21. p. 348. ubi exempla de diris Ellebori nigri effectibus leguntur; quæ & de juvene divite perquam funestum, retulit SALMASIUS, in Exercit. de Homonym. Hyl. Jatric. cap. 50. p. 55. ubi in sequentibus plura de utroque Elleboro. Item de aliis, Tim. a GÜLDENKLEE, Cas. Med. 6. Lib. VII. p. 312. & ex eo WEDEL. Amœnit. Mat. Med. pag. 251. vid. & SEIDEL. de morbis incurabil. p. 138. Add. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. X. cap. p. 537. seqq. præsertim ZORN. Botanol. p. 276. sqq. ubi innumeros pæne in utramque sententiam, allegat Auctores, maxima diligentia collectos, quibus ad. LOESEKE, Mat. Med. pag. 122. Haber enim etiam vim suam Arasticam & non nihil causticam, & sæva sapius tormina, cum acri tenesmo, item fluxum alvi frequentem, nonnunquam etiam cruentum, concitat, de quo nobis exempla constant, & observavit quoque ipse Hoffmannus, cum aliis. Igitur Hic Niger est, hunc tu, Romane caveo!

RAD. ENULAE campanæ, Helenii, Elenii, Racine d'Aunée, Alant, Wurzel. A nonnullis quoque Panax Chironium vocatur. Linnæo, Aster foliis ovatis, rugosis, subtus tomentosis amplexicaulibus, dicitur. Rajo vero & Tournefortio, Aster omnium maximus. Sæpe educantur in hortis, & effodiendæ sunt vere primo. Virtutem incidentem, resolventem, alexipharmacam, stomachicam & pectoralem habent. Si cum aqua per alembicum destillantur, oleum butyraceum, & spermatis ceti instar foliaceum, præbent. Vid. huc imprimis Joh. Adolph. WEDELII Dissertatio singularis, de Helenio. Recte inde Enulam, ob multiplicem usum, polychrestam vocat, LUDOVICI, Pharmac. Diss. I. pag. 193. imo rectius vocari illa potest Panacea pauperum & Nepenthes egenorum. Vid. multa magnæque & merita quoque ipsius elogia apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. Sect. II. p. 430. sqq. & CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 6. p. 55. item LOESEKE, Mat. Med. p. 176. sqq. & præsertim TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 396. aliosque plures, laudatos ZORNIO, p. 281. sqq.

ERINGII, Lyringii, Acus veneris, Capituli Martis, Asteris inguinalis, Cardui volutantis aculeati, Racine de Panicault, ou de Chardon Roland, Manner-Treu, Raden, Distel, Bracken, Distel. Sponte & copiosissime solo alias sterili & inculto excrescunt, circa colles. Radices Eryngii vulgaris, campestris, in usum vocantur. Quæ carnosæ sunt, eligantur. Vid. LANGII Epist. Med. 21. Lib. II. p. 586. Adnumerantur radicibus quinque aperientibus minoribus. Urinam propellunt, & veneris languorem extimulare censentur, aliasque plures virtutes possidere dicuntur, quas vid. ex variis Auctoribus petitas, apud ZORNIO, p. 287. & GEOFFROY, Tom. III. p. 442. sqq.

ESULAE minoris, Tithymali Cyparissæ, cupressini officinalis Linariæ admodum similis, *Racine de Tithymale, Wolfemilch-Wurzel*. Excrescunt in locis aridis, sterilibus, & incultis, circa calles. Scatent succo lactescente, acri, & caustico. Cortices radicum eligantur. *Aduumerari solent hydragogis. Violenter purgant, hinc per acida corrigenda & mitiganda sunt. In substantia, a scrupulo uno ad duos, rarissime ad drachmam præscribuntur; in infuso vero, ad drachmam unam, hac tamen lege & cautela, ut acido, velut aceto, vel succo citri, prius emendentur.* Esula nomine quidem, mentitur fere Enulam, modo merito laudatam, unde gravis ille pharmacopœi Tironis error ortus, de quo vid. THONERI, *Epist. Med.* 20. Lib. VI. p. 339. Sed Enulæ tamen contrarias prorsus vires habet, nempe drasticas, violentas imo virulentas, licet id negare ausi fuerint Rulandus, Fernelius, Mynsichtus, Mayerne, & nonnulli alii, quos laudat, & pro more, in paradoxis & ambiguis defendendis, semel recepto, sequitur ipse FRICCIUS, *Tract. de virtute Venenorum medica*, Cap. VIII. Ut & olim BORICHIUS, *Dissert. de Venenis*, quæ est quinta inter ejus *Dissert. Acad. Tom. I. p. 218.* Sed frustra omnino, & inani opera. Contrarium rectius statuentibus, Pechlino, Wedelio, Williso, Büchnero, Sim. Pauli, Ludovici, Hoffmanno, aliisque præstantissimis Medicis. Vid. huc imprimis, GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. Sect. II. p. 450.* & ZORN, *Botanol. p. 289.* ubi multa in utramque partem; item Angel. SALÆ, *Anat. Essent. Vegetabil. Sect. IV. cap. 2. pag. 29.* & DÜTTEL, *de virulent. purgant. Indole*, Cap. I. LOESEKE, *Mat. Med. pag. 141.* Licet enim inertes Hydropicorum aquas potenter pellere illa dicatur, tamen cum illis ipsis aquis, animas quoque ipsas eandem simul eduxisse, tristi experientia teste, haud semel observatum fuit. *Exulet igitur in posterum maligna illa ac nociva Esula ab officinis pharmaceuticis, in perpetuum nec ad esum usumque revocetur.* Conf. FULLERI, *Pharmacop. extemp. p. 90.* ubi in atram Remediorum proscribendorum & fugiendorum classem recte quoque refert detestabilem illam Esulam. Vid. & RIEDLINI, *Lin. Med. An. 1698. Mens. Jun. Obs. 16. p. 495. sqq. ubi & externum succi Esula usum perquam noxium fuisse, singulari exemplo ostendit.* Hinc Elixirium illud purgans Herbipolensium Equis potius præscribendum, quam hominibus, imo rectius, ne equis quidem, quippe quod ex utroque Helleboro, Asaro, & detestabili insuper Esula compositum est, ut tanto magis nempe noceat, & tanto minus profit. Conf. inferius dicta ad *Elixir purgans*. Illius autem descriptionem, si tanti, in BIERLINGII *Append. Medicament. Cap. XIII. p. 75.* alias vero compositiones, quas dira illa Esula ingreditur, vid. apud TOURNEFORT, *Hist. Plant. Paris. p. 154.*

RAD. FARFARAE, Tuffilaginis, Bechii, Ungulae caballinae, *Racine, de Pas d'Ane, Brand, Lattich, Zuslattich, Wurzel*. Nascuntur in locis udis, & circa rivulos. Vere novo, ubi florescere incipiunt, evellantur & congerantur. *Pectori conducunt, & Phthisicis commendari solent. Ex his radicibus recentibus Looch de Farfara paratur.* Vid. CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. 13. cap. 5. p. 416.* præsertim ZORN, *pag. 688.*

RAD. FILICIS, *Racine de Fougere femelle*, *Sarrntraut Wurzel*. Illa species in usum accerfiri solet, quæ *Filix major ramosa* live *femina*, *radice repente*, *nuncupatur*. Ubivis ferme silvarum occurrunt, & in locis incultis sponte & uberius nascuntur. In Wirtembergia, silva martia copiam maximam earum suppeditat. Colligantur tempore autumnali. *He radices, tancias latas & lumbricos expellunt, si vel sola, vel cum Aethiope minerali, & laxante alio quovis commixta, ad scrupulum unum vel drachmam dimidiam porrigantur. Lienosis, calculosis, atque podagricis in decocto quoque commendari solent.* Vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 472. seqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 43. & ZORN. p. 304. seqq.

RAD. FILIPENDULAE, *Oenanthes*, *Saxifragae rubrae*, *Filicis floridæ*, *Ofmundæ*, *Racine de Filipendule*, *ou de Fougere aquatique*, *rothe Steinbrechwurzel*, vocatur etiam *planta, filix florida, ofmunda, Wasserfarn*. In pratis & pascuis montosis exurgunt; præter dotes aliarum filicis specierum, huic potissimum *Virtus vulneraria, & vis, sanguinem coagulatum dissolvendi, adscribitur; Hinc ruptis, lasis, & ex alto delapsis, commendari solet.* BOECLER. *Continuat. Mat. Med. Herm.* p. 40. *Ad fluxum album, & a SILVATICO ad epilepsiam magnifice celebratur, item a BOERHAAVIO, sic enim ille Hist. Plant. Tom. I. p. 66. In Epilepsia curanda summum & remedium, si nempe folia Filipendula scilicet, in umbra ficcata, sumantur quotidiano usu, ut & in potu, hoc curat Epilepsiam, si à debilitate & laxitate eriat; dein commendatur contra minorem renum & Vesicæ calculum.* Omnes in eo concordant, quod si tres, vel quatuor drachmae mane, jejuno stomacho hauriantur, renes depurgent, ab arenosa & mucosa materia. Hactenus ille, qui etiam seqq. plures alias Filipendulae virtutes recenset. RAJUS pro specifico ad rachitidem prædicat, sive in forma pulveris, sive in decocto exhibeatur. *Hist. Plant.* Vid. plura apud ZORNIUM, p. 303. seqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 470. seqq. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 441. seqq.

FOENICULI, *Foeniculi vulgaris*, *Racine de Fenouil*, *Serchelwurzel*. Seminantur in hortis, & altero anno, post seminationem effodiuntur, corticesque radicum modo in usum adhibentur. *Radicibus quinque aperientibus majoribus adnumerantur.* Vid. BOECLERI *Dissert. de Feniculo*. Plura apud ZORNIUM ex variis Auctoribus, pag. 307. seqq.

RAD. FRAGARIAE, *Fragulae*, *Fragariae vulgaris*, *Racine de Fraiser*, *Erdbeertraut Wurzel*. Sponte in silvis exsurgunt, & tempore autumnali effodiendæ sunt. *Possident virtutem sub adstringentem, & decoctis vulnerariis immiscentur.* Vid. ZORN. p. 309. sq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 493. seqq.

FRAXINELLAE, vide *Dicamni albi*.

GALANGAE, ad Aromata referuntur.

GENTIANAE cruciatæ, *Gentianæ minoris*, *Racine de Gentiane Croisette*, *Madelgeer*, *Kreuzwurz*. Sunt indigenæ. *Vim incidentem, abstergentem vulnerariam & aperientem exerunt; menses propellunt; febres profligant; & lumbricos enecant.*

GENTIANAE majoris, luteæ, *Gentianæ veterum*, *Racine de Gentiane*, *Enzian*, *Genzian*, *Bitterwurz*. In Helvetia, Gallia, Italia, Silva nigra, Ducatu Wirtembergico hujusque alpihus copiose nascuntur, Ponderosæ, carnosæ, & quæ carie carent radices, eligendæ sunt. *Alexipharmaca, roborantes, diuretica, anhydropica, emmenagoga, anthelmintica, antiseptica, antipodagrica, & stomachica sunt, imo contra diaram hydrophobiam valere dicuntur.* Vid. huc SLEVOGTII singularis *Dissertatio de Gentiana*. Add. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. IX. cap. 3. pag. 480. sqq. item LOESEKE *Mat. Med.* pag. 179. seqq. & STAHL *Mat. Med.* Part. II. p. 87. Copiosissime vero & doctissime de ea tractat ZORNIUS. *Botanol. Med.* p. 323. sqq. ubi & ingentem Auctorum & laudatorum catervam simul in medium producit; quibus add. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 287. seq. ubi simul observat, Cortice peruviano nondum invento, sola Gentiana febres quartanas expugnatas esse; ubi & plura de meritis ipsius laudibus, ceterum singulare exemplum pertinacissimæ quartanæ in Juvene 19 annorum, post alia omnia incassum adhibita, exigua tantum lucci Gentianæ dosi, feliciter curatæ, candide retulit GESNERUS *Epist. Medicinal.* XX. Lib. II. fol. 74. b. & Lib. III. fol. 97.

GRAMINIS, *Graminis arvensis*, *loliacei*, radice repente; *Graminis canini*, *Racine de Chiendent*, *Graswurz*, *Queckenwurz*, *Sundo Gras*. *Radibus quinque aperientibus minoribus adsociantur. Virtus diuretica, anthelmintica, antipodagrica, antiscorbutica, anthypochondriaca, & antiscorbutica, illis quoque adscribitur.* Plura ejus elogia vid. collecta a JO. PFAUTIO, in *Descriptione Graminis medici plenior.* Ulm. 1656. Add. laudat. ZORN. p. 331. & Cl. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 265. ubi ad ipsam suam experientiam simul provocat, cui & nostram merito adjungimus, imprimis & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 529. sqq.

HELLEBORI albi & nigri videantur *Ellebori*.

HERMODACTYLI, *Colchici alba radice*, C. B. J. B. *Racine d'Hermodattes*, *Sermodattel*, oder fremde Zeitlosen, *Wurz*. Radices sunt oblongæ rotundæ, latæ & quasi compressæ, & formam cordis simulant; extrinsecus albicantes, intrinsecus vero prorsum albæ sunt; nullum odorem spargunt, sed saporem dulcescentem simulque acrem gustui exhibent. Ex Syria, Smirna & Aleppo advehuntur. Vid. SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jatric.* cap. 116. pag. 209. sqq. Solidæ & albæ seligantur. Leniter laxant; antarthriticis, & antivenereis decoctis adsociantur, ac a WEDELIO, in *Amœnitat.* *Mat. Med.* Lib. II. Sect. I. cap. 5. inter leniora & mitiora purgantia recensentur; specificè ad guttam serenam in collyriis commendantur. Vid. BOERHAAVE *Hist. Plant.* Tom. II. p. 595. & BÜCHNER. *Mat. Med.* p. 256. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 78. sqq.

ZORN. p. 220. Ceterum plurimis compositionibus recipiuntur *Hermodyli* ad pituitam & serum educendum, ut in putvere arthritico *Paracelsi*, pulvere panchymagogo *Quercetani*, syrupo hydragogo *Charas*, *Benedicta laxativa*, *Electuario Caryocostino*, pilulis foetidis, & pilulis *Hermodyli* *Mesuae*, observante laudato modo *Geoffroy*, de quib. infra, suis locis. Absesse tamen sine ulla jactura, ab his omnibus compositionibus possent isti quidem *Hermety*, seu *Mercurii* digiti sic dicti, quoniam nullam salutis viam ostendunt.

RAD. HIRUNDINARIAE, *Asclepiadis*, multis floribus albicantibus, *Vincetoxici*, *Racine de Domppe-venin*, ou d'*Asclepias*, *Schwalben-Wurzel*. Nascentur in locis montosis. Vires illis adtribuuntur, alexipharmaca, incidentes, resolventes, & urinam propellentes; praecipue hydropicis commendantur. Sunt tamen, quibus hac planta, ob similitudinem & affinitatem, quam cum *Apocynis* habet, valde suspecta est, & idcirco eam ad usus medicos admittere nolunt. Manifestum est, quod haec radices recentes vomitum excitent, sed levem tantum, ut observat laudatus *BOERHAAVIUS*, *Hist. Plant. Tom. I. pag. 394.* qui praeterea, ibidem, multus est in laudibus & virtutibus *Vincetoxici*, recensendis & celebrandis. Conf. hic omnino singularis *WEDELLII, Filii. Jo. ADOLPHI Dissertatio de Vincetoxico*, item *CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 6. p. 417. sqq.* & *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 135. sqq.* nec non *TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. pag. 55. seqq.* *ZORN. Botanol. Med. p. 702.* & quos ibi laudat Auctores plures, quibus add. *Commerc. litter. Med. Norimberg. Ann. 1735. pag. 37.*

HYDROLAPATHI, *Lapathiaquatici*, magni *J. B. longifolii*, nigri, palustris, sive *Britannicae antiquorum*, *Munt. Racine de Hydrolapathum*, *Wasser-Mengel-Wurz*, *grosse Mengel-Wurzel*. Resolventes, leniter adstringentes & antiscorbutica saluantur. Succus & decoctum specificè ad stomacacem, aliaque ulcera putrescentia commendari solet.

HYPECACUANHAE, *Ipecacuanhae*, *Hypoacannae*, dysentericae radices, *Racine d'Ipecacuanha*, *Indianische Ruhrspey-Wurz*. Tres species apud auctores enumerantur, nigra, alba, & flava. Prima harum, scilicet nigra apud nostrates in usum accersitur. Alba, quae a Portugallis blanca nuncupatur, rarius occurrit; sed flava, quae omnium optima censetur, rarissime. Ex America, & potissimum ex Brasilia advehitur. Planta à *LINNAEO Gen. Plant. 934. N. 69.* *Ouragoga* vocatur; à *Pluckenetio, Periclimenum parvum Brasilianum*, alexipharmacum; à *Rajo, Herba Paris Brasiliensis polycoccus*. Nascentur in silvis udis Brasiliae. Radix longissima est, sed caulis rarissime ramosus, decumbens, & interne nudus. Folia, quae latitudinem duorum, & longitudinem trium transversarum pollicum aequant, versus apicem opposita, obverse ovata, utrinque acuta, scabra, & infera parte pallidiora. Caulis internodiis, erumpentia vix longitudine pollicis distant. Perianthium est quinque partitum, laciniis lanceolato linearibus aequalibus. Corolla quinquifida. Bacca subrotunda unilocularis, calyci insidens. Semina sunt tria ossea, hinc gibba, inde angulata. Prolixiorem hanc descriptionem hujus plan-

ta ex Linnei Horto Cliff. dedimus; si plura desideres, conf. & MARGGRAV. *Hist. Nat. Brasil.* p. 17. Quæ à fibris purgata, asperæ, annuils compluribus notata, quasi nodosa; tenaces, compactæ, pulposæ, resinosa & crassiore cortice cinctæ sunt, eligito. *Ipecacuanha*, lene & securum præbet emeticum, quod etiam infantibus exhiberi licet; non raro quoque per inferiora purgat. Prescribitur plerumque in substantia, adultis à scrupulo uno ad drachmam semis; infantibus, pro ratione ætatis, a granis duobus vel tribus ad decem, addito stimulo salino. Etiam alexipharmacam & anti dysentericam vim exercet, sed tamen in dysenteria caute adhibendam esse, existimamus. Quantitas hujus radice sufficiens ex tempore modo teratur, nam aer, qui pulverulentas particulas subit, emeticam vim aufert; hinc non plus conterendum est, quam usus præsens postulat. Vid. de hac utilissima & valentissima Radice, Dissertatio singularis Adriani HELVETII, quo de recto & opportuno illius usu diligenter tractat, Methodumque securam ac salutarem præscribit, quam approbat & uberius illustrat magnus in omni scientiarum genere LEIBNITIUS, in *Relatione de Novo Antidysenterico Americano*, magnis successibus comprobato. Hannov. 1696. digna utique, quæ non semel, sed sæpius legatur; sed rarissime illa hodie occurrit. Verum dudum ante hos, aliosque, & forte primus, salutiferam hanc Radicem accurate descripsit Guil. PISO ὁ αὐτόπτης, in *Historia Natural. & Med. India Occidental.* Lib. IV. cap. 53. p. 231. quod & observavit laudatus modo LEIBNITIUS in dicta relatione pag. 54. Conf. imprimis WEDELII *Dissert. de Ipecacuanha*, item Abr. VATERI nostri *Dissert. de Ipecacuanha* virtute febrifuga, & antidysenterica, & Mich. Bernh. VALENTINI *Dissert. de Ipecacuanha*, novo Gallorum antidysenterico; quæ est secunda, inter ipsius *Polychresta Exotica*, p. 15. sqq. add. EJUSDEM *Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. II. cap. 1. p. 99. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures; item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 89. sqq. & CARTHEUSER. *Rudim. Mat. Med.* p. 257. & *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. cap. 4. p. 522. sqq. item ZORN. p. 365. & LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 71. sqq. ut & SCHULZII atque BÜCHNERI de eadem Radice *Dissertationes*. Sed vid. contra HOFFMANNI de *Vera Medicam. virtute rite dignoscend.* 130. *Opusc. Med.* tract.

RAD. HYOSCYAMI, jusquiame, Fabæ suillæ vel porcinae, Hyoscyami albi majoris, *Racine de Jusquiame blanche*, *Bilsentkraut Wurzel*, *Toll. oder Schlafkraut Wurzel*. Hæc planta, ratione florum & seminis alba dicitur, & nigra. Hyoscyamus albus longe præferri solet nigro qui virulentior habetur, etiam si neuter adoptandus sit. Radices rarius in usum veniunt, nisi interdum ad conciliandum somnum, pediluvii accedant. Vid. Joh. HESSI, *Epist. de Hyoscyamo*, & WEDELII de eadem suspecta Radice, *Dissertatio*, imprimis autem Simon PAULI *Quadripart. Botan. Class. III.* pag. 347. ubi perquam tristia occurrunt exempla, ut & apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. Sect. II. p. 596. sqq. item ZORN. *Botanol.* pag. 553. sqq. Copiosissime add. WALTHERI *Obs. Med. Chirurg.* 49. p. 159. seqq. item novissime Petri BARRERE *Observ. Anat. ex Sectione Cadaver. desumpt.* Scripsit tamen SLEVOGT, prolusionem, de *Virtute Hyoscyami* cathartica, sed rectius, putem, scripsisset cathartica, seu cacurgica, ut infra, ad Herbam & præcipue Semen Hyoscyami, pluribus demonstrabimus.

JALAPPÆ, Gialappæ, Chelapæ, Mechoacannæ, nigræ Gelapii, Rhabbari nigri, Bryonia Indica, Jalappa officinarum fructu rugoso Tournefortii, & Convolvulus Americanus, Jalapium dictus, *Racine de Jalap*, *Jalappen Wurzel*, *Gallen Pulver*. B. BOERHAAVE, pro Jalappa habet, *Mirabilem Peruvianam*, sed hac tamen distinctione, quod sub Nr. 5. Jalappam fructu rugoso officinarum ponit. *Ind. Plant. Tom. I. pag. 78.* & *Hist. Plant. Tom. I. pag. 122.* ob stare tamen videtur HEUCHER. de *Plant. Hort. Witteberg Tom. I. p. 950.* Radices raparum instar crassæ & oblongæ sunt; orbiculatim dissectæ ad nos transmittuntur. Sponte & copiosissime nascuntur in Americana insula, cui nomen est: *Madera*. Nigricantes, ponderosæ, resinosæ, & quæ igni admotæ, straminis instar, facile flammam concipiunt, eligantur. Quæ à nobis in medium allata sunt de Caria chinæ, & hic eodem jure dictum volumus & confidenter affirmamus. Ratione jalappæ tamen monemus, cariosam esse drasticotefam non cariosam; ideoque istam anteponendam esse cum in substantia præscribitur; priorem verò, cum inde Resina est extrahenda. *Virtutem purgantem exercent, ut omnibus ferme notum est; sed adhuc in dubio versamur, utrum etiam vim anodinam & soporiferam possideant.* Hæ radices resinosæ, in substantia à scrupulo uno, ad drachmam dimidiam, propinari solent. Vid. præter alios multos, hic imprimis, PAULLINI, *Tract. de Jalappa*, ut & SITON, *Misc. Med. Curios. Tract. 38. pag. 230. sqq.* & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. X. cap. 5. p. 527. sqq.* præcipue ZORN. *Botanol. p. 362.* & rursus, p. 427. item LOESEKE, *Mat. Med. p. 134. sqq.* WEDELII *Dissert. de Gialappa.* Item GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 83. sqq.* ubi de virtutibus atque vitiis, ut & *justa dosi, plura.* Add. Thom. BARTHOLOMI, *Hist. anat. 69. Cent. V. p. 140. sqq.* & *Epist. Med. 35. Cent. III. p. 130. & Epist. 36. p. 133. sqq.* Egregium Anthelminticum esse, ostendit post alios, RIEDLINUS, in *Lin. Med. An. 1695. Mens. Jan. Obs. I. p. 9. & Curat. Med. 182. Cent. II. p. 106.*

RAD. IMPERATORIAE, vide Ostrutii.

IPECACUANHÆ, vide Hypecacuanhæ.

IRIDIS Florentinæ, Iridis albæ Florentinæ C.B. *Racine d'Iris de Florence*, *Florentinische Veil*, oder *Violen Wurzel*. Advehuntur ex Italia, insula Rhodo, Cypro, Dalmatia, Lybia & Macedonia. Radices albæ longiores, crassæ, & quæ violarum martiarum odorem imitantur, eligendæ sunt. *Non solum arti salutaris, sed etiam odoramentis officia præstant. Resolvunt, nec non alvum & urinam movent, hinc bono successu hac mente infantibus præscribuntur; dosi a granis tribus, ad scrupulum unum. Pulverata ossibus denudatis, vel, ad præcavendam, vel, si jam adsit, ad depellendam cariem, inspergi solent.* Conf. huc imprimis Cl. SCHULZII docta Dissertatio de Radice Iridis Florentina, l. 1. & digna. Cujus virtutes in morbis variis eximias prædicat quoque Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 5. pag. 47. seqq.* aliique apud ZORNIUM, pag. 367. quibus add. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. II. pag. 594.* & HERMANN. *Cynosur. Mat. Med. pag. 48.*

IRIDIS nostratis, Iridis vulgaris, Germanicæ, sive silvestris C. B. *Racine d'Iris bleu, de flambe ou de Glayeul, gemeine Veilwurz, blaue Schwertel, blaue Lilienwurz*. Coluntur in hortis, & quandoque sponte nascuntur. Radices effodiantur & colligantur tempore autumnali, *Hydropicis, & œdematosis commendantur, album laxant, & serum educunt. In sero lactis decoctæ, ad unciam dimidiam, porriguntur. Vid. singularis HEERINGII Dissertatio de Iride; nec non ETTMÜLLERI Dissert. de Radice Ireos nostratis. Sed plura apud ZORNIIUM, p. 366. & HEUCHER. Nov. Prov. Horri Med. Witteberg. pag. 967. sqq. Tom. II. oppr.*

RAD. LAPATHI acuti, folio acuto, C. B. Oxylapathi, J. B. Ramicis silvestris, *Racine de Paterce sauvage, Grundwurz, wilder Ampier, Mangelwurz, Lendenwurz*. Ubivis locorum ultro nascuntur. *Vim adstringentem, & vulnerariam possidere, creduntur; hinc ad scabiem & morbos cuticulares exterius adhibentur. Sed & interioris eximium plane, & nunquam ferme fallacem, usum præstant, in febrilissimo & pertinacissimo scorbutico oppugnando & perdomando, ceu testatur Vir omni exceptione major, Hermann. BOERHAAVE, in Hist. Plant. Tom. H. p. 539. item PAULLI, in Quadripart. Botan. p. 361. & ZORN. in Boranol p. 377. seq. Conf. infra dicenda, Part. II. ad Essentiam Antiscorbuticam Michailis. Ceterum de variis Lapanthi speciebus, earumque virtutibus medicis quam plurimis, tam internis, quam externis, vid. accuratissime & copiosissime tractantem GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 663. seqq. item BOECLER. Contr. Mat. Med. pag. 493. sqq.*

LEPIDII latifolii, Piperitis, *Racine de Passerage, Pfefferkraut, Wurzel*. Docente ex aliis, *Sebizio, singulare dicitur esse Remedium mulieribus partu difficili laborantibus; laudatur quoque hæc radix cum foliis, butyro, vel axungia veteri mixta, contra dolorem ischiadicum, pro sinapismo. Vid. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 344. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 711. BOECLER. Contin. Mat. Med. Herman. pag. 416. & alios. Conf. infra Lepidium latifolium, sub Herbis & Foliis.*

LEVISTICI, Lybistici, Ligustici, Laserpitii Germanici, *Racine de Livèche, Liebstockel, Baadkraut, Saukraut, Wurzel*. Coluntur in hortis. Effodiantur tempore verno. Virtutes alexipharmacas, carminativas, uterinas, & diureticas exerunt, vid. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 8. p. 68. & plura apud ZORN. p. 392. sqq. item LOESEKE. Mat. Med. pag. 185. seq. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 81. sq. & imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 392. seqq. item & catharticas, teste RIEDERINO, in Lin. Med. Ann. 1697. Mens. Octobr. Obs. 7. p. 674. sqq. & orecticas, monente eodem, Ann. 1699. Mens. Mart. Obs. 17. p. 270. sqq.

LILIORUM alborum, Liliorum candidorum, *Oignons de Lis blancs, weisse Lilien, Wurzel*. Coluntur in hortis. Radices, quæ compluribus bulbis & carnosis squamis præditæ sunt, effodiantur tempore autumnali. *Usus internus ferme nullus est;*

sed clysteribus & cataplasmatibus emollientibus maxime conducunt. Vid. TILINGII accurata Lili albi descriptio. GEOFFROY, Tom. III. p. 724. & ZORN. p. 397.

LIQUIRITIAE, Glycyrrhizæ, *Racine de Réglisse*, Süßholz, Süßholzwurz. Copiose crescit in Insulis canariensibus, desertis Tartariæ septentrionalis, Hispania, Anglia, Gallia Narbonensi, observante Cartheusero; sed quæ in Germania nascitur, & præsertim in agro Bambergensi luxuriat, præfertur; nam exotica, vel jam situ corrupta, vel non satis recens advehi solet. Amarefcit, vel potius nauseabundam acredinem contrahit, si diutius in aqua coquatur; hinc contusa decoctis sub finem addi debet ut solummodo infundatur, cortice exteriore fusco abrafo. *Acrimoniam humorum demulcet, dolores nephriticos mitigat, & expectorationem promovet.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 477. & RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1697. Mens. Jun. Obs. 7. p. 366. seqq. item BRUNNERI *Consil. Med.* 64. p. 361. *In pulvere, & in decoctis porrigitur.* Vid. Jo. HESSI, *Epist. de Glycyrrhiza*, imprimis autem Jo. Christ. GOEZII *Dissertatio singularis* perquam docta, de hac dulci Radice Glycyrrhizæ; qualem & postea de eodem argumento, edidit WEDELIUS, item & Joh. Christ. GOTTSCHED; add. Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. 8. cap. 3. p. 452. seqq. aliosque plures, quos laudat, laudatus sæpe ZORNIUS, p. 328. sq. Sed vid. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 64. seqq. ubi & de differentia Glycyrrhizæ veterum, ac recentiorum; de qua etiam conf. SALMASII *Exercit. Pini* pag. 123. potissimum autem Joh. Bod. a STAPEL, ad Theophrasti *Hist. Plant.* Lib. IX. pag. 1104. seqq.

RAD. LUPULI, *Racine d'Houblon*, Hopfen-Wurzel. *Radicibus Lupuli vis aperiens & sudorifera tribuitur.* Carol. CLUSIUS auctor est, Lib. I. *Rarior. Plant. Hist.* cap. ultimo, p. 126. Vulgum & vetulas Salmanticenses medicinam empiricam factitare solitas, ad curandam Alopeciam, a lue venerea ortam, hac ratione, Lupuli Radicibus in aqua prius maceratis, & postea lento igne decoctis, cum successu, uti hæc GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 760. ubi & ipse conficiendi hujus remèdii modus in sequentibus, docetur. Conf. Sim. PAULLI, *Quadripart. Botan.* pag. 381. & TOURNEFORT, *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 285. unde sua hausit GEOFFROY.

MALVAE, Malvæ vulgaris, flore minore, folio rotundo, *Racine de Mauve*, Papelwurz. *Conveniunt cum radicibus Altheæ. Dentibus circumfricandis & abstergendis, potissimum inserviunt; alium vix salutari arti usum, vel saltem rarissime præstant.*

MANDRAGORAE, Mandragoræ fructu rotundo, vel Maris, *Racine de Man-*

dragore, Aleaun, Wurzel. In regionibus calidis, Italia nempe & Hispania crescunt; apud nostrates nonnunquam in hortis educantur. *Referri merentur, inter infida medicamenta, quia vim stupefacientem exercent, & idcirco rarissime ad usus medicos accersuntur.* Contra capitis dolorem, & ad conciliandum somnum in pediluviiis interdum adhibentur. Varios tamen Mandragoræ usus Medicos, præsertim externos, retulit MYLLERUS, in *Itiner. Orient. Lib. I. cap. 31. pag. 214.* Sed vid. DEUSINGII & Jac. THOMASII Dissert. de *Mandragora.* Fuerunt tamen etiam nonnulli audaciores Medici, qui usum quoque Mandragoræ internum impense commendare haud verentur, quos laudat, & ut semper solet, audacter sequitur FRICCIUS de *Virtut. Venenor. Med. Cap. XIX. vid. & ZORN. loc. cit.* Sed his non obstantibus, semper tamen inter venena narcotica & letalem tandem stuporem inducentia, rectissime numerabitur Mandragora; si nempe interne adhibeatur; de externo enim ipsius usu, de quo jam supra aliquid dictum, nullum est dubium; de quo plura vid. apud ipsum FRICCIUM *loc. cit. p. 347.* item Boerhaave, Schræder, Wecker, Paulli, & alios. Præsertim vero de his cunctis conferendus est: HOFFMANNUS, in *Historia Mandragoræ;* præcipue ZORNIUS, in *Botanol. pag. 420. sqq. ut & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 808. sqq. & HERMANN. Cynof. Mat. Med. p. 181. sqq. ibique in notis, ut alios taceam.*

RAD. MECHOACANNÆ albæ, Brioniæ Mechoacannæ albæ C. B. *Racine de Mechoacan, weisse Jalappen, weisse Rhabarbara.* Ad convolvulorum classem pertinet, & à *Rajo, Convolvulus, Americanus, Mechoacanna* dictus, nuncupatur. A patria, regione scilicet Mexicana, quæ Mechoacanna dicitur, nomen sortita est. Americani istam nobis cum communicant. Omnis ferme & saporis & odoris, expers deprehenditur. Radices, albæ, insipidæ, ponderosæ, & quæ nec carie corruptæ, nec Mandragoræ radicibus permixtæ & adulteratæ sunt, eligantur. *Cum insipida sint, ad infantes laxandos commode adhiberi possunt, dosis à granis quinque ad drachmam semis.* Nonnulli referunt quod usus Mechoacannæ funesta varia symptomata causatus sit. Sed hæc symptomata non à Mechoacanna originem suam trahunt, sed potius, a radicibus Mandragoræ, quæ, quoad externam faciem, Mechoacanna similes sunt, & à falsariis Mechoacanna radicibus intermiscuntur, vel substituuntur. Vid. huc Ægid. EVERHARDI compendiosa narratio, de usu & praxi Radicis Mechoacannæ, item Marcell. DONATI Tract. de Radice purgante, quam Mechoacannam, vocant. Conf. & Joh. OBERNDORFFERI Apologia contra Ruland. pag. 58. sq. item Joh. WITTICHII Methodus simplic. & composit. Medicament. pag. 113. quos & laudat WEDELIUS, in *Amentitat. Mat. Med. Lib. II. Sect. I. cap. 6. p. 260.* qui ipse & ibi, & de Medicament. Facult. Lib. II. Sect. I. cap. 5. p. 147. multus, nisi forsan nimius est, in commendanda hac Radice exotica, præsertim in usu pro tenellis Infantibus, quem & postea plures alii, ut fit, secuti. Conf. Cl. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. X. cap. 6. p. 535. & imprimis ZORN. Botanol. pag. 426. item LOESEKE, Mat. Med. p. 120. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 103. sqq. Sed LUDOVICI, in *Pharmac. Diss. I. p. 112.* parum virtutis ipsi tribuit, imprimis ob diffusam pulveris ipsius cum nausea sumendi molem. Quum igitur per fraudulentos mangones, Veræ & per se innoxia, huic Radici Mechoacannæ substitui sæpius dolose

soleant perniciosæ Mandragoræ radices, ceu bene monitum, præstat sane ab ipsius ancipiti usu, præsertim in infantibus, abstinere, imprimis, quæ meliora mitiora ac tutiora remedia eundem, alvum blande ducendi, effectum præstitura, præsto sint nobis in Manna, Cassia, Tamarindis, Rhabarbara & aliis nonnullis.

RAD. MECHOACANNAE nigræ. Vide JALAPPÆ.

METALISTAE, *Racine de Metaliste*. Censente quoque Wedelio inter species Mechoacannæ sunt referendæ; illas nonnulli pro radice *Mirabilis Peruviana* habent, quia cum illâ conveniunt. *Leniter alvum movent, & serum educunt; dantur à drachma una*. Primus hujus exoticæ Radicis meminit BAUMINUS, Lib. 15. *Hist. Plant.* cap. 26. alias rara est ejus mentio, in Dispensatoriis pharmac. latius tamen de eadem egit WEDELIUS in *Dissert. de Gialappa*, quem & vid. in *Amanitat. Mat. Med.* Lib. II. Sect. I. cap. 5. pag. 248.

MEI, Mei Athamantici, Anethi ursini, Foeniculi ursini, Athamantæ, *Racine de Meum, Bärwurcz, Mutterwurcz, Bärensenchel, Gerzwurzel* Radices sunt oblongæ, digiti vel pollicis crassitiem æquantes, exterius fuscæ, sed interius albicantes. In Silva Hercynia, & aliis locis montosis Galliæ, Italiæ, Germaniæque protuberant. Eligantur recentes, & quæ non cariosæ sunt. *Vires alexipharmacas, & carminativas possident, Theriacaque intermiscuntur*. Vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 104. sqq. & ZORN. p. 439. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 77.

MORSUS diaboli, succisæ hirtusæ C. B. Præmorsæ, Jacæ nigræ, *Racine de Succisa, Teufels, Abbiß, Wurzel*. Indigenæ sunt, & in pratis nascuntur. Colligantur vere primo. *Vim alexipharmacam, vulnerariam & anthydropicam, possidere creduntur, a Rolfincio, Unzero, & aliis, apud ZORN. p. 444. & Sim. PAULLI, Quadripart. Bot.* p. 402. item. *Contin. Mat. Med.* GEOFFROY. Tom. II. p. 404. sqq.

MUNGOS, bittère *Indianische Giftwurcz*. Tota planta ob amaritudinem expletam, *Fel terra, & Malaice, Hampaddu Tanah*, dicitur. Radices præsertim intensissimam bilis amaritiem gustui imprimunt. Lusitanis, *Mungo*; & Batavis *Muncus*, adpellantur, & id nominis, derivari amant, à quadam *Mustela* live *Viverra*, quæ prima, has radices invenisse, & earundem usum alexipharmacum, mortalibus prodidisse, creditur. Harum mustelarum genius est, ut odio naturali serpentes consecantur; & si forte contingat, ut ab hostibus istis venenosis vulnerentur, extemplo, uii fabula est, has radices quærunt, quarum esu usuque alexipharmaco, sic restituuntur ut certamen redintegrare valeant. Conf. LOCHNERI *Schediasma* mox laudandum, p. 16. sqq. & VINCK, *Amanitat. Philos. Med.* Cap. II. p. 48. Indi, præsertim qui *Sumatram & Javam* incolunt, has radices, pro præsentissimo antidoto habent; & in usum vocant, quoties venenum vel exterius vulnere illatum, vel interius assumptum fuerit. Maximum his radicibus encomium, ab insigni illa virtute, quam contra exitiale illud, & vix dum remedio alio vincibile

cibile toxicum macassarïense præstant, enatum est, perhibente KAEMPFFERO, in *Amenitat. Exotic.* Fasciculo III. Obs. X. pag. 574. sqq. *Javam, Cylonam, & Sumatram*, patriam agnoscant. Planta, si eminus conspiciatur, faciem Centaurii minoris ferme exprimit, altitudinem pedis mechanici plerumque æquat, interdum etiam paulisper superat, & una, ac simplici, longitudine dodrantali, & crassitie digitali, excrescit radice, quæ crebro vagoque deflexu intorta, cortice firmo cincta, fungosa. rufo albescens, rugosa, lignosa, dura, fibrarum expers, & inde fragilis, & amarissima est gentianæ ad instar; eo tamen discrimine quod subtiliore & paulo minus ingrato sapore sit prædita. Caule recto, tenui atque æquali adfurgit; ramuli sunt rari, sed alterne oppositi qui foliis pari ordine dispositis, rarioribus, angustis, lanceatis, & longitudinem uncialem æquantibus ornati conspiciuntur; stylis singulis, tenuibus & deciduis, qui ex surculorum axillis in digitorum duorum vel trium transversorum longitudinem exsurgunt, flosculi circiter quinquaginta, parvuli, in plures fasciculos digesti, & in umbellam tantillam, quam ungue obregas, conglobati, pulchreque rubentes, insistent, quos, si per microscopium contempleris, nudi, tubulati, & in partibus extremis in quinas vel senas lacinias distincti, adparent; flosculis arescentibus, ex eorundem umbilico, semen pediculo minutissimo protruditur, interdum geminum, vel ex duobus seminibus ad basin concretum, divaricatis fastigiis, interdum simplex & unum, inæquali rotunditate, & ex quadam compressione, utrinque turbinatum, osseum, magnitudinem seminis coriandri æquans, cute carnosa adnata vestitum, quæ siccitate rugescit, & colore, mox nigricante, mox viridi pallentis oculis adspicienda occurrit. *Hæc radix interne a drachma dimidia, ad drachmam integram cum haustu aquæ porrigitur. Externe, eadem, salivâ, vel aquâ in pulvem contrita, venenatis vulneribus applicari solet. Non solum autem contra qualibet venena, sed etiam contra febres malignas ac putridas, nec non rabidorum canum morsus infallibilem exercere virtutem, Kampferus, quem jam jam laudavimus, perhibet. Imprimis autem legi & conferri meretur elegantissima & doctissima de hac generosa & alexipharmaca Radice Mungos, Commendatio, Celeberrimi quondam Medici, Polyhistoris, Mich. Frid. LOCHNERI, Norimbergæ 1715. quæ & merito suo, recusa extat in VALENTINI India literata, p. 534. sqq. ipsius sic dicti Musci Museorum, conf. & p. 404. ibid. ubi præsertim pag. 28. sqq. varia. adfert exempla de mirabili hujus peregrinæ Radicis virtute, in profligandis Morbis potissimum malignis, contagiosis & putridis, a semet ipso diligenter observatis. Radix Mungi, inquit Illustr. BOERHAAVE, Consultat. Med. p. 361. est remedium nobile revera; sed rarissimum. Nascitur in Ceylon. Venenatos morsus Animalium curat ad miraculum usque; vi sua penetrante valida.*

RAD. NINZIN, Nisii, Nindsin, Dsin, Gin-sem, Gensing, *Racine de Ninzin, ou Gin-seng, Indianisch, Japanische Krautwurz* Hæc planta à KAEMPFFERO, *Sisyrinchium montanum Corvense*, radice non tuberosa, vocatur in *Amenitat. Exotic.* Fasciculo V. Class. III. p. 818. sqq. Pro specie *Analiastri* habetur, *Ephem. Nat. Cur.* Cent. VIII. Radices oblongæ sunt, vix digiti auricularis crassitiem æquantes, plerumque bividæ, albicantes, & interdum flavescences adparent; ac saporem suavem, aromaticum, subdul-

cem; simulque amaricantem produnt. Nascuntur in Japania, China, & regno Siam. Nonnulli quoque perhibent, quod hæ radices in America quoque crescant. *R. J. Lafiteau*, *Aurelianum Canadensem* vocat; & *Iraquzi Garantogen* nominare solent. Colliguntur primo hyeme; &, ut ad usum idoneæ fiant, recens effosæ per triduum aqua dulci, sed frigida, vel Orizæ, macerantur, & maceratæ in ahenò operculato, ad siccandum ignis vaporì imponuntur; cum satis siccatae sunt, ab imâ, usque ad mediam partem, duræ, rusæ, resinosa, & pellucidæ quasi adparent. Bifidæ, flavescentes, & quæ pelluciditate quadam se commendant, eligendæ sunt. *His radicibus, Japonenses & Sinenses varias, imò rectius innumerabiles, adscribunt virtutes*, omnes enim fere compositiones medicamentorum Sipensium, hanc quidem radicem ingredi, copiosissime ostendit, laudandus mox HALDEUS, *Descript. Sinae*, Part. III. pag. 498. seqq. ex quibus præcipua sunt, quod corroborent, pinguesciant, renibus conducant, nec non vim analepticam atque aphrodisiacam exserant. *Indiani illis veluti Theâ utuntur. Vel ex infuso ferventis aqua, vel etiam in pulvere, a scrupulo uno ad duos, propinantur. Apud Indos in magno pratio sunt; uncia enim unica olim quinquaginta florenis Hollandicis & ultra vendita fuit, quæ nunc temporis decem modo constat.* Ceterum de hac prætiosa juxta ac salutifera radice uberius & diligentius tractat Guil. PISO, in *Mantissa Aromatica*, Cap. XV. p. 194. præsertim autem omnium exactissime, Jo. Baptista du HALDE, in *Descript. Regni Sinici*, Parte II. Sect. I. pag. 178. sqq. & potissimum, Parte III. Sect. III. cap. 4. pag. 495. sqq. & jam ante ipsum, NEUHOF. *Descript. Regni Sinae*, Cap. XV. p. 343. sed parcius; luculentius autem atque uberius, præstantissimus Rumphius, Cleyerus, alique laudati ZORNIO, in *Botanolog. Med.* p. 327. item DEKKERUS in *Dissert. de Radice Gin-sen s. Nissi*, & SPIESIUS de usu & effectu Rad. Nissi. & GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. II. Artic. 28. p. 112. sqq. item VALENTINI, *Museum Museorum*, pag. 108. & GREW, *Mus. Reg. Societ.* Part. II. Sect. 3. cap. I. pag. 227. Nimias tamen istas virtutes ac laudes huic charæ nimis Radici abjudicat HOFFMANNUS, ipsique virtute analeptica, Cinnamomum, Cardamomum, & Caryophyllas; alexipharmaca autem, Radices Vincetoxici, Angelicæ & Imperatoriæ, longissime præfert, in *Dissert. de vera Medicamentorum in morbis virtute & efficacia rite dignoscenda*. Rectissime profecto & sapientissime. Quod & dudum antea sic judicaverat notissimus ille *Athans. Kircherus*, qui Gentianæ nostræ parabili, longe nobiliores dotes & præstantiores virtutes justius tribuit, quam quidem peregrinæ illi & auro contra charæ Radici Nissi, observante summo viro Thom. BARTHOLINO, Vol. V. *Act. Med. Hafn.* Obs. X. ubi plura de hujus radicis Natura, figura, & notitia tum primum in Oris illis borealibus facta. Idem quoque de hac Radice, nimis præter meritum, laudibus onerata, sentit magnus BOERHAAVIUS, *Consultat. Med.* p. 360. conf. & OTMANNI *Iren.* p. 267. sqq.

RAD. NYMPHAEAE albæ majoris, C. B. Nenupharis, Nenufaris, *Racine de Nenufar, weisse Seebumen, Wasser-Lilienwurzel*. Crescunt in aquis stagnantibus, & fluviiis cursu lento prolabantibus. Adstringunt, & à quibusdam ad album fluorem commendari solent. Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 2. p. 401. sqq. & præsertim ZORN. *Botanol.* p. 476.

OLSNITII, Apii lacteo succo turgentis, Apii sylvestris, Thysselini Plinii, Mei palustris Silesiaci. *Racine d'Olsnitium, Elsenich, Oelniz.* Vid. **BOERHAAVE** *Ind. Hort. Acad. Leidens.* Tom. I. p. 67. Radices digiti auricularis spissitudinem æquant, candidæ adparent, & saporem amarum & acrem gustui patefaciunt. *Incidunt, resolvunt & calefaciunt; urinam & menses movent; nec non virtutem alexipharmacam possident.* Asthmaticis & ictericis bonam præstant opem. Audiamus hic, si placet, laudatum modo **BOERHAAVIUM**, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 109. Est hæc planta acerrima, ita, ut, cum primum in fossis hic inveni, & gustavi, habuerim os & fauces inflammatas. Sunt igitur inter plantas acerrimas referendæ; & potest quidem usum habere; sed caute procedendum. *Radices sunt aperientes, & penetrantes; urinam & menstrua provocant.* Vis lactis ad Scammonium accedit, & potest ejus loco substitui. Hæc ille, testis ipse gravissimus. Conf. **BOECLERI** *Cynof. Mat. Med. Herman.* Continuat. II. p. 16. **GEOFFROY**, *Continuat. Mat. Med.* Tom. III. p. 195. & præsertim **ZORN.** p. 76.

ONONIDIS, seu Anonidis, Restæ bovis, Remoræ aratri, *Racine d'Arrête Beuf, de Bougrande, Saubechel, Stahlkraut, Zeelekraut, Ochsenbrech Wurzel.* Etiam, ab effectu, urinaria vocari solet. Hæ radices, adnumerantur, radicibus quinque aperientibus minoribus. Ubique locorum circa colles crebro occurrunt. Vere incipiente colligantur. *Vim diureticam, abstergentem, & attenuantem exerunt.* Specificæ a **TOURNEFORTIO**, *Hist. Plant. circa Paris. nascunt.* p. 54. ad *Sarcocelen*, a drachma una, exhibita, commendantur. Præcuntibus nempe **Matthiolo**, **Hornungo**, **Sculteto**, **Bartholino**, **Kænigio**, **Ettmüllero**, & aliis, laudatis **ZORNIO**, p. 483. Sed rectius negantibus contra & de fallacia experientiæ sapius frustra tentatæ, jare conquerentibus, **Borrichio**, **Sennerto**, **Foresto**, & præsertim **Alex. PEISTERO**, *Med. Scaphus. in Dissert. de Hydrosarcocele*, laudata a **GEOFFROY**, *Mat. Med.* Tom. III. p. 99. sqq. qui ipse à negantium partibus stare non dubitat, neque nos cum ipso. Reliquas tamen virtutes Ononidi tributas, præsertim diureticam & nephriticam cum **Sim. Paulli**, **Wedelio**, **Schrætero**, **Hoffmanno**, & aliis multis, lubens admittit, ut & **BOERHAAVE**, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 465. aliique plures, laudati jam a **Zornio**, supra laudato. Tollendum igitur hic inveteratum præjudicium de insigni Ononidis virtute in Sarcocèle tollenda. Ceterum autem ipsum Rad. Ononidis Corticem, seu præstantissimum Lapidis Remedium, dilaudat **Eustach. Rhudius**, adnotante **HEUCHERO**, *Opp. Med.* Tom. I. p. 269.

RAD. OSTRUTII, Imperatoriæ, Magistrantiæ, Astrantiæ, Smyrni hortensis, Lasepiti Germanici, *Racine d'Imperatoire, ou d'Otruche, Meister, Wurz, Kayser: Wurz.* Hic intelligitur Imperatoria major C. B. Occurrunt in locis montosis, Stiria, Austria, Helvetia, Comitatus Tyrolensis, & præsertim montibus Tridentinis. *Alexipharmaca, diuretica, nervina, & carminativa habentur.* Hæ radices recentes, si differuntur, & pollicibus manuum simul, ac pedum alligantur, epilepsiam infantum pellere censentur. Præferuntur a **C. HOFFMANNO** de *Medic. Officin.* Lib. II. cap. 116. pag. 266. Angelica & Zedoaria, præsertim in colicis doloribus; nec parem sibi habere, & esse divinum remedium perhibet in quartana, hydropè & febribus diuturnis. Conf. huc maxime

Cl. CARTHEUSERI *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 8. p. 63. ubi plures adhuc virtutes commemoratis jam, adjicit, quod & alii Auctores fecerunt, laudati ZORNIO, p. 364. quibus add. LOESECKE, *Mat. Med.* p. 184. sq. Ceterum perquam curiosa est magni BOERHAAVII *Observatio, Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Proc. 20. p. 80. de oleo sincero ac nativo aurei coloris, quod ope Microscopii, ex hac ipsa Radice sensim emergere, jucundissimo spectaculo, deprehendit. *Ad urinam pellendam, vermes necandos, & depellendos infusum theiforme, & in decoctum Clystere, ad facilitandum partum, commendantur.* De hujus radice abusu superstitioso vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1698. *Mens. Jul.* Obser. 12. p. 572.

OXYLAPATHI. Vide Lapathi acuti.

PAEONIAE, Rosæ benedictæ, regiæ, *Racine de Pivoine, Peonien Wurzel, Pfingst-Rosen, Gichtrosen, Wurzel.* Species illa, quæ mas dicitur, & folio splendide nigricante adparet, præfertur. Aluntur in hortis. Vere primo, & luna crescente effodiendæ sunt. *Anodyna sunt & antispasmodica, adeo ut potissimum antepileptica censeantur; ideoque plerisque pulveribus antepilepticis intermisceantur;* Id quod multis docet, post Bergerum, HÜNERWOLFFIUS, in *Anatomia Paeonia.* Cap. VII. p. 26. sqq. & ante ipsum, FRIDERICI, Agnatus meus Dissert. de *Paeonia.* Vid. & RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1698. *Mens. Jul.* Obs. 10. p. 565. seqq. præsertim multis ZORN. *Botanol.* p. 532. & LANGII *Epist. Med.* 74. Lib. I. pag. 406. item ZACUT. *Lusitan. Med. p. Hist.* Lib. I. p. 145. sqq. Sed de laudata illa Rad. Paeoniæ virtute antepileptica dubitat quidem Cl. BÜCHNERUS, in *Fund. Mat. Med.* pag. 285. Sed mitius de eadem sentit Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. 13. cap. 2. pag. 400. seq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 373. qui sequentia adnotavit lectu hic digna: *Si epileptico detur singulo mane, drachma una hujus radice; tum paroxysmum non accipiet; sed, ut in pueris expertus sum, quam primum iterum ab esu hujus desistunt, tum redit, nam vim radicandi Epilepsiam non habet. Hec ille.*

PALMAE Christi, Orchidis palmatæ, Satyrii Basilici, *Racine de Palme de Christ, Kreuzblumen, Wurzel.* In pratis udis protuberant. Conveniunt cum Satyrio vel Orchide rotunda. Vid. infra *Rad. Satyrii.* Nonnulli has radices ad maniam ad febrem quartanam commendant; de quibus virtutibus vid. plura apud ZORNIIUM, p. 611. sq. & Continuat. *Mat. Med.* GEOFFR. Tom. I. p. 265.

RAD. PAREIRAE bravæ, Ambutua, Butua, *Racine de Pareira brava, Amerikanische Griefswurzel.* A Brasilianis *Caapeba* vocatur; sed a Lusitanis *Pareira brava*, & significat suo idiomate vitem sylvestrem. Nondum hujus plantæ character liquido constat. Nascitur in America, & præsertim in Brasilia. Adhuc ætate junior, samentosa & tortuosa existit, & arbores vicinas adscendit, vel super humum repit; annosa vero spissitudine navium rudentes æquat. Juniores radices & minores externe colore cinereo nigricante conspiciuntur; annosiores & majores, quæ sæpius crassitiem bra-

chii acquirunt, extrinsecus plane nigrae adparent, intrinsecus vero colore fulco-luteo gaudent, & saporem dulcamarum produnt. Ita *Caapeba* descripsit *Guil. PISO*, *Hist. Nat. ind.* Lib. IV. cap. 66. p. 261. & Lib. V. cap. 19. pag. 312. Radices spissiores, non cariosas, eligito. *Vim diureticam & demulcentem habent, hinc in doloribus spasticis, pulmonum, renum, & articularum, affectibus; Hydropes, & ictero, opem bonam conferunt. Tam in decoctis, quam in forma pulveris propinantur. Nonnulli mediante spiritu vini essentiam inde extrahunt. Brasiliiani anciam unam hujus radiceis, cum una drachma salis armoniaci, in mensura aquae coquunt, & de hoc decocto singulis quatuor horis egrotis haustum unum porrigunt. In substantia a scrupulo ad drachmam semis, sed in infuso ad duas drachmas datur. Si quis vero plura & exactiora scire aveat, de hujus praestantissimae & generosissimae Radicis mirandis virtutibus, ut plerumque creditur, is quaeso ante omnia, legat & saepe relegat doctissimum & eruditissimum *Cel. & Ornatissimi Viri Mich. Frid. L'OCHNERI Schediasma de Pareira Brava*, Norimb. 1719. Edit. secunda. Quod etiam suo merito insertum legitur in *VALENTINI India Literata*, p. 509. sqq. Musei sic dicti Museorum, ubi imprimis lectu dignae juxta ac jucundae sunt observationes practicae XIII. in fine adjectae, p. 67. seqq. ex propria Excell. Autoris experientia fidissima, depromptae, ex quibus potissimum patet, quanta interdum virtus insit Radici huic pene panchrestae, in variis morbis atrocioribus & nocentioribus feliciter debellandis ac subigendis. Conf. & *Cl. BUCHNERI Diss. de Pareira Brava, & ejusd. Mat. Med.* p. 278. sqq. nec non *BOECLERI Cynosura, Mat. Med. Herman. Continuat.* I. p. 57. sq. & *GEOFFROY, Mat. Med.* Tom. II. p. 21. seqq. ubi & ipse exempla producit a se visa, quantum praestiterit haec radix in dolore nephritico, renibus exulceratis, suppressione urinae, ictero, gonorrhoea, & aliis atrocioribus morbis. Negat tamen haec omnia *Magnus BOERHAAVE*, in *Consultat. Med.* pag. 361. Medicosque illos nugaces vocat, qui multum tribuant virtutis huic *Pareira brava*. Conf. *CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. 13. cap. 6. p. 420. & LOESEKE, Mat. Med.* p. 269. & infra, a nobis dicenda, ad Balsamum, etiam ad Essentiam *Pareira Brava*.*

RAD. PENTAPHYLLI, Quinque folii majoris repentis, *C. B. Racine de Quinte feville, de Pempedula, Sünssingeri* et aut *Wurz*. Crescunt in locis arenosis. Colligantur tempore veris. *Virtutem alexipharmacam, adstringentem, & vulnerariam possident, etiam contra febres intermittentes impense laudantur, ut & contra diarrhoeas, dysenterias, & nimium Hemorrhoidum fluxum. A Taberna montano radicibus china equiparantur. Theriaca quoque intermiscuntur. Plura vid. apud TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris nascent. p. 31. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 58. sq. CHOMEL. Hist. Plant. africat. Mat. Med. Continuat. GEOFFROY, Tom. II. p. 161. seqq. ZORN. pag. 556. sq.*

PETASITIDIS majoris, vulgaris rubentis, rotundiori folio, *Racine de Petasite, Pestitenz, Wurz, Weiß, Wurz, neue Kraft, Wurz*. Hae radices in locis humidioribus & pratis subriguis aluntur. Flores Petasitidis, sicut & Farfarae, ante

folia progignuntur, unde Farfara filius ante patrem, a nonnullis vocari solet. Colligendæ sunt tempore primi veris. *Virtus, alexipharmaca; cardiaca, anthelmintica & diuretica illis adscribitur; externe, ad maligna ulcera atque bubones commendantur.* Conf. Hieron. HEROLDI *Epist. de hac radice*, cum aliis, quos magna copia laudat ZORNIVS, p. 511. quibus ad STAHL. *Mat. Med. Part. II. pag. 129.* & præsertim BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I. pag. 177.* ubi multas præclaras hujus radice virtutes longe lateque recenset; item *Contin. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. I. p. 376. sqq.*

PETROSELINI vulgaris, *Racine de Persil, Petersilien, Wurzel.* Seminantur in hortis. *Habent vim, diureticam, & quinque radicibus aperientibus majoribus adfociantur.* Petroselini usus, gravidis, puerperis atque lactantibus a Tabernamontano serio interdicitur, ne illarum infantes convulsivis motibus, aut ipsa epilepsia infestentur. Sed quam fabellam ille ex PLINIO haufit. Lib. XX. cap. 20. Galenus contra rectius Petroselinum morbo comitiali mederi asserit, ibi ad Plinium, monente Dalecampio.

PEUCEDANI, Foeniculi porcini, Pinastellæ, *Racine de Queue de Pourceau, Saatstrang, Saufenchel, Schwefelwurz.* Sponte nascuntur in Alpibus Svecicis & alibi. *Resolvunt, attenuant, prateræque diuretica, carminativa & alexipharmaca virtutis divites esse censentur.* Decocta ad sordita & inveterata ulcera curanda, quoque commendantur.

PHU Pontici Valerianæ hortensis, Phu folio Olusatris Dioscorid. C. B. Phu magni, veri, *Racine de grande valeriane, grosser Baldrian, Garten-Baldrian.* Radices sunt oblongæ, rugosæ, extus geniculatæ, multis fibris dotata, digitumque transversum crassæ; extrinsecus cinereum, & intrinsecus albicantem colorem referunt; saporem vero acrem, & Odorem aromaticum produunt. Educantur in hortis, etiam interdum in silvis sponte nascuntur. Effodiantur tempore verno. *Alexiteriam virtutem possident, & Theriacam ingrediuntur.* Imprimis præstantissimum esse remedium antepilepticum testatur Fabius Columna, eum feliciter sequutus, Dominicus PANAROLUS, *Obs. Med. 33. Pentecost. I. p. 39. vid. laudat.* ZORNIVS, p. 690. & imprimis BOERHAAVE *Hist. Plant. p. 118. sqq. Tom. I. ubi multus est in laudanda hac Valeriana valentissima.* Conf. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 236. seq. & ill. HALLERI Oratio de Botan. utilit. p. 161. Opuscul. Botan. & infra dicta ad Radic. Valerianæ.*

RAD. PIMPINELLÆ sanguisorbæ, *Racine de Pimprenelle, Pimpernellwurzel, Blutkraut, Blöbleinkraut, Wurzel.* Crescunt & occurrunt in locis aridioribus circa limites agrorum non adeo fecundorum, in aprici & petrosi. *Adstringente & vulneraria virtute pollent; etiamque contra Hydrophobiam a PALMARIO commendantur, Cap. III. Lib. de Morsu Canis rabidi, pag. 345. seqq. Tabernamontano teste, equis præbent anthelminticum.* Sed frustra in Hydrophobia auxilium expectatur a *Pimpinella sanguisorba*; sæpius enim, quod novimus, tentatum illud remedium nunquam respondit opimæ illi spei & præconceptæ elatiori opinioni. Plura vid. apud ZORN. pag. 517.

& TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* pag. 516. item *Contin. Mat. Med.* GEOFFROY, *Tom. I.* pag. 415. sqq.

PIMPINELLÆ albæ, umbelliferæ, hircinæ, Saxifragæ, Tragofelini, *Racine de Pimprenelle blanche, de Boucage, Bibernell, Stein, Peterlein, Wesser, Wurz.* Loca inculta & arenosa amant. Perinde est, utrum verno vel autumnali tempore effodiantur. Acres sunt, & hircinum quasi odorem spargunt. *Alexipharmacam, uterinam, lithonhrypticam, vulnerariam, anticatarrhali, item secundum Penam & Loberium diureticam virtutem possident.* Vid. huc singularis HEIMREICHII *Dissert. de Pimpinella alba*, ut & HERTII *Dissert. de Pimpinella saxifraga*. Conf. Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. 7. cap. 5. p. 405. sqq. præsertim laudat. ZORN. p. 515. & LOESECKE, *Mat. Med.* p. 267. sqq. ut & TOURNEFORT. *libr. cit.* pag. 539. item GEOFFROY, *Continuat. Mat. Med. Tom. II.* p. 395. sqq.

PLANTAGINIS latifolæ, Plantaginis majoris, *Racine de Plantain, Breitweigerich, Wurzel.* Ubique locorum crescunt, tempore auctumnali colligantur. *Decocta in febribus intermittentibus commendari solent; potionibus vulnerariis & gargarismis quoque admiscuntur.*

RAD. POLYGONATI majoris, latifolii, vulgaris, Sigilli Salomonis, Geniculatæ, Genicellæ, *Racine de sceau de Salomon, Weiswurzel, Schminzwurzel.* De veterum dissensu circa hanc radicem, vid. SALMAS. *de Hyl. Jar.* cap. 45. pag. 48. seq. Crescunt in silvis & locis opacis, & sunt effodiendæ tempore verno. *Ad sugillationes in forma cataplasmatibus adplicatæ, habentur pro specifico; inserviuntque usui cosmetico; quod multi quidem auctores tradunt, apud ZORN. p. 535. sq. sed contradicente BOERHAAVIO, Hist. Plant. Tom. II. pag. 501. affirmante tamen etiam TOURNEFORTIO, Hist. Plant. Paris. pag. 127.*

POLYPODII vulgaris, Filiculæ dulcis, *Racine de Polypode, Engelsüß, Baumfarn, Eichfarn, Aropf, Wurz, Corallen, Wurz.* Ad cautices & radices fagorum, Quercuum & Corylorum in silvis nascuntur. Quæ ad cautices & radices Quercuum reperiuntur eligendæ & ceteris præferendæ sunt. Sapore dulces, & intus colore viridescentes sunt. *Incidentem, & aperientem vim habent; decocta ad renum & pectoris vitia, laborantibus febre quartana, & melancholicis commendantur; a veteribus etiam melanogis adscribebantur.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I.* p. 40. *Palmarius quoque contra hydrophobiam mire commendavit polypodium, observante STAHLIO, Mat. Med. Part. II. p. 86. sed nescio, quam bene. Usus est in infusis; amaritudinem contrahunt, si nimium coquantur.* Plura vid. apud WEDELIIUM, in *Dissert. singulari, de Polypodio;* item SLEVOGT. in *prolusione de Polypodio.* Add. Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VIII. cap. 3. p. 450. sqq. & præcipue ZORN. pag. 536. ut & TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 519. & GEOFFROY, Continuat. Mat. Med. Tom. II. pag. 45. sqq.*

PSEUDACORI. Vide Acori vulgaris.

PULSATILLÆ cœruleæ, Herba Venti, *Racine de Coquelourde, d'herbe au vent, Ruchenschell, Osterblumen, Wurzel.* Sunt longæ, crassæ, & in modum Cardopatii exesæ; saporem subdulcem primum, & paulo post, acrem, produunt. *Virtute alexipharmaca possent, & cum vinapota, contra pestilentiam contagiosam & venenosorum animalium ictus morsusque commendari solent a variis Auctoribus, laudatis ZORNIO, p. 548. Sed nonnulli internum usum harum radicum suspectum habent, imprimis BOERHAAVIUS, Hist. Plant. Tom. I. p. 57. & GEOFFROY, Continuat. Mat. Med. Tom. II. p. 114. seqq.*

RAD. PYRETHRI officinalis, Salivalis, Dentariæ, *Racine de Pyrethre, Betsram, Zahnwurz, Speichelwurz, St. Johannswurz.* Radices sunt pyrethri, flore Bellidis, quæ ex regionibus calidioribus adferuntur. *Vim habent incidentem & attenuantem; interne rarius adhiberi solent. In modum piperis acres sunt; hinc ad Paralyfin lingua, & dentium cruciamenta, masticata, imprimis commendantur. Ettmüllerus, & Schræderum, & alibi his insignem stimulandi potentiam imponit, si externe, cum pinguedine coturnicis, membro genitali admoveantur. Vid. huc SLEVOGTII, Dissert. de Pyrethro, & CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VII. cap. 5. p. 408 seqq. imprimis ZORN. Botanol. p. 594. & HEUCHER. de Plant. Hort. Acad. Witteb. p. 1013. sq. Tom. II. opp.*

QUINQUEFOLII. Vide Pentaphylli.

RAPHANI rustici, Raphani marini, Armoraciæ, Raphani rustici, Cochleariæ folio cubitali, *Tournesfort. Racine de grand Raifort, ou Raifort Sauvage, Meerrettich.* Plantantur in hortis, & adnumerari solent plantis antiscorbuticis. Commendantur Calculosis, hydropicis, verminosis, & quæ suppressione, vel alio mensum vitio laborant. Vid. CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. 7. cap. 6. p. 411. seqq. & imprimis BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 421. & ZORN. p. 560.

RHABARBARI Monachorum, Lapathi latifolii hortensis, Rumicis sativi, *Racine de Rhubarbe des Moines, Münch. Rhabarbara.* Foventur in hortis. Cum Rhabarbaro vero multum congruunt sed fortius adstringunt. Vid. CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. p. 521. & ZORN. p. 568. item HEUCHER. in Novo proventu Hort. Med. Witteb. p. 881. seqq. Tom. II. opp.

RHABARBARI veri, Rhabarbari lanuginosi, sive Lapathi Chinenensis longifolii, *Racine de Rhubarbe, Sinic. Tai hoang. Edle Rhabarbara, wahre Rhabarbara.* Lapathum præstantissimum, Rhabarbarum officinale Munting Ob florem monopetalon, campaniformem, multifidum, proprium genus constituit. BOERHAAVE, Indic. Plant. Part. II. p. 84. & Hist. Plant. Tom. II. p. 535. & Tournesfortio refertur ad plantas flore monopetalo, campaniformi, multifido. Crescit in arvis Chinenensibus, unde per reliquas Asiæ regiones ad nos affertur. Vid. NEUHOF Descript. Regni Sin. Cap. XV. pag. 343. præsertim autem du HALDE, exactissima Descript. Regni Sinens. Part. III.

Part. III. Sect. III. cap. 4. p. 520. sqq. Ceterum vero, an istud Rhabarbarum hodie cognitum, prisca quoque ævi Medicis jam fuerit exploratum, multis doctissime disputat SALMASIUS, *Exercit. Plin.* p. 560. sqq. ad quem jure provocat Joh. Bod. a STAPPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. VII. pag. 802. Conf. FREIND. *Hist. Med.* p. 407. sq. & inprimis Petri PETITI, *Comment. in Areteum*, p. 251. sq. Rhabarbarum, quod rarum est, & parciorem stipticitatem possidet; quod cum leviori adstrictione, masticando glutinosum fit, & salivam colore croceo tingit; quod denique variegatum, & ex carneo dilute rubens adparet, eligendum est. Frusta minora, & quæ nodosa sunt, præferantur majoribus, nam sæpissime in meditullio putrescunt atque nigrescunt. Hodierno tempore etiam in taleolos dissectum advehitur, & ceteris præferri meretur, si modo mediocriter ponderosum sit, & cariei experts. *Virtutes re vera polychrestas absoluit, quas enumerare longius esset. Hepatis præsertim anima dicitur.* Vid. ROLFINC. de *Plant.* p. 13. TILINGIUS integrum tractatum scripsit, cui nomen est: *Rhabarbarologia*. Rhabarbarum assumptum, lotium colore flavo tingit, & hoc unicum est, quod in favorem juniorum practitorum, monendum esse censemus, ne examinando & perpendendo urinam decipiantur, neve errore induci decipiant. Præter laudatum Tilingium, vid. & HOLLSTENII *Historia Rhabarbari*, item JUCHII, *Dissert. de analysi vera indole & egregia Virtute Rhabarbari veri*, & GMELINI, *Dissert. de Rhabarbaro officinarum*, ut & WEDELI, *Dissert. de Rhabarbari origine*, & Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med.* p. 289. item Cl. CARTHEUSERI, *Rudiment. Mat. Med.* p. 268. & *Fundam. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. cap. 3. p. 513. sqq. & potissimum ZORN. *Botan.* p. 565. sqq. add. LOESECKE, *Mat. Med.* p. 124. sqq. & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. 209. p. 136. inprimis vero BOERHAAVE, *Hist. Plant.* l. c. p. 536. sqq. maxime vero GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. II. cap. I. Art. pag. 122. sqq. ubi longe plura occurrunt legi digna, de ipsius Rhabarbari generatione & natura, solo natali, variis præparandi modis, multisque eximiis in medendo usibus; additis tamen simul necessariis monitis ac cautionibus, p. 128. quibus naturis atque temperamentis minus conducatur laudatissima illa alias Radix; conf. & HALDE, *loc. cit.* p. 521. Prægnantibus tamen caute dandum esse Rhabarbarum, ob sanguinis uterini fluxum inde aliquando metuendum, singulari exemplo edoctus, monet RIEDLINUS, *Lin. Med.* Ann. 1700. Mens. Januar. Obs. 26. p. 94. sqq. qui tamen contra ejusdem virtutem antidyfentericam egregiam merito laudibus extollit, ibidem, Mens. Decemb. Obs. 9. p. 1390. sqq.

RAD. RHAPONTICI officinalis, Lapathi Alpini folio subrotundo, J. C. Lapathi hortensis rotundifolii, B. C. *Racine de grande Patience*. Unius vel duorum pollicum spissitudinem æquant; extrinsecus flavæ, intrinsecus Rhabarbari veri instar, variegatæ adparent; & saporem amaricantem adstringentemque palato imprimum. Occurrunt nonnunquam, quæ proxime ad formam & magnitudinem Rhabarbari veri accedunt; distinguuntur tamen a vero Rhabarbaro, partim odore, qui non adeo gravis est; partim sapore, qui magis glutinosus est, ac fortius adstringit; nec masticando salivam tam intense flavam reddunt, ac verum Rhabarbarum. Educantur in hortis, sed etiam in Styriæ Austriæque Alpibus sponte nascuntur. *Ad album la-*

xandam, a drachma una ad duas, porriguntur. *Vulneratis, ictericis, & ab alto delapsis quoque commendantur.* Vid. HEUCHER. *Opp. Med.* Tom. II. p. 882. sq. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 670. sqq.

RHAPONTICI veri, *Racine de Rapontic, Wahrhafte Rhapontic.* Radices sunt oblongæ, pollicis crassitiem æquantes, externe fuscæ, interne crocæ, quoad substantiam raræ & laxæ, sapore amaricantes ac subadstringentes, non multum glutinosæ, nec olfactu ingratae. Planta a nonnullis inter Lapatha ponitur, nempe a Rajo, Morifone, & ipso BOERHAAVIO, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 535. præsertim Prosp. ALPIN. *Dissert. cit.* cap. V. p. 21. sqq. & Casp. Hofmanno, *loc. cit.* Tournefortius vero, ob florem monopetalum, campaniformem, multifidum, proprium inde genus constituit; hinc multi autumant, quod hæc planta, eadem sit cum Rhabarbaro vero, & ab illo, non nisi solo natali, & radicum minori volumine, differat, nempe olim Menardus, Maranta, Ruellius, Anguillara, & alii plures, apud Prosp. Alpin. Hofmann. & Zornium. Raro in officinis prostant, sed illarum loco plerumque radices Centaurii majoris, substituuntur, quas *Rha capitatum*, sive *Rhaponticum Helenii folio* appellant. Vid. SALMAS. *loc. cit.* p. 560. & imprimis Prosp. ALPINI, *Dissert. de Rhapontico*, cap. III. p. 13. sqq. & cap. IV. p. 20. præeunte ipso DIOSCORIDE, Lib. III. cap. 2. & ipsum sequente HOFMANNO, *de Med. Off.* Lib. I. cap. 29. conf. & ZORN. pag. 181. item LANGII *Epist. cit.* p. 754. nonnunquam accidit ut pharmacopæi, Rhabarbaro vero orientali præscripto, in locum ipsius Rhaponticum fœde sufficient: Non idem est vice versa: Rhapontico vero præscripto, Rhabarbarum, quod viribus convenit, sit optima substitutio. Vid. imprimis huc laudata jam eximia *Dissert. magni quondam Prosp. ALPINI, de Rhapontico vero*, ob summam præstantiam, denuo recusa, Lugd. Bat. 1718. 4to. in qua non solum magnum verumque discrimen inter Rhabarbarum verum, & Rhaponticum verum, diligentissime & accuratissime ostendit. Sed & posterioris, nempe Rhapontici, varias medendi virtutes solertissime indicat, quem & prudenter sequutus in utroque, tanto doctore dignissimus discipulus, Caspar HOFMANNUS, modo laudatus, Lib. I. *de Medicam. Officin.* cap. 29. p. 52. sqq. & p. 55. sqq. De quo argumento eruditissime quoque tractat Jo. LANGIUS, *Epist. Med.* 56. Lib. II. pag. 753. sqq.

RAD. RHODIÆ, Rosariæ, *Racine de Rhodus, Rosen-Wurz.* Tournefortius hanc plantam, sub nomine *Anacampseros*, majoris, radice rosam spirante, describit. BOERHAAVIUS illam vocat *Thelephium majus*, radice rosam spirante, foliis cæsis, minus ferratis, in *Indice majori plantarum Horti Acad. Leid.* Part. I. p. 289. Sponte nascuntur in Alpibus. *Vim subadstringentem exerunt, & tam interne sumæ, quam externe fronti cum aceto adplicata, ad Cephalalgiam commendantur, præsertim a Petro a Castro, & aliis laudatis a ZORNIO, Botanolog.* p. 570.

RUBIÆ tinctorum, Sativæ majoris, Erythrodani Raji, *Racine de Garence, Särber, Rôthe Wurzel.* Plantantur uberius in Silesia prope Vratislaviam. Sunt vulneraria, & adsociantur radicibus quinque aperientibus minoribus. A Turcis per

excellentiā Baya i. e. Balsamum, vocantur, propter vires traumaticas, quas possident. Maximam operam tinctoria arti præstant. Vide plura in WURFFBAINII Dissert. de Rubia Tinctorum, Basil. 1707. & B. BOEHMERI, Dissert. de eodem Argumento; conf. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 3. p. 404. lqq. & maxime ZORN. p. 585. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 210. & Auctor Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 277. lqq. quorum iudicio, multæ magnæque virtutes huic radici tribuuntur, negatæ licet a CARTHEUSERO, loc. cit. p. 406. Sed vid. Dissert. nuperrime Paris. 1758. sub præsidio C. Jo. B. Cosnierii, ab Auctore Marino Jacobo Claro ROBERTO, publice habita, sub Titulo: Ergo Rachisidi Rubia Tinctorum, ubi præter alias multas medendi virtutes, singularis quoque efficacia in curanda pertinaci Rachitide, huic radici confidenter assignatur. Contra Icterus quoque plurimum eandem valere, sunt, qui tradant, ad ipsam fidam experientiam intrepide provocantes.

RUSCI, vide Brusci.

SANICULAE, Saniculæ officinarum, vulgaris, Diapensix, Racine de Samcle, Sanickel, Wurzel, Bruch, Kraut, Wurzel. Indigenæ sunt, & ubique in silvis nascuntur. Folia & radices leniter adstringunt, atque hinc cum Symphyto, eandem ferme effectum habent. Decoctis vulnerariis immisceri, herniosisque commendari solent; de quibus vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 116. & ZORN. p. 603. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 531. & præsertim Contin. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 365. lqq.

SAPONARIAE majoris lævis, C. B. Lychnidis Saponariæ dictæ, Racine de Saponaire, ou Savoniere, Seiffen, Kraut, Wurzel. Nascuntur ad margines fossarum, & prope rivulos. Radices effodiendæ sunt vere novo. Virtutes sudoriferas, attenuantes, aperientes, & diureticas possident; hinc in morbis, serosis, pectoralibus, lue venerea, & mensibus ciendis merito commendantur, Conf. ZORN. p. 606. Stablius radices Saponaria, radicibus Sarsaparilla longe esse præferendas, opinatur. Quod & experientia verum esse docuit atque probavit.

RAD. SARSAPARILLAE, Salsaparillæ, Zarzaparillæ, Racine de Sarcepareille, Sarsaparill. Sic dicta Hispanice, a Sarza, quod spinam significat, & a Parillo, Medico Hispano, qui primus fuit inventor usus illius, & hanc Radicem ad nos adsportavit. Ita scite Job. SCALIGER, in Scaligeranis primis, p. 132. ubi & pariter observat, illam veram esse Smilacem asperam, atque inde Monspelienfes Medicos jam non alia Sarza-Parilla uti, quam quidem radicibus Smilacis; quod & fecisse constat Matthiolum, Dodonaum, Fallopium, & alios, laudatos, laudato ZORNIO, p. 643. quibus gravissima sua auctoritate ipse accedit BOERHAAVIUS, Hist. Plant. Tom. II. p. 495. Sunt Smilacis Peruviana. viticulis asperis, folio hederaceo lævi. Smilax caule angulato aculeato, foliis ovatis, acutis, inermibus; vel Smilax viticulis asperis Virginiana,

folio hederaceo laevi. *Zorza nobilissima. Hort. Lugd. Royen.* Ex plerisque Americanis provinciis, Peru, Mexico, Virginia & Brasilia advehuntur. Radices, quas eligas, colore exterius obscuriore, interius vero albicantes adpareant; nec adeo fragiles, nec cariosæ, sed recentes sunt. Quæ spissitudinem calami scriptorii æquant, crassioribus, subtilioribusque præferendæ sunt. *Ha radices temperatissimæ sunt, & in morbis lymphæ præstant dulce levamen, sed longam macerationem & coctionem exposcunt.* Vid. plura de natura, figura & variis virtutibus egregiis hujus radices, apud ZORN. *Botanol.* p. 607. sq. et GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 132. sqq. quas tamen maximam partem in dubium vocat Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 7. p. 427. adeo, ut proinde censeat: Officinas & Sarsaparilla, & ipsa radice Chinæ sine jactura, commode carere posse. De quo liberum cuique esto judicium.

SATYRII, Cynosorchidis latifoliæ C. B. *Racine de Satyrion, Stendels Wurz, Knaben-Kraut, Wurz.* Radices *Orchidis, & Satyrii*, confunduntur hodie, & altera alteri sæpissime substitui solet. Sed, quæ geminam radicem bulbosam habent, veteres *Orchidem*, nominaverunt; quæ vero simplici tantum præditæ sunt, *Satyrion*, appellaverunt. Differunt quoque a specie illa, quæ *Palma Christi* nuncupatur, & multifidas habet radices, de qua vid. supra. Crescunt in humidis pratis. Effodiantur vere novo. DEGNERUS in *Dissert. de Dysenteria contagiosa biliosa*, perhibet, quod radices *Satyrii*, multum virtute conveniant, cum illa *Persica radice*, quæ *Salab*, dicitur; confirmante quoque *Illust. Hallero.* Vid. infra *Salab*, sub exoticis. *Muntingius radices Satyrii ad Spasmos & nervorum convulsiones; ad fluorem album, & hæmorrhagias uteri studiose commendat.* Plerumque pro aphrodisiacis habentur & Electuarium Diasatyrium ingrediuntur. Conf. HANDTWIGII *Dissert. de Orchide*, & imprimis *citar.* ZORN. p. 611. & quos ibi laudat, quibus add. *Contin. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. I. p. 260. sqq. ubi plura de *Satyrii* atque *Orchidis* differentia, & simul de utriusque virtute aphrodisiaca, adhuc dubia, doctè differuntur, præsertim p. 266. sqq.

RAD. SAXIFRAGIÆ albæ, Saxifragiæ rotundifoliæ C. B. radice tuberosa, *Racine de Saxifrage, Weiße Steinbrech, Wurz.* Nascuntur in pratis & collibus humidioribus. Modo ordinario sub nomine seminum saxifragiæ in officinis veniunt, magnitudinem seminis Coriandri æquantes. *Vim resolventem & viscidos humores attenuantem possident, id circo ad defectus & vitia pectoris, renum atque vesicæ adhibentur.* Vid. GRULING. *Tract. de Calculo.* Cur. V. & ZORN. p. 613. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 300. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 229. & *Contin. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 382. sqq.

SCILLÆ, Squillæ, Scillæ rubræ, sive Pancratii veri, *Racine de Scille, Oignon marin, Meer-Zwibel, Mauß-Zwibel.* De dissensu veterum circa Scillam, vid. SALMAS. de *Hyl. Jarr.* cap. 41. p. 44. Harum radicum planta, est species *Ornithogali maritimi*, radice rubra *Tournefort.* Radices ipsæ, in modum ceparum Squamis compluribus, lamellatim sibi invicem incumbentibus compactæ, & innumeris fer-

me inferius fibris dotata sunt; magnitudine variant. Inveniuntur, quæ interdum pugnum duplicatum excedunt. Quoque colore differunt; quædam albæ, aliæ rufæ externa parte adparent. Albæ mitiores habentur, rubris, sed rarius in usum accersuntur; rubræ ergo crebriori & ordinario usui sunt dicatæ atque expositæ. Utræque odore carent, sed eundem saporem, scilicet amarum & acrem linguæ imprimunt. Crescunt in arenosis locis maritimis Lusitanix, Hispanix, Siciliæ, & alibi maritimorum regionum. Flores, qui hyacintho stellari similes sunt, protuberantes in spica, emergunt, antequam folia exoriuntur. Crudæ rarissime ad usus adhibentur; sed præparatæ eo sæpius. Vide infra *Parte II. Scilla præparata*. Conf. huc *Cl. ALBERTI Dissert. singularis, de Squilla*. item *CORVINI, Disput. de Scilla*. Novissime quoque & de *Scilla examine*, & de ipsius in Astmate, præsertim, usu, binas doctas Dissertationes edidit *Cl. SCHULZIUS*, longiore vita dignus. Conf. & *Wagneri*, sive rectius *Cl. WERLHOFII, Obser. de admirandis Scillæ virtutibus*, in pulvere exhibitæ; imprimis celeb. *HOFFMANNI, Med. Rat. Systemat. Tom. IV. Part. III. Sect. II. cap. 2. Obs. 8.* ubi Scillæ radicem merito inter remedia plane heroica refert, cui stupendam ferme efficaciam, in allevando Asthmatis immani paroxismo, tribuit, experientia ipsa convictus & confirmatus, quod & ex eodem retulit in suum Libellum de concinnandis Formulis, *Cl. NICOLAI, p. 176. conf. & Cl. CARTHEUSER. Rudiment. Mat. Med. Sect. VII. cap. 2. p. 242. & Fundam. Mat. Med. Part. I. Sect. VII. cap. 2. p. 391. & cap. 3. p. 399. sqq.* præsertim autem *ZORNII Botanol. p. 618. & LOESECKE, Mat. Med. p. 271. sqq.* & novissime *NOVIERII, Obser. Syst. Pract. de Mollitie Ossium*, sine. Vid. & *Nova Act. curios. Nat. Tom. I. ubi SCHUSTERI Obs. de hydropse.*

RAD. SCORZONERÆ, Latifoliæ, Sinuatæ, Serpentarix, *Racine de Scorzonaire, Scorzonera Wurzel, Schlangen-Wurzel*. Hæ radices a voce *Catalonica Escorzo*, quæ viperam significat, nomen sortitæ sunt; nam morsui viperino mederi creduntur, si vel comedantur, vel externe vulneri adplicentur. Seruntur in hortis. Vid. *TOURNEFORT. Itiner. Tom. I. Epist. 5. p. 266. de Scorzonera exotica Græca, Saxatili & maritima, foliis varie laciniatis, ubi & bella ipsius icon simul exhibetur. Non solum utile nutrimentum, sed etiam salubre medicamen diaphoreticum, & alexipharmacum suppeditant. Uberius de Scorzonera laudibus ac virtutibus, iusto libro, tractavit Joh. Mich. FEHR, de Anchora sacra, vel Scorzonera, & ante ipsum, Nicol. Monardes, Hispanus, sed leviori opéra. Plura vero vid. apud ZORNIUM, p. 622. & in Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. Sect. II. p. 431. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 135. & CARTHEUSER. Fundam. Mat. Med. Part. II. Sect. XV. cap. 4. p. 558. sqq.*

SCROPHULARIÆ, nodosæ foetidæ, vulgaris & majoris, Ficariæ, Ferrariæ, Castrangulæ, *Racine de Scrophulaire, Braun-Wurz, Sau-Kraut-Wurz, Seig-Wurz, Wurz*. Ad margines fossarum & rivulorum, aliisque locis udis crescunt. Colligantur vere novo. Ingratum odorem atque saporem habent, sed vulnerariam & incisivam absolunt virtutem. Folia corrigunt saporem senna nauseosum. Vid.

BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 316. & Tom. II. p. 490. & MARCHAND, in *Memor. Acad. Scient. Paris.* Ann. 1701. p. 209. conf. infra dicenda ad *Senna folia*. Vide *Yquetaga*, infra sub *Herb. Scrophularia Aquat.* ceterum de hac *Scrophularia* singulari Dissertatione diligenter egit SLEVOGTIUS, & ZORN. p. 624. item *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. pag. 438. sqq. præsertim autem diligentissime TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 144. sqq. De rariore vero *Scrophularia* exotica, vid. iconem & descriptionem, apud eundem TOURNEFORT. *Itiner.* Tom. I. Epist. 5. p. 164. sqq. quod obiter natæ hic liceat.

SERPENTARIAE Virginianæ, Viperinæ, Colubrinæ, Contrayervæ Virginianæ, *Serpentaire, ou Viperine de Virginie, Virginische Schlangen Wurzel.* Harum radicum planta, ad classem aristolochiarum refertur, & a CLAYTON, in *Flora Virginica*, *Serpentaria* vocatur, sive *Pistolochia* flore atro purpureo, in terra superficiem procumbente, foliis cordiformibus. A Gronovio vero *Aristolochia*, caulibus infirmis, angulosis, flexuosis, foliis cordato oblongis, planis, floribus recurvis. solitariis, nuncupatur. Tota planta, radices scilicet cum herbis in fasciculos constrictæ, plerumque ad nos transferuntur. Radices sunt fibrosæ & graciles; odorem camphoratum, vel *Valeriana* ad instar in auram spargunt, tamen paululum gratiorem; saporem vero aromaticum imprimunt. *Virtutes alexipharmaca, balsamica, anticatharrhales, carminativa, diuretica, & uterina* illis adscribuntur. De quibus omnibus, distinctius & uberius agit WEDELIUS, singulari docta Dissertatione, de *Serpentaria Virginiana*; præsertim vero *Christ. Lud. GOECKELIUS*, in doctissima de eodem *Argumento*, Dissertatione, quæ merito recusa est, in *Mantissa Exoticorum*, ad VALENTINI, *Museum Museorum*, p. 597. conf. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 7. pag. 57. ut & imprimis ZORNIUM pag. 635. & LOESECKE, *Mat. Med.* p. 198. inter palmaria antiseptica refertur ab illustriss. anglo Dno Pringle. Vide ipsius observationes de morbis externis, cum annexis ad calcem Dissert. e philosoph. transact. exceptis, ex anglico idiomate in gallicum & germanicum versum opus prodit, sane auro cælandum.

RAD. SIGILLI Salomonis, vide Polygonati.

SPICAE Celticæ, Nardi Celticæ, Alpinae, Valerianæ Celticæ TOURNEFORT. *Racine de Nard. Celtique, Celtischer Nardus, Magdalenen Braut, Magdalenen Blumen.* Hæ radices, in plagis monticulis Liguriæ, Tirolis, ex Styriæ, sponte nascuntur; & inde, una cum floribus ad nos transportantur. More in officinis recepto, ad flores referri solent. Eligendæ sunt, quæ suavem aromaticum spargunt odorem; numerosis radiculis cohærentibus præditæ, plenæ & non fragiles sunt. Vid. plura apud SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jarr.* Cap. 89. p. 129. sqq. CELSIUM, *Hierobot.* Tom. II. p. 1. sqq. HILLER. *Hieroph.* Part. II. cap. 15. p. 64. sqq. URSIN. *Hort. Aromat.* Lib. III. cap. 8. pag. 246. sqq. præsertim vero Jo. Bod. a STAPEL, ad *Theophrast. Hist. Plant.* Lib. IX. p. 1018. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 107. sqq. item ZORNIUS, p. 461. *Alexipharmacam, uterinam, & diureticam* indo-

lem produunt. *Confectioni Theriaca*, quoque intermifcentur. Vid. CHARAS, *Hift. Nat. Theriaca Andromach.* cap. 46. p. 139. sq.

SPICAE Indicæ, Nardi Indicæ, Graminis Cyperoidis aromatici Indici, *Racine de Spica Nard*, *Indianische Spicanard*. Radices fungosæ sunt, & ex filamentis quali nervosis conglomeratæ atque contortulæ; longitudinem & spiffitudinem digiti æquant; colore fusco rufefcente adparent, & saporem amarum aromaticum mafticanti patefaciunt. India orientalis illas nobiscum communicat. Vid. laudatos modo Auctores, imprimis *Samlmafium*, *Celfium*, & *Bod. a Strapel*, ubi plura de differentia *Nardi Cætica*, & *Indica*; quod argumentum etiam diligenter tractavit citatus modo GEOFFROY, *loc. cit.* p. 109. sqq. item ZORN. *loc. cit.* p. 461. Elige recentes, leves, quæ coma longa dotatae sunt, cyperumque redolent. *Virtus carminativa*, *stomachica* & *nephritica* illis adferibitur; *confectioni Theriaca* intermifcentur, & ad menses ciendas, vermesque necandos, adhiberi solent.

SQUAMARIAE, vide Dentariæ.

SUCCISAE, vide Morfus Diaboli.

TARAXACI, *Dentis Leonis*, *Racine de Pisse en Lit*, *Piffenlit*, ou *dent de Lion*, *Pfaffenröhrlein*, *Löwenzahn*, *Löwenkraut*. *Wurz*. Ubique locorum occurrunt sponte. Colligantur verè novo. Coincidunt cum radicibus cichoriæ; virtutem vulnerariam, diureticam, aperitivam, & sanguinem purificantem, possident. Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* P. II. Sect. XIII. cap. 5. p. 414. sqq. & ZORNIUM, p. 261. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 398. sqq. plura de laudibus & virtutibus *Taraxaci*, vid. apud BOERHAAVE, *Hift. Plant.* Tom. I. p. 132. sq. & TOURNEFORT. *Hift. Plant. Paris.* p. 192. sq.

TORMENTILLAE, *Heptaphylli*, *Tormentillæ silvestris*, *Racine de Tormentille*, *Tormentill*, *Rothwurz*, *Blut und Ruhrwurz*. Nascuntur in locis arenosis. Vim adstringentem, vulnerariam, atque alexeteriam secum ferunt. Decocta, odorem quasi roseum spargunt, & tonum ventriculi, ac intestinorum roborare, restituere dicuntur. Cum vero fortius adstringant, decoctum non adeo saturatum, sed dilutum exhibendum est. Contra dolores & vacillationem dentium etiam gargarismatibus & collutionibus intermifcentur. Vi antidyfenterica imprimis pollere, ostendit Vir. RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Octob. Obf. 26. p. 351. alique plures apud ZORN. p. 680. Magna tamen cum circumfpectione, illis, in dysenteria aliisque morbis utendum esse prudenter monet: Cl. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VI. cap. 3. p. 361. sq.

RAD. TRIFOLII fibrini, aquatici, antiscorbutici, *Racine de Trefle de Castor*, *Bieber*, *Alee*, *Wasser*, und *Schaarbocks*, *Alee*, *Wurzel*. Crescunt in locis palustribus, & raro in usum vocantur. *Radicibus & foliis*, una eademque vis ad-

scribitur; sunt tamen, qui folia radicibus praeferant, quatenus efficaciora. Vid. ZORNIUM, *Botanol.* p. 684. Lappones his exsiccatis, varie utuntur. Partim, & modo ordinario, his pecudes pabulantur; partim ipsimet, praesertim, quum gravi annona premuntur, has quoque farina intermifcent, & panes cogunt, in propirium usum, Panes vero exinde parati, monente LINN. *Flor. Lapon*, valde ameri & detestabilis sunt Saporis.

TURBITH, Turpethi, *Racine de Turbit*, *Turbith-Wurzel*. Sunt radices *Convolvuli Indici alari maximi*, *Ibisci foliis non nihil similibus, angulosis*. Nascuntur in locis silvestribus, humidis, atque opacis Malabaricae & Insulae Ceylon, ad margines fossarum. Eligendae sunt resinosae, albicantes, & cariei expertes. Conducunt hydropticis; sed cum tormina excitare soleant; gravidis non temere exhibeantur. A scrupulo uno, ad duos, vel drachmam unam, porriguntur. Vid. hic Gisberti HORSTII Libellus, de *Turpetho & Thapsia*, item RIVINI *Dissert. de Medicament. Officinal. Censura*, cap. IV. p. 96. & imprimis Bod. a STAPEL in *Comment. ad Theophrast. Hist. Plant.* p. 1054. nec non GEOFFROY, *Tom. II. Mat. Med. Sect. I. cap. I. Artic. 34.* p. 145. ubi accuratissime de *Turpetho*, ejusque virtutibus ac vitiis egit; & ante ipsum SALMASIUS, in *Exercit. de Homonym. Hyles Jatric.* cap. 112. p. 193. sqq. qui & cap. 51 p. 59 de *Thapsia*, tractaverat. Conf. ZORN. *Botanolog.* p. 54. Praesertim vero Turpethum ceu eximium Anthelminticum, laudat HEERIUS, in *Observat.* p. 293. Conf. WEDELI *Amoenit. Mat. Med. Lib. II. Sect. I. cap. 5.* p. 247.

SED quoniam vehementissimum & venenis ipsis causticis proximum medicamentum, quod stomachum & intestina inflamat atque erodit, item saevissima tormina, nec non diros spasmos, quin & ipsam dysenteriam, aliaque deterrima symptomata saepe concitat, observante quoque Clusio, & ex eo, BOERHAAVIO, *Hist. Plant. T. I.* p. 101. ideo ipsius usus suspectus, ambiguus, & periculosi eventus plenus, in tanta praesertim meliorum & molliorum remediorum abundantia, tutius hodie ac prudentius plane negligatur, & turpissimum hoc Turpethum ex officinis medicinalibus merito proscrubatur. *Nolo damnosum Turbith*, dixit aliquis facete, ne mea viscera turbet, Conf. SCHULZ. *Praelect. ad Dispens. Brand.* p. 257.

RAD. TUSSILAGINIS, vide Farfaræ.

VALERIANAE palustris, silvestris, Valerianæ pratensis, *Racine de Valeriane*, *kleine Baldrian*, *Razen-Wurzel*, *Augen-Wurzel*. Sunt indigenæ, colligantur tempore veris. *Vim alexipharmacam, emmenagogam, uterinam, antarthriticam, & diureticam possident.* Ad Epilepsiam, & Ophthalmiam specificè commendantur.

Virtutem Valeriana antepilepticam olim in se ipso epileptico, expertus est Fabius COLUMNA, magnus ille Botanicus, ceu ipse fatetur & publice laudat in *Hist. Plant. Cap. de Phu Dioscoridis*. De quo vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I.* p. 118. & LOESECKE, *Mat. Med.* p. 203. item Ill. HALLER. *Orat. de Botn. util.* p. 161. *Opuscul. Botanicor. & TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascenc.* p. 237. & ROLFING. de *Vegetab. Lib. I. cap. I. p. 13.* conf. supra dicta ad *Phu Pont*. Ceterum vid. SPIES, in singulari *Dissert. de Valeriana*, & imprimis ALBERTI, in *Dissert.*
de

de *Valerianis officinalibus*, & la SUITE de la *Mat. Med.* de Monf. GEOFFROY, T. III. Sect. II. p. 267 item *Memoir de l'Academ. Royal. des Sciences.* Ann. 1706. Vid. Cl. CAR-
THEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 7. p. 60. & maxime ZORN.
p. 690. sq. item Ill. HALLERI *Iter. Helvet.* Ann. 1739. p. 180. sqq. *Opuscul. Botanic.*
ubi exactissime, pro more, de *Valeriana* tractat.

RAD. VICTORIALIS longæ, Victoralis maris, Allii Alpini, Allii montani
latifolii maculati, *Racine de Victoriale longue*, *Lange Siegwurzel*, *Allermanns*
Sarnisch Wurzel, *Schlangen Wurzel*, *Knoblauch Wurzel*. In Alpibus Ti-
rolensibus crescunt. *Rarius accersuntur in medicos usus. Muliercula, has radices, cen*
Palladis agidem, magicis carminibus, & arti venefica opponere solent. Vid. ZORNIUM,
p. 700. & GESNER *Epistol. Med. Lib. III.* p. 139.

VICTORIALIS rotundæ foeminæ, Gladioli foliis ensiformibus, floribus
uno versu dispositis, purpureo rubentibus C. B. *Racine de Victoriale ronde*,
Runde Siegwurz, *Siegwurz*, *Weiblein*, *Acker Schwertel*. Foventur apud
nos in hortis, sed in calidioribus plagis, inter segetes, sponte nascuntur. Utriusque
Victoralis radix, cortice fibroso, lamellato, & quasi reticulato, prædita est; allium
redolet, alliique saporem nonnihil refert. *Vix & ne vix usum ullum arti salutare præ-*
stare potest, nisi interdum externe ad emolliendos tumores adhibeatur, laudantibus
Laurenbergio, Rondeletio, & aliis, apud ZORNIUM, loc. cit.

RAD. VINCETOXICI, vide *Hirundinariæ*.

ULMARIAE, vide *Barbæ Caprinæ*.

URTICAE, Urticæ majoris urentis, vulgaris, *Racine d'Ortie*, *Nessels*
Wurz, *Brennessel Wurz*. *Virtutem diureticam, & sanguinem depurantem possident;*
commendantur specificè ad mictum cruentum, asthma, icterum, lippitudines oculorum,
Lienis, Hepatis & Mesenterii obstructions, aliaque inveterata corporis vitia. Vid. ZORN.
Botanol. p. 731. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 578. item *Centin. Mat. Med.*
GEOFFROY, Tom. III. p. 409. sqq.

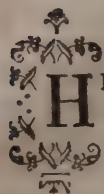
ZEDOARIAE, vide *Aromata*.

ZINZIBERIS, vid. *Aromata*.

CAPUT II.

DE HERBIS ET FOLIIS.

HERBA ABROTANI maris angustifolii, *l'Auronne male*, Stab. Wurz, Gartheil, Ebreiß. Fovetur in hortis. Colligatur Mense Augusto. Cum Absinthio Pontico coincidit, & in illius locum substitui potest. Indolem Balsamicam, uterinam atque antisciericam possidere, animaliumque venenosorum morsibus mederi censetur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 4. sqq. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 15. p. III. & maxime ZORNIUS, p. 3. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 188. & ipsi pestilentia valide resistere, observavit PALMARIUS, *de Febre Pestilentiali*, cap. 18. p. 456.

ABSINTHII Pontici, nobilis, tenuifolii, incani, hortensis, *la petite Absinthe*, *Welscher Römischer Wermuth*. Educatur apud nos in hortis, sed in terra Pontica sponte nascitur, & mitius est absinthio vulgari. Hujus Absinthii Pontici accuratam nobis dedit descriptionem magnus TOURNEFORTIUS, *ὁ πολὺ πλᾶγκτος*, Tom. III. *Itinerarii sui*, Epist. 17. p. 51. sqq. qui uberrimum ejus proventum ipse vidit. Conf. ZORN. p. 10. *Vim stomachicam, anticachecticam, & anthelminticam* huic inesse, omnibus notum; illique diuretica speciarim adscribitur ab HERMANNO, *Cynosur. Mat. Med.* Part. I. cap. 6. p. 495. add. GESNER, *Epist. Med.* Lib. III. p. 90. b.

ABSINTHII vulgaris, *Artemisia foliis compositis, multifidis, floribus subglobosis pendulis, receptaculo paposo*, Linn *l'Absinthe*, *Gemeiner Wermuth*. Colitur in hortis, interdum apud nos, sponte quoque nascitur. *Virtutes, cum precedente, eadem exerit, insuperque anodina censetur. Succus vel decoctum externe commendatur, ad ulcera inveterata, putrida, nec non ad Scabiem. Suffitus vero, per infundibulum auribus exceptus, ad otalgiam celebrari solet.* Vid. hic potissimum Jo. Mich. FEHRII, *Hiera picra*, vel de *Absinthio Analecta*, ubi plura de suavis hujus amaræ herbæ virtutibus observata leguntur; de quibus & copiosissime agit, multis allatis præstantissimorum Medicorum testimoniis & exemplis, ZORNIUS, *Botanol.* p. 6. 1qq. quibus adde LOESECKE, *Mat. Med.* p. 155. sqq. *Vim quoque contra pestilentiam, tingulare ipsi tribuit PALMARIUS, de Febr. Pest.* cap. 18. p. 456. & alias plures virtutes GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 186. Oculis tamen nimium Absinthii usum nocere; observat idem in *Consult. Med.* p. 379. & GEOFFROY, ex aliis, p. 12. Multis quoque ob vim narcoticam ac graveolentem qualitatem, plus nocere, quam prodesse, monet Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. IX. cap. 4. p. 487. Ipse olim vidi, quibus post exiguum Essentiæ Absinthii dosin, semper gravis capitis dolor subito oriretur. Igitur non omnibus naturis convenit, præsertim cholericis & calidioribus.

HERBA ACETOSAE, Oxalidis, Acetosæ pratensis, l'Oseille, ou l'Oseille, Sauerampfer. *Vim antiscorbuticam habet, & bilem temperat: sub forma succi, decocti jusculorumque medicamentorum exhibetur.* Plures vero virtutes herbae hujus laudatissimæ, late enarrat BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 540. & alii apud ZORN. p. 16. sqq. add. HEUCHER. *Opp.* Tom. II. p. 983. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 24. sqq.

ACETOSELLAE, Alleluja, Lujula, Trifolii acetosi, Oxytriphyli, l'Alleluja, Sauer, Klee, Buch, Ampfer, Serz, Klee. Crescit in silvis, ad fagorum radices & Mense Majo colligenda est. Conf. huc imprimis, Jo. FRANCI Tract. de vera herba antiquorum *Acetosa*, item *Alleluja*, ut & ZORN. p. 18. & Em. KOENIG, *Regn. Vegetab. Quadripart.* p. 1058. præsertim autem GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 749. sqq. *Gratum saporem acidum possidet. Ex hujus planta succo, Syrupus paratur, & sal essentiale.* Vid. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. III. cap. 4. p. 219. sqq.

ACMELLAE, Attimellæ, Admellæ, Acemellæ, Achmellæ, *Acmelle*, Indianisch Sarn, Kraut. *Sunt folia Bidentis, urtica folio, Ceylonica, vel Crysanthemi Zeylanici flore luteo, Lamii folio.* Crescit in Insula Ceylon. *Virtute lithontriptica, diaphoretica, anodyna, & humores viscidos attenuante, prædita habetur. Vel apozematis, forma, vel in substantia sumitur, fluorem album tollere creditur. Infusum, propter acrimoniam foliorum, nunquam sine Liquiritia, syrupo de Althæa, vel simili quovis corrigenti, propinetur. Pretiosissimum medicamen est, nam uncia unica, grandi pecunia, quatuor nempe imperialibus, a Batavis, divendi solet. Hinc cum clarissimo Nibelio arbitramur, nostram Bidentem, Lamii vel urtica folio, quæ eandem ferme indolem possidet, huic nimis cara, congrue posse substitui.* Conf. III. HALLERI *Orat. de Botanic. utilis.* p. 162. Opusc. Botan. Legi hic omnino meretur docta & elegans Cl. BRENNYII Dissertatio Botanico-Medica de Radice Ginsen & Acmella, ubi de hac planta exotica, pretiosa non minus emtoribus, quam salutari ægrotis, post Croonenburgium, Celeb. Pharmacopœum Amstelodamensem, accurate & diligenter tractat: Conf. & LOCHNERI Schediasma doctissimum de *Pareira Brava*, p. 55. sqq. & SLEVOGTII Dissert. de *Acmella Ceylonica*; imprimis autem VALENTINI *Hist. Simpl. refor.* Lib. II. Sect. III. cap. 1. p. 131. & Speneri ad ipsum, Epistola, de *Muribus Marinis*, in Append. ipsius Valentini polychrestorum exoticorum, p. 282. ubi & simul ad Theodorum HOLM, Deckeri Discipulum provocat, qui in singulari Dissert. inaugural. de *Nephritide* fusius: ostenderit, & exemplis comprobaverit, peculiare prorsus virtutes *Acmella* foliis inesse, durum malum nephriticum mitigandi, urinam pellendi, lapidemque frangendi. Conf. ZORN. p. 79. & *Commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1735. p. 7. & Ann. 1733. p. 376. præsertim vero, Ann. 1737. p. 279. sq. item *Act. Erudit.* 1702. p. 138. *Ephem. Nat. Curios.* Dec. III. Ann. 5. & 8. Obs. 210. & *Notit. litt. Dresden.* Part. 25. p. 411.

HERBA ADIANTI, Adianti albi, Rutæ murariæ, Paronychiæ *Matth.* *l'Adiante blanc*, *le Capillaire blanc*, *Mauer-Rauten*, *Stein-Rauten*. E fissuris & juncturis vetustiorum murorum umbrosorum erumpit. *Virtutem diureticam habet, & ad rachitidem, pectoris morbos sanandos, puerorumque enterocelas, speciatim commendatur*, quod multi testantur apud ZORN. p. 23. add. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 42. sq. ubi & observat Hyslopum Salomonis fuisse hanc Rutam murariam, vid. & pag. 229. licet in alia sit opinione Cl. CELSIUS, in *Hierobot.* Tom. I. p. 437. sed hæc obiter. Ceterum autem illam haud recte & scite vocari Adiantum album, opinatur HEUCHER. de *Plant. Hort. Med. Witteberg.* Tom. II. Opp. p. 1031.

ADIANTI aurei, Polytrichi aurei, Musci capillacei majoris, *TOURNEFORT.* *Hist. Plant. Paris.* p. 497. *le Percemouffe*, *Golden-Widertthon*. Pertinet ad muscos, & crescit in silvis. *Rarius ad medicum usum accedit.* Stupendos tamen in pleuriticæ curanda, effectus præstare, tradidit *Celeb. Med. Rongeard*, apud laudatum *Tournefort*. *Adnumeratur herbis antimagicis.* Vid. ZORN. p. 23.

ADIANTI nigri, foliis Coriandri, Capilli Veneris, *l'Adiante noir*, *le Capillaire commun*. *Srauen-Saar*, *Venus-Saar*. Circa montem Pessulanum, in Languedocia, copiosissime nascitur. *Virtutem incidentem, attenuantem, pulmonicam ac diureticam possidet.* Ex hac plantulâ paratur celebris ille Syrupus cui nomen vulgo Sirop Capillaire. Vid. ZORN. p. 22. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 34. ubi & plura de reliquis Adianti speciebus hic commemoratis.

AGRIFOLII, Acrifolii, Aquifolii Ilicis oculæatæ bacciferæ, *le Houx*, *Stech-Palmen*, *Stech-Baum*, *Stech-Apfel*, *Wald-Distel*. Radicis & corticis decoctum emollit & resolvit, teste *Matthiolo*. Baccas ad Colicos dolores mitigandos, & alvum blande ducendam, commendat *Dodoneus*. Folia in morbis tartareis prædicantur præcipue a *Theophrasto Paracelso*. Dicitur & succus ipsius arboris luteus & amarus, ex cerevisia sumtus, iterum cito & perfecte sanare. Ex cortice denique viscum aucuparium præparari in Anglia, notum est. De his cunctis vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 107. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 197. BOECLER. *Mat. Med.* Continuar. p. 517. ZORN. *Botanolog.* p. 30. sq. & *TOURNEFORT.* *Hist. Plant. circa Paris.* nascunt. p. 392.

AGRIMONIAE, Lappulæ hepaticæ, Eupatorii veterum, Hepatorii, *l'Aigremoine*, *Odermenig*, *Leber-Kletten*, *Steinwurz*. Circa calles, & margines agrorum sponte crescit, & Mensibus Majo & Junio, colligenda est. *Vires vulnerarias & hepaticas exerit; lienosis præcipue dicata est, & ad ulcera renum, incontinentiamque urina multis encomiis commendatur.* Sed plures alias virtutes ipsi tribuit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 124. sq. & imprimis ZORN. p. 31. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 48. sqq.

HERBA ALCEAE, *l'Alcee, ou la Mauve sauvage, Sigmaræ Simeons Kraut*. Differt a Malva foliis divisis & profundius incisis. Vid. HEUCHER. de Plant. Hort. Med. Wittemb. p. 975. Tom. II. opp. Terra inculta hanc sponte profert. Vires cum Malva communes habet. Præprimis ad nodos & scirrhusos tumores mammarum, de cancro suspectos in cataplasmate, celebratur. Item in alvi torminibus, & epidemicis dysenteriis, laudari solet. Vid. ZORNII, Botanol. p. 33. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 351. & GEOFFROY, Tom. III. p. 50. & alios.

ALCHIMILLÆ majoris, Pedis Leonis, Leontopodii, le Pied de Lion, Sinnau, Löwenfuß, Frauen Mantel, grosser Sanicul. Nascitur in pascuis & pratis udis. Adstringentem & vulnerariam habet virtutem. Vid. hic Cl. CARTHEUSERI Dissert. Chym. Med. de Marrubio & Alchimilla, Francof. ad Viad. 1753. Sect. II. imprimis Car. Aug. a BERGEN, Dissert. II. de Alchimilla. Conf. ZORN. p. 34. & maxime GEOFFROY, Tom. III. de Mat. Med. p. 53. sqq. qui & hæc ex Frid. HOFFMANNO refert: Nonnullæ, quibus libata virginitas, solerter norunt decocto Alchimillæ, in forma infusus, sibi reparare dolosam γυναικείαν, & illibatum mentiri virginitatis florem. Eadem ejus decocto mammas laxas & flaccidas nimis, linteo, decocto ejus intincto & imposito firmas ac turgidas efficere tentant. Conf. HEUCHER. Opp. Med. Tom. II. p. 998. Hæc autem an vera sint, nescio, neque scire laboro. Ceterum idem puellarum incustoditi pudoris stratagema, in celando amisso virginitatis flore, instrui posse ex usu, sive rectius abusu Radicis Consolidæ majoris, sive Symphyti maj. jam supra ad istam Radicem, ex HOECHSTETTERO, obiter adnotatum fuit.

ALLIARIAE, Alliastri, l'Alliaire, Knoblauch Kraut, Lâuchel Kraut. In dumetis & juxta sepes sat frequenter occurrit, & sponte nascitur; colligatur Mense Majo. De ejus natura, figura, variis nominibus, virtutibusque medicis variis vid. accuratissime tractantem Cass. BACCHINUM, in Epist. ad Hildan. in ipsius Obl. 94. Cent. II. p. 385. sqq. Folia recentia, si conterantur, Allium redolent, & vires cum Scordio communes habent. BOERHAAVIUS in Praxi Med. Tom. II. p. 167. & in Mat. Med. p. 82. item Ill. van SWIETEN in Comment. Tom. I. p. 782. commendant hanc herbam ad gangranam & ulcera cancrofa. Post HILDANUM, Sim. PAULLI, WILLIUM, de Morb. Castrens. & alios ZORNIO laudatos, p. 37. Ipsum vero HILDANUM imprimis vid. Obs. 94. Cent. II. p. 383. & Tractatum de Gangræna & Sphacelo. Add. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 59. & BOECLER, Mat. Med. Contin. p. 367.

ALSINES mediæ, Morsus gallinæ, Alsines foliis, Trissaginis, la Morgeline, & a nonnullis, le Mouron, solummodo, ut plurimum *le Mouron des petits oiseaux, Züner Scherben, Vogel Kraut*. Ubique sponte nascitur, & hyeme quoque viret. Exterius ad ulcera & Scabiem adhibetur; interius sumta refrigerat, & laborantibus atrophia præscribitur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 67. sq. BOECLER. Mat. Med. Contin. p. 474. & ZORN. p. sq. præsertim vero TOUR-

NEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 3. sqq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 292. qui Botanicorum principes, longe plures Allines virtutes diligenter enarrant.

HERBA ALTHAEAE, Bismalvæ, Ibisci, *la Guimauve*, *Wybisch*, *Braut*, *Seyl*, *Braut*. In hortis colitur. Herbis quinque emollientibus adsociatur. Multas magnasque habet virtutes, quas ex variis Auctoribus late recenset ZORNIIUS, p. 51. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 6. sqq. ex qua etiam paratur nobile illud remedium bechicum & asthmaticum, quod dicitur *Pasta Althææ*, de quo infra Part. II. suo loco; aliaque plura, diligenter recensita a GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 73. sqq. Vid. supr. *Althææ Radix*.

ANAGALLIDIS maris, flore puniceo, *le Mouron*, *måle*, *Gauchheyli*, *Collmar*, *Braut*, *Vogel*, *Braut*, *Sünerdarm*. In vinetis, hortis & agris, ceu holium sponte nascitur. *Virtus peculiaris illi adscribitur contra melancholiam, epilepsiam, maniam, & morsum rabidi canis*; unde & vulgo, Salus Fascinatorum, a cane rabido admorſorum & Fatuorum dicitur. Vid. infra, Part. II. *Essentia Anagallidis*, ubi plura de ipsius virtute antimaniaca & antimelancholica, & HOFFMANN. ad *Poter. Pharm. Spag.* Lib. I. Sect. V. p. 319. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 286. aliosque plures, laudatos eam in rem, a ZORNIO, *Botanol.* p. 64. sqq. qui ipse pro more, diligentissime ibi egit de Anagallide. Add. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 90. & nuper BRUCHII, *Dissert. de Angallide.* Argent. 1758.

ANETHI hortensis, *l'Anet*, *Dillkraut*, *Dill*, *Garten*, *Dill*. Seminatur in hortis. *Hac herba siccata, varius in usum medicum adhibetur, nisi forte in clysteribus & pediluviiis.* Vid. huc Jo Bapt. KARCHERI, *Dissert. de Anetho*, & plura apud ZORN. p. 67. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 92. sqq.

ANSERINAE, *Argentina*, *Argentaria*, *Pentaphylloidis*, *Potentillæ*, *l'Argentine*, *Genferich*, *Gänſkraut*, *Silberkraut*. Circa ſepes & calles sponte crescit. Mense Junio colligatur. *Virtute vulneraria, refrigerante & adstringente prædita est.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 114. sqq. & imprimis ZORN. p. 72. sq. & quos ibi laudat Auctores plures, item TOURNEFORT. Lib. cit. pag. 30. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 60. ubi præter alias multas virtutes, secundam etiam palmam, post ipsum corticem peruvianum, in febribus intermittentibus feliciter curandis, huic salutiferæ plantæ tribuit. Sed sententiam Viri maximi ingenue confirment, qui ipſo secundo usu experimentum fecerint. *Etiâ dentium dolores sedat*, teste RIEDLINO, *Cur. Med.* 642. Gent. VII. p. 399.

APII. Non solum contra araneas, sed & adversus ipsam pestem Apii folia saluberrimum esse antidotum, observat PALMARIUS, de *Febr. pestil.* cap. 18. p. 458. quibus & virtutes antifebriles, cum aliis, tribuit, GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 105.

& alias BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 97. & alii plures apud ZORNIIUM, p. 76. de *Radice autem Apii*, vid. supra, suo loco, sub *Radicibus*.

HERBA ANTIRRHINI, majoris folio longiore, C. B. *le Muffle de Veau*, Löwenmaul, Stärck Kraut, Dorant. In hortis colitur. *Virtutem diureticam possidet, & antimagicis herbis adscribitur*, præeunte PLINIO, Lib. XXV. cap. 10. Vid. *Hieronymi HEROLDI*, Epist. de *Antirrhinis*, & aliis quibusdam plantis. Ceterum de *Virtute antimagica Antirrhinis*, eorumque potissimum seminibus falso quidem tributa, vid. B. MENZII, *Dissert. de Plantis magicis*, ZORNII, *Botan.* p. 74. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 315. item HEUCHER. *Vegetabilia magica*, & quos ibi allegat Auctores plures, qui de herbis magicis scripserunt. Conf. infra, Part. II. *Emplastrum fætidum Mynsichti*.

HERBA ARNICAE, Ptarmicæ montanæ, Doronici Plantaginis folio, *le Plantain des Montagnes*, la betoine des montagnes, Sall. Kraut, Luciane Kraut. Vide *Radices Arnica*.

ARISTOLOCHIAE, Pistolochiæ C. B. dictæ, Aristolochiæ polyrhizos. J. B. *l'Aristolochie menue*, Osterlung Kraut. Colitur in hortis, interdum etiam in vineis sponte crescit. *Virtutem vulnerariam habet, & præsertim a veterinariis, ad vulnera equorum adhibetur*. Vid. Hippiatros Græcos & Latinos, item *Plinium*.

ARTEMISIAE vulgaris, caule & flore purpurascentibus, Artemisia rubra, *l'Armoise rouge*, rother Beyfuß, rother Buck. Vid. huc Jo. Jac. BAJERI *Dissertatio singularis, de Artemisia*. Artemisia rubra vino infusa potu continuo, *Hydropicum optime curatum vidit*, SPINDLERUS, seu ejus Scholasticus, *Obs. Med.* 57. p. 95. plura vid. apud ZORN. p. 84. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 120. sqq. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 177. & Simon PAULLI, *Quadripart. Botan.* p. 206. sqq.

ARTEMISIAE albæ vulgaris, caule ex viridi albicante, *l'Armoise blanche*, Weisser Beyfuß, weisser Buck. Ubique & sponte nascitur. Eandem, cum rubra, *virtutem possidet, & inter plantas vulnerarias & uterinas pari modo numeratur*, item alexipharmacas, antilæmicas, vid. PALMAR. loc. cit. p. 470. sq. de quibus tamen virtutibus ipsi vulgo tributis, multum adhuc dubitat. Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 13. p. 456. Lanugo illa, que Moxa dicitur, ex Artemisia Chinesi paratur, & apud orientales gentes, in curatione podagræ per ustionem, celeberrimum est remedium. Vid. Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat.* loc. cit. p. 457. sqq. Cleyer, apud VALENTIN. in *Ind. Literat.* p. 432. & ZORN. *Botanol.* p. 446. sq.

ASARI, Nardi silvestris, rusticæ, *le Cabaret*, *l'Oreille d'homme*, Saffel Wurz Kraut. Perpetuo viret, & in dumetis, nec non ad caudices corylorum

crescit, unde a Germanis adpellationem sortita est. Majo & Junio colligatur. *Folia eandem, cum suis radicibus, vim habent, in paulo remissiori gradu tamen. In parva dosi exhibita, virtutem diureticam, atque emmenagogam insignem produnt. Ravissime tamen in usum internum trahuntur, quia vomitus excitare solent, & nauseam creant. Ad pediluvia & pulveres errhinos adhibentur, de quibus potissimum vid. COLBATCH, in Tentam. Phys. Med. de Alcal & Acidis. &c. apud GEOFFROY, loc. cit. p. 132.*

De *Asaro*, ejusque virtutibus singulari docta Dissertatione egit Cl. SCHULZIIUS, & ante ipsum, SCHEFFLERUS, *simili Dissert.* Omnium optime autem LINDANIUS, observante magno BOERHAAVIO, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 559. qui ipse simul videri debet. Ceterum autem ipsa Asari folia, Radice ipsius esse violentiora, e contrario, existimat, imo exemplo funesto probat WEDELIUS, in *Amanis. Mat. Med.* Lib. II. Sect. II. cap. 4. p. 240. & de *Medicam. Facult.* Lib. II. Sect. I. cap. 8. p. 158. Sed in alia rursus opinione versatur Sim. PAULLI, *Quadripart. Bot. Class.* II. p. 23. conf. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 319. Quare quum mala sint folia, & radix non bona, optimuna sane est, securitatis gratia, ab illis abstinere, & hanc non adhibere, nisi summa cum cautione. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 131. sqq. item LORSECKE, *Mat. Med.* p. 69. & ZORN. *Botanol.* p. 95. sq. Conf. infra dicta ad *Extractum Nicotiana compositum.*

HERBA ASPLENII, vide Ceterach.

AURICULAE muris, vide Pilosellæ.

AZEDARACH. Sunt folia Azedarach Dod. fraxi fere serrata, cubito longiora, ex foliolis multis sibi mutuo respondentibus, ad costam unam ramosam, adherentibus, constantia, sature viridea & nigricantia. *Folia hæc interficiunt animalia. Aqua horum foliorum pediculos necare dicitur; capillos tamen longiores reddit, sic cum vino caput abluatur; modo dicta aqua, cum sapa, difficultati urine & menstruum, confert, fœtum extrahit, & sanguinem congelatum in vesica. Sed melius est, iisdem non uti ita BOECLERUS in Contin. Cynosur. Mat. Med. Herman. p. 321. sq. add. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 670.*

BASILICI, Ocymi vulgationis, medii, magni, le Basilic, Basilgen, Basilien-Kraut. Colitur in hortis. *Virtutem cephalicam & uterinam habet. Voiez la suite de la Mat. Med. de M^r. GEOFFROY, Tom. I. Sect. II. p. 212. sqq. præsertim ZORN. p. 116. sqq. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 242. sq. Sim. PAULLI, Quadrip. Botan. p. 411. & imprimis CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 10. p. 77. item HEUCHER, Opp. Tom. II. p. 995. sqq.*

HERBA BECCBUNGAE, *Anagallidis æquaticæ, folio subrotundo C. B. Veronicæ aquaticæ, Becabunge, Bachbungen, Wasserbungen.* In locis palustribus, fossis & rivulis copiose nasci solet, & colligenda est ineunte vere. *Siccata rarissime adhibetur; recens vero antiscorbuticis adsociatur.* BOERHAAVIUS, *Hist. Plant.* T. I. p. 304. *longiorem hujus planta usum, Scirrhis viscerum resolvendis; ipsi quoque podagra, opposuit.* add. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 162. sq. ubi plura, de his miris Baccabungæ virtutibus, ut & *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 216. sqq. HEUCHER, *Opp. Med.* Tom. I. p. 88. imprimis ZORN. p. 67. sq. item FOREST. *Obser.* XI. Lib. XX. p. 383. sqq. *Succus ad plenos calices, vel solus, vel mixtus cum sero lactis propinari potest.*

BEIDELZAR, *Beid-el-assar, Arbor lanigera, Lapathum Aegyptiac. lactescens, Esula Indica.* Sunt folia Apocyni Aegypt. lactescentis, *Sitiqua Afclepiadas, Casp. Bacchin.* satis magna, oblonga, lata, crassa, cutacea, ex viridi pallescencia, incana, præsertim tenella, extremis ramis adnascencia, odoris gravis, lac album, acre amarum, ut tota planta, fundentia. *Foliis, Alpino dicente, contusis, tum crudis, tum in aqua coctis, utuntur Aegyptii, emplastri modo in frigidis tumoribus & doloribus.* Lac est præstantissimum remedium ad impetigenem curandam, unguenti loco, exterius adhibicum; Sed interius nunquam debet dari, est enim ferventissimum, acerrimum, atque hinc deleterium, vide de his BOECLER. *Contin. Mat. Med. Herman.* p. 322. sq. TOURNEFORT. & HEUCHER. de *Plant. Witteb.* Tom. II. *Opp.* p. 859. & p. 953. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 394. & *Ind. Hort. Leid.* Tom. I. p. 313.

BELLADONNA, seu *Bellonaria. Solanum furiosum, Solanum maniacum, Solanum letale, Solanum melano cerasos, la belladone, la Belle dame, Tollkraut, Tollkirschen, Schlasskirschen, Schönefrau.* *Interorsum turpis, Speciosa pelle decorata;* est enim venenatissima planta, cujus imprimis Baccæ protinus dirum fatum accelerant, ut ex multis Auctoribus, docent ZORNIVS *Botan.* p. 644. sq. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 165. *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 488. *Bod. a STAPPL. ad Theophrast.* p. 586. & p. 1078. HEUCHER. *Tom. II. Opp.* p. 977. TOURNEFORT. de *Plant. Paris.* p. 397. præsertim FABER, in *Strychnomania*, BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 510. alique plures laudati nobis infra ad *Solanum.* GESNERUS tamen, *Epist. Lib. I. fol. 34. b.* ausus est, harum letiferarum baccarum succum expressum & in Syrupum redactum, ceu conveniens & efficax medicamentum, adhibere ad quascunque fluxiones sistendas, dolores tollendos, dysenteriam curandam, & blandum somnum inducendum, sed forte æternum; quam magni viri audaciam vix ulli probandam, nollem laudasset vir magnus, HALLERUS, *Orat. de Botan. Util.* p. 161. Nam de Friccio non miror. Nuperrime tamen *Bella donna* usum internum & externum in persanando carcinomate exulcerato, denuo mirum in modum commendavit Cl. *Tiberius LAMBERGERUS, in Lectione inaugurali, sistente Ephemeridem persananti Carcinomatis, Groningæ, 1754.* Sed expectanda utique plura adhuc Experimenta videntur, donec certi ac securi quid hic statuatur. Res enim magni est momenti. Hinc varia quoque cum *Bella donna*, experimenta instituit nuper *Thomas GATAKE,*

RUS, & ipsius usum circumspectum internum in carcinomatis & aliis id genus desperatis morbis, impense laudavit in *Observat. de usu interno Solani*. Londin. 1757. quæ omnia tamen damnat prorsus, & abominatur *William BROMFIELD*, multis funestis exemplis in contrarium adductis, in *Observat. Pract. de Solano ac Belladonna*. Londin. eodem Anno 1757. vide etiam *Michaeli alberti Dissert. Halæ 1739.* & imprimis observata quæ præstant in *Diario Medicæ Parisiensi*.

HERBA BELLIDIS minoris, pratenfis, *la Paquerette*, *Maßlieben Kraut*, *Margarethen Kraut*, *Gänßblumen Kraut*. Copiosissime ubique locorum nascitur. *Virtutem Vulnerariam, pectoralem, refrigerantem, abstergentem, & denique roborantem, possidet.* Vid. *EYSELLI Bellicographia*, infra rursus laudanda, & imprimis *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 171. sqq. ubi ex *Ettmullero*, *Kænigio*, *Wepfero*, & aliis, memorabilia aliquot Asthmaticorum & Phthysicorum producit exempla, per suum tenellorum foliorum Bellidis feliciter sanatorum. Vid. & *RIEDLINI*, *Lin. Med. An.* 1995. Mens. Jul. Obs. 9. p. 200. & Ann. 1697. Mens. Mart. Obs. 26. p. 195. item Ann. 1699. Mens. Jul. Obs. 20. p. 738. sqq. & *Curat. Med.* 423. Cent. V. p. 252. & *Curat.* 458. p. 275. imprimis *ZORN*. p. 122. & *TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris.* pag. 57.

BETAE albæ, *Betæ communis viridis*, *la Poirée*, *Mangold*. Colitur in hortis. *Maximus usus culinaris est.* Nonnulli hanc quoque herbis quinque emollientibus, adsociatam cupiunt. Vid. *Sim. PAULLI Quadrip. Botan.* p. 218. *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 181. sqq. *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 556. & *Prosp. ALPINUS*, de *Med. Aegypt.* Lib. IV. cap. 15. p. 316. ubi *Betæ succo calido, cum saccharo assumto, singularem virtutem antisebrilem tribuit.* Plura vid. apud *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 180. sqq. & *ZORN*. p. 125.

BETONICAE, *Vetonicæ vulgaris purpureæ*, *la Betoine*, *Betonien*, *braune Betonien*, *Sehr Kraut*. In pratis, silvis & montibus herbolis nascitur, & colligenda est Mense Junio. *Vim polychrestam habet, atque contra multos morbos commendatur.* Folia integra, si naribus intrudas, & ibi per aliquot hora quadrantes detineas, insigne quidpiam præstant, in Epiphora, sive Ophthalmia serosa; quod *Aët. Phys. Med.* Volum. IV. restant.

Betonicæ laudes eximias integro libello complexus dicitur Celebris olim Augusti Imper. Medicus, Antonius MUSA, quem commentario illustratum edidit *Gabr. Humelbergius*, & sine commentario, *Sim. PAULLI*, in *Quadrip. Bot.* Class. III. p. 220. sqq. Sed recentioris longæ Auctoris haud dubie ille est fœtus hypobolimæus, recte sic censentibus *Barthio*, *Reinesio*, *Fabricio* & aliis. De eadem vero egregiæ virtutis herba egit quoque *HEROLDUS*, in allegata jam sæpius *Epistola botanica*; præcipue vero *Claud. SALMASIUS*, *Exercit. de Homonym. Hyl. Jar.* cap. 43. p. 46. sqq. Et singulari Dissertatione, *EYSELIUS*. Vid. & *PALMAR. de Febre pestilenti.* C. 18.

p. 453. & imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 185. sqq. item CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 9. p. 432. sqq. & potissimum ZORN. *Botanol.* p. 126. sqq. ut & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 320. sq.

HERBA BETULAE, de hujus notissimæ & suavissimæ arboris, variis in medicina usibus insignioribus, vid. *Elia CAMERARIJ, Discursus Med. Botanicus de Betula.* Tubing. 1727. & imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 191. sqq. item *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 27. nec non RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. April. Obs. 21. p. 114. & BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. p. 148. & ZORN. p. 128. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 58. sq. *Helmontius* dicit, quod Betula Dæmones pellat, quod videtur congruere veritati, nam carnifices inde Virgulta legunt, & his maleficos puniunt & verberant, hacque ratione dæmonem pellunt. Ita acute BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 651.

BONI Henrici, Lapathi unctuosi, Tota-bonæ, Chenopodii folio triangulari TOURNEFORT. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 547. *le Bon Henri, Guter Henrich, Stolzer Henrich, Schmerbel, Smerbel.* Ubique nascitur in locis incultis, præsertim circa muros & sepes hortorum. *Præclaram virtutem exerit, in recentibus sanandis vulneribus, antiquisque expurgandis ulceribus. Frixa cum butyro, ad dolores hæmorrhoidum mitigandos, specificè commendatur.* Conf. huc EYSELII, singularis Dissertatio, de Bono Henrico, *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 226. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 200. sq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 547. ubi multas bonas virtutes huic Bono Henrico adscribit. Conf. ZORN. *Botanol.* p. 135.

BORRAGINIS, *la Bourrache, Borragen, Kraut, Borretsch.* Alitur in hortis. *Virtutem Antimelancholicam, cordialem & alexipharmacam possidere creditur, & multis probatur a GEOFFROY, Mat. Med.* Tom. III. p. 203. & *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 34. sqq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 271. qui simul adjicit: Borraginem post crocum, *Herbam Magnanimitatis*, merito suo, esse omnino vocandam. Add. ZORN. *Botanol.* p. 136. Herba sicca vero, raro in usum venit, ajunt domini Wirtenbergenfes: nihil rabile tamen, nihil aromaticum, Solam modo vegetationis aquam desiccatio abstulit, si rite fuerit instituta, id est, si planta ardenti Soli exposita, vel in hypocausto recondita, rapide humiditate sua spoliatur. Omnia tunc sua elementa continet: tunc potissimum Solis essentialis nitrosi existentiam aperit extemporaneo processu, nempe si carboni ignito imponatur. Esto tamen quod omnes generatim plantæ recentes siccis anteponantur; Sed noli abstinere a borragine sicca, cum defecerit recens.

BATRYOS, Botryos Mexicanæ, Ambrosioidis, Chenopodii, Atriplicis odoratæ Americanæ, Ambrosioidis Mexicanæ TOURNEFORT. *le Thé du mexique, Trauben-Kraut, Motten-Kraut, Lungen-Kraut.* Hæc planta in hor-

tis colitur, & paucis ab hinc annis, sub nomine *Thea Silefiacæ*, sive *Romana* clara fuit. Commendari solent ad pectoris adfectus, tussim ferinam, menses ciendos, særumque jam mortuum ejiciendum. Adhibetur in decoctis & infusis. Recens siccata, si in usum trahatur, vim inebriantem exercet. Vestibus involuta, ad tineas arcendas laudatur a Rajo. Vid. huc imprimis, celeberrimi quondam LOCHNERI Dissert. Epistolica, ad Cl. Behrens, de novis & exoticis Theæ & Caffæ succedaneis, *Borry Mexicana*, *Ambrosioides*, *Artemisia foliis Malabar.* &c. conf. Cl. BUCHNERI, *Mat. Med.* p. 329. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 209. imprimis autem BOERHAAVE, in *Hist. Plant.* Tom. II. p. 548. ubi hujus *Borryos Ambrosioidis* insignes plane virtutes præcipue commendat contra Epilepsiam, Convulsiones, Vertiginem, aliosque capitis morbos, passionem Hystricam, & alia mala atrociora. Conf. ZORN. p. 137. & Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 227.

HERBA BRANCAE ursinæ, Acanthi mollis, Sphondylii, *l'Acanthe, ou le Branche ursine*, *Bären-Klaue*, *Bären-Tagen*. Nascitur in humidioribus pratis ac locis. Hujus herba viridis color, nec non & amarus, durabilior est, quam ullius alterius herba, cum Spiritum vini tingit. Nonnulli hanc quoque, & quidem loco Beta, adnumerant herbis quinque emollientibus, & plicam polonicam curare, & quasi extricare, credunt. Sed recte id negat SCHULZIUS, in *Descriptione morborum apud Polonos frequentiorum*. Sed alias ejus virtutes certiores vid. apud BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 108. & ZORN. p. 15. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 22. sqq.

BRASSICAE, *Chou*, *Rohl*, *Rohl-Kraut*. Tam alba, quam rubra, ceteræque ejus species diligenter recensitæ a Geoffroy, *Bœclero*; atque imprimis Zornio, notæ satis sunt olidis cocis, & gratæ convivis sanis, neque minus utiles & salutare ipsi ægrotis. Inde jam olim, referente PLINIO, Lib. XX. cap. 9. *Chrysippus*, *Pythagoras*, *Dieuches* atque Cato de Brassicæ laudibus atque virtutibus fere innumerabilibus, certatim quasi, spatiosa volumina exararunt. Præcipua vero mira & potentissima veluti virtus in sanandis morbis pectoris tabificis, & ipso adeo sordido & insanabili alias thoracis empyemate, adscribitur Brassicæ rubræ a magni nominis Medicis, & a maximo inter eos, BOERHAAVIO nempe, & quidem, quod tanto magis notari meretur, teste *αὐτόπτη*; sic enim ille rem gestam candide & sine omni fuce, enarrat, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 423. Vide Historiam mirabilem in Duce militum, cujus pectus erat perforatum ab utroque latere; unde ingentem puris copiam continuo emittebat, ita, ut plus puris ex hoc vulnere effluxisset, quam ipse gravis erat; qui æger sola Brassica fuit curatus. Hac ratione curavi aliquem, qui putrido pulmone laboravit, suadendo, ut nihil, nisi decoctum Brassicæ rubræ sumeret, cum pauculo sale & succo Aurantiorum. Sic etiam Tachenius, qui occupatus, inquirendo universale Remedium in Arsenico, inde a vapore, pulmones infectos accepit, & quum in tota Chemia inter omnia sua arcani, nihil inveniebat, unde curari posset, sumsit decoctum Brassicæ rubræ, cum pauculo sale & succo Aurantiorum, & sic sanatus est. Hactenus quidem magnus ille Boerhaavius, cujus memorabilis oppido locus dignus omni-

no nobis visus, qui huc totus adducatur. Easdem vero pluresque alias Brassicæ virtutes, in diversis morbis pertinacioribus, productis, ubique singularibus exemplis, effatim laudant GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 216. sqq. *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 229. sqq. BOECLER. *Cynof. Mat. Med. Contin.* p. 485. sqq. & præsertim ZORN. in *Botan.* p. 140. sqq. ubi pro more solito laudabili, ad plures provocat Auctores gravissimos. In pertinacissima quoque stranguria, cum acerbissimo urinæ ardore conjuncta, solum Brassicæ rubræ, cum jure vervecis, decoctum, multis præsidiiis aliis antea incassum tentatis, præsentissimum tulisse auxilium, testatur FORESTUS, *Observ. 3. Lib. XXV.* p. 268.

HERBA BUGLOSSAE, Buglossi angustifolii, Linguae bovis, *la Buglose, Ochsen-Zungen.* In hortis colitur, & in campis sponte nascitur. *Cordialis atque antimelancholica vis, illi adseritur. Sicca tamen rarius adhibetur.* Ut dictum est a pari de borragine, qua de re animadvertit tamen quod hujus respectu expendimus, præterea vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 228.

BURSÆ pastoris, Herba cancri, Sanguinaria, Bursæ pastoris majoris, folio sinuato, *le Tabouret, ou la Bourse a Berger, Täschel-Kraut, Hirten-Täschlein, Seckel-Kraut.* Nascitur in locis incultis. *Vim refrigerantem & adstringentem habet, & specificè in sanguinis fluxionibus, siue externe, siue interne adhibeatur, commendari solet tamquam specificum.* Vid. GESNERI, *Epist. Med.* Lib. II. p. 73. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 416. sq. & plura apud ZORN. pag. 148. sq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 233. sqq.

CALAMINTHAE montanæ, flore magno C. B. *le Calament, Wohlviescheide Berg-Münz.* Advehitur ex regionibus calidioribus, & nonnunquam etiam apud nos in hortis colitur. *Huic attribuitur virtus Alexeterica, nervina, uterina, cardiaca, antimelancholica, stomachica, carminativa, Hysterica, anthydropica, antinephritica, hepatica;* Leporibus vero gratissimam esse, ita ut per eam facillime capi possint, post Paulinum, observat RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1697. Mens. Decemb. Obs. 20. p. 874. *Etiā diuretica virtute pollet, & Theriaca intermiscetur.* Vid. de utriusque Calaminthæ variis in Medicina, usibus eximiis, GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 240 BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 249. 250. *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan.* p. 233. & ZORN. *Botanol.* p. 153.

CALAMINTHAE vulgaris, Calaminthæ agrestis, Calaminthæ Pulegii odore, seu Nepetæ, *l'Herbe au Chat, Korn-Münz, Seld-Münz, Wilder Poley.* In locis apricis & arenosis excrescit, & colligenda est Mense Augusto. *Vim diureticam ac uterinam possidet.*

CALCITRAPA, Carduus stellatus, Spinatella, Hippophæstum, *le Chardon étoillé, ou la Chauffetrappe, Stachel-Ropf.* De ejus natura & figura, item

& virtute diuretica, traumatica, & febrifuga, vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 241. sqq. & BOECLER. *Cynof. Mat. Med. Con.in.* p. 371. sqq. præcipue TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 13. sq. & HEUCHER, *Tom. II. Opp.* p. 928.

HERBA CAMPHORATA, hirsuta, Camphorata Monspel. *la Camphrée, Kampher-Kraut.* Ab odore Camphoræ simili sic denominata. *Virtute gaudet cephalica, aperitiva, resolutiva, atque deterfiva, venenis resistit, menses ciet, vermes necat, conducit in passionibus hysteris.* Convenit eum Abrotano. Ita BOECLER. *loc. cit.* p. 343. plura vid. apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 245. sq.

CAPILLI Veneris, vide Adiantum nigrum.

CAPRIFOLII, Periclymeni non perfoliati German. *le Chevre-feuille, Geiß-Blat, Geiß-Liebgen.* Radix, Flores, Folia & Bacca rarius in usu sunt; omnibus tamen tribuitur vis diuretica, nephritica, vulneraria, & abstergens. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 255. & ZORN. p. 163. sq.

CARDIACAE, Marubii palustris Glabri, Cardiaca dicti, Brancæ seu Patæ lupinæ, Lycopis, *l'Agripaume, Wild Mutter-Kraut, Herzgespann-Kraut, Herzgesperr-Kraut.* Crescit in locis asperioribus, ac incultis circa sepimenta & vinetorum muros, & colligenda est, Mense Junio. *Menstrua & urinam propellit, vermes extinguit, morbis pituitosis pectoris, item Cardialgia, Gangrana & febris intermitentibus conducit, nec non ad infartum & inflationem hypochondriorum infantibus commendatur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 257. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 259. ZORN. p. 165. & SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 237 qui tamen de virtutibus Cardiacæ, adhuc dubius, non audet cuiquam commendare ipsius usum; quam circumspeditionem laudo potius, quam reprehendo. Sic enim in omnium medicamentorum usu, procedere decet, ne præpropere ea ægrotis offeramus, priusquam per iterata experimenta, liquidius constiterit, quid de eorum viribus, aut sperandum, aut metuendum. Sed hæc obiter.

CARDUI benedicti, Cardui sancti, Cnici silvestris, *le Chardon benit, Cardobenedicten Kraut, Geseegnete Distel, Epimen Distel.* Vid. plura apud SALMASIUM de *Hyle Fabric.* Cap. 76. p. 102 sqq. in hortis colitur. Hæc herba polychresta & plane pleneque benedicta est, est enim simul cathartica, emetica, diaphoretica, alexipharmaca, diuretica, anticterica, antipyretica & anthelmintica, adeo ut omnium fere salutarium plantarum vires medicæ in unum solum Carduum Benedictum confluisse videantur, & integrum veluti pharmacopolium in illo comprehendatur. Præsertim omnibus morbis, qui ex ventriculi vitiis originem trahunt, medetur. Succus ad ulcera cancrofa, putrida, quin etiam veneræ commendatur. Vid. hic imprimis Georg. Christoph. PETRI, *Asylum Languentium, seu Carduus sanctus, vulgo Benedictus, Medicina patrum familias polychresta, verisque pauperum Thesaurus.* Jenæ 1669. Ex profecto

splendidus hicce titulus haud plura vane pollicetur, ac hæc ipsa herba benedicta, semperque benedicenda, vere præstat. Singulari quoque Dissert. 1738. de *Carduo hoc benedicto*, egit *Georg. Chr. OTTO*, Argentorat. 1738. Vid. & *PALMARII*, Lib. II. de *Febre Pestil.* cap. 18 p. 451. *MINDERERI*, *Aloedar. Marocost.* cap. XI. p. 145. ut & *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 259. sqq. & præsertim *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 200. sq. ubi hujus panaceæ & *Nepenthis* amplissimas laudes ore suavifono celebrat. Plura vero ex variis Auctoribus collecta, vid. apud *ZORNIUM*, *Botanol.* p. 166. sqq.

HERBA CARDUI Mariæ, Lactei, Spinæ albæ, *le Chardon Marie*, *le Chardon de notre Dame*, *Vehe-Distel*, *Marien-Distel*. Colitur in hortis. Morbis hepaticis, & pleuritidi opponi solet. Nihil vero valere contra Pleuritidem, nimis benigne laudata ista Cardui Mariæ semina, dudum experti monuimus, Libro nostro de *Pleuritide*. Vid. infra Notata ad Caput IV. De ipsa vero planta ejusque virtute agit *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 262. & *ZORN.* p. 168. sq.

CENTAURII minoris, Febrifugæ, Fellis terræ, *la Petite Centaurée*, *Klein Tausend Gulden Kraut*, *Sieber Kraut*, *Erde-Galle*. Nascitur sponte in silvis & pascuis. Refertur ab *M. Hallero*, ad *Gentianas*, & dicitur, *Gentianæ* quadrifoliis trineriis, ovatis, floribus umbellatis, tubo strictissimo. Omnibus morbis, qui ex bile originem traxerunt, opponitur, & sic dicata est, ut vix vinum medicatum invenias, cui herba centaurii minoris non intermixta sit. Decoctum centaurii ex pisorum brodio, contra furfures & crustosum scabiem capitis, ceu omnium decoctorum præstantissimum, commendat *RAJUS*. Hoc decocto, si caput scabiosum laves, confestim ab omni porriginosa scabritie liberatur, & totus insuper pediculorum grex, qui ibidem moratus est, cum ovis penitus extinguitur. Ad alphas, varos, ceterasque cuticulares affectiones conducit, secundum *MATTHIOLUM*. Decoctum per clysterem immissum, educendo humores, & mitigando dolores, ischiaticis mirandas suppetias præstat, auctore *FERNELIO*. Hæc & plura alia encomia de hac laudatissima herba, quæ ob summas suas variasque virtutes medicas, *Hiera* quasi *picra vegetabilis* & *nativa*, omni jure vocari potest, cum fructu legenda sunt apud *LEDEDELIUM*, in justo Tractatu, de *Centaurio minore*, auro tamen *majori*, &c. item *Schrammii*, *WEDELIUM*, in singulari Dissert. de *Centaurio minore*, item *SLEVOGTIUM*, in *Proluf. de Centaurii minoris commendatione per exempla*. Conf. *BOERHAAVE*, *Elem. Chem.* Part. I. Proc. 30. p. 112. Tom. II. & *Hist. Plant.* Tom. I. p. 302. ubi præcipue virtutem ejus antifebrilem ex *Actis Parisiensibus*, laudat. Add. imprimis *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 275. sqq. & maxime *ZORN.* *Botanol.* p. 182. sq. ut & *GARMANN.* *Epist.* 97. p. 415. sqq.

CENTUMNODIAE, Centinodii minoris, Polygoni, Sanguinaria, item Sanguinalis, interdum & Bistortæ, *la Renouée*, *la Centinode*, ou *la Trainasse*, *Wegtritt*, *Weg-Gras*, *Tausend-Knoten*, *Blut-Kraut*. Ubique locorum circa calles sponte excrescit. Vim refrigerantem habet, ac adstringentem. Id-

circo in fluxionibus sanguinis & alvi commendari solet. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 544. & SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 438. sqq.

HERBA CEREFOLII, Chærefolii, Chærophylly sativi, *le Cerfeuil*, Rörffel Kraut. Colitur in hortis, & tempore veris colligenda est. Huic herba vis Diuretica, anticolica, emmenagoga, & lithonriptica tribuitur. De utilissima hac herba docte lateque egit HELWIGIUS, in singulari Dissert. de Chærophyllo, ut & ZORN. *Botan.* p. 189. sq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 295. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 113. SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 257. ubi præcipue binis notatu dignis exemplis ostendit, quantum olim valuerit Chærefolium, vel exterius, sub Cataplasmatis forma, adhibitum, in pellenda urina, diutissime, cum vitæ periculo, suppressa, & in sedanda etiam sævissima Colica, quæ jam jam ad tetram passionem illicam proxime inclinabat.

CETERACH, Scolopendrii veri, Asplenii, *le Ceterac*, Milz Kraut, Milz Sarrn. Hæc herba in asperrimis Helvetiæ montibus opacis nascitur. Istericis, calculosis, atque splenicis valde utilis est, & quinque herbis capillaribus adnumerari solet. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 292. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 40. maxime ZORN. p. 619. sqq. & HEUCHER, de *Plant. Hort. Med. Wirteb.* p. 1028. sqq. copiose, item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 395. & LANGII, *Epist.* 74. Lib. I. p. 407.

CHAMAEDRYOS, Chamædrios repentis minoris, Quærculæ minoris, *la Germandrée*, *le petit Chêne*, Gemanderlen, Klein Bath Engel, Edel. Gemanderlein. Crescit in locis montosis, & colligenda est, tempore æstatis. Scorbuticis, hydropicis, atque arthriticis conducit. Infusum loco Theæ bibitur. Plures ipsius virtutes eximias fuscè laudat BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 261. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 298. item PROSP. ALPINUS, de *Med. Aegypt.* Lib. IV. cap. 15. pag. 316. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 11. p. 437. sqq. ut & ZORN. p. 190. sq. & TOURNEFORT. *Lib. cit.* p. 414. sqq.

CHAMAEPITYOS, luteæ vulgaris, folio trifido, Ivæ artheticae, Ajugæ, *Livette*, Erd. Kieffer, Seld. Cypress, Schlag. Kräutlein, je länger je lieber. Terebinthinum spargit odorem. Hæc planta balsamicam, nervinam, cephalicam, emmenagogam aut arthriticam, antipodagricam, traumaticam, & anodynam indolem possidet. Apoplecticis, Epilepticis, vertiginosis atque pareticis imprimis commendatur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 308. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 263. & CARTHEUSER. *loc. cit.* p. 440. sqq. item ZORN. pag. 192. sq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 326.

HERBA CHELIDONII majoris, *Chelidonii vulgaris*, la *Chelidoine*, la *grande éclairé*, *Groß Schöll-Kraut*, *Schwalben-Kraut*. Sponte nascitur in locis sterilibus atque incultis circa muros & sepimenta. Succum groceum & acrem continet. In obstructionibus hepatis laudari, ictericisque commendari solet. Egregiam vim vulnerariam, detergentem & mundificantem habet, si exterius ulceribus admoveatur. Tota hæc planta, ad plantas pedum, hydropicis alligatur. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 386. præsertim GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 311. sqq. item SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 46. sqq. & exactissime ZORN. p. 196. sqq.

CICHORII hortensis, la *Chicorée*, *Weegwart-Kraut*, *Sonneuwend-Kraut*. Colitur in hortis. *Herba & radix virtutem eandem habent. Sed utriusque usus rarus est.* De *Cichorio*, binas doctas Dissertationes conscripsit EL. RUD. CAMERARIUS. Vid. & PANAROLI *Obs. Med.* 47. Pentecost. III. p. 205. plura vero apud ZORN. p. 204. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 321. sqq.

CICUTAE majoris, la *grande Ciguë*, *Schierling*, *Wüterich*. Circa sepimenta & in dumetis sponte progerminat. *Hæc planta; qua & hominibus & plerisque animalibus exitialis est, nunquam in usum medicum internum accersitur; exterius ad emplastra resolventia interdum adhiberi solet.* Tamen fuere, (quis credere, imo facere ausit?) qui post Andromachum atque Galenum, imo Hippocratem ipsum, ut nonnullis male quidem videtur, qui vel nostra ætate, & diræ cicutæ succum & semina ceu medicamentum efficacissimum & tutissimum, contra varios gravissimos morbos, intus quoque adhibendum, enixe & intrepide commendaret, quos diligenter recenset, & pro more solito, pæne dixissem stolido, sit venia dicto! alacriter sequitur toties jam citatus ac notatus FRICCIUS, *Tract. de Virtute Venenorum Med.* Cap. XVIII. Interim tamen his sophisticis verique prorsus inanibus apologiis non obstantibus, tota cicuta, quanta est, inter atrocissima ocysima Venena, quod ad usum nempe internum, non externum, spectat, locum quasi primarium jure occupat, quod multis funestis exemplis manifestissime docet probatque WEPFERUS, in doctissimo juxta utilissimo *Tractatu, de Cicuta aquatica.* item SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* Class. III. p. 263. & in *Digress. de Febribus malignis*, statim ab initio. & §. 81. sqq. ut & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 93. ubi simul, quod notari utique meretur, de se ipso refert, quod a solis cicutæ foliis nonnihil contritis, & naribus, experimenti causa admotis, statim quasi ebrius stupidusque factus fuerit; ne alios jam testes plures huc advocem, immanem illam Cicutæ nocendi & occidendi vim multis exemplis confirmantes, quos inter potissimum referendi Kircherus, Schenkius, Estmüllerus, & alii, allegati jam ipsi FRICCIO, *loc. cit.* p. 323. & potissimum ZORNIO, p. 207. ubi plura, item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 325. sqq. quibus add. Ill. Rich-Mead, mox merito laudandus, præsertim autem Stalpart. van der WIEL, *Obs. rar. med.* 43. Cent. I. & ibi præcipue, Not. p. 185. ubi plura exempla ex variis Auctoribus aliis, adducit, lectu sane dignissima; add. Tim. a GÜLDENKLEE, *Cas. Med.* 4. Lib. 7. p. 310. licet obster, quod mireris, Ol. BORRICHIIUS, in *Dissert. de Venenis*, quæ est Quinta,

inter Dissertationes Academicas ipsius, Tom. I. p. 214. sqq. Verum ergo est illud PLINII, Lib. XXV. cap. 13. *Cicuta venenum est, publica Atheniensium pœna, invisa*; licet illa Veterum Cicuta, vel a nostra, diversa, vel singulari & arcano modo præparata; ob placidum somnoque similem, quem præstabat pota, vitæ exitum, fuisse videatur; Super qua controversia, de qua plura dicendi hic locus non est commodus, vid. interim, *Bod.* a STAPEL, in *Comment. ad Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. cap. 17. p. 1145. sqq. ut & SALMAS. in *Exercit. Plin.* p. 742. & PERR. PETIT. *Miscell. Obs.* Lib. I. cap. 17. p. 48. item *Banhin. Matthiolum*, BOERHAAVIUM, *loc. cit.* ZORN. *loc. cit.* & alios. præsertim vero *Ill. Rich. MEAD.* Essay IV. *of poisonous plants*, p. 228. sqq. denique etiam, ut finiam hæc, conf. si placet, *Pœmata nostra*, Tom. IV. p. 43. in Not. Impune igitur, quo uique libet, cicuta vescuntur sturni capræque, & inde pinguescant, *homini qua Macre Venenum*, ut canit LUCRETIVS, Lib. V. *Relinquamus ergo Cicutam Atheniensibus, vel sturnis!* ut lepide ait LUDOVICI, in *Pharmacia Dissert.* I. p. 539. conf. SCALIGER, *Cont. Cardan.* Exercit. 152. p. 482. sqq.

HERBA COCHLEARIAE folio subrotundo, *l'Herbe aux Cuillers*, *Lösfel-Kraut*. In hortis colitur, & colligenda est tempore verno. In Anglia, Grœnlandia, Norwegia, Nova Zembla, aliisque regionibus borealibus, ubi potissimum fœdus Scorbutus sæva quasi exercet imperia, circa littora maris, sponte, & quidem maxima copia, ceu Antidotum divinitus concessum, progerminat. Vid. præter alios, DODONEI *Hist. Stirp. pempt.* 4. Lib. V. & *Obs. Med.* 33. p. 81. sqq. Nomen ab externa forma foliorum, sortita est. *Vim aperitivam, diureticam, & antiscorbuticam exerit.* *Recens meretur præferri sicca:* De promeritis laudibus herbæ hujus antiscorbuticæ valentissimæ vid. *Val. And. MOELLENBROCCII, Cochlearia Curiosa.* Lipsiæ 1674. Conf. KOENIG. *Regn. Veget.* p. 44. & *Vit. RIEDLINI, Lin. Med. Ann.* 1697. Mens. August. *Obs.* 10. p. 527. sqq. item CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VII. cap. 7. p. 415. sqq. & ZORN. p. 218. sq. ut & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 345. sqq.

CONSOLIDAE majoris, Symphiti majoris, *la Grande Consoude*, *Wabl-Wurz-Kraut*. In locis udis, & circa fossas ac rivulos pratorum sponte crescit. *Decoctis vulnerariis intermiscetur.*

CONSOLIDAE mediæ, Bugulæ, *Sophia Theophrasti, la Bugle, Gûlden Gûnsel, Gûlden Wund-Kraut*. In pratis & pascuis humidioribus sponte crescit. *Vulnerariam virtutem possidere censetur, paululumque adstringit atque refrigerat.* Vid. GESNER, *Epist. Med.* Lib. III. pag. 118. & p. 119. b. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 229. sqq. & ZORN. p. 543.

CONSOLIDAE Saracenicæ, Solidaginis, Virgæ aureæ angustifoliæ, minus serratæ, *la Verge d'or, Seydnisches Wund-Kraut*. Ultro nascitur in silvis. *Eximiam vim, & Vulnerariam, & lithontripticam possidet. Gargarisma ex hujus herba*

decocto in faucium & columella morbis juvat gingivarum putredinem tollit, ac dentium vacillationi medetur. Vid. huc potissimum LISCHWITZII Dissert. de *Virgis aureis*, præsertim circa finem; & alios Auctores plures, laudatos ZORNIO, p. 645. quibus add. *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. III. p. 336. sqq. & potissimum BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 147. ubi & singulare ex Barclajo, curati nephritici exemplum producit, & ad suam quoque experientiam provocat.

HERBA CONYZAE cœruleæ, Asteris conyzoidis, Senecionis cœrulei, Eri geri vulgaris, *la Conise*, *Blau Dürr. Wurz*, *Beruff*, oder *Beschrey. Kraut*. In locis siccioribus crescit. *Vim siccantem, digerentem & discutientem exeris*. Nonnulli huic quoque potentiam antimagicam adscribunt.

CONYZAE publicariæ, mediæ, Asteris conyzoidis luteo flore, antidy sentericæ HOFFMANNI, *la Conise jaune*, *Gelbe Münze*, *Ruhr. Kraut*. Nascitur in locis udis. Commendatur ad dysenteriam & icterum. Si hac herba in suffi mentum adhibeatur, venenata animantia istam fugare, pulicesque enecare tradidit DIASCO RIDES, Lib. III. cap. 136. cujus tamen Conyzam hodie ignatam esse monet BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 173. ceterum de ea vid. ZORN. p. 226.

CRASSULAE, Crassulæ majoris, Fabariæ, Telephii vulgaris, Illecebræ majoris, Anacampseros, *l'Orpin*, *la Reprise*, *Sette Henne*, *Rnaben. Kraut*, *Bruch. Kraut*, *Wund. Kraut*. Nascitur in arenosis & sterilibus locis, *Refrigerat*, *adstringit*, *vulnerariamque virtutem possidere creditur*. Sed & mire laudatur in Herniis, hamorrhoidibus, podagra, & aliis affectibus gravioribus. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 370. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 87. sqq. & alii Auctores plures, laudati ZORNIO, p. 670. sq.

CRUCIATA, Crutiata hirsuta, Cruciata herniaria, Crucialis, Gallium latifolium, vulgo *la Croizette velue*, *Rauch. Meger. Kraut*, *Gelb Kreuz. Kraut*, *Krujette*. Hac planta, inquit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 211. licet non laudetur in medicina, tamen dicitur esse vulneraria & adstringens, & optime conducere in herniis, si folia ejus decocta externe, forma cataplasmatidis, adhibeantur. Quidam Auctores hanc in cephalalgia commendant. Sed plura & certiora de usu cruciatæ medico, vid. apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 372. BOECLER, *Cynof. Mat. Med. Contin.* p. 530. & maxime ZORN. *Botanol.* p. 240.

CUPRESSI, Chamæcyparissi, Santolinæ, Abrotani foeminæ, Herbæ immortalis, *la Santoline*, *la Garderobe*, *Garten. Cypressen*, *Stab. Wurz*, *Weiblein*. Colitur in hortis. A Gallis Garderobe, dicitur, quia e vestibus tineas arceret. Coincidit cum Absinthio pontico, & vim anthelminticam, & diureticam possidet. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 181. & ZORN. p. 5. præsertim autem GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 6. sqq.

HERBA CUSCUTAE majoris, Cassuthæ, Cassythæ, Cadytæ, Linodesmi, l'Epithim, la Cuscute, Slachs, Seyden, Silz, Kraut, Slachs, Dotter. Crescit inter linum & urticas. Vim aperitivam, abstergentem, spleneticam ac hepaticam habet. Vid. WEDELII, Dissert. de Cuscuta, ubi plura de virtutibus hujus salutaris herbæ; imprimis vero Joh. FRANCHI, Tract. de Cuscuta. Conf. & TOURNEFORT. Itinerar. Tom. III. Epist. XIX. p. 209. & imprimis ZORN. p. 249. ut & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 386. sqq.

DICTAMNI Cretici veri, Origanum foliis tomentosis, Spicis nutantibus Linn. le Dictamo de Crete, ou de candie, Cretischer Diptam. In Creta nascitur, unde & nomen habet, & ad nos transvehitur. Vid. Jo. MEURSII, Creta, Lib. II. cap. X. p. 109. sqq. & maxime SALMAS. de Homonym. Hyl. Jatr. cap. 38. p. 42. item WELSCH, Dissert. II. de Aegagropil. p. 42. Folia, quæ tomentosa, recentia, & odora sunt, eligito. Virtutem alexipharmacam & uterinam habet. Vid. PALMAR. loc. cit. p. 471. Theriaca & Diascordio intermiscetur. Vulneraria quoque censetur, & ad partum difficiliorem, fœtum extinctum, & secundinas propellendas mirum in modum celebratur, ad grana decem exhibita in pulvere. Cretenses, hanc herbam, per infusum loco Thea sumptam, ad febrem tertianam, cachexiam, & proliciendum sudorem impense laudant. Vid. Jo. Daniel. GEJERI Dictamnographia, seu brevis Dictamni Descriptio. Francof. & Lips. 1687. & imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 272. sqq. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 254. & CHARAS, Hist. Nat. Theriaca Andromach. cap. 31. p. 114. multis vero ZORN. p. 462. sqq. & LOESECKE, Mat. Med. pag. 174. item LABAT, Itin. Hispan. & Ital. Tom. V. Cap. XI. vid. MYLII, Delic. Phys. Vol. II. Sect. 20. p. 731.

DIGITALIS purpureæ, folio aspero C. B. la Digitale, Singer, Hut. Rarius præstat in officinis; valde tamen, ceu medicamen efficax contra morbum committentem, cum Polypodii radicibus, in decocto commendare solet PARKINSONIUS. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 403. sq. ubi plura de virtutibus Digitalis, ut & apud BOECLER. Continuat. Mat. Med. p. 467. sqq. usus tamen ipsius haud videtur tutus & salutaris, ob vim acerrimam emeticam & catharticam; licet Itali proverbio dicant: Aralda tutte le piaghe salda, Digitalis omnes plagas sanat, immo & Mors per ipsam, omnia sanat vulnera. Vid. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 432. Conf. infra, unguentum digitalis. Vehementem vomitum concitat, vehementerque alvum movet, ita, ut sæpius dysenterias vix curabiles causetur, teste BOERHAAVIO, Hist. Plant. Tom. I. p. 308.

DIPSACI, Cardui FULLONUM, Onocardii, Labri aut Lavacri Veneris, le Chardon à Bonnetier, ou à Foulon, Barten, Distel, Carten, Kraut, Sirten, Stab, Venus-Bad, Buben, Streel. Fullonibus quidem notior & usitator, quam medicis; interim tamen nec usibus medicis carere traditur, quas diligenter post Dioscorid. & Plin. enarrant GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 406.

BOECLER, *Continuat. Mat. Med. Herrmann.* pag. 53. & præsertim ZORN. *Botan.* p. 266. sq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 193. qui hæc imprimis notat de aqua illa in concavo foliorum Diplaci semper collecta: Commendatur hæc aqua maxime his, qui oculos crudos & lippos habent. In hoc casu, viro cuidam commendavi, qui hinc maximum emolumentum cepit; nam videtur habere aliquid de virtute plantæ, quæ ad Scabiosæ vires accedit. Quam virtutem ophthalmicam singularem isti aquæ etiam unanimi consensu, attribuant Auctores supra laudati, alique plures; quin & ipsi in nobis, & aliis, veritatem hujus experimenti experti aliquoties sumus.

HERBA EBULI, Sambuci humilis, arvensis, *l'ebble, Attich, Kraut.* In Agris & campis progerminat sponte. *Serum educit, hinc hydropicis & profutius.* Conf. JUCHII, *Dissert. singularis de Ebulo*, ejusque usu medico; item GABELCHOVERI, *Observ. Med.* 46. Cent. III. pag. 81. & PLATERI *Obs. Med. Lib. III.* pag. 594. sqq. & p. 599. ut & FORESTI *Obs.* 44 XIX. p. 266. præsertim GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 415. sqq. & ZORN. *Bot.* pag. 272. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 30.

ELATINE, Veronica foemina, Linariæ segetum, Nummularia III. folio villoso, verbasculi, *la Velvete, ou la Veronique femelle, Eehren, Preis, Weib, lein.* Summe vulneraria est, temperans & detergens, aperit & resolvit. Laudatur in cancro, podagra, impetigine, lepra hydrope, scrophulis &c. Pena & Lobelius narrant, quemdam miscellum Barbitonforem, quum perdocti Medici complures Nasum cujusdam ægrotantis abscindere decrevissent, hoc remedium a quopiam suo hero edoctum, amputationem dissuasisse, & hujus plantæ succi litu & potu, sic effecisse, ut nasus non abscinderetur, & ut reliquo corpori in lepram prono, medela simul offerretur. De qua lepida historia vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 421. ut & BOECLER. *Contin. Mat. Med. Herm.* p. 271. est vero illa prius a Pena & Lobelio commemorata, referente TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascentium*, p. 3. ubi plura de Elatine, legenda.

ENDIVIAE majoris, latifolia, Intybi hortensis, *l'Endive, ou la Chicorée douce, Andivien, Endivien.* Colitur in hortis. Refrigerat, hepati conducit, aliisque virtutibus pollet, late enarratis a GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 425. sqq. & ZORN. *Botan.* p. 280.

EPATICAE, vide Hepaticæ.

EPITHYMI, Epithymi Cretici, Cassuthæ minoris, Cuscutæ Thymi, *l'Epithim de crete, Cretische Thym, Seyde.* Crescit in Insula Creta; progerminat quoque in aliquibus regionibus Italiæ. Epithymum est species Cuscutæ, & planta parasitica, & sic dicitur quia Thymo, sicut Cuscuta lino & urticis, adhæret. *Ma-*

lancholicos humores purgat, ac urinam & menses propellit; quod tamen experientia duce, negat TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 427. & eum sequutus GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 388. ubi plura; ut & ZORN. p. 283.

HERBA EQUISETI, arvensis longioribus setis Hippuridis, de quo vid. SALMAS. de Hyl. Fabr. Cap. 45. p. 48. *la Prele, la Queve de Cheval, Razen, Wedel, Schafft, Seu.* Decoctum pariter ac infusum hujus equiseti, ad hemorrhagias sistendas, & exulcerationes renum atque vesicae, commendatur. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 581. & Sim. PAULLI, Quadrip. Bor. p. 60. ubi singulari exemplo docet, eximiam plane virtutem traumaticam equiseti inesse, de quo plura ZORN. p. 284. & GEOFFROY, Tom. III. p. 435. sq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 276.

ERICAE, Ericae vulgaris humilis J. B. *la Bruyere, Heyde, Seyde Kraut.* Hæc planta, nemini ignota, copiosissime crescit ubique, præsertim in locis & regionibus montosis. Dum floret, colligenda est. *Matthiolus hanc herbam vel in Decocto, vel in infuso, ad nephritidem, & calculum vesicae specificè commendat. Aqua destillata, Ophthalmia conducit. Inseffus & balnea ex decocto, arthriticis & paralyticis præscribuntur.* Conf. BOERHAAVE, loc. cit. p. 658. & ZORN. p. 285.

ERYSIMI, Verbenae foeminæ, Irionis, *la Velar, la Tortelle, Wilder Weeg, Senff* Circa calles sponte nascitur. *Vim attenuantem & resolventem habet, & morbis, qui a viscidis humoribus oriuntur, conducit. Ad Syrupum de Erysimi Lobelii adhibetur; quem laudat BOERHAAVE, loc. cit. pag. 428. & alii apud ZORNIUM, p. 288. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 446. sq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 19.*

EUPATORII cannabini AVICENNAE, Trifolii cervini, Origani aquatici, *l'Eupatoire, Wasser-Dosten, Kunigunden-Kraut, Hirsch-Klee.* Ad ripas fluminum & rivulorum crescit. *Antiscorbutica & vulneraria censetur, sed ut plurimum ad usum externum requiritur. Turfi fossores, hoc & nullo alio remedio, putrida ulcera & pedes tumentes sanare & sibi mederi BOERHAAVIUS refert, Hist. Plant. Tom. I. p. 175. sq. Vid. imprimis RIEDLINI, Cur. Med. 334. Cent. IV. p. 197. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 453. sqq. Radices sursum ac deorsum acriter purgant, & serum extrahunt; hinc ictericis & hydropicis in infuso commendari solent. Vid. ZORN. Botanol. p. 291. GESNERI Epist. Lib. III. pag. 121. & III. HALLERI Orat. de Botan. utilit. p. 161. Opusc. Bot. Est tamen Emeticum drasticum, ipso fatente Gesnero experto.*

EUPHRASIAE flore albo, Euphrasiae, Herba ophthalmica, *l'Euphrase, Augentrost.* Crescit in pratis, & colligenda est autumnò novo. *Ictericis conducit, & ad confortandam memoriam, nec non & Ophthalmiam commendatur. De hac laudatissima herba vid. imprimis Jo. FRANCI, Spicilegium, de Euphrasia,*

Herba, Medicina Polychresta, veroque oculorum solamine. Conf. & præcipue post ZORNIUM, p. 290. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 456. sqq. ubi *Hildanum, Fuchium, Lobelium, Hoffmannum*, aliosque hanc in rem, laudat; quibus add. imprimis GABELCHOVERI, *Obs. Med.* 100. Cent. III. p. 171. in Annot. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 194.

HERBA FARFARAE, Tussilaginis, Ungulæ caballinæ, Filius ante patrem, Bechii, Farfugii, Farfarellæ, Farfaraginis, Chamæleuces, Aphyllantis, *le Pas d'Ane, Hüsslattig, Roßhub, Brandlattich.* Nascitur in locis uvidis. *Tota planta pectori dicata est. Folia quoque externe vulneribus super imponi solent.* Vid. huc imprimis Jo. Phil. EYSELII, *Dissert. de Filio ante patrem, Phthisicorum Asylo*, ubi plura de meritis Tussilaginis virtutibus bechicis, antihecticis & antiphthisicis, collecta leguntur. Adde Sim. PAULLI, *Quadrip. Bot.* p. 161. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 152. sqq. imprimis ZORN. p. 688. & HEUCHER, *de Plant. Hort. Med. Witteb.* pag. 104. sq. Tom. II. opp. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 235. sq. Dictam vero antiquitus *Farfaram* fuisse ab amne Sabinorum *Farfaro*, circa quem benigna ubertate, potissimum provenisse Tussilaginem, traditum est, docte, pro more, ostendit SALMASIUS, *de Homonym. Hyl. Jatricæ*, Cap. 48. p. 53.

FOENICULI, Marathri, *le Fenouil, Senchel, Kraut.* In hortis colitur. *Hujus herba vires, semine debiliores sunt. Hinc semen & radices fœniculi, ob vim generosorem, frequentius in usum medicum trahuntur, quam herba.* Vid. huc Jo. Chr. EHREMANNI, *Dissert. de Fœniculo*, & ante ipsum, Jo. Theod. SCHENCKII, *Μαγὰ Ὁρολογία*, seu *de Fœniculo*, *Dissertatio*; item BOECLERI, aliosque plures laudat ZORNIUS, pag. 306. sqq. quibus imprimis add. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 479. sqq.

FOLIA Inda, Malabathri, Tamalapatri, Canellæ silvestres Malabaricæ, *le Malabathrum, Indianisch Blatt.* *Folia sunt oblonga, acuminata, densa, glabra, & a pediculo usque apicem tribus nervis excurrentibus, notata; odorem gratum naribus, & saporem aromaticum linguae communicant.* Malabathrum veterum plane incognitum est. Sed vid. copiose & erudite SALMAS. *de Homonym. Hyl. Jatricæ*. Cap. 87. p. 126. sqq. item LANG. *Epist. Med.* 67. Lib. I. p. 343. Nostrum & hodiernum Malabathrum, sunt folia arboris Canellæ Malabaricæ in H. M. Katou-Karva, nominatæ. Vid. huc GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. pag. 265. & ZORN. p. 412. imprimis, VALENTIN. in *Hist. Simpl. ref.* Lib. II. Sect. 3. Cap. 3. p. 143. sq. & Jo. Georg. DEXBACHII, *Dissert. de Malabathra*, merito recusa, in ejusdem *Mantissa Exoticor.* p. 597. sqq. *Reeentia, odora & viridiuscula eligenda sunt. Confectioni Theriacæ & Antidoti Mithridatici intermiscuntur, & virtutem alexetericam, balsamicam, & uterinam exerunt, nec non urinam valide movent.*

HERBA FRAGARIAE, Trifolii fragiferi, *le Fraiser, Erdbeer-Kraut*. Ueberius in silvis sponte nascitur. *Virtute vulneraria, pollet, & leniter adstringente; nec non hepati conducere rumor est.* Conf. FRENZELII, Dissert. de *Fragaria*, ejusque suavissimo fructu; aliique laudati ZORNIO, p. 309. sqq. quo & praesertim pertinet GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 489. sqq.

FUMARIAE, Fumi terræ, *la Fumeterre, Tauben-Kropff, Erdrauch, Kraz, Heyl*. In vinetis, & inter olera sponte nascitur. Mense Junio & Julio, dum floret, colligenda est. Multum salis essentialis continet. In succo hujus herbæ condensato, crysallos, nitri similes, observavit, BOERHAAVIUS, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 389 & *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Process. VII. p. 34. ubi & idem de aliis pluribus plantis succulentis, adnotavit. *Impense amara est; spleneticam atque hepatiam virtutem habet, serum purificat, & in morbis Chronicis ac cutaneis quoque commendari solet.* Conf. huc Rud Jac. CAMERARII Dissert. docta, de *Fumaria*; ut & ROUSSY, Dissert. de *Fumaria vulgari*; pluresque alii apud laudatum ZORNIIUM, p. 315. quibus add. LOESECKE, *Mat. Med.* p. 178. praesertim vero GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 501. sqq. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 81. sq.

GALEGAE, Rutæ capraræ, *le Galega, Geiß-Kauten*. Colitur in hortis. *Vim alexipharmacam & sudoriferam possidet.* Vid. HEUCHER. *Nov. Prov. Hort. Med. Witteb.* pag. 922. Tom. II. opp. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 475. laudatus GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 510. Sim. PAULLI, *Quadrip. Bot.* p. 312. & maxime ZORN. p. 320. Succus Galegæ expressus & cum melle permixtus, matutinoque tempore, pueris epilepticis datus, praesentissimum remedium contra atrox illud malum, esse dicitur a GESNERO, *in Epist.* observante quoque BOERHAAVIO, *loc. cit.*

GALLII, Gallii lutei, *le Caille lait jaune, Meger-Kraut, Wald-Stroh, Bett-Stroh*. Sponte & copiosissime nascitur ad margines agrorum, circa calles, & in collibus apricis. *Aciditatem quampiam possidet, qua lac coagulat; vim quoque vulnerariam & detergentem exerit.* Vid. GEOFFROY, Tom. III. p. 515. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 211. ZORN. p. 321. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* 197.

GALLITRICHI, Hormini Sclarea dicti, sativi sive hortensis, *l'Orvale, le toute bonne, Scharlöch-Kraut*. Colitur in hortis. *Rarius accersitur in usum.* Contrarium tamen docentibus Geoffroy, Ettmüllero; Zornio, aliisque mox laudandis. *Herbis vulnerariis adsociatur, & vim siccantem, atque abstergentem absolvit. Nonnulli persidi caupones, vinum, hoc hormino, & floribus sambuci, manganisare solent, ut illi sapor scilicet, & odor moschatellinus impertiatur; sed hoc contaminatum vinum velocius inebriat, & atrociores capitis dolores excitare solet.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 232. sqq. potissimum vero ZORN. *Botan.* p. 351. sqq. Sim. PAUL-

LI, *Quadrip. Bot.* pag. 312. sqq. ut & exacte GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 590. sqq.

HERBA GERANII Robertiani, Gratiz Dei, Herba Ruperti, *Bec de Grue*, *Herbe a Robert*, *l'Herbe a l'Esquirancie*, *Storchen Schnabel*, *Ruperts Kraut*, *Gottes Gnad*, *Rothlauffen Kraut*. Hæc Geranii species sponte nascitur in rudetis, & circa muros. Colligatur Mense Majo. Vid. HEUCHER. *Nov. Prov. Hort. Med. Witteb.* p. 1009. Tom. II. opp. ubi & plura de variis Geranii speciebus, accurate & diligenter collecta. Præsertim GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 519. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 84. sqq. *Præstantissima virtute vulneraria pollet. Si mammis externe admoveatur, lac discutit; inflammationi medetur.* De quibus aliisque virtutibus vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 346. sq. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 522. sqq. & maxime ZORN. p. 326. sq.

GNAPHALII montani, Elichrysi montani, flore rotundiore TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 446. & Just. R. H. Hispidulæ RIVINI, *le Pied de Chat*, *Seld Raze*, *Rubr Kraut*, *Saafen*, *Psötlein*. Crescit in locis montosis & apricis. *Virtutem vulnerariam & subadstringentem habet; usurpatur in decoctis & Gargarismis; commendatur ad tussim ferinam puerorum.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 525. sqq. & præcipue ZORN. p. 349. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 179. & BOECKLER. *Cynof. Mat. Med. continuat.* p. 541. sqq.

GRATIALÆ Limnesii, Digitalis minimæ, Centaureidis C. B. *Gratiæ*, *l'Herbe a pauvre homme*, *Gottes Gnaden Kraut*, *Wild Aurin*. Nascitur in locis & pratis uvidis. *Hydropicis, cachecticis, f. bre quartana, & obstructione mensium laborantibus commendari solet, a PENA, LOBELIO, CAMERARIO, & aliis. Valide per superiora & inferiora purgat. Virtute emmenagoga & anthelmintica gaudet. In substantia, a scrupulo uno, ad tres, datur. In decocto, aut infuso, a drachma una, ad duas porrigere licitum est; sed, cum hæc herba facile hypercatharsin excitare valeat, prudenter cum isthac agendum esse, monemus. Melius est, si hoc infusum, cum lacte, vel sero dulci, quam cum vino paretur. Hæc herba quoque, Speciebus ad Clysteres emollientes, associatur, a TOURNEFORTIO, quem vid. *Hist. Plant. Paris.* p. 266. Conf. vero huc Jo. Jac. BÜRCKELII, *Dissert. de Gratiola*; & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* T. I. p. 308. ubi multas virtutes Gratiolæ gratissimas recenset, post plures alios, laudatos ZORNIO, p. 335. Mihi vero, salvo secus sentientium judicio, parum omnino gratiæ & securi usus huic quidem Gratiolæ inesse videtur; est enim violentissimum remedium, per superiora & inferiora, simul vehementissime purgans, quod in aliis eo incautius usis, aliquoties ipse observavi, & in se ipso olim expertus est GESNERUS, *Epist. Med.* Lib. III. p. 94. b. conf. huc maxime GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 531. sq. ubi plura.*

HERBA HEDERÆ arboreæ, Hederæ communis majoris, *le Lierre*, *Eppheu*, *Baumwinde*, *Mauer Eppheu*, *Blätter* Partim reperitur in silvis, ubi arbores amplexu tenet; nunc etiam vetusta ædificia prorependo transcendit. Nonnulli usum internum foliorum hederæ arboreæ dissuadent, & observatum fuisse referunt: quod horum foliorum usus internus mentis turbationem induxerit. Verum in Aëis Phyc. Medic. Vol. V. pro specifico ad Atrophiam infantum laudantur. Externe hæc folia, si foniculis superimponantur, affluxum majorem laticis peccantis derivant; & si in decocto usurpentur, vulnera mundificant, de quibus omnibus vide copiosissime tractantem ZORNIIUM, in *Botanolog.* p. 340 sqq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 667.

HEDERÆ terrestris, *Chamæclema* BOERHAAVII, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 244. & *Indic. Hort. Leid.* Tom. I. p. 172. *Chlegoma* LINNAEI, *Calaminthæ* humilioris, rotundiore folio TOURNEFORTII, *Inst. Rei Herb. & Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 181. *le Lierre terrestre*, *la Terrette*, *Gundelreben*, *Gundermann*. Ubique copiosissime circa sepes & parietes hortorum progerminat, & Mense Majo vel Junio colligenda est. Tota, seu medicamen polychrestum & balsamicum, pectori consecrata est; & in hemoptysi præsertim, ac mitsu cruento, mirandum solamen præstat, testibus WILLISIO, ESTMÜLLERO, REUSNERO Lindano, & BOYLEO alisque succum expressum, naribus adtractum cephalalgiam, licet vehementissimam ac inveteratam, non tantum confestim mitigare, sed prorsum expellere refert RAJUS. De Hederæ terrestri, singularem conscripsit Dissertationem Chr. AUG. HEDER, nominis forsan convenientia & ὁμοφωνία, ad scribendum incitatus. Vid. & de laudibus ac virtutibus hujus utilissimæ herbæ CL. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. Cap. 10. pag. 434. sqq. præsertim autem laudati ZORNII, *Botanol.* p. 343. sqq. ubi ingens Auctorum numerus producit, qui de variis Hederæ hujus Virtutibus diserte & accurate egerunt; quibus suo merito adjungendus laudatus jam sæpius GEOFFROY, *Mat. Med.* T. III. p. 543. ut & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 245.

HELIANTHEMI, *Chamæcisti* vulgaris, *Helianthos*, *Hysopi* campestris, *Consolidæ* aureæ *Chirurgorum*, *Heliantheme*, *Herbe d'Or*, *Hysope de Garri-guer*. *Sonnon*, *Gunzel*, *Seyden*, *Nsop*. *Vires sunt vulneraria*, agunt vi aromatica, balsamica; ad demulcendum optime adhibetur hæc planta, forma decocti, imprimis in Diarrhœis, Hæmorrhagiis & morbis faucium. Ita BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 355. plura vid. apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 547. & BOECLER. *Contin. Cynosur. Mat. Med.* p. 540. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 465.

HEPATICÆ fontanæ, *Lichenis* patræi latifolii, *l'Hepatique d'eau*, *Stein*, *Leber*, *Kraut*, *Brunnen*, *Leber*, *Kraut*. Nasceitur in puteis, & locis, circa fontes, quos radii solis, vel rarius, vel nunquam attingunt. Siccante adstringente & abstergente vi, prædita est. Vid. ZORN. *Botanol.* p. 347. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 552. sqq.

HERBA HEPATICAE nobilis, Epaticæ, Trifolii aurei, Trifolii hepatici, C. B. l' *Hepatique noble*, Leber, Kraut, Gûlden, Klee. Progerminat in dumetis & silvis. Continet in se virtutem vulnerariam atque subadstringentem. Ad mîctum cruentum, hæmoptysin, & Gonorrhœam inveteratam commendatur, affirmante BŒERHAAVIO, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 50. add. ZORN. *loc. cit.* p. 346. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 554. fqq.

HEPATICAE stellatæ, vide Matrisylvæ.

HERNIARIAE, Millegranæ, Empetri, la Turquette, l'Harniole, Harn Kraut, Bruch, Kraut. Nascitur in locis aridis & arenosis. Subsalsam, acrem & stipticam vim patefacit. Ad renum & vesicæ adfectus, ac urinam movendam commendari solet. Pulvis, quem HOLLERUS, ex hac herba præparavit, ac in Tractatu de Morbis internis, Cap. II. descripsit, ab inventore HOLLERIANA dicitur, magno encomio, quia Herniosis profuit, tradente, post alios III. Hallero. Conf. huc GRUHLMANNI Specimen Med. de Hernia &c. Potentissimam autem calculum frangendi & expellendi virtutem, huic herbæ inesse ex du Clou, Cell. Med. Gall. Observavit, BŒERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 562. & ex aliis, ZORN. *Bor.* p. 348. vid. & GESNER. *Epist. Med.* Lib. II. p. 74. ut & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 561. fqq.

HISPIDULAE, vide Gnaphalii montani.

HORMINI, vide Gallitrichi.

HYOSCYAMI, Jusquiami, Fabæ suillæ, la Jusquiame, la Hannebanne, Bilsen, Kraut, Schlaaf, Kraut. Crescit circa sepimenta & muros hortorum. Rarissime ad usum medicum admittitur. Vim anodynam & emollientem habet. Cataplasma cum croco & lacte, ad suppressionem urinæ, ad discutiendum lac, & denique ad perniciiones celebratur. Usus vero internus, summo jure, suspectus habetur. Non solum suspectus, sed plane noxius est, præstantissimis tacentibus Medicis, magna copia productis, ab illo acerrimo venenorum patrono ac defensore, Melch. FRICCIO, Tract. de Virtute Venenorum medica, Cap. XVI. qui tamen ibidem, haud minus celeberrimorum quoque Medicorum excitat agmen, qui usum Hyoscyami internum non solum securum, sed maxime salutarem esse censuerunt, quos ipse secure & confidenter, ut solet, sequitur Friccius. Latet tamen, latebitque semper, anguis in herba, & venenum nunquam non & ubique manebit venenum, licet & aurea, imo gemmea pyxide fuerit reconditum, & splendidissimis titulis & encomiis ornatum. Et quis obsecro, putet, illud quidem hominibus profuturum, quod vel ipsis sordidis sibus præsentissimum est venenum? unde & ipsum plantæ mortiferæ nomen ut notum. Sed vid. quæ infra rursus dicturi sumus, ubi ad ipsum Hyoscyami semen pervenerimus. Externe vero rite adhibita, tota hæc herba egregium præstat usum, in sopiendis &

pacandis vel acerbissimis doloribus, ob miram, qua imprimis pollet, virtutem anodynā & paregoricā. Quorsum præsertim pertinet præstantissimum Cataplasma ex foliis Hyoscyami oleo incoctis, & adjecta cera paratum, cujus jam ex parte, meminerunt *Dioscorides*, *Aegineta*, & *Plinius*, conf. ZORN. p. 355. quod passim eximie commendat *Dan. LUDOVICI*, in *Pharmacia* hodierno sæculo applic. & ex eo, expertus, miris laudibus effert *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 310. Ipsi tamen hi ambo Viri insignes usum Hyoscyami internum, ceu vitæ & salutis periculosissimum, merito damnant, & ab his letiferis fabis penitus abstinere jubent. *Κυάμων ἔ μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑοσνύαμων μάλιστα δεῖ ἀπέχεσθαι.* ut infra rursus monebimus. Conf. *GEOFFROY*, *Mat. Med.* T. III. Sect. II. p. 603. sqq. & *KOENIG*. *Regn. Vegetab.* p. 71. item *RIEDLINI*, *Lin. Med.* Ann. 1699. Mens. Jan. Obs. 19. p. 55. sqq. & plura apud ZORN. p. 354. sqq. item *LOESEKE*, *Mat. Med.* p. 571. & *TOURNEFORT*. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 201. sq.

HERBA HYPERICI, Perforatæ caule rotundo, *le Millepertuis*, *St. Johannes*, *Kraut*. In dumetis & circa calles progerminat. Mense Junio, cum floribus colligenda est. *Eximiam virtutem vulnerariam, diureticam, & anthelminticam habet.* Vid. imprimis *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. Sect. II. pag. 607. sqq. *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 324. sqq. & potissimum ZORN. *Botanol.* p. 357. sqq. quosque ibidem laudat Auctores. *Herbis antimagicis adnumeratur.* Plura de hac herba eximii in medicina, usus, vid. apud *WEDELIUM* in *Dissert. singulari de Hyperico*, & *Amæn. Mat. Med.* Lib. II. p. 486. item in alia *EUSELII*, *Dissert. de Hyperico*, seu *Fuga Damonum*. Sed misere sane atque inermis videtur omnino *Dæmon*, quem solum *Hypericon* in fugam conjiciat, aliis quippe, & longe valentioribus ac sanctioribus armis fugandus & expellendus est, uti notum. Vide si placet, contra has aniles *Jo. Bapt. Porta* & aliorum fabellas, pie, docte & acute differentem *Simonem PAULLI*, *Quadripart. Botan.* Class. III. pag. 350. & *Thom. BARTHOL. Act. Med. Hafn.* Vol. I. Obs. 40. p. 75. aliosque plures apud ZORNIIUM, *loc. cit.*

HYSSOPI, *Hyssopi officinarum*, *Spicata flore cœruleo*, *l'Hisope*, *Isop*, *Isphen*, *Syshop*. Vid. si lubet, plura de *Hyssopo*, in *annotat. nostris*, ad *Hug. GROTTII Christ. Patient. Tragœd.* pag. 465. sqq. item *HILLERI Hierophyt.* Part. II. cap. 7. p. 41. sqq. & *URSINI Herbarium Sac.* Lib. II. cap. 5. pag. 126. sqq. & maxime *Olav. CELSII Hierobotan.* Part. I. pag. 407. sqq. ut & *SALMAS. de Homonym. Hyles Jatraca*, Cap. XIX. p. 18. sqq. nec non *Jo. Bod. a STAPEL*, ad *Theophrasti Lib. VI. Caput ult.* p. 726. sqq. Colitur in hortis. *Vim balsamicam & incisivam habet, multisque morbis conducit. Specificè ictericis, hydropicis, & calculosis utilis est. Externe ad oculorum sugillationes quoque commendatur.* De quibus, aliisque virtutibus, vid. *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. Sect. II. p. 613. sqq. *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 228. sq. *Sim. PAULLI*, *Quadrip. Bot.* p. 351. sq. ZORN. *Botanol.* p. 360. & quos ibi laudat auctores plures; & *CARTHEUSER. Fund. Mat. Med.* Part. II. p. 44. sqq.

HERBA JACEAE tricoloris, Trinitatis, *Violæ tricoloris hortensis*, *la Pensée*, *Dreyfaltigkeit Kraut*, *Greysam Kraut*. Colitur in hortis, & interdum sponte nascitur. *Vim demulcentem & refrigerantem habet. Inflammationibus internis, & aphebis potissimum, item herniis, suam opem confert. Succus vel Syrupus cum ipso paratus infantibus epilepticis precipue conducere censetur.* Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* pag. 615. sq. BOERHAAVE, *loc. cit.* Tom. I. p. 202. ZORN. *Botanol.* p. 361. & alios.

JACOBÆ, Floris Sancti Jacobi, Senecionis majoris, *Jacobée Herbe de S. Jacques*, *Fleur de S. Jacques*, *St. Jacobs Blume*, *St. Jacobs Kraut*, *grosse Creuz Blume*. *Folia sunt amara, aromatica, adstringentia. Est planta vulneraria, emolliens, detensiva, resorvens; in Erysipelate optime conducit, inquit BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 150. si nempe decoctum ejus pro potu adhibeatur, mo- nente TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nasc. p. 204. Ad anginas, & consilla- rum inflammationes, in gargarismate, commendat Camerarius, & in dysenteria epidemica, Sim. PAULLI, Quadrip. Bot. p. 352. uti plura, ut & apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 617. sqq. & BOECLER, Mat. Med. Continuat. p. 444.*

IVÆ Arthetica, vide Chamæpytis.

JUNCI odorati, vide Schönanthi.

JUNIPERI, Summitates juniperi, *Sommités de Génévrier*, *Wachholder Lymf*, *Wachholder Sprossen*. *Tota juniperus balsamica est, antiscorbutica, alexipharmaca, nec non diuretica. Juniperi laudes ac virtutes medendi varias justo volumine complexus est Benjam. SCHARFFIUS, de Agnædologia, sive Juniperi Descriptione curiosa, Jenæ, 1679. Add. WILLHELMI & KLEINII, singulares Dissert. de Junipero, inferius rursus laudandæ, & BÜCHNER. Mat. Med. p. 494. præsertim autem GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. Sect. II. p. 632. sqq. ubi de omnibus laudatissimæ Juniperi partibus, earumque usibus medicis variis eximiis, exactissime & diligentissime tractavit. Conf. RIEDLINI, Lin. Med. Ann. 1699. Mens. Febr. Obs. 7. p. 127. sqq. & ante omnes ZORN. Botanol. p. 369. & quos ibi laudat auctores & laudatores plures, quibus add. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 205. sq.*

LACTUCÆ, sativæ, *la Laitue*, *Lattich*, *Lactuse*. Notissima & gratissima culinis & mensis planta, quæ tamen & variis usibus & virtutibus medicis pollet, diligenter adnotatis a GEOFFROY, Tom. III. pag. 642. sqq. ZORNIO p. 375. sqq. BOECLER. ad Hermann. pag. 411. sqq. Sim. PAULLI, p. 356. & aliis jëm omiſſis, a BOERHAAVIO, Hist. Plant. Tom. I. p. 127. sqq. qui tamen simul veterem Plinii & aliorum opinionem, novo singulari exemplo, quod in Anglia accidit, confirmat; quod nimius Lactucæ usus fecunditati noceat, semenque extinguat, negante licet GEOFFROY, *loc. cit.* p. 653.

HERBA LAMII, alba linea notati, Lamii C.B. Lamii *Plinii*, mortui Columenæ, Galeopfidis maculatæ J.B. Milzadellæ vulgo. Commendatur a C. HOFFMANNO ad scirrhum lienis, & ad alia vitia; vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant. T.I. pag. 224.* BOECLER. *Cynof. Mat. Med. Contr. pag. 415. sqq.* GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 659. sqq.* ZORN. p. 733.

LAPPÆ majoris, Bardanæ, Personatæ, la grande Bardane, grosse Kletten-Blätter. Rarius ad usum medicum adhibetur, nisi interdum externe ad vitia cutis in decocto.

LAVENDULÆ angustifoliæ, foeminæ, la Lavande, Lavendel. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 684. sqq.* & ZORN.

LAVANDULÆ latifoliæ, maris vulgaris, Pseudonardi, quæ vulgo Spica, la grande Lavande, le Spic, Spick. Coluntur in hortis hæ ambæ Species, easdem vires possident. Earum herba rarius in usum vocatur; sed flores frequentissime, vim namque nervinam & uterinam possident.

LAURI, sive folia Lauri, les Fevilles du Laurier franc, Lorbeer-Blätter. Calina magis, quam arti machaonia, inserviunt. Pro diuretico, & carminativo in infusis propinari possunt. Vid. AGNETHLERI, *Dissert. de Lauro*, & GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 698. sq.* & imprimis ZORN. p. 384. sqq. ubi plura de Lauri virtutibus.

LAURO-CERASI, sive folia Lauro-cerasi. J.B. Cerasi folio laurino, les Fevilles du Laurier Cerise, Rirsch- Lorbeer-Blätter, vulgo Mandel-Blätter. Arbor in hortis colitur. Folia lacti amygdalinum saporem conciliant, si in illo coquantur. Spiritum vini, si cum illis destillentur, impragnant sapore grato, qui gustum ferme nucleorum persicorum imitatur. Interim heic loci silentio non est reponendum, quod horum foliorum abusum, nonnulla jam funesta symptomata, & repentina mortis exempla, subsequuta sint. Ejusmodi vero luctuosa mortis repentinæ exempla, vel a modico ulu aquæ e lauro-cerasi foliis paratæ, oborta, in binis miseris foeminis ante hos 27. annos, nempe Anno 1728. primum vidit & exhorruit Hibernia. Inde fama tam subiti, atrocis ac funesti casus, confestim in magnam Britanniam perlata, protinus ibi excitavit solertiores Naturæ indagatores, ut cum ipsa hæc aqua, plusquam stygia, e lauro-cerasi foliis confecta, in canibus, aliisque bestiis, experimenta, imo rectius pericula, instituerent; ex quibus, quum semper horrendum in modum, cum funesta misellorum istorum animalium strage, succederent, stupentibus cunctis, tum illico patuit, blandam illam amabilemque Lauro-cerasi arbusculum, hucusque in hortis solícite cultam, adpectu jucundam, sapore non ingratam hinc ad cibi potusque condimenta adhibitam, & tantum inter Remedia salutaria & roborantia, vel ab ipso magno BOERHAAVIO, *Hist. Plant. Tom. II. p. 683.* Conf. *Commerc. litter. Med. Nor. An. 1733.*

p. 201. heu frustra! relatam, perniciosissimo potius perniciosissimoque juxta veneno esse sc̄tam, ad perdendos homines bestiasque unice natam, atque hinc ubivis radicibus extirpandam, quin &, si fieri quidem posset, e solo terrarum penitus in æternum eliminandam. Varia igitur, ut sibi nempe caverent in posterum incauti hucusque homines, de dirissimis hujus abominandæ arboris effectibus, scripta cum in Anglia potissimum, tum in Gallia quoque, imo & in Germania nostra, & alibi, eo quidem tempore, prodierunt; ex quibus tamen legi præsertim merentur, ipsæ *Transactiones Anglicana*, Vol XXXVII. No. 418. n. VII. & N. 420. not. II. quarum amplissima excerpta habentur in *Commerc. litt. Med. Norimb.* Anno 1733. p. 118. sqq. digna, quæ conferantur & expendantur, nunc cum illis, p. 388. sqq. conf. du HAMEL, *Hist. Acad. Reg.* & ex eo COHAUSSEN. *Helmont. Ecclat.* Sect. II. p. 191. item III. Richard. MEAD, summus noster, dum viveret, fautor & amicus, in absolutissimo de *Venenis* opere, Essay V. An Appendix of Laurel-Water, p. 275. sqq. & alter denique candidissimus quondam amicus noster ac Collega, Abraham VATERUS, in Dissertatione lectu dignissima, Anno 1737. edita, de *Lauro-Cerasi indole venenata*, *Exemplis hominum & Brutorum ipsius aqua enectorum*, confirmata, in qua non solum integra lacrymosa illius Tragœdiæ Hibernicæ Historia exacte relata legitur, sed & præterea, nova aliquot experimenta ab ipso *Cel. Auctore* in canibus ac columbis instituta, diligenter & fideliter enarrantur; qualia & ipsi in canibus ac gallis, stupentes, olim vidimus. Hinc ob eminens periculum mortalibus inde imminens, merito exclamandum: *Frigidus, o pueri! fugite hinc! latet anguis in herba.* Imo inquam ego, verbo, non metro, mutato: *latet anguis in lauro.*

HERBA LEPIDII, latifolii, Piperitio, *Passerage*, *Pser. Kraut*, *Jngwer. Kraut*, *Senff. Kraut.* Solum quidem usum culinarum agnoscit & laudat in hac planta, Sim. PAULLI, p. 372. virtutes tamen medicas eximias, tam internas, quam externas, nempe stomachicas, orekticas, antiscorbuticas, anthelminticas, diureticas, emmenagogas, antipodagricas, & Antarthriticas, aliasque, potius in ea extollunt BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 418. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 710. sqq. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 344. ETTMÜLLER. ad Schröder. BOECKER. *Contin. Mat. Med. Hermann.* p. 416. aliique plures.

LICHENIS arborei, videatur Pulmonaria arborea.

LICHENIS terrestris, cinerei, RAJI. Musco-fungus terrestris, latifolius cinereus hepaticæ facie. *Oxon.* Lichen foliis planis, subrotundis, lobatis, obtusis, calice plano ovali, lacinula propria adnato. Niveus LINNÆI *Fl. Lapp.* Celebrerrimus HALLERUS, in splendidiss. Opere, *Enum. Plant. Helvet.* refert, quod hæc herba in agris & pascuis macellis progerminet, & terræ tenacius adhæreat. *Pulvis cum pipere commixtus, morsibus rabidorum canum opponi solet.* Vid. infra, Part. II. *Pulvis antilyssur.* De hujus Lichenis mirabili figura, & magis mirabili contra diram hydrophobiam, virtute, vide vel maxime III. MEAD. heu noster quondam amicus summus

Account of Poisons, Essay III. of the *Mad. Dag.* p. 165. sqq. Dubitat tamen adhuc de laudata ista hujus Musci virtute anthydrophobica, alter noster amicus summus, quem propitia fata quam diutissime servant superstitem. Ill. van SWIETEN, *Comment. in Aphorif. Boerhaave*, Tom. III. p. 588. Conf. CHARAS, *Pharmac. Reg.* Tom. I. p. 210. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 199. & Celeb. HALLERI, *Orat. de Botan. utilit.* p. 162. Opuscul. Botan. Jam vero Ann. 1671. hujus Lichenis terrest. virtus antilyssus publice laudata fuit in *Transact. Anglic.*

HERBALIGUSTRI, Phylirea, *le Troesne*, *Sartriegel*, *Beinholz*, *Rhein-Weiden*, *Mund-Weiden*, *Mund-Solz*. Frutex est satis ubique notus, in silvis quippe, vepretis & sepibus frequenter obvius, & propter lenta & flexibilia vimina, surculosque densos, & folia hilare virentia, ad topiarias scenas scite formandas, ab hortulanis sæpius in usum deductus. Folia tamen ipsius, flores & fructus usibus etiam medicis inserviunt, licet plerumque externis. Conducunt nempe, ut fertur, ad inflammationes, putredines, exulcerationes oris & faucium, ad procidentiam & tumorem uvulae, laxitatem gingivarum scorburicam, aphthas, stomacacem, odontalgiam, cancrum, & fæda quoque pudendorum ulcera. De quibus virtutibus variis, nescio an veris semper, plura vid. apud Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* pag. 113. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 721. BOECLER, *Cynof. Mat. Med.* Herman. contin. p. 326. 544. & 620. ZORNII *Botanol.* p. 396. GABELCHOVER, *Obs. Med.* VII. Cent. V. ETTMULLER, ad *Schræder.* & plures alios; quibus add. TOURNEFORT, *Hist. Plant. Paris.* p. 110. ergo immerito virgilius: alba ligustra cadunt commune.

LINARIAE vulgaris flore luteo, Oxyridis, *la Linaire*, *Lein-Kraut*, *Harn-Kraut*, *Stall-Kraut*. Vim diureticam habet; Unguentum ex hac herba paratum, dolores hemorrhoidum mitigat. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 732. HARTMANNI, *Prax. Chym.* pag. 203. VERZASCHAE, *Obs.* 31. p. 82. & inferius Part. II. dicenda, ad unguentum delinaria. Conf. ZORN. pag. 400. & HEUCHER. Tom. II. *Opp.* p. 911. sqq. præferim TOURNEFORT, *Hist. Plant. Paris.* p. 24. sq.

LINI cathartici, lini caule dichotomo, foliis ovatis lanceolatis, Lini pratensis foliis exiguis C. B. *le Lin purgatif*, *Purgir*, *Glachs*, *klein Lein-Kraut*. Nomen a vi Cathartica, quam possidet, sortita est. Crescit in montosis pascuis, & floret Mense Julio & Augusto. Humores serosos sat potenter, sed absque molestia educit. Caulis, folia & capitula probe exsiccata, atque in pulverem contrita, vel cum cremore Tartari, vel vino superfuso, exhibentur. Dosis est, si in substantia porrigatur, drachma dimidia, ad scrupulos duos; sed uncia dimidia, si hac planta siccata in infuso quopiam propinetur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 741. sq.

LUNARIAE racemosæ minoris, Rutæ lunaræ, Lunaræ Botrytis, *la Lunaire*, *Mond-Krauten*, *Mond-Kraut*. Est species *Osmunda*, & a TOURNEFORTIO, *Inst. Rei Herbar.* & *Hist. Plant. Paris.* p. 512. exertis verbis, *Osmunda foliis*

foliis lunatis, dicitur. Nascitur in floriferis montibus, ac clivis virentibus. *Adstringentem saporem prodit; vim refrigerantem & siccantem exerit; herbis vulnerariis adsociatur; nec non inter magicas vel hortis montibusque ridicula numina nascuntur, stolidæ vel superstitionis, referri solet.* De quibus vanis superstitionibus plura vid. apud *Wierum, Gesnerum, Kircherum, Fallopium & alios*, laudatos ZORNIO, p. 407. Etiam sic dicti Alchymistæ, qui bonum suum aurum & argentum stolidè dilapidant, pro malo & imaginario Lapide, nesciō, quos aureos & argenteos montes ex hac ipsa Lunaria sibi pollicentur. Quum tamen ipsum illius nomen illos jure admonere deberet mutabilis inconstantia, fraudulentæ fallaciæ & frigidi denique influxus. Igitur nec Luna, nec Lunaria quidquam conferent unquam ad conficiendum aurum, Ceterum vero nullas plane vires medicas Lunaræ tribuit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 411. licet in contraria opinione fuerint *Gesner., Solenander, Zobelius, Carrichter, & alii*, laudati ZORNIO, *loc. cit.* & BOECLER, in *Cynosur. Mat. Med. Herm.* Continust. II. p. 440.

HERBA LUPULI Salictarii, vide Flores Lupuli.

LYSIMACHIAE luteæ, *Lysimachia lutea majoris vulgaris, la Corneille, Weiderich, gelber Weiderich.* In silvis, & aliis locis uvidis, circa rivulos crescit. *Vulneraria censetur, sed rarissime ad usum medicum accedit.* Dioscorides quidem multas virtutes medicas tribuit *Lysimachia*, Lib. IV. Cap. 3. sed quæ *Lysimachia* nostræ vulgari haud satis bene convenire videntur, rectè sic judicante BOERHAAVIO, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 284. conf. *Bod. a STAPEL, ad Theophrast.* p. 698. sqq. licet in alia opinione versetur *Sim. PAULLI, Quadrip. Bod.* p. 445. conf. ZORN. p. 409.

MAJORANAE, *Majorana æstivæ, Amaraci, Sampfuchi.* De quibus nominibus vid. SALMAS. de *Hyl. Jarr.* Cap. 13. p. 10. sqq. *la Marjolaine, Majoran, Maseran.* Colitur in hortis. *Virtutem balsamicam, cephalicam, uterinam, errhinam, & aromaticam exerit; hinc medicis & coquis grata.* De insignibus laudatissimæ hujus herbæ virtutibus, vid. *Georg. GRAVII, Panacea vegetabilis calida, seu Majorana nostra.* Conf. imprimis BOERHAAVII, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 253. item in *Element. Chemic.* ubi oleum Majoranæ imprimis magnopere laudat. Conf. *CARTHEUSERI Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 12. pag. 88. præsertim ZORN. p. 410. sqq. vid. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 765. ubi plura de majoribus Majoranæ virtutibus. Selo vero Majoranæ succo, cujusdam Surdastræ auribus instillato, post alia omnia Remedia incassum adhibita, amissum auditum restitutum fuisse, ab *Oswaldo Grembsio*, ex eodem refert VERZASCHA, *Obs. Med.* 91. pag. 236. Aquam vero Majoranæ vermes e naribus fœminæ acerbissimo capitis dolore vexatæ provocasse, meminit RIEDLINUS, *Lin. Med.* An. 1697. Mens. Octob. Obs. 19. pag. 707. Conf. *Sim. PAULLI, Quadrip. Bor.* pag. 381. & GEOFFROY, *loc. cit.* p. 764.

HERBA MALVAE vulgaris, pumilæ, silvestris folio rotundo, flore minore, *la Mauve*, Pappeln, Râß Pappeln, Zäsen, Pappeln. Nascitur circa sepimenta in locis incultis. *Herbis emollientibus associatur, imprimis magnus ejus usus, in pectoris aggritudinibus, & affectibus urinariis, veluti stranguria, dysuria & ischuria, testibus Amato LUSITANO, Caut. 6. Curat. 58. & HOECHSTETTERO, Obs. Med. 2. Dec. VI. Schol. p. 685. & CHOMELIO, in Plantar. usual. Historia, referente GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 770. ubi plura in laudem Malvæ. Conf. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 348. & maxime ZORN. p. 417. sqq. Veteres illam in usum sulinarium adhibuerunt, uti ex HESIO DO, HORATIO, CICERONE, MARTIALI, ALTHENAE O, aliisque priscis auctoribus, patet, quorum loca hanc in rem, olim produximus, Lib. IV. Observat. Crit. cap. 13. p. 382. 383. Conf. & GEOFFROY, loc. cit. p. 769.*

MARRUBII albi, Prassii, *le Marrube blanc*, Weisser Andorn. Colitur in hortis, & nonnunquam etiam circa collapsorum murorum rudera sponte nascitur. Colligatur Mense Junio. *Virtutem calefacientem, siccantem, uterinam & pectoralem, exerit, nec non hydropicis atque nephriticis conducere creditur. Vid. de hoc Marrubio albo, ejusque Natura & effectibus, singularis Cl. CARTHEUSERI Dissertatio, habita Francof. ad Viadr. 1753. Sect. I. Altera enim Sectio de Alchimilla, tractat, ut supra observatum, ad hanc plantam. Ceterum miras Marrubii virtutes, contra Hepatis obstructions, quin & Scirrhus ipsos, icterum, cachexiam, hydropem, chlorosin, astma, phthisin ipsam, febrem quartanam, item hecticam, partum difficilem, menses suppressos, scorbutum, aliaque mala pertinaciora & curatu alias difficiliora, ex Borello, Pauli, Foresto, Zacut Lusitano, Freitagio, Hartmanno, Chomelio, aliisque auctoribus, enarrat fuse GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 816. sqq. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 223. imprimis ZORN. p. 422. & LOESEKE, Mat. Med. p. 400. sq. nec non TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 116.*

MARRUBII nigri, Ballote dicti, nigri foetidi, *le Marrube noir*, Schwarzer Andorn. Nascitur sponte circa hortorum sepimenta. *Hypochondriacis, arthriticis, & hystericis affectibus commendari solet a RAJO, TOURNEFORTIO, loc. cit. p. 248. e aliis, teste GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 820.*

MARI veri Syriaci, Mastichinæ, *le Marum*, Amber Braut, Mastich Braut. Est species Thymbræ, & a TOURNEFORTIO Thymbræ Hispanica, Majorana folio, vocatur. Colitur in hortis. *Virtutem eximiam Balsamicam, cephalicam, prarmicam, diureticam, & carminativam, possidet. Asservetur in vitris obturaculo munitis. De hac laudatissima & ingentis spiritus virtutisque medicæ plenissima planta, vid. singularis WEDELII Dissert. de Maro, add. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 262. item MINDERERUS, in Aloedario Marocostino, Cap. 2. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 823. sqq. & CARTHEUSER, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 14. pag. 105. sqq. ut & ZORN. pag. 423. & LOESEKE, Mat. Med. p. 201. &*

HOFFMANNI *Obs. Physic. Chymic.* 4. Lib. I. p. 19. ubi præsertim præstantissimo *Mari veri oleo tractat.*

HERBA MATRICARIAE, *Artemisiæ tenuifoliæ, Parthenii minoris, la Matricaire, Mutter-Kraut, Metterich.* Colitur in hortis. Herba & flores simul colligantur & ad usum adhibeantur. *Ad morbos uteri frigidos, vermes necandas, lochia evocanda, flatulentiam atque renum calculos commendatur. Adhibetur interne, ad infusa, & clysteria; & externe, ad lac discutiendum, mammis imponi solet.* Vid. plura de meritis *Matricariæ* laudibus in GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 826. CARTHEUSERI, *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 13. pag. 100. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 402. SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 390. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 165. sqq. ZORN. p. 424. Præsertim autem *Matricariam* eximium plane esse Remedium anhydropicum, observavit SPINDLERUS, *Obs. Med.* 51. p. 94. sqq. ibidem in adjecto Scholio. Eandem quoque contusam in sartagine calefactam, & tum capiti admotam, ad Hemicraniam mitigandam, plurimum valere, adnotavit CHESNEAU, in *Ord. Remed. Alphabet.* p. 541. qui tamen ipse folia potius *Ranunculi* contusa & loco dolenti applicata, illi longissime præfert. Lib. I. *Observat. Med.* Cap. I. p. 11. sqq. item p. 14. 15. & passim in sequentibus. Quod tamen nescio, an semper ex voto succedat, propter vim nempe causticam & escharecticam *Ranunculi*, omnibus notissimam. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 52. sqq. ZORN. *Botanol.* p. 557. sq. & alios. Sed hæc obiter.

MATRISILVAE, *Hepaticæ stellatæ, Asperulæ, Aspergulæ Stellaris, Aparine latifolia humilior montana* RAJ. ut & TOURNEFORT. *Mouget de bois, Waldmeister, Sternleberkraut, Herzfreud.* Crescit in silvis, & colligenda est Mense Majo. *Hepati dicata est, & vulneraria pollet virtute.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 140. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 212. & maxime ZORN. p. 425.

MELILOTI, *Meliloti vulgares, Trifolii Odorati, le Melilos, Steinflee, Sonigflee.* Inter segetes & in marginibus agrorum nascitur. Herba cum floribus, qui vel albi sunt, vel lutei, colligatur. *Vim emollientem, & dolores mitigantem exerit; hinc admiscetur emplastro cuidam emollienti, quod ab hac herba, Meliloti, vocatur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 833. sqq. & ZORN. p. 428. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 118.

MELILOTI cœruleæ, odoratæ, *Loti hortensis odoreæ, le baumier, le Melilot bleu, le Lotier odorant, le Trefle musqué, ou le Faux Baume du Pérou, Siebengezeit, Zahmer Blauer Steinflee.* Colitur in hortis. *Virtute alexipharmaca, anodyna, diuretica & vulneraria pollet.* *Helvetici hanc melilotum cœruleam, caesis intermiscunt, quos hac intermixtione virides reddunt, & suo idiomate Schaabzieger, nuncupant.* Vid. CAMERAR. *Hort. Med.* p. 91. *Hujus planta flores cœrulei, si cum*

herba ruta hortensis, in butyro coquantur, oximum exhibent unguentum ophthalmicum. Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 747. sqq. & ZORN. p. 405.

HERBA MELISSAE hortensis, Citratæ, Citronellæ, Melissophylli, Meliphylli, Citraginis, Cedronellæ, Apiastræ, *la Melisse*, *la Citronelle*, *Melissen*, *Münter Kraut*, *Citronen Melissen*, *Bienen Kraut*. Colitur in hortis. *Vires stomachicas, carminativas, nervinas atque uterinas possidet. De laudatissima Melissa virtutibus usibusque in medendo variis, elegans doctaque Cl. SCHULZII extat Dissertatio. Conf. & potissim BOERHAAVE, Element. Chem. Tom. I. Part. I. Proc. 16. p. 67. & in Hist. Plant. Tom. I. p. 237. sqq. item CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 10. p. 73. sqq. præcipue autem ZORN. p. 429. sqq. ubi plura in meritis laudes laudatissimæ Melissæ.*

MELISSAE Turcicæ, Peregrinæ folio oblongo, Citraginis Turcicæ, *la Melisse Turque*, *Türkische fremde Melissen*. Colitur in hortis. *Antecedenti, viribus par est.* Vid. GESNERI *Epist. Med. Lib. III. p. 87.* & ZORN. *loc. cit.*

MELISSOPHYLLI *Fuchsi*, Lamii montani Melissæ folio, Melissæ humilis latifoliæ, maximo flore T O U R N E F O R T. *la Melisse sauvage*, *Wald Melissen*. Sponte progerminat in silvis montosis, & Mense Majo & Junio colligenda est. *Ad renum & vesica adfectus mirum in modum commendatur, & in retentione urina, qua non a calculo originem ducit, fauste adhiberi solet.*

MENTHAE crispæ, sativæ, rotundifoliæ, crispæ, spicatæ, cruciatæ, *Menthe crepue des Jardins*, *Beaume*, *Krausse*, *Münz*, *Kreuz Münz*. Colitur in hortis, & Mense Junio ac Julio colligenda est. *Virtutem balsamicam, stomachicam, uterinam, & carminativam, exerit, Lac coagulatum resolvere dicitur, mammis applicata. De natura & viribus Mentha, seorsim data opera egit Jo. BEVEROVICIUS, cum aliis Viris doctis in ista Epistolicarum Quaestionum Sylloge commemoratis. Conf. BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Process. 16. p. 67. & CARTHEUSER. Rundament. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 13. p. 97. sqq. item LOESEKE, Mat. Med. p. 365. præsertim ZORN. p. 433. & quos ingenti copia laudat Auctores.*

MERCURIALIS, annuæ, glabræ, vulgaris, *la Mercuriale*, *Bengels Kraut*, *Sundo Kohl*. Colitur in hortis, & sponte nascitur in vinetis & aliis locis. *Alvum sollicitat & Herbis quinque emollientibus adnumeratur, quia vim emollientem habet. Sed quidvi purgans istud in hanc classem referratur, cum gratiola huic etiam adscribatur? forte & in posterum locum luena sibi vindicabunt nicotiana, colocynthis, aloes, Tartarus emeticus &c. qua omnia sub forma clysterum præscribuntur.*

MILLEFOLII, Achilleæ vulgaris, albi, Stratiotes, Chiliophylli, Myriophylli, Melophylli, *la Mille feuille*, *Garben Kraut*, *Schaaf Garben*, *Tau*

send: Blatt. Sponte progerminat circa calles, & margines agrorum. Floret æstate, & florescens colligenda est. Fluxibus sanguinis compescendis, ac hamorrhoidalibus adfectibus conducit, & summo merito tonicis adnumeranda est, testibus RIVERO, BOERHAAVIO, STAHLIO, & aliis mox laudandis. Huic quoque vis alexipharmaca, vulneraria, & lithonriptica adferitur. Infusum, loco Theæ, non ingratum est, & Præhensivis bibendum commendatur. Millefolium, destillatum, oleum cæruleum, ad instar Chamomillæ, exhibet. De salutari hac herba egit imprimis STAHLIUS, *Mat. Med.* P. II. 229. pag. 143. & Apend. de Specif. cap. I. pag. 318. ubi & ad Riverium & Arnoldum Villanov. simul provocat, item HENNINGERUS, in Dissertatione, de Millefolio, item & Georg. Jac. LANGIUS, qui ante utrosque Dissert. de Millefolio, ediderat. Conf. laudati CARTHEUSERI, *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 16. pag. 118. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 169. HALLER. *Orat. de Botanic. utilis.* p. 163. LOESEKE. *Mat. Med.* p. 434. sqq. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 119. & maxime ZORN. *Botanol.* p. 442. sq.

HERBA MILLEGRANAE, vide Herniariæ.

MORSUS Diaboli, Succisæ, le Mors du diable, Abbiß, Teufels: Abbiß. Nasquitur in pratis. Cum scabiosa coincidit, & vim vulnerariam habet. Herba raro adhibetur; sed radix frequentius in usum vocatur. In gargarismis tamen adversus diuturnos faucium ac tonsillarum tumores, anginam, & maligna palati ulcera venerea, ipsam herbam, mire commendant, Dodonaus, Camerarius, & ipse usum expertus Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 402. Conf. ZORN. p. 444.

MORSUS Gallinæ, vide Alfinæ.

MYRTI, folia Myrti, Bæticæ silvestris, & sativæ, communis Italicæ, le Myrte, Myrthen: Blätter. Myrtus apud nos in hortis colitur; sed in calidioribus terræ plagis, sponte nascitur. Folia, quæ vim adstringentem habent, etiam scorbuticorum gingivas relaxatas sanant, sive masticatione, sive in infuso adhibeantur.

NASTURTII aquatici, supini, Sisymbrii aquatici, Sisymbrii Cardamines, *Cresson d'eau, ou de fontaine, Brunnen: Kresse, Weisse Kresse.* Crescit in rivulis fontanis, & aliis locis aquis. Vim incidentem, aperientem, & resolventem, possidet. Herba recens in iustulis medicatis, & succus expressus, speciatim in scorbutico præscribuntur. Vid. huc imprimis Theo. ZWINGERI *Examen Plantarum Nasturcinarum*, & de harum structura, viribus & usibus in vita humanâ salubribus. Potentissime autem Nasturtium urinam atque Calculum pellere, singulari exemplo probatur, in Thom. BARTHOLINI *Epist. Med.* 5. Cent. IV. p. 21. vires vero ipsius primarias antiscorbuticas laudat præsertim Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 409. FORESTUS, *Obs. XI. Lib. XX.* p. 383. sqq. & DODONÆUS, *Obs. Med.* 33. p. 83. Alias autem illis adhuc addit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 415. sqq. & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. 141. p. 108. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 231. vid. &

maxime RIEDLINI, *Lin. Med. An.* 1695. *Menf. Decembr. Obs.* 23. p. 450. fqq. Sed omnium exactissime ZORN. *Botan. Med.* p. 462. fqq. ubi & plures ejus virtutes, & plures illarum laudatores diligentissime enarrantur.

HERBA NEPETÆ, *Menthæ cattariæ, l'Herbe aux Chat, la Cataire, Razen-Münz.* In locis incultis, & circa agrorum margines sponte progerminat. *In infuso, ictericis, nephriticis, asthmaticis, & ruffientibus solet præscribi.*

NICOTIANÆ, majoris, *Peti, Tabaci, Hyofcyami Peruviani, le Tabac, la racotiane, l'herbe à la Reine, Taback.* A Johanne NICOTIO, Regis Galliæ oratore, nomen sortita est. Is, nempe Nicotius, cum Ulyssiponæ, jussu Regis sui, legatum ageret, semen hujus herbæ, a Belga quapiam ex Insula Florida allatum, sibi comparavit, & primus in Galliam transmisit, circa Annum 1558. aut 1559. Vid. *Casp. HOFFMANNI, Lib. II. de Med. Officin. Cap. CXI. p. 260.* ubi plura. Colitur in agris & hortis. *Vires possidet abstergentes, incidentes, resolventes, anodynas, vulnerarias, vomitorias, sternutatorias, & necat tetros pediculos,* teste RIEDLINO, *Lin. Med. An.* 1695. *Menf. April. Obs.* 8. p. 100. *In adfectibus soporosis, clysteribus intermiscetur, imo solus ipsius fumus, fistula ope, gutturi inferiori immixtus, valentissimi Clysmatis vicem præstat,* ut STISSERUS ostendit, peculiari Epistola, *de Machinis fumiductoriis curiosis,* imprimis autem VALENTINI, in *Polychrestorum Exoticorum Difsert. de Clystere Tabacino,* p. 72. fqq. Vid. imprimis ZORN. p. 662.

Nicotiana folia, quæ lutei coloris, & probe exsiccata sunt, seligantur, ut in usus medicos adhibeantur. Tabacum vero, quod jam jam preparatum atque contortum est, rejiciatur, & ab omni usu medico longissime avocetur.

Herba hæc ubique notissima, usitatissima ac laudatissima, cui per universum ferme terrarum orbem, tot aræ atque altaria, ac parva quasi thuribula fumant, ut eorum nullus plane numerus inire possit, planta inquam illa salutaris juxta ac voluptaria, socialis, & solitaria, doctorum, indoctorum, viatorum, nautarum, militum, artificum, opificum, divitum, pauperum, superiorum, inferiorum, mediorum, senum, virorum, juvenum, verbo, omnis conditionis, dignitatis & fere ætatis hominum, unicum votum, solamen ac levamen, esurientium ἀλιμον, & sitientium ἀδιπον, egenorum & afflictorum panacea, & ægrotorum Nepenthes, hoc nimirum vulgosis dictum Tabacum, propter insignes plane ac multiplices virtutes & voluptates, innumeros pæne sui præcones & laudatores dignissime invenit, quos diligentissime, pro more, laudat ZORNIIUS, p. 656. fqq. ubi & de infinitis pæne virtutibus Herbæ laudatissimæ, copiosissime agit; ut & AUCTOR *Contin. Mat. Med.* GEOFFROY, *Tom. I. p. 175.* ex quibus Auctoribus potissimum eminet Jo. NEANDER, in *Tabacologia,* qualem & scripsit ALTSTEDIUS, item Aegid. EVERARTUS, in *Comment. de herba panacea, Tabaco,* nec non MAGNENUS, MUNDIUS, BAUMANNUS, TAPIUS, ETTMÜLLERUS, CARR, FRIDERICI, ALBINUS, THEBESIIUS, MONARDUS, CLUSIUS, PISO, BONTEKOE, SCHROEDERUS, ZWELFFERUS, PASCHIUS, HERMANNUS, KERCKRINGIUS, BOERHAAVIUS, CARTHEU-

SERUS, JUNCKERUS, KESTNERUS, LUDOLFF, DORSTENIUS, STAHLIUS, BÜCHNERUS, & alii, qui *Dissertationes de Tabaci usu & abusu*, ediderunt, quo & pertinent Zacut. Lusitanus, Laz Riverius, Hannemannus, Dolens, Waldschmidt, Ludovici, Hoffmannus, Mayerne, Valentini, Screra, imprimis THONNERUS, *Obs. Med.* 3. Lib. II. p. 103. sqq. & *Epist.* XV. Lib. VI. p. 316. sqq. & MEIBOM. *de Cerevis.* cap. 24. & alii plures, quos laudat &, rectius hic, quam alibi, sequitur FRICCIUS, in *Tract. de Virtute Venenorum Med.* Cap. XIII. p. 253. sqq. illis add, KAEMPFERI *Amanit. Exot.* Fascicul. III. *Obs.* XV. p. 640. sqq. & LOESEKE, *Mar. Med.* p. 324. sqq. item *Contin. Mar. Med.* GEOFFROY, Tom. I. p. 164. sqq. quibus denique accedant Poëtae, Castor; Duranus, Raph. Thorius, & Petr. SCRIVERIUS, & alii, omnes φιλόκαπνοι potius; quam μισόκαπνοι, (Secus, ac notus ille Rex, qui Tabaco infensus & festus, *Misocapnon* scripsit, quum melius quid suaeque persona dignius, potuisset, ac debuisset,) quos maximam partem jam olim laudavimus, Tom III. *Poëmat. nostr.* p. 125. sqq. in Notis ad *Poema nostrum encomiasticum de mirandis virtutibus, & meritis laudibus herbe Nicotianæ, seu Tabaci*, nunquam satis laudandi.

HERBA NUMULARIAE, Centummorbiæ, *Lyfimachia humifusa*, folio rotundiore, flore luteo, *la Nummulaire, l'herbe aux écus, Pfennig, Kraut, Zyl, Kraut, Schlangen-Kraut*. Nasitur in locis uvidis & herbosis, & colligenda est Mense Majo. *Vulneraria, antiscorbutica, & antiphthisica virtute predata est*, quod postremum negat tamen STAHL. *Mar. Med.* Part. II. pag. 131. quin potius inde oves phthisicas fieri, ibidem asserit. Multas vero præclaras virtutes ipsi tribuit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom I p. 285. præsertim vero laudatus sæpe ZORN. *Botan.* p. 475. Inde enim magnificum Centimorbiæ nomen ipsi impositum, quasi centum morbos curet; quam bene ac recte, ipsi riderint Auctores. Ceterum in pratis præsertim humidis, ubique largissimus Nummulariæ, apud nos, est proventus; tanto parrior vero pro dolor! Ipsorum Nummorum, quorum quippe loco, infelix lolium & steriles dominantur avenæ. Sed hæc sævo, ut ita dicam, eum joco.

OCYMI, vide Basilici.

OPHIOGLOSSI, Echioglossi, Linguae serpentariæ, *la Langue de Serpent, ou l'herbe sans couture, Natter, Zünglein*. Crescit in pratis & pascuis udis, montosis. *Eximiam virtutem vulnerariam exerit, siue interne, siue externe adhibeatur*. RAJUS hanc herbam, ad ramices commendat, aut in pulvere, aut in decocto usurpandam. Oleum, ex illa, per infusionem paratum, magnopere laudari solet, ad vulnera recentia, ad ulcera inveterata, nec non ad ramices, præsertim si cum *Terebinthina* misceatur. PARKINSON. & CAESALPIN. Dicitur & *damones sagasque fugare, veneficia arcere, & alia miranda prestare*; quas tamen aniles fabellas merito ridet BOERHAAVIUS, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 45. qui tamen certiores ipsius virtutes laudat; ut & in *Contin. Mar. Med.* GEOFFROY, Tom. I. p. 252. sqq. & ZORN. p. 484.

HERBA ORIGANI Cretici, *l'Origan de Crete*, *Cretische Dosten*, *Cretischer Wohlgemuth*. In Insula Creta nascitur, unde & nomen habet. Vid. *TOURNEFORT. Itinerar. Tom. I. Epist. 6. p. 285. sqq. & MEURS. in Creta, Cap. XI. sed parvus. Eligantur recentes spicæ & fragrantés. Virtute aperiente, resolvente, nec non urinam & menstrua propellente, est pradiata.*

ORIGANI vulgaris, silvestris, Agriorigani, Majorana silvestris, Onitidis majoris, Cunilæ bubulæ *PLINII*. de qua vid. *SALMAS. Exerc. Plin. p. 903. sqq. item in Hyle Jatricæ. l'Origan, la marjolaine sauvage, Gemeiner Wohlgesmuth, Dosten, Strauen Dosten*. Nascitur in dumetis apricis. *Vim abstergentem & aperientem absolvit; ad pulmonum, hepatis & uteri adfectus, nec non & ad lac augendum, commendari solet. Sacculus hac herba oppletus, ac cerevisia bene lupulata & calefacta immerfus, ad propellendam urinam, non sine successu, imponitur pectini. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 255. Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. I. Sect. II. pag. 275. sqq. & Sim. PAULLI, Quadrip. Botan. pag. 414. & ZORN. pag. 485.*

PARIETARIAE, majoris, vulgaris, Helxines, Vitriariæ, Parthenii, Perdicii, Vitriolæ, Urceolaris, Plyonymi, de quibus variis nominibus vid. *SALMAS. de Homonym. Hyl. Jas. Cap. 13. p. 10. sq. la Parietaire, Tag, und Nacht Kraut, St. Peters Kraut, Nacht Kraut*. Colitur apud nos in hortis. *Refrigerat, abstergit, & in numerum quinque emollientium herbarum, collocata est. Succus expressus, vel infusum saturatum, nephriticis & hamoptoicis commendari meretur. Vid. Contin. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. I. Sect. II. pag. 328. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 550. sqq. ubi perquam curiosa Historia ex Aët. Philos. Anglicanis relata legitur de Canicula nephritica, quæ in remedium calculorum quibusangebatur, frequentius vescebatur parietaria, de quo vid. & VINK, in Amanitas. Philolog. Med. Cap. II. p. 47. plura vero de virtutibus parietariæ, ex variis Auctoribus diligenter collegit ZORN. p. 503. Vid. & BRUNERI, Consil. Med. 64. p. 359. ubi de insigni usu antinephritico parietariæ, etiam exterius, cum ol. violarum & chamæmelino, lumbis & vesicæ regioni applicatæ, testimonium perhibetur; de usu autem ejusdem interno, vid. ibid. p. 361.*

PARTHENII, vide *Matricariæ*.

PENTAPHYLLI, lutei, Quinquefolii, *la Quinte-feuille, Sünff, Singers Kraut*. Nascitur in locis campestribus arenosis. *Herbis adstringentibus, & vulnerariis, adsociatur.*

PERFOLIATAE, *Perfoliatæ* vulgaris, annuæ arvensis, *la Perce-Feuille, Durchwachs*. Colitur in hortis, & interdum inter sata sponte progerminat. *Adstringentem & roborantem indolem habet. Intermiscetur vulnerariis decoctis; & herniosis quoque prescribitur.*

HERBA

HERBA PERFORATAE, vide Hyperici.

PERSICARIA, Pulicaria, Herba Pavonis, Pavonaria, Potamogeton, Cratægonon, Molybdæna, Plumbago, Britannica, Sanguis Christi, *la Persicaire*, *Pferfig Kraut*, *Slöh Kraut*, *Pfauen Spiegel*, *Mücken Kraut*, *Blut Kraut*, *Rottich*, *Rassel*. Multæ varietæque Persicariæ species Botanicis notæ sunt, ex quibus undecim recenset Botanicorum princeps Herm BOERHAAVE, in *Ind. Plant. Hort. Acad. Leidens.* Part. II. p. 87. Conf. & ejusdem *Hist. Plant.* Tom. II. p. 543. ut alios plures Herbarios taceam, magna copia laudatos, in *comerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1737. pag. 396. sqq. ubi exactissime de his variis persicariæ speciebus tractatur. Ex his vero cunctis, binæ potissimum in usum medicum & pharmaceuticum cedere consueverunt, nempe persicaria *mitis*, vulgo *la Persicaire*, & *acris*, sive urens & mordax, quæ & *Hydropiper*, seu *piper aquaticum*, item *piperitis*, aut *Zinziber caninum*, *le Curaue*, ou *le Poivre d'eau*, *Sluß Pfeffer*, *Wasser Pfeffer*, *Brennend*, *Sluß Kraut*, *Brennender Rottich*, vocari vulgo solet; de quarum differentia & diversis singularibus in medendo usibus, vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* pag. 219. sqq. & *Instit. Rei Herbar.* item *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 354. HARMANN. *Cynos. Mat. Med.* p. 523. sqq. præsertim ZORN. in *Botanot.* p. 509. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures, quibus adde alios, diligentissime allegatos, in *Commercio litt. Med. Nor.* loc. cit. p. 409. sqq. ubi plura. His vero binis persicariæ speciebus vulgo notis, tertiam addidit Cel. SCHULZIUS, quasi intermediam, intermitem & acrem, nempe *acidam Jungermannianam* plerumque dictam, quam a viribus præsertim lithonhrypticis, a magno BOYLEO, post CARRICHTERUM, mirum in modum commendatur, omnibus aliis persicariæ speciebus longissime prætulit in singulari, eleganti doctæque Dissertat. *de Persicaria acida Jungermanniana*, Halæ, 1735. ex merito longe lateque laudata, in citato jam aliquoties *Comerc. litt. Med. Nor.* Ann. 1737. p. 369. sqq. item p. 378. sqq. & uberius doctissime illustrata a Cl. TREW, ibid. p. 395. sqq. p. 402. sqq. & p. 409. sqq. Ipse tamen BOERHAAVIUS, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 543. Experimentum illud Boyleanum cum persicariæ succo seu infuso institutum, sibi non successisse, ingenue fatetur. Verum, ut ex verbis ejus apparet, tentavit illud in miti potius ac vulgari persicaria; quam quidem in *acida Jungermanniana*, ut & probe monetur in laudato *Commerc. litt. Med. Norimb.* p. 411. gingivas Scorbuto putridas masticatione sanat sicut myrtus.

PETROSELINI vulgaris hortensis, *le Persil*, *Peterleiu*, *Petersiliens Kraut*. Seminatur in hortis. *Aperit*, atque *urinam propellit*; non raro in usum medicum vocatur, quoniam radicibus quinque aperientibus majoribus adnumeratur; ceterum tota rei culinaria consecrata est. Conf. huc Cl. JUSSIEU, Parisini, Dissert. problematica: An *Petroselinum*. hortensia inter condimenta saluberrimum? Imprimis vero plura de petroselini virtutibus atque hinc promeritis laudibus, vid. apud ZORNIIUM, p. 512. sqq.

HERBA PILOSELLAE montanæ hispidæ, vide Gnaphalii montani, sive Hispidulæ RIVINI.

PILOSELLAE majoris, repentis hirsutæ, Auriculæ muris, Pilosellæ luteæ, *la Piloselle, l'Oreille de souris, Maus-Ohrlein, gelbe Maus-Ohrlein*. Progerminat in locis aridis, arenosis & montanis. Plantis vulnerariis, & pectoralibus adsociatur. Commendatur quoque a GARIDEL, LOBELIO, TRAJO, TABERNÆ-MONTANO, SIM. PAULLI, & aliis contra phthisin, dysenteriam, Icterus, hydropem, calculum, & puerorum herniam. Decoctum, ulceribus sinuosis inveteratis, injicitur. Insignem quoque præstant opem, collutiones ex hac parata contra vitia oris, columella & faucium. Vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 516. ZORN. p. 104. & *Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. I.* p. 408. sqq.

PIMPINELLAE sanguisorbæ, *la Pimprenelle, Welscher Bibernell, Rälbeins, Kraut, Blut-Kraut*. Crescit in humidis pratorum locis. Virtutem adstringentem, diureticam & vulnerariam possidet. Vid. HEIMRECH, *Dissert. de Pimpinella*, & RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1696. Mens. Septemb. Obs. I. p. 415. præsertim ZORN. p. 517. & GESNERI *Epist. Med. Lib. III.* p. 87. b. & p. 120. item BOERHAAVE, *Tom. II.* p. 565. & TOURNEFORT. *loc. cit.* p. 517.

PIMPINELLAE, Saxifragæ majoris, Tragofelini, Pimpinellæ, *la Pimprenelle blancher, le boucage, ou la bouquetine, Bibernell, Bocks-Peterlein, Stein-Peterlein*. Nascitur in campestribus locis incultis. Vim aperientem, abstergentem, & propellentem urinam possidet, insuperque vulneraria censetur. De hac Pimpinella Saxifraga, singularem Dissertationem scripsit HERTIUS. Sed plura de ejus virtutibus medicis, lege apud ZORNIUM, p. 515. sqq. & GESNER. *Epist. Med. loc. cit.* & p. 120. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 539.

PIPERITIS, vide supra Lepidium latifolium.

PLANTAGINIS angustifolii, Quinquenerviæ minoris, *le petit Plantain, Spiziger Wegerich*. Hac herba, sequenti, virtutibus par est. Succus ad febres intermittentes celebratur. Vid. TOURNEFORT. *loc. cit.* pag. 223. Zorn. Boerhaave, Pauli, Boecler, & alios.

PLANTAGINIS, majoris, latifoliæ, Arnoglossi, Septinerviæ, *le grand Plantain majeure, Breiter Wegerich*. Ubique circa calles sponte proveniunt. Pollet virtute siccante refrigerante & adstringente; in decoctis vulnerariis & gargarismis crebro usurpari solet. Plura vid. in peculiari Dissertatione WEDELII, de Plantagine; sed de his plantaginis speciebus earumque variis virtutibus, ex multis Auctoribus, diligentissime tractat idem ZORNIUS, p. 526. sqq. Plantagine sola in jusculo vervecis cocta, ad diarrhoeam, & lienteriam, feliciter utimur, scribit POTERIUS, *Pharm.*

Spag. Lib. I. Sect. I. pag. 290. quod verum esse, ipsi quondam experti sumus; conf. *TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascens. p. 222.* & *BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 566.* Ceterum jam olim *THEMISONEM*, integrum volumen de *Laudibus Plantaginis*, conscripisse, commemorat *PLINIUS, Libro XXV. Cap. 8.* de quo vid. *SALMASIUS, in prolegomenis Hyles Jarrica, p. 5.*

HERBA POLII Cretici, montani angustifolii, *le Polium, Cretischer Berg-Poley.* In Insula Creta nascitur. Vid. *SALMAS. Exercit. Plin. p. 751. sqq.* Recens & odora seligatur. *Urinam & menses pellit, & confectioni Theriaca intermiscetur.* Vid. *CHARAS, & ZORN.*

POLII montani lutei, maritimi erecti Monspeliaci, *le Polium de montagne, Berg-Poley, mit gelber Blüthe.* Ex Gallia adfertur, ubi in Provincia, Delphinatu & Languedocia copiose nascitur. *Cum precedente coincidit, & vires communes habet, hinc aliud alteri, substitui invicem potest.* *SYLVIUS, illi vim anepilepticam tribuit, & proximum statim locum dat a Ruta, tam horterse, quam silvestri, Prax. Med. Lib. II. Cap. 20. p. 427.* Maniacis & noctambulis quoque a nonnullis commendari solet.

POLYGALA C. B. Ambarvalis, nempe ab ambiendis agris, quia veteres hujus plantæ floribus coronare virgines solebant, quum arva ambirent, ad terræ fertilitatem a diis implorandam: ita *BOERHAAVE, loc. cit. p. 319.* de quo vid. *LOMEIERI Syntag. de Lustrat. Ver. Gentil. Cap. XXIX. p. 265. sqq. Dod. item Amarella, ab amore, vid. GESNER. Epist. Med. Lib. III. p. 121. & TOURNEFORT. loc. cit. p. 126. le Polygala, le Seneka, Creuz-Blume.* Hæc planta in siccioribus pratorum locis & ad margines illorum nascitur. Huc usque in nostris officinis usitata non fuit; & hoc monendum esse, censemus, propter characterem & eximias virtutes, quas cum *Polygala Virginiana* communes habet. Vid. *BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 319. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. Sect. II. p. 31. sqq.* Describit hanc *GRONOVIVS in Flora Virginiana*, caule simplici erecto, foliis ovato-lanceolatis, alternis integerrimis, racemo terminatrice erecto. *Incola silvestres Virginia, hac herba, fausto successu, partim contra morsum caudifone serpentis, partim ad pleuritidem, peripneumoniam, aliasque febres phlogisticas, utuntur. Medici Parisienses, cum nostra indigena Polygala tentamina quadam inierunt, & easdem, quas Virginiana possidet, vires, paululum tamen remissiores, in illa experti sunt. Tota planta, cum floribus, herba & radice minutatim concisa, & aqua ferventi superfusa, instar herba Thea, usurpatur. Specificam virtutem, serum coagulatum resolvendi possidere, creditur.*

POTENTILLÆ, vide Anserinæ.

POLYGONI, vide Centumnodia.

POLYTRICHI aurei, vide Adianti aurei.

HEREA PRASII, vide Marubii albi.

PRUNELLAE, Consolidæ minoris, Brunellæ vulgaris, Symphyti petraei Lobelii, la Brunelle, ou bonette, Prunellen-Kraut, Gotthyl, St. Anthoni-Kraut. De qua accuratissime tractantem vid. Ill. HEUCHER, *Nov. Provent. Hort. Acad. Witteberg* p. 996. sqq. Tom. II. opp. ubi simul p. 999. operose ostendit, minus accurate impositum Brunellæ fuisse nomen consolidæ minoris; de quo tamen dispiciant ipsi Botanici. Crescit in locis herbidis montosis. Leniter adstringit, refrigerat, & præterea vi quoque vulneraria antiscorbutica, antidyenterica, antinephritica, odontalgica, anthamoptica. & anthamuretica, ut sic loqui liceat, pollet, nam valet præsertim, contra mictum cruentum, & omnes generatim hæmorrhagias, teste BOERHAAVE, loc. cit. Recens in jusculis, & sicca in decoctis usurpatur, ad inflammationem faucium, in gargarismis, vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 219. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 241. item Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* pag. 32. & ZORN. pag. 542. sq. & rursus BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. III. Process. 132. p. 339.

PTARMICAE vulgaris, folio serrato, flore albo, Dracunculi serrato folio pratensis, Pyrethri germanici, l'herbe a eternuer, Wilder Bertram, Beruff-Kraut, Weisser spiziger Rheinfarn. Est planta indigena, & nascitur in pratis udis, circa rivulos & fossas. Ceterum de quadam Ptarmica, rarissima exotica, iucana, pinnulis cristatis, vid. elegantem iconem, & accuratam descriptionem, apud TOURNEFORTIUM, *Tov αὐτοπτην*, *Itiner. Orient.* Tom. I. Epist. 6. p. 271. adde ejusdem Coroll. *Instit. Rei Herbar.* VII. Immissa naribus, sternutationem excitat. Nonnulli, hanc herbam recentem, acetariis ad earum frigiditatem emendandam, intermiscere solent. Vid. ZORN. p. 543. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 168. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 410. sqq.

PULEGII hortensis, Pulegii cervini angustifolii, le Pouliot, ou la menthe d'eau, Poley. Colitur in hortis, & colligenda est Mense Junio & Julio. Vim aperientem & attenuantem habet; inter plantas nervinas numeratur; nec non & specifice ad tussim ferinam & raucedinem pertinacem aliasque pectoris & uteri morbos commendatur; menstrua enim leniter ducit. Vid. GABELCHOVERI, *Obs. Med.* 75. Cent. I. pag. 142. Not.

PULMONARIAE arboreæ, Musci arborei pulmonarii, vocatur quoque Lichen arboreus, la Pulmonaire de Chêne, Lungen-Kraut, gemein Lungen-Kraut. In silvis, & præsertim quercubus aliisque arboribus nascitur. Siccatur, adstringit, & crebro ad affectiones pulmonum exposcitur. In *Ephem. Nat. Cur.* Ann. III. Observ. 290. ad iñterum, omnium Medicorum solertiam eludentem efficax remedium celebratur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 717. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 35. item ZORN. p. 448.

HERBA PULMONARIAE maculosæ latifoliæ, Symphyti maculosi, *Echii folio*, la *Pu'monaire*, *Slecken-Lungen-Kraut*. In hortis colitur & nascitur quoque in silvis, sed foliis angustioribus. Colligatur Mense Aprili. *Adfectibus pulmonum ulceribus, phthisi & hamopyxi dicata est*. Ut ex multis Auctoribus idem ostendit ZORNIVS, P. 547.

PYROLAE rotundifoliæ, Limonii Cordi, la *Pyrole*, *Wintergrün*, *Solze* oder *Wald-Mangold*. Crescit in silvis montosis. *Refrigerat, adstringit, consolidat, & vulnerariam quoque vim possidet*.

QUERCUS, folia Quercus, les *Feuilles de Chêne*, *Eichen-Laub*. Arbor notissima est, & ubique obvia. Folia tenella seligantur. *Vim adstringentem possidet; externe in decoctis etiamque in gargarismis adhiberi solent. Laudantur quoque in procidentia Ani & useri*, teste BOERHAAVIO, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 645. & TOURNEFORT. *loc. cit.* p. 132. sqq.

RORELLAE, Roris solis, folio subrotundo, le *Ros solis*, ou l'*Herbe de la Goutte*, *Sonnen Thau*. Nascitur inter muscos, in locis udis & palustribus, & colligenda est Mense Junio. *Vim abstergentem & incidentem hac planta sibi vindicat; sed usui interno, ob acrimoniam, quam possidet, merito non credendum. Oribus hac herba, sic RAJO censente, maximam infert noxam, cum illarum pulmones inurat, & tussim lethiferam concitet. Vid. huc BRENDELII quondam nostri Dissertatio, de Rorella; item EYSELII, Dissert. de Rore Solis. Plura vero ex variis Auctoribus apud ZORNIVM, P. 575. sqq.*

RORISMARINI, Libanotidis, Rosmarini lati & angustifolii, le *Romarin*, *Rosmarin*. Colitur apud nos in hortis, at in calidioribus regionibus, e. g. Hungaria, Hispania, Italia, Gallia, Norbonensi, et idem in terris Eois, & remotioribus orbis aliis plagis passim in locis silvestribus sua sponte, late succrescit. Totum illius est balsamicum nervinum, cephalicum, uterinum & observante WEDELIO, etiam diureticum. *Amæn. Mat. Med.* p. 387. Tam interne, quam externe ad usus medicos adhibetur. *Herba recens, si cum adipe anguilla superfusa, & ad solis radios digesta fuerit, specificè commendari solet ad gravem auditum. Vid. plura in ALBERTI Dissert. singulari de Roremarino; qualem & postea de eodem argumento edidit FICKIUS, quorsum & pertinet Jo. Car. SPIESS. Roris marini coronarii Historia, 1718. Helmstadii edita. Imprimis vero Rorismarini coronarii summitates vino infusas præstantissimum præbere remedium in morbis inveteratis & fere desperatis, ut fluore albo, Chlorosi, Mensium obstructione, capitis imbecillitate, catharro, ventriculi dolore, hepatis refrigeratione & obstructione, podagra, aliisque retulit, laudator forsan nimis PANAROLUS, *Obs. Med.* 25. Pentec. III. p. 161. Ceterum Rorismarini Essentiam in quadam scemina, febrim concitasse, observavit RIEDLINUS, *Lin. Med.* Ann 1700. Mens. Novemb. *Obs.* 29. p. 1346. sqq. Conf. laudati PANAROLI *Obs.* 29. Pent. III. p. 170.*

ubi alius pravus ipsius effectus narratur. Sed laudes ipsius enarrat **CARTHEUSER**. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. 12. Cap. II. p. 80. sqq. plenissime autem **ZORN**. p. 581. sqq. nec non **MINDERER**. *Alcedar. Macrocost.* Cap. XI. p. 146. sqq.

HERBA RUBI vulgaris, Rubi fructu nigro, *le Feuilles de Ronce*, **Brom-Beer**, **Laub**. Rubus luxuriat in silvis & dumetis. *Folia hujus adstringunt, & in gargarismis usurpantur.*

RUTAE hortenſis, vulgaris, latifoliae, ſativae, *la Rue*, **Garten-Rauten**, **Wein-Rauten**. Colitur in hortis, & dum floret, colligenda eſt. *Virtutem alexipharmacam, cephalicam, nervinam, uterinam, & diureticam habet; hujus ſuccus, vi inſigni anthelmintica, & antepileptica ſalutatur, a SYLVIO, Prax. Med. Lib. II. Cap. 20. p. 427. & RIEDLINO, Lin. Med. Ann. 1698. Menſ. Octob. Obſ. 25. p. 875. ſqq. item ZORNIO, p. 590. Herba mammis impoſita, lac diſcutit. Vid. Celeb. quondam Abr. VATERI noſtri Diſſert. de Ruta, ejusdemque virtutibus, Witteberg. 1735. quod nobile argumentum etiam ante ipſum, 1715. ſingulari Diſſert. pertractaverat, SLEVOGTIUS, STENZELIUS quoque quondam noſter ſimilem Diſſert. edidit de Ruta, Medicamento, & Veneno Witteb. 1735. Add. imprimis BOERHAAVII, Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Proceſſ. 16. p. 68. & 70. item ejusdem Hiſt. Plant. Tom. I. p. 342. ſqq. & VANIERII, Præd. Ruſt. Lib. III. p. 63. præcipue verò copioſiſſime de eadem tractavit ZORN. p. 588. ſqq. & MINDERER. loc. cit. p. 105. ſqq.*

RUTAE Caprariae, vide Galegae.

RUTAE murariae, vide Adianti albi.

SABINAE, Savinae vulgaris, Tamarifci folio, *la Sabine*, **Sevenbaum**, **Sadebaum**, **Mägdebaum**. Colitur in hortis. *Vim habet calafacientem, diſcutientem, incidentem, nec non urinam & menſes potenter propellentem, ſed ob hanc ipſam vim, ſuſpectis puellis, nunquam dari licitum eſt. Decoctum externe ad gangrenam & ulcera maligna commendatur. Vid. huc ſingularis WEDELII Diſſert. de Sabina; add. præter alios plures, CARTHEUSER. Fund. Mar. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 15. p. 108. ſq. & imprimis ZORN. p. 592. ſq. ut & BOERHAAVE, Hiſt. Plant. Tom. I. p. 134. vermifuga etiam habetur.*

SALICIS, folia ſalicis vulgaris albæ, *le Feuilles de ſaule*, **Weiden-Blätter**, **Selben-Blätter**. Ubique in locis uvidis, ad ripas omnium, & margines foſſarum occurrunt. *Indolem refrigerantem, ſiccantem, & adſtringentem habent; externe ad pediluvia & gargarismos adhibentur. Sed plura in Salice laudat BOERHAAVE, Hiſt. Plant. Tom. I. p. 157. præſertim autem ZORN. p. 595. & TOURNEFORT. loc. cit. p. 356. ſq.*

HERBA SALVIAE hortenſis, majoris & minoris, *la grande & la petite Sauge, Salbey*. A PAULINO, in ſingulari Schediaſmate de *Salvia*, vocatur: *Herba ſacra*. Colitur in hortis, & floſcens, legenda eſt. *Virtute nervina, balsamica, & uterina gaudet; Tam interne, quam externe in uſus medicos adhibetur. Mulieribus, qua ob uteri frigiditatem, infecunda ſunt, vinum ſalvium preſcribit SEBIZIUS. Vid. plura apud WEDELIUM, in Diſſert. de Salvia; item apud STENZELIUM quondam noſtrum, de eadem ſacra herba, imprimis autem apud diligentiffimum PAULLINI, in Tractatu de Salvia, cujus & confer Obſ. Med. 59. Cent. IV. pag. 478. item RIEDLINI, Curat. Med. 549. Cent. VI pag. 338. & CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. p. 83 ſqq. uberrime autem ZORN. Botanol. pag. 596. ſqq. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 333. ſqq.*

SALVIAE ſilveſtris, Scorodonæ, *Salviæ agreſtis C. B. la Sauge ſauvage, Wilde Salbey*. Vid. BOERHAAVE, in Ind. maj. Hort. Acad. Leid. Part. I. p. 183. Naſcitur in pratis & dumetis. *Inter plantas vulnerarias eminet; menſes atque urinam propellit. Ob ingentem tamen fragrantiam & impetuoſam prorsus operationem intus tuto adhiberi vix poſſe, obſervat CARTHEUSER, loc. cit. p. 84.*

SAMPSUCHI, vide Majoranæ.

SANICULAE, Saniculæ quinquefoliæ, Diapenſiæ, *la Sanicle, Sanickel, Bruch-Kraut*. Creſcit in ſilvis & locis montoliſis. *Vim refrigerantem, adſtringentem & vulnerariam habet, omnibusque ferme decoctis vulnerariis idcirco intermiſceri ſolet. plura in ea laudat BOERHAAVE, Hiſt. Plant. Tom. I. p. 115. ſq. & ZORN.*

SANTALINA, vide Abrotanum fœmina.

SAPONARIAE, majoris lævis, Lychnidis Saponariæ dictæ, *la Savoniare, Seiffen-Kraut*. Naſcitur in locis arenoliſis juxta rivulos & torrentes. Menſe Junio, dum floret, colligatur. *Attenuat, aperit & ſudorem commovet. Externe ad ſcabiem & vitia cutis commendatur. Vid. BOERHAAVE, & ZORN. p. 606. in lue venerea etiam laudatur, vide KLEIN. Select. Med. ad decoctum antivenereum.*

SATUREJAE ſativæ, hortenſis, Cunilæ ſativæ, *la Sariette, Saturey, Garten-Iſop, Bohne-Kraut*. Vid. SALMAS. Exercit. Plin. p. 900. ſqq. Colitur in hortis, & colligenda eſt Menſe Auguſto. *Virtutem ſtomachicam, carminativam, diureticam, antiſcorbuticam, aphrodiſiacam, & uterinam poſſidet. Rei culinaria quoque inſervit. Vid. de his CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 14. p. 103. ſqq. & præſertim ZORN. p. 610. item BOERHAAVE, Hiſt. Plant. Tom. I. p. 230. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 376. ſqq.*

HERBA SAXIFRAGIAE albæ, vulgaris, rotundifoliæ, radice granulosa, *la Saxifrage*, *Weisser Steinbrech*, *Steinbrech*, *Kraut*. Nascitur in pratis & pascuis arenosis udis. Colligatur cum floribus vel Aprili exeunte, vel ineunte Maio. Usurpatur ad sabulam & calculos renum propellenda, item, observante FUCHSIO, ad suppressas menses provocandas, & morbos pituitosos pulmonum curandos. Vid. Georg. MARIJ Epistol. de Saxifragia, in Lib. III. Epistolar. MATTHIOLI. pag. 337. sqq. & ZORN. pag. 613. item TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascens. pag. 229. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 301. ut & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 383. sqq.

SCABIOSAE, vulgaris majoris, pratensis foliis laciniatis, *la Scabieuse*, *Scabiosen*, *Apostem*, *Kraut*. Nascitur in pascuis, & marginibus agrorum, & colligenda est Mense Junio & Julio. Virtutem alexipharmacam, traumaticam, & pulmonicam possidet, atque a BOERHAAVIO, ad morbos pectoris magnopere laudatur. Hist. Plant. Tom. I. p. 190. sq. ut & ab aliis multis, ante ipsum, apud ZORN. Botanol. p. 613. sqq. add. TOURNEFORT. Lib. cit. p. 140. & imprimis Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 400 sqq.

SCARIOLAE, vide Endiviæ.

SCLAREAE, vide Gallitrichi sive Hormini.

SCHOENANTHI, junci odorati aromatici, Gramen Orientale aromaticum panicula ampla, *le Schœnanthë*, *le jonc odorant*, *Cameel*, *Seu*, *Canneel Stroh*. Est gramen dactylon aromaticum, multiplici panicula, spicis brevioribus. tomento candicantibus, ex eodem pediculo binis, PLUCKENETII. Ex Arabia adfertur. Quod acrem, amaricantem & suavem saporem prodit, odorem fragrantem spargit, & spica non privatum est, eligito. Vid. de vero Schœnanto fragrantissimo, Epist. V. Rumphii, in VALENTINI India literata, p. 402 Mus. Musæi. quod ipsum de eodem vid. p. 164. sqq. Add. POMET Histoire des Drogues p. 173. sqq. & præsertim SALMASII Exercit. de Homonym Hyles Jatric. Cap. 86. p. 120. sqq. item ZORN. p. 616. & HERMANN. Cynof. Mat. Med. p. 482. sq. Vim calefacientem, sub adstringentem, & discutientem habet; capiti & ventriculo perutile & gratum est; Menstrua & urinam propellit; seu corrigens purgantibus intermisceri solet, sed sæpe sine effectu; & denique confectio Theriaca, ex mera consuetudine obruditur.

SCOLOPENDRII veri, vite Ceterach.

SCOLOPENDRII vulgaris, majoris, Lonchitidis, Linguae cervinae, Phyllitidis, *la Scolopendre*, ou *la Langue de cer*, *Sirsch-Zunge*. Colitur in hortis & sponte nascitur in silvis, & præsertim rupibus Tirolensibus Helveticis. Accedit ad herbas quinque capillares, nam illis indole par est. Pulvis herba hujus exsiccata ad cor-

di-

dis palpitationem, uteri suffocationem, & convulsivos motus speciatim commendatur, a RAJO. Ceterum tota planta vulneraria & antiscorbutica censetur. Vid. de his virtutibus plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 734. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 38. SIM. PAULLI, *Quadrip. Botanic.* p. 76. & maxime ZORN. *Botanol.* p. 620.

HERBA SCORDII Cretici, *le Scordium de Crete*, *Cretischer Lachen Knoblauch*. Ex Insula Creta adfertur. Quæ recens, foliacea & odora est. Alliumque redolet, & amaricantem saporem prodit, seligatur. Vid. Jo. Bod. a STAPPEL, ad Theophrast. *Hist. Plant.* Lib. VII. p. 792.

SCORDII nostratis, *Chamædryos aquaticæ*, allium redolentis, palustris, *la Chamarras*, *la Germandrée d'eau*, ou *le Scordium*, *Lachen Wasser*, *Knoblauch*, *Wasser Bathanig*. Progerminat in locis palustribus, & colligenda est Mense Junio & Julio. Est medicamen alexipharmacum, sudoriferum, pectorale, & anthelminticum, test. Anton. Musa Brassavola, apud ROLFINC. de *Vegetab.* Lib. I. C. I. p. 13. & loco præcedentis Cretici, confectiōni Theriacæ intermisceri solet. Plura de hac eximia & polychresta herba vid. apud WEDELIIUM in *Dissert. singulari de Scordio*. Add. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. IX. Cap. 4. p. 487. & maxime ZORNII, *Botanol.* p. 621. sq.

Miram præsertim vim contra putredinem, gangrenam & sphacelum, Scordio inesse, singulari exemplo testatur GALENUS, Lib. I. de *Antidot.* Cap. 12. pag. 883. Tom. XIII. opp. *Charter.* Conf. HILDAN. *Obs. Chir.* 93. Cent. II. p. 381. sqq. & Ill. van SWIETEN, *Coment. in Boerhaave Aphorif.* Tom. I. pag. 781. sq. vid. ipsum BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 264. item *Prax. Med.* Tom. II. p. 167. & 169. sq. & *Mat. Med.* p. 83. ut & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 194. sq. & præsert. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 415. & *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 424. sqq.

SCROPHULARIÆ aquaticæ, aquaticæ majoris, *l'herbe du Siege*, vulgaris, nodosæ foetidæ C. B. *la grande Scrophulaire*, *Braun Wurz*, *Seigwarzen Kraut*. Nascitur in locis palustribus & ripis fluviorum. Floret Mense Junio, & florescente planta, folia colligenda sunt. Per decem vel duodecim dierum spatium in umbra siccentur, & tandem ad plenius exsiccandum, per aliquot horas radiis solis exponantur. Virtutem vulnerariam habent, & tam externe, quam interne, ad usus medicos accersuntur. Ad corrigendum fastidiosum saporem & odorem foliorum Senne laudantur, & Tquetaya Brasiliensi substituantur. Vid. LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 131. ex *Mem. Acad. Paris.* & Ill. HALLERI, *Orat. de utilit. Bot.* p. 162. Opusc. Botan. Vide *Folia Senne*, & ibi ex Boerhaavio adnotata.

SCROPHULARIÆ minoris, *Chelidonii minoris*, *Ranunculus vernus*, *rotundifolius minor*, *RAJ.* *Petite Chelidoine*, *la petite Scrophulaire*, *la petite*

éclaire, Scharbocke Kraut, Klein Schöll Kraut. Crescit in locis humidis, & colligenda est Mense Maio. *Adsociatur plantis antiscorbuticis, & recens cum analogis in usum accersitur; siccata rarius adhibetur, nam siccando omnem ferme vim amittit.* Vid. SLEVOGTII, *Dissert. de Scrophularia*; & supra ad *Radic. Scrophularia*, item ZORN. *Botanol.* p. 623.

HERBA SEDI, acris minoris, *Vermicularis* flere flavo, *le petit Sedum ou Cedon, la vermiculaire brulante; Mauer Pfeffer, Razen-Träublein, kleine Sauf Wurz.* Ex parietibus, murorum antiquorum rimis & ruderibus excrevit. *Acrem & servidum saporem prodit, & antiscorbuticum specificum censetur.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 368. & maxime ZORN. p. 631. ubi plura de virtutibus Sedi, ut & in *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. III. p. 22. sqq. Conf. imprimis *Ephemerid. Nat. Cur.* Dec. I. Ann. 6. & 7. p. 33. sqq. ubi mira ipsius virtus antiscorbutica, per plurima exempla, docetur.

SENNÆ, Folia Sennæ Alexandrinæ, *le Séné, les Fevilles de Séné, Sennet, Blätter.* Arbuscula Senna crescit & colitur in Syria, Persia, Arabia, Aegypto & Italia, etiam apud nos interdum studio plantatur in hortis. Folia, quæ acuta sunt, pallido vel sub flavo viridescente colore adparent, Saporem sub acrem, amaricantem & nauseosum produnt, & ex Alexandria ad nos transferuntur, optima censi solent; sed tamen recentia sunt, quas eligas, & a stipitibus liberata, antequam in usum adhibeas. Folia Sennæ, quæ ex Italia advehuntur, obtusiora & longiora sunt, & saporem subdulciorem & glutinosum produnt, sed pretio & virtute viliora existunt. *Pertinent ad classem usitatissimorum purgantium; flatulentiam concitare solent, hinc commixtione Zinziberis, Cinnamomi & Galanga debent emendari.* Vid. RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. April. Obs. XI. p. 103. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. Cap. 8. pag. 544. & ZORN. *loc. cit.* item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 269. sqq. MARCHANTIUS *Eph. Acad. Reg. Paris.* Ann. 1701. p. 209. *his senna foliis, ad nauseosum saporem emendandum, cum bono successu addidit, & addi suasit, aqualem portionem scrophularia aquatica.* Drachma una, in substantia, dosis esto; sed in infuso ad quatuor, usque sex ascendere licitum est; virtutem laxativam amittunt, si longiore coctione exhauriantur, idcirco melius est, si aqua fervente superfundantur; & infusum post digestionem propinetur. Vid. imprimis ANTON. MIZALDI, *Opusculum de Senna, planta inter omnes, quotquot sunt, hominibus beneficentissima & saluberrima.* Quid vero obsecro, laudis nunc restat aliis plantis, hac ipsa senna nimis laudata præstantioribus & usu vario longe potioribus? Scripsit & SENNER, *de Senna*, forte nominis convenientia illectus & invitatus, plura vid. apud ZORNIIUM, *Botanolog.* p. 633. sq. Ego vero tantum virtutis Sennæ haud tribuo, quantum vulgo ipsi adscribitur. Frequenti enim experientia edoctus, didici, tormina eam plerumque excitare atque flatus ructusque, præterea vero ventriculo imprimis nocere atque ipsius appetitum infringere, nauseamque creare, denique etiam sitim atque ardorem inducere, & intestinis ipsis quandam quasi aëritatem inferre, adeo, ut post ejus usum, pertinax plerumque alvi obstructio

subsequatur. Imo molestum sæpius tenesimum successisse, observavi. Conf. HOFFMANNI, Dissert. de purgat. fort. e prax. med. ejiciendis. Quare ex his rationibus gravissimis, me quidem iudice & monitore, ab intempestivo Sennæ usu omnes illi caute abstinendi sunt, qui affectibus colicis ac torminosis, item & hypochondriacis obnoxii sunt, nec non, qui hæmorrhoidibus tam cæcis, quam apertis, laborant; omnium minime vero, scilicet propter tenesimum atque tormina hinc metuenda, sennæ folia conveniunt fœminis hystericis, præsertim autem gravidis, aut puerperis, quas dira nempe & atrocia symptomata exinde afflixisse, nobis aliquoties compertum fuit. Nec, ut ingenue fatear, hic quidem juvant adjecta laudatæ nimis scrophulariæ aquaticæ folia; licet enim, quod haud penitus nego, eorum adjuncto, nauseosus ipsius sennæ sapor non nihil temperetur & infringatur; ipsæ tamen illius suspectæ & malignæ proprietates modo commemoratæ, scilicet flatus, tormina, colicam atque tenesimum, item passionem hystericam, concitandi, per eadem, nequaquam tolluntur, tametsi etiam Cinnamomum, Zingiber, Fœniculum, aliaque aromata adjecta fuerint. Ceterum de scrophulariæ virtute, folia sennæ corrigendi, vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 316. & Tom. II. pag. 490. Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 447. HALLER. Orat. p. 162. & CARTHEUSER, Fund. Mat. Med. Part. I. p. 544. huc etiam spectant:

FOLLICULI Sennæ, l'Ecoffe, ou les follicules de Sené, Sennet, Bâlglein. Sunt capsulæ sive filiquæ seminales sennæ sulcatæ, curvæ, semilunares, compressæ, continentes semina nigricantia. Nonnulli eos foliis præferunt, cum FERNELIO, FALLOPIO, FUCHSIO, SYLVIO, & aliis quibusdam, quos & forsân nimis secure, sequitur VALENTINI, Hist. Simpl. Refor. Lib. II. Sect. 3. cap. 8. p. 151. Experientia testari videtur, quod hi folliculi ipsis foliis, flatulentiores sint, imo & vehementius alvum movere & periculosam sæpius hypercatharsin excitare, adeo ut eorum usus hinc plane sit interdicens; prout inde experientia edoctus, probe & prudenter monet VITUS RIEDLINUS, Lin. Med. An. 1697. Mens. Mart. Obs. 17. pag. 176. sqq. & ante ipsum MONARDUS, conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 270. & HERMANN. Cynosur. Mat. Med. Part. I. Cap. 6. pag. 265.

HERBA SENECTIONIS, Erigeri vulgaris, le Senecon, KreuzWurz, GründWurz, Kraut, nostris Gold-Kraut. Crescit in hortis arvis & ferme ubique inter olera, ac quovis anni tempore floret. Efficacissima est; & succus expressus scorbuticis, arthriticis, ictericis, etiam ad convulsiones infantum commendatur. Vid. de his, & pluribus aliis virtutibus BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 174. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 301. & maxime ZORN. p. 634.

SERPILLI vulgaris, minoris, Serpilli silvestris repentis, le Serpolet, Quendel, Seld-Poley, Rûhnlein. Nascitur sua sponte in locis siccioribus, arenosis & monticulosis, & colligenda est, dum floret, Mense Junio vel Julio. Tota

planta vim cephalicam, stomachicam, diureticam, & uterinam possidet; tam interne, quam externe in usum adhiberi potest. Urinam & sudorem movet; usus est in infuso, ad modum Theæ. Externe ad cucuphas, pediluvia, gargarismata & fomenta adhibetur. Vid. CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 12. p. 93.*

HERBA SIDERITIDIS, hirsutæ, procumbentis, la *Crapaudine*, *Glied-Kraut*, *Wund-Kraut*, *Seld-Andorn*, *Beruff- oder Beschrey-Kraut*. Nascitur in agris siccioribus, sabulosis, sed apricis. Vim vulnerariam, antarthriticam, subadstringentem & urinam moventem exerit. Superstitiosa muliercula, balneum quoddam ex decocto sideritidis hujus confectum, atrophie infantum, quam ab incantatione ortam esse, stolidè opinantur, stolidè & incassum opponere solent, & ab hoc usu, huic plantæ nomen enatum ac inditum fuit: *Beruff- und Beschrey-Kraut*.

SOLANI, Solatri nigri, Strychni, la *Morelle*, *Nachtschatten*, oder *Sau-Kraut*. De cujus diversis speciebus, & inde orta olim confusione, vid. accurate SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jatric. Cap. 55. p. 65. sqq.* Circa sepimenta, & inter olera crescit, & florescens colligenda est. Vim anodynam & refrigerantem exercet. Interne nunquam; nonnunquam tamen externe in usum accersitur. Sunt tamen ex Medicis, & quidem non infimæ classis, qui Solani, etiam illius venenatissimi, uti *Belladonnæ*, vulgo dicti, de quo supra suo loco, usum internum, contra dysenteriam, hydropem, urinæ suppressionem, quin & diram hydrophobiam, & nescio quæ alia atrocissima mala, intrepide, sed nimium confidenter, ut equidem putem, commendent, quos eximie laudat, & ut solet, audacissime sequitur ille pertinacissimus & conductitius quasi venenorum defensor, *Melch. FRICCIUS*, *Tract. de Virtute Venenorum Med. Cap. XX. p. 358. conf. Ol. BORRICHII, Diss. de Venenis, p. 217. Dissert. Acad. Tom. I. Sed nobis Schenckii, Tragi, Wepferi, Matthioli, Wedelii, Büchneri, Gerhardi, Fuchsi, Wagneri, Valentini, Hofmanni, & aliorum magnorum Medicorum, laudatorum a ZORNIO, pag. 644. sq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 165. item HEUCHER, in *Nov. Provent. Hort. Med. Witteb. p. 977. sqq. Tom. II. Opp. potior est auctoritas, præsertim autem ipsius maximi BOERHAAVII, Hist. Plant. Tom. II. p. 507. & p. 510. & HOFFMANNI, Med. Rat. Syst. Tom. II. Part. II. Cap. 2. p. 191. item BARRERE, in *Obs. Anat. ex sect. cadav. desunt. quibus vel maxime add. Jo. Matth. FABER, in Tract. de Strychnomania, ubi horrenda exempla ex incauto solani furiosi usu & esu, oborta, copiose enarrantur. Conf. GEOFFROY, loc. cit. pag. 165. Bod. a STAPEL, ad Theophrast. pag. 586. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 41. & Sim. PAULLI, Quadrip. Botan. Class. III. p. 488. add. Continuat. Gall. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. III. Sect. II. p. 90. & præsertim KUNDMANNI Rariora Nat. & Art. Sect. III. Art. XXIV. p. 994. sqq. & RIEDLINI, Lin. Med. An. 1697. Mens. Dec. Obs. 22. p. 878. sqq. commerc. litt. Med. Norimb. 1731. p. 332. & nuperrime William BROMFIELD, Obs. de Solano, Lond. 1757. Sed hæc quidem ad Solanum illud malignum, venenatum ac furiosum, proprie pertinent; de quo vide supra ad *Belladonnæ*, dicta. Interim tamen & illius Solani, seu Solatri nigri usus***

internus valde quoque suspectus ac damnosus, ut vel rustici dolentes sciunt, Gallinarum stragem sapius per ipsum experti.

HERBA SOLDANELLAE, Brassicæ marinæ, Convolvuli marini rotundifolii, *la Soldanelle, le Choumarin, Meer-Kohl, Meer-Winde, Meer-Glocklein*. Hæc planta suas viticulas per terram spargit, quibus folia excresecunt subrotunda, retusis aliis prædita, longitudine latiora, *Chelidonii minoris* similia, observant BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 283. Hæc folia crassiuscula sunt, lacteo liquore scatent, & longioribus pediculis incumbunt. Flos patulus, purpureus, quadrantaliter ferme, & campaniformis est. Nascitur in locis maritimis Galliæ, Angliæ, Italiæ, & alibi. *Tota planta acris est, & ventriculo penitus inimica. Alvum acriter sollicitat. Propter nimiam acrimoniam in pinguiore carnis jussulo coquitur. Serum vehementer educit, laudantibus inde ceu primarium hydragogum, multis magnis Auctoribus apud ZORN. conf. & Cent. Mat. Med. Tom. III. p. 96. Hin. ALTOMARUS, celeberrimus Medicus, Soldanellæ usum dissuadet; & RAJUS, in Hist. Plant. noxam potius inferre, quam auxilium præstare hydropicis, perhibet. Conf. Sim. PAULLI, Quadripart. Bor. pag. 488. & imprimis multi apud ZORNIIUM, p. 143 ipse quoque Boerhaave, nil plane in hac planta laudari asserit. Dari solet in pulvere drachma una; in decocto vel infuso uncia semis. Vid. infra pulvis hydragogus Collegii Med. Lugdunensis.*

SQUINANTHI, vide Schoenanthi.

TAMARISCI, germanicæ, silvestris, fruticosæ, *le Tamarisc, Tamarischen-Kraut, Porst*. Ad Rhenum & Danubium, nec non in Gallia Narbonensi ubertim protuberat. *Adstringentem & refrigerantem vim possidet; rarius in usum vocantur folia, sed cortex sat frequenter, sapius autem sat lixiviosum, quod probe depuratum, merum Sal alcali veluti tartari, exhibet: quod de ceteris plantarum, excepta soda, salibus, combustionem paratis, & intelligendum est.*

TANACETI vulgaris, lutei, Athanasicæ, *la Tanésie, Rheinfarn, Wurmfarn*. Circa foveas, & ad margines agrorum, aliisque sabulosis locis nascitur, & colligenda est Mense Junio & Julio. *Anthelminticam, nephriticam, vulnerariam & uterinam vim exercet. Externe, ad scabiem & lentigenes decoctum celebratur. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 183. & CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 13. p. 101. sq. præsertim TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 366. sq. & ZORN. p. 668.*

TARAXACI, Dentis Leonis, *la Dent de Lion, le Pissenlit, Löwenzahn, Pfaffenröhrlein*. Nascitur in hortis & pascuis. *Alexipharmacam, pectoralem & hepaticam vim possidere creditur. Aqua destillata, antipleuriticis adsociatur.*

HERBA THEÆ, The Sinensium, Tsiæ Japonensium, Thee Indorum, le Thé, Thee. Colitur in regno China & Japonia. Hæc planta nucifera, floreque roseo superbiens, adfinis est Evonimo. Frutex vix unquam longitudinem orgyæ superat; & foliis cerasi similibus, sed carnosius brevioribus, quæ inordinate ex suis surculis protuberant, perpetuoque, ni decerpantur, vigent, ornatus est, & fructum acidum profert. Flores rosæ silvestri consimiles sunt, remisse fragrant, albescentes, & hexapetali, cum numerosis staminibus, adparent. Fructus mox monococcus, mox bicoccus, & plerumque tricoccus occurrit, ac ex globulosis capitulis foetis, concretus est, in nuculam globosam, quæ magnitudinem pruni silvestris ferme adæquat. Flores & fructus in nullam plane adhibentur usum; de quibus omnibus vid. accuratissime tractantem KAEMPFERUM, in *Amanitatibus Exot.* Fasc. III. Obser. XIII. p. 505. sqq. & ex ipso VALENTINI, loco mox laudando, p. 135. sqq. item *Wilhelm. ten RHYNE*, in singulari Tractatu, publicato a BREYNIO, in *Apend. Centuria Plant. exot.* ut & NEUHOF, *Descript. Regni Sin.* Cap. XV. p. 347 item HALDE, *de Regno Sinens.* Part. I. Cap. I. p. 25. sqq. & imprimis, Part. III. Sect. III. Cap. 4. p. 507. sqq. Conf. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. Cap. 12. p. 442. sqq. Ex uno eodemque hoc frutice omnes species Theæ colliguntur. In collectione priore, folia nobilissima solummodo, tenella, & quæ nondum evoluta sunt, excerpuntur; hæc prima selectio, quæ rara, & in ipsa patria valde quoque cara est, *Thea Casarea*, & *Flos Theæ*, nuncupari solet. In collectione secunda, folia, quæ jam jam extensa sunt, cum semi apertis, carpuntur, & in certos ordines, quos vel bonitas, vel magnitudo, ipsis adsignat, dispescuntur. Tertia collectio, quæ messem claudit, folia plane pleneque patula, quæ supersunt, & nimia maturitate rigent, includit. Hæc modo decerpta folia Theæ, collectione peracta, statim laminis ferreis, igne supposito calefactis, siccanda collocantur, & paululum tosta, & adhuc calida, consertis manibus volvendo, & revolvendo, contrectantur, donec crispa evadant; & sic ad usum & mercaturam præparantur. Duæ præsertim hujus exoticæ herbæ species, quæ tamen multum dotibus discrepant, notæ nobis, atque maxime familiares factæ sunt. Species prior *Thee Bohe*, *Thee Bou*, *Thee rubrum*, rother Thee, nominari solet. Posterior species *Thee viridis*, grüner Thee, nuncupatur, & ad hujus classẽ *Ti ee Imperialis*, *Thee Casarea*, *Raisers Thee*, pertinet. Omnes species Theæ, vel magis vel minus adstringunt. Viridis sapore adstringente, rubrum plerumque superat. Infusum Theæ, omnibus ferme hominibus, grati medicaminis vicem absolvit, & hinc vere polychrestum habetur; sed aqua calida plus, quam ipsi herba,tribuendum esse, persuasi sumus. Optima censetur, cujus folia parva, tenella, in apicibus alba, incana vel lanuginosa adparent; leviter adstringunt, & gratum saporem atque odorem patefaciunt. Thea viridis, cum aqua infusa colorem suum viridescentem communicat, illique odorem pene violaceum, vel saltem fœni recentis similem, impertitur. Quis vero hic ingentem eorum numerum satis exacte inibit, qui Theam, nunc etiam, per sæculi corrupti mollietiem, vulgo adeo notissimam & usitatissimam, non solum ut saluberrimarum herbarum Reginam, sed & ut ipsam veluti Deam, laudibus effusissimis celebrarunt? Splendidum Panacææ, Nepenthis, panchrestii, macrobii, auri potabilis, & si quid his præstan-

tius & excellentius excogitari potuerit, nomen ac præconium si non meruit, tamen cæco impetu ac præjudicio, obtinuit. Ipse *Bontekoe*, mirus ille & summus Theæ laudator & assiduus per vitam potator, ex solo hujus sanctissimæ scil. herbæ frequente usu, longævitatē, imo vitam pene æternam promisit aliis, qua ipse scala delapsus, præmature caruit. Sed vix parciores ac modestiores in laudanda hac peregrina Sinenſium herba, fuerunt *Jo. THILE*, in *Theologia Medica*, item *Rhyne*, *Mundius*, *Techlinus*, *Blankartus*, *Andr. Cleyerus*, *Georg. Emerich*, *Halde*, *Riedlinus*, *Mappus*, *Sponius*, & ex eo *Dufour*, porro *Albinus*, *Waldschmidt*, *Steevogtius*, *J. Jo. Stahl*, *Jo. Joach. Hahn*, alique plures, qui vel Tractatus, vel Dissertationes de hujus panacæ exoticæ virtutibus plane insignibus, conscriberent. Conf. *SCHULZII Prælect. ad Dispens. Brandenb.* p. 305. imprimis copiose *ZORN. Botanol.* p. 675. sqq. Nec defuerunt denique Poëtæ, gens alias, ut vulgo quidem creditur, vino devota, qui Heliconiam suam quasi aquam in hujus medicatæ aquæ, sæpius cum voluptate potæ, laudes largissime effunderent, haud quidem veriti notum illud, apud poëtam, Cratini poëtæ, quod nulla placere diu, nec vivere Carmina possint, que scribantur aqua potoribus. Sic enim tersissimis ac venustissimis carminibus & odariis, Græcis ac Lâtinis, Theam istam divinam celebrarunt tres isti clarissimi, *Petri*, *Petit*, atque *Francius*, item *HUETIUS*, in *coment. ad eum pertinent.* Lib. V. p. 126. præsertim vero iste Lipſienſium redivivus Theocritus & Anacreon, *Herrichius*, sive *Cyrillus*; ut taceam jam poëtas Gallos, Italos, Anglos, imo & nostrates, qui lyram suam in easdem laudes tentarunt; conf. *Poëmat. nostrorum*, Tom. IV. p. 102. sqq. in Nat. Verum his splendidis & ambitiosis panegyricis & calamiſtratis quasi elogiis haud obstantibus, ab aliquo tamen jam tempore, immensæ pene istius herbæ laudes in arctius quasi punctum contractæ fuerunt, ipsaque illa Calda tantopere adamata, expetita, nocteque dieque avidissime hausta, sensim intepeſcere, imo tantem frigescere cœpit, ex quo nimirum solertiore & attentiore experientia compertum fuit, id quod nosmet ipsi sæpius animadvertimus, aliquanto frequentiore ac copiosiore ipsius usum stomacho præsertim officere, appetitum & digestionem infringere, sitim ac vertiginem excitare, fibras relaxare, ructus, flatu ac tormina creare, alvum ipsam pigram reddere, maciem corpori inducere, præsertim vero ipsis officinis mictualibus, renibus nimirum atque Vesicæ, nimium relaxando, vim inferre, easque non nunquam ad fluxam fere diabetem sollicitare. Vid. hujus noxii effectus exempla, a *Crügero*, & *Grimmio* relata, apud *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Cap. IV. Art. VI. p. 279. sq. imprimis vero a *DOLÆO*, in *Epist. Amœb.* ad *Waldschmid.* p. 31. dicitur & vermes augere, vid. *VALENTINI*, *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. III. cap. 2. p. 135. ubi & plura de Thea ipsa, ejusque effectibus. Plura vero cum his, vitia Theæ a Japonensibus, tributa, late commemorat *KAEMPFERUS*, loco supra laudato, p. 627. & in *Append. ad Descript. Regni Japonici*, Part. V. p. 482. quod vero totum transfutum ibi est ex ipsius Amœnitatibus Exot. modo allegatis. Conf. *RIEDLINI*, *Lin. Med.* An. 1699. Mens. Novb. Obf. XI. p. 1201. sqq. & *CARTHEUSER. loc. cit.* p. 451. item *Commerc. Litt. Med. Norimb.* An. 1733. p. 247. & An. 1732. p. 11. Quum ergo hic Theæ potus, sanis ipsis sæpius noceat; tanto sane minus ægrotos juvabit, præcipue autem in

morbis, a fibra laxa, virium languore ac stomachi debilitate obortis; adeo ut inde non omnibus ægrotis, uti tamen consueto fero more, utique receptum est, iste sit concedendus. Hinc igitur jam dudum *Jo. Francus*, & ipse noster magnus *Hoffmannus*, Veronicam nostram, ob præstantiores nempe virtutes, illi Senensium Theæ longissime præferendam esse, singularibus scriptis, doctissimis, censuerunt rectissime. Sed suppetunt nobis & aliæ herbæ ante pedes quasi nostros quotidie natæ, Veronicam virtute æquantes, Theam autem ipsam latissime superantes, nostræ vero naturæ imprimis conventiores, vel uti *Melissa*, *Salvia*, *Millefolium*, & præsertim divina *Chamomilla*; de quibus *Cohausenius*, singulari libro. Conf. *CARTHEUSER*, loc. cit. p. 453. sqq. & *ZORN*. p. 676. item infra dicta ad *Species*, *Bechicas Hoffmanni*.

HERBA THYMI cretici, *Thymi albi capitati veri*, *Thym de Crete*, *Cretischer Thymian*. Crescit in Insula Creta, & aliis regionibus calidioribus. Quæ odore aromatico, & integris capitulis, prædita atque instructa est, eligatur.

THYMI vulgaris, folio tenuiore cineritio, rigidi, *Serpilli hortensis*, *Serpilli Italici*, *le Thym*, *Thymian*. Fovetur in hortis, & colligenda est Mense Junio. *Virtutes carminativas, anticatarrhales, & nervinas exerit. Officinis, pariter ac culinis officia præstat. Thymus Creticus, huic quidem vulgari, ob præstantiorem indolem, dummodo tamen bonam qualitatem possident, præferendus est. Vid. CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 12. pag. 89. sqq. præsertim BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 220. & ZORN. p. 677.*

TORMENTILLAE, *Septifolii*, *la Tormentille*, *Tormentill*, *Blut-Wurzel-Kraut*, *Sieben-Singer-Kraut*. Rarius in usum medicum adhibetur, nisi interdum decoctis vulnerariis intermixta.

TRICHOMANES, vide *Adianti aurei*.

TRIFOLII fibrini, *aquatici*, *palustris*, *Menoanthes foliis ternatis*, *Linn. Limonium Cord. Acopa Dioscord. BOERHAAVII, Hort. Leidens. Tom. I. p. 205. Menianthes palustre triphyllum RAJ. le Trefle de Castor, le Menyranthe, Bießer-Alee, Bitter-Alee, Wasser-Alee, Scharbocks-Alee. Progerminat in aquis paludosis stagnantibus, & Mense Majo & Julio colligenda est. Potentiam aperientem, incidentem, roborantem, antiscorbuticam, antasthmaticam, antihypochondriacam & antifebrilem exercet. Succus vel decoctum etiam externe ad ulcera tibiæ mundificanda conducit. Hac herba denique a Rajo contra tabem ovium commendatur. Vid. potissimum *Jo. Chr. SCHROEERI Scrutinium Medicum de Natura & viribus Trifolii fibrini. item EYSELII, Dissert. de Trifolio fibrino, imprimis autem Jo. Val. WILLII, Exercitat. de miris viribus Trifolii Fibrini, in Act. Med. Hafn. Vol. III. Obs. 75. p. 123. sqq. nec non Jo. FRANCI, Hist. Trifolii fibrini, Observat. illustrata. & Matth. TILLINGII Obs. de Trifolio fibrino, in Ephem. Nat. Curios. Decur. II. Ann. II. N. 74. nec non Sim.**

*Sim. PAULLI, Quadrip. Botan. p. 157. sqq. ubi miras ipsius virtutes contra Scorbutum, cachexiam & Hydropem, variis singularibus exemplis & Historiis, liquido probat & prædicat; scimus & ipsi, in Arthritide inveterata ac pene desperata, egræ-
gium plane illud præstitisse usum. Add. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. IX. cap. 4. pag. 487. præsertim autem laudatum ZORNIUM, pag. 683. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 289.*

HERBA TRIFOLII pratensis, purpureæ, vulgaris, majoris, *le Treffle des prés, Wiesen-Rlee*. Ubique in pratis nascitur, & dum floret colligenda est. *Vulneraria habetur, & ob vim balsamicam & subadstringentem, albo quoque fluori, non sine successu, posse opponi, creditur.*

TUSSILAGINIS, vide Farfaræ.

VERBASCI, Thapsi barbati, Verbasci foliis incanis, ovato acutis, utrinque tomentosis, floribus in spica densissima sessilibus HALLER. flore luteo magno, *le Bouillon blanc, la Molene, Wull, Brant, Simmel, Brand, Könige, Berozen*. Crescit in Scrobibus, aggeribus, & agrorum marginibus. Folia Mense Junio colligantur. *Interne, morbis pectoralibus, tussi, hæmoptysi, & ventris torminibus opponi solet. Veterinarii angli hanc herbam in vaccarum & jumentorum pulmonariorum curationem adhibent, hinc Pulmonaria Vaccarum nuncupatur. RAJ. Hist. Plant. Externe, vim emollientem, & discutientem exerit, & dolores mitigare creditur, idcirco ad hæmorrhoidum dolores, tenesimum, & ani procidentiam commendatur. Inde non solum herbam, sed & radicem ipsam verbasci, seu Phlomi, aut phlogmi, in ipsa pleuritide curanda, cum fructu, adhibuisse veteres Medicos, ex Cælio Aurel Theodoro Prisciana, & aliis constat. Qua de re vid. si tanti, observationes nostras ad Theodor. PRISCIAN. in Append. ad Lib. nostrum de Pleuritide, p. 212. sqq. ubi & plura de ipso Verbasco; conf. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 306. sq. & Sim. PAULLI. Quadrip. Botan. Classe III. p. 510. præsertim autem ZORN. Botanol. p. 693. ubi longe plura de virtutibus Verbasci; ut & in Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. III. pag. 277. sqq. item TOURNEFORTII, Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 163. sqq.*

VERBENAE vulgaris, maris, flore coeruleo, *la Verveine, Eisen Brant, Tauben Brant, Eisenhart*. Quasi oculis vere bona, scite ita interpretante Arnoldo Villanovano, apud ROLFING. de Vegetabilib. Lib. I. Cap. I. p. 13. Progerminat circa sepimenta & muros in locis incultis, & colligenda est Mensibus æstivis. *Adstringente, refrigerante, vulneraria & anodyna vi prædita est. Vid. WEDELII, Dissert. de Verbenæ; & RIEDLINI, Lin. Med. Ann. 1698. Mens. August. Obs. 10. pag. 655. ubi vim antepilepticam Verbenæ tribuit; imprimis plura apud ZORNIUM, p. 695. sqq. & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 309. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 270.*

HERBA VERONICAE majoris, vulgaris serpentis, *la Veronique male*, *Ehren-Preys*, *Seyl aller Schaden*, *Mund-Kraut*. Sponte crescit in pascuis & silvis recenter nudatis; Mense Majo & Junio colligatur. Plantis vulnerariis, inter quas primum locum tenet, adnumeratur, & diueticam, sudoriferam, pectoralem, nec non roborantem virtutem exercet, item & anthydropicam, teste BORELLO, *Obs. Med.* 53. Cent. II. & SPINDLERO *Obs. Med.* 51. p. 95. in Schol. Meritissimas hujus laudatissimæ herbæ laudes cumulas vid. in Jo. FRANCI *Poly. bresta herba Veronica*, plurimis raris observationibus, propriis casibus & secretis remediis Veronicam concernentibus locupletata; item in ejusdem *Veronica Theizante*, ut & apud ZORNIUM, p. 697. sqq. Idem argumentum tractavit, aut tractare voluit sapius laudatus PAULLINI. Vid. ipsius *Obs. Med.* 16. Cent. III. p. 308. ubi & de longævitate ex Veronica, tractat. Huc & imprimis pertinet Ill. HOFFMANNI singularis Dissertatio lectu digna & jucunda, de *Infusi Veronica efficacia praferenda herbæ Thea*. Conf. & EYSELII *Dissert. de Veronica*, & imprimis *Vit.* RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1696. Mens. Jan. *Obs.* 26. p. 41. & *Ann.* 1698. Mens. Febr. *Obs.* 17. p. 37. sqq. item *Ann.* 1699. Mens. August. *Obs.* 31. pag. 894. sq. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 9.* p. 431. sqq. & p. 453. ut & ZORN. p. 676. & p. 698. Hac planta, inquit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 305. centenos morbos curavi, ubi vid. in antecedentibus plura. De *Veronicis* quibusdam *Alpinis* scripsit quoque Ill. HALLERUS, *Specimina* II. ut notum, de aliis vero speciebus multis TOURNEFORT. *Hist. Plant.* circa *Parif. nascent.* p. 165. sqq.

VERONICAE fœminæ, vide supra *Elatine*.

VINCAE per vincæ, Clematidis Daphnoidis, *la Pervenche*, *Wintersgrün*, *Singrün*, *Ingrün*. Nascitur in silvis, & colligenda est Mense Majo & Junio. Ob vim leniter adstringentem, plantis vulnerariis associatur, atque in fluxionibus sanguinis commendatur. Vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant.* *Parif.* p. 219. & maxime ZORN. p. 700. sqq.

VIOLARIAE, *le Violier*, *les Violettes*, *Violen-Kraut*, *Merzen-Violen-Kraut*. In hortis circa sepimenta, & in dumetis nascitur. Ad herbas quinque emollientes refertur.

VITIS, folia vitis, *les Feuilles de Vignes*, *les Pampres*, *Wein-Laub*, *Wein-Trauben-Blätter*. Colligenda sunt Mense Augusto. Indolem adstringentem, & refrigerantem exerunt, atque ad gargarismata adhibentur. Vid. SACHSII, *Ampelographia*, & BOECLERI, *Cynosura Mat. Med. Continuat. I. Part. I. cap. 6.* p. 600 præcipue ZORN. p. 706. sqq. & PORTZII, *Anat. Chym. Vini Rhenani, seu Bacharacensis*, Cap. I.

VIRGAE aureæ, vide *Consolidæ Saracenicæ*.

HERBA URTICAE urentis, vulgaris, racemiferæ, l'Ortie grièche, Brenn- & Nessel. Circa sepimenta, & in ruderibus nascitur. Vim diureticam habet, & specificè ad mictum cruentum, ac omnis generis hamorrhagias commendatur. Hyosciamo, & cicuta resistit, quas Urticarum virtutes & plures alias mirum in modum laudat BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 578. & Auctor Continuat. *Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 409. sqq. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 376. Conf. SLEVOGTII, *Dissert. singul. de Urticis*; imprimis autem Jo. FRANCI; *Tract. de Urtica urente*, Dilingæ, 1723. & alii plures, laudati ZORNIO, in *Botanol.* p. 731. sqq.

URTICAE mortuæ, inertis, Galeopsidis, Lamii flore albo, l'Ortie blanche, ou morte, Weisse, tode, Nessel. Circa sepimenta & copiosissime progerminat, & Mensibus Aprili & Majo, dum floret tolligenda est. • Ad scrophulas, & album fluorem speciatim commendatur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 511. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 231.

UVULARIAE, Hippoglossi, Bislinguæ, Bonifaciæ, Lauri Alexandrinæ, Rusci latifolii fructu folio nascente TOURNEFORT. *Inst. Rei Herbar.* 79. & BOERHAAVE, *Ind. Plant. Hort. Acad. Leidenf.* Tom. II. p. 63. l'Uvulaire, Zäpflein, Braut, Zungen, Kraut, Rehl, Blat. In hortis colitur, & in Gallia & Italia sponte nascitur in locis montosis. Vi traumatica & adstringente pradiata est. Decoctum ad gargarismata usurpatur, præsertim contra adfectus uvulae, qui ex nimia laxitate & humiditate originem trahunt, quod ex SOLENANDRO, MATTHIOLO, WELSCHIO, Casp. HOFFMANNO & aliis, probat. ZORNIUS, *Botanol.* p. 385.

CAPUT III.

DE FLORIBUS.

FLORES ACACIAE Germanicæ, Pruni silvestris, *Fleurs du prun-lier ou prunier sauvage*, Schlehe, Blüth. Acacia circa sepimenta luxuriat, & Mense Aprili luos aperit flores, qui sub Jove sereno colligendi sunt. Album sordibus purgant, serum & sabulum renum solvunt; inter antepilepica, nec non anthelmintica quoque referuntur. Vid. de virtute horum florum cathartica, RIEDLIN. *Cur. Med.* 671. Cent. VII. pag. 417. & præsertim ZORN. pag. 13.

ANETHI hortensis, *Fleurs d'Anet*, Dill, Blumen, Dill, Blüth. In umbellam digesti sunt; legantur Mense Julio. Vim anodynæ & carminativæ exerunt, & in enematibus adhibentur.

FLORES ANTHOS, Rorismarini, Libanotidis, *Fleurs de Romarin, Rosmarin-Blüth*. Mense Majo & Junio colligendi sunt. In his nostris regionibus vix & ne vix, ea, qua desiderantur, quantitate, obtineri possunt, hinc ex calidioribus plagis, ubi & fragrantiores crescunt, adferuntur. Qui recentes sunt, & odorem refocillantem spargunt, adoptandi sunt. *Virtutem cephalicam, nervinam & uterinam exercent.*

AQUILEGIAE, *Fleurs d'Ascolie, Akeley, Akeley, Glocken-Blumen*. Aquilegia in hortis colitur, sed etiam sponte interdum nascitur in silvis. Flores colore vario adparent, sed cœrulei sunt, quos eligas. *Antiscorbuticam vim possident, urinam & menses movent, in numerum vulnerariorum referuntur, & denique ad gargarismata adhibentur.* Vid. huc singularis EYSELII, Dissertatio, de Aquilegia, scorbuticorum asylo. Nescio vero, an solum illa sit asyllum tetro isto morbo edaci infectorum? Putem equidem, ni fallor, in Cochlearia, Nasturtio, Acetosa, Acetosella, succo Limonum, Citri, & id genus aliis acidis, tutius fortiusque scorbuticorum asyllum inveniri, quorum antiscorbuticorum remedium integrum longum catalogum exhibet summus BOERHAAVIUS, Lib. de Mat. Med. pag. 137. sqq. & BARBETTE, Prax. Med. Lib. IV. cap. 3. p. 146 sqq. atque ibi Deckerus, in subjectis Notis, ut Schræderum, Senertum, Michaëlem, Drawizium, Engalenum, Mellenbroccium, aliosque jam taceam, qui data opera, de Scorbutico scripsere. Sed hæc obiter. Ceterum de virtute antiscorbutica singulari Aquilegiæ, ejusque feminis, vid. & Sim. PAULLI, Quadripart. Botan. Class II. p. 20. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 384. præsertim autem ZORN. p. 77. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 110. sqq. item TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 393. sq.

ARNICAE, vide Herba & Radices, cum quibus & flores conveniunt, mitius tamen illis agunt. De miris florum Arnicæ virtutibus, vid. Act. Med. Berol. Vol. IV. p. 92. sqq.

AURANTIORUM, Naphæ, *Fleurs d'Orange, Pomeranzen-Blüth*. Studio & cura in hortis coluntur. Ex floribus aurantiorum recentibus, arte & methodo chymica, aqua destillatur; exsiccati raro in usum accersuntur. *Virtute alexipharmaca, & cordiali pollent.*

BALAUSTIORUM, Balaustix, Mali punice silvestris, flore pleno majore, *les Balaufes, Granaten-Blüth*. Coluntur in hortis, & ex calidioribus plagis ad nos adferuntur. *Vim valide adstringentem, & refrigerantem exerunt.* In gargarismatibus, uvula lapata conducunt; item in diarrhœa, dysenteria, Lienteria, Hernia, Gonorrhœa, uteri fluore nimio, & sanguine vulnerum cohibendo, utiles esse, judicantur, a BOERHAAVIO & RIVERIO, &c. Ex rubris petalis, spreis rejectisque calycibus, pulvis sternutatorius rubicundus paratur. De quo infra. Vid. de his amœnissimis floribus, GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 796. sqq. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 434. & ZORN. p. 106.

FLORES BASILICI, Ocymi, *Fleurs de Basilic*, *Basilgen-Blumen*. Hujus herbarum summitates, una cum floribus, venales in officinis, prostant. *Virtutem balsamicam, nervinam & uterinam, cum herbis suis, communem habent.*

BELLIDIS minoris, silvestris, *Fleurs de petite Marguerite*, *Pasquerete*, *Gänß-Blumen*, *Änger-Blumen*. Nascuntur in pratis & aggeribus, & primo vere florent. *Flores & herba unam eandemque virtutem, videlicet refrigerantem, exerunt, & pectori, hepati ac renibus, haud inimica officia præstant.* Vid. huc imprimis EYSELII, *Bellicographia*, seu Dissert. de *Bellide*; Multas quoque insignes laudes ipsis his bellis floribus tribuit BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 161. sq. & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. 86. p. 93. & plures adhuc ZORN. p. 121. sqq. ex variis Auctoribus præstantissimis; quibus omnino add. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 170. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 58.

BELLIDIS hortensis, Bellidis rubræ, *Fleurs de Marguerite rouge*, *Rothe Mas-Lieben*, *Margaretha Blumen*. Eandem, cum præcedentibus, virtutem possident, & præsertim ad tincturam adhiberi solent.

BETONICAE, Bethonicae purpureæ, *Fleurs de Bêtoine*, *Bethoniens Blüth*. Colligendi sunt Mense Junio & Julio. Non semper flores excerpti, sed frequentissime tantum spicæ florescentes, in usum accersuntur. Cum herba vim communem habent, & ad Conservam requiruntur.

BORRAGINIS, Buglossi veri latifolii, *Fleurs de Bourrache*, *Borragens Blumen*. Colligendi sunt Mense Julio & Augusto. *Virtus cardiaca & antimelancholica illis tribuitur, & floribus quatuor cordialibus adnumerantur, quam tamen virtutem cardiacam imaginariam tantum esse censet Cl. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 16. pag. 477. Sed in alia plane est opinione BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 271. alique apud ZORNIIUM, pag. 136. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 205. qui tamen acute distinguit inter flores recentes, & exsiccatos, illisque tum analepticam & cardiacam tribuit; his vero perquam exiguum, vel pene nullam. In quo nos habet omnino consentientes.

BUGLOSSI angustifolii, *Fleurs de Buglose*, *Ochsen-Zungen*, *Blüth*. Florent Mense Junio & Julio. Cum floribus borraginis virtute conveniunt, & pari modo floribus quatuor cordialibus adfoeciantur. Vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 251.

CALCATRIPPÆ, Consolidæ regalis, Delphinii, *Fleurs de pied d'alouette*, *Rittersporen Blumen*, *Leichen-Klaue-Blumen*. Inter segetus ultro nascuntur. Sed & in hortis coluntur. Campestris cærulei in usum vocandi sunt. *Virtute diuretica, vulneraria & ophthalmica gaudent. Ob vicinitatem, quam Calcatrippa*

cum Acônito habet, merito usus internus nonnullis suspectus est. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 383. Externe flores vel in sacculis, vel d. cocto, ophthalmia opponi solet. Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 16. p. 473. sqq. & ZORN. p. 154. Parum vero virtutis ipsis adscribit GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 354. multum contra PAULLI, p. 234. & BOECLER. *Mat. Med. Contin.* p. 604.

HERBA CALENDULÆ, Calthæ sativæ, Verrucariæ, *Fleurs de Souci*, *Ringel-Blumen*, *Gold-Blumen*. Coluntur in hortis, & per totum æstivum tempus florent. Illis vis cardiaca, uterina, alexipharmaca, antictérica, anthydropica, anthelmintica, antispasmodica, antiparalytica, odontalgica & denique ophthalmica tribuitur. Suffitus vagina parturientium exceptus, partum promovere, vel saltem levare, creditur. Plures virtutes recenset CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 17 p. 127. sq. & præsertim ZORNIUS, *Botanol.* p. 155. sq. add. LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 161. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 244. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 170. sq. ubi plura Calendulæ virtutes egregias late recenset. Ut & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 182. sq.

CARTHAMI, Cnici sativi, *Fleurs de Carthame*, ou de Safran batard, *Wilder Safran*, *Safflohr*. Coluntur in hortis & agris, & Mense Julio ac Augusto floret. Album emolliunt, & ictericis commendantur. Ad tingendum præcipue usurpantur. Annotatione dignum est, quod floribus pisce, ut ut luteis, lintea roseo colore tingantur. Sed ad sericos pannos tantum adhibentur, quos a tenello roseo colore ad purpuram usque repetitis vicibus, inficiunt.

CENTAURII minoris, vide Herbx Centaurii minoris.

CHAMOMILLÆ Romanæ, Chamæmeli Romani, Leucanthemi odorati, multiplici flore, *Fleurs de Camomille Romaine*, *Römische Chamillen*, *Ede Chamillen*. Coluntur apud nos in hortis. Virtutem carminativam, stomachicam, anodynā, & diureticam exerunt. Infusum Theiforma, ad dolores, qui ex partu oriuntur, commendari solet.

CHAMOMILLÆ vulgaris, Chamæmeli vulgaris silvestris, Leucanthemi vulgaris, *Fleurs de Camomille des Champs*, ou ordinaire, *Chamillen*, *gemeine Chamillen*. Luxuriant in segetibus, & Mense Junio, vel Julio colligendi sunt. Pollent virtute tonica, anodyna, carminativa, & antifebrili, de quo vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. April. Obs. 5. pag. 95. & Obs. 15. pag. 108. item Ann. 1697. Mens. Nov. Obs. 18. p. 624. sqq. imo & cephalica, antihysterica, anthelmintica, nervina, antiseptica, antarthritica, antictérica, emmenagoga, ut & antispasmodica, & pluribus alijs virtutibus, nondum profecto satis cognitis, nec satis exploratis, aut in publica commoda divulgatis. Licet enim SCHEFERUS, SCHULZIUS, aliique integras doctas Dissertationes & Tractatus de laudibus ac virtutibus Chamomillæ, con-

scripserint, quibus add. FORESTUM, ETTMÜLLERUM, Simon PAULLI, MORTON, RAJUM, & alios, laudatos, a GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 301. sqq. qui ipse omnino videri debet; ut & CARTHEUSER. *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 16 p. 116. sqq. præcipue vero ZORN. p. 193. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures, splendidos Chamomillæ, mille omnino laudibus dignæ, laudatores; quibus add. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 256. Nemo tamen in hunc usque diem, expertus loquor, repertus fuit, quod pace quidem istorum Clarissimorum virorum dictum sit! qui sat digne & ore magne sonaturo, prædicaret & extolleret insignes plane imo innumerabiles & inexplicabiles pene virtutes istorum florum humi quidem nascentium, sed cælo profecto dignorum, & polychrestorum, imo fere panchrestorum, ut forsitan alibi singulari opere, cum Deo, ostendamus, post laudatam jam supra PAULLINI, quem vid. omnino, *Quadripart. Botan.* p. 253. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 163. sqq. qui imprimis videri debet. Qui hinc sane ex dignitate sua, ac virtutibus eminentibus, potius merebantur, ut manibus blande gestarentur, & studiose colerentur, quam ut, quod sæpius fit, duris pedibus calcarentur, aut ad eorundem sordida balnea, imo ad sordidiores tætræ illius occultæ voraginis, lotiones, adhiberentur. Sed hæc de hujus, florum salutarium quasi Reginæ, laudibus, hætenus dicta, licet nonnullis hoc quidem loco, nimia forsitan videntur; Vix tamen millesima pars sunt eorum, quæ loco suo singulari & commodiore, dicenda adhuc restant, de præstantissimis dotibus & efficacissimis virtutibus utriusque Chamomillæ, præsertim vero Romanæ. Sunt enim hi, & colore, & pretio magis, aurei argenteique flores re vera pauperum Panacea, & miserorum agrotorum Nepenthes. Verum hæc multa, imo, ut rectius dicam, hæc pauca, inquam, jam hic quidem sufficiant.

FLORES CHEIRI, Keyri, Levcoji lutei, Cheiranthos *Linn. Fleurs de Giroflee jaune, Gelbe Viol.* Coluntur in hortis, & vere primo florescunt. Commendari solent ad icterum & vitia uteri. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 640. sqq. & ZORN. p. 704. sq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 436. *Ex his floribus conserva paratur, qua apoplexiam & paralyzin arceri, auctor est Camerarius;* Inde tradente in Observationibus, Reusnero, Episcopus quidam Tridentinus ex frequente ejusdem usu, diu ab his diris malis immunis vixisse dicitur. Conf. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 642.

CICHORII, *Fleurs de Chicorée, Wiegwarten-Blumen.* Circa vias regias, calles, & in aliis locis campestribus sponte nascuntur. *Hepati conducunt. Conserva ex floribus, non ex herba, paranda est.*

CONSOLIDÆ regalis, vide Calcatrippæ.

CYANI cœrulei, Baptifeculæ, *Fleurs de Bleuët, de barbeau, de casse lunette, ou de petit aubifoin, Blaue Korn-Blume.* Nascuntur inter segetes, &

Menſe Junio floſcunt. Colligantur cœlo ſereno; & ne paleſcant, chartis interpoſiti, cito fornacis fervore, ſiccantur. Diuretica, & teſte CAMERARIO, etiam *antiſterica* vi, inſtructi ſunt. *Aqua deſtillata*; & flores ipſi, in ſacculis, ad ophthalmiam commendantur. Vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1700. Menſ. Nov. Obſ. 30. p. 1349. ſqq. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 16. pag. 474. ſq.* præſertim ZORN. p. 250. & GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 389. ſqq.* ut & BOERHAAVE, *Hiſt. Plant. Tom. I. p. 204.* Ex his amœniſſimis floribus paratur celebriſ illa Aqua ophthalmica, Gallis eleganter *Eau de Caſſe lunette*, dicta, cujus deſcriptio habetur apud GEOFFROY, *loc. cit.* p. 390. conf. TOURNEFORT. *Hiſt. Plant. Pariſ.* p. 191.

FLORES FARFARAS, Tuſſilaginis, *Fleurs de Tuſſilage, ou de pas d'âne, Suſſlattiſch, Roſhub: Blumen.* Hæc planta, vere novo, flores ſuos, ante herbam, protrudit, & hinc Filius ante patrem nuncupatur. *Virtutem pectoralem poſſident. Propinantur in decoctis. Ex his floribus ſyrupus atque conſerva parantur, & in officiis venales præſtant.*

GALEOPSIDIS, vide Urticæ.

GENISTAE, Cytifo- geniſtæ, flore luteo, Geniſtæ ſcopariæ anguloſæ, *Fleurs de Genet, Ginſter, Pſrimen: Kraut: Blumen, Rünſchrotten.* Copioſe naſcuntur in locis incultis, arenoliſ, montoliſ atque ſilveſtribus. Menſibus Majo & Junio colligendi ſunt. *Virtutem ſpleneticam, nephriticam, antiſcorbuticam, & diureticam exerunt. In ſubſtantia ſumti, vomitus excitare ſolent, & in decocto alvum ſollicitant.* Vid. de his GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 517. ſqq.* BOERHAAVE, *Hiſt. Plant. Tom. II. p. 442. & ZORN. p. 322. ſqq.*

GRANATORUM, vide Balauſtiorum.

HEPATICAE nobiliſ, *Fleurs d' Hepatique, Edle Leber: Kraut: Blüth.* Hi flores, qui in ſilvis creſcunt, primo vere, decerpendi, ac eodem modo, quo flores Cyani, exſiccandi ſunt. *Communem cum herba virtutem habent, & ad conſervam adhibentur.* Vid. ZORN. *Botanol. p. 347.*

HYPERICI, Perforatæ, *Fleurs de Millepertuis, Johannes: Blumen, Særbheu: Blumen.* Colligantur Menſe Junio vel Julio. *Vim vulnerariam & anthelminthicam poſſident. Contriti odorem terebinthina ſpargunt; olea & ſpiritus vini, colore purpureo tingunt. Virtutem hanc ſorum Hyperici anthelminthicam præſertim laudat ac probat Thom. BARTHOLINUS; in Alt. Med. Hafn. Vol. I. Obſ. 40. p. 74. alii- que plures confirmant, apud ZORN. p. 358. ſq. quæ certe aliquanto certior eſt altera illa vulgo decantata antimagica & impotentix virili oppoſita, quam tamen poſt Portam, Paracelſum, & alios ſimiliſ farinæ, apud Zornium allegatos, admittit quoque,*

que, quod mirum, & adprobat ipse WEDELIUS, *Amanit. Mat. Med. Lib. II. Sect. II. cap. 17. p. 486. & Exercit. Med. Philolog. 4. Dec. III. p. 20. sqq. conf. infra Part. II. dicta, ad Essentiam Hyperici.*

FLORES LAVENDULAE foeminae, angustifoliae, *Fleurs de Lavande, Lavins del Blumen.* In Italia, Hispania, Gallia Narbonensi, & alibi in locis campestribus ac montanis sua sponte proveniunt, sed apud nos coluntur in hortis. Florescunt Mense Junio & Julio. *Virtutem cephalicam & nervinam exercent, ad odora menta adhibentur, cucuphisque inserviunt.* Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 17. pag. 124. sqq. praesertim ZORN. pag. 380. sq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 683. sqq.*

LILIORUM alborum, *Fleurs des Lis blancs, Weisse Lillien, Blätter.* Coluntur in hortis, & flores Mense Julio vel Augusto, colligendi sunt. *Vim anodynam, digerentem, humectantem & maturantem possident, insuperque cuticulam curant; sed sicci rarissime in usum accersuntur. Apices luteas liliorum alborum, quas antheras vocant, menstrua & foetum pellere referunt nonnulli.* Liliorum elato capite caliceque argenteo nitore refulgente, superbe in hortis exsurgentium laudes & virtutes medicas justo Libro, ex merito, celebravit MARSH. TILINGIUS. Francof. 1683. digno, qui legatur. Sed plures illorum laudatores inveniuntur apud ZORNIUM, p. 397. quibus add. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 721. sqq.*

LILIORUM convallium, Convallariae, LINN. *Fleurs de Muguet, Meyen Blumen.* Mense Majo in silvis florescunt. *Vim cephalicam habent, & contra capitis morbos frigidos adhiberi solent. Si in substantia sumantur, alvum sollicitant.* Praestat igitur, scopo confortandi, aquam ex his floribus destillatam in usum vocare. Hi flores denique potentiam errhinam possident, & pulveribus sternutatoribus intermiscuntur. Vid. Hieronymi HEROLDI *Epist. de Lilio Convallio*, & SENCKENBERGII *Dissert. de eodem suavissimo flore*, item DAEDERLINI *Diss. de Lilio Convallio* & Cl. denique SCHULZII *Diss. de Lilio Convallio*; conf. Cl. BUCHNERI, *Mat. Med. p. 423. & Cl. CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 14. p. 460. sqq. & ZORN. p. 399. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 725. sqq.*

LINARIAE, vide Herba Linariae.

LUPULI salictarii, Humili LINN. *Fleurs de Houblon, Hopfen.* Folliculi squamosi, vel capsulae foliaceae sunt, & in modum strobilorum, molles, quae semina parva includunt. Sed fructus potius, quam flores appellari merentur. Haec planta scandens, copiose colitur in hortis, sed etiam sponte in dumetis & aliis locis nascitur. Ad cerevisiam condiendam praecipue adhibetur; Arti vero salutari medicamentum anodynum, discutiens, resolvens, calculum, urinam & menstrua propellens, suppeditat. Externe etiam tumoribus & contusionibus conducit. Conf. huc imprimis, Jo. EHIN-

GERI singularis Dissert. de *Lupulo* & SALMAS. Exercit. de *Homonym. Hyles Jatricæ*, cap. 63. p. 80. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 571. sq. & ZORN. p. 408. præsertim GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 755. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 285.

FLORES MALVÆ arboreæ, hortensis, hyemalis, *Fleurs de Mauve de jardin, Grosse Pappel, Gerbst. Rosen, Winter. Rosen.* Coluntur in hortis. Flores Mensibus Augusto, Septembri & Octobri colligendi sunt. Elige, qui colore fusco purpureo occurrunt. *Vim emollientem exerunt, & ob visciditatem, ad inflammationes faucium, anodinum præbent. Adhibentur ad gargarismata.* Vid. Jo. Dan. HORSTIUS, de *Malva arborecente*, sed imprimis ZORN. pag. 419. & GEOFFROY, Tom. III. p. 766. sqq.

MELILOTI, *Fleurs de Melilot, Stein. Klee. Blumen.* Infusum florum *Meliloti*, ad partum facilius educendum, dolores post partum, nephritidem, & oculorum inflammationem, commendatur; etiam ad clysteres adhibetur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 835. sq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 449. *Sim. PAULLI*, p. 392. & ZORN. p. 428. ubi plura, ut & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 118.

NYPHÆÆ albæ, *Fleurs de Nymphæ, ou Lis d'eau, Weisse See. Blumen.* De Nymphææ vero veterum & Recentiorum vid. late docteq. differentem SALMASIUM, de *Homonym. Hyles Jatricæ*. Cap. 114. p. 195. sqq. & Jo. Bod. a STAPPEL, ad THEOPHRASTI *Hist. Plant.* Lib. IX. p. 1103. sqq. Nascuntur in stagnis, & Mense Julio florescunt. *Vim refrigerantem & humectantem possident, & Strychni manique opponi solent.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 363. & maxime ZORN. p. 476.

ORIGANI, sunt summitates. Vide Herba.

PAPAVERIS erratici, Rhœadis, silvestris, *Fleurs de Coquelicot, ou de Pou- eau, ou de Pavot rouge; Korn. Rosen, Klapper. Rosen, Schnallen. Blumen.* De nomine Rhœadis, vid. SALMAS. Exercit. *Plin.* p. 582. Crescunt inter segetes. Colligantur Mense Junio vel Julio. *Indole anodyna præditi sunt, & in specie in catarrhis, falsis, acribusque, nec non pleuritide, salutaria officia præstant, atque propter mucilaginem mulcent ac leniunt.* Vid. FISCHERI Dissert. de *Papavere erratico*, aliosque laudatos ZORNIO, p. 501. add. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 360. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 124. item WEDELII *Opiologia*, & qui alias de opio scripserunt, infra suo loco laudati. Add. & LOCHNERI doctissimum *Meconopegnium*, licet id, maximam quidem partem, ad rem philologicam, antiquariam & nummariam pertineat, ut notum. De virtute vero imprimis antipleuritica florum papaveris Rhœados vid. SATONI *Miscell. Med. Curios. Tract.* 418. pa. 247. MYSNIGHT. SRNERT. ETTMULLER. LUDOVIC. VERNA, & alios.

FLORES PERSICORUM, Mali persicæ, *Fleurs de pêcher*, *Pfersich Blüth* Coluntur in vineis & viridariis. Florescunt Mense Aprili. *Alvum sollicitant, vomitum commovent, serum educunt, & vermes enecant; ex iis fit syrupus & conserva.* Vid. GESNER *Epist. Med.* Lib. III. p. 90. b. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 807. Sim. PAULLI, p. 90. HERMANN. *Cynof. Mat. Med.* p. 383. in Not. & maxime ZORN. p. 508.

PÆONIÆ, *Fleurs de Pivoine*, *Gicht-Rosen*. Coluntur in hortis, & Mense Majo colligendi sunt. *Flores cum radicibus communem virtutem habent, & antepileptici censentur. Flores in substantia rarius adhibentur, sed Syrupus ex illis paratus sapius in usum accersitur, quem ad unciam dimidiam, ter, vel quater, de die, pueris epilepticis datum, egregium Medicamentum antepilepticum esse, pronunciat summus BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 373. ubi plura de Pæoniâ. Vid. HÜNER-WOLFF, Anatomia Pæonia, Cap. X. pag. 72. sqq. item FRIDERICI, agnati mei, Dissert. de Pæonia, & CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. cap. 15. pag. 467. sqq. præsertim ZORN. p. 530.*

PRIMULÆ veris flore odorato, Paralyseos, Verbasculi pratensis odorati C. B. *Fleurs de Primevere*, *Schlüssel-Blumen*, *Sinnels-Schlüssel*, *St. Peter-Schlüssel*. Ubique in campis & pratis progerminant, & tempore verno florescunt. *Nervinam, antepilepticam, anodinam, & pectoralem virtutem possidere, creduntur.* Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 14. pag. 467. & ZORN. pag. 542.

ROSARUM albarum, Rosæ albæ vulgaris majoris, *les Roses blanches*, *Weisse Rosen*. Coluntur in hortis, & Mense Junio florescunt. *Speciatim ad inflammationem oculorum, & mulieribus ad album fluorem proscribuntur.*

ROSARUM pallidarum, *les Roses pâles*, *Bleiche Rosen*, *Ulmer Rosen*. Coluntur etiam in hortis, & Mense Junio florescunt. *Alvum movent; biliosis & hydropicis conducunt.*

ROSARUM rubrarum, vulgarium, *les Roses*, *Zucker-Rosen*, *Rothe Rosen*. Etiam colligendi sunt Mense Junio. *Quævis Rosarum species quamdam vim subadstringentem habet, hac vero paulo magis, quam præcedentes, & simul roborantem, analepticam, & cordialem exerit. Hi rubrarum rosarum flores quoque in numerum quatuor cordialium florum, referuntur, & varios usus, tam internos, quam externos arti salutari præstant. Conf. huc imprimis Jo. Carol. ROSENBERGII, Rhodologia, seu Philosophico-Medica generosa Rosa Descriptio; ubi multa de multis rosarum virtutibus medicis, in variis morbis, & Auctoribus Medicis diversis, sedulo collecta, conjunctim exhibentur, digna omnino, quæ legantur. Vid. imprimis Lib. II. Cap. 24. usque ad 33. Conf. & Nicol. MONARDES Comment. de Rosa, ejusque partibus & usibus; item*

CRAUS, *Dissert. de Rosa, & Vit.* RIEDLINI, *Lin. Med.* de Ann. 1695. Mens. Octob. Obs. 23. pag. 346. sqq. & CARTHEUSERI, *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 15. p. 470. sqq. præsertim ZORNII, *Botanol. Med.* p. 578. sqq. ubi & de pluribus rosarum in medendo virtutibus & de multis earum laudatoribus, quam diligentissime & uberrime tractat; quibus add. STAHL. *Mat. Med.* Part. II. p. 137. sq. & si placet *Poëmat. nostr.* Tom. II. pag. 93. Tom. III. p. 38 sqq. ibique Not. Tom. IV. p. 271. & ibi Not. denique etiam Tom. VI. qui modo prelo exiit, p. 509. sqq. in quibus omnibus singulares & eximie plane Rosarum virtutes & amœnitates, pro viribus quidem nostris exiguis, decantantur. Sed hæc obiter.

FLORES ROSARUM finarum, intense rubrarum, flore simplici sericeo, *les Roses rouges, ou de Provins, Knopff Rosen, feine Rosen, Efig, Rosen.* Coluntur in hortis, & antequam aperiantur, colligendi, abscissisque luteis unguis, celeriter siccandi sunt. Omnes rosarum species virtute adstringente longe superant, in reliquis vero inter se conveniunt. Præsertim ad Tincturam & acerum adhibentur, unde & nomen habent.

SALVIAE hortensis, *Fleurs de Sauge, Salbey Blüth.* Aestate & præsertim Mense Julio colligendi sunt. Flores & herba virtute balsamica & nervina polent, & inter se conveniunt.

SAMBUCI, *Fleurs de Sureau, Hollunder Blüth.* Sambucus ubique ferme terrarum occurrit, potissimum vero circa muros, rudera & sepimenta nasci solet, ac Mense Junio floribus albis incanescit. Hi flores resolvunt, emolliunt, discutunt, movent sudorem, mitigant dolores, & augent lac. Infusum, loco Theæ, ad tussim pertinacem, & hæmoptisim, præsertim senioribus commendatum esto. Inde & ceu summum remedium antipleuriticum, laudatur ab Ill. WERLHOFIO, ipso experto, in *commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1734. Hebd. 47. pag. 370. sq. Vid. huc imprimis, Martini BLOCHWITII *Anatomia Sambuci*, Cap. II. p. 25. sqq. ut & WEDELII, *Dissert. de Sambuco*; item Vit. RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. Maj. Obs. 13. p. 137. ubi imprimis observat, has Sambuci flores, Vino incoctas & externe applicatas, eximium præsertim esse remedium odontalgicum. Add. ZORN. p. 600. sqq. ubi plura; imprimis autem Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* pag. 139. sqq. & BOERHAAVII, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 208. nec non TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* pag. 357. ubi exactissima descriptio.

SAXIFRAGIAE, vide Herba.

SCABIOSÆ, *Fleurs de Scabieuse, Scabiosen Blumen, Apostem Kraut, Blüth.* Floribus & herba eadem vis inest, & speciatim ad conservam adhibentur.

FLORES SPICAE Celticae &

SPICAE Indicae, vide Radices.

SPICAE hortensis, Lavendulae latifoliae, Pseudonardi, *Fleurs de Spic, ou de grande Lavande, Spick*. Foventur apud nos in hortis, sed in Hispania & Gallia Narbonensi sponte nascuntur, & Mense Junio vel Julio colligendi sunt. *Virtus cephalica, nervina & uterina his floribus adferitur, & tam exterius, quam interius in usum medicum possulantur.*

STOECHADIS Arabicae, Stoechadis purpureae C. B. *Fleurs de Stœchas arabique, Stœchas, Blumen, Welscher Lavendel*. Ex Gallia, Italia & aliis plagis calidioribus adferuntur. Vid. HEUCHERI, *Nov. Provent. Hort. Acad. Witt.* p. 1000. Tom. II. opp. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 280. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 216. sq. & ZORN. p. 649. item Sim. PAULLI, *Quadrup. Bot* p. 492. Integræ spicæ, quæ recentes & fragrantiores sunt, eligito. *Virtutem nervinam, pulmonicam, diureticam, uterinam, & carminativam possident.*

STOECHADIS citrina, Germanica, Amaranthi lutei, *Fleurs de Stœchas citrin. Rhein-Blumen, Winter-Blumen, Schaben-Motten-Kraut*. Speciem Elichrysi constituunt, nascuntur in locis sabulosis siccioribus, & copiosissime circa Rhenum occurrunt, ac Mensibus Junio & Julio florent. *Adfe&ibus pectoris, lenis & renum profunt, vermes extinguunt, & fumus, quem hi flores prunis superimpositi emittunt, ad dolores arthriticos commendatur.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 179. ZORN. p. 650. & Sim. PAULLI, *loc. cit.* pag. 492. qui tamen nullum alium usum agnoscit, quam quod illius Stœchadis flos, lixivio prius maceratus, tingendis capillis conferat; quod tamen, quo usque verum sit, dicant experti.

TANACETI, *Fleurs de Tanêse, Rheinfarn, Wurm-Kraut, Blumen*. Mense Junio vel Julio colligantur. *His floribus cum suaherba, vis anthelmintica & emmenagoga communis est.*

TILIAE, *Fleurs de Tillau, Tilleul, ou Tillot, Linden-Blûth*. Tiliae partim studio plantatae, partim sponte natae occurrunt, & Mense Julio florescunt. *Hi flores virtutem roborantem, discurrentem, anodynam, & cephalicam, possident, insuperque ad epilepsiam, apoplexiam & vertiginem commendari solent; etiamque speciebus ad potiones ordinarias praescriptis, eo sine intermiserunt, ut potus grate rubicundulus evadat.* Vid. ILMERI, *Dissert. de Tilia*, item Joach. STEIGII, *Descript. Tilia*, ut & Cl. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. Cap. 14. pag. 465. sqq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 240. ubi plura de virtutibus suavissimæ Tiliae, ut & apud ZORNIUM, pag. 678. sq. & GEOFFROY, *Mat. Med. Contin.* Tom. III. pag. 196. sqq.

FLORES TUNICAE hortensis, rubri, Caryophylli hortensis rubri, Caryophylli domestici, Floris Caryophyllorum, *Fleurs d'Oeuillets rouges*, *Nägels Blumen*, *Garten Nägelein*, *Gras Blumen*. Colantur in hortis, & Mensibus Julio & Augusto amœne florescentes superbiunt. *His floribus cephalica & cordialis virtus adscribitur*. Hinc una cum floribus Balauft. pulverem sternutatorium rubrum Suaveolentem ingredi potissimum solent, ceu notum. Ceterum de his amœnissimis floribus vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. loc. cit.* p. 469. sqq. & præcipue ZORN. p. 175. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III.* p. 268. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I.* p. 297.

TUSSILAGINIS, vide Farfarz.

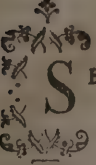
VERBASCI, Thapsi barbati, *Fleurs de Bouillon blanc*, *Wullen Blum*. Crescunt in locis arenosis, circa margines agrorum, & Mense Julio vel Augusto colligantur. *Vim anodynam, & emollientem habent, & si in dulci lacte coquantur, sacculisque rite admoveantur, vel etiam in Clymate, cum aliis plantis anodynis & paregoricis commode adhibeantur, tenesmo atque hamorrhoidum doloribus, qui ab hypercatharsi exordium sumere, conducunt, vel saltem conducere habentur*. Infusum florum Verbasci, Itali, phthisicis sacrum esse voluerunt perbibente III. HALLERO. Conf. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I.* p. 307. & GEOFFROY, *Mat. Med. Contin. Tom. III.* p. 277. sqq. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 162. sqq. præsertim ZORN. p. 693. sqq. item BRUNNERI, *Consil. Med. 51.* p. 310. & *Consil. 60.* p. 346.

VIOLARUM, purpurearum odoratarum, *les Violettes de Mars*, *Blaue Violen*, *Wohlriechende Veilgen*, *Marz. Violen*. Circa muros, sepimenta, dumeta, & quoque in hortis progerminant, ac Mensibus Martio & Aprili florescunt. *Virtute refrigerante, humectante, emolliente & laxante potiuntur, insuperque vis illis cordialis tribuitur, hinc in numerum quatuor cordialium florum locati fuerunt. Exsiccati in locum calidum reponendi, & in vitris bene clausis custodiendi sunt, ne accessu aëris palecant*. Vid. huc præsertim HENNINGERI Dissertatio singularis, de *Viola Martia*; purpurea; ut & WEDELI, de eodem amoeno flore, blandi Veris nuncio, Disputatio. Plura vero ex variis Auctoribus collecta, apud ZORNIUM, p. 703. sqq. ut & in *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, *Tom. III.* p. 314. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 170. sqq. item BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I.* pag. 328.

URTICAE mortuæ, Galeopsidis, Lamii albi, *Fleurs d'Ortie morte, ou d'ortie blanche*, *Taube Nesseln*. Circa muros & sepimenta hortorum sponte nascuntur, & Mensibus Martio, Aprili & Majo florent. *Speciatim ad fluorem album commendantur*.

CAPUT IV.

DE SEMINIBUS.

 SEMEN ABELMOSCH, Ketmix Aegyptiacæ, semine moschato, TOURNEFORT. Alceæ Aegyptiacæ villosæ, Bamia moschata, Ketmix Americanæ hirsutæ, flore flavo RAJI. *Graines de Musc*, Bisam Saamen. Sunt granula pusilla, reniformia, albicantia, & moschi, ambræque odorem spirantia. Ex Aegypto adferuntur, & interdum etiam in hortis coluntur. Quæ recentia sunt, & probe fragrant, eligito. Vid. de his VALENTINI, *Hist. Simplic. Ref. Lib. II. Sect. I. cap. I. p. 77* BOECLERI, *Mut. Med. Herm. Continu. I. Part. I. cap. 5. p. 183*. BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I. p. 351. & Ind. Major. Plant. Hort. Leid. Part. I. pag. 272*. Item HEUCHER, de *Plant. Hort. Med. Witt. p. 975. Tom. II. Opp. & Satyr. Med. Siles. Spec. II. Obs. 9.* & LINNAEI, *Flor. Zeylon. p. 120* His granulis vis aphrodisiaca adscribitur; Ad odora menta adhibentur, nec non quibusvis rebus, odore moschato imbuendis inserviunt.

ACETOSAE, Oxalidis pratensis, *Semence d'Oseille*, Sauer, Ampfer, Saamen. Est parvum, triangulare, nigrum, puniceum, splendens, atque sapore adstringens. Alexipharmacum censetur, & idcirco compositionibus nonnullis intermiscetur.

AGNI casti, Viticis officinalis, *Semence d'Agnus castus*, Reusch, Baum, Reuschlamm, Saamen, Schaaff, Müllen, Saamen. Vid. SALMAS. *Hyl. Jatric. cap. 73. p. 96. lqq.* Arbuscula sine cultura sponte progerminat in Sicilia & Italiae regionibus. Semen consistit in granis rotundis, paululum pipere minoribus, quæ colore cinereo adparent, & saporem subadstringentem acrem patefaciunt. Male vero vocari Agnum castum, quum posterius sit explicatio latina prioris vocis græcæ, ostendit AMMANN. *Irenic. p. 37.* In hominibus calidioris constitutionis vim antaphrodisiacam exercet; in iis vero, qui frigidioris complexionis sunt, venerem excitare solet, ut compertum est. De quibus plura vid. apud ZORNIIUM, p. 30. & GEOFFROY, *Mut. Med. Tom. III. p. 45.* ubi & ex WEDELIO observat, Semen hoc in Gonorrhœa conducere, vid. ipsum, de *Med. Fac. p. 229.* & SIM. PAULLI.

ALKEKENGİ, Halicacabi, *d'alkekenge, ou Bajes de Coqueret*, Juden, Rirsch, Saamen. In vinetis & silvis nascuntur. Fructus & semina Mensibus Octobri & Novembri maturescunt. Antinephriticis, anthydropicis, & antodontalgicis, adfociantur. Vid. Fructus, & ibi notata.

ALTHAEAE, Ibis, *Semence de Guimauve*, Erbisch, Kraut, Saamen. Hoc semen, parvum, semicirculare vel reniforme est, & si in aqua maceretur, muc-

laginem quamdam profert. *Virtute emolliente, & leniente preditum est, & nephriticis praescribitur, variisque compositionibus intermiscetur.* Vid. de hoc GEOFFROY, T. III. pag. 75.

SEMEN AMEOS, Ammi veri Cretici, odore Origani, *Semence d'Ammi, Cretischer Ammy, Saamen.* Fœniculo ferme par est, & inter plantas annuas & umbelliferas refertur. Semen parvum, striatum, atque colore rufo spadiceo adparet, & saporem aromaticum acrem gustui patefacit. Ex Alexandria ægyptiaca adfertur, ubi crescit; sed & sua sponte in Italia, & regno Siciliæ nascitur. Recens, maturum, & quod saporem acrem prodit, eligendum est. *Virtutem alexipharmacam, diureticam, & carminativam possidet.* In numerum quatuor seminum calidorum minorum, locatur; confectioni Theriaca intermiscetur; & denique contra fluorem album, & sterilitatem mulierum, a Matthiolo commendatur. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 96. SIM. PAULLI, *Quadrup. Botan.* p. 195. VALENTINI, *Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. I. cap. 3. p. 9. CHARAS, *Descript. Theriac.* cap. 62. p. 168. & Jo. Baptist. SITONI, *Miscell. Med. Curios.* Tract. XXI. pag. 105. sqq. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 42. p. 329. sqq. & ZORN. p. 56.

AMOMI, *Semence d'Amome, Wohlriechender Saame, oder Frucht aus Indien, Amómlein.* Amomum verum & genuinum quid sit, adhuc sub Judice atque Auctoribus lis est. De hac longa & acri, sed nondum plane decisa lite, uberissime tractarunt, SALMASIUS, *Exercit. Plin.* p. 284. sqq. & p. 753. præsertim vero, de *Homonym. Hyles Jatric.* cap. 91. p. 135. sqq. item Jo. Bod. a STAPEL, in *Comment. ad Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. cap. 7. pag. 1014. sqq. PROSP. ALPINUS, de *Med. Aegypt.* Lib. IV. cap. 8. p. 300. sqq. Jo. RHODIUS, *Not. ad Scribon. Larg.* LXX. p. 130. JOH. SCALIGER, *Scaligerana I.* p. 9. ZORNIUS, p. 59. cum aliis ab ipso citatis. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 372. sqq. DOLEUS, in *Pharmacolog.* p. 325. sqq. HERMANNUS, *Cynos. Mat. Med.* Part. I. cap. 5. p. 252. 253. VALENTINI, *Hist. Simpl. Ref.* Lib. II. Sect. I. cap. 2. p. 78. *Pometus*, & alii, quos ibi laudat; omnium autem exactissime & copiosissime NICOL. MARONEA, edito peculiari de *Amomo*, Tractatu, Basil. 1608. in quo liquido ostendere voluit, verum esse veterum Amomum, quod primus descripserat Cechinus MARTINELLUS, in Discursu, de *Amomo & Calamo Aromatico Italarum*, Venet. 1604. cui tamen mox anno sequente, sese opposuit ANONIMUS, in *Examine Discursus Cechini Martinelli, de Amomo*, Mantuæ 1605. Adeo, ut in hunc usque diem, nemo adhuc ἀμωμος, & ab omni reprehensione liber, discesserit, qui hanc æternam veluti litem de vero Veterum Amomo, placide tandem componere ausus fuit. Inde neque MOYS. CHARASIUS impetrare potuit, ut ipsi plena fides haberetur, quum in Tractatu de *Theriaca ingredient.* Cap. 44. p. sqq. magna sui fiducia, traderet, non sese solum, sed omnes quoque alios præstantiores in Galliis, pharmacopolas, bene nosse, imo & larga copia, in officinis suis reconditum habere decantatum illud verum pretiosum Veterum Amomum, sicque omnem litigandi amplius materiam penitus esse circumcisam. Hodie plerumque baccæ rotundæ fusconigri-

nigricantes, & pipere paululum majores, Myrti arboreæ aromaticæ, foliis laurinis, acuminatis, pro Amomo venduntur. Hæ, Myrti arboreæ aromaticæ, baccæ, etiam *Caryophylli rotundi*, & *Piper odoratum Jamaïcense*, nec non *Pimenta*, nuncupari solent. Colliguntur immaturæ. Saporem ac odorem aromaticum, & quasi ex Cinnamomi, Caryophyllorum, & Nucis moschatæ, compositum, possident. Angli his baccis ad condiendos cibos utuntur, & ex insula Jamaïca adferunt, ubi arbor in silvis montosis provenit & *All-Spice* nominatur, quia nimirum fructus hujus fruticis odorem, & saporem, omnium ferme aromatum, præsertim Cinnamomi, Nucis moschatæ, & Caryophyllorum, simul exprimunt. RAJUS, ex SLOANE, *Historia Jamaïca*, hanc arborem sub nomine *Caryophylli aromatica Americana*, lauri acuminatis foliis modo sequenti describit: „Arboris hujus truncus, femoris humani crassitudinem æquat, ad „triginta pedum altitudinem recta assurgit, cortice glaberrimo incano tectus, qua- „qua versus ramos emittit. Virgularum extrema folia diversæ sunt magnitudinis, „amplissima quatuor vel quinque uncias longa, duas vel tres lata, glabra, tenuia, „nitentia, saturato virore imbuta, pediculis uncialibus infidentia, attritu odorata, „& laurinis per omnia similia, „Surculorum extrema, seu summitates in multos, unciam longos pediculos faceßunt, totidem flores sustinentes, quorum unus quisque „plurimis ex albicante viridibus staminibus, quatuor petalis perexiguis, deorsum re- flexis, concoloribus constat. Floribus delapsis, succedunt baccæ multæ coronatæ, seu umbilicatæ, per maturitatem baccis juniperinis majores, nigræ, glabræ & splenden- tes, in quibus continetur pulpa humida, subviridis, acris & aromatica. Baccæ hæ per vesicam destillatæ, oleum largiuntur suave odoriferum, quod velut *Oleum Caryo- phyllorum & Cinnamomi* fundum petit. Nonnulli semen quoddam rugosum, angu- latum, aromaticum, nigrum, pro Amomo vero venundare solent. Hoc nigrum se- men capsulis five siliquis subovatis, triangularibus, & in loculamenta tria divisis, in- clusum, ab aliquibus *Cardamomum majus*, ab aliis vero *Amomum racemosum* vocatur. LINNAEUS, in *Horto Cliffortiano*, hoc ipsum semen sub nomine *Amomi*, scapo nudo spica ovata, & spica oblonga obtusa, describit. *Vires Amomo insunt cephalicæ, stoma- chica, incidentes, & roborantes. Propter virtutem alexipharmacam, confectioni The- riacæ quoque intermiscuntur. Alii hoc Amomum, scapo nudo LINNAEI, arbitrantur idem esse ac Cajepur, quod species cardamomi est, de quo infra, in descript. Exoti- corum.*

SEMEN ANETHI hortensis, *Semence d'Anet, Dill-Saamen*. Compres- sum membranaceum, quodammodo & tenue est, tribusque striis, atque colore dilu- te fusco, notatum adparet, nec non saporem aromaticum, & gratum odorem, gu- stui & naribus communicat. *Digerit, discutit, lac auget, somnum conciliat, & deni- que flatus & urinam propellit.* Vid. de hujus feminis virtutibus, in KARCHERI Dis- sertatione singulari, de *Anetho*, & plura apud ZORNIIUM, p. 67. item BOERHAA- VE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 106. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 92. sqq.

SEMEN ANGELICAE fativæ, *Semence d'Angelique, Angelick, Saamen.* Albicans, latum & compressum est; odorem vero cum sua radice communem habet, & saporem acrem prodit. *Virtutem alexipharmacam, diureticam, & carminativam habet.*

ANISI, *Semence d'Anis, Anis, Saamen.* Oblonge rotundum, parvum, striatum, & colore viridiusculum est, saporemque dulcem aromaticum habet. Ex planta annua colligitur, & copiose in Thuringia, agro Bambergensi & alibi seritur. Eligito semina majora, matura, & quæ a stipitibus, ac quisquiliis immunia sunt. *Virtute carminativa, pneumonica, ophthalmica & stomachica pollet.* Inter quatuor semina hæc idæa majora refertur. Conf. HENNINGERI Dissert. de Aniso, & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 38. pag. 302. sqq. item LOESECKE, *Mat. Med.* p. 335. sqq. præsertim ZORN. p. 70. sq. & GEOFFROY, *loc. cit.* p. 95. sqq.

ANISI Indici, stellati, Philippinarum insularum. Badiani, *Semence d'Anis de la Chine, ou d'Anis étoilé, Indianischer Anis, Stern-Anis.* Capsula seminalis, quoad exteriora, stellam repræsentat; nam ex uno eodemque centro, sex vel septem radios emittit, quorum quisque sculus granum suum profert. Colore flavo fuscum adparet, & saporem dulcem, ex Aniso & Foeniculo quasi mixtum, patefacit. Sat frequenter stellæ ad nos integræ perveniunt; sed plantæ, quæ has stellas parit, nobis nondum satis cognita est. *Affinis quidem censetur Evonymo Philippinarum Insularum, Anisum spiranti, nucas in capsulis stellatim congestis proferenti.* Ex India orientali, per Tartariam, in Moscoviam transportatur; & hinc forsitan *Feniculum & Anisum Sibiense* vocata est. Capsulæ & radii majores, qui dulces, & multo oleo turgent, eligantur. *Virtute par est aniso vulgari; isto tamen suavius, præstantius & penetrantius.* Vid. de his fufius, GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 469. sqq. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 38. p. 304. sqq. item ZORN. p. 71. Valentini, & LOESECKE, *loc. cit.* p. 337. & alios.

APII fativi, *Semence d'Ache, Garten-Eppich, Selsey, Saamen.* Parvum, stria um, & semine petroselini minus est. *Seminibus quatuor calidis adsociatur, & ad calculum, nec non uteri viria commendari solet.*

AQUILEGIAE, *Semence d'Ancolie, ou Ancholie, Ackley, Glocken-Blumen Saamen.* Nigrum, splendens & pusillum est. Huic, *virtus alexipharmaca, & antiscorbutica adscribitur.* Ictericis vel in substantia, vel in emulsione exhiberi solet. Hac emulsio quoque in peripneumonia, variolis, morbillis, aliisque febribus exanthematicis, & erysipelate cum bono successu administratur. Vid. STAHL. *Mat. Med.* Part. II. cap. 3. p. 66. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 384. & maxime ZORN. pag. 77. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 111. sqq. & exacte quoque TOURNEFORT. *Hist. Plant.* Paris. p. 393. sq.

SEMEN ASPARAGI sativi, *Semence d'Asperge, Spargel, Saamen.* Loco seminum plerumque baccæ rubræ, in quibus semen verum, seu acini nigri latent, venales prostant. *Hic acinis nigris vis diuretica tribuitur, sed tamen rarius in usum accersuntur.*

ATRIPLICIS hortensis, albæ sativæ, *Semence d'Arroche, ou de bonne dame, Melten, Saamen.* Albicans, compressum & orbiculatum est. *Vi emetica & purgant: potitur, atque ad drachmas duas cum aqua calida porrigi solet; præsertim istericis præscribitur.* Cautione tamen opus est, observantibus Serapione, Matthioto, & aliis, vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 144. ZORN. pag. 100. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 546.

AVENAE, *Avoine, Haber, Hafer.* Seritur quidem, ceu notum est, pro gratissimo & præsertim corroboranti equorum, aliorumque animalium domesticorum, pabulo; ex ea tamen etiam optimæ & variæ pulres atque sorbitiones pro ipsis hominibus, præparantur. Non alia fere juscula apud Anglos præcipue, in usu sunt, quam avenata, tam apud Nobiles, quam plebejos, quæ sane tam ægrotis, quam sanis, saluberrima sunt. Facile coquantur, & optimum alimentum corpori subministrant. Omnes ferè apud Anglos, Medici in morbis acutis, non aliis fere sorbitionibus ægrotos alunt, quam avenatis, ita bene GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 147 sqq. granum hoc excorticatum & crassiuscule molitum *gruan* vocant galli. Conf. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 629. ut & *Consultat. Med.* p. 395. & p. 397. & III. *van SWIETEN, in Comment. Boerhaav.* passim, item BOECLER, *Mat. Med. Continuat.* p. 247. & maxime ZORN. *Botan.* p. 101. item SIM. PAULLI, *Quadrip. Bot.* p. 213. sqq. præcipue Fascic. V. *Operis Botan. WEINMANNIANI,* pag. 100. sqq. laudati in *Commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1736. p. 394. sq. ut alios plures taceam. Imo dudum HIPPOCRATES non solum vulgarem illam ptisanam hordeaceam, sed & avenaceam, in morbis præsertim acutis, sæpissime admodum commendavit, quem deinde secuti sunt GALENUS, AEGINETA, Alex. TRALLIANUS, ORIBASIVS, alique plures. Vid. MINODOEUS, CLAUDINUS, & alii, qui de præparatione & usu ptisanæ scripsere. Paratur quoque ex Avena potissimum, celeberrimum illud Decoctum Lowerianum, cujus infra, Part. II. exacta descriptio habetur, sub Tit. *Specierum pro Decocto Avena,* de quo vid. HOFFMANNI, *Med. Rat. System.* Tom. IV. pag. 568. & alibi sæpius, imprimis in *Dissert. de Cura Avenaria.* Conf. NICOLAI, *de Formul. Med.* p. 333.

AURANTIORUM, *Semence d'Orange, Pomeranzen, Korn, Pomeranzen, Saamen.* Alexipharmaca, diaphoretica & anthelmintica virtute potitur, ac in emulsionibus propinari solet. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 155. & ZORN. pag. 103.

SEMEN BARDANAE, feu Lappæ majoris, *Semence de Bardane*, *Blatten Saamen*. Oblongum, fuscum, & striis nigris signatum est, atque saporem amaricantem prodit. *Insignis vis diaphoretica, & diuretica illi tribuitur. Dosis est a drachma una ad duas, sive in substantia, sive in emulsione exhibeatur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 159. & ZORN. p. 115. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 208. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 206.

BASILICI, Ocymi vulgaris, *Semence de Basilic*, *Basilgen*, *Basilien Saamen*. Parvum est & nigricans, saporemque mucilaginosum prodit. *Commendatur contra uteri adfectus. Si aqua maceretur, mucilaginem emittit, & hac mucilago ad aphthas, rhagades, & fissuras labiorum atque mammillarum apte adhibetur.* Vid. ZORN. pag. 117.

BERBERUM, Acini fructus berberum, *Semence d'Epine vinette*, *Erbselein Saamen*, *Sauerach Saamen*. Semen berberum consistit in acinis, sive arillis oblongis, colore pallidis, & sapore adstringentibus. Frutex berberis sponte nascitur in dumetis silvestribus, & locis incultis, interdum etiam in hortis colitur. Mensibus Aprili & Majo florescit, ac circa finem Septembris fructus maturescit. *Semen hoc, vim adstringentem possidet, sed rarius in usum vertitur.*

BOMBACIS, Gossypii frutescentis semine albo, annui, *Semence de Coton*, *Baumwollen Saamen*. Hoc semen nigro cinereum est, & majorum pisorum magnitudinem æquat; nec non nucleum album, oleosum ac dulcem complectitur. Bombax sive Gossypium colitur in Cypro, Malta, Sicilia, aliisque insulis, quas mare Aegyrium circumcingit. *Hoc semen demulcet, & si recens, & non rancidum sit, nephriticis & hæsticis conducit.*

BRASSICAE rubrae, *Semence de Chou rouge*, *Rother Zohl Saamen*. Rotundum & rufo sursum adparet, si apti molem exprimit, & gustui saporem oleosum subacrem imprimit. Brassica in hortis & agris colitur, sed altero demum anno, post plantationem semina sua largitur. *Ad Gonorrhœam, vermes interficiendos, & colicam commendari solet.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 216. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 423. & maxime ZORN. p. 141. ubi plura.

BUNIADIS, vide Napi.

CANNABIS sativæ, *Semence de Chanvre*, *Sanff Saamen*. Rotundum, parvum, & cineraceum est, ac saporem oleosum dulcem prodit. *Si interne sumatur, ventriculum & caput simul gravat, quod imprimis de Cannabis seminibus Persarum & Indorum, verum esse ostendit, KAEMPFERUS, Amœnit. Exot. Fascic. III. Obs. 15. p. 645. sqq. ubi & ipsi virtutem aphrodisiacam tribuit, Conf. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 576. & maxime ZORN. p. 160. sqq. item GEOFFROY, Mat. Med.*

Tom. III. p. 249. sqq. & HERMANN. *Cynof. Mat. Med.* p. 367. sqq. *Ad tussim & iterum, a nonnullis, praesertim a DODONAEO & Francisco SYLVIO, commendatur, observante Geoffroy, & Sim. Pauli. Datur in substantia, scrupulus unus, ad drachmam unam. Sed melius est, si in emulsionibus exhibeatur. Ha quoque externe doloribus capitis, nec non delendis maculis, quas acrior variolarum suppuratio notavit, conducere, dicuntur; quod in se ipsa experta fertur maxima quondam Reginarum Angl. Elisabetha, ut idem Geoffroy, post alios, adnotavit.*

SEMEN CARDUI benedicti, *Semence de Chardon beni, Cardobenedictens Saamen.* Oblongum, teres, & striatum est, scopulam quasi simulat, ac saporem amarum palato communicat. *Virtute alexipharmaca, & antipleuritica potitur. In morbillis & variolis adhiberi, emulsionibusque quibusdam intermisceri solet. Plura de his virtutibus, apud ZORNIUM, Botanol. p. 167.*

CARDUI Mariæ, albis maculis notati vulgaris, *Semence de Chardon Marie, Marien-Distel, Veb-Distel-Saamen.* Oblongum, aliquantulum compressum, & fuscum adparet, saporemque amaricantem prodit. *Non a janua aberrant, qui de signatura externa conjiciendo, huic semini aliquam vim antipleuriticam tribuunt, nam revera antipleuriticum est, & emulsio, quæ ex inde paratur, inflammationibus quibusvis internis conducit. Ita quidem de his Cardui Mariæ seminibus nimis benigne sentiunt Medici celeb. Stahlius, Junkerus, Storchius & alii v. g. AUCTORES Sylog. rerum Med. & Physic. Wratislav. Mens. Maj. 1718. pag. 1049. & p. 1063. conf. ZORN. p. 169. Ego tamen pace horum omnium, experientia edoctus, in contrarium affirmare audeo, nihil quidquam levaminis ex solis his seminibus retulisse pleuriticos, nisi larga præcesserit sanguinis missio, aliaque idonea ac proficua remedia prius adhibita fuerint. Conf. Tractatum nostr. de Pleuritid. Cap. III. p. 48.*

CARTHAMI, flore croceo, Cnici, *Semence de Carthame, ou de Saffran batard, Wilder Saffran-Saamen.* Album, oblongum & angulare est, nucleumque candidum ac dulcem sub duriore cortice recondit. *Copiose in Alsatia & campis Argentoratensibus Carthamus colitur. Semina, quæ iragna, & matura sunt, ac nucleum oblongum, albicantem, pulposum & ponderosum includunt, eligantur. Eximium & mite catharticum, & hydragogum est, atque hydropicis tussientibus, & quartana febre laborantibus conducit. In emulsionibus optime exhibetur, & a drachmis duabus, ad sex dari potest. Inde etiam paratur celebre illud Electuarium Diacarthami, item Extractum Diacarthami, de quo infra suo loco; quod præclare laudat RENODÆUS, Dispensat. Med. Lib. II. Sect. III. Cap. I. p. 742. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. p. 599. & praesertim p. 465. ubi plura de ipso Carthamo, cujus usus per se non adeo tutus, vid. ibid. pag. 464. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 200. item ZORN. pag. 218.*

SEMEN CARVI, Cari, Cumini pratensis, *Semence de Carvi*, Rummich, Wiesen-Rümmel. Planta in pratis sponte nascitur, Mense Majo florescit, & semen sequente mense maturefcit. *Virtute stomachica, carminativa, & diuretica pollet.* Ad quatuor calida majora semina refertur. Vid. MILHAU, Dissert. de Carvo, ubi plura de hujus seminis virtutibus. Add. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Cap. 42. p. 326. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 100. ubi plura de hujus seminis polychresti egregiis virtutibus, ut & apud ZORN. p. 171. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 341. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 266. sq.

CATAPUTIAE majoris, Ricini vulgaris, Palmæ Christi, Phaseli Romani, Grani regii majoris, *Semence de Ricin, de Chassetaupe*, Purgier-Rörner, Treib-Rörner. Ricinus pertinet ad plantas apetalas. Colitur in hortis, & eodem, quo feritur, anno florescit. In Aegypto sponte nascitur atque perennat, ex observatione DURANTI, OLEARII, TAVERNERII, Paulli LUCÆ, & aliorum. Semen fabæ minoris magnitudinem & figuram ovalem, sed aliquantulum compressam exprimit; colore vero vario, & quasi ex albicante, cineraceo & nigro, commixto & interstincto, adparet, ac nucleum album & acrem sub tenui putamine velatum tenet. *Vim purgantem & hydragogam acriter satis exercet.* Emulsio ex duobus vel tribus, hujus cataputia seminibus, qua pondere Medicorum, grana decem vel duodecim aquant, confecta, serum immense propellit, & hydropicis, qui nec emaciati, nec biliosi sunt, conducit, de quo vid. ZORN. p. 573. Oleum ex hoc semine expressum, externe ad membra paralytica commendari solet; & etiam interne ad serum educendum, ad drachmas duas, & ultra, dari potest.

SEMEN CATAPUTIAE MINORIS, Tithymali latifolii, Lathyridis majoris, Esulæ majoris, Esulæ vulpinæ, *Semence d'Epurge*, Spring-Rörner, Treib-Rörner. Si semel seratur in hortis, se ipsum quotannis sponte propagat, & nisi studio eradicetur, longe lateque lasciviendo, perennat. Semen hoc rotundum est; pisi magnitudinem æquat, & sub cortice fusco, album nucleum tenet. Sursum atque deorsum valde purgat. Sed vix ulli, nisi hydropico, exhiberi fas est; nimia enim acrimonia, quam possidet, facili negotio intestinorum inflammationem concitat, vel saltim concitare potest; ut etiam probe notavit HOFFMANNUS *Med. Rat. System.* Tom. II. Part. II. C. 5. p. 248. & alibi, conf. *At. Med. Hafn.* Vol. I. Obs. 88. p. 172. & ZORN. p. 380. Caveant igitur sibi pharmacopola, ne hæc grana indiscriminatim, cuiusvis levi homuncioni, divendant, minime vero suspectis mulierculis impertiantur. Hydropicis a gravis quinque; ad septem dari, licitum est.

CHAEREFOLII, *Semence de Cerfevil*, Körbel-Kraut, Saamen. Longulum, exile, nigricans & acuminatum est, saporemque acrem aromaticum prodit. Quotannis de novo feritur in hortis. Semen & herba unam eandemque vim habent.

SEMEN CICHORII hortensis; sativi, *Semence de Cichorée*, Wieg. Warten. Saamen. In emulsionibus, ad hepatis inflammationem commendatur.

CICERUM rubrorum, sativorum. flore ex purpureo rubescente, *Semence des pois chiches rouges*, Richern, Rücher, Erbsen, Ziesern. Cicera verno tempore feruntur. Decoctum puerperis ad lochiorum fluxum promovendum prescribi solet; nonnulli venerem excitare credunt, ut GALENUS, Lib. I. de Alimens. Facult. ATHEN. Lib. II. AEGINET. ARISTOPH. ACHARNENS. SUIDAS, & alii. Plura de hac virtute cicerum aphrodisiaca, vid. apud Jo. Bod. a STAPEL, in *Comment. ad Theophrast. Hist. Plant.* Lib. VIII. p. 922. REINESIUM, ad *Petr. Arbitr. Satyr.* Cap. 58. TANAQUII FABRUM, in *Not. ad ARISTOPHANIS Concionatrices*, p. 176. Lib. II. Epist. Crit. aliosque. De reliquis vero Cicerum, rubrorum praesertim, virtutibus, plura lege, si placet, apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 318. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 478. SIM. PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 264. & potissimum ZORN. *Botanolog.* p. 203. & quos ibi laudat Auctores plures.

CINAE, Cynæ, Zinæ, Zedoariæ, Sanctum, Santonicum, contra vermes, Semen Lumbricorum vulgare, *la Barbatine*, *la Sementine*, *Semence contre les vers*, Wurm-Saamen, Zittwer-Saamen. Ex Persia & Aegypto advehitur. De Planta hujus seminis nil certi, & indubitatae fidei, huc usque relatum est. Sunt, qui eam pro specie Absinthii, quæ *Absinthium Santonicum Alexandrinum*, C. B. vocatur, haberi cupiunt. Alii censent, quod ex hoc semine terræ mandato, planta exurgat, quæ Tanaceti similis sit. De qua controversia vid. Cl. CARTHEUSER. *loc. cit.* p. 311. sqq. qui ipse cum recentissimis Auctoribus ἀντόπτεας, CLEYERO, JAGERO, & aliis, pro Abrotani specie habet. Conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 466. sqq. Cl. Bern. de JUSSIEU hoc medicamentum, hætenus ad Semina Relatum, pro meris summitatibus habet. Semina, quæ colore viridi flavescente oculis adparent; olfactui, gustuique odorem vere Zedoariæ, & saporem acrem amarulentum imprimunt, nec pulvere, quisquiliisve inquinata sunt, seligito. *Densis vermium turmis obsistit, nec non stomachicum præbet, & emmenagogum.* Conf. huc Cl. CARTHEUSERI, *Dissert. de Semine Santonico*, ejusdemque *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 40. p. 309. sqq. ubi & p. 315. sqq. præclaras virtutes varias ipsi tribuit. Item ZORN. p. 606. & GEOFFROY, *loc. cit.* p. 468. sq.

CITRI, Mali Citri, *Semence de Citron*, Citronen-Saamen. Ex maturo fructu excarpendum est. *Calefacientem, & attenuantem vim exerit, lumbricosque necat.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 336. & ZORN. p. 216. *Ob nimiam amaritudinem, ingratum atque molestum est, nihilominus tamen in febribus malignis, emulsionibus immisceri solet.*

CITRULLI, Anguriæ, folio Colocynthis secto, semine nigro, *Semence de Citrouille*, Angurien-Wasser, Melonen-Saamen. Eligatur recens, &

non rancidum. *Vim refrigerantem & demulcentem possidet, ac quatuor frigidis seminibus adsociatur.* Vid. laudat. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIV. Cap. 4. pag. 528. sqq. ubi & de reliquis seminibus refrigerantibus tractatur. Conf. ZORN. p. 217. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 341. sqq.

COCOGNIDIUM, Laureolæ folio deciduo, flore purpureo, Chamælex, Mezeræi, *Semence de Laureole, ou de mèséréon, ou de bois gentil, Keller, Gale, Teutscher Pfeffer, Seidelbast, Purgir-Röner, Saamen.* Rotundum, fuscum, & pipere paululum majus est, saporemque urentem patefacit. Frutex est Laureola, quæ in silvis & locis eminentioribus progerminat, Mense Martio florescit, & circa autumnum, semen suum maturum largitur. Vide de hoc fuscæ & accurate GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 691. sqq. qui tamen p. 695. negat, post alios plures, celebre illud Hippocrati, veterumque Medicorum aliis, granum cnidium fuisse Laureolæ, sive Thymelææ fructum. De qua controversia jam olim, post Dioscoridem, Galenum, aliosque, strenue disputarunt MATTHIOLUS, BAUHINUS, FUCHSIUS, HOFFMANNUS, FOESIUS, MERCURIALIS, & alii; quibus addendus merito Jo. Bod. a STAPEL, ad Theophrast. *Hist. Plant.* Lib. IX. p. 1184. sqq. *Ob vim causticam, acriter purgat, ut nemini, nisi robustissimus sit, exhiberi liceat. Empirici tria integra grana hujus seminis, temerario ausu, hydropicis porrigunt quandoque. Sed Religiosi Medici usum hujus seminis plane pleneque merito interdunt, & inter illos potissimum HOFFMANNUS, & ETTMÜLLERUS, ad SCHROEDERUM, MATTHIOLUS, SENERTUS, FERNELIUS, WEDELIUS, aliique apud ZORNIUM Botan. p. 191. quibus add. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 694.*

COCHLEARIAE, rotundifoliæ hortensis, *Semence de Cochlearia, Löf, fel. Kraut. Saamen.* Rotundum, fuscum & papaveris instar parvum est, ac saporem acrem amaricantem exerit. Seritur in hortis. *Vim antiscorbuticam, cum herba communem habet.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 419. & ZORN. pag. 219.

COLOCYNTHIDIS, *Semence de Coloquinte, Coloquinten. Saamen.* Oblongum, compressum & albicans est, & sub cortice firmo, albam medullam continet, quæ non adeo amara deprehenditur, ut fructus. *Rarius, vel nunquam in usum vocatur.* Vid. Fructus.

CORIANDRI vulgaris, fativi, majoris, *Semence de Coriandre, Coriander. Saamen.* Seritur in hortis & arvis. Planta est annua, & umbellifera. Semen rotundum adpareret, & saporem aromaticum prodit. *Virtutem stomachicam, carminativam, & antifebrilem possidet. Veteres coriandrum pro venenato habuerunt, quod tamen strenue & vere negat PAULLI, cum aliis, vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 100. & GEOFFROY, loc. cit. idcirco illud aceto preparare solebant; hac vero sollicita preparatio, vana atque supervacanea est.* Vid. plura in Jo. BOECLERI Dissert. singulari de Coriandro, & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. C. 39.

p. 306. sqq. potissimum vero ZORN. p. 228. sq. & quos ibi laudat Auctores plures. add. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 356. sq. & præcipue GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 358. sqq.

SEMEN CUCUMERIS sativi, *Semence de Concombre, Gurcken, Cucumern, Saamen.* Albicans, oblongum & planum est, dulcemque oleosum saporem habet. Seminatur in hortis. Fructus, apud nos potissimum, in usum culinarem vocatur, sed etiam in medicum, præsertim apud Italos, & Gallos, observante RAJO, apud GEOFFROY, loco mox citando, & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. III. pag. 521. *Semen hoc, si modo recens sit, & non rancidum, vim refrigerantem ac demulcentem possidet; refertur quoque in numerum quatuor majorum seminum frigidorum.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 375. & maxime ZORN. p. 242.

CUCURBITÆ, *Semence des Courge, ou Calebasse, Kürbsen, Kern.* Hoc semen, magnitudine & forma varium est, semper tamen album, planum, & margine cinctum. Seritur in hortis, vinetis, & arvis, & semen tempore autumnali maturefcit. *Refertur ob vim refrigerantem, in numerum quatuor majorum frigidorum. In emulsionibus usurpatur, sed nunquam sine saccharo, hæ emulsionες propinanda sunt, ne mucilago & lentor ventriculum gravent.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 527. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 382. & imprimis ZORN. p. 245.

CYDONIORUM, *Semence des Coins, Quittens, Kern, Quitten, Saamen.* Hoc semen colore fulvo, & magnitudine seminum pomorum exprimit. Arborea in hortis, arboretis, & vinetis coluntur. *Mucilago, qua mediante aqua, ex his cydoniorum seminibus extrahitur, vim refrigerantem habet, & tam acrimoniam, quam æstum temperat. In fluxu alvi, ardore & excoriatione linguæ & faucium, ob gratiorem saporem ceteris mucilaginosi præferri meretur.* Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XV. cap. 5. p. 551. sqq. & ZORN. p. 254. ubi plura, item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 370. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 557.

CYMINI, Cumini semine longiore, hortensis, Romani, Fœniculi Orientalis, Cuminum dicti, TOURNEFORTII. *Semence de Cumin, Römischer Kümmel, Langer Kümmel.* Oblongum, striatum, & flavospadiceum est. Ex regionibus calidioribus, advehitur, præsertim ex Insula Melita, ubi copiosissime colendo provenit. In India, Persia aliisque conterminis plagis, sua sponte succrescit. *Ingratum odorem, & fastidiosum saporem prodit, virtutem tamen carminativam, dissolventem, & diureticam habet, seminibusque quatuor majoribus calidis adnumeratur.* Vid. plura in Dissert. Jo. Christ. EHRMANNI, de Cumino, & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 42. p. 328. præsertim autem ZORN. *Botan.* p. 246. sq. ubi plura; ut & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 383. sqq.

SEMEN CYNOSBATI, Rosarum silvestrium, *Semence d'Eglantier, de Rosier sauvage, ou de Grattecul, Sagen, Süßten, Sagen, Butten, Saamen.* A lanugine, quæ in ano, & aliis partibus corporis denudatis pruritus & molestiam creat, probe ante usum hæc semina liberanda sunt. *Ob vim lithonripticam, ad præcavendum calculum, laudari solent.* Vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1698. Mens. Nov. Obs. 20. pag. 960. sqq. ROSENBERG, *Rhodolog.* & alios laudatos ZORNIO, pag. 257. sqq.

DATURÆ, vel Dutoæ, aut Dutrii, Stramonii Indici, vel Aegyptiaci, semen, quod vel exigua dosi, sumtum stupidos, hilares, ebrios quasi & omnium rerum obli-viosos protinus reddit homines; quo proinde ad scæda adulteria, vel in ipsa maritorum præsentia, secure & impune committenda, abutuntur sæpius lascivæ & projecti pudoris femina: Indiæ orientalis, item ad furta intrepide perpetranda, sublesta fidei famuli; de quo miro diroque Daturæ effectû, videndi potissimum *Garcias ab Orta, Christ a Costa, Bontius, Prosper Alpinus, Veslingius, Valvasor, Linschottanus*, & imprimis MANDELSLOH, ibique in Notis, *Adam Olearius*, p. 95. & ex eo HOFFMANNUS, de *Sacriseg Lüneburg* Part. III. p. 33. sqq. ubi & ipsius plantæ icon exhibetur; de qua præter jam laudatos, etiam speciatim tractant *Baubinus, Pona, Columna, Parkinsonius, Clusius, Hermannus, Tournefortius, Stisserus, BOERHAAVIUS, Indice Plantar. Hort. Acad. Leid.* Part. I. p. 261. sq. ut & *Hist. Plant.* Tom. I. p. 344. sqq. item BREYNIUS, *Plant. Exod.* Cent. I. cap. 55. p. 119. sqq. præsertim autem *Jo. Bod. a STAPEL, in Comment. ad Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. p. 1079. sqq. & ut alios jam præteream. B. HEUCHERUS, de *Plant. Hort. Med. Witteberg.* pag. 970. sqq. Tom. II. opp. item BOECLERUS, in *Cynosur. Mat. Med. Continuat.* pag. 322. sq. & *Continat. Mat. Med. GEOFFROY*, Tom. III. p. 130. sqq. Non obstante vero hac virulenta & violenta Daturæ indole, & pestifero effectû, ipsius tamen semen mirabiliore ausu, quam prudentia, superiore sæculo, in usum quoque medicum deduci cœpit, parando exinde *Laudanum* quoddam sic dictum *novissime repertum*, cujus saluberrimum & tutissimum scilicet effectum in omnis generis doloribus atrocissimis sapiendis & pacandis, summis laudibus effert, atque inde illud omnibus aliis Laudanis ex opio confectis, longissime præfert, utinam & verissimè! *Jo. POTERUS, Pharmac. Spagy.* Lib. III. p. 463. Cujus ipsam Descriptionem infra suo loco, sub Laudanis, exhibebimus, cum necessaria tamen Epicrisi nostra adjecta, nimirum magis ad vetandum & vitandum, quam quidem ad invitandum & imitandum. Absit enim a nobis quam longissime, ut temerario prorsus ausu, vel ipsa nostra conscientia reclamante, cuiquam commendemus Daturam illam exoticam, certissimam pestem ac perniciem omnibus ipsa utentibus daturam. Sed Laudanum illud novissime repertum hodie, quantum equidem sciam, per Dei gratiam, obsoletum & illaudatum jacet, salutarî profecto pro genere humano, jactura.

DAUCI Cretici, Candiani, Myrrhidis annuæ, semine striato, villosò incana, *Semence de Daucus, de Crete, Möhren, Rûmmel, Cretischer Vogelnest, Saamen.* Daucus folia tenuissima fœniculi habet; semina oblonga, incana, parte

superiore acutiora profert, quæ acrem, gratum & aromaticum saporem gustui imperiuntur. Sponte nascitur in Insula Creta, colitur etiam interdum in hortis. *Virtute alexipharmaca, diuretica, carminativa, & uterina* potitur. *Confectioni Theriaca & Michridatii*, etiam intermisceri solet. Vid. ZORN. p. 260. GEOFFROY, Tom. III. p. 396. 398. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 103.

SEMEN DAUCI vulgaris Germanici, Pastinacæ silvestris, *Semence de faux chéris, ou de Carotte sauvage, Vogelnest, Wilder Nöhren-Saamen.* In segetibus, pascuis & pratis sponte nascitur, & Mense Julio florescit. De medio umbellæ floris, plerumque flosculus purpureus emergit, qui, in modum Coccionellæ, suo purpurascens colore imbit, & ad epilepsiam commendatur. Nuncupatur vulgo: *Das Vögelein im Nest.* Avicula in nido. Semen, hoc quoad formam & saporem, cum præcedente ferme coincidit, paululum tamen minus est, & ipsius sapor aromaticus est remissior. *Virtutem carminativam & diureticam* exerit, atque *seminibus calidis minoribus* adscribitur. Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat.* Part. II. Sect. XII. c. 41. p. 324. sq. & ZORN. *ibidem*, ubi plura. Item GEOFFROY, *loc. cit.* p. 397. & BOERHAAVE, *loc. cit.*

EBULI, Sambuci agrestis arilli vel acini, *Semence d'Ieble, Attieh, Saamen.* Hoc semen urinam propellit, & hydragogis adnumeratur. Porrigitur vel in vino, vel in substantia, vel in infuso. Oleum ex hoc semine expressum per superiora, & inferiora purgat, & contra phlegma commendari solet, hujus olei Dosis est a drachmâ una, ad unam semis.

ENDIVIÆ albæ, sativæ, Scariolæ, Intybi sativi, Cichorii latifolii TOURNEFORT. *Semence d'Endive, Endivien, Winter-Endivien, Saamen.* Parvum, oblongum & album est, reperitur quoque alia species, cujus semen nigro cortice tectum apparet. Planta in hortis colitur, & usui culinari consecrata est. Semen quatuor minoribus frigidis adnumeratur. *Ob vim refrigerantem ictericis & hepaticis* conducit, & in emulsionibus usurpatur. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 426. & ZORN. pag. 280.

ERUCÆ, Sinapi hortensis, Sinapi albi, *Semence de Roquette, Weisser Senff.* Rotundum, pusillum, flavescens & acre est; colitur in hortis & agris; floret Mensibus Majo & Junio; semen vero Augusto & Septembri maturitatem nanciscitur. *Vim antiscorbuticam & diureticam* possidet. Externe ad sinapismos etiam adhibetur. Ex Eruca & Sinapios semine, condimentum illud, quod Mustardam vocant, cum musco recente parari solet, variis aromatibus adjunctis. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 438, sqq. & ZORN. *Botanolog.* p. 285.

FABARUM, vulgarium albarum, *les Haricats, les fèves, Bohnen.* Sunt semina plantæ annuæ papilionaceo flore; coluntur in hortis & agris. *Ufus magis cu-*

linaris, quam medicus est. Farina vim cosmeticam & absterforiam possidet, hinc ad cataplasmata emollientia, & discutientia adhibetur. Plura vid. apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 462. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 473. SIM. PAULLI, p. 28. sqq. & maxime ZORN. p. 294. sqq.

SEMEN FAGOPYRI, Tritici fagini, Frumenti Saracenici, *le Blé noir, ou Sarrafin, Buch, Weizen, Seiden Korn, Seidel Korn*. Hoc semen est triangulare, oblongum, & sub cortice fusco, materiam farinaceam candidissimi coloris continet. Colitur in agris. Panes non spernendi, & grata pulmenta atque juscula ex farina fagopyracea & pilline coquantur; hic cibus praesertim in vulneribus, & erosione ventriculi ac intestinorum commendandus est. In cataplasmate ad inflammationem testium & mammarum adhiberi & laudari solet. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 468. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 545. SIM. PAULLI, p. 298. & ZORN. p. 314.

FOENICULI Cretici, dulcis, Romani, majore semine, *Semence de Fenouil doux, Römischer süsser Senchel, Saamen*. Seritur in hortis, & ex Italia advehitur; oblongum, striatum, & cinereo spadiceum est, ac gratum & dulcem saporem habet. Elige recens, oleosum, & a stipitibus mundatum. Commendatur ad calculos, flatusque propellendos, pariter ac lac augendum. Datur in infusis & trageis.

FOENICULI vulgaris, Germanici, *Semence de Fenouil commun, Senchel, Saamen*. In hortis, feminatur & anno post plantationem demum florescit & semina profert. Semen hoc virtutem carminativam, diureticam, lac augmentem, & pectori amicam possidet; egregium quoque ophthalmicum praeber, & inter semina quatuor majora calida refertur. Vid. superius jam laudata EHRMANNI Dissertatio, de Foeniculo, ejusque usu. Item SCHENCKII *Marathrologia*. etiam jam supra citata; nec non BOECLERI, Dissertatio de Foeniculo, & praesertim ZORN. p. 306. sqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 357. sqq. & uberrime GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 479. sqq.

FOENI græci, Foenugræci, *Semence de Fenugrec, Bockshorn, Saamen*. Constat ex granulis parvis, duris, flavis & angulosis, quæ in longis, corniformibus & acuminatis siliquis crescunt. Sapor & odor ingratus & mucilaginosus illis inest. Semen hoc seritur in agris. Planta annua est, ad papilionaceas refertur, & florescit Mense Junio. Usus hujus seminis mere externus est, & praesertim in cataplasmatibus. Virtutem anodynam, emollientem & discutientem, possidet. Equis quoque commodum & confortans medicamen praeber. Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIV. cap. 5. p. 532. sq. & copiose ZORN. p. 308. sq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 485. sqq.

FRAXINI, Linguae avis, Ornithoglossum, vel, quod idem, Orneoglossum, *Semence de Frêne, Eschen, Baum, Saamen, Vogel, Zungen*. Arbor fraxinus in silvis adsurgit. Semen ex longis, planis, & in modum linguae acumina-

ris lamellis, sive foliolis, constat, sub quibus semen flavo-fuscum, subacrum amarum delitescit. Hoc semen excoriatum sit, antequam in usum vocetur. *Vis diuretica, lithontriptica, antipleuritica, anthydropica, & aphrodisiaca, huic adscribitur.* Splendida quidem elogia, utinam vera! Certe in Pleuritide mitiganda, ac calculo frangendo & pellendo, nihil quidquam valuisse hæc semina, nimis laudata, compertum nobis fuit. An vero inertes Hydropicorum aquas exhauriant, & intermissa diu Veneris gaudia reducant, viderint alii, qui experimenta fecerunt. Nos quidem & de his præclaris virtutibus interea valde adhuc dubitamus. Vid. interim RENODÆI, *Dispensat. Med. Lib. I. Sect. IV. cap. 82. pag. 411.* HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med. p. 212. in Not. Sim.* PAULLI, *Quadrip. Botan. Class. III. pag. 310.* GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. Sect. II. p. 498. & imprimis ZORN. p. 312. & quos ibi laudat plures alios Auctores.*

SEMEN GENISTÆ angulosæ, Scopariæ, *Semence de Genet, Genisten, Pscriemen, Rünschrotten, Saamen.* Hoc semen cordiforme, aliquantulum planum, luteum, & amarum est, magnitudinemque seminis lini exprimit. Sponte nascitur in locis incultis, & Mensibus Majo & Junio florescit. *Hujus seminis drachma una in pulvere cum aqua exhibita, alvum & urinam movet, & hydropicis conducit; si vero dosis augetur, vomitus excitare solet.*

GRANATORUM, seu Malorum Punicorum, *Granat, Aepfel, Saamen, oder Kerne.* Appellantur etiam Officula, Nuclei, Vinacea, Gigarta, & Arilli, quasi ariduli. Saporem amarum adstringentem referunt, & commendatur in alvi profluviiis, & ad ea conducunt, quibus adstrictione opus est. *Matthioli* pulverem conficit ex eorundem officulorum exsiccatorum uncia una, & drachma una *Thuris*, in tenuissimum pulverem contritorum, cujus drachmam unam aut duas, mulieribus albo uteri profluvio laborantibus quotidie exhibet. Hæc GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 795. in gonorrhœa quoque conducere hæc semina, observat BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 434. Vim quoque diureticam & lithontrypticam, illis inesse, notarunt alii apud ZORNIUM Botanolog. p. 334.*

HORDEI, *l'Orge, Gersten.* Colitur in arvis, & est vel hybernium vel vernum, prius ante hyemem, posterius post hyemem & tempore verno seritur. *Virtute demulcente, anodyna, nutriente, & refrigerante potitur.* Quod excorricatum est, plerumque in usum adhibetur. *Interne usurpatur in decoctis, & ptisanis; & externe in cataplasmatibus.* De quibus omnibus omnium exactissime & copiosissime tractat GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 565. sqq. usque ad p. 588. & ZORN. Botan. p. 349. sqq. add. MINODOUM, GLANDINUM, & alios, qui de Ptisana scripserunt, supra jam laudatos, ad Avenam, item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 627.*

HYOSCYAMI albi, *Semence de Jusquiame, Weisser Wilsen, Saamen.* Hoc semen parvum, planum, reniforme, & pallidum adparet, & saporem oleosum

prodit. Maturefcit Menfe Septembri. *Vim ftupefacientem exercet, hinc merito inter medicamina infida reponitur; nonnulli tamen ad hæmoptyfyn fpecificè commendare non dubitarunt. Immifcetur maffa pilularum de Cynogloffo, item Philonio Perfico. Exempla triſtia proſtant, quod hoc hyoſcyami ſemen, etiam in exigua doſi exhibitum, effectus valde funeſtos, deliria, maniam, ſapores, & denique lethales convulſiones ſapiſſime cauſſatum ſit. Etiam externe ad ſuffitus & fomentationes adhibitum, deliria concitaſſe, compertum eſt. Doſis in ſubſtantia, grana octo, uſque ad ſcrupulum ſemis. Hyoſcyami antidota ſunt: ſinapi, allium, cepa, & vomitoria, Hæc Hyoſcyami ſemina in multis quidem remediorum internorum formulis, etiam officinalibus, contra graviffimos & atrociffimos morbos, veluti pleuritidem, phthiſin, hæmoptyfyn, hæmorrhagiam uteri, nephritidem, paſſionem iliacam, & colicam, dyſenteriam, quin & epilepfiam, aliaque ſæviſſima mala, ex variis auctoribus a venenorum patrono illo, FRICCIO, diligenter collecta & commemorata, vulgo præſcribuntur; quorum & ingentem catalogum, accurate, pro more, exhibuit ZORNIUS, in *Botanol.* p. 354. ſqq. conf. TÔURNEFORT. *Hiſt. Plant. circa Paris. naſc.* p. 201. ſq. Utinam vero ex omnibus iſtis compoſitionibus, propter ſummum periculum, æternum proſcribuntur, & ſolis ſuiſus, luto amicis, in epulas relinquerentur, a quibus nomen ſuum merito traxerunt, ut notum. Iſta enim neſciva hyoſcyami ſemina, etiam exigua quantitate intus aſſumta, ſenſibus ſtuporem inducant, menti amentiam ac temulentiam, nervis convulſiones, oculis caliginem ac profundiffimum ſoporem, denique univerſæ corporis machinæ gelidam mortem; adeo, ut hinc veneficium potius præſtent, quam beneficium, & exitum magis adferant, quam auxilium, ut triſtis experientia funeſtis multis exemplis, frequentius comprobavit, & ex eadem medicorum præſtantiffimi, veritate ipſa compulſi, affirmarunt, quos magna quidem capio, ipſe producit FRICCIUS, *Tract. de Virtute Venenorum Medica,* Cap. XVI. quibus add. HOFFMANN. *Med. Rat. Syſt.* Tom. II. Part. II. cap. 2. p. 191. & alibi, cap. nempe 7. p. 276. & *Art. Med. Hafn.* Vol. I. Obſ. 114. p. 209. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. Sect. II. p. 596. ſqq. qui magnam præſertim vim ejusmodi luctuoſorum exemplorum, ex multis Auctoribus fide dignis, ibi diligentiffime attulit. Conf. SALMUTHI, *Obſ. Med.* 88. Cent. II. p. 103. ſq. & SCHINDLERI, *Obſ. Med.* 13. p. 25. ibique Schol. item BIERLINGII, *Obſ. Med.* 2. pag. 14. & MATTHIOLI, *Comment.* in Lib. II. *Dioſcor.* p. 990. *commenc. litt. Med. Norimb.* An. 1736. p. 102. & imprimis ZORN. *loc. cit.* p. 353. ſq. item WALTHERI, *Obſ. Med. Chirurg.* 41. p. 135. ſqq. Qui tamen FRICCIUS, ibidem, ſtatim in ſequentibus, haud minorem eorum Medicorum exhibuit catervam, qui ſemina hyoſcyami, non pro ſeminiſus morbi & mortis, ſed potius vitæ & ſalutis, habuerunt, quorum quidem ſententiam ipſe pro innata ſibi flagranti cupiditate, paradoxa & deplorata defendendi, atque infelici in dira venena amore, ambabus avidiffime amplectitur, adeo, ut parum abſit, quin hyoſcyamum pro panacea atque Nepenthe, cœleſti munere mortalibus conceſſo, temere habeat. Add. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 602. ubi pariter aliquot præſtantiffimos Medicos producit, qui profuſi nimium fuerunt in laudes hyoſcyami, indignos plane, & indecoras, quibus addendus, quod equidem valde miror, ſummus vir, OL. BORRICHIUS, in *Diſſert. de Venenis*, quæ eſt quarta, inter ejus *Diſſert.**

Acad. p. 216. Tom. I. Sed nemo prudentiorum ac solentiorum Medicorum huc usque, in hoc quidem falso & damnofo commentō, ipsi credidit, nec credet, ut credo ac spero, ipsi in posterum. Virus enim inest hyosciamo, non virtus, & mors, non salus; inde nunquam in usum medicum internum advocanda illa mortifera semina, sive sint nigra, sive flava, sive denique alba, quæ quidem reliquis aliquantulum mitiora; Diabolus enim, ut ita loquar, semper manet Diabolus, & malus spiritus, sive nigra, sive flava, sive denique alba specie apparuerit. Conf. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 603. nec ipsa generatim herba, aut radix interne adhibenda, ut supra jam monuimus ad Cap. de *Radicibus*, & imprimis ad Cap. de *Herbis*. Hinc & medicamenta ex Hyosciamo parata merito damnavimus, in pleuride curanda, Cap. III. p. 45. Lib. de *Pleuride*; meritoque damnamus in omnibus aliis morbis, tractandis, memores nimirum illius symboli Pythag. notissimi *νοδῶν ἀπὲρ χεῖρας*, imo *νοδῶν ἀπὲρ χεῖρας*, quod & omnibus Medicis, in praxi facienda, enixissime commendamus.

SEMEN HYPERICI, *Semence de Millepertuis, Johanneskraut Saamen*. Parvum, oblongum, cylindricum, rufo-fuscum, sapore amarum & resinosum apparet. *Hoc semen, vim vulnerariam, diureticam, antinephriticam, & anthelminticam modo eximio possidere, creditur. Porrigi solet a drachma dimidia ad integram.*

LACRYMÆ Jobi, *Larme de Job, Siobs Thranen*. Est species Lithospermī, seu Millii Solis, de quo mox, eademque cum isto, *virtutes diureticas & lithonhrypticas habere, traditur; de quo vid. GEOFFROY, Tom. III. p. 746. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 632. & BOECLER, Contin. Mat. Med. p. 304. Extat quoque singulare scriptum de virtutibus & laudibus harum lacrymarum.*

LACTUCÆ sativæ, non capitatæ, *Semence de Laitue, Lattich Saamen*. Colitur in hortis. *Semina, cum tota planta, virtutem refrigerantem possident, & hinc biliosis commendata sunt. Seminibus quatuor minoribus frigidis adnumerantur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 642. sqq. ubi de omnibus Lactucarum speciebus, earumque usibus tam culinaribus, quam medicis, exactissime & uberrime tractat, quod & pari diligentia præstitit ZORN. p. 375. sqq. add. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 126. sqq.*

LAPATHI acuti, *Semence de Patience, Mengel, oder Grind, Wurz Saamen*. Fuscum, triangulare, & acetosæ consimile adparet. *Virtute adstringente, & alexipharmaca præditum est.*

- LAPPÆ majoris. Vide Bardanæ.

LAVANDULÆ, *In partu difficili & laborioso, hoc præsertim semen mirum citumque auxilium prestare; ex RANDELETIO, LOBELIO, & BACKMEISTERO, retulit Sim. PAULLI, Quadripart. Botan. p. 366. & ex eo rursus GEOFFROY, loc. cit. pag. 688. Sit fides penes Auctores.*

SEMEN LENTIS, *Petite Lentille, Linsen*. Usus est culinaris, sed & medicus, de quo vid. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 705. & ZORN. p. 388. & alii.

LEVISTICI, Ligustici, *Semence de Livesche, ou d'ache de montagne, Lieb. Stöckel, Saamen*. Oblongum, planum, striatum & membranaceum est; colore pallido adparet, & saporem aromaticum prodit. Colitur in hortis. Huic semini virtus alexipharmaca, diuretica, carminativa, & anthysterica adscribitur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 713. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 82. & ZORN. p. 393.

LINI sativi, *Semence de Lin, Lein, Saamen, Glachs, Saamen*. Seminatur in arvis. Oblongum, planum, laeve, splendens, fuscum, & oleosum est. Vim anodynam, emollientem, & maturantem possidet. Decoctum, vel mucilago, suffientibus, phisicis, & pleuriticis commendandum est. Hominem quendam, laborantem colica spasmodica, quam fumo plumbi sibi contraxerat, & quem morbum metallifusores, nostro idiomate, *Sünnen, Baze* nuncupare solent, de qua diro morbo vid. HENCKELII *Tract.* sola hujus seminis lini mucilagine, per aliquot septimanas, jentaculi loco usurpata; penitus iterum restitutum fuisse, refert ipse Clar. hujus *Syloges* Auctor. Externe in cataplasmatibus dolores mitigat, emollic, discutit, & foetum mortuum propellere creditur. Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIV. cap. 5. p. 531. sq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 367. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 737. sqq. & maxime ZORN. *Botanol.* p. 401. sqq.

LUPINORUM sativorum, flore albo, *Semence de Lupinus, Seig, Bohnen, Wolffe, Bohnen*. Hoc semen fabæ magnitudinem æquat, colore album est, & figura rotundum, compressum & in medio quasi concavum. Colitur in hortis; semen tempore veris terræ mandatur; planta Mensibus Junio, Julio & Augusto florescit, & semen sequente Mense Septembri maturum deprehenditur. Interne rarius vel nunquam in usum medicum trahitur; sed externe ad cataplasmata discutientia adhiberi solet. Ob vim abstergentem cosmeticum quoque præbent. Vid. de his *Sim.* PAULLI, *Quadrup. Botan.* p. 78. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 420. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 753. sqq. & maxime ZORN. p. 407. sqq. usus tamen internus securus non est, quod memorabili exemplo testatur *Sim.* PAULLI, *loc. cit.*

LYCOPODII, Plicariæ, Musci clavati, squamosi, vulgaris, repentis, *Semence de Lycopodium, Beerclappen, Gürtel, Kraut, Truttensfuß, Saamen*. Sponte nascitur in ericis & silvæ Martiæ, & in siccis arenosis Poloniæ, Lithuanicæ, & Ucrainæ tractibus, uberrime reperitur. Pulvis flavescens, qui in squamosis clavis reperitur, ab aliis pro semine, ab aliis pro polline antherarum habetur. Ad omnes infantum morbos, ceu panacea commendari solet. De quo tamen merito subdubitat Cl. CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XVI. cap. 2. p. 581. sqq. Interim vero WEDELIUS, vir fide dignissimus, scribit, Lib. II. de *Mat. Med.* Sect. II.

cap. 10. p. 387. Semen Lycopodii expertissimum est remedium, in urina restitante in infantibus, quod sæpius sumus experti. Sed plura ex variis Auctoribus, diligenter collecta, vid. apud ZORNIIUM, in *Botanolog.* p. 449. sqq. quibus add. GARMANNI, *Epist.* 34. p. 151. *Vim diureticam, roborantem, anodynam, antihæcticam, antiepilepticam, & traumaticam* exerit. *Dosis* grana sex, scrupulus semis, ad scrupulos duos in adultioribus. *Externe* cum turia vel pauxillo cerussa commixtum ad intertrigines adhibetur. *Flammis* immixtum; *pulveris pyrii* vel potius *Resina cujusdam pulverata* instar, *fulgetrum pro-* *zinus remittit*; hinc a nonnullis vegetabile sulphur nuncupatur. Vid. infra, *Muscus Clavatus*.

SEMEN MALVÆ, folio sinuato rotundo, *Semence de Mauve*, *Pappel-Saamen*, *Röß Pappeln*. Fuscum, semilunare, & in parvos placentulos, caleoli instar, congestum, ac mucilaginosum est. Sponte nascitur circa sepimenta, florescit Mense Majo, & in sequentibus Mensibus Junio & Julio, semen maturescit. *Decoctum* in aqua, vel etiam in pulvere exhibitum, *virtutem demulcentem, & antinephriticam* exerit.

MELILOTI, *Semence de Melilot, ou de Mirlirot*, *Meliloten*, oder *Steins Nlee*, *Saamen*. *Semina Meliloti*, inquit BOERHAAVIUS, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 449. sunt discutientia, aperientia, aromatica, & resolventia. Si semina in formam farina, resolvantur, fit inde *Emplastrum emollientissimum, & resolventissimum*. *Interne, Decoctum seminum florumque*, est optimum, ad emundandas vias, ubi malum a frigore est ortum. Hactenus ille. Conf. ZORN. *Botanolog.* p. 428.

MELGNUM, *Semence de Melon*, *Melonen-Saamen*, *Melonen-Bern*. Vix distinguendum est, a semine cucumeris, crassius tamen, & pulposius deprehenditur. Colitur in hortis, & Mensibus Julio & Augusto ad maturitatem concoquitur. *Refertur inter semina quatuor majora frigida. Vim refrigerantem, demulcentem, & nephriticis officiosam* possidet, recens, ponderosum, & non rancidum sit.

MILII solis, *Lithospermi majoris Cretici*, *Semence de Grémil, ou d'herbe aux perlas*, *Meerhirse*, *Stein-Saamen*, *Perle-Hirse*. Rotundum, glabrum, splendidum, & album est, ac semine cannabis paululum minus. Procrefcit sua sponte in segetibus. *Virtute diuretica, & lithonhryptica* potitur, partum promovet; & febris quotidiana quoque obstarè creditur, si ante paroxysmum ad drachmam integram assumatur. Vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 742. sqq. HERMANN. *Cynof. Mat. Mer.* p. 322. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 273. & ZORN. p. 441. sq. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 281.

NAPI sativi, *Buniadis*, *Semence de Navet*, *Stechrüben-Saamen*. Parvum, rotundum, rufo furvum, acre atque amaricans est. Seritur in arvis, & alte-

ro anno, post plantationem, demum florescit, & semen maturefcit. *Virtutem alexipharmacam, abstergentem, & attenuantem absolvit. Propinatur in emultionibus.*

SEMEN NASTURTII hortensis, *Semence de Cresson, alénois, ou de nastitor, Kressig, Garten Kressen Saamen.* Parvum, oblongum, flavofuscum & acre est. Seritur in hortis vere novo, & Mense Junio vel Julio semen maturefcit. *Urinam propellit, & herniosis atque scorbuticis mandari solet.* Sic enim de his Nasturtii seminibus laudatus BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 416. Singulari quadam proprietate conveniunt in Herniis, tam interne, quam externe; & ad expellendos morbillos inserviunt; *Menstrua obstructa provocant.* Etiam contra dysenteriam laudantur, ab auctoribus, apud ZORNIUM, p. 464. Sed vix probabile videtur. Tanto certior vero est, ista semina fervida & acria manducata in lethargo ac veterno, torporem & inexpugnabilem ferme dormiendi cupidinem exutere, ceu exemplo ostendit FORESTUS, *Obs.* 10. Lib. X. p. 90. & alii post ipsum, plures adfirmant.

NIGELLÆ, Melanthii, Melanospervi, Coriandri nigri, Cumini nigri, *Semence de Nielle, Schwarzer Kummich, Schwarzer Coriander.* Externe nigrum, angulosum atque rugosum adparet, sed interne album & acre est. Colitur in hortis, & Junio ac Augusto floret; semen quendam aromaticum & gratum odorem spargit. *Hoc semen vim incidentem & attenuantem possidet, urinam propellit, menstrua provocat, lac auget, venerem stimulat, flatus discutit, colicos dolores sedat, vitii pulmonum pituitosis, item Coryza, & catarrhis medetur, unde & pulveribus quibusdam sternutatorii adjicitur,* quorum nonnulla specimina infra Part. II. suo loco dabuntur. Contra febres quartanas, hydrophobiam, & morsus rabidorum animalium quoque commendatur, nec non inter errhina clarum nomen tenet. Vid. plura apud BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 365. imprimis in *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. I. Sect. II. p. 186. sqq. & p. 190. de variis Nigellæ virtutibus; ut & SIM. PAULLI, *Quadripart. Bot.* p. 391. & CARTHEUSER, *Mat. Med. Fund.* Part. II. Sect. XII. cap. 39. pag. 308. præsertim vero copiose ZORN. pag. 465. ex multis Auctoribus Medicis præstantissimis; item TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 348. Multis interim suspectus est usus internus, ob characterem, quo planta adparet; quod tamen ridiculum est, & superstitionem anilem sapit; quidam enim rustici galli eo tamquam pipere utuntur, illosa sanitate.

ORNITHOGLOSSI, vel Orneoglossi, vide supra, Fraxini, Linguz Avis.

OROB, Ervi veri, *Semence d'Orobe, Erben Saamen.* Grana aliquantulum rotunda, & spadicea sunt, ac farinaceum amaricantem saporem produnt; coluntur in hortis, & plantis flore papilionaceo adnumerari solent. *Hoc semen in decocto ad nephritidem, & in cataplasmatibus ad emolliendos & maturandos abscessus commendatur.*

PAPAVERIS albi, hortensis, sativi, *Semence de Pavot blanc, Weisser*

Mag. Mohnsaamen, Oehl-Magensaamen. Album, valde exiguum, subdulce, & oleosum est. Seritur in hortis; planta floret Junio, Julio, & Augusto; recens, maturum, & ponderosum esto, semen quod in usus feligas. *Virtutem anodynam, lenitivam & demulcentem, possidet, & in emulsionibus solet exhiberi.* Vid. FISCHERI, Dissert. supra laudat. de papavere erratico, & LOCHNERI, *Meconopagnion*, ibidem cit. conf. ZORN. *Botanolog.* p. 493. sqq. & HERMANN. *Cynosur. Mat. Med.* p. 437. in Notis.

SEMEN PAPAVERIS nigri, hortensis, semine nigro, Semence de Pavot noir, Schwarzer Magsaamen. A precedente, solo colore differt; magnitudine vero, & virtute cum illo coincidit.

PERFOLIATÆ, Semence de Percefeuille, Durchwachs-Saamen. Nigro fuscum, oblongum, ab uno latere convexum, ab altero vero aliquantulum planum & quasi crenatum est, & subamarum & acciusculum saporem linguæ imprimit. *Vim adstringentem possidet, & tam interne quam externe commendatur.* De quo bina singularia vid. exempla, relata a Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* pag. 426. sqq. Conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. Sect. II. p. 350. BOECLER. *Continuat. Mat. Med.* Hermann. I. Part. I. cap. 5. p. 228. item ZORN. *Botanolog.* p. 506. & alios ibi laudatos. Mirum ergo est, magnum scripssisse BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 115. *Perfoliatam non scio, ullam virtutem habere.*

PETROSELNI Macedonici, Apii saxatilis, petræi, Semence de Persil de Macedoine, Stein-Eppich, Stein-Peterlein, Macedonisch, Petersil. Hoc semen striatum, villosum, obscure viride, & paululum tenuius ac longius est semine petroselinæ vulgaris, atque saporem acrem aromaticum ac odorem fragrantem habet. Cum Apii semine coincidit, & vim alexipharmacam, diureticam, & carminativam exercet, nec non Theriaca confectioni intermiscetur in hortis seritur.

PETROSELINI vulgaris, Semence de Persil, Petersilien-Saamen. Oblongum, striatum, parvum, & aromaticum subacre est. Seritur in hortis. *Virtute alexipharmaca, & diuretica pradiatum est.*

PLANTAGINIS, Semence de Plantain, Wegerich-Saamen. Fulvum, longiusculum, sed minutissimum est, & saporem mucilaginosum prodit. *Potentiam adstringentem, & refrigerantem exerit; Commendatur ad calculum, hernias, sanguinis & alvi profluvios; item ad abortum præcavendum, vid. BEYEROVICII Epistol. Quæstiones.* p. 224. item RIVER. *Prax. Med.* Lib. XV. c. 17. & WELSCH. *Mictomimem.* Cent. III. 66. apud ZORNIUM, p. 527. ubi plura. *A nonnullis quoque ad semina quatuor frigidæ minora refertur.*

PÆONIÆ, folio nigricante maris, Semence de Pivoine, Gicht-Rosen-Saamen. Continet sub cortice splendente nigro, nucleum album, rotundum, qui

magnitudinem pisi æquat, & ingratum saporem palato patefacit. *Pro antepileptico, & anodyno celebratur. Nonnunquam vomitus excitasse, & alvum sollicitavisse, asserit* BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. I. p. 373. præeunte nempe Nehemia Grew, ceu ibidem monetur. Vid. plura de varia seminum pæoniæ virtute, in jam supra laudata Anatomia pæoniæ, Jac. Augustin HÜNERWOLFFII, Cap. X. p. 73. sqq. & in FRIDERICI, Diss. de Pæonia; add. imprimis ZORNII, Botanolog. pag. 531. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. I. p. 303. sqq.*

SEMEN PORTULACÆ, hortensis, latifoliæ, sativæ, *Semence de Pourpier, Wurzel, Wurzel-Kraut. Saamen.* Nigrum, valde mittentum, & sapore oleosum est. Seminatur in hortis, & semen maturescit tempore autumnii. *Virtute refrigerante gaudet, & quatuor minoribus frigidis seminibus associatur.*

PSYLLII, Pulicariæ, *Semence de l'herbe aux pouces, Psyllien-Kraut, Stöb-Kraut. Saamen.* Pulicis formam refert, colore fusco adparet, & saporem mucilaginosum sub acrem prodit. Colitur in hortis, sed in regionibus calidioribus absque cultura lascivit. *Virtute refrigerante, demulcente & laxante pollet, & biliosis præsertim conducit. Mucilago extracta ad anginam, & siccitatem lingua ac faucium facit. Vid. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XV. cap. 5. pag. 560. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. p. 102. sqq. ZORN. pag. 545. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 568.*

RAPHANI, *Semence de Raifort, Rettig. Saamen.* Rotundum, rufum, & acre est. Colitur in hortis; radices ad victum adhibentur. *Semen vim incidentem, & urinam propellentem exercet, hinc in calculo, & ipsa hydrope, commendatur, sed solum intus assumptum, nausam excitat, observante BOERHAAVIO, Hist. Plant. Tom. II. p. 421. vid. plura apud ZORNIUM, p. 559.*

RAPARUM sativarum, *Semence de Rave, Rüben. Saamen, Weisser Rüben. Saamen.* Rotundum, fuscum, sed semine raphani minus est, & saporem acrem oleosum habet. *Cum semine Napi coincidit, & in emulsionibus ad variolas, & morbillos expellendos, porrigitur.*

RUSCI, *Semence de Houx-frélon, Mans-Dorn. Saamen.* Hoc semen nigrum & subdulce, continetur in baccis rotundis & fusco rubentibus. *Diuretica & abstergente vi præditum est, & cum radice coincidit. Rarius vel nunquam in usum medicum adhibetur, nisi ad Electuarium benedictum laxativum.*

RUTÆ hortensis, *Semence de Rue, Rauten. Saamen.* Parvum, nigrum, semilunare, acre & amarum est. Ruta in hortis semel plantata perennat, æstate floret, & semen autumnino maturum largitur. *Ad gonorrhæam, menstrua propellenda, urinam movendam, lumbricos enecandos, & singultum a flatibus ortum, commendari solet. Vid.*

BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 343. & maxime ZORN. p. 596. sqq. & *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 302. sqq.

SEMEN SABADILLI, *Semence de Cevadille*, Mexicanischer Lauch. Saamen. Muscerdæ figuram & colorem exprimit, & in oblongis, gibbosis, ac quasi corniculatis, trilocularibus capsulis adfertur. Saporem fervidum, amarum, & staphidis agræ instar ingratum, prodit, sed odorem plane nullum spargit. Si masticatum fuerit, salivam excitat, & accredine caustica fauces adstigit, nec non nauseam creat. Nobilissimum Americæ regnum Mexicanum, hoc Sabadilli semen nobiscum communicat. Quantum ex capsula seminali, & effectu conjicere licet, hoc semen pro specie veratri, vel aconiti non immerito haberi potest. Vid. huc Cel. LUDWIG. *Definit. Gener. Plant.* 740. & Cl. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 381. Miram vim contra pediculos possidet, & hac, ipso Mercurio, ex staphidis agræ semini præferendum est, nam vix admodum, eos omnes, præsentissimo effectu, perimit. Semen enim capsula seminali in pulverem teritur, & putor vel solus, vel cum adipe suillo commixtus, adhibetur. Milites, religiosi, & nauta, futuras vestimentorum, hoc semine fricare solent, ut corpus ab his aliisquin sævis hostibus, immune maneat.

SAMBUCI, *Semence de Sureau*, Hollander. Saame. Hoc semen consistit in arillis sive acinis, in baccis, sambucci reperiundis. Oleum inde expressum, alvum laxat, & serum educit, ad drachmas duas sumptum, speciatim contra philtrea commendatur. Vid. WEDELII, *Dissert. de Sambuco*; præsertim autem BLOCHWITII, *Anatomia Sambuci*, & ZORN. *Botanolog.* p. 601. item GEOFFROY, *Contin.* Tom. II. p. 352. sqq.

SANTONICUM, vide Cinæ.

SAXIFRAGIÆ albæ, vide Radices ejusdem.

SCARIOLÆ, vide Endiviæ.

SESAMI, Digitalis Orientalis, Sesamum dictum TOURNEFORT. quod tamen negat, contra *Tournefortium*, BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 400. *Semence de Sésame, ou Jugeoline*, Leini. Dotter, Flach. Dotter. Saamen. Ex Aegypto, Sicilia & Italia advehitur. Semina albicantia, dulcia & oleosa, eligenda sunt. Vim emollientem, resolventem, & digerentem possidet, vid. BOERHAAVE, *loc. cit.* p. 400. Semen istud Aegyptii in alimentum adhibent. Conf. ALPIN. *de Med. Aegypt.* & ZORN. p. 637.

SESELI Cretici, Tordylii minoris, le Séseli de Candie, Sesel. Saame. Cretischer Berg. Kümmel. Oblongum, striatum atque depressum est, ac colorem obsolete viridem, & ad fuscum inclinantem ostendit, saporemque acrem aromati-

cum prodit. In Candia, Apulia & aliis calidis regionibus, sponte, ex terra inculta, protuberat. *Vim diureticam, carminativam, & uterinam possidet.*

SEMEN SESELI Massiliensis, Sileris montani, *le Séseli de Marseille*, *Sesel-Saamen*, *Berg-Kümmel*. In Gallia Narbonensi & Provincia, sponte nascitur, in locis incultis & circa calles. Florescit Augusto & Septembri, & semen maturum Novembri colligitur. Depressum & oblongum est; & quod pallide viridescens adparet, saporemque acrem aromaticum prodit, atque succulentum est, seligito. *Virtute carminativa, alexipharmaca, diuretica, & emmenagoga prae ditum est: Theriaca confectioni quoque intermiscetur.* Vid. CHARAS, de *Ingredientibus Theriaca* Andr. C. 58. pag. 161. sqq.

SINAPI, Rapi folio, semine rufo, *Semence de Moutarde*, *Rother Senff*, *Saamen*. Exacte rotundum & acre est. Seminetur in agris, florescit Majo & Julio, semen vero Mense Augusto & Septembre maturum evadit. *Frequentius ad mustardam parandam, adhibetur*, qua tamen parcius utendum esse, ob metuenda inde gravia sanitatis damna, exemplo singulari ostendit testis *Δωτόπτης*, Vit. RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1696. Mens. Jul. Obs. 9. p. 320. Incidit, attenuat, diuresin promover, item in omni morbo convenit, ubi inertia aquosa phlegmatica prae dominatur, vidi, inquit BOERHAAVE, *loc. cit.* p. 427. hujus mirabilem effectum in puella quadam Amstelodami, quæ convulsionibus laborans, omnibus frustra tentatis, tandem ex consilio RUYSCHII, usu hujus Sinapi crudi contusi cum vino, fuit curata, quod utique notari meretur. *Externe ad Sinapismos adhibetur.* Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VII. cap. 9 p. 427. sqq. ut & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 427. praesertim ZORN. p. 641. sqq.

SOPHIAE Chirurgorum, Nasturtii silvestris tenuissime divisi, Sisymbrii annui. Absinthii minoris folio, TÖURNEFORT. *Semence de thaliotrum*, *Sophien-Kraut*, *Weil-Saamen*, *Habicht-Saamen*. Minutissimum, oblongum, rufum & acre est. Sponte nascitur in locis arenosis atque incultis circa calles. Aestate floret; æstate quoque semen maturescit. *Virtute vulneraria, mundificante, anthelmintica, & diuretica potitur.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 431. praesertim vero *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. III. Sect. II. p. 57. sqq.

STAPHIDIS agricæ, Herbae pedicularis, Delphinii Platani folio TÖURNEFORT. Phthirion, Phthirococeon, & Phthiroctonon, seu Granum pedicularium, *Semence de Staphis agre*, *Staphis*, *Rörner*, *Laufe-Rörner*. *Asperum, triangulare*, & nigro gryseum est, saporem acrem nauseosum prodit, & nares ingrato odore replet. Crescit in Hispania, Italia, Gallia, aliisque calidis regionibus; nonnunquam etiam in hortis colitur. *Pertinet ad purgantia acria, drastica, & tam per superiora, quam inferiora evacuat, sed rarissime interne adhibetur. Decoctum in ore detentum, ad dentium dolores commendatur. Frequentissime autem ad pediculos enecandos, vel*

in pulvere, vel in unguento, adhibetur. Vid. *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, T. III. Sect. II. p. 121. sqq. BOERHAAVII, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 383. PAULLI, *Quadrip. Bot.* p. 558. & ZORN. p. 649.

SEMEN SUMACH, Rhois Ulmifolio, Rhus coriarii, culinariae, Obsoniorum, *Semence de Sumach*, Gerber Baum, Särber Baum, Saamen. Colitur in hortis, & sponte quoque nascitur in calidioribus regionibus, Hispania nimirum & alibi. Semen hoc consistit in baccis orbiculatis, parvis, vitosis & rubentibus, quæ nucleum seu semen orbiculatum continent. *Adstringit, & ad fluxum sanguinis & alvi commendatur, item stomachum languentem roborat, observante* RAUWOLFIO, *Itinerar. Orient.* Part. I. cap. 4. p. 61. plura vid. apud BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 227. & potissimum ZORN. p. 571.

TANACETI, *Semence de Tanésie*, Rheinfarrn, Saamen. Cum semine Cinæ coincidit, & saporem aromaticum amarum habet. *Eximiam vim carminativam & anthelminticam exercet; uterina quoque, & emmenagoga illi tribuitur; item anthydropica, antinephritica, anticachectica, & antiseptica;* vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 183. & ZORN. p. 668.

THEÆSPIOS arvensis, *Semence de Thlaspi*, Bauren, Senff, Besens Kraut, Saamen. Parvum, oblonge rotundum, & furvum est, saporemque viscosum acrem exerit. In locis incultis, laxosis, & apricis, sponte progerminat, & Mense Majo & Junio florescit. Vid. de his notis ac characteribus, post plures alios, HEUCHER. *Nov. Provent. Hort. Med. Witteberg.* p. 887. sqq. Tom. II. opp. *Urinam & menses acriter movet, & ad aperiendos abscessus internos, & ad multa alia commendatur.* Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 414.

VIOLARUM, purpurearum martiarum, *Semence de Violettes*, blauer Violon, Saamen. Rotundum, albescens, & splendidum est, ac sapore oleoso sub acri præditum. Violæ Mensibus Martio & Aprili florescunt, & semen Mense Junio maturum largiuntur quod, *virtutem diureticam, & leniter laxativam possidet. Interdum etiam in emulsionibus porrigitur.* Vid. RIEDLINI, *Lin. Med.* Anno 1697. Mens. Mart. Obs. 12. pag. 163. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 328. sed plura apud ZORNIUM, *Botanolog.* p. 703.

VITICIS, vide Agni casti.

URTICAE, Romanæ, piluliferæ, Hispanicæ, semine lini, *Semence d'Ortie Romaine, ou boulette*, Römischer Nessel, Saamen. Furvum, splendens, sub-acre, & semine lini paullisper minus est. Apud nos in hortis colitur, sed in regionibus calidioribus sponte procrescit. *Ad affectus pulmonum, asthma, tussim ferinam,*

& pleuritidem, commendatur, nephriticis prodest, & tum in pulvere, tum, quod & melius est, in emulsionibus exhibetur.

SEMEN URTICAE, urentis, vulgaris, racemiferæ, *Semence d'Ortie grièche, Brenn-Vessel, Saamen.* Virtute diuretica, & subadstringente potitur.

ZEDOARIÆ, vide Cinz,

CAPUT V.

DE FRUCTIBUS, BACCIS ET NUCLEIS.

ACACIÆ germanicæ, nostratis, Prana agrestis, *les Prunelles au prunes Sauvages, gedörte Schlehen.* Tempore Autumnali, quo maturæ sunt, colligantur, & exsiccentur. Refrigerant, & adstringunt. Ad relaxationem uvulae, & gingivarum, in gargarismatibus utiliter adhibentur. Succus ex his recentibus prunis agrestibus expressus, maxime in usum accersitur, & succo Acaciæ Aegyptiacæ substitui potest, ac solet.

ALKEKENGİ, seu Halicacabi baccæ, Solani vesicarii, *baies d'alkekenge ou de Coqueret, Juden-Kirschen.* In vinetis & silvis umbrosis progerminant, florent Junio & Julio, & autumnò fructus in vesica inclusi, maturitatem demum consequuntur. Vim refrigerantem, & urinam moventem exerunt, conducuntque calculosis, idericis, hydropicis, arthriticis, & iis etiam, qui dentium doloribus, ex vermibus potissimum abortis, excruciantur. Vid. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 505. & plures alios Auctores, laudatas ZORNIO, *Botanolog.* p. 35. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 55. sqq. qui simul hæc notat, pag. 57. Civis quidam Augustanus, narrante Rajo, morbo articulari gravissimo laborans, ita, ut sæpe per integrum semestrem, decumberet, cœpit cujusdam suasu, singulis lunæ mutationibus, in ipso illarum puncto, octo fructus Alkekengi comedere, vel contusos e vino bibere, ita expelli sibi per urinam, materiam mire fœtidam, totumque se ab hoc morbo liberum affirmabat. Sed plura de miris baccarum alkekengi virtutibus, vid. apud TournE-FORT. in *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 242. In atrocissimo dentium dolore, ipsi quoque quondam insigne ex harum baccarum, seu seminum fumo, levamen persensimus. Sed ejecti ex dentibus cavis vermes, ipsa potius sunt seminum germina, quam vermes, ut nuper quoque observatum. Conf. supra Semen Alkekengi.

AMYGDA.

AMYGDALAE amaræ, *les Amandes amares, bittere Mandeln*. Arbor primo vere floret, & ab Amygdalo, quæ dulces fructus profert, nullo discrimine internosci potest. Colitur in hortis. Interdum inter alias amygdalas dulces, quas tellus Rhenana alit, deprehenditur, sed rarius; frequentius vero occurrit in regionibus calidioribus. *Oleum ex his amygdalis amaris, in usum maxime vocatur, de cujus virtute med. vid. infra, Part. II. suo loco* *Oleum amygdal. amar. Amygdale amara, Vulpibus, Psittacis, & aliis avibus carnivoris, nec non gallinis lethales existunt.* Conf. LINDER. *de Venenis*, pag. 87. Ceterum vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. pag. 83. sqq.* BOERHAAVE, *Hist. Plant. loc. cit. pag. 681.* & CARTHEUSER. *loc. cit.* & ZORN. p. 61. Ad avertendos calculos non possum satis dilaudare usum Amygdalarum amararum, si tres, vel quatuor, singulis diebus, mane sumantur. Dici vix potest, quantum hæc juvent in dispositione calculosa, dum urinam movent, & aresam, quæ calculi elementum est, educunt, quod frequenti experimento sum edoctus. Ita scribit HOFFMANN. *ad Poter. Pharm. Spag. Lib. I p. 290.* Ebrietatem quoque easdem arcerere, vulgo traditur. Vid. LINDER. *de Venenis*, p. 235. sq. Sed nunquam experimentum feci turpitudinis plenum.

AMYGDALAE dulces, *les Amandes douces, süsse Mandeln*. Amygdalus sativa, plantatur in hortis & vineis. Copiose procrescit in Provincia, Languedocia, & aliis calidis regionibus. Amygdalæ majores, quæ *Ambrosina* dicuntur, & quæ nec rancidæ, nec verminosæ sunt, eligantur. *Ad emulsiones, & oleum exprimendum, quod ad varios morbos perquam utile est, præcipue adhibentur, de quo infra, Part. II. suo loco.* Vid. huc Jo. Utr. HEGNERI, *Dissert. de Amygdalis*, & JUCHII, *Dissert. de genuina Amygdalar. usu in Medicina*; item ZWINGERI, *Fascic. Dissert. Med. Select. IV. p. 112. sqq.* & alii plures, laudati ZORNIO, pag. 60. conf. BUCHNERI, *Fund. Mat. Med. p. 470.* CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIV. cap. 3. p. 522. sqq.* GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III. p. 78. sqq.* BOERHAAVE, *Hist. Plant. Tom. II. p. 681. sqq.* & RIEDLINI, *Curat. Med. 318. Cent. IV. p. 189.* ubi eas, vermes evocare, suspicatur.

ANACARDIUM, est arboris Malabaricæ, *Oepatæ* dictæ, fructus, *les Anacardes, la noir d'Acajou, Elephanten, Lauf.* Anacardium Orientale cordis compressi formam exprimit; Occidentale vero figuram renis simulat, & *Acajou* vocatur. Utrumque & nigricat, & sub duplici tegumento, nucleum solidum, albescens ac subdulcem continet. Inter hæc tegumenta succus oleosus, acris, exurensque deprehenditur. Vid. plura de hac peregrina Nuce *Cajous*, aut *Acajous*, dicta, apud GEOFFROY, *Tom. II. Mat. Med. Cap. VI. Sect. I. Artic. XVII. p. 398. sqq.* qui & Artic. antecedente XVI. p. 395. sqq. de ipsius Anacardiis accurate, pro more, tractat; eorumque usum, seu damnosum, ac periculosum, prorsus interdicit, ut & SAM. DALE, in *Pharmacolog. Part. II. Sect. VI. §. 15. p. 406.* item HERMANN. *Cynosur. Mat. Med. Part. I. Cap. 5. p. 384. sqq.* *Nucleos ventriculum roborare, & venerem stimulare, adfirmant. Succus oleosus, ad scirrbos resolvendos, & clavos pedum extirpandos con-*

mendari solet. Rarius in usum medicum, vocatur; etiam ipsa confectio Anacardina jam obsoleta est, quia plus damni, quam emolumenti, infert. Vid. Casp. HOFFMANN. de Med. Officinal. Lib. II. cap. 162. p. 386. & maxime ZORN. Botanol. Med. p. 62. sq. item HEUCHER. Opp. Med. Tom. I. p. 237. & SCHULZII, Praelect. ad Dispensat. Brand. pag. 65. & HERMANNI, Cynosur. Mat. Med. Part. I. Cap. V. pag. 383. in Nat. item Dispens. Prag. p. 108. in Not. Ideo ad huic confectioi suspectæ in hoc nostro opere, merito nullum locum concessimus, licet in plurimis Dispensatoriis adhuc more consueto, reperiat. Ex eadem quoque ratione omisimus pariter, infra, alteram illam noxiæ & suspectæ compositionis Confectionem Hamech, dictam, de cujus tamen externo in plantis pedum, usu, ad recludendam diutius oclusam alvum, mira, si vera, narravit idem SCHULZIUS, in laudatis Praelect. p. 66. Sed præstat, ipsam plantis pedum adhibere, quam interne, corpori; licet miras ipsi laudes tribuerint veteres quidam Medici, quos citat GABELCHOVERUS, Obs. Med. 21. Cent. III. p. 34. in Not. & ZORNIUS, Botanol. Med. p. 63. Sed hæc obiter.

BEEN, Balanus myrepfica, Glans unguentaria, *la noix de ben*, *Been*. Est fructus arboris cujusdam in Syria & Arabia nascentis, qui ab incolis ad montem Sinai *Pharagon* dicitur. Triangularis adparet, avellanæ magnitudinem æquat, & sub corticofo putamine cinereo, nucleum pinguem abscondit. *Balanus plenus est olei acris amaricantis; hoc Balani oleum non facile rancescit, omnis odoris plane expers est, ac quovis suavissimo florum odore sese imbui patitur. Hinc perfidi aromatarii, turpis lucri cetera ferme olea destituta, hoc Balani oleo, adulterare solent. Fructus in officinis raro reperitur, & usus rarioris est. Vid. huc Ill. HEISTERI, Dissert. singularis de Nuce Been; & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. Cap. VI. Artic. XVIII. pag. 401. sqq. & NEHEM. GREW. Museum Reg. Societ. Angl. Part. II. cap. 4. p. 206. item VALENTINI, Hist. Simplific. Reform. Lib. II. Sect. V. cap. 19. p. 228. & ZORN. p. 105.*

BERBERES exsiccata, Oxyacanthæ fructus, *les baies de Berberis sechéar*, *geddrite Saurach*; *Beerlein*, *Erbfelen*, *Weinnägelein*. Sunt oblongæ baccæ, in racemos congestæ, quæ completa maturitate amœne rubentes adparent, & grato sapore subacido præditæ evadunt. Frutex in dumetis & locis silvestribus sponte nascitur, & hinc inde trinis spinis armatus est; florescit Mense Aprili, & fructum maturum Mense Septembi porrigit. Sunt, quibus persuasum est, quod spinea Christi corona, ex hujus Oxyacanthæ spinosæ surculis, contorta fuerit. *Bacca refrigerant, bilem moderantur, & sanguinis fervorem compescunt. Siccata in decoctis adhiberi solent. Vid. RIEDLINI, Lin. Med. Ann. 1699. Mens. Maj. Obs. 19. pag. 502. sqq. item TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 398. præsertim vero GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 173. sqq. & ZORN. p. 123. sqq. ubi plura, item BOECLER. Mat. Med. Cont. Inde Berberis fructus in Medicinæ usu, valde frequentant Aegyptii, quos putant cor multum roborare, viresque reficere, ac perfrigerare, sitimque extinguere, in febribusque ardentibus atque pestilentibus, iis paratis uti solent. Præstantissimum quoque auxilium ad alvi fluxiones, apud eam gentem, sua adstrictione, habetur; eo-*

que potu ego olim, ibi pestifera febre correptus, cum immoderata diarrhoea biliosa, libentissime, cum felice successu, Aegyptiorum Medicorum consilio, sum usus. Ita scribit *Prosper. ALPINUS*, Lib. IV. de *Med. Aegypt.* p. 253. & p. 320. sq.

CACAO, *Cacavahe*, *Avellanæ Mexicanæ*, *le Cacao*, *Cacau*, *oder Chocolade*, *Frucht*. Arborem nonnulli Barbarorum *Cacahuse*, nonnulli *Cacao Cacaviferam*, vocant; Botanici fero recentiores *Theobroma*, nuncupare solent. Flos roseus ex calice pentaphyllo adfurgit; pistillum, quod tubi cujusdam multiscissi lacinus cinctum est, mutatur in fructum cucumeriformem, quinquangularem atque striatum. Fructus refertus est seminibus sive nucleis, qui in quinque plerumque loculamentis oblongis delitescunt, & formam amygdalarum simulant, fissilesque adparent. Nascitur in locis pinguibus & uliginosis Americæ calidioris. Arbor hæc Americana, *Theobroma*, quasi *θεῶμα τῶν θεῶν*, dicitur, quia ex fructu potio illa saluberrima, & maxime nutrienda, cui Mexicani nomen *Chocolate*, imposuere, paratur, qua soli quondam Magnates Europæ usi sunt; hodie vero hæc potio in usum communem abiit. & potius *πομά τῶν πλανθῶν*, quam *τῶν θεῶν*, nunc appellari potest. *Fructus non solum ad confectiorem chocalata adhibentur, sed etiam oleum ex illis copiose exprimitur, quod dulcem & gratum saporem prædit, frigescentem instar sevi concrevit, & Butyrum Cacao, nominatur. De quo vid. inter olea expressa.* Conf. SPIES, Dissert. de *Avellana Mexicana*, & præcipue Cl. GEOFFROY, egregium opus de *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Cap. II. Art. XIX. p. 409. sqq. item Paul. HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med.* p. 384. sqq. & NEHEM. GREW, *Museum Reg. Societ.* Part. II. cap. 4. pag. 205. ut & CARTHEUSIUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIV. Cap. 6. p. 534. sqq. imprimis vero vid. huc ZORNII, *Botanolog.* p. 151. sqq. & quos ibi laudat auctores plures. qui hujus suavissimæ Avellanæ Mexicanæ meritas laudes & virtutes passim celebrarunt, quibus add. eas, qui data quidem opera, de *Chocolata*, scripserunt, nimirum Celmenerium, Hulsbaum, ejusque interpretem Latinum, Severinum, item Herediam, Mundium, Brancatium, Sponium, Dufourium, aliosque a ZORNIO, p. 152. laudatos, & novissime Brockesium, Anglum. Conf. infra dicta ad *Chocolata*.

CAPITA Papaveris, *Codia*, *les Tetes de Pavot*, *Mohn*, *Haupter*, *Mohnköpfe*. Sunt capsulæ seminales papaveris sativi, globosæ, coronatæ quasi, & stellato operculo testæ, quarum aliæ nigræ, aliæ album semen recondunt; hæc modo nucis juglandis, modo mali mediocris modo crassioris molem æquant. Asservari valent in usum cum & sine seminibus. *Virtutes cum semine communes habent, sed tamen magis narcoticas. Ad pediluvia, & confectiorem Diacodii adhibentur.* Vid. *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. I. pag. 327. sqq.

CARICAE, *Ficus passæ*, *les Fignes seches*, *dürre Seigen*. Sunt fructus ficus arboris sativæ. Multifariæ illarum species numerantur, sed *ficus sativa*, fructu parva, serotino, albido, intus roseo mellifluis, cute lacera TOURNEFORTII, optima omnium existimatur. Hæc in sparteis corbibus exiguis adferuntur ex Marfilia, hinc

Marsilionische Korb-Feigen vocantur. Quæ pingues sunt, & non verminosæ, selignantur. Vocabulum *Ficus*, denotat in officinis fructum recentem; *Carica*, vero ficum exsiccata vel passam significat. *Demulcent humores acres, & in tussi sicca, ramedine, nephritide, & ardore urine commendantur. Decoctum in variolis, & adfectibus pectoralibus laudatur, & crebro adhiberi solet. Externe, emolliant, maturant, & leniunt.* Vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Decembr. Obs. 28. pag. 461. & plures Auctores alios, diligentissime laudatos a ZORNIO, in *Botanolog.* p. 300. sqq.

CARPOBALSAMUM, le *Carpobalsame*, Balsam-Körner, die Frucht vom Balsam-Baum. Sunt grana sive bacca oblongæ, pelliculis brevioribus insidentes, quæ cortice rugoso, furvo, quatuorque costis distincto, obductæ sunt, & gratum aromaticum saporem atque odorem produunt. Planta ex qua nascuntur, est arbuscula balsami Syriaci; adsurgit in altitudinem Ligustri vel Cyusi; amicta est cortice subrubente; ramulis longis, rectis & gracilibus, superbit, ejusdem coloris ac truncus, sed foliis paucioribus inordinate vertilis. Folia, quæ alata sunt, & rutæ folia simulant, perpetuo virent, semperque numero impari, vel trina, quina aut septena deprehenduntur. Flores, qui acaciæ floribus proxime accedunt, parvi, albi, & excitatissimo odore dotati sunt, singulis ramulorum extremitatibus trini insident umbellam æmulantes. Hæc arbuscula, ex solo sterili & arenoso sua sponte progerminat, in locis compluribus Arabiæ felicis, prope *Mecam*, & *Medinam*. Mons quidam prægrandis, sed sabulosus, circa villam, quam Arabes *Bedruniam* vocant, totus quoque hujus carpobalsami fruticibus obsitus est, qui tamen, ob soli sterilitatem præter fructum uberiores, parum balsami, vel plane nihil proferunt; hinc incolæ, hos frutices in Balsameta, & solum pinguius transferre solent, & sedula cultura, balsamo fecundos reddere conantur. Sed non solum in Arabia felici, sed etiam in Aegypto, hunc balsami fruticem, in hortis ad hunc finem constructis, sedulo colunt. *Carpobalsamum*, quod oleo, vel balsamo gravidum est, & odorem opobalsami spargit, eligatur. *Rarius in usum medicum vocatur. Confectioni Theriacæ quidem intermiscetur; & est stomachicum, nervinum, vulnerarium atque diureticum.* Vid. GEOFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 477. & ZORN *Botanolog.* p. 108.

CASSIA fistula, Siliqua purgatrix, la *Cassé en bâton*. Est siliqua longa, rotunda ac nigricans, quæ sub putamine corticosa, inter diaphragmata vel septa, pulpam dulcem, nigellam, & semina depressa, atque furva collocata comprehenditur. Orientalis sive Alexandrina, optima ducitur. Advehitur quoque ex America, quæ tamen crassiores & multum breviores siliquas habet, in quibus pulpa amarifera, & virtute purgativa præstantior, inclusa est. Siliquæ recentes, graviores, & medulla refertæ sunt, quas eligas. *De virtute hujus medulla, videatur Pulpa Cassiæ.* Vid. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. August. Obs. 23. pag. 257. & plura apud ZORNIIUM. *Botanolog.* p. 177. sqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 103. sqq. animadvertant sedulo pharmacopœi ne siliquam cum pulpa coquant, hæc enim est adstringens & pulpæ saporem ingratam acrem imprimit.

CERASA acida, exsiccata, *les Cerises aigres seches, sauve Kirschen, Weins Kirschen, Weichsel*. Cerasa acida, quæ & aproniana atque duraciana vocantur, sunt fructus Cerasi sativæ, acidi, & succo multo, amœne rubicundo præditi. Arbor colitur in hortis, & fructus Mensibus Junio & Julio ad maturitatem pervenit. Ex his cerasis acidis recentibus, ad syrupi confectiorem, succus exprimitur. Ex siccatis vero decocta venuste rubentia parantur, quæ præsertim bilieis, ad sitim & sanguinis æstum mitigandum, conducunt. Vid. huc Jo. Georg. DOLEFUSII, *Cerasologia Medica*, ubi plura de Cerasorum Virtutibus; imprimis apud ZORN. p. 187. sqq. add. BOERHAAVE; *Hist. Plant.* Tom. II. p. 680 & præcipue GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 286. sqq. ubi diligentissime & uberrime de Cerasis tractat.

CERASORUM Nuclei, *les Noyaux de Cerises*. Hi nuclei ex omnibus cerasorum generibus colliguntur. Anodyni, atque diuretici sunt, nec non lithonhryptici, testibus Hoffmanno ac Schulzio, item Boerhaavio, & aliis, apud ZORNIUM. loc. cit. & GEOFFROY, loc. cit. p. 289. In emulsionibus usurpari solent.

COCCOGNIDIUM. Vide Semina.

COCCULI Indi, Cocculæ Orientales, vel de Levante, *les Coques du Levant, Röckel Körner, Sisch Körner*. Ex Oriente adferuntur. Arbor a RAJO *Solanum Indicum* arborescens, cocculos Indos ferens, nominatur; & in Horto Malabarico *Natsiatam*, vocatur, & foliis cordiformibus, floribus monopetalis quinque partitis, candidis, fructibus racematim congestis, describitur. Fructus baccarum Lauri magnitudinem æmuletur, rotundior tamen est, & furvo atque rugoso cortice tegitur. Etiam si nunquam ad usum internum adhibiti fuerint, tamen perniciosi existunt. Exitium pediculis inferunt; piscibusque capiendis objiciuntur. Peculiarem de his Cocculis, earumque usu & abusu, Tractatum scripsit: CODRONCHIUS, vid. & VALENTINI, *Hist. Simpl. Reformat.* Lib. II. Sect. V. cap. 17. p. 224. sqq. & quos ibi laudat simul Auctores, item DALEI, *Pharmacolog.* Part. II. pag. 419. & BOECLERI *Cynosur. Mat. Med. Herm.* Continuat. I. Part. I. cap. 5. p. 237. sq. nec non ZORN. p. 221.

COFFEE, Caffée, Caffea, *le Caffé, Cesse, Caffe, Bohnen*. Est fructus, quem arbor *Bon*, vel *Ban*, profert, & a nonnullis quoque *Jasminum Arabicum* folio Lauri nuncupatur. Vid. imprimis Celeb. JUSSIEU, in accuratissima *Arboris hujus Caffea descriptione*, in *Actis Acad. Scientiarum Paris.* Folia majora & pinnata sunt, perpetuo virent, & folia Lauri simulant. Calix floris est quinquifidus, flos ipse infundibuliformis, bacca subrotunda, mollis, carnosa, viscosa & dulcis existit, magnitudinem cerasi, refert, & nucleum bifidum amplectitur. Arbor sponte nascitur in orientalibus plagis, præsertim in Persia & Arabiæ regionibus; translata in Americam, copiose ibidem & studiose colitur; occurrit quoque non raro in hortis botanicis. Baccæ vel Cerasa nunquam usui medico cedunt, quamvis illarum viscosa materies, acrimoniam demulcere valeat; sed sola bina semina, quæ parte plana sibi invicem cohæ-

rent, & mebranaceo folliculo obducta sunt, in usum frequentem trahuntur. Variæ hujus fructus species nobiscum communicantur, quæ valde tamen qualitate inter se differunt. Omnium optima censetur, quæ ex Oriente adferri, & *Cassè de Levante*, adpellari solet, ceteris minor, & pallida; altera species colore viridiusculo adparet; ultima vero, & quæ vilissima habetur, ex seminibus majoribus & albo flavescentibus constat. *Hæc samina Caffea ustulata*, in pulverem rediguntur, & cum aqua coquantur; decoctum vero, saccharo admixto, calidum sorbillatur. Commendatur ad ventriculæ roborandum, coctionem juvandam, spiritusque excitandos; virtute antihypnotica stat celebre. Phlegmaticis & qui frigidioris temperiei sunt, magis conducit, quam biliosis & macilentis, horum namque spiritus agiles atque inquietos reddit. Id quod in utramque partem, pluribus, ostenderunt WILLISIUS, Lib. de Medicamentor. Operat. in Corp. human. Sect. VII. cap. 3. p. 204. & VESLINGIUS, Epist. LV. p. 181. præsertim JAC. SPONIUS, in *Phyllologia Potus Cassè*, Cap. XIII. p. 54. sqq. & ex eo DUFOUR, dans son *Traite du Cassè*, Chap XIII p. 159. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. pag. 436 sqq. & ZORN, *Botanolog.* pag. 134. sqq. ut & BARBEIRAC, de *Form. Med.* Lib. I. Cap. 13. p. 252. sqq. aliique plures Auctores, quos post CASP. NEUMANN. in *Prælect. Chem.* Part. III. cap. 26. p. 593. sqq. magna copia produximus in Not. ad poem. nostrum encomiasticum de *Potu Cassè*, T. IV. *Poëm. nostror. Physico-Ethicor.* p. 106. ubi & ipsi p. 93. sqq. de usu & abusu hujus egregii & perquam utilis ac salutaris potus, distinctius ac disertius egimus, præsertim autem in *subjectis ibi Adnotationibus*.

COLOCYNTHIS, fructu rotundo minor, *la Coloquinte*, *Coloquinten*. Arabibus *Handal*, *Haanthal*, & *Hensal*, vid. OLAV. CELSI, *Hierobor.* Part. I. p. 402. sqq. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 334. RAU-WOLF. *Itiner. Or.* Part. II. cap. 6. pag. 72. & cap. 8. p. 97. Adsociatur plantis pomiferis, & a ceteris cucurbitaceis distinguitur, folio, in profundas lacinias dissecto, & fructu amaro. Fructus magnitudinem mediocris pomi refert; cortice durò & flavo cinctus est, ac in substantia alba, levi atque fungosa, semina plana, & albicantia fovet. In Syria & ceteris orientalibus plagis nascitur, & decorticata ad nos transferri solet. Alba, levis, & quæ ab omni cortice exteriori mundata est, eligito. *Vehementissimam vim purgantem exercet, & id circo nulli suspectarum muliercularum unquam impertienda est. In substantia usum medicum non accedit; nisi in compositione Trochiscorum Alhandal*, h. e. *Colocynthidis*; alias in vino, quovis in liquore infusa vel decocta, cum vel sine petia, exhiberi solet. Nux Moschata vel Macis, vim drastrictam Colocynthidis corrigens optimum habetur. De Colocynthidis præparatione & usu, bene, quondam scripsit Hieronym. Valerius, sed melius nostra quidem ætate CL. SCHULZIUS, singulari Dissertatione; qui tamen, si dicere quidem liceat, nimius fere est, in laudanda Colocynthide; quam potius, una cum Trochiscis Alhandal, ex ea paratis, ad nauseam creandam, ventriculum subvertendum, excitanda ventris tormina atrocissima, & sævam denique hypercatharsin commovendam, natam verius esse, quam ad sanitatem aut conservandam aut restituendam, cum Ludovici, Hoffmanno, Platero, Tulpio, Remb. Dodonæo, Schenckio, Stalp. van der Wiel, Salenandro, & aliis, merito censemus. Conf. BÜCHNERI, *Fund. Mat.*

Med. p. 485. fqq. *Cl. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. cap. 12. pag. 564. præsertim ZORN. p. 222. fqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 143. fqq. & DÜTTEL de *viralent. purg. indole.* Cap. I. ut & *Cl. GEOFFROY, Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. pag. 340. fqq. item infra, Part. II. a nobis dicenda, ad *Elixir Purgans*; imprimis vid. funesta de Colocynthide exempla aliquot apud *Felic. PLATNERUM, Observat. Med.* Lib. III. p. 805. fqq. ut & RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1696. Mens. Jul. Obs. 2. p. 309. & laudatum TULPIUM, *Observat. Med.* cap. 26. Lib. IV. p. 318. licet aliud visum FRICCIO, de *Virtute Venenorum Medica*, Cap. X. pro consueto suo cacæthe, venena & veneno proxima acerrime defendendi, ubi plures quoque in suam sententiam, laudat Auctores, quibus add. WEDELI, *Amœnit. Mat. Med.* Lib. II. Sect. I. cap. 5. p. 249. fqq. & BORRICH. *Dissert. de Venenis*, p. 215. Tom. I. *Dissert. Academ.* Sed ipsi quidem has dapes amarissimas & ingratissimas intactas plane relinquamus, est enim Mors in Olla; & poma sunt Diaboli, judice Solenandro.

CORNA, arboris, Corni hortensis, fructus exsiccati, *les Cornouilles, Cornel-Kirschen, Rubr. Kirschen, Dürliczen.* Arbor, quæ in hortis plantatur, Mense Martio flores suos aperit, & Mense Julio fructum suum maturum largitur. Hujus fructus virtute refrigerante atque siccante præditus est, & commendatur ad fluxiones alvi, & sitim restinguendam; exsiccatus ad decoctum; recens vero ad Roob Cormorum parandam, adhiberi solet. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 361. fqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 412. & ZORN. pag. 230. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 424.

CUBEBAE. Vide Aromata.

CUPRESSI NUCES, *les Noix de Cyprès, Cupressen, Nüsse.* Sunt coni arboris Cupressi, quæ apud nos non vero in hortis colitur, sed in insula Creta sponte nascitur, & copiose occurrit. Ad coniferas pertinet, & fronde semper virente perennat. Noces sive coni, virtute adstringente potiuntur, hinc in diarrhæa, mictione involuntaria, & ubicunque adstrictione opus est, tam interne quam externe adhibentur, ac vel in pulvere, vel infuso, vel decocto porriguntur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 385. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 175. & ZORN. p. 248. ubi plura.

CYDONIA, exsiccata, *les Coins, gedörnte Quitten.* Sunt fructus arboris Cydonia. Coluntur in hortis & vinetis, florescunt Mensibus Aprili & Majo, & fructus Mense Octobri maturus evadit. Adstringunt, roborant, sitim & æstum temperant. Cataplasmata ex carne Cydoneorum cocta, quod & adfirmat FORESTUS, de Succo eorundem, cum bono successu vulneribus, quæ venenatis armis, insicta fuerunt, imponuntur. Conf. III. HEISTERI, *Dissert. de Cydoniis*, & EYSELII *Dissert. de Medicamentis ex Malo Cydoniato preparatis*, & RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1696. Mens. Octob. Obs. 12. p. 490. fqq. maxime vero ZORN. p. 252. fqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 367. fqq.

CYNOSBATA, le *Cynorrhodon*, le *Gratte-cul*, *Hüfteen*, *Hagen*, *Butten*. Sunt fructus *Rosarum silvestrium*, exemptis seminibus, lanugineque remota, siccati. *Vis diuretica*, & *aperitiva* illis adscribitur. Ad *plethoram* & *ardorem ventriculi* in *pulvere* exhibita, laudantur. *Decoctum* quoque a nonnullis in potum adhibetur. De his & aliis virtutibus *Cynosbati*, decocte & diffuse tractat *Ehrenfried. Hagenbornius*, in sic dicta sua *Cynosbatologia*, nominis forsitan convenientia, ad scribendum inductus & impulsus, Jenæ, 1681. conf. imprimis *ZORN. Botanolog.* p. 257. sqq.

DACTYLI, *Dactes*, les *Dattes*, *Datteln*. Sunt fructus *Palmarum majoris*, vulgaris, *dactyliferæ*. Vocantur quoque *Palmule* atque *Caristæ*, oblonge rotundi sunt, & glandium majorum formam & magnitudinem æmulantur; sub dulci carne nucleum durum, oblongum, sulcatum tegunt; & in *Syria* & *Aegypto*, aliisque calidioribus plagis orientalibus nascuntur. Majores, fulvos, molles, carnosos, melleos vinosos & qui non adeo rugosi sunt, eligito. *Virtutem demulcentem possident*, idcirco in *tussi*, *catarrhis*, *asperitate faucium*, *calculo*, *nephritide*, & *dysuria* adhibentur. Vid. de *Dactylis*, perquam accurate & copiose tractantem *Kaempferum*, *Amoenitat. Exot.* Fascic. IV. Relat. V. p. 703. sqq. ubi & longe plura de palmis, exactissime repetita a *Valentino* in *Ind. Litterar.* Epist. 50. pag. 546. sqq. Conf. quoque imprimis *Geoffroy*, *Mat. Med.* Tom. II. p. 299. sqq. & *ZORN. Botanol.* p. 491.

EBULI *Baccæ*, exsiccatæ, *Antich-Beer*. Vide Semen *Ebuli*.

FABA S. Ignatii, *Faba febrifuga*, *Nux Vomica legitima Serapionis Camelli*, *Fève de S. Ignace*. Sunt semina oblonga, nodosa, durissima & cornea quasi, quæ saporem intensissime amarum prodant, colore glauco adparent, & magnitudinem nucis avellanæ cum potamine plerumque æquant, interdum etiam paulisper superant. Hæ *S. Ignatii Fabæ* nascuntur in planta cucurbitifera, *Malabathri folio scandente*, quæ *Philippinis Orientalibus Carolongay*, & *Centara*, dicitur. In unico fructu viginti & plures harum *S. Ignatii Fabarum*, in pulpa molli & flavescente ordinatim reconditæ, & discretæ reperiuntur. Facile fiunt cariosæ; quæ rejiciendæ sunt. Vid. accurate de illis tractantem *Geoffroy*, *Mat. Med.* Tom. II. p. 458. sqq. item *Valentini*, de quo mox, & *Boecleri*, *Cynosur. Mat. Med.* Cont. I. p. 230. sqq. indicium quoque ipsius & forsitan primus, apud nos quidem, fecit summus quondam *Bohnius noster*, in *Programmate Ann. 1698. Lipsiæ*, publicato, ejus & meminit ipse *Valentini*, conf. *AA. Erud. Ann. 1700. Mens. Dec.* *Ha faba venenis obstore, quartanas febres fugare, urinam & menstrua propellere, creduntur*, a quana plurimis, quos partim laudat *Zornius*, *Botanol.* p. 296. *Si nimia dosis propinetur, vertiginem, vomitus, sudores frigidos, & animi deliquia, concitant*, ut auctor est *Rajus* in *Hist. Plant.* In substantia grana sex, adultioribus etiam grana decem porrigi possunt. *Vino*, cui infunduntur eandem sere, ac *centaurium minus*, *amaricium*, committunt. Sed nos in ea sumus opinione, vere & sapienter scribit *Hoffmanni*, in *Dissert. de vera Medicamentorum in morbis, virtute & efficacia, rite dignoscenda*, hanc *S. Ignatii fabam naturæ nostræ maxime*

nime esse inimicam, & lenem recondere virulentiam, quod ibi ex insigni virium imbecillitate, ab hujus fabæ usu, relicta, ulterius probat. *Faba Ignatii*, pariter severe ac vere pronunciat magnus BOERHAAVE, *Consult. Med.* p. 361. *Species veneni est, amarissimi, proxime accedens ad Nucem Vomicam. Centaurium minus tutius, atque in eodem usus longe efficacius.* Igne ergo dignior est hæc faba, quam tam sancto Ignatii nomine. Quare & huc convenit illud *Pythagoræ Symbolum*: *κνδμων ἀπ' ἐχέσσαι.* Multas quidem insignesque plane virtutes huic Ignatii fabæ tribuit, suspectæ mercis laudator nimius, VALENTINI, in *Polychrestor. Exoticor. Dissert.* I. quæ tota in hujus ancipitis remedii laudes, haud satis meritis effusa est; item & in *Hist. Simplic. reformat.* Lib. II. Sect. V. Cap. V. p. 198. sqq. ut & RIEDLINI, *Cur. Med.* 625. Cent. VII. pag. 388. sqq. & *Cur.* 845. Cent. IX. p. 585. *Wedelius*, alique nonnulli Auctores, quos ibi in rem suam, diligenter adduxit citatus modo Valentini, quorum auctoritate inductus, ipse quoque Cl. GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. II. p. 462. arbitratur, e foro Medico non esse procul ablegendas istas Fabas, nec tantæ energiæ Medicamentum rejiciendum, sed potius summa cum cautione & prudentia esse administrandum. Sed qui potest quæso ita administrari? quum ferox atroxque ejusmodi remedium semel intra corpus assumptum, postea ne prudentissimi quidem Medici habenas audiat; sed humana cum strage ruat & omnia perdat ac subvertat, quod ipse aliquot funestis exemplis ibidem probat, GEOFFROY, p. 460. & tamen ipsius usum suadet.

GALLÆ, *les Noix de Galle*, *Gall. Appfel.* Plerumque inter fructus referuntur, sed falso, nam nihil aliud sunt, quam excrescentiæ morbosæ, quæ a puncturis insectorum ovula deponentium, oriuntur. Ex foliis ilicum protuberant. Quæ nigræ, nodosæ, aculeatæ, ponderosæ & minores sunt, atque ex Aleppo & Smirna advehuntur, ceteris præferri solent, flavescentes vero, majores & quæ pondere carent, rejiciuntur. Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 778. sqq. VALENTINI. *Hist. Simplic. reform.* Lib. II. Sect. V. cap. 21. p. 231. & du HALDE, *Descript. Imper. Sin.* Part. III. Sect. III. cap. 4. pag. 524. sqq. *Virtute adstringente, pollent, & febrifuga censentur. Decoctum ad examinandas aquas minerales adhibetur, & cum Vitriolo Martis permixtum atramentum scriptorium constituit.* De virtute febrifuga Gallarum, vid. Cl. WERLHOF, *Obs. de Febr.* p. 257. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 781. de aliis usibus, vid. ZORN. *Botanolog.* p. 321.

GLANDES quercinæ, *les Glands*, *Wicheln.* Sunt fructus quercus vulgaris. Genus quercuum abit in varias species, quæ tamen omnes virtute congruunt. Fructus vero sive glandes, & sapore, & magnitudine inter se differunt. *Esculus* dulces glandes parit. *Ilex* vero & ceteræ, amaras producant. *Virtute adstringente potiuntur & ad fluxiones alvi, incontinentiamque urina commendantur.* Vid. TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 133. & maxime ZORN. p. 554.

GRANA Kermes, Grana Tinctorum, *le Kermes, ou la Graine d'Ecaille-latte*, *Scharlach-Beer*, *Carmesin-Beer.* Eandem, quam gallæ, originem ha-

bent, & in foliis *Ilicis coccigera aculeata*, descriptæ a TOURNEFORTIO *Itiner.* Tom. I. Epist. I. p. 57. ex puncturis & depositione ovulorum insecti cujusdam nascuntur. Ex agro Mompeliensi ad nos advehuntur. Grana, quæ integra & rubicundo-fusca sunt, elegantur. *Succus vel potius Syrupus Chermes, & confectio Alkermes ex his granis paratur. Vinum modice adstringentem possident, & cardiaca censentur.* Vid. huc Cl. SCHULZII, Dissertat. singularis de *Granis Kermes, & Coccionella*, imprimis Jo. Steph. STROBEL-BERGERI Tract. de *Cocco Baphica, & inde parata Confectione Alchermes*, ut & ZORN. p. 332. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 287. Conf. infra dicenda ad Tit. *Confect. Alkermes.* Sed vid. & Cl. GEOFFROY, Tract. de *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Cap. IX. Artic. V. p. 782. sqq. item VALENTINI, *Hist. Simplic. Ref. Lib. II. Sect. V. cap. 10.* p. 208 sqq. & du HAMEL, *Hist. Reg. Scient. Acad. Lib. IV. Cap. I. p. 333.* præsertim vero sagacissimi illius naturæ mystæ, REAUMURII *Hist. Insect.* Tom. IV. Memb. I. nec illo minoris ingenio, industria & patientia, Comit. MARSIGLII, *Observat. Natural.* circa Mare, & Grana Kermes; quibus add. SALMAS *Homonym. Hil. Jarric.* cap. 70. p. 92. sq. imprimis Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 21. pag. 504. sqq. Liquidissime ergo patet Grana Kermes ad Regnum potius Animale pertinere, quam quidem ad vegetabile. Interim tamen ordinem hic semel receptum turbare nolumus, imprimis, cum parum referre videatur, quo loco posita sint hæc Grana.

GRANA Paradisi. Vide inter Aromata.

GRANA Tiglia, vel *Gajapala*, ab incolis vocata, teste Grimio, *les Pignons d'Inde, ou les Graines de Tilli*, Purgier: Rörner, *Granatill. Rörner.* Sunt Ricini Indici, arborescantis, *Pavana* incolis dicti, fructus oblongi, ovales, Ricini vulgaris magnitudinem exprimentes, qui sub putamine cinereo nucleum valde acrem occultant. Conf. de his, copiose, GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 420. sqq. & p. 428. sqq. item *Pomet, Valentini, Pauli, Hermann.* & alii mox laudandi; imprimis BREYNI, *Plant. Exot. Cent. I. cap. 54. p. 1: 8. sq.* Arbor in Malabarica studiose colitur, & ab incolis magni habetur. Truncus *Lignum Moluccense* nobis suppeditat. Grana vehementissime purgant, hinc suspectis personis nunquam, & aliis summa cum circumspectione dari debent; serum potenter educunt, & in hydropo nonnunquam exoptatum effectum præstiterunt. Ob ferociorem, quam possident, acridinem, fauces, palatum, & plerumque etiam anum inflammant. Corriganter succo liquiritiæ, viscosi, & aromatibus. Unicum granum hujus fructus, quod pendere medicinali, grana sex æquat, valet pro dosi. Vid. de his granis catharticis exoticis, GRIMII, *Laborat. Ceylon.* pag. 103. sqq. ubi & modus ea adhibendi, præscribitur, haud exigua cum laude. Rectius vero ista Ricini grana, ob vim summe causticam & catharticam, imo hypercatharticam, pro veneno habet BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 336. item ante ipsum SIM. PAULLI, *Quadripart. Botan.* pag. 548. sqq. qui proinde in diuturna sua praxi, per omnem vitam penitus ab eorum usu abstinuit; ut & *Rolfincius*, alique. Conf. & VALENTINI, *Hist. Simplic. Ref. Lib. II. Sect. V. cap. 25. pag. 237. sqq.* præsertim

GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. pag. 422. sqq. & HERMANN. *Cynof. Mat. Med.* Part. I. cap. 5. p. 339. sqq. item ZORN. *Botanolog.* p. 575.

GRANATORUM poma, vide Cortices.

GROSSULARIÆ Baccæ, Ribes vulgo dictæ, tres sunt earum species, rubra nempe, alba & nigra, les *Groseilles*, *Johannes Trauben*, *Johannes Beer*. Et sanis suaves sunt, & ægrotis grata, in sitis remedium & æstus temperamentum, ceu notum; imprimis rubra & alba; sed nec nigra usibus medicis destituitur, præsertim diureticis, nephriticis & hystericis, de quibus omnibus vid. exatè GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 533. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 397. HERMANN. *Cynofur. Mat. Med.* p. 511. sq. & præsertim ZORN. p. 572. Ceterum notum est, ex his suavissimis fructibus, seu baccis tam rubris, quam albis, varia egregia virtute, & jucunda sapore, parari remedia, verbi gratia, Ribium Conditum; Succum, Gelatinam, Roob, & alia, de quibus infra Part. II. suis locis forsan dicetur. Et *Grossularia* vero nigra seu oleutis foliis, additis aliis herbis & radicibus alexipharmacis, paratur decantatum illud apud Turanenses & Pæstones, & plurimis experimentis comprobatum, ut dicitur Remedium, seu Infusum adversus Hydrophobiam, quod cum Cel. GEOFFROY, communicavit quondam Illust. Chauvelin., cujus proinde descriptionem infra Part. II. dabimus, sub *Infusis*.

HEDERÆ Baccæ, les *Bayes de Lierre*, *Ephœu Beer*. Sunt fructus Hederæ arboreæ corimbosæ, seu fructibus in corymbos digestis. Per inferiora & superiora purgant, & ad febres intermittentes commendantur; phletrisque obstarè creduntur. A drachma dimidia, ad integram, vel ex aceto, vel vino dari solent. De his aliisque virtutibus baccarum Hederæ, vid. plura in ZORNII, laudati sæpius *Botanolog.* p. 342. ex Autoribus variis.

HIPPOCASTANUM vulgare, Castanæ equinæ, folio multifido, les *Marons d'Inde*, *Rosß Cåsten*, wilde bittere Castanien. Arbor hæc olim in Germania rara fuit, nunc vero frequenter occurrit. Nucleus pulveratus, errhinum prabet, & serum e naribus copiosum educit, atque hemicranicos dolores interdum mitigasse dicitur, hinc & pulveri sternutatorio Parisino intermiscetur. De quo infra suo loco: Ceterum equis anhelosis & ruffentibus, cum pabulo exhibitus, conducit. Cervi quoque, quod ipsi vidimus, istis nucibus vescuntur, & inde pinguescunt. Sues tamen, quod mirum, hoc pabulum respuant, nisi illi arte adempta fuerit amaritudo.

JUJUBÆ, Zizipha sativa, rutila, seu rubra, les *Jujubes*, rothe *Bruust Beer*. Sunt fructus arboris *Zyziphi*, sive *Jujuba majoris*, qui olivæ magnitudinem æquant, colore rubro adparent, saporem dulcem, mucilaginosum habent & unicum tantum ossiculum continent. Arbor in Italia, Hispania, Aegypto & Mauritania nascitur; plantatur quoque in hortis Botanophilorum. A LINNÆO dicitur *Rhamnus*, flo-

ribus digynis, aculeis geminatis rectis, foliis ovato-oblongis. Recentes, succulentæ, & quæ nec putridæ nec cariøsæ sunt, eligantur. Demulcent & humectant, & præsertim decoctis pectoralibus soles immisceri, Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VIII. cap. 5. pag. 458. sqq. & pauca quo mirum, apud ZORNIIUM, *loc. cit.* pag. 368.

JUNIPERI BACCÆ, *Bayes de Genievre, Wacholder, Beer*. Sunt fructus juniperi vulgaris, quæ ubivis ferme regionum in ericis, & silvestribus & montosis locis progerminat. Hic frutex juniperus, quasi *juniparus*, dicitur, quia semper novas baccas parit, & quovis anno, flores, fructus immaturos, & baccas quoque maturas simul fovet. Flores, a fructu sunt remoti, solæ baccæ maturæ, nigræ, majores, & quæ resinosæ sunt, seligantur. *Virtutem incidentem, resolventem, urinam moventem, carminativam, & alexipharmacam exercent.* Vid. pluribus *Benjam. SCHARFFII, Descriptio Juniperi curiosa*, jam supra laudata. Conf. BÜCHNERI, *Fund. Mat. Med.* pag. 494. & imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. Sect. II. pag. 635. sqq. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 43. p. 334. sqq. Copiosissime autem ZORN. *Botanol.* pag. 370. item TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Parisi. nascunt.* p. 205. sqq. ubi plurima remedia ex hisce laudatissimis quidem Baccis composita, diligenter recenset.

LAURI BACCÆ, *les Bayes de Laurier, Lorbeer*. Sunt fructus arboris *Lauri laurifolia*, qui rotundi & nigricantes adparent, ac sub tenui putamine gemellum nucleum, sapore amarum aromaticum continent. Arbor flores pentapetalos aperit, & fructum monococcum profert, qui per maturitatem siccus evadit. In Italiæ silvis, & circa sepimenta, sua sponte progerminat, & apud nos studiose in hortis educatur. *Menses & urinam propellunt, ac frigidis ventriculi adfectionibus, colicisque doloribus conducunt.* Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Cap. 43. pag. 332. præsertim autem ZORNII, *Botanol.* pag. 383. sqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 699. sqq.

MESPILI FRUCTUS, *les Nêfles seches, gedörrte Mespeln*. *Mespilus* folio laurino non serrato, fructum profert, qui arboris nomen servant. Colitur in hortis. florescit Mense Maio, & autumnii tempore fructus maturus impertitur. *Mespila resigerant & adstringunt. Ariti ad calculum commendantur.*

MYROBALANI Belliricæ, rotundæ, *les Myrobolans Bellirics, Bellirische Myrobalanen*. Magnitudinem majorum Gallarum imitantur, & plerumque rotundam, interdum etiam angulosam figuram expriment. De his diversis Myrobalanorum speciebus, eorumque variis virtutibus vid. accurate, diligenter & copiose tractantem ZORNIIUM, *Botanolog.* p. 450. sqq. ut & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 327. sqq. item SALMASIUM, *de Homonym. Hyles Jatric.* cap. 59. p. 155. sqq. & Jo Bot. a STAPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IV. Cap. II. p. 300. sqq. & R. O. D. ad Scribon. *Larg.* p. 326.

MYROBALANI Chebulæ, *les Myrobolans Chébules*, *grosse schwarzbraune Myrobalanen*. Omnium sunt maximæ, oblongæ, atque rugosæ. Colliguntur ex arbore Myrobalanifera, Perfici folio.

MYROBALANI Citrinæ, *les Myrobolans Citrins*, *gelbe Myrobalanen*. Arbor Myrobalanifera folio Sorbi, hos fructus profert, qui oblongi, rotundi, pentagoni, rugosi, Chebulisque Myrobalanis minores sunt.

MYROBALANI Emblicæ, *les Myrobolans emblics*, *Aschfarben Myrobalanen*. Arbor Myrobalanifera foliis minutim incis, has profert, quæ rotundæ, nigre, fissiles, & sexangulares adparent.

MYROBALANI Indiæ, *les Myrobolans Indiens noirs*, *Indianische schwarze Myrobalanen*. Arbor Myrobalanifera folio salicis, hos fructus, oblongos, octangulares, rugosos, solidos, duros, & qui interne & externe nigri sunt, producit. Arborea Myrobalaniferæ, referuntur ad pruniferas, & in compluribus regionibus Orientalis Indiæ progerminant. Carnosiores & ponderosiores eligendæ sunt. *Veteres tribuerunt citrinis Myrobalanis, bilem flavam, Indis vero bilem atram; Chebulis, Belliricis, & Emblicis pituitam, & bilem educendi virtutem.*

MYRTI Baccæ, *les Bayes de Myrte, Myrten Beer*. Sunt fructus *Myrtis communis* Italicæ, oblongi, nigri, umbilicati, triloculares, multis reniformibus seminibus referti, acerbi & adstringentes. Ex Italia & Gallia advehuntur. *Indolem refrigerantem & adstringentem possident. Usurpantur tam interne quam externe; rarius tamen adhibentur. Baccæ Myrtilli, sive Viris Idææ, his Myrti baccis sapissime substituuntur. Vid. ZORN. Botanolog. p. 456.*

MYRTILLI exsiccati, *les Bayes de Myrtille, Seidelbeer*. Planta in ericetis sponte nascitur, Mense Maio florescit, & flos formam urceoli refert, fructum vero maturum Mensibus Julio & Augusto porrigit. *Frigidi sunt, & subadstringentes; ardorem febrium mitigant, atque decoctis pulchre tingendis inserviunt; præsertim autem virtutem antidyntericam singularem ipsis inesse, exemplo notabili ostendit RIEDLINI, Linc. Med. Ann. 1697. Meni. April. Obs. 13. p. 234 sqq. Conf. ZORN. Botanolog. p. 455.*

NUCES juglandes; *les noix*, de harum Nucum notissimarum & suavissimarum usu medico vario eximio, vid. Cl. BÜCHNERI, Dissert. singularis, Erford. 1743. & potissimum ZORNII, *Botanolog. Med.* p. 467. sqq. ubi ex variis auctoribus, usum hujus Nucis polychrestum perquam diligenter & exacte, copioseque persequitur. Conf. & Sim. PAULLI, *Quadrupart. Botan.* p. 97. sqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 642. ut & Cassar HOFFMANN. Lib. II. de *Med. Offic.* cap. 162. p. 393. sqq. præcipue autem GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 622. sqq.

NUCES Vomicae, *les Noix vomiques*, Brähen-Augen. Sunt semina arboris cujusdam, cui in horto Malabarico *Camram* nomen est, & est *Solanum Indicum maximum arborescens*, foliis Oenopliae majoribus, fructu rotundo, duro, rubro, seminibus orbiculatis, compressis, maximis. Advehuntur ex Malabaria, & sunt orbicularia, cinerea, nimiumque dura. Vid. *Nehem. GREW, Museum Regal. Societatis, Part. II. Cap. 4. p. 210. Veteres his nucibus vomicis virtutem alexipharmacam adscripserunt; sed a recentioribus jure summo, reponuntur ad infida atque suspecta medicamina. Vim narcoticam, & virulentam exercent, & praesertim canibus, felibus, corvis, vulturibus, aliisque carnivoris animalibus, ceu praesentissimum venenum, interitum inducunt.* Non tamen semper, ut singulari exemplo ostendit *Vid. RIEDLINUS, in Lineis Med. Ann. 1695. Mens. Decembr. Obs. 12. p. 432. sqq. De his Nucibus Vomiceis scripserunt Sennertus accuratissime, atque Loffius, ambo nostrates, qui ex ipsis, quod mirum, locum inter medicamenta haud nocitura, nimis sane liberales & confidenter, concedunt. Inde & illarum notum istud Electuarium Camphoratum Keglerianum, item illud de Ovo, sic dictum, male ingrediuntur. Sed usum illarum in corpore humano, ceu exitiosum, merito damnant, WEDELIUS, in Amonit. Mat. Med. Lib. II. Sect. II. Cap. 4. p. 337. Frid. HOFFMANNUS, Med. Rat. Systemat. Tom. II. Part. II. cap. 8 p. 238. (qui tamen mox in seqq. Nucem illam nocituram haud plane rejicit, quod mirum,) item BÜCHNERUS, Fund. Mat. Med. p. 525. praesertim vero Cl. GEOFFROY, Tom. II. Mat. Med. Sect. I. Artic. XXV. p. 455. sqq. & ZORNIUS, Botanolog. pag. 474. ubi ad varios simul Auctores provocat; conf. & pag. 238. item HERMANNUS, in Cynosur. Mat. Med. Part. I. cap. 5. p. 337. ZWELFFERUS, in Animadvers. ad Pharmac. August. pag. 259. alique plures, ut Caspar HOFFMANNUS, de Med. Offic. Lib. II. cap. 162. p. 402. Amanuel, Ludovici, Francisc. Jecl, alique alligati a Melch. FRICCIO, Tract. de Virtute Venenorum Medica, cap. 22. qui tamen ibidem p. 373. sqq. pro innata sibi, cupiditate acerrima, deplorata & venenata incassum defendendi, post GESNERUM, Lib. I. Epist. p. 34. b. Lib. III. p. 114. b. & alibi saepius, & RENODEUM, in Disp. Med. Lib. III. Sect. II. cap. 10. p. 819. sq. aliosque ab ipso laudatos, temerarios contrariae sententiae Auctores, item ZORN. Botanel. Med. loc. cit. quibus, quod mirum, addendus quoque STAHL. Mat. Med. Part. II. 139. pag. 107. conf. infra, ad Electuarium de ovo, probare omnibus viribus, in contrarium, nititur, Nucem Vomicam medicinam pene esse polychrestam, imo panchrestam, & in debellanda atrocissima pestilentia ipsa; virtute alexipharmaca summa, vix usquam sibi habere parem. Sed habeat ille sibi has Nuces Vomicas, ceu suas delicias; verum potius ad eas invitet feles, canes, corvos, glires, & alias bestias, quam quidem homines, ad has epulas ferales. Conf. hac in primis, Paul. Ludov. SACHSII, Monocerotologia, Cap. X. p. 158. sqq. & GEOFFROY, loc. cit. p. 450. sqq. & quæ nosmet ipsi, infra Part. II. suo loco, copiose dicemus, ad Electuarium de ovo, dictum, quod, ut supra jam monitum, hæc ipsa Nux Vomica ingreditur, ubi promeritas scil. laudes ingenue decantavimus.*

NUCLEI Pinæ, Pigneoli, *les Pignons doux*, Pinten-Nußlein, Zäbel-Nußlein. Arbor Pinus sativa, quæ hos nucleos producit, in Italia uberius progerminat,

Nuclei oblongi & candidi sunt, atque in duris crassisque ossiculis delitescunt; Ossicula vero hæc, ordinatim disposita; in cono squamato, ceu matrice perficiuntur. Recentes, & qui non rancidi sunt, eligantur. *Indolem demulcentem, resolventem & pinguescentem possident. Tussi sicca, & stranguria laborantibus ac Phthisicis conducunt.*

PARIDIS Baccæ, *les Boyes du raisin de Renard, Wolffs-Beer, Ein Beer.* Hæ Baccæ sunt fructus solani quadrifolii, bacciferi, sive herbæ Paridis. Ex hac Paridis planta, unicus adsurgit flos exacte tetrapetalus, quem solitarius fructus sequitur. Florescit Majo & Junio; Mense vero Augusto fructus maturus evadit. Nascitur in silvis & locis umbrosis, a SARDO, CÆSALPINO, LOBELIO, SCHROEDERO, ETTMÜLLERO & aliis hæc bacca alexipharmacas esse, & maniacis conducere creduntur. Immo rectius Maniacos facere, licet initius de his baccis perquam suspectis, sentire videatur, quod mirum, BOERHAAVIUS, *Hist. Plant. Tom. II. p. 515.* Melius tamen contrarium statuit *Sim. PAULLI, Quadrip. Botan. Class. II. p. 67. & Cl. BÜCHNER. Fund. Mat. Med. pag. 509. item GROFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 558. & Casp. HOFFMANN. Lib. II. de Med. Offic. pag. 403. & ZORN. loc. cit. p. 504.* ut alios plures jam taceam. Conf. infra, dicta, ad *Tincturam Bezoardicam Wedelii*, quam quippe baccæ illæ pestiferæ larga copia, male ingrediuntur; ne scilicet nimum forsitan prodesset illa ipsa Tinctura Bezoardica; imprimis vid. quæ infra rursus dicentur, ad *Pulverem Saxonicum* dictum. Ceterum *TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascunt. p. 466.* sq. accurate satis tractat de hac Paridis planta, ejusque fructu, variosque ipsius salutare scilicet effectus commemorat, sed ex aliis saltem Auctoribus, petitos, non vero sui ipsius experientia comprobatos.

PASSULÆ majores, *Uvæ passæ majores, les Raisins secs, ou les raisins de perse, grosse Rosinen, Zibeben.* Sunt fructus vitis viniferæ, & ex Italia & Hispania ad nos advehuntur; præferendæ tamen sunt, quæ ex Syria adportari solent. Majores, pingues, & recentes eligendæ sunt. *Temperate alvum laxant, acrimoniam temperant, & ventriculo, pectori, nec non hepati conducunt.*

PASSULÆ minores, *Passulæ Corinthiæ, les Raisins de Corinthe, Fleine Rosinen, Weinbeerlein, Corinthen.* Sunt fructus Vitis Corinthiæ sive Apyrinæ. Advehuntur ex Insulis, quas mare Aegeum ambit. *In usum adhibentur ad sitim, æstumque febrilem temperandam, alvum laxandam; & præsertim ad decocta.* Vid. *RIEDLINI, Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Maj. Obs. 26. p. 149 & CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. cap. 8. p. 235. sqq.*

PERSICORUM Nuclei, *les Noyaux des Peêches, Pfersich; Kern.* Colliguntur ex fructibus maturis arboris Mali Persicæ. *Commendantur ad Sabulum, nec non & calculum & præcavendum, & expellendum. Anacollemata & emulsiones, quæ ex his nucleis rite preparantur, ad cephalalgiam & agrypniam solent laudari. Item lumbricos exterminare traduntur a GESNERO, Epist. Med. Lib. III. pag. 90. b. plura vid*

apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 805. sqq. HERMANN. *Cynosur. Mat. Med.* p. 381. & p. 383. *Sim.* PAULLI, p. 90. & maxime ZORN. p. 508. Oleum quoque ex nucleis persicorum expressum, ceu insigne Otalgicum, laudatur. Vid. infra Part. II. *Oleum Nucleorum Persicorum*.

PISTACIÆ, Nuces Pistaciæ, *les Pistaches*, *Pistacien*, *Syrische Pimper- nüsslein*. Sunt fructus arboris Pistaciæ peregrinæ, fructu racemoso, vel Terebinthi Indicæ. Hæ arbores confertim in Persia & Syria progerminant, etiam interdum in Italia & Hispania coluntur. Hæ nuces angulosæ sunt, atque oblongæ; magnitudinem avellanæ propemodum æquant, & sub tenui putamine rufo, nucleum virescentem, oleosum, subdulcem, pelliculaque rufescente velatum, continent. Recentes & ponderosæ sunt, sed neutiquam rancidæ, quas eligas. *Vim roborantem, pinguefacientem, semenque augentem possident, & ventriculo grata sunt*. Imprimis autem hepatis conducere creduntur, unde ab *Avicenna* vocatæ sunt, *Theriaca Hepatis*, observante BRUNNERO, *Consl. Med.* 8. pag. 63. cum aliis multis. Vid. CARTHEUSER, *loc. cit.* p. 525. sqq. imprimis *Casp. HOFFMANN. de Med. Offic. Lib. II. cap. 162. pag. 400.* perquam exacte item ZORN. *Botanolog.* p. 523. sqq.

PRUNA Damascena, Pruna magna atro-cœruleo, dulcia, *les Pruneaux doux*, *les prunes noires de Damas*, *Zwetschgen*, *Quetschen*. Pruni fructus omnibus notus est. In officinis ad decocta florum & fructuum, nec non pulpam conficiendam adhibentur. *Indolem refrigerantem, humectantem, & alvum laxantem habent*.

RIBES, Ribesium, vide supra Grossulariæ Baccæ.

SAMBUCCI Baccæ exsiccatæ, Grana Actes, *les Bayes de Sureau*, *Hollunder-Beeren*. Sunt fructus arboris notissimæ sambuci. *Virtute alexipharmaca, sudorifera, & diuretica possent, atque ad diarrhœam commendantur*, Vid. BLOCHWIZII, *Anatomia Sambuci*; & WEDELII, *Dissert. de Sambuco*, supra jam suo loco laudata. conf. BÜCHNERI, *Fund. Mat. Med.* p. 521. ut & ZORN. *Botanol.* p. 601. sqq. *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. pag. 351. sqq. & maxime *Sim. PAULLI, Quadrip Botan.* p. 141. ubi plura de virtutibus & laudibus sambuci; ut & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 208. præsertim *TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris.* p. 359. sqq.

SEBESTENÆ, Sebesten, Myxæ, *les Sebestes*, *schwarze Brust-Beerlein*, *Sebesten*. Arbor, quæ hunc fructum profert, in Aegypto & Syria nascitur. Partim ob formam fructus exteriorem, partim in honorem *Valerii CORDI*, a Botanicis hodie nuncupari solet, *Cordia*, foliis subovatis, serrato-dentatis. Fructus calyci acetabuli instar, concavo, insident, pruna ferme simulant, sed paulisper minores existunt, nigricant, & sub dulci, carnosâ & mucilaginosâ pulpa nucleum continent. Recentes & carnosæ seligantur, quæ situ non corruptæ sunt. Sed recentes rarissime vel nunquam

nunquam ad nos perveniunt. Interim officinæ nostræ sine ægrotantium dispendio commode illis cavere possunt; nam Jujubæ eandem cum his virtutem communem possident, & idcirco illis solent substitui. *Demulcentem Virtutem exerunt, hinc in catarrhis acrioribus, ardore urina, & febribus biliosis in decoctis adhibentur.* Vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 311. sqq. & PAUL. LUCAM, *Itiner. Or.* Lib. VI. p. 179. præsertim ZORNII, *Botanolog.* p. 457. sq.

SILIQUEA dulcis, Ceratia, Ceratonia, Ceronia, Xylocaracta, Xylococos, Xyloceraton, unde barbare Xylocaracta, Garoba, Charruba, Charnubi, le Carouge, Johannes Brod, Sood Brod, Bockshörnlin. Est fructus arboris cujusdam, quæ in regionibus calidioribus, Palæstina scilicet, Syria, Sicilia, Neapoli & Hispania, crebro occurrit; folia sunt lata, pinnata, sed decidua, flos apetalus, plurimis staminibus ex calicis incisuris prodeuntibus, constat. Pistillum, quod medium floris occupat, transmutatur in fructum, seu siliquam planam, compressam, atque carnosam. Mentio quoque fit harum siliquarum dulcium, frequentissimi & hominum & pecorum adeo, pabuli, in Orientis regionibus, ubique fere sponte nati & obvii. LUCÆ XV, 16. Ubi vid. in *Commentar.* GROTIUS, p. 754. alique ad illum locum, commentatores plures, quos copiose laudat ad illum locum B. WOLFIUS, in *Curis Philolog. & Crit.* Tom. I. p. 690. sqq. item in *Not. ad Casauboniana*, p. 296. & ad *Origenis Philosophum*, Cap. 24. p. 157. præsertim BOCHART, *Hierozoic.* Part. I. Lib. II. Cap. 56. p. 708. sqq. item SALMAS. *Exercit. Plinian.* p. 326. sqq. & maxime de *Homonym. Hyl. Patrie.* Cap. 82. p. 112. sqq. ut & Jo. Bod. a STAPEL, *Comment. ad Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IV. cap. 2. p. 292. sqq. nec non HILLER. *Hierophyt.* Part. I. cap. 49. p. 430. sqq. & novissime & exactissime de his siliquis tractavit OLAVUS CELSIUS, in *Hierobotan.* Part. I. p. 226. sqq. quibus add. RAUWOLFF. *Itiner.* P. III. cap. 32. p. 157. & passim alibi, in antecedentibus, præsertim JOBI LUDOLFI, *Comment. ad Hist. Aeriop.* p. 216. sqq. & Jo. Henr. URSINI, *Arboret. Bibl. Sect. IV. cap. 42.* p. 556. sqq. maxime quoque Steph. le MOYNE, in *Proleg. ad Varia Sacra.* fol. 19. sqq. ut & Casauboni *Comment. in Persii Sat. III.* pag. 120. item VALENTINI, *Hist. Simpl. Ref.* Lib. II. Sect. V. cap. 13. p. 216. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 491. Sim. PAULLI, *Quadrip. Botan.* pag. 43. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VIII. cap. 4. p. 454. sqq. præsertim autem ZORNII, *Botanolog. Med.* p. 639. sq. & quos ibi laudat auctores plures. Siliquæ carnosæ, atque recentes eligantur. *Virtutem demulcentem, & acrimoniam mitigantem possident.* Adhiberi solent in decoctis pectoralibus & ordinariis, pro potu infantum.

SORBI Tormalis Baccæ; les Sorbes sèches, Speyerling, Atlas Beer, Elster Beer. Sunt fructus *Sorbi Tormalis*, sive *Crataegi*, laciniato folio, subtus incano, floribus & fructibus in umbellam congestis. Mense Majo flores producit, & tempore autumnii fructus maturos impertitur. Progerminat in locis montosis; occurrit quoque non nunquam in dumetis circa silvam Martiam, & alibi locorum complu-

riuni. *Hic fructus vim refrigerantem atque adstringentem habet, & ad calculum commendari solet.*

SPINÆ Cervinæ Baccæ, Rhamni Cathartici sive solutivi, Spinæ insectoriaræ, les Bayes de Nerprun, noirprun, ou bourge épine, Creutz Beer, Weeg. Dorn Beer. Sunt fructus fruticis, flore monopetalo, infundibuliformi, foliis Mali minoribus, sed circa marginem denticulatis. Lasciunt circa sepimenta in dumetis & silvis, flores aperit Mense Majo & fructum maturum Mense Octobri largitur. Succus recentium baccarum, maturarum alumine admixto, emœne virefcit, & color viridis, qui ex illo paratur, Cassi. Grün, nuncupari sole immatura dant colerem luteum. Nauseosum & amaricantem saporem hæ baccæ produnt; & succus illarum, præter colorem viridem etiam ad syrupum domesticum adhibetur, de quo infra, sub Syrupis, qui & vocatur Syrupus de Spina Cervina, ut & de Rhamno Cathartico, seu solutivo, ut notum; cui singularem plane virtutem in inertibus Hydropicorum aquis movendis & educendis, tribuit expertus ipse SYDENHAM, Tractatu de Hydrope, pag. 251. sqq. Tom. II. opp. post Riverium, Solenandr. Lossium, Ettmüllerum & alios, maximam partem jam ZORNIO laudatus loc. cit. Bacca exsiccata, & postea in pulverem redacta, a drahma una, vel duabus, in decocto exhibita, alvum sollicitant, & præsertim Arthriticis atque Cachecticis mandantur. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 159 & potissimum ZORN. Botanolog. p. 569.

TAMARINDI, Tamarinds, Tamarinden, saure Datteln. Hoc nomine intelligitur pulpa Siliquæ Arabicæ, quæ Tamarindus dicitur. Hæc pulpa sapore acido prædita est, colore fusco nigricante, filamentisque ligneis pertexta adparet, atque officula duriora, quadrata, rubentia ac splendentia tegit. Arbor Siliquæ hujus Arabicæ flore rosaceo ex compluribus petalis in orbem dispositis, constante, ornata est. Ex calice multifido floris, pistillum adsurgit, quod pededentim abit in fructum, sive siliquam compressam, quæ aliam, cum semine ut plurimum anguloso, repletam siliquam, complexu suo tenet. Spatium inter duas has siliquas, pulpa acida & nigricante turgescit, quæ Tamarindos constituit. Arbor in Arabia feliciter progerminat. Fructus integri nunquam ad nos adferuntur, sed sola saltem pulpa. Recens, nigro rufescens, tenera, acida, pinguis, & quæ multis villis filamentisque intertexta est, eligito. Hi tamarindi refrigerant, humorum & præprimis bilis fervorem temperant, & blande educunt siuque sedant, usus est in decoctis. Vid. CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. III. cap. 8. pag. 234. sqq. LOESEKE, Mat. Med. pag. 107. & maxime ZORN. p. 665. sqq.

TRIBULI aquatici, Castaneæ aquaticæ, palustres, cornutæ, Tribules aquatiques, Wasser Nüsse, Siech Nüsse. Est fructus Tribuloidis vulgaris, æquæ innascentis TOURNEFORT. Planta florem rosaceum protrudit, ex cujus calice pistillum adsurgit, quod paulatim cum calice abit in fructum aculeatum, subrotundum, unicapsularem, & semine castaneæ simili prægnantem; folia angulosa sunt. Nasci-

tur in locis aquosis. Floret Majo, & tempore autumnii fructum maturum porrigit. *Plebecula hac nuce in pleuritide utitur.* Sed plerumque sine effectū, ut sæpius vidimus, nisi venæ sectio & alia potiora & potentiora remedia prius adhibita fuerint. Ceterum de his *Tribulis*. Vid. singularis *Georg. Casp. KIRCHMAJERI*, nostratis quondam, Dissertatio. Conf. *ZORN. Botanol.* p. 682. ubi plura, item *GEOFFROY, Mat. Med. Continuat.* Tom. III. pag. 229. sqq. præsertim vero *Timai* a *GÜLDENKLEE, Epist. Med.* 5. Lib. VI. p. 849. sqq. ubi non solum de generatione & natura, sed & multiplici contra varios morbos, medendi usu, horum *Tribulorum aquaticorum*, diserte & copiose tractatur. Ingrediuntur denique hæ *Nuces aquaticæ* famosum illud *Agrippæ* unguentum, cujus descriptio infra loco suo habetur; cui vero potissimum usui id fiat, equidem haud facile dixerim, aut exputaverim. Dicant ergo, per me quidem licet, alii me peritiores.

VAINIGLIA, Vaniliæ, Vanillæ, Bainillæ, la Vanille, Vanisien. Sunt siliquæ compressæ, semipedem ferme longæ, calamus scriptorium majorem solidæ, atro-fuscæ, & grato odore, saporeque aromatico præditæ, quæ pulposam medullam pinguem, & multis minutissimis acinis intermixtam complectuntur. A similitudine vaginarum, ab Hispanis, *Vaynilla*, dicuntur. Fructus hos profert, *Volubilis siliquosa Mexicana*, foliis plantaginis, & floribus nigricantibus, quæ ab Americanis *Tlixochitl*; a *LINN. Epidendrum*; & *KÆMPFERO, Amœnit. Exot. Fascicul. V.* p. 866. sqq. *Angurek*, nuncupatur. Ex America, & imprimis nova Hispania advehuntur. Siliquæ pingues & recentes, quæ maxime saporem & odorem aromaticum, possident, eligendæ sunt. *Hæ vanilia calefaciunt, discutiunt flatus & juvant concoctionem. Insuperque roborantes & diuretica creduntur. Tinctura Vainillarum, ope spiritus vini extracta, ad melancholiam & phrenesin, seu specificum & singulare remedium commendatur, quo multos sanatos fuisse, aliis usitatis remediis, & medendi rationibus incassum adhibitis, perhibet RAJUS, Hist. Plant. preparatur ex seminibus cum tripla vel sextupla parte albißimi sacchari contritis, pulvis apud Hispanos Vacaca dictus, qui ad fragrantiam Chocolate, in ipso haustu, ex tempore exaltandam, adhibetur.* Conf. huc præsertim *Jo. Car. SPIES, Dissert. singularis de Siliquis convolvuli Americani, vulgo Vainigliis, Helmst. 1721.* item *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. Cap. VI. Artic. 10. pag. 360. sqq. & ZORN. Botanolog. p. 691. sq.*

UVA Quercina, Eich-Traube. Est protuberantia quædam ad radices *Quercuum*, in forma uvæ, conglomerata; originem trahit ex puncturis cujusdam insecti, ovula sua deponentis, hinc *Galla* quasi subterranea dici meretur. *Vim vehementer adstringentem possidet, & per omnia cum Galla convenit. Hanc uvam quercinam nonnulli ad dysenteriam celebrant, ut BAUHNUS, SCHENCKIUS, SENERTUS, WELSEHIUS, BARTHOLINUS, BLANKARDUS, & alii, apud ZORN. Botanolog. p. 555. Sed ob vim valde adstringentem, caute adhibenda est.* Uvæ quercinæ pulvere, nihil, (expertus loquor, inquit *ENCELIUS, Lib. III. de Lapid. Cap. 21.*) præsentius, in *Dysenteria*, & in omni fluxu sanguinis. Desperatos dysentericos aliquot curavi

illa uva quercina; merito ergo digna est, omni laude. Hæc ille. *Solinander* quoque testatur, succum uvæ quercinæ magno solatio, illiniri podagricis. Sed sit fides penes auctorem, & experimenti veritas penes ipsum podagricum. Interea hæc de illa Uva quercina vid. apud BOECLERUM, *Cynosur. Mar. Med. Hermann. Continuat. II. p. 90.*

CAPUT VI.

DE AROMATIBUS.

ANTHOPHYLLI, *les Meres des Gérofiles, Mutter. Nägelein.* Sunt fructus maturi arboris Caryophylliferæ. Odorem & saporem propemodum cum Caryophyllis communem habent, sed illis tumidiore & crassiores adparent. Arbor potissimum in *Moluccensium* insula *Ternata* colitur, & ex tellure omnium aridissima & siticulosa, qua vix siccior ulla inveniat, excrescit. Descriptionem hujus fructus in modum sequentem dedit RUMPHIUS in *Herbario Amboinensi*: „Arbor Anthophyllos & Caryophyllos gerens Lauro quodam modo similis est. Trunco simplici anguloso, versus inferiora ut plurimum diviso, gaudet; cortex est glaber tenuis, coloris ex cinereo lutei; folia laurinis longiora & angustiora, bina semper opposito situ conspicua, ita ut cum sequenti pari cruciatim ponantur, in ambitu integerrima, superius obscure viridia, splendentia inferius flava. Mense Majo tenera folia propullulant, & simul floris & fructus rudimenta evolvunt. Quarto deinde subsequente mense completam Caryophyllorum dant speciem. Fructus rudimentum sensim læte viridem deponunt colorem, atque pallide flavum induit, qui demum in sanguinem transit. Flore evoluto fructus nondum maturi aromaticam, quam exoptamus, vim habent, tamen ad propagationem apti non sunt. Ad maturitatem accedentes, amplum acquirunt ventrem, quatuor anguli antea in capitulo immaturi fructus conspici, sese contrahunt & color iterum in viridem mutatur. Tum demum nucleum durum continent, & Caryophylli matres, sive Anthophylli dicuntur. Caryophylli fructus tres dantur species: Prima parum rubet; altera, minor præcedente, sanguinei est coloris; tertia, quæ femina dicitur, alba est, parum rubens, omnes vero aromaticæ indolis. Caryophylli olim in Moluccis insulis tantum inveniebantur; nunc vero in Amboina majori cura, quam in naturali ipsorum patria, coluntur. Arbusculæ juniores, arborum silvestrium umbra obteguntur, adultiores vero factæ, requirunt, ut arbores assitæ extirpentur. Minime vero credendum est, ac si arbores propinquæ calida Caryophyllorum natura destruentur. Ex fructibus maturis sive Anthophyllis arbor sponte se propagat, & arbusculæ inde natæ transplantantur. Anthophylli vero ipsi ne quidem per octo dies in ædibus ve-

geti possunt conservari, statim enim exsiccantur, & nunquam germinant. „ Ceterum, quod characterem attinet, arbor Caryophyllus refertur ad plantas flore rosaceo, quatuor petalis, in orbem positis, calici infidentibus. Filamenta sunt plurima, perianthium ovale, & semen unicum. *Anthophylli, cum Caryophyllis virtutes communes habent, & præsertim ad hystericos adfectus commendantur*, sed non credente Cl. CARTHEUSERO, loc. cit. p. 361. vid. GEOFFROY, *Mat. Med. T. II. p. 394.* SALMAS. de *Homonym. Hyles Jatr.* cap. 95. p. 144. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. cap. 46. p. 354. sqq.* HERMANN. *Cynosur. Mat. Med. p. 248. sqq.*

CARDAMOMUM maximum, vide Grana Paradisi.

CARDAMOMUM minus, officinale, C. B. *le Petit Cardamome, Cardamomen, Cardamemelen.* Variæ dantur species Cardamomi, sed quatuor potissimum recensentur a FORESTO, *Animadvers. in Obs. 24. Lib. XVIII. p. 255.* quæ vel in capsulis, sive siliquis seminalibus, brevioribus, digitum ferme longis, triquetris & pallidis; vel in granis angulosis fuscis advehuntur, & nobis sub Cardamomi minoris adpellatione venduntur. Planta, quæ hæc grana producit, a RAJO refertur ad plantas graminifolias floriferas, flores & racemos fructuum in caule peculiari, non folioso, ex radice orto, ferentes. Flores habet tetrapetalos, difformes albos, luteoque colore interstinctos, qui suavissimum odorem aromaticum spargunt, & ovario infident; fructus est polyspermus, & trilocularis. Cardamomum minus, capsulis minoribus inclusum, recens, oleosum, & sapore suavi, odoreque grato aromatico dotatum est, ceteris præferatur & eligatur. Provenit in regionibus orientalis & occidentalis Indiæ, præsertim Malabar, Calcut, Cananor, & Ceylon. etcet. Cardamomum majus vero in siliquis longioribus ut & plurimum ex Java advehitur. *Utrumque vim calefacientem, attenuantem, flatu discutientem, coctionem juvantem, & urinam propellentem exercet.* De utroque Cardamomo, vid. Jac. BONTII, *Hist. Nat. & Med. Ind. Lib. VI. cap. 37.* & HESSII, de *Eodem, & aliis Aromat.* Epist. item CRAUSII singularis Dissert. de *Cardamomis.* Laudat & insignem Cardamomi usum in medendo Ill. BOERHAAVE, in *Hist. Plant. Tom. II. p. 598.* & in *Element. Chemia,* ceu notum esse arbitror. Sed vid. imprimis, GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 364. sqq.* & CARTHEUSER. *Mat. Med. Fund. Part. II. cap. 47. p. 362. sqq.* item SALMAS. *Exercit. de Homonym. Hyles Jatr.* cap. 90. p. 131. sqq. ubi plura de differentia Cardamomi veterum & recentiorum. Add. ZORN. *Botanolog. p. 164.* & LOESEKE, *Mat. Med. pag. 339. sqq.*

CARYOPHYLLI Aromatici, Arab. Carunfel, imo rectius Carunful, teste SALMASIO, loc. cit. *Clous des Géroffes, Géroffes, Nelcken, Gewürz, Nagelein.* Sunt fructus immaturi, vel rectius calices florum arboris Caryophyllifera, quæ *Ts hinka,* dicitur. Capitellum seu sphaerula, quæ caryophyllo insidet, est rudimentum floris ex quatuor petalis constantis, quæ complicata firmissime Caryophyllis adhærent, quauda manu decerpuntur vel arundinibus decutiuntur, colliguntur,

& cratibus impositi, atque laeis foliis Ari tecti, per aliquot dies fumo macerantur, & deinde in sole exsiccantur. Si vero Caryophylli diutius suis surculis adhærent, petala expanduntur, coloris cœrulei, lineolis albis notata, stamina autem purpurei sunt coloris, & paucas post septimanas in Anthophyllas abeunt. Eligendi sunt oleosi, & qui fervidum saporem & suavem odorem possident. Plura vide & lege sub titulo *Anthophyllum*. *Usus Caryophyllorum medicus est, & culinaris. Virtutem Cardiacam, Cephalicam, Stomachicam, calefacientem & discutientem exercent. Peruviano cortici admixti, commendantur ad febres intermittentes. De his suavissimi odoris & præstantissimi usus, Caryophyllis aromaticis, nemini non notissimis, dote, solide & copiose scripsit Guil. PISO, in Mantissa aromat. cap. V. & VI. &c. ut alios taceam, Ill. noster HOFFMANNUS, in Dissert. singulari de Caryophyllis aromaticis; præcipue autem ladatus modo GEOFFROY, Tom. II. *Mat. Med.* p. 389. sqq. item CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 46. pag. 354. sqq. ZORN. p. 172. sqq. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 343. sqq. & SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jarr.* cap. 95. p. 143. sqq. & in *Not. ad Achill. Tat.* p. 611. sqq.*

CARYOPHYLLI rotundi, vide Amomi Semen.

CASSIA Caryophyllata, Caneila Cubana, *Fonst.* La canelle géroffée, l'Ecorce de Géroffe, Nelcken Rinden, Nelcken Zimmet. Est cortex tenuis, tubuli instar convolutus, qui rufo-ferrugineus adparet, & saporem, odoremque caryophyllaceum exprimit. Arbor, ex HERMANNI, & aliorum sententia, cui & favet CARTHEUSERUS, est species Myrti, & a Botanicis dicitur: *Myrtus arborea aromatica, foliis laurinis, sive Caryophyllus aromatica Americana, Lauri acuminatis foliis*; ab Americanis vero, *Canninga*, nuncupatur. In insula Cuba, item Madagascar, Brasilia, montosis silvis Jamaicae, & aliis regionibus Indiae occidentalis progerminat. Cortex, qui recens est, & saporem acrem, & odorem caryophyllaceum exprimit, eligatur. *Virtutem cum caryophyllis communem habet, pretio tamen, & efficacia illis inferior est.* Conf. CARTHEUSERI Dissert. de *Cassia aromatica*, & in *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 28. pag. 185. sqq. item LOESEKE, *loc. cit.* pag. 352. & laudatissimi GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 173. sq. item VALENTINI, *Hist. Simpl. resor.* pag. 172.

CASSIA lignea, Xylo-Cassia, Canella Malabarica, Mutter-Zimmet, Cassien Rinden. Est Cortex arboris *Canellifera Malabarica*, cujus folium *Malabathrum*, officinarum constituit; Characterem eandem, cum Cinnamomi arbore Zeilonica communem habet & solo saltem loco natali ab illa discrepare videtur. Ipsi nomen Cortex lignosior, sapor vero magis mucilaginosus, & odor remissior deprehenditur, quam veri Cinnamomi. Hinc a BREYN. *Prodr.* II. dicitur: *Arbor canelliformis Indica, cortice acerrimo, viscido, seu mucilaginoso*; quæ *Cassia lignea officinarum nominari solet. Virtutes Cinnamomi quidem possidet, sed remissiores, & propter mucilaginem, non adeo durabiles.* Vid. CARTHEUSER. *loc. cit.* p. 184. Quo magis ad Cinnamomum accedit,

eo melior censetur. Vid. huc Jo. Georg. DEXBACHII, Dissert. de Cassia Cinnamomea, & Malabathro, merito suo recusa, in Mantissa, ad VALENTINI Museum Muscorum, p. 597. fqq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 171. fqq. item KAEMPFER. in Descript. Japon. Part. I. cap. 9. p. 128. & CHARAS, Descript. Therica Androm. cap. 26. p. 101. fqq. item CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 25. p. 180. fqq. & ZORN. p. 176. ut & LOESEKE, Mat. Med. p. 351.

CINNAMOMUM, Canella Zeylonica, Canella Officinarum, Cassia Zeylonica, Cassia Cinnamomea, la Canelle fine, Simmet, Canell. De differentia inter Cinnamomum veterum & recentiorum, & inde orta incerta lite, pluribus tractat SALMASIUS, de Hamonym. Hyl. Jacr. cap. 94. p. 139. fqq. & in Exercit. Plin. pag. 283. fqq. 391. fqq. & p. 918. fqq. item Jo. Bod. a STAPEL, ad Theophrasti Hist. Plant. Lib. IX. cap. 5. p. 984. fqq. Conf. DAN. CLERICI, Hist. Med. Part. III. cap. 2. p. 84. Est cortex tenuis, ab exteriori cuticula albente liberatus, in modum tubuli convolutus, & colore flavo rubescens, sapore acri; subdulci gratoque, nec non odore fragrantissimo insignis. Arbor ex qua hic cortex detrahitur, vocatur ab Illustr. LINNEO, in Hort. Clifort. Laurus foliis oblongo-ovatis, trinerviis, planis, nitidis. Nasceitur in Indiae orientalis insula Ceylon vel Zeylan; refertur ad arbores fructu calyculato, foliis oblongis, trinerviis, nitidis, planis, ex adverso binis, flosculis monopetalis, in sex lacinias divisus. Fructus glandem quernam simulans, a calice excipitur. Cinnamomum longum acre & fragrans eligendum est. Calefacit, siccatur, roboratur; menstrua movet, partum accelerat, & in omnibus adfectibus frigidis opportune adhiberi potest; praestantissimum quosque cordiale praestat. Vid. huc praecipue Hermannii GRIMMII Laboratorium Ceylonicum, ubi de his laudibus ac virtutibus latius laetiusque tractat; imprimis PISONIS, Mantiss. Aromat. Cap. I. & WEDELII, Dissert. de Cinnamomo; item BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. I. Part. I. Proc. 29. p. 104. fqq. & SCHENKII, Dissert. de Cinnamomo; ut & Thom. BARTHOLINI, Aët. Med. Hafr. Vol. V. Obs. 91. p. 223. fqq. ex eodem scilicet Grimmio, supra laudato. Conf. maxime Dissert. DEXBACHII, de Cassia Cinnamomea, modo in antecedentibus laudata; & VALENTINI, India Literata, p. 439. fqq. in Mus. Muscor. item RIEDLINI, Lin. Med. Anno 1696. Mens. Maj. Obs. 21. p. 238. & potissimum CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 24. p. 169. fqq.

COSTUS corticosus, Canella alba, Cortex Winteranus spurius, la Canelle blanche, weisser Simmet. Ad nos advehitur in oblongos tubulos convolutus, ab exteriori cuticula liberatus, intus & foris albens, Cassiaque lignea crassior. Saporea aromaticum, acrem, & gratum odorem prodit. Detrahitur ex arbore baccifera, laurifolia, aromatica, fructu viridi calyculato, ramoso. Flos pentapetalus est, & colore coccineo conspicuus, bacca vero tetrapyrena, caliculis insident. Nasceitur in insula Jamaica, aliisque Americanis regionibus. Incidit, siccatur, calefacit, medetur scorbuto, ventriculum roborat, & vomitus sistit. Vid. VESLINGII, Epist. XXIX. p. 111. LOESEKE, Mat. Med. p. 350. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 175. fqq.

CROCUS, *le Safran, Saffran*. Sunt stamina florum. Planta ex radice bulbosa protuberat; folia sunt angusta, graminea & in medio, linea alba, secundum longitudinem procurrente, signata; flores monopetali, in sex partes, & tria stamina deducti, sine pediculis herbaceis, nudi atque erecti, statim ex ipsa sua radice oboriuntur; Capsula seminalis subrotunda & trilocularis adparet, multaque semina rotunda complectitur autumno floret. Colitur in regionibus temperatis, Gallia nimirum, Anglia, Hispania, Italia, Bohemia, Germania, & præcipue in agro Viennensi. *Crocus Austriacus & Anglicanus*, & præsertim ille quem provincia *Essex*, & *Cambridge*, producant, optimus est. Vid. LABAT, *Itiner. Hispan. & Ital.* Tom. V. Cap. XI. & MYLI, *delic. Phys.* Vol. II. Sect. 29. p. 731. Argumenta bonitatis existunt: si nimirum stamina croci, neque nimium pingua, neque supra modum marcida sint; colore purpureo, ad aureum vergente, adpareant; saporem amariusculem, acrem, odoremque fragrantem prodant; & denique si horum staminum portio minutula ingentem aquæ quantitatem colore suo croceo imbuat. *Virtutibus anodynis, cordialibus, pneumonicis, & uterinis gaudet.* Dosis est a granis tribus, ad grana duodecim. Conf. huc imprimis Jo. Ferd. HERTODT, *Crocologia, seu curiosa croci, Regis Vegetabilium, Enucleatio*. Laudat quoque eximios plane croci vires, sed addita necessaria cautione, BOERHAAVIUS, in *Hist. Plant.* Tom. II. pag. 591. & præsertim in *Element. Chem.* Tom. I. Part. I. Proc 65. p. 211. sqq. & ex eo SCHULZIUS, *Praelect. ad Disp. Brand.* p. 135. sqq. Conf. Cl. CARTHEUSERI, *Fundam. Mat. Med.* Part. I. Sect. XI. cap. 4. p. 604. sqq. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 398. sqq. Parce igitur & circumspecte omnino utendum est generoso hoc atque ancipiti remedio, præcipue autem in foeminis & virginibus succi sanguinisque plenis, quoniam sanguinem vehementer resolvit & exagitat, hincque menses potenter provocat, item & in viris & juvenibus, hæmorrhoides. Nocet quoque nimius ipsius usus cerebro atque nervis acriter, ob innatam vim stupefacientem, & anathymiosin narcoticam, quæ repente in cerebrum abit. Hinc & tristi aliorum experientia edocti, ipsius usum hucusque Medicis admodum, sed male, frequentem, in curanda pleuritide, jure meritoque penitus proscriptimus, & eliminavimus, in *Libro nostro de Pleuritide*, Cap. III. p. 45. & Cap. V. p. 87. Sed hæc quidem nobis hic paullo uberius monenda omnino videbantur, quoniam nullo fere alio medicamento, in omni morborum, tam acutorum, quam chronicorum, genere frequentius hodie abutuntur medicastris, & agyrtæ, quam quidem croco, & remediis, ex croco paratis. Igitur hic moniti sapiant, & cautius agere studeant. Plura vero de Croci virtutibus & vitiis, & de circumspecto ejus usu, vid. apud FRICCIUM, *Tract. de Virtute Venenorum medicæ*, Cap. XXIII. Potissimum autem apud ZORNIUM, in *Botanolog.* p. 236. sqq. ubi exactissime & uberrime de usu & abusu Croci, ex multis Auctoribus celeberrimis, disseritur.

CUBEBAE, *les Cubebes, Cubeben, Schwindel, Röner*. Sunt grana rugosa minutulo petio'o instructa, quæ magnitudinem piperis æmulantur, colorem cinereum referunt, odorem fragrantem, saporemque acrem, subamarum, aromaticum produnt, & intus ex parte aliqua cava existunt, ac nucleum parvum complectantur.

Planta,

Planta, quæ hæc grana profert, nondum satis cognita est. Interim a plerisque, pro fructu fruticis convolvulacei Javanensis, qui *Carane*, dictus est, habentur. Vid. HERMANNI, *Cynos.* Ex insula Java, Ceylon, & regao Pegu advehuntur. Majores, recentes, & quæ ponderosæ atque oleosæ deprehenduntur, eligendæ sunt. *Calefaciunt, incidunt, discutiunt, pellunt flatus, roborant nervos, & virtutem specificam contra vertiginem possidere censentur.* Aphrodisiacis quoque adnumerantur, & ad apoplegmatismos adhiberi solent. Plura de his granis aromaticis, eorumque virtutibus eximiis variis, vid. apud WEDELIUM, in Dissert. singulari, de *Cubebis*; & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 375. sqq. item CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 45. p. 351. sqq.

GALANGA major, *le Grand Galanga, grosser Galtant.* Est radix tuberosa, nodosa & quasi geniculata, quæ spissitudinem pollicis æquat, externe fusca, interne vero rufescens adparet, & saporem acrem, amaricantem, odoremque aromaticum prodit. De differentia vero inter Galangam veterum & recentiorum, accuratissime tractavit SALMASIUS, de *Homonym. Hyles Jatric.* Cap. 118. p. 211. sqq. & Jo. Bod. a STAPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. pag. 1009. sqq. Venditur pro radice plantæ cujusdam Indicæ, quæ *Barchabe*, dicitur, & cum Cannacoro, vel Canina Indica convenire traditur, a *Celeb.* BOERHAAVIO, in *Hort. Lugd.* Part. II. p. 128. Advehitur ex Java & Malabar. Radices recentes, quæ non adeo lignosæ sunt, & carie sunt expertes, eligantur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. pag. 58. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 599. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 359.

GALANGA minor, *le Petit Galanga, Kleiner Galtant.* In totum cum præcedente convenit, nisi quod minor adpareat, & sapore paululum acriore munita sit. Sponte nascitur in China, ibique *Lagondi*, adpellari solet. De planta quam ad hæc radix, ideoque de ipsius caractere, nil certi nobis constat; tamen refertur a nonnullis ad plantas graminifolias. Radices minores, ponderosæ, odora, & quæ carie sunt immunes, nec adeo fibrosæ sunt, eligantur. *Galanga minor præfertur majori.* Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 61. & LOESEKE, p. 360. *Ad vertiginem, & ventriculi cruditatem valde commendatur; prætereaque est specificum Emmenagogum. Cum incidit, roborantem, atque attenuantem exerit, virginibusque, quibus ob mensuum retentionem ora patefunt, grata officia confert,* vid. plura de his virtutibus apud BOERHAAVE & GEOFFROY, *loc. cit.* item CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 4. p. 41. sqq. add. HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med. &c.*

GRANA Paradisi, *Cardamomum maximum, la Maniguette, la Graine de Paradis, Paradieskörner.* Sunt grana triquetra, parva, quæ externe colore spadiceo, interne vero albante conspicua sunt, saporemque acrem, ac piperis instar urentem produnt. Planta, quæ hæc grana gignit, & *Malaguetta* dicitur, nondum satis cognita est. RAJUS quidem in *Hist. Plant.* mentionem facit *Cardamomi Sirmensis*, cujus descriptio cum Granis Paradisi convenit. Vid. VALENTINI, *Hist.*

Simpl. Reform. Lib. II. Sect. I. cap. 14. p. 87. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 47. pag. 365. & maxime GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. pag. 366. sqq. ubi plura de hac controversia botanica; dudum vero ante hos omnes, GESNERUS, *Epist. Med.* Lib. II. p. 80. sqq. contra *Matthiolum*, fuscè solideque demonstravit, *Malaguetta* non esse *Cardamomum* majus, quod ille quidem levibus quibusdam similitudinibus argumentis inductus, calide nimis asseruerat, ut & FORESTUS, *Obs.* 24. Lib. XVII. p. 126. qui tamen hunc levem errorem mox ipse candide correxit, in *Animadvers.* ad *istam observat.* pag. 255. Radix crassa, oblonga & tuberosa est, omnisque aromatici saporis expers; caulis & folia Zingiberum silvestrem simulant. Flores in parva spica dispositi, non ex summitate caulis protuberant, sed scapo peculiari, seorsim ex radice procrecenti, insident. Fructus & formam & magnitudinem pruni majoris imitantur, & in tres partes dehiscunt; cortex cœruleus, carnosus & plane pleneque aromaticus est, ac semina, sextuplici serio, secundum longitudinem fructus, eleganter disposita, tegit, quæ grana paradisi, quoad faciem & saporem, ad regulam exprimunt. Singulis seminum intervaliis interjacet substantia fungosa albicans, qualis etiam in fructu *Cardamomi* adparet. Magna copia ex plagis orientalibus avehuntur. *Vim calefacientem & incidentem exerunt, atque magis cum pipere, quam Cardamomis conveniunt, hinc male Cardamomo majori substituantur.*

MACIS, *Bongo-Pala*, Moluccensibus, *Bishefe*, Serapion. *Befbahe*, Avicennæ, apud GOFFR. *le Macis improprie, la fleur de Muscade, Muscaten-Blüth*. Non est flis, sed involucrum, quod secundo putamini duro; Nucis moschatæ, reticuli instar circumductum est, & colore aureo - rufescente adparet. Recens, magna, integra, pinguis, oleosa, & quæ colore explete rubeo claret, nec non suavi odore, atque subacri sapore se commendat, eligenda est. *Carminativa*, uterina, & stomachica virtute pollet. Vid. huc imprimis VALENTINI, *Dissert.* sub Tit. *Macis*, vulgo, sed perperam *Muscaten-Blumen*, dicta; & ejusdem *Hist. Simplis. Reform.* Lib. II. Sect. V. cap. 6. p. 201. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 440. ubi plura lectu digna de hoc flore, falso quidem sic dicto; ut & apud SALMASIUM, *Exercit. de Homonym.* *Hyles Jatric.* cap. 92. p. 137. sqq. & ZORN. *Botanolog.* p. 470.

NUCES moschatæ, Myristicæ, Nucistæ, *la noix Muscade, Muscaten-Nüsse*. Arbor quæ has nuces profert, ab Indis *Pala*, & *Pongopala* nominatur, atque in insula Banda procrefcit. Pyri arboris magnitudinem exprimere, lignum porosum habere, corticeque gryseo, & foliis nervosis adparere, nec non denique florem pentapetalum, qui cum basi fructus cohæreat, protrudere, dicitur. Fructus ipse, brevissimo pediculo insidens, solitarius est, & a reliquis hujus generis, triplici integumento, & nucleo præsertim aromatico differt, qui externe rugosus est, sed interne pulpam, venis flavo - rubescentibus variegatam, suo complexu tenet. Nuces moschatæ mox majores, mox minores, nunc rotundæ, nuncque oblongæ occurrunt; rotundæ præferri solent oblongis, quæ silvestres esse creduntur. Ponderosæ, pingues, & quæ acu punctæ oleum emittunt, eligantur. *Virtute calefaciente, subadstringente,*

Stomachica, cephalica, uterina, & anodyna potiuntur. Jure huic Nuci Myristicæ generosa hic tales insignes virtutes tribuuntur; sed & plures insuper aliæ ipsi concedendæ, quas longe lateque merito laudat sæpius jam allegatus PAULLINI, in sua sic dicta *curiosa Descriptione Nucis Moschatae*; ut & DIEZIUS, in singulari Dissertatione, de *Nuce Moschata*; nec non NICOL. SCHULZIUS, pariter peculiari Dissert. de *Nuce Moschata*. Vid. & VIRI RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. August. Obs. 3. p. 228. sq. imprimis ZORNII, *Botanolog. Med.* p. 470. sqq. & quos ibi laudat Auctores & Laudatores plures. Sed non semper bonos effectus præstitisse largiorem præsertim hujus Nucis medicatæ usum, ex BONTIO, & aliis ostendit. Celeberrimus noster WERLHOFFIUS, in *Observat. de Febris*, Sect. VI. pag. 258. & ex ROLFINCIO, MOEBIO, HOFFMANNO, & aliis ZORN. *loc. cit.* p. 472. & GEOFFROY. *Mat. Med.* Tom. II. p. 444. qui ceterum ibidem copiose & accurate tractat de ipsa *Nuce Moschata*, ut & CARTHEUSER. *Fundam. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 44. p. 337. sqq. & VALENTINI, *Mus. Mus.* p. 290. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 366. sqq.

PIPER album, rotundum, *le Poivre blanc, weisser Pfeffer*. Sunt grana alba, rotunda, sed non rugosa. Nonnullis persuasum est, quod hoc piper album, ex eadem planta, quæ nigrum gignit, decerpatur, & hinc cum nigro, idem, ejusdemque originis sit, & artificio quopiam decorticatum, album demum evadat, si scilicet majora piperis nigri grana, latice marino macerentur, & hac via, cortice exteriori nigro liberentur. JONSTONIUS & alii, tradunt: Quod planta peculiaris sit, quæ piper hoc album proferat, & non nisi in Malabaribus & Malacca, nascatur. *Vires cum pipere nigro communes habet, sed tamen non adeo acre est.*

PIPER Jamaicum, vel Jamaicense, vid. Semen Amomi.

PIPER nigrum, rotundum, Melano piper, Malabaribus Molagocodi, *le Poivre noir, schwarzer Pfeffer, Pfeffer, Römer*. Est fructus plantæ scandentis, foliis nervosis, subrotundis, acuminatis, flosculis monopetalis, tripartitis, racematim digestis, fructu rotundo, monopireno, racemoso. Colitur in Malabaribus, Sumatra, Sunda, Java, & multis aliis Orientalis Indiæ regionibus. Grana majora, quæ nec pulvere nec quicquiliis contaminata sunt, eligantur. *Usus piperis frequentissimus culinaris est; raro in medicina adhibetur. Sunt, qui grana integra piperis deglutita, putveri præferunt, & ad febrem quartanam maxime commendant. Vim calefacientem, incidentem, & resolventem exercet. Suis valde infestum est, & pane lethale.* De hoc quidem pipere, & sequentibus his piperis speciebus, perquam docte, exquisitè, & copiose tractavit Guil. PISO, in *Manissa Aromat.* Cap. VII. VIII. IX. ubi & simul de usu hujus quasi ignis vegetabilis, egregie disseruit, quod & pari laude fecit Ill. HEISTERUS, in singulari Dissertatione de *Pipere*, quam quidem sub ejus præsidio, habuit quidam nomine Pfeffer, h. e. Piper, Lat. forte levi nominis quasi *piperari* allusione, ad hoc argumentum Homonymum pertractandum, potissimum allectus & invitatus.

Conf. & Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 45. pag. 342. sqq. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 369. sqq. potissimum ZORN, *Botanolog.* p. 520 sqq.

PIPER Hispanicum, *Poivre d'Espagne, le piment, le poivre d'inde, ou de guinée, Spanischer Pfeffer.* Est fructus, sive siliqua *Capsici*, sive *Piperis Indici*. Planta, quæ hoc piper Hispanicum gignit, florem monopetalum, stellatum, & multifidum, Mense Augusto protrudit; ex calice hujus floris pistillum adsurgit, quod in mollem, membranaceum, Siliquorum, rubrum vel luteum, & in localamenta duo divisum fructum abit, qui seminibus compressis refertus est, & tempore autumnali maturascit. Variæ *Capsici* species occurrunt, ex quibus tamen plerumque in usum acceditur ea species quæ longioribus, erectis, & propendentibus siliquis, rubris vel luteis, dot tam se offert. Colitur hæc planta frequentissime in hortis. *Piper hoc Hispanicum serventissimi saporis est, & usum medicum vix unquam accedit. Vim piperis incidentem & extenuantem possidet. Indi, & etiam nonnulli Europæi, siliquas nondum perfecte maturas, cum saccharo & aceto coquunt, iisdemque postea condimenti loco utuntur. Acetum, si siliquis his condias, citius acescit, diutius durat, & contra vappam præservatur. Tinctores quoque his, colorem nigrum, pro linteis tingendis, condiunt, atque conservant.*

PIPER longum, Macro-Piper, *le Poivre long, langer Pfeffer.* Est fructus oblongus, teres, cinereo colore notatus, figuram julorum coryli referens, atque ex numerosis granulis, vermiculato plexu dispositis, minutim compactus. Planta firmentosa est. Folia lata, subrotunda, nervosa, & acuminata adparent. Flosculi sunt monopetali, ac quinquepartiti. Fructus ut jam dictum est, longus, teres, atque confertus existit, saporemque fervidum amaricantem prodit. Colitur in Malabarica, Java, & aliis Indiæ regionibus, unde ad nos adfertur. *Potentius est pipere nigro igitur adhibeatur, ubi in compositionibus piperis mentio sit. Vim incidentem, attenuantem, resolventem, digestionemque promoventem possidet; confectioni Theriaca, Mithridatici, & Dioscordii quoque intermisceri solet.*

ZEDOARIA, *la Zedoaire, Zittwer-Wurz.* Est radix tuberosa, nodosa, cinerea, acris, amaricans, fragrans, camphoramque redolens. Hæc Zedoariæ radix a nonnullis Auctoribus in longam & rotundam dispescitur. Videtur tamen aliis, quod hæc radices, nulla essentiali discrepantia, sed nudis partibus, atque diversis fragmentis, inter se differant. Planta foliis longis, nervosis, floribusque pentapetalis, singulari scapo insidentibus, notata est. Radix ex India Orientali, China & Zeylon ad nos transportatur. Ponderosa, fragrans, & quæ carie sit expers, eligenda est. *Vim alexipharmacam possidet, si cat, calefacit, colicis doloribus obstat, menses movet, & vermes extinguit. Vid. huc Sam. Gethilf. MAURITII, Relatio de Zedoaria aratibus, in qua Zedoariæ fructificatio, præparata, & vires traduntur; imprimis vero conf. huc GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. II. Sect. I. pag. 149. seqq. ubi & de differentia inter Zedoariam & Zerumbeth, & inde enata inter Auctores, controversia, diligenter, pro viribus, disseruit; longe vero accuratius, diligentius, & copiosius, SALMASIUS, in Exercit. de Homonym. Hyles Jatric.*

Cap. 118. pag. 212. fqq. vid. infra, in Exot. plura de *Zerumbeth*. De ipsa vero *Zedoaria* conf. VALENTINI *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. II. cap. 23. pag. 120. & maxime Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. I. pag. 26. fqq. item LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 372. fqq.

ZINGIBER Album, Inschi, vel Inschikua, *Hort. Malab. le Gingembre blanc, Ingwer, weißer Ingwer*. Radices sunt ramosæ, nodosæ, compressæ, pallidæ, atque sapore fervido, nec non odore aromatico præditæ. Aliquantulum à cortice exteriori liberatæ sunt, quas in usum feligas.

ZINGIBER, Ginger, Zinziber vulgare, *le Gingembre, gemeiner Ingwer*. Hæ radices, cum præcedentibus, eandem originem seu plantam communem habent, sed infusione cum aqua fervida, sic præparantur ad usum; nam facile Zingiberis radices, vel a vermibus corroduntur, vel, si adhuc recentes sint, inter siccandum germinant. Hinc coloni, ut hæc incommoda impendant, hæc radices recens effossas, & a fibris liberatas, aqua fervente superfundunt, & postea vel ad fornacem, vel solis radios exsiccant. Quo fit, ut illarum substantia interior, cornea quasi evadat. Zingiber vero album, cortice ex aliqua parte detracto, sine immersione siccatur, atque majore cura & labore indiget. A plerisque ad Iridum classẽ refertur Zingiber, & Iris latifolia tuberosa, flore albo vocatur. Characteres Zingiberis sunt, radix tuberosa, folia Canacori, flos in scapo singulari; pentapetalus, difformis, quasi bilabiatus, insidens ovario trigono triloculari. Copiose colitur in utriusque Indiæ regionibus. Quod ponderosum, minus fibrosum, & neququam curiosum est, eligito. *Potentiam incidendi, attenuandi, & roborandi exerit. Hydropicis, Serosis, Cachecticisque sedulo commendatur; Purgantibus quoque intermiscetur, præsertim foliis senna, ad corrigendam illorum vehementiam & flatulentiam.* Præter PISONEM, VALENTINI, & alios, vid. singularis GESNERI, *Dissert. de Zingibere*, & GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. II. pag. 156. fqq. item CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 3. p. 30. fqq. & ZORN. p. 738. fqq. nec non LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 373. sq. Nimirum autem Zingiberis usum, in scœmina quadam, phthisin immedicabilem & mortem denique ipsam induxisse, observavit RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1696. Mens. Febr. Obs. 24. p. 90. sq. De veterum vero & recentiorum Zingibere, SALMAS. de *Hononym. Mat. Med.* Cap. 100. pag. 158. fqq.

CAPUT VII.

DE CORTICIBUS.

A CACIÆ Germanicæ radicum, *Ecorce de prunier sauvage*, *Schlehen Dorn*, *Wurzel-Rinden*. Colliguntur tempore autumnali. *Adstringunt & refrigerant. In gargarismatibus ad uvulæ, & in balneis ad uteri & ani laxitatem adhibentur.* Vid ZORN. *Botanol.* pag. 13. In A. Phil. M. Vol. V. etiam ad febres intermittentes eorum decoctum laudatur.

AURANTIORUM, Arantiorum, Pomorum Aurantiorum, *Ecorce d'Orange*, *Pomeranzen-Schalen*. Sunt cortices fructuum Mali Aurantiæ, quæ adnumeratur arboribus promiferis, fructu corticoso molliori. Notæ speciales sunt: arbor fruticosa, foliis semper vivis, virentibus, glabris, acuminatis, odoratis; floribus pentapetalis, albis, fragrantibus, semina utrinque acuminata, in carne succulenta. Nasceitur in calidioribus regionibus, Lusitania videlicet, Hispania & Italia; colitur quoque apud nos in hortis. Cortices amari, recentes, & qui situ nondum corrupti sunt, elegantur. *Virtutes tonicas, carminativas, & antiscorbuticas possident. Liberati ab interna fungosa albente, & ingrati saporis substantia, suppeditant: Flavedinem Corticum Aurantiarum, uti in officinis vocant. De Malis aurantiis, seu aureis, hoc splendido quidem nomine, ob aureas virtutes, per quam dignis, magnum, magnificumque opus edidit Joh. Bapt. FERRARIUS, ut notum; de iisdem quoque scripserunt: Monardes, & Petr. Natus, cum aliis; Novissime autem perquam doctam Dissertationem de Aurantiis, edidit Ill. HEISTERUS; ut & Celeb. Joh. Phil. BURGGRAVIUS, quæ ob suam præstantiam merito recusa extat in Mantissa Exoticorum, ad VALENTINI, Museum Museorum, p. 647. sqq. Conf. & CARTHEUSERI, Fund Mat. Med. Part. II. Sect. II. cap. 22. p. 61. item STAHL Mat. Med. Part. II. p. 133. & LOESEKE, Mat. Med. p. 338. sq. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 674. seq. & imprimis ZORN. Botanolog Med. p. 102. sq. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 149. sqq.*

CAPPARIS, vide RADICES.

CASCARILLÆ, Chacarillæ, Chaquarillæ, Schacharillæ, Chinæ Chinæ spurix, Elevationis, LINN. Hort. Clifort. *la cascarille ou la Chacrilie*, *Chagrillen Rinden*. Hi cortices parte exteriori, colore griseo, parte vero interiori ferrugineo adparent; odorem fragrantem & quasi moschatum spargunt, præsertim si igni, vel prunis candentibus, admoveantur & concrementur; saporem vero acrem amaricantem produunt. De frutice, ex quo, hi Cascarillæ cortices, detrahuntur, magna inter Scriptores Materiae Medicæ lis oborta, & ambigua, agitata fuit, donec tandem Marcus CATESBY Anglus, in *Historia Naturali Carolina, Florida, & Insularum Bahama*, tra-

didit, hunc fruticem esse *Ricinoidem*, *Elæagni folio*, copiose in plurimis Bahamae insulis crescentem; raro altitudine decem pedes attingere, vixque crassitie pedem superare; folia esse oblonga, angusta, acuminata, pallide viridia; in extremis ramificationibus, e calycibus, surgere flosculos exiguos, hexapetalos, albicantes, flavis apicibus; ab his excipi baccas ex albo viridescentes, distinctas in tres loculos, magnitudine pisi, quae tria semina nigra continent, in singulis loculis unum. Collectio & decortico fit, refecto ad radicem cortice, ut defectu nutritionis, pars reliqua, a trunco & ramis soluta, ultro decidat. Nasceitur frutex non solum in Florida, & Bahamae insulis, sed etiam in Peru, & magna quantitate cortex illius ad nos transvehitur. Cortices fragrantēs & resinosi eligantur. *Vires balsamicas, tonicas, diapnoicas, discutientes, & blande mitigantes exerunt; etiam antifebriles*, ut multis ostendere voluit APINUS, eumque sequutus STAHLIUS, *Mat. Med.* Part. II. 230. p. 144. sed saepe defuit, quod novimus, successus. Cassa tum fuit auxilii Cascarilla: Vid. Plura in singulari HOFFMANNI Dissert. de *Cortice Cascarilla*, & in Scripto vernaculo, Lipsi. 1708. de *vero usu & effectu Corticis Chacarilla*, edito; conf. maxime GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. p. 292. seqq. item CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 23. pag. 163. seqq. & *Böhmeri* Diss. conf. ZORN, *Botanol.* pag. 202. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 444. sq. ut & BARBEIRAC, de *Form. Med.* Lib. I. Cap. XII. p. 250.

CHINAE Chinae, Kinkinae, Peruviani, Antifebrilis, Antiquartii, Febrifugi, *Quinquina*. *China-Chinae*, *China-China*, Sieber: *Rinde*. Hic cortex scaber, interdum musco obductus, parte externa aliquantulum canescens, & interne laevis est; saporem adstringentem, amarum, & paulisper aromaticum prodit; colore denique fusco-refescente, ac mediocri spissitudine adparet. Arbor, quae hunc nobilem corticem largitur, Americana est, & praesertim in montibus Peruvianis, *Cajanuma* dictis, duoque miliaria ab urbe *Loxa* distantibus, progerminat. Ramum una cum foliis, floribus, fructibus atque seminibus, delineatum, ulteriore historia & descriptione arboris adjecta repraesentat *Historia Academ. Parisiens.* Ann. MDCCXXXIX. Apud veteres Peruvianos *Quina*, corticem significare, & more illorum, propter insignes virtutes, per excellentiam *Quina Quina*, *Cortex corticum* vocari autumat de la CONDAMINE, Auctor, qui hanc historiam suppeditavit. *China China* adpellationem, a *Comitissa de Chin Chon*, *Pro-Regis Peruviani conjuge*, quae usu hujus corticis a febre pertinaci liberata fuit, accepisse fertur. Hoc remedium antifebrile in se ipsa expertum, Comitissa unicuique febricitantium gratis largita est, atque circa annum MDCXXXIX. demum, sub nuncupatione *Pulveris Comitissae*, innotescere cepit. Postea, cum R. P. S. I. Copiam hujus corticis pulverisati, & ad usum parati, a laudata Comitissa acceptam, quoque gratis distribuerent, nomen *Pulveris Jesuitarum* accepit. De his omnibus vid. VALENTINI, Dissert. de *China China*, quae est IV. inter ejus *Polychresta Exotica*, pag. 48. sqq. & *Histor. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. IV. Cap. 4. pag. 176. sqq. ubi & plures laudat Auctores. Conf. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 18. pag. 485. sqq. Cortex, qui ex junioribus arboribus detractus, & non nimis crassus est; odorem suavem, aromaticum, saporemque amarum prodit, atque sine molestia adstringit, eligatur.

Virtutem tonicam, roborantem, & antifebrilem exercet, ut omnibus ferme notum est. Non solum febribus intermittentibus, seu specificum, opponitur, sed etiam contra gangranam a causa interna, ab Anglis commendatur. Vid. huc DETHARDINGII Dissert. de Usu Cortic. Peruv. in gangrana & Sphacelo; item Celeb. WERLHOFII, Obs. de Febribus p. 255. 332. præsertim autem B. nostri VATERI Dissert. de Efficacia admiranda Chin-China, ad gangranam sistendam; conf. & Aët. Med. Edimburg. Tom. II. 3. & 4. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. pag. 201. Nec non & Celeb. Pringiee observationes de castrensibus morbis. Novissime vero, quantum valeret Cortex Peruv. in debellanda fera gangrana, per complura memorabilia exempla recentissima, peculiari Tractatu eximie ostendit, Thomas KIRKLAND, Chirurgus Angl. Nottingham. 754. Add. Commenc. Lit. Med. Nor. Ann. 1733. pag. 174. 345. & pag. 417. Desis, ratione ætatis & circumstantiarum mutatur; rarius tamen ultra drachmam in substantia, & duas drachmas in decocto Caffee tosti, vel vino infusum porrigitur, nonnulli tamen corticem hunc ad unciam dimidium, imo & integram, sale cathartico, vel tartari temperatam, optime cum successu exhibere. Sed prudenter a prudente in usum vocetur. Multa quidem variaque passim laudantur sic dicta remedia specifica, ut vulgo barbare vocantur, hoc est: talia, quæ singularibus tantum morbis speciatim opposita sunt; sed rationibus omnibus probe subductis, nullum equidem in toto illo ambizioso apparatu medicinali, invenio specificum, quod tanti Nominis dignitatem vel justius mereatur, vel certius tueatur, divino quidem illo, & inestimabili Cortice Peruviano,

Unde nil majus generatur ipso,

Nec viget quidquam simile, aut secundum.

Vid. omnino GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. cap. 2. p. 179. sqq. & CARTHEUSER. loc. cit. p. 494. sqq. & maxime ZORN. Botanolog. p. 201. sqq. quosque ibi laudat Auctores plures; item LOESEKE, Mat. Med. pag. 436. sqq. & BARBEIRAC. de Formul. Med. Lib. I. cap. 12. p. 232. sqq. Mirum igitur omnino, imo prodigium fere est, repertos nihilominus fuisse, qui veluti ingrati erga ipsum Deum, injurii in Naturam, & in semet ipsos denique iniqui, inter noxia atque suspecta Remedia temere referant Corticem hunc innocentissimum, simulque in febribus, præsertim intermittentibus perfecte sanandis, efficacissimum ac præsentissimum, ablit eos ut morer hic moros! (Justæ hic meæ indignationi veniam dent rogo Lectores, tale enim invidiosum & abjectum nomen utique merentur impudentes isti & imprudentes censores) qui saluberrimum istud Remedium, divino munere miseris mortalibus in solamen & levamen, sero tamen benignissime concessum, diris adeo Venenis ipsis, horrendum dictu & auditu, detestabili prorsus protervia, accenserent. Quasi vero malus boni alias Remedii usus, atque hinc enatus sinister effectus & eventus quidquam derogaret recto illius usui & salutari effectui. Sic enim pari modo, optima quæris, ut Vinum, aqua, mel, saccharum, carnes, olera, quivis cibus, imo panis ipse, inter nocentissima Venena numeranda essent, quod ex eorum abusu & ingesta nimia copia, non solum in

anci-

incipites morbos, sed & in ipsas præcipites mortes homines incauti & salutis suæ prodigi sæpius inciderint, prout multa funesta exempla prostant. Hoc ergo e contrario certissimum est & exploratissimum, (fidem hic meam, candorem, conscientiam & omnia testor) corticem Peruv. in expurgandis felicissime febribus, nunquam spem fallere atque expectationem, si nempe ipse recens, optimus atque efficax prius fuerit; deinde si ipsi ægroti opportuno tempore, & bene præparato antea corpore, ad ejus usum accesserint, & denique, si frequentiore & liberaliore dosi, eundem per stata intervalla, assumerint. Quod & dudum gravissima sua autoritate confirmarunt Medicorum præstantissimi & ipsius corticis defensores potentissimi, *Sturmius, Brunacius, Badius, Fabri, Bartholinus, Willis, Sydenham, Lister, Freind, Morton, Murali, Valentini, Cobausen, Behnius, Bergerus, Boerhaave, Hoffmannus, Wedelius, Boecklerus, Schacherus, Tortus, Nigriolus, Riedlinus, Vaterus, Nebelius, Spindlerus, Spies, Bauleu, Bonetus, Cocchius, Heisterus, Benevenuto, Schulzius, Mead, Gaubius, Schellhammerus, Horbius, Spon, Davinius, Talburius*, aliique, & qui horum omnium laudes & merita in se uno complexus, Vir summus, amicus noster, quo gloriamur, WERLHOSIUS, in præstantissimo *de Febribus*, opere; qui omnes, vel Dissertationibus, vel justis libris, rectum divini corticis usum a frivolis Adversariorum objectionibus, & obtrectationibus fortissime & felicissime vindicarunt, quos inde suo merito laudari ipse, gratus, ut decebat, ob eximium beneficium, mihimet ipsi ab illo, in febribus, aliquoties præstitum, Tom. III. *Poemat. meor.* p. 280. sqq. in Not. Edit. II. Sine cortice igitur semper natabunt, ut ita quidem noto proverbio loquar, qui sine hoc quidem Cortice, febres, præsertim dudum inveteratas atque pertinaces, sese feliciter curare posse, frustra speraverint. Omnis enim in illo solo est salus, omne in illo solo est præsidium & sacra quasi anchora. Sed ad immensas hujus incomparabilis Remedii febrifugi, laudes ex merito decantandas, profecto nec dies sufficit, nec mensis, nec annus, imo vix integrum sæculum; sicuti ad describendas innumeras virtutes ipsius, non paginæ, non libelli aut libri, sed spatiosissima potius Volumina, omnino requiruntur.

CITRI, Ecorce de Citron, Citronen-Schalen. Sunt cortices fructus Citreæ, sive Mali Medicæ. Arborea Citreæ ab aurantiorum arboribus, solis foliis distinguuntur; nam folia Mali Citreæ sine appendice adparent. In Italia, Hispania & Lusitania ubertim procreant. Mala citrina copiose ex Comitatu Niciensi, & agris Genuensibus ad nos advehuntur. Ex omnibus malorum citrearum speciebus, fructus & cortices citrei vulgaris in usum accersuntur. Nec virides, nec fusci, nec situ corrupti, sed recens siccati sunt citri cortices, quos eligas. *Virtute calefaciente, alexipharmaca, cardiaca & carminativa pollent.* Flavedo Corticum Citri, cum flavedine corticum Aurantiorum coincidit. De eximio plane, & nunquam satis laudando Mali citrei in Medicina usu, præsertim in febribus inflammatoriis, putridis & contagiosis, item pestilentia ipsa, vid. imprimis, præter *Pontan. Monardum, Natum, & Volcamerum, Joseph. LANZONII, Citrologia*, seu curiosa Citri descriptio; item *Herm. GRUBE, Analysis Mali Citrei*; nec non *Georg. FRANCI, Dissert. de Malo Citro*, ut & *Frid.*

HOFFMANNI, Dissert. de *Præstantia Malorum Citreorum in Medicina*; præsertim autem *Dan. NEBELII*, Dissert. de *Malo Citro*, ob præstantiam merito recusa, in *Mantissa Exoticorum* ad VALENTINI *Mus. Museor.* pag. 625. sqq. Conf. GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. III. p. 334. sqq. & PALMAR. de *Febre Pest.* Cap. 18. p. 472. item CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 22. p. 159. sqq. ZORN. p. 216. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 355. sq. Sed quidquid in Mali hujus vere aurei laudes dicitur, non tamen attingit & exponit sat digne summam ipsius in medendo, Excellentiam.

COECOGNIDIUM, Mezerei, Laureolæ deciduo folio, Thymelæa lauri folio deciduo TOURNEFORT. *Ecorce de Garou, de mezéréon, de Bois gentil, Seydelb. st, R. Il thalo Rinden.* Vim acriter purgantem, & igneum, causticum, acrim succum possidet, quapropter ad drastica & periculosa purgantia referri meretur. Si aceto macerentur, vehementia, quam possident; mitigatur. Setaceum è cortice radicis Mezerei, si auricula perforata transmittas, inflammationes pertinaces oculorum sistit, ut sape compertum est. Conf. ZORN. p. 676.

CULILAWAN, Culilavan, Caryophylloides, Culilavan, bittere Zimmet Rinden. Hic cortex ubivis minutulis oblitus est verrucis; albicans & subcinereus externe sed rufo-flavescens interne adparet; infima parte, ubi detractus est truncus, spissitudinem digiti æquat, altius vero adsurgens, angustior evadit; qui penna scriptoria exilior occurrit, ceu inutilis rejicitur. Arbor ex qua detrahitur, Amboinensis est, & Cassiæ lignæ, sive Canellæ silvestri haud dissimilis. Cortex, qui superioribus partibus trunci adhæret, ideoque tenuior est, nec non & sapore acri aromatico, & ferme caryophyllaceo præditus est, optimus ducitur. Indi his corticibus externe utuntur, in torminibus, colica, & cephalalgia, quæ ex frigidis causis, originem trahit; nimirum corticem hunc, cum cortice Massoy, in massam redigunt, & isthac corpora sua illinere solent. Carminativus, roborans atque stomachicus est, ob oleum copiosum. Vid. imprimis hic Cl. CARTHEUSERI singularis Dissertatio de *Cortice Caryophylloide*, vulgo *Culilawan*. Conf. Cl. BÜCHNERI *Fund. Mat. Med.* pag. 537. sqq. præsertim autem RUMPFII exactissima *Culiwan Descriptio*, & ipsius *Herbario Amboinensi*, apud VALENTIN. in *Ind. Lit.* p. 450. sqq. conf. & p. 384. add. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 353. & BOECLERI, *Continuat. Mat. Med. Herman.* p. 128.

EBULI, vide Radices.

ESULÆ, vide Radices.

FRANGULÆ, Alni nigrae bacciferae, *Ecorce de Franguia, Saul Baum, Sunda Baum, Zapffen, Holz Rinden.* Frutex in locis humidis silvestribus progredit, Mense Majo floret, & foliis deciduis præditus est. Cortices medicanos detrahas tamen. Cortices radicum, vel qui flavescents adparent, & saporem amarican-

tem produunt, optimi censentur. *Tam per superiora, quam posteriora acriter purgant; hinc hydropicis & cachecticis conducere dicuntur, a Matthiolo, Trago, Etmüllero, & aliis. Porriguntur ab una drachma, ad tres drachmas, in infuso. Externe unguentis contra scabiem quoque devoveri solent. Vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. pag. 666. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. p. 447. & maxime ZORN. p. 44.*

FRAXINI, *Ecorce de Frêne, Eschbaum, Eschen, Aschbaum, Rinden.* Cortices fraxini exelsioris, & vulgarioris, qui cinereo-pallescentes, & non nihil virentes adparent, atque saporem adstringentem, amarum & acrem produunt, in usum accersuntur. Arbor progerminat in silvis montosis, floret Mensibus Aprili & Majo, & tempore autumnii semen maturum largitur. *Cortex vim adstringentem, & propter amaritatem acrimoniamque attenuantem quoque exeret. Hydropicis, cachecticis, & febre intermittente laborantibus commendantur. Vid. huc imprimis Christ. HELWIGII, Dissert. de Quinquina Europæorum, seu Fraxino. Præscripsit quoque sæpe Ros. Lentilius ceu pulverem febrifugam, corticem Fraxini, cum Rad. Gentianæ, & Sale Absinthii, cujus descriptio extat in HERMANNI, Cynosura Mat. Med. Part. I. cap. 2. pag. 212. in Notis. Sic & oleum Ligni Fraxini in debellanda demum Febri tertiana rebellî & diuturna, præsentissimum auxilium adtulisse, retulit Zacharias WALLERUS, in Observ. Select. 3. Decad. III. p. 574. in Append. Observat. Medicarum Paullini; Conf. Barthol. ZORNII, Botanologia Med. p. 314. & TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascens. p. 334. item HEISTERI, Dissert. de Medicamentis Germania indigenis, Germanis sufficientibus, §. 7. & Commerc. Litt. Med. Norimb. Ann. 1731. p. 77. Denique ex Fraxini cineribus & Sale Ammoniaco, famosum illum Salem Virtutis dictum, parabat quondam, & ceu polychrestum, laudabat Schæfflerus, cujus descriptionem infra, Part. II. suo loco dabimus. Sed ut expertus ingenue fatear, & Fraxinus & Quercus, & Hippocastaneus denique, mentiuntur quidem prima fronte, divini Corticis Peruviani; in debellandis febribus intermittentibus, vires, sed re ipsa non præstant. Adstringunt quidem, & febrium impetum interdum ad tempus, non nihil sopiunt; haud plane tamen tollunt, aut abigunt, ut quidem potentissimus ille Cortex Peruvianus, cui in tota fere Medicina, certissimo effectu & præsentissimo auxilio, nihil par est aut secundum. Nostrium vero hoc de Corticis Fraxini virtute antifebrili perquam ambigua, judicium, gravissima sua auctoritate confirmat summus BOERHAAVIUS, Hist. Plant. Tom. II. pag. 638. item GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. Sect. II. pag. 497. Conf. KNIPHOFII, Examen succedaneorum quorundam Corticis Peruviani febrifugi, ubi plura. Vid. & VALENTINI, Diss. de Chinachina, Cap. VI. p. 66. polychrest. exot. ubi & succedanei cujusdam vilissimi & ubivis obvii meminit, nec tamen illud nominat.*

GRANATORUM, Cortices Mali Punici, Malicorium, *Ecorce de Grenade, Granaten, Schalen.* Arbor ad illas refertur, quibus flos summo fructui insidet, & ideo umbilicatus nuncupatur. Folia sunt decidua; Flos pentapetalus, & perfecte rosaceus fructui insidet; Fructus in complura loculamenta divisus, acinis succosis, tenuissima membrana distinctis, repletus est. Nascitur in Italia, Gallia &

Hispania, sed apud nos in hortis educatur. Cortices, qui etiam Malicorium vocantur, sunt coriacei, duri, rugosi, amaricantes & adstringentes. *Rarissime usum medicum internum accedunt.* *Frequenter ad gargarismata, balnea & fots adstringentes adhibentur.* Eorum tamen decoctum, post alia remedia omnia irrita, potentissimum fuisse Emmenagogum, observavit *Jac. Janus*, & ex eo *Thom. BARTHOLINUS*, *Hist. Anat.* 39. Cent. IV. p. 317. & *Epist. Med.* 63. Cent. III. p. 254. sq. & *Epist.* 64. p. 257. conf. & maxime *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. III. p. 796. sqq. ut & *ZORN*. pag. 334. Virtutem autem anthelminticam, ipsis vulgo tributam, adhuc in dubium vocat *Cl. CARTHEUSER*, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VI. cap. 4. p. 364. Vid. *WEISSII*, *Dissert. de Mulo Punica*, recusa in *Mantissa Exoticorum ad VALENTINI Museum Muscor.* p. 652. sqq.

GUAJACI, *Ecorce de Gayac, du de Bois saint, Granzosen Holz Rinden.* Cortices ligni Guajaci, tenues, duriusculi, lignosi, resinosi cinereo-rufescentes, maculati, interne pallidi, & lamellatim congesti comparent, saporemque acrem amaricantem produunt. *Ob virtutes nobiliores, ligno longissime præsferuntur.* *Præsertim ad decocta lignorum adhibentur, quæ sanguinem mundificant, & lvi venerea opponuntur.* Vid. huc præprimis auream *H. BOERHAAVII* *Præsationem magna Scriptorum Aphrodisiacorum Collectio*, ingenti Medicorum emolumento, præmissam. Add. *Guil. PISONIS*, *Hist. Nat. & Med. Ind. Occident.* Lib. IV. cap. 18. pag. 146. & imprimis *Consalvi FERRANDI*, bini de *Ligno Sancto* Tractatus, mox infra rursus laudandi, & alii plures apud *ZORNIUM*, *Botanolog.* p. 336. sqq.

HIPPOCASTANI, *Castanæ equinæ. folio multifido. I. B. Ecorce de Maronnier d'Inde, wilde Castanien, Baum, Rinde.* Vid. *BOERHAAVE*, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 665. Hæc arbor olim in Germania hospes fuit, hodie vero, accepta civitate, frequentissime occurrit, & sua amœna fronde, porticus & ambulacra obumbrat. Cortices ante annos aliquot, præsertim apud Gallos, usum medicum accedere ausi sunt, & pro succedaneo China China haberi, eademque dosi & methodo exhiberi, ceperunt. Sed an res ita sese habeat, prout variis Gallorum & Anglorum diariis relatum fuit, equidem haud satis scio, quoniam nondum feci periculum cum isto cortice pseudoperuviano, seu Hippocastani, in febribus expugnandis. Nihil ergo hic definio, præsertim, quum, quod alias proverbio dicitur, absonum & incongruum sit, inventis jam frugibus, glandibus adhuc vesci.

MANDRAGORÆ. Vide Radices.

MORI radices, *Ecorce de Meurier, Maulbeer, Baum, Rinden.* Colitur in hortis & vinetis. Cortex e radicibus detractus, in usum adhibetur. *Vim abstergentem, & calefacientem possidet, alvum laxat, & specificè lumbricos latos enecare creditur.*

QUERCUS, *Ecorce de Chêne*, *Eichen Rinde*. Ferme ubivis in silvis occurrit. Cortex, qui ex junioribus quercubus detrahitur, eligendus est. *Vim adstringentem* exerit; *Interne rarissime vel nunquam usum accedunt*; *Externe vero ad Gargarismata, balnea, & fomentationes adstringentes adhibentur*. In febribus quoque intermittentibus curandis, tantundem emolumenti ac damni, ab hoc ipso cortice expectandum esse, ac quidem a Cortice Peruviano sperari possit, non sine errore & præjudicio, tradit STAHLIUS, *Mat. Med.* Part. II. p. 85. cum nonnullis aliis, qui ipsam incautius sequuntur. Sed profecto non erat hoc de Quercu, effatum e Quercu Dodonæa fatidica & veridica prolutum, sed falsissimum potius erat, pluribus fatentibus restioris judicii Medicis. Ceterum plura de usibus & laudibus Quercus, vid. apud ZORN. p. 553. sqq. & TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 131. sqq.

SAMBUCI mediani, *Ecorce moienne de Sureau*, *Sollunder Rinde*. Florem & fructum in umbella dispositum habet, & ubique locorum occurrit; floret Mense Majo, & fructus maturos tempore autumnii porrigit. Hic cortex tempore verno detrahendus, sed prius ab exteriori parte, quæ cinereo colore, & aliquantulum aspera adparet, liberandus est, nam sola pars media viridis, in usum adhibetur. *Insigne Remedium anthydropicum est*. Vid. imprimis SYDENHAM, *Tract. de Hydrop.* p. 263. Tom. III. Opp. Serum educit, ictericis conducit, & menstrua movet. *Uncia dimidia, vel habita subjecti ratione, uncia integra hujus corticis recentis, vino superfusa, pro una dosi exhiberi solet*. Erysipelati quoque opponitur. Conf. WEDELI, *Dissert. de Sambuco*; & imprimis BLOCHWITII *Anatom. Sambuci*, Cap. IV. item ZORN. pag. 599. sqq. & SIM. PAULLI, *Quadrip. Betan.* pag. 139. Ceterum hunc Sambuci Corticem cum Theriaca exhibitum, in ipsa pestilentia, omnes fere agrotos ab interitu vindicasse, ab ipso hujus secreti auctore, ipsius salutarem usum sæpissime experto, accepit Crato, & communicavit, GESSNERO, *hujus vid. Epist. Med. Lib. III.* pag. 120. b. Conf. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 207. ubi idem observat ex *Dioscorid.* De variis quoque hujus corticis usibus eximiis, diligentissime tractat TOURNEFORT. *Hist. Plant. Paris.* p. 358. sqq.

SASSAFRAS, *Ecorce de Sassafras*, *Sassafras Sengel Holz Rinde*. Hi cortices leves sunt & ferrugineo colore adparent, & saporem atque odorem intensiorem, produnt, quam lignum. *Pares, cum ligno suo, virtutes possident, ob oleum vero, quod in cortice hoc copiosius residet, minori dosi præscribi solent*. Vires ligni, non nisi aliqua coctione possunt extrahi; sed corticum vires, sola aqua ferventis infusione facillime eliciuntur; quo circa infusionibus theaformibus anticatarrhalibus & aliis, baud importune admisceri possunt. Plura vide de Lignis. Vid. huc præsertim Jo. NEANDRI, *Sassafrasalogia*, ubi plura de hujus præstantissimi corticis & Ligni virtutibus eximiis relata leguntur; ut & potissimum ZORN. p. 609. & quos ibi laudat Auctores plures.

• **TAMARISCI**, fruticosa, foliis crassioribus, Germanicæ, *Ecorce de Tamaris*, *Tamaristen Rinden*. Hic frutex copiose nascitur ad ripas Danubii & Rhe-

ni. Cortices radicum, optimi censentur, & contra icterum, fluorem album, scabiem, melancholiam, & speciatim lienis adfectus, commendantur. Usus est in decoctis, & vinis medicatis.

THURIS, Thymiamatis, Thuris Judæorum dicti, *Styrax Thymiana*, *Weyrauch*, *Xinden*, *Juden Weyrauch*. Sunt fragmina corticis cujusdam, quæ ex India orientali, Syria, Pamphilia & Cilicia, aliisque locis ad nos adferuntur; Colore ferrugineo, adparent, saporem acrem, aromaticum & amarum linguæ imprimunt, odoremque suavem, qui proxime ad Styracis & Balsami Peruviani odorem accedit, spargunt. Arbor vel planta, ex qua hi cortices detrahuntur, plane adhuc incognita est. Putantur quidem cortices esse arboris Storacis, quæ in Asia minori nascitur, & Storacem liquidam exsudat. Conf. ZORN. p. 651. Cortices crassiores, pingues & odorati, præ ceteris seligendi sunt. B. Fridericus HOFFMANNUS, mediante spiritu vini essentiam & resinam ex his corticibus extraxit; Essentiam ob vim anodynam, ad rissum febrilem & convulsivam, resinam vero ad suffimenta commendavit. Vid. ipsius *Observat. Phys. Chym.* 20. Lib. I. p. 71. 72. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 23. pag. 167. sqq. odoris gratia ipsis locum inter Suffimenta dedit, & præterea horum Suffumigium bona confert in uteri prolapsu.

WINTERANI, nonnullis Canellæ albæ, item Cinnamomum Magellanicum, Costus corticosus, & ventricosus, Costus Arabicus officinarum, Cassia lignea Jamaicensis, magna variorum Nominum permutatione, ut Botanicis notum, *Ecorce de Winter*, *Winters Americanische Gewürz Rinde*. Hi cortices sunt crassi, cannulati, foris cinereo integumento fungoso, inæquali, fisso, & multis rimulis dehiscente, obducti, intus vero solidi, densi, pallidi; odorem fragrantissimum produnt, atque saporem acrem aromaticum; detrahuntur ex arbore laurifolia Magellanica, seu potius Periclymeno odorato Magellanico, cujus notæ sunt: folia laurina, flores pentapetali, albi, odorati, racematim congesti; baccæ subvirides, multis seminibus angulosis, uvarum acinis similibus, refertæ. Sponte nascitur, & copiose occurrit in Jamaica, Barbados & Magellanica, circa viarum margines; Nuncupationem suam sortitus est, a Præfecto Classico, cui nomen erat Winter, nam is primus Anno, ut vulgo quidem traditur, 1567. hunc corticem ex Magellanica in Europam transtulit. Virtute cum Canella alba coincidit, potentior tamen existimatur. Siccat, calefacit, flatum discutit, vomitum sistit, atque specificum contra scorbutum frigidum habetur. In paralyti, artuumque impotentia, potissimum commendatur a WILLISIO, Cap. 7. de Scorbuto, & alibi. Vid. huc præter Hist. Naturalis & Museorum Scriptores, singularis SILTEMANNI, Dissertat. de Cortice Winterano; item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Cap. 11. Art. V. pag. 177. & VALENTINI, *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. IV. cap. 3. pag. 185. sqq. ut & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 26. p. 188. sqq. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 353. sq. & ZORN. p. 230. item CHARAS, *Pharm. Reg.* Tom. I. p. 232. ubi cortici Winterano easdem plane virtutes adscribit, quas vulgo Auctores tribauerunt vero Casto, supra laudato.

CAPUT VIII.

DE LIGNIS ET VISCIS.

ALOEES
* * * *
ALOES, Agallochum, Xyloaloës, *le Bois d'Aloës*, *Paradies Solz*. Sunt fragmenta lignea & resinosa, cujusdam arboris, quæ in regnis Siamensi, Cambodiæ, & Sinensi propeminat, atque idiomate Siamensi, *Kissina*, Latine vero *Arbor Aquila*, & *Aloës* dicitur, & nondum satis cognita est. De his vid. URSINI, *Arboret. Biblic. Sect. V. Cap. 43. pag. 562. seqq.* SALMAS. de *Homonym. Hyles Jatr. Cap. 6. pag. 7. Jo. Bod. a STAPEL, Comment. ad Theophrast. Hist. Plant. Lib. IX. Cap. 7. pag. 1028. sqq. HILLERI, Hierophyt. Part. II. Cap. 34. pag. 197. sqq. HEUCHER. Opp. Med. Tom. II. p. 957. seqq.* & ut alios plures jam taceam, potissimum *Cl. Olavi CELSII, Hierobotan. Part. I. p. 135. seqq.* Lignum ex vetustate arboris, fragrantem demum odorem nanciscitur; odor namque in succo resinoso tam diu delitescit, donec arbor marcescat, & putredine vitietur, ubi tandem succus partes quasdam ligni occupat, & circa nodos præsertim copiosius condensatur. Hæc fragmenta resinosa peculiari nomine *Calamba*, vel *Calambac*, insigniuntur; reliqua vero hujus arboris frusta *Kissina*, adpellantur. Agallochum verum & genuinum rarissime vel nunquam ad nos transfertur; nam apud ipsos Indos in tanto pretio habetur, ut non, nisi pondere argenti conduplicato, vendere soleant. Id, quod huc advehitur, spurium est, & perhibente RUMPHIO, ex ea arbore colligitur, quam incolæ & nautæ excœcantem nominant. Arbor excœcans, succo lactescente scatet, & est species Lathyridis arborecentis, fructusque triquetros proferentis, qui baccas Lathyridis, vulgo Cataputia dictas, simulant; arbor hæc deformis, in locis & littoribus desertis tantum nascitur, & excœcantis nomen accepit, quia illius succus lactescens, oculis casu inspersus, dolores magnos concitat, & nisi confestim succurratur, cum summa mordacitate & inflammatione, penitus planeque excœcat. Conf. RUMPHIUS, in *Ephem. Nat. Curios. Dec. II. Ann. 3. Obs. 22. p. 74. seqq.* In hujus perniciosæ arboris caudicē & radicū cavernis hoc lignum odorans reperitur. Crescit circa Amboinam in Insulis, & in frustis diversæ magnitudinis ad nos transvehitur; ex his fragmenta solida, densa, resinosa, nigro-purpurea, ponderosa, amara, & quæ vel perfricando, vel concremando, odorem fragrantem spargunt, seligenda sunt. Hoc lignum, si cum debita aqua quantitate, methodo chymica, per vesicam destilletur, oleum fragrantissimum, quod camphora instar albescit, & facillime in spiritu vini dissolvitur, exhibet, æst parva quantitate. Lignum Aloës calefacit, & cerebrum, cor, utrumque confortare creditur; vim tamen inebriantem exerit, præsertim, si delicatioribus, largius, quam par est, exhibeatur. Conf. huc imprimis Sam. DALE, *Pharmacolog. Part. II. p. 470. sqq.* & maxime Joh. BAUHINI, *Comment. d. Agallocho*; ut & ZORN. p. 24. sqq. per quam copiose; item Cl. GEOFFROY, *Mat*

Med. Tom II. Sect. I. Cap. III. Artic. I. p. 213. sqq. Speciatim autem doctissima *Joh. Ehrenfried. REINBOTH*, *Dissertatio de Agallocho*, sub Præsidio *Eyselii*, Erfurt. 1712. primum habita, quæ recusa extat in *Mantissa Exoticorum*, ad *VALENTINI*, *Museum Museorum*; p. 591. sqq. quod ipsum vid. pag. 179. seq. item *CARTHEUSERI*, *Fund. Mat. Med. Part. II. p. 137. sqq.* De oleo vero Aloës præstantissimo & analeptico summo, vid. *HOFFMANN. Obs. Phys. Chym. 4. Lib. I. p. 18.*

LIGN. ASPALATHUM officinale, Aspalathus, C. B. *le Bois d'Aspalat, Rhodiser Dorn*. Sunt fragmenta ligni exotici, resinosi cujusdam, ligno Aloës, sive Agallocho leviora, laxiora, & pallidiora; arbor non dum satis cognita est. Fragmina ex India orientali advehuntur, progerminant quoque, ut dicitur, in Istro, Nisyro, Cypro, Rhodo, Syria, & alibi, & sæpissime Aspalathum pro Agallocho, & vice versa Agallochum pro Aspalatho venditur. Vid. *Sam. DALE, Pharmacologia Pars II pag. 471. & VALENTINI, Hist. Simpl. Ref. Lib. II. Sect. IV. Cap. 7. p. 180.* præsertim *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 218. sqq.* item *SALMAS. Exercit. Plin. p. 282.* uberrime vero, de *Homonym. Hylæ Jatr. Cap. 84. p. 110 sqq.* & *Joh. Bod. a STAPEL, ad Theophrasti Lib. IX. Hist. Plant. p. 1026. seqq.* aliique; sed nondum tamen lis illa plane compolita. *Easdem, cum Agallocho, vires habet, sed paululum debiliores.*

BUXI arborescentis, *le Bois de Buis, Buxbaumholz*. Arbor sponte nascitur in Italia, Galliæque Provincia; sed apud nos in hortis colitur. Refertur ad arbores bacciferas, fructu per maturitatem sicco. Flores, basin fructuum excipientes, pentapetali sunt; fructus tricuspidalis, in tres capsulas interne divisus est, quarum quælibet bista semina lucida tuetur. Folia parva sunt, & perpetuo virent. Lignum ponderosum, durum & flavum est. *Virtutes cum ligno sancto, vel Guajaco communes habet; Antimagicum quoque censetur, imo & Antaphrodisiacum.* Vid. *PAULLINI, Obs. Med. 51. Cent. IV. p. 469. seqq.* & *Sim. PAULLI, Quadripart. Botan. Class. II. p. 37.* & potissimum *ZORN. p. 149. seqq.* item *GEOFFROY Mat. Med. Tom. III. p. 237. seqq.* ubi plura. & *BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 76.* ut & *TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 405.*

COLUBRINUM, sive Serpentarium officin, *le Bois Couleuvré, Schlangenholz*. Est radix lignosa, arboris Timorensis, Solani arborescentis Indici; foliis Napææ, sive Oenopliæ minoribus; floribus parvis, in umbellam dispositis; fructu rotundo, duro; seminibus orbiculatis, compressis. Hæc Semina Nuces Vomiceæ minores, sive *Scheru Katuvalli-caniram*, Horti Malabarici, dicuntur, & sub cortice fusco-ferrugineo, hinc inde maculis cinereis, aut albicantibus notato; solidam, ponderosam, acrem, & amarissimam, sed nullius plane odoris materiam comprehendunt. Non cariosum, sed grave atque amarum sit, quod eligas. *Huic ligno vis specifica adversus serpentum, & quorumvis animalium venenificorum morsus, adseritur; vermibus & febribus intermittentibus quoque opponi solet.* Teste *BONTIO. Animadvers. in Garc. Cap. 44. p. 40.* & *Joh. Broen. item BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. p. 206.* Nonnulli adseverant, quod
hoc

hoc lignum potentia virulenta, & soporifera pradicum fit. Conf. *Ant. de HEIDE, Cent. Obs. Med.* 53. Mitius tamen de eodem, imprimis satis exsiccat, ac provide, minori- que dosi exhibito, sentit laudatus CARTHEUSERUS. *Fund. Mat. Med.* p. 158. *Interim fructus, quem hac arbor profert, clare satis indicat, quod cum hoc ligno cautius agendum sit.* Vid. *Cl. CARTHEUSERI Dissert. de Ligno Colubrino &c.* item in *Hand. Mat. M. d.* Part. II. Sect. XII. Cap. 21. p. 156. sqq. ZORN. p. 394. DALE, *Pharmacolog.* Part. II. p. 440. HERMANNI *Cynosur Mat. Med.* Part. I. Cap. 3. p. 234. seqq. VALENTINI, *Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. IV. Cap. 18. p. 191. & *Nehem. GREW Museum Reg. Societat.* Part. I. Sect. I. Cap. I. pag. 181. ut & *Salmas. de Homonym. Hyles Jatraca,* Cap. 83. pag. 114.

LIGN. CUPRESSINUM, Cupressi officin. *le Bois de Cyprès, Cupressen* Solz. Arbor Cupressus est conifera, brevibus foliis, acutis, in squamas abeuntibus; floribus amentaceis; fructu, sive cono, ex clavatis, lignosis tuberibus, in globosam formam compactis, composito; nucleis angulatis, acuminatis, parvis. Apud nos in hortis fovetur, sed in regionibus calidioribus sponte nascitur. *Lignum sudoriferum est ac diureticum; vimque refrigerantem, fuscantem, & adstringentem exerit, atque in decoctis usurpatur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 385. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 575. & ZORN. p. 248.

EBENUM, offic. *Ebene, Ebenholz.* Est omnium lignorum ponderosissimum, & lapidis quasi instar durum; hinc ab hebraico vocabulo *Eben*, quod lapidem significat, indigitatum fuisse, nonnulli autumant, quam tamen etymologiam ægre admodum admittent Hebræam linguam probe edocti, quibus quippe cognitum, Ebenum, se rectius, Hebenum, non posse derivari ab *Eben*, sed potius deduci debere a voce *Habnim*, seu *Hobenim*, EZECH. XXVII. 15. qua ipsa solida & pretiosa Hebeni ligna denotari, fuisse, docte & solide ostenderunt, *Sam. BOCHARTUS, Hieroz.* Part. II. Lib. I. Cap. 10. p. 140. seqq. HILLERUS, *Hierophyt.* Part. I. Cap. 51. p. 457. sqq. FULLEUS, *Miscellan. Sacr.* Lib. VI. Cap. 14. pag. 148. seqq. item URSINI, *Arboret. Bibl.* Sect. V. Cap. 45. p. 572. sqq. aliique, quibus suo assensu merito accedit *Cl. CELSIUS, Herboran.* Tom. I. p. 327. Plura vero de Hebeni ligni differentia, natura, pulchritudine, pretio, pondere, & usibus variis, docte, eximie & operose disputarunt *Cl. SALMAS. Exercit. Plinian.* pag. 725. sqq. & p. 732. sqq. item *Joh. Bod. a STAPEL, in Comment. ad Theophrast. Hist. Plant.* Lib. VI. p. 357. seqq. Arbor Ebeni C. B. in India nascitur, & inter pruniferas pertinet. Folia juglandinis paululum minora sunt, sed pinnata, & colorem prassinum referunt. Fructus oblongus, viridis, & edulis est, & mala perfica simulat. Med. tullium arboris. optimum est. *Virtutes cum ligno Guajaco communes habet. usus vero magis mechanicus est, quam medicus.* Vid. BOECLERI, *Cynosur Mat. Med. Herman. Contin.* p. 156. sq.

GUAJACUM officinale, Lignum Sanctum, *le Bois de Gayac, le Bois saint, Sranzosen* Solz. Est lignum solidum, densum, ponderosum, resinolum, colore

nigricans, sapore amarum, acre, atque odore haud ingratum. Inter plures arborum Guajaci species, illa officinis nostris lignum suppeditat, quæ folia habet subrotunda, pinnata, pari numero, lentisci ad instar, amœne virentia, florem vero roseum, pentapetalum, album, pistillumque stiliforme, rectum & longum; fructus pauculum compressus & cordiformis est, loculisque duobus distinctis, quorum alter nucem durissimam ovatam complectitur, alter vero plerumque vacuus atque inanis permanet. PLUMIER. *Nov. Gen. Plant.* hanc arborem *Guajacum*, flore sinbrino, cœruleo fructu tetragono, describendo notavit. Advehitur ex Jamaica, Hispaniola, aliisque Americanis regionibus. Matrix, sive pars interior, eligenda est, non pars illa exterior, quæ prior, corticosa, resinosa & fusco-cinerea est. *Vim a que virtutem siccantem, sudorem & urinam propellentem, sanguinemque mundificantem possidet, speciatim vero luti venereæ opponitur.* Vid. BOERHAAVE, in laudata jam *præfatione Scriptoribus Aphrodisiacis præmissa*, item *Elem. Chem.* Tom. II. p. 204. imprimis autem bini egregii tractatus *Consulvi FERRANDI*, Owientensis Hispani, de *Ligno sancto*, seu Guajaco, qui extant in dicta *Sylloge magna Scriptorum Aphrodisiacorum & Antaphrodisiacorum* ubi & alii scriptores de hoc Ligno sancto contra morbum profanum imò detestabilem, conjunctim habentur, quos inter eminet imprimis Celeberrimus ille Poëta ac Philosophus *Ulric Huttenus*, ipse hujus Ligni salutaris in se usum expertus, cum in castris venereis nimis strenue, sed sine gloria, militasset, & loco optimæ prædæ, scœdissima ulcera retulisset. Vid. & FRIDERICI, Agnati quondam nostri, *Dissert. singularis de Guajaco*, item *Alphonf. FERRI & Demet. CANEVARI* de eodem Ligno salutari, *amplissimi Tractatus*. Add. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 18. p. 131. sqq. & imprimis ZORNII *Botanolog.* p. 336. seqq. ubi infinitos fere Auctores producit, qui de miris Quajaci virtutibus tractarunt; quibus adde LOESEKE, *Mat. Med.* p. 181. sqq.

LIGN. JUNIPERINUM, *le Bois de Génieuvre, Wachholder, Holz*. Estradix resinosa, odora Juniperi officinalis, fruticosa, vulgaris. *Vim sudoriferam & diureticam exerceat; In decoctis propinatur, contra lymphæ & catarrhales morbos; etiam ad suffusus adhiberi solet.* Vid. hic WILHELMII, *Dissert. de Junipero*, Argent. 1715. & KLEINII, *Dissert. de eodem argumento*, Altorf. 1719. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 20. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 639.

LENTISCINUM, *le Bois de Lentisque, Mastich, Holz*. Hoc lignum nodosum, non adeo ipsiûm, interne album, sed externe cinereo cortice obductum est, nec non saporem & odorem resinosum prodit. *Lentiscus officinæ; Lentiscus vulgaris* C. B. Arbor Mastichen fundens, gaudet foliis pinnatis, in extremitate costæ, sine impari. Flos ex foliorum alis egrediens, si mas sit, amentaceus, si vero femina, calice trifido, minimo, adparet. Fructus unicus, in nuceo glabræ consistit. Copiose nascitur in Insula Chio, Cypro, Candia, aliisque maris Aegæi intulis, ut & Syria, Hispania, Lusitania, Gallia & Italia. Florescit Mensibus Martio & Aprili. Vid. huc imprimis TÔURNEFORT. Tom. II. *Itiner.* Epist. 9. p. 68. sqq. qui ipse in Insula Chio, harum arborum Lentiscinarum uberrimum proventum præsens observavit, conf. GEOFFROY, *Mat. Med.*

Tom. II. p. 544. & CARTHEUSER. loc. cit. p. 148. Ponderosum & resinosum optimum censetur. Indolem siccantem & adstringentem obtinet, urinam pellit, dentes vacillantes firmat, & in decoctis, contra fluxiones sanguinis & alvi, nec non procidentiam uteri & ani adhiberi solet.

LIGN MOLUCCENSE Pavana, vel & per literarum metathesin aliis *Pavana*, le Bois des Moluques, Mollucanisch Purgierholz. Est leve, spongiosum, pallidum, & exili cortice obductum; nullum prorsus odorem spargit, sed acrem nauseosum saporem gustui imprimit. Ex arbore Ricino, fructu glabro, Grana Tiglia, officinis dicta, foliis Malvæ, cortice nigeillo, molliore hoc lignum, ab incolis Pavana dictum, colligitur. Cadel Avenacu Hort Malabar. Colitur in regione Malabar, & isthinc ad nos advehitur. Vid. plura de hoc Ligno Moluccensi, in DALEI. Pharmacologia, Part. II. p. 128. seqq. & HERMANNI Cynosura Mat. Med. Part. I. Cap. 3. p. 239. seqq. item in VALENTINI Historia Simplicium reformata, Lib II. Sect. IV. Cap. 18. p. 191. Recens acriter purgat, & feram educit; nunquam vomitum concitat, & ob nimiam, quam possidet, acrimoniam pruritum & inflammationem ani causatur. Mitius agit, & sudorem movet; si probe exsiccatum, & non nihil inveteratum sit. Usus præcipuus est in morbis chronicis, febre quartana, & hydropse. Hypercatharsis, & pruritus ani, quos hoc pharmacum excitavit, facili negotio, per cremorem oryza & avena adhibitam, arcentur. Ad capiendas aves, quoque adhiberi solet; nam ex templo concidunt aviculæ, quam primum de frumento quæpiant, cui hujus ligni pulvis intermixtus est, comedant. Hinc clarum satis est, quod hoc ligno cautius utendum sit. Vel robustissimo satis est, si a granis quatuor ad decem, ex juscule carnis exhibeatur.

NEPHRITICUM, le Bois neyhritique, le Bois violet, Griesßholz. Vocatur quoque a nonnullis Sandalium cœruleum, quia aquam puram cœruleo colore imbuat. Durum, solidum & grave est, colore fusco adparet, ac saporem acrem aromaticum prodat; colligitur ex ea arbore, quæ secundum HANS SLOANE, Hist. Nat. Jamaic. dicitur: Acacia arborea, major, spinosa, pinnis quatuor majoribus, subrotundis, siliquis varie intortis; magnitudinem pruni vel pyri æquat, folia pinnata, flores papilionaceos, & siliquas bivalves, crassas habet, quæ in extremitatibus latæ sunt, & semina reniformia suo complexu fovent. Ex Mexicano regno, quod Americanorum regnorum nobilissimum est, advehitur. Vid. HERMANNI Cynosur. Mat. Med. p. 112. Valentin. Pomet. & alios. Pars interior, sive medullium fuscum, in usum accersitur, rejecta exteriori parte, quæ corticosa & alba est. Vicia renum corrigere, calculum comminuer, propellere, & urinam movere creditur, si in infusis vel decoctis exhibeatur. Fucundum spectaculum videbis, si hoc lignum aqua limpida immittas; nam aqua hoc ligno imbuta versicolor evadit, prout hoc vel illo situ spectatur. Conf. Cl. CARTHEUSERI Dissert. de Ligno Nephritico &c. quem & vid. in Fundam. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 21. p. 150. lqq. ut & ZORN. Botanolog. p. 395.

LIGN. RHODIUM, Rosaceum, Cypreum, Rhodoxylon, le Bois de Rhodes,

de Chypre, de Rosas, Rosenholz. Est radix lignosa, dura, contorta, nodosa & resinosa, quæ saporem sub-amarum, ac odorem roseum premit. Quæque *Aspalatum* colore buxi C. B. dicitur. Existimant nonnulli, quod ex hac radice, planta illa, papilionaceo flore, & siliquoso fructu, progerminet, quæ C. B. *Cytisus incana*, *siliquis falcatis*, nuncupata fuit. Ex insulis Canariensibus; item Rhodo, Cypro, & aliis, ad nos advehitur. Ponderosum, resinosum. & quod odorem roseum spargit, seligendum est. Urinam movet, atque sudorem excitat; rarius tamen in usum internum adhibetur, nisi interdum decoctis lignorum intermiscetur, quæ ad mundificandum sanguinem præscribi solent. Externe vero ad odoramenta frequentissime accersitur. Vid. Job. CHAMBERS singularis Dissert. de Ligno Rhodio; præsertim autem GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 218. 199. ubi & de *Aspalatho* disseritur; de quo tamen longe diligentius fufiusque tractavit SALMASIUS de *Homonym Hyles Jutrica*, Cap. 84. p. 114. 199. Ubi plura de differentia Ligni Rhodii & *Aspalathi*, licetque ac dissensione inter eruditos Medicos & Botanicos inde orta, & diu acerrime acta, nec tamen in hunc usque diem, plane pleneque composita. Conf. & præter *Valentin Hermannum*, & alios *Mat. Med.* Scriptores, Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 19. p. 142. 199.

SANCTUM officinale, quasi Guajacum propemodum sine matrice C. B. *le Bois saint, Poëssholz*. Hoc lignum sanctum viribus, odore atque sapore, ferme cum Guajaco coincidit, sed colore & pondere, ab illo distinctum est, albidius namque adparet, leviusque deprehenditur. Arbor, quæ illud suppeditat, *Jasminum Americanum* vulgo dicitur, cum tamen rectius *Evonymo* affinis occidentalis, alais Rusci foliis, nucifera, nuncupanda sit. Idiomate Indico *Huataton*, insignitur nomine. Adfertur ex America. *Vires cum Guajaco communes possidere creditur. Guajacum potentiore tamen virtute gaudet.*

SANDALINUM album, Santalum album officinale, Sandalum album, *le Bois de Santal blanc, weisses Sandelholz*. Est durum, solidum, pallidum, nec non odore cremati, o. saporeque sub-amaro gratum. Arbor, ex qua colligitur, baccifera est, foliis pinnatis, floribus cœruleo-nigrescentibus, fructu per maturitatem nigro, magnitudinem cerei æquante. Ex Indiæ orientalis insula *Timor* advehitur. Hanc arborem Indi *Sercanda* vel *Chandama* nominant. Vid. SALMAS *Exercit. Plinian.* p. 726. & quid contra monet GEOFFROY, de *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. p. 239. ubi in seqq. plura de his tribus Lignis Santalinis; ut & apud ZORNIUM, p. 604. 199.

SANDALINUM citrinum Santalum citrinum officinale, *le Bois de Santal citrin, gelber Sandel*. Colore, densitate, pondere, sapore, odore, virtutibus & pretio, præceteris præterat; una eademque quidem arbor, Timorensis scilicet baccifera, ab Indis *Sercanda* dicta, utrumque horum suppeditat. Pars interior, sive medullium, quod flavius est, Sandalinum citrinum dicitur; pars vero exterior, quæ corticosa, sed omnis medullosa ac resinosa materia penitus expers est, Sandalinum album autem, & non raro in Cylindraceis segmentis ad nos transfertur. *His Sandalinis vis cardiaca, &*

hepatica a nonnullis adferitur, & ad lymphæ vitia, in decoctis, præscribi solent. Vid. CAR-
THEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Cap. 19. p. 144. sqq.

SANDALINUM rubrum, Santalum rubrum officinale, *le Bois de Santal rouge*, *rohes Sandel Holz*. Est pars interior, sive medullium arboris, ab omni cortice liberatum, rubrum, ponderosum, fibrosum, densum, saporeque adstringente præditum. Arbor, quæ nobis hoc Sandalinum rubrum suppeditat, est species ligni Brasiliensis tinctorii, & arboris, folio pinnato, flore papilionaceo, siliqua bivalvi, Seminibus reniformibus. Ex Orientalis & Occidentalis Indiæ regionibus advehitur. *Vim fccantem & adstringentem exerit. Medicis, pariter ac tinctoribus officia præstat.* De Resina Santali rubri elegantissimi coloris sanguinei, vid. HOFFMANNI, *Obs. Chem.* p. 64. & ex hoc CARTHEUSERI, *Rud. Mat. Med.* p. 461. & *Fund. Mat. Med.* Part. II. Cap. 19. p. 498. sqq. de ipso Ligno Santal. Rubro.

SASSAFRAS, Lignum Parvanum Indorum, Winanck Virginienfium, J. B. *le Bois de Sassafras*, *Sassafras*, *Genchel Holz*. Est radix arboris cujusdam lignosa, levis, exilis, colore pallido, nonnunquam & cinereo adparens, nec non sapore acri, subdulci, & odore, fœniculi instar, aromatico, prædita, corticeque tenui, foris cinereo, intus ferrugineo, vestita. Procrevit ex hac radice Arbor *Laurus*, *foliis integris & trilobis*, quæ in Hort. Cliffort. *Sassafras & Cornus mas odorata*, folio trifido, margine plano; ab incolis vero *Pavana* dicta. Mediocri magnitudine adsurgit; fructus calycibus, acetabuli instar, concavis, insident; folia angulosa, & tubtus cinerea, perpetuo virent; flosculi lutei, ex sex petalis ovatis, acuminatis, novemque staminibus constantes racematim congesti sunt. Fructus in parvis baccis consistit, quæ per maturitatem nigricantes, & flosculorum more, racematim congestæ adparent, unicuique semen, nucem videlicet ovatam, & acuminatam complectuntur, in qua nucleus ejusdem formæ delitescit. Copiose nascitur in Virginia & Florida, unde etiam advehitur. Odorum, & quod in parvis segmentis, cortice adhuc obductis, consistit, eligendum est. *Ad vitia Lympha, catarrhos, arthritidem, fluorem album, & alios id genus morbos, commendari solet. Usus est in infusis atque decoctis.* Vid. Guil. PISONIS *Hist. Nat. & Med. Ind. Occident.* Lib. IV. cap. 18. p. 146. imprimis autem Joh. NEANDRI *Sassafrasologia*, jam in antecedentibus merito laudata, ubi de cortice hujus salutaris Ligni mentio fuit facta. Conf. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 18. pag. 128. sqq. & ZORN. pag. 609. item LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 192. sqq.

SUBERIS, *le Liege*, *Pantoffel Holz*, *Rord.* Est cortex arboris cujusdam, quæ foliis non acuminatis, sed tamen perpetuis viret; refertur ad species quercus, & solo cortice crassiore ab illis discernitur. Occurrit in Hispania & Italia. *Virtute adstringente præditum est, sed magis in usus mechanicos, quam medicos accersitur; præsertim ad vitra obturanda adhiberi solet. Suber in carbonem concremat, in colorem nigrum abit, qui Hispanicus dicitur.*

V I S C I, Viscus, vel Viscum, *le Gui*, *Mistel*. Est planta parasitica, fruticosa, aliis arboribus innascens; folia ejusdem sunt conjugata, angusta, oblonga, semperque virentia; flores in perianthio tetrasphylo, monopetali, patentes, semiquadrifidi, & feminei una cum masculinis, in eadem planta adparent. Bacca ovalis, alba, & unilocularis est, semenque unicum, cordiforme complectitur. Hæc descriptio, in quascunque Visci species, quæ arti Apollineæ inserviunt, apte quadrat. Vid. huc imprimis *TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 371. 199. & ZORN. Botanolog. p. 705.* Sunt vero:

VISCUS Betulæ, *le Gui de Bouleau*, *Birkens-Mistel*. Vid. *Rud. Jac. CAMERARII Dissert. de Betula*, ubi & plura de hoc decantato nimis *Betula Visco*. Add. *ZORN. p. 129.*

CORYLY, vel Corylinus, *le Gui de Coudrier*, *Hasel-Mistel*. Vid. *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. p. 366. & imprimis ZORN. p. 232.*

QUERCINUS, *le Gui de Chene*, *Eichen-Mistel*.

SALICIS, *le Gui de Saule*, *Weiden-Mistel*.

TILIÆ, *le Gui de Tillau*, *Linden-Mistel*.

Vix ulla pulveris Epileptici descriptio prostat, cui aliquis Viscus non intermixtus sit. Quernus præprimis in usum acceritur; alii Corylinum, alii Tiliaceum præferunt. *Quernus veteribus remedium polychrestum fuit, cui & nostro ævo, in morbis lymphæ, locus adhuc, & honos interdum conceditur. Antepilepticum est, & diureticum; in arthritide, catarrhis, alvi mensiumque fluxu nimio, vel in decoctis, vel in pulvere cum successu exhiberi solet.* Conf. huc imprimis *BAJERI & KOELDERERI Dissertationes de Visco*. Speciatim vero de *Visci querni admiranda virtute*, præcipue antepileptica, tractavit *Adamus a LEBENWALD*, in *Ephemerid. Nat. Curios. Decur. II. Ann. II. Num. 109.* Præsertim vero *COLBATCHIUS*, singulari Dissert. laudata quoque a *Cl. CARTHEUSERO, Fund. Mar. Med. Part. II. Sect. XIII. cap. 17. p. 484.* qui ipse ibi fatetur, singularem Visco inesse virtutem contra infantum tormina, Asthmata convulsiva, Choream S. Viti, Epilepsiam, aliasque id genus convulsiones; quod nempe prius, variis exemplis & experimentis demonstraverat laudatus *Colbatchius*, & in *Notis Dieter. Wesel Lindenius*, quibus adde præsertim *Cl. VOGELII Bibl. Med. Part. IV. Sect. XI. pag. 363. & Cl. LOESEKE, Mat. Med. p. 420.* ubi ad ipsam suam experientiam ingenue provocat, in binis miserrimis subjectis epilepticis, ope istius Visci, cum exoptato successu, institutam; quod ut tempus futurum ulterius & uberius confirmet, in communem generis humani utilitatem, serio seduloque optamus. Conf. *ZORN. p. 705.* Scrupulum enim haud exiguum adhuc injicit Medicus, & doctrina, & experientia, & fide denique longe celeberrimus, *Rich. MEADE* in *Comment. de Morbis Biblicis, Cap. X.*

p. 89. ita aperte scribens: *Celebratum a longo tempore, Viscum Quercinum, inutile lignum esse, jam dudum experientia compertum habeo. Neque id mirum, quum gustatu, vel odoratu, vix quidquam virtutis in eo deprehendatur, & Druidarum veterum religioni commendationis sua originem unice debeat. Quo circa inter frivolas res istas numerari oportet, quas vana superstitio in Artem medendi invexit: Nisi forte salcem auream, qua demerebatur, candidam Sacerdotis Vestem, Taurorum candidi coloris sacrificia, & alia id genus inania, ad sanandum, conferre aliquid, sibi quis persuasum habeat. Hæc ille, sapienter non minus & acute, quam confidenter, &, ut videtur quidem, forsan etiam solide. Quis igitur hic iustam ferat sententiam, nisi experientia ipsa, & quidem longa & solertissime explorata? Ego certe hic ἐπεχω.*

CAPUT IX.

DE GUMMI ET RESINIS.

AMMONIACUM Gummi, la Gomme Ammoniaque, Ammoniac. Est concretum gummosum & resinosum, ex magna quadam planta ferulacea guttatim exstillans. Adfertur ex India orientali, atque Aegypto. Nomen accepisse fertur a Jove Hammone, quia circa Templum Jovis Hammonis in Lybia, copiose olim hæc planta gummiifera nata & observata fuit. De Gummi Ammoniaco Veterum vid. plura apud SALMASIUM, de Homonym. Hyl. Jar. Cap. CXI. p. 189. sqq. Quod Olibani instar granulatum, condensatum, & ab arena, quisquiliisque quibusvis probe liberatum est; externe flavum, interne candidum asparet; odorem gravem, ex Castoreo & Allio mixtum spargit; saporem amarum, paululumque acrem prodit, & denique contrectando inter digitos mollescit, eligendum est. Vid. plura apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 602. sqq. & CARTHEUSER, Funt. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 29. p. 238 sqq. & imprimis ZORN. pag. 57. sqq. & LOESEKE, Mat. Med. p. 532. sqq. Vim emollientem, resolventem, digere-rem & maturantem possidet; alvum moxet, & tam interne, quam externe cum successu adhibetur.

ANIMI & Animæ, anime, rectius tamen Gummi Aminæ, vel Aminæ, scribendum esse, multis ostendere studet Ol. BORRICHIUS, Tractat. de Lingua Pharmacop. la Gomme Animé Est resina arida, friabilis, parumper transparent, externe albescens, interne pallescens, saporemque terebinthinaceum patefaciens. Adfertur in frustis diversæ magnitudinis. Hoc gummi, si accendatur, totum deflagran-

do consumitur, & odorem fragrantem spargit, ob hancque causam gummi animæ dici, creditur. Arbor in nova Hispania & Brasilia nascitur, & ab incolis *Jeta-ba*, a Botanicis vero *Lebus peregrinus cartilaginifus*, *phascolo nigro*, *puniceo annulo cincto*, vel *arbor siliquosa animifera Brasiliana*, & a PLUMIER, *Courbaril bifolia*, flore pyramidali, vocatur. Dividitur vero in Orientale & Occidentale; Hoc ex Virginia, Nova Hispania, & Brasilia adfertur, uti modo dictum est; illud autem, Orientale nimirum, quod Occidentali pellucidius atque candidius reperitur, vel quandoque etiam loco coloris albicantis, rufescentem obtinet, in Aethiopia, ex arbore, occidentali animifera analogo, effluit, rariusque, quam præcedens, ad nos defertur. Verba sunt Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 32. p. 258. sq. Vid. & GEORFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 512. sqq. ubi plura. Resolvit, attenuat, nervosque roborat. Externus est usus: adhibetur in Emplastris, contra capitis atque nervorum affectus. Vid. ZORN. Botanol. pag. 69. & LOESEKE, Mat. Med. p. 454. vernices quoque ingreditur.*

ARABICUM officinale, Gummi, Senegal, Senica, la Gomme Arabique, Arabisch Gummi, Dinten Gummi. Est substantia gummosa, pellucida, pallida, quæ plane nullum spargit odorem, & fatuum ac viscosum saporem prodit. In globis, magnitudinem ovi columbini æquantibus, externe scabris, interne vero pellucidis claris, ex Guinea Africana ad nos transfertur. Perhibente RAJO, *Hist. Plant. destillat ex arbore, quæ Acacia Indica Farnesiana Ald dicitur. Gummi Arabicum verum, inciso frutice, ex Acacia Aegyptiaca, foliis Scorpionidis, flore luteo, ac siliquis albis compressis, vermiculatum exstillat, & vix unquam ad nos transmigrat. Cum eo vero virtutibus convenit gummi Senegal, quod purius est, copiosius occurrit, & pretio minori comparari potest; sine dispendio igitur, vero illo Gummi Arabico carere possumus. Eligatur purum, candidum, & pellucidum. Acremoniam lymphæ temperat, leniterque adstringit. Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XV. cap. 7. p. 565. sqq. & ZORN. p. 12.**

ASA dulcis, Benzoin, Benzoinum; Benzoë, le Benjoin, Benzoe, Wohlriechender Usant. Est resina arida & indurata, ex variis frustulis, diversorum colorum, in massam coacta, quæ suavem odorem, & acrem resinolam saporem prodit. Arbor, quæ Benzoin largitur, non solum in regnis Sumatra & Java, pariter in Siameni & Martabano nascitur, sed etiam in America, a BOERHAAVIO, sub nomine arboris *Virginiana Benzoinifera*. Curi vel Limonii folio notatur, in *Indice altero majore Plantarum Horti Academici Leidensis, Part. II. p. 259.* Eg egiam vero ejus formam plenius describit *δοξάνης* GRIMMIUS, in *Miscell. Acad. Nat. Cur. Germ. Dec. II. Ann. 2. Obs. 152. & Arent. SYLVIVS, apud VALENTIN. in India Litt. Epist. 31. p. 487. sqq.* Ex uno caliculo quadrifolio oriuntur filiculi tres, ad eundem ortum, qui singuli constant uno tubulo longiore, superius expanso in tumidum caput, quod in octo segmenta profunde dissinditur; intra hæc segmenta, adparent flamina breviter testiculata, & in medio tubo floris ovarium, quod longa tuba instructum est; sed omnia

Arcci-

hæccine quam minutula sunt. Vocatur quoque a LINNÆO, in *Horto Cliffort. Laurus*, foliis enervibus obverse ovatis, utrinque acutis, integris, annuisque. Hæc arbor, si incisione vulneretur, Benzoin hoc exstillando largitur. Optimum censetur, quod Amygdaloides nuncupatur, & maculis candidis, Amygdalarum instar, notatum, nec aliis heterogeneis rebus, ac inquinamentis adulteratum est, odoremque suavissimum expirat. Vim calefacientem, incidentem, attenuantem, & pneumonicam possidet, tussi, astmati, & catarrhis conducit; præsertim vero ad suffimenta adhibetur. Vid. post plures alios, CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 34. p. 267. lqq.* & imprimis ZORN. *Botanolog. p. 93.*

ASA foetida. Laser foetidum, Syriacum, l'Asa foetida, stinckender Usant, Teufels Dreck. Est concretum gummosum & pauculum resinofum, quod ex albescentibus, flavescentibus, interdum quoque roseis grumis, invicem commixtis, constat. Planta, ex qua promanat, Hingisch, vocatur, & est umbellifera, Levistico affinis, foliis Proniæ instar, ramosis, caule maximo, pleno, semine solitario, nudo, foliaceo, Pastinacæ, vel Brancæ Ursinæ simili. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 611. lqq.* Ubi copiose tractat de Silphio, seu Laserpitio, & ipsa Asa foetida, nempe post KEMPFERUM, qui omnium accuratissime, de utroque egit, in *Amanit. Exot. Fascic. III. Observat. 5. p. 535. lqq.* & ex eo Cl. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 30. p. 248. lqq.* item LOESEKE, *Mat. Med. p. 396. lq.* Multis quoque ex veterum mente, de Laserpitio & Asa foetida ac dulci, in utramque partem, disputat SALMASIUS, *Exercit. Plin. p. 244. lqq. & p. 255. lqq. & p. 720. lqq.* præsertim vero de *Homonym. Hylæ Jatric. cap. 96. p. 144. lqq.* copiosissime. Sola Persia, hujus plantæ patria est. Quæ in deserto circa Heraatum, & montibus vicinis nascitur, præ ceteris omnibus, liquore abundat, quem non per caules, nec sua sponte, sed per radicem incisione vulneratam emittit. Hæc radix magna, ponderosa, nuda, externe nigra, præcipue vero longævitate clara est; si quadriennio junior sit, parum lætescit, & nunquam incidendo vulneratur; quo annosior vero ac major existat, eo copiosius liquorem suum sauciata effundit. Latex primum ex vulnere limpidus & pinguis promanat, ac lætis florem simulat; sed si aëri & radiis solaribus exponatur, lentescit, ac colore subfusco amicitur. Ex nimio fœtore, qui aillii odorem proxime accedit, & mordaci acri sapore, virtutis notas, hujus Asæ foetidæ, intelligitur. Interne rarius adhibetur, nisi in torminibus calicis, & hydropæ præsertim tympanite, de quibus affectibus, ceu specificum ammandatur. Vid. KEMPFER. *Amanit. Exot. loc. cit. p. 543.* Communiter uterinis affectibus opponitur, & quoque antimagicum habetur, ac beneficiis ob stare creditur. Vid. plura de Asæ foetidæ virtutibus internis & externis, apud GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. pag. 621.* & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med. loc. cit. p. 251. lqq. & ZORN. p. 94. lq.* Externe contra languores nervorum, uteri, & lienis, in emplastris commendatur & adhiberi solet. Vid. infra, Part. II. suo loco, *Emplastrum foetidum Minsichri.*

ASPHALTUM, vide Marina.

BDELLIUM, *le Bdelium*, *Gummi Bdelium*. Lacrymæ arboris ejusdam, non satis hucusque cognitæ, nomine Bdelii insignitur. Arbor ipsa in Guinea, Arabia, Media, & India nascitur. Multus præcipue est in dirimenda hac lite, de differentia Bdelii Veterum & Recentiorum, SALMASIUS, de *Homonym. Hyles Jatric*. Cap. 109. p. 179. sqq. Nasci quoque in America arborem *Bdeliferam*, foliis quernis, spinis geminatis, ad ortum singulorum foliorum, exasperatam, non nulli perhibent. *Cl. ROYEN ex Pluken.* Arborem *Bdeliferam*, lactescen-tem aculeatam, foliis quernis, describendo nominat. In guttas, sive grana, hoc Bdelium concretum est, colore ferrugineo nigricante adparet, atque saporem & odorem myrrhinum prodit. Præferri & eligi solet, id, quod amarum, pellucidum, pingue & probe odorem est. *Cam Myrrha* coincidit. Ad emplastra nunnulla adhibetur, & Confectioni Mithridatii etiam intermisceri solet. Vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 622. sqq. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. p. 243. item ZORN. p. 120.

CAMPHORA, *Caphura*, *le Camphre*, *Campher*, *Kampfer*, *Rapfer*. Est substantia resinosa, vel potius oleum destillatum solidum, candidissimum, acre, amaricans; & graviter molesteque aromata quasi redolens; quæ HOFFMANNI fere est sententia, in *Obs. Chem.* 13. Lib. I. p. 50. & CARTHEUSERI, in *Pharmacolog.* pag. 123. ut & in *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 27. ubi perquam accurata Camphoræ descriptio habetur, ipse GEOFFROY autem nihil hic definit. Camphora, quæ in nostris officinis venalis prostat ex Japonia advehitur, & colligendo acquiritur ex *Lauro*, foliis ovatis, utrinque acuminatis, trinerviis, nitidis, periolis laxis Linnæi, vel arbore camphorifera, foliis laurinis, fructu parvo, globoso, calyce brevissimo. Vid. hac de re plura, apud KÆMPFERUM, in *Amœnit. Exot.* Fascic. V. Class. I. pag. 770 sqq. & in *Descriptione Japoniæ*, Part. I. Cap. 9. p. 128. item BREYNI, *Cent. Exotic. Plant.* Part. II. ex Ten RHYNE, *Obs. de Camphora*; & AREN. SILVII descript. apud VALENTIN. in *Ind. Litt.* Epist. 32. p. 488. ut & RUMPHII in *Austuar. Herbar. Ambin.* Folia hujus arboris, alternatim posita sunt, perpetuoque virent; flores, ex foliorum sede protuberantes, hexapetali, atque albentes adparent; fructus, sive bacca atro-purpurea calyci concavo insidet, pericarpio molli, saporem Camphorato Caryophyllaceum exprimente, prædita est, & nucleum bifidum, callosum, durum ac pinguem, corticeque fragili obductum, complectitur. Extractio Camphoræ per rusticos, in provincia *Sazuma* & in insulis *Gosho*, peragitur. Radices & ligna hujus arboris, in segmina & festucas fissa ac diminuta, cum aqua superfusa, in velica ferrea, superimposito, & stramine impleto alembico, coquunt, & deinde camphoram sublimatam, stramini adhærentem avellunt, ulterius purificant, & tandem, perhibente KÜNSTIO, in *Art. Phys. Med.* Vol. V. in vitro probe occluso, igne miti liquefaciunt, ac igne remoto, iterum congelare patiuntur, ut formam vitri orbicularem nanciscatur. *Camphora Borneensis*, optima ducitur; nativa namque est, & sine ulla destillatione, ex nudo arboris trunco eruitur, sed patriæ fines nunquam transcendit, quia ipsis incolis grata est, & pretiosa habetur. Vid. SALMAS. *Homonym. Hyl. Jatric*. Cap. 110. p. 182. ubi & in sequentibus plura de Camphora Veterum & Recen-

tiorum. Præter hanc arborem Camphoriferam, aliæ quoque plantæ complures occurrunt, quæ Camphoram elargiuntur. Radices arboris Cinnamomi, magnam Camphoræ quantitatem, destillando emittunt; Zedoaria quoque destillando, camphoræ aliquid prodit, sed parumper. Vid. BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Process. 26. p. 98. & *Hist. Plant.* Tom. II. p. 601. Camphora, quæ sine maculis candidissima, & glaciei instar pellucida adparet, & accensa ipsis in undis flagrat, ac deflagrando tota consumitur, seligenda & adoptanda est. *Calida, anodyna, & alexipharmaca est.* Creditur quoque vulgo, esse antaphrodisiacum remedium; sed vid. contra observatio singularis PAULLINI, de *Vano Camphora ad extinguendam Venerem, Usu, in Ephemer. Acad. Nat. Curios.* Ann. III. No. 235. Conf. & *Tim.* a Gûldenkleee, River. Rivin & alios. *Tam interne, quam externe in usum adhibetur. Interne a grano uno, usque ad tria dari solet. Plerumque cum nitro, & absorbentibus vel bezoardicis commiscetur.* *Celeb. Frid.* HOFFMANNUS, *Camphoram, cum Balsamo de Copaiva, commixtam, gonorrhæa; & cum Tincturis croci, succini, & Cort. aurantiorum, mensstruis suppressis, opponere ammandavit.* Ceterum de mira *Camphora Natura*, mirisque in arte medendi, effectibus, vid. *Gothofr.* MOEBII, *Anatomia Camphora*, item Ludov. GRAVII, *Epistola de Camphora Qualitatibus*, item *Joh. Fr.* GRONOVII, *Historia Camphora*, ut & WEDELII, MEISNERI, ALBERTI, GERIKII, HÆNELII, HEUCHERI, JUCHII, NEUMANNI, & SCHULZII, *Dissertationes de Camphora*; novissime autem *Cl. Balthaf. Ludov.* TRALLES, *Exercitatio, de Virtute Camphora refrigerante*, lectu omnino digna. Add. BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. I. Part. I. Process. 66. p. 214. sqq. & imprimis HOFFMANNI, *Obs. Chym.* XIII. Lib. I. pag. 48. sqq. item *Dissertat. de Interno Camphora, Usu*; Conf. *Cl. Büchneri Fund. Mat. Med.* p. 601. sqq. & imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 520. sqq. item CARTHEUSER, *Rud. Mat. Med.* pag. 325. & *Dissert. de Refrigerantibus* præcipie autem in *Fund. Mat. Med.* loc. cit. Part. II. p. 208. sqq. omnium vero diligentissime & copiosissime de Camphora egit: ZORN, *Botanolog.* pag. 156. sqq. & LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 161. sqq.

CANCAMUM quid sit, plane adhuc incognitum est. Alii *Laccam*; alii *Benzoin*; alii *Gummi Anime*, pro Cancamo habent. De hac differentia & controversia, pluribus late disputat SALMASIUS, de *Homonym. Hyles Jarrica*, cap. 93. p. 138. sqq. item *Joh. Bodeus* a STAPPEL, ad THEOPHRASTI, *Hist. Plant.* Lib. VII. pag. 836. sqq. vid. & VALENTINI, *Hist. Simpl. reform.* Lib. II. Sect. VI. cap. 5. pag. 254. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 512. & ZORN. p. 69. Ubi in compositionibus veterum, hujus Cancami mentio fit, plurimi, *Gummi Anima*, isthoc substituentum esse, suadent.

CARANNA. *La gomme caragne.* Est resina dura, tenax, & si recens sit, picis instar ductilis; si vero inveterata, & situ quasi corrupta, fragilis; colore viridi nigricante claret; ac sapore ingrato, amaroque, nec non odore fragrante, prædita, occurrit, præsertim si igni admoveatur. In frustis cylindraceis, foliisque juncis invo-

luta, ex nova Hispania adfertur. Arbor, quæ hanc resinam exsudat, *Caragna* vocatur, item *Arbor Infantæ*, & lingua patria *Quibuitl*. Illi folia oleaginea, in formam crucis, aptata; & fructus, sive baccæ oblongæ quaternæ, adscribuntur. *Vi calefaciente, & resolvente, hæc resina potitur, & externe in emplastris usurpatur.* Vid. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 31. p. 258. item *Valentini, Hermann.* & alios, laudatos a ZORNIO, pag. 165. add. LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 458. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 530.

CERASORUM Gummi, *Gomme des Cerisiers, Rirschen-Sarz, Rirschen-Gummi.* Totum in aqua dissolvitur, & cum Senica, vel Gummi Arabico, coincidit, ac defectu illius, in usum vocari potest. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. pag. 289. & ZORN. *Botanolog.* p. 188.

COLOPHONIA, *la Colophone, Spiegelharz, Gë'genharz, Colophonium.* Est pix sive resina abiegna, quæ lento igne, ad suam consistentiam friabilem, & colorem cogitur. Fit quoque ex residuo olei Terebinthinæ. Ab urbe Colophone, in Jonia, ubi olim parabatur, nomen accepit, & resina, vel pix Colophonia dicta est, & nostro adhuc ævo, pix græca dicitur. *Fumus hujus picis ad terebinthum, prolapsum ani, & providentiam uteri commendatur, emplastrisque intermiscetur. Vim succantem, & roborantem possidet.* Vid. ZORN. p. 2. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 504.

COPAL, Pancopal, *la Gomme Copal, Gummi Copal.* Est resina duriuscula, pellucida, albo-flavescens, & si prunis candentibus inspergatur, fragrans. Dicitur a nonnullis Succinum vegetabile. Arborem, ex qua Copal sponte destillat, consimilem esse Populo nigro, & in Antillis insulis copiose nasci, nonnullorum traditio est. A recentioribus Botanicis, RAYO, PLUCKENET, & Clayton, nuncupatur: *Arbor resinosa Copal fundens, Rhus vel Sumach Virginiana.* Forster, viginti species arborum Copal proferentium, enarrat. Hæc resina Copal ex suis arboribus defluens, sapissimè a vehementioribus imbribus, ad fluviorum ripas devolvitur; & cum speciem succini, obiter intuentibus, referat, inde forsitan factum est, ut succini vegetabilis nuncupatione, insignita fuerit. Americani omnes ferme resinas pelluentes, *Copal* nominare solent, testibus Guil. PISONE, in *Hist. Natural. Brasilia*; HERNANDEZ, in *rerum novæ Hispania Historia*, aliisque. Copal sua substantia non mere resinosa est, sed etiam gummosi aliquid tenet, unde difficillime dissolvitur. *Rarissime, vel nunquam in usum medicum adhibetur, nisi ad siffimenta. Frequentissime laciarum & vernicium confectio, intermiscetur, sed certam atque peculiarem solvendi methodum deposcit.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 515. sq.

ELEMI, *la Gomme Elémi, wild O-lbaum-Sarz.* Est resina semipellucida, pinguis, ex colore flavo albescente, ad viridem inclinas. in massam coacta, foliis arundinaceis involuta, odoreque suavi, vinoso prædita. Ex America, præsertim Brasilia & nova Hispania advehitur. Folia arboris Elemiferæ, pinnata, petiolis longis, ac penta-

phyllis instructa, perpetuoque virentia adparent; flosculi sunt tetrapetali, & verticillati; Fructus purpureus, pyriformis, minor. Arbor hæc, quæ Gummi, vel potius resinam Elemi, effundit, ab *Illustr. LINNEO*, in *Horto Cliffort.* dicitur: *Elemifera foliis ternatis*; a *Cl. van Royen*, *Frutex trifolius resinofus, floribus tetrapetalis albis, racemosis*; & a *Chabreo*, *Lentiscus Peruviana*. Alia quoque arbor, etiam si ab hac diversa sit, tamen a *Cl. BREYN.* *Prodrom.* II. appellatur *Elemi arbor ex Surinama*, *myrti lauræa foliis*; sed resina hujus, non pro vero, sed spurio Elemi agnoscitur; Id circo Gummi Chibou, la Gomme Chibou, in *Codice Parisiensi Pharmaceutico*, fol. 47. nuncupatur; a GRIMIO vero, in *Laborator. Cylonico* p. 108. vocatur potius *Kakuna Gbaha*. RAJUS in *Hist. Plant.* locum adducit ex BACCIO, de *Vinis apalis*, ubi Elemi, ex olea arbore vetusta, exsudasse mentio fit. Hæc forsitan Baccii observatio, animam præbuit, ut resina Elemi, nostro vernaculo idiomate, salutatum sit: *Wild Delbaum, Gummi*. Purum, odorum & pingue sit, quod eligas. *Digerit, resolvit, calefacit, & in vulneribus partium nervearum ac membranosarum, cum bono successu adhiberi potest. Usurpatur in Balsamis vulnerariis, atque Emplastris.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 531. sqq. CARTHEUSER. *Fundam. Mat. Med.* Part. II. pag. 259. item ZORN. pag. 274. & LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 535.

EUPHORBIIUM, *P Euphorbe, Euphorbium, ein scharffes Gummi*. Est substantia gummosa, quæ in guttis, sive granis pallescentibus consistit, & saporem nauseosum, acrem atque urentem prodit, odorem vero nullum. Colligitur ex planta Euphorbii, quam caules crassiores, spinis validioribus armati suffulciunt, qui in suis apicibus flores Tithymali tetrapetaloides protrudunt. Nascitur in regionibus Indiæ orientalis, etiam in Mauritania; unde *Tithymalus, Mauritanicus, Aphyllus angulosus, spinosus*, dicitur a BOERHAAVIO, in *Indice majore Plantar. Hort. Leidens.* Part. I. p. 258. Si hæc planta incisione vulneretur, succum suum lactescentem emittit, qui radiis solaribus condensatur. Quod albicans est, & in granis majoribus consistit, eligatur. *Vi exurente, ac inflammatoria pollet. Humores viscidos vehementissime fundit, atque educit, hinc nulli nisi hydropico fortiori exhiberi fas est. Hujus Euphorbii vehementia, succo citri, aliisque acidis corrigitur.* Vid. infra Part. II. *Euphorbii correctio.* & HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med.* Part. I. Cap. 8. p. 68. & WEDELI, *Amœnit. Mat. Med.* Lib. II. Cap. 4. p. 241. *Externe cariei ossium consicienda o. ponitur, quod multis egregie ostendit HILDAN.* Obs. 92 Cent. II. p. 378. sqq. Violentissimum & virulentissimum Euphorbium, nec magno Rege inventore, nec clari in arte Medici Euphorbi nomine dignum, (ut vulgo quidem traditur, de quo tamen adhuc valde dubitat SALMASIUS, Prolegom. ad *Hyl. Jatriam*, p. 4. sq.) Ob horribiles metuendosque, quas vel parvissima dosi, intus sumtum, edere solet effectus, rectius forte *εὐφοβέον*, seu *ἐπιφοβέον*, vocandum, atque hinc e penu pharmaceutica prorsus eliminandum, suos tamen, qui obsecro credat? suos tamen, inquam invenit etiam laudatores ac defensores. qui illud pro summæ efficacæ remedio, in morbis atrocissimis & fere deploratis, piget fateri, commendarent, veluti *Quercetanium, Rosincium, Wirthium, Massam, Helmontium, Sylvium, Alexium Pedemontanum*, aliosque, præsertim vero magnum GESNERUM, qui suam Antidoton an-

tilæmicam ex diro Euphorbio potissimum parabat, *Epist. Med. Lib. I. p. 15. & p. 30. seqq.* quæ tamen ipsa sic nova quasi antidoto indigere videbatur, hoc enim revera est κακὸν κακῷ ἰασθαι, καὶ πῦρ ἐπὶ πυρὶ δεδόναι, ut Græci scite dicunt, quos omnes vehementer laudat, & citatissimo gressu, ut solet, sequitur φιλοφάρμακος ille FRICCIUS, *Tract. de Virtute Venenorum medica. Cap. VII.* Sed solertiore experientia meliora in contrarium edocti. merito hic acerrime obnituntur, *Zwelfferus, Hoffmannus, Heerius, Wedelius, Timæus, Simon Paulli, Cartheuserus, Büchnerus*, & ut alios plures jam taceam, laudatos jam ingenti copia, a ZORNIO in *Botanol. p. 292. sq. imprimis Dan. LUDOVICI*, qui Euphorbium, in *Pharmac. Dissert. I. p. 116.* merito vocat, ringente licet frustra FRICCIO, *remedium violentissimum & semivirulentum* (imo rectius, totum quantum virulentum) *quod Medicum*, hac quidem cultiore tempestate, *vix amplius deceat*; quare, vere ita censente *Hoffmanno*, in *Clarif. SCHROED. Pharm. Lib. II. Cap. 73.* dignissimum sit, quod ob vim deleteriam, colliquativam, & causticam, penitus ex foro Medico & Pharmaceutico in exilium proscribatur, præsertim, quoniam nec per acida, nec per oleosa. aliave adjecta mitiora remedia, ita penitus corrigi possit, ut malignam suam indolem innatam exuat, quin potius, vel post crebram correctionem, ad sævum suum ingenium proterve redux, semper incorrectum & intractabile maneat. Namque æthiops nunquam albescit, nec atra nox in candidum diem convertitur, ut vulgo dicitur. Est enim nimis acre, & hinc nunquam interne adhibendum, nisi pro Equis, acute & facete sic judicante summo BOERHAAVIO: *Hist. Plant. Tom. I. p. 340.* qui tamen mox ibidem, ipsi usum externum in variis linimentis & unguentis recte haud abjudicat, quod & pari modo, *Schræderus*, ibique *Ettmüllerus, Scultetus, Cartheuserus, Büchnerus, Wekerus*, & alii allegati diligenter a laudato Zornio, probe fecerunt. Interne vero sumtum Euphorbium, semper est nec εὐφορβιον, nec εὐφορον, sed potius δυσφορον, imo sæpissime δανατηφόρον. Conf. *Ephem. Germ. Ann. 1. Obs. 34.* ubi plura de Euphorbio. item *Tim. a GÜLDENKLEE, Cas. Med. 7. Lib. VII. p. 313. & HILDAN. Obs. 92. Cent. II. WEDEL. Amant. Mat. Med. p. 241. & imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. p. 629. sqq. item ZORN. loc. cit.*

GALBANUM Gummi, le Galbanum, Galban, Mutter Gummi. Est succus gummosus, in grumos condensatus, paucioribusque particulis resinosis pernixtus, qui colore flavescente, subfusco, compareret, saporem amaricantem acrem prodit, atque odorem graviolem longe lateque disseminat. Carpitur ex *Ferula, Syriaca, Galbanifera, fruticosa*, foliolis pinnatifidis, pinnis linearibus, planis, trifidis. semperque virentibus. Radices hujus plantæ multum lactescunt, succoque exuberant; caules fungosi sunt, & medulla repleti; flores & semina, sub umbella, ovata, tenuia, perampla, & si matura sint, plerumque nigra adparent. Hæc planta a **TOURNEFORTIO** *Tom. I. Itinerar. Epist. VI. p. 292. & Institut. Rei Herb. 319.* vocatur: *Oreosolinum Africanum Galbaniferum.* Vid. & **GEOFFROY**, *Mat. Med. Tom. II. p. 631. sq.* his a *Rajo* hæc verba adduntur: *Frutescens anisi foliis.* *Tournefortius*, quem modo allegavimus, plantam describit: *foliis anisi similibus, longioribus tamen, & magis incis.* Addit flores luteos, semina plana, orbicularia, quibus hæc planta se distinguit a *Ferula*. Tota planta succo

lacteum gummosum turget, quem partim sponte, partem incisionibus vulnerata emittit; & si hic succus a solis radiis in grana coaguletur, optimum præbet Galbanum. Advehitur ex regionibus orientalibus, Arabia, Syria, & notissima Africæ promontorio Bonæ spei. Galbanum, quod in granis sive lachrymis consistit, & colore flavescente vel rufo adparet, eligendum est. *Vim emollientem, & maturantem exerit; ad menses ciendos, aliosque uterinos adfectus adhibetur, & præsertim emplastris intermisceri solet.* Vid. plura de Galbani natura & virtutibus, apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 631. seqq. & BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 105. item CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 29. p. 240. sqq. & imprimis ZORN, p. 298. fq.

GUAJACUM, *la Gomme ou Résine de Gayac, Stanzosenholz, Gummi.* Est substantia gummosa resinosa, friabilis, quæ colore viridescente fusco incedit, & saporem acrem prodit, sed nullum ferme odorem dispergit, nisi prunis candentibus injiciatur, ubi non ingrate fragrat. Hoc Gummi nativum est, & ex eadem arbore, qua lignum Guajacum exciditur, demanat; hinc plane diversum est a Resina, quæ ex ligno Guajaco, ope Spiritus Vini elicitur. Illud eligendum est, quod in minutioribus frustis adfertur, & corticibus Guajaci adhæret. *Vim incidentem, resolventem & attenuantem exerit, & in adfectibus catarrhalibus, Lue venerea, gonorrhœa, & scabie maligna, in forma pilulari, cum extractis appropriatis exhiberi potest, & solet, a granis quatuor, ad octo.* Resina Guajaci easdem virtutes possidet, iisdem adfectibus opponitur, eademque dosi porrigitur.

GUMMI Gutta, Gutta Gamba, Gutta Gambodia, Gutta & Gitta Gemu, Gummi de Goa, Gummi de Peru, Gamandra, *la Gomme gutte, Gummi: Gut.* Vid. GEOFFROY, Tom. II. *Mat. Med.* Sect. I. Cap. VIII. Art. III. pag. 679. seqq. & GRIM, *Laborat. Ceylon.* p. 105. seq. item LINNAEI, *Hort. Zeylon.* Class. XIII. 195. p. 87. Est succus gummosus, parum resinosus, inspissatus & flavus, quem suppeditat arbor illa Malabarica *Coddampulli*, sive, ut RHEDEUS scribit, *Coddompulli*, pomifera, foliis conjugatis binis, floribus tetrapetalis, in tummis surculis fructu mali Aurei æmula. Hic succus flavescens, qui ex trunco incisionibus vulnerato demanat, colligitur, & aqua pluviali, quantum satis est, a fecibus expurgatur, probeque liberatus, igne mitissimo, ne nigrescat, condensatur. Massa condensata, in formam cylindraceam, cerei instar, contorta, ad nos ex Malabarica, transmittitur. Gummi gutta, purum & a fecibus probe liberatum sit, coloreque aureo adpareat, quod eligas. *Acre est, valdeque per superiora & inferiora purgat; Hydropicis, & phlegmaticis a granis octo ad decem porrigitur; pictoribus vero plurimum conducit.* Vid. huc LOTICII Discursus de Gummi Gutta, laxativo Indico. Sed modice laudatus WEDELIO, in *Amœnit. Mat. Med.* Lib. II. Sect. I. cap. 5. p. 253. cui proinde merito præfertur CASTELLI Tractatus de Gutta Gambodia. De quo tamen succo peregrino, etiam exactius scripsit Jac. BONTIUS, Lib. VI. *Hist. Nat. & Med. Ind.* Cap. 57. p. 153. seqq. ubi & mirum plane in modum singulares & pene innumeras succi illius flavi dotes ac virtutes medicas prædicat & extollit, quod & licet aliquanto parcius, tamen & adhuc, plus, quam par erat, fecit, quod equidem vehementer miror, Dan. LUDOVICI, in *Pharmacia hodierno sæculo applic.* Diss. I.

p. 115. item *Vitus*, RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Maj. Obs. 18. p. 141. sq. ut & *Joh. Bapt. SITONUS*, in *Miscellan. Med. Curios.* Tract. III. p. 16. sq. ubi tamen simul & damna & pericula inde saepe metuenda, candide indicat. Pertinet enim hicce lacteus *Esulæ Indicæ* succus flavescens (nihil enim aliud est *Gummi Gutta*) ad vehementissima & atrocissima remedia, quæ nisi parcissime & summa circumspectione, adhibeantur, & sanitatem, & vitam adeo ipsam in ineluctabile damnum ac periculum conjicere possunt; pro ut multa luctuolissimo ea de re possim prostant exempla, & nobilimet ipsis nota sunt; conf. *Misc. Nat. Curios.* Dec. I. Ann. VIII. Obs. 82. & *HOFFMANNI*, *Med. Consult.* Cent. I. Sect. II. Cas. 93. p. 432. seqq. item *Ejusd.* *Dissert. de Purgant. fortioribus e praxi Med. ejicienda, & Med. Rat. System.* Tom. II. Part. II. Cap. 5. p. 248. seqq. Add. *At. Med. Hafn.* Vol. I. Obs. 88. p. 172. & *Cl. BÜCHNERI*, *Fund. Mat. Med.* p. 658. item *GEOFFROY*, Tom. II. *Mat. Med.* Cap. VIII. Sect. I. Art. III. p. 684. sqq. *PAULLINI*, *Obs. Med.* 89. Cent. IV. p. 511. & *SITON.* loco supra citato, præcipue *DUTTEL.* de *virulenta purgantium indole*, Cap. I. *HECQUET.* de *Abusu Purgant.* & dudum *PECHLIN.* de *Purgantibus.* Item *VALENTINI Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. VI. Cap. 12. p. 265. & quæ olim *Reudenius*, & *Hochstetterus* in utramque partem strenue disputarunt. Redeat ergo potius ad suos Indos, aureum hoc, sed suspectum & dolosum donum, a quibus venerat; sub hoc enim Auro liquido, Venenum, imo sæpius mors ipsa, bibitur; Barbaraque hæc *Esula* nobis, ob ingratum ac nauseosum saporem, nec jucundum præbet esum, nec securum usum. Licet enim hoc Remedium, quod non negamus, valentissimum sit *Hydragogum*, quod inertes *Hydropicorum* aquas fortiter expellit; tamen plerumque simul est violentum *psychagogum*, quod non solum aquam, sed ipsam quoque animam una sedibus suis exturbat, & ad inferos subito deducit. Conf. *Cl. CARTHEUSERI*, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. Cap. II. p. 560. item *Cl. LOESEKE*, *Mat. Med.* p. 71. & p. 120. præsertim vero *ZORNII*, *Botanolog.* p. 339. seq. ubi ingentem variorum auctorum nubem producit, qui *Gummi Gutta* usum partim impugnarunt, partim vero propugnarunt. Sed præstat & securius est, in acie priorum potius stare, quam posteriorum. Nam *Gutta* hæc lapidem quasi non sensim ac blande cavat, sed subito potius findit atque confringit, & sibi vi viam facit, si ita quidem hic verbis ludere liceat.

HEDERÆ Gummi, la Gomme de Lierre, Epheu-Gummi. Est lachryma *Hederæ* arborescentis, quæ vel sua sponte, vel ex trunco incisione vulnerato exstillat, & post exstillationem in substantiam aridam, resplendescentem, fulcam, & plerumque ferme nigram abit, saporemque causticum, acrem, adstringentem prodit. Adferitur ex regionibus calidioribus. Vim resolventem, attenuantem, urinam & sudorem moventem possidet, & cum extractis combinatum, in forma pilulari exhibetur.

JUNIPERI, vide SANDARACH.

LACCÆ Gummi, Lacca Arabum, Cajulacca, Lachetta, Chermes Arabum, la Gomme Lacque en grain, en bâton, en oreilles, en tablettes, Gummi-Lacc. Est resina

resina quædam, cujus tres species in officinis occurrunt; prima in granis, secunda in ramulis, sive bacillis, tertia in tabulis. Gummi Lacæ in *granis*, pellucidum & rubicundum adparet, saporem resinofum prodit, & si accendatur, odorem non ingratum dispergit. Hoc, a fecibus probe liberatum, & fufum, Gummi Lacæ in *tabulis*, exhibet, quod pellucidum, flavo-rubens, & fragmentis Vitri Antimonii simile est. Gummi Lacæ in *baculis*, dicitur illud, quod bacillis, vel ramulis arborum, super quibus efformatur, adhæret; & sic nobis advehitur. Substantia hujus, superficie inæquali, & granulata quasi, bacillos circumducit, resinosa est, colore fusco adparet, saporem subadstringentem, parumque resinofum prodit, & odorem ferme nullum, ac si accendatur, non adeo gratum, spargit. Gummi Lacæ in *granis*, reperitur in ramulis arboris *Fujaba Indica*, *Ber* dictæ, foliis majoribus, rotundis, trinerviis, subtus lanuginosis, floribus pentapetalis, herbaceis. Advehitur ex Indiæ Orientalis Regionibus Pegu, & Martabane, item Bengala, Insula Madagascar, Regno Siamensi, & aliis locis beatoris istius regionis. Non sponte ex hac arbore exstillat, sed punctione insectorum quorundam alatorum, formicas simulantium, quæ materiam hujus concreti resinosi, vel ex ipsa arbore, vel aliunde colligunt, alveria ex illa construunt, ubi ad-novi examinis sui generis productionem ovula sua deponunt. Ovula alveolis inclusa, more aliorum insectorum, in Chrysalides abeunt, & hæ Chrysalides, id ipsum re vera sunt, quod Lacæ Gummi colorem rubicundum conciliat. Quo major igitur copia harum Chrysalidum in his dictis alveolis delitescit, eo præstantius hoc Gummi Lacæ evadit ad tingendum, & extrahendam tincturam. Resina hæc, quæ a ramulis decerpitur, & in granis advehitur, suo colore rubente orbata est, quia Indis jam jam ad telas, & varias res colore rubicundo imbuendas inservivit. Lacæ in granis ad vernices; in tabulis vero ad Lacæ sigillatoria confectionem adhibetur. Gummi Lacæ, quod in granis est, plerumque usum medicum accedit, & vim leniter adstringentem, urinamque pellentem possidet. Ad præparationem vero Tinctura, illud, quod baculis adhæret, requiritur, ob causas, quas supra jam allegavimus. De Gummi Lacæ Origine, legi meretur, observatio, D. D. GODOFREDI, *At. Phys. Med.* Volum. III. Append. p. 60 & BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Process. 56. p. 198. sqq. item VALENTINI in *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. VI. cap. 17. p. 277. sqq. & quosibi laudat Auctores plures, ut *Pomutum*, *Cleyerum*, *Schræckium*, & alios, quibus imprimis add. TAVERNERII *Itinerar. Orient.* Lib. III. cap. 17. pag. 179. sq. & Part. III. Lib. III. p. 54. sq. item CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part II. Sect. XII. cap. 35. pag. 273. sqq. præsertim autem ZORN. *Botanolog.* pag. 373. sq. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 459.

LADANUM, Labdanum, Ladan, *le Ladanum*, *Ladan*. Est substantia resinosa, terrenis particulis permixta, & in spiras, cereorum instar contorta quæ colore gryseo adparet, saporem amarum prodit, & si prunis candentibus admoveatur, odorem haud ingratum dispergit. Colligitur ex superficie caulium ac foliorum Plantæ Ladani, vel Cistæ Ladaniferæ, quæ magna ubertate in Candia, Cypro, Græcia, item Lusitania, Hispania, alibique progerminat, & *Cistus Ladanifera Cretica*,

flore purpureo, rosaceo, nuncupari solet; ex calyce adfurgit pistillum, quod paulatim abit in fructum subrotundum, apice dehiscentem, multicapsularem multoque semine repletum. Ratio, hoc Ladanum colligendi, tantum a BELLONIO, Observ. 7. Lib. I. quam a TOURNEFORTIO, Tom. I. Itinerar. Epist. 2. p. 89. describitur, add. Petri della VALLE, Itinerar. Oriental. Part. IV. Epist. 13. p. 205. Incolæ habent peculiare instrumentum, quod leniter cisto adfricant, & hac methodo Ladanum, instrumento adhærens aucupantur. Barbis hircorum atque caprarum adhærescit, si inter Cisti plantas, gramina depascant, & Ladanum de Barba dicitur, optimumque censetur. Id, quod resinofum & pingue est, ignemque facillime recipit, ac deflagrando odorem haud ingratum dispergit, eligito. Nervinum est, sed rarissime ad usum internum accersitur. Emplastris anticatarthalibus, & nervinis intermisceri, suffimentisque adjungi solet. Vid. plura de Natura & vario usu medico Ladani, apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 539. sqq. & CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 31. p. 252. sqq. item ZORN. p. 214.

MASTICHE, Resina Lentiscina, le Mastic, Mastich, Mastix. Lentiscus, quæ Mastichem elargitur, copiosissime in maris Aegæi insula Chio nascitur; progreditur quoque in Aegypto, Syria, Gallia Narbonensi, vid. GASSENDI, *Vita Peirescii*, Lib. II. p. 80. conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 545. & nonnunquam in hortis Botanophilorum, in Germania occurrit. Arbor ramosa est; rami flexiles, & cortice cinereo circumcincti sunt; folia, quæ myrtum referunt, tenera, & per paria ad unam costam non in unum folium desinentem, disposita sunt, perpetuo virent, odorem gratum spargunt, ac saporem acidiusculum adstringentem prodant; flores herbaceo-purpurei, & racematim dispositi ex alis foliorum protuberant; fructus in baccis rotundis nigris & acidis consistit, quæ nucleum oblongum nigrum, medulla duriuscula, viridi-albente repletum, complectuntur. Mastiche duplici adpectu adparet in officinis, altera electa, & in granis; altera, quæ multis adhuc inquinamenti involuta est, colore cinereo adparet, & gallice *en Sorte* nuncupatur. Ignobiliorem Sicilia, Italia, Lusitania, & aliæ nonnullæ regiones nobiscum communicant; sed nobilior & optima ex Chio advehitur, quam fusius describit, una cum ipsa Lentisci arbore Mastichifera, TOURNEFORTIUS, *ἀντόρις*, Tom. II. *Itinerar.* Epist. IX. p. 68. sqq. ubi & de usu ipsius Mastichis medico vario, simul tractat. Conf. & TAVERNERII, *Itinerar. Orient.* Lib. III. cap. 8. p. 134. Quæ alba, pellucida, & friabilis est, sed tamen mastigando, picis instar ductile fit, dentibusque adhæret, nec non odorem gratum dispergit, seligatur. *Vim roborantem, subadstringentem, ac calefacientem possidet, & tam interne, quam externe in usum adhibetur.* Vid. STROBETBERGERI *Mastichologia*, seu de *Universa Mastichis Natura*, Dissert. Medica, & WEDLIJI *Exercitat. Med. Philosoph.* Decad. X. Exercit. 6. pag. 38. sqq. præcipue laudati jam GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 544. sqq. & RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1697. Mens. Octob. Obs. 6. p. 671. sqq. add. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 33. p. 264. & imprimis ZORN. p. 390. sq. item LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 363. sqq.

MYRRHA, *la Myrrhe, Myrrben*. Est substantia gummosa, parum resinosa, arida & fusca, quæ saporem amarum, acrem, amaricantem, atque non ingratum fragrantem odorem prodit. Arbor, quæ Myrrham suppeditat, satis clare nondum designata est; nonnulli perhibent, quod ab Arabibus *Pola* vocetur, & sit baccifera, atque in locis desertis progerminet. Vid. HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med.* p. 279. Myrrha ex Arabia, Aegypto, & Aethiopia advehitur, sed quæ friabilis, levis, ubique concolor, amara, acris, aromatica atque fragrans est, & quasi lachrymarum figuram exprimit, eligatur. Quæ pellucida, vel saltem pura est, egregieque resplendescit, Myrrha *Stacte* vocari solet, sed vix unquam ad nos perfertur. Vid. SALMAS. *Exercit. Plin.* p. 348. & alibi. *Joh. Bod.* a STAPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. p. 981. sqq. CELSI, *Hierobotan.* Tom. I. p. 529. sqq. *Calescit, aperit, discutit, attenuat, putredinique resistit.* Conf. huc, præter alios, magna copia laudatos ZORNIO, p. 452. sqq. Samuel POLISIUS, in sic dicta sua *Myrrhologia*, & FASCHII, item Dan. BECKERI, *Dissert. de Myrrha*, ut & novissime CARTHEUSERI, *Dissert. de eximia Myrrha virtute*, & ejusdem *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 28. p. 219. sqq. nec non LOESEKE, *Mat. Med.* p. 404. sqq. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 635. sqq. & VALENTINI, item RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. Majo. Obs. 16. p. 139. item PRINGLE, de *Castrensibus morbis*.

OLIBANUM, Thus, *l'Oliban, Weyrauch*. Consistit in lachrimis resinosis arboris Thuriferæ, quæ in grana duriuscula diversæ magnitudinis concreta sunt, flavo pallescentes, & semi-pellucidæ adparent, saporem resinosum, amaricantem produnt, odoremque, si prunis candentibus inspergantur, fragrantem spargunt. Partim sponte, partim arbore incisione vulnerata exstillat; arbor verò, quæ hoc olibanum exsudat, satis clare nondum descripta est; alii enim Piri, alii Lentisco, alii Lauri, nonnullique Pini, & Salicis folia illi adsignant. Vid. VALENTINI, HERMANN. CARTHEUSER, & alios. Manifestum tamen est, illam in Arabia, & præsertim in provincia Saba progerminare. HERBOLET, in *Biblioth. Orient.* mentionem facit *Gummi Laban*; apud CLUSIUM *Lovan*, quod ex arbore Lentisco simili, quæ in Aegypto, & Arabia felici, imprimis vero in provincia Saba nascitur, promanat. Vid. plura de hoc Sabæorum thure, apud BOCHART. *Phaleg.* Lib. II. cap. 18. p. 105. SALMAS. *Exercit. Plin.* p. 353. *Jo. Bodm.* a STAPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. cap. 4. p. 978. sqq. HILLER. *Hierophyt.* Part. I. cap. 44. p. 405. sq. URSINI, *Hort Aromat.* Lib. III. cap. 9. p. 263. sqq. CELSI, *Hierobotan.* Part. I. p. 239. sqq. ubi imprimis hoc argumentum copiose tractatur. Vid. &, si placet, *Adnotationes nostras*, ad Hugon. GROTII *Christ. Pat.* Tragædiam, pag. 378. 379. Edit. II. ut *Lundium*, aliisque jam taceam, quia res hæc doctis satis nota. Arabs al EDRESI in *Geographia Arabia* perhibet, quod Olibanum, sive *Gummi Laban*, in provincia *Schagiar*, circa fretum *Gicum*, copiosissime proveniat. Optimum censetur album, friabile, & quod in guttis adparet, atque probe liberatum est a quisquiliis, arborisque corticibus, nec Thure silvestri adulteratum. Thus silvestre, quo Olibanum adulterari solet, est resina Pini, quæ ex formicarum acervis eruitur. Quæ de Thure Mannæ, testiculato atque mam-

moso apud veteres auctores, ut HIPPOCRATES, GALENUS, DIOSCORIDUS, THEOPHRASTUS & alios, vid. SALMAS. *Exercit. Plin.* p. 809. & alibi legantur, intelligenda sunt de Thure albo electo, veteres enim secundum lachrymatuam figuram, illi nomen imposuere. *Olibanum calefacit, siccatur, roboratur, & paulisper adstringit. Usus est internus & externus, sed maxime ad suffumina adhibetur.* De his omnibus vid. plura apud GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 549. sqq. VALENTINI, *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. 6. cap. 5. p. 253. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures, item ZORN. *Botanolog.* pag. 481. sqq.

OPOPANAX, Gummi Panacis, P'Opopanax, Panax: Gummi. Hoc gummi est succus concretus, qui tempore æstivo ex planta quadam circa radicem incisione vulnerata emanat, sponteque concrevit. Botanicis hæc planta *Sphondilium majus*, sive *Panax Heracleum* dicitur, & florem habet rosaceum, umbellatum, luteum; folia lata Pastinacæ, sed magis ramosa; semina ampla, bina, plana, ovata. Gummi ex granulis rufo- & albo-flavescentibus in glebas quasi compactum, saporem amaricantem, acrem prodit, & odorem gravem atque ingratum dispergit. Indicium bonæ indolis est, si facile aqua dissolvi patitur, promte lactescat, mirumque in modum amarum sit. Occurrit in Bæotia, Macedonia & Syria; colitur quoque interdum in hortis Botanophilorum. *Emollit, digerit, discutit flatum, expurgat lentam pituitam; externe quoque loco Galbani in emplastris adhiberi potest.*

PERSICÆ Mali, Gomme de Pêcher, P'serschbaum: Sarz. Gummi ex arbore exsudans, humorum acrimoniam demulcet, ruffientibus prodest, & commendatur ad alvi fluxum, tumorem faucium, asperitatem Arteriarum, sputum sanguinis, & diureticum habetur, vel etiam lithontrypicum, si quod sit. Ita GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 807. Conf. ZORN. p. 507. HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med.* pag. 383. in Not. & alios.

PIX, la Poix, la Refine, la Poix grecque, Pech. Est resina arborum resiniferarum, Pini præsertim & Laricis, modo debito cocta, probeque ab impuritatibus liberata. Vid. SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jatr.* cap. 103. p. 167. sqq. Quæ sequitur, præcipue usui medico subservire consuevit.

PIX navalis, Palimpissa, la Poix noire, navale, le goudron, Schiff Pech. Illa, qua naves implicantur, est resina sive pix, quæ valide coquitur, donec ad usum navalem idonea, & fusca evadat. Advehitur ex regionibus septentrionalibus. *Vim siccantem, calefacientem & discutientem possidet, hinc emplastris intermisceri solet.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. cap. 7. p. 510. item HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med.* Part. I. cap. 8. p. 660. in Not. & maxime Jo. CONR. AXTHII, *Traët. de Arboribus coniferis, & pice conficienda*, item CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 36. p. 277. sqq. Combustione etiam arborum pix hæc paratur, usum

internum etiam accedit, quod vide in dissertatione gallica cui titulus est *des vertus de l'eau de goudron*. Nonnullis nomen peculiare *goudron*, placuit potius sequenti imponere.

Pix liquida. De picis liquidæ interno & externo juxta usu, apud duros præsertim rigidæ Norwegiæ incolæ, in variis morbis pertinacioribus, veluti Arthritide, Scorbuto, & ipsi quoque febribus malignis, vid. *Thom. BARTHOLINI Hist. Anat. Rarior.* 95. Cent. VI. p. 367. sqq. & *Act. Med. Hafn.* Vol. I. Obs. XIII. p. 41. item *PAULINI, Obs. Med.* 6. Cent. III. p. 301. *Ol. BORRICHII, Dissert. Acad.* I. Part. I p. 19. & *ZORN. Botanolog.* p. 520. Reticenda vero hac occasione, hic penitus non est famosa illa, imo fumosa aqua e pice liquida parata, vulgo *Theer-Wasser*, dicta, quæ ante hos duodecim præter propter, annos, primum ex remota America, in Hiberniam delata, ibique prius insulata auctoritate commendata, & publico quoque scripto a Veneranda manu laudari, protinus per omnem sese Britanniam largissime diffudit, atque deinceps universam pene Europam veluti salutifero aliquo diluvio, ut quidem tum ubique credebatur, innundavit. Omnis eo tempore, in pice salus; omnis in pini abietisque resina vitæ fortunæque spes, jacebat tum medicorum ars neglecta, & pharmacopœorum opera contemta, adeo, ut sibi propter ereptum per hanc novam Medicinam panchrestam, lucrum ac Vitæ commodum, de pallida fame, & nigra morte, trepide metuerent. Vilescebant tum optima vina, generosiores cerevisiæ, aliaque luxuriosæ gulæ humida blandimenta, præ isto scilicet cœlesti, aut stygio nectare; frigescebant *Thermopolia*, & sola contra calebant, imo fervebant *Theeropolia*, si ita per jocum liceat *ὀνοματοποιεῖν*. Vendebatur, emebatur & avidissime potabatur hic novus salutis latex, in plateis, biviis, triviis & quadriviis, portis & angiporis, locis sacris fere ac profanis, Sedebant isti bibones & heluones, sine ullo sexus & ætatis discrimine, in medicinis, constrictis, gymnasiis, myropoliis, argentariis, laniensis, & tabernis omnis generis aliis, ut in salutem suam haurirent hanc picem liquidam, non, ut ceu mures, gustarent, in suam perniciem. Credebatur enim tum fere ab omnibus, hoc aurum quasi potabile non solum præsentem sanitatem diutissime custodire; sed & jam amissam citissime restituere, & omnis generis morbos certissime profligare. Posteaquam igitur epidemica hæc, sive vulgivaga *Pissomania* aliquantulum in omne genus humanum acerrime sevitisset, & nemini fere profuisset, nisi solis avaris & lucri cupidis illius picatæ aquæ institutoribus; progressu demum temporis, meliore fortuna, stetit, elanguit, atque obmutuit; adeo, ut tandem ebrii isti picipotores, ut sic loquar, excussa veluti gravi crapula, evigilarent, & ad saniores mentem sensum reverterentur. Audiebantur enim passim querelæ, quod eventus non responderet promissioni, aut expectationi, atque sani ex hoc crudo rudique picis liquidæ potu, male sese haberent, ægroti vero non melius, sed pejor. Quibusdam enim exinde caput doluerat, aliis subversus erat cum nausea & vomitu, stomachus, nonnullis venter per aliquot dies, cum sævis torminibus fluxerat, aliquos febris invaserat, multas vero feminas acerbis ex utero dolor; Solis tantum fœdo scorbuto tabidis, aut turpi scabiæ inquinatis, aliquod exinde levamen subnatum fuisse deprehensum erat. Quæ omnia etiam ipse ego, candide testor, aliquoties dolens observavi.

Sic vidi virum juvenem, qui ex crebro hujus ingratae aquae usu, tantam nauseam stomachique ruentis resolutionem contraxerat, ut quidquid ciborum assumptum esset, inconfectum protinus redderetur. Alius quoque mihi notus vir athletici habitus, qui morem istum morum, sine ratione secutus, post assumptam aliquamdiu istam picis liquidæ medicinam, non solum lenta tæbe pene confectus fuit, sed & simul omnes anteriores, ad instar edentulæ anus, foetissimo adpectu, perdidit, unde jam vel ad solum illius aquae nomen, præ ira excandescit, semperque illud execratur. Taceo jam alia, alibi commodius promenda. Ceterum de hac ipsa mirabili scilicet aqua, vid. Tractat. Angl. Rever. BERKELEY. ejusque vernaculus Interp. *Died. W. ssel* LINDEN. item Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med.* pag. 615. sqq. & alii plures, imprimis Cl. CARTHEUSER *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 36. pag. 281. sqq. ut & CHARAS *Pharm. Reg.* Tom. II. p. 860. & 861. item Cl. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 280 qui ipse modicus & parvus est laudator hujus picis liquidæ infusi, quod quidem judicium, ipsa quondam experientia edocti, ut diximus, maximopere probamus.

RESINA communis, vulgaris, *la Poix, ou la Resine blanche, Sarz, Sichen, Sarz*. Magna ubertate in silva Martia ex Pinis decerpitur, & per liquefactionem ac colationem a corticibus, ceterisque heterogeniis probe purgata, & in vasa parva lignea effusa, longe lateque ad divendendum transmittitur. Hæc resina, quæ germanice *Kübel, Sarz* nuncupari solet, solida est, ac odora, coloreque flavescente adparet. *Vim emollientem, digerentem, & discutientem possidet, hinc emplastris intermiscetur.*

SAGAPENUM, Serapinum, *le Sagapenum, Saggapen*. Est lachryma, seu Gummi, quod ex Ferula Sagapenifera, incisione vulnerata, promanat. Nasceitur in Media, Persia, aliisque regionibus Orientis. Quod in granis advehitur, ac pellucidum est, externe fulvum seu rufum, interne vero paululum dilutius adparet, gustui acrimoniam quampiam imprimit, & odorem porri simulat, optimum censetur. *Numerari solet inter purgantia validiora, & cum vino sumtum, moribus animalium venenosorum obviare creditur, & perhibetur a RAJO, Histor. Plantar. Hydropicis, asthmaticis, atque inveterata tussi laborantibus conducit. Vim attenuantem & resolventem possidet; lentos humores ventriculi & intestinorum expurgat, menses & urinam pellit, embryonemque enecare censetur.* Sed plura de Gummi Sagapeni qualitate, usu & noxa vid. in VALENTINI, *Novell. Med. Legal.* Cap. XXVII. p. 463. sqq. conf. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Cap. 30. p. 245. sqq. & ZORN. p. 594.

SANDARACHA Arabum, Vernix sicca, Gummi Juniperi, *la San. Jarac, la Gomme de Genievre, Wachholder, Sarz, Sandarach*. Est resina, Mastichis instar, pellucida, & friabilis, sed tamen in majoribus ac longioribus guttis consistit, saporem resinosum possidet, atque odorem, si prunis candentibus inspergatur, gratum, spargit. Advehitur ex Africa, ubi ex arboribus juniperi majoris bacca rufescente C. B. incisione vulnerata promanat, ac colligitur. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.*

Tom. II. pag. 554. fqq. SALMAS. de *Homonym. Hyl. Jatr.* Cap. 101. pag. 161. fqq. & ZORN. p. 371. Cedrus Sandaracham quoque suppeditat, sed talis rarissime patrios fines transcendit, nostrosque lares salutat. *Quam proxime Mastichis virtutem accedit. Ad suffimenta quoque adhibetur, sed maxime variis, variarum vernicum, compositionibus intermiscetur.* Iplius imo pulvere conspersa charta prius Scalpro abrata, atramentum non æque alte imbibit.

SANGUIS draconis, incolis lingua sua patria, *Dsierenanga, le Sang de Dragon, Drachen-Blut.* Est substantia resinosa, rubra, quæ attritu dilute rubicundum colorem exhibet, & igni admotæ, facile colliquefcit, saporemque resinofum adstringentem prodit. In folliculis, ex foliis arundinaceis convolutis, figuraque olivari, adfertur, & *Sanguis Draconis in granis*, vocatur. Massa illa obscure rubra, quæ *Sanguis Draconis in Tabulis* nuncupatur, plerumque factitia, impura, opæ & vilioris pretii est. Colligitur ex diversis arboribus, quæ palmis adnumerantur, imprimis ex illa specie, quæ *Palma prunisera, foliis Juccæ* nominatur, ex cujus caudice hæc resina rubicunda promanare perhibetur. Optima Sanguinis draconis resina, illa censetur, quam arbor producit, cui nomen est: *Draco Indica, siliquosa, populi folio, Angsana, vel Angsana Javanica.* In *Horro Amstelod.* COMELIN. Ex caudice inciso arboris illius, quæ lignum nephriticum suppeditat, etiam Gummi rubicundum promanare, RAJUS, in *Histor. Plantar.* refert, quod sanguini draconis substitui soleat. Plurimi arbitrantur, quod resinosa illa substantia rubicunda, quam Sanguinem draconis vocamus, sit *cinnabaris Dioscoridis*, de quo vid. SALMASII *Homonym. Hyles Jatr.* cap. 105. p. 174. fqq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. p. 244. fqq. & Tom. II. p. 558. fqq. ubi & plura de Sanguine draconis, ejusque vario usu; add. LANGII, *Epistol. Med.* 65. Lib. I. p. 323. fqq. KAEMPFERUS vero aliam methodum, Sanguinem draconis, ex fructibus strobiliformibus *Palma confera spinosa*, eliciendi tradit, *Amenitat. Exot.* Fascic. III. Obs. 6. pag. 552. fqq. & in Dissert. singulari, vid. *Ind. Litterat.* VALENTINI, p. 489. Sanguis draconis, qui clarus, pellucidus, & friabilis est, eleganter rubet, ab aqua non dissolvitur, & vel in granis, vel frustulis, digiti magnitudinem æquantibus, foliisque arundinaceis involutus, extat, præferendus & adoptandus est. *Virtute adstringente, & siccante pollet; pulveri ad casum intermiscetur, nec non dentifriciis; dentes namque firmat, gingivasque scorbuto adfectas sanat.* Vid. huc Jo. Frid. OCHS, Dissertatio singularis de *Sanguine Draconis*, quæ merito suo recusa, extat in *Mantissa Exoticorum*, ad VALENTINI *Museum Museorum*, pag. 609. fqq. conf. CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. cap. 20. p. 500. fqq. & ZORN. p. 603. item HEUCHERI, de *Plant. Horr. Med. Wirtemb.* p. 880. Tom. II. Opp.

SARCOCOLLA, *la Sarcocolle, la Colle chair, Sleich, Leim, Gummi.* Sunt granula gummosa parva, albo-rufescentia, friabilia, quæ saporem amaricantem, acrem & subdulcem produnt, sed odorem plane nullum spargunt. Ex Persia ad nos transfertur. Vid. plura de Sarcocolla Veterum & Recentiorum, apud SALMAS. de

Homonym. Hyles Jarr. cap. 106. p. 175. sqq. & ZORN. p. 607. Nonnulli perhibent, quod hæc granula, quæ Sarcocollam constituunt, ex planta quapiam, siue arbore siliquosa, flore papilionaco, proveniant; alii allerunt, quod Tithymalus Persicus spinosus illa exsudet. Sed hoc vix credendum est, ob succum acriorem, quo hoc plantarum genus totum refertum turgescit. Sarcocolla vetustate rufa evadit, hinc recens, pallida, porosa & glutinosa eligenda est. *Calefacit, adstringit, consolidat, glutinat, atque maturat. Lacte humano, vel asinino macerata, contra nubeculas, albuginem, & oculorum fluxiones commendatur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 647. sqq. ubi plura de ejus usu.*

SENEGAL Gummi, Senica, la Gomme du Senegal. Idem est, quod sub nomine *Gummi Arabici* in officinis venale prostat, & ex *Guinea* advehitur. Nomen accepisse videtur a celebri flumine *Senegal*, vel *Senega*. Plurimi autumant, quod *Acacia*, siliquis compressis, hoc Gummi Senegal exsudet. *Virtutes cum Gummi Arabico communes habet. Sed arti tinctoria & sericaria, sericisque illustrandis maximum usum adfert. Vid. GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. II. Sect. I. p. 577.*

STYRAX, Storax Calamita, le Storax calamite, Storax. Est massa resinosa, pinguis, & flavo-rufescens, quæ saporem subacrem, odoremque suavem, & præsertim si prunis candentibus inspergatur, fragrantem emittit. Colligitur ex arbore *Styrace*, folio lanuginoso Catonei Mali, flore monopetalo, infundibuli formi, multifido, fructu subrotundo, carnosio, uno vel altero semine plerumque prægnante. De utraque Veterum *Styrace*, uberius tractavit *SALMASIUS*, de *Homonym. Hyles Jarr. cap. 97. p. 149. sqq.* Nasceitur in Syria, Pamphilia, & Cilicia; occurrit quoque nonnunquam in regionibus calidioribus Europæ, sed in isto ultimo loco arbor resinam nec possidet, nec effundit. Olim in cannis vel calamis hæc resina advehebatur, unde nuncupationem *Calamita* nacta est. Sed hodie plerumque in massa, multis quisquiliis, atque rasura ligni coinquinata, nostros lares salutat. *Styrax* genuina in granis, rerissime ad nos transfertur. Quæ pinguis, rufescens, multisque resinosis granulis albicantibus permixta adparet, atque odorem suavem, eumque constantem spargit, eligenda est. *Calefacit, emoluit, concoquit, prætereaque vim cephalicam & nervinam possidet, catarrhis quoque & tussi opponi solet, sed maxime ad suffimenta adhibetur. Vid. huc KIRSTENII singularis Dissert. de Styrace; & imprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 565. sqq. item CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 34. p. 270. sqq. & ZORN. p. 651.*

TACAMAHACA, la Gomme Tacamahaca, la Tacarraque, Tacamahac. Vulgus vero ridicule pronunciat *Hackmanhack*, ut supra me obiter notasse memini. Est resina arida, vel flavescens, vel rufa, & in glebas compacta, quæ saporem resinofum, aromaticum, odoremque suavem fragrantem prodit. Ex arbore *Tacamahaca*, dimanat. Folia, rosarum fruticis similia, dentata sunt, & plerumque uno pediculo quinque adhærent; flores parvi, albi & racematim congesti, adparent, semenque

que unicum triangulare complectuntur; arbor ipsa magnitudinem Populi imitatur. Vocatur quoque a Batavis *Sodelhaut*, id est: lignum, quod ad ephippia conficienda aptum est. Conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 569. sqq. & HERMANNI, *Cynofur. Mat. Med.* Part. I. cap. 8. p. 657. item *Pomet. VALENTINI, Mus. Muscor.* CARTHEUSER *Fund. Mat. Med.* Part. II. cap. 33. & alii plures apud ZORNIUM, p. 664. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 467. Progerminat in Hispania nova, magna ubertate, item Mexico, & nonnullis Indiæ orientalis insulis, nec raro in insula Madagascar occurrit. Duplex reperitur Tacamahacæ resina. Illa, quæ sponce ex sua arbore non vulnerata profluit, & in cucurbitarum corticibus asservatur, quam Galli *Tacamahaca en Coque* vocant, rarissime ad nos pervenit. Altera in lachrymis & glebis, variæ magnitudinis, adfertur. Sit modo pura, suaveolens & fragrans, quam eligas. Roborat, resolvit, maturat, emollit, flatusque atque dolores discutit. Interne tamen rarius adhibetur; externe vero frequentissime emplastris, præsertim odontalgicis, & stomachicis intermisceri solet. Vid. infra Part. II. suis locis *Emplastra ad dolores dentium, & stomachica*, conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. p. 572. & HOCHSTETTERI, *Obs. Med.* 4. Decad. IX. p. 321. & p. 325.

TRAGACANTHA, la Gomme Adragant, d'Epine de Bouc, *Traganth*. Est lachryma gummosa, lucida, tenax, aqua solubilis, & mucilaginosa, quam elargitur radix incisione vulnerata fruticis *Tragacanthæ*; foliis pinnatis, non deciduis, costa media, cui annexæ sunt pinnulæ, in longam, rigidam, acutam spinam procurrente; flore papilionaceo; siliquis congestis, alveolo duplicato, duplicem seminum seriem circumcingentibus. Hic frutex a PLUCKENETIO etiam vocatur: *Astragalus aculeatus fruticosus Masiliensis*. Planta hæc copiose nascitur in Syria, imprimis circa Aleppum, & in Candia, de qua Candia *Tragacantha* optima, in famoso illo monte Ida, præcipue, uberi proventu, obvia & conspicua, exacte, pro more, agit TOURNEFORTIUS, *Itinerar. Orient.* Tom. I. Epist. I. p. 64. sqq. ubi & ipsius fruticis *Tragacanthiferi* elegans icon simul repræsentatur. Conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 579. sqq. Ubi plura de *Tragacantha* & *Tragacantho*, ejusque variis usibus medicis. Vid. & RAUWOLF *Itiner.* Part. II. cap. 12. p. 146. sq. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XT. cap. 7. pag. 567. sqq. Crebro quoque in Gallia, circa Massiliam, occurrit, quæ tamen vel rarissime vel nunquam gummi effundit. Alba, pura atque vermiculata esto, quam eligas; rufa vero & impura rejiciatur. Humectat, acrimoniam temperat, condensat, & non sine successu contra tussim, quæ a materia acri suboritur, contra disenteriam, ardorem urina, atque raucedinem adhibetur, nec non collyriis contra ophthalmiam intermisceri solet.

CAPUT X.

DE RESINIS LIQUIDIS, ET BALSAMIS
NATIVIS.

AMBRA Liquida, Liquid Ambra, *le liquid amber*, *l'Ambre liquide*, *flüssiger Amber*. Est resina liquida flavo. fusca, consistentiæ plerumque Balsami Peruviani Nigri, saporis acris, aromatici, odorisque suavioris. Ex arbore Liquidambar sive Styracis Virginianæ, vel sponte, vel incisione vulnerata, promanat. RAJUS hanc arborem nominat: *Platanum Virginianam*, Aceris foliis quinque partitis; floribus tripetalis; fructibus sphaero cephalis; seminibus minimis oblongis. Nascitur in Virginia, nova Hispania & aliis regionibus occidentalis Indiæ. *Vim emollientem, maturantem, & cum Balsamo Peruviano convenientem exerit. Frequentissime ad usus externos accersiri solet.* NIEREMBERGIUS, in *Hist. Natur.* commemorat: *quod & interne usurpata, adfectibus ventriculi, uterique conducit.* Conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Cap. VII. Sect. I. Artic. V. p. 491. & ZORN. p. 403.

BALSAMUM nativum Montis Benna, sive Bonna, populari lingua *Kodreti Benna*, dictum, ex cavernis ardui montis derasum, accuratissime describit multivagus KAEMPFERUS, in *Amœnit. Exot.* Fascicul. II. Relat. IX. p. 406. sqq. additque p. 410. suum esse remedium anticolicum, ad qualiacunque ventris tormina illico discutienda, præstantissimum & aptissimum, indeque merito vocari *anticolicam Bochenensium Medicinam*. Quæ omnia ex *Kampfero*, merito retulit VALENTINI, in *Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. VI. cap. 19. p. 281. sqq.

BALSAMUM Canadense, *le Baume de Canada*, *Balsam von Canada*. Est species Terebinthinæ, & promanat ex abiete Canadensi, quam *Pluckenetus* nuncupat: *Abietem minorem, pectinatis foliis, conis parvis subrotundis*; Gallis vero vocatur: *Epinette*, ou *Sapinette de Canada*. Coincidit cum *Terebinthina Veneta*.

BALSAMUM de Copaiba, Copahu, Copaiæ, *le Baume de Copahu*, ou *du brésil*, *Balsam von Copaiwa*. Est liquidum quoddam resinosum, limpidum, pallidum, acriusculum, amaricans, odoremque terebinthinaceo paululum gratiorem referens. Hoc balsamum elargitur Arbor *Copaiba*, quam folia subrotunda, sive ovalia, floresque pentapetali, sua venustate decorant, ac siliquæ monospermæ ditiores reddunt. Nascitur in *Brasilia*, regione Americana. Hæc arbor, non nisi incisione

vulnerata balsamum suum emittit, sed tanta tamen copia, ut trium horarum spatio, duodecim ferme libræ colligi possint. Sed duplex deprehenditur. Id, quod statim post arboris incisionem promanat, valde clarum, & album adparet, odoremque resinofum spargit; Id vero, quod sequitur, aureo quasi colore & densior occurrit, ac terebinthinæ propemodum simile est. Prius raro nobiscum communicatur; sed posterius copiosissime ex Portugallia nobis advehitur. Eligito liquidum, limpidum, flavescens, fragrans, & quod a Tartari, aliave alkalina tinctura facile & totum dissolvi se patiat, Oleumque æthereum largius destillando concedant. *Gonorrhœa præsertim opponitur, porrigi tamen etiam potest in diarrhœa, & dysenteria, nisi febris quadam id dissuadeat. Dari solet a scrupulo dimidio, ad integrum. Externe adhibitum, egregium præbet vulnerarium.* De hujus eximii Balsami natalibus, natura, & variis insignibus medendi virtutibus, singularis, eaque doctissima extat Dissertatio a Frid. Wilhelm. HOPPE, conscripta & denuo suo merito recusa, in *Mantissa Exoticorum*, ad VALENTINI *Museum Musæum*, pag. 617. sqq. Conf. RIEDLINI, *Cur. Med.* 572. Cent. VI. p. 354. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 37. p. 295. sqq. ut & ZORN. pag. 109. item LOESEKE, p. 282. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 485. sqq. & HERMANN *Cynosura Mat. Med.* p. 670.

BALSAMUM Indicum album, Peruvianum album, *le Baume blanc du Pérou*, *Weisser Indianischer Peruvianischer Balsam*. Est liquor resinofus, & pallidus, qui odorem suavem, Benzoën redolentem spargit; saporem acrem amaricantem prodit, suæque consistentia mel liquidum simulat. Arbor, quæ incisione vulnerata hoc balsamum elargitur, *Cabureiba*, sive Balsami Peruviani nuncupationem nacta est, a PISONE, *Hist. Nat. & Med. Ind.* Lib. IV. cap. 5. p. 119. Nascitur in regione Americana, quæ nova Hispania dicitur; magnitudinem Mali Medicæ refert, & foliis Amygdalinis majoribus, sed tamen rotundioribus, magisque acuminatis superbit; flores pentapetalos, & ex summitate ramorum flagella lutea protrahit, quæ ab initio formam oblongorum loculorum, sed temporis successu quorundam foliorum, ceteris latiorum, referunt. Hæc arbor ab incolis vocatur: *Copaif*, *Copahu*, & *Copaiba*, a Botanicis vero: *Arbor Balsami vera*, item *Arbor Brasiliensis*, fructu monospermo. Fructus sunt siliquosi, breves, & singuli unicum semen complectuntur, unde & nomen Monospermi. Balsamum hoc Indicum album rarius occurrit in officinis quam Nigrum, etiamsi ex eadem arbore utrumque proveniat. Conf. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. cap. 37. pag. 291. sqq. & LOESEKE, *loc. cit.* pag. 283. item GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 482. sqq. *Vires potentiores possidere creditur, quam Nigrum; præsertim in adfectibus pectoris, diarrhœa, gonorrhœa & internis ulceribus commendatur. Ex ovo sorbili, a guttis tribus, vel quinque, ad decem, dari solet. Externe Vulnerarium quoque eximium præbet, quod exemplis ibidem liquido probavit PISO.*

BALSAMUM Indicum, Peruvianum nigrum, *le Baume noir du Pérou*. *Schwarzer Indianischer, Peruvianischer Balsam*. Est substantia resinosa, pon-

derosa & fluida, quæ colore nigro-rubente adparet, saporem acrem, paululumque amarificantem prodit, atque odorem suaviter fragrantem emittit. Ex ramis, pariter & truncis, arboris Balsami Indici, quam in loco proxime præcedente descripsimus, minutim atque assulatim concisis, coctione extrahitur, hac sequente ratione ac methodo: fragmina nempe hujus arboris colliguntur in Cacabum amplissimum, & multa super infusa aqua, quantum satis est, coquuntur; post coctionem, sublato igne, cacaboque frigefacto, Balsamum hoc aqua supernatans, conchiliis aufertur. Spissum, nigrum, ponderosum, odore fragrans, & quod mixtionem cum quovis oleo expresso non habet, laudatur & optimum censetur. *Calidum est, dissolvit, digerit, atque roborat. Præstantissimum vulnerarium præbet, & tam interne quam externe ad usum medicum adhibetur, & cum hoc balsamum, omnem commixtionem cum quibusvis liquoribus, pertinax recuset, optimum est, si cum ovi vitello commisceatur, & a guttis tribus ad sex propinetur.* Vid. præter alios veteres mox laudandos, præcipue singularis Ill. HOFFMANNI, Dissertatio, de *Balsamo Peruviano*; item LEHMANNI Dissert. de eodem *Balsamo Peruviano*; & Viri RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Aug. Obi. 31. p. 267. ubi miras Balsami hujus Peruviani virtutes, tam internas, quam externas longe lateque recenset diligentissimus ille Auctor. Conf. & maxime THONERII, *Obf. Med.* 12. Lib. IV. p. 203. sq. item CARTHEUSER. *loc. cit.* p. 292. sqq. nec non ZORN. p. III. LOESEKE, p. 283. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 482. item HERMANNI *Cynosur. Mat. Med.* p. 669.

BALSAMUM Indicum siccum, le Baume du pérou sec, ou en coque, Trociscener Indianischer Balsam. Est resina pellucida, fulva & rutila, quæ saporem acrem prodit, atque odorem suavem, Benzoën redolentem, sed tamen gratiorem ac fragrantiorē spargit. Picis instar ductile deprehenditur, si recens sit; si vero vetustate alteratum, friabile adparet. Ex arbore balsamifera illa, quæ Balsama Peruviana, album scilicet & nigrum suppeditat, decerpitur: ramuli nimirum abscissi, & cortex incisione vulneratus, liquorem suum effundunt, qui corticibus cucurbitarum intercipitur, & ad solis radios condensatus, nobis communicatur. *Eandem cum utroque Balsamo Peruviano virtutem possidere creditur, commodeque in pilulis porrigitur.* Vid. ejusdem RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Octobr. Obi. I. p. 315.

BALSAMUM Orientale verum, Opobalsamum, Balsamum de Mecha, Aegyptiacum, le Baume de Judée, ou de la Mecque, Balsam von Mecha. Est resina liquida, limpida, albicans, acris, amaricans, aromatica, odoreque grate fragrans. Destillat ex frutice balsamifero incisione vulnerato, quem sub titulo Carpopalsami descriptum invenies. Balsamum hoc, ex sua arbuscula fauciata, tenuissimum & albicante colore tinctum, promanat, sed mox post paucos dies, colorem album, in viridiusculum commutat, consistentiamque olei nanciscitur; tandem post aliquot annos, in consistentiam mellis liquidi, vel Terebinthinæ Venetzæ, & colorem aureum evadit. Olim valde rarum & carum fuit, hodie vero, ubi vires ejusdem magis exploratas habemus, lucri causa, frequentius & uberius ab incolis Arabiæ coli solet, at-

que hinc facilius adipisci potest. Genuinum imprimis per legatos ad aulam Turcicam, ad quos, muneris loco, a Turcarum Magnatibus deferitur, interdum ad nos venit. Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* p. 476. & VALENTINI, *loc. cit.* p. 280. & imprimis Paull. LUCAS *Itiner. Orient.* Lib. VI. p. 167. sqq. Ceterum maxima Opobalsami pars, quæ nobis communicatur, *Balsamo Copaiba* alterata est; & quod iniquissimum est, ipsum identidem Balsamum de Copaiba, cum Oleo ex Carpobalsamo expresso commixtum, pro vero Opobalsamo venditur. Si veri atque sincerioris Opobalsami signacula scire desideres, monita sequentia in mentem figito: Incitatiores prodat odorem; recens sit; & quod heic loci probe notandum: Quo recentius est, eo validiorem manifestat fragrantiam. Gustum porro amaricantem, adstringentem, sed modice acrem possideat; si amplius, hoc genuinum opobalsamum, vel minutissima portione, aquæ instillet, totam superficiem aquæ contegat, illique liquatum supernatet, atque in aqua coagulatum, stilo quopiam totum auferri se patiat; si denique illud in vestem laneam perfundas, nullam, ut aliæ res pingues, squalidam maculam imprimat, etiamsi illi totum adhæreat. Supra jam monuimus, quod ætas hujus balsami ex consistentia & colore sit æstimanda. Hoc, toto terrarum orbe, celebratum Balsamum, tam interne, quam externe in usus medicos accersitur. Pro medicamine polychresto habetur; Præsertim vero Asthmaticis, & calculosis conducit. Vid. huc imprimis magni Prosperi ALPINI doctissimus Dialogus, de *Balsamo*, ubi de *Opobalsamo*, *Carpobalsamo*, & *Xylobalsamo* &c. perquam accurate solideque tractatur. Add. VESLINGII *Vindicia* pro *Opobalsamo*, item & *Epist.* XXIV. p. 112. præsertim autem *Epist.* LXIII. p. 196. sqq. & *Epist.* LXIV. & LXV. quæ omnes totæ agunt de *Opobalsamo*, & reliquis Balsami speciebus; quo & imprimis pertinent Scriptores, qui data opera, hoc nobile argumentum tractarunt & fusius explicarunt, veluti CASTELLUS, LOBELIUS, DONZELLIUS, GUIBERTUS, VOLCAMERUS, & præsertim DOERINGIUS, alique laudati jam ZORNIO in *Botanolog* pag. 109. LINDENIO, MERCKLINO, & aliis, qui *Bibliothecas Medicas* adornarunt. Conf. & SLEVOGTII singularis Dissert. de *Balsamo Vero*, seu *Opobalsamo*; & imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 473. sqq. item VALENTINI, *Hist. Simpl. Ref.* Lib. II. Sect. VI. cap. 19. pag. 279. sqq. & RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Jun. Obs. 15. p. 172. item LOESEKE, *Mat. Med.* p. 281. Add. hic LOESCHERI nostratis Dissert. de *Balsamo de Mecca*, & VATERI pariter nostratis Dissert. de *ejusdem Balsami Natura & Usu*.

BALSAMUM Tolutanum, de Tolu, *le Baume de Tolu*, *Balsam von Tolu*. Est liquor resinofus, sive Balsamum, colore pallido, ad aureum tendente, consistentia glutinosa, Terebinthinæ Venetæ simili, sapore dulci, aromatico, odoreque grate fragrante. Arbor balsamifera Tolutana, Pinum pumilam, ramosam, cortice tenui testam, foliisque siliquæ, sive Ceratiæ, quovis anni tempore virentibus, æmulatur. Balsamum hoc, ex sua arbore, vel sponte, vel incisione vulnerata, promanat. Ex America advehitur, ubi, circa urbem Tolu, provenire & colligi solet. Multum cum opobalsamo congruit, & vulnera recentia ita consolidare perhibetur, ut cicatrix plane nulla remaneat. Inde Syrupus Balsamicus egregius præparatur, cujus descriptionem

infra, suo loco, dabimus Part. II. quo Angli imprimis frequentissime utuntur in ipsa Phthisi, & sanandis ulceribus pulmonum, ac thoracis, de quo vid. *Cl. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 484.* ubi & plura de hoc ipso Balsamo Tolutano, ut & apud ZORNIUM, p. 110. & LOESEKE, *Mat. Med. p. 282.*

STYRAX liquida, *le Storax liquide, Slüßiger Storax.* Est substantia resinosa, fusco-grysea, & tenax, quæ consistentiam mellis similem, refert, odoremque ut plurimum graviolem spargit. Multum auctores disputavere, utrum Styrax liquida, nativa sit & genuina, vel quid factitii. Nonnulli arbitrantur, quod illa ista arbor, quæ Ambram liquidam producit, quoque hanc Styracem liquidam elargiatur. De qua dissensione vid. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 493.* quam tamen ipse dirimit, ex accurata observatione Jacob. PETIRERII, in *Act. Philos. Reg. Soc. Lond. No. 313.* conf. VALENTINI, *Hist. Simpl. Ref. Lib. II. Sect. VI. Cap. 6. p. 256.* & quos ibi laudat Auctores; item SALMAS. de *Homonym. Hyles Jatr. cap. 97. p. 149. sqq.* docte & copiose. Interim manifestum est, quod Styrax liquida, qualis in nostris officinis venalis prostat, vel adulterata saltim, vel plane penitusque factitia sit. *Vim calefacientem & siccantem exerit, sed rarissime in usus medicos vocatur, nisi emplastris, & unguentis contra scabiem intermiscetur;* de quo vid. ZORN. *pcg. 652. & p. 671.* aliosque.

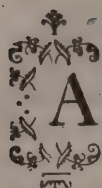
TEREBINTHINA Communis, sive vulgaris, *la Térébinthine ordinaire, Gemeiner Terpenthin.* Est resina liquida, mellæ consistentiæ, quæ ex Pinis & Abietibus elicitur. Colligitur in multis Germaniæ & Galliæ provinciis, item Hispania, insulis Chio atque Cypro, & alibi. Pura, alba & fluida eligatur. *Contra scabiem leprosam imprimis, aliosque cutis scedata adfectus adhiberi, nec non emplastris, & unguentis intermisceri solet.* De Terebinthinæ usu & facultatibus, scripsere olim Donat. a MULIIS, & Symphorian. Campegius, præsertim Jacob YONGE, Anglus, in *Curru Triumphali ex Terebinthina*, laudat. a BOERHAAVIO, *Elem. Chem. Tom. II. pag. 131. sqq.* & Mich. CRUGNER, in *Terebinth Chym.* aliique; nostra vero ætate, melius & accuratius, singulari Dissertatione, Ill. Frid. Hoffmannus noster, ut & Wedelius, præsertim GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 498. sqq.* & SALMAS. de *Homonym. Hyles Jatr. Cap. 104. pag. 171. sqq.* item CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. cap. 37. p. 286. sqq.* & copiose ZORN. *p. 671. sqq.* item LOESEKE, *loc. cit. p. 279.* Vid. & HERMANN. *Cynosur. Mat. Med. Tom. I. Part. I. cap. 8. p. 666.* in Not. ubi & singularia experimenta adducuntur de insolito isto odore violaceo, quo imbuitur istorum urina, qui paucas tantum Terebinthinæ guttus degustarunt; de qua occulta re vera qualitate, vid. post GALEN. *Lib. I. de Semine, cap. 16. pag. 208. Tom. III. Opp. BORELL. Obs. Med. 31. Cent. II. p. 134. sqq.* Thom. BARTHOLIN. *Epistol. Med. 78. Cent. III. p. 335.* & Thom. GUIDAT. in *prolegom. ad Theophrasti Lib. de Urinis, p. 39. sqq.* denique etiam, si lubet, *Poëmat. Nostr. Tom. IV. p. 44.* in Notis. Sed hæc obiter.

TEREBINTHINA Veneta, officinalis, *la Térébenthine de Venise, Vene-
tischer Terpentin*. Est resina liquida, quæ mellis recentis consistentiam æmulatur,
colore flavescente adparet, saporem acrem amaricantem prodit, atque odorem mini-
me ingratum spargit. Promanat ex *Larice*, Cedrinorum more, in altum progermi-
nante folio deciduo, brevi, conisque parvis. Arbor *Larix*, etiam in compluribus re-
gionibus Germaniæ nascitur, sed illa sola, quam tellus calidior producit, Terebinthi-
nam elargitur. Majorem partem Terebinthinæ Venetæ, Gallia nobis communicat,
ubi in silva Lionienfi copiose colligitur, quam Galli *Terebinthine du Bois de Pilatre*,
nominant. Virtute sua vix & ne vix a vulgari discrepat; purior tamen & liquidior ad-
paret, oleosiorque existit. Tam interne quam externe in usum vocatur. Calefacit,
emollit, abstergit, & incarnat, urinamque propellit, præsertim vero gonorrhœæ opponitur.
Vid. de his Terebinthina usibus egregiis, RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Jul.
Obs. 6. p. 196. 197. & præcipue ZORN. p. 671. sqq. Drachma una vitello ovi soluta,
& aqua diluta, alvum movet, atque ad urine ardorem, renum, & vesica ulcera magno-
pere commendatur.

TEREBINTHINA vera, de Cypro, de Chio, *la Térébenthine de Chypre, ou
de Chio, Wahrer Cyprischer Terpentin*. Raro, vel nunquam officinarum nostrarum,
limina salutat. Spissior vulgari, coloreque candido-flavescente, sed paululum ad cœruleum
propendente, adparet; saporem acrem, amaricantem prodit; & grate fragrantem
odorem diffundit. Terebinthina de Chio, successu temporis solidescit, & formam at-
que substantiam resinæ pellucidæ, quæ subflava adparet, & dentibus neutiquam ad-
hæret, æmulatur. Arbor Terebinthus, sive Pistacea silvestris, quæ in Cypro & Chio
nascitur, hanc Terebinthinam veram suppeditat; de qua arbore in istis beatoribus in-
sulis, Cypro & Chio, uberrime sponte nata & ubivis obvia, perquam exacte & dili-
genter tractavit TOURNEFORTIUS, ὁ αὐτόπτης, Tom. II. *Itinerar. Epist.* IX. p. 71.
sq. conf. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. pag. 495. sqq. & imprimis KÆMPFER.
Amoenit. Exot. Fascic. II. Relat. 9. p. 413. sqq. item ZORN. p. 379. Terebinthus ha-
bet folia, numero impari, pinnata, atque decidua, multosque flosculos stamineos,
fibris purpurascentibus contextos, quos tubercula, ex lateribus ramorum protuberan-
tia longo racemo protrudunt; flores decidui existunt; fructus parvi, oblongi & ruben-
tes adparent, qui resinofum viscidum lentorem & nucleum complectuntur. Reliquis
omnibus præfertur, & confectiōni Theriaca intermisceri solet. Huic Terebinthinæ vera,
plerumque Veneta, sive laricea, substituitur, cui equidem viribus non omni ex parte aequa-
lis est, tamen haud multum inferior deprehenditur.

CAPUT XI.

DE SUCCIS CONDENSATIS
ET CONCRETIS.

 A CACIÆ Aegyptiacæ Succus, *le Suc d'Acacia ou l'Acacia du levant*, *Ägyptischer Schotten-Dorn-Safft*. Ex fructibus immaturis Acaciæ Aegyptiacæ, foliis Scorpioidis leguminosæ, siliquis albis compressis, isthmo interceptis, floribus luteis, monopetalis, infundibuliformibus, staminibus numerosis, hic succus exprimitur, igne lento ac miti condensatur, & sic in solidam substantiam, externe nigricantem, interne rufescentem, coactus, venalis dimittitur, suoque sapore acerbo, austero; & adstringente, emtoribus se commendat. Nascitur in Aegypto & Arabia, & vocatur ab Aegyptiis incolis, *Schak*, ab Arabibus autem, *Schamuth*, teste RAUWOLFIO, *αυτόπτη*, in *Itinerar. Oriental.* Part. I. Cap. 9. p. 108. sq. ubi plura de hac arbuscula spinosa legenda occurrunt. Vid. & aliqua, ibid. Part. II. cap. 3. p. 44. Eligatur, qui non nimis nigricans, nec friabilis est, sed qui tenax, & totus in aqua dissolvitur. Confectioni Theriaca intermisceri solet, sed raro ad nos pervenit, idcirco Acacia Germanica succus illi substituitur. Virtutem adstringentem, refrigerantem, atque siccantem possidere, satis exploratum est. Vid. GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 716. sqq. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. II. p. 488. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XIII. Cap. 20. p. 503. item ZORN. p. 11. sq.

A CACIA Germanicæ Succus, *le Suc des Prunes sauvages*, *Ringetrockneter Schlehen-Safft*. Acacia Germanica, *Prunus silvestris*, jam jam sub fructuum titulo descripta est. Hic succus ex fructibus acaciæ maturis exprimitur, & lento igne, in vase fictili condensatur. Vim refrigerantem & adstringentem exerit, unde sub fine dysenteriarum præstantissimam confertum opem, ac sæpius acacia aegyptiaca succo substituitur. Vid. GEOFFROY, *loc. cit.* pag. 718. & BOERHAAVE, *loc. cit.* ut & ZORN. p. 12. sq.

A LOE Caballina, *l'Aloes caballin*, *Ros-Aloe*. Est succus Aloës Guineensis Caballina, vulgari similis, *Maculata*, succo foetidiore. Colore nigricante adparet, odoremque nauseosum, piceum, myrrhatum prodit; densa denique & ponderosa est, sed neutiquam a fœcibus depurata. Inde Equis potius præscribitur, quam hominibus, unde & nomen habet. Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. pag. 551. & ZORNII, *Botanolog. Med.* p. 46. item HEUCHER. p. 958. Tom. II. Opp.

ALOE hepatica, l'*Aloes hépatique*, gemeine Aloe, Leberfarbige Aloe. Est succus Aloës *vu garis* C. B. folis colore condensatus, qui hepatis instar, externe fuscus, sed interne flavescens adparet. Ex foliis exprimitur, saporem amarissimum, ingratum, parumque astringentem possidet. odorem vero fragrantem, & Myrrham ferme redolentem prodit. Colligitur in *China*, unde etiam advehitur. Planta, ex qua hic succus exprimitur, quoque in Insula Americana *Barbados* nascitur, succusque ibi condensatus, sub nomine Aloës *Barbadosis* in cucurbitis nobis advehitur, & Aloë Succotrina hand quaquam inferior est. Colo-em rubentem, qui ex ligno Brasiliensi mediante aqua pluviali, vel saltem fluviali, coquendo extractus est, mirum in modum exolat, si modice illi intermiscetur. De Aloë, ejusque variis speciebus, & de versis in medendo, uibus, vid præter alios, magna copia, pro more, laudatos ZORNIO, pag. 46. sqq. Raymundi MINDERERI *Alcædarium Maroccanum*, Cap. X. integro, & SCHULZII, singularis Dissert. de Aloë, item FRIDERICI, Dissert. de eodem *Argumento*; ut & B. HEUCHER. *Nov. Provent. Hort. Med. Witteberg.* p. 956. sqq. Tom. II. Opp. ubi accuratissime & uberrime de cunctis his Aloes speciebus, ex variis Auctoribus; tractavit.

ALOE Succotrina, Socotorina, lucida, l'*Aloes Succotrin*, Seine Aloe, *aue der Insel Soccotora*. Est succus gummosus, & resinofus, Aloës vera minoris, Succotrina, angustifolia, serrata, spinosa, floribus suave rubentibus, qui fusco-nigricante colore adparet. Vel ex foliis vi exprimitur, vel ex planta, circa radicem incisione vulnerata promanat, postea condensatur ad solis radios, & condensatus, præcipue si conteratur, colorem croceum ostendit, saporem amarum prodit, atque non ingratum odorem effundit. Planta, quæ hunc succum suppeditat, copiose in Insula Soccotora nascitur, & succus illius plantæ condensatus inde quoque ad nos transmittitur. Vid. REINES. *Var. Lect.* Lib. III. Cap. 4. p. 394. ubi contra SALMASIUM, *Exercit. Plin.* p. 743. disputat. Communis usque dum opinio fuit, quod omnes Aloës species, quæ in Pharmacopœis venales prostant, ex una eademque provenient planta, & sola tantum modo puritate a se invicem discrepent. Sed contrarium nobis jam jam indicaverunt præmissa, ubi varias Aloës plantas ac species descriptas legimus. Aloë hepatica vera, & Succotrina, ex una quidem eademque specie promanant, & sola patria differunt; illa, quæ ex China adfertur, hepatica audit, sed illa, quæ Soccotora Insula producit, Soccotrina nominatur. Caballina vero ex peculiari Aloës maculatæ scilicet specie elicitur, quæ foetorem suum nunquam totum deponit, etiamsi multoties aqua diluatur, atque semper de novo condensetur. Notæ genericæ Aloës sunt radix perennis, fibrosa vel tuberosa; folia longa, integra, Sedis fere accedentia. Flos monopetalus, tubulatus; infra in ventrem prominens, supra angustior, ibique in sex segmenta scissus, nudus, sex staminibus præditus. Fructus oblongus, trilocularis, cylindraceus, hexagonus, foetus seminibus planis, quasi semicircularibus. Aloë Succotrina pura, lucida & quæ non adeo ingratum odorem emittit, eligenda est. Aloë Hepatica, a nonnullis hodie Succotrinæ præfertur, easdemque notas bonitatis habet, colore tamen dilutiore prædita est. Sæpius, & ferme semper, Aloë Caballina, pro

Hepatica dividitur, etiamfi, ab illa, naufeofo atque myrrhato odore facile poffit diftingui. *Aloë*, præter vim purgantem, etiam calefacientem poffidet, fanguinem commovet, menses & hamorrhoides ciet, lumbricos enecat; frequentior tamen ufus, biliofis præfertim, hefticis, & illis quoque, qui hamoptyfi, nimioque hamorrhoidali fluxu laborant, nec non mulieribus, quæ ad abortum difpofita funt, valde noxius eft. Vid. huc CARTHEUSERI, *Rudim. Mat. Med. Rat. Sect. VIII. cap. 2. p. 269. & Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. X. cap. 10. p. 550. fqq. & ZORN. p. 46. item LOESEKE, Mat. Med. p. 127. fqq.*

HYPOCISTIDIS Succus, *l'Hypociftis*. Eft fubftantia nigra, paululum refinofa, auctera, faporeque acido adstringente prædita. Non folum ex Creta infula, fed etiam ex Gallia Narbonenfi & Provincia, ubi planta copiofe progerminat, ad nos advehitur. Planta Hypociftis, eft fpecies *Orobanches*, quæ fub Cifto adfurgit, flore monopetalo, campanulato, multifido. Occurrit Menfibus Aprili & Majo. Tota abfeiffa contunditur, atque fuccus expreffus condensatur. *Vim refrigerantem, ficcantem & adstringentem poffidet, Theriacaque ac Mithridatii confectionibus intermifceretur.* Vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 720. fqq. CHARRAS, de Ingredient. Theriaca Andromachi, cap. 55. p. 155. fqq. & ZORN. Botanolog. Med. p. 214.*

LIQUIRITIÆ fuccus, *Glycyrrhizæ, le Jus de Régliffe en bâton, Süßholz, Safft, Lactrizen, Safft*. Exprimitur ex radicibus Liquiritiæ, igne condensatur, & in trochilicos vel magdaleones formatus, venalis dimittitur. Adfertur ex Hispania & Franconia, ubi, præfertim in agro Bambergensi, hæc Liquiritia, fedulo cultu, copiofe producit. Hispanicus, qui totus in aqua diffolvi patitur, & fapore dulciore, minusque amaricante potitur, optimus eft, ideoque eligendus. *Demulcet, expectorationem promovet, atque nephriticis, ac tuffientibus conducit.*

LYCII Succus, *le Suc de Lycium, Bux-Dorn, Safft*. Ex ramulis Lycii, arbufculæ spinofæ, quæ frequentiffime in Lycia, Aliæ provincia occurrit, coctione elicitur, eodemque modo, condensatur, vid. SALMAS. *Exercit. Plinian. pag. 819.* Colore nigro notatus eft, & faporem amarum, aucterum, nec non adstringentem patefacit. In glebis advehitur, fed raro in ufum vocatur. *Vim refrigerantem & adstringentem prodit, atque ulceribus oris & gingivarum, masticando, conducere creditur, & ammandari folet.*

MANNA Calabrina, *la Manne en Larmes, Manna*. Eft fuccus condensatus, quem Arbores *Fraxini & Orni*, in Calabria, Sicilia, agro Romano, Syria, India orientali, Provincia ac Delphinatu Galliæ, Epifcopatu Tridentino, & alibi, producunt. Saporem dulcem, fubacrem & pinguem protendit, fed mellitum odorem profert. Arbores *Fraxini*, calidiffimis horis dierum canicularium, cœloque fereno, fponte fuccum vifcidum & fubdulcem emittunt, quem folis radii condensant. Hic fuccus poft collectionem & ulteriorem arefactionem Manna nominatur. Vid. huc fingulare exemplum, quod ipfe vidit SALMASIUS *Commentar. de Manna, in fine, pag.*

254. Manna spontanea, quam incolæ *di Corpo* nuncupant, a vigesimo primo Julii die, usque ad finem hujus mensis, ex junioribus Fraxini furculis guttulatim destillat. Julio vero elapso, acolæ corticem Fraxinorum incisione vulnerant, unde succus a meridie ad sextam usque pomeridianam horam profluit, & vi caloris in grumos crassiores adigitur, & *Manna forzata*, nuncupatur. Nimia nonnunquam hujus succi copia in arboribus Fraxini tubercula protrudit, quæ corticem dehiscere cogunt, ut liquorem suum profundant, qui deinde calore solis in Mannam condensatur. Non omnes Fraxini & omni arbores indiscriminatim Mannam suppetidant, sed juniores tantum, quarum cortices non scabri, sed læves sunt. De his omnibus vid. exactissime tractantem, GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 581. sqq. De alia vero Manna Persarum, Armeniorum, & Georg. vel Maurorum, vulgo *Trunschibil*, vel *Trungibin*, *Agul*, aut *Alhagi* dicta, agit quasi in transitu, RAUWOLFUS, *Itinerar. Orient.* Part. I. cap. 8. p. 89. & Part. II. cap. 3. p. 44. & cap. 9. p. 113. tanto diligentius vero & accuratius, magnus TOURNEFORTIUS, Tom. II. *Itinerar.* Epist. VIII. pag. 4. sqq. Conf. & GEOFFROY, *loc. cit.* p. 585. ubi ad *Avicenna*, *Senapionis*, & aliorum testimonia, simul provocat; quod & fecit SALMASIUS. De vulgari vero Manna, vid. & LABAT. *Itiner. Hispan. & Ital.* Tom. V. cap. XI. Conf. MYLI, *Delic. Physic.* Vol. II. Sect. XX. p. 731. & CARTHEUSER, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VIII. Cap. 6. pag. 462. sqq. Quæ ex Calabria in granis, sive granulata adfertur, alba, parumque flavescens adparet, dulcedinem prodit, sed tamen modica mordacitate linguam perstringit, ac levitate se commendat, optima censetur, & eligenda est. Galli vocant eam *Manne en grains*, *ou en Sorte*. Sed adhuc tertia extat species spissa, sordida, pinguis, modo naturalis, sed non rite collecta vel servata, & modo factitia, quæ rejicienda, Gallici *manne grasse*. Illa vero, quæ ex arbore sauciata promanans, canna vel arundine excipitur, & sic condensata, in frustulis oblongis advehitur, *Cannulata* nuncupari solet. *Vim abstergentem possidet, & alvum leniter movet. Pueris, senibus, pariter ac mulieribus pregnantibus a drachmis duabus, ad octo vel decem tuto dari potest.* Sed non omnibus mulieribus, multo minus omnibus prægnantibus, Manna ob nimiam & nauseosam suam dulcedinem, tuto semper propinari potest; imprimis si ex uteri vitio, passionibus hystericis sæpius alias obnoxia fuerint, licet contrarium statuissè videatur *Zacutus*, Lusitanus, & eum secutus Ill. HOFFMANNUS noster, in Dissert. de *Manna præstantissimo, in Medicina, usu*. Tum enim Manna, vel exigua quantitate data, horrenda sæpe tormina, lipothymias, uteri suffocationes, vertigines, vomitus, aliaque mala vix facile subigenda, excitare solet, qualia exempla tristitia haud semel vidimus. Ita foeminam ex parcissima Mannæ dilutæ dosi, dirissimis convulsionibus & totius corporis contorsionibus correptam, observavit quondam HOECHSTETTERUS, *Cas. Med.* 8. Decad. IV. p. 429. Aliud vero hypercatharseos exemplum a sesquiuncia Mannæ in Vetula observatum retulit, RIEDLIN. *Lin. Med.* Ann. 1699. Mens. Novemb. Obs. 10. p. 1199. Quid? quod a modica ac refracta Mannæ dosi puerperam aliquando in letalem hypercatarsin incidissè, funesto axemplo, docet ex *Hertenbachio*, Vir summus, Thomas REINESIUS, in *Chemiatria*, p. 72. Igitur in universum, ab incauto Mannæ usu abstineant femina, præsertim autem gravida, aut jam puerpera

facta. Ceterum de Manna multi multa scripserunt, quos inter, præcipui, ALTO-MARUS, DEUSINGIUS atque SALMASIUS, item *Celeb.* HEUSTERUS, BERGERUS *noster*, POSNERUS, præsertim vero Ill. HOFFMANNUS, & GEOFFROY, jam merito laudati, & SAILLY, singularibus Dissertationibus. Add. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Aug. Obl. 9. p. 237. & *Cur. Med.* 780. Cent. VIII. p. 484.

MEL, *le Miel*, *Honig*. Est substantia liquida crassiuscula, dulcis, & albo flavesceus, quam Apes ex diversis vegetabilibus eliciunt, ac colligunt. Adfertur magna copia ex Borussia, Polonia, Lithuania, & Russia, ubi apes imprimis silvestres mella parant copiosa, & inentas quasi dapes. Nonnullis persuasum est, quod mel nihil aliud sit, quam extractio florum, cum roris subtilioris substantia conjunctum; alii opinantur; quod sit Chylus in ventriculo apum absolutus, & per vomitum intra favos repositus. Interim manifestum est, apes multum ad mellis generationem conferre, non solum mel ex floribus eliciendo, sed etiam ulteriore coctione in ventriculo perficiendo. quamvis fieri quoque possit, ut mel, quod apes intra cavitatem proboscidis granulatum colligunt, aliquam ibidem patiatur mutationem. Mella differunt tam ratione coloris, quam loci & varietate florum, ex quibus eliciuntur. Datur mel *album*, quod *Virgineum* nominant, & ex novellis favis, vel apum juniorum examinibus expromitur, & sine igne ad usum præparatur. Mel *flavum* vetustiores favi elargiuntur. Pro diversitate locorum atque florum pariter in mellibus aliqua compareret differentia; ubi namque nobiliores nascuntur plantæ, ibi quoque mel nobilius, gratius & melius occurrit, quod florum, ex quibus eductum fuit, odorem & saporem exprimere solet. Hinc fit, ut *Mel silvestre* plerumque pinum & resinam resolcat; *Mel vero Narbonense*, ubi R. *Smarinus* & aliæ generosiores plantæ lascivunt, delicatius obvium procedis, proptereaque reliquis omnibus præferri meretur. Pretii villioris est, quod Polonia nobiscum communicat. *Mel possidet vim calidam, abstergentem, nutrientem, & aperientem; pulmonibus conducit, urinam movet; sinibus imprimis & phlegmaticis aptum, ac commendabile est; sed junioribus, illisque, quorum sanguinem calidior temperies exagitat, parcius exhibetur, biliosis vero & hystericis, rarissime, vel plane nunquam propinetur.* Ita atrocissima vidi aliquando symptomata a Melle, cum Clymate, puerperæ ingesto, subito excitata, adeo, ut fere de vita misellæ actum esse videretur. Vitandus ergo vel maxime, feminis hystericis, præsertim vero gravidis, aut partum jam enixis, internus Mellis usus. Conf. *Tim.* a GULDENKLEE *Responf. Med.* 47. p. 1079. ubi de simili Clymate ex ficibus & passulis minoribus. Ceterum autem ipsum Mel re vera est decanatum illud Aurum potabile, cœlicum Nectar, ac vitæ Balsamum, cujus tamen incomparabiles & inenarrabiles plane virtutes, quas in morbis curandis, tam interne, quam externe, saluberrime exerit, nondum, quantum equidem sciam, sat digne descriptæ, ac celebratæ fuerunt, licet nonnulla dixerint *Theophrastus*, *Libavius*, *Zanardus*, *Deusingius*, & alii, quos inter tamen suo merito eminet magnus BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. I. Part. I. Process. 42. p. 144. Ceterum *Mel Saccharo esse præstantius*, singulari Dissertatione ostendere voluit quidam nomine MEL, nominis idem sonantis dulcedine forsan ad scribendum, illectus, sit venia joco. MOELLE-

RUS quoque ac de PRÆ, DE MELLE, scripserunt Dissertationes; quo & imprimis pertinet Benjam. EWALDTI, Dissert. de *Sanitate Hominis per Mel & Oleum conservanda*. Regiomont. 1711. potissimum autem in meritis nas Mellis laudes totus effusus est QUERCETANUS, in *Diatet.* Cap. VIII. & ult. conf. HOECHSTETTERI *Obs. Med.* 8. Decad. IV. p. 430.

OPIUM, Meconium Thebaicum, *l'Opium de Thebes*, ausgetrockneter Mohn-Safft. *Opium*, & *Asium*, hodie incolis, teste RAUWOLFIO, *Itiner.* Part. I. cap. 9. p. 120. & WEDELIO, *Opilog.* item KAEMPFERO, *loc. cit.* p. 642. & SCALIGERO, in *Scaliger.* I. p. 9. Elicitur ex capitibus *Papaveris sativi*, quæ paulisper ante completam maturitatem multiplici incisione vulnerantur. Culter, quo negotium hoc peragitur, quintuplici instructus est acie, hinc unica percussione quinque simul vulnera longiuscula ac parallela impingit. Ex vulnusculis confestim succus lacteus emanat, qui a solis calore condensatus, postero die, quopiam scalpro abraditur. Una capitis papaverii parte sic vulnerata, succoque profuso, altera quoque facies fauciat, atque opium depromitur. Papaver studiose colitur in agris, & si plantæ majores, ramos complures, & in illis capita compluria protrudant, superflua capitella rescinduntur, ut reliqua magis grandescant, succusque copiosior ac efficacior evadat. Lacrimæ, quæ post priorem incisionem colliguntur, majore demulcendi virtute potiuntur, id circo lacrimis posterioris incisionis, longe præferuntur. Opium hac methodo collectum, aqua postea humectatur, spatulæque lignea probe permixtum, in glebas redigitur, & foliis plerumque papaveris involutum, venale dimittitur. Pauperes ex stolonibus & foliis papaveris quampiam Opii speciem coquendo extrahunt, quam radiis solaribus condensandam exponunt, & post condensationem *Poult* nominant. Hoc medicamen nobis. *Meconium* dicitur, sed viliori virtute pollet, pretioque exiguo comparatur. Opium quod regio Thebaica, Aegypto confinis, producit, atque nobiscum communicat, optimum ducitur. Copiosissime quoque in Natolia, Cilicia, Cappadocia, & aliis regionibus Orientis. colligitur. Quod ponderosum, densum, coloreque nigro-rufescente adparet; ignibus admotum, facile inflammescit; saporem acrem, amarum, atque fortem, narcoticum, ac nauseosum prodit; & denique aqua expedite dissolvi patitur, nec multas fœces relinquit, eligatur. Plurimam substantiæ gummosæ possidet, sed resinosa parumper. Huic opio multifariæ adscribuntur virtutes, quarum primariae sunt: somnifera, anodyna, diaphoretica, & antispasmodica; Indi, & Asiatici incolæ plures, his quoque aphrodisiacam adjungunt. Hoc certo divinoque medicamine, vix aut nullo modo in Medicina carere possumus, nam si Medicis hoc remedium divinitus non esset concessum, frustra in calidissimis India regionibus medicinam prepararent, contra dysenteriam, choleram, febres ardentes, ac reliquos adfectus biliosos, qui Orgasmo turgent, judicante atque tradente Bontio. Indubitatum quoque est, quod celebres illæ, Theriaca ac Mithridatici confectiones, aliaque Philonia, maximam laudis, efficacia, & meriti sui partem opio debeant. Opium crudum raro apud nos in usum vocatur, sed Extractum vario modo paratum. Utrum vero, (ut multorum fert opinio) hac correctione, opium revera corrigatur? an potius castrando quasi, virtute sua sensim ac insignite privetur?

sub judicio Medicorum lis esto. Dosis opii vix determinari potest, sufficiat interim unum aut alterum granum propinasse; Melius atque tutius tamen est, si dosi minutissima, (quarta scilicet grani parte) vicibusque repetitis, exhibeatur, quam si quantitate majore, unaque vice obtrudes. In colica spasmodica praesertim cum opio caute agendum est, ne paresis funesta subsequatur. Adfueri opio facile dosin majorem exhaurire possunt, & praesto sunt exempla nonnulla, quod Germanorum aliqui, spatio viginti quatuor horarum, integram dragmam, citra damnum deglutiverint. Vid. huc Thom. BARTHOLINI, Obs. 20. pag. 50. Vol. II. Aët. Med. Hafn. & MOEBII, Physiol. cap. X. p. 160. & CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. p. 613. JUNKERI Dissert. de Marrona largissimo Opii usu, per plures annos tractata. Vivit adhuc femina alia, quæ idem quotidie impune facit; quin & in juventute, vidi Scholæ Rectorem, qui magnam Opii copiam, per diem, ceu faccharum, devorabat, & illæsis tamen sensibus ac viribus ad ultimam senectutem pervenit. Ipse quoque Galenus jam dudum sua tempestate, similia observavit exempla. Conf. WEDELII, Opiologia p. 78. 79. & alios, qui de Opio scripsere, mox laudandos. Tantum ergo valet diuturna consuetudo, ut etiam valentissimorum Remediorum vim sensum infringat, & tandem penitus fere aboleat. Vid. imprimis, quæ de Aegyptiis, Persis & Saracenis opiophagis, observavit Prosp. ALPINUS, de Med. Aegypt. Lib. IV. Cap. I. & Cap. II. p. 261. TOURNEFORT. Itiner. Tom. II. Epist. 14. pag. 392. RAUWOLF. Itiner. Part. I. cap. 9. p. 120. KÆMPFER, loc. cit. p. 645. multique alii, laudati ZORNIO, p. 499. sqq. & Richard. MEAD. Tr. of Poisons Essay V. of Opium, p. 260. sqq. item GEOFFROY, loc. cit. p. 695. sqq. ut & BORRICHIIUS Diss. de Venenis, p. 210. nec non BARTHOLIN. loc. supra cit. Ceterum plura de Opio, ejusque usu & abusu, vid. in Georg. Wolfgang WEDELII Opiologia, item in Dissert. FREYTAGII, DOERINGII, TILINGII, HARTMANNI, HEIGELII, WINCKLERI, SINAPII, REICHNAU, & imprimis HOFFMANNI, de Opii Correctione genuina, & usu, ut & WALDSCHMIDT. ETTMÜLLERI, SCHROEERI, de MONCHY, BÜCHNERI, HAMBERGERI, & aliorum, de Opio conf. Joh. Bod. a STAPEL Comment. ad Theophrasti Lib. IX. de Hist. Plant. pag. 1099. sqq. ut & FRICCI Tract. de Virtute Venenorum Medica, Cap. XV. p. 275. sqq. & KÆMPFERI, Amœnitat. Exot. Fascic. III. Obs. 15. pag. 642. sqq. item CARTHEUSERI, Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. XI. cap. 5. p. 607. sqq. maxime ZORN. p. 495. sqq. & LOESEKE, Mat. Med. p. 571. sqq. & novissime Ill. Rich. MEAD. Essay V. of Poisonous Plants, pag. 241. sqq. & praesertim Alex. THOMSONI Dissertationes Med. de Opio; nec non GEOFFROY, Tom. II. Mat. Med. Cap. VIII. Sect. I. Artic. IV. p. 687. sqq. ubi exacte agit de Opio. Ceterum vero semper plus damni quam Opus, ab Opii usu expectandum, atque inde plane ab ipso abstinendum esse, multis ostendere voluit STAHLIUS, Mat. Med. Part. II. 182. pag. 123. sqq. Sed negante SYDENHAMO, p. 190. Tom. I. Opp. & BOERHAAVIO, Consult. Med. p. 327. & alibi sæpius.

SACCHARUM, Mel Cannæ, Zuccarum, le Sucre, Zucker. Est succus dulcis, ex sacchariferis arundinibus expressus, condensatus, & in formam salis redactus. Arundo saccharifera, est herba graminifolia, floribus imperfectis, flamineis, me-

diam tenens, inter herbas Miliacias, & Arundinaceas. Ex radicibus dulcibus & fusculentis, germina erumpunt, quæ transplantata, adoleſcunt in cannas sex pedes & ultra longas, geniculatas, & circa genicula foliis anguſtis, ſtriatis veſtitas, quæ medullam fungoſam, ſucco dulciſſimo uberrime repletam complectuntur. Hæc cannæ, ubi dimidiam altitudinem attigerint, abſcinduntur, foliisque deſtrictis, ſuccus peculiaribus machinis molendinis extorquetur, & ne ſuccus expreſſus aceſcat, ſtatim decoquitur, deſpumatur, & addito lixivio, ex calce viva, cineribusque parato, purificatur, atque ad debitam conſiſtentiam cogitur. Vid. Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* p. 404. ſqq. Hoc ſaccharum, quod farinaceum nuncupant, rurfus poſtea ſolvitur, amplius purificatur, & pro gradu puritatis, & ratione formæ, varias ſpecies ſacchari exhibet. Quod in ciſtulis advehitur, *Saccharum Farinaceum* audit. Quod in pyramidibus diverſæ magnitudinis, chartaque coerulea involutum, ad nos venit, *Saccharum Melis, Reſinatum, Canarienſe, & Finiſſimum* dicitur. *Saccharum Thomaum, Rubrum, Thomæ-Zucker*, nomen ab inſula St. Thomæ, habere perhibent; paratur etiam ex Syrupo, qui in efformatione, pyramidum ſaccharinorum elabitur, & propter pinguedinem atque lentorem, ad cryſtalliſandum ineptus eſt, quia facile humeſcit ac diſſluit; ceterum ſaporem melleum, ſed non gratum, ceteris tamen dulciorem poſſidet. Quo ſolidior & ſiccior ſacchari conſiſtentia eſt, eo generoſius cenſetur. *Saccharologiam* ſcripſit olim Angel. SALA. Conf. MOELLERI Diſſert. de *Saccharo*, & de PRE, Diſſert. de *Arundine Saccharinæ*, item BONHOEFFERI, Diſſert. de *Saccharo*, præſertim autem ZORN. *Botanolog.* p. 89 ſqq. & quos ibi laudat. Sed de differentia Sacchari Veterum ac Recentiorum, egregiæ extant Diſſertationes doctiſſimorum Virorum Claud. SALMASII, & Anton. DEUSINGII, quibus add. H. VOSSII eximias Obſervationes, ad *Pompon. Melæ* Lib. III. cap. 7. p. 564. ſqq. ut & Jo. LANGII *Epist. Med.* 64. Lib. I. p. 317. ſqq. & maxime GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. cap. 8. Art. 9. p. 732. ſqq. ubi exactiſſime agit de Saccharo, item Joh. VESLINGII, *Epistol.* 26. p. 117. ſqq. qui & *Epistol.* 22. de Sacchari præparatione, ejusdemque uſu medico, p. 104. ſqq. accurate tractat; accuratius vero uberiusque Guil. PISO, in *Hiſtor. Nat. & Med. Ind.* Lib. IV. cap. I. p. 108. ſqq. ut & in *Mantiſſa aromat.* Cap. X. p. 185. ſqq. utrique utriuſque per longum tempus, in illa Saccharifera regione, attenti *αὐτόπται*, & fideles *ἐξήγνται*. Ceterum perquam curioſum eſt, quod ex relatione Senum fide digniſſimorum, adnotavit TAVERNERIUS, in *Itiner. Orient.* Part. II. Lib. II. cap. 12. pag. 112. Saccharum nempe optimum, per triginta annos aſſervatum, tandem ſua ſponte mutari in Venenum atrociſſimum, quod omnem citiſſime homini vitam eripiat. Alias vero noxas e Saccharo metuendas, e *Rajo, Willſto*, & aliis refert GEOFFROY, *loc. cit.* p. 747. ſimulque refutat in ſeqq. fort. ſſime. Viperam autem a Saccharo mortuam fuiſſe, vidit CHARAS, *Experiment. circa Vip.* Sect. 7. p. 94.

SACCHARUM liquidum, *le Sucre liquide, Syrup, Zucker*. Eſt liquor melleus fuscus, qui nunquam ad conſiſtentiam ſolidam cogi poteſt, & ſi quidem, vel vi vel artificio ad condenſandum cogatur, tamen ſponte rurfus liqueſcit. Ex conis Pyramidatis exſtillat, & omnium viliſſimum eſt.

SACCHARUM Candisatum, Canthum, *le Sucre candi*. Saccharum hoc Candisatum exiit, si Saccharum pyramidale in aqua probe dissolvas, ad debitum gradum, quem crystallisatio exposcit, lento igne coquas, & denique in vasis, quæ filamentos huc a que illuc sustenta habent, ad crystallisandum reponas. Quo purius Saccharum adhibeas, eo præstantiores & candidiores consurgunt crystalli unde *Saccharum Candisatum Crystellinum Album*, vel *Rubrum*, diversæ speciei nanciscitur. *Uus Sacchari, tam medicus, quam culinaris nobilissimus est*. Nonnulli existimant, & inter illos potissimum, *Wilb. Ten RHYNE*, Meditat. ad Hipp. p. 178. 191. Conf. *RIEDLINI*, *Lin. Med.* Ann. 1696. Mens. Sept. Obs. 21. pag. 151. & Ann. 1699. Mens. Nov. Obs. 28 p. 1260. 199. quod Saccharum in ventriculo mucaginem producat; hæc tamen non fit ex Sacchari lentore, cum potius sit sal essentielle resolvens, & hæc respectu usus Saccharinorum in febribus intermittentibus, ex visciditate & lentore humorum, & obstructione prodeuntibus, non solum penitus innoxius, sed potius ammandus est, juxta nonnullorum sententiam, imprimis *III. HOFFMANNI* in Dissertat. de Sacchari Historia naturali, & Medica, & passim alibi, in suis scriptis, ubi in *Obs. Chym.* VII. Lib. II. pag. 29. qui præsertim, per omnem suam vitam longævam, saccharo mirum in modum delectabatur, adeo, ut omnes fere cibos saccharo conspergeret, omniaque vina, ceterosque potus eodem saccharo conficeret, & quasi mitigaret. Quod & *III.* apud nos *Bergerum*, pariter longævum Medicum senem, sine ulla noxa, quin potius cum magno Vitæ sanitatisque commodo & oblectamento, simili prorsus modo, fecisse constat; ne alios jam commemorem Medicos senes, mihi bene notos, & novissime apud nos defunctum *III. Leyserum*, Jctum, φιλοτακχαρώτατον, si ita quidem dicere liceat, qui & ipsi intente amarunt & avidè gustarunt saccharum, & aliis impensè commendarunt. Bina etiam singularia exempla illustrium Senum grandævorum, qui in seram usque ætatem, Saccharo & saccharatis cibus, quotidie delectabantur, retulit *Fred. SLARE*, Medic. Lond. in *Defensione Anglica*, pro Saccharo, scripta, & ex eo *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. cap. 8. p. 750. ubi & plura de Saccharo, lectu digna & jucunda; Conf. & *HERMANNI*, *Cynosur. Mat. Med.* Part. I. cap. 8. p. 707. 199. in Notis, item *VALENTINI* in *Museo*; *Pomet* & alios plures. Vid. & *RIEDLINUM*, *Lin. Med.* Ann. 1696. Mens. Sept. Obs. 14. p. 439. præsertim autem *ZORN. loc. cit.* p. 91. Ipse quoque summus *BOERHAAVIUS*, præter supra laudatos duumviros clarissimos, *Pisonem* atque *Veslingium*, Sacchari usum miris laudibus effert, & omnibus fere commendat, exceptis tantum scorbuticis atque rachiticis, *Element. Chem.* Tom. II. Part. I. Proceß. 28. p. 131. 199. Post *Horsium*, *Dornkrellium*, *Mollenbroccium*, *Drawizium*, & *Willisium*, quibus add *HEUCHERI* *Cautiones de Scorbutico*, p. 80 199 Tom. I. Opp. Conf. *le THIEULLIER* Dissert. problematica: *An alimenta Saccharo condita, salubria?* Paris 1731. add. *GEOFFROY*, *loc. cit.* pag. 746. 199. & *PANAROLI* *Obs. Med.* 12. Pent. II p. 75. & *CARTHEUSER. Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VIII. cap. 6. p. 462. Sed hæc obiter, pace lectorum.

SCAMMONIUM, Scammonea, *la Scamonée*, *Purgirender Winden-Safft*. Est succus resinofus concretus, qui vel incisione prolicitur, vel prælo extorquetur, ex radicibus.

radicibus *Convolvuli Syriaci*, flore majore, *Scammonea dicti*, vel *Convolvuli foliis sagittatis* postice truncatis, pedunculis ramosis, bifloris, *Royen.* vid. SALMAS. de *Hyl. Jatr.* cap. 49. p. 54. Hæc planta nascitur in regionibus calidioribus, præsertim in Syria, circa Antiochiam, atque insulis Lesbo & Samo. Scammonium Alepense optimum dicitur, & Smyrnenli longe præferri solet. Nec illud Samium bonum esse probat TOURNEFORT. *Itiner. Orient.* Tom. II. Epist. X. p. 110. Sit purum, leve, nitidum, splendidum, resinolum, friabile, & madefactum lactescat, linguæque admotum modicam acrimoniam, ac vim mediocrem urendi patefaciat. *Est purgans catholicum, quod bene operatur*, quod imprimis credebat SYLVIVS, *Prax. Med.* Lib. II. cap. 4. p. 97. ridens ibi alios Medicos cautiore, ipse forsitan magis ridendus. Vid. & *Joh. Bod.* a STAPEL, ad *Theophrasti Hist. Plant.* Lib. IX. p. 1055. item CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. p. 557. Sed apud nonnullos hæc Scammonium male audit, & sunt qui illi vim drasticam, inflammatoriam, & tormina cruciatusque excitantem, adscribunt. Vid. varios in hanc sententiam Auctores, magna copia allegatos a ZORNIO, in *Botanolog.* p. 616. add. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 136. sqq. & DÜTTEL de *Purgant. Purgant.* Indole Cap. I. *Verum enim vero, si caute adhibeatur, & non delicatulis, siccis, hæticis, & debilitate ventriculi laborantibus, porrigatur, semper bonum effectum edit Scammonium, præsertim si per Liquiritia decoctum moderatum, salibusque permixtum fuerit.* A granis tribus, ad duodecim exhiberi solet. Mihi tamen salvo aliorum judicio, hic magis placet sententia HOFFMANNI, in *Dissertat. de Purgantibus fortioribus e praxi Medica ejciendis; Equidem drastica, Scammoniata, diagrydiata, hujusque generis medicamenta alia, omnibus fere veteribus suspecta sunt, ob spicula acerrima, & tantum non corrosiva; ubi & in antecedentibus, lepidam de Advocato Ulmenli historiam ex THONERO, Epist. 26. Lib. VI. p. 358. refert, qui ab exigua tantum Scammonii dosi, in perquam gravem hypercatharsin inciderat, quod cum moleste ferret, atque hinc Medicum rogaret, quomodo terribile illud Medicamentum vocaretur, audiretque ex eo: Scammonium appellari istud; imo vero, ille exclamabat: rectius illud dixeris *Schelmonium*, (h. e. perfidum Nebulonem) ob dolosum nempe indolem, & vehementes nocendi vires. Quare & ipse dudum suspectam hanc Scammonii resinam in praxi mea, merito damnavi. quod ab ipsius usu, etiam circumspecto, plerumque multo tristiores vidi effectus, quam quidem latiores. Inde Scammonium, Elleborum, Colocynthidem, & id genus alia drastica, *Diaboli poma*, seu *Capira* recte vocabat quondam in consiliis suis SOLENANDER. Vid. si placet, quæ infra rursus dicturi sumus ad *Diagrydium Sulphuratum*. His succis condensatis atque concretis, subjungitur heic aliud concretum terreo-acido-oleoso-salinum, scilicet.*

TARTARUS, le *Tartre*, *Weinstein*. Est sal essentielle vini, quo dolia, in quibus vinum asservatur, incrustatione quasi, interne obducuntur. Vinum album, *albenstem*, & vinum rubicundum, *rubentem* Tartarum producit; sed albus, qui in superficie crystallis candidis ornatus atque notatus, nec ullis fœcibus adhærentibus dedecoratus est, optimus censetur. Hispanica, Hungarica, & Gallica dulcia vina non fere multum tartari impertiuntur; Rhenana vero, Mosellana & Franconica magnam

tartari quantitatem deponunt; Neccarica vina manu parciore tartarum elargiuntur. Haud facile, & non nisi in vigecuplo aquæ ferventis, solvitur. Si crudum in usus quospiam postules, aqua tepida prius abluendus, rursusque siccandus est. Nonnulli probe ablutum tartarum etiam ipsis crystallis præferunt, & a drachma una ad duas exhibere solent. *Purgat, sine ulla molestia, primas vias, incidit, resolvit, & humores acres ac biliosos omnium optime corrigit.* Nullum, præter Tartarum, cognitum est corpus, quod cremando, aut destillando, plus aëris elastici prædat, tantosque vapores omnino incoercibiles exhale. *Usibus Medicis, Chymicis, pariter ac mechanicis consecratus est.* De Tartaro, vid. SACHSII *Ampelographia*, ut & imprimis Angel. SALÆ *Tartarologia* & ZOBELII, item ZEES. *Dissert. de Tartaro*, & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. III. cap. 6. p. 223. sqq. & ZORN. p. 725. item PORTZII *Anat. Chym. Vini Rhenani*, cap. 6. & LOESEKE, *Mat. Med.* p. 99. sqq.

TERRA Japonica, Terra Catechu, *le Cachou*, *Japonische Erde*. Pertinet ad regnum vegetabile, & est succus condensatus ex variis vegetabilibus expressus, cujus basin succus Acaciæ Orientalis constituit; vel secundum C. B. fructus sessilis, Palmæ Arecciferæ, qui *Tausel* dicitur. Adfertur ex India Orientali, Pegu, Malabar, Bengala, & Zeylon. Resinoso-gummosa, dura, purpureo-nigricans, & quæ facile in aqua tepida dissolvitur, aliisque spirituosis menstruis pariter obtemperat, eligenda est. *Vim adstringentem exerit, & contra fluxiones alvi, nimiasque hemorrhagias adhibetur.* Ceterum de hac Terra Catechu, vid. Tract. Ehrenfried. HAGENDORNII, Jena. 1679. ubi de variis præparatis & usu vario hujus Terræ Japonicæ stypticæ, perquam diligenter tractat Auctor; Conf. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. VI. cap. 5. p. 365. sqq. & maxime ZORN. *Botanolog.* p. 180. & LOESEKE, pag. 458. Sed tantum virtutis huic Terræ quidem haud tribuit, LUDOVICI, in *Pharmac. hodiern.* Dissert. I. p. 255. Vid. tamen RIEDLNI, *Lin. Med.* Ann. 1695. Mens. Aug. Obs. 28. p. 263.

C A P U T XII.

DE FUNGIS ET MUSCIS.

AGARICUS albus, Agaricum, *l'Agaric blanc*, *Zerchen*, *Schwamm*. De differentia *Agarici* Veterum & Recentiorum, & inde nata ambigua lite, vid. plenissime tractantem *Claud. SALMASIUM*, de *Homon. Hyles Jatrice*, cap. 102. p. 165. sqq. a cujus tamen sententia abit *GEOFFROY*, *Mat. Med.* Tom. II. p. 772. ubi plura de natura & usu *Agarici* legenda, ut & in *Cl. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. X. cap. 8. p. 545. sqq. item *Cl. LOESEKE*, *Mat. Med.* p. 132. sqq. præsertim autem *ZORN. Botanolog.* p. 27. sq. Est ex crescentia fungosa arboris *Laricis*, quæ pugni, & non raro hepatis infantis magnitudinem æquat, figuram rotundo-angulosam, inæqualem exprimit, externe corticosa, callosa, cinerea, & nonnunquam subrufa adparet, sed interne substantiam albescentem, friabilem, sapore subdulcem, mox amaricantem, acrem, parumque adstringentem complectitur. Qui fragilis, candidus, splendescens & levis occurrit, optimus censetur, & eligendus est. Arbor *Larix*, si junior adhuc sit, *Terebinthinam*, quam *Venetam* nuncupare solent, elargitur, si vero senescat, *Terebinthinæ* loco, *Agaricum* protrudit. Progerminat in *Galliz* Provinciis, *Alpibus*, & *Montibus Tirolensibus*, item *Siberia*, *Tartaria*, *Galatia*, *Cilicia*, *Cappadocia*, *Sabaudia*, *Sylvæ Hercynæ*, & alibi, observante *CARTHEUSERO*. *Bilem, serum, & pituitam educit; & tussî laborantibus atque asthmaticis conducit. Veteres adhibere solebant, ubi materia peccans a locis remotioribus dimovenda erat. Menstrua quoque propellit, hinc monente RAYO, ejusdem usus, pregnantibus interdicens est. Crudus nunquam, nisi in infuso exhibeatur; Trochiscatus in pilulis dari solet. Dosis esto in infusis, drachmæ duæ, vel tres. Sal gemmæ vel Cremor Tartari, ad stimulandum additur; sed Zingiber, vel Caryophylli, ad corrigendum.*

BOLETUS cervinus, Fungus cervinus, *Tubera cervina*, *le Boletus Cervinus*, *Sirsch*, *Brunst*. Est fungus inæqualis, rotundus, qui magnitudinem nucis juglandis plerumque exprimit, & sub cortice coriaceo fusco, medullam pulverulentam, purpureo-nigrescentem subtilissimam, complectitur, quæ, si exsiccata sit, plane nulum odorem dispergit. Nascitur in silvis. *Recens pro aphrodisiaco habetur; si vero substantia pulverulenta interior exsiccata fuerit, vix operam & laudem meretur. Ad Corpora Balsamorum tingenda utilis est. Nonnulli, Fungum Phalloidem fetidum, penis imaginem referentem, & qui insigni odore ceteros omnes antecellit, atque Mense Junio & Augusto in locis umbrosis silvestribus nascitur, pro Boletto cervino, quem e spermate cervi ortum fuisse asserunt, falso venditant; qui tamen potius in numerum noxiorum*

fungorum reponendus, & ab omni usu medico removendus est. Vid. plura de his apud laudatum ZORNIUM, p. 132. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 768. sq.

BOVISTA chirurgorum, Fungus rotundus, orbicularis; pulverulentus, Crepitus lupi dictus, five Ovatus, item Fungus vesicarius, *la Vesse de Loup*, *Besist*. Vocatur quoque *Lycoperdon*, quod idem græce, ac Lupi crepitus, uti notum, & cum fungis noxiis adnumerari solet. Est levis, & plerumque magnitudinem pugni æquat, nonnunquam superat, ac sub tenui cortice cinereo, medullam quampiam, five materiam spongiosam complectitur, quæ successu temporis, completaque maturitate, in pulverem fuscum subtilissimum abit. Ubique ferme in pascuis, & siccioribus pratis copiose protuberat. *Vim adstringentem, atque siccantem possidet, hinc a chirurgis, ac vulgo ad hemorrhagias sistendas externe adhibetur.* Vid. laudat. ZORN. p. 318. & HERMANNI *Cynosur. Mat. Med.* p. 247. item LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 456. sq. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. III. p. 507. sqq.

FUNGUS Salicis, *le Champignon de Saule, Weiden-Schwamm*. Hic fungus pileatus atque lamellatus est, & nomen habet a salice, cui adnascitur. Si recens est, pileolo superius flavescente, lamellisque candicantibus adparet. *Ad curandam Phthisin, etiam si consummata, & penitus deplorata sit, bis de die, a Drachma semis, ad integram, commendatur, ac pulverisatus, vel cum ovo sorbili, vel cum saccharo permixtus, prescribitur,* a WELSCHIO, MICHAEL, ETTMÜLLERO, CARDILUCCIO, BORRICHIO, aliisque apud ZORN. p. 595. Ab aliis vero fungis noxiis adlociatur.

FUNGUS Sambuci, membranaceus, Auriculam referens, Auricula Judæ, *l'Oreille de Judas, ou de Juif*. Nascitur in caudice Sambuci, & colore cinereo-nigricante adparet. *Sollunder: Schwamm, Judas, Ohr.* • In numerum perniciosorum fungorum reponitur, in aqua mollescit, & illam mucilaginosam reddit. *Maceratus in aqua rosarum, tanquam refrigerans in oculorum inflammationibus adhibetur. Interdum etiam gargarismatibus contra faucium inflammationem addi solet.* Vid. BLOCHWIZII *Anatom. Sambuci*; item SCHENCKII, *Obs. Med.* Lib. II. p. 241. aliique apud ZORN. p. 602. præsertim GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. p. 770. & ipsius *Continuat.* Tom. II. p. 353. item HERMANN. *Cynosur. Mat. Med.* p. 243. & SIM. PAULLI, *Quadripart. Botav.* p. 141. ubi huic Sambuci fungo, vino, vel cerevisiæ infuso, miras in pellendis Hydropicorum aquis inertibus, virtutes tribuit; quod experiantur, quibus data fuerit copia hydropem curandi. Sed & hujus fungi in Ophthalmia, egregium idem laudat. p. 234.

SPONGIA Cynosbati, seu Fungus, Bedeguar, *l'Éponge d'eglantier, Schlass-Runz, Schlass-Appfel, Saagen-Butten, Schwamm*. Est pila hirsuta, five excrescentia quædam hirsuta ac spongiosa, quæ a nonnullis *Fungus comosus* dicitur; magnitudinem plerumque nucis juglandis, interdum etiam pomii mediocris refert, frutici *Rosa Silvestris* adnascitur; colore rufo-herbaceo adparet; recens odo-

teri rosaceum prodit; & in meditullii alveolis soboles cujuspiam insecti hospitatur. Eandem, cum Galla originem sumunt a punctura insectorum ovula deponentium, ex quibus ovulis primum vermiculi, postea Nymphæ, postremum vero Muscæ, aureo-viridescente colore coruscantes, prodeunt. Huic Spongia Cynosbati, tribuitur vis adstringens, & antinephritica, si pulverisata a scrupulo uno ad duos exhibeatur; hypnoticam quoque possidere virtutem, creditur, si pulvinari indatur. Vid. de his ROSENBERG. Rhodolog. Part. II. cap. 33. LAURENBERG. de Calculi cura, pag. & ZORN. p. 257. item Sim. PAULLI, Quadripart. Botan. p. 56. sqq. ubi de vi lithionthryptica hujus spongiæ præcipue tractat, p. 57. quod & suo calculo adprobat B. BOHNIIUS, de Offic. Med. Part. I. Cap. XI. p. 245. & ex eo B. HEUCHER. in Dissert. de Calculo, per adstringentia pellendo, p. 255. Tom. I. Opp.

MUSCUS Acaciæ, la Mousse de Prunier sauvage, Schlehen-Moos. Sub nomine Musci intelligitur substantia illa, ex succa, arida, incana, villosa, & filis exiguis contexta, quæ arboribus annosis adnascitur, & Bryon quoque nuncupari solet. Muscus Acacia Germanicæ vim adstringentem exerit, & adhibetur ad fetus & balnea, in uteri & ani prolapsu, aliisque adfectibus, ubi adstrictione opus est. Vid. plura apud ZORNIUM, Botanolog. p. 13.

MUSCUS arboreus, villosus, quernus, usnea officinarum, la Mousse de Chene, Baum-Moos, Eichen-Moos. Albescens, prolixus, & qui barbæ instar Quercuum annosarum ramis adhæret, optimus est, & eligendus. Adstringentem, & insignem vim anodinam possidet, hinc infusum hujus Musci contra tussim ferinam, & elangosam mirum in modum laudatur, ut & Syrupus de Musco querno, cujus descriptionem vid. infra Part. II. suo loco sub Syrupis, Ventriculorum corroborat, & quasunque fluxiones prohibet atque propellit. De quibus virtutibus fusius agit ZORNIUS in Botanolog. Med. p. 447.

MUSCUS, sive Usnea Cranii humani, la Mousse, ou l'Usnée du crane humain, Todten-Kopf-Moos, Sirtschalen-Moos. Magna multaque virtus in omnibus pene morbis, imo in epilepsia & pestilentia ipsa, inhumano huic Cranii humani Remedio tribuitur vulgo a Crollio, Theophrasto, Helmontio, Hartmanno, Kirchero, Unzero, & aliis, magna copia laudatis a ZORNIO, Botanolog. p. 417. sqq. quibus add. Cæleri, & Martin Brand a BERNIZ Dissert. de Usnea Cranii humani. Vanum tamen, inutile & detestabile semper est Remedium, quod nullum plane pretium aut meritum in se habet, nisi quod ipsi prius fecerit quorundam, prodigiorum, quam naturæ & rationis, amantiorum, præjudicium, credulitas, superstitio, & vana arcanorum ostentatio, recte sic nobiscum consentibus Ludovico, Rivino, Boecklero, Janckero, Markio, Grube, Büchnero, Hoffmanno, Boerhaavio, Cohaussenio, Cartheusero, aliisque Medicis præstantissimis. Unicum tamen hæc usnea habet usum, in sistendis nempe hæmorrhagiis; quem vero ideo non exerit, quod in arido nudoque suspensi furis; aut rota fracti latronis cranio, temporis longinquitate, casuque fortuito, effloruit; sed

quoniam Muscus potius est, cujus naturalis & insita virtus in eo potissimum consistit, ut laxa constringat, & fluxa sistat, ut de omnibus propemodum Muscis notissimum est. Ceterum de hac miranda, si diis placet, usnea, vid. præter laudatos jam Auctores, *Continuat. Mat. Med.* GEOFFROY, Tom. II. p. 415. sqq. BOECLER. ad *Hermann. Cynosur. Mat. Med.* Part. II. pag. 8. & quæ supra a nobis dicta ad Cranium humanum.

MUSCUS Corallinus, sive marinus; vid. sub Marinis.

MUSCUS Pyxidatus, Muscus pyxoides terrestris, Muscus alabastrites, seu trochiscatus, *Büchsenformiger Erd. Moos, Kelch. Moos*, vulgo *Sier. Kraut*. De quo plura vid. apud laudatum ZORN. in *Additam*, ad PANCOV. *Herbar.* p. 268. & in *Botanolog.* p. 449. Hunc in communissimo apud Anglos, contra tusses puerorum ferinas & convulsivas, esse usu, testatur WILLISIUS, non sine sua adprobatione, in *Pharmaceut. Rat.* Part. II. Sect. I. cap. 6. pag. 62. sqq. ubi & varias compositiones ex ipso concinnatas proponit, sine periculo, uti equidem arbitror, data occasione, in usum advocandas. Conf. TOURNEFORT. *Hist. Plant. circa Paris. nascent.* p. 344. qui & p. 497. sqq. plures Musci species diligenter recenset; diligentius vero & uberius *Celeb. DILLENIIUS, integro Volumine.*

MUSCUS terrestris, clavatus, Lycopodium, *la Mouffe terrestre*, Descriptus sub seminibus. Huic planta singularis plane vis contra *Plicam Polonicam* adferitur; virtutemque traumaticam exerit, Scorbuticis, tussientibus, phthisicis, hæmopticis, calculosis & asthmaticis ammandari, & in infuso, cum vino albo, vel saltem aqua fontana exhiberi solet. Conf. huc potissimum singularis WEDELII, *Dissertatio de Musco terrestri clavato*, add. BOERHAAVE, *Hist. Plant.* Tom. I. pag. 36. imprimis multa, de usu ejus vario, ex multis Auctoribus collecta, exhibet ZORNIIUS in *Botanol. suo Med.* p. 449. sq. quibus add. HEUCHERI *Opp.* Tom. I. p. 257.

P A R T I S P R I O R I S

C L A S S I S T E R T I A.

REGNUM ANIMALE.

DE ANIMALIBUS ET EORUM PARTIBUS.

AEGAGROPILÆ, Pilæ Damarum, Rupicaprarum, *Aegagropila*, le Bezoard d'Allemagne, Genssen Zugeln. Sic vocari solent, quia sive in primo, sive secundo ventriculo damarum reperiuntur. Figura plerumque oblongæ adparent, interdum etiam, sed rarius rotundæ, pondere vero levissimæ existunt. Duplicem substantiam patefaciunt, quarum interior ex fibris radicum, & cauliculis herbarum concreta esse videtur; exterior vero, quæ corticem quasi constituit, coriacea, mollis nonnunquam lignosa, sed rarissime lapidea occurrit, & colorem ut plurimum cinereum, fuscum, luteo-obscurum, pallidoque viridescentem ostendit. Hæ agagropilæ, quæ magnitudine quidem inter se differunt, sed vix, aut nunquam molem pugni superant, non in omnium damarum ventriculis reperiuntur; nam sunt concretum præternaturale, quod hujusmodi animalis morbosam dispositionem indicat. Vero simillimum est, quod per coherentiam fibrarum cum succo herbaceo nondum perfecte resoluta, ac lentore ventriculi paucillatim concrecant. Ex Helvetia & alpihus Tirolensibus, ubi rupicaprae degunt, ad nos transportantur. Sunt, qui ex fibris radicum atque herbarum, admixtis pilis, hujusmodi pilas, manu fraudulenta effingunt, emtoresque decipere conantur; sed exercitati materiarum medicarum estimatores hanc fraudem facili negotio detegere possunt. Pilæ non adeo magnæ, leves, sed tamen solidæ, quæ non ex pilis, sed potius ex fungosa, fibrosa, & foliacea substantia concretæ sunt, eligantur. Adscribitur his pilis vis antiepileptica, cephalica, alexeterica, & Bezoar germanicum nuncupari solent; in morbis malignis, & partu difficili profunt, arthriticisque mandantur. De natura & virtute medica harum Aegagropilarum, vide imprimis WELSCHII Tract. de *Aegagropilis*, nec non de LEEBENWALD, in *Damagraphia*, item HARDER. in Dissert. de *Rupicaprarum* interaneis, & *Aegagropilis*, ad Volkamer. ut & Scheuchzer, & BOECLER. in *Cynosur. Mat. Med.* Continuat. II. p. 508. item DAN. LUDOVICI, in *Pharmacologia hodierna*, Diss. I. p. 237. ubi tamen haud

multum virtutis ipsis tribuit, ut & BÜCHNERUS, in *Fund. Mat. Med.* p. 715. Contra vertiginem tamen eximium plane esse remedium, observavit RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann.* 1696. Mens. Febr. Obs. 16. p. 78. plures quoque ipsarum egregiarum virtutes recensentur in *Commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1736. pag. 254. sq. & præsertim a laudato WELSCHIO Dissert. altera de *Aegagropilis*, p. 55. sqq. ubi viginti curationes singulares enarrantur, ipsarum virtute medica, feliciter peractæ. Ipse ergo judicet lector. Denique *Dispensat. Prag.* p. 11. ubi & simul notæ & signa accurate indicantur, ex quibus liquido dignosci potest, utrum veræ ac nativæ sint Aegagropilæ, an vero falsæ, & artefactæ, ingeniosa enim circa has technas, est nequitia, & inexhausta luci inhonesti cupido.

ALBUM Græcum, Stercus Caninum album, *la Crotte de Chien*, *Weisser Enzian*. Sunt excrementa alvina, canum ossibus nutritorum, quæ alba adparent, & nullum plane fœtorem emittunt. Vid. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. I. p. 119. & *Rudiment. Mat. Med.* p. 110. *Vim siccantem, abstergentem, discutientem, & aperientem exerunt; interne in dolore Colico, & dysenteria; sed externe in angina, ulceribusque malignis opportune & cum successu felici adhibentur.* Has quidem nimias rei sordidæ laudes, post ZACUTUM Lusitanum, *Med. Prini Hist.* Lib. I. p. 571. sqq. aliosque plures ibi laudatos, pluribus persequitur PAULLINI, in *Cynographia*, Cap. XVI. item in *Apotheca Stercoraria*, ut & RULANDUS, BECKERUS, & alii, qui idem ignobile argumentum tractarunt. Vid. RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Mæj. Obs. 21. p. 145. & Mens. Jul. Obs. 17. pag. 209. & VERNA de *Pleurit.* pag. 133. item STAHL, *Mat. Med.* Part. II. p. 53. Sed contrarium tamen rectius statuit RIVINUS, in Dissert. de *Medicament. Officinal.* p. 84. & DAN. LUDOVICI in *Pharmac. Hod. sæcul. appl.* Dissert. I. p. 412. Suavius sane est Vinum Græcum, quam Album Græcum.

ALCIS Cornu, *la Corne d'Elan*, *Elends Horn*.

ALCIS Ungulæ, *le pied, ou l'Ongle d'Elan*, *Elends Klauen*. Alces est animal gregarium, bisulcum, palmatis cornubus præditum, & in hoc genere maximum, quod cervorum more sua cornua quotannis commutat. Et cornu, & ungula pro infallibili Antepileptico remedio censetur; ungula tamen cornubus præferri solent. Vix ulla pulveris antepileptici compositio nota est, qua ungula Alcis non intermixta sit; ad insul-tus epilepticos arcendos incensa hæc ungula naribus admovetur. Alcis cornua, cum cervi cornubus coincidunt, de qua vide Præparata. Vid. ANDR. BACCII, JOH. WIGANDI, A APPOLLON. MENABENI singulares Tractatus de Alcis Natura, ipsiusque partium in re medica, facultatibus. Item U. DARIC. HEINSII, Dissert. de Alce. Sed hanc laudatam nimis ungulam Alcis, in curanda dira Epilepsia, misere claudicare, nec expectationi respondere, facete monet, & liquido ostendit citatus modo LUDOVICI, *Lib. laud.* Dissert. I. p. 512. imprimis CL. CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. Cap. 9. p. 176. sqq. Conf. infra Part. II. suo loco dicenda, ad pulverem Epilepticum

Casp. Bartholini Sed vid. SCHINDLERI *Obs. Med.* 7. pag. 13. in Schol. & imprimis PANAROLI, *Obs. Med.* 33. Pentec. III. p. 177.

ANGUILLA, *l'Anguille*, *Uhl*. Piscis, piscatoribus & coquis notissimus, itemque luxuriosis lurconibus gratissimus & acceptissimus. Omnes ferme ipsius partes, veluti sanguinem cor, hepar, fel, pellem, pinguedinem, caput & reliqua, singulares habere in Medicina usus, multis & propriis & alienis Observationibus, ostendit PAULLINI, notissimo Tractatu de *Cenarum Helena*, seu *Anguilla*, item FRANCKENAU, *Sa. jr. Med.* VIII. p. 157. sqq. An vero in omnibus his Anguillæ partibus, effectus semper respondeat expectationi, quidem haud confidenter affirmaverim. Interea tamen hepar potissimum atque fel non omni usu carere, experientia constat. Vid. BINNINGERI, *Obs. Med.* 22. Cent. III. pag. 271. & potissimum *Helmont.* apud WEDEL. *Amæn. Mar. Med.* Lib. II. Sect. II. Cap. XI. p. 407 item STAHL. *Mat. Med.* Part. II. cap. 2. p. 36 & FRANCKENAU, *loc. cit.* p. 161. sqq. ipso quoque fatente BOERHAAVIO, *Mat. Med.* p. 36. Conf. infra *Hepar. Anguilla prepar.*

APRI Dentes, *les Dents de Sanglier*, *Wild Schweins Zähne*. Aper est animal bisulcum, sed non ruminans, & pertinet ad genus porcinum. Cetera notissima sunt. Hi dentes ad pleuricidem specificè commendantur. Vide *Preparata*. Re ipsa tamen parum præstant præsidii, ut experientia edoctis nobis constat. Vid. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. pag. 185. & VARNA de *Pleurit.* Part. V. Cap. 7. p. 132.

ARANEA, *l'Araignée*, hoc etiam adpectu fœdum, pedibus vero natibusque juxta artificiosum & mirabile animal singulari & eximio usu pollere in variis inveteratis & pertinacibus morbis perhibetur, a LISTERO, atque HÜLSIO, Tract. de *Ara-neis*. MUFFETO, in *Theatro Insector.* Lib. II. Cap. 15. & ex eo DERHAM, *Physico-Theolog.* Lib. IV. Cap. 13. p. 460. sqq. *Wilhelm ten RHYN*, *Obs. ad Hippoc.* p. 110. item PAULLINI, *Obs. Med.* 44. Cent. III. p. 333. præsertim autem HEUCHER, in Dissert. de *Araneo*, *Homini pernicioso & salutari*, Opp. Tom. I. pag. 140. sqq. Ipsam quoque tenuem illam levemque Araneorum telam, vulneribus recentibus sanandis ac consolidandis, ipsique sanguini sistendo, apprime inservire, notum est ex DIOSCORID. Lib. II. Cap. 68. PLINIO, Lib. XXX. Cap. 9. *Galeno*, *Celfo*, Lib. V. Cap. 2. PETRONIO, Cap. 98. & SERENO *Sammon.* ubi plura in Notis *Keuchenius*, p. 279. quibus add. HEUCHER. *Dissert. laudat.* p. 170. sqq. Res enim hæc vel Aniculis nota. Conf. infra, Part. II. *Emplastrum antisebr.*

ASELLI, sive Millepedes, Millepedæ, Centipedes, *les Cloportes*, *Mauer-Esel*, *Keller-Esel*. Aselli sunt insecta terrestria, exanguia, non alata, sed quatuordecim pedibus stipata, quorum septem ex utroque latere prominent; corporis circumferentia ferrata adparet; cutis quasi squamosa, & mediantibus novem articulis inæqualibus sic coordinata est, ut pro lubitu sese contrahere & in orbem piluli-

formem complicare, iterumque distendere possint; insuperque antennæ longiores ex capite procedunt; rimas parietum, cellas, aliaque loca uliginosa inhabitant, & ex tepido humore nutriuntur. Nonnulli hoc insectarum genus viviparis, alii oviparis adnumerant. *Vires específicas possident ad visciditatem tartaream resolvendam, obstructionsque viscerum aperiendas; adhibentur quoque in morbo regio, dolore nephritico, asthma, & urina difficili.* Vid. HENNINGERI Dissert. de *Afellis*, seu *Millepedis*, item FRANCI *Oniscographia*, vel Dissert. de *Afellis*, sive *Millepedis*, & Jo. Fr. de PRE, Dissert. de *Millepedis*. Sed parum virtutis diureticæ & lithonchrypticæ ipsis tribuit, expertus ipse, LUDOVICI, in *laudato Libro*, Dissert. I. pag. 336. licet contrarium tueatur CHESNEAU, *Obs. Med.* Cap. 10. Lib. III. pag. 331. cum *Augenio*, *Senerto*, *Riverio*, *Hartmanno*, & aliis; vim autem antifebrilem ipsis adscribit RIEDLINUS, *Lin. Med.* An 1696. Mense Marti. Obs. 4. pag. 106. & contra tussim puerorum convulsivam eos imprimis commendat Thom. WILLIS, *Pharmacœv. Rational.* Part. II. Sect. I. Cap. 6. p. 64. Vid infra Part. II. suo loco, *Liquor Millepedum Willisii*; conf. BOECKLERI *Cynosur. Mat. Med. Hermann. Continuat.* Tom. III. Part. II. pag. 779. lue venerea commendantur a BRUNNERO.

BEZOAR Occidentalis, le Bezoar d'Occidental, Occidentalischer Bezoar. Est concretum lapideum, quod in ventriculo *Capricervæ occidentalis*, patrio idiomate *Cuguacu* nuncupatæ, nascitur. Hic Bezoar Occidentalis fragilior, laxior, minus levis, multisque sed multo crassioribus lamellis sibi invicem impositis, compositus, deprehenditur, quam Orientalis. Colore & magnitudine hi lapides variant; nam modo nigri, modo cinerei, interdumque viridescentes adparent, ast plerumque in meditullio vel paleis, vel pilos complectuntur, nec in omnibus *Capricervarum* ventriculis occurrunt, concreta enim sunt præter naturalia, quæ, uti de *Aegagropilis* etiam notatum fuit, ex indole morbosa animalis enata fuisse videntur. India occidentalis hoc proprium habet, quod vix ullum animal reperitur, in quo tales lapides non inveniuntur, qui omnes, sub nomine Bezoar occidentalis advehuntur, & ideo colore ac figura differunt, pretioque vilior, quam orientales, venduntur. *His lapidibus vis alexipharmaca, sudorifera, antiepileptica, cordialis, absorbens, acrimoniam temperans, & urinam movens asseritur.* De hoc secundæ dignitatis lapide Bezoar, vid. pariter Auctores mox in sequentibus laudandi, item LUDOVICI, *loc. cit.* Dissert. I. p. 237. ubi lapidi huic Bezardico Occidentali easdem pene virtutes tribuit, quas adscripsit ipsi Orientali, nimirum mediocres admodum, & valde adhuc dubias, nec satis voto & expectationi medentium respondentes. Conf. & RIVINI, Dissert. sæpius laudata. Interim tamen dandum aliquid imperiosæ in rebus humanis, consuetudini, ut ea quoque nonnunquam adhibeantur remedia, quæ, si parum profunt, tamen haud multum nocent, ne forte nocentiora his, in sua damna, ipsi desiderent, & clanculum conquirant ægrotantes. Sed hæc obiter. Conf. Cl. BUCHNERI *Mat. Med.* p. 715. ubi pariter de usu hujus lapidis singulari, merito dubitat; ut & Cl. CARTHEUSERUS *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. cap. X. p. 194. sqq. & dudum PAULLI, aliis ab ipso laudatis, *Quadrupart. Botan.* p. 16.

BEZOAR Orientalis, le Bezoard Oriental, Orientalischer Bezoar. Patria hujus lapidis est Provincia *Laar*, & aliæ in Perside, ubi in ventriculis Caprivarum Orientalium, quæ *Gazella indica* dicuntur, & cornubus rectis, longissimis, & prope caput annulatis armatæ sunt, nascuntur, atque occurrunt. Vid. huc imprimis *KÆMPFERI Amonit. Exor. Fascic. II. Relat. IX. p. 398. sqq.* Animal hoc pilis brevibus, cinereo-rufis vestitum est; magnitudinem, caput & barbam capræ domesticæ æmulatur; hircus longiora & liberalius extensa cornua gerit, quorum annuli ætatis annos indicant, capella vero vel plane nulla, vel saltem valde exigua producit; asperissima montium loca inhabitat, timidissimum est, & valde fugitivum; sed non in quavis regione, ubi moratur, hos lapides generat. Caprivarum annosiores, circumspiciuntur incedentes, insidias, præ ceteris sodalibus suis, extimescentes, & quas macies misera sic consumit, ut vix habeant tenuem, quæ regat ossa, cutem, hunc lapidem Bezoar, secum ferre judicantur. Locus, in quo generatur, vel saltem reperitur, hic lapis, Pylorus est, sive productior quarti, quem vocant, ventriculi fundus, ad cujus latus plica quædam, sive scrobiculus, humore mucoso obductus, lapillum suppeditat. Perhibetur, quod hi lapilli, vivente fera, molliores atque friabiles sint, & ne utique eandem, quam postea adquirunt, duritiem habeant; hinc, ne improvide perfringantur, nec plumbeo ad tactu nitorem amittant, recens exseci ab inventoribus ore excipiuntur, & aliquantisper foventur, donec indurent; mox postea Gossypio obducuntur, & asservari solent. Argumenta bonæ indolis sunt: si lamellatim concreti adpareant; interna illorum cavitas non plane vacua sit; limpiditatem aquæ, cui intruduntur, non turbent, nec augeantur, nec minuantur pondere; denique si chartæ, calce vel creta incrustatæ, adfricentur, & lineam luteo-viridem relinquunt. Falsum est, quod genuini lapides Bezoardici exinde cognoscantur, si acu candente perforari se patiantur, adulterini enim, qui ex resinosa materia sunt adoptati, acus candentis ictum quoque, & quidem libenter admittunt, cum e contrario plerisque genuinis tanta, & quasi ferrea sit durities, quæ omnem acus candentis ictum deludat; neque factitii lapides exinde cognosci, & a genuinis discerni possunt, si interiores lamellæ deterioris substantiæ & coloris sint, ea namque disparitas ex diversitate alimentorum facile oriri potest, dum animal vagum, in quo hi lapides prognerantur, passus locum sæpe mutet. Tandem pro genuinis lapidibus orientalibus, illi habentur, qui inter resinae & lapidis substantiam ambiguum admittunt discrimen, atque confusi in spiritu Nitri, aut Salis facile dissolvuntur, ac Menstruum colore impense rubicundo imbuunt. Bezoar virtutem alexipharmacam, acida absorbentem, & humores resolventem possidet, nec non ad innumeras ferme compositiones Bezoardicorum pulverum adhibetur. De hoc Lapide pretioso alexipharmaco notissimo multi multa, imo forsitan nimia scripserunt, bene monente *Ludovici*, ut Medicis quidem constet, ex quibus facile eminent *Deusingius*, *Hieblinus*, *Bauhinus*, *Monardes*, *Sarazenus*, *Wagnerus*, *Jac. Bontius*, ad *Garc.* ab *Orta*, & noster quondam *Schneiderus*, ut & *Rolsincius*, *Vesti*, & *Slevogtius*, *KÆMPFER*, loc. laud. & *VOSSIUS*, de *Idololat.* Lib. III. Cap. 68. p. 542. item *THONERUS*, *Obs. Med.* 2. Lib. I. p. 15. sqq. ubi simul egregie disserit de usu & abusu hujus pretiosi Lapidis, in febribus præsertim continuis; quod & fecit *STENZELIUS*,

quondam noster, in Dissert. de *Bezoard Emolumento & Detrimento*, item VALENTINI, WORM, KUNDMANNUS, & alii *Museorum naturalium* Scriptores. Sed quam rari apud nos sint lapides Bezoardici veri; & quam frequens contra sit adulterinorum & artefactorum impostura, acute monet & liquido ostendit sæpius jam laudatus RIVINUS, in Dissert. de *Med. Officinal. Censura*, Cap. IV. pag. 100. præsertim vero KÆMPFERUS, *loc. cit.* p. 402. sqq. & p. 397. & Jerem. RHETIUS, in Diss. de Febre petechiali, pag. 51. apud BIERLING. *Obs. Med.* 78. p. 22. Sed plura vid. apud PAULLI, *Quadrip. Botan.* p. 15. 16. Conf. LUDOVICI, in laudata sua, *Pharmacia*, Dissert. I. p. 237. & BUCHNERI, *Mat. Med.* p. 14. item CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. Cap. XI.

BEZOAR fossilis, qui huc non pertinet, licet parís virtutis alexeteriæ esse dicatur; de eo vide supra, sub *Lapidibus vulgaribus*.

BOVIS Fel inspissatum, *le Fiel de Bœuf épais*, Ringetrocknete Ochsen Galle. Igne lento ad consistentiam Extracti inspissatur, & postea in usus debitos asservatur. Plerumque ad unguenta & emplastra contra vermes adhibetur; si interne sumatur, alvum sollicitat, & vermes interimit. Vid. LUDOVICI, *loc. cit.* Dissert. I. p. 414.

BUFONES exsiccati, Rubetæ terrestres majores, *les Crapauds secs*, Gedörnte Kröten. Hoc animal omnibus notissimum est. Ex Bufonum veneno enascitur tumor, pallor colorem buxeum simulans, difficilis respiratio, anhelosa & gravis halitus oris, repentina vertigo, syncope, convulsiones, labia interrupta, lingua nigrescens, balbutiensque, aspectus torvus, vomitus effraenis; sudor frigidus, & tandem misera mors. Hujus atrocis veneni Antidota habentur: vomitus ex hydreæ, theriacæ, mithridaticæ, lac, præsertim humanum. Bufones hasta vel palo ligneo perfoffi, siccantur in aëre, posteaque comburuntur in olla; pulvis, vel cinis mirum in modum laudatur contra hydropem, urinam namque potenter movere creditur. De acerrimo & ardentissimo Bufonum veneno vid. imprimis Guil. PISONIS *Hist. Nat. & Med. Ind.* Lib. V. Cap. 15. p. 298. & BOECLERI *Cynosur. Mat. Med.* Continuat. I. pag. 786. sqq. item PAULLINI, *Obs. Med.* 75. Cent. II. p. 256. sqq. & *Obs.* 79. Cent. III. p. 371. sqq. ut & AGRICOLA *Chirurg. parv.* Tract. IV. pag. 406. sqq. De Medicina vero, præsertim contra ipsam sævam pestilentiam, ex Bufonibus præparata, diligenter & copiose agit PAULLINI, iusto Tractatu de Bufone. Add. BOECLER. *loc. cit.* p. 787. sqq. Errmüller. & Wilbelm ten RHYNE, *Meditat. in Hippoc.* p. 286. sq. CHARAS *Pharm. Reg.* Tom. II. p. 622. sq. & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. p. 55. SOLENANDRI *Consil.* & ex iis Henr. PETRÆI *Harmonica Nosologia* Dissert. XXXV. Thes. 54. aliique plures, imprimis vero *Commerc. lit. Med. Norimb.* Ann. 1735. p. 297. sqq. Sed merito dubitat de laudatis his nimium Bufonis virtutibus, Dan. LUDOVICI, de *Pharmacia hodierno sæculo applicanda*, Dissert. I. p. 339. Quorsum & potissimum pertinet famosum illud, sed & nauseosum ac detestabile Amuletum antileonicum Helmontianum, sive rectius Butlerianum, Zenexon, vulgo barbære dictum, cujus longa lataque descriptio extat

quoque in *Dispensat. Brand.* pag. 5. quod laudat etiam in prælectionibus suis ad illud ipsum, SCHULZIUS, p. 10. Conf. præsertim *Basilica Chymica Oswaldi CROLLII*, cum notis *Joh. Hartmanni*, pag. 106. sqq. *Opp.* ipsius, ubi & variae illorum Amuletorum antilemicorum compositiones, & ipsarum capsularum, quibus includuntur, lepidæ & ridiculæ figuræ simul exhibentur. Add. *Them. BARTHOLINI, Cist. Med. Hafn.* Locul. XXII. pag. 236. sqq. & maxime DIEMERBROEK, de *Peste*, Lib. III. Cap. 12. p. 179. sqq. item KOENIGII *Regnum Animale*, p. 139. sqq. Sed forsân ista rectius damnat & explodit RIVINUS, in *Disf. de Censur. Med. Offic.* Cap. III. p. 109. & maxime in *Disfert. de Peste*, Cap. IV. p. 863. *Syllag. Differt. Med.* Faciant igitur, quibus placet, periculum; Nos quidem, ut ingenue fateamur, terribiles illos visu Bufones, & vivos abominamur, & mortuos detestamur, vivi enim vivis hominibus nocent, mortui autem morituros ægrotos nihil quidquam juvant. Vivos ergo exitio esse, certum est; mortuos autem auxilio fore, perquam incertum. Hinc abeat mala bestia ex bona officina.

CANCRO RUM Chelæ, seu Ungulæ, *les Pattes des Ecrevisses de Mer, Meer, Krebs-Scheeren*. Sunt forcipes denticulatæ Cancrorum marinarum, quibus vis alexipharmaca, antifebrilis, nephritica, atque absorbens adscribitur. Ad pulverem bezoardicum Anglicanum hæ chela adhibentur &c.

CANCRO RUM oculi, Lapides, Lapilli, *les Yeux d'Ecrevisses, Krebs-Augen, Krebs-Steine*. Sunt lapilli crustati, albi, solidi, parte altera convexi, altera compressi, & in formam acetabuli, orbiculatim sinuati, magnitudinem mox pisi, mox lentis, interdum etiam fabæ adæquant, terreum saporem produunt, & ex canceris fluviatilibus sumuntur. De horum lapillorum genesi sequentia probe notanda sunt. Cancræ quotannis ægrotant, & hoc contingit maribus medio mensis Junii, femellis vero mense Julio, ante depositionem testarum; morbo hoc durante, per novem dies & amplius, immorti & quasi semiexanimis procumbunt; stomachus illorum nova membranula obducitur, inter quam & stomachum veterem ex utroque latere, quidam liquor lacteus oritur, qui sensim abit in lapideam substantiam, superficie convexam, sed parte, qua ventriculum tangit atque obducit, concavam. Vetus seu interior ventriculus postea mutatur in quampiam mucilaginem, quæ canceris interea alimentum præbet; membranula vero ista, in qua lacteus iste liquor collectus fuit, convertitur in novum stomachum, qui locum veteris supplet; liquor lacteus coagulatur partim, & in substantiam lapideam descendit, quæ deinde Oculus vel Lapillus Cancræ nuncupatur, partim in hujus animalis alimentum cedit; ipsi denique lapilli, liquore consumto, iterum resolvuntur, & in locum victus adhibentur. Quam diu hi lapilli stomacho adhærent, canceri plane nihil edunt, & nil quidquam in illorum stomacho reperitur, vivuntque propemodum viginti septem dies ex vetere stomacho, & post illum penitus consumtum, etiam ex lapillis solvuntur. Hi lapilli, si ex vivis canceris depromantur, ferme cœrulei adparent, si vero ex coctis eveillas, albescunt. Tanta interim copia hi cancerum oculi præsto sunt, ut merito dubites, an omnes sint genui-

ni. Ex Polonia, Borussia, Bessarabia, Ucraina, Hungaria, Lithuania, Marchia & Tartaria, ubi tanta cancerorum copia est, ut suas illis saginari possint, ubertim ad nos transferuntur. Cancrivi in Megma contunduntur, quod aqua postea diluitur, ubi lapides fundum petunt, qui post collectionem siccantur, & adservantur. Adulterari solent, confectis vel ex albente terra, vel ex creta, sed tamen facile a genuinis discerni possunt, qui ex lamellis sibi superincumbentibus vel striis sunt compositi. *Sudorem atque urinam movent, ius superque vim resolyentem, abstergentem, & absorbentem possident, ac frequentissime ad varios pulveres adhibentur.* Conf. huc imprimis SACHSII *Gamma-vologia*, item SCHULZII *Dissert. de Cancerorum fluvialium usu medico*, præcipue vero KIRSTENII *Dissert. de Lapidibus Cancerorum*, conf. & RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1698. Mens. Mart. Obs. 12. p. 204. sqq. ubi & de abusu illorum; add. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. Cap. 5. pag. 122. sqq.* De Cancerorum autem oculis supposititiis & ex Argilla usta fraudulentè paratis, vid. RIVINI *Med. Officin. censura*, Cap. IV. p. 100. Conf. LUDOVICI, *loc. cit. Dissert. I. p. 331. sqq.*

CANTHARIDES, Muscæ Hispanicæ, *les Cantharides*, *Spanische Glien*. Sunt insecta alata, oblonga, pedata, vaginipennia, & colore viridi, aureoque lucente ornata, quæ, si recentia sint, foetidissimum odorem longe lateque dispergunt, atque saporem piceum, corrosivum & causticum produunt. Calidiores regiones, Hispania nimirum, Gallia, & ager Parisiensis hæcce produunt insecta; interim tamen in Germania, & tota propemodum Europa quoque nascuntur. Præ ceteris arboribus Fraxino, Ligustro & Populo alba delectantur cantharides, etiam in oliis fruticibus pariter demorentur. Nostræ cantharides, si recentes sint eundem effectum præstant, ac illæ, quæ ex calidioribus regionibus adferuntur, sed virtus earum brevi tempore evanescit. Diversa magnitudine occurrunt, sed minores majoribus præferendæ, & si recentes, integræ, nec pulverulentæ existant, eligendæ sunt. *Vis caustica, quam possident, cantharides, in sale acri consistit, urinam potenter movent, venerem stimulant, & pro specifico in hydrophobia censentur.* Hungari cantharides in aceto conservare, & tam hominibus, quam equis, bovis & vaccis, a quopiam cane rabido demorsis, propinare solent. Usus tamen internus valde noxius atque suspectus est; hinc nunquam, nisi summa necessitate urgente exhibeantur, incipiendo a dosi minori, grano nimirum dimidio, & si cum levamine agroti fieri possit, ascendatur ad granum integrum vel alterum. Imo tutius est ab earum usu interno plane abstinere; vid. infr. Part. II. dicenda, ad *Balsamum Magnanimitatis*, *Essentias Aphrodisiacas*, & *Tincturam Cantharidum*. Licet. Joh. GROENVELT, *Med. Lond. contrarium acriter statuerit*, Tract. de tuto Cantharidum usu interno, ubi imprimis Camphoram prædicat, tanquam præstantissimum Cantharidum correctorium. De quo vid. GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 527.* Conf. RIEDLINI, *Lin. Med. Ann.* 1697. Mens. Febr. Obs. 19. pag. 115. præstat tamen tutius sequi consilium de vitando usu Cantharidum interno, Cl. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. VII. cap. 10. p. 436.* & LOESEKE, *Mat. Med. p. 285.* item Petr. BARRERE in *Observat. Anst. ex section. Cadaverum desumpt. sine.* Usus frequentissimus est in vesicatoriis. *Ardor urina & mictus cruentus, quos usus cantharidum excitare solet,*

lacte, emulsionibus, & oleo amygdalarum dulcium, vel seminis lini mitigatur. Vid. VERZASCHÆ *Obs. Med.* 51. p. 107. LANGII *Epist. Med.* 47. Lib. I. p. 208 BARTHOLIN. Cent. V. *Hist. Med.* 82. p. 159. sqq. PLATERI, *Obs. Med.* Lib. I. pag. 239. sqq. De *Cantharidum, sive Chysocantharorum, singulari natura, eorundemque in Vescicatoriis potissimum usu eximio, interdum & abusu exitioso*, egregias ediderunt Dissertationes STENZELIUS atque VATERUS nostrates, Antecessores mei Clarissimi; item WEDELIUS, GEYERUS, ALBINUS, KIRCHDORFFIUS, WITAKERUS, RIEDLINUS, SALMUTHUS, & alii, conf. Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med.* p. 681. item BORRICH. in *Ad. Med. Hafn.* Vol. IV. *Obs.* 80. p. 185. sqq. & Vol. V. *Obs.* 89. pag. 216. sqq. & præcipue FRICCI *Tract. de Virtute Venenorum Med.* Cap. V. p. 161. sqq. ubi copiosus ac diffusus, pro more, Auctor est, in celebrando usu Cantharidum, tam interno, quam externo; & dudum ante eum, *Hercules SAXONIA* in absolutissimis fere Libris III. de *Vescantium usu*, impense merito laudatis *Freindio*, loco mox allegando, pag. 163. add. LANGII *Epist. Med.* 47. Lib. I. & Lib. III. Cap. XI. p. 868. item BAGLIVI *Diff. de Usu & Abusu Vescantium*, nec non si placet, Lib. nostr. de *Pleuritid.* Cap. IV. p. 54. & Cap. V. p. 76. ut & *Poemat. Nost.* Tom. IV. p. 44. in Not. Præsertim vero multus, imo pene nimius est, in laudandis Cantharidibus, in omni fero morbo profuturis, *Guil. CLINCH.* in *Comment. de idoneo Vescantium usu, in Morbis curandis*, adjecto RUFII Ephes. *Opusculis*, ab ipso editis; ut & novissime *Carl MOORE*, in *Diff. de Usu Vescantium, quæ Cantharides recipiunt, in febris.* Edinburg. 1752. Rectius vero & sapientius de Cantharidum usu & applicandi modo, judicavit magnus ille *Joh. FREIND.* in *Commentar.* IX. in *Hippocrat.* Lib. I. & III. de *Morb. popul.* p. 156. sqq. ubi & simul integra quasi *Historia Cantharidum*, progressu temporis, inter magna Medicorum dissidia, sensim in usum externum advocatarum, nitido ac venusto filo perscripta, legitur, quam bis, imo quater legisse, neminem poenitebit.

CARPIONUM Lapides, *les Pierres des Carpes, Karpfen-Stein.* Sunt officula triangularia cartilagine obducta, quæ acetabulo, quo spina dorsi capiti conjungitur, incumbunt. Ex Carpionibus sive Cyprinis depromuntur. *Pleuriticis, doloribus colicis vexatis, calculosis, atque epilepticis mandari solent*, sed plerumque sine spe auxilii, aut levamenti. Vid. LUDOVICI, p. 512. & p. 332. item CARTHEUSERI *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. cap. 10. p. 185.

CASTOREUM, *le Castoréum, Biebergail.* Sunt folliculi duo, qui tam in maribus, quam in femellis istius animalis, cui nomen est Castor, utrinque in inguibus statim sub cute reperiuntur, ovi gallinacæ magnitudinem mox æquant, mox superant, & animale vivente liquorem oleosum profundunt; exsecti vero & cum contentis exsiccati. Castoreum exhibent atque constituunt. Castor est animal amphibium & quadrupes, quod felis magnitudinem paulisper superat; pedibus anterioribus qui canis pedes simulant, terram fodit, & ad fluviorum ripas domicilium parat, posterioribus vero, qui anserum pedibus consimiles sunt, potissimum ad natandum utitur; Caput non admodum dissimile est muris montani; cauda plano-compressa, tota pilis

nudata, quatuor circiter digitos longa, cinerea, multis rugis, anfractibus, gyrisque instructa, & quasi excavata adparet, ac non solum caudam piscis, sed integrum piscem refert. Castores, qui semper suos specus ad ripas fluviorum ædificant, in Moscovia & Polonia, interdum etiam Germania, sed plurimi in Canada capiuntur. Vid. *Actor. Petropolitan.* Tom. II. p. 415. ubi de Castoris, anatome agitur. Castoreum ponderosum, carnosum, colore fuscum acre, graveolens, & quod ex Moscovia advehitur, bonæ notæ æstimatur. *Vim calefacientem, attenuantem, aperientem, anodinam & uterinam possidet, flatus discutit, nervos roborat, venenis resistere creditur, & menses propellit,* vid. *Vit. RIEDLINI, Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Septemb. Obs. 12. p. 285. sq. & Ann. 1696. Mens. Aug. Obs. 2. p. 361. sq. item Ann. 1697. Mens. Jan. Obs. 21. p. 46. Datur a granis quatuor ad decem.* Vid. huc imprimis *Joh. FRANCHI Castorologia, sive Castoris animalis natura & usu Medico-Chemico,* ubi plura lectu digna; item *VESTI, HILSCHERI, & FASCHII, Dissertat. de Castoreo.* Ceterum ipsius castorei virtutes mulierculis tantopere commendatis, vili admodum pretio habet laudatus sapius *LUDOVICI, loc. cit. Diss. I. p. 416. & Rivinus, it. HOFFMANNUS Dissert. de Medicamentor. variis virtute, & efficacia rite dignoscenda,* ut & in alia *Dissert. de Remediis: um benignorum abusu & noxa, sine.* Conf. *HOECHSTETTERI, Obs. Med. 2. Decad. IV. pag. 348. & pag. 369. & Clar. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 48. p. 371. sqq. item LOESEKE, Mat. Med. p. 561.*

CERVI CORNU, la Corne de Cerf, Hirsch Horn. Cervus cornubus ramosis, solidis, quotannisque deciduis, ab omnibus animalibus cornigeris & ruminantibus facillime discerni potest. Cornu cervi crudo virtutes bezoardica adscribuntur, hinc in variolis, morbillis, aliisque morbis malignis commendatur; sed negante *STAHLIO, Mat. Med. Part. II. p. 51. & Part. I. p. 299. Pthibicis, & tabe consumptis gelatina præscribi solet.* In offinis venale prestat Cornu Cervi philosophiæ preparatum, cornu cervi ustum, & cornu cervi raspatum. De Cervi excoriati & dissecti in Medicina, vario usu, scripsit olim *Joh. Georg. AGRICOLA;* imprimis autem hic legi meretur *Joh. Andr. GRÆBE Elaphographia, seu cervi descriptio, ipsius partium & varii in Medicina usus, consideratio &c. nec non ROLFINCII Elaphologia.* Speciatim autem de Cornu Cervi, ejusque *Vi Bezoardica* vid. *Just. VESUI, ut & Ludolph. HARMES Dissertat. item STAHLII de Cornu Cervi deciduo, Diss. Conf. LUDOVICI loc. cit. Diss. I. pag. 232. sqq. & BORRICH. de Hermet. Med. Cap. IV. pag. 332. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. I. p. 181.*

CERVI PRIAPUS, le Priape de Cerf, Hirsch Røthe. Penis, seu Priapus Cervi commendatur contra morbos venenosos, pleuritidem, colicam, diarrhæam, aque mixtum cruentum, urinam quoque & calculum propellere, veneremque stimulare creditur. Ad electuaria & pulveres adhibetur. Sed perquam exiguus atque fallax, certe in pleuritide & dysenteria, ut sæpius observavimus, profecto omnes illi priapi officinales, nempe Tauri, Ceri, Cervi, Vulpis & cet. tantumdem in Medicina valent, nempe nihil; nati quippe ad sobolem propagandam, non ad sanitatem restituendam. Sed potius pertinet ad Medicinam fordidam, inhonestam, propudiosam, lascivam ac ridiculam,
ipso

ipſo quoque recte perſpiciente & candide fatente RIVINO, in laudata ſæpius Diſſ. doctiſſima de *Medicamentorum Officinal. Cenſura*, Cap. II. p. 83. & affirmante LUDOVICI, in *Pharmacia hodierno ſaculo appl.* Diſſ. I. p. 251. ſqq. licet contrarium, ſed fruſtra, ſtatuert THOMSON, in *recta chemice curandi Methodo*, Cap. 15. p. 166. ubi plura de his bellariis animalium ſordidis, ut de aliis Auctoribus in eodem veteri errore verſantibus jam taceam. Inde vehementer omnino miror, ipſum STAHLIUM, tam obſcœnum fatuumque remedium commendare potuiſſe contra hæmorrhagiam, hæmoptiſin, & ipſam dyſenteriam, *Mat. Med.* Part. II. p. 51. quos tamen ſalutares effectus de hoc caſſo vacuoque extinctæ Veneris instrumento, nobis nunquam videre licuit, nec expectare libuit. Abeant igitur in poſterum omnes hi effecti, fœtidique Priapi ad ornanda potius ſacra illa ſalacia Ithyphallica ac Lampſacenſia. Sed ex honeſtorum pharmacopolarum officinis penitus eliminentur, & ab elegantiorum hominum & caſtiorum imprimis matronarum uſu viſuque plane removeantur. Sed hæc hæcenus, Lectorum, ut ſpes eſt, pace ac venia.

CERVIVOLANTIS Cornu. Vid. infra Part II. *ſuo loco*.

CETI Priapus, *le Priape de Baleine, Wallſiſch, Ruthe*. Incredibili ferme magnitudine, & tribus pluribusque ulnis longior nonnunquam reperitur: Conſtat ex ſubſtantia carnoſa, ſemipellucida, & quaſi cornea, quæ ſaporem carnulentum prodiſcit, & odorem non adeo ingratum ſpargit. *Virtutem ſuam maxime adſtringenda patefacit, idcirco in diarrhœa, & ſanguinis fluxionibus poteſt adhiberi; venerem quoque exſtimulare creditur, & eleſtuariis, pulveribusque nonnullis intermiſceri ſolet. Doſis eſt ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis.*

CETI Sperma, *le Blanc de Baleine, Wallrath*. Eſt ſubſtantia pinguis, alba, mollis, tenera, ſquamoſa, & quaſi ex ſquamulis furfuraceis minoribus compoſita, quæ odorem unguinoſum, & ſaporem oleoſum manifeſtat. Veteribus perſuaſum fuit, quod hæc ſubſtantia, quæ ſperma ceti vocatur, reapse ſperma vel ſemen cetieſſet; ſed noſtro ævo ſatis edocti ſumus, quod hoc ſperma ceti nil aliud ſit, quam materia pinguis circa cerebrum, & ipſum cerebrum pingue Balenæ ſive *Ceti dentati*, quæ *Orca, Byoris & Cachalot, Poſſiſch, Nord-Caper*, vocatur. Intra cranium, & per totam ferme ſubſtantiam carnoſam, tanta hujus materiæ copia latet, ut ex unico horum piſcium aliquot dolia poſſint adimpleri. Poſtquam hæc materia, tranſcolatione per laneum ſaccum, ab oleoſa ſubſtantia liberata eſt, macerari ſolet lixivio ex calce viva cineribusque parato, & manibus ſedulo ſubacta per viginti quatuor horarum ſpatium reponitur; hoc ſpatio præterlapſo, lixivium per ſaccum villoſum exprimitur; materia reſidua, & a lixivio vindicata, rurfus aqua limpida eluitur, & deinde ſuper linteum ſpatioſum expoſita, digitisque probe diducta, exſiccatur, & ſi non ſatis candida adpareat, iterum iterumque lixivio, & purgatoriæ methodo, quam jam deſcripſimus, ſubmittitur, donec ab omni immunditia immunis prodatur. Sperma ceti candidiſſimum, pingue, recens, & nec flavum nec rancidum ſit, quod eligas.

Virtutem resolventem, demulcentem, anodynam, & cosmeticam possidet. Ex Spermate Ceti etiam candela parari possunt, quæ duratione & probitate cereas longe superant, sed pretio minore, vel saltem pari, constant; hæc candela Magnatibus forsitan, & dirioribus agrotis conducunt, quia plane nullum vaporem, multo minus putentem, etiamsi extinguantur, emittunt. At modus conficiendi, peculiaris est, & suo tempore ac loco communicabitur. De Spermate Ceti integer extat Liber Valerii CORDI, atque Dissertatio ETTMÜLLERI, nec non alia Henningeri, & alia Justii VESTI, imprimis de ipsius Natura, Origine & usu vario, vid. Josephi LANZONI Animadvers. Med. 135. pag. 446. sqq. item Cl. CARIHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIV. Cap. 8. p. 543. sqq. ceu egregiam antipleuriticum, commendatur a VERNÆ, Tract. de Pleuritide, Part. V. Cap. 7. p. 133. Quod haud plane nego, licet ipse periculum ejus haud fecerim, melioribus remediis instructus.

COCCINILLA, Cochinilla, la Cochenille, Coccinell, Ruzenel. Est insectum, quodprehenditur in furculis Ficus Indicæ, quæ Tuna audit, de qua vid. Bod. a STAPPEL ad Theophrast. Hist. Plant. Lib. I. pag. 40. HEUCHER. Opp. Med. Tom. II. p. 906. sqq. ZORN. p. 302. & alios, In furculis Opuntia, sive Indicæ ficus primum quædam quasi vesicula adparet, quæ postea, opitulante solis calore, vermiculum Anthermitem excludit; hic vermiculus temporis successu descendit in insectum Scarabæiforme parvulum, quod a MERIANA, in Descriptione insectorum Surinam dicitur: *Scarabæus nigricans, alarum alias rubicundus limbis*. Hoc insectulum accuratissime detexit, & descripsit verus ille Naturæ Argus, peripicacissimus, REAUMURIUS, Hist. Insect. Tom. IV. Memb. I. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 791. & du HAMEL, Reg. Scient. Acad. Histor. Lib. IV. Cap. I. p. 333. item Acta Reg. Societ. Anglic. Num. 176. Coccionellam autem verum vivumque vermiculum, qui generetur, alatur, rursus generet, & denique moriatur, novissime ambizioso testimoniorum, etiam ipsius sacramenti religione, præter necessitatem, confirmatorum, apparatu, liquidissime demonstravit, & extra omnem dubitationem posuit Melchior de RUUSCHER, in Historia Naturali Coccionilla, certissimis documentis confirmata. Cujus amplissima Excerpta curiosa leguntur in MYLI Deliciarum Physic. Vol. I. add. CARTHEUSER, Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. Cap. 21. pag. 511. & DALÆI Pharmacol. Lib. III. p. 491. sqq. item LOESEKE, Mat. Med. p. 286. & Commenc. litt. Med. Norimb. Ann. 1731. pag. 413. sqq. Si hæc insecta ad debitam maturitatem adoleverint, fruticibus, quibus insident, circum circa lintea substernuntur, & ea parte, qua ventus flat, concitatus ex aliqua combustibili materia densior fumus admovetur, ut suffocentur; Hoc peracto, animalcula fumo enecata, levi concussione fruticum, copiosissime in substrata lintea decidunt, & nullo ferme negotio colliguntur; deinceps cum linteis expansis, in loco arenoso & aprico, radiis solaribus siccanda exponuntur, corpuscula vero contracta & arefacta, manibus leniter confertis, in grana confricantur, ac tandem, alis pedibusque remotis, asservantur. Coccinilla ex nova Hispania & Regno Mexicano advehitur. Eligatur vel integra & granulata, quæ externe albescat; vel trita, quæ purpurea adpareat, & ponderosa. *Virtus cardiaca, sudorifera, alexi-*

pharmaca, & antifebrilis, huic Coccionilla adferitur; febribusque malignis opponi solet. Diuretica est, & ob leniter stimulantem vim, quam cum Millepedibus, & hujuscemodi insectis communem exerit, quoque laudatur; ticcoribus denique, nec non mechanicis artibus, ac usibus multum commodicatis atque utilitatis confert. Conf. SCHULZII Dissert. de Granis Kermes & Coccionella, jam laudata, item RICHTERI Tract. de Cochinilla, nec non DELII Diss. de Purpura & Coccinella, in medendo dignitates; & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 791. lqq. perquam exacte & copiose, quem modo laudavimus, item VALENTINI. Hist. Simpl. Ref. Lib. III. Cap. 44. p. 364. lqq. MARSIGLI Observat. Natural. de Gran. Kerm. & Coccinella, & FRANCISCI Viridar. Ind. Part. I. p. 430 lqq. SALMASIUS de Homonym. Hyl. Jatr. Cap. 70. p. 92. lq.

COCHLEARUM Opercula, Folia, Couverts d'Escargots, Schnecken Deckel. Sunt valvæ quasi, quibus Cochleæ edules & domiportæ, adpropinquante hyeme, sua domicilia claudunt, & contra vim frigoris muniunt. Virtute cum lapidibus canceri coincidunt; hydropicis conducunt, & probe abluta, ac in pulverem contrita pro specifico diuretico habentur.

COCHLEARUM Testæ, les Coquilles d'Escargots, Schnecken-Häuslein. Sunt domicilia earundem cochlearum edulium, & eandem cum operculis, virtutem possident. Quæ non calcinata, & in pulverem trita sunt, calcinatis preferuntur. Dosis est Drachma semis. Virtutem medicam Matri perlarum, testis ostrearum, & id genus aliis testaceis ac crustaceis parem, his cochlearum nostrarum testis ac domunculis jure tribuit laudatus LUDOVICI loc. cit. Dissert. I. p. 251.

CONCHÆ fluviatiles, les Coques des Limæons de Riviere, omnibus notæ, ejusdem sunt virtutis, ac cochlearum Testæ, Lapidés Cancrorum, ac reliqua testacea; nempe acidum in primis viis hærens absorbent ac temperant, partesque languidas non nihil roborant. An vero vi antifebrili singulari polleant, ut a multis traditum, de eo quidem merito dubitatur. Vid. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. P. I. Sect. II. p. 127. Ceterum de præparatione concharum vid. infra Part. II. suo loco.

CRANIUM Humanum, le Crane humain, Menschen-Hirnschale. Nunquam crudum, sed semper præparatum in usum accersitur. Non sit hominis morbo demortui, sed sani atque morte violenta extincti. Vid. HARTMANNI Not. ad Basil. Chymic. Crollii, p. 90. ubi &, quis non rideat, imo exhorrescat potius? ipsius adeo cerebri humani Spiritum, seu Arcanum, contra inveteratam præsertim Epilepsiam, miris effert laudibus, cujus detestabilis remedii præparandi modum docet in Praxi Chymiatr. p. 19. Sed nec cerebrum, nec spiritum habeat, profecto necesse est, qui his cerebrosis deliramentis, sit venia justæ indignationi, confidat. Detestabile enim hoc remedium utrumque pertinet ad horridos & inhumanos Anthropophagos, quàm quidem ad cultiores & humaniores nostri orbis homines; præsertim, quum parum auxilii, imo nullum plane remedium sit sperandum ex arido exsiccoque cranio

suspenſi furis, aut rotæ impoſiti latronis, pro viventibus ægrotis, certiorum & valentiorum medicamentorum indigis. Conf. infra, Part II a nobis dicenda, ad *Pulverem EPILEPTICUM Caſp Bartholini*, quibus add potiffimum *Cl. CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. Cap. 9. p. 179. ſqq. item ZORN. Botanolog. p. 447. ſq. & quos ibi laudat auctores plures. A SCHOVEN ſive COHAUSEN Relat. Hiſt. de feliciter curata in juventutis principe Dysenteria periculofa, p. 17. & p. 64. ſq. & Aſt. Med. Haſn. Vol. II. Obſ 107 p. 269. ſqq. contrarium tamen tuetur BORRICH. de Herm. Med. Cap. IV. pag. 332. Ideo has aniles & ſuperſtitioſas de Cranio humano, fabellas merito explodit Vir acerrimi juſtici. Dan. LUDOVICI, ſæpius jam laudato, nunquam autem ſatis laudando Libro, Diſſert. I. p. 513. ſq. add. Rivini, loc. cit. & BÜCHNER. Fund. Mat. Med. p. 708. ubi idem ſentit. Ceterum autem de *Uſnea Cranii humani* Diſſert. edidit COELERUS.*

EBUR, *l'ivoire, Elfenbein*. Sunt dentes ex ſuperioribus maxillis Elephantum, qui incurvi, externe fuſci, ſed interne albeſcentes adparent, & a bali ampliore concava, ad cuſpidem ſolidiſſimum aſſurgunt. Hi dentes, pro ratione ætatis belluarum, quantitate, longitudine, & ſpiffi tudine differunt. Ebur ex Africa, & India Orientali aſſertur. *Vim moderate adſtringentem, & refrigerantem exerit, & partim ruſum. partim præparatum uſui medico deſervetur.* Item Olum, atque ſpiritus, ut notum, quorum ſingulares virtutes laudat HOFFMANNUS in *Obſ. Phyſic. Chym.* Ebori vero ipſi, in ſubſtantia, ut vulgo dicitur, vix majorem virtutem, ac Coralliis, cornubus cervinis & id genus aliſ ſponte natis ac ſimplicibus remediis tribuit *Dan. LUDOVICI, Lib. cit. Diſſ. I. p. 249. p. oſecto v r ſſime, licet plures & majores in Ebore quærendas (ut nam & invenientas) eſſe, oſtendere allaboraverit Petrus ab HARTENFELS, in Elephantographia curioſa, quæ huc præſertim facit.*

EQUI Teſtes, Hippoſorchides, *les Teſticules de Cheval, Pferd G ylen*. Sunt teſticulari equorum, qui in caſtratione excinduntur, & poſtea diſſecti, vinoque eluti, in clibano exſiccantur. *Tanquam remedium præſentiſſimum ad fatum mortuum propellendum, ſecundinasque ejiciendas, nec non dolores colicos ſedandos ammandari, ac plerumque a ſcrupulo uno, ad duos. in pulvere exhiberi ſolent.* Recte forſan hoc negat RIVINUS in Diſſert. de *Cenſura Medicamentor. Officinal. & Dan. LUDOVICI in Pharm. hodie. ſac. appl. Diſſ. I. p. 416.* Sunt enim hi Teſtes deſteſtabile, re vera, remedium; licet aliud viſum aliis. Vid. BOECLERI *Cynof. Mat. Med. Contin. II. p. 767. ſqq. & præcipue GESNERI Epift. Med. Lib. I. pag. 27. conf. infra Part. II. dicta ad Teſtes Equi præp.*

ERINACEUS combuſtus, *le Hériſon calciné, Gebranter Tgel.* Erinaceus eſt animal terreſtre quadrupes, quod probosce porcina, & in modum Hyſtriciſ, undique, parte tamen infima excepta, aculeis armatum eſt, magnitudinemque coniculi refert. Hybernatur in cavernis, & ſi de fuga deſperet, ſe ſe in globum convolvit; & cum convolutum deprehendas, & aquæ calidæ, qua valde delectatur, immergas,

se iterum evolvit, & dilatat, ut pedibus arripi, ac suspendio jugulari possit. Necatus in olla leviter operculo contacta in cinerem concrematur. *Cacheeticis, ictericis, hydropicis, & speciatim ad mictum involuntarium, seu incontinentiam urina commendari, & a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam dari solet.* Sed nec Erinaceus combustus plus, credo, in medendo, præstabit, ac quidem combusti miscelli lepores, talpæ, reguli, aliaque animalia bruta in cinerem redacta, præstabunt; imò totus spatiosus Elephas combustus tantundem, opinor, valebit, ac quidem exiguus & contractus mus in cinerem solutus; nempe uterque nihil, aut certe parum. Solis ergo Muribus agrestibus & hortensibus plurimum proderit Erinaceus combustus, quoniam nempe illis tum non amplius insidiari, multo minus ipsos devorare potest; qui proinde serio, credo, optarent, ut omnes Erinacei in suam potius, quam hominum, salutem, comburentur. Sed hæc hæc hactenus, data quidem commoda occasione.

FORMICÆ, *les Fourmis*, de harum singulari usu in Medicina, vid. *Benjam. EWALDTI* peculiaris Dissertatio, Regiomont 1702. Huc & *Jerem. WILDE*, Liber singularis de *Formica*, Amberg 1615. Ceterum autem vehementer dolendum, præstantissimi *LOCHNERI Myrmecologiam* prelo dudum paratam, non dum prodiisse, & forte dudum, post tam longa tempora, si non formicarum, & forte tinearum elcam esse factam, irreparabili profecto eruditi orbis damno. Ex illa enim brevi Synopsi, ab ipso inserta *Act. Nat. Curios.* Dec. II. Ann. VIII. luculenter jam patet, quale & quam eximium illud *Myrmecologia* opus erat facturum; cuius & meminit in præfat. ad *Schediasma de Parreira Brava*.

GALLINÆ Ventriculi Tunicæ interiores, *Gysieres, Güner-Magen, Gäutlein*. Hæc tunicæ membranaceæ non solum ex Gallinarum, sed etiam Gallorum, Caponumque interiore parte ventriculi evulsa, eluta atque siccata, indiscriminatum usurpantur. *Ventriculum & intestina adstringere, corroborare, & calculum, sabulumque propellere censentur.* Sed credat, cui volupe; conf. *RIVINI Dissert. de Censura Medicament. Officinal.* p. 82 & *Daniel LUDOVICI Pharmac. bod. Sacul. appl. Diss.* I pag. 413. & p. 583. Malim certe ego ipsum Gallinæ Ventriculum coctum aut assatum, quam vilem & insipidam ipsius pelliculam, dignam potius, quæ canibus aut felibus, in sordidas epulas projiciatur. Interim ingreditur tamen hæc ipsa fatua pellicula Pulverem Stomachicæ, alias sat bonum, in *Pharmac. Bat.* p. 92. quod equidem valde miramur; ut alias taceamus compositiones.

GRANA Kermes, *la Graine d'écarlatte*. Etiam ad Animalia pertinent. Sed vid. supra Cap. V. de *Fruitibus*, ad quod communi sententia relata fuerunt. Quod tamen hic monendum videbatur.

HIPPOPOTAMI, *Equi Marini, Dentes, les Dents d'Hippopotame, ou de Cheval marin, Wallroß, See Pferde, Zähne*. Hippopotamus est animal amphibium magnum, quod duobus dentibus magnis, prominentibus atque recurvis præ-

ditum est, sed auriculis caret. Hi dentes ad basin concavi sunt, & versus apicem solidi, Eboreque candidiores, duriores ac ponderosiores, nec tam facile flavescent. *Vim antepilepticam, antispasmodicam, antipleuriticam, & sanguinem fluxionesque alvi sistentem, possidere, existimantur, & a scrupulo uno, ad drachmam semis porrigi solent.* At de his virtutibus, præsertim antipleuritica, teste ipsa experientia, adhuc valde dubitatur. Vid. RIVINI & LUDOVICI *loc. loc. cit. cit.* item GARTHEUS. *Fund. Mas. Med. Part. I. p. 185.* Ceterum de *Dentibus Hippopotami*, docta prostat Dissertatio CL. a BERGEN.

HIRCI Sanguis exsiccatus, *Sang de Bouc préparé, ou de boucquetin, Boche Blut.* Caper per aliquem temporis decursum, herbis vulnerariis nutriatur, postea mactetur, ejusdemque sanguis sedulo excipiat, ac tandem in furno siccetur. *Ad resolvendum sanguinem concretum commendatur, & calculosis ac dysentericis conducere creditur.* Item pleuriticis, ex Helmontii præsertim præcepto; quod tamen haud verum est, frequenti experientia teste, ut olim ostendimus Lib. de Pleuritide, Cap. II. pag. 19. & Cap. III. p. 48. Conf. RIVINI Diss. laudata, Cap. V. p. 107. ubi facere, pro more exagitat crudelem illam infelici Hirci castrationem, ab Helmontio, quovis lanione sæviore, ridicule susceptam. Add. LUDOVICI, *loc. cit.* Diss. I. p. 252. & Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med. p. 730.* vid. tamen JUCHII Dissert. de *Sanguine Hirci usu.*

HIRUDINEES, *les Sangsues.* Bestiolæ hæ sanguisugæ, aquarum incolæ, notissimæ jam sunt li. pis etiam & tonsoribus, in aperiendis præsertim Hæmorrhoidibus cæcis dolentibus, nostro hoc præcipue ævo quasi hæmorrhoidario. Uamque hinc illæ fere paginam faciunt in vastæ molis voluminibus, de fordido illo, & si interdum salutari negotio, operose & copiose conscriptis & in vulgus editis. Sed scripsit jam superiore sæculo, 16. 2. Joh. HEUNIUS, *Tract. de Hirudinum usu & efficacia in Medicina;* item Melchior SEBIZIUS, vid. HERMANNI *Cynosur. Mat. Med. Part. II. pag. 59. sq.* item Vit. RIEDLINUS, *Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Decembr. Obs. 6. pag. 421.*

HIRUNDINES combustæ, *les Hirondelles calcinées, gebrante Schwalben.* Hirundo est avicula, omnibus omnino nota, quæ superne nigra, inferne albens, caudaque longiore bifida, seu furcata, prædita adparet, ac perniciosissima ferme avium existit; vernaculo idiomate nuncupatur: *Gabel Schwalbe. Sauss Schwalbe.* Harum hirundinum pulli, si adoleverint, toti in olla operculo contexta, in cinerem vel pulverem nigrum comburuntur. *His cineribus vis speciatim antepileptica adseritur, & in angina atque tonsillarum inflammatione cum melle adhibentur.* Vid. THOMSONI *recta chymice curandi Method. Cap. 15. p. 159.* ubi & plura per totum istud Caput, de efficaci ex partibus animalium, Medicina, si credere nempe dignum.

HIRUNDINUM Nidi, *les Nids d'Hirondelles, Schwalben-Nester* Arripiendi sunt vel cum pulli illis adhuc insident, vel postquam evolaverunt. *Non tam*

in nido, quam hirundinum excrementis, vis resolvendi & discutiendi latet atque consistit. Cataplasmatibus ad anginam intermifcentur. Scilicet non propter Hirundines, quarum nullæ plane hic partes, ut vulgo quidem, sed male, creditur; sed potius propter ipsum lutum, ex quo nempe Nidi compositi sunt, quod scilicet, uti notum, singulari pollet facultate refrigerandi, juxta & resolvendi ac discutiendi. Inde nempe sola illa virtus pendet medica, in resolvenda nonnunquam levioze Angina. Vid. Petr. PETITI, Comment. in Aretæum, p. 240. & præsertim *II. van SWIETEN* Comment. in Aphorif. Bærhaavii, Tom. II p. 684. Conf. huc sapius jam laudata RIVINI Diss. de Medicament. Officinal. Censura, p. 84. & Dan. LUDOVICI Pharmac. hodiern. Sec. applic. Diss. I. p. 412.

HOMINIS Sanguis, le Sang humain, Spiritum & Salem volatilem ex sanguine humano, per sæva ignis tormenta, paratum præsentissimum esse præsidium contra diram Epilepsiam, tradiderunt *Helmontius, Hartmannus, Sala* & alii Chemic; sed negante & ridente STAHLIO, *Mat. Med. Part. I p. 300.*

ICHTHYOCOLLA, Colla piscium, la Colle de Poisson, Haussen, Blasen, Fisch, Zeim. Hæc Colla ex intestinis, ventriculo, vesica, cute, cauda & pinnis Husonis piscis paratur. Dictæ hæ partes minutim concisæ aqua calida macerantur, lento postea igne ad pultis consistentiam coquuntur, malaxantur, & ante refrigerationem in pelliculas diducuntur, quæ deinde coactæ in spiras plane penitusque exsiccantur. Maxima pars ex Moscovia advehitur, & quæ alba, ponderosa, & solida comparet, facileque ac tota dissolvi patitur, optima censetur. *Ichthyocolla usus in medicina valde rarus est.* Ad parandas gelatinas adhibetur; decoctum tamen aut infusum ex ea, lege artis, paratum in dysenteria, diarrhœa, ceterisque morbis, quibus incrassantia ac demulcentia profunt, cum fructu adhiberi posse censet cum aliis, CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XV. Cap. 8. p. 569.* item HERMANN. *Cynosur. Mat. Med. Part. II. p. 58.* Ad vina clarificanda frequentissime accersitur in usum, mechanicis quoque ad varias res conglutinandas suam utilitatem confert.

LEPUS combustus, le Lievre calciné, Gebranter Zaase. Hoc notissimum animal, totum medicinale censetur; viscera namque non solum, & plurimæ partes, sed & totum corpus in usum medicum accersiri solent. Lepus junior, vel integer, vel frustulatim concisus, in olla operculo contexta comburitur, & in pulverem contritus adservatur. *Præstantissimum contra calculum remedium esse existimatur, si a scrupulo uno vel duobus exhibitum sit.* Has & plures alias insignes virtutes larga quidem manu, Lepori combusto tribuit in *Lagographia* sua sic dicta curiosa, PAULLINI, & dudum ante eum, *Wolfgang. WALDUNGUS*, Libro singulari ejusdem Naturæ ac Tituli, de *Lagographia* seu *Natura Leporum &c.* Sicut vero ego leporem lente probeque inallaum sanis, præsertim esurientibus, summopere prodesse posse, facile lubensque concesserim; ita e contrario eundem combustum, & ut *Lucretius* loquitur, cinisfactum, sanis nihil nutrimenti, ægrotis autem nihil emolumenti allaturum, omnino crediderim. Quod & vere censuit RIVINUS, cum aliis. Sed sit hic joco

modesto venia. Vid. imprimis *Dan. LUDOVICI* laudata *Pharmacia hodiern.* Diff. I. pag. 334.

LEPORUM Tali, *les Talons de Lievre, Zaafen, Sprünge.* Talus, sive Astragalus, est os primum inter ossa tarsi leporis, quod in suffragine posteriore, superne per ginglymum tibiæ alligatum est, & ex altera parte capitello rotundo præditum adparet. Officulum hoc satis solidum existit. *Ad epilepsiam, pleuritidem, dolores colicos, & partum facilitandum mandatur.* Hæc vero omnia de Leporis talo, infirmo admodum fragilique talo nituntur, fatente quoque ipso *Rivino & Ludovici.* Utiles quidem, non nego, Tali isti sunt leporibus vivis, quoniam sic ipsorum ope, canum insequentium morsus crepitantes interdum effugere possunt; at leporibus mortuis nihil profunt isti tali; multo minus autem hominibus vivis, aut ægrotis.

LUCII Piscis Mandibulæ, *les Machoires de Brochet, Secht, Rieffer.* Lucius est piscis fluviatilis, non aculeatus, qui unica tantum pinna in dorso præditus, sed dentibus valde acutis armatus, existit. Maxillæ sive mandibulæ hujus piscis, præcipue inferiores adhibentur. *Sunt non pauci, quibus & nos lubenter assentimur, qui omnibus capitis Lucii officulis, eandem, ac mandibulis virtutem assignant. Calculo, & fluori albo opponuntur; dantur quoque in pleuritide ceu specificum.* Sed non sunt ut monuimus *Lib. Nostro de Pleuritide.* Conf. *Rivini, & LUDOVICI loc. cit.* item *CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. Part. I. p. 185.*

LUMBRICI terrestres, *les Vers de terre préparés, getrocknete Regenwürme.* Lumbrici sunt animalcula apoda, longa, carnosa, mollia & annulata, qui colore dilute sanguineo prorepunt. & spissitudinem pennæ anserinæ plerumque exprimunt. Aestate capiuntur, & vino abluti, ac suffocati, in furno, sed lento calore exsiccantur. *Virtutem anodynam, diureticam, antispasmodicam & diaphoreticam possident; insuperque discutunt, resolvunt, podagricis conducunt, & in arthritide scorbutica celebrantur.* Vid. *RIEGLINI, Lin. Med. Ann. 1697. Mens. Jun. Obs. 28. p. 418. sqq.* Dosis est: scrupulus unus, ad grana triginta. Vid. huc imprimis modo laudati *Christ. Franc. PAULLINI Schediasma de Lumbrico Terrestri*, ubi plura de ipsius in re medica, eximiis, forte & nimis, Virtutibus collecta exhibentur; quas tamen maximam quidem partem, in dubium vocat & vilipendit, ipse expertus *LUDOVICI*, sæpius jam laudatus, *loc. cit.* Diff. I. p. 338. add. *RIVINI, loc. cit.* Conf. *STAHLII* Diff. de Lumbricis terrestribus, ut & de *PRE*, Dissert. de iisdem Lumbricis, qualem & ibidem nempe Erford. in dulcissima mea patria, edidit *Cl. JUCHIUS*, conf. *Cl. BÜCHNERI, Mat. Med. p. 688. & rursus STAHL, Mat. Med. Part. II. 49. p. 62.*

LUPI Hepar, *le Foye de Loup préparé, Wolffs Leber.* Lupus, bestia ferocissima, & rapacissima, quæ molosse haud dissimilis, plurimas sui corporis partes usui medico concedit, v. g. Cor, axungiam, Intestina, ossa, corium, dentes, stercus, & alia, de quibus vid. *BOECLER. in Cynosur. Mat. Med. HERMANN. Continuat. I. Part.*

Part. II. p. 716. sq. & quos ibi laudat, SCHWENCKFELD, SALTZMANN & ETTMÜLLER &c. præcipue vero Hepar, vino atque absinthio parumper coctum, & deinde exsiccatum, *Hydropicis & atrophicis commendatur; a nonnullis quoque ad Hydrophobiam laudari solet.* Vid. STAHL. *Mat. Med.* p. 65. sed ego vix credulus il. i. Sed negat hæc omnia recte RIVINUS, in sæpius laudata *Dissert. de Medicamentor. officinal.* Censura; & Dan. LUDOVICI, *loc. cit.* *Diss. I.* p. 583.

MANATI Lapis, Auris Ceti, *la Pierre de Vache marine, See-Ruh Stein.* Manati etiam a nonnullis *Vacca marina* nuncupari solet. Est animal amphibium magnum, bipes, phytivorum, auriculisque carens. Lapis Manati est os crustatum, album, ebori fere simile circa aurem bestię situm, petrosum. *Impense laudatur ad renum atque vesica calculos, nec non dolores colicos sedandos. Vim adstringentem possidet, & cum dentibus Hippopotami coincidit. Huic lapidi quoque a nonnullis vis vomitum excitandi adseritur, quam tamen nulla huc dum experientia comprobavit. A scrupulo semis, ad scrupulum unum, exhiberi solet.* Vid. huc STAHLII *Dissert. singularis, de Lapide Manati,* & ejusdem *Mat. Med.* Part. II. § 1. p. 63. ubi simul monet, maxima quidem cum circumspectione utendum esse hoc ipso Lapide, in cohibendis præcipue Hæmorrhagiis, diu inveteratis, & jam in consuetinem quasi deductis. Primaria enim ipsius virtus consistit potissimum in sistendis omnis generis sanguinis fluxionibus, uti vomitu cruento, nimis mensibus & Hæmorrhoidibus ultra modum & tempus, fluentibus. Sed de mira hujus lapidis virtute lithonthryptica, tantopere commendata, merito dubitat Dan. LUDOVICI, *loc. cit.* *Diss. I.* p. 332. ut & RIVINI, *Dissert. cit.* Nosque cum ipsis, & nobiscum Cl. BÜCHNERUS, *Mat. Med.* p. 720.

MOSCHUS, *le Musc, Bisam.* Hæc substantia granulosa, pinguis ac unguinosa, sanguini ferme congruoso similis est, & colore ferrugineo adparet, saporem vero subacrem, amaricantem, atque fragrantissimum odorem prodit. Animal Moschiferum neque ad caprinum, neque ad cervinum genus pertinere videtur. Cutis variegata, & caput lupinum est, duo ex ore dentes deorsum prominent, infra umbilici regionem, folliculus quispiam externe pilosus comperet, qui magnitudinem ovi gallinacei adæquat, & in sua cavitate Nucistam complexi potest, interior vero hujus folliculi superficies, specialem adhuc habet pelliculam, quæ Moschum circumcingit, & præter vasa sanguinea, circa meatus Moschiferi orificium, glandulis compluribus instructa est, quæ citra dubium ad Moschi secretionem faciunt. Hoc animal, quod *Dorcas* sive *Caprea* vocatur, occurrit in Tartaria, China & India, illoque occiso, folliculus moschifer exscinditur. Vid. TAVERNERII *Itiner. Orient.* Part. II. Lib. II. Cap. 24. p. 141. sqq. & VALENTINI, *Hist. Simpl. Res.* Lib. III. Cap. XI. p. 307. sqq. imprimis du HALDE, *Descript. exact. Regni Sin.* Part. III. Sect. III. Cap. 4. pag. 517. Moschus, qui unguinosus, grate amaricans, & fragrantissimus est, colore ferrugineo-nigricante adparet, laminæque candenti impositus, totus evaporando effugit, optimus censetur; si vero aliquid, carbonis instar, adustum relinquat, arte depravatus est. *Moschus contra hydrophobiam, sive diram rabiem caninam commendatur, ab An-*

glo quopiam, cui nomen est COBB, item VALL, HART. MEAD. & aliis, vid. CHARAS, *Pharmac. Seg.* Tom. II. Cap. 68. p. 800. & infra Part. II. *Pulvis ad Morsum canis rabidi specificus.* In vehiculo spirituofo propinari solet, ad grana XVI. pro una dosi, cum equali pondere cinnabaris, vel aliquot granis Turpethi mineralis, quod tanto pejus, vid. MORANDO, *Dissert. de Rabie canina*, & inferius Part. II. dicta, ad *Turpethum Minerale.* Dosis modo dicta, scopo prophylactico, singulis mensibus saltem repetenda est; si vero rabiei symptomata, sese jam manifestaverint, secunda dosi, trium horarum spatio, post priorem, porrigatur, ut JAMES monet in *Lexico Medico*, qui addit: quod due plerumque hujus remedii doses, ad hoc malum curandum atque depellendum sufficiant. Moschus præterea Virtute calefaciente, attenuante, discutiente, cardiaca, anthelmintica, alexipharmaca, & aphrodisiaca potitur. Serpentes quoque & venenatas bestias fugat & arceat, teste HALDE, qui plures adhuc virtutes Moscho tribuit, quæ ibi legi possunt. p. 517. sqq. *Rarissime vero Mulieres Moschi odorem, perferre possunt, hinc caute, in præscriptionibus, cum illo procedendum est.* Ad odoramenta potissimum adhibetur. De Moschi natura & efficacia, oratio doctissima extat Salom. ALBERTI, nostratis quondam celeberrimi. Moschi vero Historiam & usum plenius postea descripsit Luc. SCHROECKIUS, & ante eum David. ULTRALAEUS, contraque ipsum Cornel. HERLS. Jacob. quoque LANDSBERG, & Joh. Theod. SCHENCKIUS singulares de Moscho ediderunt Dissertationes. Vid. & plura apud VALENTINI, *Histor. Simpl. Ref.* Lib. III. Cap. XI. pag. 306. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures; add. CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. XII. Cap. 49. p. 374. sqq.

MURES marini, *Sec. Mäuse.* Non sunt mures, sed pelliculæ duplicatæ, glabræ, striatæ, & pulvinaris instar quadrangulæ, quæ latitudinem unius atque dimidii pollicis adæquant, & interne cavæ, nigroque fuscæ adparent; in quovis quatuor angulorum oblongus, sed angustior apex prominet. Reperiuntur potissimum in Selandia & Batavia, & cum compressi muris figuram exhibeant, mures marini a vulgo nuncupantur. Sunt ova piscis cujusdam, cui nomen est Raja; in istis namque ovīs membranaceis Raja juniores nascuntur, interdum etiam adhuc in illis aliquæ latitantes deprehenduntur. Hæ pelliculæ, postquam per anteriorem aperturam, hospites suos, Rajas nimirum juniores, excluderunt, a fluctibus maris ad litus projiciuntur. Ad hæmorrhoides cæcas dolentes adhibentur cum bono successu; nam omnis dolor confestim fractus recedit, quam primum locus dolens his pelliculis suffumigatus fuerit. Vid. huc imprimis Christ. Maximil. SPENERI Epist. ad Mich. Benh. Valentini, de *Hæmorrhoidum cæcorum Remedio*, *Muribus scilicet Marinis*, quæ extat in hujus *Exoticis Polychrestis*, Append. III. pag. 274. sqq. lectu digna ac jucunda; cujus & vid. *Histor. Simpl. Reform.* Lib. III. cap. 34. p. 347. sqq. præsertim & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. 29. p. 56. sqq. qui ad ipsam suam simul Experientiam provocat, atque hinc cum ipso Spenero, per omnia consentit.

MUSTELÆ Piscis Spinæ dorsi, five Vertebræ, *les Arêtes de Murene*, *Aalruppen*, *Gräten*. Mustela est piscis anguilliformis, fluviatilis, sed non squamo-

fus. Spina dorsi exsiccata, & in pulverem redacta, epilepsia, quam & morbum caducum nominant, opponi soles. Sed quo successu, ego experientia non edoctus sum.

MUMIA, *la Mumie, Mumien*. Ab Arabibus *Muum*, Cera, vel *Mumi-nahi*, Liquore Balsamico, ut visum KAEMPFERO, in *Amant. Exot.* Fascic. III. Observat. 3. p. 517. & dudum, ante ipsum, BOCHARTO, Part. II. *Hierozoic.* Lib. IV. cap. 12. p. 531. item SALMASIO, Tract. de *Homonym. Hyles Jatric.* cap. 101. p. 160. sqq. *Golio*, & aliis. Vid. KETTNER. de *Mumiis*, Cap. I. General. p. 15. sqq. *Mumiam* deducebat ab *Amomo*, in quo profecto non *ἀμωμος* merito visus eruditis Etymologis, quomodo & ipse SALMASIUS, *Staligerum* secutus, prius erraverat, in *Exercit. Plin.* p. 283. Ceterum vid. & VALENTINI, *Hist. Simpl. Ref.* Lib. III. Cap. I. p. 288. sqq. & *Ind. Literat.* Epist. 34. p. 490. sqq. scil. ex eodem *Kampfero*. Sunt cadavera humana, Aloë, Myrrha, & Asphalto, aliisque aromaticis & balsamicis speciebus condita, & exsiccata. Rarissime cadavera integra ad nos transferuntur, sed in partes discerpta. Mumia, quæ nostros limites transcendit, & in officinis nostris venalis prostat, in substantia nigro-fusca adparet, saporem amarum prodit, & fragrantem odorem dispergit. Ex Aegypto advehitur, & quo fragrantior & splendidior occurrat, eo melior censetur. Vid. plura de Mumiis, apud Kircher. *Andr. Gryphium. Kettnerum, Clauderum, Herzogium, Nardium, Andr. Rivinum, Wedelium, Dillherrum, Libavium*, & alios, jam nobis laudatos, in *Exercitat. ad Hugonis GROTII Christ. Patient. Tragœd.* p. 673. sqq. quibus add. Scriptores hodiernos ipsos, v.g. *Thevenotium, Tavernerium, Petr. della Valle, Myllerum, Neitzschium, Troiloum, Schweigerum, Dapperum, Monconysium*. *Mumia virtutes traumatica nimium laudantur, & expetuntur, sed frequentissime a veterinariis. Mumia alias magis ad emplastra, quam ad usum internum adhiberi solet.* Eximias tamen virtutes tam externe, quam interne, Mumia tribuit *Petrus Francisc. Mainardi, Mediolanensis, Medicus Aegypti Celeb.* apud MYLLERUM, in *Itinerar. Orient.* Lib. III. Cap. 17. pag. 559. vid. & SCHULZII *Dissert. de Mumia*, & SYLVII, *Prax. Med.* Lib. I. Cap. 49. p. 284. opp. ubi singularem virtutem, in resolvendo Sanguine coagulato, Mumia in mistura, assumptæ, tribuit. Contra vero stat RIVINUS, in *Dissert. de Medicament. Officinal. Censura*, p. 80. Syllog. *Dissert. Med.* Præsertim autem MOMBERUS, in *Dissert. singulari de Mumiis. in Praxi Medica non facile adhibendis*; item PAULI, Præceptor quondam noster, in *Dissert. de Medicamentis e corpore humano desumptis, merito negligendis*, & Petr. PETITUS, de *Anthropophag.* Lib. III. Cap. 5. p. 112. ut & DANIEL LUDOVICI. in *Pharmacia hodierno saculo applicanda*, Diss. I. pag. 245. item Joh. Langius, & BÜCHNERUS, *Mat. Med.* pag. 725. nec non ZWELFERUS, cui tamen obloquitur *Wedelius*, in *Pharmacia acroamat.* Lib. II. Sect. I. cap. 3. p. 241. & in *Amant. Mat. Med.* Lib. II. Sect. II. cap. 9. p. 377. & STAHL. *Mat. Med.* Part. II. p. 59.

MUMIA *Perfica nativa*. Nominis causa hoc loco hujus Mumia Perficæ mentionem facimus, ad Regnum enim Minerale pertinet, & est bitumen valde præiosum, quod in spelæo quopiam, sub Caucasii montis radice, ex saxeis parietibus guttatim de-

Aillat, cui in consolidandis vulneribus, ossibusque confractis, miræ asseruntur virtutes. Hæc Mumia Persica colore nigro tincta est; saporem modice dulcem prodit & gratum, fermeque balsamicum odorem dispergit, sed rarissime, vel nunquam patrios lares relinquit, & nostros salutat; & quæ pro Mumia Persica apud nos venditatur, plerumque Ambra nigra est. De hac vero *Mumia Persica* vid. accuratissime tractantem KÆMPFERUM, *Amenitat. Exot.* Fascicul. III. Obs. 3. p. 516. sqq. de stupendis vero ipsius effectibus, p. 521. sqq. & VALENTINI, *Hist. Simplic. Ref.* Lib. III. Cap. 1. pag. 288. sqq. & *Ind. Litt.* Epist. 34. p. 490. sqq. ex eodem *Kampfero*.

OSSA de Cordibus Cervi, *l'Os de Cœur de Cerf*, *Hirsch-Creuz*, *Hirsch Herz*, *Wein*. Sunt officula ferme cruciformia, quæ ex Aortæ fibris ossificatis & induratis originem trahunt, unde & *Crux cervi*, a Venatoribus vocari solent, observante RENODÆO, in *Dispens. Med.* Lib. III. Cap. 19. p. 590. vid. plura in RIEDLINI *Lin. Med.* Ann. 1696. Mens. Oct. Obs. 28. p. 520. sqq. Non solum in cervis annosis reperiuntur, sed etiam in bovis. Majora, & candide albertia eligantur; Cervina facile a bovinis discerni possunt. *Cordialia*, *antepileptica*, & *alexipharmaca* habentur; Sed non sunt, licet plurimum virtutis his sic dictis officulis attribuerint, jam olim *Aelianus*, *Alexand. Trallianus*, *Plinius*, & alii; ideo merito eorum usum ceu supervacaneum & inanem, rejiciunt LUDOVICI, *loc. cit.* Diss. I. p. 231. RIVINUS, in *Dissert.* laudat. BÜCHNERUS in *Fund. Mat. Med.* p. 706. item CARTHEUSERUS, *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. Cap. 9. p. 181 ubi tamen parem cum ipso cornu cervino virtutem his officulis vulgo sic dictis, assignat. Sed nec illam quidem istis concessit jam olim GESNERUS, *Epist. Med.* Lib. I. p. 5.

OSSA Sepiæ, *l'Os de Seiche*, *Sisch-Wein*, *Black* oder *Ruttelfisch-Wein*. Ossium Sepiæ substantia levis, candida, testacea, & præcipue pars superior duriuscula, corticosa, lævis & glabra est, sed inferior fungosa, mollis, paululumque aspera, atque friabilis deprehenditur. Hic piscis esculentus in Oceano, Mari Mediterraneo, & aliis locis litoralibus capitur. Ossa alba, levia, integra, mediocriter magna & crassa eligantur; Substantia interior, quæ friabilis & fungosa est, tantummodo accersitur in usum. *Exsiccant*, *abstergunt*, *urinam movent*, *gonorrhœa resistunt*, & *lenissimum præbent septicum*. Vid. VALENTINI, *Hist. Simplic. Ref.* Lib. III. Cap. 31. p. 342. & quos ibi laudat Auctores. Ceterum observat HOFFMANNUS, *Obs. Chym.* 30. Lib. II. p. 247. Os Sepiæ combustum spirare foetidum odorem Salis volatilis, qualis fere in præparatione Lactis Sulphuris deprehenditur; quod certe notatu dignum. De decantate vero ossis Sepiæ usu contra Gonorrhœam, merito cum nonnullis, dubitat CARTHEUSERUS *Fund. Mat. Med.* Part. I. Sect. II. cap. 6. p. 134.

OVORUM Testæ, *lès Coques des Oeufs*, *Eyer-Schaalen*. Omnes omnium ovorum Testæ paribus iisdemque viribus stipatæ sunt; sed gallinaceorum ovorum testæ præprimis ad medicos usus accersuntur, & quoties in genere Testæ ovorum præscribi solent, toties hæc Gallinaceorum Ovorum testæ intelliguntur. Probe eluantur, & ab

interiore pellicula liberatæ, in pulverem conterantur. Coincidunt cum oculis Cancro-
rum, & eadem doſi porriguntur. Teſta ovorum, ex quibus pulli jam jam excluſi fuere,
præſtantes habentur ad nephritidem & calculum expellendum. Siccata & contrita, calci-
natis præferuntur, ut pote fatuis, vid. HOFFMANNI *Obſ. Chym.* 30. Lib. p. 247. licet
ex illis maximam partem conſtet famoſus ille pulvis lithonthrypticus Virginis Angl. Ste-
phens; quem tamen fragile & teſtaceum quaſi auxilium contra calculum, præſtare,
oſtendit SCHULZ. in *Diſſ. de Novo Lithonthryptico Britanico*, & alii plures.

PAVONIS Stercus, *le fumier de Paon*, Pfauen-Koth. Excrementa alvi-
na Pavonis, ſexus utriuſque, commendantur epilepticis & vertiginosis. Vid. *Pharmac. Bat.*
p. 39. Adhibentur vel in pulvere ad drachmam integram; vel in infuſo ad unciam dimi-
diam; intermiſcentur quoque enematibus pro epilepticis. Sed rejicit hæc ſordida merito
RIVINUS, in *Cenſura Medicament. Offic.* p. 84. & potiſſimum DAN. LUDOVICI, in
Pharmacæ hodierno Seculo appl. Diſſ. I. p. 412. ſqq. Certe jucundum eſt ſpectaculum
in gemmata Pavonis cauda; ſed injucundum jentaculum in Pavonis ſtercore.

PERCARUM Lapides, *les Pierres de Perche*, Kaulperſich, Bersing Parco
Stein. Hi lapides in capitibus Percarum, circa exortum ſpinæ doſi, bini reperiun-
tur, qui durtie lapidea præditi ſunt, & colore albicante, figura ovali, atque ex una
parte paululum quaſi cronati adparent. Perca eſt piſcis, fluviatilis, ichthiophagus,
in pinnis doſalibus ſpinofus, & ex inde omnibus ſatis cognitus. Hi lapilli parem cum
lapidibus carpionum, virtutem poſſident, aſt magis diuretici cenſentur. Sed vix ſunt. Vid.
LUDOVICI, *loc. cit.* *Diſſ. I.* p. 332. & RIVINI, *Diſſ. laudat.* item CARTHEUSER.
Fund. Mat. Med. Part. I. p. 185. licet maximam vim diureticam & adverſus ipſam ſtran-
guriã, ſingularem virtutem ipſis, quod mirum, tribuerit STAMM. *Mat. Med.*
Part. II. 48. p. 62.

PHOSPHORUS quoque lucidus ex urina uti notum, paratus, & jucundo ocu-
lorum ſpectaculo, aliisq; uſibus & luſibus externis hucusque repertus & deſtinatus,
ab aliquo jam tempore, quis facile credat? in uſus quoque medicos internos, magna,
niſi forſan nimia fiducia, advocari cœpit, ceu uberius patet ex *Diſſert. ſub præſidio*
B. Abr. VATERI, 1751. hic Wittembergæ habita, de *Phoſphori, loco Medicina aſſumpti,*
Medicina, aliquot caſibus ſingularibus confirmata, & ex ejusdem programme, *Diſ-*
ſertationi iſti ſubjuncto, de Phoſphori virtute Medica. In qua *Diſſert. Auctoꝝ D. MENT-*
ZIUS, ad ſuam, patrisque præſertim provocat experientiam, ſingularesque aliquot
caſus ſervatorum beneficio Phoſphori ægrotorum fere depoſitorum refert. Conf. & *Diſſ.*
Chriſt. Wilhelm PENZKY, ſub præſidio *Celb BÜCHNERI*, Halæ; 1755. noviffime
habita, de *Phoſphori Urine analyſi, & uſu medico*, ubi plura notatu digna occurrunt,
quæ huc ſpectant. Confer. etiam *Margrafi* opera hac de re, nec non & *Cl. VOGELII*
Bibliothec. Med. Nov. Vol. II. Part. 4. No. 8. Ceterum in *Pharm. Bateau*, etiam
Phoſphori urinoſi, diuretici & diaphoretici ſit mentio, p. 114. Conf. *HOFFMANN.*
ad *Poter. Pharmac. Spag.* Lib. II. p. 43. Ego autem, ſicut aliorum fidei & experientiæ

nihil quidquam derogare audeo; ita ex altera tamen parte, Medicinam, generosam quidem & efficacem, ambigua tamen & nondum satis explorata, & ancipitis forsan eventus, tentare, aut aliis commendare, temere nolo. Forsan enim hic phosphorus, qui nonnullis ægrotis præluxit ad vitam, multis aliis, mutatis facile circumstantiis & conditionibus, ad instar feralis facis, præluere possit ad funus atque bustum. Verox enim Medicina, qualis est omnino phosphorus, raro est felix, sed semper fallax.

PORCINUS Lapis, *Hystricinus Malacensis*, *Bezoar Porci*, *Pedra de Porco*, *la Pierre de Malacco*, *le Bezoar de Porc épi des Indes*, *Bezoar von Stachelschwein*. Est coagulum biliosum, rotunde compactum, & leve, quod magnitudinem juglandis refert, colore rufo occurrit, atque substantiam quasi unguinolam, saporemque amaricantem patefacit. Reperitur in vesicula fellea Hystricum, quas terra Malaica alit, unde *Lapis Malaicensis* nominatur. Vid. huc KÆMPFERI *Amenit. Exot.* Fascicul. II. Relat. 9. pag. 393. sqq. & TAVERNER. *Itiner. Orient.* Part. II. Lib. II. cap. 24. p. 143. sqq. Circumcingitur plerumque annulo aureo, cui catenula ex eodem metallo adjuncta est, in hunc finem, ut eo facilius ultro citroque moveri & de collo, quod interdum per aliquot horas fieri solet, vel, de quo lubuerit, alio loco, suspendi possit. Si hic lapis porcinus annulo aureo circumcinctus, mediante adjuncta catenula, in haustu aquæ bis vel ter, agitatus fuerit, aquam amaritie imbuat, licet ipse vix grani pondere diminuatur. *Hoc concretum, ob nimias virtutes, & raritatem valde pretiosum est; virtute cordiali, & alexipharmaca pollere, efficacissimumque medicamentum esse, censetur, contra icterum, febres putridas, atque malignas, nec noc quasunque obstructions viscerum.* Vid. huc VALENTINI, *Dissert. de Lapide Porcino*, vulgo *Pedra del Porco*, quæ est inter ejus polychresta *Exot. Diss. III* p. 31. sqq. add. & ejusdem *Hist. Simp. Reform.* Lib. I. Cap. 18. p. 318. sqq. item Epist. SPENERI, ad Valent. de *Muribus Marinis*, p. 282. Append. ad illa Polychresta *Exot. Valentini modo laudata; præsertim vid. BOECLERI Continuat. II. Cynof. Mat. Med. Hermannii*, p. 594. sqq. Sed de nimis & vix credibilibus, hujus sordidi & tamen pretiosi Lapidis, virtutibus, adhuc a plerisque Medicorum, plurimum dubitatur. Conf. Cl. BÜCHNERI *Mat. Med.* pag. 712.

ADFERTUR quoque ex Insula Ceylon, tale concretum biliosum, quod a KÆMPFERO, *Pedra de Porco spuria*, dicitur, *loc. cit.* p. 395. & ex parte aliqua Malacensi simile est, sed nigrius, informe, pilisque permixtum adparet. Hoc coagulum non in vesicula biliari, sed in ventriculo Hystricum nascitur & reperitur, interdum etiam ab ipso hoc animale crebris ructibus, ac vomitu vehementiore projicitur. *Huic eadem, ac precedenti, adferuntur virtutes, sed paululum debiliores, hinc dosi majore exhiberi solet.*

SIMIÆ Lapis, *Pedra Bugia*, vulgari Orient. sermone dictus. Venditur pro calculo, qui in Simiæ capite nascitur; sed lamellæ, ex quibus compactus est, & omnis cum Bezoardico, similitudo substantiæ testantur, quod in ventriculo genitus sit, & in

terpolata Materiæ appositione, successive accreverit, non aliter, ac bezoardici quivis alii. Lapis iste Babiani Cynocephali, ut quidem videtur, ex ceteris, solus a Magnatibus nigris in pretio habetur, & curiose asservatur. Ita laudatissimus KÆMPFERUS, in *Amanit. Exot. Fascicul. II. Relat. IX. p. 404. sq.* Meminit & hujus rarissimi & pretiosissimi Lapidis Bezoar. TAVERNERIUS, in *Itiner. Orient. Part. II. Lib. II. Cap. 24. p. 143.* item VALENTINI, *Hist. Simpl. Reform. Lib. III. Cap. II. p. 294.*

REGULI usti, *les Roitelets brûlés, gebrante Zaun, König.* Regulus, seu *Passer Troglodytes* in olla combustus, & in pulverem redactus, ad *nephritidem*, & *calculus pellendum*, magnopere commendatur; & a calculo permanere creditur. Sed vix expectationi respondet eventus. Vid. LUDOVICI, *loc. cit. Diss. I. p. 334.*

RHINOCEROTIS Cornu, *la Corne de Rhinoceros, Rhinoceros, oder Nashorn.* Rhinoceros est bellua, quæ Elephantis magnitudinem exprimit, sed brevioribus cruribus procedit. Cornu externe nigrum, interne vero album & fissile adparet, longitudinem ulnæ propemodum attingit, ex probasceide, vel naso hujus animalis protuberat, & a basi ampliore in apicem sensim adsurgit, prætereaque incurvum, grave, & solidum est. Habetur pro vero unicornu veterum, & contra venena, morbos contagiosos, motusque epilepticos commendatur. Vid. de hac miranda Bellua, præter alios Jac. BONTII, *Hist. Nat. & Med. Lib. V. Cap. I.* de ejusdem autem Cornu, usu medico celebri, Cassp. BARTHOLINUS, *Opuscul. de Unicornu, Cap. III.* & imprimis Anton. DEUSINGII *Dissert. de Unicornu;* item SACHSII *Monocerotologia.* Ceterum mirabiles illas vires, ubivis fere decantatas, in illo pretioso Rhinocerotis cornu, quævit quidem, Dan. LUDOVICI, sed non invenit, ideoque recte negavit, in *Pharmacia hodierno Sæculo applicanda, Diss. I. p. 232.* add. RIVINI, *Diss. laudat.* Mirabiles tamen virtutes Spiritui e cornu Rhinocerotis parato, tribuit, Herm. Nicol. GRIM, in *Art. Med. Hafn. Vol. III. Obs. 89. p. 166.* & in *Laboratorio Cylon.*

SCARABÆUS Majalis, *le Scarabée, May, Käfer.* Bestiola, Mensæ imprimis Majo, atque Junio, per amœna vireta, catervatim volans omnibus, putem notissima, præsertim vero pueris, in ludicras suas exercitationes istos quidem fato suo, miseros Scarabæos, adhibentibus. Illos autem, capitibus prius abscissis, melle despumato suffocatos, & per aliquot hebdomatas, sic conditos, in sole relictos, summum atque unicum fere præbere Antidotum contra diram Hydrophobiam, operose docere instituit Arnold. WEIKARDUS, in *Thesaur. Pharm.* non improbante plane BOERHAAVE, *Prax. Med. Tom. V. pag. 101.* nec STAHLIO præsertim, *Mat. Med. Part. I. p. 309. & Part. II. pag. 53.* aliisque pluribus affirmantibus. Nondum tamen, quod sciam de indubitata, hujus experimenti fide serio licuit triumphare. Quin venenatas esse bestiolas, illos scarabæos, experimentis edoctus, probat COHAUSEN. in *Helmontio Ecstat. p. 110.*

SERICUM crudum tostum, *la Soie brûlée, gebrante Seyden, Bälglein.* Folliculi sericei, sive Bombycum texturæ aperiuntur, & si forsitan in illis Bombyx exspirata lateat, rejicitur, deinde folliculi isti in olla comburuntur. *Hoc sericum tostum rarissime in usus medicos vocari solet; virtus tamen antepileptica illi tribuitur, & speciebus temperatis cordialibus intermiscetur.* Ex hoc olim spiritus quoque destillari solebat, cui virtus cordialis, alexipharmaca, & antepileptica adscribebatur. Pertinet hoc ad *Arca-na Goddardiana, Pharmacopœa Bateana* adjecta; Auctor **GODDARDIUS**, Anglus ex serico destillato ejusmodi spiritum, seu liquorem parabat, cui multas, imo nimias fere virtutes, in debellanda abominabili Epilepsia, adscribebat. Conf. **H. BOERHAAVE**, *Element. Chem.* Tom. II. Part. II. Process. CXX. pag. 315 & **CHARAS**, *Pharmac. Reg.* Part. II. p. 868. & infra Part. II. *Guttas Anglicanas Cephalicas.*

SERPENTUM EXUVIÆ, *les Dépouilles de Serpent, Schlangen, Sântlein, Bälge.* Est cutis, quam serpens quotannis sponte deponit, & quæ cum figura etiam colorem nativum ipsius retinet. Serpentes ova sua in fimetum, aut alium locum calidiorem deponunt, ubi calore excluduntur, quod ipsas distinguit a viperis, seu viviperis. *Ha exuvia ventri vel lumbis alligata, partum facilitare creduntur; & si in pulvere exhibeantur, hydropicis conducere; nec non ad vulnera coagulanda valere perhibentur, & Re vera perhibentur; vix enim horum aliquid præstant.* Vid. **RIVINI**, *Censura Med. Official.* & imprimis **LUDOVICI**, *Diss. I.* p. 415.

SINCI marini, sic dicti, Stinci, Zinci marini, *le Scinc marin, Meer-Strinz.* Sunt animalcula quadrupeda, ovipara, Lacertam simulantia, cute squamosa albicante contexta, & linea cœsia a capite usque caudam procurren- te, notata; sed dorsum lacertis latius, & magis glabrum habent. Ut vulgo quidem traditur, in Nilo fluvio & rubro Mari morantur; quod tamen operose negat **SALMAS. Exercit. Plinian.** p. 322. præunte ipso **Dioscoride**, conf. **RHOD.** ad *Scribon*, *Larg.* p. 48. copiose. Vescuntur herbis odoriferis, & Ahsinthio, vel Polio condita adportantur. *Stinci vim diureticam, bezoardicam, & aphrodisiacam possidere creduntur. Theriaca, Mithridatico, & Diasatyrio quoque intermisceri solent.* Sed Scinco isto marino, tantopere laudato frigidos effectosque in Venerem, ad desertum desuetumque Veneris officium frustranea prorsus opera, vocari, observavit, laudatus modo **LUDOVICI**, *Diss. I.* p. 584. conf. **RIVIN. Dissert. laudas.** & **BUCHNERI**, *Mat. Med.* p. 694. Quomodo enim quæso, exigua lacerta, ipsa natura sua frigida, accendere in Venerem possit frigidos & locum quæsi in aqua habentes, ut ille ait? Meminit tamen **NICETAS CHONIATES**, *Lib. II. Annal.* p. 160. de Imperatore Andronico Comneno, in omnem fœdam libidinem projectissimo, eum ad extimulandam languentem Venerem, non sine effectu, frequentissime in cibum adhibuisse illas ipsas bestiolas Niloticas, Scincos nempe sic dictos marinos; conf. **SALMAS. loc. cit.** p. 323. & **LANGII**, *Epist. Med.* 66. *Lib. I.* p. 328. sqq. item **RHOD. loc. cit.**

STRUTHIONIS Ova, Struthio- Cameli Ova, *les Oeufs d'Antruche, Strausen, Eyer*. Struthio est maxima avium, sed ob molem corporis, & parvitatem alarum, volatui inepta. Ova parit, quæ caput infantum mox æquant, moxque superant, & colore pallide flavescente adparent; testa, quæ interne alba est, calami straminei spissitudinem imitatur. Hæc ova Struthionum, ex Africa, ubi circa promontorium Bonæ Spei crebro occurrunt, ad nos transferuntur, & illorum testis, virtus diuretica peculiaris, & calculos propellens adferitur. Nondum vero probata est ista virtus, nec credo, probabitur unquam. Conf. RIVINI *Diff.* jam sæpius *laudata*, & alii, imprimis LUDOVICI, *Diff.* I. p. 332.

TALPÆ combustæ, *les Taupes brûlées, gebrante Maulwürffe*. Talpa est animal subterraneum, quadrupes, sed cruribus brevissimis, broboscidæ suilla, oculis minutissimis, & pilis mollissimis cinereo - nigricantibus dotatum. Talpa, statim post capturam, integra, in olla fictili operta comburitur. *Pulvis talpæ combustæ interne sumus, ad arthritidem vagam laudari; sed externe strumis, ulceribus, fistulis & lepra opponi solet.* Hæc quidem & plura alia magnifica de Talpæ combustæ, tradit PAULLINI, in singulari Libro *de Talpæ*. Sed me quidem iudice, Talpa in cineres redacta, solis agri & horti cultoribus re vera prodest, dum mortua, lætis satis, frugibus, plantis & floribus, terram perreptando & perfodiendo, amplius exitium inferre haud potest. Ceterum quæ nocuit viva, nihil proderit mortua, nec ullum ægroti invenient levamen in levi inanique Talpæ combustæ cinere. Conf. & RIVINI *loc. cit.* & maxime DAN. LUDOVICI, *Pharmacia hodierno saculo applicand.* *Diff.* I. p. 625. Ceterum de Corde Talpæ, seu Remedio antepileptico, sed adhuc dubio, vid. BORRICHII, *Obs.* 50. Vol. IV. *At. Med. Hafn.* p. 153. Conf. PAULLINI *Lib. Cit.* Sect. II. Cap. 3. p. 150. & infra, *Pulv. epilepticus Junckeri*.

TAURI Priapus, *le Priape de Taureau, Ochsen-Senne, Ochsen-Ruthe*. Coincidit cum priapo cervi, & præcipue in diarrhœa, ac dysenteria laudatur. Sed frustra. Vid. RIVINI *Diff.* de *Censura Medicamentorum Officinal.* & LUDOVICI, *Pharmacia saculo hodierno applic.* Omnis ergo ista Medicina Priapeja, ut sic cum venia & honore aurium dicam, in posterum, honestorum oculis penitus subducatur; quin potius Tauris, cervis, cetis, Apris & aliis bestiis particula sua salax intacta & irrefecta relinquatur.

VACCÆ Stercus, & Urina, *le fusiuer & l'urine de vache*. Hæc sordidissima & abominanda prorsus Vaccæ, præsertim nigræ condimenta, sive rectius, *Recrementa*, quis credere ausit? in usum quoque medicum, sive potius abusum, cesserunt. Dudum nota & in officinas recepta fuit *Aqua* sic dicta *omnium florum*, ex stercore facino parata, de qua infra, Part. II. suo loco. Ipsa vero vaccæ urina ante hos demum quadraginta præter propter, annos, seu liquor aliquis polychrestus, imo panchrestus avide potari, præsertim in Gallia cœpit; & ut ipsius rei turpitudine eo melius cautiusque velaretur, suavissimum *Aqua Mille florum* nomen Gallis, vulgo l'*Eau de Millefleur*,

ipſi ridicule magis, quam ingenioſe impoſitum fuit. Aliam vero *Aquam mille Florum*, puriorem, ſuaviorem & fragrantioſiorem, vid. infra Part. II. *ſub Aquis*. Sed non diu vixit iſte potandi fervor, imo rectius furor, ſive iſta Uromania; contra quam ſic merito vehementer iavehitur Cl. BOECLERUS, amicus quondam noſter, in *Cynofura Mat. Med. Contin. I. p. 768. Ante XX. & quod excurrit, annos, multi corripiebantur Uromania, ſeu Uropoſia. Nempe urinam, præſertim a vacca nigra deſumptam, matutino tempore, hauriebant, ad proſtigendos multos morbos, imprimis Hydropem, podagram, affectus paralyticos &c. Ridiculum erat, cernere expectantes vitris, donec vacca adaparetur cellam ſuam. & tam delicatum largiretur Neſtar. Deuiſſent ſimul etiam morſulos aromaticos, ex propinqua officina elabentes deglutire, quoniam ad bonum haſtum requiritur etiam bonum edulium. Non autem diu duravit hic furor, quum plures exinde peſſime, pauciſſimi bene ſe haberent. Urina enim hac acerrima & amara purgabat ad ſanguinem uſque, & vires admodum præſternebat. Haſtenus Boeclerus noſter, qui & ibi in ſequentibus, diceces quosdam verſiculos latinos ac vernaculos, in hoc obſcœnum Sympoſium, adjecit, ſed, ut ingenue fatear, de re non bona, etiam non bonos. Meliores autem in eandem rem, ſunt iſti, elegantiffimi poëtæ, Jac. VANIERII, in amœniſſimo ſuo *Prædio Ruſſico*, ſic dicto, Lib. III. p. 69.*

medicosque liquores

Haufſuri, fontes ſpernunt, quos tera ſalubri
 Affecit ſucco, & Vacca mejente, capaces
 Mane, ſcyphos implent, multum ridente Babulco,
 Pocula lactenti non invidioſa Juvenco.

Ceterum vehementer miror, ita ſcripſiſſe Cl. SCHULZIUM, in *Prælect. ad Diſp. Brand. p. 32. Aquam illam Milleſtorum dictam, noſtro tempore, avidè, non ſemel, ſed ad legem integræ curationis Vernalis, multi bibunt, magnumque valetudinis ſua emolumentum inde expectant, imo reportant. Si fabula nempe vera, quod ego adjicio.*

VIPERARUM Spinæ, *l'Epine des Viperes, Vipern. oder Nattern Rückgrat*. Vipera a reliquis ſerpentum familiis diſcernitur, partim, quod ſegnius cepat, nec in altum exſiliat, partim quod nulla ova pariat, ſed foetus ſuos, uſque perfectam maturitatem in utero geſtet, donec vivi prodeant. Vipera utriusque ſexus, ſi adultæ ſint, media ſui corporis parte, ſpiſſitudinem pollicis ædæquant, femella tamen, ſi foetu prægnans ſit, craſſior adparet; longitudo mox minus, mox plus, quam bipedalis eſt; mares collo craſſiore, caudaque longiore ac ſpiſſiore dotati ſunt, quam femelle; utriusque pellis ſuperne ſemper variegata eſt, ſed inferne colore variat, nam nunc candicat, nunc ſubrubefcit, mox flava, mox ferruginea, moxque cinerea, aſt maculis hinc inde nigris notata comparet; hanc totam pellem ſquamulæ obtegunt, quas una cum pelle ipſa, bis in anno deponere ſolent. Vipera latibula ſua nunquam deſo-

diunt in terram, sed plerumque inter lapides & ædificiorum ruinas morantur, & si cælum sudum atque serenum sit, rubos & densas herbas quærunt; solo morsu venenosæ sunt, & si ad iram incitentur, virus suum, quod in duabus vesiculis circa dentes posteriores, vel observante *Kampfero*, rectius, gingivas superiores tuentur, in hostem suum excutiunt, quæ *Redi* imprimis fuit sententia, impugnata quidem a *Charaso*, sed valde defensa a laudato *KÆMPFERO*, *Amenis. Exor. Fascic. III. Obs. 9. p. 571.* alias totæ medicinales, si interne fumantur. Non solum in Italia, aliisque calidioribus plagis deprehenduntur, sed etiam in nonnullis locis Germaniæ occurrunt, sed quæ ex Italia veniunt, præferuntur. *Illis adscribitur vis alexipharmaca, diuretica & restaurativa. Vipera quoque ad purificandum sanguinem laudantur, in lue venerea, lepra, scabie ferina, & ulceribus malignis, vid. singulare exemplum apud PORPHYR. de Abst. Lib. I. p. 36. sqq. Vocantur in usum, capite, cauda & cute resectis atque rejectis, vel recentes in jasculis medicis; vel exsiccare & in pulverem redactæ. Datur a scrupulo dimidio, ad drachmam semis. Theriaca quoque intermiscuntur, & Bezoardicum animale constituunt. De admirabili Viperae Natura & præcipuis ejus in Medicina virtutibus, multi, ut notum, scripserunt, inter quos suo merito, eximie eminent, Marc. Aurel. Severinus, Joh. Casp. Claudinus, Angel. Baldus, Abbatius Moyses Charas, & Franciscus Redus, item Joh. VESLINGIUS, Epist. IV. LXXII. & LXXIII. & KÆMPFERUS, *Amenis. Exor. Fasc. III. Obs. 9. p. 571. sqq.* & novissime SCHULZIUS, singulari Diss. de *Viperarum usu medico*, item MELTZERUS, Dissert. de *Curatione per Viperas*, & JUNCKERUS, Diss. de *Viperarum usu medico*; conf. Thom. BARTHOLINI Epist. Med. 34. Cent. I. p. 134. sqq.*

VULPIS Pulmones, les Poumons de Renard, Getrocknete Suchs. Lunge. Pulmones recentes, vino elutæ exsiccantur. Ammandantur ad vitia pulmonum; & requiruntur ad Loob de Vulpis pulmone. Sed vitiatum hominis vivi pulmones frustra expectant auxilium a tabidis mortuæ Vulpis pulmonibus, quod tristis experientia frequenter docuit, & quotidie docet. Conf. huc RIVINI, Diss. de Medicament. Officinal. censura, & Dan. LUDOVICI, loc. cit. p. 413. ut & Casp. HOFFMANN. Paralip. Officin. Sect. II. Cap. 20. pag. 519. item infra a nobis dicenda, ad *Electuarium Pectorale*. Quis enim quæso, credat, Vulpis pulmones hominibus ex pulmonum tabe laborantibus mederi posse, quum ipsum illud animal, quamque ipsi morte naturali sit pereundum, licet illud ex Venatorum insidiis, rarius accidat, semper natura sua ingenerata, ex pulmonibus phthisi consumtis, ac tussi hæctica continua, intereat, unde & nomen *Saal* ipsi ab Hebræis inditum, nempe a *Saal*, tussit, ut pulchre docet summus BOCHARTUS, *Hieroz. Part. I. Lib. III. Cap. 13. pag. 850.* Hinc & Tussis Vulpina, in proverbium abiit, de Phthisicorum tussi letali. Igitur dispositi jam ad tabem Vulpium pulmones necesse est, ipsos phthisicorum pulmones magis corrumpant, quam sanent. Sed hæc obiter.

UNICORNU marinum, Verum Monoceros, la Licorne veritable, Einhorn. Depromitur ex animali Cetaceo, quod in Mari boreali, circa Grænlantiæ &

Islandiæ littora moratur, & *Narhval* vocari solet. Alii dentem esse putant, alii, quia nullum animal unico tantum dente stipatum est, pro cornu habent. Est candidum, teres, tornatile, & striatum, aliquot ulnas longum, durum, grave, a basi excavatum, & secundum longitudinem, ferme usque apicem perforatum; odorem vero atque saporem nullum prodit. *Coincidit cum aliis cornubus & dentibus. Huic veteres virtutem alexipharmacam, contra omnia venena adscripserunt; sed potius vi demulcente, antacida, antispasmodica & diaphoretica potiri, censetur. Dosis est, a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam.* De unicornu hoc vero, non una sane est vera sententia; quin potius Auctores adversis quasi cornibus, sive frontibus, inter se concurrunt, atque in variarum opinionum divortia discedunt, ceu uberius videre licet apud ipsos scriptores, qui data quidem opera, de Unicornu, ejusque Natura & usu, luculenter tractarunt, quales sunt imprimis DEUSINGIUS, BARTHOLINI, magna profecto nomina, nimirum, CASPAR, pater, THOMAS filius, & denique iterum CASPAR, nepos, item SACHSIUS, in *Monocerotologia*, Stalpart van der WIEL, singulari doctissima Diss. pariter WORMIUS, in *Museo*, maximus BOCHARTUS, in *Hierozoic.* Part. I. Lib. III. Cap. 26. & 27. & post eum CYPRIANUS, ad *Franzii Hist. Animal.* Part. I. Cap. XI. denique KIRCHMAJERUS, & SPERLINGIUS, nostratas, item BERENS, STOLBERGIUS, alique plures, qui singulares de *Monocerote*, ediderant Dissertationes, laudati jam maximam quidem partem, Bartholinis supra laudatis, *Sachsis*, *Wielio*, *Cypriano*, aliisque. Sed vicit tandem, post longa dissidia eorum potissimum sententia, qui verum illud sic dictum unicornu officinarum, pro cornu ferocis cujusdam piscis cetacei, Maris borealis, circa Groenlandiam & Islandiam aeterno quasi gelu rigentes, incolæ, *Narhval*, vulgo dicti, habuerunt, quorum agmen, ceu principes ducunt *Barholini*, *Sachsius*, *Deusingius*, *Wormius*, alique supra laudati, imprimis autem magnus TULPIUS in *Observ. Med.* 59. Lib. IV. ubi & ipsum piscem, & cornu quoque ejus, eleganti figura, simul exhibet, quod & ex parte, *Sachsius* & alii fecerunt. Quod vero nunc ad ipsas illas mirandas plane virtutes alexipharmacas, Arctoo hujus unicornu vulgo larga quidem manu tributa, attinet, non una eademque de iisdem, quoque est sententia. Negant enim illas plane, *Mercurialis*, *Paraus*, *Duretus*, *Casp. Bartholinus*, & alii plures, vid. VOSSIUS, de *Idololat.* Lib. III. Cap. 68. p. 542. imprimis autem *Dan. LUDOVICI*, in *Pharmacia bodier. Secul. appl.* Diss. I. pag. 232. sqq. Eadem e contrario tamen adfirmant *Andr. Baccius*, *Palmarius*, *Amat. Lusitanus*, *Forestus*, *Wormius*, *Hoechstetterus*, *Rondeletius*, *Hofmannus*, ad *Schroederum*. Thom. BARTHOLINUS, *Hist. Anat.* 4. Cent. IV. & TULPIUS, loc. supra laudato, alique plures, allegati cum illis contrarium statuentibus, SACHSIO, *Monocerotolog.* Cap. IX. qui vero ipse mox, Cap. X. varia a se tentata experimenta producit, quibus imprimis eximiam illam Monocerotis virtutem alexipharmacam comprobare admittitur, quod & facit HOECHSTETTER. *Obs. Med.* 9. Dec. V. p. 636. & RIEDLINI, *Lin. Med.* Ann. 1697. Mens. Jan. *Obs.* 30. p. 68. & SPINDLERUS, *Obs. Med.* 100. p. 177. sqq. ibique Schol. & rursus RIEDLIN. *Curat. Med.* 412. Cent. IV. p. 246. Sed media utique hic incedendum est via; neque enim nimis laudandum hoc unicornu marinum, neque rursus nimis vituperandum. Insunt ipsi, quod non plane negandum, quædam me-

dendi vires, sed non tales ac tantæ, quæ ipsi vulgo, in universum, tribuuntur, quoniam nempe pretiosum est, ut notum, & ingenti plerumque ære redimitura peregrinis Mercatoribus, alienam credulitatem & opinionem in sua lucra, callide vertentibus. Habet ergo, ut ingenue tandem fateor, hoc unicornu suas virtutes, sed vix majores, ac quidem vulgo habent cornu Rhinocerotis, Cervi, Rupicaprarum, Alcis, & id genus alia Animalium cornua, imo Ebur ipsum, de quo supra. Parcius igitur laudandum erat hoc cornu, propter exiguam, aut mediocrem certe virtutem, quod parcius adhibetur, ob ingens pretium, quo venditur. Conf. HERMANNI *Cynosur. Mat. Med. Tom. I. Part. II. p. 11. in Notis*, & BÜCHNER. *Mat. Med. p. 735.* & BARTHOLINI, *Hist. Med. Hafn. p. 393. sqq.* Sed hæc, forsitan nimia, jam dicta sunt.

UNICORNU fossile, Ebur fossile, *l'Unicorne minéral, gegraben Rhino horn.* Sunt cornua, vel potius dentes, aut ossa alia animalium, quæ longiore temporis successu in lapideam substantiam, & quasi calcinatam abierunt. Reperiuntur, quæ, partim ossium calcinatorum instar, friabilia sunt, partim quæ speciem margæ simulant; horum nonnulla cum sic dictis philosophice calcinatis plane conveniunt, ac si arte parata essent, quod facili negotio fieri potest, si nempe frustum Eboris vel cornu cervi, acervo calcis vivæ submittas, & calcem aqua frigida superfusam extinguas; nam hac methodo suppositum frustum calcinabitur, ut brevi tempore speciem unicornu fossilis sic dicti, exhibeat. Hoc fossile unicornu in compluribus Germaniæ locis occurrit, præsertim vero in Ducatu Wirtembergico, prope Canstadium, incredibilis magnitudinis dentes, quos ignis manifeste probavit, esse Elephantinos, effossi, & postea in Cimeliarchium Stuttgardiensē repositi sunt. *Vim absorbentem, adstringentem, & sudoriferam possidet.* De Ebone fossili scripsit olim LIBAVIUS, item RHIME singularem de eodem edidit Dissertationem, ut & WEDELIUS, & Spleissius, cum aliis. Laudat quidem ejus Virtutem medicam laudatus sæpius LUDOVICI, *Lib. cit. Diss. I. p. 256.* Multis tamen, neque sine ratione, Ebori huic sic dicto, effæto, exeso, & putri fere, longe minor adhuc virtus inesse videtur, ac quidem Ebori recenti adesse creditur, a qua sententia nos quidem haud alienos prostemur. Vid. RIVINI *Diss. de Censura Medicament. Officinal. Cap. IV. pag. 98.* ubi & de impostura, Ebur fossile per artem parandi; conf. Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med. Fund. p. 88.* & GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. I. p. 85.*

UMBILICI marini, inter Marina occurrunt.

ZIBETHUM, *la Civette, Zibeth.* Est substantia pinguis & unguinosa, quæ originem trahit a secreta natura *Hyæna Odorifera* sive *Cati Zibethici*, & colligitur in folliculo glanduloso, quem mas inter penem & testes, & femella inter vulvam & anum fovet. Vid. huc imprimis Petri CASTELLI *Tract. de Hyæna odorifera, & Thom. BARTHOLINI, Hist. Anat. Rar. I. Cent. IV. p. 199. sqq.* item HERMANNI, *Cynosur. Mat. Med. Part. II. p. 42. sqq. in Not.* & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XII. Cap. 49. p. 377. sqq.* maxime autem *Commere. lit. Med. Norimb. Ann. 1736.*

p. 324. sqq. Animal hoc Lupum potius, quam Felem æmulatur; corpus enim Lupi instar, cinereo-albicans, maculisque hinc inde nigricantibus notatum est; cruribus parvis incedit; digitos in quovis pede quatuor, & hallucem simul, parum a digitis distinctum habet; ungues canini, nigri, breves, crassi & obtusi sunt, sed neutiquam adunci. In plerisque regionibus orientalis & occidentalis Indiæ occurrunt. Si hæc animalia cicurata sint, valde delectari videntur, dum illis folliculi auriscalpio evacuantur. Zibethum, quod sub-pallidum, pingue & modice liquidum est, sed temporis successu crassescit, & papiro impositum, vel affricatum, sine crassamento, iterum dissolvitur, saporem denique amaricantem, atque fragrantem odorem prodit, optimum censetur, hisque criteriis ab adulterato discerni potest. *Calidum atque anodynum est. In doloribus colicis umbilico inungitur, & ad odoramenta adhiberi solet.* Vid. plura apud VALENTINI *Hist. Simpl. Reform.* Lib. III. Cap. 15. p. 314. sqq. & quos ibi laudat Auctores plures, ut *Pomet. Dale, Marx. Vielheur. Schurz* & alios, quibus add. *Castellus & Hermannus*, modo laudati.

REGNO Animali etiam adnumeranda sunt Seva, Axungia & Ceræ. Sunt vero usitatiores:

SEVUM Bovinum, *le Suif de Boeuf, Rind, Inschlitt.*

Cervinum, *le Suif de Cerf, Girsch, Inschlitt.* Vid. RIEDLIN. *Lin. Med. Ann.* 1695. Mens. Oct. Obs. 14. p. 333.

Hircinum, *le Suif de Bouc, Bock's, Inschlitt.*

SEVUM, Sebum est adeps a membranulis liberatus, & per colliquationem ad duriusculam consistentiam redactus. Adeps crassior & durior existit, quam pinguedo, molestioremque labore ad colliquandum cogitur, ac mox post colliquationem congelascit; deprehenditur præcipue in Bovibus, Ovibus, Cervis, & Hircis. *Seva omnia virtute emolliente & leniente conveniunt, & maxime ad emplastræe dhibentur.*

Axungie usitatiores in nostris officinis sunt:

AXUNGIA Anatis,	<i>la graisse de Canard,</i>	<i>Enten-Schmalz.</i>
Anguillæ,	<i>d'Anguille,</i>	<i>Al-Schmalz.</i>
Anseris,	<i>d'Oye,</i>	<i>Gans-Schmalz.</i>
Ardeæ,	<i>de Héron,</i>	<i>Reiber-Schmalz.</i>
Aschii, sive		
Aschiæ, piscis,	<i>de Thymalus,</i>	<i>Aschen-Schmalz.</i>
Canis,	<i>de Chien,</i>	<i>Hunds-Schmalz.</i>
Caponis,	<i>de Chapon,</i>	<i>Capunen-Schmalz.</i>
Castorei,	<i>de Castoreum,</i>	<i>Bibergail-Schmalz.</i>

AXUNGIA	Castoris, <i>la graisse, de Castor,</i>	Viber: Schmalz.
	Cati silvestris, <i>de Chat sauvage,</i>	Wild: Ragen: Schmalz.
	Ciconiæ, <i>de Cigogne,</i>	Storchen: Schmalz.
	Coturnicis, <i>de Caille,</i>	Wachtel: Schmalz.
	Cuniculi, <i>de Lapin,</i>	Caninchen: Schmalz.
	Equi e collo, <i>Juba, de Col de Cheval,</i>	Ramm: Fett, Pferd: Schmalz.
	Gallinæ, <i>de Poule,</i>	Hühner: Schmalz.
	Hominis, <i>Humaine,</i>	Menschen: Schmalz.
	Leporis, <i>de Lièvre,</i>	Hasen: Schmalz.
	Lucii, <i>piscis, de Brochet,</i>	Hecht: Schmalz.
	Lupi, <i>de Loup,</i>	Wolfs: Schmalz.
	Muris Alpini, <i>de Marmotte,</i>	Murmeltbier: Schmalz.
	Porci, <i>de Porc,</i>	Schwein: Schmalz.
	Serpentum, <i>de Serpens,</i>	Schlangen: Schmalz.
	Taxi, <i>de Blaireau,</i>	Dachsen: Schmalz.
	Viperarum, <i>de Viperes,</i>	Vipern: Schmalz.
	Vrsi, <i>d'Ours,</i>	Bären: Schmalz.
	Vulpis, <i>de Renard,</i>	Fuchs: Schmalz.

Axungia sunt pinguedines animalium, quæ postquam a partibus membranaceis cellularum liberatæ, & colliguatæ fuerunt, partim in consistentiam, olei instar, liquidam, partim densiorem abeunt. Quo liquidiores comparent, eo facilius se insinuant. Omnes axungia vim emolliendi, digerendi, & leniendi possident; præsertim vero:

Axungia Anatis.

Anseris.

Canis.

Caponis.

Castoris.

Equi.

Gallinæ.

Hominis.

Porci.

Attenuandi & resolvendi vis adseritur sequentibus:

Axungia Ardeæ.

Cati silvestris.

Ciconiæ.

Coturnicis.

Leporis.

Lupi.

Axungia Muris Alpini.

Serpentum.

Taxi.

Viperarum.

Urſi.

Vulpis.

Vim autem calefacientem, detergentem, & septicam exerunt:

Axungia Anguilla.

Aschia, sive Thymalli. Vid. RIEDLIN. *Lin. Med. Ann.* 1697.

Mens. Mart. Obs. 9. p. 157. sqq.

Lucii Piscis.

Eligantur seva & pinguedines, & præsertim axungia, recentes colliquata, quæ rancore ac vetustate nondum corruptæ sunt, nec naribus fœtorem ingerunt, imprimis si ad linimenta & demulcentia adhibendæ sint; rancidæ enim omnes calorem concitant, & affluxum augent. *Axungia canis etiam haud raro interne, ad leniendos spasmos, & acrimoniam humorum temperandam sumitur*, sed hoc casu ex recens mactato cane depromenda & colliquanda est; rancida vero omnis, ab hoc usu interno removeatur. Ceterum acrem non minus, quam veram ac solidam censuram in has omnes pinguedines & axungias, longa serie hic propositas, merito exercuit laudatus sæpe LUDOVICI, in *eximia sua Pharmacia*, Diss. I. pag. 522. sqq. ubi simul liquido ostendit, quod quum omnes fere unius ejusdemque sint virtutis, scil. perquam exigua, prætereaque cum ipso tempore, facile rancescant, & in corruptionem ac teterrimum fœtorem abeant, adeo, ut sic in usum advocatæ, plus obſint, quam prosint, quod, inquam hinc illæ vel ad arctiorem & adstrictiorem numerum sint reducendæ, vel ex officinis pharmaceuticis, ceu superflua, nihilque profutura, maximam quidem partem, plane exterminandæ. Conf. huc & RIVINI, Diss. de *Medicament. Officinal. Censura*, Cap. II. p. 83. item p. 89. & maxime p. 93. & BÜCHNERI, *Mat. Med.* p. 699. aliqua ex parte; item RIEDLINI, *Lin. Med. An.* 1695. Mens. Octob. Obs. 13. pag. 332. & CARTHEUSERI, *Fund. Mat. Med.* Part. II. Sect. 14. Cap. 8. p. 546. sq.

Axungia Castorei, pretio non multum differt ab ipso Castoreo; hinc tanta quantitate non solet præscribi, ut tota membra exinde inungi possint, etiamsi *eximia virtute antispasmodica & nervina polleat*. In *affectibus histericis, adhibetur, vel odoramentis intermixta, vel unguentis abdomini illinendis adjecta*.

CERA flava, la *Cire jaune*, est substantia pinguis oleosa, condensata & flavescens, quæ ex favis apum ignis colore colliquatis exprimitur, saporem lentum, oleosum prodit, atque gratum odorem emittit.

CERA alba, la *Cire blanche*. Paratur ex cera flava, si eam nimirum radiis solaribus exponas, frequentique adpersione aquæ irriges.

PRO-

PROPOLIS, *le Propolis*. Est illa crassa atque cerea materia, qua apes favos suos adglutinare, rimas & latera alveorum obducere, domicilium suum firmare, & externi aëris accessum impedire solent. *Cera & Propolis vim digerentem, maturantem, emollientem, doloresque mitigantem possident, & maxime ad emplastra adhibentur; cum pomo Cydonio tosto, interne sumpta, a non nullis contra dysenteriam commendatur.*

DESCRIPTIO

Simplicium quorundam exoticorum, quæ tam propter eximias illis attributas virtutes, quam curiositatis gratia, nonnunquam in officinis pharmaceuticis reperiuntur, vel alias ex Libris nota sunt.

ACINELLA Ceylonica, seu summum lichonthrypticum, commendat *Herm. BOERHAAVE* in *Consultat. Med.* p. 336. & p. 360. Edit. Paris. 1750.

ADHATODA, planta pariter Ceylonica, quæ insigni plane efficacia pollere traditur fœtum mortuum pellendi, unde & plerumque dicitur *Ecbolion* Ceylanensium; cuius tamen anceps dubiusque usus nondum apud nos satis secure innotuit. Vid. *STAHLII, Mat. Med.* Part. II. Cap. 3. p. 66. Ipsam peregrinam hanc plantam post alios accurate descriptam exhibet *BOERHAAVE*, *Indice Plant.* altero maj. *Hort. Leidens.* Part. I. p. 239. & post *Rivinum* atque *Tournefortium*, magna pariter, inter Botanicos Nomina, *B. HEUCHERUS* de *Plantis Hort. Med. Witteberg.* pag. 913. Tom. II. Opp. ubi simul observat, quod *Adhatoda* etiam quibusdam appelletur *Nux Malabarica*. Ceterum plura de ipsius virtutibus vid. apud laudatum *BOERHAAVIUM*, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 322. Vid. & *Ill. LINNAEI Flora Zylon.* p. 6. sq. & præsertim *AMMANI Irenic. Num. Pompil. & Hippocrat.* p. 271. ubi & simul ostendit, maximam esse differentiam inter *Nucem* quidem *Malabaricam* & ipsam *Adhatodam*.

AMBRATUM Lignum, Sandali videtur species; Foris cœsum est; intus ex albo, flavens, odoris fragrantissimi. Speciebus pro *Cucupha*, tanquam *Agallochum*, fortasse non temere additur. Ita *VALENTINI*, in *Hist. Simplic. Reform.* Lib. II. Sect. IV. Cap. 18. pag. 192.

ANCILLARUM Lignum, de cujus turpi & pudendo *Ancillarum* venalium & lascivarum fœminarum *Indicarum*, usu, vid. idem *VALENTINI loc. cit.* pag. 192. ubi & de *Lignis exoticis*, *l'Acajou*, *Acomat* & *Sambaram*, ex *POMETO* & *CLEYERO*, paucis tractat.

APALACHINE, le *Paraguay*, le *Thé de la Mer du Sud*. Anglice: *Cassioberribus*, *Cassina floridanorum*. Est species *Alaterni*, & in Gallia ante præterlapſa aliquot lustra valde celebris fuit. Appellatur quoque a nonnullis: *Alaternoides Lauri folio serrato*. Vid. BOERHAAVE *Indic. Plant. Hort. Acad. Leid. Part. II. p. 214. & Commenc. Litt. Med. Norimb. Ann. 1736. p. 47.* novissime vero Petri Francisci Xaver. de CHARLEVOIX, *Hist. Parag. Paris. 1756. III. Vol. in form. 4to. editam.* Non solum in America, sed etiam in Africa progerminat. Apud Americanos vero magni æstimatur, & unicum ferme illorum solatium est. Hinc quotannis, certo aliquo anni tempore ad maris littora, ubi hic frutex lascivit, conveniunt, folia recentia legunt, aqua fervida superfundunt, & vas, hoc infuso repletum, alter alteri circulatim, plenis quasi faucibus exhauriendum propinant, idque per tres plerumque dies solent continuare, ubi quisque horum quoque foliorum fasciculum secum domi transportandum colligit. *Hujus infusi vires emetica sunt, & citra omnem molestiam, & capitis dolorem, ventriculū purgat.* Ex effectu cognoscitur, quod indoles hujus plantæ ad Thymelæam referenda sit. Ipsimet Americani commemorando tradunt, quod hæcine planta olim venenosa fuerit, sed post hac ex benedictione Sancti Bartolomæi viribus salutaribus donata. Metallariis præsertim, & incolis regni Peruviani, qui prope celebres illas, montis Potosi aurifodinas habitant, medicam suam utilitatem confert. Hæc folia, & infusum illorum, immente amara sunt. Ab Hispanis vocantur *Verba de Palos*, & *Verba de Camini*; *Verba de Camini*, & quæ ab Anglis *Paraguay*, nuncupantur, præferri solent illis, quæ *Verba de Palo* audiunt. Frutex, quem folia, *Verba de Paolo*, ornant, *Cassio-berry-Busib*, insignitur. Sed audiamus nunc de hac Thea exotica emetica, ut ita loquar, summum BOERHAAVIUM ita pronunciantem in *Consult. Med. p. 360. Paragoa stipites quondam summo in usu, dum maceratis in aqua. potus fiebat, qui leniter expurgabat vomitu, ventriculū. Sed dudum est, quod tam raro usuperetur, ut olim frequentissime.* Quibus mox p. 363. sapientissime hæc subjungit: *Ego puto, pro Paragois, Ipecacuanham pro Radice Ninzin, Radicem Fœniculi, pro Acinella, Agrimoniam, & Betonicam, pro Mungo, Rutam pro Faba Ignarii, centaurium minus, pro Pareira Brava, Radicem Aristolechie, commode substitui posse.* Hæc prudentissime & verissime dicta in futuros usus, probe & exacte notentur.

BEIDELZAR, Species Apocyni Aegypt. de quo *Alpinus*, *Tournefortius*, & alii. Usus ejus externus tantum, in doloribus sedandis, & tumoribus frigidis discutiendis. Vid. BOECLERI, *Mat. Med. Continuat. II. Part. I. Cap. 6. p. 322. lqq. ubi plura.*

BILLINGBINGH. Pulcherrima Arbor Ceylonica, cujus succum acidum ex ipsis fructibus angulatis & oblongis prolectum ac collectum, ut & Conservam ex ejusdem floribus rubicundis, aut ex violaceo fulvis, paratam, in morbis calidis & biliosis, febribus urentibus, & Hepatis, aut aliorum partium inflammationibus. summo opere commendat Hermann Nicol. GRIM, in *Laboratorio Ceylonico*, pag. 110. item Jac. BONTIUS, Lib. VI. *Hist. Nat. & Med. India. Cap. 42. p. 133.*

BOLANGA, Arbor Ceylonica jucundissima & utilissima; fructus enim ipsius, folia, Aqua, Oleum & Gummi, egregia præbent remedia contra varios pertinaces stomachi & intestinorum morbos, veluti Diarrhœas, Dysenterias, & similia infami ventris tormina; sed & simul, contra varios externi corporis dolores; ceu fideliter refert *Hermann Nicol.* GRIM, testis αὐτόπτης, in *Laborator. Ceylon.* p. 86.

CAA-APIA. Est planta pumila atque depressa. Radix quæ spissitudinem pennæ anserinæ adæquat, verrucosa, & multis undique filamentis stipata, externe griseo-flavescens, interne vero alba adparet, tres potissimum vel quatuor pediculos teretes protrudit, quorum quisque unicum tantum folium tenerimum, oblongeque rotundum sustinet; quod superne splendide virescit, sed inferne paulisper albet. Florem in proprio petiolo radiatum, qui bellidem æmulatur producit. Radix gustatu acris est, & ferme eandem, ac Ipecacuannha, virtutem exerit; mitior tamen agit, hinc dosi majore, præsertim si vomitum excitare debeat, exhibenda. Interim, etiam si hujus radice virtutes, cum viribus Ipecacuannhæ comparentur, caractere tamen botanico, secundum PISO-NIS descriptionem, una radix ab altera multum discrepat. Ipecacuannha enim est planta baccifera, perhibente *Illust. LINNAEO, Hort. Cliffort.* vocatur quoque a *Rajo* Herba Paris brasiliensis polycoccus. Hæc planta *Caa-apia*, in Brasilia nascitur, & integra ab indigenis contunditur, succusque expressus, non solum bibitur, sed etiam vulneribus venenatis, a colubris, vel spiculis sagittarum inflictis, instillatur. Conf. PISO. Lib. V. Cap. 5. pag. 278. & Cap. 8. p. 282. Ex his virtus integræ hujus plantæ alexipharmaca facile cognoscitur. Egregiam hanc & eximii usus plantam primus, nisi fallor, descripsit ac laudibus celebravit *Guil. PISO*, in *Historia Nat. & Med. India Occidental.* Lib. IV. Cap. 53. p. 230. & Lib. V. Cap. 19. p. 311. & post eum, perquam diligenter & accurate, *Ill. LEIBNITIUS*, in *Relatione de Novo Antidysenterico Americano*, pag. 15. sqq.

CAJEPUT. Oleum ex India Orientali advehitur, & pro oleo ex quapiam Cardamomi specie, chemica arte producto, habetur. De quo supra, sub *Semine Amomi*; conf. *Commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1731. pag. 366. Tam interne, quam externe usurpari solet. *Speciatim ad colicam flatulentam, menses suppressa, fetumque mortuum propellendum, commendatur.* Ad dentium dolores, sugillationes, & suffusiones, vix aliud huic simile, vixque isto melius posse reperiri remedium, creditur. Gutte tres, quinque, vel sex, saccharo albo instillatæ, cum infuso Theæ, pro dosi exhibentur. Sunt, qui huic oleo aromatico generoso eximias plane & singulares virtutes contra apoplexiam, lethargum, paralytin & alios vehementiores ac pertinaciores morbos, tribuunt. Sed frequentiore usu & experientia, edoctus, ipsi huic oleo nimis laudato, haud præstantiores vires inesse deprehendi, quam quidem in aliis ejusmodi oleis aromaticis nobilioribus, v.g. Cinnamomi, Caryophyllorum, Macis, & similium aliorum aromatum fragrantiorum, observare licuit. Imo, ut plus dicam, eundem effectum præstant olea illa destillata domestica, nec ingenti pretio aliunde advecta, nempe Melissæ, Menthæ, Majoranæ, Rutæ, La-

vendulæ, Mari, Rorismarini, imprimis autem cœleste illud & cœruleum Florum Chamomillæ, præsertim Romanæ; cujus insignem plane virtutem in ejusmodi affectibus atrocioribus, supra commemoratis, aliquoties manifesto vidimus, & merito admirati sumus. Ceterum vid. *D. M. C. MARTINI*, Dissert. de Oleo *Wittnebian*o, seu *Kajuput*. 1751. Conf. *Cel. BUCHNERI Fund. Mar. Med.* pag. 477. ubi & ipse magnam pretioso huic oleo virtutem, imo magnas virtutes tribuit. Add. imprimis *Commere litt. Med. Norimb.* Ann. 1732. pag. 10. & *SALMON*, de *Statu hodierno Insularum Moluocensium*, Cap. II. p. 99. cum *Addit. interpretis Gochii*.

CALAMBOURGUM Lignum, le bois de Calambourg, quod viride & fragrantissimum, tanquam Lignum Rhodium. Vid. *VALENTIN. loc. cit.* p. 191.

CARAMBACCIIUM Lignum, cujus meminit *BAGLIVIVS* tanquam nobilissimi stomachici, in Tract. de *Saliva Natura*, referente *VALENTINI*, *Hist. Simpl. Reform.* Lib. II. Sect. IV. Cap. 18. p. 192.

CARAMBOLOS. Jucundissima Arbor Ceylonica, cujus succo subacido, ex fructibus ipsius oblongam & in acies angulosam formam habentibus, collecto, aut in suavem Syrupum mutato, easdem refrigerandi, bilemque effervescentem temperandi, vires tribuit idem *GRIM*, quas supra laudaverat in succo fructuum arboris *Billinghbingh*, in *Laboratorio Ceylonico*, pag. 111. Conf. *Phil. BALDAEI Descript. Insula Ceylon.* p. 154. ubi tamen mutato nonnihil nomine, Arborem istam exoticam vocat *Carunbolle*, exigua sane differentia, & forte ex mera consuetudine vulgo loquentium. *Carambolos* autem istum salutarem in variis Morbis, fructum nominat *Jacobus BONTIUS*, *Hist. Nat. & Med. Ind.* Lib. VI. Cap. XI. p. 102. ubi & ipsam arbuticulam & ipsum fructum figurâ exhibet, illamque sic quasi introducit loquentem:

Oxalidos gustu, gratum præbemus acorem,

Fructibus, atque iisdem Ventris profluvia sisto.

Conf. & Ejusdem *Not. ad Garciam* ab *Orta.* p. 54.

CAROLI Sancti radix, ob insignes facultates sic dicta. *Garcias* ab *Horro* hanc plantam sequentibus verbis describit: Nostro lupulo similis est, & perticis se convolvit illius more, quibus si careat, humi spargitur & diffunditur. Neque florem neque fructum fert. Radix crasso capite est, ex quo aliæ oriuntur digiti majoris crassitudine, colore candicantes; cortex radicum, qui pro optima & medicinali parte plantæ habetur, facile abscedit, & odoris est aromatici, gustus amari, cum quadam acrimonia. Nascitur in temperatissimis provinciæ Mechoacan locis, solo neque nimium sicco, neque humido. Cortex hujus radicis aliquanto matutino tempore commanducatus, mul-

tam pituitam, aliosque humores ex capite elicit, eamque ob causam rheumatismos, capitis dolores & defluxiones curat. In nonnullis etiam vomitu multam bilem & petuitam e stomacho expellit. Menses movet, & ad Epilepsiam commendatur. Exhibetur tam in pulveris forma, quam in decocto. Dosis in substantia non definitur, parva tamen esse debet, Auctor monet. Drachmas duas in tribus aquæ sextariis, ad dimidias coqui suadet, additis sub fine coctionis citri & cinamomi corticibus. Decocti hujus sex uncias singulis diebus mane, addito saccharo, sumere jubet. Interim *Monardes* adfirmat, quod hoc decoctum non semper vim emeticam exercent, sed interdum per sudorem operetur, & sui officii partes profiteatur. Conf. *BOECLERI Continuât. Mat. Med. Herman pag. 127.*

CASSUMUNIAR, *Risagon*, M. Lond. R. *Bringalle Indorum*, *Zedoaria radice lutea*, BREYN. *Podr.* Est radix tuberosa, quæ spissitudinem digiti mox æquat, mox superat, & in taleolas transversim dissecta, ex India Orientali, ubi progerminat, ad nos transvehitur. Superficie laterali, circulis uti *Galanga* quasi geniculatis, notata, & interne flavescens, externe vero cinerea adparet, odore insuper fragrante, saporeque sub acri, amaricante, aromatico stipata. Huic radici nimix virtutes, nervinx scilicet & confortantes, summis laudibus adseruntur, hinc in adfectibus hysteris, doloribus colicis, vertigine, apoplexia, motibusque convulsivis commendari solent. Datur in substantia scrupulus semis, ad drachmam semis. B. GEOFFROY, *Cassumuniar* nomen ad plantam celandam impositum fuisse opinatur. Tom. II. *Mat. Med. Sect. I. Artic. VIII. pag. 30.*

CIPPO de Cameras. *Acta Physic. Med. Nat. Curios. Vol. I.* hujus radices faciunt mentionem, illique cum *Hippecacuanha*, pares virtutes, sed quia sine molestia operatur, mitiores tamen assignant; addunt: quod sit coloris sanguinei, & quoque majoris pretii. Forsitan hæc radix est illa flava *Ipecacuannha*, & species *Caa-apia*.

CODAGA-PALA. *Hort. Malab. Part. I. p. 85. Tab. 47. Nerium Indicum*, siliquis angulosis, erectis, longis, geminis, BURMANN. *Thesaur. Zeylan. 167. Tab. 77. Apocynum erectum Malabaricum*, frutescens, Jasmini flore candido, HERMANN. *Paradis. Batav. 44. Arbor Malabarica lactescens*, Jasmini flore odorato, siliquis oblongis SYEN. in *Not. ad Hort. Malabar. item Act. Edimburg. Tom. III. pag. 32. seqq.* Ita GEOFFROY, de hac Arbuscula exotica Malabarica & Zeylanica, *Mat. Med. Tom. II. p. 208. seqq.* ubi plura, & de ipsius natura ac forma, & de eximiis imprimis usibus medicis, cum ex Cortice & Radice, tum ex seminibus petendis, potissimum contra fœdas diarrhœas & dysenterias, arthritidem, Anginam, Odontalgiam, Podagra, Lumbricos, febres calidas, aliaque sæviora mala. Inde magna cum fiducia, experientia fida haud dubie suffulta, ita pag. 210 pronunciat: *Rarissime fâlit hocce Remedium in Diarrhœis, recentibus, ab inordinato victu procedentibus, modo febris absit, si prius Ipecacuannha dosis agrotanti propinata fuerit. Ubi videantur reliqua plura.*

CONTRA Yerva nova, alba, major, *Mexicana*, *Pforalea* foliis quaternis & quinis. *Aët. Acad. Reg. Paris.* 1744. Hæc, a Contra Yerva sive *Drackena* officinali, toto cœlo differt. Character tamen botanicus adhuc incognitus est. Radix, uti describitur, duorum digitorum vel pollicum crassitudinem adæquat. Cortex asper, nodosus atque fuscus adparet. Radicis substantia alba est, & una cum medulla lignosa, subdulci aromatico sapore dotata deprehenditur. In provincia Americanæ meridionalis Gujana nascitur, iisdemque virtutibus, ac Contra Yerva officinalis, stipata est.

GENTIANA Indica. Sub hoc nomine a Lusitanis radix quædam geniculata, pallide flavescent, variis nodulis ac circulis, *Hypecacuanthæ* instar, calamistrata, ante aliquot lustra ex America allata fuit. Tantam aromaticam tamque penetrantem, ast neutiquam ingratam amaritudinem possidet, ut gentiana nostra, centaurium minus, colocynthis, & alia amara, quæ, si ratione ingrati saporis, cum hac, conferantur, insipida plane atque inertia vocari merentur. De caractere botanico, sic ut de multis aliis ex America adportatis, nihil certi nobis cognitum est. Omnibus male moratis febribus obstare, celebratur, & unicus hujus radicis scrupulus, ad fermentum febrile, ex visceribus excutiendum plus valere, creditur, quam drachmæ plures *Corticis Chinæ*. Quin etiam plurimos ex sola masticatione hujus Indicæ radicis, salivaque deglutita, tanquam ex quopiam incantamento fuisse restitutos, commemorat *Excell. D. SCHENDO*, Russorum exercituum Medicus. *Aët. Ph. M. V. I. Conf. Cl. GRONOVII, Flora Virginiana, Part. II. pag. 145.*

GUMMI Galda, est coloris subgrysei, & tam odore, quam virtute, cum Elemi Gummi multum convenit. De arbore vero nihil certi nobis constat.

GUMMI Look. Colore succinum æmulatur; Ex Japonia advehitur, & mastichis electæ instar, contra dentium dolores, & cephalalgiam temporibus imponitur.

GUMMI Olampi transparens & durum est, coloreque pallido nostros oculos subit, sapore vero subdulci ac parum adstringente gaudet; ex America advehitur; & cum Gummi Arabico multum convenire videtur.

HELENÆ S. Radix. *Cyprus Hernand.* Nodosa, externe nigra, & interne alba adparet; crassitudinem pollicis æquat, ac saporem, *Galangæ* instar, aromaticum prodit. Hujus radicis planta, ramos suos per terram diffundere, ac folia late patentia, grateque viridantia protudere perhibetur. Pro specie Cyperi a botanicis haberi solet. Vid. *GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. p. 49.* Ex nodis radicum dissectis & perforatis sphærulæ illæ precatoriæ conficiuntur, quæ recitandis ad numerum precibus dicatæ sunt. Non solum Hispani, sed etiam Indi, his sphærulis de callo suspensis, magnas, & quæ vix fando enumerari possunt, virtutes attribuunt. Radices recentes, Indi balneaturi, lapidibus conterunt, contritasque ad cutem constringendam atque mem-

bra roboranda, toti suo corpori imponunt. Hujus radicis pulvis, interne sumtus & ex vino præsertim haustus, ad dolores ventriculi & difficultatem urinæ ammandatur. Hæc *Monardes*, qui hujus radicis plantam pro specie Cyperi habet. Conf. *BOECLERII Cynosur. Mat. Med. Herm. Contin. p. 2.*

IKAN Radix, est parva, oblonga, atque teres, quæ tandem in tenuem caudam definit. Interne resinosa est, & flavum curcumæ colorem, ceterasque dotes æmulatur, sapore tamen magis aromatico præcellit. Nascitur in Chinenfi provincia Suchuan, & illi virtutes sanguinem purificans, emmenagoga, stomachica, carminativa, & denique sudorifera adscribi solet. Datur ex vino, vel cerevisia, a scrupulis duobus, ad drachmam unam.

JUJABA cortex Peruvianus. Nobis plane incognitum est, ex qua arbore, vel radice hic cortex deglubatur. *SEBA* in *Thesauro Natural.* tradit, quod ex America adferatur; Cordi confortando inserviat; sapore gratissimo, ac mire balsamico se commendet; suavitate sua Vaynilles quoque superet, & in confectiōe Chocolate illis præferendus sit. Alii huic cortici saporem amygdalinum, & suaviter amaricantem, attribuunt.

KIKEKUNEMALO Gummi. Habetur pro specie Copal, sed elegantia, perspicuitate, & puritate, illud Gummi Copal superat, faciliusque dissolvi patitur, hinc ad nitidam albam vernicem parandam, vix aliud aptius reperiri potest. Arborem, ex qua promanat, ignoramus; certum tamen est, quod ex America adferatur. Fumus, quem hoc gummi emittit, si prunis candentibus inspergatur, adfectibus arthriticis, ignique sacro obstare creditur, partibus adfectis nimirum probe isthoc fumigatus.

LABLAB, Semen. Sunt phaseoli Aegyptiaci, nigro semine, aut etiam rufo, hisque candentibus sæpius insignito. Vid. *BOERHAAVE, Ind. Plant. Hort. Academ. Leid* Part II. p. 29. Aegyptii phaseolos hos, docentibus *Prosop. ALPINO*, de *Plant. Aegypt.* Cap. XX. p. 74. *VESLINGO Not. ad Alpin.* p. 25. & aliis, in cibo frequentant; nostris non minus gustui suaves existunt. Mulieres utuntur decocto cum croco, ad excitandas Menses; præterea utile est ad tussim & dyspuream, ut & ad urinam suppressam movendam. Hæc *BOECLER. Continuat. II. Cynosur. Mat. Med. Hermann. p. 197. sq.*

LAPIS sive Bezoar Coromandel. Nomen nactus est, a regione, unde advehitur. Hi lapides, si magnitudinem, atque colorem spectes, varii sunt; Alii namque dilute virentes, alii ad fuscum magis colorem propendentes. alii explete flavescentes, & denique alii, ex his nominatis coloribus cunctis, variegati adparent. Chartæ puræ colorem suum adritu facillime communicant, leves, fissiles, atque friabiles existunt, & in mœditullio, more plerorumque hujus originis lapidum, particulas foliorum, straminum, pilorumque inter se convolutas amplectuntur. Flammam facile concipiunt, odorem-

que haud ingratum dispergunt, si igni admoveantur. A nonnullis pro lapidibus factitiis haberi solent; sed certum est, quod in ventriculis & intestinis Bubalorum generentur atque occurrant. Hæ bestiae in Orientalis Indiae regionibus, frequenter visendæ adparent, & ab incolis, loco bovium & equorum, ad agriculturam adhibentur. Oberant in silvis, & arborum gummoso-resinosarum foliis vescuntur, quæ stomachus illorum citra dubium, nec tota, nec satis concoquere potest, hinc stamen ad hoc coagulum ponitur, quod, adjecta semper de novo materia cruda, sensim augetur, & tandem in calculi mollioris substantiam lemellatim congestam descendit. Hi lapides copiose sæpius reperiuntur, nam bestia eos interdum cum excrementis projicit; interdum etiam, si pondere vel numero graves sint, ab his ingratis hospitibus interficitur. Huic concreto virtutes bezoardicæ & sudoriferæ adscribuntur, & contra febres malignas laudantur. Dosis est scrupulus unus, & aliquot grana. Sed plura de hujus Lapidis Bezoardici Coromandel, Natura, forma viribusque alexipharmacis, & cardiacis, vid. in splendidissimo *Rerum Nat. Theſauro Alberti SEBAE*, p. 135. sq. & *Excerptis inde, in Commenc. litt. Med. Norimb. Ann. 1736. p. 239. sqq.*

ST. LUCIAE Lignum. *Le bois de St Lucie*. Est lignum durum, compactum, mediocriter ponderosum, absque nodis, coloris grysei, ad rubicundum inclinans, cortice tectum tenui, ceraforum cortici simili, odoris grati. De quo vid. LEMERY, POMET, TOURNEFORT. & alios, laudatos BOECLERO in *Cynosur. Mat. Med. Continuat. II. p. 100. add. VALENTINI, Hist. Simpl. Reform. Lib. II. Cap. 18. p. 191.*

MARMELLE, Arbor altissima, suavissima, & utilissima Ceylonica, cujus fructus Cydoniis nostris Malis fere similis, item folia, flores, aqua & oleum, iisdem pæne virtutibus medendi, in iisdem quoque morbis, pollent, quas fama, experientia ipsa adjuta, alteri arbori Ceylonicæ Bolangæ, superius modo laudatæ, tribuerat; fatente ipso Auctore GRIMMIO in *Laboratorio Ceylonico. p. 87. sqq.*

MASOY, est Cortex arboris in nova Guinea provenientis, aromaticus, odoris & saporis fragrantis ac grati; vocatur etiam *Cortex Oninius*. Virtuti fere par est Cortici Culilawan, de quo supra, nisi, quod mitior sit, & partium paullo crassiorum. Cum hoc Cortice trito, & cum aqua, in pulvem redacto, incolæ Corpus inungunt, tempore frigido, aut pluvioso. Eximie enim calefacit, punctiones & tormina ventris sedat. Præsertim vero usurpatur cum Culilawan. Hæc BOECLER. *Mat. Med. Continuat. p. 128. Conf. VALENTINI, Ind. Litt. Epist. III. Jageri, p. 397.*

MORINGA-Radix, arboris Lentisci foliis, fructu magno, anguloso, in quo semina Ervi Joh. Bauhin. uti describitur a Christophoro ACOSTA, *Libr. Aromat.* Frutex, qui ex hac radice adsurgit, & magnitudinem & folia Lentisci simulat, sed paucis ramis stipatus est; multis vero nodis hinc inde obsitus, & adeo fragilis existit, ut ipse, cum ramis, negotio facillimo possit confringi. Fructum producit pedalem, octangulum, seminibusque

nibusque rotundis, Ervo similibus repletum. Radices, pastinaceas hortenses luteas, aemulantur, nisi quod annulis numero pluribus, Ginseng celebris instar, calamistratae, compareant. Odorem aromaticum produnt, & Zingiberis in modum, substantia resinosa constare videntur. Haec radix munia Lapidis Bezoar sustinet, veraeque Theriacae, nomen meretur, qua incolae communiter utuntur, ac eam contra quosvis venenatorum animantium morsus, & insectorum puncturas, tam interne, quam externe, in usum atque auxilium vocare solent. Singularem efficaciam in cholericâ passione patefacit, vim quoque anthelminticam possidere dicitur, imprimis vero ad Elephantiasin enixe commendari solet. Hystrices, hacce radice perditæ delectari, & ab hujus esu vis bezoardica lapidis illius decantati, *Pedra de Porco*, originem trahere, nonnulli opinantur. In Indiae Orientalis regionibus, praesertim vero apud Malabaros copiose nascitur. Vid. *Herm. GRIM, Laboratorium Ceylonicum*, p. 111. sq.

PEZAUlina Radix. Ex Junnan, Provincia Chinenſi advehi, & ob colorem lacteum, quem recens ostendit, a Malayis *Lac tigrinum* nuncupari, traditur. Agarici instar, spongiosa est. Cortice nigro obducitur, sed non semper eadem magnitudine occurrit. In medullio lignosa est, & nunquam, nisi quartum aetatis annum crescendo attigerit, effoditur. Ex denominatione & viribus patet, quod hujus radice plantula nullo, ut aliae lactescentes herbae, succo acri, expleta sit, sed potius, Tragopogonis & Scorzerae instar, dulcem complectatur. Radix exsiccata, si in pollinem trita fuerit, candore suo tritici farinam simulat, ac eximia confortandi virtute patitur; idcirco hecticis, tabe confectis & haemoptoicis enixe solet ammandari. Sanguinis, humorumque acrimoniam admoderatur, & tam junioribus, quam senibus conducere, censetur. Praesertim gravidis, ad nauseam & deliquia removenda ac impedienda corrigitur. Nephriticis quoque, & illis, quos, cum febricula, Catarrhi ex acri materia vexant, suam utilitatem confert. In decocto propinatur, & quotidie quantitas, quantam excipiunt quinque vel sex patellae porcellanae, quae potioni Theae dicatae sunt, exhaustiendi praescribitur.

POCGEREBA, Cortex, nuperrime ex America, Lutetiam delatus, & a *Dn. Sage*, celeb Pharmacopaeo, ejusdemque Regiae urbis, imo Regii potius orbis, seu summum specificum antidysentericum, divenditus, cujus uncia una adultis praescripta, miranda plane praestare traditur in foeda ista dysenteria; de quo vid. *Cl. LOESEKE, Mar. Med.* p. 275. in Not.

QUALANCAPATI, Planta Indiae Orientalis Celeberrima, cujus praesentissimum auxilium adversus varios atrocissimos morbos, a fervida potissimum ira, aliisque vehementioribus animi concitati pathematibus, abortos, plures unanimi consensu praedicant Auctores, & una cum illis *B. STAHLIUS, Mar. Med. Part. II. 200.* p. 133.

QUAMOCLIT, *Jasminum folio Millefolii*, *Jasminum Indicum rubrum*, *Myriophylli folio*, *Jasminum Americanum*, *Gelseminum Indianum pennatum*, flore sanguineo. *Convolvulus pennatus Indicus*, sponte nascitur in America, colitur in hortis, floret Augusto. Nomen est Indicum; virtutes ipsius sunt aperitivae & purgantes, ut in *Convolvulo*. Vid. plura apud **BOERHAAVE**, *Hist. Plant.* Tom. I. p. 330. & *Indic. Plant. Hort. Acad. Leid.* Tom. I. p. 247. **LINNAEI**, *Flor. Zeylan.* 77. p. 32. **BOECLERI**, *Continuat. II. Mat. Med. Herman.* p. 361.

RACKASIRA Balsamum, tam sapore, quam odore, quem aromaticum dispergit, ceterisque virtutibus, longe praestantius deprehenditur, quam Balsamum Copaivae. Nascitur in America, sed arbor, quae istud elargitur, nos latet.

SABDARIEFFA, sunt *Alceae Indicae*, seu *Americanae* magno flore, folia, pediculis longis sesquipalmaribus haerentia, non nihil rubentia, glabra, in tres lacinias serratas divisa, quorum priora nulla penitus, quaedam exigua divisura, superne a praedictis variant, cum floribus *Alceae venetae* majoribus. Vid. **BAUHINI**, in *Pinace*, **TOURNEFORT. Inst. Rei Herb.** & **BOERHAAVE**, *Hort. Leyd.* Part. I. p. 272. Tota haec planta dicitur gaudere virtute emolliente, resolvente, pectorali atque aperitiva. Dolores mitigat. In *Nephritide*, *Sabulo* & *calculo* prodest; medetur *urinae retentioni*. Vid. **BOECLERI**, *Continuat. II. Mat. Med. Herman* p. 412.

SAGU, *Zagoe*, nonnullis *Sego*, *le Sagou*. Sunt granula pallida, paulo Milii vel Sinapi majora, quae ex India Orientali adferuntur. Arbor, quae granula haecine Sagu profert; refertur ad *Palmites*, & a Botanicis nominatur: *Palma Japonica*, spinosis pediculis, polipodii folio; *Palma Indica* caudice in annulos protuberante distinctos, fructu pruniformi; *Palmam* referens arbor farinifera. Progerminat in Japonia, & aliis Indiae orientalis regionibus, praesertim vero in Terenate & Amboina Insulis. Tres species arborum Sagu proferentium recensentur a *Jonstono*, & quatuor, ab aliis recentioribus. Prima, in orbiculato capite, quod brassicae capitatae instar, in summo vestigio extuberat, Sagu producit. Secunda eam in trunco profert; tertia materiam duntaxat suppeditat. Plura & luculentiora de hac *Arbre Artophora*, seu *Sagufera*, vid. late apud **VALENTINI**, *Ind. Literat.* Sect. XVI. p. 431. sqq. Frequens quoque hujus arboris ejusque farinae mentio occurrit apud Scriptores Hodoeporicos, veluti **DAMPIERIUM**, **SAARIUM**, **TAVERNERIUM**, **VOGELIUM**, **BARCHEWIZIUM**, **WORMIUM**, **SALMON**, & alios plures. Novissime vero singulari; docta & elegante Dissertatione de *Sagu*, tractavit *Abraham SECK*, Bernas. 1757. digna quae legatur. Plurimi putant, Sagu, quod ad nos deferitur, fastidium quid, & certa methodo, ex farina, sive medulla arboris, aqua subacta, praeparatum esse; quod & probabile videtur. Granula enim, quae vix seminis Sinapi magnitudinem exaequant, ad excorticari hordei quantitatem adsurgunt, si vel lacte, vel carnis jusculo decoquantur. Sagu non solum delicii loco habetur, sed etiam morbo, vel tabe emaciatis, peneque confectis, probum

nutrimentum, vel potius medicamentum refrigerans atque demulcens praebet, quod saepius, in ditioribus praesertim aegrotis, experti sumus. Vid. *Commerc. Litt. Med. Norimb. Ann. 1735. p. 7.* & *Cl. LOESEKE, Mar. Med. p. 415.* praecipue autem Dissert. *Paul. Jac. MALOUIN, an Sagou Phibificis prodest?* Paris. 1734. laudata a citato *LOESEKE. p. 416.*

SALAB. Sunt unifoliae bulbosae *Orchidis Persicae*, quae substantiam veluti corneam habent, & glutinosum saporem produunt. Persae & Sinenfes has radices magni faciunt, illisque praesertim aphrodisiacam, & ferme omnes virtutes adscribunt, quas Japonenses de sua *Ginseng* celebrant. Drachma hujus radiceis unica, si in pulverem redigatur, octoque fontanae aquae unciis maceretur, ac deinde igni lento lenique admoveatur, propemodum omni ex parte in gelatinam, sive mucilaginem abit, quae biliosam acrimoniam intestinis inhaerentem mitigat, atque dolores compescit; id circo non solum dysentericis, sed etiam dolores colicos patientibus ammandari, infantumque convulsionibus opponi solet. *Cl. GEOFFROY*, illius frater, cui debemus pulcherrimam illam & uberrimam *Mar. Med. Tractationem*, in *Memor. Acad. Reg. Scientiar. de Ann. 1740. p. 96. seqq.* ut & in *Continuat. Mar. Med. GEOFFROY, Tom. I. Sect. II. p. 268. & 269.* docuit etiam nostratis *Orchidis radices*, ad modum radicum *Salab* praeparare, in aqua fontana frigida, ablato prius cortice, per aliquot horas macerare, deinde modice coqui, & tandem mediante filo acu trajeeto, in calido aëre appensas, siccare praecipit. Sic quasi corneam & semipellucidam faciem nanciscuntur, & in pulverem diminutæ, aquaque fervida superfusæ, pari modo, ac persicæ, in mucilaginem transcendant. Grana XXIV. exhibuisse, sufficiat. Conf. de hac *Orchide Persica Salab, Commerc. Litter. Med. Norimb. Ann. 1736. Hebd. 29. p. 231. seq.* imprimis *LOESEKE, Mar. Med. p. 418.* ubi simul ad *SEBAE Thesaur. Rer. Natur. DEGNERUM de Dysenteria, & Miscellan. Natur. Curios.* provocat. Conf. supra *Satyrii Radix*, sub *Radicibus*.

SANLEY. Sunt radices *Acori veri palustris*. Nascuntur in regno Chinenfi, circa urbem *Canton* in Provincia *Suchuam*, ubi recentes in taleolos exiles dissectæ, & exsiccatæ, ne vires exhalando pereant, aut ab aëre marino depraventur, in capsulis plumbeis asservari solent. Apud Chinenfes ob multas, eximiasque, quas possident, medicas virtutes, maximi aestimantur; sed praesertim propter vim, quam quasi *Herculeam*, febribus malignis, & morbis contagiosis opponunt, celebrantur, & in pulvere, a granis XX. ad XL. bis vel ter de die, cum vehiculo apto, dari solent. Hæ radices in usus quoque externos contra animalium venenatorum morsus accersuntur, & earum pulvis vino subactus, partibus laxis super imponitur. Vide, si de his plura scire desideres. *Asia Physico Medic. Vol. IV.*

SENEKA est *Polygala Virginiana*, caule simplici erecto, foliis ovato-lanceolatis, alternis integerrimis, racemo terminatrice erecto. *Rattle Snake Root. GRONOV. Flor. Virgin.* Radix perennis est; mox dimidiata, mox integræ spithamæ longitudo-

nem emetitur; spissitudinem digiti plerumque minoris attingit; plurimis ramulis modo vario contorta, divaricat; fibris lateralibus stipata, & margine quasi membranacea, protuberante, in longumque procedente, atque colore externe sub-luteo, interne albo, notata, adparet; ac denique saporem acrem, amaricantem, paululumque aromaticum prodit. Hæc radix multos protrudit caules, alios arrectos, alios humi repentes, tenues, debiles, simplicissimos, teretes, glabros, vixque pedales, qui omnes ramulis carent, aut foliis ovato-lanceolatis, alternis, integris, glabris, & unciam propemodum longis, ornati sunt. Cives atque Coloni Virginie his radicibus utuntur contra pleuritidem, peripneumoniam, aliasque febres phlogisticas, præsertim vero contra viperæ caudifonæ morsus. Hæc Polygala olim in nostris officinis nec cognita, nec usitata fuit; sed Parisienses Medici, experimentis Virginienſium, eodem ac felicissimo successu repetitis, eam introduxerunt, & ad Pileum Europæum vocarunt. Hoc remedium interdum Vomitus atque catharsin, excitat, idque feliciter satis. Cum vero æger admodum debilitatus sit, ut vomitum perferre non valeat, emesis absorbentibus testaceis sistenda est. Essentia paratur ex Radicum Seneca uncis tribus; valerianæ syvestris uncia una semis; vini canariensis libris duabus. Datur a tribus cochlearibus vel statim, vel mox post venæ sectionem, & hæc dosis singulis sex horis resumenda est. De hac peregrina Radice Seneca, binæ prostant doctæ Dissertationes, Georg Christ. Dethardingii, & Joh. Jac. BURCKARDI, item & alia Celeb LINNAEI. Conf. Cl. BÜCHNERI, *Mat. Med.* p. 297. sqq. imprimis GEOFFROY, *Tract. de Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Art. XXXII. p. 137. sqq. & CARTHEUSER. *Fund. Mat. Med.* Tom. II. p. 568.

SIMARUBA, *le Simarouba*. Est cortex fibrosus, qui colore pallido adparet, atque saporem amarum, sed neutiquam ingratum prodit. Anno MDCCXIII primum ex America ad nos Europæos translatus fuit. Patriam agnoscit non solum Cayennam, sed etiam in aliis Insulis nascitur, & transplantari potest. De botanico caractere, adhuc incerti sumus. Vid. tamen Cel. LINNAEI, *Mat. Med.* No. 535. p. 188. & Cl. LOESEKE, *Mat. Med.* p. 274. sqq. imprimis *Commerc. Litt. Med. Norimb.* Ann. 1732. p. 388. Arborem, dicunt, satis magnam esse, & folia longa, acuta, pallideque vireſcentia. Cortex ex radicibus deglubitur, qui tilie instar longioribus fibrillis intertextus est. Lignum leve atque fibrosum est, & expleta amaritie repletum, qua se ab omnium insectorum injuria defendit; ad usum vero culinarem adhiberi nequit, quia cibus, qui apud illud coquuntur, suam amaritiam impertitur. Cortex hic gummoso-resinosarum partium est, quod exinde intelligitur, quia aquam, in qua coquitur, colore lacteo imbuat. Vi quadam ventriculum & intestina irritante præditus est; Vomitus quoque nonnunquam, & copiosiores dejectiones, nec non sudores valde molestos excitare solet, præsertim vero, si decoctum nimis saturatum sit. Sed emendatis dosibus, magistra experientia, salubritatis punctum attingit. Hujus corticis drachmæ duæ coquuntur in libris duabus aquæ fontanæ, usque dimidiæ partis exhalationem. Hæc quantitas, in tres doses, singulis tribus horis sumendas, distribuatur. Ubi hac methodo exhibitus fuit, Degnerus effectum lenem, & propemodum insensibilem de eo promittit,

atque exinde argumentum sumit, quod hujus corticis amarities, non solum bona, corrigens & temperans sit, sed etiam visceribus firmandis conducatur, nec non tutissimam medelam tonico-roborentem & sedativam præbeat; hinc reliquis præferenda. Vid. laudati DEGNERI, *Histor. Med. de Dysenteria biliosa contagiosa*, ibidemque testimonia de hujus Corticis usu salutari, Clariss. Viror. Buissonii, Tyssoti, & Schwenkii; quibus præsertim add. *Commerc. Litt. Med. Norimb. loc. cit.* p. 387. seqq. & Diff. sub Præf. Hug. Capeti, a Wilhelm. FUMEE, Paris. 1758. habita sub Tit. *Ergo inveteratis alvi fluxionibus Simarouba*. De novo hoc Cortice antidysenterico Guianenti, egregiam primus Dissertationem conscripsit, amicus quondam noster, Anton de JUSSIEU, quam una cum ipso Cortice, summis laudibus effert Ill. WERLHOFIUS, fautor noster observantissime colendus, in *Observationibus de febribus*, opere absolutissimo & æternum victuro, Sect. III. p. 100. seqq. postea Helmstad. 1746. doctissimam quoque Dissertationem de eodem Cortice Simarouba, publicavit Cl. Joh. Frid. CRELLIUS, Ill. nostri Crellii, celeberrimi hujus nostræ Academiæ, imò totius orbis eriditi Jurisconsulti, dignissimus Frater, brevioris eheu! Vitæ, quam famæ præclaris meritis adeptæ; Novissime denique Wirceburgi, 1742. D. de OVERCAMP Dissert. edidit de *Specifico hoc Simarouba*, quam & cum reliquis, laudat Cl. BÜCHNERUS, in *Fund. Mat. Med.* p. 551. ubi & ipso de hoc novo Cortice aromatico, pluribus tractat. Vid. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Artic. VIII. p. 211. item BOECLERI *Cynossura Mat. Med. Hermann.* Continuat. II. p. 95. sqq. & LOESEKE, *loc. cit.* p. 275.

SIREE, vel & Zerree, ut in *splendidissimo* SEBAE *Thesauro* vocatur. Quidam pro Melissa Molucca habent, alii pro Schœnantho Coromandel. Inde paratur Oleum destillatum præstantissimum & fragrantissimum, quod omne quasi in se complectitur, quidquid suavitatis Melissa, deliciarum Schœnanthi, & amœnitatis Citrum, alias divisum, in sese continet. Vid. LOCHNERI, *Epist. de Novis & Exoticis Théè & Café succedaneis*, p. 13. sqq. ut & *Commercium Litt. Med. Norimb.* Ann. 1735. p. 7.

TANG - COVE. Est Radix valde aromatica Sinensis, quæ particularem attentionem meretur. Chineses Medici, qui illa utuntur, usum non rite callent, quia analysin instituere ignorant. Semper humida est, quoniam est oleosa. Ejus virtus in eo consistit, ut, sicut inquirunt, sanguinem nutriat, ejusque circulum promoveat, roborret. &c. Magna in copia invenitur, vilique pretio constat, & transportari potest, sine metu corruptionis, dummodo integra ematur, & adservetur. Hæc ex du Halde, *Commerc. Litt. Norimb.* Ann. 1738. Hebd. 39. p. 311.

ZERUMBETH, vel & Zurumbeth Radix Ceylonica, cujus ut & Salis Volatilis, ex ipsa parati, miras virtutes alexipharmacas & cardiacas passim, summis effert laudibus Hermannus GRIM, in *Laboratorio Ceylonico*. Conf. imprimis GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. II. Sect. I. Art. XXXV. p. 154. seqq. ubi simul accurate tractat de hac ipsa exotica Radice Zerumbeth, ostenditque, cum vulgo quidem ad Zedoariam referri, re-

Alius vero esse natura & figura sua, Zingiber latifolium silvestre Zeylanensium; De quo & latius egerunt *Garcias ab HORTO*, Lib. I. Cap. 47. *HERMANNUS HORT* *Lugd. Bat.* item in *Museo Zeylan.* & in *Cynosura Mar. Med.* p. 13. seqq. *Joh. BURMANNUS*, in *Thesauro Zeylanico*, aliique plures, imprimis *SALMASIUS*, de *Homonym. Hyl. Jatr.* cap. 118. p. 212. seqq. Vid. supra ad Zedoariam. quibus add. *Sam. DALE*, *Pharmacologia*, p. 328. *SCHRÖEDER. Pharmacop.* p. 207. *BOERHAAVE*, *Ind. Alt. Plant. Hort. Leid.* Part. II. p. 128. item *Ragus*, *Morison*, *Breynius*, & alii *Botanographi*. Res enim nota.

INDEX SIMPLICIUM

QVAE IN PRIORI PARTE

PHARMACOPOEÆ VNIVERSALIS

CONTINENTUR.

	Pag.		Pag.
A belmosch	159	Amethystus vid. Lapis	
Acaciae ægyptiacæ succus	256	Amianthus	18
germanicæ fructus	184	Amomum vid. semen	
succus	256	Ammoniacum vid. Gummi	
Acinella	305	Amygdalæ amaræ	185
Acmella Ceylanica	91	dulces	185
Adhatoda	305	Anacardium	185
Ægagropilæ	271	Anatron	29
Ærugo sive æs viride	34	Anisum stellatum vid. semen	
Ætites	13	vulgare vid. semen	
Agallochum vid. lignum		Anguilla	273
Agaricus crudus	267	Anthora vid. radix	
mineralis vid. lacinae		Anthophylli	204
Alabastrum	13	Antimonium crudum	24
Album græcum	272	Antimonii misera	23
Alcis cornu	272	Apalachine.	306
ungula	272	Apri dentes	273
Alkekengi	184	Aranæa	273
Aloë caballina	256	Argentum foliatum	24
epatica	257	vivum	24
succotrina	257	Arsenicum album	25
Alumen crudum vulgare	7	citrinum	26
plumosum	13	rubrum	
rupeum	7	Asbestus	14
romanum	7	Aselli sive millepedes	273
saccharinum	7	Asphaltum	36
scissile	14	Asa dulcis vid. gummi	
Ambra grisea	35	foetida vid. ibidem	
liquida	250	Auripigmentum	16

INDEX SIMPLICIVM.

Aurum foliatum	pag. 27	Balsamum tolutanum	pag. 253
Axungia Anatis	302	Baniglia vid. vainiglia	
anguillæ	302	Batrachites	15
anferis	302	Been	186
ardeæ	302	Beidelzar	306
aschiæ	302	Be'lemnites	18
canis	302	Benzoë vid. gummi	
caponis	302	Berberes exsiccatæ	186
castorei	302	Bezetta cœrulea vid. Torna solis	
castoris	303	rubra vid. ibidem	
cati sylvestris	303	Bezoar coromandel	311
ciconiæ	303	occidentalis	274
coturnicis	303	orientalis	275
cuniculi	303	Billinghambingh	306
equi	303	Bismuthum vid. marcasita	
gallinæ	303	Blatta byzantiana	32
hominis	303	Bolanga	307
leporis	303	Boletus cervinus	267
lucii piscis	303	Bolus alba	3
lupi	303	armea	3
muris montani	303	rubra vulgaris	4
porci	303	Borax veneta	7
serpentum	303	Bœvis vel inspissatum	276
taxi	303	Bovista	268
viperarum	303	Bufones combusti.	276
ursi	303	exsiccat.	276
vulpis	303	Bufonites seu Bufonius Lapis	15
Baccæ alkekengi	184	C aa apia	307
berberum	186	Cacao butyrum vid. olea expr.	
ebuli	192	fructus	187
hederæ arboreæ	195	Cadmia nativa s. cobaltum	27
juniperi	196	fossilis vid. Lap. calamina	
lauri	196	Calamus aromat. vid. Radix	
myrti	197	Calx	15
myrtillorum	197	Camphora vid. gummi	
paridis	199	Cancrorum chelæ	277
sambuci	200	lapides s. oculi	277
Balaustia vid. flores		Canella alba vid. costus corticosus	
Balsam: canadense	250	Cantharides	278
copaivæ	250	Capita Papaveris	187
indicum album	251	Carambolos	308
nigrum	251	Cardamomum maximum vid. grana Paradisi.	
siccum	252	minus	105
de meccha	252	Caricæ	187
nativum montis Bennæ	250	Carneolus vid. Lapis	
orientale verum.	252	Carpionum lapides	279
peruvianum album	251	Carpobalsamum	188
nigrum	251	Carthamus vid. flor.	
rackasira	314		

INDEX SIMPLICIUM.

Caryophylli arom.	pag. 255	Cornu alcis	pag. 272
rotundi vid. sem. Amomi.		cervi	280
Cassia caryophyllata	206	Cortices acacie	214
fistula	188	aurantiorum	214
lignea	206	capparum vid. radices	
Castoreum	279	cafcarrill	214
Cathechu vid. Terr.		chinæ de china	215
Cera alba	304	citri	217
flava	304	coccognidi	218
Cerafa acida exsiccata	189	culilawan	218
Ceraforum nuclei	189	ebuli vid. radices	
Ceraunius	18	esulæ vid. radices	
Cerussa alba Norica	27	frangulæ	218
citrina	27	fraxini	219
veneta	28	granatorum	219
Cervi cornu	280	guajaci	220
priapus	280	hippocastani	220
Ceti priapus	281	jupapa	311
sperma	281	ligni sassafras	221
Chalybs limatus	28	mandragoræ vid. radix	
Chelæ cancerorum vid. cancr.		massoy	312
Chermes grana vid. grana		mezersei	218
China de China	215	mori	220
Chrysolitus vid. lapis		peruviani	215
Chrysocola f. viride montanum vid. terra		pocgereba	313
viridis		quercus	221
Cineres clavellati	8	sambuci	221
Cinnabaris factitia	28	simaruba	316
nativa	29	tamarisci	221
Cinnamomum	207	thuris	222
Cobaltum f. cadmia nativa	29	winterani	222
Coccinella	282	Costus amarus vid. radix	
Coccognidium vid. semina		corticofus	207
Cocculi de Levante	189	dulcis vid. radice	
Cochlear: opercula	283	Cranium humanum	283
testæ	283	Crepitus lupi vid. Bovista	
Codaga Pala	309	Creta alba	4
Coffee	189	Crocus	208
Colla Piscium	287	Crytallus montana	16
Colocynthis	190	Cubebæ	208
Colophonium vid. gummi		Cupressi nuces	191
Conchæ fluviatiles	283	Cydonia exsiccata	191
Contra-yerva nova alba	310	Cynoshati fructus	192
Copal vid. gummi copal		Cyperus longus rotundus vid. rad.	
Corallia alba	36	Dactylus Idæus	18
nigra	37	Dactyli	192
rubra	37	Dentalia	38
Corallina	36	Ebuli Bacæ	192
Corua exsiccata	191	Ebur	284

INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Ebur fossile vid. uni cornu		Flores pæoniæ	155
Ectalia	39	primulæ veris	155
Equi testes	284	rorismarini	148
Echinaceus combustus	284	rosarum albar.	155
F aba S. Ignatii	192	pallidarum	155
Fel tauri vid. tauri		rubrar. Finar.	156
vitri	29	vulgar.	156
Ficus vid. Caricæ		salviæ	156
Flores acaciæ	147	sambuci	156
anethi	147	saxifragiæ	156
anthos	148	scabiosæ	156
aquilegiæ	148	spicæ celticæ	157
a nicæ	148	hortensis	157
aurantiorum	148	indicæ	157
balaustrorum	148	stœchadis arabicæ	157
basilici	149	citriæ	157
bellidis	149	tanacetii	157
betonicæ	149	tiliæ	157
borraginis	149	tunicæ	158
buglossi	149	tussilaginis	158
calcatrippæ	149	verbasci	158
calendulæ	150	violarum	158
carthami	150	articæ	158
centaur. minoris vid. herb.		Folia indi	
chamomillæ romanæ	150	lauri	
vulgaris	150	quercus vid. herb.	
cheiri f. keiri	151	fennæ	
cichorii	151	vitis	
consolidæ regalis	151	Folliculi fennæ	139
cyani	151	Formicæ	285
farfaræ	152	Fungus cervinus vid. Boletus	
ferri	30	chirurgorum f. bovista	268
galeopsidis	152	cynosbati	268
genistæ	152	faliciis	268
granatorum	152	sambuci	268
hepaticæ nobilit	152	G alanga major	209
hyperici	152	minor	209
lavendulæ	153	Gallæ turcicæ	193
liliorum alborum	153	Gallinæ ventriculi	285
convallium	153	Glacies mariæ vulgaris	16
linariæ	153	Glandes quercinæ	193
lupuli	153	Grana chermes	193 & 285
malvæ arboreæ	154	paradisi	209
meliloti	154	Tilli f. Tigliæ	194
lymphææ albæ	154	Granatus	21
origani vid. herba origani		Grossulariæ baccae	195
papaveris erratici	154	Gummi ammoniacum	231
paralyseos	155	animæ	231
perficorum	155	arabicum	231

INDEX SIMPLICIUM.

Gummi asæ dulcis	pag. 322	Herbæ adianti nigri	pag. 92
foetidæ	233	agrifolii	92
asphaltum	36	agrimonix	92
bdellium	234	alceæ	93
benzoë's vid. asæ dulcis		alchimillæ	93
camphora	234	allelujæ vid. acetosæ	
cancamum	235	alliarix	93
caranna	235	alines mediæ	92
cerasorum	236	althææ	94
colophonium	236	anagallidis	94
copal	236	anethi	94
clemi	236	anferinæ	94
euphorbium	237	antirrhini	95
galbanum	238	apii	94
galda	310	argentariæ vid. anferinæ	
guajacum	239	arnicæ	95
gutta	239	aristolochiæ	95
hederæ	240	artemisiæ rubræ	95
juniperi vid. sandarach		albæ	95
kikekunemalo	311	asari	95
laccæ	240	asplenii vid. ceterach	
ladanum	241	auriculæ muris vid. pilosellæ	
loock	310	azederach	96
maftiche	242	basilici	96
myrrhæ	243	beccabungæ	97
olampi	310	beidelzar	97
olibanum	243	belladonnæ	97
opopanax	244	bellidis	98
perficæ mali	244	betæ	98
sagapenum	246	betonicæ	98
sandaraca	246	betulæ	99
sanguis draconis	247	boni Henrici	99
sarcocolla	247	borraginis	99
fenegal	248	botryos	99
styrax calamita	248	brancæ ursinæ	100
liquida	254	brassicæ	100
tacamahaca	248	brunellæ	102
tragacantha	249	buglossi	101
Hæmatites	16	bursæ pastoris	101
Hederæ baccæ	195	calaminthæ montanæ	101
Herbæ abrotani feminæ vid. Cypres		vulgaris	101
maris	90	calcitrapa	101
absinthii pontici	90	camphoratæ	102
vulgaris	90	capilli veneris vid. adiant. nigr.	
acetosæ	91	caprifolii	102
acetosellæ	91	cardiacæ	102
acmellæ	91	cardui benedicti	102
adianti albi	92	Maris	103
aurei	92	centauri minoris	103

INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Herbæ centumnodii	103	Herbæ hepaticæ stellatæ vid. matrî sylv.	115
cerefolii	104	herniariæ	115
ceterach	104	hispidulæ vid. Gnaph. mont.	
chamædrys	104	hormini vid. gallitrichi	
chamæpyteos	104	hyosciami	115
chelidonii majoris	105	hyperici	116
cichorii	105	hyfopi	116
cicutæ	105	jacææ	117
clematidis daphnoides vid. vinc. per vinc.		jacobææ	117
cochleariæ	106	juniperi	117
consolidæ majoris	106	jvæ artheticæ vid. chamæpyt.	
mediæ S. Bugul	106	junci adorati vid. Shœnanthi	
Saracenicæ	106	lactucæ	117
conyzæ cœruleæ	107	lamii	118
pulicariæ	107	lappæ major	118
crassulæ major	107	lavendulæ	118
cruciatæ	107	f. fol. lauri	118
cupressi	107	lauro cerasi	118
cuscutæ major	108	lepidii	119
dentis leonis vid. tarax		lichenis terrestris	119
dictamni cretici	108	arboræi vid. pulmona arb.	
digitalis	108	ligustri	120
dipsaci	108	linariæ	120
ebuli	109	lini cathartici	120
elatine	109	lunariæ racemos	120
endiviæ	109	lupuli vid. flores.	
epaticæ vid. hepaticæ.		lysimachiæ luteæ	121
epithymi	109	majoranæ	121
equiseti	110	malvæ	122
ericæ	110	marrub alb. & nigr.	122
erysimi	110	mari veri	122
eupatorii avicenn.	110	matricariæ	123
euphrasiæ	110	matrî sylvæ	123
farfaræ	111	meliloti	123
fœniculi	111	cœruleæ	123
folia indi.	111	melissæ	124
fragariæ	112	Turcicæ	124
fumariæ	112	mellisophylli	124
galegæ	112	menthæ	124
gallitrichi	112	mercurialis	124
gallii	112	millefolii	124
geranii Robert	113	millegranæ vid. herniariæ	
gnaphalii mont.	113	morfus diaboli	125
gratiolæ	113	morfus gallinæ vid. alfinæ	
hederæ arboreæ	114	myrti Italici	125
terrestris	114	nasturtii aquatici	125
helianthi	114	nepetæ	126
hepaticæ fontanæ	114	nicotianæ	126
nobilis	115	nummulariæ	127

INDEX SIMPLICIUM.

	pag.	Herba	pag.
Herbæ ocymi vid. basilici.		scabiosæ	136
ophioglossi	127	scariolæ vid. endiviæ	
origani cretici	128	sclareæ vid. gallitrichi	
vulgaris	128	schoenanthi	136
oxalidis vid. acetosæ.	128	scolopendrii veri vid. ceterach.	
parietariæ	128	vulgaris	136
parthenii vid. Matricariæ		scordii cretici	137
pentaphylli	128	vulgaris	137
perfoliatæ	128	scrophulariæ aquaticæ	137
perforatæ vid. Hyperici		minoris	137
perficariæ	129	fedi	138
pilosellæ vid. gnaphali montani		f. fol. sennæ	138
major. siv. auricul. muris	130	senecionis	139
pimpinellæ sanguisorb.	130	serpilli	139
saxifragæ	130	sideritidis	140
piperitis vid. lepidium		folani furios. vid. belladonnæ	
plantaginis angustifol.	130	vulgaris	140
latifol.	130	foldanellæ	141
polii cretici	131	squinanthi vid. schoenanthi	
montani	131	tamarisci	141
polygalæ	131	tanacetii	141
polygoni vid. centumnodii		taraxaci	141
polytrichi vid. adianti aurei		theæ	142
potentillæ vid. anserin		thymi cretici	144
præssii vid. marubii albi		vulgaris	144
prunellæ	132	tormentillæ	144
ptarmicæ	132	trichomanis vid. adianti aurei	
pulegii hortensis	132	trifolii fibrini	144
pulmonariæ arboreæ	132	pratensis	145
maculosæ	133	tussilaginis vid. farfarae	
pyrolæ	133	verbasci	145
quinque folii vid. pentaphylli		verbenæ	145
f. fol. quercus	133	veronicæ	146
rorellæ	133	vincæ per vincæ	146
rosmarini	133	violaris	146
f. fol. rubi vulgar	134	f. fol. vitis	146
rutæ capraris vid. galegæ		virgæ auræ vid. consolid. Saracen.	
hortensis	134	Urticæ	147
murariæ vid. adianti		Uvulariæ	147
sabinæ	134	Hippocastanum	148
f. fol. salicis	134	Hippopotami dentes	148
Salviæ hortensis	135	Hirci sanguis	148
sylvestris	135	Hirudines	148
sampfuchi vid. majoran.		Hirundines combustæ	148
saniculæ	135	Hirundinum nidi	148
santalinæ vid. abrotan. fam.		Hordeum vid. semen	
saponariæ	135	Hyacinthus vid. lapis	
saturejæ	135	Hypocistidis succus	148
saxifragæ albæ	136		

INDEX SIMPLICIUM.

J alappa vid. Radix		Lapis rubinus		pag.		pag.
Ichthyocolla		saphirus				21
Indigo	287	sardius				21
Indicus color	29	selenites				21
Iujubæ	29	simiæ				19
Juniperi baccae	195	silex				294
	196	smaragdus				19
K ermes grana		smiris				21
	285	specularis				19
L acca cœrulea	30	spongiarum				14
florentina	30	talci				19
pictoria in globulis	30	topasius				19
Lac lunæ	4	Lauri baccae				21
Ladanum vid. gummi		Lepus combustus				196
Lapis adamas	20	Leporis tali				287
aëtites	13	Lignum agallochum				288
alabastrum	13	aloes				223
amethystus	21	ambratum				223
amianthus	16	ancillarum				305
aquilæ	13	aspalathum				305
armenius	14	buxi				224
asbestus	14	calambourgum				224
belemnites	18	carambaccium				308
bezoard fossilis	14	colubrinum				308
occident	274	cupressinum				224
orientalis	275	ebenum				225
bufonites	15	Guajacum				225
calaminaris	15	juniperinum				225
calcarius	15	lentiscinum				226
carneolus f. sardius	21	moluccense				226
carpionis	279	nephriticum				227
chrysolithus	21	pavanum				227
crystallus montana	16	rhodium				227
f. glacies maris	16	St. Lucis				312
grasatus	21	sanctum				228
hematites	16	sandalinum alb.				228
hyacinthus	21					228
judaicus	17					227
lazuli	17					229
lyncis	18	sassafras				229
magnes	18	suberis				229
malacensis	294	Limatura chalybis vid. chalybs.				
manati	289	Liquidambra vid. ambra liquida				
nephriticus	18	Liquiritiæ succus				258
osteocolla	19	Lithargyrium auri				30
percarum	291					31
porcinus	294	Lithomarga				4
pumex	19	Lucii mandibulæ				288
		Lupi hepæ				288

INDEX SIMPLICIUM.

Lumbrici terrestres	288	Nitrum crudum	8
Lycii succus	288	Nuces aquaticæ	202
Lycopodium vid. semen.		cupressi	191
M acis	210	Nuces juglandes	197
Magnes vid. Lapis		moschatae	230
Malabathrum vid. folia Indi		pinæ	198
Malicorium vid. cort. granator		pistaciæ	200
Manati lapis	289	vomicæ	198
Mandibulæ lucii piscis	288	Nuclei cerasorum	189
Manna calabrina	258	perficorum	199
Marcasita vid. bismuthum		O chra	5
Marcha Saxatilis	4	Oculi cancrorum	277
Margaritæ	39	Oleum cajeput	307
Mars sulphuratus vid. chalybs.		petræ album, nigrum, rubrum	32
Martis minera hasiaca	31	terræ	33
Marmellæ	312	Olibanum vid. gummi	
Mastiche vid. gummi		Opereula cochlearum	283
Mater perlarum	40	Opium	261
Mechoacanna alba vid. Radix		Opobalsamum vid. balsam. orient.	
nigra v. ibidem		Opopanax vid. gummi	
Medulla Saxorum	4	Orleana	33
Mel	260	Ossa de cordibus cervi	292
Mercurius vivus	24	sepia	292
virgineus	24	Osteocolla vid. Lapis	
Mespili exsiccati	196	Oyorum testæ	292
Millipedes	273	P aradisi grana	209
Minera martis Hasiaca	31	Pateira brava vid. radix	
Minium	31	Paridis bacca	199
Moschus	289	Passulæ majores	199
Mumia	291	minores	199
persiciæ	291	Pavonum stercus	293
Mures marini	291	Percarum lapis	293
Muscus acaciæ	269	Perficorum Nuclei	199
albus quernus	269	Petroleum vid. oleum	
collinus	36	Phosphorus	293
cranii humini	269	Phu vid. Radix	
pyxidatus	270	Pilæ marinæ	38
terrestres clavatus	270	Pinæ nuces	198
Mustelæ piscis vertebra	290	Piper album	211
Myrobalani	286. & 187.	hispanicum	212
Myrrha vid. gummi		jamaicum vid. Amomi	
Myrti bacca	197	longum	212
Myrtilli exsiccati	197	nigrum	211
N ardus celtica vid. spica		Pissasphaltum vid. gum. asphaltum	
indica vid. ibidem		Pistaciæ	200
Nidus hirundinum	286	Pix	244
Nihilum album	31	liquida	245
griseum vid. tutia		navalis	244

INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Pompholyx vid. nihilum		Radices, brusci	51
Porcinus lapis	284	brioniae	51
Priapus cervi	280	buglossi	52
ceti	281	calami aromat. vid. acori veri.	
tauri	297	capparis	52
Propolis	305	cardopatii	52
Pruna damascena	200	cardui benedicti	53
Pulmo vulpis	299	caroli sancti	308
Pumex vid. lapis		caryophyllatae	53
Qualancapati	313	cassumuniar	309
Quamoclit	314	cavae vid. aristoloch	
Quercus folia vid. herba		cepae	53
viscus vid. lignum		chelidonii major	53
Radices acetosae	43	minor	54
acori veri	43	chinae	54
vulgaris	43	cichorii	55
alcae	44	cipo de cameras	309
alkannae	44	colchici albi	55 & 65
alii fativi	44	venenat	55
altheae	44	colubrinae vid. bistortae	
amaræ dulcis	44	consolidae major	56
anchusae	44	contrayervae	56
angelicae sylvestr.	45	costi amari	57
vera	45	dulcis	57
anthorae	45	cucumeris asinini	57
apii palustr.	45	curcumae	57
fativi	45	cyclaminis	58
aquilegiae	46	cynoglossi	58
ari	46	cyperi long	58
aristologiae clemat.	46	rotund.	58
fabaceae	46	Dent leon. vid. taraxaci	
long. ver.	47	dentariae major	59
rotund. ver.	47	minor	59
vulg.	47	diptamni	59
arnicae	47	doronici roman.	59
artemisiae	48	ebuli	60
asari	48	ellebori albi	60
asparagi	49	nigri	61
asphodeli	49	enulae	62
barbae caprinae	49	eryngii	62
bardanae	50	esulae	63
been albi	50	farfarae	63
rubri	50	filicis	64
betae rubrae	50	filipendulae	64
betonicae	50	fœniculi	64
bismalvae vid. altheae		fragariae	64
bistortae	51	fraxinellae vid. dictam. albi	
boraginis	51	galangae	209

Radi-

INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Radices gentianae cruciat	65	paconiae	76
indica	110	polygonati arjor	79
major lat.	65	polyposu	79
glycyrrhizae	70	pseudacori vid. acori vulgaris	
graminis	55	pulsillae	80
hellebori vid. ellebori		pyrethri	80
holenae S.	110	quinque folii vid. pentaphyllae	
hermodactyli	65	rhapanti ruffican.	80
hirundinarise	66	rhubarbari monachor	80
hydrolapathi	66	veri	80
hyofciami	67	rhapontici officinali	81
hypocacuannhae	66	veri	82
Jalappae	68	rhodiae	82
ikan	311	rubiae tinctorum	82
imperatoriae vid. ostruthi		rufci vid. brufci	
iris florentinae.	68	salab	315
nostratis	69	saniculae	83
lapathi acuti	69	sanley	315
lepidii laefolii	69	saponariae	83
levistici	69	saraparillae	83
liliorum alborum	69	satyrii	84
liquiritiae vid. glycyrrhizae		saxifragiae albae	84
lupuli	70	scilla	84
malvae	70	scoroneriae	85
mandragorae	70	scrophulariae	85
mechoacannae albae	71	seneka	315
nigrae vid. Jalappae		serpentariae virgin.	86
metallistae	72	sigilli Salomonis vid. Polygonati	
mei	72	spicae celticae	86
moringa	312	indicae	87
morsus diaboli	72	squamariae vid. dentariae	
munegos	72	succisae vid. mors. diaboli	
ninuin	73	symphyt. maj. vid. consolid. maj.	
nymphaeae albae	74	tang cove	317
olsnitii	75	taraxaci	87
ononidis	75	tormentillae	87
ostruthi	75	trifolii aquatici	87
oxylapathi vid. lapathi acuti		turbith	82
palmiae Christi	75	rufflaginis vid. fufariae	
paeninae bravae	76	ulmariae vid. barb. caprinae	
pentaphylli	77	urticae	89
petasidis	77	valerianae palustris	88
petrolei	78	victoralis longae	89
perucedani	78	rotundae	89
pezantinae	313	vincetoxici	66
phu pontici	78	zedoariae	212
pimpinellae albae	79	zerumbeth. vel zambumbeth.	317
saxifrag.	78	zinziberis albi	213
plantaginis	79	vulgaris	213

INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Recrementum vitri	29	Semen anifi stellati	162
Reguli usti	295	vulg.	162
Refina vulgaris pini	246	apii	162
Rhabarbarum verum vid. Radix		aquilegiæ	162
Rhaponticum vid. ibidem		asparagi	163
Rhinocerotis cornu	295	atriplicis	163
Rubinus vid. lapis		avenæ	163
Rubrica fabrilis	5	aurantiorum	163
Sabdariffa	314	bardanæ	164
Saccharum	262	basilici	164
candifatum	264	berberum	164
liquidum	263	bombacis	164
thomæ	263	brassicæ	164
Sagapenum vid. gummi		buniadis vid. napi	
Sagu	314	cannabis	164
Sal alkali vulgare	8	cardui benedicti	165
ammoniacum	9	maris	165
anglicum laxativum	9	carthami	165
egranum	10	carvi	166
ebshamenfe	9	cataputiæ major	166
gemmæ	10	minor	166
marinum	10	cerefolii	167
petræ	8	cicerum rubr.	167
sedlicense	10	cichor	167
f. foda hispanica	11	cinæ f. cynæ	167
vitri	29	citri	167
Sandaraca arabum vid. gummi		citrulli	167
græcorum	26	coccognidii	168
Sambuci bacca exsiccatæ	200	cochleariæ	168
Sanguis draconis	247	colocynthis	168
hominis	287	coriandri	168
Sapphirus vid. lapis		cucumeris	169
Sarcocolla vid. gummi		cucurbitæ	169
Saffaparillæ vid. radix		cumini	169
Saffafras vid. lignum		cydoniorum	169
Scammoneum	264	cynosbati	170
Scarabæus majalis	295	daturæ	170
Schœnanthum vid. herba		dauci cretici	170
Scinci marini	296	nostratis	171
Sebesten	200	ebuli	171
Semen abelmosch	159	endiviæ	171
acerosæ	159	erucæ	171
agni casti	159	fabarum	171
alkekengi	159	fagopyri	172
althææ	159	fœniculi cretici	172
ameos	160	vulgar.	172
amomi	160	fœni græci	172
anethi	161	fraxini	172
angelicæ	162	genistæ	173

INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Semen granaterum	173	Semen thlaspios	183
hordei	173	violarum	183
hyofciami	173	viticis vid. agni casti	
hyperici	175	urticae roman.	183
lablab	311	vulgar.	184
lacrymae Jobi	175	zedoariae vid. cinnae	
lactucae	175	Sennae folia	138
lap. thi acuti	175	folliculi	139
lappae major vid. Bardan		Sericum crudum	296
lavandulae	175	tostum	296
lentis	176	Serpentaria virginian vid. radix	
levistici	176	Serpentum exuviae	296
lini	176	Sevum bovinum	302
lithospermi vid. milii folis		cervinum	302
lupinorum	176	hircinum	302
lycopodii	176	Siliqua dulcis	201
malvae	177	Simiae capis	294
meliloti	177	Sinopsis veterum	5
melonum	177	Siree vel zerree	317
milii folis	177	Smaragdus vid. lapis	
napi sativi	177	Smiris vid. ibidem	
nasturtii hortens.	178	Soda hispanica	11
ornithoglossi vid. fraxin		Sorbus torminalis	201
orobi	178	Sperma ceti vid. ceti sperma	
papaveris alb.	178	Spica celtica vid. radix	
nigr.	179	indica vid. ibidem	
perfoliatae	179	Spina cervina	202
petroselinii maced. & vulgaris	179	Spongiae marinae	38
plantaginis	179	Squilla vid. radix	
poenoniae	180	Stibium	24
portulacae	180	Stincus marinus	296
psyllii	180	Storax calamita vid. gummi	
raparum	180	liquida	254
raphani	180	Struthionis ova	297
rusci	180	Succinum	40
rutae	180	Sulphur caballinum	33
fabadilli	181	citrinum	33
sambuci	181	vivum	33
sanctum s. f. antonicum vid. cinnae		Talcum	19
saxifragiae vid. radix		Tali leporis	288
scariolae vid. endiviae		Talpa combustae	297
sesami	181	Tamarindi	202
seseli cretici	181	Tartarus crudus	265
massiliens	188	Tauri priapus	297
sinapi	182	Terebinthina communis	254
sophiae chirurg.	182	cypria	255
staphidis agriae	182	veneta	255
sumach	183	Terra catechu	266
tanacetii	183	ceylonica	5

II. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Terra japonica	266	Viscus betulae	230
lemnia	5	corylinus	230
figillata alba turcica	5	quernus	230
goldtergenfis	6	falidis	230
melitenfis	6	tiliae	230
rubra turcica	6	Vitriolum album	11
figillata strigoniens.	6	coruteum	11
viridis	6	cyprinum	11
tripolitana	6	venetis vid. aes. vit. crystalli	12
Thus siv. olibanum	214	viride hungar. romarumque	12
Topafius vid. lapis	214	vulgare	12
Torna folis caerulea	34	Vitrum venetum	34
rubra	34	Umbilicus marinus	42
Tragacantha vid. gummi	202	Ungula alci	272
Tribuli aquatici	13	Unicornu fossile	301
Trichites	13	marinum s. ver.	299
Turbith. vid. radix	34	Uvae passae vid. passulae	263
Tutia alexandrina	297	quercinae	299
Vaccae stercus	203	Vulpis pulmones	212
Vainiglia	283	Xylo aloës vid. lignum aloës	301
Ventriculi gallinarum	298	Zedoaria	212
Viperæ	34	Zibethum	213
Viride æris	6	Zingiber	213
montanum	210	Zopissa vid. pix navalis	
Visci			

II.

TABLE DES NOMS FRANCOIS, CONTENUS DANS LA PREMIERE PARTIE DE CET OUVRAGE.

	pag.		pag.
<i>A</i> lsinbe	90	Agaric	267
Romans	90	mineral	4
Acanthe	100	Agripaume	102
Achiot	33	Aigremoine	92
Acmelle	91	Ail	44
Adianthe blanche	92	Albâtre	13
noir	92	Alcêe	93
Agagropila	271	Alchaja	91
		Alhaire	93

II. INDEX SIMPLICIUM

	pag.		pag.
Aloë caballine	256	Axonge de marmotte	275
beparique	257	d'ours	303
succotrine	257	d'oye	302
Alun blanc	7	de porc	303
de plume	33	de poule	303
Romain	7	de renard	303
Amandes amères	185	de serpent	303
douces	185	de thymallus	302
Ambre gris	35	des vipères	302
jaune	40	B ardane grande	118
liquide	250	Basilic	96
Ameriste	21	Bayes de coqueret ou d'alkikenge	159
Amiante	246 16	de genevre	196
Anacardes	187	de laurier	196
Anes	94	de lierre	195
Anguille	273	de myrte	197
Ans étoilé	162	de myrrille	197
Antimoine	24	de nerprun	202
Araignée	273	des raisins de renard	199
Arêtes de Mureno	290	de Sureau	200
Argent fin en feuilles	24	Bdellium	234
vif	24	Beaume	124
Argentine	94	Baume de canada	250
Aristoloché menue	95	de capabu ou de brésil	250
Armoise blanche	95	de judée	252
rouge	95	de mecha	252
Arsenic blanc	25	de perou blanc	251
jeune	26	noir	251
rouge	26	secon en coque	252
Asa fetida	237	de Tolu	253
Astépias	66	Beccabunge	97
Auronne le mâle	50	Bec de grue	113
Axonge d'Anguille	302	Belemnite	18
de Blaireau	303	Belladonne	97
de Broches	303	Ben	186
de Caille	303	Benjoin	232
Canard	302	Berberis séché	186
de castor	303	Beroine	93
de castoreum	302	Bezoar d'Allemagne	271
de chapon	302	occidental	274
de chat sauvage	303	oriental	275
de chien	302	de porcépi des Indes	294
de cicogne	303	Bismut	31
de col de cheval	303	Bizume de judée	36
de heron	302	Blanc de baleine	281
humaine	303	Blatte byzantine	38
de lapin	303	Blé noir	172
de lievre	303	Bois d'aloës	223
de loup	303	d'aspalac	224

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Bois de buis	224	Capillaire blanc	92
couleuvre	224	commune	92
de cypre	227	Caranna	235
de cypres	225	Cardamome petie	205
ebene v. ebene		Carotte sauvage	171
de gayao	225	Carouge	201
de genevre	226	Carpo balsam	188
lentisque	226	Casse	206
liege v. liege		en bâton	188
des moluques	227	Castorée ou castoreum	279
nephritique	227	Cataire	126
de rbode	227	Cedon	138
des roses	227	Cendre gravelée	8
saint	225 & 228	Centauree petie	103
de santal blanc	228	Centinode	103
citrin	228	Cerises aigres seches	189
rouge	229	Cerfeuil	104
de St. Lucie	312	Ceruse blanche	27
de Sassafras	229	jaune	27
Boi d'armenie	3	de venise	28
blanc	3	Ceterac	104
rouge vulgaire	4	Chacarille	214
Boleus cervinus	267	Chamarras	137
Bon henri	99	Champignon de faule	286
Borax de venise	7	Chardon à bonnetier ou à foulon	108
Bougrande	75	benit	102
Bouillon blanc	145	de notre Dame	103
Bourrache	99	roland	62
Bourse à berger	101	avoilé	101
Branque ursine	100	Chardonnette	52
Brunelle	132	Chelidoine grande eclaire	105
Bruyere	110	petite	137
Bugle	100	Chene petit	104
Buglosse	101	Chevre feuille	102
Cabaret	95	Chicorée	105
Cacao	182	China-china	215
Cachou	266	Cbou	109
Cadmie	27	Cboumarin	141
Caffé	189	Ciguë	105
Caillelaie	112	Cinnabre artificiel	28
Caillou	19	mineral	29
Calamente	101	Cire blanche	304
Calamine	27	jaune	304
blanche	31	Citronelle	124
Camphre	102 & 234	Civette	301
Cancamum	235	Cloportes	273
Cannelle blanche	207	Claus des girofles	205
fine	207	Cobalt	27
Cassiarides	278	Cocherille	282

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Coins	191	Ecorce de frangula	218
Collechair	247	de frêne	219
Colle de poisson	287	de garou	218
Colophone	236	de gayac	220
Coloquinte	190	de girofle	206
Conife	107	de grenades	219
jaune	107	de maronnier d'Inde	220
Consoude grande	106	de meurier	220
Coquille d'Escargots	283	mezereon	218
Cerail blanc	36	d'orange	214
noir	37	de prunier	214
rouge	37	de saffrafras	221
Coralline	36	de sureau mediane	221
Corneylle	121	de tamaris	221
Corne de cerf	280	de Winter	222
d'Elan	272	Ecosse de sené	139
de Rbinoceros	295	Escrevisses pattes v. Passer	
Cornouilles	191	yeux vid. yeux	
Coques de limacons de rivier	283	Emeraude	21
Coquerers	184	Emery	19
Coques de Levant	189	Endivie	109
des oeufs	292	Epine de viperes	298
Couvercles d'Escargots	283	Epithime	108
Crane humain	283	de crete	109
Crapaudine	15 & 140	Eponge	38
Crapaux	276	d'eglantier	268
Craye blanche	4	d'Escargots couvercles	283
rouge	5	coquilles	283
Cresson d'eau	125	Etain de glace	31
Cristal	16	Eupatoire	110
Croisette velue	107	Eufraise ou Euphraise	110
Croite de chien	272	Fenouil	111
de paon	293	Feve de St. Ignace	192
Cubebes	208	Feuilles de chêne	133
Culilavan	218	de laurier franc	118
Cuscute	108	cerisier	118
Cynorhodons	192	de ronce	134
Dentes	192	de saule.	134
Dent de lion	141 & 87	de sené	138
Dents d'hippopotame ou cheval marin	285	des vignes	146
de sanglier	273	Fiel de bœuf épais	276
Depouilles de serpent	296	Figues seches	187
Ditame Ditame ou Ditamne de Crete	108	Fleurs d'ancolie	148
la Digitale	108	d'anes	147
Ebene	228	balaustes	148
Ecorce de bois gentil	218	de basilic	149
saint	220	de beroine	149
de chêne	221	de bleuet	151
des citrons	217	de berrache	149

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Fleurs de Bouillon	158	Fourmie	285
de Buglosse	159	Fragments d'éponge	38
de carthame	150	Fumeterre	112
de chamomille romaine	150	Fumier de Paon	293
de champs	150	le Fusier & l'urine de vache	297
de chicorée	151	G alanga grand	209
de coquelicot	154	petit	209
de genes	152	Galega	112
de giroflée jaune	151	Garderoobe	107
d'hépatique	152	Germandrée	104
de houblon	153	d'eau	137
de lavande	153	Gingembre	213
de laurier	118	blanc	213
cerisier	118	Girofles	208
des lis blancs	153	ecorce v. Ecorce	
des margerites petites	149	Glands	193
rouges	149	Glouteron	10
de mars	30	Gomme adragante	249
de mauve de jardin	154	ammoniac	231
de melilote	154	anime	231
de millepertuis	152	arabique	232
de muquet	153	caragne	235
de muscade	210	des cerises	236
de nymphée blanche	154	copal	236
d'œuilles rouges	156	clemi	236
d'orange	145	d'épine de bouc	249
d'ortie morte	156	euphorbe	237
de pecher	157	galbanum	238
de pied d'alouette	149	de gayac	239
de pivoine	157	de genevre	246
de primevere	158	gutte	239
des pruniers sauvages	147	ladanum	241
de romarin	145	laque en bâton	243
des roses blanches	155	en graines	243
pâles	155	en oreilles	240
de Provins	157	en tablettes	240
rouges	156	de lierre	240
de sauge	156	de pêcheur	241
de scabieuse	156	de senegal	243
de soucy	150	tacamabaca	248
de spica	157	Graines d'écavelâne	193
de stochas arabe	157	de musc	159
citrin	157	de paradis	209
de sureau	157	de tilli	196
de zanzibar	157	Gratiola	113
de zillau, zilloul ou zillo	157	Gomme - ca	192
de zufflage	151	Grenat	21
des violettes de mars	158	Grossier	155
Roye de coup préparé	283	Gui	230

II. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Gui de bonleau	230	Liege	229
de chene	230	Lierre	114
de Coudrier	230	terrestre	114
de saule	230	Lieure calciné	287
de tilleul	230	salons v. Talons	
Guimauve	94	Limaille de fer, de mars	28
Gysfiers	285	Lin cathartique	120
Hanebane	115	Linaire	120
Haricots	171	Litharge d'argens	31
Helianthème	114	d'or	30
Hematisse	16	Lotier odorans	123
Hepatique d'eau	114	Lunaire	120
noble	115	Lysmachie	121
Herbe aux chats	101 & 126	Macboires de brochet	288
aux cuillers	106	Macis	210
de fenouil	111	Malabatbrum	111
de fraiser	112	Manne de calabre	258
de la gourte	133	Maniqueth	209
d'or	114	Marjolaine	121
a pauvre homme	113	Marons d'Inde	195
Robert	113	Marube blanc	122
Herison brûlé	284	noir	122
Herniale	115	Marum	122
Hirondelles calcinées	286	Mastic	242
Hisope	116	Matricaire	123
Houx	92	Mauve	122
Huile de galian	32	sauvage	93
de terre	33	Melilos	123
Hyacinthe	21	bleu	123
d'Hypocistis	258	Melisse	124
Jacobée	117	sauvage	124
d'Jeble	109	turque	124
Joannis de laet	14	Menthe crépue	124
Jouc. oriental. odorant.	136	Menyanthe	144
d'Jvette	104	Mercure	24
Jujubes	195	Mercuriale	124
Jus de reglisse en bâton	258	Meres des girofles	204
Jusquiamé	115	Miel	260
Kermes	193	Mille feuilles	124
Lacque columbine	30	Mille pertuis	116
de florence fine	30	Mine d'antimoine	23
Lait de lune	4	martial d'Hesse	31
Laitue	117	Minium	31
Langue de cerf	136	Miroir d'ane	14
de serpent	127	Moëlle de pierre	4
Larm de Job	175	Molene	145
Lavande	118	Morelle	140
Licorne veritable	299	Morgeline	93
		Mors du Diable	125

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Mouget de bois	123	Orlean	33
Mouron	94	Orpiment	29
Mousse du crain humain	269	Orpin	26 & 107
de ebene	269	Orseille	30
marine	36	Orzie	147
de prunier sauvage	269	blanche ou morte	147
terrestre	270	Orvale	112
Muffie de Veau	95	Os de coeur de cerf	292
Mumie	291	de seiche	292
Musc	289	Oseille	91
Muscades noires	210	Osteocole	19
fleurs v. Fleurs		Ozeille v. Oseille	
Myrobolans bellerics	196	P ampres	146
chebules	197	Paquerette	98
cirrins	197	Paraguay	306
emblics	197	Parietaire	118
Indiens noirs	197	Paseage	119
Myrrhe	143	Pas d'ane	111
Myrie	125	Pasquette	149
N acre de perle	40	Patres des Ecrevisses	227
Nefles seches	196	Pavot rouge	154
Nids d'hirondelles	286	Pelore de mer	38
Nitre	8	Pempedula	77
Noix de Ben	186	Pensee	117
de cypres	191	Perce-feuille	128
de galle	193	mousse	92
vomiques	198	Perles	93
Nombril marin	42	Periscuire	129
Noyaux de cerises	189	Perfil	129
de peches	199	Pervenche	146
Nummulaire	127	Péurole blanche	32
O chre ou ocre	5	noire	32
Oeufs d'autruche	297	rouge	32
Oignon	53	Pied de chat	113
de lis blanc	69	de lion	93
marin	84	Pierre d'aigle	13
Oliban	243	armennienne	14
Ongle d'Elan	272	d'aymans	18
Opium de thebes	261	d'azur	17
Opopanax	244	calaminaire	15
Or fin en feuilles	27	des carpes	279
Orcanette	44	a chaux	15
Oreille d'ane	56	d'éponge	19
d'Homme	48 & 95	Judaïque	17
de judas ou de juif	268	de linx	18
de souris	130	de malacco	294
Origan	128	nephritique	18
no crete	128	de perche	293

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
<i>Pierre speculaire</i>	14 & 19	<i>Racine d' ancolie</i>	46
<i>de vache marin</i>	289	<i>d' angelique de Boheme</i>	45
<i>Pignons</i>	194	<i>sauvage</i>	45
<i>doux</i>	198	<i>d' anisore</i>	45
<i>Piloselle</i>	130	<i>d' arifoloebe long. ver.</i>	47
<i>Pimprenelle sanguisorbe</i>	130	<i>petit ronde</i>	46
<i>saxifrage</i>	130	<i>rond. com.</i>	47
<i>Pissenlit</i>	141	<i>verit.</i>	47
<i>Pistaches</i>	200	<i>de ving</i>	46
<i>Plantain petit</i>	130	<i>d' armoise</i>	48
<i>majeure</i>	130	<i>d' arrér boeuf</i>	75
<i>des montagnes</i>	95	<i>d' asclepias</i>	66
<i>Poignons d' Inde</i>	194	<i>d' asperge</i>	49
<i>Poirée blanche</i>	98	<i>d' asphodele</i>	49
<i>Poivre blanc</i>	211	<i>d' aune</i>	62
<i>d' espagne</i>	212	<i>de barbe des cbèvres</i>	49
<i>long</i>	211	<i>de bardane</i>	50
<i>noire</i>	221	<i>de been blanc</i>	50
<i>Poix</i>	244	<i>rouge</i>	50
<i>blanche</i>	246	<i>de benoite</i>	53
<i>grecque</i>	244	<i>de betoine de montagne</i>	47
<i>navale</i>	244	<i>de beterrave</i>	50
<i>noire</i>	244	<i>de bistorte</i>	51
<i>Polium de crete</i>	131	<i>de boucage</i>	79
<i>de montagne</i>	131	<i>de bourrache</i>	51
<i>Polygale</i>	131	<i>de bryone</i>	51
<i>Porasse</i>	8	<i>de bougrande</i>	75
<i>Poumons de renards</i>	299	<i>de buglosse</i>	52
<i>Prele</i>	110	<i>de cabares</i>	48
<i>Priape de baleine</i>	281	<i>de calamus arom.</i>	43
<i>de cerf</i>	280	<i>de caprier</i>	52
<i>de saureau</i>	297	<i>de carline</i>	52
<i>Propolis</i>	305	<i>de celeri</i>	45
<i>Pruneaux doux</i>	200	<i>de Chardon benis</i>	53
<i>Prunelle</i>	132	<i>Roland</i>	62
<i>souverages</i>	184	<i>chardonnerette</i>	52
<i>Piarmica</i>	132	<i>de chelidoine grande</i>	53
<i>Poulior</i>	132	<i>petite</i>	54
<i>Pulmonaire</i>	133	<i>de cicborée</i>	55
<i>de chène</i>	132	<i>sauvage</i>	55
<i>Pyrole</i>	133	<i>de chien dent</i>	65
<i>Queue de cheval</i>	110	<i>de concombre sauvage</i>	57
<i>Quinquina</i>	215	<i>de grand confoude</i>	56
<i>Quinte-feuille</i>	128	<i>de contrayerve</i>	56
<i>Racine d' ache</i>	45	<i>de coquelourde</i>	80
<i>de faux acorus</i>	43	<i>de costus amer</i>	57
<i>d' alcée</i>	44	<i>doux</i>	57
<i>d' alkanna</i>	44	<i>de couleurée</i>	51
		<i>de curcuma</i>	57

II. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Racine de cynoglosse	58	Racine d'ortie	89
de dentaire grand	59	d'orruche	75
petite	59	d'ozrille	43
de dompre venin	66	de pain de pourceaux	58
de doronic	59	de palme de Christ	76
de dule amara	44	de panicault	62
d'ellobore blanc	60	de pareira brava	76
noir	61	de pas d'ane	63
d'esquine	54	de patience grande	81
de fenouil	64	sauvage	69
de filipendule	64	de passerage	66
de fougere aquatique	64	de pempedula	77
femelle	64	de persil	78
de fraisir	64	de petasite	77
de fraxinelle	59	de pied de veau	46
de frelon	51	de pimprenelle	78
de garance	82	blanche	79
de gentiane	65	de pisse en lie	87
croisette	65	de pivoine	76
de gin-seng	73	de plantain	79
de glaycul	69	de polypode	79
de gloumeron	50	de pyreire	80
de guimauve	44	de queue de pourceau	78
d'hermodactes	65	de quinte feuille	77
d'boulbon	70	de grand refors	80
de petit boux	51	de raponic	82
de hydrolapathum	66	de reglisse	70
de Jalap.	68	de reine des pres	49
d'Feble	60	de rhodus	82
d'Imperatoire	75	de rhubarbe	80
d'Ipecacuanna	66	des moines	80
d'Iris bleu	69	de Rusc	51
de Florence	68	de sanicle	83
de jusquiaume blanche	67	de saponaire	83
de langue de chien	58	de sarceparcille	83
de liveche	69	de satyrion	84
des lis blancs	69	de savoniere	83
de mandragore	70	de saxifrage	84
de mauve	70	de Sceau de Salomon	79
sauvage	44	de Scille	84
de mechoacan	71	de Scorzonere	85
de metaliste	72	de Scrophulaire	85
de meum	72	de serpenaire	86
Mungos	72	de souchet long	58
de nard celtique	86	rond.	58
de nenusar	74	de spica nard.	87
de ninzin	73	de succisa	72
d'olsitium	75	de tithymale	63
d'orchanette	44	de tormenille	87

II INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Racine de trèfle de castor	87	Scolopendre	136
de turbit	88	Scordium	137
de Valeriane	88	de crete	137
grande	78	Scrophulaire	137
de victorialis longue	89	Sebestes	200
ronde	89	Sedum	138
de vigne blanche	51	Sel ammoniac	9
de vipérine de virginie	86	d'epsom	9
Raiffins de Corinthe	199	gemme	10
secs	199	marin	10
Renouée	103	purgatif amer	9
Reprise	107	d'Eger	10
Resine	244	de Sedliz	10
blanche	246	de verre	29
Rocou	33	Semence d'ache	162
Romarin	133	d'agnus castus	159
Rosfolis	133	d'alkekenge	159
Roucou	33	d'ammi	160
Royceless brylées	295	d'amome	160
Rubis	21	d'ancholis ou d'ancolie	162
Rue	134	d'anes	161
		d'angelique	162
Sabine	134	d'anis	162
Safran	208	de la chine	162
bâtard	150	d'arroche	163
des Indes	57	d'asperge	163
Sagapenum	246	avoine	163
Salpetre	8	de basilic	164
Sang de bouc préparé	286	de bardane	164
de Dragon	247	de carotte sauvage	171
humain	287	de carvi	166
Sangfues	286	de cerfeuil	166
Sandarac	246	de cevadille	181
Sanicle	135	de chanvre	164
Sansoline	107	de chardon bente	165
Saphir	21	marie	165
Sarcocolle	247	de chaffetaupe	166
Sardoine	21	de chicorée	167
Sarietre	135	de chou rouge	164
Sarrasin	172	de citron	167
Savonaire	135	de citronille	167
Sauge	135	de cochlearia	168
sauvage	135	des coins	169
Saxifrage	136	de coloquinte	168
Scabieuse	136	de concombre	169
Scamouée	264	de coriandre	168
Scarabea	295	de coton	164
Schoenantb	136	des courges	169
Scinc marin	296	de creffon	178

II. INDEX SIMPLICIUM.

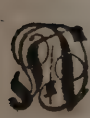
	pag.		pag.
Semence de cumin	169	Semence de pourpier	180
de Daucus	170	de raifort	180
d' eglantier	170	de rave	180
d' endive	171	de ricin	166
d' epine vinette	164	de roquette	171
d' epurge	166	de rue	180
de fenouil commun	172	de safran basard	165
doux	172	de sesame	181
de fenugrec	172	de staphis aigre	182
de fresne	172	de sumach	183
de faux cheries	171	de sureau	181
de génet	173	de tanesie	181
de guimauve	159	de Thalietrum	182
de gremil	177	de thlaspi	183
de l'herbe aux ponces	180	contre les vers	167
de houx frelon	180	de violette	183
d' leble	171	Sené	138
de jugeoline	181	Senecon	139
de jusquiame	173	Serpentaire de virginie	86
de laitue	175	Serpolet	139
larm de job.	175	Seseli de candie	181
de laureole	168	de montagne	182
de levesche	176	Soldanelle	141
de lin	176	Sommités de genévrier	117
de lupins	176	Soud:	11
de lycopodium	176	en pierre	11
de mauve	177	Soufre grossier	33
de melilore	177	jaune	33
de melon	177	vif	33
de millepertuis	175	Sorbes seches	21
de mourarde	182	Soye brulée	296
de navet	177	Spic	118
de nielle	178	Storax calamine	248
d' orange	163	liquide	254
d' orge	173	Styrax thymiana	222
d' orobe	178	Suc d' acacia	256
d' orsie grièche	184	d' hypociste	258
romain	183	de lycium	258
d' oseille	159	des prunes sauvages	256
de patience	178	Succin	40
de pavot blanc	178	Succe	262
noir	179	liquide	263
de percefeuille	179	Suif de boeuf	302
de persil	179	de bouc	302
de macedoine	179	de cerf	302
perice lentille	176	Tabac	126
de pivoine	179	Taboures	101
de plantain	179	Tacamabac ou Tacamaque	148
des pois chiches rouges	167	Talc	19

II. INDEX SIMPLICIUM.

<i>Talons de lievre</i>	pag. 288	<i>Troesne</i>	pag. 120
<i>Tamarinds</i>	202	<i>Turnesol en pâte</i>	30
<i>Tamaris</i>	141	<i>Turquette</i>	115
<i>Tanésie</i>	141	<i>Tutie</i>	34
<i>Tartre</i>	265	<i>Vauilles</i>	203
<i>Taupes brulées</i>	297	<i>Vedasse</i>	8
<i>Terebinthine de Chypre</i>	255	<i>Velar</i>	110
ordinaire	254	<i>Velvete</i>	169
de venise	255	<i>Verd de gris</i>	34
<i>Terre lemniene</i>	5	de montagne	6
figillée blanche	5	<i>Verge d'or</i>	106
de malse	6	<i>Vermiculaire brullant</i>	138
rouge	6	<i>Veronique</i>	146
de silefie blanche	6	<i>Verre de venisse</i>	34
grise	6	<i>Vers de terre préparés</i>	288
verde	6	<i>Verveine</i>	145
<i>Terrette</i>	114	<i>Vesse de Loup</i>	268
<i>Testicules de cheval</i>	284	<i>Violente</i>	146
<i>Tetes de pavor</i>	187	<i>Viperine de Virginie</i>	
<i>Tbes</i>	124	<i>Vitriol d'Allemagne</i>	12
de la mer du sud	306	d'Angleterre	12
du mexique	99	blanc	11
<i>Thym de crese</i>	144	de chypre	11
vulgaire	144	d'Hongrie	12
<i>Topaze</i>	21	Romain	12
<i>Tormentille</i>	144	Verd	12
<i>Tornesol bleu</i>	34	<i>Unicorne mineral</i>	301
endrapeau	34	Uvulaire	147
<i>Tortelle</i>	119	<i>Yeux d'ecrevisses</i>	117
<i>Toute bonne</i>	112	Yvoir	284
<i>Trainasse</i>	103	<i>Zedoivre</i>	212
<i>Trefle de castor</i>	144		
des préés	144		
<i>Tribules aquatiques</i>	202		
<i>Tripoli</i>	6		

Zentſches Register

über die in dem ersten Theil vorkommende, und aus denen
dreyen Natur-Reichen gebräuchliche Simplicien oder einfache Arzneyen.

 alruppen-Gräte	pag. 290	Abbiß-Wurzel	pag. 72
Wal, Schmalz	302	Acotien, East Egyptischer	256
Abbiß	125	Ackermann	43

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Nickerminz, Ragenminz	126	Arsenick weißer	25
Nickerschwertel-Wurz	89	Asand stinckender	233
Nicker Holz, s. Paradies, Holz		wohlsiechender	232
Nidler-Stein	13	Askest	8
Nigley-Blumen	148	Aschbaum-Rinde	219
Saamen	162	Saamen	172
Wurz	46	Aschen-Schmalz	302
Niststein	40	Asch-Wurz	59
Nhl	273	Asphalt	36
Alabaster-Stein	13	Asphodill-Wurz	49
Aland-Wurz	62	Attrich, Beer	192
Alaun gemeiner	7	Kraut	109
rother Römischer	7	Saamen	171
Allermannsharnisch-Wurz	89	Wurzel	60
Aloe feine von Soccotora	257	Augentrost	110
gemeine	257	Augen-Wurzel	88
Leberfärbige	257	Aurin-Kraut	113
Kopf, Aloe	256	Meripigment	26
Aloes, Holz, s. Paradies, Holz	71	Baad, Kraut, Wurz	69
Alraun-Wurz	71	Bachungen	97
Alteha-Wurz	44	Badian	162
Ambra flüßige	250	Bären Fenchel	72
graue	35	Klaue	100
Amber, Kraut	122	Lappen	176
Wurz wilde	69	Schmalz	303
Amethysten-Stein	21	Fagen	100
Amey-Saamen	160	Bär, Wurz	27
Amölein	160	Baldrian gr. fter	78
Ammoniac Gummi	231	Ragen	88
Anacardien	185	Kleiner	88
Andibien	109	Wurzel	88
Andorn schwarzer	122	Balsam von Canada	250
weiser	122	von Copaiba	250
Angelick, Saamen	162	Indianisch schwarzer	251
Wurzel	45	treckener	252
wilde	45	weisser	251
Angurien-Saamen	167	von Mecha	152
Anime Gummi	231	Peruvianischer	251
Anis, Saamen gemeiner	162	von Tolu	253
Indianischer	162	Körner	188
Antoni-Kraut	132	Basilic, Basilien, Plumen	149
Apoffem-Kraut	136	Kraut	96
Blumen	156	Saamen	164
Arabisches Gummi	202	Baum, Epheu, Blätter	114
Armenier-Stein	14	Farn	79
Aron-Wurzel	46	Moos	269
Arlas, Beer	201	Baumwollen-Saamen	164
Arsenick gelber	26	Bauren, Senf	183
rother	26		

Obellium

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Abellium . Gummi	234	Bleyweiß benedictisch	28
Aeen . Früchte	186	Blut . Kraut	103 130
Wurz rothe	50	Blut . Kraut . Wurzel	78
" weisse	50	Blut . Stein	16
Aeerlappen . Saamen	176	Bockß . Blut	286
Aeinbruch . Stein	19	Bockßhorn . Saamen	172
Benedicten . Wurzel	53	Bockßhörnlein	202
Bengoin	232	Bockß . Inſchlicht	301
Berg . Blau	14	Bockß . Peterlein	130
Crystall	16	Briff	268
grün	6. 28	Bohnen	171
Rüß	101	Bolus Armeniſcher	3
Poley	131	rother	4
Bernſtein	40	weißer	3
Bertram . Kraut	132	Borax	7
Wurzel	80	Boragen . Blüth	149
Veruf . oder Beſchrey . Kraut	107 132	Kraut	59
Betonien . Blumen	149	Wurz	51
Kraut	98	Brand Lattich	111
Bett . Stroh	112	Wurz	63
Befen . Kraut	183	Bracken Diſtel . Wurz	62
Beyfuß . Kraut	95	Braun . Wurz	85 137
Wurz	48	Braunellen . Kraut	132
Beyoar Decidentalischer	274	Brenn . Reſſeln . Kraut	147
Orientalischer	275	Saamen	184
Biebergail	279	Wurz	89
Schmalz	302	Brombeer . Laub	134
Bieber . Schmalz	303	Bruch . Kraut	107 135
Bieber Klee	144	Wurzel	83
Wurzel	87	Stein	19
Biebernell . Kraut	130	Brunellen . Kraut	132
Wurz	79	Brunnenkreſſen	125
Bienen . Kraut	124	Bruch . Wurzel	51
Bilfen . Kraut	115	Brustbeer rotthe	195
Saamen	173	ſchwarze	200
Wurzel	67	Bruſt . Wurzel	45
Bimfen . Stein	19	Buch . Ampfer	91
Bingel . Kraut	124	Buchßbaum . Holz	224
Biſam	289	Buch . Waizen	172
Saamen	159	Buch rother	95
Biſmuth ſ. Wiſmuth		weißer	95
Bitter . Klee	144	Burzel . Kraut . Saamen	180
Wurz	65	Buſen . Kettenwurz	50
Bittere Toſten . Wurzen	57	Burdorn . Saft	258
Mandeln	185	Cacau . Rüſſe	187
Bitterfüß	44	Caffee . Bohnen	189
Blackfiſchbein	262	Calmus	45 52
Blau Violen	158	Camel . Stroh	136
Bleggelb	27	Campher	234
Bleyweiß gemeines	27		

III. INDEX SIMPLICIUM

	pag.		pag.
Canell	207	Tubeben	208
Caninchen, Schmalz	303	Succineß	282
Capaunen, Fett	302	Curcuma	57
Cappern, Wurzel	52	Cupressen, Holz	215
Caranna, Gummi	235	Nüsse	191
Cardamomen, große	205	Cyper, Wurzel, lange	58
Kleine	205	runde	58
Cardobenedicten, Kraut	102	Cypriſcher Terpentia	255
Saamen	165	Bitriol	11
Wurzel	53	D achs, Schmalz	303
Carneolstein	21	Datteln	192
Casia, Frucht	188	Dictam, Eretischer	108
Rinde	206	weißer	59
Castanien, Rinde	220	Dillen, Blumen	147
wilde	95	Kraut	94
Celtischer, Kardus	86	Saamen	161
Chacarillen, Rinde	214	Dinten, Gummi	231
Chamilien, Blumen, gemeine	150	Donnerstein	18
Römische	150	Dorant	95
China, Rinde	215	Dosten	128
Wurzel	54	Eretische	128
Christ, Wurzel	61	Drachen, Blut	247
Chrysolit	21	Draganth	249
Citronen, Saamen	167	Drenſaltigkeits, Blumen, Kraut	117
Schalen	217	Druütenfinger	18
Citrußen, Kern	167	Dürlißen	191
Coccol, Körner	189	Dürrwurzel, blaue	107
Colophonium	136	Durchwachs, Kraut	128
Coloquinten	190	Saamen	179
Saamen	163	Eben, Holz	215
Copal, Gummi	236	Eber, Wurzel	52
Coralen, rothe	37	Ebreiß	90
schwarze	37	Edel, Leber, Kraut	115
weiße	36	Blumen	152
Moos	36	Egel, Kraut	127
Wurzel	79	Ehrenpreis	146
Coriander, Saamen	168	Eibisch, Wurzel	144
Corinthe	199	Eicheln	193
Cornell, Kirſchen	191	Eiche, Laub	133
Costen, Wurzel, bittere	57	Wistel	230
süße	57	Moos	269
Cretische Nimmeh, Saamen	160	Rinde	221
Poley	131	Traube	303
Thym, Seide	109	Eichfarn	79
Creutz, Beer	202	Einhorn, gegrabenes	301
Creutz, Blumen	131	wahrer	299
Wurzel	76	Eisenblüth	30
Creutz, Wurzel	59 & 65	Eisenſchl	28
Kraut	139	Eisenhart, Kraut	145
Cryſtall, Stein	16	Eisen, Kraut	145

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Eisen. Vitriol. Kieß	31	Fall. Kraut	95
Elends. Horn	272	Wurz	47
Klauen	272	Färber. Baum. Saamen	183
Elephanten. Laufe	185	Färber. Rötze Wurz	82
Elfenbein	284	Färber. Cobolt	27
Elfenich. Wurz	75	Farb. Flecklein blaue	34
Elster. Beer	201	rothe	34
Endivien. Kraut	109	Farn. Kraut. Wurz	64
Saamen	171	Faulbaum. Rinde	218
Engel. Wurz	45	Federweis	13
Ennten. Schmalz	302	Feigbohnen	176
Entian. Wurz grosse	65	Feigen	187
Kleine	65	Feig. Warzen. Kraut	137
weisser	272	Wurz	84 85
Ephen. Beer	195	Feld. Andorn	140
Bläter	114	Cypressen	104
Harz ober Gummi	240	Kagen	113
Eppich. Saamen	162	Feld. Kummel	169
Wurz	45	Poley	139
Erbfelen. Frucht	186	Fellriß	44
Saamen	164	Fenchel. Holz s. Sassafras	
Erd. Apffel	58	Kraut	111
Erdbeer. Kraut	112	Saamen	172
Wurz	54	Cretischer	172
Erde gesiegelte graue Schleßische	6	Wurz	64
von Maltba	6	Fette Henne	107
rothe türkische	6	Fichten. Harz	246
weise Schleßische	6	Fieber oder Bieber. Klee	144
türkische	5	Wurz	87
grüne	6	Kraut	103
japanische	266	Rinde	215
lemnische	5	Fier. Kraut	270
Trippel	6	Finger. Hut	108
Erd. Kiefer	104	Fischbein weißes	292
Moos	270	Fisch. Körner	189
Dehl	33	Fischleim	287
Erdrauch	112	Flachs. Dotter	108
Erdscheiben. Wurz	58	Saamen	181
Erven. Saamen	178	Seide	108
Ekels. Kraut	75	wilder purgierender	120
Kürbsen. Wurz	57	Fleischleim. Gummi	247
Ekig. Rosen	156	Flieber s. Hollunder	
Eschbaumen. Rinden	219	Flöh. Saamen	180
Saamen	172	Florentiner. Lac	30
Euphorbium	237	Florentinische Violett. Wurz	68
Eybisch. Kraut	94	Flüßige Ambra	250
Saamen	159	Storax	254
Eyer. Schaalen	292	Fönnugræ s. Bockshorn	
		Franzosen. Holz	225

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Franzosen-Rinde	220	Gift, Wurz Peruvianische	56
Gummi	239	Gilb, Wurz	57
Frauen-Distel	103	Sinßer, Blumen	152
Doffen	128	Saamen	173
Frauen, Eiß	14 19	Glaß, Galle	29
Glaß	14 19	Glaß Benedisches	34
Haar	92	Glied, Kraut	140
Mantel	93	Glied, Weich, Wurz	50
Freyfam, Kraut	117	Glocken, Blumen	148
Fuchs, Lunge	299	Saamen	162
Schmalz	303	Gold, Blättlein	27
Fünffinger, Kraut	128	gelb	26
Wurzel	77	Glät	30
Gäng, Blumen	149	Kraut	139
Kraut	98	Wurz	49
Gänserich	94	Golden, Wiedertson	92
Gäng, Kraut	94	Gottes, Genad	113
Schmalz	302	Granat, Aepfel, Saamen	173
Galban	238	Stein	21
Galgant groffe	209	Granaten, Blumen	148
Galgant kleiner	209	Schaalen	219
Galläpfel	193	Gras, Blumen	158
Gallen, Pulver	68	Gras, Wurz	65
Gallmen	15	Grieff, Holz	227
Gamander, Kraut	104	Stein	18
Garben, Kraut	124	Wurz Americanische	76
Gärber, Baum	183	Grind, Kraut	139
Garten, Cypreß	107	Wurz	96
Nägelein	158	Grün, Span	34
Rauten	134	Gürtel, Kraut, Saamen	176
Gartheil	90	Gälben, Gänfel	106
Gauchheil	94	Klee	115
Geigen, Harz	236	Gummi Ammoniac	123
Geiß, Bart, Wurz	49	Cancam	235
Blat	102	Copal	236
Rauten	112	Caranna	235
Gelber Ingber	57	Galban	238
Gelbfucht, Wurz	57	Gutt	239
Gelbe Viole	151	Iac	240
Gemfen, Kugel	271	Ladan	241
Wurz	59	Gundel, Neben	114
Gentian	65	Gunder, Mann	114
Gerste	173	Gurken, Saamen	169
Gewirz, Nägelein	205	Guter, Heinrich	99
Giftheil	45	Haarstrang, Wurz	78
Gicht, Rosen	155	Haber	163
Saamen	179	Hagenbutten	192
Wurz	76	Saamen	170
Gift, Wurz bittere Indianische	72	Schwamm	268

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.
Hanf, Saamen	164
Harn, Kraut	115, 120
Indianisches	91
Hart Kiesel, Kraut	120
Harz	246
Haas gebrannter	287
Haasen, Fett	303
Pappeln	122
Wölflein	113
Eprünge	288
Hasel, Mistel	230
Wurz	48
Kraut	95
Haubechel, Wurz	75
Haufen, Blasen	287
Hauf, Wurz	138
Hecht, Kiefer	288
Fett	303
Heidel, Beer	197
Heide, Korn	172
Kraut	110
Heidnisch, Wund, Kraut	106
Heilig Geist, Wurz	45
Heil aller Schaden	146
Heinrich guter, stolzer	99
Helsenbein	284
Herbst, Rosen	154
Hermobattlen	65
Herz, Gespan	102
Klee	91
Wurz	45, 47, 72
Heyl, Kraut	93
Himmel, Schlüssel	155
Hind, Lauf, Blumen	151
Kraut f. Begwart	
Wurz	55
Hirsch, Kraut, Wurz	44
Hiobs, Thränen	175
Hirnschale menschliche	269
Hirsch, Brunst	267
Herz, Kreuz	292
Horn	280
Klee	110
Kuthe	280
Zungen, Kraut	136
Hirten, Täschelein, Kraut	101
Hohlwurz	46, 47
Hollunder, Beer	200
Blüth	156

	pag.
Hollunder, Rinde	211
Saamen	181
Schwamm	268
Wurz	60
Honig	260
Klee	113
Wurz	70
Hopfen	153
Huff, Lattig, Blumen	152
Kraut	111
Wurz	63
Hüner, Darm, Kraut	94
Magen, Häutlein	285
Scherben	93
Schmalz	303
Hunds, Gras, Wurz	65
Kohl	124
Koth	272
Kürbisen, Wurz	51
Schmalz	302
Zungen, Wurz	58
Hyacinth	21
Hypocacuanha	66
Hypocisten, Saft	258
Hoffap	116
Jacobs, Kraut	117
Jalappen Wurz	68
weise	71
Japanische Erde	266
Je länger je lieber	44, 104
Jgel gebrannter	284
Ignatius, Bohnen	192
Indianisch, Blat	111
Indig blauer	29
Ingwer gemeiner	213
Kraut	119
Ingrün	146
Inschlitt Hock	302
Hirsch	302
Rinder	302
Johannes, Blumen	152
Brod	201
Gürtel, Wurz	48
Kraut	116
Saamen	175
Trauben	195
Wurz	80
Isen, Kraut	116
Judas, Ohr	268

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Juden, Kirschen	159. 184	Korn, Rosen	154
Nech	36	Krähen, Augen	198
Stein	17	Kraft, Wurz Japanische	73
Weirauch	222	Kraft, Wurz neue	77
Käpf, Pappeln	122 177	Krausenmünz	124
Kalk, Stein	15	Krebs, Augen	277
Kammels, Stroh	136	Scheeren	277
Kamm, Fett	303	Steine	277
Kampfer	234	Kreiden weisse	4
Kraut	102	Kressen, Kraut	125
Karpfen, Stein	279	Saamen	178
Karten, Distel	108	Kressig	178
Kaul, Versich, Stein	293	Krüten getrocknete	276
Kayfers, Wurz	75	Stein	15
Kähen, Münz	126	Kropf, Wurz	79
Stein	18	Krusette	105
Träublein	132	Küchen, Schell, Wurz	80
Wadel	110	Kugel, Lacc	30
Wurzel	88	Kubel, Harz	246
Keller, Efel	273	Kümmel	166
Hals, Kinde	218	Römischer	169
Saamen	168	Schwarzer	178
Keschlamm, Saamen	159	Künshreuten, Blumen	152
Kichern	167	Saamen	173
Kiesel, Stein	19	Kürbis, Saamen	169
Kirschen, Harz	236	Kunigund, Kraut	110
Kern	189	Kupfer, Wasser s. Vitriol	
Lorbeer, Blätter	112	Lac, Gummi	240
Klapper, Rosen	154	Lac blauer	30
Klee	145	Florentiner	33
Kletten, Blätter	118	Lac in Kugeln	30
Saamen	164	Müß	30
Wurz	50	rother	30
Knaben, Kraut	107	Lachen, Knoblauch	137
Wurz	84	Eretischer	137
Knoblauch	44	Lactuc	117
Kraut	93 137	Ladan, Gummi	241
Kobalt	27	Lasur, Stein	17
Köbllein, Kraut	130	Lattich, Kraut	177
Wurz	78	Saamen	175
Königs, Kerze	145	Lavendul, Blumen	153
Körfel, Kraut	104	Kraut	118
Saamen	166	Laus, Körner	183
Kohl, Kraut	100	Saamen mexicanischer	181
Saamen	164	Leber, Pletten	92
Korck	219	Kraut edel	115
Korn, Blumen blaue	151	Stein	114
rothe	154	Stern	123
Münz	102	Blumen	152

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Leindotter, Saamen	181	Maßlich, Kraut	122
Lein, Kraut	120	Mauer, Esel	273
Saamen	176	Pfeffer	138
Leichen, Klauen, Blumen	149	Rauten	92
Schwamm	167	Maulbeer, Wurzel, Rinde	220
Lieb, Stöckel, Saamen	176	Maulwürf, gebrannte	297
Wurz	74	Mausdorn, Saamen	180
Lilien, weise	153	Maus, Gift	25
Wurz	69 & 74	Dohrlein	130
Linden, Blüth	157	Zwiebel	84
Linsen	176	Mayen, Blumen	153
Lenden, Wurz	69	Keffler	295
Löffel, Kraut	106	Meer, Ballen	38
Saamen	168	Glocklein	141
Löwen, Fuß	93	Hirschen	177
Maul	95	Kohl	141
Zahn, Kraut	141	Nabel	42
Wurz	87	Nettig	80
Lorbeer	196	Sting	296
Blätter	118	Winde	141
Luchs, Stein	18	Zwiebel	84
Lucians, Kraut	95	Meyer, Kraut	107 112
Wurzel	47	Mengel, Saamen	175
Lungen, Kraut flechtiges	133	Wurz, große	66
moosigtes	132	Meister, Wurz	75
Maaslieben, Blumen, rothe	149	Meiden, Saamen	163
Kraut	98	Melissen	124
Macedonischer Petersil	179	Melonen, Kern	167 177
Madelgeer, Wurz	65	Renning, rother	31
Magdalenen, Blumen, Kraut	86	Menschen, Hirnschaale	283
Magnetstein	18	Schmalz	303
Magisaamen, schwarzer	179	Metterich	123
weiser	178	Milz, Farn	104
Majoran, Kraut	121	Kraut	104
Mandeln, bittere	185	Mini, rotze	31
Blätter	118	Mispeln	196
süße	185	Mistel	230
Mangel, Wurz	69	Bircken	230
Mangold	98	Eichen	230
Manna	258	Hasel	230
Mannstreu, Wurz	62	Linden	230
Margarethen, Blumen	149	Weiden	230
Kraut	98	Möhren, Saamen	170
Marien, Distel, Kraut	103	Möhren, Kummel	107
Saamen	165	Moluckisch, Holz	220
Magdalenen-Blumen	86	Mond, Kraut	120
Marum, Berum	122	Rauten	120
Maßlich	242	Mohn, Häupter	187
Holz	226	Milch	4

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Mohn, Saamen schwarzer	179	Scher gelb	5
weiser	178	Schfen Brech-Wurz	75
Safft ausgetrockneter	261	Schfen, Galle	276
Mooß	270	Ruthe	297
Motten, Kraut	99	Zungen-Blumen	149
Mucken Gist	27	Kraut	101
Münch, Rhabarbar	80	Wurzel	52
Münze-Berg	101	rothe	44
gelbe	107	Odermennig	92
Feld	101	Oehlbaum, Gummi	236
Krause	124	Oelrig, Wurz	75
Mumien	291	Operment	26
persianische	291	Opium	261
Murmel, Thier, Schmalz	303	Orlean	33
Muscaten, Blüth	210	Oster Blumen-Wurz	80
Ruß	210	Osterlucy, Kraut	95
Muscheln wohlriechende Indianische	38	Wurz	46. 47
Mutter, Kraut	123. 124	Panax, Gummi	244
Nägelein	204	Pantoffel, Holz	229
Wurz	47. 72	Pappel, Blumen	154
Zimmet	206	Kraut	122
Myrobollanen bellirische	196	Saamen	177
grosse schwarz braune	197	Wurz	70
gelbe	197	Paradies, Holz	223
Indian. schwarze	197	Röner	209
Morchen	243	Pech	244
Myrten, Beer	197	Neonien, Wurz	76
Blätter	125	Perlen, Hirse	177
Nabelstein	42	Mutter	40
Nacht, Schatten	140	Occidentalische	39
Nägelein-Blumen	158	Orientalische	39
Gewürz	205	Persich, Kraut	129
Rinde	206	Stein	293
Wurz	53	Peruvianischer, Balsam	251
Zimmet	206	Gist, Wurz	56
Nardus wilder	48	Pestilenz, Wurz	77
Nas, Horn	295	Petersilien, Kraut	129
Nattern oder Bippenn	298	Saamen	179
Wurz	51	Wurz	78
Zungen	127	Peters, Kraut	128
Nessel, Blumen	158	Pfaffen, Wint	46
Saamen	184	Röhrlein, Kraut	141
Römischer	183	Wurz	87
todte	147	Pfauen, Roth	29
Wurz	89	Pfeffer, Kraut	119
Nichts weißes	31	langer	212
Nieß, Wurz schwarze	61	Spanischer	212
weiße	60	schwarzer	211
		Pfeffer	

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Pfeffer weißer	211	Rhabarbara Edle	80
Wurz	69, 79	Münchs	80
Pfenning, Kraut	127	weise	71
Pferde, Gallen	284	Rhapontic	82
Schmalz	303	Rhein, Blumen	157
Pfersich Baum, Harz	244	Farn	141
Blüth	155	weisser, spitziger	132
Kern	199	Saamen	183
Pfingst-Rosen, Blumen	155	Rhinoceros	295
Wurz	76	Rhodiser, Dorn	224
Phaumen	200	Ringel, Blumen	150
Pfriemen, Blumen	152	Ritter, Sporn	149
Saamen	173	Römische Chamillen	150
Pimpernel, Kraut	130	Fenchel	172
Wurz	78	Kümmel	169
Pimper, Nüßlein	200	Röthel, Stein	5
Pinsenstein	19	Röthe, Wurz	82
Piniën-Nüßlein	198	Rothlauf, Kraut	113
Pistacien	200	Ros, Aloe	256
Pocken, Holz	228	Rosen, Bleiche	155
Wurz	54	Eßig	156
Poeonien, Wurz	76	feine	156
Polen, Kraut	111, 112	Holz	228
Eretischer	131	rothe	155
Pomeranzen, Blüth	148	weise	155
Saamen	163	Wurz	82
Echaalen	214	Rosshub, Blumen	152
Porst	141	Kraut	111
Portulac, Saamen	188	Rosinen, grose	199
Potasche	8	kleine	199
Prunellen, Kraut	132	Rosmarin, Blüth	148
Purgier, Flachs	120	Kraut	133
Körner	166, 194	Rüben, rothe	50
Purgierender Winden, Saft	264	Saamen	180
Purpur, Schnecken	38	Rubin, Stein	21
Quecken, Wurz	65	Ruhr, Kraut	107, 113
Queck, Silber	24	Wurz Indianische	66
Quendel	139	Deutsche	87
Quiten getrocknete	191	Ruperts, Kraut	113
Kern	169	Sade, Baum	134
Raden, Distel, Wurz	62	Safflor, Blumen	150
Ratten, Pulver	25	Cassran	208
Rausch, Gelb	33, 16	Saamen wilder	165
Rauten, Kraut	134	Sagapen, Gummi	246
Saamen	180	Salben, Blumen	156
Regen, Wärm	288	Kraut	135
Reiger, Schmalz	302	wilde	135
Reittig, Saamen	180	Salmiac	9

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Salpeter	8	Schlangen: Schmalz	303
Salz Egrisches Papi	10	Wurz	81. 85. 89
Englisches	9	Virginische	86
Meer	10	Schlehen.	184
Sedliger	10	Bluth	147
Spanisches Ufchen	11	Dorn, Rinde	214
Stein	10	Roos	269
Sandarach	246	Saft	256
Sandel, Holz blaues	227	Schlüssel, Blumen	155
gelbes	228	Schmaragd	21
rothes	229	Schmerbel	99
weisses	228	Schmeer, Wurz	56
Sanicel, Kraut	135	Schmuck, Wurz	79
Wurz	83	Schmirgel, Stein	19
Saphir, Stein	21	Schnecken, Deckel	283
Sarsaparill	83	Häuslein	283
Sassafras, Holz	229	Schöll, Kraut grosses	105
Rinde	221	kleines	138
Saturey	135	Wurz grosse	53
Saubrod, Wurz	58	kleine	54
Sau, Fenchel	78	Schotten, Dorn, Saft	256
Sau, Kraut	140	Schuppen, Wurz	59
Wurz	69. 85	Schwalben, gebrannte	286
Sauerampfer, Kraut	91	Rest	286
Saamen	159	Wurz	66
Wurz	43	Schwammen, Baad	38
Sauer, Klee	91	Stein	19
Saurach, Beer	186	Schwarze Umbra, f. Umbra	200
Saamen	164	Brustbeer	178
Scabiosen, Blumen	156	Rümmich	61
Kraut	136	Nies, Wurz	56
Scammonium	264	Wurz	33
Schafgarben, Kraut	124	Schwefel, gelber	33
Schaft, Heu	110	lebendiger	33
Schampanier, Wurz	60	Roß	33
Scharbocks, Klee	37. 144	Wurz	78
Kraut	138	Schweins, Brod, Wurz	58
Wurz	54	Schmalz	303
Scharlach, Beer	193	Zähne	273
Kraut	112	Schweiß, Wurz	77
Schiff, Pech	244	Schwindel, Körner	208
Schirling, Kraut	105	Wurz	59
Schlas, Kraut	115	Schwertel, Wurz	69
Wurz	67	Scordien, Lachen, Knoblauch	137
Schlas, Runzen	268	Scorzonera, Wurz	85
Schlag, Kraut	104	See, Blumen	154
Schlangen, Haut	296	Wurz	74
Holz	224	Rub, Stein	289
Kraut	127	Mäuse	290

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
See, Pferd, Zähne	285	Stach, Wurz	90, 107
Seckel, Kraut	101	Stachel, Schwein, Stein	294
Seidel, Bast, Rinden	218	Stachel, Kopf	101
Saamen	168	Stahl, Feile	28
Seiffen, Kraut	135	Stall, Kraut	75
Wurz	33	Staphis, Körner	182
Seiden, Bälglein	296	Stech, Rüben, Saamen	177
Selery, Saamen	162	Stein, Brech rother	64
Wurz	45	weisser Kraut	136
Sensf, Kraut	119	Wurz	59
Saamen rother	182	Eppich Saamen	179
weisser	171	Flach	14
Senegal, Gummi	248	Klee blauer	123
Sennet, Bälglein	139	gelber	123
Blätter	138	Blumen	154
Serapin, Caffé	246	Saamen	177
Sesel, Kraut, Saamen	181	Leber, Kraut	114
Seben, Baum	134	Marck	4
Siebenfinger, Kraut	144	Dehl rothes	32
Siebengezeit	123	schwarzes	32
Siegel, Erde, f. Erde		weisses	32
Siegmars, Kraut	44, 93	Peterlein, Saamen	179
Sieg, Wurz	89	Wurz	79
Silber, Blättlein	24	Rauten, Kraut	130
Glett	31	Sak	10
Kraut	94	Wurz	92
Simeons, Kraut	93	Stech, Nüsse	202
Sinau, Kraut	93	Palmen	92
Singrün	146	Stendel, Wurz	84
Smaragd, Stein	21	Sterc, Kraut	95
Soden, Brod	201	Stern, Anis	162
Sonnen, Gungen	114	Leber, Kraut	123
Thau	133	Stick, Wurz	51
Wend	105	Stoechas, Blumen Arabische	157
Sopien, Saamen	182	gelbe	157
Spanische Fliegen, Rücken	278	Storax, Gummi	248
Spargel, Saamen	163	flüssender	254
Wurz	49	in Rörnern	248
Speyerling	201	Storchen, Schmalz	303
Spick	118	Schnabel	113
Blumen	157	Straussen, Ey	297
Celtischer	86	Streubel, Wurz	59
Indianischer	86	Süß Holz, Wurz	70
Narden	86	Caffé	258
Spieß, Glas	24	Syrup, Zucker	263
Erg	23		
Spinnen, Distel	102	Tacamahac Gummi	248
Spring, Körner	166	Tag und Nacht, Kraut	128
Arabis, Wurz	57	Talck	19

III. INDEX SIMPLICIUM.

	pag.		pag.
Zamarinden	202	Vitriol gemeiner	12
Zamarisken, Kraut	141	grüner	12
Rinde	221	Ungrischer	12
Zannen, Harz	246	weisser	11
Zauben, Kropf	112	Vogel, Kraut	93. 94
Zausent, Blatt	124	Nest, Saamen	171
Gulden, Kraut	103	Zungen	172
Zerpentin Cyprischer	255		
gemeiner	254	B achholder, Beer	196
Benedischer	255	Gummi	246
Zeschel, Kraut	101	Holz	226
Zeuffels, Abbis	125	Lymf	117
Wurz	72	Wachs gelbes	304
Dreck	233	Stropf	305
Zhee	142	weisses	304
Zhomas, Zucker	263	Wachtel, Schmalz	303
Zymian Eretischer	144	Wald, Distel	92
gemeiner	144	Meister	123
Zym, Erde	109	Melissen	124
Zoback, Kraut	126	Rüben	53
Zoll, Kraut	97	Stroh	112
Wurz	67	Wallfisch, Ruthe	281
Zormentill, Kraut	144	Wallrad	281
Wurz	87	Wallroß, Zahn	285
Zraganth	249	Wallwurz	56
Zrauben, Kraut	99	Kraut	106
Zreib, Körner grose	166	Wasser, Dosten	110
kleine	166	Eppich	45
Zrippel, Erde	6	Klee, Wurz	87
Zürkische Melissen	124	Melonen, Saamen	167
Zurbith, Wurz	88	Mengel, Wurz	66
Zutia	34	Nasse	202
		Wegbreit	130
B anillien	203	Wurz	79
Weg, Distel	103	Wegerich, Kraut	130
Saamen	165	Saamen	179
Benedisches Bleyweiß	28	Wurz	79
Borax	7	Weg, Senff	110
Benus, Haar	92	Weg, Tritt	103
Biolen, Blumen blaue	158	Weg, Warten, Blumen	151
gelbe	151	Kraut	105
Kraut	146	Saamen	167
Saamen	183	Wurz	55
Wurz Florentinische	68	Weichseln	189
gemeine	69	Weiderich gelber	121
Bippern, Gräte	298	Weiden, Laub	134
Schmalz	303	Schwamm	268
Vitriol blauer	11	Wein, Beer	199
Cyprischer	11	Näglein	186

III. INDEX SIMPLICIVM.

	pag.		pag.
Wein, Stein	165	Wund, Kraut Heydnisches	106
Naute	134	Wurm, Kraut, Blumen	157
Wurz	53	Barn	141
Lauben, Laub	146	Saamen	167
Weißes Nichts	31	Wurz	51
Weis, Wurz	79	Wüterich, Kraut	105
Well, Saamen	182	Zahn, Wurz	59. 80
Wernfuth gemeiner	90	Zapfen, Holz, Rinde	218
Römischer	90	Zäpflein, Kraut	147
Weirauch	143	Zaun, König	295
Rinde	122	Rüben, Wurz	51
Wiederstoß	50	Zebr, Wurz	46
Wiesen, Klee	145	Zeitlosen, Wurz	65
Wild Rassen, Schmalz	303	Zibeben	199
Schweins, Zähne	273	Zibeth	301
Winden, Saft, purgirendes	264	Zimmet	207
Winters, Geröll, Rinde	122	bitterer	218
Winter, Grün	133. 146	Mutter	206
Wismuth	31	Nägelein	206
Wohlgemuth	128	weißer	207
Wolfs, Beer	199	Zinnober gewachsenen	28. 29
Bohnen	176	Zirbel, Rüflein	198
Zett	303	Zittwer, Saamen	167
Zehrer	288	Wurz	212
Milch, Wurz	63	Zucker	262
Wollen, Blumen	158	Zungen, Kraut	147
Kraut	145	Zwerschgen	200
Wolherley	47	Zwiebel	53
Wund, Kraut gulden	106		84

FINIS PARTIS PRIMÆ.

Errata Typographica, hujus Partis primæ.

Pag. Lin.		Pag. Lin.		Pag. Lin.	
16 33	pro sic lege sic	56 4	pro Schrägwurzel l. Schwarz- wurzel	88 4	pro propitrium l. proprium
19 2	pro Steinbruch l. Beinbruch	65 1	pro Patence l. Patience	88 7	pro convalvuli l. convolvuli
19 2	pro Beuschstein l. Bruchstein	65 1	pro Grundwurz l. Grindwurz	95 16	pro Osterlung l. Osterluzen
21 21	pro crocos l. croceo	71 1	pro nephriticos l. nephriticos	97 1	pro Beccabungae l. Beccabungae
27 27	pro fossilis l. fossilis	76 6	pro radicans l. eradicandi	97 1	pro aequatica l. aquatica
31 39	pro Pampholyx l. Pompholyx	78 3	pro Klobbleinfrout l. Klobblein- frout	97 11	pro Griqua l. Sliqua
44 30	pro arvensi l. arvensis	79 1	pro aprici l. apricis	97 12	pro Bacchin l. Bauhin
46 28	pro Osterluzen l. Osterluzen	82 4	pro latifoliae l. latifoliae	97 35	pro Balla l. Bella
49 13	pro ammagogum l. emmenago- gum	83 4	pro ferratis l. ferratis	98 18	pro communis l. communis
51 20	pro Beuschwurz l. Wuschwurz	86 3	pro Yquetaga l. Yquetaya	98 25	pro veronicae l. veronicae
51 20	pro Mandorn l. Mandorn	86 3	pro natate l. notare	99 29	pro rabile l. mirabile
52 5	9. & 11. pro Bryoniae l. Bryoniae	87 8	pro Sammasium l. Salmasium	99 32	pro Solis l. Salis
52 23	pro Arthriticis l. Arthriticis	88 4	pro cogunt l. coquant	99 36	pro Baryos l. Botryos
56 4	pro Consaude l. Confoide			102 19	pro infartum l. infarctum
				103 18	pro trimetris l. trinerviis

Errata.

Pag.Lin.

104	6	pro Helwgus l. Helwigius
107	11	pro publicaria l. pulicaria
112	32	pro Scharlöch l. Scharlach
113	23	pro gratialae l. gratiolae
119	23	pro Piperitio l. Piperitis
119	23	pro Pifer l. Pfeffer
123	27	pro vulgares l. vulgaris
126	8	pro racotiane l. nicotiane
127	18	pro Ehl l. Egel
127	24	pro ipfi l. ipsi
129	13	pro Curaue l. Curage
133	29	pro Albeeti l. Alberti
135	23	pro Savoniare l. Savoniere
136	34	pro cer; l. Cerf
147	16	pro nascente l. innascente
147	24	pro Souvage l. Sauvage
150	6	pro Herba l. Flores
152	11	pro Farfaras l. Farfarae
154	18	pro Fieuts l. Fleurs
154	18	pro Neumphar l. Nenuphar
154	26	pro Pouceau l. Ponceau
154	35	pro Meconopegnum l. Meco- nopegnum
167	16	pro Barbatine l. Barbotine
170	20	pro Exod. l. Exot
170	23	pro continat l. continuat
170	28	pro Sapiendis l. Sopiendis
171	36	pro Haricats l. Haricots
173	34	pro glandinum l. Claudinum
174	5	pro sapes l. fopores
174	16	pro proscribuntur l. proscribe- rentur
174	24	pro capio l. copia
174	41	pro indignos l. indignas
175	1	pro solentiorum l. solertiorum
176	33	pro ericis l. ericetis
177	1	pro remedium l. remedium
178	2	pro emulsionibus l. emulsionibus
178	10	pro certior l. certius
178	12	pro exutere l. excutere
178	30	pro illosa l. illaesa
180	2	pro sollicitavisse l. sollicitavisse
180	9	pro mittentum l. minutum
180	29	pro Mans l. Maus
181	13	pro enim l. cum
181	14	pro putor l. pulvis
182	25	pro thaliertum l. thaliertum

Pag.Lin.

183	7	pro vitosis l. villosis
183	17	pro Theaspios l. Thlaspios
186	6	pro ad l. et
186	20	adde post lucris: causa
186	26	pro Sechear l. Secbées
187	7	pro lacinus l. laciniiis
187	38	pro parva l. parvo
188	25	pro fructicem l. fruticem
188	40	pro ingratam l. ingratum
189	6	pro sanguis l. sanguinis
192	23	pro potamine l. putamine
192	38	pro Hoffmanni l. Hoffmannus
193	6	pro Pythagorae l. Pythagorae
193	12	pro Valentini l. Valentinus
194	29	pro suma l. summa
196	3	pro solet l. solent
196	4	pro quo l. quod
196	6	pro ericis l. ericetis
197	28	pro Riedlinii l. Riedlinus
198	12	pro ex l. et
199	5	pro Boyes l. Bayes
201	2	pro cavere l. catere
202	6	pro maturum l. maturum
202	9	pro sole l. solet
202	9	pro colerem l. colorem
202	19	pro sollicitant l. sollicitant
202	23	pro filiguae l. filiquae
204	30	pro propinguae l. propinquae
205	18	pro spargunt l. spargunt
206	32	pro nomen l. tamen
207	7	pro Zeylonica l. Zeylanica
207	36	pro bacca l. baccae
208	17	pro eximios l. eximias
209	23	pro ad haec radixa l. alit haec radix
209	29	pro patefcunt l. pallefcunt
210	15	pro intervalis l. intervallis
213	21	pro cutiosum l. cariosum
214	8	pro promiteris l. pomiferis
215	25	pro miliaria l. milliaria
217	16	pro Werlhofius l. Werlhofius
218	9	pro coecognidii l. coecognidii
218	36	pro progrefcit l. procrefcit
225	22	pro se l. seu
226	23	pro Quajaci l. Guajaci
226	36	pro nudo glabrae l. nucleo glabro

Pag.Lin.

227	23	pro neyhrisque l. nephritique
228	19	pro Quajaca l. Guajaco
233	32	pro calicis l. colicis
237	35	pro quas l. quos
239	19	pro Quajaci l. Guajaci
241	16	pro alveria l. alvearia
242	17	pro progrefcit l. procrefcit
245	30	pro feviſſet l. faeviiſſet
247	5	pro abrata l. abraſa
248	5	pro papilionaco l. papilionaceo
249	34	pro difenteriam l. dyſenteriam
256	21	pro confertum l. confert
259	20	pro linguam l. linguam
263	4	pro Haec l. Hae
265	28	pro dolofum l. dolofam
265	21	pro anodinam l. anodyniam
269	28	pro inhumano l. inhumano
276	39	pro antiloenicum l. antiloemi- cum
277	26	pro immoti l. immoti
278	3	pro transferuntur l. transferun- tur
278	21	pro oliis l. aliis
279	4	pro chysocantharorum l. chry- socantharorum
279	35	pro animale l. animali
280	7	pro anodinam l. anodyniam
281	28	pro ceteret l. ceti eſſet
283	3	pro tictoribus l. tinctoribus
286	19	pro Hirudinees l. Hirudines
286	20	pro lipis l. lippis
289	17	pro conſuetinem l. conſuetuti- nem
294	35	pro animale l. animali
294	14	pro probaſcide l. probofcide
295	30	pro hebdomatas l. hebdomadas
296	17	pro couglutinanda l. cougluti- nanda
296	20	pro Sinci l. Scinci
297	11	pro probaſcide l. probofcide
297	35	pro faccino l. vaccine
301	4	pro fateor l. fatear
306	36	pro aliorum l. aliarum
309	33	pro Podagra l. Podagram
311	27	pro excitandas l. excitandos
312	19	pro conſtinuat l. conſtinuant

DISPENSATORIVM PHARMACEVTICVM
VNIVERSALE

SIVE

THESAURVS
MEDICAMENTORVM

TAM SIMPLICIVM QVAM COMPOSITORVM
LOCVPLETISSIMVS

EX

OMNIBVS DISPENSATORIIS,
QVOTQVOT HABERI POTVERVNT
PERMVLTISQVE ALIIS LIBRIS DE MATERIA MEDICA
AC REMEDIORVM FORMVLIS

ET

CELEBERRIMORVM DENIQVE MEDICORVM
TVM VETERVM TVM RECENTIORVM
OPERIBVS

CONGESTVS, DIGESTVS, ET VARIIS
OBSERVATIONIBVS PRACTICIS
SELECTIONIBVS

INSTRVCTVS

CVRANTE

DANIELE WILHELMO TRILLERO,
PHIL. ET MED. D. CONSIL. AVL. REG. POL. ET ELECT. SAXON. MED.
PROF. PRIMAR. WITTEBERG. ET ILL. ACAD. SCIENTIAR. BONON. SODALI.

TOMVS SECVNDVS
PHARMACOPOEAM VNIVERSALEM SEV COMPOSITA
CONTINENS

FRANCOFVRTI AD MOENVN,
APVD FRANCISCVM VARRENTAPP.
M DCC LXIV.

PHARMACOPOEA UNIVERSALIS.

Acetum Bezoardicum.

Disp. Wirt. In Brand. alia est compositio, non minus concinna & eximii usus: item alia in disp. Hamb. & alia in disp. Viennens. & in reliquis. vid. & HARTMANNI præx. chymiatr. p. 10. T. I. opp.

R. Radicum Angelicæ,
Enulæ,
Imperatoricæ,
Hirundinariæ,
Zedoariæ, ana Drach. sex.
Herbarum Scordii,
Rutæ,
Salviæ, ana unc. unam.
Baccarum Juniperi unciam semis,
Flavedinis Corticum Citri, Drachm. sex.
Minutim incisus affundantur

Aceti Vini optimi non destillati libræ tres.
Post sufficientem Digestionem exprimantur, & filtratum Acetum ad usum reponatur.

In morbis contagiosis, præcipue Peste, tam internus quam externus usus ad odoratum & collutionem Oris commendatur. Vid. PALMAR. de Febre pestil. cap. 18. p. 472. & Thom. BARTHOLINI Hist. anat. ravior. 12. Cent. IV. p. 234. & seqq. Propinatur ab uncia dimidia ad integram.

Acetum Bezoardicum Medicorum Hafniensium.

THOM. BARTHOLINI Cista Med. Hafn.
Locul. XLVII.

R. Radicum Petasitidis,
Valerianæ,
Angelicæ, ana Drach. sex.

Zedoariæ, *unciam semis.*

Corticum Citri sic. *unciam unam,*

Baccarum Juniperi, *uncias duas,*

Herbarum Rutæ,

Scordii, *ana Manip. duos,*

Florum Calendulæ,

Rosarum rub. *ana Manip. unum,*

Myrrhæ electæ, *Drachmas duas,*

Camphoræ, *Scrupalos duos.*

Incisis & Contusis affunde Aceti Vini, quantum sufficit, ad quatuor digitorum eminentiam; digere; Colatura servetur usui.

Qui est alexipharmacus, cardiacus, cephalicus, analepticus, nervinus & antiloëmicus. Hinc in Morbis Epidemicis, Contagiosis, malignis & putridis, tam interne, quam exterius, hoc quidem Acetum Bezoardicum magno cum fructu, adhiberi potest, immo debet. Parum vero distat compositione, ab illo Aceto Bezoardico SYLVIANO, cujus Descriptionem mox hic infra, daturi sumus: quæ ceterum ipsa parum differt a compositione Gesneriana, *Epist. Med. extrema Lib. I. fol. 46. b. obiter tradita.*

Acetum Bezoardicum

MYNSICHTI Thesaur. p. 365.

Dispens. Argent.

℞. Radic. Scorzonæ.

Angelic.

Dictamn. alb. *ana unc. un.*

Tormentill.

Zedoar. *unc. semis.*

Enulæ Camp. *ana unc. semis.*

Camphoræ *Drachm. unam. sem.*

Pulverisat. & mixtis affund. Aceti Vini Sambuc. quant. suff. stent in digestionem, donec perfecte tingantur.

Habet eosdem usus, quos compositio aceti Bezoard, SYLVII.

Acetum Bezoardicum, seu Prophylacticum, ou de quatre Voleurs.

CHARAS Pharmacop. Reg. part. II.

℞. Summitatum recent. Absinth. majoris,
minoris,

Rorismarini,

Salviæ,

Mentæ,

Rutæ, *ana unc. unam semis.*

Florum siccat. Lavendulæ, *unc. duas.*

Alii, *Drachmas duas.*

Calami aromatici,

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Nucis Moschata, *ana Drach. duas.*

Aceti optimi, *Libras octo.*

Macera calore solis, vel igne Arenæ, in Matraccio rite obturato, per duodecim dies, cola, exprime & filtra: postea adde:

Camphoræ Spiritu Vin. solutæ *unciam semis.*

M. Insignes plane prophylaxeos virtutes contra diram pestilentiam, huic quidem Aceto merito tribuit Nob. CHARAS, si nempe, tempore matutino ac vespertino, cochleari mensura, assumatur; prætereaque naribus quoque frequentius in odoratum, admoveatur. Neque ipsi dubitamus, quin cuius elegantiorum & præstantiorum Medicorum sese plurimum commendatura sit hæc ipsa scita Aceti prophylactici compositio.

Acetum Bezoardicum, seu Aqua Prophylactica

Francisc. de le Boë SYLVII Prax.

Med. Lib. I. cap. 28. p. 231.

Dispens. Prag. Viennens. Paris. Brand.

Wirt. Ratisbonens. Hamburgens. Leod. Le
Mort. Pharm. Med. Phys. p. 91.

R. Rad. petasit. unc. unam.

Angelic.

Zedoar. ana unc. sem.

Fol. Rutæ Hortens. unc. duas.

Meliss.

Scabios.

Flor. Calendulæ, ana unc. unam.

Nuc. jugland. immatur. Concis. Lib.
duas.

Pomor. citr. rec. concis. Lib. unam.

Contunde prius Radices, deinde cum reliquis, in Aceti destillati Lib. sex, macera per noctem: hinc lento igne Cinerum, ad specierum fere siccitatem, destillentur, prolestumque Acetum aservetur.

Adhibetur hoc Acetum Bezoardicum contra pestem, & Morbos Epidemicos alios, ad sudores evocandos, & cor ipsum a veneno defendendum, ut acet. Bez. Mynsichti: Huic tamen præstantissimas imprimis virtutes tribuit ipse SYLVIVS.

Acetum Chalybeatum,

Thom. FULLER, Pharmacop.

Extempor. init.

R. Aceti acidissimi Libr. sex.

Limatur. Chalyb. uncias sex.

F.

Infusio frigida triduanæ, deinde colatura.

Hoc a ZACHIA, de Affect. Hypochondriac. ad Oxy mel Chalybeatum, conficiendum, cujus descriptio apud laudatum FULLERUM, infra legitur, pag. 270.

Utamque autem harum compositionum non solum in Morbis hypochondriacis, uti dictum, sed etiam in affectibus

hepatis, lienis & mesenterii; quin etiam in morbis Virginum & Mulierum serosis, v.g. chlorosi, fluore albo, & similibus, multum prodesse, nemo est, qui non statim perspiciat.

Acetum Diaphoreticum,

MYSICHTI Thesaurus pag. 366.

R. Radic. Sarsaparillæ

Chinæ, ana unc. unam.

Lign. Sassafras, Drachm. sex.

Florum Sambuc. unc. sem.

Cassia Lign. Drachm. duas.

Incis. & Contus. in Aceti Vini acerrimi suff. Quant. & macerentur tam diu, donec Rubini instar, tingantur, postea filtr.

Magnas Virtutes diaphoreticas & cardiacas huic Aceto tribuit expertus Autor, & ad varios eosque atrocissimos Morbos commendat.

Acetum Anti - Hystericum,

Ejusdem, ibidem p. 367.

R. Herb. Rutæ recent. exsiccatæ,

Gran. Chamæact. ana unc. unam.

Gumm. Sagapen.

Galban. ana unc. sem.

Radic. peucedan.

Castor. veri ana Drachm. duas.

Callor. Equar.

Assæ foetid. ana Drachm. unam.

M.

Infund. in Aceti Vini acerrimi f. q. & F. digest. in Baln. Mar. per 5. aut 6. dies, quousque Acetum perfectam adquirat Tincturam; dein filtr.

In suffocatione hysterica, & aliis affectibus uterinis, item & Vertigine, Lethargo, lipothymis & aliis ejusmodi Cordis ac Cerebri malis, summum quidem usum præstare hoc Acetum, ibi affirmat

Auctor, five interne, five etiam externe, iusto tempore, iustaque dosi, exhibeatur. Sed calli Equarum quid hic quaeso, pro sint, & quomodo eorum virtus, si qua insit ipsis, extrahatur?

Acetum Lavendulae.

Disp. Wirt. Prag. & passim in aliis.

Rx. Florum Lavendulae libram dimidiam.

Aceti Vini boni albi libras tres.

Reponantur ad usum.

Usus est externus, Epithematibus & Odoramentis inservit. Sed & interne adhiberi potest.

NOTA: Durabiliora quidem sunt Aceta composita è destillato parata, at non efficaciora; imo tam quoad externum quam internum usum, longe præferendum est Acetum simplex destillato: gratius enim, odoratius & securius est. Ita bene Dni Wirtenberg. & Prag. pag. 4. seqq.

Acetum Angelicae Rad.

Anthos, Flor.

Calendulae,

Caryophyllor.

Cyani,

Fragorum,

Lilior. Convall.

Menthae,

Papaveris,

Rosarum,

Rubi Idæi,

Rutæ,

Sambuci,

Tunicae,

Violarum.

Eodem modo, quo Acetum Lavendulae, parantur. Vid. Dispens. Brand. ubi horum Acetorum præparandi ratio exactius traditur. Conf. Disp. Hamb. & Viennens. & Pragens. & Paris. Leod. & reliqua; inprimis Prag.

Vires habent vegetabilium, quibus imprægnantur, & præcipue ad usum externum commendantur.

Acetum Anti-Lyfficum HANNEMANNI,

in JUNGKENII Corp. Pharmac. pag. 21.

Vid. SCHÜLZII prælect. in Dispens.

Brand. init.

Rx. Fol. herb. Abrotani,

Betonicae,

Salviae, ana Manip. un.

Incisis affund. Aceti Vini opt. Lib un.

Digerantur per aliquot horas, expresso add.

Theriac. Andromach. Drachm. duas.

Addi potest herbæ Cardui fullonum

Manip. unus.

vel seminis ejusdem Cardui contusi uncia una.

Valde laudat Auctor iste hoc Remedium, ad unciam unam, aliquoties iterato sumendum, antequam hydrophobia seu Aquæ Metus sese exerat.

Acetum Mithridaticum,

MYNSICHTI Thesaur. pag. 362.

Rx. Mithridat. Damocrat.

Terræ Sigillat.

Rad. Tormentill.

Enulæ Camp.

Angel. ana Drachm. sex.

Corn. Cerv. sine Igne calcinat.

ACET. MITHR.

Pulv. Serpent.

Myrrhæ rubr.

Sem. Citri excortic.

Acetosa,

Baccar. Juniper. ana Drachm. tres.

Florum Calendul.

Tunic. ana Drachm. duas.

Croci Oriental.

Caryophyllor.

Camphor. ana Drachm. un.

Aceti Vini Rosat. Quantum suff.

MISC. exacte, & Acetum affatim coloratum & virtute medica satis imbutum usui serva.

Eisdem, immo & majores virtutes hoc habet Acetum, ac quidem succedens Theriacale MYSICHTI ideo & in iisdem Morbis suspectis & contagiosis, putridisque febribus eodem cum fructu, & eventu lætiore, adhiberi potest: Usus vero pari modo, tam internus est, quam externus, adeo, ut utroque modo corpus humanum a miasmatis virulentis valide defendat, ne subita vi irruant, illudque corrumpant ac perdant. Vid. tamen, quæ circa ejusmodi Aceta Bezardica & Theriacalia valentiora, prudenter monuit SCHULZIUS, in prælect. ad Disp. Brand. pag. 2. & ex eo Dispens. Pragense pag. 10. & quæ contra de Aceti simplicis usu polychresto, immo fere panichresto, late doctæque, immo & verissime, differit magnus BOERHAAVE, Element. Chem. Tom. II. Part. I. proc. 50. p. 184. seqq. repetente & merito approbante Cl. CARTHEUSERO, Fundam. Mat. Med. Part. I. Sect. III. cap. 6. p. 226. sqq. & LOESEKE p. 445. sq. Cf. in primis ZORN. Botanol. pag. 718. seqq. ubi longe plura de innumeris pæne virtutibus, ex præstantissimis Medicis quamplurimis diligentissime collecta, quos inter eminet Hermann VAN DER HEYDEN.

ACET. ODOR. 5

Acetum Odoratum.

Disp. Wirt. in reliq. disp. deest: sed alia substituuntur.

R. Radicum Cyperi rotundi,

Galangæ minoris,

Zedoariæ, ana unc. semis.

Herbarum Rorismarini,

Salviæ,

Florum Lavendulæ,

Liliorum convallium,

Rosarum rubrarum, ana Drachm.

tres.

Ligni Rhodii,

Cinnamomi,

Caryophyllorum aromaticorum,

Corticum Citri recentium, ana Drachm. duas.

Aceti Vini albi libras duas.

Incisis & contusis superfundatur Acetum, & post Digestionem per triiduum, ad usum reponatur.

Usus est externus, pro Odoramentis & Epithematibus ad Pulsus. Reficit atque spirituosos longe præferendum est.

Acetum Saturninum,

sive Lithargyrii.

Disp. Prag. Brand. Wirt. Leod. & reliq. vid. chem.

R. Lithargyrii triti libram unam,

Aceti Vini destillati libras quatuor.

Coquantur lento igne in vase figulino probe vitreato, spatula lignea perpetuo agitata, donec Acetum probe saturatum sit, quod per chartam filtratum, servetur.

Ad inflammationes, ulcera maligna exsiccanda, & affluxum prohibendum, applicari solet. Cautè tamen adhibendum hoc ipsum acetum Saturn. ne usus ejus externus, clanculum phthisin interne indu-

cat, quod vidit, & inde monuit, BOERHAAVE, *Element. Chem. Tom. II. Part. III. Proc. 172. pag. 396.* & ex eo SCHULZIUS, *prælect. ad Dispens. Brand. pag. 4. & pag. 182.* & LOESEKE, *Mat. Med. pag. 425.* *Nisquam hercle! tuta fides in omnibus Saturninis, vid. inf. ad Sachar. Saturni, Unguent. Saturn & ad Tincturam Antiphthif. GRAMANNI, uberius a nobis dicenda. Conf. GEOFFROY Mat. Med. Tom. I. Part. I. p. 279. seqq. ubi & de Balsamo Saturn. de quo infra.*

Acetum Scilliticum.

Disp. Arg. Brand. Wirt. Prag. Ratisbon. Lugd. Lond. Norimberg. Amstel. & reliq.
 R. Scillæ præparatæ & exsiccata, uncias octo.

Aceti Vini albi acerrimi libras octo.

Scillæ radices minutim incisæ macerentur in Aceto per plures dies. Acetum per pannum colatum ad usum reponatur.

Adhibetur in Pectoris infarctu viscido expediendo, Tussi difficili, Asthmate humido. Gravitationem Auditus a Pituita ortam gargarizatione emendat. Dosis drachma una ad unciam dimidiam. Vid. SCHULZ. præl. pag. 5. & CARTHEUSER. pharm. p. 84.

Acetum Vini destillatum.

Disp. Brand. Wirt. & reliqua pene omnia.
 R. Aceti Vini fortis, quantum libet.

Destilletur è Cucurbita magna vitrea lento igne; prodit primo phlegma, quod sequitur, Acetum est. Continuetur destillatio, usque dum a duodecim vel quindecim libris, vix libra una & dimidia restet, alioquin, si ad siccitatem Acetum abstraheretur, empyreuma contraheret.

Utimur hoc Aceto destillato potissimum, ad solutiones Coralliorum, Oculorum Cancrorum, Saccharum Saturni conficienda, & Arcanum Tartari parandum. Ad internum usum Acetum simplex merito præfertur. Conf. BOECLERI Examen Aceti, & GEBAUERI Dissert. de Aceto. Et imprimis Dispens. Prag.

Acetum Theriacale,

MYNSICHTI, *Theaur. p. 362*

R. Theriac. Andromach. unc. unam.

Corn. Alcis Spagyric. Calcin.

Bacc. Juniper.

Sem. Card. Ben. ana unc. semis.

Fol. Verben.

Scord.

Rut. ana Drachm. duas.

Myrrh. rubr.

Cort. Citri, ana Drachm. un. sem.

Rad. Tormentill.

Angelic.

Zedoar.

Petasit. ana Drachm. un.

Camphor.

Lign. Aloës,

Macis, ana Drachm. sem.

Aceti Vini Calendulat. quant. suff.

M. donec Acetum optime tingatur.

Acetum hoc in omnibus Morbis contagiosis, & peste ipsa sævissima, tam externe, quam interne, magno cum fructu, in usum vocari potest, quoniam ab absente adhuc peste corpora custodit ac defendit; & jam præsentem infringit, sæpius etiam expugnat, ob vim nempe roborantem, cardiacam, nervinam, diaphoreticam, & antisepticam potissimum. Inde magnas ipsi virtutes haud sine ratione ac causâ, tribuit inventor MYNSICHTUS, quas scilicet ipse sæpius expertus est, & alii post ipsum,

*p*ari fortuna, experti fuerunt. Ceterum simile fere Acetum Theriacale Norimbergensium, extat in pharmacopœa Londinensi, & in ipso Dispensat. Norimberg. Aliud vero Augustanorum, in dispens. Argent. & Ratisbon. & Hamburg. & aliud in Viennens. de quo mox, & apud PLATERUM.

Acetum Theriacale,

Viennensium.

Disp. Viennens.

℞. Radic. Angelic.

Levistic.

Contrajerv.

Enulæ Camp. ana unc. duas.

Serpentariæ Virgin.

Morsus Diabol.

Zedoariæ,

Ostrutii, ana unc. unam.

Valerianæ, unciam semis.

Herb. Melissæ,

Rutæ hortens.

Scordii nostrat.

Myrrhæ rubr. ana unc. unam.

Corticum Citri,

Baccarum Junip. ana unc. unam semis.

Croci Austriaci, Drachm. tres.

Theriacæ, uncias quatuor.

Incisa & Contusa digerantur per quatuordecim dies, in Aceti Vini Quantitate, ad quatuor digitorum eminentiam: Coletur forti expressione, & usui Acetum servetur.

Egregia sane hæc Aceti Theriacalis compositio, haud dubium est, quin & externe & interne, rite & opportune adhibita, plurimum profutura sit in omnibus morbis contagiosis, & peste adeo ipsa, quin & contra truculentos morsus venenatarum bestiarum, ut Aceta Theriacalia & Bezoardica id genus alia, superius proposita.

Æs Viride Chrystallisatum, sive Æris flores.

Disp. Wirt. Brand. Prag. ubi vid. Not. & Chem.

℞. Æruginis, sive viridis Æris in pulverem triti libram unam.

Aceti Vini destillati libras sex.

Immittantur Cucurbitæ vitreæ, macerentur in loco calido, Acetum tinctum, per inclinationem Vasis, effundatur, novumque affundatur. Hoc fiat aliquoties, & tandem in vase cupreo Æs viride, addita sufficienti Aceti quantitate, coquatur, ut solvatur. Tincturas omnes per filtrum trajectas, leni calore evaporari permitte ad cuticulam, & ad crySTALLISANDUM, in locum frigidum repone. CrySTALLOS inter chartam lenissimo calore exsiccatos serva. Vid. BOERHAAVE Elem. Chem. Tom II. pag. 415. & pag. 192.

Rarus in Medicina usus, nisi ad Unguenta mundificantia & spiritum Veneris destillandum. Vid. infra Unguentum Ægyptiacum. Apictoribus & mechanicis frequentius expetuntur. Usus ejus internum ab HELVETIO juniore aliisque, contra Luem præsertim Vener. impense commendatum, merito penitus rejicit. STAHL Mat. Med. P. I. p. 163. sqq. Conf. SCHÜTZ. p. 6. & Disp. Prag.

Æs Ustum.

Disp. Vienn. Wirt. Ratisbon. Arg. Brand. & rel.

Æris laminæ stratificantur Sale culinari, atque in crucibulo probe lutato cæmentantur per duodecim horas, vel usque dum friabiles existant, quæ in pulverem tritæ ad usum reponuntur.

Usus est externus, in exsiccandis

præsertim in ulceribus. Vid. SCHULZ. pag. 6. & Chirurg.

Æthiops Antimonialis.

Dispens. Wirt. in reliquis vero deest: Sed vid. Chem. recentiores, & KLEIN.

Select. rat. Med. pag. 4.

Rx. Antimonii crudi purissimi optime triti *uncias duas.*

Mercurii vivi è Cinnabari resuscitati *unciam unam.*

Terantur multum & diu, in mortario vitreo, usque dum omnes globuli mercuriales evanescant, quod longa & patienti tritura perficitur. Serventur in vitro, vel pyxide lignea.

Vires, sunt eadem, ac sequentis Aethiopis mineralis; Dosis a scrupulo dimidio, ad drachmam semis. Vid. SCHULZII prælect. ad Dispens. Brand. Sed nec huic Æthiopi nimis fidendum. Vid. mox dicenda.

Æthiops Mineralis.

Disp. Vienn. Ratisbon. Wirt. Brand. Paris. & reliq.

Rx. Mercurii vivi è Cinnabari resuscitati *uncias tres.*

Florum sulphuris *uncias duas.*

Misceantur & terantur in Mortario vitreo vel marmoreo diu & diligenter, donec Mercurius planè dispareat, & cum floribus Sulphuris in pulverem nigrum redactus sit.

Eximie huic pulveri sulphurato mercuriali adscribuntur vires, in tumoribus glandularum colli, exulcerationibus antiquis, fistulosis, Scabie sicca, Febre quartana, & ubi vermium suspicio est. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 258. Datur infanti tenero ad grana tria vel quinque, adultiori ad scrupu-

lum dimidium, homini adulto ad drachmam dimidiam, & per complures dies absque metu Salivationis, usus ejus continuari potest. Ita quidem Celeb. Wirtenbergenses. Sed multum, immo nimium profecto virtutis tribuerunt huic æthiopi Medici nonnulli, præsertim Angli, veluti HARRIS, MAYERNE, CHEYNE, FREIND & alii, quos sequutus est apud nos, SCHROMMIUS, singulari Diss. de Aethiope minerali, & quod equidem valde miror, SCHULZIUS quoque, in prælect. ad Dispensat. Brand. p. 7. Conf. ipsum illud Dispens. p. 4. ne de ipso nostro HOFFMANNO, GORTERO, LEMERY, NEUMANNO, GEOFFROY, item BÜCHNERO, CHARASIO, LOESEKE, BARBEIRAC, & aliis jam dicam. Sed æthiopem sane lavabit, quisquis tot tantasque virtutes, frustra commendatas, ab hoc quidem æthiope minerali, nigro illo, inertis & perfido, expectaverit. Ad solos quidem vermes necandos & pellendos, non nego, potest quidquam opis conferre. Vid. inprimis Thom. BARTHOLINI Cist. Med. Hafniens. Loculament. LII. Conf. superius, Part I ad Argentum vivum, dicta, & infra, ad Aquam contra Vermes, & Electuarium purificans, suis locis, dicenda. Sed quum longe tutiora Remedia anthelmintica, præsertim ex variis plantis petenda, in hunc scopum præsto sint, ut cuius notum: & ne ipse quidem Aethiops mineralis, in expellendis Vermibus, expectationi super respondent, prout luculento illud exemplo ostendit RIEDLINUS, Aethiopi huic alias amicus, Lin. Med. Ann. 1698. Mens. Jan. Obs. 2. p. 6. Præter rem sane ac rationem, tunc in usum, valde adhuc dubium ac suspectum, advocatur, præsertim vero in tenellis infantibus, lacte nondum depulsis, qui nempe propter acidum, quo ple-
rumque

rumque abundant, nulla Mercurialia, & ne ipsum quidem Mercurium dulcem, licet exactissime præparatum, & sexies adeo sublimatum, ut Calomelas inde exsurgat, & Aquila alba quasi cvolet, secure & impune ferre possunt, id quod & solidis rationibus, & funestis aliquot exemplis, luculenter ostendit HOFFMANNUS noster, in *Appendice Med. Consult. Lat. Cent. I. p. 457. sqq.* & *German. Tom. I. Dec. V. Cas. VIIII. pag. 262. sqq.* item in *Med. rat. System. Tom. II. Part. II. cap. 6. pag. 269. seqq.* & *Tom. III. Sect. II. cap. 5. pag. 493.* nec non in *Diff. de purgantibus fortioribus, ex praxi med. ejiciendis, & alibi.* Licet hic contra stet HARRIS, de *Morbis Infantum, pag. 58.* & BOISE, *ibidem, pag. 59.* Quam ob rem gravissimum summi BOERHAVII Monitum potius diligenter audiendum & memori semper mente studiose reponendum, in *Element. Chem. Tom. II. Part. III. Proc. 101. pag. 431.* sic prudentissime ab ipso pronunciatum: Aethiops mineralis, si fortunato operatur, vermibus forte necatis, ano exit. Decipiuntur, qui alios inde effectus sperant, quos inde natos, nunquam videre potui. Incautos vereor, qui tanta copia, infantibus, puellis, & tenerioribus, exhibent alienam, naturæ indomitam, Massam fossilem; tanto suspectiorem sane, quo pigriori inertia, diutius restat. Quod maximi Viri judicium verissimum quidem esse, novissime pluribus demonstravit Cl. HUNDERTMARK, in *doct. Dissert. de Mercurii vivi & varie mixti virtute diversa, pag. 60. sqq.* ut alios taceam ibi ab ipso laudatos. Conf. huc etiam inprimis Cl. CARTHEUSERI *Mat. Med. Fundament. Part. II. Sect. XIV. cap. 4. p. 596.* Item HEUCHERI *opp. Tom. I. pag. 87.* & novissime Cl. GMELINI *Diff. de Bo-*

tanica & Chemia ad medicam praxin applicata; quibus add. si placet, quæ diximus ea de re, in Diff. de Corticis peruv. usu salutaris &c. p. 8. & inferius a nobis monita, ad Aviculas Aethiopicas, & ad Pilulas Aethiopicas, ceu ad mali Corvi, seu Aethiopsis, mala ova. Quam igitur bi-ceps hoc, immo anceps, Remedium in adultis quidem sit desidiosum; in tenellis autem infantibus, infidiosum, licet contrarium statuerit Cl. SCHULZIUS, Anglos potissimum sequutus: præstat profecto, ab usu ejus, nocituro magis, quam profuturo, in posterum penitus abstinere, huncque tetrum & visu ipso horridum Aethiopem, ad ultimos quasi Aethiopes, si ita dicere liceat, in æternum exilium relegare. Sed hæc quidem nobis hic, data occasione, necessario monenda ideo videbantur, ne scilicet magnorum aliquot virorum auctoritas incautos & juniores præsertim Medicos, in errorem induceret, ipsorum famæ, & aliorum saluti, quin & vitæ adeo ipsi, aliquando nocituro. Conf. inferius dicenda, ad Mercurium dulcem, ut & ad Pulveres FULLERI contra Vermes: item ad Saccharum Vermifugum Parisiense.

Agaricus Trochiscatus.

Disp. Viennens. Wirt. Hamb. Argent. Lond. & reliq.

Agaricus albissimus radula comminuitur, atque per cribrum transmittitur, postea in mortario lapideo, pistillo ligneo, cum Vino, in quo Zingiber infusum fuit, in massam cogitur, quæ massa in Trochiscos majores formatur, qui, ut eo magis albescant, hieme sunt parandi, & in frigore exsiccandi.

Per trochiscationem, quam vocant, correctior habetur, atque in Vinis medica-

tis infusus, pectoris vitiis, humores crassos & viscidos educendo, mederi creditur.

Alcis Cornu Philosophice præparatum.

*Dispens. Brandenb. Wirt. Hamburg.
& reliq. vid. Chem.*

Cornu Alcis in frustra dissectum, in magna copia aquæ fontanæ coquitur, ut mollescat, & medullosa exteriorque corticosa pars cultro auferri queat. Cornu exsiccatum in pulverem tenerimum teritur & asservatur.

Præ aliis ossibus calcinatis parum prærogativæ habet. Præstet Cornu Alcis in scobem redactum & in subtilissimum pulverem tritum, adhibere: additur pulveribus antepilepticis & antispasmodicis. Sed exiguo plerumque cum fructu. Dosis a scrupulo uno ad duos. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 8.

Aloë Depurata, sive Lota.

Disp. Hamb. Wirt. Brand. & reliq.

Rx. Aloës soccotrinæ libram unam, solvatur in

Aquæ fontanæ calidæ libris quinque, Succu Citri depurati libra una.

Solutio reponatur in Vase vitreo per unum aut alterum diem, ut resinosa substantia cum fæcibus subsideat, quo facto clarum a spisso separetur per decantationem & colationem, lentoque igne ad extracti consistentiam evaporetur.

Longe securius, promptius & minori quantitate sumpta, Alvum laxat, quam sola Aloë soccotrina. Per hanc depurationem separatur illa resinosa substantia, hæmorrhoidalium motuum sæpius causa, qui frequentiore aloëticorum usum se-

quantur. Tale Aloës extractum basis est Pilularum Celeberrimi Stahlii, & pro basi Pilularum laxantium adhiberi potest. Grana octo sufficiunt pro alvo stimulanda, pro laxanda verum dari possunt grana quindecim. Hæc Cl. Wirtenbergens. & SCHULZ. p. 9.

Aloë infuccata.

Disp. Hamb. Wirt. Brand.

Rx. Aloës soccotrinæ pulverisatæ libram unam, solvatur succis sequentibus, scilicet:

Succi Rosarum libris duabus;

Violarum,

Borriginis,

Buglossæ ana unciis quindecim.

Solutio, per pannum calide transcolata, evaporetur ad extracti consistentiam.

Aloës infuccatæ præparatio nititur prisca illa persuasione, Aloëm Hepar ledere: quare factum est, ut succi herbarum, quas Cor & Hepar juvare putabant, additi fuerint; quibus etiam particule resinose magis disjunguntur, ut facilius per intestina transeant, nec illis adhærescentes tormina & hæmorrhoides excitent. Dosis est eadem, quæ præcedentis. Hæc Cl. Wirtenberg. & SCHULZ. Prælect. p. 9.

Aloë Rosata & Violata.

Disp. Hamb. Wirt. Leid. Lond. & reliq.

Fiunt, si loco succorum modo dictorum, tantundem succi vel infusionis saturatæ Rosarum vel Violarum adhibeatur.

Dosis & Virtus est eadem cum præcedenti.

Alumen Saccharinum.

Disp. Wirt. Vienn. Prag. sed in his simpli-

cior est preparatio, vid. & pharm Batean.
pag. 2. &c.

Rx. Aluminis crudi vulgaris uncias sex,
Cerussæ Venetæ albæ drachmas sex,
Vitrioli albi drachmas tres,
Sacchari albi Canariensis unciam unam
semis.

Fiat omnium pulvis subtilissimus,
qui albumine ovorum & Aceti destilla-
ti æquali portione, in mellis liquidi con-
sistentiam, diluatur, probeque agitatus,
formis chartaceis, parvis, conicis infun-
datur & siccetur.

Usus præcipuus est in Collyriis &
Cosmeticis, detergit & carnem luxurian-
tem aufert. Vid. Chirurgo, & GEOFF-
ROY Mat. Med. Tom. I. pag. 138. sqq.
& HERMANN. Cynosur. Mat. Med.
Part. II. pag. 78. aliosque.

Alumen Ustum.

Disp. Prag. Wirt. Argent. Vienn. & rel.
Vid. Chem.

Rx. Aluminis vulgaris albi quantum vo-
lueris, coquatur & calcinetur in olla
fictili, nova, donec totum Alumen
spiritibus expulsi, leve, porosum, &
quasi spumosum evaserit.

Ad dentifricia & carnem luxu-
riantem absumendam, adhiberi solet.

Anodynum Minerale.

Vid. infra suo loco,

Nitrum Antimoniatum.

Anticachecticum, seu Cachecticum LUDOVICI.

Vid. infra

Antimonium Diaphoreticum Martiale.

Antihecticum Poterii.

Disp. Brand. Wirt. Leid. Prag. Reg. Char.
Tom. II. pag. 786. Paris & reliq.

Rx. Reguli Antimoni simplicis uncias
sex.

Jovis, five Stanni Anglici uncias duas.

Fundantur in crucibulo, fusa ef-
fundantur, terantur in pollinem, & cum
Nitri puri, probe siccati, triplo, vel un-
ciis viginti quatuor mixta, in crucibulo
detonentur. Refrigescant, massa alba
coerulescens iterum teratur, & sufficien-
ti copia aquæ fontanæ calidæ edulco-
retur, tandem aqua copiosa diluatur, ut
ponderosior pars fundum petat, levior
autem cum aqua, per inclinationem va-
sis, ab illa separari queat. Pulvis sub-
tilior ita paratus eluatur, leni calore sic-
cetur, & usui servetur. Conf. infra Be-
zoardicum Joviale, & GEOFFROY,
Mat. Med. Tom. I. pag. 285. item CAR-
THEUSER. Element. Chym. pag. 179.
& Chem. fere omnes.

Vires hujus pulveris adstringentes
sunt. Immo plures aliæ, si credere qui-
dem fas est; Collectan. Chym. Leyd. p. 37.
aliisque Auctoribus chymicis; sed contra-
rium, cum ægrotorum ingenti discrimine,
quotidiana docet experientia; negante li-
cet Cl. CAROLO ALSTON, Anglici
stanni in pulverem redacti, maximo lau-
datore & admiratore, Conf. LOESEKE,
Mat. Med. pag. 388. & GMELIN. in
diss. de Botanic. & Chemia ad med. praxin
applicata. Ad sanguinis & seminis fluxus
cohibendos inservire, & hecticorum etiam
colliquativos sudores minuere potest. Inde
& paratur Elektuarium sic dictum PO-
TERII, quod ex Antihect. Poter. Uncia
sem. Pulv. Haly, uncia una semis, & Sy-
rupus Fuzub. compositum est, cujus descri-
ptio extat apud FULLER. Pharm. ex-

temp. pag. 81. ut & laudatio, sed nimia, sed indigna prorsus & immerita. Caveant ergo sibi omnes Hectici, quantum possunt, ab hoc Electuario, sive rectius deleterio: nec credant in hac parte, FULERO. Datur vulgo à scrupulo semis, ad drachmam dimidiam. Immo, ne ad unum quidem granum, detur, quin potius, ubi optime præparatum & diligentissime elutum fuit; tum quidem ex prudentissimo STAHLII Consilio, Mat. Med. Part. I. c. 7. pag. 92. aperta fenestra, in publicam viam effundatur, ut ibi reliquis sordibus confluentibus digne permisceatur. Non enim, eodem sapienter monente, ibidem, c. 6. p. 83. vivit homo, nec vivet, qui expertus sit, quod hoc Remedium ulli Hectico saltem visum sit aliquod levamen attulisse, aut adferre; nedum quod Antihecticum fuerit, & ullum ab hectica liberaverit. Conjicere potius in hecticam potest levis abusus, gravando omnino ventriculorum & primas vias, &c. plura cum his, vid. apud GOETZIUM, Classe I. Observat. Med. Pract. Stahlian. pag. 162. & ex his, apud SCHULZIUM, in Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 12. Conf. ipsum Dispens. Brand. in Not. & Prag. in Observat. item Thierry, in Medicin. extemporal. & Heins pharm. rat. pag. 194. Vanum ergo & verè inane, quod scribit ridiculus ille Cardimelechis & Gasteranactis fabricator, Dolaus, Encyclopæd. Med. Lib. II. cap. 5. Solo Antihectico POTERII, specifico Remedio, Celeb. ille ETTMÜLLERUS per longum tempus, se sustentavit: immo vero, per longius forte tempus, inquam ego, sese sustentasset, si ab illo quidem Remedio damnofo & infido prorsus abstinisset: Febri enim lenta & hectica ipse præmature consumtus fuit, quum nondum quadragesimum annum vivendo, attigisset,

set, heu curtum nimis & circumcissum Medico vitæ tempus! quem in Artis suæ, vitam daturæ, gloriam, potius decebat esse Macrobius, quam Microbius: Sed hæc obiter. Contrarium quidem exemplum perfecte a se sanata phthysos per istud suum Antihecticum, refert ipse illius (utinam melioris!) repertor, POTERIUS, Observat. Centur. III. cap. 20. pag. 216. & alibi in seqq. Sed testis est, quod vulgo dicitur, in propria causa, ideo dubia hic manet veritas, inprimis, quum perquam facile committi potuerit fallacia non causæ, ut causæ, & præjudicium plus forte effecerit, quam iudicium. Conf. Commerc. Litterar. Med. Norimb. Ann. 1734. pag. 67. Nihil ergo hic quidem proderunt floridi colores ac speciosa pigmenta, quæ post hunc ipsum POTERIUM, ejusque celeberrimum Explanatorem, Med. Rat. System. Tom. IV. p. 574. & alibi (qui tamen postea, in suis opp. rectiora per longam experientiam edoctus, in contrariam potius discessit sententiam,) malæ huic ac suspectæ Medicinæ optimi quantumvis Defensores ac patroni certatim quasi induxerunt, veluti ROLFINCIUS, MICHAELIS, FABER, VERZASCHA, LANGIUS, DOLAEUS, KOENIGIUS, TIMAEUS, FULLERUS, WEDELIUS, RIVINUS, in diss. de phthysi, & alibi, aliique, præsertim autem plerique Chemicorum, qui divisum quasi imperium cum Jove, Saturno, Mercurio, reliquisque planetis, eorumque metallis, habere cupiunt. Quare tutiorem certiorumque ingressi hic sunt viam, qui damnarunt prorsus hoc Antihecticum, una cum Bezoardico Joviali, tanquam ob instam vehementiorem refrigerandi, constringendi & obstruendi vim, sanitati nocivum, nervis maxime inimicam, & vitæ adeo ipsi infestum, quod hecticam nem-

pe febrem sic potius inferret, quam auferret: quos inter præcipue eminent ipse laudatus sæpius Ludovici, in pharmacia, Dissert. I. pag. 285. item SCHULZIUS, Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 12 & p. 180. nec non Cl. CARTHEUSERUS, in pharmacologia, p. 517. & Cl. BÜCHNERUS, in Fundament. Mat. Med. p. 155. JUNCKERUS, BINNINGERUS, TURNERUS, aliique nonnulli. Ipse quoque summus BOERHAVIUS in Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Process. 187. p. 414. generatim de Medicamentis ex stanno, seu Jove, paratis, ita vere & severe pronunciat: Minus amo hoc metallicum: tutiora præsto sunt eidem proposito. Tutiora ergo ista atque humaniora semper adhibeamus, huncque Jovem, inमितem sane & inclementem, Cælo suo, sive Orco, remittamus. Procul a Jove, procul à fulmine! neque enim facile sese erigunt, aut ex phthisi resurgunt, quos malus hic urget Jupiter, in Antihectico illo, intus assumptus. Namque de illo illud notum poëtæ locum minime habet:

Jupiter, ingentes qui das, adimis-
que, dolores.
Dat enim potius dolores, quam adimit.
Conf. si placet Diff. nostr. de Corticis peruv. usu, &c. pag. 11. Sed de his satis.

Antimonii Butyrum & Cinnabaris.

Disp. Brand. Wirt. Leid. Prag. Argent. & reliq. vid. Chemicos, imprimis BOERHAVE sqq. Elem. Chem. Tom. II. p. 454. sqq.

R. Mercurii sublimati corrosivi libras tres.

Antimonii crudi libram unam.

Trita in mortario marmoreo vel vitreo optime misceantur, & aquæ fontanæ uncia una irrorentur. Immittan-

tur retortæ capaci, & instituaturn destillatio igne arenæ, per gradus aucto: educto liquore crasso, butyri instar, ignis augeatur, atque etiam suppressionis per tres vel quatuor horas adhibeatur, ut Cinnabaris in collum retortæ sublime-
tur. Refrigeratis omnibus Cinnabaris sublimata, conteratur subtiliter, abluatur aqua fontana, & denuo e cucurbita sublimetur; Butyrum vero seorsim fervetur.

Butyrum Antimonii a Chirurgis, loco cauterii, adhibetur; est enim concentratissimus Salis spiritus, qui etiam ad varios chymicos & pharmaceuticos labores est utilis. Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1699, Mens. Jun. Observ. 6. pag. 566. sqq.

Cinnabari huic specifica quædam virtus antepileptica & antispasmodica adscribitur; verum, an multum a vulgari factitia, rite elaborata, differat, dubitatur. plures? Dari potest a granis quinque ad scrupulum unum. Vid. HOFFMANNI Dissert. notiss. de Cinnabari Antimonii: in qua plures ipsi quidem virtutes adscribuntur; sed in dubium hodie vocatæ a plerisque Medicor. Vid. infra dicta ad Cinnabarim Nativam.

Antimonii Clyffus.

Disp. Hamb. Wirt. Argent. & reliq. vid Chem.

R. Antimonii crudi,
Nitri,

Sulphuris ana libram semis.

Pulverisata misce, & in retortam tubulatam candentem, recipiente magno, cui aquæ simplicis libra una infusa, adaptato, nec exacte nimis lutato, successive ad drachmas duas una ingere, ac mox frustulo luti madidi, linteo-

lo involuto, tubulum bene claude; ubi nebulae in recipiente cessaverint, perge ingerendo, donec omnis materia ingesta detonuerit; tum liquorem omnem, in recipiente collectum, recipientem hinc inde agitando, effunde, filtra, atque aquam ad dimidias abstrahere, & clyssum sive liquorem acidum residuum in vase clauso serva. Vid. CARTHEUSER. Elem. Chym. pag. 39. & alios Chymicos plures.

Situm & calorem nimium extinguit, & in febribus etiam malignis, loco spiritus Vitrioli, potui ordinario & julpapiis addi, & ad Tincturas florum Rosarum & aliorum exaltandas adhiberi solet. Conf. SCHULZ. prælect. pag. 63. STAHL. Mat. Med. pag. 1. pag. 202. & CARTHEUSER pharm. p. 71. *Dosis vix determinari potest, sufficiunt plerumque guttae quindecim. Vid. SLEVOGTII Diff. de Clyssis mineralibus.*

Antimonium Diaphoreticum Martiale, seu Anticachecticum LUDOVICI,

Pharm. Diff. I. pag. 342. sq.

Disp. Vienn. Wirt. Amst. & reliq. vid. Chem. R. Limaturæ Martis.

Antimonii crudi, bene triti ana uncias octo.

Misceantur & immittantur crucibulo candenti, agentur baculo ferreo, usque dum in scorias mixtura abiisse videatur, quæ accurate contrita, & cum triplo Nitri crudi purissimi & siccissimi mixta, in crucibulo candenti detonetur, atque, post lenem calcinationem, in aquæ tepidæ sufficienti copia solvatur: sic subsidebit pulvis e luteo fuscus, qui, addita copiosa aqua, diluatur, ut levior ac subtilior a graviore se-

paretur, quem edulcoratum atque leni calore siccatum serva. Wirt.

Propter Martis particulas leniter adstringit, tonum Ventriculi & intestinorum roborat, cachecticis & istericis prodest. Item & febricitantibus, inprimis, si sub finem febrium intermittentium, cum aliis remediis convenientibus permixtum, opportune adhibeatur. Vid. infra pulvis antifebrilis noster: item pulv. cachect. QUERCETANI. Dosis grana quindecim ad scrupulum.

Antimonium Diaphoreticum Simplex.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Argent. & reliq. Vid. Chem.

R. Mineræ Antimonii purissimæ libram unam,

Nitri crudi crystallini siccissimi libras tres.

Exacte misceantur, atque in crucibulo magno, per vices ingesta, detonentur. Agentur spatula ferrea inter detonationem, ut materia æqualiter deflagret & calcinetur. His peractis, massa albicans sufficiente quantitate aquæ dissolvatur, pulvis albus fundum petens, copiosa affusa aqua diluatur, ut commovendo subtilior pars cum ea decantari possit, quæ edulcorata atque siccata usui servetur.

Adscribuntur vires absorbentes, alexipharmacæ, diapnoicæ, sanguinem purificantes. Vid. Vit. RIEDLINI Lin. Med. An. 1695. Mens. Jun. Observ. 14. pag. 171. Datur in Febribus cujuscunque generis. Dosis a granis quindecim ad drachnam dimidiam. De Antimonio diaphoretico, ejusque recta præparatione & justo usu, egregia extat Dissertatio Cl. SCHULZII, nec non alia SCHEI-

DERI. Item utriusque WEDELII, patris & filii, de eodem argumento. Vulgo quidem, unanimi fere Medicorum consensu, pro medicamento non solum innoxio, sed & insuper admodum salutari, habetur Antimonium diaphoreticum, adeo, ut hinc promiscue, omnis ætatis atque sexus ægrotis secure præscribatur, & quotidie fere in usum advocetur, sine distinctione. Mihi tamen, ut, expertus, ingenuè fatear, hic non omnia tuta videntur. Licet enim primam quidem frontem, Calx quasi alba, insipida, inodora atque innocua istud esse videatur; occultat tamen sub isto veluti pallio candido & simplici, quedam quasi inimica spicula & subdola tela acuta, quod vel ex eo liquido patet, quod medicamentis emeticis, & catharticis, v.g. Tartaro emetico, Diacrydio sulph. & pulveri præsertim CORNACHINI, adjectum, vires eorum mirum quantum acuat & exauret, ipso fatente BOERHAVIO Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Process. 218. pag. 452. & affirmante SCHULZIO, in supra laudata Diss. pag. 23. seqq. ut & in prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 14. Item RIEDLINO, in Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Jul. Obs. I. pag. 191. seq. & Cent. Obs. Med. de Ann. 1682. Obs. 91. p. 212. seqq. Conf. & ejusdem Cur. Med. 665. Cent. VII. pag. 414. aliisque, experientia duce, testantibus. Sed & præter hoc, illud quoque singulare & summa attentione dignissimum, in Antimonio diaphoretico, ipse observavi, quod, licet illud maxima cura ac diligentia, ex Artis regulis, præparatum esset, tamen, si per longius temporis spatium, ad usus asservatum fuisset, ad pristinum suum malignum quasi ingenium; sua sponte redux, sævas nocendi vires præter omnem spem & opinionem, tum manifestius exseruerit. Aliquoties

enim attonitus, ipse vidi, ab ipsius granis tantum duodecim, aut quindecim, cum aliis terreis pulveribus innocuis permistis, atrocissima symptomata illico suborta fuisse, veluti præcordiorum anxietates, crebras ac difficiles vomitiones, frequentes alvi dejectiones, cum acerbissimis torminibus conjunctas, lipothymias, sudores gelidos, arentes fauces, cum siti intolerabili, & summam denique virium defectionem. Communi ergo præjudicio, de innocentissima scilicet Antimonii diaphoretici indole ac natura, inductus, nolui tum, tam atroces & insperatos effectus ipsi illi Remedio vulgo laudatissimo, adscribere, quin potius illos alii prorsus causæ in corpore ipso latenti, mihiq; adhuc ignotæ, tribuere malui: tandem vero opportune recordatus DOLAEI, in Encycloped. med. Lib. IV. cap. 6. pag. 120. ita scribentis: Antimonium diaphoreticum cum tempore, suos acquirit aculeos, item RIEDLINI, supra jam laudati, Obs. Med. 91. pag. 213. de Ann. 1682. potissimum vero WELSCHII, Obs. Med. Episagm. 98. pag. 65. ut & ZWELFERI pag. 96. qui maxime hic videri debet, conf. AMMANNI Med. Crit. Cas. XXII. pag. 137. sqq. & pag. 141. in pharmacopœia Regia, & BARTHOLINI præsertim, in Actis med. Hafn. Vol. V. Obs. 9. pag. 25. horrendam de Antimonii diaphoretici diris effectibus, historiam referentis, liquido tum perspexi, ipsum illud Antimonium diaphoreticum dudum ante præparatum, ex longiore temporis mora vitium contraxisse, atque inde nocentius factum, sævas illas turbas unice concitasse. Licet hoc negaverit STAHLIUS, Mat. Med. Part. I. Sect. 8. p. 118. seqq. Sed ab ipsa crebra experientia hinc facile refellendus; immo a sua propria, allegata, p. 119. memorabili pariter exemplo. Conf. Disp. Prag. & Brand. Qua-

re moniti hic a me sint pharmacopœi, ne nimia quantitate præparent Antimonium diaphoret. sed parca potius: moniti quoque sint ipsi Medici, ut recens semper præscribant, aut ipsi potius faciant, quam quidem vetustate corruptum, atque hinc merito suspectum & infidum: Conf. huc omnino SCHULZII Dissertat. de inexpectato Medicamentorum effectû, pag. 13. & p. 23. item prælect. ad Dispens. Brand. p. 15. ut & RIVINI Diss. de dubio Medicamentorum effectû, pag. 61. Conf. inf. ad Pulv. Cornachini. Sed unicum adhuc hic Lectorum pace, subnectum, ab hoc quippe loco haud alienum. Diu nimirum hucusque agitata est Quæstio: Utrum Antimonium diaphoreticum, a residuis Nitri particulis non repurgatum, nec elutum, aut mitificatum, præstantius sit, altero illo vulgari, probe abluto atque edulcato? Summus hic BOERHAVIUS, in Elem. Chem. loc. supra citato, prius posteriori præfert, & in Materia Medica, semper fere præscribit, quem & sequitur Cl. GMELIUS, in Diss. de Botan. & Chem. &c. Sed clarissimi Viri, SCHULZIUS, in Diss. de Antimon. diaph. p. 22. seqq. & CARTHEUSERUS, in pharmacologia, pag. 513. contrarium potius tuentur, & rationibus sat validis, opiner, pugnant pro altero Antimonio edulcato. Ego quidem hic iudex sedere nec volo, nec valeo: Sed illud tantum, ipsorum pace, quærere liceat: Quisnam scil. ex duobus hostibus, melior sit? illene, qui aperta tela gerat, an, qui operta? neuter, inquam ego, melior hic est, quia neuter est bonus; sed uterque potius hostis; hac tantum differentia, quod unus clandestinus sit hostis; alter vero manifestus: Quare, me quidem iudice, neutri fidendum. Sed vid. LUDOVICI pharmacia, Diss. I. pag. 160.

Antimonii Hepar,

vid. infra

Crocus Metallorum.

Antimonii Regulus,

vid. infra

Regulus Antimonii.

Antimonium Vitriolatum,

vid. infra

Mercurius Vitæ Cœlestis
KLAUNIGII.

Antimonii Vitrum,

vid. infra

Vitrum Antimonii.

Apozema aperiens & Antiscorbuticum,

THOM. SYDENHAM.

Tab. Smaragd. pag. 5.

R. Rad. Gramin.

Cichor.

Fœnic.

Asparag, ana unc. unam.

Uvar. Corinth.

Passul. enucleat. ana unc. duas.

Fol. Hepat nobil.

Ling. Cervin.

Capill. Vener. ana Manip. un.

Beccabung. Manip. duos.

M.

Coq. in suff. Quant. Aquæ Fontanæ, ad Libram unam: sub finem add. Vini Rhen. optimi Lib. semis: Colatura adhuc calente, infund. ad duas horas, vase clauso,

Cochleariæ hortens. Manip. un.
Colatur deinde addas,

Syrup.

Syrup. e Quinque Radic. aperient.

Succo Aurant ana unc. duas.

Aquæ Cinnamom. hordeat, unciam unam.

M. F. leg. Artis, Apozema.

Ad sanguinem impurum purificandum, acrem scorbutum mitigandum & obtundendum, vasa obstructa in mesenterio, liene, hepate, renibus, Vesica, & alibi, sensim referenda, & materiam nocituram exinde commode educendam, hoc egregium Viri magni Apozema plurimum emolumentum & praesidii praestare potest, rite & opportune propinatum. Quare in fæda scabie, in diu malo nephritico, hypochondriaco, & aliis, quin & in ipso hydrope ac cachexia, magno cum fructu, exhibebitur. Siquidem nosmet ipsi laudabiles hujus Apozematis effectus, in plerisque affectibus, modo commemoratis, aliquoties gaudentes vidimus. Ceterum aliud non minus egregium & efficax ejusmodi Apozema Antiscorbuticum, ab ipsa Facultate medica Hafniensi, quondam praescriptum, descriptum extat, in THOMÆ BARTHOLINI Cista medica Hafniensi, Locul. XLVIII. p. 513. Vid. & aliud eximium, apud PLATERUM, in obs. med. Lib. III. pag. 629.

Apozema ad Herniam,

BARBETTE,

Chirurg. Part. I cap. 7. pag. 34.

R. Herb. Osmund. Regal.

Herniar. ana Manip. unum.

Rad. Consolid. maj.

Bistort. ana unc. un. semis.

Flor. Hyperic. Manip. unum.

Semin. Anisi, Drachmas duas.

Coq. ex Vino rubro, Colatur.

Lib. un. sem.

Add Syrup. de Symphyt. Fernel. uncias duas.

M. F. Apozema.

Dos. unc. quinque, bis, vel ter de Die.

Laudatur quidem ad Herniam, hocce Apozema ab Auctore Barbette: An vero idem illud multum auxilii prestare possit, in Hernia, praesertim inveterata, aut ipsa adeo incarcerata, de eo equidem valde adhuc dubito. Tum enim non Apozemata juvant; sed potius Epithemata, immo rectius Chirurgemata, ut cuius notum. Sed eo demum tempore, ubi prolapsa intestina perita Chirurgi manu, jamjam rite & concinne reposita fuerint, hoc quidem Apozema ad consolidandum vulnus, multum conferre posse, equidem minime negarim: Neque etiam aliam fuisse Auctori mentem crediderim, quum istud Apozema in curandis Herniis, miris laudibus efferret: quod tanto magis ex egregio Emplastro, ad Rupturam, patet, quod ibidem praemisit illi ipsi Apozemati.

Apozema refrigerans & aperiens,

JO. MICHAELIS,

in Apparatu Medicament.

R. Rad. Cichor.

Tarax.

Acetos.

Asparagi, ana unciam unam.

Herb. Cichor.

Tarax.

Endiviæ,

Lactucæ, ana Manipul. unum.

Semin. quatuor frig. maj. ana Drach. unam semis.

Flor. Cichor.

Violarum,

Rosarum, ana pugill. unum.

Coq. in suffic. Quantitate seri Lactis, vel Aquæ appropriatæ.

Colat. Rec. *Libram unam.*

Add. Spec. diatrion Santal. *Drachmam unam semis.*

Cum suffic. Quantitate Sacchari edulcoretur.

F. leg. Art. Apozema.

Ufus hujus egregii Apozematis potissimum est in morbis scorbuticis, & ab intemperie calida ortis, item in obstructionibus hepatis, Mesenterii & lienis, nec non in affectibus Renum & Vesicæ, ut & Rheumaticis, Arthritide, podagra, Calculo & sabulo; prodest etiam Hypochondriacis & Melancholicis: nec non in Gonorrhæa, fluore albo, & Chlorosi Virginum; si nempe expurgato & præparato prius Corpore, rite & sub convenienti Regimine, in usum advocetur.

Apozema Truvmaticum,

SYLVATICI.

R. Liquiritiæ rasæ, *unc. unam.*

Caryophyllat.

Comar. rubr. Gallar.

Consolid. maj.

minor.

Fragar.

Pilosell.

Verben.

Pulmonar.

Tormentill.

Millefol. *ana Manip. un.*

Rub. Tinctor. *Manip. duos.*

Vini albi optimi,

Aquæ Fabar. *ana Lib. quindecim.*

Bulliant omnia ad Medietatem; consumtum coletur; deinde add. Mellis opt. uncias sex: Bulliant iterum, continue despumando, & cum albumine ovi clarificentur.

In pectoris præsertim vulneribus consolidandis, & ipsius pulmonis ulceribus

sordidis sanandis, hoc Apozema usum haud exiguum præstabit.

Apozema,

D. a WERTHERN.

R. Herb. Apii, aut Heder. arbor. *Manip. tres.*

Pyrol. *Manip. quatuor.*

Veron. *Manip. tres.*

Alb. Græc. *Lib. semis.*

Cum Cerevisia bona veteri, non acida, infusa omnia, cucurbitæque indita, lento igne sensim destillentur: Cerevisia destillata semper reaffundatur Materiæ novæ, & reservetur tandem usui: Cochlear unum mane, vesperi & noctu.

Idem fere hujus Apozematis effectus, ac modo præscripti; Illud autem largum Albi græci, seu potius canini, condimentum sordidum ego quidem lubenter omiserim; quoniam nec quicquam prodest, nec ad palatum est ægroti, nec ad dignitatem Medici, tractare finium.

Aqua Absinthii Composita,

Disp. Edinburg. Lond.

R. Rad. Calami Aromat.

Galangæ,

Zedoariæ, *ana unc. duas,*

Cortic. ext. recent. Aurantiorum,

Cinnamomi, *ana u. c. quatuor,*

Fol. Absinth. vulg. *sem. Lib.*

Menthæ,

Salviæ, *ana unc. duas.*

Sem. Cardamomi minoris,

Nucis Moschat. *ana unc. unam.*

Macis *Semiunciam.*

Incisis & Contusis affunde

Spir. Vini Gall. *Congios duos,*

Macera per quatridduum, & destillent *Congii duo,*

AQUA ACUSTICA.

Aqua hæc sic dicta Absinthii composita egregium est profecto stomachicum in anorexia, nausea, vomitu & bradypepsia aliisque supini Ventriculi affectibus languidis. Est etiam eximium anticolicum & Carminativum, inprimis, si a causa frigida ortæ fuerint passiones istæ colicæ ac flatulentæ: Neque minus feminis hysteriis prodest, in pacandis Uteri rebellis turbis, item pallentibus, ex tetra chlorosi, puellis, ad reducendum albidis genis florum roseumque Colorem. Denique etiam insignem haud dubie usum præstat anthelminthicum, in necandis & expellendis fœdis Vermibus, sordidis stercoreum incolis, ob inditam nempe felleam illam adjecti Absinthii amaritiam, vermibus potissimum natura sua, inimicam & fastiditam, ceu notum. Taceo jam morbos serofos, & dirum ipsum hydropem, item febres intermittentes, præsertim Quartanas, in quibus cunctis recto & opportuno usu non neglecto, commode adhiberi potest.

Aqua Acustica.

Dispens. Werr. sed alia hujus Aquæ Acusticæ compositio prostat in dispens. prag. & Viennens. item Argent. Alia celebris Aqua acustica Fel. PLATERI, legitur, in VERZACHAE obs. med. 91. pag. 236. ubi plura Vid. ipsius PLATERI Obs. Med. Lib. I. pag. 114. & alia BELZERI, in Append. Medicam. BIERLINGII, p. 33.

Rx. Radicum Cyperi rotundi,
Iridis florentinæ,
Levisticæ,
Valerianæ ana unciam semis,
Herbarum Majoranæ,
Origani,
Rorismarini,
Rutæ hortensis,

AQUA ALEXETERIA. 19

Herbarum Salviæ hortensis,
Serpilli,
Florum Lavendulæ,
Sambuci ana drachmas tres,
Seminum Coriandri,
Fœniculi,
Rutæ,
Baccarum Juniperi,
Lauri ana unciam semis,
Ceparum incisarum unc. duas semis,
Castorei drachmas duas.

Incisæ & contusæ immittantur cucurbitæ vitreæ, & superaffundantur
Aquæ epilepticæ Langii,
Spiritus Baccarum Juniperi ana unc. quindecim,

Succi Raphanorum libra una semis.
Digerantur per biduum, postea, additis
Cinerum clavellatorum drachm. quat.
Salis ammoniaci drachmis duabus,
Camphoræ drachma una,

Destillantur ex cucurbita vitrea, & liquoris spirituosus volatilis uncia sedecim proliciantur, qui in vase probe clauso servandus.

Applicatur vel in frusto panis calidi, & clibano modo extracti, auribus, vel gossypio aliquot guttæ exceptæ immittuntur auri. Crassos humores, nervos & auditorios meatus obstruentes attenuat, atque tympani atoniæ roborando, medetur. Vid. infra, suo loco, Essentia Acustica, iisdem usibus destinata.

Aqua Alexeteria.

Dispens. Edinburg.
Rx. Fol. recent. Cardui Benedicti,
Melissæ,
Scordii, ana uncias decem,
Absinthii vulgaris,
Menthæ, ana uncias sex.
Rutæ, uncias quatuor,

20 AQUA ALEXET. LACT.

Fol. recent. Angelicæ, *uncias tres.*
Aquæ Fontanæ *Congios duos.*

Destillent Sec Art. Aqua vero melior obtinebitur, si Carduus, Absinthium & Scordium fermentationi prius subjiciantur.

Easdem fere Virtutes hæc Aqua Alexeteria possidet, ac Aqua illa Alexipharmaca, inferius Commemorata ac laudata: Hac tantum differentia, intercedente, quod ista quidem compositio iusto operosior & diffusior, inde & vehementior in operando, videatur; quum hæc e contrario & simplicior sit, & mitior, hincque etiam securior. Usus igitur haud contemnendum, opinor, præstabit in febribus contagiosis, putridis, malignis & epidemicis; item contra morsus venenatarum Bestiarum, & in ipsa quoque dira & abominabili Hydrophobia, modo quid in rerum natura supersit, quod inexpugnabile istud Canis rabidi virus tandem aliquando expugnare possit. Certius vero præsidium forsan spondebit in Curatione febrium intermittentium, Tertianarum, & potissimum Quartanarum, præsertim, ubi jam in fine laborant, flacidumque & imbecille corpus remediis tonicis, roborantibus ac leniter adstringentibus, necessario indiget. Ceterum vid. mox. Aqua Alexeteria Lactis, quæ ejusdem fere Virtutis. Nota est alia Aqua Alexeteria PLATERI, de qua Censuram vid. THONERI, obs. med. 6. Lib. I. p. 67.

Aqua Alexeteria Lactis,

Disp. Paris. ut & Pharmac. Bateam. p. 10.

R. Folior. Ulmar.

Card. Bened.

Galeg. *ana Manip. Sex.*

Menth. *Manip. decem,*

Rad. Zedoar.

AQUA ALEXIPH.

Rad. Tormentill. *ana unc. octo,*
Lactis recentis *Libras decem.*

Destilla secundum artem, & usui serva.

Easdem habet vires alexiterias in morbis contagiosis, quas modo laudabimus in compositione Aquæ similis Alexipharmacæ: & alterius Alexeteriæ & disp. Edimb. propositæ. Vid. & BIERLINGII Append. Med. pag. 31.

Aqua Alexipharmaca.

Dispens. Brand

R. Cornu Cervi raspat. *uncias duas,*
Santali Citrin.

Rad. Angelic.

Vincetox.

Mors. diabol.

Tormentill.

Bistortæ, *ana drachmas duas.*

Zedoariæ, *drachm. duas semis.*

Foliorum Scordii,

Galegæ,

Scabiosæ,

Florum Rosar. rubr. *ana Manip. semis.*

Calendulæ,

Borraginis,

Buglossi,

Papav. Rhoead. *ana pugill. duos,*

Seminis Citri,

Cardui Benedicti,

Napi,

Aquilegiæ,

Acetosæ,

Baccar. Juniper. *ana drach. un. semis,*

Corticum citri extimor. recent. *unc. semis,*

Camphoræ,

Ligni Aloës, *ana drachmam semis,*

Succi Citri recentis, *Libram unam,*

Aceti Rosac. *Libras duas,*

Concis. & Contus. Infund. Stent.

AQUA ALEXIPH.

Vase Clauso biduum, aut trid in loco calido, dein destill. Mar. Balneo.

NOTA: Quid virium Cornu Cerv. raspat. huic Aquæ largiri possit, ignoramus, tanto magis, cum nec Spiritus, nec sal Vol. per Ignem Balnei, expellantur. Par Vanitas est in Santalis, Rad. Tormentill. & Bistort. ut & Sem. Citri, Card. Ben. Acetosæ; item Succo Citri, pro destillatione in Balneo, &c. conf. SCHULZ præl. ad Disp. Brand pag. 19.

Interea tamen hæc Aqua Alexipharmaca in Morbis contagiosis, putridis & epidemicis, suo usu haud carebit, si nempe opportune adhibeatur, respectu scilicet ad ægrotorum Naturas, Temperamenta & alias circumstantias, semper solícite habito.

Aqua Alexipharmaca

D. LE MORT.

Pharm. Med. Chym. Cap. XIX. pag. 91. & ibid. pag. 11.

Rx. Radic. Angelic.

Petafit.

Valerian.

Imperator. ana unc. duas,

Sem. Angelic.

Levis.

Baccar. Juniper. ana drach. sex,

Spir. Vin. Gallic. pint. duas.

Mista destillantur ad medias, vel & absque destillatione, servetur Infusio.

Usus hujus Aquæ Alexipharmacæ ipsum statim Nomen satis indicat. Ideo in morbis contagiosis & morfibz bestiarum venenatis non sine sperato successu, adhiberi poterit. Vid. dicta ad similem Aquam Alexipharmacam & Alexeteriam.

AQUA ALUMIN. 21

Aqua Aluminosa Communis,

D. LIEBALDI.

Disp. Lugdun. Paris. Renod. Lib. V. c. 13.

Rx. Succor. Agrestæ,

Plantaginis,

Portulacæ,

Aluminis rupei, ana Libr. unam,

Albumina Ovorum Num. duodecim.

Mista, bacilloque agitata, destillantur in Balneo Mariæ.

Aqua Aluminosa Magistralis,

D. FALLOPII, & SORBAIT,

Disp. Lugd. & Lond.

Rx. Aquæ Plantagin.

Rosar. rubr. ana Libr. unam,

Aluminis Rochæ, pulv.

Mercurii sublimat pulv. ana drachmas duas.

Terantur Alumen & Sublimatum, bulliant simul cum Aquis in Vase vitre, orificii angustioris, ad Consumptionem Medietatis. Post residuum quinquæ dierum, Fiat Colatura clara, quæ reponatur ad usum.

Usus autem utriusque hujus Aquæ aluminosæ externus tantum est, neutiquam vero internus, ut quivis Medicorum confestim, opinor, perspiciet. Prodest enim utraque hæc Aqua ad sanguinem sistendum, cum petiolis imposita, item ad absumendas Radices Verrucarum, postquam illæ prius vel ligatura, vel sectione ablatae sunt. Vid. FRAUNDORFFERI Tabula Smaragd. p. 12. Maxima autem cum circumspectione & cautione his aquis, præsertim autem posteriori Magistrali vulgo dicta, utendum est, potissimum propter Mercurium sublimatum, quem non omnia vulnera aut ulcera sine magno discrimine, ferre possunt, ut notum, præcipue in corpore senili, cachectico ac longo ex

*tempore vitiatō. Alia Aqua Alumino-
sa prostat in Pharmacop. BATEAN. p 4.
& in Charas Pharm. Reg. Tom. II.
p. 687.*

Aqua Analeptica STERNFELS.

Tab. Smaragd. pag. 42.

*Rx. Aquæ epilept. Lang. unc. octo,
Elixir. Vitæ Matthioli
Julep. Rosar. ana unc. sex,
Mosch. Alex.
Ambr. gryf. ana grana octo
M.*

*Vires hujus Aquæ ex ipsa Inscri-
ptione patent. Sunt enim analeptica.
Paregoricæ roborantes & refocillantes,
Hinc in summa virium debilitate, Cordis,
cerebri ac nervorum languore, atque ob-
ortis inde animi defectionibus, eximium
haud dubie usum præstare potest hæc ipsa
Aqua analeptica. Feminis quoque pas-
sionibus & suffocationibus hystericis ob-
noxiiis insigni usui esse poterit, adjecta ta-
men necessaria ista cautione, ut Moschus
atque Ambra tum plane omittantur, quo-
niam neutrum horum suaveolentium im-
pune ferre possunt feminae, uti notum.
His ipsis enim affectiones uterinæ concit-
antur potius, quam componuntur, Alia
Aqua analept. Schillingii extat in BIER-
LINGII Append. Med. pag. 31.*

Aqua Angelicæ Composita.

Dispens. Lond.

*Rx. Fol. Angelicæ, uncias octo,
Cardui Benedicti, uncias sex,
Melissæ,
Salviæ, ana uncias quatuor,
Semin. Angelicæ uncias sex,
Foeniculi dulcis, uncias novem,*

*Herbæ siccæ & semina crassiuscu-
le contundantur, quibus deinde adde
Specierum Aromatici rosati.*

diamoschi dulc. ana unc. unam sem.

*Infundantur per biduum, in Vi-
ni Hispan. Libris XXXII. destillantur
secundum Artem, lento igne. Misce
cum unaquaque Libra Sacchari, in
Aqua rosacea dissoluti, duas uncias.*

*Tres primæ Libræ, Spiritus, ce-
teræ Aquæ titulo, vocitentur.*

*Spirituosa hæc, ut ita dicam, Aqua
usum egregium, nisi fallor, præstare po-
test in morbis pituitosis, serosis, & a fi-
bra laxa atque lenta subnatis. Est quo-
que haud dubie diuretica, hydragoga, Car-
minativa, ut vulgo quidem dicitur, &
anthelminthica; nec non antiscorbutica:
inprimis vero etiam diaphoretica & ale-
xipharmaca: ideo in febribus Contagio-
sis, putridis, epidemicis & a miasmate
virulento per nocentem aërem diffuso, ob-
ortis, non sine exoptato eventu & effectu,
adhiberi poterit. Tales enim insignes Vir-
tutes inesse traduntur & Angelicæ ipsi &
ipsius Semini. Conf. BOERHAVE, Hist.
Plant. Tom. I. pag. 83. sqq.*

Aqua Anhaltina.

*Dispens. Vien. Brand. Leod. Hamb. Prag.
Ratisbon. & alia addunt hic Crocum, quem
cur hic omiserit Disp. Wirt. ejus hæc ipsa
est compositio, ratio sane me fugit, quum
tamen ipse Crocus, cui notum, optimum &
blandissimum Anodynum, dignum inde omni-
no, quod hanc compositionem anodynam po-
tissimum ingrediatur. In disp. Norimberg.
pariter deest Crocus, & ejus loco præter
rem, additur Moschus.*

*Rx. Radicum Galangæ minoris,
Florum Anthos ana drachmas sex,
Seminis Foeniculi,*

Baccarum Lauri *ana unciam dimidiam*
 Caryophyllorum aromaticorum,
 Cubebærum,
 Nucum Moschatarum,
 Cinnamomi acuti,
 Mastiches *ana drachmis sex.*
 Thuris *unciam unam,*
 Terebinthinæ Venetæ *libr. dimidiam.*

In pulverem contrita infundantur in spiritus vini rectificati libris quinque, & digesta per dies sex, addita aquæ fontanæ librâ una, destillantur, lenissimo balnei calore, libræ quinque.

Vires hujus aquæ spirituosæ sunt insignes in Ventriculo roborando, Colica flatulenta, urina pellenda; verum adhibenda prout enter, ne sanguis nimium commoveatur. Externus usus est frequentior, Ventriculo applicata, Vomitus & Diarrhæas sistit, & in roborandis membris, debilitatis a Paralyti, valet. Vid. SCHULZ. Prælect. ad Dispens. Brand. pag. 19. & CARTHEUS. Pharmacol. pag. 133.

Aqua Anodyna.

Dispens. Viennens. & Prag.

Rx. Salis Tartari,
 Armoniæ, *Libras duas,*
 Florum Lavendulæ *uncias sex,*
 Lixiviæ Calce viva & cineribus, *Lib. quatuor,*
 Spiritus Vini simplicis *Libras decem,*
 Misceantur, & instituantur, lege Artis, per Alembicum, Destillatio.

Vires sunt Nomini inposito, quoad usum externum, apprimè respondent. In doloribus ergo arthriticis, item rheumaticis, aliisque ex stagnantibus humoribus viscidis acribusque obortis, commodum haud dubie præstabit usum paregoricum & anodynum. Non pejor vero,

quin potius, mea quidem opinione, melior ac præstantior evadet hæc Aqua anodyna, Nominisque blandi Virtutem mitigatoriam certius exseret, ubi vel in ipsa præparatione, Croci quid adjectum, vel post ipsam, Essentiæ Croci sufficiens copia affusa fuerit. Dolores enim externos vel accerrimos, Hæmonia veluti incantatione, tum Croco adjecto, consopitos fuisse, experti aliquoties, læti adhuc recordamur. Ceterum de virtutibus hujus Aquæ anodyn. pragens. vid. Dispens. Prag.

Aqua Anti-Nephritica,

vulgo DE BELLEGARDE.

Dispens. Paris. Argentin. Charas, Pharm. Reg. Tom. II. p. 514.

Rx. Turpethi,
 Ligni Aloës,
 Santali citrini, *ana uncias duas.*
 Galangæ,
 Cubebærum,
 Mastiches,
 Olibani,
 Cinnamomi,
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatæ, *ana unc. unam.*
 Terebinthinæ, *uncias duas.*
 Mellis optimi *Libras duas.*
 Aquæ Vitæ *Libras quatuor.*

Contusis Contundendis, Fiat Maceratio per biduum. Mox destillantur omnia in Balneo-maris.

Sat quidem concinna hæc ipsa Aquæ hujus Anti-Nephriticæ est Compositio: neque ullum est dubium, quin & urinam citare, & calculum ipsum in Renum pelvibus latentem, expellere possit. Maxima tamen nihilominus circumspectione & attentione opus est in ea adhibenda. Quod si enim Renes jamjam vel inflammati fue-

rint, vel exulcerati; tum sane ob nimia potissimum aromata, isti quidem Compositioni adjecta, periculum utique est, ne malum tanto acrius exacerbetur, oleumque Camino quasi addatur: sicque letalis gangræna atque Sphacelus confestim inducatur, quod sæpius post intempestivum ejusmodi calidiorum & aromaticorum Remediorum usum, contigisse novimus. Præterea vero ipsam acerrimam illam Causticamque Turpethi Radicem ab hac quidem compositione eleganti penitus abesse malle-mus. Licet enim potentissimum sit hydragogum ac diureticum: tamen ob horrenda quæ concitat tormina, aliaque dira symptomata, supra jam Part. I. commemorata, usus ejus est admodum suspectus. Conf. BOERHAAVE Hist. Plant. Tom. I. pag. 101. Ceterum Vid. infra, Spiritus nephriticus Parisiensis.

Aqua Anti-Nephritica alia.

Dispensat. Leidenf.

℞. Radic. Raphani silvest. rec. unc. quat.
 Petroselinii recent. uncias duas.
 Fol. Hederæ Terrestr. virid. Manip.
 quatuor.
 Herb. Chærefol. recent Manip. duos.
 Gemmar. Ribesior. nigror. rec. col-
 lect. unc. duas.
 Sem. Fœniculi dulcis,
 Dauci Cretici,
 Petroselinii Macedonici,
 Urticæ,
 Baccarum Juniperi, ana unc. unam.
 Concisis & Contusis affundantur
 Vini Rhenani Libræ decem.

Macerentur per dies tres, dein destillantur secundum Artem, ad partem dimidiam.

Eundem præstat usum hæc Aqua Antinephritica in diro & acuto illo Malo

nephritico leniendo, arenisque ac sordibus viscidis lentisque in Renibus collectis, una cum lotio, pellendis & educendis; ac altera illa præcedens Compositio Parisina. Immo, ut verum fatear, hæc ipsa illi & simplicitate & securitate utilitateque, longe est præferenda. Quum enim & exoso illo Turpetho, & acutis calidisque aromatis, & ipsa denique Terebinthina careat; multo mitius haud dubie lentiusque agit in ipsas absconditas lotii officinas, adeo ut, tametsi quædam etiam jamjam adsit Renum inflammatio, aut levior exulceratio, propter lenissimam tamen suam naturam & indolem, aut nullam, aut certe perquam exiguam, noxam, tum inferre possit. Quin potius multos novi Nephriticos olim ægrotos, quibus mirum in modum profuit hæc ipsa Aqua Antinephritica Leidenfium.

Aqua Anti-Nephritica alia,

Dispens. Amstelod.

℞. Rad. Raphani Silvest. uncias quat.
 Glycyrrhizæ,
 Ononidis,
 Petroselinii,
 Pimpinellæ, ana uncias duas.
 Ligni Nephritici interioris,
 Sassafras, ana uncias tres.
 Fol. Hederæ Terrestr. Manip. quat.
 Ribesiorum nigrorum,
 Betonice,
 Chærefolii,
 Fragariæ, ana Manip. duos.
 Sem. Fœniculi,
 Urticæ,
 Baccar. Alkekengi, ana unc. duas,
 Juniperi, unciam unam.

Macerentur in succi Hederæ Terrestr. & Vini albi Rhenani ana Quant. suff. per tres dies. Deinde secund. Art. de-

AQUA ANTI-PARALYT.

destillantur, & servetur Aqua usui, in Nimbo Vitreo bene obturato, ne Virtus pereat exhalando.

*Media quasi hæc Aqua Antinephritica Amstel. est inter illam fortio-
riorem Parisinam, & alteram debilio-
rem Leidensem. Quare in subjectis ali-
quanto Valentioribus & toroso Corporis
habitu præstantioribus, secure & commo-
de in usum exoptatum advocari potest, in
quibus nempe altera illa Leidensis Compo-
sitio, ob leniorem medendi virtutem, non-
nisi seriores ac lentiores effectus præstabit.
Quare meo quidem qualicunque judicio,
hanc ipsam Aquam antinephriticam Am-
stelodamensium utrisque illis aquis simili-
bus, & parisiensi, & Leidensi, multis
nominibus, merito prætulerim, qui ipse
eximias illius juvandi vires haud semel, sin-
gulari animi cum voluptate, olim exper-
tus fui. Ceterum aliam adhuc Aquæ an-
tinephrit. descriptionem etiam non con-
temnendam vid. in Dispens. Prag. p. 51.
& BIERLING Append. pag. 18. 25. &
pag. 34.*

Aqua Anti-Paralytica.

Dispens. Leid & Amstel.

R. Radicis Sarsæparillæ,
Ligni Guajaci, ana Libram unam &
semis,
Sassafras, uncias tres.
Herbæ Betonicæ,
Calaminthæ montanæ,
Chamædryos,
Chamæpityos,
Hyssopti,
Majoranæ,
Origani,
Prasii,
Primulæ Veris,
Pulegii,
Rorismarini,

AQUA ANTI-PHTISIC. 25

Salviæ,
Serpilli,
Thymi,

Florum Calendulæ,

Stoechados, ana Manipul. unum.

Baccarum Juniperi, unciam unam.

Infund. triduo in S. Q. Spiritus
Vin. ut superemineat 4. digitor. dein-
de S. A. destill. Liquori destillato ite-
rum per diem naturalem, infundatur.

Radicis Costi amari,

Pyrethri,

Zingiberis,

Sem. Sinapios albi,

Caryophyllorum,

Piperis,

Cinnamomi,

Styracis Calamitæ,

Castorei, ana Drachma una.

Destillantur secundum Artem, &
Aqua stillatitia usui servetur in Vitreo
nimbo, probe obturato.

*In affectibus paralyticis, & flac-
cidis artuum nervorumque Resolutionibus,
hæc quidem Aqua Antiparalytica opero-
sæ non minus, quam concinnæ, Compo-
sitionis, sperato successu plerumque haud
carebit. Usus ipsius & externus esse po-
test, & internus; magis tamen externus
ad membra languida & tono motuque or-
ba, roboranda, & novo vigore induenda.
Internus enim propter adjectas Radices
acerrimas ac causticas, & aromata gene-
rosiora, non nisi parcius, concedi debet:
quod Medici judicio maturo unice relin-
quendum.*

Aqua Anti-Phtisica.

*Dispens. Viennens. VERZASCHA, Obs.
med. 100. p. 262. Pharm. BATEAN. p. 4. &*

BIERLINGII Append. Med. p. 19.

R. Herbæ recent. Veronicæ,
Pulmonariæ maculosæ,

Scabiosæ,
 Hederæ Terrestr.
 Farfaræ, ana unciam unam.
 Chærefolii, uncias duas.
 Radicis Consolidæ majoris,
 Pimpinellæ saxifragæ,
 Ireos Florentinæ,
 Enulæ, ana unciam unam semis.
 Seminis Anisi, Drachmas decem.
 Croci Austriaci, Drachmas duas.
 Limacum hortensium minimor. Li-
 bras tres.

Incisus & contusus affundantur
 Sanguinis porcini recent. Libræ
 quatuor.

Seri Lactis, Libræ duodecim.

Et statim destilletur organis Vitreis,
 lento igne.

Immo validissimo potius igne, ut eo
 citius comburatur & in meritos cineres re-
 digatur quoad maximam partem, hæc futi-
 lis & vel ipsis Judæis sordidis abominanda
 Compositio; potius ad olidos coquos, &
 Cruentos laniones ableganda, quam adele-
 gantiores medicos, aut politiores ægrotos.
 Quorsum enim obsecro, tanta fædi vetiti-
 que Sanguinis porcini copia? quorum,
 quæso, tanta Limacum hortensium inuti-
 lis quantitas? & quorsum denique Cor,
 hepar & pulmones Vituli, præsertim ni-
 gri, recens mactati? qualia cum nonnul-
 lis aliis plantis ac floribus, adduntur in
 Dispens. Brand. in hujus Aquæ descrip-
 tione, & in ipsa MYSICHTI compo-
 sitione, relata & merito simul refutata;
 a ZWELFERO, in Append. ad Animad-
 vers. in pharmacop. August. p. 232. sqq.
 a quo recto judicio haud abhorrent ipsi
 Auctores dicti dispens. Brand. nec SCHUL-
 ZIUS, in prælect. ad idem, pag. 20. aliis
 que. Relictis ergo hic salutaribus illis
 Radicibus, Herbis, Seminibus & croco,
 intactis, reliqua purgamenta & inquina-

menta, nempe Sanguis porcinus, pulmo-
 nes, cor heparque Vituli, una cum lima-
 cibus, in locum infaustum, unde Vene-
 rant, reiciantur. Ceterum alia MEI-
 BOMII compositio hujus Aquæ prostat in
 Tab. Smar. pag. 13. in qua tamen ipsa
 etiam pretiosus ille scil. sanguis porcinus
 sancte servatus est.

Aqua Anti-Scorbutica

Temperata.

Disp. Wirt. sed alia hujus Aqua Antiscor.
 compositio prostat in disp. Brand. & Ratisbon.
 alia vero in Viennens. & alia denique in Leo-
 diensi, item Norimb. ut & BIERLIN-
 GII Append. Medicament. p. 32.

R. Herbarum, omnium recentium,

Acetosæ,
 Nummulariæ,
 Beccabungæ,
 Bellidis min.
 Chærefolii,
 Fumariæ,
 Trifolii fibrini,
 Veronicæ ana uncias æsto.

Fructuum Rubi idæi libram unam.

Incisa misceantur, superfusus
 aquæ fontanæ libris quindecim, destil-
 lentur, atque libræ sex eliciantur. Disp.
 Brand. & Ratisbon. hic addunt. Herb.
 Agrimon. Chelidon. Min. Cichor.
 Cochlear. & Cuscut. & omittunt con-
 tra Herb. Nummular. & Bellid. min.
 item fructus Rub. Id. Viennens. autem
 plura omittit; substituit vero Herb. Na-
 sturt. aquat. rec. & Rad. Raphani ru-
 stic. rec. & Apii hortens. ana uncias sex.
 &c. Leodiensē denique ex succis potif-
 simum istarum herbarum antiscorbuti-
 carum Aquam illam parari præcipit.

Parata est ex herbis antiscorbuti-
 cis temperatis, & æque omnibus conve-

AQUA ANTISCORB.

nit, ubi affectus æstuosi, febriles cum diathesi scorbutica complicantur. Dari potest ad uncias duas tresve. Conf. Cl. CARTHEUSERI pharmacolog. p. 267. & SCHULZII prælect. ad Disp. Brand. pag. 20. Nota ceterum est Aqua antiscorbutica SYDENHAMI, descripta & laudata a KLEIN, Select. rat. Med. p. 16. & passim aliis.

Aqua Anti-Scorbutica DORNCREILII.

Disp. Brand. Hamb.

Rx. Radic. Raphani Silv. acerr. Lib. quat. Polypod. quern. mund. unciam un. semis.

Corticum Radic. Capparum, unciam semis.

Herbar. Absinth. Roman.

Cuscutæ,

Epithymi,

Florum Violarum,

Borraginis,

Buglossi,

Rosarum, ana Drach. unam.

Seminis Foeniculi, unciam unam.

Cardamomi, uncias duas.

Croci Orientalis, Drachm. unam.

Radices Raphani incidantur in Orbiculos tenuissimos: Reliqua pulveriscentur & infundantur, in Vini Rhénani albi generosi Libris sedecim: stent in infusione, loco calido, per octiduum, Vase quotidie, semel atque iterum agitato: dein adde:

Seri Lactis Caprini, Libr. unam sem.

Aquæ Cochleariæ,

Nasturtii Aquat,

Anagallidis aquat. ana Libr. unam semis.

Chamædryos,

Fumaricæ, ana Libram unam.

AQUA APOPLECT. 27

Misceantur & destillentur igni convenienti e Balneo Maris.

Vel ex ipsa hujus Aquæ Inscriptione luculenter jam patet, quid de ipsius Virtutibus, in morbis scorbuticis, serosis ac pituitosis, sit expectandum. Multum profecto jam per se; plus tamen mea quidem sententia, ubi ipsius compositioni adjecta fuerit sufficiens copia succi Citri, Limonium, Acetosæ, Acetosellæ, aut aliorum similium Acidorum. Ceterum aliam Aquam Antiscorbuticam Facultatis med. HAFN. vide descriptam in Thom. BARTHOLOMI Cista med. HAFN. Locul. XLVIII. pag. 512. & in pharm. BATEAN. pag. 4. & 5.

Aqua Apoplectica Spirituosa.

Disp. Wirt. Ratisbon. Vienn. Norimb. & al.

Rx. Florum Liliorum convallium recentium,

Lavendulæ recentium,

Primulæ Veris,

Tiliæ,

Betonicæ,

Tunicæ, ana unciam unam.

Herbæ Rorismarini,

Majoranæ,

Basilici,

Salviæ,

Serpilli,

Mari veri ana unciam unam semis.

Cinnamomi acuti uncias duas.

Caryophyllorum aromaticorum drachmas sex.

Nucum Moschatarum unciam unam.

Cardamomi minoris,

Cubebæ,

Zedoariæ,

Galangæ,

Sandali citrini ana unciam semis.

Flores & herbæ recentes colligantur successively per æstatem, & in spiritus Vini rectificati libris quinque macerentur. Postea aromata, minutim incisa & contusa, Vini generosi libris quinque infundantur, & post digestionem per biduum, cum priori infuso commixta, & vesica, lento igne, destillentur. Clarum & magis spirituosum seorsim, pro usu externo, servandum; quod sequitur oleosum albicans, pro usu interno.

Aqua Apoplectica

minus Spirituosa.

Dispens. Argent. Wirt. Brand. & alia.

℞. Herbæ, cum floribus, Salvix *uncias octo.*

Majoranæ,

Serpilli *ana unciam unam.*

Florum Liliorum convallium *uncias tres.*

Lavendulæ,

Anthos *ana uncias duas,*

Cinnamomi electi *unciam unam semis.*

Cubebæ *unciam semis.*

Caryophyllorum *drachmas tres.*

Macis *drachmas duas.*

Vini albi generosi *libras duodecim.*

Macerata per triduum destillantur ad dimidiæ partis remanentiam.

Aquæ hujusmodi spirituosæ in Apoplexia, quam sanguineam vocant, interne sunt & non conveniunt; externe autem ad partes debilitatas roborandas & ad odorandum præcipue adhibentur. In morbis vero a causa frigida ortis, Colica flatulenta & Ventriculi debilitate, bono cum effectu, a drachmis duabus, ad sex, vel integram unciam, propinari possunt. Aliam ejusmodi Aquam Apoplecticam HENR. CUSTERI, vid. in Cist. Med.

HAFN. Thom. BARTHOLINI, *Loc. 31. pag. 361. & varias alias, in BIERLIN. GII Append. Medicam. pag. 40. seqq.*

Aqua Aromatica,

Herm. BOERHAAVE,

Mat. Med. pag. 34.

℞. Flor. Lavendul.

Tanacet.

Aurant.

Rorismarin. *ana unc. un.*

Rad. Angelic.

Helen.

Imperator.

Levist. *ana unc. un. semis.*

Fol. Calaminth.

Cochlear.

Matricar. *ana Manip. unum.*

Sem. Carvi,

Celeri,

Eruca,

Nasturt. *ana unc. unam.*

Cort. Juniperi,

Sassafras,

Cinnamom. *ana unc. un. semis.*

Cum Spiritu Vin. vel Aqua destill. ad Dimid. ut habeantur Libræ Tres, bis cohobando, ex Vesica.

Præstat hæc Aqua Aromatica egregium sæpius usum in Morbis a glutinosis spontaneo, item in torpore artuum, Arthritide, & Morbis rheumaticis, a causa præsertim frigida, viscida ac tenaci orium suum ducentibus: item & in doloribus colicis & hystericis, a flatibus in primis atque nimia refrigeratione obortis. Quare diversa hæc Morborum indoles ac Natura prius sollicite indaganda. Non enim omnibus ægris eadem auxilia conveniunt, ut prudentissime post HIPPOCRATEM nostrum, monuit CORNELIUS CELSUS. Hoc memori semper mente

probe tenendum, atque in ipsa Medicina facienda, in ipsum salutarem usum circumspicere ac diligenter traducendum.

Aqua Asthmatica.

- R_x. Radicum Enulæ,
 Liquiritiæ,
 Iridis Florentinæ ana uncias duas.
 Herbarum Hederae terrestres,
 Tussilaginis,
 Botryos ana libram semis.
 Hyssopi,
 Marrubii albi,
 Pulegii,
 Salviæ ana uncias tres.
 Seminum Anisi,
 Foeniculi ana unciam unam.

Incisa infundantur spiritus vini rectificati libra una, aquæ fontanæ libris duodecim, & præmissa digestionem per triduum, libræ sex vel septem evasica destillantur.

Senes Tussi humida vexatos, mane ad unciam unam vel duas sumpta, juvasse visæ est. Alia Aqua asthmatica Rabi extat in THONERI Observat. med. Append. pag. 367. & alia in Append. Med. BIERLINGII, pag. 27.

Aqua Balsamica.

- Pharmac. Extemp. FULLERI, pag. 1.
 R_x. Herb. Hederae Terrestr.
 Marrub. alb.
 Hyssopi,
 Puleg. ana Manipulos tres.
 Radic. Enulæ,
 Irid. Florent. ana uncias duas.
 Terebinth. Venet. cum Ol. Tart. fol.
 unc. quatuor.
 Lactis rec. Libras sex.
 Spiritus Vini Libram semis.
 Destillantur Balneo Arenæ: Li-
 quor totus misceatur, oleo separatur.

Si Terebinthina, inquit ETTMÜLLERUS, cum Ol. Tart. per deliq. trititando probe misceatur, in lacteum liquorem facessit.

Hæc Aqua apte præscribitur in Tussi pulmonali, & phthisi incipienti: siquidem putredini resistit, mundificat, consolidat, exsiccat & roborat. Sed sat.

Aqua Balsamica

ad Gonorrhæam

R I V E R I I.

Obs. 30. Cent. III. p. 594. Obs. 74. p. 602.
 Obs. 25. Cent. I. p. 560.

Dispens. Wirt. Hamb. in reliquis deest.

- R_x. Radicis Iridis Florentinæ uncias tres.
 Foliorum Dictamni Cretici,
 Menthæ siccæ ana unciam unam
 semis.
 Seminis Foeniculi uncias duas.
 Rutæ unciam unam.
 Terebinthinae claræ Venetæ libram
 semis.
 Vini albi libras decem.

Post infusionem per triduum destillantur ad dimidium ex vesica.

Ad Gonorrhæam virulentam, tam inveteratam, quam recentem, laudatur, partes enim exulceratas detergit, & materiam corrosivam educit. Dosis a drachmis quatuor ad unciam unam. Ceterum non multum abit ab Aqua ad Gonorrhæam QUERCETANI, cujus descriptio in Disp. Argent. Vienn. & passim alibi, habetur.

Aqua Bardanæ Composita.

- R_x. Radic. Bardanæ,
 Caryophyllat.
 Tormentill.

Cynogloss. recent. ana unc. quatuor.
 Herb. Jacobææ,
 Geran. Robert.
 Plantag.
 Chelidon. majoris,
 Agrimon.
 Veronic.
 Heder. Terrestr.
 Sedi major. ana Manipul. duos.
 Semin. Fœniculi dulc.
 Coriandri, ana uncias duas.
 Seri Lactis Congios duos.
 Destill. ut Artis est.

Serum magis aptum videtur destillationi, quatenus demta parte caseosa inutili, minus Empyrevmati obnoxium.

Utilis est hæc Aqua in Cancro, Scrophulis, Morbis interioris recessus, & obstinatis. Ingreditur bene Julapia appropriata. In hujus unciis tribus, exprimantur Mille ped. Contus. No. 40 vel 50. pro dosi matutina, per Mensem integrum. Ceterum alia minusque operosa Aquæ Bardanæ compos. descriptio habetur in Dispens. Vienn.

Aqua Benedicta Rulandi.

SCHROED. Pharm. Med. Chym. p. 444.
 Disp. Hamb. Lugd.

R. Croci Metallorum, Drachmas sex,
 Vini Malvat. seu Hispan. Libr. duas.
 Macerentur, & necessitate urgente, ebulliant, colenturque per chartam.

Notissima hæc Aqua Benedicta utramque fere paginam facit in Scriptis Mart. RULANDI, & parum abest, quin ipse eam pro Remedio pæne divino, polychresto, immo panchresto habeat: in omnibus enim propemodum Morbis eam præscribit, etiam in ipsa acuta pleuritide; in qua tamen Aqua potius est maledicta, quam benedicta, ut dudum monuimus in Libel-

lo nostro, pag. 46. Interea tamen haud plane negamus, usum illius Aquæ esse interdum posse in primis Viis expurgandis, & ipso Ventriculo nociva saburra onusto, commode exonerando. Sed tum quoque Medici exercitati prudentia vel maxime opus est, in dosi ipsius moderanda. Vid. SCHULZII prælect. ad Dispens. Brand pag. 22. sqq. add. Diss. nostr. de Cort. peruviani usu salutari, pag. 11. ceterum Vid. inf. Sapa Vomitoria SYLVII.

Aqua Benedicta Serpilli.

Dispens. Prag. Wirt. Hamb. Vienn. sed infra suo loco, dabimus pleniorē & efficaciorē hujus Aqua Serpilli composita, ex MYNSICHTO, Compositionem ac descriptionem.

R. Herbæ Serpilli in umbra siccatae libras duas,
 Saturejæ florecentis,
 Thymi florecentis,
 Florum Chamomillæ Romanæ ana uncias duas,
 Cinnamomi uncias tres,
 Macis unciam semis.

Incisa & contusa misce, atque, per biduum Vini albi generosi libris octodecim infusa, lento igne libræ octo eliciantur.

Prodest illis, qui Catarrhis & defluxionibus vexati sunt, nervos & Ventriculum, cum reliquis visceribus, corroborat, asthmaticis subvenit, urinam, calculum & menses movet, omnibusque aquis, quas vocant apoplecticas, fortasse præferenda est. Dosis ab uncia semis, ad integram.

Aqua Bryoniæ Composita.

Dispens. Vienn. Lond.

R. Succ Rad. Bryoniæ, Libras quat.

AQUA CALC.

Foliorum Rutæ,

Artemisiæ ana Libras duas,

Flavedinis Cort. Aurant. recent. un-
cias tres,

Myrrhæ rubræ

Herbæ Sabinæ, ana uncias duas,

Matricariæ,

Nepetæ,

Pulegii, ana unciam unam,

Basiliconis,

Dictamni Cretici, ana drachm. sex,

Castorei, unciam unam,

Vini generosi Libras duodecim.

Ex Concisis & Contusis, Fiat per
dies quatuor, Infusio, in Vase bene
clauso: deinde Destillatio in Balneo
Mariæ.

In Affectibus hysteriis Fœminæ ex
hac Aqua sumta, præsentaneam Opem
sæpe experiuntur. Prodest præterea, seu
egregium Emmenagogum, ad suppres-
sos diu menses, commode reducendos,
item ad fœdam Chlorosin venustis Vir-
ginum formis feliciter extergendam,
amissumque floridum genarum colorem de-
nuo reddendum. Gravidis tamen aut
nunquam, aut certe raro, & magna cum
circumspectione, propinanda est hæc Aqua,
ob justum abortus excitandi metum. Conf.
infra Extractum Bryoniæ.

Aqua Calcis vivæ.

Disp. Ratisbon. Wirt. & rel vid. Chirurg.
R. Calcis vivæ libram dimidiam.

Superfundantur Aquæ foliorum
Quercuum, vel fontanæ libræ quinque;
post ebullitionem decantetur aqua su-
pernatans, atque servetur.

Usus plerumque externus est ad in-
flammationes, ambusta, ulcera, & id ge-
nus affectiones. Interne in frigidis mor-
bis, chronicis imprimis, uncia duæ, bis
de die propinantur, scopo siccandi & de-

AQUA CONT. CALC. 31

tergendi. Sed & egregias Virtutes diu-
reticas, nephriticas, anthelminticas, &
potissimum lithontrypicas ipsi tribuit
ALSTON, mox laudandus, & antea
BURLETUS. Vid. Jo. Jac. FICKII
Diff. de Calce viva, ubi plura, ut &
JUNCKERI Diff. de eodem argumento.
præsertim Cl. CARTHEUSERI pharma-
colog. p. 295. sqq. ubi plura de usu Aquæ
Calcis vivæ interno, lectu digna Conf.
Thom. BARTHOLINI Epist. Med. 76.
Cent. IV. pag. 481. & BOERHAAVE,
Consult. Med. p. 351. ut & Elem. Chem.
Tom. II. part. II. proc. 97. p. 275. item
BENET. Theat. Tabid. p. 140. de quo ar-
gumento novissime docte & copiose, egit
singulari dissertatione, Carolus ALSTON
modo allegatus, ubi multas mirasque
Aquæ Calcis vivæ in variis Morbis, vir-
tutes effuse prædicat: quem & strenue se-
quitur ROBERTUS WHYTT, singu-
lari Diff. de mira Aquæ calcis vivæ Vir-
tute, &c. Edinb. 1755. & ex Nostratibus,
idem quoque egregie præstitit supra lauda-
tus Cartheuserus, in Fundament. Mat.
Med. Part. I. Sect. II. Cap. 9. pag. 168.
sqq. imprimis p. 173. sqq. add. LOESE-
KE Mat. Med. pag. 481. sqq. & antea
GEOFFROY Mat. Med. T. I. pag. 78.

Aqua Contra Calculum

Marchionis.

Dispensat. Brand.

R. Radicum quinque aperientium,

Acori veri,

Enulæ,

Eryngii,

Liquiritiæ,

Ononidis,

Peucedani,

Valerianæ, ana uncias duas,

Galangæ minoris, unciam unam,

Sanguinis Cervi,
 Hirsi, *ana Drachmas sex,*
 Cinnamomi acuti,
 Corticum Aurantiorum,
 Fraxini, *ana unciam unam,*
 Baccarum Juniperi,
 Lauri,
 Seminis Cicerum rubr. *ana unc. sem.*
 Fructuum Alkekengi, *unc. unam,*
 Dauci nostratis, *uncias duas,*
 Anisi,
 Malvæ,
 Bismalvæ,
 Citri
 Fœniculi,
 Hyoscyami,
 Milii Solis,
 Nasturtii, *ana Drachm. septem,*
 Nucleorum Cerasorum,
 Persicorum, *ana unciam unam,*
 Florum Betonicæ,
 Bismalvæ,
 Cardui stellati,
 Genistæ,
 Ononidis,
 Foliosum Asari,
 Ononidis,
 Parietariæ,
 Raphani,
 Saxifragiæ,
 Herbæ Adianti,
 Capillorum Veneris,
 Polytrichi aurei,
 Pulegii,
 Virgæ aureæ, *ana Manip. unum.*
 Grossè incis. & Contus. affund.
 Suff. Quant. Vini Rhen. opt. stent per
 dies 14. in digest. tum destill. addendo
 & miscendo Succu Limonum recentis
uncias sex.

*Species, inquit SCHULZ. Præl.
 pag. 28. omnes bonæ sunt; sed menstruo,
 ad extrahendum, præscripto, non æque*

*parent, ut promissas Vires per Alembi-
 cum, possit transvehere. Interim tamen
 usum diureticum ac lithonhrypticum ha-
 bebant hæc operosa Aqua, etiamsi sordidus
 illi Hirsi Cervique sanguis omittatur.
 Vid. Disp. Brand. Ceterum Aquam con-
 tra Calculum aliam a FUCHSIO olim de-
 scriptam vid. in Append. Observat. THO-
 NERI, pag. 368. Conf. infra Extractum
 contra Calculum,*

Aqua Caponis.

Dispens. Brand. Wirt. Prag. Vienn.

*Rx. Caponem evisceratum atque in fru-
 stra incisum, deposita pinguedine,
 decoque in sufficiente quantitate
 aquæ, donec carnes ab ossibus se-
 parentur: contundatur ad pultis
 formam, adde
 Aquæ Borraginis
 Buglossi ana libram unam semis.
 Brodii sive decocti caponis libr. duas
 semis.*

*Florum quatuor cordialium ana drach-
 mas duas.*

Cinnamomi electi unciam.

Destillantur ex M. B.

*Vires habentur analeptice atque
 tabidis & a morbo longo extenuatis com-
 mendatur. Dosis uncia una ad duas us-
 que. Vid. MYNSICHT. pag. 303. ubi
 longior Compositio & laudatio quoque.
 Sed plures descriptiones Aquæ Caponis,
 & quidem operosissimas legat, qui volet,
 in dispensat. Meßanensi, pag. 76. sqq.
 Malim tamen mihi unum pinguem Capo-
 nem probe assaturum; quam omnes illas Ca-
 ponis aquas.*

*Quamquam eandem cum ZWELF-
 FERÖ Animadvers. in Pharm. August.
 pag. 289. sententiam tenemus aquis ex
 animalium partibus, destillatis, iuscula
 vel decocta eorum longe præferenda:
 tamen*

AQUA CARB.

tamen ut mulierculis, aquam hanc sum-
mopere laudantibus & nonnunquam
expetentibus, satisfaciamus, descriptio-
nem dare volumus. Ita Wirt. & Brand.
& Prag. recte vid. SCHULZ. pag. 24.

Aqua Carbunculi.

Disp. Vienn. Wirt. Hamb. Brand.

℞. Herbae Majoranae,
Salviae ana unciam unam semis,
Florum Lavendulae uncias quat.
Liliorum convallium,
Rorismarini,
Rosarum,
Cinnamomi,
Cardamomi minoris ana unciam
unam,
Nucis Moschatae,
Macis,
Caryophyllorum ana unciam semis,
Zinziberis,
Galangae,
Baccarum Juniperi ana drachmas
tres.
Spiritus Vini rectificati libr. unam,
Aqua rubi idaei,
Lavendulae ana libras tres.

Fiat infusio per octiduum, in lo-
co tepido, postea destillatio ad dimi-
dias. Liquori destillato, splendoris
vulgo expetiti causa, folia Auri immer-
gi solent.

Usus frequens est externus ad epi-
themata cordis & pulsum; ad fetum ro-
borandum gravidarum abdomini, cum
aqua embryonum imponitur. Internus
usus rarior est. Nomen inde habere ajunt,
quod carbunculos & bubones pestilentia-
les expellat, & retrocessionem eorum pro-
hibeat. Vid. SCHULZ. p. 24. & CAR-
THEUSER. Pharmacol. pag. 270.

AQUA CARD.

33

Aqua Cardiaca,

contra venena.

Petri POTERII pharmac. spagy. p. 306.

℞. Rad. Vincetoxici,
Valerianae,
Gentiana,
Scorzonerae,
Anthora, ana Libr. unam semis.
Fol. Galegae,
Scabiosae,
Succisae,
Carduibenedicti,
Ulmariae,
Cicerbitae,
Pimpinellae,
Borraginis, ana Manip. tres.
Macerentur triduo, in Libris Trib.
Aqua Scorzonerae,
Veronicae,
Vini albi, Libra una.

Destillantur in Balneo Mar. &
Fiat lege Artis, Aqua.

Cujus praecipuus usus est in Mor-
bis putridis, Malignis ac Contagiosis, im-
mo & in dira pestilentia ipsa: item in di-
versi generis Venenis, & Morfibus Vene-
natarum bestiarum, praecipue vero, canum
rabidorum, si nempe mox ab initio, oppor-
tune adhibeatur, priusquam tristissimus
ille & immedicabilis prorsus Aqua metus
ingruat, ipsaque illa horrenda Hydro-
phobia succedat: Tum enim omnia Reme-
dia, quantumvis potentissima, hucusque
quidem nota, vana sunt & salutare effe-
ctu ac successu caritura. Dosis autem hu-
jus aquae Cardiacae est ab uncias duabus,
usque ad tres, & quatuor.

Aqua Cardiaca alia.

ibidem apud Poter.

℞. Radic. Angelicae, uncias tres.
Scorzonerae,

Valerianæ,
Imperatoria, ana uncias duas.
Fol. Scordii,
Veronica Maris,
Ulmariæ,
Agripalmæ,
Melissæ,
Borrag. ana Manipulos tres.

Infunde per quatuor dies, in sufficienti Quantitate Vini albi: deinde destillentur in Balneo Mariæ.

In destillata Aqua iterum infund.

Confect. Hyacinth.

Alkermes,

Diamargarit. frigid. ana unc. tres.

Theriace antiquæ Lib. semis.

Destillentur rursus, & Fiat lege

Artis, Aqua, cujus dosis unc. tres, ante Bubonum eruptionem.

Ejusdem, immo & aliquanto majoris efficaciam, in commemoratis mododurisque Morbis ac symptomatibus, hæc altera poterit Aqua Cardiaca est, ac prior ejusdem fuit, in præcedentibus, superius descripta. Quare non solum ad vires languidas resciciendas, Corque ipsum a Venenis custodiendum ac defendendum, egregie conducit: sed & ipsa miasmata contagiosa, corpore jamjam suscepta & intus conclusa, fortiter & salutariter ex imis sedibus exterminare valet: sed venienti morbo & hic inprimis occurrendum, priusquam vires adquirat eundo.

Aqua Carminativa.

Dispens. Vienn. Wirt. & rel.

R. Herba Absinthii pontici unc. semis,
Centaurii minoris,
Pulegii,
Origani ana drachmas duas.
Florum Chamomillæ Romanæ,
Chamomillæ vulgaris ana libram
unam semis.

Seminis Anethi uncias duas.

Anisi,

Foeniculi ana unciam unam.

Carvi unciam semis.

Corticum aurantium exteriorum uncias duas.

Incisa & contusa infundantur per quadriduum in aquæ fontanæ libris duodecim, postea ad residuum unius tertie destillentur.

Experti usus est in affectibus colicis, hystericis, doloribus post partum, & in mensibus dolorificis; cum non adeo calida sit, ubique tutius adhibetur. Dosis ab uncia dimidia ad integram & ultra.

Aqua Carminativa Spirituosa.

Disp. Vienn. Wirt. in reliquis vix occurrit.

R. Calami aromatici,

Herba Menthae crispæ,

Serpilli florecentis ana unc. duas.

Florum Chamomillæ romanæ libr. sem.

Seminis Anisi,

Foeniculi ana uncias duas semis.

Cinnamomi acuti uncias tres.

Nucum Moschatarum,

Baccarum Lauri,

Juniperi ana unciam semis.

Corticum Aurantium recentium
uncias duas.

Incisa infundantur spiritus vini rectificati libris novem, aquæ fontanæ libris quinque, digerantur per triduum, postea destillentur ex vesica libræ decem.

Prodest contra flatum, & loco alterius spiritus, post pastum, ad unciam unam dari potest.

Aqua Carminativa Angeli

Salæ.

Dispensat. Hamb.

R. Flor. Chamomill. Roman. uncias sex.

Baccarum Lauri,
Seminum Anisi,
Carvi,
Dauci,
Foeniculi,
Sileris montan.
Ligni Sassafras,
Galangæ minoris, *ana unc. unam.*

Macerentur & destill. in Spiritus
Vini Gall. Libris Sedecim, indantur
Rostro Alembici, Moschi grana sex in
Nodulo ligata; si quis nempe suaves ac
dulces ejusmodi odores amet; aliàs
enim Commode Moschus omitti pot-
est; propter foeminas.

Aqua Carminativa

D O R N K R E I L I I.

Disp. Hamb. Prag. Brand.

Rx. Florum Chamomillæ Rom. Manip
triginta sex.

Infund. in Aquæ Chamomillæ Libr.
duodecim. Stent in Infusione, per
octiduum, exprimantur species in-
fusa prelo fortiter: Huic Liquo-
ri colato postea adde:

Corticum Aurantiorum, *drachm. sex.*
Herb. Absinthii pont. *Manipul. sem.*

Centaur. minoris,

Pulegii,

Origan, *ana Pugillos duos.*

Semin. Anethi *uncias duas.*

Anisi,

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Carvi, *unciam semis.*

Cardui Bened *drachmas duas.*

Mariæ *drachmas sex.*

Baccarum Juniperi,

Lauri,

Radic. Calami Aromatici,

Zedoariæ, *ana drachmas duas.*

Cinnamomi, *unciam semis.*

Incis. & Contus. infund. in Spir.
Vini Gall. Libris sedecim, & Leg. Artis,
destilla.

*Vires utriusque hujus Aquæ sunt
eædem, quales in binis præcedentibus si-
milium Aquarum descriptionibus, lauda-
tæ fuerunt. Vid. SCHULZ. pag. 24.*

Aqua Carminativa

ETTMÜLLERI.

Rx. Florum Chamomillæ Romanæ,

Sambuci,

Herbæ Menthæ,

Rutæ, *ana Manipul. tres.*

Baccar. Juniperi, *uncias duas semis.*

Lauri, *drachmas sex.*

Semin. Cumini, *unciam unam.*

Anisi,

Foeniculi, *ana unciam semis.*

Calami aromatici *unciam unam semis.*

Cortic. Aurant. *uncias tres.*

Cinnamomi, *Drachmas sex.*

Zedoariæ, *Drachmas tres.*

Asperg. Spiritus Nitri rectific.
Drachm. sex. Infund. in Spiritu Vini,
stent per quatuordecim Horas, in Bal-
neo Mar. digere lento igne, tandem de-
stillare per Alembicum.

*In omnibus doloribus Colicis, a
caussa quidem frigida, aut flatibus; ortis,
item in passionibus hysteris, stranguria,
nec non in ipso diro hydropo, hæ quidem
Aquæ Carminativæ, tam Ettmülleriana,
quam Meibomiana, quæ tamen altera mi-
nus potentior & generosior, magno cum
fructu, & sperato successu, adhiberi possunt.*

Aqua Carminativa

MEIBOMII.

Rx. Herbæ Menthæ crispæ Manip. tres

Florum Chamomillæ Romanæ,

Sambuci, *ana uncias tres.*

Dauci, *unciam semis.*
Baccarum Lauri,

Juniperi, *ana uncias quatuor.*

Cinnamomi optimi *unciam unam.*

Incis. & Contus. affund. Spir.
Frum. Mens. duodecim, stent in Infu-
sione per noctem; deinde destilla per
vesicam, serva ad usum, qui per se patet.

Aqua Carminativa per infusionem.

Dispens. Paris. Wirt.

R. Seminum Coriandri,

Fœniculi,

Dauci,

Anisi,

Carvi,

Anethi, *ana unciam semis.*

Parum contusis affunde

Spiritus Vini optimi, *libras quatuor.*

Stent per aliquot dies in digestio-
ne; postea addantur

Sacchari clarificati, *uncia duode-
cim* & liquor per chartam emporeticam
filtratus usui servetur.

*Flatus discutit & pellit; dosis un-
cia dimidia ad unam usque. In codice
medicamentario Parisiensi pag. 193. sub
nomine Claretum e sex seminibus venit;
aliis ob eximias virtutes, Aqua immor-
talis & Rossolis des six graines vocatur.*

Aqua Caryophyllorum Aromaticorum.

Disp. VVirt. in reliquis plerumque deest.

R. Caryophyllorum aromaticorum *un-
cias tres*, in pulverem tritis adde

Aquæ fontanæ *libras quatuor.*

Macerentur per triduum, postea
destillantur leni igne, & aquæ oleosæ
lacteæ libræ tres eliciantur.

Inter aquas cordiales & stomachi-

*cas referri meretur, & ob gratum sapo-
rem, mixturis cordialibus addi potest.
Ceterum aliam Aquam Caryophyllorum
vid. in Pharmacop. BATEAN. pag. 6.*

Aqua Catarrhalis,

D. Casp. KEGLERI.

R. Herbæ Veronicæ,

Scabiosæ, *ana Manip. unum.*

Capilli Vener.

Hyssopi,

Adiant. nigr.

Fragorum,

Melissæ,

Marrubii, *ana Manipulos tres.*

Radic. Ireos Fl.

Angelicæ,

Eryngii,

Glycyrrhizæ, *ana unciam unam.*

Myrrhæ electæ, *Drachmas duas.*

Croci integr. *Scrupulos duos.*

Piperis albi, *drachmam unam.*

Caricarum, *No. octo.*

Scillæ præparat. *drachmas duas.*

Passularum minor. *uncias quatuor.*

Seminis Lini.

Fœnu græc. *ana drachm. tres.*

Infunde cum Spiritus Vini puris-
simi Libris Septem, quibus adde:

Aquæ Fragorum,

Scabiosæ, *ana Libr. unam.*

Aceti Vini, *Libram unam.*

Destillantur per Balneum Mar.
& servantur, Dos. a drachmis duabus,
ad unciam semis, vel & unciam unam.

*In Catarrhis pituitosis potissimum
atque serosis plurimum utique proderit
hæc ipsa Aqua Catarrhalis; valet enim
admodum ad viscidos lentosque nimium hu-
mores incidendos & resolvendos; atque ad
ipsam Expectorationem facilius juvandam
& citius promovendam: Ceterum aliam*

simpliciore Aquæ Catarrhalis Compositionem, vid. apud JÜNCKEN. Chym. Exper. cap. 7. pag. 488.

Aqua Catarrhalis alia.

Dispens. Leodiens.

Rx. Foliorum Salviæ,
Rorismarini,
Lavendulæ,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ,
Cinnamomi, *ana uncias duas*
Granorum Paradisi,
Macis,
Radic. Zedoariæ,
Semin. Coriandri,
Piperis longi,
nigri, *ana unciam unam.*
Foliorum Rutæ,
Summitat. Absinth. *ana drachm. duas.*
Pomum Aurantium incisum, *No. un.*

Omnia grosso modo incisa & contusa, macerentur in Vini Cretici, vel Hispanici Libris quatuor, Vini Rhenani optimi Libris sex. Deinde destillantur secundum Artem, ex Arena, & usui servantur.

- In modo commemoratis morbis pectoris Catarrhalibus, & hæc ipsa Aqua, non sine fructu ac successu, adhiberi poterit; præsertim, si lenti viscidique humores pulmones nimium oppleverint, adeo, ut frustra irritata & stimolata tussi, nihil cocti sputi, aut maturæ pituitæ, egeratur: quod effectus præcipue frigidisque senibus perquam familiare: qui proinde ejusmodi stimulo quasi aromatico calidæque vel maxime indigent. Interea tamen diffiteri non possum, mihi quidem Compositionem Keglerianam superius positam, multis de causis, magis placere, quam hancce, e Dispensatorio Leodiensi peti-

tam; licet nec eam sua merita laude defraudare velim, aut debeam. Quin potius hæc omnia prudentis Medici arbitrio, relinquuntur.

Aqua Cephalica Bœcleri.

Dispensat. Argent.

Rx. Foliorum Rorismarini cum Floribus,
libram unam semis, ponder. civ.
Florum Liliorum convall. *Manip. quatuor.*

Macis,
Nucis Moschatæ,
Caryophyllorum, *ana unciam unam.*
Vini optimi *Mensuras sex,*
Spiritus Vini *Mensuram semis.*

Facta digestionem, destillationem proliciatur Aqua. *Ad Libram hujus Aquæ, addatur Sacchari, pro Edulcoratione, uncia una semis.*

Paucis quidem ex Ingredientibus constat; nihilominus sale Volatili oleoso, sexui quoque sequiori non adverso, turgēt: Convenit in affectibus Capitis, Cephalalgia, Clavo, affectibus soporosis &c. nec in passionibus hysterice ultimum occupat locum Cochleatim, ab uno, ad duo exhibetur Cochlearia.

Aqua Cephalica Caroli

Quinti.

Disp. Ratisbon. Brand. Wirt. Hamb. Prag. Viennens.

Rx. Summitatum Majoranæ,
Melissæ,
Origani,
Florum Anthos,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Rosarum rubrarum,
Salviæ *ana uncias duas.*
Caryophyllorum,

Nucum Moschatarum *ana unc. duas.*
 Cardamomi minoris,
 Cinnamomi,
 Cubebærum,
 Granorum Paradisi,
 Macis *ana unciam semis.*

Incisa & contusa grossô modo infunde in spiritus vini optimi libris octo, stent per dies sex in loco calido, & postea, addita aquæ fontanæ libra una semis, destillentur.

Si libuerit,

Ambra griseæ &
 Moschi grana aliquot
 aliquotæ illius destillatæ parti, aut rostro etiam alembici imponi poterunt, pro iis, qui odorem ferre possunt, & tunc completa vocari.

Quæ de Aqua apoplectica diximus, etiam hic repetenda esse censemus: hanc nempe pariter in affectibus, a causa frigida ortis, feliciter adhiberi; si vero in morbis sanguineis in usum vocetur, majus damnum ab usu interno expectandum esse. Hæc sapienter Dni Wirtenberg. add. SCHULZ. prælect. pag. 25.

Aqua Cephalica Timaei

A GULDENKLEE,

Descript. Medicament. pag. 894.

Rx. Foliorum recentium Lactucæ,

Plantaginis,

Portulacæ,

Acetosæ,

Endiviæ,

Nymph. *ana Manip. Sex.*

Exprimatur Succus, & secundum Artem destilletur.

In atroci Capitis dolore, ab intenso æstu, & siccitate nimia præsertim orto, hæc Aqua Cephalica blande refrigerans, optimo cum successu, adhiberi po-

test, non solum interne; sed etiam externe: ubi tamen, si nempe sub frontalis Epithematis forma, externe applicetur, certius citiusque dolorum levamen ab ipsa sperandum fuerit, si modica quidem, sufficiens tamen quantitas Aceti rosacei, vel rutacei, vel denique florum Sambuc. aut Lilior, convall. sit affusa.

Aqua Cephalica.

JÜNCKEN, Chym. Experiment. Cap. 7.

pag. 485.

Rx. Radicis Angelicæ,

Cyper. rotund.

Jreos Flor.

Caryophyll. *ana drachm. duas.*

Herb. & Summitat. Salviæ acuti fol.

Majoranæ,

Anthos,

Melissæ,

Lavendulæ,

Thymi, *ana Manip. unum.*

Florum Rosarum rubrarum,

Liliorum Convall.

Primular. Veris, *ana Manip. sem.*

Corticum Citri extim.

Aurantior. sicc. *ana drachm. duas.*

Ligni Santali albi,

Piperis longi albi,

Baccarum Lauri,

Cardamomi,

Cubebærum,

Sem Erucae,

Calami aromat. *ana Drachm. unam.*

Zingiberis,

Zedoariæ,

Nucis Moschat.

Maceris,

Caryophyllor. *ana unciam semis.*

Cinnamomi electi, *unciam unam.*

Incisa & conquassata infunde in Vini albi Veteris generosi Libris Octo,

destilla per Vesicam. Ex remanentia
Fiat Extractum & sal, quod circuletur
cum Aqua prolecta.

*Insignibus plane medendi Viribus
hanc ipsam Aquam Cephalicam pollere,
vel ex ipsa operosa non minus, quam con-
cinna ejusdem Compositione, uberius pa-
tet. Nullum igitur est dubium, quin in
variis affectibus & doloribus capitis, a
caussa præsertim frigida, aut humoribus
lentis ac viscidis, ortis, plurimum l va-
menti allatura sit, præcipue ubi justo &
opportuno tempore fuerit adhibita. Ce-
terum similis fere Aqua Cephalica pro-
stat in Pharmac. BATEAN. pag. 6. &
alia, in BIERLINGII Append. Medi-
cam. pag. 19. sqq. item pag. 26. sqq. Conf.
infra Essentias Cephalicas.*

Aqua Ceraforum Nigrorum Composita.

Dispensat. Amstel.

Rx. Herb. Rorismarini Manip. duos.

Salvia,

Thymi, ana Manip. unam.

Flaved. Cort. Aurant. unciam unam.

Flor. Tiliæ,

Veronicæ rubræ, ana unciam unam
semis.

Lil. convall. drach. sex.

Lavend. drach. tres.

Incisis deinde adde:

Ceraforum nigrorum, una cum
offibus & nucleis contusor. Libras octo.

Vini albi opt. Libr. quatuor.

Digerantur per octiduum, & de-
stillando, abstrahantur Libræ duæ.

*Est egregium analepticum, cepha-
licum & nervinum.*

Aqua Cinnamomi Buglossata.

Disp. Vienn. Wirt. & passim in reliq.

Rx. Cinnamomi acuti contusi uncias sex.

Aquæ Buglossi libras novem.

Macerentur per biduum, postea
destillentur lento igne, & aquæ libræ
sex eliciantur.

*Aliam hujus Aquæ compositionem
diffusivorem, vid. apud M YNSICHT.
pag. 303.*

Aqua Cinnamomi Clareta.

Dispens. Lond. Hamb. Lugd.

Rx. Spiritus Vini optimi, Libram unam.
Aquæ Melissæ, aut Rosar. unc. octo.
Sacchari albi, Libram semis.

Cinnamomi interioris, uncias duas.

Infundantur simul in Vase vi-
treo, stricti orificii, probe clauso, per
Horas Viginti quatuor. Postea colen-
tur bis, aut ter, per Manicam Hippo-
cratis.

*Eisdem habet Virtutes, ac sequens
Compositio, hincque in iisdem affecti-
bus, eximium usum præstare potest. Id
tamen monendum videtur hic necessario,
quod si pro fæminis hystericis paranda fue-
rit hæc Aqua; tum amittendum esse ex
compositione, Saccharum, nec Rosas esse
adjiçendas, sed solam servandam Melif-
sam, dictis jam ex causis, omnibus notis
ceterum conf. infra, Essentia Clareti.*

Aqua Cinnamomi Collegii

Lugdun.

Dispensat. Lugd.

Rx. Cinnamomi opt. crassiuscule triti
Lib. semis.

Aquæ Melissæ, (pro fœminis,)

Rosarum, (pro Maribus,)

Vini generosi, ana Libr. unam semis.

Infundantur simul per Horas 24.
postmodum Alembico Vitreo excepta,
destillentur, ex igne cinerum, gradi-
bus Caloris sensim adauctis, primam

40 AQUA CINN. CORD.

Aquam, ut pote efficaciorē, a posterius manante, seorsim excipiēdo.

Aqua hæc vel sua simplicitate naturali commendabilis, egregium præstat Remedium analepticum, carminativum, stomachicum & hystericum; si nempe cum Melissa fuerit destillata, quoniam suavem nimis Rosarum odorem impune ferre haud possunt omnes feminae, ceu ex multis exemplis patet, collectis a Jul. Cæs. Scaligero, Marcell. Donato, Camerario & aliis, præcipue autem a Rosenbergio, in Rhodologia: quibus & nos recentiora quædam possemus adjungere, a nobismet ipsis visa, si locus quidem hic commode pateretur.

Aqua Cinnamomi Cordialis.

Dispens. Ratisbon. Wirt. Hamb. Brand.

*R. Aquæ Borriginis,
Buglossæ,
Rosarum,
Violarum ana libram unam & sem.
Cinnamomi electi uncias quatuor.*

*Post triduanam infusionem fiat destillatio, ita, ut tertia pars sit residua.
Aliam Aquam Cinnamomi Cardiacam vid. in Pharmac. Batean. pag. 7.*

Aqua Cinnamomi Cydoniata.

*Dispens. Prag. Wirt. Ratisbon. Argent.
Hamb. Vienn. Brand.*

R. Succu Cydoniorum recenter expressi, libras f. x.

Cinnamomi electi uncias quatuor.

Fiat infusio per triduum, postea destillantur, ut residuum tertiam partem æquet.

Usum eximie laudat SCHULZ. in Prælect. pag. 26.

AQUA CINN. CONT. PES.

Aqua Cinnamomi Hordeata.

*Dispens. Paris. Amstel. Leod. Pharmac.
Batean.*

R. Cinnamomi acuti frustulatim effrati, Libram semis.

Decocti Hordei calentis, Libr. quat.

Fiat Maceratio per Biduum, in loco calido. Destilla ex Arena, secundum Artem, in Cucurbita Vitrea. Libras duas Aquæ elicit.

Aqua hæc propter gratum præsertim saporē, commendabilis, est analeptica, stomachica & diuretica, nec non diaphoretica: ideo in febribus intermittētib, paroxysmo jam finito, & corpore leni sudore madente, item in aliis morbis, a causa inprimis frigida ortis, & debilitatem corpori inducentibus, ad fractas nimium vires erigendas, commode exhiberi potest.

Aqua Cinnamomi contra Pestem.

Dispens. Brand.

R. Cinnamomi optimi Libram unam.

*Radicum Diptamni albi,
Angelicæ, ana Libram semis.*

Vincetoxici,

Contrayervæ, ana unciam semis.

Vini generosi & odori,

Aquæ Rosarum, ana Libras tres, cum semisse.

Incisa & infusa, macerentur in obturato optime Vase, octiduum; tum e Maris Balneo, Vitreis organis, destillantur.

Quid expectandum sit de hujus quidem Aquæ aromaticæ virtutibus, ipse splendidus Titulus inscriptus per se satis indicat. Utinam vero ipse effectus semper, aut certe sæpius, responderet magnæ illi expectationi! Interim tamen, quum adjectæ

AQUA CINN. SINE VINO

adjectæ istæ Compositioni huic Radices insignem virtutem alexipharmacam & diaphoreticam possideant, uti quidem notum: ideo vix est dubium, quin istarum respectu, hæc Aqua multum valeat, in expellendo Veneno contagioso intus suscepto; etiamsi ipsum additum Cinnamomum nihil forte præstet aliud, quam gratum saporem, aut supini stomachi fulturam.

Aqua Cinnamomi sine vino.

Disp. Leid. Edimb. Wirt. & reliq.

R. Cinnamomi acuti libram unam.

Aquæ Ceraforum nigrorum libras duodecim.

Misceantur, digerantur per triiduum, destillentur ex vesica, donec tertia pars solum restet.

Aqua Cinnamomi Spirituosa.

Dispens. Leod. Wirt. & passim rel.

R. Cinnamomi acuti uncias sedecim.

Vini albi spirituosi libras duodecim.

Spiritus vini rectificati libras duas & semis.

Infusa per biduum destillentur per vesicam, lentissimo igne, & liquoris spirituosus lactescentis libræ octo prolificiantur.

Aqua Cinnamomi Vinosa.

Disp. Wirt. Vienn. Græning. Edimb. & rel.

R. Cinnamomi electi uncias novem.

Minutim concisis superfundantur Vini albi generosi libræ duodecim, macerentur in vase clauso, postea destillentur ad dimidias.

Cum Cinnamomi virtus analeptica sit & nervina, sapor vero & odor omnibus gratus esse soleat, cunctis aquis cordialibus, analepticis & apoplepticis hæ admiscantur, & certe vix ullum est, in

AQUA CITRI SPIRIT. 41

totius materiæ medicæ farragine, suavius ac efficacius aroma. Hinc in omnibus morbis adhiberi potest, habita ratione, quæ cum liquore aqua fuerit destillata. Phlegmaticis & senibus spirituosæ, aliis sine Vino destillata propinetur. Admischentur vero potionibus analepticis, vel solæ etiam ad cochlearia duo vel tria offerri possunt. Hæc Wirt.

Aqua Citri Composita

ex Succis.

Dispensar. Brand.

R. Pomorum Citri cum pulpa & seminibus in frusta dissector. No. sex.

Succi Rosarum rubrarum,

Acetosæ,

Borraginis,

Citri recens expressi,

Endiviæ,

Galegæ, ana Libr. unam semis,

Cardui Bened.

Scordii, ana Libram unam.

Omnia per residentiam, depurata, stent in loco calido, horas viginti quatuor; postea destillentur Maris Balneo.

Parum quidem Virtutis medicæ tribuitur huic Aquæ ibidem, in Dispens. Brand. laudato: interim tamen non nihil valebit ad æstum febrilem temperandum, modicamque diaphoresin atque diuresin blande movendam; adeo, ut, si haud multum juvet; tamen & parum noceat. Conf. SCHULZ. præl. ad Dispens. Brand.

Aqua Citri cum Spiritu Vini.

Ibid.

R. Corticum recentium Citri conficiorum Libram unam.

Infundantur cum Spiritu Vini Libris octo, per biduum: postea e Maris Balneo destillentur; Aquaedulco-

42 AQUA CONFORT. PERL.

retur Saccharo clarificato, quantum f. ad gratiam.

Minime Aqua; sed proprie Spiritus Citri Saccharatus appellari debet. Concinnior esset Formula, si loco Sacchari, Syrupus Acetositis citri edulcoraretur.

Usus ejus est analepticus, nervinus & stomachicus; ideo in nausea, vomitu, anorexia & bradypepsia, similibusque ruentis Ventriculi affectibus & symptomatibus, adhiberi commode poterit hæc ipsa Aqua Citri, seu Corticum Citri. Conf. SCHULZ. prælect. laudat. pag. 27.

Aqua Confortativa sive Perlata.

Dispens. Argent. Vienn. Norimb. Prag.
Hamb. Ratisbon. Wirt. & rel.

R. Aquæ Ceraforum nigrorum libram
unam & semis.

Tiliæ uncias sex,
Cinnamomi vinosæ unc. unam semis.
Margaritarum occidentaliū præparatarum scrupulos duos.
Coraliorum alborum præparatorum drachmam unam.

Cornu Cervi usti præparati scrupulos quatuor.

Julepi rosati uncias tres.

Est Aqua, quam confortativam vocant, ordinaria, & infantibus ac aliis, qui medicamenta reformidant, offerri solet. Dosis est ab uncia dimidia ad integram. vid. SCHULZ. Prælect. ad Disp. Brand. pag. 27. Alia Aqua confortativa elegantis Compositionis, extat in Cist. Med. HAFN. Th. BARTHOL. pag. 361. ubi & pag. 359. Electuarium Confortativum.

Hic autem pharmacopæi monendi sunt, ne nimiam ejus quantitatem Saccha-

AQUA CONTR. COL.

ro temperatam, sed potius, ne acefcat, non saccharatam reponant, & si necesse sit, Julepum Rosarum, ad edulcorandum, addant.

Aqua contra Colicam.

Dispens. Brand.

R. Radicum Angelicæ,
Calami aromatici,
Zedoariæ, ana unciam semis.
Seminis Anisi,
Anethi,
Carvi,
Dauci,
Fœniculi,
Nigellæ,
Sileris montani, ana uncias duas.
Petroselinii Macedon. unciam semis.
Florum Chamomillæ Rom. Manip. duos.

Sambuci,
Foliorum Menthæ,
Melissæ,
Origani,
Pulegii, ana Manipulum unum.
Corticum Aurantiorum,
Citri, ana uncias duas.
Baccarum Juniperi,
Lauri,
Cinnamomi electi, ana unciam unam.
Spiritus Vini optimi, uncias decem.
Stent in digestionem, & postea, ut Artis est, destillentur.

Est Carminativa & diuretica hæc Aqua, inquit SCHULZIUS, in prælect. pag. 28. adeoque in Colica flatulenta, a cruditatibus profecta, conferre potest, ab uncia dimidia, ad integram, adsumta. Ubi vero aliqua causa calida subest, erit ab ea abstinendum. Hæc ille in sola igitur colica, a meris flatibus, cibis frigidis, duris, dyspeptis, item potibus gelidis, sæculentis & spumantibus, aliisque

caussis frigidis, orta; hæc Aqua calidioris aliquando & generosioris indolis, magno cum fructu, in usum erit advocanda: In Colica contra biliosa, sanguinea, aut hæmorrhoidali, cane pejus & Angue, illa vitanda: oleum enim quasi addit Camino, & letalem gangrænam sphacelumque tum facile inducere potest. Igitur summa circumspeditione opus est, cum in doloribus colicis, tum hysteriis: Confert enim etiam hæc aqua feminis ex utero laborantibus, si nempe passionis causa ex flatibus orta fuerit, non vero a nimia sanguinis in vasis uterinis, congestione: tum enim & hæc aqua nocet, ex iisdem rationibus.

Aqua Cordialis Calida.

Timai a GÜLDENUL. l. c. p. 399.

Rx. Herbae Melissæ, Manipulos tres.
 Cardui Bened. Manip. un. semis.
 Flor. Calendulæ,
 Tunicæ,
 Lavendulæ,
 Lychn. Coronar.
 Rorismarin.
 Rosarum rubr. ana Manip. unum.
 Sem. Ocymi Caryophyllat. drachm. sex.
 Citri, drachmas tres.
 Rad. Caryophyllat. Drachmas sex.
 Cinnamom. acutiss. uncias tres.
 Maceris, unciam unam
 Santal. Citrin. Drachmas duas.
 Ligni Aloës, Drachm. unam semis.
 Caryophyllorum, drachmas duas.
 Cardamom Major,
 Minor. ana drachm. unam semis.
 Flavedin. Cort. Citri, unciam unam.
 Croci Oriental. drachm. unam semis.
 Incisis & Conquassatis affundantur:
 Vini Frontignani,

vel

Malvatici, Libræ Novem.
 Macerentur per septem dies,
 Postea addatur,
 Aquæ Melissæ,
 Calendulæ,
 Cortic. Citri, ana Libra una.
 Mixta, lege Artis, destillentur.

Eadem pæne huic Compositioni insunt virtutes, quas laudamus, in sequenti Descriptione: hac saltem differentia, quod hæc quidem Aqua Cordialis Calida magis prodest in Morbis, a causa frigida & lenta viscidaque pituita, productis, quam quidem a causa calida suscitatis, ex rationibus per se manifestis.

Aqua Cordialis Frigida

Tim. a GÜLDENKLEE, descript. Medicament. pag. 398.

Rx. Flor. Rosar. rubrar.
 Violarum,
 Borraginis,
 Bugloss.
 Nymphaeae, ana Drachm. sex.
 Radic. Bugloss. unc. duas.
 Acetosæ,
 Tormentillæ,
 Fragariæ, ana unc. unam.
 Sem. Citri,
 Acetof. ana unciam semis.
 Terræ sigillat. strig. unc. unam.
 Santal. omnium, ana drachm. duas.
 Incisis & Conquassatis adde:
 Conserv. Rosar. provinc. uncias tres.
 Violarum,
 Borraginis,
 Bugloss.
 Acetofell. ana unciam unam.
 Condit Flor. Citri, unc. unam semis.
 Aquæ Rosar. optim. Libras duas.
 Borragin.

Bugloss.

Rubi Idæi,

Fragorum,

Cerasorum nigror.

Acetofell, ana Libram unam.

Aceti de Rubo Idæo, Libr. semis.

Succi Citri acidi, Libram unam.

Mixa destillentur in vasis Vitreis.

Vires operosæ hujus & pretiosæ Compositionis sunt potissimum Analeptica, Cardiacæ, nervinæ & Cephalicæ. Hinc in Morbis, a causa præcipue calida, putrida & maligna ortis, & cum summa Cordis anxietate, Viriumque defectu conjunctis, refocillando, roborando & excitando, eximium præstat usum. Ceterum aliam non minus concinnam Aquæ Cordialis restaurantis Compositionem vid. in Frid. HOFFMANNI SEN. Clave pharmac. SCHROEDER. Lib. II. c. 38. pag. 48.

Aqua Cordialis Frigida alia.

Dispens. Norimb. Wirt. Hamb. & rel.

℞. Cinnamomi acuti uncias duas & sem.
Corticum Citri recentium e pomis
octo.

Sandali citrini unciam unam.

incisa & contusa infundantur in

Aquæ Buglossæ,

Acetofæ ana libra una.

Cerasorum nigrorum,

Rosarum fragrantissimarum,

Rubi idæi ana libra una & semis.

Misceantur, destillentur ad tertiam partis remanentiam e vesica.

In morbis acutis ac malignis Febribus, ubi calida, & nimium aromatica, merito fugiuntur, optimi effectus est, & admiscetur potionibus & mixturis.

Aqua Cordialis ex Succis,

Tim. a GULDENKL. l. c. p. 399.

℞. Succi Cerasorum nigror. Libr. quat.

Rubi Idæi Libras tres.

Rosarum rubr.

Pallidar. ana Libram unam.

Granator. acidorum,

Dulcium, ana libram semis.

Citri, Libras duas.

Borragin.

Bugloss.

Acetofell ana Libram unam.

Ribium, Libram unam semis.

Pyrorum Moschatell. Libras duas.

Mixa destillentur in Vasis Vitreis.

Aqua Cordialis Odorata,

Ejusdem Timai, pag. 399.

℞. Florum Rosar. rubrar.

Pallid. ana Manip. tres.

Violarum,

Tumicarum, ana Manipul. unum.

Jasmini,

Tiliæ,

Calendulæ,

Borragin.

Bugloss. ana Pugill. duos.

Pomorum Citri recent. No. quinque.

Aurantiorum, No. tria.

Styracis Calamit. Drachm. sex.

Cinnamomi acutiss. unciam unam sem.

Caryophyllorum, unciam semis.

Maceris Drachmas tres.

Lignii Rhodii, Drachmas sex.

Santal. Citrin.

Albi, ana drachmas tres.

Rad. Jreos. Florent. drachmas sex.

Incisis & Conquassatis affundantur:

Aquæ Rosar. Fragrantiss. Libr. quat.

Lavendulæ, Libræ tres.

Melissæ, Libræ duæ.

Fragorum.

Rubi Idæi, ana *Libra una.*

Mixta, lege Artis, destillentur.

Idem usus analeptici & cardiaci vel his binis egregiis Aquis Cordialibus merito adscribendi, ut clare patet.

Aqua Cordialis Temperata

August.

Disp. Wirt. Hamb. Argent. Prag. & reliq.

R. Cinnamomi acutissimi, uncias tres, Drachm. duas.

Corticum Citri exteriorum recentium *unciam unam.*

Sandali citrini *unciam semis.*

Galangæ,

Caryophyllorum,

Macis,

Nucum moschatarum *ana drachmam unam semis.*

Cardamomi minoris *drachmas tres.*

Florum Lavendulæ *drachmas sex.*

Borraginis *unciam unam.*

Rosarum *uncias duas semis.*

Incisis & tritis adde

Vini albi generosi,

Succi Pomorum redolentium,

Fructuum Rubi idæi *ana libram unam.*

Aquæ Borraginis,

Buglossi *ana libram unam semis.*

Rosarum *libras duas semis.*

Rubi idæi,

Ceraforum nigrorum,

Melissæ *ana libram semis.*

In vase vitreo bene clauso, per dies quatuor, digerantur, deinde in balneo destillentur ad dimidias, id est libras sex.

In morbis malignis & inde prostratis viribus, potionibus additur; prodest etiam a morbo convalescentibus, ad vires restaurandas. Dosis ab uncia dimi-

dia ad integram. Ceterum de ejusmodi Aquarum Cordialium præparatione & usu, vid. Claud. DEODATI Libell. de Aqua Cordiali Herculis Saxoniæ; Hanov. 1652. ubi plura.

Aqua e Corde Cervi

MYSICHTI pag. 304.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. & reliq.

R. Cor cervi recens, scindatur in partes minores, addantur

Foliorum Melissæ,

Borraginis recentium *ana uncie duæ.*

Florum Rosarum,

Tunicæ *ana uncia una.*

Corticis Ligni Sassafras,

Cinnamomi,

Sandali citrini *ana drachmæ sex.*

Caryophyllorum,

Nucis Moschatæ *ana drachmæ duæ.*

Incisis & contusis affundantur

Vini albi *libræ quatuor.*

Aquæ Melissæ,

Borraginis *ana libra una semis.*

Destillentur statim ex vesica, leni igne, ut residuum libras tres æquet.

In confesso quidem est, aquas destillatas ab animalium partibus tantum haud accipere; quod vulgo creditur, ideoque hanc aquam vix quidquam virtutis e corde Cervi nancisci; cum vero abs plebe frequenter e pharmacopoliis petatur, in Dispensatorio hoc nostro locum illi concedere volumus. Habet autem eandem, a reliquis ingredientibus, vim, quam aqua cordialis temperata, & ab uncia semis, ad unciam unam, sola hauriri, vel potionibus admisceri potest. Hæc quidem Cel. b. Wirtenbergenses, sapienter profecto. Aliam autem pretiosorem & efficaciorẽ hujus Aquæ de Corde Cervi analepticæ compo-

sitionem eximiam, vid. in Herman. Grim. Laboratorio Ceylonico, pag. 20.

Aqua Cornu Cervi Citrata WALDSCHMIDII.

Disp. Wirt. Argent. Vienn. & reliq.

R. Rafuræ Cornu Cervi uncias sex.

Pomorum Citri, cum corticibus incisorum, numero quatuor.

Infunde per nythemeron

Aquæ Rosarum,

Scabiosæ,

Acetosæ,

Cardui benedicti,

Melissæ,

Scordii ana libra una.

Postea destilla ad quartæ partis remanentiam.

Analeptica & alexipharmaca prædicatur; hinc in Febribus malignis utilis. Adposuimus formulam, quia jam a longo tempore, a pluribus in usum vocatur. Dosis uncia una ad duas.

Aqua Corticum Aurantiorum cum Vino.

Disp. Wirt. & passim in aliis.

R. Corticum Aurantiorum recentium libram unam.

Concisi in Vini albi libris octo infundantur, & destillentur ad dimidias. Sic & Aqua Corticum Citri paratur. Vid. Disp. Prag. & alibi.

Carminativa & stomachica est. Dosis uncia una, vel una semis.

Ceterum aliam Aquam Cort. Aurant. sine Vino, vid. in Dispens. Lond. & alibi.

Aquæ Destillatæ Simples.

Dispens. Wirt. Hamburg. Leyden. Paris. Leod. & Amstelod. SCHROEDERI The-

saur. pharmacolog. Lib. II. cap. 38. p. 129. sqq. Dispens. Norimberg. Lond. Vienna.

Plantæ, ex quibus aquæ destillantur, sunt vel

Succosæ, succo abundanti præditæ, vel

Viscosæ & minus succulentæ, vel

Succo acri turgentes, vel

Odoriferæ, oleum aromaticum æthereum reddentes.

Plantæ succo abundantes usitatiores, e quibus aquæ destillari solent, sunt

Acetosa,

Acetosella,

Anagallis,

Bellis minor,

Borrago,

Buglossa,

Lactuca,

Portulaca,

Sedum,

Squamaria,

Urtica.

His & similibus recentibus, in Dispensat. Lond. Vienn. & aliis supra laudatis, longa quidem serie recensitis, & ordine alphabetico propositis, parum concisis, ad singulam libram duplum ponderis, i. e. libræ duæ aquæ fontanæ adduntur, & ex qualibet libra herbæ, libra una & dimidia aquæ, destillatione ex vesica cuprea, per alembicum, Stanno probe obductum, elicitur.

Plantæ usitatiores viscosæ & minus succulentæ sunt

AQUA DESTILL.

AQUA DESTILL. 47

Argentina, *sive* Anserina,
 Betonica,
 Bursa Pastoris,
 Calendula,
 Carduus Benedictus,
 Carduus Mariæ,
 Centaurium minus,
 Chelidonium majus,
 Cichorium,
 Euphrasia,
 Fragaria,
 Fumaria,
 Galega,
 Hepatica nobilis,
 Plantago,
 Prunella,
 Quercus Folia,
 Saxifragia,
 Scabiosa,
 Scordium,
 Scorzonera,
 Sigillum Salomonis,
 Solanum,
 Taraxacum,
 Tiliæ Flores,
 Tussilago,
 Valeriana,
 Verbena,
 Veronica.

Hæ triplum aquæ exposcunt, & dimidiam partem reddunt.

Plantæ succo acri turgentes usitatae sunt

Beccabunga,
 Cochlearia,
 Nasturtium,
 Raphanus Hortensis & Rusticanus,
 Trifolium Fibrinum.

Hæ in duplo aquæ macerari, & postea destillari debent, atque ex qualibet libra herbæ, libra una & dimidia aquæ prolici.

Plantæ odoriferæ, oleo æthereo dotatae sunt

Absinthium,
 Angelica,
 Artemisia,
 Chamæmelum, *sive* Chamomilla,
 Chærefolium,
 Fœniculum,
 Hedera Terrestris,
 Hyssopus,
 Lavendula,
 Levisticum,
 Majorana,
 Matricaria,
 Melilotus,
 Melissa,
 Mentha,
 Millefolium,
 Petroselinum,

Pulegium,
Rosmarinus,
Ruta Hortensis,
Sabina,
Salvia,
Serpillum,
Tanacetum,

His omnibus quadruplum aquae affundi, & duae librae aquae destillatione elici possunt.

Cum floribus sequentibus integris atque recentibus:

Acaciæ,
Aurantiorum,
Cyani,
Fabarum,
Keiri,
Liliorum Alborum,
Convallium,
Nymphææ,
Pœoniæ,
Primulæ veris,
Rosarum,
Sambuci.

Affuso triplo aquae, statim destillatio instituenda, & ex qualibet libra florum, libra una cum dimidia aquae elicienda.

Semina Anisi,
Caryi,
Coriandri,
Fœniculi.
Baccæ Juniperi,

Lauri.
Radices Angelicæ,
Calami Aromatici.
Ligna Sassafras,
Rhodium.
Cortices Chacarillæ,
Winterani.

Omnia sextuplum aquae, & macerationem per aliquot dies, ante destillationem, exposcunt. Ex quavis libra, aquae lacteae, oleosae, librae tres elici possunt.

Aquila alba,
vid. infra

Calomelas & Panacea
Mercurialis.

Cortices Fructuum Aurantiorum & Citri.

Abſque prævia maceratione, statim destillantur, atque ad libram corticum aquae librae quatuor affundi, & librae duae destillatione abstrahi debent.

Fructus Halicacabi,
sive Alkekengi, minus succulenti, tres partes aquae exposcunt, atque unam semis reddunt.

Ceraſorum,

Fragorum,

Rubi Idæi

duplum aquae poſcunt, & e qualibet libra, libram unam aquae destillatae fragrantis exhibent.

Pro vehiculo aliorum medicamentorum ut plurimum inserviunt. Ex herbis, floribus & fructibus frigidis parata vix

vix annum durant; oleosorum & odoratorum simplicium aquae durabiliores sunt. Hæc Celeb. Wirt. nbergenses.

Aquæ Diapnoicæ.

Dispens. Brand.

Rx. Aquæ fol. recent. Scabiosæ,
Scordii,
Cardui benedicti,
Plantaginis, ana
Misceantur,

Possunt præscribi pro vehiculo Medicinarum diapnoicarum: Addi etiam julepis & Mixturis, ita SCHULZ. p. 30. Crebra fit mentio harum Aquarum in Scriptis STAHLII & Stahlianorum, ideo eas hic plane omittendas haud censuimus, tametsi simplices & notissimæ ubi vis sint.

Aqua Divina, seu Mirabilis.

Dispens. Paris. Leodiens. Edinburg. in quibus tamen non nihil differt.

Rx. Aquæ Florum Aurantior. unc. duas.
Spiritus Vini rectificati, uncias octo.
Aquarum Flavedinis Citrei,
Melissæ simplicis,
Buglossi,
Borraginis,
Scorzonerae,
Card. Bened. ana unc. quatuor.
Sacchari albi, uncias sex.

Misceantur omnia: digerantur in loco frigido, per octiduum: dein trahantur per Manicam.

Divinior forsan Titulus est, quam ipse effectus, qui tantum humanus est. Interim non negamus, suavissimæ huic compositioni inesse Virtutem analepticam, cardiacam, stomachicam, & Carminativam; etiam hystericam, si abesset Saccharum.

Aqua Diuretica e Nucleis
Schrœderi Correcta.

Disp. Brand. Wirt. Arg. Prag. Hamb. & rel.

Rx. Amygdalorum amarorum,
Nucleorum Persicorum,
Ceraforum ana uncias duas.
Florum Sambuci uncias sex.
Vini generosi libras octo.

Contusa digerantur per biduum in loco calido, dein destillantur ad dimidias.

Commendatur nephriticis & calculosis, in quibus neque inflammationis, nec mistus cruenti metus est, post copiosam infusi Theæ vel calidæ potionem, ad unciam dimidiam aut integram sumenda. Tormina sedat & urinam pellit. Sed parum Virtutis huic Aquæ tribuit SCHULZ. in Prælect. pag. 27.

Aqua Dysenterica.

Disp. Vienn.

Rx. Nucis Moschatæ,
Radici Tormentillæ,
Bistortæ,
Pimpinellæ,
Consolidæ majoris,
Plantaginis, ana uncias duas.
Florum Balauft.
Rosarum rubrarum,
Hyperici,
Papav. errat. ana unc. semis.
Baccarum Myrtillorum,
Acaciarum,
Fructus Sorbor. ana unc. unam semis.
Incisis & Contusis addantur:
Succi Cydoniorum,]
Vini rubri Hungar. ana libræ sex.
Stent per aliquot dies, in Infusione; deinde instituaturs lege Artis. Destillatio.

Insignes hujus Aquæ Virtutes vel ab ipso Nomine patent. Caute tamen &

10 AQUA SIVE BALS. EMB.

circumspecte hæc ipsa Aqua generosa est adhibenda; scilicet, non ab initio dirigitur morbi; sed potius in progressu, seu rectius, sine, ubi expurgato prius bene corpore impuro, remediis tonicis, roborantibus & leniter adstringentibus opus est.

Aqua sive Balsamus

Embryonum,

Dispensat. Norimb. Brand. Wirt. Vienn. Ratisbon. & reliq.

Rx. Nucum Moschatarum uncias tres sem.

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Zingiberis,

Cubeborum,

Granorum Paradisi,

Zedoariae ana uncias duas.

Macis unciam semis,

Galangae drachmas tres.

Croci orientalis drachmas duas.

Florum Tunicae,

Tiliae ana libram unam.

Lavendulae,

Herbae Salviae,

Seminum Carvi,

Foeniculi ana uncias tres.

Menthae crispae,

Radicum Pœoniae,

Seminum ejusdem,

Visci querni ana uncias duas.

Medullae panis Tritici a furno calentis libras duas.

Incisa & contusa infundantur in

Vini malvatici libr. dec.

Aquae Borraginis,

Buglossae ana libris quatuor.

Florum Liliorum convallium libr.

duabus & uncis octo,

Fragorum,

Rosarum, ana uncis sedecim.

AQUA VEL BALS. EMB.

Digerantur per triduum, postea destillentur lento igne ex vesica ad dimidias.

Descriptio, quam modo dedimus, est Pharmacopœae Augustanae, in qua, cum a longo tempore apud nos in usu fuerit, nihil immutare volumus. Alia vero Compositio extat in Pharmac. BATEAN. pag. 101.

Constat ex aromatibus & calidis sanguinem commoventibus, unde caute mulierculis ad abortum dispositis, siquidem plethoricae sint, commendanda est, ne hæmorrhagias excitet. Vid. huc imprimis STAHL. Mat. Med. Part. II. Cap. 4. p. 169. ubi generatim huic Balsamo medicocres admodum laudes tribuit. Prodest vero flatulentis & debilibus, potestque loco aquae carminativæ adhiberi; externe non sine fructu, cum crusta panis calida, abdomini imponitur. Ab uncia semis ad integram hauriri potest. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 30.

Aqua vel Balsamus Embryonum correctior, sive Elixir. Vi-tæ Mulierum.

Disp. Wirt. Laudatur in Disp. Brand. Hamb.

Rx. Galangae,

Zedoariae una unciam semis.

Herbae Menthae,

Melissae ana unciam unam.

Florum Stœchadis Arabicae,

Tunicae,

Tiliae ana drachmas quinque.

Seminis Sileris montani,

Fœniculi Cretici ana unciam semis.

Nucum Moschatarum unciam unam.

Cinnamomi drachmas sex.

Corticum Aurantiorum recentium,

Citri recentium ana unc. unam sem.

Incisa & contusa infundantur Vini albi libris decem. Post digestionem viginti quatuor horarum, destillentur ad dimidas.

Cum præcedenti convenit, tamen non adeo aromatica, calida & pretiosa, atque ad internum usum magis commendabilis est. Dosis cochlearia duo vel tria.

Aqua, seu Balsamum

Ventriculi.

Dispensat. Vienn.

℞. Galangae, uncias tres.

Nucis Moschatae,

Caryophyllorum,

Cubebarum, ana unciam unam semis.

Cinnamomi,

Macis,

Zedoariae,

Granorum Paradisi, ana unc. unam.

Piperis longi,

Florum Rosarum rubrarum,

Tunicae,

Buglossi, ana drachmas sex.

Herbae Menthae,

Pulegii,

Absinthii utriusque, ana unc. semis.

Medullae panis tritici, uncias decem.

Concisa & Contusa macerentur in Vini albi sufficienti Quantitate, ad sex digitorum eminentiam, Vase probe clauso, per Octiduum: facta Digestione, fiat lege Artis, Destillatio.

Vires stomachicae ab ipso Nomine desumi possunt. Scilicet, in morbis languidi & supini stomachi, a causa potissimum frigida & flatuosa ortis, atque Anorexia, Bradypepsia, nausea, vomitu, ruetu, aliisque id genus molestiis inde enatis, hæc Aqua tam interne, quam externe, Epithematis loco, adhibita, insignem haud dubie usum præstare potest.

Tanto magis vero e contrario, eadem nocebit, ubi in affectionibus, Ventriculi a Causa Calida & acri, generatis, veluti materia acida, biliosa & caustica, vel & nimia sanguinis in Vasis ipsius, congestionem & stagnationem, incautius, magna præsertim Copia, fuerit ingesta: Tum enim incendium magis augetur, oleumque quasi Camino additur, per calida ista atque generosa aromata. Hinc nec in Cardialgia; aut Cardiogmo, nec in cholera, similibusque affectibus stomachi acutis, omnis calidioris Medicinæ impatientioribus, usus hujus Aquæ, alias eximie, propter imminens nempe periculum, est admittendus.

Aqua Epatica Calida,

Tim. & GÜLDENKLEE, pag. 401.

℞. Rad. Costi Aegyptiaci,

Curcumae, ana unciam unam.

Foeniculi,

Graminis,

Asparagi,

Rhapont.

Calami aromat. ana unciam semis.

Herb. Absinthii utriusque,

Veronicae,

Agrimoniae,

Eupatorii,

Fumariae,

Centaurei minor. ana Manip. unum semis.

Florum Salviae,

Tunicae,

Epaticae,

Rosarum rubrar. ana Manip. un.

Semin. Foeniculi,

Cardui Bened. ana drachm. tres.

Cortic. Fraxini, drachmas sex.

Cinnamomi acutissimi, uncias sres.

Passular. minorum, libram semis.

52 AQUA EPAT. FRIG.

Epatis Lupi præparat. *uncias quat.*
Incisis & Conquassatis affundantur:

Vini Absinthit.

Helenit. *ana libræ sex.*

Aquæ Agrimonix,

Veronicæ, *ana libra una.*

Mixta macerentur per triduum,
postea destillantur secundum Artem.

In Morbis Epatis, a causâ præfertim frigida ortis, conducit hæc Aqua, non solum Epatica, sed & simul diuretica & antiscorbutica. Qualis vero virtus expectanda hic sit a Lupi invisi inerti hepate, & quidem per destillationem; id equidem me nec videre, nec intelligere fateor. Lupus enim, qui vivus, nec silvis, nec hominibus, nec ovibus profuit; multo minus proderit mortuus, nisi, quod eo interfecto, oves & pastores securius vivant. Omittatur ergo hoc sordidum Lupi hepar ex hac alias sat concinna compositione. Ceterum alias Aquas epaticas vid. in BIERLING. Append. Med. pag. 12. sqq.

Aqua Epatica Frigida,

Auctore eodem TIMÆO, pag. 401.

R. Radicis Cichorii, *uncias duas.*

Acetosæ,

Fragariæ,

Plantaginis,

Taraxici, *ana drachmas sex.*

Herbar. Endiviæ, *Manipul. tres.*

Scariolæ,

Acetosæ,

Cichorii,

Taraxici, *ana Manipulos duos.*

Florum Nymphææ,

Violarum,

Rosarum rubrarum,

Epaticæ, *ana Manipulum unum.*

Semin. quatuor frigid. maj. *ana dr. sex.*

Quatuor. frigid. min. *ana unc. sem.*

Specierum Diarrhod. Abbat.

AQUA EPIDEM. LOND.

Diatrion Santal. *ana unc. semis.*

Aquæ Endiviæ, *libras quatuor.*

Cichorii *libras tres.*

Taraxici *libras duas.*

Agrimonix, *libram unam semis.*

Epaticæ, *libram unam.*

Succor. Ribium,

Fragorum, *ana libram unam.*

Acetosæ, *libras tres.*

Citri, *libram semis.*

Mixta destillantur in Balneo Maris, per Alembicum.

Morbis Epatis, a Contraria Causâ, nempe calida, potissimum concitatis, opposita est hæc egregia Aqua epatica frigida. Igitur in Inflammationibus Hepatis, Bilis obstructionibus, utroque Hætero, aliisque Epatis vitiati affectibus, insignem haud dubie usum præstabit, opportune adhibita. Blande enim temperat & refrigerat, emollit, abstergit, obstructiones reserat, diluit, alvum aperit, & urinam citat.

Aqua Epidemica Londinensis.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.

*Non extat in Disp. Lond. alia tamen in ple-
risque, huic similis Aquæ Epidemicæ com-
positio legitur in Disp. Edinburg. & in*

Pharmacop. Batæana, pag. 9.

R. Radicum Angelicæ,

Tormentillæ,

Gentianæ,

Zedoariæ,

Liquiritiæ,

Herbarum Chelidonii majoris,

Rorismarinæ,

Rutæ,

Salviæ,

Artemisiæ,

Absinthii,

Anagallidis,

Dracontia,
 Scabiosa,
 Agrimonia,
 Melissa,
 Scordii,
 Centaurii minoris,
 Cardui benedicti,
 Betonica,
 Roris solis ana unciam unam.

Macerata in Vini albi libris duodecim, destillentur ad dimidias.

Medicis Anglis magni usus est hæc aqua in febribus epidemice grassantibus, malignis, & cum pauca apud illos aqua destillata simplices prostent, aquam hanc, cujus vires theriacales, vel, si mavis, bezoardicæ sunt, salubri instituto, in usum vocasse videntur. Dosis ab uncia una ad uncias duas.

Aqua Epileptica.

Disp. Leid. Amstel.

R. Rad. pæoniæ maris siccæ lib. semis.

Angelica,

Fraxinella,

Fol. Origani Cretici,

Rutæ,

Salviæ, ana uncias duas.

Flor. Pæoniæ maris,

Betonica,

Liliorum Convall.

Rorismarini,

Tiliæ,

Sem. Ammios Orientalis,

Nigellæ, ana unciam semis.

Pæoniæ, uncias duas.

Cassia lignea,

Caryophyllorum,

Sem. Cardamomi minoris,

Nucis Moschatæ,

Olei Vitrioli, ana drachmas duas.

Conscissis & parum Contusis affundantur:

Spiritus Vini Gallic. libra decem.
 Stentque per Octiduum, calide, in Vase bene clauso, deinde Colatura servetur usui.

Usus nempe hujus Aquæ esse Creditur Antepilepticus, ut ipse Titulus indicat; & revera creditur. Nam licet ipsi in leviori & incipienti quasi Epilepsia, virtutem omnem antepilepticam abjudicare haud audeam: Merito tamen dubito, an eadem auxilii quidquam atque levamenti adferre possit in Epilepsia jam inveterata, aut onerosa quasi hæreditate, accepta? Contra quam quippe parum valet omnis fere Medicina, quantumvis valentissima, ut notum. Ceterum similem fere Aquam Epilept. HARTMANNI vid. apud BIERLING. Append. Med. p. 18.

Aqua Epileptica,

BESSANI GALLI.

Tabul. Smaragd. p. 30.

R. Aquæ Liliorum Convall. cum Vino,

Ceraforum nigror. ana lib. un. sem.

Misce simul, & impone subsequen-

tes Species, grosso modo tritas:

Caryophyllorum, Scrupulos duos.

Cubebæ, Scrupulum unum.

Florum Lavendulæ, Manipul. semis.

Rorismarini,

Maceris,

Visci querc. ana drachmas duas.

Infundantur in prædictis Aquis; rursus destillentur per Balneum Mariæ ponantur indiebus Calidioribus, ad Solem.

Vires analepticas, nervinas, Cephalicas & antepilepticas denique, huic concinnæ Aquæ suavissimæ Compositioni inesse, nemo non Medicorum confestim, putem, per se intelliget. Ceterum aliam egregiam Casp. BARTHOLINI Aquam Epilepticam, vid. in ipsius Filii, Tho-

54 AQUA EPIL. PUER.

mæ BARTHOLIN. *Cist. Med. Hafn.*
pag. 162. & *aliā* haud minoris virtutis,
apud Verzascham, *Obs. med.* 83. p. 201.
Conf. infra, Infusum Epilepticum.

Aqua Epileptica Puerorum.

Dispensat. Vienn. Prag. ex Pharmacop.
Augast.

℞. Aquæ Ceraforum nigrorum,

Florum Tiliæ,

Paralyseos,

Pæoniæ, ana uncias octo.

Sacchari perlati, uncias quatuor.

Misceantur, & servetur usui hæc
Aqua, etiam extemporanee paranda.

Exhibetur Infantibus, ob diffi-
lem dentitionem motibus convulsivis obno-
xiis, vel simpliciter, vel modica Quan-
titate Aquæ Epilepticæ LANGIANÆ
permixta. Conf. SCHULZII Prælect.
pag. 31.

Aqua Epileptica

J. O. LANGII.

Disp. Leid. Amstel. Leod. Wirt. Prag. Vienn.
Brand. Argent. Hamb. Similes Aquarum
Epilepticarum descriptiones varias vid. in J. O.
LANGII Epist. Med. Lib. III. p. 781 sq.
& imprimis ZWELFER.

℞. Florum Liliorum convallium recen-
tium uncias sex.

Lavendulæ unciam unam.

Rorismarini,

Stoechadis Arabicæ,

Tiliæ ana unciam semis.

Cinnamomi drachmas sex.

Nucum Moschatarum unciam semis.

Piperis longi,

Cubebæ ana drachmas duas.

Visci querni,

Radicum Pæoniæ,

AQUA PRO EPIT. CORD.

Fraxinellæ, sive Dictamni nostratis ana unciam semis.

Macerata in Vini generosi libris octo per triduum, destillentur ad dimidias.

Ad Epilepsiam, Vertiginem, Apoplexiam, tum præservandi, tum curandi fine, in ipso paroxysmo, vulgo commendari solet; cum vero aqua sit aromatis dives, facilis erit conjectura, quid in his morbis valere possit. Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1699. Mens. Nov. Obs. 27. pag. 1258. sqq. Assumi potest ea quantitate, qua aliæ aquæ spirituosæ. Conf. SCHULZ. Prælect. pag. 31.

Aqua pro Epithemate Cordis.

Dispens. Vienn.

℞. Herbae Rorismarini,

Basiliconis,

Majoranæ,

Melissæ,

Thymi,

Florum Lavendulæ,

Rosarum rubrarum,

Aurantiorum,

Cheyri,

Tunicæ,

Cinnamomi acuti, ana unciam semis.

Rad. Jreos Florent. drachmas tres.

Caryophyllorum,

Macis,

Nucis Moschatae,

Ligni Aloës,

Rhodii,

Galangæ,

Santalorum omnium, ana drach. tres.

Corticum Aurantiorum,

Citri, ana unciam unam.

Croci, drachmam unam.

Vini generosi; libras decem.

Incisa, contusa & infusa destillentur.

In palpitacione Cordis, tremore, syncope, lipothymia, item in aestu febrili, cor inprimis infestante, saepe praesentaneam opem adfert. Usus ceterum ejus non solum externus est, ut Titulus praefert; sed & maxime internus, opportuno nempe tempore, & pro cujusvis Naturae ratione, exhibitus. Mallem vero egregiae alias & pene perfectae Compositioni adjectum quoque hic fuisset Acetum rutaceum, vel rosaceum, vel sambucinum, vel lavendulatum, calendulatum, aut simile; quale in subsequenter Compositionibus prudenter fuit additum. Constat enim, putem, inter omnes Medicos, nullum quidem potentius ac generosius facile dari in peni pharmaceutica, analepticum ac cardiacum, ejusmodi quidem Acetis medicatis. Vid. superius jam dicta, ad varia Aceta.

Aqua Epithematum Cordis.

Dispens. Ratisbon. Pharmacop. August.

Renov.

*Rx. Specierum Diamoschi dulcis,
Diambrae,
pro Epithemate Cordis, ana Drachmas duas.*

*Flor. Rosarum rubr. odoratissimar.
unciam unam.*

Lign. Santalor. omnium, ana Drachmas duas.

Rad. Ireos Florentinae, Drachmas tres

Corticum Aurantiorum,

Citriorum, ana unciam unam.

Aquae Rosarum, Libras quatuor.

Vini optimi, Libram unam, & dimidiam.

Aceti rosacei, Libram unam.

Incisis & Contusis omnibus, infund. & destill. secundum Artem.

Aqua pro Epithemate Cordis alia.

Dispensat. Norimberg.

*Rx. Flor. Rosarum rubrarum odoratissi
Corticum Aurantiorum,
Citri, ana unciam unam.
Rad. Iridis Florent. Drachmas tres.
Lign. Santalor. omnium, ana Drach.
duas.*

Aquae Rosarum, Libras quatuor.

Vini odorati, Libram unam semis.

Aceti rosacei, Libram unam.

Incisis incidendis, infund. & distillentur.

Parum quidem differt haec Aqua a praecedenti Compositione: interim tamen, ne quid desideretur, & hanc apponere visum fuit. Ceterum utriusque vires sunt eadem, ac superius jam laudatae, scil. analeptica, cardiacae, paregoricae, nervinae ac cephalicae: Inprimis autem in utraque placet adjectum Acetum rosaceum, quod praesertim eximia pollet virtute analeptica & rostica, ut notum. Usus pariter internus est, externusque, licet frequentius vulgo in usum externum advocari soleat. Ceterum conf. infra species pro Epithemate Cordis.

Aqua Florum omnium.

Dispens. Brand. Wirt. Batean. p. 15. in reliquis variis occurrit.

*Rx. Stercoris vaccini recentis, mense Junio collecti, quantum placet,
Includatur sacco lineo; & cum triplo aquae fontanae, ex vesica, leni igne destilletur, atque ex qualibet libra stercoris libra una semis aquae proliciatur.*

Laudatur ad Arthritidem, Colicam, Calculum, & urinae suppressionem; externe inter cosinetica numeratur. Vid.

SCHULZ. *Prælect. ad Dispens. Brand.* p. 32. Ego vero ex tam olido & invisio Horto, ne unicum quidem velim florem; nedum omnes. Certe sub hoc florido omnium Florum velamento, nihil, nisi fatua, pæne & dixissem, fatuorum, latet Aqua. Vaccinum quidem stercus pratis utile est, & ad omnis generis flores producendos, conducit: in ipso autem corpore humano, nec intus assumptum, usum præstat medicum, nec exterius adhibitum, cosmeticum: quæ enim virgo natura est ἀροσμος, per jordidum illud stercus, nunquam fit ἑυροσμος. Sed hæc obiter. De usu autem stercoreis vaccini externo anodyno, vid. RIEDLINI *Lin. Med. Ann.* 1696. *Mens. Jan. Obs.* 23. p. 37. Conf. & PAULLINI & RULANDI *Apothec. sterc. Leod.*

Aqua Fortis.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. & reliq. vid. Chym.
℞. Vitrioli vulgaris ad rubedinem calcinati,

Nitri purissimi ana libras duas.

Trita misceantur & destillantur per retortam terream, igne aperto gradatim adhibito, in vas recipiens valde capax, juncturis luto probe obturatis, cui aquae fontanae libra una ante sit infusa.

Rarus ejus usus in medendo, sed plurimum a chymicis & artificibus aliis expetitur. Sed vid. STAHL. in *Prælect. Chym. Pharm.* p. 202. & SCHULZ. *Prael.* p. 33. item *Disp. Prag.* & RIEDLIN. *Lin. Med. An.* 1696. *Mens. Maj. Obs.* 20. pag. 236. & *Cur. Med.* 585. *Cent. VI.* pag. 362.

Aqua Fœtida Pragensis,

Dispensat. Prag. Vienn.

℞. Gummi Galbani,

Asæ foetidæ, ana uncias tres.

Myrrhæ electæ,

Radic. Pæoniæ, ana unciam semis.

Dictamni albi, Drachmas duas.

Levistici, unciam semis.

Zedoariæ, Drachmas tres.

Herbæ Matricariæ,

Artemisiæ,

Menthæ Crisp. ana Manipul. unum.

Rutæ, Manipulos duos.

Flor. Chamomillæ vulg.

Sambuci,

Anthos,

Liliorum Convall.

Primulæ Veris, ana Manip. semis.

Sem. Pæoniæ,

Sileris montan. ana unciam semis.

Cinnamomi acuti, Drachmas tres.

Galangæ minoris, uncias tres.

Cubebæ,

Macis, ana Drachmas duas.

Castorei Moscovit. uncias duas.

Incisa & Contusa grosso modo, infundantur in Vini albi generosi Libris decem, Aquæ Matricariæ Libris duabus; dein Lege Artis, destillantur ex Balneo Mariæ.

Aqua hæc Pragensibus, seu primis Inventoribus, merito debetur. Nihil vero fatidum vetitumve habet, præter unum Titulum: alias enim eximii plane est usus in affectibus hystericiis, & quibuscunque similibus: passim tam inquam externe adhibetur, ad avertendos, aut interrumpendos paroxysmos. Conducit etiam in aliis affectibus torminosis, colicis, ac flatulentis, a stomachi, vel digestionis vitio ortis. Ad guttas quadraginta, immo ad semicochlear, & ultra, propinatur. Conf. infra, Essentiâ Asæ foetidæ, & Trochisci hysterici.

Aqua Fœtida ad S. Agnetem
Prag.*Dispensat. Prag.*℞. Aſæ foetidæ, *uncias tres.*Gummi Galbani, *unciam unam.*Caſtorei, *uncias duas ſemis.*Semin. Pæoniæ, *unciam ſemis.*

Herb. Serpilli,

Menthæ,

Meliffæ,

Matricariæ,

Artemiſiæ,

Salviæ,

Rutæ,

Thymi, *ana Manipulos duos.*

Flor. Sambuci,

Anthos,

Lavendulæ,

Tiliæ,

Tunicæ,

Liliorum Convall.

Paralyſeos,

Pæoniæ, *ana Manipulos tres.*

Radiciſ Pæoniæ,

Galangæ,

Leviſtici, *ana Drachmas ſex.*

Macis,

Cinnamomi,

Cubebarum,

Zedoariæ,

Myrrhæ,

Nucis Moſchatae, *ana Drachm. duas.*Seminis Sileris montani, *unc. unam.*Vini, *Meſuras ſex.*Cremati, *Libras tres.*Aquæ Matricariæ, *Libras quatuor.*Miſceantur, deſtillentur ex Bal-
neo Mariæ.*Vires ſunt eodem, nempe antihy-
ſtericæ, anticolicæ, carminativæ & ſto-
machicæ. Præparatur & venditur hæc
Aqua antihyſterica, Præge, a caſtis Vir-**ginibus Monialibus, in Monasterio ad St.
Agnetem.*

Aqua Generalis.

Dispensat. Paris.

In ſolo hoc Diſpensatorio Pariſi-
no, quantum equidem memini, occur-
rit hæc Aqua Generalis, vere Genera-
lis, immo, ſi ita dicere liceat, rectius Ge-
neraliſſima: Omne enim fere Regnum
vegetabile & parvam quaſi officinam
pharmaceuticam, complectitur, adeo,
ut hinc Herbarium quaſi vivum, aut
Theriaca liquida ac potabilis, jure me-
ritoque vocari poſſit. Conſtat namque,
quod utique mirandum, ex centum vi-
ginti ſex diverſis ſpeciebus: Septem
nempe feminibus, triginta ſeptem Ra-
dicibus, triginta novem herbis, ſede-
cim floribus, undecim aromatis, duabus
ſpeciebus Baccarum, tribus Corticum,
ſex Lignis, & quinque demum Gum-
matibus. Sic

*Gramina diſponunt: Sparſosque
ſine ordine flores**Secernunt Calathis, variasque co-
loribus herbas,*

immo rectius, confundunt, & aera quaſi iſta Corinthia miſcellanea phar-
maceutica in unam diſformem maſſam, per
Ignem ac deſtillationem, cogunt & con-
ſtant. Tantaſ igitur molis erat, mira-
bilem illam Aquam Generalem compo-
nere, tanti inquam, erat laboris, illud
generale quaſi omnium morborum aſy-
lum & refugium conſtituere. Diu er-
go mecum deliberavi, utrum genera-
tim tantum hanc ipſam Aquam Gene-
ralem hic indicare; an vero ſpecia-
tim eam in hoc opus noſtrum transfer-
rem. Tandem autem moleſto illo de-
ſcribendi labore merito deterrius, &

justa aestimatione perquam exiguae utilitatis inde capiendae, prudenter indutus, malui istam hic omittere, quam admittere, ne scilicet spatium aliis melioribus & utilioribus Medicamentorum formulis temere praeiperetur: quum humano generi olim profutura tantum enixe hic sectemur, & chartis inscribere studeamus. Vehementer ceterum miramur, illustribus Gallorum Medicis placere potuisse tam vastam, vagam, operosam & ambitiosam compositionem, a cultis & venustis ipsorum moribus quam maxime abhorrentem, quum ament potius, ut notum, pauca, quam multa, & brevia, quam longa: Quae profecto, me quidem iudice, ita comparata est, ut, si decem forsan in ea occurrant species, quae in hoc illove morbo, nonnihil prosint, trigintae contrario, in eadem, intercurrent, quae tanto magis nocere possint. Haec vero omnia candido potius animo, quam foeda obtrectandi, aut aliena maligne carpendi libidine, tetrave invidia, hic lectorum pace, ut quidem speramus, interjecta sunt.

Aqua ad Gonorrhæam

H O F F M A N N I.

Senior. in Thesaur. pharmaceut. p. 27. Disp. Wirt. Vienn. Leod. Leid. Hamb. debetur autem hac compositio maximam partem,
QUERCETANO.

R. Radicum Iridis Florentinae *uncias duas.*

Herbae Menthae siccae, uncias tres.

Dictamni Cretici, unciam unam.

Seminis Agni casti,

Rutae ana uncias duas semis.

Terebinthinae Venetae, uncias decem.

Vini albi generosi, libras decem.

Fiat destillatio ex Mariae Balneo ad dimidias.

Non solum in Gonorrhœa, sed & fluore albo feminarum, praemissa purgatione, insignis est utilitatis. Dentur, suadente Auctore, ægrotis mane horis duobus vel tribus ante pastum, & vesperi quatuor horis a cœna duo cochlearia.

Aqua contra Gonorrhœam Quercetani, Correcta.

Dispensat. Argentin.

R. Radicis Ireos Florentinae,
 Foliorum Dictamni cretici,
 Menthae siccae, *ana unciam unam.*
 Seminum, Agni Casti,
 Rutae,
 Lactucæ, *ana Drachmas sex.*
 Terebinthinae Venetae, *unc. viginti.*
 Vini albi, *Libras tres.*

Contusis contundendis, omnia Alembico vitreo excepta, ex Arte, destillantur, & servetur Aqua ad usum opportunum.

Hæc Aqua partes spermaticas egregie deterget, & propterea in Gonorrhœa virulenta, tum recenti, tum etiam inveterata, convenit. Datur a Drachmis duabus, ad unciam unam in idoneo vehiculo.

Aqua Grisea.

Dispensat. Brand. Wirt. Hamb. reliq. vid. Chirurg.

R. Mercurii vivi,
 Aquæ fortis, *ana unciam unam.*
 reponantur in locum calidum, ut solvatur Mercurius; solutioni adde decoctum sequens:

R. Radicis Chelidonii majoris, Aristolochiæ longæ,
 Herbae Rutæ hortensis,

AQUA AD GUTT.

Scordii,

Florum Rosarum, *ana unciam unam.*

Coque in aquæ fontanæ libris quinque, ut post colaturam remaneant, *libræ quatuor.*

Misceantur calide, & statim abibunt in mixturam grisei coloris.

Commendatur ad ulcera phagedænica, & specificè ad Synoviam. Vid.

GOHLIUS, in *Art. Med. BEROLIN.*

Vol. III. pag. 86. seqq. & SCHULZ.

Prælect, pag. 33.

Aqua ad Guttam Rosaceam, Matthioli.

R. Camphoræ,

Sulphuris vivi, *ana Drachmam unam.*

Myrrhæ,

Thuris, *ana unciam semis.*

Aquæ Fragorum,

Rosarum albarum,

Scrophulariæ, *ana uncias quinque.*

Insolentur in vase vitreo optime clauso, per decem dies, vel amplius: postea in Bal. Mar. destillentur, lege Artis.

Hac Aqua facies maculis rubris sædata, aliquoties, per diem, est abluenda: addita tamen semper cautione ista maxime necessaria, ne unquam illa externe adhibeatur, nisi bene præparato & probe repurgato prius corpore interno. Quod nisi exacte observetur, omnino metuendum est, ne maculæ per istam Aquam refrigerantem & exsiccantem, intempestivæ retro pulsæ Ophthalmias, Vertigines, Cephalalgias, Asthmata aliæque atrocissima mala, vix sanabilia, concitent, ut ex tristi experientia constat.

Aqua Hirundinum

cum Castoreo.

Disp. Argent. Wirt. Prag. Vienn. & reliq.

AQUA HIRUND.

59

R. Pullorum Hirundinum vivorum, in partes dissectorum *numero quadraginta.*

Foliorum Rutæ hortenensis recentium, *uncias duas.*

Castorei orientalis veri, *unc. unam.*

Vini albi, *libras octo.*

Misceantur, & statim ex vesica destillantur ad dimidias.

Vires sunt antepilepticæ & hystericæ. Conf. GESNERI Ep. L I. fol. 44. b.

Dosis ab uncia semis ad unciam unam per se vel cum aliis. Aliam hujus Aquæ descriptionem vid. in Append. ad THONERI Obs. Med. pag. 367.

Aqua Hirundinum sine Castoreo.

Disp. Argent. Wirt. Prag. Vienn. & rel.

R. Pullorum Hirundinum dissectorum, *numero triginta.*

Visci querni,

Radicis Pœoniæ, *ana unciam unam semis.*

Seminis ejusdem, *unciam unam.*

Florum Liliorum convallium, *uncias quatuor.*

Sambuci, *unciam unam semis.*

Aquæ fontanæ, *libras decem.*

Misceantur, destillantur ad dimidias.

Convenit cum præcedente, & infantibus etiam, qui Castoreum plerumque nauseant, & spirituosâ non ferunt, cum potionibus & mixturis, a drachmis duabus ad sex, præscribi potest. Ridiculam tamen atque plane fatuam hanc Aquæ Hirund. formulam pronunciat CARTHEUSER. pharmacol. p. 275. præeunte STAHLIO, Mat. Med. Part. I. Sect. 3. p. 308. qui eam nullius plane pretii & usus, proclamat. Experientia tamen ipsa inductus,

mitius de eadem sentit SCHULTIUS, Prælect. pag. 34. Nos vero contraria sæpius experientia edocti, pace tamen B. & amici viri manium, in sententiam potius STAHLII atque CARTHEUSERI aliorum Medicorum, transire haud veremur.

Aqua Hungarica, sive Reginae Hungariæ.

Dispensat. Argent. Wirt. Ratisbon. Paris. & in reliq.

R. Herbarum & Florum Rorismarini, una collectorum, libras quatuor.

Herbarum & florum Salviæ, libram semis.

Zinziberis, uncias duas.

Parum incisa infundantur Spiritus Vini rectificati libris duodecim, aquæ fontanæ libris duabus, & destillatione ex vesica, leni igne, librae undecim eliciantur.

Ufus omnibus notus est externus, quippe in decubitu humorum, contusionibus &c. adhibetur, vel sola, vel aliis spirituosissimis admixta.

Aqua Hypnotica

M Y N S I C H T I.

Dispensat. Prag.

R. Seminum papav. albi & nigri, ana uncias octo.

Melonum excorticatum,

Anethi,

Anisi, ana unciam unam.

Amygdal. amar. uncias duas.

Radices Glycyrrhizæ,

Nucis Moschatae, ana unciam unam semis.

Cardamomi minoris,

Macis, ana unciam semis.

Croci Orientalis,

Florum papaveris erratici,

Violarum, ana Drachm. unam. Incidantur, contundantur, & in Aquæ Lactucæ, Libris tribus.

Rosarum rubrarum,

Nymphaeae, ana Libris duabus.

Portulacæ,

Endiviæ, ana Libra una.

Mixta, digerantur, in loco calido, per biduum, aut triduum: postea in Balneo Mar. lege Artis, destillentur.

Aqua hæc MYSNIGHTI hypnotica passim usualis est, in omnibus diuturnis vigiliis, tussi, colica, doloribus acutis, & febrium ardentium delirio; ac calore nimio. Dosis ab uncia semis, ad uncias duas, vel alius additis, & præsertim mixturis Cordialibus, aut emulsionibus immisceri, vel & per se, propinari consuevit. Sed potest etiam simul externe, paratis ex eadem Epithematis frontalibus & temporalibus, commode adhiberi, additis inprimis, majoris efficaciam & virtutis gratia, Acetis, Flor. Rosar. aut Sambuc. aut Lil. convall. aut Lavendul. aut denique Summitatum herbarum Rutæ, aliove ejusmodi Aceto medicato, vel aromatico; iuxta tamen & convenienti dosi: ne quid nimis.

Aqua Hypnotica alia.

Dispensat. Brand.

R. Seminis Lactucæ, uncias sex.

Papaveris albi, Libram unam semis. nigri, Libram semis.

Portulacæ, uncias duas.

Cucurbitæ decorticati,

Radice Caryophyllatæ, ana unciam semis.

Florum Nymphaeae albae,

Violarum purpur. ana Manip. tres.

Borraginis,

Papaveris erratici,

Betonicae, ana Manip. unum.

Croci Orientalis, Scrupulos quatuor.

Nucis Moschatae,
Macis, *ana Drachmas duas.*
Contusis deinde affunde:

Aquae Lactucae,
Nymphaeae albae,
Rosarum, *ana Libras octo.*
Nucis Moschatae, *uncias octo.*

Stent infusa, horas viginti quatuor, & ultra: tum destilla lege Artis, Maris Balneo. NB. Si Flores & Semina recentia, atque Aquarum destillatarum pars solum quarta recipietur: Facta e Balneo Mar. ad siccitatem, destillatione, Aqua multum obtinebitur efficacior.

Hæc Aqua, inquit Cl. SCHULZIUS, in *Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 35. ad somnum inducendum, excogitata & composita est. Et quanquam non satis ad destillatoria artis Regulas exacta videtur: neque tamen prorsus contemnenda est. Dari potest Uncia una, vel altera. Hactenus quidem ille. Potest vero æque, ac altera illi Aqua MYNSICHTI, superius modo descripta, externe quoque, cum sperato successu, adhiberi, adjectis nempe pariter, moderata dosi, acetis illis analeptiis & blande anodynis, supra jam laudatis. Aliam Aquam Hypnoticam magis narcoticam, atque hinc minus securam, exhibet JÜNCKEN, in Chym. Experim. pag. 479. & alias BIERLING. Append. Med. pag. 16. & 17.*

Aqua Hysterica Viennens.

Dispens. Viennens. Prag. Argent.

R. Succi Herb. Matricariae,
Mercurialis, *ana Libras duas.*
Bryoniae, *uncias sex.*
Florum Rorismarini,
Salviae, *ana unciam unam.*
Ligni Aloës,
Cinnamomi acuti,

Macis,
Nucis Moschatae,
Castorei, *ana unciam unam semis.*
Infundantur incisa & contusa, in
Vini optimi, *Libris duodecim.*
Et instituaturs deinde lege Artis,
Destillatio.

Aqua Hysterica Norimberg.

Dispens. Norimb.

R. Radicum Pimpinellae,
Zedoariae,
Galangae,
Calami aromat. *ana Drach. tres.*
Castorei, *Drachmas sex.*
Herbar. Artemisiae,
Pulegii,
Melissæ,
Salviae,
Matricariae, *ana Manip. unum.*
Florum Betonicae, *Drachmam unam semis.*
Anthos, *Drachmam unam.*
Quatuor Cordial. *ana Drachmam semis.*
Squinanthi,
Cassiae Ligneae,
Nucistae,
Macis, *ana unciam semis.*
Aquae Matricariae,
Artemisiae,
Pulegii,
Vini generosi, *ana Libram unam.*
Fiat secundum Artem, Destillatio.

Profunt hæc ambæ, & reliquæ sequentes Aquæ Hysterica in Morbis uterinis, iis vero præsertim, qui potius ab uteri inflatione, quam inflammatione, ortum suum duxerunt. Tum enim magis obsunt, malum nempe malo addendo, & oleum igni affundendo. Hinc magna cum circumspeditione, semper sunt adhibendæ.

Aqua Hysterica Officinalis.

Dispensat. Brand Ratisbon.℞. Radic. Paeoniae, *unciam unam semis.*

Angelicae,

Bryoniae,

Levistici,

Meu, *ana unciam semis.*

Herbar. Matricariae,

Melissae,

Mercurialis,

Rutae,

Salviae, *ana Manip. unum.*

Florum Anthos,

Melissae, *ana Manip. semis.*

Semin. Agni Casti,

Carvi,

Cumini,

Dauci,

Melissae, *ana Drachm. unam semis.*

Pastinacae Silvestris,

Sileris montani, *ana Drach. tres.*

Cassiae Ligneae,

Cinnamomi, *ana unciam semis.*Galangae, *Drachmam unam semis.*

Macis,

Nucis Moschatae,

Zedoariae, *ana Drachm. tres.*

Castorei,

Visci Querni, *ana unciam unam.*

Concisa & Contusa infundantur in

Vini Rhenani, *Libris quatuor.*

Aquaе Matricariae,

Melissae,

Pulegii,

Rutae, *ana Libra una.*

Stent in digestionē, loco calido, vase clauso, per dies septem; postea Mar. Balneo, destillantur ad siccitatem.

Est Carminativa & anodyna, inquit SCHULZIUS, in Praelect. pag. 35. potest igitur feminis, suffocatione hysterica laborantibus, prodesse uncia una, vel

*altera. Etiam fetum & secundinam pel-
lere creditur. Inde caute adhibenda, prae-
sertim, ubi metus aut suspicio subest in-
flammationis uterinae. Ceterum aliam
Aquam Hystericam, operosioris composi-
tionis, ab HENNING. ARNISAEO,
olim praeparatam, vid. in Thomae BAR-
THOLINI Cista Med. Hafn. Locul. 34.
pag. 385. quae certe minus displiceret, si
ab ea quidem abesset Lien Bovis, & qui-
dem castrati, bis, vel ter, vino albo ablu-
tus: Quid enim quaeſo, ad Aquam Hy-
stericam faciat Lien Bovis, vel castrati,
vel non castrati? pudeat tantum Medi-
cum & tantum politicum fabellarum ani-
lium. Sed meliorem Aquam Hystericam
habet VERZASCHA, Obs. Med. 88.
pag. 226. Conf. infra, Fulapium Hyste-
ricum.*

Aqua Hysterica.

Disp. Wirt. Brand. Leod. & reliq.

℞. Radicum Paeoniae,

Zedoariae,

Levistici,

Imperatoriae, *ana unciam unam.*

Herbarum Melissae,

Matricariae,

Menthae,

Florum Chamomillae Romanae, *ana
unciam unam semis.*

Seminis Carvi,

Sileris montani,

Foeniculi,

Corticis Citri exterioris, *ana unciam
unam.*

Incisa & contusa infundantur

Spiritus Vini rectificati, *libra dimi-
dia.*

Aquaе fontanae, *libris septem.*

Digesta per biduum destillantur
lento igne, ex vesica, donec librae qua-
tuor liquoris habeantur.

AQUA JUNIPER.

Carminativa est & anodyna. Prodest feminis hystericis, & in defectu mensesum, doloribus post partum, colicis & similibus affectibus, non sine successu, adhibetur.

Dosis ab uncia una ad unam semis.

Aqua Juniperi composita.

Dispensat. Viennens.

℞. Baccarum Juniperi, *Libras quatuor.*
Eluantur Aqua Calida; dein contusae macerentur in

Vini generosi, *Libris sedecim.*

Per quatuor dies; postea ex Alem-bico

Fiat destillatio; hujus destillati,
Libris quatuor.

Addatur deinde:

Radici Aristolochiae longae, *uncia semis.*

Stent in Digestione, ad Extractionem Tincturae, tandem Aqua filtretur, & servetur usui.

Aqua haec non solum in doloribus nephriticis; verum etiam podagricis, vires suas saepius demonstrat; si malum nempe mitius & humanius fuerit.

Aqua Juniperi Composita alia.

Dispensat. Hamb. FULLER. Pharm. extemp. ubi alia Compositio.

℞. Semin. Millii solis, *unciam unam sem.*

Saxifragiae, *unciam semis.*

Urticae,

Genistae,

Cynosbati, *ana unciam unam.*

Baccar. Hederæ arboreæ, *drach. sex.*

Rasuræ Ligni Nephritici,

Sassafras, *ana drachmas duas.*

Radicum Ononidis,

Dentariae, *ana drachm. sex.*

AQUA LIGNI SAS. SIMP. 63

Calcis Vivæ, libram unam semis.

Spiritus Baccarum Juniperi, *lib. quat.*

Destilla in Balneo Mar. ad siccitatem.

Fortior hæc ac præstantior illa altera modo prægressa, Aqua Juniperi composita, vires haud dubie egregias habet diureticas, antinephriticas, antipodagricas, hydragogas, ac lithonthypticas, denique etiam antiscorbuticas. Respecendum vero semper in ipsius usu, ad ipsas potissimum scordidas Lotii Officinas, Renes nempe atque Vesicam: Quodsi enim justus ipsarum Inflammationis, aut exulcerationis metus præsto fuerit; tum præstat, eam intactam relinquere, quam adhibere.

Aqua Lactis, seu Anti-Scorbutica, MULLERI.

Dispensat. Hamb.

℞. Herbarum recent. Cochleariæ,

Chelidoni minor.

Nasturtii aquat.

Beccabungæ,

Sedi majoris,

Chærefolii,

Petrosel. ana Manipul. sex.

Radici Armoraciæ recent. *unc. tres.*

Lactis recentis, *libras duodecim.*

Destillantur secundum Artem.

Usus hujus egregiæ Aquæ ex adjecto Elogio jam patet. Confert igitur in Scorbuto, Scabie, Cachexia, Arthritide, Hepatis ac mesenterii Obstructionibus, Fætero, dysuria, ischuria, hydrope, & similibus diris morbis. Aliam Lactis Aquam generosiores, vid. in Mor-ton phthisiol. L. II. c. 9. p. 204.

Aqua Ligni Sassafras Simplex.

Dispens. Paris.

℞. Ligni Sassafras scobina derossi, *libr. un.*

64 AQUA LIGNI SAS. COMP.

Aquæ commun. circiter *libras sex.*

Macerentur per aliquot dies in loco tepido; dein per vesicam destilla propemodum ad Medias.

Usus est antiscorbuticus, ut notum.

Aqua Ligni Sassafras

Composita.

Dispens. Wirt. in reliquis vix accurrit.

Rx. Lign. Sassafras odorati *libram semis.*

Cinnamomi acuti *uncias tres.*

Vini generosi *libras decem.*

Stent in digestionem per aliquot dies, postea destillantur ad dimidias.

Carminativa & stomachica est, atque senibus & phlegmaticis in affectibus catharalibus conducit.

Dosis drachmæ duæ vel tres.

Aqua Liliorum Convallium cum Vino.

Dispens. Brand. Wirt. & passim. in reliq.

Rx. Liliorum convallium recentium, absque stipitibus, *libram unam.*

Vini albi, *libras octo.*

Post digestionem per triduum destillantur leni igne, ex vesica, ad dimidias.

Commendatur apoplecticis & paralyticis; nervina, cordialis & stomachica est. Dosis uncia una. vid. SCHULZ. prælect. pag. 35.

Aqua Limacum contra Calculum.

Dispens. Vienn. Lond. Paris. FULLER.

Pharm. extemp. pag. 3. 4.

Rx. Limacum minimorum recentium, cum testis contusorum, *libr. duus.*

Infundantur in

Aceti acerrimi, libris quatuor.

AQUA LOCH SANI ET EXP.

Stent per noctem, in Infusione, deinde destillantur per Alembicum, ut Aqua dulcis sine acredine prodeat. Si prima destillatione, omnis Aceti acredo ablata non fuerit; instituatursupra recentes Limaces altera, vel etiam tertia Cohobatio.

Titulus multa magnaue promittit, utinam effectus ipse paria præstaret! An enim multum opis sibi ab hac Limacum Aqua polliceri re ipsa possint miseri illi ægroti, calculi acuti sævis doloribus excruciatii ac lacerati? adhuc, ut equidem arbitror, valde sub judice lis est, nec res in hunc usque diem, per fidam tutamque experientiam, ad liquidum satis perducta Conf. RIEDLINI Cur. Med. 660. Cent. VII. p. 411. Interim tamen Vires hydragogas ac diureticas huic Aquæ inesse, haud plane, inficiamur. De alia Limacum Aqua, vid. MORTON. phthisiolog. Lib. II. cap. 9. p. 205. & pharm. Bat. pag. 33.

Aqua Loch sani & Experti.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon.

Rx. Radicum Ireos Florentinæ,

Liquiritiæ,

Herbarum Hyssopi,

Capillorum Veneris,

Calaminthæ montanæ, *ana uncias duas.*

Seminum Anisi,

Fœniculi *ana unciam unam.*

Cinnamomi electi *uncias duas.*

Incisa & confusa macerentur in aquæ fontanæ libris decem, & post digestionem per triduum, destillantur ex vesica, usque dum libræ quatuor restent.

Est saporis & odoris grati, nec etiam effectus pectorali destituta. Cum illa paratur Loch sic dictum sanum & expertum. In dosi copia non facile exceditur,

AQUA LUMBR. COMP.

ditur, & ab uncia una semis ad duas exhiberi potest. Sed parum virtutis huic Aquæ inesse, censet SCHULZ. præl. p. 36.

Aqua Lumbricorum

Composita.

Dispensat. Vienn. Lond.

℞. Lumbricorum vivor. Terrestr. libram unam.

Millepedum vivorum, libram semis.

Limacum vivor. cum Testis, No. viginti.

Radici Angelicæ,

Acetosæ,

Lapathi acuti, ana uncias tres,

Caryophyllorum,

• Foliorum urticæ urentis cum Radice, ana unc. unam sem.

Brançæ ursinæ,

Agrimoniæ,

Betæ, ana drachmas sex.

Rutæ,

Absinthii, ana unc. semis.

Anthos, uncias duas.

Radici Curcumæ, unciam unam.

Croci, drachmam unam semis.

Vini albi, libras duodecim.

Incisa & Contusa statim, absque Digestione, per Organa Vitrea destillantur secundum Artem.

Hæc Aqua, concinnæ sane Compositionis, in Affectibus pectoris, ut Asthmate, Tussi ferina, aut convulsiva, lenta pituita, exscreatione difficili, & consimilibus querelis Thoracis, item in Hydrope & retentione Urinæ, vires exercet strenue. Egregie quoque conducit in malo nephritico, a colluvie serosi, viscida, tartarea, atque collecta in Renibus arena molesta, potissimum oborto. Inde inertes Calculos sede movet, & motos, una cum impulsâ urina, sensim educit. Præ-

AQUA MAGNANIMIT. 65

terea quoque prodest in Arthritide vaga, ipsa podagra, item scorbuto; Cachexia, Hepatis & Mesenterii Obstructionibus, & Fætero ipso utroque. Adeo, ut hæc eximia Aqua tam in Thoracis, quam Abdominis diversis Affectionibus, magno cum fructu ac successu, adhiberi possit.

Aqua Magnanimitatis.

Dispensat. Wirt. ex SCHROEDER.

pag. 144. Prag. & rel.

℞. Formicarum, Majo vel Junio collectarum, libras duas.

Spiritus Vini rectificati libras tres.

Macerentur per quinque vel sex dies, & postea in Balneo Mariæ abstrahatur spiritus ad siccitatem, in quo de-
nuo infundantur

Cinnamomi electi uncia una.

Caryophyllorum aromaticorum,

Cardamomi minoris ana drachm. sex.

Cubebæ, uncia semis.

Zedoariæ, drachmæ decem.

Post digestionem per triduum abstrahantur in Balneo Mariæ.

Commendatur a drachmis duabus ad unciam semis hausta, ad vitia nervorum frigida, venerem languidam, ut vulgo quidem traditur, sed raro creditur, & id genus alia; articulos a Paralyti debilitatos externe adhibita mire corroborat.

Aqua Magnanimitatis, vel Formicarum Composita.

Dispensat. Hamb. JÜNCKEN. Chym. Exper. p. 489. HOFFMANN. Thesaur.

Pharm. pag. 17.

℞. Spiritus Vini super Formicarum sufficientem Quantitatem rectificati, libras quinque.

Spiritus Melissæ, libras quatuor.

Flavædinis Cortic. Citri, unc. semis.

66 AQUA MAGNANIMIT.

Cinnamomi acuti, *drachmas tres.*
 Caryophyllorum, *unciam unam.*
 Cardamomi,
 Cubebæ, *ana drachmas tres.*
 Zedoariæ, *unciam unam.*
 Mastichis,
 Styracis Calamitæ,
 Benzoes, *ana unciam unam semis.*

Stent in digestionem, per octiduum, & postea lege Artis, destillantur.

Varie quidem, præter hanc ipsam, Aquæ hujus sic dictæ Magnanimitatis, Compositiones passim prostant in diversis Dispensatoriis pharmaceuticis. Sic alia simplicior, e SCHROEDERO petita, legitur, in Argentorat. alia vero operosior, ex Ephem. Nat. Cur. Dec. I. Ann. VII. pag. 39. in Ratisbonens. alia rursus æque operosa, in Pragensi & alia denique alibi. An vero ulla ex his omnibus, re ipsa, tam splendidum ac magnificum Magnanimitatis Titulum jure mereatur, ac ipso effectu tueri possit, ut nempe reddat ex timidis, magnanimos, ex imbellibus bellicosos, & ex pavidis denique leporibus quasi impavidos Leones, prætereaque frigidos languidosque in lætam Venerem nervos accendat ac concitet, uti quidem de his Magnanimitatis Aquis vulgo jactatur: De eo certe vehementer, immo vehementissime, dubitamus, & dubitabunt haud dubie, ut confidimus, nobiscum omnes rectioris judicii & diuturnioris experientie Medici: Conf. Dispens. Argent. & Pragensi ut alia similia aliorum justa & vera judicia jam quidem taceamus. Interim tamen haud prorsus negamus, Aquæ huic inesse Virtutes nervinas, analepticas, Cardiacas, Cephalicas ac Stomachicas; hinc in Atrophia, Arthritide vaga, dolore ischiadico, Spasmo, paralyti, aliisque id genus affectibus atrocioribus, forte non sine omni successu, adhiberi non nunquam

AQUA ANTI-MELANCHOL.

poterit; quod tamen ipsi experientie relinquitur.

Aqua Mastichina.

Dispens. Wirt. Vienn. ubi paullo auctior ut & in Disp. Brand. vid. & al.

R. Mastiches uncias quatuor.

Nucum Moschatarum unciam unam.

Contusis, & per triduum in spiritus vini rectificati libra una maceratis, addantur aquæ fontanæ libræ quatuor, destillantur ex vesica, leni igne, donec residuum sit, librarum duarum, liquor lacteus prodiens servetur. Ceterum aliam hujus Aquæ compositionem, huic perquam similem, vid. apud MYNSICHT. pag. 290.

Aqua hæc vires habet stomachum confortantes, hinc in singultu, ciborum fastidio, flatulentia, diarrhæa, & vomitu commendatur. Dosis ab uncia dimidia ad integram. SCHULZ. p. 36.

Aqua Anti-Melancholica.

Dispensat. Brand. Norimb. Wirt. & al.

R. Radicum Buglossi recentium uncias quatuor.

Florum Borruginis,

Buglossi,

Anthos, ana unciam unam.

Croci Austriaci drachmas duas.

Flavedinis corticum Citri uncias duas.

Fructuum sive pomorum Cydoniorum recentium, odoratorum, uncias sex.

Incisa infundantur in vini albi libris octo, maceratione per viginti quatuor horas peracta, destillantur ad dimidias.

Commendatur Melancholicis, atque mentis torporem, mæstitiam & timo-

AQUA MELISS. ANTHYST.

rem auferre creditur. Dosis uncia una vel duæ.

Aqua Melissæ Anti-hysterica.

Disp. Wirt. in reliquis fere desideratur.

R. Foliorum Melissæ recentium libram unam.

Baccarum Lauri,

Seminis Cumini ana unciam unam.

Myrrhæ electæ unciam semis.

Castorei drachmas duas.

Vini albi spirituosi libras duodecim.

Post sufficientem digestionem destillantur ad dimidias.

Vires ex titulo patent, nimirum anthysterica, carminativa. Dosis uncia semis ad integram.

Aqua Melissæ cum Vino.

Dispens. Leod. Wirt. & passim in. reliq.

R. Herbæ Melissæ recentis libras duas.

Vini albi libras octo.

Destillantur ad dimidias.

Censetur stomachica, cordialis & hysterica. Dosis uncia una, vel una semis. Vid. in primis BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. part. I. pag. 67. ubi notatu digna sunt,

Aqua Mellis Odora Regia.

Dispensat. Paris. CHARAS Pharm. Reg. T. II. p. 628.

R. Aquæ Vitæ, libras quatuor & semis. Mellis albissimi,

Coriandri, ana uncias octo.

Caryophyllorum, drachmas sex.

Nucis Moschatæ,

Styracis Calamitæ,

Benzoini, ana drachmas quatuor.

Vaniliarum, drachmas tres.

Flavedinis Citrei recentis, unc. unam.

Pulveranda crassiuscule pulve-

AQUA MELISS. SPIRIT. 67

rentur, & omnia simul macerentur per Biduum. Tum instituaturn Destillatio Balneo-Maris, fere ad Siccitatem. Inter destillandum, Ambari & Moschi ana grana duo, cum semisse, nodulo inclusa, extremo Capitelli Rostro ita appendantur, ut stillans Aqua odore Aromatum imprægnetur.

Destillato Liquori tum admisce:

Aquarum Rosarum,

Naphæ, ana uncias duodecim.

Et serva ad usum, in Vase rite Clauso.

Nomen potius solum, quam ipsas Virtutes, a Melle habet hæc sic dicta Aqua Mellis odora Regia. Quam enim virtutem, præsertim ex tam exigua Mellis quantitate, trahere possit, id equidem me non intelligere fateor, & mecum haud dubie fatebuntur omnes senioris sententia Medici atque Chemicis; præcipue, quum satis constet, ipsam illam officinalem Mellis Aquam in Dispensat. Paris. Lond. Viennens. August. Brand. & aliis, passim obviam, fatuam, nauseosam, ingrati- tam & inutilem esse, adeo, ut pater optimus, quid enim Melle præstantius, aut suavius? etiam hic filium, aut filiam de- generem plane & patre indignam, gene- rasse videatur, conf. SCHULZII præ- lect. pag. 36. Interim tamen haud caret hæc Aqua suis Virtutibus analeptics, car- diacis ac nervinis; quas autem non tam Melli debet; quam potius Aromatibus.

Aqua Melissæ Spirituosa

Composita, eau des Carmes, dicta.

Dispens. Paris. Wirt. Leid. Leod.

R. Herbæ Melissæ recentis libram unam semis,

Flavedinis corticum Citri recentium uncias quatuor.

Nucum Moschatarum,
 Seminis Coriandri, *ana uncias duas.*
 Cinnamomi acuti,
 Caryophyllorum *ana unciam unam.*
 Incisis affundantur
 Spiritus Vini rectificati *libræ sex.*
 Aquæ Melissæ *libræ duæ.*

Post digestionem per bidaum,
 destillentur ad quintæ partis remanentiam;
 Spiritus eductus servetur.

Inter aquas spirituosas eminet; commendatur adversus Apoplexiam, Paralyfin, & quoscunque morbos nervorum, a causa frigida ortos. Stomachicum & carminativum est egregium; externe adhibetur ad spasticos & rheumaticos dolores, Cephalalgiam, vomitum, Colicam &c. Dosis a drachma una ad drachmas tres.

Pro usu externo tinctura Croci tingi solet.

Aqua Menthæ Composita.

Dispensat. Paris.

Rx. Foliorum Menthæ recent. mundatorum, *libras duas.*
 Absinthii minoris, *unc. tres.*
 Ocymi,
 Pulegii, *ana uncias duas.*
 Flor. Rorismarini ficcatorum,
 Stœchados, *ana drachmas duas.*
 Cinnamomi, *unciam semis.*
 Coriandri,
 Caryophyllorum, *ana drachm. unam.*
 Spiritus Vini rectificat, *libram unam.*
 Aquæ Infusionis Menthæ, *libras quinque.*

Pulveranda pulverata macerentur per duodecim Horas. Tum destilla Balneo Maris, fere ad Siccitatem.

Egregia hæc Aqua, & odore & sapore juxta, perquam grata & amena,

Vires ut quivis, rerum medicarum gnarus, confestim perspicit, potissimum poscitet analepticas, nervinas, cephalicas, cardiacas, stomachicas, carminativas, ut sic loquar, & præsertim hystericas. Quare in Morbis uterinis, a causa inprimis frigida ac flatuosa, ortis, opportune adhibita, sperato successu, cum ægrotarum muliercularum insigni levamine, haud carebit. Præcipue, ubi tam interne, quam externe, justo cum moderamine, in usum advocata fuerit. Ex ea enim etiam Epithemata aut panno, aut pane excepta, commode formari possunt, quæ stomachi regioni imposita viribus pollent fluxam nimis alvum-blande sistendi, vomitus nausea graves compescendi, ac ructuosos singultus cohibendi. Præterea quoque ipsi, interius nempe assumptæ, inest Virtus anthelmintica, adeo, ut polychresta sit Aqua.

Aqua Mercurialis ad usus Externos.

Dispens. Vienn. Wirt. & reliq. vid.

Chirurg.

Rx. Cerussæ Venetæ *unciam unam.*
 Aluminis crudi *drachmas sex.*
 Lythargyrii *unciam semis.*
 Mercurii sublimati corrosivi,
 Salis ammoniaci, *ana drachm. unam.*
 Aquæ Solani,
 Plantaginis,
 Rosarum,
 Nymphææ *ana uncias quatuor.*
 Aceti Vini *libram semis.*

Trita & commixta modicum bulliant, postea non colata servantur.

Prodest cuti deformatæ, ad verrucas, scabiem malignam, serpiginem, fissuras, ulcera venerea, vel ubi mundificante opus est, penicillo illita.

Aqua Mille Florum Odorata.

CHARAS, Pharm. Reg. T. II. pag. 492.

Disp. Paris.

℞. Aqua Flor. Aurant. *uncias octo.*

Rosar. pallidarum,

Moschat. *ana uncias quatuor.*Meliloti, *uncias sex.*

Caryophyllorum hortens.

Thymi,

Santal. Citr. *ana uncias tres.*Mellis reg. *uncias octo.*

Spiritus ardentis Rosarum,

Cortic. Citr. *ana unciam unam.*

Tinctur. Ambræ,

Moschi, *ana gutt. tres.*

Misceantur.

Usus est analepticus, cephalicus, nervinus, cardiacus & paregoricus. Ceterum Aquam mille Florum aliam, fætidam ac sordidam, ab hac suavissima longe diversam, vid supra part. I. in Regno Animalis, sub Vaccæ urina.

Aqua Millepedum.

FULLER. Pharmacop. Extempor. pag. 5.

℞. Millepedum viv. *Pint. unam semis.*Corticum recent. Aurantior. Limon. *ana uncias tres.*Micæ panis albi, *unc. duodecim.*Nucis Moschatae, *drachmas sex.*

Succi Scabiosæ,

Aparines, *ana libram unam.*Seri Lactis, *libras quatuor.*

Lege Artis destillentur.

Cortices debent esse recentes: licet enim, inter destillandum, Herbae aromaticæ plus Olei præbeant siccatae, quam virides: e contrario tamen, Cortices Aurantiorum & Limonum plus Olei, (& consequenter, plus saporis, odoris, & Virtutis,) præbent virides, quam siccatae.

Aqua Millepedum alia.

FULLER. Pharm. extemp. pag. 140.

℞. Millepedum vivorum,

Sacchari albi, *ana uncias tres.*

Simul contusis, affundatur:

Vini albi, *libra una.*

Probe misceantur in Mortario, haud æneo, & Liquor Expressione coletur.

Usui hæc utraque Aqua est potissimum in Morbis Capitis, & Nervorum, in Arthritide, Affectione Hypochondriaca, Asthmate, phthisi, Scorphulis, Calculo, Hydroke, Jctero, Hepatis, Lienis & Mesenterii Obstructionibus, aliisque pertinacioribus & inveteratis Affectibus: Sanguinem enim depurat, nervos roborat, Obstructiones reserat, Renes & Vesicam emundat, & Urinam denique blande movet. Ceterum iisdem usibus inservit ejusdem Fulleri Emulsio Asthmatica ex Millepedis, quæ descripta legitur, pag. 104. Conf. infra Infusum Asellorum, seu Millepedum.

Aqua Myrrhæ.

Disp. Wir. in reliquis fere desideratur.

℞. Myrrhæ rubræ *uncias octo*, in pulverem comminutis, infunde aquæ fontanæ *libris sex*, & post digestionem per triduum, in loco calido factam destilla lento igne, atque aquæ oleosæ, suavissimi odoris, *libras quatuor* elice.

Commendatur in affectibus, a vitio mensum ortis, & morbis pectoris atque ventriculi. Dosis *uncia una*.

E residuo in vesica extractum Myrrhæ parari potest, si per pannum laneum coletur, & leni igne ad Mellis consistentiam evaporetur.

70 AQUA NUCUM JUGL.

Aqua Nucum Jugland.

Disp. Paris. Collect. Pharm. Penicher p. 204.
 R. Julorum, seu Florum Nucis juglandis, quantum vis.

Terantur & infundantur in aliorum julorum decocto, ad Supereminentiam.

Destilla:

Aquam destillatam affunde super Nuces immaturas & contusas. Macerentur per Viginti quatuor horas. Fiat tum altera destillatio. Affunde Aquam hanc destillatam supra Nuces maturitatis proximas, contusas. Macerentur, ut supra & denique fiat tertia destillatio.

Aqua hæc dicitur esse sudorifera, febribus malignis, pestilentialibus, intermittentibus auxiliari; item stomachum roborare, flatu discutere, ad uncias sex, vel septem hausta. Magnæ multæque per deum! virtutes, sed an omnes veræ, inquirant alii. Vid. interea B. BOECLERI Mat. Med. HERM. continuat. Part. I. c. 5. pag. 285. & al.

Aqua Odontalgica,

Dispensat. Brand.

R. Philonii Romani,
 Capitum papaveris nigri, ana cum semine.
 Radicum Pyrethri,
 Cinnamomi acuti,
 Foliorum Nicotianæ,
 Seminis Hyoscyami, ana drachm. tres.
 Opii Thebaici, drachmam semis.

Macerentur omnia, Viginti quatuor Horis, in Spiritus Vini Gallican. Libra una semis; dein Maris Balneo destillantur; destillatum Vase Vitreo servetur, pro usu externo; internus enim ma-

AQUA ODORIFERA.

xime vitandus. Est enim ex mere Narcoticis concinnata, inquit SCHULZ. in Prælect. p. 36. Experientiæ permittitur, quid efficere possit, si denti dolenti cavo instilles, aut ore eandem contineas, ita tamen, ne quid deglutias.

Aqua Odorifera.

Dispensat. Vienn.

R. Herbar Majoranæ,
 Basiliconis,
 Thymi,
 Origani,
 Florum Liliorum Convall.
 Lavendulæ,
 Rosarum, ana unciam unam.
 Spicæ,
 Radicis Ireos Florentinæ,
 Cinnamomi,
 Caryophyllorum,
 Maçis,
 Styracis Calamitæ,
 Benzoin, ana unciam semis.
 Ligni Rhodii,
 Santali Citrini,
 Corticum Citri, ana drachmas sex.
 Gummi Ladani, drachmas duas.
 Incis. & contusa infundantur in Vini Generosi libris duodecim.

Peracta maceratione, l. A. destilletur Aqua: potest tum, si quis aveat, adjici, aut nodo incluso suspendi Ambræ ac Moschi, ana Scrupulus Semis: sed me iudice, rectius omittatur utrumque illud evodmum, inprimis propter foeminas.

Insignis est fragrantia, & suavissimi odoris, Cerebrum, cor, spiritusque tam animales, quam Vitales refocillantis. Inprimis si accesserint Aceta Lavend. Ros. Sambuc. & Rubi Id. quæ prudenter addit ZWELFER ad Pharmacop. August. p. 303.

AQUA ODORIF. ALIA.

Aqua Odorifera alia.

Dispens. Wirt. Argent. Ratisbon.

- Rx. Herbae Rorismarini,
Majoranae ana unciam unam.
Florum Lavendulae,
Liliorum convallium,
Rosarum ana uncias duas.
Ligni Rhodii,
Corticis Citri recentis ana unciam
unam semis.
Cinnamomi acuti uncias duas.
Caryophyllorum aromaticorum un-
ciam unam semis.

Mixtis & confusis affundantur

Spiritus Vini rectificati librae octo.

Aquae fontanae librae quatuor.

Et post digestionem per triduum,
leni igne tres quartae inde destillantur.

Ob odoris fragrantiam in animi
deliquis non solum naribus, sed & pecto-
ri & pulvisbus applicari solet.

Aqua Ophthalmica

BOECLERI.

- Rx. Aquae Florum Omnium,
Rosarum,
Euphrasiae, ana unciam unam.
Albuminis Ovi, ad duritiem cocti,
exempto Vitello, Numerounum.
Micæ Panis filiginei unius.
Contunde, exprime per pannum, adde:
Tutiae preparatae, scrupulum semis.
Sacchari Saturni, grana quatuor.
Sarco collæ,
Camphoræ,
Crocii Oriental. ana grana quinque.
Misceantur.

Commendantur hæ Aquæ pro usu
externo, ad ophthalmiam, oculorum In-
flammationes, ardores, rubedines, lip-
pitudines, similesque affectus, instillando

AQUA OPTHTHALM. 71

aliquot Guttas in oculos, ut bene per eos
diffundantur; tum etiam applicando, cum
linseo. Teride autem, non frigide, ejus-
modi Collyria applicanda. Ceterum Aqua
Ophthalmica Boecleriana posterior, magis
paregorica & anodyna est, priore illa of-
ficinali. Quare tenellis & mollioris deli-
catorisque habitus Subjectis, veluti pue-
rulis ac puellis, qui ophthalmiæ frequen-
tius obnoxii esse solent, ceu notum, hæc
quidem posterior rectius tutiusque adhibe-
tur, quam altera illa superius posita; quæ
tamen adultioribus, non sine sperato suc-
cessu, in casu necessitatis, utique conce-
denda.

Aqua Ophthalmica Campho- rata FINCKII.

Disp. Hamb.

- Rx. Aquarum Euphrasiae,
Rosarum,
Spermatis Ranarum,
Chelidonii,
Florum Cyani, ana unc. quatuor.
Foeniculi, uncias duas.
Pulveris Nihili albi loti,
Tutiae preparat. ana unciam semis.
Vitrioli albi,
Camphoræ, ana drachmam unam.
Sacchari Saturn. drach. unam semis.
Misceatur.

Aqua Ophthalmica

DOERERI,

Tabul. Smaragd. pag. 41.

- Rx. Rad. Valerianæ,
Phu Pontic. ana uncias duas.
Caryophyllat. unciam semis.
Fol. Rutæ,
Verben.
Foenicul.
Euphras. cum Flor. ana drach. sex.

72 AQUA OPHTHALM.

Baccar. Juniperi recent. *unc. unam.*
 Lauri, *unciam semis.*
 Florum Calendulæ,
 Melissæ Turcicæ,
 Salviæ,
 Rorismarin.
 Rosar. albar. *ana drachmas duas.*
 Semin. Foeniculi,
 Caryophyllorum,
 Cardamom. min.
 Cubebæ. *ana drachmam unam.*
 Cinnamom. acut. *unciam unam.*
 Ligni Aloës,
 Rhodii, *ana drachmam unam.*

Præperatis secundum Artem, af-
 fund. Vini Malvat. Libras duodecim;
 postea in Bal. destillantur.

Similem fere Aquam Ophthalmi-
cam HENNING. ARNISAEI, vid. in
Thom. BARTHOLINI Cista MED.
HAFN. LOC. 34. p. 389. Et in Dispens-
fat. HAFNIENSI. Conf. VERZA-
SCHAE Obs. med. 83. pag. 201.

Aqua Ophthalmica, FEBURE.

Dispensat. Brand.

Rx. Vitri Antimon. vel Croci Metall.
unciam semis.
 Tere in pulv. subtil. & adde:
 Radic. Jridis Florent. *drachm. unam.*
 Caryophyllorum, *No. sex.*
 Grosse Contusis affunde:
 Aquæ Rutæ,
 Foeniculi,
 Euphrasæ, *ana uncias sex.*

Digere leni Calore, dies quin-
 decim, dein Filtra & serva, pro usu
 oculorum externo.

AQUA OPHTHALM. PRAG.

Aqua Ophthalmica JUNCKENII.

Chym. Experiment. p. 512.

Rx. Ovum Gallinæ integrum, coque ad
 mediocrem duritiem, demta testa,
 & Vitello, Cavitati ejus indatur:
 Sacchari Saturni, *grana sex.*
 Camphoræ, *grana tria.*
 Vitrioli albi, *grana quinque.*
 Mellis Rosarum, *unciam semis.*
 Fiat Expressio fortis; Liquori expresso
 add.

Aquæ Foeniculi *unciam semis.*

Misc. & instilletur oculis bis, vel
 ter, de die.

Aqua Ophthalmica Officinarum.

Dispensat. Argent.

Rx. Aquæ Plantaginis,
 Euphrasæ,
 Chelidonii,
 Rosarum, *ana unciam unam semis.*
 Sacchari Saturni, *drachmam semis.*
 Tutia præparatæ, *drachmas duas.*
 Camphoræ, *Scrupulum unum.*
 Misc.

Aqua Ophthalmica Pragensis.

Dispens. Prag.

Rx. Aquæ Rosarum albarum,
 Plantaginis,
 Euphrasæ, *ana unciam unam.*
 Sacchari Candi albi, *drachmas duas.*
 Tutia præparatæ, *drachmam unam.*
 Sieff albi, sine opio, *drachmam sem.*
 Croci Martis adstringent. *Scrup. un.*
 Mixta usui servantur.

AQUA

AQUA OPHTHAL.

Aqua Ophthalmica, cum Sapone.

Dispensat. Viennens.

Rx. Vitrioli albi, unciam semis.

Saponis Veneti, Drachmas tres.

Aquæ fontanæ, Libras duas.

Coquantur in Olla, ad Remanentiam Libræ unius semis: refrigerat, filtretur, & servetur usui tempestivo.

Quæ sit proprie virtus harum Aquarum Ophthalmicarum omnium, vel ex ipso Titulo earum, patet omnibus, etiam mediocriter doctis; quando vero pro diversa natura, indole & origine morborum ophthalmicorum ipsorum, ex his omnibus, una, ceu magis pro futura, præ altera, potissimum sit eligenda & in usum præcipuum trahenda; id certe non, nisi prudentioribus & in praxi ipsa exercitioribus Medicis, cognitum atque perspectum est. Non enim omnia omnibus conveniunt.

Aqua Ophthalmica Sapphirea.

Pharmac. Batean. pag. 12.

Dispensat. Lond. Wirt. Vienn. ubi tamen nonnihil diversa & aliquanto auctior hujus

Aqua compositio habetur:

Rx. Aquæ Calcis vivæ, libram unam.

Salis armoniaci, Drachmam unam.

Misceantur, stent per viginti quatuor horas in vase cupreo, a quo aqua, colorem sapphiseum facta, filtretur & servetur.

Præfertur aliis collyriis, atque ad plerosque oculorum affectus commendatur. Vim habet refrigerantem, desiccantem & mundificativam. Instillatur vel oculis, vel mediantibus linteis applicatur. Vid. WEDEL. Amoenit. Mat. Med.

AQUA OPHTAL. VAL. 73

pag. 130. & JÜNCKEN, Chym. Exper. p. 512. ubi impense laudat hanc Aquam, quam tamen ipse auctiorem, & nisi fallor, meliorem exhibet.

Aqua Ophthalmica ex Valeriana.

Dispens. Hamb. Tabul. Smaragd. p. 40.

Rx. Herb. Valerianæ, cum toto, Manip. quatuor.

Summitat. & Comarum Foeniculi, Herbarum Euphrasæ,

Chelidon. maj. ana Manip. duos.

Foliorum Salviæ, Manip. un. semis.

Rutæ,

Melissæ, ana Manip. un.

Florum Cyani,

Fabarium,

Rosarum, ana pugill. tres.

Seminis Foeniculi, Drachmas tres.

Macis,

Caryophyllorum, ana Drachm. duas.

Omnibus recenter collectis & contusis, adspargatur Vinum Rhenanum, ut Fiat instar pultis mollioris: add. Mellis Rosarum uncias duas, destillantur in Mar. Bal. ad siccitatem.

Iisdem oculorum afflictorum usibus & hæ Aquæ inserviunt, quibus antecessantes insigni cum fructu, erant destinate. Respiciendum tamen semper ad Naturas, aetates, tempora anni, regiones, sexus & alias circumstantias.

Aqua Panis.

Dispens. Wirt. Brand. BIERLING. Append. Med. pag. 27. in reliquis desideratur.

Rx. Crustæ panis recenter e clibano extracti, & adhuc calentis, libras duas.

Cinnamomi acuti, ana libram unam.

Caryophyllorum,
Nucum Moschatarum, *ana unciam*
dimidiam.

Vini albi spirituosi, *libras octo.*
Destillantur leni igne, ad dimi-
dias.

Inter aquas stomachicas & analepticas censetur, & gustui grata est. Dosis uncia dimidia ad integram. In Dispensat. Brand. hic additur adhuc Radix Tormentillæ & Rasura Cornu Cervi. Cui compositione multum virtutis antidyssentericæ tribuit quidem JÜNGKEN. in Lex. pharm. Part. II. pag. 31. & ERNESTI de Ol. destill. pag. 105. tanto minus autem Cel. Editores Dispensat. Brand. & cum iis, B. SCHULZIUS in Praelect. pag. 22. item ZWELFERUS, pharm. Reg. p. 234. quibus & ego assentior. Omnis enim virtus, si qua adsit, pendet potius ab aromatizatis, quam quidem a pane, sive crusta ipsius sit, sive mica, (conf. LUDOVICI pharm. pag. 579. licet aliud sentiat HOFFMANN. Observ. Chym. pag. 211.) aut rasura cornu cervi, ac rad. Tormentillæ, quæ scil. nihil virtutis super almbicum mittunt, ceu notum. Plus ergo, nisi fallor, in imbecillitate stomachi, nausea ac vomitu, &c. pro externo videm usu, præstabit Emplastrum d. crusta panis, cujus descriptio i. fra. suo loco, habetur. Conf. SCHULZ. Praelect. pag. 107. Ceterum conf. infra, Spiritus Panis.

Aqua Pæoniæ Composita.

Dispensat. Edinburg.

R. Radic. Pæoniæ, *uncias duas.*
Valerianæ Silv. *se. quincunciam.*
Diſcamni albi, *unc. am unam.*
Sem. Pæoniæ, *Drachmas sex.*
Flor. rec. Lilior. Convall. *uncias quatuor.*
Lavendulæ,

Stoechadis Arabicæ,
Anthus, *ana sesquiunciam.*
Summitatum Beticæ,
Majoranæ,
Rutæ,
Salviæ, *ana unc. unam.*

Incisis & Contusis affunde
Spiritus Vini Gall. *sesqui Congium.*
Post Macerationem quatuor dierum,
eliciatur *sesqui Congius.*

Egregia hæc compositio usum præstabit singularem in motibus epilepticis, spasmodicis & convulsivis, nec non in affectibus soporosis & lethargicis, item in passionibus hysteriis, & diris uteri suffocationibus. In Paralyſi quoque & ipsa apoplexia, non sine successu, adhiberi poterit, tam interne, quam externe: interne tamen debita cum circumspectione & moderamine: Ne quid nimis. Ceterum alia hujus Aquæ Compositio, nonnihil ab hac diversa, & aliquanto operosior, atque aromatis præsertim abundantior, proſtat in Dispensat. Leodiensi.

Aqua Petroselini Composita.

Dispensat. Edinburg.

R. Rad. Petroselini, *uncias quatuor.*

Raphani rusticani recentis,
Baccar. Juniperi, *ana uncias tres.*
Summitatum Hyperici,
Fol. Persicariæ urentis,
Flor. Sambuci, *ana uncias duas.*
Sem. Dauci Silvestris,
Foeniculi dulcis,
Petrosel. *ana sesquiunciam.*

Incisis & Contusis adde:
Spiritus Vini Gall. *Congios duos.*
Macera per quatrduum; tum destil-
lent *Congii duo.*

Ex ipsa hac bella compositione luculenter jam per se patet, inesse huic Aquæ Petroselini compositæ potissimum

AQUA PHAGED.

virtutem diureticam, antinephriticam, hydragogam & lithonhrypticam. Ideo commode in usum advocari potest in affe-
ctibus Renum & Vesicæ, a colluvie serosa, viscida & sabulosa potissimum obortis; item in Dysuria, Ischuria, & similibus menstrualium viarum vitiis & obstructionibus; nec non in arthritide & podagra, immo in ipso diro hydropse. Potenter enim non solum aquas inertes putridasque movet; sed etiam motas, apertis ostiis, blanda vi educit, corpusque levat molesta illa sarcina.

Aqua Phagedænica.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. & reliq.

vid. Chirurg.

R. Aquæ Calcis vivæ, libram unam.

In hac dissolve

Mercurii sublimati corrosivi,
Drachmam unam.

Solutioni adde

Spiritus Vini non rectificati, un-
cias quatuor.

Serva.

Ad exulcerationes externas, & fa-
da imprimis ulcera venerea, feliciter adhi-
betur. Vid. Chirurgos hic omnes.

Aqua Physagoga.

Disp. Vienn. Wirt. Prag. Ratishon.
Aug. rev.

R. Seminis Anisi, libram unam.

Sileris montani, unciam unam se-
mis.

Cinnamomi acuti, uncias duas.

Nucum Moschatarum,

Galangæ,

Macis,

Caryophyllorum aromaticorum, ana
unciam semis.

Contusa macerentur per triduum in
Vini albi generosi, libris sedecim.

AQUA SALVIÆ COMP. 75

Spiritus Vini rectificati, libris duabus.
& destillentur leni igne ad dimidias.

Ventriculum & intestina roborat,
& nomen suum tuetur. Dosis ab uncia
dimidia ad integram.

Aqua Prophylactica Sylvii,

vide supra suo loco

Acetum Bezoard. Sylvii.

Aqua Regis seu Chrysulca.

Dispensat. Ratishon. Brand. Wirt. Hamb.
& reliq. vid. Chem.

R. Aquæ fortis, uncias sex.

Salis ammoniaci albi, unciam unam.

Mixta ferventur.

Usus chymicus potissimum est, ad
solvendum Aurum; medicus non, nisi ra-
rissime, si unquam. Vid. SCHULZ. p. 37.
& præf. Disp. Prag. in Not. lectu dignis.

Aqua Salviæ Composita.

Disp. Arg. Wirt. Vienn. & passim in reliq.

R. Foliorum Salviæ recentium, unc. octo.

Rosmarini,

Serpilli,

Thymi, ana unciam unam.

Cardamomi utriusque, Drachm. sex.

Macis,

Nucum Moschatarum,

Caryophyllorum,

Zedoariæ,

Galangæ,

Calami aromatici, ana unc. dimidiam.

Vini spirituosius, libras octo.

Spiritus vini rectificati, libras qua-
tuor.

Post sufficientem digestionem,
destillentur lento igne ad quartæ partis
remanentiam.

Vires cum Aquæ apoplectica spi-
rituosæ conveniunt, dosis uncia semis ad

76 AQUA SERP. COMP. BEN.

drachmas sex. Usus est internus & externus, ceu notum.

Aqua Sapphirea seu Cœrulea.
videatur

Aqua Ophthalmica Sapphirea.

Aqua Serpilli Comp. Bened.
MYSICTI.

Dispens. Argent. Brand. Hamb. Wirt. sed ibi alia compositio multum ab hac diversa, vid. supra.

Rx. Herbae Serpilli, manipulos sex.

Fœniculi, manipulos quatuor.

Verbenæ,

Melissæ,

Florum Tiliæ,

Liliorum Convallium,

Lavendulæ,

Rorismarini, ana manip. semis.

Semin. Anisi, unciam semis.

Radicis Zedoariæ,

Galangæ,

Cubebæ, ana drachmam unam.

Cinnamomi, drachmam semis.

Macis,

Nucis Moschatæ, ana drachmas duas.

Visci Querni,

Radicis Præoniæ, ana unc. un. semis.

Vini generosi, mensuras tres,

Fiat secundum Artem, destillatio.

Miras & polychrestas hujus Aquæ virtutes ipse illius Inventor, MYSICTHUS, pleno & grandissono quasi ore decantat in Armament. Med. Chym. p. 319. & ex eo SCHULZIUS, in prælect. ad Dispens. Brand. p. 38. nec non Cl. CARTHEUSERUS, in pharmacol. p. 141. ut alios laudatores & præcones ipsius taceam. Nec indigna sane censeretur hæc Aqua vere benedicta, tot splendidis claris-

AQUA SPERM. RANAR.

finorum in Arte Medica Virorum laudibus. Vires enim obtinet ex ista concinna compositione, cephalicas, cordiales, stomachicas atque carminativas, item hystericas. Inde dolores colicos atque sæva intestinorum tormina comescit: Menses quoque atque partum promovet. Dosis, Cochlear unum, duo, & interdum etiam ultra, si necessitas exegerit. Non solum autem usui interno egregie inservit, sed & simul externo, partibus enim corporis debilitatis, sensu motuque carentibus, aut sugillatis; cum leni frictione, decenter adhibita, novum veluti vigorem infundit nervis torpidis & quasi præmortuis: Hinc in Analdia, seu Atrophia Membrorum tabidorum & exsuccorum magno cum fructu applicari potest.

Aqua Spermatidis Ranarum.

Disp. Wirt. & in reliq. notum enim.

Destillatur, sine aliis aquæ additione, ex recens collecto spermate, sacculo lineo, ne alembicum transcendat, incluso, ad tertiæ partis remanentiam. Aliam vero adhuc faciliorem simpliciorumque Methodum hujus Aquæ parandæ, vid. in Dispens. Edinb. & in aliis passim.

Usus est cosmeticus, & ad faciei ruborem, atque in collyriis adhibetur.

Aqua Splenetica.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Aquæ Melissæ,

Menthæ,

Epilepticæ Langii, ana uncias tres.

Mixturæ simplicis Ludovici, drachm. tres.

Essentiæ Castorei, drachmam unam.

Elæosacchari Succini, drachmas duas.

Misceantur.

Usus in affectibus splenetico-hyste

AQUA STOMACH.

ricis ad unciam semis, vel drachmas sex. Elegans sane est hæc Compositio, usu suo haud caritura; in tempore scilicet adhibita.

Aqua Stomachica JUNCKENII,

Chym. Experim. pag. 553.

R. Rad. Calami aromat. condit, *unc duas.*
Zingiberis,
Flaved. Arant. sic. *ana drachmas sex.*
Cassia lign. veræ, *unciam semis.*
Nucis Moschatae,
Maceris,
Coriandri, *ana drachmas duas.*
Foeniculi,
Anisi, *ana drachmam unam semis.*
Menthæ Moschatae, *libram semis.*
Rosarum rubrar. *Manipulos duos.*

Omnia incisa maceantur in spiritu Florum Sambuci, succi Cydoniorum, & Vini Malvat. *Libra una.*

Tum destilla secundum Artem.

Insignes habet vires in roborando Stomacho, & flatibus discutiendis. Dosis Cochl. semis, ad unum. & ultra.

Aqua Stomachica alia.

Dispens. Wirt.

R. Summitatum Menthæ crispæ recentis *uncias tres.*

Galangæ,

Nucum Moschatarum,

Cinnamomi *ana unciam unam.*

Vini spirituosii *libras octo.*

Destillantur ad dimidias.

Vires ex ipsa denominatione parent. Dosis uncia semis ad integram.

Aqua Styptica Berolinens.

Dispens. Brand. Conf. mox.

AQUA VULNERARIA ALBA DIPPELII.

AQUA THERIAC. 77

R. Succorum expressorum junctim sumtorum:

Sempervivi majoris,

Pimpinellæ sanguisorbæ,

Chærefolii,

Aristolochiæ longæ,

Aceti Vini optimi, *ana quantum vis.*

Destilla ex arena, Vasis Vitreis, destillatum serva.

Egregii usus est hæc Aqua styptica, Berolinensium vulgo dicta, tam insistentis nimis hæmorrhagiis violentis, quam in consolidandis vulneribus recentibus, partium inprimis carnosarum; quippe quæ solo ejus usu, intra breve temporis spatium, felicissime iterum coalescunt. Convenit de reliquo, hæc descriptio, fere quoad omnia, cum decantato, & pro eximio Arcano a quibusdam reputato, Balsamo Vulnerario Dippeliano albo. Conf. huc Cl. SCHULZIUS, in prælect. pag. 38. ubi & de altera Aqua Styptica Dippeliana, rubra dicta, tractat, cui, ipse expertuo, mirandas prorsus tribuit vires, in sanguinis, citatissimo fluxu protinus, veluti Thessala quadam incantatione facta, sistendo. Ubi tamen simul prudenter, pro more, addit, miram hanc virtutem stypticam omnem pendere præsertim ab Aceto, atque inde simplex Vinum Rhenanum idem præstare posse. Ceterum de utraque hac efficacissima Aqua Dippeliana styptica & vulneraria, tam alba, quam rubra de qua mox, vid. longam & copiosam Tractationem, in Dispensat. Pragensi, in Animadversionibus, ubi & plures alii Auctores laudantur, ipsam autem utriusque compositionem quam infra nos suo loco, exinde repetituri sumus.

Aqua Theriacalis Composita.

Disp. Wirt. sed alia Compositio extat in disp.

78 AQUA THERIAC. SIMPL.

Vienn. & Argent. item Prag. & Brand. nec non Lugdan. & Leodiens. ut & Paris. & Lond. vid. & Jo. HARTMANNI prax. Chym. pag. 10. Opp. Tom. I. & THONERI Observ. Med. p. 366. Append.

Rx. Radicum Angelicæ,
Valerianæ,
Cardopatii,
Ostrutii,
Zedoariæ ana unciam unam.
Herbarum Scordii,
Rutæ ana unciam unam semis.
Corticum Citri recentium unc. duas.
Baccarum Juniperi unciam unam.
Theriacæ Andromachi libram semis.
Aquæ fontanæ libras decem.

Misceantur & proliciantur, per destillationem, aquæ libræ sex.

Est alexipharmaca, stomachica, atque carminativa, & in febribus malignis, affectibus ventriculi, vomitu, torminibus, dysenteria, additur mixturis & potionibus. Dosis ubi uncia dimidia ad integram. Alias Aquas Theriacales egregias. in septem illis diris pestilentiis Basileensibus, salutari cum effectu, adhibitas describit ipse, qui his calamitatibus publicis interfuit, PLATERUS, in Praxi Med. & in Obs. Med. Lib. II. p. 316. sqq. Conf. & GESNERI Epist. Med. ult. Lib. I. Fol. 46. Vid. & in seqq. passim.

Aqua Theriacalis Simplex,

Disp. Wirt. Lond. Norimb. Brand. Groning & reliq.

Rx. Theriacæ Andromachi unc. quatuor.
Vini albi libras quinque.

Abstrahantur libræ duæ semis.

Alexipharmaca censetur, & a Theriacæ ingredientibus vim habet stomachum confortandi & carminativam. Vid. plura apud RENOD. pag. 977. sqq. Cor-

AQUA AD TORMINA INF.

di disp. pag. 166. sqq. & JUNGKENT Corp. Pharm. pag. 43. seqq.

Aqua ad Tormina Infantum.

Dispensat. Argentor.

Rx. Aquæ Menthæ,
Chamomillæ, ana uncias duas.
Syrupi Chamomillæ,
Papav. rhœad. ana unc. semis.
Misceantur.

Vires ex Titulo ipso patent, quod nempe in Colica & torminibus Infantum, flatus dissipando, & fibras Intestinorum demulcendo, optime conveniat. Datur cochleatim.

Aqua Traumatica

STAHLII.

Dispensat. Brand.

Rx. Foliorum recentium Veronicæ,
Hederæ arbor. ana manipulos sex.
Foliorum & Florum recentium,
Alcææ, manipul. quatuordecim.
Pyrolæ, manipulos octodecim.
Incisus adde, Albi graeci, uncias sex.
Infunde cum sufficienti Quantitate Vini, fermententur lege Artis, postea destillentur.

Virtutem traumaticam, seu Vulnerariam, huic Aquæ a magno Auctore Compositæ, inesse, haud equidem temere negaverim; siquidem omnes illæ herbæ & flores naturæ suæ & indole innatæ, vi polent traumatica, ut nemini non dudum constat. Quid vero sordidum illud Condimentum caninum, & quidem tanta quantitate, præscriptum, huc potissimum faciat, & quasnam sanandi & consolidandi vulnera, Virtutes præcipue habeat; id me quidem haud satis bene perspicere, ingenue fateor. Præsertim, quum jam supra, ex LUDOVICO, RIVINO & aliis,

Observatum fuerit, Albo illi Græco Græcam quasi subesse fidem, effectusque salutare ex illo sperandos vix, ac ne vix quidem, respondere expectationi.

Aqua Typhorum Cervi

Simplex.

Dispens. Prag. Argent. Wirt. & al. item apud Schraderum.

Rx. Cornua Cervi recentia succulenta, conscindantur in frustula, & ad libram unam addantur libræ tres Vini generosi, destillentur ex Mariæ Balneo ad dimidias.

Ad partum difficilem, & in febribus malignis magnarum prædicatur esse virium: Sed rarius respondente ipso effectu.

Dosis ad unciam unam, vel unciam unam semis.

Destillatur etiam per se, absque Vini additione ex M. B. grata satis, sed & cara.

Aqua Typhorum Cervi

Composita.

Disp. Vienn. Wirt. & in paucis aliis.

Rx. Typhorum Cervi succulentorum libras duas semis.

Radicum Pæoniæ unciam unam.

Herbæ Melissæ,

Florum Borraginis,

Buglossi,

Rorismarini,

Tunicæ ana unciam unam semis.

Rosarum unciam semis.

Incisit affundantur

Vini albi spirituosi libræ duodecim.

Destillantur leni igne ad dimidias.

Vires habentur alexipharmacæ, cordiales & anti-melancholicæ. Dosis uncia una, vel duæ.

Aqua Velthemiana.

Dispensat. Hamb. & BIERLINGII,

Append. Med. pag. 24.

Rx. Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Cubebarum,

Nucis Moschatæ,

Galangæ,

Zingiberis,

Cardamomi,

Mastichis,

Zedoariæ,

Corticum Citri,

Herbæ Melissæ,

Majoranæ,

Menthae,

Matricariæ,

Serpilli,

Origani,

Pulegii,

Salviæ,

Chamaedryos,

Chamaeepyti,

Florum Anthos,

Lavendulae,

Rosarum rubrarum,

Albarum,

Stoechados Arabicæ,

Cheyri,

Sambuci,

Pæoniæ,

Baccar. Lauri,

Ligni Sassafras,

Semin. Anethi,

Anisi,

Piperis longi,

Nigri,

Rad. Caryophyllatæ, ana drach. duar.

Incisa & Contus. infund. in Spirit. Vin. Gall. Lib. sex, postea destillantur, & in rostro Alembici ponantur:

Moschi,

80 AQUA CONTRA VERM.

Ambrae, ana grana tria.

*Aqua prolecta edulcoretur, cum
Sacchari suff. Quant.*

*Oho! jam satis est, immo nimium
profecto. Ceterum nota hæc Gulonibus
præsertim Aqua, stomachica est, Carmini-
nativa, Cephalica & analeptica. Sed ne
quid nimis: modice enim, non modio, est
haurienda.*

Aqua Contra Vermes

LAUREOLI,

*Dispens. Hamb. Pharmac. Bat. p. 14. conf.
Thom. BARTHOLINI Cist. Med. Hafn.
Locul. LII. p. 542. sqq. & RIVER. prax.
LX. cap. 9. pag. 372. item MONCONYS
Itiner. pag. 335. RIEDLIN. Lin.
Med. A. 1699. Mens. Aug. Obs. 12. p. 828
LOESEKE Mat. Med.*

pag. 308.

Rx. Aquae Hypericonis,

Graminis, ana uncias duas.

Mercurii Vivi, unciam semis.

*Stent per Horas aliquot, & dein-
de Colentur.*

*Teneris præsertim Infantibus, qui
ab omnibus pæne Medicamentis peregrini
odoris, & ingrati saporis, natura sua,
abhorrent, uti quidem notum, Aqua hæc
simplex, insipida fere & inodora, neces-
sitatis tempore, egregium præstat Reme-
dium Anthelminticum. Ipse enim Mer-
curius vivus, licet nec pondere, nec sub-
stantia, nec proprietate sua quidquam
perdat: his tamen Aquis consociatus, vim
suam subtiliorem vermes necandi & pel-
lendi, qua inprimis pollet, ut ubivis cog-
nitum, ita benigne communicat cum iis-
dem, ut citra incommodum aut periculum,
fædos lumbricos exturbet, inprimis, si
gratioris saporis gratia, adjectum quid
fuerit Syrupi de Absinthio, Cent. min,*

AQUA CONTRA VERTIG.

*aut Card. Ben. vel Mellis puri. Conf.
inf. Electuarium purificans, & deco-
ctum Mercuriale.*

Aqua Veronicæ cum Vino.

Dispens. Brand. Wirt. Prag & reliq.

*Rx. Herbae Veronicæ florecentis libras
tres.*

Vini albi libras octo.

Destillantur lento igne ad dimidias.

*Balsamica, vulneraria & tonica
est. Commendatur a STAHLIO, JUN-
CKERO, GOETZIO, & aliis, tam
in tussi pulmonali, quam hypochondria-
ca, inprimis senibus asthmaticis & ad
Marasmodum dispositis convenit. Dosis bis
vel ter in die ab uncia una ad unciam
unam semis,*

Aqua Contra Vertiginem.

Dispensat. Brand.

*Rx. Radic. Calami aromat. drachm. semis.
Caryophyllatae,
Doronici,
Paeoniae, iusto tempore collectar.
ana unciam semis.*

Folior. Betonicae,

Rorismarini,

Salviae, ana manipul. unum.

Flor. Anthos,

Calendulae,

Lavendulae,

Spicae,

Tiliae. ana manipul. semis.

Sem. Foeniculi,

Nigellae,

Paeoniae,

Sileris montani,

Cardamomi minoris,

Cinnamomi, ana unciam semis,

Cubebæ,

Macis electæ,

Nucis

AQUA VIRIDIS

Nucis Moschatae, ana drachmas duas.

Contus. dies aliquot, Vasis optime clausis, macera in Vini Rhenan. generos. *libris duabus.*

Aquar. Ceraforum nigrorum,

Liliorum Convallium,

Tiliae Florum, ana unc. octo.

Demum destill. Balneo Mar. ut Artis est.

Ex optimis speciebus Cephalicis constat, inquit SCHULZIUS, in Prælect. pag. 40. ut & Carminativis; adeoque illis, quibus ex Ventriculi Vitio, Vertigo accidit, interne, ad Cochlear, subinde datum, conducere poterit: externe etiam adhibita, Caput juvabit; modo subiectum non sit nimis sanguineum & repletum. Igitur circumspectione opusest, ut Medici prius bene indagent ipsam Vertiginis causam, quam ad eam curandam ac reprimendam, sese accingant. Nam & optima quævis intempestive adhibita, pessimum sepe edunt effectum.

Aqua Viridis

HARTMANNI, *Prax. chym. p. 29.*

Dispens. Vienn. Lugd. Ratisbon. ubi alia descriptio ex JUNGK. Corp. Pharm. p. 164.

Rx. Mellis Rosati,

Sulphuris vivi,

Aluminis Crudi, ana unciam unam.

Albi Graeci,

Comarum Sambuci,

Sabinae, ana drachmam unam.

Florum Hyperici,

Rorismarini,

Herbar. Rutæ,

Plantag.

Salviae,

Pulegii, ana drachmas duas.

Coquantur per medium Horæ quadrantem, Vase clauso, in Vini albi

Aquæ Solani, ana libra una.

AQUA VIRTUTUM. 81

Tum removeantur ab igne, & dissolvatur in hac Aqua colata,

Viridis aeris, uncia una.

Tandem rursus coletur, & servetur Usui.

Ad scorbutica & Venerea Oris, faucium, & nasi ulcera, optime conducit, sic referente Hartmanno, licet & omittatur pretiosum illud Album Græc. ut nos quidem opinamur.

Aqua Virtutum.

Dispens. Brand.

Rx. Foliorum Melissæ rec. manipulos sex.

Salviae, manipul. quindecim.

Florum Lavendulae,

Lilior. convall. ana uncias sex.

Caryophyllorum,

Cinnamomi electi,

Granorum Paradisi, ana drach. decem.

Galangae,

Macis, ana drach. as tres.

Vini Hispanici spirituos. Mens. quat.

Infusa & digesta destilla secundum artem.

Ex optimis speciebus aromaticis & analepticis constat, verbis hic loquor SCHULZII, in præl. pag. 40. poterit itaque, tanquam multarum Virium particeps, adhiberi, ubicunque Vires & motus excitare, opus videtur: modo calor febrilis, aut subiecti, ad sanguinis ebullitiones ac profusiones faciles proni, conditiones non obstant. Dosis est Cochlear unum, vel alterum. Conf. & Cl. CARTHEUSERI Pharmacolop. pag. 142. Ceterum, si id quidem adicere hic, per modestum jocum, liceat, utinam & Aqua Virtutum moralium alicubi venalis prostacket! forte enim multos emtores inveniret; forte & si sæculum nostrum satis novi, aliquanto pauciores. Sed hæc obiter. Aliam

*Virtutis Aquam vid. in BIERLINGII
Append. Med. pag. 29.*

Aqua Visceralis M.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

℞. Rad. recent. Symphyti majoris,
Liquiritiae,
Farfarae ana uncias quinque.
Herb. recent. Bugulae,
Cerefolii,
Hederae terrestres,
Hyperici florentis,
Plantaginis minoris,
Scabiosae,
Veronicae, ana manipul. quat.
Seminis Anisi stellati, drachmas sex.
Macis drachmam unam.
Mastiches electae drachmas tres.
Cancrorum fluviatilium vivorum
Nro. triginta.
Pulmonem Vituli recens macerati,
Incisis superfundantur
Aquae Buglossi,
Caerofolii,
Hederae terrestres,
Veronicae, ana libra una semis.
Destillantur per Balneum Mariae,
atque Librae quatuor liquoris eliciantur.
*Vulneraria est, demulcet, & præ-
sertim Phthificis, Atrophicis & Hecticis
convenit. Dosis uncia una, aut altera.*

Aqua Vitæ Anglica

FLEETWODI.

℞. Passul. maj. Damascen, libras tres.
Dactyl. enucleat. libram semis.
Folior. Melissae, manipul. unum semis.
Radice Angelicae, unciam semis.
Semin. Anisi,
Foeniculi, ana unciam semis.
Nuc. Moschat. No. quinque.
Glycyrrhizae rasae, unc. unam semis.

AQUA VITAE MULIER.

Flor. papav. errat. manipul. tres.
Cinnamomi acutiss. uncias duas semis.
Caryophyllorum, unciam unam semis.
Grosso modo concisis & conquassatis
affunde:
Spiritus Vini Malvat. libr. quindecim.
Macerentur per triduum & agi-
tentur quotidie, bis, vel ter; postea
colentur: tum addit
Aquae papav. errat.
Rosarum opt. ana libr. unam semis.
Sacchari Cand. albi libras duas.
& si quis velit, aliquot Moschi & Am-
brae gryf. grana.
Misc.

*Neque suis usibus stomachicis &
analepticis caret hæc Aqua, si modo op-
portuno tempore & iusta dosi adhibeatur.*

Aqua Vitæ Mulierum,

Dispens. Brand.

℞. Herbar. Foeniculi,
Melissae,
Menthae Crispæ,
Rorismarini,
Salviae minoris,
Verbenae, ana manip. unum.
Anthophyllorum, unciam semis.
Cardamomi,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,▼
Cubeborum,
Galangae,
Granorum Paradisi,
Macis,
Nucistae, ana unciam unam semis.
Rad. Zedoariae,
Zingiber. ana unciam semis.
Vini Rhenani generos. libras decem.
Infundantur, digerantur, & de-
inde lege Artis, destillantur.
*Virtute Carminativa, stomachi-
li, uterina & cephalica sese hic Liquor*

AQUA VITAE MULIER.

*commendat, verbis hic utor Cl CAR-
THEUSERI, in pharmacalog pag. 142.
tum interne, a drachmis duabus, ad un-
ciam dimidiam propinatus, tum externe
adplicatus. Gravidæ a largo & frequen-
ti ejus usu abstinere debent, ne nimiam hu-
morum Commotionem efficiat, hæmor-
rhagias provocet, & sic plus ad præmatu-
ram Embryonis expulsionem, quam desi-
deratam retentionem, conferat; præser-
tim, si Mulieres valde plethoricæ & ad
iracundiam proclives sint, aut necessariam,
Graviditatis tempore, Venæ sectionem
negligant, vel plane abominentur. Ita
Vir ille Artis nostræ peritissimus, veris-
sime omnino & prudentissime, in quo omnes
sanioris judicii Medicos haud dubie sibi
habebit plane pleneque Consentientes. Ce-
terum aliam egregiam Aquæ Vitæ, cum
Castoreo, Compositionem, vid. apud
VERZASCHAM, Obs. Med. 91. p. 236.
Aquam vero Vitæ REINHOLTI, auream
vulgo dictam, descriptam vid. in BIER-
LINGII Append. Med. pag. 29. sqq.*

Aqua Vitæ Mulierum.

Dispens. Vienn.

*Rx Cinnamomi acutissimi,
Nucis Moschatæ,
Macis,
Zingiberis,
Caryophyllorum,
Granorum Paradisi,
Cubebarum, ana uncias duas.
Cardamomi, unciam unam semis.
Galangæ, drachmas sex.
Piperis longi,
Zedoariae,
Foliorum Salviæ,
Menthae crispæ,
Melissæ, ana unciam semis.
Incisa & Contusa macerentur, va-
se clauso, per quatuordecim dies, in*

AQUA VITAE MULIER. 83

Vini generosi libris duodecim.

*Dein instituatur lege Artis, de-
stillatio.*

*In plerisque uteri affectionibus,
præsentaneum veluti est Remedium, cum
roborando, suffocationes & status com-
pescendo, insuper Caput, Ventriculum
& reliqua Viscera corroborat, Catarr-
hosque tollit.*

Aqua Vitæ Mulierum

BOECLERI.

Dispens. Argentor.

*Rx. Seminis Anisi, libram unam.
Foeniculi,
Papaveris albi,
Cumini Rom. ana unciam semis.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Granorum Paradisi, ana unciam unam
Radici Ireos Florentinae,
Zedoariae,
Calami aromat. ana drachm. tres.
Spiritus Vini, libras sex.*

*Stent in leni digestionem, per octi-
dium, postea destilla; Liquori destil-
lato adde:*

Sacchari albissimi, uncias quatuor.

Filtra, & serva pro usu opportuno.

*Ejusdem est usus, cum præceden-
ti, hæc quidem Aqua; sed & eadem cum
Cautione est adhibenda.*

Aqua Vitæ Mulierum.

Videatur

Aqua & Balsamum

Embryonum.

*Sed & alia præstant Compositiones, ex quibus
aliquas dabimur.*

Aqua Vitæ Tappii.

Dispens. Hamb.

Rx. Cinnamomi optimi, *unc. duodecim.*
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatae, *ana unciam unam.*
 Pomorum Citri, *No. quatuor.*
 Santali citrini, *drachmas sex.*
 Spiritus Vini Gall. *lib. quadraginta.*
 Misc. destill. &edulcoretur, cum
 Saccharo, in Aquae Rosar. sufficienti
 Quant. soluto.

*Vires sunt stomachicæ, carminati-
 tivæ & cephalicæ: Sed parcius his Aquis
 Vitæ utendum, ne nimia copia ingesta,
 fiant potius Aquæ Mortis, ut exemplis
 constat.*

Aqua Vitæ de Tribus.

Dispensat. Prag.

Rx. Florum Chamomill. Rom. manipulos
duos.

Seminis Anisi, *uncias quatuor.*
 Costi dulcis, *uncias duas.*

Affunde Vini quantum sufficit,
 destilla, Fiat Lege Artis Aqua Vitæ.

*Aqua hæc facile parabilis, & na-
 turali sua simplicitate Commendabilis,
 egregiæ nihilominus est Virtutis, ruen-
 tem enim Ventriculum suffulcit, fluen-
 tem nauseam tollit, appetitum dejectum
 erigit, ructus, flatus & tormina compe-
 scit, fluxam nimis alvum blande cohibet,
 & aliis Abdominis querelis medetur, op-
 portune adhibita.*

Aqua Vulneraria,

Gallis Eau d'arquebuse dicta.

Disp. Wirt. Argent. Prag. Brand. Leod.

Rx. Herb. recent. Agrimoniae,
 Alchimillæ *ana manipulos duos.*
 Aristolochiæ,
 Artemisiæ *ana manipulos quat.*

Bellidis majoris,
 minoris,
 Betonicae,
 Buglossi *ana manipulos duos.*
 Consolidæ Saracenicae *manipu-
 pulos quatuor.*

Foeniculi,
 Hyperici,
 Plantaginis utriusque,
 Saniculæ *ana manipulos duos.*
 Salviæ hortensis *manip. quatuor.*
 Scrophulariæ,
 Verbenæ *ana manipulos duos.*

Incisæ affundantur Vini spirituo-
 si librae quadraginta, & post digestio-
 nem per biduum, in conclavi tepido,
 destillantur lento igne, ex vesica; aqua
 spirituoſa ſervetur.

*Laudatur aqua hæc ad contusiones,
 sugillationes, luxationes, ambusta, in-
 flammationes, Gangrænam præcavendum,
 ad vulnera, nec non ad partes roborandas.
 Sunt, qui etiam interne adhibere solent,
 ad flatus & tormina discutienda, spirituoſa
 enim est & aromatica. Vid. SCHULZ.
 præl. p. 42. CARTHEUS. Pharm. p. 144.
 Act. Med. Berol. Vol. III. pag. 80.*

*Descriptio est e Dispensatorio Bran-
 denburgico, atque pro genuina habetur,
 idcirco in officina aulica regia usualis.
 Alia vero non nihil & ab hac, & Pari-
 siensi, diversa descriptio hujus Aquæ trav-
 maticæ extat in dispens. Leodiensi.*

Aquæ Vulnerariæ descriptio

Pharmacopœæ Parisiensis.

& ex hac.

Dispensat. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Radicis Symphyti majoris,
 Foliorum ejusdem, & minoris,
 Bellidis majoris & minoris,
 Bugulæ,

AQUA VULNER.

Saniculae,
 Betonicae,
 Scrophulariae majoris,
 Plantaginis,
 Agrimoniae,
 Hyperici cum
 summitatibus,
 Vincæ per vincæ,
 Hederae terrestris,
 Artemisiae,
 Veronicæ,
 Verbenæ,
 Telephii majoris,
 Millefolii, *ana uncias quatuor.*
 Salviae minoris,
 Angelicae,
 Tanacetii,
 Absinthii, vulgaris majoris & mi-
 noris,
 Chelidoniae majoris,
 Foeniculi,
 Aristolochiae clematitidis,
 Menthae,
 Hyssopi,
 Nicotianæ, *ana uncias octo.*
 Rutæ,
 Chamomillæ,
 Scordii,
 Majoranæ,
 Rorismarini, *ana uncias quatuor.*
 Summitatum & Florum,
 Lavendulae,
 Origani,
 Calaminthæ, *ana uncias sex.*

Macerentur per quadriduum in
 Vini generosi libris quinquaginta, pon-
 deris civilis, postea destillentur ad di-
 midias.

Si spirituosâ expetitur hæc aqua
 vulneraria, loco vini, herbis modo
 præscriptis spiritus vini non rectificati
 superaffundantur librae quinquaginta,
 atque destillentur.

AQUA VULNER. 85

*Vires sunt eadem quæ præco-
 dentis.*

Aqua Vulneraria,

seu Aqua Catapultarum.

Disp. Argentor. Brand.

Rx. Folior. & Radic. Consolidæ majoris,
 Foliorum Salviæ,
 Artemisiæ,
 Buglossæ, *ana manip. quatuor.*
 Betonicæ,
 Saniculæ,
 Bellidis majoris,
 minoris,
 Scrophulariæ magnæ,
 Plantaginis,
 Agrimoniae,
 Verbenæ,
 Absinthii,
 Foeniculi, *ana manip. duos.*
 Hyperici,
 Aristolochiæ longæ,
 Telephii, *sive Anacamperi,*
 Veronicæ,
 Centaurii minoris,
 Millefolii,
 Nicotianæ,
 Pilosellæ,
 Menthae,
 Hyssopi, *ana manipul. unum.*

Incis. & Contus. in Mortario, affun-
 dantur:

Vini generosi, *Librae viginti quatuor.*
aut mensuræ sex.

Stent in digestionem, in fimo equi-
 no, aut alio calore simili, per tres dies;
 postea destillentur Igne moderato, per
 Vesicam.

*Vires hujus Aquæ traumaticæ, seu
 vulnerariæ, sunt eadem, ac superius jam
 laudatæ, in aliis ejusdem compositioni-
 bus, ab hac tpsa nonnihil diversis; sunt
 nimirum mundificantes, resolventes, se-*

antes, consolidantes, sanantes, roborantes, atque putredinem demum ac gangrænam arcentes. Ceterum generatim notandum, omnia hæc Ingredientia vegetabilia, debere esse recentia ac succosa.

Aqua Vulneraria Alba DIPPELII,

Conf. supra

Aqua-Styptica Berolinens.

Dispens. Prag. Brand. LENTIL. Eteodrom. An. 1709. pag. 972. Commerc. litt.

Med. Norimb. An. 1735. p. 84.

*R. Succi recentis Betonicæ,
Vincæ per vincæ,
Pimpinellæ,
Sempervivi, ana libras
duas.*

Salis Gemmæ, libram unam.

Aceti optimi, mensuras duas.

Misceantur; stent in digestionem, & deinde ad Medietatem, destillantur. Dicitur vulgo Balsamus Vulnerarius albus Dippelii.

Alia Balsami Dippel. Vulnerar. operosior compositio extat in Disp. Wirt. quam infra sumus descripturi sub Tit. Liqueoris Vulnerarii vegetabilis.

Aqua Vulneraria Rubra, ejusdem DIPPELII.

Dispens. Prag. & Brand.

Conf. infra

Liquor Vulnerarius Mineralis.

Qui fere idem.

R. Lapidis Hamatit.

Salis Gemmæ, ana uncias tres.

*Spiritus Vini & Aceti, ana quantum
satis.*

Misc.

Per totum fere orbem notissima ac

celebratissima est hujus utriusque Aquæ stypticæ, seu vulnerariæ Dippelianæ fama: vix enim ullum præstantius certiusque reperitur Remedium, quod sanguinem etiam citatissimo cum impetu ex dissectis arteriis majoribus, profusientem citius sistat ac reprimat, quam ista quidem Aqua: Præsertim vero, altera rubra, quæ quippe non tam mirabilem Medicinam præstat, quam potius præstigias quasi & incantationes inauditas & incredibiles: est enim ad sanguinis fluxum cohibendum, tam efficax, ut si cani vivo vel integrum crus amputetur, illicoque guttæ tantum aliquot ipsius ori infundantur, omnis illa hæmorrhagia vehementissima & largissima, puncto quasi temporis, nodo veluti Haemonio imperioso injecto, sistatur. De quo miraculo, seu portento singulari, vid. BIERBRAUERI Dissert. de pharmaco vulgari hodierno, &c. laudata in Disp. Prag. ubi plura de his Aquis mirandis legenda, item SCHULZII prælect. ad Dispensat. Brand. & KLEIN, Select. rat. Med. p. 127. ad quas jam supra provocavimus, quum de Aqua styptica Berolinensium tractaremus, quem locum videas.

Aqua Vulneraria Rœderi.

R. Herbæ Gallitrichi,

Pyrolæ,

Vincæ per vincæ,

Consolidæ Saracen. ana libram un.

Matrifilvæ,

Saniculæ,

Veronicæ,

Alchimillæ,

Hederæ arboreæ,

Artemisiæ, ana manip. semis.

Albi Græci Menfæ Majo collect.

Drachm. sex.

Scobis Ligni Guajac. unciam unam.

Pulmonariæ maculos. *manipul. unum
semis.*

Cerevisiæ Veteris & acidul. *mensuras
decem.*

Stent in digestionem, per quatuordecim Dies, postea destillantur per Veficam, & reserventur, pro usu, in Vitris bene cera munitis & obturatis.

Neque huic Aquae Vulnerariae ROEDERI vires suae desunt traumaticae & salutaris; quæ tamen a selectis potius herbis traumaticis, paregoricis & anodynis, ipsi accedunt; quam quidem ab adjecto illo insulso & inficeto Condimento, seu rectius, purgamento canino, & quidem, quod probe notandum & suavius videndum, Mense Majo, collecto. Cur enim istud sædum ejectionum Mense potissimum Majo, melius & salutaris sit, causam equidem ac rationem veram exputare haud valeo. Scio quidem, amantissimo illo & Apelleo quasi, totius Anni Mense, omnia in hortis, agris & saltibus, laetius florere ac vigere, & mille coloribus pingi, diversamque multorum odorum suavitatem ubique e floribus & herbis efflari, totamque Naturam juvenescere quasi ac ridere: An vero eo ipso jucundissimo Anni tempore, ille etiam sordidus aridusque flos, de cane saturo caducus, ut ita loquar, aspectu sit gratior, odore suavior, sapore dulcior, & saluari denique effectum præstantior, exquirant quæso diligentius, nobisque certius aperiant harum reconditarum lautitiarum cupidi, aut jam experti.

Aqua Vulneraria ex Succis.

Dispens. Viennens.

R. Herbae Saniculæ,
Consolidæ majoris,
Verbasci,
Pimpinellæ,

Sempervivi,

Betonicæ,

Urticæ minoris,

Chærefolii,

Vincæ per vincæ,

Cichorei, ana recentium, *quantum
placet.*

Exprimatur inde Succus; tum

R. Succus hujus, *libras quatuor.*

Aceti destillati, *libras tres.*

Salis Gemmæ, *uncias quatuor.*

Fiat Lege Artis, ex Balneo Mariæ, destillatio.

Vires sunt in Haemorrhagiis, stypticæ, consolidantes, & acrimoniam humorum corrigentes, in usu, tam interno, quam externo. Vocatur & Eau d'arquebuse, uti præcedentes Aquae Vulnerariae: eundem enim scopum easdemque paene vires & effectus habent omnes, ut nempe vulneribus, præsertim partibus carnosioribus inflatis, cito, tuto & jucunde medeantur, periculum inflammationis ac gangrænæ arceant, nimiam puris generationem inhibeant, sordes collectas emundent, ac tandem ipsa vulnera ad decoram solidamque cicatricem perducant. Ceterum conf. supra in Aqua styptica, & quæ ibi dicta. Alia autem Aqua Vulneraria simplicior extat in pharm. BATEAN. pag. 14.

Aqua Vulneraria Ulmi,

Descripta a Nicol. de BLEGNY,
in *Zodiaco Med. Gall. Ann. I. p. 132. vid. &
Tab. Smaragd. p. 53.*

R. Vini albi generosi,

Aquæ Rosarum optimarum, ana *li-
bras duas.*

Foeniculi,

Rutæ,

Chelidonii, ana *libram unam.*

Croci Metallorum,
 Tutiae præparatae, ana unc. quatuor.
 Caryophyllorum,
 Aloës,
 Sacchari Canti, ana unciam unam.
 Camphoræ, unciam semis.

Liquores Conijce in Vas amplum Vitreum, postmodum inde omnia reliqua simplicia subtiliter trita: Tum vas soli per plures dies exponatur, id sapius, ex intervallis, commovendo: Aqua prædicta in usum asservetur, diuturna futura, si modo pulveres adjecti non eximantur.

Miras, celeres & quasi præsentēs sanandi & consolidandi recentia vulnera, citra suppurationem, virtutes Aquae huic vulnerariae ab Ulmo inventae ac compositae, ipse tribuit BLEGNY, quas ipse laeto cum eventu, expertus fuit in digito suo indice, rudi admodum ictu, vehementer contuso & paene contrito, item in filia sua, ab irritatae simiae acutis dentibus saevissime sauciata, in facie, ita ut ipsius genae laceratae portio paene esset divulsa; quae tamen atrocissima & minacis periculi plenissima vulnera, intra angustum sex septemve dierum spatium, quod miratu certe dignissimum, sine ulla subsequita suppuratione, feliciter & perfecte vidit persanata. Quae si vera sunt, uti sane videntur; quae enim quæso, fæda mentienti libido eo dementiae & proterviae adigeret virum hunc gravissimum, & alias, inter omnes Medicos, fide dignissimum, ut falsa traderet, pro veris? Exinde profecto patet luculentissime, quanta hujus Aquae traumaticae sit praestantia & efficacitas, in percurandis & glutinandis, iis etiam vulneribus, quae paene desperata, aut certe sanatu difficillima alias videbantur.

* *

Aqua Zedoariae Simplex.

Dispensat. Brand. Wirt. & passim.
 ℞. Zedoariae, uncias octo.
 Vini generosi, libras octo.
 Destillantur ad dimidias.
Est carminativa & alexipharmaca.
Dosis uncia dimidia, ad integram.

Aqua Zedoariae Anisata.

Dispensat. Vienn. Wirt. Ratisbon. & reliq.
 ℞. Zedoariae, uncias sex.
 Seminis Anisi, uncias tres.
 Corticum Citri, unciam unam.
 Incisa infunde per triduum in
 Vini generosi, libris decem.
 Postea destillantur ad dimidias.
Easdem cum succedenti habet vires, flatus discutit, & tormina exinde oborta.
Ab uncia dimidia ad unciam integram assumi potest. Vid. SCHULZ. prael. p. 43.
& KLEIN. Select. rat. Med. p. 19.

Arcanum Album,

vid. infra

Pulvis Viennensis Albus Virgineus.

Arcanum Aluminis.

Dispens. Vienn. Pharm. BATEAN. p. 15.
 ℞. Aluminis dulcis, uncias duas.
 Salis fusi, uncias sex.
 Misc. & modicum calcinentur: solvantur, & in vase vitreato inspissentur, ad siccitatem.

In pectoris Morbis, ex Mineralium halitu ortis, conducere traditur; sed caute eo utendum. Vid. HARTMANNI Prax. Chymiatr. p. 89. Tom. I. Opp.

Arcanum Antepilepticum,

Thom. BARTHOLIN,
Art. Medic. Vol. V. Obs. 18. pag. 73.
 ℞. Cra-

AQUA ANTEPILEPT.

Rx. Cranii humani,
Semin. Pæonia, ana grana decem.
Succini albi, grana septem.
Auri hæreditarii, grana duo.
Margarit. præparat.
Coralliorum, ana grana quinque.
Sambuci Cort ex salice nati, grana
decem.
Castorei, grana decem.
Pulvis Calendul. grana novem.

Misc. Fiat pulvis subtilissimus, in
Aqua Lavendulæ exhibendus.

Arcani hujus Antepileptici, splendido sancti Arcani sub Titulo, aliunde accepi, tam secundos, quam sinistros contra atrocissimum Epilepsiae Malum, effectus ibi plenius enarrat Vir summus, Thom. BARTHOLINUS, simul tamen acuto cum judicio, addit, adjectum illud in compositione, Aurum hæreditarium, præsertim tam exigua in dosi, anilem ac ridiculam superstitionem omnino redolere: Conf. ejusdem Diss. de Transplant. Morb. pag. 24. Quod & nobis pariter ita videtur, & videbitur, spero, omnibus sanioris judicii Medicis. Non negamus quidem, Aurum hæreditarium, præsertim vero, ingenti & ponderosa dosi, optima hæreditate, acceptum, multum, immo plurimum, valere ad curandam exsuccam deficientis crumenæ atrophiam, atque imprimis quoque, ad conciliandam gratam & acceptam prosopolepsiam: An vero ad curandam diram Epilepsiam, aut alium atrociorum Morbum feliciter profigandum, quidquam faciat aut eximium illud Aurum hæreditarium, aut quodcunque aliud? Id certe, sine ulla mora, & sine ulla hæsitatione, negamus, imo pernegamus. Tacemus jam studio, alia, in hac compositione notanda magis, quam laudanda, velut decantatum illud cranium humanum, & nascentis in Salice Sambuci Corti-

ARCAN. CONTRA CALC. 89

cem &c. Tanti vero Viri auctoritas, late per orbem diffusa, effecit potissimum, ut hanc hujus sic dicti Arcani descriptionem hic inter poneremus: præsertim, cum ipsi, duce & comite ipsa experientia, insignes plane, in compeſcenda feroci Epilepsia, virtutes tribuerit DOLAEUS, Encyclopaed. Med. Dog. Lib. I Cap. IX. p. 154. Ceterum simile fere Arcanum Antepilepticum in Basil. Chym. per Io. HARTMANNUM, cum Obsſ. edita, extat, p 90. Conf. infra Pulveres Epileptici varii.

Arcanum Bechicum Willisii,

vid. infra

Syrupus Sulphuris.

Arcanum contra Calculum, SCHENKII.

Rx. Nitri Purificati, libras tres.

Spiritus Vitrioli, libram unam.

Misc. ut Nitrum solvatur: Abſtrahe spiritum ad spissitudinem, & colloca in locum frigidum; tunc fiant Cryſtalli.

Rx. Harum Cryſtallorum, uncias duas.

Salis Absinthii,

Genistæ, ana drachmam unam.

Affunde Olei Sulphuris, quantum suff. ut fiat Pulmentum: Add.

Anisi, drachmam unam.

Succini, drachmam semis.

Sacchari Canariensis parum.

Misc. Dosis scrupul. semis, ad unum.

Singulares quidem vires antilithiacæ, seu contra Calculum, huic sic dicto Arcano tribuuntur ab inventore ejusdem, SCHENKIO. An vero Titulus respondeat perfecte ipsi effectui, viderint alii, qui hujus Medicamenti, non prorsus contemnendi, periculum aliquando fecerunt. In-

terim tamen non negandum, ipsi inesse vim diureticam & hydragogam, inde & forsan concludendum, nec virtute lithon-thryptica ipsum plane esse destitutum.

Arcanum Corallinum.

Dispens. Brand. Hamb. Wirt. Prag. Paris. Pharmac. Bateau. p. 15. LEMERY Curs.

Chym. pag. 241.

Rx. Mercurii vivi purissimi, uncias quatuor.

Solvantur in spiritus Nitri sufficienti quantitate, vel uncias circiter octo; solutio committatur retortæ, & leni igne liquidum evocetur. Tunc augeatur ignis, & retorta undique carbonibus vivis obstruatur, ut omnes spiritus expellantur; quo peracto refrigerat. Retorta caute diffracta, invenietur in ejus fundo Mercurius præcipitatus, coccineo colore splens; (Confer. HOFFMANNI Obs. Phys. Chym. pag. 345.) sublimatum quod ad collum retortæ haeret, corrosivum, provide separari debet. Præcipitatum rubrum, quod in fundo reperitur, in mortario vitreo optime tere, inter terendum olei Tartari per deliquium uncias tres vel quatuor affunde, atque diu & multum pistillo agita; tandem, affusa aqua copiosa, omnem falsedinem elue, & pulverem rubrum exsicca. Cicuratur hac trituratione cum oleo Tartari alcalino corrosivum acidum; quod ad grana duo, tria, vel quatuor, sine periculo, dari potest. Wirtenberg.

-Usus Arcani corallini, in diaphoresi promovenda, a multis commendatur, stimulum alvum ducentibus pharmacis addit & ad ciendum salivæ fluxum interdum adhibetur. Wirt.

Maneat Arcanum, & raro exterius adhibeatur, nunquam autem interius,

ob metuenda exinde pericula. v. SCHULZ. Prael. p. 43. CARTHEUS. pharmacol. p. 475. Disp. Prag. Brand. præsertim STAHL. Mat. Med. Part. I. Sect. 3. p. 54.

Arcanum ad Herpetem, Miliarem,

VALESCI DE TARANTA. Philon. Chirurg. Cap. 6. pag. 811. & Tab. Smaragd. pag. 56.

Rx. Lanae succidæ Ovis, quant. suff. Torrefiat nigra, & pulverisetur: postea Misc. cum Aqua Flor. Rosar. & Fiat instar Encausti, quo ter, de die, locus affectus inungatur.

An multum profit fæda Lana succida combusta contra fædum illud Herpetis proserpentis malum; nondum satis liquet, ut ingenue fatear. Interea tamen, si parum forsan proderit, parum etiam nocet. Est enim hoc Arcanum, si hoc quidem magnificum Nomen mereatur, per se utique innocentissimum.

Arcanum Duplicatum, five Nitrum Vitriolatum, five Panacea Holsatica, five Duplicata item Sal de Duobus.

Disp. Wirt. Argent. Brand. & rel. vid. Chym.

Rx. Vitrioli Ungarici, vel alius martialis, libras duas.

solvantur in

Aquæ calidæ fontanæ, libris octo, vel decem.

Nitri fixi tantundem in aquæ fontanæ libris quinque soluti.

Ambas solutiones filtratas sensim commisce, Nitri fixi solutionem Vitrioli lente infundendo; præcipitabitur terra metallica, cum quodam effervescentiæ indicio; affundatur solutio

alcalina ad punctum saturationis usque; filtretur postea permixtus liquor. Terra praecipitata eluatur affusa aqua calida, ut omnis extrahatur falsedo. Evaporentur permixti liquores ad caticulam, & ad crystallisationem reponantur.

Sal medium hoc, Tartaro vitriolato Tacheniano per omnia simile; medicamentum in malo hypochondriaco, febribus, verbo, in obstructionibus, & detergendis ventri. ulu atque intestinis a viscidis humoribus, egregios effectus praestat. Alvum ducit, a scrupulo, ad scrupulos duos & drachmam integram exhibitum. Commiscetur vero plerumque absorbentibus, & ita etiam administratum, ad incidendos viscidos humores in primis viis, multum valereprehenditur. Vid. CARTHEUSER. pharm. p. 417. & SCHULZ. l.c. MYNSICHT. Thesaur. pharm. p. 24. seqq. JÜNGKEN. Corp. pharm. p. 953. CHARAS pharm. Reg. T. II. pag. 684. item STAHL. Mat. Med. Part. I. p. 229. qui tamen modicus admodum est in laudando hoc Arcano duplicato, quod vix pro simplici habet. Animadvertendum magnopere est, ut bene sit praeparatum, atque metallica particulae penitus sint praecipitatae, (quod fit sufficiente solutionis Nitri fixi additione,) alias facile nauseam & vomitum excitat. Vid. SCHULZ. Prael. p. 45.

NOTA: Parari plerumque solet sic dictum hoc Arcanam duplicatum ex residuo Aquae fortis, quod vero, nisi vehementissimo igne calcinetur, vel, addita alcali portione, acidum saturatur, vitriolicum saporem metallicum retinet, & nauseam movet. Cum etiam hoc residuum Aquae fortis non ubique ad manus sit, & securius atque breviori via, secundum hanc, quam modo dedimus, praescriptionem, parari possit,

merito illam antiquae praefendum esse censemus. *Haec Cl. Dni Witenberg. & Prag. in Not.*

Arcanum Duplicatum Lixiviatum.

Dispens. Vienn.

Rx. Capitis mort. ex Aqua forti pulverisati & edulcorati, libram un.

Solvatur, & solutioni addantur:

Cinerum Chavellator. in Aquae fontanae, libra una solutorum, unciae tres.

Liquor mixtus filtretur, & addatur tertia pars Lixivii Cardui Benedicti filtrati; evaporet ad caticulam, & crystallifetur.

Habet easdem, immo & aliquanto majores virtutes, ac praecedens simplex Arcanum duplicatum.

Arcanum Duplicatum Martiale.

Dispens. Viennens.

Rx. Vitrioli Hungarici, libras sex.

Limaturae Martis, libras tres.

Excoquantur, & inspissentur: inspissata cum Nitri depurati anatico pondere calcinentur; solvantur invicem, filtrentur, & in Crystalllos redigantur.

Easdem cum prioribus, sed majores incidendi & aperiendi vires habet. Hinc in Hepatis, Lienis, Mesenterii & Hypochondriorum Obstructionibus, efficax est Remedium. Etiam pallidam pueliarum indignantium Chlorosin extergit & florido colore genas albentes denuo pingit: sedum quoque fluorem album feminarum languentium sensim cohibet; si nempe praeparato prius & probe expurgato corpore, in usum opportunum advocetur.

Arcanum Tartari,
five Terra Foliata Tartari,
item Sal essentiale Tartari.

Vid. RAHN. Diff. de Arcano Tartari, item WEDELII, JUNCKERI, TEICHMEYERI & BÜCHNERI Dissertat. de eodem Argumento, conf. & hujus Fund. Mat.

Med. p. 127. Disp. Brand. Hamb. Argent.

Vienn. Prag. Ratisb. Paris. & reliq.

R. Salis Tartari albiissimi uncias quatuor.

Aceti vini destillati libras sex.

Commisceantur, & evaporetur acetum in vase figulino probe vitreato, ad siccitatem, in fine lenissimum ignis gradum adhibendo. Si non satis forsitan alcali ab aceto saturatum fuerit, quod gustu deprehendetur, alia libra aceti vini destillati affundatur, atque eodem modo tractetur. Remanentia salina de novo aqua fontana solvitur, atque solutio per chartam bibulam filtrata, rursus uti antea dictum, evaporatur, & siccata, in vitro probe clauso, loco calido, ne lique scat, servatur.

Incidit, resolvit, abstergit, urinam & alvum movet, & a scrupulo uno, ad drachmam unam, in vehiculo aquoso, exhiberi potest. Non solum hac, sed plures quoque alias eximias prorsus Virtutes Tartaro huic regenerato, ut ipse vocat eum, merito tribuit BOERHAAVE, Element. Chem. Tom. II. Part. I. process. 76. pag. 231. sqq. Conf. SCHULZII prælect. ad Dispens. Brand. pag. 45. sqq. & CARTHEUSERI pharmacol. pag. 425. Dispens. Prag. in Not. item KLEIN, select. rat. Medicam. p. 22. varias ergo sævas turbas in corpore humano obortas placide componit hic Tartarus. Utinam & animi irati, aut inquieti tumultus sedare posset! Sed hæc obiter; nec tamen sine ratione, quum hæc scribo.

Solvitur penitus a spiritu Vini, &

tincturam eximiam præbet spleneticam, antihypochondriacam, arthriticam, nephriticam, & quintæ essentiæ Vini nomen meretur, quæ a guttis xxx. ad lx. commendari solet. Videatur LIQUOR TERRÆ FOLIATÆ TARTARI.

Aurum Balsamicum.

Dispensat. Vienn.

R. Auri fulminantis, drachmas duas.

Olei Cinnamomi opt. unciam unam.

Stent in digestionem, lenissimo igne, per triduum, in phiola Vitrea, ad solutionem, & servetur.

Usus est præcipuus pro pulvere Hannover. legitime parando. Idem traditur in Dispensat. Prag. pag. 87. & alibi. Sed vehementer me terret horribile illud Aurum fulminans, de cujus violenta & virulenta nocendi vi, mox plura dicentur; adeo, ut inde ejus usum minime tutum ac salutarem esse judicem.

Aurum Diaphoreticum.

Dispensat. Vienn.

R. Foliorum Auri, drachmas tres.

Reguli Antimonii puri, uncias tres.

Pulveriscentur & misceantur in Crucibulo, super imposito altero Crucibulo, & oblutato; dein calcinentur probe, cum:

Salis decrepitati, uncis tribus semis.

In Igne circulatorio, tribus vicibus repetendo, & semper edulcorando, & exsiccando, novo sale decrepitato addito, ultimatim Spiritus Vini rectificatissimus desuper deflagret: Ignis Circulatorius non nimis fortis in Calcinatione, successive crescat, sex Horis, ne abeat in Regulum.

Cordiales & diaphoreticas Virtutes Nomen impositum indicat. Indicat quidem, mea certe sententia; non vere re ipsa, & effectu ipso, probat. Habere,

non plane nego, potest aliquas Virtutes diaphoreticas a Regulo nimirum Antimoni; nullas autem Cordiales, ab adjectis Auri foliis; quæ nihil sane huic Compositioni addunt aliud, quam inanem splendorem, & inutile plane pretium. Par profecto est ratio illius sic dicti Auri Vitæ vel rectius Mortis descripti in pharm. Bat. pag. 16. & a JUNCENIO, in Chym. Experiment. Sect. V. Cap. I. pag. 267. HARTMANNO & aliis, RIVERIO, quod componitur ex Auri raspati drachma una, & Mercurii Vivi probe purgati, uncia una. Omnis enim ipsius Virtus, si quam habeat contra luem Veneræ, Leporam & Cancrum, pendet potius ab ipso actuosio Mercurio, quam ab inerti & mortuo quasi Auro. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. pag. 316. & infra dicta ad Tincturam Auri, & supra, ad Aurum Fol.

Aurum Fulminans.

Disp. Brand Prag. Wirt Ratisbon. Argent. Viennens. GEOFFROY Mat. Med. Tom. I. pag. 317. & apud. Chymicos pane omnes.

R. Auri purissimi drachmas duas.

Solvantur in

Aquæ Regis uncis duabus.

Solutioni instilletur spiritus salis armoniaci volatilis aquosi, quantum satis, ad plenariam Auri præcipationem; præcipitatum, repetita affusione & ablutio ne aquæ fontanæ, edulcora, & pulverem luteo-fusci coloris, charta bibula exceptum, & lenissimo calore exsiccatum, in vitro ad usum serva.

NOTA: Aurum fulminans, si non ex puro Auro, ut vulgo fieri solet, præparatum fuerit, tormina vehementia excitat. Neque vero nummi, quos Ducatus vocant, ex purissimo Au-

ro cusi sunt, sed semper aliquid & circiter vigesima quarta pars Cupri vel Argenti additur, quod monetarii legere dicunt; Cuprum vero ab Aqua Regis etiam solvitur, & cum Auro præcipitatur. Conf. HOFFMANNI Obs. Chym. in fine, pag. 378. & Disp. Prag. Opus igitur est, ut depuretur antea, quod optime per encheiresin illam, quam in arte separatoria periti quartam vocant, fit: Auri nimirum pars una, cum tribus Argenti, funditur, postea in Aqua forti solvitur; ita Aurum in fundo remanet. Ut autem constet, omne Argentum Auro extractum & ab Aqua forti solutum esse, superaffundatur alia, repetatur tertio, & leni calore ebulliat; denique effundatur Aqua fortis, & regia ejus loco affundatur, qua solvetur Aurum, purum jam & aptum, ex quo fulminans paretur.

Refertur Aurum fulminans ad purgantia; solet vero, si multos in primis viis humores acidos inveniatur, satis vehementer atque copiose evacuare, sin minus, mitius est. Sunt, qui teneris infantibus præscribunt, magnas autem nonnunquam anxietates illis excitasse compertum est, ut caute hoc medicamento in delicatulis utendum præcipiamus. Excrementa colore nigro, sicut martialia solent, tingit; aliquando, loco purgationis per alvum, valida satis diaphoresis evenit. Vid. CONRINGII Hermet. Med. Lib. II. cap. 5. pag. 238. Dosis gramum unum ad quinque. Ita Cel. Dni Wirtenbergenfes.

De hoc terribili Auro, cum latranti, ut PLAUTUS ait, immo fulminanti Nomine, scripserunt Benj. EWALDT, & STAHLIUS, contra quem Pancrat. WOLFIUS Defensionem Auri fulminantis edidit, quæ tamen ipsa nova defensione indigere videtur, de qua longa lataque Controversia,

vid. *potissimum* VALENTINI *Novell. Med. Legal. Cas. XXVII. p. 482. seqq.*
Nam

Qui niger est, nulla candorem sumit ab arte,

Non defuerunt quidem & huic Auro magni sui patroni & amatores, (quis enim quæso Aurum non amet?) qui aurea quasi elogia in id certatim effunderent, ejusque Virtutes efficacissimas in gravioribus & atrocioribus tam adultorum, quam infantum præsertim, morbis, immensis pæne laudibus efferrent: quos inter jam nominasse potissimum sufficiat Crollium, Beguinum, Angel. Salam, Rolsincium, Michaëlem, Fabrum, Kernerum, Dollæum, Wedelium, Hoffmannum ad Schroederum, Viganum, Hoefærum, Lentilium, Teichmeyer. Jüngken, Hartmannum, Poterium, Waldschmidtium, in *Diff. de Auro*, Ettmüllerum, in *Valitudin. infant. cap. 3.* & alibi, in *Opp.* & novissime Cl. Gmelinum aliosque plures, præcipue vero chemicos fere omnes, quippe qui potius plerumque colunt Jovem Fulguratorem, quam Serenatorem, aut Milichium, atque Remedia magis amant violenta & quasi fulminea, quam quidem mitiora, lentioraque, sed simul tutiora. Justæ tamen suæ indignationis fulmen in hoc ipsum tantopere frustra laudatum Aurum fulminans rectius, nostra quidem ætate, vibrarunt, ejusque usum, præsertim autem in tenellis infantibus, ceu noxium, periculosum, immo funestum, jure meritoque damnarunt prorsus præstantissimi Medicorum, quos inter vel maxime eminent HOFFMANNUS noster, in *Medicina Rat. Systemat. T. II. Part. II. Cap. 8. pag. 290. sqq.* & *Tom. III. Sect. II. Cap. 5. pag. 487.* item in *Obs. Chym. 21. Lib. III. pag. extrema 378.* & alibi sæpius in *Opp. licet aliter olim sentiret, ad*

Poter. *Obs. Cent. III. c. 56. pag. 248.* porro RIVINUS, in *Lib. pathalog. Therapeut. ut & in Diff. de Medicament. Officin. Censura, Cap. 6. pag. 115. nec non* Cl. CARTHEUSERUS, in *pharmacologia, pag. 480.* & B. SCHULZIUS, *Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 46.* ubi tamen aliquanto mitius judicat de Medicamento hoc aspero & truculento, rectius vero plane illud averfatur Cl. BÜCHNERUS, in *Fund. Mat. Med. pag. 180.* item STAHLIUS atque ALBERTI, in *singularibus scriptis, contra istum WOLFIUM, de quo supra, editis: prior quoque in Mat. Med. Part. I. pag. 39. & Part. II. pag. 20. conf. maxime Dispens. Prag. & GEOFFROY, Mat. Med. T. I. Part. I. Cap. 2. Art. II. pag. 318. LOESEKE, Mat. Med. p. 146. item KUNDMANN. Rarior. Nat. & Artis, Sect. III. pag. 971. sqq.* & EWALDTI *Diff. de Auro fulminante. Præcipue autem graviore in hoc tonans Aurum intonat summus noster BOERHAAVIUS, in Elem. Chem. Tom. II. Part. III. process. 205. pag. 436. sequentibus quidem verbis, ibi legi, hic autem reperi & servari dignissimis: Qui hunc Auri Fulm. pulverem hominibus ingesserunt, Arcani magno pretio promittentes eximia, dolores, tormina, alia mala, excitabant. Quam differt inventio insignium in Chemia, novorum inventorum, ab utilitate, inde parienda in Medicina. Quem & vid. Consult. med. pag. 365. Edit. Paris. Eandem vero justam sententiam de hoc violentissimo Remedio, immo rectius, veneno, tulerunt quoque STAHLIUS, supra laudatus, PELARGIUS, NENTERUS, LANCISIUS, FREIND, MEAD, & alii plures. Sed jam dudum, ante hos omnes, crepitans hoc ac formidabile Aurum Severissime increpuit & Medicorum*

foro iustissime ejecit *Vir majoris doctrinae & melioris iudicii, quam stili*, Dan. LUDOVICI, in *Pharmacia, Dissertat. I. pag. 182. & pag. 288.* Nunquam igitur ullos revocetur in usus dolosum illud mortiferumque Aurum, Tholosano illi auro fatali, proverbio noto, sævis nocendi viribus pæne compar, de quo ita scripsit AUL. GELLIUS, *Lib. III. Noct. Att. cap. 9.* Quisquis illud Aurum attigit, misero cruciabilique exitu periit. Aurum profecto præstat fulgens, quam fulgurans, solidum, quam solutum, & cuspum, quam fustum, aut in abjectum pulverem redactum. Ad externos Vitæ commodæ usus, pertinet potius Aurum, quam ad internos sanitatis aut conservandæ, aut restituendæ. Ipsum terribile ipsius Nomen fulminans, quemvis terreat potius, quam invitet ad periculum cum eo faciendum. Pessimum sane & pestilentissimum est Medicamentum, præsertim vero teneris Infantibus, uberibus adhuc admotis, & hinc acido abundantibus; licet contrarium hic non sine famæ iactura, audentius statuatur, quam prudentius tueantur Dolæus, Ettmüllerus, aliique superius citati potius, quam hoc quidem in loco, laudati, aut laudandi. Ego vero contra, nunquam ancipiti hoc, immo præcipiti Remedio usus sum, quia pессimos sæpe vidi inde effectus, ipsius temerarium usum ab aliis tentatum illico insequutos. Fulminat revera hoc teterrimum Aurum Fulminans in miseros præsertim infantes, & rapidissimo quasi fulmine ipsos percutit, adeo ut in atrocissimos morbos, diros motus epilepticos, & mortem denique ipsam subitam sapius incidant. Quando teneris infantibus illud datur, inquit ipse SCHULZIUS, supra laudatus, solet magnas debilitates & anxietates concitare, ut præ foribus letum esse metuas. RIVI-

NUS autem, ab Auro fulminante mortuum vidit infantem, in cuius intestino, facta sectione, foramina reperta fuerunt; qualia funesta exempla alia observavit quoque STAHLIUS, ut & HOFFMANNUS, *Med. Rat. System. Tom. II. part. II. Cap. 8. p. 291.* qui simul in antecedentibus, gravissime monet sequentia: Aurum fulminans sæpe tam vehemens est, ut ventriculum, vel intestina corrodat, idque magis fit in subiectis tenerioribus, & ubi prima regio corrosivis cruditatibus obfessa est. Procul ergo procul omnes teneri infantes ab hoc diro fulmine! Sub finem vero, jam lepidam adhuc historiam hic adjiciam, ad detergenda scilicet lectorum fastidia, ex hac longa quidem, sed tamen maxime necessaria, Observatione, forsan oborta. Habebat Princeps quidam filiulam unicam, trium circiter annorum, cui aliquando, ex Consuetudine aulae ibi recepta, primulo vere, alvus leni medicamento erat ducenda. Quærebatur ergo tum a Medicis aulicis, de ipso Remedio, in hunc quidem finem, potissimum eligendo. Tum Medicus quidam Veteranus, severo & ad gravitatem philosophicam quasi composito vultu, principis est filia, dicebat, ideo ipsi vulgaria ac plebeja Remedia haud satis bene conveniunt: hinc Aurum ipsi fulminans potius præscribamus, ceu præstantissimum, & exigua sua dosi præsertim gratum ac commendabile Medicamentum. Calide sic jocari primum putabam frigidum istum senem; intelligens autem mox ex ejus pertinacia, rem serio, non joco, ab ipso propositam fuisse: Apage, inquam ego, cum execrabili illo tuo auro! ipse certe ne Principis Villici quidem filia, aut miserrimi mendici puellæ propinare anderem aureum illud venenum, ne dum ipsi Principis filia tenerrima. Ipse interea Princeps hic for

te superveniens atque percipiens, quid inter nos actum, & a me præsertim de detestabili illo Auro fulminante dictum esset: Ego vero, inquit, nolo meam filiam aliter a vobis tractari, quam boni cujusvis civis, aut rustici mei filiam; neque enim, sat scio, alium anum aut intestina habet, (sit venia Principis ipsius hic verbis) ac illa, immo, ut omnes aliæ per universum Romanum Imperium puellæ habent, aut habebunt; neque unquam aurea reddet stercora, etiamsi integros aureos Montes devoraverit. Hæc ille: Risimus tum omnes quidem effuse: iste vero aureus quasi Medicus, Me aurensis scilicet, cum auro suo explosus, solus tristis abiit, sero nimirum pudore faciem suffusus. Ego utem tum, quod etiamnum impense gaudeo, candido isto meo consilio, sartam tectamque præstiti venustam illam ac delicatam principis filiam, jam ipsam aliquot filiarum & filiorum matrem, a minaci illo Auri fulminantis fulmine, quod eo quidem tempore, a male sedulo maloque sano Medico ipsius Capiti imminerebat; illudque ipsum forte subito perculisset, nisi ego, reluctando, & securiora suadendo, effecissem, ut surdata tantum, atque Claudiana, ut vulgo dicitur, illa fuissent Tonitrua. Ceterum vero de hujus Auri horribili vi fulminante externa, internoque noxio quin & mortifero sæpius effectum, vid. maxime Dispensat. Brandenburg. pag. 33. in Not. & uberissime Dispensat. Pragens. pag. 86. sqq. in Animadvers. E contrario vero in Dispens. Viennens. Auro huic fulminanti, manu nimis liberali, tribuuntur Vires summe Cordiales; quod nemo alias, me quidem iudice, facile dixerit. Ideo non equidem invidio; miror magis, Auro huic sublestæ fidei adscriptas esse Vires Cordiales; quum tamen ipsi potius adjudicanda essent Vires mortuales, seu mortiferæ, ceu ex

hactenus dictis, & ipsa experientia, clarius patefcit. Hæc enim Auri calx per se iners plane est & inefficax: Omnes autem, quas exerit, juvandi, sive rectius, nocendi, vires acquirit ab adventitiis Salibus acribus atque causticis. Unde Cor debilitat potius, quam roborat. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 316. & Dissert. Nostr. de Cort. peruv. usu, pag. 10.

Aurum Horizontale, ZWINGERI.

℞. Croci Solaris bene edulcorat. drach. duas.

Cinnabaris Antimon per sextuplicem Sublimationem Correctæ, unciam semis.

Olei destillat. Cinnamomi, guttas tres.

In Mortario lapideo invicem optime tere & Misce. Dos. a granis sex ad decem, & quindecim.

Sed de alio AURO HORIZONTALI ita Cl. SCHULZIUS, in Prælect. ad Disp. Brand. p. 47.

Vocatur etiam PANACEA KORNMANNI. Crebro hoc Medicamentum adhibuit WEPFERUS, ut ex elegantissimis Observationibus ipsius patet. Binis locis illud describit, scil. Obs. 135. pag. 634. ubi ad Cinnabaris unciam dimidiam, Sacchari Canti albi Drachmæ duæ, & Olei Cinnamomi Gutta unica accedunt: Et in Medicamentorum formulis, operi subiectis, ubi Cinnabaris uncia uni, binæ uncia sacchari, & Olei Cinnamomi integra drachma adduntur. Prima descriptio morbis Capitis, a nervorum Vitio pendentibus, melius convenire, minusque sanguinem commovere mihi videtur. Altera vero proxime accedit ad pulverem illum celeberrimum, quem vulgo vocant: das Zelliſche Gold

Goldpulver, & propter elæosaccharum Cinnamomi, eximias Vires analepticas possidet: de cetero verò, ex viribus Cinnabaris, estimari omnino debet. Dosis autem ex diversa sacchari Oleique Quantitate determinanda erit. Hactenus laudatur SCHULZIUS; Conf. Dispensat. Pragens. in Animadvers. utrum vero Cinnabari ipsi, ut ille Clariss. Vir, cum aliis plurimis, putat, virtutes istæ celebratæ analepticæ adscribendæ sint; an rectius potius illi fragrantissimo & efficacissimo Elæo-Saccharo, ex Oleo Cinnamomi parato? quæ Cartheuseri, Hundertmarkii. Neumanni & aliorum celeberrimorum Chemicorum justior videtur sententia, quam & nosmet ipsi sectamur; de eo profecto adhuc magna subjudicis est. Vid. Cl. CARTHEUSERI Diff. de Cinnabaris inertia medica, & pharmacol. p. 457. Add. quæ supra, parte prima, ad Cinnabarin nativam, dicta nobis fuerant.

Aurum Potabile,

Vid. infra, suo loco & ordine,

Tinctura Auri.

Bacilli ad Fornacem.

Videatur

Massa ad Fornacem.

Bacilli de Liquiritia Albi.

Disp. Arg. Wirt. Prag. & rel.

R. Gummi Arabici,
Specierum diaireos simplicium,
diatraganthæ ana unciam semis.
Radici Liquiritiæ,
Amyli ana unciam unam.

Terantur omnia in pollinem subtilissimum, cui addantur
Sacchari albi pulverisati libræ duæ.

Mucilaginis Tragacanthæ quantum satis;

Pinsantur in mortario, fiat massa, ex qua formentur, pro lubitu, bacilli, qui sub nomine LIQUIRITIÆ ALBÆ COCTÆ reponantur.

Bacilli de Liquiritia Citrini.

Disp. Arg. Wirt. Prag. & reliq.

R. Liquiritiæ pulverisatæ unciam unam.
Iridis florentinæ,
Amyli albi ana unciam semis.
Croci subtilissime triti scrupulum unum.
Sacchari albi libram unam.

Fiat, sufficiente quantitate mucilaginis Tragacanthæ, massa, ex qua formentur bacilli.

In Catarrhis & defluxionibus acerbis ad fauces, indeque orta tussi sicca, & raucedine profunt.

Balsamum Alexicacum.

THOMAE REINESII.

R. Theriacæ Andromachi,
Mithridat. Damocrat. ana unc. semis.
Styracis Calamit.
Benzoës, ana drachmam semis.
Puly. Angelicæ,
Valerianæ,
Chamomill. Rom. ana scrupul. duos.
Olei Nucistæ expressi, scrupul. quat.
Angelicæ,
Rutæ,
Succini,
Spicæ, ana scrupulum semis.
Juniperi, drachmam semis.
Cum sevi agnini, sufficiente Quantitate
Fiat lege Artis, Linimentum,
Addito Olei Amygdal. dulc. modico.

Egregia hæc Balsami Alexicaci Compositio, a Viro summo, Thoma REINESIO, in publicam utilitat. m. quon-

dam confecta, eximii usus esse potest, in omnibus pestiferis venenatarum Bestiarum moribus, item in dira Hydrophobia ipsa, nec non diversi generis vermibus, & in ipsa denique atrocissima pestilentia. Exstat autem hujus Balsami Reinesiani descriptio in BIERLINGII Append. Medicam. pag. 56. & alibi & in Tab. Sina-ragd. pag. 63.

Balsamum Angelicæ,

Dispensat. Brand.

℞. Olei destillat. Angelicæ, drachm. un.
Matris Balsamorum, seu

Olei Nucis Moschatæ expressi, odore per Spiritum Vini spoliati, quant. satis.

Misc. Fiat lege Artis, Balsamum.

Balsamus hic, inquit Cl. SCHULZIUS, in prælect. pag. 47. ut ceteri simplices, ex Viribus Oleorum, unde parantur, aestimari debet. Jam vero Oleo insunt generales Vires, sanguinem expandendi, & fibras ad motum vegetiorem blande erigendi, eoque sanguinis circuitum augendi accelerandique; seorsim autem pectorali & uterina virtute celebratur: specialissime creditur, in Constitutione pestilentiali multum valere. Adhiberi itaque Balsamus hic potest ad odorandum, temporibus contagiosis: ejusque tantillum ore subinde excipi: a tussientibus quoque modicum in ore dissolutum lente deglutiatur. Hystericis etiam nartibus adhibeatur: & colica flatulenta laborantibus intro detur, pisi magnitudine, & paulo amplius. Hactenus SCHULZ.

Balsamum Angelicæ

Sennerti.

Dispensat. Hamb.

℞. Extracti Angelicæ, unciam unam.

Mannæ selectæ, drachmas duas.
Misce super igne lento, & adde:
Olei Angelicæ, drachm. unam semis.
Fiat lege Artis Balsamum:

Easdem cum præcedenti Angelicæ Balsamo, habet virtutes, quare in iisdem morbis & affectibus, ibi a Cl. SCHULZ commemoratis, pari cum fructu, commode adhiberi poterit. Fatendum tamen simul, gratioris esse aliquanto saporis istam ipsam Compositionem, quam hanc alteram, a magno quondam nostro Sennertō, in publica commoda, concinnatam. Verum Medicamenta generatim haud expectuntur, ut bene sapiant; sed ut potius bene sopiant dolores, & sanitatem amisam redonent.

Balsamum Anglicanum.

Dispens. Vienn.

℞. Cera flavæ,
Styracis liquidæ, ana uncias tres.
Terebinthinæ claræ, uncias duas.
Balsami Peruviani,
Opobalsami, ana unciam semis.
Olei Viridis,
Hyperici, ana libram unam.
Axungia humanæ, unciam unam.
Sanguinis draconis,
Santali rubri,
Mumiæ, ana drachmas duas.

Misceantur, solvantur, & colentur, ut fiat Balsamum.

Insigne est Vulnerarium, ad ulcera & vulnera, tam interne, quam externe, adhibendum.

Aliam autem Balsami Anglicæ Compositionem multo operosorem & ab hac ipsa plurimum diversam, exhibet Dispensat. Brand. & Hamburgense.

Balsamum Anodynum Batei.*Dispensf. Edinburg. pharm Batean. p. 16.**R. Saponis Castilienfis, unciam unam.**Opii, semiunciam.**Camphoræ, drachmas sex.**Croci, Drachmam unam.**Spiritus Vini rectif. uncias octodecim.**Digere in Balneo Arenæ, per decem dies, & cola deinde Balsamum.**Effectus hujus Balsami anodynæ exacte respondet ipsi Titulo. Potest igitur, debita tamen cum circumspectione adhibita, sevrissimos dolores rheumaticos, arthriticos & alios, blanda sua virtute anodyna, placide demulcere.***Balsamum Anodynum,***vulgo Guidonis.**Dispensat. Edinburg. Lugdun.**R. Aloës Hepaticæ,**Gummi Ammoniacy,**Bdellii,**Carannæ,**Castorei,**Galbani,**Labdani,**Myrrhæ,**Balsami Peruviani,**Olibani,**Succini,**Tacamahacæ,**Styracis Calamitæ, ana semi unciam.**Tritis omnibus, quæ teri possunt, add.**Terebinthinæ Venetæ, ad pondus omnium.**Indantur Retortæ, ita, ut ad tertias impleatur: destilla secundum Artem. Oleum rubrum, seu Balsamum separetur a Liquore supernatante, secundum Artem.**Habet easdem virtutes anodynas, cum præcedenti.***Balsamum Antimonii.***Dispensat. Vienn.**R. Antimonii Crudi, libram semis.**Fluat bene in Tigillo, addendo successive, Salis Tartari, ex Nitri & Tartari Crudi ana tantum, quantum Antimonium est. His optime liquatis injiciantur repetitis vicibus, carbones pulverisati, donec deflagratio cesset: Omnibus refrigeratis, scorix a Regulo separentur, & adhuc calidæ pulverisatæ immittantur Cucurbitæ, vel phiolæ, superaffundantur:**Olei Juniperi, uncia quatuor.**Anisi, uncia duæ.**Terebinthinæ, uncia una.**Et Capitello oblutato, appositoque Recipiente, ponantur in Balneum Mariæ: Coquantur per octo Horas, ut olea Tinctura Sulphuris antimoniatæ bene imprægnentur, & in Balsamum denique redigantur.**In Affectibus pectoris interne assumptum hoc Balsamum mire opitulatur. Verum non has solum virtutes; sed & plures alias insigniores, huic eximio plane Balsamo insuper tribuit JÜNGKEN, in Chym. Experiment. Sect. V. Cap. 2. p. 308. ubi & p. 307. operosa hujus ipsius Balsami extat descriptio, nempe anticolicas, antihystericas, antinephríticas, immo & antiloemicas, aliasque, adeo ut hinc ipse, his argumentis inductus, uni huic Balsamo Antimonii longe plus virtutis & efficacix adscribat, quam omnibus aliis Balsamis sic dictis Sulphuris, quomodocunque quantaque cum solertia & Artis peritia, etiam fuerint parata. Quæ an omnem quidem partem, vera sint, ipsi demum ex-*

perti candide pronuncient. Ceterum conf.
Io. HARTMANNI Prax. Chymiatr.
p. 125. seqq. Tom. I. Opp. ut & HOFF-
MANN. Not. ad POTER. Pharm. Spa-
gyr. Lib. II. cap. 12. p. 390. ubi & aliam
faciliorem Balsami Antimonii parandi
Methodum docet, ejusque virtutes dilau-
dat.

Balsamum Antispasmodicum.

Dispensat. Viennens. Ratisbon.
Rz. Pinguetinis Anguillæ, unciam unam.
Olei Galbani, cum Spiritu Terebin-
thinæ, destillati, unciam semis.
Lumbricorum Terrestrium,
Liliorum alborum, ana Drachm.
tres.
Succini albi,
Rorismarini,
Angelicæ, ana Drachm. un. semis.
Baccarum Juniperi,
Chamæmeli,
Organi Cretici,
Baccarum Lauri, ana Drachm. un.
Caryophyllorum,
Lavendulæ,
Salviæ,
Rutæ, ana scrupulum unum.
Misceantur omnia exacte, & tum, cum
Olei Nucistæ expressi, libra una.
Fiat lege Artis, Balsamum.

Præmissis universalibus, in fremore,
paralyti, & convulsionibus, a causa
frigida ortis, Nervos penetrando, motus-
que convulsivos sistendo, salubriter adhibe-
tur; inungendo non solum partem affe-
ctam; sed & totum dorso spinam. Plura
de ipsius usu & effectu, vid. si lubet, apud
ipsum ejus inventorem, nempe MYN-
SICHTUM, in Armamentario Med.
Chym. Sect. XXXV. p. 476. ex quo illud
transiit in Dispensatoria pharmaceutica
Viennense, Ratisbonense, & alia.

Balsamum Apoplecticum.

Disp. Vienn. Wirt. Batean Reg. CHARAS
T. I. p. 348. Brand. & rel.

Rz. Olei Nucistæ expressi, uncias tres se-
mis.

Jasmini.

Cinnamomi.

Ligni Rhodii ana drachmam, unam
semis.

Lavendulæ.

Majoranae.

Caryophyllorum, ana drachmam
unam.

Rutæ.

Succini, ana scrupulum unum.

Moschi.

Ambrae, ana grana sedecim.

Zibethi, scrupulum semis.

Balsami Peruviani, scrupulos duos.

Spodii nigri præparati quantum sa-
tis pro colore.

Oleo Nucistæ lento igne liqua-
to, instillantur olea destillata, Moschus
& Ambra cum spiritu rosato trita, Zi-
bethum & Balsamum Peruvianum in
sine addantur.

Parari etiam absque Moscho,
Ambra & Zibetho debet, pro illis, qui
horum odorem perferre nequeunt.

Apoplecticorum naribus, vertici,
temporibusque illitum, potissimum vero,
ob odoris commendationem, expeti solet.
Ceterum quanta cum circumspeditione uten-
dum sit Balsamo Apoplectico, sapienter
monet BOERHAV. Elem. Chem. part I.
proc. 23. p. 94. Tom. II.

Balsamum Arcæi.

Disp. Wirt. Argent. Brand.

Rz. Terebinthinæ Venetæ,

Gummi, vel potius resinæ Elemi,
Sevi cervini, ana uncias duas.

BALSAM. BEZOARD.

Olei Hyperici, *unciam unam.*
Sandali rubri, *drachmam unam.*

Gummi Elemi in Terebinthina lenissimo igne solvitur, quibus successe adduntur sebum & oleum Hyperici, in alio vase liquata, tandem pulvis Sandali subtilissimus admiscetur.

Præstans vulnerarium & digestivum est, quod in vulneribus feliciter adhibetur.

Balsamum Bezoardicum.

Dispensat. Brand.

R. Olei destillati Angelicae,

Citri,
Majoranae,
Rutae, *ana scrupul. semis.*
Succini rectific. guttas quinque.

Myrrhae,
Salviae,
Zedoariae, *ana gutt. quindecim.*

Olei Nucis Moschat. expressi. *unciam semis.*

Camphorae, *grana sex.*

Misce exacte pro Balsamo.

Vires sunt analepticae, cardiaca, cephalica & alexipharmaca: usus est internus, & externus; sed ubique, pro ratione, sit modicus; praesertim internus. Conf. SCHULZII Praelect. in Dispens. Brand. p. 49.

Balsamum Bezoardicum.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom II. p. 523.

R. Oleorum stillat. Rutae,

Cortic. Citri.

Aurantior.

Lavendulae,

Angelicae, *ana scrup. semis.*

Succini rectific. guttas quinque.

Nucis Moschatae, *unciam semis.*

BALSAM. CARYOPH. 101

Camporae, *grana quatuor.*

Misce. Fiat ex lege Artis, Balsamum.

Cui insignis contra pestem Vires merito tribuit Auctor.

Balsamum Borrhi.

Dispensat. Viennens. Pragens.

R. Olei Nucistae expressi, *unc. unam.*

Rutae,

Majoranae,

Anthos,

Succini, *ana destillator. drachm. semis.*

Moschi,

Ambrae gryl *ana scrupulum unum.*

Olei stillat. Cranii humani foetidi, quantum satis, & Fiat Balsamum.

Virtutes cephalicae & hystericae pluresque aliae adscribuntur huic quidem Balsamo, a famoso illo ac fumoso ipsius Inventore, Josepho Francisco BORRHO, homine vago, vano, profano ac fanatico, portentosis suis impiisque opinionibus, inhonestis technis, mendacibusque summorum & nunquam auditorum Arcanorum promissionibus, superiore saeculo, per omnem fere orbem, male celeberrimo. Interim tamen hoc ipsum Balsamum melius & laudabilius est ipso sui Auctore: Gaudet enim omnino virtutibus cephalicis, cardiacis, antispasmodicis ac nervinis: sed & hystericis prodesset, si nimia illa Moschi & Ambrae quantitas abesset; una cum ipso illo Cranii humani oleo fetido, inhumano illo, inatili, & ad ferocis Anthropophagos ablegando aeternum Remedio, immo Recremento.

Balsamum Caryophyllorum.

Disp. Brand. Wirt. Prag.

R. Olei destillati Caryophyllorum, *drachmam unam.*

Nucistae expressi, *drachmas duas semis.*

Mixtis colorem concilia pulvere tenuissimo Caryophyllorum, vel Boleti cervini.

Balsama simplicia ex olei virtute, e quo parata sunt, aestimantur.

Balsamum Cellense.

Dispensat. Vienn.

Rx. Olei Nucistae expressi, *utriusque unam.*
Camphorae, *drachmam semis.*

Misceantur optime; deinde addantur:

Olei Lavendulae,

Rutae, *ana scrupuli quatuor.*

Salviae,

Succini albi,

Majoranae, *ana scrupulus unus.*

Misc. ut Fiat lege Artis, Balsamum.

Cujus Vires cephalicae sunt & alexipharmacae.

Balsamum Cephalicum

Saxonicum.

Disp. Wirt. Vienn. & passim.

Rx. Olei destillati Lavendulae,

Succini albi, *ana scrupulum unum.*

Pulegii,

Majoranae,

Salviae,

Anthos,

Saturejae, *ana grana quindecim,*

Macis,

Rutae, *ana scrupulum semis.*

Menthae,

Origani, *ana grana duodecim.*

Nucis moschatae expressi, *unam.*

Misceantur & fiat Balsamum.

Cephalicum est, nervinum, stomachicum, roborans, &c. plurimum convenit cum Balsamo SCHERZERI, cujus descriptio infra habetur.

Balsamum Cosmeticum.

Dispens. Vienn.

Rx. Olei Amygdal. dulc. sine igne, rec. parat. *drachmas tres.*

Spermatis Ceti recentissimi,

Aceti saturni, *ana drachmas duas.*

Olei Tartari per deliquium, *scrupulum unum.*

Misceantur omnia, ut Fiat Balsam.

Cujus Virtutes ad cultum Veneriorum feminarum potissimum facientes ipsa Nominis Inscriptio satis indicat. Mallem tamen abesset suspectum illud saturni acetum. Simile fere Balsamum Cosmeticum CNOEFFELII vid. in Tab. Smaragd. p. 64.

Balsamum Cinnamomi.

Disp. Ratisbon. Wirt. Brand.

Rx. Olei destillati Cinnamomi, *drachmam unam.*

Nucistae expressi, ope spiritus Vini, odore suo privati, *drachmas duas semis.*

Fiat Balsamum Bolo Armena tingendum.

Præstantissimum est in omnibus affectibus, in quibus Balsamo opus est, & propter suavissimum odorem, quem nemo facile fastidit, omnibus commendari potest.

Alius præstantioris & pretiosioris Balsami Cinnamomi meminit GRIM. in laboratorio Ceylon. pag. 77. sed, quod dolendum, certis ex causis politicis & æconomicis, ipsam illius præparationem studio reticuit. Aliam vero generosioris Balsami Cinnamomi descriptio-

BALSAM. AD DENT.

nem dedit Jo. HARTMANNUS, in praxi chymiatr. pag. II. Opp.

Balsamum ad Dentitionem Puerorum.

CHARAS, *pharm. Reg. T.I. p. 352.*

Rx. Butyri majal. non saliti, *unc. tres*
Pingued. Gallinae,

Anatis, *ana drachm. duas,*

Succi cancror. flux. contus. cum Aq.

Flor. Cyani extracti,

Mucilag. Rad. Althaeae, *ana uncias duas.*

Sacchari cand. subtil. pulv. *unc. quatuor.*

Vitell. ovi, *unum.*

Moschi,

Ambra gris. *ana grana sex.*

Misc. Fiat lege Art Balsamum.

Gingivis Tenellorum dentes parturientium frequentius illinendum. Cui plurimum Virtutis in hoc quidem Casu, tribuit Auctor, atque ad ipsam fidam experientiam provocare haud veretur. Et egregia sane est compositio, ad emolliendas gingivas & dolores mitigandas apprimae utilis.

Balsamum Embrionum.

Videatur Aqua Embrionum.

Balsamum Episcopale.

Dispens. Vienn.

Rx. Olei Nucistae expressi, *uncias duas.*

Succini,

Anthos,

Lavendulae, *ana drachmas duas.*

Misceantur exaete, & Fiat Balsamum.

Vires sunt cephalicae, nervinae & analepticae. Conf. Unguentum Friderici Episcopi.

BALSAM. FIORAV. 103

Balsamum Fioravanti.

Dispensat. Argent

Rx. Albuminum Ovorum, *Libr. unam.*
Terebinthinae, *uncias sex.*

Resinae Pini, *uncias quatuor.*

Destilla per Retortam, separetur ab Aqua Lege Artis, Oleum.

Quod Balsamum in Capitis inprimis Vulneribus, valde prodest, ut & in Tinea & Alopecia. Cautissime tamen tum contra has capitis ulcerosi turpitudines, eo utendum, & non nisi repurgato prius aliquoties, per idonea Remedia antiscorbutica, impuro corpore. Conf. Dissert. nostr. de veritate paradoxi Hippocratici &c. pag. 14. ubi noxas & pericula inde metuenda, indicavimus.

Balsamum Fioravanti aliud.

Dispensat. parif. pharmac. Reg. CHARAS. part. II. p. 854.

Rx. Terebinthinae Venetae, *Libram unam.*

Baccarum recentium Lauri, *uncias quatuor.*

Gummi Elemi,

Tacamahacae, *ana unciam unam.*

Styracis liquidae, *uncias duas,*

Galbani,

Thuris,

Myrrhae,

Gummi Hederae,

Ligni Aloës, *ana uncias tres.*

Galangae minoris,

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Nucis Moschatae,

Zedoariae,

Zingiberis,

Dictamni albi,

Aloës foccotorinae,

Succini, *ana unciam unam.*

Spiritus Vini rectificati, *Libras sex.*

Digerantur omnia simul per Novem dies; Tum addita Terebinthina, destillentur Balneo Cinerum. Prodi-
bit primo, Liquor limpidus spirituo-
sus, & erit *Balsamum Spirituosum*; se-
cundo, Oleum Flavum, & erit *Balsa-
mum*: Tandem, Oleum rufum, aut ni-
grum, & erit *Balsamum nigrum*.

Vires hujus egregii Balsami sunt
analepticae, nervinae, nephriticae, diure-
ticae, alexipharmacae atque traumaticae,
nec non hystericae & stomachicae, item
Carminativae; adeo, ut hinc in Variis
quidem Morbis, a causa praesertim fri-
gida, aut flatuosa ortis, opportune adhi-
bitum, insigni usui esse possit.

Balsamum Foeniculi,

*Wolf & Horst. apud THONERUM, Ap-
pend. Obs. Med. pag. 368.*

R. Olei Nuc. Moschat. expressi, *unc. un.*
Destillat. Foeniculi, *unciam semis.*

Add. Tincturae Foenicul. cum Spiri-
tu Vini factae, *unc. quat.*

Sensim Misc. & adde Salis Foeniculi
scrupulum semis.

M.

Balsamum Hispanicum.

*Tribuitur vulgo insigni illi Chi-
rurgo & Anatomico Fabricio ab AQUA-
PENDENTE, qui omnino fere Vulnera
eo ipso solo per sanasse dicitur. Ipsi-
us vero Descriptionem habes apud CHARAS,
Pharm. Reg. Tom. I. pag. 355. & alibi
item in BIERLINGII Append. Remed.
pag. 56. & Tab. Smaragd. pag. 66.*

Balsamum Hystericum,

Dispensat. Vienn.

R. Olei Nucistae, *uncias tres.*
Destillati Galbani,

BALSAM. HYSTER.

Succini,

Rutae,

Menthae,

Tartari foetidi, *ana drach. unam.*

Axungiae Castorei, *drachm. sex.*

Misceantur, & Fiat lege Art. Bal-
samum.

Balsamum Hystericum,

*Dispensat. Paris. Pharm. Reg. CHORAS,
Tom. I. pag. 351.*

R. Bituminis Judaici,

Aloes,

Galbani,

Labdani veri, *ana drachmam unam.*

Astae foetidae, *scrupulum unum.*

Castorei,

Opii selecti, *ana drachmam semissem.*

Oleorum stillatit. Rutae,

Succini, *ana gutt. decem.*

Abinthii,

Sabinæ,

Gagatis,

Petrolei, *ana gutt. duodecim.*

Olei Nucis Moschatæ, *scrupul. duos.*

Liquentur Gummi, liquatis per-
misceantur reliqua, Fiatque Balsamum,
secundum Artem.

*Utrique huic Balsamo una eadem-
que Virtus inest, nempe hysterica, seu
uterina; Valentior autem posteriori Pa-
risino. Ambo tamen opportune adhibi-
ta, eundem, in medendo, scopum saluta-
rem commode obtinent, ut nempe placide
componant motos in utero fluctus, & tur-
bas concitatas: quæ vulgo, sub notissimo
Nomine hystericarum passionum, aut suf-
focationum, venire solent. Inde ergo jam
per se patet ipsius Inscriptionis Ratio.
Ceterum simile fere Balsamum Hysteri-
cum vid. apud CHARAS, Pharm. Reg.
Tom. II. p. 561.*

BALSAM. LAVEND.

Balsamum Lavendulæ.

Dispens. Brand. Wirt. & reliq.

Rx. Olei destillati Lavendulæ drachm.
unciam.

Nucistæ expressi, odore & colore
ope spiritus vini vidua-
ti, drachm. duas semis.

Mixta tingantur Coeruleo mon-
tano.

Balsamum Lectorense, vulgo, de Leitour.

Dispensat. Parisin.

Rx. Oleorum essentialium rectific. Laven-
dulæ,

Terebinthinæ,

Petrolei,

Juniperi,

Caryophyllorum ana unc. un.

Olei essential Benzoini, per Re-
tortam elicit, & Balneo Maris rectific.
unc. semiss.

Oleorum Macis,

Nucis Moschatæ, ana drach. duas.

Camphoræ,

Croci, pulveratorum, ana drach. un.

Moschi,

Ambari Cineritii, pulveratorum,

Sapphirorum præparator. ana drach.
semissem.

Capitum Bufonum præparat. drach.
duas.

Mitte in Matracium capacissimum
rite obturatum. Digere per quatuor
dies, Calore solis, vel ventris equini;
singulis diebus, quater movendo, &
tum factum erit Balsamum.

*Vires sunt analeptica, nervina &
anodyna. Quid vero ad hunc finem con-
ferant Sapphiri, & præsertim fæda illa
Bufonum capita? haviolarii vix licet.*

BALSAM. LITHUAN. 105

Balsamum Lithuanicum.

Vid. infra

Oleum Betulinum.

Balsamum Locatelli.

*Disp. Brand. Wirt. Paris. Vienn. Arg. Ra-
tish. Prag Pharm. Batean. p. 17. Hamb.*

Reg. CHARAS, Tom. I. p. 355.

Rx. Olei Olivarum unc. sex.

Ceræ citrinæ, unc. quatuor.

Vini Canariensis, unc. quinque.

Leni igne, ad consumptionem vi-
ni coctis, adde

Terebinthinæ Venetæ claræ unc. sex.

Balsami Peruviani drach. n. duas.

Sandali rubri unc. semis.

*Ad vulnera, contusiones, varias-
que læsiones internas pariter, ac exter-
nas, commendatur; interne propinatur
a drachmis duabus, ad unciam semis in
jussculo. vid. SCHULZII Prælect.
pag. 50.*

Balsamum Læmicum

Heinsianum.

*ZWELFER, in Animad. ad Pharm. Aug.
p. 444. & Dispens. Hamb. item Vienn.*

Rx. Oleorum Camphoræ,

Succini,

Citri,

Debito suo modo præparator.
ana partes æquales.

Stent simul mixta, in Vitro opti-
me munito, in lenissimo Balnei calore,
donec perfectissime inter se unita sint,
& Oleum aurei Coloris evadat.

*Hoc Balsamum in variis Germa-
niæ & Italiæ locis, grassantibus atrocis-
simæ pestis contagiis, felicissime usurpa-
tum, & tricennali Experientia compro-
batum, Auctor bono publico consecrare*

voluit: Cujus virtutes in ejusdem Historia Expeditionis Ital. lemicæ fufius explicantur. Aliad vero ejusmodi Balsamum lemicum, seu pestilentielle exhibet Disp. Brand. de quo vid. SCHULZ. in Prælect. p. 50. & aliud TUDECII, Tabul. Smaragd. p. 73. Hamburgense autem Dispensat. Heinſianam quidem Compositionem proponit; addit vero inſuper Olea Rutæ atque Juniperi, Augmento ſane, me quidem judice, haud inutili. Habet enim præſertim Ruta inſignem Virtutem anti-lemicam, ceu ſatis quidem notum: Conf. Simon. PAULLI Quadripart. Bot. 459. ſqq. BOERHAAVE, Hiſt. plant. Tom. I. p. 342. ſqq. ZORN. Botanolog. p. 519. ſqq. & quos ibi laudat Auctores alios plures. Vix enim hæc res probatione eget.

Balsamum Magnanimitatis.

Dispensat. Viennens.

R. Radicis Pyrethri,
Gummi Euphorbii, ana unc. unam.
Cantharidum, unc. ſemis.
Vini generoſi, libram ſemis.

Stent mixta, in digeſtione, per noctem, deinde adde.

Olei Formicarum, unc. ſex.

Et coq. invicem, ad Conſumtionem humiditatis, Colaturæ poſtea addantur:

Olei Nucis Moſchatae expreſſi, uncia ſex.

Nuciſtæ deſtillati, drach. una ſemis.

Piperis deſtillati,

Caryophyllorum,

Macis,

Spicæ,

Axungiaſtæ Caſtoſei, ana drachm. una.

Zibethi,

Moſchi optimi, ana ſcrupul. unus.

Miſceantur, & Fiat lege Artis,
Balsamum.

Balsamum hoc vires naturales dejectas reſuſcitatur, veneremque languentem ſtimulat. Si nempe eo ſpina dorſi, regiones renum, & ipſæ generationi dicatae a Natura partes in lætam Veneremtorpentes, exterius inungantur. Uſus autem hujus Balsami, fruſtra ſic dicti magnanimi, internus, nec ſecurus eſt, nec ſalutaris, hincque minime ſuadendus: ob vim nempe cauſticam, violentam ac virulentam Radicis pyrethri, Gummi Euphorbii, & præſertim Cantharidum, renibus atque Veſicæ inprimis inimiciſſimarum, uti vulgo potiſſimum. Verendum enim omnino, ne tum loco ſeminis, ſanguis ipſe acerrimo cum dolore, emitatur, & ſperatus ille blandus amœnæ Veneris luſus in acerbum luctum convertatur: de quo maſto eventu perquam memorabile, quod ipſe vidit, exemplum retulit Jo. LANGIUS, Epist. Med. 47. Lib. I. p. 208. ſqq. & VERZASCHA, Obſ. 51. p. 107. ne alia plura ejusmodi exempla funeſta, paſſim apud Auctores Medicos obvia, jam in medium adducam, ſatis quippe cognita dudum atque perſpecta. Purpuream enim plerumque Animam, ſi non vomunt, ut poeta ait, at certe quaſi mingunt omnes illi, qui viroſaſiſtas Cantharides intus incautius aſſuſerunt: Non enim ipſis ineſt ſuave Remedium Venerem, ut vulgo quidem putatur; ſed grave potius Venenum, ipſi lætæ Veneri plave adverſum. Vid. infra dicenda, ad Eſſentias Aphrodiſiacas. Conf. & Fil. PLATERI Obſ. Med. Lib. I p. 239. ſqq. item LANZONI Animadverſ. Med. 28. p. 99. ſqq. & SALMUTH. Obſ. Med. 23. Cent. III. Ceterum, quid de illo magnifico nimis Magnanimitatis Titulo huic Compositioni impoſito, ſit ſentiendum; de eo videas, ſi quidem lubet, quæ jam ſupra a nobis monita & obſervata fuerunt,

ad Aquam sic dictam Magnanimitatis.
Conf. infra, suo loco, ad Pilulas Magna-
nimitatis. Certe, nec Aqua, nec Bal-
samum magnanimos faciunt; sed potius
Virtus, Religio, Prudentia, Philoso-
phia & iusta bellandi causa. Sed hæc
obiter.

Balsamum Magicum Pfortzheimense.

Disp. Argent. Wirt. Vienn.

R. Radicum Succisæ,
 Valerianæ,
 Filicis,
 Hirundinariæ,
 Levistici *ana unc. semis.*
 Herbarum Antirrhini,
 Sideritidis,
 Adianti aurei,
 nigri,
 albi,
 Salviæ silvestris,
 Rutæ, cum summitatibus,
 Menthe crispæ *ana unc. semis.*
 Florum Hyperici *unc. quatuor.*
 Visci corylini,
 querni *ana unc. unam.*
 Fructus Momordicæ *unc. duas.*
 Radices, herbarum, flores recentes
 & reliqua incidantur & contundantur,
 atque in
 Olei Olivarum purissimi, & vini bo-
 ni *ana libr. duabus sem.*
 Macerentur, postquam per vi-
 ginti quatuor horas steterint, ad humi-
 ditatis consumptionem, leni igne co-
 quantur, & expressis addatur
 Olei Scorpionum compositi,
 Terebinthinæ Venetæ,
 Axungiae hominis *ana unc. una semis.*
 Ceræ citrinæ *libra semis.*
 His refrigeratis porro admisceatur
 Pulveris Mumiae,

Mastichis,
 Olibani,
 Myrrhæ, *ana unc. una.*
 Alæ foetidæ *unc. semis.*

Probe subacta servantur in vitro.
Vires hujus balsami prædicantur
antimagicae, contra maleficia & incanta-
iones, si fabula quidem vera, vid. huc in-
primis MERCKLINII Sylloge de In-
cantat. p. 253. sqq. Externe adhibitum,
nervosum genus roborat, interne calcu-
lum & vermes expellit, ulceraque sanat.
Dosis interne a drachmis tribus, ad
sex.

Balsamum Majoranæ.

Dispens. Brandenb. Wirt. & passim.

R. Olei Majoranæ destillati *drach. unam.*
 Nucis Moschatæ expressi *drachm.*
duas semis.
 Misceantur, & tingatur Balsa-
 mum Magisterio herbarum.
Vires sunt cephalicæ, nervinæ &
errhinæ.

Balsamum Martiale.

Pharm. Bat. p. 17.

R. Martis mundat. *unc. quatuor.*
 affund.
 Olei Terebinth. *unc. quinque.*
 post guttatim immitte
 Spiritus Nitri, *unc. tres.*
 Digere leni calore, per dies ali-
 quot; deinde decanta purum secundum
 Artem.
Summum esse dicitur Vulnerarium.

Balsamum Nervinum.

Dispens. Paris. Pharm. Reg. CHARAS.
T. I. p. 357.

R. Olei Palmæ recentis,
 Nucis Moschatæ,

Medullæ Cervi,
 Cruris Bovis, *ana unc. quatuor.*
 Axungia Viperinæ,
 Humanæ,
 Taxi, *ana unc. unam.*

Oleorum stillatit. Lavendulæ,

Menthæ,

Rorismarini,

Salviæ,

Thymi,

Caryophyll. *ana drachm. unam.*

Camphoræ, *drachm. duas.*

Balsami Tolutani sicci, soluti in spiri-
 ritus Vini sufficienti
quant. unc. unam.

Misceantur simul, & Fiat Balsa-
 mum.

*Egregium hoc balsamum, exterius
 tantum adhibitum flaccidis torpidisque
 membris, nervisque quasi præmortuis no-
 vum vigorem novamque quasi vitam induit.*

Balsamum Nervinum

Internum.

C O N E R D I N G I I.

Tabul. Smaragd. p. 70.

Rx. Salis Cornu Cervi volatilis,

Ammoniacy sicci. *ana drach. unam.*

Olei Macer. destillati, *scrupul. unum.*

Spiritus Vini rectificati, *unc. unam.*

Misce, & digere sensim, in loco
 tepido, per quadraginta octo Horas,
 Dosis ejus est a guttis quinque, ad de-
 cem, & amplius.

*Balsamum hoc in Nervorum vitiis
 & languoribus, veluti paralyti, quin &
 ipsa Apoplexia, item in defectionibus ani-
 mi, nec non passionibus & suffocationibus
 hystericis, egregium usum præstare posse,
 præsertim si in Vini generosioris modico
 haustu, propinatum fuerit, neminem
 Medicorum fore arbitramur, qui vel ex ipsa
 Compositione, id non confestiam perspiciat.*

Balsamum Nucistæ.

Dispensat. Wir. & reliq.

Rx. Olei Nucistæ expressi, *drachm. duas.*
 destillati, *scrupulos duos.*

Misceantur.

*Vires habet stomachicas, cephalicas,
 nervinas, atque bono cum effectu in
 Diarrhæa infantum adhibetur. Aliud
 vid. in Pharm. Batean. p. 18.*

Balsamum Odontalgicum.

Dispens. Vienn. Wir. & in paucis aliis.

Rx. Olei ligni sancti *drachm. duas.*

Caryophyllorum, *drachm. unam.*

Opii,

Camphoræ, *ana scrupulos duos.*

Olei Nucistæ expressi, *drachm. sex.*

Opium & Camphora spiritus Vi-
 ni pauxillo soluta, misceantur cum re-
 liquis.

*Vires in sistendis gravissimis den-
 tium doloribus compertæ sunt, si vel so-
 lum, vel Gossypio exceptum, cavitati-
 bus dentium applicetur. Simile fere Bal-
 samum Odontalgicum CNOEFFELII vid.
 in Tabul. Smaragd. p. 70.*

Balsamum Otagicum.

LE MORT.

Rx. Oleum Amygdalarum. amarar.

Papaveris albi, *ana drachm. duas.*
 destillati Rorismarini, *guttas decem.*

Camphoræ, *scrupulum semis.*

Misc. Fiat lege Artis, Balsamum,
 in Aurium affectibus, conf. infra Tu-
 rundæ Acusticæ.

Balsamum Paralyticum.

Dispensat. Viennens.

Rx. Olei Galbaneti Paracelsi,

Succini rectificati, *ana unc. unam.*

BALSAM. PARREIR.

Rorismarini,
Angelicæ, ana drachm. unam.
Chamæmeli,
Caryophyllorum,
Salviæ,
Lavendulæ, ana drachm. semis.

Misceantur, & postea cum
Olei Nucistæ, unciis sex.

Fiat lege Artis, Balsamum.

Vires ab ipso Nomine desumi possum: Nam Cerebro, Nuchæ, & Membris paralyticis, mediante inunctione, nervos roborando, valide opitulatur. Aliud Balsam. paralyt. vid. in Pharmac. Batæan. p. 18.

Balsamum Parreiræ Bravæ.

ibidem.

R. Olei Scorpionum Compositi, libram semis.

Balsami Copayvæ, unc. duas semis.
Sulphuris Terebinthinati, unc. duas.
Styracis liquidæ, unc. unam.
Radicis Parreiræ Bravæ, subitil. pulv. unc. sex.

Salis Armoniaci depurati, unc. unam.
Vini Hungarici optimi, libram unam.

Bulliant lento igne, ad Consumtionem Vini, semper spatula agitando; Removeantur ab igne, & per linteam laneum colentur, cum expressione: deinde addatur:

Balsami Peruviani nigri, unc. una sem.

Misceantur bene, & Fiat Balsamum.

Quod ad calculos pellendos, dolores nephriticos sistendos, & partes genitales roborandas, auxilio est. Id quod pluribus exemplis, a semet ipso visis, perquam luculenter probavit Medicus quondam magnus & elegantissime doctus, Mich. Frid. LOCHNERUS, in Schediasmate

BALSAM. PECTOR. 109

lectu dignissimo juxta & jucundissimo, de Parreira Brava, Norimberg. 1719. Cujus & jam supra mentionem honorificam ex merito, fecimus, part. I. ad Rad. Parreiram Bravam. Deberi vero hujus Balsami nephritici, lithenthyptici, & polychrestii compositionem proprie Celeberrimo quondam Medico Helvetio, ibidem docet laudatissimus Auctor, p. 59. ubi & de præstantissimo ipsius usu, in variis Morbis atrocissimis, agit. Conf. BOECLERI Cynosuræ Mat. Med. Hermann. Continuat. I. p. 57. sqq.

Balsamum Pectorale,

MEIBOMII.

Dispensat. Brandenb.

R. Olei Amygdalar. dulc. recentis,
Terebinthinæ Venet. unc. duas, & drachm. duas.

Olei Hyperici. unc. duas.
Spermatis Ceti, unc. dimidiam.
Sanguinis draconis,
Laudani Opiati,
Balsami peruviani, ana drach. duas.
Butyri Majalis, non saliti, unc. unam, cum semisse.

Misce, Fiat lege Artis,
Balsamum.

Hoc Remedium Seren. cuidam Duci Brunsvicensi a Meibomio, ante multos Annos, præscriptum fuit, quum suspicio magna phthiseos esset: quo ille quotidie usus, ad decem, vel quindecim Guttulas, conspicuam senectutem satis commode consequutus est. Verba sunt. Cl. SCHULZII, in Prælect. p. 56. ubi prius hanc ipsam veram Balsami pectoralis Meibomiani Compositionem cum orbe communicavit, unde transit ea in Dispensat. Brand. Conf. ejusdem Diss. de phthisi.

Balsamum Commendatoris de Perne.

Dispens. Vienn. Paris. Wirt. Arg. Reg.
CHAR. T. I. p. 358.

℞ Balsami Indici sicci *unc. unam.*

Styracis in granis *unc. duas,*

Benzoës electæ, *unc. tres,*

Olibani electi *unc. semis.*

Triti solvantur in

Spiritus Vini rectificatissimi *unciis quindecim.*

Solutio per chartam filtrata servetur.

Seorsim infundantur, in

Spiritus Vini rectificatissimi, *unc. dec.*

Radicis Angelicæ,

Herbæ Millefolii,

Aloës succotrinæ,

Myrrhæ electæ *ana unc. dimidia.*

Digesta & sufficienter extracta exprimantur; Essentia, pariter per chartam filtrata, superiori solutioni addatur, & optime per digestionem mixta ferventur.

Multis laudibus evehitur hoc Balsamum a Pometo, qui nobis descriptionem suppeditavit, & tam internus ejus usus, quam externus, magnopere in variis morbis, & omnis generis vulneribus & ulceribus commendatur; nec etiam laude sua Essentiam hanc balsamicam privandam esse censemus. Monemus tamen, interne illud cum circumspectione & in parva dosi, ne sanguinem exæstuet, præscribere; sufficiunt guttæ decem, vel quindecim, vitello ovi vel sacchari pulvere, mixtæ, cum vehiculo aquoso exhibere.
Wirt.

Balsamum Jacomo del Pinto.

LE MORT. Pharm. p. 151, & Disp. Prag.
℞. Olibani,

Myrrhæ,

Mastich.

Aloës.

Sarcocollæ,

Storac. Calamit.

Benz. *ana unc. unam.*

Olei Hyperic. *libr. tres.*

Ceræ Citrin. *libr. semis.*

Terebinth. Ven. *unc. duas.*

Axung. hum. *unc. un. semis.*

Colophon. utr. *ana unc. unam.*

Olei Petræ, *unc. un. semis.*

Spicæ, *unc. unam.*

Bacc. Junip. *drachm. duas.*

Salviæ, *scrupul. unum.*

Pulv. & Oleis permista in Baln. Mar. ebulliant per duas hor. donec Gummata soluta sint, separatim per col. facibus.

Usus est internus & externus, in Hæmorrhoidibus, fistulis Ani, & ulceribus internis; dolores lenit, & in affectibus præsertim frigidis, externe prodest.

Balsamum Rutæ.

Fit eodem modo, quo Balsamum Lavendulæ, loco Olei Lavendulæ, Oleum Rutæ fumendo, atque pauxillo florum Viridis Æris tingendo. Disp. Wirt. Argent. Ratisbon. & Prag. ubi & Balsamus Rutæ compositus.

Commendatur hystericis atque epilepticis.

Balsamum Saturni.

Hujus descriptionem vid. apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 280. & LEMERY curs. chym. p. 140. Sed ejus usus in ulceribus præsertim malignis, tam suspectus & anceps est, quam Aceti Saturni, de quo supra, suo loco; vel Emplastri Saturni, MYNSICHT. de quo

BALSAM. SCHERZ.

infra, suo loco, sub *Emplastris*: licet in contraria opinione versetur VALENTINI, Hist. Simpl. reform. Lib. I. c. 29. p. 61. cum nonnullis aliis Auctoribus, quos per errorem, incautius ibi sequitur. vid. & Pharm. Batean. pag. 18. & CHARAS, Pharm. Reg. Tom. II. p. 778.

Balsamum Scherzeri.

Dispensat. Brand. Hamb.

Rx. Olei Nucis Moschat. expressi. *unc. un.*

Destillati, Majoranæ,

Lavendulæ,

Rorismarini,

Succini,

Serpilli, *ana drachm. duas.*

Rutæ,

Pulegii,

Melissæ,

Menthæ,

Cardamomi, *ana scrupul. unum.*

Ceræ albæ Virginæ, *drachm. un.*

Misc. Fiat lege Artis, Balsamum.

Notissimum hoc Balsamum non sane exiguæ est utilitatis, tam interius, quam exterius adhibitum. Præter odorem enim omnibus, etiam ipsis feminis, gratum ac tolerabilem, Virtutibus poll. antilemici, anticolicis, carminativis & stomachicis. Hinc in torminibus Ventris, præcipue infantum, Abdomini utiliter illinitur. Quin adultioribus modica quantitate, interne dari potest, cum jusculo, in affectibus colicis, flatulentis, hystericis, a causa frigida ortum ducentibus, ut egregie observavit SCHULZIUS, in Prælect. p. 51. Ceterum plurimum convenit cum Bals. cephal. Saxonico supra descripto.

Balsamum Somniferum.

Disp. Hamb. Wirt. Paris.

Rx. Unguenti Populei,

BALSAM. STOMACH. III

Olei Nucistæ expressi, *ana unc. unam.*

Opii, in spiritu vini dissoluti *drach. unam.*

Olei ligni Rhodii, *guttas sedecim.*

Misce, fiat balsamum.

Naribus, temporibus. & pulsibus illitum, in capitis dolore sopiendo, & impediendis nimis vigiliis, prodest. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 51.

Balsamum Stomachicum.

Disp. Vienn. Wirt. Hamb. Norimb. & rel

Rx. Olei Absinthii destillati,

Corticum Aurantiorum,

Caryophyllorum,

Macis,

Menthæ *ana drachm. semis.*

Balsami de Peru *drachm. unam.*

Olei Nucistæ expressi *unc. unam.*

Misce, fiat balsamum.

Ventriculum confortat, vomitus & singultum sistit, flatus & ructus pellit, ac discutit, epigastricæ regioni illitum. Conf. infra, stomachica Olea.

Balsamum Succini.

Disp. Wirt. Vienn. Ratisbon. rel.

Rx. Olei Nucis Moschatæ expressi *drach. duas semis.*

Olei destillati Succini, *drachm. unam.*

Misce, fiat balsamum.

In affectibus hystericis, Cephalalgia mulierum, & spasms infantum externe adhiberi solet.

Balsamum Sulphuris

Amygdalatum.

Disp. Brand. Wirt. & reliq.

Rx. Florum Sulphuris *unc. unam.*

Olei Amygdalarum dulcium recens expressi, *unc. sex.*

Digerantur in arena calore con-

venienti, donec oleum colore sit tinctum rubro.

Convenit ad ulcera tam interna, præsertim pulmonum, quam externa, & secure dari potest, a guttis quindecim, ad triginta. Vid. HOFFMANN. in Not. ad Poter. pharm. spag. Lib. II. c. II. p. 384. SCHULZ. præl. p. 52. & CARTHEUSER. pharmacol. p. 721.

Balsam. Sulphuris Anisatum.

Pharm. Bat. p. 19. Brand. Wirt. Hamb.

Eodem paratur modo, quo præcedens, substituto Oleo Anisi destillato, loco Olei Amygdalarum; quod & de subsequis, succinato & terebinthinato, est capiendum.

Prodest in Colica flatulenta, & affectibus catarrhalibus, pectus infestantibus. Dosis guttæ quinque, ad duodecim.

Balsamum Sulphuris Rulandi.

Pharm. Bat. p. 20. Disp. Wirt. Hamb.

R. Sulphuris citrini, uncias duas.

Olei Terebinthinæ, uncias tres.

Lini, libras duas.

Sulphuri liquato adde Oleum Lini; & coque lentissimo igne, donec acquisiverit colorem fuscum; his aliquantum refrigeratis infunde Oleum Terebinthinæ, digere lentissimo calore, & serva usui.

Usus est externus; præcipue vero ad Emplastrum sulphuris RULANDI adhibetur.

Balsamum Sulphuris Succinatum.

Pharm. Bat. p. 20. Wirt. Vienn. & rel.

Eodem modo, quo Balsamum sulphuris anisatum, perari debet.

Sanguinem excalefacit, emenagogum est, diureticum & carminativum; caute vero & minuta dosi commendari debet, guttis scilicet quatuor ad scrupulum dimidium. vid. SCHULZ. pag. 52.

Balsamum Sulphuris

Terebinthinatum.

Disp. Wirt. Pharm. Bat. Brand.

Modus parandi idem est qui præcedentis.

Diureticum est, & in Gonorrhæa felici effectu commendatur; externe ad ulcera & vulnera partium tendinosarum, una nimirum aut altera gutta instillata, si valde doleant & madeant, adhibetur. Præstat autem, hoc balsamum spiritus vini rectificati triplo diluere, & tum ad vulnera adhibere. Ceterum de horrenda plane hujus Balsami Vi explosiva historiam lectu dignam potius, quam jucundam, enarrat HOFFMANNUS testis ocularis, Obs. Chym. XV. Lib. III. pag. 340. sqq. sed hæc obiter.

Balsamum Tranquillans.

Dispensat. Paris. Pharm. Reg. CHARAS, Tom. I. pag. 350.

R. Foliorum Stramonii vulgaris,

Solani officinarum,

Phytolacæ,

Belladonæ,

Mandragoræ,

Nicotianæ,

Hyoscyami,

Papaveris albi,

nigri, ana unc. quatuor.

Florum & summitatum,

Rorismarini,

Salviæ,

Rutæ,

Absinthii utriusque,

Florum

Florum Hyssopi,

Lavendulæ,

Thymi,

Majoranæ,

Costi hortensis,

Menthæ,

Sambuci,

Hyperici,

Perficariæ, ana unciam unam.

Bufones, Numero quinque.

Herbæ, quæ inodoræ sunt, minutim concisæ, injiciantur per vices, in olei olivar. ferventis *Libras quinque*: coquantur ad humidi consumptionem; hac verò ratione, ut Manipulus non conjiciatur in oleum, nisi prior exsiccatu demtusque fuerit. Herbis tandem coctis & extractis, Bufones vivi in Oleum conjiciantur, & ad Exsiccationem coquantur. Tum semotis Bufonibus, in oleum immittantur flores & summitates Herbarum fragrantium concisæ: Macerentur ad solem, per quindecim dies. Colatum oleum ad usum serva.

Quum ex meris herbis narcoticis, floribusque balsamicis, analepticis, nervinis ac roborantibus constat hæc ipsa, non minus operosa, quam concinna Balsami hujus tranquillantis haud inepte dicti, compositio: Quivis per se statim intelliget ipse, illud exterius tantum, per frictionem & inunctionem, adhibitum, plurimum adjumenti & levamenti allaturum, in consopendis & permulcendis sævis Arthriticorum, Ischiadicorum & Rheumaticorum doloribus. Quid vero ibi simul faciant quinque illi terribiles visu usuque Bufones? id equidem satis perspicere haud valeo: Forsan, nisi fallor, ut in oleum fervens vivi conjecti, præ summi doloris impatientia, in rabiem soluti, pestiferum suum virus eo certius ci-

tiisque evomant, & sic illam alioquin salutarem compositionem teterrimo suo veneno inficiant. Hinc & eos rectius omisit CHARAS.

Balsamum Vitæ Cardiacum.

Cl. GAUBIUS de Form. Med.

Rx. Ol. stillat. Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Cortic. Citri,

Lavandulæ,

Rosmarini,

Succini albi, ana gutt. decem.

Balsam. Peruviani, *Guttas viginti*,

Spiritus Vini rectificatiss. unc. duas.

Misc. & fervetur vasculo exactissime clauso.

Cujus guttæ decem ex Vini Hesp. cochleari, capiantur in languore, aut vertigine, quin & ad prophylaxin, contra apoplexiam, mane & vespere, tertio quovis die.

Balsamum Vitæ ad Modum

Hoffmanni.

Disp. Argent. Wirt. Leod. ad POTER.

Ratisbon.

Rx. Olei destilati Lavendulæ,

Majoranæ,

Caryophyllorum,

Macis,

Cinnamomi, ana scrupulum unum.

Rutæ,

Succini albi, ana scrupulum semis.

Olei Citri, e corticibus recens expressi, scrupulum unum.

Ambra griseæ, scrupulum semis.

Olea cum Ambra & Balsami Peruviani scrupulo uno misceantur, atque in spiritus vini rectificatissimi uncii decem solvantur.

Balsamum vitæ non solum externe

ad odorandum, & partes debilitatas roborandas, ad ventriculi affectus, nauseam, ructus, colicam & diarrhæam adhibetur, sed & interno usui ad eosdem morbos, a guttis decem, ad viginti feliciter commendatur. Eadem fere Balsami Hoffmanniani Descriptio extat in Dispens. Argent. Ratisbonens. Leodiens. & aliis nonnullis Dispensatoriis, ut supra jam notavimus. Sed certo scio, scribit Cl. SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispens. Brand. p. 54. neminem id artificium, ipso præmonstrante Auctore, didicisse: ideoque Descriptiones omnes, quotquot editæ prostant, genuinam ejus præparationem non tradere: ubi vid. reliqua. Inde nec ipsum Balsamum Vitæ Teichmeyerianum, ad Hoffmanniani virtutem ac suaveolentiam proxime accedit, licet Auctori ita videretur, & ab aliis vulgo crederetur. De sui vero Balsami miris, forsitan & nimis, si dicere quidem liceat, in medendo, Virtutibus, tam internis, quam externis corporis humani partibus, præstitis, & præstandis, ipse plurima retulit Celeb. HOFFMANNUS, in Obs. Chym. 28. Lib. I. p. 97. sqq. & alibi, passim, in suis scriptis. Conf. Dispensat. Brandenb. Imo, ipse Celeb. Auctor quandam hujus sui Balsami Vitæ descriptionem jam dudum publicavit, in Not. ad POTERII Pharm. Spag. Lib. III. p. 476. unde eam transsumsit Dispens. Wirt. p. 32. & alia Dispens. item NICOLAI, de Formul. p. 410. Sed deinde eam forte immutaverit.

Balsamum Vulnerarium.

Disp. Wirt. & reliq. vid. Chirurg.

R. Spiritus Vini rectificatissimi, unc. sex,
Terebinthinæ Venetæ, unciam unam
semis.

Mixta solvantur in liquorem aurei coloris.

Ad vulnera recentia, præcipue nervosarum partium, punctim inflicta, non sine insigni fructu adhibetur.

Alium Balsamum vulnerarium Stahlii meliorem vid. infra, sub Essentiis, Tit. Essentia vulneraria Stahlii.

Balsamum Vulnerarium Dippelii.

Videatur Liqueur. infra suo loco.

Balsamum Vulnerarium Mindereri.

Dispens. Vienn. Wirt.

R. Terebinthinæ claræ Venetæ, unc.
unam semis.

Gummi Elemi pulverisati, unc. semis.
Solvatur lenissimo igne, postea addantur.

Olei Hyperici, ex floribus per infusionem parati, uncia una semis.

Cerae destillati, scrupuli duo.

Misce, fiat balsamum.

In vulneribus noviter inflictis, linteis applicatum, laudatur. vid. SCHULZ. præl. p. 55.

Bezoardicum Animale.

Disp. Vienn. Wirt. Hamb.

Est pulvis Viperarum Italicarum.

Vim habet alexipharmacam, sudoriferam, in morbis malignis, & a morsibus venenatorum animalium ortis, nec non in lepra, morbo venereo & Arthritide commendatur. Dosis scrupulus unus, ad drachmam dimidiam.

Bezoardicum Cornu & Ungulæ Alces.

Herm. GRIMM. in Laborat. Ceylonic.

R. Corn. Alces philosoph. præparat.
Corn. Alces Calcinat.

Ungul. Alces Calcinat.

Ungul. Alces philos. præparat. ana
unciam unam.

Salis Vol. oleos. ex Corn. & Ungul.
Alces, drach. duas.

Fol. Lunae, No. Decem.

Magist. Lunae, drachmam unam.

Succini, drachmam semis.

Olei stillat. Menth. guttas viginti.

Fol. Cinnamom. guttas decem.

Butyri perlarum, drachmam unam.

Misc. Fiat pulvis.

In morbis Epidemicis & malignis, ut & affectibus præsertim epilepticis, hoc Bezoardicum usum haud plane contemnendum præstare videtur; tametsi etiam ab illius compositione abessent decem illa Lunæ folia cum ipso Magisterio. Quid enim illa huc faciant; id equidem me haud satis intelligere, ingenue fateor.

Bezoardicum Cornu Cervi.

Herman. GRIM, in Laborat. Ceylon. p. 21.

R. Rasura Cornu Cervi,

Cornu Cervi philosophice præparat.
Cornu Cervi usi & præp. ana unc.
duas.

Salis Volatil. Corn. Cerv. drachmam
unam.

Sulphuris philosoph. præp. drachm.
duas.

Terrae Sigillat. Ceylonic. unc. semis.

Lapidis Bezoar. Orient. drach. tres.

Folior. Auri, No. quinque.

Olei stillat. Cinnamomi, guttas dec.

Misc. Fiat Pulvis.

Maximam ipsius Efficaciam percipies in malignis omnibus Morbis. Dosis est drach. semis, ad drachmam unam. Sed ad quid folia illa Auri?

Bezoardicum Cornu

Rhinocerotis.

Ibidem pag. 32.

R. Rasura Cornu Rhinocerot. unc. duas.

Cornu Rhinocerot. Calcin. & præp.
unc. unam.

Terrae Sigill. Ceylonic. unc. semis.

Cortic. Radic. Cinnamomi,

Cinnam. silvestr. ana drachm. duas.

Salis Volatil. oleosi Zerumbeth,
drachm. unam.

Lapidis Bezoar. Oriental. drach. duas.

Salis Volatil. oleos. Cornu Rhinocer.
drachm. unam.

Fol. Auri in pulv. imp. alb. contrit.
drach. un. semis.

Olei stillat. Cinnamomi, guttas decem.

Misce. Fiat pulvis.

Eadem habet virtutes alexipharmacas, cordiales, analepticas & nervinas; hinc & in morbis malignis, putridis & contagiosis, egregium præstabit usum. Loco vero Terræ sigillat. Ceylonicæ, quæ in nostris officinis deest, ut & salis illius volatilis pretiosioris Radicis Zerumbeth, commode potest substitui Terra sigillata Lemniæ, Melitensis, Strigon. aut alia, & loco illius peregrini salis, sal volat. Viperarum, aut Cornu Cervi, aut succini, aut simile quid; prout videbitur ipsi Medico prudentiori. Ceterum hæc compositio Nasum Rhinocerotis habet.

Bezoardicum Joviale.

Disp. Vienn. Wirt Hamb. Prag. Brand.

Ratisbon. Batean. p. 21. & p. 84.

R. Reguli Antimonii simplicis, uncias
quatuor.

Stanni Anglici, uncias duas.

Fundantur simul in crucibulo, effusa atque refrigerata pulveriscentur, postea, additis

Mercurii sublimati unciiis octo,
Atque optime in mortario vitreo mixtis,
ad intimiorem solutionem, reponan-
tur per aliquot dies noctesque in cel-
lam, tum retortae immissa destillentur,
butyri Antimonii instar; liquor, qui
prodit, affusa magna aquae fontanae
quantitate, diluatur, & praecipitabi-
tur pulvis albus, qui, repetita aquae
tepidae affusione, edulcoratus & sic-
catus, cum triplo Nitri detonetur.
Postea, affusa multa aqua, omni false-
dine privatus servetur.

*Commendatur ad hystericos affe-
ctus, & ei magnae attribuuntur vires dia-
phoreticae & anodynae, inprimis, a Ba-
glivo, vid. SCHULZII praelect. p. 55.
& dudum, ante Baglivum, a MYN-
SICHTO, in Armament. Sect. I. p. 12. ubi
illud Bez. Jov. diaphoreticum stupendum,
& efficacissimum secretum in omnibus &
singulis Matricis aegritudinibus, vocat,
aliasque laudes pane immensas, ipsi effusis
quasi habenis, tribuit, quod tamen in me-
dio relinquit GEOFFROY, Mat. Med.
Tom. I. p. 284. vid. infra Extract. ut & in
MYNSICHT. Sed vide contra cl. CAR-
THEUSERI pharmacol. p. 517. &
STAHL. Mat. Med. T. I. p. 94. conf. su-
pra dicta ad Antihecticum Poterii. Cete-
rum huc etiam quodammodo pertinet Sal
Joviale, quod in officinis Londinens. pro-
stat., & saepius a duobus granis, usque
ad sex, praescribitur, contra Tussim con-
vulsivam & alios morbos pulmonum, ap-
probante quoque nuperrimae CAROLO
BROWN. in diff. de Morbillis, Edimburg.
1755. Sed dissentientibus nobis & aliis.
Labet enim sub hoc blando Jovis Titu-
lo, lentum quasi saevi saturni venenum,
ut ita dicam, sed haec obiter. Conf. infra
crocus Jovis, & sal Jovis. Dosis a granis
decem, ad scrupulum unum.*

Bezoardicum Lunare,

vid. infra

Pulvis Viennensis Albus Virgineus.

Bezoardicum Martiale.

Disp. Wirt. & rel.

Eadem methodo, qua praece-
dens Bezoardicum joviale paratur, lo-
co reguli jovialis, regulum martialem
sumendo. *Vid. Pharmacop. Batean.*
p. 21.

*Parum de Marte participat, &
viribus a diaphoretico Martiali supera-
tur; hinc, cum multo pretiosior etiam
ejus praeparatio sit, merito a Dispensa-
torii Brandenburgici editoribus Diapho-
reticum martiale Ludovici substituitur,
p. 41. quibus & nos subscribimus. Vien-
nenses specificum stomachale Poterii ejus
loco commendant, p. 247. 241.*

*Adscribuntur vires roborantes,
acidum absorbentes, & transpirationem
promoventes. Dosis grana XV. ad gra-
na viginti quinque.*

Bezoardicum Minerale.

Disp. Argent. Wirt. Vien. Hamb. Prag.
℞. Mercurii vitae, uncias duas.

Nitri crystallisati exsiccati, unc. sex.

Misceantur, & in crucibulo,
per vices ingerendo, lenissime deto-
nentur. Massa alba salina aqua fonta-
na solvitur atque edulcoratur. Pulvis
subsidiens leni calore exsiccat. *Vid.*
JUNCKER. Chym. Exper. Sect. V.
Cap. 1. p. 283. & Pharm. Bat. p. 21. &
CHARAS, Pharm. Reg. T. II p. 843.
item GEOFFROY Mat. Med. T. I.
p. 232.

*Earundem cum Antimonio diapho-
retico simplici, virium est, & eadem Dosi*

propinari potest. Sed vix opera pretium, monente STAHL. *Mat. Med. P. I. p. 127.* & SCHULZ. *Prael. p. 55. item* CAR-
THEUS. *Pharm. p. 517. it. GMELINI* *Diff. de Botan. & Chem. ad prax med.*
applicata. Vid. infra Mercurius Vitae.

Bezoardicum Solare.

De eo vid. HARTMANNI
Tirocin. *Chym. Lib. II. cap. 20. p. 57.*
cujus compositionem scire præstat,
quam in usum ambiguum, imo noci-
vum, advocare. Tam malignum enim
fere est, ac ipsum quidem Aurum ful-
minans, cujus pro meritis laudes supra,
suo loco, ingenue decantavimus.
Conf. STAHLII *Mat. Med. Cap. 8.*
p. 111. T. I. Aliud mitius nonnihil Be-
zoard. Solare extat in dispens. Argent.
Brand. *p. 41. & in aliis, vid. SCHULZ.*
prælect. p. 56. & inprimis CARTHEU-
SERI Pharmacol. p. 517. ubi recte pa-
rum laudis tribuit his ipsis Bezoardicis
Solaribus, plus vero damni ac pericu-
li. Vid. & Pharm. Batean. p. 22.

Bezoardicum Viperinum.

Herman. GRIM, in *Laboratorio Ceylonico,*
pag. 38.

℞ Pulv. Viperin. *praep. uncias duas.*
Spin. Viperin. *Calcin. unciam semis.*
Terrae figillat. Ceylon. *drach. unam.*
Cort. Rad. Cinnamom.

Cinnamom. *filv. ana drach. unam*
Sulphur. philos. *praep. drachm. duas.*
Salis Volat. & Fix. Viper. *ana drach-*
mam unam.

Olei stillat. Camphor. *guttas viginti.*
Misc. Fiat Pulv. *Dos drach. semis,*
ad drachmam unam.

Egregium est Bezoardicum, ale-
xipharmacum & Cardiacum, in omni-
bus Morbis contagiosis & malignis, item

in pestiferis Venenatarum bestiarum,
præsertim ipsarum Viperarum, Morsu-
bus, insigni cum fructu & fausto succes-
su, cum Vino, aut etiam Aceto quodam
Bezoardico, debito cum regimine, adhi-
bendum.

Boli Armenæ Præparatio.

Disp. Argent. Wirt. Hamb. Vienn. & rel.

Bolus Armena pulverisata, aqua
fontana diluitur, aqua turbida, tenuis-
simis Boli particulis mixta, leni incli-
natione separatur a spisso, novaque
aquæ quantitas toties affunditur, &
effunditur leniter, donec, præter,
arenulas & crassiores partes, nihil re-
maneant. Bolus, quæ paulatim in aqua
decantata subsedit, effusa illa, serva-
tur exsiccata.

Tribuuntur Bolo vires alexiphar-
macæ & acidum absorbentes; merito ve-
ro inter adstringentia refertur. *Vid. su-*
perius part. I. notata ad Bolum Armen.
Dosis a scrupulo semis, ad drachmam
semis.

Butyrum Antimonii.

Vide

Antimonii Butyrum.

Butyrum Cacao.

Vide

Ol. Expressa.

Butyrum Majoranæ.

Rubrum.

Viride.

Vide

Unguenta.

CALOMELAS.

Calomelas.

Vide infra

Panacea Mercurialis.

Candelæ fumales.

Disp. Arg. Wirt. Ratisbon. & passim.℞. Styraçis calamitæ, *unciam un. semis.*

Benzoës,

Mastiches,

Caryophyllorum aromaticorum,

Sacchari albi, *ana drachmas sex.*Carbonum Tiliæ, vel ex alio ligno
levi, optime exustorum, *uncias*
quindecim.

Fiat omnium pulvis subtilissimus,
qui, mucilaginis Tragacanthæ suffi-
ciente quantitate, in justam consisten-
tiam sive massam redigendus est, ex
qua, pro lubitu, candelæ formari po-
terunt.

Si massæ modo præscriptæ

Balsami Peruviani, *uncia semis.*

Olei destillati Caryophyllorum,

Ligni Rhodii,

Lavendulæ, *ana scrupulus unus.*

addantur, candelæ fragrantiores & sic
dictæ COMPLETAE formari pos-
sunt. Vid. infr. Pastilli odorati & ode-
riferi: item pulvere fumales.

Candelæ Odoriferæ.

Le Mort. pharm. p. 128.℞. Ligni Aloës, *drachm. tres.*Santal. Citr. *drachm. decem.*

Benzoës,

Storac. Calamit. *ana drachm. duas.*Thuris, *drachmam unam.*Caryophyll. *scrupul. quatuor.*Bals. Peruv. *scrup. semis.*Storacis liq. *drachm. semis.*Carbon. Tiliæ, *unc. unam.*

CASSIA PRO CLYST.

Cum Spiritu Vini odorif. & par-
va quantitate Mucilaginis Gummi Tra-
gacanthæ, Fiant secundum Artem,
Candelæ.

Cassia pro Clysteribus.

Dispens. Brand. Vienn.

℞. Foliorum Betæ,

Malvæ,

Mercurialis,

Parietariæ,

Violariæ,

Florum Violarum, *ana Manip. unum.*

Coquantur in suff. quantit. Aquæ
fontanæ: Cocta Cola, & cum Colatu-
ra hac, Cassiam e Cannis extrahe, at-
que ad quandam consistentiam coque.
Cocta hujus Cassiæ Libræ uni, adde
Sacchari Thomæi Libram unam semis,
& ulterius coquendo, secundum Ar-
tem, Fiat Electuarium, pro Clysteri-
bus. De cujus usu vid. SCHULZ. præ-
lect p. 58.

Cassia Extracta.

Vide

Pulpa Cassiæ.

Cauterium Potentiale.

Disp. Hamb. Wirt. & rel. vid Chirurg.

Fit ex Lixivio saponariorum acer-
rimo, cum calce viva parato, in sarta-
gine ferrea tam diu coquendo, donec
omnis fere humiditas ablata sit, atque
residuum salinum siccescere & con-
crescere incipiat. Tunc ab igne remo-
vetur, & massâ jam solidescens spatu-
la ferrea eximitur, inque vase vitreo
sicco, accurate clauso, prope forna-
cem calidam asservatur.

*Inservit ad excitandos fonticulos,
vel auferendas excrescentias præternatu-
rales.*

Cera Arborea.

Disp. Brand. Wirt. Argent. & rel.

℞. Cera citrinæ,
Resinæ Pini,
Colophonizæ, *ana libram semis.*
Terebinthinæ vulgaris,
Adipis suillæ, *ana uncias duas.*
Liquefcant & colentur.
Utuntur ea hortulani ad insitionem
& laciones arborum.

Cera Catholica Burrhi,
ex Mollenbroccio.

℞. Gummi Anima,
Hederæ,
Elemi,
Tacamahacæ,
Sagapeni,
Carannæ,
Bdellii,
Thuris, *ana uncias duas.*
Opopanacis, *unciam unam.*
Opobalsami veri, *unciam unam semis.*
Misc. secundum Artem.

In Diarrhoea & Dysenteria contumaci, reliquis Medicamentis nihil juvantibus, adhibetur; sed non, nisi cum pomo assato, cujus substantiæ per minima miscetur. Cera vero Nomen huic compositioni imposuit famosus ille portentosis suis opinionibus & impudentissimis promissionibus, Auctor, Joseph. Franciscus Burrhus, seu Borrrhus; quomodo & scribitur, cujus jam supra facta fuit mentio, ad Balsamum Borrrhi; licet de ipsa Cera nihil plane participet ista: ut nempe solent Chemici, aut rectius, Alchymistæ, etiam in Nominibus fingendis, audaces & portentosi esse, ceu patet ex exemplis Crolli, Basil. Valentini & præsertim Theophrasti & Helmontii. Sed

hæc obiter. Ceterum conf. infra, Emplastrum Regium Burrhi.

Cera Sigillaris Rubra.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. & passim. in rel.

℞. Cera citrinæ, *uncias sedecim.*
Resinæ Pini, *uncias sex.*
Terebinthinæ Venetæ, *uncias tres.*
Cinnabaris factitiæ præparatæ, *uncias tres.*

Liquetur cera & resina, atque mixturæ collatæ addatur cinnabaris modice olei lini trita, & effundatur in formas consuetas.

Cera Sigillaris Viridis.

Eodem modo paratur, loco Cinnabaris, addendo aeruginis, sive Viridis Æris probe triti, & in olei lini drachmis duabus soluti, unciam unam. *Vid. Disp. Brand. Hamb. & al.*

Cera rubra in Medicina nullus usus est, viridi ad clavos & verrucas nunquam utuntur Chirurghi.

Cerata.

Ab emplastris parum differunt, nisi, quod sint molliora ac tractabiliora hanc ob causam omnia in classem Emplastrorum retulimus. Quaedam tamen ibi omiſſa, hic exhibere placuit.

Ceratum pro Bregmate,

Dispens Brand.

℞. Pulv. Radic. Aetonicæ,
Mastiches,
Olibani, *ana drachm. duas.*
Mumiæ transmarinæ, *dr. un. semis.*
Cera Flavæ,
Resinæ Pini,
Terebinthinæ, *ana unc. duas.*
Liquatæ Cera & Resinæ Tere-

binthinam Misce; tum reliquos pulveres paulatim inspergendo, & subigendo, secundum Artem, Fiat Ceratum.

Temporibus, inquit Cl. CARTHEUSERUS, in pharmacologia, p. 756. immo Vertici deraſo, in Memoria debilitate, vertigine, dolore capitis rebelli, diuturnis defluxionibus Catarrhalibus, &c, imponitur; & ipsis quoque Capitis Vulneribus perſepe cum fructu, applicatur, quoniam non contemnendis Viribus roborantibus, discutientibus atque traumaticis instructum est. Paribus encomiis ornat hoc laudatissimum olim Ceratum Cel. SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 59. Aliud Ceratum capitale laudatum vid. a PANAROL. Obs. Med. 35. pent. V.

Ceratum de Minio,

PHIL. MASIERO.

R̄. Minii, unc. sex.

Olei Communis, libr. un.

Ceræ albæ, unc. un.

Misc. Fiat lege Artis, Ceratum.

Ad ulcera potissimum antiqua & cacoëthea, simplex hoc Ceratum Miniatum commendavit olim Auctor: neque effectu suo caret, ut Chirurgorum Scripta testantur, præsertim Veterum. Ceterum vid. infra, suo loco, Emplastrum, seu Ceratum de Minio rubrum, ubi similis fere, immo aliquanto concinnior & suavior Compositio occurrit. Cui adde mirum illud & insolitum Nomine, Emplastrum Domus Misericordiæ, dictum, cujus descriptionem infra, suo loco, dabimus ex Dispensat. Leodiensi.

Ceratum Santalinum,

August.

Dispens. Brand. Lugd. Lond. Leod. Paris. ver.

R̄. Rosarum rubrar. unc. un. semis.

Santali rubri, drachm. decem.

Albi,

Citrini, ana drachm. sex.

Aoli Armenæ, drachm. septem.

Spodii, drachm. quatuor.

Camphoræ, drachm. duas.

Olei Rosati, libr. un.

Ceræ albæ, unc. sex. vel quant. sufficit.

Ceram in Oleo liquando, & reliquos tandem pulveres miscendo, Fiat secundum Artem, Ceratum.

Parum ab Emplastro hujus Nominis, (infra suo loco, describendo,) ratione naturæ ac Virium, differt, & plerumque regioni hypochondriorum, dextræ, aut sinistræ, præſente hepatis, aut lienis tumore atque obstructione, discutiendi ac roborandi fine, imponitur. Ita Cl. CARTHEUSER, in Pharm. p. 755. Add SCHULZII Prælect. in Dispens. Brand. p. 60.

Ceratum Stomachicum

Augustanor.

Dispensat. Brand. Lugd.

R̄. Rosarum rubrarum,

Masticher, ana drachm. viginti.

Foliorum Absinthii, drachm. quindec.

Spicæ Nardi, drachm. decem.

Olei Rafacei, libr. un. semis.

Ceræ Flavæ, quantum sufficit.

Cera & Oleum liquentur una, & ab igne sepositis, reliqua in subtilissimum pulverem redacta Misceantur.

Emplastro stomachali, (inferius suo loco, a nobis exhibendo,) analogum est hoc Ceratum, & ideo, Regioni umbilicali, hypogastricæ, aut scrobiculo Cordis, adplicatum, eundem fere, quem illud, usum præstat: præterquam, quod paullo remissius operetur. Verba sunt ite-

CHALYBIS PRAEPAR.

rum laudati modo CARTHEUSERI, in *pharmacologia*, p. 755. quibus adde, si placeat, allegatas modo prælectiones Schulzianas, p. 60. Conf. infra, suo loco, Emplastrum Carminativum Sylvii & Fulleri, quæ Emplastra ejusdem Virtutis stomaticæ & carminativæ sunt,

Chalybis Præparatio.

Dispens. Lond. Wirt. Edimb. & rel.

Limatura Martis vel ferri purissimi aqua fontana sæpius abluatur, & a sordibus mundetur; postea exsiccata in mortario ferreo in subtilissimum pollinem teratur, & in Porphyrite lævigata servetur. Aliam vero, & ut ipsi quidem videntur, meliorem Chalybis præparationem proponit Domin. PANAROLUS, Obs. Med. 32. Pentecost. V. p. 328. sqq.

Adstringit, & ad tonum viscerum roborandum facit. Datur ad ventriculi imbecillitatem, Cachexiam & mensium vitia, non tamen sine circumspeditione præscribenda est; præstat parvas doses, a granis quinque vel sex, præcipue si continuandus est usus, exhibere, quam largiores præbere. Signum felicitis successus habetur, si feces alvi nigrae secedant. Vid. SCHULZII prælect. p. 61. & supra dicta; Part. I. ad Chalybis Limaturam.

Chalybs cum Aceto.

Dispensat. Hamb. ZWELF. Animadv. ad Pharm. Aug.

Rx. Chalybis limatur. quantum volueris, huic deinde affundatur Aceti Vini acerrimi, tantum, ut tota eo madefiat,

Stent in loco calido, tam diu, donec Limatura iterum sit exsiccata: postea pulverifetur, & sic septies iteretur; postremo teratur super porphyrite, & servetur usui.

CHALYB. cum CINNAM. 121

Quidem fere est, ac sequentis Chalybis Tartarisati: propter acidum tamen melius adhuc convenit cachecticis, cachymicis, hypochondriacis, lienosis, rhachiticis & scorbuticis, nec non feminis tetro fluore albo, aut pallida chlorosi laborantibus.

Chalybs cum Cinnamomo.

Ipsius præparationem vid. apud GEOFROY, T. II. Mat. Med. p. 169. ubi pulverem illum, e Cinnamomo, Martiatum, egregia Virtute pollere, asserit, in extergenda pallida Virginum chlorosi.

Chalybs Saccharatus

Dispensat. Edinburg.

Rx. Limaturæ Ferri mundat. non præparatum quantum lubet.

Immitte Cacabo aheneo, suspensio supra focum lenissimum; affunde paulatim:

Sacchari albi, ad tabulati spissitudinem cocti, pondus dupl.

Agita Cacabum assidue, ut Limatura chalybis incrustetur, cavendo tamen, ne in Massulas coëat.

Infantibus potissimum, qui more suo, ab omni Medicina amarioris saporis, aut peregrini odoris, abhorrent, hic Chalybs saccharatus tum commode exhiberi potest, ubi aut acido abundant, aut vermibus scatent, aut Rhachitide languent. Ipse enim magnus BOERHAVIUS in Mat. Med. & contra Vermes, & contra Rhachitidem, Chalybem præscribit, nunc cum saccharo, nunc sine eodem.

Chalybs Sulphure

Præparatus,

Disp. Edinb. Wirt. Hamb. vid. Chem.

Rx. Limaturæ Martis, uncias quatuor.

Sulphuris citrini, *uncias duodecim.*
Optime misceantur, atque in patina terrea, sub perpetua agitatione, leni igne calcinentur, usque dum chalybs, per deflagrationem Sulphuris, in pulverem ferrugineum calcinatus fuerit.

Alii frustum Martis candefaciunt, atque illud sulphuris magdaleoni admovent, sic Mars cum sulphure funditur, & in vas suppositum, aqua frigida repletum, destillat, qui colligitur, in pulverem teritur, atque leni igne calcinatur. Wirt.

Vires Martis seu Chalybis sunt adstringentes; adstrictione vero vasa & partes solidas roborat, sicque secretiones & excretiones adjuvat; acidum ventriculi absorbet, atque cachecticis prodest. Conf. CARTHEUSERI pharmacolog. p. 530. sqq. Dosis grana quinque ad duodecim.

Chalybs Tartarificatus.

Dispens. Edinb. pharm. Bat. p. 28.
R. Limaturae Martis, sine praeparat.
Crystallorum Tartari, ana partes
æquales.

Aquae pluvialis, quantum sufficit.

Ut formetur Massa, in globulos, excoquendos in Clibano. Globulos dein terito, & rursus cum

Aquae Quant sufficient.

Globulos formato, & in Clibano, ut prius, excoquito. Repetatur opus, donec Pulvis sit impalpabilis.

Ad eosdem quidem usus adhiberi poterit hic Chalybs Tartarificatus; Verum etiam proderit Cachecticis, hepaticis, lienosis, hypochondriacis & Caco-chymicis, & ex Viscerum abdominis obstructionibus & indurationibus, male se habentibus. Feminis quoque ex fædo fluo-

re albo tabidis, puellisque decolari Chlorosi pallentibus, commode medebitur, ubi praemissis praemittendis, opportune adhibitus fuerit. Est enim egregium Remedium antacidum & antiscorbuticum, item & tonicum, nervinum & rosticum: hinc in Morbis, a fibra praesertim laxa obortis, exoptatum haud dubie praestabit auxilium; leniter scilicet adstringendo & fortiter roborando.

Chalybeatus Bolus.

Thom. FULLERI,

Pharmacop. Extempor. p. 9. GEOFFROY, Mar. Med. Tom. II. p. 169.

R. Tincturae Martis Mynsichti, scrupulum semis.

Balsami Gilead. guttas sex.

Conservae Rosarum rubrar. drach. un.
Misceatur.

In Inappetentia, Languore, & Marcore, sine Febre, Detur mane, quotidie, per Mensens. Sed & in aliis Morbis pituitosis, & a fibra potissimum laxa ortis, egregium usum praestare haud dubie potest idem ille Bolus Chalybeatus: de quibus quum jam in antecedentibus, satis dictum sit, pro nostro scopo & instituto; nolo Crambem modo coctam, denuo recoquere, aut actum agere. Ceterum plures ejusmodi Chalybe, compositiones, sub varia quidem forma, & pro vario medendi scopo, vid. apud RIVERIUM, Prax. Med. Lib. XI, cap. 3. p. 386. Opp. Syrupum vero Chalybeatum Ceylonicum Grimmii, vid. infra, si placet, suo loco: Et Extractum Chalybis, in Pharm. Bateam. p. 48. quod infra exhibebimus.

Chocolata.

Disp. Hamb. Wirt. GEOFFROY, Mar. Med. Tom. II. p. 413. & rel.

R. Fructuum Cacao, parum tostorum,
& a corticibus mundatorum, *libr. unam.*

Pinsantur diu & diligenter in mortario calido, ut abeant in massam pul-
tiformem tenuissimam, addatur suc-
cessive.

Sacchari albi, subtilissime triti, *libr. un.*
& in fine

Vanigliarum, optime tritarum, *Nro. quatuor.*

Misceantur atque, pro lubitu, ta-
bulæ vel cylindri formentur.

Nonnulli etiam

Cinnamomi acuti

Caryophyllorum aromaticorum *ana-
drachmas duas & guttas aliquot* Bal-
sami Peruviani nigri
addere solent.

*Vires sunt nutrientes, corroboran-
tes & demulcentes; sine aromatibus para-
ta hæcticis & Tabe consumitis prodest, at-
que senibus convenit. vid. RIEDLINI
Lin. Med. Ann. 1697. Mens. Mart. Obs.
9. p. 144. sqq. & Ann. 1698. Mens. Febr.
Obs. 5. p. 101. & Ann. 1700. Mens. Apr.
Obs. 24. p. 445. conf. inprimis Auctores,
qui de Chocolata scripserunt, veluti Cal-
menerus Heredia, Mundius, Branca-
tius Sponius, Brookes, & alii superius
jam ex ZORN. p. 152. laudati, ad Fru-
ctus Cacao. Sed vid. quæ contra anti-
pitem Chocolatæ usum moneat Cel. WE-
PFERUS, in Obs. Med. 100. VERZA-
SCHAE, p. 280. sqq. Epist. 3.*

Cinnabaris Antimonii.

Videatur

Antimonii Cinnabaris.

Cinnabaris Factitia.

Disp. Wirt. Argent. Ratisbon. & rel.
R. Sulphuris citrini purissimi *unc. quat.*

Mercurii vivi purissimi, *unc. duodec.*

Fluat Sulphur in vase figulino sa-
tis capaci, cui per vices, Mercurius, in
tigillo calefactus, addatur; miscean ur
sistula, qua fumum Tabaci haurimus,
exacte; solet tum fieri subito magnus si-
bilus, & exoriri fumus densus atque
cum sonitu inflammari materies; oper-
culo igitur vas tegendum. Refrigerata
postea massa nigra, immittatur cucur-
bitæ vitreæ vel vasi sublimatorio, cui
imponatur alembicus; lutetur luto ex
argilla & calce facto, ponatur in furnum
sic, ut vas sublimatorium fere fundum
capellæ attingat, obruatur arena paulo
altius, quam materies; adhibeatur ignis
per gradus, ad summum usque. Ascen-
dit primo parum phlegmatis, deinde
flores subalbidi, postea nigri, & tandem
cinnabaris. Ubi ignis summus per tres
horas applicatus est, frigescent sponte,
& cinnabaris ab adhærente nigredine
separata servetur. Vid. BOERHAAVE
Elem. Chem. Tom. II. part. III. proc.
202. p. 431. CARTHEUSER Pharma-
col. p. 451. & vid. Chem.

*Cinnabaris talis factitia, minori
constans pretio, ac colore exaltatior, rite
preparata, non minores habet virtutes,
ac cinnabaris nativa. Datur secure in
eadem dosi, atque pulveribus addi potest,
ubi alias cinnabaris nativa adhiberi solet.
Sed nunquam inde adeo multum effectus
vidi, inquit BOERHAAVE, loco cit.*

Cinnabaris nativa,
per Decoctionem,

seu

Cremor Cinnabaris.

Dispensat. Vienn.

R. Cinnabaris nativæ, subtilissime lævi-
gata, quantum placet,

Coquatur in Vase terreo, cum Aquæ Fontanæ sufficienti Quantitate: Supernatans Spuma semper amoveatur, & exsicceatur, ac pro usu, servetur.

Viribus pollet Cephalicis, & inservit præcipue ad pulverem Hannoveranum; uti dicitur. JÜNCKEN autem, qui in Chym. Experiment. sect. V. cap. I. p. 288. etiam hujus Cremoris Cinnabari- ni præparationem pari modo, tradit, de ipsius Virtutibus, sequentia insuper addit: Prædicatur ceu Specificum, aut Epilepticum, cum Rasura Ungulæ Alcei, &c. exhibita Dosi granor. quinque, ad Scrupul. semis. Nec in Febribus malignis, Variolis & Morbillis, contemnendi est usus & effectus. Sit fides penes Auctorem. Forte & illa Spuma, ut omnis alia, levis & inanis. Aliud enim est Cremor, aliud Spuma, ut notum.

Cinnabaris Nativa

Præparata.

Cinnabaris raro vel nunquam sola præscribitur, sed plerumque antispasmodicis, diaphnoicis, nitro & salibus neutris jungitur, atque raro ultra granatRIA vel quatuor pro dosi porrigitur.

In Cephalæa tamen & rebellibus affectibus spasmodicis largior etiam dosis, ad grana duodecim vel quindecim, conceditur, qualis, si frequenter repetatur, & ipsum non nunquam inducere solet subinde Ptyalismum. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 61. sqq. Sed dubitant tamen de his Virtutibus omnibus hodie merito Celeb. Medici, ut CARTHEUSERUS, Diss. de Cinnabaris inertia medica, item in Pharmacol. p. 457. HUNDERTMARK in Dissert. de Mercurio cum sal. mixta TRALLES, in Examine Absorbent. rigoros. p. 81. FAKRAT, in Thes. de Mat.

Med. & alii plures. Conf. si placet, Dissert. nostra de Cortic. peruv. usu, &c. p. 7.

Cinnabaris Nativæ

Rectificatio.

Disp. Vienn. Prag. Wirt. & rel. vid. Chym.

Cinnabaris nativa cruda, in pulverem trita, immittitur vitro sublimatorio, atque igne arenæ per tres horas adhibito fortissimo, sublimatur, quæ, postea super marmore lævigata & aqua pura lota, vocatur.

Cinnabarinum Electuarium.

FULLER. Pharm. Extemp p. 69.

Rx. Cinnabaris factit. optime lævigat. unc. semis.

Sacchari albi creti, unc. unam semis.

Syrup. e Baccis Sambuci, quantum sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium.

Pertinet quidem proprie hoc Electuarium, ad ipsorum Electuaria- rum Classẽ, infra suo loco convenienti, collocatam. Sed quoniam Basis ipsius præcipua est ipsa Cinnabaris; ideo istud huc quidem ad Cinnabarina referre, nobis potissimum placuit præsertim, quum nihil plane referat, quocunque demum loco legatur; modo legatur aliquo, si nempe mereatur.

Ceterum ad Cordis Palpitationem, Tremorem, Syncopen, & febres malignas, Fullerus ipse commendat hoc Electuarium: an vero ipsa consentiente Experimentia fida? ii demum candide pronuntiabunt, qui dictis in Morbis, ipsius periculum fecerunt.

Colcothar.

Est Vitriolum viride ad rubedinem calcinatum. vid. BOERHAAVE

COLLYR. ANODYN.

Elem. Chem. Tom. II. Disp. Edinburg.
Pharm. Bat. Wirt.

Ufus est in emplastris ficcantibus.

Collyrium Anodynum,

BARBETTE, p. 163.

℞. Gummi Tragacanth. *drachm. duas.*
Mucilaginis Semis Psyllii, *drach. tres.*
Aquar. Rosar. & plantaginis, *ana*
quantum sufficit.

Misc. Fiat Collyrium mediocris
Consistentiæ: Guttatim oculo instilletur,
& Lintea in eo madefacta extra applicentur.

Hoc Collyrium in dolore maximo, semper optimum reperi, inquit ibi, laudatur Auctor Barbette: & nos quoque ita experti sumus.

Collyrium Dn. Boyle.

CHARAS, *loc. cit. p. 439.*

℞. Aquæ stillat. Rorismarin. *libr. duas.*
Aloës Soccotr. pulv. *unc. semis.*
Vitrioli albi,
Vitri Antimonii,
Crocii Metallorum, *ana drachm. sex.*

Digere per Mensē, leni calore:
Liquor per residētiā depuratus, filtratur.

Fiat lege Artis, Collyrium.

Collyrium ad Cataractam,

BARBETTE, *Opp. Chir. Anat. pag. 66.*
& p. 160.

℞. Aquæ Chelidonii, *unc. unam semis.*
Vini albi Gallic. *unc. semis.*
Spiritus Vini, *drachm. duas.*
Vitrioli albi, *grana sex.*
Tutæ præparatæ, *scrupul. unam.*
Vitri Antimonii, *grana quinque.*
Sacchari canti, *drach. duas, semis.*
Camphoræ, *grana sex.*

Misc. Fiat lege Artis, Collyrium:

COLLYR. DETERG. 125

Alia collyria vid. apud eundem, p. 67. 204. 231. sqq.

Collyrium Detergens.

Disp. Paris. conf. BARBETTE, p. 231.
& CHARASP. pag. 438. sqq. T. I.

℞. Rad. Iridis Florent. pulv. *drach. tres.*
Vitrioli albi, *drachm. unam semis.*
Aquarum Rosarum,
Plantagin. *ana libr. unam semis.*

Digerantur per biduum: postea
coletur Liquor, ad usum oculorum lemosorum, servandus.

Collyrium Exsiccans.

Disp. Paris.

℞. Aquæ Calcis percolatæ, *libr. unam.*
Salis Ammoniaci pulverat. *drach. un.*

Simul mixta in pelvim æneam
conjiciantur, ibique per noctem maneat.
Liquor percolatus ad usum opportunum
atque idoneum, servetur. Similia plura
concinna & salutaris compositionis,
Collyria vid. in Cl. Carol. BARBEIRAC
Tract. de Medicamentorum Formulis,
Cap. IV. pag. 350. sqq. ut & in Nob.
CHARAS Pharmacop. Reg. Tom. I. Cap. XV. p. 438. sqq.

Collyrium ad Pannum,

vel Unguem Oculorum

Consumendum.

FORESTI, *Obs. 6. Lib. XI. pag. 42.*

℞. Succorum Fœniculi, *unc. quatuor.*
Chelidonii, *unc. tres.*

Rutæ,

Malvæ, *ana unc. duas, semis.*

Aloës, *scrupul. unum.*

Vitrioli, *scrupulos duos.*

Aeruginis Aeris, *scrupul. unum.*

Zinziberis;

Cinnamomi, *ana scrupul. semis.*

Fellis Anguillæ, *unc. semis.*

Tauri, vel bubuli, aut porci, *drach. duas.*

Sacchari Cantii, *scrupulos duos.*

Mellis optimi, *unc. semis.*

Ebulliant Succo, addendo reliqua, & depurentur, & Fiat Collyrium, secundum Artem.

Quæ quum sæpius bis, in die, in Oculum stillarentur, licet Cæcus per integrum fere Annum, paulatim visum recepit, & tandem integre a pterygio liberatus est, magno cum nostro honore, at dei benignitate. Hæc ibi addit ipse magnus FORESTUS, p. 43.

Collyrium Roborans.

Dispensat. Paris.

R. Vini Hispanici optimi, *libr. duas.*

Aquarum Rosarum, *libr. unam.*

Chelidonii,

Fœniculi,

Euphrasie,

Rutæ, *ana unc. duas.*

Taliæ præpar. *unc. unam semis.*

Caryophyllor. pulverat. *unc. unam.*

Sacchari Cantii, *unciam semis.*

Aloës Soccotorinæ,

Myrrhæ,

Macis, *ana drachm. duas.*

Camphoræ,

Croci, *ana scrupul. duos.*

Omnia simul mixta, Lagena Vitrea, diligenter obturata, excipiantur. Insolentur per quindecim dies, bis in die agitando. Et sic ad usum opthalmicum servantur.

Conchæ Citratæ.

Disp. Rat. Wirt. & passim in aliis.

R. Concharum, a mucore mundatarum & subtilissime pulverisatarum, *libram unam.*

CONCH. PRAEPAR.

affundatur

Succi Citri, *libra semis,*

& leni calore, in patina vitrea, exsiccata servantur ad usum.

Loco succi Citri, etiam aceto destillato saturari possunt.

Vires cum succedentium præparatarum conveniunt, magis tamen diureticæ deprehenduntur. Dosis a scrupulo dimidio, ad drachmam dimidiam.

Concharum Præparatio.

Dispens. Wirt. & reliqua omnia.

Affundatur testis Concharum oblongarum acetum forte, macerentur, ut sordes atque mucor abradi queant. Mundata exsiccentur, pulverisentur subtilissime & super marmore lævigentur.

Absorbentes sunt, febrifugæ, & sudorem ac urinam cient, de Virtute tamen antifebrili merito plerisque dubitatur vid. CARTHEUSERI Fundam. Mat. Med. p. I. sect. II. p. 127. in contraria tamen est sententia STAHLIUS, Mat. Med. Part. II. p. 61. Dosis eadem cum citratarum.

Condita.

Vid. Disp. Vienn. Wirt. Brand. Leid. Ratisbon. Edinb. Lond.

Corticibus AURANTIORUM & CITRI recentibus superfundatur lixivium e cineribus clarum, sic, post unam vel alteram ebullitionem in vase figulino, mollescent. Quo facto abluantur aqua fontana calida, & mundati ab albedine, cribro inverso imponantur, ut superfluo humore orbentur. Postea in vase vitreo repositis affundatur Saccharum clarificatum, & fere ad consistentiam tabulati coctum, ad supereminentiam unius digiti, ser-

ventur. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 63.
Quædam tamen condita hic proponere
placet ex *Disp. Wirt.*

Fructus Cydoniorum,
Radices Calami,
Cichorii,
Enulæ,
Satyrii,
Eryngii,
Scorzoneræ,
& Cæteræ

in aqua fontana coquuntur, usque dum
mollescant, & a superflua humida-
te exsiccatis, saccharum superfundit-
tur, ad consistentiam tabulati coctum,
quantum sufficit

Fructus vero Berberum,
Ceraforum,
Ribium, &
Rubi Idæi,

sine prævia coctione, saccharo, ad con-
sistentiam tabulati cocto immergun-
tur.

NUCES JUGLANDES immatu-
ræ festuca perforantur, atque per sex
vel octo dies in aqua frigida mace-
rantur, quotidie aquam recentem su-
peraffundendo. Postea ad molitiam
coquuntur, & saccharo clarificato,
ad consistentiam tabulati cocto, im-
merguntur. Vid. BÜCHNERI
Diff. de Nuce juglande, ejusque usu
medico.

Caryophylli,
Nuces Indicæ, &

Zingiber

ex Indiis condita advehuntur.

Conditum Cordiale,

Dispensat. Med. RENODAEI. p. 210.

R. Corticis Citri Conditi, drach. duas.
Conservæ Buglossæ
& Rosarum, ana unc. semis.
Specier. Electuar. de Gemmis,
Diambræ,
Diamargarit. frigid. ana scr. un.
Offis de Corde Cervi, scrupul. semis.
Scobis unicorn.
Lapidis Bezoard. ana grana sex.
Folior. Auri, No. sex.
Sacchari Rosati, triplum, aut quant.
suff.

Fiat lege Artis, Conditum gra-
nulaturn.

*Vires sunt analepticae, Cardiacæ
& nervinæ, hinc in animi defectionibus,
syncope & Virium jactura, non sine fru-
ctu, adhiberi poterit hoc Conditum; etiam-
si abessent ab illius Compositione, Officu-
lum Cordis cervi, unicorn, & ipsa illa
sex Auri folia; neque enim sexaginta,
aut, si mavis, sexcenta, quidquam Virtu-
tis analepticae aut cordialis præstabunt in
corpore egro: tanto plus vero ejusdem
habebunt in sano corpore & ad vitam com-
modius lautiusque peragendam, propenso
& studioso. Recte enim & perquam sa-
pienter, post maximos Medicos Hoffma-
num, Boerhaviurn, Stahlum, Neuman-
num, & alios, ita pronuntiat doctissimus
GEOFFROY, Tom. I. Mat. Med. P. I.
Sect. VII. Cap. II. Artic. II. pag. 316.
Concludere inde possumus, Aurum,
Metallum omnium nobilissimum & pre-
tiosissimum, etiam esse in Medicina, in-
utilissimum, nisi, in quantum pauper-
tatis Antidotum est. Conf. si placet, jam*

superius, ea de renobis dicta, ad Aurum Diaphoreticum, & alibi passim, in hoc opere. Sed hæc obiter; data rursus occasione. Eradicandum enim est omni ope, vetus illud & damnosum præjudicium: Aurum extra usum politicum, oeconomicum & Cosmeticum, ad quidquam esse utile, præsertim vere ad sanitatem aut conservandam, aut restituendam. Conf. Dispens. Brand. pag. 48. in Notis, & KUNDMANN. Rarior. Nat. & Art. Sect. III. p. 961. sqq. & p. 972. sqq. Ceterum simile fere Cordiale seu Cardiacum magnum, vid. in pharm. Bat. p. 52.

Conditum contra Nauseam & Vomitum.

RENOD. *ibidem* pag. 210.

℞. Conservæ Veteris Ros. drach. sex.

Symphyti maj. drach. duas.

Pulv. Diarrhod. Abbat. scrup. duos.

Scobis Eboris,

Corallior. rubr. ana scrup. unum.

cum

Sacchari Rosati, triplo pondere,

aut quantum sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, Conditum.

Quibus præ imbecillitate, subinde nauseat Venterculus, vel esculenta, vel potulenta, statim, ut assumpta fuerunt, eructat in Intestina, feliciter adhibetur hoc Conditum. De quo mane, jejuno Ventre, atque ante, & singulos pastus, drachma una sumatur.

Conditum Radicum

Symphyti Majoris.

Dispensat. Lugdun.

℞. Radicum Symphyti maj. mundatarum, lotar. & taleolatim concis.

Lib. unam.

Macerentur primum; mox co-

quantur in Aquæ sufficienti Quant. ad Mollitiem usque; deinde autem:

℞. Colaturæ clarificatæ

Sacchari albissimi, ana libras duas.

Quibus invicem mistis, coquantur ad Electuarii mollis Consistentiam: cui injiciantur Radices coctæ, ac per diem unum, in umbra exsiccata: Tuncque fiat denuo coctio mediocris, donec scilicet aquea humiditas dissipata fuerit. Ad hunc vero modum & aliæ Radices, partim jam indicatæ, condiantur.

Vires hujus conditæ Radicis sunt roborantes, consolidantes, tonicæ, adstringentes, contrahentes & cohibentes. Hinc in Vomitu, hæmoptysi, diarrhæa, dysenteria, Renum ac Vescicæ exulceratione, aliisque læsionibus illa admodum prodest, tempestive nempe, & apto tempore, aptoque modo adhibita. Conf. RENODÆI Dispensat. Med. p. 425. BOERHAAVE, Hist. plant. Tom. II. p. 275. ZORN. Botanol. pag. 655. & alii plures.

Confectio Alkermes

Incompleta,

sive Sine Moseho & Ambra.

Disp. Vienn. Wirt. Brand.

℞. Succu pomorum borsdorffienium, uncias decem.

Granorum Kermes,

Monspelio allati,

Sacchari albi, ana uncias sedecim.

Mixta solvantur unica ebullitione, lento igne; colatis per linteum addantur

Ligni Aloës,

Cinnamomi acutissimi, subtilissime triti, ana drachmæ sex.

Lapidis Lazuli præparati, Margaritarum orientalium præparatarum, ana drachma una semis. quibus

quibus splendoris gratia addi possunt
Foliorum Auri purissimi, numero
triginta.

& coloris ergo

Coccinellæ, cum aliquot guttulis
olei Tartari per deliquium tritæ,
drachma semis,

Probe mixta asserventur.

Confectio Alkermes

completa.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Ratisbon. & rel.

R. Confectionis Alkermes incompleta,
modo præscriptæ, libram unam.
adde

Ambra gryseæ optimæ, cum drach-
mis duabus Sacchari albi tritæ,
scrupulum unum.

Moschi, in aqua rosata soluti, scru-
pulum semis.

Misce.

Vim habet subadstringentem, ori
& ventriculo haud ingratam, & cum
Coccinella & grana Kermes, ex quo suc-
cus paratur, qui basis est hujus confectio-
nis, animalis prosapiæ sint, & sal blan-
de stimulant, ad vires millepedum acce-
dens, possideant, facile quilibet deprehen-
det, unde vis laudata analeptica & aphro-
disiaca derivanda sit.

Completa a drachma semis ad in-
tegram, incompleta ad drachmas duas
administriari solet.

De hac celebrata nimis Confectio-
ne Alkermes misero illo & infirmo frigi-
dorum & languidorum asylo, singulares
ediderunt dissertationes Thom. BARTHO-
LINUS, Laur. EICHSTADIUS &
Mich. Bern. VALENTINI. Conf. &
ejusdem BARTHOLINI Act. Med.
Hafn. Vol. I. Obs. 43. pag. 80. it. SCHUL-
ZII prælect. ad Dispensat. Brand. p. 63.

Sqq. & RIEDLIN. Lin. Med. An. 1699.
Mens. Oct. obs. 24. p. 1125. Sqq. inprimis
ZORN. p. 372. Sed ubi defectio Virium
adest, hæc certe Confectio tantopere fru-
stra laudata, nihil quidquam efficiet, nec
Vires nervorum nervique ipsius collasas
eriget rursus ac restituet. Præterea suspe-
ctum quoque & anceps est Remedium,
quod Lapidem Lazuli in se una continet,
cujus usum internum, ob indolem nempe
malignam & venenis ipsis proximam,
haud satis tutum atque securum esse, jam
supra monuimus, Part. I. Class. I. cap. 3.
Tit. Lapis Lazuli. Inde & ipsi aliquo-
ties observavimus, post assumptam illam
Confectionem incompletam adhuc, & Am-
bra Moschoque carentem, successisse an-
xietates & angustias præcordiorum, vo-
mitus æruginosos, atrocia Ventris tormi-
na, & diarrhæam cum dolore & tenesmo
sapius conjunctam. Præsertim autem
Fæminis hystericiis, & ex utero laboran-
tibus, Confectio hæc ægre convenit,
sive completa fuerit, sive incompleta:
multo minus vero ista prior, ob Moschum
nempe & Ambram, quam scilicet, ut
notum, paucissimæ feminarum impune
perferre possunt. Hinc tantum abest, ut
hæc Confectio Alkermes vel ipsos jam
mortuos rursus loqui faciat, uti nonnulli
cum Avicenna, temere ac ridicule tradi-
derunt, ut ne ipsis quidem Vivis multum
prodesse possit. Conf. HERMANNI Cy-
nosuram Mat. Med. Tom. I. pag. 299.
ibique Notas: item WEDELII Amæni-
tat. Mat. Med. Lib. I. Sect. III. cap. 5.
pag. 154. qui nimis Confectionis lauda-
tor, contra Dodonæum, Zwelfferum
& Helmontium, tueri conatur, nihil
quidquam ipsi nocere additionem Lapidis
Lazuli, quod & operosius defendere sa-
tagit FRICCIUS, de Virtute Vene-
nor. Med. Cap. XII. pag. 250. Sed quum

contrarium potius doceat experientia, ut supra jam monitum: hæc sane omnia, quantumvis sat speciosa & ingeniosa, nihil prorsus conficient, pro excusanda illa tantopere laudata, & incassum commendata, Alkermes Confectione. Rectissime proinde pronunciavit ipse HOFFMANNUS, in Not. ad Poter. Pharmac. Spagy. Lib. III. pag. 449. Confectionem Alkermes ex multis pretiosis languidis & inconvenientibus constare. Conf. GEOFFROY T. I. de Mat. Med. cap. 7. pag. 88. & disp. Brand in Not. idem HEUCHER. opp. med. T. I. p. 237.

Confectio Alkermes Regia.

Hujus pretiosam compositionem vid. apud CHARAS Pharm. Reg. T. I. pag. 244. & usus, pag. 246. conf. infra, suo loco, *Confectio Cinnamomi Regia, Tinctura Regia, & Pasta Regia.* Hic ergo omnia regia, & nihil plane plebejum.

Confectio Anisi Laxativa.

Disp. Arg. Wir. Hamb. & passim in reliq.

Rx. Seminis Anisi electi, unc. un. semis.

Sacchari albi, libram unam.

Diacrydii sulphurati, drachm. unam.

Mechoacannæ albæ,

Jalappæ resinosæ, ana unciam semis.

Cinnamomi acuti, drachmam unam.

Immittitur semen Anisi integrum ahenis confectorio, super ignem collocato, atque affunduntur aliquot cochlearia Sacchari clarificati, moxque inspergitur de purgantium pulvere subtilissimo non nihil, exsiccat leni calore Aniso, denuo affunditur Sacchari & inspergitur pulveris portio, atque labor, Saccharum affundendo, pulverem inspergendo & Anisum rursus ex-

siccando, continuatur, usquedum omnis pulvis inspersus, & Anisum Saccharo probe incrustatum fuerit. Ita Wirtenberg.

Inservit pueris, atque illis, qui alia medicamenta laxantia reformidant. Datur a drachma, ad unciam dimidiam & ultra.

Confectio Balsamica.

BERNH. HERLINI, *Tab. Smaragd.*
pag. 102.

Rx. Mannæ elect. uncias duas.

Cort. Citri superior. rec. unc. unam.

Confect. Alkerm. unc. semis.

Olei Cinnamomi,

Caryophyllor. ana gutt. quinque.

Melissæ,

Macis, ana guttas sex.

Elixir. Vitæ, uncias duas.

Spiritus Rosarum,

Lilior. Convall.

• Rubi Idæi, ana drachmas duas.

Misceatur bene, & servetur usui opportuno.

Vires sunt, ut ipse Titulus clare indicat, balsamica; sed & analeptica, cardiaca, nervina atque cephalica: item & stomachica & orectica. Quid vero magna illa Mannæ electæ copia ad hunc scopum potissimum faciat; id equidem, me haud satis bene capere posse, ingenue confiteor. Mallem quoque illa frustra tantopere laudata Confectio Alkermes, ab hac aliqui satis concinna Compositione, penitus abesset: quæ enim nobis de ista sedeat sententia; ex mox dicendis, ad illam ipsam Confectionem Alkermes, clarius ac manifestius, opinor, constabit.

Confectio Cardiaca.

H. BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 133.*

Rx. Cortic. peruviani, drachmas duas. •

CONFECT. CARDIACA.

Magellan. *drachmas tres.*

Conserv. Anthos, *unciam unam.*

Syrupi Kermes, *quantum sufficit.*

Ut Fiat Confectio, seu conditum.

Capiat æger drach. semis, omni trihorio de die.

Ceterum conf. infra, Opiatæ, Cardiacæ & pulveris Cardiaci.

Confectio Cardiaca Alia.

ibid. p. 133.

R. Diafcond. Sylvii, *drachmam unam.*
Elæosacchari ex Oleo Citri, *drachm. duas.*

Rad. Helenii Conditæ, *unciam unam.*

Syrup. quinque Rad. aperient. *q. suff.*

Ut Fiat Confectio, usus idem.

Confectio Cardiaca Tertia.

ibid. p. 133.

R. Radicis Zingiber. condit. *uncias tres.*

Cortic. Arantior. conditor. *unc. duas.*

Nucis Myristicæ, *drachmas quatuor.*

Syrupi Artemis. Fernel. *quantum suff.*

M. Fiat Confectio, seu Conditum.

Confectio Cardiaca Quarta.

ibidem pag. 134.

R. Theriacæ Andromachi,

Diateffar. Mesuæ, *ana unc. unam.*

Conservæ Absinthii, *unciam semis.*

Radic. Angelicæ, *drachmas duas.*

Syrupi Tunicæ, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat Confectio, s. Conditum.

Sumat æger *drachmam unam*, quater, interdiu.

Commendat has elegantis Compositionis Confectiones Vir summus, potissimum in Mania, a summa debilitate corporis, Viribusque pæne exhaustis atque fractis oborta, ad novum Vigorem corporis ipsi per hujusmodi roborantia & una-

CONFECT. CATHART. 131

leptica, sensim reducendum. Vid. ejus Aphorif. de Cognoscend. & Curand. Morbis, *Sect. 1126.* ubi conf. Ill. van SWIETEN, in Comment. *Tom. III. pag. 531.* Ceterum aliam egregiam Confectionem cardiacam vid. apud VERZASCHAM, Obs. med. 90. p. 233. & PALMAR. de Febre pestil. cap. 20. pag. 488. & pharm. Bat. p. 52.

Confectio Cathartica,

seu

Catharticum Cæsareum.

MYNSICHT. Armam. p. 237.

R. Zingiberis de China, Condit. *unc. unam.*

Magist. Scammonii, *unciam semis.*

Confect. Alkermes, *drach. un. semis.*

Specier. Diarrhod. Abbat. Spiritu

Vitrioli irrorat.

CrySTALLOR. Tatar. *ana drachm. unam.*

Galliae Moschatae Verae, *scrup. un.*

Olei Cinnamomi, *scrupulum semis.*

Syrup. supra dicti Zingib. Condit. *quantum sufficit.*

Misce in formam Boli, pro Ufu.

Confectio Cathartica,

Vel

Catharticum Regium.

ibid. pag. 238.

R. Confect. Alkerm. Vitriolat. *drachm. decem.*

Magist. Scammon. *unciam semis.*

Pulv. Rosar. rubr. Spiritu Vitrioli irrorati,

Acidi Tartari, *ana drachm. unam.*

Nitri praeparati, *scrupulum unum.*

Misce in formam Boli, pro Ufu.

Utrique huic Compositioni & magnificum titulum dedit Auctor & magnificas Vires. Ita enim ipse: In omni-

bus frigidis affectibus, jucundum est Catharticum; quod Regibus, Principibus & Magnatibus ordinare solemus; Corpus enim humanum magnifice, & sine omni laesione, perpurgat. Animum recreat: Appetitum excitat: Omnia membra principalia roborat: Fætorum oris & nasi emendat: Sanguinem rectificat: Flatus dissipat, & colicis cruciatibus mire confert. Dosis utriusque hujus Confectionis est a drachma una ad scrupulos quatuor. Hæc quidem ille. Certe omnia hic sunt magnifica, ipsa quoque purgatio, & ipsi denique flatus, nam Principum & Magnatum sunt scilicet. Sed sit venia quaeso, joco, ab hoc quidem loco haud aliæno.

Confectio Cathartica

Caryophyllata.

MYNSICHT. p. 240.

R. Conserv. Flor. Tunic. Vitriol. *uncias septem.*

Turbith. alb & gum. *uncias duas.*

Scammon. rosati, *drachmas decem.*

Caryophyllor. elect. *unciam unam.*

Crysell. Tartari, *drachmas sex.*

Cinnamomi acuti,

Macis, *ana drachmam unam semis.*

Olei Aurantior. *scrupulum unum.*

Et cum syrupo Cortic. Citri Mofchat. Misce in Formam Confectionis, seu Boli.

Dof. a drach. una semis, ad drach. duas, & drachmas tres, praefer- tim in robustioribus, plus minusve.

Confectio Cathartica Rosata.

ibid. pag. 239.

R. Conserv. Ros. rubr. Vitri. *unc. septem.*

Scammonii Rosati, *drachmas decem.*

Spec. Diarrhod. Abbat. Spir. Vitri. *irrorat. unciam unam.*

Nitri praeparati, *drach. unam semis.*

Olei Cinnamomi, *scrupulum unum.*

Cum modico Syrup. Rosat solut. Vitriolat. Misce in formam Boli, aut Confectionis

Dof. a Drach. duabus, addrachmas tres.

Confectio Cathartica

Violata.

ibid. pag. 239.

R. Conserv. Violar. recent. Vitriol. *drach. quatuor.*

Hermodyl. ver. & a Cort. mund. *unc. tres.*

Magist. Scammonii, *drachmas decem.*

Tartari Vitriolati, *drachmas sex.*

Cinnamom. acuti,

Caryophyllorum,

Zingib. albi, *ana drachmam unam.*

Olei Cumini, *scrupulum unum.*

Cum Syrupo e succo Violar. Vitriolat. Misce & Fiat lege Artis Confectio, Dosis est eadem, quæ in superiore compositione *Vires miras* de his confectionibus omnibus, praedicat ipse *Mynsichtus*, in expurganda utraque bili, item materia febrili, arthritica, podagrica, calculosa, variisque aliis Morbis curandis.

Confectio Cinnamomi

Laxativa.

MYNSICHTI *Arm. Med. Chym. p. 242.*

R. Sacchari albiss. in Aqua Cinnamomi dissolut, *unc. quatuor.*

Scammonii Rosati, *drachmas sex.*

Specier Dia Cinnamomi, *unc. semis.*

Olei Cinnamom, *scrupulum unum.*

Misce in Formam Boli, pro Usu.

Bilem utramque & pituitam ex

Capite, Thorace, Ventriculo, Epate, Functuris aliisque partibus, & sine Molestia, elicit. Et hæc Compositio potest

CONFECT. CINNAM.

etiam fieri in forma solida. Dosis est a drachma una, ad duas, & demum quoque ad tres. Alia Compositio prostat in Tabula Smaragd. p. 98.

Confectio Cinnamomi

Regia,

sive Diacinnamomum Regium.

MYNSICHTI. p. 38. *Disp. Wirt. Norimb. Ratisbon.*

R. Succoladae Indicae, *uncias quatuor.*
Nucum Moschatarum, in India conditarum, majorum, *numero tres.*
Syrupi Cinnamomi, *libram dimidiam.*
Confectionis Alkermes incompletae, *unciam unam.*

Olei Cinnamomi, *drachmam semis.*

Misce, fiat confectio liquida.

Analepticum gratissimum, & stomachicum egregium præbet hæc confectio. Datur etiam parturientibus, ad fœtum pellendum, & vires restaurandas. Dosis est drachma una, ad duas.

Paullo aliter hanc Confectionem Regiam & egregiam ex ipsa pharmacopœa Holmenſi, producit HOFFMANN. in Not. ad Poter. Lib. III. pharm. Spagy. Sect. III. pag. 449. additis nempe Oleo Rosarum, item & Essentia ambrae sicc. ut & denique foliis Auri, ornatus tamen potius, quam necessitatis gratia, adjectis: quæ fere est MYNSICHTI Compos. p. 38.

Viliori hæc constat pretio, illa, quæ a Minsichto traditur, & ipsis hysteriis foeminis, quia Moscho & Ambra caret, exhiberi potest.

Confectio Citri.

MYNSICHT. *Arm.* pag. 219.

R. Conserv. Rosarum rubr. Vitriol. *Libram unam semis.*

Rob. de Berberis.

de Ribes. *ana libram unam.*

CONF. DE HYACYNT. 133

Syrup. Acetositis Citri,

Oxyſacchari,

de Agresta, *ana libram semis.*

Pulp. Citri Condit.

Conserv. Cort. Citri,

Spec. Diarrhod. Abbat. Spiritu Vitrioli irrorat, *ana uncias sex.*

Nitri præparati, *drachmas tredecim.*

Misc. & cum modico Aq. Cinnamomi, Fiat lege Art.

Confectio, seu Electuarium.

Refrigerando & humectando, æstuantium Februm incendium potentissime extinguit, & ignei caloris vehementiam componit ac mitigat. Cholerae, dysenteriae, & contagiosis Morbis medetur. Veneri & Ebrietati resistit. Membra nobiliora, Cor, Ventriculum, Epar, Splenem, Renes & alia Viscera, ab intemperie calida imbecilla, firmat, roborat, aperit, & a putredine vindicat. Vomitus biliosus reprimat. Hæmorrhagiam curat, & Exenthemata sanat. Dosis a drachma una, ad drachmas duas, vel unciam semis, aliquoties in die. Hætenus ipse Mynsichtus: Quæ maximam quidem partem vera sunt. Est enim hoc Medicamentum odore suavissimum, sapore gratissimum, et blandarefrigerandi vi valentissimum.

Confectio de Hyacintho.

CHARAS *pharm. Reg. T. I. p. 246. Wirt. p. 37. & rel.*

R. Specierum de Hyacintho, *unc. unam.*

Syrupi acetositis Citri, *uncias tres.*

Mixta reponantur in vase porcellano satis magno, ne ob effervescentiam vas rumpatur.

Attribuuntur vires carduæ & stomachicæ, atque in nimis hæmorrhagiis, aliisque fluxionibus moderandis, ad drachmam integram, cum fractu, adhi-

betur. *Vid. SCHULZ. prælect. p. 304. & infirmis disp. Brand. in Not. ubi de exigio usu, & magno abusu hujus ipsius Confectionis, docte in utramque partem, differitur. Plura vid. apud. CHARAS, loc. cit. p. 246. sqq. Ceterum longe operosior & pretiosior hujus Confectionis compositionem vid. si lubet, in Guil. PISONIS Mantiss. aromat. pag. 223. Conf. infra dicta ad Species de Hyacintho.*

Confectio Magnanimitatis.

MYNSICHT. *Armament. p. 223.*

R. Essent. Satyrii ext. *uncias duas.*

Nucis indic. recent.

Pinear. mundat. *ana unc. unam semis.*

Pistat. virid.

Nucl. Avellanar.

Amygdal. dulc. *ana unciam unam.*

Piperis albi,

Calami aromatici,

Zingiberis albi,

Galangae minoris,

Cardamomi, *ana unciam semis.*

Borracis Venet.

Auri potabil. nostr. *ana drach. tres.*

Seminis Erucae,

Linguae Avis, seu Fraxini,

Urticae, *ana drachmas duas.*

Magist. perlar. oriental.

Coralliorum rubr.

Salis passerum, *ana scrupul. quatuor.*

Boleti Cervini,

Priapi Tauri,

Cervi,

Testicul. Taxi exsiccat.

Carnis Scinci marin, *ana drachmam unam semis.*

Moschi laudatiss.

Ambrae griseae, *ana scrupul. unum.*

Olei Macis, *scrupulos duos.*

Nucis Moschat.

Cinnamomi,

Caryophyllor. *ana scrupul. unum.*

Misc. & cum Syrupo Rad. Satyrii Condit. Fiat lege Artis, Confectio, seu Electuarium. conf. infra suo loco, *Elixir Venereum, & Essent. Aphrodis.*

In confortanda Venere, Secretum est, inquit Auctor, Senibus & Natura frigidis mirifice opem præstat. Virilitatem amissam potenter restituit; & quæ ibi sunt plura elogia. Utinam omnia vera essent! utinam sal passerum, Boletus cervinus, priapus Tauri & cervi, una cum Testiculis ipsius Taxi, pigri alias & somnolenti animalis, quidquam conferre possent ad intermissa diu Veneris gaudia instauranda! Sed omnia hæc vana. Ceterum nunc tria sic dicta Magnanimitatis Medicamenta habemus, nempe supra Aquam & Balsamum, & jam Confectionem. Nondum tamen omne trinum perfectum. Nam nulla ex his trinis speranda Magnanimitas.

Confectio Narcotica.

ex eodem MYNSICHTO, p. 215.

R. Nucis Moschatae, *unciam semis.*

Boli Armen. præparat.

Opii Spagyricæ ext. *ana drachm. tres.*

Extract. Florum papaveris erratici,

Croci Orientalis,

Trochiscor. Ramich, *ana drach. duas.*

Croci Martis, per Reverb. fact. *drachmam unam semis*

Rad. Tormentillae,

Bistortae,

Zedoariae, *ana drachmam unam.*

Magister. Coralliorum rubrorum,

Succini albi præparati,

Cornu Cervi usti,

Caryophyllorum, *ana drachm. semis.*

Camphorae, *grana quinque.*

Misc. & cum Syrupo de papav. simpl. & de jujubis *ana unc. quatuor,*

CONFECT. OPIATA.

Fiat leg. Art. Confectio, seu Electuarium Dosis ipsius a drachma dimidia, ad drachmam unam.

Confectio Opiata.

ibidem pag. 214.

R. Opii spagyricæ præp. & extract. *unciam semis.*

Specier. Diamosch. dulc.

Diambrae, *ana drachmam unam.*

Magist. Perlar. oriental.

Corallior. rub. *ana drachmam semis.*

Extract. Florum papaveris erratici,

Croci oriental.

Mumiae transmarinae, *ana scrupul. unum.*

Galliae Moschatae Verae,

Lapid. Bezoard. oriental.

Offic. de Corde Cervi,

Unicorn. animal. *ana scrupulum semis.*

Cum Confect. Alkerm. Fiat Confectio: Cui immisc. Olei Cinnamon. Nucis Mosch. Majoran. Salviae, Succin. alb. Caryophyll. *ana gutt. quatuor.* Dosis est a Granis quinque, ad sex, septem, usque ad scrup. semis.

Virtutes hujus utriusque Confectionis patent ex ipso Nomine; magis vero ex ipsa Compositione: posterior tamen valentior & efficacior est priore: hinc majore cum Circumspectione est adhibenda. Utraque dolores mitigat & somnum blande inducit. Inde Hæmoptoicis, Coeliacis, Dysentericis, Pleuriticis, Iliosis, Colicis & Nephriticis medetur, ut inquit hic Mynsichtus. Sed, quod pace ipsius dixerim, Hæmoptoicis & Pleuriticis præsertim, magis obest, quam prodest: hinc illius usus vitandus, ut dudum monuimus, in Tract. de pleuritide, Cap. III. pag. 45. sq. Narcoticis enim & Opiatis tum non sîdendum.

CONFECT. PACIFICA. 155

Confectio Pacifica.

MYNSICHT. p. 222.

R. Succoladae Ind. *uncias quatuor.*

Satyrii Testiculor. condit. *uncias duas.*

Testiculor. Gallæ. in lacte coctorum,

Radic. Eryngii condit.

Castanear. in Vino Malvat. coet. *ana unciam unam.*

Amygdalar. dulc.

Pinear. mundat.

Pistat. Virid.

Nucl. Nucis Ind. *ana unciam semis.*

Cassiae Ligneæ,

Boleti Cervini, *ana drachmas tres.*

Seminis Fraxini, seu Ornithoglossi,

Borracis Venet. *ana drachmas duas.*

Specier. Diamosch. dulc.

Diambrae, *ana drachmam semis.*

Ligni Aloës elect.

Fol. Majoranae,

Croci orientalis,

Nucis Moschatae, *ana drachm. unam.*

Caryophyllorum,

Galangæ minor.

Zingiber. albi,

Cardamom. min.

Piperis longi, *ana scrupulos duos.*

Olei Macis,

Cinnamomi, *ana scrupulum unum.*

Misc. & cum Syrup. Conserv.

Nucis Moschat. Condit. Suff. quant.

Fiat lege Artis, Confectio, seu Con-

ditum. conf. infra, suo loco, Elixir

Venerum, & Essentia Aphrodisiaca.

In coëundi impotentia, magnum est Arcanum, pro solis Amicis, mihi hætenus reservatum, inquit ibi liberalis nimis, Auctor: Læsam enim & amissam virilitatem restituendo, Venerem desuetam concitando, semen utriusque sexus augendo &c. impotentes, senesque debiles, brevi temporis spatio, ad pristinam Vo-

luptatem reducit. *Hæc quidem ille. Sed idem de hac Confectione pacifica censendum, quod de superiore Confect. Magnanimitatis, pronuntiatur fuit. Conf. Amman. Iren. p. 43. Neque enim unquam privata Veneris officia bene procurantur ex publica pharmaceutica officina; neque ex pharmacopoeia oritur facile pædopoeia: etiamsi sexcenti Galli cum omnibus fuisset scutulis, lacti pinguiſſimo incoquantur. Gallus enim vivus salaciſſimum quidem est animal, uti notum; aſt mortuus, salacior sane haud erit quovis lapide frigidissimo & rigidissimo. Illud vero, quod mox subjicit hic Auctor, placet quam maxime, nimirum post assumptam quamcunque hujus confectionis dosin, semper esse superbibendum bonum generosi Vini haustum. Quod enim ipsa conſectio haud præstat per se; præstabit certe additum Vinum generosum, celebratus ille Veneris armiger.*

Vina parant animos, faciuntque coloribus aptor,

Et Venus in Vinis, ignis in igne fuit.

ut eleganter quidem canit tenerorum Lufor amorum, L. I. de Arte. Interea autem, licet nec hac, nec illa altera Magnanimitatis Conſectio proprie Virtutes aphrodisiacas habeat; habet tamen utraque analepticas ac nervinas. Ceterum pacificam conſectionem, alio quidem sensu, ex animo apprecamur omnibus diva belli cupidine flagrantibus. Hæc obiter.

Conſectio Pretiosa.

MYNSICHT. Armament. pag. 218,

R. Elaeosacchari Citri, drachmas sex.
Tinctura Coralliorum Veræ,
Magist. Perlar. Orient. ana drach. duas.
Granor. Tinctorum,

Corn. Alcis ana Spagyr. Calc. drach.
unam semis.

Mastichis elect.

Ligni Aloës,

Galangæ minoris,

Cardamomi minoris, ana drach. un.

Nucis Moschat in India condit.

No. un.

Lapid. quinque pretiosor. præp.

Ambra griseæ,

Extract. Croci Orient. ana scrup. duos.

Moschi Mexandrin.

Offic. de Corde Ceryi, ana scrupulum unum.

Auri potabil. nostri, unciam semis.

Oleorum stillat. Cinnamomi,

Macis, ana scrupul. unum.

Caryphyllorum,

Rosarum veri, ana scrupul. semis.

Conservæ Florum Tunicæ rubr.

Rosarum rubr. ana Vitriol. unc. octo.

Misc. & cum Syrupo Granor.

Chermes, F. Conſectio.

Cordiale est nobilissimum, contra tremorem & pulsationem Cordis, item animi deliquia, Medicamentum mirabilius, præstantius & efficacius in tota Republica Medica non habetur. Verum prophylacticon, cujus Dosis a drachma dimidia, ad drachmam unam, vel per se, vel in vehiculis idoneis. Ita pretiosè quasi de hac pretiosa conſectione, loquitur ipse Auctor, Mynsichtus. Et revera pretiosa est illa; quidquid enim in Orbe pretiosum habetur, illa quidem in se continet, ut & simile Antidotum pretiosum Salæ, nimirum Margaritas orientales, Gemmas, Ambram, Moschum, Aurum potabile, Olea aromatica præstantissima, aliaque plura. Interea autem, quo magis ista pretiosa est compositione; eo minus pretiosa tamen est ipsa utilitate: licet, ut ingenue fatear, nequaquam careat Virtute analeptica, cardi-

CONF. CONTR. PHTHIS.

cardiaca cephalica ac nervina. Conf. infra, suo loco, Elixir pretiosum.

Confectio contra Phthisin Pulmon.

H. BOERHAAVE, Mat. Med. p. 142.
R. Conservæ Rosar. rubr. uncias tres.
Boli Armen. lævigat. drachm. duas.
Syrupi Myrtin. quantum sufficit.
ut

Fiat Confectio, sive Conditum.
De quo capiat phthisicus drach. unam.
omnibihorio; tum blande, sanescent
foeda pulmonum ulcera.

Confectiones Siccæ, Anisi, Coriandri, Cubebæ, Fœniculi, Sinapis,

& reliqua non tam a Pharmacopœis, quam sic dictis Conditoribus parantur, atque pro tragea grossa expentur. Wirt.

Semen Cynæ

vero, Saccharo incrustatum pro pueris, qui reliqua anthelmintica nauseant, in usum vocatur. Vid. disp. Argent. Wirt.

Conserva Hederæ Terrestris. Compos.

ZWELFER. Animad. in pharm. Aug. pag. 268.

R. Folior. Hederæ Terrestr.

Rutæ, ana unciam unam semis.
Raphani, unciam unam.
Rad. Angelicæ,

CONSERV. MILLEP. 137

Levistici, ana drachmas sex.
Sacchari albi, libram unam, uncias quatuor semis.

Ex incisis & contusis Fiat lege Artis, Conserva.

Celeberrimi in peste ipsa, usus est; mira enim in eliciendo Sudore, præstat; qua olim felicissimo successu, Cl. Leonhard. RAUWOLFF, Reipubl. August. Medicus olim eximius, ipso infectionis tempore, utebatur. Hæc ibi in subjecta Nota, adjecit ipse Zwelferus, parcus alioquin aliorum laudator, ut ex vasto illius opere, ubique apparet. Efficacior verum erit ista Conserva antilemica, ubi cum modica Aceti cujusdam Bezoardici dosi, seu vehiculo, fuerit propinata. Conf. PALMAR. de Feb. pest. c. 18. pag. 472.

Conserva Millepedum.

Disp. Wirt. in aliis desideratur.

R. Millepedum vivorum, libram unam.
Sacchari albissimi, libras duas semis.

Contundantur in mortario marmoreo, & in vase vitreo vel porcellano servantur.

In ictero, tussi ferina, asthmate, febre quartana & nephritide, optimo cum effectu, adhibetur. Dosis drachma una ad duas.

Conserva in Morbis

a Glutinoso Spontaneo Ortis.

Herm. BOERHAAVE, Mat. med. p. 33.

R. Summitat. recent. Rutæ,

Tanacetæ, ana unc. unam.

Flor. recent. Mari Syriaci,

Rorismarini,

Lavend. ana drach. quatuor.

Radic. recent. Helenii,

Vincetox. ana unc. unam.

138 CONSERV. REFR.

Seminum Raphani,
Nasturtii, *ana drach. quatuor.*
Contusis admisce, secundum

Artem.

Sacchari albi, *uncias quatuor.*

Capiat Aeger drachmam unam, quater, de die, vacuo stomacho, ex Vino Gallico albo, vel Hispanico, Malvatico, Canariensi, aut simili.

Conserva Refrigerans,

Styptica, in Phthisi Pulmonali.

Idem BOERHAAVE, Mat. Med. p. 142.

R. Folior. teneror. Plantagin. *uncias tres.*
Florum papaver. Rhoead. *unc. unam semis.*

Semin. Plantaginis recent. *unc. unam.*

Misce, secundum Artem, cum sufficiente quantitate Sacchari, ut Fiat Conserva.

Conservæ Simples parantur.

Disp. Leod. Wirt. Ratisbon. Paris. Vienn.

E floribus & herbis recentibus minutissime incisis. Singulis libris adduntur libræ duæ Sacchari albi, in pulverem triti, deinde in mortario marmoreo, pistillo ligneo, probe contunduntur. Siccioribus herbis & floribus modicum aquæ additur, & omnes in vasis porcellanis vel vitreis servantur. Usitatiores

Conservæ, quæ ex herbis sive foliis parantur sunt

Absinthii,

Acetosæ,

Acetofellæ,

Beccabungæ,

Cochleariæ,

CONSERV. REFR.

Euphrasiæ,

Fumariæ,

Hederæ Terrestris,

Majoranæ,

Menthæ,

Scabiosæ,

Veronicæ,

Ex Floribus

Anthos,

Bellidis,

Betonicæ,

Borraginis,

Buglossi,

Cichorei,

Farfara,

Keiri,

de quæ v. GLEOFFER. Mat. Med. T. III. p. 642.

Papaveris Erratici,

Pæoniæ,

Primulæ Veris,

Rosarum Rubrarum,

Pallidarum,

Vitriolata,

additis spiritus Vitrioli drachmis duabus, ad libram conservæ Rosarum rubrarum. Cujus nimium usum phthificis potius obesse, quam prodesse, monet SYLVIVS, Prax. Med. Lib. I. c. 34. p. 271. & ex eo, VERZASCHA, Obs. med. 100. pag. 263. Sed hæc obiter.

Salviæ,

Tunicæ,

Violarum,

CONSERV. SPAGYR.

CITRI ex PULPA, abjectis feminibus, corticosa aëdine, & tunicis, quæ cellulas constituunt, parari solent. Ita & Conserva *Aurantiorum* de qua *vid. Pharm. Bat. p. 29. &c.*

Calices nonnullorum florum, e.g. Borraginis, Buglossi, Primulæ veris, violarum, demuntur.

Conservæ vires vegetabilium, ex quibus parantur, retinent, & pro basi electuariorum inserviunt.

Conserva Spagyrica

Emmerici.

Dispens. Vienn. Wirt. JÜNGKEN. Corp. Pharm. Aug. ten. Ratisbon.

R. Salium Absinthii, uncias duas.

Melissæ,

Urticæ, ana unciam unam.

Tartari vitriolati, unciam semis.

Arcani duplicati, uncias duas.

Misceantur & fiat pulvis, cui affundantur,

Spiritus Sulphuris per campanam, drachm. duæ.

Postquam deferbuerint, addantur Conservæ florum Rosarum rubrar.

Tunicæ ana libra una.

Olei Cinnamomi,

Corticum citri,

Anisi, ana drachm. una.

Foeniculi,

Menthæ ana drachma semis.

Misceantur, & si completa hæc conserva desideretur, addantur,

Ambra griseæ grana quindecim, in spiritu Rosarum solutæ.

Per incompletam intelligunt nonnulli, quæ non Ambra modo, sed & oleis destillatis caret.

Laudatur ad obstructions viscerum referendas, in Ictero, febribus quartanis

CONSERVA VISCER. 139

chronicis, mensium obstructione & chlorosi.

Vix sola præscribitur, sed plerumque aliis additur electuariis vel conservis. Sola vero a drachma una, ad unciam semis dari potest. Sed varius hodie in usum vocatur; ideo & in omnibus fere dispensatoriis desideratur: nec magna profecto est factura, ut ex ipsa mirabili compositione facili negotio cuiusvis patet. Interim utantur ea, quibus placuerit.

Conserva Visceralis,

Dispens Argent.

R. Salis Absinthii, uncias duas.

Tamarisci, unciam unam.

Stipitum Fabarum,

Urticæ, ana drachm. tres.

Arcani duplicati, drachm. duas.

Nitri Vitriolati, unciam unam semis.

Subtilissime pulverisatis insperge:

Spiritus Sulphuris per Campanam, drachm. duas.

Olei destillati Anisi,

Citri, ana drachm. unam.

Foeniculi, drachm. semis.

Cinnamomi, scrupul. unum.

Menthæ, guttas quatuor.

Misce exactissime, continuo spatula lignea agitando, adde

Pulveris Sacchari Candi albi, unc. octo.

Cinnamomi, drachm. duas.

Macis,

Caryophyllorum,

Zingiberis, ana drachm. unam.

Conservæ Rosarum rubr. libr. unam, pond. civil.

Tunicæ, libr. semis, ponderis civilis, Misce, Fiat lege Artis, Conserva, pro usu.

Conserva est polychresta, Viscerum Obstructions, uti LENTILIUS loquitur, hepatis & lienis, ita aperiens, ut

simul ea, cum primis Venterculum & Caput roboret: Hinc in Cachexia, Ictero, Hydrope, affectibus spleneticis, hysteriis, hypochondriacis, melancholicis, & quibuscunque, ab acido viscido provenientibus, item in febribus, usurpatur cum successu. Dosis per se, a drachma semis, ad drachmam unam. Notandum autem circa Febres, non tam in acutis, continuis, ardentibus, aut malignis & exanthematicis, quam potius in intermittentibus, veluti Tertiana, & præsertim Quartana, hujus Conservæ Visceralis usum potissimum esse. In illis enim justus utique metus subest, ne per addita illa in Compositione, olea destillata aromatica, & aromata ipsa, oleum adjiciatur quasi Camino, & æstuosum sanguinis incendium internum sic augeatur magis, quam restinguatur.

Coralliorum Alborum, & Rubrorum Præparatio.

Vid. Dispensat. Omnia.

Probe trita cum aqua, super Porphyrite, subtilissime, usque dum nulum fridorem inter dentes edant, lævigentur, & rursus exsiccata; atque in pulverem redacta, servantur ad usum.

Absorbent, leniter adstringunt, & antepileptica vulgo censentur. Dosis scrupulus unus, ad scrupulum unum semis.

Cornu Alcis Præparatum.

Disp. Wirt. p. 39. & reliqua omnia.

Lima in scobem redigitur, deinde in pollinem subtilem teritur, & servatur.

Vires antepilepticas adscribunt vulgo. Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

Cornu Cervi Auratum.

Dispens. Norimb. p. 193. Vienn. p. 149.

R. Croci Solis, scrupul. quatuor.

Cornu Cervi philos. unc. unam.

Misceantur in pulverem.

In variolis, morbillis, febribusque malignis, sudoriferum & cordiale præstat Medicamentum, sed cautius parciusque adhibendum. Vid. infra ad Crocum Solis dicta.

Cornu Cervi Auratum.

Dispens. Brand. Wirt. & rel.

R. Cornu Cervi usti præparati unc. un.

Foliorum Auri purissimi libellos octo.

Misceantur & terantur in mortario marmoreo, donec Aurum dispareat; postea calcinentur in crucibulo probe tecto, per tres horas, & pulvis purpurei coloris fervetur.

Adscribuntur vires cordiales & alexeteriæ, atque in febribus malignis, variolis & morbillis nonnunquam in usum vocatur, istæ vero vires, si quæ adsint, ab ipso potius Cornu proveniunt; quam ab adjecto Auro, cui quippe nullæ prorsus sunt, ut sæpius jam monitum. Vid. Disp. Brand. l. c. in Not. & SCHULZ. p. 68. Dosis scrupulus dimidius ad integrum.

Cornu Cervi Philosophice, sive sine igne, Præparatum.

Dispens. Wirt. & reliqua omnia.

R. Cornu Cervi, in majora frusta secti quantum placet.

Coquantur in sufficienti quantitate aquæ fontanæ, donec mollescant; postea medulla & cortex exterior nigricans cultro separetur, & cornu albicans exsiccatum in pollinem subtilissimum teratur.

Vires habet adstringentes, absorbentes, diaphoreticas. Latetatur in variolis, morbillis & aliis febribus malignis. Dosis a scrupulo uno, ad scrupulos duos.

Cornu Cervi Ustum.

Dispens. omnia.

Calcinatur C. C. in frustra dissectum, aperto igne, ad albedinem.

Majorem possidet vim adstrictivam, quam philosophice preparatum; vires etiam anthelminticæ illi tribuuntur: quod Experientia sæpius confirmavit.

Cornu Cervi Volantis, seu Scarabæi Lucans, aut Cornuti.

Cornua hæc nitida & quasi polita, hisculis dentata forcipibus in cacumine, cum libuit, in morsum coëuntibus, mirabilis hujus, immo pæne terribilis, Scarabæi, suæ gentis maximi, Infantum etiam Remediis, ex cervice suspenduntur, inquit acute & eleganter, pro more, PLINIUS, Lib. XI. cap. 28.

Nimirum cornua illa, de collo suspensa, vel in hunc usque diem, dicuntur esse Remedio pueris submejlulis, quando nempe, ut LUCRETIVS ait, Lib. IV.

Sæpe lacum propter, se, ac dolia curta, Somno devincti, credunt extollere vestem, Totius humorem saccatum ut corporis fundant:

Cum Babylonica magnifico splendore, rigantur.

Exterius ergo applicata, urinam cohibere creduntur; interius vero assumpta, eandem contra, quod maxime mirum, si verum, citare, immo Calculos atque arenas propellere, & ipsum denique partum difficilem promovere perhibentur, ipso affirmante ET TMÜLLERO, in Adnotat. ad Schroeder. & alibi; atque ex eodem

referente BOECLERO, in Cynosuræ Mat. Med. Continuat. II. Part. II. p. 521. ubi & in sqq. Oleo horum Scarabæorum cornutorum, per infusionem, facto, insignes prorsus Virtutes tribuuntur, in cienda urina, & promovendo calculo, item in affectibus nervorum, speciatim contrahentibus & paralyti, nec non denique, in quibusvis Aurium doloribus, & ipso adeo auditus defectu, ita quidem, ut istud oleum Virtutibus & effectibus salutiferis, par prorsus censeatur laudatissimis illis Scorpionum ac Formicarum Oleis. Quæta-men omnia quousque vera & longa experientia firmata sint, ii demum ipsi viderint, qui hæc pulchra splendidaque commenta primi tradidere. Nos quidem, ut ingenue fateamur, aliquid Virtutis isti oleo concedimus; nihil vero, aut certe admodum parum, ipsis cornibus, sive extra appensis, sive intra apprehensis. Hinc ergo nulli fere dubitamus, quin cornigeri isti Scarabæi pueris otiosis præstituri sint potius lusum & Oblectamentum, quam usum aut Medicamentum, vel pueris, vel adultis; vel feminis gravidis, vel viro intactis. Conf. infra dicenda ad pulverem Epilepticum Rudolphi II. Imperatoris, qui etiam hæc laudatissima scil. cornua, inter alia plura, nihil profutura, recipit.

Cornu Rhinocerotis

Præparatum.

Disp. Wirt. Vienn. & reliq.

Lima in scobem redactum, in subtilissimum pulverem, qui per linteam tenue trajiciendus, teritur, atque servatur.

Venenis resistere, sudorem movere, & epilepticis prodesse creditur. Dosis grana quindecim ad drachmam dimi-

diarr. Vid. SCHROEDER & DALE
Pharmacop. p. 569.

Corvus Epilepticus.

Pharmac. Batean. p. 30.

R. Corvum majorem deplumatum &
evisceratum, abjectis pedibus &
rostro: Immitte in Ventrem

Cor,

Jecur,

Pulmones,

Vesicam fellis, cum

Galangæ, &

Seminis Anisi, ana unciiis quatuor.

Coque in Vase terreo novo, bene occluso & lutato, cum pane domestico, in Clibano: post frigefactionem, a lateribus separetur, & secunda, vel tertia vice fiat; cavendo tamen, ne aduratur, deinde Fiat pulvis, secundum Artem,

Dosis est drachmæ unius, quotidie in Morbo Comitiali.

Ita quidem sentit Celeb. Auctor. Sed an miser hic Corvus coctus, autustus, fugare & abigere possit dirum illum Morbum epilepticum, præsertim, quum inermis quasi sit, & unguibus rostroque acuto careat, si ita quidemolari non nihil liceat? de eo quidem nps adhuc valde dubitamus; & dubitabunt nobiscum, sat scio, omnes prudentiores & peritiores Medici. Nihil ergo plane præsidii & auxilii, nostra quidem opinione, sperandum, aut expectandum fuerit ab omnibus iis egregiis Corvi illius misere truncati visceribus, addita etiam amara fellis vesicula, in debellando nempe illo abiminabili Morbo: Quid vero contra eundem, valeat Galanga, atque Anisum? tam parum profecto est, ut mentione vix dignum sit. Abjecto ergo integro Corvo, ceu fatuo & ridiculo, & improbatas Galanga atque Aniso, ceu in-

efficacibus: quid quæso aliud in hoc novo Remedio antepileptico, restabit, quam prorsus Nihil? Int. rim tamen propter singulare Exemplum, fuit adjiciendum: Ceterum varia quoque ex Corvo, Remedia, longa serie, recenset BOECLERUS, in Continuat II. Cynosuræ Mat. Med. HERMANN. pag. 829. sqq. Conf. infra Oleum Milvinum epilepticum, ex eadem Pharm. Bat. desumptum; Sed Milvus & Corvus tantumdem valent, nempe nihil.

Cranium Humanum

Præparatum.

Dispens Argent. Witt. Vienn. & rel.

R. Cranii hominis, violenta morte perempti, ab integumentis & omni immunditie liberati, quantum volueris, contunde, atque in tenuissimum pollinem redige.

Tribuuntur illi vires specificæ antepilepticae, & hinc pulveribus epilepticis additur. Maximas ipsi virtutes, contra Conringium contrarium forsitan rectius, statuentem, tribuit Ol. BORRICHIUS, de Hermet. Med. Cap. IV. p. 332. & alii olim plures; hodie vero vix credulis nostris rectioris, judicii & certioris experientiae Medicis. Conf. Cl. CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. I. Sect. II. cap. 9. pag. 179. sqq. & superius Part. I. nobis dicta ad Cranium humanum: item Tim. a GÜLDENKLEE Epist. Med. 3. Lib. I. p. 547. ubi & pro Arcano antiphthifisco falso, a quibusdam habetur: vid. & sequentem WEISSII Epistolam, p. 548. neque enim antepilepticum est, neque antiphthifiscum; sed merum potius Caput mortuum, & sensu physico, & chemico. Mirum ergo est ipsum Cl. SCHULZIUM, præl. p. 68.

CREM. VEL CRYST. TART.

ſedam hanc & abominabilem medicinam laudaffe & contra Epilepſiam commen- daſſe. Tantum eheu! valet præjudicium ſemamenti impreſſum.

Datur infanti tenello a granis tri- bus, ad quinque; adultiori ad ſcrupu- lum dimidium, & adultis a ſcrupulo integro, ad drachmam dimidiam.

Cremor vel Cryſtalli Tartari.

Diſp. Wirt. Brand. Hamb. Argent. & rel.

Rx. Tartari albi, aqua calida aliquoties a ſordibus externis abluti & in pul- verem contuſi, libras duas.

Cōquendo in libris viginti qua- tuor aquæ fontanæ, in vaſe figulino, diſſolvantur, & fervens adhuc deco- ctum trajiciatur per manicam Hippo- cratis, in aliud vas terreum, ubi refri- xerit, cryſtallos exhibet, in ſuperficie autem liquoris cruſtam, cremoris nomi- ne notam, qui, cum cryſtallis, frigida fontana aqua abluatur, & exſiccatus, ſuper Porphyrite, in pulverem albiſſi- mum conteratur.

Cryſtalli Tartari ſal ſunt eſſentia- le Vini. Crasſos & viſcidos humores in- cidunt, alvum blande ſtimulant, appeti- tum excitant, hypochondriaciſ, febrici- tantibus & cachecticis proſunt. Præſer- tim vero hydropicis, prout id nuperrime, multis adductis exemplis & experimentis, præclare oſtendit Cl. Vincent. MENG- HINI, in Opuscul. Med. Phyſ. ac Ju- ſtituti Bononiens. 1757. Vol. IV. Pur- gantibus additi vires eorum augent. Ven- triculo tamen eundem non ſemper condu- cere, obſervat Vit. RIEDLINUS, Lin. Med. Ann. 1696. Menſ. Febr. Obſ. 22. p. 87. ſqq.

Dosis ſcrupulus unus, ad drach- mas duas, imo ad unciam dimidiam.

CROCUS JOVIS. 143

Difficulter, & non, niſi in liquore cali- do, ſolvi poſſunt.

Crocus Jovis.

Pharm. Bat. p. 30. ſ. 44.

Rx. Jovis opt. Angl. unc. ſemis.

Mercurii vivi, unc. unam ſemis.

Fiat lege Artis, Amalgama:

A quo, evaporato prius Mercu- curio, relinquitur tandem CROCUS JOVIS.

Sudoriferum eſt magnum: In Lue Ven. Podagra, peſte, utero ſtrangulato &c. mire valet: doſ. a gran. quatuor, ad decem. Uſus externus ad ulcera inve- terata, Cancros, fiſtulas, &c. probe. Sed de uſu interno perquam ſuſpecto, vid. ſup. ad Bezoardicum Jovis, ſeu Joviale, & infra ad Sal. Jovis, item ad Pilulas do- minarum, quibus Sal. iſtud adjectum. Conf. SCHULZ. præleſt. p. 180. & LOESE- CKÉ Mat. Med. p. 388.

Crocus Martis Adſtringens.

Diſp. Wirt. & paſſim in reliquis.

Rx. Limaturæ ferri, uncias quatuor.

Diſſolve in ſpiritus Vitrioli & aquæ fontanæ ana uncias octo, ſolutio- nem ad ſiccitatem in vaſe ferreo evapo- ra & forti igne in pulverem rubicun- dum calcina.

Vires ex nomine patent; verum ad internum uſum vix commendatur, ſed emplaſtris exſiccantibus & adſtringenti- bus addi ſolet.

Crocus Martis Aperitivus

Antimoniatus Stahlî.

Diſp. Wirt. Mat. Med. P. I. p. 70. & P. II.

p. 12. in Obſ. phyſ. med. in aliis deſt.

Rx. Clavorum ferreorum, libram unam.

Antimonii, libras duas.

Fluant optime in crucibulo, quibus adde,

Cinerum clavellatorum *unc. quinque.*

Cum omnia colliquata fluxerint, effunde in conum fusorium, & regulum a scoriis separatim serva.

Scoriæ, fusci coloris, frustillatim contusæ, sive aëri umbroso, humida tempestate, vel cellæ expositæ, dilabuntur in pulverem subnigrum. Hunc pulverem, aqua tepida multa, dilutum & probe agitatum, ita separa, ut quicquid ejus, post crassiorum particulæ subsidendam, ac aliquam moram, aquæ turbidum adhuc internatat tenuissimum, cum hac effundas; crassiore parte, sedimenti instar, in fundo remanente. Exit vero tenerioris hujus substantiæ oppido parum, quæ seorsim asservanda est, & cum triplo Nitri purissimi, in crucibulo levissime candescente, detonanda; Massa inde nata rubicunda, edulcoretur, atque pulvis dilute rubens, sub titulo: *Croci Martis aperitivi tenuioris*, servetur. Subsiciens vero illa altera portio similiter tractanda, edulcoranda, siccanda, & cum triplo Nitri detonanda, quæ rursus edulcorata & siccata, dat *Crocum Martis aperitivum*, obscurioris coloris, quam præcedens tenuior. *Vid. CARTHEUSER, Elem. Chym. p. 183. sqq.*

In Hæmorrhagiis uteri, Hæmorrhoidum nimio fluxu, Diarrhæis, febribus intermittentibus, præsertim Quartanis; laudabilem & sæpe præsentaneam operam navat immo ipsi Cortici peruviano longissime ipsum præfert STAHLIUS, Mat. Med. P. II. p. 12. Sed si fabula vera. Vid. tamen Commenc. litt. Med. Nor. Ann. 1733. p. 350. Dandus tamen vix tenuior ille ultra quatuor vel sex grana, cum effectu satis luculento: quemadmodum in lochialibus puerperarum turbis, non tam hæmorrhagicis, quam spasticis

flatulentis, per frequenter Cl. Auctor eo usus est, & non minus, atque in atrophiceis affectibus puerorum, quibus tincturam suam commendat Ludovici, cum arcano duplicato exhibitum, expectationi satisfecisse testatur. Vid. SCHULZ. Præl. & ad disp. Brand. p. 69. CARTHEUS. Pharmac. p. 527. sqq. & Dispens. ipsum Brand. in Not.

Crocus Martis Aperitivus Vulgaris.

Disp. Wirt. & in aliis, vid. Chym. & ZWELFER.

Rx. Vitrioli Martis uncias quatuor, solvantur in aquæ fontanæ calidæ libra una. Solutioni instelletur salis alcali vel cinerum clavellatorum lixivii aqua fontana calida facti, & per chartam emporeticam filtrati, quantum ad saturationem acidi vitriolici, & præcipitationem Martis, satis. Pulvis præcipitatus aqua fontana calida edulcoretur, & leniter ad rubedinem calcinetur. Liquor salinus evaporari ad cuticulam potest, qui ad crystallisationem repositus, largitur Tartarum vitriolatum, de quo infra.

A præcedenti non differt, nisi quod magis adstringere deprehendatur.

Dosis grana tria, ad quatuor.

Crocus Martis Saccharinus, *Dispensat. Lugd.*

Rx. Limatur. Martis, Oleo Sulphuris, aut Vitrioli, conspergatur, reponaturque in Cellam. Postmodum Aqua ablatur, & subsidebit Crocus, deinceps exsiccandus, atque ad Rubedinem, solummodo parum calcinandus.

Eandem

Eandem fere hujus sic dicti Croci Martis aperientis Saccharini præparationem vid. in JÜNGKENII Chym. Experiment. sect. V. cap. 6. p. 321. sqq. item Hartmanni, Barneri, Feburii, Tachenii, & aliorum Chemicorum operibus. Similem fere ejusdem descriptionem tradidit Cl. CARTHEUSERUS, in pharmacologia, p. 526. ubi & simul p. 527. prudenter monet, Concretum hoc minus recte Crocum vocari, quoniam Calore albicante polleat, ac Verum Vitriolum martiale tenerius existat.

Crocus Martis Sulphuratus.

GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. I. p. 292.*
ex LEMERY, *vid. JUNGK. Corp. Pharm. univ. p. 217.*

Rx. Limaturæ Martis, & Sulpheris pulverati, *ana partes æquales.*

Misceantur, Aqua communi humectentur, & in pastam non molliorem redigantur. Reponantur ad Fermentationem, super patinam fictilem, in loco moderate calido, per horas quatuor, aut quinque. Sensim incalescit pasta, intumescit, rimas agit, fumor emittit, exsiccat, & per se calcinatur. Tunc Patina prunis ardentibus imponatur, Massam identidem agitando cum Spatula ferrea, donec omne Sulphur deflagratum sit. Remanebit pulvis purpureus, scil. Crocus Martis aperiens, cum Sulphure paratus. *Dosis, a granis quindecim, ad drachmam unam.*

Similes fere hujus Martis Croci Sulphurati descriptiones vid. apud laudatos modo Chemicos, & Cl. quoque CARTHEUSERUM, in Pharmacol. p. 526. ubi & p. 530. sqq. de horum Crocorum Martialium vi aperitiva, & simul tonica & leviter adstringente, docte & perite

tractat. Conf. & BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. part. III. process. 170. p. 392. sqq. & CHARAS, Pharm. Reg. T. II p. 749. sqq. præcipue Collectan. Chym. Leyd. cap. 114. p. 99. sqq.

Croci Martis Electuarium Simplex.

POTER. *Pharm. Spagy. Lib. III. Sect. X. pag. 492.*

Rx. Cortic. Citr. Saccharo conditi, Conserv. pulpæ Cydonior. *ana uncias duas.*

Croci Martis, *unc. dimidium.*

Misc & Fiat Electuarium,

Cujus *Dosis est a drachm. sem. ad duas.*

Croci Martis Electuarium Sol.

POTERIUS, *ibidem.*

Rx. Conservæ Borriginis,

Violarum,

Rosarum, *ana unciam unam.*

Pulvis Sennæ Oriental. *drachm. sex.*

Croci Martis, *drachmas quinque.*

Syrupi de pomis saporis Regis, *quantum satis.*

Misce, Fiat Electuarium,

Cui adde Olei Anisi, *guttas octo.*

Dosis a drachma una, ad duas, & tres.

Utriusque Electuarii, inquit ibi POTERIUS, Vires sunt imperscrutabiles: In Cachexia quantum valeant, satis notum est. Obstructiones tam jecoris, quam Lienis, optime referant: quod tamen, me quidem judice, etiam tum facerent, si ipsa folia Sennæ non adjecta fuissent; quæ quid hic potissimum efficere possint, haud satis bene perspicio. Ceterum, licet hæc binæ egregiæ Compositiones propriè potius pertineant ad Classẽm suo ordine & loco, inferius sequenturam, de Electuariis; judicio tamen magis, quam er-

vire aut negligentia, illis his locum assignare maluimus; ut scilicet lectores, ad levandum arduum querendi & revolvendi laborem, sub uno quasi conspectu, haberent, quidquid & de ipso Croco Martis, & de ipsius preparatis ac compositis, in Libris pharmaceuticis, passim & sparsim extaret. Inde & merito inducti sumus, ut tertium quoque Electuarium de Croco Martis, ex Fullero descriptum, statim his ipsis subjungeremus; immo & quartum ex Hartmanno, adjiceremus, quod in primis, egregium est Emmenagogum, uti mox docebitur.

Croci Martis Electuarium.

THOM. FULLER. Pharm. Extemp. p. 75.

R. Conserv. Absinthii Romani,

Cochleariæ hort. ana uncias tres.

Zinziberis Conditi, unc. unam semis.

Rubig. Chalybis, in subtilem pollinem redactæ, drachm. sex.

Oleor. Caryophyllorum,

Sassafras, ana guttas sex.

Syrupi e quinque Radicibus, unc. un.

Misce, Fiat lege Artis Electuarium:

Sanguinem depauperatum exaltat, ita nempe ibi ipse loquitur Autor, (melior certe, ut videtur quidem, Medicus Clinicus, quam Criticus, aut Autor Claficus,) Habitumque obstructum referat. Convenit in Chlorosi, Mensium suppressione, Scorbuto, Ictero, Hydrope, & quacunquē demum Cachexia. Dosis trachinas tres. Mane, & quarta Hora pomeridiana, quotidie, per Mensem integrum, vel sesquimensura. Sed vid. ibi plura de Chalybeatis, & eorum usu & abusu, quæ huc non pertinent, legi tamen digna sunt. Ceterum infra, suo loco, exhibebimus Syrupum Martiatum vel Chalybeatum Ceylonicum egregium Grimmii, iisdem quidem usibus destinatum: & ejusdem quo-

que Oleum Martis, sive, ut ipse vocat, Martem potabilem, cujus usum polychrestum in multis pertinacioribus Morbis, summis laudibus ibidem commendat. Balsamum vero Martiale, ex pharmac. Batæana jam dedimus supra, suo loco: & Electuarium Chalybeatum mox dabimus infra, in sequentibus. Conf. interim RIEDLINI Lin. Med. An. 1698. Mens. Mart. Obs. 10. p. 245. & infra Essentiam Vitrioli Martialis, potissimum vero Tincturas Martis varias: item Extractum Martis, seu Chalybis.

Croci Martis Electuarium,

ex HARTMANNI Prax. Chymiatr. p. 69.
Tom. I. Opp.

R. Croci Martis, unciam semis.

Cinnamomi,

Sabinæ, ana drachmam semis.

Cortic. Tamarisc. drachm. unam.

Spec. aromat. Rosat. drach. unam sem.

Nuc. condit. drachm. tres.

Mellis Rosat. aut anthosat, unc. unam semis.

Sacchari, uncias duas.

Misceantur super lentum ignem & Fiat lege Artis Electuarium.

De quo capiat ægrotus, seu ægrota, Magnitudinem Nucis juglandis, Mane, tribus, ante prandium, Horis.

Ipso fatente Claro per Ignem Chemicum, Auctore, hoc Electuarium Martiatum eximie plane est Virtutis, in provocandis & reducendis Mensibus suppressis, & in ipsa mæsta sterilitate expugnanda. Conducit quoque infelicibus puellis pallida Chlorosi fæde albescentibus. Præterea etiam stomachicum, hepaticum splenicum, & anthelminticum est, propter ipsum Crocum Martis, item Sabinam, & Corticem Tamarisci, nec non ipsum Mel anthosat, Vermibus inprimis inimicum

Et pestiferum; hominibus vero gratum Et frugiferum. Unum tamen adhuc monendum circa hanc, alias concinnam satis, Compositionem. Nimirum, ut ingenue equidem fatear, adjectum hic ad uncias duas, Saccharum mihi neutiquam probatur, cum, quod nullum hic singulare, aut eminentem usum habet; tum, quod nimia Et fœminis præsertim, uteri vitio laborantibus, ingrata Et nociva dulcedine per unct Et inficit istud Electuarium, Mulierum tamen usibus potissimum dictum ac destinatum. Quare Saccharum hic, me quidem iudice, ceu inutile, immo nociturum, plane omittendum, ejusque potius loco, si commodum visum fuerit Medico, Et ex usu futurum, aliquid Croci, Myrrhæ, aut alius remedii emmenagogi, debita dosi, adjiciendum.

Crocus Martis, cum Salibus,

MICHAEL. Med. Famil. 168. p. 100.

Rx. Herbas aperientes usitatas concrema, & cum VINO, vel Aqua aperitiva, sal e Cineribus extrahe: Lixiviumque Morti tenuissime laminato, superfundatur exsicceetur, aliquotiesque repetatur affusio, donec Limatura ipsa in subtilem conversa sit pollinem, qui ad rubicundum conciliandum calorem, aliquandiu, reverberari potest. Hic ipse Martis Crocus in usu frequentissimo est. Dosis, a Scrupulo uno, ad Scrupulos quatuor.

Ita quidem inquit ipse Michaelis. De hujus autem Croci Martialis Virtutibus nihil jam dicere attinet, quoniam jam ex supra dictis, putem, notissimæ sunt. Ceterum Vid. in antecedentibus, Crocus Martis aperitivus Vulgaris: qui huc potissimum spectat.

Crocus Metallorum.

Dispensat. Lugd. Wit. Brand. & rel.

Rx. Antimonii crudi in pulverem triti, Nitri crudi purissimi & siccissimi ana libras duas.

Probe mixta detonentur in mortario, & cum refrixerint, massa regulina, a scoriiis separata, in pulverem teratur. Quæ massa, ob colorem, etiam

Hepar Antimonii

vocatur. Vid. CARTHEUSER. Elem. Chym. pag. 185. GEOFFROY Mat. Med. T. I. p. 221. Et alios plures.

Vehemens est emeticum, Et nunquam in substantia præberi debet. Grana tria vel quatuor per noctem in vini uncias duabus infusa, virtute emetica vinum imbuunt. Sed vid. STISSER. Et RIEDLINI Cur. Med. 38. Cent. I. p. 22. Peter narii ad equos purgandos, pro una dosi, ad unciam semis, imo ad drachmas sex, d. vorandum præbent. Par. tur etiam ex hoc Croco metallorum, Tartarus emeticus de quo infra.

Crocus Metallorum

Absinthiacus,

MYNSICHT. Armament. p. 12. Disp. Norimb.

Rx. Antimonii crudi optimi & perlucidi, Salis Absinthii, ana uncias quat.

Misceantur, igniantur, & calcinentur singulari diligentia, & debito modo, ut est Artis, & Antimonium calcinatum, subrubeum, fixum, & Arsenicali suo Sulphure penitus spoliatum invenies: quod aqua dulci toties ablue, donec nulla amplius satis Absinthii acrimonia gustu percipiatur: postea pulverem ita edulcoratum & exsiccatum, tanquam verum Metallorum crocum ad

usum serva. Cuius dosi a granistibus, ad quatuor, vel quinque, aut sex, in Conservis, vel aliis vehiculis appropriatis; vel infundantur tot grana, in Vini albi Rhen. unc. duabus & Aquæ Cinnam. drach. duabus, colentur mane, & abjecto croco ipso, calide bibatur.

Magnas atque insignes in variis magnis morbis, Virtutes huic Croci tribuit Auctor, quæ ibi legi possunt, a nobis vero vix credi. Certe drasticum est Remedium, quod maxima quidem cum circumspeditione adhibendum. Interim tamen, ne quid desideraretur, illud hic inseruimus.

Crocus Solis.

Disp. Wirt. Brand. Ratib. & rel. vid. Chym.

R. Auri, per Antimonium depurati, partem unam.

Mercurii, e Cinnabari revivificati, partes sex.

Fiat amalgama, cui probe commisceatur duplum Sulphuris triti, & sub tegula fulminatoria rudicula ferrea continue movendo, donec omne Sulphur & Mercurius avolarit, igne sufficienti calcinetur, sic Aurum in pulverem abibit rufum, subtilissime super marmore terendum *Wirt.*

Bezoardicas & cordiales vires illi tribui vulgo solent. Dosis granum unum, ad duo: immo præstat, nullum plane exhibere, ob rationes superius datas.

Crocus Veneris.

Pharm. Bat. p. 31. Wirt. Vienn. Hamb. & rel.

Ex vitriolo vel crystallis Veneris, per calcinationem, paratur, & affusa aqua calida edulcoratur.

Internus nullus, externe in ungu-

entis & emplastris exsiccantibus ejus est usus. vid. HARTMANNI Tirocin. Chym. Lib. II, c. 15. p. 47. & SCHULZ. præl. pag. 70.

CrySTALLI Martis,

seu Sal Martis.

HARTMANNI Prax. Chym. p. 38.

R. Limaturam Martis puram ac tenuem, superfunde guttatim, Oleum Sulphuris per Campanam; statim incalcescit, & totus quasi solvitur: Sine quiescere, & refrigerari, & intra duas noctes, concreverunt CrySTALLI, quæ per Aquam communem destillatam salutæ, & a facibus per filtrationem, separatæ, denuo Aqua evaporata, in Cryсталlos redeunt. Hinc in locum frigidum locatur, & regenerantur Cryсталli: Aqua resistans ulterius, ut prius, evaporatur; colligunturque Cryсталli toties, quoties possunt. Dosis sunt grana duo, vel tria.

In Morbis quidem pectoris, v. g. Asthmate, Catarrhis, Tussi pertinaci, quin & ipso sputo cruento, has Martis Cryсталlos commendat HARTMANNUS. Sed nescio, quam bene, & quam secure? Certe ipsa illa perquam exigua dosi præscripta suspectum admodum facit ipsius Medicamenti nimium adstringentis usum. Hinc, quum varia alia Remedia bechica & pectoralia suppetant, & virtute certiora, & usu tutiora, ab ipso quoque Hartmanno, ibidem, larga quasi manu, suppeditata: Malim equidem hanc operosamistarum Cryсталlorum præparationem, inter Curiosa sua Chemica, Auctori intactam relinquere; quam nulla prorsus urgente necessitate, eandem eventu forsan sinistro magis, quam secundo, temere in usum advocare. Ceterum de præpara-

tionem Crystallorum Martis dulcium, vid. Wilhelm. ten RHYNE, Meditat ad Hipp. p. 161. 162. Aliam quoque Salis Martis præparationem, in Pharm. Lond. Paris. & Edinb. &c. vid. infra Vitriolum Martis, quod idem. conf. & Flores Martis, & Vitrioli Martis: item Salia Chalybis & Martis, infra.

Crystallum Minerale,

Pharm. Bat. p. 31. p. 226.

Rx. Salis Prunellæ, quantum placet, solve in Aqua, Filtra & Crystallisa, secundum Artem.

Si addas Saccharum, ante crystallisandum, vocatur tum *Saccharatum*.

Vid. infra *Lapis prunellæ*.

Crystalli Sulphuris Rubræ,

ex JO. ERNESTI *Tract. de Oleis destillat. apud HARTMANN. pag. 117. Opp.*

Tom. I.

Rx. Florum Sulphuris, *libram unam.*

Spiritus Terebinth. *libram un. semis.*

In Vase Vitreo, igne lento, invicem ebulliant, &, ne Empyreuma concipiant, diligenter misceantur. Cum jam sunt probe mixta, & ab igne remota, sæces Spiritus Vini adjiciantur, & tam diu destillentur, donec Spiritus Vini Rubedinem ex Sulphure extraxerit. Hunc Spiritum Vini in Balneo, usque ad tertiam partem circiter, abstrahe, & reliquum in Cellam Vinariam pone. Invenies in diebus quatuordecim, Crystallum per pulchras, rubicundas, (earum tamen non adeo multum.) & ad affectus pectoris utilissimas.

Scilicet contra modo nominatos varios pectoris morbos, has suas Crystallum rubicundas Sulphuris, plurimum valere, ibi asserit Auctor. Neque equidem de eo

ipsum effato prorsus dubito. Sed quum ipsum Sulphuris Balsamum & ipsi quoque ejusdem Flores in Morbis pectoris sanandis, idem, immo plus, præsent, ut cuius notum, neque ab ipso Auctore negatur; præterea quoque largiore copia, & parciore opera, haberi ac præparari possint; ac istæ quidem Crystalli, quæ lentius tantum atque rarius efflorescunt: inde causæ equidem nihil certe video, cur quis laborem istum arduum ac molestum subire malit plus forte vanæ curiositatis, quam veræ utilitatis, habiturum. Interea tamen chemicorum potissimum in gratiam, nec has pretiosas quasi Crystallum hoc quidem loco, abscondere volumus.

Crystallus Montana

Præparata.

Sicut de Corallis supra dictum est, paratur. Vid. Dispens. passim.

Usus ejus in Diarrhæa biliosa commendatur, & ad lac augendum adhiberi solet, pro optimo quoque præcipitante & absorbente item antacido Remedio illud habet STAHLIUS, Mat. Med. Tom. I. p. 239. Contra vertiginem & Arsenicum assumtum vulgo etiam, sed frustra laudant. Vid. tamen RIEDLINI Cur. Med. 115. Cent. II. p. 67.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Dens Hippopotami

Præparatus.

In omnibus Dispensatoriis.

Eadem ratione præparatur, eadem habet vires, eademque exhibetur Dosis. Sed & eodem modo nihil prodest in pleuritide curanda, ut vidimus.

Dentes Apri.

In pollinem subtilissimum terantur & ferventur. *Vid. dispensat. plene omnia.*

Specifice in Pleuritide commendantur, & in nimis Hæmorrhagiis frequenter adhibentur. Sed in pleuritide nunquam vidi opis quidquam attulisse, aut sævos dolores mitigasse, id quod etiam candite fatetur VERNÆ, Tract. de pleurit. Part. V, cap. 7. p. 132. quid inde ipsorum usum ceu periculosum, plane interdicit, quod tamen vix crediderim. Nec enim profunt, nec nocent. Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Diacrydium Glycyrrhiza
Edulcoratum.

Disp. Wirt. Vienn. Leod. & rel.

Solvitur libra dimidia Scammonii Aleppensis in mortario, sub perpetua agitatione, decocto Glycyrrhizæ fervente; solutio lactea a fecibus nigricantibus, per inclinationem mortarii, separatur, atque lenissimo igne, vel in Balneo, ad extracti consistentiam, evaporatur, residuum, leni calore exsiccatum, in pulverem teritur. *Wirt.*

Decoctum ex uncis duabus Glycyrrhizæ, in aquæ fontanæ libris tribus, ad consumptionem libræ dimidiæ coctis, paratur.

Multum, per hanc præparationem, de suo nauseoso odore & sapore perdit, nec tamen sua efficacia purgandi privatur Scammonium. Sed servat pristinum suum malignum ingenium: licet contrarium statuat SYLVIUS, Prax. L. II, c. 4. p. 97. Facile solvitur a ventriculi humoribus, & sine torminibus serum. & viscidos humores educit. Sed & simul probos & laudabiles. Hydropicis, omnibusque quibus pur-

gatione opus est, convenit. Si ferrenempe impune possint. Datur, uti Diacrydium sulphuratum, verum in aliquantum majori dosi.

Diacrydium Rosatum.

Disp. Wirt. Norimb. & passim in aliis.

R. Scammonii triti, uncias quatuor.

Tractetur eodem modo, quo de Diacrydio Glycyrrhiza edulcorato dictum est, decocti loco, infusionem Rosarum sumendo.

Mitius & gratius est, quam sulphuratum. Sed & sub his hlandis Rosis latet sævus anguis absconditus, ut in omnibus Scammoniatis. Dosis grana decem, ad quindecim.

Diacrydium Sulphuratum.

Disp. Brand. Wirt. Argent. & rel.

R. Scammonii electi uncias tres. In pulverem teratur, & supra chartam albam, acu perforatam, tenuiter ac æqualiter expandatur, atque supra cratem, cui carbo vivus sit subditus, in quem Sulphuris uncia successive injiciatur, suffumigetur, & ne liquefiat vel chartæ adhæreat, neque comburatur, Spatula ferrea diligenter moveatur. Vid. GEOFFROY Mat. Med. Tom. III. p. 674.

Est ingrediens & basis pulveris Cornachini, ex praxi Medica rationali penitus proscribendi, ut infra suo loco, latius ostendimus. Purgat satis valide, & vel pilulis additur, vel sale quodam neutro miscetur. Vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1695. Mens. Novembr. Obs. 19. p. 390. & Ann. 1698. Mens. Decemb. Obs. 17. p. 1047. sqq.

Dosis a granis quatuor, ad grana

DIAPHOR. JOVIALE.

duodecim, raro ultra grana quindecim ascendendo.

Immo, utinam! penitus proscriberetur ex officinis pharmaceuticis; est enim perquam violentum acre & infidum Medicamentum, quod gravissima plerumque tormina concitat, item Vomitus, cordis anxietates, sedes nimium frequentes, & interdum etiam cruentas, ut alios sinistros effectus exinde sæpius ortos, jam taceam; quorum ex parte, cum ex THONERI observat. Epist. Med. 26. Lib. VI. p. 357. sqq. tum ex sua experientia, meminit quoque HOFFMANNUS, in Diss. de purgant. fortior. ex Prax. Med. ejiciendis, & in Med. rat. System. Tom. II. Part. II. cap. 5. sqq. & Tom. III. Sect. II. cap. 5. & alibi sæpius. Conf. Laudat. DÜTTEL. Tract. de virulenta purgant. indole, cap. I. & passim, in sequentibus. Magna ergo circumspeditione opus est in præparando Diagrydio, seu rectius, Dacrydio, (vid. SALMAS. de Hyl. Jatric. cap. 49. p. 14.) majore autem adhuc, in exhibendo, conf. SCHULZII Prælect. ad Disp. Brand. p. 76. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. sect. I. p. 674. sqq. item ZORN. Botanolog. p. 616. & quos ibi laudat Autores plures. Mihi vero semper magis placent ea Remedia, quæ ita placida ac secunda sunt, ut vel nulla, vel exigua certe circumspeditione indigeant. Conf. si placet, quæ supra jam, eam in rem, diximus, ad Artic. Scammonium, & quæ infra, rursus dicemus ad famosum illum Pulverem Cornachini, & ad Pulverem ex Jalappa Compositum.

Diaphoreticum Joviale

est

Antihæcticum Poterii.

quod supra, suo loco, satis ex merito, commendatum.

DIAPHOR. MARTIALE. 151

Diaphoreticum Martiale.

est

Antimonium Diaphoreticum Martiale.

Ebur Philosophice

Calcinatum.

Vid. Dispens. omnia.

Eadem methodo, qua cornu Cervi philosophice paratum est, & hoc medicamentum conficitur.

Cum quo viribus & dosi convenit.

Ebur Ustum Album,

seu Spodium.

Dispens. Argent. Wirt. Leid. & rel.

Rx. Eboris, in tenues lamellas seu frustula dissecti: *libram unam.*

Igni aperto ad albedinem calcinetur, tandem cum aqua, super marmore, lævigetur, & exsicceatur.

Vires, & dosis quæ cornu Cervi usi.

Elaterium.

Disp. Wirt. Lond. Leid. ubi hac methodo: & reliq.

Rx. Cucumerum agrestium five asininarum, intra ostidium collectorum, quantum volueris.

Scindantur caute apice cultelli, circa petioli insertionem, ut matura semina e fructibus prosiliant, semen reliquum & mucago super cribrum proluciantur, quæ postea in mortario marmoreo, pistillo ligneo, affuso sensim liquoris tenuis, e fructibus concisis extillant, & aquæ pluvie tantillo, contundantur, dum liquor pinguis & oleosus, e medulla seminis in pulpam con-

tritum, per cribrum setaceum tenuissimum & novum, transmitti possit; qui lenissimo calore evaporatus, redigatur in consistentiam massæ pilularis. Vid.

RENOD. p. 91.

Violenter, præsertim humores serofos, per alvum educit. In Hydroke aliis purgantibus, ad grana tria vel quatuor, addi solet.

Elaterio quidem, defectu nempe tunc mitiorum purgantium, Hippocratum ipsum, Galenum, aliosque eum sequutos Medicos Veteres, frequentissime usos fuisse, constat: Sed nostra quoque ætate, in tanta scilicet meliorum & tutiorum catharticonum copia, anceps hoc violentumque remedium in usum vocatum esse, id vero mirum est. Interim tamen vehementia illud laudarunt, præsertim in hydroke & morbis serofis, Wirthius, Schroederus, Ettmüllerus, Mayerne, Lindanus, Massaria, Heurnius, Heerius, Casp. Hofmannus, Lentilius, item SCHULZIUS, in Hist. Med. pag. 296. Hoffmannus, Pater, Wedelius, ipse SYDENHAMUS, & alii, quos laudat, & cupide, ut solet, sequitur, FRICCIUS, in Tract. de Virtute Venenorum medica, cap. IX. quibus add. inprimis, nostra quidem ætate, EVERHARD. in Diss. de Elaterio magnis mortalium usibus parando. Sed rectius sapientiusque contrarium tuentur Rolsincius, Moebius, Hoffmannus alter, filius, BOERHAAVIUS, sim. Paulli ex parte, & alii, inprimis Dan. Ludovici, ita verissime scribens, in pharmacia, diss. I. pag. 117. Elaterium, aliquibus quidem excusatum; at acre satis ac virosum; etiam dum correctum, aut Extractum datur, immotam acre, ut etiam aliquando tunicas intestinorum corrodât; Conf. Sim. PAULLI, Quadripart. Botan. Class. IV.

pag. 525. *Abstineant ergo, in posterum, moneo, cautiores ac prudentiores Medici penitus ab illius usu periculoso: est enim Elaterium varissime Alexeterium, frequentissime autem Deleterium. Conf. huc inprimis GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. Sect. II. pag. 378. sqq. & ZORN. Botanolog. pag. 243. sqq. & quos ibi pro more, citat Auctores complures. Add. LOESEKE Mat. Med. p. 142. & DÜTTEL. de venerat. purg. indole. Cap. I.*

•Elæosaccharum Errhinum.

Videatur

Pulvis Sternutatorius Albus.

Elæosacchara,

Anisi,

Cardamomi,

Carui,

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Fœniculi,

Macis,

Melissæ,

Menthæ,

Nucis Moschatæ,

Succini,

Fiunt, oleorum eorundem destillatorum guttas sedecim, cum uncia una Sacchari albissimi, terendo.

Aurantiorum,

Citri.

Saccharum Canariense pomis Aurantiis vel Citreis recentibus affricatur,

tur, donec sapore & odore bene imbutum sit.

Praestat vero illa, tum exposcuntur, demum parare. Ceterum de horum *Elaeoscacharorum* facili praeparatione, eorundemque egregio usu, vid. Boethaave, Elem. Chem. Tom II. part. I. process XXXVIII. pag. 137. sqq. & in Mat. Med. pag. 149. & passim alibi, ut p. 35. &c. item Cl. Gaubius, in Methodo Formul. concinnand. pag. 74. aliisque locis: Schulz. Praelect. p. 76. 77. Geoffroy, Mat. Med. T. II. p. 170. & passim. Grimm. Laborat. Ceylon. pag. 159. & saepe in antecedentibus. Fuller. Pharm. extemp. p. 64. praesertim vero vid. pharmacop. pag. 37. sq. ubi variae *Elaeoscacharorum* formulae concinnae.

Vires ex oleis destillatis, unde parata sunt, dijudicantur. Adduntur pulveribus & trageis, dosi ea, quam commodam duxerit medicus.

Electuarium de Aocro.

Disp. Brand. Wirt. alias varius occurrit.

R. Radicum Pseudoacori recentium, mediante instrumento culinari, quod scabinam (*Reibeisen*) vocant, in rasuram redactarum, *unc. sex.*

Coque in vase figulino addita vini rubri, *libra una.*

ad remanentiam, *unciarum decem;* adde

Sacchari albi, *uncias triginta.*

Radicum Calami aromatici, conditarum & minutim incisarum,

Zinziberis, in India conditi, minutim incisi, *ana uncias quatuor.*

Corticum Aurantiorum conditorum, Citri conditorum, *ana unciam un-*

semis.

Cardamomi minoris,

Nucis Moschatae,

Piperis longi, *ana drachmas tres.*

Caryophyllorum aromaticorum, *drachmas quinque.*

Cinnamomi acuti, *unciam unam.*

Conservae Rosarum, *libram unam.*

Misce, fiat Electuarium.

Electuarium hoc non solum se commendat gratissimo sapore, sed & virtute sua, ventriculum roborandi; digestionem juvat, in senibus, frigidis, & phlegmaticis, quibus etiam praecipue dicatum est. Vid. SCHULZ. Praelect. p. 80.

Dari potest ab uncia dimidia, ad integram.

Electuarium Antidotale.

Dispens. Viennens. Prag. conf. VERZASCHAE obs. med. 66. p. 140.

R. Radicis Angelicae,

Petasitidis,

Zedoariae,

Contrajervae,

Serpentariae Virginianae,

Dictamni albi,

Tormentillae,

Vincetoxici,

Anthorae, *ana uncias duas.*

Herbar. Rutae,

Scordii,

Galegae, *ana unciam unam.*

Seminis Citri,

Aquilegiae,

Spicae Indicae,

Unicornu Veri,

Cornu Cervi, sine igne,

Lapis Hyacinthi praeparati,

Smaragdi praep. *ana unciam semis.*

Terrae Sigillatae Turcicae albae,

Lemniae Verae,

Myrrhae electae, *ana unciam unam.*

Croci Austriaci,

Corticum Citri, *ana drachmas sex.*

Castorei, *unciam semis.*

Camphoræ, *drachmas tres.*

Pulveriscentur pulverisanda; dein probe misceantur: pulvis hic porro excipiatur:

Rob Juniperi, *libra una.*

Mellis despumati, *libris sex.*

Et conficiatur Electuarium, ad Normam Theriacæ, aut Mithridatii. (conf. PLATERI Prax. med. & Obs. med. L.II. pag. 316. sqq. item GESNERI Epist. L.I. p. 30.)

Venenis, seu per os, assumtis, seu ex morsu; aut ictu, communicatis, resistit; pestem quoque, febresque malignas præcavet, quantum nempe potest. Est hæc non contemnenda Compositio Compendium quasi Theriacæ, seu Mithridatii, aut Theriaca Veluti in Nuce; immo binis istis monstrosis & cæco quasi casu & impetu conflatis compositionibus, & concinnitate, & utilitate, multis nominibus, me quidem iudice, præferenda. Sublata nempe prius, ut decebat omnino, virulenta illa Anthora. Sed cui quæso bono, ingens ista Lapidum pretiosorum moles? Omittatur ergo, & ornet potius lactea puellarum venustarum colla, quam frustra intret corpora. Aliam Antidoti pretiosi descriptionem habet Angel. Sala, singulari Tract. t. quam deinde vulgavit Lud. COMBACHIUS.

Electuarium Antifebrile,

Bergemanni.

Dispensat. Brand.

℞. Rob. Juniperi, *uncias octo.*

Pulv. Cortic. Peruvian. *uncias sex.*

Rad. Zedoariæ, *unciam unam semis.*

Antimonii diaphoret. *unciam unam.*

Syrupi Scelotyrbici, *quantum satis,*
pro Consistentia Electuarii.

Securum & laudabile merito hoc Electuarium vocat Cel. SCHULZIUS, in Prælect. pag. 77. Securius tamen ac laudabilius, nisi fallor, adhuc foret, si radix illa acris & aromatica Zedoariæ aut plantæ abesset, jure enim abesse poterat; aut certe nimia illius, ut & Antimonii diaphoret. quantitas ad parciores ac temperatorem dosin redacta & castigata fuisset. Sequitur statim ibidem, aliud Electuarium antifebrile, sed longe deterioris, & ne quid gravius dicam, infeliciores Compositionis. Constat enim ex quatuor Radicibus alexipharmacis calidissimis, Ligno Guajac. & colubrino, herb. Scord. & dictamn. Cret. Cort. peruv. Sale Ammoniaco, & quod vix credibile, Croci opt. uncia semis, immo, ne quid malis deesset, hæcque omnia sic inconsulto permista, per se minus nocerent, additæ quoque sunt miræ isti, aut rectius misere compositioni, duæ Opii drachmæ: adeo ut ipso Cortice peruv. Saleque Ammon. ademptis, Theriaca potius cujusdam species, aut imitamentum restet, quam quidem concinna & apposita Electuarii antifebrilis Compositio. Quare has scopas quassæ dissolutas merito quoque damnavit SCHULZIUS, in prælect. pag. 77. & ipsum etiam, ex parte, Dispensatorium Brandenburgicum Verum in Dispensat. Prag. p. 113. duo alia Electuaria antifebrilia occurrunt, non melioris, quin & quodammodo peioris adhuc commatis: Unum enim, præter nonnulla alia inutilia & inconvenientia, continet etiam detestabile illud Antihecticum Poter. de quo supra, suo loco: alterum vero suspectam illam & præter rem, laudatam Confectionem Alkermes, de qua etiam superius sat dictum. Tertium autem, quod ibidem legitur, Electuarium antifebrile, melioris est notæ & simplicioris Compositionis,

*hincque nobis merito dignum visum, quod
& hic infra, huc translatum, legeretur:*

R. Pulveris Chinæ Chinæ, drach. sex.

Conservæ Acetosellæ, unc. semis.

Syrupi ejusdem, quantum sufficit.

ad Consistentiam Electuarii.

Conf. FULLERI Pharmacop. extemp.

p. 79. sqq. & GEOFFROY, Mat. Med.

T. II. p. 193. item HENR. BANYER,

Med. pauper. p. 44. & Disp. Vienn. p. 64.

ut & NICOLAI de Formul. p. 210. sqq.

Quibus nunc denique bina alia Electuaria

febrifuga adhuc subjungamus, haud mi-

noris Virtutis & efficaciæ, immo explo-

ratiissimæ & frequentissimæ experientiæ:

Electuarium Antifebrile.

Cl. GAUBII, de Formul. Med. pag. 79.

ad Mentem BOERHAAVE, Prax.

Med. Tom. III. pag. 454. & alibi.

R. Cortic. Peruviani optimi, unc. semis.

Salis polychresti, drachmas duas.

Syrupi quinque Radicum aperien-

tium, quantum sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium.

Sumatur, tempore Apyrexias,

omni bihorio, octava pars totius, & qui-

dem ex Vino.

Electuarium Antifebrile,

Frid. Hoffmanni.

Med. Rat. System. Tom. IV. p. 24. & in

Diff. de recto Cort. peruvian. usu.

R. Rob Sambuci, unciam unam.

Cort. Chin. Chinæ, drachm. quinque.

Pulv. Flor. Chamomill. vulg. drach-

mas duas.

Extract. Centaur. minoris,

Pulv. Caryophyllorum, ana drachm.

semis.

Syrupi Acetosit. Citri, unc. un. semis.

Misc. Fiat lege Artis Electuarium.

Electuarium Antifebrile

Pretiosum.

Dispensat. Argent.

R. Conservæ Visceralis, unc. un. semis.

Pulveris Cort. Chinæ Chinæ, unciam

unam.

Radici Ari præparatæ, cum Vino,

scrupulos duos.

Syrupi Corticum Citri, quantum

satis.

Misc. Fiat secundum Artem Ele-

ctuarium.

Electuarium Antifebrile No-

strum Consuetum Præstantissimum,

Trilleri.

R. Cortic. Chin. Chinæ opt. unc. unam.

Florum Chamomill. vulg. drachmas

duas.

Antimonii diaphoret. Martialis,

Nitri depurati, ana drachmam unam.

Syrupi Card. Ben. vel Menthæ, vel

Cortic. Aurantiorum, aut Citri,

quantum satis.

Misceantur, Fiat ex Arte, Ele-

ctuarium.

Hoc perquam eximium Electua-

rium Antipyreticum jam per Annos plus

minus quadraginta, divina favente gra-

tia, semper fere Votis nostris & expecta-

tioni ita respondit, ut sexcenti pane agro-

ti, omnis generis febribus intermittenti-

bus miserrime, & sæpius etiam diutissime,

conflictati, ipsius singulari beneficio ac

virtute, ad pristinam sanitatem inte-

gram & perfectam auspiciatissime tandem

sint reversi. Quod & nobismet ipsis, quin

& dilectissimæ quondam nostræ HEN-

RIETTÆ, nunc eheu! factorum in-

clementiæ, desideratissimæ, tum etiam

gravidæ, item Filie meæ natu maximæ,

Et omni denique familia nostræ, etiam sæpius tenerrimæ ætatulæ, ita felicissime aliquoties obtigit; dum efficacissimum & simul securissimum hocce Electuarium etiam in febribus pertinacissimis, & justo longiore circuitu, inordinate nonnunquam reversis, auxilium nobis cunctis tulit præsentissimum & præstantissimum: uti tanti divini Beneficii nostrique officii probe memoros, gratissima quidem mente, ut parerat, olim publice fassus sumus, in singulari Carmine eucharistico, quod legitur Tom. III. poemat. nostror. physico-ethicorum, p. 180. sqq. Conf. superius P. I. ad ipsum Corticem Chinæ Chinæ, jam a nobis dicta. Ceterum autem alterum illud Electuarium Hoffmannianum ejusdem fere per omnia, est Virtutis & efficaciam, in febribus intermittentibus feliciter expugnandis, uti olim sæpissime, gaudentes, nobisque & ægrotis juxta gratulantes, experti sumus. Aliam autem concinnam compositionem vid. in dispens. Vienn.

Electuarium Antifebrile

Vulgare.

ibidem, pag. 37.

R. Pulveris Cortic. Chinæ Chinæ, un-
ciam unam.

Salis Ammoniaci, drach. unam semis.
cum

Rob Juniperi, & Syrup Card. Bened.
ana quantum suffi. it.

Misc. Fiat Electuarium

Anterius Electuar. sic dictum pretiosum, ita quidem vocatur, & hocce posterius tantum vulgare. Nihilominus tamen vulgare illud jure, mihi præferendum videtur illi sic dicto pretioso, quod & merito sic quondam visum. Cel. SCHULZIO nostro, in Prælect. ad Dispensat. Brand.

pag. 77. Quoniam scilicet altero illo, simplicius, efficacius, ac simul tutius censendum est. Quid enim quaeso, huc faciat conserva illa Visceralis, operosa, pretiosa & calidissima? ex tot quippe oleis destillatis aromaticis & ipsis aromatibus acerrimis & generosissimis composita, ceu manifesto patet ex ipsa illius descriptione, superius suo loco, exhibita. Deinde etiam haud satis bene perspicio, quemnam potissimum effectum hic habere possint duo illi Scrupuli Radicis Ari, cum Vino præparatæ; exiguae quasi guttulæ in Vasto Conservæ illius Visceralis, & Syrupi Corticum Citri Pelago, ne quid de Cortice Peruviano ipso jam dicam. Igitur, meo certe judicio, Electuarium istud pretiosum potius habet Titulum, quam pretiosam sanandi Virtutem: plusest in Opinatione, quam ipsa re. Conf. infra, suo loco, Opiatæ contra Febres.

Electuarium Antipestilientiale Nigrum.

HOFFMANN. Med. Rat. Syst. T. IV.

pag. 301.

R. Rob Sambuci,

Mellis puri recent ana libram semis.

Pulveris Pyrii, unciam unam.

Camphoræ, drachmam unam.

Misceantur exacte; dosis, a drach. una, ad duas, in vehiculo convenienti, præsertim acido, & Aceto, Succo Citri, Limon. &c.

Ceu Arcanum, Londini communicatum cel. b. Auctori, a peritissimo Chirurgo Sen., qui isto Elect. nigro in atroci peste V. ennensi, summo cum fructu, olim sese usum fuisse, serio affirmaverat Gieselerus quoque in peste Brunsvicensi, pulverem pyrium sese fausto cum successu, adhibuisse, idem ibidem adnotavit laudatissimus HOFFMANNUS.

Electuarium Antiscorbuticum.

Disp Viennens.

Rx. Conservæ Cochleariæ,
Beccabungæ,
Fumariæ,
Trifolii Fibr. ana uncias duas.
Corticum Citri conditorum, unciam
unam.

Pulveris Rad. Aronis,
Armoraciæ,
Pimpinellæ saxifrag. ana unc. semis.
Misc. Fiat cum Syrupi Cochlea-
riæ sufficienti quantitate, lege Artis,
Electuarium.

*Cujus Virtutes Nomini ipsi præfi-
xo apprimè respondent: Est enim contra
edacem scorbutum natum atque forma-
tum; hinc egregii effectus. Conf. infra
Elixir Antiscorbuticum & Essentia An-
tiscorbut.*

Electuarium Antiscorbuticum.

ex Henr. BANYER *Med. pauper. p. 50.*

Rx. Conservæ Cochleariæ hortenſis,
Sambuci, ana uncias quatuor.
Radic. Ari ficcæ.
Milleped. præparat. ana unciam unam.
Cort. Winteran. pulver. drach. duas.
Syrupi Sambuc. quantum sufficit,
ut lege Artis Fiat Electuarium

*In Morbis scorbuticis ac pituitosis,
item nephriticis, & lienosis, atque hepa-
ticitis, & ubi præsertim justo parcius red-
ditur Urina; seu Renum, seu Vesicæ
Vitio, hoc quidem Electuarium Anti-
scorbuticum ac diureticum, insigni cum
fructu, in usum advocari potest Idem
enim, immo adhuc plus præstat, ac De-
coctum sic dictum Antiscorbuticum, cujus*

*scitam Descriptionem in superioribus, hu-
jus sic dictæ Medicinæ pauperum, p. 32.
dederat idem laudatus Auctor BANYE-
RIUS, Medicus potius pauperum, quam
pauperis ingenii, aut pauperis crumenæ.
Ceterum aliud præstantius Electuar. Anti-
scorbuticum, ab ipsa Facultate medica Haf-
niensi, quondam præscriptum, vid. in
Thomæ BARTHOLINI Cista medica
Hafniensi, Locul. XLVIII. pag. 515.*

Electuarium Baccarum Lauri.

*Dispensat. Lugd. Wirt. RENOD. p. 810.
ZWELF. Animad. ad pharm. Aug.*

p. 255.

Rx. Baccarum Lauri, unc. unam semis.

Foliorum Rutæ,
Menthastri,
Origani,
Seminum Ammeos,
Cumini,
Nigellæ,
Ligustici,
Carvi,
Dauci,

Calami aromatici,
Piperis nigri,
longi,
Castorei, ana drachmas duas.
Sagapeni, unciam semis.
Opopanacis, drachmas tres.

Omnia trita excipiantur
Mellis despumati, unciis qua-
tuordecim.

Misceantur.

*Uusus raro internus est, & non,
nisi in clysmatibus, decocto carminativo
mixtum, adhibetur. Vid. SCHULZ.
prælect. p. 78. & RENOD. p. 811. item
ZWELF. in Pharmac. Regim. p. 181.*

* *

Electuarium Caryocostinum.

Dispens. Viennens. Brand. Lugd. Lond.

R. Costi amari,
 Seminis Cumini,
 Zinziberis albi,
 Caryophyllorum, ana unciam semis.
 Diacrydii sulph. oleo Amygdalar.
 dulc. subacti,
 Hermodactylorum, ana unc. unam.
 Mellis despumati, libra n unam.

Misceantur omnia probe, ut Fiat
 lege Artis, Electuarium.

In Affectibus cachecticis, Viscerumque obstructionibus, referando, & subducendo, opitulatur. Crederem equidem & hoc ipse, nisi nimia quantitas Hermodactylorum, & praesertim suspecti & inuisi illius Diacrydii Sulph. me terreret, & in contrariam sententiam seduceret. Vid. superius suis locis dicta, ad Scammonium & Diacrydium Sulphuratum. Ceterum vid. de hoc Electuario, SCHULZII praelect. pag. 79.

Electuarium Catarrhale

cum Speciebus.

Disp. Brand.

R. Conservae Rosarum rubrar. uncias
 duodecim.

Pulveris Mastichis,

Olibani, ana drachmas sex.

Nucis Moschatae, scrupulos quatuor.

Specier. aromaticar. rosatar. unc. un.

Syrupi de Rosis siccis, quantum satis.

Misce, Fiat lege Artis, Electuarium. Demtis Speciebus aromat rosatis, eodem modo fit, Electuarium catarrhale, sine Speciebus. De quo vid. SCHULZ. prael. p. 79.

* * *

Electuarium Catharticum
Regium.*Dispensat. Viennens.*

R. Confectionis Alkermes incomplet.
 drachmas sex.

Magist. Scammon cum pinear. scrup.
 duob. subact. unc. semis.

Conservae Florum Tunicae, drachmas sex.

Cremoris Tartari, drachm. unam.

Nitri praeparati, scrupulum unum.

Misceantur omnia optime, ut
 Fiat Electuarium.

Blandum est Bilis Laxativum, humoresque tartareos ad Articulos, Renes, & Vesicam tendentes, educit, sanguinem purificat, partesque principiores roborat. Ita quidem scribitur: Sed quid huic Electuario potissimum insit, quod partes corporis sic dictas principales roboret, id equidem bene perspicere haud satis valeo. Certe terribile illud Scammonii Magisterium partes illas potius debilitat; quam roborat, ut supra aliquoties monitum: neque porro Cremor Tartari, aut Nitrum, Virtute roborandi pollet. Sola ergo restat Confectio Alkermes, & Conserva Florum Tunicae. Sed huic per quam exigua vires reficiendi, inest facultas, illi vero, vix ulla, licet multum, sed frustra, laudetur. Vid. superius dicta, ad Confect. Alkermes. Conf. ceterum infra, Extractum Catharticum.

Electuarium Catholicum.

*Disp. Brand. Wirt. Paris. Prag. Argent.
 Vienn. & rel.*

R. Polypodii querni, libram semis.
 decoquatur in

Aquae communis, libris quatuor.
 ad consumptionem quartae circiter part.
 In decocto colato dissolvantur

ELECT. CHALYB.

Pulpaе Cassiae,

Tamarindorum, *ana unc. quat.*

Sacchari albi, *librae quatuor.*

quibus, lenti igne, ad mellis consistentiam reductis, pulveres subtilissime tritos cribratosque

Radicum Polypodii,

Rhabbarbari veri, *ana unc. duas.*

Glycyrrhizae, *drachmas duas.*

Foliorum Sennae orientalium,
uncias quatuor.

Florum Violarum,

Seminis Anisi, *ana uncias duas.*

paulatim insperge, & misce pro Electuario.

A majoribus nostris valde aestimatum fuit, & pro purgante universali habitum; blande laxat alvum, ab uncia dimidia, ad integram exhibitum.

Admiscetur etiam clysmatibus in eadem dosi. Vid. SCHULZ. prael. p. 80.

Electuarium Chalybeatum.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. Conf.

RENOD. p. 801.

R. Limaturae Chalybis, in alcohol. reductae, *uncias septem.*

Cinnamomi,

Nucis Moschatae, *ana drachmas sex.*

Rhabbarbari electi, *drachmas quatuor.*

Specierum aromaticarum rosatarum,
drachmas sex.

Sacchari albi, in succi Cydoniorum unciis sex soluti & rursus ad tabulati consistentiam cocti,

Mellis despumati, *ana libram unam.*

Fiat miscendo Electuarium.

Laudatur ad virginum morbos, retentionem mensum, Cachexiam; & ad drachmam unam, quae Martis grana duodecim continet, praescribi solet. Vid.

SCHULZ. prael. p. 79. FULLER. Pharm. extemp. p. 75. ex quo vid. supra, suo loco,

ELECT. CINNABAR. 159

Croci Martis Electuarium: & *infra*,
Extractum Martis.

Electuarium Cinnabarinum.

Vid. supra, suo loco,

Cinnabarinum Electuarium.

Electuarium de Croco Martis.

Vid. superius, suo loco,

Croci Martis Electuarium.

Electuarium ad Dentes.

Cl. GAUBII, de Formul. p. 332.

R. Conserv. Rosarar. rubrarum, *unciam semis.*

Off. Sepiae praeparat. *drachmas duas.*

Sanguinis draconis,

Cortic. Granatorum, *ana drach. un.*

Aluminis usti, *scrupulos duos.*

Mellis Rosac. *quantum suffic.*

Ut Fiat Electuarium. Detur ad Fictile.

Electuarium ad Dentes & Gingivas.

Pharmacop. Batean. pag. 61.

R. Pulv. Aquileg.

Salviae,

Menthae,

Nucis Mosch. *ana unc. semis.*

Aluminis usti, *unciam unam.*

Mellis puri, *uncias quatuor.*

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium, ad eosdem usus. Sed plura ejusmodi Electuaria ad Dentes, *vid. ibidem, pag. 36.*

Electuarium ad Foetorem Dentium.

BARBEIRAC, Medic. Const. p. 456.

R. Aluminis rupei, *unciam unam.*

Sanguinis Draconis, *uncias tres.*
Myrrhae,
Santali rubri,
Aloës,

Rosar. rubrar. *ana drachmas tres.*

Misc. Fiat lege Artis, pulvis, qui excipiat Syrupo de Rosis siccis, vel Cydoniorum, &c. & Gingivis male olentibus apponatur, hora somni.

Omnium horum Electuvariorum idem est scopus, idemque effectus; nempe dentes tremulos firmandi, putridas gingivas emendandi, orisque fetorem emundandi, ceu notum. Aliud præstans Electuvarium vid. in disp. Vienn. p. 61.

Electuvarium Diasatyrium.

Disp. Wirt. Vien. & rel.

R. Radicum Satyrii recentium, succulentarum, *uncias quatuor.*

Minutim incisus & contusis in mortario lapideo adde

Sacchari albi, ad consistentiam tabulati cocti, *uncias duodecim.*

Nucis Indicae conditae,

Zinziberis conditi,

Pinearum recentium,

Pistaciorum non rancidorum,

omnium minutim incisorum, *ana unciam unam.*

Caryophyllorum aromaticorum,

Cinnamomi acuti,

Stincorum marinorum, *ana unciam semis.*

Brodii Zinziberis conditi, quantum satis ad consistentiam Electuarii.

Analepticum, venerem languidam excitans, semenque augens venditatur. Dosis uncia dimidia, ad drachmas sex. Alia extat compositio in disp. Argent. Sed venditatur eheu! frustra.

Electuvarium Diascordii ex Fracastorii. Lib. III. de Morb. Contag.

Disp. Arg. Wirt. Edinburg. Amst. Pharm. Reg. CHAR. T. I. pag. 248.

R. Radicum Bistorræ,

Tormentillæ,

Gentianæ,

Herbarum Dictamni Cretici, *ana unciam semis.*

Scordii nostri, *unciam unam.*

Seminis Acetosæ, *drach. unam semis.*

Cinnamomi acuti,

Cassiae lignæ, *ana unciam semis.*

Piperis longi,

Zinziberis, *ana drachmas duas.*

Opii Thebaici, *drachm. unam semis.*

Gummi arabici,

Galbani,

Styracis, *ana unciam semis.*

Boli Armenæ, *unciam unam semis.*

Terræ Lemniæ, *unciam semis.*

Conservæ Rosarum rubrarum, *libram unam.*

Mellis despumati, *uncias triginta.*

Opium, Gummi Arabicum & Galbanum in unciis tribus vini albi solvantur, & optime cum melle misceantur, postea reliqua, in pollinem subtilem trita, adjiciantur, tandem conservæ Rosarum addatur, atque omnia, probe agitando in electuvarium redigantur.

Egregium est pharmacum, & sudorifera, ac inprimis alexipharmaca, anodyna & styptica virtute commendabile; hinc ad Diarrhæam quoque sistendam laudatur. Conf. PALMAR de Febre pest. cap. 20. p. 477. Quælibet uncia hujus electuarii circiter grana duo habet Opii. vid. SCHULZII prælect. pag. 83.

Dosis Drachmæ duæ vel tres.

Electua-

Electuarium Diascordium Rosatum.

MYSICT. *Armament. p. 236.*

R. Conserv. Rosar. rubr. Vitriol. *uncias
undecim.*

Boli Armen. *praeparat. drachm. tres.*

Scordii Veri, *drachmas duas.*

Diptamni Cretici,

Radiciis Tormentaliae,

Bistortae,

Gentianae,

Terrae Lemniae,

Cinnamomi,

Cassiae lignae,

Gummi Arabici.

Galbani,

Styrac. calam. *ana drachm. unam.*

Piperis longi,

Zingiberis albi, *ana drachm. semis.*

Opii spagyr. *prap. & in Vino aromat.
dissolut.*

Seminis Acetosae, *ana grana viginti
tria.*

Et cum Syrupo Acetosit. Citri,
Misce in formam Electuarii crassi.

*Utimur secundum mentem Hiero-
nymi Fracastorii, feliciter in iis, in qui-
bus Theriaca locum non habet, ut pueris,
& gravidis. In peste, & Mortis Epi-
demicis correptis, & extreme desperatis,
sequenti modo, exhibere & propinare so-
lemus:*

R. Succi Citri express. *unciam unam.*

Aceti Florum Sambuci,

Syrupi, e succo Acetosell. *ana unc.
semis.*

Diascordii Rosat. *drach. unam semis.*

Pulv. Bezoard. nostri, *scrupul. semis.*

Misce, & Fiat Haustus, qui mi-
rabiliter operatur, & omnia venenata
valentissime per sudorem, expellit. Ipsa

*haec sunt ipsius Auctoris Mynsichtii,
Verba, quibus mirum in modum, com-
mendat hoc suum diascordium Rosatum.
Neque sane negandum, admodum concin-
nam & appositam esse hanc ipsam Compo-
sitionem; praesertim, quum accesserit
Acetum Sambucinum & Syrupus Succi
Acetosellae, quibus omnino ingens inest
Virtus antiseptica & antilemica, ut ali-
bi a nobis jam monitum, & ubique cogni-
tum. Ceterum haec ipsa Mynsichti com-
positio in omnibus fere convenit cum ipso
illo diascordio Fracastorii, ut manifesto
patet.*

Electuarium Diascordii Spagyr.

GRIM; *Laborat. Ceylon. pag. 83.*

R. Cornu Cerv. spagir. *praeparati,*

Cornu Cerv. *ust. & praep.*

Off. Elephant calcinat. & *praep.*

Gumm. ex Arb. Bolang. *ana unc. duas.*

Terrae Sigill. Ceylon. *unc. un. semis.*

Croci Martis,

Folior. Cinnamom. *ana unc. unam.*

Cinnamomi acuti,

Cortic. Rad. Cinnam. *ana unc. duas
semis.*

Opii spagyr. *praep. drachmas duas.*

Olei stillat. Fol. Marmelle,

Bolang *ana drachm. semis,*

Extract. Rad. Cinnam. *libras duas.*

Syrup. Cydon. Bengalens. *libras duas
semis.*

Misc. Fiat secundum Artem, Ele-
ctuarium, Dosis ipsius est a drachma
una, ad drachmas duas, in Vino, vel
Aceto.

*Eundem habet usum alexipharma-
cum atque cordiacum, imo majorem &
valentiozem, si fides habenda ipsi Aucto-
ri, Grimmio, hoc Diascordium Spa-*

gyricum Ceylonicum, ac quidem vulgo habere dicitur ipsum illud celebratissimum Fracastorii, summi medici iuxta ac Vatis, *Diascordium*. Vix vero, quod dolendum, omnem quidem partem, in nostris officinis pharmaceuticis, preparari potest; quoniam nempe in illis desunt Gummi & olea destillata Arborum illarum pretiosarum & odoriferarum, Bolangae atque Marmelle, ut & Terra Sigillata Ceylonica, Cydonia Bengalensis, Folia & Cortices Rad. Cinnamomi, & alia. Interea tamen dignum nobis visum hoc ipsum *Diascordium*, cui locum suum honorificum in hoc nostro magno opere merito, assignaremus. Conf. infra, suo loco, *Tinctura Bez. Ceylonica*. item *Theriaca Ceylon.* & *Emplastrum cephalicum Ceylon.*

Electuarium Diascordium

Sylvii.

Prax. Med. Lib. I. cap. 58. p. 335. & ex eo, Dispens. Brand. Hamb. CARTHEUS. Pharmacol. p. 667. sq.

- I. ℞. Radicum Gentianae, *unc. semis.*
 Angelicae, *drachmas duas.*
 Foliorum siccorum Scordii, *unc. duas.*
 Cardui Benedicti,
 Dictamni Cret. *ana unciam semis.*
 Croci optimi, *drachmas duas.*
 Acaciae Verae, *drachmam un. semis.*
 Concisis & crasse contusis affundatur Spiritus Vini rectificatus, ad trium, vel quatuor digitorum transverforum supereminentiam: stent per horas Viginti quatuor, in loco tepido: *Tinctura* tunc effundatur; aliusque Spiritus Vini toties affundatur, digeratur, effundaturque, quoties ad *Tincturae* omnis, atque virtutis extractionem, fuerit opus.

Tincturae omnes confusae per chartam bibulam, a foecibus separantur; Vini spiritus in Maris Balneo, ad Extracti liquidioris consistentiam, iterum evocetur, qui aut eidem usui servire poterit, aut loco spiritus aromatici, aliis medicamentis admisceri.

- II. ℞. Opii Thebaici, quantum libet, huic comminuto ac blande siccato affunde Acetum stillatitium, ad digitorum quatuor supereminentiam; stent in loco tepido, tamdiu, quoad *Tinctura* rubicunda eliciatur, quae effundenda, & seorsim servanda, donec eodem modo, ex Opio reliquo reliqua *Tinctura* extrahatur: *Tincturae* omnes Emporetica a foecibus separantur, & deinde ad Extracti mollioris, aut Syrupi Spissioris Consistentiam, igne leni exhalentur.

- III. ℞. Radicis Imperatoriae, *unc. un.*
 Cassiae lignae,
 Cinnamomi optimi, *ana unc. sem.*
 Nucis Moschatae, *drachmas tres.*
 Misce, Fiat pulvis tenuissimus.

- IV. ℞. Boli Armenae verae, seorsim tritae, & in pollinem super porphyrite, redactae, *unc. un. semis.*

- V. ℞. Gummi Arab. Vermicularis,
unciam semis.
 Solvatur Aquae Foeniculi, *uncia una semis.*

- VI. ℞. Extractum prius totum,
 Extracti Opii, *drachmas duas.*
 Pulverem utrumque.

Misce, addendo paulatim Gummi Arabicum solutum, simulque terantur exacte, & si Consistentia videatur

tur nimis spissa, adde Syrupi Myrtini quantum sufficit.

Fiat secundum Artem, Electuarium.

Operosæ huic sui Electuarii Discordii novi Compositioni multas magnasque Virtutes, præsertim autem alexipharmacas, diaphoreticas ac cardiacas, tribuit ibi Inventor, SYLVIVS; quæ & ex parte, veræ esse possunt: Interim tamen & hoc Sylvii Discordium, æque, ac illud alterum Fracastorii ipsius, cum grano salis, & debita cum circumspectione, semper & ubique est adhibendum, ne intempestivus ejus usus, præsertim in Morbis acutis, plus damni ac periculi inferat, quam emolumenti. Ceterum de utriusque differentia & præstantia unius, præ altero, vid. SCHULZII prælect. pag. 84. ubi & simul monet, dosin Discordii Sylviani, esse a Granis Quindecim, ad Scrupulum unum. Vehiculum vero ipsius commodissimum & saluberrimum fore Acetum. Conf. Cl. CARTHUSERI, Pharmacol. pag. 669.

Electuarium contra Dysenteriam.

Dispens. Edinb. Conf. Dispens. Brand.

Rx. Pulveris japonici, unciam unam.
Balsami Lucatelli, semiunciam.
Pulveris styptici, sesquidrachmam.
Lapidis Hæmatit.
Corall. rubri, ana drachmam unam.
Opil, semidrachmam.
Syrupi Myrtini, vel Balsamici,
quantum sufficit.

Misce, Fiat ex Arte, Electuarium.

Vires hujus pulveris, in Electuario redacti, sunt, ut ipsa ejus compositio statim indicat, potissimum styptica, tonica & anodyna: Hinc in longis alvi sordidæ fluxionibus, cum doloribus colicis

conjunctis, item in ipsa torminosa dysenteria, repurgato prius ipso corpore, sensim & modice, in usum vocari potest. Sumendum vero tum hoc Electuarium, in Lacte Chalybeato, aut juscalo pingui non salito; neutiquam autem cum Vino.

Electuarium Dysentericum Cnoeffeli.

Tabul. Smaragd. p. 127.

Rx. Succ. Acac. five prunor. Silvest. in-
spiss. libram semis, uncias tres.
Conserv. Rosarum antiq.
Flor. papav. errat.
Cond. Cydon. ana uncias quatuor.
Mellis ad spissitud. cocti, libr. semis.
Rad. Tormentill. subtil. pulv.
Gland. immatur. pulv. subtil.
Nucis Moschat. ana uncias tres.

Cum

Miva Cydoniorum, quantum sufficit.

Misc. Fiat secundum Artem,
Electuarium med. Consip.

In Dysenteria, Diarrhæa, Lienteria, aliisque fluxibus desperatis, potenter adstringendo, Remedium est infallibile; barbæ ibi ait Auctor. Sed vereor utique contrarium; præsertim, ubi mox ab initio divi illius Morbi, & nondum bene præparato & expurgato corpore, illud Elect. in usum intempestive advocatum fuerit: tum enim non solum non infallibile est, sed plane pestiferum & maxime fallibile, ut sic loquar. Præterea quoque adjectum ipsi Mel suspectum & minus tutum illud facit, de quo mox in antecedentibus. Ceterum dosis est a drachma una, ad drachmas duas, superbibendo haustum Aquæ Spermatidis Ranarum destillat. Bella vero & delicata potio! absit invidia! & stomachus. Ego vero potius malim hic commendare Lac Chalybea-

tum aut jusculum pingue insulsum, succo citri, vel Limonum nonnihil conditum, aut ipsum denique suavissimum potum Caffæ.

Electuarium Dysentericum.

MYNS. p. 235.

R. Conserv. Flor. papav. errat.

Rosar. antiq. ana uncias tres.

Confect. Narcotic. nostr. uncias duas.

Theriaca Venet. recent.

Tinctura Corallior. rubr.

Lapid. Hæmatit.

Ess. Croci Martis, ana drachm. duas.

Trochisc. de Carabe,

de Terra Sigill.

de Spodio, ana drachmam unam.

Olei Nucis Moschatae,

Caryophyllorum, ana scrup. unum.

Misc. & cum Diacodio nostro

Crocato, Fiat lege Art. Electuarium.

Magnas quidem Virtutes, pro more, ipsi tribuit Auctor: Verum etiam illud habet suas Virtutes, sed & sua Vicia, ut reliqua præcedentia. Aliud Electuarium vid. in Dispens. Brand. p. 55.

Electuarium Dysentericum

Purgans.

Dispensat. Viennens.

R. Pulv. Rhabarbari electi, uncias octo

Myrobalanor. citrin. unc. quatuor.

• Mastichis electæ, drachmas tres.

Pulpæ Tamarindorum, libram unam.

Mivæ Cydoniorum, libras duas.

Misceantur exacte, ut Fiat lege Artis, Electuarium.

Electuarium Dysentericum

Stypticum.

ibidem.

R. Radicis Tormentillæ,

Radicis Bistortæ, ana uncias tres.

Symphyti, uncias duas.

Glycyrrhizæ, unciam semis.

Herbæ Scordii,

Florum Rosarum,

Papav. errat. ana unciam un. semis.

Seminis Sumach,

Myrtillorum, ana drachmas sex.

Coquantur omnia, in Aquæ chalyb. libris octo. Ad consumptionem tertiæ partis: Colatura fortiter exprimatur, & cum Mellis despum. libris quatuor, decoquantur ad Syrupi crassioris Consistentiam. Demum addantur pulverifata:

Boli Armen. uncie tres.

Terræ Sigillatæ albæ,

Catechu,

Coralliorum rubrorum,

Cornu Cervi ust. ana uncia una semis.

Sanguinis Draconis,

Unicorni fossilis,

Nucis Moschatae,

Gummi Arabici, ana uncia una.

Mastichis,

Myrrhæ rubr. ana uncia semis.

Opii præparati, drachmæ tres.

Ex perfecte mixtis, Fiat lege Artis, Electuarium.

Non inutiles quidem sunt horum Electuarius ambæ compositiones. Præmittendum vero prius Electuarium, ad expurgandam ab impuris & acribus sordibus, alvum torminosam: deinde autem adhibendum hoc posterius stypticum, ad cohibendum sensim nimium alvi solutæ fluxum sordidum, fibrarum laxarum tonum restituendum, Viresque collapsas erigendas & resciciendas. Interim tamen, ut ingenue fatear, nec in diarrhæa, nec ipsa præsertim dysenteria, mihi multum placent Electuaria, ob adjecta nempe dulcia Mellis, aut Syruporum, quæ tormina

ELECT. GINGIVALE.

potius augment, & alvum magis stimulant.
Conf. PLATERI Obs. Med. Lib. III.
pag. 802. 809. Quare hæc bona alias In-
gredientia in ipsa potius substantia, &
forma sicca, si fieri possit, meo certe con-
glio, dysentericis offerendq.

Electuarium Gingivale.

Dispensat. Argent.

℞. Pulv. Sanguinis Draconis,
 Gummi Lacca, *ana drachm. unam.*
 Myrrhæ,
 Caryophyllor. *ana drachm. semis.*
 Salis Ammon. *scrupulum unum.*
cum

Rob diamoron, & Mellis Rosat.
quant. suff.

Fiat lege Artis Electuarium.

Idem præstat, ac alterum præce-
dens Electuarium Gingivale, ut vel ipsum
Nomen indicat. Elegantius autem Ele-
ctuarium simile vid. in disp. Vienn. p. 64.

Electuarium Gingivale.

Dispens. Wirt. in reliquis deest.

℞. Lacca pictoriæ in globulis, *uncias*
duas.

Terræ Japonicæ,

Mastichis,

Myrrhæ electæ,

Caryophyllorum aromaticorum,

Aluminis usti,

Tabaci Hispanici,

Seminis Cochleariæ, *ana drachmas*
duas.

Salis armoniaci, *drachmam unam.*

Balsami Peruviani, *scrupulos duos.*

Optime in pulverem tritis & Balsa-

mo Peruviano irroratis, adde

Mellis rosati, *uncias octo.*

Fiat Electuarium.

Dentes firmat, mundat, & a ca-

ELECT. AD GINGIV. 165

riè præservat, gingivarum laxitati &
Scorbuto oris medetur.

Gingivæ & dentes mane & ante
somnum hoc electuario fricandi, & os
aqua Salviæ vel fontana eluendum.

Electuarium ad Gingivas Firmandas.

Carol. BARBEIRAC, *Medicament.*

Constit. p. 455.

℞. Terræ Sigillatæ,
 Boli Armeniæ,
 Coralliorum rubr. præparat. *ana unc.*
tres.

Offis sepiæ,

Santali rubri, *ana drachmas duas.*

Cum Syrupo Cydoniorum, q. s.

Fiat Electuarium, Gingivis admovenda
per Mensē, & ultra, si opus, hora
somni.

Electuarium ad Gingivas Aliud.

Ejusdem Auctoris, ibidem, pag. 456.

℞. Chelarum Cancrorum,
 Concharum marinarum, *ana uncias*
tres.

Offis sepiæ,

Rasuræ Eboris,

Cornu Cervi, *ana drachm. unam.*

Conservæ Rosar. rubrar. *uncias duas.*

Cum Syrupo de Rosis siccis, Fiat
Electuarium. Conf. infra suo loco,
Pulvis Gingivalis.

Electuarium ad Gingivas, Nostrum Trilleri.

℞. Pulv. Herb. Salviæ,

Abrotan.

Rutæ,

Fol. Aquileg.

Flor. Rosar. rubr.

Flor. Balauft. *ana drachm. unam.*
 Rad. Tormentill. *drach. un. semis.*
 Caryophyllat. *drachmam unam.*
 Ireos Flor. *drachmam semis.*

Sem. Cochlear.

Aquileg. *ana drach. unam semis.*

Mum. Veræ,

Myrrhæ elect. *ana drachmam unam.*

Gummi Mastich.

Laccæ, *ana drachmas duas.*

Sanguin. Dracon. *drach. un. semis.*

Aluminis usti, *drach. semis.*

Mellis Rosati, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat ex Arte, Electuarium.

Hoc quidem Electuario nostro Ulotico, aut Epulotico, sæpius insigni cum successu, olim usi sumus, in dentibus vacillantibus & male fidis, firmandis, gingivis tabescentibus ac cruentis, consolidandis & sanandis, fædis oris tetri ulceribus abstergendis, & anima denique fetida, corrigenda ac purificanda. Addidimus quoque, ubi opus fuit, propter malum inveteratum & fere inexpugnabile, nonnunquam isti Electuario aliquot drachmas Essentiæ Summitatum pini, item Spiritus Cochleariæ & Nitri dulcis, exoptato cum effectu. Conf. de Spiritu Nitri dulc. Herm. BOERHAAVE. Elem. Chem. Tom. II. part. III. proc. 135. p. 345. & infra dicto, & Spirit. Nitri dulc.

Electuarium Hiera Picra

Simplex.

Disp. Brand. Wint. Vienn. Arg. Prag.
 & rel.

Rx. Aloës Succotrinæ, *uncias duodecim.*
 Afari,
 Cinnamomi,
 Croci,
 Mastiches,
 Spicæ Indicæ,

Xylobalsami, aut ejus loco Ligni
 Aloës, *ana drachmas sex.*

Mellis, *libras quatuor cum semisse.*

Misce pulveres melli fere refrigerato pro electuario.

Nullus ejus hodie fere usus est, præterquam in clysteribus. vid. SCHULZ. prælect. p. 85. & CARTHEUSER. pharmacolog. p. 670.

Dosis uncia semis, ad drach. sex.

Electuarium Hydropicum.

Dispens. Vienn. conf. ZWELF. Pharm.

Reg. p. 52.

Rx. Rob Ebuli,

Juniperi, *ana uncias novem.*

Specierum dialalappæ,

Diaturbith, cum Rhabarb. *ana uncias tres.*

Spiritus Salis coagulati,

Pulv. Bufonum siccatorum,

Afellorum præparat. *ana drachm. sex.*

Olei Fœniculi,

Cumini, *ana drachmam semis.*

Misceantur, & cum sufficiente Quantitate Syrupi de Spina Cervina, Fiat lege Artis Electuarium.

Quod in Ascite, Hydrope, & consimilibus obstructionibus, mirandi est effectus. Sed & miserandi sæpius & funesti, Visceribus præsertim admodum jam Vitiatis, & maximam partem, putridis. Non solum enim collectas sordidas aquas vehementer movet; sed &, qua data quasi porta, per alvum atque Vesicam, potenter expellit, cum illis autem, animam quoque sæpius ipsam. Quare maxima cum circumspectione, isto quidem utendum est. Melioris autem & securioris usus est sequens Willisii Electuarium.

Electuarium Hydropicum
seu Hydragogum Sylvii, Prax.
 Med. L.I. c. 7. p. 170.

Dispens. Leid.

R. Pulpæ Baccarum Juniperi,
 Tamarindor. ana uncias quatuor.
 Radic. Jalappae, unciam un. semis.
 Scammonii electi, unciam unam.
 Cinthamomi acuti,
 Seminis Foeniculi dulc. ana drachm.
 duas.

Sacchari clarificati, uncias decem.

Misc. Fiat lege Artis Electuarium.
Blandum, efficax, nec ingratum
existit Medicamentum, inquit ibi ipse
Sylvius, Auctor, potest Aqua convenien-
te, petroselini, Foeniculi, aliave dissolvi,
Et potionis forma, exhiberi, aut per se
assumi, ac deglutiri. Dosis est in Adul-
tis, a drachmis tribus, ad unciam semis.

Electuarium Hydropicum.

Thom. WILLISII, de Medicament.
Operat. pag. 194.

R. Conservae Cochleariae,
 Absinth. marin.
 Flaved. Aurant. ana uncias duas.
 Cortic. Winterani, drachmas duas.
 Specier. diacurcum. Drach. un. semis.
 Chalybis praeparat. Cum Sulphur.
 drachmas tres.
 Salis Absinthii, scrupulos duos.

Syrupi Corticum Citri, quantum satis.
 Misc. Fiat lege Artis, Electua-
 rium, cuius dosis a drach. duabus, ad tres.

Hæc magni Viri compositio con-
cinna, in Hydrope sanando, visceribus
nampe adhuc integris, quo semper respi-
ciendum, egregium haud dubie usum præ-
stare potest. Aquas enim putres Et sta-
gnantes valide quidem, haud tamen vio-
lenter, movet, Et educit, urinam pellit,

Et laxos denique nervos fibrasque remif-
sas Et ipsa Viscera flaccida denuo corro-
borat; quod ipsi aliquoties læti conspexi-
mus.

Ceterum aliud egregium Electua-
rium Hydropicum vid. apud. Fel. PLA-
TERUM, Obs. med. Lib. III. p. 594. sqq.

Electuarium Ictericum

Magnum
 REYNERI BONTII.

Hujus diffusam Descriptionem,
 cum summis laudibus, dedit ipsius Fra-
 ter, Jacobus BONTIUS, in Methodo
 Medendi, Cap. X. pag. 153. ubi lega-
 tur, si cui volupe fuerit.

Electuarium Lenitivum

Florenzolæ.

Disp. Argent. Wirt. Brand Vienn. Prag.
 Paris. Lond. Lugd. Leid. Amstel.

R. Polypodii querni, uncias duas.
 Glycyrrhizae, unciam semis.
 Herbae Adianthi nigri.
 Mercurialis, ana unciam unam.
 Florum Violarum, unciam semis.
 Hordei decorticati,
 Passularum minorum, ana unc. duas.
 Jujubarum,
 Sebesten, ana unciam unam.

Incisa coquantur in

Aquae fontanae, libris duabus semis.
 ut remaneat libra una, in qua colata
 dissolvantur,

Pulpæ Cassiae,

Prunorum,

Tamarindorum,

Sacchari albi, ana uncia sex.

Coquantur ad justam Electuarii
 consistentiam, addantur

Conservae Violarum, uncia sex.

Foliorum Sennae electae, subtilissi-

me pulverifatorum, *unc. tres semis.*
Exacte misceantur.

Hodie quidem rarus hujus Electuarii est usus, nisi in enematibus; blande tamen alvum laxat, bilem educit, & in renum affectibus dari potest. Dosis uncia dimidia, ad integram. Drachmæ decem hujus Electuarii drachmam unam foliorum Sennæ continent. Vid. SCHULZ. prælect. pag. 89. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 671.

Electuarium Lenitivum

de Manna.

Dispensat. Argent.

R. Prunorum Damascen. *numero trigint.*
Florum Violarum, *Manipulos duos.*
Rhabarbari electi,
Foliorum Sennæ, *ana unc. un. semis.*
Decoquantur in suffic. quant.

Aquae: postea

R. Decocti hujus,
Sacchari albi, *ana libras quatuor.*

Addendo, debito tempore,

Mannæ, *uncias octo.*

Pulpæ Cassiæ, *uncias quatuor.*

Fiat lege Artis, Electuarium.

Tanquam laxans, & lene universi Corporis purgans, commendatur, ad biliosos & melancholicos succos educendos; ad jecoris, renum, viarumque urinalium calidam intemperiem mitigandam, obstructionemque referendam. Dosis ad unciam unam, & duas.

Ceterum aliud ejusmodi *Electuarium Lenitivum de Manna*, vulgo notum est ex Pharmacop. Augustan. p. 78. aliisque hinc inde Dispensatoriis. Sed id propter ineptam & inconditam compositionem, merito vocat Medicamentum parum concinnum SCHULZIUS, in Prælect. p. 89. ubi & rationes liqui-

das sui judicii adjicit. Hinc & omissum fuit in Disp. Brand. & in aliis recentioribus Dispensat. Neque nos ipsi hic locum dare volumus; quin potius præstantius Electuarium substituímus e Dispensat. Argentorat.

Electuarium de Manna.

Disp. Wirt. in reliquis alia substituuntur.

R. Mannæ electæ,

Sacchari albi, *ana uncias duas.*

Solvantur in

Aquæ florum Acaciæ, *unc. duabus.*

per linteum colatis addatur

Radicis Iridis Florentinae, in tenerimum pulverem tritæ, *drach. un.*

Olei Amygdalarum dulcium, *uncia. una.*

Misceantur, fiat Electuarium.

Alvum leniter laxat. Tenellis, & præsertim recens natis, ad educendos humores vitiosos & meconium datur. Dosis drachma una, ad quatuor. Conf. infra Syrupus de Manna.

Electuarium de Manna.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 75.

R. Spermatidis Ceti, *drachmas duas.*

Vitell. Ovi, *unum.*

Ductis in Mortario, & æquabiliter Commistis adde deinde,

Mannæ electæ,

Extract. Cassiæ,

Sacchari Penid. *ana unciam semis.*

Olei Amygdal. dulc. *quantum sufficit.*

Misc. Fiat Electuarium.

Confert ad Aphthas, & ad Tussim siccam.

Electuarium Magnum.

FULLER, *ibidem*, pag. 74.

R. Conservæ Florum Tunicae,

Flaved.

ELECT. MAST.

Flaved. Aurant.

Limon *ana unc. unam.*

Cortic. Citri Condit.

Nucis Moschat. Condit.

Zinziber. Condit.

Elect. e Sassafras,

Succi Chermes col.

Spiritus Lavendul. compes. *ana unc. semis.*

Oleor. Cinnamomi,

Caryophyllorum, *ana guttas tres.*

Anisi,

Menthae,

Absinthii, *ana guttam unam.*

Syrupi de Rubo Idaeo, *quantum sufficit.*

Fiat lege Artis, Electuarium.

quod per Setaceum (inftar pulpae) trajiciatur, & deinde usui servetur.

Quid est analepticus, cephalicus, nervinus atque stomachicus ac carminativus; adeo, ut hinc hoc Electuarium inter summe Cardiaca, sedem jure postulet, ut Auctor ipse hic loquitur. Ob magnas ergo virtutes, haud injuria vocatum fuit Electuarium Magnum, ut cuius, putem, liquet. Simile fere Electuarium confortativum magnum Henrici CUSTERI, etiam occurrit apud Thom. BARTHOLIN. in Cista Med. Hafn. Loc. 31. p. 359.

Electuarium Mastichinum.

FULLER. Pharmac. extemp. p. 76.

R. Conserv. Rosarum rubrar. *unc. duas.*

Pulpæ passul. sol. *unciam unam.*

Pulvis Mastichis, *drachm. unam semis.*

Nucis Moschatae, *drachm. semis.*

Syrupi de Meconio, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat Electuarium.

Gulæ & Laryngis partes superiores lentore quodam Emplastico obducit, atque ita sensum earum, exquisite irritabilem, aliquo modo obtundit, & feri, ni-

ELECT. DE MENTHA. 169

mis tenuis acrisque, extillationem prohibet. Confert ad Tussim humidam, vesperi præsertim, moleste importunam. Capitur quanto. Nucis Moschatae, quotiescunque Tussis redierit; in ore dissolvatur, sensimque deglutitur. Haftenus ipse Fullerus.

Electuarium de Mentha.

Idem, ibidem, p. 77.

R. Conservæ Menthae, *uncias quatuor.*

Olei Cinnamomi, *guttas quatuor.*

Caryophyllorum, *guttas duas.*

Anisi,

Absinthii, *ana guttam unam.*

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium.

Vomitiones sistit, inquit ibi Fullerus, Cibi fastidia discutit, Appetentiam invitat; Concoctionem adjuvat; Ructus nidosos corrigit; dissolutumque Ventriculum adstringit, & corroborat. Sed conceptioni resistere creditur. De quo tamen ipse dubito. Et ego omnino cum ipso. Licet enim vulgari errore nonnulli ex prius philosophis & Medicis, ut Hipp. Aristotel. & alii, olim tradiderint, Mentham majorem Mentæ pusillæ, ut ipse Cicero lepide jocular, officere, promitque lætæ Veneris officia impedire ac retardare, de quo, præter alios plures, vid. Balduini RONSSEI Epist. Med. XXI. p. 63. sqq. & BEVEROVICII Epist. Quæst. p. 151. sqq. tamen vel ipse suavissime hujus plantæ fragrantissimus odor & aromaticus acutusque sapor quemvis contrarium potius docere facile possunt. Conf. omnino Simon. PAULLI Quadripartit. Botan. Class. III. p. 395. sqq. BOERHAAVE Hist. plant. Tom. I. p. 267. ut alios plures Auctores jam taceam; apud ZORN. Botanol. p. 433. sunt enim hæc alterius loci.

Electuarium, seu Sotirella

Parva MINDERERI:

Dispens. Vienn. Argent. Brand. ZWELF.
pag. 266. & p. 186.

Rx. Olei Nucis Moschat expressi, drach.
drachm. duas.

Opium Thebaicum,

Specier. diambrae incomplet. ana
drachm. unam.

Camphorae,

Extracti Croci, ana grana duodecim.

Olei Caryophyllorum destillat. guttas
triginta.

Fiat ex permixtis, Electuarium.

Dolores dentium atrocissimos, ad
tempus, aufert, si cavernis eorum, Gos-
sypio exceptum, indatur. Conf. infra, suo
loco. Tinctura Odontalgica Mauriti.
Hoffmanni: item Emplastra ad Den-
tium dolores, pro eodem nempe usu &
scopo; sed externo, uti notum; atque etiam
Emplastra Odontalgica, quae & re, &
omine, eadem sunt.

Electuarium Mithridatium

Damocratis.

Dispens. Wirt. Brand. Vienn. Hamb. & sic
in reliquis fere omnibus, excepto Pragensi,
in quo studio omisum fuit, cujus rei, ratio-
ne vid. ibi. p. 123.

Rx. Radic. Aristolochiae rotundae verae,
Phu pontici, ana unc. quatuor semis.
Calami aromatici, uncias quinque
drachmas tres.

Gentianae, unc. septem semis.

Mei athamantici, unc. tres, drach-
mas sex.

Zingiberis albi, uncias quindecim.

Herbarum Dictamni Cretici, uncias
septem semis.

Polii montani,

Scordii Cretici, ana uncias decem
semis.

Foliorum Indorum, unc. duodecim.

Florum Hyperici, uncias tres semis.

Stoechadis Arabicæ, unc. duodecim.

Rosarum rubrarum,

Spicae Celticae, ana unc. septem semis.

Nardi Indicae, unc. quindecim.

Schoenanthi, uncias tredecim.

Seminum Thlaspios, unc. quindecim.

Seseleos, uncias duodecim.

Dauci Cretici, unc. decem semis.

Petroselinum Macedonici,

Foeniculi, ana unc. septem semis.

Anisi, uncias quatuor semis.

Baccarum Juniperi, unc. unam.

Piperis longi, unc. duodecim.

albi,

Carpobassami, ana unc. decem semis.

Cardamomi minoris, unc. sept. semis.

Croci optimi, unc. quindecim.

Cinnamomi, unc. quindecim semis.

Costi veri, unc. duodecim.

Cassiae lieneae, unc. decem semis.

Agarici trochiscati, unc. quindecim.

Castorei, unc. duodecim.

Stincorum marinorum, unc. tres sem.

Myrrhae electae, unc. sedecim.

Olibani, unc. quindecim.

Bdellii, unc. decem semis.

Gummi Arabici, unc. septem semis.

Radices, herbae & femina, leni
calore siccata, cum aromatibus & reli-
quis mixta, in subtilissimum pulverem
rediguntur, & per cribrum trajecta,
seorsim servantur; his peractis

Rx. Gummi Galbani,

Opopanax, ana unc. duodecim.

Sagapeni, unc. quatuor semis.

Succi Hypocistidis, unc. duodecim.

Acaciae, unc. quatuor.

Opium electum, unc. septem semis.

Solvantur in

Vini generosi, *libris octo.*
 soluta commisceantur cum
 Mellis despumati, *libris centum &*
sedecim.

Et successive, inter perpetuam
 agitationem, pulvis reliquorum insper-
 gatur, tandem,

Styracis in granis *uncia duodecim*, in
 Terebinthinæ claræ, *unc. quatuordec.*
 liqua is, addantur

Opobalsami, *unc. duodecim.*

Atque agitatio, ad perfectam in-
 gredientium mixtionem, per aliquot
 horas continuetur. Denique in vase
 satis magno, ut fermentare & commo-
 de singulis octiduis, spatula magna li-
 gnea, agitari ac commoveri queant, re-
 ponantur.

Pro alexipharmaco insigni, & fe-
 re universali medicina habetur. Stoma-
 chicum, confortans & anodynum haud
 contemnendum præbet. Quælibet uncia
 grana habet duo Opii, & grana quatuor
 Croci. Ita quidem Cl. Editores dispens.
 Wirtemberg.

Dosis a drachma una, ad drach-
 mas quatuor.

De Mithridatio atque sequenti
 Theriaca, duabus illis magnis, & pæne
 dixissem, monstrosis compositionibus, quæ
 fere universam officinam pharmaceuticam
 complectuntur, adeo, ut Apotheca pau-
 perum dici mereantur, innumeri fere Au-
 ctiores post Galenum & Dioscoridem, scri-
 pserunt, quorum ingentem Catervam vid.
 apud Linden. Mercklinum & alios: quo
 & pertinent Marc. ODDI Medit. in The-
 riac. & Mithridat. DRAGOIÆVI Tract.
 de Theriaca & Mithridat. Flamin. EVO-
 LI Idea Theriacæ & Mithridat. & IES-
 SENII quondam nostratis Diff. de The-
 riaca & Mithridat. Conf. & præter alios,
 Cl. CARTHEUSERI Pharmacologia,

p. 674. & Cl. SCHULZ. prælect. ad Di-
 spensat. Brand. pag. 190. sqq. qui tamen,
 quod pace ipsius manium, dictum sit, ni-
 mius pæne est in laudando Mithridatio:
 sed severiorem, & tamen justam, Censu-
 ram in illud ipsum exercuit POTERIUS,
 Pharmac. Spagyr. Lib. III. p. 460. sqq.
 Conf. Gottl. BUDAEI Exercitat. de Mi-
 thridatio Damocratis & RIEDLINI Lin.
 Med. Ann. 1695. Mens. Jun. Obs. 28.
 p. 186. & Ann. 1700. Mens. Octobr. Obs.
 25. p. 1202 sqq. Ceterum de hac mirabi-
 li, immo rectius forsan, miserabili, com-
 positione, ex tot diversis & inter sese sæ-
 pius pugnantibus rebus, cæco veluti im-
 petu, & fortuito concursu, temere con-
 flata, commode, nisi fallor, dici potest il-
 lud Homericum:

φάρμακὰ πολλὰ μὲν ἐφλάμμευμένα,
 πολλὰ δὲ λυγρὰ.

Nempe sunt bona ibi mixta malis, atque
 alia salutaria insunt, alia contraria: cor-
 rumpuntur vero bona, ut sit, mixtura
 malorum. Vid. mox dicenda ad Tit.
 THERIACA.

Electuarium Opticum.

MYNSICHT. Armament. pag. 231.

R. Rad. Helenii condit.

Myrobal. Chebul. condit. ana *uncias*
duas.

Piperis longi,

Caryophyllor. ana *unciam unam.*

Macis,

Galangæ minoris,

Zingiber. alb.

Cubebæ. ana *unciam semis.*

Fabar. marin. præp.

Ocul. Luciorum,

Euphrasie,

Pulegii,

Chamædryos,

Flor. Tunicæ,
 Anthos, *ana drachmas tres.*
 Semin. Sileris montan.
 Fœniculi, *ana drachmas duas.*

Anisi,
 Petroselin,
 Apii,
 Anethi,

Saxifragiæ alb. *ana drach. unam sem.*
 Omnia pulverisata Misc. cum Sacchar.

alb. uncis viginti quat.

in Spirit. Juniperi, & Succorum depu-
 rator. Salviæ,

Rutæ, Chelidoniæ, Hyssopi, *ana*
suffic. quantit.

dissolut. & ad justam Consistentiam coct.

Fiat lege Artis, Electuarium, cui
 deinde adde:

Olei Cinnamomi,

Nucis Moschat. *ana drach. unam.*

Denuo Misce, & ad usum

serva.

*Stomachum confortat, inquit ipse
 Mynsichtus, superfluos humores consu-
 mit, Renes mundificat, & ad omnem Ven-
 tositatem expellendam valet. Maxime
 autem lumen debile restituit, & in visus
 imbecillitate, undecunque etiam proveni-
 ente, & suffusionibus, Experimentum est
 mirabile. Quia hoc utentes, claro & li-
 bero visu, sine oculariis, parvas etiam lit-
 teras, usque ad finem Vitæ, perfecte le-
 gere debent. Si nempe possunt, quod ego
 merito addo: Nimis enim magnifice de hoc
 suo Electuario, alias sat bono, sentire mi-
 hi videtur Autor. Ecquid enim huc in-
 ter alia, faciant oculi Luciorum, ad vi-
 sum acuendum? forte quod iste Lupus aqua-
 ticus iis acutum cernit sub aquis, ut spe
 prædæ nunquam excidat. Sed quæ, qua-
 lis, quantia? Ceterum aliud Elect. Opt.
 habet VERZASCHA, Obs. med. 83.
 p. 200.*

Electuarium de Ovo.

*Dispens. Brand. Hamb. Lond. Augst. RE-
 NOD. p. 818. Prag.*

R. Ovum Gallinæ recens, & educto per
 apicem, Albumine, id quod va-
 cuum est, Croco Orientali pulve-
 rifato, quantum capere potest, im-
 ple, Vitellum non auferendo: po-
 stea cum alio putamine iterum oc-
 clude, ne quid transpiret, & len-
 to igne, tam diu assa. in Ollula,
 donec tota ovi testa nigrescere in-
 cipiat, diligenter cavendo, ne Cro-
 cus comburatur.

Exemta a Testa, materia exsicce-
 tur, ut in Mortario exquisitissime con-
 tundi, & in pulverem redigi queat, ad-
 dendo pulveris Sinapi albi, quantum
 prædicta omnia ponderant: postea

R. Radicum Angelicæ, *unciam semis.*

Dictamni albi, *drachmas duas.*

Pimpinellæ, *unciam semis.*

Tormentillæ, *drachmas duas.*

Zedoariæ,

Camphoræ,

Cornu Cervi præparati,

Granorum Juniperi,

Myrrhæ selectæ, *ana unciam semis.*

Nucis Vomica, ab ext Cort. libe-
rat. drachm. unam.

Omnibus accurate mixtis, junde
 tandem Theriacæ Andromach. ad pon-
 dus omnium, ac fortiter pistillo, inte-
 grum trihorium, subigendo, Fiat ex
 Arte, Electuarium.

*Hoc notissimum Electuarium ex
 ovo quidem prodiit, ut proverbium te-
 net; nec tamen pulchrum est: Sed natum
 potius infelicibus ovis, ut vulgo dicitur:
 quin rectius infelici illa & funesta Nuce
 Vomica inquinatum & nocivum plane fa-
 ctum: quidquid etiam dicant contra Au-*

ctores quidam Medici, haud infimi quidem subsellii, laudati jam frustra a FRICCIO, de Virtute Venenor. Med. c. 22. p. 373. sqq. item in Dispensat. Brand. & ab ipso SCHULZIO, in prælect. p. 90. qui, quod equidem vehementer miror, Nucem istam vel canibus ipsis fastiditam & abominatam, in hoc quidem Electuario, adeo non formidandam censet, ut potius magnam partem bonarum, quas possidet, Virium, inde pendere credat. Hæc quidem ille: Sed nollem profecto factum. Pendet potius ab ista, & Canum & Hominum ipsorum exitium, non auxilium: Nux. ista semper noxia est, quam vis magnis sese Auctoribus tueatur, heu frustra! licet vel ipsum maximum Imperatorem, Maximilianum primum Auctorem & juveniorem habeat, ut vulgo quidem traditur: tametsi denique ipse Wepferus in dira pestilentia, hujus Electuarii usum salutarem expertus fuerit, alique pauci sint experti. Conf. TIMAEI a GULDENKLEE Consil. de peste: & GESNER Epist. Med. L. III. Sed nec una, nec duæ, aut tres Hirundines unquam faciunt Ver, ut vulgo recte dicitur. Quod millies nocuit, & semel tantum, bis, vel ter, aut aliquoties, casu fortuito, aut beneficio validioris Naturæ, aliisque occultæ causæ ratione, utcumque profuit; semper tamen erit suspectum, semper vitandum ac rejiciendum. Si enim semel bene cessit, verissime & prudenter inquit Casp. HOFMANN. de Med. Offi. Lib. II. cap. 162. p. 402. non ob id tutum est experimentum. Quæ causa mihi fuit hætenus, cur Electuarii de ovo, Maximiliano I. Imper. obtruso ab impudenti quodam Empirico, nunquam uti voluerim: Ut in politicis, qui semel malus, semper præsumitur talis: Ita in Medicina, non utar incertis, quum certa præ manu ha-

beo. Verba certe cedro & auro digna! Sed & eadem sanior mens fuit Francisco JOELI, Med. Oper. Tom. V. Sect. 3. Paull. AMMANO, Manuduct. ad Mat. Med. p. 55. & p. 38. aliisque. Conf. ZORNII Botanolog. p. 238. & p. 474. Mirum ergo est, ipsum STAHLIUM, mitiorum & securiorum Remediorum aliis amantissimum Medicum, approbare tamen & commendare potuisse hoc ipsum Electuar. & quidem præcipue, propter adjectam Nucem Vomica, Mat. Med. part. II, 139. p. 107. cujus dosin, quod magis mirum, in hac Compositione duplicandam quondam censuit GESNERUS Epist. Med. Lib. III. p. 87. b. Rectissime proinde & sapientissime pronuntiavit Cel. GEOFFROY, Tom. II. de Mat. Med. Sect. I. p. 456. Verum in medendo, illa Nuce Vomica non utendum esse censemus: in dubiis enim mitiorem & tutiorem semper sequimur viam. Quam & nos hucusque sequuti sumus, sequamurque circumspicte semper in posterum, donec vivamus: id quod jam supra, part. I. ad ipsius Nucle Vomicae descriptionem, pluribus testati sumus, ubi usum ipsius medicum, ceu pestiferum ac funestum, maximis Auctoribus, ibi laudatis, suffragantibus & conspirantibus, plane damnavimus ac foro medico furcillis quasi, ejecimus. Neque ideo hoc Electuarium de Ovo, ut & illud alterum, ipsi pæne par, Camphoratum dictum, de quo vid. Dispens. Brand. p. 52. in officinis, tolerandum esse censemus, nisi ex utroque damnata illa & abominata Nux Vomica abjiciatur, prout probe jam fecerunt Augustani, vid. ZWELFER. Animadvers. p. 260. item Hamburgenfes, Disp. p. 42. ut & Londinenses, Disp. p. 248. Prag. p. 124. Argent. p. 56. ut al. a jam dispensatoria taceam: Conf. & ACT. NAT. CURIOS. Decur. I.

Ann. VI. & VII. Append. p. 29. Alias enim, quod non inficiamur, utrumque hoc Electuarium tam illud Camphoratum, quam hoc de Ovo, egregiis pollet Virtutibus alexipharmacis, adeo, ut, demta tamen prius illa nociva Nuce, in Morbis contagiosis & malignis, Theriacæ, aut Mithridatii vices commode præstare possit. Sed satis jam de Nuce, vix nuce casta digna.

Electuarium Pectorale.

Dispens. Vienn. VERZASCHÁ, Obs. Med. 100. p. 262.

R. Jujubarum,
 Caricarum pinguium, ana unc. unam.
 Pulmonis Vulpini,
 Radicis Glycyrrhizæ, ana drach. sex.
 Enulæ,
 Polypodii,
 Plantaginis,
 Ireos Florentinæ,
 Florum Sambuci,
 Herbarum Veronicæ,
 Salviæ,
 Hepaticæ nobilis,
 Pulmonariæ arboreæ,
 Rutæ hortensis,
 Murariæ,
 Scolopendrii,
 Hyssopi,
 Farfaræ,
 Saniculæ,
 Scabiosæ,
 Seminis Anisi,
 Foeniculi,
 Passularum minorum, ana unc. semis.
 Fiat ex omnibus pulvis subtil. dein

addantur:

Sacchari, cum Aqua Veronicæ,
 Hyssopi,
 Farfaræ,
 Scabiosæ, quant. suff.

Soluti, libræ tres.

Et permisceantur exacte, Fiat lege Artis, Electuarium.

In phthisi, Hectica, aliisque Thoracis affectibus, laudabilem effectum præstat, Acrimoniam Humororum demulcendo, & partes consolidando. Sed hæc omnia præstabit, si præstare quidem possit, etiamsi absit pulmo Vulpinus, & quidem tam exigua dosi, sex tantum drachmarum. Immo, si omnium Vulpium, & Samsone olim captarum, pulmones in unum conferantur, haud tamen, sat scio, ne unius quidem hominis pulmonem ulcerosum, aut tabe exesum sanabunt: Conf. superius dicta part. I. ad Vulpis Pulmones. In Dispensat. Prag. p. 125. simile fere prostat Electuarium pectorale a Wincklero compositum, quod pariter continet sex pulmonis Vulpini drachmas; sed simul, ut jucundum scilicet socium haberet Vulpes, Hepatis Lupi præparati unciam semis. Sic nempe Vis unita fortior, immo hic longe debilior & ad juvandum ineptior. Turpe sane est Medico eleganti, in cruenta harum bestiarum viscera grassari, quæ potius sordidis Canibus relinquenda. Ceterum brevior & concinnior Electuarii pect. descriptio extat in Disp. Edinburg. & aliud etiam Electuarium pectorale laxativum ab Henning. Arnisæo quondam compositum occurrit in Thom. BARTHOLOMI Cista Med. Hafn. Loc. 34. p. 386. & in ipso Dispensat. Hafniensi.

Electuarium sive Philonium Romanum.

Dispens. Vienn. Wirr. Prag. Brand. & rel. R. Piperis albi,

Seminum Hyoscyami albi, ana drachmas decem.

Apii, drachmas duas.

Petroselini Macedonici,
 Foeniculi,
 Dauci Cretici, *ana scrup. quat.*
 Cassiæ lignæ,
 Cinnamomi, *ana drachmas tres.*
 Castorei,
 Myrrhæ, *ana drachmas duas.*
 Croci orientalis,
 Spicæ Indicæ,
 Zedoariæ,
 Pyrethri, *ana scrup. duos.*
 Opii, *drachmas quinq.*
 Mellis despumati, *unc. octodecim.*
 Opium in
 Vini albi, *uncia una semis.*
 Solutum cum reliquis, optime
 tritis, melli admiscetur, & sic probe
 mixta servantur.

Quælibet drachma hujus electuarii
 ultra granum unum & semis Opii conti-
 net, ex hoc & reliquorum pondere facile
 dosis constitui potest, adulto scilicet nun-
 quam ultra drachmas duas in summo.

Somniferum est, & dolores sedat;
 hinc in Colica flatulenta a nonnullis adhi-
 beri solet? vid. SCHULZ. præl. p. 225,
 ubi singulare exemplum, veteres etiam tuf-
 si vehementi, & imminenti hinc vasorum
 Pulmonis crepaturæ destinabant. Sed nec
 hoc, nec sequens Electuarium NICOLAI
 securi est usus, præsertim propter Semen
 Hyoscyami, conf. supra notata, ad Se-
 men Hyoscyami. Ceterum simile fere
 huius philonium Avicennæ, persicum,
 dictum, cujus descriptionem habet Pro-
 sper ALPINUS, de Med. Aegyptior.
 Lib. IV, cap. 13. p. 311. sqq. & nos in-
 fra suo loco, ex ipso, fideliter exhibebi-
 mus: conf. KAEMPFERI Amen. exot.
 Fascic. III. Obs. 15. p. 544. & infra dic-
 ta, ad Essentiam Nephrocatharticam
 Lentili.

Electuarium Purificans,

Dispensat. Vienn.

R. Radicis Sassaaparillæ incisæ,
 Mercurii vivi, *ana libram unam.*
 Infundantur per Noctem, in Vase ter-
 reo Vitreato, cum
 Aquæ fontanæ, *libris viginti quat.*
 Mane coquantur ad Librarum
 trium Remanentiam. Ablato Mercu-
 rio, in Colatura dissolvantur:
 Mellis despumati, *libra sex.*
 Coquantur rursus ad Consisten-
 tiam Mellis, addendo:
 Pulveris Radicis Sassaaparillæ, *uncias*
novem,
 Foliorum Sennæ, *sine stip. uncias*
quat.
 Hermodactylorum, *nuncias tres.*
 Rad Polypodii,
 Herb. Trifolii fibrin. *ana unc. unam*
semis.
 Seminis Anisi, *drachmas sex.*
 Misceantur, & fiat, lege Artis,
 Electuarium.

Virtutes sunt eximia, in Lue Ve-
 nereæ contaminatis, item & ad necandos
 & expellendos Vermes, propter adjectum
 Mercurium Vivum, cujus subtiles virtu-
 tes anthelminticæ, haud imminuto tamen
 pondere, aut qualitate, communicantur
 cum hoc Electuario, uti in Aqua contra
 Vermes, Laureoli, cujus descriptio ex-
 tat supra, suo loco, sub Aquis, ex Di-
 spens. Hamb. vid. huc imprimis, Thom.
 BARTHOLINI Cist. Med. Hafn. Loc.
 52. p. 549. sqq. & KOENIG. Regn. Ve-
 get. p. 74. & Min. p. 54. & Willh. ten
 RHYNE, Medit. in Hipp. p. 289. item
 Pharmac. Bat. p. 14. & LOESEKE, Mat.
 Med. p. 308. Conf. inf. decoctum Mer-
 curiale anthelminticum. Ceterum, ut
 ingenue fatear, mihi nimia adjecta Quan-

titas Folior. Sennæ, & præsertim Hermodactylorum, sæva plerumque tormina excitantium, in hac quidem Compositione, haud usquequaque probatur.

Electuarium, sive Requies NICOLAI.

POTER. Pharm. Wirt. Hamb. Vienn.
Leid. Prag.

R. Florum Rosarum rubrarum,
Violarum, *ana drachmas sex.*
Seminis Hyoscyami albi,
Papaveris albi,
Lactucæ,
Psyllii, *ana unc. dimidiam.*
Corticum radicum Mandragoræ,
Nucum Moschatarum.
Cinnamomi,
Zingiberis albi,
Opium depurati, *ana drachmas tres.*
Sandalii albi,
rubri,
Tragacanthi,
Spodii ex Ebore, *ana drachmas duas.*
Sacchari albi, *uncias viginti.*
Opium in
Vini albi, *unciis tribus* diluatur,
reliqua in pulverem terantur, & Saccharum in
Aquæ florum Rosarum, *unciis decem*
solvatur,
Atque omnia optime permisceantur.

A longo tempore in nostris officinis in usu est hoc electuarium, atque infantibus, ad conciliandum somnum, dari solet; hanc ob causam haud quicquam in ejus compositione immutare, multo minus plane proscribere volumus. Ita Celeb. Editores Dispenf. Wirtenberg.

Uncia una habet Opium grana quinque. Infanti tenero non ultra grana

duo, vel tria, facile adhibentur. Letales effectus ex majore dosi natos retulit Thom. BARTHOLINUS, in Act. Med. Hafn. Vol. II. Obs. 20. p. 49. sqq. conf. STAHLII Diff. de Impostura Opium & HOFFMANNI Med. Rat. System. T. II. part. II. cap. 7. p. 278. & alibi in Opp. passim.

Electuarium Resumptivum.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.
R. Radicum Glycyrrhizæ,
Herbæ Hederæ terrestres,
Veronicæ, *ana unciam semis.*
Infundantur in
Aquæ fontanæ ferventis, *libris quinq.*
Macerentur per noctem, mane colentur, in colatura coquantur
Radicum Farfaræ recentium, minutim incisarum,
Passularum minorum, *ana unc. sedec.*
usquequo mollescant; contundantur in mortario marmoreo atque per cribrum trajiciantur. Magmati vel pulpæ addantur
Sacchari albi, *unc. triginta duæ.*
coquantur leni igne, ad justam consistentiam; refrigeratis admisceantur
Amygdalarum dulcium, minutim incisarum, *uncia septem.*
Flavedo Citri a tribus pomis recentibus derafa,
Cinnamomi acuti, *uncia semis.*
Caryophyllorum aromaticorum, *drachmæ tres.*

Fiat Electuarium.

Hæsticis; tabidis, nec non tussi acrisicca laborantibus convenit. Dosis uncia semis, ad integram, bis vel ter per diem sumenda. Ceterum Conf. infra, Syrupus de Testudinibus resumptivus. Aliud vero Electuarium resumptivum Nicolai, extat in Dispenfat. Val. Cordi, p. 24. & non-

nonnullis aliis *Vetustioribus*. Notum denique est Electuarium refumtivum seu analepticum Fernelii, *descriptum ab ipso Lib. VII de Method. Med. quod a Bauderono, Pharmacop. p. 82. & aliis nonnullis, exhibetur.*

Electuarium Sanans Fulleri.

Pharmacop. extemporan. p. 82. Wirt.

R. Spermatidis ceti recentis, *drach. unam.*
Cerae citrinae odoratae, *drach. tres.*

Olei Amygdalarum dulcium *unc. un.*

Liquentur leni igne, atque ab igne remotis & probe, usque refrixerint, agitat, addantur

Conservae Rosarum rubrarum *unciae duae.*

Mellis despumati *uncia una.*

Commendabile est ad primarum viarum erosiones, tussim acrem, nec non in Dysenteria, & Aphthis.

Dosis drachmae duae vel tres *quater de die.*

NB Quia facile rancorem contrahit hoc electuarium, non, nisi dum expetitur, parandum.

Electuarium Stomachicum.

Dispensat. Vienn.

R. Specierum Imperatoris, *libr. semis.*

Radiciis Aronis,

Calami aromatici, *ana unc. unam.*

Granorum paradisi, *unc. semis.*

Rob Juniperini, *libr. unam semis.*

Syrupi Menthae, *quant. satis.*

Fiat exacta Incorporatio, ut sic dicam, & Mixtio, atque sic usui opportuno servetur.

Ventriculum roborat, inappetentiam tollit, humores viscidos Tunicae villosae impios resolvit, atque sensim eliminat.

Electuarium Stomachicum,
cum Cinnamomo.

Disp. Brand.

R. Acori conditi, *unc. tres.*

Conservae Melissae,

Menthae, *ana u. c. duas.*

Rosarum rubrar. *unc. quat.*

Caryophyllorum, *unc. semis.*

Cinnamomi electi,

Zingiberis albi, scindendo comminuti, *ana unc. unam.*

Sacchari albissimi *in sufficienti quant.*

Aquae Rosarum dissoluti, *unc. sex.*

Misce, Fiat ex Arte, Electuarium.

Virtute roborante stomachali pollet, verba sunt Cl. CARTHEUSERI, in Pharmacologia, p. 673. & in Vitiis appetitus & digestionis, v. g. Anorexia, Dysorexia, Dyspepsia, itemque in Febribus intermittentibus, praesertim quotidiana, & quartana, ut & in Affectibus flatulentis, frigidis, & Diarrhoeis Mucosis, non contemnendum auxilium praestat. Datur a drachmis aliquot, ad unciam dimidiam. Add. SCHULZII praefat. p. 92. In Febribus tamen, quod hic adicere liceat, circumspecte adhibendum, & non, nisi sub declinatione earum, repurgato prius bene corpore, & materia febrili maximam partem, jam opportune egesta. Calidissima enim est indolis, propter adjecta nempe Aromata, hoc ipsum Electuarium: Quare fomitem febrilem accendere magis potest, quam extinguere. Igitur praemisso divino Cortice peruv. commodius tutiusque tum in usum advocabatur, mea certe opinione.

Electuarium Tamarindorum.

Disp. Ratisbon. Vienn. Wirt. aliud extat in

Disp. Norimb. de quo Vid. SCHULZ. p. 92.

R. Pulpa Tamarindorum, *unc. quat.*

Passularum minorum,
Prunorum, *ana unc. unam semis.*
Misceantur; postea adde foliorum
Sennæ electæ pulverisatorum, *un-*
ciam unam semis.

Cremoris Tartari, *drach. sex.*

Cinnamomi acuti,

Seminis Fœniculi, *ana drach. duas.*

Olei Nucistæ destillati, *guttas decem.*

Misce, fiat, addita sufficienti
quantitate syrupi rosati solutivi, ele-
ctuarium.

Bikosos humores blande educit. In-
de mitissimum & securissimum & Medi-
camentum laxans. Dosis ab uncia dimi-
dia, ad integram.

Electuarium Theriacæ

Andromachi.

Disp. Wirt. Brand. Leid. Lugd. Lond. Hamb.
Vienn. & sic in reliquis fere omnibus.

R. Radicum Dictamni albi, sive

Fraxinellæ,

Scillæ præparatæ, *ana libras duas.*

Iridis Florentinæ, *libram unam.*

Pentaphylli, *uncias sex.*

Calami aromatici,

Phu pontici, *ana uncias quinque.*

Rhabarbari veri,

Zingiberis albi, *ana uncias sex.*

Angelicæ,

Gentianæ, *ana uncias quatuor.*

Aristolochiæ longæ veræ, *unc. duas.*

Asari, *drach. quinq. scrup. un.*

Herbarum Scordii Cretici, *libr. unam.*

Dictamni Cretici, *uncias sex.*

Chamædryos, *uncias quatuor.*

Marrubii albi,

Calaminthæ montanæ, *ana unc. sex.*

Polii Cretici,

Chamæpityos, *ana uncias quat.*

Centaurii minoris, *uncias duas.*

Majoranæ,

Mari veri, *ana unc. sem. scrup. quat.*

Foliorum Indorum, *uncias quinq.*

Florum Rosarum rubrarum, *libr. un.*

Stœchadis Arabicæ, *uncias sex.*

Hyperici, *uncias quatuor.*

Seminum Napi, *libram unam.*

Amomi racemosi, *uncias octo.*

Petrosellini Macedonici, *unc. sex.*

Anisi,

Fœniculi Cretici,

Ameos,

Seseleos,

Thlaspios, *ana unc. quatuor.*

Dauci Cretici, *uncias duas.*

Schœnanthi, *uncias septem.*

Spicæ vel Nardi Indicæ, *uncias octo.*

Celticæ, *uncias quat.*

Piperis longi, *libras duas.*

albi,

nigri, *ana uncias sex.*

Cardamomi minoris,

Carpobalsami vel Cubearum *ana*
uncias quat.

Cinnamomi, acuti *uncias octo.*

Costi aromatici, *uncias septem.*

Ligni Aloës sive Xylobalsami, *unc.*
unam.

Asphalati *drachm. quinq. scrup. un.*

Agarici trochiscati, *libram unam.*

Myrrhæ electæ, *uncias octo.*

Olibani electi, *uncias sex.*

Mastiches, *scrup. octo.*

Gummi Arabici, *uncias quatuor.*

Bituminis judaici vel Asphalti, *unc.*
duas.

Terræ Lemniæ, *uncias quat.*

Castorei, *uncias duas.*

Viperarum Italicarum, *libras duas.*

Eligantur simplicia præscripta
optimæ notæ, quæ herbis, floribus, ra-
dicibus, & aliis siccationis indigis, le-
ni calore siccatis, admisceantur, & si

mul in pulverem subtilissimum redacta, seorsim servantur.

Squinanthum & Spica Indica minutim incisa, cum Gummi Arabico, in aqua soluto, probe pincentur, & leni calore rursus exsiccata, in pulverem redacta, reliquis addantur.

Flores Rosarum seorsim terantur, & cum

Chalcitidis vel Vitrioli Martis, ad albedinem calcinati, *unciis quat.*

Croci Austriaci, optime triti, *unc. octo.*

Vino diluantur; sequentia vero in Vini Malvatici sufficiente quantitate solvantur:

Opii Thebaici, *librae duae.*

Succi Liquiritiae, *libra una.*

Hypocistidis,

Acaciae,

Sagapeni, *ana unciae quatuor.*

Galbani, *unciae duae.*

Soluta & colata commisceantur cum

Mellis optime despumati triplo, vel *libris centum & sedecim;*

Addantur Crocus, Chalcitis, & flores Rosarum vino diluta, agitentur diligenter, semper de pulvere priori inspergendo per cribrum. Tandem

Styracis in granis, *unciae quat.* in

Terebinthinæ claræ, *unciis sex* soluta, &

Opobalsami veri, vel in ejus defectu

Olei Nucistæ expressi, *unciae tredec.*

Adjiciantur, & per horæ unius spatium, ut exactissime misceantur, agitentur, atque in vase capaciore, ut fermentare, & aliquoties per mensem moveri queant, reponantur.

Virtutes hujus electuarii etiam plebi sunt notissimæ; (Verba sunt Celeb. Editorum præstantissimi Dispensat. Wirtenbergenf. quorum descriptionem retinui- mus, pro more nostro) olim pro panacea

habebatur, & hodie etiam vulgus multa ac crebiori experientia edoctum, bono cum effectu, eo in plurimis morbis utitur. Nec etiam revera laude sua privandam esse hanc confectionem censemus, etiamsi nonnulli hujus sæculi doctissimi Medici, tanquam ex nimis calidis & sanguinem incenditibus ingredientibus compositam, raro, caute & circumspecte in usum vocare jubeant, quod mæsto inprimis ac funesto Exemplo Reginarum Angl. maximæ, optimæ & Virtutibus Eminentissimæ MARIÆ, liquido demonstrat Gualt. HARRIS, Observat. Med. VII. p. 172. sqq. ex quo, manifesto patet, ipsam Theriacam, incautius præsumtam, interitum potius attulisse, quam ipsas diras Variolas, atque hinc Medicinam longe quidem pejorem fuisse ipso Morbo. Conf. & BOERHAAVE, Prax. Med. Tom. V. p. 314. Nobis est alexipharmacum, adstringens, balsamicum, stomachicum & anodynum: nunquam tamen in Morbis acutis adhibendum. Ceterum etiam est Anthelminticum, vid. GASSENDI Vit. Peirescii, Lib. II. p. 141. & CHARAS, descript. Theriac. cap. 75. p. 220.

Qualibet uncia continet Opii grana sex, & Croci grana duo.

Datur vel per se, vel cum commo- do quodam vehiculo. Dosis est a drachmis duabus, ad tres.

De hac Theriacæ compositione, si- ve rectius, plauistro Compositionum varia- rum innumeri quoque propemodum scri- ptiores, veteres & novi, laudati Linde- nio, Mercklino Lippenio, & aliis, dis- serte satis atque diffuse egerunt, quibus add. si placet, Thom. BARTHOLINI Dissertat. II. de Theriaca, & ejusdem Cist. Med. Hafn. Locul. XVI p. 149. sqq. LIBARII Diss. de Theriaca Androma- chi, Gottl. BUDAËI Relat. de eadem, &

Frid. Gottl. HAUPTII *Diff. de Composit. Mithridat. & Theriacæ Andromachi*, Moyf. CHARRAS de plantis, mineralibus & animalibus, quæ compositionem Theriacæ Andromachi ingrediuntur; aliosque, quos supra jam allegavimus ad Tit. Mithridatium, quibus adjicias Viros Clariss. CARTHEUSER. in *Pharmacologia*, p. 675. sqq. & SCHULZ. *Prælect. ad Disp. nf. Brand.* p. 372. sqq. quibus inprimis Theriacæ plurimum laudis tribuere placuit. Sed justam in ipsius Compositionem, imo rectius, confusionem, exercuit censuram POTERIUS, *Pharmac. Spagy. Lib. III. Sect. IV.* p. 460. Appositissime autem, opiner, & Theriacæ, & Mithridatio, propter mirabilem nempe illam, peregrinam, contrariam & incompositam compositionem, cæco quasi acervo temere confociatam, aptari possunt illa Ovidiana:

Obstabatque aliis aliud: quia corpore in uno,

Frigida pugnabant calidis, humentia siccis,

Mollia cum duris, sine pondere, habentia pondus.

Hinc igitur ego tam Mithridatium, quam Theriacam ipsam, propter diffusam, immo & confusam, ut dixi, compositionem, seu colluviem, per seivum quasi jocum, vocare consuevi Aes Corinthium officinarum medicinalium: De notissimo enim illo ære Corinthio, ita Plinius, Florus, & præsertim PETRONIUS, *Cap. L.* Ex omnibus statuis æneis, & aureis, & argenteis, in unum rogi congeitis, & incensis, facta sunt in unum æra miscellanea. Sic Corinthia nata sunt ex omnibus, in unum, nec hoc, nec illud. Sed hac pace lectorum, & Clariss. Medicorum secus sentientium Venia, ut spe-

ramus: ad oblectandum forte animi m, hic adjecta sunt.

Electuarium Theriacæ

Bezoardica Lentilii.

℞. Herb Scordii, manip. duos.

Rutæ, manip. un.

Rad. Angelicæ,

Carlinæ,

Helenii,

Zedoariæ, ana unc. unam semis.

Petasitidis,

Anthoræ,

Contrayervæ,

Pimpinellæ,

Valerianæ, ana unciam unam.

Calami aromat. drachmas sex.

Myrrhæ, drachm. septem. scrup. duos.

Castor. drachmas tres, semis.

Baccarum Juniperi, drachmas decem.

Nucis Moschatæ,

Cinnamomi acuti,

Caryophyllorum aromaticorum,

Cardamom. minor, ana drachm. sex.

Croci optimi, drachmas tres.

Camphoræ, drachm. unam semis.

Concis. & Contusis affunde Spiritus Vini Juniperini q. suff. ut Fiat Elixir.

Quod deinde Filt. & in Balneo Maris destilletur:

Destillato denique addantur:

Opii Thebaici, aceto correcti, drachmæ sex.

Trochiscor de Viper. uncia semis.

Florum Sulphuris,

Terræ Sigillatæ, ana drach. una sem.

Corallior. rubr. præp. drachmæ tres.

Margaritar. præparat. drachmæ due.

Lapidis Bezoar Orient. scrup. unus.

Olei destillati Angelicæ,

Caryophyllorum,

Zedoariæ, ana gutta octo.

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium, seu Opiatum.

Operosa hæc quidem, concinna tamen Compositio usum egregium præstabit in Morbis epidemicis malignis, præsertim autem cum Aceto, aut succo Citri vel Limonium, opportune sumta.

Electuarium Theriaca Ceylonica.

GRIM. Laborator. Ceylon. p. 39.

Rx. Mellis despumat. libras quinq.
Pulv. Viperar. præparat. unc. quat.
Spin. Viperar. Calcinat.
Terræ Sigillat. Ceylon. ana unc. duas.
Radic. Zerumbeth,
Zedoariæ,
Calami arom. ana libram semis.
Cortic. Radicis Cinnamomi,
Cinnamom. silv. ana uncias quat.
Aristolochiæ longæ,
Citri,
Arantiorum,
Fol. Cinnamomi, ana unc. unam.
Sal. Volat. Oleos. Zerumbeth, unciam semis.
Volat. & fixi Viperin. ana dr. duas.
Camphoræ ex Rad. Cinnamom dr. unam.

Sulphur. Philos. præparat. unc. unam.
Olei Rad. Cinnamomi, drachm. tres.
Miscentur, & Fiat lege Artis,
Electuarium.

Hæc quidem est recta Venenum expellens Theriaca, ibi, recte & vere ita inquit Celeb. Auctor, cujus Scrupulus inusitam magnum effectum producet, quam vulgaris apud nos, Theriaca Libra integra. Non est Theriaca somnum inducens: sed Spiritus ipsos exhilarans. Non sane est negandum, hanc quidem Ceylonica Theriaca Compositionem immanem quan-

tum præstare omnibus fere aliis Theriaca Compositionibus, hucusque quidem usitatis: Sed ad eam comparandam, requiruntur quoque ipsa illa beatior Terra Ceylonica, feraces Cinnamomi & pretiosorum Odorum Silvæ Ceylonica, & ipsum etiam denique Aurum Ceylonicum. Alias enim hæc pretiosissima Theriaca Compositio in his nostris sterilioribus & egentioribus Terris, vix esse mercabilis, putem, fuerit. Interea tamen egregia hæc Theriaca exotica Compositio digna omnino nobis visa fuit, cui in hoc nostro opere, meritum honoris locum daremus. Conf. infra, Tinctura Bezoardica Ceylonica & Emplastrum Cephalicum Ceylonicum, & supra diascordium.

Electuarium Theriaca de Citro.

Disp. Brand. Conf. Tab Smaragd. p. 408.
Rx. Corticum Citri Conditorum, uncias duas.

Theriacæ Andromachi,
Mithridat. democrat ana drach. duas.
Specier. de Gemmis frigid. scr. un.
Lapidis Smaragdi præparati,
Terræ sigillat. præparat ana drachm. semis

Cum sufficienti Quantitate Syrupi Corticum Citri,
Fiat lege Artis, Electuarium.

Non mala Compositio, inquit hic Cl. SCHULZIUS, in prælect. p. 375. quæ ad unciam dimidiam, offerri potest, uti-cunque vel tormina alvi a causâ frigida, vexant, vel nausea ac Vomitus ritis sedari debet. Conveniet etiam gravibus temporibus, vel locis, versantibus, ad transpirationem liberam conservandam, alvi-que fluxus compescendos. Non mala, inquam & ego, hæc est Compositio; sed nec

peior, addo ego, futura, si frigida illa Specierum de Gemmis frigidarum nugamenta, una cum ipso lapide Smaragdo, externo potius cultui, quam usui interno, dicato, omittantur. Conf. Cl. SCHULZII prælect. laudat. p. 304. qui nobiscum sentit.

Electuarium Theriaca

Diateffaron.

Dispens. Brand. Argent. Prag. Lond.

R. Radic. Aristolochiæ rotundæ,

Gentianæ,

Baccarum Lauri,

Myrrhæ electæ, ana uncias duas.

Mellis despumati, libras duas.

Fiat lege Artis Electuarium.

Quatuor pulveres, Melle excipienti Nomen διὰ τεσσάρων, ipsi imposuerunt. Opium non habet; sed alexipharmaca, Carminativa, & excretionem provocantia. Fumentis sat commode datur, atque pro his potissimum parata prostat. Sed & hominibus est utilis, si temporibus, locisque gravibus, capiant drachmam unam, vel alteram. Ventriculum quoque & intestina, flatulentis divexata, juvat. Veterinariae Medicinæ Auctores addere præcipiunt scobem Eboris, & sic uno auctiorem, vocant Theriacam diapente, quasi per quinque, id est, ex quinque rebus compositam, cui mirificas vires tribuunt adjumenta, tam a Morbis servanda; quam eadem curanda. Hætenus iterum Cl. SCHULZIUS, prælect. laudat. p. 378. Conf. CARTHEUSER. Pharmacolog. p. 679. Vid. inf. Extractum Diateffaron.

Electuarium Theriaca pro

Familia.

Dispensat. Brand.

R. Pulveris Radicum Angelicæ,

Gentianæ,

Olsenichii,

Petasitidis,

Zedoariæ, ana unc. unam.

Herbarum, Cardui Benedicti,

Fumariæ,

Scordii; ana drachm. sex.

Baccarum Lauri, unciam sem.

Roob Juniperi, libram unam.

Sambuci,

Ebuli, ana libram semis.

Mellis despumati, quant. sufficit.

Misce, Fiat lege Artis, Electuarium.

Etiam hæc Theriaca opio destituta, adeoque Scopo anodyno non apta est. Continet pulveres Vegetabilium, alexipharmacorum, & Carminativorum satis laudabilium, qui Crassamento, ex fructibus Juniperi, Sambuci & ebuli, adjecto etiam Melle, excipiuntur. Conducet ergo omnibus istis, quibus præcedens, subjectis, & Conditionibus. Optimum videtur cum Aceto, aut Succo Citri, dilutum, exhibere, quod etiam de Theriaca Andromachi, tenendum est. Malui hic iterum Cl. & amicissimi quondam, eheu! quondam, SCHULZII mei Verbis loqui, p. 378. Præc. quam meis, plus haud dubie apud Lectores, ponderis habituris. In quibus illud in primis mihi eximie placet, quod suadet Vir clarissimus, loco idonei vehiculi, adhibere Acetum, vel Succum Citri; In omni enim ambitioso isto apparatus pharmaceutico, nullum pane potentius & excellentius alexipharmacum, antisepticum, immo & antilemicum reperi, his quidem binis Liquoribus acidis; adeo frequenti fidaque experientia dudum ubique comprobatum est: ut nemo sanus de hac veritate, spero dubitaverit. Vid. PALMAR. de Feb. pest. p. 472. Conf. superius dicta, ad Aceta Bezoardica, &

Cortices Citri. *Ceterum vid. & Cl. CARTHEUSERI Pharmacol. p. 679.*

Electuarium Theriaca Febrilis.

MYNSICHT. *Armament. pag. 230.*

R. Spec. Febrifug. nostr. *uncias tres.*

Conserv. Absinthii pontici,

Cardui Benedicti,

Flor. Centaur. min. *ana unc. duas.*

Theriace Andromach. *unc. un. semis.*

Corn. Cervi sine Igne, calcinati,

Diaphoretic. min.

Zingiberis albi, *ana drachm. tres.*

Spec. diamosch. dulc.

Diambræ, *ana drachm. unam semis.*

Camphoræ in Spec. Angelicæ dissolutæ, *drachm. semis.*

Misc. cum Rob Sambuci, Fiat

Electuarium.

Curat fere omnes Febres, & in ipsa peste etiam valde utilis est. Dosis a drach. una, ad drach. duas, cum Aqua febrifuga nostra, vel cum Aqua Card. Bened. vel Scabiosæ, vel Calendulæ &c. Bibat horis duobus, ante accessionem; cooperiatur, & in lecto maneat, & sudet; hoc enim pacto, multas Febres precipitat. Ita ipse Mynsichtus: Sit fides penes Auctorem. Ut ut enim lubens concedam, non inutilem penitus fore hujus Theriacæ usum in Febribus Epidemicis a nocenti & gravi Cælo potissimum abortis, ad expellendum nempe per blandam sudationem, miasmata illud virosum venis intus conceptum: In febribus tamen proprie sic dictis acutis, ardentibus, ac continuis, ab ipso sanguinis turgentis ac ferventis incendio interno concitatis, nociturum potius esse hoc egregium alias, Remedium, quam profuturum, pronunciare haud vereor quoniam nempe sic ignis quasi additur igni,

& morbus tum major & seivior fit medendo. Inde in Febribus pleuriticis acutissimis, Theriacam, & omnia Theriacialia, seu pestifera immo mortifera, vitanda esse, experientia ipsa edoctus, dudum monui, in Lib. de pleuritide, Cap. III. p. 44. & Cap. V. p. 84. In Febribus contra sic dictis intermittentibus, Tertianis potissimum atque Quartanis, probe repurgatis prius a nocivo morbi fomite ibi latente, primis viis, hanc quidem Theriacam antifebrilem, parcius & opportunius sumtam, usum haud contemnendum præstare posse, equidem haud penitus negaverim. Sed summa tamen Medici experti prudentia & hic requiritur, ne intempestiva Medela, ex Febribus intermittentibus, fiant continuæ & ardentes: quod tristis sæpe experientia, ineluctabili ægrotorum damno manifestius edocuit.

Electuarium Theriaca Metallorum.

POTER. *Pharmac. Spagyr. L. III. p. 494.*

R. Mercurii resuscitati, *partes quatuor.*

Reguli stellati Antimonii, *partes duas.*

Auri purissimi, *partem unam.*

Liquetur Aurum cum Regulo, cui adde Mercurium concalescunt seorsum: Misceantur invicem, & fiat Massa; quæ pulverizetur super lapidem porphyreticum. Hæc Materia coquatur lento Calore, in sufficienti quantitate Balnei Hermaphroditici, donec omnia probe fixentur. Dosis erit Grana sex, ad decem.

Theriacam Metallorum improprie fere sic loquendo, miram hanc & pretiosam Compositionem vocat Auctor, quod ex ejus quidem opinione, Medicina quasi Theriacalis Metallis insit, adversus venena, & quæ pesti ipsi, morbisque pestilen-

tibus conveniat. Verum, licet huic Theriacæ singulares prorsus atque insignes virtutes passim tribuantur ab ipso inventore Poterio: Tamen mihi, ut ingenue quidem fatear, ista Medicina Metallica, ex Mercurio, Antimonio atque Auro parata, nec satis blanda, nec satis tuta videtur, quod vel ipsa ejus exigua nimis atque parca dosi satis manifeste, nisi fallor, indicat. Præstantiora enim atque securiora mihi, cum Hoffmanno, Boerhaavio, Sydenhamo, & aliis magnis Medicis, ea semper videntur Medicamenta, quæ larga potius manu offerri possunt, quam quæ parca, ob metuumdum scilicet ex quantitate, periculum. Quare, me quidem suadere, hæc ipsa Metallorum Theriaca curiositatis potius gratia, tantisper notetur; quam necessitatis causa, in usum medicum temere advocetur: quem interim tamen haud prorsus negaverim. Potest enim forte hæc Theriaca quidquam opis adferre in diviis morbis Venericis mitigandis, nec non aliquid valere ad necandos & expellendos Vermes; licet ne tunc quidem tenerioris ætatis & corporis pueris præsertim, impune, & sine ancipitis eventus metu, exhiberi possit. Sed adjectum hic frustra Aurum nec Venerem ut cerosam sanat, nec Vermem coenosum necat. Aurum enim amat quidem, ut ille ait, per medios ire satellites, & saxa ipsa perrumpere: at non potest ægroto domini corpore deducere febres, aut vermes, ut sapius jam in hoc opere, monuimus. Sed hæc obiter.

Electuarium Theriaca Mulierum.

MYNSICHT. l. c. p. 228.

R. Theriacæ Andromach. uncias tres.
Bezoard. Jovial. unc. semis.

Corn. Alcis & Cervi, una spagyr.
calcinat. drachm. unam semis.
Extracti Radicis Angelicæ,
Enulæ Campan. ana drachm. unam.
Essent. Castorei, drachm. semis.
Magist. Matris perlarum,
Corallior. rubr. ana scrup. un.
Olei Succini albi, scrup. semis.

Misc. & cum Rob Sambuci, Fiat
lege Artis, Electuarium.

Per sudorem, fere omnes Mulierum, tam calidas, quam frigidas infirmitates, occulta quadam proprietate, curat: Et pro sexu foeminino, vix præstantius & nobilius diaphoreticum datur. Dosis a Scrupulo uno, ad drachmam unam, in Aquis appropriatis, Morbum proprie respicientibus: In causa autem calida, in vehiculis frigidis offerre solemus. Ita ipse quidem Mynsichtus. An vero laudata vehicula sic dicta frigida ipsam illam Theriacæ Naturam calidam temperare & immutare possint? de eo quidem vehementer dubito. Quare, me certe judice, hæc Theriaca tutius ac salubrius, Mulieribus ex causa frigida laborantibus, quam ex calida languentibus, exhibebitur. Inde in fluore albo, chlorosi, colica hysterica stultenta, & similibus venustioris sexus infirmitatibus a causa potissimum frigida ortis, non inutile præstabit officium & auxilium: demto tamen prius Bezoardico Joviali, frustra quamvis a magno aliquo Baglivo, laudato. Suspecta enim & exosa merito sunt prudentioribus Medicis omnia Medicamenta Jovialia, uti Antihecticum Poterii, & ipsi compar Bezoardicum Joviale, quoniam lentum Venenum tabificum continent, conf. supra copiosius dicta ad Antihecticum Poterii, add. Cl. CARTHEUSERI Pharmacolog. p. 517.

Electuarium Theriaca

Saxonica.

MYNSICHT. loc. cit. p. 229. conf. SCHULZII Praelect. p. 11.

R. Rob Baccar. Sambuci,
 Chamæactes, ana unc. duas.
 Corn. Cervi, spagyricæ calcinati, un-
 ciam unam.

Succi inspissati Fumariæ,
 Syrupi de papav. simpl.
 Spiritus Juniperi, ana unc. semis.
 Boli rubr. orient. drachm. duas.
 Olei Seminis Angelicæ,

Zedoariæ, ana drachm. unam.

Misce flamma imbecilli, in Formam Opiatæ.

Est Antidotus nobilissima, inquit ibi Auctor, per sudorem, & insensibilem transpirationem efficacissime operans, servat & liberat homines, a quam plurimis & gravissimis Morbis. In profigandis omnis generis Febribus, sive sint intermittentes, sive continuæ, aut malignæ; item in Hydrope, igne sacro, Scorbuto, Ictericis, peste, suffocatione Matricis, aliisque uterinis affectibus, Lue Venerea, Scabie, pruritu, Lepra, &c. suam adeo promeretur laudem, ut a nullo satis ejus Virtutes prædicari possint.

Dosis, Nucis Moschatæ Quantitas, plus minusve, pro sumentium ætate, sexu & Constitutione, proque affectus ipsius exigentia, & cum Liquore aliquo idoneo, & congruo, atque Morbo præsertim, cujus medendi gratia, adhibetur, appropriato. Ego in multis affectibus, purgata prius alvo, vesperi, horis quatuor, vel quinque, post Cænam, eundo cubitum, cum sufficiente quantitate Aquæ de Cornu Cervi nostræ, exhibeo: unde versus diluculum vehementes sudare solent. Sed ohe! jam satis est, immo plus satis.

Multa quidem ex his elogiis, largissima manu effusis, vera esse, non penitus negaverim: præsertim autem postremum istud, de vehementi sudatione. Illud vero de hujus Theriacæ promiscuo usu, in omnis generis Febribus, sive intermittibus, sive continuis, aut malignis, propter imminens periculum, haud facile concesserim. Licet enim sponte largiar, istam in febribus, præsertim intermittibus, materiam pravam per blandam diaphoresin, evocando, quidquam opis adferre posse; eundem tamen salutarem effectum in Febribus quoque continuis, aut malignis, pari modo, ab eadem expectandum esse; id vero nego, immo pernego, ex rationibus nimirum modo indicatis, ac præcedentem Theriacam Febrilem.

Electuarium Theriaca

Smaragdina.

Dispensat. Ratisbon. Prag. ex Pharmacop.
 August. Renov.

R. Smaragdi præparati, drach. tres.

Hyacinthi præparati,

Radicum Pœoniæ,

Seminum ejusdem,

Visci quercini,

Cinnamomi,

Zedoariæ, ana drachm. duas.

Croci, drach. semis.

Dictamni Cret.

Seminum Citri, ana drach. tres.

Acetosæ,

Corallior. rubr. præp. ana drachmam
 unam semis.

Rasuræ Unicornu,

Eboris, ana drach. duas.

Syrupi e succo Limonum,

Mellis despumati, ana quant. suff.

Misc. Fiat lege Artis, Electuarium
 molle.

Epileptics, Vertiginosis, ulcerinis affectibus, Alvi profluvio, Ventriculo debilitato, & Vomitionibus symptomaticis, maxime est proficua hæc Theriaca, ad aliquot drachmas, pro natura & ætate ægrotorum, exhibita. Has quidem insignes Virtutes haud plane denegamus huic Theriacæ: Eas ipsas tamen omnes etiam tum haud dubie habitura foret, tamesi Smaragdi & Hyacinthi ab ipsa plane absessent, a quibus quippe pretiosis Gemmis, merum potius Nomen habet, quam miras Virtutes; quibus nempe omnino carent pulchri quidem illi, ut frigidi, & inertes effætiq; lapides, qui potius adornandum exterius corpus nati sunt, quam ad curandum interius. Conf. superius modo dicta ad Theriacam de Citro, & infra ad Pulverem Epilepticum, Species lætificantes, & alibi passim.

Elixir Antasthmaticum.

PRUSTII, Tab. Smar. p. 140.

Rx. Sulphuris vivi,

Salis Tartari, ana uncias tres.

Pulverisata, liquecant ad Ignem, Spatula continuo movendo, usque dum Colorem subrubeum adquisiverint: Tum remove ab igne, & frigefacta in pulverem redige: Huc pulveri deinde adde:

Gummi Ammoniacy,

Aloës Succator.

Myrrhæ rubræ, ana unciam unam.

Croci orientalis, unciam semis.

Spiritus Vini Tartarisat. uncias viginti octo.

Essent. Melissæ, uncias novem.

Spiritus Salis Ammon urinof. unc. unam semis & drachm. duas.

Stent optime clausa, in digestionem, ad plenam specierum resolutionem, Tincturæque extractionem, deinde fil-

tretur, atque opportuno usui servetur.

Ipse Titulus promittit, quid sperandum sit de hoc quidem Elixirio, aut potius optandum. Potest quidem, non nego, lentum viscidumque Mucum bronchiis atque pulmonibus tenacius infixum, nonnihil resolvere, attenuare, atque ad faciliorem excreationem sollicitare. An vero multum valeat in mitigando gravi illo Asthmate spasifico, seu convulsivo, affirmare vix ausim.

Elixir Anticolicum

Crocatum.

Videatur

Elixir Cordiale & Stomachicum, vulgo Garrus.

Pharmacop. Parisiens. Reg. CHARAS. Part. II. p. 868.

Elixir Antifebrile.

Disp. Vienn. p. 77. Wirt. p. 50. in rel. fere deest.

Rx Radicum Gentianæ rubræ, unc. un.

Serpentariæ Virginianæ,

Herbarum Cardui Benedicti,

Centaurii minoris,

Trifolii fibrini,

Absinthii pontici, ana drachm. tres.

Corticis Peruviani, unciam un. semis.

Chaquerillæ,

Winterani, ana unciam semis.

Florum salis armoniaci martialium, drachmas sex.

Incisa infunde in

Spiritus vini rectificati, libr. duab. post digestionem per quatuor dies, exprimantur, & Elixir per chartam filtratum usui servetur

In declinatione febrium intermittentium, ad tonum restaurandum, & appetitum excitandum, inservit. Dosis a drachma semis, ad scrupulos duos.

ELIXIR ANTIFEBRILE.

Elixir Antifebrile Aliud.

Dispensat. Vienn.

℞. Herbae Cardui Benedicti,
Centaurii minoris,
Trifolii Fibrini, *ana unc. un. semis.*
Absinthii Romani, *unciam unam.*
Radiciſ Gentianæ, *uncias duas.*
Zedoariæ,
Galangæ,
Corticis Winterani,
Cascarillæ,
Aurantiorum recent. *ana unc. semis.*
Peruviani, *uncias tres.*
Salis Tartari fixi, *unciam semis.*
Florum Salis Armoniaci martialium,
Nucis Moschatæ, *ana drachm. duas.*
Incisa infundantur in Spiritus
Vini, *libris quinque.*
Stent in digestionem, per triduum, dein-
de lege Artis, fiat per filtrationem,
Elixirium.

*In profligandis Febris, præser-
tim Intermittentibus, effectum perquam
laudabilem præstat. Elegans sane & reli-
quis hætenus commemoratis descriptioni-
bus, jure merito præferenda hæc est
compositio, præsertim, quod tres inte-
græ uncias laudatissimi Corticis Peruvia-
ni, complectitur. Interim tamen ne quid
posteris aliquando profuturum, temere
celemus, candide hic pronunciare, vi
ipsius veritatis, impellimur, nec hoc, nec
aliud Elixirium antifebrile, multum spe-
rati auxilii præstare in febris, præser-
tim diu jam inveteratis & pertinaciori-
bus; quoniam scilicet potior illa virtus an-
tifebrilis balsamica, aut resinosa, quæ in
Cortice peruviano hæret, per affusum
Spiritus Vini, & tam brevem digestio-
nem, haud penitus resolvi & ex Voto, ex-
trahi prorsus potest; sed potius in residua
Massa tenacius restat. Inde & ex eadem*

ELIXIR ANTIFEBRILE. 187

*ratione, spem Medici conceptam sæpissi-
me fallunt decocta, infusa & extracta,
de Cortice peruviano præparata, quorum
descriptiones vid. apud BOERHAAVE,
de Mat. Med. p. 109. sqq. GEOFFROY,
Tom. II. Mat. Med. pag. 185. & sæpius
apud alios, præsertim Gallos. Hinc sem-
per præstat, Corticem illum totum, & in
substantia ipsa, ut dicitur, exhibere,
præcipue autem in apposis Electuariis,
ægotantibus opportune offerre, quorum
concinnas aliquot & diuturno usu com-
probata compositiones, supra, suo loco,
proposuimus. Idem vero dudum monue-
runt Viri maximi, Hoffmannus, Ber-
gerus, Mortonus, Sydenham, Werl-
hofius, & alii, supra laudati, quibus ac-
cedit GEOFFROY, l.c. p. 185. sqq. &
SCHULZIUS, in prælect. ad Dispens.
Brand. p. 134. Conf. infra Extracta fe-
brifuga.*

Elixir Antifebrile Wedelii.

Dispensat. Argent. Ratib.

℞. Radicum Galangæ,
Zedoariæ,
Summitatum Absinthii, *ana unc. un.*
Acori veri, *drachmas sex.*
Chinæ Chinæ,
Ligni Colubri, *drachm. tres.*
Cassiae Caryophyllatæ,
Florum Centaur. min. *ana drach. tres.*
Corticum Citri,
Aurantiorum,
Rhabbari electi, *ana drachm. duas.*
Macis,
Nucis Moschatæ,
Caryophyllorum, *ana drachmam
unam semis.*
Costi veri,
Schoenanthi, *ana drachmam unam.*
Incisis & mixtis affunde Spiritus
salis *unciam unam, & cum Spiritus*

Vini rectificatissimi libris quatuor. Lege Artis, extrahe Tincturam.

Laudat quidem B. SCHULZIUS in prælect. pag. 93. hoc ipsum Elixirium Antifebrile Wedelianum, præ altero illo Elixirio Mynsichti, cujus descriptio extat in ipsius Armament. Sect. 18. p. 272. & in Dispensat. Brand. Prag. alibique sæpius. Conf. CARTHEUSER. Pharmacol. p. 360. sqq. Neque sane ego magni Wedeliani Nominis auctoritate permotus, quidquam laudis derogare v. lim alias sat concinnæ compositioni hic proposita. Interim tamen pro candore meo, diffiteri nequeo, justo largiorem ipsi quidem inesse aromatum quantitatem, & æquo parciolem contra divinæ Chinæ Chinæ dosin; quid enim quæso, hic valeant tres tantum ipsius drachmæ, quæ quippe a reliquo magna specierum conjunctarum apparatu penitus hauriuntur & absorbentur? Quam tamen, ceu notissimum, omnis febres profigandi virtus unice pendeat a præstantissimo illo Cortice peruviano. Quare sine omni metu periculi quin immo cum certiore spe venturæ salutis, & abituræ febris, ipsius dosis, in hoc Elixirio, ad duas aut tres uncias, omnino erat extendenda, quod & dudum monuit Ill. WERLHOFIUS, in absolutissimo opere de Febris: Hic enim vix locum illud habet tritum: Ne quid nimis. Melioris ergo est compositionis & certioris efficacæ illud Elixir. quod hic ex Disp. Wirr. proposuimus, & quod jam exhibebimus ex Dispens. Vienn. quod & ipsum Wirtenbergicum virtute adhuc superare videtur.

Elixir Antipodagricum

Tim. a GULDENKLEE, Descrip.

Med. 914.

R. Rad. Artemisiæ, uncias duas.

Rhapontici electi,
Aristolochiæ rotund. ana unc. un.
Semin. Petroſellini Macedon. drachm. sex.

Comar. Chamædryos,
Centaurii minoris,
Hyperici, ana drachmas quinque.

Pulverisata & mixta extrahantur Spiritu Vini Tartarifato; Spiritum Vini aufer per Inclinationem, & ad medietatem, abstrahe, reliquum servetur pro usu.

Aliquem, non nego plane, forte usum hæc ipsa Compositio præbebit in durissima durissimæque podagra, purificando nempe ipsam Massam sanguineam vapidam, & pellendo simul urinam crassam, Tartaream & jumentosam. An vero verum sit contra inexpugnabilem podagram, specificum, ut vulgo dicitur, de eo equidem valde dubito, Conf. Diss. nostr. de Veritate paradoxo Hipp. &c. p. 19. sqq. Ceterum vid. infra, Essentia Antipodagrica.

Elixir Antiscorbuticum

Amarum.

Dispens. Brand. pag. 59. & ibi SCHULZ. pag. 97.

R. Herbar. Absinthii,
Beccabungæ,
Borraginis,
Buglossi,
Cochleariæ,
Fumariæ,
Nasturtii Aquatici, ana drachmas tres.

Radicum Enulæ, drachmas duas.

Filicis, unciam semis.

Corticum Aurantiorum, drachmas duas.

Tamarisci, drachmas sex.

Incisis & Contusis affunde Spiritus Cochleariæ & Nasturtii, *ana quantum sufficit*, ad trium digitorum circiter eminentiam, aut plurium, Vasis amplitudinis, aut angustię habita ratione. Stent in digestionem aliquamdiu, ut fiat lege Artis Elixir. quod merito laudat Cl. CARTHEUSER. in Pharmacolog. p. 366.

Elixir Antiscorbuticum

Bontokoe.

℞. Cinnamomi elect. *uncias duas*.
Nucis Moschatæ, *unciam semis*.
Maceris, *drachmas duas*.
Caryophyllorum, *drachmam unam*.
Cortic. Citri, *unciam unam*.
Aurantiorum, *unciam semis*.
Calami aromatici,
Croci, *ana drachmas tres*.

Incisis & Contus. affunde Spiritus Vini, *uncias viginti quatuor*; stent in digestionem, per aliquot dies, & deinde filtrentur, ac fiat leg. Art. Elixir.

Polychrestes, immo panchrestas tantum non Virtutes huic suo Elixirio tribuebat Auctor, portentosis suis opinionibus, pusillus quasi Helmontius, aut Paracelsus, qui omnes pene Morbos ex Scorbuto, sed sine ullo fundamento, ut solidissime ostendit Hoffmannus, deducebat. Quod si etiam verum esset, ponamus enim tantisper, non concedamus ullo modo; tamen hoc ipsum Elixirium falso sic dictum Antiscorbuticum, ex virtute sua calida & aromatica scilicet, longe aptius est, ad augendum ipsum Scorbutum, quam ad eundem infringendum. Quare præter vires stomachicas ac roborantes, ipsi nullæ concedendæ sunt partes aut Virtutes. Tanto melius vero fortiusque putridum Scorbutum expugnabit al-

terum illud Elixir antiscorbuticum superius e Dispens. Brand. positum, quoniam herbas optimas scorbuto oppositas complectitur. Ceterum conf. infra, Essentia Antiscorbutica. & supra, Electuarium Antiscorbuticum. item Tinctura Scorbutica & Vinum Scorbuticum.

Elixir Antivenereum.

Dispensat. Vienn. conf. Dispens. Edinburg. pag. 53.

℞. Balsami Copaivæ, *unciam unam*.
Peruviani, *unciam semis*.
Resinæ Ligni Guajaci veri, *drachm. duas*.
Olei Ligni Sassafras destill. *drachm. semis*.
Salis Tartari, *drachmas duas*.
Spiritus Vini Alcoholifati, *libr. semis*.

Stent infusa, ad Dissolutionem, dein filtratum servetur Elixirium, conf. mox *Elixir polychrestum*.

Cujus usus ab ipsa Denominatione indicatur.

Nempe iis prodest, qui in castris venereis, nimis acriter, & vix satis cognito hoste, cæca nocte, infelicitè defu- gnarunt, atque ex illo conflictu, optima quidem, sed non optima, spolia reporta- runt, quæ perdidisse satius erat, quam accepisse. Conf. infra, Extractum anti- venereum. Nunc autem contrarium ap- ponamus Elixirium, pro iis, qui malo astro nati, in palæstram veneream, vel sine armis venerunt, vel armis haud sa- tis strenue uti potuerunt.

Elixir Venereum.

Tim. a GULDENKLEE, p. 914.

℞. Confect. pacificæ Mynsichti, *uncias duas*.

Magnaniminitatis, ejusdem,
Satyrii,

Alkermes, *ana unciam unam.*

Chocolat. Indorum, *uncias duas.*

Spiritus Vini Malvat. ad eminentiam
quatuor digitorum.

Digerantur, in Balneo Mar per
dies septem, postea filtrentur per Char-
tam Emporeticam: add.

Essent. Satyrion. *uncias tres.*

Ambrae, *grana tredecim.*

Moschi, *grana novem.*

Misce omnia, & serva pro usu,
Elixirium.

*Sat speciosa quidem ac generosa vi-
detur hæc ipsa compositio, continet enim
magnificas illas & pretiosas confe-
ctiones, Magnanimitatis nempe, atque
pacificam sic dictam, quarum descriptio-
nes supra, suo loco, dedimus ex ipso
Mynsichæo. Habet & præterea, lauda-
tam toties, heu frustra! Confectionem
Alkermes, item Satyrii, cum ipsa Indo-
rum chocolata, nec non Moschum at-
que Ambram: Sicque omnia complectitur,
quæ languentes in latam venerem vires su-
scitare, vulgo quidem creduntur. An ve-
ro hæc omnia, vel conjunctim sumta, un-
quam re ipsa, efficere possint, ut quis in
venerem frigidus & effoetus, puellis pru-
rientibus idoneus sit, & non sine gloria,
militare queat? de eo quidem & nunc ve-
hementer dubitamus, & jam supra ma-
ximopere dubitavimus, ad Confect. pa-
cificam, atque Magnanimitatis. Cete-
rum vero, nimia hæc etiam est dos Mos-
chi atque Ambrae.*

Elixir Aperitivum Clauderi.

Disp. Vienn. Wirt. Prag.

R. Salis Tartari, vel cinerum clavella-
torum depuratorum, *unciam unam.*
Solvantur in

Aquæ florum Sambuci,

Cochlearia,

Nasturtii, *ana uncis quinque;*
solutio filtretur, & affundatur

Aloës,

Myrrhae, *ana uncia uni,*

Croci, *uncia semis.*

Per triduum digerantur, filtre-
tur & ad usum servetur Elixir. quod ipse
describit CLAUDERUS, Tract. de
Balsamat. cap. 7. p. 204. sqq. conf. infra,
*Essentia aperitiva. & Extractum aperi-
tivum.*

*Ad obstructions viscerum referan-
das, & menses pellendos inservit. Hypo-
chondriacis, scorbuticis, atque obstru-
ctione alvi laborantibus convenit. Sed
Hæmorrhoidariis, tanto minus: Cete-
rum miras, nisi forsanimias, virtutes
huic Elixirio aperitivo tribuit. RIED-
LINUS, Lin. Med. Ann. 1696. Mens.
Nov. Obs. XI. pag. 545. sqq.
Dosis drachma dimidia, ad integram.*

Elixir Balsamicum Pectorale

Edinburgens.

Vid. Pharmacop. Edinburgens. p. 53.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Balsami Tolutani,

Benzoës electæ,

Styracis calamit.

Myrrhae electæ, *ana drachmas tres.*

Croci optimi, *drachmas duas.*

Spiritus vini rectificati, *uncias viginti,*

Digerantur atque post sufficien-
tem extractionem filtrentur.

*Vere balsamicum est hoc Elixir &
tam ad internos quam externos usus com-
mendabile.*

Dosis guttae tringinta ad qua-
draginta usque.

ELIXIR BALSAMICUM.

Elixir Balsamicum

Spirituosum Hoffmanni.

Disp. Wirt. in reliquis deest. sed vid.

Tab. Smaragd p. 143.

Conf. ipsius Tract. de Febris, in
Append. ad Poterii Opp. pag. 605.
in finē & praesertim in Not. ad
Poter. Observat. Cent. II. cap. 39.
pag. 139.

Rx. Herbae Scordii, *unciam unam.*

Centaurii minoris,

Flavedinis corticum Aurantiorum,

Myrrhae electae, *ana unciam semis.*

Zedoariae,

Nucistae, *ana drachmas tres.*

Ligni Aloës, *drachmam unam semis.*

Croci Austriaci, *drachmam unam.*

Succini, *drachmas tres.*

Incisus & contusus superfundatur

Spiritus Vini rectificati, *libra una semis.*

digerantur, post sufficientem digestio-
nem exprimantur, & liquori per
filtrum trajecto addantur

Olei Cardamomi,

Caryophyllorum, *ana guttae decem.*

in spiritus falis armoniaci vinosi
uncia una solutae.

*Alexipharma cum & anticatarrha-
le est, ventriculum roborat, Chylificatio-
nem promovet, & ab Illustri Auctore,
praesertim ad Diarrhaeas chronicas, ex
intestinorum levitate, commendatur.*

Dosis guttae 60. his in die.

Elixir Balsamicum

Stomachicum Temperatum

Hoffmanni.

Disp. Vienn. Wirt. Prag. Brand.

Rx. Extracti Absinthii,

Cardui Benedicti,

ELIXIR CACHECTIC. 191

Centaurii minoris,

Gentianae, *ana unciam unam.*

Flavedinis corticum Aurantiorum
amarorum, ab omni albedine mun-
datorum, *uncias quatuor.*

Affunde

Vini Hungarici optimi, *libras duas.*

Spiritus corticum Aurantiorum re-
ctificati, *uncias duas.*

Stent per triduum infusa in di-
gestionem, postea filtrata reponantur.

*Tonum ventriculi roborat, appe-
titum, & concoctionem auget, atque im-
primis iis, qui spirituosam non ferunt, in-
servit. Vid. KLEIN. select. rat. Med. p. 72.*

Dosis drachma una, ad duas.

Elixir Cachecticum

Etzmulleri.

Dispensat. Argent.

Rx. Aloës, *unciam unam.*

Gummi Ammoniaci, *drachmas sex.*

Myrrhae, *unciam semis.*

Croci, *drachmas duas.*

Tincturae Tartari, *quantum sufficit.*

Digere, & extracte Elixirium

Datur ad guttas triginta, quadra-
ginta, & ultra.

*Vires ex Nomine patent; obstru-
ctiones reserat, humoresque viscidos & pi-
tuitosos incidit. Ceterum hæc Compo-
sitio haud longe abit a sic dictis Elix pro-
prietatis, quorum aliquot descriptiones
hic statim legantur, ut liquido apparet.*

Elixir Cephalicum Wedelii.

Dispens. Hamburg.

Rx. Radicum Paeoniae, *unciam semis.*

Galangae,

Doronici,

Valerianae,

Foliorum Rorismarini,

Salviae,
 Mari Veri, *ana drachmas duas.*
 Florum Anthos,
 Betonicae,
 Lavendulae,
 Liliorum Convallium,
 Stoechados Arabicae,
 Paoniae, *ana drachmam unam.*
 Cubeborum,
 Succini, *ana drachmas tres.*
 Visci Corylini,
 Ligni Aloës,
 Ladani, *ana drachmam unam semis.*
 Costi Veri,
 Anacardiorum, *ana drachmam semis.*

Conscinde, & extrahe, cum Spiritu Vitrioli Cephalico WEDELII, & fiat, secundum Artem, Elixirium.

Cephalicam a Celeb. Auctore inscribitur, & Inscriptionis dignitatem etiam quodammodo tueri posse videtur: Compositum enim est, ut apparet, ex speciebus nervinis, Cardiacis & roborantibus. Inde in variis Morbis Capitis, inprimis a Ventriculi debilitate & digestionis officio turbato, subnatis, v.g. Cephalalgia, stupore sensuum, Vertigine, Scotodinia, similibusque, vino generoso dilutum, commode adhibendum. Miror vero, cur suspecta illa exosa & abominanda, Anacardia in hanc suam, alias sat concinnam, compositionem, nimis profecto secare, nimisque liberaliter, receperit Cl. Auctor, quorum tamen sævæ nocendi vires ubique sat cognitæ sunt, ut & supra ostendimus, part. I. ad Anacardium. Male vero sequitur hic Auctor videtur bonum Schroederum, qui in Pharmacop. Med. Chym. Lib. IV. p. 16. his Anacardiis usum assignat Cephalicum, & Memoriam ac sensus acutem & confortantem; quem & alii postea sequuti vid. GEOFFROY, Mat. Med. T. II. p. 397. Sed non ego Cedu-

lus illis. Ejiciatur igitur ex hac scita compositione tetrum istud Anacardium, ceu pestiferum. Ceterum aliud Elixirium Cephalicum, cujus Auctor habetur Michaelis, passim extat in Dispens. & in Tab. Smaragd. p. 144. Sed illud longioris potius & operosioris est compositionis, quam melioris; hinc hic a nobis merito fuit omissum. Conf. infra, Essentias Cephalicas.

Elixir Cordiale

& Stomachicum vulgo Garrus.
Pharmacop. Paris. Reg. CHARAS, P. II. p. 868.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Aloës succotrinæ, *uncias duas semis.*
 Myrrhæ, *unciam semis.*
 Croci orientalis, *drachmas duas.*
 Cinnamomi,
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatae, *ana scrupul. unum.*
 Pulverisatis affunde:
 Spiritus vini rectificati, *libras duas.*
 Aquæ fontanae, *uncias duas.*

Digerantur per viginti quatuor horas, postea ex M. B. ad siccitatem destillentur.

R. Spiritus hujus prolecti,
 Syrupi capillorum Veneris, *ana libr. unam.*

Aquæ Naphæ, *unciam unam.*
 Misceantur.

Vires sunt anodynæ, stomachicæ & carminativæ, præsertim vero, in colica, a menstruo fluxu mulierum non rite succedente orta, commendari potest. Dosis cochlear unum, vel duo.

Elixir Mastichinum.

Vid. infra.

Spiritus Mastichinus,

Elixir

ELIXIR MENSTRUALE.

Elixir Menstruale.

Dispensat. Vienn.

R. Herbarum Rorismarini silvestris.

Artemisiae,

Rutae,

Pulegii,

Sabinae,

Matricariae,

Croci Liliorum alborum,

Florum Chamomillae Romanae,

Seminis dauci,

Levistici,

Cassiae lignae,

Croci Austriaci, *ana unciam semis.*

Myrrhae rubrae, Liquoris Nitri fixi,
sufficienti quantitate irrorata.

Baccarum Lauri,

Radic. Levistici, *ana unciam unam.*

Florum Salis Armon. Martial. *drach.*
duas.

Spiritus Melissae, *libras tres.*

E concisis & contusis, per aliquot dies, facta digestionem, extrahatur lege Artis, Elixir.

Cujus Vires in Mensibus, & Fætu mortuo, pellendis, Torminibusque sedandis, perutiles deprehensæ sunt. Ope-rosioris & pretiosioris compositionis hoc quidem est Elixirium, quam illud, quod mox hic sequitur, Elixir uterinum, aut Crollianum, aut aliud plura enim in Dispensat. prostant; interim tamen horum omnium eadem pene sunt virtutes: adeo, ut tam pretiosa & ambizioso apparatu vix opus esse videatur. Conf. infra Extractum Emmenagogum.

Elixir Myrrhæ Londinens.

Disp. Lond. Wirt. in reliquis deest.

R. Extracti Sabinæ, *unciam unam.*

dissolvatur in

Essentiæ Myrrhæ, *libra una.*

ELIXIR PAEONIAE. 193

Castorei, *libra dimidia.*

post sufficientem digestionem Elixir fil-
tretur.

Multum cum Elixir uterino Crollii convenit, atque ad mensum & uteri vitia commendatur.

Dosis guttæ quadraginta ad quinquaginta usque.

Elixir Pæoniae.

Dispens. Vienn. ex MYNSICHTO, p. 271.

R. Radicum Pæoniae,

Angelicæ,

Pyrethri, *ana unciam unam.*

Visci quercinæ,

Seminis Foeniculi,

Anacardiorum, *ana drachmas sex.*

Florum Rorismarini,

Stoechadis Arabicæ,

Lavendulæ, *ana drachmas tres.*

Summitatum Majoranae, *unc. semis.*

Castorei Veri, *drachm. unam semis.*

Spiritus Liliorum Convallium, *libras*
duas.

Incisa & Contusa, vase vitreo probe clauso, infundantur, loco tepido, per triduum, per Alembicum: dein fiat, ubi in destillato

Radicum, Florum & Seminis Pæoniae diligenter collectorum, *ana*
uncia una.

Specierum diamoschi dulcis,

Diaxyloaloes, *ana uncia semis.*

Infundantur, & digerantur, leni Calore; postea coletur forti expressione Elixirium, filtretur, & addendo demum:

Liquoris Bezoardici, *uncias tres.*

Servetur tempestivo usui.

In Epilepsia, Apoplexia, Paralyfi, Vertigine, Suffocatione uterina & Colica, summopere excellit, inquit Mynsichtus, qui longe plura elogia ibi addit,

quod nec nos negamus penitus, præsuppositis nempe præsupponendis, ut vulgo dicitur, & circumstantiis omnibus probe ponderatis & examinatis. Interim vero, ne nimis forte prodesset hæc alias satis egregia Compositio, adjecta ipsi, nescio, quo malo Consilio, aut sinistro fato, fuerunt abominanda illa & perniciem illatura Anacardia, de quorum maligna & violenta natura & indole, modo in antecedentibus, nonnihil diximus, ad Elixir Cephalicum Wedelii: plura vero supra, Part. I. ad ipsum Anacardium. Igitur, ne reliquæ bonæ & utiles Species Vitium Contagiumque quasi contrahant ex mala pessimorum Anacardiorum immistorum societate, inde ista prorsus abjicienda esse, censemus. Ceterum simile fere Elixir Epilepticum composuit olim Timæus a Guldenkleee, quod extat in ipsius descript. Medicamentor. p. 912.

Elixir Pectorale Bajerii.

R^z. Radicum Scillæ præparat. *unc. unam semis.*

Glycyrrhizæ,
Chinæ, *ana unciam unam.*
Ireos Florentinæ,
Trifolii fibrini, *ana drachmas sex.*
Enulæ, *drachmas quinque.*

Herbæ Hyssopi,
Hederæ Terrestr. *ana Manip. duos.*

Gummi Ammon. pur.
Styracis Calamit.
Milleped. præparat.
Seminis Anisi stellati,
Croci optimi, *ana unciam semis.*
Spiritus Vini rectific. vel Spiritus Anisi,
quantum sufficit.

Misc. Fiat Lege Artis, Elixirium;
Cujus Dosis erit a Guttis triginta, ad
Guttas sexaginta.

Utriusque hujus Elixirii pectora-

lis idem scopus est, idemque effectus; in Morbis præsertim pectoris humidis, serosis ac frigidis. Plurimum enim tum valebunt, ad incidendam, resolvendam, movendam & egerendam denique pituitam lentam ac viscidam, in ipsis pulmonibus atque Bronchiis pertinacius hærentem & reluctantem. In dira vero pleuritide, & hac, & generatim, omnia Elixiria sic dicta pectoralia, calidioris naturæ, ob adjectum nempe plerumque, Crocum, summopere vitanda esse, expertus ipse, dudum jam monui, in libro nostro, de Pleuritide, Cap. III. pag. 45. & Cap. V. pag. 84. & alibi passim. Conf. infra Essent. pectorales, & Extractum pectorale.

Elixir Pectorale Eistheri.

Dispensat. Hamb.

R^z Radicum Enulæ,

Angelicæ,

Ireos Florent.

Glycyrrhizæ, *ana unciam unam.*

Croci Orientalis, *unciam semis.*

Seminis Anisi,

Foeniculi, *ana unciam unam semis.*

Gummi Benzoës, *drachmas sex.*

Mellis Virgin. *uncias duas.*

Spiritus Hyssopi, *libras duas.*

Misce, Fiat Lege Artis, Elixirium.

Elixir Pectorale Reg. Dan.

Disp. Hafn. Wirt. in reliquis non exhib.

R^z. Radicis Angelicæ, *uncias tres.*

Levistici, *unciam semis.*

Florum Chamomillæ Romanæ, *unciam unam semis.*

Seminis Anisi, *uncias octo.*

Foeniculi, *uncias quinque.*

Macis, *drachmas tres.*

Nucum Moschatarum,

Myrrhæ electæ, *ana unciam unam.*

ELIXIR PECTORALE

Cinerum clavellatorum, *uncias octo-decim.*

Incisis & contusis affundantur, in cucurbita vitrea,

Spiritus Vini rectificati, *librae quatuor.*

Aquae Foeniculi, *libra una.*

Stent in digestionem per triduum.

Tunc adde

Salis armoniaci pulverisati, *libram unam.*

destillantur, juncturis vitri probe clausis, lento igne, ad residuum *librae unius*, liquor prolektus volatilis superfundatur

Succi Liquiritiae Hispanicae, *unciis quinque.*

Croci Orientalis, *drachmis duabus.*

Digerantur per aliquot dies, postea Elixir, per chartam filtratum, servetur.

Est spiritus vini sale volatili & oleis vegetabilium impraegnatus, succo Liquiritiae edulcoratus, & multum convenit cum spiritu salis armoniaci anisato & liquore oleoso Sylvi, tonum pulmonum roborando, & decubitus humorum tenacium dissipando. Excellens etiam est remedium carminativum, atque ad colicos dolores mitigandos, ventriculorum roborandum, & urinam pellendam, commendabile.

Dosis guttae triginta sex, ad quinquaginta. Ceterum aliud Elixir pectorale Ducis Saxoniae, *Vid. in HOFFMANNI Thes. Pharm. p. 60.*

Elixir Pectorale Volatile

Duke.

Dispensat. Prag.

R. Seminis Anisi, *uncias tres.*

Foeniculi, *uncias quinque.*

Radici Angelicae, *uncias tres.*

Levistici, *unciam semis.*

ELIXIR PECTORALE. 195

Florum Chamomillae Romanae,

Hypericonis,

Myrrhae electae,

Benzoës, *ana unciam unam.*

Radic. Ireos Florentinae,

Enulae, *ana uncias sex.*

Nucis Moschatae, *uncias octo.*

Maceris, *unciam semis,*

Croci Orientalis, *drachmas duas.*

Salis Tartari, *uncias octodecim.*

Ammoniacy, *unciam unam semis.*

Spiritus Vini optimi, *Libras tres.*

Vini generosi, *libras duas.*

Aquae Foeniculi, *libram unam semis.*

Incisa incidenda, & contusa contundenda misce: stent in digestionem, per aliquot dies; dein destillantur, lege Artis: Ad Recipientem pone:

Succi Liquiritiae Hispan. in frusta incisi, *uncias quatuor.*

Quia destillantibus Guttis solvetur: Tandem filtratum Elixir servetur usui.

Hujus descriptionis meminit pia memoriae D. D. GEELHAUSEN, (Amicus huiusmodi quondam noster, Argentorati) in Thefis, inaugurali dissertatione expositis, de Affectibus, aut defluxionibus Catarrhosis, An. 1731. editis, fol. 109. Cum magno effectu & gratia, exhibitur in Asthmate flatulento, humido, frigido, & in omnibus pectoris Affectibus, a causa frigida exortis. Datur cum particula Sacchari, vel Thee appropriato, a drachma semis, ad drachmam unam. Ita ibi Pragenses. Nec est, quod reprehendam in hac ipsa alias sat concinna Compositione, nisi hoc unum, quod haud satis equidem perspiciam, cui scopo & usui potissimum hic inserviat nimia illa, immo pene dixerim, monstrosa Quantitas Nucis Moschatae, ad uncias nempe octo, praescripta; quum tamen affatim sufficiant

unciae duae, aut tres, aut ad summum quatuor.

Elixir Pectorale Wedelii,

Amoen. Mat. Med. p. 141.

Disp. Prag. Hamb. Wirt. Brand. Argent. & alia.

R. Radicum Helenii,

Iridis Florentinae,

Scillae preparatae, *ana unc. unam.*

Liquiritiae, *unciam semis.*

Ligni Sandali rubri, *unciam unam.*

Herbae Rorellae, *unciam unam semis.*

Seminis Anisi, *unciam semis.*

Benzoës, *drachmas sex.*

Myrrhae, *unciam semis.*

Gummi Ammoniaci, *drachmas duas.*

Croci, *drachmas tres.*

Extrahantur

Spiritus Vini rectificati, *libr. duabus,*

Exprimantur & filtrentur.

Commendatur ab Authore ad asthma, catarrhos, tussim & raucedinem. Resolvit, & in hujus generis morbis non sine fructu adhibetur.

Dosis guttae quadraginta ad sexaginta.

Nota. Gummi ammoniacum, Myrrha & Benzoë seorsum infundi, atque post sufficientem digestionem & expressionem, ambae extractiones commisceri debent.

Elixir Pestilentielle Crollii.

Dispens. Hamb. Brand. Vienn.

R. Florum Sulphuris, *uncias tres.*

Affunde,

Olei Juniperi, e Baccis destillati, ad eminentiam, *trium vel quatuor digitorum.*

Succini, ab odoris vehementia liberati, *quartam partem,* respectu olei Juniperi.

ELIXIR PESTILENT.

Stent in Arena, saepius movendo, ut Flores lente, sine adustione, solvantur: postea

R. Theriacae electae, *libram unam.*

Extrahe cum Spiritu Vini optimo, Tincturam, quam a Spiritu Vini separatam serva.

R. Radicum Enulae,

Angelicae,

Baccarum Juniperi contusar. *ana uncias tres.*

Cum eodem Spiritu Vini extrahe Tincturam, quam misce cum Tinctura Theriacali, atque affunde Oleum Juniperinum, & Succini, Floribus Sulphuris impraegnatum, & per Chartam bibulam prius filtratam, omniaque circula, lenissimo Calore, per dies quatuordecim, & usui opportuno serva. Conf. infr. *Elixir prophylacticum*, quod eidem scopo inservire debet, si potest.

Generales quidem, nec unquam fallaces, virtutes alexipharmacas & antilemicas in atrocissima pestilentia, huic suo Elixirio, seu pulcherrimo Reperto, tribuit Auctor ipse, Crollius. Sed prudenter contra monet Cl. CARTHEUSERUS, in Pharmacolog. p. 362. Calidum hoc Medicamentum in peste ipsa, ubi semper putredinosa humorum resolutio adest, saepius nociturum, quam profuturum: Hincque salutaris tutiusque praesidium ab ipso quidem expectandum; in Mortis frigidis, ex crassa impuritate, & pituitoso-tartarea humorum dyscrasia, &c. obortis: a qua verissima quoque sententia haud longe abit B. SCHULZIUS, in praelect. pag. 95. ne Hoffmannum, Stahlium, Boerhavius, Diemerbroeckium, & alios magnos Viros, jam advocem. Ceterum ejusdem fere compositionis, ejusdemque virtutis est alterum illud Elixir

pestilentielle, quod cælestis illa & sublimis anima, TYCHO BRAHEUS, ipse præparavit, præparatumque, ceu ingens quoddam sacrumque Arcanum, ad ipsum Augustiss. Imperatorem, RUDOLPHUM II. cum longa Epistola commendatitia, quondam transmisit, quæ adhuc integra legitur, in Vita Tychonis, a magno Petro GASSENDO, doctissime conscripta, pag. 242. sqq. extat quoque hujus Elix. Tychonis descriptio in SCHROEDERI Pharmacop. L. II. c. 57. p. 210. sqq. in Dispens. Hafn. Loculo X. p. 89. sqq. ubi & ipsa illa Tychonis Epistola iterum exhibetur, & alia præterea, leguntur, quæ ad illud laudatum nimis Elixir spectant.

Elixir Pneumoniacum

Meibomii, vel Fischeri.

Tab. Smaragd. p. 150.

R. Gummi Ammoniacy,
Aloës hepat.
Myrrhæ rubræ electæ, ana unc. unam.
Croci opt. drachmas duas.
Florum sulphuris, uncias quatuor.
Extrahatur cum Spirit. Vini rectif. *quantum sufficit.*
Fiat lege Artis Elixir, & ad usum servetur.

Iisdem pollet virtutibus antasthmaticis & pectoralibus, quales jam supra, in diversis Elixiriis pectoralibus, merito laudavimus. Ceterum nimia hic, nisi fallor, est quantitas Florum Sulphuris, ad uncias quatuor assurgens: certe, mea quidem opinione, illorum uncia duæ, aut uncia una semis, forte suffecerint, atque idem, nempe parum admodum, præstiterint. Conf. FREIND, Comment. VII. in Hipp. Epidem. Lib. I. & III. p. 91. sqq.

* *

Elixir Polychrestum.

Disp. Edinburg.

R. Gummi Guajac. Sesquiunciam.
Balsam. peruv. Sesquidrachm.
Spirit. Vini rect. libr. unam.
Dig. in Baln. Aren. per quatr. & Tincturæ colatæ adde:
Olei stillat. Sassafras, drachm. unam.
Misc. Fiat lege Ar is Elixir.
Usus est præsertim antiscorbuticus & antivenereus. Conf. supra, Elixir Antivenereum.

Elixir Polychrestum Halense.

Disp. Wirt. in reliquis non legitur.

R. Extracti Panchymagogi, unc. unam.
Spiritus Vini rectificati, uncias sex.
Vitrioli, drachmas tres.

Misceantur, digerantur & serventur. Sed aliam, longeque certior, non meliorem, hujus Elixirii polychresti compositionem proponit B. SCHULZIUS, in prælect pag. 95. quæ scilicet constat ex pulpa Colocynthidis, Helleboro, Agarico, Scammonio, Trochiscis Alhandal, Diacrydio Sulph. atque Aloe Succotar. & hepatica. Exoptatissimos quidem effectus a tempestivo hujus Elix. usu, editos, se sæpius observasse, asserit ibi Cel. Auctor, qui hinc, ceu ipse ibidem candide fatetur, eodem subinde familiariter utebatur. Mihi contra, si dicere quidem liceat, ista familiaritas merito admodum suspecta videtur, neque proinde familiariter uti velim dolosis quasi illis ac malignis sanitatis & Vitæ humanæ hostibus, nempe Colocynthide, Scammonio, Diacrydio, Elleboro, Trochiscis Alhandal, & reliquis, præsertim in tanta quantitate, & conjunctis quasi in unum, omnibus nocendi viribus. Omnia enim fere Cathartica drastica hic sunt consociata,

adeo, ut nihil nisi *Afarum, Esula, Turpethum, Gummi Gutta*, paucaque alia, ad hanc facinorosam veluti societatem, adhuc deesse videantur. Conf. infra dicta, ad *Essentiam Aloeticam*.

Vim habet Catharticam, tam ad alvum stimulandam, in minori dosi ad guttas triginta vel quadraginta, quam in majori, ad alvum ducendam, a guttis sexaginta, usque centum.

Dosis guttæ sexaginta, ad octoginta.

Elixir Polychrestum Rosin.

Lentilii.

R₂. Aloës Succotorinæ,

Myrrhæ rubræ, *ana unciam unam.*

Croci Orientalis, *unciam semis.*

Castorei optimi, *drachmas duas.*

Opii Thebaici, *scrupulos duos, vel drachmas semis.*

Conc. Contus. affunde Spirit. Cochleariæ, ad Eminentiam trium digitorum. Digere per octo dies & noctes, calore leni: Hinc affunde

Spiritus Vini rectificatiss. Tartaris. tantundem,

Salis Ammoniaci, *drachmas sex.*

Tartari, *unciam semis.*

Camphoræ in Spirit. Vini solutæ, *scrup. semis.*

Rursum per octo dies & noctes, digere & filtra, Fiat lege Artis Elixir, cujus Dosis guttæ viginti, triginta, & ultra, si opus.

Est & hoc Elixirium Species, seu imitamentum Elixirii vulgaris, sub proprietatis nomine, alias cogniti. Ceterum ipsi virtutes suæ non denegandæ, quin potius concedendæ, polychrestæ nempe, non autem panchrestæ; scilicet alexipharmacæ, cardiacæ, anodynæ, emmenagogæ atque etiam anthalminticæ. Sed unum

adhuc monendum: Nimirum nimis liberalem Cl. Auctorem fuisse, in præscribendo Croco, & nimis contra parcum, in addenda Camphora, cujus dosi ad scrup. duos, & ultra, extendi omnino poterat.

Elixir Pretiosum Hannekenii.

Dispensat. Hamb.

R₂ Ol. destillat. Anisi,

Anthos,

Aurantiorum,

Calami aromatici,

Cardamomi,

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Citri,

Dauci, .

Foeniculi,

Lavendulæ,

Macis,

Majoranæ,

Melissæ,

Menthæ,

Salviæ,

Sassafras,

Zedoariæ, *ana drachm. unam semis.*

Anethi,

Angelicæ,

Juniperi,

Pulegii,

Succini,

Thymi, *ana drachmam unam.*

Abinthii,

Carvi,

Rutæ, *ana drachmam semis.*

His Oleis affunde Aquæ Rosarum libram unam, vel quantum sufficit, & destilla ex Cucurbita; & accipies Oleum & Aquam. Oleum separa per Tritorium, & adde Spiritus Vini Alcoholisati libras duas semis: stent in digestionem, per quatuordecim dies; & deinde

ELIXIR PRETIOSUM.

ex Balneo, abstrahe Spiritum, & Rostro Alembici impone

Ambrae gryl. drachmas duas.

Moschi opt. drach. unam semis.

Zibethi, drahmam semis.

Cum Spiritus Vitrioli sufficienti Quantitate irroratas; postea tingatur cum succo Granorum Chermes. Præparatur etiam sine Moscho, Ambra & Zibetho, & absque Tinctura, quod vocatur, Elixirium pretiosum Album.

Est quidem, non nego, pretiosum, magis tamen ex operosa & diffusa compositione, & raviorum oleorum aromaticorum, etiam Alphabetico, quod mirum, ordine positorum, pondere & copia; quam quidem ex Virtute Medica, & sanitatis præsidio inde forsan petendo. Licet enim Virtutes cephalicas nervinas, Cardiacas, analepticas & stomachicas huic Elixirio generatim hæud plane abjudicemur: tamen, ut ingenue fateamur, nondum satis bene perspicimus, quid illud magis præstare possit in viribus collapsis erigendis & reficiendis, quam quod a generoso & salutari effectu Balsami Vitæ Hoffmanni, vel Teichmeyer, vel alius ejusmodi Balsami, ad hanc quidem normam ac formam compositi, sit sperandum, aut expectandum, & quidem in longe minore dosi. Accedit his denique, nimiam, immo pæne monstruosam esse hic Ambrae, Moschi & Zibethi quantitatem adjectam, bonis præsertim Mulierculis, molestam, ingratham & intolerabilem. Interea tamen, propter Exempli quasi raritatem, nec huic Elixirio pretioso Hannekeniano locum hic denegare volumus; inprimis, quum illius spatiosa descriptio in plerisque, quæ quidem vidimus, Dispensatoriis Pharmaceuticis, desideretur, exigua profecto, si quid recte judicem, jactura, & defectu laudabili.

ELIXIR PROPHYLACT. 199

Supra similem fere Confectionem pretiosam ex Myrsichto, exhibuimus, sed de qua simile quoque judicium ex veritatis ipsius testimonio, tulimus, quod ibi, suo loco, videndum. Nos quidem, ut semel iterumque moneamus, magis amamus & æstimamus Remedia facile parabilia, ubi vis obvia, & ante pedes quasi nata; & ut sic dicam, inemptas veluti dapes, quam quidem operosa, pretiosa, peregrina, ex alio orbe petita, atque hinc pauperum desideriiis denegata, quorum tamen major ubique gentium copia, quam opulentorum. Ceterum in eandem fere classem referri meretur Antidotum illud pretiosum, quod, ne nimis, forte prodesset, velatum potius procul ostendit inventor, Angelus Sala, quam revelatum communicat: cujus tamen descriptionem deinde candide publicavit Lugd. CORBACHIUS, vix ullus autem approbavit.

Elixir Prophylacticum

contra Pestem.

Disp. Brand.

℞. Aloës, unc. unam.

Rhabbarbari,

Mithridat. damacrat. ana drach. duas.

Croci,

Myrrhæ,

Camphoræ,

Agarici, ana drach. unam.

Zedoariæ,

Gentianæ albæ, ana drach. semis.

Incisis & Contusis affunde Spiritus Vini rectificatissimi, quantum ad eminentiam trium, vel quatuor digitorum, sufficit, digerantur per octiduum: Filtretur, & servetur pro Elixir. prophylactico.

Constat ex laxantibus & alexipharmacis, inquit hic Cl. SCHULZIUS,

200 ELIXIR PROPR. ALBUM.

in *Prælect.* p. 96. neque contemnendum est, tempore catarrhali, in subjectis frigidis: statim vero his laudibus prudenter subjungit: Nimis frequenti usu, hæmorrhoides concitat; ut & Mulieribus intempestive datum, in Menstruorum negotio, turbas excitare valet. Et hæc quidem verissime. Quando vero creditur illud corpus humanum contra ipsam irruentem pestilentiam vulgivagam, valide defendere, & quasi potenter præmunire: id quidem creditu perquam difficile est: præsertim, quum celeberrimi & expertissimi Medicorum hodie merito dubitant, an ulla dentur in Rerum Natura, ejusmodi Remedia prophylactica generalia? de qua nobili controversia, ut alios plures jam studio præteream, doctissime & solidissime quondam egerunt præceptores mei magni & fidelissimi, BOHNIIUS atque RIVINUS, ille in *eximia* differt. de prophylaxi pestis dubia; hic vero in *eleganti* Differt. de peste Lipsiensi, ubi plura, quæ huc spectant. Ceterum vid. supra, Elixir. pestilentiale Crollii, & Thom. BARTHOLINI *Cist. Med. Hafn.* p. 164. ubi patris Casparis, Electuarium prophylacticum extat, ex iisdem fere ingredientibus constans, quibus hoc præsens Elixirum gaudet. Sed de utroque idem judicandum. Idem vero BARTHOLINUS & aliud Elixir prophylacticum Joël. Langelotti, exhibet in *Epist. Med.* 44. Cent. II. p. 537. ejusdem forsân dubii effectus. vid. & *Pharm. Bat.* p. 40. Conf. infra, Extracta antipestilentia.

Elixir Proprietatis album Helmontii.

Dispens. Hamb. Wirt. Brand.

R. Aloës Succotrinæ lucidæ,
Myrrhæ electæ,
Croci optimi, ana unc. unam.

ELIXIR PROPR. cum ACIDO.

In pulverem trita indantur cucurbitæ vitreæ, quæ alembico cæcomunita, ad digestionem in Mariæ Balneum reponatur; augeatur ignis per gradus, ut aqua ebulliat & materia in massam coalescat, atque guttulæ flavæ ad latera cucurbitæ in conspectum veniant. Frigescant & massæ affundatur.

Aquæ Cinnamomi spirituosæ, *libr. un.* post digestionem, e Balneo destillantur, & liquor prodiens, sub nomine Elixirii albi, fervetur.

Vires sunt balsamicæ, stomachicæ & carminativæ. vid. BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. p. 245. & SCHULZ. prælect. p. 97.

Dosis drachma una, vel duæ.

Elixir Proprietatis cum Acido Boerhaave.

Elem. Chem. Tom. II. part. I. process. 81. p. 240. sqq.

Disp. Wirt. Prag. Brand.

R. Myrrhæ,

Aloës,

Croci Austriaci, ana unc. unam.

Tritis affunde

Aceti vini albi, *libr. quatuor.*

Immittantur cucurbitæ vitreæ, ebulliant lenissimo igne, per aliquot horas. Frigefacta requiescant, ut fæces subsideant; liquorem clarum per inclinationem a fecibus effunde, residuo adde

Novi acetii, *libr. duas.*

Ebulliant iterum, ut prius; frigescant, quiescant, effundatur clarum, & cum priori extractione per telam raram coletur.

Tincturas mistas leni igne, ex cucurbita vitrea, destilla, ut uncia decem restent, quibus adde

Spiri-

Spiritus Vini rectificatissimi, *unc. dec.*
Digerantur, filtrentur & ferventur.

Egregium celeberrimo Auctori est remedium, acidum, aromaticum, in praxi medico infiniti usus. In febre intermittente, scorbuto, hypochondriaco malo, ictero, cachexia, sanguinem sua balsamica virtute imbuunt, putredini resistit, vermes necat. Externe ulcera putrida, saniosa, fetida, fistulosa emendat, depurat, labiorum, gingivarum, linguae & faucium ulcera sanat. Conf. SCHULZ. Praelect. p. 97.

Dari potest, *juxta Auctorem, a drachma dimidia, ad drachmas duas, ex vino, vel alio vehiculo; qui & vel mane vacuo ventriculo, vel ad minimum, duodecim horis a pastu, sumere jubet.*

Elixir Proprietatis cum Acido, Paracelsi.

Disp. Brand. Wirt. Prag. & rel.

Rx. Aloës Succotrinæ,

Myrrhæ, *ana unc. duas.*

Croci optimi, *unc. unam.*

In pulverem tritis affunde,

Spiritus Vini rectificati, per octiduum cum spiritus Sulphuris *unciis tribus* digesti, *libr. unam semis.*

Stent in digestionem per aliquot dies; liquorem tinctum effunde, atque speciebus denuo

Spiritus ejusmodi, *libram dimidiam* superfunde.

Post digestionem extractiones conjunge, atque per chartam bibulam filtratas serva.

Multum de hoc Elixirio auctor Paracelsus, pro more suo, promittit, vid. BOERHAAVE, *Elem. Chem. T. II. part. I. proc. 81. p. 241. sqq. & Disp. Brand. p. 60. sqq. in Annotat. item Prag. p. 130.*

in Not. SCHULZ. præl. p. 98. ad vitam sanam & longam, ad plerosque morbos, etiam pestem, vincendos. Ventriculorum roborat, digestionem adjuvat, vermes necat, menses & hæmorrhoides movet. Cautè igitur hoc & aliis medicamentis aloëticis, uti debent hypochondriaci, biliosi, hæmorrhoidarii, & ad hæmorrhagias dispositi: item feminae & Virgines.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Vid. STEPHENS Diff. de Elixir proprietatis, & WEDELII Diff. de eodem.

Elixir Proprietatis sine Acido, sive Dulce.

Disp. Vienn. Wirt. Batean. & rel.

Rx. Myrrhæ electæ,

Aloës Succotrinæ,

Croci optimi, *ana unc. unam semis.*

In pulverem redactis addantur

Olei Tartari, per deliquium parati, *unciæ duæ*, misceantur

ut pultis consistentiam induant, & digestis in vitro commodo, probe obturato, per viginti quatuor horas, affunde

Spiritus Vini rectificatissimi, *lib. duas;*

Stent in digestionem balnei quatuor dies, vase exactissime clauso, agitando aliquoties de die vas, donec saturate rubens extractum sit Elixir. Simile huic Elix. viscerale BOECLERI, in Dispens. Argent. p. 69.

Satis efficax remedium est ad morbos ventriculi, a causa frigida ortos, alvum simul stimulat, digestionem promovet; sanguinem autem exagitat, uti reliqua aloëtica.

Dosis guttæ quadraginta, ad sexaginta.

Elixir Proprietatis sine Acido Boerhave.

*Chem. Elem. l. c. Proc. 84. Pharm. Bar.
Wirt.*

R: Aloës optimæ,
Crocī,

Myrrhæ, ana unc. unam.

Tritæ immittantur cucurbitæ vitreæ, af-
fundatur liquor paratus ex

Tartari tartarifati, *unciis tribus*, in
Aquæ fontanæ, *unciis sex* solutis.

Digerantur per triduum in Balneo, &
speciebus integre solutis superfun-
dantur

Spiritus vini rectificatissimi, *libra duæ.*

Denuo digerantur, eo calore, ut
ad finem ebulliant. Frigescant, & post-
quam per quietem spissum subsederit,
clarum effundatur, novaque

Spiritus Vini, *libra una* superfusa

Digestio continuetur; separetur
dehinc clarum, & repetatur, donec
omnia ferè soluta sint, omnes liquores
filtrentur per chartam bibulam, & spi-
ritus superflui eo usque, per destilla-
tionem evocentur, donec uncia vigin-
ti restent, quæ servantur pro Elixirio.

*Elixir hoc sale meo paratum pro-
dest in obstructionibus chronicis & invete-
ratis morbis; potenter resolvit, & c. aci-
do, nec alcalino suo principio, noxium est.*

Dosis a scrupulo uno, ad drach-
mam dimidiam.

Elixir Proprietatis Helvetii.

Dispens. Wirt.

R: Myrrhæ electæ

Aloës Succotrinæ, ana *unciam unam.*
pulverifatis superfundantur Tincturæ
Tartari, *uncia octo.*

Post solutionem & sufficientem
digestionem clarum a spisso separatur,

atque cum tinctura ex uncia una croci
Orientalis & tinctura Tartari, unciis
quatuor, parata permisceatur
addantur

Olei Cinnamomi, *scrup. duo.*
serventur.

*Vires cum Elixis Proprietatis dul-
cis conveniunt, gratus tamen est propter
Oleum cinnamomi, & penetrantius pro-
pter Tincturam Tartari.*

Dosis guttæ triginta ad quadra-
ginta cum vino vel vehiculo aquoso exhi-
benda.

Elixir Proprietatis cum Rhabarbaro.

Dispens. Hamb. Wirt. Brand. Vienn.

R: Aloës Succotrinæ, *drachm. sex.*

Myrrhæ electæ *drachm. duas.*

Crocī orientalis, *drachm. unam semis.*

Rhabarbari optimi, *unciam semis.*

Concisis & contatis, in phiala ca-
paci affundē

Vini Malvatici generosi, *uncias octo.*

Spiritus Salis rectificati, *unciam unam.*

Stent, vase optime obturato in
loco tepido per octiduum, tum filtren-
tur & servantur.

*Ad ventriculum & intestina expur-
ganda & roboranda, hepatis & hypochon-
driorum obstructiones expediendas, appe-
titum excitandum, mulierum mensruas
purgationes in ordinem redigendas, &
vermes necandos atque expellendos com-
mendatur.*

Dosis guttæ quinquaginta, ad
octoginta.

Elixir Purgans,

Dispens. Brand.

R: Foliorum Seninæ, sine stip. *unc. duas.*

Aloës Hepaticæ, *unciam semis.*

ELIXIR PURGANS.

Zingiberis, *drachmas tres.*
Colocynthis, *drachm. unam semis.*
Liquoris Terræ Fol. Tartari, *uncias*
quatuor.

Spiritus Vini rectificati, *unc. duodec.*

Extrahantur lege Artis, ut fiat

Elixir.

Est satis elegans Compositio, ait hic Cl. SCHULZIUS, in Prælect. p. 99. petesque ad Drachmam dimidiam, brevibus intervallis, repetendo desin, & largè succubibendo, donec satis operetur, exhiberi. Et ego, quod pœce amicissimi Viri manium, dictum sit, hanc Compositionem satis elegantem lubens vocarem, nisi eam aliquanto inelegantiores redderet adjecta terra atque invisa Colocynthis, quam propter atrocem sæpius atque funestum ipsius effectum, merito hodie damnant ac reformidant cautiore Medici, ut supra jam ostendimus, Part. I. ad Colocynthidem. Mirum vero in modum amabat ac defendebat, quod equidem sæpe mirabar, Medicamenta ex Colocynthide parata, B. SCHULZIUS, ut luculentissime patet ex ipsius Dissert. de Colocynthide, item in prælect. ad Dispens. Brand. p. 96. & alibi: Conf. supra, a nobis jam dicta, ad Elixir Polychrestum Halense. Igitur hoc cetera sat elegans Elixirium purgans, si purgans quidem elegans esse potest, vires suas alvum blande laxandi & solvendi, me quidem iudice, longe mitius tutiusque exseret, etiamsi amarissimum illud & ingratiſſimum abominatæ Colocynthidis Condimentum fuerit ejectum: quod licet summis laudibus ab ipso PLINIO ornatur, Lib. XX, cap. 3. ut nihil jam dicam de Dioscoride, Theophrasto, Galeno & aliis; tamen nunquam desinet esse Remedium triste, ingratum, suspectum, dubium, violentum, immo pœne virulentum, atque hinc merito, prescribendum potius,

ELIXIR PURG. DE CITRO. 203

ex officii is, quam in easdem prescribendum: quod vel ex istis illis perquam funestis exemplis, de atrocissimis & pestilentissimis Colocynthidis effectibus, luculentius patet, quæ fideliter adnotavit Felix PLATERUS, Lib. III. Observat. Med. p. 805. sqq. Ceterum aliud Elixirium purgans Herbipolensium proſtat in Append. Medicam. BIERLINGII, p. 75. quod vero tanto pejus, continet enim utrumque Helleborum, Asarum, & ne quid malis desit, ipsam quoque Esulam. Apage!

Elixir Purgans, de Citro,

Dispens. Argent. Aliud Michaël. Vid. apud Bierling. Append. Med. p. 74.

Rx. Resinæ Gialappæ, *unciam unam.*

Flavedinis Cortic. Citri recent *unc. unam semis.*

Spiritus Vini rectificatissimi, *unc. sex.*

Fiat Dissolutio, in loco calido, servetur; Tempore usus, edulcoretur, sufficienti Quantitate Syrupi Corticum Citri.

Gratum hoc Elixirium, humidioris & robustioris Constitutionis Homini- bus, qui alias Remediorum formulas averſantur ad Drachmam unam usque, & paullo ultra, pro ratione Circumstantiarum, exhiberi potest. Drachmæ Spiritus Vini respondent decem Grana Resinæ Gialappæ. Quod profecto satis est, ad alvum vehementer movendam, tormina concitanda, & sæpe quoque vomitus molestos provocandos, quod olim aliquoties vidimus ipsi. Simile Elixir de citro, habetur apud MOELLENBROCC. Tr. de Varis, p. 100. & GRÜLING. in Florileg. Chym. p. 125. & aliis. Conf. inf. Essentia Citrina & Extract. Diacitri.

Elixir Purgans, seu Catharticum.

THOM. FULLER. *Pharm. extemp.* p. 88.

R. Foliorum Sennæ mund. *drachm. sex.*

Rhabarb. opt. *drachm. duas.*

Glycyrrhizæ, *drachm. unam semis.*

Semin. Anisi,

Carvi, ana *drachm. unam.*

Coccinellæ, *scrup. unum.*

Croci, *scrup. semis.*

Spir. Vini Gallic. *unc. duodecim.*

Aquæ Mirabil.

Cinnamomi, ana *uncias duas.*

Post debitam Infusionem, Col. & adde:

Syrupi Rosar. solut. *uncias duas.*

Misceantur, & Fiat lege Artis,
Elixir.

Dosis, Cochlear. duo, Vesperis, & tria, mane sequenti, si opus fuerit.

Hæc revera elegans, & longe elegantior mitiorque Compositio est, reliquis omnibus hactenus descriptis, multis utique nominibus, præferenda. Nihil enim non placidum, temperatum, castigatum atque securum, in ea conspicitur, adeo, ut, vel tenerrimæ naturæ corpora, & femina ipsæ molliores & delicatiores, sine ullo periculi metu, decenti sub moderamine, & justa dosi, ipsa commode uti possint. Exulant enim ex ea, quod impense gaudemus, omnia illa invisa, suspecta, aspera ac damnosa ingredientia, quæ superiores horum Elixiriorum cathartico-rum Compositiones inquinaverant, nempe Resina Jalappæ & Scammonii, tetra Colocynthis, & abominabile Gummi Gut-ta. Hanc igitur elegantiores & tutio-rem Compositionem notent sibi præsertim Medicinæ tirores, immo & practici. Ce-terum, Coccionellam adjectam esse censeo, non tam, ut usum hic habent quendam

Medicum, quam potius, ut suavem fu-cum faciat, & ameno colore rubello ac coccineo inficiat utilissimum hoc Elix-i-rium, purpura atque cocco non indignum. Ceterum Aqua illa Mirabilis dicta, cujus descriptio extat in *Dispens.* Lond. p. 96. & *Edinburg.* p. 37. vel plane omitti pot-est, propter Aquam Cinnamomi, vel ejus loco, substitui Aquæ Melissæ compos. aut Carminativa Ettmulleri, aut Dornervi-lli, aut similis Aqua aromatica quævis.

Elixir Purgans Herlini,

Tab. Smaragd. p. 151.

R. Gummi Gutta,

Scammon. elect.

Colocynthid. ana *drachm. duas.*

Aloës Succotrinæ, *unciam semis.*

Salis Tartari, *drachm. unam semis.*

Spiritus Vini opt. rectificati, *unc. quat.*

Misc. stent in digestionem, per dies octo: postea coletur, & fervetur pro usu.

Immo, meo certe qualicumque ju-dicio, nunquam vocetur in usum. Habet enim in se hoc quidem Elixirium omnia, quæ ad subvertendum stomachum, fun-dendam, sine modo & intermissione, al-vam, & excitandas fædas & periculosas hypercatharses, torminaque sævissima sus-citanda, ne de aliis malis jam dicam, na-ta quasi & apta sunt; nimirum Gummi Gutt. Scammonium atque Colocynthi-dem. Pertinet igitur inde ad Elixir il-lud polychrestum, immo rectius oligo-chrestum, de quo vid. superius suo loco, dicta. Hinc itaque, non tam ad imitan-dum, quam potius, ad vitandum, hoc Elixirium Catharticum huic operi inser-vimus, ne autoritate clari in Arte Viri inducti, Medicinæ tirores fallerentur & in graves errores abriperentur. De Co-

ELIXIR RHAB. cum SPIRIT.

locynthyde vid. præsertim PLATERI Obs. Med. L. III. p. 805. sqq.

Elixir Rhabarbari cum Spiritu Arack.

Dispensat. Viennens.

℞. Rhabarbari electi, subtil. pulv. un-
cias duas semis.

Salis Absinthii, optime siccati,

Pulv. Cortic. Aurantior. ana unc. sem.

Nucis Moschatae, drachm. unam.

Coccionellæ, drach. semis.

Infundantur, per biduum, loco tepido, in Spiritu Arack, libra una sem. ad Tincturæ extractionem, F.

Elixir.

In diarrhæa, aliisque Alvi laxæ profuvis, Materiam acrem serosam blande subducit, & Tonum intestinorum roborat. Ipsius autem Spiritus sic dicti Arack, descriptio extat inferius, in eodem Dispensat. p. 194. ex quo eandem, infra, suo loco, in hoc nostrum opus generale transferemus, quoniam ipsa in paucissimis Dispensatoriis alias occurrit, ut observavimus.

Elixir Sacrum.

Dispens. Edinb.

℞. Aloës Succotrinæ, tritæ,

Rhei electi incisi,

Baccarum Lauri contus. ana unc. un.

Spiritus Vini Gallici, libras duas.

Digere per Biduum, & Cola, Fiatque lege Artis, Elixirium.

Cur Sacrum hoc Elixirium dicatur, equidem ut ingenue fatear, istius denominationis sacræ & magnificæ, rationem plane ignoro. Quare enim magis illud sacrum sit, quam alia similia Elixiria sic dicta Proprietatis, ad quorum classem haud dubie pertinet, ex ipsa certe

ELIXIR SALIS HERLINI. 205

Compositione, ut pote simplicissima, & humana magis, quam sacra, aut divina, haudquaquam apparet. Sed in verbis sumus faciles! Interim tamen haud contemnendum est Remedium, & idem præstat, quod reliqua præstant Elixiria proprietatis; immo adhuc mitioris videtur indolis, ac pleraque reliqua. Hinc sacrum, per me, esto.

Elixir Salis, Herlini.

Tab. Smaragd. p. 151.

℞. Crystallor. Tartari, unciam semis.

Mastichis,

Myrrhæ optimæ, ana drachm. tres.

Misc. Subtilissime pulv. Misatis affunde,

Spiritus Salis, unciam unam.

Juniperi, unciam semis.

Digere, in Vase bene clauso, & serva pro usu, Elixirium.

Quod est antiscorbuticum, diureticum, antinephriticum, & quodammodo etiam hydragogum & lithagogum: inde haud penitus spernendum Remedium.

Elixir Salutis.

Dispens. Vienn. Wirt. Edinb. Leid. Hamb. Batean pag. 40. Amstel.

℞. Radicum Enulæ,

Liquiritiæ,

Rhabarbari veri, ana unc. unam.

Foliorum Sennæ Orientalium, uncias duas.

Seminis Anisi,

Carvi,

Coriandri, ana unciam unam.

Uvarum passerarum, absque acinis, uncias quatuor.

Salis Tartari, drachm. duas.

Incisis & contusis affunde

Aquæ fontanæ ferventis, libr. unam, refrigeratis adde

Spiritus Vini rectificati, *libras duas.*

Digerantur & post sufficientem
extractionem, exprimantur & filtrentur.

Commendatur illis, qui a tarditate alvi & flatibus vexantur. Conf. infra
Essentia Salutis, & Salutifera.

Dosis drachmæ duæ, ad unciam
semis.

Elixir Stomachale,

Tim. a GULDENKLEE, *Descript.*
Med. p. 913.

R. Rad. Calami aromat. *unc. duas.*

Galangæ,

Zedoariæ, *ana unc. unam.*

Cast. Lignæ, *unc. unam semis.*

Zinziberis albi, *drachm. sex.*

Piperis longi, *drachm. sex.*

Nucis Moschata,

Maceris, *ana drach. duas semis.*

Caryophyllor. *drach. unam semis.*

Sem. Anisi,

Fœniculi, *ana unc. semis.*

In pulverem redacta, extrahantur Spirit. Vini, Tinctum Spiritum separa, & recentem affunde, tam diu, donec omnis Tinctura extracta sit. Tandem S. V. in Balneo Maris ad Medietatem, abstrahe, & remanentem Spiritum, una cum Tinctura, per Chartam emporeticam filtra, & in Vase Vitreo, ad usum serva.

Qui est stomachicus, Oresticus, Carminativus & Anticolicus, nec non Antihystericus, si nempe Causa frigida, pituitosa & flatuosa subsit, quæ turbas ac tumultus cieat. Quod si vero aut sanguinis abundantia, aut alia denique causa calida, vel stomachum turbaverit, vel tormina in abdomine, concitaverit, vel uterum denique affligerit; tum sane & ab hoc Elixirio Calido, sicut ab omnibus calidis generatim, ceu nocivis & pericu-

losis, eo quidem tempore, penitus est abstinendum: ut doctis Medicis notum.

Elixir Stomachicum,

Dispens. Edinburg.

R. Radicis Gentianæ,

Cort. ext. Aurant. *rec. ana unc. duas.*

Cochinillæ, *semidrachmam.*

Incisis & Contusis postea affunde,

Spiritus Vini Gall. *libras duas.*

Macera per triduum & Cola, ut
Fiat lege Artis, Elixirium.

Ipse Titulus jam per se, Vires hujus Medicamenti satis indicat, quod quasi Compendium est laudatissimi illius Elixiris Balsamici Stomachici, a magno quondam Hoffmanno nostro compositi, cujus descriptionem supra, suo loco, dedimus. Et quoniam facilis atque parabilis hæc ipsa est Compositio, inde & pauperum stomachis suo tempore, commode inservire potest, qui alias, propter egestatem, haud bene concoquunt scilicet, sumptuosa & ægre mercabilia Medicamenta. Nunc vero non nihil pretiosiora ac sumtuosiora Elixiria Stomachica præscribamus, pro ditioribus Heluonibus; quorum nempe onusti semper ex nimia ferculorum copia, atque hinc nutantes, & pæne ruentes, Stomachi futura indigent. Vid. sqq. & infra Essentias & Tincturas Stomachicas & HEINS. Pharm. rat. p. 124. ubi plures ejusmodi Compositiones.

Elixir Stomachicum,

Dispens. Paris.

R. Spiritus Carminat. Sylvii, *unc. tres.*

Aquæ Cinnamomi,

Florum Arant. *ana unc. unam.*

Spiritus Menthæ, *unc. quinque.*

Tincturæ Absinthii, *unc. quatuor.*

Misceantur, Fiat lege Artis, Elixirium.

ELIXIR STOMACHICUM.

Quod & odore & sapore juxta gratum. Per Tincturam autem Absinthii, intelligenda hic mihi quidem videtur Essentia illa nota Absinthii Composita, ut pote gravioris saporis, & fortioris Virtutis stomachica, quam quidem altera simplex dicta: quarum descriptiones infra, suo loco, habentur.

Elixir Stomachicum,

Thom. FULLER. *Pharmac. Extemp.*
pag. 89.

Rx. Elixir. Propr. Tartarifat. *drach. tres.*

Oleorum Caryophyllor:

Nucis Moschat. *ana guttas sex.*

Menthæ; *guttas tres.*

Absinthii; *guttam unam.*

Misc. Fiat Elixir.

Dosis; Guttæ quindecim, vel viginti, aut plures, ex haustu vini Xerensis; aut alius generosi.

Elixir Stomachicum de Caryophyllis.

Thom. FULLER. *ibidem* p. 88.

Rx. Elixir. propriet. Tartarifat.,
Spiritus Lavendulæ compos. *ana unc. femis.*

Caryophyllorum contus. *drach. unam*
& grana duodecim.

Granorum Paradis. *grana quadraginta octo.*

Misc. stent in Frigido, per tres dies, Fiat secundum Artem, Elixir.

Dosis eadem, ac in præcedenti Compositione.

Elixir Stomachicum de Cinnamomo.

Pharmac. Extemp. FULLER, p. 88:

Rx. Elixir. prop: Tartarif. *drachm. tres.*

ELIXIR SULPH. MYNS. 207

Spiritus Lavendulæ Compos. *drach. unam.*

Olei Cinnamomi, *guttas, a duodec. ad septendecim.*

Misceantur, & Fiat lege Artis, Elixir.

Cujus dosi, & Vires quoque sunt eadem, ac in præcedentibus descriptionibus Fullerianis.

Elixir Sulphuris

MYNSICHTI, Armament. *Scæ. XVIII.*
pag. 270.

Rx. Croci Orientalis,

Myrrhæ rubræ; *ana unc. unam semis.*

Mastichis elect.

Benzoin.

Cardamom min.

Cinnamomi; *ana unc. unam.*

Succ. Glycyrrhiz. ext.

Conf. Alkermes,

Rad. Enulæ Camp.

Aliptæ Moschat. *ana drachm. sex.*

Misc. & Fiat pulvis, cui deinde add.

Sacchari Canti albi, *unc. duas.*

Et humectetur Spiritu Vini rectif. ut fiat quasi pasta: postea Spiritus Sulphuris optime rectif. ad eminentiam quatuor digitorum, affunde, digerantur, & circulentur, per Mensem. Tandem, quod tinctum & extractum fuerit, per Inclinationem, separa: Materiam in fundo restantem Spiritu Vini extrahe: separa, ac priori liquori colorato immisce, & ad usum repone.

In affectibus Thoracis & pulmonis, miranda præstat; inquit hic Auctor Elixirii hujus Sulphurati; Mynsichtus, pectus ab impuritatibus & Catarrhis mundificat. Tussim tam inveteratam, quam recentem, tollit. Phthisicis, Melancholicis, supra rationem; mæstis, Car-

208 ELIXIR UTERINUM.

diacis, &c. in genere subvenit, Lætitiam adfert. Valet quoque ad Coarctationem Anhelitus antiquam, & Asthma chronicum. Insuper Cor confortat, & ea putredine conservat; Vitam prolongat, & canitiem retardat. Ita quidem ille Cymbalum quatit. Sed ohe! jam satis est, immo plus satis. Quid enim Virtutis, Tin-cturis Auri & Vitæ, Auro potabili, panaceis, aliisque laudatis vulgo Arcanis polychrestis & panchrestis, restabit, si hæc omnia solum præstare possit Elixirium hoc Sulphureum? Quis ergo nunc

Dictaque cessantem nervis elidere Morbum Sulphura contemnat?

Elixir Uterinum.

Dispens. Wirt. Prag. Argent.

R. Herbæ Artemisiæ, unc. tres.

Incisis affunde,

Spiritus Vini rectificati, unc. quindec.

Extracta per digestionem, expri-

me, & colatam hanc essentiam affunde,

Castorei Orientalis, uncia uni semis.

Croci pulverisati, uncia semis.

Digerantur leni calore, expri-
mantur, & per chartam bibulam filtra-
tis, adde

Olei destillati Anisi,

Angelicæ,

Succini ana guttas quadraginta.

Serventur.

Perspicit B. L. præcipua Elixiris Crolliani ingredientia heic servari, reliqua, ex justis rationibus, partim omitti, partim ipsum præparationis modum mutari. Conf. CARTHEUSERI Pharmacol. p. 369.

Commendatur ad uteri morbos, mensium retentionem, fluorem album, &c.

Dosis guttæ quadraginta, ad sexaginta.

ELIXIR UTERINO-SPASM.

Elixir Uterino-Spasmodicum.

Dispensat. Viennens.

R. Radicis Pæoniæ,

Rasuræ Succini citrini,

Myrrhæ electæ,

Castorei, ana unc. unam.

Galangæ minoris,

Zedoariæ,

Herb. Dictamni Cretic. ana unc. sem.

Baccarum Lauri,

Anthophyllorum, ana drach. duas.

Croci,

Camphoræ, ana drachm. unam.

Concisis & Contusis grosso, quod dicitur, modo, deinde affundantur,

Spiritus Anthos, libræ duæ.

Extrahatur, exprimatur, filtretur, & servetur usui, Elixirium.

Magnas huic Elixirio Virtutes in Morbis uterinis tribuit magnus ipse Auctor Wedelius; quæ nec ipsi plane denegandæ, si nempe opportuno tempore & justa dosi, aliis circumstantiis necessariis non neglectis, adhibeatur. Prodest igitur egregie in passionibus hysterice a causa potissimum frigida ac flatuosa, abortis, item in Suppressione Mensium, fluore albo, & Chlorosi virginum; funerea quasi facie pallentium, præparato tamen & expurgato prius corpore. Ceterum similia fere Elixiria uterina post ipsum Crollium, composuerunt Clarissimi in Arte nostra, Viri, Rolfincius, Michaëlis, Moebius, Dolæus, & alii: Conf. ipsum hunc DOLEAEUM, in Encyclopæd. Med. Lib. V. cap. 2. p. 230. Neque sane difficile videtur, alias plures ejusmodi Compositiones ad hanc quidem normam, efformare. Vid. MICHAELIS Medicament. familiar. XXI. p. 83. & alibi, item infra, suo loco, Essentiam Antihystericam.

ELIXIR

ELIXIR VITÆ MATTH.

Elixir Vitæ Matthioli,

*Juxta Dispens. Vienn. p. 23. Wirt. Hamb.
Prag. Argent. Amstel. & rel.*

R_x. Radicum Galangæ minoris,
Zinziberis,
Zedoariæ, ana unc. unam.
Calami aromatici,
Foliorum Majoranæ,
Menthæ,
Thymi,
Serpilli,
Florum Rosarum,
Salviæ,
Rorismarini, ana unc. semis.
Seminis Anisi,
Fœniculi, ana drach. duas.

Cinnamomi acuti, unc. tres.

Caryophyllorum,

Nucis Moschatæ,

Macis, ana unciam unam.

Cubebærum,

Ligni Aloës,

Sandali citrini,

Cardamomi minoris, ana unc. semis.

Corticum Citri recentium, unc. tres.

Incisa & contusa macerentur in
Spiritus Vini rectificati libris duodecim
per triduum, postea addantur, aquæ
fontanæ, libræ quatuor.

& lento igne ex Balneo destillantur
circiter libræ tredecim.

Si completum desideretur Elixir, Am-
bræ gryseæ &

Moschi, ana scrup. duo.

addantur, atque pro lubitu,

Croco tingatur.

*Singularis efficaciæ prædicatur hæc
aqua spirituosæ, Elixir Vitæ dicta, tam
interne, quam externe adhibita. Epilep-
ticis, animo deficientibus, præcipue au-
tem in morbis a causa frigida ortis, com-
mendatur. Flatus discutit, ventriculum*

ELIXIR VITRIOLI MYNS. 209

*roborat. Sed alias plures laudes, etiam
fere immensas, huic suo pulchro Reperto
tribuit ipse Auctor, in Comment. ad Dio-
scorid. Lib. V. p. 907. conf. SCHULZ.
Prælect. p. 99. & CARTHEUSERI
Pharmacol. p. 368. Multas quidem lau-
des meretur; sed non nimias, nedum omnes.
Conf. Joseph LANZONI Obs. Med. IX.
p. 31. Ceterum aliud Elixir Vitæ Bono-
nienſe, longæ, immo diffusæ Composi-
tionis, Vid in BIERLINGII Append.
Medicam. Cap. XIII. p. 75. sqq. quod
totum fere pharmacopolium continet: de
quo tamen incredibilia, quin & ridicula,
eodem promittuntur.*

Dosis a drachma una, ad unciam
semis.

Elixir Vitrioli Mynſichti.

*Dispens. Wirt. Argent. Armament. Sect. 18.
p. 269. Batean. p. 41.*

R_x. Calami aromatici, unc. unam.

Galangæ minoris, unc. unam semis.

Zinziberis albi, drachm. tres.

Menthæ crispæ,

Salviæ acutæ, ana unc. semis.

Caryophyllorum,

Cinnamomi electi, ana drach. tres.

Cubebærum,

Nucis Moschatæ, ana drachm. duas.

Ligni Aloës ponderosi,

Corticum Citri, ana drachm. unam.

Incisis & contusis superfunde,

Spiritus vini rectificati, libram unam
semis.

Macerentur per quatuordecim dies, de-
inde addantur

Spiritus Vitrioli, uncia dua.

Digerantur per sex dies, tum ex-
pressa per emporeticam colentur.

Residuo

Spiritus Vini, uncias quinque vel sex
affunde,

210 EMPLASTR. ABBAT.

Digere, & essentiam reliquam extrahe, quam cum priori conjunge, &

Sachari albi, parum tosti, *unc. quatuor* superfunde,

Atque post digestionem, a fecibus mediante filtro separatam, serva.

Stomachicum est egregium, præsertim frigidis, puvitis, & flatuosis, convenit, & appetitum excitat: Sed plura alia elogia, his ipsis longe majora & splendidiora ipse larga manu, congescit Mynsichtus, loc. cit. pag. 270. Conf. SCHULZ. Præl. pag. 100. & CARTHEUS. Pharmac. p. 369.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta quinque.

Emplastrum Abbatis

de Grace.

Dispensat. Paris.

Rx. Olei Rosati, *uncias sedecim.*

Succi Rosarum pallidarum defaecati,

Lithargyri præparati. *ana uncias octo.*

Plumbi albi præparati, *uncias duas.*

Coquantur ex Arte, in Emplastri consistentiam; postea his ipsis adde:

Ceræ flavæ, *uncias quatuor.*

Fiat Emplastrum, secundum Artem.

Blande refrigerat, dolores acres obtrundit, sordida ulcera siccant, & ad cicatricem perducit, & idem fere præstat, ac Emplastrum album, seu de Cerussa, de quo mox, ut & Emplastrum de lithargyrio. Hinc plurimum valet ad membra ambusta. Vitandus vero vel maxime ipsius usus, propter vim nimis refrigerantem & stypticam, in podagra, Erysipelate, Morbo articulari & rheumatico, & omnibus iis tumoribus & inflammationibus, quæ sine summo vitæ & sa-

EMPLASTR. c. ABORT.

nitatis discrimine, refrigerantia & repellentia ferre non possunt, ceu notum.

Emplastrum contra Abortum, Umbilico Applicandum.

Dispensat. Viennens.

Rx. Mastichis,

Mumiæ,

Olibani,

Gummi Arabici,

Tragacanthi,

Florum Balauft.

Rosarum, *ana unciam unam.*

Sanguinis Draconis,

Boli Armenæ,

Lapidis Hæmatit. *ana unciam semis.*

Pulverisata Misceantur, & cum

Ceræ Citrinæ,

Resinæ, *ana libra una.*

Liquatis, fiat Emplastrum, & exinde formentur Magdaliones,

Usus in denominatione ipsa indicatur.

Conf. infra, suo loco, *Emplastrum Gravidarum*, ex FULLERI Pharm. Extemp. pag. 96. ad eundem scopum. Alia hujusmodi *Emplastrum contra Abortum*, Vid. in RIVERII Praxi Med. Lib. XV. cap. 17. pag. 479. opp.

Emplastrum contra Abortum, Lumbis Applicandum.

Dispensat. Vieun.

Rx. Emplastri præcedentis, *libram unam.*

Unguenti Comitissæ, *unc. un. semis.*

Misceantur, & Fiat lege Artis, Emplastrum. Cujus Virtutes Nomen jam indicat.

Emplastrum Adhæsivum.

Dispensat. Edinburg.

Rx. Emplastri Diachyl. simpl. *libr. duas.*

EMPLASTR. ALBUM.

Picis Burgundicæ, *libram unam.*

Liquefcant simul, ut Fiat Emplastrum: quod aliquanto auctius descriptum extat in Pharm. Bat. pag. 41.

Emplastrum Album Coctum.

Disp. Vienn. Wirt. Arg. Prag. Brand. Hamb. & rel.

R. Olei, *libras duas.*

Cerussæ, *libram unam semis.*

Ceræ albæ, *uncias quatuor.*

Cerussam cum oleo, leni igne, ad debitam consistentiam coquendo, sub coctione modicum aquæ fontanæ continuo instillando, & tandem ceram in eo liquefaciendo, fiat emplastrum.

Leves cutis exulcerationes, intertrigines sanat; siccatur, refrigerat, & vulneribus ac ulceribus cicatricem inducit.

Emplastrum Album Frigidum.

GRIM, Laborat. Ceylon. pag. 69.

R. Cerussæ, *libram semis.*

Salis Saturni, *unciam unam.*

Ceræ ex Bacc. Cinnamom. *lib. semis.*

Citrinæ, *libram unam.*

Olei Nymphææ,

Ranar. *ana quantum sufficit.*

Misc. Fiat Emplastrum.

Istud non suo deerit officio, inquit ibi Cl. Auctor. in phlegmone, Erysipelate, calidis ulcerationibus, & inflammationibus, circa ulcera. Non penitus equidem nego. Interim tamen isto suo officio, officiet magis in Erysipelate; ut supra jam monuimus, ad Emplastrum Abbatis. Aliud Emplastrum, seu Cera-tum album vid. in Pharm. Bat. p. 26.

Emplastrum de Ammoniaco.

Disp. Vienn. Wirt. Lond. Arg. Prag.

Brand. Hamb. & reliq.

R. Unguenti Dialthææ, *unciam un. semis.*

EMPLASTR. ANOD. 211

Ceræ citrinæ, *uncias quatuor.*

Resinæ Pini, *unciam unam.*

Super ignem colliquatis & colatis adde

Pulveris radice Bryoniæ,

Iridis Florentinæ,

seminis Fœni græci, *ana drachm.*

sex.

Misceantur, & in fine addantur,

Gummi Ammoniacy, in Aceto soluti,

uncie due.

Emplastri de Meliloto, *uncia una.*

Fiat Emplastrum.

Emollit & discutit, maturat & dolores mitigat.

Emplastrum Anodynum

Rubrum.

Dispens. Viennens.

R. Ceræ flavæ,

Gummi Elemi,

Picis Burgund. *ana uncias sex.*

Colophonix, *uncias quatuor.*

Boli Armen.

Minii, *ana semiunciam.*

Mastichis,

Olibani,

Petrolei,

Styracis liquidæ, *ana drachmas sex.*

Croci, *drachmas duas.*

Terebinth. Venet. *unciam unam.*

Misc. Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Aliud Emplastrum anodyn. haud rubrum, vid. in Disp. Hamb. & alias, in Disp. Argent.

Emplastrum Anodynum

Aliud.

FULLER, Pharm. extemp. pag. 91.

R. Emplast. de Minio, *uncias quatuor.*

Olei Lilior. *unciam semis.*

Dd

Terebinth. Venet. drachmas duas.

Opii,

Camphoræ,

Sacchari saturn. ana scrupulos duos.

Misc. Fiat secundum Artem,
Emplastrum.

Utrique huic Emplastro vires insunt anodynæ & paregoricæ; insigniores tamen posteriori Fulleriano, quoniam adjectum opium habet, quod etiam externe adhibitum, summum est anodynum, licet, quod equidem vehementer miror, de eo effectu notissimo, dubitet hic ipse Fullerus: contrarium tamen multis docente WEDELIO, in Opiologia, Lib. II. Sect. III. cap. I. pag. 132. sqq. & p. 126. & alibi passim; aliisque liquido ostendentibus, qui de opio scripserunt, supra part. I. ad opium, laudatis, istas intra, Emplastrum Barbarum magnum.

Emplastrum Antifebrile

Michaelis.

Medicament. Famil. pag. 85. Tab. Smaragd. p. 153. & BOECLER. Mat. Med. Hermann. Continuat. I. pag. 702.

R. Fuliginis Furni splendentis,
Telarum Araneæ.

Terebinthinæ, ana drachmas duas.

Camphoræ, scrupulos duos.

Olei Araneæ, drachmas duas.

Misc. Fiat lege Art. Emplastrum.

Manuum Carpis applicandum.

Solo hoc Emplastro, se Senem 80. Annorum, a febre quartana liberasse, gloriatur ibi Michaelis, quod merito nobiscum, mirantur Cl. Editores Dispens. Brand p. 64. ubi & aliæ ejusmodi Emplastrorum Antifebrilium compositiones habentur: conf. Disp. Hamb. p. 47. & Vienn. p. 110. Prag. p. 141. Bat. p. 42. & p. 46. quibus multum Virtutis tribuit plebs inprimis rustica ac pagana; sæpius

auxilium experta, quod ipsi aliquoties vidimus. Hinc ipse quoque magnus HOFFMANNUS noster, experientia veritate inductus, commendat ejusmodi Emplastra epicarpia, ex Terebinthina, Fuligine, Sale Ammoniaco, Araneis contusis, pipere atque Theriaca, lege Artis, concinnanda, Med. System. Rat. Tom. IV. part. I. Sect. I. cap. 2. pag. 69. Item Cl. SCHULZIUS, in prælect. pag. 102. vidit olim Senem practicum, qui femine gravidæ Tertianæ laboranti, & termino partus propinquæ, post varia incassum adhibita Remedia præstantissima, hoc solo Emplastro Antifebrili, in supprimenda febre, egregie profuit, quod infra hic adscribemur.

Emplastrum Antifebrile.

SCHULZII Prælect. p. 102.

R. Theriacæ Veteris, drachmas duas.

Terebinthinæ, drachmam unam.

Florum Sulphuris,

Aluminis crudi,

Piperis, ana scrupulum unum.

Olei Rutæ destillati, Guttas decem.

Camphoræ, Grana decem.

Ex quibus probe mixtis, fiebant Emplastra duo, in Forma Thaleri, ad Carpum utriusque manus, applicanda.

Non dubito equidem, eximium hujus egregii Emplastri antipyretici usum esse posse, præsertim in mollioris & laxioris habitus subjectis, quali instructæ potissimum sunt amabiles feminae, unde tanto citius tantoque facilius, ipsius Emplastri vis antifebrilis per apertos cutis tenerioris poros, cum fausto successu, penetrare potest. Ceterum idem præstare solas Ramunculi Radices contusas, vel plantis pedum suppositas, vel inter digitos applicatas, rusticis & militibus est notissimum, uti observat BOERHAAVE, Hist. plan-

tar. *Tom. I. pag. 51. conf. infra* Emplastrum Thuris composit.

Emplastrum Antihystericum.

Dispensat. Edinburg,

Rx. Galbani, *uncias duodecim.*
 Tacamahacæ,
 Cere flavæ, *ana uncias sex.*
 Assæ foetidæ, *uncias quatuor.*
 Folior. Rutæ,
 Florum Matricariæ,
 Seminis Cumini, *ana uncias duas.*
 Terebinthinæ, *uncias septem.*

Misc. Fiat Emplastrum, secundum Artem, Herbæ vero & semen, terenda sunt in pulverem.

Emplastrum Antihystericum,

Sydenhami.

Cl. GAUBIUS, de Formul. pag. 335.

Rx. Galbani, in Tinct. Castor. soluti & colati, *drachmas tres.*

Tacamahacæ, *drachmas duas.*

Misc. Fiat lege Artis, Emplastrum.

Vires utriusque hujus Emplastri sunt eadem, nempe anthysterica & anodynæ; si hoc brevioris quidem, vel illud longioris compositionis, prout scilicet lubet, super Aluta orbiculata, pro umbilicali regione, extensum, calidum admoveatur ipsi Umbilico, sicut & sequens.

Emplastrum Antihystericum,

de Mayerne.

Rx. Galbani purissimi, *uncias duas.*

Gummi Tacamahac.

Carannæ depurat. *ana drach. tres.*

Pulver. Cumini,

Nepetæ, *ana drachnam unam.*

Caryophyllorum,

Nucis Moschatæ, *ana drach. semis.*

Balsami Peruviani parum, *quantum satis.*

Misc. Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Cujus Virtutes sunt tales, quales præcedentium.

Emplastrum Antipleuriticum,

Sylvii.

Dispensat. Hamburg.

Rx. Emplastri diachyl. compos. *libr. un.*
 de Cumino,

Meliloto, *ana uncias duas.*

Foliorum Tabaci,

Summitatum Flor. Hyperici,

Abinthii, *ana unc. semis.*

Aloës,

Myrrhæ, *ana drachmas duas.*

Mercurii dulcis, *scrupulos duos.*

Gummi Tacamahacæ,

Anime, *ana drachmas tres.*

Lapidis Magnetis,

Camphoræ, *ana unciam semis.*

Fellis Tauri, *quantum sufficit.*

Olei Terræ,

Hypericonis, *ana quantum satis.*

Misceantur, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Quod simulac operose compositum fuit, statim in cœnum publicum projiciendum & a pleuriticorum lateribus dolentibus, quam longissime removendum. Quid enim mirabile, immo rectius, miserabile Crama hoc, quæso, faciat, ad acutos pleuritidis dolores obtundendos & pacandos? Quid ibi obsecro, Aloe & Myrrha, Lapis Magnes, Fellis Tauri quantitas, immo, ne quid ridiculæ scenæ desit, ipse quoque Mercurius dulcis, potissimum efficiant? Forte ergo, ut ex his quidem videtur, Auctor cum Fabro, Langio, Kircherio, Paullini, aliisque Vermium pa-

tronis, pæne dixissem, Vermibus, crederit, pleuritidem ipsam Morbum esse Verminosum, quod huic suo Emplastro antipleuritico immiscuit quoque anthelmintica amara & mercurialia. Si ergo sola Emplastræ, diachylon compos. de Cuminò, ac Meliloto, excepta fuerint, reliqua omnia, ceu inutilia, immo & ex parte, nociva, sunt abjicienda: licet nec illa ipsa Emplastræ satis idonea sint ad morbum lateralem mitigandum. Longe mitiora sane, certiora ac tutiora Topica Remedia sunt, in pleuritide sopienda, Oleum Amydal. dulc. vel, quod melius adhuc, Oleum Lini, vel Semen lini lac contusum & lacti, ad pulcritudinem consistentiam, incoctum, paucaque alia, fideliter jam olim a nobis relata, in Comment. de pleuritide, Cap. IV. pag. 53. sqq. Ceterum aliud Emplastrum Antipleurit. hoc ipso paullo melius, exhibet HOFFMANN. senior, in Thesäuro Pharmaceut. pag. 64. & Pharm. Bat. 42. conf. infr. Unguentum pectorale.

Emplastrum Antipodagricum.

Disp. Wirt. Leod. & in paucis aliis.

Rx. Olei seminis Hyoscyami,

Papaveris,

Lini, ana uncias quatuor.

Minii rubri, libram unam.

Aquæ Sambuci, libram semis.

Coque lento igne, ad solutionem

Minii; adde

Saponis Veneti, uncias tres.

Hoc soluto adjiciantur,

Ceræ citrinæ, uncia duæ.

Fiat lege artis emplastrum.

Viribus pægoricis hoc præfertur emplastro saponato Barbette, tenuiter super lineam extensum, partibusque dolentibus & spasmo affectis superpositum, dolores mitigat. Aliam Emplastri antipo-

dagrici compositionem operosiores ex Zwelfero depromptam, vid. in Disp. Brand. & aliam, ibidem, p. 67. de qua infra, suo loco: aliam vero simpliciores vid. in Pharm. Bat. p. 43.

Nobis tamen, uti tantum non omnia, maxime vero repellentia, emplastica, contra dolores podagricos minus tutum videtur: Vid. Disp. Brand. p. 65. in Not. & Diss. nostr. de Veritate paradoxi Hippocr. 4. pag. 22. sqq. Conf. infra dicenda, ad Emplastrum de Fuligine, antipodagricum.

Emplastrum Antitoponicum.

Dispensat. Brand.

Rx. Gummi Carannæ, uncias duas.

Tacamahacæ, unc. unam semis.

Ammoniæ,

Bdellii, ana unciam unam.

Benzoës, unciam semis.

Pulveris Succini, drachmas sex.

Saponis Veneti, drachmas duas.

Ceræ, uncias octo.

Terebinthinæ Venetæ, unciam unam.

Olei Hypericonis, quantum sufficit.

Misceantur, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Ad Tophos Nodosque Articulorum, qui longo temporis tractu, saxeam & quasi inexpugnabilem duritiem nondum induerunt, sensim emolliendos ac resolvendos, hoc quidem Emplastrum haud infelicis compositionis multum valiturum, haud dubitamus. Conf. infra Emplastrum Capucinatorum.

Emplastrum pro Apoplecticis.

Disp. Wirt. in reliquis deest: Vid. tamen

JÜNGKEN. Corp. Pharm. p. 550.

Rx. Gummi Galbani,

Opopanax, ana drachmas duas.

Radicum Pyrethri,

EMPLASTR. ARTHRIT.

Piperis longi,
Castorei, *ana drachmam unam.*
Terebinthinæ Venetæ, *drachm. tres.*
Olei destillati Succini, *scrup. unum.*
Fiat emplastrum.

In morbis soporosis, Apoplexia & Paralyfi, capiti raso applicari potest.

Emplastrum Arthriticum.

MYNSICHTI, pag. 514.

Dispensat. Brand.

Rx. Olei Olivarum recentis, *libr. unam.*
Minii tenuissime triti, *uncias duas.*

Coquantur mixta, ad Consistentiam Emplastri mediocrem, quibus adde Ceræ Citrinæ, *libram unam.*

Seminis Hyoscyami, subtiliss. pulverisati,

Colophoniz,

Terebinthinæ albæ, *ana unc. quatuor.*

Misce, & Fiat, ut Artis est, Emplastrum justæ Consistentiæ.

Anodynum est, inquit hic ipse Mynsichtus, inventor, propterea, præmissis prius universalibus, Arthriticis, podagricis; nec non aliis cruciatibus, quovis Tempore, utilissimum: Quia omnes fere dolorum injurias mire sedat atque placat. Quod quidem verum esse potest, imprimis propter Minium & Semen Hyoscyami, de cujus virtutibus externis anodynis, vid. supra Part. I. dicta: interim tamen in ipsa podagra, & hoc, & omnia similia Emplastrum refringerantia & paregorica, rectius tutiusque omittuntur, quam admittuntur. Vid. superius dicta, ad Emplastrum Antipodagricum: & infra Emplastrum de Hyoscyamo.

Emplastrum de Baccis Lauri.

Dispens. Florent. p. 280. Wirt. Brand.

& rel.

Rx. Baccarum Lauri, *uncias quatuor.*

EMPLASTR. BALSAM. 215

Cyperi rotundi,
Costi amari, vel corticis Winterani,
Thuris,
Mastiche,
Myrrhæ, *ana unciam unam.*

Fiat omnium pulvis; postea

Rx. Ceræ citrinæ, *uncias octo.*

Resinæ, *uncias duas.*

Super ignem liquatis adde

Olei laurini,

Terebinthinæ, *ana uncias duas.*

Quibus pulverem reliquorum immisce, ut fiat emplastrum.

Discutit & resolvit; hinc in Tympanitide, Hydrope, & affectibus a flatibus ortis, abdomini super imponitur.

Emplastrum Balsamicum.

FULLER. Pharm. extemp. p. 93.

Rx. Emplast. diapalsmæ, *uncias duas:*

Terebinthinæ Cypr.

Ceræ citrinæ, *ana unciam semis.*

Liquatis his probe, adde:

Olei Nucis Moschat. Chym. guttas sedecim.

Balsami Tolutani pulver. *unc. unam.*

Misce Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Ad Lumborum debilitatem, dolorem, & Fluorem album, dorso adhibeatur: Quod si pruritum valde molestum excitaverit; aliquando seponatur, per dies aliquot, & postea rursus, si opus, applicetur.

Emplastrum Barbarum

Magnum.

Dispens. Lond. conf. MYREPS. de Emplast. cap. 35.

Rx. Picis siccæ, *libras octo.*

Ceræ Citr. *Libras sex, uncias octo.*

216 EMPLASTR. S. CERAT.

Resinæ Pini, *Libras quinque, unc. quatuor.*

Bituminis Judaic. vel Mumia, *libr. quatuor.*

Olei, *Libram unam semis.*

Aeruginis æris,

Lithargyrii,

Cerussæ, *ana uncias tres.*

Thuris, *libram semis.*

Aluminis liquidi, vel Rochæ non
usti, *unc. unam semis.*

Sciffilis, vel Rochæ combust.
uncias quatuor.

Opoponacis,

Squamae æris,

Galbani, *ana drachmas duodecim.*

Aloës,

Opii,

Myrrhæ, *ana unciam semis.*

Terebinthinæ, *libras duas.*

Succi Mandragoræ, vel Cort. Rad.
sicc. *drachmas sex.*

Aceti, *libras quinque.*

Lithargyrus, cerussa, oleum coquantur, ad mellis spissitudinem: pix liquefacta, cum pulvere Bituminis incorporetur: addantur & coquantur alia, donec Acetum consumatur, nec manus inquentur.

Vires habet refrigerandi, siccandi, consolidandi, & consolandi, seu mitigandi dolores, propter opium & Mandragoram. Vid. supra dicta, ad Emplastrum Anodynum.

Emplastrum, sive Ceratum de Betonica.

Disp. Prag. Wirt. Lond. Edinb. & rel.

R. Ceræ flavæ,

Resinæ Pini,

Terebinthinæ, *ana uncias duas.*

Liquefactis resina & cera, colatisque, ac aliquantum refrigeratis Te-

EMPLASTR. AD BUBON.

rebinthinam adde, hisque unitis pulveres subtilissimos

Betonicæ, *unciam unam.*

Mastiches,

Mumia,

Thuris, *ana drachmas duas.*

Misc. Fiat Emplastrum.

Chirurgi hoc emplastro sive Würzii, sive Andernaci, sive denique Hildani, utantur in contusionibus & vulneribus capitis; est etiam ad cephalalgiam, catarrhos & alios capitis morbos utile; capillis prius deasis vertici imponitur, & temporibus applicatur. Vid. SCHULZII Prælect. pag. 59. præsertim autem Simon. PAULLI Quadripart. Botan. pag. 223. ubi admirandum enarrat hujus Emplastri effectum, in profundissimo & periculosissimo sincipitis vulnere, feliciter persanando, quem ipse præsens, vidit.

Emplastrum ad Bubones

Venereos Dissipans.

Herm. ROERHAAVE, *Mat. Med.*
pag. 117.

R. Florum Sulphuris, *uncias duas.*

Mercurii nigri, *drachmas duas.*

Sacchari Saturni, *drachmas tres.*

Emplastrum, de Meliloto,

Cumino,

Galbano,

Ammoniaco,

Sagapeno, *ana unciam semis.*

Misceantur, Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Emplastrum Simile Ejusdem.

Mat. Med. pag. 177. & GAUB. de Formul.
pag. 335.

R. Florum Sulphuris, *unciam semis.*

Sacchari Saturni, *drachmam unam.*

Picis Sutoriæ, *uncias duas.*

Misce.

EMPLASTR. CAESARIS.

Misc. Fiat lege Artis, Emplastrum.

Bina hæc egregia plane viri maximi Emplastra, præsertim autem prius positum, fortiter potentesque resolvunt dissipantque tetros Bubones venereos, nimium inveteratos, atque hinc cedere fere nescios. Quare eximii plane & explorati sunt usus utraque, quod ipsum condide grateque hic publice fatemur, aliquoties re ipsa, in pluribus ægrotis Venerea labe tabeque infectis, læti quondam experti. Resolvimus quoque plus simplici vice, ingentia & saxea quasi Testiculorum, horrendum in modum, turgidorum, pondera, iisdem præstantissimis Emplastris, potissimum vero priori, cui quippe ob adjecta illa egregia quinque Emplastra emollientia dissipantia, major utique vis inest resolvendi & discutiendi, uti nempe cuivis notum. Conf. infra dicenda, ad ejusdem viri maximi Emplastrum ad Contusa, dictum.

Emplastrum Cæsaris.

Dispensat. Lond. p. 373.

R. Rosarum rubrarum, *unc. unam semis.*

Radicis Bistortæ,

Nucum Cupressi,

Santalorum omnium,

Menthæ,

Seminis Coriandri, *ana drachm. tres.*

Mastichis, *unciam semis.*

Hypocystidos,

Acaciæ,

Sanguinis Draconis,

Terræ Sigillatæ,

Boli veræ,

Corallii rubri, *anc drachmas duas.*

Terebinthinæ, Aqua plantaginis lotæ, *uncias quatuor.*

Olei Rosacei, *uncias tres.*

Ceræ albæ, *uncias duodecim.*

Resinæ Pini, *uncias decem.*

EMPLASTR. DE CALAM. 217

Picis, *uncias sex.*

Succorum Plantaginis,

Sempevivi,

Telephii, *ana unciam unam.*

Ceræ, Resinæ, Pici, simul liquatis, adde Terebinthinam & Oleum: Inde Hypocistidem & Acaciam, in dictis Succis, dissolutas, & tandem pulveres, ut Fiat ex Artis Regulis, Emplastrum.

Magnificum imo Cæsareum adeo, Nomen habet hoc Emplastrum, utinam & magnificas atque Cæsareas quasi virtutes, etiam haberet! Interim tamen, ut serio quidem loquamur, usibus suis egregiis haud prorsus destituitur, qui nempe sunt refrigerantes, mundantes, leniter adstringentes, sanantes atque consolidantes. Quid vero semen Coriandri, & quidem tam exigua dosi, in hoc longæ compositionis Emplastro, potissimum faciat; id equidem vix divinare valeo. Ceterum vid. infra, Emplastrum Imperiale.

Emplastrum de Calaminari

Lapide, Chirurgorum Pamphilus

Dictum.

Dispensat. Brand.

R. Lapidis Calaminaris,

Lithargyrii, *ana libram unam.*

Olei Olivarum, *uncias undecim.*

Lapide Calaminari & Lythargyrio, in tenuissimum pollinem redactis, subige Massam cum Oleo, & leni igne, coque, ad Consistentiam Emplastri.

Habet virtutem refrigerantem & exsiccantem, veluti Emplastrum illud alterum, Griseum, vulgo dictum, cujus descriptio infra, suo loco, extat.

* * *

Emplastrum Camphoratum Stahlîi.

Dispensat. Brand. Aliud extat in Pharm.

Bar. pag. 41.

R. Olei Olivarum, libram unam.

Minii cribrati, libram semis.

Coquantur ad Dissolutionem Minii; adde refrigerenti,

Camphoræ pulverisatæ, uncias duas. tumque formentur stolones.

Virtus huic eleganti Emplastro inest refrigerans, resolvens atque anodyna; hinc opportune applicatum, proderit: Et est longe experientia commendatissimum, inquit SCHULZIUS, in prælect. p. 105.

Emplastrum Capucinorum.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Gummi Ammoniaci,

Olibani,

Mastichis,

Tutæ preparatæ, ana unciam unam.

Euphorbii,

Pyrethri,

Salis communis, ana uncias duas.

Picis navalis, uncias tres.

Terebinthinæ, unciam.

Ceræ flavæ, uncias tres.

Pix, therebinthina & cera leni igne fundantur, quibus colatis reliqua in pulverem trita immisceantur.

Rev. Patres Capucini, qui preces per multas horas, genibus flexis exsequuntur, hoc emplastro uti solent, ad nodos duros resolvendos; unde nomen.

Potenter resolvit & discutit. Propter Euphorbium etiam rubefaciens est, hinc cum circumspectione & caute applicandum. Conf. supra Emplastrum Antitopicum.

Emplastrum Carannæ, Seu

Emplastrum ad Tempora.

Dispensat. Hamb.

R. Gummi Carannæ, libram semis.

Asphalti, unciam unam,

Colophonii, uncias quinque.

Terebinthinæ optimæ, unciam unam.

Misce omnia, & Fiat lege Artis, Emplastrum.

Quod temporibus, ex more applicatum, Catarrhos creditur a capite ipso arcere, oculos a lippitudine custodire, minaces Capitis dolores avertere, vel præsentibus jam, compescere, aurium tinnitum abigere, & alia plura commoda capiti ipsi, & dentibus præstare, quæ vulgo jactant bonæ Aniculæ edentulæ, aut re ipsa, jamjam expertæ, aut blandulæ spò inductæ, sese aliquando esse experturas. Ceterum aliud pro Temporibus, Emplastrum operosioris, & pretiosioris compositionis extat in Dispensat. Brand. p. 75. Et aliud elegantioris præparationis, apud HOFFMANN. in Not. ad Poterii Pharmac. Spagyr. Lib. III. pag. 486. Edit. Venetæ.

Emplastrum Carminativum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 93.

R. Terebinth. Venetæ, drachm. unam.

Salis Volat. Salis Armon. scrup. duos.

Camphoræ, scrupulum unum.

Olei Cymini, guttas sedecim.

Misceantur, & tum adjiciantur sequentia.

Emplastri, de Cymino, vel Baccis

Lauri, unc. semis.

Resinæ commun. drachmam unam.

Ceræ Citrinæ, drachmam semis.

Simul liquefiant ad ignem; & quum

EMPLASTR. CARMINAT.

ferme refrixerint, ceteris, secundum Artem, commisceantur.

Humores viscidos, in membro aliquo impactos, illudque gravantes, corrigi & removet: partes nervosas, tono fractas, & impotentes, roborat & restituit. Doloribus Articulorum medetur. Fulleri ipsius hæc esse Verba, vel, me tacente, ex ipsa Latinitate singulari, haud dubie, patebit. Sed in verbis quidem finis facilis; modo in re ipsa convenimus, ut vulgo dicitur.

Emplastrum Carminativum Sylvii.

In Prax. Med. Lib. 1. cap. 14. p. 188.

Dispens. Leod. Brand. Hamb.

℞. Gummi Galbani,
Ammoniacy,
Bdellii, pulverisator. *ana unciam semis.*

Thuris masculi,

Myrrhæ rubræ, *ana drachm. duas.*

Opii Thebaici, *drachmam unam.*

Ceræ Citrinæ,

Colophonix, *ana drachmas tres.*

Balsami Peruviani,

Olei philosophorum, *ana drachmam unam.*

Petræ, *drachmam semis.*

Carvii stillatitii, *scrupulum semis.*

Terebinthinæ Venetæ, *quant. satis.*

Misceantur, & Fiat lege Artis, Emplastrum.

Cujus Virtutes, status discutiendi, & stomachum mentem fulciendi, vel ex ipso inscripto nomine, latis opinor, patent. Conf. supra, Ceratum stomachicum, & infra, Emplastrum stomachicum: quæ similes præstant, effectus. Ceterum & ad Tumores externos, ab internis Intestinorum flatibus, obortos, discutiendos, hoc suo Emplastro feliciter usus

EMPLASTR. CATAGM. 219

est Sylvius, seu ibidem, adnotavit. conf. SCHULZII prælect. pag. 105.

Emplastrum Catagmaticum Primum.

Dispensat. Lond. Leod.

℞. Succi Radicis Althææ, *uncias sex.*
Cort. Rad. Fraxini, & Foliorum ejus.
Rad. Consolidæ majoris, & minoris,
una cum foliis, ana unc. duas.
Baccarum Myrtill. *unciam unam semis.*
Foliorum falicis,
Summitatum Hyperici, *ana manip. unum semis.*

Contusis contundendis, bulliant simul in Vini rubri adstringentis, & Aquæ Fabarum, *ana libris duabus,* ad medias: deinde Colaturæ adde,

Oleum Myrtini,

Rosacei,

Omphacini, *ana libram un. semis.*

Sevi Hircini, *uncias octo.*

Denuo coquantur, ad Consumptionem Decocti, iterum colentur, & tum Colaturæ denuo adde:

Lithargyri Auri,

Argenti,

Minii, *ana uncias quatuor.*

Ceræ flavæ, *libram unam.*

Colophonix, *libram semis.*

Coquantur, ad Consistentiam Emplastri; tum adde:

Terebinthinæ claræ, *uncias duas.*

Myrrhæ,

Thuris,

Mastiches, *ana unciam semis.*

Boli Armenæ,

Terræ Sigillatæ, *ana unciam unam.*

Baculo optime agitentur, dum decoquuntur, & Fiat Emplastrum, secundum Artem.

Usus ejus potissimum est in ossum fracturis sanandis & consolidandis, unde

est Nomen ipsi etiam impositum, & cuiusvis, opiner, notum, Græcæ præsertim Linguae haud experti. Iusto tamen operosior & pretiosior mihi videtur. Compositio hujus Emplastri, ex Veterum scilicet solito more. Sed nec adstrictior ac parrior altera, quæ nunc sequitur, descriptio.

Emplastrum Catagmaticum Secundum.

Dispens. Lond. Argentorat.

R. Rad. Symphyti majoris,

Althæae,

Visci Quercini, ana uncias duas.

Plantaginis,

Chamaeipytiis,

Hyperici, ana manipulum unum.

Fiat decoctio, in aequis partibus Vini nigri & Aquae Fabrorum, ad Medias. Colaturae adde:

Mucilaginis Seminis Cydoniorum, in decocto Aristolochiae rotundae, extractae,

Olei Mastichini,

Rosacei, ana uncias quatuor.

Coquantur denuo, ad Humiditatis absorptionem; deinde rursus Colaturae adde:

Lithargyri Auri, uncias quatuor.

Coque ad Consistentiam Emplastri, tum adde:

Cerae Citrinae, uncias quatuor.

Terebinthinae, uncias tres.

Colophoninae, drachmas sex.

Picis navalis, uncias decem.

Pulveris Balaustiorum,

Rosarum,

Myrtillorum,

Acaciae, ana unciam semis.

Mumiae,

Seminis Hyperici,

Mastiches,

Succini, ana drachmas sex.

Boli Armenae,

Farinae Volatilis,

Thuris, ana drachm. duodecim.

Sanguinis draconis, uncias duas.

Fiat ex his, secundum Artem, Emplastrum.

Easdem habet Virtutes cum præcedenti Emplastro, inde & idem Nomen. Hinc ad Fracturas ossium sanandas, & Callum facilius producendum, est apprimere utile & idoneum. Ceterum conf. infr. Emplastrum ad Fracturas.

Emplastrum Catarrhale,

Dispensat. Brand.

R. Gummi Carannae, drachmas duas.

Elenci,

Tacamahacae,

Mastiches electae, ana unc. unam.

Opii Thebaici, drachmas duas.

Terebinthinae Venetae, quantum sufficit.

Olei Nucis Moschatae, drachm. un.

Balsami Indici, scrupulos duos.

Misceantur, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Cujus præcipuus usus vel ex ipso Nomine patet. Vid. SCHULZ prælect. pag. 106. ubi exemplo probat hujus Emplastri virtutes.

Emplastrum Catarrhale aliud.

Dispensat. Hamb.

R. Gummi Tacamahacæ, libram unam.

Cerae Citrinæ, unc. octo.

Olei Amygdalar. dulc. uncias quatuor semis.

Misce, & Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Cujus vires nempe sunt eadem, ac in præcedenti. Aliud Emplastrum Catarrhale vid. in Pharm. Bat.

EMPLASTR. CEPHAL.

Emplastrum Cephalicum,

Dispensat. Brand.

Rx. Gummi Tacamahacæ,
Benzoës,
Styracis Calamitæ,
Mastiches,
Hederæ,
Olibani,
Ladani puri, *ana unc. duas.*
Cinnamomi,
Terebinthinæ Venetæ, *ana unc. unam.*
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ, *ana unc. semis.*
Cum sufficienti quantitate Styra-
cis liquidæ, Fiat lege Artis, Emplastrum,

Emplastrum Cephalicum,

Dispens. Edinburg.

Rx. Tacamahacæ, *unc. duas.*
Labdani,
Styracis Calamit. *ana semiunciam.*
Ceræ flavæ, *unc. tres.*
Resinæ albæ, *unc. unam.*
Myrrhæ,
Castorei, *ana drachm. duas.*
Terebinthinæ Venetæ, *unc. tres.*
Olei stillatitii, Lavendulæ,
Succini, *ana drach. unam.*
Misce; Fiat Emplastrum, secun-
dum Artem, Olea vero stillatitia adden-
da ceteris, ab igne remotis, & fere re-
frigeratis.

Emplastrum Cephalicum,

Collegii Lugdunensis.

Disp. Lugd.

Rx. Gummi Pini, *libram unam.*
Tacamahac. *libram semis.*
Ladani puri,
Mastiches,
Myrrhæ electæ,

EMPLASTR. CEPHAL. 221

Succini, *ana unc. unam semis.*
Caryophyllorum,
Granorum Kermes,
Nucis Moschatæ,
Santali citrini,
Semin. Nigellæ Rom. *ana drach. sex.*
Florum Anthos,
Chamæmeli duplicis,
Stoechados Arabicæ, *ana unc. sem.*
Fiat, ut Artis est, Emplastrum.

Vires utriusque hujus Emplastri sunt Cephalicæ, nervinæ, anodynæ, roborantes & rescientes. Simile fere maximam quidem partem, Emplastrum Cephalicum extat in Dispens. Lond. quod ut magis scilicet placeret delicatioribus, & minus juvaret ægrotos, adjectum quoque habet stercus columbinum. Sed turpe profecto est Medico honesto, tractare finium. Conf. infra dicenda, ad Emplastrum Hydropicum.

Emplastrum Cephalicum,

FULLER. Pharm. Extemp. p. 93.

Rx. Emplastri de Betonica, *unc. semis.*
Gummi Carannæ,
Tacamahacæ, *ana drachm. tres.*
Pulv. Bals. Tolutani, *scrup. duos.*
Bals. peruv. vel Copaivæ, *scrup. unum.*
Misce: Fiat lege Artis, Empla-
strum.

Caput calefacit & roborat, inquit ibi Fullerus, convenire creditur in Cephalalgia, Vertigine, incubo, Epilepsia, Paralyfi, & Surditate, atque ad præcavendos Affectus convulsivos & saporosos, præscribi solet. Et juvat in his, vel omnibus, vel singulis, si potest: quod ego hic merito addiderim.

••

Emplastrum Cephalicum Grimii.

Laborat. Ceylon. p. 67.

R. Baccarum Cinnamomi,
Foliorum Cinnamomi, *ana libr. semis.*
Gummi Elemi, *unc. duas.*
Olei stillat. Baccarum Cinnamomi,
drach. unam.

Coct. Baccar. Cinnamomi, *libram semis.*

Cerae citrinae, quantum sufficit,
ad Emplastrum.

*Istud Virtutem laude dignam continet, respectu Casuum atque Contusio-
num Capitis, quae magnum mirantur pe-
riculum. Grim. Invideo fere Ceylonen-
sium felicitati, quibus, ob Terram bea-
tam, solis pæne datum est, hoc præstan-
tissimum habere Emplastrum. Nobis ve-
ro haud licet esse tam beatis, quia omnia
fere nobis desunt. conf. supra dicta, ad
Theriacam & Diacord. Ceylon. & in-
fra, ad Tinct. Bez. Ceylonicam.*

Emplastrum, sive Ceratum Citrinum.

Dispens. Brand. Wirt. Norimb. & reliq.

R. Resinae, *libram unam.*
Cerae citrinae, *unc. octo.*
Sevi cervini, *unc. quatuor.*
Terebinthinae, *unc. duas.*

Fiat Emplastrum, omnia liquan-
do & colando, atque pro colore pul-
veris

Curcumae, *unciam semis addendo*

*Ad ulcera & vulnera maturanda,
valet. Hinc non contemnendum, in vul-
neribus praesertim recentibus, ubi nulla
alia re opus est, quam ut labia juncta sint,
& aris liber accessus prohibentur. Ita
SCHULZ. prael. p. 106.*

Emplastrum, seu Ceratum Defensivum Coeruleum.

Dispensat. Leid. Amstel.

R. Olei Olivarum, *libram dimidiam.*
Unguenti Nutriti,
Cerae flavae, *ana unc. quatuor.*
Smalthei, *uncias tres.*

Misc. Fiat secundum Artem Em-
plastrum, seu Ceratum.

*Quod in eodem usus, ubi necesse,
adhibendum, ac subsequenter rubrum &
viride. Ab ipso vero Smalto, Nomen
suum hoc Emplastrum traxit, ut Coeru-
leum appellaretur, quoniam istud Smal-
tum, ceu notum, ex chemicis, coeruleum
potius habet colorem, quam caelestem vir-
tutem. Tria ergo diversi coloris Empla-
stra defensiva in officinis pharmaceuticis
prostant, Coeruleum nempe Rubrum at-
que Viride: ne quid scilicet pompæ, aut
scenæ desit. Sæpius tamen notissimum il-
lud pactæ & hic locum habet: Nec de-
fensoribus istis Tempus (immo & Ul-
cus, vel Vulnus) eget.*

Emplastrum Ceroneum.

Dispensat. Paris.

R. Resinae Pini, *libras duas & semis.*
Picis navalis, *uncias decem.*
Cerae flavæ, *unc. duodecim.*
Sebi vervecini, *unc. quatuor.*
Boli communis præp. *unc. decem.*
Myrrhae,
Olibani,
Minii, pulveratorum, *ana unc. duas.*

Misce; Fiat secundum Artem,
Emplastrum.

*Quod siccandi, refrigerandi, sa-
nandi & consolidandi Virtute pollet, ceu
cuiusvis notum. Ceterum alia longe ope-
rosior & copiosior ejusmodi Emplastri Ce-
ronei Compositio extat in Dispens. Lug-*

EMPLASTR. DE CERUSA.

dunensi, ut & in nonnullis aliis Dispensatoriis: quam vero, ceu superfluum, huc transferre, haud libuit.

Emplastrum de Cerussa.

Videatur

Emplastrum Album Coctum.

Emplastrum de Cicuta, cum Ammoniaco SCHROEDERI.

Disp. Argent. Wirt. Prag. Leod. & rel.

R. Succi Cicutæ, unc. sedecim.

Aceti scillitici,

Gummi Ammoniaci, ana unc. octo.

Dissolvatur Gummi ammoniacum in aceto scillitico, coletur, & addito succo cicutæ, rursus inspissetur ad pulpæ consistentiam, addantur.

Pulveris Cicutæ, uncia octo.

Ceræ liquatæ, libra una.

Olei Capparum, unc. quatuor.

Misceantur leni calore, ut fiat Emplastrum. Conf. infra Emplastrum Spleneticum.

Potentissimum est resolvens & emolliens, hinc in scirrhis & tumoribus, præcipue lienis, adhibetur. De quo effectus, singulare refert exemplum SCHULZ. in Prælect. p. 106.

Emplastrum ad Clavos & Verucas Pedum.

Disp. Argent. Wirt. & reliq.

R. Galbani, unciam unam.

Picis navalis, unc. semis.

Diachyli simplicis, drach. duas.

Viridis æris,

Salis armoniaci, ana scrup. unum.

Galbano in aceto dissoluto, & ad spissitudinem evaporato, addatur pix &

EMPLASTR. AD CONT. 223

emplastrum diachylon, in fine sal armoniacum & viride æris pulverisata. Fiat Emplastrum.

Super verrucas & clavos in pedibus, dolorem & impedimentum incessui adferrentes, positum, tertio aut quarto die juvisse, deprehensum est.

Emplastrum ad Contusa.

Herm. BOERHAAVE, Mat. Med. p. 69.

R. Rad. Bryoniæ, in farinam redactæ, unc. duas.

Florum Sulphuris, unc. unam.

Mercurii nigri, drachm. tres.

Galbani puri, & secund. Art. soluti, unc. quatuor.

Emplastri de Meliloto, unc. novem.

Olei Chamæmel. quantum sufficit, ut fiat ex Arte, Emplastrum.

Laxans est, penetrans atque resolvens; hincque in durioribus contusionibus, & pertinacioribus Tumoribus resolvendis & emolliendis, egregii prorsus est usus. Inde & magna cum efficacia, adhibendum quoque erit in Bubonibus Venereis induratis, nec non Testiculis, in scirrhum proxime abituris, relaxandis atque mitigandis: adeo, ut idem fere præstet, ac alterum illud ejusdem Viri maximi Emplastrum, ad Bubones Venereos, dissipans, cujus descriptionem supra, suo loco, dedimus: quod ideo videndum. Ceterum aliud non minus egregium & efficax ad membra luxata & Nervos Contusos, Emplastrum composuit Cel. JO. LANGIUS, cujus descriptionem vid. in ejus Epistolis Med. Lib. III. cap. 12. p. 869. dignum omnino, quod in usum revocetur.

Emplastrum de Crusta Panis.

Disp. Flor. Massæ. Wirt. Lond. Vienn.

Brand. & rel.

R. Crustæ panis, abunde fermentati,

224 EMLASTR. DE CUM.

mediocriter tostæ, in pulverem tritæ, & aceto forti maceratæ, *uncias duas.*

Tacamahacæ, *unc. unam.*

Mastiches electæ,

Caryophyllorum aromaticorum,

Nucis Moschatæ,

Menthæ, *ana unc. semis.*

Ceræ citrinæ, *unc. sex.*

Terebinthinæ,

Olei Mastiches,

Cydoniorum, *ana unc. unam.*

Ceræ, cum terebinthina colliquatæ, olea & reliqua commiscendo, fiat emplastrum.

Stomachale est, inque vomitionibus puerorum, & ubi concoctio non recte succedit, ventriculi regioni applicatur. Vid. SCHULZ. p. 107. conf. supra, Aqua panis, seu de Crusta panis, pro usu interno.

Emplastrum de Cumino.

Dispens. Leid. Wirt. Brand. Hag. Lond. & reliq.

Rx. Ceræ citrinæ,

Emplastri Diapalmæ,

Olei Olivarum,

Seminis Cumini, *ana unc. sex.*

Baccarum Lauri, *uncias duas.*

Olei destillati Cymini, *drach. unam.*

Cera, oleum & emplastrum leni igne liquentur, quibus pulvis ex cumino & lauri baccis optime immisceatur; tandem oleum destillatum Cymini addatur & emplastrum, vesicæ bubulæ involutum, reponatur.

Resolvit, flatus discutit, roborat, tympaniticis & hystericis prodest: item duros Mammarum scirrhus blande emolli. Vid. SCHULZII Praelect. p. 60. ubi Erudellii testimonium & experientiam provocat.

EMLASTR. DEFENSIV.

Emplastrum Defensivum Rubrum.

Disp. Wirt. Vienn. & reliq.

Rx. Ceræ flavæ, *libras duas.*

Resinæ, *unciam unam.*

Olei Rosarum, *unc. quatuor.*

Calcis vivæ, in aqua rosarum lotæ, & iterum exsiccatae

Laterum, vel tegularum,

Boli Armenæ, *ana drachm. decem.*

Minii subtilissimi, *unc. semis.*

Camphoræ, in oleo solutæ, *dr. duas.*

Calx, tegulæ & bolus in pollinem subtilissimum edacta, immisceantur ceræ & resinæ cum oleo liquefactis, quibus semi refrigeratis camphora additur & fiat emplastrum.

Imponitur ad inflammationes arceas, præcipue in vulneribus & ulceribus, ad præcavenda symptomata, & partes roborandas.

Emplastrum Defensivum

Rubrum.

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 56. Gaub. pag. 336.*

Rx. Olei Rosacei,

Ceræ albæ, *ana unc. sex.*

Boli Armen.

Sanguin. drac. *ana unc. unam semis.*

Rosar. rubr. pulv. *unc. semis.*

Misc. & agita, donec frigesacta fuerint, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Aliud Emplastr. defens. operosioris Compos. vid. in Disp. Edinb.

Emplastrum Defensivum

Rubrum Hamburg.

Dispens. Hamb.

Rx. Olei Rosarum,

Myrtill.

EMPLASTR. DEFENSIV.

Myrtill. *ana unc. tres.*
 Ceræ, *unc. sedecim.*
 Farinæ Hordei,
 Fabar. *ana unc. semis.*
 Boli Armen.
 Terræ sig. rubr. *ana unc. unam.*
 Sanguin. draconis,
 Santali albi,
 Citrini,
 Rubr. *ana unc. semis.*
 Misc. Fiat Emplastrum.

Emplastrum Defensivum Rubrum Wepferi.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Butyri recentis,
 Olei Lini, *ana unc. sex.*
 Corticum viridium Sambuci recentium, *unc. quatuor.*
 Coquantur leni igne, ad humiditatis consumptionem; exprimantur.
 Expresso addantur
 Cerae flavae,
 Minii rubri, *ana uncia sex.*

Misceantur, fiat emplastrum.

Ufus est in ulceribus antiquis, & per vesicatoria excitatis, ubi inflammationis metus est; in cancro ipso exulcerato palliative confert, & dolores mitigat.

Emplastrum Defensivum Viride Felicis Wurzii.

Disp. Hamb. Wirt. Argent. Ratisb. Vienn.

R. Ceræ citrinæ, *libram unam.*
 Resinæ, *uncias duas.*
 Sevi hircini, *unc. sex.*
 Terebinthinae, *unc. unam.*
 Pulveris herbae Alchimillae, *unc. sex.*

Misce, fiat emplastrum.

NB. Si viridius desideretur, singulis libris emplastri hujus adjicito Indici

EMPLASTR. DIABOT. 225

coloris coerulei, optime triti, scrupulum unum, vel drach. dimidiam.
Leniter adstringit, refrigerat, & nimium affluxum humorum a partibus affectis arceat.

Emplastrum Diabotanium Blondelli.

Dispens. Paris. Wirt. Argent. Vienn.
Pharm. Reg. CHARAS, P. I. p. 422.
 LEMERY, *Pharm. Univ. p. 734.*

R. Herbarum recentium, cum radicibus; Bardanae,
 Petasitidis,
 Calendulae,
 Cicutae,
 Chamaepytneos,
 Levistici,
 Valerianae majoris,
 Angelicae hortensis,
 Enulae campanae,
 Raphani rusticani,
 Cucumeris silvestris,
 Scrophulariae,
 Illecebrae, sive Sedi teretifolia,
 Chelidonii majoris,
 Chelidonii minoris,
 Gratiolae, *ana uncias tres.*

Coque in aquae fontanae libris viginti, ad dimidias, cola, & expressis adde

Succorum Cicutae,
 Chelidonii majoris,
 Hormini, *ana libras duas.*
 Illecebrae, *libram semis.*

Evapora ad extracti mollioris consistentiam; hujus extracti
 Recipe libram semis, admisce
 Gummi Galbani,

Ammoniaci,
 Opopanacis,
 Sagapeni, omnium in aceti scillif

226 EMPLAST. DIABOT.

tici sufficienti quantitate solutorum, & iterum inspissatorum, *uncias duas*, repone.

Dehinc ℞. Lithargyrii pulverisati, *libram unam*.

Olei Lumbricorum, de Catellis,

Meliloto,

Mucilaginis, *ana unc. quatuor*.

Aquae fontanae, *uncias decem*.

Coque una ad emplastri consistentiam, cui successive admisce extractum, cum gummis permixtum, & Sulphuris vivi, tenuissime triti, *uncias septem semis*.

Radicum Iridis Florentinae,

Cyclaminis,

Ranunculi tuberosi,

Coronae imperialis,

Serpentariae,

Ellebori albi, *ana drachm. tres*.

Sigilli Salomonis,

Ari, *ana unciam semis*.

trium Aristolochiarum, *ana drachmam unam*.

Baccarum Lauri, *drachm. duas*.

Seminum Angelicae,

Nasturtii, *ana drachm. tres*.

Cumini, *unc. unum semis*.

Fimi columbini, *unciam semis*.

Pulveris Bituminis judaici,

Olibani,

Mastiches, *ana uncias quatuor*.

Tacamahacae, *uncias sex*.

Bdellii,

Myrrhae, *ana unc. unam semis*.

His permiscendo adde successive

Cerae citrinae &

Picis liquatae, *ana libram semis*.

tandem admisce

Styracis liquidae repurgatae, *unc. sex*.

Camphorae, *drachmas sex*. in

Olei Caryophyllorum, *unc. sem. solut. e*.

Olei de Lateribus, *drach. decem*.

EMPLASTR. DIACHALCIT.

Fiat Emplastrum.

Nomen habet ab insigni vegetabilium quantitate, ex quibus componitur.

Resolvit tumores pituitosos & scirrhusos, & praefertur a nonnullis emplastro de ranis. Vid. SCHULZ. Prael. p. 108.

Emplastrum Diachalciteos

vide

Emplastrum Diapalmæ.

Emplastrum Diachylon

Simplex.

Disp. Brand. Wirt. Edinb. CHAR. T. I. p. 394. Hag & rel.

℞. Mucilaginum Foeni graeci,

Lini,

Radicum Altheae, *ana libr. unam*.

Olei clari Olivarum, *libras tres*.

Lithargyrii, in subtilissimum pulverem triti, *libras duas*.

Coque Oleum & Lithargyrium leni igne, perpetua agitatione, semper unciam unam aut alteram aquae fontanae instillando, ad solutionem Lithargyrii, & emplastri albi, subgrisei consistentiam.

Postea addantur mucilagines, & continuata lenta coctione, ad justam emplastri consistentiam redigantur.

Juvat maturationem tumorum durorum, ad suppurationem tendentium.

Emplastrum Diachylon

Compositum, sive cum Gummi.

Disp. Brand. Wirt. Edinb. CHAR. T. I. p. 395. Roterod.

℞. Emplastri Diachyli simplicis, *libram unam*, adde

Gummi Ammoniacy,

Galbani, in aceto solutorum, *ana unciam unam*.

EMPLASTR. DIAGALB.

Croci pulverisati, *drach. unam semis.*
Misceantur.

Emollit, maturat, & digerit abscessum nascentem, jam vero nati atque rupti reliquam duritiem resolvit, ac emollit egregie.

Emplastrum Diagalbani,

Vid. Pharmac. Bat. & CHARAS, Pharm. Reg. Part. I. p. 404.

Emplastrum Dialthææ,

Hujus usitatissimi & utilissimi Emplastri, in plerisque tamen dispensatoriis, nescio quare, omissi, descriptionem & concinnam compositionem, vid. apud HOFFMANN. in Not. ad Poter. Pharm. spag. Lib. III. p. 487. Convenit autem, excepto Lithargyrio, cum notissimo alias Unguento Althæae, cujus descriptio infra, suo loco, habetur.

Emplastrum Diapalmæ, sive Diachalciteos.

Disp. Leod. Wirt. Lond. & rel.

*Rx. Axungiae porcinae,
Olei Olivarum,
Foliorum Quercus teneriorum, ana
libras duas.
quae conscindantur & impastentur
cum axungia & oleo; postea coquantur ad humiditatis consumptionem, colentur & exprimantur. Colaturae adde
Lithargyrii, in subtilissimum pollicem triti, libras duas.
Lentissimo igne, sub perpetua agitatione, una coquantur, semper de solutione
Vitrioli unciarum trium, in Aquae fontanae, libris duabus*

EMPLASTR. DIAPHOEN. 227

facta, parum instillando, donec consistentiam emplastri acquisiverint, coloris albi subcinerei.

Desiccet; hinc ac ulcera sordida, oedemata & contusiones, abs Chirurgis adhibetur.

Emplastrum Diaphœnicon Calidum.

Dispens. Lond. Florent.

Rx. Cerae Citrinae, uncias duas.

Resinae Pini,

Picis, ana uncias quatuor.

Olei Rosacei,

Nardini, ana unciam unam.

Simul liquatis omnibus, adde:

Pulpae Dactylorum, in Vino odorato maceratorum, uncias quatuor.

Carnis Cydoniorum, in Vino rubro coctorum, unciam unam.

Dein pulveres sequentes adde:

Panis bis-cocti, in Vino odorato macerati & exsiccati, uncias duas.

Mastiches, unciam unam.

Thuris,

Absointhii,

Rosarum rubrarum,

Spicae Nardi, ana drach. duas semis.

Ligni Aloës,

Macis,

Myrrhae,

Aloës lotae,

Acaciae,

Trochisc. Galliae Moschatae,

e Terra Lemnia,

Calami aromat. ana drachm. unam.

Labdani, uncias tres.

Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Hoc & atate, & inventore Mesue, & præclaris suis quoque Virtutis, venerabile & commendabile Emplastrum flos-

machum ruentem fulcit, nauseam cohibet. Vomitus compescit, alvi Tormina demulcet, diarrhæam sistit, appetitum dejectum erigit ac reducit, & Vermes quoque sensim nido suo recondito exturbat: Adeo, ut multis nominibus, utile sit, ac idem præstat, quod expectari potest de Emplastro, de Crusta panis, dicto, de quo supra.

Emplastrum Diaphcenicon Frigidum.

Dispens. Brand. Florent. Lond. ZWELF. Animad.

*Rx. Cerae, uncias quatuor.
Picis Navalis, uncias quinque.
Labdani, uncias tres semis.
Terebinthinæ, unciam unam semis.
Olei Rosacei, unciam unam.
Hisce una liquatis, adde:
Pulpæ dactylorum, maturitati proximorum, in Vino austero coctorum, uncias quatuor.
Carnis Cydoniorum pariter coctorum,
Panis bis cocti, in Vino rubro sæpius macerati & exsiccati, ana unc. unam.
Styracis Calamitæ colatæ,
Acaciæ,
Omphacii,
Balaustiorum,
Santali citrini,
Trochisc. e Terra Lemnia,
Myrrhæ,
Lign. Aloës, ana unciam semis.
Mastiches,
Rosarum rubr. ana unc. unam semis.
Vini austeri, quantum sufficit, ad Succorum plenam solutionem.
Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.*

Addit his idem Auctor vetustus Arabs Mesue, operosam illam Trochiscorum de Ramich, Arabice dictorum, compositionem, quæ extat in Disp. Florent. p. 232. & Pharmacop. August. aliisque Dispens. antiquis; quam tamen, ceu superfluum, aut certe aliquanto difficilius habendam, rectius omittunt Dispensat. Lond. Brand. & alia, item ZWELFERUS, in Animadvers. ad Pharmac. August. loco supra citato.

Ceterum autem hoc Emplastrum Diaphenic. frigidum & Compositione ipsa, & effectu, multum convenit cum præcedenti Emplast. Diaphenic. calido, ejusdem Auctoris, item cum Empl. de crusta panis, supra laudato, ut & observat. SCHULZIUS in prælect. p. III. Venter enim pariter roborat, Vomitus, cholera, lienteriam, dysenteriam hepaticam, colicam & alia Abdominis mala sanat, opportune adhibitum.

Emplastrum Diaphoreticum

Mynsichti pag. 509.

Disp. Brand. Wirr.

*Rx. Cerae flavæ, uncias undecim.
Colophonix,
Bdellii, ana uncias quatuor.
Succini citrini, uncias tres.
Gummi Ammoniacy,
Terebinthinæ puræ, ana unc. duas.
Galbani,
Sandarachæ, ana unciam unam.
Mastiches,
Thuris electi, ana unc. semis.*

Cera cum Colophonia liquetur & coletur; quibus, ab igne sepositis & semirefrigeratis, Terebinthina & reliqua in pulverem contrita immiscendo, fiat secundum artem emplastrum.

Potenter discutit ac extrahit humo-

EMPLASTR. DIAPOMPH.

res., tonum confortat, in ischiadico malo, parotidibus, tumoribus œdematosi pedum, & luxationibus applicari solet. Vid. de magnis hujus Emplastri Virtutibus, præter ipsum MYNSICHTUM, p. 510. Cl. CARTHEUSERI Pharmacolog. p. 735. & B. SCHULZII, Prælect. p. 111.

Emplastrum

Diapompholygos.

Dispens. Roterod. Brand. Wirt. Leod.

Hag. & rel.

R. Olei Solani, libras duas semis.

Ceræ albæ, uncias triginta.

Cerussæ,

Plumbi usti, ana libram semis.

Pompholygos,

Olibani, ana unc. quatuor.

Cerussa & oleum lenissimo igne, una cum

Aquæ Solani, libra una.

Coquantur, ad unguenti spissioris consistentiam; quibus addatur Cera alba, & cum sub perpetua agitatione fere refrixerint, reliqua subtilissime trita; admisceantur.

Refrigerat, exsiccat & dolores lenit.

Emplastrum

Diapompholygos Hamburgensium.

Dispens. Hamb.

R. Olei Saniculæ, libras tres.

Ceræ flavæ, libras sex.

Cerussæ, libras duas.

Plumbi usti, libras tres.

Pompholygos,

Thuris, ana libram unam.

Terebinthinæ, drach. sex, vel quat. sufficit.

Fiat secundum Artem, Emplastrum.

EMPLASTR. DIASULPH. 229

Cujus Virtutes sunt eadem, ac præcedentis vulgo usitati Emplastri diapompholygos, nempe refrigerantes, exsiccantes, mitigantes & anodynæ; hinc utrumque in ipso diro cancro, quod ipsi experiti sumus, dolorum quidem præstat levamen, non autem ipsius Mali juvamen.

Emplastrum Diasulphuris

Camphorat. Grimii. Laborat.

Ceyl. p. 66.

R. Ceræ ex Baccis Cinnamomi, libr. sem.

Balsami Sulphur. Camphorat. uncias duas.

Ceræ citrinæ, quantum sufficit ad Emplastrum.

Illud Emplastrum maximam efficaciam demonstrabit, quoad tenaces, viscosos, & œdematosos juncturarum tumores, vel alios ejusdem generis. Ita ipse loquitur Grimius, vere, ut videtur, & candide.

Emplastrum Diasulphuris

Rulandi.

Disp. Paris. Wirt. Batean. p. 42. Roterod. & reliq.

R. Balsami Sulphuris Rulandi,

Ceræ citrinæ,

Colophonii, ana uncias sex.

Pulveris Myrrhæ, unc. octodecim.

Misce, fiat Emplastrum.

Resolvit, mundat, exsiccat, & consolidat; atque inprimis ad resolvendas Strumas laudatur. Vid. SCHULZII, prælect. p. 111. 112. ubi & necessarias cautiones circa hujus Empl. usum addit.

* *

Emplastrum Divinum.

Jac. le Mort.

*Disp. Lugd. Wirt. Argent. CHARAS, P. I.
p. 408. Paris.*℞. Lithargyrii optime triti, *libr. unam
semis.*Olei Olivarum, *libras tres.*Coquantur lento igne, sub perpetua
agitatione, ad emplastri consisten-
tiam, addeCerae flavae, *uncias octo.*Lapis Magnetis praeparati, *libram
dimidiam.*

Gummi Ammoniaci,

Galbani,

Opopanax,

Bdellii, *ana unc. tres.*

Myrrhae,

Olibani,

Mastiches,

Aeruginis,

Aristolochiae rotundae, omnium sub-
tilissime tritorum, *ana unc. unam
semis.*Terebinthinae, *unc. quatuor.*

Probe mixta servantur.

*Cum emplastro Opodeltoch conve-
nit, & nomen videtur sortitum esse ob egre-
gias vires resolventes, detergentes & con-
fortantes. Vocatur & Manus Dei, qua-
si divinum haud satis esset, quod tamen
nimium. Sed nec divinum est nec Dei Ma-
num monstrat, praesertim, ubi res jam
conclamata est Verum aliud Empl. Man.
Dei dictum, vid. apud CHARAS, P. I.
p. 406.*Emplastrum ad Dolores
Dentium.*Dispensat. Argorat. Ratisbon.*℞. Gummi Carannae,
Mastiches,

Elemi,

Tacamahacae, *ana unciam unam.*Storacis Calamitae, *unciam semis.*Olei Nucistae expressi, *scrupulos octo.*Opii Thebaici, *unciam unam.*Terebinthinae, *unciam semis.*Misce: Fiat, lege Artis, Empla-
strum.*Ipsa Inscriptio vires Emplastri
hujus satis indicat: Applicatur vero
ipsum temporibus, & pone aures, item
& si necessitas exegerit, ipsis Maxillis.
Conf. supra, sub Electuariis, Sotirella
parva, & infra suo loco, Tinctura Odon-
talgica Mauriti. Hoffmanni, quae ipsa
nempe ex his dentium dolentium cavernis,
ad temporarium quoddam saevorum cru-
ciatum lenimen procurandum, induntur,
uti ibidem, suis locis, adnotatum. Ce-
terum Odontalgicum Emplastrum, in-
fra suo loco, positum, eandem fere compo-
sitionem habet, eundemque usum, & No-
men denique idem, licet grace expressum,
uti vulgo quidem notum.*Emplastrum ad Dolores
Dentium, seu Odontalgicum.HOFFMANN. ad POTERII Pharmac.
Spagy. Lib. III. pag. 487.

℞. Gummi Elemi,

Anime,

Storacis,

Ladani optimi, *ana drachm. unam.*Olei Nucis Moschat. expressi, *drach-
mas duas.*Balsami peruviani, *scrupulum unum.*

Olei Ligni Rhodii,

Succini,

Majoranae, *ana guttas tres.*Misceantur: Fiat secundum Ar-
tem, Emplastrum.
Egregia sane & concinna haec Vi-

EMPLASTR. AD DOLOR.

ri maximi est Compositio, qui nihil unquam moliebatur inepte, ut ille ait, & ceteris fere palmam præripit: quamvis optarem, ut illi placuisset, non nihil Opii, vel Croci, vel Camphoræ, vel omnia hæc simul, adjicere. Sed præclare inventis, perquam facile est, aliquid addere, uti vulgo notum. Vid. interim Dispens. Parisin. uti simile fere Emplastrum odontalgicum ad votum nostrum occurrit, quod infra adjiciamur.

Emplastrum ad Dolores

Dentium.

Laz. RIVER. *Prax. Med. Lib. VI.*

Cap. I. pag. 285. Opp.

R. Nucum Cupressi,
Rosarum rubrarum,
Seminis Nasturt. torrefacti,
Mastichis,
Terræ Sigillatæ, *ana drachm. unam semis.*

Macerentur, in Aceto Rosarum, per horas quatuor, postea siccantur, & tum adde:

Opii in Aqua Vitæ dissolut. *dr. tres.*
Picis Navalis,
Colophonias, *ana drachmam unam.*
Cerae flavæ, in oleis expressis seminum Hyoscyami & Papav. alb. liquatæ, *quantum sufficit.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Locis dolentibus, ut præcedens, applicandum.

Emplastrum Domesticum.

HARTMANN. *Prax. Chym. pag. 87. Opp.*

R. Colophonias,
Cerae, *ana uncias quatuor.*
Terebinthinæ lariceæ, *unciam unam.*

EMPLASTR. DOMUS. 231

Eliquis super igne lento, deinde adde:

Unguenti popul. *uncias duas.*

Diligenter misce: postea his omnibus adjice:

Pulver. Succini,

Thuris,

Mastichis,

Myrrhæ,

Aloës, *ana unciam unam.*

Rad. Dictamni,

Gentianæ,

Aristoloch. rot. *ana drach. duas.*

Aluminis usti,

Salis, *ana drachmas sex.*

Camphoræ, *drachmam unam.*

Misceantur, secundum Artem, perfecte, & formentur deinde, ad futuros usus, Magdaleones.

Conducit, inquit ibi inventor & laudator inventi, forsan nimis, Hartmannus, in omnibus ulceribus, & scissuris quibuslibet: In vulneribus ambustis multum facit: Vulnere punctum & cæsum inflicta sine omni pure, curat; Excrescentiam carnis impedit, ejus, quantum tantum opus est, producendo: Ulcera etiam antiqua, prius mundificata, hoc Emplastro sanantur. Ideoque non alium ad finem, idem Nominis obtinuit, nempe domestici, quia ejus usus intra privatos parietes, hæcenus invaluit. Hæc quidem ipse Hartmannus, quam vere, ex omni quidem parte; ii demum candide pronunciant, qui miros & multiplices ejus usus re ipsa, opere faciundo, experti fuerunt.

Emplastrum Domus

Misericordiæ,

vuldo dictum,

Emplatré Commune de Bavière.

Dispensat. Leodiens.

R. Minii, *libram unam.*

Olei Olivarum, *libras duas.*
 Resinae Pini,
 Cerae Citrinae,
 Sevi Ovini, *ana uncias duas.*
 Terebinthinae Venet. *unc. un. semis.*

Minium coque cum Oleo; tum cetera appone, & coquantur secundum Artem, donec colorem fuscum induere incipiat, & justam Emplastri ductilis consistentiam adquirat, addendo tantummodo sub finem, Terebinthinam: deinde in Aquam effunde, donec tractabilis fiat, ut manibus malaxetur, & formentur Magdaleones, ad libitum.

Mirum magis hujus Emplastri est Nomen, quam ipsum per se Emplastrum, quod nihil plane miri aut reconditi habet; quin potius, in omnibus fere convenit, cum Cerato de Minio, de quo supra, aut Emplastro de Minio, de quo mox infra, suo loco. Nescio igitur, an domus quaedam publica Misericordiae, seu Nosodochium, tam splendidum & humanum, immo rectius, divinum Nomen huic quidem Emplastro, dederit, in qua forte frequentiore in usu fuerit, uti sane prope modum videtur: An vero Emplastrum ipsum, nescio qua singulari & occulta de Causa, magnificum quidem illum, sed tamen simul, ut ingenue quidem fatear, per quam alienum & incongruum domus Misericordiae, Titulum acceperit? Tum vero idem esset, quasi dictum fuisset Bethesda, hoc est Domus Misericordiae, veluti Beth-Chasida, quomodo salutiferas illas Thermas Hierosolymitanas, dictas fuisse, observant Interpretes, ad Jo. V. de quo vid. WOLFII Curas philol. ad N. T. pag. 835. & nos ibidem. Quis vero, obsecro, sine temeritatis nota, Emplastrum vile ac parabile vocaverit Domum Misericordiae? Sed nusquam fere plus sibi indulerunt Medici Chemic

& Pharmacopaei, quam in miris, ambitiosis ac pæne ridiculis Emplastrorum Nominibus confingendis. Ita habuimus supra, Emplastrum divinum, seu Manus Dei, & mox habebimus, Emplastr. de Gratia Dei, item Miraculosum, Mirabile, Incognitum, & quæ sunt alia id genus portentosa Emplastrorum Nomina: præsertim apud Nicol. Myrepsum, larga copia occurrentia, qualia & pilulis præsertim, ad nauseam fere usque, imposita fuisse, infra, suis locis, notabimus.

Emplastrum Epilepticum.

Dispensat. Brand.

R. Succini albi,
 Thuris,
 Mastiches, *ana drachm. unam semis.*
 Galbani,
 Opopanacis, *ana scrupulum unum.*
 Visci querni, *drachmas duas.*
 Seminis Paeoniae maris, *drach. semis.*
 Ladani, *drachmam unam semis.*
 Olei Nucis Moschatae, *parum.*
 Misce, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Solet virgiginosis & epilepticis, de-raso prius capillo, supra futuram coronalem, & verticem poni. Extenso super alutam adspersi debet pulvis Cubebarum: Vid. Observat. WEPFERI, pag. 229. Hec SCHULZIUS, in Prælect. p. 112. plures vero laudes huic Emplastro tribuit Cl. CARTHEUSERUS, in Pharmacol. pag. 740. quæ ibi cum fructu, legi possunt. Ceterum idem fere Emplastrum epilept. occurrit apud MICHAELEM, in Med. Famil. XXVIII. pag. 85. in eo saltem ab hoc diversum, quod Moschi atque Ambrae aliquot grana simul continet, quæ tamen merito abesse possunt, imo debent. Nec multum ab his binis abt Emplastrum

plastrum Epilept. Mynsichti, pag. 502. licet non nihil operosioris compositionis sit, pro more nempe Auctoris solito. In eo vero, ut ingenue fatear, displicet, quod Cornu Alcis & ipsum Cranium humanum calcinata, & quidem ad scrupulos duos, ne scil. nimium prodesse, una complectitur: quæ omni medendi virtute cassa & inania, quid hic, exterius præsertim applicata, efficere possint, nemo peritiorum Medicorum, ut equidem putem, facile dixerit.

Emplastrum Epispasticum.

Dispensat. Edinburg. FULLER. p. 94.

Rx. Emplastri, de Melilotò,
Picis Burgundicæ, ana unc. octo.
Terebinthinæ Venetæ, uncias tres.
Cantharidum, uncias quinque.

Misce, Fiat Emplastrum, secundum Artem. Cantharides vero terantur in pulverem tenuissimum, & addantur cæteris simul liquefactis.

Usus horum Emplastrorum Epispasticorum, vel Vescicatoriorum lippis quoque ac tonsoribus hodie notissimus est. Vid. infra, suo loco, aliam Emplastri Vescicatorii Compositionem: & aliam denique multo operosiorum & fortiorum Emplastri Epispastici descriptionem, in Dispensat. Lond. Sed & in Dispens. Leod. alia occurrit brevior & concinnior. ut & in Pharmacop. Batean.

Emplastrum Filii Zachariæ.

Disp. Vienn. Wirt. Hamb.

Rx. Cera alba,
Sevi cervini, ana libram unam.
Axungia Anseris,
Gallinæ, ana libram semis.
Fundantur lento igne, fiat Emplastrum.
Anodynum est, resolvit, ad pleu-

riticos & spasticos dolores, pectori applicatum, commendatur: & reverà prodest: Interim tamen Oleum simplex Amygd. dulc. vel, quod melius, Oleum lini, vel Seminis lini farina lacti incocta, idem commodius, immo certius, præstant. Vid. Libell. nostr. de Pleuritide, cap. IV. pag. 53. & supra dicta, ad Emplastrum antipleuriticum Sylvii.

Emplastrum, Flos Unguentorum, Vulgo, ab Anglis Dictum.

Dispensat. Lond.

Rx. Resinæ,
Resinæ Pini,
Cera Citrinæ,
Sevi ovilli, ana libram semis.
Olibani, uncias quatuor.
Terebinthinæ, uncias duas semis.
Myrrhæ,
Mastiches, ana unciam unam.
Camphoræ, drachmas duas.
Vini albi, libram semis.

Coque, secundum Artem, in Emplastrum.

Emplastrum Foetidum

Mynsichti.

Armament. Sect. XXXVIII. pag. 516.

Rx. Asæ foetidæ, uncias tres.
Gran. Antirrhini, quæ Sceleton. præsentant, Num. septem.
Folior. Quercinorum, Num. tria.
Coralliorum rubrorum,
Pulveris Magnatis, ana drachmam unam semis.

Misceantur, & Fiat cum Oleo Hyperici, lege Artis, Emplastrum.

Ad quævis Maleficia, Experimentum est stupendum, & quasi celitus de-

missum: Super centrum enim, ubi cruciatus, persequendo, positum, non duntaxat Maleficium ipsum; verum etiam omnia phantasmata & incantationes, sine superstitione, confestim fugat, propulsat atque debellat. Hæc ipsius potius Mynsichti sunt verba, quam nostra; sed nimis magnifica, minus vera & magis absongo atque ridicula. conf. MERCKLIN. de Incantat p. 224. in Mantiss. Quid enim obsecro, in his omnibus est, quod potissimum terreat & abigat malos demones, eorumque fidas ministras, sagas, earumque necdos magicos & Hæmonicos solvat, dirumque Maleficium tollat? Num forsan, Asa fetida, quod vehementer nempe foetet? an septem illa grana Antirrhini, quod sceleti figuram utcumque representat? an denique Folia quercina, Corallia rubra & Magnes? illa scilicet propter cultum olim sub Quercu, magicum, hæc, propter virtutes cardiacas, nervinas & antepilepticas, vulgo quidem ipsis tributas, & hic demum, ob miram & incomprehensibilem in durissimum quodque ferrum, attrahendi potentiam, & invictum veluti robur? Certe nec singula, nec omnia, vel cum ipso illo sanctissimo quasi Oleo Hyperici, junctim sumpta, nihil quidquam unquam, credo, valebunt, ad feræ stygiarum Thessalarum incantationes & sævas nocendi artes expugnandas & infringendas: adeo, ut misellus profecto & meticulosus admodum ille sit diabolus, qui his quidem ineptissimis & infirmissimis armis contra ipsum imbelli dextra directis, cedere cogatur. Interea tamen mirabilis hoc, nisi rectius, miserabile Emplastrum antimagicum scilicet hic proponere volumus, ut nimirum haberent Lectores, quod riderent. Conf. supra, ad Herb. Hyperici dicta.

Emplastrum ad Fonticulos.

Album.

Dispensat. Vienn. Pragens.

*R. Ceræ albissimæ, libram semis.
Sevi Cervini, uncias quatuor,
Terebinthinæ Claræ, unciam unam
semis.*

Olei Rosarum, quantum satis.

*Misceantur omnia, & Fiat Lege
Artis, Emplastrum Charta subductum,
etiam sparadrappum vulgo dictum.*

Emplastrum ad Fonticulus

Rubrum.

Dispens. Vienn. & Prag.

*R. Ceræ Flavæ, uncias sex.
Sevi Cervini, uncias duas.
Olei Liliorum alborum,
Terebinthinæ claræ, ana unciam
unam semis.*

Minii, uncias quatuor.

*Misceantur omnia: & Fiat, lin-
teo subducto, lege Artis, Emplastrum.*

*Utriusque hujus Emplastri vires
& usus ab ipsa denominatione, desumi
possunt. Sed nimis profecto, & intem-
pestivus, in quibusdam locis, Fonticulo-
rum est usus: unde sæpius, quod nobis
quidem compertum, hoc fonte derivata
clades in patriam populumque fluxit,
ut cum poetâ loquar. Sunt enim isti Fon-
ticuli sæpius, morborum potius Mortis-
que fontes quam quidem salutis, aut vi-
tæ Sed hæc obiter Ceterum varia alia
Emplastra pro Fonticulis, passim pro-
stant in Dispensat. item & Chirurgorum
libris, ut Sculteti, Agricolæ, Wür-
zii & aliorum: quorsum & pertinet no-
tum illud, s. d. operosum & præter ratio-
nem, diffusum, Stegmanni, cujus de-
scriptio extat in Tabula Smaragd. p. 163.*

EMPLASTR. AD FRACT.

Et alibi: sed quam exscribere, Et in hoc nostrum opus transferre, propter perquam exiguam utilitatem, exinde forsansperandam, merito noluimus.

Emplastrum ad Fracturas & Laxationes.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Cerae, libr. semis.

Picis, libr. unam.

Terebinthinae, unc. duas.

Super ignem inspergantur

Pulveres radicum Consolidae majoris,

Barbae caprinae,

Boli Armenae, ana unciae duae.

Probe mixta servantur.

Luxationibus ac fracturis ossium a Chirurgis imponitur. Conf. supra Emplastra Catagmatica.

Emplastrum de Fuligine, Antipodagricum.

Dispens. Brand.

Rx. Olei Rosarum, unc. duas, cum semisse.

Cerae novae, unc. quinque.

Saturni crystallini, unc. semis.

Fuliginis, drach. duas.

Olei Olivarum, drach. duas.

Misce: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Hoc Emplastrum Antipodagricum perhibetur, Et potissimum nititur Saccharo Saturni, quod est valde adstringens Et repellens, quare cautissime cum eo mercandum fuerit, ne, quod funestum esse solet, podagra omnino retro pellatur. In Pharmacopoeia Augustana legitur aliud Emplastrum de Fuligine, a nostro toto Caelo diversum, quod magnis encomiis, ad Carbunculos pestilenciales maturandos, commendatur: de quo Vid. ZWELFERI

EMPLAST. DE GALB. 235

Animadvers. pag. 375. Et Disp. Hamb. Haec rectissime SCHULZIUS, in praelect. ad Dispens. Brand. p. 108. conf. supra, Emplastrum Antipodagricum, Et ibi notata.

Emplastrum de Galcano Crocato Mynsichti.

Dispens. Wirt. Vienn. Et reliq.

Rx. Gummi Galbani in aceto soluti,

Emplastri de Meliloto,

Diachyli simplicis, ana unc. tres.

Cerae,

Terebinthinae, ana unc. unam.

Croci Orientalis pulverisati, drachmas sex.

Misce, fiat Emplastrum: quod multum convenit cum Emplastr. de Ammon. Forest, observante Schulzio. I

Tumores duros emollit, resolvit, dolores mitigat. Vid. ipse MYSNIGHT. loc. cit. Et SCHULZ. praelect. p. 112.

Emplastrum Gratia Dei Dictum.

Dispens. Leid. Leod.

Rx. Cerae novae,

Resinae,

Sevi hircini, ana unc. quatuor.

Terebinthinae, unc. duas.

Mastiches,

Olibani, ana drach. tres.

Misce: Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Emplastrum Gratia Dei Aliud.

Dispens. Prag. Hamb. POTER. Pharmacop. Spagy. Lib. III. p. 488.

Rx. Terebinthinae, libr. semis.

Resinae, libr. unam.

Cerae albae, unc. quatuor.

Mastiches, *unciam unam.*
 Herbarum Verbenae,
 Betonicae,
 Pimpinellae, *ana manipul. unum.*
 Ceram & Resinam invicem li-
 quando; postea Terebinthinam, & re-
 liquorum pulveres immiscendo,
 Fiat lege Artis, Emplastrum.

Emplastrum Gratia Dei, cum Aerugine.

Dispensat. Amstelod. Roterod. Groning.

℞ Ceræ novae,
 Resinae,
 Sevi hircini, *ana uncias quatuor.*
 Terebinthinæ, *uncias duas.*
 Aeruginis,
 Mastiches,
 Olibani, *ana drachmas tres.*

Misceantur: Fiat ex Arte, Em-
 plastrum.

Usurpantur hæc Emplastra de
 Gratia Dei, ad ulcera sordida, repurgan-
 da, & inflammationem leniendam: præ-
 terea duritiem emolliunt, vulnera conso-
 lidant, nervorum incisiones glutinant, &
 furunculos mitigant.

Pulchri quidem & salutare sunt
 horum Emplastrorum effectus, si veri mo-
 do semper sint & expectationi responden-
 tes. Interim tamen haud satis intelligo,
 cur illis solis tam magnificum, veneran-
 dum & divinum plane Nomen præ reli-
 quis omnibus, interdum multo præstan-
 tioribus & efficacioribus, ab Auctore
 Nicolao, impositum fuerit, ut de Gratia
 Dei, denominarentur: quum tamen omnia
 generatim Remedia, quotquot ex tribus
 sic dictis regnis aut promuntur, aut di-
 versis modis, preparantur, de Gratia
 Dei sint & sine ista adjutrice, nihil quid-
 quam efficere valeant, in morbis prossi-

gandis, secundum notissimos illos ubique,
 vulgo, versiculos:

Ni Deus adfuerit, viresque infude-
 rit Herbis;

Quid, rogo, Dictamnus, quid
 Panacea juvet?

Conf. Poëm. nostr. Tom. I. p. 133.
*Edit. III. unde & ab ipso magno, sen-
 tium Apostolo, Φάρμακα & ἰάματα,*
*seu Medicamenta & sarrationes in univer-
 sum vocantur rectissime & efficacissime,*
χαρίσματα, dona gratiæ divinæ, seu
dona gratiosa: de quo vid. Stephan. le-
MOYNE varia sacra pag. 1049. sqq. quin
& ab ipsis paganis, pari modo, eximie
dicuntur, Munera deorum, Θεῶν δῶρα,
& Θεῶν χάριτες, ab Hipp. ipso in Epist.
p. 904. qua de re plura RHODIUS, ad
Scribon. Larg. pag. 14. Cur ergo tan-
tum Nomen tantillo Emplastro insitum?
Sed hac quidem hætenus, data nempe oc-
cassione.

Emplastrum Gravidarum.

FULLER. Pharmac. Extemp.

℞ Emplastr. ad Hernias, *unciam unam.*
 Cerati Santalin.
 Unguent. Comitiff. *ana drachm. tres.*
 Olei Myrtini, *drachmas tres semis.*
 Ceræ, *unciam semis.*

Liquefactis adde:

Pulv. Sanguinis Draconis,
 Mastiches,
 Boli,
 Rad. Bistortæ,
 Gallarum, *ana drachmam semis.*
 Succini,
 Coralliorum rubrorum,
 Nucis Moschat. *ana scrupul. duos.*
 Tandem adjice his omnibus:
 Terebinthinæ Cypr. *quantum suff.*
 Fiat lege Artis, Emplastrum.

Lumborum regioni applicetur, &

EMPLASTR. GRISEUM.

continuo gestetur, ad Abortum præcavendum, quantum per humanam artem & opem fieri possit.

Conf. supra suo loco, *Emplastrum*, contra *Abortum*, ex Dispensat. Viennensi.

Emplastrum Griseum.

Disp. Leid. Wirt. Paris. Amstel. Lond. Brand.

Rx. Lapidis calaminaris præparati, *unciam unam.*

Lithargyrii, *uncias duas.*

Thuris electi,

Mastiches, *ana unciam semis.*

Myrrhæ, *drachmas duas.*

Tutæ præparatæ, *unciam semis.*

Ceræ, *uncias tres.*

Sevi cervini, *uncias quatuor.*

Terebinthinæ, *unciam unam semis.*

Camphoræ, *drachmam unam semis.*

Cera & sevo liquatis, Terebinthina addatur, quibus semi-refrigeratis pulveres, sub perpetua agitatione pistillo ligneo, admisceantur, tandem Camphora, cum pauxillo Spiritus vini trita, adjiciatur. Fiat Emplastrum.

Siccat ulcera, & cicatricem accelerat. Conf. supra Emplastrum de Lapide Calaminari.

Emplastrum pro Herniosis.

Disp. Vienn. Argent. Wirt.

Rx. Terebinthinæ Venetæ, *unc. quatuor.*

Mastiches electæ, *unciam unam sem.*

Liquefiant invicem, quibus adde

Ceræ flavæ, *uncias sex.*

Pulveris Myrrhæ,

Olibani,

Sanguinis Draconis, *ana dr. sex.*

Radici Symphyti majoris,

Seminis Persiciatæ, *ana unc. unam.*

EMPLASTR. HYDROP.

237

Lapidis Hæmatitæ præparati,

Vitrioli ad flavedinem calcinati,

ana unciam semis.

Fiat Emplastrum: Vocatur & *Emplastrum de Barba Caprina*, cujus variae extant in Dispensatoriis, descriptiones, de quibus vid. Disp. Prag. in Not. Aliud vero *Emplastrum pro Herniosis*, operosioris Compositionis, vid. in Dispensat. Lond. & in Dispensat. Brand. item Prag. & Argent. & Hamb. Conf. BARBETTE, *Chirurg. Part. I. Cap. 7. pag. 33.*

Plus emolumenti infantibus, quam adultis, ab ejusmodi Emplastris expectare licet, & adultioribus, nisi bracherio commodo muniti sint, vix quidquam proderit. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 113.

Emplastrum Hydropicum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 96.

Rx. Emplast. de Sapone, *uncias duas.*

Olei Anisi,

Petrolei, *ana drachmam semis.*

Misc. Fiat lege Artis, *Emplastrum.*

Lympham intra Corporis habitum, aggestam & coagulata, attenuat, commovet, & per diaphoresin expellit. Applicetur vero super totum Abdominis ambitum.

Emplastrum Hydropicum.

Dispensat. Brand.

Rx. Stercoris Columbini aceto destillato macerati, *libram unam.*

Sulphuris Vivi, *unciam unam.*

Pulveris Radicum Enulæ,

Ebuli,

Baccarum Lauri,

Seminis Anethi,

Florum Chamomill. *ana drach. sex.*

Sambuci,

238 EMLASTR. DE HYOSC.

Nitri, vel Salis Gemmæ, *ana unciam semis.*

Seminis Cuminæ, *drachmas tres.*

Carvi,

Anisi,

Fœniculi, *ana drach. unam.*

Nasturtii, *drach. duas.*

In pulverem redacta omnia cum Vino decoque, ad Consistentiam quandam; quibus adde:

Mellis puri, *uncias duas.*

Terebinthinæ, *uncias tres.*

Succi Ebuli, *uncias duas.*

Iridis, *unc. unam.*

Farinæ Fabarum, *unciam un. semis.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Eosdem habet usus, immo majores, in Expellendis pigris & putridis aquis. Sed Stercus Columbinum pondus addit ipsi compositioni, non compositionis virtuti. Quot enim quæso, bonæ simplicesque Columbulæ requirantur, ad tanti ponderis tantæque copię Thesaurum colligendum & componendum? Verum licet etiam maximo nisu, & diligentissima opera, ab ipsis tandem aliquando congestus fuerit; quid obsecro; tum proderit fatuum illud & omne fere virtute medica orbem stercus columbinum? Igitur, me quidem judice, turpe hoc sordidumque condimentum penitus merito abesto ab hac alias sat eleganti & concinna Compositione; Conf. supra, suo loco, dicta, ad Emplastrum Cephalicum Lugdunensium.

Emplastrum de Hyoscyamo.

LUDOVICI, Pharm. Disp. Brand.

Argent. Wirt.

R. Olei e seminibus Hyoscyami expressi,
Succi Hyoscyami ex herba; *ana libram unam.*

EMLASTR. IMPERIAL.

Coquantur ad humiditatis consumptionem; colaturæ adde

Ceræ citrinæ, *unc. quindecim.*

Terebinthinæ, *unc. unam semis.*

Pulveris herbæ Hyoscyami, *uncias duas.*

Misceantur, fiat Emplastrum.

Ad rheumaticos dolores, tumores partium glandulosarum, earum inflammationes, atque Splenis affectus laudatur. Mitigat quoque acerbos ex pernionibus & clavis pedum, exortos dolores, nec non sævos cruciatus ex duris Hæmorrhoidum cæcarum tuberculis, seu Condylomatibus atque Exochadiis, prognatos, quod nobismet ipsis aliquoties compertum fuit. Plura de hujus egregii Emplastri meritis laudibus, vid. in SCHULZII Prælect. p. 114. Ceterum Conf. infra, Unguentum de Hyoscyamo, iisdem usibus paregoricis dicatum.

Emplastrum Imperiale.

Dispens. Brand.

R. Balsami Sulphuris externi, *drach. sex.*

Camphoræ, *drach. tres.*

Ceræ Citrinæ recentis, *uncias tres.*

Cerussæ, *unciam semis.*

Emplastri Triapharmaci, *libr. semis.*

Gummi Ladani, *drach. tres.*

Lithargyrii aurei, *unc. unam.*

Myrrhae, *drach. duas.*

Styracis Calamitæ, *drach. tres.*

Misce, Fiat lege Artis, Emplastrum.

Conf. supra, suo loco, Emplastrum Cæsareum, quod si non pares forte virtutes; & par tamen splendidum & magnificum Nomen habet. Ita solent Emplastrum Titulis superbire. Ceterum convenit cum Empl. diasulphuris Ruland. observante SCHULZIO, p. 114.

EMPLASTR. INCOGNIT.

Emplastrum Incognitum

Videatur.

Emplastrum Santalinum.

Emplastrum Ireatum.

Dispens. Vienn. Lugd.

Rx. Emplastri diachyl. cum Gummat. *libram semis.*

Pulveris Rad. Ireos Florentinæ,

Seminis Cumini, *ana drach. sex.*

Cum Olei Chamæmeli *sufficienti*
quantitate, Fiat perfecta Mixtio, & Em-
plastrum.

*Vires sunt in pleuritide, emollien-
tes, discutientes, pariter flatus & obstru-
ctiones resolventes. Vid. BARBETTE
Prax. Med. L. III c. I. & ibi Deckers,
in Not. p. 78. 79.*

Emplastrum Ischiadicum.

*Dispens. Wirt. in reliquis fere deest: Sed da-
bimus mox alia ex variis Dispensat.*

Rx. Picis navalis, *uncias duas.*

Gummi Galbani, *unciam unam.*

Sulphuris vivi,

Succini citrini, *ana drachm. duas.*

Seminis Cymini,

Florum Chamomillæ, *ana drachmam
unam semis.*

Olei petrae rubri, *unc. dimidiam.*

Galbanum in aceto solvatur, at-
que cum pice optime permisceatur, qui-
bus addantur reliqua in pulverem tri-
ta, & denique oleum petrae instilletur;
præstat tamen Emplastrum tempore
usus demum Petroleo malaxare.

*Discutit, resolvit & roborat, at-
que egregie in doloribus ischiadicis aliisque
rheumaticis conducit.*

EMPLASTR. ISCIAD. 239

Emplastrum Ischiadicum.

*Dispensat. Vienn. Pharm. Reg. CHARAS,
Part. I. p. 410.*

Rx. Gummi Ammoniaci, *libr. unam.*

Picis navalis,

Ceræ Citrinæ, *ana unc. quinque.*

Olei Spermatidis Ranarum, *libr semis.*

Terebinthinæ claræ, *unc. tres.*

Pulveris Rad. Ireos Florent *unciam
unam semis.*

Redigantur lege Artis, in Em-
plastrum.

*Humores ad Coxas & Vertebrae
Lumborum delatos discutit & exsiccat:
sicque ischiadicos dolores sensim blandemi-
tigat.*

Emplastrum Ischiadicum

Bezæ.

Dispens. Argent.

Rx. Gummi Ammoniaci, *unc. semis.*

Galbani, *unc. unam semis.*

Mastiches, *unciam unam.*

Tacamahacæ, *drach. sex.*

Carannæ, *unc. semis.*

Resinæ Pini, *libr. unam.*

Misce: Fiat lege Artis Empla-
strum, ad eosdem usus, quibus præce-
dentia Emplastra destinata. Vid &
HOFFMANN. in Not. ad Poter. Pharm.
Spagy. L. III. p. 487.

Emplastrum Ischiadicum.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 97.

Rx. Picis Burgund. *uncias duas.*

Galbani, *unc. unam.*

Sulphuris vivi, *drach. duas.*

Succini, *drachm. unam.*

Hermodytyl.

Rad. Ireos Florentinæ,

Simin. Cumini,

240 EMPLASTR. DE LABD.

Florum Chamaemel. *ana drach. semis.*
 Petrolei, *quantum sufficit* ad for-
 mandum Emplastrum.

Emplastrum de Labdano.

Dispens. Leod. Leid.

Rx. Olei Olivarum,
 Lithargyrii, *ana unc. quindecim.*
 Cerae Citrinae,
 Colophoniae,
 Resinae Pini,
 Gummi Ammoniacy,
 Labdani, *ana unc. unam semis.*
 Herbarum Sabinae, *drach. tres.*
 Thymi, *drachm. unam semis.*
 Olei Anethini,
 Chamaemelini,
 Liliorum alborum,
 Lauri, *ana drachm. sex.*
 Axungiae porci, *unc. tres.*
 Sevi hircini, *unc. quatuor.*

Misce: Fiat secundum Artem,
 Emplastrum. Ceterum paullo opero-
 rior hujus Emplastri compositio est in
 Dispens. Leidenf.

Emplastrum Laterale.

FULLER. Pharm. Ext. p. 97. Batean. ubi
nonnihil differt.

Rx. Emplastri de Cumino, *unc. unam.*
 Camphorae, *Scrup. unum.*
 Olei Anisi, *guttas quindecim.*

Misceantur: Fiat ex Arte, Em-
 plastrum.

Penetrat, secundum ipsum. Fulle-
rum, attenuat, discutit, flatas dissipat,
dolores sedat. Ideo usus ejus magis con-
venit in pleuritide spuria, & potissimum
serosa, catarrhali, flatuosa, & stomachi-
ca, seu, ut sic dicam, ingluviola; quam
in pleuritide vera inflammatoria, & cum
febre acutissima & sputo cruento conjun-

EMPLASTR. DE LAURI.

Sta. Vid. si placet, Libell. nostr. de pleu-
ritide, Cap. III. p. 47. & in Appendi-
ce, ibidem, pag. 145. praesertim autem
p. 207. sqq. ubi de hac pseudopleuritide,
pro instituti ratione, satis diligenter, ni-
fallor, tractavimus.

Emplastrum de Lauri Baccis.

Videatur

Emplastrum de Baccis Lauri.

Emplastrum de Linamento.

Dispens. Paris. Leod. Lugd. ubi auctior
Compositio.

Rx. Linamentor. Veterum, minutim in-
 cisorum, *libr. unam.*
 Olei Olivarum, *libras tres & semis.*
 Plumbi albi, *libram semis.*
 Lithargyri, *unc. decem.*
 Cerae flavae, *libram semis.*
 Myrrhae, *unc. duas.*
 Thuris, *unc. tres.*

Aloës Soccorinae, *unc. unam.*

Misc. Fiat secundum Artem, Em-
 plastrum.

Emplastrum ad Lumbaginem.

FULLER. Pharm. ext. p. 97.

Rx. Emplastri de Minio Vigonis, *unc. duas.*
 Diapalm. Oleo Rosar. loco Axun-
 giae, parat. *unc. unam semis.*
 Gummi Carannae, Aceto Rosac. so-
 lutae & Col. *unc. semis.*

Boli verae,

Terrae sigillatae,

Mastiches, *ana scrup. quatuor.*

Terebinthinae Cypr. *unc. unam.*

Misceantur & formentur, lege
 Artis, in ductile Emplastrum.

Humorum affluxum inhibet & dis-
sipat; nec non partes nervosas roborat, &
novo vigore induit.

Empla-

EMPLASTR. AD LUPIAM.

Emplastrum ad Lupiam.

Dispensat. Vienn.

Rx. Gallarum Turcicarum,
Gummi Galbani, aceto soluti,
Viridis aeris,
Farinae Frumenti, ana unc. unam.
Resinae, uncias quatuor.
Terebinthinae clarae, unc. duas.
Misceantur, & redigantur lege
Artis, in Emplastrum.

Emplastrum Magneticum

Angel. Salæ.

*Traët. II. Anatom. Vitrioli, cap. 379. Disp.
Prag. Vienn. Brand. Hamb. Wirt. BAR-
BETTE, de peste, pag. 433. DIEMER-
BROECK, de Peste, Lib. III, cap. 12. p. 183.
& POTER. Pharm. Spag. L. III, Sect. 10.
p. 491. HOFFMANN. Method. Med.
L. II. c. 2. p. 427. sqq.*

Rx. Sagapeni,
Ammoniacy,
Galbani, ana unc. tres.
in aceto dissolutis adde
Cerae flavae,
Terebinthinae, ana unc. quinque.
Magnetis arsenicalis subtilissime triti,
unc. tres.

Terrae Vitrioli dulcis,
Olei Succini rubri, ana unc. unam.
Misceantur exacte & servantur.

*Maturat & attrahit. Usus præ-
cipuus est in carbunculis pestilentialibus.
Vid. SCHULZ. Prælect. p. 114. sqq. &
Dispens. Prag. in Not. & Barbette, loc.
cit. p. 434. usus tamen Arsenici, etiam ex-
ternus, admodum suspectus merito est:
Vid. supra Part. I. monita, ad Arseni-
cum album. Conf. DIEMERBROECK,
de peste Lib. II, c. 11. p. 119. sqq. Lib. IV,
Hist. 44. p. 217 & Lib. VI. Hist. 99.
p. 255. ad B. Rich. MEAD. de Venenis,*

EMPLASTR. DE MAJOR. 241

*Essay IV. of poisonous Minerals, p. 220.
sqq. item VALENTINI, Polychrest.
exot. Disput. VI. p. 86.*

Emplastrum de Majorana.

FULLER. Pharm. Ext. p. 98.

Rx. Picis Burgund. unc. unam semis.
Pulvis herb. Majoranae, dr. un. semis.
Euphorbii, scrup. urum.
Misceantur; Fiat lege Artis, Em-
plastrum.

*Ad Catarrhum, Odontalgiam, uvu-
læ inflammationem, Ophthalmiam & Ce-
phalalgiam, applicetur Nuchæ, vel pone
Aures.*

Emplastrum Mamillare.

Disp. Wirt. Batean. alia non habens.

Rx. Spermatidis Ceti, uncias duas.
Emplastri de Spermate ranarum, unc.
unam semis.

Olei chamomillæ cocti, drach. sex.
Fundantur leni igne; addantur
Pulveris seminis carvi, uncia.
Olei destillati carvi, drach. duæ.
Camphoræ, drach. una.

Misceantur fiat Emplastrum.

*Tensiones dolorosas mammarum, a
lactis abundantia, mitigat, coagulatio-
nem lactis impedit, & coagulatum resol-
vit. Conf. infra, Emplastrum de Sper-
mate Ceti, quod & inde Mamillare di-
citur.*

Emplastrum Mamillare Rubrum.

Dispensat. Viennens.

Rx. Emplastri, de Mucilagibus,
de Minio, ana libr. semis.
Pulveris Lithargyrii aurei,
Minii, ana unc. unam semis.
Olei Liliorum alborum,

242 EMPLASTR. MALACT.

Ovorum,
Momordicæ,
Sefami,
Butyri recentis,
Spermatis Ceti, *ana unc. unam.*
Camphoræ, *unc. semis.*

Misceantur omnia, & Fiat lege Art-
tis Emplastrum mollioris Consistentiæ.

*Ad grumofum Lac in Uberibus, re-
solvendum, & discutiendum: item ad tu-
mores, rimas & inflammationes præca-
vendas, falubriter adhibetur hoc Empla-
strum. Paris igitur, immo & aliquan-
to majoris, est Virtutis, ac alterum istud
Emplastrum Mamillare album, cujus de-
scriptio superius extat: quin etiam con-
cinnioris adhuc est Compositionis, adeo,
ut, me quidem judice, alteri illi variis de
cauffis, jure fit præferendum. Conf. &
infra, Emplastrum de Spermate Ceti:
quod, ubi forsan defunt ambo ista Em-
plaftra Mamillaria, eorum loco, commo-
de adhiberi poterit. Quorsum & pertinet
egregium illud Hoffmanni Emplastrum
ad Mammas induratas, quod in publica
commoda benigne proposuit, in Notis ad
POTERII Pharmac. spagy. Lib. III.
Sect. X. pag. 486. Edit. Venetæ. Conf.
Pharm. Batean. p. 42.*

Emplastrum Malacticum

cum Gummi.

Disp. Vienn. Wirt.

Rx. Cera citrinæ, *unc. tres.*
Terebinthinæ, *drachm. decem.*
Sevi cervini,
Resinæ, *ana unc. unam.*
Gummi Ammoniacy,
Galbani,
Pulveris Curcumæ,
Fœni græci,
Lini, *ana unc. semis.*

EMPLASTR. MALACT

Althææ, *drach. duas.*
Farinæ Fabarum,
Tritici, *ana drach. tres.*
Cera, sevo & resinæ liquefactis,
colatis, postea ab igne sepositis & semi
refrigeratis, pulveres ac terebinthinam
immiscendo, fiat Emplastrum.
Emollit, resolvit & maturat.

Emplastrum Malacticum

sine Gummi.

Disp. Wirt. in aliis abest.

Rx. Cera citrinæ, *unc. octo.*
Terebinthinæ,
Colophonii, *ana unc. tres.*
Olibani, *uncias duas.*
Tartari albi, *drach. duas.*
Myrrhæ,
Seminis Fœni græci,
Lini, *ana unc. unam.*
Radic. Althææ,
Curcumæ,
Farinæ Fabarum, *ana unc. duas.*
Olei Lini, *unc. unam semis.*
Misceantur, fiat Emplastrum.
Viribus cum antecedente convenit.

Emplastrum Matricale.

Disp. Vienn. Wirt. Hamb. Brand. & rel.

Rx. Gummi Galbani,
Sagapeni,
Alæ foetidæ, *ana unc. unam semis.*
Solvantur in aceti Rutæ sufficienti
quantitate, atque ad spissitudinem
pultis redigantur; adde
Terebinthinæ venetæ, *unc. unam sem.*
Cera citrinæ, seorsim liquatae & ali-
qualiter refrigeratae, *unc. quatuor.*
Myrrhæ, *unc. unam.*
Castorei, *drach. unam.*
Olei destillati Angelicæ,
Succini, *ana scrup. unum.*

EMPLASTR. MASTICH.

Misce.

In uteri affectibus prodest; calefacit, flatus discutit, & dolores sedat, abdomini impositum. Conf. supra, Emplastrum Antihysterica.

Emplastrum Mastichinum

Hamburg.

Dispens. Hamburg.

℞. Mastichis, *unc. novem.*
 Thuris, *unc. quatuor.*
 Santalorum omnium, *ana scrup. duos.*
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatae,
 Absinthii,
 Menthae,
 Galangae, *ana drach. duas.*
 Resinae,
 Cerae citrinae,
 Terebinthinae, *ana unc. novem.*
 Olei Mastichini, *unc. duas.*

Liquefactis Resina, Cera, cum Terebinthina, & Oleo Mastichino, adde pulveres supra dictos, & tum fiat lege Artis, Emplastrum. Aliud vid. in Disp. Lugd. & aliud in Lond.

Emplastrum de Meliloto.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Groning. Lond. & reliq.

℞. Herbae & florum Meliloti, *unc. quat.*
 Florum Absinthii,
 Chamomillae,
 Baccarum Lauri,
 Seminis Apii, *ana drach. sex.*
 Styracis, *unc. semis.*
 Gummi Ammoniacy, *unc. unam.*
 Optime in pulverem trita excipiantur
 Cerae citrinae, *unciis octo.*
 Sevi hircini, *unciis quatuor.*
 Terebinthinae,
 Resinae, *ana unc. una semis.*

EMPLASTR. DE MELIL. 243

Olei Chamomillae, *unciis duabus.*

Fiat Emplastrum.

Ad inflammationem & tumores glandularum maxillarum, & parotidum resolvendos adhibetur. Vid. WEICKARD. Thef. Pharm. L. IV. cap. I. THONER. Obs. Med. L. II. p. 126. ZORN. p. 128.

Emplastrum de Meliloto.

Jo. LANGII, *Epist. Med. Lib. III. cap. 12. pag. 869.*

℞. Meliloti trituri, *drach. tres semis.*
 Florum Chamomillae,
 Verbasci,
 Anethi, *ana drach. quinque.*
 Radicum Althaeae, *drach. duas.*
 Seminis Lini, *unc. unam.*
 Passularum enucleatar. decoctar. & cribellatarum, *unc. unam.*
 Omnia haec cum Sapa decoquantur, ad Spissitudinem Mucilaginis: quibus tandem addantur:

Oleorum Chamomillae,
 Liliorum alborum,
 Florum Verbasci, *ana unc. unam.*
 Pinguedinum Gallinae,
 Anseris, *ana drach. duas semis.*
 Medullae Vituli, *drach. sex.*
 Terebinthinae clarae, *unc. unam.*
 Resinae Abietis, *drach. quinque.*
 Croci, *scrup. quatuor.*
 Cerae albae, cum Oleis liquefactae,

uncias sex.

Decoquantur ad Spissitudinem Emplastri.

Alia operosior hujus Emplastri de Meliloto, Compositio extat in Dispens. Hamb. alia in Lugd. alia in Argent. alia in Leid. & binæ aliae, in Paris. & Lond. alia quoque in Vienn. & Pharm. Reg. CHARAS, part. I. p. 404. Sed omnium optimam Emplastri de Meliloto, compositionem Sim. PAULLI censet eam, quam

dedit ipfius focer, Jac. FABRICIUS, in Annotat. Crollianis: Et ipfe denuo exhibit in Quadripart. Botan. p. 392.

Emplastrum Mercuriale.

Diff. Wirt. in reliquis fere deest: fed vid. Chirurg.

Rx. Emplastri diachyl. simpl. libr. unam. Gummi ammoniaci, libr. semis. Mercurii vivi, unc. octo. Terebinthinae, unc. unam. Styracis liquidæ, unc. semis. Misc. sec. Artem.

Cum emplastro de ranis cum mercurio convenit, Et breviori manuparatur.

Emplastrum Metroproptoticum, seu Contra uteri Prolapsum.

Dispens. Lond.

Rx. Mastiches, unc. unam semis. Galbani purioris, in Vino rubro soluti & Colati, drach. sex. Terebinthinae Cypriæ, drach. duas. Nucum Cupressi, Gallarum, ana drach. unam semis. Olei Nucis Moschat. per Express. drach. unam.

Moschi, grana duo.

Picis, ex navibus Vetustis, derafæ, drach. duas semis.

Contundantur leviter Galbanum, pix, Terebinthina & Mastix, cum Pistillo & Mortario calidis: Sub finem, miscendo, Oleum Nucis Moschatæ: Tum demum paullatim adjiciantur pulveres, & Moschus super marmore, cum modico Olei Mastichini, dissolutus; & post exactam Miftionem.

Fiat lege Artis, Emplastrum.

Laudant hoc, aut certe huic perquam simile, Emplastrum contra sædam Uteri procidentiam, Paræus, Mercu-

rialis, Mercatus, Rod. a Castro, Scultetus Et alii Medici ac Chirurgi, qui de Morbis Mulierum scripsere.

Emplastrum contra Mictum

Cruentum Welschii.

Tabul. Smaragd. p. 167. & alibi.

Rx. Pulv. Mastichis electæ, unc. tres. Boli Armen. ver. cum Vinorubro lotæ, unc. unam semis. Rosarum rubrarum, drach. sex. Scobis Eboris, Coralliorum rubror. ana unc. semis. Terebinthinae Venetæ, drach. duas. Cerae albæ, uncias sex.

Olei Myrtillorum, uncias tres.

Misc. Fiat lege Artis, Emplastrum.

In Mictione cruenta, a Calculo, utiliter interdum applicatur; ubi nulla nempe Inflammatio Renum, aut Vesicæ, adest.

Emplastrum, sive Ceratum de Minio Rubrum.

Diff. Brand. Wirt. Lond. Vienn. & rel.

Rx. Cerae citrinæ,

Sevi cervini,

Olei Rosarum, ana libr. semis.

Cera & Sevo liquatis atque fere refrigeratis, adde

Minii rubri, cum Oleo rosato optime triti, unc. sex.

Camphoræ, drach. unam semis.

Fiat Emplastrum molle. Conf. supra suo loco, Ceratum de Minio, & Emplastrum, domus Misericordiæ item sequens Emplastrum de Minio Vigonis.

Ad partes inflammatas, ambustias, Et e vesicatorio applicito suppurantes Et dolentes, demulcendas, leniendas atque consolidandas inservit. Vid. SCHULZ. Praelect. ad Dispens. Brand. p. 116.

Emplastrum de Minio Vigonis.

Disp. Brand. Hamb. Lugd. Lond. Paris. Prag.

Rx. Cerussae subtilissime tritae,

Lithargyrii utriusque,

Minij, ana unc. quatuor.

Olei Myrtini,

Rosar ana libram unam semis.

Pinguedinis Gallinae, unc. duas.

Porcinae, unc. septem.

Sevi Cervini,

Hirci castrati, ana libr semis.

Terebinthinae,

Unguenti popul. ana unc. quatuor.

Cerae Citrinae, quantum requiritur.

Cerussam, Lithargyrium & Minium Oleis, convenienti igne, coquendo, admixtis postea & colliguatis pinguedinibus, Terebinthina & Unguento. Fiat lege Artis, Emplastrum justae Consistentiae, pro usu.

Quid idem fere est, ac Cerati de Minio, item Emplastri simplicis de Minio, & Emplastri domus Misericordiae, dicti, de quibus supra, suis locis, tractatum. Ceterum vid. ipsum VIGONEM, de hoc suo praclaro invento, in Chirurgia parva, Lib. V, Cap ult. & in ejusdem Practica copiosa dicta, Lib. VIII. cap. 16. & ex eo SCHULZ. in Praelect. p. 116.

Emplastrum Miraculosum.

Alias Mauritii, Principis Nassoviae, item

Comitis Digby, vel Barbettae, aut Tachenii.

Dispens. Brand. Wirs. Hamb. & rel.

Rx. Cerussae, libr. duas.

Lithargyrii,

Minii, ana libr. semis.

subtilissime tritis adde

Olei Olivarum, libr. tres.

Coquantur lenissimo igne, addantur

Saponis Veneti rasi, unc. quatuor. solutis, & ad Emplastri paulo durioris consistentiam coctis, admisceantur

Camphorae, unc. una.

Baccarum Lauri, subtilissime tritarum, unc. semis.

Polychrestum & miraculosum quasi habetur ad ulcera antiqua & vulnera etiam noviter inflicta. Convenit vero plurimum cum Emplastro Saponato Barbettae, de quo infra suo loco. Conf. SCHULZ. Praelect. p. 120. quem & de hoc ipso Emplastro miraculoso vid. ibidem, p. 116. sq. ubi illud inprimis laudat in ictero curando, quod tamen aliis Medicis, uti scimus, non aequè successit. Neque unquam miracula tanta de hoc Emplastro vidimus, ut magnificum Miraculosi Nomen jure promeruisse videretur. Interea tamen laude sua non indignum est, quod emollit, refrigerat, mundat, siccet, & sanat; Sed hoc etiam alia Emplastra, hactenus passim, hoc opere, laudata, faciunt, quæ tamen nemo inde miraculosa dixerit. Unde ergo hoc solum meruit, ut miraculosum appellaretur, quam nulla alia miracula præstat, quam ea, quæ ab aliis vulgo exhiberi solent? Conf. superius suo loco, dicta, ad Emplastrum domus Misericordiae, dictum.

Emplastrum Mitigativum

Mynsichti.

Armament. p. 512.

Rx. Emplastri Oxycroc. unc. duas.

Diachyl. simpl.

Compos.

de Meliloto, ana unc. unam.

Misc. & cum Oleo Chamomill.

Fiat Emplastrum.

In Hypochondriis, pectore, Ventrículo, jecinore, Liene, & aliis partibus, omnem duritiem, & scirrhusos

tumores emollit, resolvit, discutit, extrahit, maturat, & dolores varios mitigat, vehementesque sedat. Ita vehementer quasi, ipse loquitur, seu declamat rectius, Mynsichtus. O si tantum dimidia horum magnorum Elegiorum vera & certa esset!

Emplastrum de Mucilaginibus.

Disp. Vienn. Leid.

Rx. Olei Olivarum, cum Mucilaginibus,
Radice Althaeae,
Seminis Foenugraeci,
Lini, ana decocti, libr. semis.
Cerae flavae, unc. viginti.
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Opopanacis,
Sagapeni, ana aceto solutorum, un-
ciam semis.

Terebinthinae clarae, unc. duas.

Croci Austriaci, drach. duas.

Misceantur: & Fiat secundum
Artem, Emplastrum.

Virtutes horum Emplastrorum,
sunt, uti notum, emollientes, digerentes,
maturantes, & suppurantes.

Emplastrum de Mucilaginibus.

JO. LANGII, Epist. Med. Lib. III. c. 12.
pag. 872.

Rx. Radic. Althaeae, drach. tres semis.
Seminum Lini,
Cydoniorum, ana drach. tres.
de quibus conquassatis extrahatur
Mucilago, cum Aqua Malvarum
& Chamomillae, singul. quantum
suff. unc. trium.

quibus deinde adde:

Medullae crurum Vituli, unc. unam.

Croci, scrup. duos.

Mastichis, drach. unam.

Myrrhae rubrae, scrup. duos semis.

Pulv. Chamomillae, drach. tres semis.

Spermatis Ceti, unc. unam semis.

Olei Liliorum, unc. unam.

Terebinthinae, unc. unam semis.

Cum Cera alba, quantum sufficit,
Fiat lege Artis, Emplastrum.

Habentur ibidem, & duae aliae
Compositiones similis Emplastri, non mi-
noris Virtutis, nec minoris elegantiae.

Emplastrum Nervinum Grimii.

Laborat. Ceylon. p. 68.

Rx. Folior. Cinnamomi, libr. unam.

Olei stillat. Fol. Cinnamom. dr. duas.

Radic. Cinnamomi,

Offis Elephant.

Olei Cocti Baccarum Cinnamomi, li-
bram semis.

Cerae Citrinæ, quantum sufficit.

Misce: Fiat lege Artis, Empla-
strum.

Omnia sane hic merum Cinnamo-
mum spirant; atque inde hoc quidem Em-
plastrum ad nervos flaccidos & infirmos
roborandos, haud dubie efficacissimum;
sed solis gentibus beatoribus Eois relin-
quendum, nobis quippe ob tristius solum,
caelumque gravius, denegatum, uti ali-
quoties jam monuimus, ubi Remedia Cey-
lonica pretiosa passim recensuimus. Conf.
infra dicta, ad Emplastrum Stomachi-
cum Ceylonicum. Ceterum vero omnia
haec Emplastrum nervina, hic descripta,
nervosas partes roborant, viscosas parti-
culas digerunt, resolvuntque emolliendo &
temperando.

EMPLASTR. NERVINUM.

Emplastrum Nervinum Hoffmanni.

Disp. Wirt. in reliquis non occurrit.

℞. Gummi Ammoniaci,
Resinæ Elemi, ana unc. semis.
Tacamahacæ,
Mastiches,
Olibani, ana drach. tres.
Carannæ, drach. sex.
Succini citrini, drach. duas.
Omnia pulverisata excipiantur
Terebinthinæ Venetæ, unciis duabus.
Ceræ flavæ, libra semis.
Fiat Emplastrum.

Ad nervorum, artuum & ischiatricos dolores utile est, roborat & attrahit; hinc etiam ad luxationes adhiberi potest. Ceterum aliud Hoffmanni Emplastrum Nervinum in sequentibus, occurret.

Emplastrum Nervinum, Hoffmanni.

Not. ad POTER. Pharm. Spag. p. 486.

℞. Axungię humanæ, unc. unam,
Picis albæ,
Ceræ, ana unc. duas.
Olei Juniperi,
Succini, ana drach. duas.
Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Ceterum aliud Emplastrum Nervinum operosioris tamen aliquanto Compositionis, magni quoque olim Medici, scil. Joannis LANGII, lege, his, in ipsius Epist. Medicinal. Lib. III, Cap XII. p. 870. Aliud vero ejusdem Hoffmanni Emplastrum Nervinum supra legitur.

Emplastrum Nervinum Placcii.

Dispens. Hamb.
℞. Foliorum Lauri,

EMPLASTR. NERVIN. 247

Anthos,
Betonicæ,
Chamæpityos,
Primulæ veris, ana unc. duas.
Florum Lavendulæ, unc. unam.
Hyperici, unc. duas.
Lumbricorum terrest. in Vino lotorum, unc. tres.

Omnia in Vino bono coquantur,
addendo:

Olei Chamomillæ, unc. tres.
Iri, unc. unam semis.
Terebinthinæ, unc. tres.
Sevi hircini, unc. unam semis.
Gummi Elemi, unc. tres.

Tacamahacæ,
Picis navalis,
Resinæ, ana unc. duas.
Lithargyrii, unc. tres.
Ceræ, unc. viginti quatuor.
parato Emplastro postea adde:
Olei destillati Baccar. Juniperi, uncias duas.

Salviæ,
Anthos, ana drach. unam.
Misceantur diligenter: Fiat ex Arte, Emplastrum.

Emplastrum Nervinum Vigor.

Dispens. Vienn. Brand. Lond. Prag.
℞. Rad. Rubiæ Tinctorum, unc. duas sem.
Herbar. recent. Rorismarini,
Betonicæ,
Summitatum Centaurii minoris,
Florum Chamæmeli,
Hyperici,
Rosarum, ana unc. unam.
Lumbricorum terrest. recent. libram semis.
Coquantur in sufficienti quantitate Vini,

248 EMLASTR. DE NIC.

Colaturæ expressæ postea addatur:
 Olei Olivarum,
 Lithargyrii, *ana libra una semis.*
 Minii, *libra semis.*

Coquantur denuo, lento igne, ad
 Emplastri Consistentiam: cui ad-
 dantur postea, sequentia liqua-
 ta, & depurata:

Ceræ Citrinæ,
 Terebinthinæ claræ,
 Resinæ, *ana libra semis.*
 Sevi hircini, *unc. octo.*
 Gummi Elemi, *unc. dua semis.*

Sagapeni,
 Ammoniaci,

Galbani, *ana superiori Terebinthi-
 na solutorum, drach sex.*

Pulveris Mastichis, *unc. tres semis.*

Misceantur: & Fiat lege Artis
 Emplastrum.

Emplastrum de Nicotiana,

le Mort. in Pharm.

Dispens. Wirt.

℞. Nicotianæ, *unc. quatuor.*
 Olei Olivarum, *libr. unam.*
 Vini rubri, *unc. quinque.*

Coquantur leni igne ad consumptionem
 humiditatis, exprimantur, & ex-
 presso addantur

Ceræ Citrinæ,
 Colophonii, *ana libra una.*

Admisceatur

Tacamahacæ,

Elemi,

Myrrhæ,

Aloës, *ana uncia una.*

Olei Tabaci per descensum destilla-
 ti, *uncie due.*

Fiat Emplastrum.

Commendatur ab Authore splene-
 ticus. Abdomini impositum, alvum ob-
 structum referare expertum est.

EMLASTR. NIGRUM.

Emplastrum Nigrum,

Dispens. Paris.

℞. Plumbi albi pulverati,
 Olei Olivarum, *ana libr. unam.*
 Coque simul igne forti, addendo per
 vices, Aceti paululum, dum Con-
 sistentiam Emplastri, & nigrican-
 tem Colorem adquisierint. De-
 mum his adde.

Ceræ flavae, *unc. quatuor.*

Misc. Fiat lege Artis, Emplastrum.

*Aliud Emplastrum Nigrum Be-
 zae, longe operosioris compositionis, vid.
 in Dispens. Argent. & Prag.*

Emplastrum Noricum.

Dispens. Norimb. Wirt. Brand. & rel.

℞. Olei rosati, *libr. unam.*

Minii rubri, *unc. octo.*

Aceti Vini, *unc. quatuor.*

Coque ad Emplastri, brunei coloris &
 mollioris consistentiam; adde

Ceræ citrinæ, *unc. unam semis.*

Camphoræ, *drach. duas.*

Misce, effunde in scatulas.

Conf. infra Emplastrum Triaphar-
 macum, quod fere idem.

*Ulcers exsiccant, & nervosas par-
 tes roborat. Vid. SCHULZ. Praelect.
 p. 117. In Arthritide tamen vix secure
 adhibetur. Vid. RIEDLINI Lin. Med.
 An. 1698. Mens. Dec. Obs. 9. p. 1023. sq.*

Emplastrum Ophthalmicum.

HOFFMANN. *Thesaur. Pharm. p. 64.*

℞. Radicum Consolidæ majoris,
 minor. *ana libr. semis.*

Florum Chamaemel.

Melilot. lut.

Croc. *ana drach duas.*

Farinae Fabarum, *unc. quatuor.*

Foen. graec. *unc. unam semis.*

Butyri

EMPLASTR. OPODEL.

Butyri recentis, *drach. sex.*

Coquantur secundum Artem, tandem terantur, & Fiat Emplastrum.

Si addideris ei Succi Absinthii & Cymini, ana unciam unam, Medicinam ei parem, non facile inuenies. Facit ad Contusiones & Concussiones Oculorum, resoluens & exsiccans Materiam, in parte affecta, circa oculos contusos, dolorem insuper mitigans. Pulchra, fateor, hæc sunt, utinam vera semper ac certa etiam essent!

Emplastrum Opodeldoch,

Dispens. Vienn. Wirt. Argent. Paris. & rel.

Rx. Lithargyrii triti. *libr. unam semis.*

Olei Olivarum, *libras duas,*

Coque lento igne, additis

Aceti Vini, &

Aquae fontanae, *ana uncias quatuor.*
ad colorem dilute fuscum.

His adde

Cerae flavae, *libram semis.*

Terebinthinae, *unc. quatuor.*

agitentur pistillo ligneo, ut citius refrigerescant & spissescant, adde

Gummi Ammoniacy,

Bdellii, *ana uncias duas.*

Galbani,

Opopanax, *ana unc. unam.*

in Aceto solutis, & in mellis consistentiam redactis

Pulveris Aristolochiae rotundæ veræ,

Aristolochiae longae verae,

Lapidis calaminaris praeparati,

Thuris,

Myrrhae,

Mastiches, *ana unc. unam.*

Olei Laurini, *unc. unam semis.*

Commisceantur, semper agitando, usque dum refrigerescant.

Vulnera sanare, spicula, tela, aut vulneribus illapsa extrahere, affluxus hu-

EMPLASTR. OPODELD. 249

morum arcere, & symptomata periculosa praeavere credunt. Auctore famoso illo Paracelso, qui barbarum illud Nomen ipsi imposuit ipse Barbarus; Ceterum vid. SCHULZ Prael. p 118. Quomodo vero famosum hoc Emplastrum correxerit, & in nonnullis auxerit, id quidem Vid. apud BIERLING. Append. Med. p. 136.

Emplastrum Opodeldoch,

Hamburgensium.

Dispens. Hamb.

Rx. Cerae Citrinae, *libr. tres.*

Colophonii, *unc. unam semis.*

Terebinthinae, *libr. unam.*

Olei Hyperici, *unciis sex.*

Gummi Elemi,

Ammoniacy,

Galbani,

Opopanax, *ana drach. sex.*

Olibani,

Sarcocollae,

Myrrhae,

Mastichis,

Mumiae,

Succini,

Sanguinis Draconis, *ana drach. tres.*

Aloës,

Lapidis Magnetis praep. *ana unciam unam semis.*

Croci Martis,

Tutiae Praeparat. *ana unc. duas.*

Lapidis Calaminar. praeparat. *unc. dec.*

Lithargyrii, *unc. duas.*

Terrae Vitrioli edulcoratae, *uncias quatuor.*

Olei Olivarum, *libr. semis.*

Misceantur omnia exacte: Tum vero Fiat secundum Artem Emplastrum.

Magna operosaque, non nego, hujus quidem Emplastri est Compositio, adeo,

ut hinc longe abeat a reliquis illius descriptionibus, in variis Dispensatoriis, passim obviis. Interim tamen, quod sine cuiuscunque fraude, aut invidia, modeste dixerim, varia hic præter necessitatem, adjecta videntur, quæ hanc ipsam quidem Compositionem longiorem potius reddunt, quam meliorem, & diffusio- rem, quam efficacior- em. Conf. SCHULZII Praelæct. ad Dispens. Brand. p. 118.

Emplastrum Odontalgicum.

Dispens. Vienn.

Rx. Gummi Tacamahacæ, unc. duas.
Ladani,
Mastichis, ana unc. unam.
Olei Nucis Moschatae expressi,
Balsami nigri Indici,
Cerae Citrinae, ana unc. semis.
Succini albi præparati,
Pulv. Cubebæ, ana drach. unam.
Castorei, drach. semis.

Misceantur, lege Artis, in Emplastrum. Nuchæ, & pone aures adhibendum, Nominis Inscriptioni sæpius, quoad licet, satisfacit.

Ceterum vid. aliud Emplastrum Odontalgicum infra, & plures ejusmodi Compositiones, sub Emplastris, ad Dolores dentium.

Emplastrum Odontalgicum.

Disp. Wirt. Paris. in reliquis non invenitur.

Rx. Tacamahacæ,
Elemi,
Mastiches electæ, ana unc. unam.
Opil, drach. duas.
Omnia probe trita excipiantur
Terebinthinæ claræ Venetæ, drach. duabus.

Misce, fiat Emplastrum.
Non solum ad dolores dentium, sed

& Cephalalgiam & defluxiones catarrhales inservit. Spatula calefacta super fericum extenditur, atque temporibus applicatur. Ceterum Conf. supra, Emplastrum ad dolores dentium, iisdem scil. usibus inservientia.

Emplastrum Odontalgicum.

Dispens. Paris.

Rx. Gummi Tacamahacæ,
Elemi, ana drach. duas.
Olibani,
Mastiches, ana drach. unam.
Resinæ Pini, drach. sex.
Camphoræ, scrup. duos.
Opil pulverati, semidrachmam.
Petrolei, quantitatem sufficientem.
Lento igne liquefiat Resina; dein admisce Gummi. Elemi: postea pulveres ceterorum Gummi & Opil: ultima, Camphoram in petroleo dissolutam.
Fiat Emplastrum, secundum Artem, cui Olei Caryophyllorum Gutta aliquot admiscebuntur.

Emplastrum Oxycroceum.

Dispens. Wirt. Brand. Vienn. & in rel. vid. Chirurg.

Rx. Cerae,
Picis,
Colophonias, ana libr. unam.
Croci,
Terebinthinæ,
Galbani,
Ammoniæ,
Myrrhæ,
Olibani,
Mastiches, ana unc. quatuor.

Cera, Pix & Colophonia invicem liquentur & colentur, quibus dein, ab igne sepositis & semirefrigeratis, Terebinthina addatur, postea reliqua, in

EMPLASTR. DE PANIS.

pulverem subtilissimum redacta, Ammoniacum, Galbanum & Crocus, aceto soluto, jungantur, fiatque Emplastrum. Vid. HOFFMANN. ad Poter. Pharm. Spag. L. III. p. 487. ubi de re-
cta praeparatione hujus Emplastri Oxy-
croc.

*In luxationibus, & doloribus inde
ortis, resolvendo & vi paregorica efficax
deprehenditur; vid. FORESTI Obs. 11.
Lib. 20. p. 386. & in seqq. passim propter
calorem vero, quem conciliat, ab usu diu-
turno abstinendum esse, nonnulli monent.
vid. SCHULZII Praelect. p. 118. ubi &
de usu, & abusu hujus Emplastri, disse-
rit, & memorabile simul exemplum af-
fert pueri, in Colli vertebrae fuste, gra-
vissime laesi, & hujus Emplastri benefi-
cio, post omnia alia incassum prius adhi-
bita, demum feliciter restituti: quod uti-
que notari meretur. Ceterum vero hoc
Emplastrum cum Emplastro Diaphoret.
Mynsicht superius laudato, valde conve-
nire, recte observat Cl. CARTHEUSE-
RUS, in Pharmacol. p. 736.*

Emplastrum de Panis Crusta.

Videatur

Emplastrum de Crusta Panis.

Emplastrum Pectorale.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 99.

R. Gummi. Tacamahac. colat. unc. sem.
Cerae Citrinae, drach. duas.

Liquefactis adde:

Pulv. Benzoin.

Styracis Calamit. ana drach. unam.

Croci, scrup. semis.

Olei Anisi, guttas octo.

Nucis Moschatae,

Caryophyllorum, ana guttas quat.

Misceantur: Fiat lege Artis, Em-
plastrum.

EMPLASTR. PLEURIT. 251

*Calefacit, attenuat, discutit, ro-
borat. Musculos Thoracicos, colluvie
viscida frigidaque impeditos, liberat, le-
vat & consolatur. Usui est ad Tussim,
cum pectoris gravitate & infirmitate, con-
junctam. Ita Fullerus, quam vere, ipse
viderit.*

Emplastrum Pleuriticum.

FULLER. ibidem, p. 99.

R. Emplastri Paracelsi,

de Sapone, ana unc. unam.

Unguenti Popul. unc. unam semis.

Camphorae, drach. tres.

Liquefiant lento Igne, perpetuo
agitando, cum Spatula: quando fri-
gescere incipiunt, addatur demum Cam-
phora, & tum Fiat secundum Artem,
Emplastrum Molle.

*Valde anodynum est: dolores pleu-
riticos & podagricos, placat: Tumores
inflammatorios dissipat: Aegritudinem ipsam
absque Repercussione, solvit. si nemp: hu-
manior fuerit. Ita quidem ipse Fullerus:
Nec inficior ego, in mitigandis scilicet pleu-
ritidis doloribus, usum insignem prestare
posse hoc ipsum quidem Emplastrum, ut-
que hinc longissime praefendum esse in-
juncto illi & maximam partem nocivo Em-
plastro antipleuritico Sylviano, superius,
suo loco, ad vitandum magis atque ve-
tandum; quam ad imitandum, proposi-
to. Interim tamen multo simpliciora &
securiora Remedia topica antipleuritica,
diuturno usu comprobata, tradidimus,
Cap. IV. Libelli de pleuritide, pag. 53.
adeo, ut nec hoc Emplastro opus sit. Ce-
terum alia Emplastra antipleuritica etiam
profutura, habet BARBETTE, Prax.
Med. Lib. III. cap. 1. p. 78. sqq. & ibi
DECKERUS, in Notis, & Pharm. Bat.
pag. 42.*

Emplastrum Polychrestum.

Hoffmanni. ad Poterii.

Pharm. Spagy. Lib. III. p. 486.

℞ Axungia humanæ, seu equinæ, un-
ciam unam.

Minii,

Cerussæ, ana unciam semis.

Saponis Veneti, drachmas sex.

Camphoræ parum,

Misc. Fiat ex Arte, Emplastrum,
cui commode addi potest oleum Hyos-
cyami.

Usus in Catarrhis, ulceribus salsis,
ambustis & inflammatis partibus, in Tu-
moribus, Hydrope, Vulneribus. &c.
Ita quidem ipse Hoffmannus. Ceterum
hoc Emplastrum polychrestum, compo-
sitione ipsa, atque etiam Virtute, exacte
convenire cum Emplastris, Saponato
Barbette, & dicto Miraculoso, nemo,
credo, negabit, qui horum quidem Em-
plastrorum compositiones, superius, suis
locis, attente legerit.

Emplastrum Puniceum.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 100.

℞ Gummi Galbanicolat drach. un. semis.

Pulvis Mastich. drachmas tres.

Terebinthinæ Cypriæ, drach. semis.

Picis navalis, scrupulos duos.

Ducantur cum pistillo calido, in
Mortario pariter calido: Mox illis ad-
dantur:

Olei Macis expressi, grana quindec.

Pulv. Balaustiorum, grana quadra-
ginta quinque.

Intime commisceantur omnia, &
Conficiatur secundum Artem, Empla-
strum.

Hoc elegans Emplastrum, inquit
ibi Fullerus, Auctor, Caput, Stoma-
chum, Abdomen, uterum optime robo-

rat, & consolatur: quantum potest scili-
cet puniceum vero, sive rubrum, voca-
tur, quod nemo forsan nescit, a colore
puniceo, seu elegantissime rubro, adjecto-
rum Florum Balaustiorum, Mali puniceæ.

Emplastrum Purgans

Admirabile Cnoefelii.

in Miscellan. Natura Curiosorum.

℞ Semin. Cataputiæ,

Colocynthid. ana uncias duas.

Rad. & Fol. Helleb. nigr.

Efulæ,

Succ. Tithymali,

Cucumeris asinini agrest.

Radic. Sambuci recentis,

Ebuli, ana drachmas sex.

Aloës hepaticæ,

Scammon. ana drachmam unam semis.

Terebinthinæ, drachmas tres.

Mellis despumat. quantum sufficit.

Misceantur: Fiat lege Artis, Em-
plastrum.

Emplastrum hoc, miræ, ut cre-
ditur, Virtutis, quondam Sacr. Reg.
Majestati Uladislao IV. a Palatino Po-
merellia, Illust. Dn. de Doenhof. est com-
municatum. Primo autem solvit potenter
Alvum, umbilico impositum: enecat Ver-
mes, eosque simul cum excrementis, ex-
pellit: Regioni Stomachi superiori appli-
catum, vomitum ciet: Renibus & Lum-
bis, urinam stimulat: Mammis Mulie-
rum, Menstrua sollicitat: & Abdomini,
partum promovet: Expellit & ipsum Fæ-
tum mortuum, si diutius geratur. Vid.
Tabul. Smaragd. p. 170. Hæc omnia
quidem de hoc Emplastro, vera sunt, aut
certe maximam partem: Sed quoniam
drasticum, violentum & acre est, tot etiam
ex adverso, vitia & damna habet, quo
virtutes & emolumenta habere creditur.

Scilicet non satis caute & circumspecte adhibitum, enormes vomitus suscitatur, Venter subvertitur, sævissima abdominis tormina creat, alvum nimis fluxam reddit, & non solum diarrhoeam; sed & ipsam denique sædam dysenteriam sensim inducit; adeo, ut hinc hoc ipsum Emplastrum purgans & ipsa fere Compositione, & Virtutibus, & Vitiis denique ipsis, par omnino sit celebri illi Unguento purganti de Arthanita, vulgo dicto, cujus descriptio infra, suo loco, producitur: de quo vid. BOERHAAVE, Prax. Med. Tom. V. pag. 290. Hic quoque referendum Emplastrum contra Vermes, quod in sequentibus, mox hic exhibetur, cui similis Virtus inest, & alvum movendi, & Vermes necandi, & expellendi: uti & Oleo Colocynthidis, de quo infra, suo loco, & Unguento ad Lumbricos, cujus descriptionem ex Pharmacop. Bateana, infra dabimus. In qua & pag. 44. simile Emplastrum Vermifugum occurrit. Conf. & hic in sqq. Extractum umbilicale purgans, & Emplastrum umbilicale purgans; apud HARRIS, de Morbis Infantum, pag. 60.

Emplastrum de Pyrethro.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 100.

R. Galbani col.

Sagapeni,

Ammoniac. Vino albo solut. & colat.
ana unciam unam.

Pulv. Rad. Pyrethri,

Seminis Sinap. ana unciam semis.

Ceræ, unciam unam semis.

Terebinthinæ Venetæ, quant. suffic.

Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Partes nervosas calefacit, obstructions vasorum reserat, & spiritus ani-

males in motum stimulat. Convenit inde paralyticis & resolutis. Pertinet ergo hoc Emplastrum præcipue ad phænigmos atque Sinapismos, quorum ope, membris stupidis & veluti præmortuis, torpor excutitur, atque desuetus quasi sensus vigorque, vellicando, admordendo, & rube-faciendo, sensim reducitur, uti notum.

Emplastrum de Ranis, sine Mercurio.

Disp. Argent. Wirt. Vienn. Brand. Lond.
Groning. & rel.

R. Ranarum viventium, decem.

Lumbricorum terrestrium viventium, uncias quatuor.

Schoenanthi,

Stœchadis Arabicæ,

Matricariæ,

Croci orientalis, ana drachm. quat.

Radicum Enulæ,

Ebuli, ana uncias tres.

Vini albi, libras duas.

Aceti Vini optimi, libram un. semis.

Incidantur incidenda, & lento igne ad dimidias coquantur & colentur; colaturam serva. Postea recipe

Olei Olivarum, uncias duodecim.

Lithargyrii optime triti, totidem.

Coquantur lenissimo igne, spatula semper agitando, & decocti superioris subinde addendo, ad consistentiam emplastri durioris. Ab igne remotis adde

Olei Laurini expressi,

Terebinthinæ claræ,

Ceræ flavæ, ana uncias duas.

his liquatis

Pulveris Olibani, drachmas sex.

Euphorbii, drachmas quinque.

Styracis liquidæ, unciam semis.

probe pistillo ligneo commiscendo, fiat Emplastrum.

254 EMPLASTR. DE RANIS.

Commendabile est ad solvendoſ & emolliendoſ tumoreſ frigidoſ, & ad doloreſ a cauſa frigida ortos mitigandoſ.

Emplaſtrum de Ranis, cum Mercurio Simplo.

Fit, ſi

Emplaſtri modo præſcripti, *libr. uni.* additur

Mercurii vivi, in Terebinthina extincti, *uncia una ſemis.*

Ad tumoreſ & doloreſ glandularum, præſertim ex iniquiamento venereo ortos, adhibetur. Vid. SCHULZ. pag. 119. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 738. hujus tamen Emplaſtri uſum, ceu fatuum & nocivum, plane damnat STAHLIUS, Mat. Med. P. II. p. 48. quam recte, ipſe viderit. Nos certe in bubonibus Venereis diſcutiendoſ, & teſtibus quoque ſcirrho induratiſ, ſenſim emolliendoſ, egregioſ & ipſius opportuno uſu, effectus aliquoties lati, deprehendimus Ceterum Conf. ſupra Emplaſtrum Mercuriale.

Emplaſtrum Regium Burrhi.

Diſp. Wirt. in reliquiis fere deſideratur.

℞. Cera citrinæ, *libram unam ſemis.*
 Reſinæ Pini, *libram ſemis.*
 Terebinthinæ Venetæ, *libram unam.*
 Gummi Ammoniacy
 Galbani,
 Opopanacy,
 Bdellii,
 Aſæ foetidæ,
 Hederæ,
 Tacamahacæ,
 Elemi,
 Olibani,
 Sanguiniſ Draconis, *ana unc. unam.*
 Tragacanthæ, *uncias decem.*

EMPLASTR. ROBORANS.

Caſtorei, *unciam ſemis.*

Extracti Opii.

Croci, *ana drachmas duas.*

Salis volatiliſ Ammoniacy,

Cornu Cervi, *ana drachm. ſex.*

Cera & reſina lento igne liquentur & colentur, quibuſ, ex parte refrigeratiſ, admiſceantur Tacamahaca, Elemi, Olibanum, Sanguis Draconis, omnia in ſubtiliſſimum pollenem trita; poſtea Gummi Ammoniacum, Galbanum, Opopanax, Bdellium, Aſa foetida, Hederæ, cum extractiſ, in aceto ſoluta, & expreſſione per linteum colata, atque leni igne in mellis conſiſtentiam redacta, addantur. Tandem Terebinthina Veneta, Tragacantha, Caſtoreum & ſalia volatilia adjungantur, & perpetua ac diligenti mixtione fiat Emplaſtrum, quod in cylindroſ craſſiores formatum, veſicæ bubulæ involvatur & ſervetur.

Nervinum eſt, reſolvit, doloreſ ſopit; in tumoribuſ inprimiſ oedematofiſ commendatur. Conf. ſupra Cera Catholica Burrhi.

Emplaſtrum Roborans, ad Luxationeſ.

BARBETTE, *Chirurg. P. I. C. 5. p. 20.*

℞. Thuris,
 Maſticheſ,
 Boli Armen.
 Sanguiniſ Draconis, *ana unc. ſemis.*
 Farinæ Volat. molendin. *unc. unam.*
 Rad. Conſolidæ majoriſ, *drach. duas.*
 Sevi arietini, *uncias treſ.*
 Cera albæ, *quantum ſufficit.*

Miſce: Fiat lege Artiſ Emplaſtrum.

EMPLASTR. ROBORANS.

Emplastrum Roborans

Aliud Ejusdem.

Rx. Lithargyrii,

Cerae,

Resinae, *ana uncias tres.*

Liquefactis super Igne, adde:

Symphyti majoris,

Farinae Fabarum,

Boli Armen. *ana in aceto macerat. & siccatur uncias tres.*

Tragacanth. *uncias duas.*

Misceantur: Fiat secundum Artem, Emplastrum.

Usus horum Emplastrorum potissimum est, ut influxum humorum & inflammationem ipsam prohibeant, simulque partem male affectam ac luxatam roborent, quod ibi pluribus docet ipse Auctor, Barbette.

Emplastrum Roborans,

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 100.

Rx. Emplastr. Stomach. Magistr. *drachmas tris.*

Oxycroc. rite praep. *drachm. duas.*

Gummi Carannae,

Tacamahac. *ana drachm. unam.*

Pulver. Balsam. Tolut. *scrupul. unum.*

Balsami Peruvian. *scrupul. unum.*

Olei stillat. Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Nucis Mosch. *ana gutt. duas.*

Menthae,

Absinthii, *ana guttam unam.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Emplastrum.

Ad Ventrículum infirmum roborandum, & ad meliorem appetitum reducendum, vix reperitur praestantius.

* *

EMPLASTR. ROBOR. 255

Emplastrum Roborans

Rubrum Antimoniatum.

Dispens. Argent. Ratisbon.

Rx. Emplast. diapalmae, *uncias quatuor.*
Boli Armen.

Cretae purae, *ana unciam semis.*

Antimonii diaphoret. *drachm. duas.*

Olei Laurini, *unciam semis.*

Tartari, per deliq. *drachm. unam.*

Misceantur: Fiat ex Arte, Emplastrum.

Ubi exsiccandum, & roborandum, atque abstergendum, conducere hoc Emplastrum potest. Ceterum, me quidem iudice, Nomen potius externum traxit ab Antimonio; quam virtutem internam. Quid enim Antimonium diaphoreticum, & quidem tam exigua, drachmarum duarum, dosi, exterius adhibitum, conferre possit, ad roborandum, exsiccandum & abstergendum; id equidem me haud satis bene perspicere, palam profiteor: pace tamen clariss. hujus Emplastri alias, usu suo haud carituri, Auctorum, hoc sit monitum decenti cum modestia.

Emplastrum sive Ceratum

Sandalinum, alias Incognitum.

Disp. Wirt. Vienn. Brand. Argent. & rel.

Rx. Cerae novae,

Resinae, *ana uncias quatuor.*

Sandali rubri, *unciam unam semis.*

Croci, *drachmas duas.*

Olibani,

Mastiches,

Myrrhae,

Aluminis, *ana drachmam unam semis.*

Cera cum resina liquefactae & colatae, iterumque semi-refrigeratae, Sandalum & Crocum trita, atque Vini spiritu diluta, cum reliquis in pulve-

256 EMPLASTR. SAPON.

rem redactis, immiscendo, fiat Emplastrum.

Hepatis induratione & obstructioni dicatum olim fuit. Prodest etiam ad ischiadicos dolores. Conf. supra suo loco, Ceratum Santal.

Emplastrum Saponatum

Barbette,

sive

Emplastrum Comitidis Digby Saturninum.

Prax. Med. Lib I. Cap. IV. pag. 42.

Disp. Brand. Wirt. Argent. & rel.

℞. Olei rosati, *libram unam.*

Cerussæ,

Minii rubri, *ana uncias quatuor.*

Coquantur, sub perpetua agitatione & additione aliquot unciarum aquae fontanae, ad solutionem Cerussæ & Minii promovendam, atque adustionem Emplastri præcavendam, in Emplastri mollioris consistentiam; addantur

Saponis Veneti rasi, *uncia quatuor.* quibus solutis, ab igne removeantur, & Camphoræ, in spiritu Vini solutæ, *uncia semis.*

admisceantur:

Ad dolores arthriticos & spasticos leniendos communiter laudatur; Vid. Nenter. & Disp. Brand. p. 74. in Not. & RIEDLIN. Lin. Med. Ann. 1697. Mens. April. Obs. XI. p. 229. alvum quoque infantibus, abdomini impositum, reversasse observatum est. Resolvit tumores frigidos, & ictericis; ubi durities sub hypochondriis sentitur, commendari solet. Ceterum maximam partem, convenit cum Emplastro Miraculoso, de quo supra. Conf. SCHULZ. p. 120.

EMPLASTR. SATURN.

Emplastrum Saturninum

MYNSICHTI. p. 513.

Disp. Wirt. Prag. Argent. & reliq.

℞. Sevi hircini,

Cerae citrinae, *ana uncias quinque.*

Terebinthinæ clarae,

Plumbi usti, optime loti & subtilissime triti, *ana uncias duas.*

Lapidis Calaminaris præparati,

Cerussæ albæ, *ana unciam semis.*

Nihili albi,

Tutæ præparatæ, *ana drachm. duas.*

Myrrhæ,

Mastiches,

Olibani,

Aloës,

Nitri, *ana drachmam unam.*

Camphoræ, *drachmam semis.*

Omnia in subtilem pulverem redacta, Cera, Sevo & Terebinthinæ liquatis, & ab igne remotis, admisceantur. Fiat Emplastrum.

Ab Authore Mynsichto ad ulcera fetida exesa, inflammationes & ambusta commendatur. Aliud vero Emplastrum Saturnin. Vid. in Pharm. Bat. Conf. infra Unguentum Saturninum.

Emplastrum de Scrophularia.

Disp. Wirt. in reliq. desideratur.

℞. Foliorum Scrophulariæ,

Digitalis purpureæ recentium, *ana uncias octo.*

Axungia suillæ, *libram unam.*

Coque ad humiditatis consumptionem, expresso adde

Cerae citrinæ,

Resinæ pini, *ana uncias sex;*

Terebinæ Venetæ,

Aeruginis, *ana unciam.*

Misceantur, fiat Emplastrum.

Laudatur ad ulcera antiqua &

EMPLASTR. SOMNIF.

scrofulas etiam exulceratas: Ceterum aliud adhuc efficacius contra scrofulas, Emplastrum vid. in DECKERI Not. ad Prax. BARBETT. Lib. II. Cap. 2. p. 65. Conf. HOFFMANN. Thef. Pharm. p. 68.

Emplastrum Somniferum.

Jo. LANGII, *Epist. Med. Lib. III.*

cap. 12. p. 870.

Rx. Unguenti Popul. *unciam unam.*
Seminum Hyoscyami, *scrup. quatuor.*
Opii puri, *scrupulos quinque.*
Croci, *grana sex.*
Castorei, *scrupulum semis.*
Radic. Mandragorae, *drachmas duas.*
Olei papaveris, *drachmas tres.*

Cum sufficienti quantitate Cerae,
Fiat Emplastrum super Tempora,

Ex his, absque Cera, etiam fieri potest
Linimentum. Conf. infra, suo loco,
Unguentum Somniferum.

Cur vero præstantissimus Auctor sex tantum grana Croci, & scrupulum semis Castorei, hic præscripserit, haud possum divinare. Nihil ergo peccasset, quin potius magis profuisset, si utriusque scrupulum adjecisset, aut certe Croci scrupulum semis, & Castorei scrupulum unum addidisset. Ceterum operosius & pretiosius, haud vero melius & juvandi virtute valentius Emplastrum ejusmodi somniferum, seu hypnoticum composuit MYNSICHTUS, quod vid. si lubet, in ejus Armament. Sect. XXXVII. p. 503. Aliud autem longe simplicius, in Pharm. Bat.

Emplastrum de Spermate

Ceti.

MYNSICHTI. pag. 520.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. Brand. Hamb. & reliq.

EMPLASTR. DESPERM. 257

Rx. Cerae albæ, *uncias quatuor.*

Spermatis Ceti, *uncias duas.*

Olei Amygdalarum dulcium,

Gummi Galbani, *ana unc. semis.*

Terebinthinæ claræ, *unc. unam.*

Cum cera liquata commisceantur, oleum, terebinthina, sperma ceti & tandem gummi galbanum tritum. Fiat Emplastrum.

Dicitur etiam mammillare, quia mammis puerperarum & lactantium imponi solet. Vid. supra, Emplastrum Mammillare. Lac coagulatum resolvere, & tumores, glandularum duros emollire creditur: nisi jamjam in saxeum quasi scirrhum induruerint: tum omnis fere medela inefficax. Conf. Dissert. nostr. de Veritate Paradoxi Hippocr. p. 18. item de nociva Cancri inveterati Extirpatione, ut & de fame letali, ex collofa Oris Ventriculi angustia, &c.

Emplastrum de Spermate Ranarum.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. Brand. & rel.

Rx. Olei spermatis ranarum,

Cerussæ triplæ, *ana libras quinque.*

Coquantur perpetua agitatione, lenissimo igne, semper aliquid aquæ fontanæ & aceti destillati addendo, tam ob adustionem præcavendam, quam solutionem cerussæ promovendam, ad Emplastri albi consistentiam; cui, ab igne remoto & pistillo ligneo probe agitato, adde

Aluminis crudi, *uncias quinque.*

Camphoræ, *unciam unam* in spiritu Vini solutæ.

NB. Præstat Alumen in aquæ fontanæ, *libra una semis vel duabus* dissolvere, & inter coquendum semper parum hujus solutionis addere; ita per-

258 EMPLASTR. SPLENET.

festius uniuntur, & citius cerussa solvitur.

Ad ulcera sordida antiqua mundificanda & curanda, inflammationes & dolores arcendos laudatur; refrigerat, adstringit, & exsiccat.

Emplastrum Spleneticum.

Fabric. ab Aquapendente.

Disp. Brand. Wirt. Prag. Argent. & rel.

℞. Cicutæ,

Foliorum Ebuli, *ana uncias duas.*

Nicotianæ,

Florum Genistæ, *ana unciam unam.*

Aceti Vini, *libram unam.*

Macerentur per biduum, ebulliant, & exprimantur. In colatura dissolve

Gummi Ammoniacy, *libram unam.*

Solutioni per pannum colatæ, & ad mellis consistentiam inspissatæ, adde

Ceræ citrinæ, *libram semis.*

Resinæ Pini,

Terebinthinæ,

Olei Capparum, *ana uncias duas.*

Quæ, seorsum in sartagine liquata, & semirefrigerata, misceantur exactissime.

Ufus ex nomine cognoscitur. Resolvit, discutit, & cum Emplastro de Cicuta convenit. Vid. SCHULZ. p. 121.

Emplastrum Sticticum, sive Stipticum.

CROLLII. Basil. Chym. p. 269.

Disp. Arg. Wirt. Lond. Brand. & reliq.

℞. Lithargyrii,

Lapidis Calaminaris,

Minii, *ana libram semis.*

Olei Lini,

Olivarum, *ana libram unam.*

EMPLASTR. STICTIC.

Vitrioli albi, *unciam unam.*

Oleum Lini & Olivarum, cum Lithargyrio, Minio, & Lapide calaminari tritis, lenissimo igne, perpetua agitatione coquuntur; quibus Vitriolum, in *libra una*, aquæ fontanæ solum, successive additur, donec justam acquisiverint consistentiam; adjiciantur

Colophoniam,

Ceræ citrinæ, *ana libra una.*

Terebinthinæ claræ,

Olei Laurini expressi, *ana libra semis.*

Mixtis addatur

Gummi Ammoniacy,

Galbani,

Bdellii,

Myrrhæ,

Aloës hepaticæ,

Mumiæ,

Aristolochiæ longæ veræ,

Sanguinis Draconis,

Lapidis Hæmatitæ præparati, *ana uncia una.*

Probe misceantur, & fiat Emplastrum, coloris spadicei.

Non solum ad recentia vulnera, sed etiam ad antiqua ulcera, egregium est remedium. Exsiccat, mundificat, ac in rheumaticis doloribus bono effectu non destituitur. Vid. SCHULZ. pag. 121.

Emplastrum Sticticum Poterii.

Pharmac. Spagy. Lib. III. pag. 489.

℞. Mastiches, *unciam unam semis.*

Succini, *unciam semis.*

Camphoræ, *drachmas duas.*

Ceræ Citrinæ, *uncias quatuor.*

Olei Balsami Vulnerar. *quantum suff.*

Liquentur simul: Sub finem adde:

Terebinthinæ,

Picis nigrae, *ana unciam unam.*

Thuris,

EMPLASTR. STOMACH.

Rad. Aristolochiae rotundae,
Mumiae, *ana drachmas sex.*

Misceantur: Fiat secundum Ar-
tem, Emplastrum.

*Habet ibidem Clariss. Auctor &
alias plures hujus quidem Emplastri com-
positiones, cum suas, tum vero ipsius
Crollii, Theophrasti, & aliorum, quae
ibi, ubi otium superest, commode videri
possunt.*

Emplastrum Stomachicum Grimii.

Laborat. Ceylon. pag. 67.

Rx. Baccar. Cinnamomi,
Folior. Cinnamomi,
Menthae, *ana libram semis.*
Radici Calami aromatici, *unc. unam.*
Oleor. stillat. Fol. Cinnam. *dr. duas.*
Baccar. Cinnam. *drachm. unam.*
Cerae, ex Baccis Cinnam. *libr. semis.*
Citrinae, *quantum sufficit.*

Misceantur: Fiat secundum Ar-
tem, Emplastrum.

*Istud summopere potens, in sedan-
dis & sanandis, Torminibus Ventris,
Colica, Hydroke, Tympanitide, Vo-
mitu, atque aliis Abdominis passionibus.*

*Sed solis potius Ceylonensibus pro-
dest, quam nobis, qui illa uberrima &
inventa fere Cinnamomi copia, fatorum
invidia, aut inclementia, destituimur:
ut supra jam monuimus, ad Emplastrum
Nervinum Ceylonicum, & passim, ali-
bi, in hoc nostro opere.*

Emplastrum Stomachicum

HOFFMANNI ad POTERII Pharm.
Spag. Lib. III. Sect. X. p. 486.

Rx. Emplastri de Cruſta Panis,
Oxycrocei, *ana unciam semis.*
Oleorum Menthae,

EMPLASTR. STMACH. 259

Caryophyllor. *ana guttas quindéc.*
Balsami Peruviani,
Olei Nucistae expressi, *ana drach-
mam semis.*

Misceantur: Fiat ex Artis lege,
Emplastrum.

*In morbis Ventriculi, Nausea,
Vomitu, Febribus intermittentibus, diar-
rhoea, Dysenteria, &c. prodest. Conf.
infra Unguentum contra Vomitus.*

Emplastrum Stomachicum Magistrale.

Dispens. Lond. Brand.

Rx. Herb. Menthae,
Absinthii,
Stoechados Arabicae,
Fol. Lauri, *ana drachmam unam.*
Majoranae,
Rosarum rubrarum,
Santali Citrini, *ana drachmas duas.*
Calami aromatici,
Ligni Aloës,
Florum Lavendulae,
Nucis Moschatae,
Cubegarum,
Galangae,
Piperis longi,
Macis, *ana drachmam unam.*
Mastiches, *drachmas tres.*
Caryophyllorum, *drachm. duas, sem.*
Olei Menthae, *unciam unam semis.*
Nardini, *unciam unam.*
Spicae, *drachmam unam.*

Resinae,

Cerae, *ana uncias quatuor.*

Labdani, *uncias tres.*

Styracis Colatae, *unciam semis.*

Misceantur omnia: Fiat lege Ar-
tis, Emplastrum.

Emplastrum Stomachicum de Tacamahaca.

Disp. Wirt. Vienn. Brand. & reliq.

℞. Cerae citrinæ, *uncias octo.*

Tacamahacae, *uncias quatuor.*

Terebinthinæ, *unciam unam.*

Balsami Peruviani,

Olei destillati Menthæ, *ana drachmas duas.*

Caryophyllorum, *drach. unam.*

Cerae cum Terebinthina liquefactae & semirefrigeratae admisceatur Tacamahaca trita, ac tandem Balsamum cum oleis.

In vomitu, Diarrhoea & aliis ventriculi morbis, ex imbecillitate ortis, ad ventriculum roborandum convenit, flatus etiam dissipat. Conf. supra suo loco. Ceratum Stomachicum, & Emplastrum Carminativum.

Emplastrum Suppedale Micius Boerhaave.

Mat. Med. pag. 172.

℞. Emplastri de Meliloto,

Galbani,

Sagapeni, *ana unciam unam.*

Misce, & forma exinde, ut par est, Emplastrum, cavis pedum, ex usu, applicandum.

Necessarii usus sunt hæc, aut similia Emplastra, in Febris continuis, Cephalalgia, Torpore, Vigilis, Delirio, &c. stipatis; quando scilicet sanguis inæqualiter circulatur, & magis impetuosè versus caput, quam inferiores corporis partes, fertur. Summopere etiam prosunt in ipsis Variolis, ad revocandam nempe a Capite potissimum atque pectore, Materiam variolosam malignam. Vid. BOERHAAVE. Aphorif. pag. 334. & Prax. Med. T. V. pag. 316. item Sydenham.

Emplastrum Suppedale Fulleri.

Pharmac. Extemp. pag. 102. Bateau. ubi tamen in nonnullis ab hoc Emplastro differt.

℞. Emplastri Cephalici, *drachmas tres.*

Picis navalis, *drachmas duas.*

Euphorbii, *scrupulos duos.*

Camphoræ,

Olei Succini, *ana scrupulum unum.*

Misceantur: Fiat, ut decet, Emplastrum.

Emplastrum Strumale Bezae.

Dispensat. Argent. Aliud BATEI Vid. in Pharm. Bat.

℞. Galbani aceto soluti, *uncias duas.*

Picis navalis, *unciam semis.*

Radicis Scrophulariae, *drach. quinque.*

Florum Salis Armon. *drach. un. semis.*

Pulveris strumalis, *drachmas duas.*

Emplastri diachyli gummosi, *unc. un.*

Misce, Fiat, ut Artis est, Empl. Cujus vires si quas habeat, nomen ipsum indicat.

Emplastrum de Thea.

Dispens. Leodiense.

℞. Gummi Galbani,

Sagapeni, *ana drach. tres.*

Ammoniaci, *drachm. tres.*

Elemi, *drach. unam semis.*

Tacamahacæ, *drach. duas.*

Olei Cornu Cervi, *drach. sex.*

Tartari foetidi, *drach. unam.*

Camphoræ, *drach. unam & semis.*

Spermatis Ceti, *drach. duas.*

Picis navalis, *drach. sex.*

Myrrhæ, *drach. tres.*

Theæ, *unc. semis.*

Salis Volatilis Cornu Cervi, *dr. unam.*

Tartari, *drach. semis.*

Cum sufficienti quantitate Cerae,
Fiat lege Artis, Emplastrum.

*In solo illo Dispensatorio Leodien-
si, si recte quidem memini, singulare hoc
& insolitum Emplastrum de Herba Thea,
dictum, deprehendi, inde propter Novi-
tatem, istud huic nostro operi inferendum
merito censui. Tribuitur vero illud ipsum
vulgo Dolæo, qui illius quidem Descri-
ptionem in Encyclopædia Chirurgica, &
alibi, dederat: quam tamen, quoniam
in nonnullis, aliquanto longius abit, ab
hac ipsa Compositione Dispensatorii Leo-
diensis, hinc infra, adscribere, placuit.*

Emplastrum de Foliis Theæ,

Dolæi, Encyc. Chir. L. V, c. 7.

Dispens. Prag.

Rx. Gummi Galbani, *unc. tres.*

Ammoniachi,

Sagapeni, *ana unc. duas.*

quibus in Oleo Therebinth. solutis,
adde:

Olei Cornu Cervi, *unc. sex.*

Tacamahacæ, *unc. duas.*

Tartari foetidi, *unc. unam.*

Camphoræ, *drach. unam semis.*

Myrrhæ, *unc. tres*

Pulveris Foliorum Theæ, *unc. quat.*

Spermatis Ceti,

Picis, *ana unc. duas.*

Terebinthinæ, *unc. quinque.*

Colophon. *unc. tres.*

Salis Volatilis succini, *unc. unam.*

Tartari, *unc. semis.*

Cerae, quantum sufficit, ad for-
mandum Emplastrum.

*Hæ igitur sunt notabiles illæ com-
positiones mirabilis istius Emplastri, si dis-
placet. Scilicet non sufficiebat, Theæ
ipsius Infusum in gula torpentis blandum
irritamentum, sanitatis vero ipsius dam-*

*vum, justo largius effususque potare; ni-
si etiam tota illa Sinensium herba sub Em-
plastri forma, vel ipsi corpori exterius ap-
plicaretur. Sed cui quæso emolumento,
& cui obsecro fini? Dicitur quidem vul-
go illud Emplastrum omnis generis tamo-
reos durissimos, & scirrhus ipsos pertina-
cissimos potenter emollire, resolvere ac dis-
sipare: Verum, si etiam forsitan omnibus
illis Virtutibus polleat, licet adhuc valde
dubitemus, tamen isti Salutares effectus
reliquis potius speciebus ingredientibus per
se quidem Valentissimis, adscribendi erant,
quam soli illi imbecillæ admodum viribus,
herbæ Theæ, quæ quippe exterius, cor-
pori ad mota, nihil quidquam valet, nec
valere unquam potest: adeo, ut hinc plus
forte auxilii præstaret Emplastrum e sua-
vissimo Caffæo paratum, si quis istius pe-
riculum facere vellet. Solum ergo inane
Nomen ab herba Thea traxit hoc Empla-
strum, nihil vero prorsus Virtutis, qua
nempe illa caret.*

Emplastrum Thuris

Compositum.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 103.

Rx. Thuris, *drach. duas.*

Tacamahacæ, *drach. unam.*

Croci pulverati, *scrup. semis.*

Terebiathinæ Venetæ, *quant. sufficit.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Em-
plastrum elegans.

*Febricitantium Corpis admovea-
tur, ceu antifebrile: quod febres suppri-
mat, si nempe possit. Supra vero, suo lo-
co, alia ejusmodi Emplastra antifebrilia
proposuimus, hoc quidem multo valentio-
ra & effectum ipso aliquanto certiora, quæ
videantur, si lubet: Conf. & Pharmac.
Batean. p. 42. & p. 46. & BIERLIN-
GII Append. Medicam. Cap. XXIII.
p. 138.*

Emplastrum Tonforis,
ex Aetio, Tetrabibl. III. Serm. II,
cap. 22. p. 538. & Galeno Lib. IX.
c. 3. de Comp. Med. sec. Loc.

Dispens. Lond.

℞. Picis siccae, libr. duas,
Cerae, libram unam.
Resinae Pini, libr. semis.
Farinae Foeni graeci,
Pollinis Radicis Chamæleontis nigrae,
vel Bryoniae, ana unc. quatuor.
Seminis Cymini, tenuissime triti, un-
cias duas.

Misceantur: Fiat ex Arte, Em-
plastrum.

*Tonfori cuidam ex Bithynia, No-
men suum hoc Emplastrum debet, qui eo
ipso solo, in omnibus fere morbis, præ-
sertim vero, splenicis, ischiadicis & hy-
dropicis, sæpius felicissime usus fuisse di-
citur, referente ibidem Aetio, & Galeno,
qui ipse istud Tonforis Emplastrum, ceu
eximii, in iisdem morbis, usus, impense
commendat. Quod etiam post ipsum, fe-
cit Jo. RENQDAEUS, in Dispensat.
Med. Lib. VI, cap. IX. p. 959. ubi, post-
quam ips. in hujus Emplastri Compositio-
nem accurate exhibuit, sequentem in mo-
dum, commentatur, quæ lectorum quidem,
ut spes est, pace, varietatis & oblectatio-
nis gratia, hic inserere liceat: Tonfor
quidam ex Bithynia, a Medicis sibi coætaneis,
Emplastrum habuit, quo solo quum
sæpe feliciter uteretur, Emplastrum Ton-
foris, vocatum est. Sic adhuc Textor
quidam Parisinus, a viginti annis, un-
guentum quoddam nigricans, Basiliconi
vulgari simile, habuit: & ad omnes pla-
gas adhibuit: Eo mortuo, Filius ejus si-
militer parat, & dat: Vixque semestrem
quispiam Lutetiae degit, qui non viderit,
aut expertus fuerit Unguentum Texto-*

*ris. Hactenus quidem Renodæus. Non-
dum vero, quod ipsi candide testari possu-
mus, Parisiis, exolevit hujus unguenti
fama, aut ipsius Textoris Nomen: Quum
enim ante hoc viginti quinque, præter
propter, Annos, in Regia illa Urbe, im-
mo omnium urbium Regina, per longius
tempus, summo cum animi gaudio & stu-
diorum fructu, versaremur, multa quo-
que præclara de hoc Textoris unguento,
Elogia aliquoties inaudivimus. En er-
go nobile par fratrum, inter Medicos, Ton-
forem nempe, atque Textorem! Sed hæc
joci honesti causa, hactenus.*

Emplastrum Triapharmacum.

*Dips Norimb. Argent. Ratisb. Lond. Wirt.
Brand. Vienn. & rel.*

℞. Minii optime triti,
Aceti Vini albi, ana libr. unam.
Olei Rosarum, libras duas.
Coquantur, leni igne, ad Emplastri
consistentiam, coloris fusco-spa-
dicei, cui nonnihil refrigerato adde
Camphoræ, cum spiritu Vini trita,
unc. unam semis.

Misceantur, & in scatulas effun-
dantur.

*Cum emplastro Norico superius ex-
hibito, convenit, siccatur, & ad ulcera an-
tiqua commendari meretur. Vid. SCHULZ.
Prælect. p. 117. & p. 122. & STAHL.
Mat. Med. Part. I. p. 85.*

Emplastrum contra Vermes.

Dispens. Hamb. Wirt. Batean.

℞. Pulveris Aloës hepaticæ,
Trochiscorum Alhandal,
Radicis Asari,
Herbarum Tanaceti,
Sabinæ,
Absinthii,

EMPLASTR. VESICAT.

Myrrhæ, *anadrach. tres.*

Fellis Tauri recentis, *unc. tres.*

Misce, ut fiant pulvis instar, cui
successive, una liquata, sub perpetua
agitatione, addantur

Ceræ citrinæ, *uncie tres.*

Olei Absinthii cocti

Terebinthinæ Venetæ, *ana drach. sex.*

Tandem adjiciatur

Olei destillati Sabinæ,

Petræ albi, *ana drach. una.*

Fiat Emplastrum.

*Pueris alia medicamenta reformi-
dantibus præscribitur. Abdomini nimi-
rum impositum vermes necat, atque alvum
mouet. Conf. supra, Emplastrum pur-
gans, & infra, Unguentum de Artha-
nita, item Oleum Colocynthis & Un-
guentum ad Lumbricos. & contra Ver-
mes, infra. Alia Emplastra contra Ver-
mes, vid. in BIERLING. Append. Med.
p. 140. & p. 142. add. supra, Extractum
umbilicale purgans.*

Emplastrum Vesicatorium.

Disp. Wirt. Edinb. & rel.

Rx. Cantharidum in pulverem tritarum,
uncias quatuor.

Ceræ flavæ, *unc. decem.*

Terebinthinæ Venetæ,

Olei Rosarum, *ana unc. duas semis.*

Camphoræ, *drach. tres.*

Misce, fiat Emplastrum.

*Ad vesicas excitandas, supra co-
rium extensum, imponitur; globuli exin-
de formati, atque fonticulis impositi fluo-
rem promouent. Vid. SCHULZ. Præl.
pag. 123. alias autem Compositiones in
Pharm. Reg. CHARAS, Part. I. p. 418.
199. Conf. supra Emplastrum Epispasti-
cum.*

EMULS. ALCAL. PUTR. 263

Emulsio, Alcalinæ Putridæ

Acrimonix Opposita.

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 51.* GAU-
BIUS. *p. 196.*

Rx. Avenæ excortic. *unc. tres.*

Fiat cum Aquæ puræ *suffic. quant.*

Emulsio, cujus libræ uni semis, ad-
misce:

Nitri puri, *drach. semis.*

Syrupi Violarum, *unc. unam.*

Aceti squillitici, *drach. duas.*

Utatur æger hac Emulsione, pro
potu familiari.

Emulsio Alexipharmaca &

Expulsiva.

Dispens. Viennens.

Rx. Seminum Cardui Benedicti,

Papaveris albi,

Napi,

Aquilegiæ, *ana drach. unam.*

Citri, *scrup. unum.*

Melonum, *drach. duas.*

Aquarum Cardui Benedicti,

Scorzonæræ,

Scordii, *ana unc. duas.*

Fiat lege Artis, Emulsio; cui addatur,

Syrupi Acetositis Citri, *unc. una.*
vel

Alius Syrupi, minus acidi,

*Virtutes hujus Emulsionis, per se,
ex Nomine ipso patent: prodest namque
hac Emulsio in Variolis, Morbillis, utra-
que purpura, & omnibus generatim Mor-
bis exanthematicis, ubi materia maligna
a Centro quasi Cordis intimo, ad periphe-
riam Corporis externam, salutariter est
propellenda & evocanda. Aliam vero
Emulsionem Expulsivam breviorē, vid.
in SCHROEDERI Pharmac. Lib. II.
c. 54. p. 199. & PLATERI, Obs. Med.*

264 EMULS. ANALEPT.

Lib. II. pag. 311. sqq. & in Pharm. Bat. p. 44. item BIERLING. Append. Med. p. 22. ubi est Aqua expulſ. Weckeri.

Emulſio Analeptica,

Cl. GLAUBIUS, p. 196.

R̄. Amygdal. dulc. excortic. *unc. duas.*
 Amar. excortic. *num. duas.*
 Aquæ puræ ferventis, *unc. decem.*
 Fiat lege Artis, Emulſio; Cola-
 turæ fortiter expreſſæ admisce:
 Aquæ ſtillat. Cinnamomi, *unc. unam.*
 Sacchari albiſſimi, *drachm. ſex.*
 Miſceantur.

*Eſt egregium analepticum, cardia-
 cum & demulcens Remedium, utiliſſimum
 in languore & Virium defectu.*

Emulſio Anodyna & Narcotica.

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 64.*

GAUB. p. 197.

R̄. Semin. papaveris albi contuſ. *uncias
 duas.*
 Cum Aqu. decoct. Hord. Fiat Emul-
 ſio, cujus *unciis decem* admisce:
 Syrupi diacod. *unc. unam ſemis.*
 Tinctur. Opii cum Spirit. Vin. recti-
 ficat. *guttas viginti.*
 Aquæ ſtillat. Cinnamom. *drach. duas.*
 Cort. Citr. *drach. decem.*
*Dolores acerrimos lenit & obtun-
 dit, blandum ſomnum ſenſim inducit, &
 corpus ipſum longis Vigiliis fractum, mi-
 re reficit; ſi nempe parce & circumſpecte,
 per intervalla temporis, adhibeatur.*

Emulſio Antiphlogiſtica.

BOERHAAVE, *Mat. Med. pag. 73.*

R̄. Semin. contuſ. Bardanæ, *dr. quatuor.*
 Petroſelini, *drach. ſex.*
 Cichorii, *unc. unam.*

EMULS. ANTIPHLOG.

cum Aqua ſtillat. petroſelini Fiat
 Emulſio, cujus *unciis duodecim*
 admisce:

Nitri depurati, *drach. unam.*
 Syrupi quinque Radic. aperient. *un-
 ciam unam*

*Hæc egregia Emulſio diluit, reſol-
 vit, refrigerat æſtum ſitimque ſedat, blan-
 dum ſudorem movet, urinam pellit, &
 ſuavem tandem ſomnum invitat: inde in
 omnibus morbis inflammatoriis uſui eſſe
 poteſt.*

Emulſio Antiphlogiſtica alia,

Diſpenſ. Pariſ. Edinb.

R̄. Quatuor ſem. frig. Maj. mund. *drach-
 mas duas.*

Papaveris albi,

Lactucæ, *ana drach. unam.*

Amygdal. dulc. excortic. *numero quat.*

Tere in Mortario marmoreo, pi-
 ſtillo ligneo, inſtillando primum
 Aquæ limpidaæ pauxillum: Tum
 exquisite ſubactis ſenſim affunde
 Aquæ fluviatilis, *libr. duas.*

Cola deinde, &edulca,

Sacchari Candi, *drachm. ſex, aut
 quatuor.*

*Eoſdem uſus habet, cum præceden-
 ti Emulſione Boerhaviana: mitior tamen
 eſt illa effectu, & ſuavior ſapore: ideo vul-
 go frequentius expeti ſolet. Ceterum ſi-
 milem fere Emulſionem refrigerantem,
 vid. in FULLERI Pharm. Extemp. p. 105.*

Emulſio Antipleuritica,

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 120.*

R̄. Quatuor. Semin. frigidior. majorum,
 minor. *ana drach. tres.*

Papav. albi, *unc. duas.*

Cum Aqua decoct. Hord. Fiat Emul-
 ſio,

Cujus

Cujus quatuordecim uncis admisce:
Nitri purissimi, drach. unam semis.
Syrupi Capill. Veneris, unc. unam.

Lenit dolores, & mitigat, refrigerat, expectorationem juvat, atque propter adjectam ingentem papaveris albi quantitatem, somnum potentius advocat: Quare, si mei quidem arbitrii res esset, mallet, si liceret quidem, parciores istius feminis Sporiferi dosin, scilicet ad unciam dimidiam, vel drachmas sex, septemve, hic substituere. Quoniam plus damni, ac periculi, quam quidem emolumenti ac salutis, in pleuritide curanda, intulisse ejusmodi anodyna & narcotica, nimia nempe quantitate, subinde ingesta, sepius compertum fuit: ceu olim monuimus, Cap. III. Libelli de pleuritide, p. 45. quod tamen pace maximi Viri manium, dictum esto. Conf. quæ quondam decenti cum reverentia, blandissime notavimus, in præfat. utilissimo Celeberrimi GAUBII Libro, de concinnandis Formulæ, præfixa; quæ modestissima monita nostra neque ipse ille excellentissimus Vir, quod impense gaudemus, immo gloriamur, ægre aut moleste tulit: unde ipsi publice hic gratias agere decet.

Emulsio Antipleuritica.

MYNSICHT. p. 346.

R. Seminum Cardui Mariæ, unc. unam.
Cardui Benedicti, unc. semis.
Papaveris albi, drach. duas.
Aquarum Card. Mariæ, unc. sex.
Cardui Benedicti,
Florum papaveris erratici,
Chamamel.
Scabiosæ, ana unc. quatuor.
Fiat lege Artis, Emulsio, quæ postea edulcoretur Saccharo cando, in Syrup. Violar. concreto.
Curat pleuritidem, inquit ibi ipse

Mynsichtus, & illico omnes latentes dolores, non sine Adstantium stupore, sedat. Sed æger omni die, habeat evacuationes, vel Alvus assidue sit subducta Clysteribus lenioribus. Dosis ab uncis duabus, ad uncias tres, aut quatuor.

Bene est, quod addit hic Auctor, de alvo blandius subducenda: Sed hoc artis, laboris & felicitatis est, ne diarrhœa subsequatur. Vid. ea de re nobis olim dicta, in Lib. de Pleuritide, Cap. III. p. 43. Ceterum alium Emuls. antipleuriticam commendat ill. WERLHOF, in Commerc. Med. Nor. An. 1734. p. 259. 260.

Emulsio Arabica,

FULLER. Pharm. Extemp. p. 104.

R. Gummi Arabici, unc. unam.

Coq. in Aquæ Hord. libr. duabus.

Cum hac solutione, & deinde,
Semin. papaveris albi,

Malvæ,

Amygdal. dulc. excort. ana unc. semis.

Fiat secundum Artem, Emulsio,
cui adde:

Sacchari Saturni, grana sedecim.

Syrupi Althææ, unc. tres. Misc.

In quolibet ardore Urinæ, vel ab Acrimonia sanguinis, vel ab Epispasticis, vel ab Arenulis, excitato, Remedium fidum merito habeatur. Immo infidum, perfidum & perniciosissimum, addo ego, merito, ob detestabile nempe illud & virosum Saturni Saccharum, & quidem largissima copia, hic adjectum; de cujus sævissimis noxis & irreparabilibus damnis, Vid. inferius, suis locis dicta, ad Saccharum Saturni, Pilulas Saturninas, & Tincturam Antiphthificam Gramanni. Ejecto igitur hic & proculcato, in viso illo & abominato Saturno, tum demum bona, concinna & salutaris esse incipiet hæc ipsa Emulsio, quæ alias laudem meretur.

Emulsio Balsamica, Fulleri.

Pharm. Extemp. p. 104.

℞. Balsami Tolutani, *drach. sex.*Decoq. in Aquæ Hord. *libris duabus semis.*Cum. Colat. & Amygdal. dulc. ex-
cort. *drach. sex.*Fiat lege Artis, Emulsio: cui adde:
Balsami Gilead. cum Sacch albi, *un-
cia una*, bene triti, *guttas sedec.*

Misc.

*Phthificis apte præscribitur: Le-
pnit enim demulcet: Tubercula discutit:
utredine, m delet & sanat.*

Emulsio Brunneri Asthmatica.

FULLER. Pharm. Ext. p. 105.

℞. Gummi Ammoniaci, *drach. un. semis.*Dissolv. in Mortario, in Aq. Hyssop.
frig. unc. quatuor.& Vini Rhenani opt. *unc. duabus.*

Colat. sit, pro duobus Haustibus.

*In Asthmate extremum & nun-
quam fallens, Remedium habetur: tan-
taque efficacia, a Suffocatione liberat, ut
præclarius non viderim, inquit ipse Au-
thor. Consil. XXXIV. Vidimus tamen
Catarrhos suffocativos; ubi Votis non
respondit hæc concinna alias & efficax
Emulsio. Ubi nempe Malum potentius
Arte, & Morbus major Medicina.*

Emulsio Cannabina

Ettmülleri.

℞. Semin. Agni Casti, *unc. semis.*Cannabis, *drach. duas.*Cum Aq. Nymph. q. s. Fiat Emulsio,
cui adde

Offis sepiæ præparat.

Succini albi præparat. *ana drach. se-
mis, vel scrup. duos.*

Educoretur pauco Saccharo.

*Iisdem usibus inservit, ubi Venus
propitia non fuit. Conf. HERMANNI
Cynosur. Mat. Med. Part. I, cap. 5.
p. 367. sqq.*

Emulsio Cannabina Viennens.

Dispens. Vienn.

℞. Semin. Cannabis, *unc. semis.*Seminum quatuor frigid. major. *ana
drach. unam.*

Aquæ Nymphææ,

Malvæ, *ana unc. duas semis.*Fiat inde lege Artis, Emulsio, cui
addantur,Offis sepiæ, *drach. semis.*Nitri Antimoniati, *scrup. semis.*Magisterii Saturni, *grana quinque.*Syrupi Nymphææ, *drachm. tres.*Misceantur, & exhibeatur hæc
Emulsio pro una dosi.*In Gonorrhæa, pollutione, pria-
pismo, aliisque Consimilibus affectibus me-
detur: Sed tum demum, quando clande-
stinum illud Venenum, Magisterium nem-
pe Saturni, ejectum fuit: Alias enim plus
nocebit, quam juvabit: Vid. modo dicta
ad Emulsionem Arabicam & infra di-
cenda, ad Magisterium Saturni Conf.
HERMANN. Cynos. Mat. Med. p. 368.
ubi similis suspecta Emulsio.*

Emulsio Cordialis,

FULLERI, p. 106.

℞. Aquæ Epidemicæ,

Pæoniæ Compositæ, *ana unc. quat.*Seminis Citri, *unc. semis.*

Fiat lege Artis, Emulsio; cui adde:

Sacchari perlati, *drach. tres.*Olei Nucis Moschatæ, *guttam unam.*

Misceantur.

*Sed plures diversarum ejusmodi
Emulsionum Formulæ occurrunt apud*

EMULSIO CORDIAL:

eundem Fullerum, item Mynsicht. Michaël. Ettmüller. Renod. Morell. Hoffmann. Schroederum, Boerhaayum, Cel. Gaubium, Nicolai, Junckerum, Fraundorfferum, Mercklinum, Wedelium, aliosque plures Formularum scriptores. In plerisque autem Dispensatoriis, quæ nos quidem vidimus, multa vero vidimus, nescio quare, desiderantur.

Emulsio Cordialis Perlata.

Dispensat. Vienn.

*Rx. Semin. Melonum, drachmas duas.
Aquilegiæ, scrupulum unum.
Citri, scrupulum semis.
Amygdalarum dulcium, Num. octo.
Aquæ Scorzonæræ,
Borraginis, ana uncias duas.
Totius Citri, unciam semis.
Fiat lege Artis, Emulsio; dein addantur:
Margaritarum præparatarum,
Cornu Cervi, sine Igne, parat. ana scrupulus unus.
Manus Christi perlata, drachm. una.*

Emulsio Externa e Nucleis.

Disp. Wirt. in reliquis alia substituuntur.

*Rx. Nucleorum Persicorum, unc. unam.
Seminis Cannabis,
Papaveris, ana unciam dimidiam.
Aquæ Meliloti,
Nymphææ, ana uncias quatuor.
Fiat Emulsio. Adde
Spiritus Vini camphorati, unc. sem.
Ususest externus. Linteis quadruplicatis fronti & temporibus imposita, in dolore capitis ex febre & catarrho, bonam præstat opem.*

EMULSIO VIOLATA. 267

Emulsio Violata Mynsichti.

Pag. 345.

Dispens. Argent. Wirt.

*Rx. Amygdalarum dulcium, unciam unam semis.
Seminum Violarum, drachmas tres.
Papaveris albi, drachm. un. semis.
Contundantur cum
Aquæ Nymphææ,
Lactucæ, ana uncis sex.
Violarum, libra una.
Expressæ Emulsioni addantur^o
Julepi violati, drachmæ du. decim.
Refrigerat & humectat, dolores mitigat, somnum conciliat, & in febribus malignis, ad æstum temperandum, nec non in Nephritide & pectoris vitiis, feliciter adhibetur: nec infelicius in Gonorrhoea & ardore urinæ, similibusque Renum & Vesicæ querelis.
Dosis uncia quatuor ad sex.*

Essentia Absinthii Simplex.

Disp. Vienn. Wirt. Batean. & rel.

*Rx. Summitatum Absinthii floridarum, & ad maturitatem proxime accedentium, cum foliis minoribus, in umbra siccatarum, unc. quatuor.
Spiritus Vini rectificati, libras duas.
Post digestionem exprimantur, expressum aliis superaffundatur Absinthii, uncis duabus.
atque, post sufficientem digestionem exprimantur & filtrentur.*

*Vires Absinthii habet, stomachicas, carminativas, anthelminticas, & antifebriles, vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Jun. Obs. 22. p. 179. sed vid. quæ monet. SCHULZ. p. 123. & BOERHAAVE Hist. Plant. p. 186. T. I.
Dosis drachma una ex vino.*

Essentia Absinthii Composita.*Dispens. Vienn. Wirt. Brand.***R.** Comarum Absinthii vulgaris, *unciam unam.*Radicum Zedoariæ, *unciam semis.*Caryophyllatæ, *drachmas duas.*

Foliorum Cardui benedicti,

Florum Centaurii minoris, *ana unciam semis.*

Corticum Aurantiorum,

Citri, *ana drachmas duas.*Caryophyllorum aromaticorum, *drachmam unam.***Incisis & contusis affunde**Spiritus Vini rectificati, *libr unam.*

Stent in digestionem per dies quatuor, in vase optime clauso; postea prelo exprimantur, expressum per chartam bibulam filtretur & servetur. Ceterum aliam Essent. Absinth. compos. Bayeri, Vid. in Tab. Smaragd. p. 182.

Stomachica & carminativa est. it. & uterina & anthelmintica, ut & antecedens Essentia Absinthii simplex.

Datur a drachma dimidia, ad integram. Vid. SCHULZ. Præl. p. 124.

Essentia Acustica.*Dispensat. Vienn.***R.** Ovorum Formicarum, *unciam unam*Castorei, *unciam semis.*

Pulpæ Colocynthidos,

Seminis Levistici,

Baccarum Lauri decorticatarum,

Juniperi, *ana drachm. duas.*

Herbarum Majoranæ,

Sabinæ,

Serpilli,

Radicis Hellebori nigri, *ana dr. tres.*

Raphani recentis,

Ceparum mediocrium, *ana unciam unam semis.***ESSENT. AEGAGROPIL.**Camphoræ, *drachmam unam.*

Incisis & Contusis affundantur:

Spiritus Vini simplicis, *libræ duæ.*

Extrahatur inde Essentia, quæ forti Expressione, filtretur.

Ad Auditus læsiones, Tinnitum & Sibilum, Gossypio excepta, interdum, cum fructu, adhibetur, Conf. supra, suo loco, Aqua Acustica, iisdem usibus destinata. Sed caute tamen & circumspice his quidem Remediis sic dictis acusticis utendum, ne nimium infundendo & adhibendo, plus noceant, quam prosint, atque inde ex surdastris, reddant plane surdos, sicque Medicina pejor fiat ipso Morbo, uti probe monuerunt Alexander TRALL. Lib. III. Cap. II. p. 175. sqq. ex Galeno, item ZACUTUS Lusitanus, Hist. Med. 61. Lib. I. BALLONNIUS, Lib. II. Epidem pag. 270. SEPTALIUS, Caut. Med. Lib. VI. p. 174. sqq. & ibi copiose RHODIUS, in Analect. pag. 305. sqq. & alii quorum sententiam verissimam citavimus & approbavimus ipsi in Diss. de Veritate Paradoxi Hippocrat. Nullam Medicinam interdem esse optimam, pag. 8. Ceterum similem fere Essentiam Acusticam, Vid. in MICHAEL. Medicament. famil. XXXIII. p. 85. Conf. & VERZASCHÆ Obs Med 91. pag. 336.

Essentia Aegagropilarum Cephalica.*Dispensat. Pragensis.***R.** Lignorum Aloës,

Sassafras,

Santali Citrini, *ana unciam semis.*Radic Doronici Veri, *unciam unam.*

Myrrhæ,

Thuris,

Mastichis,

Ladani,

Storacis Calamitæ,
 Baccarum Lauri, *ana unciam semis.*
 Cinnamomi,
 Caryophyllorum aromaticorum,
 Cubebarum,
 Maceris,
 Nucis Moschatae, *ana drachmam
 unam semis.*
 Aegagropilarum, *drachmas duas.*
 Balsami Indici, *drachmam semis.*
 Cerebri humani, *unciam unam semis.*
 Misc. Incisis & Contusis affunde:
 Spiritus Liliorum Convall. *unc. sex.*
 Cerebri humani, *uncias octo.*

Vini rectificat. *uncias novem, vel
 quantum sufficit.*

Digere per aliquot dies, in Calore: dein destilla: hoc repete ter; & tum habebis Essentiam, quam pro lubitu, Ambra, Moscho, aliisque similibus, nobiliorem reddere potes, ac tingere Extracto, vel infusione Radicis Alkannæ. &c.

Posteaquam vero hæc omnia diligenter ita peracta fuere, tum illam præclaram Essentiam debes abjicere, aut certe abominabile istud Cerebrum humanum, una cum ipsius spiritu, ipsi adimere, illudque potius ad inhumanos Anthropophagos, ore cruento horridos, in detestabilem cœnam Thyesteam, ablegare, quod noto contra HARTMANNUM, in Præt. Chym. p. 19. & alios. Multum quidem, immo nimium profecto, Cerebri humani, in hac Compositione, video; & tamen, si dicere impune liceat, ipsum Cerebrum humanum adhuc in eadem, valde desidero. Mirum enim & prodigiosum pæne est, in tanta quidem variorum Aromatum & aliorum Ingredientium mole & copia, binas tantum exiguas Aegagropilarum drachmas inveniri, immo rectius non inveniri; sed potius a reliqua illa ingenti Massa,

quasi guttulas ab Oceano, absorberi, & veluti in profundissimam abyssum, penitus demergi. Quid enim quæso, periculi exinde subnatum fuisset, si una, aut duæ unciae Aegagropil. adjectæ essent, & unum tantum granum cerebri humani, superesset? tum sane meliori jure Nomen Essentia Aegagropilarum gerere ac tueri posset hæc ipsa singularis & operosa compositio: quæ tantum Græcii, in Styria, publice venalis proflare dicitur, in peculiari scheda, in magnificas & ambitiosas ipsius laudes, olim publicata. Neque sane beatioribus istis Gentibus invidemus illum suum quantivis pretii Thesaurum, istam inquam, suam Essentiam polychrestam, nisi forsitan panchrestam: quin potius illis solis eam intactam & illibatam relinquimus. Sed, ut serio tandem loquamur, non denegamus huic quidem Essentiæ suas virtutes cephalicas, analepticas, nervinas ac stomachicas: Illæ autem debentur potius generosioribus illis Aromatis, ceterisque speciebus Balsamicis; neutiquam vero inefficacibus istis Aegagropilis; & multo minus, sædo illi vetitoque cerebro humano, ipsiusve spiritui: uti fatebitur, qui cerebrum modo habet.

Essentia Alexeteria,

Mercklini Fil.

R. Radicum Angelicæ,

Carlinæ,

Tormentillæ,

Zedoariæ,

Contrayervæ, *ana unciam semis.*

Serpentariæ Virgin. *drach. duas.*

Cum Spirit. Vin. rectific. quant. suff.

digerantur lege Artis, in Essentiam.

Quæ opportune adhibita, ac Essentia illa Alexipharmaca Stahlina, superius, & ubivis, laudata.

Essentia Alexipharmaca Stahlii.

Disp. Vienn. Wirt. Prag.

℞. Radicum Angelicæ,
Imperatoricæ,
Helenii, *ana unciam unam.*
Carlinæ,
Hirundinariæ,
Pimpinellæ, *ana unciam un. semis.*
Herbæ Scordii, *uncias tres.*
Spiritus Vini rectificati, *libras duas semis.*

Post sufficientem extractionem exprimantur, & per filtrum trajecta Essentia servetur.

Medicamentum est vere polychrestum. Venter roboretur, status dissipat, urinam & transpirationem, promouet; hinc in omnibus fere morbis, febribus etiam malignis, catarrhalibus & intermittentibus, lymphæ & sanguinis vitii prodest. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 124. ubi de usu & abusu hujus Ess. egregie tractat.

Commendatur a guttis quadraginta, ad quinquaginta.

Essentia Alexipharmaca. Temperata Stahlii.

Disp. Wirt.

℞. Radicum Pimpinellæ albæ,
Hirundinariæ, *ana uncias tres.*
Herbæ Scordii, *uncias duas.*
Incisa infundantur & extrahantur
Spiritus Vini rectificati, *libris tribus.*
Exprimantur & filtrentur, atque
tertia pars Spiritus per destillationem
ex Mariæ Balneo evocetur, residuum
servetur.

Temperatior & mitior est ordinaria, ideoque secure, etiam ad exæstuationem sanguinis prouis, dari potest.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

Essentia Aloës Ligni.

Dispensat. Vienn. Brand. Wirt. Angel. Sal.

℞. Ligni Aloës refinosi, *uncias tres.*

Concisus affundatur,

Spiritus Vini Tartarificati, *libra una.*
peracta digestionem, extrahatur lege Artis, & filtretur Essentia.

Cerebrum, cor & uterum roborat, vitales & animales spiritus recreat: Sed ditiorum tantum ac beatiorum: Est enim hæc Essentia, uti notum, pretiosissima, & vix ære mercabilis, propter immensum pene ipsius Ligni Aloës, pretium, de quo vid. GÉOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 217. sqq. KÆMPFER. Amoenit. Exot. VALENTINI, RUMPE. & alii, item quæ supra dicta Part. I. ad Lignum Aloës. Ceterum vid. infra, Extractum Ligni Aloës: & SCHULZ. Præl. p. 139.

Essentia Aloëtica Purgans.

Dispensat. Brand.

℞. Aloës Soccotorinæ, *unciam unam.*
Solve in Aq. Cichorii, *quant. suffic.*
ad distemperandum: Solutioni
huic postea affunde Spiritus Vini
Tartarificati *sufficientem quantitatem;*
digere per Biduum; Tum per
Chartam filtra, & fiat lege Artis, Es-
sentia, pro usu, si quis minus nauseat.

Ingrata Medicina est & nauseosa, recte hic inquit B. SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 126. Melius & prudentius sub pilulari forma, datur. Si omnino placeret, Aluum per Aloëtica, cito laxare; non in commodum usum præberet Elixir polychrestum Halensæ. Ita Vir ille laudatissimus.

Sed vid. si placet, quæ superius ad illud ipsum Elixir polychrestum Halense, tantis Elogiis, vulgo ipsi tributis, vix dignum, modeste quidem, ut decebat nempe, sed vere tamen & candide, monuimus. Nec enim istud sapore suavius est hac ipsa Essentia Aloëtica; quin potius longe ingratius atque tetrius est ista, quoniam ob adjectam nimiam fœdæ Colocynthis copiam, multo amarior atque inde intollerabilior est: Nec denique ipsis viribus illa, mitius aut securius; quin potius vehementius & periculosius est, quoniam omnia purgantia potentiora & atrociora uno quasi circulo, complectitur: nempe Scammonium, Diacrydium, Aloë, Hel-leborum, Agaricum, & tandem jam laudatam scil. Colocynthidem, una cum ipsius Trochiscis Alhandal. Quare inutile illud est Elixirium, nec utilis hac Essentia. Conf. infra, Extractum Aloës Gummosum, & Tinctura Aloës.

Essentia Amara.

Disp. Wirr. Brand. & al.

Rx. Herbarum Tanacetii, *unciam unam.*
Scolopendrii,
Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Radicis Gentianæ
Lapathi acuti, *ana drachm. tres.*
Corticum Aurantiorum recentium
viridum, *unciam semis.*

Incisa macerentur in

Spiritus Vini tartarificati, *unc. duodec.*

Post sufficientem extractionem exprimantur, & expressum per chartam filtretur.

Digestionem promouet, ventriculū roborat, flatūs dissipat, vermes necat: fluorem album emendat, chlorosin corrigit, ictericis & leucophlegmaticis prodest.

Dari potest a guttis quinquaginta, ad septuaginta, ex vino. Vid. SCHULZ, pag. 126.

Essentia Amara Nostra.

TRILLERI.

Rx. Herbarum Absinthii,

Centaur. minor.

Fumariæ,

Cardui Bened.

Trifolii Fibrin.

Millefol.

Florum Chamomill. vulg. *ana uncia semis.*

Radicum Gentianæ,

Caryophyllat. *ana unc. unam.*

Corticum Aurantior. virid. *unc. semis.*

Concisis affundantur Spiritus Vini Rectificati, *libra dua.*

Stent in digestionē, per aliquot dies donec lege Artis, extrahatur Essentia.

Hæc Essentia nostra Amara, longo jam usu, admodum probata, non solum stomachica & orectica, itemque carminativa & anticolica est: Sed & præterea, in aliis Morbis, eximio cum fructu, adhiberi potest, nimirum in Cachexia, & ictero aliisque affectibus, a Bilis vitio potissimum obortis, unde & in ipso Hydroke prodest, nec non in morbis Hepatis, Lienis & Mesenterii, item in omnibus febribus intermittētibz, nec non in terro fluore albo feminarum, & pallida Virginum chlorosi: denique etiam egregium plane Remedium Anthelminticum præbet, fœdamque diversorum Vermium pullitiem potentissime expellit. Adeo, ut hinc hæc Essentia Amara dulcem ante omnia, sanitatem diversa quidem ratione, aut restituat amissam, aut conservet præsentem. Conf. infra, Essentia nostra Carminativa. Aliam vero Essentiam ama-

272 ESSENTIA AMBRAE.

ram, *vid. in Dispens. Leod. Conf. infra*,
Extracta amara.

Essentia Ambraë Balsamica Dippelii.

Disp. Wirt. in aliis desideratur.

R. Ambraë griseæ,
Balsami Peruviani, *ana drachm. duas.*
Salis Tartari, *drachmas sex.*

Terantur & exacte misceantur in
mortario marmoreo, addantur
Spiritus Vini rectificatissimi, *uncia
novem.*

Digerantur, in fine augeatur ca-
lor, ut mixtura ebulliat, refrigescant,
& liquor tinctus a facibus separetur,
atque filtretur.

*Vires sunt analeptica, stomachi-
cæ & balsamica. Præscribitur cum aliis
essentiis tonicis & stomachicis*

Dosis guttæ quindecim, ad tri-
ginta.

Essentia Ambraë Liquida.

Disp. Brand. Wirt. Argent. BIERL. p. 65.

R. Ambraë veræ griseæ, *scrup. unum.*

Immittatur phialæ, & lenissimo
igne carbonum liquetur, affundantur
postea

Liquoris anodynî pariter calefacti,
unciae duæ.
addantur

Moschi orientalis, *grana quatuor.*
Servetur usui.

*Analepticum, cordiale & cepha-
licum est medicamentum. Vid. RIED-
LIN. Lin. Med. Ann. 1700. Mens. Nov.
Obs. 23. Commendabile in Apoplexia,
vertigine, memoria conservanda; addi-
tur etiam aphrodisiacis: Sed incassum:
plus enim hic ipsa Amoris arma præstant,
quam inermis Ambra.*

ESSENTIA AMBRAE.

Dosis guttæ viginti, ad quadra-
ginta, & ultra.

Essentia Ambraë Sicca.

Disp. Brand. Wirt. Argent.

R. Ambraë griseæ, *drachm. unam.*
Moschi in spiritu Rosarum soluti,
scrupulum semis.

Olei Cinnamomi destillati, *guttas
quinque.*

Sacchari albissimi, *uncias duas.*

Misce & asserva in vase vitreo,
bene clauso.

*Analepticum est, & cum pulvere
cordiali, sive Elæosaccharo Cinnamomi
cinnabarino, mixta, in apoplexia sero-
sa; & aliis capitis morbis, illis qui Am-
bræ m & Moschum perferre queunt, dari
potest. Trageis etiam additur. Vid.
SCHULZ. Praelect. pag. 127. & RIED-
LIN. loc. cit.*

Dosis a granis decem, ad scru-
pulum unum.

Essentia Ambraë Vera

Hoffmanni.

Obs. Phys. Chym. 18. Lib. I. p. 68.

Dispens. Brand.

R. Ambrae optimaë,

Salis Alcali acerrimi, *ana dr. duas.*

Triturentur ac misceantur haec
exacte in Mortario: Tum immittantur
in Cucurbitam Vitream, & hisce affun-
datur:

Spiritus Rosarum cum Alkali rectif.
quantum sufficit.

Digerantur leniter, per duos dies,
& tandem rite filtrentur.

*Hæc solutio, seu Essentia Ambraë,
ita inquit ibi Celeberrimus Auctor, inter
Remedia confortantia, & quæ debilita-
tum*

ESSENTIA ANAGALLID.

tum Nervorum systema roborant, adeoque inter Medicamenta, quæ Morbis, ex deficiente robore nervosarum partium oriundis, dicata sunt, facile principem locum obtinet: neque vapore ita replet Caput, vel commotiones atque agitationes in debili corpore, provocat, ut quidem ea, quæ vulgo, ex Ambra, admixto Moscho, vel Zibetho, præparatur: Siquidem ejusmodi fragrantia debiles Viros, & feminas, spasms obnoxias, minus commode ferre, ex practicis notum est. Conf. Cl. CARTHEUSERI Pharmacol. pag. 327. & B. SCHULZII Prælect. pag. 127. ubi & simul faciliorem methodum proponit, Essentiam illam præparandi, superfundendo nempe Ambrae frustillatim discerpitæ, & in filtro ex charta emporetica, posita, Spiritum a Tinctura Antimonii acri, abstractum. Quæ Methodus sane non displicet.

Essentia Anagallidis, Flore Purpur.

MICHAEL. Med. fam. p. 87.
Dispensat. Brand.

R. Anagallidis, flore purpureo, justo tempore collectæ, & in umbra, parum siccatae, quantum velis.

Spiritus Vini, ab Anagallide, recens abstracti, quantum sufficit ad eminentiam trium digitorum.

Digere, per triduum, Vase optime clauso; tum decanta, exprime, & filtra.

Contra Maniam, Melancholiam & sævissima deliria quævis, hanc potissimum Essentiam potentissime valere, ibidem in Nota, pag. 78. uberius docetur, ex Rolancio, Quercetano, Bierlingio, Dolæo, Hoffmanno, ad Poterium, Actis Nat. Curios. & aliis scriptis &

ESSENTIA ANGELIC. 273

scriptoribus. Sed audiamus tamen Cl. SCHULZIUM, pag. 128. ita in contrarium differentem: Hæc Essentia specificam efficaciam habere perhibetur, ad Manicos curandos. Utrum sola ullum hominem curaverit, nescio. Decoctum autem hujus plantæ, idque copiose sumendum, & continuandum, a multis egregiis Viris insigniter commendatur; quod certe convenientius erit, quam Essentia spirituosæ. Conf. HARTMANNI Chymiatric. p. 16. Tom. I. Opp. PAULLI Quadripart. Bot. pag. 195. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 286. ZORN. Botanolog. p. 64. sqq. HOFFMANNI Method. Med. L. I. Cap. 20. p. 291. sqq. & alios. Inprimis Carol. Ludov. BRUCHII Dissert. de Anagallide, Argentorat. 1758. novissime edita. Ceterum Conf. infra Oleum Anagallidis.

Essentia Angelicæ,

Disp. Wirg. in reliquis deest.

R. Radicum Angelicæ, unc. tres. in Spiritus Vini optime rectificati, unc. ciis quindecim. macerentur per aliquot dies, ut extrahatur essentia, filtranda & fervanda.

Vires habet Angelicæ radicis alexipharmacas, stomachicas, diureticas, carminativas.

Dosis a drachma semis, ad scrupulos duos.

Essentia Anodyna Langelotti.

KOENIGII Thes. Rem. III. Regn. W EDEL. Opiolog. pag. 58.

Disp. Brand.

R. Extracti Laudani Cydoniati, drachmas duas.

Spiritus Cydoniorum, unciam unam. Leni Calore misceantur.

Egregium est Remedium roborans,

M m

274 ESSENTIA ANODYN.

anodynum & leniter adstringens, in nausea, vomitu, singultu, & præcipue, in mitiganda & sistenda torminosa diarrhœa & sæva asperaque dysenteria, ea tamen sub perquam necessaria cautione & circumspeditione, ne prius, aut hæc ipsa Langelottiana, aut aliæ similes præparatione, Essentiæ Anodynæ, quales multæ passim prostant, in usum advocentur, quam ipsam corpus ab impuris sordibus probe expurgatum præparatumque fuerit, Morbique illi ipsi in fine jam laboraverint, id quod etiam recte observatum fuit in ipso Dispens. Prag. pag. 165. in Annotatione. Conf. infra, Extractum Opii Cydoniatum. Vid. BARTHOL. Ep. med. 37. Cent. III. p. 139. & Ep. 45. p. 189. sqq. JUNGKEN. Pharm. Univ. p. 635.

Essentia Anodyna Ludovici.

Pharm. p. 532.

Disp. Brand. Wirt. & reliq.

R. Extracti Opii, aqua fontana parati,
unciam unam.

Aquæ apoplecticæ spirituosæ,

Spiritus Vitrioli roridi, cum spiritu
volatili mixti, *ana uncias quatuor.*

Extrahe, ut artis est, essentiam,
filtra & serva

*Vires ex nomine patent, anodynæ scilicet, dolores mitigat, somnum conciliat. Vid. SCHULZ. p. 128. & CAR-
THEUS. pag. 333. & Not. in Dispens.
Brand. ubi præclaræ & necessariae cau-
tiones, circa rectum hujus generosi Rem-
edii anodynini usum, adjectæ leguntur. Conf.
WEDELII Opiolog.*

Dosis guttæ septem, duodecim,
ad quindecim. Drachma una hujus Es-
sentiæ grana sex & dimidium habet opii.

ESSENTIA ANODYN.

Essentia Anodyna Officinalis.

Disp. Wirt. item Arg. Brand. Prag. &c.

R. Extracti Opii, aqua fontana parati,
unciam unam.

Aquæ Cinnamomi spirituosæ, *un-
cias novem.*

Post sufficientem digestionem fil-
trentur.

*Dolores sedat, somnum conciliat,
& easdem, quas Laudanum opiatum, vir-
tutes possidet. Conf. infra Laudana Li-
quida.*

In scrupulo uno, duo sunt grana Opii.

Dosis guttæ quinque, decem,
quindecim, ad viginti.

Essentia Antarthritica, J. M.

Hoffmanni, sine Opio.

HOFFMANNI Act. labor. Chym. p. 282.

Disp. Wirt.

R. Lumbricorum terrestrium præpara-
torum, *uncias tres.*

His affunde

Olei, sive liquoris Salis Tartari per
deliquium, *uncias duas.*

Stent in vitro bene clauso per viginti
quatuor horas, postea affundantur

Spiritus Vini rectificatissimi, *un-
cia duodecim.*

addantur

Castorei, *drachmæ dua.*

Croci, *drachma una.*

Stent denuo per triduum in digestionem.

Liquor tinctus, per chartam empo-
reticam filtratus, servetur.

Essentia Antarthritica cum Opio Ejusdem.

HOFFMANN. Act. labor. Chym.

process. 192. p. 282.

Dispensat. Wirt. pag. 74.

R. Lumbricorum terrestrium præpara-
torum, *uncias duas.*

ESSENTIA ANTHELM.

Radicis Cynoglossæ, *unciam unam.*

Castorei, *drachmas duas.*

Croci austriaci, *drachmam semis.*

Opii, *drachmam unam.*

Affunde tritis

Spiritus Vini rectificati, *libr. unam.*

Post sufficientem extractionem & filtrationem adde

Spiritus Cochleariæ, *unciam unam.*

Ambæ commendantur a Clarissimo Autore in doloribus arthriticis, aliisque scorbuticis & spasmodicis mitigandis; ad Icterus, Asthma convulsivum, retentionem urinæ: item malum nephriticum & calculum.

Dosis prioris, sine Opio, guttæ quinquaginta, ad septuaginta: posterioris, cum Opio, guttæ quindecim, ad triginta.

Uncia una habet Opii circiter grana quinque. Vid. de his Essent. Antarthrit. Hoffm. SCHULZ Præl. p. 129. & maxime. pag. 389.

Essentia Anthelmintica

Michaëlis.

Medicam. Famil. XLIII. pag 87.

Rx. Flor. Persicor.

Hyperici,

Tanacet. *ana manipulos tres.*

Radic. Filicis, *uncias quatuor.*

Graminis, *uncias duas.*

Semin Portulacæ, *unciam semis.*

Hyperici, *drachmas duas.*

Santonici, *drachmas quinque.*

Nasturtii, *drachmas tres.*

Incisa & Cont. extrahe cum Spiritu Graminis, Absinthii, vel Tanacetii, & Fiat lege Artis, Essentia.

Ad Vermes corpore expellendos, hanc plurimum valere Michaëlis Essentiam, per se; putem, liquet: Sed nau-

ESSENT. ANTHYDR. 275

sepsi est nonnihil saporis & odoris ingrati; ideo magna cum circumspeditione, & bono cum dolo, tenellis infantibus propinanda & ingerenda est:

Ut puerorum ætas improvida ludificetur,

Labrorum tenuis; interea perpotet amarum

Absinthii laticem, deceptaque non capiatur;

Sed potius tali facto recreata, valescat
Ceterum similes alias Essentias anthelminticas vid. in HEINS. Pharm. Rat pag. 107. seqq.

Essentia Anthydropica Joh.

Maur. Hoffmanni.

Act. Labor. Chym.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.

Rx. Radicum Hirundinariæ,

Bryoniæ, *ana drachmas sex.*

Herbæ Absinthii,

Florum Sambuci, *ana unciam semis.*

Aloës Succotrinæ, *drachmas sex.*

Myrrhæ, *drachmam unam.*

Gummi Ammoniaci, *drachm. tres.*

Macis,

Caryophyllorum aromaticorum,
ana drachmas duas.

Millepedum,

Lumbricorum terrestrium, *ana drachmam unam semis.*

Croci, *drachmam unam.*

Salis armoniaci,

Salis Tartari, *ana drachmas duas.*

Incisis & contusis superfundantur,

Aquæ Flor. Sambuci, *unciæ quatuor.*
Digerantur per aliquot horas, postea addatur

Spiritus Vini optime dephlegmati,
libra una semis.

Fiat, lento calore digerendo, Essentia.

Celeberrimus Autor hanc essentiam in Cachexia, Leucophlegmatia & Hydrope commendat. Sed & simul esse commode potest emmenagoga, anthelmintica, nec non in fluore albo, et chlorosi virginum, usui esse poterit.

Dosis sunt scrupuli duo, mane sumendi.

Essentia Antihysterica.

Dispensat. Paris.

℞. Castorei optimi,

Afæ foetidæ, ana unciam semis.

Oleorum essentialium, Sabinæ,

Rutæ, ana drachm. semis.

Succini, drachmam unam.

Camphoræ, scrupulum unum.

Spiritus Vinirectificati, uncias decem.

Digere Balneo Maris, per tres quatuorve dies: destilla eodem Balneo. Materiæ superstiti affunde spiritum elicatum, addendo:

Spiritus Cornu Cervi, suo Sale Volat. foeti, uncias duas.

Iterum destilla fere ad siccitatem. Liquorem destillatum serva ad usum.

Qui est Anodynus, Hystericus, Carminativus et analepticus. Medetur vero hæc Essentia potissimum Morbis ex frigida et flatuosa uteri intemperie, obortis. Subjectis vero calidioribus ac plethoricis haud satis bene ac tuto convenit, ut ex ipsa compositione patet. Conf. Cl. CARTHEUSERI Pharmacol. pag. 342. sqq. ubi aliam Essentiam Antihystericam Officinalem, non minus utilem, exhibet. Vid. et Disp. Brand. et supra Elixiria uterina.

Essentia Antipodagrica

Hoffmanni.

Tab. Smaragd. p. 184.

℞. Herb. Anagallidis purpur. unc. duas.

Radicum, Acori aquatici,

Caryophyllatæ,

Calami aromatici,

Rhapontici, ana unciam semis.

Misc. & affund. Vini optimi, quantum sufficit, ut aliquantulum supernatet, additis aliquot guttulis Spiritus Vitrioli. Fiat lege Artis, Extractio: Postea abstrahe dimidiam partem, & adde deinde:

Spiritus Vitrioli, unciam semis.

Salis, uncias duas.

Circula aliquandiu, et reserva ad usum. Dosis a guttis quinque aut sex, ad decem, et ultra, in jussulo. Fuvat, si potest, aut, quantum potest. Vid. supra Elixir Antipodagricum, atque ibi dicta.

Essentia Antiscorbutica.

Dispens. Hamb.

℞. Herbarum, Beccabungæ,

Cochleariæ,

Fumariæ,

Nasturtii, ana unciam unam.

Radicum, Galangæ,

Zedoariæ, ana drachmas sex.

Seminis Anisi, unciam semis.

Florum Centaurii minoris, unc. semis.

Spiritus Cochleariæ, cum Spiritu

Vini Gallic. saturati, uncias duodecim.

Misc. Fiat lege Artis, Essentia.

Essentia Antiscorbutica.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur:

Sed ibi alia.

℞. Radicum Ari,

Lapathi acuti, ana unciam unam.

Herbæ Trifolii fibrini, unc. unam.

Sedi vermicularis,

Centaurii minoris,

Seminis Lapathi acuti, ana dr. sex.

Corticis Winterani, uncias duas.

ESSENTIA ANTISCORB.

Fraxini, *ana unciam unam.*
 Sassafras, *ana unciam unam.*
 Myrrhæ electæ, *unciam unam.*
 Salis Tartari, *unciam unam semis.*
 Incisa & contusa infundantur in
 Spiritus Cochleariæ, *libris tribus.*
 Digerantur per aliquot dies, postea ex-
 primantur, expresso addantur
 Essentiæ Succini, *uncie tres.*
 Spiritus Vitrioli dulcis, *unc. un. sem.*
 Digerantur & filtrentur
Vires sunt antiscorbuticæ, inci-
 dentes, attenuantes, resolventes, diure-
 ticæ, stomachicæ. Conf. supra Elixir An-
 tiscorbuticum, & Electuarium Anti-
 scorbuticum.
 Dosis guttæ triginta, ad quin-
 quaginta.

Essentia Antiscorbutica

Michaëlis.

Medicament. Famil. *L. III. pag. 88.*

Rx. Summitatum Fumariæ, *manipulos*
quatuor.

Epithymi, *manipulos duos.*

Radicum Polypodii querni,

Helenii,

Lapathi majoris, *ana unc. quatuor.*

His concisis affunde Spiritus Vi-
 ni rectificati, *quantum sufficit*, & postea,
 lege, Artis, extrahatur Essentia.

Ipsum harum Essentiarum Nomen
jam indicat, quid de earum Virtute spe-
randum sit, in expugnando sædo putri-
doque Scorbuti. Præsertim vero poste-
rior Michaëlis compositio laudem exi-
miam meretur ob adjectum larga quanti-
tate, Lapathum, cujus quippe egregium
plane effectum, in pertinacissimo Scorbu-
to curando, sese sexcenties expertum fuis-
se, ingenue testatur Vir gravissimæ au-
thoritatis, Herm. BOERHAAVE, in

ESSENT. APERITIVA. 277

Hist. Plant. *Tom. II. pag. 539. Add. et*
 PAULLI, *Quadripart. Bot. pag. 361. et*
 ZORN. *Botanolog. pag. 377. sqq.*

Ceterum aliam Essentiam Anti-
scorbuticam, vid. ib. apud. MICHAEL.
No. LVII. pag. 88. et aliam egregiam,
in Pharm. Batean. pag. 123. quam infra
exhibebimus sub Tincturis. Plures vid.
apud HEINS, Pharm. rat. p. 364. sqq.

Essentia Aperitiva, D. Erbeni.

Dispensat. Prag.

Rx. Salis Tartari, *uncias duas.*

Ammoniaci, *unciam unam.*

Spiritus Vini optimi, *uncias tres.*

Corticum Aurantiorum,

Citri, *ana recent. uncias quatuor.*

Digerantur per viginti quatuor
 Horas: dein destillantur per Alembi-
 cum; cujus collo imponantur Cortic.
 Aurantiorum & Citri, *quantum sufficit.*

Vires & usus ex Titulo patent:
 datur ad guttas quadraginta & ultra, in
 vino, aut jusculo.

Essentia Aperitiva, Michaëlis.

Med. Famil. *No. XXXVI. p. 86. Opp.*

& BIERLING. *Append.*

Medicament. p. 66.

Rx. Herbarum Agrimonæ,

Scolopendr.

Cuscut.

Meliss.

Ceterach.

Fumariæ,

Cichorii,

Taraxaci,

Marrubii,

Capill. Veneris,

Adianthi aurei, *ana manip. duos.*

Florum Hyperici, *manipulum unum.*

Radicum, Rhabarbari Monachorum,

Filicis,
 Taraxaci,
 Cichorii,
 Fragor.
 Graminis, *ana uncias duas.*
 Curcumæ, *unciam unam.*

Florum, Cichorii,
 Bellid. minor.
 Epatic. nobilis,
 Genistæ, *ana pugillos tres.*

Cortic. Cappar.
 Tamarisc.
 Fraxin. *ana uncias duas.*
 Seminum, Asparagi,
 Fraxini, *ana unciam semis.*

Anisi,
 Foeniculi, *ana drachmas duas.*

Gummi Laccæ, *drachmam unam.*

Incisa & Contusa extrahantur, cum Spiritu aperitivo vegetabili composito, quant. suff. addendo Extracti aperitivi, *quantum sat erit: Fiat lege Artis, Essentia.*

*Operosa quidem, *more Veterum consueto, hæc est compositio, nec tamen male formata, aut inconcinna, sed usum potius haud levem habitura, in obstructionibus hepatis, lienis & Mesenterii, Malo hypochondriaco, nephritico & ischiadico: item in vitiis viarum mictualium, veluti dysuria, ischuria & stranguria: Habet & præterea Virtutem pellendi vermes, provocandi Menses, & extergendi luridam Chlorosin, a cereis puellarum genis.*

Ceterum Conf. supra Elixir Aperitivum. & infr. Extractum Aperitivum. Notissima quoque est Essentia, sive Tinctura aperitiva Mobeii, ex qua plurimum lucri hausit olim inventor, cujus descriptionem aperuit HOFFMANNUS, Obs. Chym. §. Lib. II. p. 134. post W EDELIIUM, Amoen. Mat. Med. Lib. I.

Sect. 3. Cap. 8. pag. 179. & LUDOVICUM, Pharmac. Diff. I. p. 364. *ubi vid. in Comment. ETTMÜLLER. illique meliorem a se ipso præscriptam, substituit. Conf. SCHULZII Prælect. pag. 382. Aliam Ess. Aperitiv. Cnoeffelii vid. in Tab. Smaragd. pag. 413.*

Essentia Aphrodisiaca.

Dispens. Vienn.

℞. Radicum Ninsing,
 Pyrethri, *ana drachmas sex.*
 Vanigliæ optimæ, *drachmam unam.*
 Seminis Ammeos,
 Cardamomi minoris,
 Cubebæ,
 Cantharidum, a Capitibus & aliis liberatarum, *ana drachmam semis.*
 Contusa Misceantur, & dein cum Spiritus Formicarum, *libra una.*
 Extrahatur Essentia, cui addatur. Coccinellæ, *drachma una.*
 Digeratur rursus, & post Colaturam, filtretur.

Essentia Aphrodisiaca

Wedelii.

℞. Chocolad. Indor. *uncias tres.*
 Confect. Alkermes, *unciam unam.*
 Pulveris Cantharidum, *scrup. unum.*
 Spirit. Magnanimitatis, *quant. suffic.*
 Misceantur, & Fiat lege Artis, Essentia.

Quis usus, aut abusus, harum Essentiarum sit, per se patet ex Titulo. An vero semper ipse effectus respondeat expectationi, aut eventus opinioni; id demum candide pronuncient, quibus malo quasi astro natis, ad hæc talia ambiguae fidei & dubiæ efficacæ præsidia, misere confugiendum fuit. Id vero necessario his monendum: ex utraque harum Essentia-

rum penitus esse abjiciendas tetras illas vi-
rosasque Cantharidas, quarum quippe
internum usum nemo adhuc, quantum
equidem sciam, impune tulit, ob niſtam
nempe cruentum, acerbissimum Renum
dolorem, urethræ ardorem, vertiginem
aliaque mala, relata a LANGIO, Epist.
Med. 47. Lib. I. pag. 208. sqq. & VER-
ZASCHA, Obs. Med. 51. pag. 107. item
BARTHOL. Cent. V. Hist. 82. ut &
LAUZON. Obs. Med. 28. pag. 159. sqq.
& PLATER. Vid. supra dicta, ad Bal-
samum Magnanimitatis, & infra ad
Tinctur. Cantharid. Ceterum eidem sco-
po, languidam nempe venerem suscitandi,
inservire quoque creduntur Confe-
ctiones illæ, Magnanimitatis, atque pa-
cifica, dictæ, item Elixirium Venereum,
de quibus supra, suis locis. Hæc obiter.

Essentia Aromatica.

Dispens. Brand.

Rx. Cinnamomi longi, unc. unam.
Macis,
Cardamomi minoris,
Caryophyllorum, ana unc. semis.
Zinziberis,
Piperis longi,
Galangæ minoris, ana drach. duas.
Contusa extrahe cum sufficiente Quan-
titate Spiritus Vini rectificatissimi.

Fiat lege Artis, Essentia.

In Affectibus frigidis Ventriculi
& intestinorum, conveniet, mixta stoma-
chicis & carminativis aliis. Offerri pos-
sunt guttæ triginta, ad quinquaginta, aut
plures, habita tamen ratione temperamen-
ti & consuetudinis. Ita inquit Cl.
SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispens.
Brand. p. 129. In Colica ergo bibliosa,
aut sanguinea, ac hæmorrhoidali, hæc Es-
sentia aromatica nequaquam conducit; si-
cut generatim in ejusmodi affectibus cali-

dis & acribus, nulla prorsus conveniunt
Remedia aromatica calidiora, ceu ubivis
jam notum, & a nobismet ipsis, in su-
perioribus, aliquoties dudum monitum
fuit. Interea vid. supra Aquam aroma-
ticam Boerhaavii, & infra, Tincturam
aromaticam Londinensium; quæ ejus-
dem quidem, cum hac Essentia, sunt Vir-
tutis; sed & eadem cum cautione & pro-
videntia, quam modo indicavi, adhiberi
& administrari debent.

Essentia Arthritica.

Dispens. Brand.

Rx. Radicum Aristolochiæ rotundæ,
Gentianæ albæ,
Helenii,
Sassaparillæ elect. ana unc. unam.
Herbarum Betonicæ, cum floribus,
Chamædryos veræ, cum floribus,
Chamæpityos,
Trifolii aquat. ana manip. un. sem.
Florum Anagallidis purpureæ,
Centaurei minoris,
Hyperici, recens siccata. ana ma-
nip. unum.
Rorismarini,
Salviæ, ana manip. semis.
Ligni Sancti,
Sassafras, ana unc. semis.
Costi Arabici Veri, drach. duas.

Concisa & Contusa infundantur
in suffic. quantitate, Spiritus Lumbrico-
rum Terrestr. volatilis, ad eminentiam
quatuor digitorum: digerantur octi-
dum circiter, ad extractionem Essen-
tiæ: postea exprimantur fortiter, & fil-
trentur per Emporeticam, cui postea
addantur.

Salis Viperarum Volatilis drach-
mæ duæ, & tum servetur Essentia, in
Vitro exactissime clauso.

Hæc Essentia, Cl. SCHULZIUS

hic inquit, p. 129. peculiare, præ plurimis aliis, hoc habet, quod Menstrui loco, inservit Spiritus Lumbricorum Terrestrium Volatilis, qui vegetabilibus quibusdam non contemnendis, extrahendis earum Virtutibus, affunditur, addito in fine, sale volatili Viperarum. Quemadmodum vero Lumbricorum Virtutem antispasmodicam & antarthriticam multi egregii Viri confirmant, eaque efficacia in pulvere eorum, succoque conspicitur: ita merito Experientiæ suffragium expectatur, an eadem vis, post putrefactionem alterationem, in liquore salso volatili, per destillationem, prolecto, amplius superfit, de quo infra, suo loco dispiciemus, p. 326. Nihil itaque de usu ac viribus hujus Medicinæ, determinare audeo. Nec ego profecto, post hunc eximium Virum: Interim tamen, quod pace ipsius manium, dixerim, haud satis bene perspicio, qui Spiritus Lumbricorum terrestrium volat. per lenem aliquot dierum, digestionem, Vase inprimis bene clauso, aliquid Virium perdere possit. Sed hic peritiores judicent!

Essentia Arthritica Externa.

STAHLII.

Dispensat. Brand.

*Rx. Foliorum Sideritidis, manip. duos.
Florum Stoechadis citr. manip. unum.
Tenuiter incisa infunde, cum
Aqua Arquebusata externa, seu spirituosâ,
Ad eminentiam, parem Sedimento:
Digeratur, & Colatura, cum Expulsione, reponatur.*

Commendat illam Auctoris Jll. fama & experientia, tot annorum felicitis Artis exercitio, comparata. Itahic vere inquit Cl. SCHULZIUS, p. 130. prælect. ad Dispens. Brand.

Essentia Asæ Foetidæ.

Dispens. Brand. Ratisbon. Lond. Amstel.

Rx. Asæ foetidæ, unc. duas.

Spiritus Vini Tartarif. libram unam.

Extrahe, digerendo triduum, calore leni, Essentiam, quam filtratam serva.

In Pharmacop. Bateana, p. 118. seu p. 173. celebratur ut uterina, traumatica & splenetica: dosisque præscribitur Drachma una, vel altera, in liquore convenienti, præbenda. Exterius etiam, ad odorandum offerri potest. Ita Cl. SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 130. Conf. GEOFFROY Mater. Med. Tom. II. p. 621. ubi plures ex Asæ foetida, Compositiones egregiæ una leguntur. Add. supra dicta, ad Asam foetidam. & infra, ad Trochiscos hystericos, quæ pariter ex parte, etiam constant ex hac Asæ foetida: ut & Aqua sic dicta foetida Pragensis, cujus descriptionem supra, suo loco, exhibuimus,

Essentia Asthmatica,

Angl. le Mort.

Dispens. Brand. JUNGKEN, Corp. Pharmaceut. p. 620.

*Rx. Mellis optimi,
Rad. Glycyrrhiz. ana unc. quatuor.
Flor. Benz.
Opii præparat. ana drach. unam.
Camphor scrup. duos.
Olei Anisi, drach. semis.
Salis Tartari, unc. unam.
Spiritus Vini rectific. quant. sufficit.
Digere, & per Alembicum destilla.*

Dosis a scrupulo sem. ad duos scrup.

Usus hujus Essentiæ Asthmaticæ, haud plane contemnendæ, ex ipso Nomine jam

jam patet; in Asthmate potissimum humido, & Tussi inveterata ac rebeli non sine fructu, adhiberi poterit. Vid. SCHULZ. Prælect. in Disp. Brand. p. 143.

Essentia Balsamica Gmelini.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Corticum Aurantiorum,

Citri, ana uncias duas.

Cinnamomi,

Nucis Moschatæ, ana drach. quinque.

Caryophyllorum aromaticorum, dr. duas.

Salis Ammoniaci, unc. quindecim.

Cinerum clavellatorum, tantundem.

Spiritus Vini non dephlegmati, libr. quatuor.

Destillantur ex cucurbita, & spiritus volatilis, libræ duæ cum dimidia proluciantur, in quibus infundantur

Corticum Aurantiorum,

Citri, ana uncia tres.

Digerantur per octiduum, postea clarum a spisso, per inclinationem, vasis separetur. Residuum exprimatur, & post filtrationem claro admisceatur.

Stomachica & carminativa est. Dosis guttæ triginta, quinquaginta.

Essentia Balsamica Frid.

Hoffmanni.

Videatur supra suo loco

Elixir Balsamicum Hoffmanni.

Essentia Balsami Peruviani.

Dispens. Brand. Wirt. & rel.

R. Balsami Peruviani optimi, unciam semis, cum

Spiritus Vini optime dephlegmati, uncis tribus.

Per dies aliquot, loco tepido di-

gere, essentiam extractam per bibulam cola ac serva.

Revera balsamicum est, calidum tamen medicamentum, quod cum circumspeditione, offerri debet; vid. SCHULZII Prælect. p. 131. Ventriculum roborat, & vitia lymphæ corrigit, hinc in sæda Gonorrhæa, modica quidem dosi, per intervalla, dari potest. Externus usus est ad ulcera, abscessus & vulnera etiam partium tendinosarum. Interne, dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Essentia Benzoës Simplex.

Disp. Wirt. in reliquis rarius occurrit.

R. Florum Benzoës, drach. tres.

Spiritus Anisi, uncias tres.

M. lentissimo calore, atque solutio sive Essentia flavi coloris fervetur.

Pectoralis, stomachica, carminativa & alexeteria est. Dosis guttæ octo ad viginti. Conf. infra Lac Benzoini.

Essentia Benzoës Composita.

Dispens. Wirt. Argent. Vienn. & reliq.

JÜNGK. Corp. Pharm. p. 620.

R. Benzoës electæ pulverisatæ, unciam unam.

Styracis calamitæ, unc. semis.

Balsami Peruviani, drachman.

Affunde

Spiritus Vini rectificati, unc. octo. digerantur, & post sufficientem solutionem, filtrentur

NOTA. Balsamum Peruvianum cum pulvere Benzoës commisceri debet.

Usus externus est cosmeticus innocens, nimirum aquæ calidæ instillata reddit eam lacteam, quæ nitorem gratum cuti conciliat, & eam mollem servat. vid. BOERHAAVE, Element. Chem. Tom. II. part. I. Proc. 59. p. 203. & SCHULZ,

Præl. p. 383. *Interne pectorale præbet medicamentum non contemnendum.*

Essentia Bezoardica Alba, Hamburgensium.

Disp. Hamb.

R. Spiritus Cornu Cerv. rectificat.

Vini Gall. alcohol. *ana libr. unam.*

Salis Cornu Cervi, *unc. tres.*

Destilla per Alembicum, secundum Artem.

Usus hujus Essentiae, ut vel ex ipso Titulo, manifestum, est alexipharmacus, cardiacus ac nervinus; Securius autem adhibetur in Morbis Chronicis, pituitosis & serosis; quam quidem acutis, continuis & ardentibus, propter summam nempe Volatilitatem & acrem penetrandi vim.

Essentia Bezoardica alia.

Dispens. Brand.

R. Radicum Angelicæ,

Carlinæ,

Enulæ,

Meu,

Ostrutii,

Petasitidis,

Tormentill. *ana unc. semis.*

Valerianæ,

Vincetoxici, *ana drach. tres.*

Herbarum Galegae,

Rutæ,

Scordii, *ana manip. semis.*

Flavedinis Cort. Citri, *unc. semis.*

Myrrhæ rubrae, *unc. unam semis.*

Camphoræ, *drach. tres.*

Croci Orientalis, *unc. semis.*

Ligni Aloës,

Santalorum omnium, *ana drach. tres.*

Contusis omnibus affunde

Spiritus Juniperi rectificati,

Sambuci rectificati,

Theriacalis Camphorati,

Cornu Cervi rectific. *ana unc. quat.*

In phiola optime clausa, digere quadriduum circiter, Extractionem deple, & exprime residuum fortiter: Residuo ab expressione, Spiritus Vini Tartarifat. ad eminentiam digiti transversi, quantitatem sufficientem affunde: rursus digere biduum ad minimum; demum Extractionem utramque confunde, filtra, & ad usum serva.

Radices & herbæ hanc Ess. ingredientes satis probæ sunt & convenientes, inquit hic Cl. SCHULZIUS p. 131. modo Myrrha, Camphora & Crocus, tanquam humores valde exagitantia, abessent, quæ faciunt, ut Ess. hac in multis febribus & subjectis, locum omnino nullum inveniat. Ad prophylaxin, tempore contagioso, & in genere, gravi ac nebulosa tempestate, phlegmaticis convenit, ibique dosis esse possunt guttæ triginta.

Ita ille vere ac sapienter. Ceterum plures ejusmodi Ess. Bez. vid. infra sub Tincturis.

Essentia Calami Composita Stahlii.

Dispens. Brand.

R. Radic. Calami aromatici,

Seminis Coriandri, *ana unc. duas.*

Pulverisatis grosso modo, affundatur Spiritus Vini rectificati, ad eminentiam quatuor digitorum transversorum; ponatur ad lenem digestionem, ut extrahatur Essentia.

Est hæc Essentia, judice eodem SCHULZIO, in Praelect. p. 131. Carminativa & stomachica, minime calida. Dari possunt guttæ triginta, & amplius. Vel sola sua simplicitate sese cuivis, spero, commendabit hæc ipsa egregia Essentia.

Essentia Cardamomi.

Dispens. Brand. Wirt. Lond. & passim.

℞. Cardamomi minoris in pulverem triti, *uncias tres.*

affunde

Spiritus Vini rectificatissimi, *uncias sedecim.*

Digerantur, exprimantur & filtrentur.

Flatus potenter discutit, ventriculū & cerebrum roborat, urinam movet.

Dosis drachma semis, ad drachmam unam, cum vehiculo idoneo: nempe Vino potissimum, ceu notum.

Essentia Cardui Benedicti.

Paratur ad normam Essentiae Absinthii simplicis, superius descriptae, cum qua etiam viribus convenit, & in eadem dosi exhiberi potest. Et sic etiam aliae Essentiae praeparantur, quarum major nunc copia ac numerus est, quam necessitas ipsa exigit.

Essentia Carminativa

Jansonii.

Dispens. Hamb.

℞. Corticum Costidulcis, *uncias duas.*

Citri,

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Macis,

Cardamomi minoris,

Seminis Carvi, *ana unc. unam.*

Affunde Spiritus Vini rectificati, *uncias viginti*: digerantur, donec Spiritus omnem Essentiam extraxerit: Exprimantur & filtrentur.

Hæc Essentia Carminativa, & odore, & sapore juxta suavis ac grata, simul tamen calida est propter aromata in-

gredientia. Ideo igitur potius tutiusque convenit in Colica flatulenta a causa potissimum frigida humidaque orta, quam quidem in Colica biliosa, sanguinea, aut hamorrhoidali. Tum enim potius nocere eam, quam juvare, per se palam liquet.

Aliam Essentiam Carminativam aliquanto operosiorerem vid. in *Dispensat. Brand. & de ea judicium satis benignum SCHULZII, in Prælect. p. 132. & alias plures Timæi, Michaëlis & aliorum, in JUNGKENII Corp. Pharmac. universal. p. 620. sqq. item apud HEINE, in Pharm. rat.*

Essentia Carminativa nostra,

TRILLERI.

℞. Herbarum, Millefolii,

Menthae crispae,

Melissae,

Anthos,

Majoranae,

Salviae hortensis,

Florum Chamomillae vulgaris,

Roman. *ana unc. semis.*

Corticum Aurantior. recent. *unc. tres.*

Semin. Cardamomi optimi, *unc. duas.*

Foeniculi, *unc. unam.*

Carvi,

Cumini, *ana unc. semis.*

Concisis affundantur Spiritus Vini rectificati, *librae quatuor.*

Stent in Digestione, per tot dies, quot sufficiant ad plenam ac perfectam Essentiae extractionem.

Hæc ipsa Essentia, a nobismet ipsis, olim composita, non solum suavissimi est odoris, & jucundissimi saporis; Sed etiam eximia inprimis Virtutis & efficaciae, in omnibus morbis Ventriculi, & intestinorum, a causa praesertim frigida, ac flatibus exitum frustra molientibus, obortis. Nauseam enim tollit, Anorexiam expel-

lit, dyspepsiam & Bradypepsiam corrigi-
git, flatus discutit & explodit, colica tor-
mina mitigat, ac compefcit, Cephalalgiam
ex Ventriculi intemperie potiffimum ge-
neratam lenit, fingultus, ructusque fcitit &
subigit: roburque amiffum, aut infractum,
ipfi Ventriculo, & intestinis, item & ner-
vis ipsis rursus conciliat: ut centies im-
mo pæne millies, & in nobismet ipsis, &
in aliis fere innumeris, per complures jam
Annos famus experti. Quare hanc Com-
pofitionem noftram forfan etiam pofteris
olim non nihil profuturam, publico qui-
dem Bono hic invidere nolimus. Conf.
fupra, Effentia noftra Amara.

Effentia Carminativa Wedelii.

Descripta in ipfius Opiologia, p. 119. conf.
ejusdem Amoen Mat. Med. p. 358.

Dispens. Vienn. Wirt. Prag. Hamb. Ra-
tisbon. Arg.

℞. Radicum Zedoariae, unc. quatuor.

Carlinae,

Calami,

Galangae, ana unc. duas.

Florum Chamaemeli Romani,

Seminum Anisi,

Carvi, ana unciam unam.

Caryophyllorum aromaticorum,

Baccarum Lauri, ana drach. sex.

Macis, unciam semis.

Corticum Aurantiorum, unc. unam.

Macerentur, concifa & contufa
grosso modo, in

Spiritus corticum Citri, libr. quatuor
semis.

Spiritus Nitri, uncis duabus semis, per
sex dies,

Expressa & filtrata Effentia ufui
fervetur.

Vires sunt stomachicae, carmina-
tiva, & diuretica: ut & emmenagoga.

Dosis drachma dimidia, ad scru-
pulos duos.

Effentia Castitatis,

Jo. MICHAELIS.

Medicament. Famil. 39. p. 86. & passim
in Dispens antiq. item BIERLING. Ap-
pend. Med. p. 67. JUNCKEN. Corp.
Pharm. p. 632.

℞. Herbarum, Rutæ,

Menthæ, ana manip. duos.

Folior. Salicis,

Agni Casti,

Dictamni cret. ana manip. unum.

Florum Nymphææ, manip. unum sem.

Millefol. manip. unum.

Radic. Iridis Flor. uncias duas.

Bistortæ,

Nymphææ,

Tormentill. ana uncias tres.

Semin. Rutæ,

Agni Casti, ana drach. duas semis.

Lactucæ,

Acetofæ,

Portulac.

Endiv.

Plantag. ana drach. duas.

Extrahe cum Aqua & Spiritu Ru-
tæ, ut Fiat lege Artis, Effentia.

Castitatem vel conservare, vel red-
dere creditur quidem vulgo hæc Effentia,
atque inde contra salacitatem & acres Ve-
neris æstuantis stimulos, passim præscri-
bitur. Sit fides penes Auctorem, & fi-
dei affirmatio penes ipsum Expertum. In-
terim aliam meliorem & certiozem Effen-
tiam Castitatis novi ego, quæ scilicet com-
ponitur ex precibus, vigiliis, laboribus,
Vitu simplici & parco, potu aquæ, ab-
stinencia a Librorum obscenorum lectione,
lascivarum imaginum contemplatione, &
denique Venustarum Puellarum frequen-
tiore conversatione. Quæ certe Effentia

Castitatis, *ethica potius, quam medica ac pharmaceutia, plus præstabit, sat scio, in coercenda libidine, quam quidem hæc a Mich. operose composita; quam tamen huic nostro Operi inferendam ideo censuimus, quod eam in nonnullis pharmacopoliis, præsertim Saxonicis, adhuc venalem proferre & passim in usum vocari, bene novimus. Vid. WEDEL. Amoen. Mat. Med. Lib. II. Sect. II cap. 18. p. 491. & quæ contra bene & facite monet AMMAN. in Iren. p. 40. Ceterum conf. infra pilulæ Castitatis.*

Essentia Castorei.

Disp. Wirt. Leod. Argent. & rel.

R. Castorei orientalis veri, minutim incisi, uncias tres.

Spiritus Vini rectificati, unc. quindec.

Per osiduum macerentur, exprimantur & postea filtretur essentia,

Commendatur ad effectus spasticos, hystericos & colicos, ad odoratum præbentur mulieribus; Clysteribus etiam in Colica hysterica, ad drachmam integram, addi potest. Interne exhibetur a guttis triginta, ad quinquaginta. Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1696. Mens. August. Obs. 2. pag. 361. ubi de Viriute hujus Essentiæ anticolica, singulare extat Exemplum. ut & apud SCHULZ. Prælect. in Dispens. Brand. p. 132. Conf. CARTHEUSER. Pharmacol. p. 330.

Essentia Catechu.

Videatur

Essentia Terræ Catechu.

Essentia Catarrhalis.

MERCKLINI FIL.

R. Balsam. Copaib. drach. duas.

Salis Tartari, drach. unam semis.

Olei Ligni Sassafras, drach. unam.

Serpilli, drach. semis.

Spiritus Salis Ammoniaci,

Succinat. unc. duas.

Stent infusa, donec tingantur: Hinc separentur per inclinationem, & asserventur usui: quem ipsum nempe Nomen impositum indicat? In Catarrhis ergo lentis ac pituitosis, ubi viscida potissimum & tenax Materia est incidenda, digerenda & attenuanda, non sine insigni fructu, commode adhiberi poterit hæc ipsa Essentia Catarrhalis. Aliæ ejusmodi Essentiæ & Tinctura Catarrhales leguntur apud MORTONIUM, in Phthisiologia, BENNETTUM, in Theatro Tabidorum, SCHNEIDERUM nostratem. Tract. de Catarrhis, item Rolincium, Moebium, Wedelium, & passim, apud alios plures. Vid. & Thom. FULLERI Pharmacop. Extemporan. p. 363.

Essentia Catholiconis

Purgans

Dispens. Hamb.

R. Radicum Jalappæ, unc. tres.

Seminis Carthami, unc. duas.

Gummi de Peru,

Scammonii Rosati, ana unc. semis.

Incisa & contusa grosso modo, infunde in Spirit. Corticum Citri, quantum sufficit, & Fiat lege Artis, Essentia.

Quæ tamen caute semper & circumspecte est adhibenda, & in exigua præsertim dosi: Exceptis enim solis Jalappæ Radicibus, reliqua omnia, quæ ejus compositionem ingrediuntur, sunt maxime drastica & violentissima purgantia, ut supra parte prima, suis locis, affatim ostendimus. Quare in solo diro Hydrope, sed visceribus adhuc integris, & nondum tabidis, aut putridis, ad potenter

educendas aquas inertes, auxilii quid præstare poterit hæc ipsa Essentia, utpote maxime hydragoga. Interim tamen, me quidem iudice, præstat ab ipsa abstinere, quam ejus periculum cum ægrotorum periculo, facere. Hinc & eam hic nostro Operi inseruimus, non tam, ut salutarem ejus effectum Medicis commendaremus, quam potius, ut ambiguum ex ipsius temerario usu, eventum ostenderemus, & de vitando periculo, jure exinde metuendo, omnes Medicinam facturos candide admoneremus, per hoc enim Remedium

Fit via vi, rumpuntur aditus.

Conf. superius dicta ad Elixir. purgans Herlini. Ceterum aliam, & quidem longe mitiorem ac tutiorem Essentiam hydragogam purgantem vid. si lubet, in Pharmacop. Amstelædamens. Conf. infra, Extracta Catholica varia.

Essentia Centaurii Minoris.

Ut Essentia Absinthii simplex, spiritu Vini optime rectificato, parari solet. Dosis eadem.

Stomachica est & anthelmintica, atque in febribus intermittentibus conducit. Vid. RIEDLIN. Lin. Med. An. 1698. Mens. April. Obs. 10. pag. 286. sqq.

Ad drachmas duas exhibita alvum movere compertum est: quod & ipsa facit Essent. simplex Absinthii, & plures alia Essentiæ amara.

Essentia Cephalica.

Dispens. Edinburg.

R. Radicum pæoniæ, unc. duas.

• Casmunar.

Dictamni alb. ana drach. sex.

Valerianæ Sylvestris,

Visci quercini, ana unc. unam.

Stercoris pavonis,

Anthus, ana unc. semissem.

ESSENTIA CEPHALICA.

Vivi albi Gallic. libras sex.

Digerantur per quatrimum & coletur Essentia, sive Tinctura.

Essentia Cephalica Purgans.

Ibidem

Fit addendo præcedenti Essentiæ

Fol. Sennæ f. f. unc. duas.

Rad. Hellebori nigri, unc. unam.

Vini albi Gall. libras duas.

Et in omnis his Essentiis Cephalicis, alias usu suo haud carentibus, est omnino, quod tollere velim. Ex priore nempe sordidum illud pavonis stercus, quod quid valeat ad Caput corroborandum, equidem divinare non possum: quid enim obsecro, Anus ad Caput, aut Excrementum ad Cerebrum? sit Venia dictis? Ex altera vero Essentia purgante, mallem demerre Ellebori nigri Radicem, vel ejus largam Oppido dosin ad dimidiam saltim partem reducere, vel denique ipsi justam Rhabbarbari quantitatem, aut aliud quodcumque mitius & securius Catharticum Remedium substituere. Nusquam enim satis tutus Ellebori nigri usus, multo minus vero albi: de qua re supra jam Part. I. & alibi, in hoc opere, disertius actum est. Vid. præsertim infra, ad Extractum Melampodii, & Essentiam Melampodii &c.

Essentia Cephalica.

Dispens. Vienn.

R. Nucis Moschatæ,

Galangæ, ana unc. unam semis.

Macis,

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Cubebæ,

Herb. Rorismarini,

Majoranæ,

Origani, cum flore,

Betonicæ,

ESSENTIA CEPHALICA.

Florum Lavendulæ, *ana unc. unam.*
 Incisis & Contusis affundantur
 Spiritus Melissæ citratæ, *libræ quatuor.*
Forti expressione, post digestionem,
peracta, filtretur Essentia. Conf. supra,
 Elixir. Cephalicum, & JUNGKEN. loc.
cit. p. 621. sqq. ubi plures Essentiæ, Ce-
phalicæ.

Essentia Cephalica.

Dispens. Wirt.

℞. Radicis Calami aromatici, *dr. tres.*
 Herbarum Betonicæ,
 Mari veri,
 Salviæ,
 Florum Lavendulæ, *ana drach. duas.*
 Ligni Aloës ponderosi,
 Sandali citrini odoratissimi,
 Corticum Culilawan, *ana drach. tres.*
 Cinnamomi acuti,
 Nucis Moschatæ,
 Cubebæ, *ana drach. duas.*
 Cardamomi minoris,
 Cariophyllorum, *ana drach. duas.*
 Incisis & contusis superaffundantur
 Aquæ apoplecticæ spirituosæ,
 Elixirii vitæ Matthioli incompl. *ana*
uncie octo.
 Digerantur, & sufficienter extra-
 cta, exprimantur, atque filtrentur.

Senibus & phlegmaticis conducit,
quibus cerebrum & ventriculum corrobo-
rat; ad Colicam flatulentam, eructatio-
nes & Cardialgiæ valet, atque essentiis
vel elixiriis stomachicis admisceri potest.

Dosis a scrupulo uno, ad drach-
 mam semis.

Essentia Cephalica Balsamica.

Dispens. Vienn.

℞. Olibani,
 Mastichis,

ESSENTIA CEPHALICA. 287

Aloës Socotorinæ,
 Myrrhæ electæ,
 Styracis Calamitæ,
 Ladani,
 Balsami peruviani,
 Baccarum Lauri, *ana unc. semis.*
 Spicæ Indicæ,
 Ligni Aloës,
 Rhodii,
 Santali citrini,
 Radic. Zedoariæ,
 Doronici Romani,
 Cubebæ, *ana drach. duas.*
 Aegagropilar. *ana drach. duas.*
 Salis Armoniaci,
 Tartari, *ana unc. unam.*
 Incisis & contusis affundantur
 Spiritus Vini rectificati, *libræ duæ.*
 Destillantur ex Arena: deinde addan-
 tur:
 Olei destillati Anthos,
 Macis,
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatæ,
 Corticum Aurant.
 Citri,
 Cinnamomi,
 Lavendulæ,
 Rutæ,
 Majoranæ,
 Chamæmeli Romani,
 Sassafras,
 Succini, *ana scrup. unus.*
 Mixta stent in digestionem, ad so-
 lutionem Oleorum, & pro lubitu, tin-
 gatur

Coccinellæ, *drach. semis.*
 Si completa desideretur, addatur:

Moschi,
 Ambræ, *ana scrup. unus.*

In memoria labefactata, Capitis
gravedine, Cerebri opilatione, & Spiri-
tuum languore, conducit aperiendo, ex-

siccando & corroborando. Ita quidem laudati Dispensatorii Editores clariss. quantum autem infirmo capiti forte conducat hæc ipsa Essentia Cephalica; tantum contra nocebit crumenæ, præsertim infirmæ aut egenæ; est enim admodum pretiosa & sumtuosa, propter aromata ac peregrinas merces; præcipue vero, propter multa, immo nimia illa Olea destillata, ingentis plerumque pretii: adeo ut hæc ipsa ardua Compositio integrum fere Myropolium ac pharmacopolium in se continere videatur. Interim tamen hæc deliciae ditioribus ægrotis non invidenda sunt, licet pauperioribus haud natae sint. Præsertim, quum nullum sit dubium, quin egregium præstiturae sint usum in iis potissimum Capitis Morbis, qui a causa frigida & humida, fibraque laxa ortum suum traxerint. Ceterum me quidem iudice, completa tamen erit hæc ipsa Essentia, etiamsi Moschus atque Ambra plane omittantur; quibus nempe vehementer offendentur feminae, nec multum delectantur Viri, ut notum. Ceterum Conf. supra Aquas Cephalicas.

Essentia Cephalica Cnæffellii,

JUNGK. Corp. Pharm. p. 622. & alibi.

R. Radic. poconix, unc. duas.

Summitat. Herb. Betonic.

Meliss.

Lavendul.

Basilici,

Rutæ,

• Origani, ana manip. unum.

Confect. Ana Card.

Theriac. Andromach. ana unc. unam.

Visci quern.

Ligni Aloës, ana unc. semis, inf.

Spiritus Vini Junip. libr. unam semis.

Sambuc. libr. semis.

Stent per octo dies, in digestionem postea Colat. adde:

Spiritus Vitrioli, libr. semis.

Rasurae Cranii humani,

Magist. Corn. Alcis.

Nucis Mosch. præp. ana unc. unam.

Essent. Nucis Mosch. drach. un. semis.

Coriandri, scrup. duos.

Citri, drach. duas.

Misc. digerantur per tres Menses, & Fiat lege Artis, Essentia.

Cephalicum, Epilepticum & Apoplepticum Medicamentum est insigne, inquit ejus Auctor. Quod equidem haud penitus negaverim. Interim tamen & Virtus, si qua ipsi inest, & honos, si quem meretur, ipsi plene constabit, etiamsi Confectio Anacardina, Rasura Cranii humani, & Magisterium Corn. Alcis plane ex eo abjiciantur: Illius enim Confectionis usus damnosus & de Veneno suspectus est, ut supra Part. I. latius ostendimus: hujus vero, Cranii nempe humani & Magisterii Corn. Alc. fatuus, sordidus ac prorsus inefficax, ut pariter supra monuimus. Denique nulla justa est proportio inter Scrupulos tantum duos Ess. coriandri, & drachmas duas Nucis Mosch. ac Citri, & inter reliquam ingentem Compositionis Massam, ut quisvis perspicit.

Essentia Chinæ Chinæ

Simplex.

Dispens. Wirt. Vienn. Brand. Arg. Leod.

R. Corticum Chinæ Chinæ pulverif. torum, unc. tres.

Spiritus Vini rectificati, unc. duodec.

Digerantur aliquamdiu, postea essentia bene saturata expressa filtretur.

Præstat quidem Corticem Peruvianum in substantia exhibere; conf. supra dicta, ad Elixir. Antifebrile, quia vero multi

multi pulveres & electuaria reformidant, essentia ex illo parata dari potest, non solum autem in febris, sed etiam ubi tonum relaxatum oportet roborare. Vid. SCHULZII prælect. in Dispens. Brand.

p. 134.

Dosis guttæ sexaginta, ad octoginta.

Essentia Chinæ Composita

Helwig.

Dispens. Wirt in reliquis desideratur.

R. Corticum Chinæ Chinæ, *unc. tres.*
Serpentariæ Virginianæ, *unc. duas.*
Contra yerv. *unciam.*

in pulverem tritis affunde

Spiritus vini rectificati, *unc. sedecim.*

Post sufficientem extractionem exprimantur, & Essentia per chartam bibulam filtrata reponatur.

Alexipharmaca, antifebrilis, tonica & carminativa est. In febris tamen, præsertim diuturnis, parum certi & constantis auxilii præstat, ut omnes fere Essentia antifebriles, uti supra jam notavimus.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta.

Essentia Cinnamomi.

Dispens. Prag. Leod. Lond.

R. Cinnamomi acuti, grosso modo pulverisati, *unc. tres.*

Spiritus Vini Tartarificati, *libr. unam.*
vel quantum sufficit,

Stent in digestionem, octo diebus circiter; tum extrahatur Essentia, filtratur, & usui fervetur.

NOTA hæc ubivis & vulgaris hæc est Essentia;

Sed aliam Cinnamomi Essentiam longe præstantiorem & Viribus eximiiis

valentiorum ita describit GRIMMIUS, in Laborat. Ceylon. p. 72. primo talis tibi componendus est Spiritus Cinnamomi, qualis sequitur. Spiritus cinnamomi rectificatus per aliquot vices. Tunc accipe Liquorem Salis Cinnamomi, cui affundes Spiritum illum. Et tunc destillationem facies, multoties cohobando. Accipe deinceps istius Spiritus Libram unam, Cinnamomi Unciam unam: exagita totum simul, & fiet jucundissima Conjunctio. Tum adjicies huic Essentiæ unciam unam Cinnamomi subtiliter pulverizati, & facta Extractione, Tincturam Regiam atque Mirabilem recuperabis, quæ in se ipsa Virtutes omnes Cinnamomi continet: Eam igitur clavam effundes, & ad usum servabis. Essentia ista verissimum est Balsamum Vitæ, & optime medetur morbis capitis Stomachi & Matricis: Menstruorum Obstructiones aperit, & præstantissimos producit effectus in partibus difficilibus, in Colica, & etiam in ea, quæ exinde provenit, paralyti, Spiritus Vitalis corroboratur, cor ipsum confortatur, atque respectu Morborum, qui vel a frigidis, vel a phlegmaticis Humoribus Originem suam deducunt, multo plus efficit, quam viginti aliæ decoctiones herbarum, quæ sæpiissime nullius sunt utilitatis. Hujus autem Essentiæ vel minima dosis sufficit, scilicet a 3. ad 5. vel denique ad decem guttas.

Hactenus Grimmus, inventor & laudator: Vere quidem & sapienter. Utinam vero & nos tam benignam & uberem Cinnamomi Ceylonici copiam haberemus! ut sæpius jam optavimus.

Essentia Citrina Laxans.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 138.

R. Tincturæ Salis Tartari, *libr. semis.*
Pulveris Jalappæ, *unc. duas.*

290 ESSENTIA CLARETI.

Caryophyllorum, *grana triginta duo.*
Crocī Orientalis, *grana sedecim.*

Stent Vase subere & vesica obturato, in loco moderate calido, aliquot dies.

Tincturæ filtratæ dosīs drach. duarum, ad unciam semis.

• *Salutari scopo, alvum blande ducendi, hæc quidem Essentia, a solo flavo Croci colore, Citrina dicta, commode inservire potest. Ceterum vid. supra, Elixir purgans de Citro, quod excepta flavedine Corticis Citri recent. ejusdem fere est Compositionis, & ejusdem simul usus, secundum Dispensat. Argent. p. 65. Conf. infra Extract. diacitri & Electuarium de Citro solutivum, apud CHARAS. pharm. Reg. T. I. p. 274.*

Essentia Clareti.

Disp. Hamb.

℞. Cinnamomi optimi, *unc. duas.*

Caryophyllorum, *unc. semis.*

Cardamomi, *unc. unam.*

Zingiberis, *drach. unam.*

Infunde in Spiritus Vini optime rectificati, *unciis viginti*, vel quantum sufficit, pro Extractione Essentiæ; postea filtretur.

Vires sunt stomachicæ, carminativæ, analepticæ, nervinæ & Cephalicæ, in subjectis præsertim frigidioris & humidioris Naturæ, ac fibræ laxioris, ut ex ipsa calida Compositione jam per se patet. Ceterum simile fere Claretum, vid. in eodem Dispens. Hamb. pag. 31. & aliam Aquam Cinnamomi Claretam, supra suo loco, ex Dispensat. Lond. pag. 104.

Essentia Cochleariæ.

Dispens. Hamb. Prag.

℞. Herbaræ recentis Cochleariæ incis. *uncias sex.*

ESSENTIA COLUOR.

Spiritus ejusdem, *libr. unam.*

Digerantur simul, Vase bene clauso, in leni Calore: postea filtrentur.

Ufus hujus eximie Essentiæ est potissimum antiscorbuticus, ut omnia alia medicamenta, quæ ex Cochlearia, illo uno Nautarum tabescentium assylo, & sacra quasi anchora, parantur. Plurimum quoque ipsi Virtutis & laudis merito tribuebat Cel. Stahlius, in morbis præsertim pituitosis, serosis, Catarrhalibus & pettoralibus, in quibus & Voto sapius respondet. Aliam Essent. Cochlear. compos. vid. in Pharm. Batean. p. 119.

Essentia Colubriini Ligni.

Paratur, ut reliquæ Essentiæ e diversis Lignis aromaticis confectæ, quæ hic recensentur.

Huic vero præsertim Essentiæ Ligni Colubriini, insignem plane Virtutem in febribus intermittentibus compeſcendis, tribuit BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. proc. 61. pag. 206. quod & ipsi experti sumus.

Essentia Corticum

Aurantiorum Spirituosa.

Dispensat. Brandenb. Wirt. & aliq.

℞. Corticum Aurantiorum, ab interiori albedine separatorum, *libr. un.* affundantur

Spiritus Vini rectificati, *libr. tres sem.*

Post sufficientem extractionem exprimantur; & per chartam emporeticam filtrentur.

Egregium est stomachicum, carminativum tonicum & analepticum. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 130.

Dosis guttæ triginta, ad sexaginta in Vino generoso.

NOTA. E corticibus fructuum

ESSENTIA CORTICUM.

Aurantiorum immaturorum recentibus, vel ex ipsis tenellis fructibus pari modo Essentia parari potest, quæ, si ordinariæ e siccis maturis corticibus non præcellit, tamen haud inferior est virtutibus: immo ipsi omnino par est, ob insignem, & suavem tamen simul, amaritiam, ceu nomen unde & a multis illi vulgari e Corticibus maturis, longissime præfertur: idem nobiscum fere sentit SCHULZIUS, loco modo laudato.

Essentia Corticum

Aurantiorum cum Vino
Malvatico.

Disp. Wirt. Brand. Hamb.

R_x. Vini Malvatici, *libram unam semis.*

Flavedinis corticum Aurantiorum
ficcatorum, *uncias tres.*

Macerentur per biduum, colentur & filtrentur.

Stomachica, tonica & carminativa est.

Dosis uncia semis, ad integram.

Essentia Corticis Chacarillæ.

Disp. Wirt. Ratisbon. Arg.

R_x. Corticum Chacarillæ griseæ & resinosa, *uncias quatuor.*

In pulverem grossum tritis affunde

Spiritus vini rectificatissimi, *libram unam semis.*

Digere per quadriduum, filtra & serva.

Ventriculi vitiis medetur & pulmonibus prodest, tonum viscerum relaxatum instaurat, sedativum est, & stricturas partium dolentes blande resolvit: in febris quoque intermittentibus usum interdum præstat, quantum nempe, post ipsum Corticem peruvianum, qui primas semper tenet, & tenebit, præstare potest,

ESSENTIA CORTIC. 291

uti notum. Plura de ipsius virtutibus vid. apud SCHULZ. in Prælect. pag. 133.

Dosis guttæ triginta, ad septuaginta quinque.

Essentia Corticum Citri.

Dispensat. Brand.

E Flavedine Corticum Citri recens abstracta, parumque siccata, ac sciando comminuta, cum Spiritu Vini, a Corticibus Citri abstracto, justa proportionem digerendo, paratur ad instar *Essentiæ Corticum Aurantiorum*, cujus descriptio habetur in antecedentibus

Si Spiritum Liliorum Convallium, Spiritui illi Citrato substitueris, habebis *Essentiam Citri correctam*, nonnullis dictam.

Essentia Corticum Citri.

Composita.

Dispensat. Brand.

R_x. Flavedinis Corticum Citri recentium, *uncias duas.*

Pomorum Sinensium recent.

drachmas duas.

Incisis affunde:

Spiritus Vini rectificati, *unc. duodec.*

Cum Spiritus Salis rectificati, *drachmas duabus cum semisse.*

Per iterata Cohobia, junge; sicque unita & infusa, stent diem & noctem: Tum per chartam bibulam colentur & usui servantur

Tam simplex hæc Essentia, quam multo magis composita, inquit hic Cl. SCHULZIUS, pag. 135. est incomparabile Medicamentum stomachicum, tonicum & alexipharmacum. Dosis & usus conveniunt cum Essentia Aurantiorum, de qua in præcedentibus dictum. Sed plu-

res alias ejusmodi Essentias Cūri variis modis preparatas, ex Zwelffero & aliis Auctoribus, diligenter collectas, exhibet JÜNGKEN, in Corpore pharmaceut. universali, pag. 623. sqq.

Essentia Croci,

vid. infr.

Tinctura Croci.

Essentia Culilawan.

Eodem modo, quo præcedens Essentia Chacarillæ, paratur.

Aromatica est, ventriculū roborat, flatus discutit. Vid. Cl. CARTHEUSERI Diss. de Cortice Culilawan VALENTIN. Ind. Litt. p. 450. sqq. & al.

Essentia Cydoniorum.

Hujus Descriptionem Vid. in Bennat. Theatro Tabidorum, pag. 184.

Essentia Dialaccæ

ex Speciebus.

Dispens. Prag.

℞. Specierum Dialaccæ, *quantum vis.*

Irrorentur Liquore Nitri fixi, aut Spiritu Nitri: dein cum sufficiente quantitate Spiritus Vini rectificati extrahatur, ut Artis est, Essentia.

In Ventriculi & Hepatis intemperie frigida commendatur, siquidem concoctionem adjuvat, ructus acidus compefcit, flatus dissipat, & oris halitum ingrati emendat: (quæ virtus inter reliquas adhuc nonnihil dubias, potissimum eminet,) Dosis a guttis 30. ad 60.

Essentia Diuretica Furstii.

℞. Baccarum Junip. Contus. *unc. quatuor.*
Salis Tartari,
Ammoniaci, *ana drachm. unam.*

ESSENTIA DULCIS.

Mixtis affunde in Cueurbita,
Aquæ Florum Sambuci,
Cochleariæ, *ana unc. tres.*
Spiritus Juniperi, *uncias duas.*
Tartari foetidi, *unciam unam.*

Stent per noctem, vitro bene clauso, infusa, in loco moderate calido; Sequenti die, postquam frigefacta, cola, cum Expressione, filtra, & usui serva.

Quæ, ut ipsum jam Nomen indicat, potissimum est diureticus, pellendis urinis, una cum sabulo ac calculis, ap-primè inserviens.

Essentia Dulcis.

Dispens. Wir. Brand. ZWELFER. Pharmac. Aug. p. 435. & p. 438.

℞. Terræ foliatæ Tartari, *drachm. duas.*
Sacchari albissimi, *uncias duas.*

Aquæ fontanæ, *unciam unam semis.*

Coquantur in vase figulino probe vitreato, sub perpetua agitatione, usquequo colorem acquisiverint subnigrum vel fuscum; removeantur ab igne & affundantur

Menstrui infra descripti, *unc. duodec.*

Digerantur, & bis vel ter in Mariæ Balneo cohobentur, atque Essentia per chartam emporeticam filtrata servetur.

Menstruum pro Essentia Dulci.

℞. Spiritus vini gallici, vel alius purissimi rectificati, *libras quatuor.*

Aluminis vulgaris puri, in pulverem triti, *uncias octo.*

Aquæ fontanæ, *libram unam.*

Misceantur & destillentur, e cucurbita vitrea, atque libræ tres primo prodeuntes seorsum servantur pro menstruo.

Fuerunt, qui medicamentum corroborans, sapore & odore gratum, quodque delicatioribus atque infantibus, alia medicamenta reformidantibus, in parva dosi exhiberi posset, expetiverunt; quibus ut satisfaciamus, Essentiam hanc, quæ virtutem non solum habet corroborantem, sed & aperientem, balsamicam, diureticam & expulsiuam, ac quæ sapore & odore grato se commendat, adponere volumus. Hæc Cl. Wirtenberg. De Essentia vero dulci, ubique notissima, cui non dictus Hylas? Aurea vulgo dicitur, nonnullorum opinione, non tam, quod Aurum habet, quam quod Aurum ex ejus nundinatione haberi affatim potest. Inde & Dulcis vocatur, non tantum, ob dulcem Saporem Sacchari nempe cocti, ex quo præcipue constat; sed etiam potissimum ob dulce lucrum: quod potius ad præparantes & vendentes redit, quam ad ementes & adhibentes. Sicut enim exigua ipsius dosi parum prodest; ita & magna ejusdem nihil nocet, ut exemplis constat. Ita quidem Medicorum nonnulli de hac Essentia dulci judicant; quam male, aut bene, quam juste, aut injuste, ego jam non disquiro; ipsi illi interim viderint. Ceterum vero de Essentia dulci, Medicamento innocuo & blando, suavi & miti, atque ad delicatioris palati blandimenta potius, quam ad Morborum levamenta, invento, ejusque præparatione, ex Saccharo potissimum adornata, singulare scriptum, Regiomont. 1722. edidit D. Christ. Ernest. KLEINFELD, ex quo amplissima Excerpta protulit WOLFIUS, in portentoso alias Libro, quem inscripsit, detectum Falsarium & Plagiarium, p. 713. sqq. Conf. huc etiam maxime Annal. Med. Phys. Wratislav. Ann. 1723. Mens. Dec. Class. VI. Art. 3. Jo. Ad. RAIMANNI Observat. de du-

bia Essentiæ dulcis Hal. efficacia, in Commerc. litt. Med. Norimb. An. 1734. pag. 222. HOFFMANNI Obs. Chym. 21. Lib. III. p. 375. sqq. Dispensat. Brand. pag. 84. in Not. & tandem, ut plures alios, qui de hac Essentia dulci acerbè scripserunt, jam studio taceam, ERNSTINGII Lexicon Pharmaceut. p. 346. sqq. Sed sit aliis Essentia dulcis, mihi vero dulces ante omnia, Musæ, in quibus vera Essentia dulcis.

Dosis pro adultis guttæ triginta ad sexaginta; infantibus & pueris guttæ tres, quatuor, vel duodecim sufficiunt. Datur in vehiculo aquoso, vel si libet, adultis in vino.

Essentia Dulcis Rubra.

BIERLING. Append. Med. p. 69.

Rx. Sacchari albi pulveris. libram. unam.

Pone in cucurbit. superaffundendo: Aceti destillati, uncias duas.

Digere per tres dies, in Baln. Mar. dein superaffund. Spirit. Vin. rectif. ut supernatet ad duos digitos; digere in cineribus calidis, per quatuor dies, donec Spiritus coloretur: Tinctum spiritum effunde, & in Baln. Mar. ad medietatem, evoca, & Essentia in fundo manebit, quæ cum a. p. Aq. Rosar. per octo, vel viginti dies circulari debet.

Cor & facultates vitales exhilarare & corroborare creditur: pulmoniacis, asthmaticis, & pectoris doloribus conferre dicitur: In phthysi, pleuritide, & raucedine vocis, magna efficacia ipsi tribuitur, (sed in pleuritide haud magna est).

Dosis, a drach. semis, ad unam, & ultra.

Essentia Enulæ, seu Helenii.

Cujus descriptio habetur in *Dispensat. Prag. Argent. Ratisbon.* & alibi sapius, paratur vero, ceu notum, ex Rad. Enulæ Sp̄rit. Vini infusis, ut Essent. Angelicæ, Gentianæ, Galangæ, & aliæ id genus Essentiæ.

Usus vero ejus est antiscorbuticus, & maxime pectoralis.

Essentia Fuliginis Clauderi
in Traët. de Balsamat. Cap. VII.
pag. 189. sqq. alias Hæmato - Ca-
thartica & Alexipharmaca
Dicta.

Vid. LEUTWEIN *Diff. de Fuligine.*
Disp. Wirt. Brand. Prag.

R. Cinerum clavellatorum purissimo-
rum, *uncias sex.*

Salis Armoniaci, *unciam unam.*

Solve separatim, & quidem Cineres
clavellatos in *libris duabus*, & Sal
Armoniacum in *libra una* aquae
fontanæ puræ vel pluviae; liquo-
res salinos separatim per chartam
emporeticam filtra, filtratos com-
misce, atque superfunde

Fuliginis ex camino splendentis pul-
verisatæ, *unciis duabus.*

Digere in vitro probe clauso, per
aliquot dies, postea liquorem tinctum,
per chartam bibulam filtratum, serva.

Liquor salinus est oleo fuliginis im-
prægnatus, & præbet medicamentum re-
solvens, & atque excretiones omnis generis
promovens. In morbis chronicis, febre
quartana, Ictero, Cachexia, fausto cum
successu adhibenda. Magnas atque insig-
nes plane virtutes in variis Morbis atro-
cissimis profligandis, huic Essentiæ Fuli-
ginis, post Clauderum ipsum, tribuit

JÜNCKEN, in Chym. Experimental.
Seët. III. C. XI. p. 180. sqq. inprimis
Wilhelm. ten RHYNE, *Meditat. ad*
Hipp. pag. 96. nec non SCHULZIUS,
in Prælect pag. 137. Sed merito de iis
dubitat Cl. CARTHEUSERUS, in
Pharmacolog. pag. 342. Nosque cum eo.
Nusquam enim observavimus, expecta-
tioni respondisse effectum. Vid. vero de
usu Fuliginis medico BOERHAAV. Elem.
Chem. Tom. II. part. I. process. 87.
pag. 248. & ten RHYNE, loc. cit.

Essentia Fumariæ.

Paratur, ut Essentia Absinthii.

Ad sanguinis & lymphæ vitia
commendatur.

Dosis guttæ quinquaginta, ad
octoginta.

Essentia Fumariæ Composita.

Dispensat Prag.

R. Extracti Fumariæ,

Chamædryos,

Veron. ana *drachmas duas.*

Radic. Sarsaparillæ,

Putamin. Nuc. jugland. ana *unc. un.*

Salis Fumariæ,

Sarsaparill. ana *drachm. unam.*

Herbar. Fumariæ,

Chamædryos,

Scolopendr.

Veronic. ana *manip. semis.*

Spirit. Fumariæ, *libr. duas semis.*

Extrahatur legē Artis, Essentia.

Vires hujus Essentiæ sunt stoma-
chales, carminativæ, antiscorbuticæ, &
sanguinem purificantes. Datur a guttis
30. ad 60. Plurimum Fumariæ, haud
equidem diffiteor, in hac est compositione;
sed forte etiam, si dicere impune liceat,
multum Fumi. Sed taceo. Aliam vero

ESSENTIA GALANGÆ.

Ess. Fumar. comp. *vid. in* MICHAEL. Med. Fam. 53. p. 88.

Essentia Galangæ.

Disp. Wirt. in aliis deest.

℞. Rad. Galangæ minor. minutim incisarum, *uncias duas.*

Spiritus Vini rectificati, *uncias octo.*

Extrahatur Essentia leni calore, exprimatur, & per chartam filtretur.

Commendatur interne, ad ventriculorum corroborandum & humores viscidos resolvendos: Externe ad cariem ossium, membra tabida & paralyfin linguæ.

Essentia Gentianæ.

Fit eodem modo, quo Essentia radicum Angelicæ. *Vid. FULLER. Pharm. Extemp. pag. 362.*

Amarum quidem, præstantissimum tamen stomachicum, tonicum, anthelminticum & antifebrile est medicamentum. Vid. SCHULZII Prælect. p. 137.

Datur a guttis quinquaginta, ad octoginta.

Essentia Guajaci.

Disp. Brand. Collectan. Chym. Leyd. p. 86.

℞. Rasuræ subtilis Ligni Sanct. *unc. duas.*

Spiritus Vini rectificatissimi, *unc. octo.*

Digere octiduum; vase optime clauso; tum Menstruum decanta, & per emporeticam trajice.

Usus ejus late patentem, præsertim in ulceribus vetustis, sordidis ac malignis, item & venereis, merito commendat BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II. Part. I. Proc. 60. p. 203 sq. Conf. infra, Tinctura Guajaci, & Extractum Guajaci, Ceterum alia Essentia, seu Tinctura Guajacina Volatilis, descripta extat in Pharmacop. Lond. pag. 74. & alibi:

ESSENTIA GUMMI. 295

& alia ab hac longe diversa, in Pharm. Batean. pag. 120. Compositam quoque exhibet & contra foetorem & putredinem oris, mire laudat MYSICHT. Arma-ment. Med. pag. 51. Guajaci tamen decoctum SCHULZIUS, pag. 139. magis laudat, quam vel Essentiam, vel Resinam.

Essentia Gummi Ammoniaci.

Dispensat. Vienn. Prag.

℞. Gummi Ammoniaci, *uncias tres.*

Liquoris Nitri fixi, *unciam unam.*

Spiritus Vini rectificatissimi. *libram un.*

Stent per Tempus, in Infusione, ut extrahatur Essentia.

In doloribus arthriticis, viscositate pulmonum & Mesenterii, ut & Uteri, Obstructionibusque Lienis & Hepatis, opitulatur.

Essentia Hyperici.

Disp. Brand. Wirt.

℞. Florum Hyperici, *uncias quatuor.*

Spiritus Vini rectificati, *libram unam & uncias tres.*

Digerantur per triduum, postea exprimantur & filtrentur.

Commendatur specificè melancholicis, vulneratis, verminosis, nec non ad morbos fascino imputatos, & tum dari debet sub ortum solis, in aurora, seu diliculo, alias scilicet sine effectu futura, ex præcepto paracelsi, portæ & aliorum, referente, & quod valde mirum, simul credente & approbante WEDELIO, Amoen. Mat. Med. L. II. Sect. II. Cap. 17. p. 486. Conf. supra dicta ad Flores Hyperici. Add. ZORN. Botanol. p. 357. sqq. & infra, Tinctura Hyperici Florum, ibique dicta. Etiam externe vulneribus applicatur. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 138. & p. 388.

Dosis guttæ quinquaginta, ad septuaginta quinque.

Essentia Juniperi.

Dispens. Brand.

Rx. Baccarum Junip. maturar. *unc. quat.*
Rob earundem, *unciam unam.*

Spiritus Baccarum Juniperi rectificati, quantum sufficit, ad eminentiam quinque digitorum: Digerantur in Balneo, donec Essentia sufficienter sit extracta: Spiritus tum tinctus per filtrum separetur.

Audiamus hic, si placet, B. SCHULZIUM, ita in hujus præstantissimæ Essentiæ laudes excurrentem, in Prælect. pag. 139. Vocatur etiam Elixir Juniperinum, magnisque laudibus effertur a SGHRODERO, in Pharm Med. Chym. Lib. IV. pag. 102. ob insignes virtutes diureticas, lithonhrypticas & stomachicas. Datur cochlear unum. Aliqui loco spiritus Juniperi baccarum, adsumunt Vinum Malvaticum, sicque acquirunt Medicamentum suavissimum, longèque minus calidum, quod Malvaticum Juniperinum vocatur, cujusque cochlearia plura assumere licet. Eadem plane cum Cl. SCHULZIO, sentit Cl. CARTHEUSERUS, in Pharmacologia, pag. 345. Conf. huc & BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. P. I. Proc. 31. pag. 116. Edit. Lips. item Benjam. SCHARFFII Descriptio Juniperi curiosa, superius jam laudata, & ZORN. Botanol. p. 370. sqq. Vid. & infra Essentia Succini Juniperina.

Essentia Levistici.

Disp. Wirt. alia non habent.

Rx. Radicum Levistici, *uncias duas.*
Seminis ejusdem, *unciam unam.*

Incisa & contusa infundantur in Spiritus vini, *unciis decem.*

Digerantur & post sufficientem extractionem exprimantur, atque essentia per chartam filtrata servetur.

Alexipharmaca, carminativa & diuretica est, atque in hydrope, nec non doloribus post partum commendabilis.

Essentia Ligni Aloës.

vid. supra

Essentia Aloës Ligni.

Essentia Ligni Sassafras Simplex.

Disp. Wirt. & in reliquis.

Rx. Corticum ligni Sassafras, *unc. unam semis.*

Spiritus Vini rectificati, *uncias octo.*

Macerentur per triduum, postea filtrentur & serventur.

Anticatarrrhalis est, & ad vitia lymphæ & sanguinis commendatur.

Essentia Ligni Sassafras Composita.

Disp. Wirt. Pharm. Bateau. p. 123.

Rx. Corticum ligni Sassafras, *unc. quat.*

Salviæ nobilis, *uncias duas.*

Nucis Moschatæ, *unciam unam.*

Cinnamomi, *unciam semis.*

Amisi stellati, *drachmas tres.*

Spiritus Vini rectificati, *libras duas.*

Digerantur per triduum, exprimantur; expressum filtretur & servetur.

Ad catarrhales affectus, Arthritidem, flatulentias & scabiem humidam laudari meretur. Conf. infra Tinctura Sassafras.

Dosis guttæ quinquaginta, ad septuaginta quinque.

Essentia

ESSENTIA LIGNOR.

Essentia Lignorum.

Disp. Wirt. Vienn. Brand. Prag. Arg. & vel.
R. Ligni Sassafras cum cortice, uncias
duas.

Sancti, uncias tres.

Rhodii, unciam semis.

Sandali rubri,

citrini, ana unciam unam.

Incisa, & in

Spiritus Vini, libris duabus infusa,
per octiduum digerantur, postea
exprimantur & filtrentur.

Ad massam sanguinis purificandam
& lympham corrigendam, ad Gonor-
rhoeam etiam & luem veneream inservit.
Vid. CARTHEUSER. Pharmacol. pag.
346. & SCHÜTZ. Prælect. pag. 140.

Dosis drachma semis, ad inte-
gram, in idoneo vehiculo.

Essentia Lignorum

Composita.

Dispens. Hambur.

R. Radicum Sassa-parillæ,

Helenii,

Chinæ,

Ligni Sassafras,

Sancti,

Summitatum Fumariæ, ana unc. un.

Santali rubri, drachmas sex.

Rhabarbari, unciam semis.

Incidentur & contundantur gros-
so modo; Extrahe cum Spiritu Fuma-
riæ, vel Helenii, Tincturam, acuen-
do cum Spiritu Salis.

Egregiæ Compositionis, & exi-
mii plane usus, in Morbis præsertim for-
didis ac scorbuticis feliciter abigendis,
hanc quidem esse Essentiam, nemo est,
opinor, Medicorum, quin statim ipsi li-
quido perspiciat. Quare profecto non

ESSENTIA LIGNOR. 297

est, quod plura, præter rem, addam, in
ejus meritam commendationem.

Essentia Lignorum,

D. Schleet.

Dispensat. Hamb.

R. Rasuræ Ligni Sassafras, unc. tres.

Guajaci,

Radicum Chinæ opt. ana unc. unam.

Florum Hyperici,

Anthos, ana pugillos sex.

Concisa & optime contusa, in-
fundantur in sufficienti quantitate Spi-
ritus Vini rectificatissimi, in quo dis-
solve:

Salis Volat. Cornu Cervi, drachmam
unam.

Succini, drachmam semis.

Stent per aliquot dies, noctes-
que in loco calido: deinde exprimatur
Tinctura, seu Essentia, & servetur ad
usum, qui ex præcedentibus jam no-
tus est.

Essentia Lumbricorum

Terrestrium.

Disp. Brand. Wirt. & al.

R. Lumbricorum terrestrium exsiccato-
rum, in pulverem tritorum,
uncias quatuor.

affunde

Olei Tartari per deliquium, unciam
unam.

Misceantur, addatur

Spiritus Vini rectificati, libra una.

Digerantur & filtrentur.

Commendatur arthriticis, scorbu-
ticis & ictericis, urinam & sudorem ciet.

Dosis guttæ quinquaginta, ad se-
xaginta.

Essentia Macis.

Disp. Argent. Prag. Ratisbon.℞. Macis, *uncias quatuor.*Liquoris Nitri fixi, *uncias duas.*Spiritus Vini rectificatiss. *libras duas.*

Digere per tempus, & Essentiam saturatam filtra.

Vires obtinet stomachicas, carminativas, & anticolicas: conducit in cruditatibus acidis & viscidis: Anorexia & Dyspepsia medetur. Datur ad guttas viginti, quadraginta, & ultra.

Essentia Mari Composita.

WEDEL. Diff. de Maro, pag. 40. &
Dispens. Ratisbon.

℞. Mari Veri,

Xylaloës,

Cardamomi minoris,

Cinnamomi acuti, *ana unciam semis.*Fiat Extractio, cum Spiritu Vini rectificato, addendo, pro re nata, *Essentiam Ambrae.**Virtutes suavissimæ hujus Essentia sunt Cephalicæ, nervinæ, cardiacæ, analepticæ, tonicæ & uterinæ, plures vero ipsi tribuit Wedelius loco cit. Malim tamen in hac Compositione, Ambra demere, quam addere, ex rationibus, jam sæpe indicatis.*

Essentia Martiata Aperitiva.

Disp. Wirr. in reliquis non observatur.

℞. Radicum Galangæ,

Calami aromatici,

Zedoariæ,

Cinnamomi acuti, *ana drachm. duas.*

Flor. Hyperici,

Tanacetii, *ana drachmam unam.*Limaturæ Martis, *unciam semis.*

Minutim incisis superaffundantur

Spiritus Vini rectificati, *uncie sex.*Vitrioli, *uncia semis.*

Digerantur leni calore, & post sufficientem extractionem exprimatur & filtretur Essentia.

Est Tinctura Martis aromatizata atque lienosis & atonia viscerum laborantibus commendari meretur, nec non inter anthelmintica locum invenit. Vid. infra varias Martis Tincturas.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Essentia Massæ Pilularum
de Cynoglossò Stahlî.*Disp. Brand.*℞. Extract. e Specierum pro Massa pilular. de Cynoglossò, *unciis duabus.*
cumSpiritus Vini rectificatissimi, *unc. sex.**Vires Essentia anodynæ ex Laudano, æmulatur; sed aliquanto mitior est, inquit hic SCHULZIUS, p. 141. Hinc in Tussi, præsertim ferina ac rebellis, aliisque pertinacioribus & anxiferis Morbis, parce tamen, & debita cum Circumspectione, cum sperato successu, exhiberi potest. Conf. infra, Pilulæ de Cynoglossò.*

Essentia Mastiches.

Disp. Brand.℞. Granorum Mastich. elect. pulverisat. *unciam unam.*Spiritus Vini optimi & rectificatissimi, *uncias tres.*

Digerantur quatrimum; postea filtrentur.

Ventriculo & intestinis roborandis, alviq; fluxibus cohibendis destinata est, inquit hic Cl. SCHULZIUS, in Prælect. pag. 141. potest addi aliis stomachicis, præsertim Aurantiorum & Citri Essentiis, ut & Carminativis.

Dantur Guttæ triginta, ad Sexaginta, &c.

Essentia Melampodii.

Dispens. Lond.

R. Radicis Hellebori nigri, *unc. quatuor.*
Coccinellæ, *scrupulos duos.*

Spiritus Vinosi tenuioris, *libr. duas.*

Digere, & cola per Chartam.

Melancholicis quidem hæc inprimis Essentia prodesse creditur. Sed quid de hujusmodi Essentiis, Tincturis, & Elixiriis Helleborinis sit sentiendum, qualeque pretium illis sit statuendam, jam supra, data occasione, aliquoties candide monuimus. Nusquam hic tuta fides. Hellebori usus, præsertim in largiore dosi, semper cordato Medico debet esse suspectus. Ceterum de ipso Melampodio, nos olim plura diximus, in Dissertat. nostra, de Moly Homérico detecto, Lipsiæ, 1716. Aliam vero Essentiam, seu Tincturam Melampodii compositam, vid. in Pharmac. Batean. pag. 121. quæ certe melioris & mollioris compositionis, & tutioris usus: Conf. ibidem, pag. 49. Extractum Melampodii: cuius Descriptionem infra, suo loco, dabimus.

Essentia ad Melancholiam.

W. F. D.

Tabul. Smaragd.

R. Extr. Martis simpl. *unc. unam semis.*

Rhabarbari,

Hellebori nigri,

Vitrioli Martis, *ana unciam semis.*

Arcan. Tartari liquid. *unc. un. semis.*

Spiritus Nasturtii aquat. *libram semis.*

Cochlear. opt. *uncias tres.*

Misc. & extrahe lege Artis, Essentiam, & usui serva.

Dosis est a guttis triginta, ad sexaginta.

Nonnihil melior ac concinnior hæc est Compositio, præcedenti. Usus idem est in iisdem Morbis melancholicis, & ab atrabile, ut vulgo dicitur, prognatis. Sed & in Affectibus, a lenta ac tenaci pituita obortis, item & Scorbuticis, ubi ipsa Massa sanguinea sero putrido & corrupto inquinata est, commode in usum vocari potest. Conf. WEDELII Amoenit. Mat. Med. Lib. I. Sect. III. Cap. 8. pag. 178. & ejusdem Pharmac. acroamat. Lib. II. Sect. V. Cap. 5. pag. 512. ubi similes fere describuntur Essentiæ, ut & apud Willisium, Rolsincium, Michaëlem, Jüngken. & alios plures. Multa enim ejusmodi formulæ ubivis, in Dispensatoriis & Libris pharmaceuticis prostant, ceu notum: unam ergo si noris, omnes fere noris.

Essentia Millefolii.

Dispensat. Wirt. Argent. Brand.

R. Millefolii, *uncias tres.*

Spiritus Vini rectificati, *unc. sedec.*

Infundantur, & post digestionem per triduum, exprimantur; in expresso demuo

Millefolii, *uncia dua.*

macerentur, & post sufficientem extractionem, expressa Essentia per chartam bibulam filtratur.

Commendatur præcipue a Stahlio, et Stahlianis, vid. STAHL. Mat. Med. Part. II. pag. 143. ad motus hæmorrhoidales moderandos, ad nimium fluxum mensium, nephriticorum vomitum, et reliquos morbos viscerum, cum vena portæ connexorum. In Dysenteria vero illam quidquam prodesse, experientia edoctus, Cl. DEGNERUS negat. Tract. de Dysent. Cum essentia Croci mixta, dolores et tormina, a quibus menstruata sæ-

pius vexantur, mitigat. Vid. SCHULZII Prælect. pag. 141.

Dosis guttæ quinquaginta, ad sexaginta quinque.

Essentia Millepedum

Disp. Wirt. in reliquis frustra queritur.

℞. Millepedum in pulverem satis tenuem tritorum, *unc. tres.*

Irrorentur

Olei tartari per deliquium, *drachmis duodecim.*

postea statim affundantur

Spiritus Vini rectificati, *unc. decem.*

In vase bene obturato digerantur per triduum; Essentia filtrata ad usum reponatur.

Vires easdem, quas Millepedes habent, possidet, potenter resolvit, urinam pellit; hinc in Ictero, Asthmate, & obstructionibus viscerum utiliter adhibetur. Conf. infra, Liqueur Milleped. Willisii.

Dosis a scrupulo uno, ad scrupulum unum semis.

Essentia Mumiae Purificans

CLAUDERI, Tract. de Balsamat. cap. 7. p. 195. sqq.

Dispens. Prag. Wirt. Ratisbon. Vienn.

℞. Mumiae Aegyptiacae, in pulverem tritæ,

Salis Tartari, *ana unc. unam.*

Aquæ Fumaricæ, *libr. unam.*

Misceantur & digerantur per triduum, postea filtrentur.

Ab auctore ad sanguinem depurandum magnopere laudatur. Vid. superius Part. I. dicta, ad ipsam Mumiam, & SCHULZ. p. 144.

Dosis drachma dimidia, ad scrupulos duos.

* *

Essentia Myrrhæ.

Dispens. Brand. Wirt. Hamb. Prag. Arg. Pharm. reg. CHARAS, T. II. p. 555.

℞. Myrrhæ rubræ electæ, *unc. duas.* tritæ affunde

Spiritus Vini rectificatissimi, *uncias decem.*

Digere, filtra & serva.

Alexipharmaca est, balsamica & anthelmintica, sanguinem valde expandit, ejusque modum accelerat, datur igitur ad menstrua pellenda præsertim vero in fluore albo, mira præstare, a magno teste traditur BOERHAAVIO, Element. Chem. Tom. II. part. I. proc. 57. p. 201.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta. *Externus usus est vulnerarius, ad ulcera purganda & consolidanda. Vid. plura apud SCHULZ. prælect. p. 141. sqq. & CARTHEUSER, Pharmacol. p. 348. item STAHL. Mat Med. part II. p. 120.*

Essentia Myrrhæ Alcalisata.

Dispens. Wirt. Argent.

℞. Myrrhæ electæ, in pulverem tritæ, *libram dimidiam.*

Salis alcali, five Cinerum clavellatorum, *unc. octo.*

Aquæ fontanæ, *libr. unam semis.*

Digerantur per sex vel octo dies, postea aqua ex cucurbita, lento igne, ad mellis consistentiam abstrahatur, residuo autem uncia viginti Spiritus Vini rectificati affundantur, atque essentia per digestionem, extrahatur, quæ filtretur.

Magis recluditur Myrrha alcali, quod & Essentiam saturatiorem reddit. Cum præcedente ejusdem est virtutis, ad vulnera vero non facile adhiberi debet, propter alcali, quod dolores excitat.

ESSENTIA NEPHROC.

Essentia Nephrocathartica, Rosin. Lentilii.

JUNCKEN. Corp. Pharm. univ. p. 626.
℞. Rob Alkekeng.

Cynosbati,
Juniperi, ana *unc. semis.*
Spiritus Baccar. Junip *unc. septem.*
Fragorum, *uncias tres.*

Aquæ Cinnamomi, *unc. duas.*
Syrupi Granor. Chermes *dr. unam.*
Philon. Romani, *unc. semis.*

Misc. stent in digestionē, per viginti quatuor horas,

Essentiæ decantatæ adde:

Tincturæ Tartari, *unc. unam.*

Misc. Fiat lege Artis, Essentia.

Ipsam jam splendidum Nomen huic quidem Essentiæ a præstantissimo Auctore & Inventore, impositum, satis indicat, quid de ejus Virtutibus sperandum sit in Renibus potissimum ab inutili sarcina & vitiosa saburra expurgandis. Est enim egregium plane Remedium sapore quoque atque odore, non ingratum, diureticum, hydragogum, & si non lithonthypticum, tamen lithagogum, simul quoque stomachicum. Interim, ut ingenue quidem fatear, omnes has virtutes, ipsi merito tributas tueri utique posset, etiam si abesset, quod vehementer quidem velim, philonium illud Romanum, cujus usum haud adeo tutum esse, dudum cognitum est. Conf. si placet, supra jam monita, ad ipsum Philonium Romanum, sub Eleuariis. Ceterum vero vid. infra, Nephrocatharticum Foresti, sub Tit. Specierum Decocti Antinephritici: plures autem nephriticarum & lithonthypticarum Essentiarum seu Tincturar. compositiones vid. in Commerc. litt. Med. Rorimb. Ann. 1735. p. 43. sqq.

* * *

ESSENTIA OCULORUM. 301

Essentia Oculorum Cancri.

Pharm. ac. Batean. p. 122.

℞. Oculor. Cancror. *p. unam. quat.*
Aceti optimi, *unc. sedecim.*

Extrahe Tincturam, & filtra.

Dentur Cochlear. 2. ter in die, ad ulcera varia sordida &c. curanda.

Non displicet hæc Essentia, improprie sic dicta, Cl. SCHULZIO, in Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 143. neque cuiquam, credo, doctiorum Medicorum displicebit, cui Aceti atque Oculorum Cancri eximia siccandi, refrigerandi, absorbendi, temperandi atque denique roborandi & adstringendi Vires notæ satis atque perspectæ fuerint. Siquidem nec in febribus acutis putridisque, immo neque in ipsa dira pestilentia, usus hujus Essentiæ unquam noxius esse poterit, ut ex ipsa Compositione liquet.

Nota alias est alia Ocul. Cancri Essentia Mangati, cum Ol. Tartari p. d. parata, descripta a JUNGKEN, p. 621. & aliis: quam autem merito inconcinnam vocat SCHULZIUS, loco citato.

Essentia Odontalgica,

STAHLII.

Dispensat. Brand.

℞. Myrrhæ rubræ opt. *unc. unam.*

Spiritus Cochleariæ, *unc. sex.*

Mixta digerantur, atque Essentiæ ultimo addantur:

Essentiæ Succini, *uncia duæ.*

Usibus externis videtur destinata, inquit hic Cl. SCHULZ. p. 143. ore detinenda, cavo denti instillanda: ut & addi poterit Linimentis, quibus gingivæ Scorbutorum facile cruentandæ, defricantur. Conf. infra Tinctura Odontalgica, atque ibi notata.

Essentia Pareiræ Bravæ.

Paratur ad normam Essentiae Angelicae. Vid. JOHNERI Schediasma de Pareira Brava, p. 61.

*Vires sunt diuretica & anticatar-
rhales, nephritica, hydragoga & lithon-
thryptica.*

Dosis guttae quinquaginta, ad
septuaginta.

Essentia Pareiræ Bravæ

Composita.

Auctore eodem LOCHNERO.

ibidem.

R. Rafurae Rad. pareir. Brav. *unc. sem.*

Ligni Guajaci, *drach. semis.*

Tincturae Tartari composit, *unc. quat.*

Fiat secundum Artem, digestio,
& Filtr. deinde addantur:

Olei Ligni Sassafras destillati, *guttæ
octo.*

Misc. & Essentia servetur usui.

Essentia Pareiræ Bravæ

Nitrosa.

Ejusdem.

R. Rafur. Rad. Pareirae Brav. *unc semis.*

Spiritus Nitri dulc. Castoris *unc. quat.*

Fiat lege Artis, digestio & Filtr.

Quoniam prior Essentia calidioris
est indolis, quam ut omnibus subjectis, prae-
sertim calidioribus, sanguineis & bilio-
sis, convenire possit; ideo hanc nitrosam
Essentiam illi merito praefert Cl. Auctor.
An vero magnificum Medicaminis divi-
ni Nomen, quod ipsi quidem imposuit, ju-
re mereatur, de eo vid. superius dicta,
Part. I. ad ipsam Radicem Pareirae Bra-
væ. Conf. Balsam. Pareir. Brav.

Essentia Pectoralis Saccharata.

Dispens. Vienn.

R. Herbae Capillorum Veneris,

Roellae,

Hederae Terrestr. *ana drach. duas.*

Radic. Enulae,

Ireos. Florentinae,

Elycyrrhizae, *ana unc. semis.*

Styracis in lachrymis,

Croci Austriaci, *ana drach. unam.*

Incisa & Contusa, infundantur in

Spiritus Anisi, *libra una.*

post aliquot dierum digestionem, Fiat
fortis Expressio: dein adde:

Sacchari canti rubri subtilissime pul-
verisati, *uncias tres.*

Quibus in patena ampla affundantur

Praedicti Liquoris, *uncia tres.*

Incendantur, & deflagrent, semper agi-
tando, ad penitissimam Sacchari
solutionem:

Misceantur cum priori Residuo:
Filtretur, & servetur usui Essentia.

*In pectoris affectibus, a causa te-
naci, viscida & mucosa ortis, Levamen
non minimum affert.*

Ceterum aliam Essentiam pectora-
lem, seu Asthmaticam Anglicam, vid. su-
pra, suo loco, ex Dispens. Brand. Alias
vero, eundem fere in modum, para-
tas, in JUNGKEN. Corp. Pharmaceut.
univers. p. 626. sq. Conf. & FULLER.
Pharmac. Extemp. p. 363. item novissi-
me Cl. Heins, in Pharm. rat. p. 163, item
supra Elixiria pectoralia, & infra Ex-
tractum pectorale, & Spiritus pectoralis.

Essentia Pimpinellæ Albæ.

Spiritu Vini optime rectificato,
Essentiae Angelicae instar, paratur. Disp.
Argent. Wirt. & rel.

Diaphoretica, alexipharmaca &

ESSENTIA PINI.

diuretica est, in torminosis colicis affectibus, a causa frigida pendentibus, & lymphæ vitii corrigendis, convenit: item in faucium affectibus, aliisque morbis, ut observat SCHULZIUS, laudator hujus Essentia polychresta maximus, in Prælect. p. 144.

Dosis a guttis quadraginta, ad septuaginta.

Essentia Pini.

Dispens. Vienn. Wirt. Prag. Brand.

R. Extracti turionum Pini aqua fontana parati, *unc. tres.*

Spiritus Cochleariae, *libr. unam.*

Fiat digerendo essentia.

Scorbuticis convenit atque arthriticis commendatur. vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1697. Mens. Jun. Obs. 24. p. 408. sqq. & AMMAN. Med. Crit. Cas. XC. p. 458. etiam in gingivis putridis sanandis, & dentibus vacillantibus firmandis, Electuario immixta, egregie prodest. Conf. supra, suo loco, Electuarium ad Gingivas, nostrum. Dosis guttæ sexaginta, ad septuaginta quinque. Conf. SCHULZ. prælect. p. 144.

Essentia Piperis Indici.

Dispens. Brand.

R. Piperis, una cum folliculis, mature siccati & in pulverem redacti, *unciam unam.*

Salis Tartari siccissimi, *drach. unam.*

Mixtis & affusis spiritus Vini Gall. rectificatissimi, *unc. sex.*

Stent in Digestione moderati caloris, Vase optime clauso, diem unum & alterum. Extractam sic Essentiam filtratam, follicite serva.

Est revera bonum stomachicum, inquit hic. Cl. SCHULZ. in Prael. p. 144.

ESSENTIA PODULI. 303

quod salinam potius, quam Oleosam, ebullitionem sanguinis inducere aptam, qualitatem possidet. Dari possunt Guttae Triginta.

Essentia Populi Vulneraria.

Dispens. Wirt. in aliis deest.

R. Oculorum Populi arboris, recentium *libram semis.*

Spiritus Vini rectificatissimi, *libram unam semis.*

Digerantur per aliquot dies, exprimantur, & filtretur Essentia, cui adde

Essentiae florum Hyperici, *libr. sem.*

Atque post digestionem, spiritus dimidia pars abstrahatur in Balneo, liquor residuus servetur.

Commendari meretur hæc Essentia, non solum ad externos usus in vulneribus, sed etiam interne in ulceribus pulmonum, renum & aliarum partium, alvi fluxione diuturna, gonorrhæa & fluore albo conducit.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta & ultra.

Essentia Salutis.

Dispens. Brand.

R. Radic. Scorzonerae Hispanicae,

Zedoariae,

Gentianae, *ana unc. unam.*

Enulae Camp. *unc. unam semis.*

Contrayervae,

Serpentariae Virginianae,

Imperatoriae,

Angelicae, *ana unc. semis.*

Herbar. Absinthii,

Card. Ben. *ana manip. unam semis*

Centaur. minoris,

Rutae,

Scordii,

Veronicae,

Melissae,

Rorismarini, *ana manip. semis.*Baccarum Juniperi, *unc. unam.*

Corticum exteriorum Citri,

Aurantiorum,

Myrrhae rubrae elect. *ana drach. duas.*

Crasse conscissa & Contusa Misce,
& affusis Spiritus Vini Gallici optimi
Mensuris sex, stent loco tepido, Vase
optime clauso, per Mensem; Tunc per
chartam bibulam filtra, ac solícite ob-
turato Vase, serva.

*Titulus est virium abundantissimus
præco, inquit hic CL. SCHULZ. p. 145. Est
Medicina stomachica, pectoralis, alexi-
pharmaca, diuretica. Dari potest ad
Guttas Triginta, & ultra.*

*Aliud Elixir. Salutis, ad alvum
blande subducendam, vid. in Pharmacop.
Batean. & in Edinburg. Wirt. Vienn.
Hamb. & supra suo loco.*

Essentia Salutifera.

Dispens. Edinb.

R. Radicum Angelicae,

Calami aromatici,

Galangae,

Gentianae,

Zedoariae,

Baccarum Lauri,

Cardamomi minoris,

Cinnamomi acuti,

Piperis longi, *ana drach. unam.*

Incisis & Contusis affunde:

Spiritus Vini Gallic. *libr. duas.*

Macera per triduum, & tum co-
la, ut Fiat lege Artis, Essentia, seu
Tinctura.

*Idem egregia huic Compositioni
splendidus est Titulus, eademque pane vi-
res ac Virtutes, in Morbis praesertim sto-
machicis, a causa frigida ac flatulenta,*

ESSENTIA SCAMMONII.

*item a fibra laxa, ortis. Ideo par omni-
no erat, ut binas has Essentias sic dictas
Salutiferas hic opportune conjungeremus.*

Essentia Scammonii,

Jo. BAPT. ZAPATA,

Mirabil. Med. Chirurg. pag. 173.

R. Scammonii, *unc. unam.*

Cui affunde:

Spiritus Vini optime dephlegmat.
unc. octo.

Digere, donec omnia solverit.

Tunc Cola, & ad usum serva.

Seorsim vero solve:

Sacchari, *quantam libet portionem.*

quanta fieri poterit minima Aquae
quantitate. Usus tempore, Misce

Essentiae illius, *drachmam unam.*

quae mediocris dosis est, cum

Soluti Sacchari, *uncia una.*

Conjungentur, absque eo, ut
Essentia Scammonii turbetur,
edetque haec Mixtura facilem &
optatum effectum.

*Laudandum in hac Essentia, judi-
ce CL. SCHULZIO, in praef. p. 146.
quod accurate scire licet, quantum Scam-
monii, in uncia, vel Drachma, contineat-
ur, & quod, ob Sacchari adjectionem,
jucunde bibitur, & absque metu, quod
resinosum ejus, inter assumendum, fauci-
bus & esophago, cum gravissima nausea,
facile adheret, uti & in Essentia Jalap-
pae, & aliis ejusmodi Essentiis resinosis,
fieri saepius consuevit.*

Ceterum aliam simpliciore Scam-
monii Essentiam, seu Tincturam, sine
saccharo, describit, & quod mirum,
Commendat BOERHAAVE, *Elem.
Chem. Tom. II. Part. I. proc. 61. p. 205.*
Alias vero praeparationes, vid. apud
SCHROEDER. *Pharmacop. Lib. IV.*

ESSENTIA SCILLÆ.

pag 291. sqq. & in aliis Dispensatoriis, passim. Nobis vero, ut ingenue fateamur, omnia *Scammoneata* jure suspecta & dolosa videntur, ut supra jam part. I. ad ipsum *Scammonium*, candide monuimus. Interim tamen fatendum est, hanc ipsam *Zapatæ* Essentiam omnium mitissimam, &, si non tutissimam, tamen minus noxiam ac periculosam esse.

Essentia Scillæ.

Disp. Wirt. in reliquis deficit.

R. Salis tartari, *unc. semis.*

Aceti scillitici, per infusionem aceto destillato parati, & probe saturati, *uncias duodecim.*

M. & evaporetur acetum leni igne ex vase figulino probe vitreato ad mellis spissitudinem. Massa salina residua, dissolvatur in spiritus Vini rectificatissimi, *unciis sex.*

Stent in digestionem per aliquot dies, postea clarum a spisso, per inclinationem vasis, separetur & servetur.

Conferetur antasthmatica, resolvens & diuretica, atque hydropicis commendari meretur. Conf. infra Syrupus de Scilla.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

Essentia Scordii.

Ad modum essentiae Millefolii paratur. Vid. Disp. Prag. Wirt. Arg. Vienn.

Egregium est alexipharmacum & diaphoreticum. Dosis guttæ sexaginta. vid. SCHULZ. prælect. p. 146. & præpue STAHL. Mat. Med. part. II. pag. 147.

* *

ESSENTIA DE SCORDIO. 305

Essentia de Scordio

Composita, sive Diascordium Liquidum.

Joh. Maur. HOFFMANNI. in *Laborat. Chym.*

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Radicum Angelicæ,

Vincetoxici,

Levistici,

Zedoariæ,

Contrayervæ,

Tormentillæ,

Valerianæ, *ana unc. semis.*

Gentianæ, *drach. sex.*

Herbæ Scordii, *uncias duas.*

Florum Sambuci, *drach. duas.*

Myrrhæ electæ, *drach. sex.*

Croci, *drach. duas semis.*

Corticum Citri, *unc. unam.*

Succini,

Ligni Aloes, *ana drach. tres.*

Opii, *drach. unam.*

Misce, fiat omnium pulvis; superaffundantur

Spiritus Vini a baccis Juniperi abstracti, *libræ tres.*

Digerantur loco calido in vitro probe clauso; post sufficientem extractionem filtrentur, & serventur.

Virtutes sunt alexipharmacæ, anodynæ, stomachicæ, feliciter in febribus epidemicis, dysenteria, & ubi tinctura bezoardica locum habet, adhibetur.

Uncia una Essentiæ continet duo circiter grana Opii.

Essentia Seminis Santonici

Composita.

Dispens. Vienn.

R. Semin Santonici, *unc. unam.*

Florum Tanacetii,

Qq

306 ESSENTIA SEMINIS.

Hyperici,
 Perficorum,
 Corallinae,
 Radic. Dictamni albi,
 Zedoariae, ana drach. duas.
 Infundantur concisa in
 Spiritus Juniperi, unc. oſto.
 Vini generoſi, unc. quatuor.
 Digerantur per octiduum, loco
 tepido, deinde extrahatur & filtretur
 Effentia.

*In Lumbricis necandis, & e Cor-
 pore eliminandis, Virtutis eſt primaria.*

*Ceterum eadem fere Effentia ſanto-
 nici, extat in Diſpenſat. Brand. hac ſal-
 tim differentia intercedente, quod ibi ad-
 huc adjiciantur Vitriolum Martis ad al-
 bedinem calcinatum, & Flores Vitrioli
 Veneris, ſecundum Methodum Zwelffe-
 rianam, parati, Mantiff. Spagy. p. 344.
 quæ tamen bina ingredientia metallica, ceu
 inutilia, in hoc paſſu, ac minus ſelecta,
 merito rejicienda cenſent Viri clariſſimi,
 SCHULZ. in prælect. ad Diſpenſ. Brand.
 p. 146. & CARTHEUSERUS, in phar-
 macologia, p. 351.*

Effentia Seminis Santonici

Compoſita.

MICHAELIS, *Med. Famil.* 43. p. 87.
 R. Florum perficor. manip. tres.
 Hyperic. manip. duos.
 Tormentill. manip. unum.
 Radicum Filicis, unc. quatuor.
 Graminis, unc. duas.
 Seminum portulacæ, unc. ſemis.
 Hyperici, drach. tres.
 Santonici, drach. quinque.
 Naſturtii, drach. tres.

Fiant lege Artis, Species, quæ
 extrahantur Spiritu Abſinthii, & Tana-
 ceti, aut Graminis.

ESSENTIA SEMINIS.

*Eadem ſunt Virtutes anthelminti-
 cæ, ut ex ipſa quidem compoſitione facile
 patet.*

Effentia Seminis Santonici

Compoſita, Scharffii.

JUNGKEN. *Corp. Pharm. univerſ.* p. 627.

R. Semin. Santonici,
 Coriandri, ana drach. ſex.
 Corallin. unc. unam ſemis.
 Baccarum Junip. unc. duas.
 Herbarum Abrotani,
 Scordii,
 Tanacet. ana manipul. unum.
 Radicum Filicis,
 Zedoariae,
 Dictam. ana unc. ſemis.
 Florum Centaur. minoris, manip. un.
 Perficor. pugill. duos.
 Myrrhæ,
 Theriacæ, ana unc. ſemis.

Conciſis affunde Spirit. Junip.
 rectif. quant. ſuff. & decant. repete con-
 junctis Liquoribus: addendo:

Spiritus Corn. Cerv. Sale ſuo acuat.
 unc. duas.

Miſc. Fiat lege Artis, Effentia.

*Quæ Anthelmintica eſt, & heren-
 tes in inteſtiniſ Lumbricos ſædos potenter
 ſedibus ſuis expellit.*

Effentia Sennæ.

Diſpenſ. Lond.

R. Uvarum paſſar. detractis interiori-
 bus granis, unc. ſedecim.
 Foliorum Sennæ S. ſt. libr. unam.
 Seminum Carvi, ſeſcunciam.
 Cardamomi minor. decorticat. unc.
 dimidiam.
 Spiritus Vinofi tenuioris, Congium
 unum.

ESSENTIA SERPENTAR.

Digere, sine Calore, & Cola, ut
fiaEssentia.

*Mite & blandum est Remedium Ca-
tharticum, inprimis pro mollioris Natu-
ræ subjectis; præsertim, quum adjecta sint
semina Carvi ac Cardamomi, ut nempe
cohibeantur tormina, quæ alias plerum-
que concitare solent Sennæ Folia, ut su-
pra jam monuimus Part. I. ad ipsa Folia
Sennæ Conf. huc inprimis Angel SALAE
Essent. Vegetab. Anat. Sect. IV. cap. 3.
pag. 25. & infra Extractum Foliorum
Sennæ.*

Essentia Serpentariæ Composita.

Dispens. Edinburg.

R. Rad. Serpentar. Virgin.unc. duas.

Theriacæ, unc. unam.

Cochinillæ, drach. unam.

Vini albi Hispanici, libras duas.

Digere leni Calore, quadriduum,
& Cola, ut Fiat lege Artis, Essentia.

*Isdem pollet Virtutibus alexiphar-
macis, stomachicis & diureticis &c. ac se-
quens Essentia simplex, immo adhuc ma-
joribus propter adjectam Theriacam, &
ex parte quoque, Cochinillam. Parcior-
re ergo dosi, hæc Essentia composita offe-
renda erit, quam quidem simplex.*

Essentia Serpentariæ Virginianæ.

Dispens. Lond. Wirt. Batean.

R. Radicum Serpentariæ Virginianæ,
minutim incisarum, unc. duas semis.
affunde

Spiritus Vini rectificati, libr. unam.

Post digestionem & sufficientem
extractionem exprime, & essentiam, per
chartam filtratam, serva.

*Alexipharmaca, stomachica, su-
dorifera & diuretica est; in febribus tam*

ESSENTIA SPICAE IND. 307

*malignis, quam intermittentibus atque
catarrhalibus feliciter adhibetur.*

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Essentia Spicæ Indicæ.

Dispens. Wirt. in reliquis deest.

R. Spicæ Indicæ, unc. unam semis.

Spiritus Vini rectificati, uncias sex,
vel septem.

Stent in digestionem ad sufficien-
tem extractionem, exprimatur & filtre-
tur Essentia.

*Alexeterica, carminativa, diure-
tica & uterina est.*

Dosis guttæ quadraginta ad sexa-
ginta.

Essentia Splenetica Stahlî.

Disp. Brand. Wirt.

R. Herbarum Verbenæ,

Rutæ hortensis,

Murariæ,

Salviæ,

Plantaginis acutæ, ana unc. semis.

Florum Hyperici, unc. unam.

Incisa infundantur in

Spiritus Vini, libra una.

Post sufficientem extractionem
exprimantur & filtrentur.

*Vires ex nomine cognoscuntur;
prodest hypochondriacis, resolvit, urinam
movet. vid. SCHULZ. prælect. p. 147.*

Dosis guttæ sexaginta ad octo-
ginta.

Essentia Stomachica,

Dispens. Brand.

R. Radicum Calami aromatici,

Galangæ minoris,

Jreos Florentinæ,

Zedoariæ,

Zinziberis albi,
 Cardamomi minoris,
 Cubebarum,
 Ligni Aloës opt. ana drachm. unam.
 Cinnamomi, drachmas duas.
 Flavedinis Cortic. Citri, drachm. tres.

Incisa & crasse contusa, infunde in Spiritus Vini rectificati optimi quantitate convenienti; Stent in digestionem, vase optime obturato, triduum: Tum per bibulam transcoletur.

Est sat laudabilis Compositio, inquit SCHULZ. pag. 147. & Titulo suo congrua. Sumi possunt guttæ triginta, ad sexaginta. Conf. CARTHEUSERI Pharmacolog. pag. 352.

Essentia Stomachica Amara.

D. Bisteri.

Dispensat. Hamb.

Rx. Herbar. Absinthii, uncias duas.

Cardui Benedicti,

Centaur. minor. ana unc. unam.

Corticum Aurantiorum,

Ligni Colubri, ana uncias duas.

Sassafras,

Guajaci, ana unciam semis.

Corticum Tamarisci, drach. quinque.

Chinæ Chinæ, unc. semis.

Radicum Gentianæ,

Angelicæ,

Valerianæ, ana drachm. duas.

Concisus & Contusus superaffunde:

Spiritus Vini rectificatiss. unc. sedecim.

postea adde:

Salis Absinthii,

Scordii,

Cardui Bened. ana unc. semis.

Tartari, unciam unam.

Salia prius dissolvantur in sufficienti quantitate Aquæ Cardui Benedicti: Digerantur per octiduum, exprimantur & colentur.

Essentia hæc, licet haud gratissimi saporis, tamen præstantissima est Virtutis, non solum in vitiis ventriculi, corrigendis; sed et in febribus intermittentibus curandis, præsertim, propter adjectum Corticem Chinæ Chinæ, quem tamen majore quantitate additum vellem, item propter Sales illos antifebriles eximios, ne quid jam de ipsis herbis et Radicibus amaris dicam: quæ omnia conjunctim sumta, feberi opposita sunt.

Ceterum longe plures ejusmodi Essentia stomachica, quibus omnia fere Dispensatoria abundant, uti notum, adferri huc possent, sed profecto majore opera, quam usu; præsertim quum multæ jam infra legantur sub Tincturis Stomachicis, & supra, sub Elixiriis Stomachalibus. Quare hæc quidem jam sufficiant. Infra tamen suo loco iterum occurret Tinctura Stomachica, ejusdem Bisteri.

Essentia Stomachica

Ambrata.

Dispens. Vjenn.

Rx. Spiritus Vini Tartarifat. unc. duas.

Confect. Alkerm. Complet. dr. duas.

Olei de Cedro, scrupulos duos.

Cinnamomi cum Sacch. trit. gutt. quinque.

Stent per quatuor horas, leni calore infusa; dein add.

Spiritus Corn. Cerv. ad albed. rectific. unc. semis.

Ambraæ gryf. Spiritu Ros. solut. scrup. semis.

Stent adhuc per horam, frigide: dein colentur, & filtrata servetur usui Essentia.

Ad stomachi vitia, inappetentiam, debilitatemque corrigendam, Virtute insigni pollet.

ESSENTIA STOMACH.

Polleter sane ista insigni virtute, etiam tum, quum abesset Spiritus Cornu Cervi, & Ambra; quæ quid huc potissimum faciant, equidem haud satis intelligo, præsertim, quum Ambra in ipsa Confectione Alkermes compl. jam ex parte, contineatur, uti notum. Gratiore ergo esset Saporis hæc quidem Essentia, si deficeret Spiritus Cornu Cervi, & tutioris usus, imprimis pro sæminis, si Ambra desideraretur, licet tum splendidus Essentiæ Ambratæ Titulus, levi faciliq; jactura, periret.

Essentia Stomachica

Polychresta Gundelsheimeri.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Piperis longi,

nigri,

albi, ana drachmas duas.

hispanici, sive Capfici, unc. unam.

Cardamomi, minoris, drachm. decem.

Tritis affundantur

Liquoris terræ foliatæ Tartari,

Spiritus Salis Armoniaci vinosi, ana
libra semis.

Digerantur, exprimantur & filtrentur.

Potenter resolvit atque cacheeticis, hydropicis & phlegmaticis convenit; cholerici & sanguinei vero ab ejus usu caveant.

Dosis guttæ triginta, ad quadraginta.

Essentia Succini.

Disp. Edinb.

R. Succini Citrini triti, uncias duas.

Olei Tartari, per deliq. quant. satis.

Ut fiat pasta: Cui leniter exsiccatæ affundantur

Spiritus Vini rectif. uncia viginti.

Dig. in Baln. Aren. per octi-

ESSENTIA SUCCINI. 309

duum; dein filtra Essentiam. Vulgaris hæc Methodus est, uti notum.

Ceterum usus hujus Essentiæ, idem est, ac reliquarum, quæ e Succino puro parantur, de quibus hætenus actum. Vid. & Disp. Argent. & Leod.

Essentia Succini Alcalifata.

Disp. Wirt. Leod.

R. Succini flavi, probe triti, uncias
quatuor.

Salis, ex duplo Nitri & una parte
Tartari crudi per detonationem
parati, uncias sex.

Tere invicem, affunde

Spiritus Vini non rectificati, uncias
sedecim.

Stent in digestionem per aliquot dies, postea e cucurbita vitrea destilla, & spiritus circiter uncias octo prolice; residuum lento igne ad siccitatem evapora, & spiritum per destillationem prolectum denovo affunde, post digestionem, clarum a spisso separatum filtra & serva.

Saturior est succedenti, sed, propter sal alcali, in vulneribus minus convenit. Vid. Disp. Brand. pag. 85. SCHULZ. Præl. pag. 148.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Essentia Succini. G.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Succini citrini optime triti, unc. duas;
Spiritus vitrioli dulcis sive Liquoris
anodynus, uncias septem.

Digerantur in vase optime clauso lenissimo calore, atque post sufficientem extractionem, clarum a spisso, per inclinationem vasis, separetur, & in vitro epistomio clauso, servetur.

310 ESSENTIA SUCCINI.

Optimam ac balsamicam partem succini, hæc Essentia continet, saporis est amaricantis, odoris grati, & paucæ guttæ, aliquot uncias aquæ, sapore & odore inficiunt.

Vires sunt nervinæ, anticatarrhales, uterinae &c.

Dosis guttæ quindecim ad viginti, vel sacchari frustulo exceptæ, vel vehiculo aquoso.

Essentia Succini Juniperina.

Dispensat. Brand.

℞. Nitri depurati & Crystall. *unc. semis.*

Succini albiss. præp. *unc. unam.*

Mixta, in pollinem subtilissimum tere, & Aquæ pluvialis *uncias tres* affunde: digere loco calido, bene tecta, octiduum: Tunc adde Spiritum Juniperi e Baccis, per fermentationem, destillatum, & optime rectificatum: Stent una dies octo, vel decem, in Arena calida, ad extrahendam Essentiam, quam filtra & serva.

Nota: Quid Aquæ pluvialis trium unciarum Additamentum Essentiæ huic extrahendæ conferre queat, non satis liquet.

Interim tamen hæc ipsa Essentia Remedium haud ineptum præbere potest antiscorbuticum, nephriticum, diureticum & lithagogum. Conf. superius, Essentia Juniperi.

Essentia Succini Ordinaria.

Dispens. Brand. Wirt. Ratisbon. Prag. & rel.

℞. Succini flavi subtilissime triti, *unc. unam & semis.*

Spiritus Vini rectificatissimi, *unc. sex.*

Lenicalore in phiala optime clausa per aliquot dies digerantur, & ali-

ESSENTIA TERRÆ.

quoties moveantur, tandem liquor tintus filtretur.

Anticatarrhalem, balsamicum & nervinum edit effectum; ac in vulneribus etiam locum habet. Vid. SCHULZ p. 147 & CARTHEUSER. Pharmac. p. 329.

Dosis guttæ quadraginta, ad sexaginta.

Essentia Terræ Catechu.

Disp. Wirt. Vienn. Prag.

℞. Terræ Catechu sive Japonicæ, *unciam unam.*

Spiritus Cydoniorum, *unc. quatuor.*

Solutione per digestionem peracta filtretur. *Vid. HAGENDORNI Tractat. de Terra Catechu, Sect. III. Cap. 3. p. 42. sqq. ubi plures hujus Essentiae compositiones proponit.*

In Hemoptysi atque nimis Hemorrhagiis, Diarrhæa, vel ubi adstrictione opus est, utiliter adhibetur. Vid. HAGENDORN. Lib. Cit. Sect. IV. Art. 2. pag. 56. sqq. conf. infra Trochisci de Terra Catechu.

Dosis a guttis triginta, ad quinquaginta.

Essentia Theriacalis.

Disp. Wirt. in reliquis hæc desideretur.

℞. Radicum Angelicæ,

Calami,

Serpentariæ Virg.

Spicæ Indicæ,

Herbarum Scordii,

Dictamni Cretici, *ana drach. tres.*

Cinnamomi acuti,

Cardamomi minoris,

Cubebarum,

Caryophyllorum, *ana drachmam unam semis.*

Opii Thebaici,

ESSENTIA THERIACAL.

Croci Orientalis, *ana drachm. unam.*
Spiritus Vini rectificati, *libr. unam.*

Digerantur ad sufficientem extractionem, exprimantur, & Essentia per chartam bibulam filtrata, servetur.

Vires ex titulo patent, scil. theriacales, i. e. bezoardicæ, stomachales.
Uncia una hujus Essentiæ, grana quinque opii habet fere.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta usque.

Essentia Theriacalis.

Disp. Brand. Hamb.

Rx. Theriacæ Andromachi, med. ætat.
unciam unam.

Spiritus Vini rectificati, *libr. semis.*

Stent in digestionem, viola arcte clausa, per quatrimum: Tandem Essentia extracta per Emporeticam destilletur.

Compositio est simplicissima, & facile parabilis: Usus est alexipharmacus, uti notum, præsertim vero conducit in affectibus catarrhalibus & rheumaticis.
Vid. SCHULZ. in Prælect. p. 148 & CARTHEUSER Pharmacol. pag. 357.
Conf. infra Extractum Theriacale.

Essentia Theriacalis

Camphorata.

ZWELFER. *Animad. in Pharm.*

Aug. p. 430.

Rx. Myrrhæ opt. *uncias duas semis.*

Croci Austriaci, *unciam semis.*

Quibus incisus & contusus affunde:

Spiritus Vini rectificati, *uncias sex.*

Digerantur aliquandiu: Tinctura decantata filtretur: postea ex residuo, (Myrrhæ scill. & Croco jam semel extractis) affuso recenti Spiritu Vini rectificati, paretur *Extractum*, quod ad

ESSENTIA TRAVM. 311

justam consistentiam abstractum, superiori Essentiæ addatur. Tandem etiam adjiciantur:

Theriaca Andromachi, *unc. quinque.*

Cui postea superinfundantur
Spiritus Vini, vel Spiritus Junip.
uncias quinque.

Factaque digestionem, separetur Liqueor, qui, si possibile est, filtretur, & superiori Essentiæ, ex Myrrhæ & Croco paratæ, jungatur. Postea solvantur in

Spiritus Vini rectificati, *uncia una.*
Camphoræ, *drachmæ duæ.*

Quæ similiter cum prioribus mixtis Essentiis uniantur. Unitæ hæ Essentiæ omnes lenissimo saltem calore, vel tepore, in vase optime clauso & alto, septimana una, vel altera, digerantur, factaque colatura, & iterata filtratione, Essentia denique usui servetur.

Operosa quidem hæc est compositio; interim tamen concinna & usu eximio alexipharmacum haud destituta, præsertim propter adjectam Camphoram. Vid. HOFFMANN. & TRALLES.

Essentia Traumatica.

Dispensat. Brand. Wirt. Ratisbon.

Rx. Radicum Tormentillæ,

Herbæ Saniculæ, *ana unciam semis.*

Rorellæ,

Florum Hyperici,

Rosarum rubrarum, *ana drachmas duas.*

Sanguinis Draconis purissimi,

Mumiæ,

Terræ Catechu,

Myrrhæ electæ, *ana drachmas tres.*

Sandali rubri, *drachmas duas.*

Nucis Moschatæ, *drachmam unam.*

In pulverem redacta misce, & affusis

312 ESSENTIA TRAVM.

Spiritus Vini, *unciis sedecim.*

Triduaⁿa leni digestion^e, vase optime clauso, elice essentiam, quam, post modicam expressionem, per chartam emporeticam filtra ac serva.

Similem fere, etsi brevior^em, Essentia^e Traumatica^e descriptionem, cui plurimum virtutis in curandis vulneribus & ulceribus, tribuit, exhibet Vit. RIEDLINUS, *Lin. Med. A.* 1695. Mens. Sept. Obs. 12. pag. 755.

Vulneraria est, in Hæmoptysi, Hæmorrhagia, uteri profluviis & Diarrhoea adhibetur.

Dosis guttæ quinquaginta vel sexaginta.

Essentia Traumatica,

seu Vulneraria.

Dispens. Brand.

℞. Radicum Alkannæ, *drachmas duas.*

Rubiæ Tinctorum,

Symphyti majoris,

Tormentillæ, *ana unc. semis.*

Herbarum Alchimillæ,

Hederæ terrestris,

Perfoliata,

Plantag. *ana manipul. semis.*

Pyrolæ,

Saniculæ, *ana manip. unum.*

Florum Hyperici,

Consolidæ majoris,

Saracenicæ,

Bellidis min. *ana manip. semis.*

Mumia^e Aegyptiac. *unciam un. semis.*

Spiritus Lumbricorum terrest. volat.

unc. sex.

Vini Malvat. aut Canar. *unc. octo, aut quant. sufficit.*

Concisa & Contusa, digerantur, vase bene clauso, loco tepido, octi-

ESSENTIA VULNERAR.

duum: Postea exprimantur & filtrentur per chartam bibulam.

Ceu mitiorem, minus calidam, atque hinc tutiorem, hanc quidem Essentiam Vulnerariam, superioribus traumaticis, haud præter rationem, præfert. Cl. SCHULZIUS, pag. 149. ubi plura in laudes ipsius legenda.

Essentia Vulneraria, Rosin.

Lentilii.

JUNGKEN. *Corp Pharm. univ. p. 628.*
℞. Foliorum Nicotianæ,

Pyrolæ,

Saniculæ,

Perficar.

Millefol.

Florum Hyperici,

Summitatum Virgæ aur. *ana manip. semis.*

Radicum Symphyti, *unciam unam.*

Bistortæ,

Sigilli Salom. *ana unc. semis.*

Nitri fixi, *unciam unam.*

Contus. superfund. in Cucurbita,

Vini rubri, *mensur. unam.*

Aquæ plantag. *libram unam semis.*

Stent in digestion^e, per octo dies & noctes, Col. & exprimatur Menstruum.

Et hic effectus suo Titulo eximie respondet, est enim elegans & concinna compositio, multum haud dubie, in vulneribus sanandis, profutura. Sed hæc hactenus de Essentiis traumaticis, seu vulnerariis. Quæ quidem in omnibus fere dispensatoriis, longo intervallo, a se invicem disjunguntur, quasi vero diversæ essent Essentia^e traumaticæ, atque vulnerariæ: quum tamen & ratione nominis ipsius inter se convenient, licet unum græcum, alterum latinum sit, ceu omnibus notum: ipsa quoque compositione, & ingredientium indole ac natura, parum in-

ESSENTIA VULNER.

ter se differant; & scopum denique finemque unum eundemque sibi præfixum habeant, vulnere scilicet sanandorum ac consolidandorum. His ergo rationibus haud contemnendis, opinor, inducti, Essentias traumaticas & vulnerarias hic denuo sub unam eandemque classem merito reuocauimus, ne scilicet ordo præter rationem, turbaretur, & diversis locis, male quarendum esset, quod ad unum locum bene pertineret.

Essentia Vulneraria Rolfincii.

R. Florum Hyperici,
Chamomill. Roman.
Consolid. reg.
Vincæ pervinc. ana manip. unum.
Balaustiorum, manip. semis.
Herbarum Saniculæ,
Pyrolæ,
Alchimill.
Scabiosæ,
Lapathi sang. ana manip. unum.
Radicum Tormentillæ,
Symphyti maj.
Beta rub. ana unc. tres.
Ligni Fraxini, uncias duas.
Contus. irrig. Spiritu Vin. quant. sufficit.

Digerantur per sex dies, & Fiat lege Artis, Essentia.

Usus idem est, quem ipsum nomen indicat. Ceterum aliam huic non absimilem Essentiam traumaticam seu vulnerariam, a se compositam, describit MICHAELIS, in Medicament. Famil. 42. pag. 87.

Essentia Traumatica.

seu Vulneraria.

item Balsamus Vulnerarius Stahlii.

Dispensat. Brand.

ESSENTIA TRAUMAT. 313

R. Essentia Suecini, sine Sale, uncias duas.

Myrrhæ, unciam unam.

Spiritus Terebinth. opt. unciam semis.

Misce, digere loco calido, & fiat leg. Art. Essentia.

Multum fractum in Chirurgia, præbet hic Balsamus, inquit. hic Cl. SCHULZIUS, pag. 150. præcipue in sinibus abscessuum repurgandis & consolidationi aptandis. Usus est externus, ut immediate instilletur, vel siphone injiciatur. Plura in meritis ipsius laudes, vid. in ipso Dispensat. Brand. loco citato. Conf. supra, Balsama Vulneraria, & infra Liquor vulnerarius, seu Balsamum Vulnerarium Dippelii.

Essentia Traumatica Wedelii.

Dispens. Vienn. Argent. Hamb.

R. Mumie,
Sanguinis Draconis, ana unc. unam.
Terræ Japonicæ,
Myrrhæ rubræ,
Radicis Tormentillæ, ana unc. semis.
Florum Rosarum rubrarum,
Hyperici, ana drachmas duas.
Santalæ rubri, drachmas tres.
Nucistæ, drachmam unam.

Incisa & Contusa, extrahantur Spiritu Vini Tartarifato, ad Tincturæ extractionem, leni calore: Tum decantetur Essentia.

Vires sunt celebratæ a Wedelio, in hæmoptysi, vomitu sanguinis, dysenteria, & immodico Menstruum fluxu. Vid. CARTHEUSERI Pharmacol. pag. 359, & SCHULZII Prælect. pag. 148. qui tamen simul prudenter monet, parce & caute utendum esse hac ipsa Essentia, in sistendis, aut supprimendis subito hæmorrhagiis, exemplo funesto simul opportune

Rr

adducto, e SCHMIDII *Diff. de Apoplexia*, ex Hæmorrhoidibus inconsulte suppressis, *Altdorff. 1723. cui alia facile possent adjungi ejusmodi exempla calamitosa, passim obvia, si hic quidem locus & institutum nostrum id pateretur.*

Essentia Trifolii Fibrini.

Ad normam Essentiæ Absinthii, spiritu proprio abstractio paratur. *Vid. Disp. Prag. Argent. Brand. Hamb.*

Antiscorbutica, stomachica & antifebrilis est. Vid. SCHÜTZ. pag. 149.

Dosis guttæ quinquaginta, ad sexaginta.

Essentia Valerianæ Composita.

Disp. Wirt. ex HERMANNO.

R. Rad. Valerianæ,
Serpentariæ Virginianæ, ana un-
ciam unam.

Camphoræ, drachmam unam.

Infundantur in Spiritus Vini re-
ctificati, unciis octo.

Post sufficientem extractionem
exprimatur & filtratur Essentia.

*Vires sunt alexetericæ, uterinæ &c. commendatur etiam ab HERMANNO epi-
lepticis, in Cynosur. Mat. Med. Part. I.
Cap. 1. pag. 34.*

Dosis guttæ quadraginta ad sexa-
ginta.

Essentia Valerianæ Volatilis.

Dispens. Lond.

R. Radicis Valerianæ silvestr. unc. quat.

Spiritus Volatilis aromat. libras duas.

Digere sine calore, in vase bene
clauso, & cola, ut Fiat lege Artis, Es-
sentia.

*Vires sunt antepilepticæ, nervinæ,
cephalicæ, analepticæ & uterinæ, fere,*

ut in sequenti Essentia Valerianæ com-
posita, *Vid. superius. Part. I. dicta ad
ipsam Rad. Valerianæ.*

Essentia Vincetoxici.

Paratur ut Essentia Angelicæ, & aliæ
similes.

*Viribus cum Essentia Pimpinellæ
convenit, & in eadem dosi exhibetur.*

Essentia Viperarum.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Jecinorum & Cordium Viperar. No.
quinquaginta, recenter exsiccat.
& contus. cum

Spiritu Vini rectificati, libra una.

Infundantur octo diebus, ad per-
fectam Extractionem: deinde addatur:

Spiritus Viperarum volatilis, libra
semis.

Salis volatilis viperarum, unc. semis.

Misceantur, digerantur, & fil-
tretur, ad usum, Essentia.

*In Melancholia, Podagra, Cal-
culo, obstructionibus viscerum, & viri-
bus ex Morbo deperditis, præsentem af-
fert Medelam: si non semper; tamen sæ-
pe; quod in his satis, immo plusquam satis.*

Ceterum aliam Viperarum Essen-
tiam, viribus valentiozem, sed & ipsa
compositione pretiosiozem, a Grimmio
concinatam, vid. infra, suo loco, sub
*Tinctura Bezoardica Ceylonica: Conf.
supra, ejusdem Theriaca Ceylonica, sub
Electuariis: & BIERLINGII Append.
Medicament pag. 69. ubi alia extat Essen-
tia Viperarum, concinnæ pariter com-
positionis.*

Essentia Vitrioli Martialis

Antiscorbutica.

Dispensat. Viennens.

Rx. Vitrioli Martis,
Florum Salis Armon. Mart. ana un-
ciam semis.

Spiritus Cochleariæ, uncias octo.

Misceantur, & extrahatur Essentia.

In obstructionibus viscerum, Ca-
chexia, hypochondriaco & scorbutico af-
fectu, summopere commendatur.

Conf. supra Elektuaria Croci Mar-
tis, sub Croco Martis & infra, Tinctu-
ras Martis varias, item Essentias anti-
scorbut. Ceterum aliam Essentiam Vi-
trioli Nitrata, operosioris composi-
tionis, & minoris forsan effectus, vid.
si lubet, in eodem Dispensat. Vienn.

Essentia Vivifica.

Dispens. Prag.

Rx. Spermatis Ceti, libram semis.

Rasuræ Cornu Cervi,

Cinæ. clavellator. ana unciam unam
semis.

Spiritus sanguinis humani, libr. duas.

Misce, fiat destillatio per Retor-
tam: postea adde Cor, pulmones, &
Hepar Cervi, cum cruore.

Infunde cum Spiritu priore de-
stillato, per aliquot dies, dein repetatur
destillatio: qua peracta, calcina caput
mortuum, & ex relictis cineribus, ex-
tracto sali superaffunde ultimum destil-
latum spiritum: Stent in digestionem,
per octo dies: Tandem filtrata Essen-
tia servetur usui.

Qui insignis plane esse creditur in
affectibus apoplecticis, epilepticis, hyste-
ricis & comatosi. Sed ohe! jam satis,
immo plus satis est. Unde autem quaeso,

tanta virtus, ut hæc quidem Essentia
eminentissimum illum & præstantissimum
Titulum vivificæ; mereretur? Num
forte a fatua illa Spermatidis Ceti copiosi
destillatione? an ab exigua Rasuræ Cor-
nu Cervi, dosi? an ab immundo Sangu-
inis humani spiritu? an denique a cruentis
illis dapibus cervinis, Cordè nempe, pul-
monibus, atque hepate? quod quidem re-
cens cruentumque evulsam, arteque Api-
ciana scite coctum & nitide præparatum,
delicatissimi saporis ferculum ingeniosæ
gulæ præbere, urbanioris notæ hominibus
satis notum est; quod hinc equidem solum
mallem, quam totam illam compositionem
simul. Quæ sane præter splendidum Ti-
tulum, nihil prorsus habet, quo sese com-
mendat. Factata enim nimis sanguinis
humani virtus hodie a multis magni nomi-
nis Medicis merito in dubium vocatur:
Conf. BOERHAAVE, Elem. Chem.
T. II. Part. II. Proc. 120. pag. 315. &
STAHL. Mat. Med. Part. I. pag. 300.
ne plura jam de reliquis dicam. Igitur
hæc Essentia nec vivifica est, nec mortifi-
ca: hoc est, neminem in vitam revoca-
bit, & neminem in mortem præcipitabit.

Euphorbii Correctio.

Disp. Lond. Wirt.

Rx. Euphorbii triti, uncias quatuor.
affunde

Succi Citri depurati libram.

Digere, ut Euphorbium solva-
tur, cola per linteam, & ad extracti
consistentiam evapora.

Acrimonia caustica est in Euphor-
bio, quam per acidum Citri infringere
voluerunt auctores; haud potuerunt; nec
per opium quod placuit GESNERO,
Epist. ult. Libri I. violenter purgat al-
vum, & non nisi hydropicis præscribi
debet. Veteres etiam phlogis ad corre-

316 EXTRACT. ABSINTHII

Etionem Opii addebant. Vid. plura supra, Part. I. ad ipsum Euphorbium, & infra ad Philonium Perficum.

Dosis grana octo, ad quindecim.

Extractum Absinthii.

Pharm. Bat. Wirt. Brand.

Rx. Summitatum Absinthii, in umbra siccatorum, *libram unam.*

Concisa macerentur in

Aquæ fontanæ, *libris sex.*

Per quatrduum, in loco calido, postea leniter ebulliant, exprimantur, liquor inde expressus & colatus coquatur igne lento ad justam extracti consistentiam.

Vires habet Absinthii stomachicas, tonicas, anthelminticas.

Pilulis hoc & alia extracta sunt destinata, quibus pro necessitate pulveres adduntur.

Dosis a scrupulo dimidio, ad unum.

Eadem methodo parari debent:

Extractum Artemisiæ,

Borraginis,

Buglossi,

Cardui Benedicti,

Centaurii Minoris,

Chamædryos,

Chamæpytios,

Cichorii,

Cochleariæ,

Fumariæ,

Gratiolæ,

Hederæ Terrestris,

Melissæ,

EXTRACT. AGARICI

Lupuli,

Plantaginis,

Rosarum,

Rutæ,

Scordii,

Tanacetii,

Trifolii Fibrini,

Veronicæ,

omnia ex plantis florescentibus;

Papaveris Erratici,

ex floribus;

Pini &

Sabinæ,

ex summitatibus.

Vires habent simplicium, ex quibus parata sunt, & pro pilulis conficiendis inserviunt.

Extractum Agarici.

Disp. Bland. Wirt. Argent. Prag. & rel.

Rx. Raturæ Agarici albi & levis, *libram unam.*

Affundatur spiritus vini sufficiens quantitas, digerantur, in vase vitreo arctissime clauso, in loco calido per dies tres; postea exprimantur, expressum filtretur, & in Balneo Mariæ, lenta destillatione, Vini spiritus evocetur, ac residuum extractum servetur.

Libra una Agarici, ut plurimum uncias quatuor extracti resinosi largitur.

Agaricus, pectoris affectibus, tussi & asthmati convenire censeitur, ita etiam extractum ejus, pilulis hixantibus additur, ubi ejusmodi affectibus correptis succurrendum est. Resinosum est extractum, & vi purganti admodum debili præditum, hanc ob causam nunquam solum, sed vel

EXTRACTUM AGARICI

trochiscis Alhandal, vel alio acri purgante atque extracto quodam commixtum in forma pilulari, vel amygdalis tritum, in pulvere dari solet. Vid. SCHULZ. prael. p. 151.

Datur vero a scrupulo dimidio, ad grana quindecim.

Extractum Agarici

Compositum.

Disp. Vienn.

℞. Extracti Agarici simpl. unc. duas.

Rhabbarbari, unc. unam.

Olei destill. Macis,

Anisi, ana gutt. decem.

Misceantur, pro Extracto.

Pituitam viscidam ac crassam e Ventriculo, Venis mesaraicis, hepate, liene, pulmonibus & utero expurgat, vermesque intestinorum pellit. Multæ magnæque Virtutes de exigui pretii & affectus Compositione, ut mihi quidem videtur.

Extractum Alkermes,

HARTMANN. *Pract. Chym. p. 12.*

Duplicem parandi modum ibi proponit Auctor: Sed quoniam, quantum mihi quidem constat, hoc Extractum parum hodie in usu est, adeo, ut in nullo Dispensatorio inveniatur, & præterea idem præstare potest, si quid nempe possit, notissima illa ubivis Confectio Alkermes, præsertim incompleta dicta; ideo maluimus, ut illud ibi apud ipsum Auctorem, suo loco, legeretur, quam huic nostro Operi, præter urgentem necessitatem, infereretur.

Extractum Aloës Guminosum.

Dispens. Wir. Brand. Vienn. Argent.

℞. Aloës Socotorinæ optimæ, unc. sex.

EXTRACTUM AMAR. 317

Redige in pulverem ac in cucurbitavitrea affunde

Aquæ fontanæ; *libr. duas.*

In vase tecto, loco calido, duos vel tres dies digere, ut solvatur; solutionem a fecibus separatam, leni igne, ad extracti consistentiam evapora. Conf. supra, *Essentia Aloetica Purgans.*

Alvum laxat, & pro basi pilularum inservit purgantium.

Dosis scrupulus semis.

Extractum Amarum

Compositum.

Disp. Prag.

℞. Radic. Cichorii,

Gentianæ,

Herbar. Cichorii,

Cochleariæ,

Trifolii Fibrini,

Cardui Benedicti,

Summitat. Absinthii pontici,

Centaurei minoris,

Rhabbarbari elect. ana *libr. semis.*

Salis Tartari, aut Ciner. clav. *drach. sex.*

Incisa macerentur, in sufficienti quantitate Vini albi, tribus diebus, in fine addendo, conservationis gratia, Spiritus Vini rectificati proportionatam quantitatem: Fiat lege Artis, Extractum.

Vires sunt stomachicæ, antiscorbuticæ, anticolicæ & antifebriles; in Forma pilularum, a scrupulo semis, ad scrupulum unum, in Vino, aut alio convenienti Vehiculo.

Ceterum simile fere Extractum amarum, paucis saltim exceptis herbis, extat in *Dispens. Vienn.* quod ideo, ne actum ageremus, de industria, hic omisimus. Conf. supra; *Essentias amaras.*

318 EXTRACTUM ANGEL.

Extractum Angelicæ.

Disp. Brand. Wirt. Prag. &c.

R. Radicum ficcarum Angelicæ, *libr. unam.*

Incisis superfundantur

Spiritus Vini rectificati, *libræ quinque vel sex.*

Digerantur ad sufficientem extractionem, exprimantur, atque spiritus tinctus, per filtrum colatus, servetur.

Radices vero

Aquæ fontanæ, *libris tribus* denuo infundantur, digerantur, & post unam aut alteram ebullitionem exprimantur.

Expressum albumine ovi clarificetur, & cum spirituoso commisceatur, lentoque igne, spiritu per alembicum abstracto, ad consistentiam extracti inspissetur.

Carminativas, anodynas, alexipharmacas & pectorales habet virtutes; additur pilulis catarrhalibus, vel Laudano mixtum in Colica exhibetur.

Dosis grana duodecim, ad viginti.

Præscripto modo etiam parantur:

Extractum Aristolochiæ

Clematitidis,

Aristolochiæ Longæ,

Aristolochiæ Rotundæ,

Afari,

Calami Aromatici,

Corticum Chacarillæ,

Corticum Chinæ Chinæ,

Hyperici ex Floribus,

Mechoacannæ Albæ,

EXTRACT. ANODYNUM.

Turpethi,
Zedoariæ,

Extractum Anodynum.

Dispens. Wirt. in reliquis vix occurrit.

R. Extracti Angelicæ,

Calami aromatici, *ana unc. unam.*

Cardui benedicti, *drach. quinque.*

Opii, aqua fontana parati, *drachmas tres.*

Olei Caryophyllorum, *guttas decem.*

Misceantur & serventur.

Vires sunt anodynæ, sudorifera, leniter adstringentes. Quolibet drachmagramma septem semis habet Opii.

A granis octo, quæ granum unum habent opii, ad grana duodecim, dari potest.

Extractum Antipestilentielle.

JO. HARTMANNI, *pract. Chymiatr.*
pag. 86.

R. Radicum Angelicæ,

Imperatoris,

Zedoariæ,

Enulæ,

Valerianæ,

Vincetoxici, *ana unc. semis.*

Tormentillæ,

Diptamni Cretici,

Gentianæ,

Petasitidis,

Morsus diaboli,

Pimpinellæ, *ana unc. unam.*

Seminum Levistici, *unc. tres.*

Angelicæ,

Melissæ, *ana drach. duas.*

Citri, *drach. unam.*

Granorum Juniperi, *manip. duos.*

Summitatum Veronicæ,

Melissæ,

EXTRACT. PESTILENT.

Scordii,
 Scabiosæ,
 Carduibened. *ana manip. un. semis.*
 Florum Hyperici,
 Verbasci, *ana manip. unum.*

Mediocriter contracta, in sufficienti Quant. Spiritus Vini, infundantur, in loco calido, Vase bene clauso, Fiatque lege Artis, Extractum.

Cui plurimum Virtutis antilæmicæ tribuit Auctor.

Plura quidem alia ejusmodi Extracta antipestilentia passim prostant in Libris pharmaceut. præsertim bina apud ZWELFER. in *Pharmacop. Regia*, p. 81. quæ magnis ab ipso encomiis effertur, unde & ea in suum *Corpus pharmaceut. univers.* intulit JUNGKEN. p. 642. Sed quoniam illorum pleraque ex iisdem fere speciebus ingredientibus constant: ideo plura in cassum hic allatis jam, addere, merito dubitavimus. Ceterum conf. supra, *Elixir. pestilentiale*, & *Elixir. prophylacticum contra pestem.*

Extractum Antipestilentialex,

HOFFMANNI, in *Notis ad Poter.*

R. Radicum Angelicæ,
 Vincetoxici,
 Levistici,
 Zedoariæ,
 Contrayervæ,
 Tormentillæ,
 Valerian. *ana unc. unam.*
 Gentianæ, *unc. semis.*
 Herbæ Scordii, *manip. quatuor.*
 Florum Sambuci, *pugillos quatuor.*
 Myrrhæ, *unc. unam semis.*
 Croci, *drachm. quinque.*
 Corticum Citri, *unc. duas.*
 Succini,
 Ligni Aloës, *ana drach. sex.*
 Camphoræ, *drach. tres.*

EXTRACT. ANTIPEST. 319

Opii, *drach. duas.*

Contusa & mixta Melli, ita, ut Libra una hujus capiat *unc. quatuor.*

Fiat lege Artis, Extractum, instar Diascordii.

Usus hujus haud contemnendi Extracti Titulus ipse satis indicat. Datur in Vino, nec multarum, nec nullarum Virium, aut quod melius est, in Aceto, vel simplici, vel Bezoardico, Theriacali, aut antipestilentiali, quorum aliquot descriptiones jam supra, suo loco, exhibuimus. Ceterum præstantissimum Bezoardicum & alexipharmacum hoc quidem Extractum haud immerito vocat laudatissimus Hoffmannus, ejusque in morbis contagiosis, usum sub varia forma ac præparatione, ibidem pluribus docet: quod neminem, spero, pænitebit, diligentius legisse.

Extractum Antipestilentiale.

POTERII, *Pharmac. Spagy.* p. 321.

R. Radicum Tormentillæ,
 Scorzonæræ,
 Vincetoxici,
 Valerian. *ana unc. tres.*
 Herbarum Galegæ,
 Melissæ,
 Succisæ,
 Cardui benedicti,
 Scabiosæ,
 Veronicæ,
 Pimpinell. *ana manip. tres.*
 Florum Borriginis, *pugillos duos.*
 Sulphuris, *unc. unam.*
 Antimon. per octo dies. reverb. *unc. semis.*

Theriacæ, *unc. duas.*

Spiritus Vini rectificat. *quant. suff.*

Fiat Tinctura, quæ in crassitiem Mellis coquatur, donec in Formam Extracti coëat.

Ceterum aliud Extractum adversus pestem, in antecedentibus, pag. 320. id. exhibet POTERIUS; Sed quoniam parum illud differt ab hoc ipso, jam hic propositum: ideo maluimus istam quidem compositionem ibi in sede sua relinquere; quam hic ipsi locum. præter necessitatem, assignare.

Extractum Antivenereum,

POTERII pharm. Spag. Lib. I p. 322.

R. Cortic. Ligni Guajac. parum contus.
unc. sex.

Rasuræ ejusdem Ligni, libras tres.

Chinæ electæ, in taleolas dissectæ,

Sassæparillæ, minutim incis. ana lib.
duas.

Baccarum Juniperi, libr. semis.

Seminum Cardui benedicti,

Carvi, ana unc. tres.

Foliorum Succisæ,

Scabiosæ. ana manip. tres.

Radicum Cyperi,

Vincetoxic. ana unc. duas.

Infundantur omnia, parum contusa, octiduo, in sufficienti quantitate Vini albi generosi, fiatque Extractum, cui salem ex facibus factum adde. Dosis est a drachmis duabus, ad uncias tres.

Mox ibidem, Auctor aliud proponit.

Extractum Antivenereum

Purgans.

Quod ex iisdem pæne constat ingredientibus, additis saltem Radicibus Mechoacan. & foliis Sennæ, pro scopo nempe purgandi. Tam exigua igitur differentia inter utrumque hoc Extractum intercedente; maluimus hoc posterius Nomine tantum indicare: quam re ipsa, hic operose inducere. Ceterum

Conf. supra suo loco, *Elixir Antivenereum*, ejusdem nempe nominis, & effectus.

Extractum Aperitivum,

ROTHII.

Tab. Smaragd. p. 198. BIERLING. Append. Var. Med. p. 60.

R. Summitat. Absinth. vulg. man. quat.
Pontic.

Cortic. Sambuc. interior. ana manip.
duos.

Incid. & Contund. Grosso modo: Infund. in

Vini Rhenan. f. q. ad eminentiam quatuor digitorum.

Per duos dies & noctes: postea exprime, Expressum per Balneum Mariæ evapora, & Fiat lege Artis, Extractum.

Hydragogum est & diureticum, item & Antictericum & anthelminticum, ut patet. Conf. supra Elixir. aperitivum, Essentia aperitiva.

Extractum Bezoardicum

Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Extracti specierum Elixirii vitæ, uncias quatuor.

Ligni Aloës,

Radicum Angelicæ, ana unc. unam.

Melissæ,

Salviæ,

Tormentillæ,

Opii, ana unc. semis.

Papaveris erratici,

Castorei, ana drach. duas.

Lapidum quinque pretiosorum præparatorum,

Succini albi præparati, ana scr. quat.

Unicornu Marini,

Bezoar

EXTRACT. BEZOARDIC.

Bezoar Orientalis,

Occidentalis, *ana scrup. duos.*

Confectionis Alkermes completæ,

de Hyacintho, *ana drach. duas.*

Misceantur exactissime, quod fit, extracta omnia in aqua Menthae solvendo, & denuo in debitam consistentiam reducendo.

Alexipharmacum & sudoriferum est, lene etiam præbet anodynum.

Dosis per se grana octo, ad quindecim adultioribus.

Drachma continet circiter granaria & scrupulus granum unum extracti Opii.

Extractum Bezoardicum

QUERCETANI, pro Laudano suo.

ex SCHROEDERI Pharm. pag. 209. &

JUNGKEN, Corp. Pharm. univ. p. 643.

℞. Radicum Angelicæ,

Zedoariae,

Galangae,

Tormentillae,

Corticum Citri,

Lign. Aloës,

Santal. rubr.

Citrin. *ana unc. unam.*

Granorum Alkermes,

Dictamni,

Spicae Nardi,

Caryophyllorum,

Nucis Moschatae,

Macis,

Cinnamomi,

Been albi,

rubri, *ana unc. unam semis.*

Misc. Fiat lege Artis, Extractum cum Aquae Vitae Juniper. suff. Quant.

Eximiarum dicitur esse Virium, in arcendo Veneno, Morbisque contagio-

EXTRACT. BRYONIAE. 321

sis, qualis ipsa pestis, Febres malignæ, exanthematicæ, & id genus aliæ humanæ Vitæ calamitates.

Ceterum Conf. supra Balsamum Bezoard. Essentia Bezoard & infra, Tinctura Bezoardica. Ceterum aliud Extractum Bezoardicum sic dictum Solare MYNSICHTI, operosissimæ & diffusissimæ, paene divellæ, confusissimæ compositionis, vid in ipsius Armament. Med. Chym. p. 56. sqq. & in JUNGKEN. Corp. Pharm. univers. p. 644. Sed malim illud ibi legi, quam hic: quoniam integrum fere pharmacopolium, cum omnibus tribus sic dictis Regnis Medicorum, complectitur.

Extractum Bryoniæ.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur, nec cum damno.

℞. Radicum Bryoniæ incisarum, *libr. un.* infunde in

Aquae fontanae ferventis, *libr. sex.*

Macerentur per triduum, postea leniter ebulliant, exprimantur & colentur, expressum, leni igne, ad extracti consistentiam evaporetur. Conf. supra. Aqua Bryoniæ composita.

Pari modo parantur:

Extractum Enulæ.

Esulæ,

Gentianæ,

Glycyrrhizæ,

Hellebori Nigri,

Iridis Florentinæ,

Iridis Nostratis,

Pimpinellæ,

Pæoniæ,

Rhabarbari,
Sarsaparillæ,
Sassafras,
Tamarisci,
Tormentillæ,

Omnia ex radicibus. vid. plura in
Dispens. Vienn. & Argent. aliisque.

Hæc, & alia ex simplicibus parata extracta, vim habent vegetabilium, e quibus parata sunt.

Extractum Contra Calculum.

SPARRII, pharm. Francof. Tab. Smaragd.
pag. 199.

R. Radicum Ononidis, *unc. unam.*

Petroselini,

Althææ,

Asparagi, *ana drach. tres.*

Cucum. Asin. recentis,

Calami aromatici,

Aristolochiæ rotundæ,

Squillæ præp. *ana drach. duas.*

Herbarum Herniariæ,

Fragariæ,

Saxifragiæ,

Nasturtii, *ana drach. tres.*

Equiseti, *drach. duas.*

Florum Sambuci, *drach. duas semis.*

Baccarum Alkekengi,

Juniperi,

Cynosbati, *ana drach. tres.*

Hederæ arboreæ, *drach. duas.*

Semin. Sinapi, *drach. tres.*

Florum Genistæ,

Violarum, *ana drach. unam semis.*

Misc. & cum Spiritus Vini *suff.*

Quant. Fiat lege Artis, Extractum.

Urinam, sabulum, calculos & mucum lentum ex Renibus atque Vesica potenter pellit: simul quoque est egregium Remedium anthydropicum & antiscorbu-

EXTRACT. CASTOREI.

ticum, ut ex ipsa concinna satis Compositione, manifestius patet. Ceterum conf. supra, Aqua contra Calculum.

Extractum Castorei.

Ang. SALAE Exeg. Chym. p. 725. Disp. Wirt.
R. Castorei, *libram semis.*

Per repetitam Spiritus Vini affusionem extrahatur essentia; residuo addantur

Aquæ fontanæ libræ duæ, & lento igne ad dimidias coquantur, decoctum exprimatur, coletur, ac clarificetur, atque cum superioribus per spiritum vini factis extractionibus commisceatur, & spiritu leni igne abstracto, in extracti consistentiam reducat.

Specificum creditur esse Castoreum antihystericum & antispasmodicum, quas etiam vires habet ipsum extractum; Sed vid. quæ supra, part. I. circa has laudatas vulgo Virtutes, jam monita sunt, ad ipsum Castoreum vid. SCHULZ. p. 153. admiscetur pilulis nervinis, antispasmodicis, narcoticis, atque anticolicis.

Dosis grana tria, vel sex.

Extractum Catharticum,

Pharmacop. Londineus. Wirt. Reg. CHA.
R.A.S. T. II. p. 581.

R. Aloes succotrinæ, *unc. unam semis.*
Colocynthis, *drach. sex.*

Scammonii electi,

Cardamomi minoris, *ana unc. semis.*

Infundantur in Spiritus Vini reſtificati ſufficiente quantitate, & repetitis vicibus liquor a fecibus, mediante filtro, ſeparatur, Spiritus leni igne abſtrahendo in Extracti formam redigitur.

Cum Extracto Catholico convenit. Vis draſtica ſcammonii & colocynthis per additionem Cardamomi, quodammo-

EXTRACT. CATHOLICUM.

*do, corrigitur. Ceterum Conf. supra
Electuarium Catharticum regium*

*Dosis grana decem ad quindecim
in forma pilulari.*

Extractum Catholicum.

Dispens. Brand. Wirt. Arg. Vienn. & reliq.

Rx. Extracti Aloës Succotrinæ,

aqua fontana parati, unc. unam.

Ellebori nigri, drach. duas.

Colocynthis, scrup. tres.

Resinæ Jalappæ,

Scammonii, ana drach. unam sem.

Misce.

*Ex inscriptione patet, universale
esse alvum ducens. vid. SCHULZ. p. 153.*

CARTHEUS. Pharm. p. 555.

*Dosis scrupulus semis, ad grana
quindecim.*

Extractum Catholicum.

HOFFMANNI, ad Poter. p. 325.

Rx. Extracti Aloës Succotr. unc. unam.

Colocynthis,

Resinæ Jalappæ,

Scammonii,

Gummi gutt. ana drach. tres.

Florum Martis, drach. duas.

*Exactissime haec tusa Misceantur.
Pilulae hoc modo paratae, praeter vim
purgantem, etiam sudoriferam custo-
diunt, quae saepius observata fuit ab
Auctore.*

*Huic Extracto adjici potest, pro
Circumstantiarum & judicationum ratio-
ne, Gummi Ammoniacum, Myrrha at-
que Crocus: Sic suspiriosis & hypochon-
driacis jucunde medentur: Castoreum,
ad hystericum affectum; Mercurius dul-
cis, in lymphæ malignæ & benignæ coa-
gulo: Sal Succini, ad renes purgandos:
oleum Sabinæ & Succini, ad profluvium*

EXTRACT. CATHOLIC. 323

*fæminarum suscitandum. Hactenus qui-
dem magnus ille Hoffmannus.*

*Quæ omnia verissima & ex triplo-
de quasi dicta sunt. Interim tamen mal-
lem, si mei quidem arbitrii res esset, &
a tanto Auctore impune dissentire liceret,
ut Extractum illud Colocynthis, ut &
Gummi Gutt. ab hac eleganti aliqui
Compositione, plane abesset: quorum quip-
pe Virtus, aut virus rectius, jam supra
merita sua elogia scilicet, a nobis, pro
candore nostro, obtinuit. Sed haud mi-
tioris fere sunt indolis Resinae Jalappæ
ac Scammonii; ut pariter superius jam
monuimus. Interim tamen istæ, pro re-
cepto vulgo more, in ejusmodi pilularum
Extractis, sive Massis, tolerandæ potius
sunt, quam tollendæ, tanquam necessarium
nempe quoddam Malum, sine quo vix com-
mode componi & formari potest Massa pi-
lularum, ceu ubivis notum.*

Extractum Catholicum.

POTER. Pharm. spag. Lib. I. p. 325.

Rx. Aloës Succotrin. claræ, unc. unam.

*Myrrhæ Troglodyt. cum Spiritu Vi-
ni correctæ, unc. semis.*

Extracti Folior. Sennæ, drach. sex.

Extracti Colocynth. vel ejus loco,

Gummi Cathart. Vegetab. dr. un.

Extracti Croci, scrup. unum.

*Sulphuris magnetici meteorisati, dr.
unam semis.*

*Misce, cum Syrupo Rosarum, si
liquore opus fuerit, Fiat lege Artis,
Massa.*

*Dosis est granor. Quindecim, sede-
cim, & octodecim: in delicatulis vero,
decem, vel duodecim.*

*Multas magnasque Virtutes huic
quidem Extracto Catholico Cathartico
tribuit ibi Auctor: quæ ipsi etiam haud
omnes abjudicandæ sunt. Multum vero*

convenit cum Elixir. proprietatis, quod ad Compositionem, de quibus supra, suo loco. Conf. & Essent. Catholiconis, supra. Ceterum Sulphur magneticum meteorisatum Poterii, alias fere incognitam, iudice ibi in Notis, Hoffmanno, sunt Flores Hematitidis, cum Sale Ammoniaco sublimati, qui ad scrupulum semis, vel ulterius dati, tenacem humorum saburram non tantum incidunt; sed & sepius, felicissimo cum successu, educant. Inde commodissime hi flores adjiciuntur purgantium Extractis: quoniam nempe latitat in illis etiam singularis Virtus corrigendi acre horum principium, quod nonnunquam in dispositis, sævos spasmostorminaque ciet.

Hactenus laudatissimus Hoffmannus. Aliud vero Extractum Catholicum occurrit apud eundem POTER. p. 324. quod tamen in eo displicet, quod adjectum simul habet Extractum Esule, cuius vim virosam ac drasticam merito supra parte I. suo loco, detestati sumus, cum prudentioribus Medicis.

Extractum Colocynthidis.

Dispens. Brand. Wirt. Argent. & rel.

Paratur, fructum Colocynthidis spiritu vini extrahendo, postea aqua fontana coquendo, & ambas extractiones clarificatas, leni calore, in extracti consistentiam evaporando.

Fortiter purgat, & stimuli loco aliis purgantibus additur; hydropicis præsertim conducit: item & Melancholicis, de quo vid. GARMANNI Obs. in Act. Nat. Cur. Dec. I. An. III. Obs. 202. Citant. Dispens. Brand. p. 88. in Not. laudatur quoque ab aliis, in arthritide, podagra, Rheumatismis, & aliis Morbis articularibus, vid. CHARAS, Pharm.

Reg. Tom. II. pag. 572. Sed quid generatim de Colocynthide, & Medicamentis ex eadem paratis, statuendum; jam supra, Part. I. Candide ac vere pronuntiavius, Conf. maxime ZORNII Botanol. p. 222. ubi plura de Virtutibus, & Virtutibus, si quas habeat colocynthidis, legenda. Dosis grana tria, ad octo.

Extractum Croci.

Dispens. Brand. Wirt. Argent. & reliq. R. Croci Orientalis optimi, libram semis, vel quantum libet.

Aquæ fontanæ puræ, libr. duas.

Digere loco tepido, vase optime clauso per biduum, liquorem tinctum decanta, aliam aquam affunde, digere, idque continua, donec omnis vis & tinctura extracta sit; extractiones omnes commisce, ac in balneo abstrahere ad justam consistentiam. Aliud generosius Croci Extractum cum Alcohol. paratum, describit BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. proc. 65. pag. 211. sqq. & aliud BONTIUS, Med. Method. cap. 4. p. 131. & SCHULZ. præl. p. 135. & p. 155.

Eisdem vires, quas crocus, possidet; anodynas, alexipharmacas, cordiales & antihystericas. Conf. inf. Tinctura Croci.

Dosis grana duo, ad quatuor.

Extractum Diacarthami,

Jo. GUINTHERII Andernaci,
sive

Cnico-Pharmacum.

Dispens. Arg. Wirt. Prag. Ratisbon. Brand. Hamb. Vienn. Norimb.

R. Seminis Carthami excorticati, unc. quatuor.

Rhabbarbari veri, unc. unam.

Polypodii querni, unc. duas.

EXTRACT. DIACARTHAMI.

Zingiberis albi, *drach. duas.*

Turbith albi resinosi,

Foliorum Sennæ electorum, *ana uncias duas semis.*

Myrobalanorum chebularum, *uncias tres.*

Agarici albi; *drach. sex.*

Scammonii Aleppensis, *drach. decem.*

Mannæ electæ, *unc. duas semis.*

Agaricus, Scammonium & Turbith infundantur in

Spiritus Vini, *libris duabus*, & repetita affusione extrahantur; reliqua vero interim in

Aquæ ferventis *libris tribus* macerentur; leni igne coquantur ad tertiæ partis consumptionem, & in fine coctionis adjiciatur residuum prioris spirituosæ extractionis; exprimantur & colentur, atque in colatura Manna dissolvatur, solutio clarificetur, & cum superiori spirituofo extracto permisceatur, atque lento igne spiritus evocetur; residuum vero ad extracti mollioris consistentiam inspissetur.

NB. Pro pilulis etiam absque

Manna parari debet.

Ad vitiosos humores evacuandos accommodatissimum & multimoda experientia comprobatum celebratur. Cachecticis, scorbuticis & hydropicis convenit. Vid. SCHULZ. pag. 155. & CARTHEUS. Pharm. pag. 559. & ZORN. Botanol. p. 218.

Dosis absque Manna, scrupulus unus, ad drachmam semis; cum Manna, ad drachmam integram, vel scrupulus quatuor exhiberi potest. Quo & pertinet Electuarium Diacarthami Villanovarii, descriptum a RENOD. p. 742. & aliis multis.

EXTRACT. DIATESSAR. 325

Extractum Diatessaron.

Pharm. Batean. p. 69.

R. Specier. Diatessar. *unc. tres.*

Radic. Angelicæ, *unc. unam.*

Zedoariæ, *unc. semis.*

Semin. Cardui, *drach. duas.*

Aquar. Scordii Composit.

Cardui,

Meliss.

Angelic. *ana libr. unam.*

Extrahe Tincturam, secundum Artem, & exhala, ad debitam Consistentiam.

Confert ad affectus frigidos, tum Cerebri, ut paralyfin, &c. tum Ventriculi, ut Inflationem, & ab ea, dolorem, tardam coctionem: tum hepatis, ut Hydropem, Cachexiam, obstructions. Valet etiam efficaciter, ad Morsus venenatos, & potionem Veneni. Vid. supra, Theriaca Diatessaron.

Extractum Diacitri.

ZWELFFERI, *Animadvers. p. 133.*

Dispens. Argent.

R. Succu pulpæ pomor. Citri depurati, Sacchari albi, *ana libr. semis.*

Decoquantur, in Vase reneo, in Syrupum, Consistentiæ crassioris: postea adde:

Scammonii optimi, *unc. duas.*

Mechoacanæ albæ,

Turbith. electi, *ana unc. unam.*

Rhabarbari electi, *unc. semis.*

Galangæ, *drach. semis.*

Fiat ex iis omnibus, beneficio Spiritus Vini, iterata affusione, Extractio, quam in Balneo Mar. prope modum ad remanentiam quartæ partis, abstrahere, & Resinam residuo Extracto innatantem, (quæ si non satis bene præcipitata esset, affundatur illi adhuc pa-

rum aquæ frigidæ,) probe separa, exsiccatamque in pulverem redige. Relictum autem Extractum liquidum ad crassam consistentiam, leniter exhalare sine; cui pulverisatam & nonnihil amygdalis subactam suam Resinam adde, atque sic unita cum superiori parato Citri Syrupo exacte permisce: postremo denique

Ol. stillat. Cinnamomi, gutt. sex vel octo.

Nucis Moschatæ,
Caryophyll. ana gutt. quatuor,
vel sex.

Aromatizando, Fiat Extractum, usui asservandum.

Qui est potissimum directus ad humores biliosos & serosos expurgandos, in Cachexia, hydrope, ictero, obstructionibus Hepatis & Lienis, &c. item & in febris intercurrent. Correctio vero hæc est alius Extracti Diacitri ab Hieronymo Reusnero, quondam compositi, quodibidem exhibet, sed cum acri censura, ZWELFERUS; utrumque vero JUNGKEN. in Corp. Pharm. univ. p. 667. Sed ex utroque exturbandum mihi adhuc videtur turpissimum illud & nocentissimum Turpethum, de cujus violentis Viribus, supra jam Parte I. satis dictum. Ceterum conf. superius, suis locis, Elixir purgans de Citro, item Essentia Citrina laxans, & Electuarium de Citro solutivum, apud CHARAS, Pharmac. Reg. Tom. I. p. 274. Omnia ejusdem Nominis, sed & ejusdem usus.

Extractum Drasticum.

Pharm. Bat. p. 70.

Rz. Scammon. pulverat. unc. tres.
Succ. Aurant. cum Cort. express. libr. duas.
Digere tepide, per dies sex; Fiat

Expressio, & exhala ad pilularum Consistentiam.

Dosis est a scrupulo semis, ad drachmam semis.

Est Extractum hoc Catharticum, ut per se patet: Cur vero drasticum, metuendo Nomine, vocetur, vix divinare valeo; præsertim quum longe drasticotera Medicamenta purgantia habeamus, ex Euphorbio, Esula, Gummi Gutta, Colocynthide, Helleboro, Asaro, & id genus aliis violentis & nocivis speciebus parata; de quibus supra plura, suis locis. Interim tamen & Scammonium jure suo, ob malignam indolem, inter drastica referri meretur, ut superius part. I. jam monuimus ad Scammonium, & hic, in antecedentibus, ad Diacrydium.

Extractum Ecphracticum.

Pharm. Batean. p. 70.

Rz. Xylaloës,
Galangæ,
Caryophyllorum, ana unc. semis.
Cinnamom.
Gentian.
Cortic. Winteran. ana unc. unam.
Radic. Raphan. rustic. unc. duas.
Folior. Calaminth.
Puleg.
Absinth. ana manip. unum.
Martis, cum Sulph. præp. unc. octo.
Vini albi,
Decoct. Tartari albi, ana libr. duas sem.
Macerentur secundum Artem;
Colat. exhal. ad debitam Consistentiam, addendo;
Aloës, unc. unam.
Myrrhæ, drach. duas.
Misc.

In Morbo Virgineo ac Scorbuto est efficacissimum; Magnas enim Vires obtinet in aperiendis Obstructionibus, præser-

EXTRACT. EMMENAG.

tim Lienis, Hepatis, Uteri ac Mesenterii; adeoque Morbis inde natis subvenit. Conf. infra, Pilulæ Ecphracticæ; & Mixtura Ecphractica.

Extractum Emmenagogum.

Dispens. Vienn. JUNGKEN. p. 657.

R. Extracti Sabinæ,
Matricariæ,
Artemisiæ, *ana unciam unam.*
Myrrhæ, *drachmas duas.*
Crocī, *drachmam unam semis.*
Castorei, *drachmam unam.*
Fæcul. Bryoniæ,
Flor. Salis Ammon. Mart. *ana drach. un. semis.*

Balsami aloëtici, *unciam unam.*

Misceantur probe invicem, & redigantur in Extractum.

Ad Menses, & secundinam, ut & Lochia promovenda, insignis virtutisprehenditur.

Ceterum Conf. supra *Elixir Menstruale*, item *Uterina Elixiria*, nec non *Essentiam Emmenagogam*, ejusdem usus. Item *Extracta hysterica*, apud POTER. Pharm. Spag. L. I. p. 322. sqq.

Extractum Epilepticum.

Dispens. Brand.

R. Radic. Angelicæ,
Pæoniæ,
Pyrethri, *ana unciam unam.*
Fliorum Majoranæ, cum sumit. *manip. unum.*

Rutæ,
Scordii, *ana manipulum semis.*
Florum Lavendulæ,
Lil. convall.
Pæoniæ,
Rorismarin.
Stoechadis Arabicæ,

EXTRACT. IN FIBRA. 327

Ligni Sancti,
Visci Corylini, Tiliacei, aut quercini,
Rasuræ Cornu Alcis,
Cervi,

Cranii humani non humati,
Specierum Diamoschi dulcis, *ana unciam semis.*
Castorei recentis, *drachm. un. semis.*

Concis. & Contusis affund. Vini Rhenani, aut saltem Gallici Spiritus, ad eminentiam quatuor digitor. digere vase probe obturato & munito, loco calido, &c. Tumque lege Artis, Fiat Extractum. Sed quod merito displicet SCHULZIO, *Præl. pag. 156.* & CAR- THEUS. *Pharm. pag. 560.*

Extractum in Fibra Laxa

Adstringens.

BOERHAAVE *Mat. Med. pag. 6.*

R. Acetosæ, *manipulos octo.*
Lapathi hortensis, *manipul. quatuor.*
Quinquefolii, *manipulos septem.*
Minutim scissa, bene pura, in Aquæ quantum suffic. cocta, fortiter pressa per Prelum, in vase amplo, exhalent in Spissitatem Extracti, a granis decem, ad drachmas duas; vel adde huic Extracto

Radic. Bistortæ siccæ, *quant. suffic.*
ad Massam idoneam formandis pilulis.

Dos. a granis quatuor, ad gran. quindecim.

Extractum Febrifugum.

Pharm. Batean. JUNGKEN. p. 656.

R. Pulv. Cortic. Peruviani, *unc. quat.*
Centaur. minor.
Radicis Gentianæ, *ana uncias duas.*
Serpentar. Virgin. *unciam unam.*

328 EXTRACT. FEBRIF.

Spiritus Vini, *libras quatuor, vel quantum suffic.*

Extrahe Tincturam, & exhala secundum Artem.

Titulus Vires indicat.

Dosis a scrup. sem. ad drachm. semis.

Extractum Febrifugum.

Dispens. Vienn.

R. Corticis Peruviani,

Calcarillæ, *ana uncias quatuor.*

Herbar. Trifolii fibrini,

Centaurii minoris,

Radic. Gentianæ, *ana uncias duas.*

Serpentar. Virgin. *unciam unam.*

Salis Tartari, *unciam semis.*

Cum sufficiente Quantitate Vini fiat, leg. Art. Extractum.

Eadem virtute antifebrili pollet, ac præcedens Extractum; immo adhuc aliquanto majore. Ceterum idem fere de hujusmodi Extractis febrifugis sentiendum, quod supra jam ad varia Elixiria Antifebrilia, pari fere modo composita, candide monuimus. Aliud vero Extractum febrifugum, sed his ipsis virtute minus, quia Cortice peruv. destituitur, vid. in Disp. Brand. pag. 88. & JUNGKEN. p. 656.

Extractum contra Glutinosa

Stimulans.

BOERHAAVE, *Mat. Med. pag. 32.*

R. Folior. recent. Absinthii,

Eupatorii,

Cannabis,

Marrubii albi,

Tanacetii, *ana quant. suff.*

Concissis minutim, contritis dein, per prelum, succum exprime: Hinc leni igne, depura, per secessum foecis: deinde exhala ad spissitudinem Mellis crassi: cui denique adde:

EXTRACT. HYDRAGOG.

Salis Absinthii Tacheniani $\frac{1}{40}$

Dosis, drachma semis, bis de die, vacuo stomacho, ex Vino Gallicano.

Extractum Hydragogum.

Dispens. Vienn.

R. Succu inspissati Bryoniæ,

Ireos nostratis,

Elaterii, *ana uncias duas.*

Liquecant probe mixta, modica Spiritus Vini rectificati quantitate: deinde addantur:

Magisterii Jalappæ, Oleo Amygdalarum dulcium subacti,

Gummi Guttæ, *ana uncia una.*

Tartari Vitriolati, *uncia semis.*

Olei Anisi, *drachma una.*

Ex quibus mixtis, fiat lege Artis, Extractum.

Quod specificas Virtutes suas in Hydrope, & analogis affectibus demonstrat. Visceribus nempe sanis & adhuc integris, viribusque valentibus. Alias enim non solum Aquam corpore tumido educet, sed etiam simul Animam, propter drastica nempe illa & violenta remedia, Elaterium scil. & Gummi Guttæ, de quibus vid. superius, suis locis, jam satis dicta. Aliud Extr. Hydragog. vid. ap. ZWELFF. & JUNGKEN.

Extractum Hystericum

Roborans.

POTER. *Pharm. Spag. L. I. pag. 323.*

R. Artemisiæ siccæ,

Absinthii utriusque, *ana Fascicul. quatuor.*

Menthæ, *Fascic. duos.*

Abrotani, *Fascic. unum.*

Zingiberis,

Galangæ, *ana uncias quatuor.*

Macis,

Myrrhæ,

EXTRACT. JALAPPÆ.

Myrrhæ,
Succini, *ana unciam unam.*

Cum Aquæ Vitæ optima, more
Artis, fiat Extractum, cui sub fine,
adde:

Liquoris Succini, *drachmam unam.*
Vitrioli Martis, *drachmas tres.*
Sacchari albi, *unciam semis.*

Dosis erit a drachma una, ad scrupulos quatuor, mane, jejuno adhuc stomacho, convenienti vehiculo.

Alia Extracta hysterica simul cathartica, tum commode usurpanda quando purgatione longa opus fuerit, vid. ibid. pag. 322. Conf. infra Laudanum Hystericum: & Extracta Uterina.

Extractum Jalappæ.

Dispens. Lond. Wirt. Pharm. Reg. CHARAS, T. II. p. 575.

Eodem modo, quo Agarici extractum, paratur, in fine resinam cum extracto diligenter miscendo, ut gummosæ partes resinosis interponantur.

Vires cum resinæ conveniunt, & vix majori dosi dandum est extractum hoc; sufficiant grana sex, vel decem, extracto alii laxanti, Aloës scilicet, vel pilulis de Succino, pro una dosi, scopo laxandi, admixta.

Extractum Ictericum.

Pharm. Batean. p. 71.

R. Stercoris Ovilli recent. *unc. quatuor.*
Radic. Chelidonii, *drachmas decem.*
Curcumæ, *unciam unam semis.*
Lumbricorum præparator. *dr. sex.*
Centaurii minoris, *manipulos duos.*
Martis præparati, *uncias duas.*
Succi Limon *uncias sex.*
Aquæ Cichorii, *libras quatuor.*

Infundantur omnia, per horas quadraginta octo: Fiat Expressio, quæ

EXTRACT. LIGNI AL. 329

exhal. ad pilular. Consistent. addendo
Lumbricor. præparat. *drach. un. sem.*
Coralliorum rubrorum,
Eboris,

Succini, *ana drachmas duas.*

Misceantur: *Dos. drachma semis, ter in die, superbibendo Decocti Ictericici uncias quatuor.*

Tollatur modo sordidum illud & stercoreum initium, & tum concinna & multum profutura erit hæc ipsa compositio. Sordent enim hodie merito fæda illa condimenta ex immunda ista animalium Culina, aut rectius sentina, petita. Vid. supra, ad Regnum Animale dicta, potissimum autem Lib. de pleurit. Cap. III. pag. 47. item RIVINI Censur. Medicament. Officinal. Cap. II. pag. 80. sqq. Syllog. Diff. Med.

Extractum Ligni Aloës.

Disp. Prag. Wirt. & reliq.

Paratur extrahendo lignum Aloës rectificatissimo Vini spiritu, & spiritum rursus in Balneo abstrahendo.

Conf. supra, Essentia Ligni Aloës.

Additur pilulis & pulveribus cephalicis & analepticis Sufficit granum unum, vel duo pro dosi.

Extractum Ligni Guajaci.

Disp. Lond. Wirt. Brand. Reg. CHAR. T. II. pag. 580.

Lignum Guajacum fortiter coquitur in sufficiente quantitate aquæ fontanæ; decoctum lento igne in extracti formam redigitur.

Extractum exigua quantitate tali modo & ex libra una ligni vix drachmæ duæ obtinentur; spiritu Vini vero rectificatissimo ex libra una ad minimum uncia tres extracti resinosi extra-

huntur. Exactam hujus Extracti præparationem vid. in POTERII *Pharmac. Spagyr.* pag. 321. ibique in Not. HOFFMANNI. Conf. supra *Essentia* & infra *Tinctura Guajaci*.

Ufus est in pilulis arthriticis, catarrhalibus, antivenereis, vel ubicunque sanguinem & lympham depurare volumus.

Dosis grana octo, ad duodecim.

Naribus exceptum sternutationes insignes, citra capitis imbecillitatem efficit.

Extractum Maltæ

Compositum.

Pharm. Batean. pag. 71. conf. FULLER.

Pharm. Extemp. pag. 144.

℞. Foliorum Tussilaginis,

Pulmonar. maculos. recent. *ana*
uncias sex.

Glycyrrhizæ, *uncias octo.*

Uvarum passar. ex acin. *libras duas.*

Cerevisiæ illupulat. fort. debitæ ætatis, *congios sex.*

Coquantur ad Consumtionem congiorum quatuor, Fiat Expressio fortis, & exhal. ad Mellaginem.

Dosis ad drachmas duas, bis, vel ter, in die, in phthisi & morbis pectoris, egregie prodest.

Extractum Martis Pomatum.

Disp. Wirt: Argent. Leod. Vien.

℞. Limaturæ Martis, sive ferri, purissimæ, *libram unam.*
superfunde

Succi Pomorum acidorum recens expressi & depurati, *libr. quatuor.*

Stent in digestionem loco calido, in cacabo ferreo, per plures dies. Postea coquantur, spatula perpetuo agitata, lento igne, ad dimidiæ partis

consumtionem; clarum a spisso colando separetur, & ad extracti consistentiam inspissatum reponatur.

Tonicum excellens est, atque hypochondriacis, cachecticis, ac ubi suspicio vermium est, convenit. Prodest & in fluore albo, ut & Chlorosi Virginum, & generatim, ubi fibræ nimis laxæ sunt. Vid. infra, Tinctura Martis pomata.

Datur in forma pilulari, cum aliis, a granis quindecim, ad viginti.

Extractum Martis,

seu Chalybis.

Pharm. Bat. pag. 48. seu pag. 69.

℞. Succo Oxalidis depurat. *libr. quatuor*
Tamarind. *unciam unam.*

Coque parum, & clarif. In isto macera tepide:

Limat. Martis, *uncias quinque.*

Per dies quatuor, sæpius agitando, fiat Colat. quæ in Balneo Mar. inspissetur ad debitam Consistentiam.

Vocatur & *Magisterium Martis*. Aliter paratur cum succo pomorum, Vice Oxalidis, & Tamarindorum, de quo in præcedenti Compositione.

Vires sunt aperientes & roborantes. Inde in Morbis sorbuticis, hypochondriacis, pituitosis, & cachecticis egregie prodest, præsertim uti metus est de obstructionibus hepatis, lienis & Mesenterii: tum sane insigni cum fructu, exhiberi per commoda temporis intervalla, ægrotis potest.

Ceterum aliud Extractum Chalybeatum, a Schwalenbergero operosissime quondam compositum, exhibet BIERLINGIUS in Append. Medicament. Cap. X. pag. 61. & Tab. Smaragd. pag. 199. & dudum SCHROEDERUS Pharmacop. Lib. II. Cap. 57. pag. 209. qui

EXTRACT. MAROCOST.

magnas ipsi vires tribuit in referendis Hepatis, Lienis, Uteri & Mesenterii obstructionibus. Sed sit fides penes Auctores. Interim, quum illud notum sit nimis, & diffusius sua spatiosa compositione, quam ut cum Lectorum commodo & voluptate, hic inferi potuerit, malumus potius verbis indicare; quam re ipsa descriptum, proponere.

Ceterum Conf. supra, Bolus Chalybeatus, & infra Syrupus Chalybeatus Ceylonicus Grimmii: item supra, suo loco, Electuaria Chalybeata, & de Croco Martis varia: quæ omnia iisdem virtutibus aperiendi obstructa, & roborandi laxa, polleant, ac quidem hæc Extracta Chalybeata, ceu omnibus notum. Conf. JUNGKEN. Corp. Pharm. univers. pag. 655. ubi & melius Extractum Chalybeatum Hoffmanni, exhibetur. Oxymel quoque Chalybeatum extat in FULLERI Pharm. Extemp. pag. 270.

Extractum Marocostinum.

*MINDERERI in Aloëdario
Marocostino.*

*Disp. Wirt. Vienn. Brand. Prag. Batean.
R. Aloës Succotrinæ, libram unam.
dissolve in*

Succorum depuratorum

Absinthii,

Apii,

Foeniculi, ana unciis tribus.

Cichorei,

Fumariæ,

Pimpinellæ, ana unciis octo.

Rosarum,

Citri, ana unciis viginti.

Stent in digestionem, ut clarum a spisso separetur, & feces subsideant; solutionem claram separa, & lento igne evapora ad mellis consistentiam; adde

EXTRACT. MELAMP. 331

Extracti Rhabarbari, drachm. sex.

Croci, drachmam semis.

Myrrhæ, unciam semis.

Gummi Ammoniacy, in aceti scillitici quatuor uncias soluti,

unciam unam semis.

Redigantur in extractum, mollioris consistentiæ, cui adde

Mari veri optime triti, unciam semis.

Costi corticofi, drachmas sex.

Exacte mixta servantur.

Nunquam solum, vel sine additione activorum purgantium præscribitur. I. servit potius pro basi pilularum cephalicarum; Aloë enim, per solutionem in succis, corrigitur, atque, additione Mari veri & Costi, aromatizatur, hinc pilulæ laxantes inde compositæ nunquam, vel rarissime, tormina excitant. Vid huc præsertim SCHULZ. pag. 159. Animad. ZWELFFERI, pag. 137. sq.

Dosis est grana duodecim, ad viginti & ultra.

Extractum Melampodii.

Pharm. Bat. p. 71.

R. Rad. Hellebori nigri veri, cum fibris crassius pulverat. uncias sex.

Seminis Anisi, unciam unam.

Spiritus Vini, libras tres.

Infunde tepide per dies sex: Fiat Expressio & Exhalatio, ex Arte, Dosis a scrupulo semis, ad scrupulum unum.

Usus potissimum creditur antime-lancholicus. Conf. supra, Essentia Melampodii, & ad eam dicta. Corrigitur vero vis drastica & caustica Hellebori nigri, nonnihil, adjecto opportune semine Anisi: sed & simul infringitur ipso Spiritu Vini, ut notum. Interim tamen semper remanent quædam innata & inexpugnabiles quasi nocendi & turbandi vires. Quare Helleboro caute & parce

ubique utendum, ut supra jam candide monuimus, ad ipsum Helleborum, & alibi, in hoc nostro opere, passim. De ipso vero Hellebori nigri Extracto, ejusque funestis ac letiferis effectibus, vid. Tim. a GÜLDENKLEE, Cas. Med. 6. Lib. VII. pag. 312. & ex eo WEDEL. Amoen. Mat. Med. Lib. II. Sect. I. C. 5. pag. 251. item Plater. Forest. Schenck. Dodon. Hildan. Gabelchover, Grüling. Welsch. Bruno. & alios plures laudatos jam ZORNIO, magna copia, Botanol. pag. 276.

Extractum Melanagogum

Quercetani.

Dispens. Prag. ex Pharm. Aug. Ref.

Rx. Folliculor. Sennæ, uncias sex.
Radic. Hellebori nigri præp. unc. duas.
Turbit, .
Myrobalanor. omnium, ana unciam
unam semis.
Trochiscor. Alhandal, drachm. sex.
Florum Violarum,
Rosarum rubr.
Epithymi, ana pugillos duos.
Specier. laxificant. Galeni, dr. duas.
Succor. optime depurat, Fumariæ,
Pomor. redolentium,
Seri Lactis, ana quantum satis est.

Incisæ & Contusæ Species in Liquoribus jam dictis, digerantur, in Balneo; postea coeantur, exprimantur, depurentur, & in Extractum denique reducantur. Species vero laxificantes non immerito, potius Extracto jam parato admisceri possent, quum alias in Extractione, parum de qualitatibus, communicant.

Atram Bilem, ac salsos, adustos & retorridos humores evocat; Psores, Scabiei & Elephantiasis medetur. Datur a scrupulo semis, ad drachm. dimi-

diam. Conf. POTERII Pharm. Spag. Lib. I. pag. 324.

Sed, ne quid dissimulem, displicent omnino in hac compositione, folliculi Sennæ, potissimum vero turpe illud Turpethum & Trochisci Alhandal, ne quid de ipso Helleboro dicam: de quibus cunctis superius ad cavendum, abunde actum. Fortiora igitur & saniora ilia utique postulat hoc ipsum Extractum Melanagogum, quam ut cuivis, sine discriminine sexus, ætatis & naturæ, impune exhiberi possit. Id moniti, quæso, observent juniores Medici.

Extractum Nephriticum.

POTER. Pharm. Spag. Lib. I. p. 326.

Rx. Radicum Ononidos, libras tres.

quinque aperientium,
Raphani, ana lib. unam semis.

Seminum Hyperici,

Milli Solis,

Ameos, ana uncias quatuor.

Foliorum Pimpinellæ,

Betonicæ,

Ceterach,

Artemisiæ,

Argentiniæ,

Pilosellæ, ana manip. tres.

Fructuum Alkekengi, libram unam.

Infundantur omnia, minutim incisa, in sufficienti quantitate, una cum Succo Limonum depurati, libra una.

Fiatque sic lege Artis, Extractum. Antequam vero perfecte crassescat; adde

Sacchari albi, circiter libr. un. semis. & tum efficias Extractum Ventriculo gratum. Sine Saccharo autem reduci- tur in formam pilularum. Utrumque per se, vel cum Liquore convenienti, de simplici, drachma semis, ad drachmam unam, exhibetur: cum Saccharo

vero, *uncia dimidia, usque ad unciam unam.*

Ufus est, ut ex ipso nomine digne imposito, liquido patet, *nephriticus, diureticus, lithagogus & lithonhrypticus: item & antarthriticus & antiscorbuticus; adeo, ut in cunctis his duris & pertinacibus affectibus, insigni haud dubie praesidio & levamento dolorum, esse possit.*

Extractum Nicotianæ.

Disp. Wirt. Brand.

Folia Nicotianæ integra exsiccata, per noctem, in aqua fontana (scilicet *libra una* Nicotianæ in *sex libris* aquæ) macerentur; mane infundantur cribro, ut aqua effluat; folia ita macerata atque aqua abluta in libris decem aquæ fontanæ, magna ebullitione, ad dimidiæ partis consumptionem, coquantur. Decoctum, albumine ovorum clarificatum, valido igne & celeri ebullitione, ad consistentiam extracti inspissetur.

Maceratio & ablutio Nicotianæ instituitur, ut particulae salinæ acres maxime in hac prima maceratione extrahantur; Ebullitio fortis & coctio longa, cum copiosa aqua, eandem ob rationem præscribitur, ut volatiles & vomitum creantes particulae cum vapore evolent. vid. STAHLII *Mat. Med.* Part. II, 258. pag. 151. & de *Specif.* Cap. I. pag. 319.

Commendatur hoc extractum, secundum hanc formulam paratum, in tussi pectorali & phthisica diuturna mitiganda & cohibenda, quod etiam præstare solet, si ejus grana tria, vel quatuor, in aqua quadam vinosa soluta, mane in lecto propinentur; & si forte nauseam vomibundam excitaret, mox, post vini calidi aromatisati, & parum saccharati haustum,

cessabit; in febribus etiam diuturnis, tertianis & quartanis, nec non Ictero & Hydropæ magni effectus est. Vid. SCHULZ. p. 160. & Auctores, qui de Tabaco scripserunt, supra, Part. I. laudatos.

Ad grana quinque vel sex exhibitum, per secessum & superiora nonnunquam purgat.

Extractum Nicotianæ,

seu

Peticum Compositum.

Pharmacop. Batean. pag. 50. seu 72.

R. Folior. Nicot. seu peti exot. *unc. duas.*

Asari recent. *drachm. decem.*

Radicum Glycyrrhizæ, *unciam un.*

Angelicæ,

Galangæ, *ana scrup. octo.*

Seminum Anisi, *drachmas tres.*

Coriandri, *drachmas duas.*

Macerentur tepide, per viginti horas, in

Hydromelitis, *unciis viginti.*

Express. & exhal. ad debitam Consistentiam, Fiat lege Artis, Extractum.

Cujus Dosis ad scrupulos duos, determinatur, cum promisso, quod crassos humores per vomitum, & nonnunquam per secessum, potenter expurget, feliciterque detur in Asthmate, & pulmonum tartaro, nec non in febribus, præcipue tertiana & quartana; utile etiam sit in ictero, hydropæ & arthritide: referente ita SCHULZIO in Prælect. pag. 160. Conf. inf. Oxy-mel de Pecto, & Syrupus de Nicotiana. Magnificæ sunt, equidem fateor, hæ laudes & Nicotiana haud prorsus indigna: interim tamen, ne quid celem, suspecta & anceps nonnihil mihi hæc videtur compositio, & nimiam præsertim copiam folio-

rum Afari, quorum vim drasticam in al-
vo vehementius citanda, & vomitu acrius
movendo, supra, Part. I. plenius expo-
suimus. Conf. ZORN. Botanolog. p. 96.
& quos ibi, in utramque partem, allegat
Auctores: quibus add. SCHULZII &
SCHEFFLERI Dissertat. de Afaro: &
WEDEL. Amoen. Mat. Med. Lib. II.
Sect. II. Cap. 4. pag. 240. item BOER-
HAAVE, Histor. Plantar. Tom. II. pag.
558. sq. Ceterum huc etiam quodammodo
pertinet illud sic dictum petum phthisicum,
descriptum a FULLERO, in Pharm. ex-
temp. pag. 275. Cujus fumum tubuli
ope, intra pulmones haustum phthisicis
& asthmaticis mire prodesse, ibi confi-
denter nimis traditur. Sed quoniam su-
specti & ambigui Auripigmenti Semun-
ciam illud continet, nolim hinc cuiquam
salutis suæ cupido, auctor suasorque esse,
ut tam anceps remedium in sua damna,
improvidè tentet. Licet enim ipsum Au-
ripigmentum, demonstrante Hoffman-
no, atrox venenum non sit, tamen quia
metallicum est, phthisicis & pulmonem
vitiatis tanto minus convenire videtur.
Conf. supra dicta ad ipsum Auripigmen-
tum, & GEOFFROY, Mat. Med. T. I.
pag. 186. Sed hæc obiter, data occasione.

Extractum Opii.

Dispens. Brand. Wirt. Paris. & reliq.

R. Opii Thehaici optimi, unc. quatuor.

In frustula minutim scissum in
cucurbita vitrea,

Aquæ communis, succi Citri li-
bra semis acidulata, libis quatuor solve;

Solutum deple, & per empore-
ticam filtra, ac calore moderato balnei,
ad extracti consistentiam inspissa.

Vires Opii depurati narcoticas
aliasque notorias possidet; in dosi, apud
adultos, ultra duo, vel tria grana vix

ascendere solemus. Vid. WEDEL.
Opiolog.

Extractum Opii, seu Opium Cydoniatum per Fermentationem.

Disp. Wirt. Brand. Vienn.

R. Opii purissimi, libram unam.

successive solve in

Succi Cydoniorum &

Aquæ fontanæ frigida, ana libris
quinque.

Stent in loco temperato, semper
impuritates liquori supernatantes aufe-
rendo, per aliquot dies; postea liquor
per linteum coletur, ut a spisso & sor-
dibus resinosis liberetur. Colaturæ adde
Sacchari albi, uncias quatuor.

Reponantur in vase satis capaci,
leviter saltem operculo tecto, ad fer-
mentationem, in locum temperate ca-
lidum, per multos menses; sed cave,
ne hoc fiat in conclavi clauso.

Durante fermentatione movea-
tur sæpius liquor baculo ligneo, & de-
nuo reponatur, usque dum ne mini-
mum quid de fermentatione, aut mo-
tu intestino liquoris, percipiatur; de-
inde per pannum colatur liquor, ad
extracti consistentiam inspissandus.
Vid. Corp. Pharm. univ. JUNGKEN.
pag. 635. & Disp. Brand.

Opium fermentatione non solum
corrigitur, sed etiam in sua virtute exal-
tatur; pariori igitur dosi præscriben-
dum est, licet saccharum & succus Cydo-
niorum dimidiam fere partem extracti
constituant, ultra granum non offerri
adulto debet, in teneris subjectis decima
vel duodecima, imo vigesima pars gra-
ni sufficit. Vid. SCHULZ. pag. 166.
Conf. supra, Essentia anodyna Lange-
lotti. & WEDEL. Opiol. pag. 57. sqq.

EXTRACT. PANCHYM.

infra vero Laudanum liquidum Cydoniatum Willisii.

Extractum Panchymagogum.

Disp. Arg. Wirc. Pharm. Reg. CHAR. T. II. pag. 577. sqq. Vienn. Brand. Prag. Norimb. & reliq.

Rx. Scammonii Aleppensis, *unc. unam.*
Rhabarbari veri,
Seminis Ebuli, *ana drachmas sex.*
Agarici albi, *drachmas septem.*
Turbith resinofi,
Hermodactylorum, *ana dr. quinque.*
Hellebori nigri, *unciam semis.*
Foliorum Sennæ electorum, *uncias duas.*

Colocynthidis, *drachmas decem.*

Rhabarbarum, Hermodactyli, Helleborus & folia Sennæ minutim incisa infundantur in

Aquæ fontanæ bullientis, *libr. duab.*

Macerentur per viginti quatuor horas, atque, post unciam ebullitionem, exprimantur, in expresso dissolvantur

Aloës Succotrinæ, *uncie tres*, atque seorsum servantur.

Reliqua vero, Scammonium, semen Ebuli, Agaricus, Turbith & Colocynthis per repetitam affusionem spiritus Vini rectificati S. Q. extrahantur, extractiones, per chartam emporeticam filtratae, cum solutione Aloës colata misceantur, atque spiritus in balneo abstrahatur, residuum vero, leni igne, ad extracti consistentiam redigatur. Aliud autem Extractum panchymagogum, operosioris compositionis, vid. in MYNSICHTI *Armament.* p 62. & aliud rursus facilioris & brevioris ZWELFF. in *Disp. Lugd.* 221. item aliud adhuc, in *Arcan. Goddordian.* pag. 6.

EXTRACT. PAREGOR. 335

Purgans creditur esse universale, quod omnes vitiatos humores e corpore educendi vim habeat: priapismum tamen sæpius ex ejus usu concitatum fuisse, observavit PAULLINI Obs. Med. 36. Cent. III. pag. 326.

Dosis grana decem, ad quindecim.

Extractum Paregoricum.

Pharm. Batean. pag. 71.

Rx. Philonii Romani, *unc. unam semis.*
Mithridat. *drachmas quinque.*
Theriace Londinensis,
Diascordii, *ana drachmas tres.*
Aquæ Card. Ben. *libram unam.*
Spiritus Vini, *uncias tres.*

Macera, cola & exhala, secundum Artem, ut fiat Extractum.

Proficuum in Morbis contagiosis, Catarrhis, doloribus, & Vigiliis: parce tamen & debita cum circumspectione, est adhibendum. Conf. infr. Extracta Sedativa, & Laudana Opiata varia.

Extractum Pectorale.

Pharm. Bat. ibidem.

Rx. Folior. Scabiosæ,
Hyssopi,
Hederæ Terrestr. *ana manip. duodec.*
Marrub. alb.
Jacæ, *ana manip. decem.*
Tussilaginis,

Radic. Helenii, *ana manip. octodec.*

Contusis exprimatur succus, depuretur, & ad Mellaginem evaporetur, secundum Artem.

Detur cochlear unum, ter in die, superbibendo decoctum pectorale, sufficienti quantitate.

In Raucedine, Tussi, asthmate, aliisque pectoris morbis, a lenta pituita præcipue ortis, egregium sine dubio, præstabit

usum. Ceterum Conf. supra, Elixiria pectoralia & Essentias pectorales. Aliud vero Extractum pectorale, huic haud plane absimile, vid. apud FULLERUM, Pharmacop. extempor. p. 144.

Extractum Phlegmagogum

Quercetani.

Dispens. Wirt. Ratisbon. ex Pharm. Aug. renov.

*Rx. Agarici trochiscati, unc. quatuor.
Hermodactylorum,
Turbiti,
Foliorum Sennæ,
Seminis Carthami, ana unc. tres.
Radiciſ Esulæ præparatæ, unc. unam.
Colocynthidis, unc. semis.
Macis,
Salis gemmæ, ana drach. unam semis.*

Præparetur ad normam Extracti panchymagogi; Hermodactylos, folia Sennæ & Esulam, aqua fontana, sale gemmæ acuta, reliqua vero spiritu Vini rectificato extrahendo, & in extracti consistentiam, leni calore, redigendo.

Serum educit, & additis fortioribus purgantibus, præscribitur hydropicis. Sed non semper secure & optato cum successu; est enim drasticum & violentum, ob Semen Carthami, Colocynthidem & Radicem inprimis Esulæ: de quibus vid. supra, suis locis.

Dosis grana duodecim, ad scrupulum unum.

Extractum Polychrestum

Emerici,

Dispens. Vienn.

*Rx. Pulpæ Colocynthid. unc. quatuor,
drach. sex.*

*Turbiti, unc. quatuor semis,
Cardamomi,*

Cubearum, ana unc. unam.

Incisa infundantur per tres vices, in Spiritu Vini rectificato: abstrahatur Spiritus, & Remanent. servantur.

Rx. Folior. Sennæ sine stipit. unc. octo.

Rhabarbari electi, unc. novem.

Herbæ Epithymi,

Spicæ Indicæ, ana unc. unam.

Croci Austriaci, drach. duas.

Irrorentur Oleo Tartari & Aqua Fumariæ, extrahatur Tinctura, toties repetendo, donec non amplius tingat.

Rx. Florum Rorismarini,

Liliorum convallium,

Paralyseos, ana drach. quinque.

Corticum Citri,

Aurantiorum, ana drach. sex.

*Specierum pro aqua, seu Elix. Vitæ,
libr. unam.*

Incisa irrorentur Oleo Tartari, & in Vini & Aquæ anatica portione, decoquantur; donec nulla amplius Tinctura extrahatur: In hoc decocto dissolvatur

Aloës rosatæ, libra una.

Omnes prænominatæ species remanentes coquantur de novo, ut prius, & exprimantur: In hoc decoct. clarificentur

Mannæ electæ, uncia septem.

His duobus Decoctis leniter ad Consistentiam, inspissatis, admisceantur successe, superiores Extractiones, & addendo seorsim pulverisfata:

Salis Absinthii,

Coralliorum,

Vitrioli Martis, ad albedinem calcinati,

Mastichis electæ,

Myrrhæ rubræ, ana drach. sex.

Magisterii Scammon. libr. semis.

Jalappæ, unc. tres.

Tincturæ Corallior. drach. sex.

Fiat

Fiat secundum Artem, Extractum. Quod Extractum, tanquam sibi olim secretum, in memoriam, nobis reliquit famosus *Electoris palatini Archiater*, tum factus *Capucinus*, R. P. EMERICUS, qui hic Viennæ, in Novi Fori Monasterio, d. 14. Augusti, Anno 1690. supremum diem obiit.

Ob insignes Virtutes, viscera interna roborandi, Obstructiones, lentoremque impactum resolvendi, & humores peccantes per Alvum blande subducendi, hoc Extractum imposito Nomine insignitum est. Hactenus Dispens. Vienn.

An vero splendidum hoc Nomen jure suo & usu multiplici prom. reatur operosa hæc & diffusa, pene dixissem, Confusa, Compositio? candide queso, & aperte pronuncient solertiores & prudentiores Medici. Interim quum, quantum equidem sciam, insignem hunc scilicet thesaurum polychrestum solum Dispensatorium Viennense nobis liberali quasi manu, obtulerit; frui quoque paratishis opibus grati volumus, diligenter caventes, ne istis, certe propter exempli veluti raritatem, si non, propter sperandam exinde utilitatem, careret opus, hoc nostrum pharmaceuticum: licet sine magno quidem dispendio, istis carere posse, ingenue fateamur. Ceterum aliud Extractum polychrest concinnius, vid. apud MYNSICHT. p. 63. & JUNGK. p. 671.

Extractum Rhabarbari.

Simplex.

Dispens. Wirt. Prag. Arg. Ratisb. Brand.

Seligitur optimæ notæ Rhabarbarum, & aqua simplici, ad modum aliorum, fit extractum.

Pro basi pilularum, ubi aloëtica locum non inveniunt, adhiberi solet. Vid.

SCHULZ. Prælect. pag. 163. & CARTHEUSER. pharmacolog. p. 553.

Dosis scrupulus semis, ad grana quindecim.

Extractum Rhabarbari

Compositum.

Dispens. Argent. JUNGKEN. p. 659.

R. Pulpæ Colocynthidis, unc. un. semis.

Florum stœchadis Arabicæ,

Turpethi ana drach. decem.

Rhabarbari optimi,

Ellebori nigri, ana unc. unam semis.

Foliorum Sennæ, unc. duas.

Cinnamomi, unc. unam semis.

Dacrydii, drach. decem.

Storacis liquidæ,

Mastiches,

Spicæ Nardi,

Florum Rosarum rubrarum,

Radicis Asari, ana drach. unam.

Fiat ex his omnibus, secundum Artem, Extractum

Majoris quidem efficaciae hoc est Extractum Compositum fortiusque purgat, ac præcedens simplex, utinam vero & tutius simul purgaret; quod equidem vix putem, ob ingentem nempe quantitatem adjectarum specierum drasticarum & violentarum, scilicet Colocynthidos, Turpethi, Ellebori nigri, dacrydii, & Radicis denique Asari; de quibus omnibus supra, suis locis. Scire igitur hanc Compositionem præstat, quam ipsum in usum, perquam ambiguum, advocare.

Extractum Scorzonæræ

Compositum, Ducis Hettruriæ.

JUNGKEN. Corp. Pharm. univ. p. 671.

R. Radicum Tormentill. mundat.

Scorzonæræ recentis,

Herbar. Scördii recent.

338 EXTRACT. SCORZON.

Meliss. recent. *ana unc. quatuor.*

Pomorum Citri, *No. quatuor.*

Concis. & Contus. in Mortario marmoreo, Fiat Expressio fortis; Expressioni adde:

Croci orientalis, *unc. semis.*

Destill. in Balneo Mar. Materia a destillat. residua & express. reaffund. & ex Capite mortuo eliciatur Sal, & conjungatur cum Extracto, addendo:

Electuar. de Gemmis, *drach. duas.*

Lapidis Bezoar, *drach. unam.*

Margaritar. preparat. *drach. duas.*

Fragmentor. Lapid. quinque pretiosor. preparat. *drach. tres.*

Camphoræ, *drach. unam.*

Misc. Fiat lege Artis, Extractum.

Pretiosum, non diffiteor, hoc quidem est Extractum, sed sua potius compositione, quam ipsa utilitate: quam imprimis si sumtuosum Additamentum Margaritarum, Lapidum pretiosorum, & Bezoartici, item Electuarii de Gemmis, spectetur, admodum exiguum, immo pæne nullam esse, re ipsa deprehenditur. Accedit, pretium Extracti præter omnem rationem ac necessitatem, hic temere auctum esse, inutiles & repetita adjectione Margaritarum & quinque Lapidum pretiosorum, quæ tamen cuncta jam in ipso Electuario de Gemmis, continebantur, ceu nemini non notissimum. Sed quoniam magni Ducis splendidum Nomen gereret hæc ipsa Compositio, ideo sumtibus haud parcendum videbatur scilicet, quo tanto Nomine dignius esset Medicamentum: quod tamen quibus potissimum Viribus pollere possit, præsertim post ipsarum Radicum & Herbarum destillationem factam; equidem haud satis perspicere valeo. Quin potius, mihi ejusdem pæne efficaciæ esse videtur, hoc est exigua, aut fere nullius, ac alterum quidem Scorzonera Extractum

EXTRACT. SEDATIVUM.

simplex, descriptum in Dispenf. Brand. de quo vera ita pronuunciat Cl. SCHULZIUS Prælect. pag. 163. Vereor, ut magnarum sit Virium. Quod & ego omnino vereor, immo aperte & confidenter profiteor.

Extractum Sedativum

Citratum, Cnœffellii.

JUNGKEN. Corp. Pharm. univ. p. 635.

Rx. Opii Thebaici, in frustula concisi, & in patella ferrea per leniss. exhalat. correcti, *unc. duas.*

Succi Citri, *uncias viginti quatuor.*

Pulv. Cinnamomi,

Caryophyllorum, *ana unc. semis.*

Stent per Mensem, in leni digestionem: deinde Extractio per Linteum exprimatur, & ad melleam Consistentiam, lenta evaporatione, redigatur.

Extractum Sedativum Virile

Ejusdem.

Ibidem.

Rx. Extracti Sedativi citr. *uncias duas, drach. duas.*

Magister. Coralliorum,

Perlarum, *ana grana quindecim.*

Croci Orientalis, *drach. duas.*

Ambrae, *scrup. duos.*

Moschi, *grana quinque.*

Olei Caryophyllorum,

Cinnamomi, *ana guttas quinque.*

Misceantur; Fiat lege Artis, Extractum.

Extractum Sedativum

Muliebre Ejusdem.

JUNGKEN, *Ibidem.*

Rx. Extracti sedativi Citrat. *unc. unam, drach. duas.*

EXTRACT. FOLIORUM.

Croci Orientalis, *drach. duas.*
 Magisterii Coralliorum, *unc. semis.*
 Castorei, *drach. unam.*
 Olei Succini, *scrup semis.*

Misce: Fiat secundum Artem,
 Extractum.

Nimirum, unumquum novis, omnia novis, ut ait Comicus. Sunt scilicet hæc Extracta ejusdem fere Compositionis & indolis, ad sedandos nempe & sopiendos varios Corporis afflicti dolores haud inscite Composita, si modo exceperis Ambram atque Moschum, quæ sine Virtutis & efficacæ jactura, commode omnino abesse possunt, ut supra jam aliquoties monitum, & infra rursus monebitur. Pertinent vero generatim ad Laudana opiata, de quibus infra, suo loco, plura. Conf. & supra, Extractum paregoricum, ejusdem Nominis, licet Græci, ejusdemque scopi atque facultatis.

Extractum Foliorum Sennæ.

POTER. Pharm. Spag. Disp. Wint. Paris.
 Brand.

Rx. Foliorum Sennæ mundatorum, *libram semis.*

Macera viginti quatuor horas in
 Aquæ fontanæ, *libris tribus.*
 loco calido.

Extractum tinctum exprime, ac dein, lenissimo igne, & ebullitione vix conspicua, evapora; alias enim fere omnem perdit vim alvum laxandi. vid. SCHULZ. Prælect. pag. 163. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 552. Ceterum longe præstantior & utilior ipso hoc Fol. Sennæ Extra o, est Essentia Sennæ composita, cujus descriptionem supra suo loco, dedimus ex Pharmacop. Londinensi. Concinna quoque Extracti Diasennæ est Compositio. tradita a MYNSICHTO pag. 65. & repetita a.

EXTRACT. SOLUTIV. 339

JUNGKEN. Pharmac. univ. pag. 670. aliisque.

Inservit pro basi pilularum laxantium, ubi Aloë uti non licet.

Dosis grana duodecim, ad scrupulum.

Extractum Solutivum.

Dispens. Brand.

Rx. Folior. Sennæ oriental. elector. sine stipt.

Rhabarbari selecti, *ana unc. tres.*

Cinnamomi electi,

Seminis Anisi, *ana drach. unam.*

Tartari tartarificati, *drach. unam sem.*

In pulverem subtilissimum redacta, infunde in

Aquæ Endiviæ, *libra una.*

Stent in Digestione ignis Arenæ moderati, diem & noctem: postea colentur, cum levi Expressione. Colatura ad Extracti Consistentiam, denique evaporetur.

Vires suas Rhabarbaro & Sennæ, ac Tartaro tartarificato debet, inquit hic Cl. SCHULZIUS, Prælect. p. 163. Nisi blandissimo Calore paretur; non solum inefficax erit; sed torminum secunda mater existet. Datur scrupulus, ad drachmam dimidiam, vel integram; ita quidem laudatissimus SCHULZIUS, amicus noster cheu! desideratissimus. Mitius tamen immo præclarius de hoc ipso Extracto, sentit Cl. CARTHEUSERUS pharmacolog. pag. 558 ejusque usum impense Commendat. Sed nulla inter utrumque Virum Clariss. dissensio, modo cujusvis mens rite capiatur.

Extractum Theriacale.

SCHROEDER. Pharm. L. II. c. 57. p. 211.

Rx. Theriacæ Andromach. optimæ, quantum vis.

Uu 2

Extrahe secundum artem, Tincturam cum

Aqua Vitæ Juniperina, vel
ex Typhis cervinis, vel simili

Aqua Bezoardica, sive Theriacali.

Decantatas Tincturas destilla ad remanentiam Essentiæ Theriacæ, in Consistentiam Mellis, quam serva pro usu, Titulo Extracti Theriacæ simplicis: vel adde Sal ex incinerata Remanentia, elixiriatum, sub nomine Extracti, seu Essentiæ alcolifatae. Hæc ille.

Sed vid. ibidem, ipsius adjecta monita, haud spernenda, circa ipsam hujus Extracti elaborationem, probe observanda, hinc merito repetita a JUNGKEN. in Corp. Pharm. Univ. p. 645. Vid. & SCHULZII Prælect. p. 164. & CARTHEUSER. Pharmacolog. p. 560. Ceterum Conf. supra Essentiæ Theriacales.

Extractum Umbilicale

Purgans Dœreri.

BIERLING. *Append. Medicam. p. 61.*

Tabul. Smaragd. p. 204.

R. Pulpæ Colocynthidos, unc. duas.

Zedoariæ,

Galangæ,

Iridis, ana unc. unam.

Agarici, uncias duas.

Salis Gemmæ, drach. duas, scrup. duos.

Macerentur, per Horas duodecim integras, in

Vini Absinth. libris duabus.

Deinde Expressio huic addantur:

Galbani, in Aceto scillit. soluti, dr. due, scrup. duo.

Croci Orientalis, scrup. quatuor

Inspissa lento igne, in Craffitiem

Linimenti

Omnis vero Vis Cathartica pendet hic a Colocynthidis pulpa, non ab Aga-

rico, qui pro scopo & usu externo nimis certe fatuus & inefficax est: Quare ejus loco, substituere commodius mallet Aloë hepaticam, vel Socotorinam, una cum felle taurino, quæ non solum alvum laxant, sed & simul vermes forte in intestinis puerorum nidulantes, ut fieri frequenter solet, potenter expellunt. Ceterum plura ejusmodi Remedia umbilicalia purgantia, tenellorum præsertim in gratiam, reperta prostant passim in Officinis pharmaceuticis. Vid. supra Emplastrum purgans Cnoëffellii, item Emplastrum contra Vermes, & Emplastrum Vermifugum: nec non infra, Oleum Colocynthidis, ut & Unguentum purgans de Arthanita, item Unguentum contra Vermes, & ad Lumbricos, ut alia plura taceam. Quæ vero circa Cautum & prudentem horum Emplastrorum & Unguentorum purgantium & anthelminticorum usum observanda sint, supra jam monuimus, admodo dictum Emplastrum purgans Cnoëffellii, & infra iterum monebimus, ad Unguentum Purgans de Arthanita. Hæc enim Emplastra & Unguenta cuncta, incautius adhibita & justo diutius, teneris infantum corpusculis imposita, sæpius sævissima alvi tormina, facias diarrhæas, imo cruentas aliquando dysenterias, vehementesque vomitus concitasse, compertum est; ipso prudentissime observante BOERHAAVIO Prax. Med. Tom. V. p. 290. aliisque probe momentibus. Conf. ZORNII Botanolog. p. 252. Ceterum simile fere Emplastrum umbilicale purgans. Vid. apud HARRIS de Morbis Infantum p. 60. & p. 111.

Extractum Uterinum Poterii.

Pharm. Spagir. Lib. I. p. 322.

R. Extracti Hellebori nigri, unc. unam.
Scammon. repurgat. drach. tres.

EXTRACT. UTERINUM.

Aloës Succotrina pellucid. *unciam unam semis.*

Croci Martis, *drach. tres semis.*

Lapidis Hæmatitis, *drach. unam.*

Olei Succini, *scrup. unum.*

Macis, *scrup. semis.*

Misceantur omnia, pauco Melle rosato addito, ut fiat lege Artis, Extractum.

Ejusmodi Extracto utimur, quando purgatione longa opus est, præsertim vero in sædo & pertinaci fluore albo, atque Mulieres sunt validæ.

Extractum Uterinum Aliud.

Forte a quodam Empirico Chémico repertum.

POTER *ibidem. p. 323.*

R. Conservæ Rosarum, *unc. tres.*

Salis Betonicæ, *drach. unam.*

Olei Sulphuris cum Crytallo facti, *grana duodecim.*

Misceantur exacte: Dentur mane, *drachmæ duæ.*

Ejusmodi Extractum, seu Compositio certissime uterinos meatus obstructos referat, lienis & jecoris durities emolliat; item Massam sanguineam ab omni crassa & lutulenta Materia repurgat. Quid? deperditum Colorem juvenibus pallid. restituit: Quibus nihil profuerat tota Ars medica, invincibili Marte etiam pluries adhibito, & iterato, profuit hæc simplex Compositio, casu & fortuna reperta.

Hactenus quidem Poterius; satis profecto splendide atque magnifice. Neque nos de ingenio Viri præstantissimi candore, vel hilum dubitamus, quin ipsa fida Experientia duce & hortatrice, hoc ipsum eximium de hoc Extracto, casu potius reperto, quam Consilio, testimonium per-

EXTRACT. UTERINUM. 341

hibuerit. Ceterum Conf supra Extractum Hystericum ejusdem Poterii: Aliud vero Extractum uterinum; haud spernendum vid. in Pharmacop. Amstelod.

Extractum Uterinum Specificum.

SCHROEDER. *Pharm. p. 215.* JUNG-
KEN. *p. 656.*

R. Baccarum Sambuci exsiccatarum,
Chamaeactes, *ana unc. quatuor.*
Radic. pæoniae debite collectarum,
Artemisiae rubrae,
Dictamni albi,
Bryoniae, *ana unc. duas.*
Visci quercini,
Seminis Ammeos,
Herbarum Pulegii,
Melissæ recent. exsiccatae,
Cassiae lignæ, *ana unc. unam.*
Croci Orientalis,
Castorei veri, *ana unc. semis.*

Misce, & extrahe cum Spiritu Vini, Tincturam, & separa Spiritum, ad remanent. Extractor: postea adde:
Saguin. porcae, in Clibano exsiccata.
& cum Aqua

Hysterica præparati, *unc. semis.*
Bezoard. Jovialis, *drach. duas.*
Magisterii Jovis Anglicani,
Matris perlarum,
Coralliorum, *ana drach. un. semis.*
Oleorum Anthophyllorum,
Angelicæ,
Succini albi,

Aurantiorum, *ana drach. unam.*
Denuo Misc. & Fiat Extractum, usui servandum.

Non habemus, inquit ibi Auctor, uterinum secretius; Quia in suffocatione Matricis, ubi omnia irrita & quasi desperata sunt, est Medicina saluberrima &c.

vid. ibi plura invidenda, sed & vix credenda, hujus Extracti Elogia, quæ tædio fessus, nolim jam exscribere. Licet enim, ut ingenue fatear, in Morbis uterinis pacandis & placandis, laude sua & usu haud defraudanda sit hæc ipsa scita satis, & si longa nimis, Compositio: tamen quædam ipsi insunt, prius tollenda, partim effata & usu vacua, nempe Magisteria illa Matris perlarum & Coralliorum, partim vero maligna, suspecta & nocentia, nempe Bezoardicum Joviale, una cum Magisterio Jovis Angl. de cuius Vitiosa & virosa indole, vid. superius, suo loco, dicta. Hinc & hic illud locum habet: procul a Jove, procul a fulmine. Denique & ægre hic concoquere possum Spurcum illum porcæ impuræ & sanguinem, nullius certe usus. Ceterum dosis hujus Extracti est a Scrup. uno, ad drach. semis, mane, in Aqua Hysteric. vel Artemisiæ, Meliss. Matricar. pulegii, &c.

Fæcula Ari Radicum.

Dispens. Vienn. Wirt. Prag. & rel. præsertim Dispens. Vet.

R. Radicum Ari succulentarum, a for-
dibus & externa pellicula liberata-
rum, libras duas.

Minutim incisæ, & addita
Aqua fontanæ, libra una.

In mortario marmoreo probe con-
tusæ, immittantur sacco cannabino, &
sub prelo fortissime exprimantur. Suc-
cus expressus in vase vitreo, vel fictili
vitreato, in loco frigidus reponatur, ut
pulvis albissimus subsideat, a quo li-
quor supernatans per inclinationem se-
paretur, fæcula vero remanens in um-
bra exsiccet. Vid. Angel. SALAE Ef-
sent. Vegetab. Anat. Sect. II, cap. 16.
pag. 14. seq.

Usus fæcularum obsoletus est:

ZWELFERUS putat, Animadvers. in
Pharm. Aug. pag. 446. fæculas plane e
foro medico esse excludendas, & si quis
præcise hujus generis medicamentum re-
quirat, simplicem radicum mitiorum pul-
verem efficaciorē esse; acriorum vero fæ-
culas facile admitti posse. Idem cum Dn.
Wirtenbergensibus, recte sentiunt alii plu-
res, quos inter & eminent CHARRAS,
Pharm. Reg. Tom. II. cap. 60. pag. 581.
Jqq. vid. & CARTHEUSER Pharmacol.
p. 572. item LUDOVICI Pharmac. Diff.
I. p. 34. RIVINI Diss. de Censura Med.
officin. obsante licet WEDELIO, Pharm.
acroamat. p. 317. Jqq.

Medum præparandi adposuimus,
ut, si forsitan expetantur, etiam reliquæ
fæculæ BRYONIAE, PÆONIAE,
ACELOSSELLAE, &c. secundum
hanc præscriptionem, parari possint. Conf.
Angel. SALAE, loc. cit. cap. 17. p. 15. &
Disp. Ligd. Fæculæ tamen Bryoniæ plu-
rimum Virtutis in morbis præsertim Vir-
gineis & uterinis, tribuit BOERHAA-
VE Hist. Plant. Tom. II. p. 497. Quer-
cetan. Sennert. Renod. & alii, laudati
a Sim. PAULLI, p. 33. & præsertim
ZORNIO, p. 146. Fæculam quoque pæo-
niæ pueris epilepticis plurimum prodesse,
ex propria experientia affirmat RIVI-
NUS in Diss. de Remed. antepilept.
p. 285.

Febrifugum Craanii.

Vid. infra

Regulus Antimonii Medicinalis.

Febrifugum Riverii.

Hujus descriptionem vid. in Pharm.
Batean. p. 72.

* *

Flores Antimonii Helmontii.

*Dispens. Wirt. Brand. vid. Chem.*R. Antimonii crudi, bene triti, *libram unam.*

solvatur in.

Aquæ regię, *libra una semis.*

quod sit maxima effervescentia, cum summo æstu & fumis densis ruberrimis, qui tamen mox cessant.

Relicta in fundo materia, cineritii flavescentis coloris, humida, pultis instar, leni igne, baculo agitata exsiccanda est.

Hujus materiæ siccissimæ, &

Salis Armoniaci pariter sicci *partes æquales.*

conterantur, quo diutius, eo melius, ut permisceantur quam optime; immittantur statim cucurbitæ vitreæ humilioris orificii, applicetur alembicus amplus, nitidus, & commissuræ luto ex lini farina optime claudantur, ponantur in furno arenæ, cucurbita vero parum vertus alembici rostrum declinet, ut liquidum inter sublimandum ex alembico facile exstillare in excipulum appensum queat. Cucurbita etiam profunde in arenam immittitur, & arena ad marginem usque alembici apponitur; adhibetur ignis gradatim, primo lenis; prodibit aqua limpida acida, citatiore deinde igne elewantur albi flores. Ita æquabilis sustinetur ignis, eo gradu, ut capitelli calor manu ferri queat, ascendet omne fere cognitorum colorum genus in alembicum. Frigescant sponte, lenissime & summa cura eximatur cucurbita, detergatur a pulvere externo, & solvatur alembicus a cucurbita, cavendo a primo vapore. Sublimatum erit omne fere Antimonium cum Sale Armoniaci in materiam

variegatam, cito eximendam, & intra vas vitreum calidum & siccum recondendam. *Hæc ex BOERHAAVE Elem. Chem. Tom. II. process. 225. p. 459. sq.*

Validissimum, etiam minima dosi, hi flores Antimonii assumpti præbent emeticum, edulcorati & ab omni fælsedine abluti, pulverem exhibent rubrum, insipidum, de quo ultra grana duo adultioribus, ad vomitus ciendos, vix dare licet. Vid. BOERHAAVE l. c. p. 460. & Disp. Brand. ibique SCHULZ. p. 15. & POTER. Pharm. Spag. Lib. II, cap. 12. p. 385. it. LOESEKE, Mat. Med p. 74.

Chemicis usibus etiam inserviunt.

Flores Benzoës.

*Dispens. Wirt. Bat. Brand. Prag. Amst.**Lugd. Vienn. & al.*

R. Benzoës, quantum lubet; pulverisata immittantur cucurbitæ humilioris orificio ampliori; superimponatur, loco alembici, charta convoluta ad pyramidis vel coni, formam, in superiore parte perforata; adhibeatur ignis arenæ lenissimus, sic sublimabuntur flores albi, nivei, penetrantissimi saporis & odoris; singulis horis vel dimidiis, alembicus, seu pyramis chartacea mutetur, & flores sublimati colligantur, atque vitro inclusi servantur. Ex libra una Benzoës, non plus, quam uncia una & dimidia, vel duæ florum sublimantur. Signum sublimationis absolutæ est; si chartaceus alembicus oleo imbutus apparet.

NB. Alii methodo faciliiori, flores Benzoës, majori in quantitate parare solent, atque hunc in finem retortam vitream, Benzoë vel Asa dulci, cum æquali quantitate arenæ lotæ, commixta, ad dimidias replent, & ex arena igne per gradus aucto destillant. Oleum, quod prodit butyraceum, in

aquæ fontanae ferventis, decuplo solvunt; solutionem adhuc ferventem, per pannum, calida madefactum, ut oleum remaneat, trajiciunt, atque flores ex aqua refrigerata, charta bibula imponendos & nullo vel lenissimo calore siccandos, colligunt. Vid. CARTHEUSER. *Elem. Chym.* pag. 98. sqq. & LE MORT *Chem Med. Phys.* pag. 136. LEMERY *Curs. Chym.* p. 618. & alior.

Laudantur ad asthma, & omnes pulmonum affectus; coagulum lymphæ mucido-serosæ solvunt, & sudores movent. Vid. SCHULZ. Præf. p. 166. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 465. sqq.

Dantur grana duo, ad quatuor, ex ovo sorbili.

Flores Coralliorum.

Dispens. Vienn.

R. Liquoris a Magisterio Coralliorum decantati, quantum placet, inspissetur ad Medietatem, vel ultra, ut in Flores se crystalliset, qui modicum edulcorentur, filtrentur, & exsiccentur.

Eodem Modo parantur:

Flores Margaritarum,

Matris perlarum,

Et ex aliis Conchyliis,

Virtutes ingredientia simplicia referunt, & ipsæ simplices sunt atque exigui usus.

Flores Lunæ,

D. Charstadii.

Apud BIERLINGIUM in Appendice Variorum Medicamentorum. Cap. XXIV.

pag. 161.

R. Antimonii diaphoret. sexies cum Nitro crudo, in Crucibulo, calcinati, bene edulcorati & in te-

nuem pulverem postea redacti, *unciam unam.*

Magisterii Corallior rubr. *drach. duas.*

Margaritar *drach. unam.*

Vitrioli cum Aqua Card Benedict. calcinati, *drach. duas semis.*

Unicornu, *scrup. semis.*

Rasurae Eboris, *drach. unam semis.*

Redigantur omnia in tenuissimum pulverem, & reserventur in loco calido, ad usum.

Dosis est a granis sex, aut scrupulo semis, ad scrupulum unum, ad summum, cum Aquæ cordui benedict. uncia una, Violar. vel Buglossæ, aut alius Aquæ Cordial. unc. semis.

In affectibus tam malignis, quam benignis, sudorem indicantibus, summe calidis, quibus tuto calidiora Alexipharmaca adhiberi non possunt. Ex Litteris D. Ering.

Hæc ita quidem tradit Bierlingius; sed nescio, an ab ipsa experientia satis instructus. Mihi certe, ut ingenue, pro more meo, fatear, singularis quidem Virtus haud inesse videtur huic compositioni; præsertim ob adjecta ipsi fatua illa Coralliorum ac Margaritarum Magisteria: omnis enim vis diaphoretica, si qua forte Speranda, pendet haud dubie ab ipso Antimonio diaphoretico, larga quidem copia, addito. Ab unicornum contra atque Ebores, per quam exigua dosi adjectis, parum presidii atque auxilii sperandum. Præterea me plane fugit ratio, unde splendidam Florum Lunæ denominationem mereri potuerit hæc ipsa Compositio; quum nihil prorsus hic Lunæ, sive Argenti, appareat: cujus splendore illustrari quasi possint hæc tenebræ. Igitur plus hic est in Titulo, quam in ipso opere: & aliud nomen indicat, aliud vero ipsa res; discordi veluti concordia; quod laudari vix

FLORES MARCASITAE.

vix meretur. Interim tamen hanc ipsam sic dictam Florum Luna Compositionem, alibi haud obviam, huic Operi nostro inferendam censuimus, ne quid forte ab harum rerum curiosis ac studiosis, in isto desideraretur. Multa enim, ceu saepius jam monitum, hic passim allata fuerunt, ut adsint potius, quam prosint: & ut accurata comparatione diligenter instituta, sensim sic addiscant Medici praesertim juniores, quid in tanto variorum Remediorum apparatu, sit potissimum laudabile, quid porro tolerabile, & quid denique vituperabile. Hinc ubique nostrum qualecunque iudicium ab omni praesudicio liberum interposuimus.

Flores Marcasitæ Aureæ.

Dispensat. Hamb.

R. Marcasitæ calcinatæ,

Salis Ammoniaci, *ana partes aequales.*

Sublima secundum Artem, in cucurbita forti. Usus horum Florum externus tutior est interno. Vid. superius dicta Part. I. ad ipsam Marcasitam, & GEOFEROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 240.

Flores Martis.

Dispens. Edinb.

R. Limaturæ Martis, sine praeparat.

Salis Ammoniaci triti, *ana partes aequales.*

Probe mixta aliquamdiu, committantur loco humido; tum ex Cucurbita cum Capitulo vitreo, fiat Sublimatio. Ascendit primo, Spiritus Salis Ammoniaci, in Recipiens transducendus: Tum Flores albi, ut inutiles, rejiciendi: Tandem Flores flavorubentes e Capitulo penna colligendi. E capite mortuo parari potest Tinctura Mar-

FLOR. VITRIOLI MART. 345

tis, ut etiam ex Floribus. Conf. sup. CrySTALLI Martis. Interim, dum haec scribimus, alios Martis Flores subito ingenti copia, exsurgere videmus, sed ferro plumboque minaces, & iptum Martem vivum totos spirantes. Verum haec obiter, & data occasione, in perpetuam ancipitis illius diei memoriam.

Flores Vitrioli Martis.

Dispens. Brand.

R. Vitrioli Martis, ad flavedinem calcinati,

Salis Ammoniaci purissimi, *ana quantum vis.*

Conterendo, Misce exacte, ac Cucurbitae Vitreae plani fundi indita, leni primum igne, dein gradatim fortiori, donec nullum amplius fumum ascendere videas, urge: Sic cum Sale Ammoniaco juncti ascendent Flores Vitrioli: Cessante fumo, cessare fac ignem, ac sublimatos Salis Ammoniaci, cum floribus Vitrioli, Flores caute collige, atque affusa aqua limpida, tepido Maris balneo, viginti quatuor horas, fove: Sic subsidebit pulvis tenuissimus, quem iteratis ablutionibus edulcoratum, pro floribus Vitrioli Martis, serva.

Flores Nitri.

MYNSICHTI, pag. 26.

Dispens. Prag. Vienn. Hamb. JUNGKEN
Corp. Pharm. univers. p 677.

R. Nitrum praeparatum & solve in Aqua Rosar. postea inde ollae novae, non Vitreae, & pone in loco frigido, per aliquot dies; donec Flores Nitri pertranscant, & parietibus ollae externis adhaereant: qui deinde pede leporino diligenter abstergan-

Xx

tur, & ad usum, sine ulteriore præparatione, servantur.

Febribus Hungaricis, & aliis malignis & ardentibus, singulariter conducunt, Omnes Inflammationes compeſcunt. Faucium ſcabritiem, conſiniumque, partium aſtum, præſertim, quando nigreſcere incipiunt, citiſſime tollunt. Inſuper ad Cordis, Ventriculi, pulmonis, Hepatis, Lienis, Renum, & Veficæ, intemperiem Calidam alterandam, inſigniter valent. Calculum expellunt, & Urinam remorantam pellunt. Doſis, Drachma dimidia, ad Drachmam unam, in Ventriculis commodis.

Hæc quidem ita ſplendide & ambioſe traduntur ab ipſo Mynſichto: Sit ergo fides penes Auctorem, & experientia penes illos, qui de ipſa veritate harum mirabilium Virtutum, liquido candideque teſtari poſſunt. Nobis interim cum Cel. Hoffmanno, tantisper dubitare liceat, an hi ipſi Flores florentiſſima laude nimium ornat, ratione Virium, ſingulare aliquid habere poſſint, præ ipſo vulgari Nitro Cryſtallifato, vel aliter depurato. Et dubitabunt nobiſcum, ſat ſcimus, haud pauci.

Flores Salis Armoniaci Simplices.

Dispens. Brand. Wirt. & reliq. vid. Chem.

Rx. Salis Armoniaci, quantum vis; ſolvatur in aqua calida & ſolutio filtretur; poſtea in locum frigidum reponatur, & flores in liquore ſubſidentes exſiccantur; liquor vero remanens, pro ulteriori florum collectione, per exhalationem concentretur.

Sunt Sal Armoniacum depuratum, atque easdem vires obtinent; dantur, ſcopo reſolvendi, in viſcerum obſtructionibus,

præcipue ad febres intermittentes, a ſcrupulo uno, ad drachmam dimidiam, imo integram. Vid. HOFFMANN. Obſer. Chym. 19. L. II. pag. 202. LAMERY Curſ. Chym. p. 419. BOERHAAVE, & alior: hoc enim potiſſimum.

Flores Salis Armoniaci

Martiales, ſive Hæmatifati.

Dispens. Amſt. Wirt. Brand. Vienn. Leod Prag. & rel.

Rx. Limaturæ Martis, vel Lapidis Hæmatitæ, ſubtiliſſime triti, unc. quatuor. Salis Armoniaci puriſſimi, libr. ſemis.

In pulverem redacta & optime mixta, ac aliquandiu loco frigido repoſita, pellantur ex retorta vitrea, igne arenæ, gradatim aucto; primo deſtillabit liquor ſalinus penetrantiſſimus, tandem, ſatis intenſo, ſublimantur in colulum retortæ flores, qui, præter alios uſus, ad eſſentiam martialem parandam adhibentur. Vid. CARTHEUSER. Elem. Chym. p. 97. ſqq & infra, Tinctura Martis aperitiva, ſive Aroph. Paracelſi.

Reſiduum in fundo retortæ, per deliquium in cella ſolvendum, liquori martiali externo adſtringenti inſervit.

Incidendi & diſſolvendi, tonicam ac anodynâ habent virtutem. Laudantur ſpecificè ad Rhachitidem, in febribus, dolore capitis, ſuppreſſione menſium, lumbricis, & ad tonum ventriculi reſtituendum, nec non appetitum excitandum. Vid. de his, & pluribus aliis Virtutibus LE MORT. Chymia, p. 134. & Collectan. Chym. Leyd. p. 87. item CARTHEUSER. Pharmac. p. 464.

A nonnullis in medicamentorum inſidorum claſſem referuntur, quæ ſulphure vaporoso, cum ſale volatili ſubâ. ri explicito ſpirituum animalium facultates &

FLORES SULPHURIS.

sensationes hebetant, & somnum inducunt, si largius sumantur; caute igitur in præscribendis illis, ob vim tam adstringentem, quam ob narcoticam, versandum esse censent. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 167. & qui ibi eam in rem, potissimum laudatur, Jo. Maurit. HOFFMANNUS in Prolus. 43. §. 9. qui flores hos inter Venena reposuit, a cujus sententia nec nos ipsi longius absumus, qui semper & ubique, magis amamus tutiora ac mitiora, quam quidem violentiora, & ambiguo eventu suspectiora, ut sapius jam candide monuimus.

In dosi, pro tenera aetate, haud ultra granum dimidium, aut integrum; in adultioribus ad grana quinque, octo, vel decem ascendere licet.

Flores Sulphuris.

Dispensar. Prag. Wirt. Vienn.

Rx. Sulphuris communis, in frusta diffracti, quantum lubet.

Injice in cucurbitam terream vitreatam, & imposito alembico amplo vitreo, ex arena sublima igne non nimium intenso, ne flores sublimati fluant, qui, mutatis sæpe alembicis, sunt colligendi, & denuo Sulphuris subinde aliquid cucurbitæ immittendum, quousque sufficiens florum quantitas collecta fuerit. Vid. CARTHEUSER. Elem. Chym. p. 96. & alios plures.

Ad pectoris morbos, scabiem retropulsam, ulcera foetida, interne assumti valent. Plurimum tamen de ipsorum Virtute adhuc dubitat Cel. FREIND. Comment. VII. in I. & III. Libb. Epidem. HIPPOCR. pag. 91. sqq. Conf. & STAHL. Mat. Med. Part. I. pag. 185. Licet SCHULZ. p. 68. & CARTHEUS. Pharm. p. 463. cum aliis, in contraria versetur sententia.

FLORES SULPHURIS. 347

Dosis a granis duodecim, ad scrupulum unum.

Flores Sulphuris Albi.

Horum Compositionem vid. in in Pharm. Bat. & GRULING. Florileg. Chym. pag. 324.

Flores Sulphuris Compositi.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. Hamb.

Rx. Florum Sulphuris simplicium, uncias duas.

Aloës Soccotorinæ,

Myrrhæ electæ, ana unciam unam.

Croci, scrupulum unum.

Subtilissime trita misceantur.

Loco digestivi purgantibus, præsertim salinis, præmitti possunt; adscribitur etiam vis alexipharmaca: ut & antipleuritica, in Disp. Prag. & aliis. Sed in pleuritide magis obsunt, quam profunt, ob Aloën, Myrrham & Crocum: utut exigua nimis dosi hic adjectum, quæ ob calidam suam naturam, malum potius augent; quam minuunt: ut docuimus Lib. de Pleuritide. Cap. III p. 45. & Cap. V. p. 84. præstat igitur solos simplices sulphuris Flores tum adhibere. Vid. ibidem, Cap. V. pag. 117. & infra pulveres pleuriticos. Ipse Cl. CARTHEUSER. Elem. Chym. pag. 97. rudenter quoque, hos flores compositos simplicioribus, usu deteriores esse. Medicos admonuit. Neque ipse SCHULZ pag. 168. satis assequitur consilium totius hujus compositionis; præsertim vero mira omnino ipsi videtur proportio Croci, ad reliqua quidem ingredientia, minus justa & adæquata, ut nempe cuius manifestum.

Dosis scrupulus unus,

Flores Zinci.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Zinci, *quantumvis*: sublimetur in olla vitrea, vel per se, vel cum Sale Ammoniaco, vel cum Nitro: dein ab acredine, mediante edulcoratione, liberentur & exsiccentur Flores. Vid. ETTMÜLLER. p. 896. & præcipue STAHLII *Dissertat. de Metallurgia*, it. GLAUBER. *Furn. Phil.* Part. I. pag. 158.

In Inflammationibus & suffusionibus Oculorum, optatum hætenus effectum præstiterunt. In Ophthalmia ex Lympha acriora, hocce, melius hucusque, nondum sum expertus, scribit BARBETTE, in Prax. Cap. IV. pag. 42. Sed en ipsam compositionem.

R. Florum Zinci, *scrupulum un. semis.*
Aquæ Rosarum, *quantum sufficit.*

Misceatur, & guttatim, oculis affectis instilletur.

Conf. ibi DECKERI Notas, item KOENIGII Regn. Mineral. Sect. II. Cap. XI. p. 88. præsertim autem GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. pag. 243. sq. ubi & de usu horum Florum interno agit, quem tamen ego quidem nemini suaserim, quum nempe mitiora & tutiora remedia ubique præstent.

Flos Cordialium, nec non Cardiacum Magnum.

Pharm. Batav. p. 75.

R. Flor. siccæ. Rorismarini,
Calthæ,
Tunicæ superbæ,
Borraginis,
Buglossæ,
Rosar. rubrar.
pallidar.
Rorellæ,

FLOS CORDIALIUM.

Violarum,
Actes,
Betonice,
Aurantiorum,
Jasmin. *ana unc. unam.*
Croc. Oriental. *scrupulos quatuor.*
Fol. Siccæ. Cardui Benedicti,
Scordii,
Angelicæ,
Apiastræ,
Menthæ,
Amaraci,
Valerian. *ana drachm. sex.*
Radicum Heptaphylli,
Zedoariæ,
Aristolochiæ rotundæ,
Caryophyllat. *ana unc. semis.*
Gentianæ, *drach. duas.*
Seminis Ocimi,
Corticis Citri,
Santali citrini,
Baccarum Juniperi,
Kermes,
Cardamomi, *ana unc. semis.*
Cubearum, *drachm. tres.*
Cortic. Sassafras,
Xylaloës, *ana unciam unam.*
Contasis contundendis adde deinde:
Spiritus Vini, *libras triginta.*
post Macerationem debitam abstrahe
per Balneum Mar. *libras viginti.*
Quæ servantur ad usum, nominatae.

Flos Cordialium.

Residui fiat Expressio & Colat.
quæ per ulteriorem Destillationem,
exhaletur ad Mellaginem. Singulis hu-
jus unciis accurata admisce
Sacchari candi albi, *uncias duas.*
Succi chermesin. *unciam unam.*
Tincturæ Coralliorum, *drach. sex.*
Margarit. præparat. *unciam semis.*
Terræ sigillat. *drachmas duas.*

CARDICUM MAGNUM.

Bezoar. Animal.

Oriental. ana drachm. unam.

Ambrae grif. scrupulos duos.

Mofchi, scrupulum semis.

Foliorum Auri, No. viginti.

Misceantur secundum Artem,

ut Fiat

Cardiacum Magnum.

Revera Magnum hoc est Medicamentum ratione magnæ suæ & diffusæ compositionis; an vero simul magnum sit Cardiacum, ratione virtutis cardiacæ & analepticæ? id demum candide & ut ita loqui liceat, cardiacæ, pronuncient ipsum ejus usum experti. Nos certe ipsa experientia fida destituti, judicium nostrum interponere cunctamur. Interim tamen hanc ipsam Compositionem egregiis viribus roborantibus ac nervinis pollere, vel ex ipsarum Specierum generosiorum copia ac delectu, cuius in Arte peritiorum, protinus, spero, manifesto patebit. Quare & istam huic quidem operi nostro inferendam merito censuimus.

Gelatina Cornu Cervi Citrata.

Disp. Wirt. Paris. Edinb. & rel.

R. Rasuræ cornu Cervi purissimæ,
uncias sex.

Lavetur aqua tepida aliquoties, coquantur in

Aquæ fontanae libris sex, ut restet libra una, sæpius coletur, ut clarificetur gelatina, cui, adhuc calenti, adde

Syrupi ex toto Citro, unciam unam.
Reponantur in locum frigidum.

Restaurat & humectat, in febribus malignis, ut & colliquativis, tabe &c. præscribitur. Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Jun. Obs. 19. pag. 176.

GILLA THEOPHRAST. 349

Gilla Theophrasti, sive Sal Vomitorium Vitrioli.

Disp. Prag. Brand. Hamb. Argent. Wirt.
Paris.

R. Vitrioli albi, uncias sex.
solvantur in

Aquæ fontanae calentis, libra una
semis.

Solutio per chartam bibulam filtretur, atque rursus, leni igne, ad siccitatem evaporetur & servetur.

Ut plurimum saltem vomitus excitat, rarissime per inferiora purgat. Ob magnam dosin nauseosum est remedium; datur enim a scrupulo dimidio ad drachmam in aqua calida. A nonnullis usus hujus Gilla summe dissuadetur; sunt vero etiam, qui cum Crollio, Hartmanno, & aliis Chymicis, in apoplexia serosa, catarrho suffocativo, febribus, in peste, & ubi suspicio philti est, magnopere commendant. Vid. SCHULZII Praelect. pag. 169. CARTHEUSER, Pharmacol. p. 35. inprimis WEDEL. Amoen. Mat. Med. pag. 296. sqq. qui ab usu ejus non abhorret. Sed præstat ab eo penitus abstinere, quod tutiora & mitiora præsto sunt Emetica. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. pag. 129.

Globuli Bezoardici.

vel & Lapides Contrayervæ.

Pharm. Bat. p. 59 Wirt. Tab. Smar. p. 214.

R. Extremitatum pedum Cancrorum
marinorum, uncias quatuor.

Lapidum Cancrorum fluviatiliū,
Margaritarum Orientalium,
Coralliorum rubrorum, ana unc. un.
Succini albi præparati,
Radicum Contrayervæ,

Serpentariæ Virginianæ, ana drachmas sex.

950 GLOBULI CARMIN.

Bezoar Orientalis, *drachmas tres.*
 Offium e cordibus cervorum,

scrupulos quatuor,
 Croci optimi, *scrupulos duos.*

Trochiscorum de viperis, *unc. unam.*

Fiat pulvis, qui cum gelatina cornu cervi misceatur; unde formentur globuli, *drachmam unam* vel *duas* pendentes, post siccationem deaurandi: ut nempe *Lapides* sic dicti *Contrajerva*, quibus hi Globuli simillimi. Conf. *Pharm. Bat. FULLER. Pharm. ext. p. 217.*

Vires cardiacæ, alexeteriæ, & sudoriferæ sunt; commendantur in variolis & morbillis, febrisque malignis omnibus. Vid. infra Pulv. Bez. Angl.

Dosis a scrupulo semis, ad drachmam semis.

Globuli Carminativi Utehti.

Vid. ZWINGERI *Dissert. de Nitro,*
pag. 205.

Disp. Prag. Vienn. Wir.

R. Saponis Veneti, *uncias quatuor.*

Fellis Tauri, *unciam unam semis.*

Nitri depurati, *unciam semis.*

Sacchari, *uncias duas.*

Formentur inde Globuli diversæ magnitudinis.

Valde celebres sunt hi Globuli in Terris Franconicis & Suevicis, nec conremnenda efficacia, ad alvum obstructam referendam, flatusque eliciendos, quando nempe Suppositoriorum consuetorum ritu, inferiori gutturi sordido commode intruduntur. ita SCHULZ. in Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 191. Conf. infra suo loco, Suppositoria.

Globuli ad Fonticulos.

WOYT *Gazophylac. Med. p. 368.*

& apud alios.

R. Ochreæ flavæ, *unciam semis.*

GLOBUL. AD FONTIC.

Radici Ireo Florent. *drachm. duas.*

Ceræ citrinæ, *unciam unam.*

Terebinth. opt. *quantum satis.*

Ad formandos globulos, vel pisa artificialia concinnanda.

Plures ejusmodi formulæ ac compositiones occurrunt passim in Libris præsertim Chirurgorum, unde peti commode possunt, si quis his nostris nondum contentus, varietatis desiderio, alia forte aveat.

Globuli ad Fonticulos Alii.

FRAUNDORFF. *Tab. Smaragd. p. 207.*

& apud alios.

R. Turpeth.

Hermodact. alb.

Agaric. alb.

Herb. Ivæ arthritic. *ana drachm. sex.*

Fiat pulvis subtilissimus, cui adde

Ceræ Citrinæ novæ, *uncias quatuor.*

Cera solvatur in patella, in Aqua calida: postea addantur pulveres, & Fiat Massa, & ex hac Massa, Globuli, ad usum.

Globuli ad Fonticulos.

Belgis usitati, *ibidem.*

R. Scammon. pulv. *scrupul. semis.*

Turpeth, *drachmam unam semis.*

Agarici, *scrupulos quatuor.*

Iridis Florentinæ, *drachmam semis.*

Pulp. Colocynthid. *drachmam unam.*

Ceræ flavæ recent. *uncias duas.*

Fiant lege Artis, Globuli justæ magnitudinis, & servantur notis usibus.

Globuli Martiales,

(Gallis Boules Martiales dicti.)

Dispens. Paris Wirt. Argent. CHARAS
Pharm. Reg. T. II p. 752. Leod.

R. Limaturæ Martis in alcohol tritæ,
libram semis.

Tartari albi pulverisati, libram unam.

Misce, inde cucurbitæ, vel alii
vasi vitreo, affunde

Spiritus Vini, libram semis, vel un-
cias octo;

Massam vel solis, vel fornacis vel
balnei calori expone, ut digeratur &
leniter exsiccetur. Cui deinde denuo
tritæ

Spiritus Vini eandem quantitatem
affunde;

Digere postea & exsicca, labo-
rem toties repete, donec massa quasi
resinosa appareat. Ex qua globulos ef-
forma, ad Ovi columbini magnitudi-
nem.

Usus horum globulorum imprimis
est externus ad vulnera; Hæmorrhagias,
luxationes, sugillationes &c. Dissolvun-
tur in aqua & spiritu Vini, usque dum
liquores bene saturati sint, quo tum im-
buntur lintamina & applicantur. Sed
sunt etiam, qui pro usu quoque interno,
hos ipsos Globulos Martiales, ad Grana
decem, quindecim, & ultra, præscri-
bunt. Vid. Dispens. Argentin.

Globuli Moschati Albi.

Disp. Prag. Wirt. Ratisben. & rel.

R. Sacchari Canariensis, unc. duodecim.

Amyli albi, unciam semis.

Radici Ireos Florentinæ, drach. duas.

Moschi optimi, grana quatuor.

Zibethi, granum unum.

Cum Mucilagine gummi Traga-

canthæ fiant globuli, diversæ magnitu-
dinis.

Nonnulli Massam laccæ pictoriæ
uncia dimidia tingere solent, atque.

Globulos Moschatos Rubros.

Exinde conficiunt.

Usus in suppositoriis notissimus:
sed non semper securissimus, præcipue
autem in feminis delicatioris uteri; præ-
sertim autem puerperis, quibus tamen sæ-
pius applicari solent isti Globuli moschati,
ut notum, quum tamen & dulces sint, &
insuper Moscho atque Zibetho infecti,
quæ omnia utero vel maxime inimica ut
nemo nescit. Vid. interim RIEDLINI
Lin. Med. An. 1696. Mens. Aug. Obs. 20.
pag. 391.

Gummi Guttæ Præparatio.

R. Gummi guttæ in pulverem triti,
uncias tres.

Solvantur in aceti vini albi, un-
ciis novem, post sufficientem digestio-
nem, clarum a spisso, per inclinatio-
nem vasis, separetur, atque leni calo-
re in vase vitreo ad extracti consisten-
tiam, acetum evaporetur.

Per hanc præparationem acrimo-
niam & vim emeticam, gummi gut-
tam perdere, atque in securum pur-
gans abire perhibent.

Hydropicis ad scrupulum dimi-
dium exhibetur; serum enim potenter
educit: Sed & interdum animam: Vid.
supra, Part. I. ad Gummi Guttæ, di-
cta & SCHULZ. Prælect. pag. 180.

Guttæ Anglicanæ Anodynæ.

Dispens. Paris.

R. Corticis Sassafras,

Radici Afari, ana unciam unam.

Ligni Aloës, unciam semis.

Opium selecti, *drachmas tres.*

Salis Volatilis Cranii,

Sanguinis humani, *ana drachm.
semissem.*

Spiritus Vini rectificat. *libram unam.*

Digere Balneo Maris, per viginti dies: decanta, & usui serva.

Ipsum Nomen, & ipsa praesertim Compositio de sperando harum Guttarum anodynarum successu, clarissime testatur: id tantum monendum, perquam parcum & moderatum esse debere ipsarum usum, quoniam larga nimis opii quantitas adjecta est, a qua potissimum omnis vis anodyna pendet, ceu notum. Ceterum non minorem, credo, virtutem anodynam habituræ essent, etiamsi omissum in compositione fuisset Sal illud inhumanum & detestabile Cranii & Sanguinis humani. Nos enim ejusmodi crudeles dapes Thyestes vehementer merito abominari, passim jam in hoc opere monuimus.

Guttæ Anglicanæ Cephalicæ.

Disp. Wirt. CHARAS Pharm. Reg.

Part. II. p. 629. Conf. & p. 868.

R. Spiritus volatilis Serici crudi, ab oleo empyrevmatico liberati, *uncias quatuor.*

Olei destillati Lavendulæ, in spiritus Vini rectificati *uncia una soluti, drachmam unam.*

Misceantur & digerantur, postea ex retorta destillentur.

Effectus e nomine patet; non solum vero sunt cephalicæ, sed & uterinæ & nervinæ. Conf. supra Part. I. dicta ad Sericum crudum tostum.

Dosis guttæ triginta, ad quadraginta.

Hepar Anguillæ Præparatum.

Disp. Vienn. Wirt. Prag. & rel.

Vino abluitur, lentoque igne exsiccat.

Ad partum difficilem & secundinarum retentionem, in pulvere, a scrupulo uno, ad scrupulum unum semis, non sine fructu exhibetur. Quod multis exemplis ex præstantissimorum Medicorum observationibus, petitis, luculenter probat PAULLINI, Tract. de Anguilla, Cap. III. pag. 100 sqq. Conf. supra Part. I. Anguilla & BINNINGERI, Obs. Med. 22. Cent. III. pag. 272. item HELMONT. ap. WEDEL. Amoen. Mat. Med. L. II. S. 2. C. XI. pag. 407. & STAHL. Mat. Med. P. II. pag. 36. item FRANCKENAU Sat. Med. VIII. p. 161 sqq. & Commenc. litt. Med. Norimb. An. 1732. pag. 78.

Hepar Canis Rabidi

Præparatum.

Vino ablutum in clibano exsiccat.

Ad Hydrophobiam a nonnullis commendari solet: praesertim a Palmario, sed merito obstantibus & negantibus viris maximis, BOERHAAVIO, in Aphorismis & ibi in Comment. SWIETENIO, Tom. III. pag. 588. aliisque. Mirum ergo est, STAHLIUM suspectum hoc & ambigui effectus & eventus plenum Remedium, ceu omnium optimum, impense laudare potuisse, in Mat. Med. P. I. pag. 309. Part. II. p. 53. & Append. de Specificis, Cap. I. pag. 322. Equidem hic haud credulus illi.

Dosis drachma dimidia, ad integram.

HEPAR LUPI PRAEP.

Hepar Lupi Præparatum.

Pari modo, in frusta dissectum, vino abluitur & exsiccatur. Vid. *Disp. Vienn. & Argent. &c.*

Epatis vitii conferre creditur, ideoque hydropicis, emaciatis, & tussientibus commendatur: Sed plerumque sine effectu.

Dosis drachma una; & ultra: immo totum Hepar, modo ad palatum foret. Vid. *Disp. Argent. l. c.*

Hepar Sulphuris.

Disp. Leod. Wirt. & al. vid. Chem.

Rx. Florum, vel Sulphuris purissimi flavi, uncias quatuor.

Fluant in vase figulino vitreato & successive admisceantur

Salis Tartari siccissimi, unciae duae.

Diligenter spatula agita, & ab igne remota, serva.

Inservit tinctura & syrupo, nec non lacti Sulphuris parandis. Vid. infr. Syrupus Sulphuris, seu Arcanum Béchicum WILLISII.

Hydromel Simplex.

Disp. Paris. Wirt. Hamb. & reliq.

Rx. Mellis despumati, uncias duas.

Aquæ fontanae, libras duas.

Coquantur & despumentur simul ad libræ unius semis remanentiam, colentur.

Ad diversas in Dispensatorio obvias compositiones requiritur. Vid. BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. p. 168. sqq.

Hydromel Tartarificatum

Correctum Horstii,

Vid. Appendix ad THONERI Obs.

Med. pag. 367.

Rx. Aquæ pluv. destillat, libras decem.

HYDROMEL TARTAR. 353

Tartari albi opt. contus. libr. unam.

Decoq ad Consumt. duarum partium, lento igne: deinde add.

Fol. Senn. uncias quatuor.

Epithymi, drachmas sex.

Rad. Cichor. unciam unam semis.

Herb. Fumar.

Meliss. ana manipul. unum.

Conserv. Flor. Borrag.

Bugloss. ana unc. unam.

Flor. Genist.

Violar. ana pugill quatuor.

Stoech Arab. drachmas tres.

Decoq. iterum, & repone, dum refrigerat; post Colat. adde:

Mellis despumati, libras duas.

Iterum decoq. despuma ad Consist. Julepi: in fine add. Nitri præp. drachm. sex.

Tandem fervefactae, stent in fermentatione, infundendo aliquid Fermenti.

Rosmarini recentis, pugill. un. semis.

Galangae,

Cinnamomi, ana scrupul. unum.

Post Fermentationem, reponantur.

Magnam in corrigendis & expurgandis vitiosis corporis humani humoribus, virtutem huic operosæ Hydromelitis Tartarificati, compositioni, tribuunt Inventor HORSTIUS, & Corrector THONERUS, in suis Observat & Consultationibus, passim. Neque laude sua defraudandum est istud quidem Hydromel Compositum; si nempe opportuno & justo Tempore, in usum prudenter advocetur. Conf. BRUNERI Consil. Med. XIV. pag. 104.

354 INFUSUM SEU AQUA.

Infusum seu Aqua Angelica Viennens.

Disp. Vienn. Prag.

Rx. Cremoris Tartari, *drachmas duas.*

Aquæ fontanae, *uncias octo.*

Coquantur ad Remanentiam, *unciarum sex*, in quibus deinde clarificentur

Mannæ Calabr. electæ, *uncia duæ aut tres.*

In Ebullitione postea addatur,

Succi Citri recentis, *uncia semis.*

Refrigescat, & super Cortices Pomi Citri unius exteriores, coletur Infusum: Cui placet, pro stimulo, in ebullitione, denique addi potest

Magisterii Tartari gurgantis, *drach. semis, vel scrup. duo.*

Bilem, serofosque Ventriculi tunicis impactos viscidos humores blande per inferiora subducit.

Infusum, sive Aqua Laxativa.

Dispens. Vienn.

Rx. Folior. Senn. orient. sine stip. *uncias tres.*

Passularum minorum, *unc. un. semis.*

Rad. polypodii quercin. *drachm. tres.*

Seminis Coriandri, *drachmas duas.*

Cremoris Tartari, *unciam semis.*

Misc. & decoq. cum Aquæ font. suff. quant. ad *libras duas.*

Colaturæ post fortem expressi-
onem, addantur.

Mannæ Calabrinæ electæ, *uncia octo.*

Colata & lege Artis, clarificata, servetur usui.

Vires sunt eadem, ac in præcedenti Infuso: utrumque vero apprime convenit cum Infuso laxat. Vienn. de quo infra.

INFUSUM ASELLORUM.

Infusum Asellorum,

seu.
Millepedum.

Dispensat. Vienn.

Rx. Asellorum vivor. mundat. & vino albo lotor. *unc. duas.*

Contusis in Mortario lapideo, insperge,

Pulveris Seminis Anisi, *drach. unam.*

Deinde fiat fortissima Expressio cum adjectis

Aquæ Chærefolii,

Hyssopi, *ana unciis quatuor.*

Cui denique addantur,

Syrupi de duabus Radicibus, *uncia una.*

Elæosacchari Citri recenter parati, *drachm. duæ.*

Mixta stent per aliquot horas, seu per Noctem: dein per Linteum decantentur *uncia duæ pro dosi*, sæpius de die sumenda, & quotidie recenter paranda.

In obstructionibus hepatis, Lienis, Mesenterii &c. referendis, dolore nephritico, difficultate urinæ, hydrope, asthma & raucedine, valde commendatur. Conf. supra Aquæ Millepedum, ejusdem Virtutis.

Infusum Cardiacum Fulleri,

pag. 186.

Rx. Conserv. Rosarum rubrarum,

unciam unam.

Florum Borraginis, *uncias duas.*

Cortic. Citri Condit. *drachmas sex.*

Affunde his contusis,

Aquæ Borraginis, *uncias novem.*

Ulmariæ, *uncias tres.*

Rosarum damascen. *uncias duas.*

Misce diligenter in Mortario

INFUSUM CATARRH.

marmoreo, macera frigide, *horam unam*,
& Colatur. adde:

Succi Chermes, *unciam semis.*

Limorum, *unciam unam.*

Syrupi e Rubo Idæo, *unciam semis.*

Traice per Manicam Hippocratis, & fiat liquor clarus.

Bibat patiens ter, de die, uncias quatuor, in febris ardente, affectu hypochondriaco & melancholico. &c.

Infusum Catarrhale Gorteri,

CHARAS Pharmac. Reg. Tom. II.

pag. 861.

R. Salis Ammoniaci purificati,
Alcalini fixi ex Absinthio, *ana*
Arachmæ unam.

Solve ex Infusionis

Summitatum Hyssopi,

vel

Scabiosæ,

vel

Salviæ,

vel

Veronicæ.

vel

Agrimoniæ,

vel

Ligni Sassafras,

vel tandem,

Glycyrrhizæ, *libris duabus.*

Dosis ab uncis duabus, ad uncias tres, singulis horis.

Infusum Epilepticum Fulleri.

pag. 187.

R. Visci arbor. concis. & contus. *uncias quatuor.*

Succi Rutæ, *unciam unam.*

Spiritus Vini commun. *unc. quatuor.*

Aquæ fontan. *uncias viginti septem.*

Salis Tartari, *scrupulos duos.*

Infunde leni tepore, duodecim

INFUSUM AD FLUOR. 355

horas: Col. per subsid. depur. adde denique, sub finem,

Syrupi pæoniæ, *uncias quatuor.*

Misceantur.

Conf. supra Aquæ Epilepticæ variæ.

Infusum ad Fluorem Album.

Disp. Vienn.

R. Radic. Rubiæ Tinctorum, *unc. tres.*

Semin. petroselini hortens. *unciam unam semis.*

Herb. Pulegii, *unciam semis.*

Caryophyllorum,

Cubebæ, *ana numero viginti.*

Macis,

Croci, *ana scrupulum unum.*

Incis. & Contus. infundantur per viginti quatuor horas, in

Vini generosi, *libris octo.*

Colatura servetur usui futuro.

Præmissis præmittendis, mane post digestionem, libra semis calidiuscule sumatur.

Infusum contra

Hydrophobiam Præstantissimum.

GEOFFROY Mat. Med. Tom. III.

pag. 540.

R. Foliorum Galegæ,

Rutæ hortensis,

Rorismarini,

Salviæ,

Angelicæ silvestris,

Grossulariæ olentis,

Lepidii latifolii,

Spongiolæ,

Rosæ silvestris,

Fol. & Rad. Bellidis silvestris minoris,

Allii Bulborum, *ana partes æquales.*

Contundantur, & contusis, pro

singulis hujus Massæ Manipulis, adde deinde:

Salis communis, *uncias quatuor.*

Vini generosi, *libras quatuor.*

Digerantur in Vase clauso, per aliquot dies, identidem agitando.

Hujus infusi Cyathum unum, aut alterum, bis, die, sumat æger, a cane rabido demorsus, mane scilicet, jejuno ventriculo, & vesperi, tribus, post prandium, horis, per otidium, celebrata prius Venæ sectione. Si febris accendatur, sanguinis missio erit iteranda, non interrupto hujus Remedii usu. Nihil vero alimenti sumat æger, nisi duabus, post assumptum Remedium, horis elapsis. Exterius vulneri, si opus sit, sufficienter dilatato, linamentum hoc vino imbutum apponatur, & post duodecim horas, renovetur: vel etiam Herbæ ipsæ contusæ, & vino madentes, eodem modo, applicentur.

Decantatum hoc & plurimis experientis comprobatum apud Turonenses & Pictones præsertim, Infusum communicavit cum Nob. GEOFFROY, illustrissimus quondam Chaurelin, cujus & nobis adhuc sancta est memoria, ceu ipse ibidem gratus fatetur. Neque nos de insigni hujus Remedii efficacia ullo modo dubitamus, est enim eximia prorsus & appositæ Compositio. Unus tamen nobis ad'uc superest scrupulus scil. vix commode ac patienter ingeri posse hoc ipsum infusum a cane rabido demorsis & in hydrophobiam jam delapsis, quos quippe miserrimos ad omnia visa aut oblata liquida mirum dirumque in modum, exhorrescere & atrocissimis convulsionibus protinus corrigi solere, ubivis notissimum. Applicari ergo illud tantum feliciter poterit, ubi funestus ille Aquæ metus nondum invaluit. Tunc enim sero nimis omnis venit medicina.

Infusum contra Hydropem.

Ex BOERHAAV. GAUBIUS,

de Form. med. pag. 150.

℞. Radic. Aristoloch. utriusque, *ana unc. unam semis.*

Zingiberis, *drachmas sex.*

Summitatum Absinthii vulgaris,

Centaurii minoris,

Baccarum Juniperi, *ana unc. unam.*

Salis Absinthii, *unciam semis.*

Concisa, tusa, mista infundantur cum

Spiritus Juniperi vulg. *libris quatuor.*

Insolentur per aliquot dies, vase clauso;

Tum bibat ægrotus unciam unam, quater de die, vacuo stomacho, cum regimine. Conf. infra Species aperitivæ & hydragogæ pro Infuso.

Infusum Laxativum

Mannagettæ.

Disp. Wirt. Ratisbon. Hamb.

℞. Foliorum Sennæ electorum, *drachmas tres.*

Cremoris Tartari, *drachmam unam.*

Passularum minorum, *drachm. tres.*

Zinziberis albi, *scrupulum unum.*

Infunde in

Aquæ fontanæ ferventis, *unc. quat.*

Post digestionem, per viginti quatuor horas, exprime, in colatura dissolve

Mannæ Calabrinæ, *unciam unam.*
albumine ovi clarifica.

Datur pro una dosi, eo effectû, quem inscriptio docet. Mire illud laudat RIEDLINUS, Lin. Med. An. 1696. Mens Octob. Obs. 7. pag. 481. & SPINDLERUS, Obs. Med. II. pag. 4. in Schol. vid. & SCHULZ. p. 74.

INFUSUM LAXATIV.

Infusum Laxativum Viennense.

Disp. Vienn. Wirt. Prag.

R. Foliorum Sennæ electorum, *unc. tres.*
Passularum minorum, *unc. un. semis.*
Radicum Polypodii querni, *dr. tres.*
Seminis Coriandri, *drachmas duas.*
Cremoris Tartari, *unciam semis.*

Misceantur & infundantur in
Aquæ fontanæ bullientis, *libris dua-*
bus semis.

Post digestionem per aliquot ho-
ras exprimantur, in expresso dissolvantur

Mannæ electæ, *unc. octo.*
clarificantur & servantur.

Alvum leniter laxat, & ab unciis
duabus, ad tres præscribitur.

Præstat vero recens paratum, quam
asservatum diu, facile acefcens.

Infusum contra Scorbutum Acrem.

BOERHAAVE *Mat. Med. p. 142.*

R. Acetosellæ, *manipulum unum semis.*
Betonicæ,
Chaerophylli, *ana manipulum semis.*
Tamarindorum, *unciam unam semis.*

Concisa, infunde postea, cum
Seri Lactis æstivi, *libris tribus.*

Spatio Horæ, in calore fere fer-
vido, absque ebullitione tamen: dein
per Linteum expresso adde,

Syrupi e succo Citri,
Rubi Idæi,
Violacei, *ana unciam unam.*

Bibat ægrotus omni semihoris,
interdiu, *unc. unam.*

Infusum Tamarindorum.

Dispensat. Vienn.

R. Tamarindor. sine Nucleis, *libr. semis.*

INFUS. IN VOMICA. 357

Elæosacchari Citri, *de duobus pomis.*

Succi pomi Citri unius.

Cremoris Tartari, *drachmas duas.*

Cum Aquæ fontanæ ferventis, *libr. octo.*

Fiat lege Artis Infusio, & Colat.

In ictero, febribus biliosis & ar-
dentibus, magno commodo adhibetur.
Sed plura ejusmodi Infusa vid. in eodem
Dispens. præcipue vero apud FULLE-
RUM, pag. 184. fqq. & JUNCKERUM,
de Form. pag. 81. fqq.

Infusum in Vomica Pulmonali Vulnerarium.

BOERHAAVE, *Mat. Med. pag. 146.*

R. Fol. tenerior. Agrimonæ,

Betonicæ,

Botryos,

Hederæ terrestres,

Scabiosæ,

Tussilaginis,

Veronicæ, *ana unciam semis.*

Rad. Glycyrrhizæ, *unc. unam semis.*

Misc. Fiat Infusum, sine ebulli-
tione, in magno calore, vase accurate
clauso, cum

Aquæ simplicis, *libris duabus.*

De quo bibat Aeger, pro lubitu,
frequentius.

Julapium in Aestu Febrili,

BOERHAAVE *Mat. Med. pag. 103.*

R. Gelatinæ Cydoniorum, *unc. unam.*

Diamori Nicolai, *uncias duas.*

Syrupi Acetositis Citrei, *unc. un.*

Aquæ stillat. Borriginis,

Melissæ, *ana uncias quatuor.*

Simplicis, *uncias viginti quatuor.*

Vini Rhenani, *uncias tres.*

Misceantur; bibat æger sensim,
ad sitim levandam.

Similia Julapia refrigerantia vid.

358 JALAPIUM ANTEMET.

apud BARBEIRAC. de Form. pag. 31.
Pharm. Bat. p. 82. JUNCKER. de Form.
p. 69. fqq.

Julapium Antemeticum.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. I. pag. 88.
item BARBEIRAC, de Formul. p. 34.

Rx. Aquæ Cinnamomi tenuioris, uncias
quatuor.

Menthæ,

Absinth. compos.

Succi Limonum, ana unc. duas.

Salis Absinthii, drach. unam.

Syrupi simpl. unc. unam semis.

Misceantur.

Sumantur de hoc egregio Julapio, sensim, ex intervallo, tria cochlearia. Nire illud corroborat debilem ac solutum Ventericulum, nauseam fluentem & surgentes vomendi conatus compefcit; Salvere istud neutrum, quod ex succo Limonum & Sale Absinthii enascitur, destruit & precipitat acre istud fermentum, quod irritat stomachum ad vomendum.

Ceterum simile fere Julap. antemet. vid. apud FULLER. Pharm. ext. p. 195. qui addit ibi Laudani liquidi guttas 40. quod equidem non improbo.

Julapium Antidysentericum.

Idem CHARAS, ibidem, p. 89.

Rx. Aquæ plantaginis,

Centinodix, ana unc. unqm semis.

Rosarum, unc. unam.

Cinnamomi hord drach. duas.

Olei Amygdalarum dulcium,

Syrupi Diacodii, ana unc. unam.

Misc. Fiat lege Artis, Julapium.

Sub finem dysenterix, exhausta jam & repurgata materia acri & irritante, solaque intestinorum laxitate ac debilitate adhuc restante, hoc quidem Julapium,

JULAPIUM ANTIFEBRIL.

eximium præstabit usum, mitigando, leniter adstringendo, & roborando.

Julapium Antifebrile

Sydenham.

Epist. Respons. I. p. 21. T. II. Opp. pro Infantibus tenellis.

Rx. Aquæ Ceraforum nigrorum,

Vini Rhenani opt. ana unc. duas.

Cortic. Peruv. subtiliss. pulv. dr. tres.

Syrupi Caryophyllorum, unc. unam.

Misceantur: Fiat lege Artis, Julapium.

De quo Capiat infans Cochleare unum alterumve, pro ratione ætatis, quarta quaque hora, donec paroxysmi non amplius discrucient: instillando, alternis dosibus, si diarrhæa adfuerit, Laudani liquidi Sydenhamiani, guttam unam, vel guttas duas.

Julapium Camphoratum.

Dispens. Lond.

Rx. Camphoræ, drach. unam.

Sacchari purissimi, unc. dimidiam.

Aquæ bullientis, libram unam.

Camphora primum cum Paulo Spiritu Vinoso rectificato teratur, ut mollescat; deinde cum Saccharo, donec perfecte misceantur: denique Aquam sensim adde, & Mixturam in aperto vase frige-factam cola.

Julapium Catarrhale Gorteri.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. II p. 861.

Rx. Aquæ Pulegii,

Hyssopi, ana unc. quatuor.

Salis Ammoniaci depurati,

Absinthii, ana scrup. duos.

Radici Contrayervæ,

Theriacæ, ana drach. semis.

JULAPIUM CORDIALE.

Laudani liquidi Sydenham. guttas viginti.

Olei Corticis Citri,

Sassafras, ana guttas quatuor.

Sacchari albi, drach. unam.

Syrupi papaveris albi, unc. unam.

Misc.

Dosis, uncia una, omni hora.

In Catarrhis Epidemicis malignis,

Anno 1733. universam fere Europam infestantibus, multisque hominibus, praesertim senibus & infantibus, funestis, Infusum hoc atque Julapium Gorterianum, praesentissimum veluti auxilium tulisse, multosque mortalium leto quasi eripuisse, ipsa experientia convictus, perhibet ibi Auctor, p. 862.

Julapium Cordiale.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 199.

Rx. Aquarum Melissæ,

Ceraforum nigror. ana unc. tres.

Cinnamom. hord. unc. duas.

Epidem. unc. unam semis.

Pæon. compof.

Syrupi Caryophyllor. ana unc. unam.

Limonum, unc. semis.

Confect. Alkermes, scrup. quatuor.

Misc.

Julapium Cretaceum

Antacidum.

GAUB. de Form. p. 211.

Rx. Cretæ purissimæ lotæ, unc. unam.

Sacchari albissimi, unc. unam semis.

Accurate his contritis sensim admisce:

Decocti Cornu Cervi, libr. duas.

Tincturæ Cortic. Cinnamomi, unc.

semis.

ut Fiat ex Arte, Julapium.

Cujus dosis Cochlear. unum, quavis hora: Lagena autem, ante usum, semper concutatur.

JULAPIUM DIAPHOR. 359

Simile huic maximam quidem partem, Julapium Cretaceum aliud prostat in Pharm. Batean. cui, quod mirum, græcum additur Elogium istud: ἐν τῇ καρδιαλγίᾳ ἀριστον, quod nempe sit optimum in Cardialgia, seu dolore oris Ventriculi, Remedium. Aliud denique Julapium ex Creta, Saccharo & Gummi Arab. paratum, vid. in Pharm. Lond.

Julapium Diaphoreticum.

BARBEIRAC, de Form. p. 37.

Rx. Aquar. Cardui Benedicti,

Scabiosæ, ana unc. tres.

Naphæ, drach. duas.

Pulver. Viperæ, grana quindecim, aut scrup. un.

Syrup. papav. Rhœad. drach. sex.

Misc. Fiat Julapium, hora Somni, sumendum.

Julapium Diureticum

Calidum.

BARBEIRAC ibidem p. 37.

Rx. Aquæ Herniariæ,

Decocti Asparagi, ana unc. tres.

Millepedum in clibano exsiccatur. dr. semis.

Succi Summitatum Asparagi, unc. un.

Spiritus Terebinthinæ, guttas quind.

Syrupi Capillorum Veneris, unc. sex.

Misc. Fiat Julap. Mane & sero sumendum, per triduum.

Julapium Diureticum

Frigidum.

BARBEIRAC, p. 36.

Rx. Aquarum Lactucæ,

Flor. Malvæ, ana unc. tres.

Succi parietariæ rite defæcati, uncias duas.

Syrupi de Nymphæa, drach. sex.

360 JULAPIUM IN FEBRIB.

Spiritus Salis dulcificati, *guttas octo.*
 Misc. Fiat Julapium, *exhibendum*
mane & sero per triduum.

Julapium in Febris Commodissimum.

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 103.*
 R. Aquæ Hord. commun. simpl. *unc.*
quadragesima.
 Rob. Ribesiorum, *unc. quatuor.*
 Spiritus Salis tot Guttas, *quod suffi-*
ciunt.

ad gratum acorem,
 Aquæ stillat. Cinnamomi, *unc. unam.*
 Misceantur: Capiat exinde æger,
 quantum opus sit, ad æstum temperan-
 dum & sitim fallendam.

Julapium Hystericum.

CHARAS, *Pharm. Reg. p. 88.*
 R. Aquarum Rutæ, *unc. octo.*
 Pæoniæ Compositæ,
 Bryoniæ compos. *ana unc. un. sem.*
 Asæ foetidæ, *grana duodecim.*
 Camphoræ, *grana sex.*
 Tincturæ Castorei, *drach. duas.*
 Syrupi pæoniæ, *unc. unam.*
 Misc. Fiat lege Artis, Julapium.
 Cujus dosis sit ab uncis duabus,
 ad tres.

Egregium est anthymericum, ant-
helminticum, antispasmodicum, anody-
num & Cephalicum. Conf. supra Aquas
Hystericas, & Julapium Cephalicum
 FULLERI, *Pharm. Extemp. pag 178.*
ejusdem fere compositionis plura Fula, ia
Hysterica vi l. in Pharm. Batean. GAUB.
p. 214. & FULLER. p. 204.

Julapium Moschatum.

Dispens Lond.
 R. Aquæ Rosarum Damascenar. *unc. sex.*
 Moschi optimi, *grana duodecim.*

JULAPIUM MOSCHAT.

Sacchari purissimi, *drach. unam.*
 Tere Saccharum cum Moscho, &
 gradatim add. Aquam Rosar.

Julapium Moschatum Antispasmodicum.

GAUB. *p. 214. & FULLER. p. 205.*
 R. Aquarum Rosar. Damascenar. *unc. sex*
Naph. unc. unam.
 Cinnamom fort.
 Pæoniæ Composit. *ana unc. duas.*
 Moschi opt.
 Ambar. grif. (cum Salis Corn. Cerv.
gran. quatuor, subactor.) ana gra-
na tria.
 Croci, minutim sciss. & in sindone
 ligat. *scrup. unum.*
 Olei stillat. Nucis Myristicæ,
 Caryophyllor. *ana guttam unam.*
 Confect. Alchem. *scrup. quatuor.*
 Syrupi Caryophyllorum, *unc. unam.*
 Misc. Fiat Julapium, de quo, *quo-*
vis bihorio, aliquot cochlearia sumantur.

Julapium Moschatum Infantum.

FULLER. *Pharm. Extemp. p. 206.*
 R. Aquar. Cerasorum nigr. *unc. duas sem.*
 Pæoniæ Compos. *unc. unam semis.*
 Spiritus Lavendulæ compos. *guttas*
duodecim.
 Moschi, (cum Sal. Corn. Cervi *grana*
no uno.

&
 Sacchari candi albi, *drach. una semis.*
 Optime super porphyritem lævi-
 gati,) *grana sex.*
 Margaritar. lævigatar. *scrup. unum.*
 Misc. Fiat lege Artis, Julapium.
 Dentur de eo, *drachmæ duæ, vel*
 tres, ter in die, vel sæpius, Infantulo
 recens nato, *contra Convulsiones, atque*
ita

JULAPIUM PERLATUM.

ita plus, pro ætatis ratione, bimulis, trimulisve, Tussi compulsiua vexatis.

Julapium Perlatum Cordiale.

FULLER. *Pharm. Extēp. pag. 207. SYDENHAM. p. 35. & p. 187. Tom. I. opp.*

Rx. Aquar. Cerasor. nigror.

Lactis Alexet. ana unc. quatuor.

Cinnamom. hordeat. unc. duas.

Epidem.

Pæon. composit. ana unc. unam.

Margaritar. præparat. drach. unam.

Sacchari Candi albi, drachm. tres.

Misc.

Præcedit. ibidem aliud Julap. perlat. paris virtutis. Aliud. vid in Pharm. Bat.

Julapium Perlatum Roborans in Languore.

GAUB. *de Form. med. p. 211.*

Rx. Aquæ stillat. Cerasor. nigr. unc. octo.

Pulegii, unc. duas.

Cinnamomi, unc. unam semis.

Vitæ Matthioli, unc. semis.

Margaritarum præparatar. drach. un. semis.

Confect. Alkerm. drach. duas.

Elæosacchari Citri, drach. tres.

Misc.

Julapium Perlatum Temperatum.

CHARAS *Pharm. Reg. p. 83.*

Rx. Aquæ Lactis alexeteriæ, unc. sex.

Rosarum Damascen. unc. duas.

Cinnamomi tenuioris, unc. quat.

Margaritarum, drach. unam.

Sacchari candi, drach. tres.

Misc. Fiat secundum Artem, Julapium.

JULAPIUM REFRIGER. 361

Quod odore juxta ac sapore, ægrotis per quamgratum, præsertim in vehementiore æstu febrili, quem quippe blande temperat, præterea quoque resolutum stomachum roborat, humoresque acres ibi collectos ac hærentes sensim exonerat.

Dosis ad sex circiter Cochlearia extendi p test, per stata justaque temporis intervalla, propinanda.

Julapium Refrigerans.

MORELL. *de Formul. pag. 493.*

Rx. Syrup Violar. drach. duas semis.

Nymphææ,

de Endivia, ana unc. unam semis.

Aquar. Lactuæ,

Cichorii,

Endiviæ, ana unc. quatuor.

Misceantur: Fiat lege Artis, Julapium, in ardore & siti febrili, commendabile: plura id genus Julapia vid. apud Auctores supra laudatos.

Julapium Roborans in Metu Abortus.

GAUB. *p. 213. ad Exempl. BOERHAAV.*

Rx. Vini Rhenani, libras duas.

Aquæ stillat. Cort. Citrei, unc. quat.

Tincturæ Granor. Kermes, unc. duas.

Cinnamomi,

Balsami Embryon. ana unc. unam.

Gelatinæ Cornu Cerv. Citrat. unc.

unam semis.

Syrupi Rubi Idæi, unc. duas.

Misc. Fiat Julapium, de quo capiatur uncia semis in Languore ac debilitate.

Julapium Rosatum

sive

Julepus Rosarum.

Disp. Argent. Wirz. Ratisbon. Vienn.

Hamb. Brand. Prag.

℞. Sacchari albissimi, libr. duas & sem.
solue in

Aquæ Rosarum, unc. viginti.

Post unicam ebullitionem, cola
per pannum, & serva.*Utimur hoc & aliis Julapiis ad
edulcorandas emulsiones, & plerumque
scrupuli duo, vel tres adduntur unc. aquæ,
vel emulsionis. Vid. SCHULZ. Prælect.
p. 170. & CARTHEUSER. Pharmacol.
p. 656.*

Julapium Sambucinum.

Vid. laudata modo Dispensatoria.

Paratur eodem modo, quo jula-
pium rosatum.

Julapium Violarum.

Vid. eadem Dispensatoria omnia.

Ex aqua Violarum optima & Sac-
charo, uti præcedens, conficitur.

Julapium Vitæ sic Dictum.

Pharm. Bat. p. 83.

℞. Vitellor. Ovor. recent. No. duos.

Sacchari albi, unc. semis.

Olei Cinnamomi, guttas tres.

Vini albi, vel Hispanici, unc. sex.

Exactissime misceantur, secun-
dum Artem.*In Animi defectione, maximaque
Virium debilitate, vel in Moribundis,
auxilio fuit.**Mira profecto sunt, quæ hic de hoc
quidem Julapio, prædicantur: utinam
& semper vera essent! Nullum adhuc equi-**dem vidi Moribundum, qui hoc Remedio,
alias sat egregio; analeptico & Cardia-
co, a limine pallentis Erebi revocaretur,
& in Vitam jam pæne desuetam reducere-
tur. Experiantur ergo alii, nec ipso for-
san feliciores.*

Jus Viperarum.

Disp. Lond. BARBEIRAC. de Form. p. 124.

CHARAS Pharm. Reg. Tom. II. p. 615.

℞. Viperam mediocris magnitudinis,
pelle, capite & intestinis ademptis,
Aquæ, libras duas.*Coque ad Mensuram Circiter Sef-
quilibræ; Remove ab igne; & quum
perfrixerit, si vipera recens sit, aufer
pinguedinem concretam. Deinde pul-
lum Gallinaceum mediocris magnitudi-
nis, exenteratum, cute adipeque omni
detracto, sed indivisum, in hoc jus ad-
huc frigidum immitte; igni impone, ut
ebulliat; deinde remove ab igne, exi-
me pullum, & statim carnem ejus in
frustula divide: carnes divisas iterum
Liquori adde, & igni admove; deni-
que, cum primum ebullire incipit, ef-
fundatur, spuma caute ablata. Aliud
jus Viperin. B. VATERI nostri, vid.
in Commerc. litt. med. Nov. An. 1736.
p. 190.*

Jusculum Antepilepticum.

BARBEIRAC. de Form. p. 120.

℞. Radic. pœoniæ Maris, drach. duas.

Valerianæ silvestris,

Enulæ campanæ, ana drach. unam.

Folior. Salviæ, pugillum unum.

Cichorei amari, manip. unum.

Cancros fluviatiles vivos & contusos,
No. duos.Cum frustulo colli vervecini, fiat
jusculum.

Plura ejusmodi juscula medicata vid. ibidem & in sqq. ut & apud FULLER. p. 215. sqq.

Kermes Minerale, item Panacea Conerdingiana, & Pulvis Carthusianorum, sive Sulphur Antimonii Rubrum.

Disp. Arg. Wirt. Ratisbon. Brand. Pharm. Reg. CHAR. P. II. p. 846.

R. Nitri fixi, *libr. duas semis.* solve in
Aquæ fontanae, *libr. quindecim.* solutionem filtra & seorsim serva.

R. Antimonii crudi Hungarici, in frustula fracti, vel grossiori modo contusi, *libras tres.*

Superaffunde
Liquoris alcalini, modo praescripti, *libr. septem.*

Coque in figulino vase, igne per unam vel alteram horam leniter continuo, postea liquorem effunde & filtra; Eidem Antimonio liquoris iterum affunde *libras quinque,* & ut antea coque, liquorem effunde & filtra.

Tandem reliquam liquoris portionem, Antimonio affunde, coque & filtra uti dictum.

Liquor, per filtrum ita colatus, requiescat per viginti quatuor vel plures horas, si pulvis rubicundus fundam petet, qui postea, affusa aqua calida, saepiusedulcoretur, & usui affervetur. Nonnulli spiritum Mini rectificatum super incendunt. Vid. CARTHEUSER. *Elem. Chym. p. 157.* & alios. Praesertim *Commerc. litt. med. Norimb. An. 1735. p. 179. sqq. & KLEIN, select. rat. Medic. p. 113. sqq.*

Est sulphur auratum Antimonii mitigatum. Creditur sanguinem per tran-

spirationem mundificare, diuresin aperire. Datur in febribus intermittentibus, hydrope, asthma, in cruditatibus primarum viarum. Agit leniter per superiora & inferiora.

Dosis est a grano uno, ad quatuor vel quinque.

Vid. Franc. Xaver. MILLARS Diff. de explorata Kermes Mineralis efficacia: add. HOFFMANNI Obs. Phys. Chym. p. 289. & sqq. van SWIETEN. Tom II. Comment. in BOERH. p. 797. CARTHEUSERI pharmacol. p. 498. & inprimis SCHULZ. Praelect. p. 341. item GEOFFROY, Mat. Med. T. I. p. 226. sqq. ubi plura de ipsius Virtutibus; & novissime HUPHENSUS, in Transact. Angl. Vol. XLVIII. Part. II. 22. item Francisc. Xaver. SOEZER Dissert. de Kermes mineral. Viennæ 1758.

Lac Aluminis.

Pharm. Batean. p. 85.

R. Aquæ Album. Ovor. *unc. sex.*

Pulveris Aluminis, *unc. unam.*

Spiritus Vini, *libr. duas.*

Optime & diu in vase vitreo con-

quassentur, ut fiant demum, instar Lactis.

Arcanum habetur in Gonorrhœa, profluvio albo, Mensibus immodicis, &c.

Dosis cochlear. duo, vel tria, ter in die.

Assumptum, ad uncias duas, hora, ante paroxysmum, saepe curat Tertianam. Sed saepius etiam non curat, & vehementiores in corpore agro, excitat turbas, Morbumque Morbo addit. Præterea, quoniam

Arcanum habetur, Arcanum proinde maneat, & haud temere in usus internos advocetur; propter vim Aluminis valde adstringentem. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 141. Conf. superius dicta ad ipsum Alumen.

Lac Ammoniaci.

Ibid. pag. 85. Dispens. Lond.

Rx. Gummi Ammoniaci puriss. *dr. tres.*
 quæ sensim solvantur in
 Aquæ Hyssopi frigidæ, *unciis sex.*
 in Mortario frigido, secundum
 Artem.

*Detur sæpe Cochlear unum, pro-
 vice, in difficultate Anhelitus, & Ast-
 hmate, &c.*

Lac Asæ Fœtidæ Hyster.

Pharm. Bat. p. 82.

Rx. Asæ fœtidæ opt. *drach. unam semis.*
 Solvatur sine Calore, in
 Aquæ Cerasor. nigrorum, *unc. sex.*
 in Mortario frigido, ut lactescat.
 Sumatur Cochlear unum, initio
 paroxyismi uterini, & repetatur post
 ipsius finem.

Lac Benzoini.

Ibid. p. 85.

Rx. Spiritus Benzoin. *unc. unam.*
 Aquæ Hyssopi, vel Scabios. *unc. duod.*
 Misc. secundum Artem, ut lacte-
 scant.
*Asthmaticum est, & pectorale blan-
 dum. Conf. supra, Essentia Benzoes
 simplex.*

Lac Scammonii, seu Liqueur
 Acuens.*Pharm. Bat. p. 85.*

Rx. Pulv. Scammon. *drach. sex.*
 affund. in Mortario frigido, paulatim
 Aquæ Cinnamom. hordeat. *unc. octo.*
 inter affundendum, diu agitando,
*Liquor lactescens separetur a picea
 substantia: Cujus dosis, Cochlear. unum,
 usus, suaviter purgans.*

Lac seu Magisterium
 Sulphuris.*Dispens. Amst. Wirt. Leod. Brand. & rel.*

Rx. Sulphuris citrini purissimi, *unc. duas.*
 Cinerum clayellatorum, vel salis Tar-
 tari, *unc. sex.*
 Aquæ fontanæ, *libr. tres.*

Coque in vase figulino, ad ter-
 tiæ partis consumptionem. Residuo per
 filtrum trajecto insperge aceti vini quan-
 tum satis ad præcipitationem; præcipi-
 tatum sæpius aqua fontana tepida ablue,
 & denique lenissimo calore exsicca. Vid.
 CARTHEUSER: *Elem. Chym. p. 148.*
 &c & plura apud FRANKENAU, *Sat. Med. XV. p. 277. sqq.* Aliam vero Com-
 positionem vid. in *Pharm. Bat.*

*Earundem virium est, ac flores Sul-
 phuris, & imprimis ad pectoris morbos
 adhibetur. Immo præstiterit, inquit,
 SCHULZIUS, p. 171 crudum Sulphur,
 aut Flores ejus adhibuisse: idem sentit
 CARTHEUS. Pharm. p. 495. qui inde
 hoc Lac pro superfluo & inutiles præpara-
 to insuper habet. Recte conf. BOER-
 HAAVE Elem. Chem. T. II. p. 373.*

Lac Virginis.

*Dispens. Vienn. Wirt. Ratisbon. Brand.
 Hamb.*

Rx. Lithargyri subtilissime triti, *libr. sem.*

Coque in
 Aceti Vini destillati, *libra una semis.*
 ad consumptionem tertiæ aceti partis,
 tunc filtra. Colaturæ affunde

Aluminis crudi, in aquæ communis
 libris duabus soluti, *unc. quatuor.*

Et albescet liquor, qui Lac Vir-
 ginis vulgo dicitur. De quo vid. plu-
 ra apud FRANKENAU, *Satyr. Med. XV. p. 279. sqq.*

Pro cosmetico habetur, quod tene-

LACERTA VIRIDIS.

rioribus, a solis calore quasi ambustis, promte succurit, si faciem eo illinant. Etiam lentigines & serpigines delet. Quotidianum aut frequentem usum autem minime suademus. Conf. LUDOVICI Pharmac. Diff. I. p. 605. & SCHULZ. Prælect. p. 171.

Lac Virginis vulgo quoque vocatur, aqua quæcunque cosmetica, in cuius unciam unam instillantur guttæ circiter decem Tincturæ Benzoës.

Lacerta Viridis.

adultæ. Vid. infra suo loco.

Mercurius Præcipitatus Viridis.

Lapis Alexeterius.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 217.

Rx. Succini optimi,
Corallior. rubror. ana drach. semis.
Antimonii diaphoretici,
Radici Contrayervæ,
Oculor. Cancrorum, ana drach. unam.
Chelar. Cancror. unc. semis.

Misc. Fiat pulvis, super porphyritim lævigandus, qui Gelatina Corn. Cerv. exceptur, formetur in Globulos: Addi possunt.

Ambra griseæ, grana duodecim.

Ufus jam ex Nomine constat. Conf. supra, Globuli Bezoardici, & infra pulv. Anglicanus, & Contrayervæ compositus.

Lapis Calaminaris

Præparatus.

Dispens. Vienn. Wirt. & rel. vid. Chym.

Rx. Lapidis Calaminaris, libr. unam.

Cadnesiat ter vel quater in crucibulo, atque toties in Aqua Plantaginis vel Rosarum extinguitur; postea sicca-

LAP. DIVIN. SIVE OPHT. 365

tus in subtilissimum pollinem teratur, atque super marmore lævigetur.

Ufus est externus in Collyriis, Unguentis & Emplastris, siccatur & adstringit. Vid. Disp. Argent. &c.

Lapis Divinus, sive Ophthalmicus.

CHARAS Pharm. Reg. P. II. p. 856.

Wirt. Leod. Paris. & rel.

Rx. Vitrioli de Cypro,
Nitri purissimi,
Aluminis crudi, ana unc. tres.
Optime contusa & pulverisâta liquefiant in vitreo vase, calore arenæ, quibus liquefactis adde
Camphoræ tritæ, drach. unam semis.
Mixta & refrigerata massa fervetur.
Adhibetur in Collyriis, ad oculorum affectus.

Vid. le Discours, touchant les merveilleux Effets de la pierre divine, a Paris, 1750. item CHARAS, l. c. & de ST. YVES, item ANTOINE & WOOLHOUSE, de Morb. Ophthal. passim ut & HEISTER. & PLATNERUS, in Opp. chirurg. Cap. de Ophthalmia, aliique chirurgi plures: quibus quippe, ceu notissimum, hoc quidem Lapide divino, in Morbis oculorum curandis, nihil usatius.

Lapis de Goa vel Pedracordial, seu Lapis Cordialis Indicus.

Dispens. Wirt. vid. VALENTINI Ind. literat. Epist. 40. p. 497. sqq. & KAEMPFERi Amoen. exot Fascic. II. p. 397.

Rx. Coralliorum alborum,
Rubrorum,
Bezoar Orientalis, ana unc. unam.
Margaritarum Orientalium,
Lapidis Hyacinthi præparati,

Topasii,
Sapphiri,
Rubini, ana unc. semis.
Smaragdi,
Moschi Orientalis,
Ambrægriseæ, ana drach. duas.
Foliorum Auri, Nro. quadraginta.

Fiat omnium pulvis subtilissimus, qui mucilagine Tragacanthæ, vel gelatinæ cornu cervi in pastam redigatur, ex qua formentur globuli ovali forma, qui, post siccationem in umbra, vel concha, vel dente lupino, ut eleganter niteant, poliantur.

Rari vel nullius usus est apud nos medicamentum hoc pretiosum; apponere tamen illud, curiositatis gratia, ex Pharmacopœia Bateana volumus; vocatur alias Pedra cordial & Bezor de Goa, unde apportatur, & a Patribus Soc. Jes. Casparo Antonio & Nicolao Momitio componitur, atque pro arcano habetur. Vid. plura apud KAEMPFERUM, in Amoenitat. Exoticis, Fascicul. II. Relat. 9. pag. 397. præsertim vero, in VALENTINI Indiæ Literatæ Epistola XL. quæ est Eberhardi Rumphii, p. 497. sqq. in Appendice, ad Mus. Museorum, vel Historiam simplic. reformatam. Vires bezoardicæ, antispasmodicæ & antepilepticæ potius Moscho, Ambra & Bezoar adscribendæ sunt, quam lapidibus pretiosis. Vid. Commenc. litt. med. Nor. An. 1735. p. 400. Unde præferendi his globulis merito globuli illi bezoardici, quorum descriptionem suo loco exhibuimus. Conf. Tabul. Smaragd. p. 214. & ERNSTIN. Lex. Pharm. p. 455. &c.

Dosis est a scrupulo semis, ad scrupulum unum, vel drachmam semis.

Lapis Infernalis.

Disp. Wirc. Brand. Vienn. Argent. Lugd. & reliq. vid. LEMERY & alios Chymicos.

R. Argenti purissimi, unc. duas.
solvantur in

Spiritus Nitri, vel Aquæ fortis, *unciis sex.*

Evaporetur solutio ad quartæ partis consumptionem, atque ad crystallisationem reponatur. Crystalli colligantur, liquor denuo evaporetur, & labor repetatur, donec omnis liquor in crystallos vel salem abierit. Hos crystallos crucibulo satis magno immitte, adhibe ignem primo lenem, tumebit materia, deinde subsidebit, tandem ignis gradu aucto olei instar fluet, quam effunde in modiolum, seu canalem ferreum cylindricum, prius calefactum & sevo illitum. Massa nigra & compacta esse debet, alias denuo in crucibulo liquanda & effundenda, si successerit, in vitro probe clauso servanda.

Inservit loco cauterii potentialis, ad absumendas carnosas excrescentias. Vid. de Lapidis infernalis præparatione, & usu externo Chirurgico, non vero interno, utpote mortifero; post alios, BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. III. process. 182. p. 406. sqq. & Wilhelm TEN RHYNE, Meditat. ad Hippocr. p. 376. ubi mira circa vim hujus Lapidis causticam, commentatur, nisi forte rectius, fabulatur. Si vero intra corpus datur, inquit BOERHAAVE, l. c. hac specie Venenum est escharoticum præsentissimum: ideo nunquam interne dandum: novi Artifici chemico damnosum fuisse propriæ artis opus.

LAPIS MARTIAL. IN GLOB.

Lapis Martialis in Globulis.

vid. supra

Globuli Martiales.

Lapis Medicamentosus.

item Mirabilis, Salutis, & Vulnerarius.

Dispens. Wirt. Argent. & reliq.

R. Vitrioli albi, unc. quatuor.

Salis Armoniaci, unc. semis.

Cerussæ,

Boli Armeniæ, ana unc. unam.

Aceti Vini, libr. unam.

Coquantur in vase figulino ad siccitatem.

Aliam vero hujus Lapidis Medicamentosi descriptionem, quam omnibus reliquis præfert, dedit nobis Sen. GEOFFROY, in Observat. de Vitriolo & Marte, quæ extant in Memor. Reg. Scient. Acad. de Ann. 1713. p. 170. sqq. & recusæ sunt, Tom. I Mat. Med. p. 61. sqq. ab initio operis: Constat autem ista compositio, ibi p. 89. sq. relata, ex Limaturæ Martis & Lapidis Hæmatit. ana unc. tribus & Cremoris Tartari, unc. sex; quibus Vino subactis & post siccatis, additur Gumm. Mastichis, & Croci pulverat. ana uncia semis: Hic accurate permixtis, ad eminentiam quatuor digitorum, superaffunditur Vinum, in quo Aloës atque Myrrhæ ana uncia una solutæ fuerunt: Quæ omnia digestionem permissa, subinde, per intervalla, agitantur; denique omnis iste liquor Vinosus usque ad siccitatem, evaporatur; Relicta illa in fundo Massa sicca postea in pulverem convertitur, ex quo sufficienti Spiritus Vini quantitate prius irrorato, formantur Pilulæ, seu globuli; qui iterum sensim exsiccati, ita in usum futurum af-

LAPIS MIRIFICUS. 367

servantur: quem in ulceribus persanandis, plane egregium esse, Auctor ibidem, prædicat. Et profecto laudem meretur hæc compositio, plurimum haud dubie utilitatis habitura. Aliam vero adhuc hujus Lapidis Medicamentosi præparationem vid. apud CHARAS, Pharm. Reg. Tom. II. cap. 58. p. 771. item in Pharmac. Batean. p. 87. & Tab. Smaragd. p. 214. Conf. LEMERY Curs. Chym. p. 442. sqq. & alior. chymicor.

Commendantur ad ulcera omnis generis inveterata, scabiem, tineam, gangrænam, fistulas. Desiccant, mundant, & partes relaxatas roborant. Modus utendi est, ut uncia una in aquæ pluvie libra solvatur; solutione filtrata laventur partes, atque lintea illa imbuta imponantur, vel ipse liquor, syringæ ope, injiciatur. Sed vid. RIEDLIN. Lin. Med. An. 1698. Mens. Mart. Obs. 26. p. 241. sqq. ubi de abusu ejus interno.

Lapis Mirificus Butleri.

Hujus divini, si credere dignum. Remedii descriptio & Compositio habetur in Collectan. Chym. Leidens. cap. 190. p. 158. & apud alios Chymiatros passim. Immensas vero & stupendas plane in omni morborum genere, ipsius virtutes plusquam stentorea voce proclamant vaniloqui HELMONTIUS, portentoso Libello Butler dicto. Sed Lapis profecto, imo Lapis est, qui vel centesimam Virtutem hujus Lapidis partem bona fide crediderit. Conf. Dissert. nostr. de nociva Cancræ inveterati Exstirpatione, p. 23.

Lapis seu Sal Prunellæ,

sive

Nitrurum Tabulatum, sive Nitrum

Sulphuratum.

Dispens. Wirt. Brand. Hamb. Vienn. & rel.

℞. Nitri crudi, libr. unam semis.

fundatur in crucibulo, dum fluit;
injiciatur sensim

Sulphuris citrini, unc. semis.

Parum una vice inspergendo &
expectando, donec deflagrarit; hoc fa-
cto in rotulas parvas effundatur.Propter hanc cum sulphure defla-
grationem, multum ad salium neutrorum
naturam accedit, ingratius etiam & mi-
nus refrigerans, quam Nitrum crudum,
deprehenditur. Magis album evadit, si loco
sulphuris, cum sale Ammoniaco deflagraturAdmiscetur pulveribus temperan-
tibus, & gargarismatibus: prodest & in
pleuritide, ut observavimus. Præcipue au-
tem in Angina castrensi epidemica, vulgo
die Bræune; unde & Nomen Lapidis huic
Salutari inditum, docente BOERHAA-
VE, Elem. Chem. Tom. II. Part. III,
proc. 132. p. 339. & Hist. Plant. Tom. I.
p. 241. Conf. CARTHEUSER. Pharm.
p. 410. & SCHULZ. Præl. p. 172.Dosis scrupulus semis ad drach.
semis. Conf. supra Crystallum minerale.

Laudanum Antifebrile.

POTER. Lib. II. de Febr. cap. 22. p. 557.

℞. Opii Thebaici præparati, unc. duas.

Succi Veronicæ,

Florum papav. errat. ana unc. tres.

Liquetur Opium in Succis, & in-
spissetur, lento igne, in formam Ex-
tracti: Cui deinde adde:

Lapidis Bezoar. Orient.

Smaragdorum præparat. ana dr. tres.

LAUDANUM CÆSAREUM.

Bezaor. Mineralis, unc. semis.

Magisterii unionum, drach. unam.

Ambræ gryseæ,

Moschi, ana scrup. unum.

Misce: Fiat Massa, de qua den-
tur grana decem, duodecim, & quindecim.In quibusdam nempe Febribus &
Narcotica generatim & hoc ipsum Lau-
danum speciatim, apprime convenire, exi-
stimat ibi cel. Auctor. Nec illud quidem
penitus negandum: Interim tamen sedulo
cavendum, ne ejusmodi soporifera ab ini-
tio febrium, multo minus in febribus acu-
tis & continuis, adhibeantur, omnium
maxime autem vitentur in febribus inter-
mittentibus soporosis, Senibus potissimum
funestis, de quibus vid. Commerc. litter.
Med. Norimb. An. 1738. p. 259. & ali-
bi præsertim; vero ill. WERLHOFII,
fautoris nostri summi, Observat. de Fe-
bribus omni sane elogio & pretio superio-
res, Sect. III. p. 105. sqq. Conf. & sta-
tim Sect. I. ibidem.Ceterum alias plures Laudani Spe-
cies exhibuit QUERCETANUS, in
Pharmac. restit. Hartmann. Angel. Sa-
la, JUNGKEN. Corp. Pharm. univ.
p. 635. sqq. ut alios plures sic dictos Lau-
danistas jam taceamus, qui solum Lau-
danum laudant.

Laudanum Cæsareum, etiam

Nepenthes dictum.

Dispensat. Viennens.

℞. Extracti opii correcti, unc. tres.

Croci, unc. unam.

Croci Solis, drach. unam.

Margaritarum Orientalium, unc. sem.

Unicornu veri,

Coralliorum rubror. ana drach. duas.

Oleor. stillat. Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Macis,

Citri,

LAUDANUM CÆSAREUM.

Citri,

Succini, ana scrup. sem.

Ambrae gryseæ,

Moschi; ana drach. sem.

Misceantur omnia, & fiat lege Artis, Opiatum, ad Extracti Consistentiam.

Completum vero vocatur hoc ipsum Laudanum Cæsareum; ob Additamentum nempe Moschi atque Ambrae: Incompletum autem, ubi omissa fuerint ista quidem Odoramenta. Mihi vero tum potius videtur Completum. Nescio enim, cui potissimum usui inservire hic possit tanta Ambrae atque Moschi copia? nisi, ut cerebrum spiritusque animales turbet, doloresque ipsos resuscitet, quos ipsum opium cum reliquis ingredientibus paregoricis, vix placide composuerat. Matronis certe, atque puellis delicatioris narvis, & sensibilibioris uteri, magis placebit, sat scio, incompletum illud Laudanum, male sic dictum, quam quidem completum, quod potius ad Complementa malorum Uterinorum producenda, videtur repertum, quam ad eorundem levamenta procuranda, concinnatum.

Ceterum Vires hujus Laudani, incompleti nempe, in affectibus cerebri & Cordis, merito dilaudantur; ubi nempe Remediis refocillantibus & ipsos languidos spiritus roborantibus Opus est.

Sed simile fere Laudanum Completum & incompletum extat in eodem Disp. Vienn. ut & Prag. ex Pharm. Aug. Ref. Quod vero ideo, ceu minus securum ac laudabile, displicet, quoniam adjectum sibi habet & larga quidem copia, succum Radicis diri illius & virosi Hyoscyami, de quo satis, ad cavendum, dictum, supra, Part. I.

LAUDAN. COMPOSIT. 369

Laudanum Compositum.

POTER. Pharm. Spag. L. III. pag. 463.

R. Piperis longi,

Myrrhae,

Galangae,

Castor. ana unc. semis.

Croci Or. drach. duas.

Opii correcti, unc. unam.

Cum Spiritu Vini, fiat Extractum, de quo exhibeantur grana tria, sex, vel septem, pro dosi. Uterinis doloribus mirifice succurrit, aliis quoque affectibus medetur.

Laudanum Diureticum.

sive

Urinarium, Michael.

Dispens. Vienn. Wirt. Brand. Prag.

R. Succu Liquiritiae inspissati, unciam unam semis.

Extracti opii, aqua fontana parati, dr. duas.

Trochiscorum de Alkekeng.

Terebinthinae Venetae, ana unc. sem.

Camphorae, drachm. unam.

Croci, scrup. quatuor.

Trogacanthae,

Mastichis, ana drach. semis.

M. F. Massa.

Laudatur in stranguria, colica nephritica & difficultate urinae.

Grana tredecim granum unum opii continent. Dosis grana decem ad scrupulum unum. Vid. SCHULZII Praelect. p. 174.

Laudanum Hystericum.

Dispens. Vienn. Wirt. Brand.

R. Extracti opii, unc. dimidiam.

Castorei, drachmam.

Croci, scrupulum.

Aaa

Olei destillati Macis,

Menthæ,

Rutæ, ana guttas sex.

M. Fiat massa pilularis.

In colica hysterica, ubi opiata locum inveniunt, ad spasticos dolores mitigandos datur. Aliud Laudan. Hyft.

Schroederi, vid. in Corp. Pharm. univ.

JUNGKEN. p. 636. ubi & plura Laudana.

Conf. sup. Extractum Hystericum,

& Uterinum Aliud Laudan. Hyft Do-

LAEI, prostat in Disp. Prag.

Dosis granum unum, ad duo.

Laudanum Liquidum

Sydenhamii.

Dispens. Paris. Wirt. Pharm. Reg. CHA-

RAS, P. II. p. 864. Prag. Edinb.

R. Opii optimi, unc. duas.

Croci Austriaci, unc. unam.

Cinnamomi acuti,

Caryophyllorum aromaticorum, ana

drach. unam.

Omnia in pulverem trita infundantur in

Vini Hispanici, libra una.

Digerantur per aliquot dies, co-
lentur & ferventur.

Præfert celeberrimus Autor Opp.

Med. Part. I. Sect. IV. cap. 3. p. 189. seq.

liquidum hoc Laudanum solido, ob for-

nam commodiorem, & majorem dosis cer-

titudinem, cum scilicet vino, aquæ destil-

latae, aut alii liquori cuicunque instillari

possit. vid. novissime cl. BARON, in Ad-

dit. ad Lemerii Curs. Chym.

Viribus cum aliis tincturis & ef-

sentiiis Opii sic dictis anodynis convenit &

a guttis sex; octo, ad quindecim dari po-

test. vid. SCHULZ. p. 173.

Qualibet uncia habet Opii scrupu-

los quatuor; & drachma una, grana de-

cem; Croci vero qualibet drachma conti-

net grana quinque.

Laudanum Liquidum

Simplex.

Dispens. Edinb.

R. Opii sine præparat. unc. unam.

Vini albi Hispanici, unc. decem.

Leni calore, Balneo Arenæ, Tin-
ctura extracta coletur. Conf. supra Ef-
sentia Anodyna.

Laudanum Liquidum

Tartarisatum.

Pharm. Batean. p. 88.

R. Opii correcti, unc. duas.

Croci optimi, unc. unam.

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Macis,

Nucis Moschatae,

Xylaloës, ana drach. unam.

Tincturae Salis Tartari, libr. duas.

Digere dies aliquot, filtra & ex-
hala, ad dimidium.

Vires anodynae ac paregoricae sunt
eadem cum superiore Laudano liquido Cy-
doniato. Dosis autem utriusque parca
debet esse & modica, ad aliquot tantum
guttas, ut nemini non notissimum.

Laudanum Liquidum

Cydoniatum, Willisii.

Pharm. Batean. p. 87.

R. Opii correcti, unc. quatuor.

Croci opt. unc. duas.

Succi Cydoniorum, libr. duas semis.

Flor. Cerevisiae, Cochlear. quatuor.

Fermententer simul, in digestio-
ne, donec subsident Crocus & Opium:
exprime & filtra: add. liquori:

Cinnamomi, drach. duas.

Caryophyllorum,

Xylaloës;

Santali citrini, *ana drachmam unam.*

Digere quatuordecim dies, filtra,
& exhala ad dimidiam usque partem.

Dolores maxime sedat, somnum inducit, omnes fluxioes sistit, ardorem mitigat, naturam roborat, inquietos Spiritus in Phrenitide, Arthritide, Epilepsia, &c. compescit, Odontalgiam denique mire sedat impositum. Conf. supra, Extractum Opii Cydoniatum: & Langelotti, apud JUNGKEN, Corp. Pharm. Univers. pag. 635.

Laudanum Novissime

Repertum.

98. *POTER. Pharm. Spag. pag. 463.*

R. Seminis Daturæ, unciam unam.

Contunde grosso modo, & infunde in suff. quant. Spiritus Vini. Evapora ad medietatem, & habebis soporiferum præstantissimum, de quo cochlear unum pro dosi, sufficit in phrenitide, & in omnibus doloribus. Tutius exhibetur, quam quodvis opiatæ genus. Hæc quidem Poterius.

Minus tamen laudabile nec in usum ipsum traducendum nobis videtur novissimum hoc laudanum, ob malignam nempe seminis Daturæ, vel Dutroæ indolem, de qua vid. Garcias ab orta, Christ. a Costa, prosp. Aspinus, Veslingius, Bonnius, Valvasor, Linschott. & inprimis OLEAR. in Not. ad Mandelsloh. Itinerar. Lib. II. pag. 95. & ut alios plures jam taceam, HEUCHER. de Plant. Hort. Med. Witteb pag. 970. sqq. Opp. Tom. II. ubi plura. Conf. supra dicta ad Daturæ semen.

Laudanum Opiatum.

Disp. Argent. Wirt. Vienn. & rel. ubi tamen diversa compositiones.

R. Extracti Opii, aqua fontana acidulata parati, uncias duas.

Croci,

Opobalsami veri, ana drachm. semis.

Misce.

Easdem, quas Extractum Opii, vires habet, nisi, quod narcoticum Opii principium per Opobalsamum aliquantum correctum sit. Epilepsiam hoc Laudano opiato quandoque curatam fuisse, observavit SPINDLERUS, Obs. Med. 5. pag. 9. ubi vid. Schol. pag. 10. ut & Cardialgiam, ibid. Obs. 40. pag. 71. item Aniprocidentiam, ibidem, Obs. 47. pag. 81. sq. & Nephritidem, Obs. 56. pag. 104. doloremque ischiadicum spurium, Obs. 78. pag. 145.

Dosis a grano dimidio, ad tria.

Laudanum Opiatum

Breuneri.

JUNGKEN. Corp. Pharm. univ. p. 636.

R. Specier. Diambrae, uncias duas.

Opii Theb. opt. drachmas tres.

Mumiae veræ, grana quindecim.

Seminis Verbasci, unciam unam.

Corallior. rubror. præparatorum,

Succini albi præparat. ana scrup. un.

Croci Orientalis, scrupulum semis.

Moschi, grana septem.

Ambrae, grana sex.

Fiat, lege Artis, cum Spiritu Vini, Extractum seu Opiata.

Varia hic essent monenda, præcipue, circa doses haud satis æquas & justas diversorum Ingredientium. nempe ipsius Opii, Croci, Specierum diambrae, Seminis Verbasci, &c. Sed quoniam hos novos quilibet Artis suæ peritior Medi-

cus protinus per se, ipse perspicit & intelligit; ideo opera hac nullos, aut exiguos certe, habitura fructus, hic studio supersedere volumus; præsertim quum hoc ipsum Breuneri Laudanum paucis cognitum sit, & a paucioribus in usum advocetur, melioribus quippe compositionibus abunde suppetentibus, de quibus infra, in seqq. plura.

Laudanum Opiatum Cydoniatum.

Videatur

Extractum Opii Cydoniatum
& Essentia Anodyna Langelotti.

Laudanum Opiatum Hoffmanni.

in Not. ad POTER. Pharm. Spagir.

Lib. III. Sect. IV. pag. 459.

℞. Opii, soluti in Aqua simplici & tum
lenius evaporati ad consist.

unciam unam.

Cinnabaris nativæ præp. *unc. un. sem.*

Croci Orientalis,

Extracti papaveris Rhœad. *ana drachmas duas.*

Essentiæ Ambræ, *drachmam unam.*

Olei Cinnamomi, *guttas duodecim.*

Misceantur: Fiat, lege Artis, Extractum, seu Opiatum.

Cui multas egregias virtutes anodynas, antispasmodicas & roborantes tribuit celeberrimus Auctor, neque id sine ratione, fide, aut experientia.

Laudanum sine Opio.

Pharm. Batean. pag. 38.

℞. Myrrhæ optimæ,
Mumiæ,
Santali rubri,

Citrini, *ana unciam unam semis.*

Macis,

Cardamomi,

Piperis,

Galangæ, *ana uncias quatuor semis.*

Spiritus Vini, *libras tres.*

Extrahe Tincturam, secundum
Artem, cui deinde probe filtratæ ad-
misce:

Sulphuris Vitrioli narcotici, *dr. tres.*

Digere per Mensem: deinde ad
Mellaginem, sensim exhala, addendo
postea:

Croci optimi, *scrupulos duos semis.*

Salis perlarum, *unciam unam semis.*

Ut fiat nempe sic Massa, ex lege
Artis.

Anodynum est potentissimum: Omnes fluxiones, Catarrhos, Tusses, &c. sistit: Atque easdem habet Virtutes, ac bina præcedentia Laudana liquida, quibus inerat ipsum Opium. Conf. POTER. Pharm. Spag. Lib. III. pag. 463.

Laudanum Paracelsi.

Lib. VII. Archidox. de Specificis.

POTER. Pharm. Spag. L III. p. 463.

& ANGEL. SALA, Ternar. Laud. p. 610.

℞. Opii Thebaici, *uncias tres.*

Succi Hyoscyami sole inspiss. *unciam unam.*

Specierum Diambæ,

Diamosch. *ana uncias duas.*

Mumiæ selectæ, *unciam semis.*

Salis perlarum,

Coralliorum, *ana drachmas tres.*

Liquoris Succini albi per Alcohol
Vini extract.

Lapid. Bezoard.

Unicorn. veri, *ana drachm. unam.*

Moschi,

Ambræ, *ana scrupulum unum.*

Fiat secundum Artem, Extra-
ctum.

Laudanum Pretiosum.

seu

Nepenthes Aureum.

Dispens. Norimberg. Lond. HOFFMANN.
ad POT. pag. 459.

Rx. Extracti Opii, unciam semis.

Croci, drachmas duas.

Croci Solis, scrupulos duos,

Resinæ Ligni Aloës,

Ambraæ gryf. optim. ana scrup. unum.

Misceantur, & incorporentur
simul in Vase vitreo, eoque bene clau-
so, servantur.

Ceterum de hoc specioso & magni-
fico nimis Nepenthis Titulo, vid. RE-
NOD. Dispens. Med. Lib. II. Sect. IV.
Cap. 23. pag. 778. & inprimis, LUDO-
VICI Pharmac. hodierno sæculo appli-
cand. Diff. I. pag. 533. non sine sanna.
Præcipue autem Angel. SALAE Terpar.
Laudanorum. pag. 610. sqq. item TENT-
ZELII Exeget. Chymiatr. ibid. p. 704.
ubi ipse aliud Nepenthes exhibet, ab isto
Angeli Salæ diverso.

Laudanum Simplex.

POTER. Pharm. Spag. Lib. III. p. 463.

Rx. Opii depurati, defæcati, dr. unam.

Croci Tincturæ, drachmam semis.

Moschi, scrupulos duos.

Misce: Fiat Compositum, seu
Extractum.

De quo dentur grana quatuor, ad
septem, & novem.

Laudanum Universale.

POTER. Pharm. Spag. L. III. p. 463.

Rx. Opii Chemice præparati, unc. semis.

Antimonii diaphoret. drachm. duas.

Ambraæ gryseæ,

Croci Orientalis, ana drachm. semis.

Moschi, scrupulum unum.

Cum Syrupo de papavere, fiat
Massa, cujus dosis a granis septem, us-
que ad duodecim.

In ardoribus ventriculi, atque in
Hemicrania, certissimum habetur Reme-
dium. Ita quidem ipse Poterius: Sed an
expectationi semper respondeat lætior even-
tus? dicant quæso Artis periti, & per
ipsam constantem Experientiam, certio-
ra edocti.

Liquor Acuens.

Vid. supra

Lac Scammonii.

Liquor Anodynus Mineralis.

seu

Spiritus Vitrioli Dulcis.

Disp. Leod. Prag. Brand. Wirt. Pharm.

Reg. CHARAS, T. II. p. 707.

Rx. Olei Vitrioli, per rectificationem ab
omni phlegmate liberati, libram
unam.

Spiritus Vini rectificatissimi, qui ne
vestigium aquæ continet, libr. sex.

Oleum Vitrioli instillatur succes-
sive spiritui vini, quod cum strepitu,
non secus ac si ferrum candens in aquam
frigidam injiceretur, fit, mixtura inca-
lescit, colorem acquirit rubeum, odo-
rem gratum. Digerantur, in vitro pro-
be clauso, per aliquot dies; postea in-
stituatur destillatio igne arenae, e cu-
curbita satis alta; primo prodit spiritus
vini fragrantis odoris, quem sequitur
fragrantior. vid. STAHL. Obs. Chym.
73. pag. 104. sqq. Si mixtura in offam
nigram in fundo cucurbitae abire inci-

pit, aliud apponatur receptaculum, lenissimo igne administrato; quæ cautela, si non observetur, omnis massa illa nigra subito & ex improvise totum transiscendit alembicum: si vero leni igne institutum pergatur, phlegma exstillat sulphurei odoris, cum oleo, quod fundum petit, æthereo, saporis & odoris gratissimi aromatici; oleum hoc, a phlegmate separatum, solvatur in spirita priori prolecto. Residuo in cucurbita affunditur

Spiritus Vini rectificatissimi nova,
libra una semis.

& post digestionem, destillatur; qui spiritus prolectus plerumque fragrantior est antecedente, nec viribus illi cedit, ideo cum illo miscendus, & omnes, vitro probe obturato, servandi.

Secuti sumus in hoc processu, beatum F. HOFFMANNUM, qui eum in *Observat. Chymicis Obs.* 13. Lib. II. pag. 177. & in *Diff. de Acido Vitrioli Vinoso*, dedit. Sunt vero, qui Spiritus Vini rectificatissimi libras saltem quatuor, uni libræ olei vitrioli, probe dephlegmati, addunt, atque non solum Spiritum fragrantiores, sed & majorem quantitatem olei ætherei producant. Vid. *Commerc. litt. Med. Norimb.* Ann. 1732. pag. 278. Ann. 1733. p. 235. & Ann. 1738. p. 48. & STAHL. *Exper. & Obs. Chym.* pag. 104. sqq. it. *Dispens. Prag.*

Liquor hic odore & sapore suo grato nec non virtute anodyna, antispasmodica se commendat; sudoriferum, alexipharmacum & diureticum simul præbet medicamentum egregium.

Vid. TEICHMEYERI *Diff. de Anodynis Spiritibus Mineralium.* & CHARAS, p. 708. & imprimis HOFF-

MANN. *Med. Rat. System. Tom. III.* p. 575.

Dosis guttæ triginta, ad sexaginta. *Diu vero vel improvide asservatus, acidum vitriolicum sinit evolutum, & quasi reviviscens.*

Liquor Anodynus Topicus, Noster Triller.

Rx. Aquæ Anhaltin. *uncias duas.*
Spiritus Salis Ammoniaci,
Essentiæ Croci,
Castor. *ana drachm. duas.*
Olei Nucistæ, *guttas triginta.*
Misceantur.

Liquor Anodynus Topicus Alius Ejusdem.

Rx. Aquæ Anhaltin. *uncias quinque.*
Essentiæ Succini,
Castor. *ana drachm. tres.*
Anodyn. *drachmas duas.*
Spiritus Lumbricorum Terrestr.
Formicar. *ana drachmam unam.*
Misc. exacte.

Uterque hic Liquor anodynus egregium plane usum præstat, in sævissimis doloribus rheumaticis, arthriticis, & ischiadicis illico mitigandis, & incantatione quasi quadam, sopiendis, si nempe iis nonnihil antea tepesactis externi atque dolentes foveantur, aut linteis, iisdem imbutis, involvantur. Tum sane semper fere præsentissimum vel atrocissimorum dolorum, lenimen protinus insequutum fuisse, multiplici experientia, olimprehendimus gaudentes. Neque dubium inde est, vel in ipsa dira podagra pacanda, idem præsidium ab utroque expectari posse. Interim tamen variis contra indicantibus deterriti, atque hinc ambigui redditi, periculum istorum facere; nunquam ausi sumus. Ceterum prior Liquor

LIQUOR ANTIPARAL.

mitioris est aliquanto indolis, posteriore. Igitur iste semper præmittendus. Si vero acriores & pertinaciores dolores nihil quidquam remittunt; tum alter, seu fortior & potentior, in auxilium vocandus. Conf. infra, Spiritus arthritici.

Liquor Antiparalyticus.

H. BOERHAAVE, *Mat. Med.* p. 132.

Rx. Spiritus Lavendulæ, *uncias tres.*
Salis Ammoniaci, *drachmas duas.*
Tincturæ Castorei, *drachm. quatuor.*
Aquæ stillat. Lavandulæ, *uncias sex.*
Misceantur.

Liquor hic est penetrans, stimulans, ad perfricandas partes torpidas, apte compositus.

Liquor Apoplecticus

Balsamicus.

Dispens. Viennens.

Rx. Florum Rorismarini, *unciam semis.*
Lavendulæ,
Liliorum Convallium,
Tunicæ, *ana drachmas duas.*

Styracis,
Benzoini, *ana in granis, unc. unam.*
Cubebæ,
Macis,
Caryophyllorum,
Cinnamomi, *ana drachmas sex.*
Granorum Paradisi, *unciam semis.*
Corticum Citri recentium, *unc. unam.*
Aurantior. recent. *unc. semis.*
Salis Succini Volatil. *unciam unam.*
Spiritus Ungulæ Alcis,
Cranii humani,
Lumbricorum,
Urinæ, *ana volatil. rectificatorum,*
uncias octo.

Concisa & Contusa Misceantur,
& stent in digestionem, & destillentur

LIQUOR ARTHRITICUS. 375

per Balneum Mariæ, ut Spiritus Volatilis Balsamicus prodest, atque servetur usui.

Virtutes ab ipso Nomine abunde judicantur.

Egregia quidem hæc ipsa est compositio, quæ plurimum opis miseris apoplecticis promittere videtur. Nihil tamen, ut ingenue eloquar, ipsi decederet virtutis, etiamsi fatui illi ungulæ Alcis ac Cranii potissimum humani Spiritus ex ista plane omissi fuissent. Quam parum enim præsidii & virtutis medicæ ex his ipsis sordidis & abominandis simul remediis sit expectandum, jam aliquoties in hoc ipso opere candide monuimus; quare hic crambem jam toties costam recoquere merito tædet.

Liquor Arthriticus, Lotichii.

Tab. Smaragd. pag. 227.

Rx. Elixir Vitæ Augustan. *unc. un. semis.*
Aquæ Vitæ simplic. *uncias duas semis.*
Salviæ,
Rorismarin.
Lavendulæ, *ana unciam unam.*
Olei stillat. Salviæ,
Rorismarin. *ana scrup. semis.*
Costin.
Vulpin. *ana drachm. unam semis.*
Crocii Oriental. *grana quinque.*
Opium Thebaicum, in Aqua Vitæ soluti,
Camphoræ electæ, *ana grana sex.*
Misceantur diligenter.

Corporis evacuatione ac sudore peractis, Articuli deinceps, arthriticis defluxionibus infestati, mane ac vespere, Aqua hac inungi debent.

Sat concinna quidem & usu haud caritura hæc est compositio. Quid vero Croci orientalis grana tantum quinque, item Opium atque Camphoræ grana sex, in tam vasto quasi Aquarum destillatarum

pelago, a quo quippe penitus absorbentur, efficere possint; id equidem pro meo certe capto, perspicere haud valeo; Miror ergo hic merito intempestivam Medici alias clarissimi timiditatem, & parcam nimis, ut ita dicam, avaritiam in Orientis opibus ac thesauris liberalius dispensandis. Sed hoc obiter. Forsan autem error fuerit describentis. Ipse enim LOTICHIVS in ejusmodi Liquore arthrit. rectius praescripsit crocum & opium ad Scrupulum unum, vid. ejus obser. Med. Lib. VI. pag. 491. & pag. 496. & alibi. Ceterum alium Liquorem arthriticum exhibet MYNSICHT pag. 338. conf. infra Spiritus arthritici.

Liquor Cardiacus Excellens.

LAZ. RIVERII, Prax. Med. Lib. VIII.

Cap. 2. pag. 325.

R. Ambræ griseæ, drachmas duas.
Moschi optimi, scrupulos duos.
Ligni Aloës, drachm. unam semis.
Partis albæ Benzoini puriss. drachmas tres.

Contusis & simul mixtis, affunde Spirit. Vini, ut quatuor digitis supernatet, & ad lenissimum Cinerum calorem, extrahatur Tinctura Saturata, fiatque Liquoris tincti per chartam emporeticam, colatura: & evocetur dimidia pars Spiritus Vini, in cineribus lenissimo igne, per Alembicum. Liqueor in cucurbita restane, servetur in ampulla vitrea, forti, optime obthurata subere, Cerato, & Vesica. Dosis, a Guttis duabus, ad tres, quatuor, & ultra, in jusculo, vino, julepis & aliis convenientibus Liqueoribus.

Majoris quidem efficaciae & Virtutis Cardiacæ laude haud indignum esse hunc alterum Liqueorem Riverianum, equidem haud inficior. Simul tamen il-

lud monendum censeo, non omnibus subiectis, aut ægrotis generatim convenire eum ipsum. Neque enim omnes Viri impune ferre possunt Moschum & Ambram; multo vero minus omnes Virgines, aut faminae, praesertim hystericae, ac delicato nimis & sensibili utero praeditæ, ut cuivis notissimum. Talibus ergo ubi fors. an exhibitus fuerit hic ipse Liqueor Cardiacus odoratus, tantum abest, ut Veteres lipothymia eo tollantur, ut nova potius inducantur ac concitentur, quod quidem frequenti hætenus experientia constitit, ut ex omnibus pæne observationum medicarum Voluminibus uberrime intelligitur.

Ceterum alium Liqueorem Cardiacum, seu Cordialem, concinnioris compositionis, & hinc melioris fors. an effectus exhibet MYNSICHTUS in Thesaur. Med. Chym. Sect. XXI. pag. 333. Conf. & infra, Oleum Cardiacum. & Angel. SALAE Tract. II. de Erroribus Galenist. pag. 40. ubi alius Liqueor Cardiacus grati saporis & odoris, nec minoris efficaciae exhibetur. Add. infra Tinctura cardiaca & pulveres cardiaci.

Liquor Cardiacus Utilissimus.

Ejusdem RIVERII, ibid. pag. 324.

R. Corda porci, aut Vervecis, No. tria.
Cinnamomi,
Caryophyllorum, ana drachm. unam.
Acetosæ,
Lactucæ, ana drachmam unam semis.
Vini albi, uncias duas.
Aquarum Borriginis,
Scabiosæ,
Rosarum, ana unc. unam semis.

Confect. Alkermes, drachm. unam.

Bulliant omnia inter duo Vasa. De hoc Liqueore capiat ægrotus Viribus defectus, cochlearia duo, mane & vesperi.

Magnam quidem utilitatem atque efficaciam Liquori huic suo cardiaco tribuit Auctor cetera magnus. Sed, ut ingenue fatear, haud satis equidem perspicio, quenam potissimum virtus cardiaca & analeptica expectari possit ab ignavis sordidi porci aut stupidi vervecis cordibus, quum me quidem iudice, omnia corda aliorum quorumcunque animalium, v. g. Vituli, canis, hirci, immo & asini ipsius, idem præstare possint, nempe nihil prorsus. Mirum ergo mihi omnino videtur, tantum Virum consueto Veterum errore & superstitione, circa famosam illam rerum signaturam, inductum & in devia seductum, tam vana verique inania commenta & in somnia, excusso veluti pudore et iudico, tradere et literis mandare potuisse: quod non sine dolore, moneo. Præterea quoque ægra inducor, ut unquam credam, virtutem cardiacam inesse Acetosa, aut frigida lactuca. Omnis enim salutaris effectus, si quis tamen ab hac compositione fuerit sperandus, haud dubie pendet a Cinnamomo atque Caryophyllis. Reliqua namque omnia, una cum ipsis pretiosis illis scilicet porci ac Vervecis cordibus, nullum hic in censum veniunt, nec ullo in pretio haberi merentur. Forsan ergo præstantioris Virtutis erit præcedens.

Liquor Cornu Cervi

Succinatus. (*)

Disp. Brand Wirt: Hamb. & reliq.

R. Spiritus Cornu Cervi, aliquoties, ut ab oleo empirevatico liberetur, rectificati, uncias sex.

Salis volatilis Succini, unciam unam semis, vel quantum sufficit ad saturationis punctum.

(*) *Vid. Franc. ZIEGLER Dissert. de Liquore Cornu Cervi succinato,*

Bb b

Misceantur & digerantur, per aliquot dies, in vase probe clauso, postea per chartam emporeticam filtrata, servantur.

Virtutes ejus sunt diuretica, diaphoretica, antispasmodica; adversus motus convulsivos epilepticos puerorum valet, et hystericis, hemicrania vexatis, convenit. Vid. STAHL. Mat. Med. Part. II. pag. 3. SCHULZ. p. 174. CARTHEUSER. pag. 177.

Dosis pro pueris guttae tres, quinque, octo; adultis a guttis viginti, ad quadraginta.

Liquor Cornu Cervi

Succinatus Albus.

Disp. Hamb. Wirt. Vienn. Prag. & rel.

R. Salis volatilis Cornu Cervi & Succini, depuratorum, portionem anaticam, scil. ana unciam unam. Solve in Aquae ceraforum nigrorum, uncias octo; filtrata serva,

Colore albicat, odore est non adeo empirevatico, viribus iisdem.

Pharm. Aug. ren. Disp. Argent. Ratisbon. Wirt.

Liquor contra Gangrænam.

Herm. BOERHAAVE, Mat. Med. p. 83.

R. Aceti Dracunculi hortens. unc. sex, Rosae, uncias duas.

Spiritus Vini Theriacal. uncias quat.

Salis marini, unciam unam.

Aquae decoct. Scordii, unc. duodec.

Misceantur exacte.

Hic valentissimus Liquor parti gangrænosæ incisæ calide infusus sæpius, vires suas antisepticas et foedæ putredini adversantes egregie exserit, dum non solum

378 LIQUOR CONTR. GANGR.

praesentem putredinem sensim exedit; sed et futuram et proxime sperandam arcet: inprimis autem vitiatas jam partes ab in-corrumpis et sanis adhuc, salutariter se-jungit, ita, ut carnes putridae et ferali tabo jam corruptae, saepius sua sponte ex-cidant; sanaeque contra et amoene rubentes, auspiciatissimo et saluberrimo signo, sub-tus rursus appareant: quod ipsi aliquo-ties lati vidimus.

Liquor contra Gangraenam Alius.

*Ejusdem BOERHAAV. Prax. Med.
Part. II. pag. 166.*

*R. Aceti optimi,
Vini generosi, una libram unam.
Salis Ammoniaci, uncias duas.
Aquae, libram unam & dimidiam.
Eosdem mirandos prorsus effectus, quos supra in priore Liquore ingenue prae-dicavimus, praestat hic alter Liquor an-tisepticus. Quare de isto ita scribit ipse BOERHAAVIUS: Dicam hic catholi-cum Remedium, mihi sat notum & expertum. Quod & sua auctoritate am-plius confirmat ill. van Swieten, suo huic magno praecptori in omnibus par, immo, si ipsius quidem modestia patiat, in nonnullis etiam ipso superior: Cujus vid. Comment. in Aphorism. BOER-HAAV. Tom. I. pag. 78. Ceterum conf. infra Species pro decocto ad Gangrae-nam, ejusdem summi Medicorum Boer-haavii.*

Liquor Martis Solaris.

Dispens. Vienn.

*R. Minerae Martis Solaris, quant. placet.
Affundatur Spiritus Nitri dulcis
sufficiens quantitas, ut Liquor extraha-tur.*

LIQUOR MILLEPED.

*Vires habet incidendi, & obstru-
ctiones Viscerum resolvendi. Conf. supra
Part. I. Minera Martis Solaris.*

Liquor Millepedarum Willisii.

Pharmaceut. Rational. Part. II. pag. 64.

R. Milleped. viv. mundat. unc. duas.

Pulv. Seminis Anisi, drachm. unam.

Nucis Moschat. drachm. semis.

Sacchari albissimi; unciam unam.

Simul contusis postea affunde

Aquae Hyssopi, uncias sex.

Limacum Magistral. uncias duas.

*Parum agitentur cum pistillo, &
tum*

Fiat Expressio fortis.

*Dosis: Cochlearia duo, vel tria,
bis in die.*

*Commendatur inprimis hic Liquor a ce-
leb. Auctore, contra Trissim puerorum con-
vulsivam, ut & phthisin incipientem; nec
adhuc adultam: consentiente quoque B.
BOECLERO, in Cynosurae Mat. Med.
HERMANN. Continuat. III. pag. 779.
nec memet ipso dissentiente, experto quip-
pe aliquoties. Sed est quoque haec ipsa
scita compositio Willisiana egregium
simul Remedium diureticum & hy-
dragogum, quare in ipso quoque diro hy-
drope, cum fructu, exhiberi potest. Conf.
supra Essentia Millepedum.*

Liquor Nephriticus

Ettmülleri.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 703.

R. Lapidis Judaici,

Cancror.

Lyncis,

Spongiae,

Aquilae,

Testar. Ovorum Struth. ana q. v.

Pulvis hic solvatur in Spiritu Sa-

LIQUOR NITRI FIXI.

lis, parato ex Sale probe decrepitato. Solutio inspissetur leni calore, in cineribus: Coagulum pulverisandum & exponendum loco frigido: ibi solvitur p. d. in Liquorem, qui denuo coagul. & adhuc semel p. d. solvendus.

In honorem potius celeb. Auctoris Ettmülleri, quam propter singularem utilitatem, ex hoc fatuo Liquore, sit venia dicto, sperandam, huic quidem compositioni locum hic dare placuit. Ceterum similem fere Liquorem Nephriticum Hoffmanni senioris, exhibet ibidem Jungken, binosque alios Liquores Nephre. ejusdem fere compositionis, ex Michael. descripsit BIERLING, in Append. Var. Medicament. Cap. 24. p. 145. quorsum & ille Liquor Nephriticus pertinet, quam ex Fenrio desumptum sistit Tabul. Smaragd. pag. 228. & alius MYNSICHTI, pag. 335. Sed unum cum noris, omnes noris, ut ille ait.

Liquor Nitri Fixi.

Disp. Wirt. Vienn. Prag. & rel.

R. Nitri depurati *quantum libet.*
In crucibulo bene ignito ad fluorem perducatur, & successive particula carbonum injiciatur, usque dum flammam amplius non concipiat; tunc massa in mortarium calefactum effundatur, atque in cella per deliquium soluta ac filtrata, usui serve-tur. Vid. SCHULZ. *Prælect.* p. 197.

Liquor Pectoralis

Mynsicht. pag. 333.

Dispensat. Prag.

R. Aquæ Cinnamom. Buglossat.
Caponis, ana uncias quatuor.
Pulmon. Vituli,
Hederæ Terrestris,

LIQUOR PRAECIPIT. 379

Veronica,

Farfaræ, ana uncias tres.

Lact. Sulphuris, *drachmas tres.*

Florum Sulphuris, *drach. unam semis.*

Magister. Corallior. rubr. *dr. unam.*

Perlar. Orient. *drachmam semis.*

Misc. & cum Man. Christi simpl. *unc. tribus* edolcora, & ad usum serva: *Dosis mane, meridie, & vesperi, a Cochleari uno, ad duo &c.*

Mirabiliter Asthmaticos, Phthi-sicos, Peripneumonicos & Hecticos juvare hunc Liquorem, verbosa ibi tradit Auctor. Quod si etiam forte effecerit, de quo interea equidem haud prorsus dubitaverim; ista tamen virtus, sat scio, haud tribuenda fuerit fatuis istis caponis & pulmonum Vituli aquis.

Liquor Præcipitans Clauderi.

Lib. de Balsamat. C. VII. p. 208.

Dispens. Brand.

R. Cinerum Clavellat. purissimor,
quantum vis.

Affunde his

Aquæ Florum Acaciæ,

Sambuci,

Cochleariæ,

Nasturtii, ana *quantum sufficit.*

Ad Eminentiam quatuor, vel quinque digitorum, agita aliquoties, filtra & usui serva.

*Si figuram hujus medicamenti externam videas, ita inquit hic ipse CLAU-DERUS Auctor, videtur esse nullius pre-tii. Verum subfordinato hoc Pallio latere sapientiam, propriis, iisque frequentibus, testor experimentis: Quod ipsum in se-quentibus affatim probat. Est mere al-calinus, inquit SCHULZ. *Prælect.* pag. 174. adversus acidam in primis viis, stagnantem colluriem, satis idoneus, quem aliqui abscondunt, tingendo ipsum flori-*

bus Hyperici, dantque pauperibus & plebejis hominibus, nidorosis, acidis ventriculi cruditatibus superoneratis, ut & Soda laborantibus, nec non malo hypochondriaco, indeque enata melancholiæ obnoxiiis.

Dantur guttæ quinquaginta, & ultra, cum vehiculo copioso.

Liquor Ptarmicus.

GAUB. de Form. p. 390.

℞, Succ. Euphorb. grana quinque.
Vini albi Callic. unciam unam.
Spiritus Cochleariæ, drachmas duas.
Olei pillat. Majoranæ, guttas duas.
Misc. accurate.

Turundæ pyramidales, ex gossypio formatae, hoc Liquore imbutæ, immittantur Naribus, ut excitetur sternutatio. In Apoplexia scil. Lethargo, & aliis affectibus Soporosis, ubi extrema necessitas tale Remedium exigit.

Liquor Salinus Laxativus.

Disp. Wirt. Argent.

℞. Salis cathartici amari, uncias tres,
Tartari solubilis tartarifati, unc. unam.
vitriolati, drachmas quatuor.
Misce, solve in
Aquæ fontanæ, unciis quindecim.
Filtrâ per chartam.
Aperit, urinam ciet, laxat alvum.
Dosis drachmæ duæ, ad tres.

Liquor Stypticus Weberi.

in Anchora Sauciatorum, seu Liquore styptico miraculoso, p. 124.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

℞. Vitrioli Hungarici,
Aluminis crudi, ana libram dimidiam.
Plegmatis Vitrioli, vel in ejus dese-

ctu, Aquæ Plantaginis, libras quatuor.

Coquantur, donec vitriolum & alumen soluta sunt. Reponantur in locum frigidum, liquor frige factus & a crystallis, subinde enatis, separatus filtretur, & singulæ libræ filtrati liquoris, addatur

Olei Vitrioli, uncia una.

Misceantur & serventur.

Externe ad vulnere hæmorrhagiam compescendam adhibetur. Vid. SCHULZ. Præl. pag. 175. Ceterum alios Liquores stypticos. vid. apud BOERHAAV. Mat. Med. pag. 122. GAUB. de Form. pag. 388. Dispens. Ratisbonens. JUNGKEN, Corp. Pharm. pag. 702. Tab. Smaragd. pag. 229. sqq.

Liquor Tartari, alias Oleum Tartari per Deliquium.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Arg. & rel.

℞. Salis Tartari, quantum placet.

Immittatur manicæ Hippocratis, reponatur per aliquot dies in cellam humidam, ut sal liquecat; decantetur liquor, & si opus fuerit, filtretur.

Ufus internus rarus est, externe interdum ad cosmetica adhibetur; in chymicis frequentissime. Vid. BOERHAAV. Elem. Chem. Tom. II. pag. 198. & alios chemicos. Res enim nota.

Liquor Tartari Spleneticus.

Disp. Wirt. Vienn. Arg.

℞. Tartari albi crudi puri,

Nitri crystallifati, ana libram unam.

Detonentur, postquam exacte mixta fuerint, in crucibulo. Massa salina in

Aquæ calidæ libris tribus solvatur, coletur. Lixivium hoc superfundatur

LIQUOR TERRAE.

Tartari albi crudi pulverisati, *libra*
uni.

Digerantur per octiduum, postea clarum a spisso per filtrum separetur & servetur.

Liquor est salinus, & cum tartaro solubili convenit, nonnihil tamen de Oleo tartari empyreumatico participat. Commendatur in morbis ex obstructione viscerum ortis.

Dosis drachma una, ad duas usque.

Liquor Terræ Foliatæ Tartari.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Prag. & in rel.

R. Arcani, sive terræ foliatæ Tartari siccissimæ, *uncias duas.*

superaffunde

Spiritus Vini optimi & rectificatissimi, *uncias octo.*

Digerantur per aliquot dies, spiritus lento igne aliquoties cohæbetur, tandem liquor tinctus, per chartam filtratus, servetur.

Egregium est antihypochondriacum, antarthriticum, atque in febre quartana & omnibus morbis, ab obstructionibus ortis, feliciter adhibetur. Vid. STAHL. Mat. Med. Part. I. pag. 234. CARTHEUS. Pharm. p. 424. SCHULZ. Præl. p. 46. & in primis BOERHAAVE, Elem. Chem Tom II. Part. I. Proc. 76. pag. 231. sq. & Disp. Prag.

Dosis guttæ triginta, ad sexaginta.

Si, loco spiritus Vini, aquæ adhibentur fontanæ uncia sex, liquor inde emergens salinus, iisdem affectibus, a drachma una, ad duas dari potest. Alvim promptè laxat & urinam expedit.

Liquor de Tribus.

Dispens. Vienn.

R. Nitri puri, *uncias quatuor.*

LIQUOR VISCERALIS. 381

Tartari Crudi, *uncias octo.*

Misceantur pulverisata, detonentur in Crucibulo recto, & per horam calcinentur; refrigerata solvantur postea, in

Aquæ fontanæ, *libris duabus.*

Solutioni deinde addantur

Salis Ammon. in Aquæ fontan. *libra semis.*

Soluti, *uncia duæ.*

Filtratus servetur usui Liquor.

Vires in Obstructionibus tollendis, & Appetitu excitando, exerit: Menstruum quoque pharmaciæ suppeditat.

Liquor Visceralis.

Disp. Vienn. Wirt. & passim alibi.

R. Extracti Chamædryos,

Cichorii,

Trifolii fibrini,

Martis pomati, *ana drach. tres.*

Spiritus Nitri dulcificati,

Essentiæ Corticum Aurantiorum,

ana uncias duas.

Aquæ corticum Citri, *uncias sex.*

Digerantur mixta, per aliquot dies, & filtrata servantur.

Commendatur in Cachexia, hypochondriaco malo & flatulentia.

Dosis drachma una, ad drachmas duas, in vino.

Liquor Visceralis Alius.

Disp. Argent.

R. Cort. Citr. recent.

Aurant. rec. *ana unc. sex.*

Infund. in Spir. Vini rectificatiss. *suff. quant.*

Salis Tartari,

Ammoniac. *an. libr. semis.*

Nucis Moschat. *unc. quatuor.*

Cinnamomi,

Macis, *ana unc. unam.*
 Destill. Spiritui prolecto adde:
 Olei Cinnamom. *drach. semis.*
 Aquæ Naphæ, *unc. sex.*

Et iterum destillatio instituatur:
 postea servetur usui.

Vires habet Cephalicas, cardiacas, stomachicas atque hystericas. Dosis est ad Guttas Viginti, triginta & ultra, in Vino generoso, aut alio similis virtutis vehiculo convenienti. Egregium sane & Sapore, & odore, & efficacia præsertim, est Medicamentum: & in plurimis quidem convenit cum notissimo illo sale Volat. Oleoso Sylvii, cujus descriptio habetur in eodem Dispens. Argentin. & hic infra, suo loco. Vid. & Disp. Vienna.

Liquor Vulnerarius

seu Stypticus Mineralis.

sive

Balsamum Vulnerarium Minerale
 Dippelii.

Dispens. Wirt. Brand. Prag. in reliquis fere desideratur.

Rx. Lapidis Hamatitæ, in pulverem tri-
 ti, *libram dimidiam.*

Tartari crudi, *libr. unam.*

Mixtis affundantur

Aceti Vini destillati, *libr. tres.*

Digerantur in loco calido, postea acetum per alembicum abstrahatur, bis vel ter cohobetur, atque ultima destillatione ad siccitatem evocetur. Residuo superaffundantur

Spiritus Vini rectificati, *unc. viginti.*

Digerantur per octiduum. Clarum a spisso separetur & servetur. Ceterum Conf. supra *Aqua Vulneraria rubra DIPPELII.* quæ fere eadem, ut ibi notavimus.

Est Tinctura Martialis adstrin-

gens, & tam interne, quam externe, in nimis Hemorrhagiis & vulneribus, adhiberi potest. Descriptionem & usus hujus Liquoris Dippel. Specimina legere licet in Ad. Ac. Nat. Curios. Vol. II. p. 255. 258. SCHULZ. Prælect. pag. 38. inprimis vid. Disp. Prag. in Not p. 66. sqq. ubi de hoc Liquore traumatico plura notatu digna.

Dosis interne guttæ quadraginta, ad sexaginta.

Liquor Vulnerarius

Vegetabilis.

sive

Balsamum Vulnerarium Dippelii.

Disp. Wirt. Sed aliam Breviorem Balsami Vulnerar. Dippeliani albi Descriptionem dedimus jam supra, sub Tit. Aquæ Vuln.

alba Dippelii, quam vide, si placet: habetur enim pro vera.

Rx. Herbarum Nummulariæ,

Betonicæ,

Chærefolii,

Plantaginis,

Aristolochiæ clematitidis, *ana unc. duas.*

Saniculæ,

Verbasci,

Sedi majoris,

Crassulæ, sive Telephii minoris,

Vincæ - per - vincæ,

Pimpinellæ albæ, *ana unc. tres.*

Foliorum Quercus,

Summitatum Millefolii, *ana unc. duas.*

Contundantur & exprimantur fortiter; succum expressum cum

Aceti Vini æquali parte, &

Salis Gemmæ pulverisati, *unc. quat.*

Destilla, ex cucurbita vitrea, ad siccitatem, liquorem prolectum serva.

Hanc veram Balsami sui vulnerarii

*mirifici descriptionem ipse Auctor Dippe-
lius, Amstelodami, sua sponte, benigne
communicavit cum KUNDMANNO, ceu
ipse refert in Rarior. Natur. & Art.
Sect. III. Art. 22. pag. 954. in Not. ubi
hæc ipsa extat Compositio. Vid. & Ro-
sin LENTILII Eteodrom. Med. Pract.
Ann. 1709. Mens. Oct. p. 972. & MÜL-
LER. de Effractura Cranii, Memb. III.
p. 112. in Not. item KLEIN. Select. rat.
Med. p. 126. Conf. supra, Balsama vul-
neraria, & Essentia Vulnerar. seu Bal-
samus Vulnerarius STAHLII.*

*Ad vulnera recentia partiam car-
nosarum, externe adhibendus, commen-
datur.*

*Qui, loco aceti, spiritum vini ad-
hibent, eundem effectum etiam in vulneri-
bus partium tendinosarum sibi promitte-
re, & ad hæmorrhagias sistendas adhibe-
re possunt.*

Loch de Althæa.

Dispens. Hamb.

*Rx. Mucilag. Radic. Althææ, unc. duas.
Specier. Diatragacanthi frigidi,
Diajreos simpl. ana drach. tres.
Sacchari candi albi,
Penidii, ana unc. semis.
Florum Sulphuris, drach. duas.
Syrupi Capillorum Veneris,
Farfaræ, ana quantum sufficit.
Misce, Fiat lege Artis, Loch.*

*Usus egregium præstat in rauce-
dine; tassi pertinaci, & morbis pectoris
a lenta præsertim pituita & muco tenaci
obortis; hinc pueris inprimis tussi rebelli
inquietatis prodest. Ceterum aliud sim-
plicius Loch. de Alth. vid. in Dispens.
Messan.*

Loch Apophlegmaticum.

FÜLLER. Pharm. Extemp. p. 226.

*Rx. Syrupi Hyssopi, unc. duas semis.
Olei Amygdalar. dulcium, dr. unam.
Anisi, guttas duas.
Tincturæ Myrrhæ, drach. unam.
Pulv. Rad. Ireos Florent. scrup. quat.
Florum Benzoin. scrup. semis.
Pulv. Nicotianæ, grana quatuor.
Spiritus Salis Ammoni. guttas sedecim.
Misceantur exacte: Fiat ex Arte,*

Loch.

*Partes pungendo, salivam limpi-
dam alliciendo, Pituitam crassam inci-
dendo, Glandulas exonerando, & Vias
lubricando, phlegma viscidum e Gula edu-
cit, atque inprimis usui est, quando screa-
tus fuerit provocandus, & Tussis defici-
ens arte revocanda. Hoc quidem Fullerus.*

Loch ad Asthma, sive de Scilla.

*Dispens. Ratisb. Arg. Vienn. Wirt. Brand.
Prag.*

*Rx. Scillæ præparatæ, unc. semis.
Marrubii,
Hyssopi, ana drach. unam.
Iridis Florentinæ, drach. duas.
Myrrhæ,
Croci, ana drach. semis.
In pulverem trita excipiantur
Mellis despumati, unc. sex.
Fiat Loch, sive Eclegma.*

*Pituitam viscosam resolvit, inde-
que natam tussim & respirationem diffi-
lem levat.*

*Uncia una hujus eclegmatis conti-
net Scille grana triginta sex.*

*Dosis drachma semis, ad drach-
mam unam semis.*

*Majori quantitate sumtum vom-
itum excitat. Vid. SCHULZ. Præl. p. 177.
Ceterum Conf. infra Mel scilliticum, &*

384 LOCH ASTHMATIC.

Oxymel scilliticum, *ejusdem pæne Virtutis.*

Loch Asthmaticum.

FULLER. *Pharm. Extemp.* p. 226.

℞. Syrupi Hederae terrestris,
de Præssio, *ana unc. unam semis.*
Oxymel. simplicis, *unc. unam.*
Pulv. Ari comp.
Rad. Ireos,
Gumm. Ammoniaci in Aq. Cinnam.
sol. ana drach. unam.
Elix. prop. cum Oleo Sulph. parat.
drach. semis.
Florum Benzoin. *grana duodecim.*
Misc. Fiat Loch.
Ufus hujus Eclegmatis, vel ex ipso
Nomine patet.

Loch Balsamicum.

FULLER. *ibid.* p. 227.

℞. Balsam. Tolut. in Vitell. ovi *sol. unc. semis.*
Loch. fani, *unc. unam.*
Balsami Peruv. *guttas quatuor.*
Syrupi Tussilag. *quantum sufficit.*
Misc. Fiat Loch.

*In Tussi acri ac pertinaci, atque
inte exulceratis nonnihil pulmonibus, &
ipsa quoque phthisi non contemnendum
usum præstat.*

Loch de Caulibus Gordonii.

Dispens. Hamb. vid. Antidot. Messanen.
Cortesii, p. 183. & Cordi Disp.
℞. Succ. Caulium rubrorum, *libr. un.*
Croc. *drach. duas.*
Sacchari,
Mellis, *ana libr. semis.*

Misce, ut decet, & Fiat Loch.

*Ejusdem pæne est Virtutis, pitui-
tæ acrimoniam mitigat, asperas fauces le-*

LOCH DE FARFARA.

*nit, & ipsam expectorationem egregie
promovet & faciliorem reddit.*

Loch de Farfara.

Dispens. Vienn. Prag. Wirt. Arg. & reliq.
℞. Radicum Farfaræ recentium, *quan-
tum lubet.*

Coquantur ad mollitiem, contundan-
tur in mortario lapideo, & per cri-
brum trajiciantur.

Hujus pulpæ libræ, *uni adde*
Mellis despumati *libr. duas.*

Coquantur ad humiditatis super-
fluxæ consumptionem, postea servantur.
*Acrimoniam humorum obtundit,
simulque abstergit & mundificat, atque
phthificis & tussientibus confert. Vid.*
SCHULZIUS *Prælect.* p. 178.

Dosis uncia dimidia, ad integram.

Loch Japonicum.

FULLER. *Pharm. Extemp.* p. 229.

℞. Terræ Japonicæ, *drach. duas.*
Albumin. ovi conquassat. *dr. sex.*
Syrupi de Symphyto, *quant. satis.*
Misc. Fiat Loch.

*Optime meretur adversus Hæmo-
ptœn: sanguinem enim refrigerat & in-
crassat: Tussim Catarrhalem pulmones
lacerantem, sistit; Vasorumque ora ru-
pta & dehiscencia claudit & obsignat. Ha-
tenus Fullerus.*

Loch Incidens Sputa Viscida.

BARBEIRAC, *Med. Form.* p. 226.

℞. Syrupi de Erysimo,
Hedera Terrestr. *ana unc. unam.*
Antihectici Poterii, *scrup. duos.*
Florum Benzoini, *scrup. unum.*
Aquæ Borraginis, *Cochlearia tria.*
Naphæ, *Cochlear unum.*

Misce exacte, Fiat Loch.

*Quantum reliqua omnia profunt in
hac*

hac alias sat concinna Compositione: tantum profecto unicum illud adjectum Antihecticum Poterii officit, cujus quippe usus semper suspectus, Hecticam potius insert, quam aufert: quare illud & hic, & alibi semper, omittendum. Vid superius dicta ad Antihect POTER. Conf. Diss. nostr. de Cort. peruv. usu, p. ii.

Loch de Lino.

FULLER. *Pharm. Extemp.* p. 230.
 B. Olei Lini recens expressi,
 Pulv. Sacchari candi albi,
 Syrupi e succo Hederæ terrest. *ana*
unc. semis.
 Pulv. Ireos Florentin. *drach. unam.*
 Florum Sulphuris, *drach. semis.*
 Tincturæ Gummi Ammon. *gutt. duod.*
 Olei Anisi, *guttas quatuor.*
 Salis Cornu Cerv. Volat. *grana sex.*
 Misc. Fiat Loch.

Phlegma Crassum incidit, expellat, & optime inservit adversus pleuritidem & Orthopneam. Sic Fuller. Equidem haud prorsus negaverim, hoc Loch, seu Eclegma, egregii usus esse posse in pleuritide, inprimis propter Lini Oleum recens expressum, de quo vid. Verna & nos, de pleuritide. Interim tamen, me quidem suavisore, tum melius tutiusque omittatur Oleum Anisi & Sal Volatile Cornu Cervi, ob rationes in Lib. de pleuritide datas.

Loch de Papavere.

Dispens. Brand. Messan. Hamb. Lond.
 R. Amygdal. dulc. recens decort.
 Pinearum enucleatarum,
 Gummi Arabici,
 Succ. Glycyrrhiz. ana unc. unam sem.
 Amyli, drach. tres.
 Sacchari albissimi, libr. semis.
 Papaveris albi, unc. tres.
 Mucilag. e semin. Cydoniorum,

Portulac. ana unc semis.

Aquæ Tussilag. quantitate sufficien-
te extractæ, *quantum requiritur.*

Contusis contundendis, omnia mixta, cum mucilagine seminum, extracta subigantur, & ad justam Loch Consistentiam, addito Syrupi de papavere Compositi, quantum sufficit, redigantur.

Humores tenuos incrassat, inquit
Cl. CARTHEUS. Pharm. p. 683. *ac-*
eorum partes obtundit, & solida erosa do-
mulcet: Hinc in phthisi etiam, febre he-
ctica, raucedine, tussi acri salsa, erosio-
ne faucium, Ventriculi & intestinorum,
dysenteria, ardore urinae, stranguria, &c.
utilissimum, praesertim, si recentius pa-
ratum fuerit, deprehenditur Remedium.

Datur a drachmis duabus, ad un-
ciam dimidiam & ultra. *Hactenus Cl.*
CARTHEUS.

Eadem fere omnia laudat quoque in hoc **Loch. B. SCHULZIUS**, in *Prælect.* p. 176, *Prudenter vero hæc insuper addis: sed nimia Quantitas dari non debet, aut diutius continuari, præsertim illis, qui jam diu tali morbo vexatifuerunt. Quod & jam dudum ita monuerat COSTÆUS, ceu observatum in Antidotar. Messanenfi, p. 182.*

Loch de Passulis.

Dispens. Brand. Hamb. Messan. Lond. No-
rimb. JUNGK. Corp. Pharm. p. 490.

℞. Radicum Glycyrrhizæ,
Pæoniæ, ana unc. semis.

Herbarum Hyssopi,

Melissæ,

Scolopendrii, ana manip. semis.

Coquantur comminuta, ſufficienti Quantitate Aquæ pluviæ: Colaturæ, cum forti expreſſione factæ deinde adde:

386 LOCH DE PORTULACA.

Passularum minorum mundatarum ac probe contusarum, *libr. unam.*

Coquantur denuo, ac tandem per Linteum forte, calide exprimantur, & cum

Sacchari albissimi, *libra una.*

Secundum Artem, subigendo, Fiat Loch.

Pectori etiam dicatum est hoc Loch, sed & Capiti. Caret nimium mucilaginosus & fermentescens, quare infantibus & puerulis lambendum præberi potest. Ita bene B. SCHULZ. Prælect. p. 176.

Loch de Portulaca.

Dispens. Vienn. Brand. Messan. Lond. Norimb. JUNGK. Corp. Pharm. p. 487.

Rx. Gummi Arabici,

Sanguinis Draconis,

Trochiscor. de Garabe, ana dr. unam.

de Terra sigillata, drach. duas.

Lapidis Hæmatit præparati,

Pilorum Leporis ustor. ana scrup. duos.

Sacchari albissimi, libr. unam.

Succi portulacæ, libras duas.

Omnibus minutissime tritis, Fiat Artis lege, cum Succo portulacæ, Loch.

Destinatum est, iterum hic loquitur Cl. SCHULZIUS, p. 176. Hemoptysis sistendæ, & Vasis pulmonalibus consolidandis, & quidem tam refrigerando, quam leniendo, & adstringendo. Efficax ergo in si uto sanguinis & aliis ejusdem vel per os, vel per inferiora, egestionibus, ut Val. Cordus loquitur. Non vero prius in usum advocandum, nisi præmissis præmittentibus, præsertim sufficienti & opportuna sanguinis missione. Ceterum quid usti fatuique Leporis pili hic præstare possint, equidem non perspicio. Ejiciantur ergo ex hac scita alias Compositione. Ne ad ipsos Lepores ablegetur, quisquis confidit Leporum pilis.

LOCH PUERPERARUM.

Loch Puerperarum.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 232.

Rx. Spermatidis Ceti, drach. duas.

Pulv. Balsam. Tolut. drach. unam.

Bals. Peruviani,

Tincturæ Benzoin, ana drach. semis.

Vitell. ov. No. un.

Sacchari Candiali cribellat. unc. duas.

Syrupi Alb. quantum sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, Loch.

Puerperis egregie convenit, post partum præsertim difficilem, utero forsân læso. Sed nimia hic est Sacchari Quantitas adjecta, quam puerperæ ægerrime ferunt.

Loch de Pulmone Vulpis.

Disp. Lond. Vienn. Wirt. Brand. & rel.

Rx. Pulmonis vulpis præparati,

Succi Glycyrrhizæ,

Capillorum Veneris,

Seminis Anisi,

Foeniculi, ana unc. unam.

Sacchari clarificati, unc. quindecim.

Omnia tenuissime trita saccharo excipiantur, & ad debitam formam redigantur.

Pectori dicatum est, prodest phthisicis & tussientibus, resolvit ac abstergit excluso quoque fatuo illo Vulpis pulmone quippe qui phthisin potius creare potest, quam sanare, ut supra jam monitum parte I. Ceterum vid. hic SCHULZ. p. 177. CARTHEUS. Pharm. p. 684. præsertim LUDOVICI Pharm. Diss. I. p. 413. qui & recte tabidos illos pulmones Vulpis excludit & deridet.

Dosis drachmæ duæ, ad tres.

Loch Sanum & Expertum.

Disp. Arg. Wirt. Ratisbon. Brand. & rel. Rx. Aquæ Loch sani destillati, libr. unam

LOCH SAPONATUM.

Pinearum mundatarum,
Amygdalarum mundatarum,
Seminis Papaveris albi, *ana unc. sem.*
Fiat enaulsio; in qua dissolve
Sacchari, albi *unc. viginti*, insperge
Pulveris Liquiritiæ,
Tragacanthæ albæ,
Gummi Arabici,
Amyli, *ana drachm. tres.*
Iridis Florentinæ, *drach. duas.*
Misceantur, agitentur diu & ce-
lenter, quo albescant; postea reponan-
tur.

Tussi sicca, ab acri materia orta, subvenit, expectorationem adjuvat. Vid. GABELCHOVERI Obs. Med. 10 Cent. IV. pag. 20. in Not. ubi singulares plane Virtutes huic Loch sano & experto tribuit; sed & cautiones addit Conf. SCHULZII Prælect. pag. 177. & CARTHEUS. p. 685.

Dosis est drachmæ duæ, ad un-
ciam semis.

Loch Saponatum Pharm. Edinb.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Saponis medicati vel, Veneti, *drach-*
nam unam.

Olei Amygdalarum, *unc. unam.*

Syrupi capillorum veneris vel Balsa-
mici, *unc. unam semis.*

Misceantur exacte.

*Resolvit, & non solum in asthma-
te, sed etiam in affectibus renum, calcu-
lo & nephritide cum fructu dari potest.*

Dosis drachmæ duæ, ad unciam
semis.

Loch Siccum.

Dispens. Paris.

R. Matris perlarum præparatæ,

LUMBRICOR. TERREST. 387

Cornu Cerv. philosoph. præparati,
Eboris ad albed. calcinati, *ana dr. un.*
Sacchari candi pulv. *drach. duas &*
semis.

Olei Cacao, *drach. unam & semis.*

Radicum Althææ,

Glycyrrhizæ,

Gummi Arabici,

Tragacanthi. *ana scrup. duos.*

Radicis Iridis Florentinæ, *grana sex.*

Terræ Japonicæ, *grana octodecim.*

Ex omnibus exactissime tritis, pul-
veratis, lævigatis, Fiat lege Artis, pul-
vis tenuissimus.

*Ad pulveres potius pertinere, quam
ad Eclegmata, Linctus, seu Loch, hæc
enim omnia idem sunt, ceu notum, nemo
non videt; inde & rectius inscribitur pul-
vis pectoralis, quoniam diversis pectoris
morbis, præsertim a lenta pituita muco-
que tenaci obortis, mitigandis, potissi-
mum inservit. Sed quia mirum illud Loch
Sicci nomen huic pulveri imponere placuit
Medicis parisiis; ideo & sub hoc Titulo
locum ipsi hic dare non dubitavimus. Ce-
terum alia plura Eclegmata pectoralia li-
guida, Loch vulgo dicta, ex diversis præ-
claris Auctoribus diligenter collecta, una
exhibet JUNGKEN, in Corpore Phar-
macevt. p. 488. Unde commodè peti pos-
sunt, simul cum aliis multis ejusmodi Com-
positionibus, ad diversos corporis huma-
ni morbos curandos, profuturis. Conf. &
FULLERI Pharm. Extemp. p. 225. sqq.
BARBEIRAC. de Medicament. Form.
pag. 224. sqq. MYNSICHT. Thesaur.
Pharm Sect. XVI. p. 249. sqq. ut reliqua
dispensatoria jam præteream, quoniam
nota sunt.*

Lumbricorum Terreſtrium Præparatio.

Dispens. Wirt. Arg. & in reliquis.

Lumbrici terreſtres vivi in fictili patina ſatis magna reponantur, ut terram eructent; quo factò aqua pura abluantur, & iterum reponantur, donec omnes fordes depoſuerint. Deinde Vinum ſuperfundatur album, & Lumbrici, per quatuor horas macerati, in clibano, ne putreſcant, cito exſiccentur.

Vires ſunt aperientes, diuretica, diaphoretica & anodina; hinc in affectibus arthriticis, convulſivis & epilepticis, bono cum ſucceſſu adhibentur.

Dofis ſcrupulus unus, ad drachnam ſemis. Ceterum Pulvis Lumbricorum Compoſitus, vid. infra ſuo loco.

Magiſterium Coccinellæ.

Dispens. Vienn.

R. Coccinellæ, *unc. unam.*

Modicum contuſa, coquatur in

Aquæ fontanæ, *libr. ſex.*

Ipsi Coctioni inſtilletur

Olei Tartari, *unc. una ſemis.*

Iteretur hæc coctio & inſtillatio ſæpius, dein Colaturæ filtrentur, & cum Aquæ Aluminis ſufficienti quantitate præcipitetur, edulcoretur, & exſicce-
tur, Fiatque ſic Magiſterium, ut Artis eſt.

Virtutes hujus Magiſterii ſunt, ut creditur, Cordiales, confortantes, & putredini reſiſtentes, in febris malignis, & conſimilibus affectibus.

Magiſterium Coralliorum.

Dispens. Wirt. Lond. Vienn. Brand.

R. Coralliorum in pulverem tritorum,
quantum vis.

his affundatur

Acetum deſtillatum forte, ad ſupereminentiam aliquot digitorum, & in

Locum calidum reponantur, ut ſolvantur. Solutio filtretur, & oleum Tartari per deliquium inſtilletur, atque pulvis inde præcipitatus, aqua fontana probe edulcoratus, ſicce-
tur.

Olim valde commendata fuerunt magiſteria, & huic Coralliorum roborantes, cordiales virtutes attributæ ſunt. Hodie a plurimis & experientiſſimis Medicis ſimpliciter præparata illis merito præferuntur.

Reſtiſſime quidem, ſunt enim iſta Magiſteria nihil, niſi Calx iners, aut Terra inſpida & fatua: vid. LUDOVICI Pharmac. RIVINI Diſſ. de Cenſura Medicam. officinal. & inprimis SCHULZ. Prælect. ad Dispens. Brand. p. 178. item CARTHEUSERI Pharmacolog. p. 473. & Elem. Chym. p. 142. ſqq. item JUNGKEN, Chym. Experiment. Part. I. p. 241. ſqq.

Praeſcripta methodo etiam reliqua.

Magiſteria Margaritarum, Matris Perlarum, & Oculorum Cancrorum.

Praeparari poſſunt.

Magiſterium Cordiale.

Dispens. Vienn.

R. Magiſterii Margaritarum,

Granati,

Hyacinthi,

Sapphiri, *ana drach. duas.*

Coralliorum, *unc. ſemis.*

Offis de Corde Cervi, *drach. unam.*

Miſceantur probe pulveriſata, pro Cordiali Magiſterio.

Virtutes Cordialis hujus Medicinæ

MAGISTERIUM EPILEPT.

Nomen indigitat. Immo, addo ego, Nomen magis, quam ipsa res. Pretiosæ quidem hæ sunt Gemmæ atque Margaritæ; sed quid tum postea? Et quomodo quæso possint sua innata Virtute, adhuc incognita, Cor languidum recreare ac reparare Vires amissas? Id utique est in quæstione, Et semper erit; nec unquam, credo, dabitur ad istam justa satis sufficiensque Responsio. Ceterum hoc ipsum sic dictum Magisterium Cordiale Auctorem habet MICHAELEM, ceu observatum in Corpore Pharmacevt. JUNGKEN. p. 717. ubi Et alia similis fere Magisterii cardiaci compositio a Koenigio quondam concinnata, exhibetur. Aliud vero simplicius Magisterium Cordiale ejusdem MICHAELIS, prostat in Dispens. Hamb. Et alibi.

Magisterium Epilepticum.

Dispens. Vienn. Hamb. JUNGK. Corp. Pharm. p. 717.

*Rx. Magisterii Ungulae Alcis,
Cranii humani,
Cornu Alcis,
Cornu Cervi, ana unc. semis.
Smaragdior. Ver. unc. unam.
Unicornu Veri, drach. duas.
Succini, drach. unam.*

Milceantur pulverisata exacte, pro usu, si quis sit.

Virtutes suas in Epilepsia Et convulsionibus Cephalicas abunde demonstrare creditur. Quid vero generatim sit sentiendum de hujusmodi Ingredientibus, partim fatalis, partim Et Sordidis atque abominandis, passim in hoc opere jam candide declaravimus, inprimis infra ad varios pulveres epilepticos. Ceterum simile fere Magisterium Epilepticum Maji exhibetur in Tabula Smaragd. p. 233. Et alia aliorum alibi.

MAGISTERIUM GUMMI. 389

Magisterium Gummi Guttæ.

Videatur

Gummi Guttæ Præparatio.

Magisterium Marcasitæ.

sive Cosmeticum Clavii.

Dispens. Hamb. Wirt. Brand. Arg. Vienn. Prag.

Rx. Aquæ fortis, libr. semis.

Bismuthi, vel Marcasitæ, unc. tres.

Marcasitæ grosso modo contusæ affunde primo Aquæ fortis uncias duas; si inde nata effervescentia & solutio cessaverit, alias Aquæ fortis uncias duas affunde, & hoc continua, donec omnem Aquam fortem affuderis, qua methodo Marcasita omnis solvitur; solutionem aqua fontana, magna copia affusa, & sale Tartari parum alcalisata, præcipita, præcipitatum edulcora & serva.

Usus est cosmeticus, Et admiscetur drachma una aquæ Liliorum alborum, vel Nymphææ uncis quatuor; vel si placet Unguentum, sumitur rosatum, Et uncie uni drachma hujus magisterii additur. Vid. JUNGKEN. Chym. Exper. Part. I. p. 289. STOLLE, Hist. Med. Part. II. p. 802.

Prostant exempla, quod nimis diuturno Et frequenti usu faciem misere defædarit. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 182. Et Disp. Arg. in Not.

Magisterium Mercurii.

Ejus Descriptionem Vid. apud POTER. in Pharmac. Spagy. Lib. II. cap. 13. p. 394.

Magisterium Martis.

Vid. supra Extractum Martis.

Magisterium Vitrioli Martis,

sive

Pulvis Polychrestus.

*Dispens. Vienn.*R_x. Vitrioli Martis, quantum placet.

Solvatur Aqua fontana, filtretur & præcipitetur Oleo Tartari; atque in fundo invenietur pulvis, qui edulcoretur, parum ad rubedinem Calcinetur, atque usui probe servetur.

In Obstructionibus reserandis, & Vermibus necandis, bono successu adhibetur.

Magisterium Martis

Aperitivum Spindereri.

BIERLING. Append. Med. p. 123.

R_x. Succ. Acetos. Hispan. recent. expres.
& filtrat. per Manicam Hippocr.
libras octo.

Coq. in Baln. Mar. lento igne ad medietatem,

Postea digere, ut clarescat.

R_x. Hujus libr. quatuor: superfund. deinde

Limatur. Chalybis opt. libr. semis.

Digere in Balneo Mar per octo dies, & ultra, in dies agitando diligenter: Tum Tincturam filtra, & ad consistentiam, in Balneo evapora.

Ipsè Titulus indicat, quid inde præfidi sit sperandum. Est nempe egregium aperitivum in hepatis, lienis & mesenterii Obstructionibus, Malo hypochondriaco, & chlorosi Virginum. Vid. MYSNIGHT. p. 20 sqq & ex eo JUNGKEN, Corp. Pharm. p. 654.

Magisterium Saturni.

*Dispens. Brand. Wirt. CHARAS, Pharm.**Reg. T. II. p 774. Hamb*

R_x. Aceti Lithargyrii quantum lubet, in-

stilletur solutio Cinerum clavellatorum aqua fontana parata. præcipitabitur pulvis albus, qui, affusa aqua tepida copiosa, edulcorandus & servandus. Vid. CARTHEUS. *Elem. Chym.* p. 146. & LEMERY *Curs. Chym.* p. 137.

Ufus est ad cosmetica & collyria, nec tamen semper sine periculo, vid. SCHULZ. Prælect. p. 182.

A Medicis non adeo rationalibus, interne quoque, in Gonorrhœa Virulenta, diarrhœis, æstu febrili, & nimio æstro Venereo, exhibetur; at nullum, pro meo judicio, locum inter tuta Medicamenta interna, invenit; sed ad mitiora Venena constrictoria, quæ Vitæ ac sanitatis fulcimenta lente deiciunt, relegandum erit &c. ita probe & prudenter scribit Cl. CARTHEUS. in Pharmacologia, *Seç. VIII p 481. sq.* & ante ipsum, magnus BOERHAAV. *Element. Chem. Tom II. Part. III. process. 171. pag. 394.* Caveant homines Venenum Saturninum, quod odore carens & sapore, tanto pejus afficit, quo irrepat tectius, nec se manifestat, nisi in devictis jam Corporibus. Nusquam tuta fides in Saturninis; sed semper latet anguis in herba, quomodocunque dirus iste durusque Saturnus præparatus, mitigatus & subactus fuerit; semper tamen ad pristinum malignum genium redux, clandestinas suas nocendi artes dolose exserit. Vid. infra uberius dicenda, ad Tist. Saccharum Saturni, & Tincturam Antiphthisicam Gramanni, item ad Pilulas Saturninas, & supra, ad Emulsionem Arabicam, & Cannabinam Viennensem. Inde audiendus non est MYSNIGHTUS, qui in Thesaur. Pharm. *Seç. I. pag. 22.* suspectum hoc Saturni Magisterium in phthisi, hectica, colica, affectibus Lienis, & ubique fere mirum in modum

MAGISTER. SULPHURIS.

*commendat, quod certe stomachum nobis
ciet.*

Magisterium Sulphuris.

Vid. supra.

Lac Sulphuris.

Magnes Arsenicalis.

*Dispens. Brand. Wirt. Vienn. vid. JUNG-
KEN, Chym. exper. p. 254. & Chym.
cos. alios.*

Rx. Arsenici crystallini,

Antimonii crudi,

Sulphuris flavi, ana unc. duas.

*Fiat omnium pulvis subtilis, quem
in vitrea retorta arenæ impone, ac in
igne, sensim aucto, tam diu detine, a
fumo exhalante solícite tibi cavendo,
donec omne delique scat, quod stilo fer-
reo mundo, explorari potest; tum re-
frigescat retorta, qua fracta, materiam,
lapidis instar indurata, fusci coloris,
exime ac serva.*

*Est ingrediens emplastri magnetici,
& ita vocatur, quia credebant, illud ma-
lignitatem bubonis extrahere, non secus, ac
magnes ferrum trahit. vid. SCHULZ. Præl.
p. 182. & WEDEL. Amœn. Mat. Med. p. 98.*

*A Sulphure Arsenicum ita mitiga-
tum est, ut vis caustica ejus timenda non
sit. Interim tamen Arsenicum semper Ar-
senicum est, nec mala arbor unquam fer-
re potest bonum fructum. Contrarium li-
cet, hic sentientibus Sala, Barbette Die-
merbrock. & aliis, apud WEDEL.
loc. citat. quibus add. MALONIN. in
Chem. Med. nuper edita.*

Magnesia Alba, sive Panacea Anglica.

Dispens. Wirt. & reliqua omnia.

Rx. Residui lixivii, a crystallisatione Ni-

MAGNESIA ALBA. 391

*tri, quod omnem crystallisationem re-
spuit, & a nitrariis, Mater Nitri voca-
tur, quantum libet.*

*Evaporetur in vase figulino, vel
ferreo, ad dimidiæ partis consumptio-
nem; liquori instilletur solutio salis alca-
li, vel cinerum clavellatorum, ad sin-
gulas libras lixivii, ad dimidias evapo-
rati; salis alcali unciam unam sumendo;
præcipitabitur, sub quadam efferves-
centia, pulvis albicans; liquorem su-
pernatantem, per inclinationem vasis,
separa, atque ultiori coctione ad siccita-
tem evapora. Materiam griseam cruci-
bulo candenti cochleatim immitte, at-
que funde, & dum fumare desinit, in
laminam vel marmor effunde, aqua te-
pida dissolve, & pulverem albissimum,
qui levissimus esse debet, superfusa co-
piosa aqua fontana, edulcora atque sic-
ca. Vid. CARTHEUS. Elem. Chym.
p. 180. sqq. NEUMANN. & Chem. alios.*

*Tanquam polychrestum & univer-
sale ad omnes morbos, sub specioso titulo
Panaceæ, quondam ad nos pervenit, &
pro arcano habita est; nunc nitri coctores
preparare sciunt. Virtute gaudet absor-
bente, & minori dosi exhibita, nonnun-
quam diuretica & diaphoretica; si vero
largiori dosi, ad drachmam unam, vel
duas datur & humores acidos in primis
viis invenit, alvum laxat & evacuat. Hæc
Cl. Wirtemberg. Conf. CARTHEUS.
Pharmacologia, Sect. VIII. p. 493. item
Fundam. Mat. Med. p. 193. & SCHULZ.
Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 183. in
quo tamen ipso, Magnesiæ huic albæ nec
magnæ, nec albæ, sed mediocres tantum,
& obscuræ atque ambigæ, laudes tribu-
untur; vid. ibi p. 100. in Not.*

*Modus exhibendi est, vel drachmas
duas cum emulsione amygdalarum mane
propinare, vel salis Anglici cathartici*

drachmis quatuor vel sex, unam drachmam Magnesiæ addere, & simul in aqua dissoluta, exhibere. Qua posteriori methodo effectum satis laudabilem purgantem, absque ulla molestia, edit, & præcipue illis convenit, qui ardore ventriculi, quem Sodam vocant, vexantur, Itado-cente Cl. SCHULZIO, loc. cit. p. 183.

Prodest etiam teneris infantibus, ad lactis & pulmentorum acrimoniam, in ventriculo subortam, contemperandam. Datur his a granis quinque, ad scrupulum semis & ultra, pro ratione ætatis.

Vid. SLEVOGTII Dissertatio singularis de Magnesia alba, aliaque de hac panacea vulgo sic dicta, scripta quam plurima; Ut Hoffmanni, Neumannii inprimis Valentini, Spiesii, & aliorum; novissime vero D. Joseph. BLAK, singularem Dissertationem Edinburgi, 1754. edidit. de humore acido a cibis orto, & Magnesia alba; in qua & modum præparandi docet & virtutem operandi prædicat, immo virtutes ipsius mirum in modum extollit; quas tamen rectius deprimit Cl. GMELINUS, in Diss. de Botan. & Chemia ad praxin. Med. applicata, Tubing. 1755. Conf. Diss. nost. de Cort. Peruv. p. 8. Quum enim primum apud nos innotesceret istud Arcanum, a Comite quodam de Palma primo celebratum & pro divina quasi panacea, venditatum, nunc vero omnibus notum; dici vix potest, quam mirandi prorsus & inauditi fere hætenus effectus ipsi certatim tribuerentur tantum non ab omnibus: Verum aliquo post tempore, sedato illo ac consopito, sensim primo illo impetu acerrimo, ut fieri solet; tandem aliquando manifestius patuit, Magnesiam bonum quidem esse Medicamentum; sed non optimum. Frequentiore enim & attentiore Experientia deprehensum est, paul-

lo largiorem illius usum sequi plerumque anorexiam, bradypepsiam, nauseam, flatum & acuta Ventris tormina, diarrhæam vix reprimendam, vertiginem, corporis maciem, vultus pallorem & alia phura mala. Unde & frequentissimus alias ipsius usus hodie apud nos ita exolevit & quasi evuluit, ut non, nisi rarissime & parcissime, adhibeatur. Conf. ill. HOFFMANNI Observat. Physico-Chymic. Lib. II, Obs. II. p. 122. ut & Celeb. HUNDERT-MARK, in Exercitat. Academ. de Sacchari Saturni usu interno salutari, (ut creditur scilicet,) ubi fol. IV. sqq. per quam diligenter plerosque Auctores recenset, qui vel laudarunt, vel vituperarunt Magnesiam, quos inter, postremos nempe, primum fere locum occupat laudatus supra Neumannus, cujus justum ac rectum, licet severum, de ista, judicium plurimum utique ponderis habet.

Magnesia Saturnina Poterii.

Non ex inviso & maligno Saturno paratur, ut nomen quidem prima fronte, indicare videtur; sed potius nihil est aliud, quam Regulus Antimonii cum Argento mixtus, vel Antimonium ipsum per calcinationem, rite tractatum, docente ill. HOFFMANNO, in Not. ad Poterii Observat. Cent. I. cap. 73. p. 77. & Cent. II. cap. 48. p. 149. & in Observat. Chym. 3. Lib. III. p. 275. sqq. item in Diss. de Regulo Antimonii medicinali. Interim tamen ipse POTERIUS locis allegatis, virtutes præstantissimas, immo potentissimas, in epilepsia, paralyti inveterata & pæne insanabili, aliisque atrocissimis Morbis feliciter debellandis, tribuit huic suæ Magnesiæ: quam vero cur Saturninam exoso & suspecto nomine, vocaret, causæ profecto nihil equidem video, nisi forte ideo, ut

MANDIBULÆ LUCII.

ut pulchrum hoc suum Arcanum fœdo hoc & formidabili Titulo tanto facilius tutiusque velaret. Quod tamen laudem vix meretur.

Mandibulæ Lucii Piscis

Præparatæ.

Dispens. Wirt. & sic in reliquis.

A sordibus mundatæ, in subtilissimum pollinem tritæ, & per linteum tractatæ servantur.

Vulgo specificum antipleuriticum habentur: Sed vulgo; tantundem enim in pleuritide mitiganda, præstant, ac dentes Apri, Hippopolami, & id genus alia frustra laudata antipleuritica, id est nihil. Vid. Lib. nost. de pleurit. C. III. p. 48. & VERNÆ, de pleurit. Part. V. cap. 7. p. 133.

A drachma semis, ad scrupulos dari possunt duos.

Manna Mercurii.

vid. infra

Mercurii Manna.

Margaritæ Orientales &

Occidentales Præparatæ.

Dispens. Wirt. & sic reliqua omnia.

Antea in pollinem tritæ, super marmore, sicut corallia, lævigantur.

Cordiales illis virtutes adscribuntur.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Massa Pro Fornace,

Communis.

R. Corticum Thymiamatis,

Gummi Benzoës,

Storacis Calamithæ,

MASSA PROFORNACE. 393

Olibani, ana unc. unam.

Ladani, unc. quatuor.

Ligni Aloës,

Rhodii,

Mastiches, ana unc. semis.

Florum Lavendulæ, drachm. duas.

Sacchari albi, unc. unam.

Storacis liquidæ,

Ceræ novæ,

Terebinthinæ claræ, ana unc. duas.

Gummi Tragacanth. in suff. quant.

Aquæ Rosar. Fragrantissimæ soluti, unc. unam.

aut quantum sufficiat,

Misce, Fiat lege Artis, Massa, & inde formentur Bacilli, prout lubet.

Licet hæc Compositio Communis vocetur, minusque pretiosa ac sumtuosa sit præ altera præmissa sic dicta optima: tamen magis placet, quoniam Ambra, Moscho ac Zibetho caret, quibus paucissimi delectantur; omnium minime vero Virgines ac feminae, præsertim gravaida, ceu notum.

Massa pro Fornace,

Odorifera.

Dispens. Wirt. Hamb. Vien. Arg.

R. Benzoës, unc. sex.

Storacis calamitæ, unc. quinque.

Ladani, drach. sex.

Terebinthinæ, unc. semis.

Pulverisata immittantur sartagini, atque in vas aquæ bullientis demittantur, quo liquecant; liquatis adde

Olei destill. Ligni Rhodii,

Caryophyllorum,

Lavendulæ, ana scrup. unum.

Balsami Indici nigri, drachmam unam semis.

Spodii nigri præparati, drach. duas.

Optime misceantur, & formen-

D d d

394 MASSA PRO FORN.

tur ex massa cylindri, ceræ sic dictæ hispanicæ instar.

Ad suffimenta infervit, & fornaci calidæ affricta, totum conclave grato odore replet.

Massa pro Fornace Optima.

Dispens. Brand.

R. Asæ dulcis, *uncias quatuor.*

Gummi Ladani,

Storacis Calamit. *ana unc. unam.*

Sacchari albissimi, *unciam semis.*

Ambra grisea Spiritu Rosar. solutæ,

Moschi Alexandrini opt. *ana scrupul. semis.*

Zibethi, *grana sex.*

Liquidambræ,

Olei Ligni Rhodii, *ana drach. semis.*

Caryophyllor. stillat. *scrup. unum.*

Lavendulæ, *scrupulum semis.*

Balsami Indici, *quantum sufficit.*

Misce: Fiat lege Artis, Massa, super Tabula ænea tepida, pauxillo Nucis Mosch. oblita, in tenues formanda Cylindros. Vid. Cl. CARTHEUSERI *Pharmacol.* pag. 756.

Massa Glycyrrhizæ Alba.

Vide

Pasta Althææ.

Massa Glycyrrhizæ Fusca

Pharm. Parisiens. Edit. Vet.

Disp. Wirt. Lugd. & passim in aliis.

R. Extracti vel succi liquiritiæ Hispanici, *uncias octo.*

Gummi arabici, *libras duas.*

Sacchari albi, *libram unam.*

Solvantur in aquæ communis S. Q. coquantur leni igne ad extracti solidi consistentiam, massam calentem,

MATERIA PERLATA.

supra tabulam marmoream oleo amygdalarum inunctam effunde, & in bacillos, leni calore siccandos, atque calido loco asservandos, redige.

Humores acres temperat atque in usui sicca & catarrhis commendatur.

Materia Perlata,

sive

Magisterium Antimonii

Diaphoretici.

Aliam hujus Materiæ perlatae KRÜGNERIAN. *Descriptionem* vid. in HOFFMANNI *Obs. Phys. Chym.* 4. Lib. III. pag. 282. conf. inprimis *Act. Med. Hafn.* Vol. III. Obs. 26. p. 47 fqq. & rursus HOFFMANN. in *Not. ad Poter. Pharmac. Spagy.* Cap. XII. p. 390. & CARTHEUS. *Elem. Chym.* p. 149. ut & in *Pharmacol.* pag. 484. & SCHULZ. *Prælect.* pag. 184. item *Dispens. Prag.* præcipue vid. *Diff. ERNSTINGII* de *Materia perlata*, Helmst. 1737. quem & vid. in *Lex. Chym.* p. 205. fqq. satis exacte.

Disp. Wirt. Brand. Vid. Chym.

R. Antimonii diaphoretici, recens detonati, nondum edulcorati,

libram unam.

Coquatur in vase figulino, ad ditis

Aquæ fontanæ purissimæ, *libris octo*, ad quartæ partis consumptionem.

Aqua, Nitro antimoniato imbuta, calide per filtrum trajiciatur, & aceto instillato præcipitetur; pulvis albus præcipitatus edulcoretur; residuum vero Antimonium diaphoreticum ulterius aqua tepida ablui & servari potest.

Eadem sunt vires, quæ Antimonii diaphoretici. Commodissime additur

MEL ANTHOSATUM.

emulsionibus, quibus se, ob subtilissimas particulas intime commiscet.

Dosis est a granis decem, ad scrupulum unum.

Mel Anthosatum.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Lond. & rel.

R. Florum Rorismarini recentium, vel, si deficient, herbæ, uncias octo.

Aquæ fontanæ, uncias quatuor.

Mellis despumati calentis, libr. duas.

Infundantur in vitro, & post digestionem per decem vel duodecim dies, in loco calido institutam, in Mariæ balneo ebulliant, atque expressa & colata servantur.

Cerebro & ventriculo roborando, flatibus discutiendis, colicis & uterinis doloribus leniendis medetur, est quoque egregium Anthelminticum, ut & Mel ipsum simplex. Clysmatibus etiam addi potest. Vid. SCHULZ. pag. 185. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 658.

Mel Aquilegiæ Simplex.

Dispens. Brand.

R. Horum Aquilegiæ Contusor. libras duas.

Immerge Mellis opt. despumati, libris quatuor.

Coquantur leni igne, ad extractionem Virtutis: postea colentur per Linteam, cum quadam expressione, & usui servantur.

Mel Aquilegiæ Compositum.

Dispens. Brand.

R. Foliorum Aquilegiæ,

Salviæ minoris, ana drachm. duas.

Rutæ,

Florum Aquilegiæ,

Malvæ arbor. rubr.

Rorismarini,

MEL CALTHAE

395

Aluminis usti,

Caryophyllorum,

Mastiches,

Nucis Moschatæ,

Olibani, ana drachmam unam.

Pulverisata, subtilissime bulliant, igne moderato, in sufficiente Quantitate Mellis Rosati, ad Electuarii mollioris Consistentiam.

Tam superius simplex, quam tanto magis hoc sequens Mel compositum Aquilegiæ; dicatum est præcipue decoctis illis, quibus ad gargarisandum, utimur, ad faucium vitia, ut & ad collutionem oris, ob gingivarum putridarum & sanguine sæpe fluentium, vitia: vide SENGERTUM, in Prax. Med. ubi sub Unguenti de Aquilegia, Titulo, quamvis minus proprie, laudatur. In Angina tantillum de Spiritu Salis, addatur: quo potentius discutit, & tristem Suppurationis eventum præcavet. Hactenus B. SCHULZIUS, in Prælect. in Dispensat. Brandenb.

Mel Calthæ Palustris.

Dispens. Vienn. Ratisbon.

R. Florum Calthæ, uncias quatuor.

Infundantur in Aquæ fontanæ suffic. quant. tum

Saturatæ hujus Infusionis, libræ duæ.

Coquantur sensim cum

Mellis despumati, libris duabus.

Ad justam quidem Consistentiam.

Virtutes hujus Mellis sunt incidentes, & obstructions referantes, Menses atque foetum ipsum promoventes.

Mel Chelidoniæ.

ibidem, & Disp. Prag. Amstel.

Paratur eodem modo ex Herba atque Floribus, cum Melle despumato,

D d d 2

Virtutes ipsius laudantur in Ictero, Obstructionibus Hepatis, Lienis, & Ureterum.

Mel Cucumerinum.

Dispens. Paris.

℞. Fructuum Cucumeris agrestis ad maturitatem jam vergentium,

libram unam.

In Mortario marmoreo, ex Arte, suffigantur, cum

Mellis flavescentis exquisiti, *libris duabus.*

Ut fiat Massa, quæ linteo mundo commissa, in Cellam Vinariam transferatur, ad Colliquationem. Liquor inde manans, ad debitam spissitudinem, igne blando, vaporet.

Mel hoc Cucumerinum violenter purgat, Menses movet, & secundinas expellit; Inde ergo summa cum circumspectione, & in ultima tantum necessitate casu, ipso utendum: Prasertim vero, ubi inertes diri hydropis aquæ commovendæ & ex tumido ventre citius educendæ fuerint; sed visceribus adhuc integris, nec ulla tæbe, aut tæbe infectis. Alias enim, hac quidem cautione haud probe observatæ; hæc ipsa Medicina drastica pejor omnino erit ipso malo, & misera Hydropicorum fata accelerabit potius, quam retardabit. Vid. superius dicta, ad Elaterium, & imprimis ZORN. in Botanolog. p. 243. seqq.

Mel Despumatum Simplex.

Disp. Wirt. & reliqua omnia.

℞. Mellis, *libras quatuor.*

Aquæ fontanæ, *uncias octo.*

Ebulliant, despumentur & per pannum colatum mel fervetur.

Inservit ad incorporanda electuaria.

Mel Menthæ.

Pharm. Aug. JUNGK. Corp. Pharm. pag. 1096.

℞. Succi Menthæ purificati, *libr. duas.*
Mellis optimi despumati tantundem,
Coquantur una ad justam consistentiam.

Ventriculum frigidum fovet, coctionem adjuvat, vomitus cohibet, uteritumultus sedat, ac pituitosos faucium tumores discutit, hincque pares utique Virtutes habet cum Syrupo Menthæ infra suo loco descripto.

Ceterum ZWELFFERUS Mel Menthæ parare docet alio operosiore modo, & alio rursus ipse JUNGKEN, qui ibi videri & examinari ac conferri inter se possunt.

Mel Mercuriale.

Disp. Vienn. Wirt. Lond. Edinb. & rel.

℞. Succi herbæ Mercurialis, *libras tres.*
Mellis optimi, *libras duas.*

Misceantur, & leni igne ad justam consistentiam coquantur, colentur & servantur.

Additur enematibus, ad alvum emolliendam & sollicitandam, ab uncia una, ad duas.

Mel Mororum,

vel

Diamoron,

Dispens. Lond. Brand.

℞. Succi Mororum Arboris & Fruticis, (alias Celsi & Bati) ante maturitatem, & folis ortum collectorum, *libram unam semis.*

Mellis depurati, *libras duas.*

Coquantur sensim ad debitam Consistentiam.

Refrigerat, sitim sedat, ad Oris

MEL NENUPHAR.

ac Linguae asperitatem & inflammationem temperandam conducit, & in omnibus ceterum accuratè convenit cum Syrupo Mororum infra suo loco descripto.

Mel Nenupharinum.

Dispens. Paris. Argent.

Rx. Florum Nymphææ integror. *libras duodecim.*

Aquæ communis, *libras viginti quat.*

Fervefiant ad Florum coctionem: Fiat Colatura sine Expressione: Deinde dissolve

Mellis optimi recentis, *libras duodecim.*

Trajice per pannum: Tum coque in consistentiam Mellis & usui serva: qui potissimum in eo consistit ut insigniter refrigeret, viscerum æstus mitiget, & lascivos Veneris motus cohibeat. Sic ergo Mel hoc Nenupharinum in omnibus convenit cum Syrupo Florum Nymphææ, in Dispensatoriis passim descripto.

Mel Nuceum, seu Diacaryon.

vel & Dianucum.

Dispens. Lond.

Rx. Succi externi Corticis juglandium diebus Canicularibus expressi, *libr. duas.*

Coctione lenta inspissetur, & immixta Mellis optimi & puri, *libra una.*

Percoquantur simul in melleam consistentiam; & serv. usui.

In dira Angina, Tonsillis tumefactis, & sordidis Oris & Linguae ulceribus egregium usum præstare perhibetur: quod fide multorum Autorum probat ZORNIUS, in Botanolog. pag. 468. Ceterum per omnia fere convenit cum ROOB Nucum, inferius suo loco, descripto.

MEL PASSULATUM. 397

Mel Passulatum.

FULLER. *Pharm. Extemp. pag 242.*

Rx. Uvarum pass. Malacens. a staminibus & acinis mundatarum, *libras duas.*
Uvarum Corinth. lotarum, *libram unam.*

Jujubarum, *libram semis.*

Terantur in Mortario: Coquantur in Aquæ Hordei sufficienti quantitat.

Fiat Expressio fortis, cui per subsidientiam depurat. & rursus Colat. adde:

Mellis despumati,

Sacchari Crystallifat. *ana unc. quatuor.*

Coquantur omnia lento igne, & sensim reducantur ad Mellis Consistentiam.

Inter pectoralia incrassantia, & Demulcentia præstantiora, locum habere meretur. Ceterum convenit cum LOCH passulato, in Dispens. Lond. & alibi.

Mel Passulatum Aliud.

Dispens. Lond.

Rx. Uvarum passar. ab acinis purg. *libr. duas.*

Perfunde illas

Aquæ calentis, *libris sex.*

Sequenti die coque ad medias, & fortiter exprime. Deinde Expressum cum

Mellis optimi, *libris duabus.*

Bullire finito in Mellis Consistentiam.

Isdem virtutibus demulcentibus & temperantibus gaudet, ac præcedentia Mella.

Mel Passulatum Mayerne.

apud FULLER. *Pharm. extemp. p. 242.*

Rx. Uvarum passar. ab acinis purgat. *libr. quatuor.*

Aquæ fontanæ, *libras duodecim.*

Macerentur per horas viginti quatuor: deinde coquantur ad remanentiam tertiæ partis. Col. & colatura decoquatur ad Mellis Consistentiam.

Idem præstat hoc Mel, improprie sic dictum, quia ipsum Mel deficit in hac compositione, quam superius laudatum, cum Melle. Ceterum conf. infra, Syrupus passularum laxativus.

Mel Pectorale.

Dispens. Vienn.

R. Specierum Decocti pectoral. *libram semis.*

Coquatur in sufficienti quantitate Aquæ fontanæ, ad *libras duas*, & deinde fiat cum

Mellis despumati, *libris duabus.*

Mel Pectorale.

Cujus, ut & superioris, Virtus in demulcendis asperioribus pectoris Morbis, vel ex nudo Nomine, magis tamen ex ipsa scitæ compositionis ratione, illico cognoscitur.

Mel Pectorale Compositum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 243.

R. Mellis puri recentis, *libram unam.*

Radicum Enulæ,

Glycyrrhizæ, *ana unciam unam.*

Seminum Cymini,

Anisi,

Fœniculi dulcis,

Florum Sulphuris, *ana unciam semis.*

Ponantur omnia in Vase figulino invitreato, *librarum sex* capaci: pasta obducatur: & in Furno, (post panes domesticos extractos,) per Horas duodecim, coquatur: Per Colum Liquor clarus (fœcibus in fundo relictis) decantetur. *Dosis, Cochlear unum, saepe de die.*

Mel Rosatum Simplex.

Disp. Vienn. Wirt. & reliq.

R. Foliorum Rosarum recentium rubrarum, *libras sex*, affunde Aquæ fontanæ ferventis, *libras totidem.*

Macerentur viginti horas in vase figulino, exprimantur & colentur. Colaturæ adde

Mellis optimi & purissimi tantundem,

Despumantur & coquantur ad consistentiam melle paulo liquidior.

Ufus est ad oris ulcera, gargarismata, collutiones, injectiones mundificantes & detergentes. Præsertim, si inspersæ ipsi uerint aliquot Vitrioli Spiritus, aut Nitri dulcis guttule. Additur etiam digestivis, & quando ulcera, a vesicatorum applicatione inducta, purganda & detergenda sunt.

Mel Rosatum Citratum.

ex Pharm. Aug. JUNGKEN. Corp.

Pharm. pag. 1098.

R. Mellis Rosati simpl. ad perfect. cocti *libras duas.*

Huic, dum adhuc a coctura fervet, infunde

Corticum Citri recentium & extimorum, *libram unam.*

Stent in Infusione, per Mensem; postea

Mel transcoletur, ac reponatur.

Frigidis Ventriculi & Cordis affectibus eximie succurrit, abstergit, tenuat, concoquit: Corruptionem humorum, eorundemque putredinem arcet, ideo oris fetorem corrigit.

Requiritur potissimum, ad Compositionem Oxymelitis helleborati, a Juliano descripti, & a Gesnero magnis encomiis celebrati, singulari Libello.

MEL ROSATUM SOLUT.

d. *Oxymelite Helleborato*, ipsius Epitholis medicis sub finem adjecto.

Mel Rosatum Solutivum.

Disp. Vienn. Wirt. Lond. Brand. rel.

Rx. Succi rosarum pallidarum, libr. tres.
Mellis optimi, libras duas.

Mixta dissolvantur, despumentur, & ad justam consistentiam, lento igne, evaporentur.

Rarus ejus usus est internus, utuntur tamen eo Angli, & BOERHAAVIUS quoque interdum eodem usus est. Plerumque additur clysteribus; ab uncia una semis, ad uncias duas. Conf. infra Syrupus Rosatus Solutivus, qui ejusdem virtutis & usus.

Mel Sambuci.

Disp. Wirt. in reliquis fere desideratur.

Rx. Florum Sambuci recentium decerptarum, libram unam.

Macerentur in

Mellis despumati, libris duabus.
in vase vitreo, additis

Aquæ florum Sambuci, unciis sex.
per aliquot dies.

Ebulliant postea lento igne, & exprimantur; expressum coletur, & ad justam consistentiam evaporetur.
Conf. infra Syrupus Sambucinus.

Usus est ad gargarismata resolutiva; ubi emolliendo dolores, ex inflammatione ortos, mitigat. Vid. BLOCH-WITII Anat. Sambuc. pag. 26.

Mel Saponis.

Pharm. Bat. pag. 95.

Rx. Saponis Communis,

Mellis, ana uncias quatuor.

Salis Tartari, unciam semis.

Aquæ Fumariæ, drachmas duas.

MEL SCILLITICUM. 399

Misceantur secundum Artem.

Cosmeticum est, inserviens apprimere manibus & faciei lavandis ac dealbandis: Valet etiam in ambustis, Inflammationibus, podagra, &c.

Mel Scilliticum.

Dispens. Lond.

Rx. Scillam adultam & succi plenam,

No. unam.

Tota frustatim comminuatur, & in Vase vitreo, ore arte clauso, & toto pelle obducto, quadraginta dies, libere exponatur Solis radiis, ante scilicet & post exortum Canis, Viginti. Tum demum vas aperiatur, succumque in fundo collectum cura optimo Melle condiendum.

In Asthmate, dyspnoea, Catarrho suffocativo, & aliis pectoris Morbis, a lenta præsertim pituita mucosque tenaci & pertinaci obortis, egregium plane præstat usum, & proinde haud minoris est propemodum Virtutis, ac LOCH de Scilla, supra descriptum, aut Oxymel Scilliticum, infra suo loco, exhibitum.

Mel Violarum.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. & rel.

Paratur sicut Mel Rosarum simplex, pro Infusione florum rosarum, Infusionem violarum sumendo.

Virtute & usu cum antecedente Rosarum solutivo convenit.

Dosis eadem.

Mercurius Calcinatus.

Disp. Lond. CHARAS Pharm. Reg.

Part. II. pag. 793.

Argentum vivum purificatum ponatur super ignem Arenæ, per plures Menses, in vase vitreo, latum fun-

dum parvumque foramen aëri patens habente, donec in pulverem rubrum calcinetur.

Ingentem huic quidem Mercurio virtutem in omnibus fœdis Morbis Veneris extirpandis, tribuit CHARAS, cum aliis, dum nempe vel per copiosos sudores, vel etiam interdum, per lenes vomitienes, dirum Venenum Venereum medullis conceptum strenue expellere tentat. Vermes quoque necare nidisque suis reconditis exturbare traditur, ut omnia nempe Mercurialia, ceu notissimum.

Mercurius Diaphoreticus

Albus atque Ruber.

Utriusque descriptionem habes in Dispens. Viennensi, pag. 258. & in aliis quoque Libb. Pharm. Aliam vero illius Compositionem cum Stanno Anglicano, peractam, exhibent Collectanea Chymica Leydensia, Cap. 131. pag. 118. cum ingenti & pæne incredibili elogio: quod ibi videatur. Mercurium denique Diaphoreticum cum Venere paratum, exhibet & laudat BIERLING. in *Append. Med.* pag. 158 & BEGUIN. *Tyroc. Chym.* pag. 223.

Mercurius Dulcis.

Disp. Wirt. Brand. Hamb. Argent. Vienn. Leyd. Prag. & rel. vid. Chemicos.

R. Mercurii sublimati corrosivi,

Mercurii vivi, optime purgati,
ana libram semis.

Terantur in mortario vitreo, & sub tritura aquæ fontanæ parum humectentur, atque sollicitè permisceantur, donec Mercurii vivi nil quidquam appareat, tûm rursus exsiccata e cucurbita vitrea, igne convenienti arenæ, in cupella ferrea sublima; fæces in fun-

do relictas, ut & materiam nigricantem, in collo altius sublimatam, aufer. Mercurium sic sublimatum, in pulverem tritum, denuo sublima, sublimatumque serva, & si forte restet metallici saporis aliquid, præstabit, illum aqua fontana edulcorare, quam, sæpius sublimando, vi sua laxativa privare.

Egregium est, & ex optimis, quæ in Medicina habemus, remedium; accuratam vero & diligentem exposcit tam præparationem, quam rationem adhibendi circumspectam & providam. Vid. huc BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Process. 196. pag. 422. & GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 260. sqq. RIEDLINI Lin. Med. An. 1698. Mens. April. Obs. 21. p. 318. sq.

Signum rite præparati Mercurii est, si insipidus, & omnis metallici saporis expertus est.

Caveant vero pharmacopœi, illum cum salibus, cujuscunque sint generis, terere, & si cum salibus sit a Medicis præscriptus, illum, seorsim pulverisatum, demum commiscere meminerint.

Reliquæ cautelæ e practicorum libris petendæ sunt; nimis longum enim foret, si omnes virtutes, adhibendi modos, & cautelas hic inscrivere deberemus.

Vid. interim Dissertat. WEDELII de Mercurio dulci, item ALBERTI & STENZELII quondam nostri, de Mercurii dulcis usu in desperatis morbis, & WAGVIZ, de Mercurio dulci pulv. &c. nec non SCHULZII, de Mercurial. usu in febre quartana, & maxime in Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 186. sqq. item CARTHEUSER. Pharmacol. p. 450. Conf. & cum primis, ill. HOFFMANNI cum singulari Dissert. tum & in Med. rat. System. Tom. II. Part. II. Cap. 6. & alibi: qui & ibidem, & in append.

Append. ad Medic. Consult. Lat. Cent. I. pag. 457. & German. Tom. I. Dec. V. Cas. 8. pag. 262. sqq. & aliis locis jam supra indicatis, ad Aethiopem mineral. Solidissime, ex rationibus, & exemplis quoque adductis, ostendit, tenellis inprimis, & uberibus adhuc admotis infantibus, ob acidi in ipsis, abundantiam, Mercurii dulcis usum, ceu nocivum & exitiosum, plane esse interdicendum. Licet in contrariam sententiam hic abierit HARRIS, de Morbis Infant. pag. 58. duce & suatore BOISE, ibidem, p. 59. Caveant igitur sibi serio seduloque Medici, ne miseris puerulis, lacte praesertim nondum depulsis, una cum Mercurio dulci, amara mortis pocula infelicitate praebeant. Quod hic, ob summum rei momentum, nobis vel maxime monendum videbatur. Conf. de Mercurio dulci, Cl. BÜCHNERI Mat. Med. p. 172. inprimis autem Justi VESTI Diff. de Usu & Abusu Medicamentorum Mercurialium, item Willifii, Dolzi, Glauberi, Wedelii & aliorum scripta, laudata jam HOFFMANNO, p. 269. T. II. Med. rat. Syst. quem & vid. ad POTER. pag. 205. quibus praesertim add. FRICCIJ Tract. de Virtute Venenorum. Med. Cap. III. pag. 122. sqq. ubi multis exemplis ostenditur, non infantibus solum; sed & ipsis adeo adultis & robustis, inprimis acido abundantibus, aut cacochymicis, Mercurium dulcem noxium, immo & aliquoties mortiferum fuisse. Unde sane maxime mirum, ipsum HOFFMANNUM olim Mercurium dulcem una cum diro Auro fulm. ceu summum Med. Antifebrile, commendasse, ad Poter. Obs. 248.

Paucis dicimus: Mercurium dulcem non solum vires laxandi, sed sanguinem etiam depurandi, & minutissimos obstructos tubulos ac meatus referandi possi-

dere. Anthelminticum quoque esse, post alios, observat RIEDLINUS, Lin. Med. Ann. 1696. Mens. Febr. Obs. 12. pag. 71. & Mens. Dec. Obs. 6. p. 594. & CHESNEAU, Obs. Med. Cap. 8. Lib. III. pag. 301. sqq.

In morbis igitur, ab obstructione glandularum & visciditate lymphæ ortis, venerea lue, scabie pertinaci & ulceribus inveteratis remedium est, quod par sibi non habet: & virtute, & forte etiam periculo. Ingreditur quoque interdum Mercurius dulcis, pro externo usu, Emplastrum & Unguenta; ut v.g. in Emplastro, male sic dicto, Antipleuritico Sylvii, de quo supra suo loco, aliisque nonnullis, observare licet, de quibus vid. BOERHAAVE, Elem. Chem. loc. cit. pag. 422. & RIEDLINI Curat. Med. 362. Cent. IV. p. 215. Praesertim vero nuperus Chirurgus Anglus, Wilhelm. NORFORD, in scripto Anglice Libro, de tractandis & curandis Tumoribus cancrofis, Lond. 1753. summis laudibus effert unguentum ex Radice Cataputiae, atque Mercurio dulci, in aqua calcis vivæ, praecipitato, paratum, quo ipso sese intractabilem fere fungum mammae cancrosum feliciter extirpasset & perfecte sanasse, ibidem laetus gloriatur. Sit fides penes Auctorem

Datur vero vel cum extracto quodam laxante, in forma pilulari, vel cum conserva rosarum, aut alia, in boli forma.

A granis quinque, decem, ad duodecim.

Mercurii Manna.

Hujus præparationem & insignes in morbis præcipue Venereis, laudes habes apud BEGUIN. Tyrocin. Chym. p. 228 post Theophrast. & apud alios quosdam Chemicos: vocatur & Aquila alba

Cælestis; magnifico satis Titulo, forte, quod nonnullos ægrotos alis suis portet in coelos; si joculari liceat.

Mercurius Præcipitatus

Albus, seu Cosmeticus.

Dispens. Hamb. Wirt. Vienn.

℞ Mercurii vivi, uncias quatuor.

Diffolve in

Aquæ fortis, unciis octo.

Postea solutione Salis communis, aqua fontana facta & probe saturata, in album pulverem præcipita, qui ab omni falsedine & acrimonia aqua communi debite eluatur, & lenissimo calore, ne flavescat, exsiccetur.

Adhibetur a nonnullis interne ad salivationem excitandam; sed securius externe ad lichenes, scabiem & tophos venereos eo utimur.

Mercurius Præcipitatus Fixus.

Vid. infra,

Panacea Cinnabarina THOMSON.

Mercurius Præcipitatus

Flavus seu Cinerus.

Vid. infra suo loco

Turpethum Minerale.

Mercurius Præcipitatus

Ruber.

Disp. Wirt. Brand. Arg. vid. Chim.

℞ Mercurii purificati, libram semis.

Diffolve in Aquæ fortis sufficienti quantitate, destilla ex retorta in arena ad siccitatem, igne fortissimo in fine administrato, sic ut retorta ubique carbonibus obruatur. Post refrigerationem in fundo hærebit pulvis ruber,

qui, si non colore rubro pulchre splendet, leniter in patina ulterius calcinetur.

Uso interno, cum corrosivus sit, nunquam adhiberi debet. Vid. BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. 3. pag. 424. & alios plures. Externe ad auferendas excrescentias carnosas, carnem luxuriantem, mundificanda ulcera maligna, celebratur. Nec tamen vel sic ipsius usum semper esse securum, inter alia plura exempla, patet ex Thom. BARTHOLOMIÆ Epist. Med. 100. Cent. III. pag. 441. sqq.

Mercurius Præcipitatus

Viridis, seu Lacerta Viridis.

Pharm. Bat. p. 97. Wirt. Vienn. Hamb. Arg.

℞ Mercurii vivi purissimi, unc. quatuor.

Cupri, unciam semis.

Solvantur singula seorsim in sufficiente quantitate Aquæ fortis, miscantur soluta, & Aqua fortis in vase vitreo, igne arenæ, evaporetur ad siccitatem. Massæ salinæ.

Aceti destillati libram unam affunde, digere & solve, atque acetum abstrahe, massam viridem in pulverem tere atque serva.

Laudatur quidem specificum medicamentum in Gonorrhœa, & aliis morbis venereis interne exhibitum a Beguino, & aliis Chemicis; nos vero ejus usum internum dissuademus, ob vim emeticam & drastrictam. Externe ad ulcera mundanda locum habet. Ita prudenter Dni Wirtenbergenses.

Mercurius Sublimatus

Corrosivus.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Leid. & reliq. vid. Chym.

℞ Mercurii vivi, libras duas.

Solve in sufficiente quantitate
Aquæ fortis; solutionem ad siccita-
tem evapora.

Massæ albæ admisce
Vitrioli, ad albedinem calcinati,
libras tres.

Salis marini decrepitati tantundem,

Imple ea cucurbitæ vitreæ ter-
tiam partem, impone arenæ, ut cucur-
bita fundum cupellæ attingat. Orifi-
cium vasis sublimatorii apertum relin-
quitur, usque dum omnis humiditas
exhalaverit, tum obturatur charta con-
voluta; ignem primo adhibe lenem,
quem per gradus auge, donec omnis
Mercurius sublimatus sit, quod circiter
post sex vel septem horas continget;
refrigeratum sublimatorium frange, &
Mercurium sublimatum exemptum ser-
va. Vid. BOERHAAVE *Elem. Chem.*
Tom. II. pag. 425. sq.

*Præstantissimum est ac fortissimum
omnium venenum. Operationibus chymi-
cis inservit; in Medicina & chirurgia
fere nullius usus, nisi, quod aquis phage-
danicis addatur.*

*Mercurium tamen sublimatum
parcissima quidem trium, aut quatuor
Granorum dosi, in spiritu Vini vulgari
copioso ad uncias scil. quadraginta; aut
quadraginta octo, solutum, ceu efficacis-
simum Remedium contra diram Lucem Ve-
neream inveteratam, & ipsum pertina-
cissimum cancerum, nuperrime, publice
commendavit impense ill. Gerard. van
SWIETEN, binis Epistolis, annexis
Josephi BENAVENTO Dissertationi
epistolari, ad Cl. Jac. Barth. Becca-
rium, qua epidemice febres in Lucensis
Dominii quibusdam pagis grassantes de-
scribuntur; nec non Mercurii atque Cor-
ticis Peruviani usus, in earum usu, ra-
tionis examini subijcitur. Luccæ 1753.*

*Sed idem ille magnus Viennensium Aescu-
lapius dudum quoque ad nos ipsos perscri-
bere dignatus est aliquot deploratorum
ejusmodi agrotorum exempla, ope tamen
atque præsidio generosi & formidabilis
illius Remedii, feliciter sanatorum & Vi-
tæ quasi redditorum. Plura vid. in Dis-
sertat. Cl. GMELINI, de Specifica Me-
thodo recentiore cancerum sanandi;
Tubingæ, Ann. 1757. Cujus nempe Me-
thodi recentioris Auctor potissimum habe-
tur Cl. Sanchez, uti notum. Novissime
quoque de usu eximio Mercur. sublimati
in Morbis Venereis, egerunt Blaschke,
Viennensis, ut & Gordon, Anglus.
Nuperrime tamen hoc ipsum Remedium
drasticum suspectum reddere studuit MA-
LOUIN, in Chemia Medica: præser-
tim vero haud ita pridem Cl. HUN-
DERTMARK, in Commentat. de Oæ-
na Venerea, pag. 18. Conf. Cl. CAR-
THEUSERI Pharmacol. Sect. VII.
pag. 447. & si placet, Dissert. nostr. de
Corticis Peruviani usu &c. pag. 6. item
William BROMFIELD Obs. de Sola-
no, &c. Londin. 1757.*

Mercurius Veneris

Vegetabilis.

Collectan. Chym. Leyd. p. 66.

*R. Caparum, quum frondes emittere
incipiunt, instar penis, quantum
placet, his adde justam dosin Olei
Tartari per deliquium. Digerito,
ut artis est, usque affundito Alcohol
Vini, ad eminentiam digitorum
transversorum trium. Stent in dige-
stione, quousque Spiritus Vini, fla-
vam extraxerit Tincturam. Postmo-
dum per destillationem, Spiritum
Vini, Sale volatili Ceparum impræ-
gnatum, ad Siccitatem, auferto.*

Egregium est diureticum, & potenter per diuresin; expellit Virus Venereum in Gonorrhœa. Obscure de eo loquitur KREUCHNERUS, sub nomine *Mercurii Veneris Vegetabilis*. *Dosis a guttis X. ad XXV.* Proprie autem hunc ceparum spiritum vocari Mercurium, per se patet.

Mercurius Violaceus.

Dispens. Paris.

R. Florum Sulphuris, *uncias quatuor.*

Mitte in Vas terreum: Liquefiant; Remoto ab igne Vase, deinde sensim adde:

Mercurii ex Cinnabari redivivi,
uncias sex.

Salis Ammoniaci pulverati, *unc. quat.*

Spatha ferrea omnia move & misce. Fluentem adhuc Materiam extrahe. Ubi refrixerit, pulvera, & Matratio capaci indito, sublima igne sensim aucto, ad tertium gradum.

Disruptis Vasis, flores albos exime & rejice. Substratam Materiam omnem pulvera, & in Matratio iterum sublima. Idem adhuc bis repete, & habebis Massam superne luteam & levem; inferne vero ponderosam, nigricantem, quandoque violaceam. Hanc portionem super porphyritem læviga, & tum erit

Mercurius Violaceus, quem Spiritu Vini superaccenso, edulcorabis & ad usum servabis.

Mercurius Vitæ, seu Pulvis Algaroth.

Pharm. Reg. CHAR. T. II. Wirt. Paris. Vienn. & rel. vid. Chem.

R. Butyri Antimonii, *libram semis.*

Aquæ fontanæ purissimæ, *libras sex.*

Misceantur, albescent & præcipitabitur pulvis subtilissimus albus ad fundum, qui sæpius, aqua tepida affusa, edulcorandus, & leni calore exsicandus est.

Minime est productum mercuriale, sed antimoniale: ideo inproprie dicitur Mercurius Vitæ, qui rectius inde, propter malignam suam indolem, vimque drasticam & emeticam, immo hyperemeti-cam, vocandus sæpius esset Mercurius Mortis, acute scribente STAHLIO, Mat. Med. Part. I. Sect. 8. pag. 139. sqq. post Hildanum, quem tamen ideo acerbè deridet Io. Henr. FREYTAG, Obs. Med. 94. Cent. I. ipse forsitan magis deridendus ob immodicas & immodestas laudes, quibus illaudabilem hunc Mercurium Vitæ onerat potius, quam ornat, per totum istum Libellum; perquam triste enim de mortificio Mercurii Vitæ effectu, exemplum vid. apud LOTICH. Obs. Med. 4. Cap. 1. Lib. IV. pag. 289. sq.

Rarus est ejus in Medicina usus. Vid. tamen THONER. Obs. Med. I. Lib. IV. pag. 224. & inprimis SYLV. de Method. Medendi, L. II. Cap. 10. pag. 104. Vires sunt vomitorie, ita, ut grana duo vehementes excitare soleant vomitus; præstat, vini uncias duabus grana sex vel octo infundere, & vinum per filtrum trajectum offerre. Vid. SCHULZ. p. 190. & CARTHEUS Pharm. p. 489. & STAHL. Mat. Med. P. I. pag. 109. & GEOFFROY Mat. Med. T. I. p. 231.

Cum triplo Nitri deonatum exhibet BEZOARDICUM MINERALE: quod vid. supra, & CHARAS Pharm. Reg. Tom. II. p. 843. item STAHL. l. c. pag. 127. sqq.

Mercurius Vitæ Coelestis

Klaunigii.

Hujus novi Remedii contra febres quartanas potissimum, compositionem ipse candide exposuit Auctor, in Nosocomio charitatis, Obs. 18. p. 82. repetente & laudante ex eodem, ill. WERLHOFIO, Obs. de Febr. pag. 323. & Commerc. litt. med. Nor. An. 1734. Hebd. 47. pag. 370. Componitur vero hic pulvis efficacissimus ex partibus æqualibus Vitri Antimonii & Olei Vitrioli, atque ad *granum unum semis*, vel *grana duo*, sub pilulæ forma, ante paroxysmum, datus, illico suscitatur vomitus, sedes & sudores, adeo ut per omnia emunctoria fortiter operetur. Unde tanto majore cum circumspectione, hoc drasticum Remedium erit adhibendum ne scilicet ex sic dicto Mercurio cælesti, fiat potius Mercurius scelestus.

Mercurius Vitæ Purgans.

Pharm. Bat. pag. 98.

Si Mercurium Vitæ cum Sale aliquoties teras, & fæledinem postea per Aquam abluas; Vim solam purgandi per sedem, obtinebit. *Dosis a granis sex, ad duodecim.*

Rectius tamen tutiusque, me quidem iudice, fecerint, qui nec ad vomitus ciendos, nec ad alvum ducendam, hoc quidem ambiguo ac suspecto Vitæ Mercurio usi, aut verius abusi fuerint.

Millepedum Præparatio.

Disp. Wirt. Argent. & reliq.

Ab omni immunditie separati imprægnentur vino albo, & leni calore exsiccati servantur.

Egregie resolvunt & aperiant. Usus eorum est in febris quartana, ictero, asthma, hydropse, affectibus spasmodicis, urina pellenda.

Dosis scrupulus semis, ad drachmam semis: & ultra.

Miva Borriginis.

Pharm. Bat. p. 98.

R. Rad. recent. Borriginis, *quantum vis.*

Coq. ad mollitiem: Contus. trajice per Setaceum, cujus deinde

R. *Libram unam*, & Sacchari opt. *libr. unam.*

Coq. ad Mivæ consistentiam, ex Arte,

Est cardiacum, analepticum, refrigerans & roborans, ut notum. Conf. ZORN. Botanolog. pag. 136.

Miva Consolidæ.

Pharm. Batean. p. 99.

R. Pulp. Radicum Consolidæ, Sacchari opt. *ana libram unam.*

Addendo singulis libris.

Nucis Moschat. *drachmas sex.*

Usus ipsius est in Hæmoptysi, Rupturis, &c.

Miva Cydoniorum Simplex.

seu Sine Speciebus. sive Roob Cydoniorum.

Disp. Brand. Prag. Arg. Lond. JUNGK. pag. 1094. Florent.

R. Succi Cydoniorum, per residentiam depurati, *libras decem.*

Sacchari opt. albi, *libras tres.*

Coq. ad Consistentiam Mivæ, seu Roob debitam.

Conf. infra suo loco, *Syrupus Cydoniorum.*

Miva Cydoniorum

Aromatica.

Disp. Vienn. Brand. Florent. Prag. Ratisb.
Massan. Norimb. JUNGK. p. 1094.
ex ZWELF.

R. Succi Cydon. depurati, *libr. viginti.*
Sacchari albissimi, *libras sex.*

Coquantur ad Mellis Consistentiam, in fine decoctionis, addatur nodulus, in quo contineantur:

Cinnamomi acuti,
Cardamomi majoris, *ana drach. tres.*
Crocii Austriaci,
Caryophyllorum,
Zinziberis,
Mastichis,
Ligni Aloës,
Macis, *ana drachmam unam semis.*

Sic fiat lege Artis Miva, usui servanda.

Qui est stomachicus, orecticus, rosticus, antidyentericus & cardiacus; vid. SCHULZ. Prælect. p. 192. CARTHEUSER. Pharmacolog. pag. 565. sq. ZORN. Botanolog. pag. 254. & al. Ceterum in quibusdam hujus Mivæ Aromat. compositionibus, additur Moschus quoque & Ambra: rectius tamen omittatur, quomodo & in hac Viennensi descriptione, prudenter factum, quoniam non omnes impune ferre possunt suavem nimis & hinc cerebro sæpius atque nervis inimicum utriusque odorem, bene quoque hic monente Schulzio.

Miva Dialthææ.

Pharmac. Batean. pag. 99.

R. Pulpæ Rad. Althææ,
Sacchari, *ana libram unam.*

Addendo cuivis Libræ Mivæ
Nucis Moschatæ, *unciam unam.*
Inservit tussi, raucedini, aliisque

pectoris Morbis ab acri pituita ortis mitigandis. Conf. infra suo loco, Syrupus de Althæa.

Miva Satyrii.

ibidem.

R. Pulpæ Radicum Satyrii,
Sacchari optimi, *ana libram unam.*
addita Nuce Moschata, ut supra.

Usui præsertim aphrodisiaco inservire, veneremque languidam & torpentem excitare creditur, sicut & alterum illud vulgo notum Electuarium Diasatyrium, operosioris ac pretiosioris compositionis, variis quippe aromatibus calidioribus & acrioribus, ad majorem scil. Virtutem, augmentum, ac veluti armatum, cujus supra, suo loco, descriptio habetur, ut & in omnibus aliis dispensatoriis. Conf. ZORN. Botanolog. p. 611. sqq. ibique laudatos Auctores varios, quibus add. Interpretes ad Petron. Cap. VIII. pag. 36. & speciatim ibidem Gonsalvus de SALAS, in Comment. pag. 71. Sed hæc obiter. Ipsam tamen Corporis sanitatem, & ex optimis Cibis saturitatem, una cum tranquillo otio & animo curarum libero, ad excitandam languentem Venerem, plus utique valere, quam ipsum quidem Satyrium, & ex eo confecta Electuaria ac condimenta, id certe extra omne dubium mihi videtur positum. Sed quorsum hæc? Ignoscat ergo Lector huic brevi quidem digressioni.

Mixture Adstringens

ad Hæmoptysin.

BOERHAAVE, Mat. Med. pag. 195.
GAUB. pag. 223.

R. Aquæ stillat. Flor. Rhœados,
Plantag. *ana unc. quatuor.*
Extract. Tormentill.

MIXTURA SIMPLEX ALBI.

Boli Armen. laevigat. *ana drachmam unam semis.*

Lapid. Haematit. praep *drach. unam.*
Syrupi Myrtini, *unc. unam.*

Misceantur: Capiatur omni hora, *uncia una*, Concussio prius Vitro.

Mixtura Simplex Alba.

Dispens. Wirt. in aliis plerisque deest; sed vid Chem. & inprimis Jungken.

R. Spiritus Tartari, e Tartaro purificato destillati, *unc. duodecim.*

Spiritus Vitrioli rectificati, *unc. tres.*

Misce & destilla per retortam ad ficcitatem; spiritus, qui prodiit volatilis, sulphureus & anodynus, commisceri debet cum spiritus theriacalis camphorati unciis viginti, ac in vitro probe clauso servari.

NB. Spiritum Tartari cum spiritu Vitrioli separatim destillandum suademus, ut empyrevmaticum spiritus Tartari principium ab acido vitriolico absorbeatur, & spiritus limpidior atque gravior, nec non principio vitriolico anodyno imbutus obtineatur.

Vires sunt alexipharmacæ, dia-phoreticæ, carminativæ, anodynæ; datur in febris continuis, rheumaticis, variolis, ubi leniter transpirationem auget.

Dosis a guttis triginta, ad quin-quaginta, vel sexaginta, *vel sola, vel in potionibus cum pulveribus bezoardicis.*

Mixtura Ammoniaca

Asthmatica.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 245.

R. Gummi Ammoniaci,

Succi Glycyrrhiz. Hispan. *ana drach-mas duas.*

Dissolve secundum Artem, in Aquæ Hyssopi, *unc. duabus.*

MIXTURA ANODYNA. 407

Colat. deinde adde:

Syrupi e Succo Hederæ terrestris,

Oxymelitis simplicis, *ana unc. duas.*

Olei Anisi, *guttas duas.*

Tincturæ Benzoin. *drach. duas.*

Misceantur.

Adversus Spirandi difficultatem, detur sæpe Cochlear. unum. Conf. infra.
Mixtura Antasthmatica Fraundorfferi.

Mixtura Anodyna &

Cardiaca, pro Puerperis a partu Dolentibus.

BOERHAAVE, Mat. Med. p. 158.

GAUB. de Form. p. 222.

R. Lapid. Cancrorum, *drach. tres.*

Coralliorum rubrorum, *drach. duas.*

Margaritarum, *drachm. unam.*

Laudani puri, *grana tria.*

Syrupi Kermes, *drachm. sex.*

Aquar. stillat. Cort. Citrei,

Melissæ,

Majoranæ, *ana unc. tres.*

Misceantur probe.

Capiat puerpera unciam dimidiam omni quadrante horæ, donec sopiatur dolor: superbibendo, uncias duas sequentis decocti:

R. Hordei mundi,

Avenæ integræ, *ana unc. un.*

Cum Aq. decoct. spatio $\frac{1}{2}$ Horæ, *libris tribus add.*

Vini Rhenani, *libr. unam.*

Aquæ stillat. Cinnamomi, *unc. duas.*

Syrupi Kermesin. *unc. unam semis.*

Ceterum aliam Mixturam puerperarum egregiam vid. apud FULLER. p. 265. conf. infra Rotulæ contra dolores a partu ejusdem BOERHAAVII.

Mixtura Anodyna in Morbis Puerorum.

BOERHAAVE, *Consult. Med.* p. 296.

Edit. par.

℞ Saponis Veneti, *drach. duas.*
Margaritarum præparat. *drach. unam.*
Lapidum Cancror. *drach. unam sem.*
Aquarum stillat. Menthæ,
Fœniculi,
Cort. Citr. *ana unc. tres.*
Syrupi de Althæa, *drach. semis.*
Misceantur.

Bibat tenellus æger uncia $\frac{1}{4}$ ter
Spatio Nychthemeri, divisis æqualiter
temporibus.

*Hoc Medicamentum, inquit ibi
candidissimus & ab omni vana & inani
jactantia alienissimus Auctor, tam miro
successu sese commendat, ut incurrerem
jactantiæ Crimen, si, ut res ipsa habet,
eloquerer. Ideo etiam soleo illud tegere,
ne cogniti abusus contingat, vel vilescat
dignitas: duo quippe hæc Medicus cave-
re debet. Hæc ille, quo non major alter,
vere, candide & sincere. Quod probe no-
tent Medici.*

*Ceterum aliam huic perquam simi-
lem Mixturam anodynam pro tenellis In-
fantibus, vid. in ejusdem maximi Viri
Mat. Med. p. 163.*

Mixtura Antasthmatica Fraundorf.

Tabul. Smaragd. p. 236.

℞ Oxymelitis scillitici,
Syrupi Enulæ Campanæ,
de Eryfimo Lobel. *ana unc. unam.*
Pulv. Gummi Ammoniac. *dr. unam.*
Spiritus Ligni Guajac. *dr. unam sem.*
Essent. Croci, *drach. tres.*

Misce: Fiat lege Artis, Mixtura,
pro aliquot vicibus.

MIXTURA ASTHMATICA.

*Non est, quod reprehendatur in hac
sat eximia & concinna alias, Compositio-
ne; nisi forsan quis mecum malit parcio-
rem & modestiorem Essentiæ Croci dosin.
Vid. jam supra ea de re monita, ad ipsum
Crocum, Part. I. Ceterum Conf. Mixtu-
ræ Asthmaticæ, in antecedentibus.*

Mixtura Asthmatica Nostra, Triller.

℞. Aquarum Tussilaginis,
Pulmonariæ,
Hyssopi,
Veronicæ,
Fœniculi, *ana unc. unam.*
Elixir. pectoral. Wedelii, *dr. duas.*
Essentiæ Pimpinellæ,
Liquiritiæ, *ana drach. unam.*
Extract. Cascarillæ,
Enulæ, *ana scrup. unum.*
Syrupi de Althæa Fernel. *unc. unam.*
Oxymelitis Scillitici, *unc. semis.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Mix-
tura.

*Quæ in Tussi ferina & pertinaci,
Asthmate anhelio, & Catarrho præsertim
suffocativo, nobis præsentissimo sæpius fuit
præsidio, quod candida fide testamur.*

Mixtura Antipleuritica

BOERHAAVE, *Mat. Med. p. 121.*

℞. Aquar. stillat. Flor. Rhœados,
Sambuci, *ana unc. octo.*
Borraginis, *unc. quinque.*
Lapidum Cancrorum, *drach. duas.*
Prunellæ, *drach. unam.*
Syrup. Florum Rhœados,
Papaveris albi, *ana unc. unam.*

Misceantur: Bibantur uncia duæ,
omni semihora.

*Optandum foret, ut in hac egregia
alias compositione, aut minor adesset co-
pia*

MIXTURA ANTIPLEUR.

pia Aquarum, aut major certe pulverum, ad justiore, nempe utriusque proportionem concinnandam. Quod tamen maximi Viri manium semper venerandorum pace, hic monitum esto.

Mixtura Antipleuritica

Haddenii.

Tabul. Smaragd. p. 235.

Rx. Aquarum Plantaginis,
Cardui Benedicti,
Scabiosæ, ana unc. unam.
Succi Taraxaci depurat. dr. un. semis.
Oculor. Cancror. præparat. dr. semis.
Syrupi papav. errat. unc. unam.

Misceantur:

Sumat Aeger de hac Mixtura, singulis semihoris, Cochleare unum, alterumve. Ceterum aliam Mixturam antipleurit. vid. apud FULLER. Pharm. ext. p. 264.

Mixtura Antipleuritica Nostra

Trilleri.

Rx. Aquarum stillat. Veron.
Tuffilag.
Pulmonar.
Hyssop.
Salv. ana unc. unam.
Lapid. Cancror. præparator.
Mandibul. Lucii piscis, ana drach. un.
Antimonii diaphoret. recent. drach. semis.
Nitri depurat. seu Lapid. prunell. scrup. unum.
Syrupi de jujub. seu Capill. Vener. Comp.
Oxymelitis simplicis, ana unciam semis, & ultra.

Misceantur: Fiat lege Artis, Mix-

tura.

Quæ, præmissis semper præmitten-

MIXTURA APOPLECT. 409

dis, præsertim justa & opportuna sanguinis missione, per longius jam temporis spatium, egregium fidumque ac certum plerumque auxilium nobis præstitit in mitiganda & compescenda atroci pleuritide, prout candide jam olim fassi sumus in Tract. nostro de pleuritide, Cap. IV. pag. 50. Cap. V. p. 63. & in sqq. Conf. supra Mixtura nostra Asthmatica, quæ tamen in ipsa pleuritide, Vix locum habet, nisi summa cum circumspectione adhibeatur, ob adjectas nempe calidiores Essentias, & Elixirium Wedel. item & oxymel scilliticum, quod magna præsertim copia assumptum, nauseam & vomitum, in pleuritide inprimis pestiferum cingere, notum est. Conf. ill. van SWIETEN Comment. in Aph. Boerhav. Tom. III. p. 68. Sed hæc obiter.

Mixtura Apoplectica.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 245.

Rx. Balsami peruviani, guttas triginta
duas.
Oleorum Nucis Moschatæ, gutt. quat.
Caryophyllorum, guttas duas.
Sacchari albi, drach. duas.
Vitell. ov. No. unum.
Rite commistis cunctis, adde:
Spiritus Lavendulæ comp. drach. un.
Cochleariæ, drach. semis.
Salis Armoniaci, guttas octodecim.
Aquarum Ceraforum nigr. unc. unam
semis.

Pœoniæ comp. unc. semis.

Misc. Detur sensim Cochleatim.

Mixtura Aromatica.

FULLER, ibidem. p. 246.

Rx. Tincturæ Salis Tartari, drach. sex.
Oleorum Cinnamomi,
Caryophyllorum,

E f f

410 MIXTURA AUREA.

Nucis Moschat. *ana guttas sex.*

Piperis,

Absinthii,

Menthæ, *ana guttas quatuor.*

Misceantur: Dosis a Guttis viginti, ad triginta, *ex haustu Vini Canariensis, vel albi: In stomachi debilitate & anorexia, a causa frigida, humida & flatulenta præsertim orta, apprime utilis est hæc Mixtura.*

Mixtura Aurea.

FULLER. *ibidem. p. 247.*

℞. Succi Chermes Col. *unc. semis.*

Syrupi Caryophyllorum,

Rubi Idæi, *ana unc. duas.*

Olei Nucis Moschatæ, *guttas duas.*

Caryophyllorum, *guttam unam.*

Folior. Auri, *No. quinque.*

Misceantur.

Virtutis magis, quam substantiæ respectu, vere Aureum hoc Remedium, tum Matrem, tum Fætum, singulariter adeo reficit; vigoremque & Vitalitatem utrisque impertit; ut, si per Mensem, ante puerperium, ad Cochlear unum, bis in die, usurpetur, felicissimum partum, vividumque infantem reddere perhibeatur.

Recte: perhibeatur. Sit ergo fides penes Auctorem, vel Auctores. Facilius talia scribuntur & traduntur, quam re ipsa, præstantur & implentur: Nec ipsum Aurum quidquam addit Virtuti.

Mixtura Balsamica Cephalica.

FULLER, *Pharm. Extemp. p. 249.*

℞. Balsami natural. Peruviani, *dr. unam.*

Oleorum Nucis Moschatæ,

Caryophyllorum, *ana guttas tres.*

Rorismarini, *guttas sex.*

Ovi Vitell. *No. unum.*

Probe subactis in Mortario, adde:

MIXTURA BALSAM.

Sacchari albi, *drach. sex.*

Spiritus Lavendulæ comp. *dr. duas.*

Aquæ Bryoniæ comp.

Præoniæ comp. *ana unc. unam sem.*

Cerasorum nigrorum, *unc. octo.*

Spiritus Salis Armoniaci, *guttas sexaginta.*

Misceantur: Dosis ad Cochlearia quatuor.

Mixtura Balsam. Gileadensis.

ibidem. p. 249.

℞. Balsami Gilead veri, *drach. unam.*

Tincturæ Benzoin.

Spiritus Lavendul. comp. *ana drach. unam semis.*

Vitello ovi rite malaxatis adde:

Syrupi Balsami Tolutan. *unc. un. sem.*

Vini Malacensis, *unc. quatuor.*

Misce: Dosis pro phthificis, ad Cochlear unum, ex Lacte, aliove idoneo vehiculo, ut jusculo blando, nec salito.

Ceterum aliam Mixturam Balsam. Stahlî vid. ap. JUNCKER. de Form. p. 55.

Mixtura Balsamica in

Gonorrhœa.

BOERHAAVE apud GAUB. *p. 224.*

℞. Terebinth. vulg. cum Vitell. Ovi subact. *drach. duas.*

Extracti Rhei,

Salis prunellæ, *ana drach. unam.*

Syrupi Althææ Fernellii, *unc. unam.*

Infus. Glycyrrhizæ, *unc. decem.*

Misceantur: capiatur omni Bihorio, cochleare unum, probe concussa prius Lagena.

Mixtura Balsamica

Nephritica.

FULLER. *Pharm. extemp. p. 249.*

℞. Balsami Copaivæ, *unc. semis.*

MIXTURA DIURETICA.

Olei Juniper. chym. *drach. semis.*
 Vitell. Ovor. *No. duos.*
 Syrupi de Althæa Compos. *unc. duas*
semis.

Aquæ persicariæ, *unc. decem.*
 Misceantur.

*Singulares prorsus immo stupende
 pene Virtutes in doloribus nephriticis
 atrocissimis & Colicis horrendis mitigan-
 dis, calculisque pellendis, huic Mixturæ
 adscribuntur, quæ mirabili exemplo ube-
 rius confirmantur.*

Mixtura Diuretica.

CAUB. de Formul. pag. 225.

Rx. Olei stillat. Juniperi, *guttas viginti.*
 Syrupi Althææ Fernel. *unc. duas.*

Contrititis deinde admisce:

Salis Volatilis Succini, *grana decem.*
 Testar. Ovor. *pulverat. drach. unam.*
 Aquæ stillat. Petroselin. *unc. duodec.*

Misc. Capiat æger Cochlearia duo,
quavis hora.

Mixtura Diuretica.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 256.

Rx. Vini albi, *unc. duodecim.*
 Olei Juniperi, *guttas viginti quatuor.*
 Anisi, *guttas duodecim.*
 Sacchari albiss. *unc. unam semis.*

Misc. Pro quatuor dosibus, cum
 Spiritus Salis Armoniaci guttis viginti,
ad Arenulas pellendas.

Plures ejusmodi Mixturas vid.
 apud. HEINS, in Pharm. rat.

Mixtura Ecphractica.

FULLER. ibidem, p. 256.

Rx. Summitat. pini concis. *manip. sex.*
 Coque in Aquæ, *libris quatuor, ad*
libr. sex.
 Colaturæ fortiter expressæ adde:

MIXTURA EPILEPTICA. 411

Succi depurat. Cochleariæ hortens.
libr. unam.

Becabungæ,
 Nasturtii Aquatici,
 Taraxaci, *ana libr. sem.*

Aquæ Raphani compos. *libr. un. sem.*
 Huic Mixturæ dissolv. Vitriol. Mart.
scrup. octo.

per Noctem reponatur, ut subsi-
 deat fæx lutea: dein Liquori
 claro effuso adde:

Salis Absinthii, *scrup. quatuor.*
 Sacchari albi, *unc. duodecim.*

Misceantur: Dosis *unc. quatuor,*
mane, & quarta hora pomeridiana.

*Singulares magnasque Virtutes con-
 tra Cacochochymiam, Cachexiam, Scorbu-
 tum, item Obstructiones Hepatis, Lie-
 nis, Renum, Mesenterii, & uteri deni-
 que, huic quidem Mixturæ merito tri-
 buit Auctor; Quare eam non sine gravi
 ratione, huic nostro Operi inferendam
 censuimus, ut Medicis ea magis innotesceret.*

Ceterum Conf. supra, *Extractum*
Ecphracticum, & infra, Pilulæ Ecphra-
cticae, ejusdem Virtutis.

Mixtura Epileptica Deckeri.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 257.

Rx. Aquarum Florum Tilix,
 Fœniculi, *ana unc. duas.*
 Syruporum Stœchadis,
 de Mecon. *ana unc. unam.*

Spiritus Salis Ammon. *scrup. unum.*
 Misc. pro duabus dosibus.

*Ad metransmittebatur hæc formu-
 la Lugduno Batavorum; & dicebatur, ef-
 se secretum Fred. Deckers, quod pluri-
 mum ille æstimat, & frequentissime præ-
 scribit. Ita ibi Fullerus, ubi plura in
 laudem hujus Mixturæ addit. Ipse vero
 Deckers hoc suum sic dictum secretum an-*

412 MIXTURA EPILEPT.

tepilepticum liberaliter publicavit in Not. ad Prax. Barbett. L. I. c. I. p. 18. ubi & p. 16. aliam communicavit Mixturam epilepticam operosioris compositionis, & singularis simul Virtutis, ut ibi prædicat.

Vid. plures ejusmodi Mixturas in HEINS *Pharm. rat.* p. 312. sqq.

Mixtura Epileptica.

MICHAEL. p. 81.

Rx. Aquarum Epilept. Lang. *unc. un. sem.*
Ceraforum nigrorum,
Liliorum Convallium,
Pæoniæ, *ana. unc. unam.*
Specif. Cephal. *drach. duas.*
Syrupi Florum pæoniæ, *unc. un. sem.*
Spiritus Lilior. Convall.
Ceraforum nigr. *ana drach. unam.*
Misceantur probe.

Mixtura Hydropica

Roborans.

Ac Stimulans BOERH. *Mat. Med.* p. 204.
GAUB. *de Form* p. 134.

Rx. Tincturæ Rad. Helen. *unc. duas.*
Myrrhæ,
Spiritus Matricalis, *ana unc. unam.*
Oleorum stillat. Baccarum Juniperi,
Absinthii, *ana guttas octo.*
Misceantur.

Capiat æger Cochlear semis, quater de die, vacuo stomacho, ex Vino generoso.

Conf. HEINS *Pharm. rat.* ubi plures ejusmodi formulæ.

Mixtura Hydropica Alia,

Cardiaca & Lymphæ Fluorem
Concilians.

Ejusdem BOERH. *Mat. Med.* p. 149.

Rx. Oleor. stillat. Cortic. Citrei,

MIXTURA PACIFICA.

Aurant.

Cinnam. *ana gutt. tres.*

Flor. Lavandulæ,

Juniperi, *ana gutt. duas.*

Cum Sacchari, *drach. sex.*

Fiat secundum Artem, Elæosaccharum, quod admisceto

Rob Sambuci,

Juniperi, *ana unc. tribus.*

Spirit. Salis, *drach. un.*

Aq. stillat. Cortic. Citrei,

Aurant.

Cinnam. *ana unc. duas.*

Menthæ, *unc. decem.*

Misc. Omnia exacte: Capiat æger *unciam unam.* Omni Bihorio.

Mixtura Pacifica.

FULLER, p. 262.

Rx. Laudani liquidi Tartari. *drach. duas.*

Olei Nucis Moschat.

Cinnamom. *ana guttas quatuor.*

Misc.

Contra Vomitus, diarrhæas, tormina Ventris, Colicam flatulentam & hystericam egregii est usus. Utinam vero & nobis quis offerret Mixturam aliquam pacificam contra has horridas truculenti Belli turbas ac procellas, quibus jam nunc per tres fere annos, miserrimum in modum jactamur: sed præstat tacere, quam vano indulgere dolori. Deus nos respiciat!

Vid. infra species pro decocto pacifico.

Mixtura Contra Scobutum.

WEDELII, *Dispens. Ratisbon.*

Rx. Spiritus Cochleariæ, *unc. unam.*

Tartari,

Salis striati, *ana unc. semis.*

Liquoris Martialis, *drach. unam.*

MIXTURA SIMPLEX.

Essentiæ Anodynæ, *scrup. duos.*

Misce, digere, & serva ad usum, qui vel ex ipso Titulo patet. Conf. supra suo loco, Essentiæ Antiscorbuticæ.

Mixtura Simplex Ordinaria
Paracelsi, seu Spiritus Diatrion.
aut de Tribus.

Dispens. Wirt. Paris. Bat. Ratisbon.

℞. Spiritus theriacalis camphorati, *unc. quinque.*

Tartari rectificati, *unc. tres.*

Vitrioli boni, *unc. unam.*

Misceantur & digerantur aliquandiu, in vitro bene clauso.

Viribus cum præcedente convenit, atque eadem dosi exhibetur.

(Vid. CAMERARII *Diff. de Mixtura Simplic.*) ut & CROLLII Basil. Chym. apud Hartmann. p. 76. ubi inter plures alias Virtutes, huic Mixturæ confidenter nimis tributas, præsens quoque pleuriticis Remedium ea esse perhibetur: quod tamen ipsi veritati & experientia haud esse consentaneum, liquido, opinor, ostendimus, Lib. de pleuritide, Cap. III. p. 44. Ceterum vero de promeritis ipsius laudibus vid. SCHULZ. Præl. p. 192 sqq. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 350. nec non LOESEKE, Mat. Med. p. 238. & KLEIN, select. rat. Med. p. 144.

Mixtura Simplex Ludovici,
in Pharmacia sua passim descripta.

Dispens. Wirt. & in reliq.

℞. Tincturæ Bezoardicæ L. *unc. quinq.*
Spiritus Tartari volat. rectific. *uncias quatuor.*

Vitrioli rectificati, *unc. unam.*

Camphoræ, *scrup. duos.*

M. & digerantur.

Intercedit differentia inter mixturam simplicem ordinariam, & hanc

MIXTURA STEGNOT. 413

Ludovici. Prior cum Spiritu theriacali, hæc vero cum Tinctura bezoardica paratur, cujus singula uncia granum opii continet.

Vires sunt eadem ac Mixturæ simplicis ordinariæ; Magis tamen hæc anodyna & sudorifera est, propter opium, quod Tincturæ bezoardicæ ingrediens est.

Dosis guttæ quadraginta ad quinquaginta.

Mixtura Stegnotica.

Dispens. Vienn.

℞. Aquæ plantaginis, *unc. tres.*

Cinnamomi, *drach. tres.*

Aceti Vini, *unc. semis.*

Corallior. rubror. præparat. *scr. duos.*

Terræ sigillatæ rubræ, *scrup. unum.*

Laudani opiat, *grana tria.*

Syrupi Myrtillorum, *drach. tres.*

Misceantur pro usu.

Ad omnia sanguinis profluvia, tam ex naribus, quam utero, aliisque partibus, provenientia utiliter adhibetur, si circumspicte, & suo tempore: Ceterum convenit cum Mixtura ad Vomitum sanguinis, quam describit et mire laudat inventor SYLVIUS, Prax. Med. Lib. I, Cap. 9. p. 173. & ex eo repetit Tab. Smaragd. p. 239.

Mixtura Sudorifera

Antifebrilis.

Herm. BOERH. Mat. Med. p. 108.

℞. Salis polychrest, *drach. duas.*

Syrupi quinque Radic. aperient. *uncias duas.*

Opii purissimi, *grana duo.*

Aquarum stillat. ferment. Cardui benedicti,

Absinthii,

Rutæ,

414 MIXTURA TONICO.

Majoranae,
Menth. ana unc. unam.
Extract. Absinthii, unc. duas.
Misceantur.

*Capiat Aeger Cochleare unum,
omni quadrante Horæ.*

*Raro fallit egregia hæc Mixtura,
insudoribus blande evocandis, & febribus
tollendis, ut vere hic pronunciat ipse sum-
mus Boerhaavius, alias maxima cum cir-
cumspeditione ac verecundia, in ejusmodi
effatis & judiciis, loqui solitus. Sed fre-
quentissima & felicissima Experientia edo-
ctus, Confidenter & intrepide sic quidem
pronunciare poterat Atque id ipsum quo-
que religiose quasi testamur: semper Votis
nostris respondisse effectum; ubi hæc Mix-
tura sudorifera in usum fuerat advocanda.*

*Vid. ipse BOERHAAV. Prax.
Med. Tom. III. pag. 441. sqq. ubi latius
longiusque in promeritis hujus suæ
Mixturae laudes excurrit, & ipsius usum
incomparabilem solidissime ostendit.*

Mixtura Tonico Nervina Stahlii.

Dispens. Brand. Wirt.

*R. Spiritus cornu cervi rectificati, un-
ciam unam.*

*Tincturæ Antimonii regulinae, un-
cias duas.*

*Misceantur & serventur in vitro
probe obturato.*

*Optimius esse hanc mixturam ad
viscera roboranda, horumque tonum de-
bilitatum restituendum, Clarissimus Au-
thor & alii perhibent; unde inprimis in
morborum chronicorum declinatione, post
graviores quascunque excretiones & vis-
cerum oppletiones, infarctum &c. ea utun-
tur. Vid. Disp. Brand.*

*Dosis, bis in die, ad guttas vi-
ginti, usque quinquaginta.*

MORSULI ADVERIUS

Morsuli Adversus Acidum.

GAUB. de Form. p. 125.

*R. Matris perlar. praeparat.
Cret. albiss. praep. ana drach. duas.
Rad. Zingib. cond. drach. tres.
Cinnam. ruditer triti, drach. unam.
Sacch. albiss. aqua pura solut. quan-
tum suff.*

*Ut Fiant lege Artis, Morsuli, Ca-
piatur unus, vel alter, pro necessitate.*

*Quo & pertinent Morsuli diacre-
ta dicti, descripti, ac contra Acidum &
ardorem stomachi commendati a Mynsich-
to, p. 176. item Morsuli ad Sodam DO-
LAEI, Encyclopad. Med. Lib. III.
Cap. I. p. 438. & inde repetiti, Tab. Sma-
rag. p. 240. nec non BIERLINGII, con-
tra ardorem gulæ, p. 86. & pag. 88. item
JUNCKERI, p. 49. Conf. infra, Tro-
chisci adversus acidum Ventriculi, item
Cardialgici.*

Morsuli Antimoniales Restaurantes Kunckelii.

Laborat. Chym. Cap XXXII. p. 433. sqq.

Dispens. Brand. Wirt.

*R. Amygdalarum dulcium minutim in-
cisarum, unc. unam.*

*Cinnamomi acuti, minutim incisi, dr.
duas.*

Cardamomi minoris, drach. semis.

*Antimonii crudi purissimi, subtilissi-
me pulverisati, unc. semis.*

*Sacchari albi, in Aqua rosarum solu-
ti, & ad consistentiam tabulati co-
cti, unc. septem.*

Fiant morsuli.

*Magna tribuuntur vires his mor-
sulis ad scabiem ulcerosam, reliquias a va-
riolis, gonorrhæam male tractatam, af-
fectus convulsivo- & spastico-arthriticos.
Vid. ipsum Kunckelium, mirabilem ibi*

MORSULI AD ARDOR.

*Historiam Virginis arthriticæ his morsulis perfecte tandem curatæ, narrantem, item Cl. JUNCKERI Conspect. Med. Theoret. pract. p. 397. & REISEISSA-
NII Dissert. de Antimonii Crudi in Me-
dicina, usu, p. 34. nec non Disp. Brand.
& SCHULZ. in Prælect. p. 196. item
CARTHEUSERI Pharmacol. p. 626. ut
& Rudiment. Mat. Med. p. 483. & Fun-
dament. Mat. Med. Part. II. p. 599. sqq.
inprimis vid. Commerc. Litt. Med. No-
rimb. An. 1732. p. 179. Conf. jam supra
part. I. notata ad ipsum Antimonium cru-
dum. Ceterum hos ipsos Morsulos Anti-
moniales laudat quoque HOFFMANNUS,
Not. ad Poter. Pharm. Spag. Lib. II.
C. 12. p. 387. sqq. (ubi plura de usu Anti-
monii crudi innoxio:) item KLEIN in se-
lect. rat. Med. p. 145. ubi ad suam expe-
rientiam provocat. Uncia una continet
Antimonii drachmæam semis.*

Dantur a drachmis duabus, ad
unciam dimidiam, singulis diebus ma-
ne & vesperi ante somnum.

Morsuli ad Ardorem

Ventriculi, vel Sodam.

Dispens. Wirt. Brand. Vienn.

*R. Cretæ præparatæ,
Cornu Cervi usti præparati,
Oculorum cancrorum præparato-
rum, ana drach. tres.
Boli Armenæ præparatæ,
Coralliorum rubrorum præparato-
rum, ana drach. duas.
Nucis moschatæ, drach. unam.*

*Pulverisatæ, fiant cum sacchari
in Aqua ceraforum soluti, & ad consi-
stentiam tabulati cocti, unciis duodecim,
morsuli.*

*Usus ex titulo cognoscitur; sumun-
tur quovis tempore ad unciam dimidiam,*

MORSULI DE CITROPR. 415

*imo integram. Vid. CARTHEUSER.
Pharm. p. 623. & SCHULZ. p. 194.*

*Ceterum descriptio Brand. plura
habet ingredientia.*

Morsuli de citro prophylactici

Dispens. Brand. Hamb.

*R. Condituræ Pulpæ Citri,
Corticum Citri,
Flavedinis Citri, ana unc. un. sem.
Flavedinis Citri recent. minutiss. con-
cis. drach. septem.
Olei Citri destillati, guttas sex.
Succi Citri purissimi, quantum libue-
rit, & suffecerit.
Srcchari Canariens. in Aqua Citri &
Rosarum, ana quantum sufficit dis-
soluti, libram unam.*

Misc. Fiant secundum Artem,

Morsuli.

*Nihil est in pomio Citrio, præter
semen, quod hic non habeamus. Non mi-
nus gratum, quam utile Condimentum
erit illo tempore, quo gravis & nebulosus
aër incumbit, aut Morbi hinc oriundi
grassantur. Unciam, & amplius etiam
si libet, esse licet. Ita eleganter Commem-
tatur SCHULZ. p. 194. Ceterum brevior-
em horum Morsulorum Compositionem
vid. in Dispens. Argent. plures vid. ap.
JUNGKEN. p. 265.*

Morsuli Cordiales.

Dispens. Brand.

*R. Sacchari Canariens. albiss. unc. sedec.
Confectionis Alkerm. complet. unc. ^{semds}
Flavedinis Cortic. Citri recent. dimi-
dii exterioris minutissime concisæ,
Olei Cinnamomi. guttas sex.
Fiant cum Aqua Rosar. & succo
Citri recenter expresso, Lege Artis
Morsuli.*

416 MORSULI DE JALAPPA.

Ceterum operosiores & pretiosiores (nam sex quoque folia Auri integra adjecta ibi sunt,) Morfulorum Cordialium Compositionem vid. in Dispens. Argent. p. 33. plures alias diversorum Compositiones Morfulorum Cordialium vid. apud JUNGKEN. Corp. Phar. p. 264.

Morfuli de Jalappa.

Dispens. Brand.

*R. Mannae Calabr. recentis, unc. duas.
Dissolv. in Aq. Cinnamom. quantum sufficit.*

Pulv. Rad. Jalappae optimae, drachmas quinque.

Rhabarbari electi, drach. tres.

Extracti Rhabarbari,

Acidi Tartari, ana drach. unam.

Sacchari albi, unc. sex.

Misc. Fiant lege Artis Morfuli.

Satis bona videtur Compositio, inquit hic Cl. SCHULZIUS, p. 195. pro illis, qui pulverulenta non possunt, sine nausea, accipere. Pro adulto, tres drachmae, ad unciam dimidiam, erunt justa dosis: ex quo judicari debet, quantum junioribus, vel omnino teneris, concedendum sit. Haec ille. Ceterum adjectum Extractum Rhabarbari, plerumque fatuum, sine ulla Virtutis catharticae jactura, secure omitti potuisset. Conf. SCHULZ. Praelect. p. 163. & CARTHEUS. Pharmacol. p. 553. BOERH. & alios.

Morfuli de Jalappa Maxantes.

JUNCKER. de Form. p. 49.

R. Conservae Flor. Persic.

Rosar. ana drach. duas.

Pulv. Rad. Jalappae, drach. unam.

Seminis Anisi,

Corticis Cinnamomi,

Nucis Moschatae, ana drach. semis.

Fiant cum sufficiente Quantitate

MORSULI DE JALAPPA:

Sacchari in Aqua Rosarum soluti Morfuli Purgantes, ad pondus unc. semis.

Est blanda haec & concinna Compositio, usu suo haud caritura, si justo tempore adhibeatur.

Morfuli de Jalappa Rosati, seu e Succo Rosarum Purgantes.

Dispens. Hamb.

R. Pulveris Rad. Jalappae, unc. quatuor.

Santali rubri, unc. unam.

Spodii praeparati, unc. semis.

Sacchari albissimi in Mucharo Rosar.

Soluti, & debite clarificati, libr. duas.

Misc. & ad Consistentiam justam cocta, in Tabulas, drachmas duas ponderantes, juxta Artis formam, redige. Usus patet.

Morfuli Imperatoris cum Fructibus.

Disp. Wirt. Brand. Prag. Vienn. Arg.

Hamb. &c.

R. Cinnamomi acuti, drach. duas.

Specierum Imperatoris, pro morfulis grosso modo incisarum, drach. sex.

Corticum Aurantium conditorum,

Citri conditorum,

Carnis Citri conditae, ana unc. unam.

Amygdalarum dulcium, unc. un. sem.

Condita & Amygdalae mundatae minutim incidantur, & postea cum

Sacchari, in Aqua rosarum soluti & ad consistentiam tabulati cocti, unciis sedecim mixta.

Fiant morfuli.

Est medicamentum stomachicum ori gratum; datur in primis aquas minerales bibentibus. vid. SCHULZ. p. 196. plures ejusmodi Morful. Imp. formulae. vid. ap. JUNGKEN. p. 276.

MORSULI MAGNANIM.

Morsuli Magnanimitatis.

Dispensar. Viennens.

R. Scinci marini, *unciam semis.*

Boleti Cervini,

Priapi Cervi,

Radicis Pyrethri, *ana drachm. duas.*

Satyriionis Conditæ,

Eryngii conditæ,

Nucis indicæ conditæ, *ana unc. un.*

Seminis Erucae,

Fraxini,

Borracis Venetæ,

Piperis albi,

longi,

Cardamomi minoris, *ana dr. unam.*

Specierum Imperatoris, *drachm. sex.*

Vanigliæ, *drachmam unam.*

Sacchari albi in Aqua Cinnamomi soluti, *libras duas.*

Minutim incisa & pulverifata, misceantur, ut fiant lege Artis, Morsuli: Si completi desiderentur; tum addantur, si placet:

Ambræ griseæ, *scrupuli duo.*

Moschi, *scrupulus unus.*

Zibethi, *scrupulus semis.*

Virtutes sunt summe aphrodisiacæ, dum languentem Venerem potenter stimulant. An hoc quidem efficere possint, pronunciant isti, qui olim experimentum fecerunt. Ceterum quid de hujusmodi Medicamentis Magnanimitatis, dictis, sit sentiendum, passim in hoc opere jam monuimus, ad Magnanimitatis Aquam, Balsamum, Confectionem, Marmeladam & denique Pilulas: quæ omnia Titulo quidem specioso Magnanimitatem promittunt; re vero ipsa non præstant, nec unquam præstare possunt. Quod reliquum est, huc, quoad usum & effectum, omnes pertinent. Morsuli Viriles dicti, nempe Mynsichti, Michaelis, Fischeri,

MORSULI PURGANT. 417

Lemerii, Lotichii, de Spina, Zwelferi, Weickardi, Comitibus Pappenhemii, Cnophelii & aliorum, quos longa serie collectos exhibet JUNGKEN, Corp. Pharm. pag. 268. sqq. Conf. & supra Confectio pacifica ex Mynsichto excerpta, quæ pariter frigidos in Venerem accendere vulgo creditur, ubi vid. si placet, a nobis dicta. Conf. infra Rotulæ Magnanimitatis.

Morsuli Purgantes.

Disp. Wirt. in reliquis desiderantur, substitutis ablis.

R. Magisterii, sive resinæ Jalappæ, *drachmam unam.*

Optimè teratur cum

Amygdalarum dulcium, *drachmis tribus.*

His adde

Cardamomi minoris, *scrupul. unum.*

Cinnamomi acuti, *scrupulos duos.*

Sacchari, in Aqua rosarum soluti & ad consistentiam tabulati cocti, *uncias septem semis.*

Fiant morsuli.

Uncia morsulorum horum grana circiter octo continet magisterii.

Datur pueris, qui alia medicamenta, respuunt.

Dosis, pro ratione ætatis, drachma una, duæ, ad sex.

Alios Morsulos purgantes vid. in Disp. Brand. & Vienn. & alios apud GAUB. p. 125.

Morsuli Stomachici

Carminantes.

Cl. GAUB. de Form. Med. pag. 126.

R. Conservæ Menthæ, *drachmas tres.*
Nucis Moschat. in India conditæ,
Corticis Winterani,

418 MORSULI TARTAR.

Arantior. ana drachmas duas.

Macis, drachmam unam.

Misc. Fiant cum Sacchari albi in Aquæ Rosarum sufficiente quantitate soluti,

Morsuli,

Oleo stillat. Corticis Citri oblinendi, Sumatur unus ante, & post pa-
stum.

Profunt imprimis in casu frigido & flatulento, in Anorexia, Bradypepsia, ructu, nausea, diarrhæa. Plures ejusmodi Morsulorum Stomachicorum compositiones Mynsichti, Timæi, Ettmüllerer & aliorum vid. apud. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 275. Conf. infra rotulæ stomachicæ, ejusdem Celeb. Gaubii.

Morsuli Tartarei.

Dispensat. Vienn.

R. Cremoris Tartari, drachmas sex.

Fœcul. Acetofellæ, drachmam unam.

Sacchari albissimi, libram unam.

Succi Citri recentis, quantum satis.

Misceantur, & Fiant Morsuli.

Vires sunt digestivæ, sitim sedantes, bilem temperantes, & appetitum prostratum excitantes.

Morsuli ad Thermas

& Acidulas Zwingeri.

R. Amygdal. dulc. recens excort.

unciam unam.

Nucleor. Pinear. recent. unc. semis.

Cinnamomi electi,

Oculorum Cancr. præparat.

ana drachmas duas.

Caryophyllorum aromat.

Nucis Moschatæ, ana drach. unam.

Corticis Citri recens incisi, dr. duas.

Conserv. Betonicæ,

Amarac. ana drachmas tres.

MORSULI CONTRA VERM.

Sacchari albi in Aq. Ros. & cinnam. solut. libr. unam.

Misc. Fiant lege Artis, Morsuli; quorum loco, etiam commode substitui possunt Morsuli stomachici, item de Citro, superius jam descripti.

Morsuli contra Vermes, seu Anthelmintici.

GAUB. de Form. Med. pag. 125.

R. Conserv. Absinthii vulgaris,
Semin. Santonic.

Tanacet. ana drachmas duas.

Aethiopis Mineral. drachmas tres.

Resinæ Jalappæ, drachm. un. semis.

Sacchari albiss. Infuso Tanacetis soluti, uncias quinque.

Misc. Fiant lege Art. Morsuli, singuli unc. semis.

Capiat æger unum mane, & vespere, vacuo ventriculo.

Conf. infra, suo loco, pulveres contra Vermes, & quæ ibi circa usum & effectum Aethiopis mineralis, candide a nobis monita sunt: quibus, si placet, adde dicta nobis nuper, in Diss. de Corticis peruviani usu salutari &c. pag. 8. Ceterum alios Morsulos Anthelminticos, vid. in Corp. Pharm. JUNGKEN. pag. 263.

Morsuli contra Vermes.

Dispens. Wirr. in Reliquis desideratur: Sed ibi aliæ compositiones.

R. Seminis Cynæ,

Musci corallini, ana unciam semis.

Aethiopis mineralis,

Jalappæ resinosa, ana drachm. tres.

Cinnamomi, drachmas duas.

Omnia pulverisata commisceantur cum

MUSCERDAE.

Sacchari albi, in aqua Rosarum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, *unciis septem.*

Fiant Morsuli.

Dantur infantibus, medicamenta alia anthelmintica reformidantibus.

Qualibet uncia habet Æthiopis mineralis scrupulum unum & totidem Fallopæ. Vid. supra dicta ad Æthiopem min. & infra, ad Pulveres anthelminticos.

Dosis igitur infanti a drachma una, ad duas.

Muscerdae.

vid. infra

Trochisci Catechu.

Mucharum Rosarum.

Disp. Argent. Wirt. Vienn. Ratib.

R. Florum Rosarum Damascenarum recentium, libras octodecim.

Infundantur & macerentur, horis viginti quatuor, in

Aquæ claræ ferventissimæ totidem libris.

Postea exprimantur, & in vasis angustioribus, oblongis collis præditis, superaffusæ Olei olivarum modico, fermentur.

Inservit conficiendis, etiam extra florendi tempus, syrupis & melli rosatis. Conf. LANG. Epist. Med. Lib. III. pag. 812.

Mucilago Nephritica.

Pharm. Batean. pag. 100.

R. Gummi Tragacanth. unc. un. semis.

Arabici, drachmas tres.

Ceras. unciam semis.

Aquar. Rosar. rubr. uncias viginti.

Plantaginis.

NEPENTHES AUREUM. 459

Portulacæ, ana libx. unam semis.

Macerentur in frigid. per 48. Horas, deinde Colat. addantur:

Sacchari Candi albiss. uncia quatuor.

Misceantur omnia exacte: Dentur egro uncia quatuor, bis in die, cum Aquæ Lactis haustu; præmissæ Balsami Peruviani scrupulo uno, in Pilula, cum Pulvere Glycyrrhizæ.

Est egregium demulcens, contra diros renum ac vesicæ dolores, a calculo præsertim ortos, item in ardore urinæ, stranguria, & sæda quoque gonorrhæa.

Nepenthes Aureum.

vid. supra

Laudanum Pretiosum.

Nitrum Alexipharmacum

Zwingeri.

ejusdemque

Nitrum Catharticum.

Utrumque exhibetur in Corpore Pharmaceutico JUNGKENII, p. 952. ubi legat & in usum vocet, qui volet. Oporesciores enim utriusque sunt Compositiones, quam ut tale Alexipharmacum vel Catharticum quisquam hodie expetat, in tanta præsertim faciliorem & suaviorum Remediorum copia. Quod tamen non fædo carpendi, aut obrectandi studio, sed solo potius veritatis & candoris amore, hic modeste a nobis monitum sit.

Nitrum Alkalifatum,

vel Fixum.

Videatur

Liquor Nitri Fixi.

vid. Dispens. Brand.

Nitrum Antimoniatum.

sen Anodynum Minerale.

Disp. Brand. Wirt. Hamb.

Fit, aquam, in qua Antimonium diaphoreticum, post detonationem, solutum fuit, evaporando ad siccitatem, & sal siccum asservando.

Ad naturam salium mediorum accedit, & calcis Antimonii particeps est. Datur ad humorum orgasmum contempnandum, & pulveribus absorbentibus additur. Frequentiori præsertim in usu erat magno nostro quondam HOFFMANNO: ex officinis tamen pharmaceuticis illud novissime quasi proscripsit. cl. GMELINUS, in Diss. de Botan. & Chem. ad Prax. Med. appl. Sed mitius de eo judicat SCHULZ. in Prælect. pag. 198.

Dosis ad drachmam semis, & ultra.

Nitrum Cachecticum

Chalybeatum.

Dispens. Hamb. Batean. p. 100.

℞. Vitrioli Martis, uncias quatuor.

Arcani duplicati, uncias quinque.

Nitri purificati, uncias septem.

Misce, & ad rubedinem calcina secundum Artem.

Usus ex ipsa Inscriptione jam patet. Sed nimium pæne virtutis ipsi tribuitur in Pharmacopœia Batean. l. c. Dosis est a gr. sex, ad viginti.

Nitrum Catharticum.

Pharm. Bat. pag. 101.

℞. Nitri, quantum vis, candefac in crucibulo, & per vices, carbonem vivum injice, ut Nitrum inardescat. Continua, donec flagrare desinat: quod restat, solve in Aceto destill.

NITRUM CORALLIAT.

filtra, coagula, idque ter cum novo Aceto destillato repete. Tandem solve in Spiritu Vini & evapora ad siccitatem.

Dicitur & Terra foliati Nitri.

Obstructum Mesenterium & Lienem liberat, suaviterque purgat. Dosis est plerumque a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Nitrum Coralliatum.

SCHROED.

Dispensat. Ratisbon.

℞. Nitri in Aceto destillato soluti,

partes tres.

Salis Coralliorum, itidem per Acetum destillatum parati, partes duas.

Conjunge, coagulaque evaporando, repone in Locum frigidum, ad Crystallifandum.

Utile est in Febris, & Virium restauratione. Dosis, ad scrupulum unum. Ita laudatur hoc Nitrum Coralliatum in Pharm. Batean. pag. 101. Sed majora adhuc ipsi elogia tribuit ZWELFERUS, in Mantissa Spagyrica, p. 863. Conf. SCHULZII Prælect. p. 198.

Nitrum Crystallifatum

& Depuratum.

Disp. Wirt. Brand. & in reliq.

Solvatur Nitrum in aquæ fontanæ sufficiente quantitate, leni calore; liquor, per pannum colatus, ad crystallificationem reponatur. Crystalli longæ pyramidales colligantur & ferventur.

Viribus præcellit hoc Nitrum crystallifatum vulgare, & divinum fere est remedium in exæstuatione sanguinis, febribus ardentibus, ferme omnis generis, in variolis etiam, purpura, ubi sedativa &

NITRUM FULMINANS.

antispasmodica virtute eminet: est & imprimis antinephriticum & lithonthypticum, observante HOFFMANNO Med. Syst. rat. Tom. IV. Part. II. Sect. II. Cap. 6. pag. 369. & alibi.

Dosis a granis sex, ad triginta, in vehiculo aquoso.

Nitrum Fulminans.

Habetur ejus compositio ex Nitro, Sale Tartari & Sulphure, in *Collectan. Chym. Leyd.* pag. 136. Sed quoniam ea curiositati potius inservit, quam utilitati medicæ; ideo ibi magis legatur, quam hic. Interim sat erit, nos illius hoc loco solam mentionem fecisse.

Nitrum Hermaphroditicum.

Pharm. Batean. pag. 101.

R. Nitri optimi,

Salis Tartari puriss. ana part. equal.

Solve in sufficienti Quantitate

Aquæ Rosarum rubrarum.

Filtra & Crystallisa secundum artem.

Præstantissimum ad humores crassos & tartareos incidendos & detergendos, nec non meatus obstructus aperiendos: ad Calculum Renum expellendum, urinamque movendam &c. Insuper, in Febribus putridis ac malignis optime conducit.

Dosis est a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Hæc quidem omnia bene, si vera sint: Cur vero imbelles hoc ambiguum & invisum Nitri Hermaphroditici Nomen impositum fuerit huic quidem simplici minusque operosæ Compositioni; id equidem me nescire, ingenue fateor. Mihi enim, quod jam aliquoties in hoc opere candide monui, minime placent ejusmodi peregrinæ, insolitæ, immo & ridiculæ denominationes. In re namque seria ludere &

NITRUM PAPAVERIN. 421

lascivire haud decet. Sed hæc obiter. Hinc rectius atque simplicius a Mynsichto pag. 16. vocatur Tartarus nitratus. Conf. JUNGKEN Corp. Pharm. p. 953. Nitriolum vero Hermaphroditicum describit MICHAEL in Med. Famil. p. 100.

Nitrum Papaverinum.

Dispens. Vienn.

R. Nitri Crudi, quantum placet.

Solvatur in sufficienti quantitate infusionis papaveris; dein inspissetur ad Crystallifandum.

Virtutes sunt contemperantes & refrigerantes; præcipue in affectibus Thoracis.

Nitrum Perlatum.

Disp. Wirt. Brand. Hamb. Vienn.

R. Nitri crystallisati puri, unc. quatuor.

Matris Perlarum præparatæ, unciam semis.

Misce.

Commendatur in febribus continuis & malignis, ac haud inferior est illi, quod cum Margaritis paratur.

Dosis a granis quinque, ad scrupulum unum. *Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 198.*

Nitrum Rosatum.

Disp. Brand. Wirt. & passim alibi.

R. Infusionis Rosarum rubrarum saturatæ, libram unam.

In hac dissolve,

Nitri crudi crystallini, libram semis.

Evaporet lento igne ad dimidias, postea ad crystallifandum repone, crystallos siccatas serva.

Additur gargarismis in faucium & tonsillarum inflammatione, cum absorbentibus, in dysenteria etiam maligna

422 NITRUM SATURN.

secure adhibetur. Vid. SCHULZ. Præl. pag. 199.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Nitrum Saturninum.

Disp. Wirt. Brand. & passim in aliis.

R. Nitri crudi crystallisati, uncias tres.

Sacchari Saturni, uncias duas.

Solvantur in Aquæ Rosarum sufficiente quantitate, & in vase vitreo, ad pultis crassioris consistentiam evaporentur, postea leni calore penitus siccantur. Vid. JUNGKEN. *Exper. Chym.* p. 217. & alios Chymicos.

Ufus est externus, & in magna faucium inflammatione ac uvula laxitate, gargarismatibus, & in oculorum inflammatione, collyriis additur. Illos autem, quibus usus internus, ad sanguinis mictum & gonorrhæam, a laxitate partium ortam, suppressendum arridet, ut vel penitus abstineant, quod tutius est, vel nunquam certe ultra grana sex, pro una dosi, commendent, monemus. Conf. SCHULZ. Præl. pag. 199. Sed præstat, penitus abstinere a detestabili illo Saccharo Saturni, ejusque usu interno, vid. infra, suis locis, dicta, ad Pilulas Saturninas, ipsum Saccharum Saturni, & Tincturam denique Antiphthisicam Gramanni.

Nitrum Tabulatum.

seu Sulphuratum.

Videatur

Lapis Prunellæ.

Nitrum Tartarisatum.

Dispens. Hamb.

R. Olei Tartari per deliq. quantum vis.

NITRUM VITRIOLAT.

Spiritum Nitri immitte, donec fervere desinat, & crescant exinde.

Crystalli.

Quæ exemptæ, usui servantur.

Nitrum Vitriolatum.

Vid. supra

Arcanum Duplicatum.

Nives Mariæ.

Vid. infra.

Pulvis Viennensis Albus Virgineus.

Oculi Cancrorum Citrati.

Parantur, ut conchæ citratæ, atque vid. Dispensat. plurima, inprimis Prag.

Effectu diaphoretico, bezoardico & diuretico præcellunt præparatis.

Oculi Cancrorum Præparati.

Disp. Wirt. Argent. & sic in reliq.

Lapilli Cancrorum crudi aliquoties aqua fontana abluuntur, & rursus siccati, in pollinem subtilem teruntur, atque per linteum trajecti, servantur.

Absorbentes sunt, diuretici, & in febribus omnis generis locum habent. Præstantiores tamen & absorbendi virtute valentiores his ipsis videntur crudi & mediocriter triti.

Dari a scrupulo uno ad scrupulos duos solent.

Oleum Absinthii Destillatum.

Disp. Arg. Wirt. Brand. Lond. Prag.

R. Summitatum Absinthii, cum semine maturitati proximo, in umbra siccatarum, libras viginti quinque.

Incisæ & conquassatæ macerentur per triduum, in

OLEUM ABSINTHII.

Aquæ fluviatilis, *libris septuaginta*
quinque.
 additis

Salis communis, *libris tribus.*

Destillantur postea e vesica, ad
 tertiam partem repleta, & oleum aquæ
 innatans separetur. Cui insignem vir-
 tutem anodynam, hypnoticam, & an-
 temeticam tribuit HOFFMANN. *Obs.*
Chym. 18. Lib. III. p. 355. & anthelmin-
 ticam, BOERHAAV. *Elem. Chem.* T. II.
 Part. I. Proc XXX. pag. 112. & Com-
 mentator in Dodon. apud Simon PAUL-
 LI *Quadripart. Bot.* pag. 237.

Eodem modo parantur olea destil-
lata sequentia.

Oleum Artemisiæ,

Chamomillæ,

Chærefolii,

Hyssopi,

Lavendulæ,

de quo vid. infra.

Majoranæ,

(vid. GEOFFROY, *Mat.*

Med. T. III. pag. 765.

ex Hoffmann.

Melissæ,

Menthæ,

Millefolii,

Origani,

Pulegii,

Rorismarini,

Rutæ,

de quo vid. infra.

Sabinæ,

de quo infra.

Salviæ,

OLEUM ABSINTHII. 423

Satureiæ,

Serpilli,

Tanaceti,

Thymi,

Oleum Absinthii

per Infusionem.

Disp. Paris. Wirt. Brand. Prag. & rel.

Rx. Olei Olivarum, libras tres.

Comarum Absinthii recentis contu-
 sarum, *uncias viginti tres.*

Rosarum rubrarum, *unciam unam.*

Macerentur per triduum, in lo-
 co calido, deinde leni igne coquantur,
 ad humiditatis consumptionem, expri-
 mantur, & oleum colatum servetur.

In doloribus ventriculi, diarrhœa,
& ad lumbricos necandos, abdomini illi-
tum, prodest. Vid. SCHULZ. pag. 200.

Oleum Abrotani.

Disp. Vienn. & al.

Rx. Summitatum Abrotani, ad Seminis
maturitatem accedentium, quantum
placet; Incidantur, contundantur,
& cum Aqua tepida infundantur;
inspergendo Salis Communis, quan-
tum satis: Stent in Olla bene tecta,
per aliquot dies, ad Macerationem:
Tum destillantur per Vesicam, &
prodibit oleum, cum Aqua, a qua
Oleum separetur.

Oleum Acusticum.

FULLER. *Pharm. Ext.* p. 269.

Rx. Olei Amygdalar. amarar. drachm. un.

Nucis Moschatæ,

Cymini,

Majoranæ,

Petrolei, *ana guttas quatuor.*

Zibethi, *grana duo.*

Misceantur probe: iisdem usibus inservit.

Oleum Acusticum

Ambratum.

Dispens. Vienn.

Rx. Millepedum vivorum,
Coeparum, *ana unciam unam.*
Fellis Carpionum recentis,
Herbæ Rutæ recentis,
Majoranæ recent.
Radici Cyclaminis, *ana unc. semis.*
Hellebori albi,

Castorei, *ana drachmam unam.*

Styracis, *drachmas duas.*

Croci Austriaci, *drachmam semis.*

Olei Amygdal. amar. *uncias sex.*

Coquantur omnia in

Vini generosi, *libra semis.*

Ad consumptionem humiditatis: Colat. ad-
dantur:

Olei Anisi,

Anthos, *ana drachm. semis.*

Ambra, *scrupuli duo.*

Præparatur etiam sine Ambra.

*In surditate & auditus gravitate,
& tinnitu conducit: Aurium apostema-
ta rumpit, & ulcera manantia curat.*

Oleum Acusticum Wedelii.

Tab. Smaragd. pag. 244.

Rx. Olei Amygdalar. amarar.

Nucleor. Persic. *ana drach. semis.*

Anisi,

Cervi, *ana guttas sex.*

Misc. prodest in tinnitu, sibilo
& dolore Aurium.

*Aliud Ol. Acust. vid. ap. Myn-
sicht. pag. 460 & aliud Nævii, in Tab.
Smaragd. pag. 247. Conf. infra Oleum
Nucleorum Persicorum.*

Oleum Aloeticum.

Pharm. Bat. pag. 103.

Rx. Aloës hepatica, *libram unam.*

Myrrhæ electæ, *uncias duas.*

Thuris, *unciam semis.*

Misc. ac destilla in Arena, leni
Igne.

*Illitum umbilico, purgat & ver-
mes necat. Conf. supra Oleum Habacu-
cinum, & ibi dicta, item Oleum con-
tra Vermes, &c.*

Oleum Aloës Ligni.

De cujus Olei fragrantissimi, de-
licatissimi & pretiosissimi præparatione
difficili, vid. laudatum HOFFMAN-
NUM, *Obs. Chym. 4. Lib. I. p. 18.* ubi
& de eximio ejus usu, ita differit: *Hoc
Oleum promptissime in Alcohol solvitur,
& Medicamentum, quod Vires tam egre-
gie reparet, quod languenti Ventriculo,
& Viribus prostratis succurrat, vix ul-
lum sibi simile habet. Conf. supra Essen-
tia Aloës Ligni.*

Oleum Amygdalarum

Amararum Expressum.

Fit eadem ratione, qua sequens.
*Resolvit & discutit. Contra susur-
ros & tinnitus aurium aliquot guttæ au-
ribus instillantur; vid. GEOFFROY,
Mat. Med. Tom. III. pag. 84. & BOER-
HAAV. Hist. Pl. T. II. pag. 681. umbili-
co quoque, cum Oleo Absinthii & fo-
liis Cardiacæ, inunctum, vermes pellere
dicitur. Vid. PAULI Quadrip. Bot. p. 237.
interne rarius, vel nunquam præscribi-
tur.*

OLEUM AMYGDALAR.

Oleum Amygdalarum

Dulcium.

Disp. Wirt. & in reliquis omnibus.

Rx. Amygdalæ non rancidæ, contusæ, & sacco inclusæ, prelo calido exprimantur successe, donec omne oleum fuerit expressum.

Datur interne in pleuritide, nephritide calculosa, colica spasmodica, ad stricturas dolorificas relaxandas; vid. VERNÀ, de Pleurit. Part. V. Cap. 7. pag. 134. BOERHAAVE Prax. Med. T. IV. p. 195. & nos de Pleurit. C. IV. pag. 55. partum faciliat, nec non ad dolores post partum convenit; conducit etiam recens natis, ad educendum meconium, cum manna; prodest in raucedine & tussi, &c. Vid. hæc, & plura Ol Amygdalar. elogia alia, apud GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 80. sqq. & BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. pag. 681. & præsertim ZORN. Bot. pag. 60. item SCHULZ. pag. 200.

Dosis a drachma una, ad unciam dimidiam; clysteribus ad unciam unam semis, vel duas additur.

Oleum Anagallidis.

Disp. Wirt. Argent. & in paucis aliis.

Rx. Herbæ recentis Anagallidis conquisata,

Olei Olivarum, ana partes æquales.

Coquantur lento igne, ad consumptionem humiditatis, exprimantur & colentur.

Pro præsentaneo habetur remedio ad puerorum morbos, colicos imprimis dolores, a flatulentia ortos. Vid. Disp. Prag.

Exterius applicatur illinendo abdomen, vel in clysteribus. Ceterum conf. supra Essentia Anagallidis.

OLEUM ANETHI. 425

Oleum Anethi.

Eodem modo paratur, ut modo descriptum Oleum Anagallidis. Vid. *Disp. Lond. Renod.*

Vires sunt carminativæ & anodyne; ad clysteres præscribitur, nec non ad tormina infantum, cum unguentis & aliis carminativis. Vid. SCHULZ. p. 200.

Oleum Anethi.

Disp. Wirt. Prag. Brand. Argent. & rel.

Rx. Seminis Anethi contusi, libr. quat. Infusum

Aquæ fluviatilis, libris sedecim.

ac per triduum, addi a

Salis, libra una.

maceratum, destilletur e vesica, & oleum, ut moris, ab aqua separetur.

Eadem encheiresi destillantur reliqua olea ex seminibus.

Angelicæ,

Anisi,

Carvi,

Coriandri,

Cumini,

de quo mox.

Foeniculi,

Juniperi e Baccis,

de quo mox.

Lauri e Baccis.

Oleum Animale, ad Modum Dippelii.

In Disquisit. de Vita Animalis Morbo & Medicina pag. 89. sqq.

Pharm. Reg. CHARAS, T. II. p. 619.

Wirt. Prag. Brand.

Rx. Olei destillati foetidi cornu Cervi, H h h

vel alius animalis, *libras quatuor*, vel *quantum libet*.

Affunde

Aquæ tepidæ, *libras sex*.

Conquassa simul, tunc solvatur in hac aqua sal ille, qui oleo acrimoniam conciliavit, & quo separato, mitius evadit. Oleum ab aqua per separatorium & per destillationem e cucurbita vitrea, calore bullientis aquæ, libere-
tur, donec nihil aquæ inde amplius elici possit. Immittatur deinde retortæ satis capaci, & in excipulum magnum, calore moderato, destilletur, sensim augendo ignem, usque ad supremum gradum, cujus arena capax est, donec nihil amplius ascendat. Rectificatione & destillatione ita, semper ex nova retorta, sæpius, exempli gratia, vices vel tricies repetita, acquiritur oleum, spiritus instar, tenue, una cum liquore pellucido, quod servetur. Vid. CAR-
THEUSERI *Element. Chym.* Sect. IV. pag. 112. sqq. & *Pharmacol.* p. 236. & alios Chemicos recentiores.

Penetrantissimum est, si rite paratum sit, odore & sapore haud ingratum; anodinum, resolvens, febrifugum, nervis amicissimum, antepilepticum.

Dosis guttæ sex, ad quindecim, e vehiculo largiore.

Conf. BOERHAAVE *Elem. Chem.* Tom. II. Part. II. Process. 121. pag. 318. Inprimis vero, de hoc oleo animali Dippelii vid. *Dissert.* ill. HALLERI, Maucharti, Ludolfi, & Abr. VATERI, quondam nostri, *Diff. de Specificor. antepilepticorum*, sigillatim ol. i animalis, viribus: item JUNKERI *Diff. de Medicin. efficaci in Morbis Spasmodicis*, & SCHULZII *Præl.* pag. 207. Sed non semper speratus successus, in Epilepsia,

præsertim inveterata, expugnanda, sequutus est, ut exempla docent: Vid. HOFFMANNI *Med. Consult. Latin.* Sect. I. Caf. 30. p. 156 sqq. & Sect. IV. Caf. 155. pag. 624. & alibi Conf. CARTHEUSER. *Pharmacol.* pag. 236. item *Commerc. Phys. Medic. Norimb.* An. 1733. p. 207. & passim ibidem.

Ipse Dippelius, e sanguine cervino, exliccato, per retortam destillavit, & oleum hinc eductum quadragesies rectificavit.

Breviori & faciliori modo D. Burghart in arte destillatoria Oleum hoc animale præparare docet, atque Oleum vel C. C. foetidum vel sanguinis cervini cum calce viva vel C. C. usto mixtum ex retorta rectificare, & postea addito aquæ fontanæ sextuplo, aliquoties ex cucurbita humili, vitrea, destillare suadet.

Oleum Anodynum

Refrigerans.

CNOEFFELII, *Tab. Smaragd.* p. 244.

R. Oleor. Spermat. Ranarum,
Lumbricorum,

ex Succo Cancror. ana lib. semis.
Medullæ Crurum Boum, unc. quat.

His probe mixtis immergantur;
Folia Hyoscyami,

Solani,

Sempervivi, ana unc. un. semis.

Flores Nymphææ,

Verbasci,

Sambuci,

Rosarum, ana uncias duas.

Digerantur aliquandiu; postea coquantur leniter, & ad humiditatis exhalationem, colentur: post exprimantur fortiter. Omnes dolores calidos miti-

OLEUM ANTIMONII.

gat: In Febris ardentibus Spina dorsi eo inungenda est.

Oleum Antimonii

Saccharatum.

Pharm. Bat. pag. 103. Vid. LEMERY
Curs. Chym. p. 308. BEGUIN. Tyrocin.
Chym. p. 122. & alios Chymicos.

R. Antimonii Crudi pulv.

Sacchari alb. ana partes æquales.

Destilla secundum Artem, ex Retorta, Igne fortissimo, ut Oleum proliciat.

Utile est, tum ad externos, tum & internos Morbos, præcipue in quartanis, ante Paroxysmum. Dosis est a guttis tribus, ad guttas sex. &c. An hæc undiquaque vera sint, isti pronunciant, qui experimentum diligenter olim fecerint.

Ceterum aliud Oleum Antimonii, ab effectu, qui ipsi tribuitur, febrifugum dictum, quod ex Antimonio crudo & Sale Armoniacò, paratur, descriptum habes in *Dispens. Brand. Conf. DECKERI Exercitat. Pract.* p. 187. qui eximias plane ipsi Virtutes in febris diuturnis, præsertim expugnandis, adscribit: observante quoque SCHULZIO, in *Prælect.* p. 212. add. BEGUIN. l.c. pag. 123. Aliud denique Antimonii oleum dulce dictum & cum Oleo Vitrioli, paratum, describit BIERLING. in *Append. Med.* pag. 52. & ex commendatione Lindleri, impense laudat.

Oleum Apoplecticum.

Dispens. Hamb.

R. Olei Cinnamomi, drachmas sex.

Macis,

Nucis Moschatæ, ana drach. tres.

OLEUM ARANEAR 427

Lavendulæ, drachm. duas semis.

Caryophyllorum,

Majoranæ, ana drachm. un. semis

Rutæ, scrupulos duos.

Succini, scrupulum unum.

Ligni Rhod. unciam unam semis.

Misce, & usui serva, qui est apoplecticus, ut ipsum certe Nomen indicat.

Oleum Araneorum

Mindereri.

Dispensat. Vienn. JUNGKEN. p. 733.

R. Oleor. Nymphææ,

Lumbricor. terrest. ana unc. sex.

Hyperici, uncias duas.

Folior. Rutæ,

Florum Sambuci, ana recentium,
unciam unam.

Aceti rosacei,

Calendulæ, ana uncias tres.

Araneorum crassarum, No. quadraginta quinque.

Decoquantur omnia, ad humidi consumptionem. Colentur, & exprimantur: In Colatura infund. rursus.

Araneæ crassæ, No. viginti quinque.

Camphoræ, drachma semis.

Digerantur, colentur: Oleum fervetur usui.

In Febris malignis, & petechiis, Regio Cordis & Arteriæ, ad Malignitatem evocandam, illinantur.

Equidem serio optaverim, ut illæ Araneæ crassæ quadraginta quinque, & rursus viginti quinque, in subsidium quasi vocatæ, eheu! fo. midabilis Araneorum minacium caterva, hæc omnia sic ex voto, efficere, omneque dirum Venenum Corpore ægro extrahere possint. Sed vereor, vereor.

428 OLEUM ARTHRIT.

Oleum Arthriticum Arnisæi.

Vid. infra

Spiritus Arthriticus Arnisæ.

Oleum Balsamicum.

Pharm. Batean. pag. 103.

R. Rad. Anchusæ, *uncias duas.*

Olei olivarum, *libras duas.*

Coque ad colorem rubicundum:

Colat. adde:

Terebinth Cypr. in Aqua Viol. lotæ, *libram semis.*

Olei lauri, e baccis,

Hyperici, *ana unciam unam.*

Juniperi,

Petræ, *ana unciam semis.*

Rhodii,

Spicæ, *ana drachmas duas.*

Seminis Angelicæ,

Anisi, *ana drachmam unam.*

Misceantur secundum Artem & ferventur.

Omnibus affectibus frigidis subvenit, flatusque dissipat. In paralyti, Surditate, Otalgia &c. multum facit. In spasmō, Colica, Hydrops &c. interne, & externe usurpatum, præstans est Remedium. Dosis, scrupulus est unus, ad drachmam unam, in vehiculis commodis.

Oleum Basilici.

Inter olea rariora & minus cognita, pertinet etiam oleum Basilici, quod ob penetrantem suam fragrantiam, & Virtutem Cephalico - Nervinam, oleo Majoranæ longe est superius, licet ob majorem herbæ raritatem, carius. Ita ibidem HOFFMANNUS, pag. 19.

OLEUM BETULINUM.

Oleum Betulinum,

seu

Birklianum, Balsamum Lithuanicum etiam Dictum.

Dispens. Prag. Brand.

R. Corticum Betulæ exterior. albor.

Resinæ albæ, *ana libras duas.*

Conorum pini, *libram unam semis.*

Summitatum Abietis,

Pini,

Picæ,

Herbarum Artemisiæ,

Serpilli,

Rorismarini silvestris, *ana libram unam.*

Concisa Misce, & per Retortam, aut Alembicum ferreum, lege Artis, destillentur.

Usurpatur hoc oleum quandoque etiam interius ad aliquot guttas, in debilitate Ventriculi, Colica, a causa frigida orta, & aliis doloribus scorbuticis. Exterius vero, in tinnitu aurium, & Odontalgia adhibetur: Umbilico illitum, Vermes necat, & uteri affectibus medetur. Sed longe plures adhuc Virtutes ipsi tribuit REUSNERUS, Observat. XLII. ubi inter alia, vel ipsam cæcitatem pertinacem eo feliciter curatam fuisse, testatur; simulque faciliorem & simplicio rem modum istud oleum parandi, docet, quem & proponit Dispensat. Brand. & ex eo SCHULZ. in Prælect. pag. 205. Vid. & Annal. Phys. Med. Wratislav. Mens. Nov. An. 1725. Class. IV. pag. 555. sqq. ubi plura, & de præparandi methodo, & de ipsis usibus variis. Fasta quoque hujus olei mentio est in Commercio Phys. Med. Norimb. Ann. 1731. pag. 229. & alibi.

* * *

* * *

Oleum Bezoardicum

Wedelii. Pharmac. Acroamat.

Lib. II. Sect. 3. Cap. 8. pag. 370.

Disp. Wirt. Ratisbon. Prag.

℞ Olei Amygdalarum dulcium, *uncias duas.*Camphoræ, *drachmas duas.*

Solvatur camphora in oleo per digestionem, oleum tingatur radicibus Alkannæ, atque cum

Olei de Cedro, *drachma semis.* permisceatur.

Commendatur ab Autore in febribus malignis & inflammatoriis, & a nonnullis pro sacra ancora habetur. Unde Nomen: Dr. Wedels letzte Tropfen. Vid. de hujus olei usu potissimum externo salutari, Matth. Theophil. SCHULZ. Dissert. sub Præsidio AURIVILLII, Upsaliæ, 1758. habita, in qua tamen usum ejus internum non approbat: quem tamen rectius cum aliis multis, laudat Cl. KLEIN. Select. rat. Med. p. 152.

Dosis guttæ quinque, ad decem.

Oleum Benzoës.

Dispensar. Prag. Wirt. Brand.

℞ Gummi Benzoës probe tritum quantum placet; e retorta vitrea igne arenæ moderato, destilla in vas recipiens, cui aquæ fontanæ aliquot unciae sunt immisæ; finita destillatione, flores & oleum ab aqua separa, & seorsim serva. Vid. LEMERY Curs. Chym. pag. 616.

Additur oleum unguentis & suffimentis, ut odorem illis conciliet.

Oleum Bufonum.

Pharm. Bat. pag. 104. Brand.

℞ Bufones vivos, *quatuor.*

Coquantur isti in

Olei olivarum, *libris duabus.*

per horam, vel ad crepaturam.

Tum colatum usui serva Oleum.

Confert in pustulis Labiorum, Cancroque Mammarum. In Hydrope valet ad urinam ciendam, inungendo Renes. Faciant periculum, quibus placet. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 201.

Oleum Buxi & Guajaci.

Disp. Wirt. Arg. Brand. Vienn. & al.

Escobe ligni per retortam destillantur; prodit primo phlegma, postea spiritus acidus, & tandem oleum nigrum crassum, quod, ab acido spiritu separatum & rectificatum, reponitur. Vid. LEMERY Curs. Chym. pag. 485.

Olea empyreumatica septica sunt, & non, nisi ad guttas quatuor vel quinque, interne ad gonorrhæam virulentam &c adhiberi possunt; externæ ad dentium cariem & inde ortos dolores commendantur. Vid. HARTMANNI Prax. Chym. pag. 32. opp. Tom. I. & BINNINGERI Obs. Med. 90. Cent. V. p. 604, imprimis GEOFFROY, T. III. Mat. Med. p. 237. sq. & BOERHAAVE, Hist. Pl. Tom. I. p. 76. ZORN. Bot. p. 149. sqq. SCHULZ. pag. 205.

Oleum Cancrorum.

Dispens. Argens.

℞ Cancrorum fluviatiliū contusorum, *No. decem, vel duodecim.*

Olei Linī recentis, *libram unam sem.*

Coque in Vase bene clauso, deinde cola & exprime: Colatura postea servetur ad usum.

Demulcet, temperat, medetur ambustis, dolores quoque mitigat, etiam podagricos.

Oleum Camphoræ Liquidum & Butyraceum.

Disp. Wirt. Arg. Brand. Bat. p. 104.
Vienn.

℞ Camphoræ, *libram semis.*

Boli rubræ, vel terræ argillaceæ sic-
cæ, *libras duas.*

Optime permixta e retorta, lenis-
simo igne, destillantur, sic prodit,
cum phlegmate acidulo, Oleum Cam-
phoræ liquidum, subtilissimum, & in
fine, in collum retortæ sublimatur
oleum, butyri instar, quæ singula seor-
sim servanda. Conatum vero inanem
& plane frustraneum vocat *Hoffman-*
nus noster operam illam non infimæ
quidem famæ Chemicorum, Oleum
ex Camphora per destillationem, pro-
liciendi: quoniam nempe jam per se
ipsa Camphora nihil sit aliud, quam
oleum volatile tenuissimum, sed coa-
gulatum: Oleum igitur ex oleo elicere,
ipsi omnino ridiculum videtur. Vid.
ipsum Observat. Chem. Lib. I. Obs. 13.
pag. 50. sqq. ubi argumentis haud levi-
bus probat, Camphoram non esse Re-
sinam; sed oleum ab ipsa natura potius,
quam igne chemico quasi destillatum
& sensim coagulatum. Conf. supra di-
cta, *ad ipsam Camphoram*, & *BARN-*
NERI Chymiam Philosoph. Tract. III.
Cap. 4. pag. 331.

Penetrantissimum hoc oleum, quod
subtilissima pars camphoræ est, ad destil-
lacio es catarrhales, & dolores dentium,
a causa frigida ortos, commendatur, at-
que illos, externe applicatum, quasi in
momento sedat. Ad condienda insecta mi-
nora etiam adhibetur.

* *
*

Oleum Capparum,

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. ultrajest.

℞ Corticis radicis Capparum,
unciam unam.

Tamarisci,

Cyperii, *ana drachmas duas.*

Ceterach,

Rutæ, *ana drachmam unam.*

Seminis Agni casti, *drachmas duas.*

Trita &

Vini, *libra semis* infusa, post biduum
cum

Olei Olivarum, *libra una.*

Coquantur, ad humiditatis con-
sumptionem, colentur & exprimantur.

Vires sunt attenuantes & resolven-
tes; in affectibus lienis potissimum com-
mendatur.

Oleum Cardiacum.

seu

Cordiale Odoriferum.

TENTZEL. Exegef. Chymiatr. ap. Ang.

SAL. pag. 678.

℞ Cinnamomi acuti, *uncias octo.*

Santali albi

Nucis Moschatæ,

Caryophyllorum, *ana unciam unam.*

Corticis Citri minutim incisor.

unc. quatuor.

Moschi, *grana decem.*

Aquæ Rosarum, *libras quatuor.*

Vini Malvatici, *libram unam.*

Infundantur per aliquot dies:
deinde destill. per vesicam. Oleum ab
Aqua per tritorium separetur, & ad
usum custodiatur. *Est enim guttatim*
exhibitum, specificum cordiale præstan-
tissimum, & si Sacchari admixtione,
in pulverem vertas, Diaromaticum essen-
tiale jucundissimum. Conf. supra Liquor
Cardiacus, & infra Spiritus Cardiacus.

OLEUM CARD. BENED.

Oleum Cardui Benedicti

Compositum.

Dispens. Prag.

Rx. Herbarum & Radicis Valerianae recentis,
Cardui Benedicti recentis,
Numulariae, recent.
Betonicae, recent.

Summitat. Hyperici, cum Floribus,

ana manipul. duos.

Incisa infundantur in sufficiente
quantitate Vini albi, per novem dies:
deinde his omnibus adde:

Tritici puri, *manipulum unum.*

Coquantur simul lento igne, con-
tinuo spatula agitando, ne species adu-
rantur, donec Vinum evaporet. Postea
affundantur

Olei opt. recent. *librae duae.*

Coquantur denuo lente, donec
oleum omni qualitate fuerit saturatum,
quod expressum, iterum coquatur cum
Therebinthinæ, *unciis duabus.*

Continuo agitando, donec simul
soluta & unita sint: Tandem adde

Olibani pulverisati, *unciam un. semis.*

Misce, & ab igne repone. Oleum
hoc frigidum in vitro servetur usui.

*Passim Balsamus vulnerarius viri-
dis audit: cujus virtutes summæ integro
Libello celebratae sunt. Externe adhibe-
tur ad Contusiones & obstructions resolu-
endas: Interne vero ad pulmonum, alio-
rumque Viscerum exulcerationes persua-
nandas. Sed alium Balf. vuln. viride
vid. in Disp. Vienn. & aliud in Argent.*

Oleum Carfunculi.

Dispens. Hamb.

Rx. Olei Anthos,
Lavendulae,
Majoranae,
Salviae, *ana drachmas duas.*

OLEUM CARMINAT. 431

Menthæ, *scrupulos quatuor.*

Cardamomi,

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Cubebarum,

Galangæ,

Juniperi, e Baccis

Macis,

Nucis Moschatæ,

Zingiberis, *ana scrupul. duos.*

Misce omnia & usui serva.

Qui est Cardiacus, analepticus,
cephalicus, stomachicus, Carminativus,
hystericus, & quis non? Omnia enim
pretiosa & præstantia Olea hic in unum
sunt collecta quasi & coacta, ut parvum
fere, ut sic loquar, Myropolium confi-
ciant. Noluimus tamen illud hic omit-
tere, inprimis, quum solum, quantum
equidem memini, Dispensat. Hamb. illud
exhibeat. Cur vero dictum sit oleum Car-
funculi, alii disquirant, quibus plus est
otii.

Oleum Carminativum.

*Disp. Wirt. in reliq. desideratur. Simile
tamen exhibet JUNGKEN. Corp.*

Pharm. p. 739. mireque ibi laudat.

Rx. Herbarum recent. Anethi,

Menthæ,

Abinthii,

Pulegii,

Florum Chamomillæ vulgaris,

ana uncias quatuor.

Incisa & contusa coquantur in
Olei Olivarum, *libris duabus*, ad hu-
miditatis consumptionem, ex-
primantur & colentur. Oleo
adde

Olei laurini expressi, *uncias tres.*

Serventur.

*Virtutes nomen indicat egregium
enim est carminativum, quo puerorum*

432 OLEUM CARMINAT.

tenellorum abdomen inungitur, tormina flatulenta mitigat.

Oleum Carminativum.

Dispens. Vienn.

Rx. Olei destillati Seminis Cumini,
unciam unam.

Foeniculi,
Anisi,
Carvi, *ana drachm. duas.*
Anethi,

Corticum Aurantiorum,
Chamæmeli, *ana drachm. unam.*
Misceantur, & usui serventur.

Hystericas, melancholicas & hypochondriacas passiones tollit, flatus discutit, dolores quoque Ventriculi & Intestinorum sedat. Aliud autem Ol. Carminat. per Infus. & express. paratum, ex JUNGKEN. Corp. Pharm. exhibet Dispensat. Ratisbon.

Oleum Castorei Simplex.

Disp. Argent. Prag.

Rx. Castor. ping. & mollis, *unc. unam.*
Olei Olivar. Vet. *libram unam.*
Vini generosi albi, *unc. tres.*

Bulliant ad Consumtionem Vini, deinde reponantur ad usum.

In Convulsionibus, affectibus paralyticis, ut & uterinis, prædicatur.

Oleum Castorei

Compositum.

Disp. Brand. Wirt. Lond. Hamb. Ratisbon.
Vienn. Lond. ultraject.

Rx. Castorei, *drachmas duas.*
Cyperi,
Pyrethri,
Sabinæ,
Schoenanthi, *ana drachm. duas semis.*
Spicæ Indicæ,

OLEUM CATELLORUM.

Cassia lignea vera,
Costi,
Cubebærum,
Croci, *ana drachmas duas.*
Piperis longi,
nigri, *ana drachmas duas semis.*
Vini albi generosi, *libram semis.*
Olei Olivarum purissimi, *libram unam semis.*

Omnia in pulverem redacta & vino irrigata, oleo superfuso digerantur, in vase bene clauso, igne arenæ, per plures dies, ad omnis humiditatis consumtionem; exprimantur & reponantur.

Commendatur ad nervorum affectus, prodest membris paralyticis & tabidis, nec non ad uteri affectus. Vid. SCHULZ. pag. 201. CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 256. & BRUNNER. Consil. Med. 21. pag. 142. ubi multum ipsi virtutis tribuit in puerorum Epilepsia. Vid. & Angel. SALAE Tract II. de Error. Galenist. p. 62. ubi plenior hujus Olei descriptio habetur, quæ Jacobo de Manliis adscribitur.

Oleum Catellorum.

Dispens. Paris.

Rx. Catellos recens natos, *No. tres.*

Conjice illos in

Olei olivarum ferventis, *libras tres.*

Coquantur ad ossium compaginis dissolutionem. Fiat Colatura & Expressio: Colato calenti adhuc adde:

Summitatum Origani,

Serpilli,

Pulegii,

Hyperici,

Majoranæ, *ana uncias duas.*

Insolentur per dies quindecim:

Cola & serva.

Membra contracta sanat, ischiadicis

OLEUM CATELLORUM.

cos & arthriticos dolores compefcit. Utinam hæc vera fint. Interim væ mifellis iftis Catellis, non in hoc quidem crudele fatum & dirum vivicomburium natis. Forte eandem Virtutem paregoricam & anodynam præstaret oleum iftud generofis herbarum balsamicarum Viribus imbutum, tamenfi Vitæ Catellorum vix inchoata parceretur. Ceterum petita hæc dicitur compositio e Dispensatorio Londinenfi: ibi vero fic potius ea exhibetur.

Oleum Catellorum.

e Dispens. Lond.

Rx. Olei Olivarum, libras quatuor.

Catellos nuper natos, No. duos.

Vermium terreftrium vino albo ablutorum, libram unam.

Coctis Catellis, ad offium Compaginem diffolutam, injiciantur Vermes, & paullo poft exprimantur: deinde vero cum

Terebinthinæ Cypriæ, unciis tribus.

Spiritus Vini, uncia una.

Perficiatur Oleum fecundum artem.

Utraque certe Compositio bona eft & fructu haud caritura, in mitigandis doloribus; modo ab utraque abfit fadum iftud Canicidium, ut jam dixi, quod quem fingularem hic ufum præftare poffit, equidem haud fatis perfpicio. Idem vero ftatuendum, me quidem iudice, de Oleo Vulpino, cujus in fqq. descriptio habetur. Nifi forte tam favo exitio dignior videatur vulpes, ob mille fraudes, fera latrocinia & cruentas gallinarum & avicularum cædes. Sed hæc obiter per jocum, fi nempe liceat.

**

OLEUM CARYOPH. 433

Oleum Caryophyllorum

Aromaticorum.

Disp. Arg. Wirt. Brand. & rel.

vid. Chemicos.

Rx. Caryophyllorum, libras duas.

Tritis affunde

Aquæ pluviz, libras fedecim.

adde

Salis communis, uncias quatuor.

Stent per quinque vel fex dies in loco calido, poftea deftilla e vefica, fic prodit una cum aqua oleum Caryophyllorum albiffimum, omnis coloris expers, quod fundum petit. Vid. HOFFMANN. Obs. Chym. 3. L. I. pag. 16. 17.

Pari modo parantur

Oleum Cinnamomi,

de quo vid. infra.

Cardamomi,

de quo vid. BOER-

HAAVE, Hift. Plant. Tom. II.

pag. 598.

Macis,

Nucis Mofchata,

Piperis,

Siree.

de quo pretioffimo & fragrantiffimo Oleo exotico vid. LOCHNERI Epift. de Novis & Exoticis Théè & Café fuccedaneis, pag. 13. fq.

Oleum Ceræ.

Dispens. Wirt. ex BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. Part. I. Proc. 36. p. 134. fqq.

Disp. Paris. Argent. Vienn. Ultrajeç.

Rx. Ceræ flavæ odoratiffimæ, libr. unam.

Li i

Scindatur in fragmenta tam parva, ut retortæ officio commodè possint immitti, eaque repleti ad dimidium. Tum infundatur arenæ purissimæ tantum, quantum capit venter retortæ; calefiat tum lente retorta, donec cera liquefcens arenam sibi permiscuerit; & imbiberit satis; imponatur furno arenæ, instituat, applicato excipulo, destillatio. Adhibito primo leni ignis gradu prodire solet aqua acidula, foetens, pauca, una cum spiritu; calore deinde aucto, ascendet sensim oleum tenue, dum destillat, in excipulo, instar butyri, concrefcens; hoc, ubi ultra prodire negat, major adhibendus est ignis, & quidem fortis suppressionis, cujus ope ascendet mox tota massa ceræ in excipulum, sub forma butyri. Butyrum hoc ceræ, sine ulla additione, ex retorta, lenissimo ignis gradu, iterum destillari & rectificari debet, oleumque liquidum tenue & butyrosum seorsim excipi.

Sunt, qui hoc tenue ceræ oleum etiam interne adhibent; est enim diureticum valde penetrans, ad guttas tres vel sex datum; propter nimiam vero acrimoniam, cautius eo utendum esse censemus. Externus vero ejus usus eo frequentior esse solet; & remedium præbet vix ulli alteri comparandum, ad mala papillarum nervosarum, quæ in cute extrema denudata sunt, ad fissuras labiorum & papillarum in lactantibus, digitorum & manuum rhagades, ad tumores atque perniciões a frigore inductos, & tendines contractos, quæ adstrictæ alvo lubricitatem conciliare, in infantum morbis, abdomini illitum, quidam volunt. Vid. imprimis BOERHAAVE Elem. Chem. Part. II. Proc. 37. pag. 137. & ex eo SCHULZ.

Præl. p. 206. & CARTHEUS. Pharm. pag. 242.

Oleum Chamomillæ.

Paratur ex floribus eodem modo, quo

Oleum Anagallidis.

Carminativum est & anodynum, ventris torminibus succurrit, nec non in febribus intermittentibus spina dorsî illo inungitur; ad colicos dolores clysteribus additur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. T. III. pag. 303. sqq. & Sim. PAULLI Quad. Bot. p. 254. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. p. 164. & SCHULZ. pag. 202.

Oleum Cheiri.

Disp. Wirt. Argent. ultraject. Amstel. & rel.

Rx. Florum Cheiri,

Olei Olivarum, ana libram unam.

Coquantur, post macerationem aliquot dierum, ad consumptionem humiditatis; expressum & colatum oleum servetur.

Usus, uti reliquorum oleorum per infusionem paratorum, est externus; virtute gaudet anodyna & resolvente, præsertim ad uteri affectus, ubi ad menses & fætum mortuum pellendum, ad lochia retenta & dolores post partum commendatur. Vid. SCHULZ. p. 202.

Oleum Cinnamomi.

Illius parandi modum docet exacte BOERHAAVE. Elem. Chem. T. II. P. I. Proc. XXIX. p. 104. seqq. deinde Proc. XXX. p. 112 sic de miro ipsius usu, pronunciat: At Oleo Cinnamomi suppar videre nec dum contigit, quotiescunque collapsæ Gravidarum, parturientium, puerperarum, vires, absque inflammatione, absque ruptis, hæctenusque hiulcis vasis.

ULEUM COCHLEAR.

Oleum Cochleariæ.

De hujus penetrantissimi & fragrantissimi Olei laboriosa præparatione, vid. HOFFMANNI *Obs. Chym.* 4. Lib. I. pag. 18. Cujus Virtus antiscorbutica & anticachectica prorsus insignis.

Oleum Colocynthis.

Disp. Wirt. Arg. Ratisb. Vienn.

R. Olei Absinthii, per infusionem parati,

Rutæ,

Fellis bubuli, *ana libram semis.*

Fructus Colocynthis,

Radici Hellebori nigri, *ana. dr. un.*

Colocynthis & Helleborus niger cum Aquæ fontanæ *unciis duabus*, in mortario, ad pultis formam contundantur, atque, oleis & felli additis, ad consumptionem humiditatis, leni igne, coquantur, exprimantur, & oleum per linteum colatum servetur.

Anthelminticum est, & alvum solvit, abdomini illitum. Idem Ventri exterius illita præstant, Emplastrum purgans, & illud contra Vermes dictum, de quibus supra, suis locis, & Unguentum de Arthanita, de quo infra, suo loco: & folia cardiacæ Oleo Absinthii & Amygdalarum amararum incocta, & umbilico imposita. Vid. PAULLI Quadripart. Bot. pag. 237. eundem vero effectum de felle ovillo, infantum umbilico illito, prædicat Wilhelm ten RHYNE, Meditat. ad Hippocr. p. 107. Sed forte quodvis fel illud præstiterit, inprimis fel Tauri. Conf. supra Extractum umbilicale purgans.

OLEUM CORDIALE. 435

Oleum Cordiale Brunneri.

Consil. Med. LXV. pag. 371.

R. Oleorum Benzoini, *drachm. semis.*

Cinnamomi,

Lavendulæ, *ana guttas tres.*

Succini albi, *frupulum semis.*

Croci, *guttas tres.*

Rosarum, per infusionem facti, *unciam semis.*

Misceantur probe, & ad usum servetur Mixtum.

Qui dicitur esse aphrodisiacus & ad Venerem dormientem excitandam idoneus. Magnam cui virtutem in impotentia virili & venere torpente, tribuit Auctor. Experiantur, qui indigent ejusmodi adminiculis: feliciores tamen & præstantiores, qui haud opus habent, ut ad opus, talia remedia entatica in flebile solatium, implorent. Unum tamen oleum arcanum adhuc his deesse videtur. Conf. infra, Unguentum cordiale.

Oleum Cornu Cervi.

Disp. Vienn. Wirt. Brand.

R. Cornuum Cervi frustillatim concissorum, *quantum placet.*

Immitte retortæ lutatæ, aut cucurbitæ ferreæ, alembico terreo vitreato munitæ, ac igne aperto, gradatim, ad ignitionem usque retortæ, aut cucurbitæ, administrato, omnes, cum phlegmate, sale volatili ac oleo, spiritus evoca, quæ omnia ab invicem separa, & seorsim serva.

Raro interne adhiberi solet, sed oleum animale Dippelii inde parari potest. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 207.

Oleum Corticum

Aurantiorum.

Disp. Prag. Wirt. Argent.

R. Corticum recentium Aurantiorum,
quantum placeat.

Incisi, cum sufficiente aqua fontana, absque maceratione, e vesica destillantur, ac oleum, ut in reliquis, aquæ innatans, lege artis separetur De alio Cort. Aurant. Oleo, per Expressiorem solam parando, vid. HOFFMANN. Obs. Chym. IV. Lib. I. pag. 20.

Oleum Corticum Citri.

Eadem methodo paratur quæ præcedens.

Oleum Corylinum,

Heraclinum, vel Heracleum, alias
Ditum.

Pharm. Batean. pag. 104. & alibi.

R. Ligni Coryli, Mens. Septembr. aut Mart. collecti, & in taleolas secti, quantum vis, & gradatim per Retortam, in Arena destilla. Oleum ab Aqua separetur, secundum Artem, & servetur.

Calefacit, incidit: Anodynum est, antepilepticum, ac præcipue Odontalgicum. Guttae duæ, tres vel quatuor, & ultra assumptæ, cum mica panis. Lumbricos in instanti necant, & per secessum educunt.

Sed longe plures Virtutes, præter has ipsas, huic oleo tribuit sive inventor, ut creditur, sive præcipuus Commendator, Rulandus, qui illud potissimum inter secreta sua, habuit, & quæstum inde uberrimum fecit; vid. Mart. RULANDI Curat. empir. ejusque Secreta Spagy. cum Schol. ab Hagendorn. edit. Cap. 22.

item Fabric. HILDANI Obs. Chirurg. 84. Cent. III. pag. 356. & qui hos, una cum aliis laudat, ZORN. in Botanolog. pag. 232. ubi plura de Herculeis prope-modum hujus Olei Heraclini Virtutibus, elogia habentur; quibus add. GEOFFROY; Mat. Med. Tom. III. pag. 366. & præsertim, Henr. ab HEER Obs. Med. XVIII. pag. 233. item BOERHAAVE, Hist. Plant. pag. 76. ubi tamen, quod veracunde notamus, errore multis auctoribus recepto, Oleum Heracleum pro Oleo Buxi, habet. Quam tamen litteram ita dirimit eximius ille BARNERUS, in Chymia Philosoph. Tract. III. C. 4. p. 332.

Disputatur inter Auctores, qualenam fuerit illud Oleum Rulandi Heraclinum: Sed ex Manuscriptis ejus mihi patet, esse Corylinum, non Buxi, ut volunt alii.

Oleum Costinum Mel.

Disp. Wirt. Prag. Brand. & rel.

R. Costi amari, sive corticis Winterani,
uncias duas.

Majoranæ florecentis, uncias octo.

Contusis superfunde

Olei Olivarum clari, albi, recentis,
libram unam semis.

Vini albi, uncias duas.

Digerantur in vase clauso, ad humiditatis consumptionem, exprimantur & percolentur.

Nervinum est, & ad paralyticam relaxationem emendandam commendatur. Vid. SCHULZ. pag. 202.

Oleum Cremoris.

Pharm. Batean. p. 104.

R. Corticis intern. Viridis recent.

manip. tres.

Cremoris Lactis optimi, libras duas.

Coquantur bene; donec in oleum

effluat Cremor. Fiat Expressio, cui deinde adde

Corticum recentium alior. Sambuci, manip. quatuor.

Coq. iterum, ad Corticum siccitatem: Fiat expressio.

In Hæmorrhoidibus, Ambustionibus, Erysipelate &c. optatissimum est Remedium. Conf. inf. Unguenta Hæmorrhoidalia.

Oleum Cumini Nigri.

Conficitur, inquit ibidem HOFFMANNUS, pag. 20. Oleum non adeo vulgare, ex Cumini nigri Semine; sed profecto, si ullum aliud, certe hoc Carminativum est.

Oleum Excestreense.

Operosa ejus atque diffusa Compositio habetur in *Dispensat. Lond.* unde petat, qui velit & usum noscere aveat.

Oleum Euphorbii.

Disp. Arg. Wirt. Norimb. Brand. Lond. Hamb.

℞. Euphorbii triti, unciam semis.

Olei Cheiri, uncias quinque.

Coque, additis

Vini, uncias duabus,

ad humiditatis consumtionem.

Oleum coletur, ac fervetur.

Commendatur ad affectus nervorum, sic dictos, frigidos; paralyticis & atrophicis membris conducit. Ceterum notum quoque est Oleum Euphorbii destillatum. Vid. Disp.

Oleum Euphorbii

Compositum.

Dispens. Lond.

℞. Staphidis apix,

Saponariæ, ana unciam semis.

Pyrethri, drachmas sex.

Calaminthæ montanæ siccæ, unc. unam semis.

Costi, drachmas decem.

Castorei, drachmas quinque.

Trita, triduoque macerata, in Vini odori, libris tribus semis.

Coque deinde sensim, cum

Olei Leucii lutei, libra una semis.

Additaque, ante absumtum omnino Vinum,

Euphorbii, uncia semis.

Percoque secundum artem, & usui serva.

Vires sunt eadem, ac præcedentis Compositionis simplicioris, sed adhuc valentiores & fortiores.

Oleum Florum Slotani.

ex Hildano.

Disp. Wirt. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 740.

℞. Olei Olivarum, libras sex.

Catulorum juniorum, numero duos.

Ranarum viventium, num. duodecim.

Lumbricorum terrestrium viventium, uncias quatuor.

Aquæ fontanæ, libras tres.

Coquantur lento igne, donec caro catulorum ab ossibus secedat, & fere omnis humiditas consumta sit. Coletur oleum, & addantur

Axungię Hominis,

Muris alpini,

Olei Amygdalarum dulcium,

Scorpionum, ana uncia sex.

Florum recent. Primulæ veris,

Tussilaginis,

Betonicæ,

Genistæ,

Chamomillæ romanæ,

Violarum,

Liliorum convallium,
 Lavendulæ,
 Sambuci,
 Anethi,
 Salvix,
 Cheiri,
 Rutæ,
 Serpilli,
 Anthos,
 Centaurii minoris,
 Veronicæ,
 Origani,
 Tanaceti,
 Ligustri,
 Agrimonix,
 Pulegii,
 Meliloti,
 Verbasci,
 Absinthii vulgaris,
 Rosarum, *ana uncia semis.*
 Hyperici, *libra quatuor.*

Macerentur & digerantur calore balnei, postea oleum exprimatur, colatur & servetur.

Habetur pro anodyno, nervino, vulnerario, antispasmodico & antinephritico.

Nota: Flores feligi, & a calicibus atque foliis, quantum licet, separari debent; alias oleum, quod rubrum esse debet, virescit.

Oleum Florum Verbasci.

Disp. Argent. Wirt. JUNGK. C. Ph. pag. 736. & al.

Rx. Florum Verbasci, libras duas.

Olei Olivarum recentis, libras tres.

Macera & digere per dies octo, aut plures, deinde coque, & exprime ad futurum usum.

Contra podagricos & alios fevos dolores, præsertim etiam hamorrhoidales, mirum in modum commendatur.

Vid. SCHULZII Prælect. p. 221. Conf. infra, Unguentum Verbasci.

Ceterum sic eadem ratione parantur multa alia Olea, ex Floribus Chamæmeli, Meliloti, Violarum, Lilior. alb. Nymphææ, Sambuci, Genistæ, aliarumque plantarum, de quibus possim infra, in progressu Operis. Vid. Disp. Amstel. Paris. & reliqua Dispensatoria fere omnia.

Oleum Formicarum.

Disp. Hamb. Wirt. Ratisbon. & reliq.

Rx. Formicarum, uncias quatuor.

Olei, libram unam.

Macerentur leni calore diebus viginti, postea colatum oleum reponatur.

Laudatur ad partes genitales roborandas, & membra paralytica confortanda.

Oleum ex Fructu Cacao.

seu Butyrum Cacao.

Dispens. Wirt. Paris.

Vid. BOERHAAVE, Elem. Chem.

T. II. p. 88. & GEOFFROY, Mat.

Med. T. II. p. 412.

Rx. Fructuum Cacao, libram unam.

Leviter in sartagine torrefactos & a cortice mundatos, vel super lapidem calefactum tere, vel in mortario calido contunde; contusos in

Aquæ communis, libris octo,

bullire permitte, donec oleum supernatet, quod concretum ex aqua refrigerata colliges.

Sebi iusto magis cocti colorem & consistentiam habet, qui autem, ablutione sæpius repetita per aquam calidam, albicans redditur.

Habetur etiam alius parandi mo-

OLEUM GALBANI.

duſ, per toſtionem nucleorum lenem, & dehinc expreſſionem; quale vero butyrum coloris eſt magis fuſci, ſed virium æqualium, ſi non ſuperiorum. De utroque modo Oleum Cacao parandi, vid. *experimenta* HOMBERGII, apud. Dn. HAMEL. in *Hiſt. Reg. Scient. Acad. Lib. IV. Cap. 2. pag. 365.* ubi & tertium addit modum, nempe per deſtillationem. Conf. KLEIN. *Select. Rat. Medic. pag. 33.*

Recens paratum præbet medicamentum pectorale, antipleuriticum, antinephriticum & antipafmodicum egregium, guſtu gratiſſimum, & oleo Amygdalarum ſubſtitui, quin præferri poteſt. Vid. plura de hiſ, in Diſſert. Singulari, de Butyro Cacao, novo ac commendatiſſimo Medicamento, a Theoph. HOFFMANNO, ſub Præſid. Cl. MAUCHARTI, Tubingæ, 1735. habita, electu perquam digna. Sed vid. Commerc. literar. & med. Norimb. Ann. 1737. pag. 82. ſqq.

A drachma una, ad duas, vel tres, cum potu calido lactis, juſculi, Theæ vel Coffæe, ſumitur; externe ad fiſſuras labiorum & mammarum, non ſine fructu, adhibetur.

Oleum Galbani.

Diſp. Brand. Wirr. LEMORT. Chym. Med. Phyſ. pag. 85.

R. Gummi Galbani electi, *libr. unam.*
Arenæ lotæ, *libram unam ſemis.*

Deſtillantur igne arenæ, per retortam vitream, liquor albus, qui cum oleo prodit, ſeparetur, atque oleum rectificetur.

Laudatur præcipue in doloribus colicis, hystericis & ſpaſmodicis, umbilico illitum. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 208.

OLEUM GALBANET. 439

Eodem modo parantur

Oleum Ammoniacy,
Maſtiches,
Myrrhæ,
Tacamahacæ.

NB. *Myrrha etiam oleum ſuaviſſimum, ſed exigua quantitate, deſtillatione cum aqua fontana inſtituta, reddit: quod primus obſervavit & docuit HOFFMANN. Obſ. Chym. 5. Lib. I. p. 21. ſqq. ubi & de præſtantiſſimis ipſius virtutibus, in Chronicis præſertim pectoris Vitiis, diſerte tractat. Conf. Cl. CARTHEUSERI Fundam. Mat. Med. Part. II. Sect. 12. Cap. 28. pag. 230. & Diſſert. de Eximia Myrrhæ Virtute. Conf. ſupra Olea Myrrhæ, per deliquium, & compositum.*

Oleum Galbanetum Paracelſi.

Diſpenſ. Vienn.

R. Gummi Galbani, *libram unam,*
Olei Terebinthinæ, claræ, *libr. tres.*
Miſceantur, digerantur, & deſtillantur per Retortam: poſtea deſtillato addatur:

Olei Lavendulæ deſtillati, *uncia una.*
Cephalicum eſt, & antinephriticum; contracturis quoque medetur, ut traditur.

Oleum Galbanetum Paracelſi ad Colicam.

Tab. Smaragd. pag. 247.

R. Gummi Elemi,
Hederæ,
Galbari, *ana partes æquales.*
Deſtillantur, in Arena, per Retortam: Servetur ſeorſim, primum Aqua: deinde Oleum clarum: Tertio

Oleum crassum, instar Mellis, quo inprimis utendum, ac totus Venter illinendus.

Oleum Gonzagianum.

Dispens. Vienn.

℞. Florum Sulphuris, *uncias tres.*
Myrrhæ rubræ,
Mumiæ Veræ, *ana unciam unam.*
Axungia Serpentum, *unc. un. semis.*
Indantur Vasi Vitreo, & affundatur

Oleum Terebinth. ad 3. digit. eminent addendo

Olei Benzoës destillati, *drach. duas.*

Stent per Otiduum, in Digestione: dein forti Expressione coletur, & servetur oleum.

In Contusionibus, iisque affectibus, ubi sanguis extravasatus stagnationem effecit, resolvit, digerit, & ad Circulationem reducit.

Unde vero magnificum Gonzagianum Nomen? Forte ab uno ex illustrissima Gonzagarum familia, qui aut invenerit, aut primus, cum singulari effectu, expertus fuerit hoc ipsum Oleum resolvens ac dissipans.

Oleum ad Guttam Rosaceam

Dan. Sennerti.

℞. Tartari albissimi,
Aluminis,
Nitri, *ana partes quatuor.*
Sulphuris, *part. unam.*

Contrita calcinentur, & in Cella per deliquium, inde fiat Oleum.

Proprie quidem ad Olea haud pertinet: quoniam tamen sic libuit inscribere magno Auctori, aeterno nostræ Academicæ Witteb. Ornamento; ideo & huic compositioni locum inter olea assignare

haud dubitavimus, inprimis, quum Oleum Tartari per deliquium item & Oleum Myrrhæ per deliquium satis jam notum sit. Ceterum non negamus quidem, ad faciendam istam Guttam rosaceam emundandam, multum valere posse hoc ipsum oleum, sive Liquorem; addita tamen necessaria cautione, ne prius adhibeatur, quam præparatum & perpurgatum fuerit per idonea remedia interna, ipsum corpus impuris sordibus oppletum, ob metuenda scilicet atrociora mala, partim a nobis jam enarrata in Diss. de Veritate Paradoxi Hippocrat. p. 10. Hæc obiter.

Oleum Habacucinum.

Dispens. Vienn. Prag.

℞. Herbæ Absinthii recentis,
Tamarisci,
Scolopendrii, *ana uncias duas.*
Radicis Dictamni albi,
Gentianæ, *ana uncias tres.*
Amygdalarum amararum,
Nucleorum Persicorum, *ana unciam unam semis.*
Seminis Cynæ,
Herbæ Corallinæ, *ana uncias quatuor semis.*

Colocynthidos,
Corticum Aurantiorum,
Citri, *ana unciam unam.*
Succi Absinthii,
Citri,

Aceti fortis, *ana unc. quatuor semis*
Incisa Misceantur, & macerentur per aliquot dies: dein adde
Olei Olivarum, *libras quinque.*
Fellis taurini, *No. tria.*

Bulliant ad Consumtionem humiditatis: dein admisceantur
Picis navalis, *libra semis.*
Aloës Soccorinæ, *uncie dua.*
Theriacæ Andromachi, *dr. decem.*

Olei

OLEUM HEPATICUM.

Olei Spicæ, *uncia una semis.*

Petræ, *uncie quatuor.*

His bene solutis, & digestis, col-
letur Oleum.

*Hoc Oleo inuncta regione umbili-
cali, alvus redditur lubrica, & Ver-
mes simul necantur & expelluntur. Idem
ergo hæc operosa Compositio præstat, ac
Oleum Colocynthis, modo descriptum,
item Emplastra purgans, & contra Ver-
mes, ut & Unguentum de Arthanita
satis notum de quibus infra suo loco dice-
mus, adjectis simul necessariis monitis ac
cautionibus: partim quoque jam supra
diximus. Cur vero Auctor, seu Inven-
tor Loew, Medicus & Professor Pra-
gensis, ut perhibetur in Dispensat. Prag.
mirabile & insolitum, licet sacrum, Olei
Habacucini Nomen huic suæ compositio-
ni imposuerit; id quidem nos prorsus
ignorare fatemur, atque hinc magis mi-
ramur, quam imitamur, aut approba-
mus. Quantum enim & nobis ipsis, &
omnibus aliis S. Codicis Lectoribus con-
stat, S. Propheta Habacucus nec tale
Oleum anthelminticum ipse invenit, nec
ab aliis inventum, unquam commenda-
vit, aut in usum deduxit. Si vero for-
san de alio Habacuco hujus Olei peregrini-
um Nomen sit derivatum; quis quæso
tandem iste fuerit? quum inter Medicos
quidem nemo mihi occurrat, qui sic ap-
pellatus sit. Sed res ridicula mihi potius
videtur, quam seria, atque inde nequa-
quam digna, cui diutius immoremur.
Sat est.*

Oleum Hepaticum Rubrum.

Dispensat. Vienn.

R. Herbæ Hepaticæ nobilis,

Matrisylvæ,

Euphrasie palustr. Cæruleæ,

Florum papaveris errat *ana unc. semis.*

OLEUM HERACLIN. 441

Rosarum rubrarum, *unciam unam.*

Herbis his sine stipitibus, ad-
dantur,

Radici Anchusæ incis. & vino irro-
rata, *uncie duæ semis.*

Infundantur deinde hæc omnia in
Olei Olivarum, *libra una semis.*

Dein istis addatur,

Santali rubri pulverisati, prius per
noctem, in Aceto vini infusi,
uncia una semis.

Fricentur in Sartagine, super
ignem, & coquantur: fiatque Expres-
sio per Linteum.

*Inflammationem Hepatis, median-
te Inunctione, potenter minuit. Sed sat,
credo, erit, si mediocriter illud præstiterit.*

Oleum Heraclinum.

Vid. supra

Oleum Corylinum.

Oleum ad Hernias.

Dispens. Vienn.

R. Lacertarum vivarum, *No. quadra-
ginta.*

Lumbricorum Terrestr. recent. *libram
unam.*

Asellorum recentium, *uncias tres.*

Florum Chamæmeli,

Sambuci, *ana unciam unam.*

Coquantur ad Confusionem
Humidi, cum

Axungie Ursi, *libris duabus.*

Exprimantur fortiter: deinde
addantur,

Olei Ovorum, *uncie tres.*

Et postea servetur usui: si quis
sperandus.

*Haud satis enim perspicio, ut in-
genue fatear, quamnam potissimum vir-
tutem habeant tot lacertæ, Lumbrici &*

K k k

442 OLEUM HIRUNDIN.

Aselli, terribiles licet & tetra aspectu bestiae, ad Hernias curandas, & intestina sede sua semel elapsa, apte firmiterque reponenda: dicant ergo peritiores. Ego quidem ἐπέχω. Conf. infra Oleum Hyperici ad Herniam, ibique dicta.

Oleum Hirundinum.

Dispens. Lond.

R. Hirundines integras, *No. sedecim.*
 Chamæmeli,
 Rutæ,
 Plantaginis majoris,
 minoris,
 Foliorum Lauri,
 Pulegii,
 Anethi,
 Hyssopti,
 Rorismarini,
 Salviæ,
 Hyperici,
 Balsamitæ, *ana manipul. un.*

Olei communis, *libras quatuor.*

Vini Hispanici, *libram unam.*

Confice ex his secundum Artem,

Oleum.

In Apoplexia atque Epilepsia insignis usus esse passim perhibetur. Crediderim equidem idem illud præstare posse, ob multas adjectas herbas nervinas, roborantes atque balsamicas, etiamsi Hirundines illæ sedecim integræ avolarent, sed tum una cum illis, ipsum Nomen Oleo huic impositum in leves quoque auras abiturum esset. Ceterum hæc ipsa Compositio Lemeryo, Chemico celebri, plerumque tribuitur, ceu inter alia, patet ex JUNGKENII Corpore Pharmaceutico, pag. 741. Sed de eo diligentius, si opus, inquirant, quibus plus, quam quo fruimur, otii superest. Exigua enim ex his, jactura est metuenda, neque ma-

OLEUM HISPANICUM.

gna rursus gloria inde expectanda. Hæc sufficiant.

Oleum Hispanicum.

Tab. Smaragd. pag. 248

R. Olei vetustissimi, *uncias tres.*
 Terebinthinæ puræ, *uncias duas.*
 Triticici integri, *unciam unam semis.*
 Hyperici,
 Radic. Card. Benedict.
 Valerianæ, *ana uncias duas.*
 Thuris pulv. *drachmas duas.*

Radices & Herbæ grosso modo, contundantur, & in Vino immergantur, ac per triduum, macerentur: Hinc Oleum & Triticum adjiciantur, & coquantur ad Vini consumptionem, & Colentur. Colat. adde Terebinthinam & Thus: tumque iterum parum ebulliant.

Dicitur vi eximia traumatica polere, atque ipsa Vulnere brevi quidem tempore, persanare. Quod an ex omni parte verum sit, ingenue dicant, qui experti fuerint.

Oleum Hyoscyami.

Disp. Argent. Wirt. Brand. Ratisbon.

R. Seminum Hyoscyami, *quantum vis.*
 Contundantur, torreantur & exprimantur.

Est paregoricum & affluxum nimium cohibet; ad Emplastrum de Hyoscyamo requiritur: de quo infra, suo loco.

Oleum Hyperici.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon. Paris. Edinb. Lond.

R. Florum Hyperici, ad maturitatem seminis fere accedentium, contusorum, *libras tres.*
 Vini albi, *libram semis.*

OLEUM HYPERICI.

Croci, *scrupulos quatuor.*

Olei clari, *libras duas.*

Post factam trium dierum mace-
rationem, bulliant ad humiditatis con-
sumtionem, postea exprimantur, & ex-
pressum commisceatur cum

Terebinthinæ claræ, *libra una.*

*Vulnerarium & paregoricum
præbet egregium, in affectibus nervorum,
a convulsione & luxatione ortis, nulli
cedit.*

Oleum Hyperici

Compositum Goeleri.

Vid. MERCKLINI Syllog. Cas. de Incant.

Cas. XV. pag. 85.

Rx. Olei Hyperici opt. *libram unam.*

Vini generosi, *sextar. tres.*

Oleor. Terebinthinæ,

Lumbricorum, *ana uncias duas.*

Ceræ, *unciam unam.*

Pinguedin. human. destillat.

Ol. Medull. homin. vel Cerv. destill.

ana unc. tres.

Theriaceæ Andromach.

Mithridat. *ana drachmam unam.*

Visci quern.

Tiliæ,

Coryli, *ana manip. unum.*

Fol. perfic.

Rutæ murar.

Pyrol. *ana manipulos tres.*

Flor. Antirrhin. *manipul. octo.*

Hyperic. *manipulos sex.*

Beton.

Centaur. min.

Prunell.

Consolid. aur.

Ptarmic. Austr.

Chelidon. *ana manipul. unum.*

Verbasci, *manipulos duos.*

Semin. Antirrhini, *unciam dimidiam.*

OLEUM HYPERICI. 443

Hyperici, *unciam unam semis.*

Radic. Dracuncul. maculat.

Aristolochiæ rotundæ,

Symphyti, *ana manipul. dimid.*

Scrophulariæ,

Fabar. *ana manipulum unum.*

Coq. in Diplomate, vase optime
clauso, ad Consumtionem Vini; ex-
primantur fortiter, postea imponantur:

Croci Martis,

Mumiæ,

Mastich.

Thuris,

Myrrhæ, *ana drachmas duas.*

Coq. leniter, & pro Circulatio-
ne, pone ad solem, hiemè ad for-
nacem: & usui deinde serva.

*Descripta est hæc Compositio a D.
Jo. Christoph EISENMENGERO, &
deinde translata in Addit. HORSTII ad
Marcell. Donati Medic. Mirabil. p. 722.
Magna quidem ipsi virtus adscribitur ab
his Auctoribus, contra morbos a fascino
& incantatione obortos: item contra Ve-
nera, calculum, Vermes, icterum, hy-
dropam, dysenteriam, hamoptysin, vul-
nera, & alia fere innumera, nescio ta-
men, quam vere. Hoc interim verum,
vim huic oleo composito non deesse, ner-
vos præsertim roborandi, & amissum
vigorem restituendi. Conf. JUNGKEN.
Corph. Pharm. pag. 734. ubi multæ ma-
gnæque ipsi virtutes longo ac diffuso ser-
mone tribuuntur: ubi & plures Olei Hy-
perici compos. descriptiones, ut & in
Pharm. Lond.*

Oleum Hyperici,

ad Herniam, Solenandri.

Tab Smaragd. pag. 248.

Rx. Olei optimi, *libram unam semis.*

Seminis & Flor. Hyperici, *unc. novem.*

Kk k 2

444 OLEUM DE BACCIS.

Vini Malvatici, *uncias octo.*

Rad. Tormentillæ, *drachmas tres.*

Myrrhæ, *drachmas tres.*

Gummi Elemi,

Sarcocollæ,

Thuris,

Aloës hepaticæ, *ana unc. un. semis.*

Lumbricorum Vini lotor. *unc. tres.*

Concisa & Contusa, misceantur, & bulliant ad Consumtionem humidi, in Vase duplici: deinde exprimatur Oleum; cui sensim expressio adde.

> Croci opt. *scrupulos quatuor.*

Lacrymar. Abietis, vel

Terebinthinæ puræ, *libram semis.*

Florum maturorum Hyperici, *manipul. unum.*

Infunde per dies octo, ad Salem, aut in loco calido; deinde expressis atque abjectis floribus, alii recentes adjiciantur, idque quater, aut amplius, si lubet, repetatur.

Nihil quidem est, quod carpam in hac sat scita compositione; an vero multum valeat ad reponendas Hernias; de eo adhuc aliquantulum dubito. Vid. superius dicta ad Oleum contra Hernias.

Oleum e Baccis Juniperi.

Parandi modum, & parati usum prorsus egregium ita docet BOERHAAVIUS, *Elem. Chem. Tom. II. P. I. Process. XXX. pag. 112. Scorbuto frigido, indeque oriundis torporibus, tandemque doloribus, Juniperi de baccis, paratum Oleum, insigni auxilio, atque ab hac inertia ortos Renum infarctus quam pulchre curat!* Conf. ejusdem *Histor. Plantar. Tom. I. pag. 146.* & inprimis HOFFMANN. *Obs. Chym. 3. Lib. I. pag. 13. 14. add. Vit. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1699. Mens. April. Obs. 16. pag. 377. sqq.*

OLEUM LACERTARUM.

Oleum Lacertarum.

Disp. Argent. Vienn.

Rx. Olei Nucum juglandium recenter expressi, *libras tres.*

Quibus deinde immergantur

Lacertar. Viridium, *No. viginti quinq.*

Suffocentur, & stent per tempus, in digestionem, solis calore; tum colentur.

Strumis, scrophulis & herniis resolvendis conducere, & capillos quoque augere dicitur: Commendat etiam passim SCULTETUS in Armamentario Chirurgico, ut alios chirurgos tacerem.

Oleum Ladani Odoratum.

GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. p. 543.*

Rx. Ladani pinguis & præstantissimi, *libram unam.*

In tenuissimas partes divisum cum

Aquæ Rosarum, *unciis sex.*

Olei Amygdalarum dulc. *unc. quat.*

Coquatur per semi horam,

Dein percoletur Liqueor oleosus, & fiat lege Artis, Oleum odoratum pro usu noto.

Oleum cum Lateribus

Destillatum.

Philosophorum Dictum.

Disp. Wirt. Vienn. Leid. Paris & rel.

Lateres novi in grossum pulverem contendantur, atque bene calefacti, olei olivarum, quantum imbibere possunt, saturantur, retortæ vitreæ immittantur, & igne arenæ per gradus aucto, oleum proliciatur, quod super cineres rectificetur.

Resolvens ac attenuans est medicamentum; Tympaniticum jam conclamatum ejus inunctione, perfecte curatum vidit SPINDLERUS, Obs. Med. 53, pag. 97. septicam etiam habet virtutem, & ad mundificanda ulcera adhibetur.

Oleum Lavendulæ.

Quomodo illud parandum, accurate docet BOERHAAV. *Elem Chem.* T. II. Part. I. Proc. XXV. pag. 96. ipsius autem egregium usum ita commendat, Proc. XXX. pag. 112. *Paralysin, Vertiginem, Lethargum, alia Cerebri mala, ab impotentia frigida orta, Lavandulæ oleum quam pulchre sanat?*

Oleum Laurinum.

Disp. Brand. Wirt. Arg. Prag.

Raro, vel nunquam apud nos paratur, sed ex Insulis Fortunatis nobis adfertur; cui vero volupe erit, oleum hoc parare.

R. Baccarum Lauri maturarum recentium, quantum voluerit.

Tritæ in aqua fontana coquantur, & fortiter exprimantur; refrigeratum oleum, pinguedinis instar, aquæ supernatans colligatur.

Est carminativum, nervinum, & ad affectus uteri, spasmos, colicam flatulentam, tormina & luxuricos infantum, nec non ad reborandos articulos valde proficuum. Laudatur etiam ad aurium dolores & auditus gravitatem, auribus instillatum; ubi tamen oleum Amygdalarum amararum, vel aliud minus acre admisceri debet. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 700.

Oleum Ligni Sassafras.

R. Rasuræ ligni Sassafras, libras sex.

Aquæ fluviatilis, libras triginta sex.

Salis culinæ, libræ unam.

Macerentur per quatuor vel quinque dies in conclavi calido, postea destillentur per vesicam, sic prodit oleum cum aqua, non more aliorum supernatans, sed fundum petens, in spiritu

Vini dissolubile. Ex residuo parari potest extractum, maceratio vero absque salis additione instituenda est. De huius Olei præstantissimi vera & falsa præparatione, ejusque magno usu in variis morbis pertinacibus pectoris & lymphæ corruptæ, vid. HOFFMANNI, *Obs. Chym.* 3. L. I. pag. 15.

Eodem modo destillantur

Aloes, de quo mox.

Oleum Ligni Rhodii,

Santali Citrini,

de quo statim.

Calami Aromatici,

Zedoariæ,

Zinziberis,

Ut genuina habeantur olea hæc, pharmacopæi illa ipsi destillare debent; omnia enim, quæ ex Batavia, vel aliunde advehantur, adulterata deprehenduntur. Caveant autem, ne, addita Terebinthina in destillatione, & ipsi olea, ad augendam eorum copiam, inficiant.

Conf. huc HOFFMANNI Obs. Physico.-Chym. 2. Lib. I. pag. 11. sqq. & *Obs.* 10. pag. 41.

Nimis longum esset, de singulorum viribus hic dicere; æstimandæ videntur e simplicibus, unde destillata sunt. Raro interne sumuntur, sanguinem enim, præsertim in hominibus, temperamento calido præditi, & ad ebullitionem sanguinis pronis, nimium commovent. Gutta vero aliquot Saccharo instillatæ & Elæosaccharum, quod pulveribus additur, vel ad gratum saporem conciliandum vel ad vires augendas, non nunquam præscribuntur. Externe adhibita sunt cephalica, nervina, antispasmodica, stomachica, carminativa, & virtute sua balsamica roborant. Ita Wirtenbergenses.

Oleum Liliorum Alborum Simplex.

Disp. Rat. Wirt. Brand. Lond. & rel.

Rx. Florum Liliorum alborum, abjecto
quod croceum est, *libras duas.*

Olei Olivarum recentis albi, *libr. tres.*

Macera & digere per dies octo,
postea coque & exprime.

*Virtute gaudet emolliente, anodi-
na, & lubricante.*

Oleum Liliorum Alborum Compositum.

Dispensat. Ratisbon.

Rx. Mastiches,

Calami aromat.

Casti,

Carpobalsami, *ana unciam unam.*

Caryophyllorum,

Cinnamomi, *ana unc. semis.*

Croci, *drachmas tres.*

Omnia post sufficientem Macera-
tionem factam, deinde in

Olei Lil. alb. simpl. *libris duabus.*

Sensim exprimantur, & colentur.

*Habet adhuc potentiores vires,
quam præcedens simplicis compositio, &
membris inprimis arthriticis & lan-
guore correptis conducit. Vid. Pharm.
Aug.*

Oleum Lini Expressum.

In omnibus Dispensat. ut notum.

E Semine Lini contuso & parum tosto
exprimitur, & per digestionem in
sole depuratur.

*Contra pleuriticos dolores specifi-
cum habetur, tam interne a dimidia, ad
integram unciam, cum juscule exhibitum,
quam externe, cum lana vel panno, ca-
lide regioni dolenti applicatum. Vid. nos,*

*si placet, Lib. de Pleuritide, Cap. IV.
pag. 53. & Verna, de eadem, Part. V.
Cap. 7. pag. 134. item BOERHAAVE,
Hist. Plant. Tom. I. pag. 366. & Prax.
Med. Tom. IV. pag. 193. sqq. Condu-
cit etiam in aliis affectibus pectoris; ex-
terne ad ambusta & hæmorrhoidum cæca-
rum dolores commendatur: est enim sin-
gulare paregoricum atque anodynum, si-
mulque facile parabile, hincque etiam in
pauperum usus natum. Plura de prome-
ritis hujus olei laudibus, vid. in ZOR-
NII Botanol. pag. 402. diligentissime ex
variis Auctoribus collecta: & apud
GEOFFROY, Mat Med. T. III. p. 739.
seqq. item SCHULZ, Prælect. pag. 214.*

Oleum Lini Magistrale

Compositum.

Dispens. Prag.

Rx. Herbarum Tussilaginis,

Veronica,

Scabiosa,

Betonica,

Pulmonaria, *ana manip. duos.*

Foliorum Theæ, *uncia semis.*

Radicis Aristolochiæ rotund.

Enulæ campanæ, *ana unciam unam.*

Incisa coquantur in sufficienti

Quantitate

Olei lini recentis,

Ad Consumtionem humiditatis;
Colatura expressa servetur usui futuro.

*In variis pectoris affectibus multo
efficacius, quam simplex Oleum Lini, a
Pragensibus practicis in comperto habetur.*

*Sed qua hic Foliorum Theæ sit
virtus, equidem haud satis intelligimus.*

OLEUM LUMBRICOR.

Oleum Lumbricorum Terrestrium Simplex.

Dispens. Brand. Wirt.

R. Lumbricorum terrestrium, *libram unam.*

Laventur in vino, deinde immittantur in

Olei, *libras duas.*

Coquantur ad humidi aquosi consumptionem; oleum coletur.

Sunt qui interne pro vulnerario præscribunt; externe est paregoricum, nervinum & ad dolores spasticos atque contracturas utiliter adhibetur. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 214.

Oleum Lumbricorum Compositum.

Dispens. Brand. Pharm. Aug.

R. Lumbricorum Terrestrium, *libram unam.*

Granorum Juniperi, *unciam unam.*

Herbarum Agrimonix,

Chamæpityos,

Rorismarini,

Salviæ recent. *ana manipul. duos.*

Florum Chamomillæ vulg.

Sambuci,

Primulæ veris recent. *ana manip. unum,*

Olei Olivarum optimi, *libras quatuor.*

Vini Gallici optimi, *uncias sex.*

Coquantur ad Consumptionem Vini, & fiat Oleum.

Hoc quidem Oleum compositum magis, quam præcedens simplex; nervinum & antarthriticum est, ex resolventibus quippe, anodynis & nervinis compositum. SCHULZ. pag. 214.

OLEUM MAJORANÆ. 447

Oleum Majoranæ Simplex.

Disp. Wirt. & passim in reliquis.

R. Herbx Majoranæ,

Olei Olivarum, *ana libram unam.*

Coque, post macerationem per aliquot dies, lenissimo igne, & expressum serva.

Resolvit & roborat, & ad Emplastrum Meliloti requiritur.

Oleum Majoranæ Compositum.

Dispens. Vienn.

R. Foliorum Majoranæ, *uncias duas.*

Serpilli, *unciam unam.*

Myrti, *unciam semis.*

Menthæ aquaticæ,

Abrotani, *ana drachmas duas.*

Cassix lignæ veræ, *uncias duas.*

Olei Olivarum, *libras tres.*

Concisis & Contusis, affundatur Oleum, & vase bene clauso, solis, aut alio Calore, macerentur, per octiduum: deinde exprimantur.

Cerebro & Nervis prodest, paralyti & Convulsionibus medetur, spina inuncta: secundinas & partus promovet; uteri suffocationi, & scorpionum moribus opitulatur. Ohe! jam satis est.

Oleum Mandragoræ.

Disp. Brand. Lond. Paris.

R. Corticum Radicum Mandragoræ, *libram unam.*

Contusi coquantur in sufficienti Aquæ quantitate: Colaturæ hujus expressæ postea adde:

Succi capitum papaveris nigri, *uncias tres.*

Hysocyami, *uncias duas.*

Cicutæ teneræ, *unciam unam.*

448 OLEUM MARTIS.

• Olei Violarum, *libras duas.*

Coquantur cum Oleo Succī, ad humidi Consumtionem usque; quibus Colatis secundum Artem, tandem adde

Opii optimi,

Storacis Calamitæ, *ana unciam semis.*

Est anodynum & somniferum; inflammationes coercet, & vehementes dolores lenit. Illinitur carpo, brachiorum flexuræ, plantæ pedum, temporibus, (sed hic parcius.) SCHULZ. Prælect. pag. 215. Vid. & Pharm. Augustan. Descriptio nonnihil ab hac diversa prostat in Disp. Paris. & in aliis nonnullis Dispensatoriis.

Oleum Martis.

Operosam hujus Martis Olei, sive Martis Potabilis descriptionem vid. in GRIMMII Laborat. Ceyl. pag. 154. ubi & varios ipsius usus eximios docet in morbis pertinacissimis, v.g. dysenteria, Lienteria, Hæmorrhagia narium, Sputo sanguinis, Melancholia, Malo hypochond. obstructione Hepatis & Lienis, nimio Mensum fluxu, & aliis pluribus. Vid. & Pharm. Bat. pag. 28. & pag. 65.

Oleum Mastichinum

Simplex.

Disp. Brand. Wirt. Lond. ultraject. & rel.
R. Olei Rosati, *libram unam.*

In quo, leniter coquendo, dissolve

Mastiches, *uncias tres.*

Fiat colatura.

Vomitus & alvi fluxum sedat, partesque laxas roborat.

* * *

OLEUM MASTICHIN.

Oleum Mastichinum

Compositum Aureum Dictum.

Disp. Vienn Prag.

R. Herbarum Rutæ

Menthæ hortensis,

Saracenicæ,

Abrotani, *ana recentium unc. duas.*

Spicæ Indicæ, *unciam semis.*

Olei Olivarum, *libras tres.*

Incisa coquantur ad humiditatis consumtionem; In Colatura deinde dissolvatur

Mastichis electæ, *libra semis.*

Postea iteratæ Colaturæ, post refrigerationem, add.

Olei destillati Nucis Moschatæ,

Caryophyllorum,

Macis,

Menthæ, *ana drachma semis.*

Cinnamomi, *scrup. unus.*

Misceantur, & servetur usui oleum.

Ventriculum & Intestina calefacit, Concoctionem promovet; Tormina quoque in diarrhæis salubriter mitigat.

Ceterum descriptio in Dispens. Pragensi, in nonnullis hic abit; quædam etiam adjecta habet, quod monuisse & adnotasse par est.

Oleum Mellis.

Hujus descriptionem & usum contra cariem ossium, vid. in LEMERY Curs. Chym. pag. 657.

Oleum Menthæ.

Ex Mentha crispa & oleo olivarum, sicut Anethi oleum, paratur.

Vires sunt stomachicæ & carminativæ.

Oleum

Oleum Milvinum.

Ipsius mirabilem, nescio, dicam, an miserabilem, Compositionem vid. si placeat, in *Pharmacop. Batean.* p. 105. quid enim Milvus, cum herbis & radicibus odoriferis, Oleo incoctus, conferre possit ad diram Epilepsiam abigendam, ut ibi quidem jactatur; id equidem me ignorare, lubens fateor. Ideo describere piguit. Conf. supra *Corvus Epilepticus*, ex eadem *Pharm. Batean.* desumptus, sed & ejusdem usus nempe nullius.

Oleum Momordicæ.

Disp. Brand. Wirt. Paris.

R. Fructuum Momordicæ maturorum, contusorum, *libram unam.*

Olei Lini, *libram unam semis.*

In figulino vitreato vase ponantur supra cineres calidos, per viginti quatuor horas, dein leni calore per horam coquantur, colentur & exprimantur.

Oleum expressum,
cum

Fructuum Momordicæ æquali quantitate,

Secunda vice coquatur, præscripto modo, & servatur.

Ad fissuras mamillarum, hæmorrhoidum dolores, ambustiones & vulnera cito consolidanda, commendatur mirifice: Vid. Disp. Brand. in Not. ZORN. Botanol. pag. 107. SCHULZ. Præl. pag. 215. & al.

Oleum Myrrhæ Compositum.

Dispens. Brand. Lond.

Componitur ex Myrrha rubra, Mastiche Aloë epatica & Sale Communi: Sed quoniam per destillationem,

parari debet; ideo non tam ad hanc classẽ Oleorum infusorum, aut expressorum, pertinet, quam potius ad sequentem, de Oleis destillatis. Ubi de alio Oleo Myrrhæ suavissimo & præstantissimo, quædam dicuntur. Interim tamen hic mentio omnino injicienda videbatur Olei Myrrhæ compositi.

Oleum Myrrhæ per
Deliquium.

Dispens. Lond. Wirt. Paris. Leid. Argent. Vid. LEMERY Curs. Chym. p. 230.

R. Aliquot Ova Gallinacea, quibus ad duritiem coctis, & per mediam longitudinem, incisis, Vitelli eximantur: Tum Albuminum Cavitates Myrrha trita, ad Medietatem, impleantur, & denuo conjungantur eorundem partes, filoque leviter constringantur, Craticulæ inter duas paropsides collocatæ superponantur, & in loco subterraneo humido reponantur. Sic Myrrhæ liquatus humor in paropsidem inferiorem destillabit, quem usui serva.

Remedium est balsamicum, traumaticum & antisepticum: Ad sordida oris & gingivarum ulcera, ut & dolentes Mammarum fissuras sanandas, perquam idoneum.

Oleum Myrtillorum.

Dispens. Brand. Prag. Hamb.

R. Baccarum Myrtilli recentium, si habentur, sin minus, siccatarum, in Vino maceratarum, *libram unam.*
Olei Olivarum optimi, *libras tres.*

Coquantur ad humoris consumptionem; postea cum Expressioni leni, colentur, & usui servetur oleum.

450 OLEUM NARDINUM.

Adstrictoria, roborantes, & blande repellentes Vires illius Olei, ab omnibus celebrantur, inquit hic SCHULZIUS, in Prælect. pag. 216.

Ceterum in Dispensat. Prag. Lond. & aliis Pharmacop. hoc ipsum Oleum inscribitur quoque Myrtinum, sed id aliud potius est, ex teneris scilicet Myrti foliis paratum: de cujus variis Virtutibus mira prædicant Dioscorides, Galenus & alii Veteres. Conf. SCHULZ. l. c. & Dispens. Hamburg. quod hæc ambo olea rectius distinguit ut & Dispens. Norimb. & alia passim. Vid. huc BAUDERONI Pharmacop. cum Paraphras. pag. 204. & ZWELFERI Animadvers. in Pharm. Aug. pag. 322.

Oleum Nardinum Simplex.

Disp. Lond. Brand. Prag. Argent. Lugd. Messan.

*Rx. Spicæ Nardi Indicæ, uncias quatuor.
Olei Sesamini, libras duas.*

Spicam oleo affuso, macera; ac post sufficientem Macerationem & digestionem, cum leni quadam expressione cola.

Balsamicarum, roborantium & digerentium Virium haud expers est, & convenit omnibus frigidis affectibus nervosarum ac membranarum partium. Ita bene SCHULZ. Præl. pag. 216.

Oleum Nardinum

Compositum.

Dispens. Leid. Vienn. Messan.

Rx. Radic. Spicæ Nardi, uncias tres.

Foliorum Majoranæ, uncias duas.

Lauri,

Ligni Aloës,

Radic. Calami aromatici,

Cyperi,

Helenii,

OLEUM NERVINUM.

Semin. Cardamomi,

Macis,

Florum Schoenanth. ana unc. un. semis.

Vini albi,

Aquæ communis, ana unc. quatuordecim.

Olei Olivarum, libras quatuor, cum semisse.

Coque omnia secundum Artem, ad Aquæ & Vini Consumptionem; colentur deinde & exprimantur.

Cerebri & Nervorum affectibus subvenit. Ventriculum roborat, Concoctionem promovet, & Thoracis, ac Pulmonum ulceribus medetur. Conf. SCHULZ. pag. 216. Ceterum Compositio in Disp. Vienn. & passim alibi, obvia, in nonnullis ab hac Descriptione, hic exhibitata, quædam etiam alia aromata insuper adjecta habet. Utrumque vero hoc Oleum tam simplex, quam compositum Mesuæ, ceu inventori, vulgo adscribi solere; ex omnibus pæne Dispensatoriis, vel tironibus notum esse arbitror.

Oleum Nervinum.

Disp. Ultraject.

Rx. Olei Terebinthinæ, uncias novem.

Vulpini,

Laurini, ana unciam unam semis.

Rosarum,

Chamæmelini, ana uncias sex.

Spicæ,

Petræ, ana drachmam unam.

Axungie Canis, uncias tres.

Unguenti dialthææ, uncias duas.

Misc. Fiat Oleum, Nervis roborandis aptum.

Oleum Nervinum Timæi.

Rx. Olei Lumbricorum Compositi,

uncias duas.

Philosophorum, unciam semis.

OLEUM NICODEMI.

Vulpini,
Laurini,
Rutacei, *ana unciam unam.*
Olei still. Succini, *scrupulum unum.*
Majoranæ,
Salviæ,
Rorismarini, *ana guttas quin-*

decim.
Pinguetinis Castor. *drachmas duas.*

*Misceantur probe, eoque oleo ner-
vino balsamico, præmissis frictionibus,
bis de die, aut amplius, si necessitas exe-
gerit, inungantur artus paralyti Vitiati
ac nervorum vigore destituti.*

Ceterum aliud oleum nervinum
operosioris ac longe diffusioris compo-
sitionis, exhibet ZWELFERUS, in
Pharmacop. Reg. pag. 268. & ex eo
JUNGKEN. in *Corp. Pharm.* pag. 740.
aliique passim.

Oleum Nicodemi.

Dispens. Lond.

R. Seminum, seu *summitatum* Hyperici,
Terebinthinæ antiquæ, *ana libr. un.*
Lithargyri, *drachmas sex.*
Aloës hepaticæ,
Tutæ Alexandrinæ, *ana drach. tres.*
Crocī, *unciam unam.*
Vini albi optimi, *libras quatuor.*
Olei antiqui, *libras duas.*

Absumta quarta Vini parte, per
lentam omnium in Balneo, cocturam,
alicubi, in arena, soli caniculari expo-
nantur, & per pannum candidum,
post decimum diem, colentur, seor-
sumque a Vino, servetur Oleum.

Refrigerans est, demulcens & ano-
dynam.

Oleum Nicotianæ.

Dispens. Lond. Wirt. Brand.

R. Foliorum recentium Nicotianæ, con-

OLEUM NOVEM. 451

cisorum & contusorum,
libram unam.

Coquantur lento igne, ad humi-
ditatis consumptionem, in

Olei Olivarum, *unciis sedecim,*

Oleum expressum serva.

Laudatur ad hypochondriorum in-
flationes, membra paralytica fovenda, &
tumores discutiendos; scabiosis & ambu-
stis etiam convenit. Vid. SCHULZ. Præl.
pag. 216.

Olea Novem Mixta.

Dispens. Argent.

R. Olei Amygdalarum amararum,
Chamomillæ,
Consolidæ regalis,
Liliorum Convallium,
Menthæ,
Rutæ,
Juniperi, *ana unciam unam semis.*
Destillati Anthos,

Succini, *ana drachm. unam.*

Misceantur omnia diligenter.

Mulierculis pro Infantum variis
affectibus celebre, commendatur ad coli-
cam, tormina item & Vermes necandos
& expellendos.

Oleum Nucis Moschatæ

Expressum.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Paris. & reliq.

Vid. LEMERY Curs. Chym. p. 497.

& ceteros chymicos.

Nuces Moschatæ contusæ aquæ
calidæ vapore irrigantur, & dum ad-
huc calent, oleum exprimitur.

Raro apud nos paratur, ex India
enim Orientali copiose advehitur.

Vires sunt roborantes & anodynæ.
Datur etiam interne tam pueris, tormi-
nibus alvi vexatis, quam adultis adver-

sus vomitus & alvi fluxum; externe ad capitis dolores, somnum conciliandum, ventriculum roborandum, flatus discutientes, &c. adhibetur. Inservit etiam pro Balsamorum corpore. Vid. MOEB. Instit. Med. de diæta Gravidar. JUNGKEN. Chym. experiment. pag. 129. SCHULZ. Prælect. p. 217. & alios plures.

Dosis interne pueris teneris a grano uno, ad duo, adultis ad scrupulum unum & dimidium.

Oleum Nucleorum

Persicorum.

Dispens. Argent. Vienn.

Paratur per Expressionem, ut Olea Amygdal. Lini, Papaveris, & id genus alia Olea expressa, ut notum.

Singulare Arcanum id quidem Oleum habetur in variis Aurium præsertim affectibus, imprimis, ad vermes aurium eliciendos, item in surditate, tinnitu, & dolore aurium; idque magis, si misceatur cum Oleo Colocynthidis, per decoctionem, preparato. Idem Oleum, etiam temporibus illitum, admodum conducit in agrypniis & doloribus capitis. Sedat quoque, sed omissio Colocynthidos Oleo, acres Hemorrhoidum dolores. Hæc GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 806. Conf. BOERHAAVE Hist. Plant. Tom. II. pag. 679. BOECLER. ad Hermannii Cynos. Mat. Med. p. 384. & plures alios Auctores, laudatos ZORNIO, Botanol. pag. 508. Ceterum Christ. Langius, Lipsiensis, Oleum ex Nucleis & Floribus persicorum, parabat, quod oticum, vocavit, atque ad omnes prope modum aurium affectus, surditatem imprimis, & dolores earum frequenti in usu habuit; cujus descriptionem ipse dedit in sic dicta sua Pathologia animata, Cap.

XXIII. pag. 255. non improbante illud GEOFFROY, loco citato, p. 806. Quo & omnino pertinet Oleum acusticum Weddellii, superius descriptum. Sed jam dudum ipse Cornelius CELSUS contra varios Aurium dolores, commendavit humorem ex Nucleo Mali persici expressum, Lib. VI. Cap. 7.

Oleum Nucum Juglandium.

sive Caryinum.

Conficitur, ut Oleum Amygdalarum. Vid. *Dispensat. pæne omnia.*

Easdem vires habet cum Oleo Amygdalarum, modo sit recens & non rancidum. Inveteratum vero a pictoribus expetitur. Vid. SCHULZ. pag. 217.

Oleum Nymphææ.

Disp. Brand. Lond. Prag.

E Floribus Nymphææ albæ fit, ad normam Liliorum alborum, cum Oleo optime defœcato, nisi quod post insolationem, quadam adhuc cortura indigeat, donec gutta prunis injecta fridorem nullum amplius edat.

Multum apud Arabes celebratur Virefrigerante & anodyna, ac somnum conciliante, itemque tentiginem Veneræam imminuente. Adhibetur parando Unguento Cordiali de Nymphæa. Hæc SCHULZ. pag. 217.

Oleum Ovorum Expressum.

Disp. Prag. Brand. Wirt. Lond. ultraject. & rel.

R. Ova recentia, coque, ut indurentur, postea vitellos exime, contritos atque in sartagine, donec rufescant, & pinguedinem quandam emittant, affatos adhuc ferventes, & forti sacco inclusos, exprime.

Laudatur ad hernias, fissuras papillarum & labiorum, ad ambusta, hæmorroidum dolores, implendas foveas post variolas, impetiginem, serpiginem, & alia cutis vitia. Vid. SCHULZ. p. 217. item ad Erysipelata curanda, a RIEDLINO, Cur. Med. 663. Cent. VII. pag. 413.

Oleum Papaveris Composit.

ZWELFERI, pag. 323.

R. Capitum Papaveris,
Foliorum Papaveris,
Florum Papav. ana unc. quatuor.
Olei, libras tres.

Infolato in Vase Vitreo, per octiduum; deinde Cola, & nova rursus immitte: idem tertium facito. Postremo Colatum reponere.

Vires sunt anodynæ, paregoricæ, soporiferæ, refrigerantes, humectantes & demulcentes, seu cuius ex ipsa papaveris Natura notissimum.

Oleum Papaveris Expressum.

Præparatur, ut Oleum seminis Hyoscyami, & aliorum Seminum.

Ad usus culinarios & mechanicos, præcipue a pictoribus, expetitur; in Medicina habetur anodynum, ad somnum invitandum & dolores leniendos.

Oleum Paregoricum Wedelii.

in ipso Chym. pag. 89.

Dispens. Ratisbon.

R. Olei Hyoscyami,
Capparum,
Scorpionum, ana drachmas duas.
Petrae albi, scrupulum unum.
destill. Anethi,
Carvi,
Anisi,

Juniperi,
Succini,
Calami aromatici,
Cera,

Macis, ana guttas tres.

Misceantur exacte, & usui servetur oleum, ad mitigandos nempe sævos artuum dolores.

Oleum Petrae album,
rubrum,
nigrum &

Terra,

Videantur in Materiae Medicæ Regno minerali.

Oleum Prophylacticum

contra Pestem Ludovici
de Leonibus.

Claud. DEODATUS, Lib. de Aqua Cordiali
Herculis Saxon. Cap. IX. pag. 69.

R. Olei Terebinthinæ,

Laurini,
Abietini, ana libram semis.

Gummi Elemi, uncias tres.

Hederæ, unciam unam sextis.

Thuris, uncias duas.

Ligni Aloës, unciam unam semis.

Mastichis,

Myrrhæ,

Ladani,

Sagapeni,

Castorei, ana uncias duas semis.

Galangæ,

Cinnamomi,

Nucis Moschatae,

Cubearum,

Zedoariæ,

Opopanacis, ana unciam unam.

Resinæ Pini,

Picis Navalis, ana unciam semis.

Misceantur, & in Vase Vitreo,

per Mensem, putrescant: postea lento igne, destillentur.

Hoc oleo Cordis Regio, Tempora, atque pulsus in Febribus pestiferis, inungantur. Ita ibi Auctor, qui & insuper addit, Auctorem hujus arcanæ, ut jactabatur quidem, Compositionis, ab Hungariæ Rege, mille Hungaricos, pro revelatione scilicet tanti Arcani, præmii loco, dono accepisse. Rara profecto & mira felicitate. Alius enim vix unum, aut duos Aureos, putem, dedisset. Licet enim hæc ipsa Compositio per se satis sit generosa & pretiosa; tamen non video, quid exterius præsertim, adhibita, efficere possit aliud, quam ut maximo salutis damno, transpirationem insensibilem impediat, atque gravi suo & fragranti nimis odore, caput ipsum oppleat, & sensus jam ex æstu & debilitate stupidos, magis obtundat; quod de ejusmodi Remediis prophylacticis odoriferis externis, probe jam observarunt Viri maximi, Bohnius atque Rivinus, de prophylaxi pestis dubia, & de peste Lipsiensis: Conf. supra dicta ad Elixir. Prophylacticum. Ideoque mallem habere præmium, sine Oleo, quam Oleum, siue præmio: plus Virtutis est in Auro, quam in Oleo.

Oleum de ipsis Ranis.

Dispens. Brand. Argent. Batean. pag. 106.

*Rx. Ranarum fluviatilium, libram unam.
Olei Rosarum, vel Communis,
libras tres.*

Coquantur, ad planam Ranarum dissolutionem: Tum colentur, & rite usui servantur.

Refrigerat, in Arthritide & Podagra convenit Ardorem febrium compescit, fronti & temporibus illitum, Somnum conciliat: Medetur & ambustis.

OLEUM RANUNCULI.

In Cancro est Specificum, additur in Pharm. Bateana.

Oleum Ranunculi Esculenti.

De hujus Olei, alias dudum cogniti, præparatione, & usu, in asthma potissimum humido, eximio, vid. HOFFMANNI Obs. Chym. 4. Lib. I. pag. 19. 20.

Oleum Rhabarbari.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 270.

Rx. Olei Amygdalar. dulcium,

Rhabarbari pulv. ana quantum velis.

Fiat stratum super stratum in Olla: digerantur per noctem, tepide: dein fortiter exprimatur Oleum Colore aureum.

Hidelburgi, (ita scribit ipse Fullerus,) frequenter, prout audiui, usurpatur ad Colicam, dysenteriam, & Vermes. Infanti dant unciam semis. Nunquam ipse quidem in usum adhuc duxi: sed quia singulare videtur, omittere nolui. Hætenus ille.

Equidem non dubito, hanc ipsam simplicem quidem, & egregiam tamen, Compositionem plurimum fructus habituram, in modo dictis passionibus Colicis, dysentericis atque helminthicis. Illud vero haud sine ratione, opinor, nego, quod scilicet Oleum sit Rhabarbari; quum potius dici mereatur Oleum Amygdalinum, flavo Rhabarbari succo imbutum ac Coloratum. Sed & hic, in Verbis quidem sumus faciles; modo in re ipsa, quod longe præstantius, conveniamus: quod nimirum hoc Oleum, siue Rhabarbarinum, siue Rhabarbaro Amygdalinum sit Medicamentum simplex, egregium, mite atque securum, uti re vera est.

OLEUM ROSARUM.

Oleum Rosarum.

De isto BOERHAAV. *Elem. Chem.* T.II. Part. I. Proc. XXV. pag. 112.

Rosarum Oleum lata fragrantia, sine Caloris noxa, blandissime cor exhilarat, amena hilaritatis diffusionem Conf. HOFFMANN. *Obs. Chym.* 5. Lib. I. pag. 21, & KEMPFERI *Amoen. Exot.* pag. 374. Modum, parandi illud suavissimum & præstantissimum Rosarum Oleum, docet *Dispens. Lond. Prag. Hamb.* & alia plura. Sed vid. inprimis TENTZELII *Exeges. Chymiatr* p. 673.

Oleum Rosatum.

Disp. Wirt. Ratisb. Brand. Lond.

R. Olei communis, libras quinque.

Rosarum Damascenarum confusurum, libras quatuor

Macerata & infolata per dies octo, ad humiditatis consumptionem coque, exprime & cola.

Refrigerat, demulcet & ambustis medetur.

Oleum Rutæ.

Disp. Wirt. Brand. Lond. & in al.

E foliis Rutæ recentibus & oleo Olivarum, sumendo amborum æquales partes, coctione & expressione paratur.

Anticolicum, anthelminticum & nervinum est; adhibetur externe, & clysmatibus additur.

Oleum Rutæ,

Oleum Rutæ, inquit in *Elem. Chem.* T.II. Part. I. laudatissimum BOERHAAVE, *Proc. Chem.* XXX. pag. 112. *Epilepsiam a laxo, frigidoque, dum curat, simul Anthystericum eximium, quoties id mali frigida de causa.* Conf. ejusdem *Histor. Plantar.* Tom. I. pag. 343.

OLEUM SABINAE. 455

Oleum Sabinæ.

Illius parandi modum docet BOERHAAVIUS, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Process. XXIII. pag. 20. sqq. & nonnullis interjectis, Process. XXX. pag. 112. illud impense laudat, ceu *Emmenagogum fortissimum, ubi languor solus retentionem creat: Sed &, ut insigne Diureticum, commendat in Histor. Plantarum, Tom. I. pag. 134.*

Oleum Santali Citrini.

De hujus Olei fragrantissimi, pretiosissimi & utilissimi, in affectibus cephalicis & stomachicis, a Virium debilitate ortis, accurata præparatione, vid. HOFFMANNI Obs. Chym. 4. Lib. I. pag. 18.

Oleum Saponis.

Disp. Brand. Wirt. Prag. Hamb.

R. Rasuræ saponis Veneti, libr. unam. Arenæ mundæ, libras tres.

Mixta e retorta, igne arenæ, destillantur, oleum super cineribus rectificetur.

Sugillationes & topbos resolvit, spasms & dentium doloribus medetur, septicum præbet ad ulcera mundificanda, atque pannos in oculis brutorum extirpandos; interne, ob vim sanguinem commovendi, raro, vel nunquam datur. Vid. Pharm. Bat. pag. 107. & HOFFMANN. Thef. Pharm. pag. 85.

Oleum Scorbuticum.

Pharm. Bat. pag. 107.

R. Rad. Raphan. rust. unc. sex.

Fol. Cochlear. manip. quatuor.

Flor. Lavendul. manip. duos.

Olei ex pedibus Bov. libr. unam.

Coq. leni igne, ad Succî Consumptionem: postea Express. adde:

456 OLEUM SCORPION.

Spiritus Salis, *drachm. tres.*

Cochlear, *drachmam unam.*

Olei still. Cinnamomi,

Caryophyllor. *ana drach. semis.*

Origani, *scrup. quatuor.*

Misc. cum isto inungantur partes affectæ, per horam dimid. semel in die, sed calidissime.

Oleum Scorpionum Simplex.

Disp. Brand. Wirt. Messan. Paris.

R. Scorpionum, *numero quinquaginta.*

Olei Olivarum, *libram unam.*

Macerentur in vase vitreo, dies viginti, in loco calido, postea ad usum reponatur oleum. Ceterum in *Dispens. Lond. Vienn. Prag. & al. loco* Olei olivarum, præscriptum est Oleum Amygdal. amararum.

Ad urinam & calculum pellendos externe, regioni renum & pubis illinitur, & ad idus venenatorum animalium commendatur.

Oleum Scorpionum

Compositum Magnum* Matthioli.

Dispens. Vienn. Prag. Argent. Paris. Lugd. Messanens.

R. Summitatum Hyperici recent.

libram semis.

Herb. Scordii recent. *drachm. sex.*

Calaminthæ,

Cardui Benedict. *ana recent.*

unc. semis.

Coquantur omnia concisa, in

Olei Olivarum, *libris tribus.*

Ad humidi Consumptionem, in Colatura infundantur grosso modo contusa.

Radicis Zedoariæ,

Dictamni albi,

Gentianæ,

OLEUM SEPTEM.

Aristolochiæ rotund. *ana dr. tres.*

Cinnamomi, *drachmæ sex.*

Schoenanthi,

Croci Austriaci, *ana drachma una.*

Baccarum Juniperi,

Styracis,

Benzoës,

Myrrhæ,

Theriacæ,

Mithridatii, *ana uncia semis.*

Scorpionum Vivorum, *No. trecenti.*

Macerentur, Vase probe clauso:

Postea coletur, & lege Artis, exprimatur Oleum.

In febribus malignis, peste ipsa, ejusque tetris Bubonibus, uti & morsu animalium Venenatorum, prodest hoc Oleum, si morsui & bubonibus, in prioribus vero, si pulsibus, Cordi & temporibus illinatur.

Ceterum operosior nonnihil, pretiosior & aliquot speciebus aromaticis ac balsamicis, adhuc auctior hujus Olei Scorp. magni, revera talis, compositio prestat in Parisiensi, Lugdunensi, Messanensi, Florentino & aliis nonnullis Dispensatoriis. Sed profecto non opus erat, rem jam per se satis, immo supra modum, diffusam, pene dixissem, confusam, præter necessitatem, magis adhuc augere, ac nimium extendere, uti jam circa hanc Compositionem prudenter monuit ZWELFERUS, Animadvers. in Pharm. August. pag. 332.

Oleum Septem Florum.

MYSICHTI pag. 463.

Dispensat. Vienn. Wirt. Brand.

R. Florum recent. Violarum,

Sambuci,

Rosarum,

Chamomillæ vulgaris,

Liliorum alborum,

Verbasco,

OLEUM SINAPI.

Verbasci,
Malvæ arboreæ, *ana libr. semis.*
Colligantur flores suo tempore,
& in

Olei Olivarum, *libris sex.*
macerentur, coquantur leni igne,
ad humiditatis consumptionem, & ex-
pressum oleum servetur.

*Paregoricum est, nimias tensiones
relaxat, pleuriticis & tabidis inunctum
convenit. Et plures alias insignes Virtutes
habere creditur a MYNSICHTO, pag.
463. Vid. SCHULZ. pag. 220.*

Oleum Sinapi.

De eo vid. BOERHAAVE, in
*Chem. T. H. p. 83. & CARTHEUSER.
Fund. Mat. Med. P. I. p. 424. sq.*

Oleum Solani e Baccis.

Disp. Argent. Lond.

R. Baccarum Solani maturarum contu-
sarum, *libram unam.*

Olei communis, *libras tres.*

Coque ad Consumptionem succi;
exprime & serva usui futuro.

*Refrigerat, incrassat, & somnum
conciliat. Cautius tamen est adhibendum.
Vid. supra dicta ad Solanum.*

Oleum Spermatis Ranarum.

Disp. Arg. Wirt. Prag.

R. Spermatis Ranarum,

Olei communis, *ana partes æquales.*

Coquantur simul igne lento, ad
consumptionem partis aquosæ, deinde
colentur & servantur.

*Raro in usum vocatur, sed pro em-
plastri confectioe paratur; anodynum
est, refrigerat, & ad ambusta inservit.*

OLEUM STOMACH. 457

Oleum Stomachicum.

Dispens. Vienn.

R. Gummi Mastiches, *uncias tres.*

Tacamahacæ,

Ladani, *ana uncias duas.*

Styracis, *unciam unam.*

Vini generosi, *libram semis.*

Olei Absinthii, *libras tres.*

Stent in digestionem, per viginti
quatuor Horas; deinde coquantur, de-
nique Colaturæ huic addatur:

Olei Nucis Moschat. express. *uncia
una semis.*

Et sic servetur usui Oleum.

*In doloribus Ventriculi, præser-
tim a causa frigida Ortis, flatibus, &
consimilibus Affectibus prodest, regioni
Ventriculi aliquoties illitum.*

Oleum Stomachicum

Cratonis.

Dispens. Brand. Argent.

R. Summitatum Absinth. *manip. unum.*

Caryophyllorum,

Santali Citrini, *ana drachmas duas.*

Foliorum Rosarum rubrarum,

Macis, *ana drachmas duas semis.*

Olei Absinthii simpl. *libram unam.*

Post debitam macerationem &
Insolationem leniter ebulliant, & cum
quadam Expressione sensim colentur.

*Doloribus & infirmitati Ventri-
culi a Causa frigida, pariter egregie suc-
currit: sed usus ejus est externus, ut
præcedentis Olei. Vid. SCHULZ. Prælect.
pag. 220.*

*Ceterum ZWELFERUS, p. 333.
Animadvers. in Pharm. Aug. multa in
hac ipsa compositione, pro more suo, re-
prehendit; Hincque aliam a se ipso inven-
tam, illi, ceu efficaciorē, substituit,
hanc quidem in modum:*

M m m

Oleum Stomachicum.

ZWELFERI.

R. Olei Absinthii, trina infusione & maceratione parati, *libr. unam.*

Mastichis electæ, *unciam unam.*

Quibus leni calore solutis, & unitis adde,

Olei stillatit. Absinthii,

Caryophyllorum,

Ligni Rhod. *ana drachm. semis.*

Rosarum veri, *scrup. semis.*

Vel, uti illud deficiat, ipsius loco,

Nucis Moschatæ,

Macis, *ana scrup. unum vel duos.*

Misceantur: servetur oleum usui.

Non negandum huic ipsi pretiosiori Compositioni, præsertim propter adjecta olea stillatitia aromatica, plus inesse efficacæ ac Virtutis stomachica, quam illi alteri, a Cratone propositæ. Interim tamen ipse ZWELFERUS, alibi, nempe in Pharm. Reg. aliam ejusmodi compositionem diffusorem exhibet, quæ maximam quidem partem, convenit, cum ista Cratoniana: quam & vid. in JUNGK. Corp. Pharm. pag. 745. ubi plura istiusmodi Olea stomachica, ut & pag. 753. Conf. supra, Balsamum Stomachicum.

Oleum Succini.

Disp. Lond. Wirt. & rel.

R. Succini contusi, *libras tres.*

Ex retorta capaci, igne arenæ gradatim adhibito, destilletur. Vas recipiens cum aqua calida, ut sal volatile in eo solvatur, eluatur, quæ per chartam emporeticam, prius aqua madefactam, ab oleo separetur, & post factam ejus exhalationem, sal colligatur; oleum vero, cum duabus partibus cinerum mixtum, e retorta, lento igne, rectificetur, oleum limpidum primo

exstillans album, & alterum subsequens rubrum, singula seorsim ferventur.

Oleum Succini multum convenit cum Oleo Petræ, & egregium resolvens, diaphoreticum, diureticum & emenagogum; calidum tamen & valde acre est; in parva igitur dosi exhibendum; sufficiunt guttæ quinque vel decem. Externe ad cephalalgiam & membra paralytica, nec non ad rheumaticos dolores adhibetur. Vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1699. Mens. Mart. Obs. 19. p. 279. sq.

Oleum Sulphuris.

Dispens. Brand. Wirt. & rel.

Est spiritus sulphuris per campanam, concentratus, ut notum: Sed aliud Oleum Sulphuris parare docet BEGUINUS, in *Tyrocin. Chym.* pag. 118. cui ibi multas insignes virtutes tribuit Blasius.

Oleum Terebinthinæ.

Disp. Wirt. Brand. & rel. q.

R. Terebinthinæ pellucidæ, *quant. vis.*
Aquæ fontanæ, *sextuplum.*

Destillantur lento igne, ex vesica, sicut alia olea destillata; post destillationem oleum ab aqua separetur ac fervetur.

Residuum in vesica præbet TEREBINTHINAM COCTAM, vel, ulteriore coctione absque aqua instituta, in COLOPHONIUM reducitur.

Laudatur ejus vis diuretica, & in gonorrhœa frequenter dari solet; calidum est, igitur circumspicte adhibendum.

Dosis a guttis sex, ad viginti. Usus externus multiplex est, ad vulnera & puncturas membranarum, tendinum & nervorum, si calidum instilletur, præ-

OLEUM TEREBINTHIN.

bet anodinam, antispasticum & consolidans. In hæmorrhagiis, ex arteriarum & venarum vulneribus promptissimum est stipticum, modo calidum applicetur, & splenis appressis ad locum detineatur. Vid. BOERHAAVE, apud Schulz. Præl. pag. 209. sqq.

Oleum Terebinthinæ

Compositum.

LEMORT. Chym. Med. Phys. pag. 85.

℞. Terebinthinæ lucid. *libras duas.*
Balsami Copaivæ, *libram semis.*
Nucis Moschatæ, *uncias duas.*
Cortic. Citri exteriorum,
Rad. Iridis Florent. *ana unc. quatuor.*
Benzoës, *drachmas tres.*
Balsami Peruviani, *drachmam unam semis.*
Spir. Vini rectif. odorif. in quo prius
Moschi &
Zibethi, *ana grana duo.*

dissoluta fuerunt, uncias quatuor.
Mista destilla leni igne, quam
diu Oleum limpidum ascendat, quod
seorsim diligenter servetur.

*Summi id usus est in Gonorrhœa
& Calculo, & multo gratioris est indolis ac saporis, quam simplex illud oleum
Terebinthinæ, modo descriptum.*

Oleum Uterinum.

Argentorat.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 749.

℞. Olei Castorei, *unciam semis.*
Galbani, *drachmam unam.*
Succini,
Chamomillæ destill.
Assæ foetidæ, *ana drachm. semis.*
Misc. Fiat Oleum Uterinum seu
Hystericum pro usu potissimum externo.
Ibi & aliud Oleum Uterinum Lon-

OLEUM CONTRA VERM. 459

dinensum, exhibetur; sed longe diffusioris Compositionis, & minoris forsan usus: Nam superflua sæpe nocent. Aliud etiam Oleum Uterinum per destillat. Oporose paratum. Vid. in BEGUINI Tyrocin. Chym. pag. 117.

Oleum contra Vermes.

Dispens. Argent.

℞. Radicis Gentianæ,
Graminis,
Seminis Rutæ,
Colocynthidos,
Citri,
Santonici, *ana drachm. un. semis.*
Lupini, *drachmas duas.*
Herbæ Gratiolæ,
Scordii, *ana manipul. semis.*
Florum Centaurii minoris,
Tanaceti, *ana pugill. tres.*
Myrrhæ, *drachmas duas.*
Olei Absinthii,
Rutæ,
Laurini,
Hyperici, *ana unciam unam.*
Aceti squillitici, *uncias tres.*
Olei Lilior. Convall. *unc. un. semis.*
Incisis & Contusis omnibus, fiat
infusio per quatuor dies; postea decoquantur ad Consumtionem Aceti.
Usus hujus Olei Anthelmintici est præcipue externus; sicut Olei Habacucini mirabiliter dicti, quod superius produximus, ubi vid. quæ in adjecta Nota opportune monuimus. Conf. infra, Oleum Aloeticum.

Oleum Violarum.

Disp. Lond. Wirt.

℞. Florum Violarum, &
Olei Olivarum anaticas partes;
ad humiditatis consumtionem

coquantur & oleum expressum fervetur.

Refrigerans & anodynum est, magnopere laudatur ad dolorem hæmorrhoidum, altius sedentem, per syringam tepide injectum. Vid. SCHULZ. Præc. pag. 221.

Oleum Viperarum.

Pharm. Batean. p. 109.

Rx. Viperas Videntes largas & pingues, No. tres.

Vini Hispanici, uncias duas.

Olei Hyperici, uncias octo.

Coq. in Balneo Mar. Vase angustiori Orificii, ad Consumtionem humiditatis: Tumque fiat Expressio.

Cutem exterget, Impetigines & similes foedas maculas sanat: Podagræ raphos tollit, Lepram curat; quantum nempe potest. Ceterum de alio Oleo Viperarum, per destillationem, producto, vid. LEMERY Curs. Chym. pag. 643. & alios Chymicos.

Oleum Viride.

Dispens. Vienn.

Rx. Herbx & Rad. Valerianæ recentis,

Cardui benedict. recent.

Numulariæ, recent.

Betonicæ,

Anethi,

Summitatum Hyperici, cum floribus,

Centaurei minor, cum floribus,

Tritici,

Baccarum Juniperi Virid. ana uncias duas.

Incisa & Contusa, suo tempore infundantur in

Vini albi, libris sex.

Dein omnibus addantur,

Olei Olivarum, libræ duodecim.

Et Coquantur ad Consumtio-

nem humiditatis: Colaturæ admisceantur invicem diligenter prius soluta:

Olibani electi,

Mastiches, ana libra semis.

Terebinthinæ claræ, libra una.

Et sic tandem paretur Oleum, usui futuro probe servandum.

Ad Contusiones, obstructionsque resolvendas, externo; pulmonum vero aliorumque Viscerum Exulcerationes curandas, interno usu, multum celebratur. Ceterum aliud Oleum Viride, ab hoc diversum, vid. in Disp. Lond. novo.

Oleum Viridis Aeris.

Pharm. Bat. pag. 109.

Rx. Viridis Aeris, uncias duas.

Nitri, uncias tres.

Ponantur in Catillo, & incenduntur Carbone, donec deflagarint: Tum solve in Cella per Deliquium.

Causiticum hoc est; ideo circumspecte utendum, conducit vero ad pustulas Venereas & Verrucas absumendas, ubi illa cutis dehonestamenta hoc oleo caustico septicoque contacta fuerint.

Oleum Vitrioli.

Disp. Witt. & in rel. vid. Chemicos.

Per destillationem spiritus Vitrioli continuatam, ultima tandem ignis tortura elicitur oleum acerrimum concentratum ponderosum, quod rectificari debet per retortam.

E centenario Vitrioli Goslariensis decem libræ olei prodeunt, & circiter libræ viginti spiritus & phlegmatis.

Ad usus chymicos & pharmaceuticos varios adhibetur.

Oleum Vitrioli Dulce.

De eo innumeræ pæne Virtutes prædicantur ab Is. Hollando, Theo-

OLEUM VITRIOLI.

phrafto, Gefnero, Boyleo, Val. Cor-
do, Basil. Valentino, & aliis multis.
Vid. inprimis HOFFMANN. *Obs. Chym.*
13. Lib. II. per tot. BOERHAAVE,
Elem. Chem. Tom. II. pag. 381. PANA-
ROL. *Obs. Med.* 44. pent. III. p. 199.
STAHL & SCHULZ. *Diff. de Oleo*
Vitrioli dulci &c. Vid. & *Pharm. Bat.*
pag. 109. & alia *Dispensat.*

Oleum Vitrioli

Smaragdinum, seu Viride.

Hujus Olei parandi modum,
Virtutesque præstantissimas, post Pa-
racellum, diligenter enarrat Andr.
TENTZELIUS, in *Exeges. Chymiatricæ*,
apud Angel. Salam. pag. 676.

Oleum Vulnerarium, seu Traumaticum.

Basileensium.

JUNGKEN. *Corp. Pharm.* pag. 749.

R. Radic. Vincetoxici, *libram semis.*

Aristoloch. rotundæ,

Valerianæ, *ana uncias duas.*

Fol. Symphyti majoris,

Plantaginis,

Filipendulæ,

Alchimillæ,

Bugulæ, *ana manipulos duos.*

Baccarum Juniperi, *pagillum unum.*

Florum Hyperic. cum semin. mani-
pul. sex.

Chamomillæ,

Spicæ, *ana manipul. unum.*

Lumbricorum terrestrium, *libr. un.*

Olei Hyperici,

Lumbricorum, *ana quant. sufficit.*

Digerantur in fimo equino, dein
exprim. Colat. addet

Myrrhæ,

Mastiches,

OLEUM VULPINUM. 461

Thuris,

Vernic. *ana uncias duas.*

Terebinthinæ,

Picis navalis, *ana libram semis.*

Colentur rursus, & fiat lege Ar-
tis Oleum Vulnerarium.

Usus hujus olei externus jam per
se patet: Ceterum Auctor ibidem,
plures aliæ diversorum Auctorum compo-
sitiones oleorum ejusmodi traumaticorum
sedulo collectas, conjunctim exhibet, quæ
ibi legantur.

Oleum Vulpinum.

Disp. Wirt. Lugd. Hag. Paris. Lugd.

Lond. Ultraject.

R. Vulpem integram vegetam, detra-
cta pelle & exemtis interaneis,

Aquæ fontanæ, *libras tres.*

Olei veteris clari, *libras quatuor.*

Salis, *uncias sex.*

Coquantur, & inter coquendum
adjiciantur

Anethi,

Thymi, *ana libra una.*

Coctionem continuando, donec
ab offibus recedat caro, & aqua con-
sumatur; dein coletur oleum.

Ad affectus nervorum frigidos, &
articulos rigidos commendatur: Sed
etiam sine misera vulpe integra & quidem
vegeta, usui esse poterit, si quid usus ex
isto sperandum. Vid. SCHULZ. p. 221.
& BAUDERONI *Pharm.* pag. 213.

Opiata contra Cancrum.

Barbeirac. pag. 285.

R. Chinæ Chinæ optimæ,

Rasuræ Cornu Cervi,

Corallior. rubr. præparator. *ana un-
ciam semis.*

Oculor. Cancror. fluviatilium, *ana
drachmas duas.*

Mm m 3

462 OPIATA c. CHLOROSIN.

Cum Syrupo de Nymphæa, fiat Opiata, *ad drachmam unam* sumanda. Addiderat ibi Auctor plumbi usti *dr. duas*, quod tamen ob iustum periculi metum, studio & consilio omisimus. Vid. infra ad *Plumbum Ustum*.

Opiata contra Chlorosin.

BARBEIRAC. de Med. Form. p. 274.

R. Croci Martis aperitivi, rore maj. praep. *drachm unam*.

Rhabarb. pulverat. *scrupulos duos*.

Cinnamomi acuti pulv.

Dacrydii, *ana drachmam semis*.

Cum Syrupo de Cichor. compos.

F. Opiata pro 4. *dosis*. Sequitur ibidem mox altera Opiata contra Chlorosin, præstantior.

Opiata Cardiaca.

Colleg. Lugd. Disp.

R. Baccarum Juniperi, *uncias quatuor*.

Macis,

Pulveris Viperini,

Radicum Angelicæ Veræ,

Aristolochiæ longæ,

rotundæ,

Bistortæ,

Carlinæ,

Contrayervæ,

Mei Athamant. *ana unc. unam*.

Cum Melle Narbonensi, Aqua Scordii cocto fiat, lege Artis, Opiata.

Usus jam ex ipso Nomine per se patet.

Opiata Cardiaca,

seu Cordialis.

BIERLING. Append. Med. pag. 167.

R. Confect. Alkerm. *unciam semis*.

Conserv. Radic. Bugloss. *unc. unam*.

OPIATA CARDIACA.

Flor. Rosarum, *unciam semis*.

Specier. diamargarit. frigid. *dr. unam*.

Cum Syrupo de pomis redolent. Fiat Opiata.

Usus est idem, nempe analepticus & Cardiacus.

Opiata Cardiaca pro

Pauperibus.

Renodæ. Dispens.

R. Conservæ Rosarum, *unciam unam*.

Rad. Enulæ Camp. *dr. un. semis*.

Boli Orient. in Aqua Ulmaræ, vel

Cardui ben. lotæ, *drach. semis*.

Cum Syrupo Acetoso, Fiat lege Artis, Opiata.

Habet & ibidem, Renodæus ope-rosiorem & pretiosorem Opiata Cardiacæ compositionem, pro ditioribus: qui superflua nempe & minus profutura carius emere possunt. Ceterum Conf. supra Confectiones Cardiacæ.

Opiata Cephalica.

Renod. ibid.

R. Conservæ Betonicæ, *drachmas sex*.

Rosarum, *unciam semis*.

Confect. Alkermes, *scrupul. quatuor*.

Pulv. Electuar. dianthos, *scrup. duos*.

Specier. Electuar. diamargarit. frigid.

Dianisi,

Diamoschi, *ana scrup. unum*.

Cum Syrupo de Stoechade, quantum sufficit fiat Opiata.

Roborando Cerebro, & sopitis facultatibus animalibus recreandis, hæc ipsa opiata plurimum confert.

Opiata contra Febrem.

Barbeirac. pag. 278.

R. Cort. Chinchin. pulv. *unciam unam*.

Florum Chamomill. pulv. *dr. duas*.

OPIATA c. FEBREM.

Salis Absinthii, *scrupulos quatuor.*

Cum Syrupo de Absinth. F. Opiata, pro 8. dof. spatio 3. dier.]

Opiata contra Febrem

Quartanam.

Barbeirac. pag. 280.

R. Cort. Chinchin. pulv. *unciam semis.*

Rhabbarbari electi,

Cascarill. pulverator. *ana drach. duas.*

Salis Ammoniaci,

Absinthii, *ana scrupulos duos.*

Cum Syrupo de Absinth. fiat Opiata, cujus capiat æger *drachmam unam semis*, bis, quolibet die, a febre immuni. Vid. ibidem plures ejusmodi compositiones. Conf. supra suo loco, *Electuaria antifebrilia varia.*

Opiata contra Fluxum Alvi.

Barbeirac. pag. 283.

R. Conserv. Rosarum rubrarum,

Symphyti majoris, *ana unciam unam semis.*

Corall. rubr. præparat.

Terræ sigillatæ, *ana drachmas tres.*

Cum Syrupo de Rosis ficcis, fiat Opiata, de qua capiat æger *drachmas duas*, singulis diebus mane, per 9. dies, superbibendo parum Aquæ plantag. vel Vini generosi rubri. Ceterum vid. ibidem plures ejusmodi compositiones, in sequent.

Opiata Mesenterica.

CHARAS Pharm. Reg. Tom. II.

Dispens. Paris.

R. Gummi Ammoniaci, *unciam semis.*

Foliorum Sennæ, *℥. ft. drachm. sex.*

Aquilæ albæ,

Radici Ari,

Aloës Soccotrin. *ana drachmas duas.*

Pulveris Cornochini,

OPIATA NEAPOLIT. 463

Rhei electi, *ana drachmas tres.*

Limaturæ Martis præp. *unciam semis.*

In pulverem resoluta Misce, cum sufficienti Quantitate Syrupi de pomis compositi. Fiat lege Artis, Opiata.

Dosis est a *semidrachma*, usque ad *duas drachmas.*

Sunt, fatebor enim candide, quæ in hac compositione displicent; nempe Aquila alba & pulvis præsertim Cornachini, de cujus promeritis laudibus scilicet, vid. infra suo loco, uberius dicta: ipsa quoque Aloë non satis placet. Sed & sunt e contrario, quæ placent; nimirum Folia Sennæ, Rhabbarbarum, Gummi Ammoniacum, Radix Ari & Limatura denique Martis. Quæ omnia conjunctim sumta, non dubium est, quin plurimum conferre possint ad pertinaciores Mesenterii, Hepatis ac Lienis Obstructiones referandas, & obsessas sordibus vias emundandas ac repurgandas: etiamsi in auras quasi avolaverit Aquila illa alba, & pulvis ille Cornachini, sævus iste Cerberus triceps, in sordidum pulverem fuerit projectus. Sed hæc obiter.

Opiata Neapolitana.

Barbeirac. de Form. pag. 288.

R. Ligni Sancti,

Rad. Sassaaparillæ,

Chinæ, *ana unciam semis.*

Folior. Sennæ mundat.

Rhabarb. elect. *ana drachmas duas.*

Jalappæ, Rad.

Aquilæ albæ, *ana drach. un. semis.*

Vel Aethiopis mineralis, *dr. tres.*

Scammonii, *scrupulum unum.*

Cum Syrupo Ros. solut. f. Opiata, de qua capiat æger *drachmas duas* per hebdomadam, alternis diebus; mane jejuno Ventriculo. In nonnullis abit hæc Opiata a Compositione a Renodæo data

Et fusius explicata, pag. 826. sq. Et in Disp. Lugd. repetita. Vid. Et ASTRUC de Morb. Ven. Neapolitana autem vocatur a diro isto Malo, vulgo Neapolitano dicto.

Opiata Salomonis Correcta.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. I.

Dispens. Paris. Lugd.

Rx. Corticis Citri Saccharo condit.

uncias octo.

Conservæ Oxytriphylli,

Florum Rorismarini,

Buglossi, ana uncias duas.

Mithridatii veteris, unciam unam.

Rosarum rubrarum exungulat. siccarum,

Radicum Enulæ Campanæ,

Dictamni albi,

Foliorum dictamni cretici,

Seminis contra Vermes,

Citri mandati,

Cardui Benedicti,

Rasuræ Cornu Cervi, ana unc. semis.

Corticis Citri sicci,

Santali Citrini,

Radicis Gentianæ,

Offis e Corde Cervi, ana drach. duas.

Cinnamomi,

Macis,

Caryophyllorum,

Cardamomi minoris, ana dr. unam.

Granorum Junip. in Aceto scillit.

per Noctem infusorum, No.

viginti quatuor.

Misc. Fiat lege Artis, Electua-

rium.

Morbis medetur pestilentialibus Et contagiosis, partes, que principatum tenent in corpore, roborat; putredinem arcet, vermes enecat, vomituriens confert, Et quavis ex causa languidis Et imbecillis auxiliatur.

Ita hoc Electuarium maximi Regis Nomine insignitum merito laudat RENODAEUS, Dispens. Med. Lib. III. Cap. 9. pag. 818. ubi Et ipsius descriptionem ex Fouberto adfert, sed aliquanto in nonnullis diversam, ab hac nostra, a Cl. Charasio rectius correctæ Et emendatæ. Alia quoque ejusdem compositio extat in BRICC. BAUDERONII Pharmacop. sed pariter haud approbata Auctori nostro, qui suæ mutationis Et correctionis causas sat graves validasque ibidem affert, pag. 250. Ceterum brevem quasi hujus egregiæ Opiatæ Historiam leg si lubet, apud laudatum modo Renodæum. Conf. infra, Species Dia Ireos Salomonis.

Orvietanum.

Disp. Paris. Wirt. Vienn. Brand. Batean. pag. 75 Et reliq.

Rx. Radicum Angelicæ,

Aristolochiæ utriusque.

Bistortæ,

Carlinæ,

Contrayervæ,

Fraxinellæ,

Gentianæ,

Imperatorix,

Pentaphylli,

Serpentariæ Virgin.

Tormentillæ,

Valerianæ,

Zedoariæ,

Folior. Cardui benedicti,

Pulegii,

Rutæ hortenensis,

Sabinæ,

Scordii,

Succisæ,

Florum Hyperici,

Corticum Aurantiorum,

Citri,

Cinna-

ORVIETANUM.

Cinnamomi,

Baccarum Juniperi,

Lauri, *ana unciam unam.*

Viperarum exsiccatarum, *unc. duas.*

Croci Orientalis, *drachmas duas.*

Fiat omnium pulvis, qui exci-
piatur

Roob Juniperi,

Mellis despumati, *ana libris tribus.*

Optimè mixtis addantur

Theriaca Andromachi,

Mithridatii, *ana uncia dua.*

Olei Rutæ destillati,

Succini albi,

Caryophyllorum,

Juniperi, *ana scrupulus unus.*

Reponantur in vase figulino pro-
be vitreato.

Varia circumferuntur hujus an-
tidoti descriptiones. Hanc Emanuel
Kænic item Bateus, qui ipse acceperat
prius a Talborio, nobis suppeditavit,
quam, utpote compendiosiore &
optimam, paucis tamen immutatis, ad-
ponere cum Wirtenberg. volumus.

Nomen Orvietanum, ab Inven-
tore circumforaneo, ex urbe Orvieto,
cui tradente B. SCHULZ. *Prælect.* p. 90.
nomen fuit Hieronymus Ferrantes, &
qui fiducia ejus primus ausus fuit, pu-
blico foro deglutire ignotum sibi quod-
libet toxicum. Ceterum aliud Orvie-
tanum Desiderii de Combes, vid. in
Monconys Itin. pag. 1019. & aliud apud
Charas.

Ex simplicibus, alexiteriis virtu-
tibus præditis, paratum est, atque a mul-
tis, Theriaca, si non præfertur, tamen
æquiparatur. Viliori etiam pretio con-
stat, & quia Opio caret, secure in mor-
bis contagiosis, dysenteria, febribus ma-
lignis &c. Pauperibus, nec non pecudi-
bus, exhiberi potest. Vid. inprimis SI-

ORVIETANUM ALIUD. 465

TONI Miscell. Med. Curios. Tract. 41.
pag. 246. sqq. & SCHULZ. pag. 90.

Dosis drachmæ duæ ad unciam
semis.

Orvietanum Aliud.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. I.

R. Radicum Scorzonera,

Carlinæ,

Imperatoria,

Angelica,

Bistorta,

Aristolochiæ tenuis,

Contrayerva,

Dictamni albi,

Galangæ,

Gentianæ,

Costi,

Acori veri,

Seminis petroselinæ Macedonici,

Foliorum Salviæ,

Rorismarini,

Galegæ,

Cardui Benedicti,

Dictamni cretici,

Baccarum Lauri,

Juniperi, *ana unciam unam.*

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Macis, *ana unciam semis.*

Viperarum siccatarum, cum Cord.

& hepat.

Theriaca Veteris, *ana unc. quatuor.*

Mellis optimi despumati, *libras octo.*

Misc. Fiat lege Artis, Electua-
rium.

Impense merito laudat Cl. Auctor
hoc Electuarium; ceu alexipharmacum,
antilemicum, cephalicum, nervinum,
stomachicum, carminativum, & antico-
licum. Commendat quoque illud in Va-
riolis ac Morbillis; quod tamen caute ac-
cipiendum, & cautius adhibendum.

Orvietanum Præstantius.

Dispens. Paris.

R. Radicum Vincetoxici,

Carlinæ,

Angelicæ,

Anthoræ,

Helenii,

Viperinæ Virginianæ,

Petasitidis,

Valerianæ,

Fraxinellæ, ana uncias tres.

Foliorum Dictamni Cretici,

Scordii,

Rutæ, ana uncias quatuor.

Myrrhæ electæ,

Terræ Sigillatæ, ana unciam unam.

Galbani, unciam unam semis.

Crocii, unciam unam, & drachm. sex.

Cinnamomi,

Caryophyllorum, ana unciam semis.

Laudani, drachmas sex.

Oleorum stillatit. Succini,

Citrei, ana drachmam un. semis.

Salis Volatilis Viperarum, dr. septem.

Pulveris Vipetini, uncias duas.

Extracti Juniperi, libras decem.

Vini Hispanici, quantitatem sufficient.

Pulverata pulverentur: deinde

Theriacæ exemplo, ex Arte, Fiat Antidotum.

Idem præstat, ac Orvietanum illud vulgare, superius descriptum; immo plus, ob adjectum nempe præsertim Sælem Viperarum Volatilem & Pulverem Viperinum, ut alia jam taceam, in ipsa scita descriptione conspicua. Quare egregium haud dubie, usum præstabit in Morbis contagiosis, epidemicis, putridis & malignis, immo in ipsa quoque Dysenteria epidemica, si nempe, probe repurgato prius corpore, opportune & parce, adhibeatur, vel in lacte chalybeato, vel ju-

sculo pingui non salito. In reliquis autem febribus epidemicis & malignis, & ipsa dira pestilentia, propinandum potius est ex Aceto, simplici, vel Bezoardico quodam, quorum varias descriptiones supra, suo loco, larga manu, dedimus, vel ex succo Citri, Limonum, Acetosæ, aut Acetosellæ, vel similium acidorum. Nunquam enim, quod sæpius jam monitum, in feliciter curandis febribus malignis ac putridis, excludi debent Acida, utpote maxime adversa principio illi Alcalino ad putredinem prono, in illis funestis morbis potissimum regnanti, uti quidem omnibus, putem, notissimum. Sed hæc obiter.

Oxymel de Allio.

Exhibetur in Dispens. Lond.

Oxymel Asthmaticum.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 270.

R. Rad. Zedoar. unc. unam.

Coq. in Aq. font. lib. duabus, ad lib. unam semis.

Colatur, adde

Gumm. Ammon. in Aceti, unc. quatuor dissoluti unc. unam.

Colat. adde

Mellis puri, unc. quatuor.

Coq. despuma, & tandem cola.

Oxymel Diureticum.

Operosam hujus Oxymelitos descriptionem vid. in Dispensat. Norimb.

Oxymel Elleboratum Majus

& Minus Gesnerianum.

De utriusque hujus Oxymelitis præparatione & multiplici usu, vid. ipsius GESNERI Libellus singularis ipsius Epistolis medicinalibus sub finem adjectus. Habetur quoque ejusdem Descri-

OXYMEL DE PETO.

ptio in Dispens. Prag. item Lond. & in aliis nonnullis Dispens.

Oxymel de Peto.

Hujus descriptionem dederat olim Quercetanus: quam vero emendavit & in compendium quasi rededit FULLERUS, *Pharm. Extemp.* p. 271. Conf. supra *Extractum peticum*, & *Extractum Nicotianæ*: & inf. *Syrupus Nicotianæ*.

Oxymel Purgans Pectorale.

FULLER, *Pharm. Extemp.* pag. 272.
℞. Passular. sol, exacinarum,
Radicum Ireos Florentinae,
Enulae,
Calami aromat. ana unciam sexis.
Folior. Sennae sine stipit. uncias duas.
Agarici opt. unciam semis.
Herbarum Marrubii albi,
Saturejae,
Hyslopi,
Hederae Terrestr. ana manip. unum.
Nicotianae siccae, drachm. unam.
Zinziberis, drachmas tres.
Aquae Fontanae, libras duas semis.
Aceti optimi, libram semis.
Coque ad libras duas; sub finem adjiciendo:

Seminis Anisi, drachmas duas.
Colat. deinde addatur:
Mellis puri & recentis, libra una.
Coq. iterum ad Consistentiam, diligenter despumando.

Pituitam crassam, tenacem, in Visceribus, pulmonibus, vel Habitu corporis, delitescentem, varias Obstructiones, diathesinque oedematofam, Catarrhosam, phthisicam, paralyticamve inducendam, potenter attenuat, exturbat, & eliminat. Dos. drachmae tres, Mane, singulis, vel alternis diebus,

OXYMEL SCILLITICUM. 467

pro re nata. *Præclara hæc sunt, & interdum vera.*

Ceterum plures ejusmodi Oxymelitis pectoralis, descriptiones similes ex Ettmüllero & aliis petitas, collectas, vid. apud. JUNGKEN. Corp. Pharm Univ. pag. 1087. sqq. add. Pharm. Edinb. & Ultrajectin. Sect. III.

Oxymel Scilliticum.

Disp. Wint. Brand. Prag. & reliq.

E Mellis despumati, libr. quatuor.
ac

Aceti scillitici, libris duabus.

In vase figulino vitreato, ad justam consistentiam coquitur.

Ad pulmonum & ventriculi affectus pituitosos tollendos, nec non asthmaticis commendatur. Humores crassos, viscidos, indeque ortas obstructions resolvit. Conf. supra Loch de Scilla & Mel Scilliticum, similis virtutis.

Oxymel Simplex.

Vid. omnia Dispensat.

℞. Mellis despumati, libram unam.

Aceti Vini albi, libram semis.

Coquantur in vase figulino probe vitreato, ad syrupi consistentiam, ferventur in vase vitreo.

Usus est in Gargarismis. Ita parce nimis, & obiter tantum, commendatur præstantissimum hoc Remedium, quod in pleuritide potissimum, post Venæ sectionem opportune institutum, feliciter curanda, vix par sibi aut simile aliud habet, ut post ipsum Hipp. Aretæum, Galen. Alex. Trall. Cal. Aurel. Theodor. Priscian. & alios præclare solideque docuerunt Thaddæus DUNUS & Francisc. CIGALINUS, in Epistol. Med. de Oxymelitis Ufu & Viribus, maxime in pleu-

ritide. Quod ipsum quoque sua gravissima auctoritate uberius confirmant Sydenham, Boerhaave, van Swieten, Hoffmannus & alii magni Medici, merito a nobis jam laudati in Tract. de Pleuritide, Cap. IV. pag. 51. ubi & in seq. eximium plane oxymelitis usum antipleuriticum multis exemplis luculenter ostendimus, si da crebraque experientia per complures annos, edocti. Minimus ergo & postremus ejus usus est in gargarismis. Sed maximus & primarius in pleuritide & aliis morbis acutis, inflammatoriis & putridis, quin & ipsa dira pestilentia. Vix enim sine oxymelite, praemissa tamen largâ sanguinis missione, curari potest pleuritis, ut jam supra monuimus, & hic rursus affirmare, veritate ipsa adjuti, haud veremur. Conf. WEDELII Pharmacologia acroamta. Lib. II. Sect. IV. Cap. I. pag. 378.

Oxyrrhodinum Demulcens & Refrigerans.

GAUB. de Form. pag. 380.

℞. Olei infus. Ros. unc. unam semis.

Aceti Sambuc. drachm. sex.

Tinct. Opii cum Spirit. Aceti parat. drachmas duas.

Aquæ stillat. Rosar. uncias tres.

Misc. secundum Art. F. Oxyrrhodinum. D. cum placenta ros. quæ hoc liquore sæpius, ubi inaruit, irrorata, fronti & temporibus applicatur donec somnus obrepit.

Oxyfaccharum Emeticum.

Pharm. Batean. pag. 110.

℞. Vitri Antimonii pulverat. unc. unam.

Aceti optimi, libram unam.

Macer. in Balneo Mar. sæpe agitando, ad horas viginti quatuor: Colaturæ filtratæ deinde adde:

OXYSACCHAR. SCILLIT.

Sacchari optimi, uncias octo.

Coq. ad Consistentiam debitam, Def. ad unciam unam, vel ultra. Similia vid. ap. JUNGKEN. loc. cit. Sed nec hoc, nec illa, multum placent, ob drasticum nempe Vitrum Antimonii. De quo, post Hoffmann. Neumann. & alios, vid. SCHULZ. Præl. pag. 16.

Oxyfaccharum Scilliticum.

Vid. infra.

Syrupus de Scilla.

Panacea Anglica, seu Solutiva.

Vid. supra.

Magnesia Alba.

Panacea Antimonialis.

Dispens. Paris.

℞. Butyri Antimon. rectif. libr. semissem.
Crystallorum Tartar. pulv. libram unam.

In Matratio permixtis affunde:

Aquæ Communis, libras sex.

Bulliant simul per horas octo; partitis vicibus, deinde sensim instilla:

Olei Tartari per deliquium, libram unam.

Ebullitione sedata, calidus filtratur Liqueor, Vaporet ad siccitatem. Repone in Cella, liquefiat. Filtratam Liqueorem in Vase obturato reconde.

Panacea Aurea.

Pharm. Bat. pag. 110.

℞. Croci Metallorum,
Calomelanos, ana partes æquales.

Misc. Fiat Pulvis, qui optime valet in Lue Venerea, dum ptyalissimum movet purgatque *ἀνα καὶ κἀτω*. De quo quidem nullum est dubium: Inte-

PANACEA CATHARTICA.

rim tamen tam splendidum Nomen ab ipso Auro deductum, haud meretur, quoniam æque violentum est Remedium.

Panacea Cathartica.

Cujus descriptio vid. in Pharm. Batean. pag. 110.

Panacea Cinnabarina

Thomson.

Dispensat. Vienn. Prag. Bat. pag. 96.

R. Mercurii vivi purgati, *unc. quatuor.*
Florum Sulphuris, *uncias duas.*

Salis Ammoniaci, *unciam un. semis.*

Misceantur exacte, donec nihil amplius Mercurii appareat; dein sublimentur, fiantque ad minimum, decem Cohobationes, sublimatum semper cum facibus rursus terendo: ultimo augeatur Ignis, ut candescat, faeces nigrae abjiciantur, & quod remanet in fundo, fervetur. Vocatur & Mercur. præcipit. fixus.

Hæc Panacea Cinnabarina, seu Mercurius diaphoreticus, omnes in corpore humano, humores Venereos exsiccat, & vel per diaphoresin, vel blandum purgativum, subducit.

Panacea Jo. Hartmanni.

In Basilica Chymica CROLLII, p. 76.

Pharm. Batean. pag. 111.

R. Sulphuris Antimonii Combustib.
unciam unam.

Olei Vitrioli, vel Sulph. rectif.
uncias tres.

Reguli Antimonii, *unciam unam.*

Digere calide, ad decem dies: dein destilla per Retortam vitream, ter ad minimum; cohobando. Ignem urge sub finem, & materiam in fundo,

PANACEA HOLSATIC. 469

per quinque horas, reverbera. Tandem exime, lava cum Aqua Rosarum, & sicca. His omnibus rite peractis.

R. Hujus Pulveris, *unciam unam.*

Salis Coralliorum, *drachmas duas.*

Misce exacte, secundum Artem.

Remedii est instar universalis: Habet nimirum in se vim diaphoreticam, ac sanguinem purificandi; ideoque quibus libet Morbis per sudorem sanabilibus inservire potest; præcipue Lui Venereæ, cutisque fœditatibus.

Dosis a granis decem, ad quindecim, & viginti.

Speciosa hæc sunt, fatebor enim, & magnifica, utinam & vera semper essent, secuta & salutaria. Sed, ut ingenue confitear, omnes fere ejusmodi Panaceæ Chemicæ, imprimis Crollianæ, Valentinianæ, Theophrastæ, Helmontianæ, & Hartmannianæ, ex Mercurio potissimum, aut Antimonio, aut his peioribus Metallis, paratæ suspectæ mihi videantur, exosæ & periculosæ, quoniam plerumque Spanaceæ potius sunt, ut ita dicam, hoc est, rarissime juvantes, quam panaceæ, quin & sæpius quoque, præsertim in subjectis debilioribus & viscera nobiliora jam vitiatas, Pannecyæ, sive mortifera, & Mortuorum censum augentes.

Panacea Holsatica,

vel Duplicata.

vid. supra

Arcanum Duplicatum.

47• PANACEA MERCUR.

Panacea Mercurialis.

Disp. Argent. Wirt. Lond. Pharm. Reg. CHARAS P. II. p. 859. & p. 814. Edinb. Paris. Vienn. Leod. KLEIN. p. 161.

Est Mercurius dulcis, septies vel decies sublimatus atque optime tritus, spiritu Vini rectificatissimo deflagrandus. Vocatur & Calomelas, seu Aquila alba.

Repetita sublimatione Mercurius dulcis omnem fere deponit vim laxantem & solum per diaphoresin operatur. Datur hæc Panacea delicatioribus in morbis lymphæ, & a visciditate humorum ortis. Conf. infr. Pilulæ Saturn. & Pulv. cont. Vermes.

Dosis grana octo, ad grana quindecim.

Aliam Panaceam Mercurialem Gallorum, Operosioris Compositionis, vid. in Append. Polychr. Exotic. Valentinii pag. 100. sqq.

Panacea Mineralis.

vid. infra

Pulvis Viennensis Albus Virgineus.

Panacea Muffatii.

Tabul. Smaragd. p. 256. BIERLING. Append. Med. pag. 148.

R. Extract. Ligni Aloës, unciam unam. Laudani Opiat. Quercetan. drachmam unam semis.

Ambræ gryseæ, drachmam semis. Salis Volatilis Viperarum, scrupulum unum.

Magisterii Solaris, drachmas duas. Olei Rosarum veri, scrupulum semis. Canellæ, guttas quinque.

PANACEA SOLARIS.

Misceantur: Fiat Panacea, in Desperatis:

Forſan & desperata, aut desperanda. Nescio enim an desperatos jam, & in limine pallentis Orci constitutos in Vitam jam deferendam, revocare possit hæc ipsa sic dicta panacea: licet, quod ex ipsa Ceterum concinna satis ipsius compositione luculenter patet, Vires analeptica, cardiaca, cephalica & nervina ipsi haud plane sint denegandæ. Desperatis tamen Medicinam adhibere ipse vetat Hippocrates.

Panacea Sôlaris Wildegansii.

vid. infra

Pilulæ Solares Wildegansii.

Sed hæc de Panaceis: quarum ubique in Dispensat. & Operibus Chemicorum, copia, & tamen simul ubique curationum & auxiliorum inopia; adeo, ut copia nos inopes fecerit. Plus est in Nomine, quam in Re.

Panis Cydoniorum cum

Aromatibus.

Disp. Prag. Wirt. & reliq.

R. Pulpæ Cydoniorum coctorum, per cribrum trajectæ, libras octo.

Sacchari albi, libras quatuor.

Evaporent ad justam consistentiam, adde

Caryophyllorum aromaticorum, drachmas duas.

Cinnamomi acuti, minutim incisi, Flavedinis corticum Citri recentium incisorum, ana drachmas sex.

Misceatur & effundatur pasta in scatulas.

Leniter corroborat; hinc ad ventriculum & intestina relaxata, atque in-

PANIS DIASARSAE.

de ortas diarrhœas delicatulis exhiberi potest.

Dosis uncia semis, ad integram.

Paratur etiam sine aromatibus, & calidis biliosisque ad eodem usus commendatur.

Panis Diasarsæ.

Pharm. Batean. pag. 111.

℞. Pulv. Rad. Sarfaparill. *uncias tres.*

Chinæ, *unciam unam.*

Semin. Carvi integr. *drachm. unam.*

Flor. Tritici puriss. *uncias sedecim.*

Vitell. Ovor. *No. duos.*

Barmil aliquantulum, cum Lactis
suff. quant.

Fiat pasta; ex qua fiant panes, in Clibano coquendi.

Pro pane ordinario, in Lue Venerea & Morbis scorbuticis.

Panis Martius Laxativus

Sennerti.

Ab aliis. de SPINA Auctori tributus.

Tabul. Smaragd. pag. 257.

℞. Amygdalar. dulc. excorticat.

unciam unam semis.

Semin. Melonum excorticat.

drachmas duas.

Pulv. Mechoacanæ albæ, *unc. un.*

Sacchari albi, *uncias duas.*

Cornu Cervi præparati,

Mucilag. Tragacanth. cum Aq. Ros.
fact. ana drachmam unam.

Cum suffic. Quant. Aquæ Rosarum, Fiat lege Artis, Panis.

Dosis pro Infant. a drachmis tribus, ad unciam semis, pro adultis, drachmæ sex, vel etiam plus. Commendatur præcipue ad Dysenteriam. Ceterum plures alias ejusmodi panis Martii compositiones vid. apud JUNGKEN, Corp. Pharm. Univ. pag. 274.

PANIS DE VIPERA. 471

Panis de Vipera.

Pharm. Batean. pag. 111.

℞. Carnis Viperar. pulverat. *unc. unam.*

Sarfaparillæ, *uncias tres.*

Farinæ Tritici opt. *libram unam.*

Vitell. Ovi unius.

Cum Flor. Cerevis. & Lactis *suff. quant.* Fiant Panes, *No. quatuor.* Coquantur in Clibano, secundum Artem.

Pro pane communi, in Lue Venerea, Scorbuto, Lepra, Cachexia, & similibus Morbis Scorbuticis.

Passulæ Anthelminticæ.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 272.

℞. Uvar. Passul. Corinth. *libr. semis.*

Rhabarb. rasi & linteo raro laxati, *unciam semis.*

Corallinæ, pulv. & nod. inclus.

unciam unam.

Aquæ portulacæ, *unc. quatuor.*

Ponantur in Olla fictili Vitreata: Pasta contegantur; in furno, post panes extractos, coquantur, dum Passulæ turgescant, & emolliantur.

Capiat puer, vermibus vexatus, Cochlear unum, mane, per aliquot dies.

Passulæ & Pruna Laxativa.

Disp. Brand. Wirt. & reliq.

℞. Foliorum Sennæ electorum, *uncias quatuor.*

Zinziberis albi, *drachm. unam semis.*

Cinnamomi, *drachmas duas.*

Infundantur

Aquæ fontanæ ferventis, *unc. decem.*

Digerantur in loco calido, per biduum, postea exprimantur, expresso adde

Sacchari albi, *libram unam.*

Solvatur Saccharum unica ebul-

litione, & per pannum colatus syrupus superfundatur,

Passularum minorum, vel Prunorum Damascenorum enucleatorum, in aqua fontana ad mollitiem coctorum, & a superflua humiditate, modica exsiccatione, liberatorum, *libræ uni.*

Alvum leniter subducunt, & pueris atque aliis medicamenta laxantia reformidantibus exhiberi solent. Conf. Th. BARTHOLINI Cist. Med. Hafn. pag. 360. & RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Maj. Obs. 26. pag. 149. in primis THONERI Obs. Med. I. & 2. pag. 163. sqq. & BRUNNERI Conf. Med. 10. p. 77.

Pasta Althææ, (Gallis PATE DE GUIMAUVE.)

Disp. Paris. Wirt. Pharm. Reg. CHARAS, T. I. pag. 101.

R. Radicis Althææ recentis, in taleolas dissectæ, *uncias quatuor.*

Bulliant in

Aquæ fontanæ *libris octo*, ad *dimidiæ partis* consumptionem; in colatura dissolvantur

Gummi Arabici albißimi & purißimi, *libræ duæ semis.*

Sacchari albißimi totidem.

Colentur, & igne lento, ad spissitudinem extracti, continuo spatula movendo, humor exhalet. Ab igne remota agitentur multum & celeriter, quo albescant, & subinde inspergendo

Albuminum, e sex ovis recentibus, in spumam conquassatorum,

Aquæ Naphæ odoratissimæ, *unciam semis.*

lento calore, sub perpetua agitatione, inspissetur; usque dum manibus non adhæreat.

Formentur pastæ oblongæ quadratæ, quæ pulvere Sacchari vel Amyli, ne chartæ adhæreant, conspergantur.

Pari modo etiam ex

Liquiritiæ Radicibus

paratur pasta, quæ a Gallis

Pate de Reglisse vocatur.

Vid. Disp. Paris. Wirt.

Humores acres, faucibus inprimis & pectori noxios, demulcent; hinc in tussi sicca, asthmate, quin ipsa phthysi commode adhiberi possunt.

Pasta Regalis, pro Emulsionibus.

Pharm. Bat. pag. 113.

R. Semin. papav. albi, *unciam unam.*

Amygdal. dulc. excortic. *unc. quat.*

Radic. Eryngii condit. *uncias duas.*

Semin. quatuor frigid. major.

ana unciam semis.

Sacchari Crystallini, *uncias duas.*

Contunde in Pastam, secundum Artem: Usus tempore, recipe hujus pastæ *unciam unam*, & cum Aquæ Hordei *libra una*, fiat Emulsio, ex Arte.

Aliam Pastam Regalem perosioris compositionis, vid. in Pharm. Aug. Reform. & apud JUNGKEN. Corp. Pharmac. Univers. pag. 274. Conf. supra Confectio Alkermes Regia.

Pastilli Fœtidi, sive Aviculæ

Aethiopicæ pro Suffitu.

Dispens. Paris.

R. Hydrargyri,

Florum Sulphuris, *ana unciam unam.*

Misceantur exacte, in Mortario marmoreo, cum pistillo Vitreo; dein mistis adde:

Salis Ammoniac. pulv. *unciam semis.*

Car-

PASTILLI ODORATI.

Carbonum Salicis Puly. *unc. un. semis.*

Cum sufficienti quantitate Gummi Tragacanth. in Aqua soluti, formentur sec. Artem. Pastilli.

Hæ vero Aviculæ æthiopicae, peregrino & insolito quidem nomine, sic dictæ, nec colore, nec odore pulchræ sunt & jucundæ, multo minus voce suaves: Usus quoque earum admodum arceps & suspectus est, illisque potissimum convenire videtur, qui venerem crudelem Mercurio doloſo placare, atque sic malum malo curare, dura necessitate, coguntur. Quare, me quidem iudice, hæ Aviculæ æthiopicae ocyus potius valent adt. trosexustosque Aethiopes, sive rectius ad ipsum illum tristem & aspectu horridum Aethiopem mineralem, jam supra ex merito, dilaudatum, ad cuius quippe profapiam ipsa natura & compositione, omni jure pertinent, uti & ad pilulas sic dictas æthiopicas, quarum descriptionem mox in sequentibus, dabimus potius, quam commendabimus, ex eadem nempe ratione, quod scilicet pariter diri æthiopis mineralis tetra progenies sunt. Suaviores vero odore, & tutiores usu, Aviculas Cyprias dictas, exhibet nobis RENODAEUS, Institut. Pharmaceut. Lib. V. Cap. 27. pag. 258. dignas omnino, quæ audiantur, & in usum odoriferum adhibeantur. Similes autem Aviculas Cyprias fragrantiores describit cel. GAUBIUS, de Formul. pag. 324.

Pastilli Odorati pro Fumo.

Dispens. Paris.

R. Ladani purissimi pinguioris,
Benzoini, *ana uncias quatuor.*
Styracis Calamitæ, *unciam un. semis.*
Gummi Tacamahacæ opt. *drachmas quatuor.*
Balsami Peruviani sicci, *unc. un. semis.*

PASTILLI ODORIFER. 473

Olibani, *drachmam unam semis,*

Myrrhæ electæ, *drachmam unam.*

Balsami Peruviani, *unciam unam.*

Ambari Cineritii, *drachmas quatuor.*

Moschi,

Zibethi, *ana scrupulos duos.*

Oleorum essential. Ligni Rhod.

drachmam unam.

Neroli,

Citrei,

Bergam. *ana gutt. sedecim.*

Cinnamomi,

Caryophyll. *ana gutt. octo.*

Pulver. Gummi Laccae granof.

uncias quinque.

Cascarillæ,

Ligni Aloës,

Rhodii,

Santali citrini,

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Mahalep, *ana drachmas duas.*

Formentur Pastilli, Balneo Maris, secundum Artem.

Usus per se patet ex ipsa Inscriptione. Sanorum potius, quam ægrorum, naribus conveniunt hi pastilli odorati: In voluptatem nempe magis compositi, quam in utilitatem. Pastillos Ruffillus olet, ut inquit Horatius.

Ceterum conf. supra Candelæ fumales, & infra Pulveres fumales.

Pastilli Odoriferi Alii.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 274.

R. Radic Cyperi, *unciam unam semis.*

Calami aromatici,

Carbonum e Salice, *ana unciam unam.*

Styracis Calamit.

Benzoini, *ana drachmas duas.*

Mucilag. Gummi Tragacanth. Spiritu Vini extract. *quant. sufficit.*

Fiant Pastilli, secundum Artem.

Super prunas ardentes coniecti, suavissimum odorem exhalando, Conclavium pædorem corrigunt. Conf. supra Candelæ Fumales.

Philonium Romanum.

Videatur Electuarium.

Philonium Persicum

Avicennæ, Prosper Alpin.

Med. Aegypt. Lib. IV. Cap. 13. pag. 311.

R. Piperis albi,

Semin. Hyoscyami albi, ana drachm. viginti.

Opii opt.

Terræ Sigillatæ, ana drachm. decem.

Croci, drachmas quinque.

Euphorbii,

Spicæ Nardi,

Pyrethri, ana drachmas duas.

Castorei,

Camphoræ, ana scrup. quindecim.

Contundantur omnia, quoad pulverizentur, & per Setaceum trahantur; quæ simul misce, & rursus fac, ut per Setaceum exeant, ex quibus, cum Mellis despumati idonea quantitate mistis, Fiat Electuarium, quod per Mensæm, in Clauso Vitreato Vase, ad usum servetur. Cujus apud Aegyptios usus est familiarissimus, ad immoderatum sanguinis, vel alterius humoris fluxum, præsertim vero ad menstrua profluvia firmanda, atque ad Gonorrhoeam.

Ita quidem ipse magnus Prosper Alpinus. Sed pace quidem tanti Viri manium, est omnino, quod de his jactatis Philonii hujus Persici virtutibus, in cohibendo nimio sanguinis & seminis fluxu, adhuc dubitem. Propter adjectam enim ingentem piperis albi, pyrethri, croci,

& inprimis diri Euphorbii, quantitatem, ut alia taceam, aptius profecto videtur hoc Electuarium, ad augendum & incitandum magis sanguinis fluxum, quam minuendum, aut reprimendum: ideoque, ex his ipsis rationibus, fortiores nocendi vires ipsi inesse videntur, quam quidem alteri Philonio Romano notissimo, & quod dolendum, usitatissimo, de quo supra, sub Electuariis. Ceterum notum quoque est aliud Philonium Persicum Mesuæ, in plerisque huic simile quod descriptum habetur in Disp. Florent. Lond. Brand. Hamb. & nonnullis aliis. Vid. & KAEMPFERI Amoen. Exot. Fasc. III. pag. 644. De quo vid. B. SCHULZII Prælect. pag. 225. qui vero, quod mirum, ipsius pestiferi Euphorbii dosim augendam potius censet, quam minuendam, aut, quod in Disp. Brand. & aliis, retius factum, plane rejiciendam, quoniam nempe, ejus judicio, Euphorbium sit Opii corrector; quamvis Opium pro Euphorbii correctore, contra, habeat GESNERUS, Epist. Med. ult. Lib. I. & alibi, quod tamen parum refert. Sed jure vereor, ne hic sic dictus corrector longe pejor sit ipso correcto, aut corrigendo, & Magister quasi multo deterior & vitiosior ipso, ut sic dicam, discipulo castigando. Vid. supra Part. I. ad ipsum Euphorbium, dicta.

Pilulæ Æthiopicæ.

Pharm. Bat. pag. 114. Wirt.

R. Aethiopis mineralis, unciam unam.

Reguli Antimonii medicinalis,

Gummi Guajaci, ana unciam semis.

Extracti Sarsaparillæ, unciam unam.

Fiat massa pilularum.

In scabie maligna, hydrope, febre quartana, ulceribus fatidis &c. commendari non sine fructu solent. Sed merito

PILULÆ AETHIOPICAE.

terret niger ille Aethiops mineralis, de quo supra.

Dosis est a granis duodecim, ad grana viginti quatuor, ad drachmam semis usque: *Tertiam partem Aethiops mineralis, & sextam Regulus Antimonii constituit. In Pharm. Reg. CHARAS, T. I. pag. 313. alia occurrit harum Pilular. Compositio. Vid. & Pharm. Edinb.*

Pilulæ Aethiopicæ Aliæ.

Dispens. Edinb.

℞. Aethiopsis mineralis, *uncias duas.*

Resinæ Guajaci, *unciam unam.*

Sulphuris aurati Antimonii, *semionciam.*

Balsami Capyvi, *quantum sufficit, ut*

Fiat secundum Artem, Massa Pilularum.

Pariter in Hydrope, Scorbuto, Scabie, Lepra, & Lue inprimis Venerea, ingentis efficaciae & Virtutis esse creduntur hæ quidem pilulæ sat concinnæ alioqui compositionis: Crederem equidem ipse; nisi adjunctus simul illis esset fœdus ille & terribilis Aethiops mineralis, cujus usus vix unquam tutus. Vid. superius dicta ad Aethiopem mineral. & ad Aviculas Aethiopicas.

Pilulæ Aloes Fragatæ.

Rosatæ,

Violatæ.

De his vid. Dispens. Vienn. Prag. & alia, item supra, sub Aloe.

Pilulæ Aloephanginæ.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. & rel.

℞. Specierum aromaticarum caryophyllatarum, *unciam unam.*

Myrrhæ electæ,

PILULÆ DE AMMON. 475

Mastiches, *ana drachmas tres.*

Croci, *drachmam unam semis.*

Extracti Aloës, *uncias duas.*

Misce, fiat massa, ex qua formetur pilulæ.

Sunt aromaticæ, ventriculum roborantes, appetitum excitantes, atque concoctionem promoventes.

Dosis est scrupulus unus. *Dimidia pars est Extractum Aloës, hinc, præter supra laudatas virtutes, etiam alvum stimulandi vim habent. Vid. SCHULZ. pag. 228.*

Pilulæ de Ammoniaco.

QUERCETANI, *Pharm. restit. pag. 301. sive rectius Lazar. RIVERII.*

Disp. Brand. Wirt. Argent. &c.

℞. Extracti Aloës, aqua fontana præparati, *uncias duas.*

Gummi Ammoniacy purissimi, aceto scillitico soluti & ad consistentiam extracti inspissati, *unciam unam semis.*

Myrrhæ electæ,

Mastiches,

Benzoës electæ,

Rhabbarbari, *ana drachmas duas.*

Croci, *scrupulos duos.*

Salis Absinthii, *drachmam unam.*

Misce, fiat massa pilularis.

Incidunt lympham viscidam & educunt; prosunt hypochondriacis, in affectibus uterinis, asthmate, tussi, cachexia, febribus inveteratis, præcipue quartana. Vid. SCHULZ. Præl. pag. 228. & CARTHEUS. Pharmacol. pag. 614. Ceterum Conf. infra, Pilulæ Cachecticæ, & præsertim Pilulæ Hypochondriacæ, ejusdem fere compositionis, & ejusdem usus.

Dosis grana duodecim, ad scrupulum.

476 PILULAE DE AMMON.

pulum unum. *Drachma una habet fere scrupulum gummi Ammoniaci.*

Pilulae de Ammoniaco,
Antiscorbuticae, Medicorum Haf-
nienſium. Thom Bartholini.

Ciſta Med. Hafn. pag. 512.

R. Aloës, ſucco Cochleariæ ter lotæ,
unciam ſemis.

Gummi Ammon in Aceto ſcillit. ſo-
lut. *drachm. unam.*

Chalybis præparati. *ſcrupulos quatuor.*

Myrrhæ,

Cremoris Tartari, *ana ſcrupulos duos.*

Salis Abſinthii,

Croci, *ana grana duodecim.*

Cum Syrupo Roſ. ſolut. Fiat lege
Artis, Maſſa. Quæ ſeſe ſua concinna
Compoſitione ſatis commendat.

*Dofis eſt ſcrupulus unus, & paullo
ultra; vid. ibidem BARTHOLIN. pag.
503. & in ſqq.*

Pilulae de Ammoniaco

Chalybeatae.

Diſpenſ. Edinb.

R. Gummi Ammoniaci, *ſeſquiunciam.*

Aloës Socotorinæ,

Salis Martis, *ana unciam unam.*

Myrrhæ,

Reſinæ Guajaci,

Extracti Gentianæ, *ana ſemiunciam.*

Croci, *drachmas duas.*

Elixir. proprietatis, *quantum ſufficit.*

Miſce: Fiat Maſſa Pilularis, ſe-
cundum Artem, iisdem uſibus anti-
ſcorbuticis & anticachecticis egregie in-
ſervitura. Plures ejusmodi pilul. Cha-
lybeatarum compoſitiones, vid. apud
FULLER. pag. 284. ſqq.

PILULAE ANETHINAE.

Pilulae Anethinae.

Diſpenſ. Vienn.

R. Aloës Socotorinæ,

Dacryd. Sulphurat.

Trochiſcor. Alhandal. *ana unc. duas.*

Magiſterii Jalappæ, *unc. unam ſemis.*

Extracti Helleb. nigr. *unciam unam.*

Pulverif. Miſc. & cum Spirit. A-
niſi ſuff. quant. fiat Maſſa pilularis, ia
ſine denique addendo:

Olei Anethi ſtill. *drachm. unam ſemis.*

Seroſos; bilioſosque humores ex
Univerſo Corpore blande educunt Venti-
culum & hepar, ut & nervoſas partes
corroborant.

*Uinam hæc omnia vera ſint! Mi-
hi certe nimis draſtica Virtutis eſſe vi-
dentur pilulae.*

Pilulae Angelicae.

Diſp. Brand. Wirt. Vien.

R. Aloës Socotorinæ, *libram unam.*

quam diſſolve in

Succorum depurator. Cichorii,

Endiviæ,

Fumariæ,

Rofarum Damascenarum, *ana
libra una.*

Solutio clarificetur, poſtea, len-
to igne, ad juſtam conſiſtentiam per-
coquantur, & cum ſequentium pulvere.

Rhabbarbari electi, *uncia una.*

Agarici trochiſcati, *uncia ſemis.*

Cinnamomi electi, *drachmis duabus.*

Fiat maſſa pilularis.

*Leniter ſubducunt alvum. Vid.
hic SCHULZ. Præleſt. pag. 228.*

Dofis grana duodecim, ad ſcu-
pulum unum,

PILULAE APERIENTES.

Pilulæ Aperientes Stahlii.

Disp. Brand. Wirt.

℞. Aloës rosatæ, *unciam unam.*
Extracti Panchymagogi, *unc. semis.*
Limaturæ Martis, subtilissime pulverisatæ, *drachmas duas.*

Fiant pilulæ.

Alvum liberam servant, & parva dosi, ante somnum deglutitæ, obstructam aperiunt. Vid. SCHULZ. pag. 229.

Dosis grana quinque, ad decem.

Pilulæ Martiales Aperitivæ.

Collectan. Chym. Leyd. pag. 101.

℞. Gumm. Ammon. *uncias duas.*

Myrrhæ rubr. *unc. unam.*

Croc. Mart. aperitiv. *drachm. semis.*

Fiant cum suff. quant. Elix. Paracels. Pilulæ, No. sexaginta.

Dosis, a pilulis tribus, ad quinque.

Utrique sex ut in obstructionibus referendis, apprime conveniunt.

Pilulæ de Aquilegia.

Dispens. Paris.

℞. Semin. Aquileg. *drachm. sex.*

Croc. Orient. *drachmam unam.*

Tartari Vitriol. tenuissime triti, *scrupulum unum.*

Conserv. Cynorrhodonis, *quant. suff.*

Misc. Fiat Massa Pilular. secundum Artem.

Sunt Virtutis antiscorbuticæ, antispasmodicæ & diureticæ; Conducunt & in Ictero, Vertigine, item pectoris & uteri morbis, ut creditur.

Pilulæ Aureæ.

Disp. Lond. Leid. Wirt. Brand. Argent. & rel.

℞. Aloës Succotrinæ,

PILULAE BALSAM. 477

Diacrydii sulphurati, *ana drachmas decem.*

Florum Rosarum,

Seminum Apii,

Fœniculi,

Anisi, *ana drachmas tres.*

Mastiches electæ,

Croc. Orientalis,

Trochiscorum Alhandal, *ana drachmas duas.*

Cum sufficiente quantitate spiritus vini, fiat massa.

Virtutes prædicantur cephalicæ, purgant, & humores a capite derivant; hinc etiam oculorum aciem juvare laudantur. Vid. SCHULZ. pag. 229.

Dosis grana duodecim, ad scrupulum unum.

Pilulæ Balsamicæ Aperitivæ.

Dispens. Vienn.

℞. Extract. Rhabarb. simpl. *drach. duas.*

Cardui benedicti,

Centaurii minoris,

Abinthii,

Aloës rosatæ,

Opobalsami,

Pulv. Rad. pimpinell. alb. *ana drachmam unam.*

Arcani duplicat. *drachm. tres.*

Myrrhæ rubrae electæ,

Olibani electi,

Extracti Croci, *ana scrupulos duos.*

Olei destillat. Cinnamomi,

Citri Veri, *ana guttas viginti.*

Misc. & cum suff. quant. Ess.

Cort. Aurantior. Tartarisat. fiat lege Artis, Massa Pilularis.

Aperientis, incidentis, simulque stomachum & viscera interna roborantis sunt virtutis. Egregia sane est compositio.

Pilulæ Balsamicæ

Mortonianæ.

Descriptæ in ipsius *Phthisiologia*, L. II
Cap. 8. pag. 184. & repetitæ a FULLER
RO, *Pharm. Extemp.* pag. 279.

Dispens. Vienn. Wirt. Prag. CHARAS.
T. I. pag. 315.

R. Millepedum, *drachmas tres.*

Gummi Ammoniaci electi, *drachmas duas semis.*

Florum Benzoës, *drachmam unam.*

Croci Orientalis,

Balsami Peruviani, *ana gr. quindecim.*

Misce, cum sufficiente quantitate Balsami Sulphuris anisati, fiat massa.

Ad tussim chronicam scrophulosam & phthisicam, pulmonibus phlegmate viscoso infarctis, scirrhis, atque cum tuberculorum generandorum suspicio est, commendantur.

Dosis scrupulus semis, bis vel ter in die, *superbibendo haustum decocti appropriati.* Ceterum *conf. infra* Pilulæ Stomachicæ Magistral. Mortonianæ.

Pilulæ Benedictæ Faventini.

Dispensat. Vienn.

R. Succi Glycyrrhizæ, *unciam unam.*

Aloës lotæ, *unciam semis.*

Mass. Pil. de Cynogloss. cum Cast.
drachmas duas.

Misc. & cum Syrup. Viol. suff. quant. fiat Massa Pilularis.

Humores impactos resolvunt, & subducunt, doloresque inde ortos mitigant.

Pilulæ Cachecticæ.

Disp. Leovard. Wirt. FULLERI, p. 280.

R. Gummi Ammoniaci purissimi,
drachmas sex.

PILULÆ CASTITATIS.

Extracti Aloës gummosi, *unc. semis.*
Chalybis, in alcohol redacti, *drachmas quinque.*

Olei destill. caryophyllorum,

Anisi, *ana scrupulum semis.*

Misce sufficienti cum quantitate spiritus vini, fiat massa.

Obstructiones resolvunt, fibris laxatis tonum conciliant; habitum corporis emendant; cachecticis, iëtericis, mensium vitio laborantibus atque hypochondriacis profunt, alvum leniter stimulant. Conf. infra Pilulæ Hypochondriacæ, & *supra* Pilulæ de Ammoniac.

Dosis grana quindecim, ad drachmam semis.

Pilulæ Castitatis.

Pharm. Batean. pag. 80.

R. Pulv. Rad. Nymph. *unc. semis.*

Sacchari Saturni, *drachmas duas.*

Off. Sepiæ, *drachmas sex.*

Camphoræ, *drachmam unam.*

Syrup. de Nymph. quant. sufficit, ut fiat Massa.

Nimiam salacitatem compescere sædamque Gonorrhæam cohibere ac sistere creduntur quidem hæ pilulæ. Neque ipse tributas has ipsis Virtutes plane illis adimerem, modo abesset suspectum illud & Viosum Saccharum Saturni, cujus quippe internum usum semper vitandum ac vetandum esse, jam aliquoties serio candideque monuimus. Vid. mox uberius dicenda, ad Pilulas Saturninas, ejusdem fere cum his, compositionis, ejusdemque usus, adversus nempe sordidam gonorrhæam pariter directi. An vero de cetero, hæ ipsæ pilulæ Castitatem inducere, lascivæque Veneris indomitæ gaudia infringere & extinguere possint, ut quidem vulgo traditur; de eo adhuc paullisper dubitare, spero, licebit. Conf. si

PILULAE DE CASTOR.

placet, supra dicta, ad Essentiam Casti-
tatis.

Pilulæ de Castoreo.

Pharm. Extemp. FULLERI, pag. 282.

Rx. Pulveris Castorei, scrupulos duos.

Salis Cornu Cervi,

Succini, ana scrupulum unum.

Balsami peruvianii, guttas sedecim.

Diascordii, quantum sufficit.

Misceantur: Fiant secundum Ar-
tem, pilulæ No. triginta. Singulis dosi-
bus addi possint, (si Medico ita visum
fuerit)

Salis Chalybis, grana tria.

Amicissimæ sunt hæ Pilulæ Mulie-
ribus hysterice affectis, nec audiendus
hic est ZWELFERUS, qui in Pharm.
Reg. Class. VI. pag. 546. externum qui-
dem Castorei usum feminis hystericiis pro-
desse asserit, internum vero ejusdem, ma-
gis obesse perhibet: quod de nonnullis qui-
dem, quibus natura & idiosyncrasia sin-
gulari, Castoreum inimicum est, quales
novimus, haud vero de omnibus genera-
tum, ita statuendum est.

Ceterum alias de Castoreo pilulas
Avicennæ, vid. apud eundem ZWELFER.
pag. 112. & Dispens. Prag.

Pilulæ Catarrhales.

Dispens. Brand.

Rx. Massæ Pilular. de Succino,

Extracti Pilular. Cochiar. ana unc. un.

Dacrydii Sulphurati, drachmas sex.

Cum suff. quant. Ess. Succini,
Fiat Massâ Pilularum, e qua formentur
Pilulæ, grani xiiij, ponderis.

Profunt in cephalalgia, dolore
dentium, susurro aurium, & faucium
pituitosa inflatione. Dosis est scrupul.
unus, aut drach. media. Ita SCHULZ.

pag. 230.

PILULAE CATHOLIC. 479

Pilulæ Catholicæ.

Vid. infra

Pilulæ Imperiales.

Pilulæ Cephalicæ.

Disp. Brand. Wirt. Argent. & rel.

Rx. Massæ pilularum de Succino,

Cochiarum, ana unciam unam.

Specierum Diambre, drach. unam.

Fiat massa cum essentia Succini.

Sunt leniter purgantes, & conve-
niunt dolore dentium & aurium tinnitu
laborantibus; profunt etiam in faucium
pituitosis tumoribus. Caute tamen in
Gravidis, adhibendas esse, exemplo fu-
nesto docet RIEDLINUS, Lin. Med.
Ann. 1696. Mens. Jul. Obs. 17. p. 333. sq.

Dosis grana quindecim, ad drach-
mam semis.

Pilulæ Cephalicæ.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 283.

Rx. Pilular. foetidarum, grana quindecim.

Resinæ Jalappæ,

Castorei opt.

Salis Succini, ana grana quinque.

Olei Succini, guttas duas.

Spiritus Lavendulæ compositi,

quantum sufficit.

Misceantur: Fiant, lege Artis Pi-
lulæ No. sex.

Mediocris hæ pilulæ sunt operatio-
nis; & apprime conveniunt, ubi capitis
dolori, paralyfi, affectibus soporosis,
convulsivis, aut hystericiis obnoxii, pur-
gatione opus habent. Dentur tres vespe-
ri, & tres, mane sequenti, cum levi
Regimine.

Pilulæ Cephalicæ Ambratæ Mercklini.

Tabul Smaragd. pag. 266.

R. Ligni Aloës, *scrupulos duos.*
Trochiscor. odorator. Catechu,
scrupulum unum.

Ambra gryf. grana quinque.

Confert. Alkerm. complet. ad justam
spissitudinem redactæ,

drachmam semis.

Cum Essent. Ambra liquid. *quantum
sufficit.*

Fiant lege Artis, Pilulæ, pond.
grani unius; obducantur foliis Lunæ,
& servantur, pro usu, si quem habeant.

*Caput quidem atque Memoriam
mirificè roborare, & in ore detentæ, ani-
mam fetidam egregie emendare dicuntur.
Et hoc posterius magis equidem credo,
quam prius: jure enim vereor, ne suave-
olentes istæ pilulæ in multis subjectis, ca-
put potius gravent, quam levent.*

Pilulæ Cephalicæ Mayerni.

*Collectan. Chym. Leyd. pag. 146. Dispens.
Amst. Growing.*

R. Foliorum Rorismarini,
Cardui Benedicti,
Melissæ,
Radiciſ Cichorii,
Florum Stœchados Arabicæ,
Centaurei minor. *ana manip. un.*
Foliorum Sennæ, f. stip. *unc. semis.*

Bulliant omnia in suffic. Quanti-
tate Aquæ Fontanæ, ad Remanentiam
libræ semis, in qua dissolve

Aloës electæ, in Aqua Rosar. lotæ,
uncias quatuor.

Fiat Evaporatio, ad Consisten-
tiam pilularum.

*Dosis sit a scrupulo semis, ad drach-
mam semis.*

*Impositum his pilulis nomen de
ipsarum Virtute etiam indicium facit;
quod nempe sint cephalicæ, nervinæ &
analepticæ; unde in morbis capitis pitui-
tosis & catarrhalibus potissimum, haud
spernendum ab eis auxilium fuerit expe-
ctandum: Si nempe justo tempore, ad-
hibeantur.*

Pilulæ Classianæ.

Dispens. Vienn.

R. Aloës Socotorinæ, *uncias octo.*

Radicis Aronis recent. & contusæ,
unciam semis.

Affundatur Aqua nivis martialis,
ad sex digitorum eminentiam: stent in
digestione, ad Tincturæ extractionem,
quæ filtretur, & leni igne evaporet,
ad Extracti Consistentiam: ubi cum Ef-
sentia Absinthii fiant pilulæ, ex grano
uno, numero quatuor.

*Ad crassos & viscidos humores,
e primis viis resolvendos, & subducendos,
adhibentur. Ceterum nomen habent a Me-
dico inventore, Classio.*

Pilulæ Clementinae.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Croci Solis purpurei,
Pulv. Viperarum Romanarum,
Magisterii perlarum solubilis,
Coralliorum solubilis,
Croci Austriaci,
Cornu Alcis præparati,
Cranii humani præparati, *ana dr. sex.*
Opii Correcti, *uncias duas semis.*

Cum sufficienti Quantitate Tin-
cturæ Coralliorum, Fiat lege Artis,
Massa Pilularis, cui addantur:

Olei destill. Caryophyllorum, *guttæ
triginta.*

Formentur e scrupulo uno, Pilu-
læ.

PILULAE COCHIAE.

la sedecim, & Fol. Argenti, vel Auri obducantur.

Virtutes sunt Cordiales, cephalicae, alexipharmaca & roborantes, hincque in omnibus malignis subveniunt. Hac ita quidem ibi traduntur. Mihi tamen, ut ingenue eloquar, haud usque quaque probatur hac ipsa Compositio. Ut enim de fatuis illis ingredientibus Cornu Alc. & Cran. human. praesertim, jam nihil dicam, quippe quae, quum nihil prosint, nihil tamen etiam nocere possunt: praecipue ego vehementer offendor ingenti illa, & omnem pene modum & morem excedente adjecti opii quantitate, quae inde aut valde moderanda ac circumcidenda; aut certe summa cum circumspectione, & perquam exigua dosi, utendum erit his ipsis pilulis, ut & bene monitum fuit in Dispens. Prag. in Not. ubi tamen longe moderatior & humanior Laudani opii dosi praescripta deprehenditur. Ceterum has ipsas pilulas a pharmacopoea Collegii Soc. Jes. ad Sanct. Clementem, ubi venduntur & saepius expetuntur, nomen suum sortitas fuisse, ibidem simul docetur.

Pilulae Cochiae Rhafis.

Disp. Florent. Lond. Wirt. Brand. & rel.

Rx. Specierum Hieræ picræ Rhafis, drachmas decem.

Trochiscorum Alhandal drachmas tres, scrupulum unum.

Diacrydi, drachmas duas semis.

Stoechadis Arabicæ,

Turbith, ana drachmas quinque.

Syrupi de Stoechade, quantum satis.

Fiat massa.

In affectibus capitis, ad pituitam evacuandam uti illis solent.

Dosis grana quindecim, ad viginti. Scrupulus continet Diacrydii gra-

PILULAE DE CRETA. 481

na duo, de Trochiscis Alhandal grana tria.

Pilulae de Creta Palmarii, de Lue Ven. Cap. 9. pag. 179.

Pharm. Bat. pag. 117. JUNGKEN, C. P. pag. 781.

Rx. Aloës optimæ, unciam unam.

Cretæ albißimæ,

Succini albi,

Gentianæ,

Aristolochiæ rotundæ,

Myrrhæ,

Rad. Frapinellæ, ana drachm. unam.

Mithridat. scrupulos quatuor.

Terebinthinæ lotæ, drachmas duas.

Syrupi de Althæa, quant. suff.

ut fiat Massa.

Ad Gonorrhæam curandum, nihil aequale: Idem præstant in profluvio albo. Sunt, qui addant Calomelanos unciam semis, vel drach. sex. Tumque dentur ad scrup. duos, vel drachm. unam, hora somni, omni nocte, per dies quindecim. Effectus expectetur. Vid. ASTRUC, de Morb. Vener.

Pilulae Cretaceae.

Pharm. Bat. ib. JUNGKEN. C. P. p. 781.

Rx. Cretæ albißimæ,

Santalî alb.

Nucis Moschatæ, ana partes aequales.

Cum Terebinth. Chienf. quant. suff. fiat Massa.

Proficua sunt in profluvio albo, &c. Dosis ad drachm. unam, bis in die: Superbibendo serum cerevisiale foliis consolidæ alteratum. Conf. infra, Species Diacretæ Mynsichti & Camerariû.

• •

482 PILULAE CROCEAE.

Pilulae Croceae.

FULLER. *Pharm. Extemp.* pag. 287.

R. Extracti Croci opt. grana sedecim.

Florum Benzoin. grana viginti quat.

Succi Glycyrrhizæ Hispan. scrupul.
duos semis.

Olei Anisi, guttas duas.

Elixir. propr. quantum sufficit.

Misc. Fiant Pilulae No. viginti
quatuor.

*Pulmonibus lymphæ tenaci acrique
•ppletis & oppressis fortiter succurrunt,
lymphæque acrimoniam temperant, tus-
sinque ferinam mitigant. Sumantur pi-
lulae duæ, ter de die, superbibatur-
que Haustus conveniens.*

Pilulae de Cynoglossio.

*Disp. Argent. Brand. Wirt. Lond. Leid.
Edinb. Vienn. & rel.*

R. Radicum siccarum Cynoglossi,

Seminis Hyoscyami albi,

Opii depurati, ana unciam semis.

Myrrhæ, drachmas sex.

Thuris, drachmas quinque.

Styracis calamitæ,

Caryophyllorum,

Cinnamomi, ana drachmas duas.

Succi de Cynoglossio & Syrupi
Violarum ana quantum sufficit, fiat pi-
lularum massa. Conf. supra, *Essentia
Massæ pilular. de Cynoglossio Stahlian.*

*Catarrhos tenues sistunt, tussim mi-
tigant, hæmoptoicis & stranguria labo-
rantibus prosunt, dolores sedant. Vid.
SCHULZ. pag. 231. CARTHEUSER.
Pharmacol. p. 615. & LOESEKE, Mat.
Med. pag. 570. item GEOFFROY, Mat.
Med. T. III. p. 396. & ZORN. p. 256.*

*Drachma una hujus massæ grana
octo opti complectitur.*

Dosis grana tria, ad quinque.

PILULAE DE CYNOSGL

Pilulae de Cynoglossio, cum Castoreo.

Disp. Vienn. Wirt. &c.

Addé speciebus modo dictis,
Croci,

Castorei, ana drachmas duas.

*Vires sunt, uti præcedentium, &c
eadem, vel paulo majori dosi possunt dari.*

Pilulae Diacurcumae.

FULLER, *Pharm. extemp.* pag. 288.

R. Pulv. Rad. Curcumæ, drach. unam.

Croci optimi, grana octodecim.

Salis Volat. Sal. Ammon.

Succini, ana drachmam semis.

Piperis longi, grana duodecim.

Theriaceæ Venetæ, dr. unam semis.

Olei Rorismarin. guttas quatuor.

Spiritus Lavendul. comp. dr. semis.

Syrup. de quinque Rad. aperient.
quant. suff. ad Mass. Pil.

*Valent in Cachexia, Ictero, He-
patis obstruct. Dosis a scrup. uno, ad
drachm. semis.*

Pilulae Dominarum.

Dispens. Prag.

R. Extracti Ligni Aloës,

Castorei, ana scrupulum unum.

Croci opt. scrupulum semis.

Salis Perlarum,

Coralliorum,

Jovis, ana grana quindecim.

Pulv. Viperarum, drachmas duas.

Theriaceæ Smaragdina. scrupul. unum.

Misce cum Mucilagine Traga-
canthi, (alii cum Syrupo de Artemisia.)
formientur pilulae, pondere grani unius,
quæ conspergi solent pulvere Florum
Lavendulae.

Dicuntur vulgo Marquartische

PILULAE DE DUOBUS.

Pillen, quas Baronissa de Marquart singulariter sibi & aliis, tum in affectibus uterinis, tum aliis Spasticis a D. D. Cassinis commendatissimas habuit. Dosis a granis tribus, ad quinque, & ultra.

Non est alias, quod moneam de hac Compositione sat scita, excepto unico tantum illo Jovis sale, quod sicut omnia Jovialia remedia, mihi cum Boerhavio, & aliis cautiore Medicis admodum suspectum & invisum esse jam supra innui, ad Bezoardicum Joviale, & alibi. Scio quidem hunc Salem Jovis contra morbos imprimis uterinos impense commendari, a Chemicis, praesertim JUNGKENIO, in Chym. experiment. pag. 317. & alibi, ubi & parandi modum docet: Sed quoniam longe securiora hysterica remedia suppetunt: igitur hunc immitem Jovem non solum ex hac, sed & omnibus aliis compositionibus, propter salutem publicam, omnino abesse malle. Ceteram Conf. infra Pulvis Domiarum, seu Mulierum: & CHARAS, Pharm. Reg. T. I. pag. 216.

Pilulae de Duobus.

Disp. Lond. CHARAS, T. I. pag. 300.

R. Colocynthidos,

Scammonii, ana unciam unam.

Olei Caryophyllorum, quantum suff.

Ut optime malacificentur & subigantur una: Mox cum momento de Spina Cervina, Fiat Massa.

In Dispensat. Edinburg. pag. 107. per lepidum errorem additur his duabus speciebus, Tartarus Vitriolatus. Tum vero haec pilulae non de duobus; sed potius de tribus, sunt inscribenda. Sed levis hic est error, vix dignus, qui observetur. Interim tamen propter Tirones, monendum duximus. Pilulas vero de Tribus, exhibet POTERIUS in Pharm. Spagy.

PILULAE ECPHRACT. 483

L. III. pag. 467. compositas ex Rhabarbari, Agarici, & Aloës lotæ, ana drachmis duabus, cum suff. Quant. Syrupi Rosar. solut quarum dosis est a drachma una, ad drachmas duas, ad humores biliosos & subtiles blande educendos. Sed prosternt etiam haec pilula in Dispens. Renodai, & in aliis Dispensatoriis.

Pilulae Ecphracticae.

Dispens. Edin.

R. Aloës Succotrinae, uncias duas.

Gummi Ammoniacy, unciam unam.

Extracti Hellebori nigri,

Resinae Guajacy, ana sesquiunciam.

Tartari Vitriolati, semiunciam.

Extracti Gentianae,

Myrrhae, ana drachmas duas.

Balsami Peruviani,

Crocii Anglici, ana drachmam unam.

Syrupi de Spina cervina, quant. suff.

Misce. Fiat Massa Pilularis, secundum Artem.

Pilulae Ecphracticae,

cum Aculeo.

Ibidem.

R. Massae Ecphracticae, uncias tres.

Scammonii, unciam unam.

Olei stillat Juniperi, drachm. unam.

Syrupi de Spina Cervina, quantum

satis est, ut

Fiat Massa Pilularum.

Pilulae Ecphracticae Aliae

Dispens. Lond. CHARAS, Pharm. Reg.

Tom. I. pag. 308.

R. Pilularum aromaticarum, uncias tres.

Rhabarbari,

Extracti Gentianae,

Salis Martis, singulorum, unc. unam.

Salis Absinthii, unciam dimidiam.

Syrupo Rosarum solutivo diligenter contunde in Massam.

Omnes hæ Pilularum Compositiones & Nominis impositi significatione, & ipsa potissimum Ingredientium virtute innata, inserviunt variis Hepatis, Lienis, Mesenterii & aliorum viscerum obstructionibus sensim referendis. Quare & in Morbis hypochondriacis, item & uterinis, præsertim vero fæda puellarum palientium Chlorosi, non sine sperato successu, adhiberi poterant: præsertim autem ultima illa Compositio Londinensis, propter adjectos inprimis Sales Martis & Absinthii. Ceterum conf. supra Extractum Ecphracticum, item Mixture Ecphractica.

Pilulæ Emanuelis.

Disp. Arg. Wirt. Vienn. Brand.

R. Aloës Succotrinæ, unciam unam.

Myrrhæ electæ, drachmas duas.

Croci Orientalis, drachmam unam.

Cum mithridatio Damocratis fiat massa.

Alvum solvunt, ventriculū & intestina a flatibus & vitiosis humoribus liberant. Vid. plura de harum pilularum laudibus, apud RIEDLIN. in Lin Med. Ann. 1696. Mens. Maj. Obs. 15. p. 227. sqq. & Ann. 1697. Mens. Mart. Obs. 31. p. 205. sq. & Mens. April. Obs. 28. p. 273. item Ann. 1700. Mens. Mart. Obs. 14. pag. 288. ubi tamen hypercatharsin & hæc pilulis observavit.

Dosis scrupulus semis, ad scrupulum unum.

Pilulæ Familiæres,

D. D. Cassinis.

Dispens. Prag.

R. Extracti Aloës, unciam semis.

Ellebori nigri, drachmas duas.

Myrrhæ electæ, drachmas tres.

Croci optimi, drachmas duas.

Mastiches, ana drachmam unam.

Misc. cum Spiritu Vini, vel Tinctura Tartari, fiat Massa, ex qua formantur pilulæ minores.

In omnibus affectibus, & viscosis humoribus natis, sunt polychrestæ. Dosis ad scrupulum unum.

Pilulæ Febriles Alterantes.

Dispens. Vienn.

R. Extracti Gentianæ,

Centaurii minoris,

Cardui benedicti,

Trifolij fibrini,

Florum Salis Ammon. Martialis,

Balsami Peruviani, ana drachm. duas.

Pulv. Corticis Peruviani, unc. unam.

Misc. & cum suff. quant. Essent.

Trifol. Fibr. fiat Mass. Pil.

Pilulæ Febriles Hoffmanni.

ad POTER. Pharm Spag. L III. p. 465.

R. Corticis Chin. Chin. pulver. dr. tres.

Fiant cum Mucilagine Tragacanth Pilulæ ex scrupulo uno, triginta.

Pilulæ Febriles aliae ejusdem.

Ibidem.

R. Extracti Centaurii minoris, dr. tres.

Cortic. Chinæ Chinæ, drachm. duas.

Florum Salis Ammoniaci, dr. semis.

Misc. Fiant Pilulæ, ex scrupulo uno, No. viginti.

Pilulæ Febriles Purgantes.

Dispens. Vienn.

R. Massæ pilular. Tartarear. Schroeder.

unc. tres.

Extracti Gentianæ,

PILULAE FEBRILES.

Trifolii fibrini, *ana unc. un. semis.*
Pulv. Syrii, (h. e. Magister. Scammon)
unciam unam.

Misc. & cum suff. quant. Ess. Cent.
min. f. Massa pilularis.

Pilulae Febriles Purgantes.

Gaubii.

de Form. Med. pag. 109.

R. Mass. Pilular. Ruffi, *scrupulum unum.*
Resinæ Jalappæ, *grana quatuor.*
Salis Absinthii, *grana duo.*
Elixir. propriet. sine acido; *quantum*
sufficit.

Misc. Fiant pilulæ, No. novem.
die intermissionis, mane, pro dosi, ca-
piendæ.

Pilulae Fœtidæ Majores

Mesue.

Disp. Brand. Wirt. Prag. Vienn. Leid.
& rel.

R. Hermodactylorum,
Esulæ præparatæ, *ana drachm. duas.*
Turbith, *drachmas quatuor.*
Zinziberis, *drachmam unam semis.*
Spicæ Indicæ, *drachmam unam.*
Epithymi,
Colocynthidis,
Seminis Rutæ hortensis,
Sagapeni,
Ammoniaci,
Opopanax,
Bdellii,
Aloës, *ana drachmas quinque.*
Euphorbii, *scrupulos duos.*
Scammonii præparati, *drachm. tres.*
Cinnamomi,
Crocī,
Castorei, *ana drachmam unam.*
Succi Porri depurati, *quantum satis.*
Fiat massa; gummi in Porri suc-

PILULAE BALSAMICÆ. 485

co solvantur, quibus deinde Euphor-
bium per se tritum, una cum ceteris,
addatur, pinsantur ut in pastam abeant.

Ad uteri & mensium vitia, nec non
arthriticos affectus & febrem quartanam
laudantur; pituitam viscidam resolvunt &
educunt. Vid. SCHULZ. pag. 232. Mi-
hi vero hæ pilulæ non solum fetidæ sunt;
sed etiam jure vetitæ videntur, quoniam
omnia violentissima & acerrima purgan-
tia simul continent, nempe Esulam, Tur-
pethum, Colocynthidem, Euphorbium at-
que Scammonium. En. igitur totam quasi
diabolorum familiam! Conf. superius
Part. I. dicta ad singulas has vehementis-
simorum Catharticonum species. Vid. &
Dispens. Brand. & Prag.

Pilulae Balsamicæ,

in Gonorrhœa Venerea.

BOERHAAVE, *Mat. Med. pag. 177. &*
GAUB. pag. III.

R. Terebinthinæ vulgaris, *unc. unam.*
Rhei Barbar. *unciam semis.*
Glycyrrhizæ succ. *quantum sufficit.*
Ut Fiant Pilulæ, singulæ grano-
rum quatuor.

Ex quibus agrotus unam capiat,
omni hora.

Pilulae contra Gonorrhœam.

HOFFMANN. *ad POTER. Pharm. Spag.*
L. III. pag. 465.

R. Terebinthinæ, *unciam unam.*
Balsami Peruviani,
Copayvæ, *ana drachmam unam.*
Pulv. Rad. Consolidæ, *drachm. duas.*
Succi Liquiritiæ, *unciam semis.*
Resinæ Guajaci,
Extracti Rhei,
Oculor. Cancr. *ana drachmas tres.*
Mercurii dulcis, *drach. unam semis.*

Nitri Vitriolati, *drachmas duas.*

Succini, *drachmas tres.*

Olei Guajaci,

Sassafras, *ana quantum sufficit.*

Misceantur: Fiant lege Artis, Pilulæ, ex scrupulo uno, *No. quatuordecim.*

Egregia hæc est Compositio, magno suo Auctore per quam digna, & ubi opportuno tempore, adhibeatur, usu suo eximio & sperato successu haud caritura.

Pilulæ ad Gonorrhœam

Junckeri.

Conspect. Formul. Med. pag. 33.

R. Gummi Elemi,

Mastich.

Terræ Catechu, *ana scrupul. unum.*

Misc. Fiant cum Bals. Ind. Pilulæ, ad pond. gran. un. quarum dosi granorum duodecim.

Pilulæ ad Gonorrhœam,

Ejusdem.

Ibidem.

R. Off. Sepiæ præparat. *drachm. semis.*

Terebinthinae Venetae *quant. suff.*

Misc. Fiant lege Artis, Pilulæ, ut supra. Quæ quidem vulgares & ubique obviæ sunt.

Aliæ vero pilulæ contra sædum feminis fluxum, a Lentilio composita, occurrunt in Tabula Smaragd. pag. 269. quæ non plane displicerent, nisi adjectas haberent Cristas Galli & Gallinæ interiores Ventriculi pelliculas, quæ quid huc faciant? nemo dixerit.

Pilulæ Hieræ, cum Agarico.

Disp. Arg. Wirt. Messan. & vel.

R. Specierum Hieræ picrae Galeni,

Agarici trochiscati, *ana unc. semis.*

PILULAE HYDROPICAE.

Aloës, *unciam unam.*

Spiritus Vini, *quantum satis.*

Fiat massa.

Ad asthma humorosum, anorexiam, aliasque thoracis & ventriculi affectus commendantur.

Dimidium partem facit Aloë; dari igitur potest a scrupulo semis, ad integrum.

Pilulæ Hydropicae.

Pharm. Bat. pag. 117.

R. Resin. Jalappae,

Scammon.

Rhabarbari,

Gummi Guttae,

Calomel. *ana unc. semis.*

Gummi Ammon. in succo Iridis nostr. praep. *drachmas tres.*

Tartari Vitriol. *drachmas duas.*

Gummi Lentisci, *drachmam unam.*

Croci Orient. *scrupulum unum.*

Spirit. Terebinth. *gutt. quadraginta.*

Cum Syrup. de Spina Cerv. q. f.

Fiat lege Artis, Massa pilularis, detur ad scrupulos duos, vel ultra in fortioribus. *Sed valida & incorrupta adhuc viscera hæc quidem pilula utique desiderant. Sunt enim, ut quivis perspicit, ex drasticarum genere. Ideo Bontianas infra laudatas, meo quidem sensu, illis merito prætulerim.*

Pilulæ Hydropicae Bontii.

Method. Med. Cap. 9. pag. 149. & C. 12. pag. 160.

Disp. Wirt. Prag. Argent. Ratisbon. Pharm. Reg. CHARAS, Tom. I. p. 316. Vienn.

R. Aloës optimæ, *drachm. duas semis.*

Cummi Guttae, subtiliter triti & vino dissoluti, *drachm. unam semis.*

PILULAE HYPNOTICAE.

Diacrydii, eodem modo parati,
drachmam unam.

Gummi Ammoniacy, *drachm. unam*
semis.

Tartari vitriolati, *drachmam semis.*

Fiat massa.

Serum potenter educunt, & obstru-
ctiones resolvunt.

Dari hydropicis possunt a scrupulo uno, ad drachmam semis. *Ipse tamen Bontius omisit Diacrydium & Tartarum Vitriolatum: Mallem tamen, ut & Gummi Guttae rejecisset, ejusque loco, vel Diacrydium elegisset, vel aliud mitius Catharticum. Licet enim Gummi Gutta aquas potenter pellat; tamen ipsi propter malignam & nocivam indolem nunquam secure fidendum. Vid. supra, ad ipsum Gummi Gutt. dicta.*

Pilulae Hypnoticae.

Dispens. Paris.

R. Laudani, *unciam unam.*

Croci pulverat.

Specier. diamargarit. frigid.

Confect. de Hyacinth. *ana drach-*
mas duas.

Succini,

Corallior. rubr. preparator. *ana*
drachmam unam.

Misc. omnia cum Syrupi de Nymphaea, suff. quant. ut fiat Massa Pilul.

Pilulae Hypochondriacae.

Collectan. Chym. Leyd. pag. 145.

R. Gummi Ammon. cum aceto præp.
drachmam semis.

Mastichis elect.

Carab. albiss.

Limatur. Mart. in Alcohol. contrit.
ana scrupulum unum.

Myrrhae rubrae, *scrupulum semis.*

PILUL. HYPOCHON.

487

Trochiscor. Alhandal. *scrupul. unum.*
Resinae Jalappae,

Scammon. *ana grana quindecim.*

Olei Macis stillat. *guttas octo.*

Misc. Fiant lege Artis, pilulae
No. triginta Deaurentur. Dentur pro
dosi, pilulae tres.

Exhibentur felicissime, in obstru-
ctionibus Lienis, Hepatis, Mesenterii,
ut & Mensium, item in chlorosi. Cete-
rum conf. supra, pilulae de Ammoniaco,
& praesertim pilulae Cachecticae, ejusdem
fere compositionis & usus.

Pilulae Hypochondriacae

Boecleri.

Dispens. Argent.

R. Extracti Aloëtici gummosi, *drach-*
mam unam scrupulos duos.

Resinae Jalappae, cum nucleis pini
optimae tritae,

Extracti Hellebori nigri mastichini,
ana drachmam unam.

Mercurii dulcis, rite parati, *scrupu-*
los duos.

Misce, Fiat lege Artis, Massa pi-
lularis.

Conveniunt in obstructionibus alvi-
nis, & Hypochondriorum, in affectione
hypochondriaca, aliisque pluribus Mor-
bis. Dantur ad grana quindecim, vi-
ginti, triginta, & ultra. Sed vulgaris
mihi haec videtur compositio, adeo, ut
hinc nesciam, quoniam potissimum usum
in affectionibus hypochondriacis, presta-
re possit.

Pilulae Hypochondriacae

Aliae.

Dispensat. Vienn.

R. Pilularum Tartarearum Schroederi,
Extracti Hellebori nigri, *ana dr. sex.*

Rhabbarbari,
 Cardui Benedicti,
 Chamædryos,
 Gummi Ammoniacy,
 Terræ foliatæ Tartari, *ana dr. unam.*
 Croci Austriacy, *scrupulos duos.*
 Olei stillatitii Citri,

Foeniculi, *ana guttas octo.*

Pulverisanda pulverisentur, & misceantur, & cum Tincturæ Martis aperitiyæ sufficienti quantitate, fiat Massa pilularis.

Virtutes in referendis obstructionibus, vel ab ipsa Inscriptione facile desumuntur. Neque ullum superest dubium, quin hæ ipsæ pilulæ nomen sibi impositum longe magis ex dignitate atque efficacia, tueri & re ipsa præstare possint; quam quidem istæ Boeclerianæ, inprimis, propter Gummi Ammoniacum & Terram fol. Tartari. Ceterum aliæ pilulæ hypochondr. ex ZWELFERO, exhibentur in Disp. Prag. & passim in aliis Dispensat. Vid. & Tab. Smar. p. 270. sq. ubi plura.

Pilulæ Hystericae.

Disp. Wirt. in reliquis aliæ compositiones passim prostant.

℞ Radicum Angelicæ,
 Aristolochiæ rotundæ,
 Calami aromatici,
 Levistici,
 Ostrutii,
 Valerianæ,
 Zedoariæ, *ana unciam semis.*
 Herbarum Menthæ,
 Pulegii,
 Rutæ,
 Florum Chamomillæ Rom.
 Baccarum Lauri,
 Corticum Aurantiorum, *ana dr. sex.*
 Incisæ & contusæ infundantur in Spiritus vini, *libris quatuor.*

PILULAE HYSTERICAE.

Stent in digestionem ad sufficientem extractionem, exprimantur; Expresso per chartam filtrato adde Aquæ fontanæ, *uncias octo.*

Atque spiritus calore balnei abstrahatur. Residuo ad extracti mollioris consistentiam evaporato addantur

Myrrhæ electæ,
 Succini præparati,
 Castorei Orientalis,
 Croci, *ana drachmas duas.*
 Olei Rutæ,

Succini, *ana guttas duodecim.*

Fiat massa & pro lubitu pilulæ.

Vires ex titulo patent, nimirum uterinæ, anticolicæ & nervinæ. Massa hæc pilularis, pro intentione Medici, vel Laudano opiato, vel limatura Martis, vel laxantibus commisceri, vel sola exhiberi potest.

Dosis grana decem ad quindecim.

Pilulæ Hystericae.

Dispens. Paris.

℞ Gummi Opopanacis, *unciam unam.*
 Ammoniacy,
 Galbani,
 Sagapeni, *ana semunciam.*
 Myrrhæ, *drachmas duas.*
 Assæ foetidæ,
 Castorei, *ana drachmas tres.*
 Olei Succini, *scrupulum unum.*
 Mithridat. *quant. suff.* ad conficiendam Massam Pilularem.

Pilulæ Hystericae Fulleri.

Pharm. Extemp. pag. 293.

℞ Galban. Col.
 Assæ foetidæ,
 Myrrhæ, *ana drachmam unam.*
 Castorei,
 Camphoræ,

Salis

PILULAE IMPERIALES.

Salis Succini, *ana scrupulum semis.*
 Olei Succini, *guttas quatuor,*
 Balsami Peruv. *quant. suff. ad Mass.*
 pil. formand. Cui, quoties res postu-
 laverit, adjici possunt commode
 Salis Chalybis, *scrupuli duo.*

Exindeque dicantur Pilulae Hy-
perica Chalybeata. Exhibeatur scrupu-
lus unus pro dosi, in conveniente Vehi-
culo. Plures alias ejusmodi Pilularum
Hystericarum seu Matricularum Composi-
tiones, ex diversis auctoribus exhibet
 Corp. Pharm. JUNGKEN pag. 784.

Pilulae Imperiales, seu alias

Catholicae Dictae, Fernelii.

Dispens. Paris. Lond. Renod.

R. Aloës optimæ,
 Folior. Sennæ mundator. *ana unciam*
unam semis.

Rhei electi,
 Agarici trochiscati, *ana unc. unam.*

Massiches, *drachmas duas.*

Cinnamomi, *drachmam unam.*

Zingiberis,

Caryophyllorum,

Nucis Moschatæ, *ana scrupulos duos.*

Cum Syrupi Rosarum pallida-
 rum sufficienti quantitate, Fiat Massa:
 uncia illius cuilibet admisceri debet, si
 placet,

Scammonii crudi, *drachma semis.*

Cur Catholicae dictae sint hæ Pilu-
 lae, ratio facile patet, nempe quod quasi
 universales esse credantur: Cur vero Im-
 periales? an quod in omnes alias pilul.
 habeant imperium? an, quod solis Im-
 peratoribus dignæ sint? id certe non tam
 facile liquet: Sed & parum refert.

PILULAE LUCIS. 489

Pilulae Lucis Majores, sive Opticae. Mes.

Disp. Brand. Wirt. Lugd. Lond. & in reliq.

R. Valerianæ radices,
 Euphrasæ, *ana drachmas duas.*
 Seminum Foeniculi,

Seseleos,

Ligni Aloës,

Sandali citrini.

Cubebærum,

Cardamomi,

Agarici,

Corticum ligni Sassafras, *ana drach-*
mam unam.

Succini præparati, *drachmas tres.*

Trochiscorum Alhandal, *scrup. tres.*

Extracti Aloës, *uncias duas.*

Misce, fiat massa.

Attribuuntur vires, excrementa
pituitosa e Cerebro & Oculis evacuandi,
visum conservandi & obfirmandi. Vid.
 SCHULZ. pag. 234.

Dosis scrupulus semis, ad scru-
 pulum unum, ante cubitum.

Ceterum Pilulae Lucis minores
Mesicæ, hodie vix amplius usitatae descri-
buntur in Disp. Florent. & in aliis non-
nullis vetustis, ut Lond. Lugd. &c.

Pilulae Magnanimitatis

Japonensium.

KAEMPFER. *Amanitat. Exotic. Fascicul.*

III. Obs. XIV. pag. 638.

R. Opii crudi, *quantum lubet.*

Involve Linteo, & in vapore
 bullientis Aquæ, suspende: Id quod
 circa Nodulum, post horam unam, aut
 alteram, exsudavit, opium præstat cor-
 rectissimum. Cui deinde admisce

Ambrae optimæ duplum.

Fiat Massa, ex qua lege Artis,
 formentur Pilulae minutissimæ.

Qq q

490 PILULAE MAROCOST.

*In Remedium Virilitatis, exigua
dosi, ante Noctem concubitus, assumenda.*

*Ab experientissimo quodam Medico
Japonensi, hoc secretum sese accepisse,
narrat ibi Kämpferus, ὁ πολὺ πλεονέκτης,
quem & de eadem Confectione aphrodisia-
ca ex opio atque Ambra, parata, vid.
Fascic. I. Relat. I. p. 19. Quid vero de hu-
jusmodi Remediis sic dictis Magnanimita-
tis, sit ingenue statuendum; de eo quidem
vid. si placet, superius dicta, ad Aquam
Magnanimitatis, Balsamum Magnani-
mitatis, Morsulos & Rotulas Magna-
nimitatis, item ad Marmeladam Magna-
nimitatis: nec non ad Confectionem pa-
cificam, Elixir Venereum, Essentias A-
phrodisiacas, & alibi.*

Pilula Marocostina Mindereri.

Vid. supra

Extractum Marocostinum Mindereri.

Conf. Pharmac. Batavi. pag. 81.

Pilula Mastichina.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. & rel.

*R. Mastiches electæ, drachmas quatuor.
Agarici optimi, drachmas tres.
Aloës electæ, drachmas decem.*

*Fiat omnium subtilissimus pulvis,
& ex hoc, sufficiente quantitate Aquæ
Menthæ, massa pilularis.*

*Ad ventriculi affectus præcipue
commendantur, oculorum aciem, humo-
res subducendo, corroborant. Vid.
SCHULZ. pag. 235.*

Dosis grana decem, ad viginti.

Pilula Mercuriales.

Disp. Wirt. Vienn. Brand.

*R. Extracti Panchymagogi,
Catholici,*

PILULAE NOBILES.

*Resinæ jalappæ,
Mercurii dulcificati,
Diacrydii, ana drachmam unam.
Essentiæ ligni Sassafras, quantum satis.
Fiat massa.*

*Non solum in morbis venericis, sed
etiam aliis a lymphæ vitio ortis, & ad
humbricos expellendos dari possunt.*

*Dosis grana duodecim vel quin-
decim.*

Pilula Nobiles.

Dispens. Prag.

*R. Seminis Anisi,
Foeniculi,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Crocii Oriental.
Cardamomi, ana drachmam unam.
Nucis Moschatae,
Herbæ Majoranæ,
Artemisæ,
Florum Rosarum,
Lavendulæ,
Myrobalanorum Citrinarum,
Indarum,
Santalii albi,
rubri,
Glycyrrhizæ,
Tormentillæ,
Corticum Citri, ana scrup. quatuor.
Mastiches,
Myrrhæ rubræ, ana drach. un. semis.
Boli Armenæ,
Mumiæ,
Foliorum Sennæ electæ,
Rhabbarbari, ana unciam semis.
Agarici trochiscati, drachm. septem.
Lapidum quinque pretiosor. præpa-
rator.
rubror. præparat.
Margaritarum præparatar. ana dr. un.
Aloës Socotorinæ, unc. quinque, sem.*

PIL. PESTILENTIALES.

Omnia seorsim pulverisata, inaspersantur successive in Aloën, Aqua calida solutam, agitando, ut fiat Massa; ex quo formentur Pilulæ minores.

Tantum nactæ sunt hæc pilulæ estimationem, ut tanquam Nobiles & Polychrestæ, etiam a vulgo, citra præscriptionem Medici, in omnibus fere alterationibus, expectantur; quamvis non singulis, dum quandoque alvum segnius solvere sint compertæ, satis fecisse videantur: pro quo scopo, hic, & nunc, Dacrydii drachmæ sex toti compositioni inseri solent. Dantur a scrupulo semis, ad drachm. semis.

Hæc quidem in excimiam harum pilularum Nobilium commendationem, ibi adjecta leguntur in Dispensat. Pragens. Enimvero non solum nobiles sunt propter ipsam compositionem ex variis, quin & pæne nimis, ingredientibus nobilibus adornatam; sed etiam insuper pretiosæ & quasi opulentæ, ob additos quinque lapides pretiosos, item & Margaritas ac Corallia, Nobiles tamen, meo quidem iudicio, futura, etiam si carerent prorsus illis pretiosis purgamentis, ut ita dicam; quæ nempe pretium magis augent, quam ipsam virtutem medicam, gemmis a natura plane negatam.

Pilulæ Pestilenciales

Avicennæ, seu sine Custodia dictæ.

Disp. Brand. Hamb. Edinb.

R. Aloës Socotorinæ, unciam unam.

Croci Orientalis optimi,

Myrrhæ rubræ electæ, ana unc. semis.

Fiat inde lege Artis, cum Vino generoso, Massa pilularis, Dosis pro adultis, granor. quindecim, vel viginti.

Pilulæ Pestilenciales

Prophylacticæ.

alias Salutaris dictæ.

Dispensat. Vienn.

R. Aloës Socotorinæ, unciam unam.

PIL. PESTILENTIAL.

Rhabbarbari electi, drachmas duas.

Agarici albi,

Myrrhæ rubræ,

Croci Austriaci, ana drachm. unam.

Radici Zedoariæ,

Gentianæ, ana scrupulum unum.

Theriacæ, quantum satis.

Pulverisanda pulverisentur, & Misceantur, ut fiat Massa pilularis, usus servanda.

Pilulæ Pestilenciales,

Thom. Reinesii.

apud BIERLING. in Append. Medicam.

Cap. XIX. pag. 92.

R. Aloës succo Absinth. imprægnat.

Agaric. trochiscat.

Terebinth. Cypr.

Rhabbarbar. ana drachm. sex.

Myrrhæ,

Flor. Sulph. ana drachmas duas.

Extract. Elleb. nig. unc. un. semis.

Xyloaloes,

Croci opt. ana scrup. duos semis.

Misc. cum Acet. pestilent. quant. suff. Fiat Massa pilular.

Ad curam potissimum prophylacticam, in truculenta pestilentia arcenda, quidquam conferre posse has ipsas pilulas a Viro magno compositas, vix est dubium.

Pilulæ Pestilenciales Ruffi.

seu Communes.

Disp. Vienn. Prag. Brand. Hamb. Lond.

Leid. Amstel. Edinb. Lugd.

R. Aloës purissimæ,

Gummi Ammoniaci depurat.

ana unciam unam.

Myrrhæ electæ, unciam semissem.

Fiat inde secundum Artem, cum Succo Limoniorum, Massa pilularis.

Dentur hæc pilulæ a scrupulo dimidio, ad integrum.

Quantum ad ipsam diram pestilentiam avertendam, ut vulgo quidem jactatur, vere faciant hæ ipsæ pilulæ utraque, merito in medio relinquit SCHULZIUS, Prælect. pag. 235. sqq. & nos cum ipso. Interim tamen ad Menses provocandos & suppressa Lochia revocandæ, idem illas tanto certius commendat, ut & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 617. sq. Ceterum usum harum pilular. Ruffi, etiam odontalgicum, docet HAGENDORN. in Miscell. Acad. Nat. Cur. Dec. II. An. VI. pag. 307. Scilicet particula Massæ in Aceto Vini solvitur, & cum gossypio, denti dolenti applicatur: referente ibidem SCHULZ. & Dispensat. Prag.

Pilulæ Polychrestæ

Balsamicæ.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. Prag. sq. quæ tamen in multis variant.

R. Extracti Aloës succo citri parati,
unciam unam semis.

Absointhii,

Centaurei minoris,

Scordii,

Cochleariæ,

Myrrhæ electæ, ana drachmas tres.

Gummi Hederæ,

Resinæ Juniperi, sive Sandaracæ,

Mastiches electæ,

Benzoës, ana drachmam unam semis.

Misce, fiat massa, ex qua formetur pilulæ foliis lunæ obducendæ.

Pilulæ hæ, nisi easdem, tamen haud multo inferiores cum illis celeberrimi Stahlîi, vires habent; alvum leviter exstîmulant, aperiunt, incidunt, & ventriculûm, cum reliquis visceribus, roborant. Vid. Disp. Prag. Not. & SCHULZ. Prælect. pag. 236. sq.

Dosis scrupulus semis, ad grana viginti.

Pilulæ Polychrestæ Starckey.

Disp. Wirt. Amst. ex Pharm. Bat. Brand. R. Extracti Opii Thebaici, aqua fontana parati,

Pulveris radicum Liquiritiæ,

Ellebori nigri,

Ellebori albi, ana unciam unam.

Saponis tartarei, vel correctoris,

uncias tres.

Misce, fiat massa, ex qua formetur pilulæ.

Prædicantur polychrestæ, diuretica, diaphoretica, anodyna, quæ felici cum successu in febribus, præcipue tertiana & quartana, catarrhis, doloribus, tussi, diarrhæis, ulceribus & apostematibus dari possint. Suspectæ tamen quibusdam merito sunt, ob adjectum præcipue utrumque Elleborum, quasi vero non unus hostis sufficeret ad nocendum, & ad cladem inducendam Ceterum pro magno quondam Arcano polychrestæ, hæc pilulas ipse habuit Starckey pusillus ille Helmontius, & Paracelsi nimis admirator, ut ex ejus chemia luculentius, ad nauseam usque, patet. Sed justum de his pilulis judicium vid. apud BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Proc. 74. pag. 228. quem merito sequitur SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispensat. Brand. p. 238. in quo pag. 122. sqq. ipsa operosa harum pilularum compositio quam diligentissime enarratur. Conf. HOFFMANN. ad Poter. Pharm. Spag. L. III. pag. 464. ubi plura de ipsarum præparatione & usu.

Pilulæ Puerperarum.

FULLER. pharm. ext. p. 299.

R. Foliorum Sabinæ,

Dictamni cret. ana drachm. unam.

Myrrhæ,

Galbani,

Ammoniacy,

PIL. PUERPERARUM.

Castor. ana drachmas duas.

Cum Syrupo de Artemisia, q. s.
Fiat Massa.

*Ad parturiendi conatus deficientes
revocandos; ad secundinarum retentiarum,
& Lochiorum subsistentium expulsionem,
Valentissimæ hæ sunt Pilulæ. Sed ne
quid nimis: quam primum intentioni sa-
tisfiet, ab earum ulteriore usu omnino ab-
sistendum erit.*

Dosis est a scrupulo uno, ad
drachmam semis.

Pilulæ Puerperarum Aliæ.

Sennerto aut Rivero Tributæ.

℞. Gummi Sagapeni, cum Aceto solut.
& inspissat.

Succini alb. præparat.

Borracis Venet. ana scrupulum unum.

Castorei,

Myrrhæ rubræ, ana gr. quindecim.

Croci oriental. scrupulum semis.

Olei destillati sabinæ, guttas sex.

Misc. Fiat lege Artis, Massa Pi-
lularis.

*Idem hæ præstant, ac superiores,
in propellendis secundis hærentibus, &
fœtu mortuo ipso exturbando: præterea
quoque Menses diu suppressos potenter
provocant, & in justum ordinem redigunt,
ceu in Miscell. Nat. Curios. bene monetur,
si recte memini.*

Pilulæ Purgantes Consuetæ

Nostre, Triller.

℞. Massæ pilul. Aloephangin. unc. unam.
Extracti Catholici,

Panchymagogi Croll. ana drachm.
tres.

Resinæ Jalappæ, drachmas quinque.

Trochisc. Alhandal, drachmam un.

Olei stillatitii Succini,

PIL. SATURNINÆ. 493

Aurant. ana guttas quindecim.

Misc. Fiant, lege Artis, Pilulæ
ex Drachma una, No. Triginta, pond.
Granorum duorum: Involvuntur Foliis
Auri, vel Argenti.

*Dosis est pro Natura, Aetatis, se-
xus, aliarumque circumstantiarum, sem-
per ubique diligentissime observandarum,
ratione, a scrupulo dimidio, granis duo-
decim, vel sedecim, usque ad scrupulum
unum, ad summum: altius enim assurge-
re vix licet, vel opus est: Nisi validissima
fuerit Natura & corpus robustissimum;
tum nempe, in casu necessitatis, usque ad
grana viginti quatuor, vel ad summum,
sex, haud vero plus ultra, procedere lice-
bit. Quod necessario monendum hic du-
ximus.*

*Ceterum hæ quidem pilulæ nostræ,
quod candide his profiteamur, egregium
plane usum præstant, ubi corpus a vitiosis
sordibus diu collectis, salutariter repur-
gandum est. Alvum enim valide quidem;
sed tamen sine omnibus molestis tormini-
bus, aut sevis doloribus, movent, vitio-
sum saburram sensim educunt, urinam ci-
tant, nec nauseam, aut ventriculi sub-
versionem inducunt, quod sexcentis qui-
dem exemplis, per quadraginta plus mi-
nus, Annos, nobis constat, adeo ut certi
& securi esse possimus de harum pilula-
rum securo & salutari usu.*

Pilulæ Saturninæ.

FULLER, Pharm. extemp. pag. 301.

Conf. Pharm. Batean. pag. 80.

℞. Sacchari Saturni,

Camphoræ, ana drachmas duas.

Calomel. unciam semis.

Terebinthinæ Venetæ, quant. suffic.

Misc. Fiant pilulæ No. Centum &
viginti, Adversus Gonorrhœam, &

Fluorem album, Dosis illarum No. quinque.

Immo adversus Vitam ipsam composita potius sunt detestabiles hæc pilulæ Saturninæ, rectius iustiusque hinc Saturninæ vocandæ, ut ita quidem loqui per justam indignationem, liceat. Non enim solum ingentem suspecti Mercurii dulcis sublimati quantitatem continent, qui Chemicis, Calomelas, seu Aquila Alba, obscura sua & recondita lingua, dici vulgo solet; sed &, tanquam hoc parum esset ad nocendum, ut tanto gravius certiusque exitium inferrent, adjectas, quoque insuper habent duas integras drachmas pestilentissimi illius Sacchari Saturni, de cuius lento tabificoque Veneno, nulla arte medicabili, data quidem opera, paullo infra suis locis, affatim dicemus, ad ipsum Saccharum Saturni, & præsertim, ad Tincturam Antiphthasicam Gramanni. Omnes igitur Medicos, Pharmacopæos & Chirurgos quam enixissime rogamur & obtestamur, ne propter certissime metuentiam exinde sanitatis Vitæque ipsius damnum, has ipsas execrabiles pestiferasque pilul. Saturninas, vel alias ad hunc modum, compositas, plures enim earum habentur formulæ, unquam præscribant, aut præscriptas præparent, aut præparatas denique miserrimis & infelicissimis ægrotis, mortem sic pro vita, lucraturis, sumendas offerant. Vidimus enim nosmet ipsi aliquot ejusmodi exempla luctuosissima, ex quibus manifestissime patuit, vel harum, vel similium Pilularum Saturninarum infelicissimum usum sensim insequentem fuisse totius corporis tabificam maciem, omnium ciborum nauseam, pertinacem Ventris obstructionem, sitim avidam, requiem nocturnam semper interturbatam, respirationem fractam, anhelam ac suspiriosam, tandemque mortem ipsam,

& quidem difficillimam. Has igitur pilulas Saturninas, malo quasi torvi Saturni sub astro natas, operi huic nostro inferere voluimus, non tam ad imitandum; quam potius, ad vitandum & cavendum, ne quis ignarus adhuc veneni Saturnini, vel Fulleri, vel alius clari in Arte, viri, auctoritate, incaute nimis induceretur, ut Medicinam hanc tentaret, foedam inceptu, & foediorum exitu futuram. Conf. supra Pilulæ Castitatis.

Pilulæ Scilliticæ Pharm.

Edinburg.

Disp. Wirt. in reliq. desunt.

Rx. Scillæ recentis,

Gummi ammoniaci electi,

Millepedum, ana unciam semis.

Saponis purissimi, unciam unam.

Balsami de copaiva, drachmam.

Fiat massa pilularis.

Resolvunt, atque ictericis, hydro-picis, febre quartana, &c. laborantibus conducunt.

Dosis grana decem ad scrupulum unum.

Pilulæ sine quibus esse nolo.

Disp. Brand. Prag. Vienn. Florent. Lond. &c.

Rx. Aloës focot. par. unc. duas.

Abinthii,

Agarici,

Cuscutæ,

Mastiches,

Myrobalanor. omnium,

Rhabarb. select.

Folior. Rosarum,

Sennæ Alexand.

Violar. ana drachm. unam.

Dacryd. drachm. sex semis.

Succi Fœniculi, quantum satis,

Pro formanda Mass. Pilul.

Sunt Nicolai, qui mirum, immo ridiculum hoc Nomen illis imposuit, ob magnam efficaciam & virtutem purgandi. Bonum esset, si promissum implerent. &c. ita sapienter de his pilulis, SCHULZIUS, pag. 237. Quid enim magis quæso, fatuum, aut ineptum esse potest, quam has quidem pilulas, vilis & vulgaris admodum pretii ac virtutis, vocare: Sine quibus esse nolo? Certe sanus sine illis esse volet, quoniam illis non indiget; & agrotus pariter, quia cum nausea & indignatione, ad eas devorandas, cogitur. Igitur nemo non libentissime sine istis esse haud dubie vult. Quare meo quidem iudicio, rectius inscribendæ essent hæc pilulæ: Sine quibus esse volo. Sed veræ illæ pilulæ, sine quibus nemo esse velit, sunt majores illæ pilæ, seu Massæ, aureæ & argenteæ, quæ vero ex abditis potius terræ visceribus operose eruuntur, quam ex officinis pharmaceuticis facile petuntur. Sed hæc obiter, per jocum, si liceat. Ceterum Vid. RENODÆI Dispens. pag. 756. ubi superba hæc denominatio utunque excusatur.

Pilulæ Solares Wildegansii.
seu Panacea Solaris.

Disp. Ratisbon. Brand. Prag. Wirt.

R. Opii Thebaici optimæ notæ, aqua simpliciter aut pluvia soluti, colati, ac ad justam consistentiam rursus inspissati & siccati, *unciam unam.*
Aloës Socotorinæ,
Myrrhæ rubræ,
Croci optimi,
Antimonii diaphoretici,
Salis cornu cervi volatilis,
Trochiscorum de viperis,
Auri fulminantis, *ana drachm. unam.*
Olei Caryophyllorum, *guttas quinquaginta.*

Misce fiant pilulæ minores & foliis lunæ obducantur.

Sunt anodyna & sudorifera. Ultra dimidiam partem Opium constituit. Sunt profecto hic bonis mixta mala, & infelix lolium inter lætas segetes succrescit. Ne enim nimis juvarent forsan hæc pilulæ, adjectum est nimia quantitate, sævum istud Aurum fulminans, ut esset, quod noceret. Præterea quoque ingens illa opii copia minus placet. Præstantiores igitur & simul securiores sunt pilulæ mox sequentes, de Styrace, item illæ de Cynoglossa, dictæ, de quibus supra, si nempe prius ejectum ex illis fuerit dirum istud Hyoscyami Semen, ut ibi jam monitum.

Dosis granum unum, ad duo, vel tria.

Pilulæ Spleneticae.

Disp. Wirt. Vienn. & alibi passim.

R. Gummi Ammoniacy electi,
Extracti Aloës gummosi, *ana unciam unam semis.*

Myrrhæ electæ,

Radicis Bryoniæ, *ana drachm. duas.*
Misce, fiat massa pilularis.

In affectibus hypochondriacis, mensuris retentis, commendabiles sunt.

Dosis grana duodecim, ad viginti duo.

Pilulæ Stomachicæ,
vilgo Ante Cibus.

Disp. Paris. Lond. Messan. Lugd. Bauderon.

R. Aloës optimæ, *drachmas sex.*

Masticæ,

Rosarum rubrarum, *ana dr. duas.*

Cum uncia una succi Absinthii, ex paucis Melle, in Syrupi crassitudinem cocti, fiat Massa pilularis.

Pilulæ Stomachicæ Alkindi.*Dispens. Hamb. Bauderon. Norimb. Vet.***Rx.** Myrobalanorum Citrinarum,

Chebularum,

Indarum, *ana drachmas tres.*

Rosarum rubrarum,

Mastiches opt.

Cardamomi,

Ligni Aloës, *ana drachmam unam.*

Santali Citrini,

Nucis Moschata,

Cubebarum,

Caryophyllorum,

Schoenanthi, *ana drachmam unam.*Rhabbarbari optimi, *unciam semis.*Turbit, *drachmas septem.*Aloës, *ad pondus omnium.*

Misc. Fiat Massa, cum Syrupo de Absinthio.

*Sat scita alias hæc esset Alkindi, Arabis, compositio, modo drasticum illud, indeque suspectum Turpethum ex illa abesset. Quare suavis meo, omittatur.***Pilulæ Stomachicæ Fabricii.***BIERLING. Append. Med. pag. 92.***Rx.** Aloës Rosatæ, *drachmas duas.*

Trochiscor. de Rhabbarbaro.

Extracti Calami aromatici,

Specier. aromat. rosat. cum Moscho

& Ambra, *ana scrup. unum.*

Oleorum destillat. Menthæ,

Anisi, *ana scrup. semis.*

Cum sufficienti Quantitate Aquæ

Cinnamomi, fiant lege Artis, pilulæ,

*No. sex, pro scrupulo uno, pro dosi drachm. semis.**Sunt roborantes, appetitum dejectum excitantes, flatus discutientes, & nimium quoque Alvi resolutæ fluxum sedantes, tormina inde oborta mitigantes, ut nemo non vel ex ipsa Compositione protinus intelligit.***Pilulæ Stomachicæ Fulleri.***Pharm. extemp. pag. 303.***Rx.** Pulv. Cinnamomi,

Macis,

Nucis Moschata, *ana scrup. unum.*

Caryophyllorum,

Piperis longi,

Florum Balauft. *ana scrup. semis.*Extract. Gentianæ, *dr. unam semis.*Elixir. prop. Tartarifat. *quant. suff.*

Fiat Massa: & quo diutius in Ventriculo commorentur, pilulæ fermentur majores, scilicet tres, e singulis scrupulis.

*Ventriculum calefaciunt & roborant: Flatus discutunt: Cibi appetentiam instaurant, ejusque fastidium tollunt; coctionem juvant, Vomitus denique sedant.***Pilulæ Stomachicæ**

cum Gummi.

*Dispens. Edinb. Lond.***Rx.** Aloës socotorin. purissimæ, *unc. un.*Rhei optimi, *drachmas sex.*Gummi Ammoniaci, *semunciam.*

Myrrhæ,

Extracti Gentianæ, *ana sesquidrachm.*

Crocii orientalis,

Salis Absinthii, *ana semidrachmam.*Syrupi de Spina Cervina, *quant. suff.*

ut fiat Massa pilularis.

Pilulæ Stomachicæ

Magistrales.

MORTON. Phthisiol. Lib. II. Cap. 7.
*pag. 161.***Rx.** Aloës purissimæ, *unciam unam.*

Myrrhæ optimæ,

Mastichis, *ana unciam semis.*

Cinnamomi,

Crocii orientalis, *ana drachmas duas.*

Carvo-

Caryophyllorum.
 Absinthii Romani.
 Rosarum rubrarum.
 Nucis Moschata.
 Macis,
 Calami aromatici, *ana drachm. unam.*
 Rhabbarbari selecti, *drachmas duas.*
 Galangæ.
 Schoenanthi.
 Santali Citrini.
 Ligni Aloës.
 Cardamomi minoris, *ana drachmam semis.*

Moschi Orientalis, *grana quatuor.*

Cum Syrupi Absinthii sufficienti Quantitate, Misc. Fiat Massa Pilularis, secundum Artem.

Harum Pilularum prudenti usu, audiamus jam ipsum loquentem & laudantem Mortonium, pater meus dilectissimus, atque idem Medicus experientissimus, per spatium triginta Annorum, ad senectutem usque, vitam suam, licet phthisico & valetudinario statu, provexit. Conf. & ibidem Lib. III. Cap. 2. pag. 249. Hactenus Mortonius, tanto Patre dignissimus Filius. Neque nos ullas justas dubitandi causas habemus, cur ipsi, licet testi in propria quasi causâ, plenam fidem haud tribuamus. Dignæ ergo hæ nobis merito visæ sunt Pilulæ, quæ huic nostro operi, in singulare veluti ornamentum & emolumentum, insererentur. Ceterum Conf. supra Pilulæ Balsamicæ Mortonianæ, eodem Auctore & inventore.

Pilulæ Stomachicæ Poterii.

Pharmac. Spag. Lib. III. p. 496.

R. Extracti Zingiberis, *unciam semis.*
 Aloës socotorinae, *unciam unam.*
 Mastiches, *drachmam unam.*
 Macis.

Galangæ, *ana drachmam semis.*

Magnesiæ Saturninæ, *semel coctæ, in Balneo salis balsamici, drachm. duas.*

Cum Syrupo Absinthii, Fiat Massa Pilularis.

Dosis est a drachma una, ad drach. duas.

Magnesia vero Saturnina hic adjecta, quid proprie sit, & quænam usum habeat, vid. supra suo loco, sub Magnesiæ Saturnina. Sed posset meo quidem judicio, commode ex hac Compositione omitti.

Pilulæ Stomachicæ Stahlî.

Disp. Brand.

R. Matris perlarum præparatæ, *dr. sex.*
 Antimonii diaphoretici, *unc. semis.*
 Extracti Cascarillæ cum Aqua,

drachmas tres.

Cardui Benedicti, *drachmam unam.*

Misceantur probe, pro Massa pilulari. Absorbendo, diapnoën promovendo, & roborando, bene agunt. Dari potest scrupulus unus, ad Drachmam dimidiam. Ita SCHULZIUS, prælect. p. 239.

Pilulæ Stypticæ Fulleri.

pharm. extemp. p. 304.

R. Croci Martis Adstringent. *scrupulos duos.*

Sacchari Saturni,

Camphoræ, *ana grana sedecim.*

Olei succini, *guttam unam.*

Terebinthinæ Venet. *quant. sufficit.*

Fiant Pilulæ, No. Viginti quatuor, quarum tres sint pro dosi.

Contra enorme Mensum, aut Lochiorum effluvium, commode adhiberi poterunt.

Sed demto illo detestabili saccharo Saturni (quod hic necessario addendum, ut caveant sibi Medici præsertim Tiro-

nes) *cujus usum internum pestiferum prorsus esse, jam aliquoties fideliter serioque monuimus. Vid. infra ad saccharum Saturni, & Tincturam antiphthiticam Gramanni, præsertim vero supra, ad Pilulas Saturninas, ab eodem Fullero compositas & plurimum cum his ipsis convenientes, eademque hinc Censura dignas.*

Pilulæ de Stirace sine Ambra.

Dispens. Wirt. Vienn. Brand.

Rx. Styracis calamitæ, *unciam semis.*

Succi Liquiritiæ inspissati, *dr. tres.*

Olibani electi, *dr. tres.*

Benzoës.

Mastiches.

Extracti Opii, *ana drachmas duas.*

Croci Orientalis, *scrupulos tres.*

Misce, fiat, addita Essentia Succini, massa.

Vires sunt anticatarrhales, tussim aliasque molestias, sicut Pilulæ de Cynoglossò, mitigantes. Vid. huc inprimis Vit. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Oct. Obs. 21. pag. 343. seqq. item CARTHEUSER. pharmacol. pag. 618. & SCHULZ. prælect. pag. 239.

Grana sedecim hujus massæ grana duo Opii continent; pro dosi itaque grana sex, vel ad duodecim usque, dari possunt. Dantur autem ante somnum, & commode atque utiliter cum massæ pilularum de Succino anatica portione. Ceterum descriptionem harum de Styrace pilularum, cum Ambra vid. in Dispens. Argent. & alibi.

Pilulæ Styracinæ.

Pharm. Bat. p. 121.

Rx. Styracis Calamit. colat. *uncias duas.*

Florum Sulphuris, *unciam unam.*

Benz. alb. *drachmas duas.*

Misceantur probe: Fiat Massa.

Effaciter succurrunt Asthmati, dispnoëæ, Catarrho suffocativo, &c. Dosis est a scrupulo uno, ad drachmam unam; semel, aut bis, in die. Conf. supra, Pilulæ de Styrace, sine Ambra.

Pilulæ de Succino Auctæ.

Dispens. Wirt. in reliquis desunt.

Rx. Massæ pilularum de Succino Cratonis, *drachmas novem.*

Magisterii, vel resinæ Jalappæ, *dr. tres.*

Misceantur, & ex drachma una formentur pilulæ sexaginta.

Alongo tempore, sub titulo: Berstärckte Augstein, Pillen, in officinis Wirtenberg. in usu sunt. Eosdem habent effectus, quos sequentes, propter resinam vero Jalappæ magis sunt purgantes.

Jalappæ magisterium constituit quartam massæ partem.

Raro ultra quindecim grana exhibentur.

Pilulæ de Succino Cratonis.

Dispensat. Vienn. Wirt. Brand. Prag.

Rx. Succini præparati, *unc. unam semis.*

Mastiches, *unciam unam.*

Agarici trochiscati, *drachmas sex.*

Aristolochiæ rotundæ veræ, *dr. duas.*

Aloës Succotrinæ, *uncias duas semis.*

Misce, & addita Essentia Succini, sufficiente quantitate, fiat massa.

Ad catarrhales affectus, oculorum, aurium & dentium dolores, pituitam a capite revellendam commendantur.

Dosis grana duodecim, ad viginti.

Pilulæ Sudoriferæ Antifebri- les D. Schlet.

Dispens. Hamb.

Rx. Extracti Cardui benedicti.

Centaur. min. *ana drach. unam.*
 Marrubii, *scrupulos duos.*
 Radic. Gentianæ, subtil. pulv.
unciam semis.
 Trochiscorum de Absinthio.
 Rhabarb. *ana drach. duas.*
 Salis Cichorii, *drachmam unam.*
 Syrupi de Card. Ben. *quant. sufficit.*
 Fiant lege Artis, Pilulæ æqualis
 magnitudinis, ex qualibet drachma,
 No. quindecim.

*Assumantur brevi, ante ipsum pa-
 roxysmum, No septem, stragulis ægrum
 tegendo: & Caldam superbibendo, ut
 probe sudet.*

Pilulæ Syncopales.

FULLER. p. 305.

℞. Moschi, *grana sex.*
 Cinnamomi,
 Nucis Moschatæ, *ana scrupul. unum.*
 Caryophyllorum,
 Croci opt. *ana scrupulum semis.*
 Confect. Alkermes, *quantum sufficit.*
 Fiant inde Pilulæ, *pro tribus dosi-
 bus, No. quindecim.*

*In Syncope, Lipothymia & omni
 Virium defectu, egregium præstare pos-
 sunt usum, in haustu Viri generosioris,
 assumptæ. Qui vero natura sua, Moschum
 ferre non possunt; istis sine illo, præpa-
 rari debent.*

Pilulæ Tartareæ Bontii.

Pharm. Reg. CHARAS, T. I. p. 317.
 Wirt. Vienn. Argent. Ratisbon.
 ℞. Aloës Succotrinæ electæ, *unciam
 unam semis.*
 Gummi Ammoniaci electi, *dr. sex.*
 Tartari vitriolati, *drachmas quatuor.*
 Aceti scillitici, *quantum sufficit.*

*Viscidos humores resolvunt. Con-
 veniunt hypochondriacis, viscerum obstru-*

ctiones tollunt, alvum leniter subducunt.
 Vid. SCHULZ. præl. p. 240. & Pharm.
 Batean. p. 121. ubi hæc notatu digna, ad-
 jiciuntur: *Tantæ sunt apud Hollandos,
 æstimationis hæ Pilulæ, ut piaculum ha-
 beant, communes eas reddere. Nescio,
 an hoc verum sit: interim tamen hoc ve-
 rum est, in Dispensat. Amstel. Leid. Gro-
 ning. & aliis, hanc quidem pilularum
 Compositionem non prestare.*

*Dosis a scrupulo semis, ad scru-
 pulum unum.*

Pilulæ Tartareæ Quercetani.

Hæ in plerisque quidem dispensat. ut
 Vienn. Argent. Prag. Brand. & aliis,
 exhibentur: sed quoniam istæ, etiam
 post ipsius Sennerti Correctionem,
 nondum satis correctæ plerisque vi-
 dentur, atque hinc rarius hodie in
 usum vocantur: ideo nullum illis
 hic locum dare, studio in animum
 induximus.

Pilulæ Tartareæ Schræderi.

Pharm. Med. L. II.

Dispens. Wirt. Vienn. Brand.

℞. Aloës Succotrinæ, succo frago-
 rum nutritæ, *unciam unam.*
 Gummi Ammoniaci in granis *drach-
 mas tres.*

Vitrioli Martis,
 Extracti Croci, *ana drachmam unam.*
 Terræ foliatæ tartari, *drachm. duas.*
 Extracti Gentianæ, *dr. unam semis.*
 Tincturæ Tartari Q. S.

*Est purgans, quod secure ad bilio-
 sos humores, & febrium intermittentium
 fomitem expurgandum exhiberi potest.*
 Vid. SCHULZ. præl. p. 240.

Dimidiam partem facit Aloë.

*Dosis grana viginti, ad drach-
 mam semis.*

Pilulae de Terebinthina.

Disp. Wirt. Brand. & in rel.

℞. Terebinthinæ coctæ, *unciam unam semis.*

Succini præparati,

Mastiches,

Olibani,

Succi Liquiritiæ,

Rhabarbari veri,

Offis Sepiæ.

Boli Armenæ, *ana drachmas duas.*

Fiat massa.

Virtutes sunt balsamicae, consolidant, urinam cient, in gonorrhoea & fluore albo utiliter adhibentur.

Pilulae Testaceae Fulleri.

Pharm. extemp. pag. 305.

℞. Testar. ovor. recens calcinat. *dr. unam.*

Cremoris Tartari,

Salis Prunellæ, *ana grana octodecim.*

Tartari,

Succini, *ana grana duodecim.*Olei still. Anisi, *guttas tres.*Terebinth. Venet. *quantum sufficit.*

Fiat Massa pilularis, *pro sex dosibus.*

Potenter urinam & arenam pellere dicuntur.

Pilulae Tolutanae.

FULLER ibidem.

℞. Balsami Tolut. pulv. *drachm. unam.*Gummi Guajaci, *drachmas duas.*

Florum Benzoin.

Balsami Peruviani, *ana drachm. sem.*Olei Juniperi, *guttas octo.*

Vitell. ov. *quantum sufficit* ad Mass. pilul.

Fiant pilulae *No. sexaginta, pro duodecim dosibus.*

Pilulae Trium Diabolorum.

Collectan. Chym. Leyd. pag. 146.

℞. Trochiscor. Alhandal.

Diacryd. *ana grana quatuor.*Mercur. dulc. *grana octo.*

Misc. Fiant pilulae, *No. quat. cum Syrupo Stoechados, pro dosi in Robustis.*

Specificæ habentur, ad gonorrhœam.

Terribile trium diabolorum habent Nomen; nec immerito; pertinent ergo ad detestabilem illum pulverem Cornachinii, qui pariter a nonnullis, pulvis trium diabolorum, & quidem iustissime, vocatur. Vid. infra, ad ipsum hunc virosum pulverem, notata.

Pilulae Urbani, seu Papales.

Dispensat. Vienn. Prag.

℞. Aloës Socotorinæ,

Rhabarbari electi, *ana unciam semis.*

Myrobalanorum omnium, *ana part. æqual.*

Seminis Anisi,

Amomi,

Cardamomi,

Macis,

Nucis Moschatae,

Caryophyllorum,

Crocii Austriaci,

Cubebarum,

Ligni Aloës,

Turbith electi,

Myrrhæ rubræ,

Agarici optimi,

Folior. Sennæ orient. *ana dr. unam.*

Pulveris Misc. & cum Syrupi Rosat. solutivi suff. Quantitate, Fiat Massa pilularis.

Inserviunt stomacho corroborando, item in hydropse, fluxu hepatico, doloribus arthriticis, & Catarrhis. In Pharm. Batean. pag. 121. pilulae occurrunt Vaticanae inscriptæ, qua ratione compositio-

nis, eadem fere esse videntur, ac hæ papales, seu Urbani pontificis, ut nempe Auctor illius pharmac. mirus est novorum Titulorum & singularium Inscriptionum Artifex.

Pilulæ contra Vermes

Hoffmanni.

in Not. ad POTER. pag. 465.

℞. Extracti Aloës, *drachmam unam.*
Mercurii dulcis, *grana quindecim.*
Camphoræ, *grana tria.*
Spiritus Vitrioli, *guttas sex.*
Misceantur: Fiant Pilulæ, *ex scrupulo uno, No. viginti.*
Alias pilulas Vermifugas, vid. in Pharm. Bat. pag. 122. alias alibi.

Pilulæ Viscerales.

Disp. Prag.

℞. Extracti Cardui Benedicti,
Centaur. minoris,
Rhabarbari, *ana drachm. un. semis.*
Castorei, *scrupulum unum.*
Pulveris Myrrhæ,
Limaturæ Martis, *ana dr. unam.*
Cum suffic. quant. Balsami peruvianis, formentur pilulæ, instar Pisi minoris.

Viscerum infarctum reserant, & roborant; unde in affectibus hystericis, hypochondriacis, & aliis inde natis symptomatibus, auxiliantur.

Dosis mane, & Vesperi, Numero tredecim.

Ceterum in multis conveniunt cum pilulis Visceralibus Hoffmannianis celebratissimis, quarum exemplum habetur apud NICOL. de Form. pag. 247. & passim in ipsis Hoffmanni scriptis. Conf. infra, Pulvis Visceralis.

* *

Pilulæ Wildegansii Genuinæ.

JUNCKER. Conspect. Formul. Med. pag. 34.

℞. Opii crudi,
Fibrar. Ellebori nigri, *ana libr. semis.*
Opium primum cum Aceto destillato & deinde, quod residuum est, cum Alcal. adfuso, extrahatur:
Fibras Ellebori nigri extrahe cum Vino; melius vero cum Aqua, per digestionem, quoad saties. Tum add. Myrrhæ per alkahest Glauberi, ita præparat. ut cum Aqua solvi possit; deinde recip. Colat. *uncias quatuor.*
Extr. Theriac. ex Rad. Alexipharm. Cum Spiritu Vini parat. *unciam unam.*
Croci oriental. subtilissime pulver. *uncias duas.*

Olei destillati Juniperi, *unciam un.*
Misceantur: Fiat Massa pilularum, & formentur pilulæ ad pond. *grani unius.*

Ceu vera ac genuina, laudatur ibi hæc quidem Compositio; quod equidem nec negaverim, nec etiam affirmaverim; præsertim, quum passim aliæ quoque occurrant descriptiones; ut dubius omnino hæreat Lector, cuinam potissimum ex illis, prima quasi palma primaque gloria tribuenda. Judicent ergo periti, præsertim, ubi diligentius examinaverint varias illas Compositiones, in Annal. Med. Phys. Wratislav. Ann. 1726. Mens. Dec. Class. IV. Art. 6. propositas, ad quas provocant quoque Dispensat. Prag. & Brand. Sed & in Hamb. alia extat descriptio, & rursus alia in Tabula Smaragd. quæ tamen maximam partem, concordat cum Hoffmanniana, in Not. ad Poter. Pharm. Spag. Lib. III. pag. 464. Ex quibus ve-

ro omnibus, eam inprimis, seu meliorem, præfert SCHULZIUS in Prælect. p. 241. quam supra, ex Disp. Brand. & Wirtemberg. dedimus, qui & ibidem, de usu, & cautione, in pilulis istis opiatidis adhibendis, necessaria, paucis tractat, diligentius vero LENTILIUS, in Act. Nat. Cur. Decur. III. Ann. V. & VI. pag. 129. sqq. Append. item HOFFMANNUS, l. c. ut alios plures jam taceam. Neque nobis, ut ingenue fateamur, melior hinc videtur descriptio Junckeriana, præ ista vulgari, supra proposita & a Schulzio aliisque approbata, præsertim ob ingentem illam Opii atque Hellebori nigri quantitatem, ex qua Extractum illud paratur; ne quid jam de reliquis quoque ingredientibus moneamus. Quum igitur adhuc incerta valde sit vera harum pilularum compositio; tanto certius vero damnum atque periculum, nisi justo tempore, justaque præsertim & contracta dosi, adhibeantur: meo certe qualicumque judicio; præstaret omnino, vel ab ipsarum usu penitus abstinere: vel saltem parcissime, & summa tantum necessitate urgente, iisdem in dolorum lenimentum, uti.

Plumbum Ustum.

Disp. Lond. Wirt. & in reliq.

Liquetur plumbum in patina terrea plana, atque spatula ferrea agitetur, & sine alterius rei additione, in calcem griseum abibit, quæ pulverisata servanda est.

Siccatur, & ad Emplastrum Saturninum requiritur, cujus descriptio ex MYSNICHTO supra suo loco extat. Pro usu tamen interno, quod mirum utique, ipsum plumbum ustum, contra cancerum, in opiata, etiam ordinare ausus est BARBEIRAC, de Med. Formul. pag. 285. Vid. supra Opiata contra cancerum. Vid. FISCHERI Diff. de Saturno.

Pomum Odoratum.

GAUB. de Form pag. 394.

R. Ladani, drachmas tres.

Benzoin.

Styracis Calamit. ana drachm. duas.

Herb. Thymi,

Mari Syriaci, ana drachm. unam.

Camphoræ, grana duo.

Olei stillat. Caryophyllor. guttas quat.

Balsami Peruviani, scrupulum unum.

Cum Mucilag. Gummi Tragacanth. Aqua Cortic. Citri solut quantum suff. Fiat Pomum.

Quod manu sumtum, naribus ægroti crebro admoveatur ut ejus suaveolenti odore vires languidæ recreentur. Ceterum simile fere pomum odoratum Ambre, dictum exhibetur in Dispens. Brand. Sed diffusioris & pretiosioris Compositionis. De quo vid. judicium SCHULZII in Prælect. pag. 241. & aliud in Pharm. Batean. p. 123. item apud MYSNICHTO p. 184. plura vero ap. HOFFMANNUM Sen. in Thesaur. Pharmaceut. pag. 91.

Pulmones Vulpis Præparati.

Disp. Lond. Wirt. & in reliq. fere omnibus. Coquantur parum in vino, cum Absinthii portione, postea exsiccantur: & quoniam prodesse non possunt, statim abjiciantur. Vid. superius, Parte I. jam dicta, ad Vulpis Pulmones.

Paratur ex his Looch, quod vulgo quidem habetur specificum antasthmaticum, & ex veteri præjudicio, in tussi & phthisi laudatur. Vid. supra Looch de Pulmone Vulpis, & ibi Not.

Pulpa Cassiæ.

Disp. Vienn. Wirt. & reliq.

R. Fistularum Cassiæ ponderosarum, quantum libet.

PULPA CASSIAE.

Aperiantur, & pulpa seu medulla, cum seminibus, diligenter eximatur, in aquæ calidæ sufficiente quantitate dissolvatur, & per cribrum trahatur; lento igne ad mellis consistentiam redactæ libræ uni tantundem sacchari albi addatur, & ad justam consistentiam coquantur.

Bilem & pituitam blande educit, & calculosis convenit; pueris recens natis ad educendum meconium datur a drachma semis, ad scrupulos duos, adultioribus autem ab uncia una, ad unciam unam semis. Vid. Vit. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Aug. Obs. 23. p. 257.

Pulpa Cassiae pro Clysteribus.

Dispens. Vienn.

R. Herbarum quinque aperientium,
uncias tres.

Florum Chamæmeli, *unciam unam.*

Coq. cum Aquæ font. suff. quant.
Extrahatur hoc decocto Cassia, & can-
næ ejus eluantur; tum

Pulpæ cassiae, *libræ uni.*

Cum hoc decocto extractæ & ad
spissitudinem coctæ, incorporetur
Sacchari Thom. *libra una semis.*

*Usus hujus Cassiæ eximius est in
Clysteribus, ceu notum.*

Pulpa Passularum & Prunorum.

Vid. Dispens. Vienn.

Pulpa Tamarindorum.

Disp. Vienn. Wirt. & passim.

Eodem modo, quo Cassiæ pulpa, pa-
ratur.

*Humectat, sanguinem depurat, bi-
lem temperat, & blande educit.*

Dosis drachmæ sex, ad unc. un.

PULVIS c. ABORTUM. 503

Pari modo etiam e passulis & prunis, in
aqua fontana ad mollitiem coctis, pa-
ratur:

Pulvis contra Abortum

cum Saccharo.

Disp. Wirt. Brand. Vienn.

R. Granorum Chermes, *unciam semis.*
Ligni Sandali rubri,
Florum Rosarum rubrarum,
Coralliorum rubrorum praeparato-
rum,

Rasuræ Eboris, *ana drachmas tres.*

Mastiches,

Nucis Moschatae, *ana drachm. unam.*

Sacchari albiss. *ad pondus omnium.*

*Gravidis abortum timentibus, in-
ter trageas, vel solus datur, ad drachmam
pro dosi. Vid. SCHULZ. Prael. pag.
249. CARTHEUSER. Pharmacol. pag.
578. conf. infra Pulvis Gravidarum.*

Pulvis Absorbens.

BARBEIRAC. de Form. pag. 323.

R. Corallior. rubror. praep.
Lapidum Hyacinth. *ana gran. octo.*
Catechu sinceri,
Cascarillae, *ana grana decem.*

Misc. Fiat pulvis pro una dosi.

*Apprime conducit ad acida obtun-
denda, & ea destruenda; simulque ad
Ventriculum roborandum, ciborumque
coctionem juvandam. Similes plures Pul-
veres absorbentes vid. in HEINS. Pharm.
rat. pag. 352.*

Pulvis Absorbens Wedelii.

Amoen. Mat. Med. p. 151. & p. 282. &
Opeolog. L. II. C. 3. pag. 114.

Disp. Wirt. Prag.

R. Vitrioli Martis, *drachmas sex.*
Concharum praeparatarum,

504 PULV. ALEXIPHARM.

Lapidum Cancrorum praeparatorum,

Coralliorum,

Antimonii diaphoretici,

Cinnabaris nativae, *ana drachmas decem.*

Laudani opii, *drachmam unam.*

Olei Caryophyllorum, *guttas sexaginta.*

Misce, fiat pulvis.

Est absorbens, sudoriferus & anodynus; subvenit hypochondriacis & hysteriis, palpitatione cordis & aliis molestis symptomatibus correptis. Plura in hujus pulveris Wedeliani laudes, vid. in RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1697. Mens. Jun. Obs. 18. pag. 393. sqq. praesertim vero mirandum plane auxilium illum quidem pulverem attulisse in coërcenda lipothymia, binis singularibus exemplis confirmat ibidem WEDELIUS, pag. 151. & pag. 282. Conf. & SCHULZ. Praelect. pag. 243.

Drachma una hujus pulveris granum unum habet Laudani opii, & grana sex Vitrioli martis.

Dosis a granis octo, ad duodecim.

Pulvis Alexipharmacus

Dispens. Prag.

R. Radicis Scorzonerae,

Salis Prunellae,

Herbae Scordii,

Cornu Cerv. philos. praep. *ana uncias tres.*

Camphorae, *drachmas tres.*

Croci, *drachmam unam semis.*

Misce omnia diligenter, Fiat Pulvis.

Multiplici experientia, in duplici

PULV. ALEXIPHARM.

peste Pragensi, a celebr. practicis comprobatus habetur hic ipse Pulvis; & hodie dum in febribus... lignis quotidie usualis est.

Dosis est a scrupulo, ad drachmam semis, aut etiam, si necesse, unam.

Pulvis Alexipharmacus Alius.

Dispens. Hamburg.

R. Terrae Sigillatae Silesicae,

Cornu Cervi philos. calcinati,

Radici Angelicae, *ana unciam unam.*

Zedoariae, *drachmam unam.*

Corticum Citri flavedinis,

Myrrae electae, *ana drachmas duas.*

Misce: Fiat pulvis.

In multis convenit cum antecedentibus pulveribus Alexipharmacis, atque hinc iisdem quoque Virtutibus, quibus isti gaudent, haud dubie instructus est: quod experientia docebit.

Pulvis Alexipharmacus,

sive Bezoardicus Rollwagii.

Dispens. Argent. Wirt. & passim alibi.

R. Reguli Antimonii medicinalis,

Radici Contrayervae, *ana dr. sex.*

Boli Armenae,

Terrae sigillatae rubrae,

Cornu Alcis sine igne praeparati,

ana unciam semis.

CrySTALLI montanae praeparatae,

Coralliorum praeparatorum,

Matris perlarum praeparatae,

Oculorum cancrorum, *ana dr. un.*

Sacchari tabulati citrati, *unciam sem.*

Misce, fiat pulvis.

Laudatur hic pulvis in diversis generis febribus continuis, morbillis, variolis, & aliis exanthematibus. Sed vid. SCHULZ. Præl. pag. 247.

Drachma

PULV. ALEXIPHARM.

Drachma una continet Reguli Antimonii medicinalis grana duodecim.

Dosis ad scrupulum unum vel drachmam semis.

Pulvis Alexipharmacus Berol.

Dispens. Brand.

R_x. Crystallorum Nitri purissimorum,
Florum Sulphuris,
Myrrhae rubrae electae, *ana uncias duas.*

Singula seorsim contusa Misce:
Fiat pulvis subtiliss.

Gravi & nebuloso aëre, Morbos catarrhales inducente, adhiberi potest, ad sanguinis motum, Myrrhae respectu, intendendum, transpirationem vero augendam & conservandam; Nitro & Sulphure. Sufficit pro dosi, scrupulus dimidius: Hæc SCHULZIUS, Prael. pag. 243. Ceterum cum hoc pulvere Alex. maximam partem, convenire Pulverem Bezoardicum Weiffii, ex eodem Schulzio notabimus infra, ad istum pulverem.

Pulvis Alexipharmacus

Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R_x. Boli Armenae,
Terrae sigillatae,
Radicum Dictamni albi,
Tormentillae, *ana unciam semis.*
Angelicae,
Gentianae,
Petasitidis,
Zedoariae, *ana drachmas duas.*
Cornu cervi usti praeparati,
Rasurae Eboris,
Coralliorum rubrorum,
Corticum citri, *ana scrupulos duos.*
Misce, fiat pulvis.
Virtutes sunt, uti ex titulo cognoscitur.

PULV. ALEXIPHARM. 505

scitur, alexipharmaca, & praesertim in dysenteria epidemica adhibetur.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Pulvis Alexipharmacus

Citrinus.

Dispens. Vienn.

R_x. Myrrhae electae, *uncias duas.*
Florum sulphuris,
Nitri Antimoniati, *ana unciam un.*
Camphorae, *drachmas sex.*
Pulveriscentur singula, & misceantur.

Ejusdem est Virtutis, ac de praecedente pulvere Alexiph. rubro, adustatum.

Pulvis Alexipharmacus

Hoffmanni.

ad P O T E R. *Pharm. Spag. L. III.*

R_x. Antimon. diaph. vel Cerussae Antimonii,
Lapidum Cancrorum,
Matris Perlarum, *ana drachm. duas.*
Nitri praeparati, *drachmam unam.*
Camphorae, *grana duodecim.*
Theriaca Coelestis, *grana octo.*
Misceantur: Fiat pulvis; *dosis drachma semis.*

Pulvis Alexipharmacus

Lemery.

JUNGKEN. *Corp. Pharm. pag. 810.*

R_x. Radicum Contrayervae,
Serpentar. Virginian.
Angelicae,
Zedoariae, *ana unciam semis.*
Hepat. Viperarum, cum Cordibus.
Lapidis Bezoar. orientalis,
Bezoard. Mineral. *ana drachm. tres.*
Unicornu anim.

Schoenanthi,
Santali Citrini, *ana uncias duas.*
Granorum Kermes,
Crocī,
Corticum Citri,
Camphorae, *ana drachmam semis.*
Ambræ griseae,
Moschi, *ana grana sex.*
Olei Cinnamomi,

Macis, *ana guttas quinque.*

Misc. Fiat pulvis:

Prodest in febris malignis, peste, Variolis, & similibus morbis exanthematicis, ubi nempe tuto illo uti licet. Dosis a granis octo, ad drachmam dimidiam: Sed cum debito regimine.

Pulvis Alexipharmacus

Pretiosus Regius.

Palmar. de Febre pestilentiali, Lib. II.

Cap. 20. pag. 485.

℞. Myrrhæ electæ,
Santali citrini,
Cornu cervini,
Ligni Aloës,
Mastichis,
Terræ Lemniæ,
Boli Armenæ,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Maceris,
Crocī, *ana unciam semis.*

Misceantur: Fiat lege Artis, pulvis, *cujus dosis validis quidem, ad drachmam unam; imbecillis vero, ad drachmam dimidiam, dari potest, idque cum Aqua Rosarum, si fervet sanguis: Sin minus, cum Vino albo, mane, ut Sudor nempe cicatur.*

Pulvis ceterum hic tam efficax creditur, ut olim Regibus atque Imperatoribus magno in pretio habitus sit, atque

diu pro Remedio, nemini revelando, aservatus. Hæc addit quidem ibi Palmarius; non vero ibi simul mentem suam plenius aperit, an ipse tam mirandas, de hoc quidem pulvere, virtutes credat. Non quidem negandum est; vim alexipharmacam egregiam inesse huic pulveri: an vero ideo, aliis ejusmodi pulveribus Alexipharmacis, & in hoc ipso opere, aliisque dispensatoriis, inprimis autem ab ipso Palmario, ibidem, de scriptis, longissime præferendus sit, ceu illis multo melior, efficacior, & juvandi potentia præstantior; de eo quidem adhuc nonnihil dubitare & cunctari, utique quidem credo ac spero, impune licebit. Habeant igitur Imperatores & Reges istas suas sibi delicias, adytis forsan dignas, & ignobile vulgus ab illis proinde longissime arceant, si velint.

Ceterum alium pulverem pretiosum Alexipharm. seu Bezoardicum Caroli ducis Mantuæ, vid. infra sub pulveribus Bezoardicis. & alium apud FULLER. Pharm. extemp. p. 311. & p. 315. plures vero apud JUNGK. Corp. Pharm. pag. 809. sqq.

Pulvis Alexipharmacus

Ruber.

Disp. Wirt. Vienn. & in aliis.

℞. Nitri crudi crystallini, *unciam unam semis.*

Oculorum Cancrorum, acido Citri, saturatorum, *unciam unam.*

Boli Armenæ, *unciam semis.*

Camphoræ, *drachmam unam.*

Misce, fiat pulvis in vitro servandus.

Vires e titulo patent.

Dosis scrupulus unus, ad scrupulos duos.

PULV. ALEXIPHARM.

Pulvis Alexipharmacus

Ruber.

Disp. Vienn.

R_x. Terrae sigillatae rubrae,
Boli Armen. *ana unciam unam.*
Corticis exterioris Aurantiorum,
Citri, *ana unc. semis.*
Radici Zedoariae, *unciam unam.*
Doronici Veri,
Contrajervae, *ana drachm. sex.*
Myrrhae lucidae,
Succini albi, *ana drachmas tres.*
Seminis Citri excorticati,
Rutae,
Aquilegiae,
Crocii Austriaci, *ana drachm. duas.*
Macis, *drachmam unam semis.*
Fiat omnium pulvis subtilissimus.
Virtus hujus Pulveris in peste,
Variolis, aliisque Morbis epidemicis, pro
diversitate subjecti, ex Nomine ipso digno-
scitur; magis tamen ex ipsis ingredientibus
alexipharmacis & cardiacis patescit.

Pulvis Alexeterius Specificus

Angeli Salæ.

Ex SCHROEDERI Thef. Pharm.

Lib. II. p. 262.

R_x. Pulveris Viperini, *drachm. duas.*
Extract. Bezoardici pretiosi.
Magisterii Margaritarum, *ana drach.*
semis.
Olei destill. Seminis Angelicæ,
scrupulum semis.
Cinnamomi, *guttas sex.*
Misc. probe, in Mortario Vitreo,
ut fiat Pulvis.
Dosis scrupulus unus, cum Vehi-
culis convenientibus, singulis Quadris
Lunæ. Iis, qui veneno infecti sunt, dan-
da est drachma integra. Conf. JUNG-

PULV. ANALEPTIC. 507

KEN. Corp. Pharm. p. 812. *ubi idem*
pulvis exhibetur, & Tab. Smaragd. pag.
296. seq. ubi alii pulveres Alexeterii con-
spectui sistuntur.

Pulvis Analepticus Frigidus

Mindereri Incompletus.

Disp. Vienn. Wirt. Prag.

R_x. Specierum cordialium temperata-
rum incompletarum, *dr. quatuor.*
Specierum de Gemmis frigidarum,
drachmas duas.

Foliorum Auri *numero duodecim.*

Foliorum Argenti, *numero tria.*

Sacchari perlati, *uncias tres.*

Misce, fiat pulvis.

Confortans est, & tam ad virium
conservationem, quam restaurationem
utilis.

Dosis drachma dimidia, ad in-
tegram.

Idem redditur COMPLETUS
addendo Ambraë griseæ *scrupulos duos,*
in spiritu Rosarum solutæ.

Dosis scrupulus unus ad duos.

Pulvis Anonymus.

Disp. Prag. Wirt. Vienn. Aug. ref.

R_x. Seminum Papaveris albi, *dr. duas.*

Portulacæ.

Cydoniorum.

Malvæ.

Bombacis, *ana drachm. unam semis.*

Cicerum rubrorum, *drachm. semis.*

Pulvis Anodynus Camerarii.

Disp. Wirt. reliqua non habent; similia
tamen.

R_x. Extracti Opii.

Sandali rubri, *ana scrupulum unum.*

Coralliorum rubrorum præparato-
rum, *scrupulos quatuor.*

508 PULV. ANODYNUS.

Misce, fiat pulvis.

Effectus e titulo cognoscitur. Sextam partem Opium constituit.

Dosis grana sex, ad decem.

Pulvis Anodynus Ludovici.

Pharm. Diff. I. Disp. Wirt.

℞. Extracti Opii, aqua fontana parati,
drachmam unam.

Coralliorum rubrorum præparatorum, *drachmas duas.*

Misce.

Easdem vires, quas Laudanum opiatum habet, & commode pulveribus aliis, ubi anodynum desideramus, additur. Possunt & Coralliis substitus Lapidus Cancror. Conchæ, Terræ sigill. & similia Terrea.

Dosis grana tria, ad sex. Tertiam partem facit opium.

Pulvis Antacidus,

sen

Aborbens Nitratus Stahlî.

Dispens. Brand.

℞. Oculorum Cancrorum præparatorum,

Testarum Concharum præparatarum, *ana unc. unam.*

Nitri depurati, *unc. semis.*

Misc. Fiat. Pulvis, usui servandus.

Juvat acidum infringendo, increasando æstum contemperando, diapnoën, spasmodica strictura imminuta, restituendo. Dosis est scrupulus, & ultra: Ita SCHULZ. p. 242. Ibidem quoque exhibetur ejusdem pulvis antacidus aborbens nitratus, cum Conchis, item & similis pulvis Tartarizatus. Sed quoniam admodum simplices sunt, & parum ab hoc ipso differunt; prætereaque notissimi quoque sunt; ideo præstat, illos in Dispens.

PULV. ANTACIDUS.

Brand. *legere quam in hoc nostro opere. Ceterum Conf. infra Pulveres temperantes, & præcipitantes, qui eidem scopo inservire solent, ceu omnibus notissimum.*

Pulvis Antacidus Boerhaave.

GAUB. de Form. p. 76. CHARAS

Pharm Reg. Tom. I. p. 206.

℞. Lapidum Cancrorum præparat.

Osteocoll.

Cretæ.

Conchar. Ostreor. calcinat.

Corallior. rubr. præp. *ana drachmas duas.*

Radiciis Zedoariæ.

Nucis Myristicæ, *ana drach. unam semis.*

Misceant. Fiat pulvis tenuissimus.

Sumatur, quantum apice cultri capi potest, acido infestante. Ad quod obtundendum, stomachumque debilem ipsum simul roborandum, plurimum Virtutis tribuit huic pulveri ipse Boerhaavius, nec sine ratione, aut experientia, ut ibidem observat Charas.

Pulvis Antacidus Hoffmanni.

in Not. ad POTER. pag. 471.

℞. Matris perlarum.

Lapidum Cancrorum, *ana drachm. unam,*

Nitri præparati, *drachm. semis.*

Olei Cardamomi, *guttam unam.*

Misc. Fiat pulvis; addito momento Laudani Opiati, fit Pulvis anodynus.

Pulvis Antarthriticus

Wepferi.

Disp. Wirt. Tab. Smaragd. p. 305.

℞. Lumbricorum terrestrium exsiccatorum, *unciam unam semis.*

Cornu cervi philosophice præparati.
Rasuræ eboris.

Oculorum cancrorum.

Cinnabaris nativæ, ana drach. duas.

Antimonii diaphoretici simplicis,
unciam semis.

Nitri crystallisati, drachmas sex.

Sacchari albi, unciam unam semis.

Olei nucistæ, scrupul. semis.

Misce, fiat pulvis.

Ad arthriticorum dolores, spasmos, quin motus convulsivos leniendos adhibetur.

Dosis scrupulus unus, ad scrupulos duos, & drachmam unam.

Pulvis Antatrophicus

Wepferi.

vel Specificum Antatrophum
Wepferi.

Dispens. Brand. Wirt. Tab. Smaragd.

℞. Fuliginis splendentis, unciam unam.

Radici Iridis Florentinæ, unc. semis.

Avi præparatæ.

Antimonii diaphoretici Jovialis.

Martialis.

Lapidum Cancror. præparat, ana dr.
duas.

Sacchari crystallisati albi, unc. tres.

Misc. Fiat omnium pulvis subtilissimus.

Plus quam dimidia sui parte, est saccharum. Cetera essent tolerabilia, si loco Antimonii diaphoret. Jovialis, simplex tantum sumeretur. Dosis pro ratione ætatis, a scrupulo dimidio, ad integrum, esse potest. Ita bene ac sapienter SCHULZIUS, praelect. p. 244. præsertim, quæ circa Antimonium diaphoret. Joviale, prudentissime monuit: cujus quippe usum semper pro suspecto ac noxio habendum esse, cum Boerhaavio,

Hoffmanno, Meadio & aliis magnis Medicis, merito censentur. Vid. superius monita ad Antihecticum Pot. Bezoardicum Joviale, & infra ad Sal Jovis. Tantum enim abest, ut atrophiam in misellis infantibus Rhachitide confectis, tollere possit, ut potius, contrahendo & obstruendo vasa minima, eandem mirum quantum augment. Ixaterea quoque adjecta nimia sacchari quantitas, in atrophia, aut Rhachitide curanda, plus utique obest, quam prodest. Saccharum enim Rhachiticis scorbuticisque sæpe nocuisse, visum est, inquit Magnus BOERHAAVIUS, Elem. Chem. Tom. II. p. 139. quem & Vid. Tom. V. prax. Med. p. 371. Conf. quoque Glissonium & Mayow, de Rhachitide. Liquido ergo, ni fallor, patet, parum, ut ita dicam, nutrimenti ac præsidii kuic quidem pulveri inesse, ad sanandam Atrophiam, atque hinc forsan illum mereri, ut potius atrophus, quam antatrophus, seu antatrophicus, appelletur. Sed jam satis. Ceterum alium pulv. antatroph. vid. in BRUNNERI Consil. Med. p. 17.

Pulvis Anti - Colicus Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

℞. Rasuræ eboris, uncias duas.

Cornu cervi usti præparati, dr. sex.

CrySTALLI montanæ præparatæ, unc.
semis.

Salis Chamomillæ.

Absinthii, ana drachmas tres.

Misce, fiat pulvis subtilissimus.

In colica, ab acrimonia, biliosa, & acido in primis viis, orta, nec non ad infantum diarrhæam biliosam, commendabilis est.

Dosis in adultis a scrupulo uno, ad duos; infantibus scrupulus semis.

Pulvis Antidinicus Lentilii.

Rx. Pulv. Castor. opt.
 Cinnab. nativ. *ana drachm. duas.*
 Rad. Doronic. Ver. *drachmam unam*
semis.
 Corallior. rubr. præparatorum.
 Algagropil. Pulv. *ana drachm. unam.*
 Salis succini Volat.
 Specier. diamb. *ana drachm. semis.*
 Auri fulminantis, *scrupulum unum.*
 Folior Auri, No. *sex.*

Misceantur: Fiat Pulvis; *cujus dosis a scrup. uno ad drach. sem.*

In Vertigine (unde nempe Pulveris Nomen) hystericis affectibus, Puero-rum Epilepsia, & similibus, pulvis hic, ingratus licet, utilis tamen & summe proficiusprehenditur.

Hæc omnia non penitus quidem negaverim: Interim tamen mællem Radicem Doronici, Auram fulminans, & ipsa Folia Auri hinc plane abesse. Ista enim sunt suspecta & noxia; hæc vero factua & inania. Ceterum alios Pulv. antidinicos vid. ap. JUNGKEN Corp. Pharm. p. 828. seq.

Pulvis Antifebrilis Bat.

Pharm. Bat. p. 125.

Rx. Lapidis Manat. *uncias duas.*
 Sanguinis draconis, *drachm. unam.*
 Misceantur: Fiat Pulvis subtilissimus.

Tertianam vernalem curare, rarissime fallit. Dosis drachm. una. Hora, ante paroxysmum, superbibendo Aq. Ros. rubr. uncias tres, succi Aurant. drachm. sex, cum Sacchari alb. uncia semis, & tres vices. Utinam hæc ita sint. Ibidem pag. 129. alius Pulv. febrilis occurreret, qui Certus vocatur: Si certum.

Pulvis Antifebrilis.

GAUB. de Form. p. 76.

Rx. Corticis Peruviani optimi, *unciam unam.*

Salis Polychrestii, *drachm. duas.*

Olei Stillat. Cort. Citri, *guttas octo.*

Misc. Fiant Pulveres, No. *sedecim.*

Capiat Aeger unum, quovis Bihorio, tempore apyrexia, ex tantillo Vini puri.

Pulvis Antifebrilis

Hoffmanni.

Ad POTER. Pharm. Spag. L. III.

p. 471.

Rx. Coralliorum rubror. ustorum, *drachm. unam.*

Nitri fixi, *drachmam semis.*

Mercurii dulcis, *grana quindecim.*

Laudani opiat, *grana duo.*

Olei Caryophyllorum, *guttas tres.*

Misceantur: Fiat pulvis, *cujus dosis drachma semis, in Vehiculo convenienti.*

In Febribus tertianis autumnalibus contumacioribus egregium habet usum: potest etiam addi Regulus Antimonii medicinalis; tum virtus accedit major.

Pulvis Antifebrilis

Hoffmanni.

apud NICOL. de Form. p. 179.

Rx. Tartari Vitriolati.

Salis digestivi Sylvi.

Concharum præparatorum.

Nitri depurati.

Antimonii diaphoret. *ana dr. unam.*

Corticis Chinæ Chin.

Cascarill. *ana drachm. semis.*

Misc. Fiat pulvis in XII. Part. dividendus.

PULV. ANTIFEBRIL.

Pulvis Antifebrilis Pragensis.

Dispens. Prag.

Rx. Pulv. Corticis peruviani, *unc. semis.*
 Cascarillæ.
 Herbæ Cardui benedicti.
 Scordii.
 Radicis Gentianæ.
 Antimonii diaphoretici.
 Arcani duplicati, *ana drach. unam.*
 Florum Salis Ammon. Mart. *drach. semis.*
 Salis Absinthii.

Cardui benedicti.

Centaur. minor. *ana scrup. unum.*

Misc. Fiat Pulvis, cujus Vires ex Titulo patent. *Dosis est ad Drachmam unam, tempore apyrexia, sumenda.*

Pulvis Antifebrilis Ruber.

Dispens. Prag. ibidem.

Rx. Radicum Scorzonæræ.
 Petasitidis.
 Contrayervæ.
 Herbæ Scordii.
 Cornu Cervi usti,
 Terræ sigillat. rubrae, *ana unc. tres.*
 Antimonii diaphoretici, *uncias duas.*
 Camphoræ, *drachmas tres.*
 Croci optimi, *drachm. unam semis.*
 Miscantur: Fiat Pulvis subtilis, ad usum.

Sicut Pulvis præcedens in febribus intermittentibus, egregii est usus: ita hic in febribus potissimum malignis, ubi blanda diaphoresis est movenda, præsidio esse potest.

Dosis est a Scrupulo uno, ad Drachmam semis. Vld. Tab. Smar. p. 325, seqq.

* * *

PULV. ANTIFEBRIL. §11

Pulvis Antifebrilis Noster, Triller.

Rx. Pulv. Cort. Chin. Chin. opt. recentis, *unciam semis.*
 Lapid. Cancror. citrat. *drachm. duas.*
 Conchar. præparat. *drachm. unam.*
 Antimonii diaphoret. Martialis.
 Nitri depurati, *ana drachm. semis.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Pulvis, in XVI. Partes æquales dividendus, ut *dosis communis sit drachma dimidia.*

Hunc quidem Pulverem Antifebrilem, in Febribus intermittentibus, cujuscunque generis, Medicis omnibus inprimis sedulo commendo, quod ipse, per complures jam Annos, eximium ejus & rarissime fallacem usum, in innumeris febre Ægrotis, latus expertus fui. Præsertim vero, tum, ad eum, ceu sacram Anchoram, unice mihi confugiendum fuit, ubi ægrotos nactus sum delicatos nimis, fastidiosos, & solutioris aliquanto stomachi: item & pueros, puellas, aut teneros infantes, qui divinum Corticem Peruvianum nec in Eleſtuario, nec in Vinoso Infuso, nec alio modo, præparatum, ferre ac sustinere potuerunt. Tunc profecto hic ipse Pulvis, bis, ter, aut quater, tempore Apyrexia, sumtus, febres illico feliciter subegit. Dosis, uti jam monitum, pro adultis, est drachma semis, pro adultioribus ac robustioribus autem, drachma integra: pro tenellis vero, scrupulus unus, scrupulus dimidius Grana duodecim, vel quindecim, pro cujuscunque nempe ætatis, aut ætatulæ mensura ac modulo, quod ipsius Medici præsentis judicio relinquitur. Sed aliquoties, per intervalla, finito jam plene ipso paroxysmo febrili, per diem ac noctem ipsam, adhibendus est

hic ipse Pulvis noster antifebrilis; alias expectationi haud respondet, ut jam supra paucis indicatum; quod certe probe observandum. Ceterum, ut jam supra innui, hic ipse Pulvis, sine ullo periculi, aut sinistri eventus, metu, intrepide dari potest non solum teneris pueris, intra bimatum, aut trimatum, adhuc constitutis; sed & ipsis adeo infantibus tenerrimis, lactentibus, & uberibus maternis adhuc admotis; prout istius Curationis pericula sæpius olim fecimus, sine ullo tamen periculo; quin potius felicissimo & exoptatissimo cum successu. Idem & de Gravidis candide affirmare possum: quibus & multum quoque profuit Electuarium nostrum Antifebrile; de quo vid. supra, suo loco.

Pulvis Antilyssus Lond.

pag. 90. Pharm. Lond.

Disp. Wirt. Pharm. Reg. CHARAS

T. I. p. 210.

R. Lichenis cinerei terrestris uncias duas.

Piperis nigri, unciam unam.

Fiat pulvis.

Commendatur in Transactionibus philosophicis Anglicis N. 237. ad canis rabiosi morsus, multisque experimentis probatur.

De quo vid. inprimis illustr. Rich. MEAD, Account of Poisons, Essay III. of the mad Dog, pag. 165. & seqq. Conf. supra dicta ad Herb. Lichenis Terrestris Cinerei: & ill. van SWIETEN, Comment. in Aphor. BOERHAAVE, Tom. III. pag. 587. seq. & CHARAS loc. cit. pag. 210.

Dosis scrupuli duo, ad quatuor. Ceterum Conf. infra, Pulvis ad Morsum Canis rabidi specificus, cui major

& certior adhuc virtus contra detestabilem Hydrophobiam, vulgo tribuitur: ubi vid. a nobis dicta.

Pulvis Antispasmodicus

Nitrosus Stahlian.

Disp. Vienn. Argent. Wirt. Paris Reg.

CHARRAS p. 206. Tom. I.

R. Nitri purissimi crystallisati.

Tartari vitriolati, ana uncias duas.

Cinnabaris purissimæ, drachm. unam semis.

Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.

Commendatur ad motus spasticos & convulsivos præcavendos & sedandos, nec non æstum nimium sanguinis temperandum. Multæque præterea Virtutes aliæ ipsi tribuuntur, adeo, ut fere pro Medicamento polychresto, immo panchresto a nonnullis habeatur: quin & fuit haud ita pridem, qui pro primario quasi specifico antepileptico pulverem illum nimis præter rem, laudatum, publica Disertatione venditare auderet, sed non sine publico quoque Medicorum nonnullorum solertiorum dissensu. Certe tantas laudes ipsi vulgo sine modo tributas illum ipso effectu, sustinere ac tueri haud posse, nos frequentiore experientia, liquidissime deprehendimus. Conf. Poemat. nostr. Tom. IV. pag. 634 in Not. Quare & hic sit modus in rebus, sed & in Verbis. Ceterum Conf. infra sal polychrestum rubrum.

Dosis a scrupulo semis, ad drachmam semis, vel scrupulos duos.

Pulvis contra Acredinem.

Disp. Wirt. & reliq.

R. Antimonii diaphoretici simplicis, uncias duas.

Lapidum

PULV. ARI COMPOSIT.

Lapidum cancrorum.
Concharum præparatarum, *ana unc.
unam.*

Misce, fiat pulvis.

*Acidum absorbet; commendatur
ad ardorem stomachi, & acrimoniam in
primis viis hærentem. Vid. Pulv. &
Trochiscos antacidis.*

Dosis scrupulus unus, vel drach-
ma semis.

Pulvis Ari Compositus.

vid. infra

Pulvis Stomachicus Birckmanni.

Pulvis Auratus Dresdenfis

sive Germanorum.

vid. infra

Pulvis Cordialis Cellensis.

Pulvis Bezoardicus Albus

Ludovici.

Pharmac. Diss. I. p. 224.

Dispens. Wirt. Argent.

Rx. Cornu Cervi, sine igne præparati,
uncias tres.

Terræ sigillatæ albae.

Unicorniu fossilis, *ana unciam unam
semis.*

Misce subtilissime trita.

*Præfertur ab Auctore aliis pretio-
sis pulveribus in variolis, morbillis, con-
vulsionibus ab acido, in primis viis in-
fantum, in diarrhæa aliisque ejusmodi
morbis: sed si illa non critica fuerit, in
qua quippe illum Pulverem adstringen-
tem nocuisse, compertum fuit. Vid.*

Commerc. litt med. Nor. A. 1735. p. 35.

Dosis a scrupulo semis, ad scrupu-
lum unum, vel drachmam semis.

PULV. BEZOARDIC. 513

Pulvis Bezoardicus Anglicus
Incompletus.

Disp. Wirt. & reliq.

Rx. Apicum nigrorum chelarum can-
crorum, subtilissime pulverisa-
torum.

Radicis Contrayervæ, *ana uncias
duas.*

Matris Perlarum.

Coralliorum rubrorum.

Alborum.

Lapidum cancrorum.

Cornu cervi usti, *ana drach. novem.*

Terræ Lemniæ, *unciam semis.*

Antimonii diaphoretici simplicis,
uncias duas.

Misce, fiat omnium pulvis sub-
tilissimus.

NB. Mater Perlarum, corallia, lapi-
des cancrorum, & cornu cervi
ustum, antea succo citri sunt im-
bibenda & exsiccanda.

*Commendatur uterque in febris
malignis, epidemicis, petechizantibus,
variolis, morbillis. Vid. SCHULZ. Præl.
pag. 246.*

Dosis scrupulus unus, ad drach-
mam dimidiam.

Pulvis Bezoardicus Caroli

Duc. Mant.

Tab. Smaragd. p. 296. & BIERLING.
pag. 116.

Rx. Magister. Perlar.

Corallior. *ana drachmas duas.*

Cornu Cerv. Phil. præparat. *unciam
semis.*

Radic. Contrayervæ, *drach. quinque.*

Semin. Card. Benedict.

Off. de Corde Cervi, *ana dr. un.*

Lapid. Bezoar oriental. *drachm. semis*

Rasuræ Cornu Rhinocerot.

scrupulos duos.

Fol. Auri, *scrupulum semis.*

Misc. Fiat lege Artis, *Pulvis Bezoardicus, seu Alexipharmacus, in febribus malignis haud spernendus, spreto licet & omisso Auro illo superfluo nihilque profuturo, ut sæpius jam monitum fuit. Plures pulver. Bez. vid. ap. JUNGK. C. P. pag. 812. sqq.*

Pulvis Bezoardicus.

FULLER. Pharm. Extemp. p. 315.

R. Pulveris e Chel. Cancror. compos.

Lapidis de Goa,

Contrayervæ,

Bezoar orient. *ana scrup. unum.*

Folior. Auri, *quantum lubet, aut opus est.*

Misc. Fiat, lege Artis, Pulvis.

Pretiosus hic pulvis κατ' ἐξοχὴν Bezoardicus dici meretur; omnia enim alicujus momenti ac pretii Bezoardica in se continet, de quibus supra suis locis. Utinam tantum auxilii præstaret in ægrotis, quantum pretii habet apud sanos, & præsertim pharmacopolas. Ceterum similem fere pulverem Alexipharmacum vid. ibidem pag. 311.

Pulvis Bezoardicus Anglicus
Completo, *sive Kentianus, aut Gasconii, item Lapis Contrayervæ.*

Disp. Brand. Wirt. Batean pag. 126.

R. Apicum nigrorum chelarum cancrorum, subtilissime pulverifactorum,
Radici Contrayervæ, *ana unc. duas.*
Margaritarum præparatarum,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
alborum,
Lapidum cancrorum,

Cornu cervi usti, *ana unciam unam.*

Bezoar Orientalis, *ana unc. duas.*

Terræ Lemniæ, *ana unciam semis.*

Antimonii diaphoretici, *uncias duas.*

Fiat omnium pulvis subtilissimus.

NB. Cornu cervi ustum & oculi cancrorum, corallia & margaritæ antea succo citri saturanda & exsiccanda sunt.

Aliam vero in nonnullis, hujus pulveris Kentiani compositionem, & ut creditur quidem, accuratorem, Monconysio communicavit famosus ille & per pulverum suum sic dictum symptomaticum, mirandæ, si verum, efficaciæ, ubique notissimus, Kenelmus Digby: quæ descripta legitur in laudati Monconys. Itinerario, p. 613. Conf. & Pharm. Bat. p. 86. & VALENTINI Hist. simpl. Ref. Lib. II. Sect. 2. C. II. p. 111. ubi hujus Lapidis Contrayervæ Descriptio habetur. Vid. & infra, pulvis Contrayervæ Compositus, & supra maxime, Globuli Bezoardici. item FULLERI Lapis Alexeterius, in pharm. extemp. p. 217. Cujus descriptionem supra suo loco, dedimus.

Pulvis Bezoardicus Pretiosus

Wedelii.

Amoen. Mat. Med. & Tabul. Smaragd. pag. 308.

R. Lapidis Bezoar. orient.

Radicum Contrayervæ,

Serpentar. Virgin. veræ,

Perlarum præparat.

Viperarum Ital.

Antimonii diaphoret. *ana unc. semis.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Pulvis, vel si lubet, Globuli, ad modum aliorum, quos Lapides vocant. Ceterum alium pulverem Bez. Wedel. in

PULV. BEZOARDICUS.

nonnullis auctiorem & pretiosiore, exhibet *Dispensat. Argent. item Ratisb.*

Pulvis Bezoardicus Sennerti.

Disp. Brand. Wirt. Vienn.

℞. Cornu Cervi philosophice calcinati, *drachmas sex.*

Coralliorum rubrorum præparatorum,

Lapidis Bezoar Orientalis,

Margaritarum præparatarum,

Oculorum cancrorum præparatorum,

Succini præparati,

Terræ sigillatæ albæ, *ana scrupulos quatuor.*

Ossium de cordibus cervorum,

Hyacinthi præparati,

Rubini præparati,

Sapphiri præparatæ,

Smaragdi præparati, *ana scrupulos duos.*

Foliorum auri, *numero duodecim.*

Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus, qui etiam sine Bezoar præparandus, & sub titulo:

Pulveris Bezoardici

Incompleti

reponendus.

In febribus malignis epidemicis, variolis & morbillis non sine fructu datur. Sed & non sine pretio, propter adjectas præter rationem, multas gemmas, vid. SCHULZ. pag. 247.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Pulvis Bezoardicus.

TIM a GÜLDENKLEE, p. 423.

℞. Herb. Scordii veri, *drachmas sex.*

Radicum Dictamni,

PULV BEZOARD. 515

Scorzoner,

Contrayerv. *ana unciam semis.*

Zedoariæ, *drachmas duas.*

Seminum Citri,

Cardui Benedicti,

Acetosæ, *ana drachm. unam semis.*

Cornu Cerv. philos. calcin. *unc. semis.*

Oss. de Corde Cervi, *dr. unam semis.*

Magister Oculor. Cæcri, *drach. duas.*

Succini albi, *drachm. unam semis.*

Misce: Fiat pulvis subtilissimus, cui pro Conditione Aegri, addi potest Lapis Bezoar.

Pulvis Bezoardicus Weisii.

Disp. Brand.

℞. Lapidis prunellæ purissimi,

Florum Sulphuris Myrrhatorum, id est, cum Croco & Myrrha sublimatorum,

Antimonii diaphoretici, *ana unciam semis.*

Camphoræ optimæ, *drachmas duas.*

Lapidis Bezoar oriental. *drach. semis.*

Misc. Fiat pulvis subtilissimus, cui add. si placet, & opus est,

Foliorum Auri obryzi, *Numero tria.*

Parum differt a pulvere Alexipharmaco, superius posito, nisi, quod hic, Antimonium diaphoreticum & Camphora, cum modico Lapidis Bezoar, accedunt. Dari potest scrupulus dimidius, ad integrum, in Morbis inflammatoriis, aliisque acutis & malignis. Hactenus quidem SCHULZIUS Prælect. p. 246.

Pulvis Cachecticus

Quercetani Incompletus.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. & in rel.

℞. Limaturæ chalybis sulphure præparatæ, *unciam unam.*

Radicum Ari præparatarum,

Ttt 2

Coralliorum præparatorum,
Matris perlarum præparatæ, *ana*
drachmas duas.

Cornu cervi philosophice præparati,
Succini præparati,
Cinnamomi, *ana scrupulos quatuor.*
Sacchari ad pondus omnium, sive
uncias duas, drachmas duas.

Misce fiat pulvis.

*In Cachexia, leucophlegmatia, fe-
bri alba virginum, ictero & reliquis mor-
bis, ex atonia viscerum ortis, bonam
præstat opem. Conf. supra Cachecticum
Ludovici, seu Antimonium diaphore-
ticum Martiale. Ceterum hic vid.
SCHULZ. Prælect. p. 247. Conf. infra
Pulveres Chalybeati, qui multum con-
veniunt cum hoc ipso pulvere cachectico
Quercetani. Vid. & Sal Cachecticum
Chalybeatum.*

*Si COMPLETUS expetatur,
addatur Ambræ griseæ drachma una se-
mis, & loco Matris perlarum, suman-
tur Margaritæ præparatæ.*

Pulvis ad Calculum,

Disp. Wirt. Vienn.

R. Radicum Pareiræ bravæ, *unc. unam.*

Altheæ,

Liquiritiæ,

Seminis Lycopodii,

Lapidum cancrorum, acido citri sa-
turatorum,

Percarum,

Operculorum cochlearum,

Succini præparati,

Millepedum præparatorum, *ana*
drachmas duas.

Florum cardui stellati, *unciam unam.*

Misce, fiat pulvis.

*In calculo renum, nephritico do-
lore, tam curative, quam præservative
commendatur.*

Dosis in junioribus a scrupulo
semis, ad grana quindecim, adultiori-
bus secure drachma semis, vel scrupuli
duo propinari possunt.

Pulvis contra Calculum.

Dispens. Prag.

R. Salis Ononidis,

Petrofelini,

Saxifragiæ,

Juniperi,

Gemmæ, *ana unc. unam.*

Oculor. Cancr. præp. *unc. unam semis.*

Cremoris Tartari, *libr. unam.*

*Illustriss. comitibus de Merzin, a
longiori ævo, hic pulvis in Calculo, ex-
pertissimus habetur.*

Dosis ejus est ex jusculo petrose-
lini, ad scrupulos duos.

Pulvis contra Calculum.

Frid. HOFFMANNI.

R. Matris perlar. calcinatæ,

Pulv. Rad. Glycyrrhizæ,

Petrofelini,

Ireos Florent. *ana unciam unam.*

Nucleorum Ceraforum dulc.

unciam semis.

Acaciæ,

Arillorum Cynosbati, *ana unc. un.*

Florum Hyperici,

Chamæmeli, *ana drachm. duas.*

Seminum Foeniculi,

Anisi, *ana drachmam unam.*

Sacchari Canariensis, *uncias duas.*

Ex contritis his omnibus, Fiat
lege Artis pulvis.

*Commendatum sibi hunc pulverem
egregium Lithonchrypticum, ab illustri
quadam familia, tanquam Arcanum gen-
tilitium sanctius inter adyta, custodien-
dum, commendavit postea, ipse HOFF-*

PULV. CONTR. CALCUL.

MANNUS suis Auditoribus, in publica quasi commoda, in posterum evulgandam, referente ipsius discipulo dignissimo & celeberrimo, B. SCHULZIO, in Dissert. de Lithonthryptico nuper in Britannia, juris publici facto, pag. 37. Conf. ipsius HOFFMANNI Med. Rat. System. T. IV. Part. II. Sect. II. Cap. 6. ubi similes aliquot compositiones ejusmodi pulverum lithonthrypticorum & lithagogorum; exhibentur: Vid. inprimis, pag. 372. sqq. de pretioso vero pulvere Lithonthryptico Volkameri, peculiari quadam epistola encomiastica, ab ipso publice laudato, vid. Vt. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Septembr. Obs. 19. pag. 296. Illum autem famosum & nostrum quidem tempestate, nimis decantatum ac celebratum pulverem Lithonthrypticum Anglicanum, ab inventrice virgine Stephens, ingenti pretio accepto, publicatum exacte descriptum videas, si lubet quidem, in Pharmac. Reg. Cl. CHARAS, Part. II. pag. 866. ubi & reliqua, quæ ad hanc curam, sapius fallacem, quam veracem, pertinent, plenius enarrantur. Conf. supra laudata SCHULZII Dissertat. & novissime Cl. THIERY, Medicin. Extemporal. qui pariter, exemplis edoctus, illi Medicinæ Stephanianæ nimum laudatæ, parum, aut nihil efficacæ tribuit. Vid. & si placet. Diss. nostra de Cort. Peruv. usu, pag. 9. Nova tamen ejusdem ambigui Remedii defensio ampla prodiit nuper, Londini, 1755. de qua vid. Ephemerid. litterar. Goetting. Belgic. Gallic. & alias.

Pulvis contra Calculum

Placcii.

Dispens. Hamb.

R. Semin. Apii,
Miliæ Solis,
Saxifrag. ana drachmas duas.

PULVIS CANAEUS. 517

Petroselini,

Cucurb. ana unc. semis.

Cinnamomi, drachm. tres.

Glycyrrhizæ, unciam semis.

Mandib. Lucii pisc. præpar.

Nucleor. persic. ana drachm. unam.

Oculor. Cancr. præp. scrup. quatuor.

Sacchari albiss. unc. quatuor.

Misc. Fiat Pulvis subtilissimus,

qui tamen recens potius præparandus est, ob nonnulla semina, alias ranciditatem ipsi contractura, si diutius asservatur.

Pulvis Canæus ex Nitro.

Dispens. Prag.

R. Nitri præparati, uncias quatuor.

Cornu Cervi philos. præp. unciam unam semis.

Camphoræ,

Zinziberis, ana drachmam semis.

D. Loew. hunc pulverem sibi commendatissimum habuit in peste ipsa, & aliis Morbis malignis: Hinc Minderero pulvis Alexipharmacus audit. Vesper, ad scrupulos duos, exhibitur, vel ipsis delirantibus somnum conciliare perhibetur, quod equidem serio optaverim.

Pulvis Cardiacus Corallatus.

Pharm. Bat. pag. 127.

R. Corallior. rubror. præparatorum,

Sacchari optimi, ana uncias tres.

Olei Cinnamomi, guttas sex.

Misc.

Pulvis Cardiacus Eboratus.

Ibidem.

R. Magisterii Eboris,

Cinnamomi, ana uncias duas.

Sacchari optimi, uncias tres.

518 PULVIS CARDIACUS.

Misc. Fiat pulvis, secundum Artem, ad usum.

Pulvis Cardiacus excitans.

GAUB. de Form. pag. 74.

Rx. Olei stillat. Cort. Cinnamomi,
gutt. viginti.

Caryophyll. ar. guttas duas.

Sacchari albissimi, unciam unam.

Accurate his subactis admisce:

Cinnabaris nativ. puriss. drach. tres.

Fol. Auri, No. unic.

D. in Vitro probe clauso.

Sumatur in virium defectione, quantum cultri apice attolli potest: superbibendo, ubi status & conditio morbi & aegroti fert, pauxillum Vini generosioris.

Aurum vero atque ipsa Cinnabaris pompæ potius, atque splendoris externi, quam utilitatis internæ, gratia, adjecta videntur, præsertim vero in præcedenti compositione, usui tantum externo dicata. Ceterum autem hos tres pulveres Cardiacos, rectius & accuratius loquendo, ad Eleosaccharorum classem potius esse referendos, de quibus supra suo loco, nemo non, opinor, statim intelligit, qui aliquem saltem rei pharmaceuticæ gustum & usum sibi sensim comparaverit. Neque ulli, credo, dubium superesse poterit, quin omnis medendi, sopitosque spiritus excitandi, Virtus anice pendeat ab oleis destillatis generosioribus, atque Sale illo Volatili penetrantissimo. Ceterum plures ejus modi pulv. Card. vid. apud PALMAR. de Febre pestilent. p. 485. sqq.

Pulvis Cardiacus Narcoticus.

H. BOERHAAVE Mat. Med. p. 86.

Rx. Olei stillat. Cinnamom. guttas duas.

Caryophyllor. guttam unam.

PULVIS CARDIACUS.

Cort. Citrei, guttas duas.

Sacchari puri, drachmas duas.

Fiat secundum Artem, Eleosaccharum cui deinde admisce:

Coralliorum rubror. drachm. unam.

Laudani puri, grana duo.

Misc. Fiat Pulvis, dividatur in duas doses.

Capiat æger unam, hora una, ante actionem, (seu amputationem membri putridi aut sphacelati) & si nihil sopivit, alteram $\frac{1}{2}$ horæ, ante eandem. Sed & in aliis acutis doloribus mitigandis, prudenter & circumspecte potest adhiberi. Conf. supra Liquor Cardiacus, & infra Tinctura Cardiacæ.

Pulvis Cardiacus Odoratus.

GAUB. de Formul. pag. 393.

Rx. Olei stillat. Cinnam. guttas sex.

Meliss.

Rorismarin. ana gutt. quatuor.

Salis Volat. sicc. de Sale Ammon. parati, scrup. semis.

Sacchari albissimi, unciam semis.

Cinnabaris nat. subtilissime lævigatæ q. s. ad coccineum ruborem.

Accurate, cito, mista, immittantur Vasculo vitreo, obturaculo Vitreo claudendo.

Admoveatur Naribus, in languore, & lipothymia, ad reparandas vires amissas, & revocandam animam latentem. Egregia sane hæc est compositio; sed quæ non tantum externo, sed & interno simul usui commode inservire potest, ubi nempe anima deficit & omnes Vires fractæ fuerunt, item in suffocationis metu & apoplexia, &c. Quorsum & pertinet præcedens Pulvis Cardiacus excitans GAUB.

PULVIS CARDIACUS.

Pulvis Cardiacus Perlatus.

Pharm. Batean. pag. 127.

℞. Radicis Chinæ, uncias tres.
Margaritar. præparatarum, unc. duas.
Alevri purissimi, uncias octo.
Sacchari optimi, uncias sex.
Coq. in clibano, vase terreo;
deinde novo, fiat pulvis.

Inspersendus omnibus cibis, jusculis, panatellis &c. Magnum analepticum & instaurativum habetur in lenta Tabbe. Conf. infra Pulveres Cordiales, & supra Confectiones Cardiacæ.

Pulvis contra Cardialgiam

Rubeus.

Pharm. Bat. pag. 127.

℞. Cretæ albissimæ, uncias octo.
Oculorum Cancr. uncias duas.
Bol. Armen. unciam unam.
Nucis Moschat. unciam semis.
Misc. Fiat pulvis: dos. drachm. ana, una semis, aut duæ, si opus.

Pulvis contra Cardialgiam.

VEKZASCHAE, *Obs. Med. 48. p. 104.*

℞. Ocul. Cancror.
Cretæ, ana drachmas duas.
CrySTALL. præp.
Boli Armen.
Corall. rubr.
Lapid. Judaic. præp. ana dr. unam.
Margarit. præp. scrupul. unum.
Cinnamom. elect. scrupul. semis.
Lapid. Carpion. scrupulum unum.
Bezoar. Oriental.
Macis,
Nucistæ
Croci oriental. ana scrupul. semis.

M. Fiat pulvis subtilissimus, cujus dosis est circiter scrupulus.

PULVIS CARMINATIV. 519

Magnas ibi virtutes contra ardorem ac dolorem Ventriculi, tribuit huic suo pulveri, Inventor, Verzascha. Nec illæ ipsæ Virtutes illi jure denegari possunt. Interim tamen eandem efficaciam haud dubie habiturus esset; etiamsi Lapid. Bezoar. & Carpionum, item Margaritæ, & illa quæ sequuntur, aromata, omitterentur, quibus quippe pulvis ipse justo pretiosior sit & calidior; haud vero melior, aut juvandi potentia efficacior. Sufficiunt enim ea, in hoc quidem pulvere, quæ acidum absorbent & imbibunt, bilisque acrimoniam obtundunt & enervant, qualia nempe sunt Oculi Cancror. Creta, CrySTALLI, Bolus Armen. Corallia rubra, & Lapis judaicus; quo & notissimi Carpionum Lapid. pertinent, qui tamen hic, præter necessitatem, entia, quod vulgo dicitur, augent & multiplicant. Conf. infra, Trochisci Cardialgici.

Pulvis Carminativus.

Dispens. Brand.

℞. Semin. Carvi,
Cumini, ana libram semis.
Zinziberis albi, unciam unam.
Croci optimi, drachmam unam.
Misceantur: Fiat pulvis subtilissimus.

Optimus est ad finem illum, quem Titulus indicat, laudandaque est simplicitas, scopo egregie satisfaciens. Dari potest scrupulus, ad grana triginta, ubicunque Ventriculus & intestina cruditatibus & flatulentis divexantur. Ita optime SCHULZ. in Prælect. pag. 248. Ceterum in plurimis convenit cum descriptione MYNSICHTI, pag. 131. quæ tantum Anisum & Macis quid adjectum habet.

520 PULV. CARMINAT.

Pulvis Carminativus

Bierlingii.

Append. Med. pag. 108.

℞ Radicum pimpinellæ,
Zingiberis,
Zedoariæ,
Acori,
Semenum Coriandri præparat.
Anisi,
Carvi,
Cinnamomi acuti,
Caryophyllorum, *ana drachm. unam.*
Misc. Fiat lege Artis pulvis, usui
servandus.

Pulvis Carminativus Fulleri.

Pharm. Extemp. pag. 316.

℞ Seminum Anisi,
Fœniculi dulcis, *ana grana vigin-
ti sex.*
Nucis Moschatæ,
Cinnamomi acuti, *ana gr. octodecim.*
Piperis longi,
Caryophyllorum, *ana grana sex.*
Mastiches, *scrupulum unum.*

Misceantur: Fiat pulvis, *pro sex
dosibus.*

*Non solum flatus discutit, ut No-
men indicat; sed & simul est pepticus, ore-
ticus, & stomachicus: paresque inde vi-
res habet cum pulvere altero, peptico com-
mode dicto, quod describit infra idem
FULLERUS, pag. 330. Ceterum Conf.
infra Pulvis contra Flatus: & Species
Carminativæ Zwelferi: præsertim vid.
HEINS Pharm. rat. pag. 125. sqq. ubi
plures ejusmodi pulveres Carminativi oc-
currunt.*

Pulvis Carminativus Garmeri.

Dispens. Hamb.

℞ Oleor. destillat. Aurantiorum,

PULV. CARMINATIVUS.

Anisi,

Cumini,

Fœnic. *ana drach. unam semis.*

Sacchari Canar. optimi, *uncias octo-
decim.*

Misceantur probe: Fiat pulvis,
aut rectius loquendo Elæosaccharum.

*Conf. Elæosaccharum Carmina-
tivum, in Pharm. Batean, pag. 54.*

Pulvis Carminativus

Hoffmanni Sen.

Theaur. Pharm. pag. 97.

℞ Castorei electi, *drachmas duas.*

Seminis Cumini,

Cortic. Aurantiorum, *ana unciam
semis.*

Misc. Fiat pulvis: *dosis drachma
una in vino.*

*Mox sequitur ibidem alius pulvis
Carminativus, major quidem; sed non
melior: habet enim dentes inferiores Au-
ratae, Oculos Lucii piscis, & talos deni-
que Leporis. Quæ fatua & inania quid
facere possint ad flatus discutiendos, ven-
triculum simul roborandum; id equidem
me non intelligere, ingenue fateor: sed
hec obiter.*

Pulvis Carminativus

Questenbergicus.

Dispens. Prag.

℞ Foliorum Sennæ, sine stipitibus,
uncias duas.

Cremoris Tartari, *unciam unam.*

Rhabbarbari opt.

Cinnamomi,

Zinziberis,

Glycyrrhizæ,

Seminis Anisi, *ana drachmas duas.*

Caryophyllorum, *drachmam semis.*

Sacchari, ad pondus omnium,

Miscean-

PULV. CONTRA CAS.

Misceantur diligenter: Fiat lege
Art pulvis.

In debilitate Ventriculi, obstructionibus, & flatulentis, utiliter exhibetur, ad drachmam unam. De nomine vero ipse Auctor reddat rationem.

Pulvis Contra Casum.

Disp. Prag. Wirt. Bat. p. 127.

R. Terræ sigillatæ.

Sanguinis Draconis.

Mumiæ, ana unciam unam.

Rhabarbari, drachmas duas.

Misce, fiat pulvis.

Spermatis ceti uncia semis ordinario hanc compositionem quoque ingreditur; cum vero brevi rancescat, præstat, illud tum demum addere, cum actu pulvis in usum vocatur.

Commendatur lapsis, contusis & ubicunque sanguis resolvendus est.

Dosis drachma dimidia, ad scrupulos duos. *Conf infra Species diamuminiæ Mynsichti.*

Pulvis Cephalicus.

Dispens. Edinb.

R. Foliorum Afari.

Rad. Lilii Convall. ana drach. duas.

Summitatum Betonicæ.

Majoranæ.

Rorismarini, ana sesquidrachm.

Misce: Fiat Pulvis.

Parum quidem differt a præcedenti Compositione pharmacop. Regiæ: interim tamen & hic locum meretur. Ceterum usibus iisdem externis commode inservire potest.

Pulvis Cephalicus Albus.

Dispensat. Wirt. Vienn.

R. Succini præparati.

PULV. CEPHALICUS. 521

Matris Perlarum præparatæ.

Smaragdi præparati, ana unc. semis.

Ligni Aloës.

Radiciæ Pæoniæ, ana drachm. duas.

Unicornis marini.

Visci querni, ana drach. unam semis.

Sacchari perlati, uncias duas.

Misce, fiat pulvis.

Commendatur ad morbos capitis; nervos confortat, & epilepticis ac convulsivis motibus resistit.

Dosis drachma semis, ad scrupulos duos.

Pulvis Cephalicus Arnifæi.

Regi Daniae præscriptus.

BIERLING. Append. Med. p. 106.

R. Succini præparati, drachm. unam.

Ungulæ Alcis præp. scrupul. unum.

Cranii humani præp. scrupulos duos.

Granorum pæoniæ, drachm. semis.

Spodii.

Seminis Majoranæ.

Rutæ, ana scrupulum unum.

Misce: Fiat Pulvis Cephalicus.

Pulvis Cephalicus Camerarii,

Cum Saccharo.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Cornu Alcis, sine igne præparati.

Cervi, sine igne præparati, ana drachmas tres.

Cranii humani præparati, dr. sex.

CrySTALLI montanæ.

Succini præparati.

Ungulæ Alcis, ana drachmam unam.

Cinnabaris nativæ, drachm. semis.

Sacchari albi, unc. unam semis.

Misce, fiat pulvis.

Ad spasmodicos dolores capitis, hemicraniam & epilepsiam, tam adultis, quam pueris, datur.

522 PULV. CEPHALICUS.

Dosis scrupulus semis, ad scrupulos tres.

Pulvis Cephalicus.

CHARAS Pharm. Reg. Tom. I. p. 213.

R. Foliorum ficcatorum Afari.

Majoranae.

Mari Syriaci.

Florum ficcatorum Lavendulae.

Singulorum pondera æqualia, quant. lubet.

Misc. Fiat gr. mod. Pulvis.

Iisdem usibus externis opportune destinari poterit, ubi opus fuerit.

Pulvis Cephalicus Dolæi.

Excyclopæd. Med. pag. 40.

R. Cranii humani per Vapor. præp. drach. semis.

Salis Succini.

Cornu Cervi volat. ana scrupul. semis.

Cinnabaris Antimonii, gr. quindecim.

Misc. Fiat pulvis: detur a gran. quinque, ad scrup. unum.

Parum differt a sequenti pulvere Ettmülleriano, & tamen magnas atque egregias virtutes ipsi pro more solito, tribuit Auctor. Pronuncient experti. Ceterum plures Cephal. pulv. vid. apud JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 825. seqq.

Pulvis Cephalicus Ettmülleri.

R. Cranii human. per Vapor. Calcinat. & præparat. drachm. unam.

Cinnabaris Antimonii, scrup. duos.

Salis Volat. Succini rectific. scrupul. unum.

Misceantur: Fiat pulvis.

PULV. CEPHALICUS.

Pulvis Cephalicus Fulleri.

Pharm Extemp. p. 317.

R. Pulveris de Gutteta Riverii.

Cinnabaris nativæ præp. ana unciam semis.

Misceantur: Fiat pulvis.

Pulvis hic est specificus, in Morbis convulsivis, Vertigine, Gravedine Capitis, & Cephalalgia. Experientia compertum est, dolores capitis pertinacissimos, & fere ad Maniam accedentes (irritis aliis Remediis) soli pulveri de Gutteta, ad drachmam unam, exhibitio, cum Brodio e Floribus primulae veris, decocto Betonicae, aut infusione Theae, cessasse.

Satis nota & memorabilis est Historia, de puella quadam, apud nos, quæ quum Melitæum Canem scabiosum, rabidumque, in lectum sibi admisset, ejusque saliva venenosa, effluviisque noxiis contaminata, motibus convulsivis correpta fuisset; Hydrophobia laboravit, & nocte dieque, instar Canis, invita, & præter voluntatem, latravit; plures Medicos consuluit, ac tandem, (inter alia Remedia) hunc pulverem cum emolumento, sumpsit; & postea, pristinam integramque sanitatem recuperavit. Hæc Communicator. Ita ibi satis diffuse FULLERUS. Quæ omnia huc transcribere, nos haud pigrit, præsertim, ob perquam memorabilem Hydrophobiae abominabilis Historiam. Ceterum, an misella ista puella per hunc quidem pulverem tantopere laudatum, sanata, & præcipue, a terribili illo latrata canino liberata fuerit, (conf. huc, si placet, Commmerc. litt. med. Norimb. de An. 1735. p. 82. ubi similis fere horrenda Hydrophobia extat Historia,) de eo quidem sit fides penes Auctorem, sive Auctores. Ego certe hic nec credulus nimis esse volo, nec

rursus nimis incredulus, multo minus bonam honestiorum virorum famam ac fidem temere, aut inverecunde, in discrimen adducere. Interim vid. nisi grave. Dissertat. nostr. de Corticis peruviani usu salutari, pag. 10. Sed hæc obiter, & oblata hic potius sponte quasi occasione, quam anxie, aut studiose quasita.

Pulvis Cephalicus.

Hoffmanni.

Not. ad POTER. p. 472.

R. Herbarum Basilicæ
Majoranae.
Betonicae, ana manip. unum.
Florum Anthos.
Lavendulae, ana pugillos duos.
Benzoë.
Storacis.
Succini, ana drachm. unam semis.
Olei Majoranae, guttas octo.
Ligni Rhodii, guttas decem.

Potest his addi, si necessitas urgeat, Euphorbium, Opium, Camphora, Sal Volatile Ammoniac. & similia valentiora & potentiora remedia.

Usus est eximius in diversis affectibus Capitis, ejusque doloribus, Vertigine, Hemicrania, Epilepsia, affectibus oculorum, aurium, sensuum stupore, item & defectione animi, & Virium dejectione. Jure, & quidem longe meliore, hæc laudes huic pulveri Hoffmanniano conveniunt, quam quidem præcedenti Kepleriano, de cujus mira omnino, & plus damni, quam emolumenti, paritura Compositione modo mentem nostram candide declaravimus. Diligenter ergo inter utrumque hunc pulverem, instituta comparatione, protinus, spero, apparebit, quantum omnino discrimen intercedat inter judicium medicum so-

lidum, acutum & longo verum usu subactum; & inter subitum mentis haud satis providæ, nec rerum medicarum satis gnaræ, impetum, diramque inclarescendi cupidinem. Sed nolo cum larvis atque umbris hic incassum luctari. Hinc hæc sufficiant.

Pulvis Cephalicus,

ad Memoriam Roborandam.

Anderfoni Angli.

BIERLING. Append. Med. p. 106.

R. Calami aromatici,
Gentianæ.
Cumini.
Sileris montani.
Amei.
Carvi.
Semin. Petroselin.
Macis, ana drachm. unam.
Coralliorum rubrorum.
Perlarum non perforat. ana dr. duas.
Zingiberis albi.
Mamæpityos,
Foliorum Sennæ Mundator.
Crysell. Tartari, ana drachmas duas
semis.
Caryophyllorum, drachm. tres.

Ex his omnibus fiat Pulvis subtilissimus, de quo sumat ægrotus scrupulos duos, mane, jejunus, in jusculo Carnis, & tantundem, per horas duas, ante Coenam. Id faciat mensem primum. Secundo mense, mane tantum capiat. Tertio mense, ter in hebdomade, mane sumatur. Quarto mense, sumat mane, &c. Vid. ibi reliqua, quæ ad hanc operosam quidem Curam absolvendam, pertinent. Utinam effectus laudatos præstet!

**

Pulvis Cephalicus odoratus.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. I.

pag. 212.

Batean. pag. 891.

℞. Radicis Ireos Florent. uncias octo.

Santali citrini, uncias quatuor.

Florum Lavendulæ.

Rosarum rubrarum, ana unc. tres.

Lilii Convall. unciam unam.

Summitatum Majoranæ, uncias tres.

Styracis.

Benzoini, ana uncias duas.

Tacamahacæ odoratæ, unciam unam.

Caryophyllorum, drachm. duas.

Labdani.

Acori Veri.

Cyperi rotundi, ana drachm. unam.

Grosso Modo Contusa, Misc. Fiat
lege Artis, Pulvis.

Cujus usus est Cephalicus, nervinus, analepticus & cardiacus; exterius nempe Capiti, Cordi & naribus, commode applicitur. Conf. infra suo loco, Species Cephalicæ pro Cucuphis, & Species pro Epithemate, Cephalicæ, eidem scil. scopo inservientes.

Pulvis Cephalicus Rubeus,

Augustan. ex Præparatis.

Dispens. Vienn. Prag.

℞. Cinnabaris nat. elect. & præparat.
uncias tres.

Radic. pæoniæ, unc. unam semis.

Smaragdi præparat. drachm. duas.

Ungulæ Alcis præparat. drachmam
unam.

Cranii humani præparati.

Coralliorum rubrorum præp.

Cornu Cervi philosoph. ana scrupulos duos.

Unicornu marini.

Margaritarum præparatarum.

Succini albi præp. ana scrup. unum.

Omnia bene pulverifata, Misc.
antur.

Convenit in multis, cum præcedente Pulvere Cephalico Camerarii, saccharo, paucisque aliis exceptis, atque hinc ejusdem quoque erit usus. Ceterum præfertur a multis ipsi etiam sic dicto Specífico Cephalico Mich. vulgo notissimo, seu observatum in dispens. Pragenfi. Interim Conf. infra Species Diacinnabaris Mynsichti: de quibus mira, immo pæne incredibilia ibi promittuntur, immo confidenter affirmantur.

Pulvis Cephalicus Winteri.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

℞. Radicis Pæoniæ, drachmas sex.

Seminis ejusdem excorticati, drach.
unam semis.

Visci querni, drachm. duas.

Ungulæ Alcis, scrupulos duos.

Cornu cervi philosophice præparati,
drachm. unam semis.

Unicornu fossilis.

Dentium Hippopotami, ana dr. semis.

Cranii humani, drachmam unam.

Cinnabaris nativæ.

Succini albi, ana drachm. semis.

Coralliorum rubrorum, scrup. duos.

Chrysolythi.

Smaragdi.

Margaritarum præparatarum, ana
scrupulos duos.

Foliorum auri numero duo.

Fiat pulvis.

Cum pulvere epileptico rubro convenit, & easdem habet virtutes.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

PULV. CEREBRUM.

Pulvis Cerebrum Roborans, Kepleri.

Dispens. Hamb.

R. Foliorum Betonicæ.

Majoranæ, ana unciam semis.

Cubebæ, drachmas duas.

Caryophylloꝝ, drachmas tres.

Florum Lavendulæ, drachmas duas.

Radici Iridis Florentinæ, dr. duas.

Olei Ligni Rhodii, guttas quadraginti.

Cinnamomi, guttas viginti quatuor.

Moschi optimi, grana triginta duo.

Ambra griseæ, grana viginti quatuor.

Misce omnia: Fiat inde pulvis subtilissimus.

Sed cui quæso usui? quorsum enim enormis illa quantitas oleorum destillatorum, & præsertim Moschi atque Ambra? quæ plane insolita & fere inaudita est. Ideo ego quidem pro meo captu, crediderim, plus conferre hunc ipsum mirabilis compositionis pulverem ad cerebrum turbandum ac debilitandum, quam quidem ad reficiendum atque roborandum. Quis enim obsecro, præsertim ex delicatioris uteri feminis, sine Cephalalgia, Vertigine, sensuum stupore, quin & apoplexiæ & lipothymia metu, impune ferre possit illam vehementissimam anathymiasin ex tanta Moschi & Ambra, oleorumque fragrantissimorum Copia Cerebro nervisque subito illatam? Inde suasor potius sum, ut omnia ista omittantur, aut certe ad paucissimas guttas atque grana reducantur; Tum enim usu cephalico haud carebit hæc compositio cetera sat scita: Alias vero plus nocebit, uti dixi, quam juvabit.

Pulvis e Cerussa.

Dispens. Lond. nov.

R. Cerussæ, uncias quinque.

PULV. CERVINUS. 525

Sarcocollæ, fescunciam.

Gummi Tragacanthæ, unc. dimidiam.

Omnia in pulverem simul contundantur, & usui servantur, qui est mere externus atque Chirurgicus, ad siccanda nempe & consolidanda sensim ulcera atque vulnera.

Pulvis Cervinus Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis frustra quaritur.

R. Ossium cervi, uncias quinque drachmas tres.

Cornu cervi, philosophice præparati, uncias duas drachmam unam.

Cornu cervi usti, unc. unam. drach. duas semis.

Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.

Vires adscribuntur bezoardicæ & cordiales, atque in febribus malignis & dysenteria commendatur.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam dimidiam.

Pulvis Chalybeatus.

FULLER. Pharm. ext. p. 318.

R. Rubiginis Martis, scrupulos octo.

Salis Chalybis.

Croci.

Zinziberis, ana scrupulum unum.

Seminis Anisi, scrupulos quinque.

Macis, scrupulos quatuor.

Sacchari albi, scrupulos decem.

Misc. Fiat pulvis, pro viginti dosibus.

Ad Cachexiam, Chlorosin, Obstructiones, Icterus, Hydropem, & ad id genus morbos quoscunque, qui a sanguinis cruditate & pauperie proficiunt, Chalybeata sunt instar omnium.

Pulvis Chalybeatus Major

Parisiens.

Dispens. Paris. p. 68. Lugdun. p. 84.℞ Limaturæ Ferri præparatæ, *uncias duas.*Cinnamomi optimi, *drachm. sex.*Myrrhæ electæ, *unciam unam.*

Radicum Aristolochiæ rotundæ.

Rubix majoris.

Pimpinellæ saxifragæ, *ana dr. duas.*

Seminum Levistici.

Rutæ.

Apii.

Seseleos, *ana drachm. unam semis.*

Summitatum Thymi.

Origani.

Matricariæ

Calaminthes montanæ.

Pulegii.

Artemisiæ.

Hysopi.

Praslii.

Melissophylli.

Betonicæ.

Nepetæ.

Sabinae, *ana drachmas duas.*Macis, *scrupulos duos.*

Misc. probe: Fiat omnium pulvis.

Iisdem pæne usibus inservit; sed efficacior, & virtute sua compositionis præstantioris, citius fortiusque agit. Inde in morbis præsertim uterinis, cautius parciusque adhibendus. Ceterum Conf. supra, Pulvis Cachecticus Quercetani, qui in multis, cum his pulveribus Chalybeatis convenit; ut & Sal Chalybeatum Cachecticum, quos infra exhibetur.

Pulvis e Chelis Cancrorum

Compositus Minus Pretiosus.

Disp. Leid Wirt.

℞. Matris Perlarum præparatæ.

Oculorum Cancrorum.

Coralliorum rubrorum.

Succini albissimi.

Cornu cervi, philosophice præparati, *ana unciam semis.*Chelarum cancrorum, *uncias duas semis.*

Misce, fiat pulvis.

Vires sunt alexipharmacæ & diaphoreticæ, in febribus continuis, sic dictis malignis utilis est.

Dosis drachma semis.

Pulvis e Chelis Cancrorum

Pretiosus.

*Pharm. Reg. CHARAS. T. I. p. 205.**Wirt Lond. Brand. Paris &c.*

℞. Lapidis Bezoar Orientalis.

Margaritarum Orientalium.

Coralliorum rubrorum.

Succini albi.

Cornu cervi, sine igne præparati.

Lapidum cancrorum, *ana unciam semis.*Chelarum cancrorum, *uncias tres.*

Fiat omnium pulvis subtilissimus.

Laudatur in morbis acutis, febribus malignis, variolis & morbillis.

Dosis scrupulus, ad drachmam dimidium.

Pulvis Contra Colicam.

Dispens. Brand.℞. Corticum Aurant. recens siccator, *unciam unam.*

Baccarum Lauri.

Seminis Carvi.

Cumini, *ana unciam semis.*

Galangæ.

Zedoariæ, *ana drachmas tres.*

Calami aromatici.

Caryophyllorum.

PULV. CONTRA COLIC.

Cinnamomi acuti, *ana drach. duas.*

Misceantur: Fiat pulvis tenuissimus.

Constat optimis Vegetabilibus carminativis & aromaticis, ita inquit hic SCHULZIUS, pag. 250. praelect. adeoque bene convenit Colico dolori, a caussa frigida orto, omnique flatulentia, cruditatibus, languideque concoctioni Ciborum. Dari potest drachmae dimidium.

Pulvis contra Colicam Fulleri.

Pharm. extemp. p. 319.

R. Rad. Zedoariae, *drachm. sex.*

Bals. Peruviani, *guttas duodecim.*

Misc. Fiat pulvis, *pro duodecim dosibus.*

Pulvis Contra Colicam Ejusdem.

Ibidem pag. 319.

R. Spermat. Ceti loti.

Sacchari albi, *ana drachm. semis.*

Castorei opt. *grana tria.*

Misc. Fiat pulvis, *pro una dosi.*

Pulvis Confortans Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis non extat.

R. Boli Armenae praeparatae, *dr. unam.*

Terrae sigillatae Silesiacae.

Turcicae rubrae, *ana dr. semis.*

Lapidum Carneoli praeparati.

Granati.

Hyacinthi.

Saphiri.

Smaragdi, *ana scrupul. duos grana quinque.*

Succini praeparati.

Coralliorum alborum.

PULV. CONTRAYERV. 127

rubrorum.

Margaritarum Orientalium.

Lapidis Bezoar Occidentalis.

Orientalis, *ana drachm. unam.*

Cornu cervi philosophice calcinati, *drachm. quatuor semis.*

Ungularum Alcis.

Dentium apri.

Cornu cervi aurati.

Pulveris Solaris, *ana drachm. semis.*

Cinnabaris nativae, *drachm. unam.*

Misce fiat omnium pulvis subtilissimus.

Vires praesumptivae e titulo patent.

Dosis scrupulus unus, vel drachma semis.

Pulvis Contrayervae Compositus.

Disp. Wirt. Edinb. alias deest.

R. Cornu cervi usti praeparati.

Coralliorum rubrorum.

Margaritarum.

Lapidum cancrorum.

Succini albi, *ana drachm. duas.*

Croci, *drachmam semis.*

Cochinillae, *drachmam unam.*

Serpentariae Virginianae, *drachmam unam semis.*

Chelarum cancrorum, *drachm. tres.*

Radic. contrayervae, *unc. dimidiam.*

Misce, fiat pulvis.

Viribus cum Pulvere bezoardico Anglico convenit, viliori tamen pretio constat.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam dimidiam.

Pulvis Contrayervae Compositus.

CHARAS *Pharm. Reg. Tom. I. p. 203.*

R. Rad. Contrayervae, *unc. unam semis.*

Serpent. Virg. *unc. sem.*
 Croci orient. *drach. unam.*
 Corall. rubr. præp.
 Ocul. cancr. præp. *ana unc. duas.*

Misc. Fiat pulvis subtil. vase probe obturato servandus.

Vires hujus pulveris sunt eadem, ac statim subsequenter, nempe alexipharmacæ, cardiacæ ac bezoardicæ. Sed simpliciore ejusdem compositionem. Vid. in Dispen Lond. pag. 92. & FULLER. p. 2.

Pulvis Cordialis Cellensis.

Disp. Brand. Wirt. Brand.

Rx. Sacchari candi albi, *uncias duas.*
 Cinnabaris nativæ Hungaricæ,
drachm. sex.
 Olei Cinnamomi, *scrupul. duos.*

Fiat pulvis.

Eximias possidet virtutes analepticas, cordiales & stomachicas: ut creditur quidem.

Adhibetur cuspidatim. Ceterum similis fere est Compositio pulveris sic dicti Dresdensis, seu aurati Germanorum, exceptis tantum Cinnabari Antimonii & Ambra, descripti a CHARAS Pharm. Reg. Tom. I. p. 206.

Pulvis Cordialis Communis cum Zedoaria.

Disp. Brand.

Rx. Cornu Cervi præparat. *drach. sex.*
 Alcis præparat.
 Corallior. albor. præp.
 Matris perlarum præparat.
 Oculorum Cancr. præp.
 Ossis de Corde Cerv. præp.
 Succini albi præp.
 Talorum Leporis, *ana drachm. duas.*
 Terræ sigillatæ Strig.
 Radic. Select. Zedōariæ, *ana dr. unam.*

Foliorum Auri, *No. decem.*

Misc. Fiat pulvis: qui etiam omiffa Rad. Zedoariæ, prostat sub Tit. Pulvis Cordialis communis, sine Zedoaria.

Pulvis Cordialis Pretiosus cum Zedoaria. Ibid.

Rx. Cornu Alcis præparat. *drachm. sex.*

Cervi præparat.

Corallior. albor. præp.

Hyacinth. præp.

Margaritarum Orient. præparat.

Oculorum Cancr. præp.

Ossis de Corde Cervi præp.

Radicum Zedoariæ selectar.

Succini albi præparati.

Talorum Leporis præparat. *ana drachmas duas.*

Terræ sigillat. Strigon.

Unicornu Veri, *ana drachm. unam.*

Foliorum Auri obryti, *No. viginti.*

Misce, ac in Pulverem subtilissimum redige, qui & demta Radice Zedoariæ, audit: Pulvis Cordialis pretiosus, sine Zedoaria.

Utriusque hujus pulveris vires sunt alexipharmacæ, analepticæ, prophylacticæ & Cordiales, hinc in febribus malignis, epidemicis, Catarrhalibus, exanthematicis & similibus, debito cum regimine & circumspeditione, uterque; nempe pro viribus tam corporis, quam crumenæ etiam, ut ita dicam, in usum vocari potest. Vid. hic SCHULZ p. 253. Interim ego, meo quidem judicio, communem illum & minus pretiosum prætulerim omnino alteri huic singulari & pretioso, quippe qui multa quidem habet pretiosa, sed superflua & nihil profutura, quibus sumtus potius augentur, quam Vires. Ceterum conf. supra, Pulveres Cardiaci, item Alexipharm. & Bezoard.

Vid.

Vid. RENOD. Dispens. p. 216. & inprimis PALMAR. de Febr. pest. p. 485. seqq.

Pulvis Cornachini.

sive Comititis de Warwick.

sive & Pulvis de Tribus,

& tandem formidabili Nomine

Pulvis Trium Diabolorum.

Disp. Brand. Wirt. Vieny. Paris & rel.

R. Diacrydii sulphurati, uncias duas.

Antimonii diaphoretici, unc. unam semis.

Cremoris Tartari crystallini, unc. semis.

Fiat pulvis.

Est universale quasi purgans, & utiliter in febribus aliisque morbis, ad primas vias a vitiosis humoribus purgandas, exhibetur. Vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1695. Mens. Jul. Obs. I. p. 191. & Obs. Med. 91. de An. 1682. p. 212. seqq.

Dosis a scrupulo uno ad scrup. duos.

Pulvis hic cuivis notissimus, ab ipso Auctore Cornachino, singulari Libro, in Hartmanni operibus chemicis recuso, magnificis prorsus laudibus commendatus, & tantum non inter Remedia polychresta, immo panchresta relatus, tantam postea fidem, dignitatem & existimationem, si non meruit, tamen invenit apud Medicorum præstantissimos, veluti Baglivum, Ramazzinum, Boerhaviu, Hoffmannu, Wedelium, Schulzium, aliosque plures, ut ex eo quidem tempore, non sine sperato successu, frequentissime in usum advocaretur. Quorum summorum virorum splendidam auctoritatem quum & ipse, in Medicina facienda, secure sequeretur, nec ego ab eo adhibendo, abstinui; quin potius eodem per aliquot annos, sæpissime usus, latos semper faustosque vidi ex illo, effectus. Ne ergo, succrescente quotidie ægrotorum numero, salutaris ille pulvis, toties a me

cominus & eminus, a multis expetitus, unquam deficeret, ex eo quidem tempore, semper sufficientem ipsius copiam, ad sex, & plures etiam uncias, in mea penu pharmaceutica, ad futuros usus, habebam repositam & probe custoditam. Tum vero, me quidem nihil quidquam pejus metuente, evenit, (nihil enim hic lectores meos celabo; sed potius, propter utilitatem publicam, omnia, ut gesta sunt, candide enarrabo,) ut blandus iste & benignus hucusque pulvis, ingenium suum pristinum plane migraret, & insolitam quasi ferociam ac violentiam indueret. Etenim post exiguum quoque illius dosin, quindecim tantum granorum, aut ad summum, unius scrupuli, in omnibus fere ægrotis, qui eo tum usi fuerant, uno eodemque tempore, illico sequebantur summa cordis anxietates, acres vomendi conatus, tandem vomitus ipsi laboriosissimi, item mordentes cardialgiæ, gravissima vero præsertim intestinorum tormina, cum frequentissimis alvi dolentis defectionibus, quin & in nonnullis, vehementissima adeo Hypercatharsis, vix ullis Remediis anodynis ac paregoricis, tam internis, quam externis, compescenda, ita, ut Venter, horrendum dictu, per tres, aut quatuor etiam dies, sine intermissione, sordide, intermisso quoque interdum sanguine, fluere, atque hinc ipsi illi miselli ægroti, omnibus pæne viribus exhausti, in summo Vitæ periculo versarentur. Novitate ergo tam diri, insoliti & insperati prorsus eventus, vehementissime perterritus, harum atrocium turbarum culpam primum in solum illud Diacrydium reiciebam, semper mihi quippe suspectum & exosum. Tandem vero iis commode in memoriam mihi revocatis, quæ de perquam maligna & nociva indole Antimonii diaphoret. dudum jam præparati, &

vel per se, vel cum aliis maxime purgantibus, aut emeticis, mixtim ac conjunctim, per justo longius tempus asservati, olim apud Doleum, Bartholinum, Riedlinum, Welschium, Zwelferum, aliosque legeram, quorum jam supra, mentio fuit injecta, ad Tit. Antimon. Diaphoret. mutata protinus, ut par erat, sententia, potissimam tam truculenti effectus causam in illud ipsam Antimonium diaphoret. vetustate jam correptum ac corruptum, sevisque nocendi viribus inde armatum rectius veriusque transtuli, licet interea nec ipsum Diacrydium ab objecto crimine penitus mecum absolverem. Neque sane res aliter habebat, ac suspicatus merito eram. Ab eo vero tempore, usum illius Medicamenti, tam sublestæ fidei, & tam ancipitis, immo præcipitis effectus, penitus damnavi, nec unquam illud rursus adhibere ausus fui: quin potius tricipitem quasi hunc Cerberum ad Tartara sua horrida ac squalentia, unde mihi quidem venisse videbatur, merito relegari. Candide vero moniti, a me discant hic Medici & Pharmacopæi, ne hunc Cornachini pulverem, quem recte quidam vocant pulverem trium diabolorum, magna copia præparatum ac permixtum, diutius servant, sed ut potius ipsum, quantum quidem fieri potest, exigua tantum modicaque quantitate componant, præsertim vero ipsum Antimonium diaphoreticum quam diligentissime semper explorent, utrum illud recens, læve, album insipidum atque probe edulcatum sit, an vero contra, jam vetus, granosum quasi, immo glebosum, flavescens, & sapore denique, non nihil acre: tumque, differentia utriusque probe cognita, prius illud, ceu laudabile, unice in usum eligant hoc vero posterius, tanquam prorsus illaudatum, immo, ceu pestem ac venenum, ab-

jiciant & abominentur. Piscator ictus sapit. Ceterum de hoc pulvere Cornachini, vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. Sect. I. p. 674. sq. & MONCONYS Itinerar. p. 994. sq. & RIEDLIN. Curat. Med. 665. Cent. VII. pag. 414. item ZWELFER. Pharmacop. Reg. pag. 96.

Pulvis Coronatus.

Pharm. Batean. pag. 128.

Rx. Epithymi, unciam semis.

Agarici,

Lapidis Lazuli præp. ana drach. duas.

Scammonii, drachmam unam.

Caryophyllorum, No. viginti.

Misc. Fiat pulvis: detur ad scrupulos quatuor.

Mire laudatur, in Melancholia, ad dementiam usque exacerbata, feliciter curanda.

Inde forte splendida nimis, & magnifica pulveris hujus denominatio orta, quod scilicet propter hanc insignem virtutem, Maniam curandi, veluti corona dignus sit, forte quærnea, ob Cives nempe servatos, si joculari liceat. Sed, ut rem serio agamus; haud bene perspicio, qui tanta quidem Virtus huic pulveri tribuenda sit. Licet enim Epithymo præsertim, vis antimelancholica & antimanica adscribatur, multis id testantibus apud ZORN. Botanol. pag. 283. nec non Lapidi Lazuli eadem Virtus tribuatur, ut supra notatum; tamen neutrum adhuc longa fideque experientia satis fuit probatum.

Pulvis Cosmeticus, Cnœffeli.

Tab. Smaragd. pag. 313.

Rx. Spermat. Ceti albiss.

Magister. Talc. ana drach. duas.

Sacchari Saturn. drachm. unam.

Misc. Fiat pulvis, pro usu externo.

PULV. COSMETICUS.

His pulvis lanugine, seu Gossypio exceptus, adhibeatur cuti, vesperi, dum itur cubitum: sequenti die facies linteo puro, & sicco iterum abstergatur. Sed usus sit cautus, propter Saccharum Saturni, de quo vid. infra suo loco.

Pulvis Cosmeticus ad Manus.

vel Manualis.

Disp. Vienn. Wirt.

Rx. Amydalarum dulcium excorticatarum, *libras duas.*

Oryzæ,
Iridis Florentinæ, *ana uncias quatuor.*
Benzoës,
Salis Tartari,
Spermatis ceti, *ana unciam unam,*
Olei destill. ligni Rhodii,
Lavendulæ,
Caryophyllorum, *ana guttas triginta.*

Fiat omnium pulvis.

Usus patet ex nomine. Sed melius ex hoc pulvere parari potest sapo cosmeticus. Vid. infra sapo fragrans.

Pulvis Cosmet. ad Man.

Michaelis.

Rx. Magmat. Amygdal. dulc. *unc. quat.*
Errin. Fabarum,
Lupini,
Oryzæ, *ana unc. unam.*
Florum Rosar. albar. *unciam semis.*
Benzoin. *drach tres.*
Salis Tartari alb. *drach. duas.*

Misceantur probe, ad usum Manuum externum.

Maximam partem convenit cum pulvere manuali odorato Mynsichti, pag. 136. qui tamen nonnullis ingredientibus adhuc auctior.

PULV. DENTIFRICUS. 531

Pulvis Dentifricius.

Disp. Wirt. Brand. Vienn.

Rx. Lacæ pictoriæ in globulis,
Offium Sepiæ,
Radicis Iridis Florentinæ, *ana unciam*

unam.

Cremoris Tartari, *drachmas sex.*
Caryophyllorum aromaticorum,
Myrrhæ,
Mastiches, *ana drachmas duas.*

Misce fiat pulvis.

Mundat & firmat dentes, quotidie fricandos.

Pulvis Dentifricius, Carol.

Barbeirac, de Medicamentor.

Constit. pag. 454.

Rx. Corallor. rubr. præparat.
Porcellan. pulverat. *ana uncias duas.*
Pumicis præparat. *unciam unam.*
Offis sepiæ, *unciam semis.*
Sanguinis Draconis,
Ciner. Tabaci, *ana drachmas duas.*

Pulveriscentur seorsum, & misceantur ad usum. Cum hoc pulvere possunt fieri Opiatæ, si excipiantur Syrupo de Rosis siccis, quibus dein fricentur dentes.

Idque nobis quidem melius tutiusque videtur. Quoniam pulvis iste, insubstantia adhibetur, utpote durus, acer, & rodendi fere vim habens, nigris quidem, tetris, aut fæda carie adesis dentibus niveum quasi candorem induere, sed & simul corticem illorum levem, nitidum atque politum, nimium poliendo, deterere potest, maximo cum Vescentium incommodo & dolore, ipsiusque gustus impedimento atque detrimento. Alium pulverem dentifric. Augustan. vid. in Disp. Prag & in Argent. Plures vero in JUNGKEN, Corp. Pharm p. 915. sqq.

Pulvis Dentifricius,

Th. Bartholini.

Hist. Anat. varior. 54. Cent. VI.
pag. 288.

℞. Fol. Aquileg.
Cort. Rad. Cappar.
Sem. Cochlear. *ana unciam semis.*
Radicis Ireos,
Aluminis usti, *ana drachmas tres.*
Mandibul. Lucii piscis,
Corallior. rubr.
Cornu Cervi usti, *ana drachm. duas.*

Pulverizentur subtilissime, & ir-
rorentur cum Oleo Caryophyllor. q. s.
Misc. Fiat lege Artis, pulvis.

*Miras medendi Virtutes huic pul-
veri dentifricio tribuit inventor Bartholi-
nus, Vir summus; dentibus enim scor-
buto vacillantibus, & sedibus quasi suis
motis, nec non ex fetro stomachi vitio,
nigricantibus, & gingivarum carni,
nunc nimium luxurianti, nunc vero defi-
cienti aut tabo exesæ, pulvis hic sæpius
externe affricus & applicatus, reddidit
firmitatem, & sedem quasi fixam, can-
didum nitorem, & justum denique de-
crescendi, aut recrescendi modum: quod ex
Voto non unius ægri ita successisse, læ-
tus sæpius observavit ipse Bartholinus su-
pra laudatus, & semper laudandus.*

Pulvis Dentifricius Gaubii.

Method. Formul. pag. 397.

℞. Pumicis præparat. *drachmas duas.*
Florum Balaustr.
Rad. Ireos Florent.
Myrrhæ rubræ, *ana drachm. unam.*
Lapidis Hæmatit. præparat.
Salis Ammoniaci, *ana drachm. semis.*

Misc. Fiat pulvis, ex quo eodem
modo formari possunt styli.

Pulvis Dentifricius

Hoffmanni.

In Not. ad POTER. pag. 472.

℞. Coralliorum rubror. *drachmas tres.*
Pumicis usti, *drachmas duas.*
Mastiches,
Terræ Catechu, *ana scrupulos duos.*
Tartari Vitriolati,
Aluminis usti, *ana scrupulum unum.*
Iridis Florentinæ, *drachmas duas.*
Olei Ligni Rhodii, *guttas decem.*
Moschi, *grana quinque.*

Misc. Fiat pulvis subtilissimus, ex
quo addita Mucilagine Tragacanthæ,
formari quoque possunt Bacilli, seu
stili dentifricii, eidem usui inservientes.

Pulvis Dentifricius

Viennensium.

Dispens. Vienn.

℞. Lapidis pumicis,
Silicum Calcinatorium, *ana unc. tres.*
Offis sepix,
Cornu Cervi usti,
Tartari crudi, *ana uncias duas.*
Corallior. rubror. *unciam unam semis.*
Radicis Ireos Florent. *unciam unam.*
Caryophyllorum, *unciam semis.*
Nucis Moschatæ, *drachmas duas.*

Pulverisentur & misceantur pro
usu: si quis vero rubrum hunc deside-
ret pulverem, tum admisceatur

Laccæ in globulis,
Sanguinis draconis, in lacrymis, *ana
suff. quantitas.*

*Tartarum sic dictum, mucosasque
particulas dentibus scabris adimit, eorum
albedinem reducit, radices firmat, gin-
givas consolidat, & fædum fæcerem tol-
lit, animamque suaviorem & amabilio-
rem reddit.*

PULV. DIAPHORET.

Pulvis Diaphoreticus Fulleri,

Pharm. Extemp. pag. 320.

R. Radic. Serpent. Virgin.

Contrayervæ,

Angelic. Hispan. ana gr. quinque.

Myrrhæ, grana tria.

Croci opt. grana duo.

Misc. Fiat pulvis, pro una dosi.

Pulvis Diaphoreticus,

Thom. Reinesii,

in BIERLINGII *Append. Medic.*

Cap. XX. pag. 112.

R. Salis fraxin. drachmas tres.

Spec. Confect. de Hyacinth.

Off. de Corde Cervi.

Smaragd. præp. ana drachm. semis.

Misc. div. in IV. partes æquales.

Magni hujus viri auctoritate potius permoti, quam ipsius Remedii præstantia inducti, hanc compositionem huic nostro operi inseruimus; si enim unicum illum salem fraxin. exceperis, reliqua omnia vix quidquam valebunt ad obtinendum istum scopum diaphoreticum. Accedit vel maxime, ossa de Corde Cervi atque Smaragdum præp. jam in ipsis illis Speciebus de Hyacintho, contineri, ceu notum est; adeo, ut hinc illa separatim hic adjecta, merito superflua videri possint; in primis, quum exiguae sint Virtutis & efficaciae. Præterea quoque ipsa pulveris hujus in quatuor tantum partes, divisio haud satis iusta & æqua est, quin potius modum excedit: quum plusquam una drachma integra una vice, sit assumenda: justior ergo & ex Artis regulis, concinnior illius foret partitio, si in novem, aut certe octo portiones esset distributus.

PULV. DIAPHORET. 533

Pulvis Diaphoreticus

Verzaschæ.

In Obss. & apud JUNGKEN. Corp.

Pharm. pag. 826.

R. Antimonii diaphoret. dr. duas semis.

Bezoard. mineral. dr. unam semis.

Coralliorum rubror. præp. dr. unam.

Margaritarum præparat. dr. semis.

Cornu Cervi philos. præp. drachm.

unam semis.

Lapidis Bezoar, grana quindecim.

Rasuræ Eboris, drachmam unam.

Misc. Fiat pulvis: Dosis a scrup. uno, ad drachmam semis, & ultra, si necessitas urserit.

Ceterum vid. ibidem & alios pulveres diaphoreticos. Conf. supra Pulveres Alexipharmaci & Bezoardici.

Pulvis Digestivus.

Dispens. Vienn.

R. Cremoris Tartari,

Salis Absinthii, ana libram unam.

Pulveris Radicis Aronis, unc. duas.

Fœcular. Acetosellæ, unciam unam.

Misceantur in Pulverem pro usu, qui ex Nomine patet, & cum eo ipso re vera convenit.

Pulvis Dysentericus.

Disp. Wirt. Brand. Vienn.

R. Radicum Contrayervæ, unc. semis.

Tormentillæ,

Cornu cervi usti præparati,

Terræ Lemniæ, ana drachmas tres.

Gummi Arabici,

Mastiches, ana drachmas duas.

Misce, fiat pulvis.

Adstringens quidem est hic pulvis, in dysenteria tamen epidemica circumspectus ejus usus non infelicem edere potest ef-

534 PULV. DYSENTER.

*fectum. Dari etiam potest in diarrhœis,
& ubi adstrictione opus est.*

Dosis drachma semis. *Vid.*

SCHULZ. pag. 254.

Pulvis Dysentericus.

Dispens. Vienn.

℞. Sanguinis Draconis,
Lapid. Hæmatit. præparat.
Corallior. rubror. præp.
Terræ Sigillat. rubræ,
Seminis portulacæ,
Plantaginis,
Radici Anthoræ,
Tormentillæ, *ana uncias duas.*
Contrayervæ,
Florum Feni præparatorum,
Balaustii,
Unicornu fossilis, *ana unciam un.*
Nucistæ, *unciam semis.*
Pulverisat. subtilissime; Miscean-
tur & usui servantur.

Pulvis Dysentericus

Hoffmanni.

In Not. ad POTER. pag. 471.

℞. Rhabarbari Alexandrini, *scrup. un.*
Cornu Cervi usti, *grana decem.*
Nucis Moschatæ, *grana tria.*
Misc. Fiat pulvis. Ibidem & alius
auctior & pretiosior.

Pulvis ad Dysociam.

Disp. Vienn. Argent. Prag. Brand.

℞. Cinnamomi acuti,
Boracis,
Hipposorcheos, *ana unciam unam.*
Succini albi præparati, *unciam semis.*
Croci Austriaci, *drachmas tres.*

Subtiliss. omnia pulv. & Misc. est
egregius in partu difficili. Conf. infra,
Pulvis Oxytrocius.

PULV. AD DYSURIAM.

Pulvis ad Dysuriam,

sive Mitigans Wepferi.

Disp. Vienn. Wirt in reliquis abest.

℞. Radicum Althææ, *unciam unam.*
Liquiritiæ, *unciam semis.*
Seminum Bombacis,
Papaveris albi,
Portulacæ, *ana drachmas duas.*
Hordei,
Boli Armenæ præparatæ, *ana unciam
semis.*

Gummi Arabici,
Tragacanthæ albæ, *ana dr. unam.*
Sacchari albi, *unciam dimidiam.*

Misce, fiat pulvis.

*Demulcet, & non solum dysuria
vexatis, sed & tussi sicca, a materia acri,
laborantibus prodest.*

Dosis drachma dimidia, ad in-
tegram.

Pulvis ad Dysuriam Fallop.

& Michael.

℞. Radicis Althææ, *unciam unam.*
Glycyrrhizæ,
Saxifrag. alb.
Boli Armen.
Sacchari Canar. *ana unciam semis.*
Seminis Lactucæ,
Papaveris albi,
Portulacæ, *ana drachmas duas.*
Mitii Solis, *drachmam unam.*
Gummi Arabici albi,
Tragacanthi albi, *ana drach. unam.*
Misc. & fiat pulvis, ad urinæ dif-
ficultatem tollendam per quam idoneus.
*In plurimis vero convenit cum Pul-
vere ad Dysuriam Wepferi.*

PULVIS EPILEPTICUS.

Pulvis Epilepticus.

Pharm. Bat. pag. 88.

℞ Radic. Fraxinellæ,
Visci querni,
Contrayervæ,
Serpentariæ Virginianæ,
Pæon. maris, debito tempore collect.
Semin. Pæon. maris,
Magister. Corn. Cervi,
Ungul Alc. ana drachm. duas.
Rad. Valerian. silvestr. unciam unam.
Corallior. rubrorum.
Cranii humani, ana drachmas tres.
Lapid. Hyacinth. drachmam unam.
Bezoar. occid. drachm. un. semis.
Oriental. scrupulum unum.
Moschi, grana quinque.
Folior. Auri, No. 30.

Misc. Fiat secundum Artem, Pulvis subtilissimus.

In plerisque convenit cum sequenti pulvere, a Charasio descripto: sed pretiosior adhuc est, propter adjectos lapides pretiosos Hyacinth. & Bezoar. & ingentem præsertim foliorum Auri quantitatem: quæ quid huc potissimum faciat, æquidem divinare vix valeo. Interim tamen nec in hoc pulvere antepileptico deest Cranium humanum, nec Ungula Alcis. Quoniam nullus fere ejusmodi pulvis pro completo, perfecto & efficaci hodie haberi solet, nisi qui, ceu fortissimum præsidium, sibi adjunctum habeat. Caput hominis, & Bestiæ pedem, ut modo monuimus, & supra, ad pulverem epilepticum de Gutteta, Edinburgensem. Quare veniam merebitur ipse SCHULZIUS, prudens alias & doctus Medicus, quum vulgari præjudicio imbutus & in errorem abreptus, ipsum hoc sædum Cranium humanum contra Epilepsiam, commendaret, in Prælect. pag. 68.

AL. PULV. EPILEPT. 335

Alius Pulvis Epilepticus in Gallia Narbon.

BIERLING. append. med. pag. 112.

℞. Semin. & Radic. Pæoniz,
Dictamni albi,
Visci quercini, ana uncias duas.
Rasuræ Eboris,
Margaritar. optimar. præp ana dr sex.
Moschi opt. grana duodecim.
Folior. Auri, No. decem.

Fiat ex omnibus, lege Artis, pulvis subtilis, cujus dosis est a drachma dimidia, ad integram, cum liquore appropriato.

Etiam hic pulvis frequentissime probatus esse traditur: Neque ipse dubito, quin plus præstare possit in mitiganda atroci Epilepsia, pulvere illo imperatorio, superius posito, licet totam fere Zoologiam contineat & quidquid pene animalium olim concluderat Arca Noachitica.

Pulvis Epilepticus.

BIERLING. Append. Med. pag. 107.

℞. Pulv. Marchionis, drachm. un. semis.
Rasuræ Ungulæ Alcis,
Cranii humani præparat.
Succini albi præparat. ana scrupulos duos.

Smaragd præparat. scrupul. unum.
Lapid. Bezoar. Orient. grana quindecim.

Sacchari Candi albissimi, unc. semis.

Misceantur: Fiat lege Artis, pulvis subtilis.

Omissis omittendis, nempe Cranium humano, Smaragdo, & Alcis Ungula, in Epilepsia, præsertim puerili & symptomatice, his pulvis forsitan haud omni usu carebit.

Pulvis Epilepticus Cellarii cum Castoreo.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

R. Radicis Paeoniae,
Seminis ejusdem, *ana unciam semis.*
Unicornu marini,
Margaritarum, *ana drachmas duas.*
Lapidum quinque pretiosorum, *ana*
grana quadraginta quinque.

Castorei,
Visci querni,
Ungulae Alcis,
Coralliorum rubrorum, *ana dr. duas.*
Cranii humani praeparati, *drachm.*
unam semis.

Pulveris viperarum, *drachm. unam.*
Misce, fiat pulvis.

*Commendatur ad epilepsiam, alios-
que motus convulsivos, praecipue hystericos.*

Datur a scrupulo semis, ad drach-
mam semis.

Pulvis Caspar. Bartholini Epilepticus Nobilissimus & Certissimus.

Thom. BARTHOLINI *Cista Med.*
Hafn. pag. 163.

R. Cranii humani, nunquam humati &
combusti,
Ossium humanor. combusti, *ana unc.*
semis.

Pulvis ossium Lacertarum magna-
rum & viridium, *drachm. duas.*

Visci quercini,
Paeoniae maris Rad. & Sem. decort.
Luna decrescente, collect.

ana drachm. unam.

Antimonii praeparati,

Ungulae Alcis,

Afini, *ana drachmam semis.*

Sacchari albissimi, *uncias quatuor.*

Pulverisanda pulveriscentur sub-
tilissime & fiat lege Artis, Pulvis.

*Dosis drachma una; cum Aqua
destillata, ex Cornu Cervi recenti, quod
primo nascitur; & mista cum Aqua Flo-
rum Tiliae, & Lili convallii dupla quan-
titate. Qui volet, bibat cum Aqua hi-
rundinum, vel picarum.*

*Nobilissimum quidem ac certissi-
mum, contra Epilepsiam, vocat hunc
suum pulverem, magnus alioquin Auctor,
Caspar Bartholinus. Ego tamen, pace
quidem ipsius manium, eundem rectius
forsan dico ignobilissimum & incertissi-
mum. Continet enim nihil fere aliud,
quam abominabile bustum, ut sic loquar,
& mastrum sterileque ossilegium, ossium
projectorum hominum, Afinorum & La-
certarum, & quidem magnarum atque
viridium, quasi illis major vis antepilepti-
ca inesset. Sed haec quidem omnia, una
cum ipsa Alcis ungula, nihil quidquam
unquam valebunt, in detestabili Epilepsia
debellanda. Conf. superius Part. I. jam a
nobis dicta, ad Cranium humanum, &
Alcis Ungulam. Nihil igitur in hac
Compositione amplius restat, quam Vi-
scus Quercinus, & Radix semenque paeo-
niae, & quidem decrescente Luna, colle-
ctum, nec non Antimonium praeparatum,
una cum ingenti Sacchari quantitate. An
vero haec omnia conjunctim sumpta, quid-
quam prestare possint, in domanda saeva
Epilepsia? id quaeso, candide pronun-
cient cordatiores & peritiores Medici.*

*Ceterum vid. supra, suo loco, Ar-
canum Antepilepticum a THOMA,
Casp. Bartholini hujus filio, ipso hoc suo
magno patre, majori, descriptum, ejus-
dem pene virtutis, hoc est, perquam exi-
guae, aut nullius, licet vel ipsius Auri ha-
reditarii duo grana integra, ne nimium
scilicet prodesset, adjecta habeat. Immo,*

PULV. EPILEPTICUS.

fi etiam duas, quin & plures ejusdem uncias additas contineret; tamen ne sic quidem quidquam, ut equidem arbitror, in Epilepsia debellanda, profuturum.

Pulvis Epilepticus Eximius.

CHARAS, *Pharm. Reg. Tom. I. p. 209.*

℞. Radic. Pæoniæ, flore albo,
Semin. ejusdem pæon. ana unc. semis.
Rasuræ Cranii hom. morte violenta peremti.

Ungulæ Alcis,
Visci quercini,
Radic. Valerianæ silvestris,
Vincetoxici, ana drachmas tres.

Margaritarum,
Corallior. rubror. præparatorum,
Lapidis Contrayervæ,
Succini albi,
Seminis Galegæ, ana drachmas duas.
Moschi Orientalis,
Ambre grise, ana scrupul. unum.

Misceantur; Fiat lege Art. Pulvis.

Hic pulvis efficax admodum est, judice Autore, in curanda abominabili Epilepsia. Datur in Aquis Cephalicis, ab scrupulo semis, usque ad drachmam semis. Potest etiam commode permisceri cum Electuariis tam solidis, quam fluidis ac mollibus.

Non displicet plane egregia hæc maximam quidem partem, compositio; imprimis, quum simul, Radices Valerianæ & Vincetoxici, adjectas habet, quarum, præsertim vero Valerianæ, insignem usum antepilepticum, jam supra Part. I. suo loco, meritis laudibus celebravimus. Reliqua vero, præcipue tamen, detestabile illud Cranium hominis violenta quidem morte interemti, nihil, aut parum certe auxilii, ac præsidii huc adferre, persuasi omnino sumus, ut jam supra, ad ipsum Cranium humanum, monuimus.

PULV. EPILEPTICUS. 537

Sed singulare & consuetum fere fatum est, quod nullus pæne pulvis epilepticus præscribi possit, nisi quoque adjectum habeat fatuum illud & abominabile Cranium humanum. Sed quanto minus in ejusmodi pulveribus antepilepticis, cranium hominis mortui desideretur; tanto magis forte hominis vivi Cerebrum requiratur, verum sit joco subito venia.

Pulvis Epilepticus de Gutteta.

Disp. Edinburg.

℞. Radicum Cassumuniar,
Dictamni albi,
Pæoniæ,
Visci quercini, vel Corylini,
Semin. pæoniæ, ana semiunciam.
Cranii humani,
Ungulæ Alces, ana drachmas tres.
Castorei Russici,
Corallii rubri, ana drachmas duas.
Radic. Valerianæ silvestr. unc. unam.
Misce: Fiat pulvis, cui adde
Olei stillat. Rutæ Saccharo excepti,

guttas triginta.

Egregia profecto Compositio, & si quid modo in penu pharmaceutico, valeat, ad dirum malum epilepticum debellandum, haud dubie multum præstitura. Easdem tamen virtutes haberet, easdemque laudes mereretur, etiamsi abesset prorsus ab ipsa, invisum illud Cranium humanum, una cum sordida Alcis ungula: ut supra jam aliquoties monuimus, & infra rursus monebimus: licet, quod doleo, incassum. Quum recepto vulgo, & inveterato dudum errore, omnes fere compositiones antepileptica inefficaces & imbelles videantur, nisi adjectas habeant detestabiles illas delicias de rota, cruce ac patibulo petitas: sit venia dictis,

* * *

Yyy

538 PULV. EPILEPTICUS.

Pulvis Epilepticus de Gutteta Riverii.

Prax. Med. Lib. I. Cap. 8. pag. 217. Disp.

Wirt. CHARAS Pharm. Reg. P. II.

pag. 860. & P. I. pag. 208.

FULLER. p. 324.

R. Radicum Pæoniæ,

Dictamni albi,

Visci querni, ana unciam semis.

Seminum Atriplicis, drachmas duas.

Pæoniæ,

Ungulæ alcis, unciam semis.

Cranii humani præparati, unc. unam.

Coralliorum rubrorum præparat.

Hyacinthi, ana drachmam unam semis.

Omnibus optime tritis adde

Foliorum auri, numero quinquaginta :

aut paullo minus : possunt enim omnino abesse.

Ad convulsiones & epilepticos motus puerorum multum laudatur : forte propter ingentem Cranii humani quantitatem, quæ haud dubie fugabit Epilepsiam, scilicet. Sed tamen propter reliqua nobilia ingredientia, Rad. nempe pæoniæ, & Dictamni, item & Viscum quern. &c. haud omni laude caret, & in usum vocari meretur. Conf. supra Pulvis Cephalicus Fulleri.

Dosis scrupulus semis, ad drachmam semis.

Pulvis Epilepticus Holsaticus.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Radicum Pæoniæ,

Gentianæ, ana uncias duas.

Herbæ Betonice,

Chamædryos,

Pentaphylli,

Florum Pæoniæ,

Liliorum convallium,

Violarum,

PULV. EPILEPTICUS.

Tiliæ, ana unciam unam.

Seminum Coriandri,

Pæoniæ excorticator.

Visci querni, ana pugillos duos.

Rasuræ ungulæ Alcis, uncias duas.

Afini, drachmas quinque.

Cornu Cervi,

Cornu cervi, sine igne præparati,

ana unciam unam.

Cranii humani præparati, dr. sex.

Coralliorum rubror. præpar.

albor.

Margaritar. Oriental. præpar. ana

unciam semis.

Foliorum auri, No. viginti quatuor.

Misce, Fiat pulvis subtilissimus.

Cum antecedente convenit ; commendatur nimirum ad convulsivos & epilepticos motus, atque merito aliis hujus generis pulveribus, ex lapidibus pretiosis compositis, præfertur. Sed virtutem suam antepilepticam, si quam habeat, haud dubie tamen exseret, etiamsi inepta illa & sordida ingredientia, Cranium nempe humanum & ungulæ Alcis & Afini præsertim, plane omissa fuerint, ut sæpius jam monui, licet, ut solet, multum virtutis Ungulæ Afini, post alios, tribuat nimium credulus PAULLINI, Tract. de Afino: ipsunque postea sequutus BOECLERUS, quondam Noster, in Continuât. II. Mat. Med. HERMANN. pag. 877. sqq.

Dosis scrupulus semis ad drachmam dimidiam.

Nota: Sem. coriandr. Pæon. & Visc. querni non pugilli, sed ana drachmae duae sumi debent.

Pulvis Epilepticus Junckeri.

Conspect. Formul. Med. pag. 28.

R. Lumbricorum terrestrium, dr. unam.

Cord. Talparum exsiccat. No. quinque.

PULV. EPILEPTICUS.

Talorum Leporum, *scrup. unum*,
Ungul. Alcis subtiliter pulverifat.
Cortic. Visci quercin. *ana scrup. semis*.
Cinnabaris Antimonii, *dr. semis*.

Misceantur: Fiat lege Artis pulvis, *cujus dosi grana quindecim*.

Ceu specificum antepilepticum, laudatur quidem ibi hic pulvis: Sed, quod pace celeb. Auctoris, dictum sit, nimis profecto benigna & quasi verecunda, ut ita loquar, nobis quidem videtur ista Epilepsia, cui metum incutere & abitum imperare possunt exsiccata ista Talparum corda, Leporum tali & Ungulæ Alcis, & quidam tam exigua & contracta dosi, licet idem de Corde Talparum & talo leporum, dudum post alios, tradiderit Paullini, nimium credulus, Tract. de Talpa, p. 150. sqq. & de Lepore, Sect. III. Cap. 21, Sed vid. ibi & alia, his quidem non meliora, de excrementis albæ Gallinæ, & bile Canis nigri.

Pulvis Epilepticus Marchionis.

Pharm. Aug. Wirt. Prag. & in rel.

℞ Radicum Paeoniae, *uncias tres*.
Visci querni,
Rasuræ eboris,
Ungulæ alcis,
Cornu cervi,
Spodii,
Coralliorum rubrorum,
alborum,
Margaritarum praep. *ana drach. sex*.
Foliorum auri puri, *numero viginti*.
Fiat pulvis subtilissimus.

Pulvis hic longo usu probatissimus non solum pueris, ab epilepticis convulsivis motibus & pavoribus divexatis, datur, sed etiam adultis porrigitur; lene præbet anodynum & antispasmodicum, in doloribus rheumaticis, arthriticis, ut

PULV. EPILEPTICUS. 539

& podagricis, (teste Maur. HOFFMANNO, apud Schulz. in Prael. pag. 255.) & cephalalgia commode ac utiliter, cum pulvere nitroso temperante, exhibetur.

Dosis grana decem, ad drachmam semis.

Pulvis Epilepticus Marchionis Correctus.

VERZASCHAE, Obs. Med. 86. p. 218.
℞ Rad. Paeon. maris, decresciente Luna, effosæ, *unciam semis*.

Visci querni,
Rasuræ Eboris,
Ungulæ alcis,
Cinnabaris nativæ veræ,
Cornu Cervi, in Alembico præpar.
Faeculae paeoniae,
Seminis paeoniae,
Coralliorum rubr. præp. *ana dr. duas*.
Hyacinth. præparat.
Margarit. præp. *ana drachmam unam*.
Lapid. Bezoar. oriental. ver. *dr. semis*.
Foliorum Auri puriss. *No. viginti*.

Misceantur: Fiat lege Art. pulvis.

Longior quidem, operosior atque pretiosior hæc pulveris Marchionis sic dicti correcti, est Compositio, quam quidem vulgaris & usitata, superius descripta: An vero melior & efficacior sit, ista, de eo quidem, nisi fallor, adhuc multum dubitare licet: adeo, ut inde jure verear, ne hæc ipsa Correctio nova rursus correctione vel maxime indigeat. Cur enim præter pæoniæ radices, & quidem decresciente Luna, effosæ, ne scilicet nimium ipsarum virtus cresceret, adjecta una sunt ejusdem pæoniæ semina, cum ipsa illa fatua & insipida facula? ut Hyacinth præparat. & alia, item folia Auri, incassum plane, & ad fucum tantum faciendum, larga copia, adjecta, jam taceam.

Pulvis Epilepticus Mirabilis

Mynsichti. Armant. pag. 102.

Disp. Wirt.

R. Cranii humani, sine igne præparati,
unciam semis.

Visci querni,
Cinnabaris factitiæ,
Ungulæ alcis, ana drachmas duas.

Fiat pulvis.

Pulvis ob efficaciam mirabilem antiepilepticam ab Authore ita dicitur. Quam vere autem; ipse usus indicabit, qui tamen sæpissime fallax & minus mirabilis fuit, ut ipsi probe scimus. Demtis enim Visco querno, & Cinnabari factitia, quæ tantum alicujus sunt virtutis; quid quæso, aliud remanet, quam fatuum illud Cranium humanum, & aspera sordidaque Alcis ungula? a quibus nihil plane præsidii, præsertim in abominabili Epilepsia, expectandum, ut sæpius jam merito monuimus. Hinc Alexander TRALLIAN. Lib. I. Cap. 15. Cranium asininum humano ipsi substituit: Atqui facile crediderim, utrumque in Epilepsia debellanda, paris fore virtutis, nempe nullius. Sed hæc obiter.

Pueris statim post paroxysmum scrupulus semis, adultis scrupulus unus, ad drachmam semis exhibetur.

Pulvis Epilepticus Niger

Viennensis. pag. 163.

Disp. Wirt. Prag.

R. Radicum Pæoniæ, drachmas decem.

Dictamni albi,

Visci querni, ana drachmas quinque.

Ligni Aloës,

Seminis Pæoniæ, ana drachmas tres.

Coralliorum rubrorum præparatorum,

Matris perlarum, ana unciam semis.

Ungulæ alcis, drachmas tres.

Succini albi præparati,

Unicornu marini, ana drachm. duas.

Carbonum Tiliæ, unciam un. semis.

Fiat omnium pulvis subtilissimus; addantur

Foliorum auri, numero viginti.

Virtutes ex nomine cognoscuntur; adhiberi vero etiam solet ad tormina infantum convulsiva, in terrore repentino, &c.

Dosis in tenellis grana quinque, ad scrupulum semis, in adultioribus drachma semis.

Pulvis Epilepticus

Rindscheidleri.

Dispens. Vienn.

R. Radic. Pæoniæ,

Semin. ejusdem,

Ungulæ Alcis præparat.

Cranii human. sine igne parat. ana unciam semis.

Visci quercini,

Coralliorum rubror. præparatorum,

Castorei, ana drachmas duas.

Spolii Viperarum,

Hyacinthi præparati,

Smaragdi, præp.

Granati præparat.

Malachitidis præparat. ana drachm. unam.

Foliorum Auri, No. octo.

Misc. Fiat pulvis, in subito terrore, pass. hyster. & furore uter. utilis.

Pulvis Epilepticus Ruber.

Dispens. Wirt. Vienn. divers.

R. Radicum Pæoniæ.

Coralliorum rubrorum præparatorum, ana uncias duas.

PULV. EPILEPTICUS.

Unicornu marini.
Cinnabaris nativæ.
Succini præparati, ana unciam unam.
Fiat pulvis subtilissimus.
Ad epilepsiam, motus convulsivos
& spasticos commendatur.
Drachma semis hujus pulveris fere
grana quatuor Cinnabaris habet.
Dosis a scrupulo semis, ad drach-
mam semis.

Pulvis Epilepticus Rudolphi Secundi Imperat.

BIERLING. *Append. Med. pag. 112.*

Tabul. Smaragd. pag. 323.

R. Ambræ optimæ, drachmam unam.
Unicornu veri, scrupulos duos.
Ungulæ Alcis.
Lapidum percarum, ana drach. unam
semis.
Coralliorum alborum.
Rubrorum, ana drachm. duas.
Margaritar. pellucidarum.
Visci querni, ana drachm. unam.
Sanguinis Turturis, dr. unam semis.
Cord. Ranarum, No. tria.
Ungulæ Sciuri, drach. unam semis.
Cornuum Scarabæi, drachm. unam.
Cornu Cervi, drachmas duas.

Pulverisentur omnia minutissi-
me: Exhibeatur pro dosi, tantum, quan-
tum duabus vicibus, Cuspide Cultri,
capi potest in Aqua Cerafor. nigror,
Flor. Tiliæ, Lilior. convac. vel Flor.
Betonicæ. Propinetur bis, vel ter. Sæ-
piissime probatus dicitur.

Quidni probatus dicatur? quum
tot hic concurrant animalia, qui suos mi-
rificos thesauros in commune scil. Bonum
conferunt, nempe unicornu, Alce, Perca,
Turtur, Rana, Sciurus, Scarabæus &
Cervus; adeo ut nihil amplius deesse vi-

PULV. EPILEPTICUS. 541

deatur, nisi Talpa, Lepus, Asinus, Mus,
Glis, Cuniculus, Felis, & Cercopithe-
cus, &c. Sed ut rem serio tractemus, mi-
rum profecto nobis videtur, tam fatue
quidem maximam partem, compositioni,
impune quasi, imponi licuisse augustissi-
mum tanti Imperat. Nomen.

Pulvis Epilepticus, viti Riedlini.

Lin. Med. Ann. 1698. Mens. Dec.

pag. 1033.

R. Piperis albi.

Visci quern. ana drachm. duas.

Off. de Cord. Cerv.

Succin. alb. præp. ana drachm. duas
semis.

Asæ foetidæ; scrupul. duos.

Mis. Fiat lege Artis, Pulvis.

Multas magnasque quidem Virtu-
tes, in principio præsertim Epilepsiæ
sistendo & supprimendo, celebris quidam
Chirurgus tribuebat huic pulveri, a quo,
ceu arcanum antepilepticum, illum acce-
perat laudatus supra diligentissimus Ried-
linus: Neque sane denegandæ sunt illi pla-
ne Virtutes antepilepticæ; quæ tamen
rectius adscribendæ succino albo, Asæ
fetidæ & ex parte quoque, Visco quer-
no; quam fatuis illis officulis Cervi, uti
supra jam aliquoties, data occasione,
monuimus.

Pulvis pro Epithemate Cordis.

item Pulvis pro Epithemate
Hepatis.

Vid. infra

Species pro Epithemate Cordis &
pro Epithemate Hepatis.

Pulvis ad Erysipelas.

Dispens. Brand.

R. Florum Sambuci, *uncias sex.*

Rosarum.

Smalti, *ana uncias quatuor.*

Radicum Glycyrrhizæ.

Rubiæ Tinctorum.

Cerussæ.

Boli Armen. *ana uncias duas.*

Mastiches.

Olibani.

Sandaracæ, *ana unciam unam.*

Pulverisentur omnia, & usui servantur externo.

Pulvis ad Erysipelas Albus.

Dispensat. Vienn.

R. Cerussæ pulverisatæ.

Cretæ Colonienfis.

Lapidis Morochti, sive tuffiani.

Tutæ præparatæ, *ana uncias duas.*

Sacchari Saturni, *drachm. duas.*

Misceantur pulverisatæ, pro usu externo, qui nempe idem est, ac pulveris ad Erysipelas rubri Mynsichti, cuius & hic extat descriptio.

Pulvis Erysipelatodes Ruber.

Mynsichti Armament.

Disp. Wirt. Vienn. Prag.

R. Farinæ volatilis e molendinis, *uncias sex.*

Plumbi usti.

Boli rubræ, *ana uncias duas.*

Mastiches electæ.

Olibani.

Cerussæ, *ana unciam unam.*

Misce, fiat pulvis omnium subtilissimus.

Usus est externus, inspergitur, & cum charta cærulea imponitur; quod

tamen, propter adstringentia & repellentia, cum cautione fieri debet.

Pulvis Euphragii Simplex.

FULLER. Pharm. ext. p. 323.

R. Euphrag. *drachm. tres.*

Macis, *drachmam unam.*

Misc. Fiat pulvis subtilis, de quo Cochlear medium ante cibum, deglutitur.

Pulvis Euphragii Compositus.

FULLER. Pharm. extemp. p. 323.

R. Euphrag. *unciam semis.*

Seminis Foeniculi dulc. *dr. duas.*

Macis.

Nucis Moschatæ, *ana drach. unam.*

Sacchari albi, *unciam unam.*

Misc. Fiat pulvis subtilissimus, ad usum.

Vidi homines, & decrepitos, fere ad cæcitatem perductos, hoc pulvere, integræ Visioni restitutos, inquit Montagnana. Sed præter Visus debilitatem, eximie quoque valet ad Capitis dolorem, si quotidie, sub ingressum in Lectum, assumatur, cum haustulo Vini albi, aut alius generosi.

Pulvis ad Flatus.

Disp. Wirt. Brand.

R. Seminum Coriandri.

Caryi.

Anisi.

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Corticum aurantiorum.

Zinziberis, *ana drachmas sex.*

Lapidum cancerorum præparatorum,

unciam semis.

Macis, *drachmam unam.*

Sacchari albi, *uncias sex.*

PULV. AD FLUOREM.

Misce, fiat pulvis.

Vires ex nomine patent.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam usque. *Ceterum Conf. supra, Pulveres Carminativi.*

Pulvis ad Fluorem Album.

Dispens. Vienn.

R₂. Radicis Ireos Florent. *unciam semis.*

Cornu Cervi usti.

Gummi Arabici.

Ossis Sepiæ.

Coralliorum alborum præparator.

Crytalli montanae præparatae.

Olibani electi.

Mastiches electæ, *ana drachm. unam.*

Pulverisata, probe misceantur ad usum.

Virtutes habet, acrimoniam imbibendi, & Massam sanguineam depurandi. Inde & in ipsa fæda Gonorrhœa potest adhiberi.

Pulvis Fumalis Haugii.

Disp. Wirt. in aliis desideratur.

R₂. Radicum Cyperi rotundi.

Iridis Florentinae.

Herbae Rorismarini, *ana unc. quat.*

Florum Rosarum rubrarum, *unc. sex.*

Lavendulae, *uncias duas.*

Seminis coriandri, *drachmas sex.*

Baccarum Juniperi, *libras duas.*

Ligni Aloës, *unciam unam semis.*

Sandali citrini, *uncias quatuor.*

Juniperi, *libras duas.*

Corticis Thymiamatis, *unc. quatuor.*

Nucis Moschatae.

Caryophyllorum aromaticorum.

Cinnamomi, *ana unciam unam.*

Benzoës.

Styracis, *ana uncias quatuor.*

Olibani, *libram dimidiam.*

Mastiches, *libram unam.*

PULV. FUMALIS. 543

Rasuræ Succini, *libras duas.*

Elemi.

Sandaracæ.

Ladani, *ana uncias tres.*

Misce, & grosso modo incisa ferventur.

A longo tempore usus est apud Wirtenbergenses, in affectibus catarrhalibus & rheumaticis, humida tempestate contractis, hoc pulvere suffumigata lintea parti dolenti imponunt.

Pulvis Fumalis Odoratus.

Disp. Argent. Wirt. Brand. Prag. Hamb.

R₂. Florum Lavendulae.

Rosarum rubrarum, *ana dr. duas.*

Caryophyllorum aromaticorum, *unciam unam.*

Benzoës, *uncias duas.*

Styracis, *uncias quatuor.*

Succini, *uncias sex.*

Olibani, sive Thuris, *uncias octo.*

Mastiches, *uncias viginti.*

Misce, fiat pulvis grossus.

Ad suffimenta inservit, & odore suavi grato se commendat. Conf. supra Candela fumales & Pastilli odorati & odoriferi.

Pulvis Galactopœus.

Disp. Wirt. Brand & passim in aliis.

R₂. Seminum Anisi.

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Nigellæ.

Lactis Lunæ.

Oculorum cancrorum præparatorum.

Matris perlarum præpar. *ana dr. tres.*

Lumbricorum terrestrium præparatorum, *drachmas duas.*

Sacchari albi, *uncias duas.*

Misce, fiat pulvis.

Datur lactantibus, ad augendum

344. PULV. GALACTOP.

lac; acidum absorbet in primis viis, & chylificationem adjuvat, ac discutit flatuus. Vid. SCHULZ. p. 256. Sed tamen simpliciora & ex regno potissimum Vegetabili, & ipsa culina potius, quam officina pharmaceutica, petita his omnibus jure præfert BOERHAAVE, de Virib. Medicam. p. 148. seqq. & in Prax. med. Tom. V.

Dosis ad Drachmam unam, quotidie bis sumendus.

Pulvis Galactopæus.

Dispensf. Hamb.

Rx. Seminum Anisi.

Foeniculi.

Lactucæ.

Papav. albi.

Sesami, ana unc. unam semis.

Sachari albi, uncias sex.

Misc. Fiat Pulvis subtilissimus.

Pulvis Galactopæus

Winckleri.

Rx. Crystall. mont. præp.

Corall. alb. præp.

Margaritar. præp. ana gr. quindecim.

Piperis longi, scrup. duos.

Olei Fœnic. gutt. quindecim.

Macis, gutt. duas.

Sacch. Cand. alb. drach. sex.

Misc. Fiat Pulvis, cujus descriptio extat in Tab. Smaragd. p. 333.

Pulvis Gingivalis.

Disp. Vienn.

Rx. Nucis Moschatæ, unc. unam.

Zinziberis albi, unciam semis.

Zibethi Canini.

Aluminis usti, ana drachm. duas.

Misceantur pulverisata, ad usum externum.

PULV. GRAVIDARUM.

In Corruptis Gingivis, fricando, acrimoniam adimit, & carnem putridam restituit ac novo vigore induit, etiam sine isto Zibetho canino scilicet. Conf. supra Electuaria Gingivalia varia.

Pulvis Gravidarum Fulleri.

Pharm. extemp. p. 323.

Rx. Croci Martis adstringent. scrupul. semis.

Spicæ Nardi.

Specier. de Hyacinth. ana gr. quinque.

Misc. Fiat pulvis, pro una dosis, aut duabus.

Ad uteri laxitatem corrigendam, sanguinis profluvium prohibendum, & Abortum præcavendum, optime inservit. Detur mane & Vespere, cum haustu Vini rabri Lisbonens. aut alius rubelli adstringentis. Conf. supra, Pulvis contra Abortum. & infra Rotulæ Embryonum.

Pulvis Griseus.

Pharm. Batean. p. 129.

Rx. Oculor. Cancror.

Salviæ, ana uncias duas.

Cretæ albæ, unciam unam.

Nucis Moschatæ, drachm. unam.

Misceantur probe: Fiat Pulvis, ad usum.

Insignis est in diarrhæa, palpitatione Cordis, Aciditate sanguinis, Calculo, & similibus affectibus.

Dosis est a scrupulo uno, ad drachmam unam.

PULV.

PULVIS HALY.

Pulvis Haly,

Prætic. Lib. VI, Cap. 12. contra
Phthisin.

Disp. Brand. Wirt. Paris. Leod. Prag.
& reliq.

R. Seminum Papaveris albi, *dr. duas.*
Portulacæ.
Cydoniorum.
Malvæ.
Bombacis, *ana dr. unam semis.*

Gummi Arabici.

Tragacanthæ.

Amyli, *ana drachm. duas.*

Cornu cervi usti.

Rasuræ eboris.

Cicerum rubrorum, *ana dr. semis.*

Liquiritiæ, *drachmas duas.*

Sacchari penidii, *uncias duas.*

Misce, fiat pulvis.

Cum pulvere anonymo convenit,

& eadem dosi exhibetur. Vid. SCHULZ.
Prælect. p. 251. CARTHEUSER Pharmac.
pag. 581.

Pulvis contra Hæmoptysin, Scaligeri.

Apud BENETT. Theat. Tabid.
pag. 187.

R. Boli Armen.

Terræ Sigillat.

Spodii.

Hæmatit.

Rosar. rubr. *ana drachm. quinque.*

Corall. rubror.

Carab. h. e. Succini.

Margarit.

Gumm. Arab.

Tragacanth. *ana drachm. duas.*

Semin. papaveris albi.

Portulacæ.

Malvæ.

PULV. HAEMOPTOIC. 545

Plantag.

Cornu Cerv. uft.

Acaciæ.

Succi Glycyrrhizæ, *ana drach. duas.*

Misc. Fiat pulvis, roborans & leniter adstringens. Conf. infra *Rotulæ hæmoptoicæ.*

Pulvis Hæmoptoicus Alius.

Pharm. Bat. pag. 89.

R. Bol. Armen. *unc. unam semis.*

Amyli, *drachmas tres.*

Rhodofacchari, *unc. semis.*

Olei dest. Anisi, *guttas duas.*

Misc. Fiat lege Artis, Pulvis,
Detur ad *Drachmam unam semis*, ter in
die, vel etiam sæpius.

In Hæmoptysi, nihil ipsi æquale.

Ita quidem inquit ibi Auctor; nec repugno equidem penitus: Interim tamen modeste hic monere liceat; Majorem inesse huic pulveri adstringendi vim, propter nimiam nempe Boli Armen. quantitatem adjectam, quam ut sine metuendo inde periculo, drachma una & semis, & quidem ter de die, immo & sæpius, commode ex eo, pro dosi, assumi possit. Quare, me quidem iudice, suffecerit, scrupulum ipsius unum, aut drachmam semis, ad summum, per justa intervalla, cum idoneo vehiculo, sensim ingessisse. Hic enim superflua vel maxime nocere, cognitum ubivis est: Quoniam Sputum cruentum fortioribus astringentibus non semel simulque est reprimendum; sed lenissime potius cohibendum, & placidissime componendum, ne sordida & Vita ipsi nocitura ulcera inde oriantur, quod experientia sæpe docuit.

* *

Pulvis Hepaticus Ruber Dresdensis.

Disp. Brand. Wirt.

℞. Cremoris Tartari, *ncias quatuor.*

Sandali rubri.

Rosarum rubrarum, *ana unc. semis.*

Spiritus Vitrioli, *drachm. duas.*

Flores rosarum, subtilissime tri-
ti, irrorantur spiritu vitrioli; probe
mixtis additur Pulvis Sandali & Cre-
moris Tartari; pulvis ruber in vitro
asservatur.

*Fervorem nimium sanguinis tem-
perat, & appetitum excitat. vid. SCHULZ.
pag. 254.*

Dosis scrupuli duo, ad drach-
mam unam.

Pulvis Hydragogus, Bauder.

Dispens. Lugd.

℞. Radic. Jalappæ, *unc. semis.*

Mechoacann. *drachm. duas.*

Cinnamomi.

Rhabarb. elect. *ana scrupul. quatuor.*

Folior. Soldanellæ.

Semin. Anisi.

Ebuli, *ana drachm. unam.*

Fiat lege Artis, pulvis subtilis.

Pulvis Hydragogus

Colleg. Lugd.

Ibidem.

℞. Jalappæ.

Turpethi, *ana drachm. sex.*

Asari.

Specier. diacnici, *ana unciam semis.*

Diagrydii Sulphurati.

Soldanellæ, *ana drachm. duas.*

Cinnamomi electi.

Croci Martis aperientis.

PULV. HYSTERICUS.

Specier. diatriasfantali, *ana scrupulos
duos, grana octo.*

Misc. Fiat secundum Artem,
Pulvis.

*Aquam potenter ducere hunc pul-
verem, non dubito; sed forte & Ani-
mam ipsam; est enim violenta & pæne vi-
rulenta Compositio, potissimum propter
Turpethum, Asarum, & Soldanellam,
ut & reliqua, exceptis solis, Rad. Ja-
lappæ, Cinnamomo, Croco Mart. aper.
& Speciebus diatriumsantal.*

Pulvis Hystericus.

Disp. Wirt. Venn.

℞. Radicum Fraxinellæ.

Paeoniae, *ana unciam semis.*

Radicum Zedoariae.

Corticam citri.

Succini.

Matris perlarum, *ana drachm. duas.*

Castorei, *drachmam unam.*

Anthophyllorum.

Croci, *ana scrupulum unum semis.*

Misce, fiat omnium pulvis.

*Ad hystericam passionem, menses
& secundinas pellendas, atque dolores de-
mulcendos inservit. Conf. infra Pulveres
Uterini.*

Dosis scrupulus unus, ad drach-
mam semis.

Pulvis ex Jalappa

Compositus.

*Disp. Hafn. & Thom. Bartholin. Hist. Anat.
rar. 69. Cent. V. pag. 141.*

℞. Pulv. Rad. Jalapp. resinof. *drachm.
decem.*

Cremoris Tartari.

Tartari Vitriol. *ana drachm. tres.*

Resinae Jalappæ.

PULV. ICTERICUS.

Scammon. ana drachm. unam.

Olei stillat. Anisi, scrupul. unum.

Misceant. Fiat lege Artis, Pulvis.

Palato gratus, blande & ex voto, sursum subinde deorsumque serosos biliososque humores exturbat; si pro cuiusque robore, & etate, a Granis decem & quinque, ad mediam drachmam, offeratur. Ita quidem ipse Thom. Bartholinus, Vir maximus. Neque ipse ego, reverentia ductus, obloqui audeo. Interim tamen, ut ingenue fatear, mallem, suspectas & malignas illas Jalappae ac Scammonii Refinas vel plane fuisse omisissas, vel certe parciores & humaniores dosi, adjectas: ob rationes supra Part. I. datas, ad Scammonium, & hac Part. II. ad Diacrydium Sulphuratum.

Pulvis Ictericus.

Pharm. Bat. pag. 130.

Rx. Chenocopri, verno tempore collecti, in sole siccati, unc. duas.

Croci optimi orientalis, drach. unam.

Sacchari Candi albi, uncias duas.

Misc. Fiat Pulvis, ad drachmas duas, bis indies, in Vino Rhenano, per dies sex, assumendus.

Pertinet hic quidem pulvis ad Apothecas stercorarias Rulandi atque Paullini: Continet enim sordidum stercus anserinum, licet græco Chenocopri nomine velatum & quasi deauratum. Sed nemini has turpes quidem depes invidemus. Interim tamen ad nostrum palatum magis est tenera Anserum Caro, quam crudum eorundem stercus. Malim potius epulas ex culina, quam ex culo: sit venia dicto ac joco, vid. DOLAEI Encyc.

p. 550.

PULV. ICTERICUS: 547

Pulvis Ictericus Dolæi,

Encyclopæd. Med. p. 553.

Rx. Crystallorum Tartari, drachm. semis.

Eboris phil. præparati, drach. unam.

Rad. Curcumae, grana sedecim.

Salis Centaur. minoris, drachm. semis.

Succini Volat. scrupul. semis.

Misceatur: Fiat pulvis, cuspidatim dandus.

Pulvis Ictericus.

Jo. Langii.

Epist. Med. Lib. III. C. 6. p. 828.

Rx. Limaturae Eboris, dr. unam semis.

Semin. Aquilegiae, scr. un. gran. quinq.

Pulv. Lumbricorum terrestr. scrup.

semis.

Misc. Fiat Pulvis, in ictertia efficaci: detur scrupulus unus, cum Sympo de Cichor. cum Rhubarb. cum Aqua Cuscuta dissoluto.

Præstantissimis Viribus hunc pulverem Langianum esse, ad icteritiam tollendam, subinde expertus sum, candide ita testatur Simon PAULLI, in Quadripartit. Botan. pag. 21. quod & ex eo repetit. DOLAEUS, Encyclopaed. med. Lib. III. c. 8. p. 553. ubi tamen memoria lapsu, & festinationis errore, Limaturam Martis, pro Eboris, posuit; licet & illa Ictero alias haud noceat, ceu notum, & superius aliquoties notatum, ubi de Martialibus & Chalybeatis tractatum fuit. Interim ipse DOLAEUS ibidem hunc Pulverem contra Icterus præscribit, haud plane spernendum.

Pulvis Ictericus Timæi

à Gùldenklec.

Descript. Medicam. p. 909.

Rx. Pulv. Lumbricorum Terrestrium, drachm. sex.

Z z z 2

Radiciſ Fragariæ.
Semin. Aquilegiæ, *ana unciam ſemis.*
Croci Orientaliſ, *drachmas duas.*
Salis Cichorii.

Absinthii, *ana ſcrup. unum. ſemis.*
Miſceantur omnia: Fiat pulvis,
ad ſcrupulum, vel drachmam, ſemis ſubinde præſcribendus

Ceterum idem Timæus alibi hunc breviorẽ pulverem exhibet.

℞. Seminis Aquilegiæ, *drachm. ſex.*

Croci Orientaliſ, *drachmam unam.*

Tartari Vitriolati, *drachmam ſemis.*

Miſc. Fiat Pulvis, pro ſeptem doſibus, ſucceſſive, mane in Vino calido Rhenano, ſumendiſ: *Teſtatur alicubi Ettmüllerus, ſe præmiſſo Emetico, hoc ipſo pulvere curaviſſe Sartorem ictericum, aliis remediis quam plurimis antea fruſtra tentatiſ.*

Pulvis Jeſuitarum,

Memoriæ Conſecraſſimus

BIERLING. *Append. Med. pag. III.*

Tab. Smar. p. 330.

℞. Herbarum Majoranæ.

Salviæ.

Betonicæ.

Meliſſæ, *ana drachmam unam.*

Baccar. Lauri.

Seminum pæoniæ.

Meliſſæ, *ana drachm. unam ſemis.*

Ocymi.

Seſel. *ana drachm ſemis.*

Zedoariæ.

Cymini præparat. *ana drach. unam.*

Cubearum.

Nuciſtæ.

Maciſ.

Caryophyllorum.

Piperiſ albi.

Longi.

Nigri.

Rad. Glycyrrizæ.

Zingiber. alb. *ana drachm. duas.*

Myrobalanor. citr.

Indic, *ana drachm. unam ſemis.*

Thuriſ.

Maſticheſ, *ana ſcrupul. ſemis.*

Sacchari albiſſimi, *libram ſemis.*

Miſc. Fiat pulvis ſubtiliſſimus, *contra cerebri ſtomachique debilitatem ap- prime utiliſ. Conf. ſupra Pulveres Cephalici & Memoriam roboranteſ. Ceterum divinum quoque Corticem peruvianum vocari Pulverem Jeſuitarum, ſeu Pulverem Jeſuiticum, cuiſvis notum eſſe arbitror; eorum enim præſertim ſolerti cura ac beneficio, incomparabilem illum Corticem febrifugum Europæiſ primum innotuiſſe, fidis hiſtoriæ monumentiſ liquido conſtat. Sed hæc quidem obiter.*

Pulvis Incidens Stahlî.

Diſp. Brand. Wirt.

℞. Lapidum cancrorum, acido Citri ſaturatorum, *uncias quatuor.*

Radicum Ari præparatar. *unc. duas.*

Miſce, fiat pulvis.

Reſolvit, pituitoſoſ & mucoſoſ humoreſ atque digeſtionem promovet; præmitti poteſt, loco digeſtivi, laxantibuſ.

Dofiſ ſcrupulus unus, ad drachmam ſemiſ. *Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 257.*

Pulvis In craſſianſ.

FULLER. *Pharm. ext. p. 325.*

℞. Radiciſ Althææ.

Gummi Arabici.

Sanguiniſ Draconiſ.

Glycyrrhizæ, *ana grana quinque.*

Miſc. Fiat pulvis, qui admodum prodeſt in Tuſſi acri, ardore urinae, ul-

cere pulmonum, & similibus affectibus a lymphâ mordaci abortis. Quo & simul pertinet decoctum incrassans, descriptum ab eodem FULLERO, pag. 45. Conf. JUNCKERI Conspect. Form. pag. 25.

Pulvis pro Infantibus

Boerhaave.

Prax. Med. Tom. V. pag. 285.

R. Coralliorum rubror. præparatorum.

Margaritarum.

Boli Armen.

Cretæ, ana drachmas duas.

Pulv. è Chelis Cancr. fideliter præparati, drachm. unam semis.

Misc. Fiat pulvis, de quo tenellus Infans capiat octo vel decem grana, bis, vel ter, de die.

Ad acidum temperandum & imbibendum, atque inde nata sævissima infantum tormina mitiganda & sedanda. Conf. infra Pulvis ad Tormina Infantum.

Pulvis pro Infantibus Recens

Natis.

Dispens. Brandenb.

R. Coralliorum rubror. præparatorum.

Margaritarum præparatorum.

Smaragdorum præparatorum.

Unicornu veri præp. aut. subtil. limat. ana scrupul. unum.

Radicum pæoniæ maris, iusto tempore collectarum.

Seminis ejusdem, ana drachm. semis.

Visci querni.

Succini albi præparati.

Cornu Alcis præparati.

Ungulæ ejusdem subtiliss. lævigat. ana drachm. unam.

Foliorum Auri purissimi, No. quatuor.

Misc. Fiat omnium pulvis subtilissimus.

Est species Pulveris epileptici Marchionis, vulgo dicti & multa, supervacua, tametsi pretiosa, habet, ut pretium potius inde augeatur, quam Virtus. Inde sapienter hic SCHULZIUS, Prælect. p. 261.

Quæ vera sit necessitas, ejusmodi pulveribus recens natos quasi initiandi, equidem non video, atque inter supervacua, si non subinde valde noxia, humana providentia studia, illum repono. Hæc omnia recte. Interim tamen ejusmodi pulveres absorbentes, acidum temperantes, torminaque ac spasmos mitigantes, inprimis si simpliciores fuerint, quales supra dedimus ex Boerhaavio atque Stahllo, in tenellis Infantibus, non omni usu carere, quin & interdum summe necessarios esse, quotidiana praxis quemvis facile docebit medicum. Abusus enim non tollit usum, ut vulgo quidem, sed recte dicitur. Ceterum conf. infra, Pulvis Puerorum completus.

Pulvis pro Infantibus

Stahlil.

Dispens. Brand.

R. Testarum Conchar. sine Igne præp. unciam unam.

Antimonii diaphoretici optimi, unc. semis.

Cinnabaris Antimon. opt. & præp. grana quindecim.

Misceantur probe: Fiat pulvis ad eosdem pæne usus.

Pulvis Laetificans.

Vid. infra.

Species Laetificantes.

* *

Pulvis Lenitivus Tartarificatus.

Dispens. Wirt. Brand.

Rx. Cremoris Tartari.
Foliorum Sennæ electorum, *ana un-*
cias duas.

Cinnamomi acuti.

Seminum anisi.

Foeniculi, *ana drachmas quinque.*

Misce, fiat pulvis, qui pro lubi-
tu saccharo-edulcorari potest.

Leniter alvum siccam & tardio-
rem solvit, flatu pellit; hypochondria-
cis & alvi obstructione laborantibus com-
mendatur. Vid. SCHULZ. Prælect.
pag. 258.

Ante prandium vel coenam, ad
drachmam unam sumendus.

Pulvis Lumbricorum

Compositus.

Dispens. Vienn.

Rx. Lumbricorum præparatorum, *un-*
ciam unam.

CrySTALLI montanæ præparatæ.

Bezoar occidentalis.

Cornu Cervi philosoph.

Ungulæ Alcis præparat. *ana unciam*
semis.

Sacchari Candi albi, *uncias tres.*

Exacte omnia permisceantur, in fine
Mixt. addendo.

Olei destillati Macis.

Nucis Mosch. *ana scrup. semis.*

Vires sunt diureticæ, diaphoreticæ,
anodynæ, discutiendo, emolliendo, in Apo-
plexia, Spasmo, & præcipue, Arthritide
Vaga. Conf. supra Lumb. Terrest. præp.

Pulvis Mantuanus.

Disp. Wirt. Brand.

Rx. Radicum Contrayervæ.

Radicum Scorzonæræ, *ana dr. duas.*

Terræ sigillatæ griseæ.

Boli Armenæ.

Lapidum quinque pretiosorum.

Coralliorum rubrorum præpara-
torum.

Margaritarum præparatarum.

Cornu Rhinocerotis, *ana dr. unam.*

Lapidis Bezoar Orientalis.

Occidentalis, *ana drachm. duas.*

Misce, fiat pulvis,

Cum pulvere anglico multum con-
venit, & ejusdem est usus. Vid. SCHULZ.
Præl. p. 258.

Pulvis Martialis Anglicus

Compositus.

Pharmat. Bat. p. 89. Wirt.

Rx. Limaturæ Martis in alcohol re-
dactæ, *drachmas sex.*

Cassiae lignæ.

Nucum moschatarum, *ana unc. semis.*

Caryophyllorum.

Macis, *ana drachm. duas.*

Sacchari albi, *uncias duas.*

Misce, fiat pulvis.

Cum Pulvere cachectico Querceta-
ni multum convenit, atque in cachexia &
febri alba, ex obstructione mensium,
laudatur.

Dosis drachma una, quæ circi-
ter sextam partem martis habet.

Pulvis ad Morsum Canis

Rabidi specificus.

vel Pulvis Tunchineris,

item Alexipharmacus Sinicus.

Transact. Philos. Angl. No. 474. Vol.
XLIII. p. 226.

Cel. CAUBIUS de Formul. Med. pag. 77.
& KLEIN. Select. rat. Med. p. 199.

Rx. Moschi optimi, *grana sedecim.*

Cinnabaris nativæ, ana grana viginti quat.
 Misceantur, terantur, in pollinem
 impalpabilem.

Capiat miser admorsus, ex Cyatho Liquoris Arrakdicti, aut etiam Spiritus Vini vulgaris.

Nota: Cinnabari nonnulli Cochinellam substituunt, quam tamen a Sinenfibus unquam ad usus medicos adhiberi non constat. Posset forte & ipsa Cinnabaris omitti, Virtute Remedii illibata. Omitti tamen illa non debet, dum experientia docuerit, illam hic quidem inutilem esse.

Mirum vero in modum laudant novum hunc pulverem antilyssum specificum dictum, Auctores præsertim Angli, Cobb, Vall, Hart, Mead, de Venen. Tract. III. p. 181. aliique; item e Gallis, præcipue CHARAS, Pharmac. Reg. T. II. pag. 800. ubi & ipsius pulveris compositionem exhibet, & illius usum per varia exempla, docet & confirmat. Conf. & supra Part. I. dicta ad Moschum. Denique etiam de hujus mirabilis, ut creditur, pulveris præparatione & usu pariter docte & diligenter tractat illustr. van SWIETEN, Fautor noster summus, Comment. in Aphorif. BOERHAAVE, Tom. III. pag. 581. sqq. ubi nec ipsi tributas vulgo Virtutes contra diram Hydrophobiam, plane denegat. Nos quidem serio candideque optamus, ut longior aliquando dies & crebrior usus ambiguum adhuc hujus experimenti fidem, in maxima humani generis commoda ac solatia adeo valide confirmet & solide stabiliat, ut nullus plane dubitationi aut contradictioni locus amplius superesse possit. Conf. huc Cl. GMELINI Diff. de Specif. auditoto novo, contra Mors. Canis rabidi. & KLEIN. l. c. pag. 200.

Pulvis ad Morsum Canis

Rabidi.

Disp. Wirr. Pharm. Reg. CHARAS, T. I. pp. 209. Paris. p. 70. Norimberg. Renod.

Rx. Foliorum Rutæ,

Verbenæ,

Salviæ,

Plantaginis,

Polypodii,

Abinthii vulgaris,

Menthæ,

Artemisiæ,

Melissophylli,

Betonicæ,

Hyperici,

Centaurii minoris, ana unc. semis.

Legantur singula eo tempore, quo viribus pollent maximis, papyro seorsim inclusa, in umbra siccentur, & in pulverem terantur. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 278.

Author est Julius Palmarius, Medicus Parisiensis, atque de illo perhibet, Lib. de Morsu Canis rabidi, Cap. 3. p. 344. quod insigni virtute, & nulli secunda, rabiem arceat, vulnera a cane rabioso inflicta sanet, & terrificum illud symptoma, quo miselli reformidant aquas, impediat. Utinam hæc omnia vera essent! Sed nondum, quod equidem sciam, hic Palmarii pulvis palmam victricem reportavit in debellanda dira hydrophobia, licet crediderit GOCKELIUS, Consil. Med. 19. pag. 208. & pag. 227. cum aliis, vid. cel. BOERHAAVE, Prax. Med. Tom. V. pag. 98. sqq. & ill. van SWIETEN, in Comment. ad Boerhaav. Tom. III. pag. 586. sqq. Ceterum verus & primus hujus nimis laudati pulveris Auctor potius est Jacobus Sylvanus Dominus de Pyrou, qui eum liberaliter communicavit Palmario, ceu ipse ibidem, ingenue fatetur,

552 PULV. MULIERUM.

p. 346. & ex eo refert laudatissimus van SWIETEN, l. c. p. 586. & CHARAS, l. c. pag. 210. vid. & Renod. pag. 798. Ceterum de inefficaci hujus pulveris antilyf-
fi efficacia, ut sic loquar, vid. & Com-
merc. litt. med. Norimb. An. 1735. p.
83. & Diff. nostr. de Cort. Peruv. usu
lutari, pag. 9. sq.

Dosis drachma semis, ad drach-
mas duas.

Pulvis Mulierum,

Dispens. Brand.

Rx. Baccarum Lauri,
Cinnamomi acuti,
Galangæ,
Nucis Moschatæ, ana unc. un. semis.
Crocī Orientalis, unciam unam.
Caryophyllorum,
Macis, ana drachmas sex.
Zedoariæ, unciam semis.
Zinziberis,
Seminis Caryi,

Pastinacæ, ana uncias tres.

Misc. Fiat omnium pulvis subti-
lissimus.

Valet ad menses suppressos provo-
candos, Lochiorum fluxum promoven-
dum, & ad dolores ex ipso partu obortos,
mitigandos. Dari potest scrupulus, vel
dimidium unius drachmæ, juvarique
vehiculo congruo. Ita hic SCHULZ.
Præl. pag. 259.

Pulvis Mulierum,

seu Dominarum Foresti.

Tab. Smaragd. pag. 317. Vid. FOREST.

Obs. Med. 2. Lib. XXVIII. pag. 15.

Rx. Seminum fœseli,
Cumini,
Marathri, ana unciam unam semis.
Radici Curcumæ,

PULV. E MYRRHA.

Nucis Moschatæ,
Calami aromatici, ana drachm. semis.
Galangæ,
Zedoariæ,
Cassiae lignæ,
Macis,
Caryophyllorum,
Anthos, ana drachmas duas.
Cinnamomi acuti, unciam semis.
Crocī, drachmam unam.

Misc. Fiat pulvis, ad eosdem
paene usus uterinos, dosis est drachma
semis, vel una, cum Vinogenoso. Conf.
supra, Pilulæ Dominarum.

Pulvis e Myrrha Compositus.

Dispens. Lond. nov.

Rx. Foliorum siccatorum Rutæ,
dictamni cretici,
Myrrhæ, singulorum fescunciam.
Asæ foetidae,
Sagapeni,
Castorei Ruffici,
Opopanacis, ana unciam unam.

Omnia in pulverem contundan-
tur: cujus usus est præsertim hystericus.

Pulvis Myrrhæ Compositus.

FULLER. Pharm. ext. pag. 327.

Rx. Myrrhæ,
Sabinae,
Granor. Paradisi, ana grana quinque.
Crocī, grana tria.
Castorei, grana duo.
Olei Succini, guttam unam.

Misc. Fiat pulvis, ad eosdem
usus. Conf. Pilulæ puerperarum, ibid.
pag. 299.

Pulvis Nephriticus.

Disp. Vieun.

Rx. Crysell. montan. præp.
Amm.

PULV. NEPHRITICUS.

Sem. Lycopodii,
 Milii Sol. *ana unc. tres.*
 Urticae,
 Boracis Venetae,
 Glaciei Mariae,
 Priapi Cervi, *ana unciam un. semis.*
 Misceantur, probe pulverisata.
Ad dolores nephriticos sistendos & Saburram arenosam evacuandam, vulgo commendatur: etiam sine rigido Priapo Cervi; quid enim illa huc conferat?

Pulvis Nephriticus Charas.

Pharm. Reg. Tom. I. pag. 222.
 R. Oculorum Cancrorum fluviatilium,
 Ossium petreorum percarum,
 Afellorum minorum,
 Millepedarum siccarum,
 Sanguinis hirci praeparati,
 Seminis Milii Solis, *ana unc. unam.*
 Misc. Fiat pulvis, *cujus dosis a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam, aut integram, in Vino albo.*

Pulvis Nephriticus Fulleri.

Pharm. Extemp.
 R. Radicum Apii,
 Saxifrag. *ana drachmas duas.*
 Oculorum Cancr. praeparat. *drachm. unam.*
 Tartari Vitriolati,
 Lapidis Prunellae, *ana scrup. duos.*
 Cremoris Tartari, *scrupulos quatuor.*
 Olei Juniperi, *guttas quatuor.*
 Misc. Fiat pulvis: *Cujus dosis a scrupulo uno, ad drachmam unam, in decocto Radicis Althaeae.*

Pulvis Nephriticus Poterii.

Pharm. Spagyr. Lib. III. pag. 473.
 R. Foliorum Herniariae,
 Betonicae,

PULV. NEPHRITICUS. 553

Argentinae,
 Ceterach, *ana unciam semis.*
 Seminis Rusci,
 Rosae Silvestris, *ana dr. unam.*
 Misc. Fiat pulvis, *cujus dosis drachma una, mane, & omnibus horis, cum jusclo, vel Vino albo.* Ceterum vid. ibidem tres alias ejusmodi pulverum descriptiones: plures vero apud JUNGKEN, in *Corp. Pharm.* pag. 847. sqq.

Pulvis Nephriticus Pretiosus.

Disp. Wirt. in reliquis non extat.
 R. Lapidum cancrorum, acido citri saturatorum,
 Lapidis Judaici praeparati, *ana unciam unam.*
 Lyncis praeparati,
 Margaritarum Orientalium praeparatarum,
 Operculorum cochlearum, *ana drachmam unam.*
 Misceantur, fiat pulvis subtilissimus.
Commendatur nephritide & calculo vesicae laborantibus, atque non sine fructu adhibetur.
 Dosis scrupulus unus.

Pulvis Ophthalmicus.

Pharm. Bat. pag. 131.
 R. Summitatum Euphrag. *uncias tres.*
 Semin. Foeniculi, *uncias duas.*
 Rutae, *unciam semis.*
 Macis, *drachmas duas.*
 Sacchari optimi, *uncias sex.*
 Misc. Fiat pulvis, *de quo det. Cochlear unum, ter, in die, ad visum debilem acuendum, & memoriam roborandam.*

* *

Pulvis Oxytocius.

Ibidem, pag. 132.

R. Croci Orientalis optimi,
Cassiae lignae,
Myrrhae electae,
Leucelectri, seu succini albi, *ana*
drachmas duas.

Chrysocollae, *unciam unam.*

Misc. Fiat pulvis, qui detur ad
scrupulos quatuor, cum Aqua Artemisiae,
vel Salinae.

*Præstantissimus est pulvis, ad
partum accelerandum, Lochia educenda,
& Menses provocandos. Per chrysocollam
vero, ne quis decipiatur, hic intelligitur
Borax, quandoque etiam, etsi perperam
& abusive, Chrysocolla dicta, quum ta-
men maximum inter utramque intercedat
discrimen, de quo supra, in Chrysocol-
la & Borace. Nullus enim chrysocollæ
usus internus. Sed hoc obiter. Ceterum
conf. supra, Pulvis ad Dystociam, &
mox pulv. ad partum.*

Pulvis Oxytocius,

seu ad Dystociam.

CHARAS, *Pharm. Reg. T. I. p. 215.*

R. Testiculorum Equi, in Clibano, ex
arte ficcatorum,

Cinnamomi acuti,
Nucleorum dactylorum,
Boracis,
Croci optimi,
Foliorum Sabinæ ficcatorum,
ana drachmas duas.

Trochiscorum de Myrrha, *dr. unam.*

Misc. Fiat pulvis, cujus dosis a
scrupulo uno, usque ad duos, in Aqua
Artemisiae, aut quacunque alia hyste-
rica; sed opportuno tempore.

* *
*

Pulvis Pannonicus, Minus- Pretiosus.

Disp. Wirt. in aliis vix occurrit.

R. Boli Armenae præparatae,
Terrae Lemniæ, *ana unciam unam.*
Corallii utriusque,
Spodii,
Cornu Cervi, philosophice præpar.
Rasuræ eboris, *ana drachmas sex.*
Matris perlarum, acido citri satura-
tæ, *uncias duas.*
Radici Contrayervæ, *unciam unam.*
Croci Orientalis, *drachmam unam.*
Misc. fiat pulvis.
Vires, quæ sequentis.

Pulvis Pannonicus Ruber

Ordinarius.

Pharm. Bat. pag. 90. Wirt. Paris. Vienn.
Brand. Leod.

R. Boli Armenae præparatae, *unc. tres.*
Terræ Lemniæ, *uncias duas.*
Coralliorum alborum præparato-
rum, *drachmas sex.*
rubrorum præparatorum, *drach-*
mas quatuor.
Margaritarum præparatorum, *drach-*
mas quinque.

Lapidum Hyacinthi,
Smaragdi,
Rubini,
Sapphiri,
Cornu cervi, philosophice præpa-
rati, *ana unciam semis.*
Rasuræ eboris, *drachmas tres.*
Spodii, *drachmas quinque.*
Cinnamomi, *drachmas duas.*
Caryophyllorum,
Croci, *ana drachmam unam.*
Seminis Acetosæ,
Sandali rubri, *ana drachmas duas.*

PULV. PANNONICUS.

albi,

Corticum citri, ana dr. unam semis.

Folia auri, numero viginti quatuor.

Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.

A longo tempore pulveris hujus usus receptus est. Videtur autem Autor incognitus eum præcipue febribus castrensis, quæ in Hungaria frequenter, cum dysenteria, grassantur, accomodare voluisse. Satis quidem pretiosus est hic pulvis; & omnia una in se continet; quæcunque vulgo æstimari & pro divitiis haberi solent, nimirum Gemmas, Margaritas, & ipsum denique Aurum: adeo, ut hinc fere Euzophylacium quasi, aut dactyliothecam in compendio, repræsentare videatur. Sed cuncta hæc pretiosa hunc ipsum pulverem utiliore reddunt vendentibus, quam ementibus, aut adhibentibus. Sunt enim fatua & omni juvandi virtute vacua. Quare, ut pretium & præjudicium tollatur, omittantur potius omnes istæ speciosæ & pretiosæ quisquiliæ, nihil quidquam in corpore ægro pro futuræ, ut jam supra, data occasione, aliquoties candide monuimus. Conf. CARTHEUSER. Pharm. p. 588. & SCHULZ. Prælect. pag. 259. post Ludovic. Rivin. Bohn. Ettmüller. Boerhaave, Hoffmann. & alios. Igitur ex his justis rationibus, pulvis hic pretiosus minus mihi pretiosus videtur, & præcedens, minus pretiosus dictus, magis pretiosus, quoniam nempe illis pretiosis vanitatibus caret.

Apud nos frequens ejus usus est in variolis & morbillis, febribus continuis & dysenteriis malignis. Pueris ac infantibus mulierculæ vulgo contra convulsiones & in febribus, e dentitione ortis, propinare solent, non distinguentes vocabulum germanicum Gist a Gicht, quo

PULV. AD PARTUM. 555

priori venenum, posteriori autem convulsionem & epilepsiam significamus. Hac Wirt. Disp.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Prostat in officinis Wirtenberg. etiam INCOMPLETUS, demptis scilicet Margaritis, Lapidibus pretiosis atque Folis auri.

Pulvis ad Partum.

Dispens. Edinb. Wirt. Brand. Hamb.

Rx. Boracis, unciam semis.

Castorei veri,

Croci, ana drachmam unam semis.

Olei cinnamomi, guttas octo.

Succini, guttas sex.

Misce, fiat pulvis.

Ad partum facilius educendum, fætum vivum & mortuum expellendum, datur. SCHULZ pag. 260.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Pulvis ad Partum.

Disp. Vienn. Brand.

Rx. Hepatis Anguillæ exsiccat. unc. unam.

Cassia lignæ Veræ, scrupulos octo.

Succini albissimi præparati,

Lapidis specularis præparati,

Boracis,

Croci Austriaci, ana scrupul. quatuor.

Bene pulverisata, exacte misceantur.

Partus labores faciliores reddit, eosdem accelerando, & fætus exclusionem promovendo. Conf. supra Pulveres ad Dystociam, item Oxytocii. Alium Pulv. ad Partum, vid. in Disp. Argent. & Hamburg.

* *

A a a a 2

Pulvis Pectoralis Loschianus.

℞. Florum Sulphuris, *drachmas tres.*
 Mastiches electæ, *drachmas duas.*
 Myrrhæ rubræ, *drachmam unam.*
 Aloës Socotorinæ,
 Croci Austriac. *ana drach. semis.*
 Sacchari candi albi, *uncias sex.*
 Misc. Fiat pulv. ad pituitosos
 acres pectoris affectus.

Pulvis Pectoralis Paris.

Vid. supra suo loco

Loch Siccum.

Pulvis Pectoralis Resolvens.

Disp. Vienn.

℞. Radicis Aronis,
 Ireos Florentinæ,
 Antimonii diaphoret.
 Florum Sulphuris,
 Cinnabaris nativæ,
 Oculor. Cancror. *ana uncias quatuor.*
 Misc. omnia exacte pulverisata.

Pulvis Pleuriticus.

Pharm. Aug. ren. Prag. Wirt. Brand. Argent. Ratisbon. Vienn Hamb.

℞. Mandibularum lucii piscis,
 Dentium apri, sine igne præparatorum,
 Lapidum percarum,
 Talorum leporum, *ana unciam semis.*
 Oculorum cancrorum præparatorum, *unciam unam.*
 Seminis Cardui benedicti, *dr. duas.*
 Misc. fiat pulvis.

Qui verò parum prodest in pleuritide: & fere lepores sunt, ut ita dicam, qui talis leporum in pleuritide confidunt, vid. CARTHEUSER. Pharm. pag. 589.

& SCHULZ. Prael. pag. 260. & supra, Part. I. ad Leporum Talos, dicta.

**Pulvis Pleuriticus Alius
 Secundum Mynsichtum.**

Armament. Med. Chym. pag. 128.

Disp. Prag. Wirt. Batean. pag. 133.

℞. Florum Sulphuris, *unciam semis.*
 Dentium Apri,
 Mandibularum lucii piscis, *ana unciam unam.*

Florum papaveris, *unciam semis.*

Misce, fiat pulvis.

Pleuriticis offeruntur ex aqua Cardui benedicti, Florum Chamomille, item papav. rhoad. vel alia diapnoica, & ad miraculum posteriorem nonnunquam, brevi tempore, dolores mitigasse, compertum est. vid. huc in primis SCHULZ. Prael. pag. 260. sq. & Commenc. litt. med. Nor. An. 1734. pag. 316. & pag. 370. & Ann. 1735. p. 432. Dari etiam in aliis affectibus inflammatoriis possunt.

Hic quidem pulvis melior non nihil & efficacior est præcedenti: merito proinde laudantibus illum Viris illust. Hugone atque WERLHOFIO, in Commenc. Med. Nor. citato, pag. 316. interim tamen vero majora sunt, quæ ibi scribit ipse Mynsichtus: Curat, non sine adstantium stupore, pleuritidem, omnes putrefactiones, apostemata, &c. Efficacius Remedium non datur, quo sepius sine ipse sum usus, & semper, post Dei providentiam, integræ sanitati restitutus. Sed vera profecto & acuta pleuritis haud tum fuit, si per hunc quidem levem & obtusum quasi pulverem, expugnata fuerit; aliis namque atque valentioribus armis ipsi occurrendum esse, ostendimus, Lib. de Pleuritide, Cap. II. & IV. Ceterum eadem hujus pulveris antipleuritici

PULV. PLEURITICUS.

Compositio occurrit & ceu stupendum Antipleuriticum, laudatur in Pharm. Bat. pag. 133. vid. & Species Pleuriticæ, apud Mynsicht ibidem: quas tamen vix probò, licet placeant Vernæ, de Pleurit. Part. V. C. 7. pag. 133. & JUNGKEN. Pharm. Univ. pag. 890.

Dosis utriusque scrupulus unus, vel drachma semis, usque ad dr. unam.

Pulvis Pleuriticus.

Frid. HOFFMANNI.

Med. Rat. System. Tom. IV. p. 434.

℞. Antimonii diaphoretici, sive etiam Cerussæ Antimonii,
Lapidum Cancrorum,
Mandibul. Lucii Piscis,
Dentis Hippopotami,
Solut. Oculor. Cancr. ana dr. unam.
Nitri puri, drachmas duas.
Cinnabaris, scrupulum unum.
Camphoræ puræ, scrupulum semis.

Misceantur: Fiat lege Artis, pulvis, cujus dosis est drachma semis.

His belle compositus pulvis egregii est usus, in sæva pleuritide, item & peripneumonia, quod sæpius ipsi læti experti fuimus. Camphora autem tum demum adjicitur, quando pleuritis epidemica mali moris; grassatur; ut bene monet ipse ill. Hoffmannus: Sed nec in alia vulgari & benigniore, ut ita dicam, pleuritide, parca ipsius dosis nocet; quin potius egregie prodest. Conf. Libellus noster de pleuritide, Cap. V. pag. 87. & ill. WERLHOF. in Commenc. litt. Med. Nor. An. 1734. pag. 260. & pag. 370.

Pulvis Pleuriticus Ludovici.

Pharm. Dissert. I. pag. 226. & JUNGKEN, Prax. Med. pag. 877.

℞. Florum Sulphuris,
Sanguinis Hirci rite præparat. ana drachm. unam.

PULV. PLEURITICUS. 557

Off. Capitis Lucii pisc. drachm. duas.
Misc. Fiat lege Artis, pulvis, cujus dosis a drachma semis, ad scrupulos duos.

Summum habetur Antipleuriticum, a Cl. Auctore, quod equidem miror. Sed habetur sæpius, quam re ipsa est, ut aliquoties olim experti fuimus. Interim tamen innoxium placere est Remedium, adeo, ut, si parum forsitan interdum proficit; tamen nihil quidquam noceat.

Pulvis Pleuriticus Musitans.

Tabul. Smaragd. pag. 339.

℞. Sanguinis Hirci, drachm. duas semis.
Pulveris de Virga Cervi, dr. unam.
Oculorum Cancr. drachm. un. semis.
Lapidis Prunellæ, scrupul. quatuor.
Sulphuris Citrini, drachmam semis.
Florum Papaver. Moead. dr. unam.
Antimonii diaphoret. scrupulos duos.
Misc. Fiat secundum Artem, pulvis subtilissimus.

Non minor aut deterior usu est priore, hic pulvis, quoniam ex iisdem pæne ingredientibus præcipuis constat. Interim tamen ex utroque rectius omitatur sordidus ille Hirci olidi sanguis, & salax Cervi vivacis Virga; & ille quidem reddatur lanionibus; hæc vero Venatoribus: quoniam ad Medicinam haud pertinent, Vid. Libell. noster de Pleuritide, Cap. II. pag. 19 & C. III. pag. 48. item VERNA, de Pleuritide, Part. V. Cap. 5. pag. 126. & Cap. 7. p. 132. & CHESNEAU, Obs. Med. Lib. II. Cap. 3. pag. 164. item ill. van SWIETEN, Comment. in Aphorif. BOERHAAV. Tom III. pag. 39. Conf. infra dicta, ad Sanguinem Hirci præparatum.

Sed plures similes pulveres anti-pleuriticos, sanguine hircino facundos, nisi rectius factos, ex Zwelffero, Scretæ, Cnoeffelio, Lemery, atque aliis, diligenter collectos, exhibet JUNGKEN. Corp. Pharm. univ. pag. 888. seqq. Ceterum maximopere miror, qui ipse Ludovici, prudentissimus alioquin & perspicacissimus Auctor, Helmontium forsitan aliquanto incautius sequutus, tantam huic suo pulveri, ob adjectum præcipue potentissimum scil. Hirci sanguinem, efficaciam tribuere potuerit, ut per eum, sanam pleuritidem, sine omni Venæ sectione, expugnari posse, confidentur nimis assereret. Sed non ego credulus illi.

Pulvis Pleuriticus,

Tim. a GÜLDENKLEE, pag. 423.

Rx. Rasuræ dentis Apri, unciam semis.

Mandibul. Lucii pisc. præp.

Talcol. Leporis præp.

Lapid. percar. præp.

Cornu Cerv. absque Igne calc. ana
drach. duas.

Misceantur: Fiat lege Artis

Pulvis.

Hic certe pulvis nunquam nocebit, sat scio, in pleuritide, nec in morbo alio: An vero unquam juvabit, aut opis quidquam præstabit, de eo equidem vehementer dubito. Levia enim nimis & obtusa sunt ista arma, quæ ad atrocissimam pleuritidem debellandam, frustra, me quidem, immo ipsa Experientia iudice, petantur, a sordidis apris, frigidis lutiis ac percis, & demum a timidis ac fugacibus Cervis atque leporibus: ut dudum, post Boerhaavium, Swietenium, Sydenhamum, Vernam, aliosque, candide monuimus, in Libello nostro, de pleuritide.

Pulvis Pleuriticus Willisii.

Pharm. Rat. Part. II. Sect. I. Cap. 9.
pag. 109.

Rx. Pulv. Oculorum Cancræ, dr. duas.

Salis Prunellæ, drachm. unam semis.

Florum papav. Rhœad. drach. semis.

Misceantur: Fiat pulvis; Dosis drachma semis, ter, aut quater, in die, cum vehiculo idoneo.

Innocentissimus & blandissimus hic quidem Pulvis est, adeo, ut sine omni metu, sæpius, de die, exhiberi possit. Sed si quis in seiva pleuritide, præsidii aut levamenti quid ex ejus usu, magni Viri auctoritate inductus, expectaverit; næ is spe sua nimis benigna haud dubie prorsus excidet. Ceterum mox ibidem, alium pulverem pleuriticum majoris, ut putat, virtutis, proponit; qui tamen, mea certe opinione, in majus discrimen ac periculum facile conjicere potest miseros agrotantes. Compositus enim est ex Bezoardico minerali, & Sale Volatili Cornu Cervi: quorum usum, ceu suspectum & damnosum, in pleuritide curanda, merito plane interdiximus, in dicto Libello, de pleuritide, Cap. III. pag. 44. & passim in seqq. Ex hac igitur ratione hunc pulverem hic potius indicavimus; ad cavendum; quam descripsimus, ad imitandum.

Pulvis Polychrestus,

Vid. supra

Magisterium Vitrioli Martis.

Pulvis pro Potu Febrilis.

Disp. Vienn.

Rx. Cornu Cervi usti.

Oculorum Cancror. præparator.

Elæosacchari Citri, ana uncias sex.

Nitri Antimoniati, uncias tres.

PULV. PRÆCIPITANS.

Misceantur pro usu, qui triplex est, ut nempe in omnibus Febribus, astum temperet, sitim sedet, & acrimoniam denique demulceat: sed & urinam & sudorem movet.

Pulvis Præcipitans.

Dispens. Vienn. Hamb.

Rx. Cornu Cervi philosoph. præparat.
Oculorum Cancrorum, ana uncias
duas.

Nitri depurati, unciam unam.

Misceantur, in Pulverem probe reducta.

Usus sunt iidem, ad acidum nempe obtundendum & temperandum.

Pulvis Præcipitans Bilgeri.

Rx. Testar. Ovor. Calcinatarum.

Lapidum Cancrorum.

Chelar. Cancr. marinor.

Cornu Cervi usti.

Matris perlar. præparat. ana unciam
semis.

Magisterii Succini.

Macer. ana scrupul. unum.

Misc. Fiat Pulvis, cujus dosi scrupuli duo, in apto Vehiculo. Conf. supra pulveres absorbentes & antacidi, & infra Temperantes.

Pulvis Præcipitans Stahlî.

Disp. Brand. Wirt. Ratisb.

Rx. Concharum marinarum præparatarum.

Matris perlarum præparatæ.

Cornu cervi usti præparati.

Oculorum cancerorum præparatorum,
ana unciam semis.

Antimonii diaphoretici, dr. unam.

Cinnabaris nativæ præparatæ, drachmam semis.

PULV. PRÆPARANS. 559

Misce, fiat pulvis subtilissimus.

Est absorbens & conducit illis, quibus ventriculus acido oneratus est; loco temperantis pulveris, etiam præscribitur illis, qui salia & nitrum ferre nequeunt. Vid. SCHULZ. p. 261. & CARTHEUSER. Pharm. p. 589.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Pulvis Præparans Gaddani, ex Welschio.

Rx. Fol. Sennæ mund. drachm. tres.

Semin. Anisi.

Fœnic. ana drachm. semis.

Cinnamom. acut. scrup. unum.

Sacchari rosat. drachm. sex.

Crem. Tart. ad pond. omn.

Misc. Fiat Pulvis, dandus in Alvi constipatione, a Catarrhis orta, mane & vesperti.

Pulvis Pretiosus Albus.

Disp. Vienn.

Rx. Magisterii Margaritarum.

Coralliorum rubrorum.

alborum.

Hyacinthi.

Smaragdi.

Rasuræ Eboris.

Ungulae Alcis.

Oculorum Cancr. ana drach. duas.

Cornu Cervi philosophici, dr. sex.

Misceantur bene pulverisata: dein addantur.

Foliorum Auri, No. triginta.

Potest quoque hic pulvis ex præparatis, sine Magisteriis, parari: immo etiam sine illis triginta Auri foliis, quod ego addo: Sed quomodo tum tuebitur hic pulvis Nomen illud pretiosi? Verum salva adhuc res est. Super sunt enim Gem-

mæ & Margaritæ, quæ omnia pretiosa sunt, sed usu potius politico & civili, quam medico, aut physico. Ceterum hujus quidem pulveris Vires perhibentur cordiales, diaphoreticæ, cephalicæ, & anodynæ. Plurimum vero hæc ipsa Compositio convenit cum Pulv. Marchionis, & pro Infantibus recens natis; quos vide supra.

Pulvis Puerorum Communis.

Dispens. Brand.

R. Radicum Iridis Florentinae.

Paeoniae.

Scorzonerae, ana uncias duas.

Seminis Paeoniae decorticati, unciam semis.

Croci optimi, drachm. duas.

Sacchari Candi, uncias quatuor.

Misce, in Pulverem tenuissimum comminuta.

Constat ex solventibus, antispasmodicis & diaphoreticis, cum sacchari plus, quam triplo, junctis. In oppletione pectoris, præcipue valebit. Paullo majore Quantitate blandum vomitum excitare potest. Dosis cultelli apice excipitur. Hactenus Cl. SCHULZIUS Prælect. p. 261.

Pulvis Puerorum Completus

Dictus.

Dispens. Brandenb.

R. Radicum Irid. Florentinae præparatarum.

Pæoniæ maris, justo tempore collectæ & præp. ana uncias duas.

Cornu Cervi præparati.

Seminis paeoniae excorticati.

Smaragdorum præparat. ana dr. duas.

Succini albi præparati.]

Ungulae Alcis præparatae, ana scrup. quatuor.

Myrrhae electæ, scrupul. duos.

Sacchari Penidii, uncias quatuor.

Foliorum Auri, No. decem.

Misceantur omnia exacte: Fiatque inde Pulvis.

Habet pleraque, quæ in communi dicto, jam supra aderant; sed accedunt hic aliqua antepileptica & absorbentia. Sacchari plus, quam dimidium habet; quare paullo largior esse Dosis debebit. Ita SCHULZIUS, Prælect. p. 262. Ceterum hunc ipsum pulverem cum superiore, pro Infantibus recens natis, item cum Pulv. March. & pretioso albo Viennens. maximam quidem partem, convenire, protinus patebit comparationem inter istas pulveres diligenter instituenti.

Pulvis Puerorum, Fulleri.

Pharm. extemp. p. 331.

R. Oculorum Cancror. subtilissime lavigatorum.

Sacchari Candi albiissimi.

Calomelanos, ana grana quinque.

Resinae Jalappae, grana octo.

Olei Anisi, guttam unam.

Omnia simul optime conterantur, ut fiat Pulvis, ad alvum laxandam & vermes pellendos. Conf. infra, ejusdem Fulleri Pulvis contra Vermes; & vid. ibi notata.

Pulvis Puerperarum.

Dispens. Brand.

R. Pulv. Mulierum (supra ex Dispens. Brand.) descripti, drachm. sex.

Baccarum Lauri.

Foliorum Melissæ.

Radicum pimpinellæ, ana dr. duas.

Cinnamomi acuti.

Oculorum Cancr. præparatorum.

Succini

PULVIS PURIFICANS.

Succini albi, præparati. ana drachm.

unam.

Misceantur: Fiat inde pulvis subtilissimus.!

Partim Lochiis morantibus promovendis, *partim* etiam doloribus post partum, blande componendis, proficiuus. Non male igitur offeretur puerperæ languenti, & aliqua Valetudinis parte deficiente, &c. Dandus est ad drachmam dimidiam, ex jusculo. Hac SCHULZ. pag. 262.

Pulvis Purificans.

Dispens. Brand.

Rx. Florum Sulphuris simplicium, uncias duas.

Antimonii diaphoret. non edulc. unciam unam semis.

Pulv. Radic. Aristolochiae rotund. unciam unam.

Myrrhæ rubræ selectæ, unciam semis.

Misceantur: Fiat Pulvis subtilissimus.

Qui illis inprimis adhibetur, qui scabie, aliisque fredis ulceribus obsessi sunt, per insensibilis transpirationis auctiorem successum, sanandis. Non parum juvatur effectus, additis bonis infusis, vel decoctis. In scrupulo uno habemus quatuor grana sulphuris. Hac. SCHULZIUS bene, Prælect. pag. 262.

Pulvis Purificans

Boerhaave.

Mat. Med. pag. 178.

Rx. Pulv. Foliorum Siccator. Scordii, uncias duas.

Vitrioli albi, drachmas sex.

Aloës, drachmam unam.

Misceantur: Fiat pulvis, pro usu externo.

PULVIS PURIFICANS. 561

Aperto nempe Bubonum Venereorum ulcери, sed deterſo prius, inſpergendum ſenſim eſt hic ipſe Pulvis, ad depurandum ſcilicet ac mundificandum id ipſum tetrum ulcus, perquam, utilis ac commodus.

Pulvis Purificans & Salivans.

NICOL. de Form. p. 177.

Rx. Millepedarum præparatarum, scrup. semis.

Mercurii dulcis rite præparati, grana tria.

Misceantur probe: Fiat Pulvis, de cujus salutari usu & effectu, vid. commerc. litt. med Norimb. Anno 1731. pag. 412. item Acta Phys. Med. Nat. Cur. Vol. I. pag. 58. & ipsum Nicol. pag. 178.

Pulvis Purificans Stahlî.

Dispens. Brand.

Rx. Testarum Conchar. sine Igne præparatar. drachmas duas.

Mercurii dulcis optimi, dr. unam.

Misceantur optime in Pulverem.

Eidem scopo destinatus est, & pulcre satisfacit. Non enim solum excretoria aperit; Verum etiam ipsam lympham spissam fundit, & quæ indurata & callosa sunt, ad fluxilitatem & molliem reducit. Quare continuato usu, & adjunctis commode humectantibus & diluentibus, pertinacia ac gravia mala vincere hoc pacto licet. Datur scrupulus dimidius. Iterum SCHULZIUS, pag. 263. ubi & singulare antiquorum & insanabilem ulcerum pedum, solo hoc pulvere, sine externa ope, sanatorum, exemplum, notatu certe dignissimum simul refert, cujus testis αὐτοπτης.

562 PULV. PURPUREUS.

Pulvis Purpureus Anglicus.

Pharm. Bat. p. 91. Wirt.

℞. Cornu cervi sine igne præparati.

Succini albi.

Coralliorum rubrorum.

Matris perlarum, *ana unciam unam.*

Oculorum cancrorum.

Chelarum cancrorum, *ana unc. duas.*

Croci *scrupulum semis.*

Coccionellæ, *scrupulos duas.*

Coccionella & crocus, aceto vel succo citri trita, reliquis præparatis, vel in pulverem subtilissimum tritis, admisceatur.

Laudatur in variolis & morbillis.

Dosis scrupulus unus vel drachma semis.

Pulvis Resolvens Compositus
Stahlii.

Dispens. Brand. Wirt.

℞. Pulveris sequentis resolventis, *uncias tres.*

Extracti chacarillæ, *unciam unam.*

Misce.

In morbis pectoris, peripneumonia pleuritide, egregias resolvendi vires possidet; sic etiam in diarrhæis febrium acutarum & dysenteria omnibus aliis palam peripit. vid. SCHULZ. p. 263.

Dosis scrupulus unus; ad drachmam semis & ultra.

Pulvis Resolvens Stahlii.

Disp. Brand. Wirt.

℞. Concharum sine igne præparatarum.

Antimonii diaphoretici.

Nitri crudi purissimi, *ana unc. duas.*

Misce, fiat pulvis.

PULV. SAXONICUS.

*Conducit ad humores lentescen-
tes resolvendos, in ipsis febribus. vid.
SCHULZ. p. 236.*

Pulvis Saxonicus, Secundum
Lobelium,

sen

Antidotus Moibanica

GEOFFROY Mat. Med. Tom. III.

pag. 559.

Dispens. Norimberg. Lond.

℞. Radicum, Angelicæ domesticæ.
Silvestris.

Vincetoxici.

Valerianæ domesticæ.

Polypodii querni.

Althææ.

Urticæ, *ana drachmas quatuor.*

Corticis Mezerei German. *dr. duas.*

Grana Herbæ Paridis, *No. viginti
quatuor.*

Folia ejusdem cum toto, *No. trigin-
ta sex.*

Ex maceratis in Aceto, Radicibus,
& siccatis, fiat omnium pulvis, do-
sis *drach. 2.*

*Qui ubi accurate præparatus fuit;
tum plane abjiciatur; aut certe pestife-
ra illa Grana paridis, una cum Foliis,
cum toto, & Cortice quoque Mezerei, ex
illo prius abjiciantur, quam in usum tuto
& salutariter vocari possit. Tribuit qui-
dem ipse Lobelius, in Adversariis, miram
atque insignem plane Virtutem alexiphar-
macam & antitoxicam huic pulveri, &
potissimum istis foliis ac granis Paridis, in
illo comprehensis, quam & exemplo duo-
rum Canum, etiam post ingestam largio-
rem acerrimorum venenorum, nempe Ar-
senici & Mercurii sublimati, quantita-
tem, hujus medicamenti beneficio, ser-*

vatorum, luculentius ibi probare adnoscitur. Verum præjudicio abreptus, fallaciam non caussæ, ut caussæ, commisisse hic videtur. Quod si enim verum fuerit, hunc ipsum pulverem miseros istos canes ab interitu vindicasse; ista profecto Virtus alexipharmaca tum non tribuenda erat abominatis illis Herbæ Paridis foliis & seminibus; sed potius adjectis reliquis Radicibus alexeteriis præstantissimis & contra dira venena, efficacissimis, nempe Angelicæ utrique, Valerianæ, Vincetoxico & reliquis, quarum innata generosa virtute, demum effectum fuit, ut non solum Arsenici & Mercurii sublimati sævæ nocendi vires infringerentur, sed & ipsum granorum Herbæ Paridis Venenæ, propter adjectam nempe illarum Radicum Antidoton, tanto minus sævire posset. Hunc igitur Pulverem Saxonicum, tam angusto nomine vix dignum, si nempe in illo retineatur tota illa venenata Paridis herba, alias enim ille usu suo egregio, ut dixi haud caret, hic non tam ad imitandum, proposuimus; quam potius, ad vetandum & vitandum. Conf. supra dicta ad Paridis Baccas, & infra dicenda, ad Tincturam Bezoardicam Wedelii. vid. & imprimis Casp. Hofmann. de Med. Offic. Lib. II. Cap. 162. pag. 402. & maxime Zornii Botanol. Med. pag. 504. Add. Ludovici Pharm. Diff. I. pag. 205.

Ceterum varias ejusdem Pulveris descriptiones exhibuit olim Moibanus, ad Parabilla Dioscoridis, Lib. II. Cap. 143. Vid. & Pharmacop. Augustan. Zwelferi, pag. 163. & alia nonnulla antiquiora Dispensatoria. Item Gesneri Epist. Med. Lib. III. p. 118. b. & p. 120. ubi hanc Antidoton Saxonicam Medicamentum vocat sibi bona fide probatissimum: Conf. & ibidem, p. 114.

b. item Lib. II. p. 53. & Lib. I. pag. 32. b. Sed quoniam omnes fere illius compositiones venenatis illis herbæ Paridis seminibus inquinatæ & corruptæ fuerunt; ideo, aut omnes sunt abjiciendæ, cetera nocivæ, aut certe, ne noceant, a pestifero illo istarum quidem baccarum condimento repurgandæ.

Pulvis Scillæ Compositus Stahlii.

Disp. Brand. Wir.

R. Radicis Scillæ recentis, libram unam.
Vincetoxici, sive Hirundinariæ pulverisatæ, uncias quatuor.
Scilla recens in mortario marmoreo, pistillo ligneo, in pulvem contundenda, cui additur Vincetoxici radix siccata & recens pulverisata, impastentur; postea leni calore exsiccata rursus pulveriscentur.

Est hic pulvis resolvens præstantissimus in asthma humido, catarrho suffocativo, œdematibus & cachexia.

Dantur pauca grana, tria, vel quatuor, ad summum, quinque. Potest pilulis laxantibus commode misceri. Celeberrimum Stahlium clysteribus etiam indidisse, clarissimus Schulzius perhibet in Prælect. ad Dispens. Brand. pag. 265. ubi plura de Historia & virtutibus eximiis hujus Pulveris aut Stahliani, aut Helmontiani.

Pulvis Stegnoticus Gutmanni.

Disp. Brand. Vienn.

R. Corallior rubror. præparat. dr. duas.
Lapidum Aetit. præparat. dr. unam.
Carneoli præp.
Hæmatit. præp.

564 PULV. STERNUTAT.

Cornu Cerv. usti & præparati.
Terræ Sigillat. Lemn. ver. aut Silef.
ana drachm. semis.

Misc. Fiat lege Artis, Pulvis subtilissimus.

Cogimur, inquit hic Cl. SCHULZIUS, Præl. pag. 265. nonnunquam ad talia pervenire, impetuosus Hæmorrhagiis cum Vitæ periculo, erumpentibus. Tali Casui hic pulvis reservatus est, quem ad drachmam dimidiam, & ultra, offerre debemus, cum Succo Polygoni, aut Plantaginis: vel, si hiems succos neget, cum decocto traumatico, quale ex succisa, & Geranio Robertiano, utilissime parari potest. Conf. Cl. CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 591. qui simul prudenter monet, Acido præsentè, solubiliorem fore hunc ipsum pulverem, si ætites & Carneolus prorsus exularent; quæ & nostra est sententia.

Ceterum alium Pulverem Stegnoticum Waldschmidii, pro externo usu, descriptum habes in Tabul. Smaragd. pag. 345. Cujus tamen ipse non meminit in Opp. p. 481. ubi de immoderata Narium Hæmorrhagia tractat. Sed forse ab ipsius filio fuerit, qui etiam varia scripta medica & dissertationes edidit.

Pulvis Sternutatorius.

Dispens. Wirt. Hamburg. &c.

℞. Radicis Liquiritiæ, drachm. tres.

Ellebori albi, drachm. duas.

Herbarum Majoranæ.

Basilici.

Foliorum Nicotianæ.

Florum Lavendulæ.

Liliorum convallium, ana uniam
semis.

Cinnamomi, drachm. tres.

Styracis, drachm. duas.

PULVIS STERNUTAT.

Fiat omnium pulvis subtilissimus, cui adde.

Olei destill. Lavendulæ.

Lignii Rhodii, ana guttas duodecim.

Caryophyllorum, guttas octo.

Sacchari albi, unciam unam.

Coloris cœrulei Indici, dr. semis.

Moschi, in aqua Rosarum soluti.

grana quinque.

Ufus omnibus notissimus: Sed tamen nec Elleborus albus adjectus hic placet, nec Moschus: Ille enim Capiti & nervis obest, hic vero fœminis, præsertim hystericis, quæ Moschum, ut notum, ferre haud possunt.

Pulvis Sternutatorius.

Dispens. Lond.

℞. Foliorum Siccatorum Asari.

Majoranæ.

Mari Syriaci.

Florum siccatorum Lavendulæ.

Singulorum pondera æqualia.

Omnia simul in pulverem subtilissimum conterantur.

Pulvis Sternutatoris.

Dispens. Paris.

℞. Folior. siccator. Majoranæ.

Betonicæ, ana drach. duas.

Pulegii.

Nerii.

Radicis Ireos Florentinæ.

Fructuum Hippocastani siccatorum,
recens Scobina derafor. ana
drachm. unam.

Radicis Hellebori albi.

Florum Lilii Convall. ana dr. semis.

Fiat lege Artis, omnium pulvis.

PULV. STERNUTATOR.

Pulvis Sternutatorius Albus,

sive

Elæosaccharum Cephalicum
Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis deficit.

Rx. Olei destill. Majoranæ.

Caryophyllorum.

Ligni Rhodii, ana guttas tres.

Cinnamomi.

Citri.

Fœniculi.

Lavendulæ, ana guttas duas.

Moschi, grana tria.

Sacchari albissimi, uncias tres semis.

Misceantur exactissime, & in vitro ferventur. Convenit cum Pulv. sternutat. Kellneri, Pharmacop. Norimberg. descript. in Tab. Smaragd. p. 346.

Ufus est sequentis. Excepto colore cæruleo ex Indig.

Pulvis Sternutatorius Albus.

vel

Elæosaccharum Cephalicum
Gmelini.

Dipens. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Sacchari albissimi, uncias duodecim.

Ambra grisea.

Moschi, ana scrupul. semis.

Olei destill. Cinnamomi.

Caryophyllorum, ana guttas quindecim.

Anisi.

Anthos.

Lavendulæ.

Majoranæ, ana drachm. semis.

Ligni Rhodii.

Succini, ana scrupul. unum.

Ambra dissolvitur in oleis;
Moschus vero in parva quantitate

PULV. STERNUTAT. 565

aquæ rosarum, quæ postea saccharo commiscentur.

Non solum naribus, loco pulveris sternutatorii, attrahi potest, sed etiam in affectibus spasmodicis ac paralyticis linguæ adhiberi.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Pulvis Sternutatorius

Bierlingii.

Append. Medicam. pag. 118.

Rx. Tabaci optimi, uncias duas.

Majoranæ, drachmas tres.

Folior. Rosarum, drachm. duas.

Semin. Nigellæ.

Flor. Lavendulæ.

Lilior. Convall. ana dr. unam semis.

Radic. Pyrethri.

Ellebori albi, ana drachm. unam.

Oleor destill. Caryophyllor.

Cinnamom. ana guttas decem.

Ligni Rhod. guttas viginti.

Citri, guttas octo.

Moschi opt.

Ambra elect. cum Spir. Ros. sol. ana grana sex.

Misceantur: Fiat Pulvis subtilissimus.

Pulvis Sternutatorius.

Cel. GAUB. de Form. Med.

pag. 391.

Rx. Folior. Siccat. Nicotianæ, unc. semis.

Majoranæ.

Mari Syriaci.

Florum Lavendulæ.

Lilior. Convall. ana dr. duas.

Radicis Pyrethri pulver. dr. unam.

Olei stillat. Caryophyllor. guttas quatuor.

Bb bb 3

566 PULV. STERNUTAT.

Misceantur: Fiat Pulvis subtilissimus.

Attrahatur, necessitate jubente, Naribus tantillum, tempore matutino, ut sternutatis excitetur.

Pulvis Sternutatorius

Junckeri.

Conspect. Formul. p. 23.

Rx. Pulv. Ligni Aloës, *drachm. unam.*

Tabac. opt.

Succin.

Sacch. opt.

Castor. *ana drachm. unam semis.*

Olei dest. Ligni Rhodii, *gut. duodec.*

Misc. Fiat Pulvis subtilissimus.

Conf. supra Pulv. Stern. c. Cast.

Pulvis Sternutatorius cum

Moscho & Ambra.

Dispens. Brand.

Rx. Foliorum Nicotianæ Virgin. *unciam unam.*

Florum Lilior. Convall. *ficcat. drachmas duas.*

Ambraë gryseæ.

Moschi Alexandrini, *ana grana sex.*

Olei Ligni Rhodii, *guttas quinque.*

Misce, fiat lege Artis, pulvis.

Præter sternutatorium usum, inquit hic Cl. SCHULZIUS pag. 266. Cui satis bonus est, odoris quoque jucunditate, illis, qui talia ferre possunt, optime sese commendabit: Modo Medicus caveat a talibus elegantibus, ubi ad feminas hystericas abit: & in genere, apud puerperas, odores non afferat, quum mihi nota sit mulier honesta, quæ, quum nunquam antea offensa fuisset suaveolentibus, in periculosam syncopen strangulatoriam incidebat ad Medicinæ odoratæ oblationem, etiam a longinquo distantem. Hac ille;

PULV. STERNUTAT.

quæ digna omnino sunt, quæ memori mente servantur. Conf. supra dicta ad Pulv. Stern. rubr. & alibi.

Pulvis Sternutatorius.

Noerding.

Tabul. Smaragd.

Rx. Florum Rosarum rubrarum.

Liliorum Convall.

Betonicæ.

Anthos.

Salviæ, *ana pugillos duos.*

Storacis Calamit.

Benzoës, *ana drachm. unam semis.*

Seminis Nigellæ, *drachmam unam.*

Foliorum Tabaci, *uncias sex.*

Oleorum destill. Majoranæ.

Caryophyllor.

Anthos.

Ligni Rhod. *ana gutt. quatuor.*

Moschi, in prædict. oleo soluti,

grana duo.

Misceantur: Fiat secundum Artem, Pulvis.

Pulvis Sternutatorius

Nopsii.

Dispens. Wint. in reliquis desideratur.

R. Radicum Caryophyllatæ.

Iridis Florentinæ, *ana scrup. duos.*

Radicum Ellebori nigri, *scrup. unum.*

Herbæ Basilici, *scrupulos octo.*

Betonicæ.

Rorismarini, *ana drachm. unam.*

Salviæ hortenensis, *drachm. duas.*

Florum Anthos.

Betonicæ.

Salviæ, *ana scrupul. unum.*

Lavendulae, *scrupul. quatuor.*

Liliorum convallium, *drach. tres.*

Rosarum rubrarum, *scrup. septem.*

Seminis Anisi.

PULV. STERNUTATOR.

Erucæ, *ana scrup. quinque.*
 Pæoniæ, *scrupulos duos.*
 Caryophyllorum aromaticorum,
drachm. sex.
 Cubebæ, *drachmas tres.*
 Cardamomi minoris, *drachm. unam.*
 Misceantur, & fiat omnium pul-
 vis tenerrimus, addantur
 Succini albi præparati, *scrupuli*
quatuor.
 Olei destill. Caryophyllorum.
 Majoranæ.
 Anisi, *ana gattæ decem.*
 Moschi grana fedecim.
A longo tempore in Wirtemberg.
officinis in usu est. Vires ex nomine
patent.

Pulvis Sternutatorius

Norimberg.

Dispensat. Nxrimb.

℞. Herbarum pulegii.

Majoranæ.

Rorismarini.

Salviæ, *ana unc. unam semis.*

Nicotianæ.

Radicis Ellebori albi selecti.

Seminis Nigellæ, *ana unciam unam.*

Moschi, *grana quinque.*

Misce: Fiat lege Artis, Pulvis:
 Qui tamen usu & effectu haud inferior
 esset, etiamsi Elleborus albus plane omis-
 sus aut certe longe modestiore & huma-
 niore dosi, adjectus fuisset. Conf. infra
 Species Diatabaci Mynsichti.

Pulvis Sternutatorius Noster,

Triller.

℞. Herbarum Majoranæ.

Betonicæ.

Pulegii.

Basilici.

Mari Veri, *ana drachm. duas.*

PULV. STERNUTAT. 567

Florum Lilli Convall.

Tunicæ.

Lavendulæ.

Anthos.

Rosar. rubr. *ana drachm. unam.*

Foliorum Asari, *dr. semis ad unam.*

Castorei optimi, *drachm. tres.*

Sacchari Canar. albiss. *drachmas sex,*
ad unciam unam.

Misc. Fiat lege Artis, pulvis sub-
 tilissimus.

Pulvis hic noster Sternutatorius,
 Cephalicus, nobis jam, per annos plus
 minus quadraginta, familiariter usitatus,
 & cum nobismetipsis, tum quam pluri-
 mis aliis, semper fere optatissimo cum
 successu, adhibitus, insignibus prorsus
 virtutibus pollet, quod gratissima in De-
 um ipsum, pietate, publice hic fateri par
 est, in capite debili & infirmo roboran-
 do, sensibus acuendis, memoria male fir-
 ma maleque fida, validius firmanda, im-
 mo & amissa, restituenda, item Vertigi-
 ne profliganda, hebescentibus oculis denuo
 illuminandis, acerbis capitis doloribus
 mitigandis, aliisque pluribus ipsius ma-
 lis, a lenta & pertinacius hærente pitui-
 ta, præsertim abortis, sanandis & abi-
 gendis. Non autem Viris solum tot egre-
 gia emolumenta præstat; sed etiam sexui
 sequiori ac venustiori non minora com-
 moda spondet. Propter ipsum enim Ca-
 storeum, larga quidem dosi, herbis flori-
 busque cephalicis ac nervinis, hic adje-
 ctum, dici vix potest, quam præsentissi-
 mum quasi adferat auxilium, in sedandis
 vehementioribus uteri commoti turbis, sive,
 ut vulgo dicuntur, passionibus & suffoca-
 tionibus hystericis. Hinc ergo mihi, in
 diversis principum aulis, olim multæ
 notæ fuerunt Matronæ illustrissimæ, quæ
 in publicum prodire vix auderent, nisi
 prius hunc ipsum pulverem sternutato-

rium nostrum, vel aurea, vel gemmata, vel testudinea Theca inclusum, custodia quasi & prophylaxeos causa, secum assumissent.

Pulvis Sternutatorius Ruber.

Tabul. Smaragd. pag. 348.

*Rx. Florum Balauft. select. unc. semis.
Tunic. elect. drachm. duas.
Lilior. Convall. scrupul. unum.
Radiciſ Ireos Florentinæ, dr. semis.
Olei Ligni Rhodii, scrup. unum.
Cinnamomi, guttas tres.
Zibeth. grana duo.*

Moschi, granum unum.

Misceantur: Fiat lege Artis, pulvis mediocriter subtilis, & mediocris etiam usus: præsertim apud Feminas.

Pulvis Sternutatorius Ruber.

*JUNCKER. Conspect. Form. Mcd.
pag. 23.*

Rx. Florum Tunic. exsicc. & a peduncul. liberat. uncias tres.

Olei Ligni Rhodii, guttas decem.

*Moschi, in prædicto oleo soluti,
grana duo.*

*Balsami cujusdam liquidi, ex. gr.
Hoffmann, drachmam unam.*

Misc. Fiat pulvis; tingatur cum suffic. quant. Spiritus Vini, in colorem rubicundum.

Colore quidem rubello jucundi & odore fragrantissimi suaves sunt hi pulveres sternutatorii; at non omnibus grati & accepti, præsertim plurimis feminarum, quæ, ceu notum, Moschum atque Zibethum agre perferre possunt. Sed nec ipsis Viris, inprimis, quibus sensibilio-

res sunt nervi, cerebrumque delicatius, semper bene conveniunt, & sæpius Cephalalgiam ac Vertiginem aliaque mala inducunt, licet vulgo cerebrum roborare sensusque excitare & refocillare credantur; quod quidem paucissimi, & forsân soli phlegmatici ac pituitosi, in se experiantur. Denique hi pecti quasi & odorati pulveres decem potius molles Ancillarios & assiduos venustarum formarum sectatores; quam quidem viros, moribus graves, & vultu severos. Sed hæc obiter.

Pulvis Sternutatorius.

Thom. Reinesii.

apud BIERLING. Append. Medicament.

Cap. XX. pag. 112.

Rx. Rad. Pyrethri.

Acor.

Cyclam. ana drachm. semis.

Nicotian. drachm. unam.

Aaric. trochisc. drachm. unam semis.

Majoran. drachm. unam.

Caryophyllor.

Species diambri.

Diamosch. ana scrup. semis.

Castor.

Macis, ana grana quindecim.

Olei destill. Anisi, guttas aliquot, q. s.

Misc. Fiat lege Artis, pulvis subtilissimus.

Acrioris est non nihil virtutis hæc viri magni scita Compositio, ac nostra, modo proposita. Inprimis vero placet, ob adjectum Castoreum; magis tamen adhuc placeret, si Species illæ diambriæ & diamoschi, delicatis præsertim Mulierculis invisæ & molestæ, omisæ fuissent: Inprimis, quam sine ullo detrimento, sperandæ ex hoc pulvere, virtutis, tuto ac commode omitti possint, immo, me quidem

PULV. STERNUTATOR.

*dem judice, omnino debeant: quod tamen
pace tanti Viri manium, a me hic mo-
deste monitum sit.*

Pulvis Sternutatorius Variegatus.

Disp. Wirt. Vienn.

R. Radicum Cyperi rotundi.

Iridis Florentinæ, *ana drach. tres.*

Foliorum Nicotianæ, *drachm. sex.*

Herbæ Majoranæ.

Florum Calendulæ.

Cyani, *ana drachm. duas.*

Liliorum convallium.

Rosarum rubrarum, *ana dr. tres.*

Minutissime incisus adde.

Olei Caryophyllorum.

Lavendulæ.

Ligni Rhodii, *ana guttas triginta.*

Misce, atque pro lubitu addan-
tur Moschi in aqua rosarum soluti, *gra-
na tria.*

*Tam oculis ob colorem varium,
quam naribus ob odoris suavitatem, gra-
tus est.*

Pulvis Sternutatorius Viridis.

JUNCKER. *Conspect. Formul. p. 22.*

R. Herbæ Majoranæ, *Manipulum unum.*
Summitatum Serpilli.

Origani, *ana Manip. semis.*

Florum Lilior. Convall. *pugillos duos.*

Rosarum.

Cyani, *ana pugillum uzum.*

Olei destillat. Majoranæ, *guttas octo.*

Misceantur: fiat Pulvis subtilissi-
mus, tingatur sufficienti quantitate, in
colorem viridem, cum Indigo: si quis
velit; rectius tamen omittatur.

PULV. STERNUTAT. 569

Pulvis Sternutatorius Viridis Optimus.

Dispens. Hamburg:

R. Herbarum Majoranæ.

Betonicæ, *ana uncias quatuor.*

Radicis Ireos Florentin. *unciam unam
semis.*

Cubearum.

Caryophyllorum.

Florum Lavendulæ, *ana unc. unam.*

Misce, & fiat pulvis subtilissi-
mus, cui deinde adde:

Balsami apoplectici, *grana quindecim.*

Olei Ligni Rhodii, *drachmam semis.*

Caryophyllorum.

Lavendulæ, *ana guttas triginta.*

Jasminini, *drachmas tres.*

Misceantur omnia: Fiat pulvis
viridis.

*De quo idem propemodum judicium
esto, quod de Pulv. Sternut. rubr. fuit.*

*Ceterum alium Pulverem sternu-
tatorium viridem pretiosum Hamburgem-
sum, cum hoc ipso tamen maximam par-
tem, convenientem. vid. in Tabula Sma-
ragd. pag. 348. Sed meliorem his utris-
que pulveris sternutatorii viridis de-
scriptionem jam ex Cl. JUNCKERO sub-
jungemus.*

Pulvis Stomachicus.

Dispens. Vienn.

R. Radic. Arohis præparatæ, *libr. duas.*

Arcani duplicati, *libram unam.*

Salis Absinthii, *Libram semis.*

Calami aromatici, *uncias duas.*

Cinnamomi.

Caryophyllorum, *ana unc. unam semis.*

Macis.

Piperis longi.

Zinziberis.

Cccc

Cubebærum.

Cardamomi.

Granorum paradisi.

Zedoariæ.

Seminis Coriandri, ana unciam unam.

Misceantur omnia exacte, pulverisata.

Usum ipse Titulus, & ipsa magis Compositio illico indicat. Sed plures ejusmodi Pulveres stomachicos vid. apud JUNCK. Corp. Pharm. p. 892. seqq.

Pulvis Stomachicus

Birckmanni.

feu Pulvis Ari Compositus.

Disp. Wirt. Vienn. Brand. Argent. Ratisb. Prag. Lond. Edinb.

℞. Radicum Ari præparatarum, uncias duas.

Acori vulgaris.

Pimpinellæ, ana unciam unam.

Oculorum cancri, unciam semis.

Cinnamomi, drachm. tres.

Salis Absinthii.

Juniperi, ana drachm. unam.

Sacchari rosati ad pondus omnium. Quod tamen etiam omitti potest, ut in Dispensat Vienn. Londinens. Edinburg. & nonnullis aliis, factum est. Neque enim omnes dulcia impune ferre possunt.

Misceantur, & in pulverem redigantur.

Magnis encomiis pulverem hunc laudat QUERCETANUS in Pharmac. dogm. restitut. pag. 312. „Exhibetur, inquit, „non tantum ad ventriculum roborandum, cui proprie convenit, sed etiam „ad capitis affectus, ad hemicranias acutissimas, vertiginem, melancholiam hypochondriacam, cachexiam & similes „affectus; ad calculum etiam & febrem

„quartanam porrigitur, habet enim facultatem deoppilandi hepar, lienem & mesenterium, & dissolvendi & liquefaciendi tartarum glutinosum, qui plurimorum morborum causa existit. „Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Septembr. Obs. 29. pag. 311. & Ann. 1700. Mens. Mart. Obs. 30. pag. 345. seqq. item Cur. Med. 668. Cent. VII. pag. 416. SCHULZIUS Prælect. pag. 266. CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 591. & FREYTAG, Obs. Med. 30. Cent. 1.

Dosis drachma una, ad drachmas duas, & ultra.

Pulvis ad Strumas cum

Saccharo.

Dispens. Wirt. Prag. Argent.

℞. Spongiorum combustarum.

Pilularum marinarum tostatarum, ana uncias duas.

Offium Sepiæ.

Piperis longi.

nigri.

Zinziberis.

Cinnamomi.

Salis gemmæ.

Pyrethri.

Gallarum.

Lapidum spongiorum, ana unc. unam.

Sacchari albissimi, uncias quatuor.

Pulverisentur & misceantur.

Ad strumas & scrophulas abigendas, luna decrescente, in usum vocatur, matutino tempore, & ante somnum. Sed in plerisque aliis dispens. supra commemoratis, sine Saccharo, præscriptus apprehenditur: quod parum certe refert, ad gustum nempe cujuscunque.

Dosis scrupuli duo, vel drachma una, si fieri potest, sicca deglutienda.

PULVIS SUCCINO.

Pulvis e Succino Compositus.

Disp. Lond.

℞. Succini præparati.
 Gummi Arabici, singulorum, *drachmas decem.*
 Succi Hypocistidis,
 Balauftiorum.
 Terræ Japonicæ, singulorum, *drachmas quinque.*
 Olibani, *unciam dimidiam.*
 Opii Colati, *drachmam unam.*
 Omnia simul in pulverem tenuissimum redigantur.

Ufus est adstringens, traumaticus atque anodynus: Inde in dysenteria, diarrhœa nimia, cum torminibus intestinorum conjuncta, item in largo nimis mensum fluxu, & similibus affectibus, cum fructu adhiberi potest, si nempe tempestive, & debito cum regimine, in usum trahitur.

Pulvis ad Suppositoria Communis.

Disp. Hamb. ex ZWELF. pag. 155.

℞. Aloës, *drachmas duas.*

Cumini.

Salis Gemmæ.

Rutæ, *ana drachmam unam.*

Misc. Fiat Pulvis, qui subigatur cum sufficienti Quantitate Mellis, & redigatur in glandes.

Ad alvum pigram sollicitandam, profuturas, exceptis tamen feminis gravidis, & iis, qui nimio Hæmorrhoidum fluxu corripuntur. Has ipsas enim glandes, præsertim propter adjectam Aloën, hæmorrhoidas provocare, ipsi quondam experiundo, didicimus. Conf. Cel GAUB. de Form. Med. pag. 432. & alios. Ceterum vid. infra, Suppositoria Varia.

PULV. TEMPERANS. 571

Pulvis Temperans.

Disp. Wirt. in reliquis alia substituuntur.

℞. Lapidum cancrorum, subtilissime pulverisatorum.
 Coralliorum rubrorum præparatorum, *ana uncias duas.*
 Matris Perlarum præparatæ.
 Tartari vitriolati, *ana uncias quatuor.*
 Nitri purissimi crystallisati, *unc. octo.*
 Cinnabaris factitiæ purissimæ, in alcohol redactæ, *unciam unam & drachmas duas.*

Misce, fiat pulvis.

Varie circumferuntur descriptiones hujus pulveris; omnes vero, vel plurimæ, cum hac Wirtenbergenfi, quam retinimus, conveniunt, tam respectu quantitatis nitri, quam absorbentium & cinnabaris. Nonnullæ tamen loco Tartari vitriolati, Arcanum duplicatum præscribunt, atque coralliis & matri perlarum, antimonium diaphoreticum & conchas substituunt. Cinnabaris in his facit partem decimam quartam, in aliis decimam quintam.

Vix tamen notabilis intercedit, intuitu virium, differentia; ut quivis rerum harum intelligens facili negotio perspiciet. Igitur missis aliis, hanc potius compositionem cum Cl. Dn. Wirtenbergensibus, hic elegimus.

Ad sanguinis æstum temperandum & vitiosos humores, in primis viis, corrigendos, utiliter datur.

Dosis scrupulus unus, ad scrupulos duos.

Pulvis Temperans Helvetii.

Dispens. Leod.

℞. Croci Martis rore majali præp. *uncias duas.*

572 PULV. TEMPERANS.

Antimonii Solaris, *drachmas tres.*

Cinnabaris nativæ.

Succini pulv.

Florum Benzoini, *ana drach. duas.*

Salis Sabinæ, *drachmas tres.*

Cinnamomi.

Macis, *ana drachmam unam semis.*

Pulv. Radicum Bryoniæ.

Aronis, *ana unciam semis.*

Misce, & secundum Artem pulverif. adde

Olei Caryophyllorum.

Foeniculi, *ana guttus triginta.*

Exactissime Misceantur; & in vase idoneo servetur Pulvis ad usum, sed moderatum.

Pulvis Temperans Junckeri.

Conspect. Form. Med. p. 26.

℞. Nitri depurati.

• Oculorum Cancr. præparatorum.

Matris perlarum, *ana drachm. unam.*

Cinnabaris nativæ præparat. *scrupul. unum.*

Misceantur: dividatur Pulvis in decem partes.

Ibidem plures aliæ ejusmodi pulverum Temperantium Formulæ occurrunt, & passim alibi, apud omnes Formulæ medicarum scriptores. Vid in primis HEINS Pharm rat. p. 352. seqq Nihil enim notius, aut facilius. Quare hæc jam sufficiant. Conf. supra, pulveres absorbentes, & Antacidi: item præcipitantes, qui nempe eidem scopo inseruiunt, ut notissimum.

Pulvis Temperans Parisiensium.

Dispens. Paris.

℞. Tartari Vitriolati.

Salis Nitri purissimi, *ana dr. tres.*

PULV. TEMPERANS.

Cinnabaris Antimonii, *scrupul. duos.*

Misce probe: Fiat Pulvis subtilissimus.

A quo non multum abit sequens.

Pulvis Temperans

Hoffmanni.

apud Nicolai de Form. p. 180.

℞. Tartari Vitriolati, *drachmas tres.*

Oculor. Cancr. citratorum.

Nitri depurati, *ana drachmam unam.*

Cinnabaris, *scrupul. unum.*

Misceant. Fiat pulvis temperans.

Pulvis ad Tormina Infantum.

Dispens. Vienn. Wirt.

℞. Pulveris epileptici Marchionis.

Radicum Iridis Florentinæ.

Liquiritiæ, *ana drachmas sex.*

Seminum Anisi.

Lycopodii.

Foeniculi, *ana drachmas duas.*

Croci Austriaci, *scrupul. unum.*

In pulverem trita servantur.

Ad infantum morbos ab acido in primis viis, flatibus, torminibus, & urinæ retentione atque ardore commendatur.

Dosis scrupulus semis, ad scrupulum unum.

Conf. supra, Pulveres pro Infantibus.

Pulvis Trium Nummorum.

Dispens. Argent.

℞. Trageæ albæ.

Rasuræ Eboris, *ana libram unam.*

Croci Orientalis, *unciam semis.*

Misce: Fiat Pulvis.

Ad Tormina Infantum curanda & præservanda, adhibetur a plebe & mulierculis. Datur cuspidatim.

Pulvis ad Tussim Infantum.

Dispens. Vienn.

R. Sacchari cand. alb. *uncias tres.*
 Spec. diatragacanth. *frigid.*
 Diaireos simpl. *ana unc. semis.*
 Rad. Pæoniæ, *drachmas duas.*
 Amyli.
 Succ. Liquirit. *ana drachm. unam.*
 Lactis Sulphuris.
 Croci Austriaci, *ana scrupul. duos.*
 Cranii humani sine Igne calcinat.
 Semin papay albi, *ana scrup. unum.*
 Misceantur: Fiat omnium pulvis subtiliss.

Virtutes sunt bechicæ & Tussis acrem ferociam demulcentes, blandamque quietem inducentes; sed nihil ad hæc conferente detestabili illo Cranio humano, aut rectius inhumano.

Pulvis ad Ulcera Maligna Siccanda.

Paul. SORBAST.

R. Cinerum Avenæ.
 Pompholygos, *ana unciam unam.*
 Radic. Saniculæ albæ, *unciam semis.*
 Aluminis, *drachmam semis.*
 Misc. Fiat pulvis, ulceribus subinde inspergendus, præmissis nempe præmitendis.

Pulvis ad Ulcera Renum Internus.

Dan. SENNERTI.

R. Radicis Tormentillæ, *drachm. unam semis.*
 Granorum Alkekeng *drachm. duas.*
 Spodii, *drachm. unam.*
 Coralliorum rubrorum.
 Equiseti, *ana drachmas duas.*

Mastiches.

Sanguinis Draconis, *ana drachm. unam semis.*

Sacchari rosati tabulati, *unc. un. semis.*
 Misceantur omnia probe: Fiat pulvis, qui subinde exhibentur, in Aqua plantaginis, Equiseti, aut similibus; potest etiam hic pulvis ipsis Cibis quotidianis admisceri.

Conf. hic Tabul. Smaragd. p. 353.

Pulvis pro Ulceribus Gutturis.

Pharm. Aug.

R. Sulphuris vivi, *uncias quatuor.*
 Myrrhæ rubræ.
 Aluminis saccharini, *ana uncias duas.*
 Mastiches.
 Thuris, *ana unciam unam.*
 Pyrethri, *drachmas sex.*
 Misc. Fiat Pulvis.

R. Hujus Pulveris, *unciam unam.*
 Vini sublimati, *libram unam.*

Misceantur invicem, pro usu externo.

Pulvis hic Nosocomio Gallico, a multis, annis familiaris, felici successu, gutturis antiqua ac fæda ulcera repurgat, & persanat. Utebantur eo quondam d. d. Adolphi Occores, Augustani Medici Clarissimi, ac subsequentes illustrium & generosorum Comitum Fuggerorum Xenodochii præfeti, quibus in locis, ex pia & munifica præfati stemmatis fundatione, plurimi syphilide laborantes, usque ad plenam sanationem, sustentantur.

Pulvis Uterinus Jovialis.

CHARAS Pharm. Reg. Tom. I. p. 217.

R. Magisterii Jovis Anglici.

Cccc 3

aut

Bezoardici ejusdem,

Matris perlarum,

Corall. rubror. præp. ana dr. unam.

Olei destill. Succini rectific. scrup. un.

Misceantur: *Fiat pulvis, qui, secundum Auctorem, non satis laudari potest propter singularem usum & insigne auxilium, quod præsertim præstat in diris uteri suffocationibus & aliis gravioribus morbis hystericis. Ita quidem sentit cum multis aliis Cl. Auctor. Sed. vid. quæ supra contra hoc Jovis Magisterium monuimus, ad pilulas dominarum, Bezoardicum Joviale, & rursus infra monebimus ad Sal Jovis. Nufquam enim tuta Jovis fides.*

Pulvis Uterinus, seu Hystericus, Mercklin.

Tabul. Smaragd. pag. 329.

R. Radic. Doronici Veri, unciam unam.

Aristolochiae rotundae,

Semin. Paeoniae maris, ana unciam
semis,

Cinnamomi acuti,

Macis, ana drachmas duas.

Terrae sigillatae albae,

Corallior. rubr. præp. ana dr. sex.

Castorei, drachmas tres.

Olei Serpilli destillat.

Succini, ana guttas quindecim.

Foliorum Auri, No. triginta sex.

Misc. Fiat pulvis, dosi drachm.
semis, ad drachmam unam.

Cum Vino Moschato, aut alio generoso. Conf. supra Pulvis Mulier. & Dominar. item Pulv. hystericus. Plures vid. ap. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 873. seqq.

* * *

Pulvis Uyularis.

Pharm. Bat. pag. 134.

R. Flor. Balauft.

Radic. Bistortæ,

Tormentillæ, ana unciam semis.

Aluminis, drachmas duas.

Misc. Fiat pulvis, quo Uvula, cum palato, tangatur digito, vel linteo excepto, sæpe in die. Alios pulveres uvulares Riverii & Hildani vid. in JUNGK. Corp. Pharm. pag. 923.

Pulvis Uvularis.

FULLER. Pharm. ext. pag. 337.

R. Terræ Japonicæ,

Flor. Balauft. ana scrupulum semis.

Aluminis,

Piperis longi, ana grana quinque.

Misceantur: Fiat inde pulvis,
quo Uvula tangenda.

Pulvis contra Variolas.

BOERHAAVE, Mat. Med. pag. 169.

R. Antimonii diaph. cum suo Nitro fix.

conserv. drachmas sex.

Mercurii dulcis, drachmam semis.

Salis polychresti veri, drachm. unam.

Diu terendo, sed non in Mortario metallico. Fiat Pulvis tenuissimus, dividendus in viginti quatuor doses æquales: de quibus ægrotus capiat unam, tertia quaque hora: superbibendo, post singulas, feri Lactis recentis, uncias quatuor.

Pulvis contra Variolas Alius Ejusdem.

Ibidem pag. 170.

R. Florum Sulphuris, drachmam unam.

Cinnabaris Antimonii, scrup. unum.

Stibii diaphoret. nitrati,

PULV. CONTR. VARIOLAS.

Salis Polychrestī, *ana dr. un. semis.*
Misceantur: Fiat pulvis subtilissimus, dividendus, & sumendus, ut præcedens.

Pulvis contra Variolas & Morbillos.

Dispens. Brand.

℞. Cornu Cervi præparati, *unc. semis.*
Seminis Citri excorticati & siccati,
Napi, *ana drachmas duas.*
Radicum diptamni albi,
Zedoariæ,
Succini albi præparati,
Coralliorum rubror. præparatorum,
Terræ sigillatæ, *ana drachm. unam.*
Spodii præparati,
Ligni Aloës,
Rosarum rubrarum, *ana dr. semis.*
Camphoræ,
Crocī Orientalis opt. *ana scrup. un.*
Foliorum Auri purissimi, *No decem.*
Misceantur exacte, ut fiat inde pulvis.

Fieri potest, inquit hic Cl. SCHULZIUS, pag. 252. ut hic pulvis in Variolis & Morbillis benignioribus, & sine ulla medicatione, sponte sanescentibus, sine magna noxa, detur: quo vero horum Morborum statu difficiliore, effective profuturus sit, non æque patet. Sunt aliqua, quæ expulsionem promovent: alia diarrhæa forte eventuræ videntur destinata. Dosis ipsa diversæ ætati diverse accommodanda est. Hæc ille oppido sapienter.

Pulvis contra Variolas.

TUSCHERERI, Phys. Francofurt.

Tab. Smaragd. pag. 351.

℞. Cornu Cerv. præpar. *drachm. duas.*
Margaritarum,

PULV. CONTR. VERMES. 575

Corallior. rubror. præp. *ana dr. unam.*
Offium de Corde Cervi, *scr. unum.*
Seminis Napi, *drachmam unam.*
Myrrhæ electæ, *scrupulos duos.*
Foliorum Auri, *No tria.*
Misceantur: Fiat pulvis, pro usu.

Pulvis contra Vermes,

Dispens. Brand.

℞. Seminis Cynæ, *unciam unam.*
Corallinæ, *unciam semis.*
Mercurii dulcis optime præparati,
Rasuræ Cornu Cervi subtiliss.
Turbith gummosi. *ana dr. duas.*
Myrrhæ electæ, *drachmam unam.*
Mixta, redigantur in Pollinem subtilissimum.

Sat bonus est, inquit hic SCHULZIUS, pag. 252. ad Lumbricos & Tineas alvinecandas & expellendas. Drachma una & grana undecim continent grana septem cum dimidio Mercurii dulcis & Turbith gummosi: ex quo dosin metiri oportet, ut cuius ætati accommodetur. Hæc ille sapienter.

Pulvis contra Vermes August.

Disp. Vienn. Argent. Ratisbon. Prag. Hamb.

℞. Seminis Cynæ, *uncias duas.*

Levistici,
Mechoacannæ albæ,
Coriandri præparati,
Cornu Cervi usti,
Musci Corallini, *ana unciam semis.*
Foliorum Sennæ sine stipit. *unc. un.*
Omnia bene pulverisata Misceantur.

Pulvis contra Vermes.

Dispens. Edinb.

℞. Folior. Abrotani foeminæ,

Florum Tanacetii,
Semin. Santonici,
Corallinæ, *ana semunciam.*

Misc. Fiat pulvis, cui adde

Oleor. stillat. Rutæ,
Sabinæ,

Saccharo exceptor. *ana guttas viginti.*

Misce iterum probe: Est hæc
egregia Compositio.

Pulvis contra Vermes.

Dispens. Wint.

R. Radicum filicis foeminæ ramosæ,

Rhabarbari veri,

Seminis cynæ,

Musci corallinæ, *ana unciam unam.*

Misce. fiat pulvis.

Lumbricos expellit.

Dosis est scrupulus unus, ad
drachmam semis; repetitis vicibus dari
debet, & pro lubitu, atque necessitate,
vel Mercurio dulci, vel Æthiope minera-
li nec non Diacrydio acui potest. Cete-
rum similem fere pulverem anthelminthi-
cum ex GEOFFROY Mat. Med. T. II.
pag. 259. supra exhiberimus, ad Coral-
linam, sub Marinis.

Pulvis contra Vermes.

Pharm. Bat. pag. 134.

R. Cornu Cervi,

Rhabarbari,

Corallinæ,

Seminis Santonici, *ana partes equal.*

Misc. Fiat pulvis; cujus dosis scru-
pulus unus, ad drachm. semis; per dies
tres continuos, circa Novilunium &
Plenilunium.

Ceterum plures ejusmodi pulveres
anthelminthicos, seu vermifugos, vid.
apud JUNKER. pag. 24. NICOLAI,
p. 179. Schroeder. Michael. Hoffmann.

Renod. Morell. & alios, præsertim au-
tem JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 911.
sqq.

Pulvis contra Vermes

Boerhaave.

*Mat. Med. pag. 168. & GAUB. de
Form. pag. 73.*

R. Aloës puræ, *grana tria.*

Resinæ Jalappæ, *granum unum.*

Vitrioli Martis, *grana duo.*

Misc. Fiat pulvis, qui detur *Infanti,*
jéjuno adhuc stomacho, pro una dosi.
Vid. rursus BOERHAAVE, pag. 166.

Pulvis contra Vermes.

FULLER. *Pharm. extemp. pag. 313.*

R. Corallinæ præparatæ, *dr. unam.*

Aethiopis mineral. sine igne parat.
drachm. semis.

Olei Absinthii, *guttas tres.*

Misceantur: Fiat ex Arte, pulvis.

Infantibus dentur grana quindecim,
mane, & Vesperis, per tres dies,
ante Novilunium, & Plenilunium, ad
Vermes e Catibulis suis deturbandos, &
enecandos; & postea pulvis sequens pur-
gans superaddatur, ad illos, eorumque
semen, e corpore penitus exterminandos.

Pulvis contra Vermes

Purgans.

FULLER. *Ibidem.*

R. Scammonii præparati, *grana sex.*

Rhabarbari, *grana quatuor.*

Calomel. *grana quinque.*

Misce: Fiat pulvis, pro puero,
sex, vel octo Annos nato.

Utrosque hos pulveres Anthelmin-
ticos non tam ad imitandum, sic ex Ful-
lero, exhibuimus, quam potius, ad vi-
tandum

PULV. c. VERTIGINEM.

tandum ac cavendum. Licet enim prior posteriore, aliquanto sit mitior, innocentior, atque hinc securior: tamen propter adjectum illum tetrum nigrumque Aethiopem mineralem, minus placet, ob rationes solidas, uti equidem arbitror, superius jam suo loco, allatas, ad Aethiopem mineralem. Alterum autem pulverem anthelminticum purgantem plane improbamus atque damnamus, cum propter scammonium, tum vero prasectim, propter Mercurium dulcem, qui hic, ob sexies iteratam sublimationem, Calomelas, seu Aquila alba, vocatur, uti notum. Quanto vero cum vita ipsius periculo, hic ipse Mercurius dulcis infantibus adhuc lactentibus, tenerisque pueris, contra Vermes, offerri soleat, supra post Hoffmannum, Boerhaavium, aliosque magnos Medicos, latius ostendimus, ad ipsum Mercurium dulcem, ut & Aethiopem mineralem, denique ad Morfulos contra Vermes, & in diss. nostra, de Cort. peruv. usu salutari, p. 8. Ceterum hic & ipsa dosis nimia est, inde ita potius reformanda, ut sumantur grana quatuor scammon. grana sex vel octo Rhabarb. & grana denique duo, aut tria Calomel. vel Mercurii dulcis.

Pulvis contra Vertiginem Viridis.

BIERLING. *Append. Med. pag. 123.*

Rx. Seminum Coriandri præparat.

Fœniculi,
Anisi,
Nigellæ,
Herbarum Menthæ,
Serpilli,
Nucis Moschatæ,
Cubebæ,
Cinnamomi acuti,

PULV. c. VERTIG. 177

Zedoariæ,
Galangæ,
Maceris,
Glycyrrhicæ,
Granorum Paradisi majorum,
Caryophyllorum, ana unciam unam.
Sacchari albi, uncias novem.

Misceantur omnia exacte: & Fiat pulvis.

Cujus Virtutes sunt cephalicæ, antidiabeticæ, analeptica, nervinæ & stomachicæ. Conf. supra Pulveres Cephalici, & præsertim Pulvis antidiabeticus Lentili: it. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 828.

Pulvis contra Vertiginem Ettmülleri.

Rx. Granorum Præoniæ,
Coriandri,
Nucis Moschatæ,
Visci quern.
Cubebæ,
Galangæ, ana drachmas duas.
Zinziberis,
Tormentillæ,
Rorismarini, ana drachmam unam.
Misceantur: Fiat inde pulvis.

Pulvis Viennensis Albus Virgineus, Diaphoreticus, qui & Arcanum Album, Bezoarticum Lunare, Nives Mariæ, Panacea Mineralis & Specificum Virgineum, πολυώνυμος dicitur.

Disp. Vienn. Wir. Prag.

Rx. Glaciei Mariæ, libram unam.
Lapidis specularis, libras duas.

A sordibus optime purgata in crucibulo calcinentur, postea super Porphyritem terantur, denique, affusa copiosa aqua, pars subtilior, per in-

578 PULV. VISCERALIS.

clinationem, separetur, quæ siccata usui servetur.

Ufus est in nimio æstu febrili, ad bilem infrigendam, calorem minuendum, & sitim levandam: plures ipsi virtutes tribuuntur in Disp. Prag. Dicitur & in peste ipsa profuisse. Vid. Commenc. litt. med. Norimb. Ann. 1735. p. 390.

Dosis scrupulus unus.

Pulvis Visceralis.

Dispens. Prag.

Rx. Pulv. Milleped. præparat.

Lumbricor. Terrestr. præparat.

Viperarum, ana scrupul. quatuor.

Radic. Paeoniae,

Semin. ejusdem, ana drachm. unam.

Visci quercini,

Ungulae Alcis præparatae,

Cranii humani præparati,

Oculorum Cancr. præp.

Cinnabaris nativæ præp.

Margaritarum Oriental. præp.

Succini albi præp. ana scrupul. duos.

Antimonii diaphoret. scrupul. unum.

Bezoar. Occidental. scrupulum semis.

Misceantur: Fiat lege Artis, pulvis.

In diversis Viscerum Morbis, Arthritide, Paralyfi, Colica, Convulsionibus, & Nervorum spasmodicis affectibus, multa experientia comprobatur. Dosis est ad drachmam semis, in convenienti vehiculo. Ceterum conf. supra, Pilulae Viscerales.

Pulvis Vitæ Aureus.

Dispens. Prag.

Rx. Cinnabaris nativ. præpar. uncias duas
semis.

Antimonii, unciam unam.

Magisterii Cornu Cervi,

Cranii humani,

PULV. VITAE IMPER.

Ungulae Alcis,

Coralliorum rubrorum,

Perlar. Orient. ana drachm. unam.

Sacchari albißimi, unciam semis.

Foliorum Auri, No. viginti.

Misceantur omnia: Tumque fiat Pulvis: qui dicitur vulgo incompletus: Completus autem tum vocatur, quando his omnibus adduntur:

Ambrae griseae, scrupulus unus.

Moschi, grana quindecim.

Mihi vero completus dici utique meretur, vel omiſſis illis odoramentis, viginti Auri foliis, & aliis id genus pretiosis sugamentis, quæ quippe pretium augent, non Virtutem: immo rejectis etiam fatuis illis Magisteriis, & sumtis potius eorum loco, ipsis præparatis simplicibus, majore quippe Virtute pollentibus. Ufus hujus pulveris Cephalicus & Cordialis est: Ejusque dosis ab aliquot granis, ad scrupulum unum, & ultra.

Pulvis Vitæ Imperatoris.

Disp. Wirt. Prag. Vienn. Ratisbon.

Rx. Radicum Zedoariae,

Enulae,

Calami aromatici,

Pimpinellæ,

Galangae,

Caryophyllatae,

Liquiritiæ, ana drachmas duas.

Herbarum Scolopendrii,

Veronicae,

Cardui benedicti,

Florum Centaurii minoris, ana drachmam unam.

Foliorum Sennae electorum, unciam unam semis.

Seminum Anisi,

Fœniculi,

Carvi,

Petroselinii, ana dr. uv. semis.

Baccarum Juniperi, *drachmas tres.*
 Cinnamomi, *ana drachmam unam.*
 Cubebarum,
 Cardamomi, *ana scrupulos quatuor.*
 Macis,
 Cornu cervi usti, *ana drachmas duas.*
 Rhapontici veri, *unciam semis.*
 Rhabarbari electi, *dr. unam semis.*
 Cremoris Tartari, *drachmas tres.*
 Sacchari canti albi, *uncias quatuor semis.*

Misce fiat pulvis; seu Tragea, vid. infra.

Ad ventriculorum roborandum, flatibus pellendos, nec non ad tussim senum, ab indigestione ortam, commode adhibetur. An vero ceterum hic ipse pulvis Vitam longam sanamque Imperatoribus prestare possit; de eo merito dubitatur.

Datur a drachma una, ad drachmas duas.

Pulvis Vulnerarius Externus.

Paul. BARBETTE, *Chirurg. p. 179.*
 R. Farinae Volatil. Molendin. *uncias tres.*
 Sanguinis draconis,
 Thuris, *ana unciam semis.*
 Boli,
 Terrae sigillat. *ana drachmas duas.*
 Gypsi, *drachmas sex.*
 Ranarum exsiccatarum, *unciam un.*
 Pileorum Lepor. minutim incis. *drachmam unam semis.*
 Albuminis ovor. in sole exsiccatur. & pulveris. *unciam semis.*
 Spongiae novae orrefactae, *unciam unam.*
 Vitrioli albi, *drachmam unam.*
 Misceantur probe: Fiat pulvis subtilissimus.

Ad compescendum nimium sanguinis fluxum, Vulneribus sensim inspergendus. Sed de pilis Leporum minutim

incisis, minutis admodum spes habeo, num quidquam sint profuturi: quin potius mihi contraria sedet sententia, eos nempe plus esse nocituros, ut quis facile intelliget, ut autumo.

Pulvis Vulnerarius.

ZWELFERI, *Pharm. Reg. p. 106.*

R. Mastiches electae,
 Myrrhae,
 Olibani,
 Sanguinis draconis,
 Oculorum Cancror. praeparat.
 Nucum Moschatarum, *ana dr. duas.*
 Boli Armen.
 Radic. Tormentillae, *ana unc. semis.*
 Croci Austriaci, *drachm. unam semis.*
 Misc. Fiat omnium pulvis.

In Vulneribus internis, & externis, Nervorum praecipue, uti Meliceria, (vulgo das Gliedwasser) e Vulneribus stillat, opem praestat, a drachm. semis, ad drachmam unam.

Radici Ari Praeparatio.

Disp. Wirt. Brand. & reliqua.

Colligenda est radix primo vere, dum germinare incipit, mundata, & cultello eburneo in orbiculos dissecta, infundatur vino albo & maceretur in loco frigido, per viginti quatuor horas, quibus elapsis, vinum per inclinationem separetur, & radix, in furno vel clibano siccata, in pulverem teratur, & usui affervetur.

Incidit & resolvit; ad pulverem stomachicum Birckmanni requiritur, cuius descriptio supra, suo loco, habetur, & faeculis longe praeferenda est.

Dosis grana decem, ad scrupulum unum.

* * *

Regulus Antimonii Martialis.

*Disp. Argent. Amst. Edinb. Wirt. Hamb.
Leid. Brand. Prag. & reliq.*

R_x. Clavorum ferreorum purgatorum,
uncias octo.

Candefactis in crucibulo injice suc-
cessive,

Antimonii Hungarici, *uncias sedecim.*
optime fusis adde

Nitri, *uncias tres.*

Hæc probe, per horæ quadran-
tem & ultra, igne sat forti, ad instar
aquæ, fusa, fluentia cono fusorio, se-
vo illito, infundantur, conum in ipsa
fusione continuo percutiendo, & pro-
movendo reguli subsidentiam & sepa-
rationem. Refrigeratis omnibus, exi-
matur tota massa, cui in fundo adhæ-
rebit regulus, superiore sui parte jam-
dum stellam obscure ferens, qui, a
scoriis separatus, denuo secunda & ter-
tia vice, additis semper

Nitri, *duabus, vel tribus uncias.*

fundi, & calici fusorio immitti
potest; post singulas administrationes,
scorias separando; sic mox, secunda
aut tertia fusione peracta, in parte su-
periore reguli, stella accurate confor-
mata, & quasi ad normam exacta, de-
prehendetur. Vid. CARTHEUSER.
Elem. Chym. pag. 163. sqq. BOER-
HAAVE *Chem. T. II. p. 446.* & JUNG-
KEN. *Corp. Pharm. pag. 929.* & Che-
micos passim.

*Usibus chymicis potius, quam me-
dicis, inservit, & ad scyphos vomitorios,
addito duplo Stanni pondere, in quibus
vinum infusum emeticum evadit.*

Regulus Antimonii

Medicinalis.

seu Febrifugum Cranii.

(*vid. HOFFMANNI Diss. de Regulo An-
timon. Medicinal. & Obs. Chym. 3.*

Lib. III. pag. 275. sqq.

*item Disp. Brand. Wirt. Amstel. Hamb.
Prag. & rel.*

R_x. Antimonii crudi optimi, *unc. quinque.*

Salis communis, *uncias quatuor.*

Tartari, *unciam unam.*

Trita in pulverem tenuem exacte
misce, ac in crucibulo candenti deto-
na; post detonationem auge ignem,
ut fluant per horæ quadrantem, instar
aquæ; exemptum postea igne crucibu-
lum quiescat & refrigeretur, sic scoriæ
cum salibus in superficie, regulus picei
coloris splens, fracto crucibulo, in
fundo reperietur, quem, a fragmentis
& scoriis separatum, & subtilissime su-
pra Porphyritem tritum, atque pulve-
rem coloris punicei jam referentem, va-
se optime clauso, in loco sicco serva.

*Laudatur ad febres intermittentes,
& febrifugum Cranii vocatur. Ingredi-
tur porro Pulverem alexipharmacum
Rollwagii dictum. In lympha vitiis,
scabie, hydrope, præsertim anasarca,
cum Mercurio dulci administratus, opti-
me evenisse visus est.*

*Notandum autem venit, regulum
hunc semper in loco calido sicco asseri an-
dum esse, alias facile vomitum in sensibi-
l'oribus, illius usu, excitari, deprehen-
sum est. Plura de præparatione & usu
hujus Reguli Medicinalis, vid. apud
SCHULZ. in Prælect. pag. 165. sq. &
CARTHEUSER. Pharmacolog. p. 522.
sq. & Elem. Chym. pag. 164. sqq. item
Commerc. litt. med. Norimb. An. 1731.*

REGUL. ANTIMONII.

pag. 75. *Conf. supra* Magnesia Saturnina Poterii.

Dosis grana decem, quindecim, ad grana viginti quinque.

Regulus Antimonii Simplex.

Dispens. Hamb. Wirt.

R. Antimonii electi, *libras duas.*

Tartari, *libram unam semis.*

Nitri, *uncias sedecim.*

Misceantur, & in crucibulo ignito detonentur, postea, igne vehementiore adhibito, fundantur, fusa in conum fusorium, calefactum & sebo illitum, effundantur, conum, ut in fundum abeat regulus, concutiendo; tandem scorix ab eo separentur, & regulus aqua abluatur. Vid, POTER. *Pharm. Spag. L. II. C. 12. p. 386.*

E scorix, aqua solutis, per præcipitationem, SULPHUR AURATUM parari potest. De quo infra suo loco, distinctius & accuratius.

Variis laboribus chemicis inservit hic regulus.

Conf. huc Dissertat. CRAUSII de Regulis Antimonii, TEICHMEYERI, de Antimonio, ejusque Regulis, Jo. Ad. WEDELI, de Regulo Antimonii, per Sal alcali obtinendo, & JACOBI, de Regulo Antimonii stellato. *Conf. BÜCHNERI Mat. Med. p. 155. Multa præterea magnaque de suo Regulo Antimonii, jactat æternum illustris per sidera, Tycho BRAHEUS in Epist. ad Imperatorem Rudolphum, de sui Elixirii pestilentialis præparatione, de qua supra suo loco, quæ integra legitur, in ipsius Vita, per Gallendum, doctissime conscripta, pag. 244. sq. Conf. SCHROEDERII Pharmacop. Lib. II. C. 57. pag. 211. & imprimis, Thom. BARTHO-*

REGUL. ARSENICAL. 581

LINI Cist. Med. Hafn. *Locul. X. p. 93. & pag. 98. sqq.*

Regulus Arsenicalis, Regulus Jovialis.

Vid. supra

Bezoardicum Joviale.

Regulus Lunaris, Solaris, Veneris.

Horum Regulorum præparationem & usum vid. in *Pharm. Batean. p. 135. & ap. LEMERYUM, HARTMANN. SALAM & alios Chemicorum, præfertim JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 927. sqq.*

Resina Gialappæ.

Dispens. Wirt. Brand. Leid. & reliq.

R. Radicum Gialappæ, *quantum libet.*

Crassiuscule contusis affundatur Spiritus vini optime rectificatus, ut tres vel quatuor digitos superemineat. Stent infusæ in loco calido, per aliquot dies, postea colentur, cum forti expressione, extractionem hanc toties repetendo, quousque Spiritus vini non amplius tingatur; tandem conjunctis & filtratis extractionibus affundatur aqua fontana, & spiritus vini destillando separetur. Resinosa substantia Gialappæ, in fundo cucurbitæ haerens, aqua clara aliquoties lavetur, & in vase, in aquam ferventem immisso, ad picem consistentiam redigatur, atque, in cylindros contortos efformata, servetur.

Est purgans universale & præcipue pilulis laxantibus pro stimulo additur. Nunquam sola dari debet, intestinis enim

adhæret, & non solum tormina & hypercatharſes, verum etiam funestas inflammationes excitare poſteſt. Optima methodus exhibendi eſt in pilulis, ubi extractis jungitur, & particula reſinoſa diſgregantur. Amygdalis vel Pineis trita, ab oleoſa earum ſubſtantia quidem diſſolvitur, verum ita vehiculo frigido aſſumi debet, ne reſina rurfus coaguletur. Peſſimus modus eſt, illam exhibendi, ſi in ſpiritu ſoluta, abſque ſyrupi additione, datur; mox enim, e ſpiritu præcipitata, priſtinam piceam ſubſtantiam induit. vid. huc inprimis SCHULZ. pag. 267. ſqq. & quæ ibi ſapienter monet.

Dofis in pilulis grana quatuor, ſex, vel ſeptem; in forma pulveris, cum Amygdalis triti, uſque ad ſcrupulum ſemis, in robuſtioribus, ad grana duodecim aſcendere licet.

Reſina Gialappæ ad Modum Stahlii Præparata.

Diſpenſ. Brand.

℞. Reſinae Gialappæ,
Amygdalar. dulc. ſicce excorticatarum, ana.

Terantur diu exacte in pulverem.

Celebris aulæ Boruſſ quondam Archiater, Andr. Gundelſheimerus, magni Tournefortii in itinere longinquo arduoque, olim ſocius, in uſu habebat, Reſinam præparatam, ex tribus partibus Amygdalarum dulcium, & partibus duabus Reſinæ, terendo in pulverem, paratam. Hujus ſucceſſor, Stahlius proportionem mutavit, & pares utriuſque partes aſſumere maluit. Laudem meretur hæc præparatio, quum Reſina, ſic præparata, & minore quantitate, & minore incommodo, optime operetur.

Dari poſſunt grana octo, decem, ad duodecim.

Hæc SCHULZIUS, in Prælect. pag. 269.

Reſina Ligni Guajaci.

vid. ſupra

Extractum Ligni Guajaci,

Reſina Scammonii.

Pari opera & methodo, qua Gialappæ reſina ſive magiſterium, conficitur. Vocatur & *pulvis Syrius*. Vid. huc Diſp. Brand. in Not. & SCHULZ. pag. 269.

Eadem habet vires, & eadem exhibetur doſi & modo.

Roob Acaciæ Noſtratis.

Diſpenſ. Brand. Leid.

℞. Prunorum ſilveſtr. maturor. quantum
vis.

Coq. ad mollitiem, pulpa per cribr. trajiciatur cum expreſſione. Expreſſæ pulpæ Libræ cuilibet add. dimidiam Sacchari Libram, & ad conſiſtentiam Roob, igne moderato inſpiſſa. Vid. SCHULZ. pag. 270.

Roob Alkekengi.

Paratur cum Saccharo, ut Roob Berberum, & aliae id genus Sapae plures, Roob vulgo dictæ. Cum ſucceſſu vero illud dedit *Wedelius* juveni habitus humidioris & pituitoſioris, in graviffima dyſuria, ceu ipſe meminit, in *Amen. Mat. Med. Lib. II. Sect. II. Cap. 10. pag. 387. Conf. Tournefort. Hiſt. Plant. Pariſ. pag. 242. & Geoffroy Mat. Med. Tom. III. pag. 56.*

ROOB DE AGRESTA.

Roob de Agresta.

vid. infra

Syrupus de Agresta.

Roob Berberum.

Disp. Lond. Wirt. & in rel.

Rx. Succi berberum depurati, *libras quatuor.*

Sacchari albi, *libram unam.*

Coquantur in vase figulino, ad mellis consistentiam,

Additur julapiis & electuariis. Refrigerat, sitim sedat, & bilem refrænât: prostratum quoque appetitum rursus erigit, & nauseam coërcet: Vid. ZORN. Botanol. pag. 123. & quos ibi laudat Autores.

.Roob Berberum Purgans.

ZWELFER. apud JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 520.

Rx. Foliorum Sennæ, sine stipitibus, *unciam unam.*

Radicum Turbith,

Rhabbari,

Mechoacannæ,

Resinæ Gialappæ, *ana unciam semis.*

Seminis Foeniculi,

Zingiberis albi, *ana dr. unam semis.*

Cinnamomi acuti,

Galangæ minoris, *ana drachm. unam.*

Incisis affundatur Spiritus Vini, ad eminentiam trium digitorum: Stent in digestionem, in loco calido, per aliquot dies: aliquoties mov. fort. expr. post add.

Roob Berberum, *libras tres.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Roob.

Idem vero ZWELFERUS, in Pharm. Reg. p. 54. simile fere exhibet

ROOB CERASORUM. 583

Rob Ribium purgans, quod pariter constat ex

Radic. Gialappæ,

Mechoacannæ, *ana uncis sex,*

Turbith gummosi, *unc. quatuor.*

Afari, *uncis duabus.*

Folior. Sennæ electæ, *uncis sex.*

Cum Roob Ribium, *libris tribus,* addita

Elæosacchari Anisi, vel Cinnamomi, *uncia una,* vel *uncia una semis.*

Sed vid. ibi reliqua ad ipsam præparationem pertinentia, fufius pro more, enarrata. Ita vero ille de ipso usu:

Egregium est & præstans hoc Electuarium, seu Roob, Catharticum, quod non solum omnes humores superfluos pituitosos, Melancholicos & putridos educit: Verum & febribus compositis & chronicis conducibile est. Dosis drachmæ duæ, ad unciam semis. Hactenus Zwelferus: qui mox his subjungit ibidem.

Roob Cerasorum,

Mororum,

Ribium,

Rubi Idæi,

Pari modo parantur, atque easdem habent virtutes: de quibus, suis locis diligenter tractat idem Zornius, additis testimoniis.

Roob Cerasorum Purgans.

Quod fere eodem modo paratur: quare non opus videtur, illud hic operose exhibere. Illius vero loco, mox aliud Roob Ribium purgans, sed simplicioris & concinnioris compositionis infra apponere juvabit.

Roob Cornorum.

Eodem modo, quo sequens Roob Cy-

nosb. paratur: Vid. Disp. Lond. & Brand. de usu vid. GEOFFROY, Mat. Med. T. III. p. 362. & BOERHAAVE, Hist. Pl. T. II. p. 412.

Roob Cydoniorum.

Vid. supra

Miva Cydoniorum simplex.

Roob Cynosbati.

Disp. Vienn. Wirt. & in al.

R. Pulpæ fructuum Cynosbati maturorum, libras tres.

Sacchari albi, libras duas.

Evaporentur, ad justam consistentiam, igne lento.

Leniter adstringit, & ad nephritidem calculosam commendatur. Vid. HAGENDORNII Cynosbatologia, & ZORN. pag. 257.

Roob Ebuli.

Disp. Vienn. Wirt. & in reliq.

Fit Succi granorum Ebuli depurati, libram unam, cum

Sacchari, uncis duabus.

Ad mellis consistentiam, igne moderato, inspissando.

Est alexipharmacum atque diureticum; datur hydropicis, ubi per alvum & urinam vires exferit. Vid. ZORN. Bot. pag. 272.

Dosis uncia semis, ad integram.

Roob e Fructibus Weickardi.

JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 521.

R. Radicis Glycyrrhizæ rasæ, Siliquar. dulc. ana uncias tres. Passularum majorum, minorum,

Ficum, ana unciam unam.

Prunorum dulcium, No. decem.

Jujubarum,

Sebesten, ana parva duodecim.

Coq. donec fructus omnino dissolvantur; tum exprimantur optime, & coquantur ad consistentiam debitam Roob.

Cujus usus eximius est in Tussi, rauceidine, & aliis affectibus Thoracis, a sero inprimis acri abortis: dosis est pro lubitu.

Roob Juniperi.

Dispens. Leid. Wirt. & reliq.

R. Baccarum Juniperi maturarum, recentium, conquassatarum libras octo.

Coquantur in aqua communi, decoctum per setaceum coletur, & ad consistentiam mellis, cum

Sacchari, libra una.

lento igne redigatur.

In ventriculi morbis, flatibus pelendis, ad urinam & sudorem movendum, commendatur; hydropicis etiam conducit, & a nonnullis rusticorum Panacea & Theriaca vocatur. Vid. HARTMANNI Tirocin. Chym. Lib. II. Cap. 9. p. 35. Opp. præsertim autem ZORN. Botanol. pag. 371. & quos ibi laudat Auctores plures, item GEOFFROY, Mat. Med. T. III. pag. 638. & BOERHAAVE Hist. Plant. T. I. p. 145. & HOFFMANNI Obsf. Chym. p. 13. atque ex eo SCHULZ. pag. 272.

Roob Mororum cum Melle.

Vid. supra, suo loco,

Mel Mororum, vel Diamoron.

Roob Myrobalanorum.

Dispens. Prag Vienn.

R. Quinque generum Myrobalanorum, Rha-

ROOB NUCUM.

Rhabbarbari electi, *ana uncias duas.*

Concisa & Contusa, infundantur, per noctem, in

Aquæ fontanæ, *libris tribus.*

Una alterave Ebullitione peracta, fortique expressione facta, coquantur cum

Sacchari albi, *unciis octo.*

Lege Artis, ad Consistentiam, addendo sub finem, suavioris saporis gratia:

Elzofacchari Nucis Moschat. *drachmam unam.*

In Dysenteria, aliisque sædis Alvi profluviiis, præcipue subjectis tenerioris ætatis, utiliter exhibetur.

Ceterum, quod ad pondera inprimis spectat; differt nonnihil hæc descriptio Pragensis, ab altera Viennensi; quod parum quidem hic refert; interim tamen visum nobis est, quod paucis moneretur.

Roob Nucum.

Disp. Vienn. Wirt. Brand.

R. Succi, e nucibus viridibus, circa festum Baptistæ extracti,

Mellis despumati, *ana libram unam.*

Coquantur ad justam consistentiam.

Commendatur ad ulcera oris & linguæ, item in angina & tonsillis tumefactis, gargarismis additur. Quod ex variis Auctoribus affatim probat laudatus ZORN. pag. 468. Ceterum convenit per omnia cum Melle Nucum superius descripto.

Roob Ribium Purgans.

R. Gelatinæ Ribium, *libram unam.*

Diacrydii, *drachmas quinque.*

Sacchari albi, *drachmam unam.*

Oleor. destillator. Caryophyllorum,

ROOB SAMBUCI. 585

Cinnamomi,

Maceris, *ana scrupulum semis.*

Misceantur: Fiat inde Roob.

Roob Sambuci.

Disp. Lond. Wirt. & in rel.

R. Succi baccarum Sambuci maturarum, *partes sex.*

Sacchari albi, *partem unam.*

Coque igne moderato, cavendo empyrevma, ad consuetam consistentiam.

Gratius est, virtute vero cum ebullino convenit. Vid. plura apud ZORN. Botanol. pag. 602. item BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 208. ubi pro Remedio polychresto habet Historiamque narrat de longævo 125. annorum Sene, qui solo Roob Sambuci, singulis diebus, mane sumto, inter varias horridas diri contagii tempestates, vitam in tantum temporis longi spatium produxerit. Conf. BLOCHWIT. Anat. Sambuci, & SCHULZ. pag. 273.

Roob Sambuci Antilcemicum

BLOCHWITII, Anat. Sambuci,

Sect. III. Cap. 19. p. 138.

R. Radicum Tormentillæ,

Petasitidos,

Pimpinellæ,

Angelicæ,

Folior. Scordii,

Baccar. Juniperi, *ana unciam semis.*

Radices macerentur, horas viginti quatuor, in Aceto Sambucino: postea lente exsiccentur, & seorsim pulverisatis adde Folia Scordii & Baccas Juniperi ibidem pulverisat. Misceantur omnia, & residuo Aceto aspersa, subigantur, quam ex actissime cum

Roob Sambuci, *libra una.*

E e e e

In formam Opiatæ: de qua infero peste drachmæ duæ in Liquore convenienti, exhibeantur, ad Sudorem proliciendum, Venenumque ab ipso Corde propulsandum. Hæc Blochwitzius, neque dubitamus, quin hoc Roob antilemicum effectui ipso, hoc suum magnificum Nomen tueri possit, si opportune & debito cum Regimine, in atrocissima illa calamitate, adhibeatur.

Conf. ZORNII Botanolog. modo laudat. p. 602. BOERHAAVE Histor. Plantar. Tom. I. pag. 208. DIEMERBROECK de Peste, & alios Scriptores, qui de peste curanda, commentati fuerunt.

Roob Sambuci Purgans

Blochwitzii.

JUNGKEN. *Corp. Pharm. pag. 521.*

*Rx. Roob Sambuci, libram semis,
Mechoacannæ,
Jalappæ, ana drachmas sex.
Cremoris Tartari, unciam semis.
Aquæ Cinnamomi, drachmas tres.
Spiritus Tartari, drachmas duas.
Syrupi Rosar. solutiv. unc. un. semis.*

Stent in Calore, seu Sole, per tres dies, & noctes, & tum Fiat lege Artis, Roob

Tribuitur quidem vulgo hæc ipsa Compositio Blochwitzio; sed quantum memini, in ejus Anatomia Sambuci ita dicta, ista non occurrit. Hoc vero, quod præcedit, Roob contra diram pestilentiam, ipsum Auctorem habet.

Roob de Spina Cervina.

Vid. infra

Syrupus Domesticus, sive de Spina Cervina.

Roob Veronicæ Zwelferi.

Pharm. Aug.

*Rx. Succi Herb. Veronicæ, libras duas.
Sacchari, libram unam.*

*Coq. quantum satis, ut inde Fiat Roob: pro pulmoniacis ac phthisicis.
Conf. infra Syrupus Veronicæ.*

Ros Mineralis.

Hujus perquam obscuram, reconditam & totam ænigmaticam descriptionem, vid. si lubet quidem, apud MYNSICHTUM, in Thesaur. Pharm. pag. 11. & ex eo repetentem JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 1015. aliosque, qui ea forte magis admirantur, quæ minus intelligunt.

Rosa Solis Batei.

Pharm. Batean. pag. 136.

*Rx. Rosæ Solis recentis, manipulos tres.
Nucis Moschatæ,
Semin. Anisi,
Coriandri,
Rosarum rubr. siccat. ana unc. semis.
Galangæ,
Zingiberis,
Caryophyllorum, ana drachm. duas.
Glycyrrhizæ, unciam unam.
Cardamomi,
Zedoariæ,
Granorum paradisi,
Calami aromatici, ana drachm. semis.
Santali citrini,
rubri,*

*Cinnamomi, ana drachmas sex.
Aquæ Vitæ optimæ, libras sex.*

Infundantur per aliquot dies: Fiat Colatura per Manicam Hippocratis: addendo:

*Sacchari optimi, uncias duodecim.
Confert ad phthisin, Tabem, &c.*

ROS S. PHLEGMA VITR.

corroborat cor, Hepar, & Ventriculum. Capitis dolorem sedat, & pestem præcavet, quantum nempe potest.

Dosis est ab drachmis duabus, ad drach. tres, & ultra.

Ros sive Phlegma Vitrioli.

Ibidem, pag. 135. ex Angel. Sala, Anat. Vitriol. p. 358. & SCHROEDER.

Pharm. p. 477.

Elicitur ex Vitriolo albo crudo, calore Balnei Mar. ferventis, secundum Artem.

Valet ad arduos Capitis dolores; sanguinem ad usum mitigat, & Viscera languentia corroborat. Vermes quoque expellit.

Dosis a drachma semis, ad unam &c. Continuatim ad aliquot dies. *Vid. infra, Spiritus Vitrioli, & Disp. Hamb.*

Rotulæ Berberum.

Dispens. Kienn. Wirt. vid. reliq.

Rx. Sacchari albissimi, libram unam.

In pulverem redactum, leni admodum igne, incalescat, cui tum adde Succo berberum, per subsidentiam optime depurati, *uncias duas.*

Sicque, absque omni coctione, in consistentiam tabulati reduc, ac in rotulas, ut artis est, effunde.

Cum syrupo conveniunt, ad sitim & siccitatem oris, in febribus inprimis, commendantur.

Rotulæ Bezoardicæ

Anderfon Angli.

Rx. Cortic. citri, drach. duas.

Off. de Corde de Cervi.

Margaritt. præp. ana scrup. semis.

Sapphir. præp. grana tria.

ROTULÆ CARDIACÆ. 587

Olei Macis, gutt. duas.

Cinnamom. gutt. quinque.

Spec. liberant. unciam semis.

Diarrhod. Alb. drachm. duas.

Sacch. alb. clarif. libr. semis.

soluti in

Aquæ scordii.

Card. Ben. ana uncis duabus semis.

Cinnam. uncia semis.

Fiant lege Artis, Rotulæ contra aërem malignum cum fructu adhibendæ.

Vid. Tab. Smaragd. pag. 356. &

JUGNKEN Corp. Pharm. p. 280.

Rotulæ Cardiacæ

GAUB. de Form. p. 131.

Rx. Extract. essential. Croci.

Cinnamomi.

Olei stillat. Cinnamomi, ana guttas decem.

Caryophyllorum, guttas duas.

Cinnabar. nat. pur. subtiliss. trit.

drachm. tres.

Sacchari albissimi, unciam semis.

Accurate subacta immisce ce-
riter.

Sacchari albissimi Aqua pura soluti & ad Consistentiam tabulat. incocti, prius vero ab igne penitus remoti, *uncias duas.*

Ut fiant lege Artis Rotulæ cardiacæ.

Rotulæ Cardiacæ Timæi.

Descript. Med. pag. 428.

Rx. Magisterii perlarum.

Corallior ana drachm. duas.

Hyacinth. drachm. unam.

Confect. Alkermes, unciam semis.

Olei stillat. Cinnamomi, gutt. septem.

Citri, guttas quinque.

Eeee 2

Sacchar. alb. in Aq. Carbunc. sol.

unc. quatuor.

Misc Fiant lege Artis, Rotulæ.

Conf. *supra* Pulveres Cardiacos;

& JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 284. ubi
plures Rotular. Card. & Cordial. com-
positiones.

Rotulæ Cephalicæ.

Disp. Brand.

Rx. Specier. diarrhod. drachm. unam.

Pleris Archont. drach. semis.

Extracti Ligni Aloës, scrupul. unum.

Ambra griseæ, scrupul. semis.

Succini albi præparat. drachm. semis.

Corni Cervi.

Alcis sine Igne præp. scrup. duos.

Olei Cinnamomi, guttas sex.

Sacchari alb. in Aq. Ros. & Lil. con-
vall. soluti, uncias sex.

Fiant lege Artis Rotulæ.

*Quæ ore detinentur, atque liqua-
ta, cum saliva deglutiuntur, tempore gra-
vi catarrhali: Tum vero etiam illis com-
mendantur, qui vertigine laborant, &
Apoplexiæ vel insultum, vel reditum ex-
timescunt. Hæc SCHULZIUS in Prælect.
pag. 274.*

Conf. *supra* Pulveres Cephalici.

Rotulæ Diaireos.

Disp. Brand. Wint. & reliq.

Rx. Specierum Diaireos simplicium, un-
ciam unam.

Sacchari albissimi, in sufficienti quan-
titate Aquæ Violarum soluti, &
ad consistentiam tabulati cocti,
uncias duodecim.

Misce, fiant lege artis rotulæ.

*Sunt pectorales, materiam acrem
tenuem incrassant, & expectorationem
adjuvant.*

Rotulæ Diureticæ Charas,

Pharm. Reg. Tom. I. p. 193.

Rx. Radicum Ononidis.

Eryngii.

Foeniculi.

Brusci.

Petroselin. vulg. ana unciam semis.

Seminum Bardanæ.

Milii solis, ana drachm. duas.

Coquantur omnia, ad Mollitiem,

ex

Aquæ communis, libris duabus.

Tum colentur, & Colat. demum
addatur.

Sacchari albissimi pulverati, libra una.

Pulpæ Rad. raphani rust. per seta-
ceum trajectæ, drachma una.

Fiant inde secundum Artem, Ro-
tulæ Tabellæ.

Rotulæ contra Dolores a Partu.

BOERH. Mat. Med. p. 220. GAUB.
pag. 130.

Rx. Matris Perlarum.

Corallior. rubr. præparat. ana drach.
duas.

Laudani puri, grana sex.

Misceantur exactissime, deinde
cum

Sacchari Aq. Cinnam. soluti & in-
spiss. uncis duabus semis.

Redige in Rotulas; paullo arte
effusionem addendo,

Olei Cinnamomi stillat. gutt. quatuor.

*Sunt Rotulæ anodynæ anthysteri-
cæ: Capiat Puerpera, viribus fracta,
drachmas duas, omni semihora, superbi-
bendo Vini Rhenani cochleare, donec do-
lor mitescit: dein detur tantumdem, ma-
ne saltem, & Vespere. Ceterum Conf.*

ROT. DYSENTERICÆ.

supra Mixture anodyna & Cardiaca pro puerperis a partu dolentibus, *ejusdem* BOERHAAVII *exhibita quoque a* Celeb. GAUBIO, *de Formul. pag. 222.*

Rotulæ Dysentericæ Deckeri.

In Not. ad praxin BARBETT.
pag. 179.

R. Specier. diarrhod. Abbat. *dr. unam.*
Cornu Cervi usti pulv.
Crocī Martis adstringentis, *ana dr. duas.*

Cinnamomi electi pulv. *scrupul. duos.*

Lapidis Bezoar. orient.

Confect. Alkermes, *ana scrup. unum.*

Sacchari in Aq. plantag. & Cinnamom. *ana q. s. soluti.*

Misc. Fiant secundum Artem, Rotulæ, seu Tabellæ.

Præmissis nempe præmittendis, & non ab initio morbi, parce & caute exhibendæ.

Rotulæ Embryonum.

Pharm. Bat. pag. 166. ex Plateri Obss. L. III. pag. 700.

R. Pulver. Radic. Bistortæ.
Eboris.
Coralliorum rubror.
Coriandri præp. *ana unc. semis.*
Succini albi.
Crysell.

Baccar. chermes, *ana dr. duas.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Aquæ Cydoniorum, *quant. suff.*

Coquantur secundum Artem, addendo:

Olei Cinnamomi, *guttas sex.*

Tum effundantur, ut fiant Rotulæ.

Quæ virium sunt magnarum in Abortu præcavendo, & fœtu roborando.

ROT. HAEMOPTOIC. 589

Conf. supra pulvis contra Abortum: & Pulvis Gravidarum.

Rotulæ Hæmoptoicæ.

Pharm. Bat. p. 167.

R. Terræ Lemniæ, *drachm. tres.*

Boli Armen. *drachm. duas.*

Lapidis Hæmatit,

Magisterii Eboris, *ana scrup. quatuor.*

Radiciſ Bistortæ.

Semin. Hyoscyami albi.

Cortic Limon. recent minut. incit.
ana drachm. unam.

Seminis papaveris albi, *unc. semis.*

Rhodofacchari, *uncias octo.*

Mucilaginis Gummi Tragacanth.

quant. suff.

Fiant lege Artis Rotulæ, s. Tabellæ, contra Hæmopt.

Conf. supra, Pulveres contra Hæmoptysin. *Sed mallem tamen, hic abesse suspectum illud Hyoscyami semen: de quo vid. supra monita ad Hyoscyami Semen.*

Rotulæ Hæmoptoicæ

Monspeliensium.

Tab. Smaragd. pag. 358.

R. Boli Armen.

Terræ sigillatæ.

Seminis portulacæ, *ana drach. unam.*

Coralliorum rubror. præparatorum.

Trochiscor. de Spodio.

Carabe.

Lapidis Hæmatit. præp. *ana scrupul. unum.*

Sacchari in Aqua plantag. soluti,
quant. suff.

Misc. Fiant lege Artis Rotulæ, ad eundem usum.

Rotulæ Lenthales,

Bat. p. 168.

R. Rad. Glycyrrhizæ recentis, *unc. octo.*Seminum Anisi, *uncias quatuor.*Carvi, *unciam unam.*

Aquarum Tussilaginis.

Hysſopi.

Præſii, *ana libram unam.*

Infund. in Baln. Mar. per tres dies; Fiat Expressio fortis, quæ ad Mel-laginem, exhaletur; addendo:

Gummi Ceraforum.

Arabici, *ana drachm. duas.*Tragacanth. *unciam semis*Per duos dies, prius infusi in Aqua Rosar. damascenar. *libra semis.*

Tum adde his omnibus:

Sacchari optimi, *libras duas.*

Moschi.

Ambra griseæ, *ana grana sex.*Pulv. Rad. Glycyrrhizæ, *unc. semis.*

Contund. optime in Massam, & exinde fiant Rotulæ, pectori agro jucun-dæ & valde profuturæ. Sedunde Nomen?

Rotulæ Magnanimitatis,
Charas.

Pharm. Reg. Tom. I. p. 193.

R. Pulpæ pistachiarum.

Radic. Satyr. conditar.

Conserv. Flor. Rorismarini.

Confect. Alkerm. complet. *ana un-ciam semis.*

Truncor. & Hepatum viperinor.

Margaritar. oriental. præp. *ana drach-mas tres.*Seminis Eruce, *drachmas duas.*

Cardamomi minoris.

Radicis Galangæ.

Renum Scincorum, *ana drach. unam.*

Caryophyllorum.

Cinnamomi acuti.

Macis.

Ambra griseæ, *ana drachmam unam.*Moschi orientalis, *scrupulum semis.*Sacchari in Aq. Flor. Aurant. solut.
& in solidum.Electuarium solicite cocti, *libram unam.*

Fiant secundum Art. Rotulæ, tor-pentem Venerem excitantes, quantum nempe possunt. Vid. supra Morsuli Magnanimitatis, & ibi dicta.

Rotulæ Manus Christi,
sive Saccharum Perlatum.

Dispens. Leid. Wirt. Prag. Vienn.

R. Sacchari albissimi, *libram unam.*

Aquæ rosarum, quantum satis, pro sacchari solutione.

Coquantur ad tabulati consi-stentiam & addatur

Matris perlarum præpar. *unc. semis.*

Effundatur in rotulas.

Pulveribus analepticiis & emulsi-onibus addi solet. vid. SCHULZ. p. 275.

Rotulæ Contra Phthisin,

VERZASCHA, Obs. Med. 100. p. 264. &
KOENIG. Regn. Min. pag. 44.R. Spec. Diatrag. frigid. *drachm. duas.*
Diaireos simpl. *drachm. unam.*Boli Armen. Ver. *drachm. semis.*Antihect. Poterii, *drachm. unam.*Confect. Alkermes, *drachmas duas.*

Sacchari opt. Aqua scabios. solut.

*unc. quatuor.*Misc. Fiant secundum Artem,
Rotulæ Antiphthisicæ.

Tum vero accurate præparatæ, in-tactæ abjiciantur; haud vero in usum, quod serio moneo, unquam advocentur,

aptiores quippe futuræ, ad augendam phthifin, & ipsam mortem accelerandam; quam ad minuendam illam, aut hanc retardandam: Ob detestabile nempe illud ac malignum Antihecticum Poterii, tam larga præsertim, copia, incaute hic adjectum: quod quam periculosum & pestiferum plane miseris tabidis sit Remedium, vel rectius loquendo, Venenum; superius, jam latius ostendimus, ad ipsum Antihecticum Poterii. Sed veterum quorundam Medicorum ambiguum auctoritatem nimis secure atque improvide hic sequuntur Verzascha, plurimum virtutis falso tribuit, Antihectico isti Poter. in curanda phthifi, ceu patet ibidem, pag. 263. Inde moniti abstineant Medici.

Rotulæ Saponacæ.

Pharm. Bat. p. 169.

*Rx. Saponis Venet. opt. unc. unam semis
Glycyrrhizæ, uncias duas.
Rad. Irid. Flor. drachm. sex.
Florum Sulph. unciam semis.
Rad. Angelicæ, drachm. duas.
Olei destill. Anif. scrupul. semis.
Sacchar. opt. unc. octo.
Mucilag. Tragacanth in Aq. Hyssopi fact. quant suff.*

Fiant lege Artis, Rotulæ.

In Empyemate, phthifi &c. optime valent: Expectorationem efficaciter promouent.

Rotulæ contra Sitim.

CAUBIUS pag. 132.

Rx. Sacchari albiss. subtiliss. pulv. uncias tres.

Leni igne calefactis immisce:

Succi pomi citrei recent. dr. quinque.

Flavedinis ejusdem tenuiter rasæ, scrup. unam.

F. Rotulæ.

Rotulæ Stomachicæ.

GAUB. p. 131.

Rx. Oleor. stillat. Menthæ.

Absinthii, ana guttas decem.

Essent Myrrhæ, drachmas duas.

Sacchari albiss. Aq. Menthæ solut. & inspiss. unc. quinque.

Fiant lege Art. Rotulæ: Conf. supra Morsuli & pulv. stomach. CHARRAS, T. I. p. 190. & præsertim JUNGKEN, Corp. Pharm. p. 290. seqq.

Rotulæ contra Vermes.

Disp. Wirt. in aliis desunt.

Rx. Semin. Cynæ.

Coralliorum.

Cinnamomi.

Æthiopis mineralis, ana scrup. duos.

Sacchari albi, in Aqua rosarum soluti & ad consistentiam tabulati cocti, uncias quatuor.

Fiant lege artis rotulæ.

Uncia continent Æthiopis mineralis scrupulum semis.

Dari possunt a drachmis duabus, ad drachmas sex.

Rotulæ contra Vermes.

BOERHAAVE, Mat. Med. pag. 233.

GAUB. de Form. p. 130.

Rx. Semin. Absinth. drach. duas.

Mercurii dulcis, scrupulos quatuor.

Diacrydii, drachm. unam.

Sacchari Aqua still. Tanacetii soluti, uncias duas semis.

Misc. exactissime, Fiant inde leg.

Art. Rotulæ.

Dosis, a drachmis duabus, ad drach. tres, alternis diebus, mane, vacuo ventriculo, a puero, capienda.

Rotulæ contra Vermes.

Disp. Vienn.

- ℞. Semin. Santonici, *unc. unam semis.*
 Mechoacannæ.
 Dictamni albi, *ana unciam semis.*
 Cornu Cervi usti.
 Corallinæ, *ana drachm. unam semis.*
 Florum Tanacetii, *drachmam unam.*
 Seminis Coriandri, *drachm. semis.*
 Pulverisentur exacte, & cum
 Sacchari Can. in Aq. Graminis soluti,
libra una semis.
 Fiat, lege Artis, Confectio in
 Rotulis.

Rotulæ contra Vermes.

CHARAS, *Pharm. Reg. Tom. I.*
pag. 191.

- ℞. Rhabarbari electi.
 Seminum Citri mundatorum.
 Santonici.
 Portulacæ.
 Caulium.
 Genistæ, subtil. pulv. *ana dr. tres.*
 Mercurii dulcis pulv. *drachm. duas.*
 Sacchari albiss. pulverati, *unc. sedecim.*
 Misc. Fiant secundum artem, Ro-
 tulæ, cum Mucilag. Gummi Traga-
 canth. cum Aq. Flor. Aurant. extr.

Rotulæ contra Vermes,
Lentilii.

CARTHEUSERUS, *Pharmacolog. p. 628.*
 Conf. GEOFROY, *Mat. Med.*
Tom. II. pag. 469.

- ℞. Mercurii dulcis rite præp. *drachm.*
unam, cum dimidia.
 Sacchari, in Aqua Graminis, aut
 Rosar. soluti, *uncias tres.*
 Succu Berberum, *quantum satis.*
 Fiant lege Artis, Rotulæ.

Titulo suo satisfaciunt, inquit hic
 Cl. Cartheuser. & *infantibus, a Scrupu-*
pulo dimidio, ad drachmam dimidiam,
imo integram, offeruntur. Una enim
Morsulorum drachma circiter grana tria,
cum tertia grani parte Mercurii dulcis,
recipit. Laudarem quoque ipse hos Mor-
sulos anthelminticos, post hos celeb. viros,
nisi plurimum laudis ipsis eriperet ad-
jectus Mercurius dulcis, vix tam suavi
Nomine dignus; cujus quippe usus in in-
fantibus præsertim nondum lacte depul-
sis, semper cum Hoffmanno, suspectus,
fallax & anceps censendus est. Conf. su-
perius dicta, ad Aethiopem Mineral. &
Mercurium dulcem.

Rotulæ contra Vermes
Timæi.

Descript. Medicament. pag. 428.

- ℞. Seminis Santonici, *unciam semis.*
 Turpethi electi, *drachm. duas.*
 Rhabarbari optimi, *drachm. tres.*
 Reesinæ Gilappæ, *f. a. solutæ,*
scrupul. unum.
 Corallinae, *drachm. unam.*
 Olei destill. citri, *guttas septem.*
 Sacchari alb. in Aq. Flor. persic. so-
 luti, *libram semis.*
 Misceantur probe: Fiant inde Ro-
 tulæ, ad usum.

Sed plures ejusmodi Rotularum
anthelminticarum seu vermifugarum com-
positiones ex diversis Auctoribus de-
promptas, conjunctim exhibet JUNGKEN.
Corp. Pharm. p. 292. seqq.

Saccharum Caryophyllatum.

Pharm. Bat. pag. 136.

- ℞. Florum Caryophyllor. hortens. pulv.
drachm. sex.
 Caryophyllorum aromat. *scrup. unum.*
 Saccha-

SACCHAR. CLARIFIC.

Sacchari albliff. in Aqua Rosar. damascen. soluti, *uncias duodecim.*

Coq. & effunde in marmor. ut fiat inde Massa sacch. ad usum.

Cardiacum, Cephalicum, & Stomachicum insigne est: Cruditati Ventriculi, Vertigni & aliis gravioribus affectibus confert.

Saccharum Clarificatum.

vid. Dispensat. omnia.

Fit, libras duas sacchari albi in libra una aquæ puræ fontanæ solvendo, atque percolando.

Adhibetur electuariis, conditis, &c.

Saccharum Lactis.

Lud. Testi.

CHARAS Pharm. Reg. P. II. p. 856.

Wirt. Vienn. Brand. Prag.

℞. Lactis recentis vaccini, *libr. decem.*

Reponantur per viginti quatuor horas, auferatur cremor, & residuum lac lento igni exponatur, ut caseosum præcipitetur. Serum, per colatorium separatum & per chartam bibulam filtratum, in vase figulino vitreato, lento igne, ad sextæ partis remanentiam, evaporetur, atque ad crystallisationem reponatur. Crystalli collectæ aqua frigida abluantur, & in loco tepido, inter chartas, siccantur, atque, loco sicco, temperato, in vitro asserventur. Vid. TEICHMEIER *Instit. chem. dogmat.* pag. 200. & CARTHEUSER. *Rud. Mat. Med.* p. 406. & *Fundament.* p. 441. & *Pharmacol.* p. 439.

Antispasmodicum, demulcens, anodynum & antarthriticum est; scorbuticis, hæcticis & nephriticis convenit. Cavendum vero est, ne sit rancidum, sed

SACCHARUMLACTIS. 593

recens paratum. Sed parum Virtutis ipsi tribuit Charas; plus autem Hoffmannus.

Dosis drachma una, ad drachmas duas.

Saccharum Lactis Crystallis.

Disp. Ratisb.

Tab. Smaragd.

℞. Lactis Vaccin. nondum acidi, *mensur. octo.*

Coq. & præcipita, cum

Spiritus Vitrioli, *drachma una.*

Postea clarifica, & abstrahe per Alembicum, ad Cuticulam: Repone in Cellam, & Crystallos adquies. Sed præstantior suaviorque sequens est præparatio. Vid. HOFFMANN in *Diff.* & ERNST. *Lex. Pharm.* p. 684. & VALENTINI *Med. Nov. antiq. in Append.*

Saccharum Martis.

Disp. Vienn.

℞. Limaturæ Martis purissimi, *libras quatuor.*

Cerevisiæ albae, nonnimis dulcis, *libras octo.*

Mixta stent in loco calido, per quatuor hebdomadas, in digestionem: postea bene saurata coletur, filtretur, & abstrahatur in vase ferreo, vel vitreato, lenissimo igne, ad Mellaginem: exinde effundatur in minores patellas vitreatas terreas, quae ponantur in loco calidum, ut lente exsiccentur; quod splendidum est & nigrum, servetur usui.

In Obstructionibus hypochondriacis, & Mensium suppressionibus, (præcipue pro delicatulis) conducere dicitur.

Saccharum Rosatum Tabulatum.

Disp. Wirt. Prag. Vienn.

℞. Pulveris florum Rosarum rubrarum,
drachmas duas.

Sacchari albi, in aqua Rosarum dissoluti & ad consentiam tabulati cocti, *uncias quatuor.*

Fiat confectio in tabulis.

Pulveribus, saporis gratia, additur.

Saccharum Sambucinum.

Pharm. Bat. pag. 137. & præsertim

BLOCHNIT. in Anat. Sambuci,

Sect. III. Cap. 14. p. 108.

℞. Flor. Sambuc. *uncias duas.*

Sacchari opt. in Aqua.

Flor. Sambuc. soluti, *libr. unam.*

Fiat secund. Art. Massa Sacchar.

Est Carminativum & Stomachicum.

Saccharum Saturni Crystallifatum.

Conf. Jo. Andr. FISCHERI Dissert. de Saturno.

Dispens. Wirt. Brand. & reliqua vid Chem.

℞. Minii, aut Lithargyrii, *quantum vis.*

Affunde, in vase vitreo, aceti destillati acerrimi, quantum sufficit, ad eminentiam quatuor, ad minimum digitorum, digere in loco moderate calido, sæpius, ab initio præsertim, bacillo aut spatula lignea, ne nimium in fundo concreascit, per unum alterumve diem, agitando, donec acetum a Saturno saturatum, flavescat, & sapore dulcescat. Deinde solutionem decanta, ac novum acetum destillatum

affunde, ut denuo aliquot digitos superemineat, idque toties reitera, novum acetum destillatum affundendo, donec dulcescat. Extractiones omnes conjunge, atque in vase figulino, leni igne, evapora ad cuticulam, & ad crystallifandum repone. Crystallinos leni calore exsicca.

Lithargyrium semper cupro inquinatum est; hinc præstat saccharum saturni, vel ex plumbo puro crudo, vel minio præparare; breviori etiam manu, ac citius, leni decoctione quam digestionem, sal extrahitur & plumbum solvitur; decoctio vero, uti supra diximus, in vase figulino, vitreato, instituenda. Residuum, quod in crystallos abire recusat, leni igne evaporatur atque ficcatum, in pulverem tritum, servatur.

Externi tantum usus est; refrigerat, mundificat, adstringit & ficit; in collyriis, ad oculorum inflammationem, adhibetur. Sunt, qui interne, ad epilepsiam, gonorrhæam & venerem extinguendam, dant, quod tamen summa circumspectione fieri debet.

Immo nulla potius circumspectione opus est, quoniam nullus prorsus, præsertim vero internus, sacchari hujus saturnini debet esse usus. Saccharum enim hoc, tam blando dulcique nomine plane indignum, ad venena omnino pertinet, si non perniciosissima, qualia sunt Arsenicum, Bismuthum, Cobaltum, atque id genus alia, cum ex Metallis, tum & plantis nonnullis venenatis deprompta; tamen perniciosissima, & si non rapido fato tamen lenta tabe, certissime necantia, atque hinc & Sanitati & Vita denique ipsi, pestilenti sua refrigerandi, constringendi, obstruendi, exsiccandique natura & indole, inimicissima, nervisque imprimis atque

intestinis nocentissima; Ex omnibus enim, quæ inimica Naturæ sunt, nulum est, quod tam valide & tam graviter intestina, eorumque tonum destruat, quam Saturninum quoddam; hinc propter vim, Naturæ humanæ valde infensam, Veteres Saturnina Venenis annumerare non dubitarunt: ita recte ac sapienter HOFFMANNUS noster, Med. Rat. Syst. Tom. II. Part. II. Cap. 8. pag. 294. 295. seqq. ubi & plura de perniciosissima Sacchari Saturni & aliorum Saturninorum efficacia leguntur, ut & in ejusdem Diss. de Læsionibus externis, Venenis, &c. pag. 30. & alibi sæpius in ipsius opp. præsertim in Not. ad Poter. Pharmac. Spagy. Lib. II. Cap. 20. pag. 417. sqq. qui ipse Poterius, quod mirum, ibi quidem ejusdem est sententiæ, alias, ut notum, remedium metallicorum violentiorum defensor acerrimus. Eandem vero decretoriam quasi sententiam præter hos ipsos, certatim postea tulerunt de hoc insidioso & clandestino Veneno, alii quoque Medici celeberrimi, veluti ipse BOERHAAVIUS, Element. Chem. Tom. II. Part. III. proc. 174. pag. 398. item STAHLIUS, Tract. de Sulphure, pag. 25. & Mat. Met. P. I. pag. 87. & p. 224. ut & ZELLERUS, Diss. de Vinis Lithargyrio infectis, & Ros. LENTILIUS, Jatrocnem. Cap. IX. pag. 65. seqq. quique ad hos magnos Viros jure provocat, SCHULZIUS, in Prælect. ad Dispens. Brand. pag. 277. seqq. item GEOFFROY Mat. Med. Tom. I. Part. I. Sect. VII. Cap. I. Art. II. pag. 280. & RIEDLINUS, Lin. Med. An. 1695. Mens. Maj. Obs. 31. p. 155. item LOESEKE, Mat. Med. p. 424. sqq. & BARON. ad Lemerii Curs. chym. nec non WEDELIUS, in Amoenit. Mat. Med. Lib. I. Sect. III. Cap. 6. pag. 162. qui tamen

infra, Lib. II. Sect. II. Cap. 18. pag. 489. sui rursus oblitus videtur. Rectius vero hoc exosum suspectumque Remedium, intus assumtum, ceu pestiferum, abominatar Cl. BÜCHNERUS, in Fundament. Mat. Med. pag. 194. item Cl. GMELINUS, in Diss. de Botan. & Chymia ad prax. med. applicata, cum aliis pluribus. Sed jam dudum ante hos omnes, justissimis de causis, funestis scilicet aliquot exemplis admoniti, idem fecerunt, in execrando hoc Saccharo, FERNELIUS, Tract. de lue Ven. Cap. 7. BILlich. Obs. Chym. pag. 144. LUDOVICI, in Pharmacia, Diss. I. pag. 599. Jo. RHODIUS, Cent. III. Obs. 10. & BORELLUS, Obs. 32. Cent. IV. item Horstius, Schenckius, Forestus, Sennertus, Wepfferus, Riedlinus, & alii plures, citati jam ipsi FRICCIO, Cap. XIV. de Virtute Venenar. Med. pag. 266. seqq. qui ipse hoc argumentum pluribus ante prosequutus fuit, in Tract. de paradoxis Medicis. Ipse tamen mox ibidem, pag. 269. sqq. varios quoque producit Autores Medicos, qui, quis credat sine horrore? quis asserat sine pudore? in contrarium censuerunt, Saccharum hoc Saturni inter præstantissima quidem & humanæ saluti convenientissima Remedia esse referendum, scilicet Mynsichtum, Dolæum, Hoffmannum, patrem ad Schroed Mayerne, ipsum Ettmüllerum, Zwingerum, aliosque plures. Quibus add. CHARAS, Pharm. Reg. Tom. II. pag. 773. & MALOUIN, in Chem. Med. Quorum spatiosum nimis Catalogum nuperime quoque, quod equidem, propter amicitiam nostram, nollem fasua accessione & assensione, auxit Celeb. quidam in vicinia, Doctor, alibi jam in hoc opere, digniore quidem loco, a me laudatus edita Exercitatione Acad. de Sacchari Saturni

usu interno salutari; immo rectius, inquam ego, minus, aut nunquam salutari. Omnes enim istæ Apologia operose non minus, quam speciosa tantum, nunquam, spero, efficient, ut Saturninum hoc Saccharum exinde malum esse medicamentum desinat, & bonum contrafore, incipiat: præsertim, quum ipsum illum famosum pulverem, successorium, vel successivum vulgo dictum (la Poudre de Succession quem & quis præter vulgarem significationem, haud inepte inde vocare posset pulverem feudalem, item hæreditarium, & cibum denique deorum, si joco quidem hic locus esset,) ex ipso Saturno, ejusve Saccharo, in perniciem humanam, potissimum parari, notum sit; conf. HOFFMANN. Med. Rat. Syst. Tom. II. pag. 294. & alibi. Quare meo quidem, non suo, sensu, recte perhibuisse in sua Isagoge-Physico-Magico-Medica, crediderim August. ETZLERUM quod nempe ex Saturno confici possint Medicamenta, quæ faciant ad Longevitatem, scilicet æternam, ut ego haud dubie apposite interpretor, & ad Vitam beatam nunquam denuo morituram. Abstineant ergo in posterum; serio seduloque, & quantum possum, insto, moneo & hortor, omnes Medici suæ famæ & conscientie imprimis, consulturi, a teterrimo Saturno patre, ejusque Filia execrabili, Tinctura illa sic dicta Antiphthifica Grammanni, ceu a Venenis atrocissimis, & nunquam posthac Saccharum Saturni in usum internum advocent, (licet interdum ejusdem externus omnino sit admitteendus, conf. FRICC. de Venen. Cap. 14 pag. 272. seqq. & Tract. nostr. de Pleurit. Cap. 4. pag. 53. &c.) Denique autem sciant, Saturnum illum morosum ac malignum, sive in paganorum calo sit collocatus, sive in terra, inter metalla,

relatus, semper homines crudeliter devorare. Conf. supra dicta; ad Pilulas Saturninas, & infra dicenda, ad Tincturam Antiphthificam Grammanni.

Saccharum Tormentillæ.

Pharm. Batean. p. 137.

R. Rad. Tormentill. Pulver. unc. unam
semis.

Cinnamomi, unciam semis.

Sacchari in Aqua Cinnamom. solut.
libr. unam.

Coq. & effunde secundum artem.

Eximii usus est in Abortu præcavendo, fætu roborando &c. Conducit & in nimio fluxu Alvi.

Saccharum Vermifugum.

Dispens. Paris.

R. Mercurii e Cinnabari redivivi, unciam unam.

Sacchari albiss. unc. duas.

Tere simul in Mortario marmoreo, donec Mercurius sit penitus extinctus

Est Species Aethiopis Mineralis, atque hinc ad differentiam alterius vulgaris Aethiopis Mineralis, ex Mercurio & Sulphure parati, commode vocari posset Aethiops mineralis dulcis, vel Saccharatus. Quo tamen eadem circumspeditione utendum, qua illo altero, de quo vid. supra.

Sal Absinthii.

Disp. Wirt. Prag. Brand. Vienn.
Argent. &c.

CHARAS T. II. p. 486.

R. Absinthii sicci quantum vis.
Comburatur in cineres albos, sal

extrahatur aqua communi calida, aliquandiu digerendo, postea aqua per inclinationem separetur, idque novam affundendo aquam, eousque repetatur, donec aqua lixivioso sapore non amplius imbuatur. Tandem exhalando coaguletur, & denuo solutum, filtratum, atque, donec pellicula in summitate concrefcere incipiat, evaporationi commissum reponatur, ut in crystallos concrefcant, quæ exsiccentur, & remanens liquor ulteriori crystallisationi, evaporando & reponendo, accomodetur.

Hæc est methodus vulgaris, salia herbarum parandi, secundum quam reliquarum herbarum salia parari possunt.

v. g. Artemisiæ.

Cardui Benedicti.

Centaur. Minor.

Fabarum Stipit.

Genistæ.

Sabinæ.

Salviæ.

Saxifragiæ.

Scordii. &c. vid. Disp. Vien.

Tamarisci & Hamb. &c.

Verum

Non adeo acre sal, & major quantitatis ejus acquiritur, si methodo Tacheniana plantæ non penitus siccæ, sed admodum marcescentes, vel plane recentes, in sartagine magna, ferrea lamina testâ, incinerantur. Lamina autem adhibetur, ut violentia ignis & flamma aliquo modo arceantur, & lentiore gradu combustio fiat; in fine, dum flamma cessât, semper virga fer-

rea movendi sunt cineres, ut æqualiter calcinentur, atque omnes carbonēs in albos cineres redigantur, qui cinis aqua frigida extrahendus. Lixivium per filtrum, vel pannum, colatum, lento igne, sine magna ebullitione, evaporandum, & cum cuticula apparet, ad crystallisandum reponendum. Vid. ZWEIF. *Animad. ad Pharm Aug.* p. 452. sqq.

Salia hæc fixa plantarum, sine sulphure vel alio artificio parata, (caveant vero pharmacopæi, pro more, cineres vel sal ipsum cum sulphure calcinare, vel acidum quoddam addere,) magis ad naturam alcalinorum, quam mediorum salium, accedunt; nec etiam plantæ specificas virtutes, e qua extracta sunt, retinent. Vix ulla quoque inter illa deprehenditur differentia; omnia acidum infringunt, humores crassos resolvunt, attenuant, incidunt, urinam & alvum ciunt. Raro per se solum, herbarum sal, sed plerumque cum aliis mixtum, præscribitur. Illustris Boerhaave ad drachmam unam & ultra, in copiosa aqua dissoluta, ad febres intermittentes pertinetes expugnandas, adhibere jussit. Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Proc. 9. pag. 41. conf. SCHULZ. Prælect. pag. 278. & TENTZELII Exegesis Chymiatr. Angel. Salæ, p. 727.

Sal Aceti Essentiale.

Pharm. Bat pag. 137.

Rx. Caput Mort. Aceti destillati.

Coq. in Aqua, donec sufficiat; dein Filtra ac Crystallisa, secundum Artem.

Sudorificum est, & putredini resistit.

Dosis est a granis quinque, ad

598 SAL ACETI FIXUM.

grana decem, in vehiculo aliquo idoneo. *Conf. de hoc Sale BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. p. 189.*

Sal Aceti Fixum.

Ibidem pag. 138.

Rx. Caput mortuum Aceti destillati, Calcina illud; dein solve in Aqua, Filtra denique & coagula secund. Artem.

Idem efficere creditur, ac præcedens Sal.

Sal Antimonii.

Hujus parandi modum vid. apud HOFFMANN. *Not. ad Poter. Pharm. Spag. Lib. II. Cap. 12. pag. 390. Hartmannum, Februm, Lemery & alios chemicos plures.*

Sal Chalybeatum Cachecticum.

CHARAS, *Pharm. Reg. Tom. II. pag. 697.*

Rx. Vitrioli Martis, *unciam unam.*

Salis prunellæ, *uncias duas.*

Salis ex Aquæ fort. capite mort. extract *unc. tres.*

Pulverat. misce in Alembico Vitreo, atque igne Arenæ torqueantur, donec Materia rubescat & liquetur: Massa rubescens & dura fervetur ad usum.

Plurimum commendatur hic Sal in Cachexia & affectibus scorbuticis, ad Massam Sanguinis vitiosam emendandam & emundandam, appetitum defectum rursus erigendum, & obstructas lotii vias aperiendas. Vomitus interdum ciet, & alvum movet, sed utrinque parce & leniter. Dosis est a granis decem, usque

SAL CHALYBIS.

ad grana viginti. *Utinam hæc omnia vera sint.*

Ceterum Conf. supra Pulvis Cachecticus Quercetani, & Pulveres Chalybeatos; & vid. inprimis SCHROEDERI Pharm. Lib. III. p. 466. ubi id ipsum Sal Cachecticum exhibitur.

Sal Chalybis.

Pharm. Bat. p. 139.

Rx. Croci Matris per Aquam Regiam facti, *quantum vis.*

Extrahe Sal cum Aqua, deinde Filtra & Crystallisa, secundum Artem.

Vim habet incidendi & aperiendi obstructions, tum viscerum, tum uteri. Dosis est a grano uno, ad grana quinque, & ultra: Sed ne quid nimis. Cave enim hic agendum: Conf. inf. Vitriolum Martis.

Sal Chalybis Catharticum.

Pharm. Bat. p. 140.

Rx. Capit. mort. Flor. Salis Ammon. Martiator. *quantum places.*

Solve in Aqua calida, filtra, ac coagula.

Leniter alvum purgat, & simul diureticum est. Dosis sit a granis decem, ad grana duodecim. Conf. supra Crystalli Martis.

Sal Chalybis f. Martis

Dulce.

SCHROEDERI *Pharm. Med. pag. 376.*

Dispens. Prag. Vienn. Hamb.

Rx. Limaturæ Martis, *quantum places.*

Irroretur optime Aceto destillato, ut pasta fiat, quæ siccetur; siccata teratur, & iterum irroretur Aceto destillato, pro pasta, & hoc sæpius repe-

tatur: Tandem effundatur phlegma Aceti; coquatur bulliendo & filtretur: dein humiditate in Balneo Mariæ abstracta, digeratur cum Spiritu Vini, & reponatur ad Crystallifandum.

Virtutem habet incidendi, atque obstructions viscerum & uteri, etiam contumaciores, aperiendi.

Conf. supra Saccharum Martis, quod ejusdem Virtutis,

Sal Cinnamomi.

Illius parandi modum & usum accurate docet Nicol. GRIMM, in Laboratorio Ceylon. pag. 74. sqq. Sed nobis Europæis haud licet esse tam beatis. vid. SCHULZ. pag. 279.

Sal Coralliorum.

Disp. Vienn. Wirt. Prag. & rel.

Solutio Coralliorum, aceto destillato facta, in vase figulino evaporatur, materiæ residuæ salinæ, ut odore aceti privetur, aquæ fontanæ portio superfunditur, atque denuo, leni coctione, ad siccitatem perducitur. Pari modo etiam parantur

Sal Concharum,

Margaritarum,

Matris Perlarum,

Oculorum Cancrorum,

Ostreorum,

Salia hæc sunt solutiones, & virtute omnia gaudent resolvente, diuretica & sudorifera.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam dimidiam.

* *
*

Sal Cordiale, seu Cardiacum

MYNSICHTI, Thef. Pharm. p. 196.

℞. Radicum Caryophyllatæ,
Buglossæ, ana libras duas.

Herbarum Rorismarini,

Salviæ,

Melissæ, ana libram unam.

Semin. Ocymi Caryophyllat.

Corticum Citri, ana libram semis.

Florum quinque Cordialium,

Tunicæ, ana uncias quatuor.

Misce, & calcina in exactum Cinerem, vase undique firmiter clauso; postea adde:

Cinerum Cinnamomi, uncias tres.

Caryophyllorum,

Cardamomi, ana unc. unam semis.

Croci Orientalis,

Macis, ana drachmas duas.

Et ex Cineribus, mixtis, cum Aquis Cordialibus, extrahe Sal pulchrum, lege Artis.

In Lipothymia, Syncope, ceterisque Cordis affectibus, Spiritus omnes recreando & fovendo, quam maxime valet; (aut valere creditur) Dosis sit a scrupulo semis, ad scrupulum unum, plus minusve in Aquis Cordialibus. Conf. supra Pulveres Cardiaci, seu Cordiales.

Sal Cornu Cervi Volatile.

Disp. Wirt. Brand. Amst. Leid. Ratishon. & rel. vid. Chem.

E cervi cornibus, in segmenta media dissectis, igne aperto, e retorta capaci, recipiente amplo adaptato, & juncturis optime clausis, una cum spiritu & oleo, elicitur, atque agitatione a lateribus recipientis elotum, ab olei parte potiori segregatur, rectificatione postmodum, e cucurbita vitrea, arenæ igne admodum leni,

600 SAL COSMETICUM.

a spiritu quoque ac phlegmate separatur, & ossium calcinatorum vel cretæ albæ quadruplo mixtum, sublimatur, itaque ad puritatem desideratam & candorem gratum deducitur.

Salia volatilia animalia sunt alcalinæ naturæ, & ab oleo empyreumatico volatilisationem acquirunt; resolvunt igitur, & ab oleo, intime innexo, expansivam virtutem habent; adeoque profundius in organa colatoria penetrant, sicque secretiones omnis generis promovere, atque opem adferre possunt, ubi motus excitandi sunt; e contra ab usu eorum abstinendum, ubi jam per se nimis intensi. Vid. GRABAE Elaphograph. & BORRICH de Med. Herm. C. 4. p. 332.

Vim tamen specificam antepilepticam, & antitoxicam, vulgo quidem jactatam potius, quam probatam, huic Salii volatili plane denegat STAHLIUS, Mat. Med. Part. I. p. 299. sqq. & P. II. p. 51. item SCHULZ. Prælect. pag. 280. alique recentiorum plures dubitant neque sine ratione. Conf. infra ad Spiritum Corn. Cervi dicta: & supra P. I. ad Cornu Cervi.

Dantur a granis tribus, ad grana duodecim; largiori vero dosi dari possunt, si ab oleo empyreumatico liberata sunt; facilius etiam senes, quam juvenes, phlegmaticos, quam sanguineos & plethoricos perferre, expertum est.

Sal Cosmeticum.

Dispens. Vienn.

Paratur ex plumbo, Sulphure citrino, Matre perlarum, & aceto, ut præter necessitatem, operose nimis ibi docetur. Sed quoniam hoc Sal sic dictum cosmeticum, ut omnia Saturnina alia, de quibus supra, ad va-

SAL DIURETICUM.

standas potius, quam venustandas puellarum formas. natum & reperiunt mihi videtur; ideo propter incertam utilitatem, certius vero damnum, illi in hoc opere nostro, locum ullum dare, merito dubitavimus. Conf. supra, *pulvis Cosmeticus.*

Sal Diureticum,

Pharm. Bat. pag. 139.

Rx. Cap. mort. Salis Ammon. volatil.

Solv. in Aqua calida, deinde filtra & coagula, secundum Artem.

Proficuum admodum in febribus intermittentibus; item & in Ictero, Scorbuto, Hydrope & omnibus pæne obstructionibus valde conducit.

Dosis est a scrupulo semis, ad drachmam semis, in convenienti vehiculo.

Ceterum aliud Sal diureticum, medium quasi inter fixum ac volatile, operose descriptum habetur in Pharmacop. Regia CHARAS, Tom. II. pag. 594.

Sal Diureticum Ettmülleri.

JUNGK. Corp. Pharm. pag. 935.

Rx. Salis stipitum Fabarum,

Tartari, ana drachmam semis.

Succini vol. scrupulum unum.

Misc. Fiat pulvis Salinus diureticus.

Sal Diureticum Waldschmid.

JUNGK. ibidem.

Rx. Salium Genistæ,

Absinthii,

Fabarum,

Veronicæ,

Juniperi,

Ebuli, ana drachmam unam.

Misc.

SAL DE DUOBUS.

Misc. Fiat pulvis salinus diureticus, ut ante,

Dosis sit a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam.

Ubi necessitas exegerit, in Aqua Feniculi, petroselini, Fragor. aut alia quacunque Aqua diuretica.

Sal de Duobus.

Vid. supra

Arcanum Duplicatum.

Sal Epaticum Mynsichti.

Thef. Pharm. pag. 198.

R. Rad. Agrimonix, *libras duas.*

Cichorei,

Scorzoneræ, *ana libram unam.*

Costi amari,

Eryngii,

Curcumæ, *ana libram semis.*

Calami aromatici,

Rhaponticæ, *ana uncias quatuor.*

Herb. Absinthii pontici,

Abrotani,

Eupatorii,

Schlopendrii,

Veronicæ,

Epaticæ nobilis,

Fumariæ,

Cnscutæ, *ana uncias tres.*

Mixta calcinentur in Reverberio; post add.

Cinerum Rhabarbari,

Cassix lignex, *ana unc. un. semis.*

Et cum Aqua Flor. Epaticæ albæ, vel alia convenienti, Fiat lege Artis, Sal albißimum, usui servandum.

Hepatis obstructiones, inflationes & durities tollit: Scirrhum dissolvit, quantum potest, Cachexiam depellit: Aqua subter cutem medetur: Ictericam curat: Colorem corporis sædum emendat:

SAL EPILEPTICUM. 601

Menses ciet, nec non urinam, dissipando Calculum, promovet. Dosis a scrupulo uno, ad duos, in vehiculis convenientibus. Magnifica hæc omnia sunt, fateor, utinam & essent ubique veridica.

Sal Epilepticum Mynsichti.

Thef. Pharm. pag. 195.

R. Radicum Palmæ Christi, *libras duas.*

Angelicæ,

Pæoniæ,

Pyrethri, *ana libram unam.*

Semin. Pæoniæ,

Scobis Ligni Cupress.

Visci quercini, *ana libram semis.*

Herbarum Pentaphylli,

Millefolii,

Rutæ hortensis,

Verbasci,

Lavendulæ,

Rorismarini,

Morsus Gallin. *ana unc. quatuor.*

Florum Primulæ Veris,

Stoechadis Arabicæ,

Tiliæ,

Pæoniæ,

Sambuci, *ana uncias duas.*

Mista omnia calcinentur in Reverberio, postea, si placeat, aut opus fuerit, adde:

Cinerum Picarum juniorum,

Hirundinum,

Stercoris Pavon. *ana unc. unam.*

Et cum Liquore convenienti fiat lege Artis Sal albißimum & crystallinum.

Epilepticiis, Vertiginosis, Lethargicis, Congelatis, Subethicis, (hoc est, soporosis & stupidis,) & omnibus, periculosis Capitis Morbos, timentibus, singulari proprietate conducit. Dosis sit a scrupulo uno, ad drach dimid. in Aqua

Florum Tilia, vel Epileptica Langii aut Myrsichti, aut alia, superius descripta.

Magna hic, non nego, promittuntur, sed utinam in his cineribus, & exinde productis salibus, ipsarum illarum Radicum, Florum & Herbarum, quas florentes & vigentes adhuc possidebant, virtutes, etiam post cinesacta earum corpora, in tristi et sordido veluti busto, deprehendere liceret! Sed hoc quidem erat potius in votis, quam in fatis, aut ipsa re. Quod si vero etiam omnes illæ virtutes antepileptica adhuc inessent istis plantis e mortuis & in cineres redactis: in cineribus tamen illis picarum, sive juniorum, sive & seniorum, item Hirundinum, multo minus stercoris pavonum vix aliquid invenio, quod auxilium præstare possit.

Sal Essentiale Acetofæ & Acetofellæ.

*Ex BOERHAAVE Elem. Chem. T. II.
P. I. Proc. 7. pag. 33. sq.*

*Disp. Wirt. Vienn. Argent. Ratisbon.
Hamb. Edinb.*

Herbarum Acetofæ, vel Acetofellæ copiam ingentem concisam & in mortario lapideo contusam, inter linthea pura, prelo fortiter exprime. Succum expressum sapius per manicam Hippocratis cola, donec limpidus, purus & tenuis transeat. Liquorem ita depuratum e vitreis vasis, vel figulinis probe vitreatis, leni ebullitione inspissa ad consistentiam fere Cremoris lactis recentissimi; inspissatam hoc liquidum infunde vitro cylindrico, vel, quod præstat, urinali, ut usque intra collum plenum sit; superaffunde parum Olei olivarum, & in cellam, per septem, octo, vel plures menses reponere. Ita

sub oleo, quod fermentationem & mucilaginis generationem prohibet, præcipitatur sal, speciem Tartari referens, qui, per inclinationem, a liquore separatus, & subita aquæ frigidæ affusione, paulum ablutus quam ocyssime a fæce, leniterque exsiccatus, verum exhibet sal plantarum nativum.

Citius etiam hoc sal parari potest, succum acetofellæ, vel per subsidentiam, vel addito albumine ovi, per ebullitionem clarificando, in vitro vel olla vitreata, ad tertiæ vel quartæ partis remanentiam, lenissimo igne evaporando, atque in locum frigidum reponendo: sic plerumque spatio viginti quatuor horarum, sal concrevit, & ad fundum vasis descendit, quod vel ficcari, vel in aqua fontana rursus dissolvi, coagulari, & tali modo depurari potest. Vid. CARTHEUSER. *Pharm.* pag. 382. & ZORN. *Bot.* p. 18. LOESEKE, *Mat. Med.* pag. 102. præsertim vero BEGUIN. *Tyrocin. Chym.* Lib. II. Cap. 17. p. 251. ubi simili facili euchiressi, Salem e Carduo benedicto, aliisque plantis recentibus & succi plenis, prolicere docet, ubi & Poterius, *Pharm. Spagy.* L. I. & LEMERY, *Curs. Chym.* C. 8. pag. 503. item *Collectan. Chym. Leyd.* Cap. 172. pag. 148. & JUNGK. *Chym. Exper.* Sect. III. Cap. 4. p. 145. ne jam de aliis dicam: res enim hodie satis nota.

Acidum gratum est; hinc jula-piis refrigerantibus additur, maxime vero apud nos in usu ad maculas atramentosas linteorum delendas.

Eodem vero modo pari potest

Sal Centaurii Minoris,
Cichorii,

SAL ESSENTIALE.

Euphrasæ,
Fumariæ,
Plantaginis,
Quercus, &c.

Vid. Disp. Edinburg.

Sal Essentiale Tartari.

Vid. supra.

Arcanum Tartari, sive Terra
Foliata Tartari.

Sal Essentiale Vegetabilium.

Præter duplicem istum modum hic commemoratum, nempe vel per contusionem & expressionem plantarum recentium, vel per calcinationem aridarum, Sal quasi essentiale parandi, tertium addit MYNSICHTUS, in Thef. Pharm. Sect. XII. pag. 204. nimirum per cocturam herbarum arefactarum, quam deinde Bierlingius, & plures alii sequuti. Mihi vero, ut ingenue fatear, prima methodus per expressionem succorum recentium plantarum instituta, omnium optima & efficacissima videtur: per illam enim Sal nativum ipsique plantæ a natura inditum blande producit, quod inde verum Salis Essentialis nomen jure mereatur. Per binas vero alteras Methodos, sive ignis indomiti violentia, Sal extorquatur peregrinum quasi, novum, adventitium, acre & diversæ plane aversæque à prima sua origine, indolis, indeque neutiquam Essentiale, aut nativum ingeneratumve vocandum:

Miraturque novas frondes, &
non sua poma;

Degener enim quasi hoc Sal Ignis est filius; quum illud prius expressione paratum, vera sit & nobilis ipsius Natu-

SAL FEBRIFUGUM. 603

ra progenies, nullo aliunde adscito Vitio, aut contagio contaminata. Hinc bene distinguendum inter Sales Vegetabiles, a natura in ipso Regno vegetabili, genitos, & inter eos, quos chemicus ignis, seu nova & insolita monstra, aut, ut Helmontius, satis proprie ait, tanquam novas creaturas, generat: uti sapientissime, pro more solito, monet maximus BOERHAAVIUS, Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Proc. 7. p. 32. sqq. licet contra stet STAHLIUS, Obs. & Animad. Chym. p. 321. qui tamen hic fallitur. Quæ licet hodie ubivis notissima sint; tamen in Tironum præcipue gratiam, hic repetenda merito duximus.

Sal Febrifugum Bat.

Pharm. Bat. pag. 139.

R. Testarum Ostreor. opt. mundatar.
quantum vis.

E quibus, ad summam albedinem, prius calcinatis, deinde solvendo in Aqua, filtrando & coagulando, secundum Artem, eliciatur Sal antifebrile.

Cujus dosis sit a drachma dimidia, usque ad drachmam integram, semper, ante paroxysmum.

Conf. supra, pulveres antifebriles.

Sal Febrifugum Ettmülleri.

JUNGK. Corp. Pharm. pag. 935.

R. Tartari Vitriolati, drachmas duas.

Salis Absinthii,

Centaur. minoris,

Cichorii, ana scrupulum unum.

Misc. Fiat Sal digestivum in Febribus intermittentibus, die remissionis, per Vices, dandum.

Sal Febrifugum Mœbii.

BIERLING. *Append. Med. pag. 124.*℞. Crystallor. Nitri, *uncias sex.*

quas deinde solve in

Aquæ fluviatilis, *libris sex.*post, ad decidentiam *unius quartæ*, injice in vas,Limaturæ Martis, *uncias duas.*

Moxque ab igne remove, & colla calide.

Vel alio Modo, ibidem.

℞. Crystallorum Nitri, *uncias quatuor.*

Martis, per Spirit. Vitrioli,

uncias duas.

Crystall'os Martis solve in Aqua: postea solutionem incorpora cum Crystallis Nitri, Mortario lapideo: Exsicca iterum, & pulverisâ, ad usum.

Ibidem & tertius parandi illius Salis modus, sed brevior docetur.

*Ceterum hoc sal antifebrile Mœbii-
num olim celeberrimum fuit, neque in
hunc usque etiam, ipsius usus plane evi-
luit. Vid. JUNGKEN. Prax. Med. pag.
401. & passim alios Medicorum practi-
corum Libros.*

Sal Febrifugum Sylvii.

Disp. Wirt. Amst. CHARAS, T. II.

pag. 692. Ratisbon. & rel.

℞. Residuum a destillatione spiritus salis Ammoniaci, qui cum sale alcalino præparatus est, solvitur in aquæ communis puræ ferventis sufficiente quantitate. Solutio filtratur per chartam, & evaporatur in olla terrea vitreata, ad siccitatem usque, agitando spatula, donec sal relictum fuerit siccum & albißimum.

Vid. BOERHAAV. *Elem. Chem.*
Tom. II. P. II. Proc. 107. *pag. 293. &
Collect. Chym. Leyd. pag. 21.**Vires sunt attenuantes, incidentes
& resolventes. Prodest in febris quar-
tanis, nec non tertianis, diaphoresin &
urinam movet, refrigerat, & ad scrupu-
lum unum dari potest.*

Sal Febrifugum Sleppecrellii.

Tab. Smaragd. *pag. 363.*

Dispens. Brand.

℞. Salium Absinthii,

Centaur. min.

Card. Ben.

Ammôn. probe præcipitati,

Nitri, *ana drachmam unam.**Misceantur: Propinatur horis
duabus ante Paroxysmum, drachma se-
mis, aut ultra in convenienti Vehiculo.
Convenit vero cum Sale febrili MYN-
SICHTI, pag. 204. quod laudat SCHULZ.
pag. 281.*

Sal Febrifugum Aliud.

Disp. Vienn.

℞. Arcani duplicati,

Salis Armoniaci depurati,

Cardui benedicti,

Centaur. minor.

Absinthii, *ana unciam unam.**Misceantur exacte pulverisata.**Ejusdem est effectus, ac præcedens:
datur & eadem dosi, & eodem tempore,
nempe silente Febre.*

Sal Febrile Specificum.

BIERLING. *Append. Med. pag. 125.*℞ Salis Ammon. cum Marte sublimat.
*unciam semis.*Nitri Antimoniatî, *unciam unam.*

Salis Absinthii,

Cardui benedicti,

Centaur. minoris, *ana drachm. sex.*

Solv. omnia simul in suff. quant.

SAL GLASTI.

Aq. Card. Ben. filtr. per chart. dein abstrahere in cucurbit. B. Ciner. ad medietatem & pone ad crystallifandum.

Dosis est a drach. semis, ad unam, tribus, vel duabus horis, ante paroxysmum, in Aq. Centaur. min.

Sal Glaſti, seu Iſatidis Volatile.

Ipsiꝯ parandi modum facilem ac simplicem, primus docuit WEDELIUS, in *Tract. de Sale Volatili plantarum*, Cap. V. pag. 45. ſqq. Cap. vero IX. pag. 83. ſqq. ipſa Experientia duce, affirmat, *illius Salis uſum eſſe eximie antiſcorbuticum, & anginae inprimis, aliisque inflammationibus ſedandis, ap- prime conducere.* Conf. ZORNII *Botanolog.* pag. 368.

Sal Jovis, *vid. mox* Sal Stannis.

Sal Lactis,

Vid. ſupra

Saccharum Lactis.

Sal Lumbricorum Volatile.

Ad normam Salis cornu cervi paratur: quod vide ſupra.

Viribus etiam cum illo convenit.

Datur & eadem doſi.

Sunt, qui vim magis antiſpasmoticam adſcribunt, quam cæteris ſalibus volatilibus. Quemadmodum etiam parantur

Sal Volat. Cranii Humani,
Fuliginis,
Sanguinis,
Ungul. Alcis, &c.
Serpentum,

SAL MIRABILIS. 605

Cantharidum,
Ciconiarum,
Blattarum,
Apum,
Formicarum,
Millepedarum,
Bufonum,
Capillorum.

Sal Mirabilis Glauberi.

Diſp. Wirt. Hamb. Edinburg. Lond & al. vid. Chem.

Reſiduum ſal, quod, in paratione ſpiritus Salis Glauberiani, in fundo retortæ vel cucurbitæ reperitur, eximitur, aqua fontana fervida diſſolvitur, ſolutio filtratur atque evaporatur, donec pelliculam formare incipit. Tum quietum in loco frigido reponitur, ubi in maſſam glacialeſcem coire ſolet. Si vero ſal ille in aquæ fervidae ſextuplo ſolvitur, ſolutio parum inſpiſſatur, & in vitro magno reponitur, tum concreſcit in pulcherrimas cryſtallos, ſingularis formæ, ſatis magnas, in aëre non deliqueſcentes.

Sal rite paratus & in pollinem re- ductus, triplo aceti, cereviſiæ, vini, vel aquæ mixtus & repoſitus, ea congla- ciat. Addito carbonum pulvere & in crucibulo fuſus, ſine ſulphuris additione, maſſam exhibet; Hepar ſulphuris diſtillatam, ex qua verum ſulphur minerale præcipitari poteſt. Interne leniter ſtimulando, urinam pellen- do, alvum movendo, reſolvendo, laudem meretur.

Hæc omnia ſic apud BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Proc. 145. pag. 360. ubi & de ipſius uſu

interno & externo mirabili: de quo etiam vid. CARTHEUS Pharm. pag. 421. sqq. & Elem. Chym. pag. 35. Sed CLAU- DERUS, de Balsamat. C. V. pag. 118. sqq. & BORRICHIVS, apud Bartholin. Epist. 89. Cent. III. pag. 385. Sal illud mirabile pro minus mirabili habent, LOESEKE Mat. Med. pag. 96.

Sal Philosophorum,

Pharm. Bat. pag. 140. ex SCHROEDE- RO, pag. 267. Lib. II.

R. Salis decrepit.

Gemmæ, ana unciam unam semis.
Galangæ,
Macis,
Cubebæ. ana unciam semis.

Misc. fiat pulv. concoctionem ju- vat: Dof. gr. quatuor, ad duodecim ma- ne jejuno ventriculo. Sed unde No- men Philosophorum? Conf. infra Sal Stomachicum.

Sal Polychrestum Parisiens.

Dispens. Paris. Vienn. Brand. Argent.

Bat. Lugd.

R. Nitri Crudi pulverati,

Sulphuris communis, ana libram.

Mixta, per Vices, projice in Cru- cibulum candens, nec nova adjiciatur Materia, quin prior prorsus deflagrata sit. Absoluta deflagratione, per ho- ram, ignem urge. Massam refrigera- tam & ex Aqua calente solutam filtra. Vaporet ad pelliculam, & Crystallos ex Arte, para & serva.

Vires sunt abstergentes, Viscidum incidentes, & blande alvum, urinam & sudorem moventes.

Plerumque vero tribuitur hoc Sal polychrestum Celebris illi Gallorum Che- mico, Lemeryo, unde & vulgo, Le-

meryanum audit. Ipse autem perquam accurate illud descripsit, in Cursu Chy- mico, ut vocat, pag. 381. sqq. forte post alios. Ceterum vid. hic SCHULZ. Præl. pag. 281.

Sal Polychrestum Rubrum.

Dispens. Prag.

R. Arcani duplicati, unciam semis.

Nitri antimoniati, unciam unam.

Tartari Vitriolati, drachmas sex.

Cinnabaris Antimonii,

Nativæ præparatæ,

Salis prunellæ,

Absinthii, ana drachmas duas.

Misceantur: Fiat pulvis subtilis: cujus dosis est a scrupulo uno, ad drach- mam semis, in convenienti vehiculo.

Valet ad sanguinis æstum tempe- randum, & spasmos mitigandos; inde in Erysipelate & Cholera, tanquam specifi- cum, commendatur. Demtis duobus Sa- libus, remanet pulvis antispasmodicus Stahlianus notissimus, cujus supra, suo loco, habetur descriptio, quam vide.

Sal Polychrestum de Seignette.

Disp. Wirt. Brand.

CHARAS, Tom. II. pag. 585.

R. Sodæ Hispanicæ, quæ est sal e plan- ta Kali paratum, libram unam.

Dissolvatur in

Aquæ fontanæ ferventis, libris tribus.

Solutio per chartam filtretur, & in vase figulino ebulliat, inter bullien- dum inspergatur

Crystallosum Tartari, in pulverem tritarum, quantum lixivium Sodæ capere potest; sufficiunt plerum- que, uncie sex, vel septem.

Mox, post additionem crystallo-

rum Tartari, oritur effervescencia, quæ per intervalla cessat & renascitur. Tandem præcipitatur pulvis levis, cineritii coloris. Liquor supernatans, per chartam filtratus, ad tertias lento igne evaporatur, atque ad crystallisationem reponitur.

Vix determinari potest pondus certum crystallorum tartari. Soda enim non eadem semper est, & vel majorem, vel minorem quantitatem Salis Alkali continet. Crystallorum Tartari igitur tantum addere necesse est, usque dum effervescencia cesset, quod signum est saturationis.

Cum tartaro solubili vel tartarificato convenit, & easdem vires habet. Loco Salis Anglici cathartici, a drachmis duabus, ad sex, in aqua solutus, dari potest. Urinam ciet & alvum movet, absque ulla molestia. Vid. de hoc nobili Sale Hauptii atque Teichmeyerii Dissertationes singulares: Conf. BÜCHNERI Fund. Mat. Med. pag. 55. CARTHEUSERI Pharmacol. p. 419. sqq. SCHULZ. Præl. in Dispens. Brand. p. 281. LOESEKE, Mat. Med. p. 93. Commenc. litt. med. Norimberg. Ann. 1736. pag. 341. sqq. KLEIN. Select. rat. Med. p. 220. præcipue vero NEUMANN. Prælect. de Nitro, pag. 92. & novissime Cl. BARON, in Addit. ad Lemeryi Curs. Chym. quem ipsum vid. p. 384. Ipse vero Seignette omnium primus, Tractatum evulgavit de hujus sui mirabilis Salis usu singulari.

Sal Sedativum Hombergii.

CHARAS, Pharm. Reg. T. II. p. 708.
Dispens. Paris.

R. Salis Colcothar. ex Vitriol. destillat.
superstitis, uncias duas.

Solve in Aquæ ferventis Quant.
sufficienti.

Boracis tritæ, uncias duas.

Solve pariter in Aquæ fervent.
Quant. suff.

Solutiones Misce: sine residere; filtra; Mitte in cucurbitam Vitream humilem, & latioris fundi: Vaporent ad pelliculum: Tunc Capitellum & Receptaculum adapta: destilla igne Arenæ, ad siccitatem.

Omnis Aqua elicit abjicitur, exceptis quatuor ultimis uncis, quæ servabuntur. Cum nihil humoris stillat amplius, Sal Volatile sublimatur, Nivis instar. Finita sublimatione, vasis refrigeratis, Flores excipe: ex uncis quatuor Liquoris, supra asservati, fiat cohobatio, cum Materia, in fundo cucurbita residua. Destilla, & Liquorem serva: Sublima & supra; & hæc Sublimatio erit priore copiosior. Cohobationes, destillationes & sublimationes repete; donec nulli amplius sublimentur Flores.

Idem Sal parari potest ex parte una Olei Vitrioli, loco Salis Colcotaris, & ex duabus tribuere partibus Boracis, Aqua communi solutis. Si post unam, aut alteram sublimationem, Materia superesset in Aquæ communis sufficienti Quantitate solvatur, filtretur, & vaporet; tunc concreverint Crystalli, sub sole exsiccandæ, & Aqua limpida & frigida abluendæ.

In febribus continuis & ardentibus præcipue mirum in modum, hunc suum Salem commendat Auctor Hombergius, ad æstum nimium sedandum ac mitigandum; item delirium temperandum: motus convulsivos compescendos, nec non affectus hystericos atque hypochondriacos sopiendos, adeo ut insigne prorsus sit anodynum & paregoricum; attestante quoque ipso Charasio. Dosis est a granis

608 SAL E SEMINIBUS.

tribus, usque ad grana decem, *in vehiculo convenienti.*

Sal e Seminibus Plantarum

Volatile Wedelii, de Sale Volat.

Plant. Cap. II. pag. 14.

Tab. Smaragd. pag. 365. JUNGKEN.

Corp. Pharm. pag. 943.

R. Seminum Rutæ,

Cochleariæ,

Sophiæ Chirurg. bene mundat. & siccatur. *quantum vis, v. gr. libram semis, vel unam.*

Inde Retortæ vitreæ: destilla lento igne, primo phlegma; hinc Sal Volatile, Spiritui nuptum, & seorsim quoque pulcherrimis rhombis, Recipientis se affigens parietibus, longe elegantissimum, & oleum penetrans, ad Corebariam usque, copiosissimum. Paucis horis, re feliciter peracta, separetur mediante filtro, vel tritorio minore, oleum a liquore volatili urinoso, conquassato prius leniter vase, ut Sal Volatile solvatur, & liquori immergatur; quo fine etiam Spiritus Vini rectificat, modicum pro ablutione majori, infundi Vasi potest, & servetur ad usum.

Est vero primum Cephalicum, & speciatim antepilepticum, alexipharmacum & penetrans, hystericum etiam Medicamentum non contemnendum, quod per se dari potest ad guttas decem, aut viginti, vel cum Spiritu Lilior. Convall. aliisque accommodis permisceri.

Sal Spleneticum Mynsichti.

Thesaur. Pharm. pag. 199.

R. Herbarum Absinthii pontici,

libras duas.

Cardui Benedicti, *libram unam.*

Rorismarini,

SAL SPONGIAE.

Scolopendrii,

Veronicæ,

Cetrach, *ana libram semis.*

Radicum Filicis utriusque,

Calami aromat. *ana unc. quatuor.*

Corticum Capparum,

Tamarisci,

Fraxini, *ana uncias tres.*

Florum Chamomillæ,

Centaur. minor.

Genistæ, *ana uncias duas.*

Fiat omnium Cinis; ex quo postea cum supra dictarum Herbarum Aquis stillatitiis, extrahatur Sal, ut est Artis.

Omnes Lienis obstructions, dolores & durities aperit, sistit, emollit atque resolvit. Senibus quoque & Quartanariis mire confert. Dosis sit omni mane, a scrupulo uno, ad drachmam semis, in Aqua Scolopendrii, vel alio convenienti liquore.

Sed vid. si placet, supra dicta, ad Salia Epaticum & Epilepticum ejusdem Mynsichti, illaque ex parte, etiam huc refer. Interim tamen nec hoc omittendum hic fuit.

Sal Spongiæ Volatile,

Pharm. Batean. pag. 141.

Quod fit destillando per Retortam, & Sal rectificando, secundum Artem, ex Capite mortuo, in Aqua calida soluto, elixiviat Sal fixum.

Quod utile ad calculos Renum ac Vesica frangendos. Valet etiam ad strumas discutiendas. Dosis est a granis quinque, ad grana duodecim, vel ultra. Conf. Boeckleri Continuat. Tertia Cynosura Mat. Med. Herm. Valentini Mus. Museor. & alios Mat. Med. Scriptores.

Sal Stanni, *sive* Jovis.

Paratur vulgo ex stanno calcinato, atque Aceto destillato, ita LEMERY *Curs. Chym.* pag. 113. CHARAS, *Pharm. Reg. T. II.* p. 780. Batean. pag. 139. *Vienn. Hamb. & alia Dispensatoria*: Sed Nitrum addunt JUNGKEN, *Chym. Experiment.* p. 317. & alii nonnulli, pro diverso nempe Scopō. Eximie vero prorsus virtutis, præsertim in Morbis uterinis, hoc Jovis Sal esse traditur ab his omnibus. Præcipue conf. hic BEGUIN. *Tyrocin. Chym. L. II. C.* 17. pag. 269. Sed vid. quæ post Boerhaavium, & alios, jam supra, contra monuimus, ad Bezoardicum Jovis, & Pilulas dominarum. Certe Jupiter, Venus, Mercurius & Saturnus non sunt isti dii, quos colere, aut venerari debet Medicus prudens & cautus, quoniam culti & in auxilium vocati, plerumque veneficium potius præstant, quam beneficium: de quo supra, data occasione, passim. Sed hæc obiter.

Sal Stomachicum Esurinum

Dolæi.

Encyclopæd. Med. Part. I. pag. 438.

℞. Nitri præparati,

Salis Communis, igne fortiter fusi,

Gemmæ, ana drachmas duas.

Absinthii,

Cardui Benedicti,

Tamarisci, ana drachmam unam.

Galangæ,

Cubebæ, ana drachmas duas.

Macis, ana drachmas duas.

Misceantur, Fiat inde Pulvis salinus.

Cui non contemnendas Vires ipse tribuit Auctor: quod quousque verum sit, experiantur ipsi, quibus volupe fue-

rit. Ceterum multum convenit cum Sale sic dicto Sacerdotali, tam Schroederi, quam Weickardi, cujus utriusque descriptioni prostat in JUNGKEN. *Corp. Pharm.* pag. 902. & alibi, in priscis dispensatoriis. Nec valde etiam discrepat a Sale Philosophorum, cujus descriptionem supra dedimus ex eodem Schroedero, ut & Pharmacop. Bateana, quod vide, si placet.

Sal Stomachicum Mynsichti.

Theaur. Pharm. pag. 197.

℞. Radicum pimpinellæ, libras duas.

Calami aromatici,

Zingiberis albi, ana libr. unam.

Herbarum Absinthii pontici,

Menthæ crispæ,

Salviæ acutæ,

Rorismarini, ana libr. semis.

Cydonior. exsiccatorum,

Zedoariæ, ana uncias quatuor.

Calcina omnia in Cineres, vase clauso, post add.

Cinerum Galangæ minoris,

Cinnamomi, ana unc. tres.

Caryophyllorum,

Cardamomi utriusque,

Nucis Moschatæ,

Piperis rotundi, ana unc. unam.

Misc. cum Aqua Menthæ, vel alia stomachica: Fiat lege Artis, sal spagyricum.

Ventriculum frigidum calefaciendo, mire roborat; Concoctionem juvat: Nauseam sedat; præterea agritudinibus Nervorum egregie confert. Omnes sensus & ingenium acuit, quantum potest: Dolores capitis sedat: Senes catarrhosos sustentat atque Hydropicos juvat. Exhibetur scrupuli pondere, pro una vice, plus minusve in vehiculis specificis, Mor-

Hh hh

bum proprie respicientibus. Hæc sane magnifica.

Sal Succini Volatile.

Disp. Wirt. Argent. Paris. Lugd. Leid.
& rel. vid. Chem.

R. Rasuræ succini, libras sex.

Arenæ lotæ, libras tres.

Misceantur & destillentur e retorta, arenæ imposita, primo lento, postea aucto ignis gradu. Primo prodit phlegma acidulum, quod sequitur oleum flavum, deinde rubrum, & cum illo & subsequente oleo nigro, sal volatile, oleum flavum & phlegma, mutato recipiente seorsim servanda. Oleis vero, rubro & nigro, una cum sale volatili, affunduntur,

Aquæ fontanæ calidæ, *libræ tres*, & invicem agitantur, ut sal in oleo hærens solvatur & elutrietur. Liquor salinus per chartam emporeticam, antea, ne simul oleum penetret, madefactam, filtratus, lento igne, in vitreo vel terreo vase, ad quartæ partis remanentiam evaporatur, & ad crystallisationem reponitur. Crystalli salini squamosi a liquore supernatante separantur, & leni calore exsiccantur; liquor vero, vel ad siccitatem, vel ad dimidias evaporatus, denuo ad crystallisandum reponatur.

Non solum ad Liquoris cornu cervi succinati præparationem inservit; sed & per se in affectibus hystericis, catarrhalibus, & nervinis utiliter adhibetur; egregium etiam est diureticum, & penetrans aperitivum; ob oleum vero, quod illi adhæret, motus excitat.

Datur a granis tribus, ad scrupulum semis, & si probe ab oleo depuratum, ad scrupulum integrum ascendere licet. *Wirt.*

Sal Sulphuris.

Hujus quidem Salis parandi modum, & parati usum, vid. apud LEMERY, *Curs. Chym.* pag. 385. *Zwelfserum*, & alios; item & in *Pharmacopœia Paris & Bateana*, pag. 141. ubi simul docetur, *efficax istud esse Remedium, adversus Verminationem*: Dosi ipsius a granis quinque, usque ad grana decem, *exhibita*.

Sal Tartari Fixum.

Disp. Vienn. Wirt. & rel.

Tartarus in vase terreo non vitreato reverberatur, ad albedinem usque; tum, aqua communi solutus, filtratur, & in sal coagulatur, quod, repetita solutione & coagulatione, purius redditur.

Est salium alcalinorum omnium optimum ac purissimum. In Medicina ejus usus est rarus, ad chymicos labores præcipue inservit. Hypochondriacis tamen & nephriticis commendatur in Disp. Vienn.

Purgantium debiliorum, utpote rhabarbati, & foliorum sennæ, vires excitat.

Sal Tartari Volatile.

LEMERY *Curs. Chym.* pag. 575.

Disp. Wirt. Prag. Vienn. Argent.

Fæces vini in umbra, super asses effusæ, siccantur, ex retorta vitrea per gradus, sicut spiritus Tartari, destillantur, sic prodit, una cum oleo & spiritu, sal volatile, quod, sicut in salis succini destillatione dictum, aqua fontana calida dissolvitur, atque ab oleo extrahitur & separatur, e cucurbita sublimatur ac depuratur.

SAL TARTARI.

Est sal alcali cum oleo empyreumatico intime mixtum.

Vid. huc Jo. THILE Dissertat. de Sale Tartari Volatili coagulato. Witteberg. 1683. item Dan. LUDOVICI Diss. de Volatilitate Salis Tartari, & ZOBELII Tartarologia Spagirica. Conf. hic Dispens. Brand. in Not. & KLEIN. Select. Rat. Med. pag. 223.

Vires diaphoreticæ & diureticæ oleo huic empyreumatico sunt adscribenda; igitur cum eadem cautela adhibendum, qua salia volatilia animalium propinare jussimus. Vid. Pharm. Bat. pag. 141.

Sal Tartari Volatile Hellwigii.

Hujus Salis præparandi rationem ex ipsius Hellwigii introitu in veram atque inauditam Physicam, petitam, præter alios, late & accurate describit JUNGKEN, in *Chymia Experiment. Sect. III. Cap. X. pag. 169. pag. vero sequenti 170. faciliior adhuc Methodus proponitur Sal illud volatile Hellwigianum parandi.*

Sal Tartari Volatile Tackenii.

Disp. Witt.

Vid. Zwelfer. Wedel. Barner.

& alios Chemicos.

R. Salis volatilis urinæ, uncias duas.

Aceti destillati fortissimi, uncias octo.

Digerantur leni calore, per aliquot dies; postea leni igne acetum, per destillationem, evocetur, atque

Aceti nova quantitas superfundatur, & post digestionem, abstrahatur.

Sali relicto.

Salis tartari, quartam partem.

succesive adde;

Misceantur exacte, tum, cucurbitæ immissa, sublimentur; sublimato

SAL THERIACALE. 611

residuum in cucurbita adde, tere, & denuo sublima, atque hanc cohobationem aliquoties repete, donec omnem salis tartari quantitatem sublimatam esse observes.

Vires sunt resolventes, aperientes & diureticæ.

Dosis grana decem, ad scrupulum unum.

Sal Theriacale Simplex Zwelferi.

Animadvers. in Pharm. August. p. 278.

R. Salis puri albiss. sive Gemmæ, sive Marini, libras duas.

Hoc dissolvatur cum

Aquæ simplicis, libris decem.

Cui deinde adjiciantur

Viperarum recenter mactatarum & mundatarum cum suis Cordibus & Hepatibus vivis, No. quindecim vel viginti.

Coquantur aliquandiu, donec Viperæ frustulatim concidant, quæ separandæ per colaturam; decoctum clarificandum, filtrandum, & ad siccitatem salis, inspissandum, vel crystallisandum, cui salî demum adde:

Olei stillat. Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Macis, ana drachm. unam semis.

Ambraæ gryf. q. s. v. gr. drachm. unam.

Sed potest quoque Ambra omitti. Tum vero ex his mixtis, Fiat Sal roborans, Alexipharmacum ac prophylacticum, nec non gustui gratissimum.

Sal Theriacale Compositum

Ejusdem ZWELFERI, ibidem.

R. Salium Absinthii,

Scordii,

Centaurii minoris,
Cardui Benedicti, *ana unc. novem.*

Quibus in Aqua solutis, immergantur quindecim circiter viperæ mundatæ: Coquantur, separentur, & Liquor salinus inspissetur, vel crystallizetur. *Dosis hujus Salis sit a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam, aut unam.*

In Morbis malignis, epidemicis & contagiosis.

Sal Theriacale Compositum Aliud.

Ejusdem ZWELFERI.

R. Herbarum Scordii recentis,
Centaurii recent. *ana libram semis.*
Radicum Angelicæ,
Zedoariæ, *ana uncias tres.*

Fiat decoctum in Aqua simplici, *ad libras sex, vel octo*, cui optime clarificato jungæ, & in eo dissolve

Salis Centaurii minoris,
Scordii,
Cardui benedicti, *ana unc. decem.*

Addendo Viperarum rec. mactat. & mundat. *No. quindecim*, coq. donec Viperæ mollescant: tum fiat Colatura: Colatum optime iterum clarificetur, & in Sal coaguletur. Quod ipsum si aliquo colore imbuere velis, addas ipsi vel crocum, vel Santal. rubrum.

Hoc Sal quidem nonnihil amarum est; priori tamen nulla ratione cedit; quin idem etiam superat, summaque in Morbis malignis & pestilentialibus, virtutis existit. In dosi cum superiore convenit. Ceterum quid in aliis ejusmodi Salibus Theriacalibus Viperinis, hætenus usitatis, jure reprehendendum sit, circa eorum præparationem fuse, nec sine stomacho, enarrat ibidem ZWELFERUS, pag. 270. sqq.

Sal Uterinum.

MYNSICHT. pag. 202.

R. Radicum Bryoniæ, *libras duas.*

Diptamni albi,

Pæoniæ, *ana libram unam.*

Visci quercini,

Granor. Chamæactes,

Sambuci, *ana libram semis.*

Herbarum Rorismarini,

Melissæ,

Matricariæ,

Nepetæ,

Pulegii, *ana uncias quatuor.*

Ex omnibus mixtis fiat Calcinatione, cinis, ex quo postea, cum Aqua Melissæ, vel alia convenienti, extrahatur Sal candidissimum.

Omnes, aut certe plurimas Uteri obstructions reserat, Convulsiones sedat; suffocationes compescit; Menses movet: sterilitati, quantum potest, medetur, & multa alia incommoda tollit. Dosis sit a scrupulo uno, ad drachmam semis, in Vehiculis aptis, & ut dicitur vulgo, specificis.

Sal Uterinum ad Partum Promovendum, Hoffmanni Sen.

Theaur. Pharmaceut. pag. 100.

R. Boracis Venetæ, *drachmas tres.*

Glaciei Mariæ, *unc. unam semis.*

Misceantur: *Dosis sit a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam, vel etiam integram*, in Aqua Cinnamomi, Menthæ, Melissæ, aut alia quacunque convenienti. Conf. GEOFFROY *Mat. Med. T.I. p. 154.* Ceterum conf. *supra* Pulveres ad partum, Hystericos, Uterinos, Dominarum atque Mulierum.

Sal Uterinum Volatile

Oleofum Extemporaneum.

LE MORT. *Chym. Med. Phys.* p. 102.

R. Oleorum Rutæ, guttas viginti.

Sabinæ guttas, viginti quatuor.

Lavendulæ,

Rorismarini,

Thymi,

Juniperi,

Macis stillat. ana guttas septem.

Excipiantur hæc olea Sale Tartari, & Misc. cum Spiritu Vini & Spiritu Salis Ammoniaci, eodem modo, eademque Quantitate, qua præparatum fuit Sal Volatile oleofum aromaticum extemporaneum in antecedentibus, ibidem diligenter descriptum.

Hoc autem Sal volatile oleofum specificum est ad omnes uteri affectus, & obstructions, ejusdem menstrua suppressa citissime proliciens. Ita ibi Auctor, satis magnifice, sed & satis vere, ut equidem arbitror, magna enim huic sali uterino inest efficacia.

Sal Viperarum Volatile.

Eadem, qua cornu cervi, encheiresi, e viperis exenteratis et siccatis, conficiendum est. Vid. *Pharm. Bat.* pag. 143. *Lugd.*

Cum reliquis salibus volatilibus animalium convenit, & eadem dosi exhibetur. Illud vero præ reliquis salibus volatilibus habet eximium & præcipuum, quod præsentissimum & præstantissimum sit Remedium antitoxicum, contra ipsos mortiferos venenatarum viperarum morsus, id quod singulari plane exemplo memorabili ostendit confirmat Moyses CHARAS, in Experiment. circa Viperas, Cap. I. pag. 57. sqq. & Cap. 8. pag. 149. sqq. Vid. & Nicol. GRIMM. Laborat. Ceylon. pag. 33. sqq. Ubi Salis Vipe-

rarum tam fixi, quam Volatilis, præparandi modum accurate docet, simulque monet, utraque illa Salia præsertim, in pertinaci Arthritide expugnanda, mirandas suas vires supra spem fere omnino ostendere. Conf. Disp. Lugd. pag. 231. sq. & inprimis SCHULZ. in Prælect. ad Dispens. Brand. pag. 283. ubi binæ memoranda exempla affert de singulari Salis Viperini efficacia, in curanda paralyti & morsu viperarum sanando.

Sal Virtutis.

Dispens. Argent.

R. Cinerum Ligni Fraxini cribrat.

partes tres.

Salis Ammoniaci, *partem unam.*

Misce optime, & lentoque ignis gradu, per cucurbitam sublima. Sic elevabuntur Flores admodum compacti: tum affunde spiritum Vitrioli guttatim, tam diu continuando, donec Spiritus Vitrioli omnes dissolverit Flores, & Spiritus limpidus conspiciatur. Hunc postea moderato Igne, evapora ad siccitatem: Videbis tunc Sal partim, in altum elevatum, & in ramulos elegantes, nive candidiores dispersum, partim, in fundo, in Crystallos, Nitrum purissimum representantes, coactum. Omne deinde Sal collige, & usui serva.

Sal hoc Schæfflerum Auctorem agnoscit, ab eodemque valde commendatur, tanquam Remedium attenuans, aperiens, & deoppilans, quam maxime conveniens in Febris, Morbisque Chronicis. Dosis ad scrupulum, scrupulos duos, & ultra. Sed has ipsas in Febris præsertim compescendis, Virtutes potius Sali Ammoniaco adscribendas esse equidem censuerim, quam inertibus illis & fatuis Fraxini cineribus; Conf. si pla-

cet, *supra a nobis hanc in rem, dicta, ad ipsum Fraxini Corticem. De Salis autem Ammoniaci Virtute antifebrili notissima, vid. HOFFMANN. Obs. Chym. 19. Lib. II. pag. 201. BOERHAAVE Elem. Chym. Tom. II. pag. 293. LEMERY Curs. Chym. pag. 421. & innumeros alios & Medicos, & Chemicos: Inde enim celeberrimum illud Sal febrifugum Sylvii, cujus descriptio supra, & in omnibus fere dispensatoriis, habetur. Sed hæc obiter. nemini enim Medicorum hæc quidem ignota esse arbitramur.*

Sal Volatile Anglicum Siccum.

Vid. HOFFMANNI Obs. Chym. 26. L. II. pag. 233. sqq.

Disp. Wirt. Vienn. Collect. Leyd. Chym. pag. 160.

*Rx. Salis Tartari, uncias duas.
Ammoniaci, uncias sex.*

Terantur seorsim atque immitantur cucurbitæ vitreæ, addantur

Olei destillati Lavendulæ, drachm. tres.

Spiritus vini rectificatissimi, uncia una.

Superimponatur statim alembicus, atque lenissimo igne sublimetur sal, quod vitris parvis inclusum, atque operculis vitreis obturatis, servetur.

Ex tempore parari potest, si

Salis Ammoniaci, partes duæ.

Salis Tartari, pars una, additis,

Olei Lavendulæ, vel alius odorati, guttis aliquot, misceantur.

Ad olfaciendum offertur hysteriis & a cephalalgia vexatis: Non tamen adeo secure & utiliter, ut vulgo quidem putatur: de quo vid. BOERHAAVE,

Elem. Chem. Tom. II. Part. 2. Proc. 106. pag. 293.

Sal Volatile Oleosum.

Disp. Leid. Wirt. Brand. Prag.

Rx. Cinnamomi electi, unciam unam.

Macis,

Nucis moschatæ, ana drachmas sex.

Caryophyllorum aromaticorum, drachmas duas semis.

Corticum recent. Aurantium,

Citri, ana uncias duas.

Cardamomi minoris,

Cubebæ, ana drachmas duas.

Spiritus vini rectificati, libras tres.

Stent per triduum, postea adde, seorsim in pulverem redactorum,

Salis ammoniaci, uncias quatuor.

Cinerum clavellatorum, uncias sex.

Aquæ fontanæ, libram unam.

Destillantur, lento igne, ad remanentiam, libra unus semis.

Ventriculi & intestinorum atoniam corrigit, flatus dissipat, & hyemali ac pluvioso tempore sumtum, transpirationem insensibilem promovet, atque a morbis præservat.

Dosis guttæ viginti quinque, ad quadraginta.

Sal Volatile Oleosum

Angelicæ Boerhave.

Elem. Chem. Tom. II. Part. II. Process. 123. pag. 324. seqq.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

Rx. Radicum angelicæ recentium tenuium, mense Februariario effossa,

et minutim incisar. uncias duas.

Salis ammoniaci, in pulverem triti, unciam unam.

Tartari, drachmas tres.

Spiritus vini bonæ notæ, *libras duas.*

Fiat statim, arcte agglutinato expiculo, destillatio leni igne.

Spiritui prolecto denuo radicis angelicæ unciam adde, atque rursus destilla, & in vase arctissime clauso reponere.

Celebratur ab auctore, cardiacum, stomachicum, sudoriferum, diureticum, antiparalyticum, antispasmodicum, antiepilepticum, anthystericum, anthyphondriacum & anticolicum, &c.

Dosis guttæ viginti quatuor; triginta, ad quadraginta in vehiculo aquoso.

Sal Volatile Oleosum

sive Liquor Oleosus Sylvii.

Dispens. Wirt. Prag. Brand. Hamb.

R. Olei destill. Anisi,

Caryophyllorum.

Cinnamomi, ana dr. semis.

Macis, scrupul. unum.

Zedoariæ.

Succini, ana scrup. semis.

Spiritus salis ammoniaci volatililis, vini, *uncias novem.*

Digerantur in vase optime clauso & servantur.

Vires sunt carminativæ, stomachicæ & aperitivæ. Vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Jul. Obs. XI. pag. 203. & Ann. 1697. Mens. Mart. Obs. 15. pag. 171. seqq. item Ann. 1699. Mens. August. Obs. 10. pag. 821. & An. 1700. Mens. Nov. Obs. 14. pag. 1286. seqq. & Cur. Med. 143. Cent. 11. pag. 84. & Cur. 643. Cent. VII. p. 399. it. Cur. 911. Cent. X. p. 638. item SCHULZ. Præl. p. 286. & CARTHEUSER. Pharmacol. p. 175. STAHLIUS autem Mat. Med. Part. I. Class. 6. pag. 303. nec Virtutis,

nec pretii quidquam huic Sali Sylviano tribuit. Sed qui quæso poterat secure sententiam decretoriam ferre de Medicamento, cujus veram compositionem ipse Sylvius per omnem Vitam, diligenter tenebat, observantibus Wedelio, Schulzio, Cartheuser. & aliis? Quæ enim vulgo circumfertur ejusdem Salis descriptio, Sylvium ipsum Auctorem non habet, quod certissime constat. Igitur hic non tam Sylvius ipse carpendus erat, sed iste potius audax imitator, qui ipsius nomine & invento, in sua lucra, & illius damna, abusus fuerat. Hoc enim certum est, Sal illud oleosum, hodie vulgatum, præcipuas istas Virtutes haud exferere, quas Sylvius ipse, crebra fidaque experientia edoctus ac confirmatus, de ipso prædicaverat.

Ceteram lepidam de hoc Sale Oleoso Sylvii, Historiam retulit KAEMPERUS, in Descript. Regni Japon. Part. V. Cap. 10. pag. 426.

Dosis guttæ triginta, ad quadraginta quinque. Conf. infra, Spiritus Salis Ammoniaci aromaticus Edinburgensium: item Spiritus volatililis aromaticus oleosus Parisiensium.

Sal Volatile Urinæ.

Dispens. Paris. Wirt. Vienn. Prag.

Urinæ juvenum vel puerorum magna quantitas, in vase terreo, evaporetur, ad mellis consistentiam. Magma hoc vel e cucurbita, vel retorta leni igne destilletur, sic prodit, una cum spiritu & oleo foetido, sal urinæ, quod, uti in salis cornu cervi præparatione docuimus, ab oleo & spiritu separandum atque depurandum est.

Cum sale cornu cervi per omnia, convenit, igitur, quæ ibi diximus, repete-

re supervacaneum foret. *Vid.* SCHÜLZ. Præl. p. 286. ubi cautissime cum eo mercandum esse, prudenter monet.

Sal Volatile Urinæ Vinosum.

Illius parandi modum, ususque multos præstantissimos, vel in Morbis periculosissimis, etiam à minima ejusdem dosi, expectandos, diligenter enarrat Nicol. GRIMM, in *Laboratorio Ceylon* pag. 5. seqq.

Sanguis Cichorii Rhabarbarinus.

vid. infra

Tinctura sive Anima Rhabarbari.

Sanguis Hirci Præparatus.

Vid. Dispens. fere omnia.

Sanguis excipitur, atque, in cli-
bano siccatus, servatur.

*Ab Helmontio item, quod mirum, Ludovico, & aliis, ipsum sequutis, Cl. Medicis, ad pleuritidem tanquam specifi-
cum, commendatur, sed frustra omnino, ut dudum ostendimus, in Lib. nostro de pleuritide, Cap. II. pag. 19. & Cap. III. pag. 42. & p. 48. Conf. SCHÜLZII Prælect. p. 286. & Dispens. Brand. pag. 142. in Not. ubi tamen in utramque partem differitur. Sed rectius parum vir-
tutis ipsi tribuit Verna, Tract. de pleu-
rit. Part. V. Cap. 7 pag. 132. & Cap. 5. pag. 126. Conf. superius dicta, ad Pul-
verem pleuriticum Musitani, & Ludovi-
ci. Inprimis vid. RIVINI Diss. de Medico superstitioso, & de Censura Medica-
ment. officinal. item ill. van. SWIETEN, Comment. in Aphor. BOERHAAVE,*

*Tom. III. p. 39. Apud plebejos usus est, quories lapsi, aut aliam contusionem, vel subluxationem, passi sunt: Singulares praterea ipsi virtutes diuretica & lithon-
thryptica tribuuntur vulgo ab Aëtio, Ga-
leno, Alexi & aliis, non improbante
quod mirum, FORESTO, Obs. 25. Lib. 24. pag. 143. & alibi: sed dubio plerum-
que successu.*

Dosis drachma semis, ad in-
tegram.

Sapa Vomitoria Sylvii.

*Disp. Brand. Collect. Chym.
Leydens. p. 25.*

*R. Vitri Antimonii hyacinthini, per
se, sine ullo additamento, parati,
uncias duas.*

*Musti recentis, aut, quod melius,
succu Cydoniorum recens ex-
pressi, libras sex.*

*Stent in digestionem Balnei Maris,
dies quinque circiter, aut sex. Tum
cola per Bibulam. Colaturam leni Bal-
nei Maris calore inspissa, exhalando ad
Consistentiam Extracti spissioris justam,
quam solícite serva; si placeat.*

*Vocatur etiam sapa vomitoria Ti-
lemanni, a Professore medico Bremensi,
qui eam inter primos, publici juris fecit.
Quantum Sylvius ipse huic Vomitorio
tribuerit, ex uariis scriptorum illius locis
colligitur. Ipse de usu nos edocet, Lib. II.
de Methodo Med. Cap. X. §. 41. pag.
104. Qui minus spissum Medicamen-
tum paraverunt, ut guttis admetiri pos-
sint, tres, vel quatuor sumendas præci-
piunt, ut Eman. KOENIG. Regn. Miner.
pag. 62. Ceterum legi meretur Observa-
tio Jo. Petr. ALBRECHTI, in Epheme-
rid Nati. Cur. Dec. II. Ann. VI. p. 46.
ipsique subjuncta admonitio de præstantif-*

fimo usu hujus aliorumque Vomitoriorum antimonialium, in admodum refracta do- si, exhibitorum & aliquandiu continuato- rum. Hæc SCHULZIUS, p. 287. Mul- tum vero convenit hæc ipsa Sapa cum Aqua sic dicta Benedicta Rulandi, cujus descriptionem supra dedimus, hincque pa- rem etiam cum ipsa, laudem meretur, id est perquam ambiguum atque exiguum: omnia enim illa medicamenta, quæ qui- dem ex Vitro Antimonii præparantur, admodum violenta, & hinc magis suspe- cta, minusque tuta ac fida esse, inter omnes Medicorum doctiorum abunde con- stat. Conf. GEOFFROY Mat. Med. T. I. pag. 222. STAHLII Diss. de Vitro Anti- mon. & alios infra allegatos ad ipsum Vitrum Antimonii hyacinthinum.

Sapo Fragrans.

GAUB. de Formul. pag. 394.

℞. Saponis Venet. uncias octo.

Pulv. subtiliss. Rad. Iridis Florent.

Flor. Lavandul, ana dr. tres.

Olei stillat. Cortic. Citri, guttas quin-
decim.

Tincturæ Benzoin. Aqua Lavandul.
præcipitata, quantum sufficit.

Concōporentur in Pastam, ex qua formentur Pilæ hinc inde Auri fo- liis exornandæ.

Lavandis manibus, faciei, &c. in- servit: cuti nitorem & lævorem conciliat, & ipsi corpori suavem odorem. Conf. su- pra Pulvis Cosmeticus ad Manus, ex quo pariter, additis addendis, ejusmodi Sapo fragrans commodius parari potest.

Sapo Medicatus.

Dispens. Wirt. vid. Chymicos.

℞. Calcis vivæ recentis solidæ, libras
duas.

Committantur ollæ magnæ, at- que superponantur.

Cinerum clavellatorum, libræ quat.

Ita, ut calx cineribus clavellatis undique tecta sit, reponantur, linteo leviter tecta, tam diu, donec calx in- cipit fissâ dehiscere, tum demum per- misceantur, atque addantur.

Aquæ fontanæ calidæ libræ, viginti
quatuor.

Coquantur in ferreo vase, ad ter- tiæ vel quartæ partis consumtionem, transcolentur per linteum densum. Li- xivium ita paratum ovum recens inje- ctum sustinere debet, & a saponariis Magistra, Meister, Sauge appellatur, aqua magis dilutum, sic, quod in illo ovum recens ad fundum submergatur, secundarium vocatur.

℞. Hujus lixivii secundarii.

Olei olivarum puri & recentis, ana
libras tres.

Misceantur accuratissime atque leni igne, sub perpetua agitatione co- quantur, donec, evaporata maxima parte humiditatis, quam optime inter se coire inceperunt; tum affundantur.

Lixivii prioris, sive Magistræ, circi- ter, libræ novem.

Coquantur lenissimo igne, con- tinuata agitatione, usquedum mixtura pellucida, & quasi mucilaginosa sit, atque gelatinæ instar, frigefacta, con- crescat. Tum aliquot uncias salis com- munis adjice, atque coctio continue- tur, donec portiuncula hujus mixturæ saponacæ, disco instillata, lixivium a sapore coagulato, prompte secedat. Removeatur ignis, & sapo, lixivium super natans, mediante cochleari in formas ligneas perforatas, quibus lin- teum ut lixivium transillare possit, im-

mitti debet, effundatur; Refrigeratus sapo eximatur, atque in partes dissectus exsicceetur. Signa laboris bene peracti & saponis perfecti sunt, si in frigore scissili duritie constet, in aqua perfecte solvatur, ad linguam non alcalino-acris sit, & in aëre non liquecat.

Acrem alcalinum saporem si exhibet, signum est, alcali abundare, & tum olei parum addi & coctio continuari debet; si, sapone in aqua soluto, olei nota apparet, tunc lixivii fortis portio addatur, & ulterius coquantur, donec æquabiliter dissolvatur in aqua sapo ita confectus.

A celeberrimis hujus seculi Medicis, & imprimis BOERHAAV. Element. Chem. Tom. II. Part. I. Proc. 73. pag. 225. & Consil. Med. de Saponis usu, in Consultat. Med. pag. 374. seqq. Edit. Paris. 1750. & pag. 362. in usum medicum internum vocari capis sapo, & quidem optimo cum successu. Ut igitur purus prodest, preparationis methodum adponere lubuit. Fastidiosum quidem atque nauseosum est medicamentum, at virtute egregie aperiente, attenuante, resolvente & dissolvente nulli cedit. Aqua solutus, calore, motu & contritu tam gummosa, quam resinosa, oleosa & pinguis dissolvit, redditque saponacea atque in aqua dissolubilia. Obstet acido, coagulationem chyli & lactis impedit, imo coagulata resolvit; inveteratas obstructions reserat, vias permeabiles reddit, calculosis convenit, & vires novi medicamenti lithontriptici Anglicani imprimis saponi sunt adscribendæ. In partu difficili bono cum successu adhiberi etiam posse compertum est.

Usus est, in aqua solutus & probe dilutus. Dosis drachma una vel duæ;

largiorem quidem alii commendant, præstat vero minori dosi & repetitis vicibus exhibere, simulque motum corporis subjungere sufficientem. Vid. plura in Cl. SCHULZII Dissert. de Saponis usu medico: & Cl. LOESEKE, Mad. Med. pag. 542. sqq. Ceterum alium Saponem medicatum, Amygdalinum dictum, qui ex Lixivio Saponario & Oleo Amygdalarum dulcium recens expresso, paratur, descriptum habes apud CHARAS Pharmac. Reg. Tom. II. p. 656.

In morbis vero putredinosi ejus usus exulet.

Sapo Odoratus.

BIERLING, *Append. Med.* p. 177.

Rx. Pulv. Rosarum.

Lavendulæ.

Majoranæ.

Menthæ.

Chamomillæ Romanæ, ana drachmas tres.

Caryophyllorum.

Cinnamomi.

Nucis Moschatae, ana dr. duas.

Radici Ireos Florent. unciam semis.

Ligni Rhodii, drachm. duas.

Olei destill. Majoranæ.

Menthæ, ana guttas quat.

Hyssopi.

Spicæ, ana scrupul. semis.

Ol. Tartari per deliq. unciam unam.

Saponis Veneti, libras duas.

Cum sufficienti quantitat. Aquæ Lavend. Fiant Globuli. Usus ex ipsa Inscriptione & Compositione patet.

Ceterum alios ejusmodi Saponem artificiales & odoratos ad varia Cutis vitia profuturos, vid. apud eundem BIERLINGIUM, pag. 160. 167. & p. 180.

Sapo contra Scabiem

Wepferi.

- ℞. Saponis Veneti, *uncias quatuor.*
 Sevi cervini.
 Unguent. Pomat. *ana unciam semis.*
 Florum Sulphuris, *drachmas duas.*
 Sacchari Saturni.
 Tutie præparatæ.
 Spermetis Ceti, *ana dr. duas semis.*
 Olei Tartari, *unciam semis.*
 Solut. Lithargyr. *drachm. duas.*
 Olei Lavendulæ, *guttas quatuor.*

Cum Aquæ Rosarum sufficienti
 Quantitate subact Fiant secundum Ar-
 tem, Globuli.

*Tum demum in usum externum ad-
 vocandi, quando prius corpus impurum
 intus probe expurgatum & præparatum
 fuit.*

Sapo Tartareus,

sive Corrector Starckey.

Ex BOERHAAVII Elem. Chem.

Tom. II. p. 226. §qq.

Disp. Wirt. Pharm. Bat. pag. 97. &

Edinburg. Paris.

- ℞. Salis Tartari purissimi, *libram semis.*

Fluat in crucibulo, forti igne,
 per horam unam aut alteram, sicut
 pro paranda tinctura tartari fieri solet,
 ut igneus quasi ac acerrimus fiat. Hunc
 salem effunde in mortarium ferreum,
 probe calefactum, & pistillo pari modo
 calente in pulverem tenuem tere, quem,
 ab igne adhuc ferventem & tantum
 non candentem, immitte in purum, sic-
 cum, calidissimum vitrum, urinale vul-
 go dictum, in loco calido & sicco, die
 sereno; ipso momento, quo sal fervi-
 dus in vitri fundo collectus hæret, in-
 stillatur oleum Terebinthinæ destilla-

tum, purissimum ac æthereum, nullo
 modo adulteratum, pariter calefactum,
 guttatim, ita, ut gutta guttam tradat,
 in mediam partem salis ferventis, tum,
 ingenti cum fumo & sibilo strepente,
 trahetur illapsum oleum illico in salem
 siticulosum, ad intima usque, & dif-
 fundet se per totam massam salinam.
 Instillatio continuatur ocyslime, donec
 tantum olei in salem attractum sit, ut
 purum supernatet, sicque omnem ac-
 cessum aëris a superficie salis arceat,
 impediatque. Reponitur vitrum in lo-
 cum subterraneum, charta tectum, bre-
 vi oleum disparebit, unitum sali alcali-
 no; affunditur tum iterum aliquid olei
 calidi ejusdem, & baculo ligneo mis-
 cetur priori massæ. Reponitur, ut
 prius, sicque pergitur, donec triplum
 fere olei sali sic adunatum sit; eritque
 massa saponacea, æquabilis, mirè pe-
 netrabilis. Quæ, quo magis conteri-
 tur & movetur, eo citius & felicius
 perficietur.

Cognoscimus bene absolutum ef-
 se opus, quando hic sapo aquæ misce-
 tur, sine olei nota. Vid. CHARAS,
 Pharmac. Reg. Tom. II. p. 677. & Che-
 micos alios recentiores, inprimis Cl.
 KLEIN. Select. rat. Med. pag. 225.
 seqq.

*Corrector vocatur, quod si opio,
 vel alii vegetabili, ob vehementiam alias
 nocuo, exempli gratia Elleboro additur,
 eum corrigat & salutarem reddat.*

*Additur hic sapo pilulis polychre-
 stis Starckeyanis, suo loco descriptis.*

*Abstergit, aperit, diureticus &
 balsamicus est, atque in gonorrhœa & hy-
 drope feliciter adhibetur.*

Dosis grana octo, ad undecim,
 in vehiculo aquoso.

620 SCILLÆ PRÆPARAT.

Saturnina Magnesia.

Vid. supra

Magnesia Saturnina Poterii.

Scillæ Præparatio.

Dispens. Argent. Wirt. Paris. Vienn. & reliq.

Scilla integra pastæ, e farina & aqua, ex qua panis pinfi solet, involvitur, postea in clibano cocta, eburneo vel ligneo cultello squamæ a se invicem separantur, & filo trajectæ, in umbra siccantur.

Attenuat, incidit & resolvit potenter, in affectibus pectoris, a viscida, crassa materia ortis, hydrope & cachexia commendatur. Vid. inprimis HOFFMANN. Med. Rat. System. Tom. IV. Part. III. Sect. II. Cap. 2. Obs. 8. & superius jam dicta, Part. I. ad Scillæ Radicem.

Dosis in infuso scrupulus, vel drachma semis; in substantia vel pulvere grana tria, vel quinque.

Secundinarum Humanarum Præparatio.

Disp. Wirt. DALE Pharmacol. Part. IV. pag. 588. & al.

R. Placentam uterinam humanam, demptis membranis & funiculo, mundetur & lavetur in vini sufficiente quantitate, atque, in frusta discissa leniterque siccata, loco tepido asservetur.

Usus est in pulveribus, ut creditur quidem, ad strumas gutturis tollendas, quin & ad Epilepsiam & philtrea compescenda, & potissimum ad partum difficilem: Sed pertinet ad Medicinam for-

SERICUM TOSTUM.

didam & inhumanam. Vid. LUDOVICI Diff. I. p. 415. Rivin. & alios.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Sericum Tostum.

Eadem methodo, qua Spongiæ, torretur. *vid. Disp. Vienn. Pharm. August. &c. SCHRODER. & DALE Pharm. pag. 489.*

Species cordiales ingreditur, & pro antepileptico habetur, aut creditur. vid. Zwelfer. & Rivin.

Dosis scrupulus unus.

Sief Album.

Disp. Argent. Wirt. Vienn. & rel.

R. Gummi Arabaci.

Tragacanthæ.

Amyli, ana unciam semis.

Cerussæ, drachmas sex.

Sarcocollæ, drachmas tres.

Misce, fiat pulvis, servetur.

Additur collyriis, adversus ophthalmiam, a sero acri ortam. vid. SCHULZ. pag. 288.

Si SIEF CUM OPIO expetitur, addatur scrupulo granum dimidium Opii.

Solutio Coralliorum.

Dispens. Wirt. Argent. & reliq.

Coralliorum rubrorum pulveri subtilissimo aceti destillati quantitatem sufficientem affunde, eoque soluto, acetum per chartam emporeticam colatum leni igne, evapora, & siccata solutionem serva.

Eodem recidit cum sale coralliorum prætenso.

SOLUTIO MATRIS.

Solutio Matris Perlarum, Oculorum

Cancrorum,

eodem parantur modo, quo Coralliorum.

Sunt quasi sal medius, ex alcali terreorum & acido aceti. Aperiunt, urinam movent, & cum aqua commode dilui possunt; in febris, vulnerariis præsertim, feliciter adhibentur.

Sparadrapum Album

sive Tela Gualth.

Dispens. Paris. Wirt. Leod.

Rx. Emplastri Diapalmæ.

Diachyl. f. ana libr. unam.

Albi cocti, libr. dimidiam.

Liquatis admisce.

Pulveris radic. iridis Flor. unciam
unam semis.

Immitte lintea, sive telas vetustate detritas. F. Sparadrapum.

Commendatur ad ulcera inveterata, excoriationes a longo decubitu ortas, nec non ad fonticulos.

Sparadrapum, ad Corpus Conditum Involuendum.

Dispens. Paris.

Rx. Cerae albæ, libras octo.

Olei Nucis Moschatæ, libram semis.

Oleorum Essential Citrei,

Lavendulæ,

Neroli,

Thymi, ana unc. quatuor.

Essentiæ Regiæ, drachmas duas.

Liquefiat Cera. Balneo Maris, cui refrigeranti adde primo Oleum Nucis Moschatæ; tum & cetera Olea.

SPARADRAPUM. 621

Fiat ex Arte, Unguentum, cui Tela, vel pannus sericus immergatur, & Fiat Sparadrapum.

Sparadrapum Rubrum.

Dispens. Leod.

Rx. Minii, uncias quatuor.

Cinnabaris, uncias duas.

Terebinthinæ Venetæ, uncias tres.

Resinæ, uncias quatuor.

Cerae citrinæ, uncias sedecim.

Liquatis omnibus adde pulveres, dein immitte Lintea, ut fiat lege Artis, Sparadrapum.

Sparadrapum Viride.

Dispens. Leod. ibidem.

Rx. Viridis Aeris, unciam unam.

Resinæ, uncias quatuor.

Terebinthinæ, uncias duas.

Pulveris Radic. Ireos, unciam unam.

Cerae Citrinæ, uncias sedecim.

Procedendum, uti antea, ut fiat secundum Artem, Sparadrapum, ad eundem usum. Plura ejusmodi Sparadrapa, alba, Viridia, rubra, aliorumve colorum, vid. apud GÖCKELIUM, *Consil. Med.* XXXIII. pag. 380. sq. conf. Cl. GAUB. de Form. pag. 337. RENOD. *Instit. Pharm.* L. III. C. 5. pag. 147. & præcipue VIGON. in *practica chirurg.*

Species Alexicacæ.

Dispens. Prag.

Rx. Radicum Buglossæ.

Acetosæ.

Tormentillæ.

Scorzonera, ana unc. tres.

Folior Endiviæ.

Cichorii.

Acetosæ.

Pimpinellæ, ana Manipul. tres.

Tamarindorum, *uncias quatuor.*

Rafuræ Cornu Cervi, *unciam unam semis.*

Florum Borriginis, *Manipul. duos.*

Seminis Napi, *drachmas decem.*

Incisa omnia diligenter Misceantur.

In Febribus epidemiis malignis & Catarrhalibus, item Variolis ac Morbillis expellendis, in forma Infusi, per modum Theæ, vel decocti, pro potu ordinario, commendantur.

Species Alexipharmacæ.

Dispens. Vienn.

R. Radicum Levistici.

Vincetoxici, *analibr. unam.*

Herbarum Galegæ.

Scordii, *ana libram semis.*

Corticum Citri, *unciam unam semis.*

Concisa Misceantur pro usu eodem, in potu.

Species de Althæa:

Ibidem.

R. Radicum Althææ, *uncias octo.*

Graminis.

Aspargi.

Glycyrrhizæ.

Uvarum passarum mundatarum.

Herb. Althææ, *ana uncias duas.*

Scolopendrii Veri.

Malvæ.

Parietariæ.

Pimpinellæ.

Plantaginis.

Adianthi albi.

nigri, ana unc. unam.

Cicerum rubror. *uncias quatuor.*

Seminum quatuor frigid. major. *ana uncias tres.*

Mixta & incisa servantur pro usu, qui est diureticus, antinephriticus, & lithagogus. Ceterum ex iisdem terre speciebus paratur Syrupus de Althæa Ferudii, cujus infra habetur descriptio.

Species Anodynæ & Carminativæ pro Thea, Nostræ Triller.

R. Herbar. Melissæ.

Menthæ.

Millefol.

Salviæ, *ana Manip. unum.*

Florum Chamomill. vulg.

Rom. ana pugill. duos.

Verbasci.

Papav. errat.

Sambuci.

Tiliæ, *ana pugillum unum.*

Semin. Cardamom. min. *drach. duas.*

Carvi.

Cumini.

Anis.

Fœnic. *ana drach. unam.*

Grosso Modo Concis & Contus

Misc. Fiant Species, pro Thea.

In Ventris torminibus, Colica flatulenta, diarrhæa, cum acutis doloribus ac Tenesmo, Conjuncta: item passionibus hysteriis, a flatibus præsertim abortis, ut & Mensibus, cum summa molestia & anxietate, erumpentibus, nec non acerbis doloribus, post partum, & generatim denique, in variis affectibus spasmodicis Viscerum Abdominis, hoc quidem Infusum Theiforme præsentissima & præstantissima præstitisse auxilia, semperque fere expectationi nostræ & agrotorum Voto respondisse, fide quadraginta plus minus annorum Experientiæ, religiose testari possumus, & in publica

commoda, omnino debemus. Sed non solum loco Theæ, hæc quidem Species, summo cum fructu, adhiberi possunt; Verum & haud minorem utilitatem, in mitigandis protinus doloribus acutissimis, præbent, ubi sub forma Clysmatis, ipsarum decoctum una cum Oleo Lini, papaveris, aut Amygdal. dulc. Alvo commode injectum fuerit; quod & eadem incorrupta fide testamur. Sed ipsi Medici faciant periculum.

Species Antiphthisicæ pro Thea.

Ex BOERHAAVE, GAUB. pag. 149.

R. Radic. Caryophyllat. mont. uncias duas.

Glycyrrhiz. unc. unam semis.

Herbar. Veronicæ.

Hederæ Terrestr. ana Manip. unum.

Florum Hyperici, pugillos tres.

Centaur. min. pugillos duos.

Semina. Foenicul. dulc. drachm. tres.

Conscissa & tusa Misc. Fiat Thea medicata.

Cujus quantum vasculo. Theæ potui dicato, capi potest, infundatur, cum Aquæ ferventis vasculis sex similibus: Stent vase clauso, calida, per aliquot Minuta: Tum æger bibat omni hora Vasculum, in quo prius dissolutum sit Mellis Virginei cochleare exiguum.

Species Antiphthisicæ pro Thea, nostræ, Triller.

R. Herbar. Tussilag.

Pulmonar.

Veronicæ.

Hederæ Terrestr.

Rutæ murar.

Hyssopti, ana Manip. unum.

Radic. Althææ.

Glycyrrhizæ, ana unc. unam.

Caryophyllat. unc. semis.

Ireos Florent. drachm. duas.

Semin. Anisi stellati.

Foeniculi, ana drachm. unam.

Gross. modo Concis. & Contus.

Misc. Fiant Species pro Thea

Plurimum sapissime nobis profuerunt, in variis pectoris morbis, a lenta præsertim pituita ortis, item asthmate, raucedine, tussi ferina & rebelli, & phthisi quoque incipiente & adhuc sanabili. Sumuntur ad instar vulgaris Theæ, nunc cum, nunc sine lacte; & loco consueti Sacchari, cum Melle recenti purissimo. Ceterum similes fere species pectorales, cum optato successu, præscriptimus sæpius in pleuritide, uti videre est
Cap. III. Libelli nostri, pag. 46.

Species Aperitivæ & Hydragogæ.

Dispens. Brandenb.

R. Herbarum Marrubii albi.

Abfinrhii.

Centaurii minoris.

Agrimoniæ, ana Manip. unum.

Florum Genistæ, Manipul. semis.

Foliorum Sennæ, sine stipit. unciam.

Corticum Aurantiorum, drach. sex.

Seminum Levistici.

Apii sativi.

Radicum Helenii.

Pimpinellæ albæ.

Caryophyllatæ, ana drach. duas.

Asari.

Vincetoxici.

Hellebori nigri, in fibrillis.

Salis Genistæ, ana unciam semis.

Incisa & Contusa, probe Misceantur.

Sunt ex incidentibus, diureticis & laxantibus, hæ Species concinnata. Videntur optime infundi Aqua fervida, qua emollitis affundi deinceps Vinum poterit, atque post Macerationem sufficientem, per aliquot dies, potari in Cachexia, Oedematibus & hydropo. Ita Cl. SCHULZIUS, Præl. pag. 305. de hac Thea medicata, sive rectius Infuso, proprie sic dicto. Vid. supra suo loco, Infusa id genus varia, & præsertim Infusum contra Hydropem Boerhaavii atque Gaubii, quod huc potissimum spectat. Ceterum ut, nihil celem, in hac sat concinna alias compositione, haud satis placeat adjecta illa Asari Radix, admodum suspecta, ob rationes supra ad ipsum Asarum, jam productas, licet potenter Aquas pellat, ut notum, immo sæpius potentius, quam ægroti ferant.

Species contra Apoplexiam.

Dispens. Vienn. Wirt. in reliquis desiderantur.

R. Succini præparati.

Cornu cervi sine igne præparati.

Ligni Aloës.

Radicis Pæoniæ, ana unciam semis.

Corticum citri, drachm. unam.

Sacchari perlati, uncias tres.

Olei destillati cinnamomi, guttas sedecim.

Redigantur in pulverem, in vitro asservandum.

Completus efficitur, si

Ambrae, scrupulus semis.

Moschi, grana quinque adduntur.

Ad dolores capitis etiam chronicos laudantur; Vertigni, atque apoplecticis

& epilepticis insultibus præcavendis destinantur.

Dosis drachma dimidia, ad scrupulos duos. Ceterum alias Species contra Apoplexiam, vid. apud ZWELFER. in Pharm. Reg. p. 114. & JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 838.

Species Aromaticae Caryophyllatae.

Disp. Vienn. Wirt. Argent. Prag.

Brand. Hamb.

R. Glycyrrhizæ, drachm. duas.

Zedoariae.

Galangae.

Ligni Aloës.

Sandali citrini.

Cinnamomi.

Macis.

Piperis longi.

Cardamomi, ana drachmam unam.

Cubebæ, scrupulos duos.

Florum rosarum, unciam semis.

Caryophyllorum aromaticorum, unciam unam.

Fiat Pulvis.

Completæ redduntur, si uncia harum specierum adduntur.

Ambrae griseae, grana octo.

Moschi, granum semis.

Vires sunt ventriculum roborandi, status discutiendi; phlegmaticis præcipue conveniunt, quibus etiam in cephalalgia & affectibus catarrhalibus, a copioso sero, conducunt. Plura de his speciebus Caryophyllatis, vid. apud SCHULZ. Præl. pag. 289. seqq.

Dantur in trageis, a scrupulo uno ad duos.

SPECIES AROMATICÆ.

Species Aromaticæ Rosatæ.

Disp. Wirt. Vienn. Brand. Argent. & rel.

R. Glycyrrhizæ, drachmas septem.

Galangæ, drachmam unam.

Ligni Aloës,

Sandali citrini, ana drachmas duas.

Cinnamomi acuti, drachmas sex.

Caryophyllorum aromaticorum,

Macis, ana drachmas duas semis.

Nucis moschatæ,

Cardamomi minoris, ana dr. unam.

Florum Rosarum, uncias duas.

Fiat pulvis.

Completæ redduntur, si uncias duabus adduntur

Ambrae griseae, grana octo.

Moschi, grana tria.

Sunt roborantes, leniter adstringentes, cephalicæ & carminativæ. In trageis vel confectionibus exhibentur. vid.

SCHULZ. pag. 291.

Dosis scrupulus unus, ad duos.

Species Bechicæ, pro Thea.

Dispensat. Vienn.

R. Herbarum Betonicae,

Salviae, ana unciam unam semis.

Veronicae,

Scolopendrii,

Hederæ Terrestris,

Farfarae,

Scabiosae, ana uncias tres.

Grosso Modo concisa, Miscantur.

In defuxionibus catarrhosis, Tussi, Raucedine & consimilibus Affectibus, desideratum effectum præstat.

Species Bechicæ Aliæ

Hoffmanni.

Med. Rat. Systemat. Tom. IV. p. 434.

R. Herbarum Veronicae,

SPECIES BECHICÆ. 625

Chaerifolii,

Salviae, ana manipulos duos.

Radici Glycyrrhizæ, unciam unam.

Seminis Foeniculi, drachmas tres.

Mediocriter Concis. & Contus.

Misc. Fiant species pro Thea.

Species Bechicæ Similes

Ejusdem.

Med. Rat. System. Tom. IV. pag. 581.

R. Herbarum Scabiosae,

Veronicae,

Saniculae,

Menthae,

Melissae,

Millefol. ana manipul. unum.

Florum Hyperici,

Papaveris errat. ana pugillos duos.

Concis. Misc. Fiant Species pro

Thea.

Plures ejusmodi Compositiones Theiformes passim occurrunt in eadem Med. Systematica, item & Consultatoria & reliquis Viri maximi operibus, junctim VI. Voll. in Fol. Genevae, bis jam editis: quo & inprimis pertinet ejusdem Dissertat. de Infusi Veronicae Efficacia, præferenda Herbae Theæ; ut & Franci Tract. de Veronica Theezante potissimum vero Cohausenii Tract. singularis, de Neo-Thea, seu variis domesticis plantis salutaribus, quæ exoticæ illi Theæ commodissime surrogari possunt. Conf. & ZORNII Botanol. pag. 676. item CARTHEUSERI Fund. Mat. Med. Part. II. Sect. XIII. pag. 453. sqq. nec non novissime Cl. HEINS Pharm. Rat. p. 161. sqq. ubi plures formulæ.

Species Carminativæ

& Stomachicæ Weickardi.

R. Radicum Zingiberis albi,

Kk kk

Calami aromatici,
 Galangae, *ana unciam semis.*
 Cinnamomi acuti, *drachmas duas.*
 Cardamomi,
 Zedoariae,
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatae,
 Macis, *ana scrupulos quatuor.*
 Cubebarum, *drachmam semis.*
 Corticum Aurantiorum, *scrup. duos.*
 Confect. Seminum Anisi,
 Carvi,
 Foeniculi, *ana unc. unam, aut*
dimidiam.

Misceantur exacte; ut inde fiant
 Species.

*Parum differt hæc compositio, a
 posteriore Zwelferiana; inde & usu ipso
 accurate inter se convenient. Sed plures
 ejusmodi Species carminativas vid. in Cl.*
 HEINS Pharm. Rat. pag. 129. sqq.

Species Carminativæ Zwelferi.

Pharm. Reg. pag. 114.

℞. Radicum pimpinellæ,
 Enulæ Campanæ,
 Zedoariae, *ana drach. unam semis.*
 Galangae, *drachmam unam.*
 Corticum Aurantiorum,
 Citri, *ana extim. & recenter sic-*
cat. drachmam unam semis.
 Florum Chamomillæ Romanæ,
 Cinnamomi acuti, *ana drachm. duas.*
 Caryophyllorum,
 Macis,
 Croci Austriaci, *ana drachm. unam.*
 Nucum Moschatarum,
 Cardamomi minoris,
 Seminum Anisi,
 Apii,
 Carvi,
 Foeniculi,

Cumini, *ana drachm. unam semis.*
 Misceantur; Fiant Species, seu
 pulvis subtilis.

Ventriculi inflationi, ructibus aci-
dis, flatibus & inflationibus auxiliatur,
concoctionemque promovet. Dosis est a
drachma semis, ad unam. Conf. supra
 Pulveres Carminativi. *Ejusdem vero*
 ZWELFERI Species Decocti Carmina-
 tivi, *exhibebimus infra suo loco.*

Species Cephalicæ, pro Cucuphis.

Disp. Wirt. in reliquis alia substituuntur.

℞. Radicum Cyperi rotundi,
 Iridis Florentinæ, *ana unc. semis.*
 Florum Lavendulæ,
 Rorismarini,
 Rosarum, *ana drachmas sex.*
 Ligni Rhodii,
 Sandali citrini,
 Aloës, *ana unciam semis.*
 Caryophyllorum aromaticorum,
 Cinnamomi,
 Nucis moschatae,
 Succini citrini,
 Styracis, *ana drachmas tres.*
 Misce.

Incisa & contusa grosso modo
 servantur, quibus pro lubitu addi potest
 una aut altera gutta

Olei ligni Rhodii,
 Lavendulæ,
 Majoranæ.

Usus docet titulus. Vires sunt
cephalicæ, nervinæ, roborantes. Vid.
 RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1697.
 Mens. Mart. Obs. 25. pag. 193. & HEU-
 CHER. Opp. Med. Tom. I. pag. 237.
 Conf. supra Pulveres Cephalicos odo-
 ratos.

SPECIES CEPHALICÆ.

Species Cephalicæ pro Cucuphis Capiti Debili, Frigido, Catarrhis Obnoxio Proficuae.

GAUBIUS, *de Formul. Med.* pag. 265.

R. Radicis Angelicæ, *unciam unam.*

Herb. Majoranæ,

Salviæ,

Folior. & Florum Rosmarin.

Summitat. Serpilli, *ana manip. semis.*

Semin. Nigellæ Rom. *drachmas tres.*

Caryophyllor. aromat. *drachm. unam.*

Mastiches,

Styracis Calamit. *ana drachmas duas.*

Conscissa, tusa ruditer & mista, Gossypio excepta, includantur duplicaturæ cuculli, & punctim intersuantur. Cucullo, mane & vesperi, fumo Ligni Juniper. accensi imbuto, semper tegatur caput infirmum & catarrhis obnoxium.

Cucupha Roborans, contra Catarrhos.

JUNGKEN. *Fund. Med.* pag. 847.

R. Rad. Ireos Florent.

Cyper. rotund. *ana unciam semis.*

Fol. Majoranæ,

Rorismarini,

Serpilli,

Flor. Anthos,

Rosar.

Lavendulæ,

Summitat. Thymi,

Verbenæ, *ana pugillum unum.*

Gummi Anime,

Styracis Calamit.

Benzoin.

Ladani de Barba,

Succini,

Caryophyllor.

Cinnamomi, *ana drachm. unam.*

SPECIES CEPHALICÆ. 627

Incisa Misceantur. Add. Ambra quid, si lubet.

Species Cephalicæ pro Cucuphis, Adversus Catarrhos.

GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. III.*

pag. 764.

R. Foliorum Majoranæ,

Salviæ,

Rorismarini,

Summitatum Lavendulæ,

Stoechados,

Radicum Iridis Florentinæ,

Calami aromat. *ana quant. lubet.*

M. Fiat pulvis, ex quo paretur Cucupha interpuncta; excipiendo hunc pulverem pauco Gossypio, & includendo in panno sericio, qui pileo affui potest, vel in forma Calanticæ, gestari, præsertim hieme.

Species Cephalicæ pro Cucuphis.

FULLER. *Pharm. Extemp.* pag. 31.

R. Radic. Pæoniæ Maris siccata, *drachmas duas.*

Angelicæ Hispan. *drachm. unam.*

Iridis Florentinæ,

Flor. Lavendulæ, *ana drachm. semis.*

Stoechad. Arab. *drachmam unam.*

Caryophyllorum,

Nucis Moschata,

Macis, *ana scrupulum unum.*

Styracis Calamit.

Labdani,

Succini,

Balsami Tolut. *ana drachmam unam.*

Olei Rorismarini, *guttas quinque.*

Misc. Fiat pulvis crassiusculus, qui Bombace exceptus, & panno sericeo intersutus, formetur, ut Artis est, pro Cucupha, quæ singulis Noctibus,

Kk kk 2

628 SPECIES CEPHALICÆ.

fumo Succini, Balsami Tolut. aut similia, super Carbones injectorum, calefacta, super caput gestetur.

Insignis est utilitatis, in Affectibus Capitis, humidis, pituitosis: in doloribus frigidis, diuturnis, catarrhalibus. Spiritus recreare, & robur capiti cerebroque conciliare creditur. Sed præstat, quantum potest, ut talia externa plerumque solent.

Species Cephalicæ pro Cucuphis.

MORELL. de Formul. Remed. pag. 267.

℞. Radicum Acori,
Calami aromat.
Cypero,
Irid. Flor. *ana drachmas duas.*
Folior. sicc. Rorismariæ,
Melissæ,
Salviæ,
Origani, *ana manipulum semis.*
Florum Stœchados Arab.
Lavendulæ,
Lilior. Convall.
Spicæ Nard. *ana pugillum semis.*
Cinnamomi,
Nucis Moschatæ,
Macis,
Caryophyllorum, *ana scrupulos duos.*
Storacis,
Benzoin. *ana drachmam semis.*

Misc. Fiat lege Artis, Pulvis, qui exapiatur Catone Moschato, & cum panno sericeo interpuncto, formetur Cucupha.

Species Cordiales Lemery.

℞. Lapid. Bezoar. orientalis,
Offis de Corde Cervi, *ana drachm. unam semis.*
Succini albi,

SPECIES CORDIALES.

Rasuræ Eboris,
Ungulæ Alcis,
Radicum Tormentillæ, *ana dr. unam.*
Angelicæ,
Zedoariæ,
Ligni Aloës,
Corticis Citri, *ana scrupulos duos.*
Ambra gryseæ, *scrupulum semis.*
Moschi, *grana quatuor.*

Misc. Fiat lege Artis pulvis; qui parum differt a sequenti Londinensi, atque hinc iisdem Virtutibus pollebit.

Species Cordiales Londinens. seu Pulvis Cardiacus Magistralis.

Dispens. Lond.

℞. Lapidis Bezoard. oriental.
Offis de Corde Cervi, *ana drachm. unam semis.*
Magisterii Corall. albor.
rubror.
Succini albi,
Perlarum,
Cornu cervini,
Rasuræ Eboris,
Boli orientalis,
Terræ Germanicæ,
Samia,
Lemniæ,

Rasuræ Ungulæ Alcis,
Radicis Tormentillæ, *ana dr. unam.*
Ligni Aloës,
Corticum Citri,
Radic. Angelicæ,
Zedoariæ, *ana scrupulos duos.*
Foliorum Auri, *No. viginti.*
Ambra gryseæ, *scrupul. unum.*
Moschi, *grana sex.*

Misceantur: Fiat pulvis, usui servandus.

Plurimum convenit cum præcedentibus speciebus cordialibus pretiosis; ideo & pares vires habebit.

Species Cordiales Solares
& Alexipharmacæ Zwelferi.

Pharm. Reg. pag. 115.

R. Bezoard. aurei, (sup. p. 98. descript.)

uncia semis.

Lapid. Bezoard. Oriental. Veri;

Occident. ana drachm. duas.

Unicornu min. seu fossilis,

Veri marini,

Cortic. Aurantior.

Citri, ana extim. & recenter sic-
cator. drachmas duas.

Ligni Aloës gummof. drachm. tres.

Granorum Chermes legitim.

Cinnamomi acuti, ana drachm. duas.

Crocii Austriaci, drachm. unam semis.

Semin. Citri excorticat. drachm. duas.

Magisterii solubil. Margaritar. orien-
tal.

Corallior. rubr. ana dr. unam semis.

Quibus omnibus in pulverem
reductis, & probe mixtis, imprimatur
manibus tantumSuccus Oleaginosus fragrans & sub-
tilis. Corticum quatuor Pomorum Li-
moniorum. Servetur post, usui, in
Vitro arcte clauso.Sunt Species præstantissimæ in pe-
ste, & Febris malignis, Cor insigni-
ter roborantes, Spiritusque Vitales in
omnibus pæne infirmitatibus egregie re-
ficientes.Dosis esse potest a scrupulo uno,
ad drachmam semis, ut supra, in præ-
cedenti Compositione.Aqua etiam rationis ingredientium,
parum distat nisi, quod illa adhuc præ-
tiosior & sumtuosior sit, propter adjectos
lapides Bezoardicos. Igitur pro ditiori-
bus tantum cæna quasi hæc est præparata,quos etiam forte plus juvabit, quam pau-
peres, tam pretiosis dapibus haud indi-
gentes. Sed hæc obiter, ex sancto Veri-
tatis studio.Ceterum conf. supra, Pulveres
Cardiaci, Cordiales, Alexipharmacæ
& Bezoardici, eidem scopo nempe infer-
vituri, & mox Species de Gemmis ca-
lidæ alexipharm. ejusdem Zwelferi.

Species Cordiales

Temperatæ.

Disp. Argent. Brand. Wirt. Prag. Vienn.
Lond.

R. Serici crudi tosti,

Spodii ex ebore,

Coralliorum alborum,

rubrorum, ana unciam semis.

Margaritarum præparatarum, unciam
unam semis.

Radicum Doronici,

Been albi & rubri, ana dr. tres.

Ligni Aloës, unciam semis.

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Ossium e cordibus cervi, ana dr. tres.

Hyacinthi,

Smaragdi,

Saphiri, ana drachmam unam.

Crocii, scrupulos duos.

Fiat omnium pulvis tenerrimus,
cui addantur

Foliorum Auri &

Argenti pro lubitu.

Vires sunt roborantes, & ad fe-
bres malignas, ad palpitationem cordis,
lipothymias, a terrore excitatas, com-
mendantur. Vid. SCHULZ. pag. 292.

& CARTHEUSER. Pharmacol. p. 597.

Dosis a scrupulo semis ad drach-
mam semis. Ceterum in quibusdam
Dispensator. additur his Ambra gris. &

630 SPECIES CORDIALES.

Moschi, ana drachra. semis. & tum vocantur *Species completæ*; sed malim incompletas.

Species Cordiales Temperatæ Pretiosæ Zwelferi.

Pharm. Reg. pag. 115.

Rx. Sacchari albi Canar. *uncias duas.*
Solvantur super igne leni, cum
suff. quant.

Succi ex Corticibus Citri extimis, radula comminutis, expressi,
Sine ebullitione, ac si tabulæ ex succis acidis confici deberent; cui ab igne remoto deinde adde, ut in eo sensim liquecant,

Ambræ griseæ, *drachmam semis.*
sed prius cum

Seminis Citri excorticati, *dr. semis.*
probe subactam,

Resinæ Storacis Calamit. *dr. semis.*

Et quum nonnihil refrixerint, superaddantur:

Pulv. Ligni Aloës gummos. *uncia semis.*

Radici Doronici Veri,
Crocii Austriaci, *ana dr. dua.*

Nucis Moschatæ,

Macis, *ana drachma una semis.*

Seminum Chermes legit. *dr. duas.*

Magister. solub. Perlar. Oriental.
drachm. semis.

Coralliorum rubrorum,

Matris Perlarum, *ana scrup. duo.*

Oleor. still. Cinnamomi, *scr. unus.*

Rosarum Veri, *guttæ duodecim.*
prius autem cum

Essentiæ Citri saccharatæ, *uncia semis.*
intime permixtorum,

Misc. Fiat Pulvis subtilis, in Vitro probe Clauso, diligenter custodiendus.

SPECIES DECOCTI.

Præstantes sunt Species, ad omnes Corporis imbecillitates, Spiritus cum Vitales, tum animales languentes excitant, recreant: Concoctionem adjuvant, & Vertiginem abolent; salubre Senibus Medicamentum. Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Hactenus ipse Zwelferus, laudator, forte nimis hujus suæ Compositionis satis operosæ & pretiosæ: cui tamen non omnem Virtutem analepticam ac cardiacam, cephalicamque abjudicamus. Mallemus tamen cum in hac, tum præced. compositione, de Spec. Cardial. Solar. abesse suspectam illam Doronici Radicem, ob causas supra jam allegatas gravissimas.

Species Decocti Antifebrilis.

Dispens. Vienn.

Rx. Radicum Acetosæ, *libras tres.*

Scorzonæræ, *libram unam.*

Rasuræ Cornu Cervi, *libram semis.*

Hordei Crudi, *libras duas.*

Seminis Fœniculi,

Corticum Citri recent. aut siccant.

ana unc. tres.

Incisâ Misceantur & servantur pro usu.

In omnibus febribus, & inflammationibus internis gratum & refrigerantem haustum suppeditant.

Species Decocti Antifebrilis

Sudoriferæ Boerhaave.

Mat. Med. p. 102.

Rx. Radicum Apii, *unciam semis.*

Bardanæ,

Chinæ, *ana unciam unam.*

Cichorii,

Graminis,

Napor.

Petroselinii,

SPECIES DECOCTI.

Raparum,
 Rusci, *ana unciam semis.*
 Sarsaparillæ, *unciam unam.*
 Scorzonæræ, *unciam semis.*
 Folior. Acetosæ,
 Cichorii,
 Endiviæ,
 Taraxaci, *ana manipul. unum.*
 Florum Sambuci, *uncias duas.*
 Seminum contusor. Apii,
 Petroselini, *ana unc. unam.*
 Concis. Misceantur, & ferven-
 tur usui, cum Aqua decoct. Pintas tres
 exhibe:

*Hauriat Aegrotus uncias tres ca-
 lidas, omni Quadrante Horæ, donec
 leviter sudet.*

*Idem vero Vir summus Prax.
 Med. T. III. p. 105. breviorē hanc for-
 mulam ejusdem longioris compositionis,
 sic exhibet:*

R. Radicum Chinæ, *uncias duas.*
 Graminis, *uncias tres.*
 Sarsaparillæ, *unciam unam semis.*
 Foliorum Taraxaci, *manip. quatuor.*
 Florum Sambuci, *uncias duas.*
 Sem. Petroselini contusi, *dr. duas.*
 Concis. Misc. & suo tempore de-
 cocta, ut ante, exhibeantur.

Species Decocti

Antinephritici,
sive Nephrocatharticum
 Foresti.

*Obs. 29. Lib. 24. pag. 181. & Obs. 23.
 pag. 119. alibique sæpius, mutatis subin-
 de aut omissis non nullis ingredientibus.*

Disp. Wirt. Brand.

R. Radicum liquiritiæ, *unc. un. semis.*
 Petroselini,
 Foeniculi, *ana uncias duas.*

SPECIES DECOCTI. 631

Ireos Florentinæ, *unc. un. semis.*
 Florum Malvæ,
 Althææ, *ana drachmas sex.*
 Seminum Foeniculi,
 Saxifragiæ, *ana drachmas sex.*
 Cicerum rubrorum confractorum,
uncias sex.

Jujubarum,
 Caricarum, *ana numero triginta.*
 Hordei mundati & prius loti, *uncias
 tres.*

Incisa & contusa crassiuscule ser-
 ventur ad usum.

*In nephritide, ad urinæ ardorem
 mitigandum & calculum pellendum, uti-
 liter decoctum adhibetur. Conf. supra
 Essentia Nephrocathartica Rosini Len-
 tilii.*

Ad libram unam aquæ, specie-
 rum uncia una semis requiritur. *Vid.*
 DECKER. *ad* Prax. Barbett. p. 207. &
 p. 213. & HEINS. Pharm. Rat. p. 225.
ubi plura ejusmodi decocta.

Species Decocti Antiscorbut.

Ettmülleri.

R. Radic. Filicis recentis, *uncias duas.*
 Armorac. recent. *unciam unam.*
 Herbarum Cochleariæ,
 Nasturtii,
 Fumariæ, *ana manipulum unum.*
 Persic.
 Piperis, *ana manipulum semis.*
 Cremoris Tartari, *drachmam semis.*
 Coq. in Aquæ fontan. & Vini
 albi, *ana libra una*, in cucurbita Alem-
 bico munita: In Colat. dissolve
 Extracti Martis, cum succo pomo-
 rum, *unciam unam.*
 Sacchari albi, *quantum suff.*
*Fiat decoctum antiscorbuticum,
 usui servandum. Vid. JUNGKEN. Corp.
 Pharm. pag. 328. sqq. ubi plura.*

Species pro Decocto Avenæ,
 Loweri
 sive Bromio.

Dispens. Wirt. Vienn

et. KLEIN. Salut. Rat. Med. pag. 44.
 & rel.

R. Avenæ albæ electæ, sæpius lotæ &
 iterum siccata, *uncias sex.*

Ligni sandali rubri, *unciam unam.*

Radicum cichorii sylvestris, *unciam
 unam semis.*

Misce.

Paratur ex his speciebus celeberrimum illud decoctum Lowerianum: præscriptam quantitatem in

Aquæ fontanæ, *libris duodecim.*

ad tertiæ partis consumptionem, coquendo, & post repetitam colaturam,

Nitri antimoniat, *unciam dimidiam.*

Sacchari, *uncias duas.*

addendo.

Commendatur ad defluxiones acres, salinas, scorbutum, arthritidem, hypochondriacum malum, nephritidem, hæticam; humorum acrimoniam demulcet, humectat, & partes nimium contractas relaxat. Hinc in Febris lentis & hæticis illud Decoctum præcipue laudat HOFFMANNUS, Med. Rat. System. Tom. IV. Part. I. Sect. II. C. 13. p. 568. & alibi sæpius, item in Med. Consultat. præcipue in Diss. de Cura avenacea Conf. NICOLAI, de Formul. pag. 333.

Dosis uncie sex, vel octo, quotidie, frigide vel calide, mane & vespere haustæ, usu per aliquot septimanas continuato.

Species Decocti Carminativi.

Disp. Hamb. Wirt. Brand. Vienn. Argent.

R. Seminum Anisi.

SPECIES DECOCTI.

Dauci,

Cumini,

Carvi,

Foeniculi, *ana uncias duas.*

Glycyrrhizæ,

Florum Chamaemeli vulgaris,

ana drachmas sex.

Passularum, *uncias sex.*

Incisa misceantur.

Decocti usus est in clysteribus, tormina a flatibus orta mitigat, alvum aperit, & flatus educit; prodest etiam, cum decocto specierum emollientium, nephriticis. Vid. SCHULZ. pag. 293.

Pro adulto specierum uncie duæ, in aquæ unciis quindecim coquantur, ad libram remanentiam, pro clysmate.

Species Decocti Carminativi
 Zwelferi.

Pharmacop. Reg. pag. 86.

R. Radic. Glycyrrhizæ rasæ, *unc. unam.*

Cichor. silvest. *unciam unam semis.*

Enulæ Campanæ,

Calami aromat. *ana drachm. sex.*

Galangæ,

Ireos Florent. *ana unciam semis.*

Herbar. Melissæ,

Menthæ,

Rorismarini, *ana manip. duos.*

Florum Chamomillæ Rom. *manipul.*

duos semis.

Genistæ, *manipul. unum.*

Seminum Anisi,

Foeniculi,

Dauci,

Carvi,

Coriandri,

Anethi, *ana unciam semis.*

Baccarum Lauri, *unciam unam.*

Corticum Aurantiorum,

Citri,

SPECIES DECOCTI.

Citri, ana recent. siccator.

drachmas sex.

Crassiuscule concisa & contusa, reponantur usui, tum pro interno, Decoctiones ex iis consiciendo; easque ultimo condiendo, Cinnamomo, Aniso, Fœniculo, ac Syrupo quodam convenienti, vel Saccharo citrato edulcorando; tum etiam pro Clysteribus, alvo injiciendis. Hæc ipse Zwelferus.

Ceterum nostras Species Carminativas & Anodynas eximii plane & per plures jam annos, explorati usus, jam supra exhibuimus, cum aliis quibusdam Speciebus, ad varia decocta paranda, destinatis, quæ proprie in hunc locum erant referendæ. Licet parum intersit, quocunque demum loco inveniantur, modo inveniantur in aliquo. Conf. HEINS. Pharm. Rat. ubi plures ejusmodi Species Carminativæ exhibentur. pag. 129. sqq.

Species Decocti Febrifugi.

Dispens. Argent.

℞. Radicum Eryngii,

Cichorii,

Scorzoneræ, ana drachmas tres.

Herbar. Melissæ,

Endiviæ,

Capillor. Veneris,

Florum Violarum,

Buglossi, ana pugillum unum.

Passularum minor. unciam unam.

Seminis Fœniculi. unciam semis.

Foliorum Sennæ, sine stip. dr. sex.

Rhabarbari Alexandrini, dr. duas.

Agarici mundati, drachm. un. semis.

Tamarindorum cum nucleis & stiptibus, uncias duas semis.

Crystallorum Tartari, drachm. tres.

Salium Absinthii,

Genistæ, ana drachm. unam.

SPECIES DECOCTI. 633

Cinnamomi acuti, scrupulos quatuor.

Incisa & contusa probe Misceantur.

Tempore usus coquantur, in sufficienti quantitate Aquæ, per horæ quadrantem, in vase optime testæ. De hoc decocto, singulis diebus intermissionis febrilis, haustus aliquot unciarum, v. gr. trium, vel quatuor, assumatur. Ut plurimum autem ad potiones laxantes, vehiculi loco, adhibetur; sicut quoque haud incommode Manna in eo dissolvitur. Ceterum drachma harum Specierum pro uncia una Liquoris, est sumenda.

Species Decocti Febrifugi

Lemery.

vid. Dispens. Paris.

℞. Summitatum Centaurii minoris,

Foliorum Agrimonix,

Florum Chamomillæ, ana manipul. semis.

Radicis Gentianæ, drachmas duas.

Seminum Cardui benedicti,

Citri, ana drachmam unam semis.

Florum Calendulæ, pugillos duos.

Concis. & Contus. Misceantur, ad usum in Febribus intermittentibus. Ubi opus illis fuerit, coquantur in Aquæ fontanæ & Vini albi ana libra una semis, usque ad dimidiam. Sed ingrata admodum & amara erit potio, inde & vocantur Species amaræ. Vid. JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 340. & FULLER. Pharm. Ext. pag. 43. ubi alia compositio.

Species Decocti Florum
& Fructuum.

Disp. Hamb. Wirt. Brand. Vienn. Argent. Prag

℞. Radicum liquiritiæ, uncias duas.

Ll II

Herbarum capillorum Veneris,
 Endiviæ, *ana drachmas duas.*
 Florum Borraginis,
 Buglossi,
 Violarum,
 Rosarum, *ana drachmam unam.*
 Lupuli, *drachmas duas.*
 Jujubarum,
 Siliquarum dulcium,
 Prunorum Damascenorum, *ana un-*
cias duas.
 Tamarindorum, *unciam unam.*
 Incidantur grosso modo & mi-
 sceantur.

Sunt pectorales, & pro decocto ordinario inservire possunt. Sumitur specierum uncia una, pro decocti libra una. Pro decocto dilutiore vero requiruntur, ad libras quatuor aquæ, specierum uncia duæ, ad consumptionem quartæ partis. Vid. SCHULZ. pag. 294.

Species pro Decocto ad Gangrænam.

BOERHAAVE *Prax. Med. T.II. p.170.*

R. Foliorum recent. Scordii,
 Rutæ,
 Alliar. *ana manip. unum.*
 Confcis et Confract. Coq. in Vi-
 no: Colat. *unc. duodecim.* adde
 Salis Ammoniaci, *unciam semis.*
 vel

Aceti, *libram semis.*

Aquæ, *libram unam.*

Ut sic fiat lege Artis, Fomen-
 tum antisepticum.

*Conf. supra Liqueores contra Gan-
 grænam ejusdem Viri maximi, Boer-
 haavii.*

Species pro Decocto ad Gangrænam.

Disp. Wirt. in reliquis deest. Vid. Chirurg.

R. Herbæ Millefolii,
 Absinthii, *ana drachmas sex.*
 Scordii,
 Salviæ,
 Hyssopi,
 Rutæ,
 Florum Sambuci,
 Hyperici, *ana unciam semis.*
 Rosarum, *unciam unam.*
 Myrrhæ, *drachmas sex.*
 Aloës,
 Asæ foetidae, *ana unciam semis.*
 Lithargyrii, *uncias sex.*

Incisa & contusa servantur.

*Non solum in gangræna & spha-
 celo nondum confirmato, sed etiam in in-
 flammationibus, a contusionibus vel alia
 violenta causa ortis, & gangrænam mi-
 nantibus, boro cum successu adhibetur de-
 coctum harum specierum,*

Aquæ calcis vivæ libris quinque, &

Aceti vini libris duabus

*paratum, atque linteis quadruplicatis,
 singulis duabus vel tribus heris, calide
 applicatum. Addi possunt, ante appli-
 cationem,*

*Spiritus vini camphorati, unciae qua-
 tuor, vel sex.*

Species Decocti pro Gargarismate.

Dispens. Brand.

R. Radicum Glycyrrhizæ, *unc. quinque.*
 Pimpinellæ albae, *uncias duas*
cum semisse.

Herbarum Salviæ, *uncias tres.*

Hyssopi,

Lyfimachiae, flore luteo,

SPECIES DECOCTI.

Althaeae,
 Malvae,
 Verbasci, *ana unciam unam.*
 Florum Rosarum rubrarum,
 Prunellae,
 Verbasci,
 Millefolii,
 Sambuci, *ana unciam semis.*
 Incisa Misceantur, & usui ser-
 ventur.

Species Decocti pro Garga- rismate Adstringente.

Disp. Wirt. Vienn. & reliq.

R. Herbarum Plantaginis,
 Prunellae, *ana uncias quatuor.*
 Salviae nobilis, *uncias duas.*
 Florum Rosarum rubrarum,
 Ligustri,
 Balaustiorum, *ana unciam unam.*
 Incisa misceantur.
Virtutes ex nomine patent.

Species Decocti pro Gargarismate in Angina.

BOERHAAVE, *Prax. Med, T. IV.*
pag. 74.

R. Foliorum Scabiosæ,
 Violarum,
 Taraxaci, *ana manipulum un. semis.*
 Florum Sambuci,
 Rosarum pallidar. *ana manip. un.*
 Concis. Misc. Tum, ubi opus,
 in suff. Aq. quant. coq.
 Colaturæ, *unciis viginti.*
 addantur
 Mellis Rosacei.
 Syrupi diamor. *ana uncia una.*
 Salis Polychresti, *drachma una.*
 Et sic fiat Gargarisma, sæpius ad-
 hibendum.

SPECIES DECOCTI. 635

Species Decocti pro Gargarismate.

BARBETTE, *in Prax. pag. 52.*

R. Radicis Glycyrrhizæ,
 Corticum Granatorum, *ana dr. duas.*
 Florum Balaustiorum, *pugill. unum.*
 Jujubarum, *No. duodecim.*
 Ficum, *No. tres.*
 Passularum minorum, *drachm. tres.*
 Concisa misceantur, & si ne-
 cessitas exegerit, Coquantur ex Aqua
 Hordei; & Colentur: Tum in Colat.
 unciis viginti, dissolvatur
 Syrupi Capillorum Veneris,
 Mellis Rosarum col. *ana uncia una.*
 Sed plures ejusmodi Formulæ
 pro Gargarismate, vid. ibidem & alibi.

Species Decocti pro Garga- rismate Emolliente.

Disp. Wirt. Brand. & passim.

R. Radicum althææ,
 Herbæ malvæ,
 Florum Papaveris erratici,
 Malvæ arboreæ,
 Sambuci, *ana unciam unam semis.*
 Seminis psyllii, *unciam semis.*
 Caricarum pinguium, *uncias duas.*
 Incisa & contusa grosso modo
 servantur.
Usum titulus docet.

Species Decocti pro Gargarismate.

Dispens. Vienn.

R. Herbarum Plantaginis,
 Prunellæ, *ana unc. quatuor.*
 Uvulariæ, *uncias tres.*
 Salviæ, *uncias duas.*
 Florum Rosarum rubrarum,
 Malvæ arboreæ,

636 SPECIES DECOCTI.

Flor. Balauft. *ana unciam unam.*

Incisa Misceantur, & pro usu serventur.

Species Decocti Hepatici

Aperient.

CHARAS. *Pharm. Reg. Tom. I. p. 84.*

℞. Radicum quinque aperientium,

Fragariae,

Buglossi, *ana drachmas sex.*

Folior. Endiviae,

Cichorii,

Lupuli,

Agrimoniae,

Pimpinellae,

Chaerrefolii,

Taraxaci, *ana manip. unum.*

Capilli Vener. Monspel.

Polytrichi, *ana manip. semis.*

Semin. Apii,

Milii Solis, *ana drachmas duas.*

quatuor frigid. maj. *ana dr. unam.*

Glycyrrhizae, *drachmas duas.*

Florum Buglossi,

Borraginis,

Genistae, *ana pugill. unum.*

Concis. & Contus. Misc. Fiant

Species ad libras octo Aquae fontanae, quae coquendae ad 3ae. partis consumt.

Species Decocti Hepatici

Hoffmanni Sen.

Theaur. Pharm. pag. 46.

℞. Radicum Cichorii,

Taraxaci,

Asparagi, *ana drachmas sex.*

Seminum quatuor major. excoct.

ana drachm. duas.

Foliorum Scabiosae,

Cichorii,

Endiviae, *ana manip. semis.*

Radic. Glycyrrhizae, *drachm. duas.*

SPECIES DECOCTI.

Passularum minorum, *unc. unam.*

Concis. & Contus. Misceantur, & coquantur, ubi opus in jure Carnis macrae.

Ceterum vid. ibi plures ejusmodi Specierum hepaticarum Compositiones, ut & apud Timaeum a GÜLD. Descript. Medicament. pag. 411. sqq. & JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 323. sqq. item HEINS. Pharm. Rat. p. 233. sqq.

Species Decocti Hysterici.

FULLER. *Pharm. Extemp. pag. 45.*

℞. Rasurae Ligni Buxi,

Radicum Bryoniae albae, *ana unc. semis.*

Paeoniae maris,

Valerianae silvest. *ana unc. unam.*

Florum Stoechados Arab. *dr. duas.*

Myrrhae contusae, *drachmam unam.*

Concis. Misc. Coq. ubi opus, in Aq. Font. *libra una semis.* sub finem addendo

Succi Rutæ, *unciam unam.*

Colaturæ, *unc. quatuordec. adde:*

Aquæ Bryoniae compos. *uncias duas.*

Tincturæ Castor. *drachmas duas.*

Olei Succini, *guttas triginta duas.*

Sacchari albi, *unciam unam.*

Iterum exactissime Misceantur, pro usu.

Species Decocti IctERICI

Ettmülleri.

℞. Herbarum Anserinae,

Chelidonii majoris,

Cochleariae, *ana manip. unum.*

Foliorum Sennae, sine stipit.

unciam unam.

Florum Anserinae,

Aquilegiae,

Lavendulae, *ana pugillos duos.*

SPECIES DECOCTI.

Radicum Armoraciæ,
 Hellebori nigri, *ana unciam unam.*
 Rhabarbari, *unciam semis.*
 Chelidonii majoris,
 Curcumæ, *ana drachmas duas.*
 Lumbricorum terrestrium,
 Passularum minorum, *ana dr. unam.*
 Seminum Aquilegiæ,
 Napi, *ana drachmas duas.*
 Cinnamomi acuti,
 Galangæ, *ana drachmam unam.*

Conscis. & contus. Misceantur:
 dein ad usum coq. in suff. quant. Aquæ
 ferratæ: Colat. adde

Syrupi de Cichor. cum Rhabarbaro,
 Pomis Regis Saporis, *ana uncias*
duas.

Denuo Misceantur. Ceterum
alia Species decocti Isterici occurrunt in
Pharm. Batean. pag. 47. Sed quoniam
inter alia non mala, malum illud & sor-
didum stercus asferinum simul continent;
ideo nausea absterriti, nolimus illas hic
exhibere. Plures vero meliores ejusmodi
compositiones antistericas. vid. in Corp.
Pharm. JUNGKEN. pag. 324. sqq.

Species Decocti Lignorum.

Disp. Vienn. Wirt. Argent. & rel.

R. Ligni Guajaci, *libram unam semis.*

Sassafras, *uncias sex.*

Juniperini,

Radicum Sarsaparillæ, *unc. quatuor.*

Chinæ, *ana uncias duas.*

Liquiritiæ, *unciam unam semis.*

Seminum Anisi,

Foeniculi, *ana unciam semis.*

Incisa & contusa ferventur.

Ad luen veneream, scabiem, alios-
que lymphæ morbos conducit. Conf.
 BOERHAAVE de Lue Venerea curan-
 da, in divina præfat. Scriptoris
 Aphrod. præmissa.

DECOCT. MERCUR. 637

Dosis est diversa, pro diversitate
 morborum.

Decoctum Mercuriale contra Vermes, seu Anthelminticum.

GAUB. de Form. pag. 171.

R. Argenti vivi in sacculo, ex Aluta
 ligati, *uncias quatuor.*

Bulliant cum Aq. commun. suff.
 quantitate, per horam, deinde Aquæ
 immitte:

Seminum Santonici,

Tanaceti,

Absinthii,

Rutæ, *ana unciam semis.*

Coquantur adhuc per quadran-
 tem. Colat. *unc. viginti* admisce

Mellis albi, *uncias duas.*

Dosis, Mane, hora ante jentacu-
lum, tria cochlearia, totidemque hora,
ante prandium.

Conf. supra Aqua contra Vermes,
 & Electuarium Purificans, & *ad utram-*
que Compositionem ibi notata. Inprimis
vid. Thom. BARTHOLINI Cista Med.
Hafn. pag. 549. sqq.

Decoctum Millefolii.

Disp. Vienn.

R. Millefolii, cum flore purpureo,

unc. novem.

Herbæ Tormentillæ, cum Radice,

Pimpinellæ, cum toto,

Plantaginis,

Consolidæ Saracenicae,

Florum Rosarum rubr. *ana unc. unam*
semis.

Concisa, pro usu opportuno,
 Misceantur.

In Affectibus Thoracis, Hæ-
moptysi, & consimilibus, præstans ejus
usus est. Aliud vero Millefolii Decoctum
vid. in FULLERI Pharm. Extemp. p. 50.

Species Decocti ad Morsum

Canis Rabidi.

Pharm. Bat. pag. 48.

℞. Foliorum Rutæ, *uncias sex.*

Radiciſ Allii.

Theriaca Londinenſis, *ana uncias quatuor.*Limaturæ Joviſ, *uncias quatuor.*

Conc. & Cont. Miſc. Tum coq. in Cereviſ. Vet. illupulatae Libris quatuor ad Conſumt. dimid. & macerentur.

Sed quid hic tanta Limaturæ Joviſ, remediî per quam ſuſpecti copia? de quo jam ſupra abunde dictum. Ideo potius omittatur. Conf. FULLERI Pharm. Extemp. pag. 50.

Species Decocti ad Morsum

Can. Rabid. Quercetani.

℞. Radicum Gentianæ,

Valerianæ, *ana unc. unam ſemis.*

Herbarum Conſolidæ minoris,

Rutæ,

Pulegii, *ana manipulum unum.*

Mumiæ Verae,

Cancrorum Calcinator. *ana unc. un.*

Conciſ. & Contuſ. Miſc. & uſui ſerventur.

Plures ejusmodi Compoſitiones contra teterrimam Rabiem caninam, vid. apud JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 360. Sed utinam unam certam & exploratam tantum haberemus, a qua omniſ inertis & irriti auxilii metus juſtus abeſſet?

Species Decocti Nevrotici.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 50.

℞. Raſuræ Ligni Guajaci, *unciam unam.*Radicum Pæoniæ maris, *unc. ſemis.*

Calami aromatici,

Angelicæ Hiſpan. *ana drach. duas.*Conciſ. Fiant Species, quæ coq. in Aq. fontana *libris tribus, ad uncias viginti octo:* Colat. addeOlei Rorismarini, *guttas triginta duas.*Baſami Peruviani, *guttas ſedecim.*Vitell. Ovi, *No. unum.*

Sacchari albi,

Aquæ pæoniæ compoſ. *ana unc. duas.*

Spiritus Lavendul. compoſ.

Salis Ammoniacy, *ana gutt. octoginta.*

Miſceantur omnia; ad Caput & nervos roborandos.

Species Decocti Nigri.

Diſpenſ. Wirt. in reliquis deſt.

Sed vid. Chirurg. & BIERLING. Append.

Remed. pag. 26.

℞. Radicum Tormentillæ, *unc. unam ſemis.*

Herbarum Sabinæ,

Rutæ hortendiſ,

Scordii,

Salviæ,

Abſinthii,

Foliorum Quercus, *ana drachm. ſex.*

Corticum Granatorum,

Gallarum Turcicarum, *ana uncias duas ſemis.*Aluminis crudi, *uncias quatuor.*Vitrioli viridiſ, *uncias duas.*

Viridiſ æriſ,

Tartari rubri crudi, *ana unc. unam.*

Miſce, inciſa & contuſa ſerventur.

*Sumuntur harum ſpecierum, ad libram unam aquæ fontanæ & libram vini, uncia ſex; decocto, pro intentione chirurgi & circumſtantia morbi, ſpiritus vini additur.**Uſus externuſ ad ulcera deſiccanda inveterata, ut plurimum autem ad*

profundas inflammationes, & gangrænam. Aliud decoctum nigrum ejusdem Virtutis, vid. apud MYNSICHT. pag. 399. & Disp. Vienn.

Species pro Decocto ad Ozænam, Deckeri.

R. *Florum Balauft.*
Cortic. Grantor. *ana drachmas tres.*
Foliorum Plantaginis,
Hederæ terrestres,
Caudæ equinæ,
Pilosellæ, vel Herniar. *ana manip. unum.*

Radice Bistortæ,
Aluminis Crudi, *ana drachm. unam.*
Rasuræ Ligni Guajaci, *unc. unam semis.*

Concis. & Contus. Misc. Tum ad usum, Coq. in suff. Quant. Aquæ communis: Deinde in Colat. dissolve Mellis Rosati, *uncias duas.*

Hoc decoctum vel intra naves injiciatur, vel per attractionem, recipiatur. Vid. Tab. Smaragd. pag. 113. Conf. novissime Cl. HUNDERTMARK Exercit. de Ozaena Venerea. Sed plura familia decocta habet BARBETTE in Chirurgie, pag. 234. sq.

Species pro Decocto ad Ozænam.

GAUB. *de Form. pag. 388.*

R. Radic. Aristolochiae rotund. *unciam semis.*

Herbarum Veroniceæ,
Scordii,
Menthæ, *ana manipulum unum.*

Cum Aquæ puræ suff. Quant. coq. Vase Clauso, per dimid. Horæ: Colat. unc. sedecim adde:

Tincturæ Myrrhæ,

Tinctur. Aloës, *ana unciam semis.*

Mellis Rosac. *unciam unam semis.*

Misceantur. Injiciatur hujus decocti tepidi Quantitas sufficiens, aliquoties de die: Tum gossypium, aut Carpta in Turundam convoluta, eo imbuta, applicentur. Egregium hoc est & plurimum profuturum decoctum.

Species pro Decocto Pacifico.

Pharm. Bat. *pag. 48.*

R. Salis Tartari, cum Nitro facti, *unc. octo.*

Florum papav. rheoad. recent.

Baccarum Juniperi,

Radice Hellebori nigri, *ana unc. octo.*

Conc. Misc. & Coq. leni igne, vase clauso, in Aquæ Bened. simplicis Libris octo, per horas quatuor & viginti. Denique post Refrigerationem, fiat Colatura per Manicam Hippocratis.

Dentur Cochlearia tria, hora Somni, & Cochlearia quinque, mane, quotidie, cum vino albo saccharato.

Decoctum Pacificum Aliud.

FULLER. *Pharm. Extemp. p. 51.*

R. Capitem papav. albi sine semine, *unciam unam.*

Concis. coq. in Aquæ font. lib. tribus, ad unc. octo & viginti, quibus deinde sub finem addantur:

Florum paralys. ficcator. *drach. duæ.*

In Colatura denique dissolvantur: Diascordii, *drachmæ duæ.*

Syrupi de Meconio, *uncia tres.*

Limoniorum, *uncia una.*

Misc. Temperatum est, & somnum blandum invitat. Dosis est ab uncis tribus, ad quatuor. Habemus hic Decocta pacifica, & supra jam produximus Mixturam pacificam & Confectio-

nem quoque pacificam. Sic nobis non desunt Remedia pacifica; deest tamen heu! nobis adhuc Pax ipsa, toties anxie quaesita, immo jugulo, sed eheu! frustra, petita. Deus ipse nobis aliquando ostendat verum istud Remedium pacificum. Ignosce quæso hic Lector, justo dolori, qui hanc querelam moesto Corde, hac occasione, expressit.

Species Decocti Pectoralis.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. Edinb.

R. Passularum minorum mundatarum,
unciam unam.

Siliquæ dulcis,
Jujubarum, ana drachmas sex.
Dactylorum, uncias duas.
Caricarum pinguium,
Hordei mundi, ana unciam unam.
Glycirrhizæ,
Capillorum Veneris, ana unc. semis.
Hysopi, drachmas duas.

Incidantur & misceantur.

Decoctum pectorale, lenta, molli, blandaque dulcedine detatum, partim serum incrassando, acre corrigendo, partim phlegma pulmonibus impactum maturando, bronchia & tracheam demulcendo, humectando, & lubricando, egregie tussientibus convenit; sic etiam in pleuritide, nephritide & variolis, cum fructu adhibetur. Wirt.

Ad libras duas aquæ fontanæ specierum uncia una semis additur, & ad quartæ partis consumptionem coquitur. Conf. infr. Species pectorales pro Theae, quæ huc proprie pertinent: Vid. inprimis HEINS' Pharm. Rat. pag. 161. sqq.

Species pro Decocto Pleuritico, Batei.

R. Foliorum Scabiosæ, manipulos duos.

Semin. Cardui Mariæ, unc. semis.
Nucis Moschatae, drachmas duas.
Stercoris equini, (Sapidi) unc. quat.

Misc. invicem: deinde, ubi usus exigit, Coquantur parum in

Aquæ Ulmariae,

Cardui Mariæ, ana libra una semis.
postea Expressi. addantur:

Succi Aurantiorum, uncia tres.

Syrupi papaveris erratici, dr. quatuor.

Clarif. & Fiat lege Artis decoctum antipleuriticum.

Sed ut gravioris sit saporis, abjiciendum prius sordidum illud ex Equo condimentum, Willisio licet, Dolæo, Ettmüllero, Schelhammero, Jungkenio & aliis Medicis, communi præjudicio inductis, magno in pretio frustra habitum; quibus has lutasas delicias haud invidimus. Sed pudeat Medicos gratiosos tractare simum. Vid. contra hoc cacoëthes dudum a nobis severe monita, Cap. III. de Pleuritide, pag. 47.

Species pro Decocto Pleuritico, Boerhaave,

Mat. Med. pag. 121,

R. Foliorum Scordii,

Alliariæ,

Marrubii albi, ana uncias duas.

Cum Aqua decoct. pintis duabus, admisce:

Oxymellis scillit. uncias octo.

Nitri, drachmas tres.

Aceti Theriacalis, unciam unam.

Bibat inde aeger uncias duas omni $\frac{1}{6}$ Horæ, quantum potest, calidissimas.

Omnia hic quidem egregia & magno suo Auctore digna: Sed scrupulum tamen omnino injicit ingens illa Oxymelitis scillitici quantitas, octo scilicet unciarum:

ciarum: qua admissa, verendum est utique, ne aeger, nausea concepta, ad vomitum incitetur, qui in pleuritide vel maxime tamen vitandus. Quare vix dubium, quin summus Auctor aut re vera hic scripserit, aut scribere certe voluerit Oxymellis simplicis uncias octo: Quae etiam iustissima est sententia ill. van SWIETEN, Commentar. in Aph. Boerh. T. III. pag. 68. Sed hac pace maximi Viri manium, modeste hic monita sunt.

Species pro Decocto Pleurítico Ejusdem.

Prax. Med. Tom. IV. pag. 193.

R. Radicum Althaeae,

Lapathi acuti,

Graminis,

Scorzoneræ, *ana uncias duas.*

Herbar. Bismalvæ,

Agrimoniæ,

Acetosæ,

Taraxaci, *ana manipulum unum.*

Florum Althaeæ,

Papaveris erratici,

Violarum, *ana drachmam unam.*

Semin. Lactucae,

Papaveris albi, *ana uncias tres.*

Concis. & Contus. Misc. postea

Coq. in Aquæ commun. suff. Quant.

Colat. pintis tribus adde:

Salis Prunellæ, *drachmas duas.*

Roob Sambuci, *uncias tres.*

Misceantur denuo. *Assumat inde aeger omni Quadrante Horæ, uncias tres calidas. Est egregium plane hoc decoctum.*

Species pro Decocto Pleurítico Ejusdem.

Prax. Med. Tom. IV. pag. 181.

R. Radicum Cichorii,

Scorzoneræ, *ana uncias duas.*

Glycyrrhizæ, *unciam unam.*

Foliorum Bismalvæ,

Acetosæ,

Endiviae, *ana manipulum unum.*

Florum papaveris erratici,

Althaeæ,

Verbasci, *ana manipulum semis.*

Seminum Contus. papaveris albi,

Melon.

Lactucae, *ana drachmas duas.*

Concis. Misc. *Deinde ad usum, cum Aqua decoct. Spatio Quadrantis Horæ, pintas tres exhibe: de quibus aeger capiat uncias duas calide, omni Quadrante Horæ Conf. si placeat, Comment. nostr. de Pleuritide, Cap. III. pag. 46. & Cap. IV. pag. 55.*

Species pro Decocto ad Pleuritidem.

Dispens. Argent.

R. Herbarum Scordii, *unc. un. semis.*

Scabiosæ, *uncias duas semis.*

Trifolii fibrini, *unciam semis.*

Florum Cichor. silvestr. *drachmas sex.*

Bellidis minor. *unciam unam semis.*

Papaveris Rhoeados, *unc. unam.*

Seminum Anisi,

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Radici Glycyrrhizæ, *unc. un. semis.*

Incisa & Contusa, *serventur pro usu.*

Species Decocti pro Potu Infantum.

Dispens. Wirt. Argent.

R. Rasuræ cornu cervi, *libras duas.*

Eboris, *libram semis.*

Radicum Liquiritiæ, *libram semis.*

Polypodii, *libram semis.*

Caricarum pinguium,

Mm mm

Siliquae dulcis, *ana libram unam.*

Semenum Foeniculi, *libram unam.*

Anisi, *ana libram semis.*

Florum Tiliae, *uncias quatuor.*

Cornu cervi usti, *libram unam.*

Misce, incidantur.

*Usus cognoscitur e titulo. Infer-
vit scilicet decoctum harum specierum pro
potu ordinario infantum.*

*Sumitur uncia una ad libras qua-
tuor, vel quinque aquae fontanae, & post
unam aut alteram ebullitionem, colatur.*

Species Decocti

ad Rhachitidem.

Pharm. Bat. pag. 49.

℞. Radicum Polypodii quern.

Apii,

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Glycyrrhizae,

Semin. Anisi, *ana unciam semis.*

Folior. Linguae Cervinae,

Capilli Veneris,

Cuscutae,

Betonicae,

Chelidonii,

Tamarisci, *ana manipul. unum.*

Uvarum Corinthiacarum, *uncias
quatuor.*

Concis. Misc. postea Coq. in A-
quae Hordei, libris quatuor, usque ad
dimidium: Tum fiat Colatura.

*Dentur Cochlearia duo, tria, vel
quatuor, pro Vice; bis, vel ter, in die:
Interim purgando semel in hebdomade,
cum Syrupo de Cichorio cum Rhabbarbo.*

Species pro Decocto

ad Rhachitidem.

MAYOW, de Rhachitide, pag. 138.

℞. Spicarum Radicis Osmundae regalis,
Radicum Bardanae,

Graminis,

Cichorii, *ana unciam unam.*

Herbarum Veronicae maris,

Agrimoniae,

Linguae cervinae,

Hepaticae nobilis,

Capillor. Veneris, *ana manipul.
semis.*

Rasurae Cornu Cervi,

Eboris, *ana unciam semis.*

Passularum exacinatarum, *unc. unam.*

Concis. Coq. in Aquae Fontan.
libris quatuor, ad tertiae partis Con-
sumptionem: Adde

Vini albi, vel Rhenani, *libr. semis.*
& statim coletur in Varidoneum, cui
imponantur:

Foliorum Beccabungae,

Nasturtii,

Summitat. Abietis, *ana manip. semis.*

Baccarum Juniperi, *uncia semis.*

Fiat Infusio tepida, & clausa per
horas circiter duas. Colatura servetur
Vitris clausis, & edulcoretur, pro lu-
bitu. *Dosis sit ab uncis duabus, ad unc.
tres, horis medicis.*

*Multum ibi virtutis huic suo deco-
cto rhachitico tribuit Auctor Mayow;
neque dubium est, quin plurimum inde so-
latii atque emolumenti capere possint mi-
selli infantes nodoso hoc Rhachitidis malo
correpti, inprimis si & reliqua Cura se-
cundum salutaria Auctoris praeccepta, ac-
curate instituta & peracta fuerit: Conf.
& GLISSONIUS de Rhachitide, ubi
etiam variae ejusmodi compositiones salu-
berrimae in usum Rhachiticorum, exhi-
bentur.*

Species Decocti ad Rhachitidem, pro Usu Externo.

Ejusdem MAYOW, p. 148.

R. Radic. Osmund. regal. aut Filicis Maris, *unc. tres.*

Foliorum Betonicae,

Salviae,

Rorismarini,

Majoranae,

Nasturtii aquat. *ana manip. unum.*

Florum Chamaemel.

Meliloti,

Sambuci, *ana pugillum unum.*

Baccarum Lauri,

Juniperi, *ana unciam semis.*

Concis. Coq. in Aquae Fontan.

suff. Quant. *ad libr. duas.* Adde Vini albi, vel Aquae Vitae vulg. *libr. unam:*

Colatura usui externo fervetur.

Species pro Decocto contra Scorbutum.

Dispens. Vienn.

R. Herbarum Cochleariae,

Nasturtii aquatici,

Beccabungae,

Marrubii albi,

Fumariae,

Trifolii fibrini, *ana unciam semis.*Radici Rhaphani silvestr. *libr. semis.*

Polypodii,

Sarsaparillae, *ana uncias tres.*Seminis Anisi, *drachmas sex.*

Concisa & mixta ferventur pro infusione,

Ad Acrimoniam humorum corrigendam, perutiliter adhibentur. Conf.

BOERHAAVE, Mat. Med. p. 139. ubi

similis fere Cerevisia medicata antiscorbutica exhibetur.

* * *

Species Decocti contra

Sputum Sanguinis.

SORBAIT, *Prax. pag. 758.**Dispens. Prag.*

R. Herbarum Rutæ,

Alchimillæ,

Hyssopi,

Capillorum Veneris,

Auriculæ muris,

Salviæ,

Polytrichi,

Pulmonariæ,

Farfaræ,

Scolopendr. *ana manipulum semis.*

Corticum Sambuci,

Rhapontici,

Hepatis Lupi,

Rhabarbari, *ana drachm. unam.*

Incisa servantur usui, & tum decoquantur:

Sed omisso inertis isto rapacis Lupi hepate, nihil hic prorsus profuturo, ut supra ad Hepar Lupi, jam monitum.

Species pro Decocto Vulnerario.

Dispens. Wirt. Vienn.

R. Radicum Enulæ,

Symphyti majoris,

Tormentillæ,

Hirundinariæ, *ana unciam semis.*Liquiritiæ, *drachmas sex.*

Herbarum Alchimillæ,

Saniculæ,

Plantaginis,

Auriculæ muris,

Hyperici,

Agrimonix,

Pimpinellæ,

Bugulæ,

Virgæ aureæ,

Mmmmm 2

Florum Bellidis, *'ana unciam semis.*
Seminis foeniculi, *drachmas sex.*

Incisa servantur.

Sumuntur, loco infusi Theæ, in vulneribus tam internis, quam externis.

Species pro Decocto

Vulnerario, seu Traumatico.

Pharm. Batean. pag. 51.

R. Summitatum Hyperici,
Veronicæ utriusque,
Vincæ pervincæ,
Agrimon. *ana manip. duos.*

Radicum Chinæ,

Symphyti,

Lignorum Nephritici,

Santali albi, *ana unc. unam.*

Dactylorum incisor. *No. triginta.*

Glycyrrhizæ, *unciam unam semis.*

Misc. Infundantur per horas duodecim, in Aquæ Calcis sufficienti Quantitate. Deinde Colatur. *libris quatuor addantur*

Syrupi de Pilosella,

Succo Elatines, seu Veron.

ana uncie duæ.

Servetur decoctum loco frigido,

pro usu.

Dosis est ad uncias tres vel quatuor, horis medicis.

Sed plura ejusmodi decocta Traumatica seu Vulneraria, ex optimis Auctoribus collegit JUNGKEN. in Corp. Pharm. pag. 358. sqq.

Species Diaboracis.

Disp. Vienn. Wirt.

R. Boracis Venetæ, *unciam semis.*

Cassiae ligneæ,

Croci Orientalis, *ana drachm. unam.*

Rasturæ ligni Sabinae,

SPEC. DIACALAMINTH.

Succini albi præparati, *ana drachm. semis.*

Offium de cordibus cervi,

Visci querni,

Florum Cheiri, *ana scrupulum unum.*

Misceantur, fiat pulvis.

Commendantur ab auctore MYSICHTO p. 115. Thef. Pharm. ad partum difficilem, fætum mortuum & secundinas pellendas.

Dosis scrupulus unus, vel drachma semis.

Species Diacalaminthes

Simplices, Galen.

Dispens. Lond. Brand. Hamb.

R. Calaminthæ montanæ,

Pulegii,

Origani,

Seminum Petroselini Macedonici,

Vulgaris,

Seselebs, *ana drachmas duas.*

Apii,

Cymarum Thymi, *ana unciam semis.*

Semin. Ligustici,

Piperis nigri, *ana unciam unam.*

Misc. Fiat pulvis secundum artem.

Species Diacalaminthes

Compositæ.

Disp. Lond.

R. Pulveris Diacalaminthes simpl.

unc. semis.

Foliorum Prasii,

Majoranæ,

Melissæ,

Artemisiæ,

Sabinae siccae, *ana drachm. unam.*

Radiciis Cyperi,

Seminum Rubiæ,

SPEC. DIACINNAMOM.

Rutae,
Macis,
Cinnamomi, *ana scrupulos duos.*

Terantur omnia & Misceantur diligentissime, ut fiat pulvis secundum Artem.

Utriusque hujus pulveris usus esse perhibetur hystericus, emmenagogus, anthelminticus, carminativus, diureticus & hydragogus. Plura vid. apud SCHULZIUM, in Praelect. pag. 295.

Species Diacinnamomii.

Disp. Vienn. Wirt. Argent.

R. Radicum Enulae, *unciam semis.*

Galangae, *unciam unam.*

Zinziberis,

Caryophyllorum,

Cardamomi utriusque,

Piperis longi,

Macis,

Nucis moschatae,

Ligni Aloës, *ana drachmas tres.*

Croci, *drachmam unam.*

Cassiae lignae, *unciam semis.*

Cinnamomi acuti, *uncias duas.*

Misce, fiat pulvis.

Digestionem promovet, & cum Saccharo, instar trageae, sumitur cum buccella panis tostii, Vino emolliti. Vid. SCHULZ. pag. 296.

Dosis drachma semis.

Species Diacinnabaris

Mynsichti.

Thesaur. Pharm. pag. 110.

R. Cinnabaris nativæ præp. *unc. semis.*

Lapis stell. præp.

Cornu Alcis Pyagryce Calcin.

ana drachmas tres.

Rasuræ Cranii humani,

Visci quercini, *ana drachmas duas.*

SPEC. DIACRETÆ. 645

Radic. & Sem. Pæoniæ, *ana drachm. unam semis.*

Specierum Diamoschi dulc.

Diambraz, *ana drachm. unam.*

Magisterii Perlarum Orientalium,

Corallor. rubror. *ana drach. semis.*

Croci Orientalis,

Olei Succini albi, *ana scrupul. unum.*

Foliorum Auri, *No. tredecim.*

Misce: & fiat omnium pulvis.

Miram vim & efficaciam habent hæ species in Epilepsia, & omnibus aliis Morborum Capitis periculorum generibus, suntque tam certissimum, quam secretissimum experimentum, (ex sententia nempe Mynsichti,) quo Deo aspirante, innumeros ceterorum Medicinæ immedicabiles hætenus, quantumvis eorum non paucos, ad novem, decem, duodecim, imo octodecim, pluresque annos, tali abominabili affectu laborantes, pristinae sanitati restituiimus. Dosis in Curatione, a scrupulo uno, ad drachmam semis, & scrupulos duos, plus minusve, pro ætatis & Virium patientis discrimine, in vehiculis convenientibus & specificis, omnique mane iterandis, usque dum integram consequatur sanitatem. Hætenus Mynsichtus, satis verbose, satisque magnifice: utinam & satis vere! Interim sit fides penes Auctorem. Ceterum hæ ipsæ Species sunt Species quædam Specifici illius Cephalici Michaëlis notissimi, nec non Pulverum Cephalicorum rubrorum, quorum supra habetur descriptio. Aut igitur istis non minor virtus competet, quam huic pulveri, aut huic non major, quam illis. Ideo adhuc sub iudice lis est.

Species Diacretæ Camerarii.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Cretæ præparatæ Anglicæ,

Mm mm 3

646 SPEC. DIACRETÆ.

Nucum moschatarum,
Lapidum cancrorum, *ana unciam
unam semis.*

Liquiritiæ,
Seminis cydoniorum, *ana unc. unam.*
Boli Armenæ,
Coralliorum rubrorum præparato-
rum, *ana unciam semis.*

Lapidum carptionum,
Macis,
Mastiches electæ, *ana scrupulos octo.*
Sacchari albi, *uncias viginti quatuor.*
Misce, fiat pulvis.

Cum præcedentibus conveniunt.
Plures vero ejusmodi Species Diacreta
dictas vid. apud JUNGKEN. in Corp.
Pharm. pag. 898. sqq.

Species Diacretæ Mynsichti.

pag. 114.
Disp. Wirt. Vienn. Argent. &c.

R. Cretæ albae, aqua Rosarum præpa-
ratae, *unciam unam semis.*
Nucum moschatarum, *drachm. sex.*
Glycyrrhizæ,
Seminis cydoniorum, *ana unc. semis.*
Boli rubrae Orientalis præparatae,
Coralliorum rubrorum præparato-
rum, *ana drachmas duas.*

Lapidum carptionum,
Macis,
Mastiches electæ,
Crocī Orientalis, *ana scrup. quatuor.*
Sacchari albissimi, *libram unam.*

Misce, fiat pulvis subtilissimus.
Acidum in primis viis absorbent,
ad ardorem stomachi, quem Sodam vo-
cant, fluxiones & diarrhæam commen-
dantur. Conf. supra, Pilulæ Cretaceæ,
& de Creta Palmarii.

Dosis drachma una, ad duas.

SPEC. DIACUBEBAR.

Species Diacubebarum.

Disp. Vienn.

R. Cubebarum,
Seminis Amomi, *ana uncias duas.*
Santalorum omnium,
Rasuræ Eboris, *ana unciam unam.*
Succini præparat. *unciam semis.*
Misceantur pulverisata.
Virtutes sunt incidentes, Cere-
brum, Cor & Hepar roborantes.

Species Diacumini Nicolai.

Disp. Vienn. Prag.

R. Seminis Cumini, *unciam unam semis.*
Cinnamomi,
Caryophyllorum, *ana unciam semis.*
Galangæ,
Zinziberis,
Piperis nigri,
Herbae Saturejæ,
Calaminthæ, *ana drachm. duas.*
Semin. Ammeos,
Levistici, *ana drach. unam semis.*
Piperis longi,
Spicae Indicae,
Nucis Moschatae,
Cardamomi minoris, *ana dr. unam.*
Misceantur omnia subtilissime
pulverisata.

Ventriculi, intestinorum, & præ-
cordiorum debilitati opitulantur, flatus
& tensiones Hypochondriorum resolvunt,
indeque in quartana præsertim Febri pro-
sunt.

Species Diacurcumæ.

Dispens. Vienn.

R. Radicis Curcumæ, *uncias duas.*
Chelidoniae,
Rhabarbari, *ana unciam unam.*
Gentianæ,

SPEC. DIAGALANGAE.

Galangae, *ana dr. unam semis.*
 Valerianae verae,
 Glycyrrhizae, *ana unciam semis.*
 Corticis Rad. Capparum,
 Tamarisci,
 Seminis Nasturtii,
 Aquilegiae,
 Petroselinii,
 Anisi, *ana drachmas tres.*
 Croci Austriaci,
 Caryophyllorum,
 Myrrhae rubrae, *ana dr. unam semis.*
 Salis Absinthii, *drachmas tres.*

Misceantur omnia, in subtilem pulverem redacta.

Ventriculi, Hepatis & Lienis Morbis frigidis auxiliantur; Cachexiam, Hydropem & Obstructiones praecavent, status discutunt, & Urinam promovent. Vid. huc SCHULZ. Praelect. pag. 296. sqq. ubi plura & de nomine, & de re.

Species Diagalangæ Mesue.

Dispens. Vienn. Prag.

℞. Radicis Galangae,
 Ligni Aloës, *ana drachmas sex.*
 Caryophyllorum,
 Macis, *ana drachmas duas.*
 Zinziberis,
 Piperis longi,
 albi,
 Cinnamomi,
 Calami aromatici, *ana dr. un. semis.*
 Cardamomi majoris,
 minoris,
 Spicae Indicae,
 Seminum Apii,
 Anisi,
 Foeniculi,
 Carvi,
 Levistici,
 Herbae Calaminthae, *ana dr. unam.*

SPEC. DIAHYSSOPI. 647

Pulveriscentur singula, & probe Misceantur.

Virtutis sunt stomachicae, hepaticae, pepticae & Carminativae.

Species Diahyssopi, Nicolai.

Dispens. Prag.

℞. Hyssopi,
 Ireos,
 Thymi,
 Piperis, *ana drachmas quindecim.*
 Pulegii,
 Saturejae,
 Rutae,
 Cumini, *ana drachmas decem.*
 Dactylorum enucleatorum,
 Tragacanthi,
 Glycyrrhizae,
 Caricarum,
 Passularum majorum enucleatarum,
 Foeniculi, *ana drachmas quinque.*
 Zinziberis,
 Seminum Anisi,

Carvi,
 Ligustici, *ana drach. duas semis.*
 Misceantur exacte, fiant Species.
Capitis Vitiis frigidis conducunt; Columellam a frigido humore prolapsam, vel tumefactam exsiccant: Plurima Thoracis & Stomachi Vitia emendant, & coctionem promovent. Sed hæc omnia possent efficere, si possent, etiamsi abessent Caricae atque passulae majores, quæ quid huc conferre valeant, praesertim in tam exigua quantitate; equidem haud satis intelligere ac perspicere possum.

Species Diajalappæ

Mynsichti. pag. 125.

Dispens. Wirt. Vienn. Prag.

℞. Radicis Jalappae resinosa, *uncias duas semis.*

Cremoris tartari, *scrupulos undecim.*
 Olei cinnamomi, *scrupulum unum.*
 Misce.

Sine molestia per inferiora purgant.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam unam.

Species Diaireos Salomonis.

Dispens. Prag.

R. Rad. Ireos, *unciam unam.*

Pulegii,

Hysopi,

Glycyrrhizae, *ana drachmas sex.*

Tragacanthae,

Amyli,

Cinnamomi,

Zinziberis,

Piperis,

Amygdal. amar.

Nucum pinearum, *ana drachm. tres.*

Caricarum,

Passularum majorum enucleatar.

Dactylorum enucleat. *ana drachm. tres semis.*

Styracis Calamit. *drach. duas & scrupulum unum.*

Misceantur, & tum fiant Species.

Faucibus exasperatis, & Colicis, item arteriacis, & tussiculosis auxiliis sunt, nec non frigida Capitis intemperiei & destillationi in fauces irruenti conducunt; ac vocis jacturam frigoris vehementia contractam sensim resarciunt.

Multum hæ ipsæ Species conveniunt cum antecedentibus Speciebus diaphysopi, aut rectius diaphysopii, dictis, hinc & similis ab illis effectus erit expectandus; licet idem de Caricis & passulis sit monendum, quod de ista Compositione superiore, monitum a nobis fuit. Ut vero paucis me expédiam; ipsa Salomo-

nis sapientia hic admodum desideratur. Conf. supra, Opiata Salomonis.

Species Diaireos Simples.

Disp. Prag. Wirt. Brand. Leid.

R. Ireos Florentinae,

Sacchari candi albi,

Specierum Diatragacanthae frigidae, *ana drachmas sex.*

Misce, fiat pulvis.

Serum acre ad fauces destillans demulcent, atque in tussi sicca commendantur.

Dosis drachma semis, ad scrupulos duos. *Vid. SCHULZ. pag. 297.*

Species Dialaccæ Mesue.

Disp. Vienn. Lond. Prag. Lugd.

R. Gummi Laccae in granis.

Rhabbarbari electi, *ana drachm. tres.*

Spicae Indicae,

Schoenanthi,

Mastiches electae,

Myrrhae rubrae,

Costi,

Cinnamomi,

Croci Austriaci,

Cassiae lignae verae,

Gummi Bdellii,

Herbae Hyssopi,

Sabinae,

Salis Absinthii,

Tartari Vitriolati,

Radic. Rubiae Tinctorum,

Aristolochiae rotundae,

Gentianae,

Semin. Ammeos,

Apii,

Foeniculi,

Anisi, *ana drachm. unam semis.*

Piperis longi,

Zinziberis, *ana drachmam unam.*

Pulve-

SPEC. DIALAURI.

Pulveriscentur omnia, & permisceantur.

Ventriculo, Hepatisque infarctui & obstructioni, urina & mensibus suppressis, Cachexiæ atque Calculo medentur. Neque mirum, quum totum fere pharmacopolum in his ipsis Speciebus contineatur.

Species Dialauri Mynsichti.

Thef. Pharm. pag. 124.

R. Baccarum Lauri siccata & pulv.

unc. unam.

Florum Centaur. min. *drachmas tres.*

Rubiae Tinctorum,

Myrrhæ rubræ,

Croci Oriental. *ana drachmam unam.*

Aristolochiæ rotundæ,

Cardamomi minoris,

Galangæ minoris, *ana scrupul. duos.*

Salis Cinnamomi,

Sabinæ, *ana drachmam semis.*

Misc. Fiat omnium pulvis subtilissimus.

Obstructiones in utero egregie aperiant, nec non suppressos Menfes largiter movent: Dosis a drachm. dimidia, ad unam, in decocto Sabinæ cum Croco, aut Vinø.

Species Diamargaritæ Calidæ.

Disp. Messan. Brand. Wirt. Hamb. Vienn.

Argent. &c.

R. Zinziberis, *drachmas quatuor.*

Doronici,

Zedoariæ,

Been utriusque, *ana drachmas tres.*

Pyrethri, *drachmam unam.*

Seminis Apii,

Cardamomi utriusque,

Nucum moschatarum,

Macis,

Piperis longi,

nigri, *ana drachmas tres.*

SPEC. DIAMARGAR. 649

Cinnamomi, *drachmas quinque.*

Mastiches,

Margaritarum Orientalium, *ana drachmas quatuor.*

Misce, fiat pulvis.

Ad ventriculi inflationes, morbos nervorum, a causa frigida ortos, in tra-geis dantur. Vid. SCHULZ. pag. 298.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Species Diamargaritæ Frigidæ.

Disp. Wirt. Messan. Vienn. Brand. Amstel.

R. Margaritarum Orientalium, *dr. sex*

Corallii albi,

rubri,

Florum Borraginis,

Nymphaeæ albæ,

Rosarum rubrarum,

Granorum Kermes,

Ligni Aloës,

Sandali albi,

citrini, *ana drachmas duas.*

Misce, fiat pulvis.

Sunt analeptica, tabidis & a mor-bis malignis reconvalescentibus, dantur. Vid. SCHULZ. pag. 298.

Dosis scrupulus unus, ad duos.

Species Diambrae.

Dispens. Vienn. Wirt. Lond.

R. Doronici,

Galangæ, *ana drachmas tres.*

Zinziberis, *drachmam unam semis.*

Spicae Indicae, *drachmam unam.*

Ligni Aloës,

Sandali citrini,

Piperis longi, *ana drachmas duas.*

Caryophyllorum,

Nucis Moschatae,

Macis, *ana drachmas tres.*

N n n n

Cardamomi majoris,
minoris, *ana drachmam unam.*

Cinnamomi, *drachmas tres.*

Fiat pulvis, quem completum
reddimus addendo

Ambrae, *drachmam unam.*

Moschi, *drachmam semis.*

*Calefaciunt, caput & ventriculum
roborant, concoctionem adjuvant, & in
affectibus a causa frigida ortis inserviunt.*

Vid. SCHULZ. pag. 298.

Dantur in trageis & morsulis.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Species Diamari Wedelii.

Tab. Smaragd. pag. 368.

R. Mari Veri,

Xylaloës,

Cardamomi minoris,

Cinnamomi acuti, *ana unciam semis.*

Ambrae griseae, *drachmam unam.*

Misc. Fiat Pulvis, per se asservandus in usum analepticum & cephalicum, vel extrahendus in Essentiam Diamari.

Species Diamumiae Mynsichti.

Thef. Pharm. pag. 116.

R. Mumiae transmarinae Veræ,

Magister. Lapid. percarum, *ana
drachmas duas.*

Sanguinis Hirci præparati,

Caryophyllorum,

Spermatis Ceti, *ana dr. unam semis.*

Radicum Rubiæ Tinctorum,

Hirundinariæ,

Tormentillæ, *ana drachm. unam.*

Succini albi præparati,

Boli rubræ orientalis,

Salis Corallior. rubror. *ana dr. semis.*

Misceantur: Fiat omnium pulvis subtilissimus,

Hæ Species valde profunt ad Casum: sanguinem enim coagulatum dissolvunt, vulneraque interna glutinant, & prohibent apostemata ex casu abalto. Dosis a scrupulo uno, ad drachmam unam, in Aqua Chærefolii, vino, vel aceto vini.

Vid. supra Pulvis contra Casum.

Species Dianisii.

Dispens. Wirt. Vienn. Lond.

R. Pyrethri, *drachmas duas.*

Zinziberis,

Galangæ, *ana drachmas quinque.*

Spicæ Indicæ, *drachm. unam semis.*

Glycyrrhizæ rasæ, *unciam unam.*

Calaminthæ, *drachmas duas.*

Seminum Anisi, *uncias duas semis.*

Carvi,

Foeniculi, *ana drachmas quinque.*

Cardamomi,

Caryophyllorum,

Cubebarum, *ana drach. unam semis.*

Piperum trium, *ana drachmas duas.*

Cinnamomi, *drachmas quinque.*

Cassiæ lignæ veræ, *drachmas duas.*

Macis, *drachmas quinque.*

Croci, *drachmam unam semis.*

Mastiches, *unciam unam.*

Misce, fiat pulvis.

Roborant ventriculum, flatus dissipant, atque tussi stomachicæ subveniunt.

Dantur in trageis, a scrupulis duobus, ad drachmam unam.

Species Dianthus Nicolai.

*Disp. Vienn. Wirt. Hamb. Prag. Lond.
& reliq.*

R. Radicum Liquiritiæ, *drachmas sex.*

Zinziberis,

Zedoariæ,

Galangæ,

SPEC. DIARRHODON.

Ligni Aloës,
Cinnamomi,
Caryophyllorum,
Cardamomi minoris,
Macis,
Nucis Moschatæ,
Spicæ Indicæ, *ana scrupulos quatuor.*
Florum Rorismarini, *unciam unam.*

Rosarum,
Violarum, *ana drachmas sex.*
Seminum Anethi,
Foeniculi, *ana scrupulos quatuor.*
Misce, fiat pulvis.

Sunt cephalicæ, stomachicæ, carminativæ; dantur melancholicis & animo languentibus. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 299.

Dosis drachma semis, ad scrupulos tres.

Species Diarrhodon Abbatis.

Disp. Viennæ Wirt. Brand. Leod. Messan. Lond. Leid. Amstel. Hamb. &c.

R. Florum rosarum rubrarum, *unc. duas.*
Radici Liquiritiæ, *drachmas duas.*
Spicæ Indicæ,
Rhabarbari, *ana drachmam unam.*
Sandali albi,

rubri, ana unciam semis.

Seminum Anisi, *drachmas duas.*

Basilici,

Cinnamomi,

Croci Austriaci,

Mastiches,

Matris perlarum præparatæ,

Rasuræ eboris,

Cornu cervi philosophice præparati,
ana drachmam unam.

Misce, fiat pulvis.

Roborantes sunt, concoctionem & chylicationem adjuvant; in ictero, cardialgia, & celiaca passione prosunt.

SPEC. DIASENNÆ. 651

Dantur a drachma semis, ad scrupulos duos.

Species Diasennæ.

Dispens. Leod. Leyd.

R. Foliorum Sennæ mundatorum,
uncias duas.

Cremoris Tartari, *unciam semis.*

Seminum Foeniculi dulcis, *dr. duas.*

Cinnamomi acuti,

Macis,

Salis Gemmæ, *ana drachmam unam.*

Misceantur, Fiat omnium pulvis ad usum Catharticum.

In Dispens. Londinensi, p. 225. & in aliis passim additur his Diacrydii uncia semis; & dum fortiores exsurgunt Vires Catharticæ; inde & minor dosis erit exhibenda. Sed præstat omittere formidabile illud Diacrydium, ob rationes passim supra in hoc opere, traditas. Pulv. vero Sennæ compositus major & minor, exhibentur ibidem, pag. 224.

Species Diatabaci Mynsichti.

Thesaur. Pharm. pag. 118.

R. Tabaci Ind. cum Oleo Anisi præp.
unciam semis.

Rad. Hellebori albi,

Liliorum convall.

Pyrethri, *ana drachmam semis.*

Granorum Pæoniæ maris,

Florum Lavendulæ,

Rorismarini,

Majoranæ,

Origani, *ana scrupulum unum.*

Piperis longi,

Gummi Peruviani,

Agarici trochiscati.

Gallæ Moschatæ, *ana scrupul. semis.*

Misceantur, & in Pulverem subtilissimum redigantur.

Pertinet proprie hac Compositio ad Pulveres Sternutatorios, quorum supra aliquot Specimina prostant. Ceterum ipse Mynsichtus huic suo pulveri insignes virtutes, pro more, tribuit, in Catarrhis, Vertigine, doloribus Capitis, & ipsa denique Epilepsia: quod ipsi Experientiae relinquitur.

Species Diatartari Mynsichti.

pag. 112.

Dispens. Vienn.

*R. Tartari Vitriolati,
Magister. Scammonii, ana unc. duas.
Turbith albi & gummof.
Hermodaetyl. albor. ana unc. semis.
Ol. Caryophyllorum,
Cinnamomi, ana scrupulum semis.
Misceantur, Fiat pulvis ad usum.
catharticum, & antiscorbuticum, servandus: plura vid. apud Mynsicht.*

Species Diaterebinthinæ Mynsichti.

Thef. Pharm. pag. 115.

*R. Terebinthinæ in Aqua citri bis lotæ,
uncias duas.
Magisterii Scammonii, unc. unam.
Turbith albi & gummof. drachm. sex.
Tartari Vitriolati,
Hermodaetyl. alb. ana drach. tres.
Specier. Lithonthrypt. drachm. duas.
Crocii Oriental.
Macis, ana scrupulum unum.
Sacchari Violat. tabulat. unc. quatuor.
Oleorum stillat. Anisi,
Aurantiorum,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Foeniculi, ana scrup. semis.
Misce omnia, ut fiat pulvis.
Cujus usus eximius perhibetur in*

Arthritide Colica, Gonorrhœa, Dysuria, Stranguria, Renum ac Vesicæ Calculo, aliisque meatuum urinalium Vitiis. Dosis a drach. semis, ad drach. unam & unam semis, in jure Caponis, vel Gallinæ, aut simili.

Species Diathamaron Nicolai.

Dispens. Prag.

*R. Anthophyllum,
Zinziberis, ana drachmas sex.
Cinnamomi,
Caryophyllum,
Carnium dactylorum, ana drachm.
quatuor semis.*

*Galangæ,
Spicæ Indicæ,
Zedoariae,
Costi albi aromatici,
Pyrethri,
Corall. rubr.
Tragacanthi,
Rhapontici,
Spicæ celticae,
Anacardii,
Ossium dactylorum,
Carpobalsami,
Anisi,
Baccarum Juniperi,
Trium piperum, ana drachm. unam,
grana quadraginta octo.
Margaritarum oriental. scrup. quatuor.
Blattæ Byzant. seu unguis odorat.
scrupulos duos.
Ossis de Corde Cervi legitimi,
scrupulos duos semis.
Rasuræ Eboris, drachmam semis.
Foliorum Auri & Argenti, quantum
placet.*

Misceantur: & Fiat ex magna hac Specierum farragine, pulvis magnus, utinam & magni usus: qui tamen enixe

SPEC. DIATRAGACANT.

commendatur tabidis, tussientibus, difficulter spirantibus, asthmaticis, stomachicis & nephriticis, immo quibus non? Præscribuntur autem vulgo Foliorum Auri Centum viginti quinque, & Argenti septuaginta quinque. En ergo pulverem, auri argenticque prædivitem, auxilii vero forte egenum.

Species Diatragacanthæ.

Dispens. Lond. nov.

R. Gummi Tragacanthæ,

Arabici,

Radici Althææ, *ana fescunciam.*

Glycyrrhizæ,

Amyli, *ana unciam dimidiam.*

Sacchari purissimi, *uncias tres.*

Omnia simul in pulverem terantur.

Cujus potissimum usus est in tussi acri, raucedine, Catarrhis pituitosis, & aliis pectoris Vitiis. Dosis est drachma semis, item una, & ultra; vix enim hic quidquam peccatur. In eo vero hæc ipsa compositio Londinens. differt potissimum ab altera illa vulgari, etiam hic exhibitæ, quod prudenter omissis seminibus quatuor frigidis majoribus, ut & papaveris albi, quippe quæ diutius asservata, facile rancent, ceu notum, salutaris confilio, addita ipsorum loco, sit Radix Althææ, una cum Saccharo, quod notandum utique merebatur.

Species Diatragacanthæ

Calidæ Nicolai.

Dispens. Prag. Hamb.

R. Tragacanth. uncias duas.

Hyssopi, *unciam semis.*

Pinearum,

Amygdalor. utrorumque,

Seminis Lini, *ana drachmas tres.*

SPEC. DIATRAGAC. 653

Fœnugraeci,

Cinnamomi, *ana drachmas tres.*

Glycyrrhizæ rasæ,

Succi Glycyrrhizæ,

Zinziberis, *ana drachmam unam.*

Hæ quidem Species hodie rarus in usum expetuntur; interim tamen Veteres illas ad pectoris affectus frigidos vehementer commendabant: Tussientes enim, asthmaticos & suspiriosos egregie relevare dicuntur. Dosis est a scrupulo uno, ad duos & ultra. Illud autem hic inprimis observandum, quod semper recens debeat esse harum Specierum præparatio, quando in usum bechicum advocantur; quoniam nempe pineæ amygdalæ & semina illa Lini ac Fœnugraeci, abi diutius permixta asservata fuerint, facile tempore rancent, atque hinc plus damni inferrunt ægrotis, quam emolumenti. Quod & generatim de omnibus illis Compositionibus notandum, quascunque semina pinguiora ingrediuntur; ut & supra jam passim monuimus. Ceterum autem has Species calidas frigidis illis diatragacanthæ hic denuo adjungendas merito censuimus, ne quid nempe deesset.

Species Diatragacanthæ

Frigidæ.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. Hamb.

& rel.

R. Gummi Tragacanthæ albae, uncias duas.

Arabici, *drachmas decem.*

Amyli, *unciam semis.*

Glycyrrhizæ, *drachmas duas.*

Misce, *fiat pulvis.*

Serum acre demulcent; salutariter exhibentur tussientibus, cum calore lento exsiccativo, & in diarrhæa, a sero acris orta, bonum effectum præstant.

Nn nn 3

Dosis drachma semis & ultra.

Vid. SCHULZ. pag. 300.

NB. Semina frigida sunt omissa, quoniam brevi tempore rancore inficiunt species. Hinc consultius est, si opus sit seminibus hisce, illa demum sub quolibet usu addere.

Species Dia-Trion Sandalon.

Disp. Vienn. Brand. Wirt. Lond. Hamb. &c.

Rx. Trium Sandalorum, ana drachmas duas & scrupulos duos.

Florum rosarum, *unc. tres dr. tres.*

Violarum, *unciam semis.*

Rhabarbari,

Seminis portulacæ,

Spodii ex ebore,

Succi Glycyrrhizæ, *ana drach. duas.*

Amyli,

Gummi Arabici,

Tragacanthæ, *ana scrupulos quatuor.*

Misce. Cui Camphora arridet, illius scrupulum unum admiscere poterit.

Veteres persuasi, sandala calorem hepatis præternaturalem corrigere, exhibuerunt has species, febribus lentis, ictero & hydropse laborantibus, a drachma dimidia, ad integram. Vid. SCHULZ. pag. 301.

Species Diaturbith cum

Rhabarbaro.

Disp. Prag. Lond. Leod. Brand. Hamb.

Rx. Rhabarbari opt. drachmas decem.

Turbith albi & gummosi,

Hermodytylorum, *ana unc. unam.*

Diacrydii, *unciam semis.*

Zinziberis,

Santali albi,

rubri,

Violarum, *ana drachm. unam semis.*

Mastiches,

Anisi,

Cinnamomi,

Croci, *ana drachmam semis.*

Sacchari albi, *libram unam.*

Misceantur: Fiat inde pulvis.

Flavam Bilem & pituitam educit, atque aqua inter cutem laborantibus egregie confert: ad vermes etiam efficacissimum est Remedium & valde idoneum: Nam Rheum vermes maxime enecat, & Turbith pituitam ipsam, verum Vermium fomitem, ejicit. Veteres has Species in Morfulos, vel Tabellas redigere solebant. Dosis ad drachmam unam.

Species Dia Turbith, cum

Rhabarbaro.

Dispens. Vienn. Wirt.

Rx. Rhabarbari,

Turbith, *ana unciam unam.*

Hermodytylorum, *unciam semis.*

Diacrydii,

Cremoris Tartari,

Seminis violarum, *ana drachm. duas.*

Olei Cinnamomi, *guttas quinque.*

Misce, fiat pulvis.

Serum & bilem educunt, arthriticis & hydropicis conveniunt, lumbricos expellunt.

Dosis scrupulus unus, ad scrupulos duos.

Species Emmenagogæ

Wepferi.

Rx. Limaturæ Martis, unciam semis.

Cinnamomi acuti, *drachmas sex.*

Caryophyllorum, *drachm. un. semis.*

Macis, *drachmam unam.*

Baccarum Lauri, *drachmas tres.*

Summitatum Melissæ,

SPEC. EMOLLIENTES.

Pulegii,
 Rorismarini, *ana pugillum unum.*
 Croci orientalis, *scrupulum semis.*
 Sacchari albi, *uncias tres.*
 Misceantur, Fiat pulvis grossus.
 Vid. Tab. Smaragd. pag. 369.

Species Emollientes.

Disp. Wirt. Vienn.

R. Radicum Altheæ, *uncias quatuor.*
 Herbarum quinque emollientium,
ana uncias duas.
 Florum Chamomillæ vulgaris,
uncias tres.

Incisa & contusa misceantur.

Inserviunt pro clysteribus, emolliunt alvum, & leniunt dolores, a materia acri in intestinis harente profectos. Coquitur uncia una & dimidia in aqua libra una semis, ut restet libra una, pro clysmate, adulto una vice injiciendo.

In pulverem trita, etiam cataplasmati conficiendo apta sunt.

Species pro Epithemate

Capitis.

Dispens. Brandenb.

R. Herbarum Majoranæ,
 Matrisylvæ,
 Verbenæ, *ana manipul. unum.*
 Florum Nymphææ,
 Rosarum rubr. *ana manip. semis.*
 Croci optimi, *drachmam semis.*
 Nucis Moschatæ, *unciam semis.*
 Nucleorum persicorum, *drach. sex.*
 Seminis papaveris albi, *dr. quinque.*
 Crasse Concisa & Contusa Misce,
 & pro iis, qui commode ferre possunt,
 Camphoræ odorem, adde ipsius scrupulum unum.

Destinatae sunt hæ Species cephalicæ usibus externis, atque a Speciebus pro

SPEC. PRO EPITHEM. 655

Cucupha, hoc differunt, quod hæ sicca insuntur Sindoni, in formam Mitræ redactæ: Nostræ autem hic exhibitæ Linteo etiam involutæ, irrorari solent Aceto quodam, aut Aqua spirituosâ, ut theriacali, Spiritu Lavendulæ, Rosarum, aut denique, quod consultissimum, ambobus mixtis, & circum frontem ac tempora ligari. Hæc bene SCHULZIUS, in Prælect. pag. 302.

Species pro Epithemate, Cephalicæ.

Disp. Wirt. in reliquis aliæ compositiones.

R. Herbar. & summitat. Betonicæ,
 Hyssopi,
 Lavendulæ,
 Majoranæ,
 Origani,
 Rorismarini,
 Rutæ,
 Salviæ,
 Serpilli,

Florum Chamomillæ,

Meliloti,

Rosarum,

Sambuci,

Foliorum Lauri, *ana unciam unam.*

Salis Ammoniaci, *unciam semis.*

Incisa reponuntur.

A chirurgis pro fomentatione, in capitis & aliarum partium contusione, expetuntur.

Applicantur in sacculis vel epithematibus, cum vino calido.

Species pro Epithemate

Cordis.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Florum Buglossi,

Borraginis,

Melissæ,

Rosarum rubr. *ana part. equal.*
 Santalorum omnium, *ana unc. unam.*
 Corticum Citri,
 Seminis Acetosæ,
 Ligni Aloës,
 Caryophyllorum, *ana drachmas sex.*
 Radicis Doronici Veræ,
 Been utriusque,
 Succini albi, *ana drachm. quinque.*
 Pulverisatæ & mixta, servantur
 usui.

*In palpitatione Cordis, Virium
 defectu, Syncope, aliisque Cordis affecti-
 bus commode adhibetur.*

Species pro Epithemate Cordis.

Dispens. Brand.

℞. Been utriusque,
 Cinnamomi,
 Doronici,
 Macis,
 Succini, *ana drachmam unam.*
 Croci optimi, *drachmam semis.*
 Caryophyllorum,
 Corticum Citri,
 Ligni Aloës,
 Seminis Acetosæ, *ana dr. un. semis.*
 Rosarum rubrarum,
 Santalorum omnium, *ana dr. duas.*
 Florum Borraginis,
 Buglossi,
 Melissæ, *ana manipulum semis.*

*Hæc omnia bene trita servantur;
 quibus si addantur*

*Camphoræ, grana sex.
 Moschi, grana tria.*

*Tum Species Completa audiunt.
 Ceteram in multis conveniunt, cum de-
 scriptione Viennensi, superius exhibita.
 Interea vid. huc SCHULZ. Prælect. p.
 302. & conf. supra, Aqua pro Epithe-
 mate Cordis.*

Species pro Epithemate Cordis & Pulsuum.

Disp. Argent. Wirt. Ratisbon.

℞. Herbarum Rorismarini,
 Majoranæ,
 Melissæ,
 Florum Cheiri,
 Tunicæ, *ana unciam semis.*
 Lavendulæ,
 Rosarum, *ana drachmas sex.*
 Macis,
 Nucis moschatae,
 Ligni Aloës,
 Rhodii, *ana drachmas sex.*
 Cinnamomi, *drachmas sex.*
 Corticum citri,
 aurantium, *ana drachmas tres.*
 Incisa & contusa grosso modo
 misce.

*Usus ex nomine patet; applican-
 tur in sacculis aqua carbunculi vel aceto
 madefactæ.*

Species pro Epithemate Hepatis.

Dispens. Vienn.

℞. Santalorum omnium, *ana unc. duas.*
 Florum Rosarum rubrar. *unc. semis.*
 Camphoræ, *scrupulos quatuor.*
 Pulveriscentur & Misceantur
 omnia.

*Hepatis inflammationes & ex-
 suationes temperat, & refocillat.*

Species pro Epithemate Cordis Palmarii.

Traçt. de Febre pestil. Cap. 20. p. 484.

℞. Florum Rosarum rubrarum,
 Betonicæ coronariæ,
 Violarum,

Folio-

SPEC. PRO EPITHEM.

Foliorum Myrti, singulor. *pugill. un.*
 Corticis Mali citrii sicci,
 Macis,
 Caryophyllorum,
 Nucis Moschatæ,
 Cinnamomi acuti,
 Santali citrini, singulor. *drach. duas.*
 Ambræ,
 Zibethi,
 Moschi, singulorum *grana sex.*

Misc. Fiat pulvis crassiusculus,
 qui Sacculo conclusus, cordi admove-
 bitur, alias siccus, alias madidus, Ir-
 roretur autem, æstate quidem, Aceto
 & Aqua Rosar. Hieme vero, Vino ge-
 nerofo & Aqua Rosarum.

Species pro Epithemate Cordis Ejusdem Palmarii.

Ibid. pag. 484.

℞. Radic. Iridis Florentinæ, *unc. semis.*
 Cyperi,
 Calami aromat. utriusque, *ana*
drachm. unam semis.

Flor. Rosar. rubr. pulv. *unciam semis.*

Caryophyllorum,
 Macis utriusque, *drachmam unam.*

Styracis Calamitæ,

Succi Cyrenaici,

Radicis Angelicæ, *singulor. dr. duas.*

Menthæ,

Sampſuchi, h. e. Majoranæ,

Pulegii montani,

Calaminthes, *singulor. dr. un. semis.*

Nardi Italicæ, *scrupulos quatuor.*

Nucis Moschatæ,

Cinnamomi acuti,

Santali citrini, *singul. ana dr. unam.*

Zibethi,

Moschi,

Ambar. *singulor. grana sex.*

Misceantur probe: Fiat pulvis,

SPEC. PRO EPITHEM. 657

qui Marſupio concludatur, ad uſus ne-
 cessarios, modo indicatos.

Species pro Epithemate Stomachi.

JUNCKER. *Conſpect. Form. pag. 105.*

℞. Radicum Acori,
 Zedoariæ,
 Galangæ,
 Gentianæ rubræ, *ana dr. unam.*

Herbar. Absinthii,
 Menthæ crispæ,
 Melissæ,
 Rutæ, *ana manipulum semis.*

Seminum Carvi,
 Anisi, *ana drachmam unam.*
 Incisa & Contusa irrorentur
 Oleorum destill. Menthæ crispæ,
 Foeniculi,
 Cortic. citri, *ana guttis sex.*

Includantur deſſen Sacculis, & im-
 ponantur ſtomacho languenti, frigido,
 aut ex vomitu nauſeanti. Conf. JUNG-
 KEN. Corp. Pharm. pag. 921.

Species pro Fomentatione.

Dispens. Brandenb.

℞. Florum Lupuli, *libram unam.*

Chamæmeli vulgaris,

Millefolii, cum toto,

Lavendulæ,

Herbar. Rorismarini,

Hyssopi,

Serpilli,

Lyſimachiz,

Tanaceti,

Majoranæ,

Meliloti,

Menthæ,

Origani,

Saturejæ,

Botryos, *ana uncias duas.*

Incisa omni Misc. & servantur
pro usu externo.

Species pro Fotu Aromat.

Dispens. Paris.

R. Summitatum floridarum Anthos,

Rutæ,

Salviæ,

Hyssopi,

Lavandulæ,

Absinthii,

Origani,

Thymi,

Foliorum Lauri,

Florum Rosarum rubrarum,

Chamæmeli,

Meliloti,

Sambuci,

Salis Ammoniaci, ana drachm. duas.

Misc. & servantur pro usu, in li-
bris quinque vel Vini generosi, vel simpli-
cis Aquæ, prout lubet, coquendæ.

Species pro Gargarismate in Aphthis.

BOERHAAVE *Mat. Med.* p. 127.

R. Foliorum Malvæ,

Brançæ ursinæ,

Althææ,

Parietariæ,

Verbasci,

Mercurialis,

Alchimillæ, ana uncias duas.

Radiciis Althææ, unciam unam.

Bulborum Raparum, uncias decem.

Concis. Misceantur. Pro ipso
usu, cum Aq. decoct. & express. unciis
triginta admisce.

Vitellorum Ovorum, No. quatuor.

Mellis Rosarum, uncias duas.

*Fiat sic Collutorium seu Garga-
risma assiduum, & semper in ore habend-
um.*

Species pro Gargarismate

Aliæ.

in gravissima Anginâ.

DECKER. *Exercitat. Pract.* p. 242. lau-
dat. a **Cel. GAUBIO**, pag. 409.
de Form.

R. Radiciis Althææ recent. unc. unam.

Folior. Malvæ, manipul. unum.

Florum Sambuci, pagillos tres.

Concis. Misc. ubi vero in usum
advocandæ sint hæ ipsæ Species; tum
Coq. secundum Artem, in sufficienti
quantitate Cerevisiæ dulcis; Colat. ve-
ro pintæ uni admisce

Mellis Virgin. unciam unam semis.

Spiritus Vini, drachmas tres.

Salis Ammoniaci, guttas triginta.

Denuo Misceantur omnia exacte.

*Tepidi hujus Liquoris tantillum,
ope Siphonis, injiciatur in Fauces, omni
Horæ quadrante, donec levetur æger,
quod expertus spondet DECKERUS,
quem & vid. in Notis ad Praxin. Bar-
bettianam, pag. 52. seqq. ubi fere similes
Compositiones nonnullas adfert.*

Species pro Gargarismate

Emollientes & Demulcentes, ad

Ptyalifinum Mercurialem

Promovendum.

GAUB. *de Formul.* pag. 410.

R. Herbarum Althææ, manip. duos.

Malvæ,

Florum Rhœados,

Verbasci, ana manip. unum.

Radiciis Glycyrrhizæ, unciam unam.

Concisâ Misceantur, tum, ubi
opus, cum seri Lactis recentis suffi-
cienti Quantitate decoquantur spatio
quadrant. Horæ, postea adde

Colat. expressæ, libris duabus.

Mellis puri, *uncias duas.*

Hoc decocto tepido miser agrotus gargariset & colluat jugiter totum Oris Cavum.

Species de Gemmis Calidæ

Alexipharmacæ Zwelferi.

Pharm. Reg. pag. 116.

R. Bezoar. Oriental. Veri Lusitan.

drachm. unam.

Occidental. *drachmas duas.*

Boli Armen. cum succo Scordii præparat. *unciam semis.*

Unicornu fossilis albissimi,

Marini Veri,

Radicum Contrayervæ,

Zedoariæ,

Corticum Limonior. extim. recent. siccatorum,

Nucum Moschatarum,

Cinnamomi acuti, *ana drachm. duas.*

Croci Austriaci, vel orient. *drachm. unam semis.*

Magister. solub. Margarit. oriental.

Corallior. rubr. *ana drach. semis.*

Fiant, omnibus dextre commixtis,

Species compositæ pretiosæ & roborantes; quæ epidemicis & contagiosis Morbis, Cor præcipue a labe venenata tuendo, opitulantur: Dosis est a drachm. semis, ad unam, immo tempore necessitatis, usque ad duas. Ceterum multum conveniunt hæ Species cum Speciebus Cordialibus ejusdem Zwelferi in antecedentibus, jam exhibitis.

Species de Gemmis Frigidæ.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. & rel.

R. Eboris spagyricæ præparati, *unciam unam.*

Margaritarum Occidentalium præparatarum, *drachmas sex.*

Corallii utriusque, *ana unciam semis*

Hyacinthi,

Smaragdi.

Sapphiri,

Sardæ,

Granati,

Sandali albi,

citrini,

rubri, *ana drachmas tres.*

Florum Borriginis,

Buglossæ,

Nymphææ, *ana drachmas duas.*

Rosarum, *drachmas tres.*

Misce, fiat pulvis, addantur

Foliorum Auri, No. viginti.

Creduntur analeptica, & tabe consumtis, nec non sudoribus nocturnis vexatis præscribuntur. Vocantur Species frigida, & re ipsa, quod ad usum spectat, frigida, languida & inefficaces sunt, adeo ut hinc pretiosa & splendida Miseria dici jure mereantur. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 303. sq.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Species de Gemmis Frigidæ

Zwelferianæ.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Apicum Cervi ustorum præparatorum,

Corticum Citri extimor. recent. siccatorum,

Nitri præparati, *ana unciam unam.*

Radicis Contrayervæ, *drachmas sex.*

Bezoar occidentalis,

Unicornu marini veri,

fossilis, *ana unciam semis.*

Seminum Citri excortorum,

Aquilegiæ,

Raparum,

Macis,

Margaritarum præparatarum,

Coralliorum rubror. præparat.
ana drachmas duas.

Croci Austriaci, drachm. un. semis.

Cuncta in subtilissimum pulve-
rem redacta, Misc.

In Febris maligis, Variolis,
Morbillis, aliisque Exanthematibus ex-
pellendis, insignis sunt efficacia: etiam
prophylactica habentur in podagra, si
nondum inveterata fuerit. Dosis est
scrupulus ad drachmam semis, in con-
venienti vehiculo.

Ceterum in ipsa Pharmacop. Re-
gia ZWELFERI, pag. 117. hac compo-
sitio, paullo aliter exhibetur, quibus-
dam nempe omissis, & rursus quibusdam
additis; quod paucis hic indicandum cen-
semus.

Species Hieræ Picræ Simpl.

Disp. Vienn. Wirt. Brand.

℞. Radicum Asari,

Spicæ Indicæ,

Cinnamomi,

Cubebæ,

Mastichis,

Croci, ana drachmas sex.

Aloës Socotorinæ, libram unam.

Fiat pulvis.

Sunt alvum laxantes, & ob addi-
ta aromata, ventriculum roborant.

Paratur ex his speciebus, addito
mellis triplo, electuarium, quod clysteri-
bus admiscetur; de quo supra, suo loco.
Raro interne in forma pulveris, sed in
pilulari exhibentur, ut & in Tinctura:
vid. infra Tinctura Sacra Edinburg. &
Pharmac. Batean.

Dosis grana quindecim, ad scru-
pulum unum.

Species Hieræ Picræ Rhafis Diætæ.

Dispens. Brand.

℞. Aloës puræ, unciam unam.

Asari,

Cinnamomi,

Carpobalsami, vel ejus loco, Cube-
barum,

Cassiae lignæ,

Ligni Aloës, loco Xylobalsami,

Mastiches,

Rosarum rubrarum,

Spicæ Indicæ, ana scrupulum unum
semis.

Misceantur, Fiant exinde Spe-
cies Hieræ picræ compositæ; ejusdem
Virtutis, ac simplices.

Sed ab utrisque vellemus, ut abe-
essent Radices illæ Asari violentæ & viru-
lentæ, de quarum ferocissima indole supra
parte prima, suo loco, egimus.

Ceterum similes plures Species
Hieræ, Nicolai, Logadii, Pachii &c.
Vid. in Dispens. Prag.

Species Hippocraticæ.

Dispens. Argent. Paris. ver. Batean.

Renod. &c.

℞. Cinnamomi acuti, uncias quatuor.

Zingiberis, unciam unam semis.

Caryophyllorum, unciam unam.

Macis, drachmas tres.

Granorum paradisi, drachmas sex.

Galangæ,

Cardamomi, ana unciam semis.

Incisa & Contusa, grosso modo,
reserventur usui futuro.

Inserviunt pro Vino aromatico ne-
tissimo parando, quod Hippocraticum
vocatur, a Manica sic dicta Hippocratis,
per quam colari solebat. Ita autem pa-
ratur.

Vinum Hippocraticum.

R. Specierum præscriptarum, *drach. sex.*
 Sacchari albi, *libram semis.*
 Vini rubri, *mensuram unam.*

Stent in Infusione, quam diu opus fuerit, postea colentur, per dictam modo Manicam Hippocratis.

Vinum esse stomachicum & ther-manticum, nemo non videt. Val: aut-tem & hic maxime ne quid nimis.

Ceterum hoc Vini facitii aroma-tici genus Claretum quoque vocari, no-tissimum est: illud vero non omnibus no-tum, dici quoque a Batavis præcipue, apud quos maxime in usu est, Sponsæ lacrymam, referente LINDENIO, in Select. Med. Exercitat. X. p. 340. Uti-nam omnes sponsæ in omnibus terrarum oris, sic benigne & largiter lacrymarent! Optabunt haud dubie sicco & sitientiore omnes strenui Vini potiores, quibus sem-per anima avida est in cado atque poculo. Sed hæc obiter, & per jocum, si liceat.

Species de Hyacintho.

Disp. Vienn. Wirt. Brand.

R. Hyacinthorum præparatorum,
 Boli Armenae,
 Terræ Lemniæ veræ, aut Strigenfis
 sigillatæ,
 Coralliorum rubrorum præparato-
 rum, ana *drachm. unam semis,*
 Margaritarum occidentalium præpa-
 ratarum,
 Smaragdorū præparatorum, ana
drachmam unam.
 Cornu cervi præparati,
 Eboris rasuræ præparatæ,
 Offium de cordibus cervorum præ-
 paratorum,
 Radicum Dictamni albi,
 Tormentillæ,

Sandalorum omnium,
 Rosarum rubrarum,
 Granorum Kermes,
 Seminum Acetosæ,
 Citri decorticati,
 Portulacæ,

Croci optimi,
 Myrrhæ electæ, ana *scrupul. quatuor.*

Misce, fiat pulvis: qui opero-
 sior & variis ingredientibus pretiosis
 multo auctior, extat in Guil. PISONIS
 Mantissa aromatica, pag. 223. ubi cum
 videat, cui volupe fuerit: vid. & Dis-
 pens. Vienn. & Argent. &c. item JUNG-
 KEN. Corp. Pharm.

Leniter adstringunt, ad fluxiones
 & hæmorrhagias nimias moderandas,
 pulveribus temperantibus nitrosis utiliter
 admiscuntur. Vid. SCHULZII Prælect.
 pag. 304. & præsertim STAHL. Mat.
 Med. Part. II. 14. pag. 9.

Ex illis, cum syrupo citri, para-
 tur confectio: de qua supra, suo loco.

Dosis a scrupulo semis, ad unum.

Species Imperatoris.

Disp. Vienn. Wirt. Argent.

R. Cinnamomi optimi, *drachm. decem.*
 Zinziberis,
 Caryophyllorum, ana *unciam semis.*
 Galangæ,
 Macis,
 Nucis moschatæ, ana *drachm. duas.*
 Misce.

Ventriculum roborant, & mor-
 sulis ac trageis stomachicis adduntur; pro
 morsulis conficiendis incidendæ, pro tra-
 geis pulverisandæ sunt.

Species pro infuso Polychresto, Loco Theæ.

Disp. Brand.

- ℞. Foliorum Saniculæ,
 Artemisiæ,
 Vincæ per Vincæ,
 Pyrolæ,
 Rutæ Murariæ,
 Veronicæ,
 Agrimonix,
 Hederæ Terrestris,
 Salviæ,
 Plantaginis,
 Betonicæ,
 Melissæ, *anā manipulum unum.*
 Florum Chamomillæ Romanæ,
 Anthos, *ana pugillos duos.*
 Radicum Sarsaparillæ,
 Chinæ,
 Glycyrrhizæ,
 Bardanæ,
 Cichorei, *ana unciam semis.*
 Ligni Sassafras,
 Corticum Citri, *ana drachmas tres.*
 Seminum Anisi,
 Foeniculi,
 Coriandri, *ana drachmam unam.*
 Incisa & Contusa minutim Misce,
 pro Thea.

Quod ad has Species attinet, inquit hic Cl. SCHULZIUS, pag. 305. insunt ipsis varia vegetabilia tonica, traumatica, resolventia, uterina, Carminativa, diuretica, quæ Infusum non inefficax reddunt. Sed vereor, ut laudatissimas Herbas Theæ veræ vires tam blande anodynas, aquare, & in quovis statu valitudinis, æque secure & fructuose adhiberi possint. Hactenus celeb. ille Vir, insignis olim ipse Theophilus Bibaculus, si ita quidem cum ornatissimo Pechlino, jocari hic nobis liceat. In-

terea vero rectum & sincerum in eo, hic tulit judicium, quod hæc ipsa Compositio nimia variorum ingredientium mole laboraret, neque hinc in omni morbo, sine distinctione, in usum generalem vocari possit, nisi quedam ex illa demantur, aut mutantur. Quæ autem nostra potissimum sit sententia de promiscuo illo & immodico Theæ exoticæ vulgaris usu, aut abusu, rectius, de eo vid. superius jam dicta, ad ipsam Theam.

Species Laxativæ Polychrestæ Wedelii.

- ℞. Radicum Acetosæ;
 Scorzoneræ,
 Cichorii, *ana drachmam unam.*
 Summitat. Fumariæ,
 Centaur. minor. *ana manip. semis.*
 Florum quatuor cordial. *ana pugillum unum.*
 Foliorum Sennæ sine stipit. *unciam semis.*
 Rhabarbari electi, *drachm. un. semis.*
 Costi Veri, *scrupulum unum.*
 Cremoris Tartari, *scrupulos quatuor.*
 Concis. & Contus. Misc. & fiant
 Species pro Nodulo. Conf. infra Species Stomachico-laxativæ.

Species Lætificantes,
 seu Pulvis Lætificans.

Dispens. Paris. Pharm. Reg. CHARAS.
 Tom. I. pag. 202. Lond.

- ℞. Croci optimi,
 Zedoariæ,
 Xylaloës,
 Caryophyllorum,
 Corticis Mali Citrei sicci,
 Galangæ minoris,
 Macis,
 Nucis Moschatæ,

SPEC. LAETIFICANTES.

Styracis Calamitz,
Seminum Ocimi caryophyllati,
ana drachmas duas semis.

Anisi,
Rasuræ Eboris,
Thymi,
Epithymi,
Margaritar. præparat. *ana dr. unam.*
Offis e Corde Cervi,
Caphuræ,
Ambaræ cineritiæ, *ana dr. semis.*
Moschi Orientalis,
Foliorum Auri,

Argenti, *ana scrupul. semis.*

Misc. Fiat secundum Artem,
pulvis.

Pretiosus quidem, non diffiteor, atque Margaritarum, item auri argenti-que dives est hicce pulvis; An vero hæc omnia, quantumvis speciosa, opulenta & odore quoque suavi jucunda, animum tristem lætificare Corque in gaudia torpens denuo excitare & erigere valeant? deo quidem vehementer dubito, & mecum, sat scio, omnes dubitabunt, qui rite sapiunt, expertique sciunt, aliis plane Remediis opus esse ad expugnandum animi mororem, quam quidem speciebus lætificantibus, ut modo monuimus.

Species Lætificantes Rhafis.

Disp. Florent. Wirt. Vienn. Brand. & rel.

R. Radicum Been albi,

rubri,

Zedoariae,

Doronici,

Herbae Melissæ,

Seminum Ocymi caryophyllati,

Paeoniae,

Croci,

Caryophyllorum,

Cardamomi minoris,

Cinnamomi,

SPEC. LAETIFICANT. 663

Corticum citri,

Mastiches, *ana unciam semis.*

Misce, fiat pulvis, qui completus redditur additione

Galliae moschatae, *uncia semis.*

Moschi, *scrupuli unius.*

Attribuuntur vires cordiales, cephalica, stomachica & lætificantes.

Dantur incompletæ a drachma semis, ad unam; completæ a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Nescio vero, atque hinc vehementer adhuc dubito, an hæ ipsæ quidem Species lætificantes sic vulgo dictæ, lætificare atque erigere re ipsa possint cor mæstum atque dejectum? Meliores ego certe atque certiores novi Species lætificantes, non vero ex re medica, sed potius et hica, petendas. Illa autem sunt Mentis Corporisque Sanitas, Conscientia tranquilla, animi corporisque libertas, opes non superfluae, sed ad vitam jucunde transigendam sufficientes & necessariae, amici pauci, sed certi ac fideles, studia, seria quidem & utilia, sed grata tamen amenitate ac varietate distincta, Conditio Vita quæ sui potius juris est, quam alieni, & sibi magis servit, quam aliis, atque id genus pauca adhuc alia, quæ sic elegantius describuntur a Martial. Epigr. 47. Lib. X. Conf. si lubet, poemat. nostr. Tom. I. pag. 532. & GELLII Noct. Att. C. I. Lib. XVIII.

Res non parva labore, sed relictæ;

Non ingratus ager, focus perennis,

Lis nunquam, toga rara, mens quietæ,

Vires ingenuæ, salubre corpus,

Prudens simplicitas, pares amici,

Convictus facilis, sine arte Mensa;

Nox non ebria; sed soluta Curis:

Non tristis torus; attamen pudicus;

Somnus, qui faciat breves tenebras

Quod sis, esse velis, nihilque malis:
Summum nec metuas diem, nec
optes.

Hæ quidem Species latificantes Martialis, hominis metrici potius, quam Medici, meliores tamen sunt ac certiores, quam illæ lætificantes Species summorum Medicorum, Galeni inquam, atque Rhafis, de quibus vid. SCHULZII Praelect. ad Dispensat. Brand. pag. 306. Sed hæc quidem, Lectorum, ut spes est, pace, non tam necessitatis, quam potius gratæ amœnitatis, & amænæ Varietatis gratia, hic obiter a nobis adjecta sunt. Conf. huc GABELCHOVERI Obs. Med. 80. Cent. III. pag. 137. sqq. Ceterum de Electuario Perforum exhilarante dicto, vid. LOCHNERI Meconopaeg. pag. 55. & KAEMPFERi Amœnitat. Exot. Fascic. III. Obs. 15. pag. 644. cujus & meminit GEOFFROY, Tom. II. Mat. Med. Cap. VIII, Sect. I. Art. IV. pag. 691. Illud vero adhuc hic addendum potius, quam approbandum penitus, Angelum nempe SALAM, Tract. II. de Erroribus Galenistarum, pag. 46. has ipsas Species Rhafis latificantes vocasse inviso Nomine, Electuarium Asininum, quod illud Asinis magis conveniret, quam ipsis hominibus, aliudque hinc ipsi substituisse, illo aliquanto melius, quod ibi videndum & examinandum.

Species Pectorales, pro Thea.

BOERHAAVE Consult. Med.
per HALLER. p. 33. & 178.

R. Herbar. recent. Agrimoniae,
Betonicae,
Foeniculi,
Hyssopi,
Chaerophylli,
Melissae,
Veronicae,

Virgae aur. ana manip. semis.

Minutim scissa, pro potu Theae,
adhibeantur. Conf. inf. Species decocti
pectoralis, quorsum & hae pertinent.

Species e Scordio, cum Opio.

R. Opii colati, drachmas tres.

Speciebus praedictis inter con-
tundendum, addatur, postquam pau-
latim exsiccatum fuerit, ut commode
in pulverem redigi possit.

Species e Scordio, sine Opio.

Dispens. Lond. nov.

R. Boli Armenae, aut Gallicae, uncias
quatuor.

Scordii, uncias duas.

Cinnamomi, fescunciam.

Styracis Calamit. colat.

Radicum Tormentillae,

Bistortae,

Gentianae,

Foliorum dictamni cretici,

Galbani colati,

Gummi Arabici,

Rosarum rubr. singulor. unc. unam.

Piperis longi,

Zingiberis, singulor. unc. dimidiam.

Omnia in pulverem subtilem,
contundantur.

Species Stomachico-

Laxativæ.

Dispens. Argent.

R. Diacrydii optimi, unciam unam.

Florum Rosarum rubrarum,

Cinnamomi acuti,

Santali citrini,

albi,

rubri,

Radicis Glycyrrhizae,

Mastiches albissimae, ana dr. unam.

Per-

Permisceantur omnia exactissime, pro usu.

Dosis aliquot Cultri Cuspides, ad drachmam semis, usque ad scrupulos duos. Sed respectu reliquorum Ingredientium, larga nimis ac liberalis hic videtur diacrydii Quantitas, quod probe observandum. Ceterum Conf. supra Species laxativae Polyehrestae Wedelii.

Species Tabaci, pro Fumo, Camerarii.

Dispens. Wirt. Hamburg.

℞. Styracis,
Mastiches,
Benzoës,
Succini, *ana unciam semis.*
Olibani,
Seminis foeniculi,
 anisi, ana drachmas duas.
Caryophyllorum aromaticorum,
Cubearum, *ana drachmas tres.*
Foliorum tabaci, *uncias octo.*
 majoranae, unciam unam.
Florum Calendulae,
Cyani,
Rosarum rubrarum Damascenarum,
Lavendulae, *ana unciam semis.*
Liliorum convallium, *dr. duas.*
Incidentur grosso modo.

Commendantur ad dentium dolores & defluxiones rheumaticas. Sed dum illis malis forte medentur; alia contra excitant vehementiore & fragrantiore sua anathymias, nimirum capitis dolores, vertigines, aurium tinnitus, oculorum rubedines, lacrymas & lippitudines, aliosque capitis affectus; quod per ipsam experientiam, didicimus. Hinc, me quidem iudice, praestat, solam laudatissimam Nicotianam, sine isto peregrino & pretioso Mangonio, in usum advocare. Hauritur fumus fistula.

Species Tabaci, pro Fumo, Officinales.

Disp. Wirt.

℞. Foliorum tabaci, *uncias sedecim.*
Majoranae,
Basilici, *ana unciam semis.*
Florum Rosarum,
Lavendulae,
Liliorum convallium, *ana dr. duas.*
Seminis Anisi, *uncias quatuor.*
Foeniculi, *unciam unam.*
Styracis,
Asae dulcis, *ana drachmas quinque.*
Ligni Rhodii,
Sandali citrini,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cubearum, *ana drachmas tres.*
Incidentur & contundantur grosso modo.

Commendantur, cum praecedentibus, ad eodem affectus. Sed & idem de iisdem, iudicium justum ferendum.

Species Tabaci Suaveolentes. Cephalicae.

GAUBIUS de Formul. pag. 322.

℞. Herbarum Siccatar. Salviae,
Majoranae, *ana manip. semis.*
Thymi,
Florum siccator. Lilior. convall.
Rosar. *ana pugill. unum.*
Cortic. Cascarillae,
Cinnamomi, *ana scrupul. unum.*
Comminutis crassiuscule admisce:
Foliorum Nicotianae. *consciss. uncias quatuor.*

Tum consperge tantillo Essentiae Ambrae.

Perquam egregia quidem haec est Compositio, & ceteris suo jure, praefenda: Interim tamen nec hanc ipsam Nicotianam suaveolentem impune ferre

possunt qui debilioris præsertim sunt capitis & in cephalalgiam, vertiginem, aurium tinnitum & odontalgiam proclives, ut experientia ipsa sæpius docuit. Aliis tamen etiam profuit. Ceterum alias Tabaci medicati Species, sub insolito & peregrino titulo Mixturæ Tubularis, vid. si placet, in Pharm. Batean. p. 99. quæ nobis quidem vix dignæ visæ sunt quæ huc adscriberentur, ob rationes nempe, jam supra datas.

Specificum Antatrophum

Wepferi.

Vid. supra

Pulvis Antatrophicus.

Specificum Antifebrile

Crollii.

Disp. Arg. Wirt. Hamb.

R. Testarum concharum oblongarum acuminatarum, quæ in stagnis aut lacubus reperiuntur, quantum placet.

Macerentur in aceto forti, ut ab impuritatibus mundari queant, quas, aqua fontana lotas & rursus exsiccatas, in pulverem subtilissimum redige.

Crollius conchas calcinare & ita in veram calcem redigere jubet.

Acidum in primis viis potenter absorbet, sudorem & urinam movet; calcinatas vero conchas, in majori dosi exhibitas, cardialgiam nonnunquam excitasse compertum est. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 310. ubi simul observat, Stahlum hujus Specifici providum usum commendasse.

Datur a scrupulo uno, ad drachmam dimidiam, ante febrium intermittentium paroxysmum.

Specificum Cephalicum

Michaelis.

Disp. Wirt. Brand. Argent.

R. Cinnabaris nativæ sublimatæ, uncias tres.

Radicis Pæoniæ, unciam unam semis.

Cranii humani,

Ungularum alcis,

Cornu cervi sine igne præparati,

Smaragdi præparati,

Coralliorum rubrorum præparatorum, ana drachmas duas.

Margaritarum Occidentalium præparatarum,

Unicornu marini,

Succini præparati, ana drachm. semis.

Misce, fiat longa trituratione pulveris subtilissimus.

Est medicamentum longo usu comprobatum, antispasmodicum & antiepilepticum. Commendatur in cephalalgia, hemicrania, epilepsia, altisque nervorum affectibus. Sed negat hoc SUPERVILLE, Diss. de inani Specif. cephalici, in Cephalalgia, usu. Neque generatim multum Virtutis ipsi tribuit Cel. STAHLIUS, Mat. Med. Part. I. pag. 156. ut & CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 594. & alii. Mitius tamen & præclarius de eodem sentit SCHULZIUS, Prælect. pag. 310. Ceterum conf. supra Pulvis Cephalicus rubeus Augustanor. ejusdem fere Compositionis.

Dosis a granis decem, ad viginti quatuor. Dimidiam partem cinnabaris constituit.

Specificum Febrifugum

Craani.

Videatur

Regulus Antimonii Medicinalis.

SPECIF. JALAPPINUM.

Specificum Jalappinum.

Disp. Vienn. Wirt. & al.

Rx. Magisterii Jalappæ,

Scammonii, *ana drachmas tres.*

Pulveris Jalappæ, *unciam un. semis.*

Cremoris Tartari,

Tartari vitriolati, *ana unciam unam.*

Olei cinnamomi, *scrupulum unum.*

Magisteria optime, cum

Amygdalarum dulcium, *dr. duabus.*
terantur, quibus additur, Pulvis ja-
lappæ, salia, & tandem Oleum cinna-
momi.

Purgat satis commode.

Dosis a scrupulo semis, ad scru-
pulum unum, usque ad drachmam se-
mis. *Drachma una continet grana quin-
que Magisterii Jalappæ & totidem Scam-
monii.*

Specificum Tartari Pharyn- gicum Zobelii. in Tartarolog.

Cap. 19. pag. 43.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Acidi five crystallorum Tartari, *un-
cias quatuor.*

Aluminis crudi,

Nitri crystallisati, *ana uncias tres,*

Aceti vini destillati, *libras quatuor.*

Solvantur & rursus coagulentur.

*Magnis laudibus ab Autore pro
more suo evehitur, in Tartarologia, pag.
44. sqq. præsertim vero ad affectus pha-
ryngis, anginam, uvulæ & gingivarum
laxitatem commendatur.*

*Præscribit unciam semis, in Aquæ
plantaginis vel Brunellæ unciis octo solu-
tam, pro gargarizatione, & collutione
faucium & oris. Vid. KLEIN. Select.
Rat. Med. pag. 218.*

* *

SPECIF. VIRGINEUM. 667

Specificum Virgineum.

Vid. supra

Pulvis Viennensis Albus Virgineus.

Sperniola Crollii.

Dispens. Wirt. Vienn. Brand.

Rx. Myrrhæ electæ,

Olibani electi, *ana uncias duar.*

Croci optimi, *unciam semis.*

Misceantur, fiat omnium pulvis
subtilissimus, qui in patina vitrea Aqua
spermatidis ranarum, per saccum destil-
lata, vicies vel tricies irroretur & ex-
siccetur, tandem addantur

Camphoræ, *drachmæ tres.*

& exacte mixta asserventur.

*Usus est externus, ad hæmorrhæ-
gias & inflammationes compefcendas.*

*Vid. SPINDLERI Obs. Med. 20. p. 37.
& SCHULZ. pag. 312.*

*Commendatur etiam ad vulnera &
morsu canis rabidi.*

Spiritus Aeruginis,

sive Viridis æris & Veneris.

Disp. Brand. Wirt. & reliq. vid. Chem.

Rx. Aeruginis, sive viridis æris, *libram
unam.*

In pulverem trita immittatur re-
tortæ vitreæ, instituaturn destillatio ex
arena, per gradus, in fine ad incan-
descientiam retortæ usque ignem au-
gendo. Prodit liquor acidus, haud
ingrati saporis; rectificetur per retor-
tam & servetur.

*A venere nihil participat, sed est
acetum destillatum concentratum; interne
ad excitandum appetitum & bilium fra-
nandam, sitim, & mitigandam, a guttis
octo, ad quindecim, in vehiculo aquo-
so datur. Vid. SCHULZ. pag. 313.*

Pppp 2

Usibus autem plurimum chemicis inservit, & idoneum præbet menstruum, ad solvenda corpora terrea, & extrahendas tincturas.

Nota: Majorem quantitatem purioris spiritus, Ærugo in aceto destillato soluta, & rursus leni igne coagulata, largitur. Wirt.

Spiritus Aeruginis Compositus, seu Asthmaticus.

Dispens. Brand.

R. Viridis æris, *unc. quatuor.*

Gummi Ammon. *unc. duas.*

Sulphuris, *unc. unam semis.*

In pulverem redacta & mista destillantur e Retorta Vitrea, ex Arena, igne caute & gradatim administrato. Oleo foetido a spiritu separato, hic rectificetur, ut artis est, & servetur in vase clauso: pro usu.

Dantur guttæ decem, ad triginta, in Aquis pectoralibus. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 316. malim tamen eo carere.

Spiritus Alkermes.

Pharm. Bat. pag. 145.

R. Spiritus Cinnamomi,

Citri,

Ceras. nigror.

Anthus, *ana uncias quatuor.*

Succi Chermesin. *uncias duas.*

Misceantur optime: dein agantur per Chartam emporeticam: Tum addantur:

Sacchari optimi, *uncie duæ.*

Foliorum Auri, *No. decem.*

Misceantur secundum Artem: sunt, qui addunt

Spiritum Ambræ, pro ditioribus, stillis placuerit.

Vapores tetros discutit. Spiritus

naturales, vitales & animales recreat: partorientibus subvenit, item apoplecticis, attonitis, & animi defectionem passis. Aureus est hic Spiritus, etiam sine adjecto Auro, quod & hic, & alibi in compositionibus med. est fatuum & inefficax, ut sæpius monitum.

Spiritus Angelicæ.

Disp. Leid. Wirt. & passim in aliis.

R. Radicum Angelicæ, *uncias quatuor.*

Spiritus vini rectificati, *libras duas.*

Aquæ fontanae, *libram unam.*

Destillantur.

Alexipharmacus est & carminativus habetur, & ad drachmam unam, quin duas commendatur.

Spiritus Anisi.

Disp. Prag. Wirt. Ratisbon. &c.

R. Semin. Anisi contusi, *libram semis.*

Spiritus vini, *libras quatuor & semis.*

Macerentur per octiduum, & lege artis spiritus eliciatur.

Est pectoralis & carminativus; aqua & saccharo temperatus bibitur.

Spiritus Anisi Compositus

Rosin. Lentilii.

R. Semin. Anisi, *unc. sedecim.*

Coriandri,

Rad. Glycyrrhiz *ana unc. duas.*

Cortic. Citri, *uncias tres.*

Florum Horraginis,

Bugloss.

Rosar. *ana manip. unum semis.*

Incis. & Cont. infund. cum

Spirit. Vini, *libris decem.*

Fiat lege Artis, destillatio.

Usus est bechicus, carminativus, diureticus, analepticus.

SPIRITUS ANTHOS.

Spiritus Anthos.

Disp. Prag. Wirt. Ratisbon. &c.

R. Florum Rorismarini recens collecto-
rum, *uncias sex.*

Macerentur & destillentur cum
Spiritus vini rectificati, *libris duabus.*

*Est cephalicus & nervinus; inter-
ne raro; externe sæpius ad odoratum ex-
hibetur.*

Spiritus Anticolicus Dolæi.

Eucyclopæd. Med. pag. 532.

R. Spiritus Rorismarini, *unciam semis.*
Lumbricor. *drachmas duas.*

Cornu Cervi,

Salis Succini volatilis,

Viperarum volatilis, *ana scrupu-
lum unum.*

Digerantur invicem, & ubi ne-
cessitas exegerit, addatur

Tincturæ opii, *drachma una.*

*Dosis ad quindecim, aut viginti
guttas, bis in die, & corpus semper
disponatur ad sudorem. Ufus vero in-
primis ipsius in colica flatulenta frigida.*

Spiritus Anticolicus

Tentzelii.

Exeges. Chymiatr. pag. 643.

R. Seminum Anisi,

Foeniculi,

Carvi,

Cumini, *ana uncias quatuor.*

Florum Chamœmeli, *manipul. duas.*

In Aqua Vitæ aliquandiu mace-
rata, destillentur in diplomate. Co-
lore petroselini ex manipulo uno ipsius
exsiccati, imbutus, denique Julapio
aliquo dulcescat, & Filtro chartaceo
trajectus, servetur.

* *

SPIR. ANTISCORBUT. 669

Spiritus Antiscorbuticus

Boerhaavii.

Mat. Med. pag. 139.

R. Seminum Sinapi,

Raphani hortensis,

Eruçæ,

Erysimi,

Nasturt. hortens. *ana unciam unam.*

Foliorum Cochleariæ,

Lepidii,

Raphani rusticani, *ana manipulos
duos.*

Conscissis & Contusis deinde

adde

Salis marini, *uncias duas.*

Florum Cerevisiæ, *unciam unam.*

Spiritus Vini, *quantum satis.*

ad excessum duorum digitorum.

Destilla secundum Artem, &
cohoba ter.

Spiritus Antiscorbuticus

Dekkeri.

Dispensat. Leidens.

R. Radicum Raphani rusticani, *unciam
unam.*

Angelicæ, *drachmas tres.*

Foliorum Cochleariæ,

Scordii,

Menthæ crispæ, *ana manip. unum.*

Seminis Foeniculi dulcis,

Flavedinis Corticis Citri recentis,

Corticis Winterani, *ana dr. tres.*

Salis Ammoniaci, *dr. unam semis.*

Concisis & Contusis omnibus af-
fundantur

Vini Gallicani, &

Spiritus Vini, *ana pintæ duæ cum
semisse.*

Leni Calore destillentur per Bal-

Pp pp 3

neum Mariæ, ad dimidiam usque par-
tem, & usui servantur.

*In multis convenit egregia hæc
Compositio Dekkeriana cum sequenti infr.
Lentiliana. Conf. Cl. KLEINII Sele&.
Rat. Medicam. pag. 259.*

Spiritus Antiscorbuticus

Dekkeri.

in Not. ad Praxin Barbett. p. 157.

R^z. Corticum Fraxini,
Rad. Tamarisci,
Radicum Fraxinellæ,
Cappar. ana unciam unam semis.
Polypodii querc. uncias duas.
Raphani silvest. seu Armoraciz,
unciis tres.
Herbarum Cochleariæ, manipulos
quatuor.

Nasturtii hiemalis,
Beccabungæ,
Acetosæ,
Scolopendrii, *ana manipul. tres.*
Baccarum Lauri,
Juniperi, *ana drachmas sex.*
Summitat. Centaur. min. *pugill. quatuor.*
Stercoris Anserini, (recentis nempe & sapidi) *unciam unam.*
Seminum Citri,
Sinapis,
Cardui Benedicti, *ana unc. semis.*
Caryophyllorum,
Zinziberis,
Cinnamomi acuti,
Nucis Moschatæ, *ana drachm. tres.*

Concisa & Contusa digerantur
in Arena tepida, cum
Vini Gallicani, *libris octo*, &
Spiritus Vini vulgaris, *libris tribus*.
per triduum: deinde destillentur ex

Arena, per Alembicum, & Spiritus
destillatus usui fervetur.

Præticus quidam felicissimus (ita inquit ibi Deckerus, forte ipse fuerit) omnibus suis Medicamentis admiscet hunc Spiritum antiscorbuticum: quoniam nempe in Batav. regionibus, nullus fere reperitur Morbus, cui non aliquid Scorbuti subfit: ut vere observat ipse BARBETTE in Praxi, p. 144. BOERHAAVE, & alii. Et profecto nihil quidquam esset, quod in hac egregia, quidem Compositione jure reprehenderetur, nisi præter ullam necessitatem, sæde contaminata fuisset sordido illo Condimento asferino; quare illud, me quidem suo-fore, cum fastidio & indignatione justa, ex illa ejiciatur, & in locum illum cænosum effundatur, quo potissimum pertinent ejusmodi abominabiles dapes de hesternæ cænæ, ut Poetæ ait.

Spiritus Antiscorbuticus.

Dispens. Brand.

℞. Radicum Angelicæ, *uncias duas.*
Polypodii quercini,
Filicis,
Raphani marini, *ana unc. unam
semis.*
Foliorum Cochleariæ, *manip. quatuor.*
Nasturtii hortensis,
Beccabungæ, *ana manip. duos.*
Menthæ crispæ,
Rutæ,
Salviæ, *ana manip. unum semis.*
Seminum Foeniculi dulcis,
Anisi, *ana drachmas sex.*
Cinnamomi acuti, *drachmam unam.*
Zinziberis albi,
Corticum extremor. Citri, *ana drach.*

Concisus his & Contusus omni-
bus affunde

Vini Gallicani, *mensuras duas.*
Spiritus Vini, *mensuram unam.*

Stent loco tepido vase bene clauso; post destillantur Calore moderato Arenae, aut Balnei: denique Spiritus abstractus, magnae adversus Scorbutum, efficaciae, servetur.

Qui iudice hic SCHULZIO, pag. 314. *distemperari tamen debet aquis & succo citri, si interne dare volumus: Ad oris collutionem, decoctis additur, aut melle Aquilegiae temperatur.*

Spiritus Antiscorbuticus

Drawizii. Vid. ejus Tract.
de Scorbuto.

Disp. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Vitrioli ad rubedinem calcinati,
libras duas.

superfunde

Spiritus Tartari, *libram unam.*

Cochleariae, *uncias quatuor.*

Digerantur per aliquot dies, postea destillantur e retorta, donec & spiritus vitrioli transierit. Spiritus prolectus, sulphurei odoris & acidiusculi saporis, servetur.

Cum Spiritu aperitivo Penoti convenit. Laudatur ab autore in scorbuto; conducit etiam in hypochondriaco malo, calculo & arthritide.

Plures hujus egregii Spiritus virtutes in febribus, paralyti, stomachi supinitate, cachexia, quin & ipsa apoplexia, praesertim recenti, aliisque divinis malis, expertus, enarrat ill. WERLHOFFIUS, in Observat. de Febr. Sect. IV. pag. 145. sqq.

Dosis guttae triginta, ad quadraginta.

Spiritus Antiscorbuticus,

FULLER. Pharm. Extemp. p. 344.

Rx. Corticis Guajaci, *uncias septem.*

Aurantior. *uncias quinque.*

Baccarum Juniperi, *libram unam.*

Seminis Dauci vulgaris, *dr. sex.*

Sacchari, *libras sex.*

Aquae communis, *libras aliquot, q. f.*

Faecum Cerevisiae, *quantum sufficit.*

Fermententur simul, *duodecim dies;* post adde,

Semin. quatuor calid. major.

minor. *ana unc. unam.*

Deinde peracta fere fermentatione, adice:

Herbarum Cochleariae, *manip. duodecim.*

Beccabungae, *manipulos tres.*

Nasturtii aquatici,

Indici, *ana manip. quatuor.*

Radici Raphani Rusticani, *unc. duas.*

Ligni Sassafras, *uncias tres.*

Postea Fiat destillatio & Rectificatio, secundum Artem.

In Scorbuto frigido convenit: Acidum infringit; Flatus discutit, & alia praestat in Morbis scorbuticis, egregia. Dosis ipsa est a scrupulo uno, ad drachmam unam, & ultra, in vehiculo. Egregia haec est Compositio, usu suo eximio profecto haud caritura, si opportune quidem & tempestive adhibeatur. Ceterum in ipsa hac Fulleri descriptione, Aquae communis libra L. seu quinquaginta, praescriptae vulgo sunt, quod ut videtur, mendum typographicum forsitan est, quorsum enim iste undarum Cataclysmus, qui omnia reliqua absorbet sua ingenti quantitate, atque haurit? Sed ego Editione Fulleri utor, Lausannae, 1737. edita, haud ubique, quod aliquoties deprehendimus, satis accurata. Corrigan

igitur, quæso, hunc errorem, qui correctiones hujus utilissimi Libri Editiones possident.

Spiritus Antiscorbuticus

Hagiensium.

Dispens. Hagiens.

R. Radic. Raphani silvestris, *uncias tres.*

Herbarum Acetosæ,

Nasturtii aquatici,

Beccabungæ, *ana manip. tres.*

Trifolii aquatici,

Cochleariæ,

Fumariæ, *ana manip. duos.*

Sempervivi tertii, *manip. unum.*

Mala citria, *No. tria.*

Radices & herbæ contusæ, & Citria in orbiculos concisa, infundantur per horas viginti quatuor, in

Spiritus Vini, *libris septem.*

postea secundum Artem, destillantur, & Spiritus prolectus usui servetur.

Ceterum multum convenit hic ipse Spiritus, cum infra sequenti Spiritu Scelotyrbico, ut & ex parte, cum reliquis Spiritibus antiscorbuticis, supra exhibitis.

Spiritus Antiscorbuticus

Hoffmanni.

R. Radicis Angelicæ, *uncias duas.*

Herbarum Menthæ,

Rutæ,

Cochleariæ, *ana manip. duos.*

Seminum Anisi,

Nasturtii,

Foeniculi, *ana uncias duas.*

Corticum Citri,

Aurantior. *ana drachmas tres.*

Vini opt & Malvat. *ana libras tres.*

Digerantur per Mensem: postea destilla per Balneum Mariæ, donec appareat signum phlegmatis. *Hujus Spi-*

ritus usus circa Vesperam, hora una ante somnum; cochleare unum; mane, cochlearia duo; ad sudorem, si fieri poteris quotidie. Vid. BIERLING. Append. Med. pag. 43.

Spiritus Antiscorbuticus

Rosin. Lentilii.

R. Herbæ Cochleariæ, cum tot, *quantum vis*, prævia Fermentatione, lege artis, destilla Spiritum: deinde denuo

R. Sedi minoris, *manipulum unum.*

Raphani rusticani, *uncias quatuor.*

Radicis Ari, *drachmas duas.*

Corticis Winterani, *uncias tres.*

Concisis & Contusis superfunde priorem Spiritum & destilla: postea rursus.

R. Herbarum Nasturtii aquatici,

Trifolii fibrini,

Chelidonii min. *ana manip. duos.*

Affunde iterum priorem Spiritum contusis, & denuo destilla. *Dosis hujus egregii Spiritus antiscorbutici, est a drachmis duabus, ad unciam semis.*

Spiritus Aperitivus Penoti.

Disp. Brand. Wirt. Argent. Prag. Ratisbon.

R. Vitrioli Hungarici, ad albedinem calcinati, *libras quatuor.*

Tartari albi, solutione & crySTALLIFICATIONE depurati, *libram un. semis.*

Pulverisata & mixta cellæ humidæ exponantur, ut paululum deliquescant, tum igne arenæ e retorta destillantur, & spiritus servetur.

Est Spiritus Tartari vitriolatus; laudatur ad obstructions hepatis, lienis, & mesenterii referandas. Sudoriferum & diureticum præbet. Vid. Vis. RIED-

SPIRITUS ARACK.

LINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Sept.
Obs. 25. pag. 306.

Dosis est scrupulus unus, ad
drachmam semis, in vehiculo aquoso.

Spiritus Arack.

Dispens. Vienn.

R. Oryzæ, grosso modo Contusæ,
seu in Molendino fractæ, libras
viginti quinque.

Irrorentur sufficienti Quantitate
Aquæ fontanæ; dein indantur vasi li-
gneo capaci, & addantur:

Fæcum Cerevisiæ recent. libræ decem.

Stent probe clausæ, per quatuor
Hebdomadas, in digestionem: Tandem
leni calore, instituaturs repetitis Coho-
bationibus, Destillatio & Rectificatio.

Resumptivum & nutriens est Medi-
camentum, Anglis Batavisque imprimis
notum: Inservit & præparationi Elixirii
Rhabarbarini, cujus Descriptio suprà,
suo loco, extat, sub Tit. Elixir. Rhabar-
bari, cum Spiritu Arack. Ceterum,
notissimus est ex Scriptoribus Hædæpori-
cis, similis potus inebrians, Indis, Si-
nensibus aliisque gentibus alterius orbis
admodum familiaris, qui pariter vocatur
Arack, & etiam maximam partem, ex
Oryzæ, præparatur. Conf. ZORNII
Botanologia, pag. 487. & quos ibi lau-
dat Auctores & RHOD. ad Scribon.
Larg. pag. 179.

Spiritus Aromaticus Lentil.

R. Cinnamomi acuti, uncias duas.

Florum Rosarum rubrarum,

Ligni Santali citrini,

Nucis Moschatæ,

Cubebæ, ana scrupulos duos.

Granorum Paradisi.

Zingiberis, ana drachmas duas.

Caryophyllorum,

SPIR. AROMATICUS. 673

Galangæ, ana unciam semis.

Seminum Anisi,

Fœniculi, ana drachmas sex.

Spiritus Vini optimi, libras sex.

Misc. & per horas viginti qua-
tuor, in Arena digere, postea destilla-
lege Artis, & Spiritum usui serva.

Idem fere compositione est, ac
Spiritus aromaticus Tilingii, descriptus
a CHARAS, in Pharmacop. Regia,
Tom. II. pag. 603. & ab aliis nonnullis.
Conf. le MORTII Pharm. Med. Phys.
pag. 96. ubi similis, sed nonnihil auctior
compositio.

Spiritus Aromaticus

Compositus.

BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II.

Process. 72. pag. 221.

R. recentiss. purissime balsamicorum

Corticum Aurantiorum,

Cinnamomi,

Citrei,

pomorum sinens. dictorum,

Limonii, ana unc. quatuor.

Florum recent. Aurantiorum,

Citreorum,

Limoniorum,

Lavandulæ,

Rosarum rubrar.

Rosmarini, ana uncias duas.

Radicum recent. Angelicæ,

Iridis Florent. ana unc. unam.

Caryophyllorum aromat.

Maceris,

Nucis Myristicæ, ana drachm. duas.

Spiritus Vini rectific. libras quindecim.

Fiat ex his secundum Artem,
destillatio per Vesicam; donec limpi-
dus Spiritus exit, quem seorsum serva.
Perge dein adhuc separando libras duas,
vel tres Aquæ albæ, quam serva Titu-

Id Aquæ aromaticæ, spirituosæ, compositæ.

Quando Spiritus ita paratus, denuo destillatione educitur a paucis, novis, iisdem, simplicibus, ex Cucurbita vitrea: tumque Ambari Grisei subtiliter triti, pauculum, linteolo innodatum, libere in Alembico suspenditur, spiritus adscendens subtiliter fragrantiam ejusdem solvit, vehit secum, & Spiritui permiscet.

Hactenus laudatissimus Vir, cujus fama per universum orbem tam gratum, jucundum ac suave olentem odorem ubique diffundit, ac hic ipse spiritus fragrantissimus, ab ipso quondam compositus.

Spiritus Aromatico - Oleosus.

Dispensat. Brand.

R. Cinnamomi acuti,
Flavedinis Corticum exteriorum,
Citri,
Aurantiorum,
Nucis Moschatæ,
Macis, ana drachmas duas.
Caryophyllorum,
Cardamomi minor. excort. ana scrupulum unum.

Croci Orientalis, scrupulum semis.

Salis Tartari, unciam semis.

Spiritus Salis Ammon. unc. quatuor.

Digere vase bene clauso, horas viginti quatuor: Tum affunde,

Spiritus Vini Gallicani rectif. uncias duodecim.

Stent denuo in digestionem, diem unum: postea ut Artis est, provoca & diligenter ferva Spiritum.

Est quasi aliquod Sal Volatile oleosum; sed non adeo multum Olei in se recipit, ut nimia caliditas extimesci debeat. Odorando adhiberi potest; & interius etiam, modesta manu, in affectibus frigi-

dis, propinari, ut Salia Volatilia. Ita Cl. SCHULZIUS, in Prælect. p. 315. Ceterum conf. supra Salia Volatilia oleosa & odorifera, & infra Spiritus Volatilis aromaticus oleosus.

Spiritus Arthriticus, seu pro Articulis.

Henning. Arnisæi.

Thom. Bartholini *Cist. Med. Hafn.*

Locul. 34. p. 388. & Disp. Hafn.

R. Rad. Pyrethri,
Nucis Moschatæ,
Caryophyllorum, ana drachmas duas.
Florum Salviæ,
Betonicæ,
Rorismarini,
Stoechad. Arabicæ,
Spicæ nostr.

Celtic. ana drachmas duas.

Radic. Aristolochiæ rotund. veræ,

Hermodactyl. ana unciam unam.

Baccarum Juniperi, uncias duas.

Lauri, drachmam unam.

Mastichis, drachmam unam semis.

Contusis omnibus affundantur deinde:

Aquæ Vitæ, uncia sedecim.

Terebinthinæ, librae duæ.

Macerentur omnia, per dies tres, Fiat demum Destillatio, per Alembicum.

Oleum quidem hanc suam compositionem sat concinnam, vocat inventor, Arnisæus, magnus juxta Medicus ac Politicus, atque hinc passillus quasi Conringius: Sed rectius, eam Spiritus arthritici Nomen mereri & tueri, vel ex ipsa descriptione, cuius, patem, manifestius illico patebit. Interim & hic, in verbis, sumus faciles, modo in re ipsa, placide conveniamus, quod sive hic Spirit-

tus, five hoc oleum, apprime conducatur in morbis articularibus, scilicet Arthritide ipsa, paralyfi, artuum debilitate, tremore, stupore & ipsa arida & exsucca Analdia, seu Atrophia; si nempe post diligentem frictionem, partes patientes & medellæ egentes, eodem frequentius irrigentur & foveantur.

Ceterum hanc Compositionem Arniseanam exhibet quoque BIERLINGIUS, in Append Med. pag. 48. Sed quadam differentia, præsertim circa doses & pondera: quod, etsi hic parum refert, indicandum tamen paucis videbatur.

Spiritus Arthriticus Deckeri.

Not. ad Prax. Barbett. pag. 150.

R. Spiritus Lumbricorum terrestr.

uncias quinque.

Salis Armoniaci, unciam semis.

Cochleariæ, drachmas duas.

In quibus deinde dissolve,

Saponis Veneti, uncias duas.

Camphoræ, drachmas sex.

Opii, scrupulos duos.

Croci, scrupulum unum.

Misc. digere per aliquot dies & noctes: postea filtra & Vitro optime clauso, usui serva: potest cum Linteo prius calefacto, parti affectæ applicari: Sed vid. quæ hic prudenter monet Cl. KLEIN. in Select. rat. Med. p. 244.

Conf. supra Liquores anodynii, & Liquor arthriticus Lotichii.

Spiritus Arthriticus Drawizii.

R. Florum Lilior. Convall. manip. duos.

Rorismarini, manipulum unum.

Castorei,

Seminis Cochleariæ, ana drach. sex.

Eruçæ, unciam semis.

Infund. in Spiritus Vini opt. re-

ctif. unciis octo, insolando per tres dies: deinde exprime fortiter, & adde, Spiritus Lumbricorum terrestr.

uncias duas semis.

. Camphoræ, drachmam unam semis.

Misc. exacte, & servetur Spiritus pro usu externo.

Spiritus Arthriticus, per Fermentationem Paratus Boeckleri.

Dispens. Argent.

R. Fæcum Vini, Mensuras viginti quatuor.

Herbæ Nicotianæ, libras duodecim.

Baccarum Juniperi, libras sex.

Foliorum Origani,

Serpilli,

Rorismarini,

Majoranæ, ana manip. sex.

Misceantur probe: Stent in Infusione per aliquot dies: deinde destillentur per Vesicam, & Spiritus, pro usu externo, rectificetur.

Spiritus Arthriticus Rolfincii.

BIERLING. Append. Med. p. 42.

R. Foliorum Lauri,

Sabinæ,

Betonicæ,

Majoranæ,

Chamepyt.

Chamaedr. ana manip. semis.

Florum Tunic.

Lavend. ana manip. unum.

Chamomill. Roman.

Anthos,

Veronicae,

Lilior. convall.

Balaust. ana pugill. quin. ue.

Radicum Pyrethri,

Iridis Florentinae,

Galangae,

676 SPIR. ARTHRITICUS.

Macis,
Cardamomi, *ana unciam semis.*
Baccarum Juniperi, *manip. unum.*
Nucis Moschatae,
Castorei, *ana drachmas quinque.*
Crocī Orientalis,
Cinnamomi, *ana scrupulos duos.*

Conc. & Cont. infund. in Spiritu Vini opt. stent in digestionē, per octo dies: deinde destillantur per Alembicum, & Sal ex Capite mortuo extractum, addatur. Interius adhiberi potest, & exterius simul.

Spiritus Arthriticus Ruber Henrici.

Dispens. Argent.

℞. Radicis Sarsaparillae, *unciam unam.*
Corticis Ligni sancti, *unciam semis.*
Herbarum Salviae,
Anthos, *ana manipul. unum semis.*
Florum Lavendulae, *manipul. semis.*
Baccarum Lauri, *unciam unam.*
Salis Tartari, *drachmam unam semis.*
Spiritus Vini rectificatiss. *libras duas semis.*

Stent in digestionē, per quatuordecim dies: Colatura fervetur ad usum.

Spiritus Asthmaticus.

Vid. supra

Spiritus Aeruginis Compositus.

Spiritus Asthmaticus.

Woyt Gazophyl. Med. pag. 890.

℞. Melissae utriusque, *ana pug. quinque.*
Borraginis, *pugillos tres.*
Florum Hyssopi utriusque, *pugill. quatuor.*
Salis Ammoniaci, *drachmas septem.*
Seminum Anisi,

SPIR. BALSAMICUS.

Foeniculi, *ana drachm. sex.*
Mellis puri recent. *unciam semis.*
Vini optimi, *libras tres.*
Probe mixta, lege Artis, destillantur, & usui servetur Spiritus antasthmaticus.

Spiritus Balsamicus,

vel Balsamum Vitæ Album.

Dispens. Wirt. in reliquis desideratur.

℞. Olibani,
Myrrhae,
Galbani, *ana uncias tres.*
Ligni Aloës,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Nucum moschatarum,
Galangæ,
Zedoariae,
Zinziberis, *ana unciam unam.*
Baccarum lauri, *uncias quatuor.*
Terebinthinæ Venetæ, *unc. duodecim.*
Spiritus vini rectificati, *libras duodecim.*

M. destillantur post sufficientem digestionem ex Balneo.

Æquiparatur balsamo illi celebri Augustanorum. Vires sunt stomachica, diuretica, carminativa, nervina. Tam externe quam interne adhibetur. Ceterum aliud Balsamum album huic fere simile, vid. in JUNGKEN. Corp. Pharm. p. 179.
Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

Spiritus Balsamicus Fuchsii.

Dispens. Prag.

℞. Terebinthinæ Venetæ, *uncias duas.*
Balsami de Copaiva, *unciam semis.*
Peruviani, *drachmas tres.*
Benzoë elect. *unciam semis.*
Crocī Austriaci, *drachmas duas.*

SPIRITUS BALSAMI.

Macis, *drachmas tres.*

Cum sufficienti Spiritus Vini, quantitate, exempli gratia, *unciis decem*, destill. lege Artis, per Balneum Mariæ: Complectus fit tum Spiritus, addendo:

Moschi, *scrupulum unum.*

plerisque tamen forte magis placebit incompletus, sine adjecto Moscho, quem pauci amant.

In Vulneribus internis, Calculo Renum, Colica, Gonorrhæa &c. singulares exserit vires.

Dosis est a scrupulo semis, ad guttas quindecim, & ultra, *in Vehiculo convenienti.*

Spiritus Balsami Peruviani Hoffmanni.

Dispens. Brand. Wirt. Hamb.

Rx. Balsami Peruviani nigri, *uncias tres.*

Salis Tartari siccissimi, *unciam unam.*

Terantur simul, & probe mixtis superaffundantur

Spiritus vini rectificatissimi, *uncie quindecim.*

Post digestionem per triduum, destillentur lento igne, e balneo, & spiritus prolectus fragrantissimus servetur.

Virtute gaudet analeptica & roborante; sudorem & urinam movet. Transit, cum Julepo rosato mixtus, in syrupum balsamicum, si nimirum scrupulus unus spiritus hujus addatur uncie uni julepi. Vid. Cl. KLEIN. Select. Rat. Med. pag. 244.

Spiritus Bezoardicus Buffii.

Disp. Wirt. Prag. Ratisbon. Hamb.

Rx. Spiritus cornu cervi volatilis, vel eboris, *uncias duas.*

Salis Ammoniaci, *uncias quatuor.*

SPIRIT. CARDIACUS. 677

Cinerum clavellatorum, *uncias duodecim.*

Succini flavi pulverisati, *uncias sex.*

Olei de Cedro, *drachmas duas.*

Misceatur Sal Ammoniacum cum succino & oleo, quibus adde Cineres clavellatos, in libra una aquæ fontanæ solutos,

Spiritus vini rectificati, *libras tres.* his adjuuge Spiritum cornu cervi, & per ignem arenæ, e cucurbita probe luto munita, destilla.

Hac fere est Compositio, quam descripsit HOFFMANNUS, Obs. Phys. Chym. 28. Lib. II. pag. 239. ubi & plura de hujus Spiritus Virtutibus medicis. Conf. SCHULZ. Prælect. pag. 316. & KLEIN. Select. rat. Med. pag. 245.

Potenter sudorem atque urinam movet, antispasmodica virtute pollet, & sicut reliqua alcalina, acidum infringit.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Spiritus Cardiacus Kœnigii.

JUNGKEN. *Corp. Pharm. pag. 983.*

Rx. Seminis Coriandri *unc. quatuor semis.*

Benzoës, *uncias tres.*

Nuc. Mochat. *No. septem.*

Caryophyllorum, *No. novem.*

Pomorum Citri, *No. duo.*

Spiritus Vini rectif. *libras quinque.*

Roris majalis, *libras duas.*

Mellis optimi, *libram semis.*

Destilla lento igne, secundum artem, & serva spiritum. Conf. supra *Liquor Cardiacus, & Oleum Cardiacum.*

Spiritus Cardiacus Tentzelii.

Vid. ipsius Exegetis Chymiatrica, in Opp. Angeli Salæ, ubi pag. 643. operosa & pretiosa hujus Spiritus Cardiaci Descriptio proponitur, ac commendatur.

Spiritus Carminativus Dolæi.

Encyclopæd. Med. Lib. III. C. 7. p. 530.℞ Cort Aurantiorum, *unc. un. semis.*

Radicum Helenii,

Acori,

Ostrutii,

Galangæ,

Seminis Anisi,

Baccarum Lauri, *ana unciam semis.*Castorei, *drachmam unam.*

Cum Spiritu Baccarum Juniperi, & Vino generoso, infundantur, destillentur, & serventur ad usum.

Conf. infra Spiritus Nitri dulcis Compositus, seu Carminativus. Plures vero ejusmodi Spiritus Carminat. vid. ap. JUNGK. pag. 985. seqq. & le MORT. Pharm. Med. Phys. pag. 95.

Spiritus Carminativus Sylvii.

*Prax. Med. Lib. I. Cap. 9. pag. 174.**Disp. Wirt. Brand. Amstel. Leyd. Hamb. Ratisbon.*℞ Radicum Angelicæ, *drach. unam.*

Imperatoricæ,

Galangæ, *ana drachm. unam semis.*

Foliorum Rorismarini,

Majoranæ,

Rutæ hortensis,

Basilici,

Summitatum Centaurii minoris,
*ana drachmas duas.*Baccarum Lauri, *drachmas tres.*

Seminum Angelicæ,

Levistici.

Anisi, *ana unciam semis.*

Zinziberis,

Nucum moschatarum,

Macis, *ana drachmam unam semis.*Cinnamomi, *drachmas sex.*

Caryophyllorum,

SPIR. CARMINATIVUS.

Corticum Aurantiorum, *ana drachmas duas unam.*

Concisis & contusis affunde

Vini albi generosi, *libras quatuor.*Spiritus vini rectificati, *libram unam.*

Digerantur per biduum in Mariæ balneo, hinc destillentur ad dimidias, & spiritus egressus fervetur.

*Commendatur ab authore ad nauseam, vomitus & ructationes, cum Aqua Menthæ, vel Feniculi & Saccharo mixtus, cacheeticis adhibetur.*Spiritus Carminativus
de Tribus.*Disp. Wirt. Brand. Hamb. Ratisbon.*

℞ Nitri crudi crystallini,

Tartari albi puri, *ana libras duas.*Misce, & per retortam tubulatam in adaptatum magnum recipientem, cui spiritus vini rectificati libræ duæ antea infusæ fuerunt, destilla; hac tamen cautione: ut nunquam, ultra drachmæ duæ, vel tres, una vice injiciantur per tubulum, hocque non nisi finita detonatione, repetatur. Peracta destillatione, spiritum in recipiente collectum, & ex cucurbita vitrea humili rectificatum, serva. Vid. Not. in *Dispens. Brand.*

Sunt qui spiritum residuo in retorta affundere & rursus abstrahere jubent; cum vero hoc modo nihil præter spiritum vini, oleo tartari imprægnatum, producant, præstat sine ulla additione ex cucurbita humili rectificationem instituere. Wirt.

Vires titulus indicat, Sunt vero non solum carminativæ, sed & antispasmodicæ, diaphoreticæ & diureticiæ, atque hypochondriacis & hystericis commendari meretur.

Dosis guttæ triginta ad sexaginta usque. *Vid. SCHULZ. Prælect. p. 317*

Spiritus Carvi Compositus.

FULLER. *Pharm. Extemp. pag. 345.*

R. Spiritus Vini Gallicani, *libras duas.*
Seminis Carvi candefacti, *libram semis.*
Specier. aromat. rosat.

Lætificant. Galeni, *ana scr. duos.*

Infunde per dies quatuordecim.
Colaturæ adde,

Moschi, &

Ambraë griseæ innod. ligat. *ana gr. duo.*

Aquæ Naphæ, *uncias quatuor.*

Denique admisce Foliorum Auri,
quantum velis, aut etiam omitte, si velis;
Nam ad ornatum potius spectant.

Spiritus Castorei Compositus,

Jac. Pancrat. Brunonis.

in Prælect. SCHULZII, pag. 318.

R. Herbaë Salviæ, cum Floribus,
Rorismarini, cum Floribus,
Florum Lavendulæ, *ana manip. unum.*
Radiciis Pæoniæ, *unciam dimidiam.*
Castorei optimi, *unciam unam.*
Spiritus Vini rectificatiss. *uncias duodecim.*

Spiritus Salis Ammon. *selescunciam.*

Tartari, *uncias tres.*

Post digestionem, destilletur per
Balneum Maris, pars spirituosâ; cui
adde:

Olei Succini,

Rutæ, *ana guttas viginti.*

Camphoræ, *drachmam unam.*

Mixta lege Artis, serva ad usum.

Hoc Spiritu, inquit ibi Cel. Schulzius, crebro usus sum in Epilepsiis puerorum & adultorum; ut & hysterica suffocatione, & torminibus, cum optatissimo successu. Optime miscetur, &

cochleatim exhibetur. Dosis non magna est, drachma dimidia adulto. Etiam adorandus exhibetur feminis hystericis. Non dubito, quin secundum hanc nostram descriptionem paratus, paria facturum sit. Ita quidem laudatissimus Schulzius. Conf. KLEIN Select. rat. Med. p. 249. Ceterum hanc ipsam Brunonianam Compositionem in plerisque, exacte convenire, cum altera illi descriptione, modo ex Dispens. Lond. & Wirtenberg. relata, nemo non, opinor, confestim videt.

Spiritus Castorei Compositus

Lond.

Disp. Wirt. Hamb.

R. Castorei, *unciam unam.*

Florum Lavendulæ, *drachmas sex.*

Salviæ,

Rorismarini, *ana drachmas tres.*

Cinnamomi, *drachmas duas.*

Macis,

Caryophyllorum, *ana drachm. unam.*

Spiritus vini rectificati, *libr. un. semis.*

Aquæ Lavendulæ, *libram semis.*

Salis Ammoniæ, *uncias duas.*

Tartari, vel Cinerum clavellatorum, *uncias tres.*

Misce, & post digestionem per triduum, destillentur, & spiritus unciæ quindecim proliciantur, quibus adde

Camphoræ, *drachmas duas.*

Olei destillati Rutæ,

Succini, *ana guttas viginti.*

Usus est tam internus, quam externus; naribus admovetur in affectibus hystericis. Datur interne in motibus convulsivis, colica hystERICA & torminibus, a scrupulo uno, ad drachmam semis, ex Aqua melissæ, vel alio vehiculo.

Spiritus Cephalicus

Waldschmid.

℞. Foliorum. & Florum Lavendulae,

Rorismarini,

Majoranae,

Salviae, *ana manip. unum.*Castorei, *unciam unam.*Camphorae, *drachmam unam semis.*Spiritus Vini, *libram unam semis.*Salis Ammoniaci, *uncias duas.*Tartari, *unciam unam semis.*Aquae Lavendulae, *quantum sufficit.*Stent per tres dies, in digestionem: deinde destillantur, ut prodeant *uncia octo*; in quibus solveOleorum destillat. Rutae, *guttas quindecim.*Succini, *guttas decem.*

Maceris,

Juniperi, *ana guttas sex.*

Misc. accurate: Fiat ex Arte, Spiritus. Cujus eximius usus patet mox ex ipso Titulo. Vid. *Tabul. Smaragd.* pag. 378. & JUNGKEN. *Corp. Pharm.* pag. 983. sqq. ubi plures ejusmodi Spirituum Cephalicorum Compositiones leguntur.

Hæc vero Compositio plurimum convenit cum illa, quam exhibet Dispens. Brand. utraque vero petita videtur ex le MORTII Chymia Med. Phys. pag. 158. ubi sub specioso Elixirii egregii antepileptici Nomine prostat, prudenter tantum in utraque omissis Vitriolo Lunæ, & Floribus Jovis, ut & Vitrioli Martis, malo, aut certe non satis securo, consilio, ab ipso le Mortio ibi additis; de quo vid. SCHULZII Praelect. pag. 317.

Spiritus Ceraforum

Nigrorum.

Disp. Wirr. Prag. Hamb. &c.℞. Ceraforum nigrorum, maturorum, *quantum vis.*

Contundantur una cum nucleis, & doliolo querno, ad id accommodato satisque capaci, indita, loco tepido, pauxillo faecum cerevisiae addito, stent, donec fermentando acidiusculum, aut vinosum spirare coeperint odorem; tum e vesica destillantur, & spiritus inde natus rectificetur.

A nucleis vim quandam diureticam, de reliquo vix alias, quam spiritus vini, virtutes habet.

Simili modo parantur, etiam per fermentationem,

Spiritus Cydoniorum,

Ebuli,

Sambuci,

& aliorum fructuum.

Spiritus Ceraforum

Nigrorum Compositus.

Dispens. Leidens.℞. Herbae Majoranae nobilis, *manip. duos.*

Florum Anthos,

Liliorum Convallium,

Stoechados,

Tiliae, *ana drachmas sex.*

Quibus probe conscissis adde:

Ceraforum nigrorum, cum nucleis, bene in mortario marmoreo contusor. *libras octo.*

Tunc omnibus his affunde:

Vini albi optimi, *libras decem.*

Post Macerationem septem dierum, in Vitro, secundum Artem, ad dimidiam partem,

Spiri-

SPIR. COCHLEARIAE.

Spiritus Cochleariae.

*Disp. Wirt. Brand. Roterod. Prag. Leid.
Ratisbon. & rel.*

*Rx. Herbæ Cochleariæ florentis, libr. sex.
Contunde, ac vesicæ immixtæ,
affunde*

*Spiritus vini non rectificati, libras
quatuor.
Aquæ fontanae, libram unam.*

*Juncturis probe clausis ac muni-
tis, destilla igne moderato spiritum,
quem, recenti herbae rursus affusum,
iterum destilla, rectifica, ac in vitro
probe obturato serva.*

*Magnæ efficaciæ est adversus scor-
butum; pollet etiam virtute carminativa
& diuretica atque ad ulcera oris & gin-
givas exulceratas, melle rosato mixtus
convenit. Datur interne a drachma se-
mis ad unam, aqua dilutus. Vid.
SCHULZ. pag. 319. CARTHEUSER.
pag. 128. Wedel. MOELLENBROCC.
de Cochlearia, & omnes illos Auctores,
qui de Scorbuto scripserunt, supra jam
laudatos, add. ZORN. Bot. pag. 219.
STAHLIUS tamen Mat. Med. Part. I.
pag. 269. Scorbuticis potius obesse, quam
prodesse hunc ipsum acrem Cochleariæ
Spiritus, confidenter asserit: licet ipsi
herbæ singularem virtutem antiscorbuti-
cam haud denget. Conf. infra Spiritus
Antiscorbut. Drawizii.*

*Per fermentationem quoque pa-
ratur, minoris vero efficaciæ ac gratiæ.*

Spiritus Cochleariæ

Compositus.

Collectan. Chym. Leid. pag. 68.

*Rx. Cochleariæ recentis, grosso modo
concisæ, libras duas.*

*Corticum Aurantium siccatorum,
uncias quatuor.*

SPIR. COCHLEARIAE. 631

Calami aromatici, unciam unam.

Misc. & affusis

Spiritus Vini vulgaris, unc. sexaginta.

*Instituatur digestio, in cucurbi-
ta vitrea, in Arena, per d. noct. Tum
applicato capitello, instituatur destilla-
tio, igne secundi gradus, ad tertiæ
partis remanentiam. Vid. ibi reliqua.*

Spiritus Cochleariæ Purgans

Hamburgens.

Rx. Spiritus Cochleariæ rectif. lib. unam.

Radici Jalappæ resinosæ, unc. tres

Extrahe & deinde adde

*Foliorum Sennæ, sine stipit. unciam
unam semis.*

*Misce probe, digere, filtra, &
filtratum usui serva.*

*Dosis est a guttis quinquaginta, ad
guttas septuaginta, & nonaginta. Vid.
Tab. Smaragd. pag. 378. & Pharm. Ba-
tean. pag. 147.*

Spiritus contra Colicam

Dekkeri.

*JUNGKEN. Corp. Pharm. Tab. Smar.
pag. 372.*

Rx. Radicum Angelicæ, drachm. sex.

Galangæ,

Zedoariæ, ana unciam semis.

Foliorum Basilici,

Majoranæ nobil. ana manip. unum.

Salviæ,

Rutæ hortensis, ana manip. semis.

Summitat. Foeniculi,

Florum Lavendulæ,

*Chamomillæ Roman. ana manip.
duos.*

Baccarum Lauri,

Flaved. Cort. Aurant. ana unc. duas.

Seminum Anisi,

Carvi,

Rr rr

Foeniculi, *ana unciam unam.*

Levistici,

Macis, *ana drachmas sex.*

Nucis Moschatae,

Caryophyllorum, *ana drachmas duas.*

Concis & Contusis affundantur

Vini Hispanici stop. seu *mensuras duas.*

Spiritus Vini opt. stop. seu *Mensuram unam semis.*

Digerantur per quadriduum in Balneo Mariæ; Tumque Spiritus leni Calore abstractus reaffundatur Magmati, & iterum per triduum digeratur: Tum vero per Balneum Mariæ; Spiritus ad pintas sex, vel septem, abstrahatur: Residuo affundatur Vini & Aquæ communis ana suffic. Quant. digeratur iterum, & abstrahatur tam diu, quam diu aromaticum saporem retinet.

Hic vero Spiritus flatu egregie discutit, quare in Colica flatulenta & a causa frigida orta potissimum locum habet; haud vero in Colica biliosa, sanguinea, aut hamorrhoidali, ut & spastica aut hysterica. In his enim affectibus colicis, omnia calida, aromatica & sic dicta carminativa Remedia ad instar. Veneri, propemodum, sunt maxime vitanda, quoniam morbum non minuunt; sed augent, & dum oleum quasi camino addunt, egrotos in maximum Vitæ discrimen conjiciunt; quod sæpe dolentes, ab audacibus nimis Medicastrois peccatum & perpetratum vidimus. Sed hæc obiter, Tironum potissimum in gratiam; Nam periti in Arte Medici hæc probe sciunt. Vid. inprimis Petri FORESTI Observat. Med. Libr. XXI. de Intestinorum Affectibus.

* * *

Spiritus contra Colicam

Drawizii.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 985.

BIERLING. pag. 44.

R. Radicum Angelicæ,

Levistici, *ana uncias duas.*

Calami aromatici, *unciam semis.*

Herbæ Menthæ, *manipulos tres.*

Florum Chamomillæ Romanæ, *manipulos quatuor.*

Centaurei, *min. manipul. tres.*

Sambuci, *manipulos duos.*

Corticum Aurantiorum, *uncias duas semis.*

Zedoariæ, *unciam unam semis.*

Galangæ, *unciam semis.*

Seminum Foeniculi,

Anisi,

Carvi, *ana unciam unam.*

Baccarum Lauri, *uncias duas.*

Cinnamomi, *uncias quatuor.*

Castorei, *unciam unam.*

Concis. & Contus. Misceantur: postea digerantur cum Spiritus Vini sufficienti Quantitate, ut fiat Spiritus in Colica frigida & flatulenta usurpandus.

Spiritus Convulsivus Geilfusii.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 986.

R. Foliorum Rorismarini,

Majoranæ,

Origani,

Salviæ,

Betonicæ,

Sabinæ,

Rutæ,

Scordii,

Cochleariæ,

Nasturtii aquat.

Summitat Pini resinof.

Juniperi, *ana manipul. unum.*

Florum Spicæ,

SPIR. CORNU CERVI.

Lilior. convall.
Hyperic. ana manip. unum semis.
Castorei optimi, drachmas sex.
Lumbricorum terrestrium, unc. duas.
Cubebæ,
Cardamomi minor. ana drachm. tres.
Nuc. Moschat drach. duas semis.
Mastiches, drachmas duas.
Theriaca, unciam unam

Incisa & Contusa infundantur in
Vini generosi, libris quinque.
Spiritus Vini, libris duabus.

Deinde destilla lege Artis, ac
tempore usus in eo dissolve, si lubet,
Camphoræ, quantum sufficiat.

Spiritus hic perhibetur efficacissimus ad plerosque affectus spasmodicos, paralyfin, contracturas, & similes humani corporis calamitates artubus ac nervis illatas. Usus vero ipsius tam internus, quam etiam externus est. Nec sane incredibile, in tanta quidem optimorum Ingruentium copia, quædam certe adfore, quæ speratum forte auxilium præstare possint.

Spiritus Cornu Cervi.

Unio eodemque labore, quo sal volatile cornu cervi, obtinetur, & ab oleo empyreumatico separari & rectificari debet. Disp. Wirt. Brand Ratisbon.

Est antispasmodicum longo usu probatum, aperitivum, diaphoreticum ac diureticum. Vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1695. Mens. Jun. Obs. 18. pag. 175. & SCHULZ. Præl. pag. 320. ipse tamen STAHLIUS, Mat. Med. Part. I. pag. 299. parcius est in laudando hoc Spiritu. Conf. supra jam dicta ad Sal volatile Cornu Cervi.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis usque.

* *

SPIR. CORNU CERVI. 683

Spiritus Cornu Cervi ad Usus Externos.

Disp. Wirt. in reliq. deest. Sed vid. Chem.
R. Olei cornu cervi foetidi, unc. unam.
Cinerum clavellatorum, unc. duas.
Misceantur & affundantur
Spiritus vini non rectificati, libræ octo.

destilletur spiritus ex cucurbita vitrea ad dimidias & servetur in vase probe clauso.

Usus uti ex titulo patet, est externus ad membra paralytica. Interne sumtus, sudorem & urinam movet; verum, ob oleum empyreumaticum sanguinem exastuat: hinc parcius dosi, i. e. ad guttas triginta vel quadraginta exhibendus.

Qui ex sale volatili C. C. mediante Spiritus vini rectificati, oleum extrahunt, ut salem puriorem habeant, eodem labore spiritum, oleo cornu cervi impregnatum, nanciscuntur, qui addita salis alcali portione rectificari potest. Wirt.

Spiritus Corticum

Aurantiorum.

Disp. Wirt. Hamb. Roterod. Leid.

R. Corticum Aurantium recentium, libram unam semis.
Spiritus vini rectificati, libras octo.
Aquæ fontanae, libras duas.

Destillantur e vesica, lento igne, & spiritus vini libræ octo proliciantur, qui, aqua fontana dilutus & saccharo edulcoratus servetur.

Ad ventriculum confortandum, & flatus pellendos, sumitur. Non dilutus nec edulcoratus inservit pro menstruo Tincturæ corticum aurantium.

Spiritus Corticum Citri.

Ad normam spiritus corticum Aurantiorum, superius modo descripti, conficitur. *Disp. Wirt. & rel.*

Easdem virtutes habet, & mentruum præbet, pro essentia carminativa.

Spiritus Croci Simplex.

Disp. Wirt. Prag. & reliq.

R. Croci Orientalis, uncias duas.

Spiritus vini rectificati, libras duas.

Aquæ fontanæ, libram semis.

Misceantur & stent per aliquot dies in digestionem, postea destillantur, leni igne, e cucurbita vitrea, atque spiritus uncia viginti eliciantur.

Raro in usum venit, nisi ad Elixir croci anticolium parandum. Externe, cum aliis spirituosissimis applicatus, virtute paregorica se commendat.

Spiritus Croci Compositus.

Dispens. Prag.

R. Salis Ammoniaci, uncias duas.

Tartari, uncias quatuor.

Croci optimi, unciam unam.

Spiritus Vini, libram unam semis.

Destillantur, ut Artis est, & spiritus servetur.

Vires hujus Spiritus Compositi Cephalicæ, nervinæ & anodynæ sunt:

Dosis est a guttis viginti, viginti quatuor, usque ad triginta, in vehiculo conveniente.

Spiritus Diapente, August.

pag. 427.

Dispensat. Vienn.

R. Elixirii proprietatis, unciam unam.

Spiritus Theriacalis camphorati,

Salis rectificati,

Vitrioli rectificati,

Tartari rectificati, ana dr. unam.

Misceantur, digerantur, & servetur usui spiritus, sudorem & urinam prolicit: Capitis ventriculique affectibus medetur.

Spiritus Diatrion,

vid. supra

Mixtura Simplex.

Spiritus Emmenagogus

Dekkeri.

R. Radicum Aristolochiæ rotundæ,

Bryoniæ,

Acori,

Angelicæ, ana drachmas duas.

Foliorum Rutæ,

Sabinæ,

Pulegii,

Artemisiæ, ana manipul. semis.

Florum Calendulæ,

Cheiri, ana pugillos duos.

Baccar. Lauri, unciam semis.

Seminum Levistici,

Dauci, ana drachmas duas.

Myrrhæ rubræ, drachm. un. semis.

Asæ foetidæ,

Castorei, ana drachmam unam.

Concisis & Contusis postea affundantur

Spiritus Vini, pinta una.

Aquæ pulegii, uncia octo.

Post Macerationem, per biduum, Spiritus per Alembicum, ex Arena, abstrahatur, destillatoque adde

Spiritus Salis Ammoniaci, dr. duas.

Misceantur.

Universalibus præmissis, hic Spiritus Ollæ Vitreae patellæve inditus, carbonibusque vivis impositus,

SPIR. EPILEPTICUS.

halitibusque inde elevatis, tritorii ope, acceptis, ad Menstrua cienda, perquam potens deprehenditur. Vid. *Tab. Smaragd.* pag. 382. Conf. infra *Spiritus uterini*.

Spiritus Epilepticus Charas.

Pharmac. Reg. Tom. II. pag. 487.

Rx. Florum Lilior. convallium,
Lavendulae,
Tiliae,
Salviae,
Primulae Veris,
Rorismarini, *ana manipul. duos.*
Visci quercini,
Radicum Valerianae, &
Paeoniae, maris, *ana unc. quatuor.*
Quibus contusis, & per octo dies, maceratis in
Vini Malvatici, *libra una.*
Admisceantur postea
Cinnamomi acuti,
Macis,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatae, *ana uncia semis.*

Denique destillentur secundum artem, & Spiritus antepilepticus productus, usui fervetur: *Cujus dosis est a drachma una, usque ad duas, aut semunciam, in Aquis cephalicis, aut analeptics: potest etiam naribus, temporibus, capitis vertici & carpis, applicari.*

Spiritus Euphrasiae Mindereri.

ex Pharm. Aug. p. 427. JUNGKEN. pag. 987.

Rx. Spiritus Ceraforum nigrorum,
libram unam.
Aquae Hirundinum composit. maj.
uncias sex.

Doronici Veri,
Cassiae ligneae verae,

SPIR. FORMICARUM. 685

Amomi veri,
Radici Valerianae,
Chelidonii, *ana drachmas duas.*
Mari veri,
Foliorum Rutae, *ana drachm. unam.*
Florum Euphrasiae selectiss. siccor.
unc. unam semis.
vel recentium, *uncias tres.*

Infundantur per Noctem, in Liquoribus his, Vase bene clauso: Mane, per Balneum Mariae destillantur leni igne, ut sensim prodeat Spiritus.

Qui visui debili potissimum confert, dum Spiritus opticos, & reliquos animales reficit, Cerebri frigiditatem temperat; in Scotomia etiam & Vertigine perquam utilis deprehenditur. Conf. ZORN. Botanolog. pag. 290. Simon PAULLI Quadripart. Botan. p. 294 GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 457. sqq. & alios plures. Praesertim vero in morbis ophthalmicis, plurimum virtutis huic Mindereri Spiritui tribuit GÖCKELIUS, Consil. Med. II. pag. 32.

Spiritus Formicarum.

Disp. Brand. Wirt. Argent.

Rx. Formicarum, mensibus Junio vel Julio captarum, *libram unam.*

Spiritus vini rectificati, *libras duas.*

Misce. Destillantur ex Mariae balneo ad siccitatem.

Adscribuntur virtutes aphrodisiacae, antapoplecticae, analepticae & diureticae. Interne ad drachmam unam, usque ad duas exhibetur. Externe commendatur ad rheumaticos & arthriticos dolores; paralyticis membris conducit. Vid. huc imprimis EWALDTI Diss. de Formicarum usu in Medicina.

Sunt, qui ex formicis, sine additione spiritus vini, per retortam spi-

ritum destillant volatilem, qui tamen, prae aliis ejusmodi spiritibus empyreumaticis, ex animalibus destillatis, vix ullam prærogativam habet. Ad externos usus ejusmodi spiritus cum spiritu vini maritantur, uti de spiritu C. C. suo loco diximus. *Wirt.*

Spiritus Fuliginis.

Dispens. Brandenb. Wirt. Vienn.

Rx. Fuliginis nigerrimæ, compactæ & splendentis, quantum vis.

Destilletur e retorta, juncturis optime clausis, igne arenæ, initio leni, postea gradatim aucto, spiritum prolectum ab oleo separa ac rectifica.

Egregium est sudoriferum & diureticum. Laudatur etiam ab Hartmanno ad epilepsiam, morbos soporosos & hystericos. Vid. LEUTWEIN Dissert. de Fuligine, Altorf. 1722. & SCHULZ Prælect. pag. 322.

Dosis guttæ triginta, ad quinquaginta.

Spiritus Fuliginis ex Ligno Cinnamomi.

GRIM, Laborat. Ceylon. pag. 75.

Rx. Partem quandam Ligni Cinnamomi, minutim concisi, & eodem terreyum Instrumentum adimple: depone illud in igne aperto, suo Recipiente munitum, atque Humiditatem, quam etiam oleum quoddam comitatur, destilla.

Hoc peracto, extrahe Massam, eam in Retortam ferream injice, ipsi superaddendo parumper Spiritus Cinnamomi: & destilla Spiritum, in Arena.

Spiritus iste penetrantissimus est, sudores optime movet, aperit & incidit, atque maximo cum fructu, adhiberi potest.

Dosis ipsius est semiserupulus, scrupulus unus, ad semidrachmam usque. *Hæc Grimmius.*

Ita ille scribere poterat, ipse haud dubie expertus; nos vero credere tantum oportet, quoniam occasione illa opportuna destituimur, pretiosum istum fuliginis spiritum commode præparandi, & præparatum deinde explorandi. & in ipsum ægrorum usum convertendi.

Spiritus Juniperi.

Dispens. Prag. Wirt. Brand. Argent.

Rx. Baccarum Juniperi conquassatarum, libras quatuor.

Spiritus vini phlegmatici, libras octo. Destillentur ad dimidias.

Remedium est carminativum, diureticum & sudoriferum; usus est tam internus, quam externus, in affectibus colicis & rheumaticis.

Spiritus Lavendulæ Simplex.

Disp. Wirt. Lond. Brand. Argent.

Rx. Florum Lavendulæ, libram unam.

Spiritus vini non rectificati, libras quatuor.

Digestione per triduum facta, destillentur ad dimidias.

Raro interne eo utimur; externe ad membra paralytica confortanda, sugillationes resolvendas, & ad odoratum adhibetur.

Spiritus Lavendulæ Compos.

Disp. Lond. nov.

CHARAS, Pharm. Reg. T. II. p. 487.

Rx. Spiritus Lavendulæ simplicis, libras tres.

Rorismarini, libram unam.

Cinnamomi acuti,

Nucis Moschatæ, ana unciam semis.

Ligni Santali rubri, *drachmas tres.*

Bene permixta digerantur aliquandiu; deinde colentur, & ad usum tam internum, quam etiam externum, probe servantur.

Aliam vero Spiritus Lavendulae compositi compositionem Matthiae cuidam vulgo tributam, sed hac ipsa longe operosiores & pretiosiores, pene & adjecissimam, ineptiores, gemmas enim & Margaritas simul continet, videas, nisi grave, in Dispens. Lond. Veteri, de An. 1680.

Spiritus Ligni Guajaci.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Prag. Paris. Vienn.

Impleatur retorta scobe ligni sancti vel Guajaci, & igne arenae destilletur, sic prodit primo phlegma, quod sequitur spiritus & tandem oleum nigrum empyreumaticum.

Viribus cum spiritu fuliginis convenit, & eadem dosi datur.

Spiritus Liliorum Convallium.

Disp. Roterod. Wirt. Leid. Groning.

Rx. Florum liliorum convallium, libram unam.

affunde

Vini generosi albi, *libras decem.*

Spiritus vini rectificati, *lib. un. semis.*

Ad dimidias cucurbita destilla, prolectam aquam spirituosam novis affunde floribus, & destilla iterum ad dimidias atque spiritum serva.

Aquarum antapoplecticarum & epilepticarum ingrediens sunt lilia convallium. Adscribitur illis vis specifica, cordialis & nervina, ac memoriam confortans. Raro tamen spiritus interne datur; externe ad convulsiones, luxationes

& dolores rheumaticos utiliter adhibetur; navibus attractus, adversus odontalgiam laudatur.

Spiritus Lumbricorum Compositus Mollenbrocc de Arthritide vaga Scorbut. Cap. XLII. p. 140.

DECKER. Not. ad Prax. Barbett. pag. 152.

Rx. Radicum Angelicæ, unciam semis.

Ireos Illyr. unc. unam semis.

Peucedani, unciam unam.

Herbarum Pulegii,

Chamæpit. ana manipulos tres.

Salviæ, manipulos duos.

Serpilli, manipulum unum.

Florum Primulæ Veris,

Chamomillæ vulg. ana manip. tres.

Hypêric. manipulos duos.

Anthos,

Lavendulæ, ana manip. semis.

Rasuræ Ligni Sassafras, uncias duas.

Castorei opt. drachmas duas.

Baccarum Lauri, unciam semis.

Hisc omnibus probe concisis & contusis superfunde Spiritum Lumbricorum terrestrium simplicem, & destilla; habebisque ita Spiritum Lumbricorum terrestrium compositum.

Dosis erit a guttis triginta, ad quadraginta, quinquaginta, & ultra, si opus, in convenienti vehiculo. Sed & usui externo inservire aliquando potest.

Spiritus Lumbricorum Terrestrium Compositus.

Dispens. Brand.

Rx. Lumbricorum terrestr. per stupam depuratorum, quantum placet.

Misce cum Medulla panis triticeae quant. suff. Affunde porro Spiritus Vini rectificati, quant. sat. Digerantur

688 SPIR. LUMBRICOR.

aliquandiu, & colentur, idque ter repete: Huic infusioni tandem addantur recentes Lumbrici depurati, quantitate sufficiente: Hisque adijce:

Radicum Angelicae,

Iridis,

Aristolochiae rotundae, *ana un-
ciam unam.*

Herbarum Chamaedryos,

Chamaepityos,

Melissae, *ana manip. unum.*

Florum Anthos,

Salviae,

Tiliae,

Primulae Veris,

Liliorum Convallium, *ana manip.
semis.*

Croci Austriaci, *drachm. unam.*

In pulverem prius redactis, affunde praedictum Spiritum infusum & colatum: stent unum, alterumve diem, in digestionem Coloris blandi: Tum Organis Vitreis, ut artis est, destilla, & destillatum commode in usum, serva.

Operosa quidem & diffusa haec est Compositio; sed tamen adhuc operosior & longe auctior habetur in Dispens. Lond. Vet. quae ibi videri potest, ubi volupe fuerit. Ceterum de illo Spiritu Lumbricor. Composito Brand. vid. SCHULZ. p. 326.

Spiritus Lumbricorum

Vinosus.

Disp. Prag. Wirt. Brand.

R. Lumbricorum terrestrium vivorum,
libras duas.

Superfunde

Spiritus vini phlegmatici, *libras
quinque semis.*

Post digestionem per biduum, destillentur, leni igne, ad dimidias, e vesica.

SPIR. LUMBRICORUM.

Ufus est externus, & ad rheumaticos & arthriticos dolores laudatur. Sed parum virtutis ipsi tribuit SCHULZ. p. 325.

Spiritus Lumbricorum

Volatilis.

Disp. Wirt. Brand. Hamb. Prag. Vienn.
Argent. & reliq.

Vid. Chem.

R. Lumbricorum terrestrium exsiccatum, *libras tres, vel quantum
placet.*

Committantur retortae vitreae & ex arena, per successivos ignis gradus destillentur; sic prodeunt spiritus, sal volatile & oleum empyrevmaticum foetidum, quae refrigerata, separentur, & sal, ut ab oleo foetido liberetur, osium calcinatorum triplo vel quadruplo misceatur, & sublimetur; quae sublimatio bis, vel ter repetenda, donec satis albus & ab oleo liberatus existat; spiritus vero, ab oleo empyrevmatico, ope chartae bibulae madefactae, separatus, rectificetur.

Vires habet sal volatile & spiritus, cum spiritu & sale volatili cornu cervi communes; a nonnullis magis diuretici & antarthritici deprædicantur. Spiritus adhiberi etiam solet externe in rheumatismis, contusionibus, luxationibus & paralyti. Rectificatus datur interne ad guttas triginta, & sal volatile ad grana sex, vel octo. Vid. SCHULZ. Praelect. pag. 326.

Spiritus Mastichinus.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur, sed alii substituuntur.

R. Mastiches, *uncias quatuor.*

Cinnamomi, *unciam semis.*

Caryophyllorum,

Nucis

SPIR. MASTICHINUS.

Nucis moschatae, *ana drachmas tres.*

Zinziberis,

Galangae,

Cardamomi,

Corticis Winterani, *ana dr. duas.*

Pulverisata infundantur in

Spiritus Vini rectificati, *libris decem.*

Stent per aliquot dies in digestionem, postea, additis

Aquæ fontanæ, *libris duabus.*

e vesica destillentur.

Quodsi

Spiritus hujus prolecti, *libris duabus.*

Aquæ fontanæ, in qua Sacchari unciae decem solutæ sunt, *libra una.*

additur, nominatur ELIXIR MASTICHINUM, quod loco aquæ vitæ haurire solent.

In morbis ventriculi, a causa frigida ortis, colica flatulenta & ructibus, cum insigni fructu, datur.

Dosis aqua diluti & edulcorati, est uncia semis, ad integram.

Spiritus Mastichinus

Compositus.

Dispens. Brand.

R. Nucis Moschatae, *drachmas tres.*

Santali albi,

Citrini, *ana drachmas duas.*

Cardamomi minoris, *drach. unam.*

Cinnamomi acuti, *drachmas tres.*

Mastiches, *libram unam semis.*

Conciss. & Contusa infundantur in

Spiritus Vini rectif. *libris tribus.*

quibus mox addatur

Aceti destillati, *libra una semis.*

Denique destillentur e Retorta

Vitrea, Excipulo immixtis

Ligni Aloës, *drachmis duabus.*

SPIR. MASTICHINUS. 689

Ceterum multum convenit cum Spirit. Mastich. Doereri, apud BIERLING. p. 46.

Spiritus Mastichinus Simonis

Paulli.

Dispens. Hamb.

R. Mastiches selectæ, *uncias tres.*

Cardamomi minoris,

Cinnamomi optimi,

Galangae,

Zedoariae, *ana unciam semis.*

Costi Arabici,

Ligni Aloës,

Caryophyllorum,

Macis, *ana drachmam unam.*

Spiritus Vini Gallici optimi, *libras quatuor.*

Digerantur per triduum, loco calido: deinde destillantur per Arenam, secundum Artem.

Spiritus Matricalis Aromat.

Dispens. Brand.

R. Cinnamomi Acerrimi,

Nucis Moschatae,

Macis,

Zingiberis,

Caryophyllorum,

Granorum Paradisi,

Cubebæ,

Cardamomi minoris, *ana unc. unam semis.*

Piperis longi, *unciam semis.*

Galangae,

Zedoariae, *ana unciam unam.*

Foliorum Salviæ minoris,

Menthae crispæ,

Fœniculi,

Melissæ, *ana manipulum unum.*

Pulverisatis singulis prius feorsum, dein mixtis omnibus affund.

S s s s

Spiritus Vini generosi, *mensuras tres.*

Postea digerantur vase optime clauso, aliquandiu; tum lege Artis, destillantur. Rostro autem Alembici Camphorae quid inditum reddet tum Spiritum Matricalem camphoratum; de quo vid. THONERI *Observat. Med.* in Append. pag. 366. & *Disp. Brand.*

Spiritus Matricalis Burrhi.

Disp. Amstel. Wirt. Leyd. Brand. Argent. Vienn.

℞ Mastiches,

Myrrhae,

Thuris,

Succini, ana unciam unam semis.

Spiritus vini rectificati, libr. quatuor.

Destillantur e balneo, ad siccitatem.

Ad luxationes, sugillationes, & ubi paregorica, spirituosam locum inveniunt, adhiberi potest. Vid. SCHULZ. Praelect. pag. 327. Alium Spiritum Matricalem suaviorem & fragrantiores vid. in Append. ad THONERI Cuss. Med. pag. 366.

Spiritus Melissae.

Paratur, ut spiritus Lavendulae.

Nervinus, carminativus, stomachicus & uterinus est, & pro menstruo, ad Tincturam Castorei extrahendam, inservit. Vid. BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II. pag. 67.

Spiritus Mellis.

Dispens. Hamb. Wirt. Vienn.

℞ Mellis puri, libras duas.

Arenae mundaе, libras tres.

Misceantur, & e retorta, arenae igne, per gradus fiat destillatio. Liquor prolectus ab oleo separetur, atque

in arena rectificetur, phlegmate prius prodeunte, & dein spiritu subsequente.

Est acidus & empyreuma olet. Specifica huic spiritui attribuitur vis diuretica; aperitivus & diaphoreticus etiam est, quod oleo, quo imbutus, empyreumatico tribuendum. Vid. le MORT, FEBURE, JUNGKEN. & alios Chymicos.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Spiritus Menthae.

Cum spiritu vini, ad normam Lavendulae spiritus, conficitur.

Vires sunt stomachicae, nervinae & carminativae. Vid. BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. pag. 220. & pag. 67.

Spiritus Nephriticus Dekkeri.

Not. ad Prax. Barbett. pag. 209.

℞ Radicum Ononidis,

Saxifrag. alb. ana unciam unam.

Glycyrrhizae, unciam semis.

Sanguinis Hirci, drachmas sex.

Oculorum Cancr. contusorum,

Nucis Moschatae,

Cinnamomi acuti, ana unc. unam.

Croci Orientalis, drachmas tres.

Caryophyllorum, drachmas duas.

Terebinth. Argentinenf. unc. sedecim.

Spiritus Vini Malvatici, libr. quinque.

Concisa & Contusa, stent in Infusione, per dies quatuordecim: postea per Balneum Mariae, lege Artis, destillantur.

Dosis est Cochleare unum, vel alterum, jejuno stomacho, bis, terve, de die, pro necessitate: Delicioribus temperetur Aqua petroselinii, vel Graminis, addaturque parum sacchari.

Nihil praestantius est Spiritu hoc nostro antinephritico, inquit ibi Auctor Deckerus; neque dubitamus, quin saepius

expertus, vera dixerit. Unum tamen est, quod pace quidem præclari Viri manium, hic monuerim; nempe hæud satis bene perspicio, quamvis virtus singularis ex destillatione potissimum, transire possit in hunc spiritum, ab istis terreis aridisque oculis cancrorum, item ex sex drachmis sanguinis illius fatui & effati hirci misere trucidati: Igitur quum ista bina ingredientia ex regno animali petita, nullam plane huc utilitatem inferre posse videantur; me quidem arbitro ac suasore, ex hac compositione, alioqui sat concinna, rectius in posterum omittantur. Conf. infra Spiritus Nephriticus Waldschmidii, qui cum hoc Spiritu Deckeriano maximam partem convenit, etiam in eo, quod fatuum sanguinem hircinum frustra adjecum habes.

Spiritus Nephriticus

Parisiensis.

sive eau de JOURDAIN.

Dispens. Argent.

℞. Turbith gummosi, uncias duas.
Mastiches,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ,
Galangæ,
Cubebærum,
Cinnamomi, ana unciam unam.
Ligni Aloës, unciam semis.
Terebinthinæ Venetæ, uncias tres.
Mellis crudi, uncias quatuor.
Pulpæ Cassiæ, unciam unam semis.
Granorum Berberum,
Baccarum Aquifolii,
Rusci,
Hederæ arbor. ana No. sexaginta.
Fructuum Cynosbat. exacinatorum,
No. triginta.
Millepedum,

Florum Lavendulæ,
Virgæ aureæ, seu Consolidæ saracen.
Saxifragiæ, ana unciam unam.
Cancrorum fluviatilium, No. duodecim.

Spiritus Vini, libras sex.

Incisa & contusa, infundantur per octo dies: postea fiat lege Artis, destillatio.

Huic Spiritui antinephritico in doloribus nephriticis sedandis, avenulis, calculisque & urina expellendis, ut & Calculi generatione impedienda, multum laudis attribuunt Parisienses. Ubivis autem non posse locum habere, facile ex ipsa compositione pater. Datur ad Cochlear dimidium, ad duo, in convenienti vehiculo Conf. supra Aqua antinephritica, vulgo de Bellegarde; cum reliquis Aquis nephriticis, ibi exhibitis.

Spiritus Nephriticus

Waldschmid.

Corp. Pharm. JUNGK. pag. 989.

℞. Radicum Saxifragiæ,
Ononidis, ana unciam semis.
Sanguinis Hirci, uncias tres.
Nucis Moschat.
Cinnamomi, ana unciam semis.
Caryophyllorum, drachmam unam.
Crocii orient drachmam unam semis.
Terebinthinæ Venet. uncias octo.
Spiritus Vini Malvat libr duas semis.
Stent per quatuordecim dies, in Digestione, & deinde fiat lege Artis, spiritus, etiam tum utilis, ubi inutilis ille Hirci sanguis fuerit omissus. Vid. supra notata ad Spiritum nephrit. Deckeri, a quo non multum abit hæc ipsa compositio Waldschmidiana.

Spiritus Nephriticus

Warschaviensis.

JUNGKEN, *ibidem*.℞. Foliorum Hederæ terrestris, *manipulos quatuor*.Seminis Dauci, *manipulos duos*.

Radicum Petroselinæ,

Raphani majoris, *ana unc. unam**semis*.Fructuum Cynosbati, *manipul. duos*.Nucleorum Persicor. contrit. *manipulum unum*.Spiritus avenacei, *libras octo*.

Stent in infusione, per dies octo: postea destillantur in Balneo Mariæ, vel Balneo Vaporis.

Spiritus Nervinus

Hoffmanni, Hall.

℞. Olei Cornu Cervi, rec. destill. a Spiritu & sale volatili simul prodeunte, separati; *unciam unam*.Aquæ epilepticæ Langii, *uncias octo*.

Destillantur ex Cucurbita Vitrea,

Igne blandissimo, quamdiu striatim exstillat. Servetur in Vitro optime clauso.

Dosis sit a drachma semis, ad scrupulos duos. In plerisque Nervorum affectibus. Vid. Tabul. Smaragd. p. 382.

Spiritus Nitri Acidus.

Disp. Wirt. Brand. Argent. Prag. & rel.℞. Nitri purissimi, *libram unam*.Terræ argillaceæ, vel Boli rubræ; *libras sex*.

Pulverisata misceantur exacte, humectentur sufficiente quantitate aquæ fontanæ, atque e massa formantur globuli parvi, qui rursus exsiccati immittantur retortæ lapideæ, aut vitreæ, probe loricatæ, & igne grada-

tim administrato, in receptaculum valde capax, cui libra semis aquæ simplicis antea immissa sit, destillantur, donec rubri vapores cessent. Spiritus prolectus rectificetur, atque a phlegmate separetur. Vid. NEUMANNI *Prælect. de Nitro*.*Spiritus Nitri plurimum expetitur ad chymicos usus; externe ad verrucas aliasque excrescentias præternaturales auferendas chirurgi eo utuntur. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 328.*

Spiritus Nitri Anticolicus.

Disp. Brand. Wirt.℞. Spiritus Nitri acidi ordinarii, *libram semis*.Carminativi Sylvii, *libram unam*.

Essentiæ carminativæ Wedelii,

uncias duas.

Misceantur, & post digestionem per triduum, filtrentur.

In colica, a flatibus orta, bonam præstat opem; vim habet carminativam & diureticam. Dosis scrupulus unus vel drachma semis. Sed SCHULZ. pag. 328. vix magnas ipsi prærogativas tribuit præ Spiritu Nitri dulci.

Spiritus Nitri Concentratus,

*sive Fumans.**Disp. Wirt. Vienn.**Sed vid. Chemicos; inprim. NEUMANN. de Nitro.*

℞. Nitri crystallini siccissimi,

Olei Vitrioli, *ana quantum lubet*.

Immittatur Nitrum pulverisatum, & optime siccatum retortæ satis capaci, siccae, antea calefactæ; superfunde Oleum vitrioli, & statim igne arenæ destillationem institue, vasorum juncturis probe clausis, leni igne: ita spi-

ritus, sub fumorum rubicundorum forma prodit, qui in vitro, epistomio vitro clauso, servandus.

Est acidum concentratum purissimum nitri; Et ad spiritus nitri dulcis præparationem inservit.

Curiosum est experimentum, quod cum oleo caryophyllorum genuino, terebinthinæ, aliisve instituitur; quando scilicet spiritui huic fumanti nitroso instillantur guttæ aliquot prædictorum oleorum, flamma erumpit, citra accessum ignis elementaris, luculentissima. Vid. plura de hoc singulari Et formidabili experimento, apud HOFFMANN. Obs. Chym. 10 L. I. pag. 38. sqq.

Spiritus Nitri Dulcis Simplex.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. Argent.

Rx. Spiritus Nitri fumantis, *unc. unam semis.*

Vini rectificatissimi, *libram unam.*

Spiritus Nitri successive instilletur spiritui vini, & post digestionem aliquot dierum, in loco frigido; lento igne e cucurbita destillantur. Vid. modo laudati HOFFMANNI Obs. Chym. 4. Lib. II. pag. 127. sqq. & ad POTER. Pharm. Spag. L. II. pag. 370. ubi notatu digna.

Cum vehiculo aquoso in colica flatulenta egregium effectum anodynum Et carminativum exserit. Scopo diuretico etiam a guttis quadraginta, ad sexaginta, sufficienti aqua dilutus, dari potest. Longe plures eximias virtutes tam internas, quam etiam externas, in dentibus dealbandis, huic eximio Et odore suavissimo Spiritui, merito tribuit BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II. P. III. Process. 136. p. 345. item CARTHEUSER. Pharm. pag. 161. SCHULZ. Prael. pag. 328. alique plures. Vim quoque li-

thonthrypticam ipsi adscribit Wilhelm ten RHYNE, Meditat. in Hippocr. pag. 221. parcior tamen in hoc ipso Spiritu, ubi vis laudato, laudando, est STAHLIUS Mat. Med. Part. II. p. 26. Et alibi, quin Et febre ardente vel acuta laborantibus, item Et nephriticis, illius usum ceu damnosum, plane interdicat. Quod de nephriticis quidem verum interdum esse potest, renibus præsertim jam exulceratis. Ast in Febribus quidquam nocuisse hunc spiritum rite præparatum Et edulcatum, nunquam observavi, in Praxi.

Spiritus Nitri Dulcis Compositus, seu Carminativus.

Dispens. Vienn. Prag.

Rx. Florum Chamaemeli Romani, Baccarum Juniperi, *ana unc. unam.*
Lauri,
Corticum Citri, *ana drachmas tres.*
Aurantior. *unciam semis.*
Radice Angelicæ,
Foliorum Menthae,
Seminum Fœniculi,
Anisi,
Carvi,
Badiani, *ana unc. semis.*
Macis,
Nucis Moschatæ,
Cinnamomi, *ana drachmas duas.*
Salis Tartari, *unciam semis.*
Spiritus Vini, *libras quatuor.*

Post Macerationem, fiat, lege Artis, Destillatio: post quam deinde

Rx. Hujus destillati Spiritus, *unc. septem.*

Spiritus Nitri, *uncias tres.*

Digerantur per aliquot dies: dein leniter Spiritus abstrahatur, & bis, vel ter, secundum Artem, cohobetur.

Ad Colicam sistendam, status dispellendos, & paroxysmos asthmaticos sopiendos, commendatur admodum a Deckero. Conf. supra, Spiritus Carminativi.

Spiritus Odontalgicus

Jungkenii.

Medic. præs. Saculo accommod. P. II. Cap. X. pag. 567.

Rx. Cortic. Radicis Mandragorae, drachmas duas.

Seminum Hyoscyami,

Papaveris albi, ana scrup. quatuor.

Florum Lavendulae,

Papaveris erratici, ana dr. duas.

Semin. staphidis agriæ,

Radicis Pyrethri,

Caryophyllorum,

Olibani, ana unciam semis.

Camphoræ,

Croci opt. ana grana quindecim.

Opii electi, drachmam semis.

Spiritus Vini rectificati, unc. decem.

Infunde per tempus; postea exprime, & filtra: de hoc vero Spiritu anodyno contineatur Cochlear in ore. Similem fere Spiritum odontalgicum vid. apud MYNSICHT. pag. 276.

Spiritus Otagicus Barbette.

Op. Chirurg. Lib. II. Cap. I. pag. 339.

Rx. Ovorum Formicarum majorum, No. centum.

Castorei optimi,

Pulpæ Colocynthis, ana dr. unam.

Herbarum Majoranae,

Sabinae,

Absinthii,

Rutæ, ana manipulum unum.

Semina Cumini,

SPIRITUS PANIS.

Anisi,

Carvi,

Foeniculi, ana drachmas tres.

Baccarum Lauri excorticatarum,

Juniperi, ana unciam semis.

Corticum Mali punici, drachm. sex.

Radicum Hellebori nigri,

Cyperii rotundi,

Raphani minoris,

Cyclaminis, ana unciam unam.

Ceparum mediocrium, No. septem.

Amygdalarum amarar. uncias duas.

Infusa per dies quatuordecim, in sufficienti Quantitate Spiritus Vini rectificati, destillantur in Balneo Mariae.

Guttae duæ hujus Spiritus otalgici anodynæ, Mane & Vesperæ, in Aures instillatæ, mira præstant, ita inquit ibi Cl. Auctor. Si non mira, tamen bona ac salutaria præstare hunc ipsum Spiritum Deckerianum, nulli dubitamus. Sunt tamen ea diligenter simul observanda, quæ circa infusionem ejusmodi Liquidorum in aures dolentes, aut surdas, post alios, monuimus in Dissertat. de Veritate Paradoxi Hippocratici &c. p. 8. Monendum vero adhuc, hanc ipsam compositionem Mynsichto potius deberi, quam Barbette, ut ex illius Thesauro Pharm. pag. 277. manifestò patet.

Spiritus Panis.

Dispensat. Viennens. Wirt.

Rx. Panis tritici bis cocti, optime siccati, quantum placet.

Immittatur in frustra confractus retortæ vitreæ, atque ex arena, leni igne per gradus aucto, destilletur. Spiritus, post destillationem ab oleo separatus, rectificetur.

Adscribuntur vires stomachicæ, & appetitum augentes. Vid. HOFFMANNI Obs. Chym. 22. Lib. II. pag. 211. Sed

SPIR. PARALYTICUS.

contrarium statuit, forte rectius, ZWELFER. in Pharmac. Reg. pag. 234. item LUDOVICI in Pharm. hodiern. pag. 579 Conf. supra dicta ad Aquam Panis.

Inprimis vero ad Coralliorum Tincturam extrahendam adhibetur.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Spiritus Paralyticus.

Dispens. Brandenb.

℞. Radicum Angelicæ,
Aronis, *ana unciam semis.*
Ireos Illyricæ,
Peucedani, *ana unciam unam.*
Pyrethri, *unciam semis.*
Herbarum Chamæpityos,
Origani,
Pulegii,
Salviæ,
Serpilli, *ana manipulos duos.*
Foliorum Nicotianæ recent. *manipulum unum.*
Cochleariæ recent. *manip. quinque.*
Florum Anthos,
Chamomillæ,
Cheiri,
Hyperici,
Lavendulæ, *ana manipulum semis.*
Liliorum Convallium,
Primulæ Veris,
Stœchados Arabicæ,
Summitatum Abietis recentium,
ana manipul. unum.
Baccarum Lauri, *unciam semis.*
Caryophyllorum, *drachmas duas.*
Castorei pinguis,
Rasuræ Ligni Sassafras, *ana unc. unam.*
Seminis Eruçæ,
Sileris montani, *ana drachmas sex.*
Concis. & Contus. infundantur
Spiritus Lumbricor. terrestrium ter super recentibus Lumbricis cohobati, li-

SPIR. PARALYTICUS. 695

bris octo; juncturis optime clausis, stent in digest. octiduum: Tum Balneo Mar. destillentur. Spiritus inde prolectus, vase exacte obturato servetur.

Spiritus Paralyticus Cnœphelii.

JUNGK. Corp. Pharm. pag. 990.

℞ Baccarum Lauri,
Juniperi,
Castorei,
Euphorbiæ, *ana drachmas duas.*
Caryophyllorum,
Macis, *ana drachmas tres.*
Mastiches,
Myrrhæ,
Styracis liquidæ, *ana unciam semis.*
Succini albi,
Gummi Elemi,
Galbani, *ana drachmas tres.*
Contusa & mixta infundantur in
Spiritus Vini, *libris tribus.*
Stent in digestionem, per tres dies:
deinde destillentur per Alembicum;
& Spiritus servetur usui externo.

Spiritus Pectoralis, Dekkeri.

Dispens. Leidenf.

℞. Radicum Angelicæ,
Iridis Florent. *ana unciam semis.*
Foliorum Hyssopi,
Veronicæ, *ana manipul. unum.*
Florum Gummi Benzoin. simplicis
sublimat. præparator. *dr. unam.*
Seminis Fœniculi dulcis, *drach. tres.*
Baccarum Lauri, *drachmas duas.*
Rasuræ Ligni Santali citrin. *unc. semis.*
Terebinthinæ Venetæ,
Styracis Calamitæ, *ana drachm. duas.*
Crocii optimi, *drachmam unam semis.*
Salis Ammoniæ, *drachmas duas.*
Cinerum Clavellat. *drachmas sex.*

Conscissis & Contusis his omnibus affunde

Hydromellis, ex Melle Virgineo
Massiensi recenter parati, &
Spiritus Vini, *ana pintas tres.*

Post triduum, destilla leni Calore, ex Balneo Mariæ: Abstracto deinde infunde

Florum Hyperici, *manipulos duos.*

Glycyrrhizæ Viridis, exteriori Cor-
tice liberatæ, *unc. unam semis.*

Digerantur omnia per quadri-
duum: Tinctura fortiter expressa, &
decantata, servetur usui. Conf. supra
suo loco *Elixiria pectoralia*, & *Essent.*
pect.

Spiritus Pectoralis Mynsichti.

Thesaur. Pharm. pag. 279.

℞ Passularum minorum,
Seminis Anisi, *ana uncias quatuor.*
Loch sani & experti,
de Pino, *ana uncias duas.*
Succi Glycyrrhizæ ext. *unc. un. semis.*
Conserv. Florum Hyssopi,
Violarum,
Symphyti, *ana unciam unam.*
Cinnamomi acuti, *drachmas sex.*
Specierum Diatragacanth. frigid.
Diaireos simplic.
Diarrhod. Abbat. *ana unciam semis.*
Cardamomi minoris,
Crocii Orientalis,
Macis, *ana drachmam unam semis.*
Herbarum Capillorum Veneris,
Marrubii, *ana drachmam unam.*
Florum Malvæ arboreæ rubræ,
Farfaræ,
Salviæ; *ana drachmam semis.*

Contusa & mixta infundantur in
Spiritus Vini simplicis, *libris octo.*

Digerantur diebus octo: Postea
Balneo Mariæ destillentur, & Spiritus

abstractus Saccharo canto albo, quan-
tum satis,edulcoretur.

*Ad Catarrhos frigidos, pectoris-
que ægritudines, Tussim, Asthma anti-
quum, & Anhelitum malum, expertissi-
mus hic est Spiritus.*

Dosis sit a Cochleari uno, ad
Cochlearia duo. Pectus enim ab hu-
moribus crassis & Viscidis purgat, mun-
dificat, omnesque in eo oppilationes
aperit. *Hæc splendide quidem Mynsicht-
tus; sit vero fides penes Auctorem, aut
rectius penes Experientiam ipsam. Quæ
enim virtus singularis ex illis florum Con-
servis, item & tribus istis Speciebus,
transire possit per destillationem, ut Spi-
ritus inde efficacior reddatur; id equidem
me haud satis intelligere, ingenue fateor.*

Spiritus Podagricus Jungken.

Med. præf. sec. accommod. P. II. C. 19.
pag. 700.

℞ Salis Tartari, Aceto destillato im-
prægnati,

Calcis vivæ; *ana libram unam.*

Ab his Spiritum Vini, *quant.*
suff. aliquoties abstrahe: deinde vero
adde:

Silicum cum Sale Tartari calcinato-
rum, *libram unam.*

Salis Urinæ Volatilis, *uncias quatuor.*
Camphoræ, *uncias tres.*

*Misce omnia, ut fiat Massa sicca;
si non sufficiat Calx viva; adde tantum
Silicum pulverat. quantum sufficit:
Tum Retortæ immissa destilla per gradus;
ultimo forti igne, maximo adhibito Re-
cipiente; & prodis Liquor, in dolore po-
dagrico, summæ efficaciz. Hæc ille.*

SPIR. POLYCHRESTUS.

Spiritus Polychrestus Hafniensium.

Dispens. Hamburg. Hafniens.

℞. Radicis Angelicæ, *unciam semis.*
Foliorum Menthæ,
Majoranæ, *ana drachmas tres.*
Seminis Fœniculi,
Baccarum Juniperi, *ana unc. unam.*
Cinnamomi acuti, *unciam semis.*
Nucis Moschatæ,
Croci Orientalis,
Origani Cretici, *ana drachmas duas.*
Spicæ Indicæ,
Cardamomi, *ana drachmam unam.*
Macis, *drachmam semis.*

Incisa & Contusa, grosso modo

Misce, addendo,

Salis Tartari,

Ammoniaci, ana uncias sex.

Spiritus Vini Gallici, libras tres.

Destillantur per Retortam Vitream, in Arena.

Spiritus Podagricus de Spina.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 990.

℞. Sacchari Saturni, *drachmas duas.*

Spiritus Vini rectificati, unc. quatuor.

Camphoræ, scrupulum unum.

Opii Thebaici, scrupulos duos semis.

Misceantur: Fiat inde Spiritus, pro usu externo, ad dolores pedum mitigandos.

Usam quidem habet hic Spiritus, non nego, & refrigerandi, & acres dolores demulcendi; prius enim per Saccharum potissimum Saturni, alterum vero per Camphoram atque opium, præcipue efficitur. Interea tamen & hic Spiritus, ut omnia alia topica in genere, maxima cum prudentia & circumspectione, & probe ponderatis prius omnibus circumstantiis & symptomatibus, in podagra,

SPIRITUS REGIUS. 697

erit adhibendus, ne ipsa medicina deterior & periculosior fiat ipso morbo; quod sæpius per ejusmodi epithemata antipodagrica externa, accidisse, constat. Vid. Simon PAULLI Quadripart. Bot. pag. 197. SEIDEL. de Morb. incurabil. pag. 83. sqq. RIVINI Diss. de Morbo retrogrado, pag. 743. HOFFMANN. Med. Rat. System. Tom. III. pag. 191. aliosque plures, laudatos jam a nobis in Diss. de Veritate Paradoxi Hipp. pag. 22. sqq. ubi & ipsi funestum ejusmodi exemplum perquam memorabile produximus. Sed hæc obiter: digna tamen omnino videbantur, ob vitandum periculum metuendum, quæ hic adjicerentur.

Spiritus Regius Hoffmanni, Sen.

Theaur. Pharm. pag. 102.

℞. Spiritus Rosarum rectificatiss. *uncias quatuor semis.*

Salis rectificatiss. unc. unam semis.

Infunde in Retortam Vitream, & Collo Retortæ inde

Ambrae griseæ, drachmam semis.

Moschi, scrupulos duos.

Misce linteolo mundo involutas destillata igne leni, per Arenam, resolvunt Ambra & Moschum in Liquorem, & secum evehunt, instar Gelatinæ. Spiritui destillato add.

Confect. Alkermes, quantum sufficit.

Cum Linteolo, in quo Ambra & Moschus fuerunt: Reserva invicem in usui, in Vitro bene clauso.

Mirifice roborare dicitur Spiritus animales & vitales, vel per se, in Vino, ad guttas triginta, vel sexaginta: vel cum Syrupo Rubi idæi, vel violarum propinatus.

Spiritus Rhœados

Crapularius.

Pharm. Batean. pag. 150.℞. Florum papaveris Rhœados recent.
*libram unam.*Seminis Carvi, *uncias duas.*Nucis Moschatæ, *unciam unam.*Ambra griseæ, *grana quatuor.*Spiritus Vini, *libras quatuor.*Macerentur, secundum Artem
fiat Colatura.Dosis uncia quatuor, hora
somni, vel mane, post Crapulam. Spe-
cificæ pleuritidi subvenit.

Forsan vero de utroque nonnulli hic dubitabunt. Licet enim Flores papaveris rhœadis, cum Aqua infusi, æstum temperare & dolores mitigare possint; ut inde & Crapulam diluere, & dolores laterales sopire forsan nonnihil valeant. Tamen hic una cum Semine Carvi, & Nuce moschata, in Spiritu Vini macerati, in aliam quasi, id est, calidam naturam transeunt, adeo, ut hinc & crapulam intendere, & ipsos lateris affecti dolores magis exacerbare æstumque febrilem adaugere valeant, præsertim in tam enormi dosi, unciarum nempe quatuor, quum, ut mihi quidem videtur, vel totidem drachmæ jam nimia essent & justam dosin excederent. Quæ mihi hic propter periculum, necessario monenda videbantur,

Spiritus Rosarum.

Pari ratione, ut Spiritus Lili-
orum convallium, destillatio peragitur.Spiritus Rosarum, per
Fermentationem.*Disp. Wirt. Hamb. Argent. Brand. & reliq.*℞. Florum rosarum, in mortario con-
tusorum, *libras duodecim.*

SPIRITUS SALIS.

Sacchari, *libras duas.*Fermenti panis, *libram semis.*Aquæ fontanæ tepidæ, *libr. triginta.*Stent in vase ligneo, donec fer-
mentata odorem vinosum spirent; de-
stillentur postea e vesica, & spiritus re-
ctificetur. Vid. JUNGKEN. *Chym. ex-*
*periment. pag. 148.**Laudantur eadem virtutes, quæ*
Spiritus Liliorum convallium.

Spiritus Salis Ammoniaci

Aromatizatus, Dekkeri.

Dispens. Prag.

℞. Salis Ammoniaci triti & cribrati,

Tartari pulverisati, *ana libram semis.*

Solvatur Sal Ammoniacum in

Spiritus Vini, *unciis octo.*

Sal Tartari vero lique scat in

Vini generosi, *unciis duodecim.*Quæ soluta Misceantur, immit-
tanturque Cucurbitæ, quibus sequens
pulvis crassus addendus:℞. Radicis Angelicæ, *unciam semis.*

Foliorum Menthae crispæ,

Majoranæ, *ana drachmas tres.*

Seminis Foeniculi,

Baccarum Juniperi, *ana unc. unam.*Cinnamomi acuti, *unciam semis.*

Nucis Moschatæ,

Crocii Orientalis,

Origani Cretici, *ana drachmas duas.*

Spicæ Nardi,

Cardamomi majoris, *ana dr. unam.*Quibus mixtis Capitellum cito
imponatur, appositoque Recipiente,
juncturis probe clausis, fiat destillatio
ex Arena, leni calore; donec omne Sal
coagulatum fuerit solutum; & Spiritus
Volatilis aromaticus prolectus, serve-
tur bene clausus.*Multum Commendatur hic Spiri-*

tus aromaticus in Morbis præsertim chronicis, a Causa frigida enatis; unde hypochondriacis, flatulentis & colicis affe-ctibus opitulatur. Dosis sit ad drachmam semis, & ultra. Ceterum multum convenit hæc Compositio cum Spiritu Salis Ammoniaci aromatico Edinburgensium, cujus supra exhibitæ fuit descriptio. Conf. & supra Spiritus Aromatici.

Spiritus Salis Ammoniaci Anisatus.

Dispens. Prag. Wirt. Brand. & in rel.

R. Salis ammoniaci in pulverem triti,
libram semis.

Cinerum clavellatorum, *libr. unam.*

Seminis anisi, *uncias tres.*

Spiritus vini non dephlegmati,
libras quatuor.

Misceantur & destillentur ex cucurbita, vitrea atque proliciantur liquoris oleosi volatilis, *libræ duæ semis.*

Serventur in vitro probe clauso.

Pectoris infarctu pituitoso resolvendo tonam pulmonum roborando, decubitus humorum prohibendo, & flatibus discutiendis, egregium est remedium. Præterea quoque non parum valere videtur ad lumbricos & alia tetra animalia in intestinis latentia ejicienda, ut singulari exemplo femina cujusdam, quæ illius ope, complures ranas ventre exclusit, probat SCHULZIUS, in Præl. pag. 331. ubi plura de hoc Spiritu, lectu digna.

Dosis guttæ decem, ad quadraginta.

Spiritus Salis Ammoniaci Aromaticus Pharmacop. Edinburg. pag. 43.

Disp. Wirt.

R. Radicum Angelicæ,

Galangæ,
Summitatum Majoranæ,
Rorismarini,
Corticum Aurantiorum,
Citri, vel Limon.
Cinnamomi, *ana drachmas sex.*
Caryophyllorum,
Nucum moschatarum,
Macis, *ana drachmas tres.*

Incisis & contusis affunde
Spiritus vini non dephlegmati, *libras tres.*

Digerantur per triduum, postea
addantur cinerum clavellatorum,

Salis ammoniaci, *ana uncia quatuor.*

Destillantur leni igne ex cucurbita vitrea ad dimidias.

Vires celebrantur cephalicæ, stomachicæ, carminativæ, nervinæ. Externe etiam odorati inservit, & spiritibus nervinis, pro frictione membrorum paralyticorum, additur. Convenit in multis, cum notissimo illo sic dicto, volatili oleoso Sylvii Sale, cujus descriptio supra, suo loco, habetur: item cum Spiritu volatili aromatico oleoso, cujus compositio ex Pharmac. Paris. infra dabitur. Ceterum similis fere compositio, sub Tit. Salis Volat. Oleos. Sylv. extat in Disp. Argent. quæ plurimum differt ab aliis ejusdem Salis Sylviani descriptionibus, ut suo loco notatum. Vid. & Dispensat. Vienn.

Dosis a guttis quindecim ad quadraginta in vehiculo aquoso.

Spiritus Salis Ammoniaci Chalybeatus.

Pharm. Batean. pag. 151.

Dispens. Prag.

R. Ex Capite mortuo Florum Salis Ammon. martiatorum, *quantum vis;*

T t t 2

quod aëri prius aliquandiu expositum, destilla deinde, per Retortam, secundum Artem.

Omnes obstructions tollit, Menses & urinam provocat: Sudorificus etiam censetur.

Dosis est a guttis quinque, ad decem, quindecim, & ultra, ubi opus, in convenienti Vehiculo.

Spiritus Salis Ammoniaci.

Succinatus, sive Essentia Succini,

Spiritu Salis Ammoniaci

Extracta.

Disp. Wirt. Brand. & in paucis aliis.

R. Succini flavi odorati, *uncias duas.*

Pulverisato affunde.

Spiritus Salis Ammoniaci vinosi, *uncias sex.*

Digerantur in vitro probe clauso, in loco tepido, per aliquod tempus; postea clarum a spisso, per inclinationem separetur & servetur.

Nobile ac egregium est cephalicum, anticatarrhale, stomachicum, anthysericum & diureticum. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 332.

Dosis guttæ quindecim, ad quadraginta.

Spiritus Salis Ammoniaci

Tartarifatus.

Pharm. Batean. pag. 151.

R. Salis Tartari,

Ammoniaci, *ana partes aequales.*

Quas cum triplo Aquæ Fontanæ, destilla secundum Artem.

Vires habet diureticas, diaphoreticas, & antilepticas, ut Spiritus Salis Ammoniaci simplex.

Spiritus Salis Ammoniaci

Volatilis, Urinosus.

Disp. Wirt. Brand. Leid.

R. Calcis vivæ recens calcinatæ, *uncias duodecim.*

Salis Ammoniaci, *uncias quatuor.*

Aquæ fontanæ, *libras duas.*

Calci vivæ & salis ammoniaci, singulis seorsim in pulverem redactis, & cucurbitæ vitreæ immixtis, subfundatur aqua fontana, & juncturis, imposito alembico, probe lutatis, statim leni igne instituatur destillatio, & spiritus uncæ octo proliciantur, qui in vase optime clauso servandus.

Penetrantior est illo, cum spiritu vini destillato, & conservari vix potest. Præcellit virtute diuretica præcedentem vinosum.

Usus ut plurimum est externus, ad excitandos sopore profundo sepultos; naribus epilepticorum etiam admoveatur, sub ipso paroxysmo; additur spiritibus nervinis, ad membra paralytica fricanda: adhibita tamen cautione, ne in tenerioribus præsertim subjectis, cutim exulceret. Vid. SCHULZ. pag. 332.

Spiritus Salis Ammoniaci

Volatilis Vinosus.

Disp. Wirt. Brand.

R. Salis Ammoniaci in pulverem triti, *libram semis.*

Cinerum clavellatorum, *libr. unam.*

Immittantur cucurbitæ vitreæ atque affundatur

Aquæ fontanæ, *libra semis.*

Spiritus vini rectificati, *libra una.*

Alembico superimposito & juncturis probe lutatis, destillentur lento igne, ex arena, & spiritus volatilis.

prodeuntis circiter uncia decem vel undecim colligantur.

Est sal volatile liquidum, urinosum, purissimum, & in morbis partium solidarum, ab atonia ortis, scopo tonico, bonam præstat opem, egregium est diureticum & resolvens: Sed caute & parce eo utendum esse, exemplo tristi docet RIEDLIN. Lin. Med. An. 1696. Mens. Aug. Obs. 13. pag. 379. sq. Conf. omnino BOERHAAVE Elem. Chem. T. II. pag. 293.

Datur interne a guttis viginti, ad triginta; externe ad resolvendum, cum aliis nervinis spiritibus mixtus, dolentibus partibus illinitur.

Additis oleis destillatis, varia salia volatilila, sic dicta oleosa, ex tempore parari possunt.

Spiritus Salis Coagulatus

Mynsichti, pag. 26.

Disp. Hamb. Wirt.

R. Salis absinthii, uncias duas.

Spiritus Salis, unciam unam.

Evaporentur mixta in vitro ad siccitatem.

Ad salium neutrorum naturam accedit, & virtutes habet diureticas resolventes: Sed longe plures ipsi tribuuntur in Pharm. Batean. p. 151. ex Mynsichto repetitæ.

Spiritus Salis Communis

Acidus.

Dispens. Vienn. Wirt. Hamb. Argent.

R. Salis communis decrepitati, libras duas.

Terræ figulinæ, libras sex.

Misceantur, addita aquæ sufficiente quantitate, ut globuli exinde formari possint, qui exsiccati retortæ

loricatæ indantur, & igne gradatim adhibito, in vas recipiens amplum, destillatio instituat, quousque nulli amplius spiritus, sub nebularum forma comparentes, egrediantur. Liquor destillatus rectificetur.

Quæ de concentrato mox dicentur, hic etiam locum habent.

Spiritus Salis Communis

Concentratus,

sive

Glauberianus.

Dispens. Wirt. Brand.

Vol. BOERHAAVE Elem. Chem. T. II.

pag. 355. sqq. CHARAS & al. Chem.

R. Salis communis, libram unam.

humectetur

Aquæ fontanæ, uncias octo.

Immittatur cucurbitæ vitreæ, atque successive super affundantur

Olei vitrioli, uncia quatuor.

Superimposito alembico & juncturis optime clausis, leni igne arenæ instituat, destillatio. Spiritus prolektus fumans, volatilis, e cucurbita rectificari potest, & in vitro, epistomio vitreo clauso, asservari.

Residuum sal, est sic dictum SAL MIRABILE GLAUBERI. de quo supra suo loco.

Genuinus est hic spiritus salis, & brevi compendio paratur, acidissimi saporis est, & subtilissimus, cum ex vitro aperto omnis exhalet, & conclave vapore albo repleat.

Virtute gaudet refrigerante & diuretica; additur julapiis, appetitum excitat, cruditates biliosas præcipitat, alvum & urinam movet. Pectori inimicus est, nec etiam, ubi suspicio ulceris renum adest, adhiberi debet. Vid. STAHL.

Mat. Med. Part. I. pag. 204. *sqq.* CAR-
THEUS. pag. 63. *sq.* SCHULZ. Prael.
p. 332. & *inprimis* Cl. POTT. & NEU-
MANN. de Sale Communi.

Dari potest a guttis tribus, ad
octo, in vehiculo aquoso copioso.

Spiritus Salis Dulcis.

Disp. Wirt. Brand. & rel. vid. Chem.

Rx. Spiritus Salis concentrati, *unciam*
unam & semis.

Vini rectificatissimi, *unc. duodecim.*

Digerantur, postquam spiritus
salis vini spiritui successive instillatus
est, per aliquot dies, in vase probe
clauso, & postea destillentur e cucur-
bita, atque aliquoties cohobentur.

Spiritus nitri & vitrioli, cum
spiritu vini alembicum transcendunt,
atque sic dulcificantur; spiritus salis
vero cum spiritu vini quidem non eve-
hitur, veruntamen illum notabili acido
sapore inficit.

Aperitivus, stomachicus & diure-
ticus est.

Datur a guttis triginta, ad qua-
draginta.

Spiritus Salis Martialis.

Pharm. Bat. pag. 151.

Rx. Salis gemmæ, *partem unam.*

Martis, *partes duas.*

Destillentur per Retortam, lege
Artis.

Diureticus est & valde aperitivus:

Dosis sit a guttis quinque, ad
guttas quindecim, & ultra.

Spiritus Salutis Maxvelli.

JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 991.

Tab. Smaragd. pag. 385.

Rx. Spiritus Vini generosissimi, *libr. un.*

Foliorum Sennæ sine stipit. *uncias*
duas.

Jalappæ resinof. *unciam unam.*

Hellebori nigri præparati, *drach. sex.*

Olei stillatit. Fœniculi,

Anisi, *ana guttas sex, aut ultra.*

Folia Sennæ & Helleborus con-
tundantur: Jalappa autem minutim
incidatur, & macerentur omnia per
dies quatuordecim: Tunc vero expri-
me, & adde iterum tantum novarum
specierum; quantum prius addidisti,
&, ut prius, procede: digestionem re-
petita, & Colatura facta, si placeat,
adhuc semel adde novas Species, &
ut prius, negotium tracta: Tunc Spi-
ritum expressum & colatum, pro usu,
probe asserva. *Dosis est ab uncia semis,*
ad unciam unam.

Est proprie Spiritus catharticus,
qui alvum subducit, atque inde ad Elix-
iria sic dicta proprietatis pertinet, quo-
rum supra aliquot descriptiones dedimus.
An vero splendidum ac magnificum illum
Salutis Titulum proinde jure mereatur:
alii æqui iudices candide pronuncient.
Mihi certe in Helleboro præsertim, pa-
rum salutis repositum videtur, ut jam
supra passim in hoc opere, a me monitum
fuit.

Spiritus Sambuci Composit.

Blochwitzii.

Anatom. Sambuci, Sect. III. p. 226.

Rx. Corticis mediani Sambuci, *unciam*
unam.

Radicum dictamni albi,

Aristolochiæ rotund. *ana dr. tres.*

Foliorum Sambuci siccator. *manipul.*
unum.

Herbarum Artemisiæ rubræ,

Melissophylli fragrantis, *ana ma-*
nipul semis.

Antheræ Lillior. albor. *drachm. duas.*
Spongiolarum Sambuci mundator.

No. tres.

Incisa infunde in spiritus Sambuci Quantitatem justam, ut nimirum altitudine palmæ transversæ, supereminet. Stent deinde in Infusione, per decem dies, indies bis agitata. Postea destillantur in Balneo, pro Spiritu Sambuci composito, seu hystérico.

De quo in Paroxysmo, integrum, vel dimidium cochleare exhibe, eodemque ventrem inferiorem fricando, inunge. Sic intus & extra multum proderit hic Spiritus sambucinus hystericus, qui & antepilepticus dici meretur.

Spiritus Sambuci Florum.

Ad normam Spiritus lavendulæ destillatur. Vid. BLOCHWITII *Anat. Sambuci.*

Est bezoardicæ & anodynæ virtutis.

Datur a drachma una, ad unciam semis.

Spiritus Scelotyrbicus,

seu Antiscorbuticus.

Dispens. Brand.

℞. Herbarum recent. Cochleariæ,
Trifolii palustris,
Beccabungæ, *ana manip. tres.*
Nasturtii aquatici,
Nummulariæ, *ana manip. duas.*
Perficariæ,
Rutæ, *ana manip. unum semis.*
Radicum, Raphani marini recentis,
Ari recentis, *ana unc. unam semis.*
Seminum Anisi mundati, *unc. semis.*
Cochleariæ, *drachmas duas.*
Corticum Citri exteriorum recentium, *drachmas sex.*

Concisis & Conquassatis affunde Spiritus Baccarum Sambuci, per Fermentationem parati, quantum sufficit ad eminentiam quatuor digitorum: Digere triduum, vel quatrimum, vase bene obturato: Tandem leni Calore Arenæ, aut Maris Balnei, Spiritum evoca, in vase optime clauso, futuris usibus servandum.

Paullo acrior est hic spiritus, quam superior antiscorbuticus; haud scio, an melior, & ad rei summam valde proficiuus: Si experientiam magis consulas; quam hypotheses, quas docti Viri ad Systema Scorbuticum fundandum, substraverunt. Ita docte & prudenter, ut solet, hic commentatur Cl. SCHULZIUS, in Prælect. pag. 334.

Spiritus Serpilli.

Paratur ad modum spiritus Mellisæ, Menthæ, &c.

Virtute gaudet discutiente, anodyna, & ut plurimum externe in affectibus rheumaticis & arthriticis commendatur. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 334.

Spiritus Stomachicus

Mynsichti.

Thessaur. Pharm. pag. 281.

℞. Cinnamomi electi, *uncias quatuor.*
Galangæ minoris,
Seminis Anisi, *ana uncias duas.*
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ, *ana unciam unam.*
Menthæ Cryspæ,
Rorismarini, *ana unciam semis.*
Calami aromatici,
Zingiberis albi,
Rosarum rubrarum, *ana drach. duas.*
Crassiuscule contusa & mixta, infundantur in

Spiritus Vini simplicis, *libris octo.*

Et post debitam digestionem, Balneo Mariæ destillentur: postea Spiritus evocatus vel Saccharo canto albo, vel Miva Cydoniorum, edulcoretur. *Dosis est Cochlear unum, vel alterum.*

Usus ex inscriptione jam patet, magis tamen ex ipsis ingredientibus aromaticis & orethiis. Ipse Mynsichtus inventor, innumeras pane virtutes, pro more, huic suo pullo quasi, larga manu tribuit; interque illas præsertim, quod visum & mentem acuat, oblivionem deleat, & canitiem retardet. Unde, si hæc forsân vera sint, quod ipsi experientia relinquitur,

Nil majus generatur ipso.

Vid. & TENTZELII Exeges. Chymiatr. pag. 642. ubi similis fere Spiritus stomach. habetur.

Spiritus Sulphuris per Campanam.

Disp. Wirt. ex BOERHAAVE Elem. Chem. Tom. II. p. 367. sqq. Brand.

Funditur sulphur citrinum, vel, si haberi potest, griseum in olla figulina, tres pollices alta & quatuor lata; vasculum hoc, sulphure fuso, ponatur sub camino, qui fumum perfecte sursum dirigit, emittit. Incendatur sulphur, atque statim superponatur campana magna vitrea, quæ antea supra vaporem aquæ calidæ fuit detenta, ut superficies ejus interna subhumida sit; campana vitrea formam habeat alembici, ut per ejus rostrum spiritus in vas recipiens adpositum destillare possit, ita etiam disponatur, ut lateribus in triangulum positis innitatur, & aëris tantum admittat, ut flamma non extinguatur. Tali modo, multiplicatis

campanis, & novi sulphuris repetita accensione, colligitur liquor acidus flavescens. Melius succedit operatio noctu & diebus frigidis, pluviosis, quam sereno tempore. Nulla quidem inter spiritum sulphuris & spiritum vitrioli est differentia, & plerumque spiritus vitrioli a destillatoribus pro Sulphuris spiritu venditur; destillatio per campanam etiam non solum tædiosa, sed & pretiosa est, & magno cum sulphuris dispendio fit, libra integra enim vix ultra drachmas duas acidi concentrati exhibet; attamen, quia nonnulli vim quandam specificam in spiritu sulphuris quærunt, in eorum gratiam celeberrimus STAHLIUS in *Opuscul. Chym. Med.* pag. 247. sqq. & *Experim. Chym.* 50. pag. 75. aliam methodum faciliorem, & quæ copiosiores spiritus quantitatem elargitur, tradit: jubet, eum in finem, linteæ solutione saturata salis alcali madefieri, atque sulphure incenso, in vase ad hunc laborem adaptato, perfumare; sic alcali acidum sulphuris avidè attrahit, & cum illo in sal abit neutrum. Cui, mediante aqua fontana, e linteis extracto, & ad siccitatem fere inspissato, superfunditur oleum vitrioli, & per retortam, leni igne, spiritus volatilis sulphuris expellitur; e residuo vero Tartarus vitriolatus parari potest. Aliam etiam faciliorem Spiritus illius acidi parandi Methodum proposuit HOMBERGIUS, in *Act. Reg. Scient. Acad. Ann. 1703.* pag. 31. sqq. Vid. BOERHAAVE *Elem. Chem.* Tom. II. pag. 368.

Inservit spiritus sulphuris usibus chemicis; additur julapiis & potionibus, ut acido imbuantur sapore, ad sitim & calorem nimium temperandum.

Dosis

SPIRITUS TARTARI.

Dosis guttæ tres, vel plures,
pro aciditate spiritus.

Spiritus Tartari Simplex.

Disp. Wirt. Brand.

R. Tartari depurati, *quantum vis.*

Imple illo duas tertias retortæ,
ac ex arena in recipientem satis capacem,
probe adaptatum ac lutatum,
primo moderato, postea gradatim aucto igne,
spiritus omnes, una cum oleo foetido, destilla; spiritum ab oleo,
mediante charta emporetica duplicata,
humectata, separa, ac utrumque per se, e cucurbita, rectifica.

Sal Tartari in residuo calcinato quære, & ut artis est, solvendo elue, coagula & depura.

Multi rectificationem spiritus Tartari dissuadent; quod vi sua ex parte privetur; si vero oleum charta emporetica ab illo separatur, & spiritus e retorta ad siccitatem abstrahitur, foetorem non solum deponit, absque ulla virium suarum jactura, sed & penetrantior evadit. Vid. ZOBELII & ANGELI SALAE *Tartarologia*, ubi plura.

Incidit, attenuat, resolvit, sudorem atque urinam movet, in colica, menibus retentis, paralyti, iëtero, & hydrope conducit. Sed longe plures Virtutes ipsi tribuit laudatus Angel. SALA, in Tartarologia, Sect. I. Cap. I. pag. 136.

Dosis a scrupulo uno, ad duos.

OLEUM TARTARI
FOETIDUM, quod simul acquiritur, raro, ob foetorem, in usum vocatur; potens tamen est resolvens, unguentis ad scabiem addi potest, mulieribus hysterics pro odoratu convenit.

SPIR. TARTARI. 705

Spiritus Tartari Compositus

Angeli Salae,

Tartarolog. pag. 130.

R. Spiritus Tartari simplicis,
Aquæ vitæ juniperinæ, *ana libras duas semis.*

Theriacæ Andromach. optimæ,
uncias quatuor.

Camphoræ resin. *unciam semis.*

Oleorum Radicis Carlinæ,

Petasit.

Angelicæ, *ana drachm. semis.*

Camphora primum, & Olea, cum Theriaca, in Mortario, optime mixta, in Cucurbita satis ampla, ac ne quid expiret, probe clausa, superfusis Spiritibus, lentissimo ignis calore, per octiduum, digerantur. Dein Liquor hic ad siccam Theriacæ infundo, Remanentiam, in Balneo Mariæ destilletur: Spiritui vero egresso permisceatur

Spiritus Nitri correcti, *uncia semis.*

Croci orientalis, *drachma dimidia.*

Ad colorem nempe aureum inducendum: sicque optime ad usum fervetur, qui est alexipharmacus, diaphoreticus & cardiacus.

Spiritus Tartari Volatilis.

Videatur

Sal Volatile Tartari.

Spiritus Terebinthinæ.

Disp. Brand. Wirt. & reliq.

R. Terebinthinæ claræ, *libras duodecim.*

Affusis, in vesica cuprea,

Aquæ fontanæ, *libr. quadraginta octo.*

Destillantur; sic prodit, una cum aqua, oleum æthereum Terebinthinæ clarum, quod ab aqua separan-

U u u u

dum, & propter subtilitatem, Spiritus Terebinthinæ vocatur.

Residuum in vesica exhibet TEREBINTHINAM COCTAM: Vel ulteriori coctione, absque aqua, lento igne instituta, brunnium colorem induit, & tunc COLOPHONIUM nuncupari solet.

Interne in gonorrhœa & scopo diuretico, ad paucas guttas, quinque vel duodecim, datur; externe ad puncturas nervorum, tendinum, vulnera, & hæmorrhagias sistendas, calide applicatur. Lumbricos quoque pellit, umbilico inunctus, ubi prius cum succo Absinthii, per aneam Retortam, destillatus fuit, teste BARTHOLINO, Epist. Med. 54. Cent. IV. pag. 347. quid & ibidem observat, calculos ab ipso pariter propelli, si sine adjecto Absinthii succo, regioni Renum externæ applicatus fuit. Sed nescio, quam vere.

Spiritus Theriacalis.

Disp. Wirt.

℞ Radicum Angelicæ,
Imperatoricæ,
Serpenticæ Virginianæ,
Zedoariæ, ana unciam unam.
Herbarum scordii, uncias duas.
Corticum citri,
Baccarum juniperi,
Myrrhæ rubræ, ana unciam unam.
Crocī Orientalis, unciam semis.
Theriacæ Andromachi, libram semis.
Spiritus vini simplicis, libras septem.

Radicēs, herbæ & reliqua, pulverisata spiritu vini infusa, digerantur, per triduum, quibus additur theriaca, & lento igne libræ quatuor spiritus abstrahantur.

Cui, pro lubitu, ad unciam

unam, camphoræ scrupulus unus additur, & tunc vocatur SPIRITUS THERIACALIS CAMPHORATUS. Cujus descriptionem habes in *Pharm. Batean* p. 152. & *Disp. Prag.*

Est alexipharmacus, sudorifer & anodynus. Datur a guttis triginta, ad septuaginta quinque. Ingreditur mixturam simplicem. Externe, ob pretium, raro adhibetur, cum spiritus vini camphoratus eadem præstet.

Spiritus Theriacalis Laxans.

Dispens. Argent.

℞ Aloës puræ, unciam unam.
Agarici, unciam semis.
Rhabarbari veri,
Radicis Gentianæ, ana drach. duas.
Myrrhæ, drachmam unam semis.
Crocī Orientalis, drachmam unam.
Theriacæ Andromachi, drach. duas.
Spiritus Vini rectificati, libras duas.

Misce, extrahe, lege Artis, addendo saturatæ Extractioni Theriacam; digerendo per quatuordecim dies, calore blando Solis, vel fornacis, interdum vas agitando.

Commendatur potissimum tempore nebuloso, maligno & pestifero, prophylaxeos fine, ad guttas viginti, triginta, & ultra. Laudatur & in Morbis stomachi, cruditatibus & flatibus, ad cochlear dimidium, vel integrum, & paullo ultra.

Spiritus Theriacalis

Mynsichti, p. 285.

℞ Theriacæ Venetæ, uncias quatuor.
Radicum Angelicæ,
Enulæ campanæ,
Hirundinaricæ,
Diptamni albi,

Morsus diaboli,
Serpentariæ,
Pimpinellæ,
Tormentillæ,
Valerianæ,
Zedoariæ,

Semin. Citri, ana unciam unam.

Misc. Fiat omnium pulvis; cui affund. Spiritus vini simpl. libras octo: digerantur per quatuordecim dies; postea Balneo Mar. destill. & ad usum serva antilcoemicum.

Spiritus Trifolii Fibrini.

Eodem modo parari potest, quo spiritus cochleariæ evocatus fuit.

Est antiscorbuticus, & pro conficienda essentia servatur.

Spiritus Urinæ.

Videatur SAL VOLATILE URINAE, ubi simul modus, spiritum destillandi, docetur.

Ufibus nonnullis chymicis inservit; in medicina easdem virtutes, quas Spiritus cornu cervi, habet.

Dosis guttæ viginti quinque, ad quinquaginta.

Spiritus Uterinus.

CHARAS, Pharm. Reg. T. II. p. 561.

R. Radicum Aristolochiæ longæ,
rotundæ,

Pæoniæ,

Valerianæ minoris, ana unc. duas.

Castorei, unciam unam.

Summitatum siccarum Absinthii,

Artemisiæ,

Tanacetii,

Matricariæ,

Florum Sambuci,

Chamomillæ, ana manip. unum.

Incis. & Contus. macerentur per triduum, in

Spiritus Vini rectificati, libr. quatuor.

Secundum Artem, Spiritus ad usum servandus, destillatione eliciatur.

Spiritus hic resolvit, aperit; & usque in minima corporis vasa facile penetrat. Multum efficaciæ habet in morbis uterinis, atque obstructions hinc inde ortus, tollit. Dosis ipsius est ab una drachma, usque ad tres, in aquis, aut decoctis uterinis: Ufus quoque ejus est externus, dum naribus admovetur, aut temporibus, itemque umbilico applicatur. Sic ergo intus & extra prodest.

Spiritus Uterinus.

HOFFMANN. Thesaur. Pharm. p. 102.

R. Radicum Zedoariæ, libras tres.

Angelicæ, libram unam.

Herbæ Melissæ recent. manipulos quatuor.

Infunde hæc in

Vini optimi, libris octo.

Destilla ac rectifica, pro lubitu, super Castoreum, & usui hysterico serva.

Spiritus Uterinus,

seu Hystericus, Burrhi.

R. Gummi Ammoniæ,

Bdellii,

Opopanacis,

Galbani,

Sagapeni,

Myrrhæ, ana unciam unam.

Camphoræ, drachmas duas.

Spiritus Vini optimi, uncias viginti.

Infundantur, & lege Artis, destillentur.

Vid. Tabul. Smaragd. pag. 380.

Alium vero Spiritum Uterinum, seu Hystericum Blochwitzii, vid. supra sub Tit. Spiritus Sambuci Compositus Blochwitzii.

Spiritus Uterinus.

JUNGKEN. *Med. Sæcul. accommod.*
pag. 736.

℞. Radicum Angelicæ,
Zedoariæ, *ana libras duas.*
Herbarum Melissæ recent. *manip. sex.*
Pulegii,
Levisticæ, *ana manip. quinque.*
Incisa infunde deinde cum
Vini generosi, *mensuris tribus.*
Tum lege Artis destilla, & re-
ctifica.

Parum differre hunc ipsum Spiritum Jungkenianum a præcedenti Hoffmanniano, per se patet: additis quippe solum Herbis Pulegii atque Levisticæ, in isto desideratis, & forsitan etiam compendii gratia, desiderandis; quoniam sola Melissa idem præstat Virtute sua balsamica & aromatica, ac pulegium & Levisticum simul, ceu notissimum.

Spiritus Uterinus Zwelferi.

℞. Radicum Valerianæ,
Zedoariæ, *ana unc. unam semis.*
Allii recentis, *drachmas sex.*
Ceparum, *unciam unam semis.*
Herbarum Melissæ,
Menthæ,
Matricariæ,
Pulegii, *ana recent. unc. duas.*
Castorei opt.
Myrrhæ rubræ, *ana unciam unam.*
Galbani, *drachmas sex.*
Camphoræ, *drachmas duas.*
Cinnamomi optimi,
Macis, *ana unciam unam.*

Caryophyllorum, *drachmas tres.*
Coriandri, *unciam semis.*

Crassiuscule incisa & contusa, infundantur in

Spiritus Juniperi, *libris duabus.*

Cerasorum nigrorum,

Aquæ Florum Tilie, *ana libra una.*

Factaque digestionie diebus aliquot, in Alembico Vitreo, destillantur ad siccitatem specierum, capitulo ejusque rostro immixtis, & spiritui tandem destillato immergis

Croci Austriaci, *drachma una.*

Castorei opt. *drachmis tribus.*

Ligni Aloës, *drachmis duabus.*

Opii Thebaici correcti, *drachm. una.*

Servetur postea Spiritus ad usum hystericum tam internum; quam etiam externum.

Spiritus Vini Camphoratus.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Paris. & rel.

℞. Spiritus vini optime rectificati,
libram unam.

Camphoræ, *drachmas sex.*

Stent in digestionie, paucarum horarum spatio, atque sic a soluta camphora spiritum vini imprægnatum habebis.

Usus est externus, roborat, congestiones dolorificas dissipat, & in affectibus spasticis bonum edit effectum. Quibus cautionibus vero in ambustione, erysipelate & lymphæ congestionibus adhiberi debeat, nimis longum foret, hic commemorare; igitur lectorem ad praticos ablegamus. Vid. inprimis RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Januar. Obs. 8. pag. 13. sq.

Spiritus Vini Rectificatus.

Vid. WEDELII Dissertat. de Spiritu Vini.

E vesica cuprea, per alembicum stanneum, destillatur, & a phlegmate foetido separatur; & si delicatior, atque ab omni foetore liber expetitur, denuo bis vel ter, addita tertia parte aquæ fontanæ, destillatur. *Disp. Wirt. Brand. Prag.* & reliqua fere omnia.

Spiritus vini rectificatus ad ambusta, sugillationes, luxationes, & ad hæmorrhagias externe adhibetur; imprimis inservit ad essentias & tincturas parandas.

Spiritus Vini Tartarificatus.

Disp. Wirt. & in omnibus Disp. aliis.

Rx. Spiritus vini optime rectificati,
libras duas.

Salis tartari probe depurati & siccati,
uncias quatuor.

Misce, & e cucurbita vitrea, juncturis exacte munitis, igne arenæ moderato destilla.

Inservit extrahendis resinosis, Succini & Ambra essentiis, nec non aliis usibus chemicis & pharmaceuticis.

Spiritus Vitrioli Coagulatus

Mynsichti.

Thef. Pharm. p. 27. & Pharm. Batean. pag. 253.

Eadem methodo, qua spiritus salis coagulatus, paratur; loco spiritus salis, spiritum Vitrioli sumendo.

Cum tartaro vitriolato convenit, & virtutes habet aperientes, resolventes, incidentes atque diureticas, pluresque alias, ingenti Mynsichti præconio celebratas, item a Bateo.

* *

Spiritus Vitrioli Diaphoreticus.

ANGEL. SALAE, Anat. Vitriol. Tract. I. pag. 368.

SCHROEDER. Pharm. p. 481. Pharm. Bat. pag. 153.

Rx. Salis Tartari,

Cornu Cervi calcinati, ana unc. duas.

Spiritus Vitrioli vulg. uncias sex.

Destillantur per Retortam, ad siccitatem. Liquori destillato adde Spiritus Vini æquale cum ipso, pondus, & serva istum ad usum.

Purificat sanguinem, abigitque scabiem ac pruritus, aperit obstructions; sudorem provocat in peste, venenis, hydrope, Ictero, contracturis &c. Efficax quoque est in mundificandis pulmonibus. Dosis est a scrupulo uno, ad drachmam semis, in vino generoso.

Circa ipsam hanc Compositionem monuit olim quædam Frid. HOFFMANNUS, in Clave Pharmaceut. SCHROEDER. pag. 361. imprimis circa effectum Cornu cervi ustum, cujus loco, maluit potius Salem Cornu Cervi volatilem: non improbane JUNGKENIO, in Corp. Pharm. p. 1022. nec nobis improbantibus.

Spiritus Vitrioli Dulcis.

Videatur

Liquor Anodynus.

De quo lepidam vid. Historiam apud STAHL. *Exper. Chym.* pag. 410. seqq.

Spiritus Vitrioli Philosophicus.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon.

Rx. Aquam a præcipitatione & edulco-
Uuuu 3

ratione Mercurii vitæ, bibula colatam; infunde retortæ vitreæ, ac calore lenissimo, primum phlegma omne superfluum evapora, donec gustu perceperis spiritum satis acrem, linguam tentantem; tunc admoto ac adaptato recipiente, & lutatis juncturis, igne pededentim aucto, omnem spiritum, ad siccitatem usque, evoca.

Nihil minus, quam vitrioli spiritus est; potius spiritus salis communis vocandus esset: omnes enim ejus qualitates habet, & a sale communi, quod in Mercurii sublimati præparatione adhibuitum fuit, ortum habet. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 339.

Spiritus Vitrioli Simplex.

Disp. Wirt. Brand. Ratisbon. & rel. Vid. Chem.

Destillatur e vitriolo, ad albedinem calcinato, per retortam vitream loricatam, recipiente capacissimo munitam, cui aquæ quarta pars, respectu ponderis vitrioli, ad hoc opus assumti, infit; igne aperto primum leni, tum aucto gradatim ac successive igne ad candescentiam usque retortæ, donec omnes nebulæ simulque spiritus cessant. Tum recipientem cautè separa, ocysime obtura; spiritus prolectos, e retorta vitrea, arenæ igne rectifica. *Vid. Angeli SALÆ Diss. de proprietate & usu Spiritus Vitrioli. pag. 404. sqq. Opp. & STAHL. Mat. Med. Part. I. pag. 208. sqq.*

Cum spiritu sulphuris convenit, & iisdem usibus destinatur. Conf. STAHL. laud. Tract. de Spiritu Vitriol. in copia parando item de peculiari spiritu sulphuris, & Mat. Med. l. c. SCHULZ. Prælect. pag. 340.

Spiritus Volatilis Aromaticus

Oleosus.

Dispens. Paris.

Rx. Cortic. exteriorum exsiccatorum Arantiorum, Citreorum, ana drach. sex. Vanilla Mexicanæ, unciam semissem. Macis, drachmas duas. Salis Tartari,

Ammoniaci, una uncias quatuor.

Tunde omnia, & simul inde in Matratium, quibus inditis deinde affunde:

Aquæ Cinnamomi hordeatæ,

Spiritus vini rectificati, ana unc. quatuor.

Digere per aliquot dies, vase bene obturato, identidem agitando. Posthac mitte omnia in cucurbitam vitream, capitello & receptaculo instructam. Commissuras diligenter observa. Destilla Balneo Maris. Prodiens Liqueur in vase idoneo servabitur.

Convenit maximam partem, cum Sale sic dicto volatili oleoso Sylvii, de quo supra, suo loco, & ejusdem quoque est usus: item cum Spiritu Salis Ammoniaci aromatico Edinburg. cujus supra descriptio habetur: nec non cum illa Liqueur oleosi Sylvii Compositione, quæ exhibetur in Dispensat. Argent. ut supra jam monuimus, ad dictam modo Descriptionem Spirit. Sal. Ammon. Aromat. Edinburgens. Vid. & Dispens. Vienn. Conf. supra Spiritus aromatici.

Spongiorum Tostio.

Disp. Wirt. & in reliq.

Fragmenta spongiorum in vase, operculo tecto, igne aperto torrentur, atque tosta in pulverem teruntur.

Expetuntur inprimis ad pulveres

strumales; solum raro vel nunquam dantur, nisi forsan ad urinam ciendam adhibere velimus.

Succinum Præparatum.

Dispens. Wirt. & reliq. Dispensat.

Succinum in subtilissimum teratur pulverem, atque, addita aqua fontana, super marmore, sicut reliqua præparata, lævigetur.

Leniter adstringit & calefacit; ad capitis & uteri affectus, catarrhos, & mensum vitia commendatur.

Dosis scrupulus unus, ad duos.

Succus Acetosæ,
Acetosellæ,
Berberum,
Citri,
Cydoniorum,
Mororum,
Rubi Idæi, &

alii defæcati, in vitro, collo angustiori prædito, superaffusso oleo, in loco frigido asservantur.

Pro syrupis parandis asservari solent.

Sulphur Auratum Antimonii.

Disp. Wirt. Edinb. Paris, Lugd. Brand.

Scoriæ Reguli antimonii simplicis, vel residuum a tinctura Antimonii, affusa aqua simplicis fontanæ aut pluvix ea quantitate, quæ sufficere videtur, solvantur, & solutio per chartam emporeticam percoletur. Filtratæ huic solutioni seu lixivio in vitro, aut olla munda debite vitreata, inspergatur acetum vini, unde præcipitabitur ingens sulphuris quantitas, quæ,

ope chartæ bibulæ, a lixivio separetur. Huic liquori vel lixivio denuo acetum inspergatur, & demittetur inde alius pulvis, aurantii coloris, quem, a lixivio separatim, seorsim serva. Denique eidem lixivio iterum novum & multum acetum adde, & præcipitabitur pulvis levissimus, aurantio-pallidi coloris qui edulcorandus, & sub inscriptione SULPHURIS ANTIMONII TERTIÆ PRÆCIPITATIONIS, servandus. Vid. CARTHEUSER. *Elem. Chym.* p. 154.

Primæ præcipitationis sulphur vim plerumque habet emeticam, & hinc rarus ejus usus est.

Secundæ præcipitationis autem adultioribus.

Tertiæ vero etiam teneræ ætati præberi potest.

Insignes sunt vires hujus sulphuris aurati, bene preparati, ad contumaces & chronicas affectiones, præsertim quæ ex stagnatione & corruptione lymphæ proveniunt; ad pertinaces nimirum glandularum rebelles tumores, ulcera inveterata, aliosque cutaneos morbos, interposito decocto diluente & sanguinem depurante; ad asthma porro convulsivum, catarrhos suffocativos, hemicraniam, febres intermittentes pertinaces, scabiem malignam, quin & parva ex lue venerea incommoda hoc pharmaco profligata esse, celeberrimus HOFFMANNUS perhibet. Singulari Dissert. item in Obs. Chym. 6. Lib. III. pag. 292. & Not. ad Poter. pag. 388. Conf. SCHULZII Prælect. ad Dispens. Brand. pag. 341. sq. & ALBERTI Diss. de Sulphuris aurati Antimonii usu medico, quem tamen haud magni facere videtur BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II. P. III. Proc. 214. pag. 449. majore vero in pretio habet, ob

singulares potissimum effectus egregios, in febribus exanthematicis, Cl. CARTHEUSER. Pharmacolog. pag. 500. & sqq. dis-sentiente tamen STAHL. Mat. Med. P. I. Sect. 8. p. III. sq. Vid. & LOESEKE, Mat. Med. p. 75. & pag. 231. præsertim GEOFFROY, Mat. Med. Tom. I. p. 225. sqq. item Cl. BRENDÉLII comment. de Sulphure aurato Antimonii non vomitorio. Götting. 1757. vid. & huc Cl. KLEIN. Select. rat. Med. pag. 270. sqq. ubi diligenter de hoc Sulphure Ant. aurato, tractat.

Augentur vires, si cum Mercurio dulci administratur; requiritur vero continuatus usus, etiam si prius diebus nauseam excitasse observatum sit, tamen diebus subsequis nullam amplius stomacho molestiam facessit.

Dosis in tenera ætate, sulphuris tertiæ præcipationis, granum unum, duo, ad tria, in adultioribus ad grana sex, vel scrupulum semis evehi potest.

Suppositorium Acre, Fortiter Stimulans, in Affectionibus Soporosis Frigidis Utile.

GAUB. pag. 432.

℞ Mellis cocti indurati, *unciam unam.*
Salis Ammoniaci, *drachmam semis.*
Scammonei, *scrupulum unum.*
Trochiscorum Alhandal,
Radici Ellebori albi pulv. *ana scrup.*
semis.

Euphorbii, *grana duo.*

Misceantur: Fiant secundum Artem, suppositoria No. duo, Oleo Castorei illinenda.

Suppositorium Anthelminticum.

BOERHAAVE, *Mat. Med. pag. 235.*

GAUB. pag. 431.

℞ Mellis cocti ad spissitudinem debitam, *uncias quatuor.*

Aloës, *unciam semis.*

Vitrioli Martis, *drachmas duas.*

Misc. secundum Artem, parva suppositoria, verbi gratia, *granor. duodecim, aut quatuordecim, pro puerq.* Serventur oleo demersa, ne deliguescant: Applicentur post alvum exoneratam.

Suppositorium Compositum.

Disp. Wirs. Brand. Ratisbon.

℞ Specierum Hieræ picræ, *unc. semis.*

Salis Gemmæ, *scrupulum unum.*

Mellis ad spissitudinem cocti, *uncias duas.*

Misce, & fiant suppositoria, variorum magnitudinis.

Suppositorium ad Excitandum Hæmorrhoidum Fluxum.

GAUB. de Form. pag. 432.

℞ Aloës pulveris.

Salis Gemmæ, *ana scrupulum unum.*

Pulv. Colocynthidos, *grana quinque.*

Mellis, *quantum sufficit.*

Cocti redigantur in Suppositorium.

Suppositorium seu Glans, ad Alvum Sollicitandam, pro Adulto.

GAUB. pag. 432.

℞ Salis communis, *drachmam semis.*

Saponis Veneti, *drachmam unam.*

Mellis cocti inspissati, *quant. sufficit.*

Misc. Fiat Suppositorium, Oleo Absin-

SUPPOSIT. MERCUR.

Absinthii prius illinendum. Ceterum conf. supra, *Pulvis ad Suppositoria communis*, item *Globuli Carminativi Utechtii*.

Suppositorium Mercuriale Ascaridibus Neandis Aptum.

GAUB. pag. 431.

Rx. Mellis ad crassitudinem cocti, *un-
ciam unam.*

Specierum Hieræ simpl. Galeni,
drachm. unam.

Misc. lege! Artis fiat inde suppo-
sitorium, quod oblinatur Unguento
Enulato, cum Mercurio, aut Mercu-
rio cum Terebinthina extincto.

Suppositorium ad Sistendum Nimium Hæmorrhoidum Fluxum.

Pharm. Batean. pag. 157.

Rx. Cretæ puræ pulv. *quantum opus.*

Unguenti Popul. *quant. sufficit.*

Ut fiat inde Massa dura, secun-
dum Artem.

*Refrigerat ista, sanguinemque si-
sit hæmorrhoidum. Sed ejusmodi ad-
stringentia & staltica, in fluxu hæ-
morrhoidali, prudentissime & parcissi-
me, & in summa tantum necessitate, ad-
hibenda sunt, ob metuenda hinc mala
atrocissima & postea plane immedicabilia,
quæ latius recensuimus, variisque fane-
stis exemplis ex multis Auctoribus in me-
dium prolatis, comprobavimus in Dissert.
nostra de Veritate paradoxo Hippocrati-
ci &c. pag. 25. sqq. quæ, si tanti, videat-
ur. Sed huc obiter.*

Suppositorium Stimulans.

JUNCKER. Conspect. Form. pag. 112.

Rx. Specierum Hieræ picræ, *dr. unam.*

SUPPOSIT. c. VERMES. 713

Pulv. Agarici,

Colocynthis, *ana drachm semis.*

Scammonii, *scrupulum semis.*

Misc. Fiat cum Melle, quantum
satis, ex Arte, Suppositorium.

Suppositorium contr. Vermes seu Anthelminticum.

JUNCKER. Ibid.

Rx. Aloës pulv.

Myrrhæ,

Fellis Tauri inspissati, *ana dr. unam.*

Extracti Tanacetii,

Absinthii, *ana scrupul. unum.*

Misc. Fiat cum sufficienti Mellis
Quantitate, lege Artis, Suppositorium.

Syrupus de Absinthio Compositus.

Disp. Lond. Brand. Wirt. Vienn.

Rx. Absinthii pontici sicci, *libram semis.*

Florum Rosarum, *uncias duas.*

Nardi Indicæ, *drachmas tres.*

Infundantur incisa in

Vini albi &

Succi cydoniorum, *ana unciiis octo.*

Digerantur in loco calido per bi-
duum, postea exprimantur;

Colaturæ, *unciiis decem*, adde

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus, per pannum co-
landus.

*Ventriculi & aliorum viscerum,
a causa frigida ortis, vitiis auxiliatur;
cachecticis prodest, appetitum restaurat,
flatu discutit, ictericis convenit.*

Datur in potionibus & electuariis.

Syrupus Acaciarum Florum.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. & rel.

Rx. Florum Acaciarum recentium,
libras duas.

XX XX

714 SYRUP. ACETOSELLÆ.

Iufundantur in
Aquæ fontanæ ferventis, *libris duabus.*

Stent in digcstione per noctem, in vase figulino vitreato, probe testo, mane leviter exprimantur & colentur.

Colaturæ, *unciis novendecim.* adde:

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat unica ebullitione syrupus, qui, per linteum colatus, servetur:

Vires habet alvum laxandi: laudatur anthelminticus & antinephriticus; datur etiam in epilepsia & tussi. Teneris a drachma una, ad drachmas tres; adultioribus ad drachmas sex, vel unciam unam exhibetur. Vid. SCHULZ.

pag. 344.

Syrupus Acetofellæ

& Acetofæ.

Dispens. Vienn. Wirt. Brand.

E succi depurati, *unciis decem.* &

Sacchari, *unciis sedecim.*

femel ebulliendo, fiat syrupus.

Commendatur biliosis, atque ad sitim caloremque restinguendos.

Syrupus Acetositatis Citrii.

Disp. Lond. Wirt. Ratisbon.

R. Succi Citrii, *uncias decem.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat unica ebullitione syrupus, in vase vitreo servandus.

Fulapiis & potionibus additur, sitim & æstum mitigat. Conf. infra, Syrupus Limonum.

Syrupus Adianti Fernelii.

Dispens. Prag.

R. Adianti albi, *manipulos tres.*

nigri,

Saxifragiæ,

SYRUPUS DE AGNO.

Betonicæ,

Pimpinellæ,

Asplenii, *ana manipulos duos.*

Coquantur ex Aquæ *libris octo*, usque dum ad quinque redeant. Deinde in Expresso solvantur.

Sacchari albi, *libræ quatuor.*

Mellis optimi despumati, *libra semis.*

Fiat ex Arte Syrupus.

Omnes in quacunque Corporis parte, humores incidit, atque detergit, cuius Morbo incipienti, omnique fere Natura, ætati & regioni conducens.

Syrupus de Agno Casto.

Dispens. Lond.

R. Sem. Rutæ,

Canabis, *ana drachm. semis.*

Endiviæ,

Lactucæ,

Portulacæ,

Cucurbitæ,

Melonum, *ana drachm. duas.*

Psyllii, *unciam semis.*

Agni Casti, *unc. quatuor.*

Flor. Nenupharis,

Foliorum Menthæ, *ana manip. semis.*

Decocti, ex Lentium & Sem.

Coriandri, *ana semunc. lib. tres.*

Simul coque lento igne ad Exhalationem *librar. duar.* & colato Residuo adde

Succi Limonum, *uncias duas.*

Sacchari albi, *libram unam semis.*

Fiat Syrupus, secundum Artem.

Dicitur stimulos venereos vehementiores obtundere, frenosque placidos injicere libidini nimia; sed quam vere; ii denum experiantur, qui tentigine forte rumpuntur. Conf. quæ supra dicta hæc de ambigua re, ad Essent. Castitatis. Interim non negandum, huic egregio cetera Syrupo inesse vim blandam refrigerandi,

demulcendi, somnumque sensim reducendi: Inde in Nephritide, Calculo, Ardore Urinæ, stranguria, dysuria, Ischuria, ptyriasi, aliisque Vesicæ affectibus, ut & sæda Gonorrhœa, &c. sperato successu haud prorsus carebit.

Syrupus de Agrestæ.

Disp. Brand. Wirt. Argent.

R. Agrestæ, sive succi uvarum, paulo antequam maturuerint, expressi, *libram unam semis.*
Sacchari albi, *libras duas.*

Coquantur, in vase figulino vitreato, ad justam syrupi consistentiam. *Usus est in febris malignis, & virtute cum syrupo citri convenit. Ad datur mixturis & julapiis.*

Syrupus de Althæa Fernelii.

Disp. Prag. Argent. Hamb. Brand. Wirt.

R. Radicum Althææ,
Graminis,
Asparagi,
Glyzyrihizæ,
Herbar. Althææ,
Parietariæ,
Pimpinellæ,
Plantaginis,
Adianti albi, &
nigri, *ana drachmas tres.*

Uvarum passerarum mundatarum, *ana unciam semis.*

Cicerum rubrorum, *unciam unam.*
Incisa coquantur ex
Aquæ, *libris quatuor.*
usque dum, *uncie viginti octo*
superfint, deinde cum
Sacchari albi, *libris quatuor.*
fiat ex arte syrupus.

Commendatur ad urinæ ardorem

in nephritide & tussi, a materia acri & salsa orta. Vid. supra Species de Althæa, & infra Syrupus de Ibisco, s. de Althæa compositus.

Additur vel decoctis, vel cochleatim sumitur, ad unciam unam & ultra.

Syrupus de Ammoniaco.

Disp. Wirt. KLEIN. p. 274. in rel. deest.

R. Gummi ammoniaci electi, *unc. duas.*
Solve in

Vini albi, *unciis decem.*

Solutioni admisce

Sacchari albi, ad consistentiam tabulati cocti, *uncias sedecim.*

Agitentur, usque dum refrigerant. Syrupus asservetur.

Validissime incidit, detergit & purgat pulmones; eleganter confert inveteratis affectibus, a crassa & lenta puita ortis; in asthmate specificè conferre perhibetur. Ceterum alium Syrup. de Ammoniaco Compositum vid. in Dispens. Lond. & in aliis.

Dosis per se uncia semis, drachmæ sex, ad unciam unam.

Syrupus Antepilepticus

Dn. d'AQUIN.

CHARAS, Pharm. Reg. T. I. p. 133.

R. Visci quercini,
Rad. præoniæ maris, & seminis ejusdem, *ana uncias duas.*

Radic. Valerianæ majoris,
Angelicæ,
Imperatoricæ,
Iridis Florentinæ,
Dictamni albi, *ana unciam unam.*

Foliorum Betonicæ,

Rutæ,

Florum Lili convall.

716 SYRUP. ANTICAUST.

Tiliæ,
Lavendul. ana manip. unum.
Tartari albi Monspel. pulv. unc. unam
semis.

Incisis incidendis, contusis contundendis, digerantur in phiala chymica obturata, calore Balneo Maris, per viginti quatuor horas,

Aquæ Ceraforum nigrorum,
Floram Tiliæ, ana libris tribus.

Tum Infusionem cola & exprime: Colaturam coque cum Sacchari albiss. suff. quantitate, idque calore balnei: sub finem adde:

Oleorum Cinnamomi,
Lavendulæ, ana guttas duas,
Saccharo prius exceptas. Ita fiat Syrupus.

Ipse Titulus Virtutem indicat egregia hujus Compositionis. Sed non solum in ipsa dira Epilepsia prodest; verum & in aliis Cerebri & Nervorum affectibus variis, opitulatur.

Ceterum alium Syrupum antepilepticum non minoris forsan virtutis, a se compositum, exhibet Timæus a GÜDENKLEE, in Descript. Medicament. pag. 907. Plures vero alios diversorum Auctorum JUNGKEN. in Corp. Pharmaceut. pag. 1040.

Syrupus Anticausticus.

Dispens. Vienn.

℞. Succī Sempervivi majoris, uncias
quatuor.

Cancrorum fluviatilium,
Roris Vitrioli,
Aceti Rosati, ana uncias tres.
Mellis clarificati,
Sacchari albi, ana libram unam.

Coquantur ad Syrupi Consistentiam.

SYRUP. ANTISCORBUT.

In Febris ardentibus, Linguae siccitatem humectat, asperitatem lenit, & astum contemperat.

Syrupus Antiscorbuticus.

Dispens. Paris.

℞. Foliorum Cochleariæ,
Beccabungæ,
Nasturtii aquatici,
Radici Raphani rusticani, ana quantum satis ad extrahendas Succī, libras tres, quibus deinde adde:

Succi aurantiorum amarorum, uncias viginti.
Cinnamomi pulverati, drach. unam.
Corticis exterioris Aurantior. amaror. unciam unam.

Omnia macerentur in Matraco rite obturato, per duodecim horas, identidem agitando, donec Succus depuretur, & vinosum colorem adquisiverit. Filtra.

℞. Hujus Succī depurati, libras duas semis.
Sacchari opt. libr. unam semis, vel suff. quant.

Fiat Syrupus Balneo Maris: cui refrigerato misce

Spiritus Cochleariæ acuti, unciam semis.

Servetur usui.

Qui erit plane eximius in Scorbuto, Scabiæ, Cachexia, Hydrope, ictero, item Chlorosi Virginum & fluore albo feminarum, &c. Ceterum conf. infra: Syrupus Scelotyrbicus, & Vinum Scorbuticum.

SYRUPUS APERIENS.

Syrupus Aperiens Antica- cheeticus, ejusdem d'Aquin.

CHARAS, *Pharm. Reg. T. I. p. 144.*

R. Radicum Apii,
Foeniculi,
Petroselini,
Rubix Tinctorum,
Aristolochix tenuis, *ana unc. duas.*
Folior. Artemisix,
Absinthii,
Agrimonix,
Pulegii,
Chamaedryos, *ana manip. unum.*
Rutæ, *manipul. semis.*
Epithymi,
Florum Matricariæ,
Chamomillæ,
Hyperici, *ana pugill. duos.*
Rhabarbari elect. minutim incisi,
Folior. Sennæ mundat. *ana unc. duas.*
Radicum Jalappæ,
Mechoacannæ,
Hermodytylorum,
Bryonix, contusar. *ana unc. unam.*

*Ex his selectis Speciebus antica-
cheeticis & antiscorbuticis, aceto scilliti-
co prius irroratis, & loco calido per vi-
ginti quatuor horas, digestis, dein leni
calore, in Aquæ ferratæ libris octo, us-
que ad quartæ partis consumptionem, per-
coctis, denique colatis & expressis, sac-
charique quinque libris adjectis, Fit lege
Artis, egregius ille Syrupus aperiens antica-
cheeticus, cujus præparationis ube-
riorem & exactiorem modum ibidem plu-
ribus enarrat ipse Cl. Charas, a quo
proinde petant, qui plenius cognoscere
aveant. Nimis enim diffusa nobis visa fuit
Tractatio, quam quæ huc traduceretur.*

SYRUP. DE ARTEMIS. 717

Syrupus de Artemisia.

Disp. Vienn. Wirr. Brand. Argent.

R. Radicum Rubix tinctorum,
Ruscii, *ana uncias duas.*
Herbarum Artemisix, *unciam unam.*
Pulegii,
Melissæ,
Dictamni Cretici,
Sabinæ, *ana drachmas tres.*
Florum hyperici, *drachmas duas.*
Seminis nigellæ, *unciam semis.*
Cassix lignæ, *unciam unam.*
Radices incisas infunde in
Aquæ fontanæ, *libris tribus;*
macerentur per noctem, mane leniter
ebulliant, ad colaturæ remanentiam
librarum duarum, in qua infunde her-
bas & reliqua ingredientia, minutim
incisa; facta digestionem per viginti qua-
tuor horas, exprimantur; in
Colaturæ, *unciis novem.*

dissolve

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

& per pannum colatus

Syrupus fervetur.

*Potionibus additur, ac in mensum
suppressionem, & lockiorum imminuto vel
plane suppresso fluxu utimur. Aliam
Compos. copios. vid. in Disp. Lond. &
aliam in GRONING. pag. 33. &c.*

Dosis drachmæ sex, ad unciam
unam.

Syrupus Artemisix Fernelii.

Disp. Leid. le MORT. Pharm. pag. 71.

Paris. Amstel.

R. Radicum Foeniculi,
Helenii,
Iridis,
Levistici,
Præonix,
Rubix Tinctorum, *ana unc. semis.*

718 SYRUP. ARTEMISIAE.

Herbarum Artemisiae, *manipul. duos.*

Betonicae,

Calamintha,

Chamaedryos,

Chamaepityos,

Hyssopi,

Hyperici,

Majoranae,

Matricariae,

Melissae,

Nepetae,

Origani,

Prasii,

Pulegii,

Sabinae, *ana manipulum unum.*

Semenum Anisi,

Dauci,

Foeniculi,

Nigellae,

Ocimi,

Petroselinii,

Rutae, *ana drachmas tres.*

Aquae purae, *pintas quatuor.*

Destillando, abstrahantur, *uncia quindecim*, in quibus postea rite dissolve:

Sacchari albi, *libras duas, cum semisse.*

Coquantur in Syrupum, priori commiscendum, & condiendum

Cinnamomi, *uncia una.*

Spicae Indicae, *drachmis tribus.*

Menses movet, obstructions refert; Hystericis, Epilepticis & paralyticis apprimè convenit.

Ceterum autem alium ejusmodi Syrupum de Artemisia compositum, multo operosioris & diffusioris adhuc compositionis, vid. si placet, in Disp. Brand. ibique SCHULZ. Prælect. pag. 346.

* * *

SYRUP. BALSAMICUS.

Syrupus Balsamicus.

Disp. Wir. Edinb.

R. Julapii rosati, *libram unam*, vel *uncias duodecim.*

addantur

Essentiae balsami Peruviani, *drachmae quatuor.*

Mixta servantur.

Est stomachicus & vere balsamicus; prodest vulneratis, & ubicunque suspicio ulceris interni est, sine notabili tamen calore febrili; tussientibus & asthmaticis conducit.

Dosis drachmae tres.

Syrupus Balsamicus

Tolutanus.

GEOFFROY, *Mat. Med. T. II. p. 485.*

Dispens. Lond. & Edinburg. Leod.

FULLERI *Pharmacop. extemp. p. 353.*

R. Balsami de Tolu, *uncias duas.*

Aquae limpidae, *uncias duodecim.*

Coque in vase clauso, Balneo Arenae, per duas, tresve horas. Colaturae frigidae admisce deinde,

Sacchari albi, ad Electuar. solid. consistentiam cocti, *unc. viginti.*

Ex Mistis ita Fiat lege Artis, Syrupus.

Qui apud Anglos praesertim frequentioris est usus, praecipue in phthisi, & ulceribus internis. Inprimis autem celebratur ad vulnera consolidanda & a putredine defendenda, &c. ita Cl. Geoffroy, qui & plura ibi habet in laudes meritas & ipsius Balsami Tolutani, & in Syrupi, ex hoc egregio Balsamo traumatico potissimum confecti. Conf. supra dicta Part. I. ad ipsum Balsamum Tolutanum.

* * *

SYRUP. BELLIDIS.

Syrupus Bellidis e Succo.

Disp. Wirt. Argent. ubi nonnihil abit. in reliquis fere deest.

Rx. Succus e tota planta bellidis minoris depurati, & ad dimidias evaporati, *uncias novem.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat, saccharum unica ebullitione, solvendo, syrupus, qui, per pannum colatus, servetur.

Prodest tussientibus, vulneratis, ad sanguinem coagulatum resolvendum ab alto lapsis, &c.

Syrupus Berberum.

Dispensat. Brand. Wirt. Argent.

Rx. Succus berberum depurati, *uncias decem.*

Sacchari albissimi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Refrigerans est, sitim & æstum mitigat, & calidis in febris imprimis convenit.

Syrupus Betonicæ.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Argent. & rel.

Rx. Herbae betonicæ recens siccatae, *uncias quatuor.*

Incisa macerentur in

Aquæ betonicæ destillatæ, *libra una.*

Post sufficientem extractionem exprimentur, & in expressi unciis novem, dissolve unica ebullitione

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Syrupus, colatus per pannum, servetur.

Capiti dicata est betonica, vulneraria est & diuretica; leniter adstringit, in calculi renum & vesicæ commendatur; ob vim adstrictoriam & vulnerariam, etiam in lochiorum nimio, post partum,

SYRUP. BORRAGINIS. 719

fluxu, adhibetur. Easdem virtutes etiam syrupus habet, & commode potionibus medicis additur.

Syrupus Borriginis.

Dispens. Vienn. Wirt. & reliq.

Rx. Florum Borriginis recentium, *libram semis.*

Infunde in

Aquæ fontanæ ferventis, *libra una.*

Digerantur per noctem, exprimantur, & infusi clarificati unciis novem adde

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Adscribuntur vires cor roborantes, antimelancholicæ & antimaniacæ.

Pari modo paratur

Syrupus Buglossi.

Cui tribuuntur vires eadem.

Syrupus Botryos.

Dispens. Lond.

Rx. Herbarum Botryos,

Erysimi,

Urticæ, *ana manipulos duos.*

Tussilaginis, *manip. unum semis.*

Coque in Aquæ limpidissimæ suffic. quantitate, ad medias partes:

Colaturæ, *libris duabus.*

adde succi expressi raporum, clauso vase in furno

Coctorum, *libram unam.*

Sacchari albissimi, *libras tres.*

Clarificata coquantur in Syrupum.

Egregium usum præstat in Tussi, rauedine, asthmate, aliisque pectoris morbis, a lexta potissimum pituita, mucosque tenaci obortis. Sensim enim viscosos humores incidit, acres demulcet, &

ad expectorationem blande sollicitat, ut vulgo quidem dici solet.

Syrupus Boyleanus.

FULLER. *Pharm. extemp. pag. 354.*

℞. Radic. Symphyti majoris, *uncias sex.*

Herbæ plantaginis, *manip. duodecim.*

Contusis exprimatur succus, cui adde,

Sacchari, *pondus æquale.*

Et Fiat secundum Artem Syrupus.

Hospitem in Medicina, eum esse oportet, ita inquit ibi, ipse Fullerus, cui non innotescit, quam fortiter hic Syrupus Hæmoptoicis subvenire solent. Egregium hoc est magni Boylei Medicamentum sua & simplicitate, & securitate, & utilitate denique, juxta commendabile & amabile. Conf. infra, Syrupus de Symphyto Fernellii, qui majoris potius operæ, in componendo, quam opis, in juvando.

Syrupus Brunellæ.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

℞. Succī herbæ brunellæ, depurati, & ad dimidias lento igne evaporati, *uncias novem.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Commendatur ad oris & faucium ulcera & inflammationes, aphthis medetur. Vid. BOERHAAVE Hist. Plant. Tom. II. pag. 241. ZORN. pag. 543.

Pari modo paratur

Syrupus Plantaginis Majoris.

Syrupus Bryoniæ.

Disp. Wirt. Brand.

℞. Succī radicum Bryoniæ defæcati, *libram unam semis.*

Sacchari, *uncias triginta duas.*

Fiat, unica ebullitione, post sacchari despumationem, syrupus.

Serum expurgat, potenter resolvit; hinc hydropicis & asthmaticis commendandus; ob insignem amaritiam etiam vermibus aliis insectis, atque bestiolis, in corpore humano natis, adversatur, menstruum educit, & ad virginum morbos laudatur. Vid. SCHULZ. Præl. p. 347.

Dosis uncia semis, ad unciam unam.

Syrupus Byzantinus Simplex.

Disp. Brand. Lond. Renod.

℞. Succorum recentium & per residentiam depuratorum,

Apii,

Endiviæ, *ana libras duas.*

Buglossi,

Lupuli, *ana libram unam.*

Sacchari, *libras quatuor.*

Coque, despuma, &, ut artis est, clarifica, denique ad instar Syrupi de Betonica, in Syrupum justæ consistentiæ reduc.

Commendantur hi Syrupi a Mesue Auctore, potissimum ad Ictericum, hepatis, lienis ac Mesenterii obstructions, item ad febres putridas, biliosas, & phlegmaticas, solutu contumaces. Vid. SCHULZII Prælect. p. 347. RENOD. p. 663. & alios plures.

Syrupus Byzantinus Compositus, J. Dynari.

Disp. Brand. Lond. Renod.

℞. Rosarum rubrarum, *uncias duas.*

Glycyrrhizæ rasæ, *unciam semis.*

Spicæ Indicæ, *drachmas duas.*

Seminis Anisi,

Apii,

Seminis

SYRUP. CAPILLORUM.

Seminis Foeniculi, *ana drachm. tres.*
Contus. ac Cucurbitæ vitr. indit-
tis affunde:

Succi expressi & depurati Apii,

Endiviæ, *ana libras duas.*

Buglossi,

Lupuli,

Aceti destillati, *ana libram unam.*

Coq. sub Alembico, igne suffi-
cienti: Aquæ primo exstillantis libra
una servetur seorsim. Reliqua abstra-
hatur, ad trium circiter librarum re-
manentiam. Quæ exempta e Cucurbita
& expressa cum albumine ovi clarifice-
tur, cui Sacchari purissimi, libras qua-
tuor adde, & ad consistentiam tabu-
lato spissiore coque, tumque Aquæ
primo abstractæ libram redde, sicque
ulteriori una alterave ebullitione syru-
pum justæ consistentiæ exacte paratum
serva.

Syrupus Capillorum Veneris Simplex, Monspeliensis.

Disp. Paris. Wirt. Vienn. Brand. Argent.
Prag. Renod. Messan.

R. Capillorum Veneris, parum inciso-
rum, *uncias tres.*

Infundantur in

Aquæ fontanæ ferventis, *libris tri-*
bus semis.

Stent in digestionem per noctem,
mane leniter coquantur ad septimæ
partis consumptionem, colatura albumi-
ne ovorum clarificetur, & cum

Sacchari albi, *libris tribus.*
fiat syrupus, cui pro lubitu addantur
vel

Aquæ Rosarum,
vel

Naphæ, *uncia una aut dua.*

Humores incidit, attenuat & re-

SYRUP. CAPILLORUM. 721

solvit; loco sacchari, pro edulcoratione
infusi Theæ utuntur, ad tussim & ad pe-
ctoris morbos, a materia viscida ortos.
Vid. Petr. FORMII singularis liber de
Virtutibus hujus Syrupi; add. SCHUL-
ZII Prælect. pag. 348.

Syrupus Capillorum Veneris Compositus.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon.

R. Capillorum Veneris, *uncias quinque.*

Linguæ Cervinæ, *unciam semis.*

Malvæ, *drachmas duas.*

Radicum Asparagi, *unciam unam.*

Glycyrrhizæ, *uncias duas.*

Macerentur in

Aquæ fontanæ simplicis, *libr. duabus.*
& digerantur loco calido per noctem.
Mane coquantur ad consumptionem cir-
citer unciarum sex. Residuo expresso,
& albumine ovi clarificato, adde

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat, unica ebullitione, syrupus.

Vires non differunt a præcedentis.

Vid. SCHULZ. ibidem.

Syrupus Cardiacus.

Dispensat. Wirt. Lond. Ratisbon.

JUNGK. pag. 973.

R. Vini generosi, *uncias octo.*

Aquæ Rosarum, *uncias duas semis.*

Cinnamomi, *drachmas tres.*

Caryophyllorum, *drachmam unam.*

Zinziberis, *drachmam semis.*

Infusa digerantur, ac sufficienti
facta extractione exprimantur; in ex-
presso solvantur

Sacchari, *uncie sex & decem.*

Fiat syrupus.

Est gratus, aromaticus, ventri-
culum roborans; additur electuariis.

Syrupus Cardui Benedicti.

Disp. Wirt. Brand. Ultraject.

R. Succī defecati, & ad dimidias evaporati, Cardui benedicti,
uncias octodecim.

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat syrupus:

Tribuuntur illi vires stomachicæ, alexipharmacæ, antifebriles; potionibus & electuariis additur.

Syrupus Carminativus.

LE MORT. *Pharm. Med. Phys. p. 72.*

R. Ligni Sassafras, *unciam unam semis.*
 Macis,

Nucis Moschatæ, *ana drachm. duas.*

Seminis Anisi,

Foeniculi,

Carvi, *ana unciam unam semis.*

Herbæ Menthæ, *manipulos tres.*

Corticum Aurant. *uncias duas.*

Seminis Levistici, *drach. un. semis.*

Contundantur omnia grosso modo, & infundantur in sufficienti quantitate Aquæ Foeniculi, Menthæ, æqualibus partibus: Macerentur simul, per aliquot horas: dein leviter ebulliant in Balneo Mariæ: Fiat Colatura, quæ Sacchari clarificati, & ad Consistentiam tabellati percocti libris quinque permisceatur absque coctione: Syrupo ita confecto adde:

Oleor. destillat. Cort. Aurant.

Menthæ,

Carvi,

Foeniculi,

Anisi,

Caryophylli. *ana guttas duas.*

In Saccharo nempe prius excepta & pulverisata.

Flatus egregie discutit, ventriculū languidum mire roborat, affectibus

frigidis potissimum convenit: unde in passionibus colicis a causa præsertim frigida obortis, insignem usum præstabit. Quibus vero major oleorum copia placet, eam addere pro lubitu, poterunt: modo, ne quid nimis.

Syrupus Cascarillæ,
e Corticibus Ligni Sassafras,

eodem modo, quo infra Syrupus Kinæ Kinæ parari possunt scilicet:

Cascarillæ,

vel

Corticum ligni sassafras, *uncias tres,*
 in

Vini albi, *unciis viginti duabus,*
 infundendo, & cum

Sacchari, *unciis triginta duabus.*

in syrupum redigendo. Conf. *Dispens. Paris.*

Vires habent easdem, quas cortices, ex quibus parati sunt.

Syrupus Centaurii Minoris.

Disp. Wirt. in aliis deest.

R. Florum Centaurii minoris recentium, *libram unam.*

Incisi infundantur in

Aquæ fontanæ ferventis, *libra una:*

Stent per noctem, mane exprimantur, & in expresso

Florum recentium libra una infundantur: post macerationem per noctem exprimantur.

Colaturæ, albumine ovi clarificatæ,
unciis novem.

adde

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Author, qui commendat, Quercetanus, ait: hoc syrupo nunquam care-

re debent officinae, ob summam ejus necessitatem ac utilitatem; februm ex bile ortam ferociam compescit, biliosum illum succum benigne educit, ictericis conducit; proprium in se continet Rhabarbarum Centaurium minus, fel terræ & febrifuga appellatur, electuariis additur.

Syrupus Cerasorum

Acidorum.

Disp. Wirt. Prag. Brand. Argent. &c.

Rx. Succi cerasorum acidorum, per subsidentiam defecati, unc. viginti.

Sacchari albissimi, unc. triginta duas.

Fiat Syrupus.

Convenit cum reliquis Syrupis acidiusculis, imprimis Berberum. Vid. ZORN. Botan. pag. 187. sqq. & GEOFFROY, de Mat. Med. Tom. III. p. 288.

Syrupus Cerasorum Acidorum cum Floribus Tunicae.

Dispens. Brand.

Rx. Succi Cerasorum acidorum maturorum rite despumati, libras undecim.

Florum Borraginis,

Buglossi, ana libr. semis.

His bene mixtis infunde

Foliorum Florum Tunicae rubrorum plenorum, uncias duas,

Stentque in Infusione, biduum; dein colentur, ac leviter exprimantur, idque novis assumtis floribus, terminum iteretur: postea cum

Sacchari clarificati, libris sex.

Fiat lege Artis, Syrupus, sub finem coctionis.

Pulveris Xylaloës,

Santali citrini, ana drach. duabus.

Cinnamomi elect. drachm. tribus.

In petia subtili ligatis, aromatizandus.

Ufus est analepticus, cardiacus, nervinus ac cephalicus: Inde in magna virium prostratione, potest aqua & vino simul distemperatus commode præberi. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 349. Conf. infra, Syrupus de Floribus Tunicae; qui ejusdem est usus & efficaciae.

Syrupus Chalybeatus.

(GRIM. Laborat. Ceylon. pag. 158.

Rx. Radicum Polypodii Indici,

Aparagi silvestris,

Filicis,

Moring.

Petroselinii,

Cichor.

Curcum. cum Herbis, q. v.

lisque minutim concisis, deinde super adjice:

Rad. Minerae Martis, manipul. unum, aut duos.

Superaffunde optimum Acetum, adeo, ut sub ea, Massa illa bene submergatur: Colloca illud in sole, super Arena, sursum bene contactum: Permite, per septem, vel octo dies, ut ita consistat, atque in se laboret: tunc adde:

Sacchari, libras duas, vel tres.

Atque cura, ut lente simul, per duas, aut tres horas, coquantur: Tandem illud Linteo transcola, atque ulterius, ad convenientem consistentiam, decoque.

Asserva Syrupum istum accurate: nam exquisitissimus est in obstructione atque durtie Lienis, & Hepatis, ut & in Cachexia, quæ in nostra Ceylonia, Morbi communes & ordinarii sunt. Sed conducit etiam iste Syrupus Chalybeatus, in fædo feminarum fluore albo, & pallido

virginum languentium Chlorosi, aliisque Morbis serosis, pituitosis & humidis, uti notum esse arbitror. Hæc quidem post Grimum, adjicere visum fuit. Conf. supra Bolus Chalybeatus, item Electuaria Chalybeata, vel de Croco Martis parata: ad eosdem nimirum usus. Ceterum plures ejusmodi Syrupos chalybeatos. vid. in Pharmacop. extemp. FULLERI, pag. 354. & alibi: item in Pharmacop. Batean. pag. 158.

Syrupus Chamomillæ.

Disp. Wirt. Argent.

Rx. Florum Chamomillæ vulgaris recentium, *libram unam,*

Infunde in

Aquæ fontanæ ferventis, *libra una.*

Stent in vase probe clauso, per duodecim horas, postea exprimantur; infusio repetatur,

Chamaemeli novam sumendo, *libram,*

post extractionem exprimatur & clarificetur infusum, atque ex ejusdem, *unciis novem.*

cum

Sacchari albi, *unciis sedecim.*

Fiat syrupus.

Multum valet hic syrupus ad colicam, tam flatulentam, quam spasmodicam, in febribus quartana & tertiana, cum aliis permixtus, bonum edit effectum; adhibetur in potionibus, vel electuariis, additur etiam clysteribus.

Syrupus Chenopodii, sive Atriplicis Mexicanæ.

Dispens. Wirt. in reliquis deficit.

Rx. Herbar. chenopodii sive atriplicis suaveolentis Mexicanæ, *manipulos quatuor.*

Erysimi,

Urticæ, *ana manipulos duos.*

Farfaræ, *manipulum.*

Infundantur in aquæ fontanæ bullientis libra una, & succi raparum albarum libra semis, post sufficientem extractionem exprimantur, expressio addantur

Sacchari albi, *libræ duæ.*

Fiat syrupus,

Pectoralis & diureticus est, atque in asthma & nephritide, laudatur.

Dosis uncia dimidia, vel drachmæ sex.

Syrupus de Cichorio. cum Rhabbarbaro.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Leid. Vienn. Argent. &c.

POTTER. p. 447.

Rx. Radicum Cichorii, *unc. duas semis.*
Coque in

Aquæ fontanæ, *libra una semis.*
ad remanentiam, *libræ unius,* huic adde Rhabbarbari minutim incisi, *unciam unam.*

Salis Tartari, *grana viginti.*

Ebulliant lento igne, exprimantur, in expresso dissolve

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

clarificato & colato syrupo adde

Aquæ cinnamomi spirituosæ, *unciam unam.*

Servetur.

Bilem leniter subducit; pueris recens natis & infantibus a drachma una, ad drachmam unam semis, usque ad unciam semis, ad educendum meconium, & in torminibus, indeque ortis motibus convulsivis, commode datur.

Syrupus de Cichorio cum

Rhabbarbo Nicolai.

Disp. Brand. Prag. Lond. Leyd. Renod.

Rx. Endiviae utriusque, hortensis & campestris, ana manipulos duos cum semisse.

Cichorii,

Taraxaci, ana manipulos duos.

Fumariae,

Hepaticae fontanae,

Lactucae domesticae,

Lupuli summitatum,

Sonchi laevis, ana manipulum unum.

Capillor. Veneris, uncias duas semis.

Adianti albi, seu Rutae murariae,

Radicum Apii,

Asparagi,

Foeniculi, ana uncias duas.

Glycyrrhizae,

Ceterach,

Cuscutae,

Halicacabi, ana drachmas sex.

Hordei, uncias duas.

Coq. in suff. quant. Aquae simpl. fontanae, ad mediae partis Consumtionem. Colaturae clarificatae libris decem infunde

Pulveris Rhabbarbari electi, uncias octo.

Spicae Indicae, unciam semis.

Stent in Infusione, vase clauso, diem & noctem; Tum cum leni expressione cola, & additis sacchari albi ac puri libris decem, unica ebullitione, ad justam Syrupi consistentiam redige.

Non solum easdem, sed & adhuc majores vires habet, cum praecedenti Compositione simpliciori, vid. SCHULZII Praelect. p. 350. ubi plura in ipsius meritis laudes adnotata leguntur.

Syrupus Cinnamomi.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Lond. Arg.

Rx. Cinnamomi optimi, crassiuscule contusi, uncias quinque.

Reponantur in cucurbitam vitream, addanturque

Aquae Cinnamomi optimae, cum vino destillatae, librae duae.

Aquae rosarum odoratissimae,

unciae duae.

Stent in loco calido, bene obturato vase, ne quid expiret, horis viginti quatuor, atque, cum

Sacchari albissimi clarificati, ad consistentiam tabularum cocti, libris tribus, unciis quatuor.

fiat syrupus.

Virtute gaudet analeptica, & ventriculum, nec non nervos roborante. Datur vel per se, vel cum aquis cordialibus. Similem fere Syrupi Cinnamomi preparationem, vid. apud. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. II. pag. 168. vid. & GRIM. Laborat. Ceyl. pag. 76.

Syrupus Citri e Toto.

Disp. Hamb Wirt. Brand.

Rx. Corticum citri exteriorum recentium, uncias duas semis.

Incisos infunde in

Succi citri recentis, unciis viginti duabus.

Post digestionem exprimentur, in expresso dissolve

Sacchari albi, uncias triginta.

Serventur usui.

In febribus malignis exanthematicis potionibus additur, malignitatem non solum arcere, sed & vires instaurare compertus est. Vid. NEBELII Diss. de Malo Citreo, Cap. X. pag. 642. in Mantissa Exoticor. VALENTINI, ubi plura.

Syrupus Cochleariæ.

Disp. Brand. Wirt.

R. Succī cochleariæ recenter expressi,
libram unam semis.

Abstrahantur lento igne, in cucurbita vitrea, uncia sex; residuum clarificetur & evaporetur ad remanentiam unciarum sex, in quo dissolve

Sacchari albi, *uncias octodecim.*

Atque per pannum colato syrupo adde

Aquam abstractitiam,
 & serva.

Cochlearia est antiscorbutica planta; hinc syrupus inde confectus scorbuticis convenit. Vid. BOERHAAVE Hist. Plant. T. II. p. 419. & inprimis ZORN. Botanolog. pag. 219.

Syrupus Cochleariæ
Compositus.*Dispens. Hag. Ultraject.*

R. Succorum recenter expressorum
 Cochleariæ, *uncias quinque.*

Beccabungæ,

Nasturtii aquatici, *ana. unc. unam.*

Depurentur, leviter calefaciendo, cavendo, ne effervescent: Tum sensim immisce

Sacchari albissimi tenuissime triti, &
 per cribrum trajecti, *libr. unam*
 & *uncias octo.*

Mistis & refrigeratis denique adde:

Spiritus ex prædictis succis, per
 Alembic. Vitrum destill.

uncias duas.

Fiat lege Artis Syrupus, in Morbis Scorbuticis egregii plane usus.

Syrupus Contrayervæ.

Disp. Wirt. Argent.

R. Radicum contrayervæ minutim incisarum, *uncias quatuor.*

Infundantur per noctem in

Aquæ fontanæ ferventis, *libr. duabus.*
 mane leniter ebulliant, ad colaturæ, expressione forti factæ, remanentiam, *libræ unius,* adde

Succi citri, *uncias octo.*

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat, saccharum unica ebullitione solvendo, syrupus, in vitreo vase reponendus.

Laudatur in febribus malignis, variolis, morbillis & aliis exanthematicis, atque, ob vim blandam alexipharmacam, non adeo calidam commendari meretur, potionibus & mixturis admiscendus.

Syrupus Contrayervæ
Compositus.*Disp. Wirt. Vienn.*

R. Pomorum Citri integrorum, *numero sex.*

Concisīs & cucurbitæ vitreæ injectis adde

Radicum Contrayervæ, *unc. unam semis.*

Serpentariæ Virginianæ, *unciam unam.*

Seminum cardui benedicti,

Mariæ, *ana unciam semis.*

Granorum Chermes, *drachm. duas.*

Succi granatorum dulcium, *libras duas.*

Digerantur per viginti quatuor horas, tum, facta expressione ac additis

Sacchari albi, *libris tribus.*

fiat, in vase probe vitreato clauso, syrupus, qui colatus servetur.

SYRUPUS CORALLIOR.

Est alexipharmacus, malignitati & putredini resistit, virtute analeptica vires restaurat, diuretica & diaphoretica: vi materiam noxiam, tam per sudorem, quam urinam, expellit.

Syrupus Coralliorum.

Dispens. Argent. Wirr. Vienn. Prag.

R. Coralliorum rubrorum pulverisatorum, *uncias duas.*

Succi berberum, perfectæ maturitatis, depurati, *libram unam.*

Digerantur, calore moderato, per triduum, vel quousque corallia bullulas emittere cessant: dein succus affusus, per inclinationem, separetur.

Succi hujus, coralliorum solutione imprægnati, *uncia decem &.*

Sacchari, *uncie sedecim.*

lenta ebullitione, redigantur in formam syrupi.

Virtutes sunt refrigerantes, leniter adstringentes, in fluxionibus quibuscunque cohibendis, ad abortum & hæmorrhagias uteri præcavendas mulierculæ utuntur. Vid. LANGII Epist. Med. Lib. III. pag. 809.

Potionibus & electuariis additur, vel solus, ab uncia semis, ad integram, sumitur.

Syrupus Corticum

Aurantiorum.

Disp. Brandi Wirr. Vienn.

R. Corticum aurantiorum recentium & extimorum, *uncias quatuor.*

Vini albi generosi, *libram unam.*

Macerentur per viginti quatuor horas, in loco calido, bene obturato vase; postea vinum decantetur, filtretur, & cum

Sacchari clarificati, atque ad consi-

SYRUP. CORTICUM 727

stentiam tabellarum cocti, *unciis octodecim* permiscendo, fiat syrupus.

Ventriculum roborat, flatas dissipat, & virtute gaudet analeptica & carminativa.

Exhibetur in potionibus.

Syrupus Corticum Citri.

Disp. Prag. Wirr. Vienn. Brand.

R. Corticum citri recentium & extimorum, *uncias quatuor.*

Granorum Ckermes, *drachm. duas.*

Vini albi generosi, *libram unam.*

Macerentur loco calido, vase bene tecto, per viginti quatuor horas; postea vinum decantetur, filtretur, atque, cum

Sacchari clarificati, & ultra consistentiam tabellarum cocti, *unciis octodecim.*

fiat syrupus.

Est cordialis, alexipharmacus & carminativus, ad febres epidemicas catarrhales, malignas laudatur. Addi etiam potest potionibus.

Syrupus Corticum Citri

Essentif.

Le MORT Pharm. Med. Phys. p. 74.

R. Aquæ stillat. fortioris Cort. Citri, *uncias decem.*

Corticum Citri recentium exteriorum, *uncias duas.*

Digerantur simul per horas viginti quatuor, dein clarum a spisso separetur; huic adde:

Succi Citr. recenter expressi, *uncias duas.*

Sacchari ad consistentiam debitam percocti, quantum sufficiat, ut cum præcedentibus Liqueoribus

in Syrupi Consistentiam redigi
queat absque coctione, ultimo,
adde syrupo jam confecto

Elæosaccharum Citri, e guttis sex
vel octo.

Olei recentis Citri, confectum.

Misc. Fiat lege Artis, Syrupus.

*Temperatus est, Cordis affectibus
summopere conducit, flatus discutit, Ven-
triculi debilitati, nausæ & anorexia po-
tenter succurrit, Vomitus compescit, &
in lipothymis quoque, viriumque defecti-
bus egregium usum præstat. Denique
etiam ex mari nauseantibus, atque hinc
de stomachi subversione conquerentibus
plurimum proderit, inprimis ubi unum
alterumve granum opii, vel Theriacæ
cælestis, adjectum fuerit: quanquam me-
lius sit solum opium; omissa illa Theria-
ca cælesti, quæ ne terrenas quidem lau-
des meretur, multo minus autem cælestes;
ut infra candide monuimus, ad ipsam
Theriacam Cælestem. Sed hac obiter
tantum, ferente nempe sic occasione.*

*Ceterum autem conf. supra Syru-
pus de toto Citro essentificatus, e Dis-
pensatorio Brand & infra Syrupus dia-
citri rosatus, Mynsichti.*

Syrupus Croci.

Disp. Wirt.

R. Croci Orientalis, drachmas sex.

Infunde in

Aquæ ferventis fontanæ, unc. decem.

Stent, vase clauso, in digestio-
ne per triduum, postea exprimantur.
In colatura dissolve

Sacchari albi, uncias sedecim, &
post unicam ebullitionem, coletur sy-
rupus per pannum.

*Lene & securum præbet anody-
num pueris; pectorale & alexipharma-
cum, & in catarrhis utiliter adhibetur.*

SYRUPUS CROCI.

*Uncia ejusdem una Croci fere ha-
bet grana quindecim.*

Pueris teneris, pro una dosi, ul-
tra drachmam unam non dandus.

Syrupus Croci Alius.

Pharm. Batean. pag. 159.

R. Croci Angl opt. drachmas duas.

Lachrymarum stillantium ex capiti-
bus papaveris exotici supra la-
minam ferri siccatarum & pul-
verisat. unciam semis.

Spiritus Vitrioli, guttas triginta.

Aquæ Citri totius, uncias octo.

Digere in Balneo Mariæ, ut ex-
trahatur Tinctura, quæ filtretur exa-
ctissime. Tum

R. Sacchari optimi, uncias octodecim.

Aquæ Citri totius, uncias sex.

Coq. despumando, ad Syrupi
crassioris Consistentiam: Cui adde
Tincturam prædictam, ut fiat Syrupus
consistentiæ debitæ, sine Coctione.
*Dosis sit a drachma una, ad drach. tres,
& ultra.*

*Est Remedium cardiacum, ana-
lepticum, anodynum & blandum quoque
hypnoticum, ut ex ipsa nempe compo-
sitione facile patet.*

Syrupus de Cucurbita Mesues.

Vid. Francisc. Alexandri VERCELL.

Apoll. seu de Med. Compos. Rad. IV.

pag. 487.

*Disp. Wirt. in reliquis desideratur, ceu
obsoletur scilicet.*

R. Cucurbitam sativam magnam, pasta
pro pane involutam, coque cum pa-
ne in clibano; e calente adhuc suc-
cum exprime, & ex uncis duode-
cim, ad novem usque, & sacchari
evapo-

SYRUP. CYDONIORUM.

evaporati & clarificati unciis sedecim
syrupum confice.

*Vires laudantur ad febres biliosas
& ardentes, ardorem urinæ, & sitim
mitigandam; ad pectoris affectus, pleu-
ritidem & faucium asperitatem. Hinc
conqueritur Franciscus Alexander, loc.
cit. quod hodie neglectus jaceat hic de Cu-
cubita, Syrupus, quum tamen usu sit
saluberrimus.*

Syrupus Cydoniorum.

Dispens. Brand. Wirr. Argent. Hag.

R. Succi Cydoniorum, ad tertiæ par-
tis consumptionem evaporati,
libram unam semis.

Sacchari albi, *libras duas semis.*

Fiat dissolutione & despumatio-
ne, unica ebullitione facta, Syrupus.

*Gratus est stomacho, leniter ad-
stringit, & in nausea vomitu & fluxio-
nibus alvi, & ad abortum præcavendum
adhiberi potest. Electuariis & potioni-
bus additur. Vid. SYLV. Method. Med.
Lib. II. Cap. 10. & GEOFFROY, Mat.
Med. T. III. p. 376. item BOERHAAVE
Hist. Pl. T. II. pag. 557.*

Dosis ad unciam unam & ultra.

Syrupus e Cynogloss.

Pharm. Extemp. FULLER. pag. 355.

R. Herb. Cynogloss. *libram unam semis.*
Coquendo purgetur, dum incla-
rescat, & cum

Sacchari albi, *libra una semis.*

Fiat lege Artis, syrupus.

*Populus Medicorum uno ore, vim
soporiferam attribuit Cynogloss: Ipse
vero hunc Syrupum licet millies in usum
duxerim, nullam tamen ejusmodi ejus vir-
tutem adhuc observare potui. Nihilo mi-
nus egregium eum agnovi, nullique ceden-
tem, ad defluxiones calidas, acres, te-*

SYRUP. DIACITRI. 729

*nues, catarrhosas, Tussimque inde oriun-
dam. Hastenus ipse Fullerus. Ceterum
conf. supra Pilulæ de Cynoglossa.*

Syrupus Diacitri Rosatus.

MYNSICHT. pag. 260.

R. Succi Citri & Limonum, per pan-
num, aut filtrum, sine ulla vi,
aut expressione, destillati, & cum
pulv. Rosarum rubr. prius Rubi-
ni instar, tincti, *ana libr. unam.*

Rob de Berberis,

Rib. *ana uncias octo.*

Syrupi de Agresta,

Oxyfacchari,

Rubi Idæi optimi,

Fragorum, *ana uncias quatuor.*

Aquæ Cinnamomi Buglossatæ, in
qua

Species diarrhod. Abbat infusæ fue-
rint, *uncias duas.*

Nitri preparati, *drach. unam semis.*

Mixta decoque, ut est Artis, &

Fiat justæ Consistentiæ Syrupus.

*Potentissime refrigerat, penetrat,
siccatur, & a putredine vindicat. Feбри-
bus malignis, biliosis, morbisque conta-
giosis plurimum confert. Intemperiem
calidam Capitis, Cordis, Ventriculi,
Hepatis, Lienis, Viscerum, omnemque
sitim extinguit. Renum cestum emendat;
urinam & sudorem movet: vomitum bi-
liosum reprimat: Cholerae medetur, &c.
Vid. ibi plura insuper elogia. Dosis
sit ab uncia semis, ad unciam unam,
& duas, per se, vel in vehiculis speci-
ficis, affectum proprie respicientibus.
Ceterum conf. supra, Syrupus Citri e
toto, & Corticum Citri essentificatus.*

• •

730 SYRUP. DIACODION.

Syrupus Diacodion, *sive*
De Capitibus Papaveris, *sive* Dia-
codium Liquidum Montani.

Disp. Brand. Wirt. Argent. Vienn. Gron.
Rotterdam.

℞. Capitem Papaveris, cum seminibus,
uncias duas.

Siliquarum dulcium, *unc. duas semis.*

Incisis affunde

Aquæ fontanæ, *libram unam semis.*

Coquantur lento igne, ad cola-
turæ remanentiam unciarum decem, in
fine coctionis addendo

Liquiritiæ recentis minutim incisæ,
unciam unam semis.

in colatura dissolve

Sacchari candi rubri, *uncias sedecim.*

Despumatus & colatus syrupus
fervetur.

*In tussi acri, ad materiam increas-
sandam, a veteribus valde laudatur.*

Dari potest infantibus lingendus,
ad drachmam unam; adultis, ad un-
ciam unam.

Syrupus, Diacodium
Crocatum.

Disp. Vienn. Wirt.

Fit, syrupo antecedenti, *sive*
Diacodio simplici addendo,

Croci optimi, *drachmam unam.*

*Vires sunt eadem, propter crocum
tamen, magis anodyna ac resolventes.*

Syrupus Diasereos
Andernaci.

Disp. Brand. Prag. Vienn.

℞. Radicum polypodii querni, *unciam
unam.*

Glycyrrhiæ rasæ, *drachmas sex.*

SYRUP. DIASEREOS.

Apii,
Asparagi,

Foeniculi, *ana unciam semis.*

Herbar. Adianti albi,

Agrimoniæ,

Capillorum Veneris,

Ceterach,

Fumariæ,

Lupuli, *ana manipulum semis.*

Cichorii,

Endiviæ, *ana manipulos tres.*

Flor. Borraginis,

Buglossi,

Violarum, *ana pugillum unum.*

Semin. Carthami, *unciam un. semis.*

quatuor frigid. maj. rec. *ana. drach.*

drach. duas.

Hordei integri, *pugillos duos.*

Prunorum Damascenor. *No. viginti.*

Myrobalanorum Chebularum,

Citrinarum, *ana unc. semis.*

Agarici recens trochiscati, *unc. unam.*

Foliorum sennæ sine stipit. *unc. unam*

semis.

Rhabarbari electi, *uncias duas semis.*

Cinnamomi,

Zinziberis, *ana drachmam unam.*

Coq. in suffic. Aqua, ad libra-
rum trium remanentiam: Colaturæ ex-
pressa postea adde

Sacchari albi, *libras duas.*

Clarificetur, ut Artis est, ac co-
quatur ad Consistentiam Syrupo debi-
tam: Cui tandem adde:

Syrupi Rosarum solutivi, *uncias tres.*

*Descriptus hic non contemnendus
Syrupus ab inventore ipso Jo. Guinther.
ANDERNACO, in Comment. de Med.
Vet. & nova, Part. II. pag. 438. sqq.
& ibidem eximie commendatus, ob virtu-
tes potissimum aperientes, resolventes, an-
tiætericas, anthelminthicas aliasque. De
quibus & vid. SCHULZ. in Præl. p. 354.*

Syrupus Dynari, seu Dimari.

Vid. supra Syrupus Byzantinus;
Cur vero Dynari vocetur Arab. nempe ab
usu diuretico, ostendit RENODAEUS,
pag. 662. contra Dessennium; *cujus ta-*
men falsam sententiam denuo, quod mi-
rum, assumpsit SCHULZIUS in Prælect.
pag. 348. Sed hoc obiter.

Syrupus Domesticus, sive de

Spina Cervina, sive Derhamno
Cathartico, vel Solutivo.

Disp. Lond. Amst. Paris Lugd: Wirt.
Vienn. Hamb. Prag. Argent.

R. Baccarum fruticis, quem Spinam
cervinam vocant, circa finem
Septembris, aut Octobris initio
collectarum, quantitatem suffi-
cientem;

Conquassatæ & calefactæ expri-
mantur.

Succi hujus colati, unciis viginti
addantur

Sacchari albi, uncia triginta duæ,
solvantur & colentur, addendo,
in petia ligata,

Anisi,

Mastiches, ana drachmas tres.

Zinziberis,

Cinnamomi,

Caryophyllorum, ana dr. unam semis.

Fiat syrupus.

Commendatur a River. Solenand.
Sydenham. & aliis, ad hydropem, ca-
chexiam, arthritidem, nec non luem ve-
neream. Vid. BOERHAAVE Hist. Plant.
T. I. p. 159. SCHULZ. Prælect. pag. 354.
& præsertim ZORN. Bot. pag. 569. &
Sim. PAULLI Quad. Bot. p. 129. ma-
xime laudat. SYDENHAM, Tract. de
Hydrope, pag. 251. sqq. Tom. II. Opp.

Sunt, qui etiam recens natis, ad expur-
gandum meconium, dare solent.

Datur drachma una, ad unciam
& ultra.

Syrupus de Duabus

Radicibus.

Dispens. Vienn. Brand.

R. Radicis Petroselinæ,

Foeniculi, ana uncias quatuor.

Aquæ fontanae, libras quinque.

Coquantur ad medietatem; de-
inde colaturæ post clarificationem, ad-
dantur

Sacchari albißimi, librae duæ.

Ut Fiat lege Artis, syrupus.

Obstructiones Viscerum reserat,
humores crassos incidit, & attenuat, uri-
namque ut & calculum interdum, pellit.

Syrupus Dysentericus Medi-
corum Parisiensium.

Collectan. Pharm. Paris.

R. Rhabarbari minutim incisi, dr. duas.

Cinnamomi, scrupulum unum.

Infunde in

Aquæ Rosarum stillatitiæ, libra una.

Infunde pariter in

Aquæ stillat. plantaginis, libra una.

Florum Rosarum rubrar. unc. semis.

Macerentur separatim, per horas
viginti quatuor: quibus postea adde
Succi Berberum depurati, libram un.

Deinde misceantur: Colaturæ
per residuum claræ, addantur

Sacchari Canti albißimi, librae duæ,
vel quantum suff.

denique coq. in Syrupum, ut opus est.
Lienteriæ & Dysenterici mederi
dicitur.

Nec omnem medendi vim equidem
ipsi plane denegaverim. Interim autem,

732 SYRUP. EMETICUS.

*dum omnia dulcia, quod nempe notissimum, in Dysenteria nocent, quoniam & tormina magis augent, & ipsum alvi soluta fluxum vehementius citant: tum de-
mum hunc Syrupum usui fore crediderim, ubi nimia Sacchari quantitas multum imminuta & arctius circumscripta fuerit. Ceterum alium Syrupum Dysentericum laxativum, sed operosioris Compositionis, vid. si lubet, apud MYSNIGHT. p. 265.*

Syrupus Emeticus.

Dispensat. Brand. Wirt. Vienn.

R. Vitri Antimonii hyacinthini, subtilissime pulverisati, *drach. duas.*
affunde

Vini albi Rhenani, *uncias duodecim.*

Stent per triduum, leni calore in digestionem, post filtratis per chartam bibulam, adde

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Sola dissolutione & unica ebullitione, fiat syrupus, in vase vitreo ponendus.

Delicatulis propinatur, ad vomitum ciendum.

Dosis est a drachma una, ad drachmas quinque, vel sex.

In apoplexia & catarrho suffocativo etiam clysteribus, ab uncia una, ad unciam unam semis addi potest.

Syrupus Emeticus Angeli Salæ.

Exeges. Chymiatric. pag. 737.

Disp. Wirt. Prag. Ratisbon.

R. Vitri Antimonii optime triti, *unciam unam.*

Cinnamomi electi,

Zedoariæ,

Seminis angelicæ, *ana drachm. duas.*

Sandali rubri, *unciam semis.*

Croci Orientalis, *drachmam semis.*

SYRUPUS ENULAE.

Infundantur in

Aceti rosati, *unciis viginti;*

Macerentur per viginti quatuor horas, colentur & filtrentur, in filtrato liquore dissolvantur

Sacchari albi, *unciae viginti.*

Fiat syrupus.

Vires sunt eadem, quæ præcedentis. In peste tamen non semper tuto adhiberi posse hunc Syrupum, egregie ostendit THONERUS, Obs. med. 8. Lib. I. pag. 70. sqq.

Dosis drachma una, ad unciam dimidiam.

Syrupus Enulæ.

Dispensat. Prag. Vienn. Wirt. &c.

R. Succi radices Enulæ defecati, *libr. unam semis.*

Sacchari albi, *libras duas semis.*

Solvantur & fiat syrupus, per pannum colandus.

Resolvit, & ad pectoris vitia adhibetur: etiam urinam, arenam, aquam & vermes pellit, pluresque alias virtutes exserit, abunde laudatas a ZORNIO, in Botanolog. pag. 281. sqq.

Syrupus de Erysimio Lobelii.

Disp. Brand. Wirt. Paris. Lond. Prag.

Vienn. Hamb.

R. Erysimi totius recentis, *uncias tres.*

Radicum Helenii,

Tuffilaginis, *ana uncias duas.*

Herbarum Borriginis,

Cichorii,

Capillorum Veneris, *ana unc. semis.*

Florum quatuor cordialium,

Anthos,

Stoechadis Arabicæ, *ana dr. duas.*

Seminis Anisi, *drachmas sex.*

Passularum mundatarum, *unc. duas*

Incisa & contusa coquantur in

Aquæ fontanæ, *libris duabus & semis.*
 Succi Erysimi, *unciis sex,*
 ad remanentiam unciarum octodecim,
 in expresso liquore dissolvantur
 Sacchari albi, *uncia triginta duæ.*

Fiat syrupus.

NB. Erysimum vel Irio illa est planta,
 quæ Verbenæ foemina vulgo vocatur:
 de qua supra Parte I.

Ad raucedinem præcipue commendatur, & multis jam amissam vocem restituisse, exempla prostant: Inde & scite vocatur Syrupus Cantatoris, seu Gallice le Syrop du Chantre, vid. GEOFFROY Mat. Med. Tom. III. pag. 446 BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. II. p. 428. & HERMANN. Cynof. Mat. Med. pag. 522. item ZORN. p. 288. & TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. pag. 19.

Datur ab uncia dimidia, ad integram, ex infusis, decoctis, sero lactis, aliisque vehiculis.

Syrupus Exhilarans, Schillingi, sive rectius Laurentii, aut Castellani,

Vid. RENOD. p. 679. & Tab. Smaragd. pag. 397. item BIERLING. p. 80.

Dispens. Messan.

R. Succorum Borriginis,
 Bugloss. *ana libram unam semis.*
 Pomorum redolentium, *libram un.*
 Melissæ, *libram semis.*
 Granor. Kermes, *drachm. duas.*
 Lign. Aloës, *drachmam unam.*
 Santali citrini, *scrupulos duos.*
 Specier. diamargarit. frigid. *dr. semis.*
 Diambri. *scrupulos duos.*
 Sacchari albissimi, *libras duas.*

Misceantur: Fiat lege Artis, Syrupus.

Cognominatur Exhilarans, quia vim habet eximiam ad Cor, & Spiritus vitales exhilarandos, facultates erigendas, moerorem abigendum, & qualitatem humoris melancholici malignam contemperandam. Hæc Renodæus dixit: utinam vero dixisset! Sed vid. supra jam a nobis monita, ad Species sic dictas lætificantes. Interim serio optandum esset, ut verus ejusmodi Syrupus exhilarans alicubi venalis prostaret, qui his duris dirisque eheu! temporibus, quibus toto fere orbe Mars impius sævit, reficere & exhilarare posset animos afflictos, & longis moeroribus peritus fere confectos. Ex nostris enim civibus, immenso furibundi belli onere oppressis, & viribus pæne omnibus plane exhaustis, nemo fere est, qui non deficiens animo, moesto cum corde jaceret. Verum hæc vota sunt, quibus tamen sævientia fata nondum pro dolor! flectuntur. Sed ignoscat quæso, æquus lector moesta querelæ, quam justus dolor & hoc ipso loco, forsitan minus convenienti, hæc data occasione, subito expressit. Expletur lacrymis egeriturque dolor.

Syrupus Farfaræ e Floribus.

Disp. Wirt. Argent. Prag. Brand. Hamb. Leod.

R. Florum Farfaræ, sive Tussilaginis, recentium, *libram un. semis.*
 affunde

Aquæ fontanæ ferventis, *libras duas.*
 Macerentur per viginti quatuor horas, exprimantur, & in Colaturæ, *unciis novem*
 dissolve

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Ad pectoris vitia inservit, materiam acrem salsam incrassat, & expectorationem adjuvat. Vid. BOERHAAVE

Hist. Plant. p. 152. Tom. I. Continuat.
Mat. Med. GEOFFROY, Tom. III.
pag. 256. sqq. & ZORN. pag. 688. sqq.
item TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris.
pag. 236.

Datur in decoctis pectoralibus.

Syrupus Fragrans Laxativus Kufferi.

Dispens. Argent.

Rx Folior. Sennæ sine stipit. *unc. quatuor.*
Rhabarbari optimi, *unc. unam semis.*
Radici Polypodii, *unciam unam.*
Seminis Coriandri, *unciam semis.*
Crocii Orientalis, *drachmam semis.*
Florum Borriginis,
Buglossi,
Violarum, *ana manipulum semis.*
Coq. in Aquæ fontanæ sufficien-
ti quantitate, ad remanentiam trium
librarum: Colaturæ adde:
Succi Rubi Idæi,
Fragorum, *ana libram unam.*
Sacchari albi, *libras quatuor.*
Coq. ad Syrupi Consistentiam,
lege Artis.

Pro scopo laxandi alvum, adhi-
betur, ad unciam unam, duas, aut tres,
prout diversæ naturæ ferant.

Syrupus Florum Nymphææ Simplex.

Dispens. Lond. Brandenb. Renod. Hamb.
Paris.

Rx. Florum Nymphææ albæ, *libr. duas.*
Infunde in Aqua Nymphææ, aut
saltim fontanæ ferventis libris quatuor.
Stent in digestionem caloris balnei, horas
viginti quatuor: Tum exprimantur va-
lide: Expressum recentibus reaffunda-
tur Floribus; digeratur, exprimatur,
idque tertia vice repetatur: Expressio-

ni postremæ addantur Sacchari, libræ
totidem, quot Succii sunt, ac clarifi-
cando & ebulliendo, ut Artis est, fiat
Syrupus.

Syrupus Florum Nymphææ Compositus.

Disp. Lond.

Rx. Florum albißimorum Nymphææ re-
cent. *libram semis.*

Violarum, *uncias duas.*

Folior. Lactucæ, *manipulos duos.*

Semin. Lactucæ,

Portulacæ,

Cucurbitæ, *ana unciam semis.*

Coquantur in Aquæ puræ, li-
bris quatuor, donec una evanuerit:
Expressio dein adde:

Aquæ Rosar. rubrar. *libram semis.*

Sacchari albi, *libras quatuor.*

Percoquantur secundum Artem,
in Syrupum.

Uterque Syrupus est anodynus, &
refrigerans: Inde in Gonorrhœa viru-
lenta, urinæ ardore, mensibus dolorifi-
cis, cum fluore albo & hæmorrhagiis im-
petuosius, confert. Datur cum decocto
aliquo, aut Sero Lactis. Hæc SCHUL-
ZIUS, in Prælect. pag. 360. Ceterum
alius Syrupus de Nymphæa compositus,
sed diffusioris, & ut ingenue fatear,
confusioris simul compositionis, qui Fran-
ciscum Pedemontanum Auctorem habet,
descriptus extat in Antidotario Messanen-
si, pag. 6. & in aliis nonnullis vetustio-
ribus Dispensatoriis. Quare vix dignus
nobis visus fuit, qui huc transcriberetur.

SYRUPUS FLORUM.

Syrupus Florum Paralyseos, five Primulæ Veris.

Dispens. Wirt. in reliquis deest.

Rx. Florum Paralyseos mundatorum recentium, *libram unam.*
affunde

Aquæ ferventis fontanæ, *unc. decem.*

Post sufficientem macerationem exprimantur, in colatura, unica ebullitione, dissolve

Sacchari albisissimi, *uncias sedecim.*

Servetur.

Speciales floribus Paralyseos adscribuntur vires nervine; vid. BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 281. & maxime ZORN. Botanol. pag. 542. quosque ibi laudat Auctores plures. datur igitur etiam syrupus convulsis tremulis, & paralyticis; ulcera oris persanare & tussitentibus auxiliari creditur.

Syrupus Fragorum.

Disp. Argent. Wirt. Prag. Brand. Hamb.

Rx. Succi fragorum depurati, *unc. decem.*

Sacchari, *uncias sedecim.*

Fiat lege artis syrupus, ad normam syrupi berberum.

Est analepticus & diureticus.

Syrupus de Fumaria.

Disp. Wirt. Argent. Paris. Prag.

Paratur e

Succi defecati, & ad tertiæ partis consumptionem inspissati, *unciis novem, &*

Sacchari, *unciis sedecim.*

Ad sanguinem & lympham corrigendam, scabiem & alia cutis vitia commendatur.

Addi potest electuariis & decoctis.

* * *

SYRUP. DE FUMARIA. 735

Syrupus de Fumaria Compositus.

Dispens. Lond. Leyd.

Rx. Herbar. Endiviæ,
Absinthii vulgaris,
Lupulorum,
Cuscutæ,
Scolopendrii, *ana manipul. unum.*
Epithymi, *unciam unam semis.*
Coq. in Aquæ puræ lib. quatuor,
ad medias: Colat. adde
Succi Fumariæ expurgati, *libr. unam semis.*

Borraginis,

Buglossi, *ana libram semis.*

Sacchari albi, *libras quatuor.*

Fiat Syrupus, secundum Artem.

Vires jam supra indicatæ sunt: sed in hac compositione sunt adhuc majores, in depurando nempe sanguine vitioso. Ceterum aliam hujus Syrupi compositioni descriptionem multo operosiores, Mesuæ adscriptam, hac vero vix meliorem, vid. apud RENOD. pag. 658. uti & varia in eadem recte reprehendit: item in Dispensat. Vienn. Prag. & aliis.

Syrupus Glycyrrhizæ.

Disp. Lond. Wirt. Vienn. Brand. Hamb.

Hag. Ultraject.

Rx. Glycyrrhizæ, *uncias duas.*

Capillorum Veneris, *unciam unam.*

Hyssopi, *unciam semis.*

Aquæ, *libras duas.*

Species prædictæ in aqua, prius fervefacta, horis viginti quatuor macerentur, deinde decoquantur ad dimidias, colaturæ addendo

Mellis despumati, *uncias octo.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Aquæ rosarum, *uncias quatuor.*

Fiat syrupus, secundum artem.

Cum syrupo Capillorum Veneris convenit; pectoralis est, & pro edulcoratione decoctorum pectoralium inservire potest.

Syrupus Granatorum.

Disp. Argent. Wirt. Brand. Hamb. Prag.
 R_x. Succu granatorum acidodulcium depurati, *uncias decem.*

Sacchari albissimi, *uncias sedecim.*

Solvantur & colentur; syrupus in vase vitreo servetur.

Est analepticus & leniter adstringens; refrigerat, sitim sedat, bilem refranat: inprimis in cardialgia, pro summo specifico censetur a Jac. FABRICIO, referente & approbante ipsius denero, SIM. PAULLI, Quadrip. Bot. pag. 384. & ex eo, GEOFFROY, Mat. Med. T. III. pag. 794. & ZORN. pag. 333.

Datur in potionibus, mixturis & julapiis.

Syrupus Granorum Kermes.

Dispens. Vienn. Wirt. Groning. Prag.

R_x. Coccinellæ, *unciam semis.*

Optime trita in

Aquæ Rosarum &

Cinnamomi, sine vino, *ana unciis duodecim.*

Salis tartari fixi, *granis duodecim.*

Infundantur per noctem, addantur

Sacchari albi, *unciæ triginta duæ.*

Succu granorum Kermes, *unciæ duodecim*

Unica ebullitione fiat syrupus liquidus, qui, per linteum colatus, reponatur.

Analepticus est, diureticus & alexipharmacus; datur in variolis & morbillis, nec non febribus catarrhalibus.

Cum Confectione Alkermes convenit. Immo illi longe præferendus, quod caret nempe suspecto illo lapide Lazuli, item Moscho & Ambra. Vid. supra dicta ad Lap. Lazuli, & ad Conf. Alkermes.

Syrupus Hederæ Terrestris.

Disp. Wirt. Brand. Argent. Prag.

Sicut Syrupus betonicæ ex aqua destillata & herba sicca paratur.

Hedera terrestris vulneraria est, & nephritica; syrupus ad abscessus inter-nos, sputum cruentum saniosum phthysicorum commendatur; consolidat & mundificat, urinam & menses promovet ut & hydropicis utilis est. Vid. LANG. Ep. Med. L. III. pag. 808.

In potionibus & electuariis propinari potest.

Syrupus Hyperici.

Disp. Wirt. in reliquis fere deest.

R_x. Florum hyperici recentium, *libram unam semis.*

Aquæ fontanæ ferventis, *libram un.*

Macerentur per diem integrum in loco calido; postea exprimantur, & ex

Infusi clarificati, *unciis novem, cum Sacchari albi, unciis sedecim,*

Eiat syrupus.

Eisdem vires, quas flores, habet; vulneratis, calculosis, ac renum doloribus vexatis auxiliatur.

Docente QUERCETANO in Pharm. restituta; instar balsami, omnibus resistit corruptionibus ventriculi, specificum est contra vermes: quod facilius quidem credendum, quam prius.

* *

Syrupus Hyssopi.

Disp. Wirt. Vienn. Arg. Prag. Hag.

℞ Hyssopi siccatae, *uncias duas.*

Capillorum Veneris, *unciam semis.*

Radicum Helenii, *unciam unam.*

Apii, *unciam semis.*

Coque radices & Capillum Veneris in

Aquæ, *libris duabus semis.*

ad colaturæ remanentiam unciarum sedecim, in qua infundatur Hyssopus, & post digestionem in loco calido, infuso expresso & clarificato adde

Sacchari albi, *libras duas, uncias octo.*

Fiat syrupus.

Viscidos humores resolvit, pulmones roborat, tussientibus & asthmaticis commendatur, in potionibus & electuariis.

Syrupus Hyssopi Compositus,
Mef.

Disp. Brand. Lond. Prag. Hamb. Renod.

℞ Herb. Hyssopi in umbra mediocriter siccata.

Radic. Apii,

Foeniculi,

Glycyrrhizæ,

Petroselinii, *ana drachmas decem.*

Capillor. Veneris, *drachmas sex.*

Semin. Cydoniorum,

Malvæ,

Tragacanthi, *ana drachmas tres.*

Hordei mundati, *unciam semis.*

Cibeborum exacinat. *unc. unam semis.*

Dactylorum,

Ficuum pinguium, *ana Num. decem.*

Jujubarum,

Sebesten, *ana Num. triginta.*

Coq. in Aquæ fontanæ, *libris octo*, ad tertiæ partis remanentiam;

Colaturæ expressæ, &, ut Artis, clarificatæ add.

Sacchari albi, aut canti, *libras duas cum semisse.*

Et una alterave ebullitione, fiat ex arte, syrupus.

Est pectoralis & bechicus: compositus ex blandis solventibus, aperitivis, incrassantibusque pectoralibus. Convenit ergo in tussi & asthmate. Vid. huc SCHULZII Prælect. pag. 357. & CARTHEUSERI Pharmacol. pag. 649. qui insuper hæc in laudes hujus Syrupi, addit: ob egregiam virtutem demulcendi ac lubricandi, in morbis pectoris, a sero acri productis, v. g. raucedine, angina spuria, tussi, asthmate, nec minus in ardore urinæ frequentissime cum fructu præscribitur, &c. Quæ utique ab ipsa veritate & experientia confirmantur. Ceterum plures ejusmodi syruporum bechicorum & pectoralium compositiones agrotis profuturas, vid. in Cl. HEINS Pharm. Rat. pag. 162 sqq.

Syrupus de Ibisco, sive de
Althæa Compositus Paris.

Dispensat. Paris.

℞ Radicum Althææ tusarum & meditullio repurgatarum, *uncias duas.*

Raphani domestici,

Silvestr. in talleolas sectar.

Foeniculi,

Asparagi,

Petroselinii,

Eryngii,

Bardanæ, contus. & a meditull. repurg.

Cicerum rubrorum, *ana unc. unam.*

Saxifragiæ albæ rotundifoliæ totius, Foliorum Betonicæ,

A a a a

Foliorum Pimpinellæ,
 Helxines,
 Plantaginis,
 Summitatum Althææ, ana unc. tres.
 Fructus Halicacabi, No. triginta.
 Seminum quatuor frigidorum majorum,
 Lithospermi, ana drachm. tres.
 Glycyrrhizæ rasæ & contusæ, unc. unam.

Coq. in Aquæ purissimæ, libris octodecim, ad libras decem, quibus deinde permisce

Sacchari optimi, libras quinque.

Clarifica, & coque in Syrupum.

Ardorem urinæ demulcet, ac citra manifestum calorem, crassam obstruentemque pituitam, nec non viscidam purulentamque Renum saniem & arenulas blande expurgat. Ceterum plurimum convenit cum quoad compositionem, tum quoad ipsum effectum, cum notissimo illo Syrupa de Althæa Fernelii, cujus supra suo loco, descriptio exhibetur. Conf. & Species de Althæa, superius sub Speciebus variis, descriptas.

Syrupus de Jujubis.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Lond. Prag. Leyd. Hag. ultraject.

Ri. Jujubarum recentium, uncias tres.
 Liquiritiæ, drachmas sex.
 Capillorum Veneris,
 Florum violarum, ana drach. quinque.
 Seminum Malvæ,
 Cydoniorum,
 Papaveris albi, ana drachm. tres.
 Incisa coquantur, in
 Aquæ fontanæ, libris duabus semis,
 ad colaturæ remanentiam unciam octodecim, in qua dissolve
 Tragacanthæ albæ electæ, dr. unam.

Sacchari albi, uncias triginta duas.

Fiat syrupus, qui, per colatorium trajectus, servetur.

Commendatur ad tussim siccam, sputum tenuo suo lentore maturat, incrasstat, glutinat & expectorationem adjuvat idemque ad urinæ vitia confert. Vid. ZORN. Botanol pag. 369. & RENOD. Disp. Med. pag. 675. SCHULZ: Prael. pag. 357.

Propter mucilaginosam semina & tragacantham, est consistentiæ spissioris, & potius linctus, quam syrupus, vocari deberet; præstat etiam, illum per linctus, quam haustus, assumi, aut aquis dilutum hauriri. Melior quoque & suavior est recens paratus, quam per diuturnius tempus, jam asservatus, inprimis propter adjecta semina, quæ inde etiam, sine jactura virtutis ipsi adscriptæ & competentis etiam, me quidem iudice, rectius omitti possent.

Syrupus Kinæ Kinæ.

Disp. Wirt. Paris. &c.

CHARAS Pharm. Reg. T. I. p. 142.

R. Corticum Kinæ Kinæ pulverifatorum, uncias quatuor.

Cinnamomi electi, unciam unam.

Vini rubri generosi, libras duas.

Macerentur, in vitro probe clauso, sæpius vitrum movendo, per biduum; postea exprimantur ac colentur, in colatura, unica ebullitione, dissolve

Sacchari albi, uncias triginta duas.

Fiat syrupus, qui per panum colatus, servetur.

Pueris medicamenta reformidantibus dari potest; præter vim antifebrilem, etiam tonicam & stomachicam habet.

Dosis uncia semis, ad integram.

Syrupus Kinæ Kinæ sine Vino.

Dispens. Paris.

CHARAS, Pharm. Reg. T. I. p. 142.

℞. Cortic. peruv. triti, *uncias tres.*

Bulliant in Aquæ fontan. *lib. quatuor*,
ad tertiæ partis Consumtionem,
Infunde per horas viginti quat.

Colat. expressæ postea adde

Sacchari, *libram unam semis.*

Coq. lege Artis, in syrupum.

Utrique huic Syrupo vis quadam antifebrilis inest; sed perquam exigua, ut ingenue fatear: igitur in febribus inveteratis & pertinacioribus, Medentis voto varius respondebit speratus inde Effectus. Conf. in hanc rem jam supra dicta, ad Elixiria & Extracta Antifebrilia: par enim est ratio. Præstant igitur semper his omnibus Electuaria antifebrilia, ex ipso Cortice peruv. recenti, aliisque commodis in hanc rem ingredientibus adjectis, parata. Quorum aliquot egregiæ compositiones supra suo loco, exhibita fuerunt. Interim tamen Syrupus iste febrifugus teneris præsertim infantibus, forsitan non sine omni effectu, subinde offerri poterit.

Syrupus Limonum.

Disp. Groning. Paris.

℞. Succi Limonum, per subsidentiam depurat. *uncias sedecim.*

Sacchari albillimi, *uncias triginta.*

Redigatur sine coctione, in syrupum.

Blande refrigerat, sitim sedat, putredini resistit, nauseam tollit, & vomitus cohibet: Hinc in febribus ardentibus, putridis & malignis, quin & peste ipsa, summi & notissimi usus. Conf. supra Syrupus Acetositatis Citri, qui ejusdem est virtutis.

Syrupus de Manna Laxativus.

Disp. Wirt. Vienn. Prag. Brand.

℞. Radicis Polypodii, *unciam un. semis.*

Specierum florum florum & fructuum,

Passularum minorum, *ana unc. duas.*

Macerentur, per noctem, in

Aquæ fontanae ferventis, *libris duabus semis.*

mane coquantur ad tertiæ partis consumtionem, colentur, in colatura infunde

Foliorum Sennæ electæ, *unc. quatuor.*

Seminum Anisi,

Foeniculi,

Galangæ,

Macis,

Zinziberis, *ana drachmam unam.*

Digerantur per viginti quatuor horas, in loco calido, exprimantur, expressum albumine ovi clarificetur, atque cum clarificato dissolvantur

Mannæ Calabrinæ, *unciæ sex.*

Sacchari albi, *unciæ viginti duæ.*

Fiat syrupus.

Datur pueris, scopo laxativo, ad humores a pectore derivandos, & recens natis, ad mecenium educendum. Vid. THONERI Append. ad Obs. Med. pag. 367. Conf. supra Electuarium de Manna.

Dosis scrupuli duo, ad unciam semis.

Syrupus de Manna Solutivus, Mindereri.

BENNET. Theatr. Tabid. pag. 181.

℞. Pulpæ Tamarindor. *uncias duas.*

Jujub.

Sebest. *ana No. viginti.*

Prunorum damascen.

Caricarum ping. No. decem.
 Hordei integri, manipulum semis.
 Polypodii quern. unc. quatuor semis.
 Semin. Foeniculi, drachmas duas.

Aquae Fontan. libras septem.

Coque ad Remanentiam, librarum quinque.

In Colatura calida infund. per noctem.

Folior. Sennae elect. unc. duas.

Agarici trochiscati,

Rhabarb. opt. ana drachmas tres.

Colaturæ leviter expressæ iterum adde:

Mannæ Calabrinæ,

Mellis rosac. solut. ana uncias octo.

Sacchari albi, uncias sedecim.

Misc. Fiat lege Artis, syrupus, dr. duabus Cinnamomi. aromatizandus.

Easdem pæne virtutes habet, ac præcedens Syrupus de Manna laxativus: In Morbis pectoris, a lenta pituita præsertim ortis, mirum in modum, commendatur ab ipso Inventore Minderero, nec non Benneto, seu Benedicto, qui salutarem ejus usum a fida experientia plus semel didicit, ut passim in ipso egregio opere docet. Ceterum conf. supra Electuaria de Manna.

Syrupus Mastichinus.

Disp. Brand. Wirt.

R. Mastiches electæ, parum contusæ, uncias duas.

Infunde in

Aquæ mastichinæ, unciis duodecim.

Stent in vase probe clauso, in digestionem, per triduum; postea colentur, in colatura dissolve

Sacchari albi, uncias sedecim.

Syrupus in vase probe munito servetur.

Ad ventriculi vitia, a causa frigida orta, catarrhos, & ad cerebrum roborandum convenit.

Potionibus & electuariis additur; vel etiam, pro lubitu, ab uncia dimidia, ad integram exhibetur.

Syrupus Melissæ.

Eodem modo paratur, quam sequens Syrup. Menth.

Adscribuntur vires cordiales, nervinæ & uterinæ.

Syrupus Menthæ.

Disp. Paris. Wirt. Prag. Argent.

R. Herbae Menthae siccae, unc. quatuor.
 Aquae Menthae, libram unam.

Digerantur in vase clauso, per biduum, exprimantur, & in colatura, unica ebullitione, dissolvantur

Sacchari albi, uncia sedecim.

Ventriculum roborat, vomitus & nauseam tollit, carminativus & hystericus est: quæ etiam omnia conveniunt Meli Menthae, Superius suo loco, descripto.

Syrupus Menthæ Compositus.

Dispens. Lond. Renod. Leyd. ultraject.
 Rotterdam. Amstel.

R. Succo Cydoniorum dulc. & acidodulcium,

Granator. acidodulc. & acid. ana libram unam semis.

Menthæ siccae, libram semis.

Rosarum rubrarum, uncias duas.

Misceri macerarique patere in sequentem diem: tum coque ad medias, & cola: saccharoque injecto, ad libras quatuor, fiat Syrupus secundum Artem.

Iisdem pollet virtutibus, cum præcedenti Syrup. de Manna solutiv. Mind.

SYRUP. MERCURIALIS.

immo adhuc majoribus, in compeſcendo vomitu, & nauſea cohibenda, ob adjecta nempe acida: unde inde ſuaviſſimum enaſcitur Medicamentum, tam odorem, quam ſaporem. Ceterum alium Syrupum ex Menthæ recentis ſucto, vel decocto paratum exhibent Diſp. Hamb. Prag. Argent. Brand. & alia nonnulla.

Syrupus Mercurialis, ſive

Prophylacticus,

Syrop te Longue Vie Dictus.

Diſp. Paris. Wirt.

Pharm. Reg. CHARAS, p. 137. T. I.

R. Succorum Mercurialis, libr. quatuor.

Borruginis,

Bugloſſi, ana libram unam.

Mellis optimi albi, libras ſex.

Coquantur & deſpumentur; poſtea

R. Radicum Gentianæ, uncias duas.

Iridis noſtratis, uncias tres.

Vini albi, libram unam ſemis.

Radices incifæ macerentur in vino, per viginti quatuor horas; poſtea exprimantur, cum ſuccis e melle permisceantur, lenique igne ad ſyrupi conſiſtentiam coquantur, atque per pannum colatus ſyrupus ſervetur.

Adſcribitur huic ſyrupo virtus ſingularis prophylactica, ad vitam prolongandam, podagræ, hydropis, calculi, aliorumque morborum inſultus arcendos & mitigandos. Sed credat, qui volet, immo qui poterit. Neſcio enim, unde tanta virtus huic Syrupo venerit.

Dofis, jejuno ſtomacho, quotidie uncia dimidia, vel integra.

Syrupus Mororum.

Diſp. Wirt. Renod. Paris.

R. Succi mororum maturorum, uncias viginti.

SYRUP. DE MUCILAG. 741

Sacchari albiſſimi, unc. triginta duas.

Fiat ſyrupus.

Cum ſyrupo ceraſorum convenit; præcipue autem ad oris & lingue aſperitatem & inflammationem, aphthas & anginam laudatur: qualibus virtutibus etiam gaudet Mel Mororum, ſuperius ſuo loco deſcriptum.

Syrupus de Mucilaginibus.

Diſpenſat. Lond.

R. Seminum Althææ,

Malvarum,

Cydoniorum, ana unciam unam.

Gummi Tragacanthæ, drachm. tres.

Horum perſuſioni ſex Horæ concedantur in decocto tepido

Malvarum,

Semin. papaveris albi, &

Granorum Alkekengi,

Tum exprimatur Mucilago, ad unciam unam ſemis, ex qua, cum decocti prædicti decocti uncias tribus,

Sacchari albiſſimi, uncias duabus,

Fiat ſecundum Artem, Syrupus.

Eſt blande demulcens anodynum, paregoricum & bechicum. Inde tam in pectoris, quam renum & veſicæ, morbis a cauſſa acri ortum ducentibus, non ſine fructu ac ſperato ſucceſſu, adhiberi poterit.

Syrupus de Muſco Querno.

ad Tuſſim convulſivam.

Diſp. Wirt. FULLER. Pharm. extemp. p. 358. in reliquis Diſpenſat. deſideratur.

R. Muſci querni barbati, Bryon dicti, uncias tres.

Herbæ botryos, ſive Atriplicis Mexicanæ ſuaveolentis,

Paſſularum minorum, ana unciam unam ſemis.

Radicum Symphyti majoris, unc. un.

742 SYRUP. DE MYRRHA.

Radicum Liquiritiæ, *unciam semis.*

Infundantur in

Aquæ fontanæ ferventis, *libra una semis;*

digerantur per noctem, coquantur lento igne, ad colaturæ remanentiam unciarum decem, in qua clarificata dissolve

Sacchari, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus, cui refrigerato adde

Balsami Tolutani, *dr. unam semis.*
cum

Sacchari albi, *uncia una semis triti.*

Misce exacte & serva.

Celebris in Angliâ & efficax est contra tusses clangosas & convulsivas puerorum, si cochlear unum vel duo propinentur, sepe, in die, ante & post singulos tussendi conatus. Vid. superius P. I. ad Muscum arboreum quernum dicta.

Dari etiam potest in aqua hyssopi, vel decocto pectorali, per aliquot dies.

Syrupus de Myrrha.

Pharm. Batean. p. 160.

℞ Myrrhæ optimæ, *drachmas quinque.*

Croci, *scrupulos quatuor.*

Hyssopi,

Tussilaginis, *ana manipul. tres.*

Capillor. Veneris, *manipul. unum.*

Sem. Bombac. *unciam unam;*

Uvar. pass. exacinat. *uncias tres.*

Coq. in Vini albi, *libra una semis,* ad mediet. Col. add. Sacchari optimi, *uncias octo.* Coq. in Syrupi Consistentiam sec. artem.

Pectoralis est, asthmaticus, aperitivus, emmenagogus, &c. Dos. unc. un. ad duas. Alium Syrup. de Myrrha simpliciore vid. apud FULLER, pag. 357.

SYRUP. MYRTILLOR.

Syrupus Myrtillorum.

E succo, sicut syrupus mororum, paratur.

Refrigerat & leniter adstringit, in fluxionibus alvi & sanguinis commendatur. Vid. LANG. Epist. Med. Lib. III. pag. 809.

Syrupus Myrtinus Compositus Mes.

Disp. Brand. Lond. Ratisb. Rotterdam. Amstel. Leyd. Groning.

℞. Baccarum Myrti, *uncias duas cum semisse.*

Berberum,

Balaustiorum,

Rosarum rubrarum,

Sumach,

Santali albi,

rubri, *ana uncias duas.*

Mespilorum immaturorum, *uncias sex.*

Succi Cydoniorum,

Pomorum agrestium, *ana libram semis.*

Aquæ fontanæ, *libras octo.*

Coquantur ad casum duarum fere tertiarum: In Colatura expressa & clarificata, solve

Sacchari puri, *libras tres.*

Tum levi ebullitione, fiat lege Artis, Syrupus.

Et Græci, & Arabes Myrti baccis multum tribuebant in compescendis omnis generis profluviis, tam sanguinis, quam Ventris, & uteri. Dabant aqua ferrariorum dilutum; pro qua hodie fere aqua, aut succus plantaginis adhibetur. Præcipue ad Electuaria & Confectiones, quibus tali casu utimur, solet expeti. Hæc SCHULZ. in Præl. p. 359. Add. CARTHEUSERI Pharmacol. pag. 651.

SYRUP. DE NICOTIANA.

ubi plura de laudibus, & usu potissimum externo hujus egregii Syrupi. Conf. RE-NOD. pag. 668.

Syrupus de Nicotiana.

Disp. Brand. Wirt. Batean. Arg.

R. Succi nicotianæ, libras duas.

Hydromellis simplicis, libr. un. semis.

Oxymellis simplicis, uncias quatuor.

Digere in balneo, aut alio loco temperato, per duas vel tres dies, ut defecetur; clarum, per declinationem vasis, a fecibus separatim denuo, per viginti quatuor horas, digere: donec ab omni feculentia succus depuratus sit, adde

Sacchari albi, libras tres.

Permisce, & in syrupi consistentiam redige.

Nota: Ad vehementiam nicotianæ corrigendam, opus est, ut digeratur & quasi fermentetur succus, quæ vehementia postea per longiorem coctionem magis diminuitur; secundum descriptionem igitur præparanda est. Wirt.

Ad asthmaticos affectus, ubi pulmones pituita crassa ac viscosa infarcti, tussim humidam, ubi expectoratio difficulter succedit, commendatur; cerebrum a catarrhis & fluxionibus serosis & frigidis liberare, imo epilepsiam tollere perhibent; præter quod præstus mirifice per superiora evacuet, per inferiora etiam potenter educit. Conf. supra Extractum Nicotianæ, & Oxymel de peto, apud FULLER. Pharm. Ext. pag. 271.

Pectorali scopo, modica quantitate, quæ vomitum excitare nequeat, sed potius resolvendo & anodyno effectu juvet, syrupus hic exhiberi debet; quodsi vero vomitus vel nausea excitetur, hausto vino

SYRUP. NUCISTAE. 743

calido aromatizzato mex conquiescet. Vid. SCHULZ. Praelect. pag. 360.

Dosis drachma una, ad duas, tres, vel quatuor.

Syrupus Nucistæ.

Disp. Brand. Wirt.

R. Nucis moschatae, uncias duas.

Pulverisatis affunde

Vini generosi Burgundiaci, libram unam.

Digerantur in vase clauso, per tres dies; postea exprimantur & in colatura dissolvantur

Sacchari albi, uncia sedecim.

Serventur.

Est carminativus & stomachicus, alui fluxiones & vomitus sedat. Vid. SCHULZ. pag. 360.

Datur in mixturis & electuariis.

Syrupus Ophthalmicus

Cardani.

CHESNEAU, Ord. Remed. Alphabet. pag. 574.

R. Ligni sancti raspati, libram unam.

Corticis ejusdem, uncias tres.

Sarsaparillae, uncias duas.

Rutae,

Euphrasiae,

Chelidon. ana manip. unum semis.

Folior. Sennae, sine stip. uncias duas.

Cinnamomi,

Santali citrin. ana drachm. tres.

Aquae fontanae,

Vini opt. ana libras quinque.

Mellis puri, libras duas.

Fiat Syrupus secundum Artem ex Colatura.

Cujus dosis cochlearia duo, aut tria, quolibet Mane, vacuo adhuc stomacho.

744 SYRUP. PAEONIAE.

Hoc Remedium in debilitate visus, post ipsum Cardanum, mirum in modum commendat HORSTIUS, ipse expertus, Lib. II. de Sanitate tuenda. Ceterum ex hujus decocti Residuo fit etiam commode potus ordinarius, in eadem quantitate Aquæ & Vini.

Syrupus Pæoniæ Florum.

Disp. Arg. Wirt. Ratisbon. & al.

Rx. Pæoniæ florum recentium, *libras tres semis.*

Aquæ fontanæ ferventis, *libras quatuor.*

Fiat infusio per horas viginti quatuor, postea exprimantur.

Rx. Expressi hujus, *uncias octodecim.*

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat syrupus.

Epilepticis dicatus est, & vi sua anodyna motus restringere valet. Vid.

BOERHAAVE, Hist. Plant. Tom. I. pag. 373. FRIDERICI, Diff. de Pæonia, & ZORN. Botanol. p. 532. & in primis HÜNERWOLFF. in Anat. Pæoniæ, pag. 72.

Datur in mixturis infantibus, ad drachmas duas, vel tres.

Syrupus Papaveris Albi.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Hamb. Groning. Hag.

Rx. Capitum Papaveris albi, cum seminibus, *uncias octo.*

Aquæ, *libras quatuor.*

Decoquantur ad dimidium, cui decocto addantur

Sacchari albi, *libræ tres.*

Fiat Syrupus.

Adhiberi solet in tussi acri, a materie tenui, humores inspissat, demulcet, anodynus est, & somnum conciliat; da-

SYRUP. DE PAPAVERE.

tur etiam in ardore urinæ; exhibetur in emulsionibus, vel solus.

Dosis a drachmis duabus, ad sex.

Syrupus de Papavere Compositus Mes.

Dispens. Brandenb.

Rx. Capitum utriusque papaveris recentium cum Semine, *uncias septem.*

Capillorum Veneris, *unciam unam cum semisse.*

Glycyrrhizæ rasæ, *drachmas sex.*

Jujubarum, *No. triginta.*

Seminis Lactucæ, *uncias quinque.*

Cydoniorum,

Malvæ, *ana drachmas sex.*

Coq. in Aquæ fontanæ *libris septem*, ultra dimidii evaporationem.

Colat. express. & clarificatæ adde:

Sacchari canti albi, *libras tres.*

Eiat coquendo, lege Artis, Syrupus durabilis.

Commendatur a Mesue Auctore, ad Tussim siccam, destillationes acres irritantes, phthisin & vigilias nimias, præsertim ab importuna tussi dependentes. Alii laudant effectum præsentem a sola gargarisatione, si dilutus vel aqua frigida, vel destillata farfare, aut Capilli Veneris, adhibeatur. Jac. Sylvius etiam ad alvi fluxus & dysenteriam bene ipsum facere perhibet. Hac SCHÜTZ. in Praelect. pag. 361.

Syrupus Papaveris Erratici.

Dispens. Lond. Wirt. Hamb. Brand.

Groning. Hag.

Rx. Florum Papaveris erratici, *libr. duas.*

Infundantur in

Aquæ ferventis puræ, *libris tribus.*

Mace-

SYRUP. PASSULARUM.

Macerentur per viginti quatuor horas, exprimantur, & cum

Sacchari albissimi, *libris quinque, uncis quatuor.*

Fiat Syrupus.

Specificum habetur in pleuritide: præmissis nempe præmittendis, sed larga præsertim venæ sectione in parte affecta, ut docuimus in Libello nostro. Blandissimum est anodynum & demulcens; additur julepis & electuariis, nec non decoctis.

Syrupus Passularum

Laxativus.

Disp. Brand. Hag. Ultraject.

℞. Passularum minorum, *libras duas.*

Coq. cum Aquae fontan. simpl. suffic. quantitate. Colaturae leniter expressi recipe *libras tres*, quibus add.

Foliorum Sennae Alexand. *uncias duas cum semisse.*

Seminis Anisi mundati, *unciam semis.*

Cinnamomi acuti, *drachmas duas.*

Digere aliquantisper, tum cola: huic colatur. add.

Sacchari albissimi, *libram unam.*

Mannae Calabr. recent. *libram semis.*

Coquantur lege Artis, ad justam Syrupi consistentiam.

Mitissime alvum ducit: Vires habet a Foliiis Sennae & Manna: Ideo non est contemnendus, modo caveatur, ne Sennae Virtus laxativa Cognitione, quam non perfert, dissipetur. Ita SCHULZIUS in Praelect. pag. 361. ubi & exemplum singulare cujusdam Herniosi commemorat, cui hic ipse Syrupus, aut, ad hanc certe normam paratus, presentissimum atrociorum dolorum levamen ac Solatium attulit. Ceterum conf. supra Mel Passulatum Mayerne.

SYRUP. PERSICORUM. 745

Syrupus Persicorum Florum.

Disp. Lond. Wirt. Renod. Amstel.

℞. Florum Persicorum recentium, *libram unam.*

Macerentur horis duodecim in

Aquae calentis, *libra una;*
postea exprimantur, & in
colaturae depuratae, *uncis novem,*
solvendo

Sacchari albi, *uncias sedecim.*
fiat Syrupus.

Infantibus teneris vomitum movet; proventioris aetatis laxat alvum, bilem & lumbricos educit. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 807. PAULLI, pag. 90. HERMANN. p. 384. & ZORN pag 507.

Datur a drachma una, ad unciam dimidiam & integram.

Syrupus Pomorum Regis Saporis, vel Saporis, Mes.

Dispens. Prag. Vienn. Paris. Flor. Messan. Lond. Renod. Hamb. Potter.

℞. Succii pomorum dulcium fragrantium,

Borraginis,

Buglossi, *ana libram unam semis.*

Folliculorum Sennae, *uncias duas.*

Seminis Anisi, *unciam semis.*

Senna concisa per viginti quatuor horas, in succis maceretur; semel, aut bis, ebulliendo; dein colentur: Colatura clarificata cum

Sacchari albi, *libris duabus.*

Coquatur in Syrupum; in fine denique addendo

Croci Austriaci in petia ligati, *drachmam unam.*

Vitales spiritus recreat, mentem exhilarat, melancholicum humorem contemperat, & purgat, crassos & lentos

Bb bbb

humores attenuat, flatus discutit, ventrem blande subducit, & sanguinem puriorem reddit. Ita satis magnifice RENODAEUS, pag. 668. qui & insuper addit: Nullum pharmacopolium hoc Syrupo eximio carere debet. At multa tamen eodem hodie carent pharmacopolia, sine ullo humanæ salutis detrimento. Interim autem huic ipsi Syrupo satis concinna quidem compositionis, suæ virtutis laus minime deneganda.

Syrupus Pomorum Simplex.

Disp. Arg. Brand. Paris Hamb.

Rx. Succi pomorum vinosorum, libras quinque.

Cum Sacchari partibus æqualibus Fiat ex arte, Syrupus.

Huic Syrupo vires roborandi, refrigerandi, sitim sedandi, & bilem compescendi, tribuuntur. Conf. SCHULZ. Prælect. p. 362. & RENOD. p. 667.

Syrupus de Portulaca Compositus.

Disp. Brand. Messan. Amstel.

Rx. Seminis Portulacæ triti, libram semis.

Succi Endiviæ depurati, libras duas.

Granatorum acidorum, unc. novem.

Infusum cum Succis semen macera horis viginti quatuor; postea igne leni coque ad consumptionem mediæ partis.

In Colaturæ Libra una cum semisse, solve Sacchari tantundem, ac unica ebullitione & clarificatione, ex Arte, Syrupum confice durabilem.

Commendatur a Mesue Authore, ad sitim, febrium ardorem, ventriculi & hepatis intemperiem calidam corrigendam, tanquam valenter refrigerans. Ita SCHULZ. in Prælect. p. 362. Ceterum

alium Syrup. Portulacæ compositum vid. apud LANG. Epist. Med. L. III. p. 808.

Syrupus Quinque Radicum Aperientium Majorum.

Disp. Brand. Leid. Hamb. Argent. Paris. Prag. Groning. Lond.

Rx. Radicum Apii,

Asparagi,

Foeniculi,

Petroselinii,

Rusci, ana uncias duas.

Aquæ Fontanæ, libras quinque.

Aceti Vini albi, uncias octo.

Coquantur ad Consumptionem tertiæ circiter partis: Colaturæ expressæ adde

Sacchari, libras tres.

Clarificando ex Arte & coquendo, fiat syrupus.

Leniter incidendo & abstergendo, agit, & in hepatis, lienis, mesenterii, renum, aliorumque viscerum obstructionibus prodesse, bilemque viscidam temperare, atque resolvere dicitur. Ita Cl. CARTHEUSERUS, in Pharmacol. pag. 652. Add. B. SCHULZII Prælect. pag. 363. & Cl. KLEINII Select. Rat. Medic. pag. 277.

Syrupus de Rhabarbaro

Deodati, In Valetudinar.

Disp. Wirt. Lond.

Rx. Rhabarbari veri,

Foliorum Sennæ, ana unciam unam semis.

Cinnamomi, drachm. unam semis.

Salis Tartari, scrupulos duos.

Zinziberis, drachmam semis.

Infunde incisa in

Aquæ Cichorii, uncias decem.

Rosarum, uncias quatuor;

SYRUPUS RIBIUM.

stent in digestionem, per triduum, in loco calido, donec, unica ebullitione facta, exprimantur; in

colaturæ, albumine ovi clarificatæ,
unciis novem.

dissolve

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat Syrupus.

Alvum leniter subducit, bilem evacuat, & præcipue recens natis, ad educendum meconium utiliter datur.

Dosis tenerrimis drachma semis, scrupuli duo, ad drachmam unam; in adultioribus ad unciam unam ascendere licet.

Syrupus Ribium.

Disp. Brand. Wirt. Prag. Amst. ultraject.

Rx. Succi Ribium depurati, *unc. decem.*

Sacchari albissimi, *uncias sedecim.*

Fiat præscripto modo syrupus.

Acidus est & mitior Syrupus berberum, sitim & æstum mitigat, & biliosis convenit.

Syrupus Rorellæ.

Disp. Wirt. Paris.

Rx. Herbarum Rorellæ, *uncias duas.*

Erysimi, *drachmas sex.*

Pulmonariæ quercinæ, *unc. semis.*

Florum Farfaræ,

Radicum curcumæ, *ana drach. duas.*

Liquiritiæ, *unciam unam.*

Passularum minorum, *uncias duas.*

Croci Orientalis, *drachmam unam.*

Incisa perfundantur

Aquæ fontanæ bullientis, *libr. tribus.*

Coquantur parum, exprimantur; in expresso dissolvantur,

Sacchari albi, *libræ duæ.*

Coquantur ad justam syrupi consistentiam.

SYRUP. ROSATUS. 747

Commendatur ad raucedinem inveteratam, asthmaticis, & tussim ferinam.

Dosis uncia semis ad integram.

Syrupus Rosatus Simplex.

Vid. Dispensat. omnia.

Rx. Muchari Rosarum, *libram un. semis.*

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Solvantur unica ebullitione, & per pannum colatus syrupus servetur.

Alvum laxat leniter; Aphthis medetur, ac non sine fructu decoctis pectoralibus additur.

Syrupus Rosatus Solutivus.

Disp. Wirt. Brand. Lond. Amst.

Rx. Florum Rosarum pallidarum, *libras quatuor.*

Infundantur in

Aquæ fontanæ calidæ, *libris octo.*

per viginti quatuor horas, postea colentur & exprimantur. In colatura de novo

Rosarum eadem quantitas infundatur, idque tertium repetatur; tandem, in

infusi, *unciis novem.*

solvendo

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

fiat syrupus.

Alvum blande subducit, & neonatis atque tenerrimis ad drachmam unam datur; adultioribus ab uncia semis, ad drachmas sex porrigi potest. Conf. supra Mel Rosatum solutivum. Sed vid. inprimis PANAROLI Obs. Med. 34. Pentecost. V. pag. 334.

* *

Syrupus Rosatus Solutivus cum Senna.

Dispens. Leid. Hag. Rotterdam.

℞. Foliorum Sennæ mundator. *uncias octo.*

Macerentur biduo, in
Infusionis Rosarum pallidarum,
quant. suff.

Colaturæ expressæ adde:
Sacchari albi, *libras duas.*

Fiat secundum Artem, Syrupus;
cui, antequam frigescat, admisce Elæo-
saccharum seq.

℞. Olei stillat. Anisi,

Fœniculi, *ana guttas octo.*

Sacchari opt. *unciam dimidiam.*

Fiat ex Arte, in Mortario Vitreo
Elæosaccharum.

*Ad hanc normam fiunt etiam Sy-
rupi Ros. solut. cum Agarico, atque Hel-
leboro, quorum descriptiones extant in
Dispensat. Lond. & in aliis: Vid. &
Disp. Paris. ubi Agaricus & Senna simul
addita.*

Syrupus e Rosis Siccis.

Disp. Vienn. Wirt. & reliq.

℞. Florum Rosarum rubrarum sicco-
rum, finissimorum, *libr. semis.*

Aquæ fontanæ ferventis, *libram
unam semis.*

Macerentur per *viginti quatuor
horas*, exprimantur, in
colaturæ, *unciis novem*
dissolvantur

Sacchari albi, *uncia sedecim*,
fiatque syrupus.

*Leniter adstringit, atque in alvi
fluxionibus utiliter adhibetur.*

Syrupus Rubi Idæi.

Disp. Wirt. Prag. Hamb. Ratisbon.

℞. Succı baccarum rubi idæi depurati,
uncias viginti.

Sacchari albi, *uncias triginta duas.*

Fiat syrupus.

*Sapore & odore delectat, analepti-
cus & refrigerans est; omnibus hinc gem-
mis, & remediis analepticiis & cardia-
cis eum longissime anteponit GESNE-
RUS, ipsius usum & in se ipso, & in
aliis expertus, Epist. Med. L. I. p. 4. 6.
admiscetur julapiis & mixturis cordia-
libus, & in febribus tam intermittenti-
bus, quam continuis malignis, non sine
effectu exhibetur. (Vid. CAMERARII
& SCHULZII Dissert. de Rubo Idæo.)*

Syrupus Sambucinus Com- positus.

Pharm. Batean. pag. 161.

℞. Baccarum Sambuci maturarum & a-
stipit. liberatar. *libras duas.*

Uvarum Corinthiacar. mundat. &
incisar. *libram unam.*

Florum siccit. Borriginis,
Bugloss.

Violarum,

Ros. rubr. *ana unc. semis.*

Vini rubelli, *libras duas.*

Coq. in Clibano: post Colaturæ
claræ adde

Sacchari optimi, *quant. suff.*

Tumque coq. in Syrupum secun-
dum Artem.

*Cardiacus, alexipharmacus &
aterinus est: Sudorem quoque & urinam
mover, & alia præstat egregia. Ceterum
aliud Syrupum Sambucinum acetosum
alexiterium describit & mire commendat
BLOCHWITIUS, in Anatomia Sam-
buci, Sect. III. Cap. 19. pag. 147. &*

SYRUP. SCELOTYRBIC.

*passim in isto utili opusculo. Conf. supra
Mel Sambuci.*

Syrupus Scelotyrbicus.

Dispens. Vienn. Wirt. Brand. Hamb.

Rx. Succ. Nasturtii aquatici,
Beccabungæ, ana libram semis.
Fumariæ,
Lupuli, ana uncias tres.
Misceantur & coquantur, cum
Sacchari albi, unciis sedecim,
ad syrupi spissioris consistentiam, qui,
per pannum colatus,
Aquæ nasturtii,
vel
Cochleariæ, uncia una, vel duabus
diluendus.

*Commendatur a Foresto inventore,
scorbuticis, & præsertim ejus usus ex-
ternus, ad oris & gingivarum exulcera-
tiones. Vid. SCHULZ. Præl. pag. 365.
Conf. supra Syrupus antiscorbuticus.
& infra Vinum scelotyrbicum.*

Syrupus de Scilla,

sive

Oxyfaccharum Scilliticum

Londinens.

Disp. Wirt.

Rx. Aceti scillitici, libram unam semis.

Cinnamomi acuti,

Zinziberis, ana unciam unam.

Post digestionem per triduum
colentur, addantur

Sacchari albi, uncia triginta

& fiat unica ebullitione in vase figulino
probe vitreato syrupus, qui colatus,
in vitro, vel vase porcellano, servandus.

*Prodest asthmaticis, resolvit atque
easdem, quas oxymel scilliticum, vires
habet; gravior tamen est, & pro illis,
qui mel tolerare nequeunt, parandus.*

OXYSACCHAR. EMET. 749

*Dosis drachmæ duæ, uncia di-
midia ad drachmas quinqu. Conf. su-
pra Essentia Scillæ.*

Oxyfaccharum Emeticum.

Vid. supra suo loco.

Syrupus de Scolopendrio,

Ferneli.

Dispens. Lond.

BAUDERON. Pharm. pag. 41.

Rx. Scolopendrii, manipulos tres.

Polypodii quern.

Radic. utriusque Buglossi,

Cort. Radic. Capparium,

Tamarisci, ana uncias duas.

Lupi salictarii,

Cuscutæ,

Capill. Veneris,

Melissophyll. ana manipulos duos.

Aquæ fontanæ, libras novem.

*Coctis ad Liquoris libras quin-
que & colatis adde:*

Sacchari albi, libras quatuor,

Fiat sic Syrupus secundum Artem.

*Commendatur in obstructionibus
hepatis, lienis & mesenterii, ictero, Ca-
chexia, Melancholia, Malo hypochon-
driaco, & aliis Morbis a Viscerum in-
primis obstructione aut labe ortum ducenti-
bus. Nec inde contemnenda est compo-
sitio; a magno nempe Fernelio inventore,
merito laudata.*

Syrupus Scordii.

Disp. Argent. Brand. Wirt. Prag.

Rx. Herbar. scordii, in umbra siccata,

uncias quatuor,

infunde in

Aquæ fontanæ ferventis, libra una.

Digerantur per noctem, postea
exprimantur, & in

B b b b b 3

750 SYRUP. DE SCORDIO.

expressi clarificati, *unciis novem*
dissolve

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus.

Alexipharmacus & anthelminticus est. Vid. SCHULZ. Præle&. p. 366.

Syrupus de Scordio Compositus.

Dispens. Brand. Messan.

Rx. Florum Borraginis,

Citri,

Nymphææ,

Rosarum, *ana drachm. quinque.*

Coq. in Aquæ Hordei, *libris duabus*, ad mediæ partis consumptionem.

Colaturæ expressæ libræ uni adde:

Succi Scordii recens express. & depurati, *libras tres.*

Sacchari albi totidem,

Coq. ex Arte; clarificato sub finem addendo:

Camphoræ, *scrupulum semis*,
ad exactam nempe syrupi consistentiam.

Auctore Hieron. MERCURIALI, Lib. de Febribus, Cap. de Febri malignæ, cui hæc concinna compositio debetur, convenit præcipue hic syrupus in Febre petechiali; omnibusque Morbis ab humorum corruptela, seu putredine ortis. Vid. SCHULZ. Præle&. p. 366.

Syrupus Sedi Majoris, sive Sempervivi.

Disp. Wirt. Argent. in reliquis rarius occurrit.

Rx. Succi Sempervivi majoris, ad dimidiæ partis consumptionem, in vase terreo vitreato, evaporati, *uncias decem.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

SYRUP. DE SPINA.

Misce, fiat solvendo, ebulliendo & colando syrupus.

Februm æstus potenter extinguit, præcipue vero ad linguæ & faucium ariditatem, aphthas, & inflammationem valet.

Datur cum mucilagine cydoniorum.

Syrupus de Spina Cervina, vid. supra

Syrupus Domesticus.

Syrupus de Stoechade.

Disp. Leid. Wirt. Paris. Leod. Lond.

Amst. Brand. Groning.

Rx. Florum Stoechadis Arabicæ, *uncias duas.*

Rorismarini, *drachmas duas.*

Calaminthæ montanæ,

Origani,

Thymi, *ana drachmas tres.*

Betonicæ,

Salviæ, *ana drachmas duas.*

Seminum Anisi,

Pæoniæ, *ana drachmas duas semis.*

Calami aromatici,

Cinnamomi,

Zinziberis, *ana drachmarum unam.*

Incisa infundantur in

Aquæ ferventis, *libra una;*

Macerentur per biduum in loco calido, postea exprimantur, & in expressis, *unciis novem,*

dissolve, unica ebullitione,

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Per pannum colatus syrupus servetur.

Cerebri atque nervorum morbis, a causa frigida, medetur, ventriculum corroborat, & concoctionem adjuvat: Multisque aliis virtutibus pollet, teste

SYRUP. DE SULPHURE.

FERNELIO, *inventore, Lib. VII. de Method. med. p. 127. vid. SCHULZ. Prælect. pag. 366. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 655.*

Additur electuariis & potionibus.

Syrupus de Sulphure.

Pharm. Bat. pag. 162.

℞. Hepatis Sulphuris, *uncias duas.*

Vini Hispanici, *libram unam.*

Digere per dies tres, & Vinum tinctum filtratum

℞. Sacchari optimi, *libras tres.*

Aquæ Tuffilaginis, *libram unam.*

Coq. despumando, ad Consistentiam crassiorem, postea (Tinctura prædicta addita) Fiat syrupus debitæ consistentiæ secundum Artem.

Ejusdem pæne est Compositionis, cum præcedenti; ideoque etiam ejusdem erit effectus: qui ibi mire prædicatur in Asthmate, Tussi, phthisi, & ipsa quoque dira peste; si verum. Ceterum Vinum hic additum est, quod nec ipse WILLISIUS in sua Compositione, semper omisit, quin potius interdum quoque admisit; pro indole nempe & natura Morborum ac circumstantiarum.

Syrupus Sulphuris, sive Arcanum Bechicum Willisii.

Disp. Wirt. in reliquis fere desideratur.

℞. Epatis sulphuris, *unciam semis.*

Solve in

Aquæ fontanæ &

Foeniculi, *ana uncias quatuor semis.*

adde

Sacchari albi, *uncias sedecim,*

Unica ebullitione coquantur in syrupum, qui, per pannum colatus, servetur.

Laudatur a celeberrimo Autore de

SYRUP. E SYMPHYTO. 751

Operat. Med. Part. II. Sect. I. Cap. 6. p. 67. & passim in seqq. ad asthma, tussim, phthisin. Vid. supra Hepar. Sulphuris, & BOERHAAV. Elem. Chem. T. II. pag. 373. ubi contra Willisium.

Dosis uncia semis, ad integram.

Syrupus e Symphyto Fernelii.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Vienn. Argent. Groning. Leid. Prag. & in reliq.

℞. Radicum & foliorum Symphyti majoris, *manipulos sex.*

Rosarum rubrarum,

Betonicæ,

Plantaginis,

Pimpinellæ,

Polygoni,

Scabiosæ,

Tuffilaginis, *ana manipulos duos.*

E contusis omnibus recentibus exprimatur succus, cujus, despumati vel defecati, uncias novem adde

Sacchari, *uncias sedecim.*

Fiat syrupus: Conf. supra, suo loco, Syrupus Boyleanus, qui facilioris est laboris, nec tamen minoris utilitatis.

Author de hoc syrupo promittit, quod tabidorum & ulceratorum pulmonum saniem & pus blande expurget, sine metu hæmorrhagiæ; subadstringens est, & non minus ad omnis generis fluxus, tam alvinos, quam sanguineos, utiliter adhiberi potest. Additur electuariis, potionibus & decoctis. Vid. ipsum FERNELIUM, Lib. VII. de Methodo Med. pag. 129. hunc suum Syrupum multis eximius laudibus efferentem, & ex eo SCHULZ. in Prælect. pag. 366. add. CARTHEUSERI Pharmacolog. p. 653.

Syrupus de Testudinibus

Resumtivus.

Dispens. Paris. Messan. Renod.

- ℞. Carnis Testudinum, *libram unam.*
 Hordei mundati, *uncias tres.*
 Carnis dactylorum, *uncias duas.*
 Passularum damascenarum,
 Glycyrrhizæ rasæ, *ana unciam unam.*
 Sebesten,
 Jujubar, *ana No. duodecim.*
 Nucleorum Pineorum,
 Pistaciorum, *ana unciam unam.*
 Fructuum Cacao ex arte ustulorum,
 Seminum Bombacis,
 Melonum,
 Cucumeris,
 Citrulli, *ana unciam semis.*
 Lactucæ,
 Malvæ,
 Papaveris albi, *ana drachm. duas.*
 Foliorum Ungula Caballina,
 Pulmonariæ, *ana uncias duas.*
 Florum Violarum,
 Nenupharis, *ana unciam unam.*

Fiat decoctum ex Arte, in Aquæ
libris quindecim, ad medias. Deinde
 colatum clarificatum cum

Sacchari Rosacei, *libris quatuor*,
 Coque in Syrupum, aromatisan-
 dum, guttis aliquot. Olei Citreorum
 stillatitii.

*Ad resolutionem Virium per diu-
 turnas morbi pertinacis moras fractarum
 & pæne exhaustarum, inducendum, in-
 ducendam, apprime confert. Hinc in
 atrophia, febribus lentis & hecticis, ar-
 dore urina, malo nephritico, item tussi
 atque asthma, & ipsa denique cachexia
 commode satis in usum vocari potest. Ce-
 terum conf. supra eosdem, quidem in usus,
 Electuarium Resumtivum.*

Syrupus Theriacalis.

FULLER. *Pharm. extemp. pap. 358.*

℞. Radicis Contrayervæ Contusæ,
 Theriacæ Andromachi, *ana unciam
 semis.*

Mithridat.

Diascord. *ana drachmas duas.*Seminis Angelicæ, *drachmam unam.*

Crocis orientalis,

Coccinellæ, *ana drachmam semis.*

Aquæ Theriacalis,

Epidemic. *ana unciam unam.*Aceti Vini, *uncias quatuor.*

Fiat Infusio calida, & clausa in
 Vase vitreo, per horas duodecim: Li-
 quori per subsidentiam, & multipli-
 cem transcolationem, depurato, adde:
 Sacchari albi ad Tabulat. cocti, *li-
 bram semis.*

Fiat Syrupus sine Coctione.

*Optime ingreditur Julapia alexi-
 pharmaca: vel dentur Cochlearia duo in
 vehiculo commodo. Ceterum videtur
 quædam species esse sic docti diascordii
 Fracastorii, cujus descriptio supra suo
 loco habetur.*

Syrupus de Toto Citro Essen-
tificatus.

*Hujus Compositionem eximiam
 vid. accurate descriptam in Dispensat.
 Brand. debetur vero ista Camillo inven-
 tori, Chemico Patavino, a quo accepit
 Prevotius, pariter Patavinus, qui eam
 deinde communicavit cum Neucrantzio,
 Medico Lubecensi; hic vero publici juris
 illam fecit in Libro suo satis noto, de pur-
 pura, pag. 425. Vid. huc SCHULZII
 Prælect. in Dispens. Brand. pag. 356.
 Ceterum conf. huc Syrupus Corticum
 Citri essentificatus, infra suo loco e MOR-*

SYRUP. TOLUTANUS.

III Pharmacia Med. Physica, *diligenter descriptus.*

Syrupus Tolutanus Magistralis.

Pharm. Batean. pag. 162.

R. Balsami de Tolu,
Mecha, vel ejus defectu,
Capivi,
Styracis Calamit.
Benzoës opt.
Olibani,
Mastichis,
Myrrhæ,
Ammoniaci granulati.
Tacamahac.
Gummi Elemi,
Terebinth. e Chio,
Rad. Ireos Florent. ana *unciam semis.*
Aquæ Bechicæ, *libram unam semis.*

Coq. in vase circulatorio optime clauso, in Arena calida posito per horas aliquot: Colaturæ denique adde:

Sacchari albissimi, *quantum satis.*
Ut Fiat secundum Artem, syrupus albissimus.

Pectoralis est, asthmaticus & antiphthysicus, &c. Dosis sit ab uncia dimidia, ad unam, aut ultra, si Natura Aegroti & indoles morbi commode ferat.

Syrupus Tunicæ Florum.

Disp. Paris. Wirt. Lugd. & al.

R. Infusi florum Tunicæ saturati, *uncias novem.*

Sacchari, *uncias sedecim.*

Fiat, lege artis, syrupus.

Analepticus, ventriculo & nervis gratus est, leniterque adstringit. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 367.

SYRUP. VERMIFUG. 753

Syrupus Vermifugus.

Pharm. Bat. pag. 163.

R. Foliorum Helleborastri recent. *uncias duas.*

Seminis Santonici, *unciam un. semis.*

Radic. Bryoniæ recentis, *unc. semis.*

Abfinthii Romani, *manipulos duos.*

Coq. in Aquæ fontanæ quant. suff. ad *libram unam*, deinde ipsi Colaturæ adde:

Sacchari optimi, *libram unam*,

Et coq. secundum Artem, ut fiat Syrupus, Dos. cochlear unum, bis indies.

Conf. supra *Electuarium Anthelminticum*, & *Vermifugum.*

Syrupus Veronicæ.

Dispensat. Brandenb. Wirt. & reliq.

R. Herbæ Veronicæ recentis siccata, *uncias sex.*

Macerentur in

Aquæ Veronicæ, cum vino destillatæ, *libra una;*

post sufficientem extractionem, in loco calido, fortiter exprimantur, in expresso dissolvantur

Sacchari albi, *unciae sedecim.*

Fiat syrupus.

Abstergit & consolidat, pulmonibus & renibus præcipue convenit. Vid. TOURNEFORT. Hist. Plant. circa Paris. nascent. p. 166. & ZORN. p. 699. item SCHULZ. Præl. p. 367.

Datur cum decoctis & electuariis; in tussi pulmonali etiam solus, vel per se, ad unciam dimidiam, vel integram, sumi potest. Conf. supra Roob Veronicæ.

Syrupus Violarum.

Disp. Brand. Wirt. Groning. & reliq.

℞. Florum Violarum recentium, mundatorum, *libram unam.*

Contundantur in mortario lapideo, & superaffundantur, in vase figulino, optime vitreato,

Aquæ fontanæ ferventis purissimæ, *uncias octodecim;*
post digestionem, per aliquot horas, exprimantur & colentur.℞. Infusi hujus colati, *uncias viginti.*
addeSacchari albissimi Canariensis, *uncias triginta duas.*

Leni ac unica ebullitione, in stanneo vel figulino vase facta, fiat syrupus, qui, per pannum colatus, servetur.

Teneræ ætati potissimum dicatus est, & ad aphthas, tussim, pectoris infarctus, ardorem urinæ, & calorem præter naturam temperandum, commendatur. Cum aqua cerasorum plerumque exhibetur, vel cum oleo amygdalorum dulcium lingendus propinatur. Vid. BOERHAAVE Hist. Plant. T. I. p. 328. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 171. & ZORN. pag. 704.

Syrupus Violarum Solutivus.

Disp. Wirt. Brand.

℞. Florum violarum mundatorum, *uncias quatuor.*Foliorum fennæ electæ, *uncias duas.*

Infunde in

Aquæ fontanæ ferventis, *libra una.*Digerantur per noctem, in loco calido, mane exprimantur; ad expressi, *uncias novem*

adde

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Colata servantur.

Leniter alvum subducit, & pueris delicatioribus, qui alia medicamenta reformidant, datur. Alium ejusmodi Syrupum violar. solut. parabat Timæus, a Guldenclee, laudatum ab ETTMULLERO, & TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 171.

Dosis a drachmis duabus, ad sex, vel unciam unam. Vid. SCHULZ. Præl. pag. 367.

Syrupus Violatus Elegans
Parisiens.

Dispens. Lugd.

℞. Violarum recentium mundat. *libram unam.*Aquæ ferventis, *libras quatuor.*Succi Citri depurati, *unciam unam.*Sacchari optimi pulverati, *unc. tres.*

Infundantur simul per horas decem: postea colentur & exprimantur leviter, per pannum album & novum. In expresso calidiusculo infunde secundum

Violarum recentium mundatar. *libram unam.*Succi Citri defecati, *unciam unam.*Sacchari optimi triti, *uncias duas.*
post horas decem, colentur iterum, per eundem pannum, & exprimantur leviter. In expresso infunde demum tertio per horas decem,Violarum recentium mundat. *libram unam.*Sacchari opt. in pollinem redacti, *uncias duas.*

Colatum & leviter expressum, immittatur in fictile vitreatum, dissolvendo:

Sacchari optimi pulverati, *libras quatuor.*

Ponatur Vas in Balneo Mariæ

fervente, & lento Calore dissolvatur Saccharum, coquaturque in Syrupum, excipiendum tandem vasculis oris angustis, rite obturandi Saccharo pulverato.

Operosa quidem hæc est Compositio; nec tamen inconcinna, aut usu cavitura, qui scilicet est cephalicus, cardiacus, nervinus & analepticus.

Syrupus de Viperis Roborans.

Dispens. Paris.

Rx. Viperas, Numero duodecim.

Santali citrini,

Cinnamomi, ana uncias duas.

Radicum Chinæ,

Sarsaparillæ, ana unciam unam.

Cardamomi minoris,

Nucis Moschatæ,

Ligni Aloës, ana drachmas duas.

Viperæ recens mactatæ & in partes sectæ coq. in

Aquæ communis, libris duabus, ad quartæ partis residuum, & exprimantur. Radices chinæ & sarsaparillæ concisæ per horas duodecim, supra cineres calidos maceratæ cum

Aquæ communis, libris duabus, coquantur ad medias, & colentur. Aromatis vero crassiuscule tritis, & in Alembico positis, deinde affunde

Vini albi optimi,

Aquæ Naphæ, ana libras duas, Fiatque per distillationem ex Arena, unciam decem, vel circiter, Aquæ spiritalis Extractio, quæ in syrupi consistentiam reducatur, sola dissolutione Sacchari canti pulverati ad sufficientem justamque Quantitatem. Exin

Rx. Supradictum jus Viperarum, decoctum Chinæ & Sarsaparillæ, Liquiremque ex distillatione, in fundo Vasis superstitem colatum.

Misceantur simul; clarificentur cum

Sacchari opt. libris tribus,

Percoquantur in syrupum crassorem, qui priori frigide permixtus, aromatizetur.

Tincturæ Ambari, uncia una,

Atque inde pluribus Lagenulis exceptus, usui diligenter recondatur.

Operosa hæc atque sumtuosa simul, de Viperis compositio conducit præsertim ex longo gravique morbo resurgentibus, & inde virium defectu adhuc laborantibus, item ex nimia venere, exhausta lassa dolentibus, & generatim omnibus illis, qui quocunque demum modo, corpus amiserunt, illudque rescicere student, Sed licet omni fere natura hic pretiosus syrupus conveniat; tamen non semper convenit omni crumena. Sit joco venia!

Ceterum conf. infra Vinum Viperinum, item Trochisci de Vipera.

Syrupus Zingiberis.

Dispens. Lond. nov.

Rx. Zingiberis tenuiter concisi, uncias quatuor.

Aquæ bullientis, libras tres.

Macera per aliquot horas. & cola: deinde addendo saccharum purissimum Fiat lege Artis, syrupus.

Cujus Virtus est stomachica & carminativa: parce tamen sumendus, & frigidioris temperamenti subjectis potius commendandus, quam calidioris, aut bile abundantioris, ut scilicet cuius per se jam patet.

Tartarus Antimoniatus.

Pharm. Bat. pag. 170.

Rx. Cremoris Tartari, partes sex.

Florum Antimonii, partem unam.

Coq. in Aqua: Filtra & exhala

Cc c c c 2

ad siccitatem, Ecphracticum est, diureticum, diaphoreticum, & febrifugum. Alvum laxat, cietque vomitum. *Dosis scrupulus unus, aut drachma semis.*

Tartarus Chalybeatus.

CHARAS Pharm. Reg. T. II. p. 586.

Disp. Wirt. Bat. Hamb.

R. Tartari albi crudi, pulverisati, *libram unam.*

Limaturæ ferri, *uncias quatuor.*

Coque cum

Aquæ fontanæ *libris duodecim*, ad remanentiam quartæ partis; liquorem colatum per chartam emporeticam filtra, atque ad crystallisandum, in cellam vel locum frigidum repone.

Crystallinos a liquore salino, rursus evaporando, & ad crystallisationem reponendo, separa ac sicca.

Ictericis, cachecticis & hypochondriacis, febre quartana laborantibus convenit.

Dosis a granis decem, ad quindecim.

In majori quantitate exhibitus, nauseam & vomitus excitare solet. Vid. SCHULZ. pag. 368.

Tartarus Chalybeatus Solubilis.

CHARAS, Pharm. Reg. T. II. p. 587.

R. Tartari solubilis, *uncias quatuor.*

Tincturæ Martis Tartarisat. *libram unam.*

Vaporent simul, igne Arenæ, in Vase terreo vitriato, ad siccitatem: Residuum Sal in vase rite obturato, usui serva. Qui idem fere est, ac præcedentis Tartari Chalybeati simplicis.

Tartarus Emeticus.

Disp. Wirt. Vieux. Argent. Hamb. & vid. Chym.

R. Croci metallorum,

Crystallorum tartari, *ana uncias sex.*
Affundantur

Aquæ fontanæ, *libræ duæ semis;*
stent per unum alterumque diem, pro lubitu.

Hinc leni igne, in vase figulino probe vitreato, coquantur, ad sufficientem solutionem & imprægnationem tartari. Liquor fervens filtratur, filtratus evaporetur lenissimo igne, sub perpetua agitatione, fere ad siccitatem; & postquam leni calore tartarus penitus exsiccatus fuerit, in pulverem teratur, non ita quidem albidum futurum, ac ille crystallisatus, sed efficacior. Vid. SCHULZ. *Prælect. pag. 368.*

Est Emeticum universale, & datur tenerioribus a grano dimidio, ad unum & semis; robustiores grana duo, tria, vel quatuor perferre possunt. Optimus modus, tartarum hunc exhibendi est, cum grana tria in uncias tribus aquæ solvantur, hujusque solutionis hauriat ager dimidiam partem, vel duas tertias; si effectus voto non respondeat, reliqua portio dari potest. Ita hyperemesis periculosa evitatur.

Tartari Oleum per Deliquium.

Disp. Wirt. Brand. & reliq.

Fit, sal tartari, in manica, aëri humido in cella exponendo, ut sensim in vitrum suppositum destillet; liquor salinus, per chartam filtratus, servetur.

Citius autem parari potest:
Salis tartari, libram unam in

TARTAR. TARTARISAT.

Aquæ calæ & fontanæ, *unciis quatuor*,
vel *quinque*,
solvendo & filtrando.

Uſibus pharmaceuticis & chymicis inſervit. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 369.

Tartarus Tartariſatus Liqui- dus Citratus.

Dispens. Brandenb.

R. Tartari albi optime depurati,
partes tres.

Salis Tartari, *partes duas.*

Aqua limpida ſoluta & confuſa
leni igne coque, cavendo, ne ebul-
liant, donec paullulum inſpſſentur,
liquida tamen maneat. Liquorem
hunc corticibus citri aut Aurantiorum
recentibus comminutis affunde, quo
virtutes illorum imbibat, &c. *Vid.*
SCHULZ. Prælect. pag. 371.

Tartarus Tartariſatus, ſive Solubilis,

Sal Vegetabile dictus.

Dispens. Wirt. Hamb. Pragens.

R. Cryſtallorum tartari, *uncias ſedecim.*
Diffolvantur in

Aquæ fontanæ bullientis, puriſſimæ,
libris decem, vel duodecim;
inſtilletur, inter bulliendum,

Solutionis ſalis tartari, quantum ad
ſaturationem acidi tartari ſufficit,
donec ab illapſo alcali, inter bullien-
dum, nulla efferveſcentia amplius ex-
citetur.

Liquor ſaturatus per chartam bi-
bulam filtretur, atque ad ſiccitatem
evaporetur.

*Ex hac combinatione acidi & al-
calini tartari reſurgit novum ſalis medi-
genus, quod virtute gaudet leniter pur-*

TARTARI TERRA. 757

*gante, reſolvente & diuretica. Dari
poteſt ſcopo laxandi, a drachmis dua-
bus, ad quatuor, in ſufficiente quan-
titate aquæ dilutus; ſcopo digeſtivo &
diuretico ſufficit drachma dimidia, vel
integra. Externe ulceribus ſordeſcenti-
bus mundificandis prodeſt. Vid. SCHULZ.
Prælect. pag. 371. & BOERHAAVE,
Chem. Part. II. pag. 265.*

Tartari Terra Foliata.

Videatur

Arcanum Tartari.

Tartarus Vitriolatus.

Disp. Wirt. Brand. Hamb.

R. Salis tartari, per diliquium, vel in
aqua fontana ſoluti & purifica-
ti, *uncias quatuor.*

Huic ſpiritus vitrioli guttatim
inſtilletur tantum, donec efferveſcen-
tia ceſſet, poſtea humiditate lento ca-
lore evocata, exſiccentur.

*Conf. JUCHII Diff. de Tartaro
Vitriolato, & inprimis BOERHAAVE,
Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Proc.
158. p. 363. ſqq. item CHARAS, Pharm.
Reg. Tom. II. pag. 590. ſqq. & ZOBE-
LII Tartarologia. De Tartaro autem
Vitriolato Volatili, ejusque viribus me-
dicis, nuper Diff. habuit Cl. BÜCHNE-
RUS, Halæ, 1757. vid. & SCHULZ.
Prælect. pag. 371.*

Tartarus Vitriolatus

Antimon.

Pharm. Bat. pag. 171. Hamb.

R. Tartari Antimoniati. *q. v.*

Cui paulatim add:

Olei Vitrioli, *quant. ſuff.*
deinde ſiccando, in Aqua ſolvendo,

C c c c c 3

filtrando & ad siccitatem exhalando, obtinebis *Tartarum Vitriolatum Antimoniale*, qui febrifugus est, ictericus, cachecticus & digestivus. *Dosis est a granis quindecim, ad drachmam dimidiam, & ultra, si opus.*

Tartarus Vitriolat. Emetico Purgans.

Ibidem, pag. 171.

℞ Salis Tartari fusi, *uncias octo.*

Vitri Antimonii, *unciam unam.*

Probe misce in Crucibulo; effunde, Aqua solve; filtra & in Arenæ calore exicca, paullatim instillando

Olei Vitrioli, *quant. suff. & siccando.*

Vires easdem obtinet cum priore, immo majores & vehementiores: purgat enim per superiora & inferiora, ob Vitrum nempe Antimonii: Quare circumspectus sit ipsius usus, & a granis tribus, vix ad sex, aut octo, ascendatur: si nempe natura ægri ferat, quod prius probe indagandum.

Tartarus Vitriolatus Tackeni.

Disp. Wirt. Brand. Argent.

℞ Cinerum clavellatorum,

Vitrioli Hungarici, *ana libras duas.*

Utrumque separatim in aqua calida solvendum est; deinde solutiones successive confundantur, & quidem tam diu, donec non amplius effervescent, vel sibilent. Præstat autem, plus salis alcali, ut omne vitriolum saturetur, addere. Reponantur commixti liquores ad subsidentiam, a qua limpidus humor decantetur; massæ vero subsidenti superfunditur denuo aqua calida, & spatula agitur; post subsidentiam rursus limpidior humor

decantandus, atque hoc modo omnis falsedo extrahenda est.

Postea in vase vitreo humor, ad tertiam partem, evaporandus, & reponendus in locum frigidum, ad crystallisationem. Crystallis supernatans humor, decantatus, rursus evaporetur, & ad crystallisandum reponatur; crystalli collectæ probe exsiccanda sunt. Hunc vero Tartarum Vitriolat. pro acri suo & vehementi in ipsum Tachenium stomacho, plane damnabat & rejiciebat *Zwelferus*; contra cujus tamen inanes insultus, Tachenium rursus fortiter defendit *STAHLIUS*, *Mat. Med. Part. I. Tit. X. pag. 231. sqq.* & alibi: conf. *BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. III. Proc. 148. pag. 363. sqq.*

Est sal medium, ex acido vitrioli & alcali enatum, & revera digestivum universale, ad solvendos & emendandos spissos lentosque humores. Conducit hypochondriacis, lienosis, cachecticis, ictero & hydropo laborantibus; in febribus maximi est usus.

Dari potest a scrupulo uno, ad quatuor, imo, scopo laxativo & diuretico, ad drachmas duas, in aqua dilutus.

Præmissa tam de tartaro vitriolato e spiritu vitrioli, & e tartaro parato, quam de Tacheniano, intelligi volumus; qui posterior, præter dictos effectus, etiam excelsit in ulceribus repurgandis, atque in carne gingivarum luxuriante, & quæ in vulneribus capitis e meningibus pullulat, inspersus, præstantissimam fert opem. Vid. SCHULZ. Prælect. p. 372. CARTHEUS. Pharmacol. p. 415. & al.

TEREBINTH. COCTA.

Terebinthina Cocta.

Vid. Dispensat. omnia.

Coquitur Terebinthina Veneta, in sufficienti quantitate aquæ fontanæ, ad spissitudinem, quæ cum refrigescit, duritiem acquirit.

Inservit pro consciendis pilulis de Terebinthina. Oleo æthereo suo ex parte orbata, secure interne datur, in Gonorrhœa, ulceribus internis; &c.

Datur drachma semis, ad scrupulos duos.

Terra Foliata Nitri.

Vid. supra

Nitrum Catharticum.

Testes Equi Præparati.

Dispens. Wir.

E vivo equo exempti, vino albo abluendi, exsiccentur cito & in pulverem terantur.

In epilepsia calculo, colica, fætu mortuo pellendo, partu difficili & lochiis suppressis commendantur: præcipue à CONF. GESNERO, qui ipse ceu summum ac certissimum arcanum in secundis præsertim sine mora pellendis hunc testium siccatorum pollinem jactat, in Epist. med. Lib. I. pag. 27. quod Rusticus quidam e Rhetia alpina, primus in usum introduxisse ibi dicitur, qui ipso plus quam in quinquaginta puerperis, feliciter semper usus fuerit, quod & pariter in deplorata pæne puerpera successisse viderit Minister quidam ecclesiæ: quibus omnibus suam quoque experientiam ipse adjungit GESNERUS. Conf. supra Part. I. jam dicta ad Equi Testes. Testes igitur hi magni sunt de testibus illis magnis, quibus cura ista peragitur. Judicium ergo hic meum

THERIACA COELEST. 759

suspendo, donec novi testes accesserint, & scrupulum omnem exemerint.

Dosis a scrupulo uno, ad duos.

Theriaca.

Videatur Electuaria.

Theriaca Cœlestis.

De Theriaca Cœlesti, atque hinc ad immortales potius Cælestes, quam quidem mortales homines, ut videtur pertinente, (utinam vero minus cælestis, magisque humana esset!) post ipsum Quercetanum, cui illa, ut notum, & nomen augustum debet, & compositionem angustam, in ærtius nempe compendium ex majori illa & vulgari Theriaca ab ipso contractam, multi multa variæque scripserunt, atque in cælestes pæne ipsius laudes certatim effusi sunt: ex quibus potissimum eminent hic laudandi, Jo. DOLAEUS, qui magnificum Theriacæ cælestis Hoffstadianæ Theatrum exstruxit, & Christ. Franc. PAULLINI, qui de Theriaca cælesti reformata, (& forte adhuc reformanda,) singularem justæ magnitudinis Librum edidit, quibus accedunt Jo. Gothofr. BECKERUS, qui Hafniæ, & Georg. FRANCUS, qui hic Wittebergæ, & tandem WEDELIUS, qui Jenæ, item BUDAEUS, qui Budissæ, Dissertationes de Theriaca cælesti, ejusque descriptione & usu, evulgarunt. Quod vero jam ad ipsam hujus cælestis, si displicet, muneris descriptionem attinet: ea non una est, sed perquam diversa variæque passim in Libris pharmaceuticis deprehenditur, ut nesciat Lector, quam eligat, sive rectius forsitan, quam non eligat. Solum autem fere, quod mirum, Dispensatorium Wirtemberg. alias locupletissimum, & propter concinnum ordinem, & eximium optimorum Remediorum

rum delectum, singulari præconio dignum, aliisque id genus Libris longissime merito præferendum, nullam plane hic Theriaca celestis compositionem exhibet: Sed potius, pag. 204. Part. II. nudè hoc Titulo: Theriaca Coelestis Wirtenbergica, posito, sequentem brevem, sed attentione dignam, Adnotationem subjungit: Compositionem jam olim magnis sumptibus, conciliavit sibi Serenissima Domus Wirtenbergica, inter Arcana hætenus servatam, Seniori Archiatro- rum, & pharmacopœo aulico solis cognitam. Non omnes ergo ad hæc Sacra inaccessa admittuntur. Vid. interea WALDSCHMIDII Dissert. de Theriaca Greiffiana dicta, alias celesti, ubi satis ampla de ipsa, Tractatio habetur, simulque ipsa composito exhibetur. Add. inprimis cit. JUNGKEN. Corp. Pharm. univ. pag. 647. sqq. Iste enim Greiffius, Chemicus quondam ac pharmacopæus Tubingensis, primus fuisse traditur, qui illam ipsam Theriacam Quercetani celestem nonnihil immutaverit, correxerit, auxerit, atque veluti celestio- rem reddiderit, heu! quanta mortalium potentia. Conf. huc Dispensat. Brandenburg. Argentorat. Pragens. & alia nonnulla. Reliqua autem Dispensatoria pleraque, præsertim majora, (exceptis vero illis minoribus, Amstelod. Londinensi, Leydensi, Roterodamensi, Edinburgensi, Leodien- si, & paucis aliis,) aliquanto liberaliora fuerunt in dispensando hoc celesti quasi Thesau- ro, variasque hujus Theriacæ arcanæ compositiones larga veluti manu, nobis passim munificentissime obtulerunt. Sic, ut nonnullas tantum hic paucis com- memoremur, in Dispensat. Argent. per- quam longa ac diffusa ipsius descriptio exhibetur; longior vero & multis novis, ac maximam quidem partem, superfluis in-

gredientibus, præter necessitatem, auctior, in Dispensat. Hamburgensi, quam plau- strum rectius variorum Remediorum sim- plicium, sæpius inter sese pugnantium, dixeris, immo integram pæne officinam pharmaceuticam, in unam informem qua- si massam coactam & congestam, nisi po- tius temere conjectam. Omnium vero operosissima, & in septem adeo classes quam diligentissime distributa ejusdem Compositio, non sine legentium admira- tione, producta visitur, in Dispensat. Brand. Sed ex his aliisque ejusmodi Com- positionibus, justum fere modum & æ- quam mensuram excedentibus, quæ pas- sim quidem in Libris pharmaceuticis la- guntur, hic vero a nobis studio ac consi- lio, omisæ & neglectæ fuerunt, nullam plane huic operi nostro inserere placet, cum propter fastidiosam illarum copiam, tum & inprimis, ob sperandæ exinde utilitatis inopiam ut sic dicam, & fra- stratam expectationem. Ne vero Lecto- res potissimum celestium rerum cupidi, in hoc nostro opere, hic quidquam deside- rarent, aut de erepto sibi tanto quidem Thesau- ro, flebiliter conquererentur; bi- nas præsertim ex multis, Theriaca ce- lestis compositiones, quas huc transferre- mus, elegimus, si non reliquis meliores, aut utiliores; ad certe tamen, nostra quidem opinione, modestiores, ut ita di- cam, adductiores, & castigata sua bre- vitate tanto magis, ut spes est, commen- dabiles. Prior ex istis, Auctorem habet summum nostrum HOFEMANNUM, in Not. ad Poterii Pharmac. Spagy. Lib. III. Sect. IV. pag. 459. unde eam crebro repetitam exhibent Dispensat. Hamburg. Ratisbonense, & ut alia taceam, Pa- risiense, non nominato quidem, ut dece- bat tamen, Auctore Hoffmanno. Sed en- nunc ipsam illam Compositionem.

THERIACA COELEST.

Theriaca Coelestis

Hoffmanni.

R. Extract. Opii, *drachm. sex.*

Croci liquidi,

Storacis, *ana drachm. tres.*

Myrrhæ elect. & per solut. depurat.
unc. sem.

Galbani,

Masticis,

Opoponacis, per solution. depurat.
ana scrupul. duos.

Extracti Castorei, *scrupul. unum.*

Cardui Benedict.

Centaur. minor.

Scordii,

Tormentill.

Contrajerv.

Angelicæ, *ana unciam semis.*

Vincetoxici,

Valerianæ,

Gentianæ,

Aristolochiæ rot. *ana drachm. tres.*

Resinæ Lign. Aloës,

Ladani,

Guajaci, *ana drachmam unam.*

Olei Cinnamomi,

Zedoariæ,

Cardamomi,

Cubebærum,

Camphoræ,

Macis,

Caryophyllorum,

Juniperi,

Citri, *ana guttas duodecim.*

Balsami peruviani,

Olei Nucis Moschat. expressi, *ana drachmas tres.*

Bezoardici Mineralis,

Cinnabaris nativ. præparat.

Succini præparati,

Pulveris Viperarum, *ana unc. semis.*

Salis Succini, *drachmam unam semis.*

THERIACA COELEST. 761

Ambraæ gryseæ, *scrupulum unum.*

Salis Corn. Cervi volatil. *drachmam unam semis.*

Misc. Fiat leg. Artis Theriaca.

Alterius vero Theriacæ celestis Descriptionis Inventor habetur Jo. Helfric. JUNGKEN. celebris quondam Medicus Francofurtanus: ceu clarius patet ex ipsius Chymiciæ Experimental. P. II. C. V. pag. 426. sqq. quanquam aliam adhuc compositionem, nonnihil ab ista diversam. ex alio ejusdem Libro pharmaceut. retulit Dispensat. Pragense, ut & Viennense, suppresso quamvis ipsius Auctoris nomine, vel rectius forte, obiter omisso. Ista vero Descriptio Theriacæ Celestis Jungkeniana hæc est:

Theriaca Coelestis Jungken.

R. Extracti Angelicæ,

Imperatoricæ,

Gentianæ,

Aristolochiæ rotund.

Tormentill.

Calami Aromat.

Zedoariæ,

Cardui Benedict.

Rutæ,

Scordii, *ana unc. unam semis.*

Croci,

Myrrhæ, *ana unciam unam.*

Castorei, *drachmas duas.*

Opii, *uncias sex.*

Bezoar. Oriental.

Cornu Cerv. philos. præparat.

Cinnabar. Antimon. præp. *ana drachmas sex.*

Succini præparati, *unciam semis.*

Olei Macis,

Nucis Moschatæ,

Angelicæ, *ana destill. dr. unam.*

Camphoræ, *drachmas tres.*

Ex his omnibus rite commixtis.

D d d d d

addito Spiritu Theriacali, q. s. Fiat leg. Artis, Theriaca Cœlestis, reliquis, ob incertitudinem tam dosium, quam & ingredientium farraginem, longe antefereunda. Ita quidem hæc Theriaca multum laudatur in Dispensat. Prag. plus vero ab ipso Auctore JUNGKENIO, qui suam istam Compositionem potissimum extollendo, sic reliquas operosiores merito reprehendit pag. 428. Chym. Experiment. Invenies in illis revera multa inconsiderate admodum addita, quæ quidem molem, at vires minime addunt. Utinam vero & sua ipsa ab hoc vitio aliis objecto, prorsus immunis esset! inprimis vero illa altera descriptio, in Chym. Exper. Curios. Mathem. Cap. V. pag. 451. sqq. Sed modum fere omnem in celebranda sua Theriaca Cœlesti, seu benedicta, uti etiam ab eo nimis religiose vocatur, excessit iste fastosus, & inde merito fastidiosus, Quercetanus, cujus immania, verique plane inania in eam, elogia, plusquam histrionali loquacitate ab ipso temere effusa, legi possunt, si quidem sine stomacho, possint, apud SCHULZIUM, Prælect. ad Dispensat. Brand. pag. 377. qui justam proinde in ea censuram exercuit. Mihi vero, ne quid pro noto candore meo, hic dissimulem & vulgaris illa, seu ut ita dicam, terrestris Theriaca displicet, & hæc cœlestis ob satrum veluti horrorem, ex tanta Nomine conceptum, non satis placet. Quum enim Poterio, Hoffmanno, Stahl, Ludovico, & aliis clarissimis Medicis, quin immo, ipso Jungkenio, recte sic judicantibus, omnem medendi & dolores sopiendi, opem, si qua scilicet utrique Theriacæ insit, ab opio fere solo, ejusque virtute soporifera, expectare debeamus: quid obsecro, opus erat, nigris Aethiopum populis, Arabumque beatis genti-

bus, Indisque ditibus, gazas veluti suas, pretiosas merces, peregrinosque odores eripere, atque ingentibus impensis, e longinquo, illud demum arcessere, quod tamen longe melius ac convenientius, ante nostros quasi pedes, plerumque gratis, nascebatur? Frustra nempe, ut Plinius elegantissime & acutissime loquitur, proæm. Lib. XXIV. compositiones & mixturæ inexplicabiles decantantur, Frustra Arabia atque India in Remedia æstimantur, ulcerique parvo Medicina a rubro Mari imputatur, quum Remedia vera quotidie pauperrimus quisque cœnet. Quum ergo solum hic opium, ut dixi, opus faciat, omnemque pæne medendi virtutem unice exserat; præstaret utique, meo quidem judicio, vel solum illud opium nudum, justa & moderata dosi opportune adhibere, vel compositum ex isto Laudanum sic dictum opiatum, aut alterum hyssericum, aut denique liquidum Sydenhamianum, in usum tempestivum advocare: quam tot speciosa ac pretiosa thymiamata, aromata & odoramenta ex alieno orbe, ægre advecta, magnoque are redempta, ad instar coquorum illorum, qui omnia jura temere in unum confundunt, in offam massamque unam rudem atque informem incassum compingere, eoque ipso ægrotis velimitis, offerre Medicamentum, nec odore gratum, nec sapore jucundum, nec usu denique, ob vim calidam nimis ac narcoticam, tutum semper, omnique periculo vacuum. In paucissimis enim morbis, omniumque minime in illis, qui a causa calida, æstuque sanguinis intenso, originem potissimum ducant, Theriacam cœlestem, omniaque generatim Theriacalia, apposite convenire; quin potius nociva immo sæpius pestifera esse, nemini non Medicorum, putem notissimum est. Conf.

TINCTURA ALOES.

RIEDLINI Cur. Med. 769. Cent. octav. Unde nulla facile auctor suasque fuerim, ut dolosum hic Dolci consilium sequatur, qui in Encyclopædia Med. pag. 40. 104. 149. 318. & alibi passim, Theriacæ cælestis usum, tanquam securum & optato effectui nunquam cariturum, nimis profecto temere & confidenter, commendat in divris illis Morbis, phrenitide, Epilepsia, pervigilio, convulsionibus, Catarrhalibus febribus, Colica convulsiva, pleuritide, & aliis affeclibus. Ego vero certus hic atque firmissime persuasus sum, duce ipsa sana ratione, ac fida experientia, Theriacam cælestem in omnibus his quidem Morbis, perfecte sanare omnes ægrotos, eosque ad cælestem patriam sedesque beatas, certissime transferre: in phrenitide certe, pleuritide, item & colica biliosa, hæmorrhoidali, & convulsiva, (solam hic excipio colicam flatulentam & a causa frigida ortam, in qua moderatus Theriacæ cælest. usus nonnihil prodest,) tristissima aliquoties & funestissima vidi exempla, unde luculenter patuit, non cælestem vim tum exseruisse Theriacam illam, sed potius scelestam ac mortiferam. Abeat ergo hæc Theriacæ cælestis e Terris, & in Cælos redeat, si forsân venerit. Ego sane pro mei ingenii modulo, parum curo cælestia illa munera.

Tinctura Aloës.

Dispensat. Prag. Wirt. Vienn.

℞. Aloës Socotorinæ, uncias duas.
Spiritus vini rectificati, uncias decem.
Stent in leni digestionem, ad sufficientem extractionem; postea filtrata tinctura servetur.

Excellens est vulnerarium & mundificans, ac a Chirurgis expetitur. Usus internus rarus. Conf. supra Essentia

TINCTURA AMARA. 763

Aloetica, & Extractum Aloës Gurnosum, & infra Tinctura Sacra.

Tinctura Amara Londinens.

Disp. Wirt.

℞. Radicum Gentianæ, uncias duas.
Flavedinis aurantiorum, unc. unam.
Cardamomi minoris, unc. dimidiam.
Spiritus Vini, libram unam semis.
Digerantur, & post extractionem sufficientem exprimantur & filtrentur.

Stomachica & tonica est.

Dosis guttæ quinquaginta & ultra.

Tinctura Anodyna.

Videatur Essentia Anodyna.

Tinctura Antihypochondriaca.

Dispens. Vienn.

℞. Pulv. Rad. Hellebori nigri, uncias duas.

Croci Austriaci,

Nitri,

Santali rubri,

Salis Tartari, ana drachmas duas.

Florum Hyperici, drachmas sex.

Cum Spiritus Nitri dulcis sufficienti Quantitate extrahatur Tinctura.

Cujus Virtutes ipsa Nominis Inscripção manifestat. Ceterum pertinet fere ad Elixiria sic dicta proprietatis, de quibus supra suo loco.

Tinctura Antimonii Acris

Hoffmanni.

Obs. Chym. 4. Lib. III. p. 281. & ad POTER. Pharm. Spag. L. II. C. 12. p. 389.

Dispens. Wirt.

℞. Reguli Antimonii martialis,
Nitri purissimi, ana libram unam.

Dd dd d 2

764 TINCTURA ANTIMON.

Pulverisata & mixta detonentur in crucibulo, & operculo testâ, fortiter per horam calcinentur, atque, dum adhuc calet materia, in mortario calefacto illico contundatur, vitroque digestorio, itidem calefacto, immittatur; Spiritusque Vini rectificati, *libra una*

semis affundatur, atque, ope caloris, tinctura rubicunda extrahatur.

Conf. huc Abr. VATERI nostri *Dissert. de Tincturâ Antimonii præparatione, & HILSCHERI, de partibus Antimonii, ejusque Tincturis: & BÜCHNERI Mat. Med. pag. 157. item CARTHEUSER. Pharm. pag. 308. sqq. nec non GEOFFROY Mat. Med. T. I. pag. 233. sqq. Sed parum admodum Virtutis plerisque his Antimonii Tincturis expertus tribuit STAHLIUS. Mat. Med. Part. I. Sect. 8. pag. 141. sqq.*

Est potentissimum resolvens, & in affectibus lymphæ rebellibus, tumoribus hydropicis, suppressione urinæ & venerea lue, non sine insigni fructu, datur. Vid. tamen STAHL. l. c. p. 143. sq. & Disp. Hamb.

Dosis, propter acrimoniam, non temere larga nimis sit; in vehiculo etiam aquoso exhibenda, sufficiunt guttæ triginta, ad quadraginta quinque.

Tinctura Antimonii Anisata.

Disp. Vienn.

R. Antimonii crudi, *libram unam.*

Tartari crudi,

Nitri, *ana uncias novem.*

Limaturæ Martis, *libram semis.*

Pulverisata & mixta, successive infundantur in Crucibulum, & calcinentur super ignem, per mediam horam: dein effundatur Massa in Vas

TINCTURA ANTIMON.

martiale: pulverisetur de novo, & irroretur

Olei Anisi, *uncia una,*
Tandem vero Massæ huic affundantur

Spiritus Vini rectificatissimi, *libr. dua.*
Et tum extrahatur lege Artis, Tinctura.

In obstructionibus, tam a viscoso lentore, quam a flatibus, ortis, subvenit visceribus internis, discutiendo, resolvendo, & blandissime subducendo.

Tinctura Antimonii cum Li- quore Nitri Fixi.

Disp. Vienn.

R. Liquoris Nitri fixi, vel

Tartari concentrati, *prout lubet.*

Mineræ Antimonii solaris, *ana libram unam.*

Digerantur invicem sæpius agitando; Liquor tinctus decantetur, huicque decantato affundatur

Spiritus Vini Tartarificati, *libra una.*

Qui subito hanc Tincturam attrahet, remanente Liquore in suo Calore: Abstrahatur rursus ad medieta-tem, vel ultra, ut magis concentretur, & servetur usui.

Diaphoreticum est insigne: Hinc in inflammationibus, febribus, & consimilibus affectibus, optimo successu adhibetur.

Tinctura Antimonii

Tartarificata.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Prag. &c.

R. Salis Tartari, *libram unam.*

Antimonii electi, *libram semis.*

Pulverisata & mixta fluant in crucibulo, valido igne, per horam; postea massa in mortarium calidum effunditur citissime, & ignita adhuc, in pulverem contunditur. Pulveri, in phiola,

TINCT. ANTINEPHR.

Spiritus Vini rectificatissimi, *libra una*

affunditur, & ad digestionem reponitur. Liquor, rubineo colore tinctus, a fecibus separatur, atque residuo.

Spiritus Vini rectificati, *libra semis*.
denuo affunditur, qui tinctus, uti prior, decantetur.

E residuo Sulphur Antimonii parari potest.

Conf. Chr. Alb. MAYERI *Diff. de Tinctura Antimonii Tartarisata, & Cl. SCHULZ. Prælect. pag. 380. sqq.*

Resolvit, sanguinem purificat, attenuat, urinam movet, ictericis, hypochondriacis & lienosis prædest.

Dosis guttæ quadraginta ad septuaginta.

Tinctura Antinephritica.

Dispens. Vienn.

Rx. Millepedar. preparat.

Fructus Cynosbati,

Baccar. Juniperi, *ana unciam unam.*

Radice Pareiræ bravæ, *drach. sex.*

Florum Hyperici,

Genistæ,

Seminis Milii solis,

Saxifragiæ, *ana unciam semis.*

Opobalsami, *unciam unam.*

Balsami Copayvæ,

de Peru nigri.

Salis Tartari, *ana unciam semis.*

Spiritus Salis dulcis,

Nitri dulcis, *ana libram unam.*

Haec, facta digestionem, filtrata, fervetur usui.

Virtutes respectu doloris nephritici, nomini sunt consonæ. Ceterum conf. supra Essentia nephritica. &c.

TINCT. ANTIPHTH.

765

Tinctura Antiphthifica Gramanni.

Disp. Wirt. Edinburg. Brand. Vienn.
Argent. FULLER.

Rx. Sacchari Saturni, *unciam semis.*

Vitrioli Martis, *drachmas tres.*

Aceti vini boni non destillati,

Spiritus vini rectificati, *ana uncias duas.*

Aquæ Rosarum, *drachmas sex.*

Solvatur Saccharum Saturni aceto, in vase ferreo, leni igne, admisceatur Vitriolum Martis tritum, invicem solutis addatur Spiritus vini rectificatus, Aqua Rosarum permixtus; reponantur in locum temperatum.

Aqua Rosarum additur, ut phlegma spiritui vini, alias huc non rectificato expetito, restituatur, atque sic præcipitatio evitetur, & tinctura saturatior obtineatur, atque ideo gravior, utque sic simul foetor empyreumaticus, qui spiritui vini non rectificato inhæret, evitetur.

Est mixtura saturnino-martialis, valde adstringens; hinc vix in phthisi, nisi symptomatibus urgentibus, sudoribus scilicet colligativis, suadenda est; laudatur etiam ad sistendam gonorrhœam, & pollutiones nocturnas; caute tamen ubique adhibendam esse, censemus. Ita Celeb. Wirtenberg.

Sed nusquam potius eam adhibendam esse existimamus, ob summum nempe, quod ex ejus usu, & sanitati, & Vitæ adeo ipsi, imminet, periculum. Quum enim tanta noxa a Saturninis intro sumtis, corpori humano immineat, prudenter ii agunt, qui plane ejusmodi Medicamentis, quæ plumbum habent, in curationibus abstinant, ut sunt Saturni Saccharum, Tinctura Gramanni

Antiphthifica, ita graviter & sapienter monet magnus HOFFMANNUS noster, Med. Rat. Syst. Tom. II. Part. II. C. 9. pag. 296. & Tom. IV. Part. I. Sect. II. Cap. 13. pag. 574. quem & vid. in Diss. de Læſion. extern. Venen. philtr. & c. Obs. XIV. in Schol. pag. 30. & passim alibi, in ipsius opp. pari modo, eodemque jure, hanc detestabilem Tincturam in perniciem humani generis infelicissime repertam, inter mitiora venena conſtitoria refert, ac inde e selectiorum Medicaminum censu exterminandam censet Cl. CARTHEUSERUS, in Pharmacologia, Sect. V. p. 314. item Cl. BÜCHNERUS, in Fundament. Mat. Med. p. 195. Conf. & Cl. SCHULZII, Prælect. ad Disp. Brand. pag. 382. Hinc celeb. quondam STAHLIUS, Mater. Med. P. I. p. 92. observante etiam GOETZIO, in Recens. Scriptor. Stahlian. pag. 162. hanc ipsam Tincturam Gramannianam, una cum Antihectico Poterii, probe permixtam, per apertam fenestram, in publicam plateam, effundere præcepit, ut nempe ibi ex suo merito, ab omnibus prætereuntibus proculcaretur. Et profecto digniore ista loco jacere non potest, quam hoc quidem ipso. Est enim vitiosa & viroſa progenies vitioſi & venenoſi parentis, nempe Saturni, cujus promeritas laudes jam supra, pro nostris viribus, decantavimus, ad Tit. Saccharum Saturni; & antea, ad Pilulas Saturninas, mali ergo corvi malum est ovum, ut vulgo dicitur, & lupus lupum hic, ut solet, genuit, non agnum. Inde præter laudatos supra Viros celeb. eandem quoque Tincturam recte damnant ipse Boerhaavius, Ludovici, Bohnius, Nenterus, Bartholinus, Loefseke; & alii plures; novissime vero Cl. BARON, in Addit. ad LEMERII Curs. Chym. frustra licet pro ea Apolo-

giam scribentibus, ipsamque laudantibus novissime Wrigtho, Scoto, & dudum ante ipsum Michaëli, Rolfincio, FRIGICIO, de Virt. Venenor. Med. Cap. XIV. pag. 271. item WEDELIO, Amœnitat. Mat. Med. Lib. II. Sect. II. Cap. 6. pag. 349. qui & ipse, ne quid malis nempe deesset, eam ipsam Tincturam, post Gramannum, triplici modo, meliore scilicet, (imo pejore, nam in omni, detestabile illud Saturni saccharum adhibetur,) parare docet, in Pharmacia acroamat. L. II. Sect. V. Cap. 5. pag. 516. quam miris laudibus effert DOLAEUS, Encyclopœd. Med. Lib. II. Cap. 4. pag. 343. qui ipse ibi quoque novam suam ejusdem compositionem interponit, sed pestifero illo Saturni Saccharo pariter inquinatam; quam tamen iratum suum Cardimelechum mirifice placare, ibidem affirmat; quod equidem facile crediderim ipse; namque Tincturam hanc ex Saturno paratam, & omnia generatim Saturnina, ita plerumque placant & pacant miseris ægrotos, ut corporeis vinculis placide exsoluti, Vitam in æternum pacatam postea ducant. Sed nec alii defuerunt laudatores pessimo huic Medicamento, in primis vero ex secretiori illa Schola Chemicorum, aut, ut sese vocari amant, philosophorum per ignem; quos tamen jam prudens, tacite prætereo, quoniam multi ex illis adhuc vivunt, quidam etiam amici nostri sunt, quos publice ledere, nec tutum, nec honestum aut decens. Inde igitur hæc Tinctura Antiphthifica, tam splendido sane Titulo nequaquam digna, in omnibus fere sic dictis Dispensatoriis Pharmaceuticis, hodie præscribitur; utinam vero ex omnibus æternum proſcriberetur! Veneficium enim miseris phthificis potius præstat, quam Beneficium; nec Morbum tabificum ulli aufert, sed auget potius,

quin mortem ipsam citius adfert. Tradit quidem WEDELIUS, in Amoenitat. Mat. Med. pag. 349. istam imprimis calidatissimos sic dictos Tabidorum sudores, molestissimos, fortiter compescere ac reprimere: quod vero, mea quidem sententia, tanto pejus: sic enim effectus tantum tollitur, non causa, Symptoma mitigatur, non Morbus ipse; fumus quasi abigitur, sed flamma ipsa non extinguitur; conf. SCHULZ. in Prælect. ad Disp. Brand. pag. 382. Abeat igitur in posterum hæc ipsa Grammani Tinctura antiphthistica, una cum fido suo sodali, Antihectico scil. Poterii, & ipso Bezoardico Jovialli, de quo supra; ad extremos barbarosque Garamantas, si ita quidem dicere liceat, nunquam in hunc nostrum orbem posthac reversura: ne Medici his violentis & virulentis Remediis, famam amplius perdant, Aegroti autem ipsam Vitam. Sed satis.

Dosis guttæ viginti, ad triginta.

Tinctura Aromatica Londinens.

Dispens. Lond. Wirt.

R. Cinnamomi acuti, *drachmas sex.*
Cardamomi minoris, *drachmas tres.*
Piperis longi,
Zinziberis, *ana drachmas duas.*
Spiritus Vini, *libram unam.*

Misceantur, atque post digestionem exprimantur & filtrentur.

Datur ad ventriculum roborandam, atque phlegmaticis convenit.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta usque.

Tinctura Auri, seu Aurum Potabile.

GEOFFROY, Mat. Med. *T. I. p. 317.*

CHARAS, Pharm. Reg. *T. II p. 858.*

Dispens. Paris.

R. Auri purissimi, *drachmam semis.*

Spiritus Salis, *uncias duas.*

Fiat dissolutio, cui affundatur

Olei essentialis limpidi Rorismarini,
uncia una,

Liquores confusi agitentur. Subsidebit Spiritus Salis, flavo colore spoliatus, & oleum flavo colore tinctum, supernabit. Oleum a Spiritu Salis, per inclinationem separetur. Misceatur deinde cum

Spiritus Vini rectificati, *unciis quatuor, vel quinque,*

Digerantur simul per Mensuram. Mistura purpurascens colorem acquirere. Diaphoreticum est & sudoriferum. Commendatur in Febris malignis. Dosis a Guttis tribus, ad guttas quindecim. Ipsius autem vis præcipua pendet ab Oleo Rorismarini.

Inter reliquas multas frustra jactatas, Auri sic dictas Tincturas, a Jo. Poppio, Angelo Sala, Jo. Agricola, Barnero, aliisque propositas, conf. & CHARAS, Pharm. Reg. *Part. II. p. 858.* & Dispens. Vienn. hanc ipsam omnibus elegantiorē & præstantiorē sibi visam fuisse, ibi pronunciat Cl. GEOFFROY: Simul tamen paullo post, ita candide fatetur: Verum, neque hæc Tinctura Auri genuina existimanda est, quia sit tantum Aurum ab Aquæ Regiæ spiculis tenuissime divisum, & Oleo Rorismarini innatans. Quod quidem Olei evaporatione, reduci potest in pulverem; & fusione, in Metallum restitui. Neque etiam ullam Auri Tin-

Auram radicalem novimus. *Sapientissime per Deum immortalem! & verissime. Quomodo & rectissime statuerunt Viri in arte Chemica maximi, Angelus SALA, in Chysologia, Herm. CONRINGIUS, in Hermet. Med. Lib. II. Cap. 5. pag. 251. sqq. & pag. 238. sqq. item Cap. 8. pag. 294. Sennertus, Agricola, Lud. Duretus, ZWELFERUS, in Mantissa Spagyr. P. I. C. 1. p. 321. sqq. LUDOVICI Pharmac. Diss. I. pag. 97. inprimis STAHLIUS, Mat. Med. Part. I. Cap. 3. p. 29. sqq. & Part. II. pag. 19. sq. & GMELINUS, Diss. de Botan. & Chem. Bohnius, Boerhaavius, & præsertim HOFFMANNUS, Obs. Chym. 21. Lib. III. pag. 372. sqq. item Neumannus, Feburius, Schulzius, Cartheuserus, aliique innumeri fere Medici præstantissimi & Chemici solertissimi. Eant igitur nunc, & æternum exulent cum suis fictis & mentitis Auri Tincturis, Theophrastus, Crollius, Valentini, Hartmannus, Mynsichtus, Helmontius, Brentzius, Fischerus, Tilemannus, Brendelius, Antonius, Poterius, Geigerus, Glauberus, Fossius, Faber, Locatellus, Turnheuserus, Arnoldus, Villanovanus, Rolfsincius, Michaëlis, BATE, in Pharm. Batean. pag. 16. DIGBY, apud Monconys, in Itinerar. pag. 609. & ipse præsertim MONCONYS, ibidem, pag. 793. sqq. & pag. 996, de Blauen, Bernhardus a Kallen, Tachenius, & reliqua omnis paracelsistarum ac philosophorum per ignem, sive rectius, fumum & fucum, turba pene innumerabilis: quam mire laudat & presse sequitur magnus aliqui BORRICHIVS, in Hermet. Med. Cap. II. pag. 304. sqq. & C. VII. p. 410. Manet enim manebitque Aurum potabile semper putabile ut sic loqui liceat.*

Tinctura Balsamica.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 360.
℞ Bals. Gilead.

Copaiv.

Peruv.

Tolut. ana drachmas duas.

Spirit. Vin. rectif. libram semis.

Tinct. Benz. unciam unam.

Digere in Balneo. Mar. duos dies.
Valet ad Pulmonum excorinationes sanandas, eorumque infarctus expediendos: ad Mixtum sanguineum & affectus nephriticos.

Dos. gutt. triginta, ter in die, in vehiculo idoneo.

Tinctura Bellidis Florum.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon.

℞. Florum Bellidis hortensis, colore rubro, a capitulis suis decerptorum & exsiccatorum, unc. semis.

Spiritus Vitrioli, drachmam unam.

Aquæ florum Bellidis, unc. quatuor.

Stent in digestionem per diem & noctem; postea exprimantur & filtrentur.

Pari modo parantur:

Tinctura Florum Aquilegiæ,
Papaveris,
Rosarum.

Ad fervorem & æstum sanguinis temperandum commendatur. Vid.

SCHULZ. Præf. pag. 383.

Dosis a dimidia uncia, ad integrum. Julapiis & potionibus admisceri possunt.

Tinctura Bezoardica Ceylonica.

℞. Pulv. Viper. cum hepat. & Cord.
unciam unam.

Salis Volat. & fixi Viper. *ana drach.*

Lapid. porcini Ceylon. *dr. un. semis.*

Cortic. Radic. Cinnamomi,

Cinnamomi silvestr.

Aristoloch. long. ana dr. duas.

Radic. Zedoariæ,

Zerumbeth,

Calami aromatici,

Galangæ Maj. ana drachmam unam.

Ligni Colubrin. *drachmas tres.*

Spiritus Vini Camphorat. *uncias octo.*
Misceantur.

Hæc omnia simul in magnam phialam injice, quam bene lutatam, in Arena calidâ collocabis, ut fiat Extractio. Quum autem hoc modo, per octo dies, constituta fuerit; tunc totum in Retortam effundes, & spiritus extrahes, quos iterum superaffundes, & de novo Tincturam elicies; tunc eam claram excipe, atque ad usum serva.

*Habes hic præterea Medicamen-
tum exquisitissimum, quod Theriaca,
Mithridato, plurimisque aliis inutilibus
Remediis anteferes: illa enim, illa putre-
factioni subjiciuntur; istud vero melius
ultima, quam prima die, permanet.
Dosis est semi scrupulus, ad scrupulum
unum. Ita quidem Cl. Auctor de hac
sua Tinctura Bezoardica, pulcherrimo
sane sætu, verissime haud dubie, & can-
didissime pronunciat. Utinam vero in
his nostris Terris sterilioribus & aspe-
rioribus, occasio, facultas & præsertim
felicitas illa Ceylonica, non deesset. Tin-
cturam illam pretiosam juxta & efficacem*

*commode & cum successu, præparandi. Vid. quæ jam supra, ea de re jure conquesti sumus, quum ex eodem celeberrimo & per utrumque orbem, notissimo Auctore, Theriacam Ceylonicam præstantissimam ac pretiosissimam, pari cum mæsto & nihil profuturo desiderio, Lectoribus nostris proponeremus. Interea tamen nec hujus Tincturæ Bezoardica omit-
tenda hic erat mentio, ne, quantum quidem in nostris esset viribus sat exiguis, forte quid desideraretur, quod memoria præcipue esset dignum: quanquam, ut ille ait, fangar inani Munere. Conf. & superius dicta, ad Diascordium Spagyricum Ceylonicum, item ad Emplastrum Cephalicum Ceylonicum. Ceterum aliam Essentiam Viperarum Bezoardicam, vid. supra, sub Essentiis.*

Pharmac. Diff. I. pag. 209. sqq.

Disp. Wirt.

R. Radicum Angelicæ,

Carlinz,

Enula,

Fraxinellæ, ana unciam unam.

Myrrhæ electæ, *drachmas sex.*

Croci Orientalis, *drachmas duas.*

Castorei, *drachmam unam semis.*

Spiritus Vini rectificati, *uncias quadraginta.*

Stent in digestionē ad sufficien-
tem extractionem, exprimantur, & in
expresso dissolvatur

Opii thebaici, *drachma una semis.*

Filtretur tinctura & fervetur.

Vires sunt eadem ac tinctura bezoardica officinalis; magis tamen propter opium, cujus uncia una, ultra duo grana continet: anodyna & sudorifera est.

He e e e e

Dosis guttæ quadraginta ad quinquaginta.

NB. Aliam etiam descriptionem, hujus tincturæ vulgo circumferunt, quæ largiorem opii dosin continet; cum vero hæc, quam dederunt Cl. Wirtenbergenses, apud quos, jam a longinquo tempore in officina aulica in usu est, melior securiorque videatur, illam merito cum illis, referre volumus.

Tinctura Bezoardica

Michaëlis. pag. 102.

(Vid. SCHULZII *Diff. de Natura Tincturæ Bezoard. Mich.*)

Disp. Vienn. Wirt. Arg. Brand. Hamb.

R. Radicum Zedoariæ, *uncias duas.*

Angelicæ,

Pimpinellæ,

Valerianæ veræ,

Vincetoxici,

Calami aromatici, *ana unciam unam.*

Costi electi,

Corticum Citri exteriorum recentium,

Baccarum Juniperi, *ana uncias duas.*

Myrrhæ, *uncias tres.*

Herbarum Scordii, *unciam un. semis.*

Melissæ,

Millefolii,

Rutæ, *ana unciam semis.*

Camphoræ, *unciam unam.*

Theriacæ optimæ, *libram unam.*

Spiritus vini rectificati, *libras sex.*

Post octiduanam digestionem adde

Aquæ fontanæ, *libras duas.*

abstrahatur spiritus; cujus

R. *libras duas.*

Spiritus tartari genuini, *libram semis.*

Spiritus vitrioli, *uncias tres.*

Misceantur & tingantur cum fructu Solani quadrifolii, quod vulgo Herba Paris dicitur, ac filtrentur. Qui tamen herbæ paridis fructus ob malignam suam naturam, & suspectum effectum, potius omitti debet.

Hæc quidem Tinctura Bez. Mich. a longo jam tempore, in officinis, obtinuit magis locum, quam meruit. Interim tamen usu alexipharmaco haud plane caret, si quidem parce & opportune adhibeatur.

Tinctura Bezoardica Officialis Ordinaria, Wirtenberg.

Dispens. Wirtenberg. in reliquis deest.

R. Radicum Zedoariæ,

Serpentariæ Virginianæ,

Angelicæ,

Pimpinellæ,

Herbarum Scordii,

Dictamni Cretici,

Baccarum juniperi,

Corticum citri,

Myrrhæ, *ana drachmas sex.*

Sandali rubri, *unciam unam.*

Incisis & contusis affunde

Spiritus florum sambuci rectificati, *libram unam.*

Post sufficientem extractionem exprimantur; expresso adde

Spiritus Tartari, *uncias sex,*

Vitrioli, *uncias duas.*

Camphoræ, *unciam semis.*

Misce, post digestionem filtrentur, & ad usum reponantur.

Vires sunt alexeteriæ, sudoriferæ; hinc in erysipellate, febribus, quas vocant, malignis & continuis, bono cum effectu, adhibetur; flatus etiam dissipat, & urinam movet.

Addunt hic clarissimi Dispensato-

TINCT. BEZOARD.

rii Wirtenbergenfis Editores, hanc suam Tincturam Bezoardicam officinalem nec Michaëlis, nec Wedelii Tinctura Bez. virtute cedere; sed palmam potius utrique simplicitate sua, præripere: a quorum sententia, utpote justa ac vera, nos quoque stare, veritatis viribus impulsî, ultro profiteamur.

Dosis a scrupulo uno, ad drachmam semis.

Tinctura Bezoardica.

Pharm. Bat. pag. 174.

R. Radicum Enolæ,
Angelicæ,
Zedoariæ,
Serpentar. Virg. ana unc. un. semis.
Crocî optimi, unciam unam.
Myrrhæ,
Cinnamomi,
Cortic. Citri siccât. ana drachm. sex.
Folior. Scordii,
Rutæ, ana manipul semis.
Theriacæ Androm. uncias tres.
Opîi Thebaici, drachmas duas.
Spiritus Tartari rectific. uncias quindecim.

Vitrioli, uncias tres.

Baccarum Sambuci,

Junip. rectific. ana unc. octodecim.

Digere secundum Artem, ac filtra: Tum adde

Salis Succini, unciam unam.

Camphoræ, drachmas duas.

Digere iterum ad usum. Dof. drach. tres, ad unciam semis, aut unam.

Valet in peste morbisque omnibus malignis, si justo tempore & ordine adhibeatur. Spiritus insigniter recreat, & sudorem urinamque movet. Conf. huc Dispensat. Amstelæd. ubi similis fere compositio, quæ paullo quidem operosior & copiosior: maximam tamen partem

TINCT. BEZOARD. 771

cum hac ipsa convenire videtur. Sed plures Tincturarum Bezoard. Compositio-nes, vid. apud JUNGKEN, in Corp. Pharm. pag. 1152. sqq.

Tinctura Bezoardica Wedelii.

Amoenitat. Mat. Med. Lib. II. Sect. II.
C. 3. pag. 328. sq.

Dispens. Wirt. Hamb. Argent.

R. Radicum Zedoariæ,
Gentianæ veræ,
Angelicæ,
Anthoræ,
Contrayervæ,
Carlinæ,
Bistortæ,
Dictamni albi,
Tormentillæ,
Scorzoneræ Italicæ montanæ,
Vincetoxici,
Olsnitii, ana unciam unam.
Florum Galegæ,
Ulmariæ,
Calendulæ,
Scabiosæ,
Rutæ, ana unciam semis.
Seminum Fraxini,
Cardui benedicti,
Aquilegiæ,
Rutæ, ana drachmas duas.
Baccarum paridis, unciam unam semis.
Cubebæ,
Granorum chermes,
Opobalsami, ana unciam semis.
Corticum citri, drachmas sex.
Camphoræ,
Myrrhæ electæ, ana unciam unam.
Crocî, drachmam unam.

Concisis & contusis, grosso modo, affundantur
Spiritus sambuci citrati, libra tres;
E e e e 2

772 TINCT. CANTHARID.

Cum per aliquot dies steterint, in leni digestionem, addantur

Spiritus salis volatilis, *uncia dua*,
Sandali rubri, *uncia una semis*.

Tinctura saturata exprimatur, & filtrata servetur.

Vires, quæ ordinariæ officinalis. Parum vero distat a precedenti Tinctura Michaëlis Bezoard. nisi quod, præter necessitatem, auctior longiorque illa ipsa sit facta, adjectis multis ingredientibus novis, non semper melioribus; quo imprimis pertinent virosæ illæ & vitiosæ paridis baccæ, & quidem tanta copia additæ, ut scil. tanto magis nocerent; & tanto minus juvaret ipsa Tinctura Bez. Ejiciendæ ergo prorsus hic sunt pestiferæ illæ Baccæ, ob rationes jam supra Part. I. prolatas, ad Paridis Baccas & præsertim, ad Pulverem Saxonicum, sic dictum. Conf. GEOFFROY, Mat. Med. Tom. III. pag. 558.

Dosis eadem, quæ ordinariæ officinalis.

Tinctura Cantharidum

Pharm. Edinburg.

Wirt. Lond. nov. FULLER. pag. 360.

Rx. Cantharidum, *drachmas duas*.

Coccinellæ, *drachmam semis*.

In pulverem tritis superaffundantur

Spiritus vini rectificatissimi, *uncie octodecim*.

Digerantur lenissimo calore per biduum, addantur

Resinæ Guajaci, *drachmæ quatuor*.

Balsami de Copaiva, *uncia una*.

Camphoræ, *drachmæ dua*.

Olei juniperi, *drachma una*.

Post sufficientem digestionem ad solutionem resinæ & balsami, clarum a spisso per inclinationem vasis separetur.

TINCT. CARDIACA.

Commendari solet ad gonorrhæam pertinacem; circumspectione tamen adhibendam esse censemus: propter Cantharides, quarum usus intermus admodum noxius, vid. supra, ad Balsamum magnanimittatis, & Essentiam Aphrodis. conf. BARTHOLIN. Cent. V. Hist. med. rar. 82. pag. 159. sqq. etsi contrarium statuit GROENVELT, de tuto cantharidum usu interno: quem tamen merito damnat CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. P. I. pag. 436. sq.

Dosis guttæ viginti, ad viginti quinque.

Tinctura Cardiaca.

Dispens. Amstel.

Rx. Ambræ gryf. *drachmas duas*.

Moschi optimi, *scrupulos duos*.

Ligni Aloës, *drachmam unam semis*.

Benzoini optimi, *drachmas tres*.

Contulis, & commixtis, affundi Spiritum Vini Rectificatum, ut tres digitos superemineat: & ad lenissimum Cinerum Calorem, extrahatur Tinctura.

Cujus usus est analepticus; cardiacus ac nervinus; sed ijs duntaxat, qui Ambram & Moschum impune, perferre possunt. Quare non omnibus, præsertim vero delicatioris uteri faminis, promiscue est commendandus, ob varia mala inde metuenda. Ceterum conf. supra, Liqueur Cardiacus, & Pulveres Cardiaci.

Tinctura Coralliorum.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur. Sed vid. Disp. Vienn.

Rx. Coralliorum rubrorum, pulverisatorum, *uncias duas*.

Affunde

Aceti destillati, *libram unam*.

Stent in digestionē, per triduum, ebulliant aliquoties, ad coralliorum sufficientem solutionem; refrigerata solutio per chartam bibulam filtretur, atque in vase figulino vel vitreo, ad siccitatem evaporetur;

R. Solutionis hujus siccæ, *unciam unam*, solve in

Aquæ cinnamomi cydoniatæ, *unciis tribus*,

solutioni adde

Spiritus vini rectificati, *unciam unam semis*.

Tincturæ sacchari, *unciam semis*.

Digerantur per aliquot dies; postea, per chartam bibulam, filtrata tinctura servetur. Conf. *Commerc. litt. med. Norimb. Ann. 1732. pag. 20. & JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 1146. sqq.* ubi plures Tincturæ Corallior. Compositiones longa serie, exhibentur.

Leniter adstringit, roborat, sudorem & urinam movet. Plures virtutes ipsi tribuit MYNSICHT. in *Arma-ment. p. 42. & LEMERY Curs. Chym. pag. 355. & alii. Sed vid. quæ mox in contrarium allegabuntur.*

Dosis scrupulus unus, ad drachmam semis.

Tinctura Coralliorum

Sincera.

GEOFFROY, *Mat. Med. Tom. II. pag. 255.*

R. Corallior. rubror. contusor. *quantum lubet*, Bulliat in Olei essentialis Anisi, vel Foeniculi, quant. suff. per sex septemve horas, in vase clauso, donec Coralli frustula albescant, & oleum rubro Colore tingatur.

Oleum a Coralli fragmentis separatum destilletur igne medico, usque

dum Guttulæ Olei rubræ, prodeant.

Tum Massæ resinosæ, in Retorta remanenti affunde Olei Tartari per deliq. ad eminentiam duorum, vel trium digitorum. Digerantur simul, donec Resina prorsus dissoluta fuerit.

Solutio evaporetur ad siccitatem:

Tum Massæ Salinæ resinosæ affunde iterum Spirit. Vini rectificati quant. suff. ad supereminentiam trium quatuorve digitorum. Materentur in Balneo Cinerum, & Tinctura a Salina Massâ separetur. Novum Spiritum Vini affunde, & digerantur: Affusiones repete, donec nulla amplius Tinctura extrahatur. Tincturæ omnes simul mixtæ evaporentur ad medietatem.

Liquor servetur ad usum, tanquam sincera Coralli rubri Tinctura; cujus tamen effectus Agyrtarum promissis non respondebunt. In hoc Liquore Sulphurea & bituminosa Coralli pars continetur.

Hæc quidem celeb. GEOFFROY. An vero vel sic, vera & sincera Coralliorum Tinctura extracta fuerit; adhuc sub judice lis est. Certe jam olim magni illi per ignem, philosophi, Crollius, Sala, Billichius, alique plures, quibus nostra ætate, accesserunt Conringius, Ettmüllerus, & Friesius, in Examine Tincturæ Coralliorum, imprimis autem STISERUS, in Actor. labor. Chym. Spec. III, C. 5. ut & SCHULZIUS, in Præl. ad Dispens. Brand. pag. 387. & HOFFMANNUS ipse, Obs. Chym. 21. L. III. p. 375. & alibi, item CARTHEUSER. Fund. Mat. Med. P. I. Sect. II. C. 7. p. 149. præcipue NEUMANNUS, in Commerc. litt. med. Norimb. Ann. 1735. pag. 370. sqq. & pag. 377. sqq. alique innumeri fere: hi inquam, omnes strenue & aperte negarunt, veram & efficacem Corallio-

rum Tincturam unquam confici potuisse, aut posse. Contrarium tamen contra negantes, & præsertim Conringium, non sine magna veritatis specie, tuetur Chemicorum doctissimorum suæ quidem tempestatis, princeps, Olaus BORRICHIUS, Tract. de Hermetis & Chemicorum Sapientia, Cap. III. p. 329. sq. ubi perquam facilem methodum proponit, & Salem ex Coralliis extrahendi, & Tincturam ipsam. Conf. & ipse Epist. 97. Cent. III. Epist. med. BARTHOLIN p. 425. & ipse BARTHOLINI Ep. 96. ad Borrich. p. 415. Quæ si etiam vera sint, uti putem; nondum tamen video, quæ vel tum etiam inesse possit virtus præcipua isti rubicundissimæ coralliorum Tincturæ? Non enim virtus Remediorum in ipsorum colore consistit, sed in ipsa potius eorum substantia: Vid. huc STAHL Mat. Med. Part. II. C. 10. pag. 8. ubi de hoc ipso rubicundo Tinct. Corall. colore agitur, sicut ipsius Auri pretium non a fulvo splendore, sed ab ipsa nobilitate interna recte petitur: quod & in aliis Metallis, quin & plantis ipsis, utique locum habet. Ceterum de variis Tincturas Corall. præparandi modis, vid. HARTMANNI Tiocin. Chym. Lib. II. Cap. 10. & MICHAEL. Med. Famil. 158. pag. 99. item Commenc. Med. Nor. An. 1734. pag. 404. & An. 1732. p. 20.

Tinctura Croci.

Disp. Ratisbon. Wirt. Edinburg.

R. Croci Austriaci, drachmas decem.

In spiritus vini rectificati, libra semis macerentur, & post digestionem exprimantur, & filtrentur.

Anodyne, cordialis & antispasmodica est virtutis; menstrua movet, atque ad icterum laudatur.

TINCTURA CROCI.

Dosis guttæ triginta, ad quadraginta.

Tinctura Croci Vinosa.

Disp. Prag. Wirt.

R. Croci Austriaci, unciam unam.

Micæ panis similaginei, uncias duas.

Contundantur simul in mortario lapideo, sensim affundendo vini boni Canariensis, quantitatem sufficientem, ut fiat puls mollis, omniaque stamina croci sint comminuta. Pulti huic porro affunde vini ejusdem uncias sex, & in vitro probe clauso aliquandiu relinque ac digere.

Tinctura sanguinis instar rubicunda a fecibus separetur & loco frigido servetur. Conf. supra, Extractum Croci.

Roborare, excretionem sine violentia stimulare, animam exhilarare, lithiasin cohibere, & ad vitam longam ac sanam procurandam, utilissime adhiberi. B. SCHULZIUS censet. in Prælect. ad Dispens. Brand. p. 136. Conf. HOFFMANN. ad Poter. Pharm. Spag. L. I. pag. 299.

Dosis guttæ decem, viginti, triginta, usque quinquaginta.

NB. Essentiæ & Tincturæ, menstruo vinoso paratæ, vel acescunt, vel mox situ corrumpuntur. Igitur vel parva in quantitate parandæ, vel parum spiritus vini rectificati addi debet.

Tinctura Gingivalis

Balsamica.

Dispens. Wirt.

R. Terræ Japonicæ,
Myrrhæ electæ, ana unciam unam.

TINCTURA GUAJACI.

In pulverem trita irrorentur Balsami Peruviani, *drachma una.*

Superfundantur

Spiritus Cochleariæ,

Vini rectificati, *ana uncia tres.*

Digerantur, & per chartam filtrata tinctura servetur.

Commendatur ad stomacacem, seu scorbutum oris, laxitatem & purulentam affectionem gingivarum, atque, cum melle rosato mixta, applicari solet.

Tinctura Guajaci.

Hujus præparationem & eximium usum, præsertim externum, in pulchre sanandis ulceribus malignis ac venereis, vid. apud BOERHAAVE, *Elem. Chem.* Tom. II. Part. I. Proc 60. p. 203. sq. Conf. *Dispens. Lond. Brand. & supra, Essentia Guajaci, item Extractum Ligni Guajaci.*

Tinctura Hellebori

Composita.

Dispensat. Wirtemberg.

Vid. Pharm. Batean. pag. 178.

Rx. Fibrarum Hellebori nigri, *unciam unam semis.*

Squinanthi, *unciam unam.*

Galangæ minoris, *unciam semis.*

Cardamomi minoris, *drachmas tres.*

Croci, *drachmam unam semis.*

Vini Canariensis,

Spiritus vini, *ana libram unam.*

Stent in digestionem, post sufficientem extractionem, exprimantur atque filtrentur.

Commendatur in affectibus hypochondriacis, obstructione mensum. Datur maniacis & melancholicis.

Dosis drachma una vel una semis.

TINCT. HYDRAGOGA. 775

Tinctura Hydragoga.

Dispens. Amstel.

Rx. Radic. Jalappæ resinosa, *uncias duas.*

Hellebori nigri, *unciam semis.*

Mechoacannæ,

Scammonii, *ana drachmas sex.*

Cinnamomi, *drachmas duas.*

Macis, *drachmam unam.*

His omnibus probe contusis affunde

Spiritus Vini rectificat. *uncias sedecim,*

Digerantur in Arena, modico Calore, & Tinctura filtrata exhibeatur usui, *qui est hydragogus*, ut Nomen indicat. Ceterum conf. supra *Electuaria Hydragoga, & Species Hydragogæ.*

Tinctura Hydropica

ad Exemplum Boerhaave.

GAUB. de Formul. Med. pag. 169.

Rx. Radicum Helenii, *unciam unam.*

Aristolochiæ utriusque,

Zedoariæ, *ana drachm. sex.*

Zingiber. *unciam semis.*

Bulb. Allii, *unciam unam semis.*

Summitatum Absinthii,

Centaur. minor.

Seminis Dauci,

Baccarum Juniperi,

Ligni Sassafras rasi, *ana unc. unam.*

Corticis Winterani, *unciam semis.*

Concissa, tusa, cum

Spiritus Juniperi, *pintis duabus.*

In phiala alta chemica ebulliant, per sex horas. Tinctura frigida, pura, decantetur.

Capiat hydropicus unciam dimidiam, quater de die, vacuo stomacho, cum Regimine.

Tinctura Hyperici Florum.

Disp. Brand.

R. Florum Hyperici, circa solstitium æstivum collectorum, *quantitatem sufficientem*, quibus affunde in vase commodo, spiritus, eorundem Florum abstracti, ad eminentiam quatuor digitorum: digere vase exacte clauso, loco tepido, triduum, aut quatrimum, & tingetur colore saturate rubro, qui, si non sit satis saturatus, novis Floribus additis, adquiri potest: postea per emporeticam filtretur.

Angeli SALAE encomio maxime innotuit, qui admirandam eam prædicat, ad curandam melancholiam, ac depravatam imaginationem, majusque præstare auxilium, quam aliud quodvis nobilissimum ac pretiosissimum medicamentum testatur, suamque experientiam allegat, in *Myrothec. Sect. VII. pag. 798*. Etiam externus usus est in vulneribus & ulceribus. Interne datur, ubi morbus spirituosa admittit liberalius danda; drachma dimidia, ad integram. Ita SCHULZ. in *Prælect. p. 388*. Ceterum vid. supra *Essentia Hyperici*, quæ pæne ejusdem est compositionis, ejusdemque usus, ut vulgo quidem perhibetur, vid. ibidem a nobis hanc in rem, adnotata.

Tinctura Laccæ.

*Dispens. Wirt. Vienn. Brand. Paris.**FULLER. pag. 363.*

R. Gummi Laccæ, quod baculis adhæret, & cui tinctura nondum extracta, *unciam unam*.

Aluminis crudi, *drach. unam semis*.

Aquæ Salviæ,

Rosarum,

TINCTURA LUNAE.

Cochleariæ, *ana unciam un. semis*.

Lento igne, in vase fictili, ebulliant, & colata usui asserventur.

Ad laxitatem & cruentationem, a scorbutica ulceratione; gingivarum adhibetur; locum etiam invenit in tonsillarum & uvulæ relaxatione; quæ sub salivatione; a mercurio excitata, exoriri solet. Vid. BOERHAAVE, Elem. Chem. T II. Part. I. Proc. 56. pag. 200. DECKERS, ad Barbette Prax. Med. L. IV. Cap. 3. pag. 147. FULLER. Pharm. Extemp. pag. 363. SCHULZ. Præl. p. 388.

Tinctura Lunæ.

*Dispensat. Vienn. Batean. pag. 91.*R. Salis Armoniaci, *uncias sex*.Tartari, *uncias octo*.Aquæ epilepticæ, *uncias sex*.

Spiritus Liliorum Convall.

Ceraforum nigrorum,

Lavendulæ, *ana uncias duas*.

Mixta, destillentur per Alembic. ad *uncias sex*.

R. Hujus Liquoris, *uncias sex*,

Lunæ raspatæ finissimæ, *unc. unam semis*.

Stent in digestionem, ad extractionem Tincturæ valde cæruleam, quæ filtretur, & usui servetur.

In affectibus capitis & nervorum, ut Epilepsia, & consimilibus, virtutes suas exserere dicitur. Vid. CHARAS Pharm. Reg. Tom. IV. pag. 747. LEMERY Curs. Chym. pag. 105. Jungken & alios Chemicos. Res enim satis nota: & notior ipso Luna in corpore humano, usu: qui nempe major est, ad fortunam parandam atque augendam, quam ad morbos sanandos, aut omissam sanitatem restituendam, ut nonnulli vulgo jactant. Conf. Disp. Hamab.

TINCTURA MARTIS.

Tinctura Martis Adstringens.

Disp. Wirt. Vienn. Ratisbon.

R. Limaturæ Martis purissimæ, *uncias quatuor.*

Aceti vini albi, *uncias novem.*

Stent in digestionem, ad sufficientem extractionem; postea in vase ferreo acetum, ad quartæ partis remanentiam, sub continua agitatione, spatula ferrea, evaporetur, & residuo magmati, in vitro,

Spiritus cydoniorum, *unciæ quatuor* affundantur, & per digestionem probe unitis, clarum a spisso, per chartam bibulam colando, separetur.

Omnes quidem tincturæ martiales sunt adstringentes pro ratione vero mensuræ, quo extractæ sunt, plus aut minus. Hæc tinctura, aceto parata, magis adstringit, reliquis, & in fluxionibus quibuscunque inhibendis, & ubi adstrictione opus est, adhibetur. Aliam vero adhuc magis adstringentem vid. in Pharm. Battean. pag. 47. Conf. supra Electuaria de Croco Martis.

Tinctura Martis Amara.

W O Y T Gazophyl. Med. pag. 948.

R. Limaturæ Martis, Vino albo irroratæ, *uncias duas.*

Aquæ Lactis, *libras duas.*

Est Absinthii compositæ,

Gentianæ Comp. ana *uncias tres,*

Diger. in Balneo Mar. per tri-duum, aut quatridduum: deinde adde: Marrubii albi, *manipulum unum.*

Summitatum Centaur. min. *pugillum unum.*

Radici Gentianæ, *drachmas tres.*

Cortic. Aurantior. recent. *No. duos.*

Diger. rursus per horas viginti

TINCTURA MARTIS. 727

quatuor, Colaturæ hujus Libris duabus admisce

Spiritus Castorei, *uncias duas.*

Fiat lege Artis, Tinctura.

Est insigne tonicum, roborans in fibra laxa, hystericum, antiscorbuticum, & anthelminthicum. Prodest etiam in sædo fluore albo, & chlorosi pallidarum puellarum; item in Ictero, & variis quoque stomachi languentis & nauseantis Vi-tiis.

Ceterum huc quoque spectat Tinctura Martis absinthiaca, laudata WEDELIO, in Amœnitat. Mat. Med. L. I. Sect. 3. Cap. 8. pag. 180. & alibi. Conf. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 1131. sqq. ubi plures ejusmodi Compositiones Tincturar. Mart.

Tinctura Martis Aperitiva, sive Aroph Paracelsi.

Disp. Wirt.

R. Florum Salis Ammoniaci Martialium, *unciam unam.*

Spiritus Vini rectificatissimi, *uncias quatuor.*

Misce exacte, & lentissimo igne tincturam, aurei coloris, extrahe, quæ filtra reponatur. Vid. supra, Flores Salis Armoniaci Martiales, seu Hamatisati.

Hæc tinctura præ aliis se commendat, quod, sine alteratione pelluciditatis, cum aliis essentiis ac tincturis spirituosus commisceri possit. Suavitate odoris, & virtute leniter adstringente ac anodyna alias præcellit; in atonia viscerum, & ex illa natis morbis, cachexia, hypochondriaco malo, ictero, & post febres intermittentes, ea, bono cum successu, uti licet.

Dosis guttæ triginta quinque, ad quadraginta.

Ff fff

778 TINCTURA MARTIS.

Vid. hac TEUTSCH *Dissert. de*
Tincturis Martialibus, *add. Scriptores*
supra laudatos, qui de Remediorum Mar-
tialium præparatione & usu, scripserunt.
Conf. RIEDLINI Lin. Med. An. 1697.
Mens. Sept. Obs. 21. pag. 633.

Tinctura Martis Aperitiva, Tartarifata Ludovici, Pharm.

Diff. I. pag. 425.

Dispens. Wirt. CHARAS Pharm. Reg.
P. II. pag. 760. Arg. Ratisbon. Brand.

R. Vitrioli Martis,

Cremoris Tartari, ana unc. quatuor.

Coque, in vase ferreo, in

Aquæ fontanae, libris sex,

sub continua agitatione, fere ad sicci-
tatem. Massa grisea solvatur denuo in

Aquæ cinnamomi, sine vino, un-
ciis quatuor,

& diluatur

Spiritus Vini rectificati, unciis octo.

Stent in digestionem; liquorem
tinctum, per filtrum, a fecibus separa
& ferva.

Tonica est, roborat, & appetitum
excitandi gratia, post diuturnos morbos,
in refracta dosi exhibetur. Vid. RIED-
LINI Lin. Med. An. 1698. Mens. April.
Obs. 16. pag. 304. sqq. Conf. supra, Es-
sentia Vitrioli Martis. Impense quoque
hæc Tinctura Ludov. laudatur a STAHL.
Mat. Med. P. I. C. 3. p. 161. sqq. SCHUL-
ZIO, Prælect. p. 392. Wedelio, Hoff-
manno, & aliis. Conf. supra Essentia
Martiata aperitiva.

Dosis guttæ quinquaginta, ad
octoginta.

TINCTURA MARTIS.

Tinctura Martis cum Arcano Tartari, Zwelf.

Dispens. Brand. Vienn. Witt.

R. Arcani, seu Terræ foliatæ Tartari
nigri, uncias tres.

Vitrioli Martis, puri, uncias duas
semitas.

Solve cum sufficienti Quantitate
Aquæ communis in Vase ferreo: postea
Aqua rursus exhaletur leni calore, agi-
tando spatula: Sub refrigeratione, im-
misc.

Spiritus Vini, mensura semis,
Tumque indatur filtro tota mixtura,
filtratumque reaffundatur aliquoties;
donec Tinctura optime saturata esse vi-
deatur.

Est Vitrioli Martis cum Liquore
Terræ Fol. Tartari, Solutio & Conjun-
ctio. Non potest nimius effectus adstri-
ctorius de ipsa metui; Ventriculo autem,
intestinis, & hypochondriorum visceri-
bus amicam virtutem, omni flacciditati,
ut & verminosæ colluviei, contrariam
promittit, si parvis dosibus præbeatur,
juveturque sufficienti humido diluente &
aperiente. Hæc SCHULZIUS in Prælect.
pag. 391. Dosis, Guttae triginta, ad
quinquaginta.

Tinctura Martis Aurea.

Pharm. Bat. pag. 177.

R. Croci Martis, unciam unam.

Spiritus Salis, uncias quatuor.

Infund. dies duos, sæpe agitan-
do: dein add.

Spiritus Vini rectificatiss. unc. quatuor.
Digere tepide per dies tres, vel qua-
tuor, Filtra, & erit Tinctura coloris
aurei: Dof. ad guttas viginti: Valet in
pertinacioribus Viscerum obstructioni-

TINCTURA MARTIS

bus referendis, ut notum. Vid. WEDEL. *Amen. Mat. Med.* pag. 178.

Tinctura Martis Cœrulea Ettneri.

*Disp. Wirt. in reliquis desideratur, excepto
Disp. Ratisbon.*

R. Limaturæ Martis purissimæ,
Salis Ammoniaci, ana quantum vis.

Probe mixta destillantur, & si flores ascendere incipiunt, destillatur a destillatione. Massa vero relicta stet adhuc, per tempus, supra fornacem hypocausti calidi, ut hoc fotu, magis magisque aperiaturs limatura Martis. Tunc adde

Salis Tartari,
vel

Cinerum clavellatorum, ana, &
Aquæ fontanæ tantundem, inde destilletur spiritus.

E residuo vero sal elixivietur, & ad siccitatem iterum evaporetur, cui sali affundatur spiritus prolektus, qui, colore cœruleo inde tinctus, servetur.

Magis curiosa, quam utilis est hæc tinctura, & colorem a particulis veneroīs, marti adhærentibus, habet.

Commendatur ab authore hypochondriacis & melancholicis; quæ virtus potius spiritui salis ammoniaci adscribenda videtur. Vid. Tab. Smaragd. p. 193. ubi & ipsa methodus hanc cœruleam magis, quam cælestem Tincturam componendi exacte docetur.

Dosis guttæ viginti, ad triginta.

Tinctura Martis Cydoniata. Wedelii.

*Disp. Wirt. Hamb. JUNGK pag. 1132.
Ratisbon.*

R. Limaturæ Martis purissimæ, libram
unam.

TINCTURA MARTIS. 779

affunde

Succi cydoniorum, recens expressi,
libras tres.

Stent per aliquot dies in digestionem, postea lento igne, in cacabo ferreo, ad dimidiæ partis consumptionem, coquitur; ab igne remotis adde

Aquæ cinnamomi spirituosæ, uncias
tres.

Probe mixta filtrentur & serventur.

NB. Aquam cinnamomi addimus, ut gravior stomacho existat, & ne situ corrumpatur tinctura.

Vires habet, cum aliis martialibus, adstringentes, tonum viscerum roborat, atque in cachexia, hypochondriaco affectu, anomaliis mensium, utiliter dari potest.

Dosis est scrupulus unus, ad scrupulum unum semis, in convenienti vehiculo.

Tinctura Martis Elleborata.

(Vid. Ern. Henr. WEDELII *Disp. de Tinctura Mart. elleborata.*

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Argent.

R. Tincturæ Martis Ludovici, uncias
quatuor.

Extracti Ellebori nigri, drach. duas.

Mixta digerantur & filtrentur.

Commendatur in affectibus hypochondriacis & melancholicis, & febre quartana inveterata, expugnandis.

Dosis guttæ quadraginta, ad sexaginta, majori alvum laxat. Vid. SCHULZ. *Prælect.* p. 390. & KLEIN. *Select. rat. Med.* pag. 293.

Tinctura Martis pomata.

Disp. Wirt. Vienn. Brand.

Eodem modo paratur, quo Tinctura
F f f f 2

Eura Martis cydoniata, atque easdem cum illa virtutes habet, eademque dosi exhibetur. Conf. supra Extractum Martis Pomatum.

Tinctura Martis Roborans, Herm. Boerhaave, *Mat. Med.* pag. 184.

R. Limaturæ Martis, *unc. unam.*

Aceti stillatit. acerrimi, *unc. decem.*

Sacchari, *uncias tres.*

In phiala alta ebulliant leniter, spatio viginti sex horarum: Filtratus Liquor servetur usui, vase clauso.

Dentur guttæ sex, bis quotidie, horis medicis, ex pauxillo Vini Hispanici.

Miseris præsertim pueris tenellis, sæda Rhachitide distortis hanc Martiatam Tincturam, seu Medicamentum eximie roborans, nervisque flaccidis novum tonum ac vigorem infundens, merito commendat Vir iste maximus, cujus late per orbem diffusum Nomen nulla unquam filebit ætas.

Tinctura Martis, cum Vino Malvatico & Pomis Aurantiis.

Disp. Wirt. Brand. Hamb.

R. Limaturæ Martis purissimæ, *uncias quatuor.*

Pomorum Aurantiorum amarorum, succulentorum, *nunq. quatuor.*

Excorticentur poma Aurantia, & a fungosa albedine & seminibus liberentur; postea cortices & succulentata caro, in mortario lapideo, cum limatura Martis impastentur; pasta reponatur in vitro, ampliore collo, ad digerendum per biduum; donec affundantur

Vini Malvatici, *uncia decem,*

TINCTURA MARTIS.

Spiritus corticum Aurantiorum, *unciae duæ.*

Digesta & expressa filtrentur.

Cum reliquis tincturis martialibus, virtute leniter adstrictoria, tonica, convenit; præter hanc etiam gaudet viribus balsamicis, stomachicis & carminativis, atque hypochondriacis, flatibus & ructibus vexatis, & post febres diuturnas, exhibetur. Vid. SCHULZ Praelect. p. 391.

Dosis drachma semis, ad scrupulos duos.

Tinctura Martis Vitriolata Antiscorbutica.

Disp. Brand.

R. Vitrioli Martis artificialis,

Florum Salis Ammoniaci martialium, *ana unciam semis.*

Spiritus Cochleariæ, *libram semis.*

Mixta stent dies aliquot in digestionem. Caloris blandi, donec omnia extracta, tum per emporeticam colata, vase idoneo bene clausa servantur.

Medicamentum in affectionibus hypochondriacis, scorbuticis & hystericis, viscerum obstructionibus referendis, ac menstruorum obstaculis removendis, nobile. Dari potest, ad drachmam unam cum vehiculo convenienti. Refertur ab aliquibus, ad Auctorem b. Wedelium. Ita SCHULZIUS in Praelect. pag. 392. Recte vero refertur ad Wedelium, quem ipsum de hac Tinctura vid. in Amoen. Mat. Med. L. I. Sect. III. C. 8. p. 178.

Tinctura Metallorum. seu Lilium Paracelsi.

CHARAS Pharm. Reg. P. II. pag. 857.

Wirt. Brand. Vienn. & rel. vid. Chem.

R. Reguli Antimonii martialis, *uncias duas.*

TINCTURA OCULORUM.

Cupri,
Stanni Anglici, *ana unciam unam*;
Fundantur violento igne, fusa
effundantur.

Reguli hujus, in pulverem redacti,
recipe uncias duas.

Nitri optimi crySTALLISATI, siccissimi,
pulverisati, *uncias duodecim.*

Commisceantur exacte, & paulatim in crucibulum probe candens injiciantur; detonatione peracta, tegatur crucibulum tegula, ignisque adhibeatur vehemens, in quo detineatur, donec massa in scorias coeruleas, viridescentes redacta sit. Tum in mortarium effundatur calefactum, pulverisetur statim, & vitro immixta, superaffundatur.

Spiritus vini rectificatissimi, *libra una semis.*

Digerantur, donec tinctura sit extracta pulcherrime rubens.

Cum Tinctura Antimonii acri convenit, & ad viscidos & lentos humores resolvendos, utilis; adeoque in humorum impuritatibus, obstructionibus, & infarctibus viscerum & glandularum adhibetur.

Dosis, propter acrimoniam, parca sit, & in vehiculo exhibeatur aquoso; sufficiunt guttae triginta, ad quadraginta.

Tinctura Oculorum Cancri,

Vid. supra

Essentia Oculorum Cancri.

Tinctura Odontalgica

Maurit. Hoffmanni.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

R. Raturæ ligni sancti, *uncias duas.*
Corticum ligni Sassafras, *unc. semis.*
Seminis hyoscyami,

TINCT. PROPRIETAT. 781

Radici pyrethri, *ana drachm. duas.*
Caryophyllorum,
Piperis longi, *ana drachmam unam.*
Camphoræ,
Opii, *ana drachmam semis.*
Sandali rubri, *drachmas duas.*
Spiritus vini rectificati, *uncias quindecim.*

Digerantur, & post sufficientem extractionem, filtrentur.

Efficacissimum remedium contra dolores dentium, vel gossypio denti dolenti superimpositum, vel parum calefactum in ore detentum. Conf. supra, sub Electuariis, Sotirella parva, ex Dispens. Vienn. Similem fere Tincturam Odontalgicam vid. apud MYNSICHT. in Armament. Sect. II. pag. 52. Conf. supra, suo loco, Emplastra ad dolores dentium, quæ exterius applicata, eidem scopo atque usui inserviunt, ceu ubique notum. Vid. & supra Emplastra odontalgica. Aliam vero Tincturam odontalgicam, in Pharmacopœa Bateana, pag. 122. Conf. supra, Essentia odontalgica Stahlii.

Tinctura Proprietatis Mynsichti.

Armam. Med. pag. 47.

Dispens. Wirt. Hamburg. Brandenb.

R. Spiritus anisi, *uncias sedecim.*
Elixirii proprietatis, *unciam unam.*
Confectionis Alkermes, *unc. semis.*
Florum tunicæ rubrorum, *dr. unam.*

Stent in digestionē, donec perfecte tingantur, postea spiritum tinctum & filtratum ad usum serva.

Autor eam laudat, pro more suo, in melancholia, hemicrania, vertigine, paralyti, catarrho, asthmate, tussi, cardialgia & cæteris morbis.

Clarissimis vero Medicis Wirten-

F f f f 3

782 TINCTURA REGIA.

bergensibus est stomachicum, carminativum & pectorale remedium non contemnendum. Conf. SCHULZ. Prælect. p. 394.

Dosis drachma una, ad unam semis.

Tinctura Regia.

CHARAS, *Pharm. Reg. T. II. p. 724.*

R. Ambræ grif. scrupulos duos.

Moschi, scrupulum unum.

Zibethi, grana decem.

Olei Cinnamomi, guttas sex.

Ligni Rhodii, guttas quatuor.

Misce optime, donec omnia unita sint: dein adde:

Spiritus ardentis rectif. Rosarum,

Floram Aurant. ana unc. unam.

Digere in loco calido, per aliquot dies, identidem agitando, deinde Liquorem a foecibus subsidentibus per inclinationem, separa, & serva usui.

Qui creditur quidem analepticus, cardiacus, cephalicus, nervinus, immo & aphrodisiacus. Sed si Regibus etiam forte placuerit hæc ipsa quidem Tinctura Reg. nunquam tamen, sat scio, placebit Reginis, ob ingentem nempe Ambræ, Moschi & Zibethi copiam, quam nunquam impune ferre possunt subtilioris naris & delicatioris uteri femine, uti notum.

Tinctura Rhabarbari,

sive Anima Rhabarbari. Alias etiam

Sanguis Cichorii Rhabarbarinus.

Disp. Wirt. Brand. Edinb. Prag. Hamb.

R. Pulveris Rhabarbari optimi, unciam unam.

Salis tartari, drachmas duas.

Aquæ Cichorii,

Cinnamomi buglossatæ, ana uncias sex.

TINCT. RHABARBAR.

Infusa stent loco calido, per horas viginti quatuor; postea per bibulam colentur.

NB. Situi valde obnoxia est hæc tinctura; nunquam igitur, nisi in casu necessitatis, parari debet, quod ex tempore, in vase figulino, igne leni fieri potest.

Hypochondriacis & ictericis conducit, resolvit, & majori dosi exhibita, alvum laxat, quo scopo ad unciam integram, imo duas, dari potest; scopo alterante sufficiunt drachmæ duæ. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 145. CAR- THEUSER. Pharmacol. pag. 350.

Tinctura Rhabarbari

Composita.

Disp. Wirt. Edinburg.

R. Rhabarbari, unciam unam.

Gentianæ, drachmam unam semis.

Serpentariæ Virginianæ, dr. unam.

Spiritus vini,

Vini generosi, ana libram semis.

Misceantur, & extrahatur Tinctura.

Laudatur in affectibus biliosis, febrilibus, & ipsa dysenteria.

Dosis guttæ quinquaginta ad octoginta.

Tinctura Rhabarbari

Composita.

Pharmac. Batean. pag. 122.

R. Rhabarb. optimi,

Glycyrrhizæ, ana uncias duas.

Uvar. pass. enucleat. No. sexaginta.

Anisi, unciam unam.

Sacchari canti, uncias sex.

Spiritus Vini, libras duas.

Digere secundum Artem, Fiat Colat.

TINCT. RHABARBAR.

Dentur Cochlear. 2. 3. 4. Mane.

In ventriculi cruciatibus &c. mira præstat. Ita ibi Auctor Neque dubitamus ipsi de Veritate: Est enim Medicamentum ipsa Natura & indole, mite & blandum, & præterea quoque, Sapore non ingratum. Quare delicatioris palati ægrotis, præsertim feminis & infantibus, commode exhiberi poterit.

Tinctura Rhabarbari Composita Spirituosa.

Dispensat. Lond.

R. Rhabarbari opt. uncias duas.

Seminum Cardamomi minoris de cortic. unciam semis.

Crocī opt. drachmas duas.

Spiritus vini tenuioris, libras duas.

Digere sine Calore, & cola, ut fiat lege Artis, Tinctura.

Iisdem quidem usibus inservit; & simplicioris est compositionis, ac illa altera, superius posita; sed non tam grati saporis; forte & non tam lenis & blandi effectus: ut ipsa experientia liquidius monstrabit. Ceterum vid. & ibidem, pag. 70. Tinct. Rhab. vinosam, sed parum diversam.

Tinctura Rhabarbari Dulcis.

Dispens. Edinb.

R. Rhabarbari electi,

Glycyrrhizæ rasæ, ana uncias duas.

Uvarum passerarum enucl. unc. unam.

Corticis Winterani,

Cardamomi minoris, ana dr. duas.

Spiritus Vini Gallici, libras duas.

Digere per biduum, & Tincturæ colatæ adde:

Sacchari canti albi triti, uncias tres.

Digere rursus, donec solvatur.

Convenit maximam partem, cum

TINCTURA SACRA. 783

altera illa Tinctura Rhabarbari composita; quam superius, ex pharmacop. Batæana, produximus: inde & utriusque idem erit usus.

Tinctura Sacra.

Dispens. Lond.

R. Aloës Socotorinæ, uncias octo.

Canellæ albæ, uncias duas.

Vini albi, libras decem.

Aloë & Canella separatim in pulverem redigantur; tum mixtis vinum affundatur; dein macera, sine calore, per hebdomadam, vel diutius, sabinde agitans; & postremo cola. Non inutile erit, Arenam albam probe a fordibus ablutam pulveribus admiscere, quo minus concreascit Aloë madefacta.

Mite est Catharticum, quod inde, & in ipsis Variolis, & in atroci præsertim Capitis Erysipelate, secure adhibuit. FREIND: seu ex ejus Comment. VII. in Hipp. Epidem. I. & III. Libb. pag. 139. & alibi patet.

Tinctura Sacra Alia.

Disp. Edinb. Pharm. Bat. p. 177. Leod.

R. Pulveris Hieræ picræ, unciam unam.

Cochinillæ, scrupulum unum.

Vini albi Hispanici, sesqui libram.

Digere, per biduum, Calore lenissimo, & cola. Usus hujus Tincturæ, idem est, ac præcedentis: Ceterum conf. supra Tinctura Aloës, & Essentia Aloëtica, in eosdem nempe usus compositæ.

Tinctura Salutifera.

vid. supra

Essentia Salutifera.

Tinctura Sassafras.

Pharm. Bat. pag. 180.

Rx. Cortic. Sassafras, *uncias quatuor.*
 Salviæ siccæ, *uncias duas.*
 Nucis Moschatæ, *unciam unam.*
 Cinnamomi, *unciam semis.*
 Ambraë gryf. *scrupulum semis.*
 Extrahe Tincturam, lege Artis,

cum

Spiritus Vini, *libris duabus.*

Dosis Cochlearia duo: Lenit Ar-
thritidem vagam, & sanguinem emundat.
 Ceterum conf. supra *Essentia Ligni Sas-*
sfras composita.

Tinctura Saturni.

Ibidem, pag. 181.

Rx. Saturni laminat. *quantum vis.*

Extrahe Tincturam cum
 Spiritu Saturni essentificato.

Filtra, abstrahere secundum Ar-
 tem, tum vero sine Arte abjice, nec
 usui ferva.

Apprime conducit, ita ibi Auctor,
Mania, Melancholia, Quartana &
phthisi, quod probe notandum: & quod
ego his omnibus jure addo, ad Mortem
ipsam accelerandam. Vid. supra & in-
fra, a nobis hanc in rem dicta, ad Sac-
charum Saturni, Tincturam Graman-
ni antiphthificam, Pilulas Saturninas,
& Trochiscos de Terra Catechu, ad
Sputum cruentum: & passim alibi, in
hoc ipso opere. Igitur hanc Tincturam
Saturni hic produximus, non, ut in
usum eam advocarent Medici, sed ut ab
eo potius sibi quam religiosissime caverent.
Quoniam nempe Mors in olla est. Quam
securum enim hoc sit Medicamentum, nec
ex ipsa dosi liquido patet, quæ a gutta
una, ad quinque usque guttas, vix
ascendere debet. Tam nocivum nempe

atque formidabile hoc ipsam est Reme-
dium.

Tinctura Scorbutica.

Pharm. Batean. pag. 181.

Rx. Folior. Cochleariæ,
 Nasturtii aquat. *ana manip. unum.*
 Radic. Raphanistructan. *drach. duas.*
 Rhabarbari, *unciam semis.*
 Polypodii quern. *unc. unam semis.*
 Folior. Sennæ, sine stip. *unciam unam.*
 Spiritus Vini, *libras duas.*

Infunde dies duos, & Fiat Cola-
 tura.

Dosis, uncia una, vel duæ uncia,
omni mane, cum Aqua Cochlearia.

Mirum est, quantum levaminis af-
fert hydropicis ac scorbuticis.

Ceterum conf. supra Essentiæ An-
tiscorbuticæ, & Elixiria antiscorbutica,
item Electuaria antiscorbutica, & infra,
Vinum Scorbuticum.

Tinctura Stomachica

Aromatica.

Disp. Wirt. Paris.

Rx. Cinnamomi acuti, *unciam unam.*
 Caryophyllorum aromaticorum,
 Nucum moschatarum,
 Croci Orientalis, *ana unciam semis.*
 Calami aromatici, *drachmas sex.*
 Macis, *drachmas duas.*
 Corticum citri recentium, ex duobus

aurantiorum recentium, unius
pomi.

Incisa & contusa infundantur
 Spiritus vini rectificati, *libra una*
semis.

Post digestionem exprimantur,
 & per chartam filtrentur.

Ori & stomacho grata est, atque
vel

TINCT. STOMACHICA.

vel sola vel cum aliis Essentiis amaris mixta, ad guttas quinquaginta vel octoginta exhiberi potest. Conf. supra Elixir. stomachal. & Essentias stomachicas.

Tinctura Stomachica Bisteri.

Dispensat. Hamb.

*R. Zingiberis condit. libram semis.
Corticum Aurantiorum,
Balsami peruviani, ana unciam semis.
Santali rubri pulverisati, dr. semis.
Spiritus Vini rectificatiss. libras duas semis.*

Stent in Digestione, per quatuordecim dies; Postea coletur, usuique servetur Tinctura.

Quem ipsum Nomen ipsaque Compositio satis indicat. Conveniet tamen inprimis, frigidioris & humidioris Naturæ subjectis, non æque iis, quibus sanguis, aut bilis fervet. Ceterum aliam Essentiam stomachicam amaram, ab eodem Bistero, scite compositam, vid. supra, suo loco, sub Essentiis.

Tinctura Stomachica Fulleri.

Pharm. Extemp. pag. 364.

*R. Cinnamomi opt. drachmas duas.
Macis, drachma una.
Nucis Moschat. ana drach. un. semis.
Caryophyllorum, grana quadraginta quinque.
Granor. Paradisi, scrupulum unum.
Flavedinis Cortic. Aurant. recent. drachm. unam.
Crocii oriental. scrupulos duos.
Coccinellæ, grana quindecim.
Tincturæ Salis Tartari, unc. duodecim.
Digere secundum Artem, & fiat Tinctura.*

Quæ propter jucundum saporem, ori grata erit, & propter Virtutem ca-

TINCT. STOMACH. 785

lidam aromaticam, ipsi languido frigidoque Ventriculo perquam utilis ac comoda, ut per se patet. Ceterum multum convenit cum Tinct. stomach. aromat. supra exhibita, quam vide, si placet.

Tinctura Stomachica Lipfienfis.

Disp. Wirt. in reliquis desideratur.

*R. Spiritus Salis armoniaci vinosi, uncias duas.
Vini rectificatissimi, unciam unam.
Olei destillati veri absinthii, dr. tres.
Caryophyllorum aromaticorum, drachmam semis.*

Misceantur & digerantur, ad-

*datur
Tincturæ sandali rubri, uncia una.
Efficacissima est in affectibus ventriculi, sic dictis frigidis, tonum restaurat, digestionem promovet, status discutit, & anthelmintica censetur.
Dosis guttæ viginti, ad triginta.*

Tinctura Stomachica Londinens.

*R. Uvar. passar. detractis interioribus, granis, uncias quatuor.
Cinnamomi, unciam dimidiam.
Seminum Carvi, drachma una.
Cardamomi minor. decorticat.
Coccinellæ, singulorum, dr. duas.
Spiritus Vini tenuioris, libras duas.
Digere sine calore, & cola, ut fiat Tinctura.*

Tincturæ stomachica nomen & virtutem tueri utique posset, etiamsi ab ea plane abessent Uvæ passæ. Quid enim istæ potissimam valeant, præsertim tanta quantitate, ad roborandum ac fulciendum stomachum ruentem & languidum, equi-

786 TINCT. STOMACH.

dem haud satis bene perspicere valeo, quum potius, me quidem iudice, ex ista nimia dulcedine, contrarius plane effectus sit sperandus. Non enim dulcia ventriculo laboranti conveniunt; sed potius amara & aromatica, uti inter omnes constat.

Tinctura Stomachica Martialis Edinburgens.

Dispens. Wirt. in aliis deest.

R. Radicum Calami aromatici,
Galangæ,
Gentianæ,
Zedoariæ,
Corticum Aurantiorum,
Peruvianor. *ana unciam semis.*
Herbarum Absinthii,
Centaurii minoris,
Florum Chamomillæ Romanæ, *ana drachmas-duas.*
Limaturæ ferri, *unciam unam semis.*
Vini albi generosi, *uncias sedecim.*
Spiritus vini rectificati, *uncias duas.*
Digerantur, & post extractionem sufficientem exprimantur, atque filtrentur.

Ad tonum ventriculi & viscerum restaurandum post febres diuturnas, imo in febribus intermittentibus, cachexia, æthero, mensium vitiiis, commendabilis est.
Dosis drachma semis, ad integram.

Tinctura Stomachica Stockhameri.

Dispens. Prag.

R. Aloës Succotorin.
Myrrhæ electæ,
Florum Tunicæ

TINCTURA SULPHURIS.

Croci Austriaci, *ana drachmas duas.*
Cortic. Aurant. exter.
Rad. Galangæ, *ana drachmas sex.*
Confect. Alkerm. incomplet. *unciam unam.*

Incis & mistis affundatur:

Elixirii Vitæ Mathiol. *libra una semis.*
Spiritus Vitrioli, *drachma una.*

Stent in Vitro bene clauso, ad Tincturæ Extractionem, quæ filtrata, usui servetur. Qui multis ibi extollitur; dubito tamen nonnihil, an satis digne & convenienter.

Est enim hæc Compositio Species quædam Elixirii proprietatis, de quorum varia præparatione, supra suo loco, plura. Certe, si & utilitate stomacho laboranti conducatur; saporis tamen suavitate ori sese haud, ut opinor, commendabit.

Tinctura Sulphuris.

Disp. Wirt. Brand.

R. Sulphuris citrini, *unciam un. semis.*

Fluat lento igne, in patina terrea, admisce successive
Salis tartari,
vel

Cinerum clavellatorum siccorum, *uncias tres;*

Auge ignem, ut materia fluat, cui, in mortarium calidum effusæ atque pulverisatæ, in vitro,

Spiritus vini rectificatissimi, *uncias decem*

affunde, & extrahe tincturam.

Ad pectoris affectus, scabiem, ulcera scorbutica, commendatur. Aliam Tincturam Sulph. vid. in Pharm. Batean. pag. 124.

Dosis guttæ quadraginta, ad sexaginta, in vehiculo idoneo.

Tinctura Tartari.

Disp. Vienn. Wirt. Leid. Brand. Argent. & reliq. vid. Chem.

Rx. Salis Tartari depurati, libram semis.

Fundatur in valido crucibulo, igne intenso, inque fluore tam diu conservetur, donec in colorem e rubro coeruleum transierit; effusum in mortarium calefactum, cito pulverifetur, & calens, ne aërem attrahat, in phialam siccam, itidem prius calefactam, immittatur, superfundatur

Spiritus vini rectificatissimi, *libr. una*; digerantur, per aliquot dies, in arena, interdum agitando, donec spiritus vini rubicundo colore tingatur, qui decantatus, pro tinctura Tartari, servetur.

Est tinctura alcalina, ideo, quæ de tinctura antimonii & metallorum diximus, huc referenda. Resolvens est & egregium diureticum, illis etiam utiliter adhibetur, in quibus acidum in primis viis peccat. Vid. plura de his miris hujus Tincturæ polychrestæ virtutibus, apud BOERHAAVE, Elem. Chem. Tom. II. Part. I. Process. 79. pag. 235. sqq. Conf. & ZOBELII Tartarologia, Cap. 3. pag. 56. sqq.

Dosis guttæ triginta, ad septuaginta.

Tinctura Tartari Acris.

Disp. Wirt. & reliq. vid. Chem.

Rx. Salis Tartari, uncias sex.

Pulveris carbonum, *unc. unam semis.*
Misceantur, & calcinentur fortissimo igne, per horam integram. Massæ salinæ superaffunde

Spiritus Vini rectificati, *libr. unam.*

Digerantur leni calore, & tinctu-

ra, per inclinationem vasis a fecibus separata, servetur.

Magis ignea est tinctura ordinaria tartari, atque cum tinctura antimonii acri convenit, & eadem dosi exhibetur. Multas vero ipsi virtutes in Cachexia, Gonorrhœa, ipsa lue Venerea aliisque pertinacibus Morbis, tribuit STAHL. Mat. Med. Part. II. pag. 161. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 356.

Tinctura Tartari cum Aurantiis.

Dispensat. Vienn.

Rx. Tincturæ Tartari simplicis, libram unam.

Infundantur in ea

Flavedinis Cortic. Aurant. amaror.

uncia dua.

Fiat super novos Cortices duplex Infusio, fortis expressio, filtratio, & servetur usui.

Qui est cephracticus, nephriticus, diureticus, orecticus & carminativus, &c.

Tragea Alba.

Dispens. Argent.

Rx. Gummi Tragacanth. alb. unc. tres.

Arabici, *uncias quinque.*

Radic. Glycyrrhizæ,

Ireos Florent. *ana unc. duas semis.*

Amyli, *libras duas.*

Sacchari albi, *libras sex.*

Misceantur: Fiat inde pulvis,

Convenit præsertim Infantibus, ad Tormina curanda, aut præcavenda: datur cuspidatim. In Dispensat. Brand. ut & nonnullis aliis, alia Tragea alba descripta prostat, quæ ex meris aromatis composita est, nec quidquam, me quidem judice, habet, quo nomen albæ, tueri

Gg gg g 2

possit. Sed hæc obiter: Hic enim de rebus potius, quam Verbis, dispiciendum.

Tragea Aromatica Gabelchoveri.

Obs. Med. 45. Cent. III. pag. 79. &

Obs. 61. Cent. IV. p. 134. & alibi.

Disp. Wirt. Brand. Hamb.

R. Cinnamomi, drachmam unam.

Zinziberis, drachmam semis.

Caryophyllorum aromaticorum,

Galangæ minoris,

Granorum-Paradisi,

Macis,

Nucis Moschatæ, ana gr. quindecim.

Sandali albi,

rubri, ana drachmam semis.

Sacchari albi, uncias octo.

Misce, fiat pulvis.

Concoctionem adjuvat, & tam grato sapore, quam virtute roborante, stomachica & carminativa se commendat; sumitur cum pane tosto & vino, vel per se, ad drachmas sex.

Tragea Aromatica Officinalis.

Disp. Wirt. Ratisbon. Argent.

R. Cinnamomi acuti, unciam unam.

Caryophyllorum aromaticorum,

Nucis moschatæ, ana drachmas tres.

Macis, drachmas duas.

Zinziberis, drachmas tres.

Sandali rubri, unciam unam.

Sacchari albi, uncias triginta duas.

Misce, fiat pulvis.

Vires sunt eadem, quæ præcedentis.

TRAGEA CEPHALICA.

Tragea Cephalica

Bafilensium.

VERZASCHA, Obs. Med. 49. p. 105.

R. Cinnamom. opt. drachmas duas.

Sem. Coriandri præp. unciam semis.

Santal. rubr. unciam unam.

Zingiberis,

Caryophyllorum,

Galangæ,

Zedoariæ,

Cardamom.

Granorum Paradisi,

Nucis Moschatæ,

Spicæ Indic.

Majoran.

Salviæ,

Sem. Erucæ,

Cubebæ, ana drachmam unam.

Sacchari opt. uncias sedecim.

Misceantur: Fiat secundum Artem Tragea, usus patet ex ipsa inscriptione, & compositione.

Tragea Emmenagoga.

GAUB. de Form. pag. 75.

R. Limaturæ Martis recent. subtilissimæ, uncias duas.

Semin. quatuor calid. major.

minor.

Cortic. Cinnamomi, ana dr. duas.

Caryophyllorum aromat. scrup. duos.

Boracis pur. drachmas duas.

Sacchar. albi. ad pond. omnium,

Misc. Fiat pulvis, seu Tragea.

Menses blande provocat ex sanguinis lentore suppressor: de qua cochleare dimidium, quater de die, assumendum, haustulusque Vini Rhenani superbibendus. Est egregiæ Virtutis.

TRAGEA EPILEPTICA.

Tragea Epileptica, *ſeu Pulvis*
Pepticus, Brunneri, *Conſil. Med.*
XXII. pag. 147.

R. Seminum Coriandri, *unciam ſemis.*

Carvi, *drachmas tres.*

Caryophyllorum,

Nucis Moſchatæ, *ana drach. unam.*

Cinnamomi, *drachmas tres.*

Macis, *drachmam unam.*

Radic. Pæoniæ, *ſcrupulos quatuor.*

Calami aromat. *drachmam ſemis.*

Margaritar. præparat. *ſcrupulos duos.*

Coralliorum rubror. *drachm. unam*

Sacchari Roſati tabulat. *uncias duas ſemis.*

Miſceantur, Fiat lege Artis,
Tragea.

Tragea Granorum Actes.

Diſp. Wirt. Argent. Batean. Paris. Leod.

R. Succı baccarum Sambuci, *quantum placet.*

Farinæ ſecalinæ, *quantum ſufficit.*

Miſceantur, fiat paſta, ex qua
formentur panes parvi, in clibano ad
duritiem coquendi. Cocti denuo in
pulverem terantur, & ſucco ſambuci
imprægnati, ruruſ exſiccantur, labor-
que tertia vice repetatur.

Tandem

Maſſæ hujus, in pulverem tritæ, ſin-
gulis unciiſ
addatur.

Nucis moſchatæ, *drachma una.*

Egregium celebratur antidyſente-
ricum, & a drachma una, ad drachmas
duas exhibetur.

Tragea Hydropica Willisii,

de Medicam. Operat. Part. II. Sect. II.

Cap. 5. pag. 195.

R. Pulv. Rad. Ari,

TRAGEA HYDROPICA. 789

Cortic. Winteran. *ana drachmas tres.*

Rad. Galangæ minoris,

Cubebærum, *ana drach. unam ſemis.*

Chalybis, cum Sulph. præp. *unciam ſemis.*

Sacchari anthoſat. *drachmas ſex.*

Miſce: Fiat ex Arte, Tragea;
dividatur in viginti partes; *Dofis pars*
una, omni mane, & hora quinta poſt me-
ridiem, cum Hauſtu decocti ſudoriferi,
alibi deſcripti.

Tragea Ophthalmica.

Diſp. Wirt.

R. Euphraſiæ, *drachmas decem.*

Millepedum præparatorum, *unciam ſemis.*

Macis,

Cubebærum, *ana drachmam unam.*

Fœniculi, *drachmas tres.*

Cinnamomi acuti, *dr. unam ſemis.*

Sacchari albi, *uncias tres.*

Trita ſerventur.

Præter uſum ad viſus debilitatem,
etiam confert ad capitiſ dolores, urinam
movet, & chyliſicationem adjuvat, emen-
dat.

Dofis a drachmiſ duabus, ad un-
ciam ſemis, biſ de die ſumenda.

Tragea Ophthalmica

Verzaſchæ.

Obſervat. Med. 84. pag. 200.

R. Specier. de Nuce Moſchat. *drachm.*
unam ſemis.

Aromatic. Caryophyllat.

Dianthos, *ana drachmam ſemis.*

Herbæ Euphraſiæ, cum florib.

drachmam unam.

Olei ſtillat. Fœniculi, *guttas ſex.*

Nucis Moſchat.

Gg g g g 3

Caryophyllorum,

Cinnamomi, ana guttas duas.

Sacchari optimi, uncias sex.

Misceantur: Fiat, secundum Artem, Tragea.

Cui multum Virtutis tribuit ipse Auctor, in Visu obtuso acuendo, & amisso, restituendo; sed quam vere; ipse viderit: quum & alia plura simul adhibuerit remedia ibidem latius commemorata. Aliam vero Trageam Ophthalmicam vid. in Dispens. Brand. & de ea justum SCHULZII iudicium, in Prælect. pag. 397.

Tragea Stomachica

Basileensium.

VERZASCHA, *Obs. Med.* 49. pag. 105.

℞. Cinnamom. elect. drachmas sex.

Zinziberis, unciam semis.

Galangae, drachmam unam semis.

Macis, drachmam unam.

Nucis Moschatae, drachm. un. semis.

Caryophyllorum, drachmam unam.

Sacchari opt. uncias viginti duas.

Misceantur: Fiat lege Artis, Tragea.

Virtutes ejus sunt stomachicæ, analepticæ, anticolicæ & Carminativæ.

Tragea Stomachica Brunneri.

Consil. Med. IV. pag. 18.

℞. Coriandri præparati, unciam semis.

Anisi, drachmas tres.

Cinnamomi, unciam semis.

Caryophyllorum, drachmam unam.

Calami Aromatici, scrupulum semis.

Mastichis, scrupulos duos.

Sacchari albi, uncias duas, dr. duas.

Misceantur: Fiat secundum Artem, Tragea.

* *

Tragea Stomachica & Cephalica.

HOECHSTETTERI, *Obs. Med.* 2. Decad. IV. pag. 357.

℞. Semin. Paeoniae,

Acetosae,

Visci querni,

Cornu Cervi præparat.

Coralliorum rubrorum præparat.

CrySTALL. præparat.

Offis Botentrisicæ,

Ungulae Alcis, ana drachm. semis.

Cranii humani præparati, dr. tres.

Florum Cichorii,

Paeoniae,

Lilior. convall. ana drachm. semis.

Manus Christi perlatae, uncias tres.

Misceantur: Fiat lege Artis, Tragea.

Quæ vero, meo quidem qualicunque judicio, nec stomachica est, nec cephalica. Si enim solos illos flores cephalicos & nervinos exceperis, parum profecto ipsi inest, quod caput magnopere juvet; nihil vero plane, quod stomachum: cujus potius robur & appetendi cibos, cupidinem Terrea ista, nimia quidem quantitate, adjecta, debilitant & infringunt. Licet igitur multum, imo nimium Cranii humani, in hac mira Compositione, deprehendam; tamen admodum parum ipsius cerebri humani, fit ita quidem, per serium jocum, dicere liceat, in eadem invenio: Sic uti nec in altera, quæ ibidem, mox sequitur, quamvis cranium feminæ, & os subulonis, ut alia vilia taceam, additum sit.

* *

TROCHISCI ADVERSUS.

Trochisci Adversus Acidum Ventriculi.

GAUB. de Formul. Med. pag. 119.
conf. pag. 125.

℞ Margaritar. præparatarum,
Corall. rubr. præparat. ana dr. tres.
Nucis Moschat. drachm. semis.
Saponis Venet.
Extract. Rad. Helen. ana drach. unam.
Bals. Peruv. quantum suff.

Ut fiant lege Artis Trochisci,
pisi magnitudine.

Sumatur unus atque alter, quum
acidum infestat, aut ante usum Lactis.

Trochisci Alhandal.

In omnib. Dispensat.

Fructus Colocynthis, (*Handal* enim seu cum Artic. *Alhandal*, Arabice est *Colocynthis*, ceu notum: Inde denominationis patet ratio, de quo supra, Part. I. ad ipsam *Colocynthidem*, plura.) a corticibus exterioribus & seminibus mundatus, cum mucilaginis tragacanthæ & gummi arabici sufficiente quantitate, in mortario contunditur; postea massa, leni calore exsiccata, in pulverem teritur, & vel in forma pulveris servatur, vel in trochiscos, ope mucilaginis tragacanthæ, formatur, sic enim melius vires integræ conservari creduntur, quam, si aer omnes pulveris atomos subire & vires auferre, vel alterare potest. Wirt.

Sunt vehementer purgantes, & pilulis, pro stimulo, adduntur. Haud vero tuto, & sine metu justo atrocis hypercatharseos, dari possunt, ac debent, prout id post alios, exemplis ostendit Vitus RIEDLINUS, Lin. Med. Ann. 1696.

TROCHISCI ALIPTÆ. 791

Mens. Jul. Obs. 2. pag. 309. sqq. Conf.
supra notata Part. I. ad Colocynthida.
Dosis grana duo, ad quinque.

Trochisci Aliptæ Moschataæ.

Disp. Vienn. Wirt. Prag. Lond. & vel.

℞. Styracis calamitæ, uncias quatuor.

Ladani,

Benzoës, ana unciam unam.

Vigni Aloës, subtilissime pulverisati, drachmas sex.

Sacchari albissimi, unciam un. semis.

Moschi Orientalis, scrupulum unum.

Ambra griseæ, drachmam unam.

Omnibus subtilissime pulverisatis, fiat, sufficiente quantitate mucilaginis tragacanthæ, aqua rosarum paratæ, massa, ex qua formentur trochisci minores.

Trochiscorum horum usus plerumque est ad suffitas, vel suffumigia pretiosa, cucuphas, aliasque res odore imbuedas. Interne commendatur pueris, asthmate & constrictione pectoris laborantibus, & lac revomentibus, quibus pauca grana, unum, duo, vel tria sufficiunt. Vid. SCHULZ. Pralect. pag. 399.

Trochisci Alkekengi.

Dispensat. Wirt. Brand. Vienn. Prag.
Paris. &c.

℞. Baccarum Alkekengi, drachm. octo.

Seminum Papaveris albi, unc. unam.

Apii,

Hyoscyami, ana drachmas duas.

Gummi Arabici,

Amyli,

Tragacanthæ,

Radicis Althææ,

Succi liquiritiæ inspissati, ana unciam unam semis.

Boli Armenæ,

752 TROCH. ALKEKENGII.

Thuris,
Sanguinis draconis, ana dr. undecim.

Succini præparati,

Terræ sigillatæ, quæ drachmas duas.

Pulverisatâ aqua rosarum, vel
alkekengi humectentur, & in massam
cogantur, ex qua formentur trochisci.

Si præcedentibus opii drachmæ
duæ adduntur, fiunt;

Trochisci Alkekengi,

cum Opio.

Disp. Wirt. Lond. Hamb. Leid. Paris.

Commendantur ad rerum & vesica
ulcera, ac natam inde dysuriam; acrimo-
niam urinæ temperant, & ardorem
mitigant.

Qualibet drachma habet opii, gra-
num unum.

Dosis est a scrupulis duobus, ad
drachmam unam; sed, cum continua-
ri debeant, præstat sine opio sumere.

Sumuntur autem in syrupo dial-
thææ, aqua alkekengi, vel alia diluti,
quibus, pro lubitu, oleum amygdalorum
dulcium addi potest.

Trochisci Alkermes

Completi.

Disp. Wirt. Vienn. Argent.

Rx. Confectionis Alkermes completæ,
unciam unam semis.

Lacæ Florentinæ, drachmas tres.

Ambra,

Moschi, ana scrupulum semis.

Sacchari albi, uncias sedecim.

Mucilaginis Tragacanthæ, aqua ro-
sarum factæ, quantum satis.

Fiant trochisci minores.

Ad bonum halitum conciliandum,
& caput confortandum, sumuntur.

TROCHISCI DE AMBRA.

Trochisci de Ambra.

Disp. Wirt.

Rx Ambra gryseæ, scrupulum semis.

Olei Cinnamomi destillati, guttas sex.

Moschi, grana quatuor.

Sacchari albißimi, uncias sedecim.

Mucilaginis tragacanthæ, quantum
satis.

Fiant trochisci minores.

Sunt cephalici, & bonum halitum
conciliant. Similis fere compositio extat
apud Celeb. GAUB. de Form. pag. 118.
quam infra datus.

Trochisci Antacidi

seu Cardialgici.

Dispensat. Londin. nov.

Rx. Cretæ præparatæ, uncias quatuor.

Chelarum Cancror. præp. unc. duas.

Boli Armen. aut Gallic. unc. dimidiam.

Nucis Moschatæ, scrup. unum.

Sacchari puriss. uncias tres.

Omnibus in pulverem redactis,
Aquam instilla, ut fiant lege Artis Tro-
chisci, qui inserviunt iisdem usibus,
ubi necesse. Ceterum conf. supra, Mor-
suli adversus Acidum, & contra Ardo-
rem Ventriculi. Item Pulveres contra
Cardialgiam.

Trochisci Anthelmintici,

sive Hermetici Scretæ,

seu Zwingeri.

Disp. Wirt. Prag. Vienn. Argent.

Ratisbon.

Rx. Mercurii dulcis, unciam semis.

Cornu cervi, philosophice præpara-

ti, scrupulos duos.

Cinnamomi acuti, scrupulum unum.

Diacrydii sulphurati, drachm. unam.

Sacchari albi, unciam unam.

Con-

TROCHISCI APOPLECT.

Conservæ rosarum rubrarum,
drachmas duas.

Cum mucilagine tragacanthæ,
in aqua rosarum solutæ, fiant trochisci,
numero sexaginta quatuor.

*Adversus vermes, & inde ortos
morbos, utiliter adhibentur.*

*Pendet trochiscus grana quindecim,
& continet mercurii dulcis grana
quatuor, diacrydii granum unum.*

Dosis, pro ratione ætatis; unus
vel duo.

Trochisci Apoplectici,

FULLER. Pharm. ext. pag. 364.

℞. Ambræ griseæ *drachmam semis.*

Oleor. Rorismarini,

Cinnamomi.

Nucis Moschat. *ana guttas duas.*

Caryophyllorum,

Anisi, *ana guttam unam.*

Spiritus Lavendul. comp. *scrupul.
quatuor.*

Sacchari albi, *uncias quatuor.*

Gummi Tragacanth. *quantum suff.*

Fiant lege Artis, Trochisci drachmales,
quorum uno vescatur Patiens
ad libitum, præsertim mane, & sub
vesperam.

*Ipsum nomen, merito impositum,
indicium est virtutis ab hac egregia quidam
compositione expectanda.*

Trochisci Balsamici.

Disp. ext. FULLERI, pag. 365.

℞. Sanguin. dracon. in guttulis, *scrupul.
duos.*

Florum Benzo. *grana sedecim.*

Balsami Gilead, *gutt. duodecim.*

Sacchari albi, *uncias quatuor.*

Mucilag. Gummi Tragacanth.

quant. suff.

TROCHISCI BECHICI. 793

Fiant lege Art. *Trochisci, pro
Phthysicis.*

Trochisci Bechici Albi.

Disp. Lond. Hamb. Wirt. Leid. Poter.
pag. 470. Prag.

℞. Sacchari albissimi, *libram. unam, un-
cias octo.*

Radicum Ireos Florentinae, *unciam
unam semis.*

Amyli, *uncias duas semis.*

Mucilaginis tragacanthæ albissimæ,
aqua rosarum factæ, *quantum
satis.*

Fiat massa, ex qua formentur
trochisci parvi. Moschum & Ambram
addunt nonnulla Dispensat. Sed præ-
ter necessitatem aut usum. Vid. *Disp.
Brand.*

Trochisci Bechici Citrini.

Disp. Hamb. Wirt. Prag. Argent.

℞. Sacchari albi, *libram unam.*

Radicis Ireos Florentinae,

Liquiritiæ, *ana unciam unam.*

Croci, *scrupulos duos.*

Mucilaginis tragacanthæ, *quantum
sufficit.*

Fiant massa & trochisci.

Trochisci Bechici Grysei.

Dispens. Norimb.

℞. Pulv. Glycyrrhizæ, *drachmas duas.*

Spec. de Iride, *unciam dimidiam.*

Pulv. Seminis Anisi, *unciam unam.*

Styracis Calamit. *unciam unam semis.*

Sacchari albi, *libras duas, p. c.*

Cum Mucilagine Tragacanth.
fiat Massa, add.

Olei destill. Anisi, *guttas aliquot,*
dein formentur lege Artis, Trochisci,
quorum usum ipsum impositum Nomen

Hh h h h

794 TROCHISCI BECHICI.

satis indicat. Conf. NICOLAI de Formul. pag. 257.

Trochisci Bechici Majores Friderici Wilhelmi Electoris Maximi.

Dispens. Brand.

R. Succi Glycyrrhizae inspissati, *quantum vis.*

Solve in quantitate sufficiente Aquae Looch Sani, aut alterius cujusdam pectoralis: Solutum per manicam Hippocratis cola: Colatum ad Mellis consistentiam rursus inspissa. Tandem admixto Saccharo canto, aut saltem albo Canariensi, fiat lege artis, Massa, e qua formentur justae magnitudinis Trochisci.

Fando accepi, verbis loquor Cl. SCHULZII Praelect. pag. 400. Belgam quendam apud gloriosissime memoria Principem, magnam gratiam hoc Remedio simplici facillique inisse, quo saepe & feliciter usus est. Nostro tempore, sub nomine Gallico, la Reçlisse, celebratur idem succus Glycyrrhizae, cum Saccharo & Gelatina Cornu Cervi; cujus insignem fructum in tussi acri, raucedine, & defluxionibus acerbis catarrhalibus, semel iterumque expertus, candide laudare debeo. Haftenus amicissimus heu! quondam nobis SCHULZIUS, nunc desideratissimus.

Trochisci Bechici Nigri.

Disp. Hamb. Wirt. Prag. Arg. Brand. Norimb.

R. Pulveris radicum Ireos Florentinae,
Liquiritiae,
Seminum Anisi,
Foeniculi, *ana unciam unam.*

TROCHISCI BECHICI.

Succi liquiritiae, in aqua hyssopi soluti, *uncias quatuor.*

Sacchari albi, *uncias sedecim.*

Mucilaginis tragacanthae, aqua rosarum solutae, *quantum sufficit.*

Misce, fiant ex arte trochisci.

Trochisci Bechici Rubri.

Disp. Prag. Wirt. Norimb.

R. Specierum Diatragacanthae,
Boli Armenae, *ana unciam unam.*
Sacchari albi, *libram unam.*

Fiat, mucilagine tragacanthae, massa, ex qua formentur trochisci minores.

Trochisci bechici tam albi, quam nigri & reliqui, ad tussim acrem, raucedinem & defluxiones acres, catarrhales inserviunt, & tam resolvendo, quam demulcendo operantur.

Trochisci de Camphora Myrep.

Disp. Paris. Lond. Lugd. &c.

R. Camphorae, *scrupulos quatuor.*
Radici Nymphaeae,
Florum Rosarum rubrarum,
Violarum,
Spondii ex Ebore praeparati,
Glycyrrhizae,
Santali citrini,
Gummi Arabici,
Tragacanth.

Amyli, ana drachmas duas.

Quatuor seminum frigidorum majorum,

Portulacae, *ana drachm. unam.*

Cum mucagine seminis Psyllii,
Aqua Solani, vel Rosar. extracta, fiant secundum Artem, Trochisci.

Ad febres ardentes, & sanguinis fluxorem, Ventriculi & hepatis intempe-

TRCHISCI DE CAPPAR.

riem calidam, ad sitim & iterum, utiliter adhibentur; sed semper recentes in promptu sunt habendi, propter adjecta nempe semina & ipsam Camphoram.

Trochisci de Capparibus, Mes.

Disp. Vienn. Brand Prag. Argent. Lond. Lugd. &c.

*R. Corticis Radicum Capparum,
Seminis Agni Casti, ana drach. tres.
Nigellae,
Nasturtii,
Succi Eupatorii inspissati,
Herbae Calaminthae,
Rutae,
Radici Aristolochiae rotundae verae,
Acori,
Gummi Ammoniacy, ana dr. duas.
Radici Cyperi rotundi,
Herbae Scolopendrii, ana dr. unam.*

Omnia pulverisata, cum Ammoniaco, in Aceto dissoluto, excipiantur, & formentur in Trochiscos, lege Artis consueta.

Ad inflationem & duritiem Splenis, a Mesue commendantur. Dare jubet drachmam unam cum Vino, cui incocta sint Radix Capparum, Cortex fraxini & Tamarisci. SCHULZ. pag. 401.

Trochisci de Carabe.

Disp. Prag. Wirt. Brand. Vienn. Paris. Edinburg.

*R. Carabe, id est Succini, drachm. sex.
Cornu cervi usti,
Corallii rubri,
Gummi Arabici,
Tragacanthae,
Mastiches,
Gummi Laccae,
Succi Acaciae,
Hypocistidis,*

TROCHISCI CATARRH. 795

*Balaustiorum,
Seminis Papaveris nigri, ana dr. duas.
Thuris,
Crocii,
Opium, ana drachmam unam, grava quindecim,
Mucilaginis Psyllii, quantum satis.
Formentur trochisci.*

Sunt adstringentes & opiiati. Commendantur ab Authore Mesue ad haemorrhagias, & in specie ad sputum cruentum & uteri fluxum; diarrhoeas & haemorrhoides nimium fluentes sistunt.

Drachma continet grana tria opii; hinc in dosi, nisi urgente necessitate, non ultra scrupulum excedendum. Vid. SCHULZ. Praelect. p. 402.

Trochisci Catarrhales.

Pharm. Extemp. FULLER. pag. 365.

*R. Succi Glycyrrhizae, uncias duas.
Sacchari albi, uncias quatuor.
Opium, drachmam unam.*

Mucilag. Gummi Tragacanth. q. suff.

Fiant Trochisci secundum artem.

Drachma una continet unum circiter granum opii: Sunt inde anodynici, paregorici, & blande hypnotici, & maxime bechici. Ceterum conf. infra, Trochisci de Succo Glycyrrhiz. correcti.

Trochisci Catarrhales

Dragoneri.

Tab. Smaragd. pag. 433.

*R. Passular. mundatar. unciam un. semis.
Contundantur prius; postea adde
Succi Glycyrrhizae, drachmas quinque.
Cinnamomi electi,
Nucis Moschatae, ana drachm. duas.
Styracis Calamit. drachm. unam semis.
Thuris Candidi, scrupulum unum.*

Hh hh h 2

796 TROCHISCI CATECHU.

Boli Armen. in Aqua Tussilag. lot.
drachm. tres.

Gummi Arabici,
Tragacanth. in Aqua Beton. solut.
ana drachm. semis.

Sacchar. rosat. tabul. solut. in Aqua
violar. unc. quindecim.

Misc. Fiant lege Artis, Trochisci
Catarrhales, quod nomen re ipsa merentur,
& salutaris haud dubie effectus, etiam
tuentur.

Trochisci Catechu, sive Muscerdæ.

Pharm. Bat. pag. 24.

Wirt. Vienn. Hamb. Paris. Argent.
Ratisbon.

R. Terræ Catechu, unciam unam.
Sacchari canti albi, uncias duas.
Ambræ gryfæ,
Moschi Orientalis, ana scrup. semis.
Mucilaginis tragacanthæ, quantum
satis,

Fiant trochisci, instar muscerdarum.
Conf NICOLAI de Form. p. 255.
Ad laxitatem gingivarum corrigendam,
& bonum halitum conciliandum,
in ore detinentur. Vid. HAGEN-
DORNII Tract. de Catechu, Sect. IV.
Cap. 2. p. 53. sqq. conf. infra Trochisci
suaveolentes.

Trochisci Cephalici.

FULLER. Pharm. extemp. p. 365.

R. Pulv. de Gutteta,
Cinnab. Antimon. ana scrup. duos.
Olei Rorismarin.

Nucis Moschat. ana guttas duas.
Sacchari albi, uncias duas.

Mucilag. Gummi Trag. quant. suff.
Fiant lege Artis, Trochisci.

Ad Cephalalgiam idiopathicam,

TROCH. DE CREMORE.

Vertiginem, Epilepsiam, & effectus
convulsivos.

Trochisci de Cremore Tartari.

Disp. Argent. Wirt. Prag.

R. Cremoris Tartari, unciam un. semis.
Sacchari albissimi, uncias sex.
Mucilaginis tragacanthæ, quantum
satis.

Fiat massa, ex qua formentur
trochisci. Conf. infra Trochisci Stellati,
seu Sternbergici.

Ad æstum febrilem temperandum,
& sitim mitigandam commendantur.

Trochisci Cypheos. Gal. pro Mithridatio,

Disp. Paris. Lond. Prag. Edinb.

R. Pulpæ Uvarum albarum passar. pin-
guiss. quales fere damascenæ,
Terebinthinæ Chiæ puræ, ana un-
cias tres.

Myrrhæ,
Schoenanthi, ana unciam unam semis.
Calami aromatici, drachmas novem.
Cinnamomi, unciam semis.
Bdellii lacrymæ,
Spicæ Nardi,
Cassiæ lignæ,
Radiciis Cypri rotundi veri,
Baccarum Juniperi pinguium, ana
drachmas tres.

Ligni Aloës, drachm. duas & semis.
Croci, drachmarum unam.

Mellis despumati,
Vini Hispanici, ana quantum satis.
ad Trochiscos nempe efforman-
dos.

Ingrediuntur quidem hi Trochisci,
cui notum ipsam Mithridatii domacrat.
compositionem, de qua supra, suo loco.

TROCH. DIASULPHUR.

Interim tamen vel per se quoque commode illis dari possunt, qui jecur, aut pulmones, vel renes, aut aliud aliquod viscus dolent, aut nonnihil exulceratum habent.

Trochisci Diasulphuris.

Dispensat. Edinburg.

BARBEIRAC de Form. pag. 308.

Rx. Florum Sulph. *unciam unam.*

Benz. *drachmam unam.*

Sacchari alb. *unc. octo.*

Mucilag. Gummi Tragacanthæ, cum
Aqua Hyssopi parat. *quantum sufficit.*

Misc. Fiant secundum Artem,
Trochisci.

Quorum usus est pectoralis, in asthma, tussi, raucedine, & similibus affectibus.

Trochisci Escharotici.

Disp. Wirt. Paris.

Rx. Mercurii sublimati corrosivi, *unciam semis.*

Amyli albi,

Panis triticei, *ana unciam unam.*

Minii rubri, *unciam semis.*

Mucilaginis tragacanthæ, *quantum sufficit.*

Fiant trochisci.

Inserviunt chirurgis, ad mundificanda ulcera, & carnem luxuriantem extirpandam.

Trochisci Galliæ Moschatæ.

Disp. Vienn. Lond. Wirt. Brand. Lugd.

Rx. Ambrae gryseæ, *drachmas tres.*

Ligni Aloës, *drachmas quinque.*

Moschi, *drachmam unam.*

Sacchari albi, *unciam unam.*

Mucilaginis gummi tragacanthæ,
quantum sufficit.

TROCHISCI HYSTER. 797

Misce, fiant trochisci.

Adduntur speciebus & pulveribus, atque aliis medicamentis, ut odorem gratum ipsis tribuant. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 403.

Trochisci Hysterici.

Dispensat. Lond. Paris. Messan.

Rx. Asæ foetidæ,

Galbani, *ana drachmas duas, semis.*

Myrrhæ, *drachmas duas.*

Castorei, *drachmam unam semis.*

Radicum Asari,

Aristolochiæ longæ,

Folior. Sabinæ,

Matricariæ,

Nepetæ, *ana drachmam unam.*

Dictamni, *drachmam semis.*

Cum succo, aut decocto Rutæ,
Fiant secundum Artem, Trochisci.

In provocandis Lochiis, diu suppressis, horum Trochiscorum fumum, per infundibulum, partibus inferioribus pudendis, exceptum, egregium usum præstitisse, singulari exemplo, probat VERZASCHA, Obs. Med. 88. p. 228. Nec minoris sunt efficaciæ, in ipsa pertinnaci Mensium obstructione, feliciter tandem expugnanda, ut notum. Ceterum similes his fere Trochiscos Hystericos, pro suffitu, commendat GEOFFROY, Tom. II. Mat. Med. p. 634. ubi & plura, quæ huc pertinent. Sunt vero isti Trochisci hujus quidem Compositionis:

Rx. Galbani,

Alaæ foetidæ,

Myrrhæ, *ana drachmam semis.*

Castorei, *scrupulum unum.*

Misceantur: Fiant lege Artis,
Trochisci, cum succo quodam idoneo.

* *

Hh h h h 3

Trochisci Hysterici, contra Abortum.

Corn. a SOMEREN, in *Epist. Quæst.*
Jo. BEVEROVICII, pag. 225.

℞. Specierum Diambrae,
Diamosch. dulc. ana drach. unam.
Seminis plantaginis, drachm. unam.
Magisterii Coralliorum,
Perlarum, ana scrupul. unum.

Cornu Cervi usti, scrupul. os quatuor.

Sacchari albißimi, in Aqua planta-
ginis dissoluti, quant. sufficit.

Ex his rite permixtis, Fiant lege
Artis, Trochisci, Quibus quotidie ad
Matricis & Foetus ipsius roborationem,
utantur Gravidæ, Abortum inprimis
jamjam aliquoties perpessæ.

Ita quidem Cl. ibi Auctor; jure
autem dubito, an omnibus, sine distin-
ctione, gravidis, convenient hi ipsi Tro-
chisci? potissimum, ob adjectas, larga
dosi, Species Diambrae & Diamoschi,
quas quippe feminarum paucissimæ, ob
uteri tumulus, inde metuendos, impune
ferre possunt, ceu ubivis notissimum. In-
de & nec pulverem illum penitus probare
possum, quem Miraculi instar, sæpe fæ-
minis prægnantibus, in avertendo abortu,
profuisse, ibidem, scribit idem Auctor;
quoniam Ambrae scrupulos duos adjectos
habet, in pulvere trium tantum dosium;
quod utique mireris, licet alias Trochiscos
de Carabe, Bolum Armen. Veram &
Camphoram, ex quibus ceterum iste pul-
vis Antectromatiæus, bene compositus est,
multum valere posse in roborando utero &
fetu, abortuque ipso arcendo, minime
negaverim. Sed hæc obiter, data hic
occasione.

* * *

Trochisci de Myrrha Rhaf.

Disp. Paris Lond. Wirt. Vienn. Brand.
Edinb.

℞. Myrrhæ electæ, drachmas tres.

Asæ foetida,
Sagapeni,
Opoponacis,
Rubiaë tinctorum,
Foliorum Rutæ,
Menthastri,

Seminis Cymini,

Lupinorum, ana drachmas duas.

Myrrha, Asæ foetida, Sagape-
num & Opoponax vino humectantur,
quibus reliqua pulverisata adjiciuntur,
ut fiat massa, ex qua formentur tro-
chisci.

Menstrua suppressa, fætum mor-
tuum, & secundinas retentas promo-
vent. Vid. SCHULZ pag. 405.

Dantur a drachma semis, ad in-
tegram.

Trochisci Opiati.

BOERHAAVE, Mat. Med. pag. 145.

GAUB. de Form. pag. 118.

℞. Succu Glyzyrrhizæ,
Flor. Sulph. ana drachmas duas.
Olibani, scrupul. duos.
Opii puri, scrupul. unum.
Balsami Copayb. quantum suff.

Ut exacte mixtis Fiant Trochisci
pacantes, No. quadraginta.

Præsent in pulmone suppurato,
rupto: qualibet Vespera, ante Somnum,
duos de iis, sumat ægrotus, & quiescat.

Trochisci ad Ptyalismum
ab Aphthis delapsis,

GAUB. de Form. pag. 117.

℞. Succu Catechu, drachmas duas.
Sanguin. draconis,

TROCHISCI DE SCILLA.

Cortic. Granator.

Extract. Agrimon. *ana drachm. unam.*

Mucilag. Sem. Cydon. cum Aqua

Ros. extract. *quant. suff.*

Misc. Fiant lege Artis, Trochisci,
Pis. magnitudine.

Sunt Trochisci roborantes, quorum unum assiduo ore volutet æger, ac lente deglutiat.

Trochisci de Scilla.

Disp. Wirt. Paris. Leid.

℞. Scillam albam ponderosam.

Cortice exteriori detracta, & parte inferiori duriore, cui fibrosæ radices adhaerent, abjecta, massæ panis, e farina & aqua, involve, atque in clibano, donec massa panis in crustam abierit, coque, quam separabis, atque medullosam vel carnosam scillae partem, in mortario marmoreo, pistillo ligneo, quam optime in pulvem contunde; ad

Scillae, *libr. unam*, vel *unc. duodecim.* adde

Farinae Orobi, vel lupinorum,

uncias octo,

atque contundendo in massam redige, ex qua formentur trochisci, pondere drachmarum duarum, qui leni calore siccandi.

Sunt ingrediens Theriacæ; vim habent resolvendi, alexipharmacam, diureticam, & in majori dosi exhibitæ, emeticam.

Dosis grana quinque, ad octo.

Trochisci ad Sitim

Fallendam.

GAUB. de Form. pag. 119. NICOLAI, pag. 256.

℞. Nitri puri, *drachmam unam.*

TROCHISCI STELLATI. 799

CrySTALLOR. Tartari, *drachmas tres.*

Pulv. Glyzyrrhizæ,

Gummi Arab. *ana drachmas duas.*

Pulpæ Tamarindor. *quantum suff.*

Ut Fiant lege Artis, Trochisci parvi, ex quibus sæpius de die unus sub Lingua teneatur.

Conf. infra, Trochisci de Tamarindis.

Trochisci Stellati, seu Sternbergici.

Dispens. Prag.

℞. Cremoris Tartari, *unciam unam.*

Fœculæ Acetofellæ, *scrup. unum.*

Sacchari albissimi, *uncias tres.*

Cum Succo Citri Mucilagine Tragacanth. subactæ, quant. suff. Fiant Trochisci majores.

In Ariditate Linguae, & siti vehementi expeti solent: ductus enim referando, salivam proliciunt, dum in ore, lingendo, circumvolvuntur.

Pro majore gratia, Palato concilianda, paratur prius Elæosaccharum; dum Saccharum flavedini Pomorum Citri & Aurantium atteritur.

Ceterum conf. supra, Trochisci Sublinguales. & Trochisci de Cremore Tartari.

Trochisci Stomachici.

Pharm. Extemp. FULLERI, p. 367.

℞. Pulv. Radic. Angelicæ Hispan.

Sanguinis draconis, *ana drach. unam.*

Oleorum Cinnamomi,

Nucis Moschatæ,

Caryophyllorum, *ana guttas duas.*

Menthæ,

Absinthii, *ana guttam unam.*

Sacchari albissimi, *uncias quatuor.*

Aquæ Naphæ, *quant. suff.*

Cum Mucilage Gummi Tragacanth. Fiant lege Artis, Trochisci.

In languore stomachi, Anorexia, Nausea & Vomitu, perquam utiles ac salutares.

Trochisci Suaveolentes ad Fœtorem Oris.

GAUB. de Form. Med. p. 118. NICOLAI de Form. p. 255.

℞ Resin. Cortic. Thymiamat. Hoffm.
scrup. unum.

Ambar. gryf. *grana quindecim.*

Moschi, *grana septem.*

Olei Cinnamomi, *guttas sex.*

Sacchari albissimi, *unciam unam.*

Cum Mucilag. Gummi Arabic. in Aqua Cinnamomi factæ, suff. quant. Fiant lege Artis, Trochisci minimi.

De quibus unus vel alter, pro necessitate, ore fetido volutetur, ut inde ter spiritus corrigatur. Ceterum conf. supra, Trochisci Catechu, seu Muscerdæ.

Trochisci Sublinguales, ad Prophylaxin a Contagio.

GAUB. de Form. pag. 119. NICOLAI p. 256.

℞ Theriacæ Andromach. *drachm. duas.*

Myrrhæ electæ, *drachmam unam.*

Olei stillat. Cort. Citri, *guttas duodecim.*

Succi Citri recentis, *unciam semis.*

Pulv. Cort. Aurantior. *quant. suff.*

Ut Fiant lege Artis, Trochisci, singuli *scrup. un.*

De quibus mane exiturus capiat unum; alterum autem sub lingua detineat.

Trochisci Sublinguales Completi contra Pestem.

Disp. Hamb.

℞ Extracti Ligni Aloës, *grana decem.*

Specier. Cordial. temperat. *dr. unam.*

Diamosch. dulc. *drachm. semis.*

Radic. Iridos Florent. *scrupulos duos.*

Olei Corticis Citri, *guttas tres.*

Ambrae gryseæ, *grana quinque.*

Moschi, *grana quatuor.*

Olei Zedoariæ, *guttas duas.*

Sacchari albi, *uncias octo.*

Zibethi, *granum unum.*

Mucilaginis Tragacanth. cum Aqua Rosarum factæ, quantum sat, ut fiant Trochisci.

Trochisci Sublinguales Incompleti.

Dispens. Hamb. Vienn. Prag.

℞ Pulv. Rad. Angelicæ, *unciam semis.*

Pimpinellæ,

Zedoariæ,

Semin. Angelicæ,

Corticum Citri, *ana scrup. duos semis.*

Sacchari albi, *uncias septem.*

Cum Mucilag. Tragacanth. cum Aqua Rosar. facta, quant. suff. formetur Trochisci parvi, ut supra.

Trochisci de Succo Glycyrrhizæ Correcti.

Disp. Brand.

℞ Succi Glycyrrhizæ, *libram semis.*

Lactis Sulphuris, *uncias quatuor.*

Opii citrati, *drachmas tres.*

Salis Tartari, *drachmas quinque.*

Misc. Fiant lege Artis, Trochisci.

Opium citratum fiat opio depurato, ante omnimodam inspersionem

Succi Citri congruam quantitatem, forte & Syrupi Corticis Citri, addendo.

Succus Glycyrrhizæ, fatis magna quantitate Lactis Sulphuris adjecta, addito Sale Tartari modico, redditur magis solubilis & penetrans, atque transpirationi movendæ idoneus.

Quatuor

TROCH. DE TAMARIND.

Quatuor uncii inest drachma fere opii citrati: ut in drachma sint admodum duo grana: unde colligitur, scrupulum horum Trochiscorum, per diem assumtum, dosin esse sufficientem, in Tussi feroci & irritativa, aliisque catarrhalibus molestiis. SCHULZ. Prælect. pag. 406.

Conf. supra Trochisci Catarrhalis.

Trochisci de Tamarindis.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 367.

R. Tamarind. (ope Mucilaginis Tragacanth. tenuis dissol. & per setaceum traject.) *unciam unam.*

Succi Glycyrrhizæ Hispan. pariter in eadem Mucilagine solut.
drachmas duas.

Misceantur, & Fiant Trochisci, qui

Expetibiles & utiles sunt, ad sitim fallendam in Febribus; Conf. supra Trochisci ad sitim fallendam Cel. Gaubii.

Trochisci de Terra Catechu ad Sputum Cruentum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 365.

R. Terræ Japon. f. Catechu, *dr. duas.*
Croci Martis adstringentis,
Sacchari Saturni,
Sanguinis draconis, *ana dr. dimidiam.*
Sacchari albi, *uncias quatuor.*

Mucilag. Tragacanth. *quantum suff.*

Misceantur: Fiant lege Artis, Trochisci hæmoptoici.

Elegans utilisque atque secuta tum demum erit hac ipsa Compositio, ubi prius exentum fueris detestabile illud Saccharum Saturni, quod ceu malus aliquis demon, impudenter se hic associavit ceteris bonis Dei filiis, si ita quidem loqui liceat. Quid enim de usu Sacchari Saturni inter-

TROCH. DE TERRA. 801

no nocivo, sit sentiendum: Vid supra ad Sacch. Sat.

Trochisci de Terra Catechu, ad Sputum Cruentum.

Disp. Wirt. Edinb. Lond.

R. Terræ Catechu pulverisatæ, *unciam unam.*

Succi Liquiritiæ, *uncias tres.*

Specierum diatragacanthæ, *unciam semis.*

Misce, fiant trochisci minores; qui, in ore liquefacti, acrimoniam salisam mitigant, & hæmoptoicis mire prosunt. Vid. HAGENDORNII Tract. de Catechu, Sect. III. Cap. I. pag. 39. sqq. ubi plura. Conf. supra Essentia Catechu.

Trochisci de Terra Sigillata.

Disp. Brand. Lond. Prag. Messan. Florent. Leid.

R. Terræ sigillat. vel ejus loco, Boli Armen. veræ, *unciam dimidiam.*

Succi Acaciæ veræ,

Hypocystidis,

Sanguinis draconis, in lacrymis,

Gummi Arabici assati,

Amyli assati,

Lapidis Hæmatit.

Corall. rubror.

Succini,

Spodii, ex Ebore,

Florum Balauft.

Rosarum rubrarum,

Antheræ, f. Seminis Rosarum,

Seminis Portulacæ assat.

Nucum Cupressi,

Cornu Cervi usti,

Thuris masculi,

Croci,

Opii præparati, *ana drachmas duas.*

Semin. Papaveris nigri,

Margaritarum, ana drachmam
Gummi Tragacanth. ana drachmam
unam semis.

Terantur seorsim Terra sigillata,
Gummi Arabicum, & Tragacanthum,
Succinum, Crocus & Thus. Dissolv.
in suff. Quant. succi plantaginis, opium,
succum Acaciæ & Hypocystidis: Dein
addantur dicti pulveres, & reliqua in
pulverem redacta, ut formentur Tro-
chisci.

Sunt Mesuæ, qui admodum effi-
caces prædicat ad sputum sanguinis, cum
succo plantaginis potos. Ad fluorem ve-
ro sanguinis e naribus, fronti illitos; ad
Menses immodicos, utero injectos, vel
pubi illitos: ad Mictum sanguineum, in
Vesicam injectos, & ad alias Hemorrh-
gias, parti sanguine fluenti impositos: ad
Excoriationem, cum succo Cydoniorum,
vel alio adstringente, applicatos. Casu
graviore, opium se addere scribit. Hæc
bene & accurate SCHULZIUS, in Præ-
lect. pag. 407.

Trochisci de Vipera.

Disp. Brand. Wirt. Paris. Lond. Prag.

Rx. Viperas, detractis exuviis capitibus
& caudis truncatas, atque exentera-
tas, quantum voles.

Coquantur in sufficiente quanti-
tate aquæ fontanæ, sale & anetho con-
ditæ, donec caro a spinis secedat.

Carnis hujus aliquantum a nimia hu-
miditate siccatur, uncia octo.

Panis triticei albissimi, bis cocti & in
pollinem redacti, uncie duæ
contundantur, in mortario marmoreo,
in massam, ex qua trochisci formentur
tenues, in umbra siccandi, & ne situm
contrahant, sæpius vertendi, postea in
vitro, in loco temperato sicco servandi.

Quamvis trochisci de viperis ple-

TROCHISCI VITAE.

rumque ex Italia petantur, tamen de-
scriptionem præparationis apponere li-
buit; nam dubium non est, quin vipera
nostræ indigenæ, eandem fere virtutem
habeant, & cum ad Theriacæ confectio-
nem expetantur, præstaret, istos recentes
confectos adhibere, quam inveteratos ex
Italia conquirere. Raro præscribuntur,
sed potius pulvere viperarum ex Italia
allatq, vel nostrarum viperarum utimur.
Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 407. De
horum vero Trochiscorum de Vipera,
accurata præparatione, atque usu medi-
co, vid. inprimis Mos. CHARAS, Expe-
riment. circa Viperas, Cap. IV. p. 123.
sq. Conf. supra Syrupus de Viperis,
& infra Vinum Viperinum.

Trochisci Vitæ, Mynsicht.

pag. 177.

Dispens. Vienn.

Conf. BIERLING. pag. 91.

Rx. Confect. Alkerm. complet. unciam

unam.

Margaritar. præparat. drachm. unam.

Ambra gryseæ, scrupulos duos.

Lapidum quinque pretiosor. præp.
ana,

Moschi Oriental. ana scrupulum unum.

Oleorum Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Ligni Rhodii, ana guttas decem.

Sacchari albissimi, uncias octo.

Pulverisanda pulverisuntur, &
Misceantur lege Artis, in Trochiscos
formando.

Vires prostratas rescire credun-
tur, spiritus languentes erigere, & de-
ficientes augere, Cor, Cerebrum & reli-
qua viscera roborare, lenesque debiles re-
focillare.

Hæc quidem satis speciose tradun-

tur; utinam & satis vere! Quid enim præsidii & auxilii sit expectandum a margaritis & lapidibus inprimis illis quinque pretiosis, una cum ipsa Confectione Alkermes, jam supra, passim, data occasione, ingenue monuimus: Omnis igitur virtus, si qua sit speranda, pender in hac quidem Compositione, potissimum a suavissimo illo adjecto Elaëosaccharo: quod solum reliquis omnibus, frustra additis, longissime præferendum. Interim tamen vel sic Trochisci illi haud merentur magnificentum illud Vitæ nomen nimis profecto liberaliter illis impositum. Sed jam supra passim habuimus Elixiria & Electuaria Vitæ, Balsama Vitæ, Spiritus, Aquas, Pulveres, Pilulas & Confectiones Vitæ, ut similia plura taceam, ubivis obvia, quæ vero omnia Vitam semper promittunt; sed nunquam præstant: Sic in Titulo summa est Majestas; in re vero ipsa, extrema Egestas. Sed hæc obiter, & data hic occasione.

**Turpethum Minerale, seu
Mercurius Præcipitatus Flavus
vel Citrinus.**

Pharm. Reg. CHAR. T. II. p. 796.

Disp. Wirt. Vienn.

℞. Argenti vivi, puri, uncias quatuor.
Olei vitrioli rectificati duplum, i. e.
uncias octo.

Ponantur in vase vitreo supra prunas, ut ebulliant, atque mercurius dissolvatur. Continuetur ignis, donec ad siccitatem perveniat, & non amplius fumet materies, sed in massam albam salinam abeat. Quæ aqua calida solvenda, & pulvis citrini coloris residuus, qui est turpethum, multa aqua tepida edulcorandus.

Apud veteranos nonnullos chirur-

gos in usu est, ad salivationem excitandam; exhibent grana tria, ad quinque pro dosi. Non raro sursum ac deorsum purgat; præstat igitur, ab ejus usu abstinere, cum alia minus violenta & securiora mercurialia prostant. Vid. huc SCHULZ. Prælect. pag. 410. & CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 479. præcipue autem STAHL. Mat. Med. Part. I. Sect. 3. pag. 53. Noviter, tanquam specificum contra Hydrophobiam, vel rabie caninam, ab Anglis commendatur. Speciatim autem a M. James, qui multa sese experimenta & in canibus, & in hominibus rabidis, cum hoc ipso Turpetho, instituisse, & felicem semper effectum exinde vidisse, firmissime asseverat, quæ ex ipso longe lateque recenset Cl. CHARAS, in Pharmacop. Reg. T. II. Cap. 68. pag. 797. sqq. & ill. van SWIETEN, Comment. in Aphor. BOERHAAVE, Tom. III. pag. 581. sq. Ne de aliis jam Anglis dicam, quos novissime sequutus Cl. MORANDO edito publice scripto: Della Cura preservativa, della Rabbia canina, Osservazioni medicopratiche, Ancon. 1755. Sed & eodem fere tempore, turpissimum & nocentissimum hoc Turpethum contra sordidam Gonorrhæam, miris, nec meritis tamen, laudibus commendavit post ipsum magnum SYDENHAM. Epist. Respons. II pag. 68. sqq. immo & BOERHAAVIUM, Elem. Chem. Tom. II. pag. 428. ubi generatim miras, quod mirum, virtutes tribuit huic indomito & suspecto admodum Medicamento, Robertus MURDOCH, edita singulari de hoc infando morbo & digno incestæ Veneris flagello, Dissertatione, Edimburgi, 1755. Sed dudum idem ausus fuit Barry, componendo ex eodem atrocissimo Turpetho, pulverem suum sic dictum Alterantem,

immo forsan rectius, ægrotos ex hoc, in alterum Mundum promoventem, si jure quidem seria, jocari nonnihil liceat. Verum in laudando nefando hoc Turpetho, omnem penitus modum dudum excessit Hartmannus, & præcipue Ernestus, apud eundem, Tract. de Oleis destillatis, pag. 114. qui infallibilem omnium pæne morborum curam ex ipso pollicetur, ipse haud dubie fallibilis, ut cum eo, necessitate hic coactus, Barbare loquar.

Dosis grana tria. Videant. Collect. Lipsiens. Tom. IV. & SPINDLERI Obs. Med. 41. pag. 72.

Turundæ Acusticæ.

Pharmac. Batean. pag. 125.

R. Galban.

Picis navalis, ana drachmas duas.

Hellebori albi pulv. scrupul quinque.

Zibet. grana sex.

Misc. dividantur in partes octo, vel decem, forma, instar Caryophyllorum, sindone rarissime involvendas: Filo, ad extremitates majores appenso, ut ex aure iterum avelli possint.

In gravi auditu, aurium tinnitu, sordibus, aliisque vitiis, has Turundas nonnihil conducere, vel ex ipsa compositione patet. Præstat tamen hic Balsamum illud Otagicum, cujus descriptionem ex Le Mort. supra dedimus sub Balsamis.

Tutia Præparata.

Disp. Arg. Wirt. Hamb. &c.

Aliquoties, vel ad minimum ter, in crucibulo candefiat, singulis vicibus in aqua extingatur, tum demum trita in marmore laevigetur.

Usus est in collyriis, unguentis & emplastris exsiccantibus.

Unguentum Aegyptiacum.

Disp. ultraject. Wirt. Vienn. Amstel. Lond. Edinb. Leid. Paris. Wirt. &c.

R. Aeruginis, uncias tres.

Mellis puri, uncias octo.

Aceti Vini acerrimi, uncias quatuor.

Aerugo in pulverem teritur, aceto diluitur, mellique permixta, lento igne, ad mellis consistentiam reducitur.

Vim habet desiccandi & mundificandi, septicam; hinc in ulceribus malignis, sinuosis & sphacelo utiliter chirurgi adhibent; Vid. præter alios plures, Hildan. de Gangraena & Sphacelo, & SCHULZ. Prael. p. 413. item CARTHEUSER. Pharm. pag. 693. & BOERHAAVE, Elem. Chem. T. II. P. III. Process. 188. pag. 415. cum melle rosato mixtum gingivis putridis & ulcerosis conducit: Caute tamen tum adhibendum: Aeris enim ærugo, seu viride aris gingivis admodum inimicum.

Unguentum Agrippæ.

Disp. Lond. Prag. Wirt. Vienn. Hamb. Brand.

R. Radicum Bryoniae, libras duas.

Cucumeris asinini, libram unam.

Ebuli,

Filicis,

Ireos nostratis, ana uncias tres.

Scillae, libram semis.

Tribulorum aquaticorum, unc. duas.

Radices omnes recentes, concisæ & contusæ, cum tribulis macerentur, per octiduum in

Olei olivarum, libris sex, postea lento igne coctis & expressis, addantur

Cerae flavæ, uncie duodecim.

Colliquata & mixta colentur; fiat unguentum.

Conferit lienosis, alvi obstructione

UNGUENT. ALABAST.

& duritie laborantibus, hydropicis & œdematosis, tumoribus duris, scirrhis: Item &, ut creditur quidem, in Venerem sequioribus. Vid. SCHULZ. Prael. pag. 413.

Unguentum Alabastrinum.

Disp. Wirt. Vienn. Brand.

R. Flor. & Herbar. Chamaemeli,

Rutae, ana uncias tres.

Rosarum,

Sambuci,

Betonicæ, ana unc. unam semis.

Radici Altheæ, uncias duas.

Olei rosati, libram unam semis.

Contundantur, & ad humiditatis exhalationem, coquantur, postea colentur, & exprimantur. E colatura, cum

Alabastri puri, optime laevigati,
unciis tribus,

&

Cerae albae, unciis quinque.

Fiat unguentum.

Temporibus, fronti, spinæ dorsi, & plantis pedum illinitur, & lintea, illo imbuta, imponuntur; refrigerat, dolores mitigat, & somnum conciliat. Vid. SCHULZ. pag. 414. ubi & ad Langii & Thoneri testimonia provocat: item CARTHEUSER. Pharm. pag. 708. qui tamen ipsi adjecto Alabaastro parum Virtutis psyllicæ & anodynæ tribuit.

Unguentum Album Camphoratum.

Disp. Vienn. Wirt. Amstel. Brand. Edinb.

R. Axungiae porcinae, libram unam.

Cerussæ Venetæ pulverisatæ,
unciis octo.

Camphoræ, drachmas sex.

Misce.

UNGUENT. ALBUM. 305

Desiccatur, refrigeratur, & levioribus inflammationibus medetur. Vid. SCHULZ. pag. 414. & CARTHEUSER. pag. 702. Cave vero in erysipellate applices: quod funesta aliquot exempla apud Hildanum, Forestum, Scultetum & alios chirurgos, testantur.

Unguentum Album Simplex.

Disp. Vienn. Wirt. Brand. Edinb.

R. Axungiae porcinae, libram unam.

Cerussæ albae, subtilissime pulverisatæ, uncias octo.

Misceantur exacte, & agitentur pistillo ligneo.

Desiccatur atque refrigeratur; ad scabiem & reliqua cutis vitia, a sero acri enata, ut & ambusta conducit.

Unguentum Albuminum.

Pharm. Bat. pag. 187.

R. Olei Rosarum, uncias duas.

Albumin. Ovorum, uncias quatuor.

Miscendo exactissime Fiat lege Artis, Unguentum.

Ad Ambusta, Inflammationes &c. optimum, licet simplicissimum & vulgarissimum, Remedium. Conf. supra Unguenta ad Ambusta.

Unguentum Aloeticum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 375.

R. Aloës pulv. drachmas duas.

Scammonii,

Trochisc. Alhandal. ana drach. semis.

Fellis Tauri, drachmam unam.

Butyri, quantum sufficit.

Misc. Fiat secundum Artem Unguentum.

quod idem præstat, ac Unguentum de Arthanita, item ad Lumbricos, & contra Vermes; nempe & alium la-

xando; & Vermes pellendo: necessaria tamen cum cautione: ut supra jam monuimus.

Unguentum Altheæ.

Disp. Paris. Amst. Wir. Vienn. Hamb.
 R. Mucilaginis Radicum Altheæ,
libram unam.

Foeni graeci,

Lini, *ana libram semis.*

Butyri, *libras quatuor.*

Cerae, *libram unam.*

Terebinthinae, *uncias duas.*

Resinae, *uncias sex.*

Mucilagine coquantur cum butyro, & cum aquosum consumptum fuerit, addatur

Pulveris radicum curcumæ, *uncia una;*

denique cera & resina.

His liquatis & colatis, terebinthina admisceatur, unguentum servetur.

Usitatissimum ac celeberrimum hoc unguentum emollit, calefacit, & resolvit; commendatur in pleuritide, nephritide, retentione urinæ, ad mammarum tumores resolvendos, & membra rigida. Vid. supra, Emplastrum Dialthææ, & HOFFMANN. ad Poter. Pharmac. Spag. Lib. III. pag. 487.

Unguentum ad Ambusta.

CHARAS *Pharmac. Reg. P. I. p. 366.*

R. Foliorum Sambuci,

Hyoscyami,

Solani Scandentis

Stramonei, *ana manipul. unum.*

Axungiae porcinae depurat. *libras duas.*

Coque, donec Folia crispa & exsiccata appareant: Tum semirefrigeratum cola, & terva ad usum.

Excellentissimi & presentissimi usus hoc est unguentum in mitigandis protinus sævis doloribus, ex ferventi ambustione obortis, ipsisque locis læsis subito & feliciter curandis, sine sædis cicatricibus relictis. Ita vere hæc dubie pronunciat Nob. Charas, de hac egregia quidem compositione Unguenti hujus anodyni & anticaustici. Aliud vero Unguentum ad ambusta, paris, nisi forsitan adhuc majoris, virtutis, ex MATTHIOLO Auctore in Dioscorid. L. IV. C. 168. producit & mire laudat TOURNEFORT Hist. Plant. circa Paris nascent. pag. 360. item BOERHAAVE, Hist. Plant. T. I. pag. 208. & ZORN. pag. 600. quod maxime ex Sambuci partibus constat: ipsam quoque illius laudatissimi unguenti descriptionem exhibet BLOCHWITIUS, in Anatomia Sambuci, Sect. II. Cap. 4. p. 41. ubi & pag. 42. aliam huic fere similem compositionem ex Felicis PLATERI Prax. Med. Part. II. proponit. De prioribus vero vid. & Continuat. Mat. Med. GEOFFROY, Tom. II. pag. 355. Simile quoque his ipsis unguentum extat in Pharmac. Paris. quod vero magis adhuc placeret, si omissum ex eo fuisset sordidum istud Gallinæ stercus, quod quid ad ambusta mitiganda faciat, plane non liquet.

Unguentum ad Ambusta.

Disp. Wir. Brand. Ratisbon.

R. Corticum mediorum succulentorum Sambuci,

Tiliae, *ana unciam unam semis.*

Succi Plantaginis recens expressi,

uncias duas.

Sempervivi majoris, *unc. unam.*

Olei lini expressi, *uncias sex.*

Sevi cervini, *unciam unam.*

Bulliant leni igne, ad consum-

UNGUENT. AD AMBUST.

tionem humiditatis, oleo colato im-
misceantur exacte, in mortario plum-
beo,

Cerussae Venetae, minutissime tri-
tae, ac aqua Rosarum lotae,

uncia una.

Sacchari, drachmae duae,

Olei ovorum recens parati, uncia se-
mis.

Fiat, secundum artem, unguen-
tum.

*Ad ambusta, uti titulus docet, ad-
hibetur; paregoricum & refrigerans est.*

Unguentum ad Ambusta

Fabr. Hildani, Lib. de Combu-
stionibus, Cap. VII.

R. Butyri recent. in Aqua Ros. lot.
unc. unam semis.

Oleorum, Violarum,

Vitell ovorum,

Amygdal. dulc. ana drachm. duas.

Farinae Hordei, drachmas sex.

Croci opt. scrupulum unum.

Mucilag. Semin. Cydonior. unciam
semis.

Cerae, quantum sufficit.

Misceantur: Fiat secundum Ar-
tem, Unguentum.

*Insignes plane Virtutes contra
quascunque ambustiones, huic suo egregio
unguento tribuit Auctor maximus, Fa-
bricius Hildanus, frequentiore experien-
tia convictus & confirmatus: & post eum,
VERZASCHA, in Obs. Med. 86. pag.
218. ubi ingenue fatetur, sese magno sem-
per cum fructu, hoc quidem unguentum
Hildani anticausticum usurpasse: de quo
ipse nullus dubito. Plura ejusmodi un-
guenta anticaustica vid. apud HEINS,
Pharm. Rat. pag. 435.*

UNGUENT. ANODYN. 807

Unguentum Anodynum

Thom. Reinesii.

in BIERLINGII Append. Medic.

Cap. XXII. pag. 132.

R. Unguenti alabastr. unciam semis.

Camphorae, scrupulos duos.

Olei Nymph. unciam unam semis.

Unguent. popul.

Rosat. Mes. ana unc. unam.

Cerae modicum, quant. suff.

Misc. Fiat lege Artis, unguen-
tum.

*Ejusdem est Virtutis; in sapien-
dis acerrimis artuum & nervorum dolo-
ribus, ac infra Compositio Vin.
Viperin. valet & ad ambusta mitiganda,
& blande refrigeranda. Ceterum sat est.
magnum Reinesium hujus concinnae Com-
positionis fuisse Auctorem, & Arte Cli-
nica, & Critica, juxta eximium, im-
mo incomparabilem, ceu ubivis notum.*

Unguentum Anodynum.

Disp. Brand. Wirt. Ratisbon.

R. Florum recent. Chamomillae, libras
duas.

Malvae,

Meliloti,

Verbasci,

Anethi,

Folior. recent. Hyoscyami, ana un-
ciam unam.

Radicum recent. Altheae, unc. duas.

Seminis Foeni graeci,

Lini, ana drachmas tres.

Flores, herbae & radices recen-
tes, cum seminibus probe contusis,
macerentur in

Olei Olivarum, libris duabus.

per diem & noctem, postea leni igne
coquantur, ad humiditatis omnis con-
sumtionem, in colatura colliqua.

Cerae flavae recentis, *uncias quatuor.*

Fiat sic, lege artis, unguentum.

Dolores a rigida fibrarum tensione mitigat, convenit in cephalalgia, & lumborum doloribus ex nephritide & febre. Vid. SCHULZII Praelect. pag. 415.

Unguentum Anodynum

H. Boerhaave, pag. 109.

GAUB. de Form. pag. 352.

Rx. Aceti Lithargyrii, *unc. unam.*

Olei express. Semin. Hyoscyami,
Papav. alb.

Rosar. infus. *ana drachm. duas.*

Fiat secund. Art. Nutritum, cui sub finem denique admisce

Opii puri, *grana sex.*

Motum sedat, scirrhus dolenti aptum est, & acres dolores pacat, si eodem leniter inungatur Locus affectus.

Unguentum Antipforicum.

Dispensat. Edinb.

Rx. Radicis recentis Helenii,

Oxylapathi, *ana uncias tres.*

Incisis & Contusis mox affunde:

Aquae fontanae, *libras tres.*

Aceti, *libram unam.*

Coq. ad medias: Colaturae fortiter expressae adde:

Fol. recent. Nasturtii aquatici, *uncias octo.*

Salviae, *uncias duas.*

Sint Herbae optime contus. & immixtae

Axungiae porcinae, *libris quatuor,*

Coq. ad humoris Consumptionem, & exprime unguentum; in quo porro liquescant:

Cerae flavae,

Olei laurini, *ana unciae quatuor,*

Misc. Sulphur denique additur, pro re nata.

Unguentum Antipforicum, cum Mercurio.

Ibidem.

Rx. Hydrargyri, in Terebinthinae Venetae sufficienti quantitate extincti, *uncias quatuor.*

Addatur prius unguentum antipforicum, & probe invicem subigantur, ut fiat unum corpus.

Utriusque usus est eximius in Scabie, seu psora, ut nomen ipsum indicat; necessariis tamen cum precautionibus, jam alibi a me allatis. Ceterum conf. infra Unguenta ad Scabiem.

Unguentum Aperitivum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 375.

Rx. Olei Lilior. alborum,

Tamarisc. *ana uncias duas.*

Succi Rad. Bryoniae albæ,

Apii, *ana unciam unam.*

Bulliant ad Succorum consumptionem, add.

Unguenti Dialthææ,

Butyri insulsi, *ana unciam unam.*

Gummi Ammoniac. col. *unciam semis.*

Cerae, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat secundum Artem, unguentum.

Insigniter valet hoc Unguentum ad Tumorem tensionem, (non autem aquosum, glandulosum & scirrhosum) Hepatis, Lienis, & Abdominis.

Unguentum ex Apio.

Dispens. Lond.

Rx. Succi Apii, *libram unam.*

Mellis, *uncias novem.*

Farinae Tritici, *uncias tres.*

Ex coctis, ad justam Spissitudinem, Fiat lege Artis, Unguentum.

Quod

Quod mundificativum est. & in Mammillarum tumoribus suppuratis mitigantis & sanandis, egregii plane & comperti usus habetur, iudice SCHROEDERO, Pharm. Lib. IV. Class. I. p. 20. quod & alii præclari in Arte Viri passim affirmant. Ceterum aliud unguentum mundificativum, de Apio, operosissimæ compositionis, vid. in Disp. Paris. quod tamen, ne quid forte desideretur, infra suo loco exhibituri sumus.

Unguentum Apostolorum, seu Dodecapharmacum.

CHARAS Pharm. Reg. P. I. p. 380.

Disp. Wirt. Paris. Amstel. Vienn. Lond. &c.

R. Terebinthinæ,

Resinæ,

Ceræ citrinæ, ana uncias duas.

Aristolochiæ longæ,

Thuris,

Bdellii.

Myrrhæ,

Galbani, ana drachmas quatuor.

Opoponacis præparati,

Aeruginis, ana drachmas duas.

Lithargyrii, unciam unam,

Olei communis, libras tres.

Oleum cum Lithargyrio coquantur, lento igne, inter cōctionem

Aceti vini albi, uncias duas addendo;

Postea immisceatur cera; cum resina, liquefacta & colata, atque his, ab igne remotis & nonnihil refrigeratis, terebinthina ac reliqua in pulverem contrita addantur.

Fiat unguentum.

Mundificat, detergit, maturat & consolidat; ut plurimum ad ulcerum curam adhibetur.

Unguentum de Arthanita.

Disp. ultraject. Wirt. Brand. Hamb. Lond. & reliq.

R. Succı radicum Cyclaminis, vel, in ejus defectu,

Bryoniæ, libras tres.

Cucumeris agrestis,

Butyri recentis, ana libram unam.

Olei Olivarum, libras duas.

Polypodii querni, uncias sex.

Pulpæ Colocynthis, uncias quatuor,

Polypodium & Colocynthis, minutim incisa, contundantur cum succo; & macerentur per viginti quatuor horas; postea, additis oleo & butyro, coquantur, ad humiditatis consumptionem, exprimantur & colentur, in colatura dissolvantur

Ceræ flavæ uncie quinque, refrigerant, & sub continua agitatione, pulverem e sequentibus insperge:

Pulveris Aloës epaticæ,

Baccarum Mezerei,

Colocynthis, vel trochiscorum

Alhandal,

Scammonei,

Turpethi, ana unciam unam.

Euphorbii, drachmas septem.

Salis gemmæ,

Florum Chamomillæ,

Myrrhæ,

Piperis longi,

Zinziberis, ana drachm. quatuor; tandem adde

Fellis tauri, ad mellis consistentiam inspissati,

Sagapeni in aceto soluti, ana unc. un.

Exactissime uniantur, reponatur unguentum. Vid. GEOFFROY, Mat. Med. T. III. pag. 393. BOERHAAVE Hist. Plant. T. II. pag. 622. & maxime ZORN. pag. 252.

K k k k k

Ob multa, quæ ad hoc unguentum concinnandum accedunt, purgantia fortissima, abdomini illitum, alvum clausam referandi virtutem accipit, tumores ædematosos discutit, aquas hydropicorum expellit, menses repletos & suppressos provocat, vermes, abdomini applicitum, expellit; sed cave, ne pueris delicatioribus, sub emplastri specie, imponas, euphorbium enim rubefaciendi vim habet, ne excoriationem excitet: Diarrhæam quoque ipsis item nauseam & vomitum hoc Emplastrum concitat. Vid. BOERHAAVE, Prax. Med. T. V. pag. 290. Ceterum easdem Virtutes eademque vitia hoc unguentum habet, qualia habet Emplastrum Purgans Cnoeffelii, de quo supra suo loco, item Emplastrum contra Vermes, quod vid. supra & Oleum Colocynthidis, de quo supra, suo loco: item Unguentum ad Lumbricos. & Unguentum contra Vermes, infra. Vid. rursus supra, Extractum umbilicale purgans, & Oleum Habacucinum.

Sufficit, inunxisse abdomini unguentum semel in die.

Unguentum de Aurantiis.

Pharm. Batean. pag. 187.

R. Poma Aurant. recent. sed immatura & virid. in pulpam cum Cort. confusa, No. sex.

Foliorum Lauri, manipulos quatuor.

Salviæ,

Acetosæ,

Calendulæ, ana manipulos duos.

Succi Nasturtii aquatici. libras duas.

Butyri recentis, libras duas.

Coq. ad Succorum Consumtionem: postea fiat Expressio fortis: Cui demum adde:

Folia recentia Lauri,

confusa,

Salviæ,

Cinnamomi acut. unciam unam.

Nucis Moschatæ, unciam semis.

Coq. iterum, ad Herbarum Putrilaginem, & fiat denuo Expressio.

In Scabie ac pruritu, similibusque fædis Cutis exasperata affectibus, insignis efficaciam esse, perhibetur.

Unguentum Aureum.

BOERHAAV. Mat. Med. pag. 59.

Disp. Wirt. Leid. Brand. Lond. Norimb.

R. Olei communis, libras duas semis.

Ceræ citrinæ, libram semis.

Terebinthinæ, uncias duas.

Colophonii,

Resinæ pini, ana unciam semis.

Lento igne coliquatis, colatis, & nonnihil refrigeratis, inspergantur

Pulveris Mastiches,

Thuris, ana uncia una.

Croci, drachma una.

Misce, fiat unguentum.

Vulnerarium est, & per excellentiam vocatur aureum, conducit in vulneribus, ubi nulla adest inflammatio, & præsertim membranarum & nervearum partium vulneribus sanandis inservit. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 417.

Unguentum Basilicum Majus.

Disp. Lond. Wirt. Edinb. Renod.

R. Ceræ flavæ,

Sevi arietini,

Resinæ pini,

Picis navalis,

Terebinthinæ, ana uncias tres.

Olei communis olivarum, libram un.

Fundantur, lento igne, cera, sebum, resina & pix cum oleo, quibus liquatis additur terebinthina, & per stupam colatis, adde

UNG. BASILICUM.

Pulveris Olibani, *unciam unam semis*
Misce.

Digerit, maturat, suppurationem promovet. Vid. CARTHEUSER. Pharm. pag. 711. & SCHULZ. Prælect. pag. 417.

Unguentum Basilicum Minus. seu Tetrapharmacum.

Disp. Paris. Groning. Leod. Lond. Amstel. Hag. Leid. Renod.

BOERHAAVE, Mat. Med. pag. 59.

Rx. Ceræ citrinæ,

Picis nigræ

Resinæ vulgaris, *ana libram semis.*

Olei Lini, vel Olivar. *libras duas.*

Liquata ubi parum refrigerint, pistillo ligneo agitentur, & in Unguenti Consistentiam redigantur.

Unguentum Bernhardinum.

Dispens. Argent.

Rx. Axungiae porcinae, *uncias sex.*

Sulphuris vivi, *uncias tres.*

Olei Rosarum, *uncias duas.*

Pulveris Caryophyllorum,

Granorum Paradisi,

Zingiberis, *ana unciam semis.*

Misc. Fiat lege Artis, Unguentum.

Confert ad scabiem & pruritus.

Vid. supra Antipsoricum, & ad Scabiem, item Desiccativum rubrum.

Unguentum de Bills.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 377.

Rx. Unguenti albi, *unciam unam semis.*

Camphoræ, aliquot. gutt. ol. Amygdal. solutæ,

Florum Sulphuris, *ana grana viginti quatuor.*

Benzoës, *grana duodecim.*

UNG. CALENDULÆ. 811

Aquæ Reginæ Hungariæ, *guttas quadraginta.*

Olei Ligni Rhodii, *guttas octo.*

Caryophyllorum, *guttas quatuor.*

Misc. Fiat lege Artis, Unguentum.

Ad pustulas, & Faciei turpes maculas tollendas, perquam utile, in solatium venustioris sexus, cui omnis cultus curaue in Facie. Conf. infra, Unguentum Saponaceum.

Unguentum Calendulæ Florum.

Disp. Vienn. Wirt. Ratisbon.

Rx. Florum calendulæ recentium, *excerptorum, uncias quatuor.*

Butyri recentis, non saliti, *libram unam.*

Incisi flores coquantur cum butyro, ad humiditatis consumptionem, expressum, & colatum unguentum reponatur.

Emolliente & discutiente vi pollet, tumores mammarum lactantium resolvit, & a mulierculis ad ambusta, aliasve leves inflammationes adhibetur.

Unguentum Cardiacum Schroederi.

Dispens. Argent. Hamb.

Rx. Herbarum Cardiacæ,

Chamaedryos,

Malvæ,

Senecionis,

Jaceæ,

Amaræ dulcis,

Scabiosæ,

Sempervivi,

Morus Gallinæ, recent. omnia.

ana manipul. duos.
Kk kk k 2

Incidentur, & deinde coquantur in

Butyri recentis, *libris octo*,

Ad Consumtionem Aquositate; dein exprimantur, & secundum Artem, fiat unguentum.

Frequentis usus est in affectu Infantum, quem Cardiacum appellant: Eriantes Hypochondria & locum Cardiacum dictum. Vid. ipsum SCHROEDER. Pharmac. Lib. II. Cap. 87. pag. 301.

Unguentum ad Cariem Ossium.

BARBETTE, Chirurg. pag. 217.

R. Radicum Aristolochiae rotundae, Ireos, Peucedani, *ana unciam semis.*

Myrrhae,

Abdès, *ana unciam unam semis.*

Cort. Pini,

Scoriae aeris, *ana drachmam unam.*

Lumbricorum Terrestr. *drach. duas.*

Mellis, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat lege Artis, unguentum, cui multum virtutis antiseptica tribuit praestantissimus Auctor.

Unguentum Carminativum.

Disp. Wirt. Vienn. Brand.

R. Florum recent. Chamomillae, *uncias tres.*

Meliloti,

Herbarum rec. Abrotani,

Hederae terrestres,

Rutae,

Menthae crispae,

Tanaceti, *ana unciam unam.*

Contusis & conquassatis addatur

Olei Olivarum,

Adipis porcini recentis, *ana libr. una.*

Macerentur per dies aliquot, dein leniter ebulliant, ad humiditatis

consumtionem, exprimantur & co-
lentur, adde

Cerae citrinae, *uncias duas.*

Olei destillati anisi,

Carvi,

Menthae, *ana drachmam unam.*

Lauri expressi, *uncias duas.*

Misce pro unguento.

In colica, torminibus infantum & flatulentia, distensione abdominis, utiliter abdomini illinitur.

Unguentum Carminativum.

GRIM. Laborat. Ceylon. pag. 71.

R. Olei cocti ex Baccis Cinnamomi,

Fol. Cinnamom. *ana uncias sex.*

Olei stillat. Folior. Cinnamomi,

Rad. Cinnamom. *ana unc. semis.*

Bacc. Cinnamomi, *drach. duas.*

Cerae ex Bacc. Cinnamomi, *libram unam.*

Misceantur: Fiat Unguentum.

Istud viribus magnis praeditum est, inquit ibi Auctor Grimius, ad Curationem Colicae, Torminum, inflationum, ac Ventris ingentium Cruciatuum.

Neque id mirum, addo ego, omnia enim hic merum Cinnamomum spirant, quod Natura ipsa, seu benefica, aut prodiga nimis Mater, solis fere Ceylonensibus indulgit; nobis contra, tanquam parcior Noverca, inclementius denegavit. Inde generosum haud dubie atque egregium hoc Unguentum Carminativum mirari potius licet, quam imitari. Conf. supra dicta ad Tincturam Bezoardicam Ceylonicam, & infra dicenda, ad Unguentum Nervinum Ceylonicum.

Unguentum Cephalalgicum.

Pharm. Batean. pag. 188.

R. Unguenti Alabastrini,

UNG. CLYSMATICUM.

Unguenti Rosati, *ana uncias duas.*

Opii, *drachmam unam.*

Croci, *drachmam semis.*

Olei Nucis Moschat. *drachm. unam.*

Misc. Fiat lege Artis, Unguentum, pro temporibus, ac fronte inungendis; quod est refrigerans, anodynum, paregoricum & hypnoticum. Debet tamen caute, & in tempore, adhiberi.

Unguentum Clysmaticum.

Disp. Brand. Wirt. Vienn.

R. Radicum Althaeae recentium,

Liliorum alborum, *ana unc. duas.*

Herbarum Parietariae,

Malvae,

Mercurialis, *ana unc. unam semis.*

Althaeae,

Violariae,

Florum Chamaemeli,

Meliloti, omnium recentium,

ana unciam unam.

Coquantur in

Butyri recentis, non saliti, *libris duabus.*

ad humiditatis consumptionem, exprimantur & colentur.

Abdomini illitum alvum emollit, & clysteribus, eodem scopo, additur ad unciam semis, usque ad uncias tres.

Unguentum Comitissæ, Auctore Guilielmo de Varignana.

Dispensat. Brand. Wirt. Argent. Messan.

R. Corticum mediorum Glandium,

Castanearum,

Quercus arboris junioris,

Baccarum Myrti,

Gallarum,

Acinorum uvarum,

Calicum glandium,

Sorborum immaturorum siccorum,

UNG. COMITISSÆ. 819

Mespilorum acerborum siccatorum,

Foliorum Plantaginis,

Quercus,

Equiseti,

Pruni Silvestris,

Radicis tormentillae, *ana unc. unam semis.*

Contundantur aliquantulum & coquantur in

Aquae fontanae

&

Vini rubri, *ana libra una*, donec media pars consumpta fuerit.

Colatura ulterius coquatur, cum

Olei Myrtillorum, *libra una semis*,

ad humiditatis aquosae consumptionem; postea in ea dissolvantur

Cerae novae, *unciae octo semis*; ab igne depositis addatur

Olei mastichini, *libra una semis*, atque inspergatur sequentium tenuissimus pulvis:

R. Corticum Quercus arboris, *unciam unam.*

Sanguinis Draconis,

Nucis Moschatae,

Gallarum,

Succi hypocistidis,

Baccarum myrti,

Acinorum uvarum,

Sorborum immaturorum, *ana unciam semis.*

Trochiscorum de carabe, *unc. duas.*

Misce, fiat unguentum.

Unguentum hoc e meris adstringentibus & siccantibus paratum, laudatur ad abortum prohibendum, uteri, alvi & renum laxitatem, ad hernias, ani & uteri procidentias, item diabetem, vid. RIEDLINI Lin. Med. Ann. 1698. Mens. Maj. Obs. 12. pag. 381. sqq.

Applicatur lumbis, abdomini &

Lk k k k 3

814. UNG. CORDIALE.

femoribus, vel illinendo, vel linteis illitum imponendo. Plurimum laudat illud SCHULZ. Prælect. pap. 418. ipsius salutarem usum ipse expertus.

Unguentum Cordiale.

FULLER. Pharm. ext. pag. 378.

R. Unguenti e Floribus Aurant.

Olei Palmæ, ana drachmas duas.

Balsami Apoplect.

Oleorum Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Nucis Moschat. anaguttas quatuor.

Misc. Fiat Unguentum, analepticum & roborans. Conf. infra Unguentum Cordiale de Nymphææ.

Unguentum Cordiale Ludov. ab Horning.

SCHROEDER. Pharm. L. II. C. 87.

pag. 302.

R. Unguenti Rosati optime loti, uncias tres.

Balsami apoplectici, scrupul. unum.

Olei Nucistæ expressi, drach. unam.

Stillat. Cortic. Citri, scrup. semis.

Cinnamomi, guttas quinque.

Rosarum, guttas sex.

Misceantur optime, ad eundem usum.

Unguentum Cordiale, Thom. Reinesii.

apud BIERLING. in Append. Med.

Cap. XXII. pag. 131.

R. Cerat. Santal. uncias duas.

Mithridat. drachmas septem.

Camphor. drachmam unam.

Aceti Rosat. unciam semis.

Olei Hyperic. uncias tres.

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

UNG. DEFENSIVUM.

Nervinum est, Cardiacum, roborans, paregoricum & anodynum. Prodest in summa virium debilitate, cordis palpitatione, & lipothymiis: Potest & magno cum fructu, adhiberi in nausea & vomitu, item & colica flatulenta, ventris torminibus, & ipsa quoque sæva dysenteria, inundata nempe ipso, regione abdominis, sed debita cum circumspectione. Verum sufficit ad ejus commendationem, maximum Reinesium ipsius esse Auctorem. Conf. supra Oleum Cordiale.

Unguentum Defensivum, Ejusdem Reinesii.

Ibidem

Apud BIERLING. pag. 130.

R. Bol. Armen. uncias duas.

Cort. Granator.

Sanguinis Dracon. ana unciam semis.

Camphor. scrupulos quatuor.

Farin. Lent. unciam unam.

Cum Oleo & Aceto Rosac. q. suff.

Misc. Fiat ex Arte, unguentum.

Stypticum est, antisepticum, refrigerans, mundificans, consolidans, & paregoricum. Inde & ad ambusta, egregie valet, & sævum dolorem mitigat, extinguendo sensim ardorem. Conf. supra Emplastrum defensivum Rubrum, Viride & Coeruleum.

Unguentum Deopilativum.

Dispens. Vienn.

R. Florum Chamæmeli recent. unc. tres.

Corticis Tamarisci,

Herbar. recent. Anethi,

Apii,

Foeniculi,

Ebuli,

Rutæ hortenensis,

Menthæ crispæ,

UNG. DESICCATIVUM.

Radicis Bryoniæ, ana uncias duas.

Recentia incidantur, Misc. & infundantur in

Axungię porcine, libris sex;

Coquantur ad humiditatis Consumptionem, colentur, & exprimantur: tum in Colat. dissolvantur,

Axungię anserinæ, libra una.

Ceræ citrinæ, uncia octo,

Ut fiat lege Artis, unguentum.

Vires sunt resolventes, status discutientes, obstructions hepatis & lienis, (præcipue in Juvenclis) tollentes.

Unguentum Desiccativum Rubrum.

Disp. Edinburg. Amstel. Lugd. Lond.

R. Olei Olivarum, sesquilibram.

Ceræ albae, semilibram.

Liquefactis simul, & ab igne remotis, insperge mox sequentia in pulverem trita:

Boli Armenæ,

Lapidis Calaminaris, ana unc. quatuor.

Lithargyri aurei,

Cerussæ, ana uncias tres.

Camphoræ, cum Oleo Amygdal. prius tritæ, drachmas tres.

Agitando strenue, fiat lege Artis, unguentum.

Desiccat sensim ulcera sordide humida, hinc in scabie præsertim humida, exsiccanda, utiliter adhibetur: præmissa tamen prius & absoluta Cura interna: qua nempe neglecta, omnia ejusmodi Remedia externa, quantumvis alias optima & præstantissima, semper magis obsunt, quam prosunt, ut alibi jam sæpius monuimus. Ceterum Conf. Unguenta Antipforica, & ad Scabiem dicta.

* *

UNG. DIGESTIVUM. 815

Unguentum Digestivum.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. Hamb.

R. Terebinthinæ Venetæ, libram semis.
solve ac misce cum

Vitellis ovorum, numero quatuor,
adde

Olei hyperici, unciam unam semis.

Pulveris Olibani,

Myrrhæ, ana drachmas tres.

Misce.

Digerit & suppurationem promovet, in vulneribus ac abscessibus.

Unguentum Digestivum.

BARBETTE, Chirurg. pag. 188.

R. Olei Olivarum, uncias duas.

Ceræ Citrinæ, unciam semis.

Thuris,

Mastiches, ana drachmam unam.

Vitell. Ovi, No. unum.

Butyri, sine Sale, quantum sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Usus ipsum Nomen indicat: prodest maxime, ad vulnera ad debitam suppurationem perducenda, quem in finem potissimum commendatur ab Auctore.

Unguentum Digestivum.

BOERH. Mat. Med. pag. 76. GAUB.
de Form. pag. 352.

R. Terebinth. unc. duas.

Vitell. ov. No. unum.

Exacte mistis admisce:

Unguent. Basilic. unc. duas.

Aloës puræ, drachm. quatuor.

Fiat secundum Artem, unguentum.

Est attenuans & antisepticum. Hujus tantillum plumaceolis exceptum, imponatur loco contuso, & tegatur Emplastro de Galbano.

Unguentum Digitalis.

Disp. Wirt. Batean.

R. Florum digitalis purpureæ vulgaris,
uncias quatuor.

Adipis Suillæ, *libram unam.*

Macerentur per aliquot dies, postea coquantur lento igne ad humiditatis consumptionem, coletur & servetur in vase vitreo unguentum.

Commendatur ad ulcera serophulosa humida, pære manantia. De digitali, Itali dicere solent: Aralda tutte le piaghe calda. h. e. Digitalis sanat omnia vulnera. vid. TOURNEFORT. Hist. Plant. Paris. pag. 432. BOECLER. Continuat. Mater. Med. Herm. pag. 468. GEOFFROY, Mat. Méd. T. III. pag. 405. PAULLI Quadrip. Bot. pag. 284. & supra dicta ad Digitalem purpuream, sub Herbis & Foliis.

Unguentum Discutiens.

MORELL. de Formul. Remed. p. 238.

R. Oleorum Chamæmel.

Rosarum,

Mastich. *ana unc. semis.*

Terebinth.

Lumbric. Terrestr. *ana drach. duas.*

Sevi Vitulini,

Hircini, *ana drachm. unam semis.*

Pingued. Vulpis,

Canis, *ana drachmam unam.*

Cerae, *quantum sufficit.*

Ut lege Artis, Fiat unguentum.

Emollit & discutit sensim tumores pertinaces.

Unguentum Dissipans.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 379.

R. Unguenti Dialtheæ, *unciam unam.*

Gummi Ammoniacy, *dr. unam semis.*

Mercurii crudi, *drachmam semis.*

UNG. ENULATUM.

Olei Absinthii Chym. *guttas quatuor.*

Misceantur: Fiat Unguentum, ad eosdem usus.

Unguentum Enulatum.

Disp. Wirt. Brand. Renod.

R. Radicum Enulæ recentium, *libram unam.*

Pinguedinis porcine, *libram semis.*

Olei olivarum purissimi, *unc. quatuor.*

Pinsantur in mortario lapideo, coquantur leni igne, ad humiditatis consumptionem, exprimantur & colentur; colaturæ adde

Ceræ flavæ,

Terebinthina puræ, *ana unc. unam.*

Optime commixta, fiant unguentum. (quibus nonnulla Disp. ut Amstel. & al. addunt Mercurium, item & Sulphur.)

Laudatur ad scabiem & tineam, & bono cum effectu adhibetur, ubi mercurio & metallicis præparatis mixta unguenta locum non habent. Vid. huc SCHULZ. Prælect. pag. 420.

Unguentum ad Erysipelas.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 379.

R. Succi Folior. Sambuci,

Olei Lini, *ana uncias duas.*

Coq. ad Succii Consumptionem; dein adde

Pulv. Lithargyrii, *quantum suff.*

Misc. Fiat, ut Artis est, unguentum, quod in Erysipelate, usu quidem suo haud caret; parce tamen & circumspice, justoque inprimis tempore, adhibendum, ut alibi jam, plus semel, monuimus.

UNG. AD ERYSIPELAS.

Unguentum ad Erysipelas Foresti.

R. Lithargyr. *uncias tres.*

Unguenti popul.

de Cerussa,

Refrig. Galeni, *ana unc. un. semis.*

Olei Rosar. *unciam unam.*

Misceantur probe in Mortario plumbeo, & fiat secundum Artem, unguentum.

Egregium quoque contra Erysipelas, unguentum; sed & cum eadem cautione, applicandum, ubi usus exigit, ipso bene monente Foresto, Auctore.

Unguentum Friderici Episcopi.

Dispens. Argent.

R. Olei olivarum, *uncias octo.*

Lithargyrii pulv. *uncias novem.*

Coquantur ad Consistentiam unguenti, add.

Unguenti albi simplicis,

Populei, *ana libram unam.*

Misce: Fiat lege Artis, unguentum.

Vulnerarium est, Ambustis medetur, pruritus Cutis mitigat, Scabiei convenit, & dolores sedat.

Unde vero sanctum & Venerabile quasi, Episcopi Nomen ipsi impositum fuerit; me quidem fugit; nec multum sane interest, ut curiosus indagemus. Interim conf. supra Balsamum Episcopale.

Unguentum Frontale.

GAUB. de Form. pag. 381.

R. Unguenti Nervini, *drachmas sex.*

Theriaca Andromachi, *dr. duas.*

Croci pulveris, *grana octo.*

Olei infusi Chamæmel. *quant. sufficit.*

UNG. FRONTALE. 817

Ut Fiat unguentum molle,

Exceptum stupis cannabimis, duobus Linteis inclusum, Fronti imponatur.

Est anodynum, discutiens, ac calesfaciens. Vid. ibidem alia ejusmodi Frontalia anodyna & hypnotica, a Celeb. Auctore scite sapienterque, pro more nempe solito, præscripta, & in publicos usus munifice communicata.

Unguentum Frontale.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 379.

R. Unguenti de Alabastro, *drach. unam*
semis.

Olei Macis expressi, *scrupulum unum.*

Opii, in Aqua Rosar. soluti, *scr. semis.*

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Ad vigilias, Capitis dolores, & deliria, in febris, ex sanguinis fervore oborta, plurimum prodest. Conf. supra Unguentum Cephalalgicum.

Unguentum Fuscum Myrepsi.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. Prag.

R. Olei communis, *libram unam semis.*
in quo dissolve

Cerae flavae recentis, *uncias quatuor.*

Colophonii,

Picis navalis, *ana uncias duas.*

Mastiches electæ,

Terebinthinæ, *ana unciam unam.*

Colentur, atque colaturæ refrigeratæ admisce

Gummi Galbani,

Sagapeni,

Thuris electi, *ana unciam unam.*

Aristolochiæ rotundæ, *unciam semis.*

Misce, fiat unguentum, quod unguento Aegypt. vulgo analogum est, de quo supra, vid CARTHEUS.

Pharmacol. pag. 701. SCHULZ. p. 421.

Est vulnerarium, emolliens, & mundificans; digerit & carnem generat. Aliud unguentum fuscum, vulgo de la Mere, dictum, levioris compositionis, vid. in Pharmac. Paris.

Unguentum Griseum.

vid. infra

Unguentum Neapolitanum.

Unguentum Hæmorrhoidale.

Dispens. Paris.

R. Unguent. Popul.

Nutrit. ana uncias tres.

Vitellos ovorum, numero tres.

Croci pulverati, dr. unam & semis.

Opii, drachmam semissem.

Misce; Fiat lege Artis, unguentum.

Unguentum Hæmorrhoidale,

Arcan. Goddard, pag. 11.

R. Olei Rosar. *unciam unam semis.*

Emplastrum de Minio, unciam unam.

Cera albæ, unciam semis.

Liquatis adde:

Aethiopis mineralis, drachmas duas.

Opii, unciam semis.

Croci Oriental. opt.

Nucis Moschatæ,

Florum Chamæmel. ana drach. unam.

Syrupi Rosat. unciam unam.

Leni calore exhaletur Humiditas, & Misc. secundum Artem.

Savos & urentes Hæmorrhoidum, præsertim cæcarum sic dictarum, dolores hoc egregium quidem unguentum anodynum ac paregoricum mitigare & compescere posse, nullum quidem est dubium,

ut vel ex ipsa concinna ipsius compositione manifesto patet. Interim tamen, ut ingenue fatear, haud satis bene perspicio, quemnam potissimum in finem, adjectus hic sit Syrupus Rosatus, cujus quippe loco, substituere malletm Oleum Sem. Hyosciami, vel Liliorum alborum, vel denique simplicis Lini, a quibus nempe cunctis certior virtus anodyna utique expectanda, quam quidem a fatuo illo, hoc certe in usu externo, Syrupus Rosar. uti nemini non, putem, notissimum.

Unguentum Hæmorrhoidale Aliud.

Pharm. Bat. pag. 190.

R. Pulveris Suberis combusti, *dr. unam.*

Camphoræ, scrupulos duos.

Opii Thebaici, grana sex.

Unguent. popul. unciam unam semis.

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Unguentum Hæmorrhoidale.

Pharm. Batean. pag. 190.

R. Butyri Majal. recent. *libras tres.*

Florum Sambucæ & Genisti. recent.

Quant. infarciri potest Contus.

Insolentur per Mensē: Dein agitentur, & sub Terra defossa, simul putrescant per Mensē. Postea Coq. secundum Artem, & fiat Expressio. Conf. infra Unguentum Verbasci, in eosdem usus anodynos.

Unguentum Hepaticum.

GRIM. Laborat. Ceylon. pag. 70.

R. Olei stillat. Baccar. Cinnamom.

drachmas duas.

Radiciis Cinnamom. uncias tres.

Stercoris Vaccini,

UNG. HERPETICUM.

Caprilli, ana uncias duas.

Olei cœti Folior. Cinnamom. uncias
quatuor.

Ceræ, ex Baccis Cinnamomi,
libram unam.

Misceantur: Fiat lege Artis, un-
guentum.

*Istud maximum & incredibilem
Effectum exhibebit, ita ipse ibi inquit
Grinius, ad dolores ac tumores Hepatis
abigendos. Credo equidem ipse, etiam-
si ab hac bella & suavi alias compositione
longe abessent fada illa vaccarum atque
Caprarum stercora, ad sordidas potius
Apothecas sic dictas stercorarias æternum
releganda, de quo vid. dicta quondam no-
bis, in Lib. de Pleuritide, Cap. III.
pag. 47. Nisi forte, si jocari quidem hic
liceat; istorum animalium, in beatorib-
us illis silvis Cinnamomiferis Ceylonen-
sibus, pastorum, recrementa ipsum Cin-
namomum redoleant; quod tamen ego ipse
nec explorare velim, si possim, nec, lon-
gissime remotus, possim, si velim. Ve-
nementer ergo miror, Auctorem gravem
celebremque, suæ quasi dignitatis oblitum,
ad hac sordida & abjecta descendisse, &
Medicum elegantem ineleganter hic tra-
ctasse obscænum pecorum finem. Sed
hac obiter.*

Unguentum Herpeticum

Barbette,

Chirurg. Part. II. Lib. I. C. 8. p. 125.

℞. Lapidis Prunellæ, drachmam unam.

Florum Sulphuris, unciam semis.

Salis Saturni, drachmam unam semis.

Olei Raparum Veterum, quantum
sufficit.

Misc. Fiat lege Artis, unguen-
tum.

Ibidem & aliud prostat operosioris

UNG. DE HYOSCYAM. 819

*Compositionis; aliud rursus acerrimæ
virtutis, atque hinc singulari cum cau-
tione adhibendum in Pharmac. Batean.
pag. 190.*

Unguentum de Hyoscyamo.

*Disp. Wirt. in reliquis fere omnibus
desideratur.*

℞. Foliorum hyoscyami recentium,
libram unam.

Contundantur cum

Axungia porcinæ, uncis decem;
coquantur ad humiditatis consumtio-
nem, exprimantur & expresso addan-
tur

Olei hyoscyami, e semine expressi,
uncie duæ.

Mixta servantur.

*Anodynum est, & egregium emol-
liens; cum unguento linariæ, hæmorrhoi-
dum dolores sedat. Ceterum conf. supra
Emplastrum de Hyoscyamo.*

Unguentum Infrigidans

Galen.

Disp. Brand. Wirt. Vienn. Hamb. Prag.

℞. Olei rosati, libram unam.

Ceræ albæ, uncias tres.

Cera liquetur & oleo permiscea-
tur, ut fiat unguentum.

*Nephriticis & hæcticis, dorso &
værum regioni inunctum commendatur.*

Unguentum de Linaria.

*Dispensat. Brand. Wirt. Vienn. Hamb.
Ratisbon. Prag.*

℞. Herbæ Linariæ, cum floribus,

Pinguedinis porcinæ, ana libr. unam.

Contundantur, coquantur ad
humiditatis consumtionem, & expri-
mantur.

Specificum creditur esse ad hæmor-

rhoides dolentes, quibus plumaceolo, vitello ovi mixtum, applicatur. Vid. HARTMANNI Prax. Chymiatri. p. 203. & VERZASCHAE Obs. Med. 31. p. 82. ubi simul lepida historia refertur, quod nempe hoc unguentum de Linaria, anodynum opimo saginati Bovis pretio dignum habitum fuerit a Ludovico Seniore, Hassiæ Landgravio Serenissimo. Conf. & GEOFFROY Mat. Med. T. III. pag. 732. & præsertim TOURNEFORT. Hist. Plantar. circa Paris. nascent. p. 25. ubi & pag. 24. ipsam illius unguenti anodynæ compositionem docet. add. SCHULZ. pag. 422. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 709.

Unguentum de Liquiritia.

Disp. Vienn. Wirt. Argent.

R. Radicum Liquiritiæ recentis & succulentæ, incisarum,

Butyri recentis, ana libram unam.

Pinsantur simul in mortario, postea frigantur in sartagine, ad humiditatis consumtionem, & prelo exprimantur, expresso adde

Pompholygos, drachmas sex.

Cerussæ subtilissime tritæ, unc. tres.

Camphoræ, scrupulos duos.

Fiat unguentum.

Inflammationes partium leviores, vel potius excoriationes, a sero salso productas, ut & fissuras papillarum in mammarum lactantium, sanat.

Unguentum de Lithargyrio, alias Nutritum.

Disp. Brand. Wirt. Hamb. Argent. & in omnibus aliis.

R. Lithargyrii, libram semis.

Cerussæ, unciam unam semis.

Aceti, libram semis.

Olei rosati, libram unam.

Fiat in mortario plumbeo, optime agitando, unguentum.

Epuloticum & sarcoticum est, adversus scabiem, pruritus & alia cutis vitia, utiliter adhibetur. Vid. SCHULZ. Prælect. pag. 422. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 706.

Unguentum ad Lumbricos.

Pharm. Batean. p. 129. seu p. 190.

R. Foliorum Absinthii vulg.

Menthæ,

Tanaceti,

Rutæ,

Porri,

Juglandis, ana manipul. tres.

Sabinæ, manipulos quatuor.

Helleborastri, manipulos sex.

Contunde probe & exacte, cum Seminis Santonici, uncis duabus.

Radidis Bryoniæ recentis, uncis quatuor.

Colocynthis,

Aloës, ana uncis duabus.

Fellis Taurini, libra una.

Butyri recentis infusli, libris quinque.

Vini albi, libris duabus.

Coquantur omnia leni igne, ad Vini & Succorum Consumtionem: Fiat lege Artis, Expressio.

Abdomini illitum hoc Unguentum Bateanum idem præstat, ac alterum notius de Arthanita, de quo mox; nempe vermes pellit & necat, alvi obstructionem referat: Sed & justo diutius adhibitum, diarrhæam movet & vomitum. Quare circumspecte applicandum. Vid. Emplastrum Vermifugum in eadem Pharmac. Batean. pag. 44. Conf. supra Extractum Umbilicale purgans, & ibi monita.

UNG. MAJORANÆ.

Unguentum Majoranæ.

Disp. Vienn. Wirt. Prag.

Rx. Herbx recentis majoranæ,

Butyri recentis, *ana libram unam.*

Contusa & probe mixta coquantur lenissimo igne, ad humiditatis exhalationem, exprimantur & colentur, colaturæ adde

Olei destilati majoranæ, *guttas triginta.*

In narium infantum obstructione, & muco viscido, expetitur; loco unguenti carminativi etiam abdomini illini potest.

Unguentum Malvæ.

Disp. Wirt.

Rx. Herbx Malvæ recentis, *libram unam semis.*

Butyri recentis, *libras duas.*

Contundantur insimul, & coquantur leni igne, ad humiditatis consumptionem, colentur cum expressione, & unguentum ad usum reponatur.

Cum unguento clysmatico convenit, & eisdem usus infervit.

Unguentum Martiatum.

Disp. Wirt. Hamb. Vienn. Lond. Lugd.

Rx. Foliorum Lauri recentium, *libram unam.*

Rutæ hortenſis, *uncias decem.*

Majoranæ, *uncias octo.*

Rorismarini, *uncias sex.*

Myrti veræ,

Ebuli,

Menthæ,

Basilici, *ana uncias duas.*

Herbx & folia recentia, minutim incisa, macerentur in

Vini albi, *libra dimidia,* &

Olei olivarum, *libris duabus.*

UNG. MARTIATUM. 321

per aliquot dies digestis adde

Butyri recentis,

Axungiaæ ursi,

Gallinæ,

Medullæ cervi, *ana unc. unam semis.*

Coquantur lenissimo igne, ad humiditatis consumptionem, colentur & exprimantur; in expresso dissolvantur

Ceræ flavæ, *uncia quindecim.*

refrigerato unguento admisceantur

Styracis, *drachmæ decem.*

Mastiches, *uncia una.*

Thuris, *drachmæ quinque.*

omnia in subtilem pulverem trita.

Cum unguento nervino convenit, & ad nervorum resolutionem, tumores a causa frigida ortos, infantum tormina & hydropem commendari solet.

Unguentum Martiatum

Aliud.

-Dispens. Paris. Leid. Groning. Lugd. Amstel. Ultraject.

Rx. Radicum Enulæ Campanæ,

Valerianæ sylvestris,

Bardanæ,

Herbarum Absinthii,

Abrotani,

Ocimi,

Calaminthæ,

Hyperici,

Costi hortensis,

Majoranæ,

Menthæ aquaticæ,

Sabinæ,

Salviæ,

Sambuci, *ana uncias tres.*

Foliorum Lauri,

Rorismarini,

Rutæ, *ana uncias sex.*

Seminum Cumini,

Fœnugræci,

822 UNG. MASTICHIN.

Seminum Urticæ majoris, *ana unc. semissem.*

Florum Chamæmeli,
Meliloti,
Stoechados, *ana unciam unam.*

Ceræ flavæ, *libras duas.*

Axungia Ursinæ,

Anserinæ,

Medullæ cervinæ, *ana unc. quatuor.*

Olei Olivarum, *libras octo.*

Cera, Axungia & Medulla cum oleo, liquefiant. Cetera minutim incisa, aut contusa, in eodem oleo macerentur, per biduum, in Balneo Maris. Coque ad humidi fere consumptionem; Cola & exprime fortiter. Tum add.

Styracis liquidæ,

Balsami Peruviani, *ana uncias duas.*

Olei Nucis Moschatæ, *unc. semissem,*

Balsami de Copaiva,

Gummi Elemi,

Mastiches pulveratæ, *ana unc. unam.*

Agita, donec frigescant; & fiat lege Artis, unguentum roborans ac nervinum.

Convenit hac descriptio maximam partem; cum illa veteri, quam dedit RENOD. in Disp. pag. 935. nisi, quod ista, longe correctior sit, & omissis multis ingredientibus, a scopo plane alienis, concinnior & ad usum ipsum aptior. Aliam vero breviorē & minus operosam hujus unguenti compositionem vid. in Dispens. Leod. & in LE MORT. Pharm. Med. Chym. pag. 164.

Unguentum Mastichinum.

Disp. Lond.

R. Olei Mastichini,

Abfinthii,

Nardini, *ana unciam unam.*

Mastiches,

UNG. MATURATIVUM.

Menthæ,

Rosarum rubrarum,

Corallior. rubr.

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Ligni Aloës,

Schoenanthi, *ana drachmam unam.*

Ceræ, *quantum sufficit, ut fiat secundum Artem, unguentum.*

Roborans ac nervinum est; hinc in paralyti membrorum, & aliis affectibus a partium debilitate & atrophia ortis, eximie forsan conducit. Sed quid in hac, alioqui sat concinna Compositione, potissimum faciant Corallia rubra, & quoniam præcipue usum præstare possint, equidem divinare haud valeo, nec pronunciare audeo. Mea certe opinione, Corallia, seu dura & aspera corpora, perquam agre ingredi possunt blandum & fluidum unguentum. Hinc etiam illud forte omissum fuerit in recentissima Pharmacop. Lond. Editisne, de Anno 1746. recusa, 1748. Francofurt. ad Man.

Unguentum Maturativum,

Thom. Reinesii,

apud BIERLING. Append. Medicam.

Cap. XXII. pag. 130.

R. Terebinth. Cyprin. uncias quinque.

Pollinis Thur.

Mastich. *ana unc. semis.*

Olei Hyperic. uncias duas.

Vitell. ovor. No. tres.

Croci orient. scrupulum unum.

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Ipse præfixus Titulus satis indicat, quibus præsertim usibus inserviat hoc egregium Viri magni unguentum, omnibus hinc Chirurgis serio seduloque commendandum. Sed forte major ac lar-

gior Croci quantitas ipsi secure adjicienda fuerit.

Unguentum de Minio Camphoratum.

Disp. Renod. Wirt. Brand. Vienn. Ratisbon.

R. Olei rosati, *libram unam semis.*

Lithargyrii, *uncias duas.*

Minii, *uncias tres.*

Cerussæ, *unciam unam semis.*

Tutiæ præparatæ,

Camphoræ, *ana drachmas tres.*

Ceræ albæ, *uncias duas.*

Liquatam lento igne ceram, oleum, & reliqua tenuissime trita additis,

Aceti destillati, *unciis tribus,* commisce, sub finem addendo camphoram spiritu vini solutam.

Refrigerantis & exsiccantis virtutis est, & ad ulcera, quæ ob humorum acrimoniam serpunt, conducit, & ambugis medetur. Vid. CARTHEUSER. Pharmacol. pag. 705. Convenit ceterum cum unguentis de Lithargyr. Saturnino, albo, de quibus suo loco.

Unguentum Mundificans

Poterii.

Observat. Med. Cent. II. C. 28. p. 129.

R. Folior. Nicotianæ recent. *manip. sex.*

Butyri insulsi, *libras duas.*

Terebinth. Venet. *uncias quatuor.*

Misc. simul, & insolentur per ostiduum, colentur, & Torculari fortiter exprimantur: Expressis add.

Ceræ Citrinæ parum,

Gummi Ammoniæ,

Galbani, *ana uncias duas.*

Facto unguento, & fere refrigerato adde:

Puly. Antimonii crudi, subtiliss. triti,

Cinnabaris, *ana drachmas tres.*

Myrrhæ,

Thuris, *ana drachmas duas.*

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Eximiam plane Virtutem, in mundandis & persanandis ulceribus, eorumque potissimum sinibus nova carne replendis, & ad cicatricem scite perducendis, huic quidem suo unguento tribuit Auctor Poterius, neque immerito, si quid meum valeat judicium. Sed viderint alii. Ceterum conf. infra, unguentum de Styrace. Plura vero ejusmodi unguenta mundificantia vid. in HEINS Pharmac. Rational. pag. 438.

Unguentum Mundificans

Stahlii.

Disp. Brand. Wirt.

R. Mercurii vivi,

Saturni, *ana unciam unam.*

Fluat plumbum in tigillo, cui adde mercurium, & spatula agita, quo uniantur, & fiat amalgama, quod, cum

Terræ tripolitanae, *uncia una,* subtilissime teratur. Qui pulvis

Unguenti albi camphorati, *unciis octo* optime permisceatur.

Ad efflorescentias cutis scabiosas, præsertim siccas & pruriginosas, præmissis præmittendis, utile est, si vel immediate loco affecto inducatur, vel articulationibus manuum & brachiorum subinde affricetur. Ita SCHULZ. p. 423. Vid. & KLEINII Select. rat. Medic. pag. 313. magna tamen circumspeditione hoc ipso unguento utendum esse jure censeo.

Unguentum Mundificativum de Apio.

*Dispens. Paris. CHARAS, Tom. I.
pag. 382. Lugd.*

Rx. Foliorum recent. Apii, *libram unam.*

Nicotianæ,
Sempervivi majoris,
Solani, *ana semi libram.*

Absinthii,
Agrimonix,
Betonix,

Chelidonii majoris,

Marrubii,

Millefolii,

Pimpinellæ,

Plantaginis,

Brunellæ,

Vincæpervincæ,

Summitatum Anagallidis,

Centaurii minoris,

Scordii,

Veronicæ, *ana uncias duas,*

Radicum recent. Aristolochiæ cle-
matit,

Cyperi longi,

Iridis nostratis,

Scrophulariæ maj. *ana unc. duas.*

Aloës pulveratæ,

Myrrhæ selectæ contusæ, *ana unciam
unam.*

Olei Olivarum, *libras quatuor.*

Ceræ flavæ, *uncias duodecim.*

Sebi arietini, *semi libram.*

Resinæ Pini,

Terebinthinæ claræ, *ana unc. quinque.*

Aloë & Myrrha in oleo, igne
lento, dissolvantur: Dissolutis adde
Sebum; dein projice Radices & her-
bas contusas: Coquantur, sæpius mo-
vendo, donec totus plantarum humor
fere consumtus fuerit. Postea colen-
tur, & fortiter exprimantur. Expresso,

facibus omnibus exemptis, adde Ce-
ram, Resinam & Terebinthinam. Co-
letur iterum, & perfectum erit un-
guentum.

*Detergit & emundat ulcera sordi-
da; vulnera purgat, consolidat, & ad
decoram cicatricem perducit: dicitur
etiam contra morsum canis rabidi admo-
dum prodesse.*

*Ceterum conf. supra unguentum
de Apio simplex, quod pane iisdem
gaudet Virtutibus.*

Unguentum Mundificativum de Resina.

CHARAS, Pharm. Reg. T. I. p. 383.

Rx. Olei communis, *libram unam.*

Resinæ,

Terebinthinæ,

Mellis communis, *ana libram semis.*

Ceræ flavæ, *uncias tres.*

Myrrhæ electæ,

Sarcocollæ,

Farinæ Lini,

Fœnugræci,

Thuris,

Mastiches, *ana unciam unam.*

Misc. Fiat lege Artis, unguen-
tum.

*Iisdem pane pollet Virtutibus, in
repurgandis & ad sanitatem perducendis
ulceribus & vulneribus; ac precedens de
Apio, unguentum, operosioris composi-
tionis: quare & illi propter concinnam
suam brevitatem & amenam simplicita-
tem, commodissime substitui potest.*

Unguentum Neapolitanum, seu Griseum.

Disp. Argent. Wirt. Paris.

Rx. Mercurii crudi, *uncias quatuor.*

Tere-

UNG. NEAPOLITAN.

Terebinthinae clarae, *unciam unam semis.*

Probe misceantur, ut Mercurius extingatur, adde

Axungiae porcinae lotae, *unc. decem.*

Olei spicae, *drachmam unam.*

Usus est in lue venerea, ad salivationem excitandam; modus applicandi e practicum libris petendus. Vid. in primis, post Cl. ASTRUC, aliosque, Cl. BARBEIRAC, de Med. Formul. L. II. Cap. 10. pag. 404. sqq.

Unguentum Neapolitanum Collegii Lugdun.

Pharm. Lugd.

℞. Axungiae Suillae, succo Salviae lotae, *unc. decem.*

Hydrargyri extincti, *unc. sex, aut octo.*

Pinguedinis Vituli, *unc. quatuor.*

Olei Chamaemeli,

Laurini,

Lumbricorum Terrest.

Terebinthinae, succo Rad. Enulae, cum Aq. vitae extracto lotae, *ana unc. duas.*

Olei de Spica, *unc. unam.*

Theriac. Veteris, *unc. semis.*

Misce, Fiat ex Arte, unguentum.

Unguentum Nervinum.

Disp. Leid. Groning. Hag. Leod. Amstel.

℞. Unguenti Altheaeae, *uncias octo.*

Axung Porci, *uncias quatuor.*

Oleorum Anethi,

Chamaemelini cocti,

Laurini,

Lumbricor. *ana unciam un. semis.*

Spiritus Vini, *uncias duas.*

Liquefiant leni igne, & agitentur in unguentum, deinde frigide sensim admiscendo:

UNG. NERVINUM. 825

Oleorum Petrae,

Spicae,

Terebinthinae, *ana drachm. sex.*

Fiat lege Artis, unguentum.

Cujus potissimum usus in paralyse & atrophia Membrorum. Conf. supra, Emplastra nervina varia.

Unguentum Nervinum.

Disp. Wirt. Prag. Vienn. Hamb. Brand.

Argent. ex August.

℞. Herbarum Salviae,

Chamaeipyti,

Majoranae,

Rorismarini,

Menthae,

Rutae,

Lavendulae,

Hyperici,

Paralyseos, cum flore,

Florum Chamaemeli,

Meliloti,

Hyperici,

Summitatum anethi,

Baccarum Lauri,

Juniperi viridum, *ana drach. sex.*

Incisa & contusa macerentur in

Olei Olivarum, *libra una,*

per aliquot dies; postea lento igne, ad humiditatis consumptionem, coquantur, exprimantur & colentur. Colaturae adde

Terebinthinae Venetae, *unc. duas.*

Cerae citrinae, *unc. quatuor & semis.*

Olei Terebinthinae, *unciam unam.*

Lumbricorum cocti,

Laurini, *ana uncias duas.*

Benzoës, in unciis tribus spiritus vini rectificatissimi soluti,

unciam unam.

Fiat unguentum.

Ad frigidos nervorum affectus, paralyse & similes commendatur.

M m m m m

Unguentum Nervinum.

CHARAS, Pharm. Reg. Part. I. p. 369.

Disp. Edinb. Lond.

R. Foliorum Abrotani maris,

Majoranae,

Menthae,

Pulegii,

Rutae,

Sabinae,

Salviae,

Florum Chamaemeli,

Lavendulae,

Summitat. Hyperici,

Rorismarini, ana unc. unam.

Herbae recentes & contusae, coquantur ad Humoris evaporationem in Olei e pedibus bovin. libr. quinque.

Sevi bovini, libris tribus.

Tum fiat Colatura, cum expressione, cui adde:

Olei laurini, libram semis.

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Ipsa haec concinna & egregia Compositio jam per se liquidissime ostendit, quam apte commodeque conveniat huic quidem unguento splendidum illud Nomen, ut scilicet Nervinum appelletur.

Unguentum Nervinum.

GRIM. Laborat. Ceylon. pag. 69.

R. Olei stillat. Fol. Cinnamom. unc. tres.

Radic. Cinnamomi, uncias quatuor.

Off. Elephant.

Cornu Cerv. ana drachmas tres.

Olei Coct. Baccar. Cinnamom.

uncias tres.

Cerae, ex Baccis Cinnamomi

libras duas.

Misceantur; Fiat lege Artis, unguentum.

Istud respectu Paralyseos, poda-

gra; aut convulsoriarum tensionum, atque ceterarum Nervorum infirmitatum, plus auxilii, unica die, quam quævis alia vulgaria, per unius hebdomadis, uniusque Mensis, integrum decursum, præstabit. Ita ibi, ipse loquitur Grim, satis quidem magnifice & pæne hyperbolice; nec tamen prorsus sine ipsius veritatis specie. Magna enim, ut notum, roborandi & fovendi inest Virtus Remediis omnibus Cinnamominis, qua hic ingenti quidem quantitate conjunguntur. Quid vero huc faciant Elephantorum rigida ossa & ipsum adjectum Cornu cervi, in Nervis nempe externe juvandis & reficiendis; id equidem me vix satis capere, palam profiteor. Interea tamen nolo clarissimo Auctori temere adversari. Forte suas habuerit causas, nobis quidem ignotas. Ceterum nec hoc egregium Unguentum Nervinum Ceylonicum apud nos præparare licebit, propter defectum potissimum Cinnamomi; sicut omnia fere Remedia Ceylonica, ob eandem præcipue causam, apud nos in usum publicum venire non possunt. Conf. supra dicta, ad Diascordium Ceylonicum, Theriacam Ceylonicam, Tincturam Bezoardicam Ceylonicam, & Emplastrum Cephalicum Ceylonicum, item proxime, in antecedentibus, Unguentum Carminativum Ceylonicum.

Unguentum de Nicotiana.

Disp. Wirt. Vienn. Argent. Brand.

Prag.

R. Foliorum nicotianae, libras duas.

Succi nicotianae, libram semis.

Axungiae vel pinguedinis porci,

libram unam.

Herba incisa & contusa, cum succo & adipe suillo, per noctem macerentur; mane lento igne, ad humi-

UNG. NIHILI AD OCUL.

ditatis consumptionem, coquantur, exprimantur, & colentur, addantur

Resinae, *unciae duae.*

Cerae, *uncia una.*

Aristolochiae rotundae, subtilissime tritae, *unciae duae.*

Fiat unguentum.

Autor Laurentius JOUBERTUS, in Pharmacop. miram huic unguento, in scrophulis dissipandis, vim adscribit; laudatur etiam ad ulcera, ad morpheam & tinsam capitis; cutim a scabie sanat. Vid. SCHULZ. Praelect. pag. 424.

Unguentum Nihili

ad Oculos.

Disp. Wirt. Hamb.

R. Tutiae praeparatae,

Nihili albi, *ana unciam unam.*

Coralliorum rubrorum praeparatorum,

Matris perlarum, *ana unciam semis.*

Camphorae, *drachmam unam.*

Pinguedinis porcinae mundatae, *libram unam.*

Fiat miscendo unguentum.

Ad ophthalmiam, a sero acri salso, & dolores inde natos, conducit: quod de se ipso gravi & pertinaci ophthalmia laborante, ingenue testatur Vit. RIEDLINUS, Lin. Med. Ann. 1695. Mens. Decembr. Obs. 26. pag. 456.

Unguentum de Nymphæa Cordiale.

Disp. Brand.

R. Florum recent. Aurantiorum,

Borraginis,

Buglossi,

Rolarum rubrarum,

Tunicae, *ana pugill. unum.*

Seminis Acetosae,

UNG. NUTRITUM. 827

Ocymi Caryophyllati,

Agollochi, *ana scrupulum unum.*

Santali citrini,

rubri, *ana scrupulos duos.*

Contusa & conquassata, macera paululum

Olei e floribus Nymphaeae alba cocti, *unciis sex.*

Postea igne leni coque ad exhalationem humiditatis: Quo facto, exprime & cola: denique in ista Colatura dissolve:

Olei destillati Corticum Citri,

Melissae,

Ligni Rhodii, *ana guttas octo.*

Camphorae, *scrupulum semis.*

Cerae albae, in aquae Nymphaeae lotae, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat ex Arte, unguentum.

Ad Cordis Regionem, frontem, tempora, carpos, applicatur, in Lipothymis, debilitate, febribus malignis. Ita SCHULZIUS, Praelect. pag. 420. Conf. supra, Unguenta Cardiaca & Cordialia, in eundem usum analepticum composita.

Unguentum Nutritum.

Vid. supra

Unguentum de Lithargyrio.

Unguentum Oculare.

Disp. Amstel. Hag. Groning. Leid. Ultraject.

R. Lapidis Calaminar, praeparat.

uncias tres.

Tutiae praeparatae, *unciam unam.*

Vitrioli albi,

Camphorae, *ana scrupulos duos.*

Unguenti Rosacei, *libram unam.*

Misc. Fiat secundum Artem, unguentum.

Unguentum Oculare,

Disp. Edinb.

- R.** Unguenti Tutiae, *uncias duas.*
 Sacchari Saturni, *scrupulos duos.*
 Vitrioli albi, *scrupulum unum.*
 Camphorae, *semi scrupulum.*
 Misce, Fiat secundum Artem,
 unguentum.

Unguentum Oculare.

Disp. Leod.

- R.** Pompholygos,
 Tut. praep. ana *unciam unam semis.*
 Vitrioli alb. *unc. semis.*
 Aq Rosar. *uncias duas.*
 Seorsim pulv Misc. cum Butyro
 & Aqua: Coq. sec. Art. ad Aquae prae-
 dictae consumptionem: Fiat unguentum
 ad usum: Sub finem adde
 Camph. *unc. semis, vel drach. duas.*

Unguentum Oculare Keiseri.

Dispens. Amstel.

- R.** Butyri recentis insulsi, *uncias duas.*
 Tutiae praeparatae, *unciam semis.*
 Camphorae, *drachmam unam.*
 Viridis aeris, *grana duodecim.*
 Misc. Fiat lege Artis, unguen-
 tum.

Simile fere habet JUNCERUS,
in Conspectu Formular. Med. p. 110.

Unguentum Ophthalmicum, seu Oculare.

- a** Celeb. Medico, H. SLOANE nuper
 publicatum. Ill GAUBIUS, de
 Formul. Med. pag 354.
R. Tutiae praeparatae, *unciam unam.*
 Lapidis Haematit. praep. *scrup. duos.*
 Aloës lucidae praepar. *gr. duodecim.*
 Margaritarum praepar. *gr. quatuor.*

Pinguedinis Viperin. genuinae,
quantum sufficit.

Terantur curiose super porphy-
 rite, ac subigantur ad impalabilem
 usque pulverem subtilitatem, ut Fiat
 lege Artis, unguentum molle.

Tantillum hujus unguenti cum
 penicillo pictorum, oculo affecto affri-
 cetur, clausisque mox palpebris: ali-
 quamdiu retineatur, mane & vespere.

Singulares plane virtutes in variis
oculorum morbis feliciter curandis, huic
suo unguento ophthalmico tribuit ill. Au-
ctor, quas ipse in longiore sua vita, per
diuturnum usum, in innumeris fere oph-
thalmia laborantibus, fausto cum succes-
su, expertus quondam fuit. Neque no-
bis ipsis ignota prorsus sunt exempla, quae
de eodem salutaris ipsius effectus liquide te-
stantur. Nec sane est, quod quisquam
in hac aliqui sat concinna & apposita
compositione, jure reprehendat, nisi for-
sas dubius non nihil haeserit circa exi-
guam atque parcam nimis Margarita-
rum dosin. Nulla enim, me quidem ju-
dice, justa apparet ratio, quid grana
duntaxat quatuor earum, respectu ad re-
liqua ingredientia habito, juvare magno-
pere possint, & quid contra scrupulus di-
midius, aut grana duodecim, quindecim,
plurave, nocere potuissent, si intrepide
& secure adjecta fuissent. Verum hac
minima non curat praetor: & ubi plurima
nitent in formula; haud ego paucis of-
fendor maculis.

Unguentum Pectorale.

Disp. Wirt. Lond. Vienn. Hamb.

- R.** Olei Amygdalarum dulcium, *uncias*
quatuor.
 Chamaemelini,
 Violati, ana *uncias tres.*
 Butyri recentis, *uncias sex.*

tis
re,

2-
ra-
Rule
h-
"

Proxime antecedentis usum & vires aquat, odore vero gratius est.

Unguentum ad Scirrhum Lienis.

FOREST. Obs. 8. Lib. XX. pag. 328.

R. Oleorum Capparorum, *unc. unam.*

Lillior. alborum,

Amygdal. dulcium,

Chamæmelini cocti,

Butyri recentis, *ana unciam semis.*

Succorum Bryoniæ,

Cyclaminis, *ana unciam semis.*

Ebulliant olea ad consumptionem succorum; addendo:

Ammoniæ in Aceto solut. *drachm. duas semis,*

Pinguedinis Gallinæ,

Crurum Vituli,

Oesypi hamidi, *ana unciam semis.*

Corticum Radic. Tamaric.

Capparorum,

Ceterachi,

Filicis, *ana drachmam unam.*

Seminum Agni casti,

Genistæ, *ana scrupul. unum.*

Ceræ parum, ut fiat lege Artis, unguentum.

Magni pretii apud me habetur, inquit Auctor, quoniam multi eo feliciter curati sunt Scirrhus Lienis laborantes. Optime! Sed cur obsecro, tam exigua dosis Seminum Agni casti & Genistæ? quid mali ex majore metuendum?

Unguentum Singulare Fuscarenæ.

Tab. Smaragd. p. 461. BIERLING. pag. 126.

R. Olei Olivar. bene matur. *libr. unam.*

Medullæ crurum bubul.

Resinæ Pini,

Ceræ flavæ, *ana uncias duas:*

Butyri recent. insulsi, *drachm. tres.*

Liquefiant omnia lento Igne; quumque liquefacta fuerit Medulla, removeto.

Miraculosum esse experientia dicitur in Contusionibus magnis sanandis. Ex ipsa Turcia a Fuscarenæ allatum traditur; quum tamen omnia in eo vulgaria sint, domestica & ante pedes quasi nata: Interim tamen usu suo haud caret, & commendari meretur ob simplicitatem.

Unguentum Soleare.

Pharm. Bat. pag. 191.

R. Radic. Allii contus. *uncias quatuor.*
Axungia, *uncias octo.*

Coq. ad Succum Consumptionem: Fiat Expressio tum adde

Croci pulverat. *drachmam unam.*

Spiritus Salis, *scrupulos duos.*

Misc. Fiat lege Artis, unguentum.

Pro plantis Infantum inungendis, ad Tussim acrem mitigandam.

Unguentum Somniferum.

Disp. Wirt. Brand. Hamb. Vienn.

R. Unguenti alabastrini,
rosati, *ana unciam semis.*
populei, *uncias duas.*

Olei Hyoscyami, *drachmas quatuor.*

Nucistæ expressi, *dr. unam semis.*

Opii Thebaici, in Aqua rosarum soluti, *drachmam unam.*

Croci Orientalis, *drachmam semis.*

Ceræ albæ, *unciam semis.*

Fiat unguentum.

Vires hujus unguenti titulus docet; temporibus & carpis, non sine fructu, linteis applicatur. Conf. supra, Emplastrum Somniferum.

Unguentum Splanchnicum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 382.

℞. Unguenti Dialthææ, *uncias duas.*Gummi Ammon. col. *drach. semis.*Olei Juniperi, *guttas viginti.*

Misc. Fiat secundum Artem, unguentum.

*Crassos lentosque Humores, al-
cubi congestos, optime attenuat, & dis-
solvit, atque ad Abdominis, & Hypo-
chondriorum Tumores, apprime conve-
nit.*

Unguentum Splanchnicum,

Dispens. Lond.

℞. Olei Capparum, *unciam unam.*

Liliorum alborum,

Chamæmelini,

Butyri recentis, ab agitatione,

Succi Bryoniæ,

Cydamini, *ana unc. semis.*

Coctis ad Succorum consumit.

adde:

Gummi Ammon. Aceto soluti,
drachm. duas semis.

Pinguedinis Gallinæ,

Oelypi,

Medullæ Cruris Vituli, *ana unc. se-
mis.*

Pulv. Cort. Tamarisci, -

Capparum,

Filicis,

Ceterach, *ana drachmam unam.*

Semin. Agni casti,

Genistæ, *ana scrupul. unum.*

Ceræ, quantum sufficit, ut Fiat lege
Artis, unguentum.

*Vires sunt eadem, ac præcedentis,
Unguent. Solean. licet simplicioris Com-
positionis, Unguenti; quum hoc contra
sit operosioris & copiosioris. Sed mox
ibidem, pag. 365. sequitur.*

Unguentum Splanchnicum
Magistrale.

Quod, quoniam, paucis saltim
exceptis, eiusdem pæne est composi-
tionis, hincque ejusdem quoque usus,
studio proinde hic a nobis omissum fuit,
ne spatium, quod restat, dignioribus
Remediis temere præriperetur.

Unguentum Spleneticum.

Disp. Wirt.

℞. Radicum Filicis,

Ari, cum herba, *ana uncias duas.*

Foliorum Afari,

Hysocyami,

Cicutæ,

Nasturtii aquatici, *ana unc. unam
semis.*

Nicotianæ, *drachmas tres.*

Florum Chamomillæ,

Hyperici,

Genistæ,

Florum sambuci, *ana unciam unam.*

Omnia contusa macerentur cum

Axungię suillæ, *libra una semis.*

postea coquantur lento igne, ad hu-
miditatis consumptionem; expresso co-
lato adde

Ceræ citrinæ, *unciam unam semis.*
refrigeratis adjuuge

Gummi Ammoniaci,

Galbani subtilissime pulverisati,
ana drachmas sex.

Olei destillati Cymini,

Anethi,

Ceræ, *ana drachmam unam.*

Reponantur ad usum.

*Utiliter adhibetur ad inflationes
abdominis; duritiem & infarctum lienis
& epatis, prodest hypochondriacis, icte-
ricts, & flatibus vexatis; Hypochondria,
lumbi*

UNG. SPLENETICUM.

lumbi & totum abdomen, hoc unguento inungi debent.

Unguentum Spleneticum.

Disp. Vienn. Prag.

℞. Pulv. Cortic. Capparum,
Tamarisci,
Herbæ Ceterach,
Seminis Cumini, *ana unc. unam.*
Gummi Ammoniaci,
Bdellii, *ana Aceto scillit. solutor.*
unciam unam semis.
Olei Capparum,
Chamaemeli,
Anethi,
Cera Citrinæ, *ana uncias quatuor.*
Misceantur lege Artis, in unguentum.

Virtutes sunt calefacientes, emollientes, resolventes, aperientes, & simul roborantes.

Unguentum Spleneticum.

GRIM. Laborat. Ceylon. pag. 70.
℞. Succ. Folior. Tabac. *uncias sex.*
Sacchari Saturni,
Olei foetidi Ligni Cannam. *ana unciam unam.*
Baccar. Cinnamomi, *uncias duas.*
Axungia porci, *uncias quatuor.*
Cera ex Baccis Cinnamomi, *libram unam.*

Misceantur: Fiat secundum Artem, unguentum.

Istud duritiebus & Obstructionibus Lienis efficacissime medebitur, exterius frequenter adhibitum, inquit ibi Auctor Grimius. Neque dubium plane est, quin vera tradiderit ibidem, ipse ejus usum, ut probabile quidem videtur, aliquoties expertus. Sed apud nos ægre parari poterit hoc ipsum egregium unguen-

UNG. SPLENETICUM. 841

tum, ob rationes nempe alibi passim in hoc nostro opere, prolatas. Conf. supra, dicta, ad Unguentum Carminativum, & Nervinum Ceyl.

Unguentum Spleneticum

Aliud.

BIERLING. Append. Med. C. XXII.
pag. 135.

℞. Olei de Cappar. *unciam unam.*
Anethi, *drachmas sex.*
Absinth. *unciam semis.*
Amygdal. dulc.
amar. ana drachmas duas.
Specier. diacym. *scrupul. semis.*
Gummi Ammoniac.
Bdell. *ana drachmas duas.*
Trochiscor. de Cappar. *drachmam unam semis.*

Cera parum.

Misc. Fiat juxta Artem, unguentum.

Virtutes huic unguento, si quas habeat, sunt eadem, quas precedentibus esse, narratum fuit.

Aliud Unguentum Spleneticum, operosissimæ & diffusissimæ Compositionis, vid. si lubet, in Dispensat. Brand. quod tamen laudatur a SCHULZIO in Prælect. pag. 428.

Unguentum Splenicum.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 382.

℞. Gummi Ammon. col. *unciam semis.*
Ladan.
Bals. Peruv. *ana drachmas duas.*
Adipis Gallinæ, *unciam unam.*
Olei Rosar. *uncias quatuor.*
Succi Cicutæ, *uncias tres.*

Coq ad succi consumptionem, in unguentum ejusdem usus.

Unguentum Stomachale.

Disp. Wirt. Vienn.

℞. Herbx Absinthii,

Menthæ,

Salviæ, ana uncias duas.

Florum rosarum, unciam unam.

Olei olivarum, uncias decem.

Herbx & flores, recenter con-
quassati, coquantur lento igne, ad hu-
midi exhalationem, exprimantur, in
expresso dissolvantur

Ceræ citrinæ, uncia duæ.

Misceantur exacte; refrigeratis
adde

Styracis liquidæ, unciam unam.

Olei destill. Menthæ,

Caryophyllorum,

Absinthii, ana scrupulum unum.

Serventur.

Illinitur externe ventriculo & ab-
domini, ad vomitus & diarrhæas com-
pescendos, ubi insinul effectum carmina-
tivum præstat.

Unguentum Stomachale

Pretiosum.

Dispensat. Vienn.

℞. Olei Mastichis,

Menthæ,

Cydonior. ana unc. octo.

Nucis Moschat. express. unc. duas.

Pulv. Ligni Aloës,

Calami aromat.

Caryophyllorum,

Macis, ana unc. unam.

Balsami Ind. nigr. unc. semis.

Olei Caryophyll. scrup. duos.

Anisi, scrup. unum.

Ceræ Citrin. uncias octo.

Ex permixtis, lege Artis, Fiat
unguentum.

Pretiosi Nomen omnino meretur

hoc unguentum, & quidem duplici ra-
tione nimirum pretium habet ab ipsis pre-
tiosas ingredientibus; & ab ipsis etiam
præstantibus virtutibus, quibus pollet in
curandis variis supini stomachi querelis
ac debilitatibus. Conf. supra Balsama,
Emplastra & Epithemata Stomachica.

Unguentum de Styrace.

Disp. Vienn. Paris.

℞. Styracis liquidæ,

Olei Nucum,

Gummi Elemi,

Ceræ Virgin. ana uncias tres, drach-
mas tres.

Colophonii, uncias septem.

Misce: & Fiat lege Artis, un-
guentum.

Vires in ulceribus scorbuticis
emundandis, ipso usu opportuno, depre-
henduntur.

Ceterum conf. supra Unguento
mundificativa & mundificantia, ejus-
dem nempe usus.

Unguentum Suppurativum,

Thomæ Reinesii,

in BIERLINGII Append. Medicam.

Cap. XXII. pag. 130.

℞. Butyri recent.

Olei Hyperic. ana drachmas tres.

Balsam. Sulph. Rulandi,

Mastich.

Sarcocoll. ana drachmam unam.

Thuris,

Myrrhæ, ana drachmam semis.

Vitell. ovor. No. duos.

Terebinth. opt. unciam semis.

Unguent. Apostolor. unciam unam.

Misc. Fiat lege Artis, unguen-
tum.

Ubi ad necessariam suppuratio-

nem, blande sollicitanda sunt ulcera, aut tumores materia viscida, acri & incocta turgidi, emolliendi & ad maturationem, perducendi, hoc quidem egregium maximi Reinesii Unguentum, eximium usum præstabit, & sperato successu vix carebit.

Unguentum ad Tabida Membra.

Disp. Wirt. Argent.

℞. Olei Laurini, *uncias tres.*

Juniperi,
Laterini, sive Philosophorum,
Castorei,
Spicæ,
Petrae rubri, *ana unciam semis.*

Axungiae Caponis,
Cati sylvestris,
Anatis,
Anseris, *ana unciam unam.*
Hominis, *unciam unam semis.*
Pulveris Euphorbii, *unciam semis.*

Aluminis plumosi,
Herbae sabinae, *ana drachm. duas.*
Saponis Veneti,
Spiritus vini rectificati, *ana uncias tres.*

Fiat, saponem in spiritu vini solvendo, & cum reliquis commiscendo, unguentum.

Ad ariduram partium, e causa frigida, commendatur; prodest paralyticis.

Unguentum ad Tabida Membra, seu Atrophiam.

BARBETTE, Chirurg. pag. 286.

℞. Summitatum Sabinæ,

Juniperi,
Folior. Levistici recent. *ana manip. duos.*

Flor. Chamomillæ,

Granor. Juniperi, *ana pugill. duos.*

Olei laurini,

Lilior. alb. *ana libram unam.*

Axungiae Porcinæ, *uncias tres.*

Canis, *unciam unam semis.*

Aquæ Vitæ, *uncias duas.*

Coq. ad Consumtionem Humiditatis, & Expressioni fortiter factæ statim adde:

Olei Spicæ, *drachmas tres.*

Juniperi, *drachmam unam.*

Seminis Sinapi pulv. *unciam semis.*

Radic. Pyrethri,

Piperis longi pulv. *ana drach. duas.*

Cerae flavæ, *quantum sufficit.*

Misc. Fiat lege Artis unguentum.

Quod insignis plane esse Virtutis, ad membra tabida novo vigore imbuenda, ipse expertus prædicat ibi Auctor & Inventor, Barbette.

Unguentum ad Tabida Membra, seu Atrophiam.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 377.

℞. Pinguedinis humanæ, *unciam unam.*

Olei Lauri, *unciam semis.*

Piperis albi, *drachmam semis.*

Euphorbii, *scrupulum unum.*

Aluminis plumosi, Spiritu Vini solut. *unc. semis.*

Olei Juniperi,

Petrolei, *ana drachmam unam.*

Misceantur, ut fiat lege Artis, unguentum.

Videatur Linimentum Aetii apud RIVERIUM, Prax. Lib. XVII. C. I. pag. 540.

Quotidie fricetur Membrum tabidum, donec rubescat & intumescat; & tunc cessandum tantisper a frictione.

Unguentum Tetrapharmacum.

Vid. supra

Unguentum Basilicum Minus.

Unguentum Textoris.

*Do quo vid. supra, suo loco, sub
Emplastro Tonforis.*

Unguentum ad Ulcera Narium Maligna.

MORELL. de Formul. Remed. p. 239.

℞. Unguenti albi,

Camphor.

Rosar.

Lithargyr. aut Tutie lotæ, *ana dr.
unam.*Plumbi usti loti, *scrupulum unum.*

Olei Omphac.

*de Vitell. Ovor. ana drachm. duas.*Cere, *quantum sufficit.*

Misceantur probe, in Mortario plumbeo, Fiat lege Artis, unguentum.

Valet ad ulcera narium & aliarum partium, maligna, item & ad Ambusta; de quibus vid. supra

Unguentum de Uvis.

Disp. Brand. Wirt.

℞. Succu uvarum nigrarum minorum,

Aquæ rosarum fragrantis,

Butyri recentis, *ana uncias sedecim.*Cere flavæ odoratæ, *uncias quatuor.**Coquantur lento igne, in vase figulino, spumam sub coctura, cochleari ligneo, semper auferendo, donec spumare desierit; effundantur refrigerata. Unguentum, ab adhærentibus fecibus mundatum, denuo lenissimo igne liquetur, atque in patinas, vel va-**sa porcellana, antea aqua rosarum humectata, effundatur. Refrigeratum inter chartas in scatula, loco frigido, servetur.**Refrigerat & leniter adstringit; ad fissuras labiorum oris, mammarum papillas, hæmorrhoides & intertrigines adhibetur.*

Unguentum Verbasci.

Disp. Vienn.℞. Florum Verbasci recent. *libram unam semis.*Butyri recentis, non saliti, *libras duas.**Incisi Flores, cum Butyro, coquantur, colentur & exprimantur, ut inde rite Fiat unguentum.**Ad Tenesmum, & dolores præcipue hæmorrhoidales mitigandos & discutandos, bono successu adhibetur.**Conf. supra, Unguenta hæmorrhoidalia, & præsertim Oleum Florum Verbasci.*

Unguentum contra Vermes.

Dispensat. Wirtemberg.

℞. Radicum Filicis,

Bryoniæ,

Allii, *ana unciam unam semis.*

Herbarum Abrotani,

Absinthii,

Tanacetii, *ana drachmas duas.*Butyri recentis, *libram unam.**Contusa coquantur lento igne, sub perpetua agitatione, ad humiditatis consumptionem. Exprimantur, in expresso dissolve**Cere flavæ, unciam unam semis, refrigerant; refrigeratis insperge**Pulveris Aloës epaticæ, unc. unam.**trochiscorum alhandal, unc. semis;*

probe subactis adde

Fellis tauri, ad mellis consistentiam inspissati, uncias duas.

Serventur.

Abdomini inunctum, vel linteis applicitum, vermes enecat, expellit, & alvum laxat. Conf. supra Unguentum ad Lumbricos, item de Arthanita, & Aloëticum nec non Emplastrum contra Vermes, & Emplastrum Purgans Cnœfeli: ut & Emplastrum Umbilicale Purgans: idem denique præstat Emplastrum Umbilicale, descriptum ab Harris, eximio, de Morbis Infantum, Libello, pag. 60. & pag. 111. ut & supra jam notatum:

Unguentum contra Vermes.

Disp. Vienn. Argent.

R. Ceræ Citrinæ, uncias duas.

Olei Absinthii,

Amygdalar. amarar.

Abrotani,

Rutæ, ana unciam unam semis.

Liquefiant invicem: dein addatur:

Pulv. Aloës hepat.

Corallinæ,

Semin. Cinæ,

Lupinorum,

Colocynthidis,

Herb. Tanacetii, ana drachm. una.

Et paretur inde unguentum: quod Abdomini inunctum, idem præstat, ac præcedens. Ceterum aliud Unguentum contra Vermes, vid. in Disp. Brand. & ex hoc, in Disp. Ratisbon. aliud quoque in Disp. Hamb. & Prag. quod scilicet est ex Pharm. Aug. Ref. vid. & Renod.

* *

Unguentum Viride Potabile.

Disp. Hamb. Brand. Wirt.

R. Herbarum recent. Abrotani,

Artemisiæ,

Bellidis,

Betonicæ,

Fœniculi,

Hyssopi,

Menthæ:

Matrisilvæ,

Millefolii,

Majoranæ,

Plantaginis,

Veronicæ,

Verbenæ,

Salviæ,

Rutæ, ana unciam unam.

Baccarum juniperi viridium, uncias tres.

Butyri recentis, non saliti, libr. tres.

Incisa & contusa misceantur & coquantur cum butyro, leni igne, ad humiditatis evaporationem, exprimantur & colentur.

Tam externus, quam internus ejus est usus; datur ex alto lapsis, parturientibus & vulneratis, cochlear unum aut alterum, cum jusculo; externe ad sugillationes, & leniendos partium dolores, adhibetur.

Unguentum Viride Reginæ.

Dispens. Vienn. Prag.

R. Herbar. Chærefolii, uncias tres.

Salviæ,

Hederæ terrestris,

Scabiosæ,

Farfaræ,

Marrubii,

Betonicæ,

Scolopendrii,

Fœniculi,

Ooooo 3

Herbar. Veronica,
 Consolidæ majoris,
 Saracenica,
 Alchimilla,
 Ruta,
 Millefolii,
 Agrimonia,
 Plantaginis,
 Urtica,
 Hyssopi,
 Hyperici, *ana unciam unam semis.*
 Limacum nigrorum,
 Cancrorum fluviatiliū, *ana No.
 quindecim.*
 Butyri recentis, *libras decem.*

Coquantur ad humidi consumptionem; colentur & exprimantur, ut lege Artis, fiat unguentum.

Et externe, & interne ruptis, convulsis, ex alto delapsis, catarrhosis, aliisque pectoris affectibus laborantibus summe proficuum est.

Ceterum aliud sic dictum Unguentum Viride Reginae prostat in Pharmac. August. Reform. quod vero non minimis absurditatibus resectum esse, ibidem censei Zwelferus; Hinc necessitate quasi coactus, mox aliam, magis scilicet dextram ut ipse quidem ait, compositionem ejusdem subjungit; sed, si veritatem libere effari liceat, veteri ista, acrius antea reprehensa, non meliorem; quin potius in nonnullis, adhuc deteriore.

Sic cædimus, inque vicem præbemus crura sagittis.

Interea de hoc Unguento vid. si placet, SCHULZII Praelect. pag. 426. ubi hac adjecit, notatu non indigna: Utilissimo compendio, ex solis baccis Juniperi virescentibus perficitur Unguentum viride, quod externo internoque usu aptissimum est & Opilioni cuidam Rochlicensi in arcanis fuisse legitur, qui ejus

usu, magnam famam & opes consequutus fuit.

Interdum & olitor valde opportuna loquutus.

Unguentum Virilitatis.

Pharm. Batean. pag. 191.

R. Mellis despumati,
 Olei Nucis Moschatæ per Express.
ana unc. semis.

Pyrethri,
 Piperis nigri,
 Cubearum, *ana scrupulum semis.*
 Zibethi, *scrupulum unum.*
 Moschi, *scrupulum semis.*
 Balsami Peruviani, *drachmam unam.*

Misc. Fiat lege Artis, unguentum, inter Arcana Tori servandum: Dicitur frigidus torpidosque in letam Venerem excitare & pronam languidamque Virilitatem erigere. Quid veri hic subsit, pronunciant candide experti; Sed feliciores tamen videntur illi, quibus nunquam necessitas misera imposita fuit, experimenta faciendi, atque ad hæc talia ambigua dubique Remedia entatica ac stylica, unquam confugiendi.

Conf. hanc in rem jam supra aliquoties dicta, ad Balsamum & Confectionem Magnanimitatis, item ad Confectionem pacificam, & Elixirium Venerereum, nec non Essentiam Aphrodisiacam, &c. Sed satis de his; consulendum enim est pudori. Ceterum simile fere Unguentum Aphrodisiacum occurrat apud BIERLING. Append. Med. p. 127. conf. JUNGKEN. Corp. Pharm. pag. 1187. & pag. 1219.

Unguentum ad Vitiliginem

Dan Sennerti.

R. Succii Chelidonii majoris,

UNG. CONTRA VOMITUM.

Succi Lapathi acuti,
Fumariæ,
Scabiosæ, *ana unc. unam semis.*

Pulv. Sinap. *unciam unam.*

Adipis Gallinæ, *quant. suff.*

Ut inde Fiat secundum Artem,
unguentum.

Quod sædam Vitiliginem sensim tollit, modo præmissis præmittendis internis remediis antiscorbuticis, quod quippe semper quam diligentissime observandum, justo opportunoque tempore, adhibeatur.

Unguentum contra Vomitu- tum.

Tim. a GÜLDENKL. *Lib. III. Obff. Pract. pag. 117.*

R. Oleorum Rosat.

Omphacin.

Myrtin.

Mastichin. *ana unciam semis.*

Extract. Tormentillæ, *scrup. unum.*

Pulv. Hypocystid.

Acaciæ, *ana drachm. semis.*

Olei stillat. Nucis Moschat. *guttas septem.*

Ceræ parum, *q. s.*

Misce: Fiat lege Artis, unguen-
tum.

*Quod Regioni Ventriculi nausean-
tis illitum vomitus compescit, nauseam
tollit, & appetitum dejectum sensu eri-
git atque reducit, præsertim, si interna
simul Remedia idonea in usum advocentur;
ibidem a Timæo prudenter indicata.
Ceterum conf. supra Unguentum sto-
machale: item Emplastra & Epithema-
ta Stomachica.*

* *
*

UNG. VULNERA. 847

Unguentum Vulnera Conso- lidans Hoffmanni.

Not. ad POTER. Pharm. Spag.

L. III. pag. 480.

R. Olei Olivarum, cum Lithargyrio
cocti, *unciam unam.*

Florum Millefolii,

Hyperici,

Lillor. albor. *ana pugillos tres.*

Stent in aëre liberiori per aliquot
dies; deinde expressum novis iteratur
Speciebus; ultimo add.

Balsami peruviani, *quant. suff.*

Pro unguento ex Arte, confi-
ciendo.

*Ufus jam per se patet ex ipsa In-
scriptione: & ipsa Experientia respon-
det Nomini.*

Unguentum Vulnerarium Ejusdem Hoffm.

Not. ad POTER. Pharm. Spag.

L. III. pag. 480.

R. Balsami Peruviani,

Olei Tartari destillati, *ana partes
æquales.*

Misc. Fiat exinde unguentum.

Unguentum ad Vulnera Ner- vorum ac Tendinum Barbette Chirurg. pag. 197.

R. Terebinth. Venet.

Lacrym. Abiet. *ana unciam unam.*

Gummi Tacamahac. *unciam semis.*

Carannæ, *drachmas duas.*

Balsami Peruviani, *drachmas tres.*

Propoleos, *drachmas sex.*

Olei Hyperici, *unciam unam.*

Misc. Fiat lege Artis, unguen-
tum.

* *

Unguentum ad Vulnera Sclopetorum Ejusdem Barbette,
pag. 199.

R. Pulv. Rad. Aristoloch. *scrupul. unum semis.*

Mumiæ,

Succini,

Mastich. *ana drachmam unam.*

Terebinth. *unciam semis.*

Euphorbii, *drachmam unam.*

Unguent. Aegypt. *unciam semis.*

Vitell. ov. *No. unum.*

Olei Sambucin. *quant. suff.*

Croci, *scrupulum unum.*

Misc. Fiat ex Arte, unguentum.

Unguentum Aliud Longe
Præstantius; *Ibidem.*

R. Picis liquidæ,

Terebinthinæ puræ,

Galbani, *ana uncias duas.*

Mastiches,

Thuris,

Nitri,

Salis Ammoniaci, *ana unciam unam.*

Aluminis, *drachmam semis.*

Viridis æris,

Vitrioli albi,

Camphoræ,

Pulv. Lumbricorum, *ana dr. unam.*

Olei Lini,

Rosæ, *ana uncias duas.*

Lumbricorum,

Terebinth. Venet. *ana unc. unam.*

Misc. Liquefiant super igne, &

Fiat lege Artis Unguentum.

Quod non solum egregium est traumaticum, sed & simul antisepticum, quod ipsam putredinem tollit, sed vid. ibidem plura.

Ungula Alcis Præparata.

Disp. Wirt.

Lima in scobem, & post in alcohol redigitur.

Pro specifico antepileptico habetur, & fere omnibus pulveribus antepilepticis admiscetur. Sed vid. supra dicta, Part. I. ad ipsam Ungulam Alcis.

Dosis grana quindecim, ad viginti quinque.

Unicornu Marinum Præparatum.

Dispensat. Wirt.

Lima in scobem redactum in pulverem subtilissimum teritur.

Cordiale, antispasmodicum, nervinum predicatur: Sed non semper ex voto, respondente effectu: Conf. supra dicta, Part. I. ad Unicornu Marinum.

Dosis scrupulus semis, ad drachmam semis.

Ventriculorum Gallinarum
Præparatio.

Disp. Wirt. & reliq. Vet. Dispens.

Mundatæ pelliculae vino laventur, & leni calore exsiccatae servantur. Sed cui usui? Vid. BOECLERI *Contin. Mat. Med.* HERMANN. p. 747. &c.

Commendantur, ob vim leniter adstringentem, ad ventriculum roborandum, alvi fluxum, & vomitus compescendos. Sed omnes has virtutes imaginarias merito explodunt LUDOVICI, in Pharm. Diff. I. pag. 413. & pag. 583. item RIVINUS, Diff. de Med. Officin. Censura, C. 2. pag. 82. aliique. Est enim fatua plane sordida & inepta medicina. Præstat ergo integros Gallinarum ventriculos recentes bene præparare ad esum, in culina;

VINUM AMARUM.

culina; quam in officina nullum in usum, exsiccare. Alimento inserviunt isti ventriculi; non medicamento.

Vinum Amarum.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 371.

Rx. Vini albi, *libras duas.*

Spiritus Vini, *uncias quatuor.*

Radic. Gentianae, *scrupulos quatuor.*

Summitat. Cardui bened.

Centaur. min.

Florum Chamomillae, *ana scr. octo.*

Cort. extern. flav. Aurant. rec.

drachmas duas.

Macis,

Nucis Moschatae,

Caryophyllorum,

Coccinell. *ana scrupulos duos.*

Macera duos dies, & deinde cola.

Est stomachicum, carminativum & anthelminticum.

Vinum Amarum Catharticum.

Ejusdem FULLER. ibidem.

Rx. Vini praecedentis amari, *libr. unam.*

Fol. Sennae sine stip. *unciam unam.*

Rhabarb. opt. *drachmas duas.*

Fiat lege Artis, Infusio, & Col.

Dosis Cochlear. quinque, sex, ad septem &c.

Vid. ibidem aliud Vinum Catharticum, simplex & bonum.

Vinum Arthriticum.

Pharm. Batean. pag. 184.

Rx. Sarsaparillae,

Guajaci, *ana unciam unam.*

Visci quercin. *drachmas sex.*

Folior. sicc. Chamaedryos,

Chamaepityos,

VINUM ARTHRITICUM. 849

Salviae, *ana uncias tres.*

Florum Primulae Veris,

Rorismarini,

Lilior. convall. *ana unc. semis.*

Hyperici, *drachmas sex.*

Vini albi, *libras decem.*

Infunde per dies tres: Fiat lege Art. colatura.

Dos. unciarum duarum: Bis de die, per dies triginta, aut quadraginta.

Vinum Arthriticum Purgans.

Ibidem.

Rx. Rad. Chinae,

Sarsaparillae, *ana uncias duas.*

Polypodii, *uncias tres.*

Rhabbarbari,

Fol. Sennae, sine stipit. *ana unciam unam.*

Abrotani, *drachmas sex,*

Caryophyllorum, *drachmam unam.*

Vini albi, *libras sex.*

Infunde secundum Artem, & deinde cola.

Dos. unc. quatuor, quotidie, per dies octo, Vere & Autumno: Deinde Vinum arthriticum praecedens in usum vocetur.

Vinum Chalybeatum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 372.

Rx. Limaturae Chalybis, *uncias duas.*

Succi Aurantior. acidor. *No. octo, vel potius uncias quatuor.*

Stent simul per horas viginti quatuor: dein adde

Vini albi, *libras quatuor.*

Cinnamomi acut. *unciam semis.*

Caryophyllorum, *drachmas duas.*

Macis, *scrupulos quatuor.*

Stent iterum tepide, per quatuor dies.

Quidquid Virtutis Chalybs potest Vino impertire; hoc integre possidet. Prodest in fibra debili, languore stomachi, malo hypochond. ictero, hydropo, chlorosi, fluore albo. &c. Dosis est unc. trium, bis quotidie. Conf. Pharm. Lugd.

Vinum Chalybeatum.

Pharm. Batean. pag. 184.

Rx. Martis crudi, uncias octo.

Radic. Eryngii,

Enulæ, ana unc. unam semis.

Santali citrini, unciam unam.

Corall. rubr.

Rasur Eboris, ana drachmas sex.

Caryophyllorum,

Macis,

Cinnamomi,

Zinziberis, ana drachmas tres.

Ceterach,

Anthos,

Florum Genistæ,

Epithymi, ana pugillos duos.

Vini albi optimi, libras quatuor.

Macerentur in Balneo Mar. per dies octo, sæpe agitando; post resistentiam filtra, ad usum.

Dos. cochlear. tria, ad sex, &c, omni Mane, ad dies viginti, triginta, & ubi necesse, plures.

Prodest in Chlorosi, Hydropo, Ictero, Menstribus obstructis, febribus quartanis, & aliis affectibus stomachi, Hepatis & Lienis. &c. Plura vina Chalyb. vid. ap. JUNGKEN. pag. 406. sqq.

Vinum Cydoniorum, Granatorum, Rubi Idæi,

Adæquata proportio est, ut in libra una succi dissolvantur uncia tres

sacchari. Colentur, servantur. Vid. Disp. Vienn. & reliq.

Fulapiis & mixturis adduntur.

Vinum Diureticum Sennerti.

Rx. Stramin. Fabarum, manipulos sex.

Summitat. Juniperi,

Genistæ, ana manip. duos semis.

Matrisylv. manip. unum semis.

Comburantur in Cinerem, per quem Vinum bis, vel ter, coletur, cujus uncia quinque calide exhibeantur.

Vinum Enulatum.

Pharm. Ext. FULLER. pag. 373.

Rx. Radic. Enulæ viridis,

Sacchari albi,

Uvarum Corinth. incisat. ana uncias quatuor.

Vini albi, libras quatuor.

Infunde frigide, & pro usu serva.

Pulmones exonerat, stomachum roborat, Vermes necat; obstructions amovet, sanguinem depurat, Calculum & urinam pellit. Dos. unc. tres, bis in die: jejuno præsertim stomacho.

Vinum Epilepticum Purgans Waldschmidii.

Tab. Smaragd. pag. 439.

Rx. Radicum quinque aperientium,

Angelicæ,

Pæoniæ, drachmam unam.

Herbar. Betonicæ,

Salviæ, ana manipul. unum.

Flor. Tilæ,

Stoechadis,

Lilii convall. ana pagillum unum.

Folior. Sennæ sine stip. unciam unam semis.

Agarici, unciam semis.

Seminis Carthami, unciam unam.

VINUM HIPPOCRAT.

Cremoris Tartari, *scrupulos duos.*
Cinnamomi,
Zingiberis,
Maceris, *ana scrupulum unum.*
Infunde in Vini generosi Mensu-
ra; pro usu.

Vinum Hippocraticum.

Vid. supra.

Species Hippocraticæ.

Vinum Hydropicum.

FULLER. Pharm. Extemp. pag. 373.

℞. Corticis Ebuli,
Rad. Iridis Florent. *ana uncias duas.*
Cortic. intern. Alni nigræ bacciferæ
exsicc. *unciam unam semis.*
Radic. Enulæ Campan.
Scillæ, *ana unciam semis.*
Baccar. Juniperi, *drach. duas semis.*
Radic. Jalappæ, *unciam semis.*
Hellebori nigri, *drachm. duas.*
Folior. Sennæ sine stip. *uncias duas.*
Salis Absinthii, *scrupulos quatuor.*
Vini albi, *libras quatuor.*

Digerantur frigide per aliquot
dies, deinde filtretur Liquor, & ser-
vetur usui.

*Vinum plane excellens existit con-
tra Hydropem, Anasarcam: Nam lym-
pham viscosam in partium poris, vel cir-
ca valvulas lymphaticas hærentem, inun-
dationes causantem, & rupturam vasorum
minantem, incidit, attenuat; & postea
per renum catarractas præcipitat; nec non
per sedes evacuat.*

Vinum Hydropicum Aliud.

FULLER. Ibidem.

℞. Radic. Iridis Florent. *uncias duas.*
Enulæ Campan.
Scillæ, *ana unciam semis.*

VINUM MIRABILE. 857

Cortic. Sambuci,
Ebuli, *ana unciam unam.*
Winterani, *drachmas duas.*
Folior. Sennæ sine stip. *uncias duas.*
Hellebori nigri,
Agarici,
Jalappæ, *ana drachmas duas.*
Vini albi, *libras quatuor.*

Infunde omnia frigide: cola &
usui serva.

*Præstantissimum, & millies ex-
pertum est pharmacum: Colluriem quip-
pe gelatinosam, in corporis habitu stag-
nantem; indeque circulationis filum per
tubulos abruptentem, & lymphæ suffu-
sioni occasionem præbentem, attenuat,
exturbat, & circulanti sanguini primo
reddit, posteaque per secessum & urinam,
foras eliminat.*

Dosis unc. quatuor, mane, jejuno
Ventriculo.

*Ceterum plura ejusmodi Vina hy-
dropica vid. apud JUNGKEN. Corp.
Pharm. p. 405. item in Pharm. Batean.
pag. 185. & alibi.*

Vinum Mirabile.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 374.

℞. Vini Canariens. seu potius Xerani,
libras duas.
Aquæ Cinnamomi præstantiss. *uncias
quatuor.*

Caryophyllorum,
Macis,
Nucis Moschatae,
Cubebarum,
Cardamomi,
Galangæ,
Coccinellæ,
Croci optimi, *ana drachmam unam.*

*Digero diligenter, & usui serva;
qui est Cephalicus, Cardiacus, nervinus;
Stomachicus & analepticus.*

Pp p p p 2

352 VINUM ROBORANS.

Vinum Roborans, Calfaciens,
Nervinum, Febrifugum, Em-
menagogum.

GAUB. de Form. Med. pag. 148.

R. Limaturae Chalybis recent. in Nod.
ligatae, *uncias tres.*

Radicis Angelicae, *unciam unam.*

Contrayervae, *unciam semis.*

Corticis Peruviani optimi, *uncias
duas.*

Cascarillae,

Cinnamomi, *ana unciam semis.*

Myrrhae electae, *drachmas duas.*

Vini Hispanici, *libras quatuor.*

Infundantur, vase clauso dige-
rantur in sole, aut leni Calore, per tria
nychthemera, ac subinde concutiantur.
Dosis unciarum duarum, quater de die.
Conf. supra *Vina Chalybeata.*

Vinum Roborans, ad Fluo-
rem Album.

GAUB. ibidem, pag. 169.

R. Corticis Peruviani optimi, *unc. duas.*

Radic. Cappar. *unciam unam.*

Cinnamomi, *unciam semis.*

Granatorum, *drachmas duas.*

Radic. Angelicae, *unciam unam.*

Concil. tufis, in phialam alteram
chemicam immixtis adfunde

Vini rubri austeri, *uncias viginti
quatuor.*

Bulliant per bihorium: dein fri-
gida colentur, & admisc.

Sacchari albissimi, *uncia una.*

*Dosis, cochlearia duo, quater de
die, horis medicis.*

Vinum Scelotyrbicum.

Pharm. Batean. pag. 186.

R. Folior. Acetosae,

VINUM SCORBUT.

Beccabungae,

Nasturtii aquatici,

Cochleariae hortenſis, *ana manip.
tres.*

Radic. Enulae,

Ireos nostratis,

Raphani ruſt. *ana unc. unam semis.*

Semin. Cochleariae, *unciam unam.*

Vini albi, *libras quatuor.*

Macerentur per dies duos, &
Fiat Colatura.

*Titulus ipse jam monstrat vires,
re ipsa. Conf. supra Syrupus Scelotyr-
bicus.*

Vinum Scorbuticum.

FULLER. Pharm. Ext. pag. 375.

R. Herb. Cochleariae hortenſ. integr.

manip. unam.

Radic. Raphani filvestris raf. *unciam
semis.*

Corticis Winterani, *drachmas duas.*

Vini albi,

Aquae Ari, *ana libram unam.*

Stent frigide: & Colentur: Vi-
res sunt eadem. Conf. supra *Syrupus
antiscorbuticus, & Tinctura Scorbutica.*

Vinum Viperinum.

Pharm. Bat. pag. 186.

R. Viperas foemellas, vivas, tempore
verno collect. *No. sex.*

Vini Hispan. optimi, *libras sex.*

Macerentur Vase optime clauso,
sine calore, per Menses sex: dein cola
ad usum.

Sunt, qui macerant Viperas ex-
coriatas, rejectis interaneis, cauda &
capite, in Vino Hispanico, per dies
aliquot; eodem effectu, eodemque
scopo.

*In Lepra Graecorum, Elephan-
tiasi, sterilitate, & ipsa dira peste. ce-*

leberimum est; immo Vitam adeo ipsam prolongare traditur. Dosis unc. tres, vel quatuor; bis in die, ad longum tempus continuando. Conf. supra Syrupus de Viperis & Trochisci de Viperis.

Vitrioli Gilla Theophrasti.

Videatur Gilla.

Vitriolum Martis.

Disp. Paris. Edinb. Lond. Wirt. & reliq. vid. Chem.

Rx. Limaturae martis, libram unam.

Superfundatur

Spiritus vitrioli, tripla aquae fontanae quantitate diluti, libra una; digerantur in loco calido, usque dum effervesceere desinant, liquor filtratus ultra dimidium, vel eo usque, dum in summitate pelliculam contrahat, lento igne exhalet, sic in frigido concresecunt crystalli viridiusculae, quae exsiccantur, remanens vero liquor ulterius, pro vitriolo exin colligendo, debite exhalet.

Ad nonnullas preparationes pharmaceuticas requiritur; datur vero etiam in substantia, aliis pulveribus mixtum, uti in pulvere absorbente Wedelii: quem vide supra. Adstringit, roborat, lumbicis, praesertim latis, adversatur; vid. RIEDLINI Lin. Med. An. 1699. Mens. August. Ols. 19. pag. 851. seqq. utiliter datur cachecticis, & mensum vitiis laborantibus; specificce laudatur ad vias lymphaticas iterum consolidandas, in hydropticis, post aquarum evacuationem, ubi, pro singulis diebus, granum unum vitrioli martis, in pauxillo sacchari, ex vino vel aqua, hora una ante prandium, praebere jubent, & per triginta vel quadraginta dies continuare suadent. Vid. supra

Crystalli Martis, & Sal Martis, ac Chalybis, quibus etiam Nominibus ornatur Vitriolum Martis, ceu notum: Sed ibi sunt diversa preparationes.

Dosis sit parcior, sufficiunt grana duo, vel tria.

Vitrioli Ros, sive Phlegma.

Vid. supra

Ros Vitrioli.

Vitrioli Terra Dulcis.

Dispens. Vienn. Wirt. Brandenb. &c.

Est edulcoratum caput mortuum, ab olei vitrioli destillatione, in retorta relictum. Vid. BOERHAAVE Elem. Chem. Tom. II. p. 439. & CARTHEUSER. Pharm. pag. 385. &c.

Vires sunt exsiccantes, usus in emplastris.

Vitrum Antimonii Ceratum Edimburg.

CHARAS, Pharm. Reg. Tom. II. pag. 857.

Rx. Vitri Antimonii pulverati, unciam unam.

Cerae flavae, scrupulos quatuor.

Liquefiat Cera in Cochleari ferreo, Igne modico, cui statim pulverem admisce; spatula agitentur per dimidia horae spatium, donec exsiccata materia fuscum colorem adquisiverit. Tum pulvera, & serva.

Novum hoc Remedium a Celeb. Medicorum Edimburg. societate publicatum contra foedam dysenteriam, pares, cum ipsa laudatissima Ipecacuanha, virtutes exserere traditur: In nimio quoque foeminarum fluxu, tam rubro, quam albo, plurimum prodesse, per-

hibetur. Leniter enim per inferiora purgat, interdum tamen & vomitum ciet. Verum ipsius effectus sunt blandi, adeo, ut ipsam hoc Remedium inde considerari possit, tanquam præparatio, seu compositio media, inter sic dictum Kermes, Minerale, atque. Antimonium diaphoreticum. *Dari vero potest, vel in ipsa Pulveris substantia, vel, quod melius, in aliqua Conserva, a granis nempe duobus, usque ad grana octo, aut ad summum, duodecim.*

Hæ quidem splendide laudes huic nempe Vitro Antimonii cerato larga quasi manu, tribuuntur, etiam novissime, a Cl. GMELINO, in Diff. de Botanica & Chemia ad medicam praxin applicata, Tubing. 1755. & potissimum in alia Diff. singulari de Vitro Antimonii Cerato, sub ejusdem celeb. Medici præsidio, ab Auctore Bilfingero, Tubing. 1756. publice habita, in qua perquam exacte de hujus novi Medicamenti & Antimonii quasi palliati inventione, præparatione & usu, præsertim antidynterico tractatur. Conf. & Cl. VOGELII Bibliothec. Med. Nov. Vol. II. Sect. 8. & Vol. III. Part. III. Sect. XII. Neque ipse reverentia ductus, obloqui temere hic audeo tantis viris, præsertim, quum nulum adhuc novi hujus Medicamenti periculum fecerim; nec facere mihi lubeat, in tanta nempe aliorum Remediorum securiore usu dudum cognitorum & exploratorum, abundantia. Interim tamen, ut more meo, libere dicam, quæ sentio, præcipue, in re quasi capitali, & ad salutem humanam spectante, suspectum mihi adhuc nonnikil videtur hoc ipsum Antimonii Vitrum, etiamsi ceratum sit. Haud satis enim, pro mea ingenii mediocritate, perspicere valeo, qui tantillum Cerae combustæ, exsiccatæ, aut in pingues vapores

solutæ, uncia integræ vitri ipsius adjectum, infringere satis atque compescere possit indomitam alias, ceu notum, Vitri Antimonii savitiam ac violentiam, imprimis, quum ipsa præscripta exigua admodum ejusdem dosi satis superque testetur, nondum hic tuta esse omnia, nec post ipsos illos injectos quasi cereos frænos, atrox & malignum suum ingenium adhuc exuisse ipsum illud dirum Antimonii Vitrum. Licet igitur ceratum sit; tamen, me quidem iudice, vereum adhuc est, in vitium pristinum semel ipsi ingeneratum, iterum facile flecti, ut cum poeta loquar: Quare his cereis quasi armis mihi quidem haud fidendum videtur. Sed hæc obiter, & cum pace secus sentientium. Conf. si placet, Diff. nostr. de Corticis peruv. usu salutari, pag. 5. Ceterum ex Vitri Antimonii & Olei Vitrioli ana partibus æqualibus, paratur quoque famosus ille pulvis antiquartanarius Klamnigii, Mercurius Vitæ Cœlestis ab ipso Auctore, ab ill. vero Werlhofio rectius, Antimonium Vitriolatum, vocatus, de quo plura vid. supra sub Mercur. Vit. cœlest.

Vitrum Antimonii Hyacinthinum.

Disp. Wirt. Brand. Vienn. & omnia alia Dispensat & Systemata Chym. ut Boerhaave, Lemery, Charas, Juncker, Barner, Beguin. Febure, & al.

R. Antimonii crudi pulverisati, quantum lubet.

Calcinetur in patina terrea non vitreata, rutabulo vitreo, vel fistula tabaci Colonienfi, perpetuo, ne in grumos abeat, agitando, lenissimo igne, donec fumare cessat; si forsan in grumos concreascit, denuo pulverisandum est Antimonium, atque iterum, sub

agitazione perpetua, in calcem grysei coloris, quæ sulphur non redolet, redigendum.

Calx hæc Antimonii crucibulo inditur, atque igne forti, in furno anemio, liquatur, & ubi colorem pellucidum hyacinthinum acquisiverit, pauxillum Antimonii crudi, vel Sulphuris, adjicitur, & in pelvim vel laminam cupream effunditur. Vid. huc HOFFMANNI *Not. ad Poter. Pharm. Spag.* Lib. II. Cap. 12. p. 388. & GEOFFROY, *Mat. Med.* Tom. I. pag. 222. & novissime & accuratissime Frid. Just. MÜLLER in *Analectis Chemicis de Vitro Antimonii*, Gætting. 1757.

Raro vel nunquam interno usu vitrum hoc præscribitur; licet nonnullos magnos quoque Medicos olim id ausos

fuisse, non sine justa censura, observet GESNER. *Epist. Med. Lib. I. pag. 31.* qui tamen ipse illius periculum fecit, cum *agroti periculo*, Lib. III. *Epist. p. 119.* & Lib. I. pag. 12. Conf. BARNER. *Chym. Phil. pag. 10.* Consultius est, integra frusta uncie uni, vel ad summum duabus cum dimidia uncis, vini vel cerevisiæ imponere per noctem, infusum hoc colatum propinare, unde vomitus satis frequens consequetur. Vid. SCHULZ. *Prælect. pag. 16.* & CARTHEUSER. *Pharm. pag. 534.* Conf. supra Sapa Vomitoria.

Ex vitro antimonii & tartari crystallis nonnulli parare solent tartarum emeticum, qui efficacior illo, e croco metallorum parato, creditur,

De Vitro Antimonii vid. Dissertationes STAHLII atque MELTZERI.

F I N I S.

INDEX COMPOSITORVM

QVAE IN POSTERIORI PARTE

PHARMACOPOEÆ VNIVERSALIS

CONTINENTUR.

	pag.		pag.
A cetum Bezoardicum	1	Anodynum Mine ale vid. Nitrum Antimoniatum	
Medicor. Hafniens.	1	Anticaestheticum. seu. Cacheticum Ludovici vid.	
Mynsichti	2	Antimonium Diaphoreticum Martiale	
seu Prophylacticum, ou		Anticheticum Poterii	11
de quatre Voleurs	2	Antimonii Butyrum & Cinnabaris	13
Sylvii	2	Clyffus	13
Chalybeatum	3	Diaphoreticum Martiale	14
Diaphoreticum	3	Simplex	14
anti Histericum	3	Hepar. vid. Crocus Metallorum.	
Lavendulae	4	Regulus vd. Regulus Antimonii.	
anti-Lysicum Hannemanni	4	Vitriolatum vid. Mercur. vitæ cœlest.	
Mithridaticum	4	Klaunigii	
Odoratum	5	Vitrum vid. Vitrum Antimonii	
Saturninum	5	Apozema aperiens & Antiscorbutic. Sydenham	16
Scilliticum	6	ad Herniam Barbet	17
Theriacle Mynsichti	6	refrigerans & aperiens Mich.	17
Viennensium	7	Traumaticum Sylvatici	18
Vini destillatum	6	D. a. Werthern.	18
Aes, Viride Chrystallifatum	7	Aqua Absinthii composita	18
Ustum	7	Acustica	19
Aethiops Antimonialis	8	Alexeteria	19
Mineralis	8	Lactis	20
Agaricus Trochiscatus	9	Alexipharmaca	20
Alcis Cornu Philosophice ppt.	10	Dr. le Mort	21
Aloë Depurata	10	Alumina Communis Liebaldi	21
Infuccata	10	Magistralis Fallopii & Sorbait.	21
Rosata & Violata	10	Analeptica Sternfels	22
Alumen Saccharinum	10	Angelicae composita	22
Ustum	11	Anhaltina	22

Q q q q q

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Aqua Anodyna	23	Aqua Confortativa five Perlata	42
Anti-Nephritica. <i>vulgo de Bellegarde</i>	23	Contra Colicam	42
alia	24	Cordialis Calida	43
Paralytica	25	Frigida	43
Phtisica	25	alia	44
Scorbutica Temperata	26	ex Succis	44
Dornkreillii	27	Odorata	44
Apolectica Spirituosa	27	Temperata August.	45
minus Spirituosa	28	e Corde Cervi Mynsicht	45
Aromatica Boerhaave	28	Cornu Cervi citrata Waldfchmidii	46
Asthmatica	29	Corticum Aurantiorum cum Vino	46
Balsamica	29	Aquae Destillatae Simples	46
ad Gonorrhæam Riverii	29	Diapnoicae	49
Bardanae Composita	29	Aqua Divina seu Mirabilis	49
Benedicta Rulandi	30	Diuretica e Nuc'leis Schroederi Correcta	49
Serpilli	30	Dysenterica	49
Bryoniae Composita	30	five Balsamus Embryonum	50
Calcis vivae	31	correctior	50
Contra Calculum Marchionis	31	seu Balsamum Ventriculi	51
Caponis	32	Epatica calida Guldenkleee	51
Carbunculi	33	Frigida. Timaei	52
Cardiaca	33	Epidemica Londinensis	52
alia	33	Epileptica	53
Carminativa	34	Bessani Galli	53
Spirituosa	34	Puerorum	54
Angeli Salae	34	Joh. Langii	54
Dornkreillii	35	pro Epithemate Cordis	54
Ettmulleri	35	alia	55
Meibomii	35	Epithematum Cordis	55
per infusionem	36	Florum omnium	55
Caryophyllorum aromaticorum	36	Fortis	56
Catarrhalis Keglerii	36	Foetida Pragensis	56
alia	37	ad S. Agnetem	57
Cephalica Boecleri	37	Generalis	57
Caroli Quinti	37	ad Gonorrhæam Hoffmanni	58
Timaei a Guldenkleee	38	contra Gonorrhæam Quercetani Correcta	58
Jüncken	38	Grisea	58
Ceraforum Nigr. Composita	39	ad Guttam Rosaceam Mathioli	59
Cinnamomi Clareta	39	Hirundinum cum Castoreo	59
Collegi Lugdun.	39	sine Castoreo	59
Cordialis	40	Hungarica five Reginae Hungariae	60
Cydoniata	40	Hypnotica Mynsichti	60
Hordeata	40	alia	60
contra Pestem	40	Hysterica Viennens.	61
sine Vino	41	Norimberg.	61
Spirituosa	41	Officinalis	62
Vino	41	Hysterica	62
Citri composita ex Succis	41	Juniperi Composita	63
cum Spiritu Vini	41	alia	63

INDEX COMPOSITORYM.

Aqua Lactis seu Antiscorbutica Mulleri	pag. 63	Aqua Styptica Berolinens	pag. 77
Ligni Sassafras Simplex	63	Theriacalis Composita	77
Composita	64	Simplex	78
Liliorum Convallium cum Vino	64	ad Tormina Infantum	78
Limacum contra Calculum	64	Traumatica Stahlhii	78
Loch Sani & Experti	64	Typhorum Cervi Simplex	79
Lumbricorum Composita	65	Composita	79
Magnanimitatis	65	Velthemiana	79
vel Formicarum Composita	65	Veronicae cum Vino	80
Mastichina	66	contra Vermes	80
Anti Melancholica	66	Vertiginem	80
Mellissae Anti-hysterica	67	Viridis Hartmanni	81
cum Vino	67	Virtutum	81
Spirituosa	67	Visceralis M.	82
Mellis Odora Regia	67	Vitae Anglica Fleetwoodi	82
Menthae Composita	68	Mulierum	82
Mercurialis ad usus Externos	68	Vitae Mulierum	83
Mille Florum Odorata	69	Boecleri	83
Millepedum	69	vid. Aqua & Balsamum	
alia	69	Embryonum	
Myrrhae	69	Tappii	84
Nucum Jugland	70	de Tribus	84
Odontalgica	70	Vulneraria	84
Odorifera	70	seu Aqua Catapultarum	85
alia	71	Alba Dippelii	86
Ophthalmica Boecleri	71	Rubra Dippelii	86
Camphorata Finckii	71	Roederi	86
Doereri	71	ex Succis	87
Febure	71	Ulmii	87
Junckenii	71	Aquae Vulnerariae descriptio	84
Officinarum	71	Aqua Zedoariae Simplex	88
Pragensis	72	Anisata	88
cum Sapone	73	Aquila alba vid. Calomelas & Panacea mercu-	
Sapphirea	73	riales	
ex Valeriana	73	Arcanum Album vid. Pulv. Viennens Alb. Virg.	
Panis	73	Aluminis	88
Paeoniae Composita	74	Antepilepticum	88
Petrofelini Composita	74	Bechicum Willisii vid. Syrup. Sulphur.	
Phagedaenica	75	contra Calculum Schenkii	89
Phytogoga	75	Corallinum	90
Prophylactica Sylvii vid. Acetum Bezoard.		ad Herpetem Miliarem	90
Regis seu Chrysulca	75	Duplicatum	90
Salviae Composita	75	Lixiviatum	91
Sapphirea vid. Ophthalmica Sapphirea		Martiale	91
Serpilli Comp. Mynsichti	76	Tartari sive Terra foliata Tartari	91
Spermatis Ranarum	76	Aurum Balsamicum	92
Splenetica	76	Diaphoreticum	92
Stomachica Junckenii	77	Fulminans	92
alia	77	Horizontale Zwingeri	93

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Aurum Potabile vid. Tinctur. Auri.		Balsamum Rutae	110
B acilli ad Fornacem vid. Mas. ad Fornac.		Saturni	110
de Liquiritia albi	97	Scherzeri	111
Citrini	97	Somniferum	111
Balsamum Alexicacum Thomae Reinesii	97	Stomachicum	111
Angelicae	98	Succini	111
Sennerti	98	Sulphuris Amygdalatum	111
Anglicanum	98	Anisatum	112
Anodynum Batei	99	Rulandi	112
vulgo Guidonis	99	Succinatum	112
Antimonii	99	Terebinthinatum	112
Antispasmodicum	100	Tranquillans	112
Apoplecticum	100	Vitae Cardiacum	113
Arcae	100	ad Modum Hoffmanni	113
Bezoardicum	101	Vulnerarium	114
Charas	101	Dippeii vid. Liquor	
Borri	101	Mindereri	114
Caryophyllorum	101	Bezoardicum Animale	114
Cellense	102	Cornu & Ungulae Alces	114
Cephalicum Saxonicum	102	Cornu Cervi	115
Cosmeticum	102	Rhinocerotis	115
Cinnamomi	102	Joviale	115
ad Dentitionem Puerorum	103	Lunare vid. Pulv. Vienn. Alb. Virg.	
Embrionum vid. Aqua Embriom		Martiale	116
Episcopale	103	Mineale	116
Fioravanti	103	Solare	117
aliud	103	Viperinum	117
Toeniculi	104	Boli Armenae Preparatio	117
Hispanicum	104	Butyrum Antimonii vid. Antimonii Butyrum.	
Hystericum	104	Butyrum Cacao vide Ol. Expressa.	
Leetorens	105	Majoranae	} vid. Unguenta
Lavendulae	105	Rubrum	
Lithuanicum vid. Ol. Betulin		Viride	
Locatelli	105	Calomelas vid. Panacea Mercurialis.	
Loemicum Heinsianum	105	Candelae fumales	118
Magnanimitatis	106	Odoriferae	118
Magicum Pforzheimense	107	Cassia pro Clysteribus	118
Majoranae	107	Extracta vid. Pulpa Cassiae	
Martiale	107	Cauterium Potentiale	118
Nervinum	107	Cera Arborea	119
Internum Couerdingii	108	Catholica Burri ex Mollenbroccio	119
Nucistae	108	Sigillaris Rubra	119
Odontalgicum	108	Viridis	119
Otalgicum le Mort	108	Ceratum pro Bregmate	119
Paralyticum	108	de Minio Phil. Massero	120
Parreirae Bravae	109	Santalinum August.	120
Pectorale Meibomii	109	Stomachicum Augustanor.	120
Comendatoris de Perne	110	Chalybis Preparatio	121
Jacomo del Pinto	110	Chalybs cum Aceto	121

INDEX COMPOSITORYVM.

	pag.		pag.
Chalybs cum Cinnamomo	121	Confectio Pretiosa	136
Saccharatus	121	contra Phthisin Pulmon.	137
Sulphure Præparatus	121	Confectiones Siccae	137
Tartarificatus	122	Conserua Hederae terrestres Compos.	137
Chalybeatus Bolus	122	Millepedum	137
Chocolata	122	in Morbis a Glutinoso Spontaneo	
Cinnabaris Antimonii vid. Antimonii Cinnabaris		Ortis	137
Factitia	123	Refrigerans Styptica in Phthisi Pulmo-	
Nativa seu Cremor Cinnabaris	123	nali	138
Præparata	124	Spagyrica Emmerici	139
Rectificata	124	Visceralis	139
Cinnabarinum Electuarium	124	Conseruarum Simplicium præparatio	138
Colcothar	124	Coralliorum Alborum & Rubrorum Præparat.	140
Collyrium Anodynum Barbette	125	Cornu Alcis Præparatum	140
Dn. Boyle	125	Cervi Auratum	140
ad Cataractam	125	Philosophice Præparatum	140
Detergens	125	Ustum	141
Exsiccans	125	Volantis	141
ad Pannum vel. Unguem Oculorum		Rhinocerotis Præparatum	141
Consum.	125	Cervus Epilepticus	142
Roborans	126	Cranium Humanum Præparatum	142
Conchae Cinnatæ	126	Cremor vel CrySTALLI Tartari	143
Concharum Præparatio	126	Crocus Jovis	143
Condita	126 & 127	Martis Adstringens	143
Conditum Cordiale	127	Aperitivus Antimoniatus Stah-	
contra Nauseam & Vomitus	128	lii	143
Radicum Symphyti Majoris	128	Aperitivus Vulgaris	144
Confectio Alkermes Incompleta	128	Saccharinus	144
Completa	129	Sulphuratus	145
Regia	130	Croci Martis Electarium Simplex	145
Anisi Laxativa	130	Sol Poterius	145
Balsamica	130	Thom. Fuller	146
Cardiaca	130	Hartmanni	146
alia	131	Crocus Martis cum Salibus	147
Tertia	131	Metallorum	147
Quarta	131	Absinthiacus	147
Cathartica seu Catharticum Cæs.	131	Solis	148
vel Catharticum Regium	131	Veneris	148
Caryophyllata Myrsichit	132	CrySTALLI Martis seu Sal Martis	148
Rosata	132	CrySTALLUM Minerale	149
Violata	132	CrySTALLUS Montana Præparata	149
Cinnamomi Laxativa	132	CrySTALLI Sulphuris Rubrae	149
Regia	133	Dens Hippopotami Præparatus	149
Citri	133	Dentes Apri	150
de Hyacintho	133	Diacrydium Glycyrrhiza Edulcoratum	150
Magnanimitatis	134	Rosatum	150
Narcotica	134	Sulphuratum	150
Opista	135	Diaphoreticum Joviale	151
Pacificæ	135	Martiale	151

INDEX COMPOSITORUM.

	pag.		pag.
E bur Philosophice Calcinatum	151	Electuarium de Manna	168
Ustum Album seu Spodium	151	Fuller	168
Elaterium	151	Magnum Fuller	168
Elaeofaccharum Errhinum vid. <i>Pulvis Sternu-</i>		Madichinum	169
<i>torius alb.</i>		de Mentha	169
Elaeofacchara	152	Seu Sotirella Parva Mindereri	170
Electuarium de Acoro	153	Mithridatium Damocratis	170
Antidotale	153	Opticum	171
Antifebrile Bergemanni	154	de Ovo	172
Gaubii	155	Pectorale	174
Hoffmanni	155	seu Philonium Romanum	174
Nostrum consuetum prae-		Purificans	175
stantissimum Trilleri	155	sive Reques Nicolai	176
Vulgare	156	Resumptivum	167
Antipestilential Nigrum	156	Sanans Fulleri	177
Antiscorbuticum	157	Stomachicum	177
Banyeri	157	cum Cinnamomo	177
Baccarum Lauri	157	Tamarindorum	177
Caryocostinum	158	Theriaceae Andromachi	178
Catachale cum Speciebus	158	Theriaca Bezoardica Lentilii	180
Catharticum Regium	158	Ceylonica	181
Catholicum	158	de Citro	181
Chalybeatum	159	Diatessaron	182
de Croco Martis vid. Croci Martis		pro Familia	182
Electuarium		Febrilis	183
ad Dentes Gaubii & Gingivas	159	Metallorum	183
ad Foetorem Dentium	159	Mulierum	184
Diaforyrium	160	Saxonica	185
Diafocordii Fracastorii	160	Smaragdina	185
Rosatum	161	Elixir Antasthmaticum	186
Spagyrum	161	Anticolicum Crocatum vid. Elixir Cor-	
Sylvii	162	diale vulgo Garrus	
contra Dysenteriam	163	Antifebrile	186
Dysentericum Cnoeffelii	163	aliud	187
Myns	164	Wedelii	187
Purgans	164	Antipodagricum	188
Stypticum	164	Antiscorbuticum Amarum	188
Gingivale	165	Bontokoe	189
ad Gingivas Firmandas	165	Antivenereum	189
Aliud	165	Venereum	189
Nostrum Trilleri	165	Aperitivum Clauderi	190
Hiera Picra Simplex	166	Balsam. Pectorale Edinburgens	190
Hydropicum Zvelferi	166	Spirituosum Hoffmanni	191
seu Hydragogum Sylvii	167	Stomachicum Temperatum Hoff-	
Willisii	167	manni	191
Ictericum	167	Cachecticum Ettmulleri	191
Lenitivum Florenzolae	167	Cephalicum Wedelii	191
de Manna	168	Cordiale & Stomachicum vulg. Garrus	192

INDEX COMPOSITORYM.

Elixir	Masticinum vid. Spiritus	pag.			pag.
	Menstruale	193	Emplastrum	Antifebrile Michaelis	212
	Myrrhæ Londinens	193		Schulzii	212
	Paeoniae	193		Antihystericum	213
	Pectorale Bajari	194		Sydenhami	213
	Eisneri	194		de Mayerne	213
	Reg. Dan.	194		Antipleuriticum Sylvii	213
	Volatile Dulce	195		Antipodagricum	214
	Wedelii	196		Antitophicum	214
	Pestilentielle Crollii	196		pro Apoplecticis	214
	Pneumoniacum Meibomii	197		Arthriticum	215
	Polychrestum	197		de Baccis Lauri	215
	Halenſe	197		Balsamicum	215
	Rosin. Lentilii	198		Barbarum Magnum	215
	Pretiosum Hannekenii	198		ſive Ceratum de Betonica	216
	Prophylacticum contra Peſtem	199		ad Bubones Venereos Diſſipans	216
	Proprietatis album Helmontii	200		Gaubii	216
	cum Acido Boerhaave	200		Cæſaris	217
	Paracelſi	201		de Calaminari Lapide	217
	ſine Acido ſive Dulce	201		Camphoratum Stahlîi	218
	Boerhaave	202		Capucinatorum	218
	Helvetii	202		Carannæ ſeu ad Tempora	218
	cum Rhabbarbaro	202		Carminativum Fuller	218
	Purgans	203		Sylvii	219
	de Citro	203		Catagmaticum Primum	219
	ſeu Catharticum	204		Secundum	220
	Herlini	204		Catarrhale	220
	Rhabbarbari cum Spiritu Arack	205		Aliud	220
	Sacrum	205		Cephalicum Brand.	221
	Salis Herlini	205		Edinburg	221
	Salutis	205		Collegii Lugdunenſ.	221
	Stomachale Guldenkleæ	206		Fuller	221
	Stomachicum Edinburg	206		Grimii	222
	Paris	206		ſive Ceratum Citrinum	222
	Fulleri	207		ſeu Ceratum Deſenſivum Cæru-	
	de Caryophyllis	207		leum	222
	de Cinnamomo	207		Ceroneum	222
	Sulphuris	207		de Ceruſſa vid. Alb. Coſtum	
	Uterinum	208		de Cicuta cum Ammoniaco Schroë-	
	Uterino Spasmodicum	208		deri	223
	Vitæ Mathioli	209		ad Clavos & Verucas Pedum	223
	Vitrioli Mynſichti	209		ad Contuſa	223
	Emplaſtrum Abbatis de Grace	210		de Cruſta Panis	223
	contra Abortum	210		de Cumino	224
	Adhaſivum	210		Deſenſivum Rubrum	224
	Album Coſtum	211		Boerhaave	224
	Album Frigidum	211		Hamburg	224
	de Ammoniaco	211		Wepferi	225
	Anodynum rubrum	211		Viride Felicis Wurzii	225
	Anodynum aliud	211		Diabotanium Blondelli	225

INDEX COMPOSITORYM.

Emplastrum Diachalciteos vid. Empl. Diapalın.	pag.	Emplastrum de Linamento	pag.
Diachylon Simplex	226	ad Lumbaginem	240
Compositum	226	ad Lupiam	241
Diagalbani	227	Magneticum Angel. Salae	241
Dialtheae	227	de Majorana	241
Diapalmae	227	Mamillare	241
Diaphanicon Calidum	227	Rubrum	241
Frigidum	228	Malacticum cum Gummi	242
Diaphoreticum Mynsichti	228	fine Gummi	242
Diapompholygos	229	Matricale	242
Hamburgensium	229	Mastichinum Hamburg.	243
Diafulphuris Camphorat	229	de Meliloto	243
Rulandi	229	Langii	243
Divinum	230	Mercuriale	244
ad Dolores Dentium Ratisbon.	230	Metroproptoticum seu contra Uteri	
Hoffman.	230	Prolapsum	244
River.	231	contra Mictum Cruentum Welschii	244
Domesticum	231	sive Ceratum de Minio Rubrum	244
Domus Misericordiae	231	de Minio Vigonis	245
Epilepticum	232	Miraculosum	245
Epispasticum	233	Mitigativum Mynsichti	245
Filii Zachariae	233	de Mucilaginibus	246
Flos Unguentorum vulg. ab Anglis		Langii	246
dist.	233	Nervinum Grimii	246
Foetidum Mynsichti	233	Hoffmanni	247
ad Fonticulos Album	234	Placcii	247
Rubrum	234	Vigor.	247
ad Fracturas & Luxationes	235	de Nicotiana	248
de Fuligine Antipodagricum	235	Nigrum	248
de Galbano Crocatum Mynsicht	235	Noricum	248
Gratia Dei Dictum	235	Ophthalmicum	248
Aliud	235	Opodeldoch	249
cum Aerugine	236	Hamburgensium	249
Gravidarum Fuller	236	Odontalgicum Vienn.	250
Griseum	237	Paris	250
pro Herniosis	237	Wirt.	250
Hydropicum Fuller	237	Oxycroceum	250
Brand.	237	de Panis Crusta	251
de Hyoscyamo	238	Pectorale	251
Imperiale	238	Pleuriticum	251
Incognitum vid. Santalinum		Polychrestum	252
Ireatum	239	Puniceum	252
Ischiadicum Wirt.	239	Purgans Admirabile Cnoesclii	252
Vienn.	239	de Pyrethro	253
Bezae	239	de Ranis sine Mercurio	253
Fuller	239	cum Mercurio simplo	254
de Labdano	240	Regium Burghi	254
Laterale	240		
de Lauri Baccis v. Empl. de Bacc. Lauri			Empla-

INDEX COMPOSITO RVM.

	Pag.		Pag.
Emplastrum Roborans ad Luxationes Barb.	254	Essentia Aegagropilarum Cephalica	268
aliud ejusdem.	255	Alexiteria Mercklini Fil.	269
Fuller	255	Alexipharmaca Stahlîi	270
Rubrum Antimoniatum	255	Temperata Stahlîi	270
sive Ceratum Sandalinum	255	Aloes Ligni	270
Saponatum Barbette	256	Aloetica Purgans	270
Saturninum	256	Amara	271
de Scrophularia	256	nostra Trilleri	271
Somniferum	257	Ambrae Balsamica Dippelii	272
de Spermate Ceti	257	Liquida	272
Ranarum	257	Sicca	272
Splenticum	258	Vera Hoffmanni	272
Sticticum	258	Annagallidis Flor. Purpur	273
Poterii	258	Angelicæ	273
Stomachicum Grimii	259	Anodyna Langelotti	273
Hoffmanni	259	Ludovici	274
Magistrale	259	Officinalis	274
de Tacamahaca	260	Antarthritica J. M. Hoffm. sine opio	274
Suppedale Mitius Baerhaave	260	cum opio	274
Fulleri	260	Anthelmintica Michaëlis	275
Strumale Bezae	260	Anthypdropica J. M. Hoffm.	275
de Thea	260	Antihysterica	276
de Foliis Theae Dolæi	261	Antipodagrica	276
Thuris Compositum	261	Anti-Scorbutica Hamb.	276
Tonforis ex Aetio	262	Wirt.	276
Tripharmacum	262	Michaëlis	277
contra Vermes	262	Aperitiva D. Erbeni	277
Vesicatorium	263	Michaëlis	277
Emulsio, Alcalinae Putridae Accrimoniae Oppositas	263	Aphrodisiaca Vienn.	278
Alexipharmaca & Expulsiva	263	Wedelii	278
Analeptica	264	Aromatica	279
Anodyna & Narcotica	264	Arthritica	279
Antiphlogistica Boerhaave	264	Externa Stahlîi	280
alia	264	Afae fortidae	280
Antipleuristica Boerhaave	264	Asthmatica Angl. leMort	280
Mynsichti	265	Balsamica Gmelini	281
Arabica	265	Fr. Hoffm. vid. Elixir. Baif.	
Balsamica F.	266	Balsami Peruviani	281
Brunneri Asthmatica	266	Benzoës Simplex	281
Cannabina Ettmulleri	266	Composita	281
Viennens	266	Bezoardica Alba Hamburg.	282
Cordialis Fulleri	266	alia	282
Perlata	267	Calami Composita Stahlîi	282
Externa e Nucleis	267	Cardamomi	283
Violata Mynsichti	267	Cardui Benedi&ti	283
Essentia Absinthii Simplex	267	Carminativa Janfonii	283
Composita	268	nostra Trilleri	283
Acustica	268	Wedelii	284
		Castitatis Michaëlis	284

R r r r r

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Essentia Castorei	285	Essentia Martiata Aperitiva	298
Catechu vid. Essent. Terr. Catechu		Massae Pil. de Cynoglossa Stahli	298
Catarrhalis	285	Mastiches	298
Catholiconis Purgans	285	Melampodii	299
Centaurii Minoris	286	ad Melancholiam	299
Cephalica Edinburg	286	Millefolii	299
Purgans	286	Millepedum	300
Vienn.	286	Mumiae Purificans	300
Wirt.	287	Myrrhae	300
Balsamica	287	Alcalifata	300
Cnoeffelii	288	Nephrocathartica R. L.	301
Chinae Chinae Simplex	288	Oculorum Cancrī	301
Composita Helvvig	289	Odontalgica Stahlii	301
Cinnamomi	289	Pareirae Pravae	302
Citriina laxans	289	Composita	302
Clareti	290	Nitrosa	302
Cochleariae	290	Pectoralis Saccharata	302
Colubriini Ligni	290	Pimpinellae Albae	302
Corticum Aurantiorum Spirituosa	290	Pini	303
cum Vino Malvatico	291	Piperis Indici	303
Chacarillae	291	Populi Vulnerariae	303
Citri	291	Salutis	303
Composita	291	Salutifera	304
Croci vid. Tinctura Croci		Scammonii	304
Culilavvan	292	Scillae	305
Cydoniorum	292	Scordii	305
Dialaccae ex Speciebus	292	de Scordio Compos.	305
Diuretica Furstii	292	Seminis Santonici Composita Vienn.	305
Dulcis	292	Michaelis	306
Rubra	293	Scharffi	306
Enulae seu Helenii	294	Sennae	306
Fuliginis Clauderi	294	Serpentariae Composita	307
Fumariae	294	Virginianae	307
Composita	294	Spicae Indicae	307
Galangae	295	Splenetica Stahlii	307
Gentianae	295	Stomachica	307
Guajaci	295	Amara D. B.	308
Gummi Ammoniaci	295	Ambrata	308
Hyperici	295	Polychresta Gundelsheim.	309
Juniperi	296	Succini	309
Levistici	296	Alcalifata	309
Ligni Aloës vid. Ess. Aloës Lign.		G.	309
Sassafras Simplex	296	Juniperina	310
Composita	296	Ordinaria	310
Lignorum	297	Terrae Catechu	310
Composita	297	Theriacaalis Wirt.	310
D. Schleer	297	Brand. & Hamburg.	311
Lumbricorum Terrestrium	297	Camphorata	311
Macis	298	Traumatica	311
Mari Composita	298		

INDEX COMPOSITORUM.

Essentia Traumatica seu Vulneraria	pag. 312	Extractum Contra Glutinosa Stimulans	pag. 328
seu Balsamus Vulnerarius		Hydragogum	328
Stahlii	313	Hystericum Roborans	328
Wedelii	313	Jalappae	329
Trifolii Fibrini	314	Ictericum	329
Vulneraria Rosini Lent.	312	Ligni Aloës	329
Rolfincii	213	Guajaci	329
Valerianae Composita	314	Maltae Compositum	330
Volatilis	314	Martis Pomatum	330
Vincetoxici	314	Seu Chalybis	330
Viperarum	314	Marocostinum	331
Vitrioli Martialis Antiscorbutica	315	Melampodii	331
Vivifica	315	Melanagogum	332
Euphorbii Correctio	315	Nephriticum	332
Extractum Absinthii	316	Nicotianae	333
Agarici	316	seu Peticum compositum	333
Compositum	317	Opii seu Opium Cydoniatum per	
Alkermes	317	Fermentationem	334
Aloës Gummosum	317	Opii	334
Amarum Compositum	317	Panchymagogum	335
Angelicae	318	Paregoricum	335
Anodynum	318	Pectorale	335
Antipestilentialia Hartman.	318	Phlegmagogum Quercetani	336
Hoffman.	319	Polychrestum Emerici	336
Poterii	319	Rhabbari Simplex	337
Antivenereum Poterii	320	Compositum	337
Purgans	320	Scorzonerae Compositum	337
Aperitivum Rothii	320	Sedativum Citratum	338
Bezoardicum Camerarii	320	Virile	338
Quercetani	321	Muliebre	338
Bryoniae	321	Foliorum Sennae	339
Contra Calculum	322	Solutivum	339
Castorei	322	Theriacale	339
Catharticum	322	Umbilicale Purgans Doererii	340
Catholicum Wirt	323	Uterinum Poterii	340
Hoffman.	323	Aliud	341
Poterii	323	Specificum	341
Colocynthis	324	Faecula Ari Radicum	342
Croci	324	Febrifugum Craanii vid. Regulus Antimonii	
Diacarthami five Cnico Pharma.	324	med.	
Diatessaron	325	Riverii	342
Diacitri	325	Flores Antimonii Helmontii	343
Drasticum	326	Benzoës	343
Ecphrasticum	326	Coralliorum	344
Emmenagogum	327	Lunae D. Charstadii	344
Epilepticum	327	Marcastiae Aureae	345
in Fibra Laxa Adstringens	327	Martis	345
Febrifugum J.	327	Vitrioli Martis	345
Vieann.	328	Nitri Mynsichi	345

INDEX COMPOSITORYVM

Flores Salis Ammoniaci Simplicis	pag.	Jalapium	Cretaceum Antacidum	pag.
Martiales	346		Diaphoreticum Barbeirac	359
Sulphuris	347		Diureticum Calidum	359
Albi	347		Frigidum	359
Compositi	347		in Febribus Commodissimum	360
Zinci	348		Hystericum	360
Flos Cordialium, nec non Cardiacum magnum	348		Moschatum Antispasmodicum	360
Gelatina Cornu Cervi Citrata	349		Infantum	360
Gilla Theophrasti, sive Sal Vomitorium	349		Perlatum Cordiale	361
Vitrioli	349		Roborans in Languore	361
Globuli Bezoardici vel & Lapides Contrayer-	349		Temperatum	361
væ	349		Refrigerans	361
Carminativi Utechti	350		Roborans in Metu Abortus	361
ad Fonticulos	350		Rofatum seu Julepus Rosarum	362
Alii	350		Sambucinum	362
Belgis usitati	350		Violarum	362
Martiales	351		Vitae sic Dictum	362
Moschati Albi	351	Jus Viperarum		362
Rubri	351	Jusculum Antepilepticum		362
Gummi Guttae Præparatio	351	Kermes Minerale		363
Guttae Anglicanae Anodynæ	351	Lac Aluminis		363
Cephalicæ	352	Ammoniâci		364
Hepar Anguillæ Præparatum	352	Afæ Foetidæ Hyster.		364
Canis Rabidi Præparatum	352	Benzoini		364
Lupi Præparatum	353	Scammonii seu Liquor Acuens		364
Sulphuris	353	seu Magisterium Sulphuris		364
Hydromel Simplex	353	Virginis		364
Tartarifatum Correctum	353	Lacerta Viridis vid. Mercur. Præcipip. Viridis		
Infusum seu Aqua Angelica Vienn.	354	Lapis Alexeterius Fulleri		365
Laxativa	354	Calaminaris Præparatus		365
Afellorum seu Milleped.	354	Divinus five Ophthalmicus		365
Cardiacum Fulleri	354	de Goa vel Lapis Cordialis Indicus		365
Catarrhale Gorteri	355	Infernalis		366
Epilepticum Fulleri	355	Martialis in Globulis vid. Globuli Mar-		
ad Fluorem Album	355	tiales		
Contra Hydrophob. Præstantiff.	355	Medicamentofus		367
Hydropem	356	Mirificus Butleri		367
Laxativum Mannagettæ	356	seu Sal Prunellæ five Nitrum Tabulatum;		68
Viennense	357	Laudanum Antifebrile		368
Contra Scorbutum Acrem	357	Caesareum etiam Nepenthes dict.		368
Tamarindorum	357	Compositum		369
in Vomica Pulmonali Vulnerar.	357	Diureticum seu Urin.		369
in Æstu Febrili	357	Hystericum		369
Jalapium	358	Liquidum Sydenhamii		370
Antemetecum	358	Simplex		370
Antidyfentericum	358	Tartarifatum		370
Antifebrile Sydenhamii	358	Cydoniatum		370
Camphoraturn	358			
Catarrhale Gorteri	358			
Cordiale	359			
		Novissime Repertum		371

INDEX COMPOSITORVM.

	pag.		pag.
Laudanum Opiatum	371	Loch Incidens Sputa Viscida	384
Breueri	371	de Lino	385
Cydoniatum vid. Extr. Opii		de Papavere	385
Cydon.		de Passulis	385
Hoffmannii	372	de Portulaca	386
fine Opio	372	Puerperarum	386
Paracelsi	372	de Pulmone Vulpis	386
Pretiosum seu Nepenthes Aureum	373	Sanum & Expertum	386
Simplex	373	Saponatum Pharm. Edinb.	387
Universale	373	Siccum	387
Liquor Acuens vid. Lac Scammonii		Lumbricorum Terrestrum Praeparatio	388
Anodynus Mineralis seu Spiritus Vi-		Magisterium Coccinellae	388
triole Dulcis	373	Coralliorum	388
Topicus Trilleri	374	Cordiale	388
Alius Trilleri	374	Epilepticum	389
Antiparalyticus	375	Gummi Guttae vid. Gummi Gut-	
Apoplecticus Balsamicus	375	tae Praeparatio	
Arthriticus Lotichii	375	Marcastitae sive Cosmericum Cla-	
Cardiacus Excellens	376	vii	389
Utilissimus	376	Mercurii	389
Cornu Cervi Succinatus	377	Martis vid. Extractum Martis	
Albus	377	Vitrioli Martis sive Pulvis Po-	
Contra Gangraenam	377	lychrestus	390
Alius	378	Martis Aperitivum Spindereri	390
Martis Solaris	378	Saturni	390
Millepedarum Willisi	378	Sulphuris vid. Lac Sulphuris	
Nephriticus Ettmülleri	378	Magnes Arsenicalis	391
Nitri Fixi	379	Magnesia Alba sive Panacea Anglica	391
Pectoralis Mynsicht	379	Saturnina Poterii	392
Præcipitans Claudi	379	Mandibulae Lucii Piscis Praeparatae	393
Parmicus	380	Manna Mercurii vid. Mercurii Manna	
Salinus Laxativus	380	Margaritae Orientales & Occidentales Praepa-	
Stypticus Weberi	380	ratae	393
Tartari alias Oleum Tartari per Deli-		Massa pro Fornace Communis	393
quium	380	Odorifera	393
Spleneticus	380	Optima	394
Terrae Foliatæ Tartari	381	Glycirrhizae Alba vid. Pasta Althaeae	
de Tribus	381	Fusca	394
Visceralis	381	Materia Perlata sive Magisterium Antimon. Dia-	
Alius	381	phoret.	394
Vulnerarius seu Stypticus Mineralis	382	Mel Anthosatum	395
Vegetab. seu Bals. Vuln. Dippel.	382	Aquilegiae Simplex	395
Loch de Althaea	383	Compositum	395
Apoplegmaticum	383	Calthae Palustris	395
ad Asthma seu de Scilla	383	Chelidoniae	395
Asthmaticum	384	Cucumerinum	396
Balsamicum Fulleri	384	Despumatum Simplex	396
de Caulibus Gordonii	384	Menthae	396
de Farsa	384	Mercuriale	396
Japonicum	384	Rrrrr 3	

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Mel Mororum vel Diamorum	396	Mixtura Apoplectica	409
Nenupharinum	397	Aromatica	409
Nuceum seu Diacaryon	397	Aurea	410
Paffulatum	397	Balsamica Cephalica	410
Aliud	397	Gileadenfis	410
Mayerne	397	in Gonorrhoea	410
Pectorale	398	Nephritica	410
Compositum	398	Diuretica Gaub	411
Rofatum Simplex	398	Fulleri	411
Citratum	398	Ecphractica	411
Solutivum	399	Epileptica Deckeri	411
Sambuci	399	Epileptica Michael	412
Saponis	399	Hydropica Roborans	412
Scilliticum	399	Alia	412
Violarum	399	Pacifica	412
Mercurius Calcinatus	399	Contra Scorbutum	412
Diaphoreticus Albus atque Ruber	400	Simplex Ordinaria Paracelfi	413
Dulcis	400	Ludovici	413
Mercurii Manna	401	Stegnotica	413
Mercurius Pracipitatus Albus feu Cosmeticus	402	Sudorifera Antifebrilis	413
Fixus vid. Panacea Cinna-		Tonico Nervina Stahlfi	414
barina Thomson.		Morsuli Adversus Acidum	414
Flavus vid. Turpethum		Antimoniales Restaurantes Kunkelii	414
Minerale	402	ad Ardorem Ventriculi vel Sodam	415
Ruber	402	de Citro Prophylactici	415
Viridis feu Lacerta Viridis		Cordiales	415
Sublimatus Corrosivus	402	de Jalappa	416
Veneris Vegetabilis	403	Laxantes	416
Violaceus	404	Rofati	416
Vitae feu Pulvis Algaroth	404	Imperatoris cum Fructibus	416
Coelestis Klaunigii	405	Magnanimitatis	417
Purgans	405	Purgantes	417
Millepedum Preparatio	405	Stomachici Carminantes	417
Miva Borraginis	405	Tartarei	418
Consolidae	405	ad Thermas & Acidulas Zwingeri	418
Cydoniorum Simplex	405	contra Vermes Gaub	418
Aromatica	406	Wirt	418
Dialthaeae	406	Muscerae vid. Trochisci Catechu	
Satyrii	406	Mucharum Rofarum	419
Mixtura Adstringens ad Haemoptysin	406	Mucilago Nephritica	419
Simplex Alba	407	Nepenthes Aureum vid. Laudanum Pretiosum	
Ammoniaca Asthmatica	407	Nitrum Alexipharmacum Zwingeri	419
Anodyna & Cardiaca pro Puerperis	407	Catharticum	419
in Morbis Puerorum	408	Alkalifatum vel Fixum, vid. Liq.	
Antasthmatica Fraundorf	408	Nitri Fixi	
Asthmatica Trilleri	408	Antimoniatum seu Anodynum Mine-	
Antipleuritica Boerhaave	408	rale	420
Haddenii	409	Cachecticum Chalybeatum	420
Antipleuritica Trilleri	409	Catharticum	420

INDEX COMPOSITORYM.

Nitrum		pag.
Coralliatum		420
Cryſtalliſatum & Depuratum		420
Fulminans		421
Hermaphroditicum		421
Papaverinum		421
Perlatum		421
Rofatum		421
Saturninum		422
Tabulatum ſeu Sulphuratum vid. La-		
pis Prunel.		
Tartariſatum		422
Vitriolatum vid. Arcanum Duplicatum		
Nives Mariae vid. Pulv. Vien. Albus		
Virgineus		
O		
cali Cancrorum Citrati		422
Præparati		422
Oleum Abſinthii Deſtillatum		422
per Infuſionem		423
Abrotani		423
Acuſticum		423
Ambratum		424
Wedelii		424
Aloëticum		424
Aloës Ligni		424
Amygdalarum Amarum Expreſſum		424
Dulcium		425
Anagallidis		425
Anethi		425
Animale Dippelii		425
Anodynum Refrigerans		426
Antimonii Saccharatum		427
Apoplecticum		427
Aranearum Mindereri		427
Arthriticum Arnifaei vid. Spiritus Arth-		
riticus		
Balfamicum		428
Baſilici		428
Betulinum		428
Bezoardicum Wedelii		429
Benzoes		429
Buſonum		429
Buxi & Guajaci		429
Cancrorum		429
Camphoræ Liquidum & Butyraceum		430
Capparum		430
Cardiacum ſeu Cordiale Odoriſerum		430
Cardui Benediſti Compoſitum		431
Carſunculi		431
Carminativum		431
Vienn.		432

Oleum Caſtorei Simplex	pag.
Compoſitum	432
Catellorum Paris	432
Lond.	433
Caryophyllorum Aromaticorum	433
Cerae	433
Chamomillae	434
Cheiri	434
Cinnamomi	434
Cochleariae	435
Colocynthis	435
Cordiale Brunneri	435
Cornu Cervi	435
Corticum Aurantiorum	436
Citri	436
Corylinum	436
Coſtium Mel	436
Cremoris	436
Cumini Nigri	437
Exceſtrenſe	437
Euphorbii	437
Compoſitum	437
Florum Slotani ex Hildano	437
Verbafci	438
Formicarum	438
ex Fructu Cacao ſeu Butyrum Cacao	438
Galbani	439
Galbanetum Paracelſi	439
ad Colicam	439
Gonzagianum	440
ad Guttam Roſaceam D. Sennerti	440
Habacucinum	440
Hepaticum Rubrum	441
Heraclinum vid. Oleum Corylinum	
ad Hernias	441
Hirundinum	442
Hiſpanicum	442
Hyofcyami	442
Hyperici	443
Compoſitum Goeleri	443
ad Herniam Solenandri	443
e Baccis Juniperi	444
Lacertarum	444
Ladani Odoratum	444
Cum Lateribus Deſtill. Philoſophorum	
Didum	444
Lavendulae	445
Laurinum	445
Ligni aſſiſſas	445
Liliorum Alborum Simplex	446

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Oleum Liliorum Alborum Compositum	446	Oleum Spermatidis Ranarum	457
Lini Expressum	446	Stomachicum Vienn.	457
Magistrale Compositum	446	Cratonis	457
Lumbricorum Terrestrium Simplex	447	Zwelferi	458
Compositum	447	Succini	458
Majoranae Simplex	447	Sulphuris	458
Compositum	447	Terebinthinae	458
Mandragorae	447	Compositum	459
Martis	448	Uterinum	459
Mastichinum Simplex	448	contra Vermes	459
Compositum	448	Violatum	459
Mellis	448	Viperarum	460
Menthae	448	Viride	460
Milvinum	449	Viridis Aëris	460
Momordicae	449	Vitrioli	460
Myrrhae Compositum	449	Dulce	460
per Deliquium	449	Viride	461
Myrtillorum	449	Vulnerarium Basileensium	461
Nardinum Simplex	450	Vulpinum	461
Compositum	450	Opiata contra Cancrum	461
Nervinum	450	contra Chlorosin	462
Timaei	450	Cardiaca	462
Nicodemi	451	seu Cordialis	462
Nicotianae	451	pro Pauperibus	462
Novem Mixta	451	Cephalica	462
Nucis Moschatae Expressum	451	contra Febrem	462
Nucleorum Persicorum	452	Quartanam	463
Nucum Juglandium sive Caryinum	452	contra Fluxum Alvi	463
Nymphæ	452	Mesenterica	463
Ovorum Expressum	452	Neapolitana	463
Papaveris Compositum	453	Salomonis Correcta	464
Expressum	453	Orvietanum	464
Paregoricum Wedelii	453	Aliud Charas	464
Prophylacticum contra Pestem : Lud.	453	Præstantius	466
de Ipsis Ranis	454	Oxymel de Allio	466
Ranunculi Esculenti	454	Asthmaticum	466
Rhabarbari	454	Diureticum	466
Rosarum	455	Elleboratum Majus & Minus	466
Rosatum	455	de Peto	467
Rutæ	455	Purgans Pectorale	467
Sabinæ	455	Scilliticum	467
Santali Citrini	455	Simplex	467
Saponis	455	Oxyrrhodinum Demulcens & Refrigerans	468
Scorbuticum	455	Oxyfaccharum Emeticum	468
Scorpionum Simplex	456	Scilliticum vid. Syrup. de	
Compositum	456	Scilla	
Septem Florum	456	Panacea Antimonialis	468
Sinapi	457	Anglica seu Solutiva vid. Magnesia	
Solani e Baccis	457	Alba	

INDEX COMPOSITORYVM.

Panacea Aurea	pag. 468	Pilulæ Cephalicæ Mayerni	pag. 480
Cachartica	469	Classicæ	480
Cinnabarina Thomfon	469	Clementinæ	480
Jo. Hartmanni	469	Cochiæ Rafis	481
Holfatica vel Duplicata vid. Arcanum		de Creta Palmarii	481
Duplicatum		Cretacæ	481
Mercurialis	470	Croceæ	482
Mineralis vid. Pulvis Vienn. Albus		de Cynoglossò	482
Virgineus		cum Castoreo	482
Muffatii	470	Diacurcumæ	482
Solaris Wildegansii vid. Pilulæ Solaris Ejusdem		Dominarum	482
Panis Cydoniorum cum Aromatibus	470	de Duobus	483
Diaphanæ	471	Echpracticæ	483
Martius Laxativus Sennerti	471	cum Aculeo	483
de Vipera	471	Aliæ	483
Paffulæ Anthelminticæ	471	Emanuelis	484
& Pruna Laxativa	471	Familiares	484
Pasta Althææ	472	Febriles Alterantes	484
Regalis pro Emulfionibus	472	Hoffmanni	484
Pastilli Fortidi, five Aviculæ Æthiopicæ pro		Aliæ ejusdem	484
Suffitu	472	Purgantes Vienn.	484
Odorati pro Fumo	473	Gaubii	485
Odoriferi Alii	473	Fœtida Majores Mesue	485
Philonium Romanum vid. Electuarium		Balsamicæ in Gonorrhœa Venerea	485
Perficum Avicennæ	474	contra Gonorrhœam	485
Pilulæ Æthiopicæ	474	ad Gonorrhœam Junckeri	486
aliæ	475	Hieræ cum Agarico	486
Aloephanginæ	475	Hydropicæ	486
de Ammoniaco	475	Bontii	486
Antifcorbuticæ	476	Hypnoticæ	487
Chalybeatæ	476	Hypochondriacæ	487
Anethinæ	476	Bœcleri	487
Angelicæ	476	Aliæ	487
Aperientes Stahlî	477	Hystericæ Wirt.	488
Martiales Aperitivæ	477	Paris	488
de Aquilegia	477	Fulleri	488
Auræ	477	Imperiales	489
Balsamicæ Aperitivæ	477	Lucis Majores, five Opticæ Mes.	489
Mortonianæ	478	Magnanimatatis Japonensium	489
Benedictæ Faventini	478	Marocostinæ Mindereri vid. Extractum	
Cachecticæ	478	Masticinæ	490
Castitatis	478	Mercuriales	490
de Castoreo	479	Nobiles	490
Catarrhales	479	Pestilenciales Avicennæ	491
Catholicæ vid. Imperiales		Prophylacticæ	491
Cephalicæ	479	Thom. Reinesi	491
Fulleri	479	Ruffi seu Communes	491
Ambratæ Mercklini	480	Polychrestæ Balsamicæ	492
		Starckey	492

S S S S S

INDEX COMPOSITORYM.

Pilulæ Puerperarum Fulleri	pag. 492	Pulvis Alexipharmacus Citrinus	pag. 505
Albæ	493	Hoffmanni	505
Purgantes Conſuetæ Trilleri	493	Lemery	505
Saturninæ	493	Pretioſus Regius	506
Scilliticæ	494	Ruber	506
ſine quibus eſſe nolo	494	Vienn.	507
Solares Wildeganſii	495	Alexeterius Specificus Angeli Salæ	507
Spleneticæ	495	Analepticus Frigidus Mindereri Incom-	
Stomachicæ vulgo Ante Cibus	495	pletus	507
Alkindi	496	Anonymus	507
Fabricii	496	Anodynus Camerarii	507
Fulleri	496	Ludovici	508
cum Gummi	496	Antacidus ſeu Abſorbens Nitratuſ	
Magiſtrales	496	Stahlîi	508
Poterii	497	Bœrhaave	508
Stahlîi	497	Hoffmanni	508
Stypticæ Fulleri	497	Antarthriticus Wepſeri	508
de Styrace ſine Ambra	498	Antatrophicus	509
Styracinæ	498	Anti-Colicus Camerarii	509
de Succino Auſtæ	498	Antidonicus Lentilii	510
Cratonis	498	Antifebrilis Bat.	510
Sudoriferæ Antifebriles	498	Gaub	510
Syncopales	499	Hoffmanni	510
Tartareæ Bontii	499	Pragenſis	511
Quercetani	499	Ruber	511
Schroederi	499	Trilleri	511
de Terebinthina	500	Antilyſſus Lond.	512
Teſtaceæ Fulleri	500	Antispasmodicus Nitroſus Stahlîi	512
Tolutanæ	500	contra Acredinem	512
Trium Diabolorum	500	Ari Compoſituſ vid. Pulv. Stomachi-	
Urbani	500	cus Birckmanni	
contra Vermes	501	Auratus Dreſdenſis vid. Pulv. Cor-	
Viſcerales	501	dialis Cellenſ.	
Wildeganſii Genuinæ	501	Bezoardicus Albuſ Ludovici	513
Plumbum Uſum	502	Anglicuſ Incompletuſ	513
Pomum Odoratuſ	502	Caroli Duc. Mant.	513
Pulmones Vulpis Preparati	502	Anglicuſ Completuſ	514
Pulpa Caſſiæ	502	Pretioſuſ Wedelii	514
pro Clyſteribus	503	Fulleri	514
Paſſularum & Prunorum vid. Diſp. Vienn.		Sennerti	515
Tamarindorum	503	Tim. a Gûldenkleæ	515
Pulvis contra Abortum cum Saccharo	503	Weiſſi	515
Abſorbens	503	Cachecticuſ Quercetani Incompletuſ	515
Wedelii	503	ad Calculum	516
Alexipharmacuſ	504	contra Calculum	516
Aliuſ	504	Hoffmanni	516
Rollwagii	504	Placcii	517
Berol.	505	Cançeuſ ex Nitro	517
Camerarii	505	Cardiacuſ Corallatuſ	517

INDEX COMPOSITORYVM.

	pag.		pag.
Pulvis Cardiacus Eboratus	§17	Pulvis Dentifricius Th. Bartholini	§32
Excitans	§18	Gaubii	§32
Narcoticus	§18	Hoffmanni	§32
Odoratus	§18	Viennensium	§32
Perlatus	§19	Diaphoreticus Fulleri	§33
contra Cardialgiam Rubeus	§19	Thom. Reinesii	§33
Verzaschæ	§19	Verzaschæ	§33
Carminativus	§19	Digestivus	§33
Bierlingii	§20	Dysentericus	§33
Fulleri	§20	Hoffmanni	§34
Garmeri	§20	ad Dysociam	§34
Hoffmanni	§20	ad Dysuriam	§34
Questenbergicus	§20	Fallop. & Michaëlis	§34
Contra Casum	§21	Epilepticus Bat.	§35
Cephalicus Albus	§21	in Gallia Narbon.	§35
Arnisei	§21	Bierling	§35
Camerarii cum Saccharo	§21	Cellarii cum Castoreo	§36
Charas	§22	Caspar Bartholini Nobi-	
Dolæi	§22	lissimus	§36
Ettmülleri	§22	Eximius	§37
Fulleri	§22	de Gutteta	§37
Hoffmanni	§23	de Gutteta Riverii	§38
ad Memoriam Robaran-		Holfaticus	§38
dam Anderfoni	§23	Junckeri	§38
Odoratus	§24	Marchionis	§39
Rubeus	§24	Correctus.	§39
Winteri	§24	Mirabilis Mynsichti	§40
Cerebrum Roborans Kepleri	§25	Niger Vienn.	§40
e Cerussa	§25	Rindscheidleri	§40
Cervinus Camerarii	§25	Ruber	§40
Chalybeatus	§25	Rudolphi Secund. Imp.	§41
Major Parisenf.	§26	Viti Riedlini	§41
e Chelis Cancrorum Compos. Minus		pro Epithemate Cordis & Hepatis vid.	
Pretiosus	§26	Spec. pro Epithemate Cordis & Hepatis	
Pretiosus	§26	ad Erysipelas	§42
Contra Colicam	§26	Albus	§42
Fulleri	§27	Erysipelatodes Ruber	§42
Confortans Camerarii	§27	Euphragii Simplex	§42
Contrayervæ Compositus	§27	Compositus	§42
Cordialis Cellensis	§28	ad Flatus	§42
Communis cum Zedoaria	§28	ad Fluorem Album	§43
Pretiosus cum Zedoaria	§28	Fumalis Haugii	§43
Cornachini	§29	Odoratus	§43
Coronatus	§30	Galaetopocus	§43
Cosmeticus Cnoëfelii	§30	Hamburg.	§44
Manualis	§31	Winckleri	§44
ad Man. Michaëlis	§31	Gingivalis	§44
Dentifricius	§31	Gravidarum Fulleri	§44
Carol. Barbeirac	§31	Griseus	§44

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Pulvis Haly	545	Pulvis Pleuriticus Willifii	558
contra Hæmoptysin	545	Polychrestus vid. Magisterium Vi-	
Hæmoptoicus Alius	545	triol. Mart.	
Hepaticus Ruber Dresdensis	546	pro Potu Febrilis	558
Hydragogus, Bauder	546	Præcipitans	559
Colleg. Lugd.	546	Bilgeri	559
Hystericus	546	Stahlîi	559
ex Jalappa Compositus	546	Præparans Gaddani	559
Ictericus	547	Pretiosus Albus	559
Dolæi	547	Puerorum Communis	560
Jo. Langii	547	Completus Dictus	560
Timæi à Guldenklee	547	Fulleri	560
Jesuitarum Memoræ Consecratissimus	548	Puerperarum	560
Incidens Stahlîi	548	Purificans	561
Incrassans	548	Bœrhaave	561
pro Infantibus Bœrhaave	549	& Salivans	561
Recens Natis	549	Stahlîi	561
Stahlîi	549	Purpureus Anglicus	562
Laetificans vid. Species Laetif.		Resolvens Compositus	562
Lenitivus Tartarifatus	550	Stahlîi	562
Lumbricorum Compositus	550	Saxonicus Secundum Lobelium	562
Mantuanus	550	Scillæ Compositus	563
Martialis Anglicus Compositus	550	Stegnoticus Gutmanni	563
ad Morsum Canis Rabidi specificus	550 & 551	Sternutatorius	564
Mulierum	552	Albus	565
seu Dominarum Foresti	552	Bierlingii	565
e Myrrha Compositus	552	Gaubii	565
Myrrhæ Compositus	552	Junckeri	566
Nephriticus	552	cum Moscho & Ambra	566
Charas	553	Noerding	566
Fulleri	553	Noplii	566
Poterii	553	Norimberg	567
Pretiosus	553	Trilleri	567
Ophthalmicus	553	Ruber	568
Oxytocius	554	Junckeri	568
seu ad Dystociam	554	Thom. Reinesii	568
Pannonicus Minus Pretiosus	554	Variegatus	569
Ruber Ordinarius	554	Viridis	569
ad Partum	555	Optimus	569
Pectoralis Lofchianus	556	Stomachicus	569
Paris vid. Loch Siccum		Birckmanni	570
Resolvens	556	ad Strumas cum Saccharo	570
Pleuriticus	556	e Succino Compositus	571
Alius	556	ad Sappositoria Communis	571
Hoffmanni	557	Temperans	571
Ludovici	557	Helvetii	571
Musitani	557	Junckeri	572
Tim. à Guldenklee	558	Parisiensium	572
		Hoffmanni	572

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Pulvis ad Tormina Infantum	572	Roob Ebuli	584
Trium Nummorum	572	e Fructibus Weickardi	584
ad Tussim Infantum	573	Juniperi	584
ad Ulcera Maligna Siccanda	573	Morum cum Melle vid. Mel Dia-	
Renum Internus	573	moron	
pro Ulceribus Gutturis	573	Myrobalanorum	584
Uterinus Jovialis	573	Nucum	585
feu Hyftericus Mercklin	574	Ribium Purgans	585
Uvularis	574	Sambuci	585
Fuller	574	Antilemicum Blochwitzii	585
contra Variolas	574	Purgans ejusdem	586
Alius	574	de Spina Cervina vid. Syrup Dome-	
& Morbillos	575	sticus	
Tufchereri	575	Veronica Zwelferi	586
contra Vermes Brand.	575	Ros Mineralis	586
August.	575	Rosa Solis Barei	586
Edinb.	575	Ros five Phlegma Vitrioli	587
Wirt.	576	Rotula Berberum	587
Bat.	576	Bezoardica	587
Boerhaave	576	Cardiaca Gaub	587
Fulleri		Timæi	587
Purgans Fulleri	576	Cephalica	588
contra Vertiginem Viridis	577	Diaireos	588
Ettmülleri	577	Diuretica Charas	588
Viennensis Albus Virgineus	577	contra Dolores a Partu	588
Visceralis	578	Dysenterica Dackeri	589
Virtæ Aureus	578	Embryonum	589
Imperatoris	578	Hæmoptoica	589
Vulnerarius Externus	579	Mompeliensium	589
Zwelferi	579	Lenthales	590
R adici Ari Præparatio	579	Magnanimitatis Charas	590
Regulus Antimonii Martialis	580	Manus Christi	590
Medicinalis	580	contra Phthisin	590
Simplex	581	Saponacea	591
Arsenicalis & Jovialis vid. Be-		contra Sitim	591
zoardicum Joviale		Stomachica	591
Refina Gialappæ	581	contra Vermes	591
ad Modum Stahlî Præpa-		Boerhaave	591
rata	582	Vienn.	592
Ligni Guajaci vid. Extr. Ligni Guajaci		Charas	592
Scammonii	582	Lentili	592
Roob Acaciæ Nostratis	582	Timæi	592
Alkekengi	582	S accharum Caryophyllatum	592
de Agresta vid. Syrup.		Clarificatum	593
Berberum	583	Lactis Lud. Testi	593
Purgans	583	CrySTALLIFATUM	593
Ceraforum Purgans	583	Martis	593
Cornorum	583	Rosatum Tabulatum	594
Cydoniorum vid. Miva Cydon.		Sambucinum	594
Cynosbati	584	S S S S S 3	

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Saccharum Saturni Crystallifatum	594	Sal Sulphuris	610
Tormentillæ	596	Tartari Fixum	610
Vermifugum	596	Volatile	610
Sal Absinthii	596	Hellwigii	611
Aceti Essentiale	597	Tackenii	611
Fixum	598	Theriacle Simplex	611
Antimonii	598	Compositum	611
Chalybeatum Cachecticum	598	Aliud	612
Chalybis	598	Uterinum	612
Catharticum	598	ad Partum Promovendum	612
fiv. Martis Dulce	598	Volatile Oleosum Extempora-	
Cinnamomi	599	neum	613
Coralliorum	599	Viperarum Volatile	613
Cordiale seu Cardiacum	599	Virtutis	613
Cornu Cervi Volatile	599	Volatile Anglicum Siccum	614
Cosmeticum	600	Oleosum	614
Diureticum	600	Angelicæ Boërhaave	614
Ettmül'eri	600	five Liquor Oleosus	
Waldschmid	600	Sylvii	615
de Duobus vid. Arcan, Dupplicatum		Urinæ	615
Epaticum Mynsichti	601	Vinosum	616
Epilepticum Mynsichti	601	Sanguis Cichorii Rhabarbarinus vid. Anima	
Essentiale Acetosæ & Acetosellæ	602	Rhabarbari	
Tartari vid. Arcanum Tartari		Hirci Præparatus	616
Vegetabilium	603	Sapo Vomitoria Sylvii	616
Febrifugum Bat,	603	Sapo Fragrans	617
Ettmülleri	603	Medicatus	617
Mœbii	604	Odoratus	618
Sylvii	604	contra Scabiem	619
Slepperecllii	604	Tartareus	619
Aliud	604	Saturnina Magnesia vid. Magn. Saturnina	
Febrile Specificum	604	Scillæ Præparatio	620
Glasti seu Ifatidis Volatile	605	Secundinarum Humanarum Præparatio	620
Jovis vid. Sal Stanni		Sericum Tostum	620
Lactis vid. Saccharum Lactis		Sief Album	620
Lumbricorum Volatile	605	Solutio Coralliorum	620
Mirabilis Glauberi	605	Matris Perlarum	621
Philosophorum	606	Sparadrapum Album	621
Polychrestum Paris,	606	ad Corpus Conditum Invol-	
Rubrum	606	vendum	621
de Seignette	606	Rubrum	621
Sedativum Hombergii	607	Viride	621
e Seminibus Plantarum Volatile. Wedel.	608	Species Alexicacæ	621
Spleneticum Mynsichti	608	Alexipharmacæ	622
Spongix Volatile	608	de Althæa	622
Stanni five Jovis	609	Anodynæ & Carminativæ pro Thea.	
Stomachicum Esurinum Dolæi	609	Trilleri	622
Mynsichti	609	Antiphthificæ pro Thea.	623
Succini Volatile	610	Trilleri	623

INDEX COMPOSITORUM.

Species	pag.	Species	pag.
Species Aperitiva & Hydragoga	623	Species Decocti Millefolii	637
contra Apoplexiam	624	ad Morsum Canis Rabidi	638
Aromaticæ Caryophyllatæ	624		Quer-
Rosatæ	625		cerani 638
Bechicæ pro Thea	625	Nevrotici	638
Aliæ Hoffmann	625	Nigri	638
Similes Ejusdem	625	pro Decocto ad Ozænam Deckeri	639
Carminativæ & Stomachicæ Weick.	625	Gaubii	639
Zwelferi	626	Pacifico	639
Cephalicæ pro Cucuphis	626	Aliud	639
Capiti Debili	627	Decocti Pectoralis	640
adversus Ca-		pro Decocto Pleuritico Batei	640
tarrhos	627	Bœrhaave	640
Fülleri	627	Ejusdem	641
Morell	628	ad Pleuritidem	641
Cucupha Roborans contra Catarrhos	627	Decocti pro Potu Infantum	641
Cordiales Lemery	628	ad Rachitidem	642
Londinens.	628		pro Ufu Ex-
Solares & Alexipharmacæ			terno 643
Zwelferi	629	contra Sputum Sanguinis	643
Temperatæ	629	pro Decocto ad Rachitidem	642
Præciosæ Zwel-		contra Scorbutum	643
feri	630	Vulnerario	643
Decocti Antifebrilis	630	seu Trauma-	
Sudoriferæ Bœr-		tico	644
haave	630	Diaboracis	644
Decocti Antinephritici	631	Diacalaminthes Simples	644
Antiscorbut. Ettmülleri	631	Compositæ	644
pro Decocto Avenæ Loweri	632	Diacinnamomi	645
Decocti Carminativi	632	Diacinnabaris Mynsichti	645
Zwelferi	632	Diactretæ Camerarii	645
Febrifugi	633	Mynsichti	646
Lemery	633	Diacubebæarum	646
Decocti Florum & Fructuum	633	Diacumini Nicolai	646
pro Decocto ad Gangrænâ	634	Diacurcumæ	646
Decocti pro Gargarismate	634	Diagalangæ Mesuæ	647
Adstringen-		Diahyssopi Nicolai	647
te	635	Diajalappæ Mynsichti	647
in Angina	635	Diaireos Salomonis	648
Barbette	635	Simplices	648
Emollien-		Dialacæ Mesuæ	648
te	635	Dialauri Mynsichti	649
Vienn.	635	Diamargaritæ Calidæ	649
Hepatici Aperient	636	Frigidæ	649
Hoffmann Sen.	636	Diambæ	649
Hysterici	636	Diamari Wed.	650
Ictericæ Ettm.	636	Diamuriæ Myns.	650
Lignorum	637	Dianisi	650
Mercuriale contra Venæ	637	Dianthus Nicol.	650

INDEX COMPOSITORUM.

Species	pag.	Specificum	pag.
Diarrhodon Abbatis	651	Antifebrile Croll.	666
Diafennæ	651	Cephalicum Michaël.	666
Diatabaci Mynsichti	651	Febrifugum vid. Regulus Anti-	
Diartartari Myns.	652	mon. Medicinalis	
Diaterebinthinæ Myns.	652	Jalappinum	667
Diathamaron Nicol.	652	Tartari Pharyngicum Zobelii	667
Diatragacanthæ	653	Virgineum vid. Pulv. Vienn.	
Calidæ Nicol.	653	Albus Virgineus	
Frigidæ	653	Sperniola Crollii	667
Dia Trion Sandalon	654	Spiritus Æruginis	667
Dia Turbith cum rhabbaro	654	Compositus	668
Emmenagoga Wepf.	654	Alkermes	668
Emollientes	655	Angelicæ	668
pro Epithemate Capitis	655	Anisi	668
Cephalicæ	655	Compositus	668
Cordis	655	Anthos	669
& Pulsum	656	Anticolicus Dolæi	669
Hepatis	656	Tentzelii	669
Cordis Palmarii	656 &	Antiscorbuticus Boerhaave	669
Stomachi	657	Deckeri	669 & 670
pro Fomentatione	657	Brand	670
pro Fetu Aromat.	658	Drawizii	671
pro Gargarismate in Aphthis	658	Fulleri	671
in Gravissima Angina	658	Hagienfium	672
Emollientes & Demulcentes	658	Hoffmanni	672
de Gemmis Calidæ	659	Rofin. Lentilii	672
Frigidæ	659	Aperitivus Penoti	672
Zwelferiaæ	659	Arack	673
Hieræ Picræ Simpl.	660	Aromaticus Lentil	673
Rhafis Dictæ	660	Compositus	673
Hippocraticæ	660	Aromatico-Oleofus	674
pro Vin. Hippocratico	661	Arthriticus Arnisæi	674
de Hyacintho	661	Deckeri	675
Imperatoris	661	Drawizii	675
pro Infuso Polychresto	662	per Fermentationem Pa-	
Laxativæ Polychrestæ	662	ratus	675
Lætificantes	662	Rolfincii	675
Rhafis	663	Ruber Henrici	676
Pectorales pro Thea	664	Asthmaticus vid. Spiritus Æruginis	
• Scordio cum Opio	664	Compos.	
fine Opio	664	Woyt	676
Stomachico - Laxativæ	664	Balsamicus vel Balsamum Vitæ Al-	
Tabaci pro Fumo	665	bum	676
Officinales	665	Fuchii	676
Suaveolentes Cephalicæ	665	Balsami Peruviani Hoffm.	677
Specificum Antatrophum vid. Pulvis Antatroph.		Bezoardicus Buffii	677
		Cardiacus Koenigii	677
		Tentzelii	677
		Carminativus Dolæi	678

INDEX COMPOSITORYM.

Spiritus Carminativus Sylvii	pag. 678	Spiritus Nervinus Hoffm.	pag. 692
de Tribus	678	Nitri Acidus	692
Carvi Compositus	679	Anticolicus	692
Castorei Compositus	679	Concentratus	692
Cephalicus Waldschmid	680	Dulcis Simplex	693
Cerasforum Nigrorum	680	Compositus	693
Compositus	680	Odontalgicus	694
Cochleariæ	681	Otagicus	694
Compositus	681	Panis	694
Purgans	681	Paralyticus	695
contra Colicam	681	Cnephelis	695
Drawizii	682	Pectoralis Dekkeri	695
Convulsivus Geilfusii	682	Mynsichti	696
Cornu Cervi	683	Podagricus Jungken	696
ad Usus Externos	683	de Spina	697
Corticum Aurantium	683	Polychrestus	697
Citri	684	Regius Hoffmann Sen.	697
Croci Simplex	684	Rhoeados Crapularius	698
Compositus	684	Rosarum	698
Diapente	684	per Fermentationem	698
Diatrion vid. Mixtura Simplex		Salis Ammoniaci Aromatizatus	698
Emmenagogus	684	Anisatus	699
Epilepticus	685	Aromaticus	699
Euphrasie	685	Chalybeatus	699
Formicarum	685	Succinatus	700
Fuliginis	686	Tartarifatus	700
ex Ligno Cinnamomi	686	Volatilis Urinosus	700
Juniperi	686	Vinosus	700
Lavendulæ Simplex	686	Coagulatus	701
Compositus	686	Communis Acidus	701
Ligni Guajaci	687	Concentratus	701
Liliorum Convallium	687	Dulcis	702
Lumbricorum Compositus Mollenbr.	687	Martialis	702
Terrestrium Compositus		Salutis Maxvelli	702
tus	687	Sambuci Compositus	702
Vinosus	688	Florum	703
Volatilis	688	Scelotyrbicus seu Antiscorbuticus	703
Mastichinus	688	Serpilli	703
Compositus	689	Stomachicus Myns.	703
Simonis Paulli	689	Sulphuris per Campanam	704
Matricalis Aromat.	689	Tartari Simplex	705
Burri	690	Compositus	705
Melissæ	690	Volatilis vid. Sal. Volat.	
Mellis	690	Tartari	
Menthæ	690	Terebinthinæ	705
Nephriticus Dekkeri	690	Theriacalis Wirt.	706
Parisiensis	691	Laxans	706
Waldschmid	691	Mynsichti	706
Warschaviensis	692	Trifolii Fibrini	707

T t t t t

INDEX COMPOSITORVM.

Spiritus Urinæ	pag. 707	Syrupus Bellidis e Succo	pag. 719
Uterinus Charas	707	Be.berum	719
Hoffmanni	707	Betonicæ	719
feu Hystericus; Burrhi	707	Borruginis	719
Jungken	708	Buglossi	719
Zwelferi	708	Botryos	719
Vini Camphoratus	708	Boyleanus	720
Rectificatus	709	Brunellæ	720
Tartarificatus	709	Bryoniæ	720
Vitrioli Coagulatus	709	Byzantinus Simplex	720
Diaphoreticus	709	Compositus	720
Dulcis vid. Liquor Anodynus		Capillorum Veneris Simplex	721
Philosophicus	709	Compositus	721
Simplex	710	Cardiacus	721
Volatilis Aromaticus Oleofus	710	Cardui Benedicti	722
Spongiarum Tostio	710	Carminativus	722
Succinum Preparatum	711	Cascarillæ e Corticibus Ligni Sassafras	722
Sulphur Auratum Antimonii	711	Centaurii Minoris	722
Suppositorium Acre, Fortiter Stimulans, in Affectibus Soporosis Frigidis	712	Ceraforum Acidorum	723
Anthelminticum	712	cum Floribus	
Compositum	712	Tunicæ	723
ad Excitandum Hæmorrhoidum Fluxum	712	Chalybeatus	723
feu Glans, ad Alvum Sollicitandum	712	Chamomillæ	724
Mercuriale Ascaridibus Necandis Aptum	713	Chenopodii	724
ad Sistendum Nimium Hæmorrhoidum Fluxum	713	de Cichorio cum Rhabarbaro	724
Stimulans	713	de Cichorio cum Rhabarbaro Nicolai	725
contra Vermes	713	Cinnamomi	725
Syrupus de Absinthio Compositus	713	Citri e Toto	725
Acaciarum Florum	713	Cochleariæ	726
Acetofellæ & Acetosæ	714	Compositus	726
Acetositis Citri	714	Contrayervæ	726
Adianti Fernelii	714	Compositus	726
de Agno Casto	714	Coralliorum	727
de Agresta	715	Corticum Aurantium	727
de Althæa Fernelii	715	Citri	727
de Ammoniac	715	Essentif	727
Antepilepticus	715	Croci	728
Anticausticus	716	Alius	728
Antiscorbuticus	716	de Cucurbita Mefues	728
Aperiens Anticachecticus	717	Cydoniorum	729
de Artemisia	717	e Cynogloss	729
Artemisiæ Fernelii	717	Diacitri Rosatus	729
Balsamicus	718	Diacedion, five de Capitibus Papaveris	730
Tolutanus	718	Diacodium Crocatum	730
		Diaferous Andernaci	730
		Dynari vid. Syrupus Byzantinus	
		Domesticus five de Spina Cervina	731

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.
Syrupus de Duabus Radicibus	731
Dysentericus Medicorum Parisiensium	731
Emeticus	732
Angeli Salæ	732
Emulæ	732
de Eryfimo Lobelii	732
Exhilarans, Schillingi	733
Farfaræ e Floribus	733
Fragrans Laxativus	734
Florum Nymphææ Simplex	734
Compositus	734
Florum Paralyseos	735
Fragorum	735
de Fumaria	735
Compositus	735
Glycyrrhizæ	735
Granatorum	736
Granorum Kermes	736
Hederæ Terrestris	736
Hyperici	736
Hyssopi	737
Compositus	737
de Ibisco five de Althæa Compositus	737
de Jujubis	738
Kinæ Kinæ	738
fine Vino	739
Limonum	739
de Manna Laxativus	739
Solutivus	739
Mastichinus	740
Melissæ	740
Menthæ	740
Compositus	740
Mercurialis	741
Mororum	741
de Mucilaginitibus	741
de Musco Querno	741
de Myrrha	742
Myrtillorum	742
Myrtinus Compositus	742
de Nicotiana	743
Nucistæ	743
Ophthalmicus Cardani	743
Pæoniæ Florum	744
Papaveris Albi	744
de Papavere Compositus	744
Papaveris Erratici	744
Passularum Laxativus	745
Perficorum Florum	745

	pag.
Syrupus Pomorum Regis Saboris	745
Simplex	746
de Portulaca Compositus	746
Quinque Radicum Aperientium Majorum	746
de Rhabbarbaro Deodati	746
Ribium	747
Rorellæ	747
Rosatus Simplex	747
Solutivus	747
cum Senna	748
e Rosis Siccis	748
Rubi Idæi	748
Sambucinus Compositus	748
Scelotyrbicus	749
de Scilla	749
de Scolopendrio	749
Scordii	749
de Scordio Compositus	750
Sedi Majoris	750
de Spina Cervina vid. Syrup Domesticus	750
de Stœchade	750
de Sulphure	751
Sulphuris five Arcanum Bechicum	751
Willisii	751
e Symphyto Fernelii	751
de Testudinibus Refumtivus	752
Theriacalis	752
de Toto Citro Essentificatus	752
Tolutanus Magistralis	753
Tunicæ Florum	753
Vermifugus	753
Veronicæ	753
Violarum	754
Solutivus	754
Violatus Elegans	754
de Viperis Roborans	755
Zingiberis	755

Tartarus Antimoniatuſ	755
Chalybeatuſ	756
Solubilis	756
Emeticuſ	756
Tartariſatuſ Liquiduſ Citratuſ	757
five Solubiliſ	757
Vitriolatuſ	757
Antimon.	757
Emetico Purganſ	758
Tackenii	758

INDEX COMPOSITORYVM.

	pag.		pag.
Tartari Oleum per Deliquium	756	Tinctura Martis Cydoniata Wedelii	779
Terra Foliata vid. Arcanum Tartari		Elleborata	779
Terebinthina Cocta	759	Pomata	779
Terra Foliata Nitri vid. Nitrum Catharticum		Roborans Boerhaave	780
Testes Equi Preparati	759	cum Vino Malvatico & Po-	
Theriaca Cœlestis	759	mis Aurantiis	780
Hoffmanni	761	Vitriolata Antiscorbutica	780
Jungken	761	Metallorum seu Lilium Paracelsi	780
Tinctura Aloës	763	Oculorum Cancris vid. Essentia O-	
Amara	763	culorum Cancris	
Anodyna vid. Essentia Anodyna		Odontalgica Hoffmanni	781
Antihypochondriaca	763	Proprietatis Mynsichti	781
Antimonii Acris	763	Regia	782
Anisata	764	Rhabarbari	782
cum Liquore Nitri Fixi	764	Composita	782
Tartarifata	764	Spirituosa	783
Antinephritica	765	Dulcis	783
Antiphthifica	765	Sacra	783
Aromatica	767	Alia	783
Auri seu Aurum Potabile	767	Salutifera vid. Essentia Salutifera	
Balsamica	768	Sassafras	784
Bellidis Florum	768	Saturni	784
Bezoardica Ceylonica	769	Scorbutica	784
Ludovici	769	Stomachica Aromatica	784
Michaëlis	770	Bisteri	785
Officinalis Ordinaria	770	Fulleri	785
Bat.	770	Lipsiens.	785
Wedelii	770	Londinens.	785
Cantharidum	772	Martialis	786
Cardiaca	772	Stockhameri	786
Coralliorum	772	Sulphuris	786
Sincera	773	Tartari	787
Crocī	774	Acris	787
Vinosa	774	cum Aurantiis	787
Gingivalis Balsamica	774	Tragea Alba	787
Guajaci	775	Aromatica Gabelchoveri	788
Hellebori Composita	775	Officinalis	788
Hydragoga	775	Cephalica	788
Hydropica	775	Emmenagoga	788
Hyperici Florum	776	Epileptica	789
Laccæ	776	Granorum Aëtes	789
Lunæ	776	Hydropica Willifii	789
Martis Adstringens	777	Ophthalmica	789
Amara	777	Verzaschæ	789
Aperitiva	777	Stomachica Basileensium	790
Tartarifata	778	Brunneri	790
cum Arcano Tartari	778	& Cephalica	790
Aurea	778	Trochisci Adversus Acidum Ventriculi	791
Cœrulea Ettneri	779	Alhandal	791

INDEX COMPOSITORYVM.

	pag.		pag.
Trochisci Aliptæ Moschatæ	791	Turpethum Minerale, seu Mercur. Præcipit.	803
Alkekengi	791	Flavus	804
cum Opio	792	Turundæ Acusticæ	804
Alkermes Completi	792	Tutia Præparata	804
de Ambra	792	Ungentum Ægyptiacum	804
Antacidi seu Cardialgici	792	Agrippæ	804
Anthelmintici	792	Alabastrinum	805
Apoplectici	793	Album Camphoratum	805
Balsamici	793	Simplex	805
Bechici Albi	793	Albuminum	805
Citrini	793	Aloëticum	805
Grysei	793	Altheæ	806
Majores	794	ad Ambusta	806
Nigri	794	Charas	806
Rubri	794	Hildani	807
de Camphora	794	Anodynum Reinesii	807
de Capparibus	795	Brand.	807
de Carabe	795	Bœrhaave	808
Catarrhales	795	Antiphoricum	808
Dragoneri	795	cum Mercurio	808
Catechu sive Muscerdæ	796	Aperitivum	808
Cephalici	796	ex Apio	808
de Cremore Tartari	796	Apostolorum	809
Cypheos Gal. pro Mithridatio	796	de Arthanita	809
Diafulphuris	797	de Aurantiis	810
Escharotici	797	Aureum	810
Galliz Moschatæ	797	Basilicum Majus	810
Hysterici	797	Minus	811
contra Abortum	798	Bernhardinum	811
de Myrrha Rhas.	798	de Bills	811
Opiati	798	Calendulæ Florum	811
ad Ptyalismum ab Aphthis delapsis	798	Cardiacum Schrœderi	811
de Scilla	799	ad Cariem Ossium	812
ad Sicim Fallendam	799	Carminativum	812
Stellati	799	Grim	812
Stomachici	799	Cephalalgicum	812
Suaveolentes ad Fœtorem Oris	800	Clysmaticum	813
Sublinguales, ad Prophylaxin a	800	Comitissæ	813
Contagio	800	Cordiale Fuller	814
Completi contra	800	Ludovici	814
Pestem	800	Reinesii	814
Incompleti	800	Defensivum	814
de Succo Glycyrrhizæ Correcti	800	Deopilativum	814
de Tamarindis	801	Desiccativum Rubrum	815
de Terra Catechu ad Sputum Cruen-	801	Digestivum Wirt.	815
tum	801	Barbette	815
Sigillata	801	Bœrhaave	815
de Vipera	802	Digitalis	816
Vitz Mynsicht.	802	Discutiens	816

INDEX COMPOSITORYM.

	pag.		pag.
Ungentum Dissipans	816	Ungentura Pectorale	828
Enulatum	816	seu Antipleuriticum	829
ad Erysipelas	816	Fulleri	829
Foresti	817	Gaubii	829
Friderici Episcopi	817	Charas	829
Frontale	817	Pediculorum	830
Fulleri	817	ad Pelliculas Oculorum	830
Fuscum Myrepsi	817	Piperinum	830
Griseum vid. Ungt. Neapolita-		Pleuriticum Vienn.	830
num		Barbette	831
Hæmorrhoidale Paris	818	Deckerianum	831
Goddard	818	Fulleri	831
Aliud	818	Sydenhami	831
Batean	818	Podagricum Fulleri	831
Hepaticum	818	Singulare	831
Herpeticum Barbette	819	Pomatum Brand.	832
de Hyoscyamo	819	Vienn.	832
Infrigidans Galeni	819	sive Pomatum Florum Naphæ	833
de Linaria	819	Pomatum Hamb.	833
de Liquiritia	820	Dia Pompholygos	833
de Lithargyrio	820	Populeum	833
ad Lumbricos	820	Purpureum Wurzii	834
Majorannæ	821	ad Ranulam Linguae	834
Malvæ	821	Refrigerans	834
Martiatum	821	Renale	834
Aliud	821	Resumtivum	835
Mastichinum	822	Rosatum	835
Maturativum Reinesii	822	Simplex	835
de Minio Camphoratum	823	ad Ruborem & Pustulas Oculorum	
Mundificans Poterii	823	Mercklini	835
Stahlii	823	Rubrum ad Labia Oris	835
Mundificativum de Apio	824	Potabile Wirt.	836
de Resina	824	Vienn.	836
Neapolitanum seu Griseum	824	Salino Volatile	836
Collegii Lugdun.	825	Sambucinum	836
Nervinum	825	Santalinum	837
Aliud	825	Saponaceum	837
Charas	826	de Sapone Cratonis	837
Grim	826	Saturninum vulgo Balf. Universale	837
de Nicotiana	826	Lond.	838
Nihili ad Oculos	827	ad Scabiem	838
de Nymphæa Cordiale	827	Hamburg.	838
Nutritum vid. Ungt. de Lithar-		Vienn.	838
gyrio		Zelleri	838
Oculare	827	ad Scirrhum Lienis	839
Edinb.	828	Singulare Fuscarenii	839
Lond.	828	Soleare	839
Keiseri	828	Somniferum	839
Ophthalmicum Sloano	828	Splanchnicum Fulleri	840

INDEX COMPOSITORYVM.

Unguentum Splanchnicum Lond.	pag. 840	Ungula Alcis Præparata	pag. 848
(Magistra'e.	840	Unicornu Marinum Præparatum	848
Spleneticum	840	V	
Vienn.	841	entricalorum Gallinarum Præparatio	848
Grim.	841	Vinum Amarum	849
Aliud	841	Catharticum	849
Splenicum Fulleri	841	Arthriticum	849
Stomachale	842	Purgans	849
Pretiosum	842	Chalybeatum Fulleri	849
de Stryace	842	Batean.	850
Suppurativum Thom. Reimesii	842	Diureticum Senne'ti	850
ad Tabida Membra Wirt.	843	Emulatum Fulleri	850
Barbette	843	Epilepticum Purgans Wald-	
Fulleri	843	schmidii	850
Tetrapharmacum vid. Ungt Ba-		Hippocraticum vid. Species	
silicum Minus		Hippocraticæ	
Textoris vid. Empl. Tonforis		Hydropicum Fulleri	851
ad Ulcera Narium Maligaa	844	Aliud	851
de Uvis	844	Mirabile Fulleri	851
Verbasci	844	Roborans Calefaciens, Nervi-	
contra Vermes	844 & 845	num, Febrifugum Emmena-	
Viride Potabile	845	gogum	852
Reginæ	845	Roborans ad Fluorem Album	852
Virilitatis	846	Scelotyrbicum	852
ad Vitiliginem Dan. Sennerti	849	Scorbuticum	852
contra Vomitum	847	Viperinum	852
Vulnera Consolidans Hoffmanni	847	Vitrioli Gilla Theophrasti vid. Gilla	
Vulnerarium Hoffmann	847	Vitriolum Martis	853
ad Vulnera Nervorum ac Ten-		Vitrioli Ros, vid. Ros Vitrioli	
dinum	847	Terra Dulcis	853
Sclopetorum	848	Vitrum Antimonii Ceratum	853
ad Vulnera Aliud ionge Præstan-		Hyacinthinum	854
tius	848		

FINIS PARTIS SECUNDÆ.

Errata Typographica, hujus Partis secundæ

Litterae, a, paginae primam, &, b, columnam secundam indicant.

Pag. Lin.	Pag. Lin.	Pag. Lin.
21 21 b. pro vitre l. vitreo	64 38 b. pro expertum l. expertum	119 3 a. pro Cera l. Cerae
22 22 b. pro ritulento l. virulento	69 29 b. pro libris l. libras	119 13 a. pro Anima l. Animæ
26 4 b. pro reiciantur l. reiciantur	71 20 a. pro deliquis l. deliquis	119 31 b. pro Aetonicæ l. B. tonicæ
27 6 b. pro pituitosis l. pituitosis	77 24 b. pro expertuo l. expertus	120 4 b. pro Aoli l. Boli
28 2 a. pro successive l. successive	83 37 b. pro dabimur l. dabimus	120 27 b. pro Masticher l. Mastiches
44 21 b. pro tunicarum l. tunicarum	92 28 a. pro hac l. has	121 1 b. pro decolori l. decolori
46 9 a. pro nythemeron l. nycthemeron	100 31 a. pro tremore l. tremore	123 15 b. pro laudator l. laudatus.
51 4 a. pro dimidias l. dimidias	110 2 b. pro Triti l. Trita	127 1 b. pro molitiem l. molitiem
58 6 b. pro duobus l. duabus.	110 31 b. pro commendatur l. com-	127 23 b. pro un cornu l. unicorna
64 8 a. pro accutis l. occurrat	mendatur	128 8 a. pro vere l. vero
	116 39 a. pro Labet l. Latet	132 71 a. pro Foetorum l. Foetorem

Errata.

Page Lin.		Page Lin.		Page Lin.	
136 24	a. pro aptor l. aptos	319 25	a. pro anipessilientiale l. anti-		fistit, ac defluxiones acres, seu-
143 4	a. pro Semaementi l. Seme-		pestilientiale		cuninge asperitates & ardorem
	menti	330 30	b. pro uti l. ubi		urinae mitigat. Sumitur a
147 25	a. pro Morti l. Marti	341 32	b. pro unicornum l. unicornu		drachma una ad drachmas duas.
148 15	b. pro talutae l. tolutae	357 36	a. pro femithoris l. femithorio		Vid. plura in huius pulveris lau-
150 10	a. pro candide l. candide	359 13	a. pro Julapium l. Julapium		des, apud RIEDLIN Lin.
150 16	a. pro Glycyrrhica l. Glycyrrhi-	365 36	a. pro Candefiat l. Candefiat		Med. ann. 1696 Mens. Decembr.
	cae	371 5	a. pro fluxioes l. fluxiones		Obj. 13. pag. 609. sq. Ceterum
152 19	a. pro vehementia l. vehemener	376 4	b. pro ferre l. ferre		in omnibus fore convenit cum
152 41	a. pro immotam l. immotum	377 20	a. pro aegra l. aegre		Pulvere Haly, contra phthisin
153 1 & 25	a. pro Aacro l. Acoro.	383 34	a. pro tuffi l. tuffi		infra descripti: igitur ille, hoc
154 18	b. pro malis l. mali	383 10	b. pro tenuos l. tennes		quidem deficiente, quoniam pon-
156 8	b. pro illis l. illius	387 1	b. pro Lubricotum Terrest. l.		itur omnibus pharmacepolsis reme-
158 18	a. pro Diacrydii l. Diacrydii		Loch Siccum		dis prostat, commode substitui &
159 41	a. pro retentionem l. retentio-	388 13	a. pro anodinae l. anodynæ		praescribi potest.
	nem	393 14	a. pro Hippopolami l. Hippo-		Ob semina oleosa facile rance-
163 5	a. pro Discordii l. Discordii		podami		scit, ideo nunquam, nisi a Me-
169 27	b. pro jocular l. jocular	396 21	a. pro necessitat l. necessitatis		dico praescribatur, parandus:
170 29	a. pro ratione l. rationem	396 26	a. pro Observatae l. Observata		momentibus quoque SCHROE-
173 18	a. pro juvenotem l. inventorem	412 35	b. pro Scobutum l. Scorbutum		CKIO atque RIEDLINO,
183 25	a. pro duobus l. duabus.	414 7	a. pro hae l. haec		loco modo laudato.
189 24	a. pro Polychrestes l. Polychrestes	416 34	a. pro Maxantes l. Laxantes	508 16	a. pro lubbis l. lubbis
189 35	a. pro coelida l. calida	421 36	a. pro obstructus l. obstructos	519 24	a. pro Vekzaschae l. Verzaschae
195 29	a. pro pellandam l. pellendam	426 25	a. pro anodinum l. anodynun	521 36	b. pro Saachari l. Sacchari
199 22	a. pro abjudicimur l. abjudici-	430 34	a. pro defluxiores l. defluxiones	522 31	b. pignr l. pignit
	mus	435 1	a. pro Uicum l. Oleum	530 25	a. pro relegari l. relégavi
204 42	a. pro habent l. habeat	438 42	a. pro hamorrhoidales l. hae-	547 33	a. pro dapes l. dapes
204 9	b. pro Dornervitil. Dornkreili.		mori hoidales	552 31	a. pro vehiculo l. vehiculo
204 37	b. pro infervinus l. infervinus	446 9	a. pro anodina l. anodyna	557 13	b. pro Mustans l. Mustani
212 17	b. pro adferibimur l. adferibi-	459 1	a. pro anodinum l. anodynun	564 26	b. pro Sternutatoris l. Sternu-
	mus	483 31	b. pro Eiat l. Fiat		tatorius
219 35	b. pro mentem l. ruentem	485 23	b. pro Rhei Barbar l. Rhabarbar	566 5	a. pro sternutatis l. sternutatio
219 36	b. pro latis l. fatis	494 23	a. pro rogatur l. rogatus	567 40	b. pro pricipium l. pricipum
221 35	b. pro sporosis l. soporosis	494 39	a. pro cibatur l. cibotum	592 2	a. pro Reefina l. Retina
222 15	a. pro mitantur l. minantur	498 1 & 11	a. pro Stirace l. Styrae	595 5	b. pro abominatar l. abominatur
222 39	a. pro aris l. aëris	506 3	a. pro cicatur l. cicatur	595 39	b. pro fasua l. a sua
222 59	a. pro prohibetur l. prohibea-	507 32	a. a. post Cinerum rubrorum	597 31	a. pro quantatis l. quantitas
	tur		drachm. semis, adde	601 38	b. pro periculosi l. periculosos
227 4	b. pro ac l. ad.		Cinnamomi	602 21	a. pro recentium l. recentium
231 39	b. pro vulto l. vulgo		Gummi Arabici	605 19	a. pro Stannis l. Stanni
234 12	b. pro Fonticulus l. Fonticulos		Tragacanthae	606 2	a. pro Polychrestum l. Polychre-
235 6	a. pro Laxationes l. Luxationes		Amyli ana drachmas duas		stium
235 6	a. pro Galcano l. Galbano		Succi Hypocistidis	653 17	b. pro diutus l. diutius
236 9	a. pro Sentium l. Gentium		Boli Armenae	713 6	a. pro Neandis l. Necandis
236 21	b. pro hac l. haec		Cornu Cervi ussi	721 15	a. pro solent l. soleat
239 30	a. pro permiceantur l. permi-		Rasurae Eboris ana drachm.	723 21	b. dele Radix
	iceantur		semis	733 7	b. pro vero l. vere.
245 26	b. pro quam l. quum		Sacchari penidii unciam	733 15	b. pro peritus l. penitus
247 29	b. pro Vigor l. Vigon		anam semis	752 34	a. dele duplex, inducendum
271 20	a. pro Scobuti l. Scorbuto		albi candi n. cias	767 3	a. pro calliquativos l. colliqua-
278 39	b. pro his l. hic		sex		tivos
279 39	a. pro biliosa l. biliosa		Misce Fiat Pulvis	788 3	b. pro Balilensium l. Basileen-
282 18	a. pro uim l. vim		Tabidis & phthisicis praescribi-	809 3	a. pro mitigantis l. mitigandis
306 1	b. pro Eadem l. Eaedem		tur; tennes & saljos catarrhus		

De 25. gini 1706

25; vapp. quon. cilia. d. r. e.

I. Henric. Sive. Cavoni. Com. H. O. R. L.

De 17. Nael

1708

Vis. u. p. n. c. p. w. d.

Ange. ci. l. m. u. n. v. o. r.

Born. Barle. j. s. t. 16

C. u. r.

